

Phil.

349^{0.}_a

GRADUS
AD
PARNASSUM,
SIVE NOVUS
SYNONYMORUM,
EPITHETORUM,
ET PHRASIIUM POETICARUM
THESAURUS,

ELEGANTIAS RAVISII TEXTORIS POETICAS,
Parnassum poëticum, Thesaurum Virgilii, Smetium,
Januam Musarum, aliosque id genus libros, ad Poësin
necessarios, complectens.

IN QUO SINGULIS ETIAM PHRASIIUM SYLLABIS, AC
*Nominum & Verborum incrementis, appositæ sunt Notæ quantitatis
indices una cum Poëtarum testimoniis, quorum auctoritate
singularum vocum quantitas comprobatur,*

Accedunt, quæ ex Historia, Fabula & Geographia ad
Poëticam Artem conferunt,

INSERUNTUR DESCRIPTIONES ET COMPARATIONES
plurimæ, ex optimis Poëtis excerptæ.

Addito Praxis Poëticæ, ad facilem & perutilem studiosæ juventutis
usum conscriptæ, compendio,

A
P. PAULO ALER

*Societatis JESU, S. Tb. Doct. & Gymnasij Trium Coronarum
Regente Coloniae.*

Editio denuo recognita & a vitiis typographicis, quibus præcedentes
scatebant, quam maxime purgata.

NORIMBERGÆ,
Apud GABRIELEM NICOLAUM RASPE.
MDCCXCIV,

AD LECTOREM

DE USU ET UTILITATE OPERIS.

Compegimus in unum volumen hanc *Synonymorum, Epithetorum, Elegantiarum, Descriptionum & Comparationum supellectilem*, habito delectu accurato ex optimis quibusque poëtarum monumentis, quae adhuc prodierunt: ut esset vel compendium vel complementum omnium operum, quae artis poëticae principes elucubrarunt, praemissis variis de arte poëtica observationibus, & ejusdem praxi.

Elucet hic purioris latinitatis candor & significandi atque exprimendi vis, vocum sinceritate & venustate phrasium expressus, Copia vero & fecunditas rerum ad poëticam pertinentium tanta, ut, quidquid in multis auctorum libris, quasi quibusdam rivulis, sparsim reperitur, ex hoc copioso fonte collectum inveniatur. Ordo autem & rerum distributio facilitatem & inveniendi rationem expeditissimam ostendit; adjecimus quantitatum omnium indices, notas & characteres, adhibita singulari diligentia, addita etiam poëtarum auctoritate, quae numeros probat & Smetii ac Januæ musarum vices supplet.

Quod ad notas attinet:

I. Observet artis poëticae candidatus, syllabas longas designari hac nota - breves ista v. dubias autem & diphthongos æ, nullo signo notari, ut ūniūs āntiquæ.

II. Quamlibet vocalem notari sua quantitate etiam sequente consonante, quae eam faceret positione longam, & ante vocalem unde fieret elisa. v. g. Quid prōhibet mūrōs jacerē ēt dārē civibūs ūrbem? Sed in versibus, qui immediate singula verba sequuntur, declarandi gratia eorum quantitates, positiones & elisiones observavimus, quantitatum notae idcirco appositae sunt, ut tirones facilius verbum metiantur.

III. Syllaba brevis praecedens Encliticam quae nullo signo notatur, quum reipsa longa sit positione, licet brevis sit, si

ab Enclytica separetur, v. g. pōpūlusquē loco ēt pōpūlūs Quodsi syllaba, praecedens Enclyticam, longa est, suo signo notatur, ut pōpūlōsque loco ēt pōpūlōs.

IV. *Vocali, quae praecedit finalem, sequente vocali, nullam apposuiamus notam, ut elisionem faciendam indicaremus.*

V. *Syllabae communi nulla est addita nota, v. g. propino, procuro.*

VI. *Vocalis ante mutam & liquidam, si brevis est, v. g. patris, metrum, si natura longa, est, signo longo notatur, v. g. māt̄ris, plerumque signo brevi, vel nullo notatur.*

In Versibus.

Versus Hexameter & Pentameter facile cognoscuntur ideoque, praetermissis iis, aliorum nomina inclusimus parenthesi. ()

In versibus hexametris deest quandoque principium, quod hac virgula indicatur — Quandoque in fine contrahuntur seu mutilantur, quod haec nota, &c. indicat.

Circa Synonyma, Epitheta & Phrases.

I. *Si quae uno articulo continentur, non sat multa subministrent Synonyma & Phrases, quare illa ex articulo adjuncto, v. g. si titulus Ambitio tibi non sufficit, examina titulos Fastus, superbia, & sic de aliis.*

II. *Ut facilius Epitheta, cuius materiae convenientia, in promptu sint: utque fructuosius servire possit praxis poetica, in compendio adjuncta, separatim Epitheta ex quovis genere aliqua collegimus.*

III. *In Phrasibus observa diligenter dispositionem verborum, v. g. in articulo: Frutico verba, quae phrasin componunt, hunc reddunt sensum: Frūtīcēs ēmītto, frūtīcēs fūndo, frūtīcēs ēffūndo, &c. Sūrcūlōs ēmītto, sūrcūlōs fūndo, &c. rāmōs ēmītto, rāmōs fūndo, &c.*

IV. *In omnibus utere delectu, assume, quae maxime ad rem faciunt, Epitheta & observa Tropos & Figuras &c.*

SYLLABUS BREVIS AC DILUCIDUS variorum Pedum metricorum.

Pedes, quorum in carmine usus esse solet, sunt alii simplices, alii compositi.

Simplices pedes sunt, qui ex aliis non componentur,

Compositi, qui sunt ex pedibus aliis conflati.

PEDES SIMPLICES DISSYLLABI.

Pyrrhichius fit ex duabus brevibus, ut

Spondeus ex duabus longis, ut

Jambus, ex brevi & longa, ut

Trochæus, five Choreus, ex longa et brevi, ut

Dēus.

Mūsæ.

Dīes.

pānis.

PEDES SIMPLICES TRISYLLABI.

Tribrachis fit ex tribus brevibus, ut

Molossus ex tribus longis, ut

Anapæstus ex duabus brevibus & longa, ut

Dactylus ex longa & duabus brevibus, ut

Amphibrachys ex longa inter duas breves, ut

Amphimacer ex brevi inter duas longas, ut

Bacchius ex brevi & duabus longis, ut

Antibacchius ex duabus longis & una brevi, ut

Dōmīnūs.

Dōctōrēs.

Spēcīēs.

Cārmīnā.

Vīdērē.

Cāstītās.

Hōnēstās.

Lūgērē.

PEDES COMPOSITI QUADRISYLLABI.

Proceleusmaticus ex duobus pyrrhichiis, ut

Dispondeus ex duobus spondeis, ut

Diiambus ex duobus jambis, ut

Ditrochæus ex duobus trochæis, ut

Antipæstus ex iambo & trochæo, ut

Choriambus ex trochæo & iambo, ut

Jonicus major ex spondeo & pyrrhichio, ut

Jonicus minor ex pyrrhichio & spondeo, ut

hōmīnībūs.

ōrātōrēs.

āmcēnītās.

Cāntīlēnā.

rēcūsārē.

pōntīfīcēs.

fōrtīssīmūs.

Dīōmēdēs.

Pæon constans ex longa & tribus brevibus, vario situ.

Pæon primus ex trochæo & pyrrhichio, ut

Pæon secundus ex jambo & pyrrhichio, ut

Pæon tertius ex pyrrhichio, & trochæo, ut

Pæon quartus ex pyrrhichio & jambo, ut

Lætītīā.

pōtēntīā.

ālīcēnūs.

Cēlērītās.

Epitritus constans ex brevi & tribus longis, vario situ.

Epitritus primus ex jambo & spondeo, ut

Epitritus secundus ex trochæo & spondeo, ut

Epitritus tertius ex spondeo & jambo, ut

Epitritus quartus ex spondeo & trochæo, ut

Sācērdōtēs.

pērmānēbunt.

Dīscōrdīā.

advētārē.

PEDES COMPOSITI PENTASYLLABI.

Pyrrho - Dactylus ex pyrrhichio & dactylo, ut

Dactylo - Choreus ex dact. & troch.

Spondeo - Dactylus ex spond. & dactylo, ut

Spondeo - Scholius, ex spond. & amphibr., ut

Jambo - Scholius ex jambo & amphibr., ut

rēpārābīlē.

īngēnīōsūs.

īntērvērtērē.

Cālīgīnōsūs.

Sītīcūlōsūs.

Plures numerat Mycillus de re metrica. L. VI.

TRACTATUS BREVIS

*de præcipuis Carminum generibus, &
eorum materia.*

CArmina in genere dividuntur præcipue in *Dactylica*, *Iambica*, *Trochaica*, & *Anapaestica*, ad hæc genera facile omnes species, quæ in usu sunt, revocantur. Materia carminum duplex est: *tenera*, & *gravis*; per illam intelliguntur *invocationes*, *acclamations*, *gratulationes*, *descriptiones rerum venustarum*, & *narrationes eorum*, quæ affectum tenerum pro fine habent; per hanc intelliguntur *facta egregia*, *pericula navigationis*, *heroum bella*, *pugnae*, *descriptiones tempestatum*, &c.

INTER DACTYLICOS VERSUS

Primum locum obtinet *Hexameter*, constans sex pedibus, quorum quatuor primi sunt dactyli vel spondei, quintus dactylus tantum, sextus spondeus, vel choreus; nam ultimus pes cujusvis est communis; si quinto loco spondeum habet, vocatur spondaicus. Materia ejus est gravis vocaturque *Heroicus*.

II.

Pentametrum carmen constat quinque pedibus, quorum duo primi sunt dactylus vel spondeus, quos sequitur semipes, vel syllaba longa; deinde sequuntur dactyli & syllaba una. Subjicitur ordinarie hexametro, idque alternatim, & tum vocatur carmen Elegiacum, destinatum primitus lacrymis, nunc tamen omnia fere argumenta complectens.

III.

Adonicum constat dactylo & spondeo.

IV.

IV.

Glyconicum constat primo loco spondeo (aliquando choreo, raro jambo) secundo & tertio dactylo.

V.

Asclepiadeum carmen est sic dictum ab ejus auctore Asclepiade, constat primo loco spondeo, (raro dactylo) deinde dactylo & syllaba longa, tum duobus dactylis. Materia ejus est gravis & ordinarie una sententia.

VI.

Carmen *Alcaicum* duplex est, alterum constat primo loco spondeo, vel jambo; deinde jambo, & syllaba longa, tum duobus dactylis, ut: *Odi profanum vulgus & arceo*: alterum constat duobus dactylis, duobus choreis, ut: *Non generant aquilae columbam*, illo incipiunt, hoc clauduntur strophæ Horatianæ, quæ materiam habent gravem, & unam plerumque sententiam.

INTER VERSVS IAMBICOS

Primas sibi vendicat *Senarius*, qui si purus est, constat sex jambis, si mixtus est, constat sequentibus pedibus: primo, tertio, & quinto loco recipit iambum, spondeum, dactylum, Anapæstum, Tribrachyn, (raro proceleusmaticum) secundo, quarto, & sexto Iambum, & tribrachyn tantum, quamvis sexto sive ultimo loco raro admittant tribrachyn comici, in his pedibus licentiores. Materia huius versus est *heroior* immo *grandior*.

Secundus est *Dimeter iambicus*, constans quatuor pedibus, nimirum primo loco & tertio habet iambum, spondeum, dactylum, anapæstum & tribrachyn, secundo loco iambum, tribrachyn, quarto iambum tantum. Hoc carmen eleganter subscribitur alternis hexametris, & senariis iambicis, & tum pro materia habet omne argumentum, etiam heroicum, subscribitur etiam eidem versus Anacreonticus, at tum non admittit materiam heroicam, sed teneram.

Tertius est *Boëtianus*, constans Anapæsto, duobus Jambis & syllaba, ut *Habet omnis hæc voluptas &c.* hic versus perquam aptus est rhythmis & servit materiis jucundis.

Quartus *Dimeter Archilochus*, constans quatuor pedibus, & una syllaba, quorum primus est iambus, vel spondeus, secundus iambus tantum, tertius est spondeus tantum, raro iambus.

jambus, quartus est jambus cum syllaba, hic versus est tertius in ode Horatiana.

Quinctus est *Scazonticus*, constans sex pedibus, quorum quinctus est jambus, & sextus spondeus; reliqui sunt iidem, qui senarii jambici.

DE VERSIBUS TROCHAICIS.

Horum versuum materia est tenera, suntque perquam apti rhythmis.

Primus est *Euripidius*, constans tribus choreis, & syllaba, secundo loco etiam habet spondeum.

Secundus est *Alemanius*, valde suavis, si debitum fluxum habeat, constatque quatuor pedibus, quorum primus est choreus, aliquando pyrrhichius, secundus choreus vel spondeus, tertius choreus tantum, quartus choreus.

Tertius est *Sapphicus*, a poëta Sappho sic nominatus, constat quinque pedibus, quorum primus est choreus, secundus spondeus (raro dactylus vel choreus,) tertius est dactylus, quartus & quinctus choreus, ponitur vel solitarie, vel post singulos tres versus habet post se adonium.

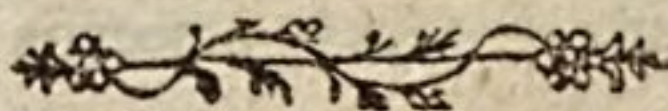
Quartus est carmen phaleucicum, constans quinque syllabis, spondeo, dactylo & tribus choreis.

DE VERSIBUS ANAPÆSTICIS.

Primus est *Archilochus*, qui antonomastice vocatus *Anapæsticus*, constansque quatuor anapæstis, vel pedibus comparibus, qui sunt vel spondeus, vel dactylus, vel proceleusmaticus, Materia ejus est gravis, diciturque ab aliis carmen *militare*, neque amat cæsuras, ut *Tertia misit buccina signum*.

Secundus est *Anacreonticus*, constans tribus pedibus, anapæsto, iambo, & bacchino, ut *Age læta plande turba*, Argumentum ejus est tenerum, & a nullo differt a *Boëtiano*.

Aliæ species carminum vel parum in usu sunt, vel eas apud auctores videre poteris.

PRAXIS POETICA, SIVE METHODUS,

quodvis carmen facile & eleganter
componendi,

a P. PAULO ALER conscripta, inque breve compendium
ab eodem redacta.

PRæfectus curæ inventuris studiosæ, didici, candidatos literarum humaniorum ad poësin præcipue quadam manuactione indigere: propterea in gratiam eorundem conscripsi modum facilem ac clarum, quodvis genus carminis eleganter construendi. Hanc methodum tironibus perquam utilem esse, indies experientia comperio. Ut iidem, & alii poësis amatores, facilius per hunc GRADUM ad PARNASSUM possint ascendere; visum fuit, illam METHODUM, sive PRAXIN, cum iis, GRADUI præmittere. Porro ad illam methodum facit in primis scire, quid circa versus, tum in genere, tum in particulari, debeat observari; deinde in promptu haberi debent epitheta, quæ diversa pro diversitate materiæ suis substantivis applicari possint. De illo sit

CAPUT I.

Observationes quædam circa versus in genere, tironibus addiscendæ.

POëtæ aliquando ponunt præteritum plusquamperf. infin. modi, præsertim activi, vel neutrius, pro præsentis, ut:

Tutius est, pulsa curarum nube, serenis

Threjiciam digitis increpuisse lyram. *Ovid.*

2. Verbum infinitum, etiam cum suo casu, ponitur loco Nominativi: Est aliquid, *valida sceptrum tenere manu.* *Ovid.*

3. Numerus plur. ponitur pro singulari, tam in nominibus, quam in verbis, & personis, v. g. *sumus* in Ponto. *Ovid.* Alloquor en! *absens absentia Numina* supplex. *Idem.* Præterea usurpatur passim *no-ster, vester, nobis, nos, &c.* pro *meus, tuus, mihi, me.*

4. Numerus plur. si multitudo significetur, eleganter mutatur in singularem, v. g. *Hostis* habet muros. *Virg.*

5. Præpositio ponitur eleganter post suum casum, ut: *saxa per, rivum propter, modum supra, &c.* Pro, per saxa, propter rivum, su-
pra

pra modum. Huc spectat transmutatio in compositis, v. g. *dare circum*, *ire præ*, *esse supra*, pro circumdare, præire, &c. Adde quicunque, & hætenus, ut. *Hæc celebrata tenus*. *Qui te cunque* manent.

6. Frequentissime omittuntur Præpositiones, maxime, *a*, *ab*, *e*, *ex*, *de* item *in*, maxime, quando significat quietem, v. g. *Fugerat ore color*. *Ovid*. *Adhuc tellure moraris*, &c.

7. Relativa *qui*, *quæ*, *quod*, cum Verbo sum eleganter omittuntur, quando per illa unum Substantivum alteri adjungitur, v. g. *Ut fugiunt aquilas, timidissima turba*, *columbæ*. Hoc est, *columbæ*, quæ sunt *turba*, &c.

8. Participia poëtis sunt usitatissima, v. g. *Tisiphone accincta insultans*, &c. *Boves nil profecturi*, &c.

9. Ablativus partis mutatur in Accusativum, v. g. *Os humerosque Deo similis*. *Tremunt artus scutis protecti corpora Vultum sermone monetur*. *Virg*.

10. Apostrophe (quando sermo ad aliud quodcunque convertitur) poëtis est frequentissima, & perquam elegans, v. g. *Has, Hyacinthe, tenes*, *illas, Amaranthe, moraris*. *Ovid*.

11. Supina in *um*, Gerundia, Participia Futuri temporis Verbi Passivi, mutari possunt in præsens modi infiniti, v. g. *Venit scribere*, *peritus cantare*, *sessus loqui*, *aptus currere*. *Tristitiam & metus tradam protervis in mare Creticum portare ventis*: pro *portanda*, *Hor*.

12. Omnia Adjectiva possunt habere Genitivum more Græcorum, v. g. *invictus animi*, *dives pecoris*, *felix opum*, &c.

13. Nomina, quæ in singulari plures denotant significationes, construi possunt cum verbo in plurali, v. g. *Pars in frustra secant*, *Virg*.

14. Poëtæ, imitati Græcos, ubi Latini *res* ponunt, illud omittunt, & Adjectivum in genere neutro usurpant, ut: *Triste*, *lupus stabulis*, *Dulce*, *fatis humor*.

15. Sæpe Adjectivum ponitur in genere neutro num. plural. vel singul. & Substantivum in Genitivo, v. g. *Amæna Musarum*, *abditæ viarum*, *serenum cæli*, &c.

16. Adjectivum eleganter mutatur in Substantivum, v. g. *inclementia cæli*, pro *inclemens cælum*. Item Substantivum unum aliquando mutatur in Adjectivum, v. g. *Fluctus marinus*, pro *maris*, *gaudia cælestia*, pro *cæli*. Denique Adjectivum vel Participium usurpatur aliquando substantive, ut *fulgens*, pro *cælo*; *inane*, pro *aëre*, &c.

17. Adverbia mutantur in Nomina, præsertim, si illa tempus significant, ut: *Serus in cælum redeas*, pro *sero*. *Æneas se matutinus agebat*, pro *mane*.

18. Adjectiva eleganter admittunt duplicem negationem, manente significatione priore, v. g. *Non indoctus*, *non indecorus*. Huc spectat, quod omnis oratio affirmativa per negationem explicari possit, v. lg. *non displicet*, pro *placet*, &c.

19. Adjectiva generis neutrius ponuntur eleganter adverbialiter, v. g. *suave rubens vultus*, *intonuit lævum*, &c.

20. Ablativus Verbi passivi mutari potest in Dativum, ut: *vix audior ulli*. Idem fit in verbis certandi & pugnandi, v. g. *Certare cygnis*, *pugnare amori*, *decertare ventis*, &c. pro, cum *cygnis*, &c.

21. Conjunctio & mutatur in Præpositionem *cum*, v. g. *Remo cum fratre Quirinus*.

22. Positivus mutari potest in comparativum, v. g. *Nec te mihi carior alter*.

23. Poëtæ pro *sepe*, vel *aliquoties*, ponunt *ter*, *quater*, &c. Quandoque, multitudinem quum volunt significare, adhibent voces *centum*, *mille*, &c. numerum scilicet certum pro incerto; *juvat*, significat illis *volo* vel *delectat*: v. g. *juvat* arva videre. *Virg.* multos castra *juvant*. Horat. STAT. pro *volo*, *sedet*, pro *est*, accipitur, v. g. Stat fines penetrare noti. Vix hæc sententia *sedet*, &c.

C A P U T II.

Observationes circa Versus in genere adultioribus addiscendæ.

1. **G**ENUS usurpatur aliquando pro specie, v. g. velut inter *ignes luna minores*. Hor. ubi *ignis* accipitur pro stella.
2. Species frequentissime & elegantissime usurpatur pro genere, v. g. *Thalia* pro Musa: *Quercus* pro arbore: *Rosa* pro flore.
3. Species una ponitur pro altera, v. g. *Rosa* pro viola, &c.
4. Repetitio ejusdem vocabuli poëtis est usitatissima, v. g. *Eheu! fugaces, Posthume, Posthume*, labuntur anni. Hor. *Bella mihi video, bella* parantur. Ovid.
5. Substantivum Speciei mutatur eleganter in substantivum Generis, modo Generi addatur appositum Speciei proprium, v. g. *Fulminis ales* pro Aquila. *Gens pennata*, pro avibus. *Flos Pæstana*, pro Rosa, &c.
6. Pars ponitur pro toto; & vicissim totum pro parte, v. g. *Puppis*, pro navi, *tectum* pro domo, *fons* pro aqua, &c.
7. Rerum inventores, earumque præsides ponuntur pro re ipsa, v. g. *Bacchus*, pro vino, *Ceres*, pro pane, *Jupiter*, pro aere, *Vulcanus*, pro igne, *Tbetis*, vel *Néptunus*, pro aqua, &c.
8. A patria, vel personis transferuntur aliquando mores, vel ad personæ alterius mores, vel conditionem explicandam, ita *Sybarita Dædalus*, pro ingenioso, &c.
9. Pro Amplificatione plurimum servit enumeratio partium vel formarum sub aliquo genere contentarum: ita descripturus annum, partes eius enumerabis, laudaturus florem, exornabis rosam, liliū, &c.
10. Quædam vocabula poëtis sunt familiaria, v. g. *EST*; vel *sunt*, pro, aliquis, vel aliqui. *BIBERE* fluvium, pro habitare apud eundem. *DONUM* vel *MUNUS*, v. gr. *Dona Cereris*, pro frugibus. *Munera Bacchi*, pro vino. *Munera Pomonæ*, pro fructibus, &c. *OPES*, *HONOR*, *DEUS*, v. g. *Ruris opes*, pro frugibus. *Veris opes*, pro floribus, *Deus cæli*, pro stella, *Veris bonos*, pro rosa, &c.
11. Similiter comparationes & similitudines poëtis sunt familiares, comparant autem hominem *LEVEM* cum *foliis*, *arista*, *vento*, *aura*, *unda*, *nube*, &c. *TREMENTEM* cum *frondibus* in autumno, *buxo*, *alba*, *cera*, &c. *TIMIDUM* cum *agna*, *cerva*, *columba*, *dama*, *ave*. &c. *LUGENTEM* cum *ave*, cui fœtus ablati sunt, *Cum mare*, quæ prolem amisit, *cum cygno* morituro, *IRACUNDUM* cum *leone*, *apro*, *vipera*, *tygride*, *tauro*, &c. *CURIS AGITATUM* cum *navi*, *ventis contrariis* agitata, *arbore casura* &c. *CONSTANTEM* cum *rupe*, *CRUDELEM* cum *freto*, *fero*, *Busiride*, *tygride*, &c. *AMANTES* cum *Castore*

stere & Polluce, &c. AVARUM cum *Tantalo* vel *hydropico*. BELLI DUCEM cum *fulmine, &c.* EXCELLENTEM præ ceteris, cum *cupresso, luna, lucifero, &c.*

12. Perquam elegantes sunt collationes comparativæ, quando positivus mutatur in comparativum, addito illo, cum quo fit collatio, v. g. *Candidior* Ligustro, nive, sole, pro, *candidus: splendidior* vitro, stellis, &c. pro *splendidus: Lucidior* gemmis, glacie, speculo, *mollior* cera, &c. Idem de aliis quibuscunque positivis judicium esto.

C A P U T III.

Afferuntur observationes notatu dignissimæ.

1. SUBstantivo uni addas alterum, sed tale, ut prius debeat poni in Genitivo, secundum Regulam: Quotiescunque, v. g. habes in carmine, coelum, aut polus; vel terra, vel mare, vel ventus, &c. addas illis unum substantivum, v. g. regia cœli; sidera, tecta, regna, coeli, aut poli, domus olympi, siderum domus, &c. Idem dic munera, vel gramina, vel viscera terræ, vel soli, aut: telluris opes, &c. dic: flumina marmorea, æquora, procellæ ponti, aut maris, dic: flamina, furor, flabra, murmura venti, &c. utrique vel uni addas epithetum, & carmen quodcunque facile erit confectum. Pro exemplo sit hæc materia:

	Dum video cælum; sperno terram.
<i>Hexam.</i>	Dum video superi radiantia sidera cæli; Noxia despicio perituræ munera terræ.
<i>Pentam.</i>	Dum video superæ lucida regna domus Rideo pulverei munera vana soli.
<i>Adon.</i>	Quando serena } Rideo vana Cerno beati } Interituræ Sidera cæli; } Munera terræ.
<i>Hymen</i>	Quando micantia } Exitiabilis Sidera fulgidi } Impia munera Intueor poli; } Despicio soli.
<i>Stropha</i>	Dum luminosos fidereæ domus
<i>Horatiana.</i>	Contemplor orbes, sperno volubiles Telluris invitantis ausu Divitias generosiore
<i>Stropha. Sapph.</i>	Quando festivi speciosa cœli Astra contemplor, vitiosiora, Quæ suis offert sceleratus orbis Munera sperno.

Eodem modo ex eadem materia, mutatis fere solum epithetis, versus alii formari possunt.

2 Si materia desit, addi potest substantivo aliquod adjectivum, vel participium, regens aliquem casum, tum illi casui novum adde epithetum, si necesse sit; & carmen in promptu erit, v. g. Sit faciendum carmen ex hac materia: Venit laurea, adde epithetum regens casum, v. g. digna; huic adde casum, v. g. comis, capillis, viro, &c. huic iterum adde epithetum, & materiam sufficientem habebis, vel adde participium regens casum, v. g. laurea constans, vel parta cruore, sanguine, labore, &c. tum dices: Victoriosæ lau-

laurea dexteræ condigna venit; dignus cum genit. secundum observ. præpositam.

Vel:

Venit honoratis laurea digna comis. *Ovid.*

Vel:

Venit honoratis, generoso parta cruore,
Laurea, digna comis.

Si velis totum Distichon, repetitionem in Pentametro adhibe, secundum observationem 4 Cap 2 & habebis:

Venit honoratis, generoso parta cruore,
Laurea digna comis, laurea digna viro.

3. Similiter attende ad adjuncta, v. g. *quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quando, quomodo, &c.* quando materia sufficiens carmini struendo deest: tum adjuncta illa, vel unum, vel duo, vel plura, prout necessitas exigit, interpone, v. g. sit faciendum hexameter ex hac materia: ubi hæc sum locutus. Quæras ex te, quibus auxiliis sum locutus; & statim occurret tibi: ore, lingua, &c.

Deinde quæras: quo modo sum locutus? & dices, modeste, timide, audacter, &c hæc adverbia muta, si necesse sit, vel in adjectivum, ut: timido ore, modesta lingua; vel in substantivum, v. g. cum timore. Ulterius quærere poteris: quid sum locutus? & dices: sermones, voces, verba, &c tum interroga, quæ & qualia verba sum locutus? & dices: multa, pauca, honesta, &c.

Præterea quære: quis est locutus? & dices: ego timidus, audax, tristis, lætus, &c. omitte adjuncta alia. Ex his facile hæc carmina construes:

Hæc ubi sum timidus tardo verba ore locutus,

Hoc ubi sum lento sermones ore locutus.

Hæc ego dum dixi cum magno verba timore,

Hæc ubi sum furtim lingua titubante locutus.

C A P U T I V

Observationes circa Versus in specie, ac primo circa Carmen Elegiacum.

1. **O**Rdinarie post quodvis distichon finitur sententia.

Hoc tamen non est adeo necessarium, quin aliquando terminari possit in duplici puncto, ut sæpius fecit Ovidius.

2. Repetitio ejusdem litteræ frequens in initio vitari debet:

O Tite tute, Tati! tibi tanta tyranne tulisti.

Neque probatur istud Ovidii in Metam.

Corpora Cecropidum pennis pendere putares.

Pendebant pennis. Et hoc in omni alio versu observari debet.

3. Verba similiter desinentia, simul juncta, vitari etiam debent, contra quod peccavit Cicero, dum cecinit:

O fortunatam! natam, me consule, Romam,

Similiter vitanda est repetitio ejusdem litteræ in fine; propterea non placet illud Propertii:

Et galea hirsuta comta lupina juba.

Nec illud Virgilii in Coppa:

Sertaque purpurea lutea mixta rosa.

Multo minus probatur carmen Leoninum, aliis forte intermixtum: Ovidius tamen aliquos versus Leoninos suis elegiis immiscuit. Tale est illud:

Vir, precor, uxori, frater miserere sorori.

Ep. 8. & istud. L. 3. Fast.

Quærebant flavos per nemus omne favos.

Idem sequentia:

Quot cœlum stellas, tot habet tua Roma puellas,

Ipsa ego librorum video delicta meorum,

Nec nisi finita per plurima vulnera vita,

Si mihi quid prodest, hoc tibi, lector, obest,

Si Trojæ fati aliquid restare putatis.

In Heroico tamen carmine hi versus locum non habent, quia videntur indigni heroica gravitate, nisi quis ex professo mera pangat hexametra Leonina. Virgilius unum hoc Leoninum Cyri habet, quod deinde repetivit:

Magna giganteis ornantur pepla trophæis.

4. Hexametrum male finitur monosyllabo (si ipsum non absorbeat syllabam præcedentem) vel quadrisyllabo; aut duobus monosyllabis. Habet quidem Virg. plura carmina his vocabulis terminata, nimirum:

Sternitur exanimisque tremens procumbit humi bos.

Lib. 5. Æneid.

Procubuit, viridique in litore conspicitur fus.

Lib. 8. Æneid.

Insequitur cumulo præruptus aquæ mons. *Lib. 1. Æneid.*

Grajus homo infectos liquens profugus Hymenæos.

Lib. 1. Æneid.

Nunc te marmoreum pro tempore fecimus at tu. *Id. Ecl. 7.*

Verum tirones hæc non imitentur. Neque hic audiendi sunt illi, qui conantur, nequidquam dare præcepta, quando Hexametrum terminari monosyllabo possit.

Si tamen monosyllabum in fine absorbeat præcedentem syllabam, terminari carmen monosyllabo potest, ut dictum est, ut:

Inde toro pater Æneas sic orsus ab alto est. *Virg. Lib. 1. Æneid.*

Et si duo monosyllaba non faciant cacophoniam, ut faciunt *at, tu, & me, &c.* terminari etiam iisdem potest: unde non improbatur illud *Horatii*:

Principibus placuisse viris non ultima laus est.

Terminari itaque Hexametrum decet, vel dissyllabo, vel trisyllabo, vel etiam aliquando monosyllabo, si ipsum præcedentem syllabam absorbeat, tum etiam duobus monosyllabis, ut dictum est, sed caute.

5. Pentametrum non bene finitur in a, v. g.

Hæc loquor: aut fama sollicitata nova. *Ovid. Ep. 8.*

Nec bene finitur in monosyllabo, unde vitiosum est hoc carmen:

— Hæc a te dictaque sunt. *Catull.*

Idem intellige de Semipede primo Pentametri, unde non placet illud *Tibulli*.

O Di! reddite mi pro pietate mea.

Si tamen Monosyllabum illud præcedentem syllabam absorbeat, nullum erit vitium.

Nec mora, me miseram! filia clamat: ubi es? *Ovid. 4. Fast.*

Et Ep. 15. In qua tu nata es, terra beata mihi est.

Et alibi sæpius.

Similiter nullum erit vitium, si monosyllabum illud præcedat aliud monosyllabum, ut:

Præmia si studio consequar ista, sat est. *Ovid.*

Nec bene finitur Pentametrum trisyllabo, ut fecit. *Ovid. Ep. 14.*

Quæ tamen externis danda forent generis.

Bene tamen quadrisyllabo, aut Pentasyllabo; si ipsum non fiat sæpius, ut

Unda simul miserum, itaque deseruit. *Ovid. Epist. 18.*

Et Ep. 16.

Nec sedeo duris torva superciliis.

Sed tirones id ipsum caveant.

Pentametrum ergo terminari debet disyllabo vel monosyllabo, priorem syllabam absorbente, vel duplici monosyllabo. Tirones, quantum fieri potest, terminent illud dissyllabo tantum.

6. Pentametrum non bene finitur nomine adjectivo. Excipe pronomina possessiva, meus, tuus, suus, quibus frequentissime finitur, ut:

— ite manus ad pia sacra meæ. *Ovid. L. 5. Trist.*

Edicti verbis nominor ipse tui. *Id. ibid. Eleg. 3.*

Implerent venti si mea vela sui. *ibid.*

7. Hexametrum & Pentametrum est optimum, si cæsuras habeant: sive, si pedes inter se connexi, quasi catena, cohæreant, ut:

Semper honos, nomenque tuum, laudesque manebunt. *Virg.*

Vulgus amicitias utilitate probat. *Ovid.*

Contra illud pessimum est, quod vel nullam, vel unam tantum cæsuram habet, tale est illud Horatii:

Præter cætera Romæ me ne pœmata censes

Scribere.

Non tamen necesse est, ut in singulis digitis sit cæsura, nam in primo & quarto, tam in Hexametro quam Pentametro, item in quinto digito Hexametri vocabulum sine absurditate terminari potest, ut:

Affuit Aleæto brevibus torquata colubris. *Ovid. Ep. 2.*

Linquor & ancillis excipienda cado.

Sed neque consului, nec te mea regia tangit. *Ovid. ibid.*

Et cecinit mœstum devia carmen avis. *ibid.*

Præterea vitari debet, ne Hexametrum & Pentametrum Penthemimeri careant, sive, ne viculum in secundo pede finiatur; alias carmen fiet parum suave; tale est illud Horatii:

Non quibus videt immodulata pœmata iudex.

Nisi illud dissyllabum sit Pyrrichius, & ipsum sequantur duo vocabula, quorum alterum sit Chorus, alterum Jambus, ut:

At lacrymas sine fine dedi, rupique capillos.

Ovid. Ep. 3.

Sciendum etiam est, quod præ ceteris cæsuris Trochaica semper reddat Hexametrum suave, v. g.

Excuteus cervice toros, &c. *Virg. L. 12. Æneid.*

8. In Pentametro vocabulum debet terminari in tertio digito, alias insuave fiet carmen. Tale est illud:

Inque sinus afflictæ fluit imber aquæ.

Præterea semipes ille non debet esse monosyllabum, ut dictum est

est observ. 5. in hoc cap. sed debet esse syllaba ex prioro vocabulo relicta, ut:

Quæcunque ex merito spes venit, æqua venit.

9. Verba nimis longa, quæ Pentasyllaba excedunt, exesse ex carmine Hexametro & Pentametro debent, admittit tamen Hexametrum in quarto digito, incipiens Hexasyllabum, ut:

Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus. *Virg. L. 3. Georg.*

Falleret indeprænsus, & irremeabilis error. *Idem. L. 1. Æneid.*

Et L. 2. Æneid. habet: ineluctabile tempus.

L. 6. Æneid. habet: inextricabilis error.

L. 2. Georg. habet: inexorabile fatum.

L. 7. Æneid. habet: ineluctabile fatum.

Simile verbum in primo digito posuit Statius:

Bellerophontæas indignaretur habenas,

Virg. L. 5. habet inextaturabile, Heptasyllabum, dum canit:

Junonis gravis ira & inextaturabile pectus.

Utrumque tamen carmen, tam Hexametrum, quam Pentametrum, admittit sæpe Pentasyllabum, ut:

Incustoditæ diripiuntur opes. *Ovid.*

Ingeniosus amor, desidiosus, &c. *Idem.*

10. Inter Adjectivum & Substantivum eleganter aliquid interponitur, ut:

— duro crepitant sub vulnere malæ *Virg. L. 5. Æneid.*

Non ego deserto jacuisssem squallida tecto;

Nec quereretur tardos ire relicta dies. *Ovid. Ep. 1.*

Sæpe illud fieri non potest, præsertim in Pentametro, v. g.

Ante meos oculos pervigil anguis erat. *Idem Ep. 12.*

Unde tirones se hic non affligant.

11. Similiter elegantius est, si Adjectivum anteponatur Substantivo, ut:

Nec mihi quærenti spatiosam fallere noctem,

Lassaret viduas pendula tela manus. *Ovid. Ep. 1.*

Neque hoc fieri semper potest, unde nec hic tirones se affligant.

12. Tam Hexametrum, quam Pentametrum fit suavius, si a Dactylo incipiat, ut:

Arma virumque cano, &c. *Virg. l. 1. Æneid.*

Argolici rediere duces, altaria fumant,

Ponitur ad patrios barbara præda Deos. *Ovid. Ep. 1. Item.*

Ille meos oculos comprimat, ille tuos. *Id. ibid.*

Non tamen ullo modo reprobandi sunt versus, qui a Spondeo incipiunt, sæpe enim a Dactylo incipere non possunt; neque semper a Dactylo incipere debent: tum quia materia Spondeum exigit, tum ut varietas habeatur, si carmen sit longum.

13. Crebræ elisiones in omni carmine vitari debent: unde perquam hiulcum est hoc distichon, constans septemdecim elisionibus:

Tu ille ipse es, quem ego amo intimo amore: iterum & me adama, oro.

At te ego anhele? inde hæc sunt metra hiulca adeo.

Et illud Pentametrum *Catulli.*

Quam modo qui me unum, atque unicum amicum habuit.

Item illud Pentametrum in epigrammate aliquo antiquo:

Te umbra petam; ego nunquam, ne me metue, abs te abeam.

Imo

Immo sunt, teste *Balbino*, qui in carmine nullas volunt adhiberi elisiones; verum hi audiendi non sunt: nam non omnis elisio semper vitari potest, neque vitari semper debet, materia aliquando elisionem exigente. Adde, quod elisiones cum saepe adhibita, ea men heroicum mirum quantum exornent. Tirones tamen, quantum possunt, ab elisionibus caveant, semper enim fluxum carminis, ad quem præcipue hi attendere debent, quique in carmine elegiaco, iambicis & trochaicis, omnibusque aliis materiam teneram habentibus, maxime naturalis esse debet, impediunt, præsertim si vocalis a simili vocali, v. g. a, ab, a, ut fit in hoc versu *Virg. L. 1. Æneid.*

Omnes cælicolas omnes supra alta tenentes. Et in isto:
Primus in arma rue, & clypeum cape

Littera M tuto elidi potest ab omnibus, quum enim sit consonans, non colliditur dure cum sequenti vocali, neque multum impedit fluxum, ut:

Per tunicam squalentem auro, latus haurit apertum. *Virg. L. 10. Æneid.*

Ergo hominum quæsitum odium mihi carmine, &c. *Ovid.*

Præsertim si M elidatur, ut videatur corripitur syllaba, quam terminat, more aliarum consonantium, ut:

— clamorem ad sidera tollant. *Virg. L. 10. Æneid.*

Tum lecti juvenes certatim aræque sacerdos, &c. *Id. L. 8. Æneid.*

Et famam extingui veterum &c. *Id. L. 6. Æn.*

Advertendum hic etiam, quod elisiones mitigentur, si sequens vocalis, aut diphthongus cum præcedente elisa, in pedem sive digitum antecedentem conveniat, ut:

Ora manusque ambas, &c. folioque invitat acerno.

Obstupuere animis, &c.

Si elisa vocalis aut diphthongus trahatur ad pedem sequentem, durior fit versus, ut patet ex his exemplis:

Poscit equos atque arma simul.

— Plagi petere alta parabat.

Solve metus, atque hoc precibus sine posse parentem.

— Ergo maria invia Tencris

Vitanda autem præ cæteris est elisio in initio carminis, si ipsum a monosyllabo incipiat, ut:

Nam ut ferum cædes meritum majora subire. *Horat.*

Et apud *Catullum*.

Nam unus unguentum dabo. Et apud eundem:

Qui ipse sui, &c.

Vitanda similiter elisio est in ultimo pede Hexametri & Pentametri, unde reprehenditur ab aliis hic versus *Horatii*.

Et illud *Ovidii*:

Quadrijugos cernes sæpe resistere equos.

Hæc tamen elisio Ovidiana est perquam apta materię, tironibus interim cavenda etiam.

C A P U T V.

Quænam observanda circa carmen heroicum.

Præter ea, quæ ex observatis C. præcedente huic carmini communia sunt, observa:

b

1. Quod

1. Quod carmen heroicum finiri singulis versibus non debeat, sed ad tres vel quatuor versus trahi possit, ut:

Arma, virumque eano; Trojæ qui primus ab oris
Italiam, fata proiugus, Latinaque venit
Litora multum ille & terris jactatus, & alto,
Vi Superum, sævæ memorem Junonis ob iram. *Virg. L. 1. Æneid.*
Neque necesse est, ut sententia finiatur in fine Versus, sed vel in initio, vel in medio versus sequentis finiri potest, ut:
Vix ea fatus erat, geminæ quum forte columbae
Ipsa sub ora viri, caelo venere volantes,
Et viridi sedere solo. *Virg. l. 6. Æneid.*

2. Pedes materiae sunt aptandi. Haec observatio extendatur etiam ad alios versus, qui similibus pedibus constant. Si enim in hac sit mora, & colluctatio; aut difficultas exprimenda, si vehemens affectus; si tempus, si celeritas exponenda, Dactyli adhibeantur: ut ingeniose fecit Virgilius, nam expressurus vehementem desiderii affectum, ita cecinit:

Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.

Expressurus cursum equorum *L. 8. Æneid.* ita:

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

De Ludis certantium *L. Æn. 5.* ita:

Inde ubi clara dedit sonitum tuba, finibus omnes
Haut mora profluere, suis: ierit aethera clamor
Nauticus.

Dum fugam describeret *L. 12. Æneid.* ita:

Ni fuga subsidio veniat, iugit ocyor Euro.

De tempore *L. 10. Æneid.* ita:

Stat sua cuique dies, breve & irreparabile tempus.

At dum luctans ventos exprimere vellet, Spondeis est usus, ut pote pedibus tardioribus, dum ita:

Luctantes ventos, tempestatesque sonoras.

Dum laborantes fabros, *L. 4. Georg.* ita:

Illi inter sese multa vi brachia tollunt.

Dum languorem, *L. 1. Georg.* ita:

Tum somni dulces, densaeque in montibus umbrae.

3. Carmen Heroicum amat verba & epitheta sonantia, qualia sunt participia in ans & ens, praesertim obliqua; Item participia passiva praeteriti temporis primae conjugationis, tum etiam futuri temporis tam verbi activi, quam passivi.

— trepidusque repente resurgit.

Attollentem iras, & caerula colla tumentem, *Virg. L. 2. Æneid.*

Illum indignandi similem, similemque minanti, *L. 8. Æneid.*

Bisque triumphatas gentes, &c. *Id. L. 3. Georg.*

Pontemque indignatus Araxes, *L. 2. Æneid.*

Inspectura domus, venturaque desuper urbi. *L. 2. Æneid.*

C A P U T VI.

Observanda circa Carmen Horatianum.

1. **H**oc carmen, quia gravissimum est, delectatur verbis & epithetis gravioribus. Sequentia alia apud Horatium invenies. Intaminatus, formidolosus, tumultuosus, obliviosus, depraeliantes, habitabilis, conciliantibus, operosiores, vitiosiores, decoloravere, &c.

1. Pri-

2. Primus versus Horatianus, idem est de secundo, est parum fluidus. *Primo*, si constet initio duobus dissyllabis, ut: *Licet, Mynax, styx, &c.* Et apud *Horat. L. 2. Ov. 17.* Ah! te meae si, &c.

Secundo: Si in tertio digito sit monosyllabum; ut: Nil inter est, an pauper &c. *Horat. L. 2. Od. 3.*

Tertio: Si careat Penthemimeri; hoc est, si ex tertio digito ejiatur syllaba prioris vocabuli in quartum digitum, hoc modo:

Licet minax orcus fera praelia &c.

Et apud *Horatium L. 1. Od. 37.*

Mentemque lymphatam Mareotico, &c.

Nisi illa syllaba absorbeatur a vocali sequenti, ut:

Quem si puellarum inferes choro. Horat. L. 2. Od. 5.

Eheu! cicatricum, & sceleris pudet. Horat. L. 1. Od. 37.

Tu lene tormentum ingenio admoves. Id. L. 3. Od. 21.

Hoc tamen non imitentur tirones, ut fluxui carminis consulant.

Quarto: Si ex sequenti vocabulo mutuo accipiatur syllaba, pro semipede in tertio digito, ut *fecit Horatius L. 1. Od. 37.*

Ante hac nefas depromere Caeubum.

Pars posterior potest habere caesuram, ut:

Iustum & tenacem propositi virum &c.

Vel potest illa carere; ut:

Dixi sacramentum; Ibimus, ibimus.

Non tamen habeat in fine monosyllabum, ut:

Ne forte credas interitura, quae &c. Horat. L. 4. Od. 9.

Nisi ipsum a vocali incipiat & praecedentem syllabam absorbeat.

Initium ergo versus Horatiani his aut similibus constet vocabulis:

Intaminatus. Non indecorus. Qualis minister. Vides ut altum.

Dissolve frigus. Dii me tuentur. Et musa cordi est. Horatius.

Finis his aut similibus constet.

Conciliantibus Nec muliebriter Aequor Atlanticum: Exitio gravi. Hunc fidibus novis. Quidquid habes age, Filia pulchrior, dives & aureis In mare Creticum. Nil sine te mei, Horat.

3. Tertius Versus Horatianus potest carere Triemimeri; hoc est; Verbum potest finiri in primo digito, ut:

— *Et mero.*

Tinget pavimentum superbo. Horat. L. 2. Od. 11.

Sed non debet sequi dissyllabum, alias hiulcum fieret carmen.

Potest item carere Hephthemimeri, siue vocabulum potest finiri in tertio digito, ut:

Tentabo & arentes arenas.

In fine respicit monosyllabum, unde non multum valent hi versus:

Tentabo & arentes plagas, quae &c.

Nisi monosyllabum illud elidat praecedentem vocalem. Tertius ergo versus Horatianus has habet lectiones. aut iidem similes.

Lenite clamorem sodales, Haec constructio ex tribus vocabulis est Horatio frequentissima: ac propterea credo, quod Horatius in tertio digito non posuerit Jambum, ut scilicet fluxui carminis consuleret; cui consultum non esset, si tertio loco poneretur quadrisyllabum, aut trisyllabum, terminato in Jambo, ut:

*Canemus inclyti trophaea
Principis, &c.*

Huic constructioni æquivalet omnis illa, quæ loco trisyllabi habet dissyllabum cum monosyllabo, ut:

Cum mente nec turpem senectam, &c.

Ad arma cessantes, ad arma. Quod adeo observavit Horatius, ut in hoc versu rarissime habeat duo dissyllaba; & raro unum dissyllabum sine monosyllabo. Quare constructio illa est reliquis præterenda, æquivalent eidem sequentes:

Vexant inæquales procellæ. Ab insolenti temperatam. Morem verendumque Bacchum. Regumque matres barbarorum. Si fractus illabatur orbis. Depræliantes nec cupressi. Non erubescendis adurit. *Horat.*

Sequentes non probantur:

Gaudes: apricos nocte flores. Puer quis ex aula capillis, Culpante nunc torrentia agros. *Horat.*

4. Ultimus Versus Horatianus fit valde suavis, si sequentibus modis construatur:

Divitiis potietur hæres.

Hæc conjunctio est Horatio perquam frequens, uti & sequentes: Progeniem vitiosorem. Et ioliis viduantur orni. Nec virides metunt colubros. Unda fretis tulit æstuosis. Digne puer meliore flamma. Deducorant bene nata culpæ. Stravit humum sine clave victor. *Horat.*

Quare & præponendæ sunt sequentibus duabus:

Obstreper oceanus Britannis.

Mitte supervacuos honores.

Prior tamen modo aliquoties strophas claudit Horatius:

Sequentes modos non imitentur tirones:

Jupiter ipse ruens tumultu. Me Cichorea, levesque malvæ, &c.

In singulis strophis non finitur necessario sententia, sed rejici potest pars illius ad sequentem stropham, cum elegantia, ut:

Jam pauca aratro jugera regiae

Moles relinquunt: undique latius

Extenta visentur Lucrino

Stagna lacu, platanusque cælebs

Evincet ulmos. *Horat.*

Non tamen rejicienda est syllaba ex priore stropha ad sequentem, uti fecit *Horat. Od. 12. L. 2.*

Hospitis illa venena Colchi-

ca. Et quidquid usquam, &c.

Porro tironibus pro exemplo hæc stropha *Horat. L. 3. Od.* facile cæterarum elegantissima præscribi potest:

Virtus repulsæ nescia fordidae,

Intaminatis fulget honoribus;

Nec sumit, aut ponit secures

Arbitrio popularis auræ.

CAPUT VII.

Observatio circa carmen Jambicum.

1. Quod versus Jambici, licet alios pedes, præter Jambos recipiant, non tamen admittunt unquam Trochaeum; sicuti nec Trochaici admittunt Jambum.

2. Quod versus Jambici, non Catalectici, qui destinati sunt materię

reriae jucundae, vel rhythmis, sint elegantiores, si careant caesura, ut:

Ave Virgo, parens Dei,
Esto memor, rogo, mei.

Si tamen in fine ponatur trisyllabum, caesuram requirunt, propterea suavior est hic Versus Iambicus Archilochius *Balde* de vanitate mundi:

Fuere Troes Illium.

Quam iste: Fuit, fuit domus inclyta.

Iambici Catalectici caesuram requirunt, unde suavior est iste Anacreonticus ejusdem Lib. citat.

Montesque fulminantur.

Quam iste: Pontes timent araxem.

Quod si alternatim ponantur versus Catalectici cum Acatalecticis, ut fecit *Balde* de van. mundi, jam Acatalectici non debent terminari dissyllabo, alias nullus erit fluxus Odarum, quia tum versus Catalecticus; quia penultimam producit, si Acatalecticus terminaretur dissyllabo, jam uterque pari sono, & cadentia, ut ita loquar, terminaretur. Monosyllabo terminavit *Balde* Acatalecticos Iambicos septem, ut:

Alternam mors, Alterna fors.

Alterna fata trudent.

Item. Deforme jam cadaver est

Formosa Roma quondam.

Item. Cantantur haec, plorantur haec.

Scribuntur, & leguntur,

Videntur haec, videntur haec,

Et lecta negliguntur, &c.

Dissyllabo terminavit quatuor; qui propterea non habent parem fluxum cum aliis, ut:

Si se videret in Tybri,

Puderet esse visam.

Item. Num vel manus, vel pes, tua,

Lysippe, sculptus arte.

Reliquos omnes terminavit vel trisyllabo, vel quadrisyllabo.

3. Quod versus Iambici (idem indellige de Trochaicis, & omnibus illis, qui in materia suavi versantur, aut rhythmi) qui materiam teneram habent, debeant parcere elisionibus, ut dictum est supra. *Balde* sex tantum elisiones habet in suis iambicis de Van. mundi.

4. Quod idem versus Iambici, licet Anapæstos, aut Tribraches admittant, magis fluidi sint, si solis spondæis, aut iambis consent; patet hoc ex sequentibus versibus:

Elementa rerum dissident.

Idem. Jugulat Falerna Sardonyx.

Et. Ululatus aulicorum. *Balde*.

5. Quod senarium iambicum delectetur verbis, & epithetis longis, & gravibus; est etiam carmen gravissimum. *Audiat Seneca*.

Dii conjugales! tuque genialis tori

Lucina custos, In Med. Act. 1. Et.

— Pelle femineos metus

Et inhospitalem caucasum mente indue *ibidem*.

Neque in singulis versibus finitur sententia necessario, sed eleganter protrahi potest per plures versus, & in medio finiri; ut:

Quis me per auras turbo præcipitem vehet.

Atraque nube involvet, ut tantum nefas

Eripiat oculis; *Sen. in Thyest. Act. 4.*

6. Quod senarium iambicum (idem hic de dimetro, si versetur in materia gravi) delectetur cæsuris, patet hoc cuivis senecam legenti, ut:

Si steterit animus, si metu corpus rigens

Remittit animus, hæret in vultu trucidis

Imago tacti ferte me insanæ procul,

Illo procellæ, ferte, quo fertur dies.

Hinc raptus. *Sen. in Thyest. Act. 4.*

In quinto digito eleganter terminatur verbum, ut:

Fortuna opes auferre, non animam potes. *Sen. in Med. Act. 3.*

Item:

Dii conjugales! tuque genialis tori

Lucina custos, quæque domitorem freti,

Tiphyn novam tra are docuisti ratem;

Et tu proiundi sæve dominator maris, &c.

7. Quod senarium iambicum optime terminetur dissyllabo (vel Monosyllabo etiam, si priorem syllabam absorbeat) raro Quadrisyllabo, aut Trisyllabo. Excipe, quando Trisyllabum elidit præcedentem syllabam; tunc enim cum elegantia & gravitate carmen terminat, fecitque hoc Seneca frequenter. In monosyllabo, absorbentem præcedentem syllabam, terminavit illud in *Med. Act. 5.*

— — — — — causa fugiendi nova est. Et *Act. 5.*

Pars ultionis ista, qua gaudes, *quota est.* Et alibi; sed rarius. In monosyllabo, non absorbente præcedentem syllabam: *Ibid. Act. 4.*

Cælo petam venena; jam nunc tempus est.

In quadrisyllabo

Committe habenas genitor, & flagrantibus, &c.

Med. Act. 1.

Revocabo in alta conditam caligine, *ibid.*

In pentasyllabo:

Ut dura cautes undique intractabilis.

In *Hippol. Act. 2.*

In Trisyllabo, absorbente priorem syllabam:

Quid anime cessas, sequere felicem Impetum. In *Hippol. Act.*
& alibi frequentissime.

In Trisyllabo, non absorbente præcedentem syllabam, terminavit carmen in *Med. Act. 2.*

Si quod Pelasgæ, si quod urbes barbaræ, &c.

Et alibi non adeo frequenter.

C A P U T VIII.

Observanda quædam circa versus Anapæsticos & Trochaicos. Observa:

1. Quod versus anapæstici sint optimi, si nullam habeant cæsuram, & singuli pedes singulis vocabulis terminentur, ut:

Tertia misit buccina signum.

Nondum seræ nuntius horæ. *Sen. in Thyest.*

2. Quod similiter versus trochaici, ut fluidi sint, carere cæsura debeant ut:

Eja

Eja Musa! sume plectrum,
 Tange chordas, pange versus.
 Versus tamen sapphicus cæsura requirit, ut:
 Integer vitæ, scelerisque purus.
 3. Quod versus trochaici, qui potissimum materiis jucundis destinati sunt, carere elisionibus debeant, ut:
 Crux fidelis inter omnes
 Arbor una nobilis;
 Silva talem nulla profert,
 Fronde, flore, germine.

C A P U T IX.

De Epithetis.

Epithetorum magna in carmine vis est, ut loquitur P. Masenius in palæstra eloquentiæ L. II. cap. 8. sive ad varietatem, ornatum, & copiam, sive ad deprimendam, extollendamve pro rei dignitate orationem; vis enim metaphoram? dic cum Virgilio: Pontem indignatus Araxes? improba rabies; dona, munera Bacchica, tristis senectus, &c. vis hyperbolen? dic: perniciosus euro, ferrea vox, turris æmula cælo, &c. Vis quantitatem ob oculos ponere? dic: vasti fluctus, immensum mare, immanis dolor, &c. vis qualitatem? dic: dulcia mella, vestis candida, labra tenera, &c. Vis patriam & locum exprimere? dic: Larissæus Achilles, Venus Cypria, Hircana Tigris, Marsus aper, vinum Massicum, &c. Vis similitudinem? dic: collum eburneum, dentes nivei, labra rosea, &c. adeo ut epithetorum invenendi facultas (verba sunt ejusdem Masenii) poetam propemodum faciat, & sterilitas asperantem excludat. Quam ob rem factum est, ut aliqui juventuti plurima præcepta obtruserint de epithetis aptis invenendis; sed quia in solis præceptis steterunt, juventutem parum adjuverunt: dic enim adolescenti: pone in versu isto dactylum metaphoricum, aut metonymicum &c. quomodo illum inveniet tiro discipulus, quum in ipso inveniendo laboret non raro magister poeta? At si adolescenti dactylos plures ob oculos ponas, eidemque dicas: ut ex illis aliquem materiæ præsentis, quam prius intelligat, aptum seligat: statim eundem inveniet; nisi tunc sit. Alii adolescentibus (verba sunt ejusdem) libros epithetorum sufficiunt, unde ad complendos versus idonea hauriant vocabula; at modum non ostendunt, quomodo juvenis apta epitheta seligere possit. Errare hos, dicit idem auctor, & bene; nam rudis juvenis, nullis adjuncta præceptis, sine discrimine quodlibet obvium arripit vocabulum, ad hiatum carminis complendum maxime opportunum; parum sollicita, qua illud significandi gratia usurpetur. Ut duplici huic defectui subveniatur, primo hic ponam ordine aliqua ex singulis generibus epitheta (omissis participiis,) ut juvare se iis tirones possint. Deinde subjungam præcepta aliqua de usu epithetorum. Ordine præcedunt:

PYRRICHII vv

Bonus	levis	pius	facer
brevis	malus	probus	satur
cavus	memor	putris	tener
celer	minor	ratus	vafer
datus	miser	refes	vagus
ferus	niger	reus	vetus
gravis	novus	ruber	vigil
hebes	piger	rudis	

JAMBI v -

Atrox	ferox	nocens	salax
bibax	frequens	poens	silens
bipes	fugax	procax	tenax
capax	libens	rapax	tonans
docens	loquax	redux	triceps
dicax	lubens	repens	tripes
duplex	minax	sagax	vorax
edax	nigrans		

CHOREI - v

Acer	crudus	largus	pravus
æger	curtus	lassus	primus
æquus	curvus	latus	promptus
albus	densus	laurus	pronus
alnus	deses	laxus	pulcher
altus	dignus	lectus	purus
amplus	dirus	lenis	putris
aptus	dives	lentus	rarus
arctus	divus	limus	raucus
asper	doctus	lippus	rectus
ater	dulcis	longus	sevus
austus	durus	luscus	falsus
ausus	falsus	mcestus	salvus
balbus	faustus	magnus	sanctus
bellus	fessus	mancus	sanus
blæsus	festus	mirus	servus
blandus	firmus	mitis	serus
brutus	flavus	mollis	ficcus
cæcus	fortis	mundus	solus
calvus	fluxus	mutus	spissus
canus	foedus	navus	spurcus
castus	fulvus	notus	stultus
cautus	furvus	nudus	sospes
celsus	fuscus	orbis	suavis
certus	gnatus	parcus	sudus
charus	gnavus	parvus	summus
clarus	grandis	pauper	tardus
claudus	gratus	pinguis	teter
crassus	justus	planus	torvus
crispus	lætus	plenus	totus

tristis

tristis
tutus
turpis

vanus
verus
vastus

udus
vernus
vetus

vilis
vivus

SPONDEI - -

Amens
anceps
atrox
audax
bellax
candens
clemens
concoris
constans

demens
discors
dispar
duplex
effrons
expers
fallax
felix
ferax

ingens
insons
mendax
mordax
pugnax
præceps
prægnans
præstans
præsens

prudens
focors
supplex
vecors
velox
verax
vindex
vivax

TRIBRACHES v v v

Acidus
agilis
alacer
avidus
calidus
cedrinus
celebris
crepitus
croceus
cupidus
decimus
decumus
docilis
dubius
facilis
famulus
fatuus
fluidus
fragilis
gelidus
geminus
gravidus

habilis
hilaris
lepidus
liquidus
luteus
lyricus
madidus
magicus
medicus
medius
metricus
minimus
modicus
mutilus
nimius
nitidus
niveus
nocuus
patrius
patulus
pavidus

penitus
piceus
placidus
pluvius
proigus
properus
proprius
putridus
querulus
ravidus
refluus
refugus
reprobus
resonus
rigidus
riguus
roseus
rutilus
sapidus
similis
focius

solidus
spurius
stabilis
sterilis
stolidus
stupidus
stygius
subitus
superus
tacitus
tenuis
trepidus
tumidus
vacuus
validus
vapidus
varius
vegetus
viduus
viridis

AMPHIBRACHES v - v

Adject. 2. de-
clin. a Voc.
Acerbus
acutus
adultus
aduncus
ahennus
amarus

amicus
amœnus
anhelus
apertus
apricus
avarus
avitus
eburnus

egenus
eous
equinus
hiulcus
honestus
honorus
inausus
ineptus

inermis
iniquus
inultus
obesus
odorus
onustus
opacus
opimus

Adject. 3æ.

Agrestis
anilis
equestris
herilis
inanis
inermis
ovilis

*Adject. 2. a
Conf.*

Beatus
benignus
boeus
caducus
caninus
canorus
caprinus
coævus
coruscus
cruentus
decorus
disertus
diurnus
dolosus
facetis

ferinus
gulosus
jocosus
jubatus
jugosus
lupinus
lutosus
malignus
marius
modestus
molestus
notandus
nivosus
nocivus
paternus
peramplus
peritus
petulcus
pilosus
politus
peraltus
probatas
probrosus
profanus
profundus
profusus
propinquus
protervus

pudicus
quietus
recurvus
remissus
remotus
rotundus
sacratas
scelestus
secundus
serenus
severus
solutus
sonorus
superbus
supernus
supinus
supremus
timendus
trifidus
venustus
verendus
vetustus

Declin. 3æ.

Biennis
bitormis
celebris
curulis

dapalis
decennis
febrilis
fidelis
forensis
gregalis
nivalis
novennis
palustris
pedestris
peracris
perennis
rebellis
salubris
senilis
sodalis
suavis
triennis
triformis
trilinguis
trimestris
trinodis
virilis
volucris
peracer
perasper
saluber
superstes

DACTYLI - vv

*Adject. 2æ.
a Voc.*

æmulus
æneus
æreus
annuus
anxius
arduus
aridus
avius
aulicus
aureus
ebrius
efferus
entheus
exterus
extimus
hispidus
histricus
horridus
humidus

igneus
impiger
impius
improbis
inclutus
indigus
infimus
infcius
integer
intimus
invidus
invius
irritus
obvius
optimus
osseus
ultimus
unicus

*Declin. 2æ.
a Conf.*

barbarus

bellicus
buxens
byssinus
cælicus
cærnulus
callidus
candidus
cedrinus
cerens
civicus
coccinus
commodus
concavus
concheus
concreus
consciis
consonus
craftinus
credulus
criticus
cupreus

dædalus
dislitus
faginus
fai reus
felleus
ferreus
fervidus
flammeus
florens
floridus
foetidus
frigidus
frivolus
frondeus
fulgidus
fumidus
garrulus
lactens
languidus
laureus
ligneus

limpi.

limpidus
lividus
lubricus
lucidus
luridus
martius
masculus
mellens
metricus
morbidus
mortuus
musicus
mutuus
naufragus
nauticus
nescius;
noxius
nubilus
pallidus
pascuus
patrius
pendulus
perbonus
percitus

perditus
perdius
perfidus
perlitus
personus
pervagus
pervius
pessimus
plumbeus
posterus
posthumus
præditus
præsciis
præviis
prodigus
pronubus
proximus
providus
publicus
putidus
putridus
refluus
regius
roscius

rusticus
faucius
faxeus
sedulus
ferius
fibilus
sobrius
sordidus
spineus
splendidus
spumeus
squallidus
sternuus
strenuus
stridulus
subditus
subdolus
subniger
tabidus
terreus
tetricus
torpidus
torridus

turbidus
turgidus
vitreus
vividus

*Adject. 3æ.
Declin.*

coctilis
debilis
ductilis
fertilis
fictilis
fissilis
flebilis
flexilis
funebriis
utilis
labilis
lugubris
mobilis
nobilis
utilis

ANTIBACHII - - v

*Adject. 2æ.
a Voc.*

abstrusus
absurdus
acceptus
addictus
adversus
ægrotus
æstivus
æternus
affectus
afflictus
agnatus
agninus
alatus
anguinus
angustus
antiquus
arcanus
arctous
argutus
armatus
arrectus
arstrictus

astutus
attentus
augustus
auratus
austerus
austrinus
efferus
effrænus
elatus
electus
enervus
eous
erectus
excelsus
excultus
exhaustus
exosus
expertus
externus
extremus
exstructus
hastatus
herous
hesternus
hibernus

hirsutus
horrendus
humanus
ignarus
ignavus
ignitus
ignotus
illæsus
illotus
immensus
immutus
immundus
impurus
incautus
incertus
incomtus
incultus
incurvus
indignus
indoctus
infandus
infaustus
infectus
infensus
infectus

insidus
infirmus
infractus
infrænus
ingratus
injustus
insanus
insuetus
intactus
invictus
invisus
invitus
oblongus
obscœnus
obscurus
occultus
umbrosus
urbonus

*Adject. 3æ.
Declin.*

acclinis
aeclivis
æqualis

affinis

affinis
 annalis
 annilis
 australis
 effrenis
 elinguis
 enervis
 enodis
 enormis
 exanguis
 exilis
 extorris
 hortensis
 hostilis
 illvestris
 imbellis
 immanis
 immitis
 immunis
 impunis
 indemnus
 infamis
 infrenis
 innubus
 insignis
 insuavis

*Adject. 2æ.
 a Conf.*

Captivus
 cervinus
 clamorifer
 clivifer
 cœnosus
 cognatus
 collinus
 concinnus
 condensus
 condignus
 consultus
 contentus
 convexus
 cordatus

cornutus
 crinitus
 cristatus
 damnosus
 delirus
 delectus
 diversus
 divinus
 facundus
 famosus
 ferratus
 festinus
 finitus
 fecundus
 fontanus
 formosus
 fraternus
 frondolus
 fucatus
 fumosus
 funestus
 furtivus
 germanus
 grandævus
 jejunus
 jucundus
 larvatus
 lascivus
 longævus
 longinquus
 lunatus
 lymphatus
 mansuetus
 maternus
 maturus
 mollitus
 mendicus
 mendosus
 monstrosus
 montanus
 morbosus
 morosus
 mundanus
 natus

nervosus
 nimbosus
 nocturnus
 nodosus
 pacatus
 patrinus
 pennatus
 petrosus
 porcinus
 postremus
 primævus
 privatus
 probrosus
 procerus
 proclivus
 procurvus
 propensus
 rixosus
 robustus
 rugosus
 saxosus
 secretus
 securus
 sedatus
 seductus
 selectus
 semotus
 semesivus
 sincerus
 spectatus
 spinosus
 spumosus
 squamosus
 supremus
 sylvifer
 taurinus
 terfaustus
 terquinius
 terrenus
 tigrinus
 tranquillus
 ventosus
 verbosus
 vesanus

votivus
 vulpinus

*Adject.
 Declin. 3æ.*

Brumalis
 cœlestis
 campestris
 castrensis
 civilis
 communis
 confinis
 conformis
 crudelis
 curulis
 declivis
 deformis
 fatalis
 feralis
 fontalis
 frugalis
 funalis
 gentilis
 lethalis
 lunaris
 mortalis
 natalis
 navalis
 pratensis
 proclivis
 regalis
 ruralis
 rurestris
 scurrilis
 fervilis
 solennis
 sublimis
 subtilis
 sylvestris
 terrestris
 turmalis
 vocalis
 viralis
 vulgaris

PÆONES TERTII vv - v

*Adject. 2æ.
 a Voc.*

Abiegnus
 adipatus

alienus
 aliquantus
 animosus
 aquilinus
 asininus

hodiernus
 inamœnus
 inapertus
 inhonestus
 inhonorus

inimicus
 inodorus
 inopinus
 oculatus
 odiosus

onerosus

onerofus
opifus
opulentus
oriundus

Adject. 3æ.

Animalis
epularis
hiemalis

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Benedictus
capitatus
capitosus
cariosus
cataphræus
celebratus
cerebrofus
clypeatus
decumanus
diuturnus
duplicatus
fabrefactus
fremebundus
fugitivus
huriatus
turibundus
furiosus
galeatus
gemebundus
genuinus

generofus
glomeratus
labetadus
lacrymofus
latebrofus
luculentus
macilentus
maculofus
maleblandus
malecautus
maletauftus
malegratus
malenuptus
malepaffus
malefactus
malefactus
malefidus
malefuadus
manifestus
miferandus
moderatus
moibundus
nemo olus
numerosus
pecorinus
pecorofus
peracerbus
peracutus
peregrinus
periniquus
peramatus
peramicus
peramcenus
peravarus

peravitus
peregenus
perhulcus
perhoneftus
perhonorus
perodorus
peronultus
perticofus
phaetratus
pluviofus
populofus
præacutus
pretiofus
properatus
puditundus
querobundus
rabiofus
radiofus
recidivus
redimitus
redivivus
reprobatus
requietus
refupinus
reverendus
rubicundus
falebrofus
fariofus
fcabiofus
factofanctus
fcopulofus
fceleratus
finuofus
fpatiofus

speciofus
ftudiofus
subamarus
taciturnus
temulentus
tenebrofus
tremebundus
truculentus
veteranus
violentus
vitiofus
vitulinus

3æ.

Bipedalis
borealis
capitalis
famularis
fluvialis
furialis
generalis
genialis
genitalis
glacialis
juvenilis
muliebris
penetralis
pluvialis
popularis
puerilis
fpecialis
subagreffis

PÆONES SECUNDI v. vv

*Adject. 2æ
a Voc.*

Adoreus
aheneus
aquarius
aquaticus
eburneus
hydropicus
jambicus
idoneus
ineditus
inhorridus
inhospitus

inobrutus
olympicus
3æ
Amabilis
aquatilis
arabilis
humabilis
inutilis

*Adject. 2æ
a Conf.*

Caprarius
cibarius

cupreffens
cupreffinus
diutinus
domesticus
famelicus
gregarius
metallicus
netarius
perardus
peraridus
perendinus
perhorridus
phreneticus

podagricus
poëticus
precarius
reciprocus
reconditus
retorridus
fcholasticus
fubhorridus
fuperfluous
tyrannicus
veneficus
vicarius
volubilis

 ANTIPÆSTI v. . .

Abortivus
 arenosus
 avernalis
 inaccessus
 inæqualis
 inassuetus
 inauditus
 inauratus
 inescatus
 inexhaustus
 inexpertus
 inexplētus
 inextinctus
 inhumanus
 inoffensus
 inurbanus
 obæratuſ
 obarmatus
 obumbratus
 odoratus
 olorinus

*Adject. 2æ.
 a Conf.*

Bipartitus
 caballinus
 camelinus
 capillatus
 catenatus
 cavernosus
 cerebrosus
 columbinus
 columnatus

cucullatus
 dealbatus
 deauratus
 dolorosus
 draconinus
 gigantens
 lacernosus
 lacertosus
 lacunatus
 lacunofus
 leoninus
 nepotinus
 palatinus
 palidatus
 paludosus
 perabsurdus
 perangustus
 perantiquus
 perastutus
 peregrinus
 perhumanus
 perinfirmitus
 perobscurus
 perurbanus
 pharetratus
 podagrosus
 procellosus
 pruinofus
 repentinus
 ruinosus
 ferenatus
 sitibundus
 soporatus

subabsurdus
 subargutus
 subinvisus
 subiratus
 subobscenus
 subobscurus
 suboffensus
 suburbanus
 tenebrosus
 tripartitus
 venenatus
 venenosus
 verecundus
 veterinosus

Declin. 3æ.

Coæqualis
 columbaris
 decennalis
 lupanaris
 novercalis
 perexilis
 perillustis
 perinfamis
 perinignis
 puellaris
 parentalis
 salutaris
 sepulcralis
 subagrestis
 theatralis
 triumphalis

PÆONES PRIMI -vvv

*Adject. 2æ.
 a Voc.*

Abstemiſ
 æquoreus
 ærius
 æthereus
 ambiguſ
 ambrosius
 anguineus
 angelicus
 appositus

arboreus
 arbutus
 assiduſ
 attonitus
 egelidus
 egregius
 emeritus
 empyreus
 evapidus
 exanimus
 exiguus
 eximius

historicus
 illepidus
 illicitus
 immeritus
 immodicus
 impavidus
 implacidus
 improprius
 indomitus
 indubius
 ingelidus
 ingenitus

inge-

ingenuus
innocuus
innumerus
inspiens
insolius
insolitus
intrepidus
invalidus
irriguus
obstreptus
occiduus
unanimus

Compos.

Æquanimus
albicomus
algiueus
altifonus
altivolus
amplificus
armifragus
armifonus
auricomus
aurifluus
horrificus
ignifluus
ignivomus
ossifragus
undifonus
undivagus

Adject. 3æ.

Abfimilis
afsimilis
exanimis
horribilis
incolumis
indecoris
indocilis
infragilis
instabilis
involutis
unanimitis

Adject. 2æ.

Barbaricus
cæruleus
cannabinus
carbasiuus
cæsareus

eoccineus
concupinus
conspiciuus
contiguus
continuus
corporeus
dædaleus
deciduus
decrepitus
demeritus
depositus
dispositus
dividuus
fictitiuus
finitimus
flumineus
fœmineus
fortuitus
fraxineus
fulmineus
funereus
gramineus
gratuitus
litoreus
marmoreus
nectareus
perpetuus
perspicuus
præcipuus
prægelidus
præproperus
prærapidus
prævalidus
propitiuus
prospiciuus
pulvereus
purpureus
ridiculus
sanguineus
fiderens
sollicitus
stramineus
stercoreus
subrutilus
sulphureus
triticeus
turbineus
verbereus
vimineus
vipereus
virgineus

Compos.

Bellicrepus
blandiloquus
cælivagus
campivagus
carnivorus
clarifonus
doctiloquus
dulcifluus
dulciloquus
dulcifonus
falsidicus
falsiloquus
fatidicus
flammivomus
flexivagus
flexanimus
florilegus
fluctivagus
fluctivomus
fœdiiragus
fumificus
furicrepus
grandiloquus
grandifonus
lætificus
largifluus
lauricomus
lucifluus
lucifugus
lucifonus
longanimus
magnanimus
magnificus
magniloquus
melificus
mellifluus
mirificus
montivagus
morigerus
multivagus
munificus
navifragus
noctifragus
nubificus
nubivagus
pacificus
raucifonus
regificus
sacrilegus
sacrificus
saxificus

femiferus
femirutus
fortilegus
suaviloquus
tabificus
tradigradus
tartiloquus
rectivagus
tergeminus
terriclepus
terrificus
terrisonus
thuricremus
thurilegus

vaniloquus
versicolor
veridicus
vulnificus

3^e.

Consimilis
credibilis
difficilis
dissimilis
fallibilis
exanimis
flexibilis

longanimis
multijugis
plausibilis
præacilis
prætenuis
semanimis
sensibilis
subsimilis
subtenuis
subviridis
terribilis
vendibilis
vincibilis
visibilis

CHORIAMBI - v v -

*Adject. Comp.
a Vocal.*

Altitonans
altivolans
anguitenens
arcitenens
armipotens

astripotens
hastipotens
impatiens
ignipotens
insipiens
intolerans
irreverens
omnipotens

*Adject. Comp.
a Conf.*

Bellipotens
blandiloquus
conveniens
quadrupedans
suaviloquens
sufficiens

JONICI MAJORES - - v v

*Adject. 2^e.
a Voc.*

Abstemius
accommodus
argenteus
athleticus
elanguidus
emorbidus
erraticus
erroneus
evanidus
extraneus
heroicus
hydropicus
illucidus
impervius
improprius
improvidus
incognitus
incommodus
inconditus

incongruus
inconsciis
incredulus
incurius
indebitus
industrius
inglorius
injurius
innoxius
innubilus
instrenuus
interritus
inturbidus
obnoxius
ultroneus
umbraticus

3^e.

Æquabilis
affabilis
aptabilis

effabilis
explebilis
ignobilis
immobilis
implebilis
innobilis
insensilis
optabilis
umbratilis

*Adject. 2^e.
a Conf.*

Bombicinus
censorius
centesimus
chartaceus
circumflus
circumvagus
compascuus
conterminus
contrarius

crusta-

crustaceus
 crystallinus
 cupressinus
 dilucidus
 ferrarius
 fusorius
 lignarius
 lunaticus
 lusorius
 lymphaticus
 mellifluus
 messorius
 millesimus
 multiscius
 narcissinus
 nuperrimus
 pellucidus
 percognitus
 percommodus
 perfervidus
 perfrigidus
 pernubilus
 perpallidus
 plebeius
 præcognitus
 præfervidus
 præfrigidus
 prælucidus
 prænubilus
 prænuncius
 præposterus

primarius
 promiscuus
 retrogradus
 serotinus
 spontaneus
 subfrigidus
 sublividus
 sublucidus
 sublividus
 subpallidus
 subusticus
 translucidus
 venaticus
 vinarius

3^a.

Culpabilis
 delebilis
 durabilis
 laudabilis
 mirabilis
 monstrabilis
 mutabilis
 narrabilis
 pacabilis
 perdebilis
 pertertilis
 perlugubris
 permobilis
 pernobilis

placabilis
 præfabilis
 præfertilis
 prædebilis
 prælugubris
 prænobilis
 sanabilis
 spectabilis
 sperabilis
 spirabilis
 sublugubris
 tractabilis
 versatilis
 vincibilis

Compos.

Balistifer
 caducifer
 dulcissimus
 fluctitragus
 foeditragus
 funicrepus
 largissimus
 lucissimus
 mellissimus
 ravitragus
 silvitragus
 tarditragus
 terrirepus
 thuricremus

EPITRITUS QUARTUS . . . v.

Adject. 2^a.
a Voc.

Accuratus
 ærumnosus
 affectatus
 arbutivus
 argentatus
 argentosus
 argillofus
 auctoratus
 effrenatus
 exquisitus
 illaudatus
 illibatus
 immanisuetus
 immunitus
 immaturus

immutatus
 impacatus
 imperfectus
 impermissus
 impollutus
 importunus
 improvisus
 incœnatus
 inconsultus
 infrenatus
 inconcinnus
 infestivus
 infinitus
 inceecundus
 indefessus
 indirectus
 injucundus
 insperatus

intempestus
 intestinus
 iracundus
 opportunus

3^a.

Armentalis
 æstivalis
 ancillaris
 auctumnalis
 exemplaris
 immortalis

Adject. 2^a.
a Conf.

Calcitrosus

casti.

castigatus
cervicosus
concinatus
circumspectus
conclamatus
conspiratus
clandestinus
debellatus
defæcatus
definitus
depugnatus
dilatatus
fortunatus
loricatus

libertinus
matutinus
personatus
perjucundus
perlonginquus
pictoratus
portentosus
præmaturus
prætextatus
prædivinus
serpentinus
sublucanus
transalpinus
transmontanus

transrhenanus
tempestivus
vervecinus
vespertinus

In bundus.

Cunctabundus
gratabundus
lætabundus
mirabundus
plorabundus
reptabundus

DISCHOREI - v - v

*Adject.
a Voc.*

Æstuosus
æviternus
annulatus
anserinus
arcuatus
ebriosus
efferatus
entheatus
eruditus
esculentus
exoletus
hispidosus
imbecillus
immodestus
imperitus
impudicus
incruentus
indecorus
indisertus
infacetus
inferenus
insulatus
inquietus
inquilinus
invenustus
irrogatus
irretortus
obsoletus
obstinatus
otiosus
ominosus

ulcerosus
universus
usitatus

Declin. 3æ.

Agminalis
ancoralis
angularis
annularis
arbitralis
auguralis
hospitalis
imbecillis
infidelis
insalubris
insuavis

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Bellicosus
belluosus
calculosus
calcitrosus
captiosus
christianus
compeditus
copiosus
corpulentus
criminofus
crispifulcus
curiosus
cuspidatus

delicatus
duplicatus
fabulosus
factiosus
flexuosus
florulentus
fluctuosus
fluminosus
fornicatus
frandulentus
fructuosus
frustulentus
fulminatus
fumosus
gestuosus
gloriosus
graminosus
grandinosus
gratiosus
jactuosus
laureatus
litteratus
litorosus
luctuosus
luminosus
luculentus
masculinus
morticinus
mustulentus
nocivinus
pabulosus
palliatus
pampinosus
pectorosus

per-

perbeatus
perdecorus
pertacetus
permodestus
permolestus
perseverus
perticosus
pervetustus
poculentus
ponderosus
portuosus
purpuratus
purulentus
quæstuosus
ructuosus
rusticanus
sacrosanctus
saltuosus
scrupulosus
semibalbus
semiblæsus
semibrutus
semiclaudus
semicoctus
semicrudus
semicæcus
semidoctus
semimutus

feminudus
semistultus
semisurdus
sempiternus
fenticosus
somniaentus
fordidatus
stercorosus
subcruentus
subdisertus
subdolosus
sulphuratus
temperatus
tortuosus
turbinatus
turbulentus
vitricosus
vinolentus
viperinus
virulentus
vulturinus
vultuosus

3æ.

Circularis
compitalis
conjugal

consularis
figularis
liberalis
litoralis
martialis
militaris
multiformis
nuptialis
pabularis
pectoralis
perduellis
perfidelis
præliaris
principalis
sanguinalis
sæcularis
semiformis
semisomnis
semiputris
septicollis
sideralis
singularis
tauriformis
temporalis
versipellis
victualis
virginalis

PYRRICHIO - DACTYLI vv - vv

*Adject. 2æ.
a Voc.*

Academicus
adamantinus
amaranthinus
aquilonius
elegiacus
hyacinthinus
ocularius
oleaginus
oleastrinus
olearius
olitorius
onerarius
operarius

2æ.

Animabilis
aquitabilis

agitabilis
habitabilis
imitabilis
inamabilis
inarabilis
inhumabilis
iterabilis

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Cinerarius
dialecticus
fluviaticus
lapidarius
leporarius
monitorius
meritorius
pecuarius
peridoneus
plagiarius

subitaneus
subitarius
temerarius
tripedaneus
violaceus
vomitarius

3æ.

Circutabilis
cruciabilis
dubitabilis
fluviatilis
geminabilis
generabilis
genitabilis
lacerabilis
lacrymabilis
medicabilis
memorabilis
miserabilis

moderabilis
numerabilis
penetrabilis
peragrabilis
reparabilis
resolubilis
resonabilis

revocabilis
revolubilis
fatiabilis
saturabilis
sepelibilis
fociabilis

superabilis
tolerabilis
variabilis
vegetabilis
venerabilis
violabilis

JAMBO - TRIBRACHES v - vvv

*Adject. 2æ.
a Voc.*

Aedonius
amaracinus
amygdalinus
aromaticus
arundineus
hirundineus
honorificus
hypocriticus
inocciduus

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Cadaverens
crepidineus
cupidineus
papaverens
perappositus
perexiguus
recompositus
siligineus
supervacuus

superpositus
tribunitius

Compos.

Beatificus
dolorificus
fluentificus
superbificus
vaporificus
vaporiferus

DACTYLO - CHOREI vv - v

*Adject. 2æ.
a Voc.*

Affabrefactus
ambitiosus
attenuatus
exitiosus
illecebrosus
immaculatus
immemoratus
immoderatus
imperiosus
impetuosus
iudubitatus
ingeniosus
insidiosus
invidiosus
inviolatus
irradiatus
irredivivus
irreprehensus
irrequietus
irresolutus
irrevolutus
irrevocatus

obsequiosus
officiosus

3æ.

Articularis
auricularis
auspicialis
auxiliaris
exsequialis
exitialis
innumeralis
officialis

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Cæsarianus
carnificinus
dedecorofus
dedecoratus
desidiosus
febriculofus
flagitiosus
litigiosus
luxoriosus
morigeratus

perdiuturnus
perfidiosus
perniciofus
præstigiosus
prodigiosus
propudiosus
pulverulentus
relligiosus
sanguinolentus
seditiosus
semisopitus
suspiciosus
sorniculofus

3æ.

Conjugialis
connubialis
judicialis
materialis
prodigialis
quadrupedalis
sesquipedalis
solstitialis
spiritualis

SPONDEO - TRIBRACHES .. vvv

*Adject. 2æ.
a Voc.*

Ænigmaticus
emblematicus
incorporeus
indispositus
individuus
incompositus
intermedius
interpositus
investitus
iligineus
adjectitius
adscriptitius
ædilitius
arreptitius
ejectitius

3æ.

Accersibilis

evincibilis
extinguibilis
impossibilis
incredibilis
infallibilis
inflexibilis
insensibilis
invincibilis
invisibilis

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Collectitius
commentitius
conductitius
conjectitius
consanguineus
contrapositus
ferrugineus
fuligineus

gentilitius
mendaciloquus
natalitius
pastoritus
perridiculus
præcompositus
portentificus
rubigineus
septemgeminus
subreptitius
testudineus
translatitius
versutiloquus

3æ. in bilis.

Divisibilis
conducibilis
consumibilis
contentibilis
persuasibilis
traducibilis

SPONDEO - DACTYLI .. vv

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Admissarius
adversarius
argillaceus
antiquarius
argillifluus
armentarius
emissarius
hortatorius
imperterritus
intermortuus
internuncius

3æ.

Acceptabilis
accusabilis
admirabilis
aspectabilis
aspernabilis

eluctabilis
emendabilis
enarrabilis
evitabilis
excusabilis
execrabilis
exoptabilis
exorabilis
expugnabilis
illaudabilis
illætabilis
immutabilis
impacabilis
implacabilis
inculpabilis
indelebilis
incurabilis
insanabilis
intractabilis
observabilis
obscurabilis

*Adject. 2æ.
a Conf.*

Bellatorius
collactaneus
collectaneus
consentaneus
contrerraneus
decretorius
derisorius
dissentaneus
mercenarius
momentaneus
nugatorius
perfunctorius
persuasorius
prædatorius
refractorius
subterraneus

MOLOSSO - CHOREI . . . v

<i>Adject. 2æ. a Voc.</i>	<i>Part. in Tus.</i>	
Argumentosus	Argumentatus	indelassatus
imperturbatus	elucubratus	indefinitus
indelassatus	emendicatus	indeploratus
infortunatus	eradicatus	indepravatus
intempestivus	inconsolatus	indevitatus
indefinitus	incustoditus	interpellatus
	indeclinatus	interturbatus

JAMBO - AMPHIBRACHES. v-v-v

<i>Adject. 2æ. a Voc.</i>		
Abominosus	laboriosus	piacularis
aculeatus	laciniosus	stipendialis
adulterinus	libidinosus	triangularis
amarulentus	licentiosus	triumviralis
arundinosus	meridiosus	
inauspicatus	negotiosus	<i>Part. in Tus.</i>
ineruditus	peculiosus	Coagulatus
inordinatus	pecuniosus	coinquinatus
inussitatus	periculosus	deosculatus
	perexpeditus	latrocinatus
<i>Part. in Tus.</i>	quotidianus	præoccupatus
Abominatus	rubiginosus	reciprocatus
acuminatus	rubiginatus	recogitatus
adulteratus	siticulosus	redintegratus
imaginatus	stipendiosus	redauspicatus
inauguratus	tumultuosus	patrocinatus
inebriatus	voluptuosus	periclitatus
	voraginosus	remuneratus
<i>Adject. 2æ. a Conf.</i>	3æ.	tumultuatus
Cadaverosus	Cubicularis	refrigeratus
cuniculosus	decemviralis	renavigatus
	dumviralis	resuscitatus
	negotialis	supervagatus
	peculiaris	
	perhospitalis	

SPONDEO - AMPHIBRACHES -- v - v

<i>Adject. 2æ. a Voc.</i>		
Æruginosus	infructuosus	incuriosus
extemporalis	impendiosus	injuriosus
	illitteratus	internecinus
	importuosus	obliviosus
	incomprehensus	uliginosus

Part.

Part. in Tus.

Accommodatus
attemperatus
effeminatus
elucubratus
emancipatus
examinatus
exasperatus
exosculatus
excogitatus
exercitatus
exulceratus
intaminatus
indissolutus
illuminatus
in temperatus
interrogatus
interminatus
invulneratus

*Adject. 2.
a Conf.*

Caliginosus
compendiosus
contagiosus
contentiosus
convitiosus

fastidiosus
fastigiatus
ferruginosus
ferruminosus
formidolosus
fuliginosus
lanuginosus
postridianus
salsuginosus
quadriduanus
sententiosus
stipendiosus
tempestuosus
victoriosus

3æ.

Centumviralis
comitialis
collegialis
connubialis
discordialis
illiberalis
perliberalis
proverbialis
provincialis
septemviralis
septempedalis

stipendialis
vindemialis

Part. in Tus.

Circumligatus
circumvolutus
compaginatus
congratulatus
consideratus
contaminatus
corroboratus
deliberatus
depurpuratus
desideratus
descriminatus
depræliatus
fastigiatus
latrocinatus
lenocinatus
patrocinatus
præjudicatus
prænuntiatus
procrastinatus
pronuntiatus
semicrematus
fermocinatus
sufflaminatus

DIDACTYLI - vv - vv

Declin. 3æ.

Ædificabilis
affociabilis
exitibilis
illacrymabilis
immedicabilis
immemorabilis
immiserabilis
impenetrabilis

innumerabilis
insatiabilis
insaturabilis
infociabilis
insuperabilis
intolerabilis
inviolabilis
irremeabilis
irreparabilis
irresolubilis

irrovocabilis

3æ. a Conf.

Commemorabilis
conduplicabilis
diffociabilis
lætificabilis
multiplicabilis
vituperabilis.

CAPUT X.

De usu epithetorum.

Sunt, qui tradunt præcepta de epithetis aptis feligendis; ego, quæ circa usum præceptorum observavi, paucis indicabo. Itaque

OBSERVA 1. Quod uni substantivo tantum debeat addi unum epithetum.

Excipe 1. Nisi illud substantivum repetatur; tunc enim sicut cum illo adjectivum prius reperi potest, ut: *nuncia læta mihi; nuncia læta tibi*, ita enim novum adjectivum ei addi potest, ut: *nuncia læta mihi, nuncia mæsta tibi*.

Excipe 2. Nisi intercedat aliqua conjunctio inter illa adjectiva; v. g. Et, vel, nec, &c. ut:

Quique prius mollem, vacuumque laboribus egi
In studiis vitam. *Ovid 5. Trist. Eleg. 4.*
Horrendum, & dictu video mirabile monstrum,
Virg. 3. Æneid.
Ille asper & improbas ira, 9. *Æneid.*

Hæc conjunctio sæpe omittitur, ut:

Monstrum horrendum, informe, ingens, *Id. ibid.*

Excipe 3. Participia cujusvis temporis; hæc enim eidem substantivo cum alio adjectivo adjungi possunt, ut:

— subjectisque ignibus atris. *Virg. 11. Æneid.*
Ut pia formosis addita thura rogis. *Ovid. Ep. 7.*
— lateque patentia duxi
Mœnia, finitimis invidiosa solis. *Ovid. Ep. 7.*
Mæsto flagrante tumultu. *Virg. 11. Æneid.*

OBSERVA secundo, quod epithetum non debeat esse otiosum: sed debeat aliquid saltem clarius exprimere, quod ipsum substantivum in se solo non exprimit. Porro epithetum non tantum potest exprimere aliquid substantivo suo conveniens, v. g. Turpis egestas; tristis senectus; amor ingeniosus, &c. sed etiam aliquid conveniens rei alteri, cum qua ipsum substantivum est connexum. Ita *Ovid. Ep. 1. canit.*

Nec mihi quærenti spatiosam fallere noctem,
Lassares viduas pendula tela manus.

Ubi dicit, viduas manus, pro: manibus viduæ uxoris.
Idem:

Attenuunt vigiles corpus miserabile curæ,
hoc est: curæ hominis vigilis,

Et *Virg.*

Memorem Junonis ob iram, pro: ob iram Junonis mem-
ris.

OBSERVA 3. Quod epitheta, quæ tropum aliquem invol-
vunt, præ cæteris sint deligenda; hæc enim & poetis sunt frequen-
tissima, præsertim metonymica, & reliquis elegantiora: ita *Horatius*
cinerem vocat dolosum, glaciem inertem, ornos viduatas, &c.
per metaphoram. Item massicum vocat obliviosum, sicut *Ovidius*
vocat sidera frigida, & *Martialis* favillas tristes, per metony-
miam.

OBSERVA 4. Quod epithetum debeat semper materiæ præsentī
esse accommodum; unde quæsiturus epithetum, bene intelligat ma-
teriam, de qua agit; nam epithetum, quod in alia materia est
perquam accommodum, in præsentī sæpe est ineptum, & otiosum.
Immo potest contingere, ut epithetum cum substantivo naturaliter
conjunctum in præsentī materia eidem non conveniat, in exemplo:
ignis ex natura sua est calidus & ad comburendum celer; si ta-
men martyr cum igne expostularet; quod lente & tenuiter ureret,
non deberet illum vocare rapacem & terrentem, sed lentum & fri-
gidum. Ita nihil velocius est tempore, si tamen quæreretur anima
in pugatorio, se magros cruciatus perferre, non deberet tempus,
quo patitur, vocare velox, sed tardum, uti querebatur Penelope
apud *Ovidium* Ep. quod viveret tardos dies. Hæc observatio est
instar omnium, interim

OBSERVA 5. Quod epitheta in carmine Elegiaco & Heroico
debeant esse usitata, & auctoritate bonorum poetarum probata;
in carmine Lyrico, præsertim Horatiano, possunt etiam esse minus
usitata, nova & audaciora.

C A P U T X I.

Praxis faciendi quodvis carmen facile & ele-
ganter.

In hoc capite manuducam tirones, & docebo practice, quomo-
do præscriptam sibi materiam facile in carmen elegans cogere
pos.

possint. Ex quo constabit etiam, quomodo carmen aliud quodcunque facile & eleganter componi possit. Quod ut impetrem facilius, sequentia monere debeo,

Primo: Ut facturus carmen observationes omnes supra de versibus, tum in genere, tum in specie de illis, quos compositurus est, bene perspectas habeat.

Secundo: Ut materiam præscriptam bene intelligat.

Tertio: Ut facilem sibi usum epithetorum faciat, eaque in promptu habeat, quod fiet, si eadem aliquoties per otium evolvit. Participia quivis formare noverit a verbis, & comparativa, uti & superlativa a positivis.

Quarto: in promptu habeat, quomodo eundem pedem in diversis locis inveniet. v. g. desiderat choriambum; hunc invenies primo inter præones primos, non habentes incrementum, ut: instabilis, æthereus, &c. secundo cum invenies inter dactylos, habentes incrementum breve, ut degeneres, dedecores, armigeri, &c. tertio eundem invenies inter spondeos aliquot, ut: ancipites, disparibus, supplicibus, &c.

Quinto: Facturus carmen habeat in promptu illos pedes, qui præfenti carmini præcipue servant. Quare facturi disticha in promptu habeant imprimis iambos: ex his enim finis & medium pentametri constat, v. g. ex adiectivis: bonus, meus, cavus, ferus, &c. Deinde in promptu habeat illa substantiva, ex quibus finis utriusque carminis facile haberi potest, qualia sunt nomina Declinationis tertiæ, habentia incrementum breve pro Hexametro, ut: trames, dives, palmes, &c. corpus, crimen, fœdus, formido, munimen, &c. tum nomina in um. quæ numerum pluralem habent, ut: labrum, flabrum, flagellum, prælium, propugnaculum, &c. Item omnia nomina generis neutrius, ut: murmur, nomen, numen, fulgur, tonitru, &c. Ex his enim facile finis distichi confici potest, v. g. tramite longo, formidine tractus, divite vera, &c. murmura ponti, fulmina, murmura sæva maris: fulmina læva poli, flabra noti, elisa tonitrua cælo, &c. Jam ad praxin pergamus.

§. I.

Praxis faciendi carmen elegiacum.

Tirones primo sint solliciti, ut habeant finem Hexametri, & Pentametri. Pentametri finis ordinarie est iambus, vel pyrrichius, ut: meus, fuit, poli, &c. ante hunc vel debet esse vocabulum quinque pedum, ut: diripiuntur opes. Deteruisse juvat, &c. vel sint duo vocabula, quorum primum sit dactylus, alterum

rum Choreus, ut: Sidera clara poli, scribere jussit amor: vel quorum primum sit Choreus, alterum Amphibrachis, ut: Regina beata poli, vel denique sint tria vocabula, duo scilicet dissyllaba & unum monosyllabum, ut: Laus tua victa jacet; de grege captus equus.

Finis Hexametri semper est carmen adonium, vel partim abscissum a præcedenti, ut: Aurora refurgit, domus omnipotentis olympi, vel non ita abscissum, ut: sidera cœli, unde tirones doceantur primo facere Versus Adonios & Hemistichia tum Hexametri, tum Pentametri: idque ex quavis re obvia, licet nullus sit in iis sensus, & miram postea facilitatem experientur in distichis pangendis, v. g. ex hoc nomine: cœlum, faciant in primis adonia, v. g. *Sidera cœli, Atria cœli, Regia cœli, Astra polorum, Cœlica sedes*, &c. tum Hemistichia, ut: *Regia beatorum, Divorum habitacula cœlum, Divina palatia cœlum, Domus omnipotentis Olympi* &c. tum faciant Hemistichia Pentametri: ut: *Sidera clara poli, Regna beata poli. Sidereæque domus, Regia magna Jovis, Æthereæque faces*, & ita de quavis re obvia. Tum procedant ad integra carmina concinnanda.

Faciurus itaque Disticha, distingue materiam in duas partes, unam pro Hexametro, alteram pro Pentametro, & pro Adjectivis, relinque hiatus, postea implendos, v. g. sit Distichum faciendum ex hac materia ex Martiali desumta:

Sic pisci indulget hamus; sic esca decipit feras.

Muta inprimis pisces ex numero singulari in pluralem, & habebis finem Hexametri, nimirum: piscibus hamus, tum materiam Hexametri ita scribe:

Sic vv - (vv.) indulget piscibus hamus.
 -- (--)

Ubi vides, quod pro utroque hiatu implendo debeas habere vel Anapæstum, vel Spondeum; & quod pedes illos possis habere in Epithetis addendis tum ad piscibus, tum ad hamus, hos pedes quære inter Adjectiva vv - vel in - - vel etiam inter Spondeos. Inter Tribraches invenies materiæ huic accommodos; avidus, cupidus, fatuus, stolidus, &c. inter Choreos invenies, bardus, brutus, cæcus, promptus, stultus, furdus, &c. inter Spondeos, vel etiam Choreos, pro hamus invenies: uncus, blandus, falsus, mendax, fallax, mordax, &c. ex his facile hos versus construes, & scribes:

Sic mendax fatuis
 Sic stolidis mordax
 Sic uncus cupidus
 Sic avidis fallax
 } indulget piscibus hamus.

Vel etiam ita scribe materiam.

Sic vv indulget vv - - piscibus hamus.

Tum Epithetum pro hamus, quære inter Pyrrichios, & invenies: vaser, catus, vigil; Epithetum pro piscibus quære inter Pæones

tertios, vel inter Antibacchios, inter illos invenies: malecautus, maleficus, peravarus, &c. inter hos invenies: captivus, jejunos, furtivus, &c. tum carmina scribes sequentia:

Sic vafer indulget maleficus	} piscibus hamus.
Sic ferus indulget peravaris	
Sic catus indulget furtivis	

Ubi vafer & catus hamus eleganter ponitur, & hunc sensum facit, hamus piscatorius, qui est vafer, catus.

Vel ita scribe materiam:

Sic vv - vv indulget piscibus hamus.

Pro primo hiato implendo quære Epithetum ad hamus inter Pyrrichios, ut ante. Pro secundo hiato quære Epithetum ad piscibus vel inter Antibacchios, vel inter Pæones primos a Vocali, & invenies: incautus, infaustus, insanus, &c. item: æquoreus ambiguus, innocuus, &c. tum hoc carmen scribes:

Sic vigil æquoreis	} indulget piscibus hamus.
Sic catus innocuus	
Sic ferus incautus	
Sic vagus infaustis, insanis, &c.	

Materiam Pentametri ita scribe:

Sic - - (vv.)
vv - (- -) decipit esca feras.

Pro primo hiato quære Spondeos suo loco, vel inter Choreos; Anapæstos vero inter Tribraches, vel suo loco Epitheta pro esca invenies sequentia: fallax, mendax, &c. Epitheta pro feras, invenies eadem, quæ antea pro piscibus, ut: stultus, avidus, cupidus, &c. tum hoc modo scribes carmen.

Sic fallax avidas decipit esca feras, &c.

Vel: Sic mendax faciles decipit esca feras, &c.

Vel ita scribe materiam:

- vv vv -

Sic - - decipit esca feras.

Et quære Epithetum pro esca inter Dactylos, & invenies: impius, invidus, obivus, callidus, noxius, subdolanus, &c. ex his facies hoc Carmen:

Callida	stultas,
Subdola	brutas,
Noxia sic	fatuas decipit esca feras.
Impia, &c.	faciles, &c.

Vel etiam scribe materiam ita:

Sic - - - - decipit esca feras.

vv - - -

Et pro feras quære Epitheta inter Epitritos quartos, & invenies: improvisus, inconsultus, dementatus, &c. ex his facias tale carmen:

Sic

Sic inconsultas decipit esca feras
Sic dementatas, &c.

§. II.

Eadem praxis ostenditur in materia difficiliori.

Pro materia Distichi ut sit difficilior ista: Dum video cælum, desipit terra. Pro Hexametro designa: dum video cælum. Adde primo Substantivum nomini: cælum secundum observ. supra datam sidera & cælum muta in genitivum, & habebis: sidera cæli. Tum hoc modo scribere materiam illam:

Tum video - - (v v - v v) sidera cæli.
v v (. - v v)

Ubi vides, quod desideretur primo Anapæstus vel Spondeus, incipiens a consonante. vel Molossus, aut Choriambus, incipiens a vocali; Secundo Jonicus a majore, vel Anapæsto-Pyrrichius, incipiens a consonante. Hiatus istos imple duobus Epithetis, quorum unum conveniat cum cæli, alterum cum sidera. Pro primo hiatus quære Tribraches, vel Choreos a consonante incipientes, & invenies plurimos materiæ tuæ & hiatus accommodos, v. g. invenies inter Choreos: carus, celsus, clarus, gratus, purus &c. Inter Tribraches invenies: roseus, rutilus, superbus, stabilis, &c. vel quære Spondeos, habentes incrementum longum, vel Pæones primos vel Antibracchios a vocali incipientes, & invenies, Absens, ingens, æthereus, empyreus, auricomus, &c. æternus, augustus, excelsus, immensus, innubis, illustris, insignis, &c. Pro secundo hiatus implendo facile vides, quod debeas habere Epithetum, incipiens a consonante, nisi velis elisionem facere; hoc Epithetum vel quæres inter Anapæstos habentes incrementum longum; (nam rutilans, v. g. in accusativo plurali habet rutilantia) vel inter Spondeos, habentes incrementum longum, Inter Anapæstos habes participia: radians, rutilans, vigilans, retinens, &c. inter Spondeos habes participia, flammans, flagrans, fulgens, lucens, splendens, &c. vel etiam quære hoc Epithetum inter Pæones tertios, declinationis tertiæ, & invenies famularis, pluvialis, &c. vel inter Jonicos a majore, & invenies: circumvagus, crystallinus, pellucidus, &c. tum facillima scribes hunc versum sæpissime variatum hoc modo.

Dum video	{ rutili fulgentia superi splendentia rosei radiantia clari rutilantia grati famularia augusti crystallina ætherei circumvaga ingentis, &c. pellucida, &c. }	} sidera cæli.
-----------	---	-------------------

Vel etiam ita scribe materiam:
- v v dum video - - - sidera cæli.
v v - -

Ubi

Ubi vides, quod primo loco debeas habere Daſtylum, qui conveniat cum ſidera; hunc quære ſuo loco, & invenies: aureus, igneus, candidus, fervidus, flammeus, fulvidus, lacteus, lucidus, ſplendidus, &c. Pro ſecundo hiatu debes habere vel Ionicum a minore, vel Moloffum, incipientes a conſonante, tum facile ſcribes hos Verſus:

splendida	ſpatioſi
anrea	ſpecioſi
lactea dum video	jucundi ſidera cæli,
candida &c.	ſeſtivi, &c.

Vel ita ſcribe materiam:

-- vv - vv
Dum vv - video - - vv ſidera cæli.

Et eodem modo quære Epitheta hiatibus implendis accommodata, & ſcribe:

Dum rutili video radiantia ſidera cæli, &c.
Vel ita ſcribe materiam:

- vv) - vv - video dum ſidera cæli.
- - -

Et, quæſitis Epithetis aptis, ſcribe:

Lucida purpurei
Candida fulgentis video dum ſidera cæli
Aurea, &c. conſpicui.

Vel denique ita ſcribe materiam:

- vv - video dum - vv ſidera cæli.
- - -

Et ex ſelectis Epithetis hoc modo imple hiatus.

Purpurei	fulgida
Conſpicui video dum	lucida ſidera cæli.
Fulgentis	flammea
Excelfi, &c.	lactea, &c.

Hoc factò, ad Pentametrũ procedẽ, & muta in primis terra in Iambum, v. g. ſolum, huic adde Subſtantivum aptum carmini tuo, ſcilicet, vel Daſtylum, vel Choreum: v. g. Donum, munus, germen, gramen, &c. ex his ſelige donum & munus, iisque in numerum pluralem mutatis, hoc modo ſcribe materiam:

--
Deſipiunt vv - - dona ſoli.

Vel ita:

Deſipiunt vv - vv dona ſoli.

Vel ita ſcribe finem: munera - v ſoli. Tum quære, ut ante, Spondem inter Chorceos, & Anapaſtum inter Tribraches, pro primo hiatu implendo, invenies: vilis, turpis, fluxus, falſus, pravus, vanus, putris, &c. Inter Tribraches invenies: humilis, luteus, tumidus, ſpurius, ſtolidus, vapidus, &c.

Pro ſecundo hiatu quære Daſtylos & Amphibraches: Daſtylos, & invenies inter Chorceos declinat. tertiæ ſine incremento, ut: triſtis,

stis, turpis, vilis, &c, vel suis locis: ferreus, frigidus, ligneus, lubricus, noxius, plumbeus, fordidus, terreus, turgidus, vitreus, &c. Inter Amphibraches suo loco invenies: caducus, dolosus, lutosus, malignus, minutus, molestus, nefandus, probrosus, profanus, &c. jam quivis tiro facillime & diversimode carmen faciet & dicet:

Desipiunt ^{lutei} putridi ^{caduca} dona ^{lutosi} soli.
^{spurii} ^{nociva}
^{sterilis} nefanda, &c.

Vel ita:

Desipiunt ^{vani} fluxi ^{turpia} noxia ^{pravi} dona ^{vilia} soli.
^{falsi} fumida
^{stulti} putrida

Vel ita:

Desipiunt ^{vana} laurei, &c. munera ^{fluxa} soli.
^{falsa}, &c.

Materiam eandem ita disponere poteris:

Munera desipiunt - v v - v soli.

Pro illo hiato implendo invenies inter Dactylo-Choreos: flagitiosus, litigiosus, illecebrosus, perniciosus, pulverulentus, dedecoratus, displiciturus, despiciendus, &c. His ita carmen constitues:

Munera desipiunt ^{illecebrosa} ^{litigiosa} perniciose soli.
^{flagitiosa}
^{pulverulenta}, &c.

§. III.

Ostenditur praxis faciendi Disticha eleganter.

Ex dictis facile constat, quam vario etiam modo Distichum fieri possit; nunc ostendendum restat, quomodo illud eleganter fieri possit. Maneamus in eadem materia: Dum video cælum desipit terra.

Primo seligenda sunt illa Epitheta, quæ Tropum aliquem involvunt & servata praxi, paullo ante ostensa scribes:

Dum video accensi vigilantia sidera cæli,
 Munera desipiunt litigiosa soli.

Ubi Epithetum accensus & vigilans sunt Metaphorica, primum quidem translatum est a re inanimata ad rem inanimatam, secundum vero ab animato ad animatum. Litigiosa vero Metonymicum est; munera enim soli faciunt lites.

Secundo attendendum est ad observationes supra positas, & ex his seligenda est illa, quæ melius præsentī materiæ convenit. Pro Hexametro cælo, addes appositum: Divorum habitacula, vel præmia virtutis, vel divina palatia, &c. Pro Pentametro sermonem ad ipsam

ipsam terram convertes, mutato prius desipiunt in hæc & similia
 Synonyma, rideo calco, sperno, nauseo, &c. terram, terræque
 addes Substantivum & dices:

Dum repeto mecum, virtutis præmia, cælum.

Vel:

Dum video angustum, divina palatia, cælum:

Vel:

Dum cerno rutilum. Divorum habitacula, cælum, &c.
 impia

Nauseo delicias, sordida terra, tuas,
 divitias, noxia &c.

Vel:

nefanda,
 Conculco fastus, terra probrosa, tuos.
 scelestæ,
 caduca, &c.

Vel per Antitheses ita:

Dum video vasti radiantia sidera cæli;

Desipiunt parvi sordida dona soli;

Ex his pater, quomodo aliud carmen quodcumque facile & ele-
 ganter constitui possit. Qui plura desiderat exempla, ipsam *proximam*
pœticam adire poterit. Hæc in compendio attulisse sufficiat.

GRADUS AD PARNASSUM,

SIVE NOVUS SYNONYMORUM, EPITHETORUM, ET PHRASIUM POETICARUM THESAURUS.

A Non, longum est: *Aut redit a nobis aurora, diemque reducit.* Virg.
SYN. āb, ābs, ē, ēx. *Has præpositiones uti etiam præpositiones in &
ād, Poëtæ sæpe omittunt.*

āārōn, vel Aārōn, dissyllabum, ōnīs, melius tamen āārōn. *Si trisyllabum est,
primam & secundam corripit.* (Erat vero Aaron filius Amram, frater
Moysis, summus Sacerdos apud Hebræos, qui una cum fratre Israelitas
eduxit ex Ægypto.) SYN. Amrāmīdēs, vel Amramīādēs, æ. EPIT. Ma-
gnūs, piūs, fācēr, clārūs, fācūndūs, præclārūs, fācrātūs, inclytūs, fācrīfi-
cūs, īnfulātūs. PHR. Moysis frātēr. Amramō genītūs. Amramō patrē
ēdītūs hērōs, ēlōquīō præstāns. Sacrorum Antīstēs Isācīdēs, Flāmēn isā-
cīdum. sūmmūs Sācērdōs. Cui dūlcīs ēlōquīī sōnūs flūxit āb ōrē fācūn-
dō. Vīrgā clārūs. v. Pontifex, Sacerdos.

āb, vid. ā.

ābāctōr, ōrīs, Vieh-Dieb. EPIT. atrōx, dīrūs, fērūs, ōccūltūs, crūdēlīs.
PHR. Prædo, rāptōr, prædātōr, pēcōrum.

ābāctūs, ā, um, entführet. SYN. ābdūctūs, āblātūs, vel dējēctūs, expūlsūs,
pūlsūs, rēmōtūs, rējēctūs, fugātūs, vel āctūs, ēxāctūs. PHR. Patriā fugā-
tūs. Patriīs dējēctūs āb ōrīs, āliēnās pūlsūs īn ōrās.

ābāctā nox. Die vergangene Nacht. Virg.

ābācūs, Credenz-Tisch. *Nec qui abaco numeros & secto in pulvere metas.*
Pers. SYN. ābāx, ācīs, mēnsā strūctōriā. EPIT. Mārmōrēus, ēbūrnūs,
vel ēbūrnēus, nītēns, nītīdūs, ācērnūs, aūrēus, ārgēntēus, vīnōlētūs.
PHR. Fictīlībūs tībī mēnsā ābācūsquē nītēscīt ācērnūs. Hīc Sāmīōs
ābācō nūmērōs duplicābāt ēbūrnō. Mārmōrēīs cōōpērtā ābācīs ōpībūs-
quē rēfērtā. Sic ābācum Sāmīō sēpē ōnērārē lūtō.

ābādīs. (Lapis, quem Ops, Saturni uxor, vice Jovis nati, vorandum paren-
ti obtulit.) PHR. Oblātum prō Jōvē fāxum. Sātūrnī lāpīs ōrē vōrāndūs.

āhāliēno, ās, entfremden. Abalienarit, quo ex te argentum acceperit.
(Jamb.) Pl. SYN. āliēno, dīvēllo, āvērto, dīsīūngo, dīstrāho, vel vēndo,

ābārcēo, abhalten. SYN. ārcēō, prōhībēo, amōvēo, āvērto, ābīgo, pēllo,
expēllo, fūgo. v. Arceo.

ābāvūs, Ubranvater. EPIT. dīlētūs, grātūs, āmāndūs, lōngævūs, grāndæ-
vūs, cōlēndūs, vērērābīlīs, vērērāndūs, grāvīs, sēnīōr, vētūstūs, vērēndūs.

ābāx, ācīs. v. Abacus.

ābbās, ātīs, Abt. SYN. āntīstēs, præsul. EPIT. Vērērāndūs, vērērābīlīs,
rēllīgīōsūs, fācēr, piūs, sāctūs, īnclytūs, īnfulātūs. v. Episcopus.

abbatiā, æ, Abten. SYN. Coenobium. EPIT. cēlēbris, nobīlis, illūstris. abbatiā, das Amt des Abts. juxta illum versum:

Abbatia mihi locus est, abbatia munus.

abbrevio, verkürzen. SYN. Brēvio, cōtrāho. PHR. paucis cōmplēctor, in paucā redigo.

abdico, as, austossen. *Si versus facit, abdicēs Poētā.* (Phal.) Mart. SYN. prīvo, spolio, exūo, abjicio, depōno, rējicio. PHR. impērium depōno, Māgistrātum abdico.

abdico, is, absagen. *Quid faciat crudele suos abdicere amores.* Ovid. SYN. rējicio, recūso, repūdīo, rēprobo.

abdītus, verborgen. *Abdita fronde levi densa speculabat ab ulmo.* Ovid. SYN. Cōdītus, occūltus, occūltātus, abscondītus, lātēns, lātītāns, tēctus, obtēctus, opērtus, adōpērtus vel opācis, lātēbrōsus, obscurus, vel abstrūsus, arcānus, secretus. PHR. Lātēbris cōdītus, tēnebris dēfēnsus, anērō cōtēctus inānī. Sōlis ināccēsūs rādīs. Fūgiēns oculōs. Paucis nōtus. Cūrvīs dētētus lātēbris. Nigris spēlūncæ lātēbris inclūsus. Essē sub ūmbris. Cæcis occūltus ūmbris. Rārā pēr occūltōs dūcēbāt fēmītā cāllēs. v. *Obscurus.*

abdītum, substant. ein verborgener Ort. SYN. Secretum, lōcus abdītus, occūltus, secēsus, obscurus, recēsus, tēctæ lātēbrae.

abdo, idī, itum, verbergen. *Sed pater omnipotens speluncis abdidit atris.* V. SYN. Condo, abscondo, recōndo, occūlo, occūlto, tēgo, obtēgo, cōutēgo, velo, opāco, invōlvo, opērio, celo. PHR. Hōrtēnsībūs ūmbris abderē. Cōtīnūō in mōntēs sēsē āvīus abdidit āltōs, abdidērāt sēsē atquē aris invīsā sedēbāt, abdē dōmō. Scūtā lātēntiā cōndūnt. Nōtā cōndūntūr in alvō. Claūsūmqūē cāvātē cōndērē tērrā. Lācū flūvīus sē cōndidit āltō, imā pētēns. Sē pōst crātērā tēgēbāt. Sēsē inclūdīt opācis spēlūncæ tēnebris. vide *Occultus.*

abdōr, verborgen liegen. SYN. Occūltōr, cōndōr, lātēo, lātīto, dēlītēscō, vide *Abdo.*

abdōmēn, inīs, Schmeerbauch. — *Venter adest abdomine tardus.* Juv. SYN. Vēntēr, ālvūs, pēctōrā, vīscērā, iliā. EPIT. ālbum, ūnctum, tūmīdum, pīngue tūrgēns, insūtūrābilē, inēxplētum. vide *Venter.*

abdūco, xī, ctum, ēre, hinwegführen. — *Illos abducere Thestylis orat.* Virg. SYN. āmōvēcō, ābīgo, ābstrāho, āūfero, tōllo, vel rēmōvēcō, pēllo, rējicio. PHR. pēcūdēs ābdūcērē fūrtō, grēmīs mātrem ābdūcērē nātōs.

abdūctus, ā, um, hinweggeführt. SYN. ābstrāctus, āmōtus, rāptus, ābrēptus. ābāctus, sūbdūctus, (is, ābsōrbēcō, vide *Edo.*

ābēdo, is, ābēdī, abessen, verzehren. SYN. ēdo, cōmēdo, dēvōro, māndo. Abēl *prima anceps.* — *Donis imitentur Abelem.* Mant.

At vivo gaudere lucro dignissimus Abel. Victor.

(*Alter a Caino Adami filius, a fratre prae invidia occisus.*) SYN. Abēlūs, Cāinī frātēr. EPIT. Sānctus, jūstus, pīus, insōns, innōcūus, hūmīlis, cāstus, cāsus, māctātus, bēnīgnus, sacrificus. PHR. Adāmī sōbōlēs innōxiā. Tēlō frātērnō cāsus seu māctātus Abēlūs. Tēlō frātēris pērēptus, Quī sāguīnē prīmūs tīnxīt humum mōriēns. Quī prīmūs ōvēs pēcūdēsque ād flūmīnis ūndās ēgītī, in quō spēs gēnēris vīsā pērīrē pīī ēst. Prīmūs Abēl līmbōs īngressus. Cāin īnvīdiā pāstōrem sāvīt in Abēl. Cūjus sāguīnē prīmum tērrā recēns māduīt.

ābēcō, ābīs, ābīvī, vel ābīī, hinweg gehen.

Pauca abeo & revocat nono post mense, jubesque. Hor.

SYN. Dīscēdo, excēdo, ābscēdo, recēdo, ēxēcō, fācēcō, āvōlo, migro, āgrēdiōr, prōfīcīscōr. PHR. Pēdem ēffērre patriā, tērrā, ūrbē, tēcto ēxcēdērē,

cēdere, recēdere &c. Patriam, pēnātēs, urbem līnquēre, rēlīnquēre, dē-
fērēre, fugēre, ardēt ābīre fugā, dīlcēsquē rēlīnquēre tērrās. Mīgrān-
tēs cērnās, tūtāquē ēx urbē tuētēs. Excēssēre ōmnēs ādītīs ārisquē
rēlīctīs, ōmnībūs idēm ānīmūs scēlērātā excēdere tērrā. Līnquēre pōl-
lūtum hōspītium, ēt dārē clāssībūs Aūstrōs. Urbem cītō pēdē dēserēre.
Grēssūs rēmōvētē prōfānī, prōcūl ēstē prōfānī. Tōtōquē ābsīstēre lūcō.
Tāndem dēcēdere cāmpīs ādmōnūit. Cēdē āgēdum & tūtā līmīnā līn-
quē fugā, Rētrōquē pēdem cum vōcē rēprēsīt. Trépīdūsquē rēcēssīt,
rētūgīt īn sīlvam, pēnnīs āblātā rēcēssīt. Nōs patriā finēs ēt dūlcīā līn-
quīmūs ārvā. Cērtūs ēs, itē tāmen, mīseramquē rēlīnquēre Dīdo. Ex-
pēctem quī mē nūnquam vīsūrus ābīstī: prōgrēdiōr pōrtū, clāssēs ēt
lītōrā līnquēns. Fugītē ārquē ā lītōrē fūnem rūmpītē: ābitumquē pā-
rābāt. *vide Fugio, Proficiscor.*

āberro, ein wenig irren. *Solus aberrabas silvas & littora circum.*

SYN. Rēcēdo, dēflēcto, dēvīo, ērro, vāgōr. PHR. Dēvīūs ērro, vīā īn-
cērtūs, īnscīūs, nēscīūs, āberro. Vāgābūndūs, vāgūs pāssīm fērōr. Nōtā
vīārūm rēgiōnē excēdo, pēr dēvīā fērri, pēr dēsērtā vāgārī. Errōrē lō-
cōrum, vīārūm āmbāgē dēcīpī, īnnūmērās errōrē vīās īmplētē. Hūc īl-
lūc dēvīūs ērrāt. Vārīūs hīnc īndē errōrībūs āctūs. Hūc īllūc vāgāntem
dēvīūs errōr āgīt. Pēr nēmūs īgnōtum nōn cērtīs pāssībūs ērrāt tōtāquē
vāgātūs urbē fūrēns. Orās ēt lītōrā cīrcūmērrānt. Errābānt āctī fātīs
mārīā ōmnīā cīrcum. Lōcā vāstā pērērro, īgnōtās pēr vīās dūbīōs fērre
pāssūs. Fērri pēr īgnōtā vīārūm. Mōntībūs āltīs ērrāns. Sīc tōtā pāssīm
rēgiōnē vāgāntūr. Pēr dēvīā lūstrā vāgāntēs. Orās ēt lītōrā cīrcūmcūr-
rīt. Ast ēgō dūmōsōs cōllēs, sīlvāsquē pērērro. Quīs tē pēr dēvīā cōgīt?
vāgō sēcūm trāmītē vērtāt ītēr. Incērtūs, quōd cāptāt ītēr. Nūnc hūc,
nūnc īmmīnēt īllūc. Incērtīs pāssībūs ērrāt.

DESCRIPTIO ARIADNÆ a THESEO DESERTÆ
& in insula aberrantis.

Nunc huc, nunc illuc, & utroque sine ordine curro:

Alta puellares tardat arena pedes.

Interea toto clamanti littore THESEU

Reddebant nomen concava saxa tuum.

Quid faciam? quo sola ferar? vacat Insula cultu.

Non hominum video, non ego facta boum,

Jamjam venturos aut hac, aut suspicor illac,

Qui lanient avido viscera dente lupos,

Forſitan & fulvos tellus alit ista leones:

Quis scit, an hæc sævas insula tigres habet &c. *Ultimalicenter*
Ovid. Epist. 10. corripitur.

ābēssē, abgelegen seyn. *Vicini queror hos abesse furto. (Phal.) Mart.*

SYN. Dīstārē, rēmōvērī, dīsjūngī, dēēssē, ābsēns sum.

ābhīnc, von jetzt an. *Scriptor abhinc annos centum qui decidit inter. Hor.*

SYN. āb vel dēhīnc, āb hōc tēmpōrē.

ābhōrrēo, rūi, Abscheu haben. — *Tantum qui crimen abhorret, Prud.*

SYN. āvērsōr, rēfūgiō, fugiō, āspērnōr, fāstīdīo, tēmno, cōntēmno, ōdī,
dēspīcīo, v. contemno, vel dētēstōr, exēcrōr, hōrrēscō, ābōmīnōr, pēr hōr-
rēscō. dī. crēpo.

abjēctūs, verworfen. *Tum super abjectum posito pede nixus & hasta. Virg.*

SYN. Rējēctūs, prōjēctūs, cōntēptūs, dēspēctūs, sprētūs, nēglēctūs, vī-
līs, hūmīlīs, dēmīssūs. PHR. Prōjēctā vīlīōr ālgā dēspēctūs tībī sum.
nēc quī sīm quārīs, Alēxī prōtrītūs pēdībūs, prōjēctūs hūmī.

ābīēns, eūntīs, der hinweg gehet. — *dederatque abeuntibus beros. Virg.*
A 2 Abiēs,

Abiēs, ābiētīs, vel ābjētīs, trisyll. Tannenbaum.

Populus in fluviis, abies in montibus altis. Virg.

Abjetibus juvenes patris & montibus equos. Idem.

EPIT. enōdīs, aūdāx, rēdōlēns, ūmbrōsā, crīspā, prōcērā, vīrīdīs, pātū-
lā, ārdūā, mōntānā, ōpācā, fūblīmīs, āmoenā, aērīā. **PHR.** Crēscēns īn
mōntībūs. Sūpēr æthērā fūrgēns, āptā frētīs, ūndīs, mārī, ūtīlīs ārbōr
āquīs. Cāsūs ābiēs vīsūrā mārīnōs, Lābitūs ūnctā vādīs ābiēs, ēt mār-
mōrā fūlcāt nāvīfrāgōs pēlagī vīsūrā tūmūltūs. *v. Arbor; si pro navi
ponitur, v. Navis.*

ābiēgnūs, vel ābjēnūs, aus Tannen. Induit abjena cornua falsa bovi. Prud.

SYN. ēx ābiētē strūctūs, fāctūs.

ābīgo, ābēgi, hinweg treiben. O vir colloquio non abigendo Deum. Ovid.

SYN. expēllo, pēllo, fūgo, prōpēllo, *v. Pello vel ābdūco, ābstrāho.*

ābjīcio, ābjēci, verwerfen. Abjicito potius quam quo perferre juberis. H.

SYN. Cōntēmno, spērno, āspērnr, rējīcio, dēspīcio, tēmno, nēglīgo,
rēspūo, *v. contemno vel pōno, dēpōno, exēo. PHR.* ād tērram mītto.

ābitūs, Abgang. Amphitryoniādes armenta abitumque parabat. Virg.

SYN. Dīscēssus, ēxcēssus, rēcēssus, prōfēctio. **EPIT.** Trīstīs, dūrus,
mcestūs, ācērbūs, fūbitūs, suprēmūs.

ābjūrātio, ōnis, Abschwörung. EPIT. Sacrā, hōrrēndā, pīā, īmpīā.

ābjūro, verschwören. Abstractique boves abjurataeque rapina. Virg.

SYN. Nēgo, pērnēgo, ābnūo, idētēstōr.

āblātūs, hinweg genōmen. Dixit, & in silvam pennīs ablata refugit. Virg.

SYN. Sūblātūs, rāptūs, ērēptūs, fūbrēptūs, cāptūs.

āblēgo, ās, absenden. Ullius subeant ablegande Tiberim ultra. Iuv.

SYN. āmāndō, ējīcio, pēllo, expēllo. *v. Ejicio.*

ābligūrīo, is, verschlammnen. Bonis suis qui nuper abliguritis. (Scaz) Scal.

SYN. Ligūrīo, vōro, hēllūr, cōnsūmo. *v. Ligurio.*

āblūdo, ungleich sehn. Par eris, haec a te non multum abludit imago. Hor.

SYN. Dīscrēpo, dīffēro, ābsūm.

āblūo, abwaschen. — donec me flumine vivo abluero. Virg.

SYN. Lāvo, pūrgo, ēlūo, tērgo, ābstērgo, mūndo, ās. **PHR.** āquīs rīgārē,
prōlūērē, pērfūndērē, spārgērē, īnspērgērē, mērgērē cōrpūs āquā, tīngērē
cōrpōrā lymphīs. Pūrō sē īn fōntē lāvārē, ūndīs lābem ēlūērē, mūndārē.
Tūrpēs ōrē fugārē nōtās, ārtūs līquīdo, pērfūndērē rōrē, cōrpūs flūvīālī
spārgērē lymphā, cōrpūs dēmīttērē īn ūndās, supērfūsīs tīngērē cōrpūs
āquīs. Mānībūs līquīdōs dānt ōrdīnē fōntēs. Gērmānāe tōnsīquē fērūnt
māntīlīā villīs. Dānt fāmūlī mānībūs lymphās. Abluērē hīc ārtūs lāfsātā-
quē mēmbrā pārabam Spārgīte mē lymphīs. Mēmbrōrum māculās pūrō
mūndārē nātātū. Irrōrātquē mānūs lymphīs. Flūmīnē lārgō spārgūntur.

āblūtūs, ā, um, abgewaschen. Et letum sociis ablata cede remisit. Virg.

SYN. Abstrūsūs, ēlūtūs, tērsūs, pūrgātūs, lōtūs, mūndātūs.

ābnēgo, verläugnen. Abnegat excisa vitam producere Troja. Virg.

SYN. ābnūo, rēnūo, rēcūso, nēgo, pērnēgo, īmprōbo, rētrācto. **PHR.** cē-
do equidem, nēc nātē tībī cōmes īrē rēcūso. Prācēptīs pārērē rēcūsat.
Quīs tālīā dēmēns ābnuat? Cūr mēā dīctā nēgāt dūrās dēmīttērē īn āu-
rēs. Rēx tībī cōjugtūm ēt quāsītās sānguīnē dōtēs ābnēgāt; ēlīgē, āit,
nūllām patīērē rēpūlsam.

ābnēpōs, ōtis. v. nepos.

ābnūo, abschlagen, versagen. Abnueram bello Italiam concurrere Teucris.

Virg. SYN. Rēnūo, ābnēgo, rēcūso. *v. abnego.*

ābōlēo, evī, austilgen. Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas. Ov.

SYN. āntīquo, rēcīndo, tōllo, dēlēo. **PHR.** Lēgēs tōllō, īrrītum rēd-
do,

do, äbölērē nēfandī cūctā vīrī mōnūmētā jūbēt. Prōlēs dēfēcērīt
ōmnīs sānguīnē Cēsārēō Rōmānum ēxtīnguērē nōmēn. Sī quīd dēlē-
vērīt ātās fērrōquē tūōs äbölērē nēpōtēs.

äbölēsko, austilgen, vergehen. *Inque dies primos abolescere quæque creata.*

L. SYN. äbölēör, ēxtīnguör, āntīquör, rēscīndör, öbsölēsko vel dēlēör.
äbölītūs, nicht im Brauch. SYN. āntīquātūs, rēscīssūs, öbsölētūs, ēxtīnctūs.

äbōmināndūs, verflucht. *Fer abominandam nunc opem nato parens (Jam.)*

Sen. SYN. Dētēstābilīs, dētēstāndūs, ēxecrāndūs, ēxecrābilīs, hōr-
rēndūs.

äbōminör, verfluchen. *Et vires natura negat, quid abominor ergo? Ovid.*

SYN. ēxecrör, dētēstör, fugio, hōrrēo, äbhōrrēo. v. *Execror, imprecor.*

äbörör, iris, entspringen, aufgehen. — *Linguam vocemque abortiri. Lucr.*

SYN. örör, ēxsūrgo.

äbörtio, is, zu früh, oder unzeitige Geburt bringen. PHR. āntē diēm pärō,

immātūrūm foetum ēmitto, nēvē dārēt pārtūs īctū tēmērārīā cōcō.

äbörtivūs, zu früh gebürtig. *Cum tot abortivis fecundum Julia ventrem.*

Juv. PHR. āntē diēm nāscēns, immātūro pārtūs ēmīssūs, vel ēxcūssūs.

äbörtūs, ūs, unzeitige Geburt. SYN. immātūrūs pārtūs.

äbrādo, abschaben, abtragen. *Abradit spoliis unguis exercet abenos. Pr.*

SYN. Rādo, cōrrādo, ērādo, dērādo.

Abraham, primam & secundam habet communem; quamvis apud Hebræos
secunda producat.

Abraham sanctis merito sociande patronis. Sido.

In quo prole patrem mundi te credidit Abram. Prud.

Et Abraham, cujus gnatos vos esse negatis. Tertul.

(Patriarcha fuit tantæ fidei, ut credentium pater dici mereatur, quippe
qui, Deo jubente, patrem & patriam juvenis deseruit, Saram conjugem
suam senem concepturam credidit admonitus, & Isaac, filium unigenitum,
manu sua mactandum decrevit, quod id a se exegerat Deus) SYN. Abra-
mūs, Abram, Abrās, Thārīādēs (Patre Thara.) Sāræ cōjūx Thārā gēnī-
tūs, sātūs, isācī pāter, gēnītör, pärēns. EPIT. Sāctūs, jūstūs, pīūs, innō-
cūūs, bēnīgnūs, crēdulūs sacrīficūs, fidēlīs. PHR. Dēō fidīssīmūs
Abram, Hebrææ stirpis örigo. Nātī immōlātör ünīcī. Innūmēræ gēntīs
pāter Abrās, fidē clārūs. Olim pēgrīnīs jūstūs īn örīs quærērē prōmīf-
sōs agrōs. Quī dīvīnō crēdulūs örī prōmīssūm gēnūs īnnūmērīs cēnsēbāt
īn āstrīs.

Abramīdæ, Abraham's Nachkömmlinge. *O domus Abramidum cæli le-
ctissima proles. SYN. Prōlēs Abrahāmī, Abrahāmō sātī, nātī.*

äbrēptūs, weggenommen. SYN. äbstrāctūs, rāptūs, dīrēptūs, dīvūlsūs, dī-
stīnctūs,

äbrīpio, ūī, wegnehmen. *Abripere & Danaas iterum portare per urbes*

St. SYN. äbstrāho rāpio, tōllo, aūfēro. v. *Furor, aris.*

äbrōdo, abnagen. *Abrodens ait hæc an siccis dedecus obstem. Pers.*

SYN. Rōdo, cōrrōdo, ēxēdo. v. *Rodo.*

äbrōsūs, abgenagt. SYN. Rōsūs, cōrrōsūs, ēxēsūs,

äbrōgo, abschaffen. *Et nimium scriptis abroget ille meis. Ovid. SYN.*

rēscīndo, dīssōlvo, äbölēo, āntīquo, vel ädīmo, tōllo, ērīpio, aūfēro.

äbrēptūs, weggenommen. SYN. äbstrāctūs, rāptūs, dīrēptūs, dīvūlsūs, dīstrā-
ctūs.

äbrūmpo, äbrūpī, abreissen. SYN. äbscīndo, ävēllo, rūmpo.

äbrötönūs. v. *medicamen.* äbrötönūs. v. *Cupressus.*

äbsalōn, secunda commun, (Filius Davidis Regis, qui, cum in patrem rebel-
lasset fugere compulsus, crinibus in arbore circumvolatis suspensus hæ-

fit, tum lancea confossus a milite.) SYN. absalo, absalomus. Maachides (*a matre Maacha.*) Abessalom. EPIT. perfidus, audax, rebellis, stultus, temerarius, imprudens, miser, infelix, demens, sceleratus, improbus. PHR. caesare patula, dependens Absalo quercu. Juvenis Davidicus, pensilibus crinibus notus. Maachides infert arma infelicia patri. Qui non est veritus, thalamum violare paternum. Patri rebellis absalo. Dignas qui solvit in arbore poenas.

abscedo, hinweg gehen. *Dorcea jam vires paulatim abscedere sentit.* Stat.

SYN. abeo, recedo, discedo, cedo, exeo, egrerior. v. abeo, exeo.

abscondo, abscondi, abschneiden. *Et inane abscondere solus.* Hor.

SYN. Scindo, lacero, amputo, seco, rescindo, v. Scindo.

absconditus, verborgen. — *Silvis abscondita flamma.* Lucr. v. *Abditus.*

abscondo, abscondi, absconsus & absconditum, verbergen.

SYN. abdo, condo, tego, obtego, recondo, celo, as. PHR. Nec ego hanc abscondere furto speravi, ne finge fugam, donec humo tegerem, aut foveis abscondere discant. Spissis noctis se condidit umbris, intima more suo sese incunabula condent. Clausumque cavam se condere terra. v. *Occulto.*

absens, abwesend. SYN. Dissitus, remotus.

absentia, Abwesenheit. EPIT. Longa, brevis, dura, tristis, mœsta.

absilio, is, davon springen. *Aut procul absiliebat, ut acrem exiret odorem.* L.

SYN. Exilio, transilio, dissilio, salio.

absimilis, ungleich. SYN. Dissimilis, haud similis, dispar, impar.

absinthites, Bermuth-Wein. PHR. Vinum absinthio mistum vel conditum. Vinum absinthiacum.

absinthium, Bermuth. (*Herba succi amarissimi.*) EPIT. amarum, ingratum, tetrum, trux, canum.

absisto, absisti, abstehe. — *Possint absistere ferro.* Virg.

SYN. Discedo. abeo, abscedo, cesso, desino, desisto. PHR. Totoque absistite loco. Nec custos absistit limine Janus. Nec prius absistit, quam septem ingentia victor corpora fundat humi, absiste moveri.

absolvo, lossprechen, entledigen. SYN. Perficio, conficio, perago, finem impono, *vide Finio, Perficio, vel culpa, crimine, noxa, solvo, noxae eximo, culpa libero.* PHR. Scelus remittere. Sceleri parcere. Indignum crimine ducere. Vinculis exsolvere. Subducere letho. Abluto crimine remittere. dimittere. Abluta remittere culpa. Insontem facere. An commota crimine mentis absolvēs hominem, et sceleris damnabis eundem.

absolutus, a, um, vollkommen. *Et quando jacet absoluta casu.* (Phal.) Mart.

SYN. Perfectus, peractus, *vel culpa, seu crimine solutus, liber.*

absonus, a, um, übel lautend. *Si dicentis erunt fortunis absona dicta.* Hor.

SYN. Malesonans, dissonus, non consonus.

absorbeo, ganz austrinken. *Ridiculus totas simul absorbere placentas.* H.

SYN. Sorbeo, voro, devoro, haurio. PHR. Ore hianti excipere, illam subito tellus absorbet hiatu. Avidam dimittere in alvum. Mihi tellus prius ima dehiscat. Devoret ante precor, subito telluris hiatu. Dehiscet tellus, recipere me dirum chaos. Ast illam ter fluctus ibidem torquet agens circum et rapidus vorat aquore vortex, *vide voro.*

absque, ohne. SYN. Sine.

abstemius, der nicht Wein trinket.

Vina fugit, gaudetque meris abstemius undis.

SYN. Vini abstinens, osor Bacchi, vinum exosus.

abstergo, vel abstergo, abwaschen. SYN. detergo, tergo, purgo, diluo. v. *abluo.*

abster-

absterrēo, abschrecken. *Ut canis a corio non absterrebitur uncto.* Hor.

SYN. Tērrēo, tērrōrem incūtio, dētērrēo, āvōco, v. *terreo*.

abstinēns, enthaltend. SYN. Tēmpērāns, sobriūs, mōdērātūs, pārcūs.

PHR. Lætā suō pārvōquē dōmūs cōtēntā pārātū. Præbēt sōmnōs cāsa sēcūrōs.

abstinēntiā, Enthaltung. *Illic dicata parcus abstinentia.* (Jamb.) Prud.

SYN. Pārcūs victūs, mōdicūs cībūs, sobriētās. EPIT. Pārcā, dūrā, sānā, lōngā, sāctā, salūbris.

abstinēo, sich enthalten. *Est virtus, placitis abstinuisse bonis.* Ovid.

SYN. tēmpēro, mē cōtinēo, mē cōhibēo. PHR. ānimum rātiōnē dōmārē. Tēnūi victū ūtī. Invētīs misēr abstinēt & timēt ūtī. Mīnimum dōcēt lubērē, cui mūltum licēt. Quōd dōcēt spēctārē, nōn quōd licēt. Discit, quam pārvō liceāt prōducērē vītā, ēt quāntum nātūrā pētāt. *vide Castus, jejunus.*

abstrāho, abziehen. *Abstrahere nostris conjugem charam toris.* (Jam.) Sen.

SYN. ābrīpio, āvēllo, rēmōvēo, ābdūco, dīvēllo.

abstrīngo, abstricken, auflösen. SYN. Rēlaxo, sōlvo.

abstrūdo, verbergen, verstopfen. *vide abdo, abscondo.*

abstrūsūs, verborgen. *Et silicis venis abstrusum excuderet ignem.* Virg.

vide Abditus, occultus.

absūm, abwesend seyn. SYN. Dēsum, dīsto, sum rēmōtus, dīssītūs, dīsjunctūs. PHR. Lōngis intēr sē pāsībūs ābsūnt. Nūsquam ābēro.

absūmo, verzehren. *Ambesas subigat malis absumere mensas.* Virg.

SYN. cōnsūmo, cōntēro, cōfīcīo, pēdo, ēxhaurīo.

absūmtūs, ā, um, verzehrt. SYN. cōnsūmtūs, cōfēctūs, ēxhaustūs, pērdītūs.

absūrdūs, ungereimt, unleidlich zu hören. SYN. ābsōnūs, nōn cōnvēniēns.

absynthium, v. Absinthium.

absyrtūs. (*Felius fuit Aetæ, Colchorum Regis, a Medea sorore, fugiente cum Jasone, membratim discerptus, ut in sequentem se patrem remoraretur in colligendis particulis circumquaque diffusis.*) EPIT. Aētīūs.

PHR. Mēdēæ frātēr. Fīliūs Aētæ. Aētīūs hērōs. Cūjūs mēmbra pēr āgrōs spārsīt sōrōr. Quō cāsō Cōlchīs patrem ēst rēmōrātā sēquēntem.

ābūdāns, überflüßig. *Nives quam lactis abundans.* Virg.

SYN. Fērōx, dīvēs, fērtīlis, āffluēns, pīnguīs, ūbēr, plēnūs, rēfērtūs.

PHR. Lāctīs ābūdāns. Dīvēs pēcōrīs: Fērtīlis frūgum. v. *Dives, fertilis.*

ābūdē, überflüßiglich. — *Terrorum & fraudis abunde est.* Virg.

SYN. āffātīm, sātīs, cōpiōsē, sāt.

ābūdāntiā, Überfluß. SYN. Cōpiā, ūbērtās, ācērvūs, fērtīlītās, vīs, āffluēntiā. EPIT. Lārgā, dīvēs. PHR. Plēnō cōpiā cōrnū. Prōdigā rērū lūxūrīēs.

Bōnōrum cūmūlūs, ācērvūs. Fēcūndā cōrnū cōpiā dīvītē. Hīnc tibi cōpiā mānābit ād plēnam bēnīgnō. Rūrīs bōnōrum ōpūlētā cōrnū āurēā, frūgēs itālīæ lētō dīffūndīt cōpiā cōrnū. (*Fingunt, Amaltheam aluisse Jovem lacte caprino, qui alterum hujus caprae cornu fertur suae nutrici dedisse, cum ea facultate, ut eidem hoc cornu omnia funderentur, unde dictum est: cornu copiae.*) v. *copia.*

ābūndo, überfließen. *Rursus abundabas fluidus liquor omniaque in se.* Virg.

SYN. āffluo, cīrcūmfluo, sum dīvēs, ēxūbēro, rēdūndo, mīhi ābūdē ēst.

PHR. Pōmīs ēxūbērāt ānnūs. Tērrōrum ēt frādīs ābūdē ēst, āt sī lūxūrīā fōliōrum ēxūbērāt ūmbra. Rūrsūs ābūdābāt flūidūs liquōr. Fēcū tū nēmūs ōmnē grāvēscīt.

ābūsquē, bis, von. *Dardaniam Siculo prospexit absque Pachyno.* Virg.

SYN. Usqūē āb.

ābūsūs, ūs, *Mißbrauch*. SYN. īnīquūs, *vel pērvērsūs ūsūs*.

ābūtōr, ēris, *Mißbrauchen*. — *Et Bacchi nomine abuti*. Lucr.

SYN. Mālē, pērvērsē, ūtōr.

ābydōs, *gen. fœm. secundam producit*. (*Urbs est Asiæ a Milesiis condita. & Sesto, oppido Europæ, opposita, intercedente angusto mari, quod ab Helle, Phryxi sorore, in eo submersa Hellespontus nuncupatur.*) EPIT. Ostrifērā, Læāndriā, āntīquā, prīscā, nōbilis. PHR. Flāmmam Vēnērīs Læāndriā sēntit ābydōn, ūnūs ēt ostrifērā Sōstō quī jūnxīt ābydōn, ūndisōnānsquē frētum āntīquæ scrūtērīs ābydī.

ābylā, *secundam corripit*. (*Mons est excelsus Mauritanie, Calpæ, monti, qui in Hispania est, oppositus, quos ambos Herculis columnas dicunt.*) Hērculēā, Maūrā, āltā.

ābyssūs, *Abgrund*. *Mersandam potius puteo ferventis abyssi*. Prud.

SYN. Vōrāgo, gūrgēs, hīātūs, bārathrum. EPIT. Cœnōsā, ptōlūdā, īmmānis, hōrrēndā, īngēns, hōrrībilis, āpērtā, hōrrīdā, stūpēndā, āltā, PHR. Spēcūs īngēns, īmæ tellūris hīātūs. Vāstā vōrāginē gūrgēs, īntōrtō vōrticē gūrgēs.

āc, und. *Ac ubi non longum spatium est, unde illa profecta*. Luc.

SYN. ēt, quē, ātquē, nēc nōn.

ācādēmīā, *hohe Schule*. *In latium spretis academia migrat Athenis*. Cl. (*Ambulacrum nemorosum, ab Athenis non longe distans, ubi Plato magna discipulorum frequentia philosophabatur, ut Aristoteles in Lyceo.*) Gymnāsīum, schōlā. EPIT. āntīquā, dōctā, cēlebrīs, ūmbrīfērā.

ācādēmūs. (*Nomen viri, qui Academiæ nomen dedit.*)

ācānthīnus, ā, um, *v. Acanthus*.

ācānthūs, *Bärenflau*. *Mistaque ridenti colocasia fundet acantho*. Virg. (*Herba semper frondens, in quam mutatus fingitur Acanthus, puer formosissimus.*) EPIT. Mōllīs, frōndēns, tōrtus Sīdōniūs, rīdēns, vīrīdis, vīrēns, īnflexūs, lēntūs. PHR. īnflexī vīmēn ācānthī. Grāmēn ācānthī, ēt cīrcūmtēxtum crōcēō vēlāmēn ācāntho, ēt mōllī cīrcum ēst ānsāmplēxūs ācānthō. Bāccæ sēmpēr frōndētīs ācānthī.

ācārnān, ānis, (*Mons Atticæ lapidosus: quandoque fluvius est.*) EPIT. vāgūs, cōrnīgēr, dūrūs, āspēr, cēlsūs.

āccēdō hīnzugehen, nahen. — *volui blandis accedere dictis*. Ovid.

SYN. Vēnīo, prōpīnquo, ādēo, trānsēo, ādvēnīo, ādjūngōr, ādvōlo, *v. Venio, Eo*.

āccēlēro, eilen. *Acceleremus, ait, vigiles simul excitat ille*. Virg.

SYN. Cēlēro, mātūro, fēstīno, prōpēro, prēmo, ūrgēo. PHR. āccēlērārē grādum, mōrās rūmpērē, tōllērē, pēllērē, prācīpītārē, *v. Festino, curro*.

āccēndo, anzünden. — *Martemque accendere cantu*. Virg. SYN. īncēndo, īnflāmmo, ūro. *Metaph.* īmpēllo, īncīto, īnstīgo, ācūo, ēxcīto. PHR.

Sūbdērē facēs, īgnem īnjīcērē. Sūbjēctīs ūrērē flāmmīs. *v. Incendo*.

āccēptūs, ā, um, āngēnēhm. SYN. Rēcēptūs, grātūs, jūcūdūs.

āccērsītūs, berufen. *Qui rediturus erat, non accersitus & hæret.* Hor.

SYN. Vōcātūs, āccītūs, ēxcītūs.

āccērso, is, *vel ārcēsso, is, itum*, hīnzu berufen. SYN. Vōco, āppēllo, ās, ādvōco, cīeo, āccīeo. PHR. ēx tēplō sōcīōs prīmūmqūē āccērsīt āccēstem: ādvēnīet jūstūm pūgnæ (nē āccērsītē) tēmpūs. Sōcīōs sūm āccīrē pārātūs. Aneā āccītī ōmnēs pōpūlsquē Patrēsquē ēxpōscūnt. Rēgiūs āccītū cārī gēnītōris īn ūrbem Sīdōniām pūēr īrē pārāt. Vīdī sēpē ānīmās ēxīrē sēpūlchrīs. Cyclōpum gēnūs ē mōntībūs āltīs ēxcītum rūīt ād pōrtās. Hīs ādjūngīt Hylām nāutæ quō fōntē rēlīctum clāmāssēnt. Mōrīēntē mōmīnē clāmāt, ānīmās lēthæum ād fluvīum. Dēūs ēvōcāt āgmīnē

- nē mūltō. Sūōs clāmōrē vōcābāt. Ænēas magnīsquē vōcānt clāmōrī-
būshōstem. Ænēam magnā tēr vōcē vōcāvīt. Vōcē vōcāns Hēcātēn.
accēssio, Vermehrung, Zusatz. SYN. adjēctio, incrēmētum. EPIT.
Mūltā, āmplā, ingēns.
accīdo, īdi, wiederfahren. *Accidit hæc fessis etiam fortuna latinis.* Virg.
SYN. Cōtīngo, ēvēnio, cādo, fīo.
accīdo, īdi, īsum, (*a Cædo.*) abhauen. — *furtim insidiis accidere turmas.* St.
SYN. Cædo, cōsūmo, ābsūmo, cīrcūmcīdo, v. *Scindo, Cædo.*
accīeo. *vid. supra accerso.*
accīngo, īs, umgürten. — *paribusque accingitur armis.* Virg.
SYN. Cīngo, mūnio, īnstrūo, ārmo. *Metaph.* pāro, præpāro, cōmpāro.
PHR. Hīc fērrō accīngōr rūrsūs clypēōquē synīstram āptāns. Lōricā
īndūītūr fidōquē accīngītūr ēnsē. Illī sē prædæ accīngūnt, accīngūnt sē
ōmnēs ōpērī. v. *præparo.*
accīno, īs, zustimmen. — *silvis reparabilis accinit Echo.* Pers.
SYN. Cōncīno, āfsōno, rēspōndēo.
accīo, īvi, itum, v. *accerso.*
accīpiēndūs, ā, um, befommend. — *Vix accipienda tribuli.* Mart.
accīpio, accēpi, befōmēn. *Illos porticibus Rex accipiebat in amplis.* Virg.
SYN. Cāpio, rēcīpio, fūscīpio, fūmo, āfsūmo, prēhēndo, prēndo.
PHR. cāpē sacra mānū.
accīpītēr, itrīs, Raubvogel. *Accipitres, atque ossifragæ mergique marini.*
Sc. (*Avis rapacissima, quæ in auguriis bellum portendebat.*) EPIT.
Prædo, rāpāx, cītūs præcēps, fērūs, crūdēlīs, vėlōx, vōlucrīs, nūbīvāgūs
āūdāx, īntrepīdūs, īmpīūs, fērōx, trūx, īmmītīs, atrōx. PHR. Prædātrīx
āiēs, ūrgēns trēpīdās cōlūmbās. Cōlūmbīs prædo īnfēstūs, ācēr, pēnnīs
ēt cūrvis ūnguībūs ālēs. Accīpītēr nūllī sātīs æquūs īn ōmnēs sāvīt
āvēs, ācēr sequītūr pēr īnānē cōlūmbam. Dēlāpsūs cōlō cēlsā dē sēdē
cōlūmbam fūstulīt, āpprēnsam quam rōstrō ēvīscērāt ūncō. Rāptō vīvīt
ēt ōmnēs tērrēt āvēs, ūnguībūs ēt rōstrō prædātōr sāvīt ālēs.
ACCIPITRIS DESCRIPTIO.
Quam facile accipiter saxo, sacer ales, ab alto
Consequitur pennis sublimem in nube columbam,
Comprensamque tenet pedibusque eviscerat uncis,
Tum cruor, & vulsæ labuntur ab æthere plumæ. *Virg. Æneid. 10.*
accīsūs, beschnitten. *Accisis coget dapibus consumere mensas.* Virg.
SYN. Cīrcūmcīsūs, cōsūmptūs, ābsūmptūs.
accītūs, beruffen. *Impetit accitos alta intra limina cogit.* Virg.
SYN. Excītūs, vōcātūs, āccērsītūs.
accītūs, ūs, Befelich. *Regius accitam chari genitoris ad urbem.* Virg.
acclāmātio, ōnīs, Zuschrenung. *Acclamatio sibilans coronæ.* (Phal.) Si-
don. SYN. Plaūsūs, āpplaūsūs. EPIT. Sēcūndā, ingēns, lētā, cānō-
rā. v. *Plausus.*
acclāmo, schrenen. SYN. ōbmūrmūro, plaūdo, āpplaūdo, plaūsum do.
v. *Plaudo.*
acclīnīs, geneigt. *Hanc delapsa polo piceæque acclinis opacæ.*
SYN. īnclīnātūs, prōpēnsūs, prōclīvīs ācclīvīs.
acclīno, sich neigen. *Circumspexit Athyn, seque acclinavit ad illum.* Ovid.
SYN. īnclīno, prōpēndēo, īmpēndēo.
acclīvīs, vėl ācclīvūs, aufgerichtet. *Arboris acclivis trunco, &c.* Virg.
Leniter acclivo concubuerunt jugo. Ovid.
SYN. Ardūūs, dīffīcīlīs, ērēctūs, vėl īnclīnātūs, ācclīnīs, clīvōsūs,
dēvēcūs.

accōlā, Feldnachbar. *Accola Valtorni pariterque Saliculus asper.* Virg.

SYN. Vicīnus, hābitātōr, cūltōr, incōlā, cīvīs, cōlōnūs.

accōlo, ūi, bewohnen. *Accolet imperiumque pater Romanus habebit.* Virg.

SYN. cōlo, hābito.

accōmmōdo, sich bequemen. *Induitur laterique argivum accommodat ensem.* Virg. SYN. applico, adjūngo, apto, rēfēro, cōmpāro. v. apto.

accōmmōdūs, bequem. *Est curvo anfractu vallis accommoda fraudi.* V.

SYN. Cōmmōdūs, oppōrtūnūs, aptūs, idōnēūs.

accūbīto, beſißen. *Dignatus nostris accubitare toris.* Sedul.

accūbītūs, ūs, Beyliegung. SYN. accūbātio.

accūbo, ās, ūi, belegen, beſißen. SYN. accūmbo, accūbīto.

accūmbo, īs, ūbūi, zu Tiſch ſißen. *Conciliās, tu das epulis accumbere Divum* Virg. SYN. accūbo, ās, adjacēo, diſcūmbo, rēcūmbo. PHR. ac-

cūmbērē mēnsīs. Tū dās ēpulis accūmbērē Divum. Diſcūbūērē tōris prōcērēs. Strātōquē ſupēr diſcūmbitur oſtrō. v. epulor.

accūmūlo, mehren. *His saltem accumulem donis; & fungar inani.* Virg.

SYN. cōgēro, cūmulo, exāggēro, cōacēro, cōmpōno, cōlligo, cōgo.

PHR. Divitiās cūmulārē cadūcās. Cōmpōnērē opēs pēr fāsquē nētāsquē. Quidquid Gāngētīcus alēs cōgērit in nīdum.

accūro, fleißig verſorgen. SYN. Cūro, prōcūro, ſtudiōsē, aſſidūē faciō.

accūrātūs, ā, um, mit Fleiß gemacht.

SYN. Pēfēctūs, ſtudiōsē factus, exquīſītūs. v. Pēfēctus.

accūro, julauffen. SYN. Cūro, cōncūro, advolo, afflūo. PHR. cūrsū accēdērē māgnō.

accūsātōr, ōris, Anflāger. *Accusator erit, qui verum dixerit, hic est.* Jov.

SYN. Dēlātōr. EPIT. Quērūlūs, cōtēntiōsūs, clāmōsūs, acērbūs, vēhēmēns, mōlēstus, grāvīs, fālſūs.

accūsātio, ōnis, Anflage. *Exin terribilis justis accusatio surgens.*

SYN. Scēlērīs, crīmīnis dēlātio. EPIT. Fālſā, quērūlā, cōtēntiōsā.

accūsātūs, angeflagt. SYN. Rēūs. v. Reus.

accūſo, *Accusare potest, tibi tanti non sit opaci.* Juv.

SYN. incūſo, inſimūlo, crīmīnis argūo, arcēſſo, rēdārgūo. PHR. aliquem rēum āgērē, dēfērrē. Crīmīnībūs ōnērārē. Crīmen alicui ōbjicērē. Crīmīnē lādērē. Maculārē nōmēn alicujus crīmīnē, crīmīnībūs tērrērē nōvis, intētārē rēo crīmēn, ſcēlūs rētēgērē. Cōmmūnis cūlpæ cūr rēūs ūnūs āgōr? Fālſis nē pērgē quērēlīs incūsārē tūōs. Tālībūs incūsāt, crīmīnībūs fālſis inſimulārē vīrum. Cūr mīhi dictā dīēs, quī ſum ſīnē crīmīnē? quōd manus extimuit jūgūlō dīmīttērē fērrum, ſum rēā, laūdārēr, ſi ſcēlūs aūſā fōrem.

acēdiā, Faulheit. *Sic hominem falso deludit acedia vultu.* Mant.

SYN. ignāviā, inērtiā, pigritiā. EPITH. Tōrpēscēns, lānguīdā, lēntā, ſēgnīs, tārđā, fāſtidiōsā, jēcēns. v. Pigritia.

acēo, ſauer ſeyn. SYN. acēſcō, cōacēſco, acōrem cōntrāho.

acēr. acris, (adjec.) ſchārf. *Acer erat belloque ferox &c.* Virg.

SYN. acūtūs, īngēns, māgnūs, vēhēmēns, vālīdūs, āſpēr.

acēr, ēris, gen. neut. Maſholderbaum.

Est acer in sylvis, equus acer olympia vincit.

SYN. Dūrum, exilē, vilē. v. Arbor.

acērbo, ās, verbittern. *Artificis scelus & formidine crimen acerbat.* Virg.

SYN. āſpēro, exāſpēro, exacērbo, irrīto, acūo. v. irritō.

acērbūs, bitter. *Persophone nostras pulsata acerba fores.* Ovid.

SYN. Grāvīs, crūdēlīs, ātrōx, dūrūs, mōlēstūs, acūtūs, aūſtērūs, in-cōmmōdūs, ōnērō ūs, ōdiōsūs.

acērnūs,

äcērnūs, ä, um, was vom Maßholder ist. — *Trabibus contextus acernts.* Virg.
 äcērösūs, ä, um, voll Spreu.

Farre aceroso olei decumano pane coëgit. Lucr.

äcērrä, Rauchfaß. *Cumque meri patera thuris acerra fuit.* Ovid.

(*Vasculum erat, sive arcula, in qua thus, Diis adolendum, reservabatur; plena autem acerra, id est, liberali manu, quod ditiorum erat.*)

SYN. Thūribulum. EPIT. Sacrificā, aurēā, fūmāns, ödörātā, äccēnsā, ölēns, rēdölēns, plēnā. PHR. Sūpērös plēnā vērērātūr äcērrä. Cūstōs thūris äcērrä.

äcērrīmūs, ä, um, heftigst. — *Porta custos acerrimus armis.* Virg.

äcērvātīm, gehäufet. *Confertos ita acervatim moro accumulabit.* Lucr.

äcērvō, häuffen. — *Cecidisse putes, nam crimen acervas.*

SYN. Cūmūlo, cōngēro. v. Congero.

äcērvūs, ein Hauff. *Non domus & fundus, non æris acervus & auri.* Hom.

SYN. Cōngēriēs, strūēs, cūmulus, cōpiā. EPIT. īngēns, nūmērösūs, ältūs, māgnūs, grādis, vāstūs. PHR. īngēntem fārrīs äcērvum, ærīs äcērvūs ēt aurī. Frūgum sēmpēr äcērvōs præbēāt.

äcēscō, sauer werden. *Sincerum est, nisi vas, quodcumque infundis, accescit.* Hom. SYN. äcēo, äcōrem cōtrāho.

äcēstēs, der Sohn. Crinisi. — *Trojanoque a sanguine clarus Acestes.* Virg. (*Filius Crinisi, fluminis, ex Egesta, Trojana muliere, qui Anchisen & Æneam, petentes Italiam, hospitio suscepit, & Anchisen mortuum in Eri-co, monte Siciliae, sepelivit; & iterum Æneam suscepit, Carthagine redeuntum.* EPIT. Dārdānīūs, Trōjānūs, Hēctōrēūs, mātūrūs, sēniör, bōnūs, grāvīs, māgnūs. PHR. Trōjā gēnērātūs, ēst tibi Dārdānīūs dīvinæ stirpis äcēstēs, öccūrrit äcēstēs hōrrīdūs īn jācūlīs.

äcētum, Eßig. *Caulibus instillat veteris non parvus aceti.* Pers.

SYN. Vīnum äcīdum. EPITH. Acrē, mōrdāx, rūbēns, sūbtīlē, vētūs, rīgēns.

Achab vel Achābūs. (*Rex Israelitarum impius ac crudelis, cujus uxor Je-sabel mulier fuit scelestissima.* EPIT. īmpiūs, crūdēlīs, āvārūs.

ächāiā, vel ächājā, tryf. Griechenland. (*Regio Græciæ, cujus caput Corinthus.*) v. Græcia.

ächæūs, vel ächivūs, vel ächāicūs, ein Grieche. v. Græcus.

ächātēs, ein Edelgestein. — *Lapis hic, cui nomen Achates.* Luc.

(*Gemma versicoloribus venulis distincta.*) v. Gemma.

ächātēs, Æneæ Reisegefell. (*Æneæ comes.*) — *Primus conclamat Achates.* Virg. EPIT. Fīdūs, fōrtīs, māgnānīmūs, gēnērösūs, āudāx.

ächēlōiūs, ä, um, *Poculaque inventis acheloia miscuit uvis.* Virg.

ächēlōūs. — *Objectas achelous ecbinadas exit.* St.

(*Fluvius, qui Pindo oritur, Ætoliam ab Arcadia dividens, prius vocabatur Thonus.*) SYN. äcārnan, Cälydoniūs āmnīs, Flūviūs ætōsūs.

Naupāctæūs, ächēlōidēs ūndæ. EPIT. Vāgūs, āspēr, cōrnīgēr, cälydoniūs, dēfōrmīs, lūctātōr, ūndōsūs, ætōsūs. v. Fluvius.

ächērōn, öntīs, der höllische Fluß. — *Liventes Acheron ejectat arenas.* S. (*inferorum fluvius, qui fingitur excipere defunctorum animas.*) SYN. Lēthē, tārtārēūs lācūs, pālūs īnfērñā, āmnīs ächērōntīcūs, tēnārīūs, īnfērñūs, tārtārēæ stāgnā pālūdis, ächērōntīs ūndā, vōrtēx, flūmēn, pālūs. EPIT. īmūs, ādūstūs, prōfūndūs, mōstūs, dārūs, fērōx, īnvīūs, ātēr, öpācūs, lānguīdūs, mīser, īnfīrmūs, pīcēūs, trīstīs, mōrtūūs, nīgēr, īnsātiābīlīs, silēns, lānguēns, cēcūs, tēnēbrōsūs, cōenōsūs, īrrēmēābīlīs, āvīdūs, tūrbīdūs, īnfēlix, hōrrībīlīs, hōrrēndūs, tērrīfīcūs. PHR. Tūrbīdūs cōenō vāstāquē vōrāgīnē gūrgēs. Līvētēs ächērōn ējēctāt ārēnās, ächērōn fāniē

fániē crāffōquē vĕnĕnō æstūāt ēt gĕlīdam ērūctāns cum mŭrmŭrē ārē-
nam. Dēscēndīt nigrā lĕntŭs pĕr stāgnā pālūdē. *vide Styx.*

āchērōntiā, (*Civitas parva Apulię, in monte sita, quam ideo nidum voca-
vit Horatius lib. 3. carm. Quicumque celsę nidum āchērōntię.*)

āchērŭsiā. (*Specus est in littore maris Euxini ad Manes usque pervius.
Ex eo ab Hercule Cerberum tractum ad Superos memorat Ovid. lib. 7.
Metam.*) Spēcŭs ēst tĕnĕbrōfō cēcŭs hiātŭ ēst viā dēclivis, pĕr quam
Tyrinthiŭs hĕrōs rĕstāntem, cōntrāquē diem rādīōsque micāntēs
oblīquāntem ōcŭlōs nĕxis ādāmāntē cātēnis Cĕrbĕrōn ātrāxīt.

āchīllās, (*Servi Ægyptii nomen est, cujus manu fuit interfectus Pompe-
jus.* Scĕlĕrī dĕlĕctŭs āchīllās.

āchīllĕā, (*Insula est exigua, Borysthenis ostio objecta, ab Achille, in ea
sepulto, nomen habens.*) EPIT. Pārvā, clārā.

āchīllĕs, *Troas reliquias Danaum atque immitis Achilli: Virg.*

(*Dux inter Cręcos fortissimus, apud Homerum celeberrimus, qui in obsi-
dione Troje Hectorem occidit, postea vero ipse a Paride in Apollinis tem-
plo interfectus fuit.*) SYN. Ācīdĕs, pĕlīdĕs, Chīrōnis ālŭmnŭs. Hĕrōs
Nĕrĕŭs, Lārīffĕŭs, æmōniŭs, Pĕllĕŭs. Thĕtidis prōlĕs, prōgĕniĕs, filiŭs,
nātŭs. EPIT. ĩmpīgĕr, ĩmmītis, crīstātŭs, fĕvŭs, māgnŭs, æquōrĕŭs,
Thĕssālīcŭs, supĕrbŭs, ānīmōsŭs, fōrtis ārmīpōtĕns, ĩndōmītŭs, māgnā-
nīmŭs, pŭgnāx, fĕrōx, dīrŭs, Dānāŭs, fātālīs, ĩmpāvīdŭs, pōtĕns, Nĕrĕiŭs,
ĩmplācābilīs, PHR. Gĕnŭs Ācī. Dānāŭm fōrtīssīmŭs. Priāmī rĕgnōrum
ĕvĕrsōr āchīllĕs. Tīmōr ĩllĕ phrygum, dĕcŭs ēt tūtĕlā Pĕlāsgī. Nōmīnis,
Ācīdĕs, cāpŭt ĩnsupĕrābilĕ bĕllō. Trōjĕ pōpŭlātōr āchīllĕs. Quī
dēdīt Hĕctōrā lĕthō, ĕxītīum Trōjĕ ĩnstābāt cŭrrŭ crīstātŭs āchīllĕs.

āchīvī, Griechen. *vide Greci.*

ācīcŭlā, ein Haft. *Cum posita radius quod servat acicula filo. Virg.*

ācīdŭs, ā, um, sauer. — *atque acidis imitantur vitea sorbis. Virg.*

ācīĕs, ĕi, Schärffe — *Stellis acies obtusa videtur. Virg. SYN. ācŭmĕn.*

EPIT. acris, ācŭtā, ōbtŭsā, nītīdā, pĕnĕtrāns, cōrŭscā, strīctā.

ācīĕs ingenii, Schärffe des Verstandes. SYN. ĩndŭstriā, solĕrtiā, ācŭ-
mĕn, ĩngĕniŭm. EPIT. acris, pĕrspīcāx, solĕrs, vīvāx, prōmtā, sāgāx,
mīrābilis, sŭbtilis, ācŭtā. *v. ingenium.*

ācīĕs militaris, Schlachtordnung. SYN. āgmĕn, ĕxĕrcītŭs, cōhōrs, phā-
lānx, tŭrmā, lĕgiō, mānīpŭlŭs, cātĕrvā, mīlītum mānŭs. EPIT. Mārtiā,
trĕpīdā, lŭnātā, fŭlgīdā, bĕllīgĕrā, mīserā, pāratā, crŭĕntā, sānguīnĕā, hō-
stīlis, hāstātā, dĕnsa, nŭmĕrōsī, mīnāx, rāpāx, rāpīdā, vīctrīx, clypĕātā,
prædatrīx, fĕrōx, ĩnhŭmānā. PHR. Dĕnsīs ācīĕs ĩstīpātā cātĕrvīs, Fŭl-
gĕntĕs ærĕ ācīĕs. Sĕgĕs clypĕātā vīrōrum. Stĕtīt ōrdīnĕ cĕrtō ĩnfĕlīx
ācīĕs, ūt sĕpĕ ĩngĕntī bĕllō cum lōngā cōhōrtĕs ĕxplicŭīt lĕgiō, ēt cām-
pō stĕtīt āgmĕn āpĕrtō. Dīrĕctæquē ācīĕs āc latĕ flŭctŭāt ōmnīs ærĕ rĕ-
nīdĕntī tĕllŭs; ādvĕrsisquē pārant ācīĕs cōncŭrrĕrĕ signīs, āt sī fŭnĕstās
ācīĕs ēt dŭrā pāratīs præliā dīscōrdĕs, Tĕpīdās ācīĕs, & fĕrā bĕllā fĕ-
quī. *v. exercitus.*

ācīĕs oculorum, Schärffe des Gesichts. *vide Oculus.*

ācīnācĕs, ācīnācīs, ein Säbel. (*Gladius persicus.*)

— *Insignis acinace dextro. Luc. EPIT. Pĕrsīcŭs, Mĕdŭs. vide Ensis.*

ācīnŭs vel ācīnŭm, allerhand Rörner. -- *ex parvis acinos potare sabucis. S.*

Acis, primam Ovid. semper producit: Claudianus semel corripit (*Fauni &
Simæthidis filius, qui cum Galateam Nympham adamaret, a Polyphemo
rivali suo est occisus, & deinde in fontem sui nominis est mutatus.*)

EPIT. Symætĕiŭs, Sīcānŭs, Sīcŭlŭs, hĕrbīfĕr, ĩmpīdŭs, vītĕrŭs. PHR.
Tĕrgā

Tergā fūgæ dēdērāt cōvērſā ſymæthiūs hērōs ēſt mādīdūs pūērī Pō-
lyphēmūs cādē Sicānī.

ācōnītum, *vel* ōn, *Wolfskraut*. *Attulerant ſecum Scythicis acōniton ab
oris. O. (Herba, quæ Cerberi ſpuma conſperſa fingitur, quo tempore eum
Hercules eduxit ab inferis.)* EPIT. Pālīdum, lūrīdum, nīgrum, ſty-
gīum, vērēnōſum, lēthīfērum, lēthālē, cērberēum, frīgīdum, tārta-
rēum. *vide Venenum.*

ācōr, ōrīs, *Gāure*. *Non tamen oblatum Cbrīſtus deglutit acorem.* Calc.
SYN. ācidūs ſāpōr. EPIT. acīs, mōrdāx, tūrgīdūs.

ācquīēſco, ēvī, *zufrieden ſeyn*. SYN. āſſēntiōr, cōſēntiō, *vel* cōntētūs
ſum.

ācquīro, ſīvī, ſītum, *erlangen*. *Viresque acquirit eundo.* Virg.

SYN. ādīpīſcōr, āſſēquōr, cōmpāro, cōncīliō, pāro, cōſēquōr, īn-
vērīo, ōbtīnēo, cōllīgo, quāro.

ācquīſītūs, ā, nm, *erlangt*. *Acquiſita meo ſervit tibi Creta metallo.* Sid.
SYN. Pārītūs, quāſītūs, cōmpārātūs, īnvētūs.

Acrāgās, primam habet communem. (*Nobilis artificis nomen eſt, qui au-
ro argentoque colendo plurimum præſtitit. Eſt item Acragas mons Si-
cilie non procul a Pachino promontorio, cum oppido ejusdem nominis,
quod a Latinis Agrigentum dicitur. Virg. 3. Æneid.*) ārdūūs īndē ācrā-
gās ōſtēndīt mākīmā lōngē mōēniā.

Acrēdūlā, *Nachtigall*. *Verre calente novos componit acredula cantus.*
Ovid. SYN. Lūſcīniā, philōmēlā. *vide Philomela.*

Acrīſiūs. (*Argivorum Rex, pater Danaes, quæ Perſeum peperit.*) PHR.
Pātēr Dānāēs, Pērſēī āvūs.

Acrītēr, *ernſthaf*. *Acriter infeſto ſenſu ſpurcæque gravesque.* Luc.
SYN. Fōrtītēr, vēmēmētēr, ācrī ānīmō.

Acrōcēraūniā, ōrum, *vel* ācrōcēraūnīi. (*Montes ſunt Epyri, Jonum ma-
re ab Adriatico dirimentes ſic dicti, quod propter ſuam altitudinem
vertices habent fulminibus obnoxios.*) *Vide Ceraunia.*

Acrōn, ōntīs. (*Rex Cenienſium, quem Romulus ſingulari certamine vicit,
cujusque arma Jovi Feretrio dedicavit.*) EPIT. Cēnīnūs, Hērclēūs.

Actā, æ, *Uſer*. SY. Rīpā, littūs, ōrā. *vide Littus.*

Actæōn, ōnīs. *Et velut abſentem certatim Actæona clamant.* Ovid.

(*Ariſtæi & Autonoes filius, a Diana in cervum converſus, & a ſuis cani-
bus dilaceratus.*) SYN. Cādmī nēpōs. Cādmēiūs hērōs. Nātūs āriſtæī Aū-
tōnōēiūs hērōs. Fīliūs Aūtōnōēs, EPIT. Cādmæūs, cōrnīgēr, vērātōr,
fūgītīvūs, ſylvānūs, mīſēr, vāgābūndūs, vāgūs, pāvīdūs, vērōx, flēbīlīs,
ērāns, cēlēr. PHR. Actæōn cānībūs prādā ſit ipſē ſiūs. Vīdērāt āctæōn
nūdā ſīnē vērē Dīānā. Prādā ſiūs cānībūs nōn mīnūs illē fūit. Mō-
lōſſī dilācērānt fālſā dōmīnum ſub īmāgīnē cērvi. Subīto mūtātū
āctæōnā cōrnū tradīdīt īſānīs Lātōniā Vīrgō Mōlōſſīs.

Actiūm.) *Epyri promontorium, ubi Auguſtus, devictis navali prælio Anto-
nio & Cleopatra, urbem condidit, quam Nicopolim a victoria nomi-
navit.*

āctōr, ōrīs, *Comōdiant*. *Quæ tandem flexus trabeas actore rogantes.* Hor.
SYN. Pērſōnā, Cōmōedūs. EPIT. Thēatricūs, ſcēnicūs. *vide Hiſtrio.*

Actūtūm, *behend, eilend*. *Actutum vindex mea ſi ſuprema referre.* Sil.
SYN. cōtēſtim, rēpētē, cītō, prōtīnūs, ēxtēmplō, cōtīnūō, īllico.
v. ſtatim.

ācūlēātūs, *ſpīgig*. SYN. ācūlēīs, ſtīmūlīs plēnūs, āſpēr, ācūmīnātūs.

ācūlēūs, *ein Stachel*. *Jam corda dudum punxit ille aculeus.* (Jamb.)
Plaut.

Plant. SYN. Stimulus. EPIT. Subtilis, tenuis, exilis, fævus. *vide Stimulus, Calcar.*

acumen, Subtilheit. *Et nervos tribuit membris & acumine cordi.* Mart. acumen ingenii, Scharfsinnigkeit. SYN. acies ingenii, solertia celeris, animi vis, industria. EPIT. argutum, solers, subtile, sagax, penetrans, acere. PHR. arguta penetrat quo mentis acumen. *vide Ingenium.*

acuminatus, a, um, zugespißt. SYN. aculeatus, acutus.

acumino, *vide mox acuo.*

acuo, spizen, schärfen. — *Variisque accunt rumoribus iras.* Virg.

SYN. exacuo, acumino, *metaph.* excito, hortor, accendo, animo, inflammo, pello, impello. PHR. exacuiunt alii vallis furcasque bicornes, subiguntque in cote securēs. Dentesque fabellius exacuit fūs. Saxoque exasperat ensē. Durum procudit arator vomeris obtusi de tem. Rursum cote, novat nigras rubiginē falces, exesosque sitū cogit splendēre Sicōnes. Cote acuit telum. Postquam visa satis primos acuisse furorēs. Quam Juno his acuit verbis. Discurrunt magnisque acuiunt stridoribus, iris. Curis acuens mortalia corda.

acus, eris, SpreuNadel. SYN. Palea, stipula. EPIT. Tenuē, fragile, leve. acus, ūs, Nadel. *Non acus abrupt, non vallum pectinis illos.* Ovid.

EPIT. Subtilis, tenuis, crinalis, assyria, acuta, mordax, artifex, mulieris, Lydia, Mœonia. PHR. Pingere acu chlamydem, artificii acu vestem signare, illi multiplicēs crinis variatur in orbēs, Idalia divisus acu, acu trahere, figere.

acutus, gespißt. *Fronibus hirsutis & carice passus acuta.* Virg. SYN.

Subtilis, tenuis. *Metaph.* Solers, sagax, acer, ingeniosus, argutus.

ad, zu, bey, nah. *Hinc alta sub rupe canet frondator ad auras* Virg.

SYN. in cum accus. usque, vel iuxta, prope, circa, circum, vel versus.

adactus, gezwungen. *Salva dicta dabat, sed viribus ensis adactus.* Virg.

SYN. Pressus, compulsus, impulsus, coactus.

adaequo, gleich machen. SYN. æquo, exæquo, æquale, par facio, efficio, reddo.

adaestuo, as, *vide Aestuo.*

adaggero. v. aggero.

adagium, Sprüchwort. SYN. Proverbium, sermo tritus, vulgatus, pervulgatus. EPIT. Communē, vulgare, brevē, verum, certum.

Adam. prima communis. Erster Vater. *Decerptum miseratus Adam, quem capta venenis. Vict. Tinxit & innocuum maculis sordentibus Adam. Prud. (Primus hominum, quem justum Deus creavit, cum summo in omnes animantes imperio, collocavitque in terrestri paradiso, omnibus deliciis affluente, id unum ipsi prohibens, ne de fructu arboris scientiæ boni & mali quidquam delibaret. Verum ipse, divini præcepti immemor, hortatu Evæ conjugis, de eo fructu comedit, in cuius sceleris poenam paradiso expulsus, morbis, fami, frigori & morti obnoxius factus est, cuius criminis reatu obstricti nascimur.)* SYN. Adamus, primus parens, primus homo, primævus pater. EPIT. Primævus, antiquus, luteus, infelix, reus, miser, imprudens, credulus, terrigena, incautus. PHR. Telleure rubra formatus. Primus orbis incolā, e molli formatus luto, humanæ gentis origo, primus in orbē parens hominum. Primus Adam captus mendacis fraude colubri, evolvē annales, luteus tibi primus, et unus autor cunctorum compertetur Adam, humani generis princeps, caput, uxori nimium credulus ille fuit.

Adamicus. *Posset ad Elisios soboles Adamica campos.* Mant.

Adamita. *Charus adamitis, charus etrisque Deo.* (Pent.)

SYN.

- SYN.** Hōmo, adāmī fōbölēs,
ādāmāntēūs. *Ecce adamanteis Vulcanum naribus efflant.* Ovid.
ādāmāntīnūs, von Diamant gemacht. — *In primis adamantina saxa.* **SYN.**
ādāmāntēūs, dūrūs, firmūs, sōlīdūs. *Metaphorice* inēxōrābīlīs, inēxpū-
 gnābīlīs, insupērābīlīs, indōmītūs, invīctūs, infrāctūs, cēdērē nēscīūs.
ādāmās, āntīs, ein Diamant. — *Solidoque adamante columna.* Virg.
EPIT. Dūrūs, pērēnnīs, invīctūs, infrāctūs, rīgīdūs, splēndēns, cōrūscūs,
 lūcīdūs, incōrrūptūs, prētīōsūs, clārūs, aetērnūs, nītīdūs, mīcāns, sīdē-
 reūs, pūlchēr, indicūs, ēōūs, rādīāns, dīvēs, indūs, trēmūlūs, sōlīdūs.
PHR. clārō nītōrē mīcāns, fūlgōr ādāmāntīnūs. Dūrītīē lāpīs invīctūs.
 Flāmmīs fērōquē invīctūs. Nōn ādāmās flāmmīs, nēc dūrā incūdē dō-
 mātūr: illē sēd hīrcīnō sānguīnē cōntērītūr.
ādāmo, sehr lieben. *Stultus achilleos non adamasset equos.* Ovid.
SYN. Dēpēreo. *vide Amo.*
ādāpērio, aufsthan. āpērio, rēsēro, rēclūdo, pāndo. *v. Aperio.*
ādāpērtūs, aufgethan. *Pars adaperta fuit, pars altera clausa fenestrae.* O.
SYN. hīāns, hīūlcūs, āpērtūs, rēsērātūs, rēclūsūs, pātēfāctūs, pātēns.
ādāquo, wāssern. **SYN.** āquōr, ād āquam dūco, *vel* irrīgo. *v. aquor & ir-
 rigo.*
ādaūgēo, mehren, vermehren. **SYN.** aūgēo, āccūmūlo, cūmūlo.
ādaūgēscō, wachsen. *Nam neque adaugefcit quidquam, &c.* Lucr.
SYN. aūgēōr, ādōlēscō, mājōr fīo, āmplīficōr.
ādaūctūs, gemehrt. **SYN.** aūctūs, cūmūlātūs, āmplīōr, mājōr.
addīco, is, zusprechen. *Emptor gaudentem numero te addicere, sed me.* Hor.
SYN. Dēdo, dēstīno, dō *vel* vēndo,
addīscō, addīdīcī, lernen. *v. Disco.*
addō, addīdī, hīnzufēgen. *Addiderat socium, non inferiora secutus.* Virg.
SYN. Admōvēo, ādjūngo, ādhībeo, āplīco, ānnēcto, jūngo, cōnjūn-
 go, cōnnēcto, āppōno.
addītūs, zugefēst. *Mox & frumentis labor additus ut mala culmos.* Virg.
SYN. ādmōtūs, ādjūctūs, cōnnēxus, jūctūs, nēxūs, ānnēxūs.
addūā. (*Fluvius, ex Alpibus in Padum fluens.*) **EPIT.** Cēlēr, cārūlēūs,
 vėlōx, citūs, cōncītūs, prācēps, rāucūs, āmōenūs.
addūbīto. *v. Dubito.*
addūco, xī, hīnzufūhren. *Adducitque cutem macies, &c.* Ovid.
SYN. Dūco, dēdūco, īnvīto, cōmpēllo, is, fēro, āllīcīo, pēllīcīo, īmpēllo
vel cōntēndo, īntēndo, tēndo. **PHR.** āddūctō cōnstītīt ārcū. Vīdērāt
 āddūctō flēctēntēm cōrnūā nērvō. Jam nōx āddūxērāt ūmbrās.
addūplīco, zwenfalt machen. **SYN.** Duplīco, gēmīno, cōnduplīco.
ādēdo, ādēdī, gan; aufessen. **SYN.** ēxēdo, pērēdo, rōdo, ārrōdo, cōnsū-
 mo, vōro. *v. Edo.*
ādēmptūs, hīnweggenommen. *Theffalo victore & ademptus Hector.* (Sapp.)
H. SYN. Rāptūs, ērēptūs. *v. Adimo.*
ādēo, is, hīnzugehen. *Quin adeat vatem precibusque oracula poscat.* Virg.
SYN. Cōvēnīo, īnvīso, vīso, vīsīto, āccēdo. *v. eo, venio. vel* sūbēo, fūf-
 cīpīo. **PHR.** ādīre lābōrēs, ādīrē pēriculā, āūdēt ādīrē vīrum.
ādēo, *adverb.* so, also. *Teque adeo decus hic avite consule inibit.* Virg.
ādēōnē, also nicht. *Adeone pulchra est? imo foedius nil est.* (Scāz.) Mart.
ādēps, īpīs. Schmal; *Cigneos adipēs, &c.* Ser. **SYN.** Pīnguēdo.
ādēptūs, erlangt. *A duce Tarpeo mons est cognomen adeptus.* Prop.
ādēs dum, fōmm hēr u mir. **SYN.** ādsīs ād mē.
ādēsūs, verzehret. — *Et postibus hæsīt adefis.* Virg.
SYN. Rōsūs, cōrrōsūs, cōnsūmptūs, ēxēsūs.

adfringo, ēgi, zerbrechen. SYN. Frango, cōfringo.

adgemo, weinen. SYN. Gemo, cōdoleo. PHR. Flent mœsti retrō cōmitēs, et uterque loquēti adgemit et nōstris ipsā cārīnā mālīs.

adhæc, zu dem, darneben. SYN. Præterea.

adhæreo, adhæsi, anhangen. — *Ex vero dictum cognomen adhæret.* Hor.

SYN. Hæreo, adjaceo adjungor, adhærēscō, applicor, cōjungor, sum infixus, affixus. PHR. affixus maneo, adhærēns sto, arctē insideo.

adhibeo, ūi, itum, herzu holen. — *Capiti non est adhibere necessum.* Mart.

SYN. adjicio, admovēo, appōno, adjūngo, addo, offēro.

adhörtör, ermahnen. *Facere & præterquam res adhortatur tua.* (Jamb.)

Ter. SYN. Hörtör, mōneo, exhörtör, admōneo, incito, impello, excito.

adhörtatio, ōnis, Ermahnung. SYN. hörtatio, hörtātus, impulsus, impulsio. FPIT. Gravis, vehēmēns, fortis, acris, disertā, facundā. PHR. hortatibus instigare, incēdere, acūere. *vide Hortor.*

adhuc, noch. *Solus adhuc ego sum vestris communis in oris.* Ovid.

SYN. Rursus, iterum, vel hæctenus, vel etiānum, etiā nunc.

adjaceo, beyliegen. *Adjacuitque cavis studium convallibus Æquor.* Man.

SYN. adhæreo, adhærēscō, adjungor, cōjungor, sum vicinūs, propinquus, proximūs. *vide Vicinus.*

adigo, ēgi, æctum, nöthigen. — *Adigat me fulmine ad umbras.* Virg.

SYN. Cogo, compello, impello. PHR. Magnis ithaci clāmōribus æctus. Sæpius occurrēns hæc liminā tendere adēgit. *vide Cogo.*

adjicio, adjeci, adjectum, hinzuwerfen.

Adjiciam, faciamque omnes ore latines. Virg.

SYN. addo, adjūngo, adhibeo, admovēo, appōno.

adimo, adēmī, adēmtum, wegnehmen. — *Haud impune feres, adimam tibi namque figuram.* Ovid. Rāpio, erīpio, cāpio, cāpio, aufero, tollo, subtrāho, abripio, extorquēo, subduco. v. furor, aris.

adimpleo, evī, etum, vollführen, erfüllen. SYN. Cōmpleo, replēo, implēo.

adinveniō, erfinden. SYN. excogito, cōmminiscor.

adipātus, schmeericht. *Livida materno fervent adipata veneno.* Juv.

adipiscor, eris, adeptus sum, überkommen.

Hanc adipiscuntur circum præterque feruntur.

SYN. acquiro, assequor, pāro, cōmpāro. *vide Acquirō.*

aditus, ūs, Zugang. *Innumerosque aditus & mille foramina tectis.* Ovid.

SYN. Viā, iter, ingrēssus. EPIT. Malignus, facilis, difficilis, patens, arduus, clausus. *vide Janua.*

adjūdico, rechtlich zusprechen. *Et nunc si quid abest, Italiam adjudicat armis.* Hor. Tribuo, attribuo, addico.

adiumentum, Hülf. *Hæc quoque res adjumento motuque juvatur.* Luc.

SYN. Auxilium, levāmen, solāmen. *vide Auxilium.*

adjūngo, xī, etum, zusammen fügen. — *ulmisque adjungere vites.* Virg.

SYN. addo, cōjungo, adjicio, alligo, admovēo, adhibeo, applico, appōno, annēcto. *vide Jungo.*

adjūro, heftig schwören. *Ipsa adjurat opes facilesque sibi induit annos.*

Ovid. SYN. Sūplēx oro, obtestor, precor. *vide oro vel precor.*

adjūvo, adjūvī, adjūtum, helfen. *Adjuvat in duris aliquos præsentia rebus.*

Ovid. SYN. Jūvo, auxiliōr, succūro, subvenio, opem fero. v. Auxilior.

adjūtör, örīs, Helfer *Magnum adjutorum posset.* Hor.

SYN. Auxiliatör, administēr, tri.

adlatro. *vide Alloquor.*

admetus. *Cernis ut Admeti cantetur, & Hectoris uxor.* Ovid.

(*Græcorum in Thessalia Rex, cujus armenta novem annis pavit Apol-*

Io Uxorem habuit Alcestidem, quæ morte se tradidit, ut ipsum moribundum, redimeret, oraculo monita, quod actum esset de vita Admeti, responderat, nisi quis in locum substitui vellet. SYN. Phérētiādēs. EPIT. Thēssālūs, Æmōnīūs, Æmātiūs, Phæræūs, Thēssālīcūs.

Adminīster, ein Diener. SYN. Minīster, adjūtōr. EPIT. Vīgīl, pēr-vīgīl, impīger.

adminīstro, ās, dienen, verwalten. SYN. Rēgo, mīnīstro, sūppedito, adminīcūlūm, ein Stab. SYN. Fūlcrum, cōlūmēn, fūlcimētum, mūnīmēn, EPIT. Fīrmum, vālīdum, tūtum

admīrābīlīs, wunderbar. *Parce puer, secli decus admirabile nostri.* Ovid.

SYN. mīrābīlīs, mīrāndūs, admīrāndūs, mirus, stupēndūs, mīrīfīcūs.

admīrātīo, ōnīs, die Bewunderung.

Non propter nummos minor admiratio summis. Juv.

admīrātōr, ōrīs der sich verwundert. SYN. admīrāns, mīrāns. EPIT.

Stupētāctus, atrōnītus, pērcūlsūs, tēcītus, cōnfūsus

admīrōr, sich verwundern. *Sed tamen admiror, quo pacto iudicium illud.* H.

SYN. Mīrōr, dēmīrōr, stupēo, obstupēo, fūspīcīo, stupēscō. PHR. Hæc dum Dārdāniō Anchīsæ mīrāndā vīdētūr. Dum stupet, obtūtūquē hæret dēfixūs in ūnō. v. *Miror.*

admīscēo, vermischen. *Prodiderat tonsum gallæ admiscere saporem.* Virg.

SYN. Mīscēo, cōmmīscēo, pērmīscēo. v. *Misceo.*

admītto, īsī, īssum, hīnzu lassen. *Hoc admisisset nec Catilina nefas.* Mart.

SYN. excīpio, fūscīpio, rēcīpio, īndūco, īnrōdūco, vel prōbo, āp-prōbo, cōmprōbo.

admōdērōr. v. *Moderor.*

admōdūlōr. v. *Modulor.*

admōlīōr, mit Mūh herbringen. SYN. Mōlīōr, ādnītōr. v. *Molior.*

admōnēo, vermahnēn. *Admonet & magna testatur voce per umbras.* Virg.

SYN. Mōnēo, cōmmōnēo, prēcīpio, suādēo, hōrtōr, māndo, jūbēo. v. *Hortor.*

admōnītīo, ōnīs, Ermahnung, Warnung. SYN. Mōnītum, mōnītūs, hōrtātūs, īmpūlsūs, hōrtātīo, prēcēptum. EPIT. ūtīlīs, prūdēns, āmīcā, sālūtīfērā, dūra, grātā.

admōvēo, ōvī, ōtum, hīnzu thun. — *Properantes admovet horas.* Luc.

SYN. āplīco, āppōno, ādhībēo, ādjūngo, ādjīcīo.

admōrūs, ā, um, hīnzugerūckt. *Ille sibi admotas a virgine corripit escas.*

Prop. SYN. āplīcātūs, āppōsītūs, ādjēcītūs, āplīcītūs, ādjūncītūs.

admūgīo, wieder brüllen. *Mollibus in pratis admugit fœmina tauro.* V.

admūrmūro, ās, murmeln, brūmlen. SYN. Mūrmūro, fremo. v. *Murmuro.*

āplāudo, plāudo, āclāmo, prōbo, āpprōbō, cōmprōbo, contrariō significatu, īmprōbo, rējīcīo.

ādnītōr, mit aller Macht unterstehen. SYN. Nītōr, admōlīōr, cōnōr.

ādno, vel ādnāto. v. *Nato.*

ād nūbīlo, nebelicht Wetter seyn. SYN. ōbscūro. PHR. Nūbībūs, nūbē tēgo, cōndo, ōpērio, v. *Nubes.*

ādōleo, ēvī, opfern. *His adolere focis, bis ordine pecula ferre.* Sil.

SYN. ūro, cōmbūro, īncēdo. PHR. Flāmmīs, fōcīs, īgnībūs, īmpōno, do, ābsūmo, trādo. Sūbjēcītīs ūtērē flāmmīs, īngērērē fōcīs, īn īgnem mīt-tērē. Vērbēnāsquē ādōlē pīnguēs et māsculā thūrā. Iūrōnī ārgīvæ jūf-fōs ādōlēmūs hōnōrēs. Cūstōs ādōlēt dūm āltāriā tādīs, ūrāntūr pīā thūrā fōcīs, Fūmōsīs āddērē thūrā fōcīs. v. *Vro, Thus.*

ādōlescēns, der Jūngling. SYN. Jūvēnīs, ēphēbūs, pubēr. EPIT. ādūltūs, lēvīs, īncōnstāns, āudēx, fōrmōsūs, prōdīgūs, fērvēns, fērvīdūs, īmpāvī-

dūs, vērāns, ālacrīs, pētūlāns, mālēsānūs, īnsānūs, īncāūtūs, āmēns, blāndūs, mīnāx, īndōcīlis, caecūs, īngēnīōsūs, vāgūs, ēffrēnātūs, īmprūdēns, gēnērōsūs. PHR. Vigēns primāevō florē jūvēntae. Prīmī cūī florēt, tēmpōrīs aetās. Prīmā spārsūs lānūginē mālās. Vigēns jūvēnīlībūs ānnīs īnsīgnīs florē jūvēntae. Prīmī aevī pārtē vīrēns, primō sūb aevō. Primāe lānūginīs ānnīs. Tēnērīs īn ānnīs. Bīs ōctōnis īntēgēr ānnīs, āgēns jam trīā lūstrā pūēr. Tēnērae vērāns jūcūndo florē jūvēntae. Cūī nūllā tēnērī sōrdēt lānūginē vūltūs. Fōrmā īnsīgnīs vīrīdīquē jūvēntā. Cum tībī vērānērēt dūbīā lānūginē mālāe. Nēc jūvēnīs, nēc jam pūēr. Namquē tēr ād quīnōs ūnūm Cēphīsīūs ānnōs āddīdērāt, pōtērātquē pūēr jūvēnīsquē vīdērī. Pūēr jūvēnīsquē vīdērīs, ēt mēdiā ēst aetās īntēr ūtrūmquē tībī: ōrā pūēr primā signāns īntōnsā jūvēntā. Tūm mīhī primā gēnās vēstībāt florē jūvēntā. *v. Juventus.*

Adolescens sapiens. PHR. āntē ānnōs ānīmūmquē gērēns cūrāmquē vīrīlem. Cūī tēnērō prōbītās mātūrīōr aevō, ēt cāstīgātāe cōllēctā mōdēstīā frōntīs. Scīlīcēt īngēnīum ēt rērūm prūdēntīā vėlōx āntē pīlōs vēnīt. Prīmōrdīā vēstrā vīx paucī mērūērē sēnēs.

ādōlēscēntīā, die Jugend. *Regenda magis est fervida adolescentia.* (Jamb. Sen.) SYN. jūvēntā, jūvēntūs, jūvēnīlis aetās, pūbērtās, flōs aetātīs, vēr aetātīs. EPIT. Fērvīdā, lēvīs, īnstābīlis, īmprūdēns, grātā, āmcēnā, jūcūndā, āudāx, mōllīs, ēffrēnīs. PHR. Primāe lānūginīs ānnī, prīmum aevum, primā jūvēntā. Pūbēscētēs, florētēs ānnī. Florēns jūvēntā. Aevum florēns, vīrīdē aevum. Vīrīdīs jūvēntā. Vērāns aetās. Flōs jūvēntae, aevī. Dum nōvā lānūgo ēst. Dum rōsēis vēnīt ūmbrā gēnīs. Dum vērnat sānguīs, dum rūgīs īntēgēr ānnūs. Jūcūndum cum aetās florīdā vēr āgērēt. Dum primō ōpācāt florē gēnās lānūgo. Tēmpōrē, quō prīmum vēstīs mīhī trādītā pūrā ēst, primōquē ēxtīnguōr īn aevō. Quō rāpītīs mīserōs primāe lānūginīs ānnōs! āntē gēnās dūlcēs quām flōs jūvēnīlis īnūmbret, ōrāquē rīdēntī lānūginē vēstīāt aetās. Nōndum vālīdāe sībī signā jūvēntae īrrēpsērē gēnīs, ēt ādhūc dēcōr īntēgēr aevī. *v. Juventus.*

ādōlēscō, ādōlēvī, ādūltum, wachsen, ovfern.

At dum prima novis adolescit frontibus aetas.

SYN. ūtōr, īncēndōr, *vel* āūgēōr, crēscō, āūgēscō. PHR. Pānchaeīs ādōlēscūnt īgnībūs ārae. Tēr sēnōs ādōlēvērat ānnōs. *v. Adoleo.*

ādōnīs, idīs. *Et formosus oves ad flumina pavit Adonis.* Virg.

(*Filius Cinyrae, Cyprorum Regis, & Myrrhae, quem ob formae excellentiam Venus in deliciis habuit. Hic, apri dente interfectus, a Venere in florem Animones sanguinei coloris dicitur conversus.*) SYN. Cythērēius jūvēnīs, hērōs, Myrrhae filiūs, nātūs. EPIT. Fōrmōsūs, pūlchēr, tēnēr, blāndus, Cythērēius, pūrpūrēūs, nīvēūs, mōllīs, tēnēllūs, vēnūstūs, cāndīdus, sāgittīfēr, phārētrātūs. PHR. Vēnērīs plōrātūs ādōnīs. Vēnērīs dēlīcīae, āmōr, cūrā. Cūrā dēae, sīlvīs āptūs ādōnīs ērāt.

ādōpērio, omnes breves. zudecken. SYN. ōpērio, tēgo, ābdo, vėlō, ōcūlto, ōbtēgo. *v. Occulto.*

ādōpērtus, bedecket. *Purpureo velare comas adopertus amictu.* Virg.

ādōptio, ōnīs, Aufnahme. EPIT. Fēlīx, grātā, splēndīdā, nōbīlis.

ādōptīvūs, ein Angenommener an Kindes Statt.

Firmaque adoptivas arbor habebit opes. Ovid.

ādōpto, an Kindes Statt annehmen.

Ergo aliquod gratum Musis tibi nomen adoptes. Mart.

ādōr, ōrīs, rein Storn. *Mox ador, atque adoris de polline purificum fur-*
Auf.

Auf. SYN. Frūmentum, fār, trītīcum. EPIT. elēctum lēctum, sēlēctum, pūrum. *v. Frumentum.*

ādōrdiōr, anfangen. SYN. ōrdiōr, incīpīo.

ādōrēā, Lob und Ehre. *Huc omnes veterum revocavit adorea laurus.* Claud.

SYN. Laūs, glōriā, hōnōr. EPIT. immōrtālīs, pērēnnīs, ætērnā. *v. Laus.*
ādōrēūs, aus reinem Storn gemacht.

Instituuntque dapes & adorea liba per herbas. Virg.

ādōriōr, īris, anfallen. *Commutare animum quicumque adoritur & infit.*

Lucr. SYN. āggrēdiōr, īnvādo.

ādōrno, zieren. SYN. ōrno, ēxōrno, dēcōro, dēcōrē īnstrūo. *v. Orno vel præparo, cōmpāro, pāro. v. Præparo.*

ādōro, anbeten. *Junonis magna primum prece numen adora.* Virg.

SYN. Vēnērōr, cōlo. PHR. Prēcē nūmēn ādōrārē. Dīvinōs pērsōlvē-rē hōnōrēs. Dīvinō hōnōrē dīgnārī. Pōplitē, gēnū flēxō, cūrvātō ādō-rārē. Nymphās vēnērābār agrēstēs. Thūrē crēmātō, pēctōrē vōtīvō cō-lērē. Cum prēcē piā thūrā dārē. Sōlēmniā vōtā rēddērē. Tū mūnērā sūplēx tēndē pētēns pācēm, fācīlēs vēnērērē Nāpæās. Prēcībūs vō-tīsquē vōcārē. Tācītō vēnērārī mūrmūrē nūmēn. Fārē piō ēt plēnā sūplēx vēnērātūr ācērrā, Vōtisquē Dēōs vēnērābērē sērīs. Hīs vōtis nūmēn ādōrāt. Mīrō nūmēn hōnōrē cōlīt. Cōlītūr Lātōnā pēr ārās. Plācātā Eūrydicēn vitulā vēnērābērē cāsā: omnībūs illā quīdem Sū-pērīs piā thūrā fērēbāt: āntē tānēn cūnctōs Jūnōnīs tēmplā cōlēbāt, ēt quīsqūam nūmēn Jūnōnīs ādōrēt? Prætērēā aut sūplēx arīs īmpōnāt hōnōrēm? īmprīmīs vēnērārē Dēōs atquē ānnūā māgnā sacā rēfēr Cērērī. Pāsis dē littōrē pālmīs Nūmīnā māgnā vōcāt, mērītōsquē īn-dīcīt hōnōrēs, Dīvum tēmplīs īndīcīt hōnōrēm. *v. Precor, sacrifico.*

ādōrātūs, Angebetet. *Ardet adoratum populo caput, & crepat ingens.*

Juv. SYN. Vēnērātūs, cūltūs. PHR. īn vōtā vōcātūs. Dīvinō cūltūs hōnōrē.

ādōrātiō, ōnīs, Anbetung. SYN. Cūltūs, hōnōr. EPIT. piā, dēbītā, mērītā, sūplēx.

ādōrsūs, angefangen. *Et nullum majus adorsa nefas.* (Pent.) Ovid.

SYN. āggrēsūs.

Adrāstiā. *Ut scelere infando quod nec sint adrastia.* Virg.

(*Necessitatis ac Jovis filia, scelerum ultrix, cujus vindictam crede-bant nullo modo posse vitari. Hanc altero nomine Nemefin vocave-runt.*) *v. Nemesis.*

Adrāstūs, (Rex fuit Argivorum, filius Thalaonis & Eurynomes, qui, cum duas haberet filias, Agriam & Deiphilem, in somnis visus est alterān apro, alteram leoni uxorem dare, quo tempore Tydeus & Polynices Ar-gos venerunt: ille apri, hic leonis pelle tectus, & utrumque sibi generum ascivit. Hic primus Nemefi templum dicavit, unde adrastia dicta credi-tur.) EPIT. Thālāōnīūs, īnāchiūs, Thēbānūs, Pērsēiūs, pōtēns, pō-lēns. PHR. Hērōs īnāchiūs. Thālāōnē sātūs.

adrēpo, herzufriechen. *Adrepe officiosus, & ut scribare secundus.* Hor.

SYN. Rēpo, īrrēpo, āscēndo, āllābōr.

Adriā, das Adriatische Meer. — *sonat Ionio vagus Adria ponte.* Luer.

Italiam atque Adriam comitatus nomine pontum. Mant.

(*Mare Adriaticum, quod superum Itali vocant. La Golphe de Venise.*)

EPIT. Rāucūs, prēcēps, vagūs, tūmīdūs, mīnāx, vēntōsūs. PHR.

Adriātīcum, adriācum mārē. Vēntōsī tūmōr Adriæ.

Adriācūs. — *rudis adriaci vehor æquoris hospes.* Prop.

SYN. Adriātīcūs.

adscisco. *v. Adscisco.*

adscītūs. *v. Adscītūs.*

adsītūs, nah bengelegen. *Sed vocat usque suum, quia populus adsita ceratis.* Hor.

adsum, adēs, benfenn. SYN. intērsūm, āsīsto, præsens sum, ādīto, *vel* ōpem fēro, āuxīlior, jūvo. *v. Auxilior, vel accēdo.* PHR. imprōvisūs ādēst Cōram quēm quāritīs, adsum. Hūc adēs ō Mēlibœē, ādsīs, ō plācīdūs. quē jūvēs. Cūpērem ipse pārēns spēctātōr ādēssēt. Quīsquīs ēs, ō fāvēās, nōstrīsque lābōribūs ādsīs, ērgo ādērāt prōmīssā dīēs : atque ūtīnam Rēx ipse Nōtō cōmpulsūs ēōdem āffōrēt *Ænēas*. Sī ipse mēus nūnc āffōrēt Hēctōr, ēssē quōque infātīs rēminīscītūr āffōrē tēmpūs. Nōn ād-sūnt illīc sālūtūs. Nēc Teucrīs āddītā Jūno, ūsqūam ādērīt. Nēc dēxtrā errāntī Dēūs ādfuīt.

advēho, hīnzuſūhren, *Advebitur Teucros electram maximus atlas.* Virg. SYN. Vēho, invēho, dēfēro, infēro.

advēlo, ās, ſudecken. — *viridique advelat tempora.* Virg.

SYN. Vēlo, ās, ōpēriō, tēgo, ābdo, ōccūlto, ās, ābscōndo. *v. occulto.*

advēnā, ein Fremder. *Non tamen hospes eris, nec jam potens advena dici.*

Mart. SYN. Hōspēs, pēgrīnūs, ēxtērnūs. EPIT. Fēsūs. ſūplex, nōvūs, īgnōtūs, vāgūs. *v. Hospes.*

advēniō, advēnī, advēntum, hīnzuſkommen.

SYN. Vēniō, āllābōr, accēdo, pērvēniō, dēvēniō, advēnto, ādēo, pēto, cōtīngo. PHR. ōptātās ſedēs nōvūs advēnīs hōspēs. Tyriām quī advēnērīt ūrbem, Prōpērāns advēntāt īn ūrbem. Tācītīs hūc grēssībūs āctē dēvēnīunt. Dēvēnīrē lōcum. Quībūs Hēctōr āb ōris ēxpēctātē vēnīs. Cōncūrsū accēdērē māgnō ; ūndīquē cōnflūērē. Pēr patrīs hōspītīum ēt tērrās, quās advēnā ādīstī. Jāmquē prōpīnquābānt pōrtīs. Hūc tāndem cōncēdē ; flēctē grādum, pēdem rēfēr, cūsum vērtē. *v. Eo.* Ingēntem cōmītūm āfflūxīssē nōvōrum īnvēniō ādmīrāns, nūmērū, ēt tāndem Eubōicīs Cūmārum āllābītūr ōris. Fīt prōpīōr tērrāsque citā rātīs āttīgīt āurā. Pōrtūsque pātēscīt jam prōpīōr.

advēntītīūs, Fremder, Ankommender, SYN. ādcītūs, accērsītūs, ēxtērnūs, pēgrīnūs, āliēnūs, *v. Advena.*

advēnto, ās, oft kommen. *v. Advenio.*

advēntūs, ūs, Zufunft. SYN. accēssūs. EPIT. Jūcūndūs, lētūs, īnōpīnūs, ōptātūs, tārduš, ſērūs, īnsperātūs.

advērsāriūs, Widersacher. *Adversarius est frater lacus adria donec.* Hor.

SYN. æmūlūs, advērsūs, hōstīs. *v. Hostis.*

advērsītās, ātis, Widewärtigkeit. SYN. ærūmnā, clādēs, dāmnū, advērsūs cāsūs. EPIT. īnfēstā, cōntrāriā, sīnīstrā, īnīquā, fūnēstā, ācērbā, trīstīs. *v. Infortunium.*

advērsōr, āris, ſuwider ſenn. SYN. Rēpūgno, ōbsīsto, rēlūctōr, ſum hōstīs, īnīmīcūs, advērsāriūs. *v. Resisto.*

advērsūs, ā, um, ſuwider. SYN. Cōntrāriūs, ōppōsītūs, advērsāriūs, īnfēstūs, īnīmīcūs, hōstīs. *v. Hostis.*

advērsūs *vel* advērsūm, Præpositio. wider. SYN. Cōntrā, īn, cum accuſativo.

advērtō, aufmerken. *Et genus, auditque advertitis æquore cursum.* Virg.

SYN. Nōtō, ānnōto, ōbsērvō, ānīmādvērtō, vīdēo, cōgnōſco, pērspīcīo. *v. Obſervo.*

ādūlātīō, ōnīs, Schmeichleren. SYN. āffēntātīō, blāndītīæ, illēcebræ.

EPIT. Mēllēā, blāndā, præblāndā, pērnīcīōsā, īnsīdīōsā, mēllītā, pērfīdā, mēndāx, lōquāx, vērbōsā, īmprōbā, ōccūltā, ābdītā, dōlōsā. PHR.

Dul.

Dulciā verbā, blandā dictā, blandae vocēs. Mitissimā verbā. Blanditiāe mollēs auresquē juvantiā verbā. Mūrmur blandae linguae. Nec blandae mūrmurē linguae decipimūs. *v. Blanditiāe*,
 adulātor, ōris, Schmeichler. *Cecus adulator. dirusque a ponte satelles.*
 Juv. SYN. affentātor. EPIT. Caecūs, vilis, perfidūs, imprōbūs, mēdāx, fallāx, blandūs, blandilōquūs, lēvis, pērnitiōsūs, mellitūs, vērūtus, mellēus, fictūs, sūbdolūs, fugiendūs, garrulūs. PHR. Dulcībūs instrūctūs verbīs, Byssinā verbā lōquēns. Fallāci ōrē, sūbdolā līnguā blandiēns. Blandā lōquēns, ōmniā dilaudāns. Verbīs cōpōsitīs ad grātiām lōquēns. Dāns blandā verbā. Blaesūs adulātor mellito mūrmurāt ōrē. Mellitis fallērē verbīs doctūs.

DESCRIPTIO ADULATORIS.

Quid, quod adulandi gens prudentissima laudat
 Sermonem indocti; faciem deformis amici.
 Natio comæda est. Rides? majore cachinno
 Concutitur. Flet, si lachrimas aspexit amici;
 Nec dolet, igniculum brumae si tempore poscas.
 Accipit endromidem; Si dixeris, aestuo, sudat. *Juven. Sat. 3.*

adulōr, ārī, schmeichlen, *Agmen adulantum media procedit in aula.* Ovid.
 SYN. Blandiōr, affentiōr. PHR. Blandā lōquī, byssina verbā lōquī, Dicērē blanditiās, ōrē mellito fallērē. Dārē blandā verbā. Sūbdolā verbā lōquī, fūndērē. Flēctērē blanditiīs. Prīncipībūs fictō nōvērāt ōrē lōquī, vëndētēs vānōs circum palātiā fūmmōs. Sē cōpōnit ad ōmnem mājōris nūtum, vitiīsquē impertit hōnēstā nōmīnā virtūtum. Quid? quod, adulāndi gēns prūdētissimā laudāt Sērmōnem indocti, faciēm dēfōrmis amīci.

adulter, ēri, Ehebrecher. *Obrutus insanis esset adulter aquis.* Ovid.
 SYN. Mœchus. EPIT. Tūrpīs, obscœnūs, noctūrnūs, sēcrētūs, occūltūs, lascivūs, lūbricūs, impūrus, nefandūs, imprōbūs, dolōsūs, fōrdidūs. PHR. Fūrtivæ indulgēns vērērī. Lēctō mārītālī insidiātūs. Thālāmī sociālīā fœdērā rūmpēns. Aūsūs thālāmōs viōlārē jūgālēs. Fūrtā in rēcēssū ēt obscūro imprōbūs quærēns cūbilī. Vērērīs quī fūrtā nefandæ sēctātūr. Nūptās, nūptārum fidem sōllicitārē, tēntārē aūsus. *vid. Adultero.*

adulterā, æ, Ehebrecherin. *Fœtus adulterio seu mater adulter agentis,* Mant. SYN. Mœchā. EPIT. Tūrpīs, impūrā, obscœnā, impiā, nefandā. PHR. Cōnjūx infidā mārītō, fidēi jūgālīs oblītā, *v. Adultero.*

adulteriū, Ehebruch. *Quique ob adulterium caesi, quique arma secuti.* Virg. SYN. Stuprum. EPIT. arcānum, sēcrētum, noctūrnū, nefandū, impūrum. PHR. Fūrtā tōrī. Fūrtum Vērērīs.

adultero, ās. Ehebrechen. *vel* adulterōr, ārīs.

Adulteretur & columba Milvio. (Jamb.) Hor.

SYN. Mœchōr, stupro, ās; *Metaphorice* cōrrūmpo. PHR. Fallērē jūrā tōrī. Thālāmōs viōlārē jūgālēs. Tēmērārē cūbilē. Vētītum sōllicitārē tōrum. Cōnjūgīi fallērē fidem. Fūrtivæ Vērērī indulgērē. Thālāmī sociālīā fœdērā frāngērē, viōlārē, tēmērārē, fallērē aūsūs ēs hōspitiū tēmērātīs advenā sacris, lēgitīmā nūptæ sōllicitārē fidem? ān mētūis Vērērem tēmērārē mārītā. Cāstāquē lēgitīmī fallērē jūrā tōrī? Tūrpitēr illā vīrum cōgnōvit adulterā. Arcānō tū cōnnūbiālīā jūrā vērtīs adulteriō. *v. Adulter.*

adultus, aufgewachsen. — *Spem gentis adultos Educunt fœtus &c.* Virg. *v. Adolefcens,*

ādūmbrātūs, überschattet. *Artis adumbrata metuit ceu sedula laudem,*

Prud. SYN. effictūs, dēscriptūs.

ādumbro, beschatten.

SYN. ēffingo, dēscribo, ēxprīmo.

ādūnco, frūmmen. SYN. cūrvo, rēcūrvo, flēcto.

ādūncūs, *adject.* frumm. — *naso suspendis adunco.* Hor.

SYN. Cūrvis, rēpandūs, flēxūs, incūrvis, rēcūrvūs.

ādūno, ās, vereinigen. SYN. Jūngo, cōjūngo, cōgrēgo, cōgo in unum.

advōcātūs, ein Fürsprecher. *Quis Deus tibi non bene advocatus.* (Phal.)

Catull. SYN. Causidicus, patrōnūs. EPIT. Disertūs, pētītūs. fācūdūs, dōctūs. v. *Causidicus.*

advōco, herzuruffen. *Advocat & ramis, vastisque molaribus instat.* Virg.

SYN. Vōco, accēro, cōmpello, ās. v. *Voco.*

advōlo, hinzufiegen. *Advolat baud alia est Turni venientis imago.* Virg.

SYN. Vōlo. *Metaphorice festino, propēro, accūro, celero.* v. *Festino.*

advōlvo, hinzumerfen. *Advolvere focis ulmos ignique dedere.* Virg.

SYN. Vōlvo, sūbvōlvo, attrāho. PHR. Vōlvēndō dūcērē. Mānībūs sūbvōlvērē saxā, advōlvērē fōcis ūlmōs. v. *Volvere.*

advōlvōr gēnībūs, auf die Knie niederfallen. PHR. Gēnūā amplexūs, gēnībūsquē vōlūtāns, hārēbāt. Vōlvitūr antē pēdēs. Nēc mōrōr antē pēdēs prōcūbūisse tūōs, ēt gēnūā, amplexēns, ēstātūr taliā sūplex, admōvēt illā mānum gēnībūs, ēn blāndās mānūs ad gēnūā tēndēns, vōcē mīserāndā rōgāt, antē pēdēs jēcūt sūplex. v. *Genua flecto.*

advōlūtūs, der einem zu den Knien fällt. *Flos advoluta quid &c.* (Jamb.)

San. SYN. Jēcēns, prōstrātūs, fūsūs, sūplex.

ādūro, is, abbrennen, versengen. — *Et boreæ penetrabile frigus adurat.* Virg.

ādytum, heimlicher Ort. *Talibus ex adyto dictis cum ea Sibylla.* Virg.

(*Locus secretior templi, ad quem nulli est aditus, nisi sacerdoti.*) SYN.

Tēplum, sacrum, sacellum, pēnētrālē, pēnētrālīā. EPIT. Tērrificum, lātēns, vērērābilē, sūblīmē, inclytum, grāndē, ingēns, pīctum, aūgūstūm, altum, excēlsūm, aūrēum, sāctum, fūlgidum, sacrātum, prōfūdum. PHR. Ætērnūmqūē ādytis ēffert pēnētrālībūs ignem sēcrētōquē ādytō gaudēt, ēt cōlībē rēctō. v. *Templum.*

Æā. (*Civitas Colchidis; Æete Regis opus.*) EPIT. Nōbilis, clārā.

Æācidēs. *Sevus ubi Æacidae telo jacet Hector & ingens.* Virg.

(*Patronymicum, quo denotatur aliquis ex posteris Æaci, ut Achilles, Pyrrhus & alii.*)

Æācūs, Æacus in pœnas ingeniosus erit. Ovid.

(*Jovis filius ex Ægina, filia Asopi, quem tanta justitia fuisse dicunt, ut apud inferos animarum creditus fuerit a Plutone delectus judex cum Minoe & Rhadamanto*)

SYN. Jūdēx, ārbītēr ōrcī, Asōpiādēs. EPITH. Jūstūs, jūrīdīcūs, Tārtārēūs, stygiūs, trēmēndūs, æquūs, immitis, mētūēndūs, vērērāndūs, ātēr, dīrūs, sūpērbūs, tērrībilis, vērēndūs, tōrvūs, nīgēr, dūrūs, lēthālīs, infērūs, āvērālīs, sēvērūs. PHR. Quī jūrā sīlētībūs ūmbrīs reddīt, in pœnās ingēniōsūs. Urnam tārtārēis mōvēt æācūs ūmbrīs. Cōtīnūō ad pœnam jūstūs vōcāt æācūs ūmbram.

Æās. āntis. (*Fluvius, qui ex Macedonia montibus ortum ducit, & in mare Jonium illabitur.*) Pūrūs in ōccāsum pārvī sēd gūrgītīs æās, iōnīō flūit indē mārī. (*Lucan.*)

Æāā,

- Ææă, vel Ææē.** *Circe fuit dicta ab Ææa, Colchorum civitate, in qua nata creditur.) v. Circe.*
- Ææē, sive Ææă.** *(Insula in mari Tyrrheno, in qua Homerus Circis sedem collocavit. Virg. 3. Æneid Ææque insula Circes.)*
- Ædēs, Kirche, Haupf.** *Ædibus in mediis nudoque sub ætheris axe. Virg. SYN. Dömüs, tēctum. ātriă, hōspitium, pēnātēs, fēdēs, lārēs: cāsă, rē-giă, līmēn. EPIT. āltă, ārdūă, ēximă, mārmoreă, supērbă, māgnifică. PHR. Mediisque rēsīdūnt ædībūs. Stābāt in ēxīgūă lignēus ædē Dē-ūs: ēt Dēă mārmoreă, cūjūs in ædē fūmūs. Ædēs ēmīt āpēr, sed quās nec nōctūă vēllēt ēffē suās, ādēō nīgră, vētūsque cāsă ēst. v. Do-mus vel Templum.*
- Ædificātōr, ein Bauherr.** *ædificator erat Centrovius & modo curvo. Juv. SYN. Cōstrūctōr, ēxstrūctōr, cōndītōr. EPIT. Dīvēs, supērbūs, prōvī-dūs. PHR. Rōmānæ cōndītōr ārcīs. Cōndītōr ēt vācūōs mūrīs cīr-cūmdārē cōllēs Dēstīnāt.*
- Ædificātūs, aufgebaut.** *Ædificata manu jacet illud nobile templum Prud. SYN. Cōstrūctūs, ēxstrūctūs, cōndītūs, ērēctūs.*
- Ædifico, bauen.** *Ædificare domus, laribus conjungere nostris. Juv. SYN. Exstrūo, strūo, cōndo, cōnstrūo, mōlīōr, fabricōr. PHR. Mœniă mūrōs, mūrōrum mōlēs āttōllērē, ērigērē, dūcērē, mōlīrī, figērē, jă-cērē cælō, ēdūcērē ūrbem, tēplum, dōmum, stātūērē, pōnērē, mō-līrī, cōnstitūērē; Tēplī, dōmūs, ūrbīs tēctă ēxstrūērē, lōcārē, figērē. Fūdāmētă lōcārē, jăcērē, mœniă primă fūdārē. Quid prōhibēt mūrōs jăcērē ēt dārē cīvībūs ūrbem? ībīquē mēmēnto primă lōcārē mā-nū mōlīrīquē āggērē tēctă. Tēplum dē mārmore pōnam. Cōndērē cœ-pērūnt ūrbēs ārcēmquē lōcārē īstānt ārdētēs. Tyrīi pārs dūcērē mū-rōs, mōlīrīquē ārcēm ēt mārībūs sūbvōlvērē săxă; pārs āptārē lōcum tēctō ēt cōnclūdērē fūlcō. Hīc āltă thēātrīs fūdāmētă lōcānt ālīi, īmmānēsque cōlūmnās Rūpībūs ēxcīdūnt: ūrbem prāclāram stātūi & mēă mœniă vīdī. Fātālēs mūrōrum āttōllērē mōlēs, Săxăquē sūbvē-ctārē hūmērīs Trōjānă jūvābīt. Rōmūlūs ætērnæ nōndum fūdā-vērāt ūrbīs Mœniă. Tēplă Dēi săxo vēnērābīt strūctă vētū-stō. Nōn cāptæ āssūrgūnt tūrrēs. Strūctă rīgēt sōlīdō stābū-lōrum mœniă săxō. Strūctīs ēxūrgūnt ōppīdă mūrīs. Cīngērē mūrīs ōppīdă. Mōlīrī āggērē mūrōs. Aetērnā cōndērē fēdem, ūrbem cōmpōnērē tērră, mœnībūs cīngērē. Sūb tērră fōdērē lārem, cum cōndērēt ūrbem. Primās cum cōndērēt ārcēs, pō-sūērē, īn mōntībūs ūrbem; ūrbem cōnstitūi, lātēquē pātēntiă fī-xī Mœniă, finītīmīs īnvīdiōsă lōcīs. Trōjāmquē vīdētīs, quā vē-stræ fēcērē mārūs. Hōc īllum ēt hēc lōcă Trōjæ ēffē jūbēt: ipsē hūmīlī dēsīgnāt mœniă fōssă, pāriētībūsquē prēmūnt ārcīs ēt quār-tūōr āddūnt: Quāttūōr ā vēntīs ōblīqnă lūcē fēnēstrās. Ædificāt sēmpēr mōdō līmīnă pōnīt. Nūnc fōribūs clāvēs āptāt ēmītquē sē-rās: Nūnc hās, nūnc īllās mūtāt rēfīcītquē fēnēstrās.*
- Ædītūūs, ein Sacrist oder Meßner, Küster.** *SYN. Tēplī cūstōs. Ædituus consultus ait, quos prospicit hospes. Ovid.*
- Ædōn, ōnīs, Nachtigall.** *Vocalem superet si dirus aedona bubo. Calph. EPIT. Suāvīs, trīstīs. v. Philomela.*
- Ædōnīūs.** *Sic & ædonia superantur voce cicadæ. Ovid.*
- Æētēs, vel Æētă.** *(Rex Colchorum, filius Solis ex Persa, Oceani filia, & pater Medæ, qui, cum aureum vellus a Phryxo, Athamantis filio, in luco Martis suspensum diligentissime asservaret, a Medea filia prodi-*

tus, vellere & duobus insuper filiis spoliatus est.) EPIT. Sölīgēnā, solē fātus, ææūs, fērūs, Phāsīácus.

Aegēōn, onīs. Vincula & augustam centeni ægeonis umbram. Stat.

Aegeona suis immania terga lacertis. Ovid.

(Gigas centimanus. Titanis & Terræ filius, quem fabulæ, centum scopulos in Jovem uno ictu contorsisse, referunt. Idem cum Briareo.) SYN.

Briārēūs, trisyl. EPIT. Cēntimānūs, cēntūmgēmīnūs, impiūs. PHR.

Gīgās cēntimānūs. vid. Briareus.

Ægēr, franĕ, elend. — *vastas quatit æger anhelitus artus.* Virg.

SYN. Mōrbīdūs, ægrōtūs, invālidūs, infirmūs, lānguīdūs, lānguēns.

PHR. Mōrbō lānguēns, affēctūs grāvis, dēcūmbēns, squālēns, tēntātūs, afflīctūs, prēssus, opprēssus, lānguīdus, lānguēscēns, frāctūs. Lānguī-

dā mēmbra trāhērē, ōrā būxō pāllidīōrā gērēns. Mōrbī cruciātībūs ūstūs.

Mēmbriis æger, artūs invālidī, invālidum corpūs. Lānguīdā mēmbra,

ōssa mōrbō collāpsā. Quem lānguōr hābēt. Prōximūs ōrcō lēthō. Jām

prōpē dēpositūs, cērtē jām frīgīdūs ægēr. Quem tēmpōrē lōngō Tōr-

rēt quārtā diēs ōlimquē dōmēsticā febris. Continūō ēst ægrīs aliūs cō-

lōr, hōrrīdā vūltum Dēfōrmāt māciēs. Cui mōvēnt pōsitæ fastīdiā

mēnsæ. Quem nēc Cērēris, nēc tāngit cūrā Lyæī; ad Mēdicum spēctō

vīnis fugiētibūs ægēr, ūltimā pārs animæ dūm mīhī rēstāt, ādēs. Nōn

ēst in mēdicō, sēmpēr rēlēvētūr ut ægēr, intērdum dōctā plūs vālēt ār-

tē mālum. v. Moribundus.

Ægēriā, (Nympha, quæ juxta Aricinum lacum colebatur, cum qua Nu-

ma Pompilius & connubium & colloquium se habere simulabat super sa-

cris & religione) EPIT. Pōmpiliā, nōctūrnā, Rōmūlēā. PHR. Ægē-

riā ēst, quæ præbēt aquās, Dēā grātā Cāmēnis illā. Numæ cōnjux cōn-

filiūmqūē fuit. Ovid.

Ægēūs, (Filius Pandionis, & pater Thesei, qui videns ex Creta redeun-

tem navem velo nigro instructam, quæ eo filium ejus devexerat, ipsum-

que idcirco interiisse ratus, præcipitem se in mare dedit, a quo postea

Aegeum dictum fuit. EPIT. Misér, infēlīx.

Ægiālē. (Uxor Diomedis, quam Venus a viro in bello Trojano vulne-

rata tanta adulteriorum involvit turpitudine, ut Diomedes ad eam

in patriam redire recusaverit.) EPIT. Tūrpīs, infāmīs.

Ægis, idīs, Brust Harnisch. Pro ducibus nostris ægida semper babe.

Ovid. (Scutum Palladis. factum ex Amaltheæ capræ corio, in cu-

jus medio erat Medusæ Gorgonis caput terribile, quod qui intueba-

tur, mox lapidescebat.) EPIT. Hōrrīdā, sōnāns, tērrificā, crūēntā,

cōrūscāns, fūlvā, tērrībilis, crūdā, sērpēntīgērā, Pālladiā, supērbā.

PHR. Primā cōrūscāntī signum dēdit ægidē vīrgo, ēt sērpēntīgē-

ram quātiēns vēnit ægidā Pāllās.

Ægōcērōs, ōtis, vol ægōcērūs, ī, Steinbock.

Quo pacto æstivi si partibus ægocerotis. Lucr.

SYN. Capricōrnūs, āriēs. EPIT. nūdū, hūmīdūs, frīgīdūs, gēlīdūs,

cēlēr, cōrnīgēr, nīvōsūs. v. Capricornus.

Ægrēsko, franĕ werden. exsuperat magis ægrescitque medendo. Virg.

SYN. ingravēsko. vid. ægroto.

Ægrē, schwerlich. Cæcula quem genitrix ægre solata dolentem. Ovid.

SYN. Vīx, mōlēstē, mālē, difficūltēr.

Ægrītūdo, inīs, Franĕheit. Soletur senium ægritudinemque. (Phal.)

SYN. Mōrbūs, lānguōr. v. morbus, vel, ānxiētās, cūrā, sōllicitū-

do. v. Cura.

Ægrōto, franĕ seyn. Quam mihi das ægro, dabis ægrotare timenti. Hor.

SYN,

SYN. Languēo, decūmbo, languēsko, dōlēo. PHR. Mōrbō, mōrbīs lābōrārē, languērē, languēscērē, decūmbērē, cōnficī, ēxercērī, tēntārī, afficī, prēmī, vēxārī tōrquērī, cruciārī, cōnflīctārī, squālērē, atrōcī prēssum decūmbērē mōrbō. Grāvībūs mōrbī cruciātībūs ūrī. Trīstēs incēssunt pēctōrā mōrbī. Mēmbērā frāctā, lāsōs artūs in ōmnī tōrō vēfārē. Ad præsēpē gēmīt mōrbō mōritūrus inērtī. Sālūtē dēstitūtī. Pāl-lēnt ēxānguī cōrpōrā mōrbō, imā lābōrānt cōntīnuīs cruciātībūs of-fā. Tabificūs cōrpōrā languōr hābēt; ægrō sum cōrpōrē, ægrum trāhērē cōrpūs. Tōtum cōrpūs ingēntī languōrē jācēt sinē virībūs ægrum. Trīstī languēbānt cōrpōrā mōrbō. Subēunt mōrbī, trīstisque senēctūs. Languēbānt dūlcēs ānīmās, aut ægrā trāhēbānt cōrpōrā; pālīdā vīx cūbitō mēmbērā lēvārē pōtēst. Vīs mōrbī dīstrāctā pēr artūs. Tūrbāt āgēns ānīmā. Pālīdāque ēxānguī squālēbānt cōrpōrā mōrbō. Mōrbūs mēmbērā pōpūlātūr. Mōrbūs dēcērpīt cōrpōrē virēs. Fūrit, atque artūs dēpāscītūr arīdā fēbrīs.

Aegrōtūs, franċ. *Aegroto domini diduxit corpore febris.* Hor.

SYN. Aeger, invālidūs, infirmūs, languidūs, languēns, mōrbidūs.

PHR. Mōrbō, mōrbīs grāvis, tēntātūs. v. *Aeger.*

Aegyptūs, die Stadt Aegypten. (*Urbs ad ripam Istri fluvii sita, nomen habet ab Aegypto, Caspii conditore.*) Ovid. de Ponto Eleg. 9. Stāt vētūs ūrbs ripae vicinā bīnōmīnis Istri Mōenībūs, ēt pōsitū vīx ādēūndā locī.

Aegyptūs, Aegyptenland. (*Regio Africae, Asiae proxima, ab Aegypto, Danaes fratre, sic appellata, cum prius Aeria diceretur; fecundatur Nili inundatione, quoniam illuc pluerē nunquam visum est. Ejus forma est triquetra.*) SYN. Phārōs, Cānōpūs, nēmpē urbs aliqua pro tota provincia. EPIT. Dīvēs, tōrrīdā, fēcūndā, fērtīlīs, ēxūstā, āntīquā, mētāllīfērā, sitībūndā, vāstā, ōpīmā, hōrrīdā, cālīdā, ārdēns, ūstā, ādūstā, gēmīfērā. PHR. Tēllūs Nīlīacā, nīlōticā, Mēmphītīs, Mēmphītīcā. Agrī, trāctūs Phārīā, arvā Māreōtīcā. Solum pārētōnīum, ōrā, plāgā Nīlīacā, Nīlī fēcūndā rēgīo.

Aegyptiācūs, Aegyptier. *Quos aegyptiaco semper renuistis ab avo.* Cocl.

Aegyptī, die Aegyptier. SYN. Nīlīgēnā, Phārī, Nīlīcōlā. EPIT. ūstī, cālīdī, ingēnīōsī, sīgācēs, ātrī, dōctī, ācūtī, prūdēntēs, vēntōsī, cālvi. PHR. Gēns Phārīā, īsīācā, Nīlīācā, Nīlōtīcā. Pēllaeī gēns fōrtūnatā Cānōpī.

Aegysthūs. (*Thyestis filius ex Pelopeja, qui Agamemnona Clytemnestra, qua male utebatur, impulsu occidit; demum ab Oreste patris ultore interfectus.*) SYN. Thyēstīādēs, Thyēstae prōlēs, Thyēstē nātūs, sātūs. EPIT. ādūltēr, dēsīdīōsūs. PHR. Quāerītūr aegysthūs, quārē sit fāctūs ādūltēr, in prōmtū cāūsā ēst, dēsīdīōsūs ērāt. Ovid. I. de Remed.

aemulātōr, der einem nachfolgt, nachmacht.

Viventis atrox aemulator hostiae. (Jamb.) Prud.

aemulōr, nachfolgen. *Ipse meas solus, quod nil est, aemulor umbras.* Prop.

SYN. imītōr, invīdēo, fēctōr. v. *Imitor.*

Aemulūs, Nachfolger *Aemulus exceptum Triton; si credere dignum est.* V.

SYN. imītātōr, fēctātōr, vel invīdūs, ādvērsārīūs, cōntrārīūs.

Aemūs. (*Mons Thraciae, ab Aemo, Boreae & Oritbiae filio, sic dictus, in quo fabulantur Poetae domicilium Martis fuisse.*) v. *Hæmus.*

Aeuēās. *Aeneas ignarus abest: nunquamne levare.* Virg.

(*Anchise filius ex Venere, Virgilii carmine notissimus, pariter pietate vel armis egregius rex erat.*)

SYN. Anchīsiādēs, dārdānīdēs, Lāōmēdōntiādēs. Dūx *vel* hērōs phrygiūs, Trōiūs, Trōjānūs, Dārdāniūs, Lāōmēdōntiūs, Cythērēiūs, īliācūs, Vēnērīs filiūs, Anchīfæ sōbōlēs. Anchīsē gēnērātūs, gēnītūs, sātūs. EPIT. Māgnānīmūs, Dārdāniūs, piūs, Trōjānūs, Trōjūs, cāstūs, prōfūgūs, flūctīvāgūs, phryx, Phrygiūs, īnclytūs, fugītīvūs, fōrtīs, īmpāvīdūs, bēllāx, aūdāx, bōnūs, gēnērōsūs, Dārdānīdēs, fātālīs, Cythērēiūs, īliācūs, Rhētēūs. PHR. Trōs Anchīsiādēs. Dūx Anchīsiādēs. Teūcrum, *seu* Teūcrōrum *vel* Dānāum dūx, pātēr, dūctōr. Rēx piētātē īnīgnīs ēt armīs. Hīnc pātēr Ænēās Rōmānæ stīrpīs ōrīgo: O Trōjānæ dūx īnclytē gēntīs! Glōriā spēsquē Phrygum, quō, nēc piētātē nēc armīs mājōr īn ōrbē fuit. Ænēās nōbīs, quō jūstīōr ālter nēc piētātē fuit, nēc bēllō mājōr ēt armīs. Vīr māgnūs bēllō, nūllī piētātē secūdūs, Cum fōrēt aenēæ cērvīx sūbjēctā pārentī, dīcītūr īpsā vīrō flāmmā dēdīssē lōcum.

Ænēis, idōs. *Et tamen ille tuus felix æneidos autor.* Ovid.

Æneidos summæ grande fuisset onus. Idem.

Ænēūs, ā, um, von Erj. *Latus ut in circa spatium aut æneus ut stes.* Hor.

SYN. āhēnēūs. v. Abeneus.

Ænīgmā, ātis, Räthsſel, — *propriique ænigmata vultus.* Prud.

EPIT. ōbscūrum, dīfīcīlē, dūbīum, caecum, Thēbānum, tēnebrōsum, āncēps, ābdītum, rēcōndītum, lārcānum, cēdīpaeum, īnvōlātum, lātēns, lātītāns, secrētum. PHR. Caecā ænīgmātā solvīt.

Æōliā. *Æolia excitos aut actam nubibus iri.* Virg.

(*Insula Siciliae adiacens, in qua Æolus domicilium habuisse fertur.*)

EPIT. Vāstā, nīmbōsā, cīrcūflūā, ūdā, rīgūā, aequōrēā. PHR. æōliūm rēgnūm. Hīppōtādæ rēgnūm. Vēntōrum dōmūs, cārcēr vēntōrum. In patriā, lōcā fōetā fūrentībūs Aūstrīs æōliā vēnīt. Virg. 1. Æneid.

Æōlīdēs. (*Dictus est Ulysses ab avo, Æolo.*) 6. Æneidos Virg. Cōmēs āddītūr ūnā Hōrtātōr scēlērūm æōlīdēs. (*Hoc etiam nomine vocat Virgilius Misenum Æneæ tubicinem.*) Mīsēnum æōlīdem, quō nōn prāestāntīōr ālter! aerē cīērē vīrōs Mārtēmquē āccēndērē cāntū.

Æōlūs, Gott der Winde. *Æoliam venit, hic vasto Rex æolus antro.* Virg. (*Jovis filius ex Alceſta, filia Hippote Trojani; Ventorum Rex fingitur, eo quod Astronomiæ peritissimus, ventorum flatus multo ante prædiceret.*)

SYN. Hīppōtādēs. EPIT. īmpērīōsūs, mīnāx, vēntīpōtēns, īnsānūs, trēmēndūs, hōrrēndūs, īmpētūōsūs, tūrbīdūs, hōrrīōnūs, frēmēns, fūrīōsūs, trēmēns, hōrrīdūs, sēnēx, trūx, plūvīūs.

PHR. æōliūs tyrānnūs. Rēx tēmpēstātum. Vēntōrum Rēx, pātēr, prīncēps. Vēntōs cārcērē, vīnclīs frēnāns, tēnēns, cōmpēscēns, cōhībēns, Nīmbōrum pōtēns aequōrēīs vēntōs, quī frēnāt īn āntrīs. Quī vēntīs vim īncūtīt. Cui vēntī pārent. Quī mūlcērē pōtēst flūctūs, ēt tōllērē vēntōs. Quī cārcērē fōrtēs cōtīnēāt vēntōs, ēt vēlis aequōrā plācāt, clāūsērāt Hīppōtādēs aetērnō cārcērē vēntōs. Tum vēntīs pōsītūs cūstōs, cui flāminā cārcēr īmpērīō cōmprēssā tēnēt. Tēnēt illē īmmāniā fāxā vēntōrumquē dōmōs. Clausō vēntōrum cārcērē rēgnāt.

ÆOLI ET ÆOLIAE DESCRIPTIO.

Nimborum in patriam loca foeta furentibus austris
Æoliam venit. Hic vasto Rex Æolus antro
Luctantes ventos, tempestatesque sonoras
Imperio premit, ac vinclis & carcere frenat.

Illi indignantes magno cum murmure montis
 Circum claustra fremunt: celsa sedet Æolus arce,
 Sceptra tenens mollitque animos, & temperat iras.
 Ni faciat, maria ac terras, cœlumque profundum
 Quippe ferant rapidi secum, vertantque per auras,
 Sed pater omnipotens speluncis abdidit atris.
 Hoc metuens, molemque & montes insuper altos
 Imposuit, Regemque dedit, qui fœdere certo
 Et premere & laxas sciret dare iussus habenas.

æquābilitās, Gleichförmigkeit. — *nec enim de æquabilitate movebor.*
 Mant.

æquævus, von gleichem Alter. *Ut regem æqævum crudeli vulnere vidit.*
 Virg. SYN. æquālis.

æquālis, gleich. *Et nunc æquali tecum pubesceret ævo.* Virg.

SYN. aquābilis, æquus, pār, cōmpār, similis vel æquævus.

æquālītēr, gleicher weise. *Gratia Pyramidum nobis æqualiter adsit.*
 Ovid.

æquānimis, vel æquānimus, geduldig, gutwillig.

æquanimus siam te iudice, siue leganda. Auf.

SYN. Mōderātus, patiēns, tōlērāns.

æquātōr. *Ultra æquatorem gens est asperrima bello.* Nat. C.

æquē, billig. — *æque juvenemque Magistri.* Virg. SYN. pārītēr, simi-
 litēr, æquālītēr, nōn secus, haud secus, nōn ālītēr, haud ālītēr.

æquīdiēs vel æquīdium, gleicher Tag. *æquidieque facit* &c. Architr.

æquidium duplex, pacato frigore & æstu. Mant.

æquilibrium, das Gleichgewichte.

SYN. æquābilitās, æquālītās. PHR. Jūstā pārī prēmītūr cum pōn-
 dērē librā. prōnā nec hāc plūs partē sēdēt, nec sūrgit āb illā.

æquīnōctīālis, was um Tag und Nacht gleich gehörig.

Jam cœli furor æquinoctialis. (Phal.) Catull.

æquīnōctium, gleicher Tag und Nacht,

PHR. Nōx ēst æquā diēi, æquā diēs cum nōctē rēcūrrīt. Quæ mōrā
 mētītūr lūcēs, mētītūr ēt ūmbrās: ēt lūx bīs sēnīs, tōtīdem nōx clāu-
 dītūr hōrīs, æquālēsquē fācīt cum nōctē tēnēbrās.

æquīnōctium vernum, mense Martio. Blāndī cum nūntiā vērīs hīrūdo
 admōnēt æquālēs nōctībūs ēssē diēs. Cum āriēs tēmpōrā nōctūrnīs
 æquā diūrnā fācīt.

æquīnōctium autumnale, mense Septembri. Cum librā diēs nōctēsquē
 ēxāminē jūstō Tēmpērāt, æquāt ēt autūmnus fūrvās cum lūcībūs
 ūmbrās. Librā diē sōmnīquē pārēs ūbī fēcērīt hōrās ēt mēdium
 lūcī atquē ūmbrīs jam dīvidēt ōrbem. *Ubi nota genitivum, die
 pro diei.*

æquīpār, gleich. *Bissenas partes quis continet æquipares?* As. Auf.

SYN. Pār, nōn impār.

æquīpārābilis, wer zu vergleichen. — *velut æquiparabile quidquam.*
 Prud.

æquīpāro, gleich machen. — *solum æquiparas sed voce Magistrum.*

Virg. SYN. Cōmpāro, cōnféro, æquo, ādacquo. v. comparo.

æquīpōllēo, gleich so viel gelten.

SYN. æquīvālēo.

æquītās, ātis, Billigkeit.

SYN. æquum. v. justitia.

æquīvālēo, gleiches Werths seyn. *Nulla potest modulis æquivalere tuis.*
 Ovid.

Ovid. SYN. Æquipollēo. PHR. Tantum vāleo, pōllēo. Tāntī sum prētī. Par sum prētīo.

aequo, eben machen, SYN. ādaequo. ēxaequo, pār, aequalē reddo, faciō, efficiō. PHR. Pārtībūs jūstīs aequo. Nūllo discrīmīnē hābērē. Quātūor in pārtēs dīvisum mēnsībūs aequis: ēt pēdībūs sūmmās aequābīs ārēnās: Jūstā pāri prēmītūr velūtī cum pōndērē librā, prōnā nēc hāc plūs pārtē sedēt nēc sūrgīt āb illā.

aequor, örīs, das Meer. — *vastum maris aequor arandum.* Virg.

SYN. Mārē āltum, prōfūndum, pōntūs, frētum, falsum, caerulā, pēlāgūs, mārēm, ōcēānūs, Nēptūnūs; Nēptūniā ārvā. v. *Mare vel planities*, cāmpūs āpērtūs, sātūs. v. *Planities*.

aequorēus, das jūm Meer gehōret. *Sternet & equoreas equore nata vias.* Ovid,

aequus, billig. *Victor erat quamvis, aequus in hoste fuit.* Prop.

SYN. Jūstūs. PHR. ōbsērvāntīssīmūs aequī. Jūstītiāe faūtōr, Jūrīs vel aequī dēfēnsōr. v. *Justus*.

aequum ēst, das billig ist. SYN. Fās est. Fās & jūrā vōlūnt.

āēr, āērīs, die Luft. *Alta petunt aer, atque aere purior ignis.* Ovid.

SYN. aethēr, aethrā, vācūum, inānē, Jūpītēr, āurāe nūbīlā, āstrā, dīūm.

EPIT. Līquīdūs, vācūūs, tēnūīs, hūmīdūs, tēnēr, pūrūs, spīrābīlīs, rōrīfēr, mēābīlīs, āgītātūs, plūviūs, cīrcūmflūūs, ūdūs, rōscīdūs, āūrīcōmus, līmpīdūs, īgnīfēr, fūlgēns, mūtābīlīs, sērēnūs, nīmōsūs, rārūs, prōcēllōsūs. PHR. āērīī trāctūs. āērīī cāmpī, āērīā plāgā, āērīae ōrae, dōmūs, plāgae āurāe, ināniā cēli. Cēlī spīrābīlē nūmēn. In aethērēās vōlucrīs sē sūstūlīt ōrās. Vēctūs pēr ināniā cūrrū. Lāpīs vācūum pēr inānē vōlūtūs. Jūpītēr hūmīdūs āūstrīs. Nēc in vācūum pōtērūnt sē ēxtēndērē rāmī. Lāxīs pēr pūrūm īmmīssus hābēnīs. Sīnē nūbībūs āēr līmpīdūs. Cālīgāns nūbībūs āēr. Cēlī in rēgīōnē sērēnā, āērīs in cāmpīs ārās, āērā pēr vācūum fērrī, ātquē āsūrgērē in āūrās, vōlāt rubrā fūlvūs Jōvīs ālēs in aethrā. In nūbēm cōgītūr āēr. Plūviūs tērīs īrāscītūr āēr. Tēpīdum vōlucrēs cōncēntībūs āērā pūlsānt. Lītōrā plāngūntūr flūctū ēt vāgūs āēr īntōnāt: āērīs, ūt pātūlī jam cōnscīā pēr mēāt aethram. Tūrgēt vēntīs nēbūlōsūs āēr. Nūbīlā sī fūlgēnt in tēmpōrā vērtītūr āēr.

Ærārium, Schatzkammer. *Regales ut opes & sacra æraria servant.* Mant.

SYN. ōpēs pūblicae, fiscūs.

aerātus, verfürfert. *ærateque micant pælle, &c.* Virg.

SYN. aerē tēctūs, ōbdūctūs, mūnītūs, īnstrūctūs, ārmātūs, grāvīs.

aerēus, ā, um, das von Er; oder Kupfer gemacht. — *micat æreus ensis.* V.

SYN. āhēnūs, āhēnēūs, aerātūs,

aerīfēr, das Kupfer trāgt. *æriferæ comitum concrepuere manus.* Ovid.

aerīpēs, edīs, ein Kupferfuß. *Fixerit æripedem cervam licet, &c.* Virg.

SYN. vēlōx, praecēps, praepēs.

āērīūs, lūstīg. *Nec gemere æria turtur cessabit ab ulmo.* Virg.

SYN. aethērēūs, vel aethērīūs, cōlēstīs, sīdērēūs, vel āltūs, sūblīmīs, ēxcēlsūs, ēdītūs, ārdūūs, cēlsūs, prōcērūs.

āērōpē. (*Uxor Atrei, ex qua Thyestes duo suscepit filios, quos postea Atreus fratri comedendos apposuit, quorum scelerum turpitudine ne pollueretur, Solem aversum fabulantur Poëtae.*) Sī nōn āērōpēn frātēr scēlērātūs āmāssēt āvērsōs sōlīs nōn lēgērēmūs ēquōs. (*Ovid. l. trist.*)

aerugo, inīs, Erzrost. *Si reddat veterem cum tota ærugine follem.* Juv.

SYN. Rūbīgo, EPIT. Scabrā, tētrā, nīgrā, tūrpīs, vīrīdīs, v. *Rubigo.*
aerum-

ærūmnā, Mühſeligfeit. SYN. Mærör, dölör. EPIT. Grävīs, mälā, dūrā, lūctificā, trīstīs, crūdēlīs, lūgubrīs. v. *Mæror, miseria.*

ærūmnōsūs, mühſelig.

SYN. infēlix, mīser, infōrtūnātūs. v. *Miser.*

æs, ærīs, Er; oder Kupfer. — *non æris acervus & auri.* Hor.

SYN. ærīs mētāllum, v. *Metallum, vel pecūniā, nūmmūs. v. Pecunia, vel tūbā, būccinā, litūūs, cōrnū clāssīcum. v. Tuba.* EPIT. dūrum, fōlidum, splēndīdum, grāvē, tīnnūlum. Cōrīnthiūm. PHR. ārgēntī rīvōs, ærīsquē mētāllā ōstēndīs vēnīs tēllūs. Tīnnulāquē ærā fōnānt, ārgūtā cāvīs tīnnītībūs ærā. Cūm bēllīcūs ærē cānōrō sīgnā dēdīt tūbīcēn. Nēxæ ærē trābēs fōrībūs cārdō strīdēbāt āhēnīs, ēxcūdēt ālīī spīrāntiā mōllībūs ærā. Nōnnūquam grāvīs ærē dōmum mīhī dēxtrā rēdībāt, *id est pecunia.*

Æsculāpiūs, ein berühmter Medicus. *Placet sacratus aspis Æsculapii.* (Jamb.) Pr. (*Apollinis & Coronidis Nymphæ filius, medicam artem vel opere ampliavit, ob eamque rem in Deorum numerum receptus fertur.*) SYN. ēpīdāuriūs. Cōrōnīdē nātūs, Phœbīgēnā. EPIT. Sālūtīfer, Phœbēiūs, pērgāmēūs. PHR. Mēdicīnæ rēpērtōr, artē mēdēndī clārūs.

æsculūs, Eichbaum. *Æsculus imprimis quæ quantum vertice ad auras.* Virg. SYN. Quērcūs, ilēx, rōbūr. EPIT. Glāndīfērā frōndēns, prōcērā. v. *quercus.*

Æsōpūs. *Quæ gravis Æsopus, quæ doctus Roscius egit.* Hor. *Philosophus, Phryx genere, conditione servus Xanthi, tempore Cræsi, Lydorum Regis, cui fabulas suas dicavit.* EPIT. Grāvīs, dōctūs.

æstās, ætis, der Sommer. *Qualis apes æstate nova per florea rura.* Virg. SYN. æstivum, tēmpūs. EPIT. Pūlvērulēntā, ignēā, tōrrīdā, cālīdā, fērvēns, fērvīdā, fērēnā, īnērs, sītīēns, mōrbōsā, lāscīvā fōrmōsā, fērtīlīs, lētā, jūcūndā, flōrēns, ōptātā, spērātā, pīgrā, pēstīfērā, flāmmeā, siccā. PHR. æstīvī, æstīfērī diēs, sīrīūs ārdōr, æstīvā tēmpōrā. pārs fērvēntīōr ānnī. Cālīdīssīmā sōlībūs æstās. Fōrmōsā mēssībūs æstās. Spīcēā fērtā gērēns. Fīndēns Phœbæīs īgnībūs ārvā. Vēstīēns, ōrnāns cūlmīs Cērēālībūs agrōs. Tēmpūs, quō tōrrīdūs æstūāt āēr, glēbāsquē jācētēs pūlvērulēntā cōquīt mātūrīs frūctībūs æstās.

æstatis tempore, zur Sommerszeit. Dum tērrīs īncūbāt æstās tōrrīdā. Cūm tērræ ārdōrē dēhīscūnt, ārvā cālōrībūs hīānt, ārvā hīūlcā sītī rūmpūntūr, ārēnt hērbæ, ūrūntūr grāmīnā cāmpīs. Dēnsæ tōrrēntūr ārīstæ. Cūm grāvīs ēxūstōs æstūs hīūlcāt agrōs. Quādo ādūstūs āgēr mōrīēntībūs æstūāt hērbīs, ūbi hīūlcā sītī rōdīt cānīs æstīfēr ārvā. Cūm tōrrīdūs æstūāt āēr. Cum sītīūnt hērbæ, ēt pēcōrī jam grātīōr ūmbrā ēst, ūbi pūlsam hyēmen Sōl āurēūs ēgīt sub tērrā, cōelumquē æstīvā lūcē rēclūsīt. Cum pēr sūmmā pōlī Phœbum trābīt āltīōr æstās, ārēntēs cum fīndīt Sīrīūs āgrōs. Cūm siccās īnsānā cānīcūlā mēssēs tōrrēt, cōquīt. Cum cālēt ēt mēdiō Sōl ēst āltīssīmūs ōrbē, ārīdā cum sītīēns ēxcōquīt ārvā Lēo. Cum cūlmīs āgrōs vēstīt Cērēālībūs æstās: Cum Cērēs īncūrvā fālcē rēsēctā cādīt. Mātūrīs cum flāvēt cāmpūs ārīstīs. Cum siccōs cārcēr ādūrīt agrōs. Cum lētæ tūrgēt īn pālmītē gēmmæ. Spīcēā cāmpīs cum mēssīs īnhōrrūīt.

æstīfēr, so Hitze bringt. *Æstiferæ Lybies, viso Leo cominus hoste.* Luc. SYN. Fērvīdūs, æstīvūs.

æstīmātōr, ein Schätzer. *Rerum æstimator, si tamen tecum exigas.* (Jamb.) Sen. SYN. Jūdēx. EPIT. æquūs, īnīquūs. v. *Judex.*

aestīmo, schätzen. *Qui redit ad fastos, & virtutem aestimat annis.* Hor.

SYN. Jūdicō, existīmo, cēnsēo, *vel* considēro, *vel* māgnī, pārvī fācīo, pēndo.

aestīvo, den Sommer verschleiffen, zubringen, oder übersommern. *Annibus & nudo juvat aestivare sub alno,* Stat.

aestīvūs, sommerlich. *Solibus hibernis, aestiva gratior umbra.* Ovid.

aestīvā, ōrum, Sommerhaus. — *sed tota aestiva repente.* Virg.

SYN. aestīvā cāstrā.

aestūo, erhitzt seyn. *Et cum exustus ager morientibus aestuat herbis.* Virg.

SYN. Fērvēo, flāgro, exaestuo, *vel* flūctūo, āgītōr.

aestūōsūs, hitzig. *Gregem aestuosa torret impotentia.* (Jamb.) Hor.

aestūs, Hitze. SYN. Cālōr, ārdōr, fērvōr, *vel* flūctūs, mōtūs. EPIT. Flāmmīfēr, sīdērīūs, fērvēns, ūrēns, mālīgnūs, grāvīs, fērvīdūs. PHR. exsūpērānt flāmmae, fūrīt aestūs ād aūrās: Prōpiūsquē aestūs incēndiā vōlvūnt, ūndīsōnō mōtūm mārē flūctūāt aestū; aestūs ērāt, māgnūsquē lābōr gēmīnāvērāt aestum; āspērquē sītī ātquē extērrītūs aestū, Lāsōs aestū fērvēntē lācērtōs; Cum grāvīs exūstōs aestūs hīulcāt agrōs, aestībūs in mēdiīs ūmbrosūm exquirēre vāllem. Prōfuīt incēnsōs aestūs āvērtērē fibrīs, vāriō mārē flūctūāt aestū. *v. Fluxus maris.*

aetās, ātis, das Alter. *aetatis facta est tanta ruina meae.* Ovid.

SYN. aevum, sēcūlum, aevī spātīum, *vel* vītā, ānnī tēmpūs, vītāe tēmpūs. EPIT. Fūgītīvā, brēvis, irrēvocābilīs, mātūrā, vėlōx, praecēps, prōpērā, cītā, īnstābilīs, irrēquīētā, cādūcā, praepēs, fālłax, fūgiēns, rēvōlūbilīs, lubricā, praetērītā. PHR. Cītō pēdē fūgiēns. Sīngulā vērtēns; ōmniā fērt aetās, ūtēndum ēst aetātē, cītō pēdē lābītūr aetās. Vēniēt lūstrīs lābēntībūs aetās. Sīngulā rāpīdō cūrsū cōntērīt aetās. Lābītūr ōccūltē fālłitquē vōlātīlīs aetās, dēstrūīt ēt dūbīae sūbmīttīt cūndā rūīnae. Nōstrā brēvis, vėlōxquē aetās, plēnā lābōrum. Cum mātūrā ādōlēvērīt aetās, ūbi quārtā āccēssērīt aetās, ānnōs vīxīt bīs cēntum, nūnc tērtiā vīvītūr aetās. *V. Pueritia, Adolescentia, Iuventus, virilis aetas, & Senectus.*

aeternitās, ātis, die Ewigkeit. *aeternitatis januae.* (Jamb Dim.) Prud.

EPIT. Lōngā, pērēnnīs, īmmūtābilīs. PHR. Tēmpūs finē cārēns; aevum pērpetūum. Vītā pērēnnīs, aevum aeternum, expērs prīncīpī; finē cārēns. Quae sēmpēr ādēst sēmpērquē fūīt, sēmpērquē mānēbīt. Cūi nēquē Prīncīpīum ēst ūsquā, nēc finīs. Nēsciā finīs. Quae spātīō nōn clāudītūr ūllō.

aeternum, *adverbium*, ewiglich. SYN. sēmpēr, pērpetūō, ūsquē, nūnquam nōn, ōmni tēmpōrē, aevō. *v. Semper.*

aeternūs, ā, um, ewig. SYN. Pērpetūūs, pērēnnīs, cōtīnūūs, sēmpītērnūs, īmmōrtālīs. PHR. Finē cārēns, sīnē finē. Hīs ēgo nēc mētās rērūm, nēc tēmpōrā pōno, īmpērīum sīnē finē dēdī, aeternum nōstrōs lūctūs extēndīt īn aevum, nōbīs cērtā fīdēs aeternae īn faeculā lāudīs īmmōrtālē dēcūs tribūīt, Mānēt, aeternūmquē mānēbīt. *Vide immortalis, semper, aeternitas.*

aethēr, ēris, der Lusthimmel. *Inde mare, inde aer, inde aether ignifer ipse.* Virg. SYN. Caelum, pōlūs, ōlympūs. *V. Caelum, vel aer īnānē, v. aer.* EPIT. ārdūūs, lēvis, rāpīdūs, rēvōlūbilīs, pūrūs, nītīdūs, āpērtūs, līquīdūs, sērēnūs, vāstūs, sīgnīfēr, fācēr, īgneūs caerulēūs, stēllātūs, cūrvūs, īncurvūs, ōmnīpātēns, aūrēūs, lūcīdūs, laetūs, cōspīcūūs, pūrpūrēūs, cāndēns, ārdēns, pīctūs. PHR. Rūīt ārdūūs aethēr. Grāvēs ūdō fūndāntūr āb aethērē nīmī, Laetīfīcūsquē dīēs ērāt ōmnībūs aethērē pūrō.

aethē,

aethērēūs, *vel* aethērīūs, lüftig, himmlifch, göttlich. SYN. aērīūs.

— *æthereas telum contorsit in auras.* Virg.

Æthiōpēs, die Mohren. *Æthiopum versemus oves sub sidere cancri.* Virg. EPIT. Nigrī, ūftī, ātrī, tōrridī, nūdī, hōrridī, dēfōrmēs, vāgī, exūftī, tōftī, fērōcēs.

Æthōn. (*Unus ex quatuor equis Solis.*) Ovid. 2. Metam. Intērēā vōlūcrēs Pyrōis. Eōūs ēt aethōn, fōlīs ēquī, quārtūsquē phlēgōn hīnnītībūs aūrās. Flāmmīfērīs īmplēt. (*Fuit item equus Pallantis, filii Regis Evandri, qui in exequiis domini sui collacrymasse fertur.*) Virg. II. Æn. Pōst bellātōr ēquūs pōsitīs īnsīgnībūs Æthōn īt lācrymāns, gūttīsquē hūmēctāt grāndībūs ōrā.

aethrā, ae, die Luft. *Namque velans rubra fulvus Jovis ales in æthra* Virg. SYN. Cœlum, aethēr, pōlūs, ōlympūs. v. Cœlum *vel* aēr, īnānē, aūrae, vido Aer.

Ætnā, der Feuerberg in Sicilia. — *Horrificis juxta tonat Ætna ruinis.* Virg. (*Mons Siciliae, perpetuo clarus incendio, circa radices amoenissimus. Fabulantur Poëtae, gigantes a Jove subter Ætna fulminatos ibique Vulcanum Cyclopesque arma fabricare.*) SYN. Mōns trīnacriūs. EPIT. Fērvīdā, ārdēns, īgnīfērā, īgnīvōmā, Vūlcāniā, trīnacris, trīnacriā, Sīcūlā, Typhōis, flagrāns, īgnēa, fūlpūrēā, hōrrīficā, āltā, tōrridā, fūmāns, flāmmīvōma, rēsōnāns, cāvā, fōnāns, cālīdā, fūmōsā, vāpōrīfērā, mōnstrīfērā. PHR. Encēlādī tūmūlūs, fēpūlchrūm, būstūm. Rūpēs Trīnacriā, Vūlcāniā, Ceūtēs Trīnacridōs Ætnae. Sūlpūrēās ērūctāns īn āstrā fāvīllās. Sūlpūrēis ārdēns fōrācībūs aetnā. Vīdīmūs ūndāntem rūptīs fōrnācībūs aetnam. Flāmmārumquē glōbōs līquēfāctāquē vōlvērē fāxā. Gīgāntaeīs īnjēctā fāucībūs Ætnā.

DESCRIPTIO AETNAE.

— *horrificis juxta tonat Aetna ruinis,
Interdumque atram prorumpit ad aethera nubem,
Turbine fumantem piceo & candente favilla,
Attoliturque globos flammarum, & sidera lambit;
Interdum scopulos, avulsaque viscera montis
Erigit, eructans liquefactaque saxa sub auras
Cum gemitu glomerat, fundoque exaestuat imo.*

Virgil. Æneid, 3.

Ætnaeūs, was von dem Berge Aetna ist. SYN. Trīnacriūs, sīcūlūs.

aevum, die Ewigkeit, oder immerwährende Zeit. SYN. vītā, aetās, aevī spātīum. EPIT. āngūstūm, brēvē, mīsērābilē, ānnōsum, vōlāns, lūbrīcum, praepēs, lōngūm, fugiēns, cādūcum, fāllāx, lābilē, īncērtūm, flūīdūm, lāmētābilē. PHR. Tūrpīs īnōpsquē sīmūl mīsērābilē trānsīgīt aevum. Tāntūm aevī lōngīnquā vālēt mūtārē vētūstās. *vide aetas.*

āfēr, einer aus Afrika. EPIT. Sītīēns, dīscīnctūs, vāgūs, rēbellīs, bīlīnguīs, saevūs, tēnūīs, ārmētārīūs. PHR. Sīc fīxīt Gāllōs hēbētēs nātūrā, bīlīgnēs āfrōs, ēt mēndāx Graeciā fāctā fūīt. *vide Africa.*

affābilīs, holdselig mit Worten. *Nec visa facilis, nec dictu affabilis ulli.* Virg. SYN. Cōmīs, mītīs, plācīdūs, bēnīgnūs, ūrbānūs, hūmānūs.

affābrē, künstlich. SYN. Pūlchrē, solērtēr, bēllē, pērītē, ēlēgāntēr.

affari,

- affārī, zusprechen.** *Tam sic affari & curas hic demere dictis.* Virg.
v. Afför, ārīs.
- affātim, reichlich.** *Affatim plenis, quibus imbuatur.* (Sapph.)
SYN. äbündē, largē multum.
- affātūs, ūs, die Anrede.** *Audeat affatu, & quæ prima exordia sumat.* Virg.
affātūs, ā, um, einer, der anredet — *sic tristes affatus amicos.* Hor.
- affēctātör, ein Sorgfältiger.** SYN. Cūpidūs, studiōsūs.
- affēctātūs, sorgfältig.** SYN. Exquīsītūs, quæsitūs, accēsitūs.
- affēcto, emsig begehren.** *Per populos dat jura viamque affectat olym-*
po. Virg. SYN. Cūpio, adpēto, exquirō, ambio, aucūpör, dēsīdēro.
- affēro, hinzubringen.** *Afferat imprimis, valeat bone, nam variae res.* H.
SYN. Fero, dēfero, pörto, addūco.
- affēctūs, ūs, Gemüthsneigung.** *Hec dabis affectus, ille excludatur, ami-*
cus. J. SYN. Stūdiū, mōtus, animī, mēntis, pēctörīs. EPIT. Vēhē-
mēns, tūrbidūs, violētūs.
- affēctūs, ā, um, krank, geplagt.** SYN. Cōmmōtūs, vērātūs, afflīctūs,
vel infirmūs, languidūs.
- affīcio, ēci, bewegen.** *Sed potius largis affice muneribus.* Catull.
SYN. Cōmmōvō, mōvō, tūbo, vērō, pērtūbo, affligo, tōrquō.
- afflīctiūs, erdichtet.** SYN. Fictūs, simulātūs, simulātitiūs.
- affigo, anheften.** *Concretam patitur radicem affigere terræ.* Virg.
SYN. Figo, insēro, adnēcto, cōnnēcto, jūngo adjūngo, cōnjūngo.
- affingo, dichten.** SYN. Fingo, āsimūlo, simulo.
- affinis, der Schwager.** *Ius aliquod faciunt affinia vincula nobis.* Ovid.
SYN. Cōgnātūs, cōnsanguinēus, agnātūs, propinquūs, sanguinē jū-
ctus, *vel aequalis, similis, consimilis, vel propinquus, vicinus.*
- affirmo, bekräftigen.** SYN. āssevō, āssēro, ājo, cōnfirmo, jūro.
- affixūs, angeheft.** SYN. Fixūs, dēfixūs, ānnēxūs, jūctūs, adjūctūs.
- afflāmēn, inis, Eingebung.** *Divinae vocis completa afflamine sancto.* Juv.
- afflātūs, ā, um, angeblasen.** — *afflata est numine quando,* Virg.
SYN. impūlsūs, āgitātūs. PHR. Nūminē afflātūs.
- afflātūs, ūs, Anblasung.** *Fulmen ab ore venit frondes afflatibus ardent.*
Ovid. SYN. Flātūs, instīctūs, ānhēlītūs impētūs.
- afflīctio, Trübsal, Bekümmerniß, Angst, Noth.** SYN. Cāsūs, misēriā,
mālum, advērsā fōrtūnā. v. Casus, infortunium.
- afflīctūs, geplagt.** *Afflictus vitam in tenebris luctuque traheram.* Virg.
SYN. Prostrātūs, jēcēns, opprēssūs, *vel infelix, miser, anxius.* PHR.
Fātis jāctātūs iniquis. Fātis ūsūs ācērbis. Obrūtūs innūmērīs cūrārū
flūctībūs. v. Curis angī, infelix.
- affligo, betrüben, plagen.** *Flectit & assuetum spoliis affligit egestas.* Claud.
SYN. Vērō, āngo, *vel prosterno, deprimo, dejicio, pessundo.* PHR.
Clādībūs innūmērīs misēram vērāvīt, insōntem opprēssīt fātōrū mō-
lē, fātis vērārē crūētis, āssuētum spōliis afflīxīt ēgēstās, indōmītōs
ānimōs ēt cōrdā supērbā clādībūs afflīxīt.
- afflo, anblasen.** SYN. inspiro. *Metaph.* incito, impello, excito.
- affluo, affluxi, Überfluß haben.** SYN. abūndo, *vel accorro.*
- affluētiā, Überfluß.** *vid. Abundantia, copia.*
- affodio, übergraben.** SYN. Fōdio, ēstōdio, ērūo.
- afför, affāris, Ansprechen.** *Ergo bis alligerum dictis affatur amorem.* Virg.
SYN. allōqnör, cōmpello, ās. PHR. Vōcē, vērīs, dictis cōmpello.
Dictis āggredīör ad supēros tāliā dictā dedit. His Æneam cōmpellāt
vōcībūs ūltro, dictis affātūr āmicis. Tālībūs āggreditūr Vēnērem Sā-
tūrnā dictis, *vide alloquer.*

afförē. — *generos externis affore ab oris. Virg. v. Adsum.*

affūsus, aufgelaufen. *Adriaque affusa guttura tinxit aqua. Ovid.*

āfrī, ab āfer, Africaner. — *tum ne scindat vagus Afer aratro. Sil.*

EPIT. Sitiētēs, bilinguēs, vāgī, fāvi, fērōcēs, ātrī, tōrridī, bār-bārī, trūcēs, ādūstī, fērvētēs.

āfricā, ein Theil des Erdkreises. *Sub quorum titulis Africa tanta jacet. Prop. (Regio latissima, una ex tribus praecipuis mundi partibus, ab Oriente Aegypto & Nilo fluvio, ab occasu Oceano Atlantico terminata, a Meridie Oceanum australem, & a Septentrione mare Lybicum spectans.) SYN. Tērrā, vel tellūs Gætulā, Māssylā, Nasāmō-niā. Libyā, ōrā Libycā, ārvā Poenōrum, Libyci agrī, dēsērtā ōrā, rēgnā, ārvā, Libycum litus. EPIT. āridā, tōrridā, ūstā, dīvēs, gēm-miferā, ēxūstā, fērā, ārēnōsā, incūltā, inhōspitā. PHR. Dīvēs ārē-nīs ōrā, aestiferā Libyōs ārvā, Libyā sitiētis ārēnā. Quā tōrridā sēmpēr solībūs hūmānō nēscit mānuēscere cūltū, occidūis hā-bitatā Maurīs rēgio. Mōnstrōrum fērāx, patriā.*

DESCRIPTIO AFRICAE ex Sil. Ital. L. I.

Æoliis candens austris, & lampade Phœbi,
Aestifero Libyæ torquetur subdita cancro,
Aut ingens Asiae latus, aut pars tertia terrae.
At qua diversam clementior aspicit arctos,
Terminus huic roseus amnis Lageus ad ortus
Septeno impellens tumefactum gurgite pontum.
Herculeo dirimente freto, diducta propinquis
Europes videt arva jugis: ultra obsidet aequor,
Nec patitur nomen proferri longius Atlas.

āfrīcūs, Sudwestwind. *Africus, & vastos volvunt ad sidera fluctus, Virg. (Ventus ab Africa spirans, inter Austrum & Zephyrum.)*

EPIT. Præcēps, pēstilēns, cēlēr, ātēr, nīgēr, hūmīdūs, nimbōsūs, cālīdūs, pēstīfēr, āquōsus, īgnāvūs, īmbrīfēr, īnērs, pīgēr, ēxītīālīs, nū-bīlūs, ūdūs, plūviūs. PHR. Nūbīfēr vēntūs crēbērquē prōcēllīs. Frē-tā cōncūtiēns, tūrbāns. Flūctūs tōllere pōtēns. Frētā cōncitat ātēr āfrī-cūs. Nūbīfēr āustrālī prōrumpēns āfrīcūs āxē.

āgāmēmnon, ōnīs. — *Scriptis Agamemnona nosti. Ovid.*

(Atrei filius, Tantali abnepos, Menelai frater, Rex Mycenarum, Dux ad expeditionem Trojanam electus. Unde post decennium, reversus in patriam, occisus fuit ab Aegysto, impellente Clytemnestra.)

SYN. Tāndālīdēs, ātrīdēs. Dūx Mycēnāus Agāmēmnon. EPIT. Grēcūs, strēnuūs, gēnērōsūs, pōtēns, māgnānīmūs, īntrepīdūs, āudāx, bēllātōr, vīgīl, clypēātūs, Mārtīus. PHR. Trōjā populātōr Dānāum dūctōr, Millē dūcum dūctōr. Tēllūris dēcūs ārgōlicā. Tyndarēi gē-nēr, jūgulātus, cōnjūgīs aestū. Vīctīmā cōnjūgīs, ipse Mycēnāus mā-gnōrum dūctōr āchīvum, cūjūs īmpūlsū mānū cēcīdīt dēcēnnī Mār-te cōncūssū īlīum.

Agānippē. *Ulla moram fecere, neque Aonia Aganippe. Virg.*

(Fons Bœotiae, Musis sacer, quem Poëtæ fabulantur esse factum Pegasi, equi alati, ungula. Aqua ex eo pota dicebatur praestare facundiam.)

SYN. Fōns cābāllīnūs, Hyantēus, āgānippēus, Hēlicōnīus, Pērmēs-sīus, Cāstālīus, Cāstālīi laticēs, ūndā āgānippēā. EPIT. Bœōtica, dōctā, dūlcīs, grātā, āmcēnā. Pīerīa, āōniā, Pērmēsīa. PHR. Dōctūs āmnīs, sārēr āppōllīnī, Musīs dīcātūs, ūngulā Gōrgōnēi quēm cāvā fēcīt ēquī.

Quem Pēgāsūs alātō fēcīt pēdē. Nēc fōntē labrā prōlūi cāballīno. Fōntēs āgānīppīdōs Hippōcrēnēs grātā Mēdūsāi sīgnā tēnētis ēquī.

āgāsō, ōnis, Eseltreiber. *Ut modo si patinam pede lapsus frangat agaso.* Hor. SYN. āgītātōr āsēllī.

āgāthyrī. (*Populi, Scythis contermini, dicti ab Agatbyrso, Herculis filio, qui, quod versicoloribus vestibus utebantur, a poetis picti sunt vocati.*) EPIT. pīctī, dēpīctī, īmmānēs.

āgāvē, eine Tochter Cadmi. (*Filia Cadmi & Hermionis, uxor Ecbionis, quae, in furorem versa, Pentheum, filium suum, in Orgiis Bacchi suis manibus dilaniavit.* EPIT. Cadmā, Thēbanā, pērfidā, crūēntā, idēmēns, fūrēns. SYN. Fīliā Cādmī, Pēnthēiā mātēr.

āgē, wohl an. *Dic age, nam cunctis eadem est audire voluntas.* Ovid. SYN. āgēdum, āgēsīs : ējā, āgē.

āgēllūs, Aeckerlein. *Quod nunquam veriti sumus, ut possessor agelli.* Virg.

āgēr, Feld, Aecker. *Huic ager ille malus dulcesque a fontibus undae,* Virg.

SYN. Cāmpūs, ārvum, jūgērā, tērrā, solum, rūrā, tēllūs, hūmūs, āgēllūs. EPIT. pīnguīs, dīvēs, frūgīfēr, lētūs, fēcūndūs, lūxūrīōsūs, fērāx, hērbōsūs, vīrēns, āmcēnūs, bēnīgnūs, stērīlīs, īngrātūs, vēstītūs, trītīcēūs, ārīdūs, vērnanās, lāpīdōsūs, grāmīnēūs, mōllīs, pātūlūs, hērbīfēr, hūmīdūs, rīgūūs, īrrīgūūs, ālmūs, cūltūs, mādīdūs, ūbēr, fērtīlīs, bōnūs, ōpērōsūs, ūdūs, sākōsūs, spīnōsūs, flōrēns, ōlēns, aprīcūs, līmōsūs, āquōsūs. PHR. Dīvītīs ūbēr agrī jūgērā tērrae, cāmpōrum āquōr āgēr ōnērātūs mēssībūs. Grāmēn hābēns. Vēstītūs mēssībūs, rēnōvātūs āratrō, frūgēs cum fōnōrē rēddēns, fērtīlīs ūbērē cāmpūs, āmcēnī jūgērā cāmpī. Hūmēctāt flāvēntiā cūltā Gālēsūs. Cōnsītūs ārbōrībūs. Flāvēns mēssībūs. Lētō grāmīnē vērnanās. Dēprōmēns vārīs grāmīnā pīctā nōtīs. Rēddēns sātā lētā mēssīs fērt pīnguīs ōpīmās. Prābēt pōmā bēnīgnūs āgēr. Fēcūndā sūīs pūbēscūnt frūgībūs ārvā, pārtūrīt ālmūs āgēr, stērnīt agrōs, stērnīt sātā lētā, bōūmqūē lābōrēs. Vīrīdēs nam sūggērēt hērbās mōllīs āgēr, utrāquē frūgīfērīs ēst īnsūlā nōbīlīs arvīs. Quā cōllēs Bacchō lētī flāvēntiāquē ārvā Mēssībūs. Fēcūndā sūīs pūbēscūnt frūgībūs ārvā, ēt sēgnem pātīērē sītū dūrēscērē cāmpum.

āgēsīs, wohl auf. *Nunc agesis, quoniam docui nil posse creari.* Lucr.

SYN. āgēdum, ējā, āgē.

āggēmo, zuseufzen. *Aggemit & nostris ipsa carina malis.* Ovid. v. *Ad-gemo.*

āggēr, eine Schanze. *Aggeribus septem circum & fluvialibus undis.* Virg.

SYN. vāllum, mūnīmēn, prōpūgnāculum, tērrā āggēstā, tērrēā mōlēs.

EPIT. Tērrēūs, hērbōsūs, lāpīdōsūs, grāmīnēūs, īncūrvūs, tērrēnūs, fīrmūs, cērtūs, sēcūrūs, īnēxpūgnābīlīs, āltūs, cēlsūs, ēxcēlsūs, ārdūūs, bēllīcūs, Mārtīūs, sūblīmīs, īngēns, vālīdūs, īnsūpērābīlīs. PHR. Vāstō sēptās vīdēt āggērē tērrās. Sūbītūs rūptī mūnīmīnē cēspītīs āggēr. Prābēt sēcūrōs īnrā tēntōrīā fōmnōs. v. *Munimen.*

āggērēūs. *Aggeri velox tumuli speculique rosanti.* Fulg.

āggēro, ās, vel īs, aufhaufen. — *Dictis atque aggerat iras.* Virg.

SYN. Cōngēro, cūmulō, āgglōmēro, āccūmulō, cōllīgō. PHR. īncēndītquē ānīmum dīctīs, ātquē āggērāt īrās, āggērītūr cūmulō tēllūs, stānt mōcnībūs ārā. v. *Accumulo.*

āgglōmēro, ās, zussammen welzen. *Ei lateri agglomerant nostro, &c.* Virg.

SYN. īmplīco, ādjūngo.

āgglūtīno, anleimen.

SYN. Glūtīnē nēcto, ādnēcto, jūngo, cōnjūngo, cōnnēcto, cōpūlo.

āggērā-

aggrāvo, überladen, beschweren. *Illa meos casus aggravat, illa levat.*

Ovid. SYN. Dēprīmo, ōnēro, grāvo, ōpprīmo, ōbrūo.

aggrāvēscō, je länger, je schwerer werden.

SYN. Dēprimōr, āggrāvōr, grāvōr, ōpprimōr, ōbrūōr.

aggrēdiōr, angreifen. *His vatem aggreditur dictis, &c.* Virg.

SYN. invādo, lācēssō, prōvōco, ōppūgno, priōr irrūo, ādōriōr. v. *Irruo, vel ōrdiōr, fūscipio, incipio.* v. *Incipio.* PHR. in hōstem ferrī, rūerē, tēdērē. Ferrō invādērē, āggrēdī. Dēnsōs fērtūr mōritūrus in hōstēs. Dēnsīs incūrrimūs armīs. Tālībūs āggrēditūr Vēnērem Sātūrniā dictis, āppētīt, vel fērtūr in ādvērsōs. v. *Hostem invado.*

aggrēgo, sammeln. *Aggregat & secum petulans amentia certat.* Claud.

SYN. Cōngrēgo, cōlligo, cōgo.

agilis, hurtig, geschwind. *Lassabant agiles aspera bella viros.* Ovid.

SYN. Lēvis, celer, prōmtus, expēditus, vėlōx, vōlūcer, ālācēr, pēr-nix, citus. v. *Velox.*

āgilītās, Behendigkeit. SYN. Lēvītās, vėlōcītās, mōbilitās.

āgis. (*Lacedaemoniorum Rex, qui cum Atheniensibus cruentissima bella gessit, a suis civibus tandem in carcere necatus, quod Lycurgi leges reducere & bona publicare vellet.*) PHR. indīgnā mōrtē perēmtus, ēt Lyciūs prōcēssērāt āgis. Virg.

āgitābilis, beweglich. *Terra feras cepit, volucres agitabilis aer.* Ovid.

āgitātōr, ōris, ein Dreiber. — & equorum agitator Achilles. Virg.

āgitātus, hin und wieder getrieben. SYN. Jāctātus, vērātus, āctus.

Incurfant ramis, agitataque robora pulsant Ovid.

āgito, ās, bewegen. — *Ille cboros lucis agitabat in altis.* Virg.

SYN. Jācto, āgo, vērso, vēxo, tūrbo, distūrbo PHR. Cūrsū tīmīdōs āgitābīs ōnagrōs, intōnsōs āgitārēt āpōllinīs āurā cāpillōs. Saepiūs vēntis āgitātūr ingēns Pīnūs. Pēr fōmnōs āgitārīs imāginē fālsā extīnctūs ūmbrās āgitāt infēstūs mēās.

āglāiā. (*Una est ex Gratiis, seu Charitibus. Latine: Laetitia.*) v. *Gratie.*

āglāūrōs. (*Cecropis, Regis Atheniensium, filia, quae, cum Mercurio, Hersen, sororem suam adamanti, accepta pecunia, operam suam esset pollicita, posteaque, invidia correpta, limen ingredienti pertinaciter obstaret, in saxum versa est.*) Ovid. 2. Metam.

āgmēn, ein Haufe. — *agmen agens, magnique ipse agminis instar.* Virg.

SYN. Tūrbā, cātērvā, ēxērcītus, cōhōrs, phālānx, lēgiō, māniplūs, mānūs. EPIT. Clypeātum, fōrtē armātum, dēnsūm, tērrificum, rāpidum, nūmērōsum, hōrrēndum. PHR. Sūccinctum, phāretrīs āgmēn. Cāmpō stētīt āgmēn āpērtō. Tōtūmqūē insīgnībūs armīs āgmēn āgmīnē fāctō invādūnt hōstem. Vīdeo pēr dēnsā vōlāntem āgmīnā Dūctōrem Lybiae, sēsē mēdiūm injēcīt mōritūrus in āgmēn. Clypeātāquē tōtis āgmīnā dēnsāntūr pōrtīs, it clāmōr ēt sānguīnē fāctō quādrupēdāntē pūtrēm sōnītū quātīt ūngulā cāmpum, pōpulātāquē plēnis āgmīnā sē fūndūnt pōrtīs. v. *Acies, Exercitus. Hic tamen observa, quod agmen proprie sit congregatio militum procedentium, acies proinde est pugnantium: secundum illud Virg. I. 9. Aeneid.*

Jamque omnis campis exercitus ibat apertis.

Messapus primas acies: postrema coercent

Tyrrhydae pueri: medio dux agmine Turnus &c.

āgnā, ein Lamm. — *ipsi atri velleris agnam.* Virg. SYN. Bīdēns, ōvī, bālāns. EPIT. Lānigērā, plācidā, pāvīdā, tēnellā, imbellis. v. Ovid.

āgnātus, Anverwandter. SYN. Cōgnātus, āffinis, cōsānguīnēus, prōpīnquūs. PHR. Sānguīnē jūctūs, cōsānguīnitātē prōpīnquūs.

agnīnūs, was den Lämmern eigen. *Cruda per agnivos exercent funera rictus.* Prud.

agnītūs, erkannt. *Texitur una vagis Lemnos non agnita nautis.* St.

SYN. Nōtūs, cōgnītūs, pērspēctūs, prōbātūs, cōnfēssūs.

agnitio, Erkenntniß. *Agnitione notas rerum, vel gressibus errant.* Prud.

SYN. Nōtio, cōgnitio, nōtitia.

agnōmēn, Zunahmen. *Adiectivae probent genitiva agnomina Cottæ.* Ovid.

SYN. Cōgnōmēn. EPIT. Clārum, aūgūstum. v. *Nomen.*

agnōsco, agnōvī, erkennen. *Aeneas agnovit eum latusque precatur.* Virg.

SYN. Nōsco, cōgnōsco, pērspīcio, scīo, vel fateōr, cōnfiteōr, admitto,

PHR. Cāsūs mihi cōgnītūs ūrbis. Litōrā nōtā tibi. Nec latuērē dōlī fratrēm Jūnōnis. Sēd cōram agnōscitē vultūs, vēlātusquē cōmās, præsentiāquē ōrā vidēbat. v. *Cognosco.*

agnūs, ein Lamm, *Sponte sua sandyx pascentes vestiet agnos.* Virg.

SYN. Balāns, bīdēns. EPIT. Mōllis, lānigēr, tēnēr, tēnellūs, timīdūs,

mītis, imbellis, blāndūs. PHR. Lāscivī sobolēs gregis. Fœtūs ōvium

Balātūs matrīs pēr jūgā longā sequēns. Lūxuriāns lētis tēnēr agnūs in

agrīs. Sūbsiliēns mōlliquē in grāmīnē lūdēns. Pāvīdōquē fugaciōr

agno. Sūb matrībūs agnī balātum exērcēt. v. *Ovis.*

agnūs Dēi, das Lamm Gottes. PHR. agnūs sāctūs, sācēr, innōcēns, innōxiūs. Māctāndus ad āram sacram crucis. Hōstia, victīmā, datā scēlērī hōmīnum piādo. Quī suō crūōrē signāvit iter et āstrā. Quī volēns cēdidit hōstia supēro pārentī. Cūjus sāguis dēlēvit crīmīnā nōstrā in altō jūgō collis oliviferī. v. *Christus.*

agnūs pāschālīs, Osterlamm. PHR. Hōc ērāt illē vētūs, quēm gēns ēpūlātā quōtānnis Māndābat ritē, ac solēmnī mōrē sacrorum. Cum festinātā Cērērē, ac agrēstībūs hērbis.

āgo, ēgī, thun, machen. — *Pelignis agitur vindemia praelis.* Virg.

SYN. Gēro, faciō, effīcio, vel āgito, vel pēllo, dūco vel ūrgēo. pērfēquōr vel tēntō, mōliōr, āggrediōr, vel trācto, cūro, prōcūro.

āctūs, ā, um, gethan. SYN. Fāctūs, effēctūs, pērfēctūs, vel pūlsūs, admōtūs. PHR. āctī fātis. Variūs ērrōribūs āctūs. Sive ērrōrē viā, seu tēmpēstātībūs āctī.

Agrāgās, vel Acrāgās. (*Sicilie mons est, & in eo oppidum ejusdem nominis, quod hodie Agrigentum vacatur.*) ārdūus indē Agrāgās ōstēntāt māximā longē mōeniā. Virg.

āgōn, ōnis, allerley Übungen. *Nuntius adveniens narrat sub agone jacere.* Prop. SYN. Cērtāmēn.

Agrēstis, bauerisch. — *collectos armat agrestes.* Virg.

SYN. Sylvēstris, āgrīcolā, rūricolā, incolā rūris. v. *Agricola. Metaphorice*; inūrbānus, incūltūs, hōrridūs, incōndītūs.

Agrīcolā, Ackermann, Bauer. *Agricolæ stringunt frondes, &c.* Virg.

SYN. Rūricolā, ārātōr, cōlōnūs, villicūs, rūsticūs, agrēstis, fōsör.

EPIT. āvidūs, āvārūs, rōbūstūs, impīgēr, pērvigīl, insōmmis. inūrbā-

nūs, irrēquīētūs, indōmītūs, hīrsūtūs, paupēr, miser, infēlix, patiēns,

dūrūs, gnāvūs, incūltūs, dēcōlōr, dēspēctūs, rūgōsūs, vigīl, quīētūs,

fōlērs, sāgāx, ānxiūs, lācērtōsūs. PHR. Cūltōr āgēlli, ārvā cōlēns. Rū-

ris cōlōnūs, Cūrvī mōdērātōr ārātī. Quī tērram ārātōrō vērīt, mōlitūr,

scīndīt, exērcēt, Rūsticā pūbēs. Rūsticā tūrbā, āttrītis dōctā ligōnībūs

vērsārē glēbās. Cōntēntī pārvō agrīcolāe. Pārvō bēātī. Fōrtis pā-

tiēnsquē lābōrum agrīcolā, divītīā cūjus sūnt mēssis et ārbōr. Rūsti-

cūs incūrvō tērram mōlitūs ārātōrō, bōvēs ārātōrō ādjūngīt, ōnērī suppō-

nīt. Sūb jūgā dūcīt. Rōbūstūs quōquē jam tāurī jūgā sōlvētārātōr Lē-

gēsquē

gēsque dĩerum Rūsticūs obsērvāt. Fōrtis ārāt vālidō rūsticūs ārvā bō-
vē, ēccē sāgāx tacitē veniēntis rūsticūs ānnī cūram cōrdē cōquīt. Mīsē-
rīs heū prāsciā lōngē hōrrēscūnt cōrdā agrīcōlīs. Dīcēndum, ēt quā
sint dūris āgrēstībūs ārmā ēt pēcūs ēt finēs paūpēris agrīcōlāe.

Agricolae arma habes hic descripta ex Virg. 1. Georg.

Dicendum & quæ sint duris agrestibus arma,
Queis sine nec potuere feri, nec surgere messes.

Vomis, & inflexi primum grave robur aratri.

Tardaue Eleusinae Matris volventia plaustra,

Tribulaue trabæque & iniquo pondere rastri.

Arbuteæ crates, & mystica vannus Jacchi.

Agrīppā. (*Augusti gener, navali victoria contra Sext. Pompejum in-*
signis.) **EPIT.** Fōrtis, īnclytūs.

āgyllā. (*Urbs Tusciae; aliās Cere vocata & Agyllina, a nomine condi-*
toris.) Haūd prōcūl hīnc sāxō cōlītūr fūndātā vētūstō ūrbīs āgyl-
linæ sēdēs, ūbi Lydiā quōndam gēns bēllō prāclārā jūgis īnsēdit
Hetrūscīs. *Virg.*

Ah! Uch. *Ab! ego non possum tanta videre mala.* **Ovid.**

āhēnum, āēssēl *Virgea suggeritur coctis undantis abeni.* **Virg.**

SYN. Lēbēs, ōllā, cācābus. **EPIT.** Undāns, pātūlum, tēpidum, cālī-
dum, cāvum, ārdēns, fērvēns, spūmāns, āmyclæum, Spārtānum, Tēnā-
rium, Tyrīum, Sīdōnīum, āgēnōrēum, āssyriūm, Gētūlum, *a locis pur-*
puræ tingendæ celeberrimis. **PHR.** Ignībūs sūbjēctīs spūmāns ōrdīnē
āhēnā lōcānt ālīī, Pārs cālīdōs lātīcēs, ēt āhēnā ūndāntiā flāmmīs expē-
diūnt, Māgnō vēlūtī cūm flāmmā sōnōrē Vīrgēā sūggērītūr cōctīs ūn-
dāntīs āhēnī. Fōlīs ūndam tēpidī dēspūmāt āhēnī, ārdēntī dēcōxīt
āhēnō āmyclæīs mēdicātum vēllūs āhēnis.

āhēnēūs, vel āhēnūs, ā, um, vom **Erz,** **Supfer.**

Si recte facies, hic murus abeneus esto. **Hor.**

Indulgent vino, & vertunt crateras abeno. **Virg.**

SYN. Ānēūs, ēx ærē **PHR.** Hīc mūrūs āhēnēūs ēsto.

1. Ajāx, ācis. *Nec quisquam Ajacem potuit superare nisi Ajax.* **Ovid.**
(*Telamonis filius, Dux fortissimus, ad expeditionem Trojanam profe-*
ctus, qui cum Achillis arma frustra petisset vidissetque, aemulo suo,
Ulyssi, concessa, furore percitus, se ipsum ense confodit.)

SYN. Tēlāmōniādēs, Tēlāmōnē fātūs, gēnītūs, nātūs Tēlāmōniā prō-
lēs, Tēlāmōniādēs hērōs. **EPIT.** Aūdāx, māgnānīmūs, Tēlāmōniūs, īnvī-
ctus, fōrtis, supērbūs, gēnērōsūs, Sālāmīniūs, īnsānūs, fērōx. **PHR.** Cly-
pēī dōmīnūs sēptēmplīcīs ājāx. Clypēō īntērrītūs. Āmūlūs ūlyssīs.
Mārtē fērōx ēt vīrībūs ājāx. Cū clypēūs sēptēm tērgā fuērē bōum.

2. Ajāx. *Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.* **Virg.**

(*Oilei filius, Locrensum Rex, qui, capta Troja, Cassandram in Miner-*
væ templo violavit, quo sacrilegio irata Dea tempestatem Graecis re-
deuntibus immisit, in qua Ajax cum aliis multis periit.)

SYN. Oilīdēs, Hērōs Nāryciūs. **EPIT.** Tūrpīs, ōbscēnūs, spūrcūs, īm-
pūrus, īmprōbūs, nēfāndūs, aūdāx, sākrlēgūs, īmpīūs, scēlērātūs, mā-
gnānīmūs, fōrtis, gēnērōsūs. **PHR.** Fūlmīnē pērcūlsūs, ēxūstūs, Pāl-
lās illum (*ajacem*) expīrāntem trānsfīxō pēctōrē flāmmās, tūrbīnē cōr-
rīpūit scōpūlōquē īnfīxīt ācūtō.

ājō, vel ājō, dissyl sagen, reden. — *Loco dejecit, ut ajunt.* **Hor.**

SYN. Dīco, āssēro, āffīrmo, lōquōr. *v. Loquor.*

ājūs, *Deus apud Romanos, ab ajendo sic dictus, a quo moniti sunt de*
Gallorum aduentu, Atio nomine Locutius, a loquendo appellatus.)

ală, Flügel. *Et reduces illi ludunt stridentibus alis.* Virg.

SYN. Pēnnă. EPIT. Célérís, vélōx, lévís, cită, subítă, trēmŭlă, strīdŭlă, strīdēns, tēnēră, ēxtēnsă, āgītătă, pīctă, prăcēps, fŭgăx, strēpītăns, āerīă, pērnīx, prăpes, aŭdăx, strēpīdă, vŏlucrīs, vēntŏsă. PHR. Vŏlăt illē pēr āeră măgnŏ rēmīgīŏ ālărŭm, ĩn cŏelum pāribŭs sē sŭstŭlīt ālīs, pēdībŭs cēlēr ēt pētnīcībŭs ālīs. Sīmŭl Āthēră vērberăt ālīs, mŏvērē, āgītārē pēr āeră pēnnās. Pētiērŭnt āthēră pēnnīs, illă lēvem fŭgiēns rāptīm fēcăt āeră pēnnīs. Rădīt ĩtēr līquīdŭm cēlebrēs nēquē cŏmmŏvēt ālās. Strēpītăntībŭs ādvŏlăt ālīs. Trēpīdās ĩn pēctŏră cŏntrăhīt ālās. Fērīt āthēră pēnnīs. Prăpētībŭs pēnnīs aŭsŭs sē crēdērē cŏelŏ, āerēis sŭblīmēm sŭstŭlīt ālīs, ĩtē levēs mēnsēs, ālīsquē fŭgācībŭs annī. Vēlŏcēs āgītăt pēnnās ēt sīdēră tēndīt. v. *Volo.*

ălăbăstrum, marmelsteinerne Büchse. (*Vas ex alabastrite ad conservanda unguenta.*) — *Redolent alabastra, focique Deorum.* Mart.

ălăcēr, ālacrīs, muthig, frisch und fröhlich.

Sic ruit in densos alacer Mezentius hostes. Virg.

Ergo alacris cunctosque putans excedere pugna. Idem.

ălănī, (*Populi Scythiae juxta Roxalanos, quos prisca Massagetas dixerunt, ita veloces, ut cursu centum miliaria conficiant, carne vescuntur, nec panem manducant, dicti sunt Alani ab Alano, fluvio.*) EPIT. ārdētēs, ĩmplăcătī, fērī, lēvēs, dŭrī. PHR. Nēc tē Sărmătīcŏ trănsīt ālănŭs ēquŏ. Cŭrsŭquē lēvēs rēcītăntŭr ālănī.

ălăstŏr. (*unus ex Plutonis equis.*)

ălăpă, Backenstreich. *Sustentans alapas, ludibria, verbera, vepres.* Sid.

SYN. Cŏlăphŭs.

ălătŭs, geflügelt. *Ut primum alatis tetigit magalia plantis.* Virg.

SYN. ālīgēr. PHR. ālīs ĩstrŭctŭs, ōrnătŭs, mŭnītŭs.

ălăudă, Lerche. *Prole nova exultans, galeaque insignis alaŭda.* Mant.

EPIT. Mătŭrīnă, lēvís, trēmŭlă, lŏquăx, gărrŭlă, dŭlcīs, blăndă, blăndīsŏnă, fŭgăx, păvīdă, cită, prăpes. PHR. ĩtērăns dŭlcēs quērēlās. Gălēătă căpŭt, ĩnsīgnīs gălēă. Văriŏs quă dŭcīt āerē gyrŏs. Quă sīdēră cărmīnē mŭlcēt, ālăudăm līnquēntēm tērrăs ēt sīdēră vŏcē sēquēntēm. Rēdiēns nŭntīă lăbŏrīfērī vērīs. Găudēns ōp rīs rŭrīs ādēsse cŏmēs. Quă trēmŭlŏ fŭndēns dē gŭttŭrē căntŭs, Prăpētībŭs pēnnīs vŏlucrēs dēcīrcīnăt aŭrăs, ēt lătŏ dēcīrcīnăt āeră gyrŏ. Prŏlē nŏvă ēxŭlătăt gălēăquē ĩnsīgnīs ālăudă. Căntăt, ēt āscēndīt dŭctŏquē pēr āeră gyrŏ sē lēvăt ĩn nŭbēs, ēt cărmīnē sīdēră mŭlcēt, ōccŭlīt ĩnfŭlēxŏ nīdŭm sībī grămīnē ālăudă.

albă, eine Stadt in Italien. — *longam multa vi muniet Albam.* Virg.

(*Urbs in Latia, quam condidit Ascanius, Aeneae filius.*) EPIT. ĩlīăcă lŏngă, Āscănīă, Rŏmănă, Dărdănīă, Trŏjănă, vėtŭs, pŏtēns, cēlsă. PHR. Clărī cŏgnŏmīnīs Albă. Albă pŏtēns. (*Alia est Alba prope lacum Fucinum; a qua incolae Albentes, & varius Albani dicuntur. Tertia est Alba Graeca, etiam Belgradum dicta, ad Danubium sita, ubi Sava illum influit. Quarta vocatur Alba Regalis, eo quod Reges Pannoniae seu Hungariae ibi inaugurarentur. Quinta est Alba Julia, sedes Principum Transylvaniae.*)

albătŭs, geweisset. *Festos albatŭs celebret, cor ipse bilibri.* Hor. v. *albus.*

albēdŏ, weiŭŭe Farbe. *Et nitet inducta splendens, albedine tectum.* Mart.

SYN. Căndŏr. EPIT. Nīvēă, ārgēntēă, lăctēă, ēbŭrnēă. PHR. cŏlŏr ālbŭs, căndīdŭs, ēbŭrnēŭs, nīvēŭs, lăctēŭs, sŭpērănsquē nīvēs ēt līlīă căndŏr. Păr nītŏr ĩntăctīs nīvībŭs. Căndŏr ērăt, quălem prăfērt Lătŏ-

nīă

nîă Lûnă. Quippē cōlōr nîvîs ēst, quam nēc vēstîgiă dūri calcāverē pēdis, nēc sōlvît āquātîcūs aūstēr.

albēo, weiß seyn. SYN. albēscō, cāndēo, cānēo.

albēscō, weiß werden. *Flammæ longos a tergo albescere tractus.* Virg.

SYN. albîco, cāndēo, albēscō.

albîco, weißlicht seyn. *Albicat insignis misto viridante smaragdo,* Lucr.

albidūs, weißlicht. *Spumaque pestiferos circumfluit albida rictus.* Ovid.

SYN. albus, cāndidūs, nîtidūs, nîvēūs. v. *Albus.*

Albūlă. *Albula, quam Tyberim mersus Tiberinus in undis.* Virg.

(*Fluvius, ex Appennino Romam fluens, nunc Tiberis dictus.*)

PHR. Quæ fluit Etruscō surgēns vêtus albūlă fontē. v. *Tiberis.*

albūmēn, inîs, das Weiße im Ey, Eyerflar.

Albūnă. (*Fons est juxta Tybur, oppidum, ab Albuna, Nympha, sic dictus.*)

EPIT. Rēsōnāns, altă, ōpăcă. PHR. Lūcōsque sub altă cōsūlît albūnă.

albus, weiß. *Sulphurea Nar albus aqua fontesque Velini.* Virg.

SYN. cāndidūs, cānūs, albēscēns, cāndēscēns, cānēscēns, lactēūs,

ēbūrnēūs, ēbūrnūs, nîvēūs. PHR. albēdîné tîncîūs, indūtūs, ōrnātūs,

dēcōrūs, fūlgēns. Cāndidîōr nîvîbūs. Quî cāndōrē nîvēs supērāt. Quî

cāndōrē antēirēt ōlōrēs. Cū pâr nîtōr intāctîs nîvîbūs. Lactēă cōllă.

Aurō innēctāntūr ēbūrnă cōllă, dēcūsque ōrîs ēt in nîvēō mîstum cān-

dōrē rūbōrem. Tōtō cāndidîōr pūellă cygnō. Cērūstātă cāndidîōră

cūtē. Signātūs tēnūî mēdiă intēr cōrnūă nigrō, ūnă fuit lăbēs, cētē-

ră lactîs ērānt, ēt nōn calcātă cāndidîōră nîvē.

Alcæus, (*Nomen Poetæ Lyrici; Mitylenæi.* EPIT. Lēsbiūs, pūgnāx,

brēvîs, magnîficūs. *Fuit etiam Alcæus, alter Herculis avus.*)

alcēdo, ein Meervogel. *Pictave Siculi alcedines maris cives.* (Scaz.)

(*Nomen avis est, quæ ova parit in litore maris, quo tempore sum-*

ma est ventorum tranquillitas.) Hinc. alcēdōniă. SYN. alcyōnē. v.

alcyon & alcyone.

Alcēstîs, idîs. (*Uxor Admeti, quæ vice viri se sponte morti devovit, quæ*

defuncta, nenie decantabantur assidue apud Admetum, donec, expugna-

to orco, illam Hercules ad superos reduxit.) EPIT. Pēgāsă, Thēsă-

lă. PHR. Fătă phērēciădă cōnjūx pēgăsă rēdēmît. Fēmînă virtū-

tîs ōpūs, quōd spōntē mārîtō, cāstă mārîtālî succēssît Thēsălă fătō, in-

quē suōs migrārē vîrum nōn ābnūît ānnōs.

Alcidāmās (*luctator insignis.*) PHR. Tūquē, o spēctatē pālăstrūs ōmnî-

būs, ēt nūpēr Nēmēăō in pūlvērē fēlîx alcīdamă.

Alcīdēs. *Venerat alcides exhausta parte laborum.* Ovid.

SYN. Hērclēs, āmphitryōniădēs, Tîrynthîūs, Hērōs, Tîrynthîūs,

alcăî nēpōs. EPIT. Māgnānimūs, fērūs, trūx, clārūs, māgnūs, crūēn-

tūs. v. *Hercules.*

Alcīmēdē. (*Uxor Æsonis, & mater Jasonis.*

Alcīmēdōn, ōntîs, (*scultor nobilis.*) Dîvînî ōpūs alcīdēdōntîs. *Virgil.*

ēt nōbîs idem alcīmēdōn dūo pōcūlă fēcît. *Idem.*

Alcīnōūs. (*Nausithæi filius, diligens hortorum cultor, cujus pomariorum*

tantam ferunt ubertatem fuisse, ut maturis fructibus novi succederent.)

Pomaque & Alcinos sylvæ, &c. EPIT. Mūnîficūs.

Alcmēnă, vel Alcmēnē. — *Factas alcmēna matre creatum.* Virg.

(*Filia Electrionis, uxor Amphitryonis, ex qua Jupiter Herculem ge-*

gnuit.) EPIT. ārgōlîs, Hērclăă, gēnērōsă, inclytă Grăcă, clāră,

nōbîlîs, cōnstāns, fōrtîs, PHR. Alcīdă mătēr, gēnētrîx, pārēns,

mătēr Hērclăă.

Alcmaeōn. (*Amphiarai vatis & Eriphyles filius, qui matrem suam in ultionem patris, quem illa dolo occiderat, interemit.*) SYN. amphīlōchī frāter,. EPIT. Crūdēlis. PHR. Mœstāmq̃ ēriphylēn crūdēlis vūlnērā nātī mōnstrāntem. *Virg.*

Alcōn. (*Cretensis, sagittarius illustris, qui tanta direxit arte in draconem, qui filium invaserat, sagittam, ut ea in serpentis deficeret vulnere, nec transiret in filium.*) EPIT. Dēxtēr, piūs.

Alcyōn,ōnis, ein Vogel, so gern an sandigen oder wüsten Orten wohnet. *Dilectae Alcyones Thetidi, &c. Virg.*

SYN. Alcēdo, Cēycis āvis. EPIT. æquōrēā, pārvā, lēvis, dēfērtā, mœstā. PHR. Tēpidum ād sōlem pēnnās in litōrē pāndūnt ālcyōnēs, pēndēntībūs æquōrē nīdis, incūbāt hybērnō tēmpōrē, exclūdēns in æquōrē pūllōs. *v. Alcyon.*

Alcyōnē. *Nil opis, Alcyone, nobis tua vota tulerunt, Ovid. (Filius Æoli & uxor Ceycis, quae, desiderio mariti, naufragio absorpti, in mare se deiecit, versaue est in avem sui nominis. In cujus gratiam Æolus, dum illa in litore ovīs incubat, ventor inclusos servat.)* EPIT. Mœstā, gēmēbūndā, vīdūā, trīstīs, ōlēns, mīserā, sūspīrāns. PHR. Cui nōtīssīmā ēst fōrs pēlāgi. Mīserum rāpīdās gēmīnāns Cēycā pērūndās, ālcyōnēsquē dābānt mœstum pēr litōrā cārmēn. Cēycis āmātī. *v. supra Alcyon.*

alēi, Würffelspiel. *Nam neque me vinum nec me tenet alea fallax. Ovid. (Sumitur pro omni ludo incerto & periculoso, praesertim tesserarum ludo.)* EPIT. Pēriculōsā, vētītā, prācēps, blāndā, fallāx, pērnōx, dāmnōsā, āncēps, īnīquā, tūrpīs, dūbiā, fūgiēndā. PHR. Lūdītūr alēā pērnōx. Nōn mē tēnēt alēā fallāx. *Pro periculo. Vid. Periculum.*

al ātōr, Würffelspieler. *Edilem vocat ludus aleator. (Phal.) Mart.* SYN. alēo, lūsōr, alēā cūpīdūs. EPIT. Tūrpīs, fallāx.

alēōto, *Luſificam aleōto dirarum ab sede sororum. Virg. (Una ex Furiis infernalibus, filia Acherontis & Noctis, aliae duae Tisiphonē & Mēgērā.)* SYN. ērynnīs, Tisiphōnē, Mēgērā. EPIT. Lūctīficā, atrā, fūribūndā, trīstīs, stygiā, Cōcȳtiā, crūdēlis, tōrvā, īmpīā, atrōx. PHR. Vīrgo satā nōctē. Vīrgo ēditā nōctē. Dītīs mīnīstrā. Gōrgōnēis alēōto īnfēctā vēnēnis, āccīnctā flāgellō, pāllā, succīnctā, crūēntā, īmpēxā, fērōs prō crīnībūs ānguēs, īmpīā bellā mōvēns, Stygīi Rēgis mīnīstrā. *v. Furia.*

ālēmānnī, die Deutschen. — *Rbenumque ferox, Alemanne, bibebas. Sid. (Populi Septentrionales, qui & Germani dicuntur, Rheno fluvio a Gallis, Alpibus ab Italis, discreti.)* SYN. Gērmānī, Teūtōnīcī, Teūtōnēs, Sīcāmbri. EPIT. trūcēs, fērōcēs, sūpērbī, āūdācēs, īmmītēs, sāvī, īngēnīōsī, bēllīgērī, īndōmītī, Mārtīī. *v. Germani.*

alēo,ōnis. *Nisi impudicus & vorax & aleo. (Jam. pur.) Cat. SYN. alēātōr.*

ālēs,ītīs, großer Vogel. Substant. — *fulvus levis ales in aetbra. Virg.* SYN. āvis, vōlucrīs. EPIT. Sylvēstrīs, pēnnātā vel pēnnātūs, quērulā, cānōrā, gārrulā, lōquāx, strēpītāns, crīstātā. *v. Avis.*

ālēs,ītīs, Adjeſt. Das Glūck hat. SYN. vēlōx, cēlēr, prācēps, ālīgēr.

ālēxānder. *Fortis Alexandri vultum simulantia, quid sit. Hor.*

(Philippi filius, Macedorum Rex, Darii ac Persarum debellator.) EPIT. Māgūs, fōrtīs, āūdāx, fērōx, pōtēns, bēllīgēr, īnsīgnīs, īnrēpidus, tērrībīlīs, trēmēndūs, māgnānīmūs, īnfēlīx, strēnūūs. PHR. pēllāūs jūvērīs, dux, hērōs, Rēx, āmāthīūs. Dūx Mācēdo, prōlēs īnvīctā Philīppī. Quī gēssit fōrtī prāliā mūltā mānū. Dūx īnsūpērābīlīs ārmīs ūnūs Fēllāō jūvērī nōn sūffīcīt ōrbīs. Cui fōrtīs dēxtērā bellō, pēllā Rēx nātūs in ūrbē. Cūjūs tōtūm sūpērāvērāt īmpētūs ōrbem, æstūāt

æstuat infelix angustō limītē. Quōndam quī florē solēbāt, nīl sībī vīcēndum patrīs vīrtūtē relīnquī.

ālēxandriā, die Stadt Alexandria. (*Urbs Ægypti, non longe a Nili ostio ab Alexandro condita.*) EPIT. Pārētōniā, nōxiā īnsignīs. Nōxiā ālēxandriā, dōlīs āptīssimā tēllūs. Prop.

ālēxis. (*Asinii Pollionis puer, quem Virgilius ab illo dono accepit, in cuius gratiam secundam scripsit Eclogam.*) EPIT. Fōrmōsūs, crūdēlīs.

Algā Wasserkraut, Meergras. — *Laterique illisa refunditur alga.* Virg. (*Herba vilissima, in aquis marinis nascens.*) EPIT. Mārīnā, īnūtīlīs, mōllīs, vīrīdīs, lītōrēā, hūmīdā, tōrtīlīs, tēnūīs, vīlīs, æquōrēā, flūctīvāgā, ūndīvāgā, hūmēns, vīrīdāns, vīrēscēns, pūtrīs, prōjēctā.

algēo, frieren. SYN. Frīgēo, ālgēscō, frīgōrē rīgēo.

ālgīdūs, kalt. *Algidus aut herens aut Tuscula protegit umbra.* Stat.

SYN. Frīgīdūs, gēlīdūs. v. *Frigidus.*

ālīās, adverb. ein andermahl. *Hactenus hæc, alias justum sit: nec ne,* Poëma. Hor.

ālībī, anderswo. *Nec tamen præsentibus alibi cognoscere Divos.* Virg.

ālīcūbī, an e nem andern Orte. SYN. ūsq̃uam, ūspīam.

ālīcūndē, etwan her. *Pervigil incubuit, si quando alicunde venirem.* Fort.

ālīēnīgēnā, ein Fremder. *Et nervos alienigenis ex partibus esse.* Lucr.

SYN. ēxtērnūs, ēxtērūs.

ālīēno, entfremden. *Insidiosa tuos alienant murmura sensus.* Claud.

ālīēnūs, fremd. *Hic alienus oves custos bis mulget in hora.* Virg.

SYN. Rēmōtūs, āvērsūs, dīstāns, dīscrēpāns, ābhōrrēns.

ālīfer, das Flügel hat. *Transit & alifero tollitur axe Ceres.* Ovid.

SYN. ālīgēr, ālātūs, ālēs, pēnnātūs, pēnnīs īnstrūctūs.

ālīgēr, *Agminis aligeri subitos, &c.* Virg. vid. *alifer.*

ālīmēntum, Nahrung. *Atque ipsae vitis sunt alimenta vices.* Virg.

SYN. Pābūlum, ēscā, cībūs, nūtrīmēntum. EPIT. Mītē, vīlē, jūcūndum, suāvē, ūtīlē. PHR. ālīmēntā prābēo, do, mīnīstro, īpsē ālīmēntā sībī māxīmā prābētāmōr. Dēsīdiā mōllēs vītīs ālīmēntā mīnīstrānt, Lāctīsq̃uē ālīmēntā dēdērē. v. *Cibus.*

ālīmōniā, Ernēhrung. *Seu pinus piceam fert alimoniam.* vid. sup. *alimentum.*

ālīō, anders wohin. *Atque satas alio vidi traducere messes.* Virg.

ālīōquī, vel ālīōquīn, sonst. — *Quamvis alioqui candidus orbis.* Luc.

ālīpēs, edīs, das Flügel an den Füßen hat. *Instratos ostro alipedes, &c.*

Virg. SYN. ālīgēr, ālātūs, ālēs, pērnīx, vēlōx vel ēquūs.

ālīquādo, bisweilen. *Dic bene, dic neutrum, dic aliquando male.* Mart.

Orbatura patres aliquando fulmine ponat. Ovid. *ultimam habet comm.*

SYN. Nōnnūquam, īntērdam, quāndōquē, vel quōndam, vel tāndem.

ālīquāntīspēr, eine kleine Zeit. *Hoc aliquantisper pascit, &c.* Ovid.

ālīquāntum, dim. ālīquāntīllum, pāulūlum, nōnnīhīl, lēvītēr, pāulīspēr, ālīquāntīspēr.

ālīquīd, etwas. *Jam solus audes aliquid, & claro die.* (Jamb.) Sen.

SYN. Quid, quīppīam, nōnnīhīl.

ālīquīs, etwa einer, jemand. *Hinc aliquis a te traditus, quondam puer.* (Jamb.) Sen.

SYN. Quīs, quīdam, nōnnūllūs, quīspīam.

ālīquōt, etliche. *Post aliquot, mea regna videns, mirabor aristas.* Virg.

SYN. Quīdam, nōnnūllī, ālīquī.

ālītēr, anders. *Sed quia non aliter vires dabit omnibus aequas.* Virg.

SYN. Sēcūs, ālīās, ālīā rātīōnē, ālīā vīā.

älitūs, aufgezogen. *Nobiscum nati atque aliti victoria factum.* Mart.

SYN. Nūtrītūs, pāstūs, ēdūcātūs, ēnūtrītūs.

ālīundē, von einem andern Orte. *Sive aliunde fluens aliunde extrinsecus aer.* I.

ālīūs, ālīūd. *Genitiv.* ālīūs, ein anderer.

Accipiunt alios habitus, aliumque colorem. Mart.

allabör, hinzufallen. *Et tandem antiquis Curetum allabimur oris.* Virg.

SYN. accēdo, adjāngör, āddör, pērtīngo, vēnio. v. *Accido.*

allābōro, grosse Arbeit thun. *Simplici myrto nihil allabores.* (Sapph.) Hor.

SYN. Lābōro, ēnītör, cōntēdo, mōlīör. v. *Laboro.*

allāambo, vorhinlenken. SYN. Lāambo, lībo, dēgūsto.

allātō, anbellen. *Allatres licet usque nos, & usque.* (Phal.) Mart. SYN. La-tro, ās. *Met.* Mālédīco, cōnvīciör. PHR. Mālédīctā, cōnvīciā fūdo, īngēro.

allātūs, hinzugebracht. *Quaecunque immundis fervent allata popinis.* Hor.

SYN. Lātūs, dēlātūs, āspōrtātūs, vēctūs.

allēgo, ās, zu einem schicken. SYN. Lēgo, ās, mītto.

Allegantque suos utroque a sanguine Divos. Stat.

allēgo, īs, erwählen. SYN. Lēgo, īs, fēlīgo, dēlīgo, āscribo, āddo, jūngo.

allēgōriā, verwandte Rede. *Dic allegoriam, sensu si verba repugnent.* Desp.

allēvo, in die Höhe heben. *Evolat, ut gelidos complexibus allevet artus.* Pr.

SYN. Lévo, fūblévo, mītīgo, mōllīo, tēmpēro, lēnio vel tōllo, ērīgo.

Alliā. (*Fluvius, Romae vicinus, apud quem Brenno, Dux Senonum, multa Romanorum millia profligavit.*) EPIT. Dāmnātūs, flēbīlis, grāvis, īnfāstus. PHR. ēt dāmnātā diū Rōmānis alliā fāstis. *Nota: nomen est generis masculini, quamvis hic ex Lucano sit feminini.* Mājör ēt hōrrificis fēsē extulit alliā rīpīs.

allīciō, herzureißen. *Alliciunt somnos tempus, motusque merumque.* Ovid.

SYN. īnvīto, cāpio, cāpto, trāho, ātrāho, dūco, īudūco, ēxcīto, pēllīciō.

allīdo, anstossen. SYN. illīdo, īmpīngo, tāngo.

allīgo, anbinden. — *unco non alligat ancora morsu.* Virg.

SYN. Līgo, cōllīgo, vīncīo, strīngo, āstrīngo, ōbstrīngo. v. *Vincio.*

allīgātūs, ngebunden. *Aut massam modo lactis alligati.* (Phal.) Mart.

SYN. Līgātūs, cōllīgātūs, vīnctūs, strīctūs, āstrīctūs.

allīno, anstreichen. *Culpavit duos; incomtis allinit atrum.* Hor.

SYN. Līno, ūngo.

allīsūs, angestossen. *Pars solidis allisa locis, rejecta sonorum.* Lucr.

SYN. illīsūs, frāctūs.

allīum, Knoblauch. *Allia serpillumque herbas contundit olentes.* Virg.

SYN. Būlbūs. EPIT. ōlērs, rēdōlēns, ācrē, grāvēōlēns. PHR. Grāvem spīrāns ōdōrem. Grāvītēr rēdōlēns.

allobrōgēs, Savoner. *Insinuant qua se Sequanes Allobroges oris.* Auf.

EPIT. īncūltī, rūdēs, īnfīdēlēs, bārbārī, mōntīcōlæ, mōntānī. PHR.

Rhōdānēiā pūbēs.

allōquör, anreden. *Profeci extrema moriens tamen alloquor hora.* Virg.

SYN. Cōmpēllo, ās, āfför, āffārīs. (*inusitatum in prima Presentis persona.*) PHR. āgrēdiör dīctīs, cōrāmquē pārentēm allōquērē, ād Sūpērōs tāliā vērba dēdit.

Tāndem hīs Ānēam cōmpēllāt vōcībūs ūltro. Dīctīs āffātūs āmīcīs. Tālībūs āgrēditūr Vēnērem Satūrnīā dīctīs: Tūnc sic

Rēginam alloquītūr cūctīsquē rēpēntē īmprōvīsūs āit. v. *Loquor.*

allōquīm, das Ansprechen. *Cujus ab alloquiis anima haec &c.* Ovid.

SYN. Cōllōquīm, āffātūs, vērba, fērmō, ōrātīo. EPIT. Mītē, dūlcē blāndum, grātum, jūcūndum, bēnīgnum, ōptātum, mūtūum, brēvē,

ōnglum,

longum, honestum, utile, melitum, humile, arcānum, nīmūm. PHR. Frūitūrq̃ Dēōrum cōllōquīo. Lōngīs Cēsār prōducēre nōctem allōquīs.

allūbēscō, gefallen. SYN. placēo, sum grātūs, arridēo.

allūcēo, anleuchten. SYN. Lūcēo, splēndēo, fūlgēo, mīco. v. Luceo.

allūcīnōr, fehlen, irren. *Strepitus an lippos oculos allucinor audet.* Calo. SYN. Fallōr, ēro, dēcīpiōr.

allūdo, scherzen. *Nec plura, alludens, ea vox audita laborum.* Virg. PHR. Dīctā aliō rēfēro, vel lūdēdo blāndiōr.

allūo, hīnzufließen. SYN. prāterflūo, cīrcūmflūo, allābōr, hūmēcto, irrīgo.

allūviēs, ein Wasserguß. *Fecit & alluvies mons est deductus in æquor.* Ovid. SYN. allūvīo, allūvīum, elūvīo, dilūvīum. v. Diluvium.

almo, ōnīs.) *Rivulus est Romæ ante portam Capenam, in quo sacerdotes Cybeles Deæ simulacrum & cultros sanguinolentos & sua vulnera solabant abluere.* EPIT. Sācēr, Itālūs, pārvūs, lūbrīcūs, tēpidūs.

alnūs, ein Erlen, Erlenbaum. (*Arbor proveniens in aquosis locis, utilis navigii. Sumitur quandoque pro navi.*) EPIT. prōcērā, vīrīdīs, flūmīnēā, prōcēllōsā, vīrēns, tērēs, ōpācā, phāethōnthēā, frōndēns, fluvīālīs, āltā, āērīā, vīrīdāns, lōngā. PHR. Flūctībūs aptiōr ālnūs, āmicā frētīs aptā mārī, ūndīs atq̃e sōlō prōcērās ērīgīt ālnōs. Quāntum vērē nōvō vīrīdīs sē sūrrīgīt ālnūs. Prōcūmbītq̃e tērēs vūlsīs rādīcībūs ālnūs. Sūbmīsīt cānās ālnūs ōpācā comās. *Pro navi vid. Navis.*

ālo, ālūī, ernehrē. — *binos alit ubere fœtus.* Virg. SYN. Nutriō, pāscō. PHR. ālīmētā do, pōrrīgo, sūbmīnīstro, sūppedito. Bīnōs ālīt ūbērē fœtūs. Pārvōs ēducēre nātōs. Fērrē cībūm. v. nutritio & alimentum.

ālōē, ēs, ein bitterhaftig Kraut. *Plus aloes, quam mellis habet, &c.* Juv. EPIT: āmārā, āspērā, trīstīs. *Hec enim herba saporis est amarissimi.*

ālpēs, ium, die hohe Alpengebürge. — *Atque Alpes immittit apertas.* Virg. (*Montes sunt altissimi, Italiæ termini, in longitudine centum millia passuum, patentes a supero mari ad inferum, ut Celsus tradit; Livius vero tria millia stadiorum.* EPIT. āērīā, gēlīdā, nūbīfērā, cēlsā, ēxcēlsā, pātūlā, cānā, vēntōsā, frōndōsā, āpērtā, āltā, sīlvōsā, nīmōsā, dēsērtā, āthērīā, sūpērbā, hōrrēndā, nūbīlā, trīstēs, hōrrīdā. PHR. ālpīnī mōntēs, ālpīnā rūrā, cācūmīnā, ālpīnā rūpēs, arduā mōntīs ālpīnī faciēs. Æquāntēs gēlīdīs nūbīlā sūmmā jūgīs, ācrīs sēvīt ūbi frīgōrē sēmpēr hīēms. Aūstrō expōsitā, gēlātās trānsvōlāt ālpēs. Gēlīdās Cēsār cūrsū sūpērāvērāt ālpēs. Sāxā prūīnōsās nūnquam cālcātā pēr ālpēs, ūt prīmum āthērēās trāscēndēns āttīgīt ālpēs. (*Reperitur quandoque in singulari numero.*)

DESCRIPTIO ALPIUM ex Sil. Ital. lib. 9.

Sed jam præteritos ultra meminisse labores
 Conspectæ propius demsere paventibus Alpes.
 Cuncta gelu, canaque æternum grandine tacta
 Atque ævi cohibent, riget ardua montis
 Ætherii facies surgentique obvia Phœbo
 Durata, nescit flammis mollire pruinas.
 Nullum ver usquam, nullique æstatis honores.
 Sola jugi habitat diris, sedesque tuetur
 Perpetuas deformis hiems. &c.

alphēūs. Ortygiā, Alpheum fama est buc Elidis amnem. Virg. (*Fluvius in Elide, Peloponesi regione, qui in Achaia terra absorptus &, subter mare defluens, decurrit in Arethusam, Siciliae fontem. Hinc Poëtæ fabulantur: Arethusam, venatricem, adamatam ab Alpheo, in fontem sui nominis Dianæ miseratione esse mutatam, & per occultos meatus in Siciliam*

Siciliam venisse, qui ipsam secutus est Alpheus. Id fabulosum est, cum manifestum sit, Alpei ostium inter Ichthim promontorium & Halliartum oppidum conspici.) EPIT. advēnā, cēlēr, rāpāx, rāpīdūs, Græcūs, occūltūs, rēcōndītūs, fugāx, ābdītūs. PHR. ēlīdīs āmnīs, pūlvērē nōtūs ōlympīcō, ālpheum fāmā ēst hūc ēlīdīs āmnem occūltās ēgīssē vīās sūbtēr mārē, quī nūnc ōrā ārēthūsā tūō. Sīcūlīs cōnfūndītūr ūndīs, ālpheūs Gētīcīs āngūstūs ācērvīs, Tārdīōr ād Sīcūlōs etiāmnem pērgīt āmōrēs.

altārē, ein Altar. SYN. ārā EPIT. Fūmīdum, thūrēum, pīnguē, fēstūm, sacrum, cūltum, dīvīnum, thūrē vāpōrātum. v. *Ara*.

altē *Non tamen hac alte volucris sua corpora tollit.* Ovid.

SYN. excēlsē, sūblīmē, prōfūndē

altēr, altēriūs, der ander. *Alter ab alterius funere mersus erat.* Ovid.

SYN. āliūs, dīvērsūs, dīssīmīlīs, dīspār, vel sēcūndūs, PHR. Tum mōx ērīs altēr āb illō.

altēr, ērīs, eine Bleyfugel. *Quid pereunt stulto fortes altere lacerti?* Mant.

altērcātīo, ōnīs, Hader, Banf. SYN. Jūrgīum, rīxā, cōntēntīo, pūgnā, līs, dīscōrdīā, dīssīdūm EPIT. āspērā, vēsānā, clāmōsā, īnsānā, īmprōbā, īnīquā, mōlēstā, āncēps, v. *Rixa*.

altērcōr, ārīs, Haderā, Banfen. SYN. Rīxōr, jūrgōr, cōntēndō, pūgno, cērto. v. *Rixor*.

altērnātīm, eīnś umś andere. SYN. altērnīs, vīcīssīm, pēr vīcēs, altērnīs vīcībūs, īnvīcem

altērnātūs, ā, um, einer um den andern, *Alternata trabunt, &c.* Ovid.

altērno, ās. eīnś umś andere machen. SYN. altērnīs āgo, dīco, vārīo.

altērnīs. SYN. altērnātīm, vīcīssīm, pēr vīcēs, īnvīcem.

altēro, verāndern. *Ille suam faciem transformat, & alterat arte.* Ovid.

SYN. Mūto, vel pērdo, dēprāvo, cōrrūmpo, vērto, īn pējūs.

altērūtēr, utriūs, einander. *Quo caret alteruter, sumit ab alterutro.* A.

Althæā (*Meleagri mater, quae, ut fratrum suorum, a Meleagro interemptorum, caedem ulcisceretur, fatalem illius stipitem igni imposuit, filiumque una cum illo exussit.*)

altīlīs, ein Thier, so gemāst wīrd. *Ad nos jam veniet minor altilis, inde parato.* I.

altītū lo, īnīs, die Hōhe. SYN. Cācūmēn, āpēx, vērtēx, fāstīgīum, v. *Ca-*

altīsōnāns, vel altīsōnūs, ā, um, hoch tōnend. (*cumen.*)

Altisonis alacres cecinerunt vocibus hymnos. Mart.

altītōnāns, der īn der Hōhe donnert. *Non pater altitonans stellanti nixus Olympo.* C

altīvōlāns, hoch fliegend. *Alti volans peteret, nec magni sidera mundi.* Lucr.

āltrīnsēcūs, von der andern Seite. *Invectumque sibi cobibens altrinsecus*

āltūm, pro mari, v. *Mare: pro aëre.* (*amnem.*)

āltūs, hoch, tief. *Alituum pecudumque genus sopor altus habebat.* Virg.

SYN. Cēlsūs, excēlsūs, īngēns, prācēlsūs sūmmūs, clārūs, sūblīmīs, prōcērūs, suprēmūs, ēdītūs, ārdūūs, āērīūs, prōfūndūs, īmūs, vel māgnūs, excēllēns, PHR. Sīdērā tāngēns. Nūbībūs īnsērtāns āltīs cāpūt. Stābāt ācūtā sīlēx āltīssīmā vīsū āērēī cūrsū pētīt ārdūā mōntīs. Tūrrīs ērāt vāstō sūspēctū ēt pōntībūs āltīs. Aetnāōs frātrēs, cālō cāpītā āltā fērēntēs, īpsē ārdūūs, āltāquē pūlsāt sīdērā. Cōnsūrgūnt gēmīnāe quērcūs, īntōnsāquē cālō āttōllūnt cāpītā, ēt sūblīmī vērtīcē nūtāns hīnc ātquē hīnc vāstā rūpēs, gēmīnīquē mīnāntūr īn cōelum scōpūlī. Sēsē āttōllīt īn āūrās, īngredītūrquē sōlō ēt cāpūt īntēr nūbīlā cōndīt. Tūrrīm īn prācīpītī stāntem sūmmīsquē sūb āstrā ēdūctā tēctīs. Rēgīā sōlīs ērāt sūblīmībūs āltā cōlūmnīs, Mōnsībī vērtīcībūs pētīt ārdūūs āstrā dūōbūs,

būs, Nōminē Parnāsus, sup̄erātquē cācūminē nūbēs. Urbs erat in sūm-
mō nūbībūs æquā jūgō. Mōlēs propinquā nūbībūs ardūis, actā ad sidē-
rā pīnus, altissimā visū. Quāntus ad ætherēum cœlī cōspēctus ōlym-
pum. Nullō quā vērticē tellūs altius intumuit, propiusquē accessit
ōlympō. Dūm perit infirmis nīmium sūblimiā pennīs, sūblimiquē mī-
cāns sūbrūmpit in ætherā tēctō, ostentāns altam Phārōs ut Mēmphiticā
tūrrim. Sic tūrrībūs altis ardūā, ut aērīās intrēt, fastigiā nūbēs. *Altus*
pro excellenti. (3. Æneid.) Tēsine nīl altum mēns inchōāt. *Pro magno,*
(10. Æneid.) Sic pātēr illē Dēam faciāt, sic altus Apōllo. *pro recondito*
& profundo. (9. Æneid.) Quid mē altā silēntiā cōgis rūmpērē. (1. Æn.)
Mānēt altā mēntē rēpōstū. v. *Mons.*

alveārium, Bienenstock. *Quadrifyl. Seu lento fuerint alvaria vimine tex-
ta.* Virg. SYN. alveārē trifyl. alveā, alveūs, vel alvus diffyl. EPIT. ōlens,
rēdōlens, pīnguē, ōdōrifērum, ōdōrum, vimīneum, melliflūum, liquēns,
cāpax, dūlcē, Cecrōpium, Hyblæum, ōpērōsum, cāvum. PHR. alveāriā
vimīnē tēxtā, apum ædēs, dōmūs, cubilē. Cērēā tēctā. Rūrē lēvis vērnō
flōrēs apīs ingērit alveō, apēs dūlcī distēdūnt nēxārē cēllās, apēs ignā-
vum fūcōs pēcūs ā præsēpībūs arcēnt, illæ intūs pēr cērēā cāstrā discūr-
runt. Sēdēs apībūs stātioquē pētēndā,

alveolūs, eine Gelte. *Cujus & alveolos & lavam pignorat Atreus.* Juv.
alveūs, sepius alveūs diffyl. — *prona rapit alveus amni.* Virg.

EPIT. Flūidus, cāvus, oblīquūs, lātus, āngustūs, sērpēns, errātīcūs, spā-
tiosūs, hūmidus, ūdus, bibulūs, ārēnōsūs, sinuōsūs. PHR. impōsitās
ōrnōs sustinet, fērt alveūs. Spūmāntiquē incūbāt alveō, incrēvit vāstis
spātiosūs in ūndis alveūs. Lātō Nilūs delāpsūs in alveō. Sustinet im-
pōsitōs sūmmā cāvus alveūs ūndā.

ālūmēn, Alaun. — *cum nitro veniens & alumine sulphur.* Mac.

ālūmnūs, ein Erzogener, oder der von einem andern erzogen wird. *Ebibit
inde suæ rabiem nutricis alumnus.* Ovid.

SYN. āltōr, faūtor vel discipulūs.

ālūtā, Linder oder gelindes Leder, das mit Alaun zugerichtet wird. EPIT.

Nigrā, albā, Sicyōniā. PHR. Sūccinētūs nigrā tibi sērvūs ālūtā. Pēs
mālūs in nivēā sēmpēt cēlētūr ālūtā, appōsitam nigræ lūnam sūbtēxit
ālūtā. Pēdēs Sicyōniā vīnxit ālūtā.

alvūs, der Bauch. *Argutumque caput, brevis alvus, obesaque terga.* Virg.

SYN. Vēntēr, ūtērūs, vīscērā, iliā. EPIT. āvidā, cāpax, tūmidā, dūrā.

PHR. Tūmidum sic explicāt alvum. Cībōs āvidam cōndēbāt in alvum
v. *Venter.*

Alyācmōn, ōnis, (*Fluvius Macedoniæ.*) EPIT. Rāpidus, prēcēps, flūi-
dus, pūrpūrēus. PHR. Frūstrā rāpidum dāmraūt ālyācmōnā Bēsi.

Alyxōthōē. (*Nympha, ex qua Priamus Æsacum suscepit.*) Æsacōn ūmbrōsā
furtim pēpērissē sūb idā fērtūr ālyxōthōē. Ovid. 11. Met.

āmābilis, holdselig, lieblich. SYN. āmāndus, suāvis, dūlcis, grātus, jūcūn-
dus. PHR. Dignūs āmōrē, dignūs āmārī.

āmābiliter, holdseliglich. *Lusit amabiliter, donec jam serus apertam.* Hor.

āmābo, Interjectio, ich bitte dich, lieber, mein. SYN. Prēcōr, ōro.

Dic verum mihi, Marce dic, amabo. (Phal.) Mart.

Amālthæā. (*Capra, cujus lacte Jupiter in Creta latitans nutritus fuit;
qua propter eam postmodum inter sidera retulit, ab ea cornu detra-
cto, quod copie cornu dictum est*)

SYN. Jōvis nutritrix, ālūmnā. PHR. Dīvēs āmālthæ cōrnū.

Amān, ānis. (*Abasveri Regis familiaris, qui, cum Judæorum gentem perde-
re vellet, in cruce, quam Mardocheus paraverat, suspensus fuit.*) SYN.
āmānus,

āmānūs, āmādāchīdēs. EPIT. impiūs, dūrūs, invīdūs, supērbūs. PHR. Mārdōchaei aemulūs. Hebraeam jūrātūs tōllērē gēntē, dūrī pōpūlūs nōn cūltōr amānī.

āmāndo, wegschicken. *Longius amandat, vastasque relegat in oras.* Virg. SYN. āblēto, rē ēgo, pēllo, ējīcio, ēxpēllo.

āmāns, āntīs, der liebhat. — *Quid non speremus amantes?* Virg.

SYN. āmātōr, prōcūs, āmicūs, studiōsūs. EPIT. Stūltus, āmēns, insōmnīs, sōllicitūs, lānguēns, tristīs, gēmēns, insānūs, misērāndūs, lānguīdūs, impātiēns, incērtūs, cāptīvūs, pērvīgil, dēcōrūs, irrēquīētūs pāllīdūs, imprūdēns, pērjūrūs, excōrs, fidēlis, mītīs, dolōsūs, insīdīōsūs, fūcātūs, ūrbānūs, mēndāx, dēmēns. *Phrases v. in amo, vide etiam amicus, amor, amicitia.*

āmāns, *amatrix*, Buhlerin, so hōflich und leichtfertig ist. EPIT. Pūlchrā, vēnūstā, fūcātā, ōrnātā, cōmtā, splēndīdā, āmbītīōsā.

āmāns, *amata*, Liebhaberin. EPIT. Tūmīdā, lēvīs, supērbā, stōlīdā, pērēnīs, rēbēllīs, ingrātā, chārā, sīncērā, cōnstāns, fidēlis, mūtābilīs, fidā.

āmārācūs, Majoran. — *Ubi mollis amaracus illum.* Virg.

(*Cynaræ, Regis Cypri natæ, puer, qui, casu lapsus dum ferret unguentum, fregit alabastrum. Deinde, cum nimio dolore contabuiisset, versus est in sampsucham, qui ex ejus nomine amaracus cæpit vocari.*) EPIT. Mōllīs, gēniālīs, suāvīs, nōbīlīs, praemōllīs, dūlcīs, ōlēns. PHR. Spīrēt ēt ēnītidīs gēniālīs āmārācūs āris. Cāmpōs pērmōllīs āmārācūs āmbīt, ūbi mōllīs āmārācūs illum Flōrībūs ēt dūlcī āspīrāns cōmplēctītūr ūbrā.

āmārācīnum. (*Unguentum, quod fit ex amaraco,*) Pōstēsquē supērbōs ūngīt āmārācīnō. *Lucr.*

āmārānthūs, ein Kraut, so Rosenrothe Blumen trägt. (*Herba est, spiram verius habens quam florem, eamque purpuream, ab immortalitate nomen trahens.*) *Has, byacinthe, tenas, illas, amaranthe, moraris.* Ovid.

EPIT. immōrtālīs, flōrēns, pūrpūrēūs, ōlēns, aetērnūs, pērpētūūs, pērēnīs, pūlchēr, āmēnūs, grātūs. PHR. Mārcēscēre nēsciūs. Nūnquam mārcēscēns. Cūi flōs pērpētūūs. Nūnquam āmittēns flōrīs hōnōrē. Sūstīnēt ūtētēs aestūs, nēc frīgōrē laesūs brūmālī mōrītūr.

āmārācīnūs, vel āmārānthīnūs, aus Majoran gemacht.

Sicut, amaracini blandum statæque liquorem. L. SYN. ēx āmārānthō, āmārītīēs, vel āmārītūdo, īnīs, Bitterkeit.

Qua dulcem curis miscet amaritiem. Cad.

SYN. āmārōr, āmārītīēs. EPIT. āspērā, ingrātā, mōrōsā.

āmārōr. *Tristia tentatum sensu torquebit amaror.* Virg.

āmārūs, bitter. *Nunc & amara dies & amarior umbra.* Tib. SYN. āmārīōr, āmārūlētūs, acērbus. *Metaph.* Mcestūs, tristīs, ingrātūs, mōlēstūs.

āmāryllīs, idīs ein Bauernweib. — *Resonare docet amaryllida sylvas.*

Virg. EPIT. Fōrmōsā, tēnērā, pūlchrā, sylvēstrīs, vēnūstā, sīmplēx, incōmtā, blāndulā, tīmīdā, hīlārīs, vērecūdā, cāntātrīx, incūltā.

āmāsēnūs. (*Fluvius Volscorum est, & alius in Sicilia ejusdem nominis.*)

āmāsīs. (*Rex Aegypti, cujus tumulus fuit una Pyramidum.*)

āmāsīūs, ein Buhler. *Amasiorum comprimuntur fraudibus.* (Jamb.) Prud.

āmāthūs, thūntīs (*Cypri civitas, Veneri sacra, in qua Adonis celebrabatur.*) EPIT. Fœcūdā, mētāllīfērā, nōbīlīs, clārā. PHR. āt sī fōrtē rōgēt fœcūdum āmāthūntā mētāllīs.

āmātōr, ōrīs Liebhaber. *Invenias, caecum versat amator iter.* Prop.

SYN. āmāns, āmicūs, studiōsūs.

āmātūs, lieb, angenehm. *Sublimis, cupidusque, & amata relinquere pernix.*

Hor. SYN. Dīlēcītūs, chārūs, āmicūs.

āmātrīx,

āmātrīx, Buhlerin. *Et quod amatrices tam prope servat aquas.* Mart. SYN. āmāns, stūdiōsā, cūpīdā. EPIT. Vēnūstā, ōrnātā, cōmtā, fūcātā. Fōrmōsā, blāndulā, mālēsānā, dēmēns, dēcōrā. v. *Amata*.

Amāzōnēs. — *suppositis bellantur Amazones armis.* St.

(*Fœminæ bellicosissimæ in Scythia juxta Tanaim, & Thermedonta fluvios habitantes, sic dictæ, quod dextra mamma carerent, quæ ipsis juvenibus adurebatur, ne sagittarum jactus impediretur.*) EPIT. Sēcūrigēræ, Māvōrtiæ, trūcēs, fērōcēs, Scythicæ, Thrēiciæ, āūdācēs, intrēpidæ, vīrilēs, māsculæ, mārītæ, crūdēlēs, dīræ. Thērmōdōntiācæ, pēltātæ, pēltīgēræ, Mārtiæ, fōrtēs, fēræ, impāvīdæ, sīgittīfēræ, bēllīgēræ, supērbæ, nōbilēs, bēllicosæ, immītēs, crūēntæ, fūrētēs, bēllātrīcēs, māgnānīmæ, īnsīgnēs, bēllicōsæ, āntīquæ, crīstātæ, pōtētēs, scūtīfēræ; fūrīōsæ, phārētrātæ. PHR. Tūrmā, cōhōrs, cātērvā, Thērmōdōntiācā, bēllīgērā, pēltātā cōhōrs. Scythicæ pūellæ, pīctīs bēllāntūr āmāzōnēs ārmīs. Pēltīs ārmātā cātērvā. Lūuātīs āgmīnā pēltīs. Māsculā pēltātās cōmītēs ēdūxīt āmāzōn, Scythicæ lōngīs bēllāntūr āmāzōnēs hāstīs.

Amāzōniūs, vel āmāzōnīcūs, ā, um.

Alter amazoniam pharetram plenamque sagittis. Virg.

āmbāgēs, Umschweif. *Obscuræ sortis patres ambagibus errant.* Ovid.

SYN. Ambāgo, īnis, maeāndrī sīnūs, flēxūs, gyrī, spīræ. EPIT. Lōngæ, dīffīcīlēs, ōbscūræ, mōlēstæ, ōblīquæ, hōrrēndæ, mūltīvīæ, Lābyrīnthiācæ, pērplēxæ, flēxæ, īnvīæ, cœcæ, lubrīcæ, fālācēs, nēxæ, mūltīfōrmēs, cōnnēxæ, lūtēbrōsæ. PHR. hōrrēndās cānīt āmbāgēs āntroquē rēmūgīt. Dēcēptūs mūltā āmbāgē vīarū. Cōnnēxās rērū āmbāgēs, āc fātā rēsolvīt. Nōn hīc tē cārminē fīctō, ātquē pēr āmbāgēs ēt lōngā ēxōrsā tēnēbo. v. *Labyrinthus*.

āmbāgiōsūs, voll umständig und unnöthigem Geschwätz. it. frumm.

SYN. ōbscūrūs, īntrīcātūs, īnēxtrīcābīlīs. *Metaph.* Dīffīcīlīs, āncēps, īgnōtūs.

āmbēdo, annagen. SYN. Rōdo, ādrōdo, cōrrōdo, cīrcūmrōdo.

āmbēsūs, ā, um, umfressen. — *flammisque ambesa reponunt.* Virg.

SYN. Rōsūs, ādrōsūs, cōrrōsūs, cīrcūmrosūs.

āmbīgo, zweifeln. *Ambigere, raperetne rosas aurora ruborem.* Auf.

SYN. Dubīto, āncēps ānīmī sum. v. *Dubito*.

āmbīguē, zweifelhaftig. SYN. Dubīē, vārīē.

āmbīguūs, zweifelhaftig. *In vulgum ambiguus, & querere conscius arma.* Virg. SYN. Dubīūs, īncērtūs, āncēps, vānūs.

āmbīo, īs, umgeben. — *Quo nunc Reginam ambire furem.* Virg.

SYN. Cīrcūmdo cīngo, vel sēctōr, cāpio, āucūpōr.

āmbītiō, ōnis, der Ehrgeiz. *Solliciteque fugax ambitionis eram.* Ovid.

SYN. Vānītās, fāstūs, supērbīā, āmbītūs. EPIT. īnānīs, lēvīs, sōllīcītā, īmpātīēns, dēmēns, cācā, tūrpīs, īnfēlīx, vēsānā, ārdēns, vēntōsā, tūmīdā, mālēsānā, pērvīgīl, īnsōmnīs, īrrēquīētā, īnflātā, trūcūlētā, ēlātā, pērnīcīōsā, trūx, fērā, vānā, īnsānā, īnīquā, mīsērā, nēfandā, mālā, prāvā, pēndulā, dēgēner, īmpōtēns, īnvīdā, līvēns, īmpērīōsā tēmērārīā, āūdāx. PHR. Hōnōrū dīrā cūpīdo. Quāerēndī nōmīnīs ārdōr, āmbītīōsūs āmōr. Dōmīnāndī vēsānā sītīs, lībīdo, īmmēnsūs āmōr laūdīs. Lēvīs āmbītīo, pērfūsāque glōrīā fūcō, āmbītīo mēntēs āgītāt vēsānā supērbīs. Laūdīs tītūllīquē cūpīdo, laūdum ārrēctā cūpīdo, vānō splēndīdā fāstū, cœcā supērbī pēctōrīs āmbītīō. Quāē māgnōs sībī pōscīt hōnōrēs. Quāē tērgēmīnōs sūspīrāt hōnōrēs, āmbītīo, cœcīquē supērbīā cōrdīs, ēt sītīs aetērnā, quāē spēs sūccēndīt hābēndī. Mōrtālēsquē ānīmōs ūrīt āmbītīo, quāē vēstībūlī fōrībūsquē pōtētum ēxcūbāt ēt prētīs cōmmērciā pōscīt

pōscithōnōrum. Nīmīdūm mōrtālīā cōrdā vōlūtāt āmbītīo. Heū pē-
itīs dāmnōsā hōmīnī et fūnēstā lībīdo, Nōmīnīs āmbītīōnē mālā aut
ārgēntī pāllet āmōrē. v. *Superbia*.

āmbītīōsūs, ehrgeizig. *Nota quidem sed non ambitiosa domus.* Ovid.
SYN. Vānūs, supērbūs, tūmīdūs. PHR. āmbītīōnē lāborāns, furēns,
tūmēns. Vānīs hōnōrībūs īnhīāns. Cāptātōr pōpulārīs aūrā. Lāudum
māgnō pērcūlsūs āmōrē. Lāudīs āmōrē cāptus, flagrāns, āccēnsūs, aētū-
āns. Variō jāctātus lāudīs āmōrē. Quē āmbītīo tōrquet, sōllīcītāt.
Quē tāngīt quārēndī nōmīnīs ārdōr. Quī vānōs hōnōrēs āmbīt, cā-
ptāt, sēctātūr, sequītūr. Mēndīcūs hōnōrum, Fāmām cāptāns et nōmī-
nīs aūrā. Quē lāudīs āmōr īncendīt, āgītāt, tītillāt, pērcēllīt, ēxcī-
tāt, īmpēllīt. Quē fāmā lāudūmvē cūpīdo ēxāgītāt, tītillāt, pērcēl-
līt, ēxcītāt, īmpēllīt. Aētērnā quārēns prācōnīā fāmā. Cūjūs ānīmūs
spērātē lāudīs āmōrē īgnōscīt. Quē prēmīt lāudīs ānhēlā sītīs. Cūjūs
ūrit mīserum glōrīā pēctus. v. *Superbus*, & *supra ambitio*. Hic obser-
va: quod ambitus (a quo ambitiosus) ab ambiendo sit dictus, eo, quod illi,
qui Magistratum in Rep. libera petunt, populum, circumeant, ut ejus suf-
fragia lucrentur. Quod qui apud Romanos faciebant, veste candida
utebantur. quae albo, sive creta, quo magis splenderet, illinebatur. Hinc
Candidati dicuntur, qui aliquod munus prensant; & ipsa ambitio apud
Persum Stat. 5. cretata vocatur.

Jus habet ille sui, palpo quem ducit hiantem.
Cretata ambitio.

ambo, beyde. SYN. Duo, uterque.

āmbrosiā, Bessfuß, oder S. Johannis-Kraut, oder Speiß der Götter.

— *Liquidum ambrosiae diffudit odorem.* Virg.
(*Dicitur, esse Deorum cibus, nectar vero potus.*) EPIT. Cōlēstīs, dūl-
cīs, ōdōrā, aēthērēā, ōptīmā, ōdōrīfērā, sacra, salubrīs. PHR. Dēōrum
cībūs, Cōlēstīā pābulā. Dīvūm cībī. Sālubrīs āmbrosīā succī. Nēctār
et āmbrosīā lātīcēs epulāsque Dēōrum.

āmbrosiūs, ā, um, unsterblich. SYN. īmmōrtālīs, dūlcīs, fragrāns.

āmbūlo, spazieren. *Ambulat, & subito mirantur funus amici.* Prop.

SYN. īnāmbūlo, īncēdo, dēāmbūlo, īngredīōr, grādīōr, spātiōr, progrē-
dīōr. PHR. īpsē ūnō grādītūr cōmītātūs āchātē. Itque rēditque vīam,
pēr litōrālētīs pāsībūs, ut sōlēo spātiābār et sōlā īnsiccā sēcum spa-
tīātūr ārēnā. Itē pēdēs, quōcūmque ferēt. Quō tē Mōerīpēdēs; pēr
tācītum nēmūs itē. Lētum fērtque rēfērtque grādum, ōptātās itque
rēditque vīas. Tū mōdō pōmpējā lētūs spātiārē sub ūbrā īnstābīlī
grēfū mētītūr litōrā cōnjūx.

āmbulacrū, Umgang. *In ambulacris, rivulos aquae propter.* (Scaz.) Mart.

SYN. ārēā, pōrtīcūs. EPIT. āmcēnum, jūcūndum, grātum. PHR. Trī-
tūm spātīum, ārbōrībūs tēxtum grātīs itēr. Sēmītā trītā, vīrēns, quā sē-
mītā dūcīt. Jūcūndīque ferūt cālēs, ādītūsque pātētēs. Grātā pēr
ōptātōs dūcēbāt sēmītā cālēs.

āmbulatio, Spaziergang. *In magna simul ambulatione.* (Phal.) Catull.

āmbulātōr, Spazierer. *Hoc quid Transtiberinus ambulator.* (Phal.) Mart.

āmbūro, anbrennen. SYN. ūro, ādūro, ēxūro.

āmbūstūs, angebrennt. SYN. ūstūs, ādūstūs, ēxūstūs.

āmellā. (*Herbae genus, cujus flos amellus,*) ēst etīam flōs īn prātīs, cū
nōmēn āmellō fēcērē āgrīcōlā. Virg.

āmēns, unsinnig, narriſch. *Colligit amentes, & adhuc terrore paventes.*

Ovid. SYN. Dēmēns, stūltūs, stōlīdūs, furīōsūs, mālēsānūs, furēns,
īnānis, lymphātūs, fātūūs, vēcōrs, ēxcōrs, stūpīdūs, īnsīpiēns. PHR.
Mentē

Mēntē cāptūs, Impōs sūl. Rātīōnīs ēgēns. Rātīōnē cārēns, Mēntīs īnōps. *v. Stultus.*

āmēntiā, Unsinnigheit. *Amiffasque refert frondens amentia vires. Ser.*

SYN. Dēmēntiā, Insāniā, fūrōr, stūltitiā, vēcōrdiā. EPIT. Præcēps, pētūlāns, cæcā, aūdāx, tēmērārīā, mālēsānā, vāgā, grāvīs, fūrēns, rābīdā, fūrībūdā. *v. Stultitia.*

āmēnto, mit Riemen binden. *Cum jaculum parva Lybis amentavit habena. L.*

āmēntum, Band, Riemen. *Intendunt acres arcus, amentaque torquent. Virg.* SYN. Lōrum, vīncūlum, līgāmēn.

āmēs, itīs, Bogelflobe. *Aut amite levi rara tendis retia. (Jamb.) Hor.*

āmēthyštūs. *Hic Paphios myrtos, hic purpureos amethyustos. Ovid.*

(*Gemma fulgore purpureo.*) EPIT. Pūrpūrēūs, mīcāns. *v. Gemma.*

āmēthyštīnūs. *Cum potest amethyustos trientes. (Phal.) Marr.*

āmīcā, eine Freundin, Buhlerin. EPIT. Fōrmōsā, mōllīs, fāllāx, tēnērā, dīlēcā, vēnālīs, blāndā, tūrpīs, cūltā, lēvis. PHR. Lēvīōr fōlīs, aūrāquē īncērtīōr, blāndīs vērēbīs ānīmōs mūlcēns. Quæ incautos didicit fallere amāntēs. Flēxānīmīs mūlcēns vērēbīs. Vērēbīs blāndīlōquīs dōctā mōvērē admōtis, rēpētēns lāscīvā lābellīs bāsīā. *v. Meretrix.*

āmīcīo, īs, befleiden. *Et piper & quidquid chartis amicitur ineptis. Hor.* SYN. Vēstīō, tēgo, ōpērīo, īnvōlvo, vēlo, īndūo.

āmīctūs, ā, um, befleidet. *Ibat ovīs lana corpus amicta sua. Ovid.*

SYN. Vēstītūs, tēctūs, ōpērtūs, īnvōlūtūs, cīrcūmvēstītūs, ōbdūtūs, vēlātūs.

āmīctūs, ūs, Kleidung. — *duplicem ex humeris rejecit amictum. Virg.*

SYN. Vēstīs, chlāmys, vēlāmēn, tēgmēn, tūnicā, vēstīmēntum, tōgā, pāllīum. *Mulierum amictus: pāllā, cārbāsūs, līnum, pēplum. EPIT. pūrpūrēūs, tēnūīs, pīctūs. v. Vestis.*

āmīcītiā, Freundschaft. *Nomen amicitiae barbara corda movet. Ovid.*

SYN. Cōncōrdiā, cōnjūctīo, fœdūs, āmōr. EPIT. Sōciālīs, sānctā, tēnērā, sīncērā, pūdīcā, vērā, fidēlīs, hōnēstā, cōnstāns, frātērnā, pācīfīcā, jūgālīs, īmmōrtālīs, īntēmērātā, pērpētūā, āntīquā, tēnāx, tīrmā, mūtūā, ōptātā, fidā. PHR. Fœdūs āmōrīs. Vīnculā āmōrīs. Fœdūs, nēxūs āmīcītiā, lōngā fidēs. Nūllūs āmōr tālī cōnjūnxīt fœdērē āmāntēs: Quālis ādēst Thētīdī; quālis cōncōrdiā pēleō. Rēbūs īn hūmānīs nīl dūlcīūs ēxpērīērē āltērno cōnvīctū, ēt fidō pēctōrē āmīcī, ūsūs āmīcītiā vīncīs ēt fœdērē cērtō. Hīc tēnōr, hāc vīrīdī cōncōrdiā cœptā jūvēntā, vēnīs ād ālbēntēs īllābētāctā cōmās. Tē mōvīt āmīcītiā cōnstāntiā lōngā, ān. tē tūōs ōrtūsquē mīhī cœptā fūit. Vūlgūs āmīcītiās ūtīlītātē prōbāt. Fœdūs āmīcītiā nōn vīs chārīssīmē nōstrā, nēc sī fōrtē vēlīs dīssīmūlārē pōtēs, Quī dūō cōrpōrībūs, mēntībūs ūnūs ērānt. Vēllē āc nōllē āmbōbūs īdem, sōciātāquē tōtō mēns ævō plēnā fūit vōbīs ōmnī cōncōrdiā vītā, ēt stētīt ād finem lōngā tēnāxquē fidēs. Frātūm quōquē grātīā rārā ēst. Sī quīd lōngā fidēs, cānāquē jūrā vālēt.

āmīcūlūs, Freundlein. — *ad hoc quid censet amicus ut si. Hor.*

āmīcūs, Freund. *Prendet amicus inops &c. Pers.*

SYN. Chārūs, dīlēcātūs. EPIT. Fidūs, mēmōr, pūrūs, cērtūs, ūnānīmīs, cōnstāns, tēnāx, fidēlīs, īmmūtābīlīs, cāndīdūs, pērēnnīs, cōncōrs, ætēr-nūs, cārūs, sīncērūs, dūlcīs, ōffīcīōsūs. PHR. Jūnctūs āmīcītiā, dēvīn-ctūs āmōrē. Lōngō cōnjūctūs āmōrē, vētūstā pēnē pūēr pūērō jūnctūs āmīcītiā. Quō nōn ēst chārīōr āltēr. Lōngō cōgnītūs ūsū. Prīmīs jūnctūs āb ānnīs. Chārōs nōn ūltīmūs īntēr āmīcōs, ānīmā dīmīdīum mēæ. Plēnā fūit vōbīs ōmnī cōncōrdiā vītā ēt stētīt ād finem lōngā tēnāxquē fidēs.

Hīs āmōr tūnūs ērāt. O lūcē māgis dēlēctā sōrōrī. Magnūs mīhī tēcūm
 ūsus amīcītiāe. O mīhī dēlēctōs intēr sōrs primā sōdālēs. Pars animī, ānī-
 mae pars meliōr Thēsēā fidē pēctōrā jūctā gērēns. Rēbūs in advērsīs
 cōstāns. Dūris in rēbūs rēmānēns, ō pēnītūs tōtō cōrdē rēcēptē mīhī.
 Tū quōquē nōstrārū quōndam fidūciā rērum. Quī mīhī cōfūgiūm,
 quī mīhī pōrtūs ērās. Tū tāmēn ō nōbīs ūsū jūctīssimē lōngō. Pars dē-
 sidēriī māximā pānē mēi. Nōn mīhī quām frātrī frātēr amātā mīnūs. O
 mīhī chārē quīdem sēmpēr, sēd tēmpōrē dūro cōgnītē, rēs pōstquam
 prōcūbūērē mēae. Nullūs dīsjūngēt amōrēs ībīmūs unā ambo flētēs ēt
 pāsībūs iisdem, ībīmūs aeternō cōnnēxi fēdērē. Tū cōmēs antiquūs, tū
 primīs jūctūs ab ānnīs. O mīhī pōst ūllōs nūnquam mēmōrandē sōdālēs.
 O cui prācīpūē sōrs mēā vīsā suā ēst. Quid nīsi cōnvīctū cāusisquē vā-
 lēntībūs ēssēm. Tēmpōris ēt lōngī jūctūs amōrē tibi? quid nīsi tōt lū-
 sūs, ēt tōt mēā sērīā nōscēs: Quōsquē ēgo dīlēxi frātērnō mōrē sōdālēs.
 O mīhī Thēsēā pēctōrā jūctā fidē aegrōtāt amīcūs. Phœbē vēni, laūs
 magnā tibi tribūētūr in unō corpōrē sērvātō rēstitūissē dūōs. Chārē mī-
 hī antē aliōs. Tūnc quōquē si tōrsān nōstrum dēlēvit amōrem Tēmpūs,
 ēram nīmīō jūctūs amōrē tibi unūs ērāt Pylādēs, unūs quī māllet
 drēstēs ipsē mōrī.

AMICORUM PARIA

Quae a Poëtis, ad extollendam amoris mutui magnitudinem, usurpari solent.
 Achillēs & Patroclus, quorum hic a patre Mōncetiādēs, & ab avo Amōri-
 dēs Ovidio dicitur. Nīsūs & Eūryālūs. Dāmon & Pythias juvenes Py-
 thagorae. Castor & Pollux fratres Leda filii, hic ex Jove, ille ex Tynda-
 reo. Hinc Caster mortalis, Pollux immortalis fuit, sed Pollux a Jove
 precibus contendit, ut immortalitatem, quam ipse solus possidebat, cum
 fratre ex aequo communicare posset, quod & impetravit. Itaque alternis
 annis, vel diebus hic in caelo, ille in inferno versari creditur. Mēnē-
 laūs & Agāmēmnōn, Atrei filii, a quo Atridæ dicī sunt. Pylādēs &
 Orēstēs. Thēsēūs & Pirithōūs.

amīcūs, ā, um, lieb. — *tacite per amica silentia Lunæ.* Virg.

SYN. Grātūs, jūcūdūs, dīlēctūs, chārūs, vel ūtilis, aptūs.

amīssūs, verlohren. *Amīssus quēritur fœtus, quos durus arator.* Virg.

SYN. Pērdītūs, rāptūs, ērēptūs, ēlāpsūs.

amītā, Vaaß, oder Vaters Schwester. (*Patris mei soror.*)

amītīnūs, Geschwisterkind. SYN. Gērmānūs, āgnātūs, cōgnātūs.

amīttō, amīsī, hinweg schicken. — *tum quos amisit inultus amores.* Virg.

SYN. Dīmīttō, pērdo, abjicō.

Ammōn, ōnīs. *Hic ammonē satus rapta, &c.* Virg.

(*Sic dicitur Jupiter, cum enim Bacchus per desertum Lybiæ exercitum
 duceret, Asia jam devicta, & siti admodum laboraret, a patre auxilium
 petiit. Quo facto, apparuit aries, quem dum insequitur, ad fontem per-
 venit amœnissimum. Quapropter, Jovem esse, ratus, ei templum constru-
 xit in arena, Ammonque dicitur, in quo colebatur sub forma arietis.*)

SYN. Jūpītēr. EPIT. Cōrnīgēr, scythīcūs, Gārāmāntīcūs, Mārmāricūs.
 amnīcōlā, das an einem Fluß wächst. *Amnicolæque simul salices, &c.* Ovid.
 amnīcūs. — *Manum super amnica terga vagantem.* Auf.

amnīs, ein Fluß. SYN. Flūmēn, flūvīūs, rīvūs, ūndā. EPIT. amcēnūs, ar-
 gēntēūs, līmpīdūs, pēllūcīdūs, vāgūs, prācēps, rāpīdūs, frīgīdūs, tūmī-
 dūs. v. *Fluvius.*

amo, lieben. *Non ut ames, orat, verum ut amare sinas.* Ovid.

SYN. Dīlīgo, ardēo, dēpērēo. PHR. amōrē flagro, ūtōr, incēndōr, tē-
 nēōr, cāpīōr, cōrrīpīōr, inflāmmōr, exārdēscō, tōrquēōr. Chārūm hābēo,
 cōm-

cōplēctōr āmōrē. Vēnērāndē pūer, quem pēctōrē tōtō accīpio. 'Fōr-
mōsum pāstō Cōrydōn ardēbāt alēxin, acēr in extrēmīs ōsībūs hāsīt
āmōr, ardētāmāns Dīdo, trāxitquē pēi ōsa furōrem, illū turbāt, ūrgēt
āmōr succūmbērē āmōrī. Tōtō pēctōrē flāmmās cōncīpērē, pēctōrē spī-
rāt āmōrē. Tācītum nūtrīt sub pēctōrē vūlnūs. Dilīgo lūcē māgis, in
pēctōrē rēgnāt āmōr. Hūnc āmōr ēxērcēt nōctēsquē diēsquē. Mōllītēr
ūrīt āmōr. Māgnum huīc vēsātīn ōsībūs Ignēm intēlīx āmōr, āmōrī in-
dūlgērē. Flāmmīs tācītīs, ardētībūs, ūrīt. Totīs ōsībūs ignēs pērcīpērē,
fēntīrē, gērērē saūciā cōrdā tēlīs cūpīdīnīs, fēntīrē cūpīdīnīs ārcus. Nō-
vās āfsūmērē flāmmās. Rāpī, cōrrīpī īmāgīnē fōrmæ frātērnō mōrē. Thē-
fēa fidē dilīgērē. Succēndī cūpīdīnē, āntē āliōs āmāt āscāriūm. Cōlīt
māgis ōmnībūs ūnum. Tēquē suīs jūrāt chāram ēssē mēdūllīs. Hāsērūnt
tēnuēs īn cōrdē sāgittæ ēt pōssēsā tērūs pēctōrā vēsāt āmōr. Flāmmā
ēxtīnctā rēlūcēt. Tācītæ lērpūnt īn viscērā flāmmæ. Rūrsūs rēsūrgēns
fævīt āmōr, ignēs īn pēctōrē crēscūnt, ūt solēt āllēctō crēscēre flāmmā
rōgō, pēctōribūs, quāntum tū nōstrīs ūxōr īnhārēs.

Amans, Buhler. Stīmulīs āgītātūs āmōrīs, āmōrē cāptūs, rāptūs, cōrrēptūs,
āttēnuātūs, cālēns. Saūciūs cūpīdīnē, cūjūs ōsībūs tācītus ignīs glīscīt.
Quem mōllītēr ūrīt āmōr. Mīlēs mōdō fāctūs āmōrīs. Sēntīt grātām sub
pēctōrē flāmmām. Quem dūrūs āmōr crūdēlī tābē pērdīt, pāllēāt
ōmnīs āmāns, cōlōr ēst hīc āptūs amāntī. Dūrā pātī dīscīt plūrīmā,
quīsquīs āmāt. *v. Amicitia, Amor, Amicus.*

COMPARATIO — ut intabescere flavæ

Ignē levi ceræ, matutinæque pruinae

Sole repente solent: sic attenuatus amore

Liquitur, & tecto paulatim carpitur igne, *Ovid. Metam.*

Solent etiam amantes comparari cum hedera:

Utque solent hederæ longos intexere truncos, *Ovid. 2. Metam.*

Vel cum ulmo vitem amante. Sic habes apud Papinium l. 5, sylv.

Qualiter æquævo sociatam palmite vitem

Ulmus amat, &c.

amābilis, lieblich, holdselig. — *Cunctis ut amabilis esset.* Sil.

SYN. amāndūs, bēnīgnūs, affābilis, blāndūs, dūlcīs, grātūs, jūcūndūs, suā-
vīs. PHR. Dīgnūs amārī. Mūltō dīgnāndūs āmōrē. Frōntē ēt mēntē bē-
nīgnūs. Dīgnūs āmōrē pūer. Quī sībī cōncīliāt mēntēs. Quī pēctōrā
mūlcēt, dēlīnīt, rāpīt, āllīcīt, ōcūlīs quī spīrāt āmōrē, ōcūlūs rīdēns
jāculātūr āmōrēs.

āmōeno, ās, sich erfrischen. *Labitur & teretes saltus Jordanis amœnat.*

Virg. SYN. Recrēo, rēlāxo, sōlōr, cōnsōlōr.

āmōenus, lieblich. *Devenere locos letos & amœna vireta.* Virg.

SYN. Jūcūndūs, grātūs, dēlīciīs plēnūs.

āmōliōr, hinweg thun. *Amolitur onus sperantes omnia dextras.* Luc.

SYN. āvērto, āmōvēo, rēmōvēo, ārcēo, prōhībēo.

āmōmum, wohlriechendes Del. *Spissaque de nitidis tergit amoma comis.*

Virg. (*Frutex est, ex ligno se convoluens in racemi modum, flore parvo seu candidæ violæ foliis, vitis albæ similibus.*) EPIT. āssyrīum, syriūm,

fragrāns, pīnguē, ōdōrīf rum, ārmēniūm, spīrāns, rē. ōlēns, grātum,
crāssum, ōlēns, ōdōrum, sābæum ēōum. PHR. Assyrīum vūlgō nāscē-
tūr āmōmum, īndūs ōdōrīfērō crīnem mādēfāctus āmōmō. Aūramquē
procūl spīrāntīs āmōmī cōngērīt, ōlētī āspērsūs āmōmō. Vīcūs ōdōrā-
tō latē spīrābīt āmōmō.

āmōr, die Liebe. *Semper amet, fructu semper amoris egens.* Prop.

EPIT. Dūlcīs, blāndūs, jūcūndūs, suāvīs, grātūs, tēnēr, mōllīs, placīdūs,
māgnūs,

magnus, ingens, flagrans, acer, fervidus, vehemens, indomitus, fervens, urens, arctus, ignipotens, sollicitus, sedulus, gnāvus, timidus, vigil, ingeniosus, saevus, verus, fictus, antiquus, anxius, sagittifer, aliger, pennatus, pharetratus, sociālis, socius, vigilans, nudus, apertus, impiger, formosus, decorus, demulcens, arcitenens, aridens, officiosus, mutuus, festivus, fraternus, singularis. PHR. Ignis, ardor, flamma, fax, incendia amoris. Pectoris aestus. Vis amoris, pectus adurens. Praecordia inflammans, urens medullas, ardorem cupiens, dissimulare meum omnia vincit amor, occulto pectus comburit igne, ille meus primus, qui me sibi iunxit, amores abstulit.

Amor honestus, eine keusche und züchtige Liebe. SYN. Studium, caritas, pietas, castus ignis. EPIT. Sanctus, castus, constans, perennis, concors, pacificus, fidus, sincerus, fidelis, immutabilis, aeternus, verus, tenax, purus, suavis, mutuus, sacer, sociālis. PHR. Sinceri amoris ardor. Vincula amoris. Legitimo fcedere iunctus amor unus erat, par fuit his aetas et amor. Casto mentem devictus amore, felices ter et amplius, quos irrupta tenet copula.

Amor lascivus, eine unzüchtige, unkeusche Liebe. SYN. Cupido, libido, ardor, aestus, Venus. EPIT. Aeger, insanus, vesanus, vigilans, turpis, impatiens, irrequietus, effraenus, infelix, fallax, vagus, malesanus, indomitus, spurcus, foedus, malesuadus, venenosus, vulnerosus, stultus, sollicitus, dolosus, sceleratus, amens, demens, impius, improbus, saevus, fervidus, tumidus, patiens, femineus, avidus, calidus, pestifer, crudelis, simulatus, mellitus, flammatus, subdolus. PHR. Caecus ignis, lascivus furor, amoris stimuli. Caeci cupidinis ignes. Pectoris aestus. Tela cupidinis. Flammatus accensis ignibus ardet amor, est mollis flamma medullis, at regina gravi jam dudum saucia cura. Vultus alit venis et caeco carpitur igni. Nulla sedemans, mobilis errat amor. Divitis alitur luxuriosus amor. Tristia corda fatigat amor. Tum Venus et calidi scintillat fervor amoris. Nostra cupidineus pectora torquet amor, uror ut inducto ceratae sulphure taedae. Non secus exarsit conspecta virgine Tereus: Quam si quis canis ignem supponat arctis. Notaque purpureus tela resumit amor, uritur infelix Dido, totaque vagatur urbe furens, ut solet a ventis alimentum resumere quaeque parva sub inducta latuit scintilla favilla, crescere et in veteres agitata resurgere vires: Sic jam lenis amor, jam quem languere putares ut vidit juvenem, specie praesentis inarsit, ut paene extinctum cinerem si sulphure tangas, vivet, et ex minimo maximus ignis erit: Sic nisi vitaris quidquid revocabit amorem, flamma te ardescet, quae modo nulla fuit, v. Libido & Amans.

Amore incendo, mit Liebe anzünden. PHR. Pectus amore vulnere, torqueo. Caecum infigere vultus amoris, addere stimulos amoris, animum inflammare amore, Dictis divinum inspirat amorem. Occultum inspirat ignem fallaxque veneno, utque ossibus implicat ignem. v. Amo.

Amori resisto, der Liebe widerstehen. PHR. excutere ignes, flammam amoris, extinguere flammam. Fraenare cupidinis aestus, amoris flammam compescere, abrumpere, attenuare, subducere amores. Aestus compressit amoris. Vincimus et domitum pedibus calcamus amorem, est omni parte fugandus amor, utile propositum est saevas extinguere flammam. Dum novus est coepto potius pugnemus amori. Quis enim modus adsit amori, omnia si tollas perire cupidinis arcus. Clamavit celer hinc fugias, scelerate cupido et tantos rumpi non speret amores, placidone etiam pugnabis amori? His adde pulcherrimum Tragici praeceptum in Aet. 1. sc. 2.

Theſea conjux, clara progenies Jovis,
Nefanda caſto pectore exturba ocyus,
Extingue flammās, neve te diræ ſpei
Præbe obſequentem. Quisquis in primo obſtitit
Repulitque amorem, tutus ac victor fuit.
Qui blandiendo dulce nutrit malum,
Sero recuſat ferre, quod ſubiit jugum.

amövëo, amövī, wegthun. — *Vetustate amovet ætas.* Lucr. v. *Removeo.*
amötüs weggethan. SYN. Rémötüs, pūlsüs, expūlsüs.

Amphīārāūs. (*Argivus Oiclei, ut alii malunt, Lyni & Hypermestæ filius, vates & augur fuit futurorum peritissimus. Qui, cum moriturum se in bello Thebano prævideret, domi latuit, sed ab uxore proditus, a Poly-nice ad bellum protractus est, ubi dum fortior pugnaret una cum curru, terræ biatu absorptus fuit.*) EPIT. Oīclīdās, trīsyll. aūrīgēr, ārgōlīcūs, aūgūr, ācēr. PHR. Nōtüs hōmo mērsīs amphīārāūs ēquīs. Quem impiā prōdīdīt ūxōr. Hōstīcāque hāūsīt hūmūs. Ignībūs Oīclīdēs vīsīs vēntū-rā cānēbāt Cōnjūgīs impūlsū fātālēs vīsērē Thēbās, prōdītīōnē suā, prōh trīstīā fātā! rūēntem cūrribūs & bīgīs hāūsērunt tārtārā vātem.

Amphībīūs, ein Thier, das auf dem Land und Wasser lebt.

Amphibium numen terras atque æquora miscet. Luc.

Amphīōn, ōnīs, Harffenschläger. — *duras animantem Amphiona cauter.* St. (*Jovis & Antiopes filius, qui Lyra adeo suaviter canebat, ut saxa ad struendos muros Trojanos attraxerit, Quod ideo fictum, quia allo-qui suavitatem homines rudes ad obsequii civilis pelloxit disciplinam.*) SYN. Vātēs Dīrcæūs. EPIT. Cīthārædūs, mūsīcūs, fācūndūs, dūlcī-fōnūs, āōnīūs, phæbēūs, āpōllīnēūs, grātūs, fācēr, dōcīlīs, lēpīdūs. PHR. Nātūs Jōvē dūcēns dūrā tēstūdīnē cātēs Thēbānæ cōndītōr ūrbīs. Quī lāpīdēs flēxīssē cānēdo dīcītūr. Dōctūs & amphīōn Thē-bānæ cōndītōr ūrbīs, sākā mōvērē sōnō tēstūdīnīs & prēcē blandā dūcēre, quō vēllēt, āōnīūs vātēs ānīmāns tēstūdīnē sākā.

Amphīōnīūs, atque Amphionia mænia flere lyra. Prop.

Amphīsībēnā, vel amphīsībēnā. — *vergens caput amphisibena.* Luc.

(*Serpens in Lybie desertis, duo habens capita, unum ad caput, alte-rum ad caudam. Serpit tractibus orbiculatis.*) EPIT. Grāvīs, bīcēps, tōrtīlīs. v. *Serpens.*

Amphīthēātrum, ein Ringschauplatz. — *Cedat labor Amphitheatro.* Mart.

EPIT. Cōspīcūm, āltum, sūblīmē, māgnūm, præclārūm, īngēns, rōtūn-dum. PHR. hīc ūbī cōspīcūī vēnērābīlīs amphīthēātrī ērīgītūr mōlēs.

Amphīthēātrālīs, das zum Schauplatz gehört.

Amphitheatrales inter nutrita magistros. Juv.

Amphīthēātrīcūs, ein Ringer auf dem Schauplatz.

Amphītrītē. — *Æquis acceperit Amphitrite.* Ovid.

(*Oceani & Doridæ filia, quæ fingitur a Poëtis uxor Neptuni & per Metonymium sumitur pro mari.*) EPIT. Nēptūnīā, flūctīvōmā, Nē-rēīā, cārūlēā, æquōrēā, ūndīvāgā, mārīnā. PHR. Dēā mārīs, Nēptū-nīā cōnjūx, ūxōr. Nēptūnī cōnjūx. Dīvēs āquīs. Cārūlēō pōllēns cōnjūx. Nēptūnīā rēgnō.

Amphītryo, ōnīs. (*Princeps Thebanus, Alcei filius, & Alcmena Herculis matris conjux. Hinc deducitur Ampytryonides patronymicum, & per Epenthesin Amphitryoniades, quo Poëtæ utuntur pro Hercule; Ampbi-tryonis filio.*) PHR. ālcīdēs, Hērcūlīs pātēr.

amphōrā, eine Weinfanne. *Amphora non meruit tam pretiosa mori.* Mart.

EPIT. aūrēā, ārgēntēā, cāpāx, cāvā, cōncāvā, pūlchrā, aūrātā, vīnārīā.

Amphrysus. (*Fluvius Thessalie, juxta quem Admeti Regis armenta pavit Apollo.*) EPIT. Lēnis, grātus, irriguus.

amplēctōr, ēris, umfahen. — *fuscis tellurem amplectitur alis.* Virg.

SYN. amplēxōr āris, cōmplēctōr. PHR. Cōmplēxū tēneo, fōvēo, cīngo, ambio, excipio, amplēxūs pēto. Dō amplēxūs. Dō circum brāchiā cōllō, Fōvēo in ūlnis. Cōllō hārēo, ēo in amplēxūs, cōllā invādo, pēto, tēneo, hūmēris, cōllō brāchiā, pōno, impōno, fēro, injicio, implico, cōllā lacertis cāptō, cōmplēctōr, implico, nēcto, innēcto, prēmo, optātōs dēdit amplēxūs, implicuit mātēnō brāchiā cōllō. Tēr cōnātus ibi cōllō dārē brāchiā circum. Sēmiānimēmquē sinū gērmānam amplēxā tēnēbāt, illē ūbi cōmplēxū Enēā cōllōquē pēpēndit. Cōmplēxī, intēr sē nōctēmquē diēmquē mōrāntūr. Nōn sic appōsitis vīncitūr vīribūs ūlmūs, ut tuā cum cōllō brāchiā nēxā mēo. Tē tēnet amplēxū pērfrūitūrquē tuō. † Vultquē sub amplēxūs irē pūellā tuōs. Dēquē vīrī cōllō dūlcē pēpēndit ōnūs. Sic mēmōrāns hūmēros dēxtrāsquē tēnēbāt ambōrum. Trēpidāe mātēs prēsērē ad pēctōrā nātōs. Hīc ālācēr cōllā amplēxūs mātēnā pētēbāt. Cōllō pēndulūs hārēt, irrūit in cōllum, amplēxūs nātī Cythērēā pētīvīt, āvidīs amplēxībūs hārēnt. Tēnē mānūs ūnquam nōstrāe dīmīttērē vēl lēnt? Tēnē mēo pātērēr vīsūs ābīrē sinū? excipīt amplēxū fēlīciāquē osculā jūngīt. v. *Osculor & amplexus.*

amplēxūs, ūs, Umfahung *Conjugis amplexus, oscula, verba, manus.* Ped.

SYN. Cōmplēxus. EPIT. Mōllīs, dūlcīs, tēnāx, fūrtīvūs, āvidūs, chārūs, plācidūs, mūtūūs, cāstūs, fēlīx, sānctūs, cōncōrs, itērātūs, grātus, sīmūlātūs, vērūs, fīdēlīs, strīctūs, optātūs. PHR. Quīs tē nōstrīs amplēxībūs arcēt? Tē cōmplēxū nē subtrāhē nōstro. Nōn ēgo nūnc dūlcī amplēxū dīvellerēr ūnquam. Nātē, tuōs amplēxūs nātī Cythērēā pētēbāt,

amplifico, groß machen. *Porrigere et fatis amplificare moras, &c.* Auf.

SYN. aūgēo, extēdo, ādaūgēo, dīlātō, dīdūco, prōtrāho, prōdūcō, pōrrīgo.

amplio, vermehren. *Summa deperdat metuens, aut ampliet ut rem.* Hor. v. *amplifico.*

amplius, mehr, länger. *Amplius obiectam passus transire paludem.* Virg.

SYN. Māgīs, plūs, vel insūpēr, vel deīncēps, pōsthāc.

amplūs ā, um, weit. SYN. Lātūs, māgnūs, spātīōsūs, lātē pātēns.

ampullā, eine Glasche. SYN. amphōrā. EPIT. Cāvā, tūmīdā, cāpāx, tūrgīdā,

ampullōr, āris, aufgeblasen seyn. *Aut tragica deservit & ampullatur in arte.* Hor. SYN. Tūmēscō, tūrgēscō, inflōr. *Metaphorice:* Sūpērbīo.

amputo, abhauen. *Amputat ense manus, caput okterit ossaque saxo.* Luc.

SYN. Sēco, rēsēco, scīndo, rēscīndo, ābscīndo, incīdo, exsēco. v. *Scīndo.*

Amsanctus. (*Locus in medio Italiae apud Hirpinos, sulphureas habens aquas, quæ, quod undique silvis & angustiis clausæ sint, tam pestilentem emittunt odorem, ut propius accedentes eo enecentur. Hinc factus est locus fabulae: in amsancti vallibus inferorum spiraculum esse.*)

Amuletum, eine Arznei wider Gift. *Amuleta gerit collo suspensa, nec audet. Quod sibi amuletum veluti vicinia querit.* Fill. (Mart.)

SYN. antīdōtum, phārmācum, mēdicāmēn. v. *Medicamen.*

āmūrcā, Delhefen. — *ei nigra perfundere amurca.* Virg.

PHR. Fēx olēi. EPIT. atrā, spīssā, nigrā, putrīs.

amūssīs, Richtschnur. *Partibus ut coeat nihil ut deliret amussis.* Auf.

SYN. Līnēā rēctā, rēgūlā. EPIT. Rēctā, exāctā.

Amyclæ, arum. — *& tacitis regnavit amyclis.* Virg.

(*Urbs Laconiae, Tyndari regia, in qua nati sunt Castor & Pollux; alia est urbs in Italia inter Tarracinam & Fundos a Laconibus condita.*

Cum

Cum aliquoties ejus civibus falso nuntiatus esset adventus hostium, postea cautum est, ne quis amplius nuntiaret, inde ex improvise captae sunt Amyclae. Hinc Lucilius: Mibi necesse est loqui, nam scio Amyclas tacendo periisse.) EPIT. Tācitā, āntīquā, ārmīgērā, Lēdā, āpōllīnē, vīrīdēs, Thērāpnā, tētrīcā, ārīsōnā, Fūndānā, Grājā.

Amycus. (*Neptuni & Milies Nymphæ filius, Bebriciorum Rex, qui solebat advenas in Bebricum nemus ad certamen provocare, quos insidiis circumventos interficiebat. Quo cum argonautæ venissent, Pollux ab eodem ad certamen provocatus est, qui, cognitis insidiis, socios advocavit, & ab iis adjutus, Amycum interfecit. Virg. 5. Æneid. Amycus item unus e Centauris fuit, Ixionis & Niobes filius. Alius fuit comes Æneae.*) Virg. 9. Æneid.

Amydōn, ōnīs. (*Civitas pæonia, quæ auxilia misit Trojanis.*) EPIT. clārā.

Amygdālā, Mandelbaum. *Nec glandes amarylli tuæ, nec amygdala desunt.*

Ovid. SYN. Phyllidis arbōr. *Quia in hanc arborem Pbyllis mutata est ex poetis,*

EPIT. Vīrīdis, vīrēns, pātūlā, frōndōsā. v. Arbor.

āmygdālēūs, was vom Mandelbaum ist.

Quin & amygdaleos subeunt pistacia ramos. Pallad.

āmygdālīnūs, *Fertur amygdalinæ succus, &c. Ser.*

āmylum, vel āmylōn, Anmelmehl, Brastmehl.

āmymōnē. *Flevit amymone sterunt Messaides undæ. Val. v. Hyacinthus.*

ān, ob. *Quis scit an adjiciant hodiernæ crastina summæ? Hor.*

SYN. utrum, ānnē, nūmqūid.

ānāchōrētā, metri causa, ānāchōrētā, ein Einsiedler; Eremit.

Anachoreta tremat, qui quanquam frigora portet. Sid.

Anacrëon. (*Poëta Lyricus, ortus ex Tejo, urbe Jonia, amavit puerum, nomine Batyllum, visenda pulchritudine spectabilem. Periit acino uvæ passæ strangulatus.*) EPIT. Tēiūs, Lyrīcūs, vīnōsūs, cūpīdīnēūs.

PHR. Vīnōsī Tēiā Mūsā sēnīs. *Quid nisi cum multo Venerem confundere vīnō præcepit. Lyrīcī Tēiā Mūsā sēnīs.*

ānādēmā, ein Hauptgezierd. *Et bene parta patrum sunt anademata mitra.*

ānāglyphā, ōrūm, erhabene Arbeit.

ānāglyptā. *Nec mensis Anaglypta de paternis. (Phal.) Mart.*

ānāglyptīcē, ēs, die Kunst der erhabenen Arbeit

ānāgōgīcūs, ā, um, Geheimnuß bedeutend.

ānālēctā, was vom Tisch fällt. *Seu pretium scopis nunc analecta dabunt. M.*

ānālēctīs, ein Bißlein. *Conveniunt tenues scapulis analectibus altis. Ovid.*

ānāthēmā, ātis, eine Gab, so man in der Kirchen aufhängt.

Dum vetitis insigne legens anathema favillis. Prud.

(ānāthēmā idem est quod mālēdīctīo.)

ānās, ātis, eine Ente. *Cœlicolæ sed anas & mergus & anser. Mart.*

EPIT. Flūvīālīs, īnglūvīūs, tīmīdūs, āquōsūs, lātīpēs, pālūstrīs, ūndīvāgūs, āquātīcūs, īnglūvīōsūs, flūctīvāgūs, āmnīcōlā. v. avis.

Anāxāgōrās. *Fuit Clazomenius philosophus, qui divitias omnes suis reliquit, utque melius cœlestia specularetur, procul secessit. Cum demum abunde profecisset in philosophicis disciplinis, reversus in patriam, redarguentibus se, quod bona sua non curasset, respondit: Non essem, nisi ista periissent.)*

EPIT. Physīcūs, māgnānīmūs, Clāzōmēnīūs.

anātōmē, ēs, Zerschneidung eines Menschen.

āncēps, āncīpītīs, zweifelhaftig. *Tum vero ancipiti mentem &c. Virg.*

SYN. Dūbīūs, āmbīguūs, īncērtūs, ānxīūs.

Anchīsēs, æ, der Vater Æneæ. *Occurrit veterem Anchisen agnoscit amicum.* Virg. (*Caryos filius, ante bellum Trojanum nemorum latebras fertur coluisse gregibus & armentis intentus, quibus dum vacaret a Venere adamari cepit & cum ea concubuit, unde natus Æneas apud Simoenta, Trojæ fluvium, quem senio confectum, ardente Troja, humeris imposuit Æneas, secumque Drepanum usque Siciliæ urbem vexit, ubi fatis concessit.* EPIT. Dardānūs, pīūs, magnānīmūs, phryx, phrygiūs, grāvis, sēnēx, annōsūs. PHR. Ænēæ pātēr, gēnītōr. Sēnēx phryx, Sārcinā nātī. Cui mātēr amōrum gāudēt idāis concūbuisse jūgis, Conjūgiō anchīsā Vēnērīs dignārē supērbō.

ānchōrā, Anker. *Anchora jam nostrum non tenet ulla ratem.* Ovid.

SYN. Dēns ferrēūs, ferrēūs āncūs. EPIT. Mōrdāx, tēnāx, cūrvā, rēcūrvā, ādūncā, nauticā, mārīnā, grāvis, pōndērōsā, æquōrēā, mērsā, immērsā, ferrēā. PHR. āncōrā dēns, ādūncūs ānchōrā mōrsūs. Hic fēssās nōn vīnculā nāvēs ūllā tēnēt. Tum dēntē tēnācī ānchōrā fūndābāt nāvēs. Nāvēs ūncō nōn allīgāt ānchōrā mōrsū, nēxū ānchōrā cūrvō. Tēnāx ūncō clāssēm prēmīt ānchōrā nōstrō. Hic tēnēāt nōstrās ānchōrā jāctā rātēs, ānchōrā dē prōrā jācītūr, stānt litōrē pūppēs.

ānchōrārīūs, das zu dem Anker gehört.

Seu strudens, sive anchorarius funis. (Scaz.) Sen.

āncilē, ein klein Schildlein. *Sudavit clypeis ancilibus, o pater, urbis.* Juv.

āncillā, eine Dienstmagd. SYN. Fāmūlā, mīnīstrā. EPIT. Fidēlis, vīgīl, sōllicitā, īnsōmnīs, īndīgā. PHR. ōpērum hāud īgnārā mīnērvā. Dōmīnāe mādātā ōbsērvāns, ād nūtum pārātā.

āncillōr, aris, dienen. SYN. Fāmūlōr, mīnīstro, sērvīo. v. *Servio.*

Ancōn, ōpīs. *Linteaque extritis lucent anconibus arma.* Grat.

(*Urbs totius Piceni celeberrima, portum habuit insigni opera a Trajano Cæsare extractum, nomen habet a situ, qui cubiti figuram refert.*)

EPIT. Dōricā, celsā. PHR. Dalmāticīs ōbnōxiā flūctībūs āncōn ōlīvīferis lātīssīmā cōllībūs āncōn.

Ancūs. (*Cognomento Martius, quartus fuit Romanorum Rex, Numæ ex filia nepos.*) EPIT. pāupēr, gēnērōsūs, magnānīmūs, fōrtīs, pōtēns.

S. Andrēās. (*Filius Jonæ, frater sancti Petri, primum sancti Joannis Baptistæ discipulus, tum Jesu Christi Domini nostri Apostolus, qui, in Achaia evangelium prædicans, vitam crucis martyrio finivit.*) PHR. Petrī frātēr. Bēthsāidā cērtūs āndrēā gērmānē petrī sāctīssīmā Jōnæ prōgēniēs.

Andrōgēōs, hōllischer Richter. *Androgeos offert nobis socia agmina credens.* Virg. SYN. Mīnōiā prōlēs. v. *Minos.*

andrōgynūs, halb männlich, halb weiblich.

Androgynum inter utras, nec, &c Luc.

Andrōmēdē. *Non hic Andromedæ resonunt pro matre catenæ.* P.

(*Cephei & Cassiope filia, quæ ob matris superbiam, qua se forma Nereidas superare jactabat, a Nymphis scopulo fuit alligata & ceto devoranda exposita, sed virtute Persei liberata, qui illam duxit uxorem.*)

SYN. pērsēiā cōjūx, Cēphēis, EPIT. Cēphēiā, fōrmōsā, trīstīs, vēnūstā, pūlchrā, mōerēns, fāmōsā, īnfēlix. PHR. Mōnstrīs ōbjēctā mārīnīs, pōenās mātērnæ pēndērē līnguæ jūssā. Trīstīs, ūt āndrōmēdē mōnstrīs ōbjēctā mārīnīs. Cāndidā sī nōn sum, plācūit Cēphēiā pērsēō āndrōmēdē, pātīriæ fūscā cōlōrē tuā.

anellūs, ein Ring, *Sæpe ex anellis reddit pendentibus ex se.* Luc.

ānēmōnā, eine Klapperrose. *Cespites demittant lacrymæ pariunt anemones* S.

ānethum, Dill. *Narcissum & florem jungit bene olentis anethi.* Virg.

EPIT.

EPIT. olens, odoriferum, redolens, viride, odorum. **PHR.** anethi flos, gramen.

antractus, ūs, ein frummer Weg. **SYN.** ambages, flexus.

EPIT. Cūrvus, Inaccessus longus, obscurus, caecus, inflexus, obliquus, difficilis, tortus, irremediabilis, inextricabilis, ambiguus.

angelicus, englisch. *Angelici Christo famulantur rite ministri.* Sed.

Angelus, Engel. *Inventor vitii non est Deus, Angelus illud.* Prud.

SYN. alēs, aliger, nūntiūs cōelēstis. **EPIT.** Cōelēstis, æthērēus, fōrmōsus, citus, velox, prāpēs, sidērēus, pēnnigēr, celer, alipēs. **PHR.** cōelēstis nūntiūs, aulāe pēnnātūs jūvenīs. Cōelī dēmīssūs āb arcē, aulāe cōelēstis alūmnūs, alitibūs dē frātribūs ūnūs. Sidērēā mīssūs tibi nūntiūs arcē. Qui jūssā Dēi ritē mīnistēr āgit, alēs jūvenīs cōelō dēmīssūs āb altō. Volūcēr dēmīssūs āb æthērē prāco. Dēi pōrtāns mādātā pēr aūrās. Visus cōelō dēscēdērē āpērtō nūnciūs, pūēr āb æthērē prāpēs pūlchēr ādēst, ecce autēm ēffulgēns sūbitō dēlāpsūs āb āxē stēlligērō pīctis jūxtā pūēr āstīit, alīs nūnciūs albis āērā scīndēbāt pēnnīs ētrēmīgē dēxtrō frāncīgēnīs illāpsūs agrīs, mādātā tōt ānnīs pōrtābāt.

Descriptio Angeli, prout illi genii a nobis concipi solent.

Nudus erat roseos humeros, tantum aurea laeva

Pendebat demissa chlamys, quam fibula subter

Ilia tergemino mordebat rasilis auro.

Rubraque compactis pendebant cingula bullis.

Molles a tergo, tractim succrescere plumae,

Ac sensim geminas humeris affurgere in alas.

Tum tunicas gemmis inclusit caetera nudas.

Oris multus honos, gratique corpore motus.

Haud nostri puerum generis testantur adesse,

Sed coeli sobolem atque aulae stellantis alumnum.

Angelus custos, Schutzengel. **PHR.** Fidus nobis cōmēs, tūtōr. Cui cūstōdiā crēditā nōstrī. Nōbīs quī dātūs hārēt jam vitāe ā limīnē cūstōs. Qui nōstrā salūtī vīgīl ēxcūbāt. Cui Tārtārēōs prōcūl ā nōbīs āvērtērē mānēs cūrā ēst.

Angelicus cœtus. **PHR.** Cōelēstēs gēnīi vōlucrēs, sīnē cōrpōrē mēntēs, aligēri, chōri alipēdēs, cōelī jūvenēs. Tūrbā mīnistā Dēi. Sidērēā mēntēs, tūrmā, phālāngēs, cōelivāgī jūvenēs, sāctīquē vōlucrēs, aligērūm pēnnātā mānūs, cōhōrs, fēlicis ōlympī, aligēri jūvenēs. Gēns incōlā cōelī, alitūm cōelēstīum aciēs, gēns æthērē nātā. Vidēo mēdiūm dīscīndērē cælum pēnnātāsquē aciēs, pōpūlōs fēlicis ōlympī ēxūltārē pōlō. Sūpērūmquē āplaudērē Rēgī cālītūm glōmērātā phālānx cāvā, nūbīlā pēnnīs plaūdit, ēt jam pēnnipōtēns līquīdīs ēxercītūs ibāt trāctībūs āc vōlucrī cīngēbānt āgminē cōelum.

angina, das Bapflein im Hals. *utrum angina tibi mistum sale poscor acetum.* Ser.

angiportus, ein enger Bapflein. *Flebis, in solo levis angiportu.* (Sapph.) M.

Angliā, Engelland. *Anglia conventus tot habet tot Scotica tellus.* Mant.

(*Insignis in Oceano Insula, olim Britannia & ab albis rupibus, quas mare undique alluit, Albion dicta.*) **SYN.** Britānniā, albiōn. **EPIT.** Dīvēs, pōtēns, scēvā, dīrā. **PHR.** Cīrcumdātā pōrtū, ignārā lūpōrum. Dīvēs agī nōstrō dīdūctā Britānniā mūdō. Dīvēs pēcōrum, ōvīum.

Angli, die Engelländer. **SYN.** Britānnī. **EPIT.** Brūtīādā, æquōrēi, bellācīs, audācēs, mārīnī, occīdūi, gēnērōsī. **PHR.** Tōtō dīvisōs ōrbē Brītānnōs, in ādvērsā Pōntī rēgiōnē jācētēs. v. *Britanni.*

ango, ängstigen. **SYN.** Tōrquēo, vēxo, crūcio.

angör, örís, Angst. *Nec caput humanis angoribus excruciarí. Prud.*

SYN. Dölör, mæror, trístitiä. EPIT. anxíus, përvígí, trístis, flëbilís.

PHR. Quid mē nisi flëbilís angör extënuät. v. *Dolor.*

anguillä, ein Aal. EPIT. Lübricä, öblongä, völübilís. PHR. Cögnatä cö-lubrä. Flëxibús innúmeris anguillæ in litörë rëpünt.

anguis, eine Schlange. *Frigidus, o pueri, fugite hinc, latet anguis in herba. Virg.* SYN. Sërpëns, dräco, cölubër, chëlydrüs, äspís. EPIT. Frigídus, tórtílis, squāmëus, rëflëxus, lübrícus, tórtus, intórtus, implicítus, mínäx, hörrídus, sínuösus, tímídus. v. *Serpens.*

anguicómüs. *Gorgonis anguicoma Perseus, &c. Ovid.*

anguitér, Schlangenträger. *Gorgonis anguiferæ pectus operta comis. Prop.*

anguigénä. *Quis furor anguigenæ proles mavortia vestras. Ovid.*

anguimánüs, ein Elephant. *Anguimanos belli decuerunt vulnera Pæni. Luc.*

anguinëus, von Schlangen. *Eumenides quibus anguineo redimita capillo. G.*

anguinüs. *Tortaque in anguinos ducit vestigia gressus. M.*

anguipës, Schlangenfuß. *Inficere anguipedem captivo brachia collo. Ovid.*

angülüs, eine Ecke, Winkel. *Inque domo lacrymas angulus omnis habet. Ovid.* EPIT. Sëcrëtüs, äbdítüs, öccültüs, lätëns.

angüstíæ, ärum, Beängstigung.

SYN. Mæror, dölör, angör, trístitiä, ærümnä. EPIT. Grävës, intölë-räbilës, söllícitæ, quërülæ.

angüstüs, eng. *Angustos habeant aditus nam frigore mella. Ovid.*

SYN. ärcëtüs, cönräctüs.

anhëlítüs, der Athem. — *seffos quatit æger anbelitus artus. Virg.*

SYN. Halítüs, spírítüs, flätüs. EPIT. Ägër, crëbër, lāguídüs, föetidüs, diffícilis, lëntüs, lénis, äridüs, tēpidüs, cälídüs, fërvëns, fërvídüs, vīvidüs.

PHR. Fëssös quatit ægër anhëlítüs ärtüs. Äthëris haústüs, vitälis aūrā.

anhëlo, feichen. *Nullus anhelabat sub adunco vomere taurus. Ovid.*

SYN. Rëspíro, spíro. PHR. Spírítum, aūrā, trähërë, dūcërë. Aūrās cā-përë, cāptārë, haūrírë. Nōn taūrī spírāntës nārībūs ignem. Būcülā cælum fūspiciëns pātūlis cāptāvít nārībūs aūrās, pëctörä räucä gërünt, quæ crë-bër anhëlítüs ürgët.

anhëlüs, Reicher. *Nosque ubi primus equis oriens afflavit anhelis. Virg.*

Anigrüs. (*Fluvius Thessalie, in quo Centauri ab Hercule lesi, vulnera sua abluerunt, unde ejus aquæ ex puris, impure factæ sunt.*) äntë bibëbätür nūc quās cōtīngërë nōlis. Fündít äñigrüs äquās. Ovid.

änicülä vel äniclä, altweiblein. *Siticulosæ aniculæ, senes rauci. (Scaz.) M.*

änilís, altweibisch. *Contulit & rugis peraravit anilibus ora. Ovid.*

änilitas, das weisse oder graue Alter. *Canatempus anilitas. (Dactyl.) Cad.*

änimä, die Seele. *Vipeream inspirans animam sit tortile collam. Virg.*

SYN. änimüs, vitä, spírítüs. EPIT. vīvāx, immörtälis, divīnä, ætërnä, përennis, miräbilis, vīgí, përvígí, irrëquīëtä, insömnis, cälëstis, æthë-rëä, förtis, fägāx, sölërs, mëmör. PHR. Spírāculä vitæ. Spírāmëntä äni-mæ. Quæ diffüsä për ärtüs, cörpörëäm mōlam rëgít, ägítät: ët tōtō sē cörpörë mīscët. Vitæ fōns, örigo, spírítüs intüs älëns, cörpörëä. Vis ärtüs änimāns, vëgëtāns. Hic nota: *animam & animum in hoc differre, quod illa sit vitæ, hic consilii origo. Illa vivimus, sentimus & movemur, quæ sunt nobis cum ceteris animantibus communia, animus vero est, quo homines sumus, quo sapimus & intelligimus.*

Animam efflare, den Geist aufgeben, sterben. PHR. änimām ägërë, rëddë-te, exhälärë, pürpürëäm vömít illë änimām. v. *Mors.*

änimäd-

animadvërto, vermerfen, merfen. *His animadversis terram, &c. Virg.*

SYN. advërto, öbsërvo, përspicio, cögnöfco, intëlligo, vido.

animäl, älis, ein Thier. *Pronaque cum spectent animalia cetera terram.*

Ovid. SYN. animäns, pëcüs, üdis, brütum, fërä, bellüä, bëftiä. EPIT. immänë, tërrëstrë, fævum, feröx, indömïtum, agrëstë, dömësticum, pävidum, cörnigërum, silvëstrë, vägum, ërräns, räpax, aüdäx. v. *Fera, Grex.*

animälis, was eine Seele hat. *Ergo animalis homo quondam nunc, &c. Pr.*

animäntes, lebendig machend. *Corpora permistis animantes moribus effert Luc.*

animätör, ein Tapferer. *Novit animator solus & factor uti. (Jamb.) Prud.*

animüs, das Gemüth. *Extemplo turbati animi concussaue vultu. Virg.*

SYN. animä vel mëns, rätio vel förtitüdo, vïrtüs, animi rōbür, cōstantiä, vïgör, vïs, ärdör. EPIT. impävïdüs, mäfcülüs, vïrilis, nōbïlis, ärdëns, düürs, fërrëüs, fævüs, crüdëlis, atröx, trux, crüëntüs, fänguïnëüs, immïtis, impërtërritüs, äbjëctüs, ignävüs, inërs, möllis, lëntüs, incōncüsüs. Hërcülëüs, bärbärüs, märtiüs, fōlërs, mëmör, fübtilis, äcër, divinüs, immör-tälis. PHR. animi vïs, vïgör. Fätï nëfcïüs. Divinö fëminë crëtüs, pärs mëlïör nōstrï, pärs ignëä nōstrï. Mëns cōgnätä pölö. Äthëre nä-tä. Mörtë cärëns, pōst tätä füpërstës. Nunc si vïrtüs animusquë in pëctörë præsëns ädsit, ingëntës animo ängüstö in pëctörë vërsänt. Nunc animis öpüs. Änëä nunc pëctörë:firmö, Mëns divinitüs örtä. Cœ-lö dëbitä.

animö, beherzt machen. *Quas humus exceptas varios animavit in angues.*

Ovid. SYN. incïto, cōmmövëo, incëndo, äccëndo, cōmpëllö, ëxcïto, hörtör. v. *Hortor.*

animösüs, beherzt. *At fratres animosa phalanx accensaue luctu. Virg.*

SYN. Förtis, aüdäx, mägnänimüs, gënerösüs, intrépïdüs, impävïdüs, intërritüs, invïctüs, prästäns animi. v. *Generosus.*

animösë, tapfer. SYN. Förtitër, gënerösë.

Anïo, ënis. *(Fluvius in agro Tyburtino, cui nomen dedit Anius, Rex Etruscorum, qui, insequens Cetbegum, filiae raptorem, cum eum assequi non posset, in fluvium insiliit ibique extinctus est. EPIT. Gëlidüs, præcëps, pömïfër, Tybürnüs, äniüs. (Appollinis filius & Rex in Delo.)*

anïsum, Anieß. *Sive vaporifero tunicas inducat aniso. Mill.*

EPIT. Fragräns, dülcë.

Annä. *(Beli filia, soror Didonis, quæ post mortuam sororem fugit ad Batantum in Italiam, per naufragium ad Æneam venit, verum ipsa cognoscens, parari sibi insidias a Lavinia, uxore Æneæ, & monita a Didone, ut infaustam domum deferat, exivit per fenestram, & in Numicium fluvium se præcipitem dedit, tum in Nympham versa.) PHR. Infëlix ëlisæ sörör.*

annälës, Jahrrëgister. — *annalibus eruta priscis. Ovid.*

SYN. Histörïæ scrïptä, vëtüftätis mönümëntä. EPIT. Vëri, äntiqui, mëmörës, priscï, immörtälës, vëräcës. PHR. Si völvërë priscös annälës lübëät, ët vacët annälës nōströrum aüdërë läbörum.

annë, es ist nicht. *Fratre magis subito glorier, anne viro. Ovid.*

annëcto, anfnüpfen. SYN. nëcto, lïgo, ällïgo.

Annibäl, älis, Aufonias perstringitur Annibal arces. Cl.

(Amilcaris filius, Carthagiensium Dux strenuissimus, qui, in Hispania devictis aliquot civitatibus, per Galliam in Italiam transit, cum igne & aceto sic per Alpes iter fecisset. Feliciter pluries adversus Romanos pugnavit tum maxime in certamine apud Cannas habito, ex quo tres modios

Et dimidium annulorum Cartbaginem misit, verum, illo Capua deliciis fracto, res postmodum infelicitate successerunt, ita, ut post varios eventus, hausto veneno, quod sub gemma in annulo gerebat, voluntaria morte obierit) EPIT. Poenus, aſer, cruentus, durus, dirus, perfidus, trux, punicus, belliger, furibundus, eliseus, Tyrius, infestus, barbarus, magnanimus, crudelis, atrox, callidus, immanis. PHR. Rector Lybiae, ductor seu Tyrannus Sidoniis, Poenus, punicus, Lybicus, Nisamoniensis, Tyrius, agenorius, spoliis insignis optimis, postquam Tyrio gentes cessare superbo, timet ipse Tyranni fortunam Lybici Mavors. Dirus aſer. Saguntii domitor, vastator, ille Saguntinae vastator barbarus urbis. Hesperiae domitor, qui Gallica rura peragrans, fregit inaccessas alpès callemque nivosa, olim Romuleam, bello qui terruit urbem. anniculus, jährig. *Anniculus sacer ille tibi redeuntibus annis.* Prud.

Annicula in nepotibus reformetur. (Scaz.) M.

annilis, jährig.

annitor, sich unterstehen. *Scandere constanter dextros annitero colles.* Prof. SYN. Conor, nitor, tento.

annona, Nahrung, allerley jährliche Früchte, Jahrgewächse. *His opibus nunquam cara est annona veneni.* Juv.

EPIT. Copiosa, commoda, abundans, larga, utilis, modica, cara, abscondita, brevis, domestica.

annosus, alt. *Pontificum libras annosa volumina vatum.* Hor.

SYN. antiquus, vetustus, priscus, longaevus, grandaevus. PHR. ævo, annis gravis, confectus, fractus, ævi maturus. v. Senex.

annotinus, ein Jahr alt.

annoto, aufzeichnen. SYN. noto, observo, animadverto vel inscribo, refero, recenséo. v. Numero.

annulus. v. Anulus.

annumero, dazu rechnen. *Dum properat versus annumerare sibi.* Mart.

SYN. adscribo, accenséo, in numerum refero, in numero pono, numero.

annuo, verwilligen. *Annuat atque dolis risit Cytherea repertis.* Virg.

SYN. assentior, concedo.

annus, Jahr. SYN. Tempus, spatium anni. EPIT. labens, lubricus, vertens, labilis, fugax, volucer, fragilis, velox, praecipuus, mobilis, properans, profugus, revertens, irrevocabilis, fertilis, floriger, pomifer, triticus, vinifer, versilis, tacitus, fugiens, variabilis, rediens, recurrens. PHR. anni vicēs, anni spatium, mora, cursus, tempora, annua mora, annuus orbis, cursus revolvibilis anni, annua spatia in se sua per vestigia volvitur annus. Annus agit certa lucida signa vice, interea magnum sol circumvolvitur annum. Fluminis instar labens. Ipsa tamen redit in gyrum viresque resumit impiger aeterno semper remeabilis ortu. Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis.

Anni unius Periphrasis, annuus exactus bis senis mensibus orbis, sol duodena peregit signa annua, nos illic tenuit mora, emeritis ibat cursibus annus.

2. ut patria careo, bis frugibus arca trita est: Dissiliit nudo pressa bis uvae pede. Hic tibi bisque ætas, bisque cucurrit hyems. Bis sol duodena peregit signa. Bis me sol adiit gelidæ post frigora brumæ. Bisque suum tanto pisce peregit iter. Signa! recensēbāt bis sol sua tertiū ibat annus.

3. ut sumus in ponto, ter frigore constitit isther. Tertiū exactis complētur mensibus annus. Tertiā jam falce decubuit Ceres. Brumā ter posuit nives.

4. Quarta redit duris hæc jam mensesoribus ætas, et toties cano brumæ gelu riguit, ut me pontus habet quater arva colonus, at istis nudavit quater est falce resecta Ceres.

5. In

5. In Scythiā nobis quinquennis olympiās acta est. Jam tempus lūstri transire in alterius quinquē per autumnos repetitis duxerat annis Signa Deūs.
6. Mē jam, Chārē, nivālī sextā relēgatum brūmā sub axē videt, bis tertiā dūcitur aestās.
7. Jam septimā vērtilur aestās. Per mārē, per terrās septimā jactat hiēms.
8. In sēsē octāvus vōlvitur annus. Jamquē mihi post lūstrum tertiā mēsis erat. Jamquē octāvā mihi revolutis mēnsibus aestās ibat, et octavis ævum florēbat aristis.
9. Annus et novum jam sol confecerat orbem. Jam novies emensus iter cœlestiā Phœbus. Transierat signa et cursu lūstrarat anhelō.
10. Decimum modō coeperat annum excelsisse puer. Jamquē ferē tracto duo per quinquennia bello. Jactatus dubio per duo lūstra mari.
11. Jamquē unus lūstris geminis accesserat annus. Alter post decimum jam coeperat ire annus. Undecimus postquam sol circumvolvitur orbem. Undecimum agglomerat revolutis mēnsibus annum Phœbus. Undecim metam sol circumflexerat anni.
12. Alter ab undecimo tūm mē jam coeperat annus, bis senis mēnsibus peractis.
13. tertius ad decimum successerat annus. Tertius a decimo glomeratis orbibus annus labitur.
14. Bis septem floruit annos. Jam bis septenō pubes incēperat anno. Jam post lūstrā duo quartus mihi labitur annus.
15. Ter quinquē ferens natalibus annos.
16. Namquē ter ad quinos unum Cephisiūs annos addiderat. Bis adhuc octonis integer annis.
17. 18. 19. Binā, trinā, quartā tribus lūstris additā mēsis erat. Ter senos adolēverat annos, *id est* 18.
20. Jamquē decem vitæ frater gemināverat annos, occidit et misero steterat vicēsimus annus.
30. Tecum ter denas numeravi, posthūmē, brūmās. Trigintā magnos volvendis mēnsibus orbēs.
40. Jam quater in sēsē decimī rediēre labores. Solis jam quater in decimum sol se convolverat orbem.
50. Jamquē mihi lūstris bis quinquē peractis. Jam lūstrā decem sol confecerat.
100. Titān centum renōvāverat annos. Si nūmērō nōn fallor, ait, centēsima cūrrit brūmā.
200. 300. Vixi annos bis centum, nūc tertiā vivitur aetās. Hic jam ter centum totos regnabitur annos.
1000. Denā emensus erat sol saeculā cursū.
- annūto, mit oder anwinken. *Sic ait annutans placido sic incipit ore.* Mant. annuus, jährlich. *Annuus exactis completur mensibus orbis.* Virg.
- anormis, Unordnung. *Rusticus anormis sapiens crassaque Minerva.* Hor.
- Anquinā, ein Seil, mit welchem man die Segelstange an den Mastbaum anbindet. *Atque anquina regit stabilem fortissima cursum.* Hor.
- Ansā, eine Handhabe. EPIT. Pandā, arcetā, attritā, tortilis, durā, ferrēā. PHR. Tortilis a digitis excidit ansā mēis. Crustatum stringit tortilis ansā latus, et gravis attritā pendebat cantharus ansā.
- Ansēr, eine Gans. *Anseris & tutum voce fuisse Jovem.* Prop.
- EPIT. Garrulus, raucus, stridulus, canorus, argutus, palustris, fluvialis, gravis, aquosus, aquaticus, improbus, edax, ingluviōsus, clamosus, segnīs, tardus, iners, volūcer, timidus, latipes, amnicola. PHR. ansēr aquis gaudens. Tarpejæ quondam custodiā rūpis. Canibus sagaciōr ansēr Romanæ

mānæ sērvātōr cāndīdūs arcīs. Quæ sērvāvīt āvis Tārpējī tēmplā tōnāntīs. Strēpīt hīc ēt āquātīcūs ānsēr. Sēnōnēs dum gārrulus ānsēr nūntiāt. **Antæus.** (*Gigantis Lybici nomen, Neptuni ex Terra filii, qui ad quadraginta cubitos excrevit. Hic cum Hercule congressus, quoties membra labore defessa essent tacta terra, recreabantur; Quod Hercules animadvertens, alte sublatum terræ contactu prohibuit pectorique suo arctius astrictum enecuit.*) EPIT. Tērrīgēnā, pūgnāx, sūpērbūs. PHR. Hērculēis prēssum sic fāmā lācērtīs, tērrīgēnam sūdāssē Lībyn. Quālis in ōccīdūā pūgnāx āntæūs ārēnā.

antē. vor. *Ante Jovem nulli subigebant arva coloni.* Virg. SYN. āntēā, priūs.

antēā, juvor. *Pacti nihil me sicut antea juvat.* (Jamb.) Hor.

antēāctūs, vorgeschehen. SYN. Prætēritūs, ēlāpsūs, ēxāctūs, trānsāctūs.

antēāmbūlo, vel antāmbūlo, ein Vortreter, der vor seinem Herrn hergeht.

Anteambulones & togatulos inter. (Scaz.) Pl.

antēcāpio, vorkommen. *Ante locum capies oculis, &c.* Virg.

SYN. ōccūpo, præōccūpo, āntīcīpō, priōr ōccūpo, cāpio, āntēvēnīo.

antēcēdo, vorgehen. *Succinctus neque cursor antecedit.* (Phal.) Mart.

SYN. Præcēdo, præeo, āntēēo, āntēgrēdiōr, āntēvērto, prævērto, prægrēdiōr, vel antēcēllo.

antēcēllo, is, übertreffen. SYN. āntēēo, præsto, ēxcēllo, sūpēro, præcēdo

āntēēo, is, vorhergehen. *Sepe contrahitur, ut*

Si quis vult forma tabulas antire vetustas. Prop.

SYN. antēcēdo, præeo. v. *Antecedo.*

antēfēro, tūlī, vorziehen. *Qua quibus anteferam &c.* Virg. v. *Antepono.*

antēnnā, Segelstange. (*Lignum transversum ad malum, cui velum alligatur.*) EPIT. Vēlātā, vēlīfērā. (*Virgil. 3. Æneid.*) cōrruā vēlātārū ōbvērtīmūs āntēnnārū.

Antēnōr, ōrīs. (*Trojanus, a quo prodita Troja dicitur, quia Græcorum Legatos, Helenam repetentes, excepit hospitio, & Ulyssē sub mendici habitu cognitum non indicavit, capta Troja, cum Ænea fugit, & Patavium condidit, quod de suo nomine Antenorium dixit.*) EPIT. Phrygiūs, prōfūgūs, Māvōrtiūs, Trōjānūs, Dārdāniūs, inclytūs. PHR. Suāsōr Trōjānæ pācīs. Trōjānæ prōdītōr ūrbīs, Māvōrtiūs arcēs cōndīdīt āntēnōr.

antēpōno, vorsehen. SYN. āntēfēro, præpōno, plūris æstīmo

antēquam, ehe dann. *Antequam magnum fabricaret orbem.* (Sapph.) Hor.

SYN. priūsquam. PHR. āntē, pūdōr, quam tē viōlem, āntē nōvis rūbēant quām prātā cōlōribūs.

antēriōr, der Vordere. *Anterior numero cur filius unicus uni est.* Hor.

antēris. *Commoda nec duræ defunt anterides ipsis.* N. G.

antērōs, ōtis. (*Veneris & Martis filius*) Cic. Lib. de natura Deorum.

antēsīgnānūs, der vor dem Sahnlein geht. *Anteambuloni velut antesignano.* S.

antēvēnīo, vorkommen. *Antevenit tempus non expectantibus ultro.* Virg.

SYN. Prævēnīo, prævērto, antēcēdo, antēgrēdiōr.

antēvōlo, hervorfliegen. *Turnus ut antevolans tardum præcesserat agmen.*

Virg. SYN. Prævērto, præcūrro, prævenīo

Anthēūs. (*Antenor's filius, quem Paris amavit, & imprudens interfecit.*)

Item alias fuit unus ex Æneæ ducibus, de quo Virg. 1. Æneid. ānthēā Sērgēstumquē vīdēt.

Anthrōpōphāgūs, Menschenfresser. EPIT. Dīrūs, inhūmānūs, crudēlis.

Antī-Chrīstūs. *Extinctor Anti-Christi.* (Anac.) Prop

SYN. Crūēntūs, immītīs, tērrībilīs, pēssīmūs, impūrūs, scēlērātūs, nēfārīūs. PHR. Chrīstīādum tērrōr. Mōnstrum immānēfūtūrum. Tērrēstrīs Dæmōn.

antī-

anticipo, vorkommen. *Æstivam suadens anticipare diem.* Virg in Ros.

SYN. Præoccupo, antevërto, priör öccüpo, cäpio.

anticus, das vorn ist. *Et super anticos in frontis imagine crines.* Mill.

anticyrä. *Quidquid & in tota nascitur anticyra.* Ovid.

(*Insula ad sinum adjacens Maleacum & Atnam montem, ubi Helleborum tutissime sumitur.*) i, bibē, dixissem purgāntes, pēctörä süc-

cös, quidquid et in totā nascitur anticyrā. Ovid. *Unde ortum est prover-*

bium, de stulto dici solitum: *Naviget anticyras, Helleborumque bibat.*

antidotus, Arznei wider Gift. *Qui facile potu antidotos imitatur bo-*

nestas. S. SYN. Antidotum, alexipharmacum, medicamen, amule-

tum. EPIT. efficax, præsens, salutaris. v. *Medicamen.*

Antiphates. (*Rex Læstrigonum, Melampodis, seu, ut alii volunt, La-*

mi filius, qui Formiarum oppidum condidit.) EPIT. Læstrigōn,

cruentus, trux, horrendus, ferus. PHR. Lämides, Lämō genitōrē

creatus. *Alius fuit Antipbates nothus Sapedinis.* Et primum anti-

phatēn, is enim se primus agebat Thēbanā de gentē nothum Sarpē-

dinis altā. Virg.

Antipodes, die Leute, die ihre Füße gegen uns fehren.

Non hic antipodes Salumque rubrum. (Phal.) M.

PHR. quī nobis adversā premunt vëstigiā. Quī nostris adversā prē-

munt vëstigiā plāntis

antiquarius, ein Liebhaber der Antiquitäten.

Ignotosque mihi tenet antiquaria versus. Juv.

antiquitas, die alte Zeit. *Antiquitatem Romuli Mavortiam.* (Jamb.) Prud.

SYN. Vetustas, senectus, canities.

antiquus, vor Alters. *Adverb. — Capyn posuisse antiquitus urbem.* Sil.

SYN. antiquē, quondam, olim, alias.

antiquo, abbringen. SYN. aboleo. rescindo, irrito, abrogo.

antiquus, alt, edel, köstlich. *Hospitis antiqui solitas intravimus ædes.*

Ovid. SYN. Priscus, vetustus, longævus.

antistes, itis, Vorsteher. *Ante fores templi, crater antistitis auro.* Prop.

SYN. Sacerdos, Præsul, Episcopus. EPIT. Divinus, sacer, conspicuus,

castus, pius, venerabilis, venerandus, vittatus, infulatus. PHR. Sacrorum

antistes. Sacrorum morumque magister. Mitra quem sacer ornāt hōnōs.

Mitrati decōrat quem cūlmen hōnōris. Cui tēpōrā mītrā bicōrnīs am-

bīt. Quem sacer ornāt apēx. Qui dēxtrā pāstōrālē pedum gerit. Mitra

lituōque decōrus. Infulā cui nitidōs advēlāt cāndidā crīnēs. Christi

qui sērvāt ovilē. Divini cui creditā cūrā grēgis.

antistita, Abtissin. *Stabat apud sacras antistita Numinis aras.* Sev.

antlia, Eimer, Plumpe, oder Lustpumpe. (*Machina ad hauriendum aë-*

rem & aquam.) cūrvā lābōrātās antliā tollit āquās. M.

antrum, eine Höle. SYN. Spēcus, cāvernā, lūstrum, spēlūncā, spēlæum, lātē-

brā, cryptā, fōvēā, fōssā. EPIT. opacum, cæcum, obscurum, vastum,

declivē, cūrvum, arcānum, concāvum, frōndōsum, convēxum, umbrō-

sum, sinuōsum, profundum, furtivum, occultum, horrendum, cāvernō-

sum, piccum, fuscum, montānum, stupendum, vacuū, abdītum, capax,

inhospitum, viridē, gelidum, enōssum, rōridum, nigrum, nigrans, virēns,

secrētum, udum, muscōsum, frigēns, latebrōsum, rōrans, nemōrōsum,

PHR. Dōmūs atrā ferarum, ināspēcti cœlō rādīsque pēnātēs. Viridēs

dant vel sērvant āntrā tēnebrās invisi rādīs solis pēnātēs, āntrā virēn-

tiā muscō, āntrā, quibus nec sol mēdiō sēntitūr in æstū, antrum lucē

cārēns. Solis ināccēssum rādīs, Rūpis exēsæ cāvum. Longō spēlūnci

rēcēssū. Cāvum saxum, rōrāntiā fontibus āntrā. Cāvā rūpēs. Cāvā

silēx,

sillex, antră subit tōphis lăquēatā ēt pūmicē vīvō. Pēndentiā saxon antră. Spēlūncă altă fuit, vāstoquē immānis hiātū. Scrūpēă tūtă lăcū nigrō nēmōrumquē tenebris ēst spēcūs in mediō vīrgīs ac vīmīnē dēnsūs. Efficiēns hūmīlem rāpīdum cōmpāgībūs arcum. Cūjūs in extrēmō ēst antrum nēmōrālē rēcēssū, artē lăbōrātum nullā, sīmūlāverāt artē ingēniō nātūră sūō. Nam pūmicē vīvō ēt lēvībūs tōphis nātivum dūxērāt arcum, in cōnvēxō nēmōrum sub rūpē cāvātā. Vītam in silvīs intēr dēfērtă fērarum lūstră dōmōsquē trāho in sēcēssū lōngō sub rūpē cāvātā, prōquē dōmō lōngīs spēlūncă rēcēssībūs ingēns abdītă vīx īpsīs invēniēndă fēris. Garrūlūs in primō līmīnē rīvūs ērāt, stābāt acūtă sillex prēcīsīs undīquē saxonis. Spēlūncă dōrsō insūrgēns altīssīmă vīsū, sub tērrā fōdērē, pōsūērē lārem. Vērūm mōrē fēræ silvīs dēgēbāt ēt antrīs.

Anūbīs, ein Abgott. *Fer tua sacra, precor, per Anubidis ora verendi.* Ovid. (*Canis, sub ejus forma celebratur Mercurius ab Ægyptiis.*)

SYN. Latrāns nūmēn. EPIT. Vērēndūs, latrātōr, latrāns. PHR. ānūbīdīs ōră vērēndī ōmnīgēnumquē Dēum mōnstră ēt latrātōr ānūbīs.

anūlūs, ein Ring. *Anulus ut fiat primo colliditur aurum.* Ovid.

SYN. Lēvis, aurēūs, prētīōsūs, jūgālīs.

ānūs, ūs, altes Weib. *Ecce anus in mediis residens annosa puellis.* Ovid.

SYN. Vētūlă. EPIT. Trēmēns, mārēdă, sēdūlă, trīgīdă, trīstīs, rūgōsă, cūrvă, sēgnīs, mōrbōsă, mūltīlōquă, lānguīdă, dēlīrāns, ēxānguīs, sōrdīdă, pārcă, arīdă, dēfōrmīs, vīgīl, sēvēră. PHR. Grāvīs ānnīs, ānnōsă pārēns, Grāndīōr ævō. Cū frōns rūgīs cōntrāctă, invālīdīs ānūs ēnērvātă lăcērtīs. Lānguīdă sōrdēt ānūs admōtō admūrmūrāt Ignī. v. *Senex.*

ānūs, i. das Gesäß. *Excruciant turpes anum si forte papillæ.* Ser.

ānxiētās, atīs, Angst. *Anxietate carens animus facit omnis acerbi.* Lucr.

SYN. Cūră, sōllicitūdō. EPIT. Trīstīs, infōrmīs, mōrdāx, mōlēstă, pāvīdă, grāvīs, stīmūlāns, mōrdēns.

ānxiūs, angsthaft, ängstlich. — *sollicitam timor anxius urget.* Virg.

SYN. āmbīgūūs, incērtūs, dūbīūs, āncēps, sōllicitūs. v. *Sollicitus.*

Aōniā, æ. (*Regio Bæotie montosa sumta sæpius pro tota Bæotia Musis sacra.*) PHR. āōniī mōntēs, āōniæ silvæ, antră Mūsārum. Lōcă Mūsīs cūltă, hābitātă, āōniæ ūmbræ, vāllēs, arvă, jūgă, ūndæ, āōniūs vērteġ, āōnidum lōcă, āōniō rēdiēns dēdūcam vērteġ Mūsās. v. *Parnassus.*

Aōnidēs. *Lux redit Aonidum turba favete sacris.* Mart.

(*Patronymicum femininum, quo Poætæ frequentissime utuntur pro Musis.*) vide *Musa.*

Aōniūs, ā, nm, vom Berg Parnasso. *Cum levis aonias ungula fodit aquas.*

Ovid. SYN. Hēlicōniūs, Pīēriūs, Cāstālīūs, Pārāssiūs.

āpāgē, hinweg. *Debueram dixisse apage, hæc immitia ponat.* Gaz.

Apēllēs, Si nunquam Venerem Cous pinxisset Apelles. Ovid.

(*Pictor eximius, patria Cous, a quo solo se pingi voluit Alexander. Venerem Cous inceptam moriens reliquit imperfectam, nec repertus est, qui tam egregio operi vellet succedere*) EPIT. Cōūs, īnsīgnīs, clārūs, īnclvtrūs, mīrāndūs, fāmōsūs, illūstrīs, præclārīs, nobīlīs, pētītūs, mīrābīlīs. PHR. Pīctōrum lūmēn, dēcūs, glōriă, ingēniō tābūlisquē suis īnsīgnīs āpēllēs. Sī nūnquam Vēnērem Cōūs pīnxīssēt āpēllēs, Mērsă sub æquōrēis īpsa lātērēt āqnīs. Ovid.

Apēllēūs. *Qualis Apelleis est colos in tabulis.* Prop.

Appēnnīnīgēnă. *Appenninigenis cultas pastoribus aras.* Claud.

Appēnnīnūs. *Ingentes interstetit Appenninus biatus.* Sil.

(*Mons Italiam mediam dividens.*)

EPIT.

EPIT. Celsus, nubifer, gelidus, aerius, nivalis, longus, faxosus, frondens, asper, declivis, sublimis. v. Mons.

äper, wild Schwein. *Trux aper insequitur, totosque sub inguine dentes*
Ovid SYN. Sūs. EPIT. Spūmēus, mīnāx, furībūndus, furēns, immānis, fērus, tōrvus, fūlvus, trūx, fūlmīneus, hīspīdus, vīolēntus, tērōx, trūcūlētus, frēndens, hīrsūtus, fērvīdus, vūlnīfīcus, fanguīneus, Impētūōsus, fōrdīdus, dēntātus, hīrtus, fētīgēr, fētōsus, crūēntus, hōrrīdus prōtērvus, aūdāx, impāvīdus, spūmōsus, vāstātōr, frēmēns, rābīdus, īnglūvīōsus, ācēr, sāvus, spūmāns, ārcādīus, Mānālīus, Mārsus. PHR. obliquō dēntē tīmēndus äper. Dēntē mīnāx. Vūlnīf cōs ācūit dēntēs äper. Exīlīt exērtō dēntē prōtērvus äper. Vāstāns rurā cōlōnis, īmmēnsā, mēmbro-rum mōlē crūēntus, īndōmītus rēgnābāt äper. Sāvus äper lōngē filvīs latrātībūs āctus. Fālmīneō cēlērēs dīspīpāt ōrē cānēs.

Hic observa, quod Poëtae tribuant apro epithetum Fulmineus, & ipsius impetum vocent Fulmen. Ita canit Ovidius:

Sed neque fulvus aper media jam saevus in ira est,

Fulmineo rapidos cum rotat ore canes.

Et Lib. 10. Metamorph. Fulmen habent acres in aduncis dentibus apri.

Et Lib. 8. Metam. in descriptione apri Calydonii: Fulmen ab ore venit &c.

Porro duo præcipue apri celebrantur a Poëtis: Cālydōnīus, qui, instigante Diana, Calydoniam urbem infestavit, inde & sic dictus est, & erymanthius, sic dictus a monte Erymantho, in quo ab Hercule occisus fuit. Vocant etiam Poëtae aprum: Marsum, Umbrum, Lucanum, Laurentum, a locis, vel populis, ubi celebres fuerunt.

äperīo, öfnen. *Terram inter fluctus aperit, furit æstus arenis.* Virg.

SYN. Pādo, ēxplico, rēfēro, rēclūdo, dētēgo, rētēgo.

äpērtē, öffentlich. *Tu modo quem poteras vel aperte tutus amare.* Ovid.

SYN. Pālām, mānīfēstē. v. palam. vel īngēnūē.

äpērtus, offen, hell. *Quid miseros toties in aperta pericula cives.* Virg.

SYN. Rēclūsus, rēsērātus, pātēns.

äpēs, is, & äpis, is, vel äpēs, um, vel ium, plural. Num. Immen, Bienen. — *innatus apes amor urget habendi.* Virg.

EPIT, Mellīfēræ, sēdulæ, flōrīgēræ, fūgācēs, īngēnīōsæ, stūdiōsæ, mēllīflūæ, cāstæ, vīgīlēs, sōllīcītæ, īnnūbæ, mēllītæ, vāgæ, pērvīgīlēs, pārvæ, grācīlēs, īndūstrīæ, āttīcæ, Cēcropsīæ, īcānīæ, Hyblææ. PHR. Vōlūcrēs, āvēs Hyblææ, Cēcropsīæ, mēllīfīcæ, āpum āgmēn, ēxāmēn, ēxērcītus. Cārpīt āpīs stūdiōsā thymōs. Dēnsā pēr hērbōsōs vōlītānt ēxāmīnā cāmpōs, āpēs thymō pāstæ. Mēllē grāvīdæ. Flōrum stūdiōsā cōhōrs. Vēris pōpulāntūr ōpēs. Flōrībūs īnsīdūnt vārīs, rōrēmque mādēntem ōrē lēgūnt. Mēllīs āpēs āvīdæ vōlītānt pēr āmcenā vīrētā tūrīs ōdōrīfērī, Sīcānīās dētīnet hōrtus āpēs. Cērāsque līquēntēs cōnfīcīūnt, dūlcēsque lārēs īn pūmicē fīgūnt. Incūmbūnt ōpērī, grātīsquē lābōrībūs īnstānt. Amīssō dūbīæ regē vāgāntūr āpēs. Omnībūs ūnā quīēs, ōpērum, Lābōr omnībūs īdem.

DESCRIPTIO APUM MELLIFICANTIUM EX VIRGILIO.

Quibus apes æstate nova per florea rura
Exercet sub sole labor, quum gentis adultos
Educunt foetus, aut quum liquentia mella
Stipant, & dulci distendunt nectare colles,
Aut onera accipiunt venientum, aut agmine facto,
Ignavum, fucos, pecus a præsepibus arcent.
Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella. *Æneid. I.*
Ac veluti in pratis ubi apes æstate serena

Floribus insidunt variis, & candida circum
 Lilia funduntur: strepit omnis murmure campus. *Æneid.* 6.
 Venturæque hiemis memores æstate laborem
 Experiuntur, & in medium quæsitæ reponunt:
 Namque aliæ victu invigilant, & fœdere pacto
 Exercentur agris, Pars intra septa domorum
 Narcissi lacrymas & lectum cortice gluten,
 Prima favis ponunt fundamina, deinde tenaces
 Suspendunt ceras. Aliæ purissima mella
 Stipant, & dulci distendunt nectare cellas. *Georg.* 4.
 — grandævis oppida curæ,
 Et munire favos, & Dædala fingere tecta,
 At fessæ multa referunt se nocte minores
 Crura thymo plenæ, pascuntur & arbuta passim,
 Et glaucos salices, casiamque crocumque rubentem,
 Et pinguem tiliam, & ferrugineos hyacinthos. *Ibidem.*

ἀπῆξ, Knopf, Spike. Jamque volans apicem & latera ardua cernit. Virg.
 SYN. Fāstīgium, vĕrtĕx, cācūmĕn, cūlmĕn. EPIT. āltūs, ĕxcĕlsūs, ārdūūs, āpĕrtūs, sūmmūs, sūpĕrbūs, cĕlsūs, sublĭmīs.

Aphrōditā, Zuname der Göttin Veneris. Sic dicta a spuma, a qua nata fingitur.

Dat Venus, est Marti namque Apbrodita comes. Ovid. SYN. Vĕnūs. ἀπῑἀρίūs, Immenſflegger.

ἀπῑculā, das höchſte eines jeden Dings. — nunc haurit apicula, quæ te. St.

ἀπῑs. is, eine Imme. Non apis inde tulit collectos sedula flores. Ovid. v. Apes.

ἀπῑs idolum. Et comes in pompa corniger apis eat. Idem. (Proprio nomine Osiris & alio Serapis dictus fuit, Rex Argivorum ex Jove & Niobe. In Ægyptum veniens, Isidem, quæ Io vocabatur, uxorem duxit. Hæc litteras, ille varias artes & vini usum Ægyptios docuit. Occisus postea clam a fratre, cum quæreretur a populo, bos variegatus apparuit, quem Osirim esse putavit populus, cumque suo nomine Apim, hoc est, bovem appellavit, & inter Deos retulit. Non dabat hoc idolum responsa sicut alias, sed si pabulum mane oblatum admitteret, bonum omen habebatur, secus malum. Hinc Cesari Germanico fatalem interitum, qui & secutus est, prædixerunt Ægyptii, eo quod oblatum ejus manu pabulum renuisset.)

ἀπῑum, ἀπῑi, Eppich, Epheu. Et virides apio ripæ tortusque per herbam. Virg. (Herba amarissima, qua olim in Achaja victores sacri certaminis coronabantur.) EPIT. āmārum, vĭrĕns, vĭvāx, ūnum, vĭrĭdāns.

ἀπῑlūstrĕ, in plurali aplūstrā vel aplūstriā, Schiffgezierde.

Navibus assumtis fluitantia querere aplustra. Cic.

Inconcuſſa vebit tranquillūs aplustria status. Rut.

(Ornamentum in summitate navis.) EPIT. Flūitāns, Græcum.

ἀπῑllĭnĕūs. Ausus Apollineos præ se contemnere cantus. Ovid. SYN. Phœbĕūs.

ἀπῑllo, ἀπῑllĭnīs. — dextro faciatis Apolline carmen. Id. (Jovis & Latonæ filius, natus in insula Delo, eodem partu cum Diana. Adultior factus, sagitta occidit serpentem Pythonem & Cyclopes, a Mercurio citbaram accepit; Factus Præses Musarum in Parnasso, Helicone & Pindo. Primus etiam medicinam mundo intulit, ideoque divinitatem promeruit. Apud Amycleas pugnans, visus est habere manus quatuor & aures, unde nata est paræmia: Quadriaurem audi, hoc est, prudentem. Nihil famosius est ipsius tripode. Erat hic mensa aut vas in ejus templo tribus pedibus sustentatum, ex quo Pythiæ & aliæ Phæbades oracula edebant. Unde & bodie,

hodie, qui prudenter loquuntur, dicuntur: loqui ex tripode.) SYN. Phœbus, Cynthius, Delius, Pythius, a serpente Pythone occiso. Titān, Sōl. EPIT. Delius, arcitenens, formosus, pulcher, intonsus, facundus, fatidicus veridicus, sminthæus, medicus, imperiosus, citharædus, pulchricomus, Latoniū, lauriger, Thymbraeus, doctus, Delphicus, Crynæus, Cynthius, Delius, Clarius, Pataraeus, Tepæus alocis, in quibus habitavit, crinitus, augur, roseus, flavus. Faticinus, divinus, sagax, solers, ephæbus, musicus. PHR. Musarum Præsēs. Carminis auctor, Latoniā proles, crinibus insignis. Citharæ pulsator apollo. Qui citharam nervis, quinervis temperat arcum, inclytus arcu, medicinæ inventor. Cui Delphicæ tellus et Clarios et Tenedos Pataraæque Regiā servit. Mihi flavus apollo pocula Castaliā plēna ministrat aquā. Magnam cui mentem animumque Delius inspirat vates aperitque futurā.

apologus, eine lehrreiche Fabel. *Apologon audi lector, & verum puta.* (Jamb.) Pr.

apophthegma, ätis, ein kurzer wohlgefallener Spruch. SYN. dictum acutum.

apostata, ein Abtrünniger. *Tunc vir apostolicus, nunc vilis apostata factus.*

apostaticus. *Plebis apostaticæ dominum quæ cæca negasset. Sed.* (claus. S.)

apostoli. — nisi Doctor Apostolus. Prud.

(*Duodecim a Domino electi ad fidem prædicandam. Matthias loco Judæ successit. Ad hos accessit Paulus & Barnabas.*) PHR. bis senī comites Christi, bis senī procères. Cœtus apostolicus. Turbā duodēnā, bis senā virum vis. Christi comitesque viæ testesque laborum. Nomina apostolici cū fulgēt bis senā senātus, bis senos sibi mēt Christus delegerat omni ex numero, apostolici duodēnus hōnoris fulgēt apēx numero menses imitatus et hōras.

apostolicus, apostolisch. *Tunc vir Apostolicus, nunc &c, Sedul.*

apotheca, ein Behälter. *Aut apotheca procis intacta est, &c. Hor.*

apparatus, ūs, Rüstung. *Persicos odi puer apparatus. (Sapph.) Hor.*

appareo, erscheinen. *Apparent rari nantes in gurgite vasto. Virg.*

SYN. Videor, comparéo, oriör, exoriör, surgō, exsurgō.

apparitor, Diener, Stadtsknecht. *Apparitores, sed furenti suggerunt.*

(Jamb.) SYN. Satellēs, lictor, stipator. EPIT. clamosus, saevus, pellitus, trux, rabidus, rigidus.

apparo, zubereiten. *Incertus quid Juna ferat, quos apparet iras. Val.*

SYN. Pæro, comparo, orno, adorno, præparo.

appello, as, nennen, SYN. Voco, nomino, compello, as. PHR. Nominē dicō, nominē clamo, refero nomen.

appello. is, appuli, anlanden. *Aut quis te gnatum vobis Deus appulsi oris. Virg.* SYN. admovéo, applico. v. Navem appello.

appendix, icis, ein Anhang.

appendo, anhängen. SYN. suspendo, vel pondéro.

appetitus, begehrt. SYN. Petitus, expetitus, optatus.

appeto, begehren, wünschen. *Possim quin oculos appetat ille meos. Tib.*

SYN. cupio, opto, exopto, peropto.

appingo, zusehen. SYN. addo, adjungo, appono, affingo.

applauditor, Frohlocker. *Applauditores, clancularii, mæchi. (Scaz.) Pl.*

applaudo, vel applodo, frohlocken. v. Plaudo.

applicatus, zugefügt. *Proximus applicito saxosis aggere silvis. Sil.*

applico, zusammen fügen. — *quæ vis immanibus applicat oris. Virg.*

SYN. Jūngo, adjungo, addo, attexo, admovéo.

appono, osui, zusehen. *Cantat & apponit meus est amor, &c. Hor.*

SYN. affigo, adscribo, jūngo, adjungo, admovéo, juxta pono.

- appositus**, *zugesetzt*. *Te magis appositis*. Hor. SYN. **pōsitus**, *v. cōnveniens*, *āptus*.
- apprehendo**, *ergreifen, erwischen*. SYN. **apprendo**, *prēhendo*, *rāpio*, *arripio*.
- apprimē**, *überaus*. SYN. **apprīmā**. *Quod licet nomen sit, accipitur tamen adverbialiter, ut: Flōs apprīmā tēnāx*. Virg.
- approbo**, *gut heißen*. *Dum purum cupis approbare cunctis*. (Phal.) Mart. SYN. **Probo**, *cōmprōbo*, *annūo*.
- appropēro**, *hinzu-eilen*. — *Approperemus ut hostis*. Sil. SYN. **Propēro**, *fēstino*, *accēlō*, *advolo*, *cūro*, *mātūro*, *accēdo*, *grādum ūrgēo*. *v. Propero*.
- appropinquo**, *hinzunahen*. SYN. **Prōpinquo**, *accēdō*, *advēto*. PHR. *Fīt prōpiōr, tērrasquē citā rātis attigīt aurā Pōrtusquē pātēscīt jam prōpiōr. Rēspicīt instāntem tērgō, ēt prōpiōrā, tēnēntem. Jāmqūē prōpinquābānt pōrtis*. *v. Advento*.
- approximo**, *beynähern*. — *Tepidoque approximat Austro*. Mant.
- apricor**, *an der Sonnen seyn*. *Apricantur bumus virides jam cogitat herbas*. M.
- Apricus**, *ā, um, ein sonnichter Ort*. — *Et terris immittit apricis*. Virg. *Duceret apricis in collibus una colorem*. Idem.
- Aprilis**. *Aprilem memorant ab aperto tempore dictum*. Ovid. (*Sic dictus mensis, quod terram aperiāt; vel a spuma, propter Aphroditam seu Venerem, cui sacer est ille mensis. In illo sol intrat signum Tauri*, PHR. *āb āpērtō tēmpōrē dictus. Mēnsis Cythērēiūs, ā Vēnērē hīc magnā dēscēdit ōrīgīnē Mēnsis. Aprilem Vēnērī sacrum fēcērē Quīrītēs. Cum lētis dēcōrāntūr flōribus hōrti. Cum jam tīnnītē vōlucrēs incipiunt. Quo mēnsē arbōr hābēt frōndēs, ēt pābulā tellūs. Mēnsis, quō vēr cūctā āpērit*.
- Aprinus**, *vel aprugnus, ā, um, von einem wilden Schwein*. *Sumina te atque amice, ne dicam viscus aprugnum*. Lucil.
- apsis**, *idis, longa increm*. Virg. *eine Felge an einem Rade*.
- aptē**, *geschicklich*. *Semper in his ante narrantis verba resistunt*. Ovid.
- apto**, *zusammen ordnen*. SYN. **accōmmōdo**, **cōmpōno**, **ādāpto**. PHR. *āptārī cīthārē mōdis*.
- aptus**, *geschickt, bequem*. SYN. **accōmmōdatūs**, **appositus**, **cōnveniens**, **cōngruēns**, **cōngruus**, *vel cōnnexus*, *cōhærēns*, *vel cōmmōdus*, *idōnēus*, *vel ōrnātus*. PHR. *āptōs jūngē pāres*.
- apud**, *bey*. *Scevola, tu cœnas apud omnes, nullus apud te*. Mart. SYN. **Pēnēs**, *juxtā, in*.
- Apulia**, *vel appulia*. (*Italie regio, mari Adriatico contermina, inter Dauniam & Calabriam, quæ & Japygia, a Japyge, Dædali filio, qui eam regionem retinuit, dicta est*.) EPIT. **Siccā**, *sitiēns*, *siticulōsā*. PHR. *Vēndīt agrōs, sēd mājōrēs āppuliā vēndīt*.
- aquā**, *Wasser*. *Quærit aquas tu aquis, & poma fugacia captat*. Ovid. SYN. **Lymphā**, **undā**, **lātēx**, **hūmōr**, **liquōr**, **flūmēn**, **rīvūs**, **fluvīūs**, **fōns**. EPIT. **Dūlcis**, **tōrrēns**, **pluviālis**, **sālīēns**, **fōntānā**, **strepēns**, **æquōrēā**, **prōpērāns**, **cānōrā**, **vīvā**, **clārā**, **āmōenā**, **plācidā**, **frīgīdā**, **gēlīdā**, **flūēns**, **līquīdā**, **cōenōsā**, **lūtōsā**, **cōrrūptā**, **dēsēs**, **quīētā**, **pūrā**, **immōtā**, **jācēns**, **līmōsā**, **pālūstris**, **īrrīgūā**, **līmpīdā**, **fōnōrā**, **prōsīlīēns**, **stāgnāns**, **rāpīdā**. PHR. *Tērræ cīrcūflūūs hūmōr. Cōntrāriūs ignībūs hūmōr. Līquōrēs gēlīdī. Flūmīnēī lātīcēs. Aquā dē flūmīnē sūmtā. Fōntībūs hāūstā. Mōlli lāpsū pēr sāxā sōnāns. Rīvulūs sērpētīs lēnītēr āquæ. Sēū fōns pūrus āquīs illē sōnāntībūs. Plācidūsquē sōnōræ lāpsūs āquæ. Cūrrēntem*

tem illignis portare canalibus undam. Pterere e vivis libandas fontibus undas. Summoque hausit de gurgite lymphas. Lymphisque a fonte petitis. Tellure refossa occultos latices, abstrusaque flumina quaerunt. Temperet annosum sobria lympham merum. Dant famuli manibus lymphas. Manibus liquidos dant ordine fontes.

Aquae diluvium, quod in Deucalionis ævum referunt Poetae, describit Ovidius Lib. I. Metamorph. hoc modo:

Exspatiata ruunt per apertos flumina campos.

Cumque satis arbuta simul, pecudesque, virosque,

Tectaue, cumque suis rapiunt penetralia sacris,

Si qua domus mansit, potuitque resistere tanto

Indejecta malo, culmen tamen altior hujus

Unda tegit, pressæque labant sub gurgite turres, &c.

āquālis, Wassergeschirr. — *Quidam quoque aqualibus undam. Fil.*

āquāriūs, der Wassermann. *Pisces exortus vicinus Aquarius urget. Mant.*

(Undecimum signum Zodiaci, quod oritur XV Kal. Februar. Sol ingreditur illud mense Januario, Fabulantur Poetae, hunc fuisse Ganymedem, quem Jupiter, ejus pulchritudine captus, ab aquila in cælum raptum, ministrum suum fecisse dicitur.) SYN. undecimum signum. Gānymēdēs.

Fūsor aquæ, ūrnigēr. EPIT. Frigidus, humidus, radians, liquens, gelidus, iniquus, udus, tristis, ūrnigēr, nimbifer, nimbosus, pluviosus, humens, frigens, pulcher, fluvialis. PHR. Fūsor æquæ. Pueriliadēs. Inflexam diffundit aquarius urnam. Sidus aquarii. Phryx puer inflexam lymphas effundit ab urna. Juvēnis gēstator aquæ. Juvēnis signa regentis aquis. Gelidos portendit aquarius imbres. Hinc tenet humentes resupinat aquarius urnas.

āquaticus, wasserig. — *quam mollit aquaticus Auster. Ovid.*

āquatilis, das in Wasser lebt. *Nymphas natantes, incolasque aquaticas. (Jamb.) P.*

āquatōr, Wasserträger. *Ad Tartessiacum venit Indus aquator Iberum. Ser.*

āquilā, ein Adler. *Victrices aquilas alium laturus in orbem. Luc. (Avium*

Regina: quam Poetae Jovis alitem ejusque armigerum appellant, & fulmina ei ministrare fabulantur. Probat pullos ad solem, quem si sustinere nequeant, velut degeneres repudiat.) SYN. Jovis armiger. Jovis ales

aduncus. EPIT. Regia, præpes, ferox, flammigera, fulva, altivolans, sublimis, regalis, prædatrix, adunca, venatrix, bellatrix, velox, nubivaga, generosa, impavida, celer, præceps, æria, vaga, cita, rapida, magnanima.

PHR. Jovis altisoni pennata satellis. Custos fulminis. Ales sacra Jovi.

Fida ministra Jovis. Tonantis armiger. Alituum Regina. Regnator vol-

lucrum. Prædator Jovis ales. Phæbea dubios explorans lampade foetus.

Quæ solem aspectu non caligantē tueretur. Avis, quæ fulmina curvis ferrē

solet pedibus. Venatrix prædam rostro meditatur aduncō. Quæ acrem

intendens aciem criniti luminā solis suspicit, obtutūque oculos fixā

hæret acutō.

āquilēx, egis, Brunnenmeister. *An Deus ipse aquilex cecis, &c. Mill.*

āquilinūs, Adlerart. *Nisi milvinis aquilinis unguis. (Jamb.) Plant.*

āquilō, Nordwind. *Aut actum cælo magnis aquilonibus imbrem. Virg.*

SYN. Boreas. EPIT. frigidus, nivalis, nubilus, iniquus, rigidus, Scythi-

cus, gelidus, glaciālis, sonorus, rapidus, Hyperboreus, algens, terribilis,

minax, procellōsus, Geticus, Treicius, savus, raucus, Riphæus, acutus,

horrifēr, nivōsus, insānus, præceps, effrænus, salutifer, boreālis, purus,

pestifuga. PHR. Vis, rabies, impetus aquilonis, ab axe hiberno furēns.

Nivēs spargens. Gelidā baccatus ab arcto armatus turbine. Concretus

grāndinē pēnnās. Quī gēlidam spārgit āb āxē nivem. Frīgīdūs ēt silvīs āquīlo dēcūssīt hōnōrem. Quālis Hypērbōrēis āquīlo cum dēnsūs āb ōrīs incūbūit, Scythiāquē hiēmēs, atquē arīdā differt nūbilā. Aērīōs rāpīdō pērvērtēns tūrbīnē cāmpōs. Cum dēfōrmīs hiēms rāpīdīs āquīlōnībūs hōrrēt. Cum glāciālīs hiēms āquīlōnībūs āspērāt ūndās. Tāliā jāctāntī strīdēns āquīlōnē prōcēllā. Vēlā advērsā fērīt: Flūctūsquē ād sīdērā tōllīt. Tāntāquē cōmmōtī vīs ēst āquīlōnīs, ūt āltās āquēt hūmō tūrrēs, tēctāquē rāptā fērāt. Frīgīdūs ūt Bōrēās ōbstūpēfēcīt āquās, itā fērtūr, ūt āctā prācīpītī pīnūs Bōrēā. Cum grāvīs ārmātūr Bōrēās glāciēquē nivālī hīspīdūs. Cum Bōrēās Scythicā strīdulūs ārcē fūrīt. Bōrēās incēndiā mīscēt, Flammārumquē aestūs tōllīt vīolēntūs ād āurās. Rēsōnānt Bōrēā insūltāntē rūdētēs, aptā mīhi vīs ēst, hāc trīstīā nūbilā pēllo. Hāc frētā cōncūtīo, nōdōsāquē rōbōrā vērto, indūrōquē nivēs, ēt tērrās grāndīnē pūlso. Tāntō mōlīmīnē lūctōr, ūt mēdiūs nōstrīs cōncūrsībūs īntōnēt āthēr. Hāc Bōrēās aut hīs nōn īnfērīōrā lōcūtūs ēxcūssīt pēnnās, quārum jāctātībūs ōmnīs āfflātā ēst tēllūs, lātūmquē pērhōrrūt āquōr. v. *Ventus*.

AQUILONEM, QUEM POETÆ SICCUM FACIUNT,

ita loquentem inducit Ovidius Lib. 6. Metamorph.

Apta mihi vis est, hac tristitia nubila pello:

Hac freta concutio, nodosaque robora verto:

Induroque nives, & terras grandine pulso.

āquīlōniūs, ā, um, das gegen Norden gelegen ist.

— *Fratres, aquilonia proles.*

Aquitāniā, (*Galliae pars tertia, habet ab Occidente Oceanum, a Meridie Hispaniam, a Septentrione Lugdunensem Provinciam, ab Ortu Narbonensem.*)

āquōr, ārīs, Wasser schöpfen. — *Tue sub mœnibus urbis aquantur. Virg.*

SYN. āquām haurīo, trāho, extrāho, vel ādāquo, ād āquām dūco, pōtum dūco, āquās mīnīstro, prābēo. Flūvīōs mīnīstro.

āquōsūs, wāsserich. *Dum pelago desexit hiems & aquosus Orion. Idem.*

ārā, ein Altar. *Fumida cingatur florentibus ara coronis. Ovid.*

SYN. altāre, fōcus. EPIT. ōdōrātā, solēnnīs, pīnguīs, flagrāns, fūmīdā, fūmōsā, fūlgēns, vērērābilīs, māgnīficā, splēndīdā, īnvīolābilīs, sāctā, sacra, piā, mārmoreā, ōdōrā, fragrāns, fūmāns, ērēctā, rūtilā, fēstā, vōtīvā, thūrīcrēmā, thūrīfērā, sacrificā, ardēns, cōrōnātā. PHR. Thūrē cālēns. Flāmmīs lūcēns, īmbūtā crūōrē. Mūltō quā fūmāt ōdōrē, ārīs īmpōnērē dōnā, ārās frōndībūs ōrnārē, frōndē cōrōnārē. Tēpīdō tāūrōrum īmbūtā crūōrē, fūmāns sacris īgnībūs. Sūrgīt ōdōrātīs sūblīmīs fūmūs āb ārīs. Fūmīdā cīngātūr flōrētībūs ārā cōrōnīs. *Vide Sacrificio, Victimā, &c.*

Hic observa, quod veteres saepe extruxerint aras e cespite vivo, praesertim in castris, remoram non ferentibus, unde & cespes pro ara sumitur.

De quo lege apud Horat. & Juvenal. Satyr. 12.

Natali, Corvine, die, mihi festior hac lux,

Qua festus promissa Diis animalia cespes
expectat.

Arābēs, die Arabier. *Nam modo thurilegos Arabas, modo despicit Indos.*

Ovid. SYN. Sābæī. EPIT. Mōllēs, tēnērī, thūrīlēgī, ōdōrātī, pīctī, pālmīfērī, gēmīfērī, bārbārī, fērī, Eōī. dīvītēs, nīgrī, ōpūlētī, ēxtremī, mītrātī. PHR. īnnūmērī dīvēs ōdōrīs ārābs.

Arābiā. *Et domus intactae te tremit Arabiae. Prop. (Regio inter Judaeam & Aegyptum ab Arabo, Apollinis ex Babylone filio.)*

SYN.

SYN. Pānchāiā. **EPIT.** Dīvēs, thūrifērā, pālmifērā. **PHR.** Nābāthæā rēgnā. Pānchāiārūrā, ōdōrum, tērrā fērāx. Rēgio thūris ābūdāns, Eōæ dōmūs ārābum, ōdōrēs quōs tēnērē tērrā dīvītē mīttīt ārābs. *Arābīcūs, vel Arābīūs, ā, um. Nec si quæ arabio lucet bombyce puella. Idem ārābilīs, das leicht anzubauen ist.*

Arāchnē. *Ex oleo neēti vestis debebat arachnes. Ser.*

(*Puella Lydia, quæ cum de lanificio ausa fuisset cum Pallade certare, a victrice Dea percussa radio, laqueo se suspendit, in araneam postmodum commutata.*) **EPIT.** Mœōniā, ōpērōsā, sōlērs, aūdāx, ānīmōsā, sūpērbā, dōctā, Lydā, Lydiā, pērītā, āmbītīōsā. **PHR.** Virgo Mæōniā, idmōniā, Palādīs æmulā, invīsā Minērvæ. Rādiō pērcūsā Minērvæ. Pātēr, cui Cōlōphōniūs idmōn Cūjūs ūt āspīcērēt ōpūs ādmīrābilē, sæpē dēsē-rūrē sūās Nymphæ Pāctōlīdēs ūndās. Tēr quātēr idmōniæ frōntem pērcūsīt ārāchnēs Nōn tūlīt infēlix, lāquēōquē ānīmōsā ligāvit gūttūrā, pēndēntem pāllās mīserātā lēvāvit. *Ovid.*

ārānēā, eine Spinne. *In foribus laxos suspendit aranea casses. Virg.*

SYN. ārānēūs. **EPIT.** Vagā, pēndulā, sūblīmīs, dōctā, arīdā, īngēnīōsā, artīfēx, ēxīlīs, vēnēnīfērā, īndūstriā, sūbdōlā, āeriā, sūspēnsā, pēndēns, tūrpīs, vīgīl, stūdiōsā, tūmīdā, ōpīfēx, pērvīgīl. **PHR.** Dēdūcēns filum grācīlī pēdē. Stāmēn dē pēctōrē dūcēns. Pēdē quæ grācīlī dēdūcīt ārānēā filum. Et lēvē dēsērtā sūb trābē figīt ōpūs. Sūmmō quæ pēndēt ārānēā tīgno, īncāutās quæ figīt ārānēā mūscās. Antīquās ēxērcēt ārānēā tēlās. Aut invīsā Minērvæ īn fōribūs lāxōs sūspēndīt ārānēā cāsēs.

ārānēōlūs, ein Spinnlein. (*parvus araneus.*)

Atque ut araneoli tenuem formavimus orsum. Idem.

ārānēōsūs, Spinnenweben gleich. *Arancoso turpis & squalens situ. (Jamb) Pr.*

Arār, five ārārīs. *Aut Ararim Partus bibet, aut Germania Tygrim. Virg. (Fluvius Gallie Lugdunensis, per fines Heduarum & Sequanorum in Rhodanum fluens)* **EPIT.** Sēgnīs, lēnīs, tācītūs, pīgēr, tārdūs, lēntūs, lōngīnquūs, fērāx, Gāllūs. **PHR.** Cērūlēūs plācīdīs pēr vādā sērpīt āquīs.

ārātōr, ōrīs, ein Ackermann, — *Quæ curvus arator haberet. Idem.*

SYN. Cōlōnūs, agrīcōlā, rūricōlā, rūstīcūs, agrēstīs, cūltōr āgēllī, Vīlīcūs. *v. Agricola.*

ārātrūm, der Pflug. *Aspice, aratra jugo referunt suspensa juvenci. Idem.*

SYN. Vōmēr. **EPIT.** Flēxum, cūrvum, īncūrvum, dēprēssum, ūncum, ōblīquum, vālīdum, trāctābilē, mōrdāx, fērrēum, ūtīlē, īnflēxum, ādūncum, dūrum, prēssum, rūstīcum, sōrdīdum. **PHR.** Cūrvī pōndūs ārātrī, īnflēxī grāvē rōbūr ārātrī. Dēns vōmērīs Tērram rēnōvāns, scīndēns. Glēbās vērtēns. Sūlcō āttrītūs vōmēr. Prīmūs ārātrā mānū sōlērtī fēcīt ōsīrīs, ēt tēnērām fērrō sōllīcītāvit hūmum. *v. Aro.*

Arāxēs, ein Fluß in Armenia. — *Et pontem indignatus Araxes. Idem.*

EPIT. Bārbārūs, ārmēniūs, gēlīdūs, vāgūs, īmplācātūs, rāpīdūs, nīvēūs, flūītāns, Scythīcūs, fērūs. *v. Fluvius.*

ārbītēr, ein Schiedsmann. *Arbiter es formæ, certamina siste Dearum. Ovid.*

SYN. Jūdēx. **EPIT.** Āquūs, jūstūs, āmīcūs, sēvērūs, īnīquūs, īnjūstūs. **PHR.** Quem pēnēs ārbītrīum ēst. Rēs ēst ārbītrīō nōn dīrīmēndā mēō. *v. Judex.*

ārbītrārīūs, zweifelhaftig. *Nunc pol ego perii certo, haud arbitrario. (Jamb.) Hor.*

ārbītrīum, Meinung. *Quem penes arbitrium est & jus, &c. Idem.*

SYN. Vōlūntās, jūdīcīum, sēntēntiā. **EPIT.** Āquum, jūstum, īnīquum, īnjūstum, āmīcum, sēvērum.

arbītrōr, urtheilen, schāßen. *Testes factorum stare arbitrabere Divos.* Sil.

SYN. Pūto, jūdīco, cēnsēo, sēntīo, crēdo, ēxīstīmo.

ārbōr, ōrīs, ein Baum. *Et male radices altius arbor agit.* Ovid.

SYN. ārbōs, ārbūtum, vīrgūltum, rāmūs, frōndēs. EPIT. Silvēstrīs, ūmbrōsā, ōpācā, pātulā, frūctīfērā, frōndēns, flōrēns, vīrēns, fērtīlīs, fērāx, fōliātā, āltā, prōcērā, rāmōsā, āltīcōmā, ārdūā, vīrīdīs, rīgīdā, fœtā, cūrvtā, nōbīlīs, ōdōrīfērā, vīrēscēns, cūltā, īncūltā, āmbītīōsā, fœcūndā, cēlsā, rēdīvīvā, frūctūōsā, āmcēnā, lūxūrīōsā, ānnōsā, cādūcā. PHR. Pāndēns, ēxtēndēns latē suā brāchiā. Rāmīs dīffūsā, sūblīmī vērtīcē nūtāns, īnfīxīs āltē rādīcībūs hārēns. Pātūlīs lūxūrīōsā cōmīs. Ingēntem quæ sūstīnet ūmbrām. Lārgīs frūctībūs ōnērātā, ōnūstā. Frōndībūs ārbōs lūxūrīāt fœcūndā nōvīs. *Arboris partes.* Rādīx, stīrps, cōrtēx, rāmī, frōndēs. Avībūs frōndōsā prābēns hōspītīā. Frūctībūs dēcōrā. Excēlsōs tēndēns ād sīdērā rāmōs. Tōllēns sē vērtīcē ād āūrās. Nōvīs cōllūcēns dēcōrātā flōrībūs ārbōs.

Porro arbores victoriis dedicate sunt, ut Laurus, Myrtus, Palma; Navibus edificandis aptæ sunt abies, pinus, alnus; quæ cariem non sentiunt: Cupressus, Cedrus, juniperus; arbores funestæ sunt: Taxus, Cupressus.

ārbōrēūs, a, um, das zum Baum gehōret. *Arbori fœtus alibi &c.* Virg.

ārbōrētum, ein Bāldlein.

ārbūsculā, ein Bāumlein. *Contemptis aliis explosa arbuscula dixit.* Horat.

ārbūstum, Baumgarten. SYN. Frūtēx, vīrgūltum. PPIT. Lætum, ūmbrāns, ōrnātum, frūctīfērum, vīrēns, frōndōsum, vīrīdē, dēnsūm, ōpācum, ūmbrīfērum, frōndēns, grātum, āmcēnum, tēnērūm, vērnum, tūrgēscēns, silvēstrē, frūctīcōsum. PHR. Vīx āūdēns tēnuēs āttōllērē rāmōs. Pūllulāt ārbūstum rāmīs fēlicībūs.

ārbūteūs, der aus solchem Holz ist. *Arbuteis texunt virgis & vimine querno.* Virg.

ārbūtum, Hagapfel. *Glande suæ læti redeunt, dant arbute silvæ.* Idem.

ārbūtūs, Hagapfelbaum. *Et quæ vos rara viridis tegit arbutus umbra.*

Ovid. EPIT. Vīrīdīs, hōrrīdā, fœcūndā, ōpācā, ūmbrōsā, ūmbrīfērā, vīrīdāns, ōnērātā, vīrēscēns, pōmīfērā, frōndēns, lātēns.

ārcā, ein Kasten, oder Lade. SYN. Cāpsā, cāpsulā, ārculā, scrīnīum.

EPIT. Fērrātā, ærātā, pātulā, supērbā, plēnā, vacuā, clāusā, āpērtā, līgnēā, āūrātā, dīvēs, cāpāx, pīctā, rēfērtā.

Arcādēs, ab ārcās, ādis, Vōlker in Arcadien.

Ambo florentes ætatibus, Arcades ambo. Virg.

(Faciant hi populi, se ante Lunam extitisse, unde & aborigines dicti sunt, quasi absque origine.)

SYN. ārcādīi, ārcādīcī, Mœnālīi, Lycæi, Pārrhāsīi. EPIT. Vētērēs, āntīquī. PHR. Quōndam glāndībūs ūsī āstrīs lūnāquē prīōrēs.

Arcādīā, Arcadien. *Protinus Arcadiæ gelidos invisere fines.* Idem.

PHR. Tēllūs ērymānthīdōs ūrsæ. Tēllūs Mænālīā, Nōnacriā, Mænālīs ōrā. Pārrhāsīs ōrā.

Arcādīūs, ein Arcadier. *Arcadio infelix telo dat pectus inermum.* Idem.

SYN. Mænālīūs, Lycæūs.

ārcānūs, heimlich. *Te colere arcanos etiam tibi credere sensus.* Idem.

SYN. Sēcrētūs, ōccūltūs, ābdītūs, ābscōndītūs, lātēns, ābstrūsūs, ōpērtūs, rēcōndītūs, lātītāns. v. *abditus.*

ārcēo, abhalten. *Arcebat longe Latio multosque per annos.* Idem.

SYN. ābārcēo, āmōvēo, āvērto, prōhibēo, pēllo, ēxpēllo, PHR. ārcērī patriā. Fūcōs ā præsēpībūs ārcēnt.

ārcēs.

arcēs, Schloß, Befung. SYN. *Prōpugnāculā, tūrrēs, castrā, caſtellā.* EPIT. *āeriā, āltā, tūrrigērā, æthēriā, cēlſā, excēlſā, mūnitā, vālidā, fōrtēs, armisōnā, cōſpiciuā, tūtā.*

arcēſſo, is, beruffen, forderen. SYN. *Vōco, ādvōco, vel āccūſo.*

arcēſſitūs, berufen. *Arceſſitus erit ſomnus in oſſa mea.* Prop.

SYN. *āccitūs, vōcātūs, vel āccūsātūs.*

archāngēlūs, Erzengel. — *ſummusque Archangelus ille.* Alcim.

archētypūs, das erſte Model eines jeden Dings. SYN. *Exēmplār.*

Et jubet archetypos pluteum ſervare Cleantbas. Hor.

Archigēnēs. (*Medicus ex Apamia, Syriæ civitate, Agathini diſcipulus, qui rem medicam Romæ exercuit Trajani temporibus.*)

Tūnc corpōrē ſānō ādvōcāt archigēnēm. Juvenalis.

Archilōchūs (*Poēta Lacedæmonius, inventor carminis Jambici.*)

EPIT. *Spārtānūs, ōbſcœnūs, immōrtālis, Pāriūs.*

Archimēdēs. (*Vir Syracuſius, Geometriæ aliarumque Mathematicarum artium peritiſſimus, occiſus in expugnatione Syracuſana a milite ignaro, qui eſſet, dum ipſe animo & oculis in terra deſixis, formas Geometricas deſcriberet, licet Marcellus interdixiſſet, ne Archimedes violaretur. Sphæram fecit vitream, in qua mira arte diſſimiles motus circulorum videbantur.*) EPIT. *Syracūſiūs, dōctūs, cēler, ingēniōſūs, ſāgax, ſōlēr, mirābilis, illūſtris, ſōllicitūs, pōtēns, indūſtriūs.*

Archimīmūs, ein Fürnehmer oder Führer der Comödianten.

SYN. *Mīmōrum princeps.*

Architēcton, ōnis, ein Baumeiſter.

Architēctōnicūs, ā, um, das einem Werkmeiſter oder Zimmerman gehört.

Architēctōr, āris, bauen. SYN. *Ædificō, ſtrūo, cōſtruo. v. Ædifico.*

Architēctūs, Baumeiſter. *Præconem facias, vel architectum.* (Phal.) Mart.

SYN. *architēctōr, mächinātōr.*

Arcipōtēns, der eines Schloſſes mächtig iſt.

Arcipotens, adverte, precor. Val. Flac.

Arcitēnēns, ein Bogenſchüß. *Quam pius arcitenens orans &c.* Virg. v. *Apollo,*

Arcticūs, von Mitternacht. *Arcticus eſt primus glaciali dictus ab arcto.* O.

Arcto, zuſammen drücken. SYN. *ſtringo, cōſtringo, cōācto, prēmo, cōmprimō.*

Arctōphylāx. *A tergo nitet, Arctophylax idemque Bootes.* Mart.

(*Sidus juxta majorem Urfam, alio nomine Bootes & Arcturus. Is fuit Arcas, quem Lycaon Jovi comedendum appoſuit, & ad vitam Jupiter, compaſſis membris, reduxit, & jam adultum cum Calyſto matre aſtris intulit.*) SYN. *Bōōtēs, arctūrūs* EPIT. *Glāciālīs, tārduſ, pīgēr, trīſtis, rīgēns, fērūs, frīgēns, frīgīdūs, Scythīcūs.* PHR. *Sidus Hypērbōrēum. Cū ſtōs ērimānthīdōs ūrfæ. Sævīſtīgōribūs rīgēns. Lānguēt Hypērbōrēæ glāciālīs pōrtītōr ūrfæ, v. Bootes.*

Arctōs. *Verſaque ab axe ſuo Parrhaſis arctos erat.* Ovid.

(*Latine urſa. Eſt autem duplex Urſa: Una major, quæ & Helice dicitur: alia minor, quæ Cynofura. Helice dicitur Calyſto, Lycaonis Arcadiæ Regis filia, quæ, relicto patre, in ſilvas ſe contulit, factaque eſt comes Dianæ. Hanc ſolam in ſilvis inventam compreſſit Jupiter, quod crimen cum aliquamdiu celaeſſet, tandem juſſa eſt cum ceteris virginibus lavare, & ſic uteri tumor deprehenſus eſt. Quamobrem Dea indignata ipſam in urſam commutavit, & in ea ſpecie non multo poſt Arcada peperit.*)

SYN. *ūrfā, Pārrhāſis, Hēlicē, plaūſtrum.* EPIT. *Pārrhāſis, Mænāliā, Mænālīs, Strymōniā, Lycāōniā, frīgēns, gēlīdā, ōpācā, glāciālīs, frēmēns.*

vēntōsā, Scythicā, Aūstrinā, prūinōsā, æthērēā, algēns, Bōrystēnēā, hibernā. PHR. Gēlīdō prōximā signā Pōlō. Pārrhāsīdēs stēllæ. Vērsāquē āb āxē suō Pārrhāsīs ārcētōs ērāt. Nōn mērgītūr ūndīs āxis īn occīdūīs gēminā clārīssimūs ārcētō. Tōllīt hīēms ānīmōs vēntōsāquē sībīlāt ārcētōs, (*Ovid. 3. Fast.*) ēlsē dūās ārcētōs, quārum cynōsūrā pētātūr Sydnōiīs, Hēlicem Grājā cārīnā nōtēt. v. *Ursa*.

Arctōūs, ā, um, von Mitternacht. *Solibus arctois, sideribusque ducem.* Mart. SYN. Arctīcūs Sēptēntrīōnālīs, āquiloniūs, Bōrēālīs.

Arctūriūs. *Præterea sunt Arcturi sidera nobis.* Virg, (*Stella in signo Bootæ, post caudam majoris Ursæ, cujus ortus & occasus tempestates facit.*) v. *supra Arctophylax*.

Arctūs, zusañnen gedrückt. SYN. Cōnstrīctūs, ārcētātūs, cōmprēssūs, strīctūs. ārculā, ein Ristlein. *Sic micat innumeris arcula syntbesibus.* Mart. ārcuō, ās, ein Gewölb machen.

SYN. Cūrvo, īncūrvo, cāmēro. PHR. īn ārcum sīnūo, flēcto, cūrvo.

ārcūs, ūs, Bogen, SYN. Cōrnū, nērvūs. EPIT. Lēthīfēr, flēxūs, īncērtūs, cōrnēūs, sīnūātūs, ādūncūs, flēxībilis, īnīquūs, tēnsūs, dūbīūs, hōrrīfōnūs, hābīlis, fūlgēns, lēntūs, flēxīlis, cūrvis. Cydoniūs, a *Cydone, urbe Crete*. Gōrtyniūs, ab *urbe Gortyna*, Lyciūs a *populis*, āchāmēniūs, cūrvis, strīctūs, sōnōrūs, bēllīgēr, sīgittīfēr, āurātūs, āpōllīnēūs, ēbūrnūs, rīgīdūs, hērculēūs, nōxiūs, vūlnīficūs, nōcūūs, rēmīssūs, ārmēniūs, mīnāx, sūbdōlūs, āurēns, ācēr. PHR. ārmā Dīānæ, flēxīle cōrnū. Nītīdo spēctābilīs ārcū. Hūmērīs dē mōrē hābīlem sūspēndērāt ārcum. Āurēūs ēx hūmērīs sōnāt ārcūs. Cōnstitīt hīc ārcūmqūē mānū, cēlērēsquē sīgittās cōrrīpuīt. Sōlvī cūrvis īmpērāt ārcūs. Addūctō cūrvis sē īn cōrnūā nērvō.

Arcum tendere, den Bogen spannen. PHR. ārcum cōntēndērē, īntēndērē, āddūcērē, sīnūārē, cūrvis, flēctērē, īncūrvis, ārcum āddūctō flēctērē nērvō. Vālīdīs īnflēctērē vīrībūs ārcum. Arcum ōppōsitō cūrvis gēnū. Tum vālīdīs flēxōs īncūrvis vīrībūs ārcūs. Mnēsteūs āddūctō cōnstitīt ārcū. Cōntēntā pāratō tēlā tēnēt. Intēndūnt ācrēs ārcūs, ēt spīculā vībrānt. Nōn tūlīt āscāniūs, nērvōquē ōbvērsūs ēquīno cōntēndīt tēlum, dīversāquē brāchiā dūcēns, cōnstitīt āntē Jōvem. Sīgittam dēprōmsīt phāretrā : Cōrnūquē īnfēnsā tēdēndīt, ēt dūxīt lōngē, dōnēc cūrvis cōirēt īntēr sē cāpitā ēt mānībūs jam tāngērēt āquīs. Cūrvis quē gēnū sīnūōsum fōrtītēr ārcum, īmpōsitō cālāmō pātūlōs sīnūāvērāt ārcūs. Vīdērāt āddūctō tōrquēntem cōrnūā nērvō. Strīctō stāt prōximūs ārmīgēr ārcū.

Arcu sagittam emittere, mit einem Bogen den Pfeil abschießen.

PHR. ārcū, nērvō, cōrnū, spīculā, sīgittās, cālāmōs, tēlā mīttrērē, tōrquērē, dīrīgērē, īmpēllērē, cōntōrquērē. Cūrvis dīrēxīt spīculā cōrnū. Spīculā tōrquēbāt Lyciō Gōrtyniā cōrnū. Spīculā cōnvērsō fugiēntiā dīrīgīt ārcū. Nērvō pēr nūbem īmpūlsā sīgittā. Æthērēās tēlum cōntōrsīt īn āurās, ōstētāns ārtē pāritēr, ārcūmqūē sōnāntem.

Arcus celestis, der Regenbogen. SYN. īrīs. EPIT. Pīctūs, plūviūs, nūbīlūs, īmbrīfēr, pūrpūrēūs, mūltīcōlōr. PHR. Nūbībūs ārcūs mīllē trāhīt vārīōs ādvērsōs sōlē cōlōrēs. Arcum vārīatā lūcē rūbēntem. Sūōs ārcūs pēr nūbīlā cīrcīnāt īrīs. Pūrpūrēūs plūviās cūr bībīt ārcūs āquās. Plūviūs dēscribītūr ārcūs.

Ardeā. (*Urbs in Latio, Turni & Rutulorum regia, a fervore regionis sic dicta, distans ab urbe octodecim miliaribus. Hanc urbem post Turni mortem igne consumtam & in avem sui nominis commutatam esse, fabulantur.*)

ardeā, ein Reiger. *Urbis & ipsa suis deplangitur ardea pennis.* Ovid.

EPIT.

EPIT. Tēnūis, āērīā, āltīvōlāns. PHR. Nōtāsqvē pālūdēs dēfērīt, ātquē āltā supā vōlāt ārdēā nūbēm. Aūfā vōlārē ārdēā fūblīmīs pēnnā cōnfīsā nātāntī. *Dicta ardēā; quasi arduā, quia volando alta petit.*

ārdēlīo, *Hans in allen Gassen.* *Omnino nihil est ardelione sene.* Mart. ārdēo, *brennen.* SYN. Crēmōr, īncēndōr, āccēndōr, īnflāmmōr, flagro, cōnflagro, ārdēscō, ēxārdēscō, ūrōr, fērvēo, āstūo, īncāndēscō, *vel* cūpio, dēsīdēro, ōpto, ēxōpto; āppēto, *vel* dēpērēo, āmo, *vel* fūlgēo, splēndēo, mīco, splēndēscō. PHR. Flāmmīs, īgnībūs cōrrīpiōr, ūrōr, cōnsūmōr, ābfūmōr, pērēo, īgnēm āccīpio, cōncīpio. Omnē mīhi vīsum cōnsīdērē īn īgnēs īlium, īncāndēscērē flāmmīs. Gōncīpērē flāmmas, Flāmmīs crēpītārē. Nē fōrē facēr tōt āb īgnībūs. *Æthēr cōncīpēret, flāmmas, tōtūsqvē ārdēscērēt āxis.* v. *Incendium.* Fōrmōsum pāstōr Corydōn ārdēbāt ālēxīn, *id est, amabat,* ūrōr, ūt īndōmītīs īgnēm ēxērcētībūs Eūris. Fērtīlīs āccēnsīs mēssībūs ārdēt āgēr. Implērē mēntēm nēquīt, ārdēscītquē tūēdo, ārdēt āmāns Dīdō, trāxītquē pēr ōsā fūrōrem. Ardēmūs scītārī, ēt quārērē cāūsās.

COMPARATIONES in Poetis fere sunt sequentes:

Primo, *Ardorem amoris comparat Ovidius cum tædis & ture accenso.*

Uror, ut inducto ceratæ sulphure tædæ,

Ut pia fumosis addita tura focis. *Epigram. 7.*

Secundo, *cum segete incensa. Ep. 12.*

Uror, ut indomitis ignem exercentibus Euris,

Fertilis accensis messibus ardet ager.

Tertio, *cum plumbo funda ejecto. Lib. 2. Metamorph.*

Non secus exarsit, quam cum Balearica plumbum

Funda jacet; volat illud, & incandescit eundo;

Et quos non habuit, sub nubibus invenit ignes.

ārdēns, *brennend.* SYN. Flagrāns, īgnītūs, flāmmāns, fērvēns, īgnēūs, fērvīdūs, ārdēscēns, flāmmātūs, īnflāmmātūs, īncēnsūs. PHR. īgnībūs, flāmmīs āccēnsūs, ūstūs, ēxūstūs. Flāmmīs cōllūcēns. Dīrā fērēns īncēndīā, ārdēscō. v. *Ardeo.*

ārdōr, ōrīs, *Brunst, Hitze.* SYN. *Æstūs, cālōr, fērvōr, vel* āmōr, dēsīdērīum, cūpīdo. EPIT. Flāmmēūs, tūrbīdūs, vūlcānīūs, ānhēlūs, īgnēūs, rādīāns, nōcūūs, āstīvūs, sītībūndūs, fērvīdūs, nīmīūs, tōrrēns, fērvēscēns, ūrēns, vēhēmēns, īnērs, fēgnīs, īgnāvūs, rēpēntīnūs, dēfes, mōrbōsūs, lētīfēr, sōlārīs, nātīvūs. PHR. Ignēūs ārdōr īnēst, tērrāquē ārdōrē dēhīscūnt. Cum lēthīfērōs āccēndēns Sīrīūs īgnēs. Tōrrēt ānhēlāntēm fāvīs ārdōrībūs ōrbēm, īgnēs ēt īnsōlītīs rādīāns splēndōrībūs ārdōr. v. *Fervor, Calor.*

ārdūūs, *hoch.* *Arduus armatos mediis in mœnibus adstans.* Virg.

SYN. Cēlsūs, excēlsūs, fūblīmīs, āltūs, *vel* dīffīcīlīs, mōlēstūs.

ārēā, *eine Dene, Plaz.* *Nequicquam pingues paleæ terret area culmos.* Id.

SYN. Plātēā. EPIT. Plānā, strātā, lātā, pātēns, brēvīs, spātīōsā, īnānīs, vācūā, cāpāx, māgnā, āmplā, trītīcēā. PHR. *Æquātō plānā ārēā tērgō.*

Strātāquē ārēnōsīs īnclūdītūr ārēā sēptīs.

ārēfācīo, *dörren.* SYN. Sīcco, ēxsīcco.

ārēnā, *Sand.* *Collectum humorem bibula deducit arena.* Idem.

SYN. Sābūlum *vel* lītūs, *vel* cāmpūs. EPIT. Stērīlīs, bībūlā, fūlvā, flāvēns, grācīlīs, lītōrēā, āquōrēā, mōbīlīs, mārīnā, āttrītā, līmōsā, mōllīs, gēlīdā, hūmēns, pūlvērēā, ūndā, mādēns, mādīdā, Lībīcā, ārdēns, sīccā, ārīdā, tōstā, ārēns, tōrrīdā. PHR. āggēr ārēnæ. Nūmērō cārēns, spīssā cāmpōs pērfūndīt ārēnā. Mōbīlībūs tūrbātūr ārēnīs, āltā pūēllārēs tār-dāt ārēnā pēdēs. *Arena pro campo vel litore.* In nōstrās quōnīām nōvā pūppīs ārēnās vēnērāt. Māgnō tēllūris āmōrē ēgrēssī, āptātā pōtīūntūr Trōēs ārēnā. Hōspītīō prōhībēmūr ārēnæ. ārē-

ärēnātūs, mit Sand bedeckt. SYN. ärēnā tēctūs, ōbdūctūs.

ärēnōsūs, sandig. *Litus arenosum Libyes ventosque secabat. Idem.*

arēo, fast dörre seyn. *Tantalus in media garrulus aret aqua. Ovid.*

SYN. arēscō, arēfio, siccōr, marcēscō.

arēscō, dörre werden. *Inserto arescunt radicum fila colore. Juv.*

SYN. arēfio, arēo.

Arēthūsā, Ore, *Arethusa, tuo, Siculis confunditur undis. Virg,*

(*Virgo venatrix, Dianæ comes, ab Alpheo amata, cujus vim cum effugere non posset, Dianæ miseratione in fontem sui nominis dicitur commutata.*) EPIT. arcādīā, sīcūlā, frīgīdā, fūgāx, vėlōx. PHR. arcādīā vīrgo. Flūit Sīcūlīs arēthūsā sub ūndīs.

Argānthōnīūs. *Tartessiorum Rex in Hispania, quem Silius refert, trecentos vixisse annos. EPIT. Vētūs, bellīgēr, divēs, pōtēns, vivāx. PHR. Hēsperiīs quōndam Rēx argānthōnīūs ōrīs Tēr dēnōs dēcīēs ē mēnsūs bellīgēr ānnōs.*

argēntāriūs, ein Wechsel. *Argentaria Polla dat Poetas. (Phal.) Sid.*

argēntātūs, gesilbert. *Argentata tuos etiam sandalia talos. Virg.*

argēntēūs, silbern. *Fons erat illimis, nitidis argenteus undis. Idem.*

argēntum, Silber SYN. argēntī mētāllum. EPIT. Pūrum, sōlīdum, clārum, divēs, nīrēns, nītīdum, s. lēndēns, grātum, prētiōsum, pālīdum, ālbūm. PHR. argēntī lāmīnā, argēntī pōndūs, argēntī splēndōr, argēntī vāscūlā pūrī. Argēntō fūlgēbāt ōpūs. Cymbiāquē argēntō pērfēctā atquē āspērā sīgnīs, argēntī māgnūm dāt ferrē tālētum. Jācēt pēnītūs dēfōssā tālētā cēlātī argēntī. *Si sumatur pro pecunia. v. Pecunia.*

argillā, weicher Lett, Leim, Thon. EPIT. Dūlcīs, tēnūīs, ūdā.

argillācēūs, lettāchtig, leimigt, thonigt.

Argīvūs, ein Grieche. *Et jam argiva phalanx instructis navibus ibat. Idem.*

SYN. argōlīcūs, Grēcūs, āchīvūs, āchæūs, Pēlāsgūs, āchāīcūs.

Grājūgēnā. v. Grēcūs.

Argō. *Argo saxa pavens, postquam Scylleia legit. Ped.*

(*Navis prima fuisse creditur, qua Jason una cum flore juventutis Græcæ Colchida navigavit, vellusque aureum, a Medea adjutus, in Græciam reportavit.*) PPIT. aūdāx, ārdūā, argīvā, Pēgāseā, vėlōx, lēvīs, nōbīlīs, flūctīvāgā, bellīgērā, Thēssālīcā, argōlīcā, imprōbā, iāsōnīā. PHR. Pūppīs, rātīs, nāvīs, pīnūs, cārīnā Thēssālā, Rātīs argōlīcā, Pēlīācā, iāsōnīā, Pēgāseā. Rātīs Mīnervæ, nāvīs, quæ vēxīt hērōās ēt iāsōnem. Aūdāx hērōum nāvīs. Quæ cōspīcūam fūlvō vēllērē vēxīt ōvem. Mīscūt īgnōtās tēmērātō lītōrē gēntēs.

argōlīcūs. *Argolici rediere duces, altaria fumant. Ovid. v. Argivus.*

Argōlīs. *Argolides pars virginibus circum undique fusa. Stat.*

Argōnāūtæ. *Non nautas puto vos, sed argonautas. (Phal.) Mart.*

(*Heroes illi, qui cum Jafone in Colchos profecti sunt, numero amplius 50. Sic cognominati a navi Argo*) EPIT. Sēmīdēī, iāsōnīī, aūdācēs, Pēlāsgī, Thēssālī, Thēssālīcī, Grājī, argōlīcī, cōncōrdēs, gēnērōsī, īmpāvīdī, māgnānīmī, flūctīvāgī, clārī, crīstātī, mīnācēs, fōrtēs, Mārtīī, īmmōrtālēs, cēlebrēs. PHR. Hērōēs, jūvērēs, nāūtæ æmōnīī, Hērōēs, vel nāūtæ argōī, argōlīcī, argīvī, Pēlāsgī, iāsōnīī, prīmī nāūtæ. Grāiā tūrbā. Argīvæ rōbōrā pūbīs. Quī fūlvō rādīāntiā vēllērā villō, pēr mārē nōn nōtum prīmā pētiērē cārīnā. Aurīcōmām cōnātī āvēllērē pēllem, at sēmēl īn nōstrās quōnīām nōvā pūppīs ärēnās vēnērāt, aūdācēs āttulērātquē vīrōs. v. Argo.

Argōs. (Gen. neut. usitatum in Nominativ. Accusat. & Vocativ. Singul.)

Argī, orum, Gen. Masc. *Securumque quies alta per argos erat.*

(*Clarissima civitas Peloponnesi juxta Mycenae.*) EPIT. nōbīlē, supērbūm,

bum, inächium, *ab Inacho Rege*. Divēs, clārum, flōrēns, pōtēns, indōmitum, āntīquum, māgnificum, cēlebrē. PHR. argōs nōbīlībūs nōbīlē cīvībūs.

argūmētōr, āris, Bewāhrung brauchen, Beweis fūhren.

Argūmētōsūs, das viel Beweis hat.

Argumentosis dat retia Syllogismis. Spond.

argūmētum, ein Beweis. *Certaque perpetui sint argumenta pudoris.*

Claud. SYN. Signum, indicium, mōnīmētum, nōtā. v. Signum.

argūo, strafen. *Arguet ambigue dictum, mutanda notabit. Hor.*

SYN. insimūlo, incūso, rēprēhēndo, incrēpo, accūso, vel ōstēndo, rēd-argūo, cōnvīco. v. Redarguo.

Argus, (*Pastor a Junone constitutus custos Jus, filiae Inachi, quam Jupiter in juvenecam commutaverat, cui propterea centum oculos adscribunt Poetae. Is Jovis mandato a Mercurio occisus fuit, a Junone in pavonem mutatus, cujus caudae ipsius oculos inseruit.*)

SYN. āristōridēs. EPIT. Stēllātūs, vīgīl, vīgīlāns, lyncēūs, īnsōmnīs, pērvīgīl, pērnōx, fidūs, fidēlis, cēntōcūlūs. PHR. Pāstōr cēntōcūlūs, Pāstōr Āmōniūs, Jūnōniūs, Cūstōs jūnōniūs. Cēntēnō lūminē cīnctūs. Cūstōs vīrgīnīs argus. Cēntum lūminībūs cīnctum caput argūs hābēbāt, īnque sūīs vicībūs cāpiēbānt bīnā quīētem, Cāterā fērvābānt, atquē īn stātīōnē mānēbānt.

argūtīā, listig eit. *Quod mihi sit claræ resonans argutia vocis. Text.*

argūtūs, listig. *Argutoque canat lingua disertâ sono. Idem.*

SYN. Sūbtīlis, sōlēs, īngēniōsūs, ācūtūs.

Ariādñā. *Indomitos in corde gerens Ariadna furores. Cat.*

(*Filia Minois ex Pasipha, cujus arte Theseus, a qua filium acceperat, labyrintho evasi, occiso prius Minotauro. Cujus beneficii immemor Theseus eam abductam deferuit in insula Cbio.*) SYN. āriādñē, Gnōsiās, Gnōsis, Mīnōis. EPIT. Gnōsiā, pūlcrā, īngēniōsā, Crētēnsis, fōrmōsā, dēcēptā, fidēlis, vēnūstā. PHR. Vīgo vel puēllā Crēsā Cnōsiā, Mīnōiā vīgo. Quæ dēsērtā īn litōrē quōndam Thēsēæ flēvīt pērijūriā līnguæ. Dīgnā vīrō mēliōrē. Siccīnē mē pātriīs ābdūctā pērfidē āb ōris, pērfidē dēsērtō liquisti īn litōrē Thēsēū? v. Aberro.

arīdītās, Trockne, Dürre. *Corripit ariditas, nervisque rigentibus arctat.*

M. SYN. Siccitās. EPIT. Fērvīdā, ignēā, flāmmātā, ārdēns. v. Siccitas.

arīdūs, dürr. *Ossa sub incurvis extabant arida lumbis.*

SYN. Mārcīdūs, siccūs, ārēns, ārēscēns, siccātūs. PHR. Hūmōris ēgēns, ēgēnūs, expērs. v. Siccus.

āriēs, āriētīs, ārjētīs, (*trifl.*) ein Widder.

Hæ sacris sedes epulis, hic arjete cæso. Virg.

EPIT. Cōrnīgēr, petūlcus, pūgnāx, trūx, tōrvūs, lānīgēr, villōsūs, pētūlāns, mītīs, bālāns, cēler, prācēps. PHR. Dūx ōvīum, īnnōcūī pēcōris tūtēlā. Lānīgērī gregīs dēfēnsōr. Trūx āriēs cōrnū dēcērtāt. Ariēs villōsūs, ēt hīrtīs cōrnībūs. Bēllātōr, cōrnūquē ferōx.

āriēs, ein Zeichen von den 12 himmlischen Zeichen, der Widder genannt.

(*Signum Zodiaci, in quod sol intrat mense Martio,*)

SYN. Signōrūm prīncēps. EPIT. Cōlēstīs, sūblīmīs, æthērēūs, cēlsūs, excēlsūs. PHR. Cōrnīgēr āstrōrum dūctōr, pōrtītōr Hēllēs. Aurātō Prīncēps āriēs īn vēllērē fūlgēt. Aurātō īnsīgnīs villō. Tēr sēx ēxīgūīs vārīātūs cōrpōrā stēllīs. Quī tēmpōrā nōctūrnīs æquā dīurnā fācīt. Prīmūs ād Aurōram cīrcum cāvā tēmpōrā flēxā cōrnūā cōntōrquēns āriēs cōlēstīā pāndīt lūminā. Signōrūm dūctōrquē ēt jānītōr ānnī.

āriēs, ein Mauerbrecher. (*Machina bellica.*) EPIT. Fērrēūs, dūrūs, prācēps,

cēps fōrtis, Vūlcānīus, mīnāx, stūpēndūs, Māvōrtiūs, vālīdūs, mūrālīs, ferrātūs. PHR. Māchīnā bēllīcā. Vix mūrīs tōlērāndā lūēs. Sāxā rōtāt prācēps āriēs, āriētē crebrō pūlsāntūr mūrī. Lābāt āriētē crebrō jānūā ēt ēmōtī prōcūbūnt cārdīne pōstēs. Ariētē dīssīlīūnt mūrī, dīsjēctāquē sāxis sāxā lābānt, āriēs cōrnū mūrūm pūlsābāt āhēnō. Tūrrīfrāgīs āriēs extēplō cōrnībūs āltā sāxā quātīt.

āriētīnūs, das von dem Widder ist.

āriēto, zu Boden stoßen. *Arietat in portus & duros obice postes.* Virg.

SYN. Quātīo, cōrnībūs īmpēto, vērberō.

āriōlūs, ein Wahrsager. *Ariolus, extispex, Magus, Hypnicus, Sagus.* (Scaz.) M.

Arīōn, ōnīs. — *quæ nescit ariona tellus.* Ovid. (*Citharædus nobilis, ex Methymna, Lesbi civitate ortus. Hic cum Lesbion ex Italia, ubi multam pecuniæ vim fuerat ex arte sua lucratus, trajiceret & videret, propter opes a nautis sibi parari insidias, accepta cithara, modulans, se in mare coniecit, cujus cantu illectus Delphin dorso exceptum portavit ad litus & exemis periculo.*) EPIT. Vocālīs, Apōllīnēūs, dōctūs, dūlcīs Cīthārīstā dūlcīsonūs, cānōrūs, celēbrīs, blāndūs, Lēsbīūs, īnfēlīx, celēbrātūs, mīrābilīs, Phœbēūs. PHR. Mēthymnæūs Vātēs, Cāntū īnsīgnīs arīōn. Quī cīthārā Dēlphīnās īn ūndīs mūlcēbāt. Quem cīthāræ tāngēntē filā cānōræ īmpōsītūm dōrsō vēxīt pēr cērulā Dēlphīn. Dēlphīnī īnsīdēns vādā cērulā fūlcāt arīōn.

Arīōnīūs. *Qui puto Arioniam rexerat ante lyram.* Prop.

ārīstā, eine Aehre. *Molli paulatim flavescet campus arista.* Virg.

SYN. Spīcæ, cūlmī, segēs, mēsis, frūgēs. EPIT. Mōllīs, pīnguīs, grāvīdā, æstīvā, tēnērā, cānā, flāvā, grācīlīs, frāgīlīs, frūgīfērā, tēcūndā, lētā, ōpīmā, Céréālīs, jējūnā, flāvēns, fērtīlīs, āūrātā, āūrēā, lōngā, grāvīs, dīves, cūrvātā, pāndā, ōdōrātā, ōdōrīfērā, ēxīlīs, mōdīcā, ēxīguā, ānnuā, mūltā, plūrīmā, ēxīpēctātā. PHR. Grāvīdīs prōcūmbīt cūlmēn ārīstīs. Cānīs flāvēscīt cūlmūs ārīstīs. Cōrtīcē sub mōllī tēnuēs glōmērāntūr ārīstæ. Cīnyphīæ segētīs cītīūs nūmērābīt ārīstās. Mōllī paulātīm flāvēscēt cāmpūs ārīstā. v. Seges.

Arīstæūs. (*Filius Apollinis ex Cyrene, filia Ponti, fluvii Arcadiæ, qui deinde regnavit in Arcadia; Primus apum & mellis usum & lactis coagulum demonstravit.*) Vide Virgilium ad finem lib. 4. Georg.

EPIT. ārcādīūs, prōcāx, āpōllīnēūs, jūvenīs. PHR. Cyrēnīūs hērōs, Cūltōr nēmōrum. Rēnōvātōr āpum, ārcādīūs māgīstēr.

ārīstīfēr. *Dives Aristiferæ segetis.* (Dactyl.) Prud.

Arīstīppūs. (*Cyrenensis Philosophus, auditor Socratis, qui instar Epicuri summum bonum in voluptate constituebat; Primus omnium Socraticorum mercede philosophatus est. Meruit nomen regii canis, quod adularetur Dionysio, saginandi ventris causa.*) EPIT. ōbscōenūs, tūrpīs, Grēcūs, Epīcūrēūs, Lācēdāmōnīūs, Sōcrātīcūs.

Arīstōphānēs. (*Poëta Comicus, ex Lindo Rhodi oppido.*) EPIT. Mōrdāx, prāgrāndīs.

Arīstōtelēs. *Si quis Aristotelem similem vel Pittacon emit.* I.

(*Nomen Stagiritæ philosophi, Peripateticorum Principis, Patrem habuit Nicomachum medicum, & matrem Phæstiaden. Fuit parvus, gibbosus & difformis, balbutiens, sed dives, ut qui socius & Præceptor Alexandri esset.*) SYN. Stāgīrītēs, Stāgīræūs Sōphūs, Sōphōrum prīncēps, dūx. EPIT. Dīvinūs, dōctūs, īngēnīōsūs, mīrābilīs, fūbtīlīs, sāgāx, sōlēis, pēitūs, celēbrīs, īmmōrtālīs.

Arīstōtelēūs. SYN. ārīstōtelīcūs.

armā,

armă, Waffen. SYN. Fērrum, ēnsis, glādiūs, tēlum, hāstā, frāxīnūs, jācūlum. EPIT. Discōrdiā, fūlgēntiā, impiā, sēvā. Vūlcāniā, radiāntiā, grāviā, fōrtiā, piētā, fūriāliā, inimicā, nōcītūrā, fūnēstā, hōrridā, crūēntā, calēntiā, trēpidāntiā, lēthaliā, hōstiliā, insānā, sōnāntiā, aūrātā, Māvōrtiā, bēllicā, sānguīnolēntā, crūēntatā, cāstrēnsiā, victriciā, dirā, crūdēliā, infēstā, nēfandā, Mārtiā, fātāliā, hōrrēntiā, grāfsāntiā, mīnāciā, strēpēntiā, āhēnā, imprōbā, infēliciā, infāustā, trīstīā, fērrēā, rābīdā. PHR. armōrum virēs, invīsā matribūs armā. Cādē calēntiā. Aūrō cēlātā. Sānguīnē piētā, infēctā tābō armā rēpēcūsō fūlgēnt rūtīlāntiā Phcēbō, armā rēnīdēntem tōllūnt ād nūbilā flāmmām, armōrum crīspō radiātūr lūmīnē cāmpūs. Rēsonānt crēbris tīnnitībūs armā. Armīs crēpitāntībūs exōritūr frāgōr. Tūtā mūnimīnā cōrpōris. Clārēscūnt sōnitūs, armōrūmqūē ingrūit hōrrōr, armōrum sōnitum tōtō Gērmāniā cēlō aūdiit, insōlītis trēmūrēnt mōtībūs ālpēs. Cōtīnūō nōvā lūx ōcūlīs ēffūlsīt, ēt armā hōrrēndum sōnūrē. Trēmūnt īn vērīcē crīstā sānguīnēā. Ardēt āpēx cāpītī, crīstīsquē ā vērīcē flāmmā fūndītūr, ēt vāstōs ūmbo vōmīt aūrēūs ignēs. Hōrrēscīt strīctīs sēgēs ēnsībūs, ārāquē fūlgēnt. Sōlē lācēsītā, ēt lūcem sub nūbilā jāctānt. Sūmmēquē īn cāssidē lārgūs ūndāntēs vōlvīt flāmmās ād sīdērā vērīcē. Vibrāntībūs āēr fūlgurāt armōrum radiīs. Flāmmēūs āērātīs trēmōr ērāt īn armīs. Tum lātē fērrēūs hāstīs hōrrēt āgēr, cāmpīquē armīs sūblīmībūs ārdēnt. Trēmūlus vibrātūr īn armīs ārdōr, ēt ērrāntēs lūdūnt pēr cāssidā flāmmā. Iterum frāgōr īntōnāt ēnsēsquē clypēīquē sōnānt. *v. Bellum.*

armāmētārium, ii, Zeughaus, Büchsenhaus.

Quicquid habent telorum armamentaria celi.

armārium, ein Rüsthaus.

Stantibus, ænophorum, tripodes, armaria, cistas. Idem.

armātūrā, Harnisch. *Sparsa per extremos levis armatura manipulos. Luc. armātus, gewafnet. — Hic torre armatus obusto. Virg.*

PHR. armīs īnstrūctūs, mūnītūs, tēctūs, cīnctūs, āccīnctūs, cīrcūmdātūs, clypēātūs, squāmmēūs aūrō, crīstīs rūtīlus, cāssidē mājōr. Armōrum lūcē cōrūscāns. Collūcēns īnsīgnībūs armīs. Instrūctūs fērrō, īnsīgnīs gālēā ēt fūlgēntībūs armīs. Pūlchrīs cōnspectūs īn armīs. Thōrācā īndūtus. Āērē cāpūt fūlgēns crīstāquē hīrsūtūs ēquīnā. Quībūs ībāt īn armīs. Chālybē īndūtī ēquītēs, ēt īn āērē lātēntēs. Ipsī īntūs dēxtrā āc lēvā prō tūrrībūs ādstant armātī, fērrō ēt crīstīs cāpītā āltā cōrūscī. *Armati pro militibus. Virg. Arduus armātōs mēdiīs īn mōenībūs ādstant fūndīt ēquūs. vid. arma & bellicosus.*

Armēniā. *Armenia celsis instabat montibus arca. Alc.*

(Regio Asiæ inter Taurum & Caucasum montes sita, & a Cappadocia ad Caspium usque mare protensa.) EPIT. Mōntōsā, hōrridā, hōrrēndā.

Armēniūs. *Daphnis & Armenias curru subjungere tigres. Virg.*

armēntālis, das zur Heerde gehört.

Armentalis equa mammis &c. Virg

armēntāriūs, ein Viehhirt. *Præterea jam pastor & armentarius omnis.*

L. SYN. Bubūlcus, pāstōr.

armēntum, ein Hauf großes Vieh. SYN. Grēx, pēcūs. EPIT. Lætum, vālidum, discōlōr, mōntānum, lānīgērum, pīnguē, ērrāns, nūmērōsum, cōāctum, spūmāns, fōrtē, cōrnīgērum, mōntīvāgum, tārdu, pīgrum, ēdāx, ōbēsum. PHR. Vālidā īn sīlvīs rēbōānt armēntā. Pāscūntūr vīrīdēs armēntā pēr agrōs. *v. Grex.*

Observe hic, quod armentum significet majora animantia: ut camelos, tauros, equos, &c. Grex vero minora: ut oves, porcos, capreas, &c.

Con-

Confirmat hoc Virgilius 3. Georg. ubi ab equis & tauris ad oves & capras transiens ita loquitur:

Hæc satis armentis, superat pars altera curæ

Lanigeros agitare greges, hirtasque capellas.

Licet alii Poëtæ gregem pro armento, & contra usurpent.

armī, ōrum, die Schultera, die Achseln.

SYN. Hūmērī. EPIT. Vālidī, fōrtēs, hīrtī, pōtētēs, dūrī, āltī, rīgīdī. armīfer — *Armiferos potuit memorare labores. Stat.*

armīgēr, Waffenträger. *Hec est armigeræ festis de quinque Minervæ. Ov.* armīpōtēs, tapfer an Waffen. — *genus armipotentis Achillis. Virg.*

armīsōnūs. *Palladis armisonæ quæ p̄ima &c. Idem*

armo, ās, sich wafnen. SYN. armīs indūōr, cīngo, instrūo, mūnīo. PHR.

Sōciōs simul instrūit armīs. v. *Armor.*

armōr, die Waffen anlegen. PHR. armīs indūōr, instrūōr, mūnīōr, cīngōr, āccīngōr, armā cāpēlso, cāpio, indūo, fūmo. Cīngōr fūlgētībūs armīs, armā hūmērīs apto, cīrcūmdo. Armārī in praeliā. Pūgnæ sē pārārē. Hīc fērrō āccīngōr rūrsūs, clypēōquē mīnīstram īnsērtābam aptāns. Lātērīquē āccōmmōdat ēnsem, collō sūspēndīt ēbūrnum. Scūtūm dispōnīt ēt armā, īnānīmēs in praeliā frātēs armāntūr. Indūērē arā vīrōs, vīolētāquē sūmērē tēlā Rēx jūbēt. Vālidam vī cōrrīpīs hāstā. Hīc gālēam tēētīs trēpīdūs rāpīt, illē trēmētēs ad jūgā cōgīt equōs. Clypēūmquē aurōquē trīplicem lōricam indūitūr fidōquē āccīngītūr ēnsē. Amyclæā hūmērīs aptārē phārētrās. Pārs pēdēs īrē pārāt cāmpīs, pārs ārdūūs āltīs pūlvērūlētūs equīs tūrit. Omnēs armā rēquīrūt. Armā ānīmīs, armā ōrē frēmūt. Fērūs ōmnī pēctōrē sāvīt Mārtīs āmōr. Cērtātīm sēsē exhōrtāntūr in armā. Sūbitūsquē pēr ōmnem Aūsōniā Māvōrs strēpīt ēt ciēt armā vīrōsquē in armā, vīrōs sūscītāt atquē in praeliā cōgīt signāquē fērrē jūvāt. Sōnītūsquē audīrē tūbārum. Jāmquē fācēs et fāxā vōlānt. Fūrōr armā mīnīstrāt. Spōliīs sē quīsquē rēcētībūs armāt. Pilā nōvānt, āc dētērsā rūbīgīnē sāvūs indūitūr fērrō splēndōr, Armā dīū Sēnīōr dēfūndā trēmētībūs ævō. Cīrcūmdāt nēquīcquam hūmērīs, ēt īnūtīlē fērrum cīngītūr. Nam dēdīt ē spēcūlā cūstōs ubi signā tūmūltūs, indūīmūs trēpīdā prōtīnūs armā mānū. Ipsē dehīnc aurō squālēntem ālbōquē ōrīchālcō cīrcūmdāt lōricam hūmērīs. Sīmūl aptāt hābēndō ēnsem. Nēc gālēā tēgīmūr, nēc ācūtō cīngīmūr ēnsē. Mānūsquē āmbās jāculīs ōnērāvīt ācūtīs. Tērrībīlī fūlmīnat ēnsē mānū. v. *arma & armatus.*

Arnūs. (*Fluvius Tusciæ, Florentiam alluens & defluens in mare Tyrrhenum.*) EPIT. Præcēps, Etrūscūs. Thūscūs, nōbīlis, vitrēūs, frīgīdūs, gēlīdūs, lūcīdūs, flūēns, rāpīdūs, rēfōnāns PHR. Quām rāpīdūs cēlērī pērfluit ārnūs āquā.

āro, ās, pflügen. *Frugibus infelix, ea nec mansuescit arando. Virg.*

PHR. Tērram, tēllūrem, hūmum, ārvā ārātrō, vōmērē, fērrō, rāstrīs, līgōnē cōlo, sūbīgo, scīndo, vērto, īnvērto, prōscīndo, vērso, ēxērcēo, rūmpō, fōdīo, rēnōvo, ēxērcērē solum sub vōmērē Vōmērīs īctū āgrōs sūlco. Jūvēcīs solum ēxērcēo, P̄mā Cērēs ūncō glēbam dīmōvīt ārātrō. Antē Jōvēm nūllī sūbīgēbant ārvā cōlōnī, hōrrēntem cāmpum frāctīs īnvērtērē glēbīs. Incūmbērē āratro. Vālidīs tērrās prōscīndē jūvēcīs. Pīnguē solum p̄mīs ēxtēplō ā mēnsībūs ānnī fōrtēs īnvērtūt tāūrī, glēbāsquē līgōnē. Rāstrō cōnvēllērē, dīsrūmpērē, āttrītō tērram rēnōvārē līgōnē. Rāstrīs tērram rīmārī. Tēllūrī īnfūndērē sūlcōs. Dūcērē ārātūrōs sūb jūgā cūrvā bōvēs. Tēnū vītem cōmmītērē sūlcō. Dūrisquē līgōnībūs ārvā ēxcōlīt, ēxērcēt vōmērē cōllēs. Tūā cum multī vērīfārēt rūrā cōlōnī, Rūrāquē cēntēnō scīndāt ōpīmā bōvē. Tērram cēntum vērtebāt ārātrīs:

ārātrīs : Sūppōsītōsquē jūgō pōndūs grāvē cōgīt ārātrī dūcērē, ēt īnsuētum ferrō prōscīndērē cāmpum. Afsīdūīs tērram īnfēctābērē rāstrīs. Dēprēssō īncīpiāt jam tum mīhi taūrūs ārātrō īngēmērē, ēt sūlcō, āt trītūs īplēndēscērē vōmēr. Collā jūbē dōmītōs ōnērī sūppōnērē taūrōs. Sāu-
ciēt ut dūram vōmēr ādūncūs hūmum. Obrūē vērēfātā cērēālīā sēmīnē
tērrā. Quā tibi cum mūltō fcēnōrē rēddāt āgēr. Rāstrōquē īntāctā nēc
ūllīs faūciā vōmērībūs pēr sē dābāt ōmniā tēllūs. In stērīlēs agrōs nō-
lūnt jūgā ferrē jūvēcī. Nūllō sūlcāntūr vōmērē cāmpī. Nōn rāstrōs
pātīētūr hūmūs. Nōn vīnēā fālcēm. Nōn ērgo prēssō tēllūs cōnsūrgīt
ārātrō. Rūrā cōlīt nēmō. Mōllēscūnt collā jūvēcīs. Nōn glēbam
prōnō cōnvēllīt vōmērē. Squālīdā dēsērtīs rūbīgo īnfērtūr ārātrīs.

ārōmā, ātis, Gewürz. *Solus odor sparsi spiramen aromatis efflat.* Prud.

SYN. ōdōr. EPIT. Dūlcē, grātum, ōlēs, Sābæūm, īndīcum, Cyrīum,
bālsāmēum, āssyrīum.

ārōmātīcus, das vom Gewürz ist. *Messis aromatica noctu &c.* Sedul.

ārēctus, aufgerichtet. SYN. ērēctus, rēctus, sublātus, cēlsus, ēxcēlsus.

PHR. ārēctīs aūrībūs ādīstāns, ārēctāquē hōrrōrē cōmā, ārēctīs spē-
ctāns ānīmīs.

ār rhābo, ein Unterpfand. *Leno arrhabonem hunc pro mina mecum fero.*
(Jamb.) P.

ārīdeo, gefallen. *His Deus arrisit, velut arridere solemus.* Mart.

SYN. Plācēo, subrīdeo. PHR. Lētus ēt aūgūstō fēlix ārīdēāt ōrē. Sēū
puēr ārīsīt, sīvē puēllā tibi, ēt quāndōquē mīhi fōrtūnā ārīsērīt hōrā.

ārīgo ausstrecken, anmerken. *Numquid securus non potes arrigere.* Mart.

SYN. ērīgo, tōllo, āttōllo, subīgo.

ārīpio, ergreifen. *Arripuitque locum & silvis insedit iniquis,* Virg.

SYN. Subrīpio, rāpio, cāpio, prēhēndo, prēndo, āpprēndo.

ārōdo, ārōsī, nagen. v. Rodo.

ārōgāns, stolz, hochartig. *Resistit arrogantibus.* (Jam.) Paulin. v. *Superbus.*

ārōgo, ihm selbst zu essen. *Jura neget sibi nata, nihil non arroget ar-
mis.* H. SYN. āsūmo, sūmo, āscīscō, vīndīco, trībūo.

ārōsūs, abgenagt. *Obtunduntque novos arroso robore dentes.* Nem. v.
Rofus.

ārs, die Kunst. SYN. ārtīfīcīum, fācūltās, scīēntīā, dōctrīnā, stūdiūm, vel
fraūs, dōlus EPIT. Māgīstrā, mīrā, sālūtārīs, āptā, dīvinā, ōpērōsā, prae-
clārā, īmītātrīx, mīrāndā, nōvā, īngēnīōsā, sōllīcītā, nōbīlīs, ābjēctā, cē-
lebrīs, dōctā, dōlosā, vērēūtā. PHR. Invēntrīx ōpērūm, īngēnīī fcētūs.
Nātūrā ēmūlā, īmītātrīx. Nātūrā quā sūpplet. Quā fcētūm nātūrā
matris ādūmbrāt. Nōn hāc hūmānīs ōpībūs, nōn ārtē māgīstrā prōvēnī-
ūt. Quīs Dēus hānc Mūsā, quīs nōbīs ēxtulīt ārtē? ēt vārīōs ūsūs
mēdītāndo ēxcūdēret ārtēs. *Ars pro fraude* Virg. 2. *Æn* Dōlīs, īnstrū-
ctūs ēt ārtē Pelāsgā. v. *Dolus.*

Artes liberales, die freien Künste. EPIT. īngēnūā, ēgrēgīā, praeclārā, dō-
ctā. PHR. Nērvī vitāe, fōntēsquē bōnōrūm. Mūsārūm ēt āpollīnīs ārtēs.
Quā pōlīūt ānīmēs hōmīnūm, vīlīquē cātērvā dīstīnguūt. Quī-
būs pēctōrā mōllēscūnt, āspērītāsquē fugīt, īvēntās mūltī vīsam ēxcō-
lūērē pēr ārtēs, īpsē suās ārtēs, sī ā mūnērā lētus āpōllo aūgūriūm cīthā-
rāquē dābāt. Adde, quōd īngēnuās dīdīcīssē fīdēlītēr ārtēs, ēmōllīt
mōrēs, nēc sīnīt ēssē ferōs. Dīscē bōnās ārtēs, mōneo, Rōmānā jūvēc-
tūs; Scīlīcet īngēnīūm plācīdā mōllītūr ab ārtē. Excūdēt ālīī spīrān-
tīā mōllīus ārā. Tū regērē īmpērīō pōpūlōs, Rōmānē, mēmēnto. Hāc
tibi ērūt ārtēs.

Hic observa, quod Minerva omnibus artibus praesse fingatur, Unde & una
F rum

cum Musis ab antiquis culta fuit, & a Poëtis quoque invocata, quod successu cariturum crederent, quod illa invita fieret, hinc & ortum est adagium: invita Minerva aliquid facere. De illa sic canit. Ovid. l. 3. Fast.

Pallada nunc pueri teneræque orate puellæ,
Qui bene placarit Pallada, doctus erit.
Pallade placata, lanam mollite puellæ,
Discite jam plenos exonerare colos &c,
Vos quoque phœbea morbos qui pellitis arte,
Munera de vestris pauca referte Deæ.
Mille Dea est operum; certe Dea carminis illa est;
Si mereor, studiis adsit amica meis.

Artes contemnere. PHR. Jacent sine laudē Cæmœnæ. Cum citharā passim sprētus apollo jacet. Nemo favet studiis. Hæc sæculā sunt ingrātā et durā cæmœnīs, ipse licet veniās Mūsīs cōmītātus, Hōmērē; Si nihil attuleris, ibis, Hōmērē forās. Ultima in attuleris cæsura gratia producit.

arsenicum, Gift. SYN. Dirum, atrum, grävē, &c. v. Venenum.

Artēmiā. (Mausoli, Cariæ Regis, uxor, quæ, viro defuncto, tumulum superbum exstruxit, Mausoleum appellatum, quod nomen usque ad hoc tempus ad magnifica monumenta translatum manet, ejus cineres, vino commistas, præ amore ebibit.) EPIT. Cāstā, nobīlis, pudicā. PHR. Maūsōlī cōnjūx, ūxor. Maūsōlī cinērēs ūxor carīssimā vinō cōmmīstos bibīt, & tūmulō meliōrē rēcōndīt.

articulātum, von Stücf zu Stücf. — digitis, nunquid manus articulatim? L.

articulo, zertheilen. Mobilis articulat verborum dædala lingua. Lucr.

articulus, ein Glied. Nec premit articulos lucida gemma meos. Ovid.

SYN. Dīgītus. EPIT. Mōllis, mōlliculus, tēnūis, rōsēus, nītīdus, cān- didus. PHR. at rēdītus jam quisquē suōs amat, et sibi quid sit ūtilē, sōllicitis sūppūtāt articulis. Ovid.

artifex, icis, ein Künstler. Artibus, artificii quæ nocuere suo. Ovid.

SYN. opīfex. EPIT. Dōctus, clārūs, pērītus, mānuālīs, cēlebrīs, vīgīl, mātūtīnūs, īngēnīōsūs, ēgrēgiūs, nobīlis, sāgāx, sōlērs, præclārūs, sōlli- citus, mīrābilis. PHR. expēriētiā dōctī artīficis, ēgrēgiūs lābōr ar- tīficis.

artificium, Handwerk. SYN. v. Ars.

artocōpus, Brodbeck. Salva sit artocopi reverentia: finge tamen te. Juv.

artocrēas, ātis, eine Pastete. — oleum, artocreasque popello. Pers.

artūs, Glieder. Matura virgo, & fingitur artubus. (Alcaic.) Hor.

SYN. Mēmbra. EPIT. Rōbūstī, fōrtēs, cādūcī, frāgīlēs. mōribūndī, pūl- crī, vālīdī, fōrmōsī, fēssī. PHR. Māgnī mēmborū artūs. Cōgruā rōbūstos prōpōrtio cōllīgīt artūs. Cōrpōris artūs. Virtūsquē artūs ānimōsā fātīgāt.

arvālēs frātrēs. (Erant 12. dicti Sacerdotes, quos inter se Romulus consti- tuit, ut Baccho, & Cereri macarent ambarvales hostias pro frugum ubertate.)

arvīnā, Schmeer. Arvina pingui subiguntque in cote secures. Virg.

EPIT. Mōllis, pīnguīs, tēnāx. PHR. arvīnā tēgērē.

arūndīfēr, das Rohr trägt. Tibris arundiferum medio caput extulit alvo.

arūndīnētum, ein Ort, wo Rohr wächst, (Ovid.

arūndīnēus, vel arūndīnōsūs, rohricht.

Pastor arundineo carmine mulcet oves. Ovid,

arūndo, īnis, ein Rohr. Ludere par impar, equitare in arundine longa.

Hor. SYN. āvēnā, cālāmūs, cānnā, vel fistulā. EPIT. tēnērā, flūviālīs, ūmbrosā, exīlis, tēnūis, lōngā, dēfōrmīs, pālūstrīs, prēcērā, trēmūlā, frāgī-

fragilis, levis, aquatica, fluminæa, aquosa, virescens, virens, viridis, mobilis, inconstans, agitata, glauca. PHR. agrestem tenui meditabore arundine Musam, atque levi Zephyro gracilis vibratur arundo. Hic virides tenera prætexit arundine ripas. Creber arundinibus tremulis ibi surgere lucus. v. *Fistula*.

arundo, pro *sagitta*, ein Pfeil. SYN. Sagitta, spiculum, telum, jaculum EPIT. Spicata, lethalis, volans, volucris, tremula, pennata, stridens, acuta, Gortynis, penetrabilis, Cydonia, levis, hamata, Cydoniaca, Maurusia, Scythica, Parthica, celer. PHR. Hæret lateri lethalis arundo, ætæque multo perque uterum sonitu, perque illa venit arundo. v. *Sagitta*.

Aruns, untis. (*Vates Thuscus divinandi scientia insignis.*) PHR. Vatum maximus ævo aruns incoluit desertæ mœniæ Lûnæ.

aruspex, icis, ein Wahrsager. — *Censore opus est, an aruspice nobis.* Juv. SYN. augur, vates. EPIT. Tuscus, Romanus, Etruscus, sacer, vanus, verus, fatidicus, obscurus, Phœbeius, terrificus, solers, sagax, sedulus, providus, peritus, anceps, mendax, incertus, dubius, divinus, longævus, altiloquus, sanctus, venerabilis, prænuntiis, sinister. v. *Augur*.

aruspicina, die Kunst des Wahrsagens.

aruspicium, Wahrsagung. v. *Augurium*.

arvum, Feld. *Ante Jovem nulli subigebat arva coloni.* Virg. v. *Ager*.

arx, Schloß, Festung SYN. Munimen, vallum, turris, castrum, castellum, propugnaculum EPIT. Summa, superba, æria, elata, inexpugnabilis, sublimis, ardua, alta, celsa, excelsa, turrita, turrigera, valida, fortis, munita, vallata, solida, securâ, Mævortia. PHR. ad auras surgens, educta sub auras urbis tutamen. Turrigeræ surgunt arcēs. v. *Turris*.

as, asis. ein Heller. PHR. naufragus assem tum rogat.

ascälaphus. (*Acherontis & Orphne avernalis Nymphæ filius. Is post raptam a Plutone Proserpinam, cum Ceres filiæ suæ reditum a Jove impetrasset, si apud inferos nihil gustasset cibi, eam prodidit, quod decerptum ab arbore malum comedisset. Indignata itaque proserpina, eum in bubonem, avem funestam, convertit.*) Ovid. 5. Metam. v. *Bubo*.

Ascanius. *At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo.* Virg. (*Æneæ filius ex Creusa, Priami filia, fugæ laborumque patris socius, cum quo in Italiam venit, & Albam condidit, sic dictus ab Ascanio, fluvio Phrygiæ. Alio nomine vocatur Iulus & Ilus.*) SYN. Ilius, Iulus, Æneides. EPIT. Regius, Dardanius, dulcis, binominis, pulcher, albanus. PHR. Dardanius puer, conditor albæ. Magnæ spēs altâ Rômæ. Dardanius nepos Veneris. At puer ascanius, cui nunc cognomen Iulo additur, Ilus erat, dum res stetit illa regnō.

ascendo, aufsteigen. SYN. Scando, conscendo. PHR. ascensu supero, exsupero. Cursu petit ardua montis. Ascensu vincere montem, evadere ad summi fastigia montis. Montis in ardua niti. Hoc superare jugum. Pedibus superare cacumina montis. Sese attollere in auras. Superas evadere in auras. Summi fastigia tecti ascensu supero, inquæ domos superas scandere cura fuit. Tollimur in cælum. Se tollere sursum, et se protinus ætheræa tollit in astra viâ. v. *Cælus ascendo*.

ascia, ein Beil. SYN. Securis, bipennis. EPIT. acuta, dura, acris, cruentâ.

ascisco, herjuruffen, zueignen. — *generumque asciverit urbi.* Virg. SYN. Voco, advoco, convoco, accerso, ascio, vel ascribo, adjungo. vide *accerso*.

Ascrâ. (*Bæotiæ vicus, in dextra Heliconis parte, Hesiodi patria.*) EPIT. Vetus, Parnassus, Heliconia.

āscribo, zuschreiben. PHR. **Sūbscribo, āsīgno, trībūo, ātribūo, Impōno, do.** **āsēllūs, ein Esel.** — *miserandæ sortis asellus.* Virg. v. *Asinus.*

Asiā, die Landschaft Asia. — *extremis Asiæ jam videtur in oris.* Virg.

(*Tertia orbis pars, sic dicta ab Asia, Nympha, Oceani & Tethyos filia, Iapetis conjuge, ex qua Prometheus ortum ferunt. Distinguitur ab Europa Tanaide fluvio, ab Africa autem Nilo. Dividitur in majorem & minorem; Minor habet Phrygiam, Lydiam, Mysiam & Cariam: in majore regnat magnus Dux Moscoviæ & Ottomanni, cum titulo Imperatorum Orientis, qui quondam fuerunt terror Christianorum, sed hodie ludibrium sub Leopoldo Augusto. Omnium notissima est Asia propter humanum genus ibidem conditum, per Satanam delusum, & Christi sanguine reparatum.*)

EPIT. **Māgnā, pōtēns, dīvēs, lātā, spātīōsā, fērāx, fœcundā, ōpulentā, fētilis.** PHR. **Tērrā āsiæ, āsiātīcā tēllūs, ōrā, rēgiō, plāgā,**

Asiā. (Palus in Mysia.) PHR. **sōnāt āmnīs ēt āsiā lōngē pūlsā pālūs.** Virg.

Asiācūs. *Ecquid ubi asiacas casuras aspicias arces?* Ovid.

Asiānūs. *Hec asianorum vetera ornamenta Deorum.* Juv.

Asiātīcūs. *Frigoribus pigro veniunt asiatica fœtu.* Col.

Asilūs. (*Musce genus, gregibus maxime infestum. Hoc insecto Juno pellicem Jo, mutatam in juvencam, adegit ad insaniam.*) PHR. **ēst lūcōs Sīlārī cīrcā, ilīcībūsquē vīrēntem plūribūs ālbūrnūm, vōlītāns, cui nōmēn āsilō Rōmānūm ēst, Ostrōn Grājī vērtērē vōcāntēs, āspēr, ācērbā, sōnāns, quō tōtā ēxtērrītā silvīs diffūgiūnt ārmēntā.** Virg.

āsīnūs, ein Esel. *Auriculas asini Mida Rex habet, &c.* Pers.

SYN. **āsēllūs.** **EPIT.** **Tārdūs, vīlis, pīgēr, dēfēs, ōnērātūs, īnērs, āurītūs, tūrpīs, sēgnīs, ārcādicūs, gravis, rūdēns, stōlīdūs, īgnāvūs, villōsūs.** PHR. **ārcādicūm pēcūs, āsīdūō vērberē dōmītūs, īndūitūrquē āurēs tardē grādīēntīs āsēllī. Sīlēnī vēctōr āsēllūs. Vēnērāt ēt sēniōr tārdo sīlēnūs āsēllō.**

āsīnīnūs, das von einem Esel ist.

āspēctūs, ūs, des Angesicht. **SYN.** **Fācīēs, vūltūs, ōs, frōns, ōcūlī, lūmīnā, vel cōspēctūs, ōbtūtūs.** **EPIT.** **Vētūstūs, pūlchēr, grātūs, bēnīgnūs, āmābīlis, dūlcīs, rīdēns, lētūs, fērēnūs, āmīcūs, hīlārīs, blandūs, plācīdūs, cōmīs, mītīs, jūcūndūs, lāscīvūs, tērrībīlis, fērōx, trūx, fērūs, tōrvūs, mētūēndūs, mīnāx, sēvērūs, trūcūlētūs, hōrrīdūs, hōrrībīlis, fōrmīdābīlis.** PHR. **Sīc īstā venūstō splēndūit āspēctū. Cōlōr āspēctū jam lūmīnā pūlchrō. Jam nārēs īnvītāt ōdōr. Lētō rīdēt āspēctū. Dum vāgōr āspēctū, vīsūmquē pēr ōmniā dūco. Sīstē grādum, tēquē āspēctū nē sūbtrāhē nōstrō.** *vid. Aspicio.*

āspēr, ērī, āspērā, āspērūm. *Per synæresin āsprī.*

Ab tibi ne teneras glacies secet aspera plantas. Ovid.

SYN. **Scābēr, Metaph. ācērbūs, dūrūs, mōlēstūs, ārdūūs, dīffīcīlis, grāvīs, īnjūcūndūs, īngrātūs, vel cālātūs.** PHR. **Cymbīāquē ārgēntō, pērfēctā, ātquē āspērā signīs pōcūlā Rēbūsquē venī nōn āspēr ēgēnīs, īmprōvīsum āsprīs (pro asperis) velūtī quī sēntībūs ānguē prēssīt.**

āspērītās, Rauzigkeit. *Asperitatis & invidiæ corrector & iræ.* Hor.

SYN. **Scābrītīēs, vel grāvītās.** **EPIT.** **agrēstīs, fērālīs, hōstīlis, flēbīlis, ācērbā, īntōlērābīlis, dūrā, grāvīs.**

āspēro, arōb machen, erbittern. **SYN.** **Dūro, vel ācērbo.**

Et glacialis hiems aquilonibus asperat undas. Virg.

āspērgo, is, bēsprenge. **SYN.** **Spārgo, rīgo, īrrīgo, pērfūndo.** v. *Rigo.*

āspērgo, īnis, Bēsprenge. *Objectæ sala spumant aspergine cautes.* Virg.

āspērñōr, verachten. *Nec Pelusiace curam aspernabere lentis.* Idem.

SYN. **Spērno, tēmno, cōntēmno, fāstīdīo, rēspūo, nēglīgo, ābjīcīo, dēspīcīo.**

cio. PHR. Pārvi, nihīlī dūco, æstīmo, pēdo, faciō. Nōn cūro. Magnō fastū, grāvī vultū fastīdīo, rēspūo, cōtēmno. Sordēnt tibi mūnērā nōstrā. Tū cavē nōstrā tuō cōtēmnnās cārminā fastū. Rēspūis ex ānīmō longēquē rēmīttīs. Nihīl illē Dēo, nēc tāliā cūrāt. Dēspēctūs tibi sum, nēc quīs sim quārīs ālēxi. Illūd āmicitiāe sānctum ēt vērērābile nōmēn. Nūnc tibi prō vīlī sub pēdībūsquē jācēt. Mētūs omnēs ēt īnēxōrābilē fātum subjēcit pēdībūs,

aspērnāndus, verachtet. SYN. aspērnābilis, cōtēmnnēndus, cōtēmtus, vīlis, ābjēctus.

aspīcio, ansehen, anschauen. *Extremo veniens sol aspiciebat Olympo.* Virg.

SYN. Vidēō, tūēōr, īntūēōr, cērno, cōspīcio, īspīcio, rēspīcio, spēcto, aspēcto. PHR. ōcūlōs, lūminā vērto, cōnvērto, flēcto, cōnjīcio, īn ōcūlōs figo, dēfigo, ōcūlīs aspīcio, lūstro, pērlūstro. Hūc illūc vōlvēns ōcūlōs. Fixītkuē īn vīrgīnē vultūs, quāntum āciē pōtērānt ōcūlī sērvārē sēquēntum. Quō sēcūmquē āciēs ōcūlōrum flēxērāt. In quāmcūnquē dōmūs ādvērtī lūminā pārtē. Æquōrā prōspēctū mētīōr āltā mēō, ōcūlōs ād sīdērā tōllo, tēndo. Ōcūlīs lēgo, pērlēgo, ōcūlīs sēquōr, prōsēquōr. Ōcūlōs pāscō, rēcōrō, rēfīcīo pīctūrā ōcūlōs, vultūs ādvērto. Ōcūlōs pēr sīngulā vōlvīt. Ōcūlōs fērt omniā cīrcum. In tē ōrā Lātīnī, īn tē ōcūlōs rēfērūnt. Cōstitīt, ātkuē ōcūlīs Phrygiā āgmīnā cīrcūmspēxit. Cōstitīt ēt Lībyā dēfixīt lūminā tēchnīs. Rēspīcio ēt quā sīt mē cīrcum cōpiā lūstro. Tāliā dīcēntē jam dūdum āvērsā tūētūr. Tōrvā tūērī. Illā sōlō fixōs ōcūlōs āvērsā tēnēbāt. Cōrpūsquē pēr īngēns lūminā vōlvīt ōbītkuē trūcī prōcūl omniā vīsū. Trēs lītōrē cērvōs prōspīcit ērrāntēs. Omnē āccēssum lūstrāns, hūc ōrā fērēbāt, ēt illūc. Ōs ōcūlōsquē lōquēntīs. Jam dūdum, ēt tōtum lūstrābāt lūminē cōrpūs. Hēc supēr vāllō prōspēctānt Trōēs, ōcūlīs spātīum ēmēnsūs. Cūntīquē lātīnī cōnvērtērē ōcūlōs. Tūrnūs ād hēc ōcūlōs hōrrēndā īn vīrgīnē fixūs. Omniā cīrcum ōbsērvāns ōcūlīs sēdēt. Cōelum sūspīcērē, ōcūlōs ād cōelum, sīdērā tēndērē, tōllērē, āttōllērē lūminā cōelō. Sūstōllērē ād æthērā vultūs. Lūminā fixā tēnērē sōlō. In hūmum dēflēctērē ōcēllōs. Fīgērē lūminā tērrā, ōbtūtūquē hārēt dēfixūs īn ūnō, ōcūlōrum ōrbēs ād mōeniā tōrsīt. Hēc ōcūlīs pātēr āspīcit āquīs, āspēxit, pāritērquē ānīmō ēst, ōcūlīsquē sēquūtūs. Mīrātūr, fācīlēsquē ōcūlōs fērt omniā cīrcum. v. *Video*.

aspīdīnūs. *Ficta aspidinam mente cum vibrat linguam.* (Scaz.) S.

aspīrāmēn, Anblasung. *Da, precor, artificis blanda aspiramina formæ.* T.

aspīro, anblasen. *Vos, o Calliope, precor, aspirate canenti.* Virg.

SYN. āfflo, spīro, vcl fāvēo, ōpem fēro. PHR. āspīrāt prīmō fōrtūnā lābōrī, Dīī āspīrātē mēīs; āspīrātē cānēntī.

aspīs, idīs, eine Schlange. *Aspidis in mediis sitiebant dipsades undis.* Luc.

SYN. Sērpēns, ānguīs, cōlūbēr. EPIT. Sōmnīfērā, Phāriā, lēthīfērā, sīcā, vēnēnōsā, lūbrīcā, hōrrīdā, tūrgīdā, tūmēscēns. PHR. āspīs fōrmīdābilīs īctū. Stābānt īn mārģīnēsīccā āspīdēs, āspīdā sōmmīseram tūmīdā cērvīcē lēvāvīt. v. *Serpens*.

aspōrto, hinweg tragen. SYN. āūfēro, āvēho.

assāmēntā, Ladenbretlein. *Sanctius erexit, atque assamenta basisque.* P.

assātūrā, das gebraten ist.

asseclā, eie Trabant. *Vos humili affecle, vos indulgebitis unquam.* Juv.

SYN. Cōmēs, sōcīūs, sēctātōr.

assēctōr, begleiten. *Cum affectaretur, nnnquid vis? occupo, at ille.* Hor.

SYN. Sēquī, cōmītārī.

assēcūtūs, erlangt. *Tantum sit sapientiam affecutus.* (Phal.) Bib. Fur.

assēnsūs, ūs, Bewilligung. SYN. Cōnsēnsūs. EPIT. Lībēr, ōptātūs, grātūs, cōmmūnīs.

assentatio, öns, Liebfosung. v. *Adulatio*.

assentator, Schmeichler. *Assentatores jubet ad lucrum ire Poëta.* Hor.
 SYN. adulator.

assentiör, iris, übereinstimmen. SYN. assentio, consentio, annuo, astipulör.

assēptör, schmeichlen. SYN. adülör. v. *Adulor*.

assēquör, erlangen. *Assequitur nec opinantem in caput insilit ipsum.* Sil.
 SYN. Consēquör, adipiscör, acquiro, päro, cōmpäro. v. *acquirō vel attingo*.

asser, äris, ein Bret. *Qui sequitur: ferit hic cubito, ferit asserē duro.* Juv.

assero, bestättigen. *Scilicet asserui jam me, fugique catenas.* Ovid.
 SYN. affirmo, assēvëro, jüro, vel vīdico.

assēvëro, bekräftigen. *Profitebitur, jurabit, asseverabit.* (Scaz.) S.
 SYN. affirmo, assero.

assibilo, anpfeifen. *Implorantem animam dominus assibilat aris.* Stat.
 SYN. Sibilo, sibilā reddo.

assidëo, besitzen. *Te mæstæ decet assidere matri.* (Phal.) Mart.

SYN. Sēdëo, cōnsidëo, assido, jūxtā seu propē sedëo.

assido, a sīdo, hinzusetzen. v. *Assideo*.

assidüē, emsiglich. *Hi bellum assidue ducunt cum gente Latina.* Virg.

assidüüs, emsig. *Ipsa quoque assiduo labuntur tempora motu.* Ovid.
 SYN. pērpētüüs, cōtigüüs, frēquēns, diligēns.

assigno, zuordnen. SYN. adscribo, attribüo.

assilio, hinzuspringen. *Cum sæpe assiluit defensæ mœnibus urbis,* Ovid.

assimilo, vergleichen. *Grandia si parvis assimilare licet.* Idem.

SYN. Similo, cōnsimilo, cōmpäro, cōnfëro, cōmpōnō, PHR. assimilem-
 quē sui longā assuētudinē fëcit. Sic parvis cōmpōnërë mägna solëbam.

assimulo, erdichten. *Assimulavit anum, cultosque intravit in hortos.* Idem.
 SYN. Fingo, simulo.

assisto, astiti, bestehen. SYN. adsum, intërsu, adsto.

assitus, darben gesflanget. *Atria quid memorem viridantibus assita pra-
 tis.* A.

asso, äs, braten, sieden. SYN. Törrëo. PHR. Sūbjiciūnt vërübüs prünäs, et
 viscërä törrënt. Dum tūrdös vërsät in ignë, pīnguāquë in vërübüs tö-
 rebimüs extā cölumbæ.

associo, sich zugesellen. *Dulcibus associas lymphis, mellique liquenti,* S.
 SYN. adjūngo, cōjūngō, addo, sōcium do.

assolët, es ist also der Brauch.

assono, zustimmen. — *Plangentibus assonat Echo.* Ovid.

PHR. Sōno simül, s. nānti rēspōndëo. v. *Echo*.

assuëfacio, sich gewöhnen.

assuëscō, sich gewöhnen. *Pluribus assuevit mentem, corpusque superbum.* M.
 SYN. Cōnsuëscō, solëo. EHR. adëo a tēnëris assuëscërë mūltum est, illë
 mānum patiëns, mēnsæquë assuëtüs hërilī. Patiëns öpërum, parvöquë
 assuëtä jüvëntüs. Tüä cërnërë factä assuëscät. Virgīnībüs Tyrīis mōs est
 gëstärë phäretam. Förtitër edīscō trīstīä possë pati. Atquë hīnc, atquë
 illīnc hūmërös ad vūlnërä dūrät. Dūrätäquë mūltō solë gëlūquë cūtīs
 Quō mōrë solënt. Ritüs üt a prīscō tradītüs extät avō. Sēnsūquë mā-
 li dëtrāxërät üsüs. Nam mōrē fëcërät üsüs.

assuëtüdo, inis, Gewohnheit. *Fac tibi consuescat, nil assuetudine majus.*
 Ovid. SYN. Mōs, üsüs. cōnsuëtüdo, EPIT. Lōngä, facilis, utilis, tē-
 nax. PHR. Nam mōrē fëcërät üsüs.

assuëtüs, gewohnt. *Assuetos Tauri saltus, assueta leones.* Idem.

SYN. Suëtüs, assuëfactüs, cōnsuëtüs. v. *Assuesco*.

assul.

affūto, anlaufen. SYN. affilio, lăcēflo.

affūltus, Unlauf. *Arte locum, & variis affultibus irritus urget.* Ovid.

assūmo, zu sich nehmen. *Præsertim caute dignos assumere prava.* Hor.

SYN. Căpio, accipio, mihi tribuo, arrôgo.

assūo, anpuken. *Affuitur pannus, cum lucus & ara Dianæ.* Idem.

assurgo, aufstehen. *Aëra per vacuum ferri, atque assurgere in auras.* Virg.

SYN. Sūrgo, cōsūrgo, vel crēscō, excreſco, aūgēor, vel cēdo. PHR. Sē

tollēre sūsum, assurgēre in aūrās. Sēptemquē assurgit in ūlnās, assurgit

Musæ nōstrā Cămcenā tūæ.

Assyriā. (*Regio majoris Asiæ, cujus ex Ptolemæo limites sunt, ab Ortu Mediæ pars, ab Occasu Mesopotamia, a Septentrione pars minoris Armeniæ juxta Niphatem montem, a Meridie Sāsiana, Dicta est Assyria ab Assur, filio Sem.*) Eōiquē arābēs, dīvēs ēt assyriā. Tibul. Pōtēns, dīvēs, fērāx.

Assyriūs. *Alba nec Assyrio fucatur lana veneno.* Virg.

asto, hinzustehen. *Olli cæruleus supra caput astitit imber.* Idem.

SYN. Sto, adsūm, præsēns sum, intēsum, assistō. PHR. Œdībūs astābāt, vālidī astānt.

astrā, die Sterne. SYN. Stellæ, sīdērā. EPIT. Cœlēstiā, ignēā, rādīāntiā, lūcidā, ardēntiā, nītīdā, pūrā, rūtilā, pūlchrā, mīcāntiā, rōrāntiā, insīgniā, cōspīcuā, splēndīdā, sublīmiā, rādīōsā, fātāliā, nōctīvāgā, ērāntiā, clārā, cēlīvāgā, pērēnniā, vāgā, splēndēntiā, aūrēā, lūcēntiā, flāmmīgērā, flāmmīvōmā, æthērēā, trēmūlā. PHR. Rūtīlō sīdērē fixā Pōlo. Œthērēā facēs, tādā, sīdērēā flāmmā, āstrōrum ignēs. Sīdērēi vāgā lūminā mūndi. Œtērnī ignēs, sīgnōrum lūcēntēs ūndīquē flāmmā. Sīgnōram flāmmēūs ōrdo, ignēs æthērēi. Stellæ līquīdum pērīnānē mīcāntēs. Incōncūssā sūō vōlvūntur sīdērā lāpsū. Œthērīs ignēs, ignēūs āstrōrum chōrus, Cēlīvāgā flāmmā. Œthērēi, sīdērēi ignēs. Nōctīvāgāquē facēs cœlī, flāmmāquē vōlāntēs. Splēndēntiā cœlī sīdērā. Nullīs ōbscūrātā tēnebrīs. Quī cœlō lūcēt jūcūndiōr ignīs. Cœlō fūlgēntiā. Nōctē mīcāntiā. Spārsā pōlō. Trēmūlās vībrāntiā sīdērā flāmmās. Nōctīsquē ōriēntiā sīgnā. Tōllēbānt rūtilās āstrā dēcōrā facēs. Lūcēntēmquē glōbum lūnæ, Tītāniāquē āstrā. Quæ nōn sēmpēr pērīnānē fērūntur ōrdīnē, nēc cælum trānscurrūnt pāssībūs æquīs. Stellāsquē vāgas mīrātūr ēt āstrā fixā pōlīs. Sīdērā cūctā nōtāt tēcītō lābēntiā cœlō. Clārā lūcē cōrūscum scīntillāt sīdūs. Fūlgīdā cēū clārā sīdērā nōctē mīcānt. Cērtā nēc incērtīs āffūlgēnt sīdērā nāūtīs. Quāntum prēcēdit clārā mīnōrēs lūnā facēs, quāntumquē āliōs prēmīt Hēsperūs ignēs. Pōlūs dum sīdērā pāscēt. v. *Stellæ.*

Astræā. *Ultima cœlestium terras astræa reliquit.* Ovid.

(*Jovis & Themidis filia, Justitiæ antistes, quam Poëtæ fabulantur aureo sæculo e cælo in terram migrasse, & tandem, mortalium sceleribus offensam, cælum repetiisse.*) SYN. Jūstītiā. EPIT. Œquā, sānctā, inclytā, divīnā, exūl, prōflīgātā, extīnctā. PHR. Vīctā jācēt piētās, ēt vīrgo cādē mādēntēs ūltīmā cœlēstium tērrās āstræā rēlīquīt.

Astræūs. (*Unus ex Titanibus, quem cum aurora ferunt concubuisse, & ex ea ventos generasse, qui ab eo astræi fratres dicti sunt.*)

Arēāquē ēt tūmīdum subītīs cōncūrsībūs æquōr āstræi tūrbānt, ēt ēūnt in prēliā frātēs. Ovid.

Astreūs dissyl. (*Unus ex iis, qui a Perseo in aula Cephei Regis sunt occisi.*)

astrifer, ein Gestirntträger. *Torquet & astriferos inclinat Jupiter axes.* St.

āstrīgēr. *Letus in astrigerum cæli se sustulit aulam.* Hic.

astringo, verbinden. SYN. Strīngo, cōnstrīngo, līgo, cōārcto, vel cōgo. PHR. ārctō nēxū, fīrmīs vīnclīs rētīnēō, cōērcēō. Lāquē-

vīncloquē tēnācī nēctērē. Seū dūrāt māgīs ēt vēnās adstrīngīt hīantēs.

āstrōlōgūs, ein Sternenseher. *Bellus Grammaticus, bellus es astrologus.*

Mart. EPIT. Vīgīl, præsāgūs, fātīdicūs, dūbīūs, īncērtūs, mēndāx, nē-
fciūs, īnsōmnīs, præsciūs, pērvīgīl, attēntūs, vīgīlāns, vērāx, sāgāx, pērī-
rūs, āncēps. PHR. Cēlī āstrōrumquē pērītūs, Stellārum āspīciēns cūr-
sum cēlīquē mēātūs. Cēlī ōbsērvātōr, ōbsērvāns cūrsū āstrōrum. Cē-
lī mēnsēs ēt sīdērā sīgnāt. Cēlī mēātūs dēscrībīt rādīō, ēt sūrgēntīā sī-
dērā dīcīt. Astrōrum ērrōrēsquē sītūmquē dōcēns, flēxūsquē, rēcūr-
sūsquē īnnūmērōs. Quī sōlērtī īndāgīnē nōvīt, quā vēnīt ēxōriēns, quā
dēfīcīt ūndē cōāctīs cōrnībūs īn plēnum mēnstruā lūnā rēdīt. Quid
lūnā fērāt, quīd grādo, quīd āstūs: aut quīd sānguīnēō prænūntiēt
īgnē cōmētēs ārbītēr. Quī stēllārum ōrtūs cōmpētīt atquē ōbītūs. Nēc
quīdquam tībī prōdēst āeriās tēntāssē dōmōs, ānīmōquē rōtūndum pēr-
cūrrīssē pōlum mōrītūro. Vūlgī crēdulītātē sēquācī ūrītūr āstrōlōgus,
māgnā atquē hōrrēndā mīnātūr, īnsānāquē fāmēm pōpulāntēmquē
ōmniā pēstem, ēt bēllā, ēt quīdquīd bēllōrum īnsāniā clādīs īnvēhit hū-
mānīs īratāquē Nūmīnā rēbūs. Sīdērā cūnctā nōtāt. Dīstīnguēns cīr-
cūmspīcīt āstrā, ēt cērtīs sīgnīs plūviās prādicīt ēt āstūs. v. *Philosophus.*

āstrōnōmūs, ein in der Sternenfunst Erfahrner. v. *Astrologus.*

āstrūo, hīnzubauen. SYN. Cōnstrūo, ādīfīco, cōndo, cōmpōno.

āstūtīā, List, Betrug. *Hunc instrumentis humana astutia nisa.* Tertull.
SYN. āstūs, frāūs, dōlūs, tēchnā, fallāciā, cāllīdītās. EPIT. Vērsūtā, pā-
vīdā, fallāx, cāllīdā, dōlōsā, īnīquā, lātēns, tācītā, cāptīōsā, sūbdōlā, īn-
sīdīōsā, īnōpīnā, ārcānā, dētēstāndā, sōlērs, hōstīlīs, fīctā. v. *Fallacia.*

āstūtūs, listig. *Dixi equidem & dico: captus astutus ubique.* Hor.

SYN. Vē-sūtūs, vāfēr, cāllīdūs, cāūtūs, dōlōsūs. v. *Fallax.*

Astyānāx, āctīs, (*unicus ex Andromache Hectoris filius, quem Ulysses tur-
re prācipitem misit.*)

Astylūs, (*unus ex centauris, qui futura prænoscens fratres monuerat, ne
bellum adversus Lapbitas assumerent, sed, exorto in nuptiis bello, ipsi sibi
timens una cum Nessō centauro fugam arripuit.*) āstylūs, illē etiā mē-
tūēntī vūlnērā Nēssō, nē fugē, ād Hērculēōs, īnquīt, sērvābērīs ārcūs.
Ovid.

āsylum, Frenstatt. *Et jam porticibus vacuis Junonis asylo.* Virg.

(*Locus, ad quem confugientes salvi erat, & immunes a periculo, quid-
quid sceleris commississent. Primum Athenis sibi constituerunt Herculis po-
steri, veriti vim illorum, qui ab eo fuerant vexati. Hos deinde imitatur
Romulus, & ipse Romae asylum constituit inter Capitolium & Palatium in
sacro Luco, quod Quercetum dicitur.*) EPIT. Infāmē, sacrum, tūtum, sē-
cūrum, fēlīx, ōptābilē, ōptātum, quāsitum, quīētum, trānquīllum.
PHR. Quō vėlūt ād tūtum cōnfūgērāt hōstīs āsylum. Hīnc lūcum quem
Rōmūlūs ācēr āsylum rētūlīt. Hūc tāndem cōncēdē, hēc ārā tūēbitūr
ōmnēs.

āt, aber. *Dixit at illa furens acrique incensa dolore.* Virg.

SYN. āst, sed, vērūm.

Atālāntā, (*Schoenei filia, quæ cum mira corporis velocitate præstaret, & a
nuptiis abborreret, Prociis cursus certamen proposuit, in quo victum
mortis poena, victorem conjugii premium sequeretur. Multis superatis,
tandem ab Hippomene Veneris consilio victa, victori nupsit, cumque in
templo Cybeles concubuisse, religione neglecta, ipsa in leonem conver-
sa est, & Hippomenes in leonem.*) Hanc fabulam leges in Ovid. 10. Metam.
EPIT. Schoēnēiā, Schoēnīs, pērīnīx, cītā, vėlōx, PHR. Schoēnēiā vīrgo,
Schoē-

Schœnēiā pūellā, ēmīcūit pērnīx pōpūlō trēpidāntē vīrāgo, ūt tūlīt Hīppōmēnes, Schœnēidā prēmīā cūrsūs.

Atālāntā, (*Arcadiæ virgo venatrix, Lasi, Argivorum Regis, filia, quæ una cum Meleagro, cui postea nupsit, Calidonium aprum interfecit.*) EPIT. Nōnacriā, fūgāx, Cālīdōniā, Mēlēāgriā. PHR. Vēnātrīx ārcādīcā, Pār-rhāsīā vīrgo.

Atāx, ācīs. (*Fluvius, ex montibus Pyrenæis ortum ducens, & in mare Thyrrenum defluens*) Mītīs ātāx Lātiās gaūdēt nōn fērrē cārīnās. Lucan.

ātāvūs, Urauvater. Turnus avis, atavisque potens, quem regia conjux. Virg.

āter, schwarz. Calculus immitem dimittitur ater in urnam. Ovid.

SYN. Nīgēr, fūscūs, nigrāns, nīgrēscēns, fūlīgīnē tīnctūs. v. niger.

Athāmās, māntīs. (*Thebarum Rex, filius Æoli, Phryxi & Helles pater ex Nephele, quæ Bacchi furore impulsus in silvam fugit. Albas vero liberis suis Ino, filiam Cadmis superinduxit novercam, quæ ipso indentidem apud patrem deferens eo impulit, ut, ariete aureo conscenso, fuga sibi consulerent. Qua propter Juno irata furias in Athamantem emisit, quo factum, ut uxorem leonam & pueros, catulos ejus arbitratus raptum Learchum ex filiis alterum saxo eliserit; Ino vero cum altero, Melicerto scilicet, fugiens ex rupe in mare se præcipitem dederit, quæ Deorum miseratione in Deam marinam, Leucotbeam dictam, transmutata est*) EPIT. infēlix, tōrvūs, crūēntūs, īnsānūs, fērōx, fūrēns. PHR. Hīc āgītūr fūrīs āthāmās sūb īmāgīnē fālsā. Ovid.

Athēnæ, ārum. Quid Pandionie restat, nisi nomen Athenæ? Idem.

(*Urbs Græciæ totius celeberrima, disciplinarum omnium alitrix, in ea parte Achaiæ sita, quæ, quod magna sui parte litoralis sit, olim Acte, & deinde Attica vocata fuit, quasi Actica. Hanc Cecrops primus condidit unde Cecropia dicitur, postea a Mopso, Mopsophia, ab Jone Jonia, & a Minerva, Athenæ.*) EPIT. Clāræ, bōnæ, Pāllādīæ, Cēcrōpiæ, Mōpsōpiæ, Thēsēæ, Pāndiōniæ, dōctæ, sublīmēs, illūstrēs, vētērēs, Grāiæ, cēlebrēs, āltilōquæ, āntīquæ, flōrētēs. PHR. Mūsārum ūrbs, nūtrīx. Mūsārum dōmūs, ūrbs studiī clārīssimā, āltērā Rōmā, Pāllādīs Trītōnīdōs ārcēs. Cēcrōpiæ, Cēcrōpiī pōrtūs, ārtībūs illūstrēs, ūrbs āddīctā Mīnervæ. Dīctæ Pāllādē tērræ. Glōriā Græcōrum ārcēs quēis Pāllās prævīdēt.

āthēnæūs. Est & athēnæis in mœnibus, acris in ipsa. Lucr.

SYN. Cēcrōpiūs, Pāndiōniūs, Pāllādīūs.

āthēnēum, a brevis, reliquæ longæ. EPIT. Dōctum, cēlebrē.

āthēniēnsēs, Atheniensēs. SYN. Cēcrōpīdēs, Thēsēīdæ. PHR. Cēcrōpiī, Attīcī, ērēcī, tæī, ērēchtīdæ. EPIT. Fōrtēs, gēnērōsī, dōctī, lēvēs, fācūndī, lōquācēs, mēndācēs.

Athēsis, īdīs. (*Fluvius Italiæ, ex Alpibus ortum ducens, Tridentum aluit & Veronam dividens, post in Adriaticum mare influit.*)

EPIT. āmcenūs; vėlōx, cārūlēūs, līmpīdūs, vitrēūs. PHR. Līmpīdūs hānc āthēsis pērcūrrēns dīvidīt ūrbem.

āthlētā, Sechtheister. Nunc Athletarum studiis, nunc arsit equorum. Lucr.

SYN. Pūgīl, lūctātōr, glādīātōr. EPIT. Gymnicūs, lēnīs, īntrepīdūs, lācērtōsūs, nērvōsūs, māgnānīmūs, pōtēns, ūnctūs, audāx, rōbūstūs, fērūs, fāvūs, īmmītīs, hōrrēndūs, sānguīnēūs, rāpīdūs, crūēntūs, fērōx, ātrōx, īmpērtērrītūs. PHR. pōtēns āthlētā lācērtīs, ācēr īn hōstēm.

āthlētīcūs, das zum Sechten gehört.

Athōs, vel āthōn. Quantus Athos, aut quantus Eryx &c. Virg.

Utque ajunt montes Ætnæ omnes, asperi Athones. Lucan.

(*Mons inter Macedoniam & Thraciam tantæ altitudinis, ut usque ad*

insulam Lemnon umbram porrigere dicatur. Hunc Xerxem abscidisse fertur & velis fecisse pervium) EPIT. Vāstus, æmōniūs, prærūptūs, sālebrōsūs, glāciālis, māgnūs, ēxcēlsūs, sublimīs. PHR. Crēditūr ōlim vēlifīcātūs āthōs. *Juvenalis.*

Atīnā. (*Urbs juxta Pontinas paludes Campaniæ.*)

EPIT. prīscā, pōtēns, Mārtiā, pālūstrīs. PHR. Tēlā nōvānt atīnā pōtēns. Tībūrquē supērbum. *Virg.*

Atlāntiacus. *Qualis Atlantiaco memoratur litore quondam.* Sil.

Atlāntiādēs. *Venit Atlantiades positus caducifer alis.* Ovid.

SYN. Mērcūriūs. v. *Mercurius.*

Atlānticūs. *Et subit Ætolus Atlanticus accola campos.* Sil.

SYN. ātlāntæūs, ātlāntiācūs.

Atlāntides, Dōchter des Atlas. *Solis & adversos metuant Atlantides ortus. C. (Filie Atlantis ex Pleione, a qua Pleiades dictæ, latine Vergiliæ, septem numero, inter sidera relata.)*

EPIT. Eōæ, vāgāntēs, cūrrētēs, Dīūnææ. v. *Pleiades.*

Atlās. *Quantas erat mons factus Atlas, &c.* Ovid.

Id metuens solidis pomaria luserat Atlas. Ovid.

(*Rex Mauritanie, astrologiæ peritissimus, cælum humeris fulcire dictus est. Fingitur, conversus in montem tam excelsum, ut cælum attingat, unde etiam factus est locus fabulæ, ut cælestem axem sustinere credatur.*)

EPIT. Cēlifēr, vālīdūs, fōrtīs, Lībycūs, ārdūūs, prūīnōsūs, gēlīdūs, Māūrūsīūs, pīnīfēr, sublimīs, āstrīfēr, stēllīfēr, dūrūs, āspēr, ōccīdūūs, nūbīfēr, māgnūs, Māūrūs, Cāspīūs, āltūs. PHR. Hūmērīs cælum quī sūstīnēt. Qui cælum verticē fūlcīt. Tāngēns vērīcē cælum. Cāpūt īntēr nūbīlā cōndēns, āērīīs quī fērīt āstrā Jūgīs. Hūmērīs quī sūstīnēt āstrā. Hūmērōs ōnērātūs olympō, āstrōrum pōndērē prēssūs, fēssō ēxcīpīt āxēs. Atlās sūbdūctō trāctūrūs vērīcē cælum ēt ārdūā cērnīt ātlāntīs dūrī, ūbī stēllīfēr atlās āxem hūmērō tōrquēt stēllīs ārdētībūs āptum. v. *Mons.*

ātōmūs, ein unzertheilig Ding. *Parvorum seriem constat connexa atomorum.* A. EPIT. Lēvis, vōlītāns, pārvūs, tēnūīs.

atquē, und. *Atque Deos, atque astra vocat crudelia mater.* Virg.

SYN. ac, et, quē, nec, nōn.

atquī, ja, eben. *Invertisse graves, atqui non Massica Bacchi,* Virg.

SYN. Sēd, āt, ētēnim, āst, vērūm.

Atrāmēntum, Dinte. *Atramenta fere scriptores carmine fæda.* Hor.

SYN. Sēpiā, sūccūs ātēr. EPIT. Nigrum, splēndēns.

Atrēūs, sēpius ātreūs. — *Idem Pelopeius atreus.* Ovid.

(*Pelopis & Hippodamiæ filius, pater Agamemnonis & Menelai, frater Thyestis, cui filium epulandum apposuit.*) SYN. Tāntālīdēs, Thyēstæ frātēr, Pēlōpēiūs hērōs. EPIT. Fērūs, dīrūs, nēfāriūs, bārbārūs, īmmānis, trūcūlētūs, pērfīdūs, atrōx, sānguīnēūs, sūbdōlūs, īnsīdīōsūs, īnhūmānūs, hōrrēndūs, crūēntūs, crūdūs, fūrēns, fērōx. PHR. Cūjūs sōlīs equī stupūērūnt fāctā rūbētēs, ōb cūjūs crīmēn cōnvērsō trāmītē Phœbūs cārpsīt ītēr. Nē suā tam tūrpi præbērēt lūmīnā fāctō.

Atrēūs, ā, um. *I, precor, atrei, si quid tibi sanguinis unquam.* Stat.

Atrīdēs, æ, atrīdæ, ārum. (*Sic dicuntur Atrei filii, Agamemnon & Menelaus.*) EPIT. Gēmīnūs, fōrtīs, māgnānīmūs, gēnērōsūs, clārūs, grāvīs.

PHR. ārgīvum lūmēn. Trōjæ pōpūlātōr Græcōrum glōriā quōndam.

atrium, Vorhoff. *Porticibus longis fugit & vacua atria lustrat.* Virg.

SYN. Pōrtīcus, vēstībūlum, lūmēn. EPIT. Ærātum, mārmōrēum, pūlchrum, fūlgīdum, sublim, nōbīlē, lātum, spātīōsūm, māgnīficum, nītīdum, ēxīmīum, præclārum, nītēns.

Atrō-

Atrōcītēr, grausamlich. *Liquit in ignotis morituram atrociter oris.* Mant.

Atrōpōs. *Atropos & Lachesis jungebant stamina dictis.* Claud.

(*Erebi & Noctis filia, una Parcarum, ita dicta, quasi immutabilis, quod ad nullius preces flectitur.*) EPIT. immūtābilis, fērrēā, dūrā, funēstā, crūdēlis, immītis, inēxōrābilis. PHR. Nēscīā flectī. Vīt æ stāmīnā rūmpēs. Hōs fērrēā nōvērāt ānnōs atrōpōs, āt nūtū funēstā l' ūō mēā stāmīnā rūmpīt atrōpōs. Dūrā mīhī rāpīt atrōpōs ānnōs. v. *Parce*.

Atrōx, ōcis, grimmig. *Ecce, inimicus atrōx magno stridore per auras.* Vir.

SYN. Dīrūs, crūdēlis, immītis, bārbārūs, inhūmānūs, fērōx, āspēr.

Attālīcūs *Nec fit in attalico mors mea nixa toro.* Prop.

Attāmēn, aber, jedoch. *Nil bene cum facias, facis attamen omnia bello.* Mart.

SYN. Vērūm, tāmēn, āst, āt, fēd.

attēndo, aufmerken. SYN. intēndo, aūdīo, ādvēрто, aūscūlto. PHR. Dīctīs ādvērtēre mēntem. Vōcībūs aūrēs āccōmmōdārē, prāb ērē, mēntem ādjīcērē. Paūcīs (ādvērtē) dōcēbo. Quōd sī quīs mōnītis tārđās ādvērtērīt aūrēs. Cōrdā pārūmpēr hūc ādvērtē lībēns, āccīpītē ēr go ānīmīs, ātquē hāc mēā fīgītē dīctā. Nōstram nūnc āccīpē mēntem. Sī nōstrīs prābērē vācāt tībī cāntībūs aūrēs, incīpē, sūspēnsīs aūrībūs īstā bībā. Hīs ānīmūm ārrēctī dīctīs, ārrēctīs aūrībūs, ādstāt. Cōntīcūē rē ōmnēs, intēntīquē ōrā tēnēbānt. Nārrāntīs cōnjux pēndēt āb ōrē vīrī. Quā dicam ānīmīs ādvērtītē vēstrīs. Tū tē attēntum dīctīs prāb ērē mēmētō, āliō mēntēs, āliō dīvīsīmūs aūrēs. Fāvētē līnguīs cārminā. nōn priūs aūdītā. Vīrgīnībūs pūērīsquē cāno. v. *audio, ausculto*.

attēnuō, dünne machen. *Debuerant luctus attenuare tuos.* Ovid.

SYN. Tēnuō, ēxtēnuō, immīnuō, dīmīnuō.

attēro, attrīvī, zerreiben. — *surgentes atterat verbas.* Virg.

SYN. Tēro, prōtēro, cōntēro, cālco, cōncūlco, prōcīlco.

attēxo, ūī, anweben. SYN. āddo, ādjūngo, ānnēcto, ā pplīco.

Atthīs, idīs, Nachtigal. *Atthides, in nidis una remansit avis.* M. v. *Philomela*.

Attīcā. (*Regio Acbaiae, ab agro Megarensi usque ad Sinium promontorium extensa, cujus caput Athenae olim Acte dicta.*)

attīgūs, an einander gefügt. *Gurgitis attiguam mediis hic impigra in arvis.* A.

attīnēt, es gehet mich an. *Cervice tinget, te nihil attinet.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Pērtīnēt, spēctāt.

attīngo, attīgī, anrühren. *Innixus arces attigit igneas.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Tāngo, pērtīngo, vēnīo, āccēdo.

attōllo, aufheben. *Tranquillo silet, immotaque attollitur unda.* Virg.

SYN. ērigo, ēvēhō, ēffēro, tōllo, fēro.

attōnītūs, erschreckt. *Gutta per attonitas ibat oborta genas.* Ovid. SYN.

Tērrītūs, pērcūssūs, stūpēfāctūs, stūpēns. v. *Territus, obstupefactus*.

attōno, ūī, erstaunen. *Nomine contactas attonuere suo.* Idem.

attrāho, attrāxī, an sich ziehen. SYN. āllīcīo, trāho.

attrēcto, ās, anrühren. SYN. Trācto, pālpo.

attrībūo, zueignen. *Attribuit, totumque hominis per sidera censum.* Mant.

SYN. Trībūo, āsīgnō, āddīco, āscrībō, cōncēdo.

attrībūtūs, zueignet. *Possis suus cuique attributus est error.* (Scaz.) Cat.

attrītūs, zerreiben. *Et gravis attrita pendebat cantbarus ansa.* Virg.

Atys. *Datque animos, erat intus Atys, quem flumine Gange.* Ovid.

Deque viro fiat nec vir, nec foemina, ut Atys. Idem.

(*Puer Phrygius, caste a Cybele adamatus, quem suis sacris praefecit ea lege, ut castitatem servaret, at ille voti oblitus quum fuisset, ira Deae in furorem*

rorem actus, seipsum excastravit, postmodum in pinum arborem a Cybele mutatus.) EPIT. Cybelēius, Berēcynthiūs, Phryx, sēmivir, tēnēr, pūlchēr, venūstus, rōseus, cāndidus, dēcorus.

āvaritiā, vel āvaritiēs. Geis. *Fervet avaritia miseraque cupidine pectus.*

Hor. *Denique rarities & bonorum caeca cupido.* Lucr.

EPIT. Cūpidā, crūentā, hiāns, rāpidā, tristis, sōllicitā, tūrpis, vilis, foedā, inexplētā, sitibūndā, ardēns, miserā, languidā, rābidā, indigā, insōmnis, coeca, furēns, irrēquētā, vīgīl, pērvīgīl, rāpāx, parcā, egēnā, sāvā, trūx, fērōx, vēsānā, mālēsānā, furiosā. PHR. Nūmōrum vel aūrī sitis, cūpido, famēs, ōpum furiosā cūpido. Aūrī sacrā famēs, āmōr immōdērātus, vēsānus hābēndī. Tūrpis āmōr nūmī, fūrōr exitiālis hābēndī. Aūrī impēriōsa famēs. Aūrī cācus āmōr. Tristis āvaritiāe rābiēs. Aūrī vēsānā cūpido, ōpum dīrā famēs. Vilis āvaritiā, ēt nūmī tam foedā libido. Pērgit inexplētāe pālōr āvaritiāe. Quid nōn mōrtaliā pēctōrā cogis, aūrī sacrā famēs? Crēscit āmōr nūmī, quantum ipsā pēcūniā crēscit. Mōrtēmq̃ tēmērē aūrī nēscit āmōr, ergo sōllicitāe tū cāusā pēcūniā vitāe ēs. Pēr tē immātūrum mōrtis adīmēs itēr, insatiābilē mōnstrum. Orcus āvaritiā stygīs ēmisit ab antris. Gērmānā Hārpyis, faciēs incūltā situmq̃ tristis, hiānt rictūs, tetricis frōns aspērā rūgis, ōrā, famē pālēt, cōpus miserābile cūrae attēnuānt, vīrūs prōmtām in pērijūriā linguam inficit, ēt tēpidam ēxercēt insōmniā mēntēm, prōdigā nam vitāe sitis insatiābilis aūrī. v. *Avarus.*

āvarūs, geisig. *Semper avarus eget, certum voto pete finem.* Hor.

SYN. parcus, tenāx, sordidus. EPIT. Mēndicūs, paupēr, vīgīl, tūrpis, sordidus, sōllicitus, insatiābilis, cūpidus, miser, infelix, languidus, infāmis, dives, rābidus, sitibūndus, egēnus, egēns, tristis, inexplētus, miserandus, pallidus, ardēns. PHR. Aūrī cācus āmōr. Aūrī quem dīrā cūpido sōllicitāt. Qui nūmōs Nūminis instār hābēt, intēr ōpēs mēndicūs ōpum. Cui pēctus fērvēt āvaritiā. Quem nōctēs atq̃ diēs fērvēns āmōr ūrgēt hābēndī. Aūrī inflāmmātus amōrē. Qui amōrē sēnēscit, tabēscit hābēndī. Tūrpis āvarus quāerit ēt invēntis miser abstinēt, ac timēt ūtī. Cōngēsto paupēr in aūrō. Sēmpēr inōps, lucrī cūpidinē fērvēns, immōriēns lucris cumulāndī ardōrē tabēscēns. Amōr cui sēmpēr crēscit hābēndī. Sēmpēr āvarus egēt. Cōndit āvarus ōpēs, dēfōsōq̃ incūbāt aūrō, cūm Tārtēssiacis illum satiārēt ārenis Tēmpēstās prētiōsā Tāgī nōn itāgnā rūbēntis, ūrē. Pāctōlī tōtūmq̃ exhāūsērīt Hērmum, ardēbit mājōre siti. Parcū genus ēst patiēnsq̃ lābōrum. Quaesitūq̃ tēnāx, ēt quōd quāesitā rēsērvēt.

COMPARATIO AVARI cum HYDROPICO.

Creverunt & opes, & opum furiosa cupido;

Et cum possideant plurima, plura petunt:

Sic quibus intumuit suffusa venter ab unda,

Quo plus sunt potae, plus sitiuntur aquae. Ovid. i. *Fastor.*

Et illud hic observa, quod avarorum cupiditas a poetis vocari soleat Tartarea ingluvies, unde sunt illi apud Lambinum, Comici alicujus versus:

Tenaces nimium dominos nostra aetas tulit.

Nullae illis satis divitiae sunt, non Midae,

Non Cræsi, non omnis Persarum copia,

Explere illorum tartaream ingluviem potest.

Aucēps, aucūpis ein Bogelsanger, — *Famulus nunc aucupis idem.* Mart.

EPIT. Cāllidus, vērsūtus, insidiātōr, insidiōsus, fallāx, vīgīl, vīgīlāns, pēllāx, astūtis, prōmtus, sōlēs, dōlōsus, abditus, pērvīgīl, ānimōsus, āvidus, impīgēr, propērūs, sūbdōlus, insōmnis. PHR. Aucūpī dōctus, pēritus.

tūs. Fällacēs tēdēns lāquēōs, Vōlucrum, āvium vēnātōr. Vōlucrēs fällēns lāquēīs, vīscōquē tēnācī. Quī cāntū dēlūdīt āvēs. Quī fictā vōlucrēs dēlūdīt īmāginē vōcīs.

Auctōr, Anfänger. *Optime tu proprii nominis auctor eris.* Ovid.

SYN. Suāsōr, īmpulsōr, hōrtātōr, vel dōctōr, māgīstēr vel cāpūt, prīncēps, dūx, vel nūntiūs.

Auctōritās, ātis. Gewalt. *Si auctoritatem postea defugeris.* (Jamb.) Prud.

SYN. Pōndūs, mōmētum, vīs vel pōtēstās, īmpēriū, vel fidēs, nōmēn.

Auctōro. *Auctoratus eas, an turpi clausus in arca.* Hor.

Auctus, ā, um, gemehrt. SYN. ādauctus, āmpliōr, mājōr, āmplificātus.

Aucupium, das Vogelstellen. *Faunus plumoso sum Deus aucupio.* Prop.

SYN. āvium vēnātiō. EPIT. Sūbtīlē, dōlōsum, fāllāx, āstutum.

Aucupōr, Vogel fangen. *Aucupor infelix incertae murmura famae.* Ovid.

PHR. āvēs cāptō. Vēnātū āvēs sēquor, āgīto, īnsīdīās āvībūs pōno, mōliōr, āvēs lāquēō, pēdicīs, cālāmō, āmitē, vīscō, līnō, cāpio. Vōlucrēs nōdōsis plāgis dēcīpērē, āvībūs rētiā, lāquēōs tēdērē, āvēs mēdicātā fāllērē vīrgā. Grūībūs pēdicās, et rētiā pōnērē cērvīs. Illā dōlis vīscōquē supēr cōrrēptā sēquācī. Nēxībūs hērētēs pīcēis frūstrā ādmōvēt ālās, ārtēsquē dōlōsās tōllītē, nēc vōlucrēs vīscātā fāllītē vīrgā.

Audāctēr, tapfer. SYN. audētēr, audācī ānīmō, gēnērōsē, fōrtītēr.

Audāx, ācis, tapfer, fūhn, fecē. *Dicat & audaci, tu timor esse potes.* Prop.

SYN. īntērrītūs, īmpērtērrītūs, īntrepīdūs, īmpāvīdūs, audēns, gēnērōsūs, fōrtīs, vel tēmērārīūs, īncōnsūltūs, ānīmī prācēps. PHR. Tērrōrīs ēxpērs. Tērrōrē cārēns. Tīmērē nēscīūs. Fidēns ānīmī, ānīmō fōrtīs. Quē nūllūs ūrgēt mētūs. Quī mētum pēctōrē ēxcūsīt, ējēcīt, audāx cūctā pātī. Pūgnāntēs ānīmīs audācībūs īmplēt, īngētēs ānīmōs āngūstō īn cōrpōrē vērēnt. v. *Audeo, fortis, generosus.*

Audāciā, Fūhnheit — *In vultu est audacia mista pudori.* Ovid.

SYN. īmpātiēns, īndōcīlīs ānīmūs, īngētēs ānīmī, ārdōr ānīmī, vīrtūs āccēnsa, audācēs ānīmī. EPIT. Prācēns, vālīdā, prācēps, pūgnāx, fērā, īnsōlēns, īncāutā, fērōx, pētūlāns, pērdīdā, fidēns, fōrtīs, cēcā, fūrēns, fūrībūdā, tēmērārīā, īnsānā, dēmēns, tērrībīlīs, sēcūrā, mālēsānā, hōr-rēndā, īntrepīdā, crūdēlīs, ārdēns, āccēnsā, Mārtiā, bēllīcā, māsculā, rāpīdā, trūx, mētūēndā. PHR. Nūllā mēōs trāxīt pētūlāns audāciā sēnsūs, Nēc cēcā mēās audāciā vīrēs fāllāt, prācēps audāciā crēvīt: Cōrdāquē lānguēntē tē dīdīcērē mētum. v. *Audio.*

Audēo, aūsūs sum, sich unterstehen. SYN. audāx sum, nōn tīmēo, sum īntrepīdūs, vel nōn dūbīto, vel cōnfīdo. PHR. Audēndum ēst, fōrtēs ādjūvāt īpsē Dēūs. Tū nēcēdē mālīs, sed cōntrā audēntīor ītō. Audētēs fōrtūnā jūvāt. Prō tē vel tāpīdās aūsīm (*pro audeam*) mārīs īrē pēr ūndās prō tē vel sōlus dēnīs ōbsīstērē tūrmīs. Quīs tē jūvēnum cōnfīdētīssīmē nōstras jūssīt ādīrē dōmōs. Tāntānē vōs gēnērīs tēnūit fidūciā vēstrī? Quōd sī dēfīciānt vīrēs, audāciā cērtē laūs ērīt īn māgnīs. V. *pericula adire.*

Audio, hōren. *Audiat haec genitor, qui foedera fulmine sancit.* Virg.

SYN. Aūscūlto vel īntēllīgo, cāpio, cōncīnīo. PHR. aūrē fōnōs, fōnītum haurīo, pērcīpio, āccīpio, cāpio. Sōnūs ād aūrēs fērtūr, vēnīt, pērvēnīt. Sōnūs, vōx aūrēs pēllīt, pēnētrāt, ōccūpāt, vērberāt. Fāndō sī fōrtē tuās pērvēnīt ād aūrēs. Vōx rēddītā fērtūr ād aūrēs. Vēstrās Is fōrtē pēr aūrēs nōmēn īīt. Vōcemquē hīs aūrībūs hāūsī. Vōx aūrībūs īncrēpūit. Sūbtō cum crēbēr ād aūrēs vīsūs ādēffē pēdum fōnītūs. Cum grāvīōr mīhi nūntiūs aūrēs vērberāt, āccōmmōdāt aūrēs. Prābērē vōcībūs aūrēm, aūrībūs zērā cāptāt. Vōcemquē hīs aūrībūs hāūsīt. Gēmī.

Gēmītūs lācrymābilīs īmō aūdītūr tūmūlo, 'ēt vōx rēddītā fērtūr ād aūrēs. Mūlti aūrībūs haūsī. Mātērnās īmpūlit aūrēs. Lūctūs pēndēt nārrāntīs āb ōrē. Vūlgī quæ ūt vēnīt ād aūrēs. Cōntīgērāt nōstrās īnfāmiā tēmpōrīs aūrēs. Cōstītīt Ænēās, strēpītumquē ēxtērrītūs haūsīt aūrībūs, īntērdum vōcēs cāptāmūs, ēt ōmnem ādvēntūs strēpītum crēdīmūs ēssē tūī. *v. Astendo, ausculto.*

Aūditōr, ōrīs, Zuhörer. *Excitat auditor studium, laudataque virtus.* Ovid.
 SYN. aūdiēns, dīscīpūlūs.

Aūdītūs, ā, um, das gehöret ist. *Crescit & auditis aliquid novus, &c.* Idem.
 SYN. accēptūs. *v. Audio.*

Aūdītūs, ūs, das Gehör. *Visus abit, fugit auditus, trahit omnia secum.* Virg.
 āvē, & Ott grüße dich. *Et matutinum portat ineptus ave.* Mart.

SYN. Sālvē. PHR. Jūbēo sālvērē, sālūtem dīco, nūntīo, fēro, āffēro, tē sālūto.

āvēctūs, hinweggefūhrt. *Multa virum terræ infodiunt, avectaque passim.* Virg.

āvēho, āvēxī, hinwegfūhren. SYN. Vēho, dēvēho.

āvēllo, hinweggreissen. *Fatale aggressi sacro avellere templo.* Idem.
 SYN. Vēllo, cōvēllo, ēxtīrpō, ābstāho, aūfēro.

āvēnā, Haber, Halm. *Et levis obsesso stabat avena solo.* Ovid.

SYN. Cālāmūs, ārūndo, fistulā, cīcūtā, cūlmūs. EPIT. Tēnūis, ēxīlīs, ēxīgūā, grācīlīs, lēvis, tērēs, īnērs, ūdā, bībūlā, dōcīlīs, ārgūtā, rēsōnāns, āltīsōnā, sēptīfōrīs, Phœbæā, rūsticā, silvēstrīs. PHR. Fīstulā dīspārībūs sēptem cōnsūrgīt āvēnīs. Silvēstrem tēnūī Mūsam mēditārīs āvēnā, īnfēlīx lōlīum ēt ītērīlēs dōmīnāntūr āvēnæ, ēxspēctātā sēgēs vānīs ēlūdīt āvēnīs. *v. Fistula.*

Avēntīnūs. (*Unus ex septem montibus urbis Romæ, cujus radicem Tyberis præterlabitur. Est etiam Aventinus apud Virg. Æneid. Herculis filius ex Rhea, qui Turno adversus Æneam suppetias tulit.*)

āvēo, begehren. *E quibus unus avet, quamvis aspergere cunctos.* Hor.
 SYN. Cūpīo, ōpto, ēxōpto, vōlo, dēsīdēro.

āvērnūs, ī, die Hölle. *Tros anchisiade facilis descensus averni.* Virg.
 (*Lacus Campaniæ, quem poëtæ pro inferorum sede usurparunt.*)

SYN. ōrcūs, īfērnūs, Tārtārūs. EPIT. Tārtārēūs, ōlēns, trīstīs, fœtēns, nīgēr, īmmīcīs, lūgēns, sīlēns, pīgēr, tēcītūs, vācūūs, pēstīfēr, īnvīsūs, Stygīūs, īnēxplētūs, tētēr, prōfūndūs, hōrrībilīs, cēcūs, squālēns, lūrīdus, ōbscūrūs, ūmbrosūs, āchērōntæūs, fœtīdus. PHR. Tārtārēā sēdēs, Rēgnā Plūtōniā, Stygiā, Tārtārēā, Lēthæā. Ōrcī ādītūs, fāucēs grāvēcōlētīs āvērnī. *v. Infernus.*

āvērnālīs, hōllīsch. *Inter avernales haud ignotissima Nymphas.* Ovid.

SYN. āvērnūs, ā, um, āvērnīcūs, Tārtārēūs, Stygīūs, īfērnūs, Tænātīūs, Phlēgēthōnthæūs, āchērōntīcūs.

āvērsābilīs *Incautum scelus aversabile cumque est.* L.

āvērsīo, ōnīs, Abwendung.

SYN. Fūgā, ōdīum. EPIT. īmprōbā, cēcā, grāvīs.

āvērsōr, sīch wegfehren *Officioque levem non aversatus honorem.* Ovid.

SYN. Fūgīo, rēfūgīo, ōdī, dētēstōr, ābōmīnōr, ēxecrōr. PHR. ōdīō prōfēquōr, ōdīō hābēo.

āvērsūs, abgewandt. *Divæ solo fixos oculos aversa tenebat.* Virg.

āvērtō, abwenden. *Quos regnum Italiae Lybicas averteret oras.* Idem.

SYN. ābdūco, āvōco, āmōvēo. PHR. Dīī tālem āvērtītē cāsum. Nēc pōsse tālīā Teūcrōrum āvērtērē Rēgem.

Aūfēro, ābstūlī, āblātum, hinwegnehmen.

Aufse-

Auferor, ut rapida concita navis aqua. Ovid.

SYN. Tollo, eripio adimo, extorqueo, abripio. v. *Furor, aris.*

Aufidus. (*Fluvius, in Hirpinorum montibus nascens, & praeter Canutium in mare Adriaticum influens, qui ex clade Cannensi Romanorum sanguine aliquamdiu erubuit.*)

EPIT. Violentus, sonans, tauriformis, turbidus, strepens, raucus, ater.

Aufugio, fliehen. *Quisquis es, assiduas aufuge blanditias. Virg.*

SYN. Fugio, diffugio, vel vito.

Augeo, vermehren. — *et numerum divorum altaribus auget. Virg.*

SYN. adaugo, exaugéo, amplio, amplifico, extendo, multiplico, cumulo, accumulo. v. *Accumulo.*

Augeor, zunehmen. SYN. augeo, cresco, adaugëor.

Augur, iris, ein Wahrsager. *Auguribus Phœbus, Phœbe venantibus adst.*

Ov. SYN. aruspex, vates, auspex. EPIT. Peritus, providus, fatidicus, Phœbilius, praescius, praenunciatus, vigil, certus, sacer. PHR. os fatidicum, praescia lingua, interpretes Divum. Fata canens, eventura videns, plenus Phœbo, veri providus augur. Qui volucrum ructus solerti indagine signat, cui pecudum fibrae, caeli cui sidera parent. et linguae volucrum et praesagi fulminis ignes noscens, quae mox ventura trahantur. Cui fatorum leges, aevi que tuturi eventura pater dedit. Te procul eventura vides tibi deditus augur. Scit bene, quid fati provida cantet avis, dum sacra secundus aruspex nuntiaret. v. *Aruspex, Vates.*

Augurium, Weissagung aus dem Vogelgeschren.

Ne frustra augurium vani docuere parentes. Virg.

SYN. Vaticinium, auspicium. EPIT. Fatidicum, triste, caecum, infelix, bonum, malum, certum, incertum, prosperum, fatale, felix, adversum, anceps, dubium, praesagium, terrificum, optatum, sinistrum. PHR. Vatum praesagia, praedicta, oracula, divini monitus.

Auguror, aris, vel auguro, as. weissagen.

Auguror uxoris fidos optabis amores. Tib.

Et reor, & si quid veri mens augurat, opto. Virg.

SYN. Vaticinor, praedico, is. PHR. Futura aperio, cano. Casus futuros pando, aperio, nuntio, denuntio, expedio. Pandere fatidicis ventionia saecula dictis. Per medias fuerat divino concita motu vaticinata vias. Sic magna Sacerdos est mihi divino vaticinata sono. Talia divino fuderunt carmine fata, Tibi casus ante futuros vaticinatus eram. v. *Praedico, is.*

S. Augustinus. *Augustinus erat: quem Christi gratia cornu. Prud.*

(*Hipponensis Episcopus, Doctor Ecclesiae perillustis, gratiae divinae defensor invictissimus, cujus ope Ecclesia profligavit Pelagium & ejus affeclas, adversus quos praefuit in Concilio Milevitano. Ipsius vita ex ejusdem scriptis colligitur.*) SYN. Aurelius. EPIT. Pius, divinus, doctus, inclutus, sacer, ater. PHR. Hipponis praesul, antistes. Pelagii terror. Decus immortalis Tagestae, Attico generatus, fatus.

Augustus, ein Römischer Kaiser. SYN. Caesar. EPIT. Victor, felix, indomitus, generosus, pacificus, belliger, invictus, pius, mitis, fortis.

Augustus, mensis, der Augustmonat. (*Hoc mense sol ingreditur signum virginis, & leonem relinquit.*) SYN. Sextilis. EPIT. Spiciens, frugifer, calidus, torridus, aridus, ustus, fervens, sitibundus, iners, piger, ignavus, pulverulentus, triticus. PHR. Mensis, arida quo sitiens excouit arva Leo. Quo phœbus fici terga Leonis adit. Quo Ceres seu messis curva falce relecta cadit. Quo rapidis sol terga Leonis urit equis. Nominis Caesareo gaudens, Caesare ab Augusto ducens sua nomina mensis.

Augu.

Augustus, ä, um, heilig. *Tectum augustum, ingens, certum, &c.* Virg. SYN.

Venerandus, venerabilis, colendus, sanctus, sacer, sacratus, religiosus.

Avia, Großmutter. *Deque avia nihilum superest, &c.* Pers.

Aviarius, Vogelstättig, Vogelhaus. *Sanguineusque inculta rubens aviaria baccis.* Virg.

aviditas, ätis, Begierde.

SYN. Cupiditas, cupido, famēs, sitis, ardor, desiderium.

avidus, begierig. *Contemtrix Superum, sevaeque avidissima cedis.* Virg.

SYN. Cupidus, studiosus, amans, appetens.

avis, ein Vogel. *Nunc avis in ramo tecta, laremque parat.* Ovid.

SYN. Volucris, ales. EPIT. acris, canora, garrula, arguta, vaga, pavida,

loquax, devia, nubivaga, acria, prapēs, aligera, querula, rapida,

levis, timida, cita, fugitiva, pennata, pennigera, celer, velox, fugax,

cicuta. PHR. alituum genus. Volucrum alituum pennata cohors.

Pennigeri greges. Volucrum increpuit densis exercitus alis. Tepidum

volucres concentibus aera mulcent passimque vagantes dulce sonant

tenui gutture carmen aves. Resonant avibus virgulta canoris. Vernis

mensibus ales garrula concentum suavem resonis e frondibus edens.

Dulci modulamine mulcent aves solatia ruris, assuetum silvis, inno-

cuumque genus, et cecinit mcestum devia carmen avis, innumerae co-

mitantur aves stipatque volantum alituum suspensa cohors. Quam mul-

ta in silvis avium te millia condunt. Quam multae glomerantur aves, in

aethere puro astringunt varios lusus.

avitus, das von Voreltern herrühret. — *Solio medius confedit avito.* Virg.

SYN. Patrius, paternus.

avius, unwegsam. *Avia dum resonant avibus virgulta canoris.* Virg.

SYN. inviūs, imperviūs, deviūs, anceps, ambiguus, incertus, caecus.

PHR. Plenus ambagibus, decipiens errore locorum.

Aula, ein Saal, ein Fürstehof. EPIT. Vacua, nitida, sublimis, potens,

venerabilis, magnifica, augusta, varia, praedives, spatiosa, pulchra,

splendida, aurata, picta, superba, clara, illustris, Regia, marmorea,

parata, ornata, corusca. v. *Domus regia.*

Aulae, orum. *Nobilis aulaeis porticus attalicis.* Prop.

(Tapetes, quibus ornantur aulae; sic dicta ab aula Attali, Regis Asiae,

in qua primum inventa sunt. SYN. Tapetes. EPIT. Suspensa, super-

ba, attalica, variata, pendentiā, picta, pendula, insignia. Babylonica,

Tyria, splendentia, auro graviā, spirantia signis. v. *Tapetes.*

Aulicus, Höflich. *Tunc coetus juvenum, sed aulicorum.* (Phal.) Mart.

Aulis, idis, (Regio Boeotiae cum urbe ejusdem nominis, portum habens exi-

guum, navium tantum quinquaginta capacem, in quo retentus Agamem-

non filiam suam Iphigeniam Dianae sacrificavit. EPIT. Piscosa, Eu-

boica, Hecateia, Cadmea.

Aulon, onis. (Mons Calabriae, contra Tarentinum, ferax boni vini.)

PHR. Nobilis et lanis, et Baccho fertilis aulon Martial.

avoco, hinweg rufen. *Sed nisi forte tuas melior sonus avocet aures.* Ceph.

PHR. averto, abduco, abstraho.

Aura, Lust, Wind. SYN. aer, aether, vel ventus, flatus, flamen. EPIT. Te-

pens, diffusa, aetherea, spirans, fluens, liquida, tenuis, gelida, frigida, le-

vis, vaga, mobilis, fumida, cita, nubila, nubifera, mutabilis, circum-

flua, borealis, jucunda, nocturna, vitalis, aestiva, aprica, tenera, mitis,

lenis, facunda, furiosa, optata, secunda. v. *aer, zephyrus.*

Aurarius, gulden. — *pie veniat auraria causa* Virg

Auratus, übergoldet. *Aurati bis sex radii fulgantia cingunt.* Virg.

PHR. auro illisus, decorus, perfusus, ardens, squallidus, spectabilis, in-

signis, fulgens, fulvus, flavus, rutilans, nitidus, tectus, opertus, circumdatus auro, dives.

Aurēliā. (*Ab Aurelio Imperatore nominata; civitas est Galliae Celticae ad ripam Ligeris amnis, hanc Cesar Canutensium emporium vocavit, ipsamque incendio vastavit.*) EPIT. Celebris, clara, superba, insignis. PHR. Non potuit magni caput esse Aurēliā regni, ergo, quod reliquum est, corque animusque fuit. Dat Bellonā manum, faciendam Cūriā linguam. Quae tibi cessit, toti non cesserit orbi. Cedere non debēs, tū nisi solā tibi.

Aurēolus, Goldfarb. *Aureolos ultro quatuor ipse petit.* Mart.

Aurēus, gulden. *Aureus & similis frondescit virga metallo.* Virg.

PHR. Aurō factus, effectus, solidus, gravis.

Aurēs, die Ohren. — *Vocemque bis auribus hausi.* Virg.

SYN. auriculæ. EPIT. Patulæ, cavæ, immotæ, avidæ, vigilēs, curvatae, tenellæ, acutæ, cupidæ, pronæ, placidæ, obseratae, attentæ, amicae, vacuæ, faciles, arrectæ, surdæ, decēptæ. v. Audire.

Auricolōr, goldfarbig. *Vesper ab Hesperis tulit auricoloria mala.* M.

Auricomus, der ein goldgelbes Haar hat.

Auricomos cum quis decerpserit arbore fetus. Virg.

Auriculā, Ohrläpplein. *Tun' vetule, auriculis alienis colligis escas.* Pers.

Auriculāris, das zu dem Ohr gehört.

Octavum præbet summum digiti auricularis. M

Aurifer, das Gold trägt. *Quidquid ab auriferis ejectat Iberia fossis.* St.

Aurifex, ein Goldschmidt. *Est data ab aurificum nostris incudibus aris.* M.

Aurificinā, der Goldschmide Werkstatt.

Aurigā, ein Fuhrmann. *Hic situs est Phaëton currus auriga paterni* Ovid.

EPIT. Docilis, improperus, peritus, prudens, sollicitus, celer, citus, velox, fortis, lacertosus, robustus, impiger, clamorosus, indocilis, imprudens. PHR. equorum ductor, rector, moderator, agitator. Manibus qui flectit habenas.

Aurigenā. *Haecenus aurigenæ comitem Tritonia fratri.* Ovid.

Auriger, das Gold trägt. *Aurigenis Divum placantes numina tauris.* Cic.

Aurilégus, der Gold sammlet. *Me vocat aurilegis ingentia munera tandem.* T.

Auritus, der grosse Ohren hat. *Auritosque sequi lepores & figere damas.* Virg.

Aurōrā, die Morgenröthe. *Titboni croceum linquens aurora cubile.* Virg.

(*Hyperionis, vel, ut aliis placet, Pallantis filia, Titboni conjux, Memnonis parens, fingitur a poetis cæli fores aperire, ac solis equos subjungere.*) SYN. Pallantiās. Tithonīa conjux Pallantis, eos. EPIT.

Pallidā, Tithoniā, aurēā, hūmidā, lūtēā, rosēā, clārā, mātūrā, cāndidā, lūciferā, formosā, pulchrā, flavā, ferēnā, crōceā, rubicundā, vigil, tardā, stellifugā, redūx. PHR. Tithonī fulgidā conjux, Auroræ lūminā, Pallantidōs ortus Lucis nūntiā, prænūntiā, crōceō velāminē fulgens, astrā fugāns. Memnonis mātēr, parēns, genitrix. Pūniceis invēctā rotis aurorā rubebāt. Roscidā pūniceō pallantiās exit amictū, extrēmum noctis quæ Deā finit iter, ecce vigil nitidō patrefecit ab ortū purpureas aurorā forēs. Pulchrā suos aurorā colores explicat. Jam super oceanum venit a seniore marito. Flavā pruinoso quæ vehit axe diem. Revocatque Aurorā laborem Diemque aurorā reducit. Jamque rubescēbat stellis Aurorā fugatis. Humentemque aurorā polo dimoverat umbram, oceanum interea surgens aurorā reliquit et jam primā novō spargēbat lūminē terras. Tithonī crōceum linquens aurorā cubile, Aurorā in

rösēis fūlgēbāt lūtēā bigīs. Aūrōrā intērēā mīserīs mōrtālībūs ālmā extulērāt lūcem, rēfērēns ōpērā atquē lāborēs. Rösēō spēcīābilīs ōrē. Aūrēā fūlgēbāt rösēis aūrōrā cāpillīs. Praevīā flāmīfērī cūrsū aūrōrā rūbēbāt. Nōndum mānē rūbēns pūlchros aūrōrā cōlōrēs indūērāt. Indē ūbi flāvā rūbēns tēnēbrīs aūrōrā fūgātīs. Prīmā vōcāns tardōs ad jūgā pāndā bōvēs. Quā rēvōcāt fāmūlās ad suā pēnsā mānūs. Jam rūbīcūndā vāgōs eōō ē lītōrē cūrrū aptābāt vēntūrā diēs, aūrōrāquē nōctīs cāndīdā pēllēbāt tēnēbrās. Prōxīmā vīctricem cum Rōmā in spēxērīt ēōs, ēt dēdērīt Phōebō stēllā fūgātā lōcum.

Hic observa, quod aurora dicatur quasi aurea bora; fingitur nunc bigis, nunc quadrigis, nunc equo singulari solem praecurrere. Ejus capilli, manus, equi, habena iisdem coloribus depinguntur, quos aer, sole instante, imbibit. Inter illos roseus eminet, de quo veteris Poetae carmen:

Ambigeres, raperetne rosis aurora ruborem,

An daret, & flores tingeret orta dies.

Aūrōrēūs, von Morgenroth. — pulchro quibus ora aurea vultu. Mant. Aūrum, Gold. Thesaurus, ignotum argenti pondus & auri. Virg.

EPIT. Rēgālē, cōrūscāns, fūlgēns, ōbryzum, mīcāns, nītīdum, clārum, sōlīdum dīvēs, rūtīlum, pūrum, rādīāns, pallīdum, prētīōsum, Dālmāticum, rūtīlāns, invīdīōsum, flāvum, fūlvum, nōbīlē, fātālē, exītiālē, pōtēns, spēcīōsum, nōcēns, ōptātum, grātum, jūcūndum, Hīspānum, ādōrātum, expētītum, lēntum, fūsilē, caelātum. PHR. Aūrī mētāllum. Aūrī pōndūs. Aūrī lāmīnā. Fūlvum mētāllum. Aūrī tālētā. Flāvā vīscērā tērrae. Māgnī pōndērīs aūrum. Sūnt aūrī pōndērā fāctī infēctīquē mīhī.

Aūscūltō, ās, aufmerken. SYN. Aūdīō, advērsō. PHR. ārrēctīs aūrībūs ādsto. Dīctīs mēntem, aūrēs, ānīmum, cōrdā advērtō. Dīctīs, vōcībūs aūrēs āccōmmōdārē, praebērē. Dīctīs ādjīcīō mēntem. Quōd sī quīs mōnītīs tardās advērtērīt aūrēs. Cōrdā pārūmpēr hūc advērtē lībēns. Sī nōstrīs praebērē vōcāt tībī cāntīcūs aūrem, incīpē sūspēnsīs aūrībūs istā bībam. Accīpītē ērgō ānīmīs, atquē haec mēā figītē dīctā. Nōstram nūnc accīpē mēntem, sēd cāpē dīctā mēmōr. Hīs ānīmūm ārrēctī dīctīs. Quae dīcam ānīmīs advērtītē vēstrīs. Nārrāntīs cōnjūx pēndēt āb ōrē vīrī. Intētīquē ōrā tēnēbānt. Dīctā ānīmīs figērē, dēfigērē.

Aūsōnīā, ein Theil Italiae. Arva neque Ausonia semper cedentia retro. Virg. SYN. Itālīā, Lātīūm. EPIT. Dīvēs, supērbā, ārmīpōtēns, fērtīlīs. PHR. Aūsōnīī finēs. Itālīā tēllūs. Sātūrnīā rēgnā. v. Italia.

Aūsōnīdae, Lateiner, Italiener. Ast ambas inter tellus jacet Ausonidarum. F.

SYN. Aūsōnīī, Lātīnī, Lātīī, Itālī. v. Itali,

Aūspēx, īcīs, ein Wahrsager. Diis equidem auspiciibus reor, &c. Ovid. SYN. aūgūr. v. Augur:

Aūspīcīum, Weissagung. Auspicio felix totus ut annus eat. Virg. v. Augurium. Aliquando sumitur pro fortuna & regimine, ut apud Virgilium.

En, hujus nate auspiciis illa inclyta Roma,
Imperium terris; nomenque aequabit Olympo.

v. Fortuna & Imperium.

Aliquando sumitur pro arbitrio & voluntate, ut apud eundem:

Ne si fata meis paterentur ducere vitam

Auspiciis, & sponte mea componere curas. v. Voluntas.

Aūspīcōr, weissagen. Hinc auspicari regna tantalida solent. (Jamb.) Sen.

SYN. aūgūrōr, vel incīpīō, sūspīcīō. v. Auguror.

Aūspīcātūs, glūckselig. Non auspicatos contulit impetus. (Alcaic.) Hor. SYN.

SYN. Faustus, prosper, felix, favens.

Auster, der Sudwind. *Interclufit hiems & terruit auster euntes.* Virg. (*Ventus a meridie flans nebulosus & humidus.*)

SYN. Notus. EPIT. Humidus, frigidus, nubilus, turgidus, validus, pluvius, insanus, praeceps, humens, torridus, madidus, imbrifer, madens, noxius, nocens, nocuus, violentus. PHR. Violentior austeri vis. Nigres imbribus auster. Nimbis imbribus gravis. Plurimus auster inglomerat noctem et tenebrosam volumina torquet. Diffunditque imbres. Madida notus evolat alis. Terribilem picea tectus caligine vultum. barca gravis nimbis, canis fluit unda capillis. Fronte sedent nebulae, rorant, penaeque sinusque. Utque manu late pendenti nubila pressit. Fit fragor et densi funduntur ab aethere nimbis. Pelagoeque atror desavit et Auster, Pluvius Auster nimis violentus inundat. Frigidus ut quondam silvis Immurmurat auster.

Auster pro plaga meridionali. Austrum calentis arenae, austrum repentis ad axem plagam, nimbiferos quae torrida vergit ad austrum.

Austeritas, Ernsthaftigkeit, Raubigkeit. *Adeone nulla austeritas.* (Jamb. Dim.) Prud.

SYN. asperitas, durities, gravitas, severitas.

Austerus, raub, grob, sauer. *Quis volet austeros arte ferire viros.* Prop.

SYN. Severus, gravis, durus, asper, immitis.

Australis, was gegen Mittag liegt.

Nulla dies adeo est australibus humida nimbis. Ovid.

Austriä (Regio Germaniae ad Danubium, olim Pannonia superior dicta, cujus metropolis est Vienna.)

Austrinus. *Austrinos tulerit quae terga obverterit axi.* Virg.

Ausus, us, eine Kühne That. *Ausibus illicitis si nihil obstiterit.* Prosper.

SYN. Ausum. EPIT. impavidus, Herculeus, stolidus, temerarius, generosus, grandis, furialis, validus, praeceps, caecus, petulans, sons, impius, malesanus, fortis, rapidus, praestans, nefandus, audax, magnanimus, protervus. PHR. audaces compescuit ausus. Magnanimos ausus imitata parentum, en age, si quid inest animo par fortibus ausis.

Aut, oder. *Aut aris servire sacris, aut scindere terram.* Virg.

SYN. Vel, seu monosyl. sive ve postpositiva particula.

Autumnalis, herbstig. *Mollia fraga leges, ipsa autumnalia corna.* Ovid.

Autumnus, der Herbst. *Et varios ponit foetus autumnus & arte.* Virg.

(*Una ex quatuor anni partibus, inter aestatem & hiemen media, quae vindemia fit, & arborum fructus colliguntur: in illa sol percurrit Libram, Scorpium, & Sagittarium.*) EPIT. Pampineus, vinifer, pomifer, gravidus, sordidus, pallens, felix, frugifer, humidus, fertilis, ferax, foecundus, dives, morbosus, nimbosus, udus, madens, pluvius, racemifer. PHR. Calcatis sordidus uvis. Pomis gravis, racemis tempore cinctus. Racemiferis circumdatus uvis, exonerans uvis pendentibus ulmos. Detrahens turgentem vitibus uvam. Equans cum lucibus umbras. Tenero dans palmite fructum. Purpureo colore racemos distinguens, extremas mittens in horrea fruges, vite coronatus autumnus degravat ulmos. Dat musto gravidas autumnus pomifer uvam. Piger autumnus lectis succedit arstis.

Autumni tempore, zur Herbstzeit. Cum jam turgescunt maturae viribus uvae, ebria calcatis spumant cum praela racemis. Cum foecundissimus annus, plenaque purpureo subrubet uva mero. Cum maturam rusticus uvam colligit, et nudo sub pede musta fluunt. Cum pampineo gravidus autumnus florēt ager, spumat plenis vindemiae labris. Cum varios ponit foetus

tūs autūmnūs, et altēr mītīs in aprīcīs cōquītūr vīndēmīā saxonīs. Cum decōrum mītībūs pōmīs capūt autūmnūs arvīs extulīt. Cum facīt hūmētēs plēiās ortā diēs. Cum lūcem vīncērē noctēs incipiūnt.

Sub finem autumnī, zu Ende des Herbsts. Autūmnī frīgōrē primō, primō autūmnī sub frīgōrē. Cum Sōl nōndum hiēmē cōtīngīt equīs, jam prāstērīt aestās. Sērās pōsuīt cum vīnēā frōndēs. Frīgīdūs et silvīs āquīlo decūsīt hōnōrē. Cum foliā āncipītī frīgōrē lādīt hiēms.

Autūmō, vermeynen. *Autumat hēc populos, hēc magnos, &c.* Hor.

SYN. Puto, existīmo, opīnōr, cēseō, sēntiō, rēōr, iudīco.

Avulsus, von dannen gerissen. *Finibus extorris, complexu avulsus Juli.*

Virg. SYN. Vulsus, divulsus, sejunctus, seclusus, vi separatus.

Avunculus, der Mutter Bruder.

Et furere incipias, ut avunculus ille Neronis. I.

Avus, Großvater. *Stat fortuna domus, & avi numerantur avorum.* Virg.

SYN. atavus, proavus. EPIT. Longævus, vetustus, gravis, senior, vix, venerandus. PHR. Huic genus a proavis ingens, clarumque paternae nominis erat virtutis, Turnusavis atavisque potens. Cum proavos atavosque refert, et nomina mille. Maecenas atavis editis regibus.

Auxiliaris, verhülfflich *Ceruleus frater juvat auxiliaribus undis.* Ovid.

Auxiliator, ein Helfer. *Infirmus auxiliator invadit virum.* (Jamb.) Petr.

Ar. SYN. Adjutor, fautor.

Auxiliatrix, eine Helferin. *Auxiliatricem clementi nomine dextram.* M.

Auxilior, helfen. *Nec formidatis auxiliatur aquis.* Ovid.

SYN. Juvo, adsum, succorro, opitulor, subvenio, sublevo, adjuvo, faveo. PHR. Auxilium, supplicium, opem, subsidium fero, affero, do auxilio, subeo, venio. Dextram do, porrigo, tendo, animos viresque secundas sufficere auxilioque levare viros, vimque addere victis, esse subsidio. Quisque es, o faveas, nostrisque laboribus adsis! Solare inopem, et succurre relictæ. Rebus succurrere lapsis. Tuque o dubiis ne defice rebus! Auxilio tutos dimittam opibusque juvabo. Auxiliatricem manum porrigere, tendere, patriæ fulcire ruinas. Jupiter omnipotens, precibus si flecteris ullis, aspice nos. Regia, crede mihi, res est, succurrere lapsis, addere se socium. Viros jungere. Quam potes adfer opem, adsis, o placidusque juves, et sidera cælo læta feras. Cumque perhorreret casus pars maxima nostras, Naufragiumque meum, tumulto (*id est, aggere*) spectaret ab alto. Seminecem Stygia revocasti solus ab unda. Respicias absentem lapsis in rebus amicum. Tormentisque juvas vulnera nostra tuus. Parce pio generi et propius res aspice nostras. Quid dubitas unam ferre duobus opem? Tu præsens nostro succurre labori, ergo fer auxilium, et tandem res aspice nostras, in te jam spes una mihi, succurre ruenti. v. *Auxilium.*

COMPARATIONES.

1. *Auxilium ferens ruenti patriæ, comparari potest cum sole post Phaëtonis lapsam orbi reductis equis subveniente.*

——— qui postquam rursus heriles

Agnovere sonos, rediit meliore magistro

Machina, contentusque poli, &c.

2. *Cum fausto sidere, Castoris puta & Pollucis, in tempestate allucenti.*

3. *Auxilium ferens afflicto comparari potest cum eodem sidere, aut cum fonte, quem quis siti perire enectus in via reperit.*

Auxiliari in bello, im Kriege beystehn. PHR. Sociâ armâ sequi. Jungere vires. Turmas adjungere, addere se socium. Mittere opes. Dare turmas, adero, et sociâ armâ juvabo. Huic et patriâ de sedē volantes advenē-

venerē viri Bæoti cōfērē dūcēs. Panditē nūc Hēlicōnā Dēæ, cāntū-
quē mōvērē. Quī bellō excitī Rēgēs, quæ quēmquē sēcūtæ cōmplērīnt
cāmpōs aciēs. Ipsē pētēns ānīmōs Dānāis virēsquē sēcūdās. Sūfficit
armōrum licēat splēndorē tūōrum in cōmmūnē frūī, clypeūs nōs prōtē-
gāt idem.

Auxilium, Hülfe. *Auxilium tutos dimittam, opibusque juvabo.* Virg.
SYN. Sūbsidiū, sūppētīæ, adjūmētum, ōpis, (in Gen. & ōpem in Aco-
cus. a nom. ōps inusitato.) sōlāmēn, præsidiū, jūvāmēn, lēvāmēn, cōlū-
mēn, sōlātiū. **EPIT.** Præsēns, divīnum, dūlcē, grātum, mītē, expēctā-
tum, cūpītum, pētītum, blāndum, fāvēns, āmicum, spērātum, hūmānum,
cōlēstē, sālūtīfērum, mūtūm, sūbītum, rēpētīnum, prōmtum, tārdam,
lētum, inōpīnum, sēgnē. **PHR.** Rēbūs sōlāmēn in ārcētis. Tū mīhi dē-
sērtō mītē lēvāmēn ērīs, rērum tūtēlā mēārum, nōstrīs pōrtūs ēt aūrā
mālīs. Tū quōquē nōstrārum quōndam fidūciā rērum. Sōlā sālūtīs spēs,
cōlūmēn vitæ præsidiūquē mēæ. Tū clypeūs, tūtēlā mīhi, tū cērtā sāl-
ūtīs āncōrā, tū stātīo tūtī plācidīssimā pōrtūs. Mēā vīs, mēā sōlā pō-
tēntiā, tūrrīs, præsidiū, spēs ētrēbūs sōlāmēn in ārcētis. Tū lācēræ rē-
mānēs āncōrā sōlā rātī. Quī mīhi pērfūgiū, quī mīhi pōrtūs ērās, ad
mēdicā dūbīūs cōnfūgit ægēr ōpem.

Auxilium implorare, um Hülfe ruffen. **SYN.** ōpem, aūxiliū pōscērē, rō-
gārē, pētērē. Aūxiliō vōcārē, ādsīs, ō plācidusquē jūvēs. Prēcībūs sī
flēctēris ūllīs, āspicē nōs. Tū præsēns nōstrō succūrrē lābōrī. Fēsīs dē
sūrgērē rēbūs. Lāpsīs fer ōpem mītīssimā rēbūs. Aūxiliūquē rōgāt mī-
sērīs Divūm ōpem pōscērē. Quō fērāt? ūndē pētām lāpsīs sōlātiā rēbūs.

Axiculus, Bretlein *Fur velut axiculo trochleaque extenditur ipsum.* Calc.
Axiōmā, ātis, ein ungezweifelter Spruch.

SYN. Sēntēntiā, ēffātum, mēmōrābilē dīctum. **EPIT.** Cērtum, vērūm,
dōctum, rēcēptum, nōtum, brēvē.

Axis, ein Holz im Wagen, darinn die Räder umgehen.

Subsidunt undæ tumidumque sub axe sonanti. Virg.

EPIT. Rēctūs, sōnōrūs, fērvīdūs, cītūs, cītātūs. *Pro curru. v. Currus.*

Azān. (*Mons Arcadiæ, Cybele deorum matri sacer.*) vēnit ēt idēis ūlūlān-
tībūs æmulūs āzān.

B

Bābylōn, ōnīs. *Affiduis jacet nec Babylona labor.* Mart.

(*Urbs nobilissima, ad Euphratem fluvium sita, a Semiramide condita, mœnibus ac hortis pensilibus celeberrima, templo ac area admirabilis, lati fuerunt quinquaginta cubitis & alti ducentis ejus muri, ambitus ejus fuit quadringentorum octoginta stadiorum, complectens turres trecentas, a fronte murorum centum portæ æræ.* **EPIT.** Sūpērbā, Pērsæā, āltā, lōgā, rēbellīs, āntīquā, pōrtēntōsā, ōpūlētā, splēndīdā, cēlebrīs, māgnīficā, tūrrītā, Chāldæā, āffyrīā, pōtēns, ārdūā mūrīs, tūrrīgērā, nōbīlīs, īnclytā, divēs ōpum, pūlchrā. **PHR.** Bābylōniā mœniā. Urbs Bābylōniā vel Sēmīrāmīā, Bābylōnīs ārcēs. Sēmīrāmīs ārcēs. Urbs cō-
ētilībūs cīrcūmdātā mūrīs, ōpībūs sūpērbā, āffyrīi pālātiā cēlsā Tyrān-
nī. Urbs cāpūt āffyrīæ gēntīs. Urbs cūjūs frāgīlī cīngūntūr mœniā tē-
stā, āffyrīō lūxū ēbrīā. Cōndīdīt hās ōllm gēnērōsā Sēmīrāmīs ārcēs.
Prīmāquē cōētilībūs pōsūit fūndāmīnā mūrīs, āltā tūrrī fāmōsā ūrbs.

Bābylōniā. (*Regio majoris Asiæ, a septentrione Mesopotamiæ partem spe-
ctans, ab ortu Susianam, a meridie sinus Persici partem & ab occasu*

Arabiam desertam, ita dicta a Babylone, quæ fuit olim Assyriorum regia, & Chaldaee totius caput.) EPIT. assyriā, Chaldaeā.

Bābylōniācus, Cum Babyloniacas submersæ &c. M.

Bābylōnicus, Et Babylonica Chaldaeam doctrina refutans. Lucr.

Bābylōnius, Cogitat, & dubia est de te Babylonia narret. Ovid.

bāccā, (fructus.) Beerlein. Venit hiems teritur Sicyonia bacca tapetis.

Virg. EPIT. Silvēstris, sāguinēā, Sicyōniā, Pallādīā, bicolor, armātā, tūrgēns, virēns, arbōrēā, pīguis, idūmaeā.

bāccā, gemma, Perl. SYN. Gēmmā, ūnio. EPIT. Cōnchēā, fūlgidā, fūlgēns. cāndidā, insignis, nitidā, Nēreīā, lēvis, rōtundā. PHR. Nitidae fūlgorē, cōrūscāns, albēntēs cōnchārum gērmīnā bāccae. Ludēbānt nitidae pēr collā argēntēā bāccae, bāccis ōnērāt cāndēntībūs aūrēs. Cōnchēā bāccā mārīs. v. Gemma.

Baccātus, mit Perlen geziert. Non niveo retinens baccata monilia collo.

Virg. SYN. Gēmmātus. PHR. bāccis, lāpillis, gēmmis ōrnatūs, dēcorus, divēs, pretiosus, nitēns, fūlgidus, ōnērātus, grāvis.

Baccār, aris. Errantes bederas passim cum baccare tellus. Virg. (Herba, radice odorata, quæ contra serpentes, capitis dolores, ac fascinationes valet.) EPIT. Frōndēns, viridīs, ōdōrātā, suāvīs, bēnīgnā sālūtīferā, grātā, jūcūdā. (Virg. in bucol.) bāccārē frōntē cingitē, nē vātī nōcēāt mālā līnguā fūtūrō.

Bacchae. (Bacchi sacerdotes & sacrificulae, quæ tertio quoque anno ad Cytheronem montem catervatim cum thyrsis conveniebant, ibique Bacchi Orgia, sive bacchanalia noctis, magno cum ululatu celebrabant. Hæc bacchanalia propter obscenitatem & abusum sublata sunt a Posthumio & Albino, consulibus, pudorque est nominis Christiani, quod reliquiis bacchanalium apud se servatis, multis illicitis ludis sanctæ quadragesimæ præcludant usque bodie, dum gentiles illa exsecrantur.)

SYN. Maenades, bāsārīdēs, Thyādēs, Mīmāllōnīdēs, bācchāntēs ēlēseīdēs, ēdōnīdēs, Triētēridēs. EPIT. Thēbānae, Cādmēae, ōgygiāe, faevae, fūrēntēs, lymphātæ, furiōsæ, insānae, mālēsānae, Thyrsigerae, Mīmāllōnēae. PHR. bācchī cōmitēs, Manēs Thēbānae, Cādmēae, Thrēiciæ, celebrāntēs ōrgiā bācchī, bācchō āgitātæ, āfflātæ, bācchī cōrnībūs iētæ, bācchī furiis āctæ ōgygiæ, celebrānt rēpētītā triēnniā bācchī, Tūrbā aōnī cōrnībūs iētā Dēi. Nūnc ferōr ūt bācchī furiis ēlēseīdēs āctæ. Alācrēs limphātā mēntē fūrēbānt. Multāquē raucisōnōs efflābant cōrnūā bōmbōs bārbārāquē hōrrībilī strīdēbāt tībīā cāntū.

bācchānālīā, Fastnacht. Qui curios simulant & bacchanalia vivunt. Juv.

SYN. ōrgiā. EPIT. Sōlēmnīā, furiōsā, insānā. PHR. bācchō fēstā sacra, nōx vel diēs bācchī sacra. Tēmporā bācchō sacra, ōrgiā bācchī, Bācchī fēstā diēs, sacra lūx. Fēstā tēmporā bācchō.

baccātus, wütig. — & virginibus bacchata lacænis. Virg.

SYN. Fūrēns, furiōsus, lymphātus, insānus. PHR. bācchō plēnus, Lēnaeō mēntē cōrrēptus, ab cēstrō, bācchī fūrōrē cōrrēptus, furiis āgitātus, bācchī furiis armātus. Lēnaei fūrōris stīmulis āccēnsus. v. Furiosus.

bācchēis. Qualis si subeas Ephryres baccheidos altum. Stat.

bācchēiūs, Vel pelagi latices simul & baccheia dono. Ser.

bācchēūs. Pierii nemoris bacchea voce frementem. Col.

bācchīcus. Orbis, ait, fieres, nec bacchica sacra videres. Ovid.

bācchōr, aris, wüten. Bacchatur vates, magnum si pectore possit. Virg.

SYN. Fūro, insānio. PHR. Fūrōrē cōrrīpiōr, bācchī furiis āgitōr, Saevit inōps ānimī tōtāmquē incēnsā pēr ūrbem bācchātūr. Mēntēquē fētūr insānā mōllēs sibi sūmērē Thyrsōs incipiunt. v. Ebrius.

Bac-

Bacchūs. *Bacchus amat colles, aquilonem & frigora taxi.* Virg.

(*Jovis ex Semele filius, dictus est bis natus. Ferunt enim, Semelem a Jove gravidam cum ab eo (qui se illi daturum, quidquid petisset, stygiam paludem juraverat) Junonis dolo hoc sibi munus rogasset, ut talis secum qualis cum Junone solebat nocte una concumberet, fulmine exactam, puerum utero exemptum, Jovis femori fuisse insertum, quem ille postea maturo partus tempore more gravidæ mulieris est enixus. Hic orbem fere terrarum peragravit & primus Indos debellavit.*) SYN. Libër, Lyæus, ēvān, brōmiūs, iācchūs, lēnæus. EPIT. Thyrsigēr, mītis nō-
stūrnūs, ārmīgēr, gēnērōsūs, rācēmīfēr, cāndīdūs, fēmīnēūs, ālūmnūs, Intōnsūs, aūdāx, sāvūs, jūvēnīs, nītīdūs, mōllīs, bēnīgnūs, Mārtiūs, Im-
bērbīs, blāndūs, rūbīcūndūs, ālēns. Dīrcæus, cōrnīgēr, lētīfīcūs, spū-
māns, ebriūs, tītūbāns. PHR. Sēmēlēiā prōlēs. Pātēr Lyæus, Dēus āō-
niūs, ōgygiūs, Thyrsigēr, Thēbānæ sēmēlēs pūēr. Silēnī Dīrcēs ālū-
mnūs, Gēniālīs cōnsītōr ūvæ, Jōvis prōgēniēs. Cīngēns vīrīdī tēmpō-
rā pāmpīnō, Pāmpīnēis ōrnātūs tēmpōrā sērtīs. Pāmpīnēā rēdīmītūs
frōntē cāpīllōs. Rācēmīfērīs frōntem cīrcūmdātūs ūvīs, crīnālī flōrēns
hēdērā. Vīnī rēpērtōr, Libēr āgēns cēlso Nysæ dē vērīcē tīgrēs, ad-
sīt lētītīæ bācchūs dātōr, itērum sātūs, bīs gēnītūs Sēmēlēiūs ēvān, bāf-
sārīdōn rōrātōr ēvān, ōdīt Lēnæus trīstīā vērba pātēr. *Bacchus pro
vino. v. vinum.*

bāccīfēr, das Werlen trägt. *Dat quoque bacciferam Pallada rarus ager.*
Ovid.

bacillūs, Stöcklein. *Porto meis, nullo dextram subeunte bacillo.* Juv. v.
baculus.

Bāctrōs. (*Fluvius in finibus Scythiæ: a quo bāctrā, ōrum, regio, & bā-
ctrum, urbs, nomina sumserunt.*)

bācūlūs, & bācūlūm, ein Stab. *Præsentis baculo luminis orbus iter.* Ovid.
SYN. Fūstīs, stīpēs, bācīllūs, ārūndo. EPIT. Nōdōsūs, ācclīvīs, dūrūs,
rēctūs, tērēs, agrēstīs, ācērnūs, quērnūs, fīrmūs. PHR. bācūlō innīxūs
ācērnō. Lāsā cūtīs tērētī mālē sūstētātā bācīllō, bācūlūmqūē tenēt
agrēstē sīnīstrā. Trūncā mānum pīnūs rēgīt ēt vēstīgiā fīrmāt.

bætīs. *Bætis, & in ripis bætis celeberrima fama.* Mant.

(*Fluvius ulterioris Hispaniæ, qui ex Tarraconensis agri finibus labens.
australemque Hispaniæ regionem, quæ ab eo bæticum vocatur, mediam
percurrrens, tandem non procul a Gadibus in oceanum occidentis, il-
labitur.*) EPIT. Hēsperīūs, Ibērīūs, ōlīvīfēr, plācīdūs. v. *Fluvius.*

bājæ. *Humidæ bajarum stagna tepentis aquæ.* Prop.

(*Civitas Campaniæ secus mare sita, loci amœnitate & aquarum calida-
rum salubritate celeberrima; ita dicta a Bajo, Ulyssis socio, illic sepul-
to.*) EPIT. Liquīdæ, āmcænæ, tēpētēs, cālētēs, fēlīcēs, mōllēs,
æstūāntēs, vāpōrīfēræ, sālūbrēs. Hor. 1. Ep. Nullūs in ōrbē sīnūs, bā-
jīs prælūcēt āmcænīs

bājūlo, tragen. *Cerberus effusam gradiens vix bajulat alvum.* M.

SYN. Hūmērīs fēro, dēfēro, gēro, pōrto.

bājūlūs, Gaceträger. *Bajulus & custos ad munera &c.* Mant.

bālænā, Wallfisch. *Quanto delphinis balæna britannica major.* Juv.

EPIT. Stūpēndā, īquāmmōsā, ūndīvāgā, māgnā, prædātrīx, mārīnā,
brītānnīcā, ab oceano Britannico, vāgā, Nēptūniā. PHR. Immānī
cōrpōrē cētūs. Māgnā sē mōlē mōvēns. Hōrrīdā pōntī bellūā, Immā-
nīs bellūā pōntī, ūndās īngēntī pēctōrē sūlcāns.

bālātro, nichtswürdige Leute. *Medici, minæ, balatrones & genus omne.* H.

bālātūs, das Gebläck. *Balatus pecorum & crebris mugitibus auras.* Virg.

- balbūtio, flammelen.** *Balbutit, scaurum pravis vultum male talis.* Hor.
SYN. Līnguā hæsīto, hærēo. **PHR.** bālbās dāt ōrē lōquēlās, bālbās rē-
 ferēbāt pēctōrē vōcēs. Mālē vōcēs exprīmīt ōrē. Difficīlēs dēdīt ōrē
 sōnōs Raucīdūlum quīddam bālbā dē nātē lōcūtus.
- bālēarīcā, Sturmjeug.** **EPIT.** Mināx, hōrrīdā, crūēntā, sāvā. **PHR.** Jā-
 ciēns lapīdēs, invērtēns mūrōs ēt rēctā. Māgnōs bālēarīs māchīnā mū-
 rōs incūtīt, ēt dūrō mūnīmīnā vērberāt īctū.
- bālēarīcūs.** — *Exarsit quam cum balearica plumbum.* Ovid.
- bālēarīs.** *Stupea torquentem balearis verbera fundae.* Virg.
- bālīstā, Mauerbrecher.** *Quam grave balistae moenia pulset onus.* Ovid.
SYN. Cātāpūltā. **EPIT.** Tōrtā, fērrēā, bēllīcā, dūrā, Martiā, pōtēns,
 Vūlcāniā, īmmītīs, valīdā, tūrrifrāgā, māvōrtiā, trūx, hōrrībīlīs, fērā
 hōrrēns, ēxītīōsā, ēxītīālīs. **PHR.** Strīdētēs tōrquet bālīstā mōlārēs,
 ēffūndīt vāstōs bālīstā mōlārēs, atquē eādēm īngētīs mutātō pōndērē
 tēlī. Fērrātām ēxcūtiēns ōrnum mēdiā āgmīnā rūmpīt. Bālīstāquē pōr-
 tās cōnfrēgīt saxō. Nec ēnīm sōlis ēxcūssā lācērtīs lāncēā, sed tēnsō bā-
 listae tūrbīnē rāptā. Hāūd ūnum cōntētā lātūs trānsīrē quīēscīt.
- bālīstārīus, ein Armbrüstiger.**
- bālneārīus, das ſum baden dienet.** *O furum optime balneariorum.* (Phal.)
Cat.
- bālneātōr, ein Bader.** *Quos dividebat balneator elixus.* (Scaz.) Mart.
- Bālneōlum, Badstublein.** *Balneolum Gabiis, Romae conducere furnos.* Juv.
- bālneum, ein Bad.** *Redde Lupi nobis, tenebrosaque balnea Grilli.* M.
SYN. Thērmā. **EPIT.** Dūlcē, mūlcēns, sūdāns, cālīdum, tēpīdum, grā-
 tum, jūcūndum, hūmīdum, fērvīdum, sālūtīfērū, āmcēnum, ōptātum,
 frīgēns, ūdum, sālūbrē. **PHR.** Cālīdīs sūdāntiā thērmīs bālneā. Quā
 dē cālīdō sūlpūrē fūmāt āquā. Nītīdās vārīō dē mār mōrē thērmās ēx-
 strūxīt. Bālneā pūrā petēbānt. Sē flūmīnē pūrō āblūīt. Nītīdīs īmmēr-
 gītūr ūndīs. Mēmbra lēvātūrās mārē petēbāt āquās. v. *Abluo.*
- bālo, ās, blöcken.** *Tactaque fumanti sulphure balet ovis.* Ovid. **PHR.** Bālā-
 tum dō, ēdō, fūndo, bālātībūs agrōs īmplēō. Bālātū caulās replēō,
 pērsōno.
- bālsāmētum, da Balsam wächst.** *Uti roseptum, &c.*
- bālsāmīnus aus Balsam.** *Balsaminum Jerichus succum qua.* Fill.
- bālsāmum, Balsam** *Basama qui semper, Cinnama semper olet.* Mart.
EPIT. Sūdāns, spīrāns, ōdōrum, rēdōlēns, grātum, ōdōrīfērū, prē-
 tīōsum, pīnguē, ārōmātīcū, īndum, ōdōrātū, frāgrāns, mītē, gēniā-
 lē, sālūtārē, dūlcē. **PHR.** Lētōs spīrāns ōdōrēs ōdōrātō stīllāntiā, bāl-
 sāmā līgnō. Bālsāmā Nīlīacō sūdāntiā cōrtīcē. Quīd tībī ōdōrātō rē-
 fērām sūdāntiā līgnō bālsāmā? Bālsāmēō pērfūndīt ōdōrēs pēr tōtūm
 bālsāmā tēctūm ēffūndērē ālī.
- balthēūs, ein breiter Gürtel mit Spangen.**
Baltheus & tereti subnectit fibula gemma. Virg.
SYN. Cīngūlum. **EPIT.** Pēndūlus, dīscōlōr, sīgnīfēr, āūrātūs, āūrēūs,
 splēndēns, pūlchēr, ēnsīfēr, pīctūs, sūbtīlīs. **PHR.** Latō balthēūs āūrō
 Nōbīlībūs gēmmīs ēt cōctō lūcīdūs āūrō balthēūs. Prētīōsāquē cīngulā
 gēmmīs. Āūrō lūcēbānt cīngulā mūndō. Balthēō lūmbōs cīngērē, īlīā
 rēlīgārē. Tērītūr quā sūtilīs ālvō balthēūs. Hūmērōrum āppārūīt āltō
 balthēūs, ēt nōtīs fūlsērūnt cīngulā būllīs Pāllāntīs pūērī, āllīgātā lāvā
 fūlgēntēm balthēūs ēnsem.
- bāptīsmā, ātis, vel bāptīsmūs, die heilige Taufe.**
Victricem victor abolens baptismate labem. P.
EPIT. Sānctūm, sōlēnnē, sālūtīfērū, sacrum, sālūbrē. **PHR.** Fōns sā-
 cēr,

cēr, sacrum lāvācrum, ūndā sālūtiferī flūminīs, lūstrālīs ūndā, āquā lymphā, ūndā tollēns crīmīnā, ūndā lāvāns primāe vēstigiā culpā, sacra baptismātis ūndā. Sacra āspērgō lymphā. Sācrātūs gūrgēs, Rōssālūtifer ūndāe quēis ānimāe scēlus ēluītūr, vētērūmqūe pārentum. Nōmīnē cōntrāctāe excēdūnt cōntagīa lābīs. Flūminā baptismī. Quō delictā Adāe Christūs in amnē levat. Nōs fēcīt Christi sōbōlem baptismātis ūndā. Veterīs mūdāns vēstigiā culpā.

baptizātūs, getauft. *Baptizati agimus tanta est baptismatis ejus.* Alcim. PHR. Lūstrālī pērfūsus āquā. Sacris fōntībūs immērsūs, mērsūs, tīnctūs, Fōntē sacro lūstrātūs. Sacro dē fōntē renātūs, Tīnctūs sacra baptismātis ūndā. Sālūtiferī baptismātis amnē nōvātūs.

baptizo, taufen. PHR. Mērgo, immērgo, tīngo, āblūo, pērfūdo, lāvo, āspērgo sacra baptismātis ūndā, āblūo sacro fōntē, sacro flūminē sanctō lāvācro, lūstrālībūs ūndīs, sacris lymphīs, pūrīs ūndīs, sacri fōntēs lāvācri. Pūrgāntībūs lymphīs ābluērē. Tīngērē sacris ūndīs. Sācro pērfundērē flūminē corpūs, sacro pūrgārē lāvācro, sacris āspērgērē lymphīs. Crēdētēs omnēs renōvāt baptismatē sacro. Cūctī accipiūnt ūndāmqūe āurāmquē sālūbrem. Hōsqūe jūbēt sacro dē fōntē renāscī. Sālūtiferī baptismātis amnē nōvātūs. Pūras ānimās sacra lāvācrā beānt, pērgite, et ablutōs hōmīnēs pūrgāntībūs ūndīs Nōmīnē sub sanctō Patris, Nātīquē lāvārē. Vivificī pāritēr cūrrānt spīramīnā flātūs. Sacro lūstrātūs fōntē sālūtīs. Lūstrālī pērfūsus āquā. Fōntībūs immērsūs sacris.

bārāthrum, tiefer Ort. *Obsidet atque imo baratbri ter gurgite vastos.* V.

Pallida, Deis invisā, superque immane baratbrum. Idem.

(*Locus Athenis immensae profunditatis, in imo caenosus, in quem noxios & damnatos deturbabant. Hinc factum, ut loca omnia profunda barathra dicta sint.*) SYN. Vōrāgo, vōrtēx, gūrgēs. EPIT. immānē, imum, Tārtāreūm, cœcum, ābrūptum, prācēps, nīgrum, fērum, lātum, irrēmēābile, infērum, stygiūm, tētrum, prōfūndum, ōpācum, cālīgāns, hōrrendum, āpērtum, ōbscūrum, hōrrībile. PHR. Tēllūris hīātūs. Tērrā dehīscēns. Spēcūs īngēns. Vāstā vōrāginē gūrgēs. Vāstāe faūcēs.
v. *Hiatus*

bārbā, ein Bart. *Candidior postquam tondenti barba cadebat.* Virg. EPIT. impēxā, hīspidā, mōllīs, lōngā, fœdā, sōrdīdā, rīgīdā, cūltā, sēnilīs, cānā, cāndīdā, nīvēā, renāscēns, hīrtā, hīrsūtā, āspērā, hōrrīdā, prōlīxā, cōmāns, vēnērāndā. PHR. Gēnās, mālās ōrnāns, ēxōrnāns, rēgēns, pīngēns. Mālīs, gēnīs īnsērpēns, ārgūmentā vīrī īn pēctūs sōrdīdā bārbā cādīt. Cū plūrimā mēntō cānītīēs īncūltā jācēt. Sūmmō cādīt hīspīdā mēntō bārbā. Pāssūs ērāt mœstā mālīs īncrēscērē bārbā, illē mānū mūlcēt prōpēxā ad pēctōrā bārbā. Bārbā rēsēctā mīhi bīsvē sēmēlvē fūit, ēt pāritēr mōllem mālīs dīmīttērē bārbā, nōsco crīnēs. īncānāquē mēntā Rēgis Rōmānī. Jam libēt hīrsūtā tībī fālcē rēcīdērē bārbā, pēctōrīs īndīcīum līcēt hōrrīdā bārbā sēvērī prābeāt.

bārbārīā, Tyrannen. *Inter inhumana nomina barbariae.* Ovid. SYN. Crūdēlītās, fāvītīā, fērītās, rūstīcītās, fāvītīēs, bārbārīēs. EPIT. īnhūmānā, ferīnā, fūrēns, hōrrīdā, fērā, scēlērātā, īmmānīs, dīrā, crūēntā, atrōx, crūdēlīs, hōrrendā, fērōx, rābīdā, īnvīdā, tyrānnīcā, fūrīōsā, prācēps, ēffērā, ēffrēnīs, īmpātīēns, tēmērārīā, mīnāx, īmpīā, ācērbā, hōrrīdā, Stygiā. Tārtāreā, fērvīdā, īnāūdītā, āspērā, crūdā, īnāmābīlīs. PHR. Dīssōnā ritū bārbārīēs. Fērītās īnāmābīlīs, hōrrīdā rūstīcītās.
v. *Crudelitas & mox Barbarus.*

bārbārīcūs, von groben Leuten herkommen.

Barbarico postea auro spoliisque superbi. Virg.

barbārūs, grimmig, fremd. *Barbarus hic ego sum, quia non intelligor ulli.* Ovid. SYN. Crūdēlis, immānis, fērūs, ēfferūs, dirūs, āspēr, ātrōx, fērōx, immītis, trūx, *vel* lōnginquūs, extērnūs, āliēnigēnā. PHR. Gēns dūrā atquē āspērā cūltū. Gēnsquē vīrum trūncis ēt dūrō rōbōrē nātā. Quēis nēquē mōs nēquē cūltūs, ērāt, id gēnūs indōcīlē, ac dispērsūm mōntībūs āltis cōmpōsūit. v. *Crudelis*.

bārbātūlus, der ein Bärtlein hat.

bārbātūs, gebartet. *Rem populi tractas, barbatum crede magistrum.* Pers. SYN. Bārbiger. PHR. Cui plūrimā mēntum bārbā tēgit, mūltā tēctūs lānūgīnē mālās.

bārbiger, der einen Bart trägt. *Barbigeras pecudes, &c.* Lucr.

bārbītūs, eine Laute. *Non facit ad lacrymas barbitus ulla meas.* Ovid. (*Instrumentum musicum, quod plectro seu calamo pulsatur.*) SYN. tēstūdo, bārbītōn, lyrā, cīthārā, chēlys. EPIT. quērūlā, cānōrā, nīvēā, mōllis, æoliā, aūrēā, āoniā, dūlcis, sōnōrā, ārgūtā. PHR. ād quērūlām dōctō bārbītōn ōrē cānīt. v. *Cithara*.

bārcīno, ōnis. (*Urbs apud Hispanos, totius tractus Tarraconensis celeberrima, Catalauniae caput.*) SYN. Bārcēlōnā. PHR. Tārrāco ēt ōstrīfērō supērādditā bārcīno pōntō. Anson.

bārdōcūcūllūs, ein Spanisch Capot oder Mantel, so eine Gugel hat. (*Genus vestis a militibus in castris & in agris rusticis usitata ad cubandum.*) PHR. Galliā sāntōniō vēstīt tē bārdōcūcūllō. Martial.

bārdūs, plump, ungeschickt. SYN. Stūpidūs, stōlidūs, hēbēs, tārdūs.

bārrīnūs. *Si prius ungentum barrino in dente pararint.* Claud.

bārrīo, schreyen wie ein Elephant. SYN. bārrītum ēdo.

bārrītūs, das Schnurren der Elephanten.

bārrūs, ein Elephant. SYN. ēlēphās. v. *Elephas*.

S. Bārthölōmæūs. *Unus ex duodecim Apostolis, qui, in India Evangelium prædicans, vivus excoriatus est, demumque capite truncatus.* Triūmphantem fērt Indiā Bārthölōmæum. Ver.

bāsiātio, das Küssen. *Has offendere basiationes.* (Phal.) Mart. v. *Osculum*.

bāsiātōr, ein Küsser. *Effugere non est, Basse, basiatores.* (Scuz.) Mart.

bāsilicā, königliches Haus, Rathhaus. SYN. Rēgiā, Tēplum.

bāsiliscūs. *Vulgus, & in vacua regnat basiliscus arena.* Lucr.

(*Serpens, in solitudinibus Africæ habitans, candida, in capite macula, velut quodam diademate insignis, acutissimum habet caput, rubentes oculos & colorem fere nigrum. Reliquos serpentes sibilo fugat, ut solus in terris regnare videatur. Duodecim non amplius digitis est longus. Non serpit, sed erectus incedit, afflatu frutices & herbas necat, visu homines perimit, mustelarum virus illi exitio est.*) EPIT. Fūnērēūs, mōrtīfēr, Lībycūs, vērēnōsūs, vērēnīfēr, crīstātūs, vūlnīficūs, rēgiūs, rēgālīs, dirūs, lēthālīs, pēstīfēr, lubricūs. PHR. Sērpēntum princēps, ōcūlīs vibrāntībūs hōrrēns. Vūlnērāt āspēctū, lūmīnībūsquē nēcāt. Sībūlā cōllā ārdūūs āttōllīt bāsiliscūs, āttōllēntem irās (bāsiliscum) ēt cārūlā cōllā tūmēntem āspēxit. Fūnērēūs Lībycā vērūtī bāsiliscūs ārēnā. Sībīlāquē ēffūdēns cūnctās tērrēntiā pēstēs, āntē vērēnā nēcēns, lātē sībī sūbmōvēt ōmnē vūlgūs, ēt īn vācūā rēgnāt bāsiliscūs ārēnā. v. *Serpens*.

bāsis, der Fuß, darauf etwas stehet. *Quod, minus dubites, stat basis orba Dea.* Ovid.

SYN. Fūndāmēntum, fūndāmēn, fūlcimēntum. EPIT. Fōrtis, sōlidā, ænēā, ætērnā, pērēnnīs.

bāsiūm, ein Fuß. *Nam te basia multa bastare.* (Phal.) M.

SYN. ōscūlum, suāvīum, āmplēxūs. v. *Osculum*.

bāstā-

bāssāricūs. *Cingit Bassaricas Lydia mitra comes.* Prop.
bāssāridēs. *Et tu bassaridum rotator Evan.* (Phal.) M.

PHR. bāssāridum furiosā cōhōrs. v. *bacchæ.*

bātāvi, die Hollānder. *Vangiones Batavique truces.* Luc.

Hic petit Euphratem juvenis, domitque Batavi. Juv.

SYN. Hōllāndī. EPIT. Fērōcēs, indōmītī, fōrtēs, gēnērōsī, magnā-
nimī, bēlligērī, Mārtīī, aūdācēs, impāvīdī, cōncōrdēs.

Bāttūs. (*Pastor quidam equarum, a quo uno visus fuerat Mercurius, fur-
to abducens quosdam boves ex grege Admeti, quem pascebat Apollo, Bat-
to dedit Mercurius vaccam pulcherrimam, ne furium indicaret, quod ut
ille promisit, abiit Mercurius, qui hominis fidem volens tentare, rediit
sub alia figura, petiitque a Batto, an vidisset aliquos boves, pollicitus-
que ei fuit taurum & vaccam, si indicaret, qui, spe muneris corruptus,
dixit, sub quo monte pascerebantur; hominis perfidiam indignatus Mer-
curius in lapidem eum mutavit, qui Index dicitur.*) Sēnsērāt hōc fūrtum
nēmo, nīsi nōtūs in rūrē sēnēx, bāttum vīcīniā tōtā vōcābāt. Ovid.

Bāucis (*Anus paupercula, quæ cum viro sua Philemone Jovem & Mer-
curium excepit hospitio.*) Ovid. 8. Metam.

bēātītās, Seligheit. *Beatitudes influunt cunctæ in sinum.* (Jamb.)

bēātītūdo, inīs, idem. SYN. bēātītās, fēlicitās. PHR. bēātā sōrs, vītā.

bēātūs, selig. *Beatus ille, qui procul negotiis.* (Jamb.)

SYN. Fēlix, fōrtūnātūs v. *Felix.*

Bēlgæ, ārum. (*Populi Galliae Comatae inter Sequanam & Scaldim fluvios
siti, in quindecim olim populos divisi.*) EPIT. ārmīfērī, aūdācēs, pūgnā-
cēs, crūdī, prūdētēs, ingēniōsī, fōrtēs.

bēlgīcūs. *Ut canis occultos agitatur cum belgicus apros.* Sil.

bēlīdēs. *Affiduo repetunt, quas perdant belides undas.* Ovid.

(50. *filiae Danaï, Beli filii, quæ totidem filiis Ægypti nupserunt, factæ-
que simul conjuratione, omnes una nocte maritos suos occiderunt, ex-
cepta Hypermnestra, quæ Lyneo viro suo pepercit, propter quod flagi-
tium eo supplicii genere perpetuo damnatae sunt; ut dolium quoddam
pertusum aqua contentur implere, unde tantum effluat, quantum ipsæ pos-
sint infundere.*) SYN. Dānāīdes, bēliādes. EPIT. impīæ, scēlēstæ,
crūēntæ, inīquæ, mīseræ, diræ, fēræ, pērfīdæ, crūdēlēs, scēlēratæ, in-
hūmānæ, immītēs, vīgīlēs, insōmnēs, infēlicēs. PHR. Dānāī pūellæ.
Dānāī prōlēs sūis mōliri lēthum patrūelībūs aūsa. Crūēntæ Ægyptī nū-
rūs, scēlēstæ sōrōrēs. Quæ frūstrā tēntant lymphās rētīnērē fugācēs.
Tūrbā mārītālī pērnītīōsā nēcē, exūlis Ægyptī tūrbā crūēntā nūrūs.
Aūsa bēliādēs lēthum cōnferrē mārītīs.

bēllāriā, allerley Speisen, Confect. *Jam bellaria adorea pluebant.* (Phal.)

bēllātōr, ōris, Kriegsmann. *Pigmeus parvis currit bellator in armis.*

Jov. SYN. bēlligēr, bēllīcōsūs, bēllīcūs, bēllīpōtēs. PHR. bellī pē-
rītūs, ūtilīs ārmīs, bēllō magnūs, praeclārūs, clārūs, ēgrēgiūs, supērbūs,
tērrībilīs, fōrtīs, dūrūs, āspēr, bēllō magnūs ēt ārmīs, ārmīs ēgrēgiūs,
īnclytūs, īnsīgnīs, praeštāns, ācēr. Prōmtūs ād ārmā. Saevīs āgītātūs
īn ārmīs. Fōrtiā bēllō pēctōrā. Vīvidā bēllō dēxtērā, īnvīctāquē bēl-
lō dēxtērā. Dēxtērā bēllō ūtilīs. Cāpūt īnsupērābilē bēllō. Gēnūs īn-
trāctābilē bēllō. Acēr īn ārmīs, ācērrīmūs ārmīs. Mārtē fērōx ēt vīncī
nēsciūs ārmīs. Māvōrtiūs hērōs ācērērāt, bēllōquē fērōx ād vīmquē pā-
rātūs. Nullī cēsūrūs īn ārmīs, ārmōrum praeštāns, ānīmīquē īnsīgnīs fā-
mā, ē fēlicībūs ārmīs. Rōbūstūs ācrī mīlītiā pūer. Gēmīnōs dūā fūlmī-
nā bellī Scīpiādās, expērtī bēllō jūvenēs. Prīmūs īntē mānū pōstrē-
mūs pōnērē Mārtem. Prōdigā gēns ānīmāe, stūdiīsquē āspērrīmā bellī.

āvī-

audusque cruoris bellā petīt. Effera quī Martis praeliā sēpēr amat. Cui Māvortia cordi bellā Martēque fatigans, expers tēroris achillēs. Nō illi nūquam bellō sē conferat hērōs. Nō illi quisquem sē impūne tulisset obvius armatō, seū cum pedēs irēt in hōstem, seū spūmantis equi foderēt calcāribus armos. Hōstibus haud tergō, sed fortī pectore nōtus, idem expūgnatī primus stetit aggere mūrī. Prōdigā gēns animæ, et propere facillimā mortem. Neque tergā irā dare aut virtūs patitur. Quī sē in bellā sequantur prastantes virtutē legīt. Dūctor fortissimē bellō. Sed nō in Cæsare tantum nōmē erat, nec famā dūcis, sed nesciā virtūs stare locō, solusque pudor nō vincere bellō. Celsior o cunctis, unīque æquandē Camillō. Alius sit fortis in armis. Sternat eō adversos Martē faventē ducēs? Nam tē nō aliūs, bellī tenet aptius artēs, quā decēat tūtam castris producere fossam, qualiter adversos hōstī defigere nērvos, quēmvē locum dūctō melius sit claudere vallō, ut facilisquē tuis aditus sit, et arduus hōstī: Jam simul audacis veniunt certamina Martis. Adversisquē parant aciēs concurrere signis. Tūc tibi nō desit faciē compōnere pūgnæ. Seū sit opus, quadratum aciēs consistat in agmen. Dextraquē ut laevum teneat dextrūque sinistra milēs, et quāquam fundi sē circumpulsā videret agmina delatā ventilī pūbē catervā. Cæsorum implēbāt solus loca. Nec tē missa super jaculorum turbā morātur: Nec quæ vipereō telā cruore madēt, Spicula cum pictis hærēt in caeside pennīs. Parquē ferē scuti vulnere nullā vacat, ut propius ventum est admotāquē dexterā, dextræ, resquē ferē potuit cōmīnus ensē gerī, dicere difficile est, quid Mars tuus egerit illīc, quotquē neci dederis, quosquē, quibusquē modis, ensē tuō factos calcābas victor acervos impositōquē Gētēs sub pedē multus erat. Sūnt nobis fortia bellō pectorā, sūnt animi et rebus spectata iuventus.

v. bellum gero & armatus.

bellatrix, ein streitbares Weib. Sicut bellatrices aquilæ sævique dracones, Cl.

bellax, streitbar. Illic bellaci confusus gente Curetum. Lucr. vid. Bellator. **Bellerophōn, ōntis.** — credas de sidere Bellerophontem. M.

(Filius Glauci, Regis Corinthiorum, qui, cum a Sthenobæa, uxore Præti, Argivorum Regis, afflictim adamaretur, & de coitu interpellatus esset, induci non potuit, ut cum ea stuprum committeret. Quare indignata, ipsum apud virum suum accusavit, qui eundem domi noluit interfici, sed litteras ad Jobatem, socerum suum, dedit, ut Bellerophontem interfici curaret. Qua propter Jobates cum ad pugnam contra Chimærum misit, ipsum certo interiturum ratus, sed præter quod crediderat victor evasis, Jobates juvenis virtutem admiratus, ei alteram filiam cum Regni sui parte dedit, quod audiens Sthenobæa seipsam interfecit.)

SYN. Bellerophōntēs, æ. **EPIT.** Castus, belliger, pudicus, victor, audax, generosus, magnanimus, fortis, constans. **PHR.** Chimææ domitor. Glauci castissima proles. Isthmiacus juvenis. Cui prædā Chimæra fuit. Qui victor ab oppressa rediit cum laudē Chimæra, Bellerophōn ut fortis eques superare Chimæram et Lycii potuit sternere monstrā soli.

Bellerophōntēus. Bellerophontei qui fuit humor equi. Tib.

bellicosus, friegerisch. Quid bellicosus cantabor & Scytbes. (Alcaic.) Hor. vide Bellator.

bellicus, friegerisch. Bellica non dextræ convenit hasta tua. Ovid.

SYN. Martius, māvortius.

bellifer. — Quid belliferam communibus urant. Claud.

belliger, der Krieg führet. Aut fera belligeras, addite in arma manus. Ov. bellī.

belligerător. *Belligeratores nutrit tellus arimasps. Aus. v. Bellasor.*
belligero, friegen. *Solus ego nequeo belligerare tribus. Text.*

v. *Bellum gorere.*

bellipotens, im Kriege mächtig. *Bellipotens aptat rorantes sanguine cristas. Virg.*

bellisonus, Kriess-Klang. *Sic modo bellifono venientes flumine pugnas. P.*
Bellonă. *Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello. Virg.*

(*Bellorum Dea, Martis soror, flagello armata.*)

SYN. enyo. EPIT. Furens, Tartareă, atră, hastată, vindex, implacabilis, impiă, ardens, tristis, ferox, infernă, atroxx, feră, savă, Stygiă, truculentă, sordidă, rabidă, asperă, sanguineă, barbară, horrendă, furibundă, inhumănă, discors, minax, metuendă, horridă, intrépida, exitiōsă. PHR. Bellorum Deă. Mavortia Deă. Martis soror sanguineum quatens Bellonă flagellum. Bellonă implacabile nūmen. En Martis Bellonă soror cristatā. Sanguineă excurret Bellonă utrumque per agmen. Vel feră me exagitet diro Bellonă flagello. Quam cum sanguineo sequitur bellonă flagello.

Sumitur etiam Enyo, sive Bellona, pro ipso bello a bonis poetis. Ita Mart.
Navalis Enyo, hoc est, bellum navale. Et Claud.

Scilicet in dubio vindex Bellona dependit.

belluă, ein wildes Thier. — *Briareus, ac bellua Lerna. v. Fera.*

belluinus, viehisch. *Exceptus inde belluinis faucibus. (Jamb.) Prud.*

Bellum, der Krieg. SYN. Prælium, certamen, conflictus, pugna, Mars, armă, militiă. EPIT. Triste, funestum, horridum, crudelē, mortiferum, durum, exitiale, discors, nefandum, infandum, impium, ferale, immanē, saevum, infaustum, cruentum, Martium, irrequietum, miserabile, ferreum, forte, atrum, fervidum, furibundum, furiale, redivivum, turbatum, rapax, perfidum, hostile, efferrum, sanguineum, luctiferum, acerbum, lacrymabile, flebile, rabidum, superbum, miserum pestiferum, avidum, lethale, funereum, rigidum, audax, tremendum, armisonans, terribile, furiosum, anceps, dubium, incertum. PHR. Rigidi certamina Martis, grave, durum, Martis opus. Belli rabies, furor, turbo, nubes, Fereă tempestas. Bellorum fluctus, undæ, procellæ. Belli pericula, discrimina. Sævit amor ferri, et sceleratā insaniā belli, invisaque matribus armă. Flendă colonis armă. Duri certamina belli. Sævit toto Mars impius orbē. Ingenti bellorum Rōmă tumultu miscetur, concutitur. Atram bellis accersere mortem. Horridă bellă, et Tybrim multo spumantem sanguine cerno. Lascabant agiles asperă bellă viros. Fremuit cum Thraciă bellī tempestas. Belli nubes cum detonet omnis. Bellă tonant, totumque quatit discordiā mundum, intesto nos Martē petet, incendamque animos insani Martis amore. Quid in armă furentem impulerit populum, quid pacem excusserit orbī. Sine militis usū molliā secutæ peragebant omniā gentes emersurā brevī flagrantia bellă per orbem. Deficiunt septi latrantibus undique bellis. Cæsar dum magnus ad altum fulminat Euphratem bello. Fluctuat omnis ærē renidenti tellus, nec dum horridă miscēt præliă, sed dubius mediis Mars errat in armis. Nullă salus bello. Consertæ campis acies, multusque per arvā fervebat Mavors, ecce repentinō surgunt horrentiā motū præliă. Ocyus haud rueret damnosă in præliă miles. Non segnius ambo Aneās Turnusque ruunt per præliă. Non Martius umquam impetūs asperiōr. Nec acerbior ullă per orbem pugna fuit, nec enim pretiō conductă gerēbat bellă cohors, adērāt proprio quī sanguine vellēt, quas ipsi ediderant odiōrum extinguere flammās. Heu quanti lūmus nōs tristia præliă damnis. Quis fuit horrendos

dōs primus quī protulit enses? Quam ferus, et verē ferrēus illē fuit? Tūc cadēs hominū generi, tūc praeliā natā. Tūc brevior dirae mortis apertā viā est. Diffugiunt alii nullisque tuentibus agrōs, incustoditae diripiuntur opēs. Quae nequeunt secum ferrē aut abducere, perdunt; et cremat insontēs hosticā flammā cāsās. Squallent abductis arvā colōnis. *vid. mox Bellum gerere, & Certamen.*

Illud hic observa, quod inter bellum & praelium hoc sit discrimen, ut illud sit veluti integrum corpus, praelia ejus veluti membra & partes. V. g. Unum bellum Trojanum fuit, durante toto decennio, sed multa ejus praelia. Eodem sensu antiquus Auctor dixit: Populum Romanum multis saepe praeliis superatum, bello nunquam.

*Bellum gerere, Krieg führen. SYN. Pugno, certo, dimico, confingo, congrēdiōr. PHR. Decernere ferrō, lacessere bellō, in armā, in ferrum ruere, bellō contendere, concurrere, glomerare manum bellō, praeliā conserere, committere, miscere, bellā ciere, movere, Manum conferre, committere, undique collati coeunt, Martemque fatigat. Caesar dum magnus ad altum fulminat Euphratem bellō. Primā manū tentare pericula belli, armis concurrere campō. succedere pugnae, infandis terras accendere bellis, aliquem in praeliā poscere, tecum telis concurrere vellet. Tendit in adversos, campō sese arduus infert, Nec morā, nec requies vasto certamine tendunt. Sociis tūc armā capessat edico, et durā bellum cum gente gerendum, irruimus densis et circumfundimus armis. Cum primā movent in praeliā Martem. Ferrēā, sanguineā bellā movere manū, exultant telis, itur per telā, per hostes. Totis in pugnam viribus itur. Clypeataque totis agmina densantur campis. Ardēt animi pulcrumque mori succurrūt in armis. Turnus in armā viros armis circumdatus ipse suscitāt, aratasque acies in praeliā cogit. Hi bellum assidue ducunt cum gente Latīnā Aeneadae in ferrum pro libertate ruēbant. Bellum ingens geret Italiā, populosque feroces contundet. Illi iter sese duri certamina belli contulerant immiscēntque manus manibus, pugnamque lacessunt. Illi alternantes multā vi praeliā miscēt. Aere cavo invadunt socii. Et novā praeliā tentant. Omnibus idem animus forti decernere pugnā. Natē Deā, si nemo audet se credere pugnae. Tristis ubi infauisto committitur omine pugna. Heu quantum inter se bellum si lūminā vitae attigerint, quantas acies stragemque ciebunt. Unā cum gente tot annos bellā gero. Quae causā fuit consurgere in armā Europamque Asiāque? Hinc movet Euphratēs, illinc Germaniā bellum. Vicinae ruptis inter se legibus urbēs armā ferunt: Sævīt totis Mars impius arvis. Ne pueri, ne tantā animis assuescite bellā, nec patriae vāidas in viscera vertite vires. Signaque ferrē juvat, sonitusque audire tubarum, optatas audire tubas campique cruentā tempestate frui. Clāssicā jamque sonant, impulit ipsā manū portas, et cardine versō bellī ferratos rupit Saturniā postes. Martius illē aeris rauci cānor increpāt, et vox auditur fractos sonitus imitātā tubarum. Tū potēs unānimēs armare in praeliā fratres. Disjice compositam pacem, serē criminā belli, haud aliter Trojanae acies, aciesque Latīnae concurrunt, haeret pedē pes densusque viro vir. Non nos odium Regni que cupido impulit ad bellum, pro conjugē movimus armā. Miscēntur magnisque vocant clamoribus hostem. Multaque per caecam congressi praeliā noctem. Conserrimus multos Danaum demittimus orco. Bellāntem geminis tenuit te Galliā lustris. Bellorum socii quī mille periculā Martis mecum, ait, experti decimo jam vincimus anno. *v. Bellum, bellicosus & arma.**

Bello finem imponere, den Krieg endigen. PHR. Desistere bellō, Secedere

ab armis, armă pōnērē, dēpōnērē, rēpōnērē. Discēdērē pērīclis Incertī
Mārtis, claudērē bellī pōrtās, hūmērīs dēpōnērē scūtā. Nūnc imprōbā
foedērē rūptō armă rēpōnēndā. Dēfigūnt tellūrē hāstās ēt scūtā rēpō-
nūnt. Gēnus hūmānum pōsitis sibi cōsūlāt armīs. v. *Pax*.

bēllūs, sehr wild. *Te belluosus qui remotis.* (Jamb. Hyperc.) Hor.

bēnācūs. (*Lacus Cisalpinæ Galliae non procul Brixia Venetorum oppi-
do.*) EPIT. Vōrticōsūs, pīscōsūs, sōnāns. PHR. Flūctībūs ēt frēmītū
āfsūrgēns, bēnācē, mārīnō. *Virg.*

bēnē, recht, wohl. *Et memorem famam, qui bene fecit, habet.* Ovid.

bēnēdīco, segnen. *Nec tibi cessaret doctus benedicere lector.* Idem.

SYN. bēnē vōlo, cūpio, bēnē prēcōr, faūstā prēcōr, apprēcōr.

bēnēfācio, gutes thun. *Si chartae sileant, quod benefeceris.* (Chor.) Hor.

PHR. Mūnērā dōno, cōnfēro, trībūo.

bēnēficiūm, eine Gutthat, Dienst.

SYN. Dōnum, mūnūs. bēnēfāctum. EPIT. Grātum, māgnūm, māgnī-
ficūm, rēgiūm, prēcīōsum, grāndē, āmplūm.

bēnēficiūs, dienstbar. SYN. Mūnificūs, libērālīs, lārgūs, bēnīgnūs.

bēnēvōlētīā, geneigter Will. SYN. Stūdiūm, āmōr, āmicā vōlūtās.

bēnēvōlūs, gutwillig. SYN. bēnēvōlēns, āmāns, āmicūs, stūdiōsūs.

bēnīgnitās, Güte, Güte. *Satis superque me benignitas tua.* (Jamb. pur.) Hor.

SYN. bōnītās, lēnītās, mānsuētūdo, clēmētīā. EPIT. clēmēns,
grātā, mitīs.

bēnīgnūs, gütig. — *animum, mentemque benignam.* *Virg.*

SYN. Cōmūs, ūrbānūs, fācīlīs, blāndūs, hūmānūs, mānsuētūs, lēnīs,
mitīs, plācidūs, bōnūs.

Bērēcynthiā. (*Mater Deorum, dicta a Pbrygiae monte Berecyntho.*) Fē-
lix prōlē vīrum quālīs Bērēcynthiā mātēr. *Virg. v. Cybele.*

bēryllūs. *Et solitum digito beryllon aderat ignis.* Prop.

(*Gemma viridis, quae in India tantum reperitur.*) EPIT. Glaūcūs,
īnaequālīs, īndūs, īndīcūs.

Bēsi. (*Populi Thraciae, magna ex parte Hamum montem incolentes &
rapto viventes.*) EPIT. Saevī, trūcēs.

bētā, Mangold oder Rohl. (*Herbae genus notissimum.*) EPIT. Cāndīdā, fā-
tūā, tēnērā. PHR. Dēprīmītūr fōliō vīrīdīs, pēdē cāndīdā bētā.

Bēthīs. (*Fluvius, qui ex agro Tarracensi demissus mediam Hispaniam per-
fluit, mox mari propinquus lacum efficit magnum, demum occidentis
intrat Oceanum.*) EPIT. Hēspērīūs, Tārtēssiācūs, ībērūs.

Bēthlēhem, vel bethlem, rel bethlēmā, vel bethlē, ēs.

Mille in betlehem quem biberunt parvuli. (Jamb.) Prud.

Sancta betlehem caput est orbis, quae &c. Amoen.

Quippe in bethlema vagitus edidit infans. Fl.

Bēthlēmīcūs. *Crudeli tinxit bethlemica compita caede.* J.

SYN. bēthlēmītīcūs.

Bēthlēmītā, einer aus Bethlehem.

Bīās. *Prienes Biae, quod plus tibi turma malorum.* Sid.

(*Philosophus Priennensis, unus ex septem Graeciae sapientibus, qui,
capta patria: cum ceteris fugiens, interrogatus: cur nihil secum deser-
ret ex opibus? respondit: Omnia mea mecum porto: Fortuita & ex-
terna bona sua non reputans.*) EPIT. Graecūs, Priēnaeūs, sāpiēns,
prūdēns, fēlix.

Bīblīs, idīs. (*Mileti & Cyanes filia, quae cum fratrem Caunum misere de-
periret, ejusque concubitus non posset assequi, seipsam laqueo suffoca-
vit.*) EPIT. Phōbēiā, incēstā, Impūdīcā, lāscīvā. PHR. Vīrgo dēcē-
riēns

riens fratrem. Fratrīs amōrē cāptā pūellā, bīblidā quīd rēfēram vētītō, quæ fratrīs amōrē ārsīt, et est lāqueō fōrtitēr ūltā nēfās.

bībo, trinfen. *Claudite jam rivos pueri, sat prata biberunt.* Virg.

SYN. Pōto, haūrio. PHR. amnem, āquam, fōntem, flūmīnā, bībo, haūrio. Sītīm rēstīnguo, ēxtīnguo, ēxplēo, sēdo, cōmpēsko, lēvo, rēlēvo. Dūlcīs āquæ sāliētē sītīm rēstīnguērē rīvō. Līmphīs sītīm rēcrēārē, āt pōstquam ēxhaūstō jam flūmīnē vīcērāt æstūm. Ardēntem nōn lēvāt ūndā sītīm, ūndīs sītīm sēdārē. Sīccam fōntē lēvārē sītīm. Nūllā sītīm fīnīrēt cōpiā lymphæ. Diem mērō frāngērē. Nūnc est bībēndum, nūnc pēdē libērō pūlsāndā tēllūs. Fūsiquē pēr hērbās indūlgēt vīnō. Crātērās māgnōs statūunt, et vīnā cōrōnānt. v. Poto.

bībāculus, ein fleiner Säufer.

bībāx, ācis, ein Säufer. — *Quibus officium tentare bibaces.* Mart.

SYN. Pōtātōr. PHR. Vīnī āvidūs. v. Ebrius.

bībītūs, getrunken. SYN. Pōtātūs, haūstūs.

bībliācūs. *Bibliacæque hærent corbes &c.* Mil.

bīliōpōlā, ein Buchhändler. *Sed qui me vendit, bibliopola putat.* Mart.

bīliōthēcā, eine Buchkammer. *Quem mea non totum bibliotheca capit.* M.

bībōsūs, ein guter Trinker. v. Bibax.

bībūlūs, der gern trinfet. *Collectum humorem bihula deducit arena.* Virg.

bīcēps, cīpītīs, zwenköpfig. *Nec in bicipiti somniasse Parnasso* (Scaz.)

SYN. Bīvērtēx, bīfrōns. PHR. Jānē bīcēps, sōlūs quī tuā tērgā vīdēs.

bīcōlōr, ōrīs, von zweyen Farben

Myrtea silva subest, bicoloribus obsita baccis. Ovid.

SYN. Gēmīnō cōlōrē dīstīnctūs, clārūs, īnsīgnīs.

bīcōrnīs, das zwen Hörner hat. *Exacuunt alii vallos furcasque bicornes.*

Virg. SYN. Bīcōrnīgēr, gēmīnō cōrnū hōrrībīlīs.

bīcōrpōr, ōrīs, das zween Leiber hat. — *formæque bicorporis astrum.* Mant.

bīdēns, ein zwenjährlig Schaf. — *maclant lectas de more bidentes,* Virg.

EPIT. Mītīs, lānīgērā, cāndīdā, plācīdā, mānsuētā. v. Oris.

bīdēns, *Instrumentum*, ein Karst.

Versarem valido pingue bidente solum. I.

bīdēntāl. *Triste jacent lucis, evitandumque bidental.* Pers.

(*Locus fulmine tactus, sive templum, quod cæsarum bidendum sacrificio expiabant.*) EPIT. Sacrum, hōrrēndum, pīum.

bīdūm, zween ganzer Tage. *Ego impetrare nequeo hoc abs te biduum.* (Jamb.)

bīfāriām, in zweyerley Weiß. *Ut dispartirem opsonium hoc bifariam.* (Jamb.)

bīfērūs, das zweymal trägt.

At quibus in bifero Centauri corpore sors est. M.

bīfīdūs, zwenfpaltig. — *setæque cadunt, bifidosque relinquit.* Ovid.

bīfōrīs, das zwo Thüren hat.

Dyndima ubi assuetis biforum dat tibia cantum. Virg.

bīfōrmīs, das zweyerley Gestalt hat. — *mistumque genus, prolesque biformis.* Virg.

bīfrōns, das zwo Stirnen hat.

Saturnusque senex, Janique bifrontis imago. Virg.

bīfūrcūs, das zween Spitzen hat.

En se jacet nostro ramum prior ille bifurcam. Ovid.

Bīgā, ein paar Roß neben einander ziehend.

Et nox atra polum bigis subvecta tenebat. Virg.

EPIT. Cītā, cōncītā, rāpīdā, spūmāns, ālīpēs, vėlōx. v. Currus.

bījū.

bijūgis, *sive* bijūgus, ā, um, *zwen Pferde neben einander gespannt.*

Martis equi bijuges, & magni currus Achillis. Virg.

Interea bijugis infert se Leucagus albis. Idem.

bilānx, āncis, eine Waage. v. *Libra.*

bilibris, *zweyppfundig.* *Nolo mihi ponas rhombum, nullumve bilibrem. M.*

bilinguis, *zweyzüngig.* — *timet ambiguum, Tyriosque bilingues. Virg.*

SYN. *Geminō horrēns cūspide linguæ v. mēdāx.*

bilis, der Zorn. *Bile tumet Nerio, jam septima conditur uxor. Pers.*

SYN. *irā, iracūdiā. EPIT. Difficilis, amārā, māsculā, ardēscēns, flāvā, altā, horrīdā, inīquā, pērūrēns, crōcēā, fērvidā, fērōx, rāpidā, ācērbā, flāmmātā, ācūtā, iracūndā. v. Ira.*

bilix, ein Doppelpanzer.

Lancea consequitur rumpitque infixā bilicem. Virg.

bilūstris, *zehnjährig.* *Pergama cum caderent bello superata bilustri. Ovid.*

SYN. *Dēcēnnis. PHR. Pēr duo lūstrā mānēns.*

bimāris, ein wenig Erdreich zwischen zween Wassern.

Quæque urbes aliæ bimari clauduntur ab isthmo. S.

SYN. *intēr binā locātus æquorā. v. Isthmus.*

bimātēr, der 2 Mütter hat. — *saturnque iterum, solumque bimatrem. Ovid.*

bimātus, ūs, *zweijähriges Alter.*

bimēmbis, das zweifache Glieder hat.

Pertulerit, in nubigenas invictē bimembres. Virg.

bimēstris, von zweyen Monaten.

Extaque de porca cruda bimestre tenet. Ovid.

bimūs, von zweyen Jahren. *Tam vitulus bima curvans jam cornua fronte. Virg.* SYN. *Duos annōs nātus.*

binōminis der zween Namen hat. *Stat vetus urbs, ripæ vicina bipominis Istri. Ovid.* SYN. *Geminō dē nōminē dictus, appellātus.*

binūs, zwey und zwey. *Pocula bina, nova spumantia lacte, quotannis. Virg.* SYN. *Geminus, duplex.*

bipartītus, in zween Theile getheilt.

Secūta bipartito cum mens discurrit utroque. Ovid.

bipātēns, an zweyen Orten offen. *Portis alii bipatientibus adsunt. Virg.*

SYN. *in duas partēs divisus.*

bipēnnis, ein Hellepart. *Duris ut ilex tonsa bipennibus. (Alcaic.)*

SYN. *Sēcūris, EPIT. Vālidā, sāvā, dūrā, fūlgēns, ærātā, vūlūficā, fērreā, crūentā, lētiferā, rigīdā, mīnāx, nēfandā. PHR. Fērro sōnāt iētā bipēnni frāxīnus, illē intēr primōs cōrrēptā dūrā bipēnni limīnā pērrūmpit, pōstēsque ā cārdīnē vēllit. Hoc genus armorum Amazonibus usitatum fuit, interdum una parte secabat, & vocabatur Sēcūris, interdum utraque, & dicebatur bipēnnis, quam Camillæ attribuit Virgilius Æneid. II.*

Et nunc lenta manum spargens hastilia densat,

Nunc validam dextra rapit indefessa bipennem.

bipēnnis, ē, das 2 Flügel hat. SYN. *Duābus pēnnis instrūctus, mūnītus.*

bipēnnifer, der eine Hellepart trägt. *Ecce furens contra sua fata bipennifer Arcas. Ovid.* PHR. *Sēcūri armātus, instrūctus, munitus.*

bipēs, edis, *zweyfüßig.* *Et juncto bipedum curru metitur equorum. Virg.*

birēmis, ein Schiff mit zwey Rudern. SYN. *Nāvis. vid. Navis.*

Sic memorat, geminusque legit de classe biremes. Virg.

bis, *zweymal.* *His tibi bis æstas, bisve cucurrit hiems. Idem.*

Bis, *tamen melius corrip.* *tum bis ad occasum, bis se convertit ad ortum. Ovid.*

Bisaltæ, ærum. (*Populi liberi Thraciæ ad Strymonem amnem, qui famem in bello lacte concreto & sanguine equino tolerant.*) PHR. bisaltæ quō morē solēnt, acērquē Gēlōnūs, cūm fūgīt īn Rhōdōpēn aut īn dēsērtā Gētārum, ēt lāc cōncrētum cum sānguīnē pōtāt ēquīnō. Virg.

bison, ōntis, ein Büffel. (*Animal ferum & deforme, prolixitate jubarum & reliquo corpore cervi figura, unum cornu in medio fronte habens.*)

EPIT. Fērūs, villōsūs, saevūs, dēfōrmīs, acēr, fērōx.

bissēnūs. *Ductores pueri bissemi quemque secuti.* Virg.

bisulcus, zwengespalten. *Pulvereumque solum pede pulsavere bisulco.* Ovid.

Bityniā. (*Regio minoris Asiæ, adversa Thraciæ & proxima Troadi, primum Bebrycia, postea Mygdonia, deinde a Bitbynio, Bitbynia dicta fuit. Nonnulli scribunt, Tbrynos populos transisse ex Thracia, qui deinde Bitbyni dicti sint & regio Bitbynia.*) EPIT. Dīvēs, fērāx, fērtīlīs.

bitūmēn, īnis, Juden-Leim. — *Et fragiles incende bitumine lauro.* Virg.

EPIT. ātrum, pīnguē, tēnāx, lēntum, līquīdum, fūmāns, Semīrāmīum, nigrum. PHR. Tēnāx grāvīdā mānāt tēllūrē bitūmēn.

bitūmīnēūs, von solchem Leim. *Sive bitumineæ rapiunt incendia vires.* Ov.

bivertex, icis, zweiföpfig. *Delius insurgit, summaque biverticis umbra.* St. SYN. bicēps.

bivium, Wegscheide. *Et tunc in bivio detineatur amor.* Ovid.

EPIT. āncēps, dūbīum, sēctum, scīssum. PHR. ītēr āmbīgūum, āncēps, āmbīguōs pāndēns sēmītā cāllēs. Sē pārtēs vīā scīndīt īn āmbās, ut stāt, ēt īncērtūs quā sīt sībī nēscīt ēūdum. Cum vīdēt ēx ōmnī pārtē vīātōr ītēr. Lōcum īnsīdīs cōspēxīmūs īpsī, quī pātēt īn bīvīō pōrtæ, quæ ptōxīmā pōntō. Virg.

Bizantium, Constantinopel. Vide *Bysantium.*

blandiculus, schmeichlend. *Secum blandiculæ, venustulæque.* (Phal.)

blandificus, schmeichlerisch. *Blandificaque libens stringere corda face.* Ov.

blandiloquus, freundlich. *Blandiloquis olim capta est sermonibus Eva.* Ar.

blandimentum, Schmeichlang. — *Cur blandimenta, precesque.* Ovid. Vid. infra *Blanditiæ.*

blandior, iris, lieblosen. *Mentiris vanoque tibi blandiris bonore.* M.

PHR. blāndīsōnīs dīctīs mūlcēo, dēlīnīo, cāpto, fāllo. Vida *adulor.*

blanditiæ, Schmeichleren. *mistaque blanditiis puerilibus oscula junxit.* O.

SYN. illēcēbrae, lēnōcīniā, blāndīmēntā. EPIT. Mōllēs, ārgūtae, dōlōsae, blāndae, dūlcēs, mēllītae, tēnērae, mūliebrēs, sūbdōlae, lōquācēs, ūxōriæ, mātērnae, fīctae. PHR. byssīnā vērba. Dūlcīā vērba. Aurēs mūlcēntīā vērba, blāndae vōcēs. Mīttīssīmā vērba, blāndā dīctā. Mēllītae vōcēs.

blanditus, freundlich. *Blanditæque fluant per mea colla rosæ.* Prop.

blanditus, ūs, Liebfosung. — *Veneris blanditum secla propagent.* L. Vid. supra *Blanditiæ.*

blasphemia, Lasterung. *Non tulit ulterius capti blasphemia monstri.* P.

blasphemo, lästern *Blasphemat dominum gens &c.* Prud.

blasphemus, ein Lasterer. *Jam, blaspheme, tibi est, aut, &c.* Idem.

blätëro, as, schwäzen. *Audis cum magno blateras clamore furisque.* Juv. SYN. ēffūtīo, gārrīo, nūgōr.

blätëro, ōnis, ein Schwäzer. EPIT. clāmōsūs, īnēptūs, gārrūlūs.

blēsūs, ein Lisper. *Blesis, atque mero titubantibus, inde virorum.* Prop. SYN. Balbūs.

boarium, ein Ochsenmarkt. *Arvaque mugitu sancite boaria longo.* Prop.

boātūs, Ochfengescren. *Intonat & longo mugit spelunca boatu.* Mant.

SYN. Mūgītūs. EPIT. Hōrrīfīcūs, māgnūs, cōfūsūs, hōrrēndūs, rāucūs, īngēns, rēsōnāns, hōrrīsōnūs, ītērātūs, vāgūs, frēmēns, rēpētītūs, crēbër, vid. *Mugitus.* Boeōtiā,

Bœōtiā. *Defluxere comis, quærit Bœotia Dircen.* Ovid.

(Regio in finibus Græciæ Eubææ insulæ objecta, Cytbarone monte ab Attica discreta.) SYN. aōniā, Hyāntis, Cādmēis, ōgygiā. PHR. Tēl-lūs Bœōticā, Hyāntiā tērrā.

Bœōtiūs, vel bœōticūs, vel bœōtūs, ā, um.

Quid? Non Antigones tumulo Bœotius Hæmon? Prop.

Invia fecissent venti Bœotaque tellus. Ovid.

Böhēmī. (Populi Germaniæ juxta Albim fluvium.) SYN. ālbicōlæ. EPIT.

Sævi, ācrēs, incūlti.

bōmbārdā. eine Büchse. EPIT. bellicā. Mārtiā, ænēā, Vūlcāniā. PHR. *Æs cāvum, ignivōmum. Māchīnā fūlmīnis æmulā. Cānnā vūlnificā. Fā-tiferam glāndem ōrē vōmēns, ingēntem lātō vōmīt ōrō favillam. Vix mūrīs tōlērāndā lūēs. Quæ raucis jācīt ænēā fūlmīnā bōmbīs. Lētīferam ērūctāns nōn cāstō vūlnērē sphæram. Fūlmīnēō vālidōs quæ dē-jicit impētū mūrōs, ingēntī fūlmīnē mūrōs cōncūtīt, ignivōmō, pūlsūs āb ærē glōbūs, ærīs lōngā cāvī sēriēs cīrcūmtōnāt, ōrē cēntēntō cēntum rūctāns in mœniā sphærās. Sphærās quēis āditus clāusam pātēfiāt in ūrbem.* vid. *Tormentum.*

bōmbīlo, brunnen wie die Bienen.

Bombilat ore legens munera mollis apīs. Ovid.

bōmbūs, der Ton einer Trompeten.

EPIT. Grāvis, raucisōnāns, sōmnifēr, rēsōnāns, tūmīdūs, raucūs, sūr-dūs, cōnfusūs, tērrificūs, hōrrisōnūs. PHR. Māchīnā tērrificō cum fūlmīnāt ænēā bōmbō. Sīmīlātquē tōnitrūā bōmbūs. Pārs tōnāt ēt raucis jācīt ærēā fūlmīnā bōmbīs.

bōmbycinūs, aus Seiden gemacht.

Delicias & panniculus bombycinus urit. Juv.

bōmbyx, ycīs, ein Seidenwurm. *Nec si quæ Arabico lucet bombyce puella.*

P. SYN. Vērmīs indicūs. EPIT. Lānifēx, lānivōmūs, ārtifēx, ingē-niōsūs, indūltriūs, ōpifēx. PHR. Vērmīs lānifēx, lānivōmūs. Quī fī-lā tēnāciā sērum ōrē vōmūnt, ēffūdūnt quæsītā pēr ævum stāmīnā Dī-tis ōpēs ūtērī dūcūnt, ēdūnt nītīdum dē pēctōrē filum.

bōnā, Güter, Reichthum. SYN. ōpēs, dīvitīæ, fōrtūnæ. EPIT. blāndā, plācidā, fugāciā, frāgīliā. v. *Divitiæ.*

Bōnā Dēā. (Hanc veteres Faunam sive Fatuam Seniam dixere, eandem tantæ pudicitie fuisse mēmorant, ut nemo illam, quamdiu vixit, præ-ter virum, mas viderit, nec nomen audiverit, propter quod illi in oper-to mulieres sacrificabant & Bonam Deam appellant.) PHR. Fēminēæ lōcā clāusā Dēæ, Fōntēsquē piāndōs.

bōnitās, ātis, Gütigkeit. *Cecropium superas qui bonitate senem.* Mart. SYN. Prōbitās. EPIT. Sānctā, piā, mītis, dūlcis, clēmēns, āmābilis, hūmānā, innōcūā, nātīvā, innātā.

Bōnōniā. (Princeps Etruriæ colonia, Felsina olim vocitata, urbs jam cele-berrima, in qua est academia percelebris.) EPIT. Pōtēns, Fēlsinēā. māgnā, dōctā, āntiquā. PHR. Quā māgnā pōtēnsquē impērāt Æmilīō vicinā bōnōniā Rhēnō. Fēlsinēā tāmēn ūrbē sēnēx donātus ābībāt.

bōnūs, gut. *Nec bonus Euryteon prælato invidit honori.* Virg.

SYN. Jūstūs, prōbūs, rēctūs, intēgēr. PHR. Fāllērē nēsciūs, āmāns æquī. Æquī cūltōr, vītīō cārēns Rēctī cūstōs, imītātōr hōnēstī, intē-gēr vītæ scēlērīsquē pūrūs, expērs dōlī. Quō nōn ēst jūstīōr āltēr.

bōo, ās, brüllen wie ein Ochse. SYN. Rēbōo, mugio.

Bōōtēs. *Frigida circumagant pigri sarraca bootæ.* Juv.

(Sidus juxta majorem ursum, unde Arctophylax dicitur.)

SYN. arctūrus, arctōphylax. **EPIT.** Piger, tardus, arctōus, gelidus, saevus, rigidus, glacialis, ferus, frigidus, algens, nivosus, Scythicus, algidus, ignavus, horrendus, frigen, Caspius. **PHR.** Custos etymantidos ursae, Sidus Hyperboreum.

boreas, der Nordwind. — *aut Boreae penetrabile frigus adurat.* Virg.

SYN. aquilo. **EPIT.** Frigidus, gelidus, saevus, horrifex, praeceps, rapidus, hibernus, Scythicus, crudelis, insanus, saevius, stridulus, volucer, violentus, minax, immitis, ferox, nivosus, procellosus, nimbosus, caspius, turgidus, sonorus, arcticus, acerbus. *vid. Aquilo.*

boreus, a, um, gegen Mitternacht. — *peragenda sub axe boreo est.* Ovid. borinus, das gegen Norden gelegen ist. **SYN.** boreus, aquilonius.

——— *Tempestas Zephyrum fremitusque Borini.* L.

bos, bovis, ein Ochse. *Quae bos ex homine est, ex bove facta Deae* Ovid.

SYN. Taurus, juvenis. **EPIT.** Validus, corniger, tardus, piger, tumidus, hirsutus, laborifer, indomitus, ferox, saginatus, optimus, obesus, arator, rusticola, minax, ferus, torvus, trux, dirus. **PHR.** Cornu, fronte minax. Terrificis mugitibus aera complent. Docilis terram proscindere aratro. Fortis arat valido rusticus arva bove. Cultor agri. bovm gemitu nemus omne remugit.

(*Bos natura factus ad jugum, olim maxime fuit in pretio, utpote socius hominum, ut loquitur Varro, in rustico opere, & Cereris minister. Unde illum maciari & immolari vetuit Solon.*)

bos, femina, eine Kuh. **SYN.** Vitula, juvenca, vacca. **EPIT.** Gravidā, formosa, pinguis, foeda, praegnans, *vid. Vacca.*

Bosphoranus. *Plaudentes stupere Bosphorani.* (Phal.)

Bosphoricus, vel Bosphorius, a, um.

Bosphoricus Thracas, rumor pervenit Athenas. Mant.

Egerit Jonio Bosphorioque mari. Ovid.

Bosphoridæ. *Bosphoridæ obversis in terram vultibus ibant.* M.

Bosphorus. — *Scythicas astringens Bosphorus undas.* L.

(*Augustum fretum, vel quod bos tranare potest, vel cujus adversa parte bovis mugitus auditur. Bosphorus autem duplex est, Thracius, juxta Byzantium, qua fabulantur, jo in vaccam mutata in Asiam transivisse; alius Cimmericus, juxta Tauricam Chersonesum, qua palus Maeotis Ponto jungitur.*) **EPIT.** iners, Thrax, refluus, Thracius, Cimmericus angustus.

botrus, eine Traube. *vid. Una.*

bovile, ein Kuhstall. **SYN.** bubile, stabulum. *vide Stabulum.*

bovinus, das zu Rindern gehöret. *Siccent nec primum lactantes ore bovino.* N. C. **SYN.** bovillus, bubulus.

brabeutes, der das Regiment im Schauspiel führet.

brabium, vel bravium, Ehrenfranzlein. *Solis bravii duplicis.* (Jamb.

Dim. P. **SYN.** Certaminis, palaestrae praemium.

braccæ, Hosen, Bruch. **EPIT.** Laxæ, fluxæ, tumidæ, tumentes. **PHR.**

Pellibus et faxis arcant mala frigora braccis.

bracchatus, vel braccatus, a, um, Hosen- oder Bruchträger.

Tela fugacis equi & braccati militis arcus. Prop.

brachia, die Armen. *Illi inter sese magna vi brachia tollunt.* Virg.

SYN. Lacerti, ulnae. **EPIT.** Candida, lactea, candentia, fortia, nivea, pulchra, formosa, venusta, firma, valida, amica. **PHR.** intentaque brachia remis, brachia collo injicit, submittitque graves humeros et fortia laxat brachia. Contendit telum diversaque brachia ducunt, ostendit latos humeros, aeternaque jactat brachia protendens et verbere-

rat

rāt iſtībūs aūrās. Illī intēr sēsē mūltā vī brāchiā tōllūnt in nūmerum,
ēt dum pilā vālēt fōrtēs tōrquērē lācērtī, ōcyūs ābdūctō tōrquēnt
hāstīlē lācērtō

brāchiōlum, ein *Armlein*. *Mittat brachiolum teres, &c.*

brāchmānēs, vel brāchmānae. (*Indiæ sapientes.*) EPIT. Dōctī, pērītī, indī,
brāctēā, ein *Ulat aus Metall*. *Illice sic leni crepitabat bractea vento. Virg.*

SYN. aūrēā, ārgēntēā, splēndēns, mīcāns.

brāctēātōr, ein *Goldschläger*. SYN. brāctēārīūs.

brāctēātūs, mit *Blech* bedeckt.

PHR. brāctēis cōrūscāns, ōrnātūs, mīcāns, fūlgēns.

brāctēolā, *Blätlein aus Metall*.

Neptuni qui bracteolam de castore ducat. Juv.

Brāgīdā. (*Fluvius, qui juxta Uticam labitur, apud quem ab Attilio Regu-
lo & a toto exercitu balistis & catapultis serpens certum & viginti pe-
des longus occisus est.*) EPIT. Tūrbīdūs, rābīdūs, praecēps. Tūrbī-
dūs ārēntēs lēntō pēdē sūlcāt ārēnās brāgīdā. *Sil.*

brāssīcā, *Kohl, Kappes*. *Me notat & junco brassica vineta levi. P.*

SYN. caūlīs.

brāvīum, vide *brabium*.

Brēnnūs. (*Gallorum Senorum dux, qui cum trecentis armatorum milli-
bus in Italiam irrumpens Romanos ad Alliam fluvium prosligavit,
ipsamque urbem cepit praeter Capitolium, quod cum etiam aggredieretur,
convenerunt Romani, ut obsidionem solveret acceptis aliquot auri ta-
lentis. Interea Camillus, collectis profugis, ex improvise Gallos inva-
sit, quos ex Italia expulit. Postremo Brennus, Apollinis Delphici tem-
plum praedae causa ingressus, seipsum interfecit*) EPIT. Māgnānīmūs,
gēnērōsūs, fōrtīs, pōtēns, tēmērārīūs, sācrīlēgūs, īmpīūs.

brēvis, *kurz*. *Tityre, dum redeo, brevis est via, pasce capellas. Virg.*

SYN. Pārvūs, pūillūs, ēxīgūūs, āngūstūs, cōntrāctūs, nōn lōngūs, cōn-
cīsūs. PHR. brēvībūs āgērē. Pāucīs ēxpēdīrē. Nōn tē lōngō sērmō-
nē mōrābōr. Pāucīs mūltā rēfērt. Mūltī plācēt brēvītātē lōquēndī.

Quīd mōrōr in pārvīs? ānīmūs mājōrībūs īnstāt.

brēvī, *bald*. SYN. Mōx, mōdō, jāmjām, brēvī tēmpōrē.

brēvīo, *kurzen*. SYN. ābbrevīo, cōntrāho.

brēviā, um, *Vadose loca in mari, navibus insidiosa*. PHR. in brēviā
ēt syrtēs ūrgēt.

Brēvītās, *kurze*. *Non licet hic vitae de brevitate queri. Mart.*

brēvītēr, *kurzlich*. — *atque modus breviter sit naribus uncis. Idem.*

SYN. ēxīgūē, āngūstē, cōncīsē, brēvī.

brīārēūs *Appetit centum Briareia turba lacertis. Claud.*

brīrēūs, vel brīārēūs, *trisyll. ein Ries, so 100. Hände und 50. Bäuche hat.*

Et centum geminus briareus & bellua Lernæ. Virg.

SYN. Āgēōn, gīgās cēntīmānūs, cēntum gēmīnūs. EPIT. Cēntum gē-
mīnūs, vāstūs, saevūs, īmmānīs.

Brīseīs, idīs. *Hesionem Telamon, Briseida cepit Achilles. Ovid.*

(*Lyrnessa puella fuit a patre Brise, quæ, capta Lyrnessa urbe, Achilli
victori in sortem cessit & postea ab Agamemnone erepta, implacabilis
dissidii causa fuit inter Agamemnonem & Achillem.*) EPIT. Trōiā, sēr-
vā, fōrmōsā, Lyrnēsis, Trōjānā, pūlchrā PHR. Brīsē sātā. Trōiāquē
in cāstrīs sēgnem brīsēis āchīllēm dētīnūit, ōmnīā fōrmōsam prōptēr
brīsēidā pāsūs fērtūr, ēt ābdūctā Lyrnēsi āchīllēs.

Brītānnī, die *Engeländer*. *Et penitus toto divisos orbe Britannos. Virg.*

SYN. Anglī. EPIT. Flāvī, rēmōtī, fērī, aequōrēi, vīrīdēs, dīffūsī, ēx

trēmī, pūgnacēs, gēlīdī, aūdacēs, occidūī, dūrī, sēpōsītī, arcēdī, fērō-
cēs, hōrrībīlēs. PHR. ēt pēnītūs tōtō dīvīsōs orbē Brītānnōs. Sēd quīs
sēpōsītōs tībī suāsīt ādīrē Brītānnōs; Quā suā sēmōtūs rēgnā Brītānnūs
hābēt *vid. Angli.*

Brītānniā, Engeland. *Dicitur & nostros cantare Britannica versus. M.*
SYN. Angliā, Tērrā Brītānnīs.

Brītānnīs, idīs. *Alluitur nostra victa Britannis aqua. Cin.*

Brītānnīcūs, Engelandisch. *Quanto Delphinis balæna Britannica ma-
jor. Mart.*

Brītōmārtīs, idīs. (*Puella Cretensis, Jovis & Charmes filia, Diaua im-
primis Crete alio nomine Dictynna vocata. Hanc Minos Crete Rex fer-
tur adamasse, ejus vim cum alioqui effugere non posset, ex alta sese ru-
pe in mare præcipitem misit.*) īgnēā, Crētāā prōpērāt brītōmārtīs āb
īdā. *Mart*

Brītonēs, *secunda est communis, melius corripitur.*

Quæ nec terribiles Cimbri nec Britones unquam. Juv.

Quam veteres braccæ Britonis pauperis & quam. Mart.

Brōmīūs. *Turaque dant Bacchumque vocant Bromiumque Lyæum. v.*
Bacchus.

Brōntēs. (*Vnus ex ministris Vulcani, qui Jovi cudunt fulmina. Tres au-
tem numerantur Vulcani ministri: Brontes, Steropes & Pyracmon.*)
De his Virg. Fērrum ēxērcēbānt vāstō Cyclōpēs īn āntrō: Brōntēs-
quē ēt Stērōpēsquē ēt nūdūs mēmbra Pyracmōn.

Brōthēūs. (*Vulcani filius, qui irrisus propter oris deformitatem con-
jecit se in ignem.*)

Quodque ferunt Brōthēum fecisse cupidinē mōrtīs,

Dēs tuā succēnsō mēmbra crēmāndā rōgō. Ovid.

Brūchūs, ein Rāser. *Aut populator edit gemmantia germina bruchus. P.*

Brūmā, Winter. *Bruma novi prima est, veterisque novissima Solis. Ovid.*
SYN. Hyēms. EPIT. Intrāctābīlīs, frīgīdā, gēlīdā, cānā, nīmbōsā, mā-
dēns, rīgīdā, glāciālīs, ālgīdā, rīgēns, īntōlērābīlīs, ālbā, īnīquā, dē-
cēmbraālīs. *vid. Hiems.*

Brūmalīs, winterartig. *Quale solet silvis brumali frigore viscum. Hor.*
SYN. Hyēmālīs, hībērnūs.

Brūtum, ein unvernünftiges Thier. SYN. ānīmāl, bēllūā, fērā. EPIT.
Fūrīōsum, hōrrīdum, pāvīdum, mētūēndum. *vide Animal.*

Brūtūs, ā, um, unvernünftig. *Quo bruta tellus & vaga flumina. (Alcaic.)*

Būbīlē, ein Rindestall. *vide bovine.*

Būbo, ōnīs, eine Nachteule. *Ignavus bubo dirum mortalibus omen. Ovid.*
EPIT. Sīnīstēr, trēpīdūs, fœdūs, īgnāvūs, prōfānūs, fūnērēūs, Stygiūs,
raucūs, dāmnōsūs, īnfēstūs, dīrūs, lūctīfēr, mœstūs, nōctīcānūs, nōctūr-
nūs, quērūlūs, raucīsōnūs, trīstīs. PHR. Nōctīs āvīs. Vōlūcrīs præ-
nūntiā fātī, trīstē cānēns. Vēntūrī nūntiā lūctūs, īgnāvūs būbo, dīrum
mōrtālībūs ōmēn. Vīsūs fērālī cārmīnē būbo sēpē quērī ēt lōngās īn
flētum dūcērē vōcēs. Trīstīā mīllē lōcīs Stygiūs dēdīt ōmīnā būbo.
Sēdīt īn ādvērsō nōctūrnūs cūlmīnē būbo. Fūnērēōquē sōnōs ēdīdīt
ōrē grāvēs. Pāllādīs ālēs. Lūctūs prænūntiūs ālēs. Quī dīræ mōrtīs
nūntiūs ēssē sōlēt. Hūmānō gēnērī trīstīā fātā cānēns. Nōctē sēdēns
tētrum cānīt īmpōrtūnā pēr ūmbrās cārmēn. Quid tōtiēs gēmūit nōstrī
sērā nōctūā tēctīs.

Būbūlcūs, ein Rühhirt. *Venit & opilio, tardi venere bubulci. Virg.*

SYN. ārmētāriūs, pāstōr. EPIT. īgnāvūs, dūrūs, vīgīl, tārduš, ēgēnūs,
rūstī-

rūstīcūs, paūpēr, incūltūs, lābrīfēr, hīrsūtūs, mīser, pānnōsūs, sōrdīdūs, infēlīx. PHR. būm, ārmēntī cūstōs, māgīstēr, pāstōr. būbūlūs, das von Ochsen ist.

Meus iste sanguis verus est, non bubulus. (Jamb.) Prud.

būccā, Mund. EPIT. Tūmēns, tūmīdā, rūbēns, tūrgēns, tūmēfāctā. PHR. Tōllērē tūrgēntēs būccās ēt grāndiā vērba, būccisquē tūmēntībūs haūrīt. *vide Os.*

būccīnā, eine Zinke oder Blas horn.

Et gravis obstreperet modulatus buccina nervis. L.

SYN. Tūbā, cōrnū, lītūūs. EPIT. Raūcā, inflātā, cānōrā, tōrrīlīs, sōnāns, dīrā, lūctīsōnā, bēllīcā, clāssīcā, Mārtiā, trēmēndā, clāngēns, rēsōnāns, mētūēndā, fērā, fūnēstā, ānīmāns, rēsōnā, bēllīgērā. *vid. Tuba.* būccīnātōr, ein Hornbläser.

būcēphālūs. SYN. ēquūs ālēxāndrī. *vid. Equus.*

būcērīūs, *vel* būcērūs, ā, um, das Ochsenhörner hat.

Bucerique greges sub eodem tegmine celi. Lucr.

Lanigerosque greges, armentaque buccera pavit. Ovid.

būcōlīcūs, das zu den Rindern gehört. *Bucolicis juvenis luserat ante medas.* Ovid. SYN. Pāstōrālīs, agrēstīs, rūstīcūs.

būcūlā, ein Rühlein. *Floribus insultans aut errans bucula campo.* Virg.

būculus, ein Kalb oder Ochselein. *vid. Bos.*

būfo, ōnīs, eine Kröte. *Inventusque cavis bufo, & quæ plurima terræ.* Virg. EPIT. Nōcūūs, cōēnōsūs, tūmīdūs, fōēdūs, fōēdīdūs, vēnēnōsūs, tūrgīdūs, tūrpīs, hōrrīdūs, lētīfēr, tūmēfāctūs, pālūstrīs.

būllās, wilder Knoblach. SYN. allīum. EPIT. sālāx, cāndīdūs.

būllā, eine Blase. EPIT. Tūmēns, tūmīdā, flūxā, frāgīlīs.

būllātūs, hoch, prächtig. *Non equidem hoc studio, bullatis ut mihi nugis.* Pers.

būllīo, sieden. SYN. ēbūllīo, fērvēo.

Būrdēgālā, *vel* Būrdīgālā. (*Civitas Galliae, in qua Aquitanorum nobilissimum est emporium. Hanc negotiationi idoneam opibusque florentem efficit portus, multarum navium capax. In ea natus est Ausonius poeta.*) EPIT. Clārā, nōbīlīs, splēndīdā. PHR. Insīgnīs Bācchō. Flūvīisquē, vītīsquē, mōrībūs, īngēnīisquē hōmīnum, Prōcērūmquē Sēnātū, būrdīgālā ēst nātālē solum, clēmēntiā cālī mītīs, ūbī ēt rīgūæ lārgā īndūlgēntiā tērræ. Vēr lōngum, brūmāquē brēvēs, jūgā frōndēā sūb-sūnt. Fērvēnt āquōrēōs īmītātā flūēntā mēātūs. Quādrūā mūrōrum spēcīēs, sīc tūrribūs āltīs ārdūā, ūt āērīās īntrēnt fāstīgiā nūbēs, quīd mēmōrēm pāriō cōmpāctum mārmōrē fōntem. Eūripī fērvērē frētō quāntā ūndā prōfūndī? Quāntūs īn āmnē tūmōr? quāntō rūit āgmīnē prācēps mārgīnē cōntēntībīlsēnā pēr ōstīā cūrsūs? Quem tūmīdūs rēflūō fōntē Gārūmnā prēmīt.

Būrīs, eine Pflugkrümme.

In burim & curvi formam accipit ulnus aratri. Virg.

Būsīrīs, idīs. *Saeuior es tristi Busiride, saeuior illo,* Ovid.

(*Rex Aegypti crudelissimus, qui, quos hospitio excipiebat, Jovi mactabat, ad extremum tamen interfectus est ab Hercule, cui easdem parabat insidias*). EPIT. Crūēntūs, fērūs, dīrūs, trīstīs, dūrūs, Nīlīācūs, ātēr, Mārēōtīcūs. crūdēlīs, bārbātūs, trūx, pērfīdūs, īllāūdātūs. PHR. Hōc fāctō mīnōr ēst Būsīrīdīs ārā crūēntī, sāvīōr ēs trīstī Būsīrīdē sāvīōr illo. Quī fālsūm lēntō tōrrūitīgnē bōvem. Quīs āut Eūrystīā dūrū, āut īllāūdātī nēscīt Būsīrīdīs ārās.

Būstūālīs. *Suetus antro bustuali sub catenis frendere.* (Trochaic.) Prud.

būstūārīūs, Fechter bey den Gräbern.

- būstuarīæ, Leidweiber.** *Admittat inter bustuarias mœchas.* (Scaz.) Mart.
būstum, ein Grab. *Regis decerni terreno ex aggere bustum.* Virg.
 SYN. Sēpūlcrum, tūmulus, pyrā, rōgus. EPIT. Hōrrificum, inhōnō-
 rum, tristē, cāvum, dīrum, sāxēum, gelīdum, mūtum, miserābile. PHR.
 Mōrs grāvis ā tēmplis in cāvā būstā trāhēt, ēxānimem būstō cōndīt ōdō-
 rifērō. *Vide Sepulcrum.*
būtyrum, Butter *Primam & secundam habet communem.*
Qui lacte caseoque sive butyro. (Scaz.)
Lac niveum, butyrumque novum cum melle comedit. Sid.
 EPIT, Mōllē, pīnguē, nōvum, ōdōrum, liquīdum, liquēns, flāvēns.
būxētum, Buchswald. *Lotus ad Europes tepidae buxeta recurrit.* Mart.
būxētus, ā, um, Buchsbaumern.
būxus, vel būxum, ī, Buchsbaum.
Fluctuat hic denso crispata cacumine buxus. Cl.
Et densum foliis buxum fragilisque myricæ. Ovid.
 EPIT. Crispātā, vīrēns, pāllēns, tōnsilis, pāllidā, crispā, vīridis, bē-
 rēcynthiā, (*a Berecyntho monte Pbrygiæ.*) Flāvā, frōndēns, frōndōsā,
 ōpācā, incūltā. PHR. Flūctūāt hic dēnsō crispātā cācūminē būxus.
 Flāvāquē pērpētūō būxus hōnōrē vīrēt. *Pro fistula. vid. Fistula. pro*
pedine. vid. Pecten.
Byrsā. (*Latine corium denotat & pro Carthagine sumitur: cum enim Dido*
fratrem fugiens in Africam pervenisset, emit ab Jarba rege tantum
soli, quantum bubulum corium tegere posset. Verum corium in tenuissi-
mas corrigias sectum tetendit, tantumque loci continuit, quantum ex-
struendæ arcis sufficeret, ibique Carthaginem ædificavit, cujus nomen
sortita est.)
 SYN. Cārthāgo. EPIT. Tyrīā, pūnicā, pōtēns, sīdōniā, bārbāricā,
 libycā, ēlysæā, tōrridā. *v. Carthago.*
byssinus, das aus der allerfeinsten Leinwand gemacht ist.
Vina, unguenta, leves tunicas & byssina vela. M.
byssus, si, die allerfeinsteste Leinwand. SYN. Līnum. EPIT, Tēnūis,
 cāndēns, albūs, cāndidūs, nītēns, tēxtilis, tērēs.
Byzāntiācus. *Aut Byzantiacos colunt lacertos.* (Ehal.) Stat.
Byzāntinus. *Byzantina sophos dedere regna.* (Phal.) Sid.
Byzāntium, Constantinopel.
(Urbs Tbraciæ, ad insum sita Bosphorum, primum a Pausania, Spar-
tanorum rege, condita, postea a Constantino in majus aucta & sacra
imperii sede eo translata, ab illius nomine Constantinopolis dicta est.)
 SYN. Cōstāntinōpōlis. EPIT. Sūpērbum, nōbilē, insignē, magnifi-
 cūm, fōrtē, pōtēns, mūnitum, māgnūm, āltum. PHR. Byzāntiā litōrā,
 mœniā, Byzānti ārcēs. Nōvā Rōmā, ūrbs Cōstāntīnī dē nōminē dictā,
 ōpibūs rēgnūm pūlchrē ēxōrnātā. Pōtēnti impēriō fāmāquē ingēns,
 māgnæ æmulā rōmæ. Quāquē tēnēt pōnti Byzāntiā litōrā faucēs. Hic
 lōcus est gēmini jānuā vāstā mārīs. *Vide Constantinopolis.*

C

- Cāballinūs, von einem Ross.** *Nec fonte labra prolui caballino.* (Scaz.) Per.
cāballus, ein Ross, Pferd, oder Hengst. SYN. ēquūs, quadrūpēs, sō-
 nīpēs. EPIT. Pīgēr, volūcēr, sūpērbūs. *vid. Equus.*
cācābus, ein Kessel. *Alborum calicum atque cacaborum.* (Phal.) Stat.
cāchinnōr, vel cāchinnō, ās, über die Maß lachen.
Fiat uti ritu tremulo concussa cacinnet. Lucr.
 SYN.

SYN. obgänniō, rīdeo. **PHR.** Cāchīnnīs āppēto, lācēro, tōrquēo, āt-tōllērē rīsum, īngēmīnārē cāchīnnōs. Nāsō sūspēndērē, ēffūsō cāchīn-nō ēxcīpērē. *vid. Rideo, vel Derideo.*

cāchīnnūs, unſichtiges Gelächter. *Ingeminant tremulos naso crispante cacbinnos.* **SYN.** Rīsūs, jōcūs, gānnītūs. **EPIT.** Laetūs, pētūlāns, trēmū-lūs, ārgūtūs, tēnēr, mōllicūlūs, sūbsānnāns, mōrdāx, rīgīdūs. *v. Rīsus.*

cāco, āre, zum Stuhl gehen. **PHR.** ālvum ēxōnēro. Vēntrīs ōnūs dēpō-no. (*Martialis.*) Vēntrīs ōnūs mīsero (nēc tē pūdēt) ēxcīpīs aurō.

Bāsse, bībīs vītūrō, carīūs ērgo cācās.

cācōdaēmōn, der böse Geist. — *videas cacodæmona, nigris.* **Text. v. Dæmon.**

cācōēthēs, eine böse Gewohnheit. **SYN.** Prāvūs mōs, *vel* prūrītūs.

Scribendi cacoëthes, & ægro in corde senescit. **Juv.**

cācūmēn, inīs, Gipfel, Spitze. *Nunc herbæ rupta tellure cacumina tol-lunt.* **Ovid.** **SYN.** Cūlmēn, vērteſ, āpēx, fāstīgiūm. **EPIT.** Umbrō-sum, cēlsūm, mōntānūm, sublimē, ācūtūm, frōndōsum, nīmboſūm, āl-tūm, sāxōsum, vīrīdāns, ārdūm, āērīūm, rāmōsum, ēxcēlsūm, āpēr-tūm, sūpēbūm, frōndīfērum, inhōspītūm, vīrēns, stērīlē, īnāccēssūm, scōpulōsum, dēclīvē, āvīūm. **PHR.** Sūmmī fāstīgiā mōntīs. Praerūptī nīmboſā cācūmīnā sāxī. Sūmmī fāstīgiā cūlmīnīs. Sūmmūs āpēx. Sā-xā mīnāntiā cācūmīnā cācūmīnā dōrsī. Ardūā tūrrīgērae sūrgēnt īn cūlmīnā rīpae. Exstrūit īn-gēntēs sūblīmī cūlmīnē sēdēs. Amīttūnt rāmōsā cācūmīnā frōndem. Praecēps pēr ācūtā cācūmīnā vādīt āērīūm nīvēī mōntīs līquērē cācū-mēn, āb ēxcēlsō mēdītātūr vērteſe sāltūs. Vērteſe cēlsō cānūs āpēx. Sīdērā sūblīmī mōns vērteſe tāngīt. *v. Altus.*

cācūmīno, zuspīßen. *Dat spatium collo, summasque cacuminat aures.* **Ovid.**

SYN. ācūo, ācūmīno.

Cācūs. *Cacus Aventinae timor atque infamia silvæ.* **Virg.**

Hic cacus horrendum Tyberino gurgite monstrum. **Ovid.**

(*Filius Vulcani, qui in Aventino monte residens, latium latrociniiis & incendiis infestabat. Herculis demum ex Hispania, occiso Geryone, redeuntis & apud Evandrum hospitantis boves aliquos, versis vestigiis, ne furtum agnosceretur, cauda traxit in antrum suum, quos, cum mane diminutos cerneret Hercules, nec, quorsum errassent, scire posset, forte pervenit ad antrum Caci: sed cum vestigia foras versa esse videret, cum reliquis abiit; at occlusi boves abeuntium desiderio coeperunt mugire, quorum mugitu Hercules fraudem Caci cognovit, ipsumque morti dedit.*) *vid. Virg. i. Æneid.* **EPIT.** Fērōx, rāpāx, īmmānīs, fērūs, vīgīl, pērvīgīl, rāptōr, cāūtūs, cāllīdūs, sēmīhōmō. **PHR.** Vūlcānō gēnītūs, sātūs. Vūlcāniā prōlēs. Rāptōr āvēntīnūs mācūlātūr sānguī-nē cōllēs. Vāstō sūmmōtā rēcēssū sēmīhōmīnīs. Cācī spēlūncās sīlvā-rūmquē trēmōr tācītā quī frāudē sōlēbāt dūcērē, nēc tēctās Cācūs īn āntrā bōvēs, Cācīquē rāpācīs tēmpōrā nōdōsae cōncūssīt rōbōrē clāvae. Quam fērūs īpsē sūō pērīt māctātūs īn āntrō. Prōdītūs īnclūsae Cācūs āb ōrē bōvīs.

cādāvēr, ērīs, ein todter Körper. *In stabulis turpi dilapsa cadavera tabo.* **V.** **EPIT.** īnfōrmē, mōestūm, tētrum, tūrpe, dēfōrmē, mīserābīlē, ēxsānguē, fōedūm, gēlīdūm, crūēntūm, flēbīlē, trānsfōssūm, frīgīdūm, frīgēns, pāllīdūm, pāllēns, hōrrēndūm. **PHR.** ārtūs īnānēs, ēxsānguēs, ēxānī-mēs. Spōliātūm vītā cōrpūs. Mūtūm ēt sīnē sānguīnē cōrpūs. Jācēt īn-gēns lītōrē trūncūs, āvūlsūmquē hūmērīs cāpūt, ēt sīnē nōmīnē cōrpūs. Trūncūs vītāquē ānīmāquē sōlūtūs. Dēfūntāquē cōrpōrā vītā; ēxānī-mūm cōrpūs. Spōliātūm lūmīnē cōrpūs. Cōrpūs īnānē.

cādīvūs, hinfällig. *vid. caducus.*

Cādmēis, idīs. *Æquora distinguunt summis Cadmeides alis. Ovid.*

cādmēiūs. *Talis opaca legens nemorum Cadmeius Heros. Ovid.*

Cādmus. (*Agenoris, Phœnicum regis, filius, qui a patre missus ad quærendam Europam sororem, jussusque sine ea non reverti, desperato reditu, Thebas in Bœotia condidit. Postea autem, a Zetbo & ab Amphione regno pulsus, ad Illyricos se contulit, ubi deorum miseratione ipse & uxor in serpentes mutati sunt.*) SYN. āgēnōrīdēs, Agēnōrē nātūs. EPIT. Hyāntiūs, dīrūs, Thēbānūs, prōfūgūs, mārtiūs, aūdāx, gēnērōsūs, bēllāx, clārūs, insignīs, pōtēns, impāvidūs. PHR. Sīdōniūs exūl. Tyriā dē gēntē prōfēctūs, jūvenīs Hyāntiūs. Prīmūs Thēbānæ cōndītōr ūrbīs. Mōtæ jūssūs sūppōnērē tērræ vipērēōs dēntēs pōpūlī incrmēntā futūrī

cādo, cēcīdī, cāsum, fallen. *Multa renascentur, quæ nunc cecidere, cadentque. Hor.* SYN. Dēcīdo, cōncīdo, ēxcīdo, prōcīdo, lābōr, dēlābōr, prōlābōr, rūō, cōrrūo, prācīpīto, prōcūmbo. PHR. ād tērram, īn prācēps lābōr, ferōr, vōlvōr. Grāvī cāsū, rūinā, māgnō impētū, dēvēcō pōndērē prōlābōr, prācēps āgōr, feror, impēllōr. Prōcūmbīt hūmī bōs. Rūinam prōnā trāhīt, pēnītūsquē vādīs illīsā rēcūmbīt, Scōpūlī īngēntem trāxērē rūinam. Dōmūs lāpsā rēpēntē rūinam cum sōnītū trāhīt. Rūit dē vērīcē prācēps, cādīt īnquē rūinam. Sēcūm tēctā trāhīt, rāpīt. Tōtūs īn tērram rūit. Fātālī cūnctā rūinā quāfsā, cōncūfsā, lābēfāctātā, quāfsātā lābānt, cōncūffæ nūtānt tūrrēs, lāpsūmquē mīnāntūr, vōlvītūr īn cāpūt. Lābītūr īn prācēps āb āncīpītī dēlāpsūs cūlmīnē mōntīs. Prācīpītēsquē cādūnt, cōllāpsā rūūt īmmānīā mēmbrā, cētērā nē sīmīlī cāderēt lābēfāctā rūinā. Cēlsæ grāvīōrē cāsū dēcīdūnt tūrrēs. Pōndērē tūrrīs prōcubūit sūbitō, īpsē grāvīs, grāvītērquē ād tērram pōndērē vāstō cōncīdīt, īn mārē grāfsātīs vōlucrīs vāgā dēcīdīt alīs, īpsā sūō quōndam pōndērē trāctā rūūt. Jāmquē dōmūs plūviā rīmā facīēntē dēhīscīt, ac vėlūtī mōntīs sāxum dē vērīcē prācēps, cum rūit āvūlsūm vēntō cēū tūrbīdūs īmbēr, prōluīt, aut ānnīs sōlvīt sūblāpsā vētūstās, cum dōmūs īngēntī sūbitō mēā lāpsā rūinā cōncīdīt, īn dōmīnī prōcubūitquē cāpūt. *Pro mori vid. morior.*

cādūcēūs vel cādūcēum, ein Heroldsstab.

(*Mercurii virga, duplici serpente circumflexa. Illa diffecabat, animas revocabat ab inferis, Legatorum & fecialium virga etiam cādūcēūs appellatur.*) EPIT. Pācīfīcūs, fēlīx, faūstūs, pācīfēr.

cādūcīfēr, ein Friedbot. *Hinc se sustulerat paribus caducifer alis v. Mercurius.*

cādūcūs, hinfällig. *Vidi ego labentes acies & tela caduca. Prop.* SYN.

Frāgīlīs, īnfīrmūs, lābāns, pētītūrūs, fluxūs, dēbīlīs vel cādēns, lābēns.

cādūs, ein Weinsaf. *Vina bonus quæ deinde cadis onerarat Acestes. Virg.*

SYN. Dōlīum. EPIT. Pīcātus, vētūlūs, frāgīlīs, nīvēūs, nīgēr, fūmōsūs, spūmāns, sālērnis, īllīgnūs. PHR. Lyæum sērvāns spūmāntīā Bācchō pōcūlā, īn Vātīcānīs cōndītā vīnā cādīs. Flāvāquē dē rubrō prōmērē mēllā cādō. Mēllīāquē īllīgnīs vīnā rēpōstā cādīs, ēst tēr vāppā cādō nūpēr dīffūsā pīcātō.

cēcīgēnūs, blind geboren. *Nam cum cæcigeni solis qui lumina nunquam. L.*

cēcītās, Blindheit. *In cæcitate corporis mente intuens. (Jamb.) Paulin.*

cæco, blind machen. SYN. ēxcæco, ōbcæco. PHR. Lūmīnā, ōcūlōs fōdērē, ēffōdērē, ērūrērē, ērīpērē. Dīgītōs īn lūmīnā cōndērē. Mānū lūmīnā hāūrīrē, ōcūlōs, vel lūmīnā gēnīs ēxpēllērē, sēdībūs sūīs ērūrērē. Lūmī-

Lūmīnā pērpētūā nōctē dāmnārē. Lūmēn ādīmērē, ērīpērē. Lūcē prīvārē, ōrbārē. Rādīcē āb īmā fūndītūs vūlsōs sīmūl ēvōlvīt ōrbēs, ōcūlōrum ōrbēs ūnguībūs *vel* fēro effōdērē. Lūmēn trāsvērbērāt ēnsē, ēt pātīār fōssīs lūmēn ābīrē gēnīs.

cæcūbum. *Cacuba vina ferens, alcon Chium maris experts.* Horat.

cæcūs, blīnd. SYN. ōbcæcātūs, excæcātūs. PHR. Lūmīnīs expērs. Lūmīnē cāfsūs. Pērpētūā dāmnātūs nōctē, ætērnā nōctē, ætērnīs tēnebrīs, ætērnā cālīgīnē ōcūlōs tēctūs. Lūmīnībūs, Visū ōrbūs *vel* vīdūātūs. Trīstem trāhēns sīnē lūmīnē vītām. Lūcē prīvātūs. Rāptīs, ēffōssīs lūmīnībūs, ōcūlīs cæcūs, ōcūlīs prīvātūs, ōrbātūs, cāptūs. Cūī lūmēn ādēmtum. Rāptīs lūmīnībūs rēpēntē cæcūs. Vītām pērpētūā sūb nōctē trāhēns. Lūmīnē cāptūs. Lūcē cārēnt ōcūlī, īnānēs lūmīnīs ōrbēs Trēpīdūsquē mīnīstrō prætēntāt bācūlō lūmīnīs ōrbūs ītēr. Sōlīs quī lūmīnā nūnquam āspēxit. Cūjūs lūmīnā lūcīs ēgēnt. Quīquē ōcūlīs cārūit. Stāt lūmīnē rāptō. Sī tū quōquē lūmīnīs hūjūs ōrbūs, āit, fīērēs.

cæcūtīo, ūbel sehen. *Cecutire etiam, quoniam per munera acutum,* F.

cædēs, Todschlag. *Tunc cædes hominum generi, tunc praelia nata.* T.

PHR. clādēs, strāgēs, fūnētā. EPIT. Sævā, īmpīā, dīrā, fūrīālīs, sānguīnēā, fērā, dūrā, mīserāndā, ācērbā, fērālīs, īnfāustā, lētīfērā, crūēntā, fūnētā, īmprōbā, īnsānā, atrōx, hōrrīfīcā, crūdēlīs, mīserā, īnfandā, nēfandā, hōrrīdā, ātrā, lūctūōsā, flēbīlīs, trīstīs, hōstīlīs, rēpēntīnā, ēffērā, vīolēntā. PHR. cādīt īnfēlīx vīolēntā cædē pērēmtūs. Læsā crūēntābāt tūrpī cōnvīviā cædē crūdā vīrūm cædēs flūmīnīs īnstār, plēnā fēræ cædis, plēnā crūōrīs ērāt. *Vid. Occisio, Strages.*

cædo, cēcīdī, tūdten. — *Quod nulla ceciderat ætas.* Ovid.

SYN. Vērbēro, pērcūtīo, fērio, *vel* ōccīdo, īntērfīcīo, īntērīmo, pērīmo, nēcō. PHR. ēnsēm pēctōrē cōndo, rēcōndo. Dēmītto īn īlīā fērrum. Tēlīs, hāstā, ārūdīnē cōnfīgo, trānsfōdīo. Mūcrōnem sānguīnē tīngo, trānsādīgo cōstās, ēt cāndīdā pēctōrā rūmpo. Mānū pērcūtērē, pūlsārē, tūdērē. Mānībūs īnsēquī. Pūgnīs fōedārē. Vērbērā dārē, fērrē. Tērgā, lātūs scīndērē, nōtārē. Sīc tībī dē furīs scīndāt lātūs ūnā flāgēllō. Quī mēā crūdēlī lācērāvīt vērbērē tērgā. Nūnc dēxtrā īngēmīnāns īctūs, nūnc īllē sīnīstrā. *vide Occido, verbero.*

cælāmēn, īnis, die Kunst des Ausstechens.

— *neque enim clypei cælamina novit.* Ovid.

cælātōr, ein Ausstecher. *Sit mihi præterea curvus cælator & alter.* Juv. cælātūrā. *At onychas gemmas cælaturaque monilis.* F.

cælātūs, ausgegraben. *Cælatus ferro, tristesque ex Æthere Diræ.* Virg.

SYN. Scūlptūs. PHR. Ærē ēffīctūs, ēxpēssūs. Sīgnīs āspēr.

cælēbs, ībīs. ehelos, ledig. *Nil (ait) esse prius, melius nil cælibe vita.* Hor.

SYN. īnnūptūs, īnnūbūs. PHR. Cōnjūgīs expērs, nēscīūs, īgnārūs, cāstum fērvāns īntāctō cōrpōrē flōrem. Vīrgīnītātīs āmōrem īntēmērātā cōlīt.

Vīrgō īgnārā vīrī. Tædæ nōn nōtā jūgālī cōntēmtō mūnērē Phœbī īnnūbā pērmanēō, cīrcum pūērī īnnūptæquē pūēllæ sārā cānūnt. v. *Castus.*

cælēstīs, himmlisch. — *Tantene animis caelestibus iræ.* Virg.

SYN. Æthērēūs, āērīūs, sīdērēūs, sūpērūs.

cælībātūs, der unverheirathete Stand.

cælīcōlæ, die Heiligen. *Nulla super nubes convivia cælicolarum.* Juv.

SYN. Cælītēs, cælēstēs, Sūpērī, Dīvī, Bēātī. PHR. Quī cælēstēs āūrās, sūpērās dōmōs, cōelī tēctā īncōlūnt. Cælītūm cōhōrs, cætūs, cīvēs, ōlympī. Æthērēī prōcērēs, cælī cīvēs. Dīvōrum, sēu Dīvum sēnātūs, cælē rēcēptī prōcērēs. Sānctæ ānīmæ, āgmīnā Dīvum. Gēns āddītā cælō.

caelo. Siderei chori, illustrēs animae, quas purior accipit æther, aligeri procēres. Ætherēos inter procēres, sanctumque senātum. Qui pedibus nubes et sidera calcant.

caelicus, himmlisch. *Annuerint uno cilio tibi caelica tecla.* Mant.

SYN. caelestis, superus, ætherēus, sidereus.

califer, der den Himmel trägt.

Extra anni solisque vias, ubi califer Atlas. Virg.

celites, die Himmelsbürger. *Non ita celitibus visum est &c.* Ovid.

SYN. Caelicolae, Superi.

celitus, adverb. von Himmel herab. *Celitus inferitur si quis est &c.* E.

caelo, as, ausgraben. SYN. sculpo, incido. PHR. *Ære fingo, exprimo, auro, lapide signo, effingo, caelataque in auro fortia facta virum.*

caelum, der Himmel. SYN. *Æther, sidera, astra, æthera, aura, axis, polus, olympus.* EPIT. altum, profundum, celsum, nitidum, sidereum, stellans, purum, volubile, magnum, pluvium, liquidum, convexum, fulgens, igniferum, caeruleum, sublime, coloratum, splendidum, flammigerum, retulgens, stellatum, pictum, auriferum, variabile, beatum, incurvum, pulcrum, rutilum, obliquum, sereneum, immensum, coruscum, arduum, gemmum, recurvum, versatile, nimbosum, nubilum, placidum. *vid. Aer.* PHR. *Supera domus, Caeli atria, Palatia incluta caeli, Caeli regia, axis, vertex. Fulgentia caeli templa. Caelestia tecla, spatia, regna, ora caelestes, ætheræ, æriæ, superæ, sidereæ. Caeli templa. Spatia Ætheris, Ætheris ora, Ætherēus vertex. Ætheræa plagæ. Sidereæ sedes sidereæ axes. Limina Divum. Tecla tonantis, caeleste solium Ætheri orbis. Regia magna Jovis, caelestis aula. Jovis atria summi, stellifer orbis. Caeli convexa domus, arcus olympi, altus olympi vertex. Templi stellantis olympi. Superum convexi domorum Ætheris arcus, atria Divum, Stellantia caeli tecla. Regna beata Poli. Stellis ardens lucentibus æther. Æternæ Regna salutis. Quod tegit omnia caelum. Pater omnipotens ter caelo clarus ab alto intonuit, Taedet caeli convexa tueri. Quae Pater ut summa vidit Saturnius arcæ Demisit ab alto unde haec tam clara repente tempestas? video medium discindere caelum. Superasque Deorum implere domos. Sidereos caeli redituros ad axes. Fas illi limina Divum tangere. Maeste nova virtute puer, sic itur ad astra, ubi stellantis Rector olympi innocuas animas vitiorum labes carentes collocat. Ubi nec morbi, nec luctus, nec anxia cura sollicitant miseram trepidam formidine mentes, sed securam quietem et nesciam vitam senectutis et cum pace fides habitant.*

Celos ascendere, den Himmel fahren. PHR. *Superas evadere ad auras. Scandere ad ætheræas sedes, flammigerum conscendere olympum. Super ardua sidera caeli scandere, adire superba Regna poli. Arcemque poli per inanem petivit. Haec ubi dicta dedit, caelo se protinus alto misit, dixit et in caelum paribus se sustulit alis, o Pater! anne aliquos ad caelum hinc ire putandum est? Dixit, et auratis perstringens aëra pennis, in Caelum se Virgo rapit. Nec plura locutus, sicut erat, liquido signavit tramite nubes.*

caelo descendere, vom Himmel herabsteigen. PHR. *Huc tunc ignipotens caelo descendit, ab alto. Deus ætherē missus ab alto. Simul haec effatus, ab alto ætherē se mittit. Illa levēs caeli demissa per auras insouit. Nova progenies caelo demittitur alto. Visa dehinc caelo facies demissa Parentis.*

caelum, Grabstichel. SYN. Scalprum. EPIT. Polyclætaeum, laboriferum, Phidiacum, ferreum, Mentoreum, mordax, durum, acutum.

Caepā

cæpă, *vel* cæpë, *v.* cepe.

cærë, *gen. neutr. indeclinab. vel* cærës, *itis vel etis.*

(*Urbs fuit insignis in Etruria & regionis totius caput.*)

Est ingens gelidum lucus propè Cæritis amnem. *Virg.*

Qui Cærētē dōmō, qui sūnt Minīōnīs in arvīs. *Sedul.*

cæremōniā, *Kirchen-Brauch.* Consecratio ceremoniarum. (Pha.)

SYN. Cērīmōniā. PHR. Cūltūs facēr, religiōsus.

cærulëus, *vel* cærulūs, ā, um, *Himmelblau.*

Adnixi torquent spumas & cærulea vertunt. Virg.

SYN. Glaucus, cæsius, viridis, marinus.

cærulā, *pro mari.* Ipsaque cæruleis charta feritur aquis. *Ovid. vide Mare.*

Cæsar, aris, *Haar.* Turaque Cæsaribus cum conjuge Cæsare digna. *Idem.*

(*Cognomen Juliorum est, quod qui primus adeptus est, ab eo dictus fertur, quod cæso matris utero fuit natus, vel a cæsarie, cum qua natus creditur. Hoc nomine præcipue intelligitur Julius Cæsar.*) EPITH.

Trōjānus, (*ab Ænea & a Julo, ex quibus fuit oriundus,*) acēr, indōmītus, cruētus, Hēsperiūs, Latiūs, ēgrēgius, invictus, fērōx, fērūs, Rōmānus, māgnus, māgnānīmūs, armisōnūs. Tārpēiūs, *a monte Tarpejo, superbūs.* PHR. Dūx Latiūs, Dūctōr, Aūfōniūs. Dē sānguīnē nātus iūli, Jūlius ā māgnō dēmīssum nōmen Jūlo, illūstrī stirpē creatus, Pūlchrā origine nātus.

cæsareūs. *Et qui Cæsareo juvenes sub nomine crescunt. Idem.*

cæsariēs, *lange Haar.* Aurea cæsaries ollis atque aurea vestis. *Virg.*

SYN. Capilli, crinēs, cōmā. EPIT. Nitidā, rutilā, pēdulā, radiāns, fluitāns, cāndidā, aurēā, gēniālis, flāvīcōmā, pūlchrā, intōnsā, flāvā, dēcōrā, fūlvā. *v.* Capilli.

cæsiō, ōnis, *Nieb oder Schnitt.* SYN. Cæsūrā, scīssūrā, incīsiō.

cæsius. (*Color subviridis, igneo splendore intermicans, oculorum proprius. Hujusmodi oculos poëtae Palladi tribuerunt, utpote præferocis animi indices.*)

SYN. Caeruleus, glaucus.

cæsōnēs. (*Qui cæso matris utero nati sunt, undi & Cæsures dicuntur.*)

cæspēs, itis, *Wasenbusch, Wasen.* *vid.* Cespes.

cæspīto, *straucheln.* SYN. Vācillo, labo, labāscō, lābōr, ēris.

cæstus, ūs, *ein Streittob.* — *Virum manibusque inducere cæstus. Virg.*

(*Genus clavæ, pilas plumbeas loris bubulis appensas habens, quo Daretem & Entellum pugnasse legimus*) EPITH. crūdus, vālidus, grāvis,

ingens, immānis, dūrus, grāvīdus, ærisōnūs, pīctus, plūmbēus, lētīfer, lētālis, cruētātus, cruētus. PHR. Crūdō dēcērtēt Graeciā cæstū.

Hic jūvenēs, dūris armātī cæstībūs ibānt. Stābāt ēryx grāvīdō pērfrāctus tēmpōrā cæstū. Sic crūdō fidit pūgnam cōmmittērē cæstū. Gēminōs immānī pōndērē cæstūs.

cæsūrā, *Berhauung.* Extima membrorum circum cæsura tamen se. *L.*

SYN. Caesio, incisio, scissura.

cætērā, ūbrige. Cetera turba palam titulos ostendit apertos. *Ovid.*

(*absque recto masculino singulari.*) SYN, aliā, reliquā.

cætērum, *vel* cætērō, *vel* cætērā, *sonst, aber, doch.*

SYN, dēnīquē, tāmēn, āttāmēn, dēincēps.

cætērōquīn, *vel* cætērōquī, *ohne das sonst.*

Cālcus. (*Fluvius Mysiæ in Eleaticum sinum defluens.*)

Sāxōsūmquē sōnāns Hypānis Mūrūsquē Cālcus. *Virgil. 4. Georg.*

Cājētā. Æternum moriens famam Cajeta dedisti. *Virg.*

(*Mulier Trojana, quam alii Æneae, alii Ascanii, alii Creusae nutricem dicunt.*)

dicunt. Hanc Aeneas ab inferis reversus fato cessisse inveniens non longe a Bajano sinu sepelivit, ibique urbem condidit, quam una cum adjacente portu Cajetam nuncupavit. EPIT. Dardānis, Aenēiā, Dardānā. Virg. 4. Aeneid. Tū quoque litōribūs nōstris Aenēiā nūtrix aeternam moriēns fāmam Cājētā dedisti.

Cāinīgēnæ. Namque Cainigenum cum se &c. Viêt.

Cāinūs. Si modo pœniteat facti, quod, teste Caino. Idem.

(Adami primogenitus, Abelis fratricida.)

SYN. Cāin. EPIT. Saevūs, impiūs, crudēlis, invīsūs, immānis, inīquūs, dirūs. PHR. Nōtūs feritātē Cāinūs. Frātērnā caedē cruentūs. Frātērnō primūs tērram qui sāguinē tinxit. Qui primūs cōgnātō maculāvīt sāguinē dēxtram. Caelō invīsūs, impiūs frātrīcidā.

Cālābriā. (Extrema Italiae regio est, peninsulae formam referens.)

Non aestuose grata Calabriae. (Alcaic.) Horatius.

cālābēr, abrā, abrum. Ennius immeruit calabris in montibus hortos. Ovid.

cālāmīstēr, vel cālāmīstrum, eine Nadel, damit man das Haar frauset.

cālāmīstrātūs, ā, um, gefraust. SYN. Cālāmīstrō inūstūs, pexus, ornātūs, flexūs, intortūs.

cālāmītās, atis, Jammer, Elend. Nec permoveri calamitate, nec flere. (Scaz.)

SYN. aerūmnā, misēriā, aegritūdo, moeror, malā, dōlōrēs, advērsi cāsūs.

Fōrtūnā advērsā, infōrtūniūm, cladēs, strāgēs, dāmnūm, exītiūm, dētrīmentūm, incōmmōdūm. vid. Malum.

cālāmītōsūs, jāmmerlich. In calamitoso risus etiam injuria est. (Jamb.) P.

cālāmūs, Rohr, Halm. Ludere quæ vellem, calamo permisit agresti. Virg.

SYN. ārūndo, āvenā, cīcūtā, fistulā. Vid. Fistula. Vel Sāgittā, spīculum.

v. Sagitta. EPIT. Grācilis, lēvis, mōllis, frāgilis, tēnuis, agrēstis, pālūstēr.

Pro Fistula. Lōquāx, ārgūtūs, dūlcilōquūs, sōnōrūs, cānōrūs.

cālāthīscūs, ein Rörblein. Vellera virgati custodibant calathisci. Cat.

cālāthūs, ein Rorb. Ecce ferunt Nymphae calathis, &c. Virg

SYN. Cānīstrum, cīstā, cīstulā, fiscinā, fiscellā. EPITH. Vīmīnēūs, nē-

xūs, cāpāx, tēxtīlis, inērs, vīrgātūs, ēbūrnūs, femīnēūs, ōdōrūs, flōrī-

gēr, fragrans, rēdōlēns, pātēns. PHR. Vās lēntō vīmīnē tēxtum. Cērē-

remquē cānīstris expēdiūnt. Nūnc vīmīnē tēxtōs irrīdēns cālāthōs fō-

līs agrēstībūs implēt. Tēxtīlis ā dēxtrā cālāthūs dēpēndēt. Tibi filiā

plēnis ecce ferunt Nymphae cālāthis Stāt puer, et mānībūs lātā cānīstrā

tēnēt.

cālcānēūs, vel cālcānēum, die Fersen.

Continuis rimis calcanea scissa rigeabant. Virg.

SYN. Cālx. EP. dūrūs, ācēr, ācērbūs, prēmēns, cālcāns, trūdēns, mōllis.

cālcār, ārīs, ein Sporn. Seu spumantis equi foderet calcaribus armos.

SYN. Stīmūlūs, ācūlēūs. EPIT. ācūtum, saevum, aeratum, dūrum, rīgī-

dum, stēllātum, prēmēns, āūrātum, fērrēum, crūēntum, crebrum, subī-

tum, rēpētītum, pūngēns, pērpētūm, impōrtūnum, ādmōtum. PHR.

Cālx fērrēūs, fērrātūs, aerātūs. Cālx fērrēā, fērrātā, aerēā, aerātā, cālcārī-

būs, equī ārmōs, vel equum fōdērē, ūrgērē, incītārē, tūndērē, cītārē, fā-

tīgārē, equō cālcār subdērē, cōrnīpēdemquē cītum fērrātō, cālcē fātī-

gāt. Quō lātūs equī tūndītūr. Quō ūrgēntūr equī, fāvīs cālcārībūs ūr-

gēnt. vid. Stimulus.

cālcārīūs, ein Kalkbrenner. — Casu inventa locis fornax calcaria vasto. M.

cālcārīūs, ein Creter. Ut nudus raptas saltat calcator in uvas. Calph.

cālcēāmēn, inīs, ein Schuh. SYN. cālcēāmēntum, cālcēārīum, cālcēūs.

vid. Calceus.

cālcēātūs, geschuhet. Qui dixit caput esse calceatum. (Phal.)

SYN.

- SYN. cālceōs gērēns, cālceīs īndūtūs.
 cālceōlūs, ein Schühlein. *Calceolum pedibus & utrumque perinde, &c. P.*
 cālceūs, ein Schuh. *Cui non conveniat tua res, ut calceus olim. Hor.*
 EPIT. aptūs, ūtilīs, hābilīs, lēvis. PHR. Vīnclā pēdum. Plāntæ vīnculā, cīrcūmdātā vīnculā plāntīs. Tyrhēnā pēdum cīrcūmdāt vīnculā plāntīs. Nēxæ tēgmīnā plāntæ. Taūrēā nūdātīs cīrcūmdāt, tēgmīnā plāntīs. Vīnclāquē dē nivēō dētrāhēt īpsē pēdē.
 Cālchās. *Hanc tamen immensam Calchas attollere molem. V.*
(Thestoris filius, Græcorum augur, ad expeditionem Trojanam profectus.) SYN. Thēstōrīdēs. EPITH. Aūgūr, vātēs, vērūs, vērāx, prōvīdūs. *vid. Augur.*
 cālctrō, hinten ausschlagen. *Calcitrat & positas aspergit sanguine men-
 sas. O.*
 cālctrōsūs, das gern hinten ausschlägt.
 cālco, ās, mit Füßen treten. SYN. cōntēro, ōbtēro, prōcūlco. *Metapho-
 rice. cōntēmno. PHR. cāllē tēro, prōtēro, ōbtēro. Sub pēdībūs tēro,
 cōmprīmo, āttēro, prēmō. Mīstāquē crūōr cālcatūr ārēnā. Quidquid
 cālcaverīs, hīc rōsā fiāt.*
 cālculo, rechnen. SYN. Nūmēro, sūppūto.
 cālculus, ein Kieselstein. — *argilla & dumosus calculus arvis. Virg.*
 cālēfācio, erwärmen. *Sanguine quam longo Grajos calefecerit amnes. Cl.*
 SYN. cālfiācio. PHR. cālōrē īncēdo, tōrreo, ūro.
 Cālēndæ, ārum. *Nec totidem veteres quot nunc habuere calendas. Ovid.*
(Significans primum diem cujusque mensis.)
 cālēndāriūm, ein Calendarbuch. — *quod vocant calendarium. (Scat.)*
 cālēo, warm seyn. *Paullatimque animæ caluerunt mollia saxa. Juv.*
 SYN. calēscō, ārēo, æstūo, ārdēo, fērvēo, siccōr, exsiccōr. PHR. Fēr-
 vēntī tōrrēōr æstū. *vid. Sudo.*
 cālīdūs, warm. *Ille rapit calidum frustra de pectore telum. Virg.*
 SYN. æstūōsūs, ārdēns, īgnītūs, tōrrīdūs, fervīdūs, flāmmēūs, fērvēns,
 ārdēscēns, fērvēscēns.
 cālīgæ, ein Stiefel, Hosen. *Cæsar, cognomen caligæ cui castra dederunt. A.*
 cālīgārīs, das zu den Hosen gehört.
 cālīgātūs, angestiefelt. *Auditor gelidos veniam caligatus in agros. Juv.*
 cālīgīnōsūs, dunkel. *Caliginosa nocte premit Deus. (Alcaic.) Hor.*
 SYN. Tēnebrōsūs, ōbscūrūs, nīgēr, ōpācūs.
 cālīgo, fīnsterniſ. *Pandere res alta terra & caligine mersas. Virg.*
 SYN. Tēnebræ, nōx. EPIT. Pīcēā, ōbscūrā, cēcā, dēnfā, ātrā, crāffā,
 tērrībilīs, nūbīlā, ōpācā, fūmōsā, gēlīdā, sōmnīfērā, Stygīā, hōrrēns,
 hōrrīdā, squāllīdā, nōctūrnā, trīstīs, āvērnālīs, tētrīcā, lūrīdā. *v. Te-
 nebræ, nubes.*
 cālīgo, ās, fīnster seyn. *Et caligantem nigra formidine lucrum. Idem.*
 SYN. ōbscūrōr, ōbscūrūs sum, *vel cēcūtīo. PHR. Tēnebrīs īnvōlvōr,
 cālīgīnē tēgōr, cālīgāntē lātēt āstrā, sūb æthērē, cālīgāns nigrā fōrmī-
 dīnē lūcūs.*
 Cālīgūlā. *(Cognomen fuit, Cajo Imperatori datum, a caligis, quas primus
 margaritis refertas portavit.)* EPIT. dūrūs. Tyrānnūs, pērfīdūs, scēlē-
 rātūs, nēfāndūs, crūdēlīs, PHR. cōgnōmēn cālīgæ cū cāstrā dēdērūt.
 Cālīsto, ūs, *Lumina calisto juncta Lycaonia. Catull.*
*(Filia Lycaonis, regis Arcadiæ, quam Jupiter adamavit. Odio Juno-
 nis in ursum mutata fingitur.)*
 BYN. Pārrhāsīs. EPIT. Pūlcrā, vēnūstā, fōrmōsā, Tēgēā, Nōnacrīnā.
 PHR. Tēgēā pūellā, Lycāōnīā Virgo. *vid. Arctes.*

cälîx. ein Trinkgeschirr. *Plebejos calices & paucis assibus emtos.* Juv.

SYN. crâter, pâterâ. EPIT. përspîcuûs, fœcündûs, gëmmâtûs, aurâtûs, lûcidûs, aurëus, argënteus, crystallînus. PHR. Fœcündî cälîcës, quem nōn fēcërë dîsertum. *vid. Poculum, patera.*

cällëo, ein Ding wohl verstehen. SYN. Scîo. *vid. Scio.*

cällîditäs, ätis, Lîstîgfeît. *Teque mea laedi calliditate puto.* Ovid.

SYN. ästûtîä, fraûs, vërsûtîä. EPIT. Prôtërvä, vërsûtä, ästûtä, fälläx, caütä. *vid. Astutia, dolos.*

cällîdus, listig. *Non ego natura, nec sum tam callidus usu.* Idem.

SYN. Caütûs, ästûtûs, sÛbdölûs, vërsûtûs.

Cällîmächûs. (*Poëta Cyreneus, Battî filius, bibliothecae Ptolemaei Philadelphi praefectus, qui apud Graecos princeps inter elegiacos habetur.*)

SYN. Bättîädës. EPIT. Clarus, doctûs, petîtûs, sölërs, cÛltûs, facündûs. PHR. Nec tantum Clariô Lydë est dîlectä Poëtae Haec expressä tîbi cärmîna bättîadae.

Cällîopë. *Quem mea Calliope laeserit, unus ero.* Ovid.

(*Una Musarum & quidem praestantissima, praest heroicis versibus.*) *v. Musae.*

Cällîrhöë, ës, (*Fons apud Athenas.*) ët quôs cällîrhöë növîës ërrântîbÛs împlicat ûndîs. *Pap.*

cällîs, gebahuter Weg. *Secreti celant calles & myrtea circum.* Virg.

SYN. Sëmîtä, trämës. EPIT. ängÛstûs, öccÛltûs, hërbösûs, ärcëtûs, ämbîgûus. *vid. Via, iter.*

Callösûs, voll Schwülen. *Humida callosa cum pinferet bordea dextra.* O.

cällûs, eine Schwüle an den Händen von dem Arbeiten.

SYN. cällum EPIT. Rîgîdûs, dÛrûs, äspër.

cälör, örîs, Hîß. *Incendunt animos faciuntque caloribus aptos.* Idem.

SYN. ärdör, aestûs, fërvör. EPIT. Ästîvûs, fërvëns, vâlîdûs, äridûs, flâm-mâns, îgnävûs, sëgnîs, pîgër, lëtîfër, Phœbëus, însölîtûs, îngëns, nâtî-vûs, vîtalîs. PHR. Sölârî tellûs sëmper sÛbjëctä cälörî. Tërräs ärdör hî-ülcät, tërraequë ärdörë dëhîscÛnt, încëndîtquë äërä fërvör aestîvûs. Grävîs ëxÛstôs aestûs hîülcät agrôs, ëxupërânt flâmmae, fÛrît aestûs äd auräs. Lëtîfërôs äccëndëns sätîûs îgnës. Törrët änhëlântem faevîs ärdörîbÛs örbem. *vid. aestatis tempora. Ardor.*

Cälpë. (*Hispaniae mons, circuitu non magnus, altitudine ingens, oppositus Abylae monti Africae, una ex columnis Herculis.*) EPIT. Hërcülëä, Tär-tësiä, öccîdÛä, îbërä. MaürÛsiä, hëspërîä, excëlsä, ärdüä. PHR. Qua sÛbît excëlsûm Tëthys întërfluä Cälpën, ängÛstäsquë frëtî faücës prë-mît ärdüä cälpë.

Cälrhä, *Mollia luteola pingit vaccinia caltha.* Virg.

(*Genus est violae, flammæ coloris, cujus folia olent, non flores.*) EPIT

Lütëä, lütëölä, flâmmëölä, ûstä, rübëns, pÛlcrä, vënÛstä, ödörä.

cälveo, kah! seyn. SYN. cälvo, cälvitîë dëförmis sum.

cälvitîës, ëi, vel cälvitîum, Kahtheit.

Testa hominis nudum jam cute calvitium. Auson.

cälÛmniä, Lästërung. *Quo dente obnitens spinosa calumnia pugnet.* Prop.

SYN. înjÛriä, cönvîtîum. EPIT. înîquä, nōxîä, tÛrpîs, fœdä, nëfärîä. *vid. Convitium.*

cälÛmniätör, ein Lästërer. *Et delator es & calumniator.* (Phal.) Mart.

cälÛmniör, schimpfen, lästern. SYN. cönvîtîör, dëträho. *v. convitior.*

cälx, calcîs, Kalf. EPIT. ürëns, cändîdä, fërvëns, tënäx; *vel propedis parte, die Ferse.* DÛrûs, vâgûs, ägîlîs; *seu generis feminini, dÛrä, fërrätä.* PHR. cörnîpëdemquë cîtum fërrätö cälcë fätîgät.

Cäly-

Cálydōn, onīs. (*Civitas Aetoliae, Regis Onci patris Meleagri, prope quam Meleager ipse vastissimum aprum cum Atalante interfecit.*) EPIT. Mēlēāgraeā, mōnstriferā. Aetolā, impiā, pūlcrā. PHR. Cōnjūgiūm optātum, et pūlchrām Cālydōnā vīdērem.

Cālypso. (*Nympha, oceani, vel, ut alii malunt, Atlantis & Tethios filia, regnavit in Ogygia insula, ubi & naufragum Ulyssē humaniter excepit, & in septimum usque annum apud se retinuit, conjugium illi suum & immortalitatem offerens, quae omnia amoris suae Penelopes postposuit.*)

EPIT. Aequōrēā, atlāntis, fāmōsā, atlāntiās.

cālyx, cālycis, die Hülse einer jeglichen Frucht, Rosenknöpfe, so ein wenig aufgegangen.

Præda, nucum calyces cultro enucleare molestam. M.

cāmēlinūs, von einem Cameelthier.

cāmēlūs, ein Cameelthier. *Texta camelorum fuerant velamina sedis. Juv.*

EPIT. hīrtūs, dēfōrmis, īngēns, vėlōx, cītūs, cėlēr, vōlucēr, ōnērārīūs, hīrsūtūs.

cāmērā, ein Gemölde, Kammer. *Effulgent camerae vario fastigia vitro. St.*

SYN. Tēstūdo, ārcūs, fōrnīx. EPIT. Pēndēns, rēpāndā, ēbūrncā, cūr-vā, pīctā, mārnrōrēā, āūrātā, splēndīdē mīcāns, praeclārā, cōnvēxā, pūlchrā, tūlgīdā, mīrābīlīs, mūltīcōlōr, rūtīlā, cōrūscā, cūr-vātā, sīnūātā.

cāmērātūs, gemōlbt. SYN. īncūr-vātūs, cūr-vātūs īn ārcum.

cāmēro, ein Gemölde machen. PHR. īn fōrnīcem, īn ārcum cūrvo, īncūrvo.

Cāmīllā. *Et cum fratre foras & virginis ala Camillae. Virg.*

(*Regina Volscorum, fortissima Amazon, Turni adversus Aeneam auxiliatrix.*) EPIT. Fōrtīs, Prīvērnīā, Vōlscā, bēllātrīx, āmāzon. PHR.

Vīrgo dīlēc-tā Dīānae, Prīvērnīā vīrgo.

Cāmīllūs. *Tota Camillus erat patri qui debitus ultor. S.*

(*Alter Romulus dictus, Romanorum suae aetatis clarissimus fuit, qui Velos toto decennio obsessos per cuniculos cepit.*) EPIT. Fōrtīs, fērūs, māgnūs, fātālīs, tōrquātūs, īnvīctūs. PHR. Scīpiādās, Gāllīsquē gē-nūs fātālē Cāmīllōs.

cāmīnūs, ein Ofen. — *ruptis flammam expirare caminis. Virg.*

SYN. Fōrnāx. EPIT. Fūmīfēr, āvīdūs, cālīdūs, furēns, tērrīfīcūs, hōrrīfīcūs, flāmmīfēr, rūtīlūs, īgnītūs, mētāllīcūs, ārdēns, flāgrāns, īgnī-vōmūs, ānhēlāns, fūmāns, ātēr, nīgēr. v. *Fornax.*

cāmēnae, die neun Musae. *Sive Camenarum grege nova venis. Mart.*

SYN. Mūsae, Pīēridēs, āōnīdēs, Cāstālīdēs. EPIT. Dūlcēs, dīvae, Cē-crōpīae, ārgōlīcae, vōcālēs, mūltīlōquae, Pīēriāe, dīvīnae, dōctae, īngē-nūae, aetērnae, Mōēōnīae, īnsīgnēs, ārgūtae. PHR. āōnīae, Pīēriāe sōrō-rēs, vīrgīnēs, pūēllae. Hēlicōnīs ālūmnāe. Hēlicōnīā nūmīnā. Cōhōrs Hēlicōnīā Phōebi. v. *Musae.*

cāmpānā, eine Glocke. *Es quoque cui nomen nostras campana per oras. M.*

EPIT. Sōnāns, clāngēns, rēsōnāns, raūcā.

Cāmpāniā. (*Regio Italiae fertilissima, sic dicta, quod campestris sit.*)

EPIT. Dīvēs, prōvīdā, fērtīlīs, fōecūndā.

cāmpūs, ein flach Feld. *Obliti ignoto camporum in pulvere linqunt. Virg.*

SYN. ārvum, āgēr, tēllūs, rūrā, jūgērā, plānītīēs, cāmpōrum aequōr. EPIT. Fērtīlīs, pīguīs, vīrīdīs, pātēns, grāmīnēūs, jācēns, āpērtūs, frōndēūs, plānūs, clārūs, hērbīdūs, laetūs, spēctābīlīs, vīrēns, stērīlīs, hamīdūs, pālūstēr, pātūlūs, ārēnōsūs, ūdūs, flōrēns, āmcēnūs, pūlvē-rēūs, āquōsūs, ārīdūs, flōrīgēr, frūgīfēr, ōpīmūs, prae-pīguīs, vēr-nāns, fērāx. v. *Ager.*

cāmūrūs, frūm gebogen. *Pes etiam & camuris birtae sub cornibus aures. V.*

cānālīcūlā, *vel* cānālīcūlūs, Hohlfehl an einer Säule.

cānālīs, ein Canal. *Currentem ilignis potare canalibus undam.* Ovid.

SYN. Tūbūs. EPIT. Plūmbēūs, lōngūs, angūstūs, flēxūōsūs, irrīgūūs, pātūlūs, occūltūs, ārūndīnēūs, cāstūs, rīgūūs, cūrīvūs, cūrīvātūs, flēxūs, īnflēxūs. PHR. Mūltīfīdīs dīvīsā cānālībūs ūndā. Vīrīlēs rēcrēārē cānālībūs hōrtōs. Rūit āctā rēpēntē cānālībūs ūndā. Cūrrēntē ilīgnīs pōtārē cānālībūs ūndam.

cāncēllātūs, gemacht wie ein Gatter.

cāncēllī, ōrum, Gatter, Tralien. EPIT. Tēnūēs, rārī, cōnspīcūī, pārēntēs,

cāncēr, Krebs. (*Signum celeste, sic dictum, quod sol, illud mense Junio perambulans, videtur cursu retrogrado ferri in modum cancri. Ferunt Poëtae, hunc fuisse cancrum, qui a Junone in Herculem, cum bydra Lerneae pugnantem, immissus fuit; qui quum pedem ejus momordisset, ab Hercule occisus est, & a Junone inter sidera collocatus.*) EPIT. Tōrrēns, cālīdūs, ardēns, plūvīālīs, fērvīdūs, īgnītūs, hāgrāns, ādūstūs, arīdūs, vīōlētūs, īnērs, sītīēns, sītībūndūs, siccūs, ūrēns. PHR. Sītīēntīs sīdērā cāncrī, Cāncrī tōrrīdūs īgnīs. Aestīvī tēmpōrā cāncrī, Cāncēr sōlē pērūstūs, brāchīā cūrīvāns, ādūrēns, sītīēns āgrōs, ōctīpēdīs sērpēntīā brāchīā cāncrī. Cōncāvā lītōrēī fērvēbānt brāchīā cāncrī. Fērvīdūs ēxtēndīt cum tōrrīdā cāncēr brāchīā. Sōl ābīt ē gēmīnīs ēt cāncrī sīgnā rūbēscūnt. Cum prēmīt āquōrēī sōl hūmīdā brāchīā cāncrī.

cāncēr, piscis, ein Krebs. EPIT. Lītōrēūs, tēstūdīnēūs, tārđīgrādūs, rūbīcūndūs, rūbēns, pīgēr, tārđūs, īgnāvūs, sqāmmēūs, āmnīcōlā. PHR. pīscīs ōctīpēs. Grādīēns nōn rēctō trāmītē cāncēr.

cāncēr, morbus, eine Krankheit, der Krebs genannt. EPIT. īmmēdicābīlīs, īnflāmmātūs, mōrdāx, mōlēstūs, ācērbūs, lānguēns, mōrtīfēr, lēthālīs, crūdēlīs, īnēxplētūs, rōdēns, vōrāx. PHR. ūsqūē mālūm lātē sōlēt īmmēdicābīlē cāncēr sērpērē. Ovid.

Cāndāvīā. (*Mons Macedoniæ.*) Luc. lib. 6. Dēvīā quō vāstōs āpērīt Cāndāvīā sāltūs

cāndēlā, ein Licht, Kerze. *Candelæ, cujus dispenso & tempore filum.* Juv. SYN. Cērēūs, tādā, fax. EPIT. Clārā, trēmūlā, rūtīlāns, ardēns, lūcēns, cērēā, pīnguīs, mīcāns, rādīāns, pērspīcūā, flāmmīvōmā. PHR. Trēmūlā lūcē cōrūscāns. Quæ lūcēns ālīīs īpsō dēpāscītūr ūsū. Quæ sūō ābsūmītūr īgnē. Quæ sēnsīm ā sūīs flāmmīs pērēsā dēfīcīt, ēt nōtēm cāndēlā fugāt. Hīc tībī nōctūrnōs prāstābāt cērēūs īgnēs! Mē quem lūnā sōlēt dēdūcērē, vėl brēvē lūmēn cāndēlæ, cūjūs dispēnsō ēt tēmpōrō filum. Juv. (*Designat argute pauperem, cui nulla lampas aut lucerna præferatur, sed exigui luminis candela. Est autem candela vilior cereo.*) v. Fax.

cāndēlābrum, ein Leuchter. *Facete Mart. de ligneo candelabro ita scribit: Esse videns lignum, serves nisi lumina, fiet*

De candelabro magna lucerna tibi.

cāndēo, weiß sehn. *Tincta super lectos canderet vestis eburnos.* Hor.

SYN. ālbēo, ālbēscō, cāndīcō, cānēo, cāndēscō.

cāndēscō, glüend werden. SYN. īncāndēscō, īgnēscō, *vel* ālbēscō.

cāndīcō, ās, weißen. — *Nova candicat instita lapsus.* Mant.

SYN. ālbīcō, ālbēscō, cānēscō.

cāndīdātūs, ā, um, weiß gefleidet, oder zu einem Amte geschickter Lehrling. *Christus illic candidatis præsidet cohortibus.* (Troch.) Prud.

SYN. āspīrāns, ālūmnūs, *vel* ālbātūs, cāndīdūs, ālbūs.

cāndīdūlūs, weißlicht. *Extra & candiduli divina tomacula porci.* Juv.

cāndīdūs, weiß. *Candida herba viro, coma candida &c.* Mant.

SYN.

SYN. albūs, nivēūs, ěbūrnūs, ěbūrnēūs, lactēūs, cānūs, cānēscēns, cāndēscēns, albēscēns, albēdinē tinctūs, cāndorē dēcorūs, *vel* sincērūs, ingēnūūs, *vel* intēgēr, innōcūūs. *v. Albus.*

cāndor, das Weiße. *Qui candore nives antirent cursibus auras.* Virg.

SYN. albēdo. EPIT. nivālis, nivēūs, albūs, pūrūs, conspīcūūs, argēntēūs, lactēūs, vīrginēūs, mirābilis, ěbūrnēūs, intēmērātūs, pūellāris, angēlicūs, innōcūūs. *v. Albedo.*

cānēo, grau oder alt werden.

Nec renovatus ager gravidis canebat aristis. Ovid.

SYN. cānēscō, albēscō, cāndico, albīco. PHR. cānis albēscō, canis cāpīllis cāpūtāspērsum ēst. Tēmpōribūs cānēbāt spārsā sēnēctūs. *v. Senesco.* cānī, graue Haare. *Intempestive funduntur vertice cani.* Boet.

v. mox Canities.

cānitiēs, das graue Alter. *Canities inculta jacet, stant lumina flammæ.* V.

SYN. cānī. EPIT. Mōrōsā, sōrdidā, sānctā, albā, prōlixā, prīscā, tūrpīs, nivēā, cāndēns, incūltā, vērērandā, squāllēns, arīdā, rārā, frīgīdā, prūdēns, hōnōrātā, sēnilis, ānnōsā, sāpiēns, lōngævā, impēxā, effūsā, squāllidā. PHR. Tēmpōrā cānis albā, albēntiā, conspērsā, cānī cāpīllī, cānum cāpūt, cānā tēmpōrā, albēntiā tēmpōrā. Jam mīhi cānitiēs pūllis mēlīōribūs ānnīs vērērāt āntīquās mīscuērātquē cōmās. Jam mīhī dētēriōr cānis āspērgītūr ætās. Jam mēā cygnæās imītāntūr tēmpōrā plūmās. Tūrpem cānitiēm pātī. Māgnā fūit quōndam cāpītis rēvērēntiā cānī, inquē sūō prētīō rūgā sēnilis ērāt. Mōrōsis nūquam squāllēnt tibi tēmpōrā cānis. *v. Senectus.*

cānīcūlā, der Hundstern. (*Ab illo fidere dies caniculares dicti sunt.*)

En quid agis, siccas insana canicula messes. Perf.

(*Signum celeste, in cujus exortu calores sunt maximi. Poëtæ fingunt, hoc*

fidus esse canem Icarī & Erigonis.) SYN. cānis Sīriūs, EPIT. Æstīfērā,

sītīēns, flāgrāns, icārīā, siccā, æstīvā, mālēsānā, ardēns, insānā, sē-

gnīs, inērs, pēstīfērā, pigrā, fūrēns, ignīvōmā, fērvīdā, sītībundā, ācrīs,

ignītā, ēxitīōsā, lēthālīs, pērnīciōsā, cālēns, ūltā, ādūstā, tōrrīdā, mōrbō-

sā, dāmnōsā. PHR. Icārīūm sīdūs, Sīriūs ardōr. Sīdērēūs cānis. Cā-

nis æstīfēr. Icārīī stēllā prōtērvā cānis. Tōrquēt ēt ēxhāūstās cum sic-

cā cānīcūlā faucēs. Quam cāput āttōllīt mālēsānā cānīcūlā, æstīvā mōr-

bīdā sīgnā cānis. Siccās insānā cānīcūlā mēssēs jam dūdūm cōquīt. Hōc

ūbī hīūlcā sītī fīndīt cānis æstīfēr ārvā. Scīrē ērāt īn vōtō dāmnōsā cā-

nīcūlā quāntum rādērēt. Est cānis, icārīūm dīcūnt quō sīdērē mōdō tō-

tā sītīt tēllūs prærīpītūrquē sēgēs. Cālīdī cum sīdērīs æstū dēpōnīt flā-

vās ānnūā tērrā cōmās. Undā sūb æstīvum nōn ādēūdā cānem. Vēnīt

ēnim tēmpūs, quō tōrrīdūs æstūāt āēr, īncīpīt ēt siccō fērvērē tērrā dīē.

Incēndīt, tērrēt, ūrīt, sītīēntēs Sīriūs agrōs. *v. canis astrum.*

cānīnūs, hündisch. *Inde canina foro latrat facundia toto*

Cānis domesticus, ein Hund. *Hinc canibus blandis rabies venit, &c.* Virg.

SYN. Lycīscā, mōlōfsūs. EPIT. Vīgīl, ācēr, lēvisomnūs, vōcīfēr, cō-

mēs, sōllīcītūs, fidūs, fidēlis, pērnīx, vōcālīs, pērvīgīl, sāgāx, cūstōs,

īmpāvīdūs, tērrībilīs, sēdūlūs, āttēntūs, cēlēr, fērūs, īnfēstūs, cītūs, āvī-

dūs, āūdāx, hōrrīsōnūs, āūrītūs, ōdōrīsēquūs, prōpērūs, tērrīficūs, mōr-

dāx, rāpīdūs, latrātōr. PHR. Cūrsū fōrtīs. Nārībūs ācēr. Fūrībūs īn-

vīsūs. Grēssum cōmītātūs hērīlem. Vīgīlēs sēdūlā tūrbā cānēs. Cānēs

quībūs ēst āūdāciā prācēps. Tūrbā cānum cīrcūmsōnā nūntiār hōstēm.

Cūrā cānum fūrēsquē prōcūl latrātībūs ārcēt. Cānēs vēstīgīā nōstrā sē-

quūntūr sōllīcītī. Cānēs latrātībūs īnstānt, latrātībūs āetherā cōmplēnt.

Dōmūs āltā mōlōfsīs pērsōnūit, ēxāgītānt ēt Lār ēt tūrbā Dīānā fūrēs.

Nōn ego tē vīdī Dāmōnīs, pēssimē caprum excipērē insīdīs multum latrāntē Lycīscā, fāvītquē cānum latrātus in aūrās, cānum latrātibus æthēr intōnat. Stygiūs fāvis tērrēt latrātibus jānītōr.

Cānis venaticus, ein Jagdhund. EPIT. acēr, sāgāx, intēsūs, cēlēr prōpērūs, rāpīdūs, cītūs, pērīx, vėlōx, ānhēlāns, āstūtūs, āvīdūs, rāpāx, āūdāx, intrēpīdūs, vōcīfēr, mōrdāx, irrēquīētūs, sēdūlūs, ōdōrīsēquūs, hōrrēndūs, ārmīllātūs, hīrsūtūs, raūcūs, trūx, ferūs, lēvīs, fōrtīs. PHR. Nārībūs acēr. Nārē sāgāx, pēdībūs cēlēr, pāvīdāe nāctūs vēstīgiā cēr-væ. Nārē lēgēns vēstīgiā fēræ. Agītāns in sūmmīs sāltībūs aprōs; prōdēns clāmōrē fēram. Errōrēsquē fēræ pēr dēviā mērsā, nārē lēgīt tēcītōquē prēmēns vēstīgiā rōstrō, lūstrāt ināccēsōs venāntum indāginē sāltūs. Ut cānis in vācuō lepōrem cum gāllīcūs arvō vīdīt, ēt hīc prædam pēdībūs pētīt, illē sālūtem, āltēr inhæsūrō sīmīlis jam jānquē tēnērē spērāt, ēt extēnsō strīngīt vēstīgiā rōstrō: āltēr in āmbīguō ēst ān sīt cōmprēnsūs ēt īpsīs mōrsībūs ērīpītūr, tāngēntīāquē ōrā rēlīnquīt. Nēc crēdītūr ūllī silvā cānī, nīsī quī prēsō vēstīgiā rōstrō cōllīgīt ēt prædā nēscīt latrārē rēpērtā, cōntētūs trēmūlō mōnstrāssē cūbīliā lōrō, in nēmūs īrē libēt prēsīsquē in rētiā cērvis hōrtārī cēlērēs pēr jūgā sūmmā cānēs. Sæpē cānēs frūstrā nēmōrōsis mōntībūs ērrānt latrāntēs. Mōrsūs āpēr silvīs sōlēt ēxāgītārē mōlōssōs. Vēnātōr tēnēt ōrā lēvīs clāmōsā mōlōssī. *v. Venor.*

Cānis, astrum, der Hundstern. SYN. Sīriūs, cāniculā. EPIT. Sītīēns flagrāns, siccūs, æstīvūs. PHR. Icārīi stēllā prōtērvā cānis. Cānis æstīfēr. *v. Canicula.*

Cānistrum, Brodforb. *Pabulaque in foribus plenīs appone canistris.* Virg. SYN. Cālāthūs, cītā, cītulā. EPIT. Pātulum, lātum, grāvīdum, vīmīnēum. *v. Calathus.*

Cānnā, Rohr. SYN. cālāmūs, ārūndo, fistulā. EPIT. pālūstrīs, vīrīdīs, crāssā, ārgūtā, lēvīs, pālūdīgēnā, strīdūlā, trēmūlā.

Cānnābīs, Hanf. *Tunc mare transilias tibi torta cannabe fulto.*

Cānnæ. (*Vicus in Apulia, Romanorum clade memorabilis.*)

EPIT. Cēlēbrēs, grāvēs, crūēntātæ, spūmāntēs, fērālēs, īnsīgnēs. PHR. īnsīgnēs Rōmānō sānguīnē cānnās. Stānt quōquē Rōmānō spūmāntēs sānguīnē cānnæ.

Cāno, cēcīnī, sīngen. *Leta fere letus cecini, cano tristia tristis.* Ovid. SYN. cōncīno, cānto, mōdūlōr. PHR. Cāntūs dō, ēxercēo, æthērā cāntū mūlcēo. Lūdo vērūs. Lōngā cānōrōs dāt pēr cōllā mōdōs. Mūsā mēdītōr, īngēmīno līquīdās cōmprēsō gūttūrē vōcēs. Cārmīnā vōcē mōdūlōr. Fērīo āērā cāntū. Ārgūtā mōdūlārī cārmīnā vōcē. Lætōs ōrē cīērē mōdōs. Cāntūs *vel* Cārmēn dūlcī gūttūrē prōmērē, fūndērē. Vōcēs īnflēctērē cāntū. Līquīdum fūndērē āb ōrē mēlōs. Flēctērē vōcem in dūlcēs mōdūlōs. Cāntū fālērē, sōlārī cūrās, lābōrēm, ōtīā, īnflārē cālēmōs, cīthāram āgītārē. Dōctās āntēīrē cānēndō āōnīdās. Spīrārē īncīpiūt dūlcēs cītā pēctōrā cāntūs. Nēc nōn Thrēiciūs lōngā cum vēstē sācērdōs ōblōquītūr nūmērīs sēptēm dīscrīmīnā vōcum. Tū, Tītyrē, lēntūs in ūmbrā, fōrmōsā rēsōnārē dōcēs āmāryllīdā silvās. In cāntum īnsūrgīt mēntēsquē lēvārē cānēndō ēst sōlītūs. Cāntū lātērēsōnābāt ācūtō. Hymnīsōnō cāntū nōctūrnā sīlētīā rūmpīt, Mūlcēns mōdūlāmīnē cūrās. Nēmūs cōncēntībūs īmplēt. Laetīsquē prēmīt cōncēntībūs aūrās. Cīrcum pūērī īnnūptæquē pūēllæ sācrā cānūt, ōmnībūs hōc vītīum ēst cāntōrībūs, īntēr āmīcōs, ut nūnquam īndūcānt ānīmum cāntārē rōgātī, īnjūssī nūnquam dēsīstānt. Dōctā silvās ēt sāxā mōvērē, ēt mūlcērē fērās, ēt flūmīnā lōngā mōrārī ōrē sūo vōlu-

völucreſque vāgās rētīnērē cānēdo. Rūrāque mūltiſōnō cāntū mūlcē-
bāt āēdōn, fēſtīvīſ fērīunt cāntībūſ āſtrā tūbā. Nōſ ōtīā vītā ſōlāmūr
cāntū Mēcūm ūnā īn ſilvīſ īmītābērē Pānā cānēdo. Cārmīnā jam
mōriēſ cānīt ēxēquīālīā cygnūſ āvīā, tam rēſōnānt āvībūſ vīrgūltā cā-
nōrīſ īntērēā dūrum cāntū ſōlātā lābōrem. Dōctāque mēllīflūīſ vērterē
vērba ſōnīſ.

cānōn, Regel, Richtſchnur. *Is demum exceſſit Grammaticos canones.* Auf.

SYN. Rēgūlā, nōrmā, lēx. EPIT. rēctūſ, dīrīgēſ, ſēvērūſ.

cānōnīcūſ, daſ nach dem Richtſcheid iſt.

Canonicas modulis celebrasse suavis horas. Mart.

Cānōpēūſ, Cānōpīcūſ. *Gnata Canopeis incola litoribus.* Cat.

Cānōpīcūſ. *Regna canopica cum fugeret.* (Dētyl.)

cānōpītā, die Einwohner der Stadt Canopi.

Cānōpūſ. — *Gens fortunata Canopi.* Virg.

(*Civitas Aegypti, dicta quasi Canopus, a Canopbo Amiclao, Menelai na-
vis gubernatore, qui ibi ictu serpentis interiit, in cujus gratiam Mene-
laus urbem condidit, ibi relictis iis, qui ad navigandum inutiles erant.*)

EPIT. Pēllāūſ, pēlūſiācūſ, āmyclāūſ, phārīūſ, ārgīvūſ, Thērāpnāūſ,
īſiācūſ. Spārtānūſ, fāmōſūſ, Lāgāūſ. PHR. Vōſ quōque Lāgāī āōlī-
tīſ quī rūrā Cānōpī. Nam quā pēllāī gēſ fōrtūnātā Cānōpī āccōlīt
ēffūſō ſtāgnāntem flūmīnē Nīlum. v. *Aegyptus.*

cānōr, ein guter Ton. *Moenia phaebeae structa canore lyrae.* Ovid.

SYN. Sōnōr, Sōnūſ, cāntūſ.

cānōrūſ, wohl lautend. *Avia tum resonant avibus virgulta canoris.* Virg.

SYN. Sōnōrūſ, ſōnāſ, rēſōnāſ, ſtrēpēſ, ſtrīdēſ, ſtrīdūlūſ.

Cāntabrī. *Hispaniae Taraconensis populi, Asturibus finitimi, a quibus
proximus oceanus Cantabricus dicitur & regio Cantabria.* Cāntabēr
āntē ōmnēſ hīēmīſque āſtūſque fāmīſque īnvīctūſ. Sil.

cāntāmēn, īnīſ, Geſang. *O utinam magicæ noſſem cantamina Musæ.* Prop.
vide cantus.

cāntātōr, ein Singer. *Cantator cygnus funeris ipse sui.* Virg.

cāntātrīx, eine Singerin. *Cytharas, cantatricesque choreas.* Claud.

cānthārīſ, īdīſ, ein Goldſäſer. *Cantharidum succos dante parente bibas.*

Ovid. (*Vermis terrenus viridus, auri colore perlucens, in summitate
ramorum fraxini & olivæ nascens, quæ pota venenum est.*)

EPIT. Vēnēnātā, nōxiā, vīrīdīſ.

cānthārūſ, eine Kanne. *Et gravis astita pendebat cantharus ansa.* Virg.

EPIT. Līgnēūſ, ſpūmāſ, tūrgīdūſ, dūlcīſer, grāvīſ.

cānthērīūſ, ein Roß, daſ gerīſſen oder verſchnītten iſt, ein Ballad.

cāntīcūm, ein Lied. *Cantica qui Nili Gaditana susurrus.* Mart.

SYN. Cārmēn, cāntūſ, mēlōſ.

cāntīlēnā, ein Geſang. *Fors & hæc somnum tibi cantilena.* (Sapph.) Av.

cāntīto, oft ſingen. *Facturum credo, ut habeas, quicum cantices.* (Jamb.)
vide cano.

cāntīūncūlā, ein Liedlein. *Nunc condidere cantiunculas turpes.* (Scaz.)

cānto, ſingen. *vide supra Cano.*

cāntūſ, ūſ, ein Geſang. — *Magicis adjurant cantibus verbas.* Gr.

SYN. cōncēntūſ, cārmēn, cāntīo, mōdūlāmēn, mūſā, cāmēnā, mōdī,
mōdūlī, mēlōſ. EPIT. ōrphāūſ, Apōllīnēūſ, trēmūlūſ, ārgūtūſ, rēſōnūſ,
lāvūſ, dūlcīſ, āmbroſīūſ, mēllīflūūſ, ſōnōrūſ, fēſtīvūſ, dūlcīſōnūſ, dō-
ctūſ, āmcēnūſ, raūcūſ, mātūtīnūſ, blāndīſōnūſ, ſōnāſ, ācūtūſ, Māōnīūſ,
blāndūſ, grātūſ, hīlārīſ, plācīdūſ, cāſtālīūſ, trīſtīſ, mōēſtūſ, gēmēbūn-
dūſ, flēbīlīſ, rūſtīcūſ. PHR. Vōcīſ mōdūlāmēn. Lætum mūrmūr, āu-

rēs mūlcēns, lābōrem, cūrās, ōtiā fallēns. Cūrārum dūlcē lēvāmēn. *vide Cano.*

cānūs, grau. *Frigora nec tantum cana concreta pruina.* Virg.

SYN. cāndīdūs, cānēscēns, cāndēns, albūs. PHR. cānīs cāpillīs aspēr-sūs, albēns, albēscēns.

Cāpāneūs, vel Cāpāneūs, trisyll. (*Argivus fuit, maritus Evadnes, qui una cum Polynice ad bellum Thebanum profectus, quum scalas muris ad-movere vellet, a Thebanis lapidibus fuit obrutus. Hinc factus est lo-cus fabulae, Capaneum, quum Deorum contemtor esset, a Jove fulmine fuisse percussum.*) EPIT. āgōlīcūs, tūrbīdūs, māgnānīmūs, fērūs, im-piūs, tēmērāriūs. PHR. Cum cēcīdīt Cāpāneūs subītō tēmērāriūs īctū, nōtiōr ēst fāctūs Cāpāneūs sublīmīōr īctū.

cāpāx, jāhig. *Tu potius ripis effusa capacibus amnis.* Ovid.

SYN. āmplūs, spātīōsūs, lātēpātēns, vel āptūs, īdōnēūs.

cāpellā, eine fleine Ziege. *Venit Hesperus, ite capellae.* Virg. v. capra.

Cāpēnā. (*Oppidum vicinum Romae, juxta fontem Ageriae.*) Sūbstītīt ād vētērēs ārcūs māddīdamquē Cāpēnam. Juven.

cāpēr, ein Boek. *Non aliam ob causam Bacchi caper omnibus aris.* Virg.

SYN. Hœdūs, hīrcūs, cāprēolūs. EPIT. Bārbīgēr, bārbātūs, bīcōrnīs, hīrsūtūs, sordīdūs, lāscīvūs, pētūlāns, cāmpēstrīs, tīmīdūs, vāgābūndūs, īmmūndūs, hīspīdūs, silvēstrīs, īntōnsūs, pētūlcus, tōrvūs, ācēr, fœdūs, PHR. Dūx grēgīs, cōrnībūs, frōntē mīnāx. Dūx pēcōrīs hīrcūs, vīr-quē pātērquē grēgīs. Sē cāpēr ācēr īn hōstēm cōrnībūs īntōrtīs īnfērt. Cōrnībūs īntōrtīs īnsūrgīt īn hōstēm cāprēolūs. Bārbīgērumquē pēcūs cōrnū lūctātūr īn hōstēm. Utsātūrās gēstīt dūx grēgīs īntēr ōvēs. Stā-bātsācēr hīrcūs ād āram. Sēcūm āgīt īmmūndōs ēt ōlētēs tūrpītēr hīr-cōs. Tēnēt ēt lāctēns ēt prīmīs cōrnībūs hœdūs. Hœdīquē pētūlcī flō-ribūs īnsūltānt. Prætērēā trēmūlī tēnērīs cum vocībūs hœdī. Mōllī pē-tūlāns hœdūs īn hērbā. Nōn lōngiūs hœdōs īnsūltārē sōlō pātītūr sīnē mātērē vāgāntēs.

cāpēssō, is, an die Hand nehmen. *Mibi jussa capessere fas est.* Virg.

SYN. cāpio, āccīpio, tēnēo, ōbtīnēo.

Cāphāreūs, vel cāphāreūs, trisyll. (*Eubææ mons altissimus, versus Helle-spontum, ad quem Græcorum classis, Troja rediens, Nauplii dolo ma-gna ex parte allisa naufragium fecit. Nam cum ab Ulysse Palamedes, Nauplii filius, falso proditiōnis esset accusatus, inque Græcorum judi-cio interfecit: Nauplius ut injustam filii necem ulcisceretur, ob-scuro nocte redeuntibus Græcis ex caphæreo promontorio, ignem osten-dit, quare illi, portum esse rati, in scopulos impigerunt.*) EPIT. ūltōr īmpōrtūnūs, dūrūs, Eūbōīcūs, āltūs, prōcēllōsūs, fāllāx, dīrūs, scōpūlō-sūs, trīstīs. PHR. Eūbōīcō īn pōntō trīstīsquē ād sāxā Cāphāreī. Virg. Sāxā triūmphālēs frēgērē Cāphāreā pūppēs. Naūfrāgā cum fāstō Græ-cīā trāctā sōlō ēst. Prop.

cāpillāmēntum, eine Peruque. SYN. cāpillitium, cāpillī fīctī.

cāpillārē, eine Haarhaube. *Dividere Mæchæ pauperis capillare.* (Scaz.) M.

cāpillātūs, haaricht. *Parere gaudent villico capillati.* (Scaz.) Mart.

PHR. cū cāpillī, crīnēs ēffūsī, lōngī cāpillī, cāpillīs hōrrēndūs.

cāpillī, die Haupthaare. *Nec raptus flendi causa capillus erit.* Ovid.

SYN. crīnēs, cāsārīēs, cōmā. EPIT. Rōsēī, fōrmōsī, cōmptī, nītīdī, nīgrī, mōllēs, ōdōrātī, flāvī, rōrāntēs, crōcēī, tēnūēs, pūrpūrēī, īnōr-nātī, ādōrnātī, māddīdī, dūlcēs, tēnērī, pēxī, rūtīlī, ūdī, ōrnātī, ēffūsī, nīvēī, āmbrosīī, āūrātī, īntōnsī, rēdōlētēs, flāvīcōmī, pūēllārēs, lōngī, spārsī, cōspīcūī, ūndāntēs, flūīdī, crīspāntēs, crīspī, vēnūstī, vāgāntēs, tōrtī,

tōrti, errāntēs, sōlūti, pēndūli, vōlitāntēs, diffūsi, tēnūēs, cūlti, flūēntēs, squālidi, squallēntēs, sōrdidi, tūrpēs, impēxi, hōrridi, rigīdi, intōrti, cōntōrti. PHR. Spārsi sinē lēgē cāpilli. Effūsi pēr cōllā nītēntiā crīnēs. Aurēoli lūdunt pēr lāctēā cōllā cāpilli, intōnsi crīnēs lōngā cērvicē flūēbant, crīnēs hūmērō jāctāntūr utrōquē. Aurāti vōlitānt hūmērīs nullō ordinē crīnēs. Vitā cōercēbat pōsitōs sinē lēgē cāpillōs. Fūsos cērvix cui lāctēā crīnēs, accipit ēt mōlli sūbnectit cīrculus aurō. Dēdērātquē cōmās diffūndērē vēntis. Ad tēplum Pallādīs ibānt crīnībūs iliādēs pāsīs. Crīnēs vibrāti cālido fērrō myrrhāquē mādēntēs. Cōmti dē mōrē cāpilli. Dōcīlēs ēt cētum flēxībūs apti. Pūlchrīor aurō cēsariēs. Cōmtæ artē mānūquē cōmæ. Intōnsūm pāscērē crīnēm. Dēducti pēctīnē crīnēs. Squallēntem bārbam ēt cōncrētō sānguīnē crīnēs rēfūgōsquē fērit ā frōntē cāpillōs. Dē mōrē cōmæ pēr lāviā cōllā flūēntēs. Aurēoli lūdunt pēr cāndidā cōllā cāpilli. Immīsos hūmērū pēr utrūmquē cāpillōs. Pūrā flāgēllābant fōrmōsi cōllā cāpilli. Cēsariēm rūtilam pēr cāndidā cōllā rēfūndit. Divīdūiquē cādūt in brāchiā crīnēs. Ibāt odōrātis hūmērōs pēr fūsā cāpillis. Mēdiōs dēpēdēbat in armōs. Vidī ād frōntē spārsos errārē cāpillōs. Squāllidā prōlixīs quī tēgit ōrā cōmīs. Dubiā lānūgīnis ūmbrā cēsariēs intōnsā tēgit. Spēctāt inōrnātōs cōllō pēndērē cāpillōs. Formā plācēt, nīvēusquē cōlōr, flāvīquē cāpilli. Fūlvōquē nītēt cōmā grātīor aurō. Asolēt intōnsos sērtis ōrnārē cāpillōs. Sīnt cōmti crīnēs, nītīdō sīt vēstīs amīctū. Rūtilōs crīnēs rōsā sūtīlis arētēt. Stēsērūntquē cōmæ ēt vōx faucībūs hāsīt. Ambrōsiāquē cōmæ divīnum vērticē odōrē spīrāvērē, ērāt in nivēō pūlchrā cōlōrē cōmā. Caudēt laudātis irē supērbā cōmīs. Fōrmōsæ pēriērē cōmæ, quas vēllēt āpōllo, quas vēllēt cāpītī Bācchūs inēssē sūō. Femīnā prōcēdit dēnsīssimā crīnībūs ēmtis, prōquē sūis āliōs ēffīcīt arē sūōs. Rōsēōs nēctēbat pēctīnē crīnēs, Rūrsūs odōrātō quā vērtēx crīnē tūmēscīt. Cōmā plūrimā grātōs prōmīnēt in vultūs. Lēvībūs prōjēcērāt aurīs indōcīlēs errārē cōmās. At illi dūlcīs cōmpōsitīs spīrāvīt crīnībūs aurā. Cui phāretrā ēx aurō, crīnēs nōdāntūr in aurum, ēccē vēnit rūtilis hūmērōs prōtēctā cāpillis. Effūsis crīnībūs irē, spārgērē effūsos sinē lēgē crīnēs, iliādēs crīnēm dē mōrē sōlūtā, intōnsos dētūrpāt pūlvērē crīnēs, ēccē jācēt cōllō pōsitī sinē lēgē cāpilli. *Nota usitatum olim fuisse, capillos solvere, & pulvere inspergere.*

Cāpillitium, eine Parucke. SYN. cāpillāmētum, cāpilli ficti.

Cāpio, nehmen, fangen. — *Fructum caperetis amoris.* Lucr.

SYN. accipio, sūmo, āsūmo, prēhēndo, prēndo. PHR. cāpē sacā mānū.

Cāpistrātus, gezaumet. *Vite capistratas cogebat ad effeda tigres.* Sil.

Cāpistrum, ein Halfter. *Audiat inque vicem det mollibus ora capistris.* Virg.

SYN. Frænum, hābēnā. EPIT. Nōdōsum, dūrum, fērrātum, mōllē, pūrpūrēum, strīctum, impōrtūnum.

Cāpitālis, des Todes werth. *Seu capitale nefas operosa diluit arte.* Luc.

Cāpitōlinūs. — *Numae capitolinumque tonantem.* Ovid.

Cāpitōlium. *Stabat pro templo, & capitolio celsa tenebat.* Virg.

(*Templum erat in clivo Tarpejo, sic dictum a capite hominis, ibi reposito, dum foderent fundamenta; prius arx Tarpeia dicebatur, a Virgine Vestali Tarpea, quae ibi a Sabinis necata atque sepulta fuit.*) EPIT.

āltum, aurēum, cēlsūm, Jūliūm, aurātum, Rōmānum, sūblīmē, excēlsūm, supērbūm, māgnīficūm, āntīquūm, mīrābilē, splēndīdūm, ēlātūm, mārūrēum. PHR. ārx, tūrrīs Tārpēiā, Rōmūlēā, Cāpitōlii sāxum. Tārpēji tēplā tōnāntis, Aēdēs sacā Jōvī. Jūliā tēplā.

capră, eine Geiß. — *Non illa feris incognita capris.* Virg.

SYN. Caprăă, căpăllă. EPIT. Lăscivă, simă, hirtă, villōsă, barbigeră, hirsută, silvestris, sequax, întōnsă, timidă, cupidă, dūmivăgă, păvidă, pătulă, vagă, fugitivă, bārbāră, fugax, hispida, luctifică, gracilis, querulă. PHR. Caprigenum pecus, amantessaxă căpăllă. Distentă lacte căpăllă. Tēneră attōndent simă virgultă căpăllă. Flōrentem eytīsum sēquitur lăscivă căpăllă. Nōn mē pāscēntē căpăllă flōrentem cytīsum ēt sālīcēs cārpēris āmārās. (*Recte nam capræ a carpendo dicta sunt, quia capræ nullum fruticem, aut virgultum refugiunt; sed fere summa tantum contingunt: unde vocantur omnicarpæ a Varrone.*)

caprărius, Geißhirt. SYN. Caprarum cūstōs, pāstōr.

caprăă, ein Rehbock. *Imbelles capræ sollicitusque lepus.* v. Capro.

caprăölus, ein fleines, oder Rehbocklein.

Capreoli sparsis etiam nunc pellibus ambo. Virg.

capricornus, Steinbock.

Corpore semifero magno capricornus in orbe. Valer.

(*Signum celeste: quod non nulli Pana fuisse existimant, qui, in Ægypto repentino Typhonis gigantis adventu perterritus, posteriorem partem in effigiem piscis, anteriorem in formam hirci commutavit, cujus ingenium admiratum Jovem ferunt, hanc figuram in cælum transtulisse. Alii vero capram Amalitbeam fuisse volunt, quæ Jovem lacte suo nutrit. Ingreditur capricornum sol mense Decembri, ibique brumam inchoat.*) SYN. Ægocēros. EPIT. Trōpīcūs, rigēns, gēlīdūs, frīgīdūs, atrōx, cōrnīgēr, imbrīfēr, brūmālīs, hiēmālīs, hōrrēndūs, nīm-bōsūs. PHR. Capricornī sidūs, cōrnīfēr hīrcūs, cōrnūā caprī: Æquō-rīs hīrcūs. Cōrnībūs ārmātūs. Caudā cōrnūquē mīnāx tyrānnūs, hē-spēriæ capricornus ūndæ, Rādīāntiā cōrnūā tōllēns.

caprifīcūs, wilder Feigenbaum.

Qui modo ficus eras, jam caprificus eris.

caprigenus, Geißgeschlecht.

Caprigenumque pecus nullo custode per herbam. Virg.

caprilē, ein Geißstall.

caprinus, von Geißen. *Alter rixatur de lana sæpe caprina.* Hor.

capripēs, edis, das Geißfüße hat.

Capripedes agitat cum læta protervia panas. A.

căpsă, eine Kiste. SYN. căpsulă, cistă, arcă. EPIT. căvă, cōncăvă, āngūstă, āmplă, pătulă, aerătă, aurăă, argēntăă.

captivitas, Gefāngniß. *Captivitas & cæcitas.* (Jamb. Dim.)

căptīvo, gefangen nehmen. *Exiles telis captivat aranea muscas.* Text.

PHR. Sub jūgă mītto, cōmpēdībūs, vīnclīs, cātēnīs vīnciō. Ab hōstē căpīo.

căptīvūs, gefangen. *Captivum portatur ebur, captiva Corinthus.* Hor.

PHR. Sub jūgă mīssūs, căptūs āb hōstē Vīnctūs āhēnīs tērgă nōdīs. Vīnclă gērēns cērvice, vīnctūs cōllă cātēnīs, cōmpēdē nēxūs. Jam nō-bīs āudāx Gērmanīā sērvit. Libēră Rōmānæ subjēcit cōllă cātēnæ, vī-ctă pōtēst flexō succubūissē gēnū. Tēnebrosō in cārcērē vīnctūs, clāūsūs, Mīssūs ēt in rīgīdī lātebrōsum cārcēris āntrum. Squallīdūs īstūm cārcēr hābēt. Clāūsūs tēnebrīs ēt cārcērē cēcō. Clāūsă dōmō tēneōr, grāvībūsquē cōērcită vīnclīs. Cārcēribūs clāūsūs cēcīs ēt cōmpēdē vīnctūs. Nūnc cārcēris āngūstī vīnculă tēnēt. v. carcere mulctare.

căptūră, ein Fang. *Implevit captura sinus, ut præda redundans.* Sid.

Căpūă. (*Totius olim Campaniæ urbs præstantissima, quam Vulturnus amnis interfluit, sic dicta a Capy, commilitone Æneæ, qui eam condidit.*)

EPIT. Divēs, sublimīs, opīmă, āmplă, dēcōră, nōbilīs.

căpū-

căpularis, einer der jetzt auf der Gruben geht, stein alt.

Ne dicas igitur dum capularis ero. SYN. Dēcrēpītūs, sēnēx. căpūlus, eine Handhabe. — *Lateri capulo tenus abdedit ensē.* Virg.

EPIT. Aurēūs, ēbūnūs, aurātūs, micāns, splēndēns, splēndīdūs, argēntēūs, insīgnīs, pūlchēr, rūtīlūs, cōrūscūs, gēmmātūs. PHR. et căpūlō insīgnīs rādīabāt ācīnācīs aurō, căpūlō tēnūs ābdīdīt ēnsē.

căpūt, itis, das Haupt. *Thesaurus caput est, pro capite era petit.* Nov.

SYN. Tēmpōrā, vērteḡ, cērvīx, collum. EPIT. Rūtīlum, aurīcōmum, cēlsūm, hōnēstūm, nītīdūm, āmbrosīum, flāvum, rōseum, intōnsūm, cānum, grāndē, jūvenīlē, illūstrē, fidēlē, ignāvum, sōllicitūm, insūpērābīlē, hūmānum, ācūtūm, vērērābīlē, ērēctūm, sūbmīssūm, cōrōnātūm. PHR. Prōmīssōs ōstēndēns vērteḡ crīnēs. Tēmpōrā pērfrīngīt fūlvō prōtēctā căpīllō. Căpītīs vērteḡ. Cēsārīē dēnsūm rēdīmītāpuē tēmpōrā laūrō. Prērādīāt căpūt aurīcōmum, rōseūsquē pēr aurēs īt dēcōr. At prōcērā căpūt cērvīx fūlcībāt hōnēstūm. Sūmmā flāvum căpūt ex-tūlīt ūndā. Fōrmā bōvis, cū tūrpe căpūt, cū plūrīmā cērvīx. Căpūt ōbjēctārē pērīclīs. Sūpērānt căpītē et cērvīcībūs āltīs.

caput amputo, das Haupt abschlagen. PHR. cērvīcem glādīō, dēmo, trūn-co, ōbtrūnco, dētrūnco, sēco, rēsēco, ābscīndo. Căpūt ā cērvīcē rēvēllo. Jūgūlum mūcrōnē rēsōlvo. Tum căpūt ipsī aūfērt dōmīnō trūncūmquē rēlīnquīt. Abstūlīt ēnsē căpūt trūncūmquē rēlīquīt ārēnā. Abstūlīt ex hūmērīs căpūt. Abrūmpērē căpūt fērrō, glādīō, ēnsē. Căpūt collō, cērvīcībūs aūfērrē, ābscīndērē, ērīpērē, āvēllērē. Căpūt ex hūmērīs tōllērē. Invīsum hōc dētrūdē căpūt sūb tārtārā. Vēlō fērrōquē sēcāt cāndēntiā collā. Tum căpūt ōrāntīs nēquīdquā et mūltā pārāntīs dīcērē, detūrbāt tērrā trūncūmquē rēpēntē prōvōlvīt. Abscīssā dūōrum sūspēndīt căpītā. Dēcūtīt ēnsē căpūt, quōd prōtīnūs īncīdīt ārē. Quā collō ēst cōnfīnē căpūt, saxōquē crūēntūm dējīcīt, et mēcūlāt prērūptā sānguīnē rūpēm, Huīc ūnō dējēctūm cōmīnūs īctū cum gālēā lōngē jācūīt căpūt.

Căpys, yōs. (*Unus ex comitibus Aeneae, qui Capuam condidit.*)

Virg. 10. *Aeneid.* et Căpys: hīnc nōmēn Căpūānē dūcītūr ūrbī, (*Item Capys filius Assaraci & pater Anchisis.*) Ovid. in *Fast.* Trōs ēst gēnērātūs āb illō; āssārācum crēāt hīc āssārācūsquē Căpyn.

cērbāsūs, plur. num. cārbāsā, fōstliche Leinwand, ein Schiffsegel.

Carbasa deducit, ne qua levis effluat aura. Ovid.

SYN. Vēlā, līntēā. EPIT. Flūxā, vāgā, spūmāntiā, cāvā, ālbā, īnflātā tēnsā, cūrīvā, lātā, tūrgīdā, sīnūōsā, flēxā, āpērtā, tūmēntiā, prōspērā, sēcūndā, cītā, sūbītā, rēcūrīvā, fūgāciā, pārēntiā, plēnā, cōntrāctā. PHR. ērēctō āffīxā mālō cārbāsā. Tūmīdōquē īnflātūs cārbāsūs aūstrō. *vide Velum, Navis; pro Veste, vide Vestis.*

cārbāsēūs, aus reiner Leinwand gemacht.

Post haec carbasseis humorem tollere velis. Tib.

cārbāsīnūs. *Carbasinum ac spatiiis gemmata monilia collis.* Fil.

cārbo, ōnis, glūēnde Kohle. — *Creta aut carbone notandi.* Hor. v. *Ignis.*

Cārbūncūlus, ein Harfunkelstein. (*Gemma igniti carbonis colorem referens.*) *Fulmineo rutilans igne coruscat.* M.

SYN. Pyrōpūs. EPIT. īgnīvōmūs, flāmmīvōmūs, prāfūlgēns, rādīāns, splēndēns, nītīdūs, micāns, lūcīdūs, ārdēns, scīntīllāns, rūtīlāns, clārūs, rūbēr, rūbēūs, rūbēns, rūbīcūndūs, lūcēns, rūbēscēns. PHR. Flāmmās īmītāns, vōmēns. Insītūs īn fūlvō rādīāns cārbūncūlus aurō. Ignī rūtīlāntē pyrōpō. Clārā micāntē aurō flāmmāsquē īmītāntē pyrōpō. Ignīvōmī lūcēnt dē nōctē pyrōpī. Pēctōrā flāmmīgērīs rādīābānt clārā pyrōpīs, ārdēntī cīrcūmvestītā pyrōpō. v. *Pyropus, Gemma.*

cārcēr, ēris, ein Kerker. *Aeolus & clauso ventorum carcere regnet.* Virg.

SYN. Cūstōdiā, cārcēris āntrum. EPIT. cēcūs, ātēr, sōllīcītūs, squālīdūs, mœstūs, pīcēcūs, tēnebrōsūs, dūrūs, tētēr, hōstīlīs, īnērs, āngūstūs, fāvūs, rīgīdūs, fērōx, prōfūdūs, īngrātūs, īnfāustūs, ōbscūrūs, mœrēns, ōpācūs, cāvūs, ūmbrōsūs, īnvīsūs, fērrātūs, squāllēns, hōrrēndūs, nīgēr, ābstrūsūs, trīstīs, fœtīdūs, hōrrībīlīs, tērrīfīcūs, dīrūs, crūdēlīs, mōlēstūs, mētūēndūs, gēmēbūdūs, īnāmēnūs, quērūlūs, cāvērnōsūs. PHR. Squāllēns sītū, fœtōrē plēnūs, spīssā cālīgīnē sēptūs, sīnē lūcē dōmūs, sīnē lūmīnē tēctum, cārcēris ūmbrōsī nigrō sūb fōrnīcē. Faucēs dēscēndīt īn āltās cārcēris ābstrūsī; squāllōrē rēplētūs. Rīgīdī lātebrōsum cārcēris āntrum. Nēc āurās rēspīcīūt clāūsī tēnebrīs ēt cārcērē cēcō. Inquē fērōcī cārcērē cōnstrīctūs. Sōlīdūs clāudēt cārcēr utrūmquē rēum. *vide Vincula.*

carcere mulctare, gefangen nehmen. PHR. Vīnclīs ēt cārcērē prēmērē, frēnārē, cōhībērē, clāudērē, dāmnārē īn rīgīdī lātebrōsum cārcēris āntrum, sūb ōpācī cārcēris ūmbrām mīttērē. Sōlīdīs īnclūdērē tēctīs. Cōmpēdībūs vīncīrē, cīrcūmdātā cōllā cātēnīs, vīnclīs. Hūnc jūvēnem īn lātebrīs āvē sum ā lūmīnē Nymphā cōllōcāt, cāptōsquē dūcēs ōbscūrō cārcērē clāūsīt. Sēd Pātēr ōmnīpōtēns spēlūncīs ābdīdīt ātrīs. Hōc mētūēns, mōlemquē ēt mōntēs dēsūpēr āltōs īmpōsūt. Abstrāhōr ā pātrīīs mānībūs, rāptumquē cāpīllīs (hēc mērūt pīētās prēmīā) cārcēr hābēt. Hūnc cārcēris ōbscūrī vīnculā fāvā tēnēt. Vītām īnfēlīcem fērrātō īn cārcērē plōrāt. Squāllēntī cārcērē clāūsūs ērāt.

cārchēsīum, eine Gattung Trinfgeschirr.

— *In vergens tepidi carchesia lactis.* Ovid. *vide Poculum.*

cārdīnālīs, ein Cardinal. EPIT. Sācēr, vēnērāndūs, vērēndūs, pūrpūrēūs. PHR. Vēnērāndūs mūrīcē Præsul. Cārdīnēā īnfulā cōnspīcūūs. Rōmūlēō vēstītūs ōstrō Frōntem cūī pūrpūrā cīngīt. Pūrpūrēī pārs Sēnātūs. Rōmānō nōbīlīs ōstrō.

cārdīnēūs, ā, um, fūrnehm.

cārdō, īnīs, ein Thürangel. — *postesque a cardine vellit.* Virg.

EPIT. Fērrātūs, vāgūs, dūrūs, ærātūs, strīdēns, sōlīdūs, fērrēūs. PHR. Vīdērūt clāūsōs fērrātō cārdīnē pōstēs. Stānt dūo cārdīnē pōstēs. Erūmpīt vērsīs strīdēntī cārdīnē pōrtīs.

cārdūūs, Distel. *Carduus & spinis surgit paliurus acutis.* Idem.

EPIT. Agrēstīs, āspēr, sēgnīs, ācūtūs, mōrdāx, pūngēns, hōrrīdūs, īnāmēnūs. PHR. Vāstīs hōrrēscīt īn āgrīs cārdūūs.

cārcētum, ein Ort, da viel Rietgras wächst.

— *Tu post carecta latebas.* Idem.

cārēō, entbehren, mangeln. *Jamque pudet vanas sine carere preces.* Ovid.

SYN. Pāvōr, ēgēō, īndīgēō, nōn hābēō, ēgēns sum.

cārēx, īcīs, Schwertel, Riedgras. *Vel acuta carice tectus.* Casp.

EPIT. ācutā, lōngā.

cārīcēcūs, von Schwertel. *Cariceae succede casae, dum praeterit aestus.* M.

cārīēs, Wurmstich. *Vertitur in teneram cariem rimisque debiscit.* Ovid.

EPIT. Sēnīlīs, tēnērā, rōdēns, vētūs, ēdāx.

cārīnā, der Schiffboden. *Restat adhuc bumeris fulta carina tuis.* Idem.

EPIT. Cūrīvā, pāndā, īnflexā, cēlēr, ūnctā, lōngā, cāvā, trēpīdā, pīctā, īncūrīvā, āudāx, vēlīfērā, ærātā, bellātrīx, cītā, lēvīs, frāgīlīs, vēlīvōlā. *vid. Navis.*

cārīōsūs, ā, um, wurmstichig. — *Nisi vos cariosa senectus.* Idem.

PHR. Cārīē vītīātūs, cōrrūptūs, ādēsūs, ēxēsūs.

cārītās, Liebe, oder Theurung. *Sed copiosa caritate pauperes.* (Jamb. Trim.)
SYN.

SYN. âmör, stüdiüm, *vel* pēnürä, egēstās, quæ vide.

Carmēlūs. (*Mons Phœnices juxta Ptolemaidem, mari imminans, quem Elias Propheta incoluit, ibique pluviam impetravit, & in quo ordinis carmelitani primaria sedes est.*) **EPIT.** arduus, sacrātus, antiquus, pius, vērāndus. **PHR.** arduā rūpēs Carmēli, eliādum vērāndā dōmūs. Carmēli glōriā mōntis. Cum frīgēt hiēms, et sōlis æquōris æstus accipit, æstatem frīgēnti tēmpērāt aūrā.

carmēn, inīs, ein Gedicht, Gesang. *Non me carminibus vincet &c.* Ovid.

SYN. Vērsūs, nūmērī, mōdī. **EPIT.** Dūlcē, grātum, Mœōnium, opērōsum, amābilē, phœbēum, lēnē, vērūstūm, vōcālē, mōllē, sūblīmē, tēnērūm, vīgīlatūm, cāstāliūm, blāndūm, dōctūm, jōcōsum, fātīdicūm, dīvinūm, mōdūlābilē, cānōrum, excūltūm, cūltūm, amīcūm, blāndīsōnum, lētūm, ætērnum, nēctārēum, cōmpōsitūm, præclārūm, gārrūlūm, lētīficūm, sōnōrum, lēpidūm, īngēniōsum, quērūlūm, mēllitūm, fēstīvūm, grāndīsōnum, dēdūctūm, scēnicūm, grāvē, nōbilē, nūmērōsum, āpōllīnēum, cōmtūm, fācūndūm, dīvēs, cōncīnnūm, cālēstē, pīerīum, amātūm, tōnāns, fūrēns, fūrīōsum, mācīlētūm, adjēctūm, hūmilē.

PHR. Vērbā nūmērīs nēxā, ligātā, vīctā, adstrīctā. Metrīcis vērbā cōāctā mōdīs. In pēdēs vērbā cōāctā. Impārībūs cārmīnā fāctā mōdīs, flēt nōctem, rāmōquē sēdēns mīserābilē cārmēn īntēgrāt. Rēs gēstæ Rēgūmquē Dūcumquē et trīstīā bellā, quō scribī pōssēt nūmērō mōnstrāvīt Hōmērūs, armā grāvī nūmērō vīolētāquē bellā pārābam ēdērē mātēriā cōnvenīēntē mōdīs, Pārvaquē nē dīcam scribēndī nullā vōlūptās ēst mīhi, nēc nūmērīs, nēctērē vērbā jūvāt. *v. carmina scribere.*

Carmen pro incantatione. *v. Veneficium.*

carmina scribere, Verse schreiben. Dīcērē, fūndērē, tēxērē, cōntēxērē, cōndērē, cānērē, lūdērē, ēstīngērē vērūs, cārmīnā. Fācīlī dēdūcērē cārmīnā plēctrō. Tēnūī mōdūlārī cārmēn āvenā, ārūndīnē, āōnīōs sēnō pēdē dūcērē cāntūs. Sūblīmī cōmpōnērē cārmīnā vēnā. Dēdūctūm dīcērē cārmēn. Scribērē vērīcūlōs. Dēdūcērē vērūs. Fūndērē Pīerīum mōdūlāmēn. Cārmīnīs hērōī tāngērē jūssīt ōpūs. Cārmīnā quī quōndam stūdiō flōrētē pērēgī. Flēbīlīs hēū mœstōs cōgōr īnīrē mōdōs hīc cānēt īllūstrī prīmūs bellā ītālā vērūs. Sēd priūs ēmēnsō Tītān mērgātūr ōlympō quām mēā tōt laūdēs dēcūrrērē cārmīnā pōssīnt. Sēū cōnīs amābilē cārmēn. Tāmēn īpsē trēmētē cārmīnā dūcēbam quāllācūnquē mānū. En, cōnōr dīgnōs īn cārmīnā dūcērē cāntūs. Quid mē scribēndī tam vāstūm mīttīs īn æquōr; nōn sūnt aptā mēā grāndīā vėlā rātī. Nūnc et vērūs tēcūm mēdītārē cānōrōs. Mōllībūs aptābīs nūmērīs præclārā vīrōrum fāctā. *v. Laudare. Carmen. Musa. Versus.*

Cārmēntā, sive cārmēntīs. (*Mater Evandri fatidica, ita cognominata a carminibus, quibus dabat responsa, cum prius Nicostrata diceretur.*)

SYN. Nicōstrātā. **EPIT.** arcādiā, dōctā, pārrhāsīā, Tēgēā, Mānālīs, fātīlōquā, fātīdicā, vērīdicā. **PHR.** ēvāndriā mātēr, Tēgēā, pārēns, arcādiā Dēā.

Cārmēntālīs. (*Dicebatur Romæ porta, per quam egressi sunt trecenti Fabii cum quinque clientum millibus adversus Etruscos, cum interfecti sunt, exinde dicta scelerata.*) Cārmēntīs pōrtæ dēxtrō ēst vīā prōxīmā Jūnō, īrē pēr hānc nōlī, quīsqūis ēs, ōmēn hābēt. Illā fāmā rēfērt Fābīōs ēxīssē trēcēntōs, pōrtā vācāt cūlpā, sēd tāmēn ōmēn hābēt. Ovid. Et Cārmēntālem Rōmānō nōmīnē pōrtam. *Virg.*

cārmīno, as, femmen, hecheln. *Metaphorice,* rēprēhēndo, cōrrīgo, cāstīgo, ēxcīpio vērbīs.

Cārnā. (*Dea, quæ cardinibus præesse existimabatur. Hæc Bryges nocturna;*

nas, puerorum cunas infestantes, a limine summovebat.) Prīmā diēs tibi cārnā dātūr; Dēā cārdinis hēc ēst. Ovid.

cārnālis, fleischlich. *Nec carnale genus minuit factura creando.* Drac. cārnāriūs, ein Metzger. *Carnarius sum, pinguarius non sum.* (Scaz.) Mart. cārnīfēx, ein Henker. *Carnifici duras præbuit ille manus.* Ovid.

SYN. Tōrtōr, līctōr. EPIT. Crūēntūs, crūdēlīs, mīfēr, immītīs, dīrūs, sānguīnēūs, inhūmānūs, atrōx, fævūs, bārbārus, trūx, trūcūlētūs, hōr-rēndūs, ferōx, tērrīfīcūs, ātēr, impiūs, mētūēndūs, mīnāx, dūrūs, in-exōrābilīs, fērrēūs, tētēr, sānguīnōlētūs, infāmīs, fērālīs, immānīs.

PHR. I.ēgum vīndēx, cōrpōrā dīscrūciāns. Quem scēlērātōrum mē-rūit mālā tūrbā nēpōtum. Cūjūs ād āspēctūm faciēs fūnēstā lātrōnīs pāl-lēt. Dāns mūltōs glādīō nīgrās āchērōntīs ūmbrās. Crūdēlī jūgūlum trādērē cārnīfīcī.

cārnīfīcīnā, Nichtstatt. *Tam diversa locis hæc carnificina pererrat.* A. cārnīvōrūs, der Fleisch isset. *Mittere, carnivoris præbeli pabula mandat.* PHR. cārnīs āvidūs, vōrāx, ēdāx.

cārō, Fleisch. *Ægra caro prodest animo, defuncta revixit.* Mart.

EPIT. Mōrtālīs, frāgilīs, infīrmā, rūbēns, rēbellīs, immūndā, ægrā, sē-ditiōsā, vilīs, lānguīdā.

cārpo, ergreifen. SYN. cāpiō, dēcārpo, lēgo, cōllīgo. v. Colligo.

Cārpāthūs. (*Insula contra Ægyptum, media inter Rhodum & Cretam. ducentorum stadiorum circuitum habens, a quo proximum mare car-pathium dicitur.*) Est in cārpāthiō ēt Nēptūnī gūrgītē Prōtēūs. Virg.

Cārpēntum. (*Vebiculi genus, quasi carmentum, a Carmentā, Evandri ma-tre.*) Nam priūs Aūsōniās mātres cārpēntā vēhēbant, hēc quōquē āb ēvāndrī dīctā pārentē rēōr. Ovid.

Cārthāgo, inīs. — *Surgentemque novæ Carthaginis arcem.*

(*Urbs totius Africæ celeberrima, a Didone condita, a Scipione tertio*

bello Punico eversa.) EPIT. Lībycā, Tyrīā, fērā, ūltā, magnā, impiā, fērōx, pērfidā, ācērbā, tūmīdā, Byrsīcā, āntīquā, sūpērbā, splēndīdā,

ēlīfæā, magnīficā, bellīgērā, pōtēns, dīvēs. PHR. Urbs Tyrīā, Pūnī-cā, Sīdōniā, ūrbs āgēnōrīs, Dīdōnīs. Cārthāgīnīs ārcēs, ēlīfæ mōēniā,

ūrbs Tyrīīs hābitātā cōlōnīs Cārthāgo. Dīvēs ōpum stūdiīsquē, āspēr-rīmā bellī. Quam Jūno fērtūr tērrīs māgis ōmnībūs ūnam pōsthābitā

cōlūissē Sāmō. Virg. cūjūs pārtē vālidīssīmā cīngūnt mōēniā, pārs-quē mārīs rāpīdō dēfēndītūr æstū. (*Est alia in Hispania, dicta Cārthā-*

go novā vel Cārthāgēnā, ab Asdrubale condita, quæ vocatur etiam Spārtariā, a Spartis.)

cārthāgīniēnsēs. *Hostem qui feriet, mihi erit Carthaginien-sis.* F.

SYN. Tyrīī, Pōēnī, Pūnīcī, Sīdōnīī, ēlīfæī. EPIT. āntīquī, sūpērbī, āūdācēs, pērfidī, magnānīmī, bellācēs, pōtētēs, fērī, immītēs, fērō-cēs, crūdēlēs, bārbārī, bellīgērī, crūēntī, māvōrtīī, dīrī, fævī, fūrtīōsī.

PHR. Tīrīī cōlōnī. Cārthāgīnē nātī. Prīmūs fūlmīnēum lēntō cērtā-mīnē Pōēnum cōmprēssīt Fābīūs.

cārūs, ā, um, lieb, werth. *Hoc mihi venturum jam tum carissima vidi.* Ovid.

SYN. Dilēctūs, āmātūs, jūcūndūs, āccēptūs, suāvīs.

Cārystōs, sive Cārystūs. (*Eubææ Insulæ oppidum, in litore situm, ad ra-dicem Ocbæ montis e regione Andri. Est item Carystus locus juxta Ar-*

cadiam, ubi columnæ ex Latonijs celebrantur.) EPIT. Sāxōsā, ūndō-sā, fērāx, lāpīdōsā, Grēcā, Tītāniā.

cāsā, Baurenhäuslein. *Atque humiles habitare casas & figere cervos.* V.

SYN. Māgālīā, Māpālīā, tūgūrīum. EPIT. hūmīlīs, pārvā, frōndēā, exī-gūā, strāmīnēcā, immūndā, āngūstā, sōrdīdā, agrēstīs, cāmpēstrīs, vīrīdīs,

lūtēcā,

lütăă, vîlis, rûdis, frîgidă, rûrălis, grămîneă, tûrpîs, paupër, mûltîfôrîs, sêcûră, êxîlis, lăcêră, tûtă, mōdică, îndîgă, păcîfică. PHR. Rûstică tēctă. Lărēs āngûstî, pārvî, tēnûēs, êxîgûl. Dômûs hûmîlis, agrēstîs, pārvă fôrēs, hûmîlis vîliă tēctă cāsă. Jûncîs cānnăquē întēxtă pālûstrî, străminē tēxtă dômûs. Străminēas hăbitărē cāsās ēt frōndēă tēctă. Răris hăbitată Măpăliă tēctîs. Cōngēstō nōn cûltă Măpăliă cûlmō. Păupērîs ēt aûgûrî cōngēstum cēspitē cûlmēn. Stîpûlă tûnc tēctă vîrēbănt, ēt păriēs lēntō vîmînē tēxtûs ērăt. Dômûs hûmîlî cûlmîne, hōrrēns fûmō ēt străminē, străminîbûs cōntēxtă, pērvîă vēntō. Dē cānnîs străminîbûsque dômûs. Cum frîgidă pārvās prăbērēt spēlûncă, dômōs, îgnemque lăremque ēt pēcûs ēt dōmînō cōmmûnî clăudērēt ūmbră. Pārvă sēd êxîlis tēctă cōlēndă cāsă. Sêcûrās quîcûnquē cāsās ēt rûris āmcēnî vērnanțēs hûmîlēs hăbitărē cāsās.

cāsēōlûs, ein Käslein. *Hac dant ova nurus caseolosque die.* N.

cāsēûs, ein Käse. *Pinguis & ingrata premeretur caseus urbi.* Virg.

EPIT. Pînguîs, ôvîlis, mōllîs, dūlcîs, cāndîdûs, nîvēûs, vēnălis, prēs-sûs, mōllîcûlûs. PHR. Prēsî cōpiă lăcîis, pēr tōtum nîvēûs prēmîtûr mîhi cāsēûs ānnum. Prēsûs ēt āngûstō cāsēûs ôrbē flûet.

căsiă, wohlriechendes Kraut. *Tum casia atque aliis intexens mollibus herbis.* Virg. EPIT. Mîtis, hûmîlis, vîrîdis, ôlēns, flōrēns, rûbēă.

Căspērîă. (*Rheti, Marrubiorum Regis uxor, quæ cum Anchemolo privigno corpus commiscuit, ut annotavit Servius in illud Virgilii 7. Æneid.*) Hînc Stîlēlēnum pētîť ēť Rhōtî dē gēntē vêtûstă ānchēmō-lum, thălāmōs aûsum încēstărē nōvērçă. *Item Căspērîă est oppidum in Sabinis.* Virg. 7. *Æneid.* Quî tētrîcă hōrrēntēs rûpēs, mōntemque sēvērūm, Căspērîamque cōlûnt.

Căssăndră. (*Priami & Hecubæ filia, quæ, quum ob formæ elegantiam ab Apolline amaretur, eidem corporis sui copiam promisit, si vates ab illa fieret, quod ille juramento pollicitus est; sed quum promissis non staret, iratus Deus fecit, ut ejusdem vaticiniis nulla fides adhiberetur, quum ex Helenæ raptu futura incommoda prædiceret. Desponsata fuit Choroæbo & post Trojæ excidium ab Ajace Oileo vitata est, Agamemnonique in sortem contigit, cum quo in convivio Clitemnestræ jussu occisa est.*) SYN. Vîrgo, vătēs îliăcă, Trōjănă, pērgămēă, priămēiă, phrygiă. EPIT. priămēiă, phœbăs, îliăcă, phrygiă, êffrēnă, prænūntiă, prăsciă, fătîdică, prăsăgă, vērăx. PHR. priămēiă vîrgo. Vătēs îliăcă. Trōjănă, phrygiă, pērgămēă, vătēs, Mycēnō phœbăs āmătă Dēō. *Virg. 2. Æneid.* Tûnc etiăm fătîs āpērîť Căssăndră fûtûrîs ôră Dēi jûs-sû nōn ūnquam crēdită Teŭcrîs.

căssēs, ein Jägergarn. *Cassibus impositis venor, sed arundine sumta.* Virg.

SYN. Lăquēl, rēriă, plăgă. EPIT. Dōlōsî, lăxî, ārctî, lătēntēs, pără-tî, fallăcēs, ôccûltî, sūbdōlî, mētûēndî, ābdîťî, pōsîťî, āppōsîťî, dispō-sîťî, căntî, fērreî, tēnăcēs, împōrtûnî. v. Retia.

căssîdă, æ, ein Helm. *Aurea cui postquam nudavit cassida frontem.* P. v. Cassis.

Căssiōpē. *Talia Cassiope nascentum pectora fingit.* Mart.

(*Cephei, Regis Æthiopum, uxor, mater Andromedes, & socrus Persei, translata in cælum ex fabulis.*) EPIT. āstrîgēră, înfōrtûnătă, fûl-gēns, rădiōsă, înfēlix. PHR. Căphēi ūxōr, Cēphēiă cōnjûx.

căssîs, îdis, ein Sturmhut. *Spicula cum pictis hærens in casside pennis.* O.

SYN. Gălăă, căssîdă. EPIT. Fûlvă, crîstătă, ærăă, aûrîcōmă, aûrătă, mî-năx, nîťîdă, tōrvă, mărťiă, înfēstă, hîrsûtă, căvă, fērreă, āhēnă, ærătă, cælătă. PHR. Ærătă dēfēndîť căssîdē crînēs. Sēu căpûť ābdîdērăt crîstătă căssîdē pēnnîs. Exit îť aûrăs căssîdîs āltûs āpēx. v. Galea.

căssus,

- caſſus, leer, ledig. SYN. inānis, vācūus, frāgīlis, *vel* prīvātus, ōrbātus. Caſtālīdēs. *Soli caſtalidum decus ſororum.* (Phal.) Mart. v. *Musæ.*
- Caſtālīus. *Vix bene Caſtalio Cadmus deſcenderat antro.* Ovid.
(*Caſtalius fons, ad Parnaffi radices in Phocide, regione Bæotia; quæ olim Aonia & Hyantis dicta fuit.*) PHR. Caſtālīs ūndā Caſtālīī lātīcēs. Aquæ Caſtālīæ. Fōntīs dōctā lymphā caſtālīī.
- caſtānēā, Kaſtanien. *Et nunc caſtaneas, nunc amet illa nuces.* Ovid. EPIT. Mōllīs, hīrsūtā.
- caſtānīus, aus Kaſtanien gemacht.
- caſtigātio, ōnis, Züchtigung, Beſtrafung. SYN. Objūrgātio, poenā, mūlctā, cōrrēctio. EPIT. jūſtā, piā, ūtilīs, amīcā, dūrā, ācērbā. v. *Pœna.*
- caſtīgo, züchtigen, ſtrafen. *Corripies nimirum, & caſtigabis acerbe.* Juv. SYN. emēndo, pūnio, plēcto, mūlcto, cōrrīgo, ōbjūrgo, īncrēpo. v. *Punio.*
- caſtīmōniā, Reiniḡkeit. *vid. hic Caſtitas.*
- caſtītās, atīs, Keuſchheit. *Paces quietem caſtitem corporis.* (Jamb.) Prud. SYN. pūrītās, īntegrītās, pūdīcītīā. EPIT. pūrā, cāndīdā, ſānctā, vēnērāndā, īntāctā, pūdīcā, īnnōcēns, hōnēſtā, īncōrrūptā, vērēcūndā, īntēmērātā, vīctrix, cælēſtis, āngēlīcā, dīvinā, īngēnūā, mīrā. PHR. Nūllā rēparābilīs artē. Thālāmūs ſīnē crīmīnē vītæ. Ingēnūæ ſīgnā pūdīcītīæ. Sēmpērquē vīrētēs flōrē pūdīcītīæ. Apprōbāt ēt caſtam caſtā pūdīcītīam. Crēdo pūdīcītīam Sātūrnō Rēgēmōrātā īn tērrīs. Sērvāvī fātēōr mōrtē pūdīcītīam. Līs ēſt cum fōrmā māgnā pūdīcītīæ. Vēl pātēr ōmnīpōtēns ādīgāt mē fūlmīnē ād ūmbrās, āntē pūdōr, quām tē vīōlem aut tūā jūrā rēſōlvām. v. *Conjugium odiſſe.*
- Caſtōr, ōrīs. *Pro Polluce moves Caſtora, nec redeat.* Mart. (*Filius Jovis, ex Leda, frater Pollucis & Helenæ. Hi duo fratres Tyndaridæ dicti, quoniam Tyndari filii credebantur; ubi primum adoleverunt, mare piratis liberaverunt & ob id Dii maris habitī.*) SYN. Tyndārīdēs. EPIT. Lēdæūs, āmyclæūs, Ōēbālīūs, Tērāpnæūs, gēnērōsūs, ārgōnautā īmmōrtālīs. PHR. Frātrēs gēmēllī. Cygnīgēnī frātrēs. Tyndārīdæ jūvēnēs. Thērāpnæī frātrēs. Fēlīx cygnīgēnīs Ōēbālīs ōrā Dīīs. Frātrēsquē pētīvīt Tyndārīdās. v. *Pollux.*
- caſtōr, ōrīs, *animal*, ein Biber. SYN. Fībēr.
- caſtōrēūs, von einem Biber. *Caſtorea, Eliadum palmas Epirus equarum.* Virg. SYN. Caſtōrīnūs, fibrīnūs.
- caſtrā, ōrum, ein Krieglager. *Caſtrorum & campi medio, &c.* Virg. SYN. cōpīæ, tūrmæ, phālāngēs, cātērvæ, āgmīnā. EPIT. Hōrrīdā, hōſtīlīā, ācērbā, nēfāndā; Mārtīā, fūlgīdā, ōpūlētā, fidā, tūtā, PHR. Tēntōrīā ēlēctā. Strīctīs fūlgīdā tēlīs. Mūltō īnfērtā milītē īn tūtō lōcātā lōcō. Mēdīīs īmpōſītā cāmpīs. Sēmiānīmēs īn caſtrā trāhēns hōſtīlīā tūrmās. Pūllīs ādēſt ārmīs, caſtrāquē ſævā fūgāt. Strīctīs quem fūlgīdā tēlīs īntēr laūrīgērōs ālūērūnt caſtrā trīūmphōs. *vid. Agmen.*
- castra metari*, das Lager ſchlagen. PHR. Fīgērē caſtrā, caſtrā lōcārē. Tūtō fīgērē *vel* pōnērē caſtrā lōcō. Cōſīdērē caſtrīs, Tēntōrīā fīgērē, ērīgērē. Cum lōngā cōhōrtēs ēxplicūīt lēgīo. Cāmpō ſtētīt āgmēn āpērtō. Agmīnā dēnsāntūr cāmpīs. Lātē lōcā milītē cōmplēt. Mīlēs cāmpō sēsē ārdūūs īnfērt. Hūc ācīēs dūcīt Rōmānāquē cīrcum caſtrā lōcāt pārvūmquē lēvī ſtrūīt āggērē vāllum.
- caſtūs, ā, um, keuſch. SYN. Pūrūs, pūdīcūs, īntēmērātūs, īllībātūs, mūndūs, cælēbs. PHR. Quō nōn ēſt caſtīōr āltēr, cūi nūllā vōlūptās nōcūīt. Cūjūs mōrēs nūllā libi-

libido corrūpīt. Nōn victus mollī libidinē. Laudē pudicitiae celebris, animoque et corpore castus. Hī nec concubitū indulgēs, nec corpore sēgnēs in venērem solvunt. Castum servāns cubilē. Frigidus in venērem. Venēris quī prēmīa nescit. Turpiā lascivi fugiēns consortiē coetus. Mē naturā pudicum fecerat, et casto pectore durus eram. Nullā tuos unquam corrūpīt femina mōrēs.

castā, eine reine Magd, Jungfrau. PHR. Virgineō nūquam corpore passā virum. Expers quæ thalamī vitam sinē crimine vivit, cui peccare nefas. Quæ incorruptā suī cōservat fœdērā lecti. Pactamque per arās haūt facilis temerare fidem, ad mollīā verbā quæ reticet pudibundāque celat amictū orā. Sociālīā jurā omnes servāns intactā per annos. Ego perpētūam famam sinē labē tenebo. Rusticā sim sanē dūm nōn oblītā pudoris, dūmque tenor vitæ sit sinē labē mēæ. Famā quīdem clarā est et adhuc sinē crimine vixi, et laudem dē mē nullus adultēr habet. v. *Virgo*.

cāsulā, ein Hüttlein. *Vivite contenti casulis & collibus istis.* Juv. v. *Casa.* cāsūrus, der fallen wird. *Quæque ita concussa est, ut jam casura putetur.* Ovid. SYN. Lāpsūrus, labēns.

cāsus, ūs, Fall, Gefahr. *Per varios casus, per tot discrimina rerum.* Virg. SYN. Lāpsus, prolāpsio, rūinā, vel interitūs, exitiūm, pernīciēs, vel infortūniūm, dāmnūm, clādēs, strāgēs, vel alēā, periculūm. EPIT. Sūbitus, repentinus, inopinūs, praeceps, citus, adversus, tristis, funestus, moestus, durus. insolitus, flebilis, lamentabilis, luctuosus, luctificus, intandus, iniquus, horrendus, acerbus, infustus. v. *Cado, strages, periculum.*

cātāclysmus, Cündfluth. — *Armenus qui post veterem cataclysmum.* Mart. v. *Diluvium.*

cātālögus, ein Register. SYN. index.

cātāphractus, allenthalben bewährt. *Ferreo aurato non cataphractus.* R. v. *Armatus.*

cātāpultā, eine Armbrust. *Non qua stridentes torquet catapulta molares.* Sid. v. *Balista.*

cātāracta, Schoßpfort, Wasserfall. *Exceperit tuos, & precipites cataractæ.* L.

Cātāstā. *Barbara gypsatos ferre catasta pedes.* Tib.

(Locus, ubi venales servi exponebantur.) EPIT. Bārbāricā, āvārā, arcānā, iners, rigidā, bārbārā. PHA. cōpedibusque suis et iners oppressā cātāstā. Nōn te bārbāricæ versābāt turbā cātāstæ. Nōtā loquor regnum ipsē tenet, quem sēpē cōegit bārbārā gypsatos ferrē cātāstā pedēs. Tib.

cātēllā, eine fleine Hündin. — *Acumina saepe catellam.* Hor.

SYN. cātulā vel parvā cānis.

cātēllus, ein fleines Hündlein. *Pectora pullorum rimatur, & exta catelli.* I. SYN. cātulus, parvus, exiguus, cānis. v. *Catulus.*

cātēnā, eine Kette. — *Stridor ferri tractæque catenæ.* Virg.

SYN. Vinculā, nexūs, cōpedēs, mānicæ, laqueūs, fūnis, nōdus, lōrā, lōrum, ligāmēn. EPIT. Gravis, sāvā, nexā, durā, arctā, ferrēā, aeratā, ferratā, stridens, ferrūginēā, tērēs, solidā, nōdōsā, aerā, validā, improbā, onerosā, ponderosā, rigidā, cruentā, tenax, ferā, acerbā, aenēā, ahēnā, vulcaniā, servilis, probrōsā. PHR. Pōndere lassā cātēnæ est mānus. Centum vincitūs ahēnis post tergum nōdis. Invadit vincitque mānus post tergā cātēnis. v. *Vincio.*

cātēnātus, mit Ketten gebunden. *Exspectans curæque catenatique labores.* M. SYN. Vincitūs, vel cōtinuus. PHR. cātēnā, vinculis, mānicis

nīcīs, cōmpēdē vīnctūs, strīctūs, līgātūs, cōnstrīctūs, adstrīctūs, cātēnīs rēvīnctūs, vīnclīs tēnācībūs adstrīctūs. Cōmpēdē vīnctūs, vīnclīs pēdēs mānūsquē līgāvīt.

cātēnūlā, ein klein Kettenlein. — *Et erit geminata catenula pendens.* F. cātērvā, eine Schaar Kriegsleut. *Incessit, magna juvenum stipante caterva.* V. SYN. Tūrmā, plālānx, āgmēn, cōhōrs, mānūs, lēgīo, mānīplūs, ēxērcītūs, glōbūs. EPIT. Flōrēns, fūlgēns, aūdāx, hōstīlis, vāgā, īnsānā, aerātā, ārmīferā, spūmāns, trēpīdā, trēpīdāns, ārmātā. PHR. Fūlgētēs aerā cātērvās. v. *Exercitus & Turba.*

cātērvātīm, mit Rotten. *Jamque catervatim dat stragem, &c.* Virg. SYN. Tūrmātīm.

S. Cāthārīnā. *Eloquio Pharios vertit Catbarina disertos.* Ovid.

(*Filia Costi, Regis in civitate Alexandriae, quae a Maxentio Imperatore ob fidei Christianae confessionem in carcere clausa, & postmodum scorpionibus durissime caesa, tandem capitis obtruncatione martyrium complevit. De cujus corpore lac pro sanguine emanavit. Ipsius corpus post obitum in montem Sinai transtulerunt Angeli.*) SYN. cōstīs. EPIT. Vīrgo, sānctā, piā, dōctā, Mārtyr. PHR. Cōstō sātā Rēgē pūellā. Patī nātā ūnicā Cōstō. Vīctrix Sōphōrum. Exīmīum Cāthārīnā dēcūs Mēmphītīdōs ōrae. Sānctō mētūēns Cāthārīnā pūdōrī Cōstī clārīssīmā prōlēs. Vīrgīnēā īmmānīs vīx ā cērvīcē tyrānnūs īmpāvīdum dūrō dēmerīt ēnsē cāpūt, cum nīvēī ērūmpūnt rōrēs, ēt lāctēns īmber, ūndē tībī tālis cāstā pūellā līquōr? Nātōs īpsā suōs mōrīēns piā vīrgo vīdēbāt, crēdībīlē ēst īpsīs lāc vōlūīssē dārē.

cāthedrā, ein Stuhl, Canzel. *Et steriles cathedras, basia sola crepant.* M.

Hinc atque inde patens, at nude pene cathedrae. Juv.

cāthedrālītīūs, das zu den Stühlen gehöret.

Cum cathedralitios portet tibi rbeda ministros. Mart.

Cātīlīnā. *Civis Romanus fuit, conjuratione contra patriam inita notissimus, cujus impii conatus Ciceronis consulis prudentia oppressi sunt.*

EPIT. īmpīūs, saevūs, mīnāx, pērfīdūs. PHR. ābrūptīs Cātīlīnā mīnāx, frāctīsquē cātēnīs. Pācīfīcās saevūs trēmūīt Cātīlīnā sēcūrēs.

cātīllūs, Schüssellein. *Incretum puris circumposuisse catillis.* Hor.

SYN. Cātīllum.

cātīnūs, Schüssel. — *augusto pisces urgere catino.* Hor.

SYN. cātīnum, lānx, dīscūs. EPIT. Fīctīlis, cāpāx, laūtūs.

Cāto, ōnīs. *Virtutem moresque representare Catonis.* Hor.

(*Cognomen Porciae familiae fuit, quae ex Thusculano municipio ortum duxit, ex quo primus Romam sese contulit M. Porcius Cato, postea Censorius appellatus, qui fuit vir praeter ceteris severus; partes Pompeji adversus Caesarem amplexus fuit, sed post Pharsalicam pugnam, Uticam se recepit, ubi, morte Pompeji accepta, vitae se abdicavit.*)

De quo notandus est ille Lucani versus:

Ultrix causa Diis placuit; sed victa Catoni.

EPIT. īnvīctūs, dūrūs, īntōnsūs, grāvīs, sēvērūs, cōnsūmmātūs, pūgnāx, rīgīdūs, tetrīcūs, dōctūs. sānctūs. PHR. Trīstē sūpēcīlīum dūrīquē sēvērā Cātōnīs frōns.

Cātōnīānūs. *Catoniana Chreste quod facis lingua.* (Scaz.) Mart.

cātūlīnūs, zum Bündlein gehörig.

Cātūllūs. *Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo.* Ovid.

(*Poeta Veronensis, Sylles Mariique temporibus natus; in poematis lascivus fuit & mordax, quippe qui Caesari non pepercit; mortuus est Romae.*)

EPIT.

EPIT. Lascivus, doctus, tener, facundus, argutus, suavis, nitidus, mollis, doctiloquus, tenuis. PHR. cuius cantatur Lesbica versu. Bascivi Musa Catulli, se jactat Verona Catullo.

cätulüs, Hündlein. *At consuea domi catulorum blanda propago.* Lucr.

SYN. cätellus, parvus, exiguus, tener, tenellus canis. EPIT. Lactans, mollis, timidus, tener, blandus, pavidus, fugitivus, fugax, mordax, pavens, tenellus, docilis.

cätüs, ä, um, Flug. *Voce formasti catus & decora.* (Sapph.)

SYN. cautus, astutus, callidus, versutus.

cätüs, i, eine Mäße. *Non secus ac muri catus ille invadere pernam.* M.

SYN. Felis. EPIT. astutus, insidiosus muribus hostis.

Caucaseus. *Ipsa caucaseo steriles in vertice silva.* Virg.

Caucasus. *Caucasus Hircanaeque admorunt ubera tigris.* Virg.

(*Mons India editissimus; tantae altitudinis, ut ab eo majora astra ceramus, inde Scythi, hujus montis accolae, rei astronomicae peritissimi sunt habiti. Mons hic est admodum ferax herbarum veneficarum; Eidem affixus dicitur Prometheus, cujus semper renascens jecur perpetuo a vulture roditur.*)

SYN. Caucasearupes. EPIT. horrens, ingens, nivalis, frigidus, asper, glacialis, Scythicus, inhospitus, celsus, Sarmaticus, algidus. PHR.

Caucasei fastigia montis. Mons Promethei sanguine tinctus. Duris cautibus horrens. *vid. Mons.*

caudä, ein Schwanz, Schweif. EPIT. Longa, sinuosa, versicolor, stellata. PHR. Longo caudae firmate condit humum.

caudex, vel Codex, icis, der Stamm an einem Baum.

Quin & caudicibus sectis (mirabile dictu.) Virg. SYN. Truncus, liber. cave, siehe zu. *Lucum, lingua cave, ne portus occupet alter* Nor.

Vade, vide, cave, ne titubes, mandataque frangas. Idem. ult. est communis.

caveä, eine Höle, Vogelforb. *Exoritur caveis qualis resonantibus olim.* C.

SYN. Fovea, caverna, specus, antrum. EPIT. obscura, profunda, imma. caveo, cavi, meiden, hüten, fürsehen.

Ergo cavete viri, ne sit sententia discors. P.

Quique aliis cavit, non cavet ipse sibi. Ovid.

SYN. Video, pervideo, antevideo, prospicio, adverto, praecaveo, observo. PHR. Tu tamen ut monitus caveas, commississe cavet, quod mox mutare laboret.

caverna, eine Höle. *Regia & umbrosa penitus patuere cavernae.* Virg.

SYN. antrum, specus, spelunca, spelæum, latebra, lustriferarum. EPIT. recta, curva, caeca, umbrosa, obscura, umbrifera, imma, clausa, profunda, cava, vasta, exesa, effosa, abrupta, fulva, secreta, fossa atra, immanis. PHR. abruptis specus atra cavernis. Secretisque diu latuere cavernis, aestiva in fossis condens frumenta cavernis, curvisque immugit Aetna cavernis *v. Specus, Antrum.*

cavernosus, voller Hölen. *Perque cavernosos jussit penetrare meatus.* P.

SYN. cavius, vel cavernis frequens, multis concaviis antris.

cavillatio, Gespött, Gehöhn.

SYN. Jocatio, joci, jocus, cavillus, scomma. EPIT. Turpis, soluta, puerilis, mordax, livens, procax, mimica, petulans, audax. PHR. Plena conviciis, opprobriis verba. Ridiculi, mordaces, protervi, sales, joci, scurrilia, scommata. *v. Risus.*

cavillator, ein Spottvogel.

SYN. Jocularior, *v. Cavillatio.*

cāvillör, äris, einen spotten, höhnen.

SYN. Rīdeo, irrīdeo, lūdo, illūdō, jōcōr. PHR. Prōcācitēr illūdo, irrīdeo, prōtērvīs cōnvītiīs lācēſſo. Jōcīs scūrrīlibūs ēxcīpio. Mōrdaciā scōmmātā jācto. *v. Derideo.*

cāvillūs, Spottwort. *Strophas cavillo mimico.* (Jamb. Dim.) *Vide supra cavillatio.*

caulā, ein Schaafstall.

Cum fremit ad caulas ventos perpeſſus & imbres. Virg.

SYN. övilē, ſtābūlum, ſēptā, ōrum. EPIT. clauſā, tūtā, āngūſtā, lātā, pīnguīſ, ōpīmā, plēnā, cālīdā, āpērtā, mūnītā. *v. ſtabulum.*

caulīcūlūs, ein fleiner Stengel. *Nigra cauliculus virens patella.* (Phal.)

caulīs, ein Krautſtengel. *Caulibus & pomis & aperto viveret horto.* Juv.

EPIT. Tēnēr, nōvūs, frāgīlīs, trēmūlūs, vīrīdīs, vīrēns, vērnāns, tūr-gēns, pātūlūs.

Caulōn, ōnīs. (*Oppidum in prima Italiae fronte apud Lacros.*) caulōnīs-quē ārcēs ēt nāvīfrāgum Scylācēum. Virg.

Caunūs. (*Filius Mileti & Cyanes, qui, quum a Biblide sorore sua perditē amaretur, sponte patriam reliquit, & in Cariae litore, regione Rhodi, urbem condidit, quam de nomine suo Caunum appellavit.* Ovid. 9. met.)

EPIT. cāſtūs, pūrūs, ītēgēr, āpōllīnēūs, Maeāndrīūs. PHR. Bīblīs āpōllīnēī cōrrēptā cūpīdīnē frātrīs, āttōnītūs ſūbītā jūvēnīs Maeāndrīūs īrā.

cāvo, höhlen, ausgraben. *Dura tamen molli saxa cavantur aqua.* Ovid.

SYN. ēxcāvo, fōdīo, ēffōdīo, pērfōro.

caūpo, ōnīs, ein Wirth. — *nautis cauponibus atque malignis.* Ovid.

EPIT. Bībūlūs, pērfīdūs, mālīgnūs, ſōrdīdūs.

caūpōnā, Wirthſchauß. *Aspersus volet in caupona vivere, nec qui.* Hor.

SYN. Pōpīnā, tābērnā. EPIT. āpērtā, cōmmūnīs, pātēns, īnſīgnīs, ſōrdīdā.

caūpōnōr, Wirthſchaft treiben.

Nec cauponantes bellum, sed billigerantes. En.

Caūrūs, vel cōrūs. (*Ventus ab occasu solstitiali flans.*)

EPIT. Rēpēntīnūs, vīōlētūs, fūrēns, ſaevūs, grāvidūs, mādīdūs, rābīdūs, Sārmātīcūs, īnſānūs, īmbrīfēr, rāpīdūs, nīmboſūs, āſpēr, īmmītīs. PHR. Vētūs āb ōccāſū ſpīrāns, flāns, īmmānī prōcēllā ſtrīdēns, ēvērtēns āquōrā. Aēſtūs mōvēns. Frētā cōncūtiēns, ādvērsō glōmērārās tūrbīnē Caūrūs, īn mēdiā ōrā nīvēs fūſcīs ālit, hōrrīdūs ālis. Flū-ētūſquē pōtēns āttōllērē Caūrūs. Frētā fērvēſcūnt ſpīrāntībūs īncītā Caūrīs. Prīmūs āb ōccānō cāpūt ēxērīt Atlāntaeō. Cōrē mōvēns aēſtūs jam tē cōllētē fūrēbāt Pōntūs, ēt īn ſcōpūlōs tōtās ērēxērāt ūndās. Nāūfrāgūs nōbīs īnīmīcūs ōbſtāt tūrbīnē Caūrūs. *v. Ventus.*

caūſā, eine Urſach, Handel. SYN. Prīncīpīum, fōns, ōrīgo, cāpūt, rādīx, vel rātīō, vel līs, cōntrōvērſiā, jūdīcīum. EPIT. ōccūltā, latēns, cēr-tā, īnānīs, ſūffīciēns, hōnēſtā, pīā, bōnā, mālā, lēvīs, dīffīcīlīs, ōbſcū-rā, īnnōcūā. PHR. Tāntī caūſā cāpūtquē mālī Hīnc mīhi prīmā mā-lī lābēs. Hōc fōntē dērīvātā clādēs īn pōpūlum patriāmquē flūxīt. Hīnc mīhi prīncīpīum dāmnī. Quae caūſā ſubēgīt īgnōtās tēntārē vīās? caūtās nēquīdquā nēctīs īnānēs. Hīnc illae lācrymae. Sēmīnā cūrārūm dē cāpītē ōrtā tūō. Tū vītīs hōmīnūm crūdēlīā pābūlā praebēs: ērgo ſōlīcītāe tū caūſā pēcūnīā vītae ēs? Heū mātī mīſērae tāntī ſīm caūſā dōlōrīs.

caūſīdīcūs, ein Fürſprecher. *Et te patronum caufidicumque putas.* Mart.

SYN. Patrōnūs, ādvōcātus, EPIT. Raucūs, dōctūs, āvārūs, pērtīs, fācīn-

fācūndū, dīsērtūs, lōquāx. PHR. Litibūs aptūs. Litēs, jūrgiā amāns. Litīs amāns, elōquiō prāstāns. Fācūndō mākīmūs ōre. Fāmā dēcūsquē fōrī. Quī cīvīcā jūrā rēspōndēt. Cūjūs auxīliō trēpīdis vōx solē ēssē rēis. Quī cāpitālē nēfās fācūndā diluit artē. Quī māgnīs clāmōribūs implet fōrum clāmōsī glōriā cīrcī. Quī līnguam cāusīs acuit. Dōctūs cāusās āgērē, et cōmpōnērē lēgēs, ēxercēt raucōs tērtiā (bora) cāusīdīcōs. Nōn sum cāusīdīcus, nec amārīs litībūs aptūs. Tūrbā eādē stīpāt fōrā cum tūā mōestōs dēfēnsūrā rēōs vōcem fācūndiā mīttīt. Laūdībūs ipsā tuīs rēsōnānt fōrā, tū quōquē, Pīso, jūdīcīs affēctum pōssēsāquē pēctōrā dūcis. Vīctōr spōntē suā sequītūr quocūmqū vōcāstī. Flēt sī flērē jūbēs, gāudēt, gāudērē cōactūs, et tē dāntē cāpit jūdēx, quam nōn hābēt iram. Quīs nōn attōnītūs jūdēx tuā respīcit ōrā? Quīs rēgīt ipsē suam nīsi pēr tūā pōndērā mēntē? Nēc tē Pīso tāmēn pōpūlōs sub jūdīcē solā mirāntūr fōrā, sēd nūmērōsā laudē Sēnātūs ēxcīpīt, et mēritās rēddīt tībī cūrīā vōcēs. Quā sit enim culti fācūndiā sēnsīmūs ōrīs, cīvīcā prō trēpīdis quum tūlīt armā rēis: Mōx undārē fōrō vīctrix ōpūlētīā līnguā. Tūtārīquē rēōs, ipsā hēc amplīssīmā sēdēs ōrāntēm stūpūit. v. Orator.

caūsōr, verursachen. Sed jam causaris barbarumque annosque pilosque. Juv.

cautēlā, Fürsēhung. Atque hominum cautela fuit solersque bonorum. Ser. SYN. cautīo, vērūtīā, āstūtīā, cāllīdītās, prūdēntīā

cautēs, ein rauher Fels. Stare vel insani cautes obnoxia ventis. Tib.

SYN. Rūpēs, scōpūlus, sāxum. EPIT. Dūrā, Mārpēsīā, crūdā, solīdā, spīnōsā, āspērā, sāxōsā, rīgīdā, rīgēns. v. Rupes.

cautūs, behutsam, vorsichtig.

SYN. Prūdēns, vērūtus, cāllīdūs, āstūtūs, sūbdōlūs.

cāvūs, ā, um, hohl. Mons cavus ignavi domus, &c. Ovid.

SYN. cāvātūs, cōncāvūs, ēffōsūs, āltūs, prōfūdūs, hīāns, pātēns.

cāvūs, ī, tief Loch. Inventusque cavis fuit & quæ plurima terra. Virg.

SYN. Cāvum, ī, fōsā, cāvērā, spēcūs, āntrum, spēlæum.

Cāycūs. (Fluvius Mysiæ, e Teuthrania Troadis parte defluens, in ejus ripa frequentes feruntur esse cygni.) EPIT. Helīdūs, Teūthrāntæūs, dūlcīsōnūs, Mysūs. PHR. Cygnīs flūmēn ābūdāns. Dīgnūs ōlōrīnīs cōncētībūs āmnīs. Dūlcīsōnī pēr lītōrā cūrvā cāycī

Cāystēr. Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. Virg.

(Fluvius Lydiæ, cygnis abundans, Ephesum alluens. EPIT. Gēlīdūs, dūlcīsōnūs, lēnīs. PHR. Cygnīs flūmēn ābū dāns, āmnīs ōlōrum cōncētū sōrōrūs.

Cē. Adjectio syll. — Lucilius hosce secutus. Hor.

cecrōpiūs, Atheniēnsēr. Cecropias innatus apes amor urget habendi Virg.

SYN. āthēniēnsīs, āttīcus.

Cecrōps. Nec non & Cecropis, nec non Amphionis arces. Ovid. (Primus Rex Atheniensium, qui annis quinquaginta regnavit. Hic Athenas edificavit, & ab ipso ejus arx dicitur Cecropia Atheniensesque Cecropidæ.)

Cēdo, weichen. Cede repugnantī vīctōr abibīs. Ovid.

SYN. Dīscēdo, rēcēdo, fācēssō, ēxēo, ābēo, ēvādo, ēxcēdo, vel cōncēdo.

cēdo, id est, dā, vėl dīc. sag her.

Facti crimen habet, cedo, si conata peregit. Juv.

cedrīnūs, das vom Cederbaum ist.

At etiam cedrinam cedrinis cum vestibus arcam. Fill.

cedrūs, Cederbaum. Posse linenda cedro & levi servanda cupresso. H. Urcis adorata nocturna in lumina cedrum. Virg.

(*Arbor procera, perpetuo virens, nec cariem nec tineas sentiens, ideoque navigiis & domibus construendis apta.*) EPIT. ödörätä, ödörä, öläns, enödīs, æternä Libānītīs, fērālīs, immörtälīs, fragrans, vīrens, ūmbrösä, fröndēns, pätulä, dēnsä, ältä, fröndösä, ūmbrīfērä, pröcērä, ödörīfērä, pülchrä, ärdüä, excēlsä, süblīmīs, ännösä, dürä, incörrüptä. PHR. Lōngæquē sēnēctæ. Nōn mētūit cāriem cedrus. Cāriē impēnetrābilīs ārbör. Sēmpēr hābēns fröndēs. Nēc tītülūs mīniō, nēc cedrō chārtä nōtētūr. Dānt ütilē lignum, nāvīgīs pīnōs, dōmībūs cedrum atquē cuprēsōs. v. *Arbor*.

Cēlādōn, öntīs. (*Unus ex iis, qui una cum Phineo in aula Cephei, regis Æthiopum, Perseo vim inferre conati, perierunt.*) Ovid. Met. öccīdīt ēt Cēlādōn, Mēndēsīūs, öccīdīt āstreūs.

Cēlænō, ūs. *Sola novum dictu quo nefas Harpygia Celæno.* Virg.

(*Una ex Harpyis.*) EPIT. Jējünä, dīrā, hörrīdä, ävidä, Tārtārēä, räpāx, fcädä, immündä. PHR. Quās dīrā Cēlænō, Hārpyiæquē cölunt āliæ ünā īn prācēllā cōncēdīt rūpē Cēlænō īnsīgnīs Vātēs. v. *Harpyiæ*. Item est Celæno una ex Pleiadibus vid. *Pleiades*.

cēlēbēr, vel cēlebrīs, berühmt.

Gentis Aquitanæ celeberrimus Messala triumphis. T.

SYN. Clārūs, nōbilīs, illūstrīs, īnsīgnīs, fāmösūs, laūdātūs, spēctātūs, vel frēquēns. PHR. Nōbilīs ēt fāmā mūltīs cēlebrātūs īn örīs. Cēlebrī cāntātūs laūdē pēr örbem. Cēlebrī fāmā laūdātūs īn örbē. Fāctīs quem fāmā īngēntībūs ēffert. Quī nōmēn fāctīs ēxtēndīt, clārum nōmēn ādēptūs Fāmā supēr æthērä, sīdērä, nōtūs, cārmīnē mūltō cēlebrātūs. v. *Illustris*.

cēlebro, loben. *Semper honore meo, semper celebrabere Aonis.* Virg.

Seque celebrari quolibet ore finit. Ovid.

SYN. Laūdo, prädico. v. *Laudo*, vel frēquēnto.

Cēlēndræ. (*Opidum cum portu ejusdem nominis.*) ād pröfūgum cōllēctā dūcem pārvīsquē cēlēndīs. *Lucan*.

cēlēr, schnell, geschwind. *Sic celeri missu præceps, per inane volatu.* Ovid.

SYN. Vēlōx, pērnix, prömtūs, expēditūs, citūs, prācēps, völäcēr, lēvis, fēstīnūs, pröpērūs, citātūs, pröpērāns, fēstīnāns, hāūt sēgnīs, impīgēr, völāns. PHR. öcyör aūrō, nōtō, eūrā, vēntō, fūlmīnē, fūlmīnīs ālīs. Quī cūrsībūs aūras prövöcāt, cūi sönīpēs cūrsū, cūi cēsērīt īncītūs āmnīs. v. *Festino*, *velox*.

cēlērītās, ātis, Behendigkeit. SYN. vėlōcītās, lēvītās.

cēlērītēr, eilen.

SYN. Vėlōcītēr, prömtē pröpērē, lēvītēr, öcyūs, cito, cōtīnūō, ēxtēmplō, quāmpřīmum, rēpēntē mōx, cōntēstīm, sübītō, hāūt mōrā.

cēlēro, eilen. *Sed celerare fugam in silvas, & fidere nocti.* Virg.

SYN. Pröpēro, fēstīno, mātūro, āccēlēro.

Cēlēūs. (*Rex Eleusinae, pater Triptolemi, cui Ceres, quod esset ab illo excepta hospitio, monstravit omnem agriculturæ rationem. Hinc proverbium, Celei supellex, pro vili & rusticana supellectile.*) Virgēā pröptērēä Cēlēi vīlīsquē süpēllēx. V.

cēllārīum, Speisekammer.

Plena domus curas abigit, cellaria plena. M.

SYN. Cēllä. EPIT. Plēnum.

Cēlmūs. (*Nuntius Jovis, quem parvulus adhuc Jupiter plurimum amavit, ceterum quum aliquando mortalem esse Jovem dixisset, Jupiter injuriæ memor, quum, expulso Saturno rerum jam potiretur, ipsum in adamantem commutavit.*) Tē quōquē nūnc ādāmās quōndam fīdīsīmē pārvē Cēlmē Jōvī. *Ovidius*. celo

celo, as, verdecken. *Sed bene celetur bene si celabitur index.* Ovid.

SYN. occulto, occulto, tēgo, cōdo, rēcōdo, abscondo, vēlo, abdo, obtēgo, obūmbro, prætēxo. PHR. Hōc prætēxit nōminē cūlpam, Error, quī facti crīmē obūmbret, erit. Factūquē diū celāvit. Ut vāstis jaccās tēnebris, celāberē nūquam. Illē quidem celāre cūpīt.

Tūrpīquē pūdōrē tēmporā pūrpūrēis tēntāt velāre Tiārīs. v. *Abscondo.* celsus, hoch. SYN. altus, excelsus, sūblimis, arduus v. *Altus.*

Celtæ. (*Populi Gallie comatæ inter Garumnam & Sequanam fluvios; ita dicti a Celto Polyphemi filio.*) Vānilōquum Celtæ gēnus, ac mutābile mētīs. Sil.

Celtiberi. (*Populi Hispanie hoc nomen sortiti a Celtis, qui quum Iberum Hispanie fluvium venissent, ibique consedissent, assumpto ad nomen, suum fluvii nomine, Celtiberi sunt dicti.*) Prōfūgitquē ā gēntē vētustā Gallōrum Celtæ mīscētēs nōmēn īberī. Lucan.

Celticā. (*Tertia Gallie comatæ pars, quæ & Lugdunensis dicitur, a Sequana ad Garumnam propensa.*

cementarius, Maurer. *Fabroque cementario, & fabro ferri.* Scaz.

cementum, gebackene Steine. *Non silice duro structilive cemento.* Scaz.

EPIT. Mollē, tēnax, strūctilē.

Cenchris, idis. (*Avis, ex accipitrum genere, item serpens, multis maculis distinctus.*) PHR. et sēmpēr tēctō lapsūrus limitē Cēnchris; plūribus illē nōtis vāriātam tīngitur alvum.

Ceneus, dissyl. (*Elati filius, a prima aetate fuit puella formosissima, quæ a Neptuno pro stupri pretio obtinuit, ut vir fieret & invulnerabilis. Hinc natum proverbium: Invulnerabilis ut Ceneus. Tanta autem superbia fuit, ut Lapithas per hastam suam jurare imperaret, quod crimen ultus est Jupiter. Nam quum Ceneus adversus centauros pro Lapithis pugnaret, nec ferro posset transfodi, tanta arborum mole oppressus est, ut vivus sub terram detruderetur, hocque modo interiit. Post mortem Ovidius ipsum in avem mutatum dicit, Virgilius vero, in saxum rediisse dicit.*) EPIT. Pellæus, vālidus, māgnus, fōrtis, māgnānimus, sūpērbus. PHR. Māximē vīr quōndam, sēd āvis nūnc ūnicā Cēneus. Ovid. It cōmēs jūvenis quōndam nūnc femīnā Cēneus rūsus et in vētērem fātō rēvōlūtā figūram. Virg. Vēstrō fūit ūnicus ævō, cōntēmtōr ferrī nūllōquē fōrābilis īctū cygnus, at ipsē olīm patiētem vūlnērā millē, cōrpōrē nōn lēsō Pērrhæbum Cēnēā vīdī. Ovid.

censéo, achten, schätzen. *Quam scit uterque libens, censebo exerceat arcem.*

H. SYN. Puto, sēntio, arbitrōr, existīmo, jūdico. v. *Opinor.*

censōr, oris, Schätzer. — *Animum censoris sumet honesti.* Hor.

EPIT. Rīgīdus, tetricus, sēvērus, trīstis, hōnēstus.

censōrius, das dem Schatzmeister zugehört.

Quem censoria cum meo Severo. Phal.

censūra, des Schatzmeisters Amt.

Dat veniam corvis, vexat censura columbas. Juv.

SYN. Obsērvatio. EPIT. Sūpērbā, rīgīdā, fāstūosā, sēvērā, īnjūstā, dūrā.

Centaureā, vel centaureum. (*Herba, quæ a Chirone Centauro nomen accepit, qui ea curatus, quum Herculis hospitis sui arma retractanti sagitta decidisset in pedem.*) EPIT. Grāveolēns, trīsyl. Thēssālā, chīrōniā. PHR. Hērbā centaureā, centauricā, chīrōniā.

Centauri. *Centauri in foribus stabulant, Scillaeque bisformes.* Virg.

(*Thessaliae populi, qui primi equos domare, & ex iis pugnare coeperunt, quo factum est, ut primo partim homines, partim equi crederentur.*

Pinguntur nati ex nube, quam in Junonis imaginem transformatam

Ixion pro Junone compressit.) SYN. Nūbīgēnæ, Ixiōnīdæ. EPIT. Fūrēntēs, bīfōrmēs, mīnācēs, nūbīgēnæ, bīmēmbres, rapīdī, sēmīvirī, sēmīmarēs, sēmīfērī, sāvī, trūcēs, sūpērbī. PHR. ixiōnē nātī, Jōvis īgnibus ūstī, ēxtīnctī. (*Ovid. 12. Met.*) Nam tībi sāvōrum sāvīssīmē cēntaurōrum Eūrytē, quam vīnō pēctus, tam vīrgīnē vīsā ārdet, ēt ebriētās libīdīnē rēgnāt. Sēmīvir āērēā tālīs cēntaurūs āb ōsā. (*Virg. 2. Georg.*) illē fūrēntēs cēntaurōs lētō dōmūit.

Cēntaurēūs. *Et centaureos Lapithas compellit in enses. Virg.*

Cēntaurīcūs. *Ad centaurica pleetra constitissem. Phal.*

cēntēnūs, hundred. *Et ter centenas erroribus implicat urbes. T.*

cēnticēps, cīpītis, das hundred Hāupter hat.

Dimittit atras bellua centiceps. A.

cēntīmānus, der hundred Hānde hat.

Centimanumque gygen, semibovemque virum. Ovid.

cōntūmgēminūs; hundredfältig. *Et centumgeminas Briareus, &c. Virg.*

cēntūplēx, icīs, vel cēntūplūs, ā, um, hundredfach.

Centuplicemque ferant virtutis robore frugem. Juv.

cēpē, īs, vel cēpā, æ, Zwiebel.

Porrum & cepe nefas violare & frangere morsu. Juv.

EPIT. Rubēns, mōrdāx, ācrīs, sōrdīdā, mōestā, lacrymōsā.

cēpēūs, ā, um, der Zwiebel gleich.

Cēphālus. *Nec cephalus roseæ præda pudenda Deæ. Ovid. (Filius Æoli, venator insignis, quem Aurora adamavit: Quod Procris ejus uxor filia Eriichi suspicans, furtim eum in silvam secuta est, absconditque se inter virgulta. Hic fessus ad radicem arboris se recepit: ibique sedens Auroram invocabat, quod illa audiens propius voluit accedere. Cephalas videns virgulta movere & feram esse existimans, jaculum emisit, sicque inscius uxorem interfecit. Hunc postea ab Aurora raptum dicit Ovid. 2. Met. Alii vero, a Jove in lapidem conversum esse dicunt.)*

SYN. Æōlīdēs. EPIT. cūltūs, nēmōrōsūs, fōrmōsūs, æōlīdēs. PHR. prōlēs Cyllēiā, ārtāūs, prōcūs, ēccē rēdit Cēphālus, prōlēs Cyllēiā filvīs. Nec Cēphālus rōsēæ prædā pūdēndā Dēæ. Clārūs ērāt Cēphālus filvīs mūtæquē pēr hērbam cōncīdērānt illo pērcūtīēntē fēræ.

Cēpheūs. (*Æthiopum Rex pater Andromedæ, quam Perseus periculo liberatam in uxorem duxit. Hic postea una cum uxore Cassiopea, & Andromeda filia & genero Perseo in cælum translatus dicitur.*)

SYN. iāsīdēs, Andrōmēdæ pātēr. EPIT. Æquōrēūs, impīūs, stēllātūs.

Cēphisūs. (*Fluvius, per Bæotium fluens, ortum habens in radicibus Parnassi. Hujus aquae dicuntur fatidicæ propter Themidos oraculum fluvio huic vicinum.*) Bæōtī cōiērē dūcēs quōs impīgēr āmbīt, Fātīdīcā Cēphisūs aquā. Luc.

cērā, Wachś. *Ignibus admotis, ut nova cera solet. Ovid.*

EPIT. Pīnguīs, līquīdā, flāvā, ōdōrātā, flāvēns, dūlcīs, āttīcā, tēnūīs, mōllīs, dīvēs, tēnēllā, līquēns, cecrōpiā, ōdōrā, tēnērā, līquēscēns, trāstābīlīs, dūctīlīs, ōdōrīfērā, tēnāx, lābōrātā, imprēssā, ārtē lābōrātā. Rēdōlēns thymum. Plymētīā. PHR. Sōlē cērā rēmōllēscīt, trāctāquē pōllīcē mūltās vērītūr īn fāciēs īpsōquē fīt ūtīlīs ūsū, ādmōtō cālōrē līquēns. Quæ līquēscīt āb īgnē, Quæ reflūīt cālīdīs sūpērāddītā flāmīs. Hīnc ārtē rēcēntēt ēxcūdūnt cērās. Tābēscērē flāvæ īgnē lēvī cēræ, mātūtīnæquē prūīnæ sōlē rēpēntē sōlēt.

Cērāstēs, æ, um. *Alta cerasstarum spiris caput asperat atram. S.*

(*Genus serpentis, quadrigemina cornua præferens, simillima arietum.*)

EPIT. Lybīcūs, vāgūs, ānhēlāns, trīnāsīs, lēthīfērūs. v. Serpens.

Cērā.

Cērāsūs, ūntīs. (*Urbs Ponti, a Lucullo expugnata, unde cerasa primum in Italiam translata sunt, a patria arbor nomen accepit.*)
cērāsūs, ī, Kirschbaum. **Cērāsum, ī, Kirsche**

Hic dulces cerasas, hic autumnalia pruna. P.

EPIT. Dūlcīs, suāvīs, jūcūndūs, rūbēns. *v. Arbor, fructus.*

Cērātūs. *Cerula ceratas accipit unda rates. Ovid.*

Cēraūniā. *Provehimur Pelago, vicina ceraunia juxta. Virg.*

(*Montes Epiri, in mare usque extensi, ubi Jonium mare ab Adriatico separatur, ita dicti a fulminibus, quibus saepe impetuntur. Dicuntur etiam Acroceraunii.*) **EPIT.** Viōlētā, āltā scōpūlōsā, prærūptā, ēxcēlsā, īgnēā, fūlmīnēā, īnfāmīā. **PHR.** Fūlmīnībūs crebrīs īctā, īnfāmēs scōpūlī, āttōllūnt ēxcēlsā Cēraūniā mōntēs, quum pōtēram tēctō trānsīrē Cēraūniā vėlō, ūt fērā vītārem sākā, mōnēndūs ēram : ōrā mā-lignōs āmbrāciā pōrtūs scōpūlōsā cēraūniā naūtā sūmmā tīmēns.

Cērbērūs. — *Tenuit inhians tria cerberus ora. Virg.*

(*A Poëtis fingitur canis triceps, inferorum custos.*) **SYN.** cānīs tērgēmīnūs, Mēdūsæūs, Tārtārēūs, Stygiūs, cūstōs Tārtārēūs. **EPIT.** Hīāns, īnhīāns, īmmānis, Mēdūsæūs, īnsōmnīs, īmpāvīdūs, pērvīgīl, Stygiūs, īnfērūs, trīfōrmīs, tērrīfīcūs, cūstōs. Plūtōniūs, vōrāx, hōrrīdūs, crūēntūs, īnfērūs, fāvūs, ātrōx, āudāx, īrrēquīētūs, Lēthæūs, Phlēgētōntæūs, ācēr, āspēr, fōrmīdābīlīs, āvērnālīs, nīgēr, ātēr, tētēr, trīplēx, hōrrīfīcūs, tūrbīdūs. **PHR.** Jānītōr ōrcī, ōrcī tērgēmīnūs cūstōs, īnsōmnīs jānītōr aulā Tēnāiā. Quī Stygiās ēxcūbāt āntē fōrēs. Quī trībūs īnfērnum cūstōdīt faucībūs āntrum, Cērbērūs hēc īngēns latrātum rēgnā trīfaucī pērsōnāt ādvērsō rēcūbāns īmmānis īn āntrō, cēsīt īmmānis tībī blāndīēntī. Jānītōr aulā Cērbērūs quāmvīs fūrīālē cēntum mūnīānt ānguēs cāpūt ējus ātquē spīrītūs tētēr ; sāniēsquē mānēt ōrē trīlīnguī. Trīā gūttūrā pāndēns, cū trēs sūnt līnguā tērgēmīnumquē cāpūt. Pērsōnāt īnsōmnīs lachrymōsā jānītōr aulā. Illē quōquē ūmbrārum cūstōs, illē hōrrōr āvērnī Cērbērūs.

Cērcōpēs, um. (*Populi fuerunt Pithecusae iusulae, qui cum nullo flagitii genere abstinerent, a Jove in simias mutati sunt.*) **Pērijūriā** quōndam Cērcōpum ēxōsūs, gēntisquē ādmīssā dōlōsā. *Ovid.*

Cērcyōn, ōnīs. (*Latro insignis, quem Theseus apud Eleusin Atticae urbem interemit.*) Cērcyōnīs lēthum vīdīt Cērēālīs Eleūsīs. *Ovid.*

cērēālīs, das zum Korn gehöret.

Et cereale solum pomis agrestibus augent. Virg.

cērebrōsūs, hirnartig. *Sentimus donec cerebrosus profilit unus. Hor.*
cērebrum, das Gehirn. — *Glebas pariter cerebrumque, morumque. Ovid.*

Sanguine cernis adhuc, sparsoque infecta cerebro. Virg.

EPIT. Mōllē, cālīdum, dōctum, īngēnīōsum, tēnērū, cālēns. **PHR.** Pērquē cāvās nārēs, ōcūlōs, āūrēsquē cērebrum mōllē flūīt. Tēmpōrā cōntūndēns mōllī prāfixā cērēbrō.

cērēmōniā, Kirchenbrauch, Kirchenzierath. *v. Cæremonia.*

Cērēs, Cērēris. *Flava Ceres cito ne quidquam spectat Olympo. Virg.*

(*Filia Saturni & Opis, Deaque frugum habita, & agriculturae inventrix. Potum terrarum orbem peragrassae fingitur, tædam accensam gerens, ut Proserpinam, a Plutone raptam, quæreret.*) **SYN.** Mātēr ēleūsīnā, ēleūsīs, ab oppīdo Eleusis, ubi colebatur. **EPIT.** Flāvā, mūndā, fālcīfērā, āūrēā, lētā, fœcūndā, spīcīfērā, rūbīcūndā, māgnā, ēleūsīnā, ēnnæā, æthnaeā, dīvēs, ālmā, sīcūlā, frūgīfērā, ānnōsā, trītīcēā, flāvēns, cūltā, sīcānā, spīcātā, grātā, mūnīfīcā, pūlchrā, sītībūndā, āurīcōmā, spērātā, ēxspēctātā, āltrīx, ōptātā, spīcēā, rūrīcōlā, āctæā.

PHR. Frūgum gēnitrīx, mātēr, ālmā pārēns, Divā pōtēns frūgum. Dēā frūgīfērā. Spīcīs tēmpōrā cīnctā Cērēs Spīcēa sērtā gērēns, spīcīs rē-dīmītā cāpillōs. Quā vēstīt frūgībūs ārvā. Primā Cērēs ferrō mōrtālēs vērtērē tērram īnstītūt, cum jam glāndēs atquē sacrae dēficērēt silvā. Primā Cērēs dōcūt sēmēn tūrgēscērē īn agrīs. Fālcē cōrōnatās sūbsē-cūtquē cōmās. Primā jūgīs tāūrōs sūppōnērē cōllā cōēgīt ēt vētērem cūrvo dēntē rēuēllīt hūmūm. *Sumitur quandoque pro pane ipso, sicut Liber pro vino v. Panis. Aliquando etiam pro luna, sicut Liber pro sole, ut apud Virg. 1. Georg. Vōs ō clārīssīmā mūndī lūminā, lābēntem cēlō quā dūcītīs ānnūm, Lībēr ēt ālmā Cērēs. Pro segete v. Seges.*

cērēus, Wachser; *Hic tibi nocturnos praestabit cereus ignes. M.*

SYN. Fūnālīā, cāndēlā, lucērnā. EPIT. pīnguī, īgnīfēr, cōrūscūs, flāmmīvōmūs, rūtilāns, ārdēns. PHR. Trēmūlā lūcē cōrūscūs, ērī-pīēns nōctē, vīncēns tēnebrās. v. *candela, fax.*

cērēus, ā, um, wächsern. *Cereus in vitium flecti monitoribus asper. Hor.*

SYN. cērīnus, ēx cērā, vel mōllīs, trāctābīlīs, dūctīlīs, flēxīlīs.

Cērīnthē, ēs, vel Cērīnthā, æ. (*Genus herbae, cujus floris apes sunt avidissimae.*) Cērīnthā īgnōbīlē grāmēn. *Virg.*

Cērītūs. (*Is fuit dictus, qui in Cereris sacris furore corripiebatur.*) *Hor.*

2. Serm. Cērītūs fūit, ān cōmmōtāe crīmīnē mēntīs ābsōlvēs hōmīnē !

cērñō, sehen. *Debita, quae nati coram me cernere letum. Virg.*

SYN. Vīdēō, āspīcīō, cōnspīcīō, pērspīcīō, tuēōr, īntuēōr, rēspīcīō.

PHR. Lūminā, ōcūlōs vērtō, cōnvērtō, flēctō, Lūminē, ōcūlīs lūstro, pērlūstro. v. *Aspicio.*

cērōmā, ein Del, damit sich die Gechter salben.

Vare, nec injecta ceromata brachia tendis. M.

SYN. cērōtum. EPIT. Pīnguē, crāssūm, lēnē, ūnctūm,

cērōmātīcūs, mit dem Del besalbet.

Et ceromatica fers niceteria collo. Juv.

cērōsūs, ā, um, von Wachś.

Cērōtum. *Nec labra pingui delibuta ceroto. (Scaz.) v. ceroma.*

cērtāmēn, īnis, Streit. *Demens & cantu vocat in certamina Dives. Virg.*

SYN. Pūgnā, cōnflīctūs, praelīum, bēllūm, Mārs. EPIT. Fūnēstūm, Mārtīum, trēpīdūm, āspērūm, ānhēlūm, mīserūm, lūctūōsūm, mīserā-bīlē, vālīdūm, dūrum, ācērbūm, māgnūm, cēlebrē, āncēps, dūbīum, ācrē, fāvūm, īmpīum, ānīmōsūm, mīserāndūm, āvīdūm, ālacrē. PHR. cērtāmēn ātrōx mūltō cum sānguīnē sūrgīt. Rīgīdī cērtāmīnā Mārtīs, cōntīnuō pūgnās īnēunt, ēt praelīā tēntānt. Pūgnā āspērā sūrgīt. Vā-līdā ād cērtāmīnā tārdōs mōlītūr grēssūs, ēt mīnītāns āvīdā ād cērtā-mīnā fērtūr. Sūblātāmqūē ācrī rēpērīt cērtāmīnē pālmā, īmpīā vīcī-nī cērtāmīnā cāmpī. Lūdūs ēnīm gēnūt trēpīdūm cērtāmēn ēt Iram. v. *Pugna.*

cērtātīm, kampfweise. *Certatimque omnes uno ore &c. Ovid.*

cērtātīm āgērē, wettweise kampfēn. PHR. Vīs ērgō, īntēr nōs quīd pōs-sīt ūtērquē vīcīssīm ēxpēriāmūr, ēgō hānc vītulā, (nē fōrtē rēcūsēs,) bīs vēnīt ād mūlctāram, bīnōs ālīt ūbērē fōētūs. Dēpōnō, tū dīc, mēcūm quō pīgnōrē cērtēs? Quīd sī īdē cērtēt Phōebūm sūpērārē cānēn-dō? āltērnīs īgītūr cōntēndērē vērsībūs āmbō cōepērē ēt cērtāmēn ērāt. Cōrydōn cum Thyrīdē māgnūm. Nēc sī mūnērībūs cērtēs, cōncēdīt īōlās.

cērtē, Adv. gewīßlich. *His certe nec amor causa est, &c. Virg.*

SYN. cērtō, prōfēctō, vērē, vērā lōquōr.

cērtō, ās, streiten. SYN. Pūgnō, cōnflīgō, dīmīcō, cōngredīōr. PHR. Dēcēr-

Dēcernērē ferrō, pūgnām cōmmittērē, īnrē, lācēsērē, cērtāmēn īnrē, cērtēt, Phœbum sup̄rārē cānēdo. **Altērnis cōtēdūnt vērsībūs.** Tū dīc, mēcūm quō pīgnōrē cērtēs? *v. Bellum gero, pugno.*

cērtūs, gewiſ. **SYN.** Nōn dūbiūs, nōn īncērtūs, clārus, mānīfēstūs, īndūbitātūs. **PHR.** ēt cērtīs pōtēris cōgnōscērē signīs Nē dūbitā, nam vērā vidēs. **Auspīciīs mānīfēstā fidēs.** Rēspōnsā dābāntūr fidā sātīs.

cērvīcāl, ein Hauptkūssen. *Tinge caput nardi folio, cervical olebit* **M.**

cērvīnūs, ā, um, was vom Hirsch ist. — *Longa & cervina senectus.* **Juv.**

cērvīsiā, Bier. *Cervisia coctor, tonsor, pistorque manebant.* **B.**

SYN. Pythum.

cērvīx, icīs, das Gehirn. *Emicat, arrectisque fremit cervicibus alte.* **Virg.**

SYN. cōllum, faucēs. **EPIT.** Lāctēā, ēbūrneā, ārgēntēā, ēbūrā, cāndīdā, nītēns, nīvēā, āmbrosiā, blāndā, mōllīs, fōrmōsā, olōrīnā, ālbā, vēnūstā, tūmēns, tūmīdā, tūmēscēns. **PHR.** Grātīā fōrmōsī subīt ōris ēbūrneā cērvīx. **Aūrēā cāsārīēs dēmīssaquē lāctēā cērvīx.** **Præbēndā ēst glādīō pūlchrā hāc ēt cāndīdā cērvīx.** *v. Collum.*

cērūsā, Bleyweiß. *Nec cerussa tibi, nec vitri spuma rubentis.* **Ovid.**

EPIT. ālbā, cāndīdā, nītēns. *v. Fucus.*

cērūsātus, mit Bleyweiß angestrichen.

Et cerussata candidiora cute. **Mart.**

SYN. cērūsā illītūs, pīctūs, nītēns, splēndēns. *v. Fucatus.*

cērvūs, ein Hirsch. *Agmina præcipitant volucres formidine cervi.* **Sil.**

EPIT. Lēvis, īmbēllīs, fugāx, pāvēns, ālīpēs, ālātus, vēlōx, quadrūpēs, pāvīdus, cōrnīger, volucer, trēpīdus, cēlēr, vāgūs, tīmīdus, ānnōsūs, vīvāx, lōngævūs, fugītīvūs, cītus, filvēstrīs, āgilīs, vāgābūndus, pērnīx, ērāns, prāpēs, tērrītus, pērtērrītus. **PHR.** Pērnīx ferā, cēlsūs īn cōrnūā, rāmōsā ēxtōllēns cōrnūā cērvūs, cērvī cēlō cāpītā āltā fērēntēs cōrnībūs ārbōrēis, vōlucrēs fōrmīdīnē cērvī, cēlērēs pēr āvīā cērvī dīffūgīunt, āliā dē pārtē pārentēs trāsmīttūnt cūrsū cāmpōs, ātquē āgmīnā cērvī pūlvērulēntā fugā glōmērānt, mōntēsquē rēlīnquūnt.

cērvā, eine Hinde oder Rehe. **EPIT.** Aērīpēs, cōrnīgerā, ānnōsā, cēlēr, āgilīs, tīmīdā, tērrītā, fugāx &c. *ut in cervus.* **PHR.** Quæ fugīt īnfēstōs tērrītā cērvā cānēs. Flāmmēā pērvērtēt cēlērīs vēstīgiā cērvæ.

cēspēs, itīs, ein Rasen. *Cespitibus mensam cespitibus torum.* **Tib,**

SYN. Glēbā, *vel* grāmēn. **EPIT.** Vīrīdīs, grāmīnēūs, tēnēt, crāsūs, hērbīfēr, hūmēns, ōdōrūs, gēlīdus, agrēstīs, ōdōrātus, hērbōsūs, pīnguīs, vīrēns, mōllīs, hūmīlīs, vīvūs, lēvis. **PHR.** Grātūs ōdōrātō cēspītē mānāt ōdōr. Tēnērō cēspītē tērrā vīrēt. Rāstrīs glēbās quī frāngīt īnērtēs. Fūlīgīnēis tēllūs ūbērrīmā glēbīs. Grāmīnēūs tōrūs, pāupēris ēt tūgūrī cōngēstum cēspītē cūlmēn, ēt sūbitus rāptī mūnīmīnē cēspītīs āggēr. Præbēt ēt sēcūrōs īnrā tēntōriā sōmnōs. Grāmīnēam vīrīdī fōderet dē cēspītē tērram.

cēspītō, ās, straucheln. **SYN.** Vācīllo, lābo, lābāscō.

cēsso, aufhören. *Nunquam mens cessabit in Pœnos furor.* **(Jamb.)**

SYN. Dēsīsto, ābsīstō, dēsīno, quīēscō. **PHR.** Fīnīrē lābōrēs, ōpus īntērmīttērē, sīstērē, sūspēndērē, lābōrē ābstīnērē, īncēptō dīsīstērē. Sēd tū dēsīnē plūrā pūēr, ēt mūtātā sūōs rēquīērūnt flūmīnā cūrsūs, ēt jam tēmpūs ēquum fūmāntiā sōlvērē cōllā. Omnībūs ūnā quīēs ōpērum. Jūsā vīrī fāciūnt, īntērmīttūntquē lābōrem Lūēē sacā rēquīēscāt hūmūs, rēquīēscāt ārātōr, ēt grāvē sūspēnsō vōmērē cēsēt ōpus, clāudītē jam rīvōs pūērī, sāt prātā bībērūnt. Et sī quīd cēsārē pōtēs, rēquīēscē sūb ūmbrā, *v. Finio.*
Quiesco.

cetē, ein Wallfisch. *Indeclin, & num. plur. gen. neut.*

Et murmur cete toto exsultantia ponto. Sil.

SYN. Ceti, sing. cetus. EPIT. Grādiā, hōrriā, scōpūlōsā, immanīā, PHR. immanis belluā pōnti. Magnā sē mōlē mōvēns, sūlcāns ingēnti pēctōrē flūctūs. Mōnstrā ingēntiā et hōrriā vīsū, immanī corpōrē cētē, cētum orbēs cētūmqūē ūndōsā vōlūminā tōrquēns. Tūrbāns impūlsū pēctōris ūndās, ābrūptam crēdās rādīcībūs irē Ortygiā, aut frāctum pelāgo dēcūrrērē mōntem.

ceū, gleich. *Præcipites atra ceu tempestate columbæ. Virg.*

SYN. ūt, quāsī, tāquam, nōn sēcūs ac, haūt sēcūs ac, nōn ālītēr.

cēyx, ycīs. (*Rex Trachyniae, urbis Tbeſſaliæ, maritus Alcyones, filie Æoli, qui, ob fratrem in accipitrem mutatum, quum ad Clarium oraculum consulendum navigaret, orta tempestate submersus fuit; Quare cum statuto tempore non rediret, Alcyone pro salute ipsius multa quotidie vota suscipiebat: Tandem in somnis de viri naufragio monita ad litus, unde ille solverat, mane accessit ad deflendum mariti sui casum, ubi quum esset, cadaver quoddam fluctibus ad litus vidit expelli, quod quum viri sui esse cognovisset, ac per undas ad illud exilire vellet, Deorum miseratione in Alcyonem conversa, ad os mariti advolavit, qui & ipse, oscula conjugis sentiens, in Alcyonem commutatus est. Ovid. II. met.*) Trāchyniūs, ætæūs, fōrtis, pōtēns, māgnānīmūs, gēnērōsūs, lūgēndūs, mīser, nāufrāgūs.

Chalcis, idīs. (*Eubææ urbs præcipua, ab Aulide Bæotiæ portu exiguo Euripo divisa, vetus Atheniensium colonia.*) EPIT. Eubōicā, ūndōsā, ātticā, āmplā, pōpūlōsā.

chalybs, ybīs, Stahl. *Hæc ære & duri chalybis perfecta metallo. S.* EPIT. Dūrus, rīgidūs, vūlnīfīcūs, lēthīfēr, strīctūs. PHR. chalybis mētāllum, chalybis māssā. Vūlnīfīcūsquē chalybs vāstā tōrnācē līquēscīt. Insulā inēxhāūstīs chalybum gēnērōsā mētāllīs.

Chāōn, ōnīs. (*Pater Trojani Heleni, quem quum Helenus in venatione occidisset imprudens, ad extincti solatium regionem suam, quæ montana pars est Epiri, Chaoniam nominari voluit populosque Chaones.*) Chāōniāmquē ōmnem Trōjānō ā Chāōnē dīxīt.

Chāōniā. *Epirus, regio Græciæ, sic appellata a Chaone, principe Trojano.*

Chāōniūs *Chaoniam pingui glandem mutavit aristæ. Virg.*

Chāōs. *In chaos antiquum confundimur, eripe flammis. Ovid. (Confusus rerum omnium acervus, mundi prima materies.)* SYN. Māssā, cōngēriēs. EPIT. āvidum, vētūstū, āntīquū. Inānē, cīmmeriū, trīstē, hōrrendū, prōfūndū, dūrum, atrū, dēfōrmē, infōrmē, ōbscūrum, hōrrīfīcū, ūmbrōsū, ōmnīgēnū, cæcū, confūsum, tētrum. PHR. pōndūs inērs. Rūdīs indīgēstāquē mōlēs, cōfusā sinē ōrdīnē mōlēs, cæcūs āvērnūs. Sinē pacē relābitūr ōrbīs in chāōs āntīquū, āntē mārē et tērrās, et quōd rēgit ōmniā cælum, ūnūs ērāt tōtō nātūræ vultūs in ōrbē, quem dīxērē chāōs, rūdīs indīgēstāquē mōlēs. Nēc bēnē jūntārū dīscōrdiā sēmīnā rerū. Quāquē, ērāt et tellūs, illīc et pōntūs et āēr. Sic ērāt instābilis tellūs innābilis ūndā. Lūcis ēgēns āēr, nullī sūā fōrmā mānēbāt. *Ovid.*

chārāctēr, ērīs, Maalzeichen. SYN. Fōrmā, figūrā, īnsīgnē, sīgnū.

chārītās, ātis, Liebe. SYN. Dīlēcťio, āmōr. EPIT. cōelēstīs, īgnēā, vīvāx, ānīmōsā, pātīēns, sērēnā, illūstrīs, bēnīgnā, bōnā, cēlebrātā, clārā. PHR. Dīvīs prōximā virtūs. (*Mant.*) Vēnīt et īnvīdiæ chārītās. (*Prima licenter brevitur.*) īnīmīcā suārū prōdigā ōpū. Tū cīvem patrem-

patrēmq̃ gērīs, tū cōsūlē cūctīs, nōn tībī, nēc tuā tē mōvēānt, sēd pūblicā vōtā.

Chāritēs, um. *Accessit lacrimis Charites aversus Apollo. P.*

(*Tres finguntur; Aglaia, Thalia & Euphrosine, Jovis & Eurymones, aut Veneris & Liberi filiae. Has Poëtae nudas juvenes, ridentes & connexas pingere solebant.*) SYN. grātīæ. EPIT. Dūlcēs, blāndæ, cūltæ, lētæ, dēcēntēs, grātæ, mēmōrēs, jūvenēs. PHR. Sōrōrēs ācīdālīæ. Fēstīvūs Chāritum chōrūs. Triplīcī jugātæ nēxū. Triplēx nexā vicīssim grātīā, pār tribūs ēst faciēs, quālem dēcēt ēsse sōrōrum. Pār tribūs ēst ætās ūnā, quībūs mēns ēst sēmpēr et ūnā fidēs, propērārē sōrōrēs. Grātīæ āb ōrchōmēnō. Tū prīmum Aglājā dēcōrō lētītīam præ tē ōrē ferēns: tēcūmq̃ Thālīā cīctā sacrum vīrīdī strōphīō cāpūt Eūphrōsynēquē lētā gēnās, lētā ōs rōsēum vagā lūmīnā lētā. *vid. Gratiæ.*

Chārōn, ōntīs. *Portitor ille Charon, hi quos vebit, &c. Virg. (Inferoram portitor a poëtis fingitur, defunctorum animas per tria inferni flumina Acherontem, Stygem & Cocytum ad aliam ripam transvehens.)* EPIT. Hōrrēndūs, squālīdūs, āvārūs, pāllīdūs, sēnēx, hōrrīdūs, dīrūs, dūrūs, Stygiūs Lēthūs, trīstīs, ātēr, īnēxōrābīlīs, īmmītīs, fērōx, īnsātīābīlīs, sāvūs, trēmēndūs, pērvīgīl, īrrēquīētūs, vīgīl, āvērnālīs. PHR. Pōrtītōr ōrcī, īnfērnæ nāvītā tūrpīs āquæ. Stygiūs sēnēx hōmīnum quī trājīcīt ūmbrās. Tēnārīæ sūlcātōr pāllīdūs ūndæ. Stygiæ rēmīgātōr ūndæ. Stygīī lūrīdā cymbā sēnīs. Pōrtītōr hās hōrrēndūs āquās, et flūmīnā sērvāt, tērrībīlī squālōrē chārōn, cū plūrīmā mēntō cānītīēs īncūltā jācēt, stānt lūmīnā flāmmā sōrdīdūs ēx hūmērīs nōdō dēpēndēt āmīctūs. īpsē rātem cōntō sūbīgīt, vēlīsquē mīnīstrāt, et fērūgīnēā sūbvēctāt cōrpōrē cymbā. Jam sēnīōr, sēd crūdā Dēō vīrīdīsquē sēnēctūs. *Virg.*

chārtā, Pāpīer. SYN. Pāpyrūs. EPIT. ālbā, nītīdā.

chārybdīs, tiefer Schlund. *Alternante vorans vasta charybdīs aqua. Pr. (Gurges verticosus in Siculo freto, Scyllæ oppositus. Fabulantur Poëtae, mulierem quandam fuisse summe rapacem, quæ propter boves Herculis furto sublatos de cælo tacta est, & in mare præcipitata, ubi adhuc suam rapacitatem exercet)* SYN. Pānchæā, vōrāgo. EPIT. Mētūēndā, īmpācātā, vāstā, atrā, zānclēā, īrrēquīētā, āvīdā, tōrtā, dīrā, sāvā, tōrvā, rāpāx, hūmīdā, sīcūlā, mīnāx, cōncāvā, trūx, vīōlēntā, rāpīdā, hōrrīdā, prōcēllōsā, tērrībīlīs, āgītātā, ūndīsōnā, scōpūlōsā, īnāccēsā, spūmōsā, hōrrīsōnā, cœrūlēā, æquōrēā, spūmāns, nāvfrāgā, tūrbīdā, fērā, īnīmīcā. PHR. Rātībūsquē īnīmīcā Chārybdīs. Dēxtrum Scyllā lātūs, lævum īmplācātā Chārybdīs ōbsīdēt, atquē īmō bārātrī tēr gūrgītē vāstōs sōrbēt īn ābrūptum flūctūs, rūrsūsquē sūb āūrās ērīgīt āltērnōs, et sīdērā vērbērāt ūndā. Tūmīdīs tōrtā Chārybdīs āquīs, ābsōrptās rēmōvēns cārīnās. Quæquē vōmīt tōtīdem flūctūs, tōtīdemquē rēsōrbēt, et vōmīt ēpōtās sāvā Chārybdīs āquās, īncīdīt īn Scyllam cūpīēns vītārē Chārybdīn. *Ovid.*

chāsmā, ātīs, ein grosser Spalt oder Riß Erde. SYN. Gūrgēs, vōrāgo, bārāthrum, hīātūs. EPIT. hīāns, lātum, prōfūndum, pōtēns, vāstūm.

chēlydrus, eine Wasserschlange. *Et bellare manu, & chelydris cantare soporem, S. Squammea Cinyphes tenuit membrana chelydri. Ovid.*

EPIT. Nīgēr, grāvīs, Mēdūsæūs, rīgīdūs, sīnūōsūs, mācūlōsūs.

chēlys, eine Laute *Hic chelyn, hic flavum maculosa lurida tergo. Stat.*

SYN. Tēstūdo, cīthārā, lyrā. EPIT. Aūrātā, pīndārīcā, cānōrā, ēbūrā, Gētīcā, īncūryā, mūltīlōquā, sōnōrā, cūltā, pīērīā, Dīrcæā, aūrēā, tēnē-

tēnērā, cōctā, blāndisōnā, ōrphēā, trēmūlā, ārgūtā, phœbēā, āpōllinēā, blāndā, dūlcisōnā, āltisōnā. PHR. Cūrārū dūlcē lēvāmēn, illē ūbi primā chēlys dīstēndīt filā sōnōrē. Dōctam sōllīcitārē chēlyn. Pūlsābātquē cāvām dēxtērā dōctā chēlyn. Mūlcēt āpōllinēā sīdērā cēlsā chēly. Mōvēt trēmūlam pālmā tēnellā chēlyn. Flēctītūr ād fēstās tāndem chēlys aūrēā laūdēs. v. *Cithara*.

Chimæra. *Prima lea. postrema draco, media ipsa chimæra.* Lucr. (*Mons Lycie ignivomus, in cujus cacumine leones habitant, in medio, ubi pascuis abundas, capra, in radicibus vero serpentes. Hinc orta est fabula, chimæram, monstrum esse, quod flammam evomat, caput & pedus leonis habens, ventrem capræ & caudam draconis.*) SYN. Mōnstrum flāmmivōmum. EPIT. Trīfōrmīs, ignēā, trēmēndā, ignīfērā, fūrēns, fērā, rāpīdā, ārdēns, hōrrēndā, hōrrīdā, tērrībīlīs, īmmānīs, fērox, mētūēndā, Lyciā. PHR. Flāmmīs ārmātā Chīmērā. Flāmmās ōrē vōmēns. Quōquē Chīmērā jūgō mēdiīs īn pārtībūs hīrcum, pēctūs ēt ōrā lēā, cāudam sērpētīs hābēbāt.

Chimæreus. *Alma chimæreo Xanti perfusa liquore.* Virg. *chiragra, Zipperlein in Hānden.*

Nodosa noli corpus prohibere chiragra. Hor.

Terrorem merui podagra chiragraque secatur. M.

EPIT. Nōdōsā, dūrā, lāpīdōsā, frīgīdā, sāvā, mōlēstā, ācūtā, vīōlēntā, dīrā, āspērā, crūdēlīs, īnsōmnīs, ācērbā, īmmēdicābīlīs, īmpōrtūnā, rēdivīvā, rēnāscēns, fērā, clāmōsā, īmmītīs, quērūlā, vīgīl, pērvīgīl, trīstīs. PHR. Quūm lāpīdōsā chīragrā frēgērīt ārtīcūlōs.

chirographum, Handschrift. *Vana supervacui dicens chirographa ligni.* J.

Chirōn, ōnīs. *Ut Saturnus equo geminum chirona creavit.* Ovid.

(*Centaurus, Saturni & Phyllyrae filius, Saturnus enim quum Phyllyram, Oceani filiam adamaret, ejusque frueretur concubitu, interveniente Ope conjuge, turbatus, confestim se vertit in equum, ne agnosci posset, Phyllyra autem ex eo gravida effecta, fœtum peperit, cujus superior pars hominem, inferior equum referebat, eumque Chironem nominavit, qui ubi primum adolevit, in silvas abiit, ibique barbarum naturam ac vires edoctus, in præstantissimum medicum evasit. Hic postea a Peleo & Thetide accersitus propter peritiam, probitatem & justitiam, quibus ceteris longe antecellebat, Achillis factus est paedagogus, quem & citharæ artem & barbarum usum docuit. Ab eodem medicinam Æsculapius, & astronomiam Hercules acceperunt. Hic cum Hercule hospitio suscepisset, armaque ejus pertractaret, evenit, ut sagitta quaedam, hydrae Lernæae veneno imbuta, illi in pedes deciderit, quod malum cum nulla ope sanari posset, dirissimis cruciatibus afficiebatur, mori tamen non potuit, quod utroque immortalī parente natus esset. Tandem quum a Superis multis votis esset deprecatus, ut immortalitatem sibi cum morte liceret commutare, Diis misérantibus, in cælum translatus est, ubi Sagittarii signum efficit.)*

SYN. Phīllyrīdēs, phīllyrēiūs hērōs. EPIT. Sēmīvīr, phīllyrīūs, bīfōrmīs, gēmīnūs, tōrvūs, lōngævūs, dōctūs, Thēsālūs, jūstūs, æmōnīūs, mēdicūs, hērbīpōtēns, pēliācūs, sāgāx, sōlērs, prūdēns. PHR. Dōctōr, prācēptōr āchīllīs. Æācīdæ dōctōr, cūstōs. Quī cīthārā pērfēcīt āchīllēm. Sēnēx bīfōrmīs, ōbsērvāntīssīmūs æquī cēntāūrūs, ārtīs mēdicæ pēritūs, cēntāūrōrū jūstīssīmūs, ārmātūs arcū.

chirūrgūs, Bundarzt. *Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus.* M.

chlāmys, ydīs, Reitrock. *Quin & Sidonias chlamydes, & cingula baccis.* Cl.

SYN. Vēstīs, āmīctūs, tēgmēn, vēlāmēn, tūnicā, vēstīmētum. EPIT. Dēpī-

Depictă, poeniceă. Sarrană, aurată, rubens. Tyriă, odorată, coccineă, pictă, purpură, pulchră, splendidă, militaris, bellică. PHR. indutus Tyriam chlamydem, quam limbis obibat aureus, caesareos humeros ardenti murice texit circumfusa chlamys. *vid. Vestis.*

chlōris, eine Göttin der Blumen. *Obtulit Arsinoes Chlorides ales equus. Gat. (Amphionis & Niobes filia, Nelei uxor. Alia Chloris Dea florum, quae Zephyro nupsit.) SYN. Floră, Zephyritis. EPIT. Vernă, cāndidă, pulchră, horridă. vid. Flora.*

chōlēra, die Gelbsucht. *Noxia sis penitus choleram scire venena. Ser. SYN. iră, bilis, iracundiă. v. Ira.*

chōlēricus, gelbsüchtig. *v. Iracundus.*

chōtāgium, Tanzplatz. *Qua corporum, qua mentium choragium. (Jamb.) chōrāgus, Tanzmeister.*

Ipsa superbiorum domitrix gerit ipsa choragum. M.

chōrdă, Saiten, Schnur. EPIT. Tēnūis, tinnulă, sōnōră, quērulă, rēsonă, lēvis, vōcālīs, phœbēă, apōllinēă, grātă, garrulă, jūcundă, dūlcis, loquax, aoniă, sōnans, rēsōnans. SYN. Nērvus, fidēs, ium. PHR. Vōcālēs impellere pollicē chōrdās. Nōn argūtā sōnant tēnūi psaltēriă chōrdă, Calliōpē quērulās prætētāt pollicē chōrdās: atquē hēc percussis subjūngit carminā nērvīs. Ridētūr, chōrdă quī sēmpēr oberrāt eādēm. *v. Fides.*

chōrēă, ein Tanz. *Secundum habet communem.*

Ad numerum motis pedibus duxere choreas. Ovid.

Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt. Virg.

SYN. chōrus, saltatio. EPIT. Lūdēns, pērnix, fēstă, mollis, cāntātrix, lēpidă, sociă, grātă, dūlcis, lētă, placidă, lēvis, facilis, plaūsă, hilāris, āgilis, blāndă, rēvolūtă, saltāns, puēllāris, nōctūrnă, jūcundă, sōnōră, numērosă, cōncōrs, lāscivă, lūxuriāns, publică, irrēquētă. PHR. indūlgere chōreīs, chōrōs celebrāre, exercere, dūcere, pārs pēdībūs plaūdunt chōreās. Mānum chōreīs implicāre. Mēbră mōvere ad numērum. Saltāt ut immiscēt rēvolūtās artē chōreās. Ad cithāræ cāntūs āgilēs celebrere chōreās. *v. Salio.*

chōrus, Versammlung. *Utque viro Phœbi chorus assurrexerit omnis. Virg. SYN. cœtus, cōncilium, turbă, vel chōrēă.*

CHRISTUS, der Erlöser. (*Redemptor noster. Secunda sanctissimæ Trinitatis persona, filius Dei Patris unigenitus, qui, divina justitia pro parentum nostrorum culpa satisfactorius, nosque eorum posteros contagione mortifera liberaturus, homo factus est in utero beatissimæ virginis Mariæ, ex qua natus, octava die circumcisus est, & vocatus JESUS: adultusque hominibus æternæ salutis acquirendæ gratia prædicationis & miraculorum viam docuit, qui ad tertium circiter supra trigesimum ætatis suæ annum mortem in cruce passus, tertia die resurrexit, quadragesima vero die post resurrectionem vi propria cælos conscendit.*) SYN. Jēsūs, Vērbum, Rēdēmtōr, Sālvātōr. EPIT. Sālūtifer, ūnigēnă, ūnctus, sēcēr, pōtēns, ōmnipōtēns, bōnūs, Jūdēx, Dōmīnūs, ætērnūs. Inclūtus, cēlipōtēns, bēnīgnūs, sālūtāris, mīris, pācificus, patiēns. Vīndēx, victōr, adōrāndus, triūmphāns, clēmēns, vīnctus, occisus, placābilis, mūnificus. PHR. Bīs gēnītus, inēnārrābilē Vērbum. Vēră Dēi sōbōlēs, Ætērnī Patris ūnică prōlēs, māgnō æquāvā pārentī prōgēniēs. Dāvidis sōbōlēs, hōmīnum lūmēnquē. Ætērnī sapiētiā patris. Vērūs hōmo, vērūs pāritēr Dēus, ēditus in lūcem, pūră dē Virgīnis alvō. prōgēniēs vērērandă Dēi, Vērī indūbītātă prōpāgo Nūmīnis. Virgīnis intāctæ prōles. Tērræquē sālūs vītæquē

tæquē māgīstēr, hūmānī gēnērīs cērtīssīmā ūbīquē spēs, atquē indūbī-
tātā sālūs. *vid. Dei filius, Jesus.*

chrīstiānī, die Christen. *Romana attica Christiani fulsit. Phal.*

SYN. Chrīstiādæ, chrīstīcōlæ. EPIT. Fīdēlēs, sānctī, sōcīī, ūnānī-
mēs, īngēnūī, īncōrruptī, cōnstāntēs, stābīlēs, sīncērī, rēllīgīōsī, fir-
mātī, īntēmērātī. PHR. Chrīstī cūltōrēs, Gēns ā Chrīstō, quæ Dūcē
nōmēn hābēt. Chrīstiādum pōpūlūs, gēns. Grēx Chrīstī īnnōcūūs.
Chrīstī gēnūs ēlēctum. Gēns Chrīstō sacrā, ūnī gēns jūrātā Dēō, Chrī-
stīquē facēssērē jūssā. Gēns dīlēctā Dēō. Chrīstī quæ mīlītāt ārmīs.

chrōnīcā, Chronick, Geschichtbuch. *v. Annales.*

chrysōlīthūs, ein köstlicher Edelgestein. Chrysolith genannt.

Per juga Chrysolitibi, positæque ex ordine gemmæ. Ovid.

EPIT. Flāvēscēns, aurēūs, rūtīlāns, rūtīlūs, splēndīdūs, mīcāns, crō-
cēūs. PHR. Flāvō lūmīnē chrysōlīthūs. Flāvētīs gēmmā cōlōrīs. Aū-
rēam vōmēns lūcem, pēr jūgā chrysōlīthī, pōsitæquē ēx ōrdīnē gēm-
mæ, clāræ rēpēcūsō rēddēbant lūmīnā Phœbō. *vid. Gemma.*

Chymīcūs. *Chymica adulteria, & cantati pulveris artes. M.*

cībārīā, Speiß, Nahrung. *Ajunt, quum sibi sunt congesta cibaria sicut. Hor.*

SYN. ālīmētā, cībī, ēscæ, vīctūs.

cībātūs, ūs, Speisung. *Aut alios hominum pastus, pecudumque cibatus. Lucr.*

cībo, ās, speisen. — *Nisi a terris paulatim quique cibentur. Idem.*

SYN. Nūtrīo, pāsko, ālo. *v. Nutrio.*

cībūs, allerley Speiß. *Non domus apta satis, non hic cibus utilis agro. Ov.*

SYN. ēscā, dāpēs, ēpūlæ, ālīmētum. EPIT. Nēctārēūs, suāvīs, sāpī-
dūs, laūtūs, dūlcīs, grātūs, lētūs, rēgiūs, sōlēmīs, ōpīmūs, ūtīlīs, pā-
cūs, vīlīs, mēndīcātūs. PHR. cōrpōrā sūstētāns, īnstaurāns, vīrēs,
ānīmīquē vīgōrem. Mœstōs ēxhīlārāns ānīmōs, ēpūlæquē āntē ōrā
pārātæ rēgītīcō lūxū. Rēfīcīēns vīrēs Vīxquē cāpīt suāvēs mēnsā
ōnērātā cībōs. Laūtīs mēnsā pārātā cībīs, jūnctāquē nēctārēīs vīnā
jōcōsā cībīs.

cīcādā, eiue Heuschrecke. *Et cantu querulæ rumpens arbuta cicadæ. Virg.*

EPIT. Raūcā, quērūlā, ārgūtā, æstīvā, vōcālīs, strīdēns, rēfōnāns, dūl-
cīsōnā, grācīlīs, dūlcīs, cāmpēstrīs, agrēstīs, ēxīlīs, cāntātrīx, lōquāx,
gārrūlā, īmprōvīdā, mālēsānā, vāgā, sālātātrīx, strīdūlā, lēvīs. PHR.
ēbrīā rōrē cīcādā. Dūmquē thymō pāscētūr āpēs, dum rōrē cīcādæ,
cāntū quērūlæ rūmpūnt ārbūstā cīcādæ. Fērūntquē cīcādæ frūgībūs
ēxītīum. Strēpīt īngrātā raūcēscēns vōcē cīcādā, cērnīmūs ēt grācīlēs
ēt jam rēsōnārē cīcādās. Raūcīs sōlē sūb ārdēntī rēsōnānt ārbūstā cī-
cādīs, cāntādo mōrītūr, nēc sēntīt tēdīā mōrtīs.

cīcātrīx, icīs, ein Wundmal. *cerne cicatrices veteris vestigia pugne.*

Ovid. SYN. ūlcūs. EPIT. Fœdā, mārīdā, vētūs, ōbdūctā, tūrpīs,
dēfōrmīs. PHR. Sīgnātā īn frōntē cīcātrīx. Vūl-erīs īnflīctā vēstī-
gīā, sīgnā. Vētērīs vēstīgīā plāgæ. Infīxī vūlnērīs īmprēssā sīgnā,
v. Vulus.

Cīcēro, ōnīs. *Jugera facundi qui Ciceronis habet Mart. (Arpinas fuit,
genere satis ignobili. sed qui ingenia ac facundia sua ad consularem us-
que dignitatem perductus, eam maxima cum laude gessit, quippe qui Ca-
tilinariam conjurationem oppressit, & a populo Rom. tunc libero, pater
patriæ fuit proclamatus.)* SYN. Tūllīūs, ārpīnās. EPIT. Dīsērtūs,
facūndūs, dīvīnūs, dōctūs, māgnūs, ēlōquēns, Rōmānūs, mēllītūs, mēl-
līflūūs, āudāx, sūbtīlīs, ēxcēllēns, pōtēns, pērtēctūs, fūlmīnēūs, tō-
nāns, nūmērōsūs, cōncīnnūs, vīōlētūs, īngēnīōsūs, mīrāndūs, clārūs,
sūbdōlūs, lōquāx, clāmōsūs, vērboūs, stēxānīmūs, īnsīgnīs, īllūstrīs,
āmbī-

bitiosus, solers, sagax. PHR. Rōmānī Tūllius auctor eloquii, Rōmānā gloriā linguæ, Rōmānā togā, Rōmānī fori gloriā, lux, decus, lumen, splendor, eloquio pollens, valens, praeftans, celebris, celebratus facundae munere linguæ, Latīæ facundiā linguæ, Rōmānī famā decusque fori, eloquii fulmen, torrens. Rōmā patrem patriae Ciceronem liberā dixit.

cicōniā, ein Storck. *Ipsa sibi plaudit crepitante ciconia rostro.* Ovid.

EPIT. Cāndidā, grācilis, piā, albā. PHR. Nūntiā veris insignis pietatē cicōniā, cūlrix pietatis, cum verē rubentī cāndidā venīt avis longis invisā colūbris. Expānsis cāndidā pennīs. Sēpēntē cicōniā pullōs nutrit, et inventis per devīā rurā lacertis.

cicōninus, vom Storche.

cicūr, zahm. *Qui cicurum sensus, quae tanta indago ferarum.* M.

SYN. Mānsuēfactus, cicūrātus, placidus, mitis.

cicūro, as, zahm machen. SYN. Mānsuētāciō, mītigo, lenio.

Cicūtā. (*Herba venenosa.*)

Est mihi disparibus septem compacta cicutis. Virg.

EPIT. Frāgilis, viribus moesta, cānā, gelidā, dirā, saevā, frigidā, lethifera, lethālis, venenosa, venenifera, frīgēns, funesta, mortifera, tristis, algidā, horrēndā, torpens, exitiosa, exitialis, noxiā, nocuā, immēdicabilis, glaciālis. *Si pro fistula sumatur, vid. Fistula.*

cīeo, bewegen. *Condimus & magna supremum voce ciemus.* Virg.

SYN. Mōvĕo, excito, cōncito, ānimo, accēdo, stimulo, cōmmōvĕo, vel vōco, acciĕo. PHR. Tōnitrū caelum omnē ciĕbo. Aērē ciĕrē vīrōs. At tū bellā ciĕ, cōncēptūmqūē excūtē foedus, Aegidā cōncūtērēt dextrā nimbosquē ciĕrēt.

cīlicēs, die Cilicenser. EPIT. Fērī, vāgī, immānēs, immītēs, intōnsī, crēcēi, fērōcēs.

Cīliciā. (*Regio Asiae minoris, Syriae proxima. Haec regio ab oriente Amanu clauditur, a septentrione Tauri jugis, ab occidente Pampibia Hujus metropolis est Tarsus, quam interfecat Cydaus amnis.*) PHR. Tērrā Cīlissā. Nam nequē quōt florēs, siculā nāscāntūr in Hyblā. Quōt-vē fērāt dīcam tērrā Cīlissā crēcōs.

cīlicium, ein hārig Kleid. EPIT. āspĕrum, rīgīdum, acūtūm, mōrdāx, pūngēns, hīrtum, hīrsūtum. PHR. Cīlicum tēxtum. Mōllibūs abjēctis Cīlicum dānt tēgmīnā sētae.

cīlicīnus, ā, um, aus Haaren gemacht.

cīlium, die Augenbraunen.

Horrescunt setis, ciliove umbrante teguntur.

EPIT. Sēvērum, impĕriōsum, atrōx, nīgrum, tērrificum.

cīmbri, die Dänen. EPIT. Bībācēs, bellācēs, belligērī, fūrētēs, fūrībūndī, fōrtēs. PHR. ārctōūs gelidī mārīs incōlā cīmbēr.

cīmēx, icis, eine Wanze, Wandlauf. (*Vermiculus ex ligno nascens.*)

Cīmmērīi. *Est prope Cimmerios longo, &c.* Ovid.

(*Populi a Scythis oriundi, texteram Ponti partem habitantes, non procul a Bosporo, qui a nomine ipsorum Cimmerius fuit dictus.*) SYN.

Scythae, ārctōi pōpūlī. EPIT. Frīgīdī, algētēs, algīdī, hypĕrbōrēi, lātebrōsī.

Cīnaedīcūs, ā, um. SYN. Cīnaedūs, ā, um.

cīnaedūs, ī, ein Tänzer. *Pulchre convenit improbis cinædis.* (Phal.)

EPIT. impūrus, obscēnus, pētūlāns, prēcāx, imprōbūs, pōtĕrvūs, impūdēns.

cīnērācēūs, ā, um, aschfārbig. SYN. Cīnērēūs.

Cīnērāriūs. *Nunc tuum cinerarius. Idem.*

cīngo, umgūrten. — *Longam muris quum cingerit albam. Virg.*

SYN. āmbio, cīrcūndo, cōrōno, cīrcūmcīngo, ōbēo, īnclūdo, sēpīo, āmplēctōr, cōmprēhēndo, vel cōmprēndō. PHR. Dēnsāquē ūrbem cīnxērē cōrōnā, īnfērt sē sēptūs nēbulā. Ūndīquē cīrcūmfūndīmūr, ēt mūltō nēbulæ cīrcumDēā fūndīt āmīctū. Quē fūlvā lēōnīs pēllīs ōbīt tōtum. Silvā cōrōnāt āquās, cīngītē tēmpōrā rāmīs, ālcānīūs lōngam mūrī cum cīngērēt ūrbem. Tērram āmplēctītūr ōrbīs. Sāltūsquē īndāgīnē cīngūt, mēdīum līquīdīs āmplēxībūs ōrbem, āt Vēnūs ōbscūrō grādīēntēs āērē sēpīt, jūssīt ēt āmbītæ cīrcūmdārē lītōrā tērræ, īpsā nātāt tēllūs pēlagī lūstrātā cōrōnā, ūndīquē ēnīm dēnsā Teūcrī īnclūsērē cōrōnā, ātquē hīnc vāstā pālūs, hīnc ārdūā mcēniā cīngūt.

cīngulā, ein Roßgurt. *Ut nova velocem cingula ledit equum Ovid.*

cīngulum, ein Gürtel. *Balteus & notis fulserunt cingula bullis. Virg.*

SYN. Bāltēūs, zōnā, cīnctūs, ūs. EPIT. Aūrēum, āūrātum, prētīōsum, pīctum, fūlgēns, lēvē, hābīlē. PHR. prētīōsāquē cīngulā gēmīs. Aūrō lūcēbānt cīngulā mūndō, īpsē Quīrīnālī trābēā, cīnctūquē Gābīnō īnsgnis. *vid. Baltheus.*

cīnīflo, ōnis, ein Kohlenbläser.

Custodes, lectica, ciniflones, Parasiti. Hor.

cīnīs, ēris, Asche. *Non servata fides cineri promissa Sichæo. Virg.*

EPIT. Fūmāns, fērvēns, ēxīguūs, vērmiſer, ādūstūs, īngrātūs, ātēr, tēpīdūs, īmmūndūs, tēnūīs, lēvīs, sēpūlcrālīs, trīstīs, sācēr. PHR. Sēd nēquē jam cīnērēs, ējēctātāquē fāvīllam fērrē pōtēst, pōstquam cōllāpsī cīnērēs ēt flāmmā quīēvīt, cīnīs ōbdūctæ cēlābāt lūmīnā prūnæ, īncēdīs pēr īgnēs sūppōsītōs cīnērī dōlōsō. Nōn sātīūs cīnērēs patrīæ īnsēdīsē sūprēmōs, pōstquam cōllāpsī cīnērēs ēt flāmmā quīēvīt. *Cineres pro manibus, Virg. 4. Æneid. Nec patris Anchisæ cineres Manes-ve revelli, Vos cinis exiguus gelidæque jacebitis umbræ v. Manes.*

cīnnāmōmum, Zimmetrinde. *Nam cinnamomi quod, &c. (Scaz.)*

SYN. Cīnnāmum. EPIT. ōdōrum, rēdōlēns, ārōmātīcūm, ōdōrātum, ōdōrīferum, grātum, frāgrāns, spīrāns, ōlēns, suāvē, dūlcē, jūcūndum, āmcēnum. PHR. Grātum lātē quōd jāctāt ōdōrem, suāvēs quōd spīrāt ōdōrēs. Nārēs grātō quōd replēt ōdōrē.

Cīnnāmum. — *Gressus adolebunt cinnama flamma. Ovid. v. sup. cinnamomum.*

cīrcā, um. *Multa boum circa maculantur corpora morti. Virg.*

SYN. cīrcum, cīrcītēr.

Cīrcē. *Carminibus Circe socios mutavit Ulyssis. Idem.*

(*Solis & Perses Nymphæ filia & Ætæ, Colchorum Regis, soror, veneficiorum peritissima, quæ Sarmatarum Rege, cui nupserat, veneno sublato, regnoque per scelus parto, quum crudelius imperaret, ab incolis pulsa in Italiam venit, & in Circeæ monte sedem sibi delegit, Hæc Ulyssē vi tempestatis ad se delatum hospitio suscepit, ejusque socios in variorum animalium formas commutavit, cui & Telegonum filium peperit.*) SYN. Tītānīs, filiā Pērsēs. Sōlē sātā. EPIT. Dædalā, Tītāniā, vēnēficā, cāllidā, phœbēā, māgīcā, dōctā, pūlchrā, īnsīdīōsā. PHR. Tēlēgōnī pārēns, mātēr, gēnitrīx vēnēficā, Æēā pūēllā. Sōlīs prōgēniēs, gēnūs, cārminībūs Cīrcē sōciōs mūtāvīt Ulyssīs. Tēlēgōnīquē pārēns, vērēndīs nātā figūrīs, āptā hērbīs vel cāntū vērērēs mūtārē figūrās. Sōlē sātæ Cīrcēs tam māgnā pōtēntiā fērtūr, vērērīt ūt mūltōs īn nōvā mōnstrā vīrōs, īn vārīās fōrmās hōmīnēs dōctīssī-

Ältsimā mūtāns. (*Virgil. 7. Æneid.*) Quōs hōmīnum ex faciē Dēa savā pōtēntībūs hērbīs indūērāt Cīrcē in vultūs ac tērgā fērārū.
Cīrcēus. *Proxima Circea raduntur litora terra. Virg.*
cīrcīno, mit dem Cīrfel rund machen.

Utque suos arcus per nubila circinat iris. M.
cīrcīnūs, ein Cīrfel. *Integer immensum vertebat circinis annum. A.*
cīrcītēr, um, oder bey. *Clarus ab officiis octavam circiter horam. Hor.*
SYN. cīrcā, ād, sūb. (cum Accusativo.)
cīrcūītūs, Umgang. *Sævaque circuitu curvantem brachia longo. Ovid.*
SYN. āmbītūs, ōrbīs, cīrcūlūs, gyrūs.
cīrcūlātōr, ein Landstreicher. *Quos sæpe falsus circulator decipit. Jamb.*
SYN. præstīgiātōr, hīstrīo, lūdīūs, mīmūs.

cīrcūlo, ās, umgeben, umcīrfeln. SYN. cīngo, āmbīo, cīrcūmdo.
cīrcūlūs, Streis. *Flexilis obtorti per collum it circulus auri. Virg.*
SYN. ōrbīs, ōrbīcūlūs, cīrcūītūs, āmbītūs, gyrūs. EPIT. Flēxīlīs, ōb-
līquūs, tōrtīlīs, rōrūndūs. PHR. tōrtīlīs ā cōllō rādīāns it cīrcūlūs āū-
rō. Flēxīlīs ōbtōrtī pēr cōllum it cīrcūlūs āūrī. *vid. Gyrus.*
cīrcum, rund, um. SYN. cīrcā.

cīrcumcīdo, beschneiden. *Quod falsi fratres se circumcidere suasos. T.*
SYN. cīrcumsēco, rēsēco, āmpūto. *vid. Scindo.*
cīrcūmcīsus, beschnitten. *Circumcissus adest, & jure renascitur undis. A.*
cīrcūmcīlāmo. v. clamo.
cīrcūmcīlūdo. *vid. claudo, cingo.*

cīrcūmdātūs, ā, um, umgeben. — *fulvis circumdatus alis. Tib.*
SYN. āmbītūs, cīnētūs, cīrcūmcīnētūs, sēptūs, cīrcūmcīlūsūs, īnclūsūs.
cīrcūmdo, umgeben. *Septem quæ una sibi muro circumdedit arces. Virg.*
SYN. āmbīo, cīngo, cōrōno, sēpio, cīrcūmcīngo, cīrcūmvālo, ōbēo.
v. lingo.

cīrcūmēo, herum gehen. *Cujus non hederæ circumiere caput. Prop.*
SYN. ōbeo, ōbāmbūlo, pērāgrō, pērērō, lūstro, pēr lūstro, *vid. āmbīo,*
cīngo.
cīrcūmfēro, umtragen. *Item ter socios pura circumtulit unda. Virg.*
SYN. cīrcūmdūco, cīrcūmvēho.

cīrcūmflūs, umrinnend, oder das um etwas fließet.
— *in geminas partes circumfluit amnis. Ovid.* SYN. cīrcūmflūēns.
cīrcūmfūsūs, gemischt. *Nam circumfuso constitit in aëre tellus. Lib.*
SYN. Cīrcūmfūsūs, dīffūsūs.
cīrcūmlātūs, umgetragen. *Circumlata diu mensis scriblita secundis. M.*
cīrcūmlīgo, herumbinden. *Quando lten tumido circumligat ilia vinclo. St.*
SYN. nēcto, vīncio. *vid. Ligo.*

cīrcūmpōsitūs, herum gelegt. *Semper enim circumpositus, res &c. L.*
SYN. cīrcūmfūsūs, cīrcūmīēns.
cīrcūmquāquē, hin und wieder. *Circumquaque patens, nudoque, &c. M.*
SYN. ūndīquē, ūndecūquē.

cīrcūmscribo, umschreiben. SYN. cōnclūdo, cōmprēdo, dēfīnīo, līmīto.
cīrcūmspīcio, umsehen. *Diversis circumspiciunt, hoc acrior idem Virg.*
SYN. hūc ōcūlōs vērto, ōcūlīs ōmnīā lūstrō, cōllūstro, ōcūlos pēr sīn-
gūlā vōlvo, hūc illūc vōlvēns ōcūlōs, tūtūmqūē pērērāt lūmīnībūs tā-
cītīs, ōcūlōs cīrcūmfērre, pārtēs īn ōmnēs vērterē, vērārē. Lūmīnē
vāgō lūstrārē, āspēctū vāgārī, īn quāmcūquē dōmūs ādvērtīt lūmīnā
pārtē, īmmēnsā spēctāntur ōpēs. v. *Aspicio.*

cīrcūmsto, umstehen. *Curvata in faciem montis circumstetit unda. Virg.*
SYN. Sto cīrcūm, cīrcūmsīsto, vel cīngo, āmbīo.

circūmvālo, belāgeren. SYN. vālo, ōbvālo. PHR. Vālo cingo, āmbio, ōbēō, inclūdo, mūnio. v. *Vallo*.

circūmvēnio, circūmvēnī, umgeben.

Multa senem circumveniunt incommoda, vel quod. Hor.

SYN. circūndo, āmbio, cingo, ōbsidēo.

circūmvōlito, stets hin und wieder fliegen.

Aut arguta lacus circumvolitavit hirundo. Virg.

SYN. Vōlito, vōlo circum.

circūs, ein Umkreis. *Multa capax populi commoda circus habet.* Ovid.

SYN. circūitus, āmbitus, circūlus. EPIT. Thēātrālis, amphithēātrālis, cēlēbēr, māgnūs, lōngūs, cāpāx, clāmōsūs, ōblīquūs, cūrvūs, māgnificūs, fēstūs, āpērtūs, pātēns, spātiōsūs. PHR. Fēstā thēātrālis cēlēbrānt sōlēnniā circi, amphithēātrālem circum facit arēā, Mūltā cāpāx pōpūli cōmmōdā circūs hābēt Mēdiāquē in vāllē thēātri circūs ērāt pōmpā cēlēbēr. Exūltāt raūcō victōriā circō.

Ciris. (*Avis est, alio nomine Alauda dicta. Hanc, Poetae fabulantur fuisse Scyllam, Nisi regis filiam, quae, quum patrem fatali crine spoliatum Minoi prodidisset, mutata est in avem Cirim.*) PHR. Plūmīs in āvem mūtātā vocātūr ciris, ēt attōnsō ēst hōc nōmēn ādēptā cāpillō. v. *Scylla*.

cistā, ein Kasten. SYN. arcā, cistulā, cālāthūs, cānistrum. EPIT. cāvā, tēxtā, vīmīnēā, cōncāvā, cāpāx, āmplā, clāusā, lignēā, pīctā. PHR. ōbscūrā cāvīs cēlēbrābānt ōrgiā cistis. Nāmquē vētūs Grēcōs sērvābāt cistā libēllōs.

citātīm, behend. *Corpora, quae fuerant praecursibus apta citatim.* Fill.

citātūs, schnell. *Non tigris catulis citata raptis.* (Phal.) Mart.

SYN. citūs, cēlēr, vēlōx, prōpērāns.

citēriōr, ōris, viel näher. SYN. Prōpiōr, vīcīniōr, prōpīnquīōr.

Cithærōn, ōnis. (*Mons Bæotiae, cujus radicem Asopus amnis alluit. Hic mons Libero patri sacer erat, ibique ejus orgia celebrabantur.*) PHR. Fēstūs faciēndā ād sacā Cithærōn cāntībūs ēt clārā Bācchāntum vōcē sōnābāt.

cithārā, eine Harfe. *Non studio citharae, nec Musae deditus ulli.* Hor.

SYN. chēlys, lyrā, bārbītūs, tēstūdo, plēctrum, fidēs. EPIT. Aūrātā, īmbēllīs, sōnōrā, Pīēriā, bīcōrnīs, rēsōnāns, cānōrā, blāndā, vōcālīs, aūrēā, ārgūtā. Dēliācā, sōnāns, dūlcīsōnāns, puērulā, ēbūrnā, ēbūrnēā, āpōllīnēā, ōrphēā, Phōebēā, jūcūndā, gārrulā, tīnnulā, dūlcīsōnā, Thrēiciā, āōniā, Rhōdōpējā, ōrphēiā, Lēsbiācā, grātā, sōnōrā. PHR. Quē dūlcēs rēddīt pōllīcē tāctā sōnōs. Mēntis sōlīcītē rēlēvāns cūrās Cithārā crīnītūs iōpās pērsōnāt aūrātā. Cithārā īmpūlsīs rēsōnāt Rhōdōpēiā nērvīs, Bīstōniām dīgītīs cithāram fac pūlsēt ebūrnīs. Pīēriā cithārā rēsōnānt. Thrēiciā frētūs cithārā, fidībūsquē cānōris. Jam mānībūs cithāram, jam pēctīnē pūlsāt ēbūrnō, cithārā vōcālēs tāngērē nērvōs. Trāctāt īnāūrātē gārrulā filā lyrā. Thrēiciām dīgītīs īncrēpūissē lyram, Pātriōquē cānōram īncrēpūit dē mōrē lyram. Dūlcēdinē mīrā ōrphēā pērcūsit sōciāntem cārmīnā nērvīs, pūlsīs, ād cārmīnā nērvīs. Blāndō rēsōnāntēs mūrmūrē nērvī. Hēc pērcūssīs sūbjūngīt cārmīnā nērvīs. Vōcālēs īmpēllērē pōllīcē chōrdās, īmbēllīs cithārā ēt bēllīs hāud āptā cānēndīs. Bēllā sātīs cēcīnī, cithāram jam pōscīt āpōllo. Tūnc ēgo nēc cithārā pōtēram gāudērē cānōrā. Cūctī cithārā rēsōnāntē sēquūtūr. v. *Lyra*.

cithāristriā, eine Harfenschlägerin. — *casu citharistria virgo.* Mant.

cithārizo, Harfen schlagen. *Et citharizantes Nymphas comitatur Apollo.*

M. SYN. cithāram pūlso, tāngo. v. *Cithara*.

cithā-

citharædus, ein Harfenschläger.

Accipis uxorem, de qua citharædus Ecbion. Juv.

SYN. Citharistā, citharam pulsāns, citharæ pulsandæ pēritūs. EPIT. insignis, blāndūs, grātūs, lētūs, dūlcisonūs, Phœbeūs, āpollīnēcūs, mūlcēns, āōnīūs, pīerīūs. PHR. Fidībūs plēctrōquē pōtēnti, dōctūs nūmērīs intēndēre nērvōs. Dīgītīs nērvōs pulsārē pēritūs. Quī nōvīt dīgītīs impēllēre nērvōs. Plēctrā mōvēns, impēllēns pōllīcē chōrdās, mōvēns sākā fērāsquē lyrā. Lētām pulsārē pēritūs pōllīcē vōcālī cithāram, plēctrōquē cānōrō. Thrēiciā frētūs cithārā, fidībūsquē cānōrīs. Vix dum finis ērāt, dāpībūs quum cōmtūs in ōstrō āstītīt ārgūtūs jūvēnīs, patriōquē cānōram incēpūit dē mōrē lyram, dūlcēdinē mīrā ōbstūpūērē ōmnēs, sōnītum mōx vērbā sēcūndānt.

citimus, allernächst. *Qua citimus limes dispescit fulgida paris. Fulg.*

SYN. Prōxīmūs, vīcīnūs.

citiūs, behender. *Sic ait, & dicto citius tumida æquora placat. Virg.*

SYN. Vēlōcīūs. v. Cito.

cito, schnell. ult. habet commun.

— *Si bene quid facias cito, nam cito factum, Ille cito monitus rigidos eludere cæstus. Mart.*

SYN. cōntēstīm, rēpēntē, sūbito, mōx, cōtīnūō, ēxtēmplō, prōtīnūs, hāūt mōrā. v. Celeriter.

cito, ās, beruffen, eilen. *Integer ambiguae si quando citabere testis. Juv.*

SYN. cīēō, vōco, ūrgēō.

citrā, hie, disseit, ohn, nach. *Vincens aspiciet, citraque carnis. (Phal.) Sid.*

Quos ultra, citraque, nequit consistere rectum. Hor.

citrēūs, das von Citronenholz ist.

Scribitur in citreis, calidum scis ponere sumen. Pers. SYN. citrīnūs.

Citrō. *Direptæ volitant ultroque citroque per auras. L.*

citrūs, ī, vel citrum, ī, Citronenholz, Citronenbaum.

(Arbor in Mauritania præcipue nascens in Atlante monte, unde Romanam afferebatur ad pretiosissimarum mensarum materiam.) EPIT.

Maūrūsīācā, Aphrōdīsīā, ādōnīās, Nysæā, clēartīās, frōndōsā, ōdōrātā, bārbārā, Atlāntīcā. PHR. Sātā mēllē Clēartīās ārbōs Rāmīsquē ēxūtēt Adōnīūs ārbōs. Pērpētūm Nyāfæā dēcūs frōndēscāt ūt ārbōs, Maūræquē Atlāntīcā silvæ prōgēnīēs citrūs.

cītūs, a cieo, hurtig. *Solvite vela citi, Deus æthere missus ab alto. Virg.*

SYN. cēlēr, vēlōx, cītātūs, pērnīx, prōmtūs, præpēs, vōlūcēr, lēvīs, fēstīnūs, prōpērūs, vōlāns. v. Velox, celer.

cītūs, a cio, bewegt, gereizet. SYN. āccītūs, vōcātūs.

cīvīcūs, sītlich. *Clausit & æterna civica bella fera. Ovid.*

cīvīlīs, bürgerlich. *Exclamat, non te civilibus infere bellis. Idem.*

SYN. cīvīcūs, ūrbānūs, mītīs, lēpīdūs, cōmīs, pōlītūs.

cīvīlītēr, hōflich, bürgerlich.

Exercet memores plus quam civiliter iras. Idem.

cīvīs, ein Bürger. *Et fessi tandem cives infanda furentem. Virg.*

SYN. incōlā. EPIT. clārūs, nōbīlīs, āntīquūs, cēlēbēr.

cīvītās, ātis, Stadt, Bürgerschaft

Tu civitatem quis deceat status. (Alc.) H.

EPIT. bēllīcā, mūnītā, sēcūrā, impāvīdā, ināccēsā. v. Urbs.

clādēs, Niederlag. *Cladibus irruimus nocituraque ponimus arma. L.*

SYN. Cādēs, strāgēs, cāsūs, fūnērā. EPIT. Tētrā, trīstīs, bēllīcā, mōrtīfērā, ācērbā, īnīquā, īmmēnsā, fævā, fūnēstā, āspērā, mīsērā, crūēntā, sānguīnēcā, crūdēlīs, nēfāndā, hōrrīdā, fcedā, īnfāndā, ēxitīōsā, ēxī-

tiālis, furiōsā, lāmētābilis, rēpēntinā, fērālis, lūctūosā, hōrrēndā, fērā, dūrā, Māvōrtiā, pērniciōsā. v. *Occisio*.

clam, heimlich. *Clam fero, incautum superat securus amorem.* Virg.

SYN. clānculum, clānculō. PHR. Tēstē rēmōtō, Tēctō in rēcēssū, oc-cūltā fraudē.

clāmīto, emsig schreyen.

Hoc sic terque quaterque clamitas. (Phal.) Mart.

PHR. crēbrō, saepiūs clāmo.

clamo, schreyen, ruffen. *Clamabis capiti vina subesse meo.* Prosp.

SYN. exclāmo, cōclāmo, vōciferōr. PHR. Caelum, aūrās, aethērā, cāmpōs, dōmum, aedēs, viās, urbem vōcē, clāmōrē implēo. Tūmūltū, vōcībūs, clāmōrībūs, sōnō, ūlulātū replēo, cōmplēo. Clāmōrem tōllo, ēdo, do. Clāmōrem ad sidērā tōllo. Clāmōrē incēndūnt caelum Trōēs-que Lātīniquē. Caelum clāmōrē rūmpo, cōcūtio. Clāmōrem ad astrā fēro. Omnēs magnō cīrcum clāmōrē frēmēbānt, atque intōnāt ōrē. Ibāt, ēt īngēntisēsē clāmōrē fērēbāt. Sōcīi magnō clāmōrē sēquūntūr. Mōestam incēndūnt clāmōrībūs urbem, ūlulātūsque ōrē dēdērē. Subī-tō ērūmpūnt clāmōrē, frēmētēsque exhōrtāntūr ēquōs. Femīnēum clāmōrem ad coelī sidērā tōllūnt, aūsūs quīn etiām vōcēs jāctārē pēr ūmbram, Implēvī clāmōrē viās, mōestūsque Crēūsam, nēquīdquam īngē-mīnāns ītērum ītērumque vōcāvī. Tēr īcōpūlī clāmōrem īntēr cāvā sā-xā dēdērē. Hīc tōtūm cāvēae cōnsēssum īngēntis ēt ōrā. Primā patrum magnīs Saliūs clāmōrībūs implēt. Clāmōrem īmmēnsū tōllit, quō pōn-tūs ēt ōmnēs īntremūērē ūndae, pēnītūsque extērritā tellūs Itāliae, cūr-vīsque īmmūgīt Aetnā cāvēnis. Itāliam primūs cōnclāmāt āchātēs. Itā-liam laetō sōcīi clāmōrē sālūtānt. Insēquītūr clāmōrque vīrum strīdōr-que rūdētum, clāmōrēs sīmūl hōrrēndōs ad sidērā tōllit. Undīque clāmōr tōllītūr, īt trīstīs ad aethērā clāmōr bēllāntum jūvēnum ēt dūrō sub Mārtē cādētum. Hīc ūndīque clāmōr dīssēnsū magnūs vārīō sē tōllit īn aūrās. Magnīsque vōcānt clāmōrībūs hōstem, clāmōremque fē-rūnt ad litōrā. v. *Clamo & Echo*.

clāmōr, ōris, ein Geschrey. *Miscentur magnisque vocant clamoribus bo-stem.* Virg. SYN. Vōx, sōnūs, sōnītūs, mūrmur, frēmītūs, strēpītūs, frā-gōr, clāngōr, ūlulātūs, gēmītūs, lāmētum, quēstūs, mūgītūs. EPIT. Flēbilis, dīssōnūs, hōrrēndūs, rābīdūs, hōrrisōnūs, tērrificūs, trīstīs, īngēns, laetūs, femīnēus, magnūs, cōnfūsūs, vāgūs, tērribilis, frēmēns, pōpūlārīs, quērūlūs, īnsānūs, īnsōlēns, īnsōlītūs, mōlēstūs, rēsōnans rēsōnūs, ēmīssūs, tūrbīdūs, nīmīus, mūliebrīs, raucūs, subītūs, faustūs, rēpētītūs, ītērātūs, īnānis, trīumphālīs. PHR. Sublātūs ad aethērā clā-mōr. Tum vērō īngēmīnāt clāmōr. Tōllītūr īn coelum clāmōr. Fūrīt ūndīque clāmōr dīssōnūs. Rēsōnāt magnīs clāmōrībūs aethēr. Fērīt aethērā clāmōr nāuticūs. It clāmōr coelō. Coelum sōnāt ōmnē frāgōrē, īt trīstīs ad aethērā clāmōr, īngēns frāgōr aethērā cōmplēt. Tum vērō īmmēnsūs sūrgēns fērīt aūrā clāmōr sidērā. Tōtūmque vīdērēs mīscē-rī antē ōcūlōs tāntīs clāmōrībūs aequōr. Pūlsātī cōllēs clāmōrē rēsūl-tānt. Cōnsōnāt ōmnē nēmūs strēpītū, cōllēsque rēsūltānt. It clāmōr tō-tīs pēr prōpūgnāculā mūrīs. Tum vērō exōrītūr clāmōr, rīpaeque lacūs-que rēsponsānt cīrcā ēt coelum tōnāt ōmnē tūmūltū. Clāmōr vārīō dīf-crīmīnē vōcum sidērā pūlsāt. Strēpīt ōmnīs mūrmūrē cāmpūs. Clā-mōr jūvēnilis ēt ūnā femīnēae vōcēs īmpūlsāque tympanā palmīs, cōn-cāvāque ōrā sōnānt. Nāuticūs exōrītūr vārīō cērtāmīnē clāmōr, īnsē-quitūr clāmōrque vīrum clāngōrque tūbārum, ērgo ōmnēs magnō cīr-cum clāmōrē frēmēbānt. v. *Clamor & murmur*.

Porro clamorem augent poëtae, comparationibus desumptis fere a sequentibus:

1. Clamorem immensum tollit, quo pontus & omnes intremuere unda, & Curvisque immugiit Aetna cavernis.
2. Tollunt clamorem, qualis supremus apertis, Urbibus aut pelago jam descendente carina.
3. It tantus aethera clamor, quantus piniferae Boreas quum Thracius Offae rupibus incubuit, curvato robore pressae, fit sonitus, aut redeuntis in aera silvae.
4. Clamor vario discrimine vocum fert belli rabiem ad Superos & sidera pulsat, ceu pater oceani quum exesi in viscera montis cardineum pelagus latrantibus ingerit undis. Dant gemitum scopuli, &c.

clāmōsus, ein Schreyender. Clamosus juvenem pater excitat, accipe ceras.

J SYN. clāmāns, exclāmāns, vel clāmōrē rēsūltāns, frēmēns.

clāndēstīnūs, verborgen. Et clandestinis surgentia fraudibus arma. N.

SYN. ārcānūs, sēcrētūs, ōccūltūs.

clāngōr, der Klang. — Magnis quatiunt clangoribus alas. Virg.

SYN. Tūbārum sōnūs, strépītūs. EPIT. Raūcūs, lūctificūs, fāvūs, Mārtiūs, rēsōnāns, tērrificūs, aērisonūs, hōrrisonūs, trēmūlūs, mīnax, crēbēr, hōrrēndūs, sōnāns, rēsōnūs, strīdēns, frēmēns, tristīs, Māvōrtiūs, bēllīcūs, hōrrēns, hōrrīdūs. PHR. Raūcūs strīdētī mūrmūrē clāngōr. vide Classicum. Tuba.

Clāniūs. (Fluvius Campaniae juxta Acerras urbem crebris ejus inundationibus bona ex parte haustam.) Vācūis Clāniūs nōn aequūs ācērrīs. Virg.

clarēo, hell, klar, berühmt seyn.

Ergo postque magisque viri nunc gloria claret. E.

SYN. clārēscō, ēnīteo. PHR. Vīrī nūnc glōriā clārēt, clārēbūnt lūmīnā ccelī Tāntum ēgrēgiō dēcūs ēnītēt ōrē. v. Luceo.

clārītās, Klarheit. Summum ad gradum claritatis veneris. (Jamb.)

Lab. SYN. Splēndōr, Lūx, Lūmēn. vid. Lūx vel hōnōr, fāmā, nōmēn. v. honor.

clāro, ās, erläutern. Mitis iter longo claravit limite flamma. St.

SYN. illūstro, nōmēn, fāmam do, cōnfēro.

Clārōs. Et Claros & Tenedos Pataraeque regia servit. Ovid.

(Ionice civitas, Apollinis oraculo nobilis, juxta Colophonem. Est etiam Clarus insula, una Cycladum.) EPIT. Phōebēā, Phōebēiā, āpōllīnēā, Dēliā, fācūndā.

clārūs, klar, hell. Ipse peregrina ferrugine clarus & ostro. Virg.

SYN. Pērspīcūūs, dīlūcīdūs, pēllūcīdūs, lūcīdūs, splēndīdūs, nītīdūs, vel lūcīdūs, vel ēvīdēns, āpērtūs, mānīfēstūs, nōtūs, nōtīssīmūs, nōn ōbscūrūs, vel cēlēbrīs, īnsīgnīs, illūstrīs, ēxīmīūs, ēgrēgiūs, prāstāns. v. illustris.

clāssīcum, das Äarmen. Classica jamque sonant, it bello tessera signum. Idem.

SYN. Clāngōr tūbārum, frēmītūs, strépītūs. EPIT. Fērālē, Mārtiūm, fērum, tūrbīdum, pērfīdum, Māvōrtiūm. PHR. ābrūmpūnt dūlcēm Māvōrtiā clāssīcā sōmnum. Nēc dum etiā audīerānt īnflārī clāssīcā, clāssīcā jāmqūē sōnānt, it bēllō tēssērā sīgnū. Jāmqūē aūrem hōrrīsonō rūmpūnt fērā clāssīcā sīgnō. Mārtiā fērvētēs āccēndūnt clāssīcā pūgnās. vide Tuba.

clāssīs, Schiffsflotte. Classibus hic locus, hic acies certare solebant. Idem.

EPIT. Aērātā, lūnātā, prōfūgā, vōlucrīs, vēlīvōlā, flūmīnēā, ārmātā, quāssātā, aequorēā. fūgāx, cītā, dēnsā, Mārtiā flūctīvāgā, bēllīcā.

PHR. Völuceri frētā clāsse pērerrāt. Fērtūr cītā gūrgitē clāssīs. [*vide Navis.*]

Clathrus, *vel* chlathrum, I, ein Gatter. SYN. Sēptūs, clāūsūs, cancellātūs. *Objectos caveæ valvis non frangere clathros &c.* Ovid.

clavā, eine Kolbe, Keule. *Ipsa capit clavamque gravem &c.* Idem. SYN. Stīpēs, Hērculēus. EPIT. Trīnōdīs, nōdōsā, dōmītrīx, trābālīs, fērrātā, grāvis, Hērculēā, dūrā, trēmēndā, hōrrēndā, crūēntā, lēthīfērā, rēcūrvā, vīctrix, īmmītīs, vūlnīficā, pōndērōsā. PHR. Clāvæ rōbūr. Fērrātæ mūnītūs rōbōrē clāvæ. Instrūxitquē mānum clāvā dōmītrīcē fērāram. Aprābāt dēxtrīs īrrāsæ rōbōrē clāvæ. Pīnēā nōdōsī quāssābāt rōbōrā clāvā. Ipsā cāpit clāvāquē grāvem spōliūmquē lēōnīs, ōsā mēī frātrīs clāvā pērfrāctā trīnōdī. Quæ nēscīā frāngī dūcāt ad āssīdūōs sēmpēr firmātā lābōrēs.

clavātūs, genagelt. SYN. clāvō *vel* clāvīs fixūs, affixūs.

claūdīco, hinfen. *Turpiter obliquo claudicet ille pede.* Ovid.

PHR. clāūdō pēdē grādīōr, nūto, vācillo.

clāudo, zuschließen. *Depulsos a laete domi quæ clauderet agnos.* Virg.

SYN. ōcclūdo, īnclūdo, īntērclūdo, cīrcūmclūdo, ōbstrūo, ōbsēro, *vel* ōccūlto, ābscōndo. PHR. Ārātā līmīnā clāūsā sērā. Fērrō ēt cōmpāgībūs ārctīs clāūdēntūr bellī pōrtæ. Pōrtās ōbīcē firmō clāūsērāt. Pōstībūs sērā ōbsīdērē, ādītum pērstrūērē. Fōrēs ōbsēro, ōbstrīngērē līmēn. Præclūdērē pōrtās. Cārcērībūs clāūdūnt rārīs ēt cōmpēdē, nēstūnt, īllīc clāūsā tēnēnt stābulīs ārmēntā. Clāūsā dōmō tēnēōr, grāvībūsquē cōērcītā vīnclīs *v. Occulto & carcere mulctare.*

clāvīcōlā, Kamm an den Weinreben.

Qualis ferratos subigit clavicula dentes. C.

clāvīcūlus, Nägelein. *Claviculus medium fulgenti sibila ferro.* M.

clāvīgēr, Schlüsselträger. *Cum duce clavigero claviger ipse favet.* N.

clāvīs, ein Schlüssel. *Nec prohibet claves, & canis ipse tacet.* Tib.

EPIT. Fērrēā, ārātā, strīdēns, āhēnēā, āhēnā, ārēā. PHR. Pōrtās rēsērāns, pāndēns, rēclūdēns. Pōrtās prābēbāt clāvīs āhēnā pātēntēs.

clāustrum, ein Schloß. SYN. Vālvæ, fōrēs, jānūā, pōrtā, ōbēx. EPIT. Fērrēum, tēnāx, āhēnum, ōbscūrum, strīctum, ōbstāns, īnēxpūgnābīlē, rēlīgīōsum, sīlēns, quīētum. PHR. Clāūsā dōmūs, clāūsæ fōrēs.

clāvūs, (*ferreus*) ein Nagel. *Millia clavorum quis tam procul &c.* Juv.

EPIT. Fērrēūs, ārēūs, ācūtūs, hōrrīdūs, trābālīs, dūrūs, vālīdūs, firmūs, āhēnūs. PHR. clāvum īnfīgo, clāvīs fīgo.

clāvūs, (*Navis*) Steuerruder. — *viros clavumque ad litora torquet.* Ovid.

SYN. Gūbērnācūlum, gūbērnāclum, tēmo, hābēnæ. EPIT. Fīrmūs, fīdūs, nāūtīcūs, pēndēns, flēxīlīs, flūītāns, lēvīs, fugāx, prōpērūs. PHR. Nāvis mōdērāmēn, rēgīmēn, hābēnæ. Rēctōr ērīt pūppīs, clāvōquē īmmōbīlīs hārēns, mūtābīt pēlāgō tērrās. Clāvum rēgērē, flēctērē, tōrquērē, mōdērārī. Rēgīmēn dēxtrā mōdērāntē cārīnæ flēctērē. Rēsīdēns īn pūppē māgīstēr, Artē rēgīt vēntīs īmpūlsæ nāvis hābēnās.

clāvūs, (*Vestis*) ein Kleid. *Curia restabat, clavi mensura coacta est.* Idem.

clēmēns, ēntīs, mild, gnādīg. — *Primo clementior ævo.* Claud.

SYN. Mītīs, cōmīs, bēnīgnūs, hūmānūs, mānsuētūs, lēnīs, bōnūs, fācīlīs. PHR. Pīgēr ād pōenās. Vēnīæ pāratūs, īn mīsēros bēnīgnūs. Quī quum trīstē ālīquīd stātūīt, fīt trīstīs ēt īpsē. Cūīquē fērē pōenam sūmērē pōenā sūā ēst. Flēctī fācīlīs. Rēspīcīēns plācātō vūltū, īn mīsērōs lēnīs. Sēd plācīdūs fācīlīsquē pārēns vēnīæquē pāratūs. Addē quōd ēst ānīmūs sēmpēr tībī mītīs, ēt āltæ īndīcīum mōgēs nōbīlītātīs hābēnt.

v. Comis.

cle-

clēmēntiā, *Mildigkeit*. *Tantaque in Augusto clementia, si quis ab illo.* Ov.
 SYN. Bōnītās, lēnītās, mānsuētūdo, mītis ānīmūs. EPIT. Hīlārīs, fā-
 cīlīs, bēnīgnā, cōmīs, hūmānā, pācīfīcā, æquā, mītis, grātā, rēgiā.
 PHR. Pigrā ād pœnās, ād prēmīā vėlōx, quum vīncāmūr īn ōmnē
 mūnērē, sōlā Dēōs æquāt clēmēntiā nōbīs. *vide supra Clemens.*

Clēōpatrā. *Expugnare senem potuit Cleopatra venenis.* I.

(*Ægypti Regina, soror & uxor Ptolomæi, a Cæsare primum adama-
 ta, tum ab Antonio justæ uxoris loco habita, quod quum ægre ferret
 Augustus, cujus sororem Antonius duxerat, ipsum bello aggressus, ad
 necem spontaneam compulit, cujus exemplum imitata Cleopatra, ne vi-
 va in potestatem hostis veniret, admotis corpori aspidibus, se intere-*

mit.) SYN. Ptōlēmāīs, Rēgīnā Ægyptiā. EPIT. Fērōx, scēlērātā,
 īncēstā, mēretrīx, Phārīā, fōrmōsā, pūlchrā, aūdāx, nēfandā, ōbscœ-
 nā, Ægyptiā, Ptōlēmāīs. PHR. īncēstī mēretrīx rēgīnā cānōpī. Quæ
 tēnūit Phāriūm mēretrīx scēlērātā cānōpum, āctiās Aūsōniās fūgit
 clēōpatrā cātēnās. Sēquītūrquē nētās Ægyptiā cōnjūx.

Clēsīs. (*Fluvius prope Brixiam.*) EPIT. Vitrēūs, rēsōnāns, mōntānūs,
 īrrīgūūs, āmcēnūs. PHR. Paūpērīōrē vādō Clēsīs mōntānūs āb ōrtū dē-
 cūrrīt. Vitrei vādā lūcidā clēsīs.

clēpsydrā, eine Sanduhr.

Clepsydra mentitur verissima, nempe foramen. Ovid.

Septem clepsydras magna tibi voce petenti. Mart.

clēricūs, ein Erwehlter. *Clerici ne quid maculet rigorem.* (Sapph.) Sid.

clērūs, ein Loos, Glücksfall.

Clerus hinc tantum peperit triumphum. (Sapph.) P.

clībānūs, ein Ofen. *Signum monte dedit claro, uam clibanus igne.* M.

SYN. cūcūmēllā, fūrnūs.

cliēns, ein Unterthan. EPIT. Quērūlūs, sōllīcītūs, mīsēr, āsīdūūs,

cliēntēlā, der einen Schutz-Schirm-Herrn hat.

Prole, clintela felix, & conjuge quondam. M.

SYN. Tūtēlā, patrōcīnīum.

clīmā, eine gewisse Austheilung des Himmels.

Quæque colunt medii de vexo in climate mundi. Lucr.

Clīo. *Non mihi sunt visæ Clio, Cliusque sorores.* Ovid. v. Musæ.

clitēllæ, ein Saumsattel. *Clitellas ferus impingas, asinique paternum.* Hor.

clīvōsūs, hügelächtig. *Ecce supercilio clivosi tramitis undam.* Virg.

clīvūs, ein Bühel, Hügel. *Castaliam molli divertitur orbita clivo.* Idem.

SYN. cōllīs, mōns. EPIT. Præcēps, ōpācūs, sākōsūs, ārdūūs, pēndēns,
 vīrīdīs, mōllīs, hērbīdūs, grāmīnēūs, vīrēns, hērbōsūs, mōntānūs, scō-
 pūlōsūs, pāndūs, āmcēnūs, īncūltūs, pātēns, īnūtilīs, sūpīnūs, frōndō-
 sūs. PHR. ārdūā sākōsō pērdūcīt sēmītā clīvō. Quā sēsē sūbducērē
 cōllēs īncīpiūnt, mōllīquē jūgum dēmīttērē clīvō. v. Mons.

clōacā, ein Ort in einer Stadt, da der Unflat durchläuft.

Vernula riparum pingui torrente cloaca. Juv.

SYN. Latrīnā. EPIT. īmmūndā, fœdā, sōrdīdā, tūrpīs. PHR. Grā-
 vem quæ spīrāt ōdōrem. Quæ dīram exhālāt, ēffūndīt ōpācā mēphī-
 tim, exhālātquē grāvem fæx īmpōrtūnā mēphītim. Quæ īngrātum ēf-
 fūndīt ōdōrem. Quæ dīrum pēr āērā vīrūs exhālāt. v. Mepbitis.

Clœliā. (*Nobilis virgo Romana, quæ quum aliis virginibus Porsennæ
 Etruscorum Regi data, deceptis custodibus, una cum reliquis sociis in-
 columis Romam per Tyberim tranavit; quam ob rem Romani statuam
 ei equestrem in summa sacra via posuerunt.*) Et flūvīum vīnclīs īnnā-
 tēt Clœliā rūptīs. Virg.

Clôtho. *Clotbo dura lacus, aramque videre Dianæ. Sil.*

(*Una Parcarum, quæ humane vitæ stamina dispensat.*)

EPIT. Grândævā, Impröbā, crüdēlis, sævā, sēdulā, immītis. **PHR.**

Stāmīnā rūmpēns. *v. Parca.*

clypeātus, ein Schildträger. — *Incedit quoties clypeatus & auro.*

SYN. Scūtātus. **PHR.** Scūtō, ūmbōnē, pārmā, pēltā armātus, tēctus, mūnītus, prōtēctus. *v. Armatus.*

Clypeūs & clypeum, (*Neutrius Generis*) ein Schild.

Et totum clypei ferro dejecerat orbem. Virg.

SYN. Scūtum, pārmā, pēltā, ūmbo, ægis **EPIT.** Sanguinēus, fūlgēns, ardēns, dūrūs, cōrūscāns, ærātus, ingēns, cāvūs, crūentus, dirūs, aūrātus, ænēus, ferrēus, splēndidus, crūentātus, āhēnus, tēribilis, mināx, rūtilāns, nītēns, cōrūscūs, oppōsitus, rūtilus, tērrificus, pērēnnis, cūr-vātus, lēvis, hābilis, sēptēmplēx, aūrēus. **PHR.** Clypei tēxtum. Clypei orbis. Clypei insignē dēcorum. Ærē cāvō clypeūs. Ærē mūnītus. Sævō fūlgōrē mīcāns. Flāmmās ad nūbilā jāctāns. Clypeum tum deīndē sinīstrā extulit ardēntem. Clypeumquē ex ærē sinīstræ sūblīgāt. Clypeō pūgnās mēditatur āhēnō. Hīc ferrō accīngōr rūsus, clypeōquē sinīstram īnsērtābam aptāns. Hāstā volāns clypei trānsverbērat ærā. Tōtum clypei ferrō dejēcērāt orbem. Pōstquam hābilis latēri clypeūs, lorīcāquē tērgō est. Simul aptāt hābēndo ensēquē clypeumquē. Nec mīserō clypei mōrā prōfuit ærei. Clypeōquē mīcāntiā fūlgūrā mīttit. Vāstōs ūmbo vōmit aūrīcus ignēs. Illē tāmēn clypeō ob-jēctō cōnvērsus īn hōstem ībat. Clypeūs sōnāt æreus hāstis Tēgmīnā tūtā cāvānt cāpitum flēctūntquē sālīgnās ūmbōnum crātēs. Lævō dē-pēndēt pārmā lacērtō at piūs Ænēās hāstam jācit, illā pēr orbem ærē cāvum trīplici pēr lignēā tērgā tribusquē trānsiit īntēxtum taūris opūs, clypeum tōt ferrī tērgā tōt æris quum pēllīs tōtiēs obeāt cīrcūmdātā taūri. Vibrāntī cūspīs mēdiūm trānsverbērat īctū Lævās cērtā tēgīr, scūtīs prōtēctī cōrpōrē lōngīs, Ferrēā scūtā tēgūnt hūmērōs et pē-ctōrā latē.

Clytēmnēstrā. *Mane Clytemnestram nullus non vicus habebit. Juv.*

(*Uxor Agamemnonis, quæ ob amorem Ægypti adulteri virum occidit, unde etiam ab Oreste filio in patris ultionem occisa est.*) **SYN.** āgāmēmno-nīs ūxōr **EPIT.** Sævā, fōrmōsā, crūentā, pērfidā, scēlērātā, ādūltērā.

Clytiā, vel Clytiē. (*Una ex Oceani Nymphis ab Apolline adamata, donec illa Apollinis cum Leucothoe concubitus Orebano patri ejus indicavit. Quare iratus Apollo Clytien gravissimo odio persecutus est. Illa vero amoris impatientia ac ortu ad occasum, quocumque iter ipse faciebat, oculis sequebatur. Quo factum est, ut fame & dolore consumpta sit & in Heliotropium commutata.*) **Ovid.** 4. *Metamorph.*

cōacērvō, zusammen hāufen. *Et coacervatis ardebant corpora membris. M.*

SYN. acērvō, cōngēro, accūmūlo, āggēro, cūmūlo, cōllīgo.

cōæquālīs, gleich. *Una coequalis lustratur linea Phæco. M.*

cōætērnūs, ewig. *Ille coeternus Patris est & semper in ipso.*

cōāgōlum, Scheidwasser. — *Vimque meri & cum lacte coagula posse. Ov.*

cōālēsco, wachsen. *Ulceris annosi sinus ut coalescere possit. S.*

SYN. Cōēo, cōnvēnio, cōncrēscō, cōhærēo.

cōārctō, einzwīngen, engen.

SYN. Prēmo, cōmprīmo, strīngo, cōnstrīngo, āstrīngo.

cōccīnātus, in Scharlach gefleidet. *Qui occinatos non putat viros esse.*

(*Scaz.*) **M.** **SYN.** Cōccō, mūrīcē tīnctus, vel īndūtus,

cōccīnēus, roth wie Scharlach.

Cocci.

Coccineas armis chlamydes aurique nitorem. M.

SYN. cōccīnūs, ā, um, cōccīnātūs.

cōccīnum, ein Scharlachkleid. *Si fueris sanus; coccina quid facient.* Mart.

SYN. Cōccīnēā vēstīs. *vid. Purpura.*

cōccūs, ein Körnlein, damit man Scharlach färbt. (*Gratum ex rubenti gramine nascens, quo purpura tingitur.*) SYN. Mūrēx, pūrpurā, ōstrum. EPIT. Sanguīnēūs, rūbēr, lārdēns, pūrpurēūs, rōsēūs. *vide Purpura.*

cōchlēā, eine Schnecke. *Sum cochleis habilis, sed non minus utilis ovis.*

Idem. *Curvarum domus uda cochlearum.* (Phal.) M.

EPIT. Flūviālīs, cūrva, rēptilīs nēxilīs, afrā.

cōclēs, itīs, einäugig. *Coclitis abscissos testatur semita pontes.* Prop.

SYN. Lūscūs. PHR. Lūmīnē cālsūs, lūmīnē, ōcūlō ōrbātūs, vīduātūs, cāptūs, ōrbūs. Cui lūmēn adēmtum ēst, ūnō stāt lūmīnē rāptō. Lūmīnīs ōrbūs.

cōctīlīs, gefocht, ein Ziegelstein.

Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem. Ovid.

cōcūs, ein Koch. *v. Coquus.*

Cōcytūs. *Cocyti stagna alta vides, stygiamque paludem.* Virg.

(*Inferorum fluvius a Styge profluens.*) EPIT. ātēr, ināmcēnūs, inērs,

nīgēr, pālūstēr, Tārtārēūs, īmūs, prōfūdūs, mōestūs, dūrūs, lānguīdūs.

PHR. Tārtārēā stāgnā pālūdīs. Lūcēntiā nigrī flūmīnā Cōcytī. Trājīcīēndā sēmēl Cōcytī stāgnā pālūstrīs. Pārtē āliā tōrrēns Cōcytūs sānguīnīs ātrī vōrticībūs fūrīt, ēt spūmāntī gūrgitē fērtūr. Cōcytī stāgnā āltā vīdēs, stygiamquē pālūdē. Vīsēndūs ātēr flūmīnē lānguīdō Cōcytūs.

cōdēx, ein Buch. *Codice qui misso, quem vix juga bina moverent.* Ovid.

SYN. caūdēx, trūncūs, libēr.

cōdicīllūs, ein Büchlein. *Cultellum, tenusque codicillos.* (Phal.) Stat.

Cōdrūs. (*Rex fuit Atheniensium, qui pro patriae salute morti certissimae sese objecit. Responsum enim acceperant Peloponnesii, se victores de Atheniensibus futuros, si hostium regem non occidissent. Quod rescians Codrus, habitu pauperis, eos in suam necem per jurgia provocando, suis victoriam in sanguine suo peperit.*) Aut ālcōnīs habēs laūdēs, aut jūrgiā Cōdrī. Virg.

coelēbs, ibīs, der nicht verheirathet ist.

coelēstīs, himmlisch. *v. caelestis.*

coelum, der Himmel. *v. caelum.*

coemētērīum, ein Kirchhof, Gottesacker. SYN. Sēpūlcrētum.

coēmo, kaufen. *Omnia conductis coemens opsonia nummis.* Hor. SYN. ēmo.

coenā, ein Nachtmahl. EPIT. Sērā, cōncīnnā, nōctūrnā, laūrā, sūmteōsā, ōpīmā, dīvēs, gēniālīs, mōllīs. PHR. Mūltō splēndīdā lūxū, rēgālī lūx coenā parātā fūit. Gēniālīs fērculā coenae. Sūmē vōlūptātam coenae gēniālīs hōnēstā. Hēc ōlim nōstri jam lūxūrīōsā sēnātūs coenā fūit. *v. convivium.*

coenācūlum, Sommerhaus. — *rarus venit in coenacula miles.* Juv.

coenātiō, ōnīs, ein Ort zu Nacht zu essen.

— *Quid sim cernis? coenatio parva.* M.

coenātōriūs, was zum Nachtmahl gehört.

Cenatoria mittit advocato. (Phal.) M.

coenātūrīo, Lust haben zum Nachtesse.

Cenaturit Vacerra non cacaturit. (Jamb.)

coenātūs, der zu Nacht geessen hat.

Ante cibum versus, totidem cœnatus, Horusci. Hor.

cœno, zu Nacht essen. *Cum quo præterea cœnavit nocte, nec illos. Juv. v. Epulor.*

cœnum, Roth. *Aut ubi odor cœni gravis, aut ubi concava pulsu. Virg.*

SZN. Sordēs, lūtum. EPIT. crāssum, tēnax, sordīdum pālūstrē, infēctum. PHR. Seū cænō vīrīdantē pālūs, seū nigrā rēcēssū. Pēr vādā rēptābāt cænō sūbnīxā tēnācī, antē fōrēs cænō sūs mērsā jācēbāt olēntī.

cōeo, zusammen kommen. *Qui nunc pro nivea coiere in cornua vacca. Nem.*

cōercēo, hinter sich halten. *Multa dies & multa littura coërcuit, atque*

Hor. SYN. cōtīnēo, rētīnēo, cōhībēo, reprīmo, cōmprīmo, fræno.

cōercītūs, hinter sich gehalten.

— *Domo teneor gravibusque coërcita vinclis. Ovid.*

cœtus, ūs, Versammlung. *Exierat, lato complerant litora cœtus. Virg.*

SYN. Cōvēntūs, Cōncīlium, Tūrbā frēquēns. EPIT. Lætūs, vūlgāris, nūmērōsūs, Innūmērūs, cīrcūmstāns, cīrcūmvāllāns. *v. Turba.*

Cœcūs. (*Terræ filius, frater Japeti & Typhœi, quos omnes uno partu a tellure quincta Luna genitos esse fabulantur.*) Cœcūmqūē iāpētumquē fævumquē Typhœā. *Virg.*

cōgītātio, Betrachtung. *Morosa sine cogitatione. (Phal.) Mart.*

SYN. Mēns, sēntēntiā, cōnsīlium.

cōgīto, betrachten. *Non tamen Æneam quamvis male cogitet odi. Ovid.*

SYN. Pūto, rēpūto, vērso, āgīto, mēdītōr. PHR. ānīmō, mēntē, pēctōrē, cōrdē āgīto, ānīmō, vōlūto, vērso, vōlvo, rēvōlvo, īn mēntē, sūb mēntē, sūb pēctōrē vōlūto, vērso, &c. Cœcōsque vōlūtēt ēvēntūs ānīmō sēcum. Tēcum priūs ērgo vōlūtā hēc ānīmō. Sic ēquīdem dūcēbam ānīmō rēbārque fūtūrum ōmniā prēcēpī, atque ānīmō mēcum aptē pērēgī. Tālīā flāmmātō sēcum Dēā cōrdē vōlūtāns, illā dōlōs dirumque nēfās īn pēctōrē vērāt. Pārtēs ānīmum vērābāt īn ōmnēs, ānīmō nūnc hūc, nūnc flūctūāt illūc, ānīmum nūnc hūc cēlērem, nūnc dīvidīt illūc, īn pārtēsque rāpīt vārīās. Mūltā mōvērē ānīmō. Hīc māgnūs sēdēt Ænēās sēcūmqūē vōlūtāt ēvēntūs bēllī vārīōs. Nōndumque sōlūtūs Scīpīo cūrārū lāquēis sūprēmā vōlūtāns excīdiā īnfandæ gēntīs. Tēmpūsque lōcūmqūē, atque ādītūs fōrmāmqūē rēi, ēt dīscrimīnā sēcum cūctā sīmūl tēcītūs vīgīlī sūb mēntē mōvēbār, id quīdem ēgo tēcītūs mēcum īpsē vōlūto, at pīūs Ænēās pēr nōctem plūrīmā vōlvēns, nūnc hūc īngētēs, nūnc illūc pēctōrē cūrās mūtābāt. Vētēris Faūnī vōlūt sūb pēctōrē sōrtem, ōbstūpūit vārīā cōnfūsūs īmāgīnē rērum. Tālēs jāctāntem pēctōrē cūrās. Ōmniā sēcum vērāntī sūbītō vīx hēc sēntēntiā sēdīt. Mūltā vīrī vīrtūs ānīmō mūltūsque rēcūsāt gēntīs hōnōs, haerēt īnfīxī pēctōrē vūltūs. Vēnātōr dēfēsā tōrō quum mēmbrā rēpōnīt, mēns tāmēn ād sīlvās ēt sūā lūstrā rēdīt. Occūrrūnt ānīmō pēreūndī mīllē fīgūrae vīdūamque dōmum gēmītūsque rēlīctae cōgītāt, ōccūltūs sūb cōrdē rēnāscītūr ārdōr.

cōgnātio, Freundschaft. *Cara daret soleune tibi cognatio munus. Mart.*

SYN. āffīnītās, cōnsānguīnītās. EPIT. cārā, grātā, āmicā.

cōgnātūs, ein Verwandter. *Cognatique patres tua terris dedita fama. V.*

SYN. āffīnīs, cōnsānguīnēūs, āgnātūs, sānguīnē jūnctūs.

cōgnītio, Erkenntniß. *Intonet, horrendum, jam cognitione perasta. Juv.*

SYN. Nōtītīā, nōtīo. EPIT. cērtā, vērā, dūbīā, fallāx, clārā.

cōgnītōr, ein Erkennner. *Quas aliquis duro cognitor ore legat. Ovid.*

cōgnītūs, bekannt. — *Jam ex illo mihi casus cognitus urbis. Virg.*

SYN. Nōtūs, āgnītūs, spēctātūs, pērcēptūs.

cōgnōmēn, īnīs, Buname. — *sue merito cognomine gentis. Prud.*

SYN,

SYN. cognōmentum, agnōmēn. **EPIT.** clārum, antīquum, obscūrum, hūmīlē, nōvum. *v. Nomen.*

cognōmīno, Zuname geben. — *Mare quod magnus cognominat Atlas.* M. **cognōsco**, erkennen. *Per ventum & nati fletus cognovit manes.* Virg.

SYN. Nōsco, intēllīgo, pērcīpio, nōvī. **PHR.** Cāsus mīhi cōgnītūs ūrbīs. Lītōrā tōtā tībi. Rīsū cōgnōscēre mātrem. Nēc lātūērē dōlī frā-trem. *v. Agnosco.*

cōgo, cōēgi cōāctum, zwingen, treiben. *Cogor & exemplis te superare tuis.* Prop. **SYN.** cōmpēllo, impēllo, ādigo, *vel* cōngrēgo, cōnvōco, *vel* āccūmūlo, cōācērvō, cōllīgo. **PHR.** Rēs dūrā ēt rēgnī nōvītās mē tāliā cōgūnt mōlīrī. Tōt ādīrē lābōrēs impūlērīt. Hīc tībi nātē priūs vīnclīs cāpiēndūs, ūt ōmnem expēdiāt mōrbī cāusam, ēvēntūsquē sē-cūndēt. Nam sinē vī nōn ūllā dābīt prācēptā nēquē illum ōrāndō flēctēs. Vim dūram ēt vīnculā cāptō tēndē, dōlō cīrcum hāc frān-gēntūr īnānēs.

cōhārēo, anhangen. *Si quaecunque solo defixa cohaeserat harum.* Ovid.

SYN. cohārēscō, hārēo, ādhārēo, ādhārēscō, nēctōr, ānnēctōr, cōn-nēctōr, cōnjūngōr.

cōhārēs, ein Miterbe. *Forte cohaeredum, &c.* Hor.

cōhībēo, sich enthalten. *Non potuit fortes auro cobibere lacertos.* Ovid.

SYN. ārcēo, frāno, tēnēo, rētīnēo, cōtīnēo, rēprīmo, cōērcēo, rē-frāno, cōmprīmo. *v. Freno.*

cōhībītūs, ā, um, verhindert. **SYN.** Rēprēssūs, cōērcītūs.

cōhōrs, eine Schaar Kriegsvolk.

Ut saepe ingenti bello cum longa cohortes Virg.

SYN. Cātērvā, tūrmā, āgmēn, phālānx, ēxērcītūs, cūnēūs, cōpīā, ācīēs, mānūs, lēgiō, mānīpulūs. **EPIT.** Nūmērōsā, ārmīgērā, bellātrīx, vālī-dā, ārmātā, ārmīsōnā, mīnāx, clypēātā, scūtātā, fūnēstā, trēmēndā, sā-gittīfērā. **PHR.** piūs ārmātā ībāt īn āurātās nūllō tērrōrē cōhōrtēs. Phāretrīgērā rēfērūnt sūā signā cōhōrtēs. Fūriātā cōhōrs āusīsquē āc-cēnsā sūpērbīs. Dum licēt īn mēdiūm vālīdās ārmārē cōhōrtēs. *v. ca-terva, turba.*

cōhōrtōr, ermahnen. **SYN.** Hōrtōr, ēxhōrtōr, ācūo, impēllo, ādhōrtōr, stīmulō, ēxācūo, īnflāmmo. *v. Hortor.*

cōīnquīno, beflecken. *In vitium versa munimenta coinquinat artis.* Hor.

SYN. īnquīno, mēcūlo, fēcdo, dēfōrmo, pōllūo, tūrpo. *v. Maculo.*

cōītūs, Znsammenkommung. *Perque suos coitus continet omne genus.* Ovid. **SYN.** cōītīo, cōncūbītūs.

cōlāphīzo, Backenstreich geben. **PHR.** cōlāphīs pērcūtērē, vērberārē, fērīrē Cōlāphōs īmpīngērē. Dūriōrī mānū pūlsārē gēnās, ōs mānībūs cādērē Vēl cōlāphīs pūlsārē cāpūt vēl cādērē pālmīs.

cōlāphūs, ein Backenstreich.

Nec colaphum incutimus lambenti crustula servo. S.

SYN. ālāpā, īctūs. **EPIT.** Grāvīs, dūrūs, sōnōrūs, ācērbūs, vīōlētūs, vālīdūs. *v. Alapa.*

cōlchī. *Et impiorum Phasiana colchorum.* (Scaz.)

SYN. Phryxāī, Aenēī. **EPIT.** Trūcēs, sāvī, fērōcēs, ālgētēs, Impīī, vēnēfīcī. (*Sunt enim veneficiis addictissimi.*)

cōlchīācūs, colchis colchiacis urat abena focis. Prop.

Cōlchīs. *Vos etiam silvae, vos colchidos hospitis orae.* Virg.

(Regio Asiae juxta Pontum, regnum Aetæ Regis & Medæ patriæ clausa a septentrione Corace monte, ab ortu Iberia, a meridie Pha-side, ab occidente Ponto Euxino, Sumitur etiam pro Medea.) Ignī-pēdēs

pēdēs pōssēt sinē Cōlchidē vīncērē Taūrōs. M. EPIT. Impiā, vērē-
nōrum fērax.

cōllābōr, abschlipfen, abfallen. *Dixit & exanguis collabitur, ac velut
ipsum.* P. SYN. cōncido, cādo, lābōr. v. *Cado.*

cōllāctānēus, mit Milch aufgezogen. PHR. Māmmam nutrīcem sōrtītūs
ēāndem. Nūtrītūs ēōdem ūbērē. Quī ēādem ūbērā sūgīt.

cōllārē, ein Halsband. *Sæva ligant & ferratis collaribus armant.* M.

cōllātūs, zusammen getragen. *Qui tibi collatus, perfide Caesar, erit.* Mart.

cōllēctītūs, vel cōllēctānēus, gesammelt.

cōllēgā, ein Amtsgenos. *At Novius collega gradu post me sedet uno.* H.

cōllēgīum, Versammlung. *Ambiguique valent quæ sint collegia fatis.* M.

SYN. Gymnāsīum, Schōlā, Cōnvētūs. v. *Schola.*

cōllīcūlus, ein Hügelein. *Credas colliculis arboribusque meis.* M.

cōllīdo, zerfnirschen. *Annulus ut fiat, primo colliditur aurum.* Ovid.

SYN. Frāgo, cōntēro, āttero, cōnfrīngo.

cōllīgo, ās, zusammen binden. *Ansaque compressos colligat arcta pedes.* Tib.

SYN. Līgo, cōnstrīngo, vīncio, rēvīncio. v. *Vincio.*

cōllīgo, sammeln. *Luna revertentes quum primum colligit ignes.* Idem.

SYN. cōgo, āggrēgo, cōngrēgo, cōngēro, vel lēgo, cārpo, dēcērpō.

PHR. Flōrēs manū lēgēre, cōndērē pōllīcē, tēnuī ūnguē dēcērpērē,

cārperē, mētērē. Pōmā manū dēcērpērē, āb ārbōrē rēvēllērē, dētrāhērē.

Plēnīs pōmāriā cārperē ramīs, jūvātquē nōvōs dēcērpērē flōrēs,

quō dum Prōsērpīnā lūdīt, ēt aut viōlās aut cāndīdā līliā cārpit.

Dumquē puēllārī studiō cālāthōsquē sinumquē implēt ēt æquālēs cēr-

tātūsupērārē lēgēdo. Illā lēgīt cālthas. Huīc sūnt viōlārīā cūræ. Illā

pāpāvērēās sūbsēcāt ūnguē cōmās. Aurīcōmōs dēcērpsērīs ārbōrē fœ-

tūs, et cūltīs quum simplēx ērrāt in hōrtīs, pōmāquē nōn nōtīs lēgīt āb

ārbōribus, illā lēgīt viōlās, cārpit ēt illā rōrās. Pōmāquē sēlēctīs dētrā-

hīt ārbōribus. v. *Lego.*

cōllīmo, āre, zielen. SYN. cōllīnēo, scōpum āttīngo.

cōllīnūs, bergicht. *Quippe & collinas ad fossam moverit herbas.* Virg.

SYN. Mōntānūs, clīvōsūs.

cōllīs, ein Büchel, Hügel. *Liber pampineas invidit collibus uvas.* Idem.

SYN. Mōns, jūgum, clīvūs, āpēx, vērētēx. EPIT. āpērtūs, sūpīnūs, pā-

tūlus, ūmbrōsūs, cēlsūs, spātīōsūs, dūmōsūs, vīrīdīs, frīgīdūs, hērbīfēr,

fœcūndūs, flōrīfēr, vīrīdīns, sālebrōsūs, aprīcūs, vērñūs, scōpūlōsūs,

frōndōsūs, abrūptūs, ācclīvīs, flōrēns, vīrēns, tūmīdūs, āērīūs, frūgī-

fēr, prōmīnēns, sūrgēns, incūltūs PHR. Frōndōsō vērītīcē cōllēs. Cōl-

lē sūb ūmbrōsō. Flōrīfērī cōllēs pīctāquē prātā vīrēt. Grātā cōlōrātīs

spēctācūlā cōllībūs offērt.

cōllīsūs, zerfnirschet. *Græcia Barbariæ lento collisa duello.* H.

cōllōco, an einen Ort legen.

Collocat, ipsa procul nebulis obscura recessit. Virg.

SYN. Pōno, stātuo, cōmpōno, dēpōno,

cōllōquīum, ein Gespräch. *Nec jure colloquium, nec sit tibi &c.* Ovid.

SYN. āllōquīum, sērmo, cōngrēssūs. EPIT. Mītē, blāndum, dūlcē,

grātum, jūcūndum, bēnīgnum, ōptātum, hōnēstūm, mūtūm.

cōllōquōr, miteinander reden. SYN. āllōquōr, āffōr, āffārīs, (*non usita-*

tum in prima Persona Præsentis,) cōmpēllo, ās. PHR. Audīrē ēt rēd-

dērē vōcēs. Vārīō nōctēm sērmonē trāhēbānt. Līcīto tāndem sērmonē

frūūntūr. Mūltā īntēr sēsē vārīō sērmonē fērēbānt. Tālībūs īntēr sē

dīctīs ād rēctā sūbībānt. Tālīā fātūs ērāt cōepīt quum tālīā vātēs. Dī-

xērāt ēt dīctīs illū ēst sic vōcē sēcūtūs. Sic Vēnūs āc Vēnērīs cōn-

trā

trā sic filiūs ōrsūs. Talībūs atquē āllīs noctem sērmōnībūs illam insō-
mnem trāxērē. v. *Loquor*.

collūcēo, glänzen, blitzen.

Collucet Ajax, omne resplendet fretum. (Jamb.) Sen.

SYN. Rēfūlgēo, cōrūscō. v. *Luceo*.

collūdo, miteinander spielen, oder schimpfen.

Aut summa nautas in aqua colludere plumas. Virg.

v. *Ludo*.

collum, der Hals. *Ille ubi complexu Aeneae, colloque pependit.* Idem.

SYN. cērvix. EPIT. Nivēum, ēbūrnū, cāndīdū, ārgēntēum, tēnē-
rum, fōrmōsum, lāctēum, vērūstū, cāndēns, ālbū, pūlcrū, tūmī-
dū. PHR. Fōrmōsōquē mīcānt bāccātā mōnīliā collō. Lāctēā gēm-
mātō rēdīmūntūr collā mōnīlī. Pēndēbānt tērētī gēmmātā mōnīliā col-
lō. Sōluērē collā jūgō.

collūstro, besichtigen. SYN. Lūstro, cīrcūmspīcīo vel illūstro.

PHR. ōmnīā collūstrāns, hānc prīmū ad lītōrā clāssē cōspēxī, vē-
nīentē. *Virgil.* v. *Circumspicio*.

collūvīēs, Unflat, Mist. *Colluvies in majus abit, seniumque libido.* M.

SYN. collūvīo, ēlūvīēs, dīlūvīum. EPIT. Sōrdīdā, foetidā, cōnōsā,
putrīdā, foedā, tūrpīs, foetēns.

cōlo, is, bauen. *Cura Deum, Diū sint, & qui coluere, colantur.* Ovid.

SYN. incōlo, hābito, vel vērērōr, hōnōro, ādōro. v. *adore*.

cōlo, ās, durch ein Tuch seihen.

Et colare vagos inductis retibus amnes. Man.

cōlōcāsīā, Wasserbohnen. *Mislaque ridenti colocasia fundet Acantho.* V.

cōlōnīā, Lehn, oder Lehnhof. *Vellet Alexandri si quarta colonia poni.* A.

cōlōnīcūs, das den Lehnhof anbetrifft.

Et tingit piceo lacrymosa colonica fumo. A.

cōlōnūs, ein Bauersmann. *Dura lacertosi fodiebant arva coloni.* Ovid.

SYN. Agrīcōlā, ārātōr, rūstīcūs, agrēstīs, vīllīcūs, cūltōr agrī. EPIT.
Paūpēr, inōps, mīser, lācērtōsūs, āvīdūs, dūrūs, rūdīs, sīmplēx, sōllī-
cītūs, incūltūs, pērvīgīl, sōlērs. PHR. Lācērtōsī fōdiēbānt ārvā cōlō-
nī Annūā sōllīcītī cōnsūmūnt vōtā cōlōnī. Pērvīgīlāns lūstrātsūā rūrā
cōlōnūs. v. *Agricola*.

Cōlōphōn, ōntīs. (*Urbs Joniae, nobilis oraculo Apollinis. Hanc aliqui patriam fuisse Homeri affirmant.*) Quā cōlōphōnīācō Scyllā dīcūntūr Hōmērō. *Virg.*

cōlōr, die Farbe. *Ante novis rubeant quam prata coloribus, ante.* Virg.

EPIT. Grātūs, vīvūs, splēndēns, lūcīdūs, pūlchēr, nītēns, vārīūs, mī-
cāns, cōrūscāns, rūtīlāns, vīrīdīs, rūbēr, rūbēūs, rūbīcūndūs, pūrpūrēūs,
rōsēūs, nīgēr, ātēr, pīcēūs, fūscūs, ōbscūrūs, flāvūs, crōcēūs, lūtēūs, ā-
rēūs, ālbūs, cāndīdūs, nivēūs, lāctēūs, ōlōrīnūs, cārūlēūs, vīolācēūs.
PHR. īnsīgnīs vārīō splēndōrē cōlōrum. Vārīs rādīs dīstīctā cōlō-
rīs. Vārīs dēcōrātā cōlōrībūs. Aspīcē lāctēolō blāndītūr ūt illā cōlō-
rē atquē ērāt īn nivēō pūlcrā cōlōrē cōmā. Cērvā fūit rārō tērrīs spē-
ctātā cōlōrē, āntē nōvīs rūbēānt quā prātā cōlōrībūs.

cōlōrātūs, gefärbt. *Fluxa coloratis astringunt carbasa gemmis.* L.

SYN. cōlōrē, cōlōrībūs dīstīctūs, ōrnātūs, dēcōrātūs, pīctūs.

cōlōro, ās, anstreichen, färben.

Quos aurora suis rubra colorat equis. Prop.

SYN. Pīngo. PHR. cōlōrē do, cōnfēro, īndūco, cōlōrē, cōlōrībūs
dīstīngno, ōrno, dēcōro, pīngo.

cōlōsēum, gemacht auf die Gestalt eines großen Odzens.

cōlōs-

cölöfsūs, ā, um, großlästig.

cölöfsūs, ein groß Bild. *Quæ super imposito moles gemmata Colosso. St. (Statua Solis, immensæ proceritatis, apud Rhodios, ex ære facta, altitudine septuaginta cubitorum. Unus pollex hujus statuæ tantus erat, ut eum nullus circumplecti potuerit.)* EPIT. Mārmōrēūs, grānr dīs, sīdērēūs, sublīmīs, āltūs, īngēns, stūpēndūs, cēlsūs, ēxcēlsūs, īm-mānīs, prōcērūs, ēnōrmīs, vāstūs, hōrrēndūs, ārdūūs, clārūs, ēdītūs, mī-rāndūs, sūmmūs, āhēnūs. PHR. Mōlēs prōcērā, cölōfsī, mīrī rādīātā cölōfsī mōlēs, cœpīt ēt īn grāndēs mārmōr fōrmārē cölōfsōs.

cölübēr, eine Wasserschlange. — *Et affuetus coluber succedere tecto. V. SYN. Sērpēns, ānguīs, drāco. EPIT. Lōngūs, tūmīdūs, lubricūs, hīr-tūs, nōxiūs, vēnēnātūs, tērrīficūs, saevūs, cœrūlēūs, Mēdūsaēūs, squām-mōsūs, tōrtūs, ātēr, dīrūs, lēthīfēr, sīnūātūs, mōrdēns, māculōsūs, tōrtī-līs, Gōrgōnēūs, nīgēr, vēnēnōsūs, flēxīlīs, īmmānīs. PHR. Aūt tēctō āfsuētūs cölübēr succēdērē ēt ūmbrae. Pēstīs ācērbā bōum Mōtae sō-nūērē cōlubrē. Pārsquē jācēt hūmērīs, pārs cīrcum pēctōrā lāpsae. Sībīlā dānt, sānīemquē vōmūnt, līnguīsquē cōrūscānt. Eccē, lātēns hērbā cölübēr rūgīētīs ādūncō dēntē pēdem strīnxīt. Saevīs cādēt īctā cōlubrīs. Quālīs ūbī īn lūcem cölübēr mālā grāmīnā pāstūs. Frīgīdā sūb tērrā tūmīdum quem brūmā tēgēbāt. Tūnc pōsītīs nōvūs ēxūvīs nītīdūsquē jūvēntā lubricā cōnvōlvīt sūblātō pēctōrē tērgā.*

cōlubrīnūs. *Quos longitudo porrigit colubrina. (Scaz.)*

cōlūmbā, eine Taube. *Oscula dat cupido blanda columba mari. Ovid.*

SYN. Pālūmbēs. EPIT. Mōllīs, īmbēllīs, āērīā, blāndā, tīmīdā, tōr-quātā, tēnērā, Dōdōnaeā, nīvēā, lāctēā, mītīs, ālbā, pūlchrā, sīmplēx, cēlēr, trēpīdā, cālīdā, cythērēā, īdālīā, pāvīdā, raūcā, vāgā, vėlōx, vā-gābūndā, praepēs, Cypriā, mānsuētā. PHR. āvīs, vōlucrīs, ālēs, cythē-rēā āvīs, Pāpīā, Dīōnaeā, Chāōnīā, ītālīā, Dōdōnaeā. Vōlucrīs Vēnērī dīlēctā. Vēnērīs cūrā, expērs fēllīs āvīs. Chāōnīs ālēs. Accīpītrēm mētūēns trēpīdāntībūs ālīs. Ut fūgīūnt āquīlās tīmīdīssīmā tūrbā cō-lūmbae. Quās ōdīum nūllum, nēc fēllēūs īnquīnāt ārdōr. Tēnērae prae-dūrō dēntē cōlūmbae. Sīmplīcītātē tāmēn pūrās sūpērārē cōlūmbās. Mūrmūr āprīcāntēs nīvēā dānt tūrrē cōlūmbae, ēxpāndūnt ālās ēt āmī-cam blāndā rōgāntēs ōsculā cīrcūmēūnt, īnsērtāntquē ōrībūs ōrā ūtquē cōlūmbā sūō mādēfāctīs sānguīnē plūmīs hōrrēt ādhūc, āvīdōsquē tī-mēt, quībūs haesērāt, ūngues, quum tēmpēstātē rēpēntē ūrgēntī cœcō mīscērī mūrmūrē cælum īncīpīt, & nīgrae cīnxērūnt aethērā nūbēs, cōn-tīnūō līnguūnt ārvā ūndīquē, ēt ārdūā pēnnīs tēctā pētūnt, cēlērēsquē cāvīs sē tūrrībūs ābdūnt, ūbī mītēs āquīlam vīdērē cōlūmbae. Nārē pēr āērīōs trāctūs, nēc pīnguīā rūrā, nēc plācīdae rētīnēt ēpūlae: Tīmōr ōmniā vīncīt. Pārs lātēt ūmbrōsō sāltū, pārs āltā vōlātū tēctā pētīt, pārs mōntānīs cāvā sāxā lātebrīs.

Vocatur columba a Poëtis Chāōnīā & Dōdōnaeā, quia in Chaonia silva erat Dodona, quae columbas divinandi peritas aluisse fingitur. Item appellatur Pāvīā &c. qui Veneri sacra est.

cōlūmbīnūs, das von Tauben ist.

Vina, columbino limum paene colligit ovo. Hor.

cōlūmēn, ein Pfeiler.

Rumpatque postes, columnen impressum labet. (Jamb.) Sen.

SYN. Tūtēlā, dēfēnsīo, tūtāmēn. PHR. Grāndē dēcūs cōlūmēnquē rērūm, īncīlīnātā rēcūmbīt īn tē tōtā dōmūs.

cōlūmnā, ein Aufenthalt, Säule.

Est tibi non parvae parva columna notae. Ovid.

SYN.

SYN. Fūlcrum, cōlūmēn. EPIT. Fērrăă, sūblīmīs, cēlsă, ēxcēlsă, fēr-
rătă, vālīdă, sōlīdă, fīrmă, nītīdă, fūlgīdă, īmmānīs, pūlcră, mār-
mōrăă, aūrătă, lōngă, ārdūă, ēlătă, ērēctă, pērēnnīs, ætērnă, sūpērbă, māgnī-
fică, sūppōsită. PHR. Sūrgēntēs ærē cōlūmnæ. Rēgīă sōlīs ērăt sūb-
līmībūs āltă cōlūmnīs. Fērrătīs īncūmbūnt tēctă cōlūmnīs. Tēplum
ērăt aūrătīs cēntum sūblīmē cōlūmnīs. Tēr cēntum fūltă, īnnīxă cōlū-
mnīs Pōrtīcūs, īmmānēsquē cōlūmnās Rūpībūs ēxcīdūnt, cēlsīs sūggē-
stă thēātră cōlūmnīs. Tēctum aūgūstum, īngēns, cēntum sūblīmē cō-
lūmnīs. Pārīisquē nītēt quă fūltă cōlūmnīs Pōrtīcūs.

Cōlūmnārīs. *Luce columnari scindens exercitus olim.* Prud.
cōlūmnātūs, mit Pfeilen unterstükt.

Fama columnata est, intus quæ fulta columnis. Fill.
cōlūs, ein Kunkel, ein Spinnrock.

Et colus & fufus digitis, cecidere remissis. Ovid.

EPIT. Femīnăă, frāgīlīs, īmbēllīs, lānīgēră, Lydă, Pallādīă, ēxīlīs,
lēvīs, lōngă, mūliebrīs, tērēs, plēnă, rōtūndă. v. Neo.

cōmă, Haar. *Comuntur, nostra matre jubente, comæ.* Idem.

SYN. cæsāriēs, cāpīllī, crīnēs. EPIT. ūnctă, nītīdă, prōlīxă, flāvēns,
dīffūsă, dīvīdūă, fōrmōsă, ōdōrătă, ōrnătă, āmbrosiă, mōllīs, dēcōră,
flēxīlīs, flāvă, pēxă, splēndīdă, tēnēră, cūltă, ōdōră, ēffūsă, hīrsūtă, aū-
răă, flūēns, cānă, flēxă, tōrtă, pēndūlă, rūtīlă, aūrătă, pūlcră, cōmtă,
rēpēxă, lōngă. PHR. Cāndīdă, dīvīdūă cōllătēgēntē cōmă. Pēxăquē
ōrōntēō fragrēt ōdōrē cōmă. Aūrătīs lūcērē cōmīs, ērăt īn nīvēō pūl-
cră cōlōrē cōmă. Pāllās hābēt rūtīlam cāssīdē tēctă cōmam. v. capilli.
cōmāns, das Blätter hat.

Et conum insignis galeæ cristasque comantes. Virg.

cōmātūs, wohl behaart. *Calvus quum fueris, eris comatus.* Idem.

SYN. Cāpīllātūs, crīnītūs. PHR. Crīnībūs, cæsāriē, cāpīllīs dēcōrūs,
ōrnātūs, crīnē dēcōrūs. Quī dāt crīnēs dīffūndērē vēntīs. Cui lūdūnt
pēr lāctēă cōllă cāpīllī. Prōlīxīs quī tēgīt ōră cōmīs. Flūītāns cui pēn-
dēt āb ārmīs cæsāriēs.

Cōmbē, es. (*Æsopi filia, quæ prima abeneam armaturam traditur inve-
nisse.* Ovid. 7. Metamorph.)

cōmbībo, miteinander trinken.

I, precor, & totos avida cute combibe soles. M.

SYN. Bībo, ēbībo, hāūrīo.

cōmbībo, ōnīs, Zechbruder. *Frequens edonum turba combibonumque*
(Scaz.) SYN. Mēnsæ, caūpōnæ sōcīūs, cōmēs, cōmpōtōr.

cōmbūro, cōmbūssī, cōmbūstum, verbrennen. SYN. ūro, ēxūro, crēmo,
ādūro, īncēdo, flāmmīs cōnsūmo. v. Uro, incendio.

cōmēdo, essen. *Ut libet: Hæc hodie porcis comedenda relinque.* Hor.

SYN. ēdo, pāscōr, mādūco, mādo.

cōmēsūs, geessen. *Et cito rapturus de nobilitate comesa.* Juv.

SYN. ēsūs, ādēsūs, ēxēsūs, cōnsūmtūs.

cōmēs, itīs, Reißgesell. *Tu tibi dux comiti, tu comes ipsa duci.* Ovid.

SYN. cōmītāns, cōmītātūs, sōcīūs, sōcīālīs, āsseclă. EPIT. Fīdūs, fī-
dēlīs. v. Comitator, sodalis.

cōmēsātīo, Schlemmeren. — *Mibi sit comeffatio tanti.* Mart.

cōmēsātōr, ōrīs. ein Prasser. — *Potest nec comeffator haberi.* Idem.

SYN. Hēllūo. v. Gulosus.

cōmēsōr, ārīs, verschlemmen, verprassen.

Comeffabere, Maximi. (Gly.) Hor.

SYN. ēpūlōr, cōnvīvōr.

cōmē,

cōmētā, *vel* cōmētēs, ein Comet.

Fulgura nec diri toties arfere cometæ. Virg.

SYN. Stēllā crīnītā. FPIT. Dīrūs, crīnītūs, sānguīnēūs, cāndīdūs, fātālīs, praecēps, trīstīs, fūlgēns, flāmmāns, lūcēns, infēlīx, hōrrīfīcūs, rūbīcūndūs, īgnīfēr, clārūs, rūbēscēns, īgnītūs, hōrrēndūs, fūnēstūs, mīnāx, faevūs, crūēntūs, flāmmēūs, īgnēūs, mētūēndūs, vērēndūs, īnfāustūs, pēstīfēr, sīnīstēr, ēxītīōsūs, pērnīcīōsūs, cāpīllātūs, ēxītīālīs, praenūntīūs. PHR. Fāx dīrā cōmētāe. Stēllā fācem dūcēns. Rūbēscētēs fātālī crīnē cōmētāe. Nōn ūnūs crīnē cōrūscō Rēgnōrum ēvērsōr rūbūit lēthālē cōmētēs, cōnscīūs īngēntīs dāmnī. Fērālē cōrūscāns. Trīstē mīcānt, crīnemquē trēmēndī sīdērīs ēt tērrīs mūtāntem rēgnā cōmētem, nēc dīrī tōtīēs ārsērē cōmētāe. Līquīdā sī quādo nōctē cōmētāe sānguīnēī lūgubrē rūbēnt. Flāmmīgērūmquē trāhēns spātīōsō līmītē crīnem. Praecēps sānguīnēō dēlābītūr īgnē cōmētēs prōdīgīālē rūbēns. Nōn illum nāvītātūtō. Nōn īmpūnē vīdēnt pōpūlī, quūm bēllī mōtūs, aut fūnerā Rēgūm pōrtēndūnt, crīnem īrātō spārsērē mīnācem aethērē sānguīnēīquē rūbēnt lūgubrē cōmētāe. Nūnquam tērrīs, spēctātum īmpūnē cōmētem. Crīnemquē vōlāntīā dūcūnt sīdērā. Vōmīt ātrā rūbēntēs Fāx caelō rādīōs, ēt faevā lūcē cōrūscum scīntīllāt sīdūs tērrīsquē ēxtrēmā mīnātūr crīnē mīnācī nūntīās aut rātībūs vēntōs, aut ūrbībūs hōstēs. Quī sūmmī Nūmīnīs īram nūntīāt, aut rātībūs mīcāns, Pāx dīrā cōmētāe. Quālīs āb aethērē trīstīs nūntīūs īmpērīīs sōlēt āppārērē cōmētā. Quīn ēt bēllā cānūnt īgnēs, sūbītōsquē tūmūltūs, ēt clāndēstīnīs sūrgēntīā frāudībūs ārmā.

cōmīcūs, ein Dichter der Comōdien.

Versibus exponi tragicis res comica non vult. Hor.

cōmīnūs, von nahen. *Cominus ense ferit, jaculo cadit eminus ipse. Ovid.*

SYN. Prōpē, prōpīūs, hāut prōcul.

cōmīs, freundlich, holdselig.

Conveniunt partes hae tibi, comis anus. Ovid.

SYN. Hūmānūs, cōmmōdūs, fācīlīs, bēnīgnūs, ūrbānūs, blāndūs, mān-
fuētūs, mītīs, lēnīs, plācīdūs. PHR. Mītē īngēnīum, āspērītātē cārēns
pōsītōquē pēr ōmniā fāstū, īntēr ēt āquālēs ūnūs nūmērārīs āmīcōs
Tāntāquē īn Aūgūstō ēst clēmētīā sī quīs āb īllō hāc pētērēt prō mē.
Fōrsītān īllē dārēt, āccēdē, rōgāquē: Cēsārē nīl īngēns mītīūs ōrbīs
hābēt. Sēd pīgēr ād pōenās Prīncēps, ād prēmīā vērōx, quīquē dōlēt,
quōtīēs cōgnōscītūr ēssē fērōx. Quī vīncīt sēmpēr, vīctīs ūt pārcērē
pōssīt, tāmēn īllē prēcāntī mītīs, ēt āffātū bōnūs, ēt pātīēntīōr āquī.
Lēnem tē mīsērīs gēnūit nātūrā nēc ūllī mītīūs īngēnīum, quā tībī,
Brūtē, dēdīt, Fācīlīs vūltūquē sērēnūs. Dā mīhī tē plācīdum prīvātā-
quē pāssīm vīscērē dēpōsītō dīgnātūr līmīnā fāstū. v. *Clemens, mitis.*

cōmītās, ātis, Holdseligkeit. *Quiete Nervas, comitate Drusones. (Scaz.)*

Mart. SYN. Bēnīgnītās, ūrbānītās.

cōmītātūs, die Gesellschaft. *Et simul ex usu raris comitatibus uti. P.*

SYN. cōētūs, cōhōrs, cātērvā, tūrbā. v. *Turba.*

cōmītēr, freundlich, liebreich.

Comiter excipitur, sanguine junctus erat. Ovid.

cōmītīā, Landsgemeind.

Cras mane, queso, in comitia estote obviam. (Jamb.) Pl.

SYN. cōvēntūs, cōncīlīum EPIT. cētūrīātā, cōnsulārīā.

cōmītīālīs, das zu solcher Landsgemeinschaft gehört.

Et comitiali obnoxia coturnices. (Scaz.) Mart.

cōmītōr, ātis, *vel* cōmīto, ās, einen begleiten, einen nachtreten.

Ille

Ille meum comitatus iter maria omnia circum. Virg.

SYN. Söcio, sēctör, sequör, stipo, assēctör. PHR. Sum cömēs, cömēs ēō, cömitem mē addo. Vēstigia sequör. Cui fidus āchātēs it cömēs. Nēc nātē tibi cömēs irē rēcūso. Infert se söcium. Cömitem sēsē Māvörtiūs addēt Rōmulūs. Läteri ālicūjus ādhærērē. Alicūjus iter, grēssum cömītārī. Nēvē nēgēt quīsqum, mē dūcē, sē cömitem, incēdit māgnā jūvenum stīpāntē cātērvā ipsē ūnō grādītūr cömītātus āchātē, dēxtræ sē pārvūs iūlus implicūit, sequītūrquē patrem nōn pāsībūs æquīs. Nēc nōn Phrygii cömītēs et lētūs iūlus incēdunt. Ipsē antē āliōs pulchērrimūs ōmnēs infert sē söcium Ænēās atquē āgmīnā jūngit. Neū cömēs irē nēgēs, quāmvīs viā lōngā pārētūr. Illē ē cōnciliō mūltis cum millibūs ibāt. Nullā mēis sinē tē quærētūr glōriā rēbūs, ille mēum cömītātus iter mariā ōmniā circum, atquē ōmnēs pēlagiqnē mīnās cālīquē fērēbāt. *Dicitur & comito.* Quem pia cōbiscum prolēs cömītābīs ēūntem. *Ovid.* Et nōstrōs cömītātē grādūs, et ārdūā mōntis itē sīmūl. *Idem.*

cōmmāculo, versüdeln. *Commaculare manus, crudelis tu quoque mater.* V.

SYN. Māculo, fædo, inquīno. v. *Maculo.*

cōmmēmīnī, ich bin eingedenk. v. *Memini.*

cōmmēmōrābilis, denkwürdig.

SYN. cōmmēmōrāndūs, mēmōrābilis.

cōmmēmōro, etwas erdenken.

Et est vis morbi quod telum commemoratur. S.

SYN. Mēmōro, mēmīnī, cōmmēmīnī. v. *Memini.*

cōmmēdātio, ein Befehl.

Formosa facies muta commendatio est. (Jamb.) P. M.

cōmmēdātitiūs, zum Förderniß dienlich.

cōmmēdo, befohlen, loben.

Verum ita riores, ita commendare dicaces. Hor.

SYN. Laūdo, cēlebro, vel cōmmitto, trādo, crēdo, māndo, ās.

cōmmētāriūs, eine ausführliche Erklärung. SYN. cōmmētāriūm,

cōmmētitiūs, erdicht. SYN. Fictitiūs, fictus, effictūs, sīmūlātūs.

cōmmētör, āris, etwas betrachten.

SYN. cōgito, ādīnvēnio, īnvēnio, rēpērio, fīngo, cōmmīniscör, vel ēxplāno, trācto, dispūto.

cōmmētum, ti, Erdichtung. SYN. Fictio, fabulā, fictā vērba, fictæ rēs.

cōmmērciūm, Kaufmannschaft. — *belli commercia* Turnus. Virg.

cōmmēreō, verschulden. SYN. cōmmēreör, mēreō, mēreör.

cōmmigro, weggehen. SYN. Migro, ēmigro, discēdo, ēxēo.

cōmmilitiūm, Kriegsgesellschaft. *Et commilitiis sacra tuenda putas.* Ovid.

cōmmilito, ōnis, Mitgesell im Krieg. — *Vidit commilito, non timet ensem.* P.

SYN. Belli söciūs, pūgnæ cömēs. v. *Miles.*

cōmmīniscör, cōmmētūs sum, erdenken, erdichten. *Posthac cachinnos,*

comminiscitur libros. (Scaz.) Mart. v. supra *commentor.*

cōmmīnör, āris, dräuen. v. *Minor.*

cōmmīnūo, mindern, zerstückeln. *Ingenii vires comminuere mei.* Ovid.

SYN. Mīnūo, īmmīnūo, frāngo, cōntēro.

cōmmitto, anvertrauen, befehlen.

Primus inexpertæ commisit semina terræ. Tib.

SYN. ādmitto, patro, faciō, vel crēdo, cōnfido, cōmmēdo, trādo, vel ēxpōno, objicio.

cōmmōditās, Muz, Gelegenheit. *Cogimur ipsius commoditate frui.* Ovid.

SYN. ūtilitās, vel occāsio, cōmmōdā tēpōrā.

cōmmōdo, as, lehnēn, nußen. *Tarpejo Deus hic commodet ora patri.* M.

SYN. āccōmmōdo, mūtūum do, præbēo.

cōmmōdus, nützlich, bequem.

Tam bene pro merito commoda mille precor. Ovid.

SYN. āccōmmōdus, ūtilis, ōppōrtūnus, aptus, tēmpēstivus, idōnēus.

cōmmōliōr, fürnehmen. *Cum commoliri tempestas fulmina caepit.* Luc.

SYN. Mōliōr, nītōr, ādnītōr, cōnnītōr.

cōmmōnēfācio, erinnern. v. *Commoneo.*

cōmmōnēo, ermahnen, warnen. SYN. Mōnēo, ādmōnēo.

cōmmōnītus, ermahnet. *Manes commonitos ait.* (Glyc.) Sen.

cōmmōrōr, āris, sich saumen, aufhalten. SYN. Mōrōr, mānēo, cōnsistō.

cōmmōtiō, ōnis, Bewegung. SYN. Mōtus, tūmūltus, pērturbātiō.

cōmmōtus, bewegt. *Ergo ubi commota fervet plebecula bile.* Pers.

SYN. Mōtus, pērturbātus, tērrītus, pērtērrītus, trēpidus, āttōnītus, stūpēfāctus.

cōmmōvēo, cōmmōvī, bewegen. — *celeres neque commovet alas.* Virg.

SYN. Mōvēo, pērturbo, āffīcio, incito, cōncito.

cōmmūniō, mittheilen. *At sua Tydides mecum communicat acta.* Ovid.

SYN. cōnfēro, crēdo, pārticipem fācio.

cōmmūniō, is, befestigen. SYN. Mūniō, vālo. v. *Munio.*

cōmmūnis, gemein. — *tantumque bonis communibus obsto.* Virg.

SYN. Vūlgāris, pōpūlaris, plēbēiūs, pērvāgātus, trītus, nōn rārūs, frēquēns.

cōmmūnitās, Gemeinschaft, Gesellschaft.

SYN. Cōmmūniō, cōmmērciūm, fœdūs, isōciētās. EPIT. Sōciā, fidā, suāvis. PHR. ēōsdem hābitārē pēnātēs. Iisdem cōnsidērē rēgnis, Cōnsōrtiā tēctā ūrbis hābēt. In mēdium quāsītā rēpōnūt. Mēns ōmnibūs ūnā ēst, ōmnibūs ūnā quies ōpērum. Lābōr ōmnibūs idem. Quō rēs cūquē cādūt ūnum ēt cōmmūnē pēriclum, ūnā sālūs āmbōbūs ērāt cōmmūnem hūnc ērgo pōpūlum pāribūsquē rēgāmūs. Aūspiciis, si Jūp-pitēr ūnam ēsse vēlīt Tyriis ūrbem Trōjāquē prōfēctis mīscērivē prōbēt pōpūlos aut fœdērā jūngī.

cōmmūnitēr, gemeiniglich. *Mercurialis item capitur communiter herba.*

Ser. SYN. Vūlgo, pāssim, ūbiquē, vel sæpē, sæpius crebrō, plērūmquē, frēquēntēr.

cōmmūto, wechseln, tauschen. *In commutatum veniunt, &c.* Lucr.

SYN. Mūto, pērmūto, cōnvēto. v. *Muto.*

cōmo, as, auspußen. *Comat virgineas hasta recurva comas.* Ovid.

SYN. Pēcto, dēpēcto, ōrno, ādōrno.

cōmœdiā, Schauspiel. *Interdum tamen & vocem comœdia tollit.* H.

cōmœdicūs, lieblich, freundlich.

cōmœdūs, Comœdiant. *Hæc de comœdis te consulit, illa tragædum.* Juv.

cōmpāgēs, Zusammenfügung.

In latus, inque feri curvam compagibus alvum. Virg.

SYN. Cōmpāgo, cōmmīssūrā, vīnculum. EPIT. Sōlidā, vālidā, fēr-rēā, dūrā, rīgīdā, firmā, sēcūrā, tēnāx, incōncūsā. PHR. Fērrō ēt cōmpāgībūs ārcētis claudētūr bellī pōrtæ. Dūrā cōmpāgē tēnēbānt. v. *Vinculum.*

cōmpāgo, inīs, eine Fuge. — *in nebulam clara compagine versus.* Hor.

cōmpār, gleich. *Bellatorque tuo pensus sine compare pugnes.* Ovid.

SYN. pār, similis, æquālis.

cōmpārātus, verglichen. *Cum comparata rictibus tuis ora.* (Scaz.) Mart.

cōmpārēo, erscheinen. *Lucifer in toto nulli comparuit orbe.* Ovid.

SYN.

- SYN. *appāreo, vidēor, ādsum, exīsto.*
- cōmpāro, *vergleichen, zubereiten.* — *divinis hoc factum comparat ausis. S.*
- SYN. cōnfēro, āsīmilo, āpto, cōmpōno, æquo, cōæquo, ādæquo, *vel* pāro, āsēquor, cōnsēquor, ācquiro, ādīpīscor, obtīnēo, collīgo. PHR. Sī pārvā licēt cōmpōnērē māgnīs, grāndiā sī pārvīs āsīmīlārē licēt, āptārī māgnīs īnfērīorā licēt. Nōn illī quīsq̄uam bellō sē cōnfērēt hērōs ēt mēcum cōnfērtūr ūlyssēs. Quid vētāt ā māgnīs ād rēs ēxēmplā mīnorēs sūmērē? Sīc pārvīs cōmpōnērē māgnā sōlēbam, sī licēāt sūpērīs hōmīnum cōnfērrē lāborēs. Sī licēāt ā pārvīs ānīmum ād mājorā rēfērrē. Sī lōcūs ēst ālīquīs tāntā īntēr nōmīnā pārvīs. Sī licēt ēxēmplīs īn pārvō grāndībūs ūtī. Dēnīquē ūt ēxēmplīs īpsōs æquāntībūs ūtār. *v. Similis.*
- Comparandi formulæ.* Nōn sēcūs āc, haūt sēcūs āc, nōn ālītēr, haūd ālītēr, cēū, vēlūt, vēlūtī, ūt, sīcūt, īnstār, ūt sōlēt. Nōn sēcūs ātquē olīm, ūt quōndam.
- cōmpēdēs, dum, *Fußeisen.* *Sed neque compedibus, nec me compeſce catenis.* Ovid. SYN. cātēnā, vīnculā, lāquēūs. EPIT Dūræ, prādūræ, ſævæ, tēnācēs, firmæ, sērūilēs, pōndērōsæ, vālīdæ, tardæ, grāvēs, fērrēæ, mōlēstæ. *vide Catena.*
- cōmpēditūs, der mit den Füßen zusammen gebunden ist. *Tum compediti januam lima terunt.* (Jamb.) Sen.
- SYN. cōmpēdībūs vīctūs, līgātūs.
- cōmpēllo, ās, *anreden, anflagen.* *Compellabat, & has tristes Latonia voces.* Virg.
- SYN. Vōco, ādvōco, āllōquor. *v. Alloquor.*
- cōmpēllo, īs, cōmpūlī, *zusammen treiben.* *Hædorumque gregem viridi compellere libisco.* Virg.
- SYN. Pēllo, ūrgēo, ādīgo, cōgō, īmpēllo.
- cōmpēnsātiō, *Vergeltung.* — *homo est, hæc compensatio rupit.* Sid.
- cōmpēnsō, *vergeltēn.* SYN. Pēnsō, mūnērōr, rēmūnērō. PHR. Mūnūs rēddo, rēfēro, rēpēndo.
- cōmpērīo, *etwas fahren.* *Unde hæc compererim tam bene quæris? amo.* Ovid. SYN. Dēprēhēndo, scīo, nōvī.
- cōmpēs, ēdīs, *Fußeisen.* *v. supra compedes.*
- cōmpēsco, *zähmen.* *Lanea, quæ pœnis compeſceret inferiorem.* Hor.
- SYN. cōhībēo, rētīnēo, cōtīnēo, cōērcēo, fræno, rēfræno, cōmprīmo.
- cōmpēto, *etwas miteinander begehren.* SYN. cōnvēnīo, cōngrūo, dēcēo.
- cōmpīlo, *stehlen, rauben.* *Compilare Cilix volebat hortum.* (Phal.) Mart.
- SYN. ēxpīlo, dīrīpīo, fūrōr, prādōr.
- cōmpīngo, ēgī, *zusammen heften.*
- SYN. cōmpēllo, dētrūdo, ādīgo, ūrgēo, *vel* cōmpōno, cōnjūngo.
- cōmpītā, ōrum, *Creuzweg.* *Compita grata Deo, compita grata cani.* Ov.
- SYN. Viā, ītēr, vīcūs, plātēæ. *v. Via.*
- cōmplācēo, *fast wohl gefallen.* *Te vellem auroræ complacuisse virum.* Ped.
- SYN. Plācēo, ārrīdēo.
- cōmplāno, *eben machen.* *Complananda domus, desolandique penates.* F.
- SYN. *Æquo, ādæquo, ēxæquo, vel sōlo æquo, ēvērto.*
- cōmplēctōr, *umfassen.* *Et patris Anchisæ gremio complectitur ossa.* Virg.
- SYN. āmplēctōr, cōmplēxū tēnēo, fōvēo. *v. Amplector.*
- cōmplēmētum, *Erfüllung.* SYN. Sūplēmētum.
- cōmplēo, *erfüllen.* *Annus exactis completur mensibus orbis.* Virg.
- SYN. īmplēo, ādīmplēo, *vel* pērfīcīo, ābsōlvo, fīnīo, cōnfīcīo, īn pōno fīnem.

cōplētūs, erfüllt, voll, ganz.

Completus lapidum labiis, tum spuma per oras. Juv.

SYN. implētūs, plēnūs, vel pēfēctūs.

cōplēxūs, ūs, Umfassung. — *Quis te nostris complexibus arcet.* Virg.

SYN. āmplēxūs. EPIT. āvidūs, tēnāx, mōllis, nēxilis, āctūs, mūtūūs, dūlcis, tēnēr, plācītūs. v. *Amplexus.*

cōmplīco, ās, zusammen wicklen.

SYN. Plīco, cōnvōlvo, invōlvo, cōntrāho.

cōmplūrēs, viel miteinander. *Complures alias doctos ego, quos & amicos.*

H. SYN. Mūlti, pērmūlti, plūrēs, plūrīmī.

cōmpōno, zuordnen, vergleichen. — *sic parvis componere magna solebam.* V.

SYN. cōmpāro, cōnfēro, āpto, āssimīlo, æquo, ēxæquo, ādæquo, cōæquo, vel cōnjūngo, cōmmitto, vel scrībo.

Compono carmen, v. carmen compono, & liber.

cōmpōsītōr, Ordner, Zusammenfüger, der Ordnung macht.

Plus tibi permisit, compositore suo. Ovid.

cōmpōsītūs, zusammen gemacht.

Mollia composita litora fronde tegit. Pr.

cōmpōs, ōtis, mächtig. — *mentis ne ego compos, & hoc nunc* Sil.

cōmpōto, ās, miteinander trinken. v. *Poto.*

cōmpōtōr, ōris, ein Zechbruder. SYN. cōmbībo.

cōmprēhēndo, vel cōmprēndo, trisyll. begreifen. SYN. āccīpio, cāpio, āprēhēndo, āprēndo, āssequōr, vel cōncīpio, intēlligo, pērcīpio.

cōmprīmo, cōmprēssi, zusammenendrücken. *Jam isthic & comprime gressum.*

Virg. SYN. Tēneo, rētīneo, cōercēo, cōhibēo, cōmpēscō, sīsto, rē-tārdo, vel ābscōndo, ōccūlto, tēgo, ōbtēgo, vel cōntrāho, strīngo, cōn-strīngo, vel prēmo, ōpprīmo.

cōmprōbo, loben, wahr machen.

Comprobat, o quantum distant humana, &c. A.

SYN. Prōbo, āprōbo, laūdo.

cōmpūto, erwegen, ermessen. *Utile sollicitis computat articulis.* Ovid.

SYN. nūmēro, cēnsēo, pūto.

cōmputrēscō, verfaulen. v. *Putresco.*

cōnāmēn, Unternehmung. *Exiguo funem conamine traxit.* Ov. v. *conatus.*

cōnātūs, ūs, Unternehmung. *Sed quoniam tantis fatum conatibus obstat.* Ov.

SYN. Cōnāmēn, tēntāmēn, mōlīmēn, nīsūs, vīs. EPIT. Māgnūs, cōn-stāns, āudāx, gēnērōsūs, fōrtis. māgnānīmūs, laūdābilis, ingēns, vālīdūs, sūmmūs, gēmīnātūs, ēxīgūūs, cūpīdūs, mōdīcūs. PHR. Stūpūērē patrēs tēntāminā tāntā cōnātūsquē tūōs, ēt fragilis vālīdō cōnāmīnē sōlvītūr ēnsis, ēt nōbīlē nērvīs cōnāmēn cālīdūs prābēt crūōr, in mēdīs cōnātībūs āgrī sūccīdīmūs, nōn līnguā vālēt, nōn cōrpōrē vīrēs,

cōnātūs, ā, um, unterstanden. *Ter conatus ibi dare collo brachia circum.* V.

cōncāvītās, die Höle. *Concavitas regni inferni terram extulit ultra.* Mant.

cōncāvo, aushölen. *Est locus, in geminosubi brachia concavat arcus.* Ov.

SYN. Cāvo, ēxcāvo.

cōncāvūs, ausgehölet.

Aut ubi odor canis gravis, aut ubi concava pulsu. Virg.

SYN. Cāvūs, cāvātūs, ēxcāvātūs, īmūs, prōfūdūs.

cōncēdō, weichen, erlauben. *Quo mihi fortuna si non conceditur uti.* Hor.

SYN. Dōno, do, lārgiōr, tribūo, pērmitto, cēdo, vel fātēōr, nōn nēgo, nōn rēpūgno, nōn rēcūso, nōn ābnūo, vel āccēdo, trānsēo.

cōncēptāculum, ein Ort, da etwas empfangen und behalten wird.

Intercepta sinu per conceptacula sese. Prud.

cōncēlebro, ein Fest halten.

Concelebra & multo tempora funde mero. v. celebros.

cōncēntūs, ūs, Zusammenstimmung. EPIT. Grātūs, dūlcīs, argūtūs, blāndūs. PHR. Cōncōrs cāntūs, vōcum dīscōrdiā cōncōrs. Lātīs mūlcēnt cōncēntībūs aūrās. Vōlucrum rēsōnāt cōncēntūs ad aūrēs, argūtī cōncēntūs mūrmūrā. Fēstī cōncēntūs āērā, vel aēdēs mūlcēnt, v. *cantus*.

cōnchā, Fische in Muscheln, harten Schalen oder Meermuschel.

(*Genus est piscis, firmiorem habens testam. Interdum accipitur pro gemmis, quæ nonnunquam in ea reperiuntur.*) EPIT. Squallēns, cāvā, prētīōsā, vilīs, dētrītā, mārīnā, tēnūīs, tōrtā, æquōrēā, tōrtīlīs, lūcidā, ādūncā, nērvōsā, īndā, gēmīfērā, gēmīātā, squāmmōsā, squāllīdā, sīdōniā, spūmāns, lēvīs, aūrātā. PHR. Bāccā rēnīdēbāt cōnchā dērāsā tēnācī, ēt nīvēōs hūmērōs lūcidā cōnchā tēgīt. Sic lāvēs cūrvō spērñūntūr lītōrē cōnchæ. Sumitur quandoque pro tuba. Nōn fācīt ad nōstrōs āērā cōnchā sōnōs, ēxpāvīt tōrtæ cērtāntiā mūrmūrā cōnchæ. v. *Tuba*.

Conchyle, ēs, cōnchylīum, līi.

Tincta tegit roseo conchylis purpura fuco. Cat.

Lubrica nascentes implent conchyliis Lunæ. Hor.

(*Genus conchæ idem cum murice, cujus sanguine pretiosissima lana tingebatur.*) vide *Murex*.

cōncīdo, a cado, zerschneiden. — *scrobibus concidere montes. Virg.*

SYN. cado, scīdo.

cōncīdo, a cado, zu Boden fallen. — *manum qua concidit illa tellus. V.*

SYN. Cādo, dēcīdo, cōrrūo, rūo, lābōr, ērīs. vide *Cado*.

cōncīliātōr, Versöhner, Friedemacher.

cōncīliō, versöhnen. *Iste tibi dominam conciliavit amor. Mart.*

SYN. Cōnjūngo, dēvīncīo, vel ācquīro, pāro, cōmpāro.

cōncīliūm, eine Versammlung des Volks. *Ille concilio multis cum milibus ibat. Virg.* SYN. cætūs, cōnvēntūs.

cōncīno, zusammen stimmen. *Dicitur ad clausas concinuisse fores. Ovid.*

SYN. Cāno, cānto, cōncēntum ēdō, cāntū rēspondēo, rēsponsō ācīno.

cōncīo, ōnīs, eine Versammlung des Volks, Rede zu einer Gemeinde, oder Predigt. SYN. Cōncīliūm, cætūs, vel ōrātīo, sērmo.

cōncīōnōr, eine Predigt oder Rede halten. SYN. ōro. PHR. Fīdēī vēr-bā cāno, illūstro dōgmātā Chrīstī, ōrāculā lēgis pāndo, Chrīstī dōgmātā spārgo pēr ōrbem, jūstītiæ lēgēs, vītæquē sālūbrīā jūssā. Vīrtūtēs patriās sīmūl īnsīnuādo dōcēbāt pōpūlum plērūmqūē dōcēdo ad vērūm cōnvērtīt ītēr. Pōpūlum dūcēs pēr lūmēn āpērtum, ērrōrem pēr tē spērñēnt, mōrtīsquē tēnebrās ābrūmpēnt ōmnēs tūā quī prācēptā sēquēntūr.

cōncīōnātōr, ōrīs, ein Prediger. SYN. ōrātōr. EPIT. facēr, sānctūs, pīūs, dōctūs, pōtēns, suāvīs, ēlōquēns, dīsērtūs. PHR. Vērbī Dēī prāco. Sacrā dōgmātā trāctāns. Quōd sīt ītēr mōnstrāns ad sīdērā cālī. cōmmēmōrāns jūssā verēndā Dēī.

cōncīpīo, cōncēpī, begreifen.

Pingua concipiunt sive illis omne per ignem. Virg.

SYN. pērcīpīo, nōsco, cōgnōsco, āfsēquōr, īntēllīgo, cāpīo.

cōncīsūs. *Lingua senex minuit, concisaque construit alte. Ovid.*

SYN. Cæsūs, scīssūs. v. *Scissus*.

cōncītātūs, getrieben, *Si concitata ferveant ventis freta. (Jamb.) Paul.*

SYN. Cōncītūs, cēlēr, rāpīdūs, vėlōx.

cōncīto, bewegen, reizen. *At malus interpres populi mibi concitat iram.* O.

SYN. ēxcīto, mōvēo, sōllīcīto, stīmulō, īncēdo, āgo, pēllīcīo, ācūo.

cōncītūs, a concieo, bewegt. — *rabido cum concitus estu.* Virg.

cōncītūs, a concito, gereizt. *toto concita pericula mundo.* Lucr.

SYN. cōncītātūs, ēxcītūs, vėlōx.

cōncīlāmātūs, verschrien. *Viderit immensis cum conclamata querelis.* Mart.

cōncīlāmo, mitschreien. — *Italiam primus conclamat Acbates.* Virg.

SYN. clāmo, ēxclāmo, vōcīfērōr.

cōncīlāvē, einGemach. *Currere per totum pavidum conclave, magosque.* Hor.

cōncīlūdo, beschließen. *Pars aptare locum recto & concludere fulco.* Virg.

SYN. clāudo, īnclūdo, vel cōllīgo, īnsēro, vel ābsōlvo, pērlīcīo.

cōncīlūsūs, geschlossen. *Suave locis voci resonat, conclusus inanes.* Hor.

SYN. īnclūsūs, clāūsūs, īntērclūsūs.

cōncōlōr, ōrīs, gleichfārbig. — *cum faetus concolor albo.* Virg.

cōncōquo, zugleich kochen. *Pulchre concoquitur nibil timetis.* (Phal.) Cat.

cōncōrdīā, Einhelligkeit. *Quod mibi si tanto felix concordia bello.* P.

SYN. Pāx. EPIT. Dālcīs, mītīs, fēlīx, cāndīdā, īnnōcūā, ālmā. PHR.

Pāscēns tūtās dūlcīs cōncōrdīā mēntēs. Vīrtūs cōntrārīā lītī. Nūllīs

cōncōrdīā rūptā quērēlīs, ūnā quīdam faciēs sēmpēr, mēns ūnā dūōbūs,

ūnā quīēs, ūnūsqūē lābōr. v. Pax.

cōncōrdītēr, einhelliglich. *Vivimus, ut nostis, totos concorditer annos.* M.

cōncrēmo, verbrennen.

Ut concremarem proles & thalami rogos. (Jamb.) San.

SYN. cōmbūro, ūro, īncēdo, crēmo, ādūro, ēxūro. v. Uro.

cōncrēpīto, schreien wie ein Esel.

Stridere, virgarum concrepitare fragor. Pr.

cōncrēpo, ās, rauschen. *Cymbala Thebano concrepuere Deo.* Ovid.

SYN. Crēpo, crēpīto, cōncrēpīto, strīdēo, strēpo, strēpīto.

cōncrēsko, ēvī, ētum, zusāmmen waschen. SYN. Cōnflōr, cōēo, cōmmī-

scēōr, cōndēnsōr, dēnsōr, cōgōr, īndūrōr. PHR. Cōncrēscūnt subītāe

cūrrētī īn flūmīnē crūstāe.

cōncrētīo, Zusāmmenwāchsung. SYN. Mīxtīo.

cōncrētūs, zusāmmen gefroren.

Multa diu concreta modis inolescere miris. Virg.

cōncūbīnūs, Bēnchlāfer. *Quid nobis, Proculina, concubino.* (Phal.) Mart.

SYN. Mōechūs, ādūltēr, lūxūrīōsūs.

cōncūbītūs, Bēnchlāf. *Concubita vetito naturae pollue fœdus.* Ovid.

SYN. Cōītūs. EPIT. Nēfandūs, īmpūrūs, nōctūrnūs, scēlērātūs, sōns,

vētītūs, īmprōbūs, dōlōsūs.

cōncūbīūs, *Namque ubi concubio venere silentia noctis* Mart.

cōncūlco, ās, ȝertreten. SYN. Cālco, tēro, prōtēro, cōntēro, prōcūlco.

PHR. īmpōsīto pēdē prēmārē, prōcūlcārē, prōtērērē, cāsōs cālcārē

dūcēs, cōllā dūcum cōmprīmērē, plāntās sub pēdībūs tērērē. Nēquē

ōvēs hōedīquē pētūlcī flōrībūs īnsūltēt, aut ērrāns bēcūlā cāmpō dē-

cūtīāt rōrem ēt sūrgētēs āttērāt hērbās. Spārsās pēdībūs prōtērīt

ēscās, ēt lāvō prēssīt pēdē tālīā fātūs.

cōncūpīsko, īvī, ītum, fast begehren.

Quod reges dominique concupiscunt. (Phal.) M.

SYN. Cūpīo, cōncūpīo, pērōpto, āppēto.

cōncūrro, zusāmmen laufen. SYN. āccūrro, ādvōlo, cōnvōlo, cōēo,

cōnflūo. PHR. Cōncūrsū āccēdērē māgno. Rāptīs cōncūrrūnt ūndī-

quē tēlīs āudētquē vīrīs cōncūrrērē vīrgo bellātrīx,

cōn-

cōncūrsūs, ūs, Zulauf. SYN. accūrsūs. EPIT. Magnūs, īngēns, cēlebrīs, frēquēns. PHR. Tūrbā frēquēns. Quid vult cōncūrsūs ad āmnem?

cōncūtīo, erschüttern. *Ægida concuteret dextra nimbosque cieret.* Virg.

SYN. Quātīo, mōvēo, cōmmōvēo, āgīto, cōncīto, ēxcūtīo, jācto.

cōncūsūs, zerschütttert. *Et tremefacta comam concusso vertice mutat.* V.

SYN. Quāfsūs, ēxcūsūs, mōtūs, āgītātūs, cōncītātūs, jāctātūs. PHR.

cāsū cōncūsūs ācērbō.

cōndēcōro, zieren, auspuzen.

Digne digniloquis picturis condecoravi. Ulp. En.

SYN. Dēcōro, hōnēsto, ōrno, ēxōrno, ādōrno.

cōdēmno, verurtheilen. SYN. Dāmno. PHR. Crīmīnē dāmno. Scēlēris ārgūo. Mōrtē, ēxīlīo mūlcto. Mōrtī, nēcī āddīco, dēdo, ālīcūjūs nōmīnī, *vel* ālīcūī crīmīnī nīgrum prāfigērē thētā. Mōrtīfērum āddērē sīgnūm. Nēc mēā dēcētō dāmnaštī fāctā sēnātūs. Nēc mēā sēlēcto jūdīcē jūssā fūgā ēst.

cōndēnso, dicke machen. SYN. cōgo, spīssō, dēnso, īndūro, dūro.

cōndīco, zusagen. SYN. īndīco, sīgnīfīco, dēnūntīo, cōnstītūo.

cōndīmēntum, ein lieblicher Zusatz allerley Gewürz, Confect.

Quæ salis admisto tundetur condimento. Ser.

SYN. Cōndītīo, cōndītūrā. EPIT. Suāvē, dūlcē, grātum.

cōndīo, mit Gewürz bestreuen, oder würzen.

Et quadringentis nummis condire gulosum. Jam.

PHR. cōndīmēntis, suāvī sāpōrē tēmpēro. Dūlcēm sāpōrem āspērgē, cōndīmēntā mīscēo.

cōndītīo, ōnīs, eine Bedingung. *Accipe & hoc munus conditione mala.* M.

SYN. Lēx, pāctum, *vel* mōdūs, *vel* fōrtūnā, sōrs, stātūs. EPIT. Mīscērā, cōmmōdā, dīffīcīlīs, īnīquā, dūrā.

cōndītīo, a cōndīo, Einnachung, Einsalzung, Confect. SYN. cōndīmēntum, cōndītūrā. EPIT. Suāvis, dūlcīs, grātā.

cōndītōr, a cōndīo, der ein Ding wohlgeschmeckig macht, ein Zuckerbecker,

Conditor. EPIT. Sōlērs, pērītūs, īndūstrīūs,

cōndītōr, a cōndo, Erschaffer, Urheber, Stifter.

— *Romane conditor arcis.* Virg.

cōndītūrā, das Eingemachte, Einsalzung. SYN. Cōndīmēntum, cōndītīo, cōndītūs, a cōndīo, eingemacht mit Zucker oder Gewürz, gespist.

Ne male conditum jus apponatur, & omnes. Hor.

cōndītūs, a cōndo, verbergen. — *operit præcordia condita liber.* Hor.

SYN. ābscōndītūs, ābdītūs, ōccūltūs, lātēns.

cōndo, verbergen. *Condidimus terra mæstasque sacra vimus aras,* Virg.

SYN. ābscōndo, ōccūlo, ōccūlto, tēgo, ōbtēgo, *vel* cōnstrūo, cōmpōno, cōllīgo, cōācērvō. v. *Occulto, & ædifico.*

cōndōlēo, fast wehthun. *At si condoluit tentatum frigore corpus.* H.;

SYN. Dōlēo, īndōlēo. mcerēo.

cōndōno, schenken, nachlassen. SYN. Dōno, *vel* rēmītto, pārco, īgnōlco.

cōndūcībīlīs, nūzlich, fōrderlich.

Ad bene vivendum conducibile atque beate. S.

SYN. Cōmmōdūs, āptūs, ūtīlīs.

cōndūco, nuzen, faufen. *Quod non proposito conducat & hæreat apte.* Hor.

SYN. dūco, *vel* sum cōmmōdūs, ūtīlīs, āptūs, cōnvēnīo, *vel* rēdīmo, lōco.

cōnfābūlōr, Fabeln oder unnūz Geschwāz treiben. v. *colloquor.*

cōnfēro, cōntūlī cōllātum, zusamen tragen.

SYN. Fēro, *vel* cōmpāro, *vel* cōngēro, cōnjīcīo.

cōnfīcīo, cōnfēcī, ausmachen, verderben.

Conficit & tenebris nigrescunt omnia circum. Virg.

SYN. Fācio, ēfficio, ābsōlvo, ēxpēdio, pērficio, *vel* ābsūmo, pēfsūndo, āttēro, *vel* occido, intērficio, pērimo.

cōfidēns, unverjagt. — *te juvenum confidentissime nostras.* Virg.

SYN. Fidēns, fisus, cōfīsūs, aūdāx.

cōfido, vertrauen. *Desinat elatis quisquam confidere rebus.* Cl.

SYN. Fido, fidem hābēo, *vel* crēdo, cōmmitto, cōmmēdo, trādo, *v. fido.*

cōfigo, zusammen heften. *Nil pueri faciunt, ipsam configite matrem.* Juv.

SYN. Figo, trāstfigo, vūlnēro, cōfōdio, saucio

cōfingo, erdichten. SYN. Fingo, ēxcōgito, cōmmīniscōr, cōmmēntōr,

cōfinis, anstossend. *Sed cum luce tamen dubie confinia noctis.* Ovid.

SYN. āfinis, vicinūs, propinquūs, finitimus, cōntērmīnus.

cōfirmo, für gewiß sagen, bekräftigen. SYN. ālsēvēro, āffirmo.

cōfīsūs, guter Hoffnung. *O nimium caelo, & pelago, confisa sereno.* Virg.

SYN. Fisus, fidēns, cōfidēns, aūdāx.

cōfiteōr, bekennen. *Et sceleris numeros confiteare tui.* Ovid.

SYN. Fātēōr, āgnōsco,

cōflagro, ganz feurig seyn, verbrennen. SYN. Flagro, ardēo, crēmōr, ūrōr, cōmbūrōr, ardēscō, incēndōr, *v. Ardeo.*

cōflātīlis, gegossen. *Non esset ullus Jupiter conflabilis.* (Jamb.) Prud.

cōflātus, zusammen gegossen.

Nunquam tyndaridis formae conflatus amore. L.

SYN. Cōflātīlis, *vel* cōmpōsitus, mixtus.

cōfligo, zusammen schlagen. *Tot simul objectis possit conflagere rebus.* Cl.

SYN. Pūgno, cōngrēdiōr, cērto, dīmico. *v. certo, as, pugno, luctor.*

cōflīctus, ūs, Streit. SYN. Pūgnā, praelium, cērtāmēn, cōngrēssus, *v. certamen, licta.*

cōfio, ās, zusammen blasen.

Te patiente meae conflagavit imaginis aurum. P.

SYN. Fabricōr, fabrico, ēx aerē, aūrō, &c. fūndo, cūdo, ēxcūdo, lābōro, āllābōro, cōficio.

cōfluo, zusammen fließen. SYN. cōnvēnio, cōncūrro, cōeo.

cōfluvium, Zusammenfluß vieler Wasser. *Donec confluvia revolutis aestibus amnis.* S.

cōfōdio, cōfōdi, zergraben. *Telaque confodiunt hostes &c.* Val.

SYN. Fōdio, dēfōdio, *vel* fērio, pērcutio.

cōfōrmis, gleichförmig. SYN. Sīmīlis, pār, cōmpār.

cōfōrmo, eine Gestalt geben. SYN. āssimīlo, *vel* cōmpōno, fōrmo, figuro.

cōfōssus, durchstoßen. SYN. Fōssus, dēfōssus, *vel* pērcūssus, casus.

cōnfrāgōsus, scharf, rauh. hart.

Clivosa plenae confragosa ut lenibus. (Jamb.) Pr.

SYN. āspēr, scābēr, sālebrōsus, scrūpēus, petrōsus, lāpidōsus, *v. Saxosus.*

cōnfrāgus, iāly, uneben. — *castella vocant, & confraga densis.* Luc.

SYN. ināccēssus, cōnfrāgōsus.

cōnfrīngo, cōnfrēgi, zerbrechen. SYN. Frāngo, infrīngo.

cōnfugio, cōnfūgi, hinzufliehen. SYN. Fūgio, diffugio. PHR. ād tē

cōnfugio, ēt sūplēx tuā nūmīnā pōsco. *v. Fugio.*

cōnfugium, eine Zuflucht. *Fulmine percussae confugiumque rati.* Ovid.

SYN. pērfugium, *v. Perfugium.*

cōnfūdo, cōnfūdī, zusammen schütten, untereinander mischen.

Ore Aetbusa tuo Siculis confunditur undis. Virg.

cōfūsūs, vermisch, erschrocken. *Obstupuit varia confusus imagine rerum.*

Virg. SYN. Tūrbātūs, pērtūrbātūs, mīxtūs, pērmīxtūs.

cōfūto, widerlegen. *An confutabunt nares, oculique revincent.* Luc,

SYN. Rēfūto, rēfello, rējicio, ēxplōdo, dīlūo, infirmo, cōārgūo, dīf-sōlvo, frāngo.

cōngēlo, versrieren. *Congelat hyberni vultus Jovis* &c Val.

SYN. Cōnglācio, gēlo. v. Gelo.

cōngēmīno, zweifach machen.

Congeminat fors & virtus nascentur in unum. V.

SYN. Gēmīno, dūplīco, cōnduplīco. PHR. ēt crēbrōs ēnsībūs īctūs cōngēmīnānt.

cōngēmo, mitseufzen. *Congemuit, traxitque jugis* &c, Virg. v. Gemo.

cōngēnītus, mitgeboren. *Cives congenitos concludat mœnibus undis.* P.

SYN. īngēnītus, īnsītus, īnnātus, nātīvus.

cōngērīēs ein Hauffe. *Congeriem secuit, tectamque* &c. Ovid.

SYN. ācērvus, strūēs, cūmūlus, cōpiā. v. *Acervus.*

cōngēro, Hauffen sammeln.

Congerere arboribus, caeloque educere certant. V.

SYN. āggēro, cōngēro, ācērvo, āccūmūlo, āūgēo, ādaūgēo, cōnglōmē-ro, cōācērvo, āgglōmēro, glōmēro. v. *Accumulo.*

cōnglōmēro, zusammen hauffen. *Contineat parvo si possit conglomerari.* L.

SYN. Glōmēro, āgglōmēro, cōācērvo. v. *Cangero.*

cōnglūtīno, zusammenfleben, leimen. SYN. āgglūtīno, jūngo, cōpūlo, cōnjūngo, glūtīnē nēcto.

cōngrātūlōr, mit frohlocken, Glück wünschen. SYN. grātūlōr, cōngaūdēo.

cōngrediōr, hinzuaehen. *Vix hostem alterni, si congre diamur, habemus.* V.

SYN. cōnfūgo, pūgnō, cērtō, dēcērtō, dīmīco. v. *Luſtor, pugno.*

cōngregātīm, hauffenweiß.

Cursant per ampla congregatim mœnia. (Jamb.) Pr.

SYN. ācērvātīm, cōācērvātīm, ūnā, sīmūl.

cōngregō, versammeln. *Congregat & longum dant cornua mixta* &c. Se.

SYN. cōngēro, cōācērvo, cōgo, cōllīgo, cōntrāho, āggregō, cōnjūngo, glōmēro, āgglōmēro.

cōngrūo, sich reimen, schicken. *Et pars quoque suo congrueret titulo.* Prosp.

SYN. Cōnvēnio, quadro, cōnsōno, cōnsēntio.

cōnjicio, cōnjēcī, muthmassen, werfen

— *salices, & grandia conjice saxa.* V.

SYN. āūgūrōr, dīvīno, sūspīcōr, cōnjēcto, vel jācio, īnjicio.

cōnjēctūrā, Muthmassung. *Augurium ratio est & conjectura futuri.* Ov.

SYN. Cōnjēctio, ōpīnio, sūspīcio, dīvīnatio.

cōnjūgālīs, dem ehelichen Stand gehörig, dienend.

Dii conjugales tuque genialis tori. Jamb.

cōnjūgiālīs, idem. *Non mea virginitas, nec conjugalia jura.* Ovid.

cōnjūgiūm, die Ehe. *Ni dare conjugium, & dicto parere fatetur.* Virg.

SYN. Cōnnūbiūm Hymēnœī. EPIT. Stābilē, fidum, sōciālē, sām-
etum, firmum, sacrum, sōllīcītum, pērēnnē, fīdēlē, gēniālē, faūstum,
fēlix, cāstum, pūdīcum, sōciūm, cōncōrs, āmicum, sōlēnnē, PHR.

Tædæ jūgālēs, sōciālēs. Sōciī cōnsōrtiā lēctī. Cōnnūbiālē jūgum.

Jūrā tōrī, lēctī sōciālīā jūrā. Sacrā jūgālīā, vīnclā jūgālīā. Thālāmī,

tōrī fœdūs, dēbitā jūrā tōrī. Cāstī jūrā mārītā tōrī. Sōciālīs āmōr.

Jūnōnī āntē ōmnēs, cūī vīnclā jūgālīā cūrā, āt tībi ēgo īgnārūs thālā-

mōs tædāsquē pārābam. Quāmvīs cōnnūbiā nōstrā prōcōrum tūbā

pētāt, stūdiīs pēr cōnnūbiā nōstrā pērīnceptōs hymēnæōs, cōnjūgiūm

për lūstrā nōvem sinē crīmīnē cōncōrs ūnūm hābūī. Quōd sī fēlicīōr ēssēm, nēc mīhi cōnjūgīum fātā impōrtūnā nēgārēt. Rēx tībi cōnjūgīum ēt quāsitās sānguīnē dōtēs abnēgāt extērnūsqūē in rēgnūm quārītūr hārēs. *v. mox Conjugium inire.*

Conjugium inire, in Ehestand treten, heyrathen. SYN. cōnjūgem accīpērē. PHR. Sōcīī fœdūs inīrē tōrī. Sūbīrē vīnclā jūgālīā. Tē facē sōlēnnī jūngēt sībi. Nullā mē vīnclō vēllem sōcīārē jūgālī. Cōnnūbīo sībi jūngērē. Tōrī, thālāmī sōcīum, *vel* sōcīam accīpērē. Sūbīrē cāstī dēbītā jūrā tōrī, ālīquam cōnnūbīo stābīlī, sōlēnnī tādā, sībi jūngērē, accīpērē in fœdūs, sōcīī, tōrī, cōnsōrtem thālāmī sūmērē. Lēgītīmo fœdērē sōcīārē. Vīnclō sōcīārē jūgālī, sōcīam accīpērē, dēlīgērē sībi, dūcērē. Sī quā vēlīs āptē nūbērē, nūbē pārī. Tālīā cōnnūbīā, ēt tālēs cēlēbrēt hymēnæōs. Nēc Thētīdīs vōlūt cēlēbrārē jūgālēs. Hēc ūbi nūbīlībūs prīmum mātūrūit ānnīs, Præpōsīto cūctīs Laūrēntī trādītā Pīco ēst. Sī quā tībi spōnsā ēst, sī quam dīgnābērē tādā. Nūbērē Paūlā cūpīt nōbīs: ēgo dūcērē Paūlam nōlo, ānūs ēst: vēllem sī māgis ēssēt ānūs. Sūt mīhi bīs sēptem præstāntī corpōrē Nymphæ. Quārum quæ fōrmā pūlcherrīmā Dēiōpējam cōnnūbīo jūngām stābīlī propriāmquē dīcābo. Vēitūmnāmquē tōrī sōcīāmquē dēlīgē. Nē pētē cōnnūbīīs nātām sōcīārē Lātīnīs. *v. Nuptias celebrare.*

Conjugium odisse, die Ehe meiden, lassen. PHR. Fūgērē cōncūbītūs, cōnnūbīā, accēsūs vīrīlēs fūgērē. Tādās jūgālēs, sōcīum thālāmum, vīnclā jūgālīā āvērsārī, ūsum cōnjūgīs negligērē, ābhōrrērē āb ūxōrē, mūltī illam pētīrē, illā āvērsātā pētētēs impātīēns, expērsquē vīrī nēmōrā āvīā lūlstrāt. Nēc quīd Hymēn, quīd āmōr, quīd sīnt cōnnūbīā, cūrāt. Sæpē pāter, dīxīt, gēnērūm mīhī filiā dēbēs. Sæpē pāter dīxīt: Dēbēs mīhī nātā nēpōtēs, illā vēlūt crīmēn tādās exōsā jūgālēs, Jūppītēr æquōrēæ Thētīdīs cōnnūbīā fūgīt.

Conjugii fidem servare, eheliche Treu, oder Verheissung halten. PHR. Cōnnūbīā sērvārē, cōnjūgīī fidem, sōcīālīā jūrā nōn fālērē, sērvārē fœdērā lēctī.

Conjugium violare, Ehebruch begehen. PHR. jūnctī rūmpērē vīnclā tōrī, jūgālē sōlvērē fœdūs. Fālērē jūrā tōrī. Thālāmōs vīolārē. Tēmērārē cūbīlē. Dēsērērē fœdērā lēctī. Sōcīālē lādērē fœdūs. Sacrā mārītā pōllūērē. Vēnērēm tēmērārē mārītām. Līnquērē lēgītīmōs tōrōs. Heū ūbi pāctā fidēs, ūbi cōnnūbīālīā jūrā?

cōnjūgo, zusammen binden, iochen.

Conjugat excelsum tabulis laquearia pictis. M.

SYN. jūgo, jūngo, cōllīgo, ās.

cōnjūgūs, Ehegenoß. *Conjuga permisit, servatus, & extulit aras.* P. cōnjūrātūs, mitgeschworen.

Conjurata tuas rumpere nuptias. (Asclep.) Hor.

cōnjūro, sich zusammen schwören.

Altera poscit opem res, & conjurat amice. Hor.

SYN. cōnspīro, insīdīōr *vel* jūro.

cōnjūx, ein Eheweib. *Exemplumque bonæ conjugis esto mihi.* Ovid.

SYN. ūxōr, spōnsā. EPIT. Pūlchrā, vēnūstā, fōrmōsā, pūdīcā, chārā, fidā, fidēlīs, grātā, āmicā, dīlēctā, cāstā, sōllīcītā. PHR. sōcīā lēctī. Sōcīātā fœdērē lēctī, Sī quā tībi spōnsā ēst. Sērvāns cāstī sōcīālīā fœdērā lēctī. Mūltōs dīlēctā pēr ānnōs. Vīnclō sōcīātā jūgālī, ūxōr pūērīs fœcūndā crēāndīs. Sīmīlīs prōbītātē mārīto. Fācīēns vīrūm pūlchrā dē prōlē pārēntem.

cōnjūx, cōnjūgīs, ein Ehemann.

SYN.

SYN. Spōnsūs, mārītūs, vīr. **EPIT.** Fīdūs, chārūs, fīdēlīs, āmātūs, dīlētūs, cāstūs, sōcīūs, sōllīcītūs. **PHR.** Thālāmī sōcīūs. Hīc vīr, hīc ēst tībī, quem prōmittī sēpiūs audīs.

cōnnēcto, zusammen binden. **SYN.** Nēcto, jūngo, adjūngo, cōnjūngo, adnēcto, addo, cōpulo, allīgo, cōmpōno.

cōnnītōr, sich unterstehen. **SYN.** nītōr, innītōr, cōnōr.

cōnnīvēo, durch die Finger sehen. *Connivens oculis ibat, locoque ferebat.* **S.**

SYN. Dīssīmulo, indūlgēo, pārcō.

cōnnubiālīs, zur Hochzeit gehörig.

Tradere mirificis dum connubialia festa. **M.**

cōnnubiūm, die Ehe. *Connubio jungam stabili propriamque dicabo.* **Virg.**

Hectoris Andromache, Phryri in connubia servas. **Virg. v. Conjugium.**

cōnōr, unterstehen. *Molliter impresso conor adire toro.* **Prop.**

SYN. tēnto, nītōr, ēnītōr, cōntēndo, mōlīōr, incūmbo, āggrēdīōr, cōnnītōr, ānnītōr. **PHR.** Vīribūs ēnītī. Tōtō cōnnītī cōrpōrē, cōnārī plūrīmā frūstrā. Mōlīmīnē māgnō tēntārē. Vīrēs omnēs impēndērē, adhībērē, īnstārē atquē omnēs impēndērē vīrēs. Hōc ācriūs omnēs incūmbūnt. Fērt īngēns tōtō cōnnēxūs cōrpōrē ferrum. Hūnc omnēs vērtērē vīrēs. Omniā cōnāndo dōcīlis sōlertīā vīncīt. Fātālē āggrēssī sacratō āvēllērē tēmplo Pāllādīum. Cāptīvūs patriōs tēntāt ādīrē fōcōs. Tēr cōnātūs ībī cōllo dārē brāchiā cīrcum, illē sīmūl mānībūs tēntāt dīvēllērē nōdōs.

cōnquērōr, flagen. *Conqueror, ire a me seria verba, precor.* **Tib.**

SYN. Quērōr. **PHR.** Quērēlās, quēstūs fūndo, ēffūndo, ēdo, prōmo, prōfēro, pēctōrē quēstūs rūmpo, ēffūndo. **v. Queror.**

cōnquīēscō, ruhen. **SYN.** Quīēscō, rēquīēscō, cēssō, dēsīno.

cōnquīro, mit Fleiß suchen. *Non ille studium vulgo conquirere amantes.* **P.**

SYN. Quāro, scrūtōr, pērscrūtōr, īvēstīgo, vēstīgo. **v. Quero.**

cōnquīsītūs, genau gesucht. *Conquisita diu, dulcique reperta labore.* **L.**

SYN. Quāsītūs.

cōnsānguīnēūs, Blutsfreund. *Et consanguineus leti sopor, &c.* **Virg.**

SYN. cōgnātūs, āgnātūs, prōpīnquūs, āffīnīs. **PHR.** Sānguīnē jūctūs, cōnsānguīnītātē prōpīnquūs, cōncōrs gēnērīs, cōgnātō sānguīnē vīnctūs. Sānguīnē āb ūno, stīrpē āb ūnā, ēādē stīrpē gēnūs dūcēns, trāhēns, sānguīnē nātūs ēōdem. Jūs ālīquōd faciūnt āffīniā vīnculā nōbīs, āb īisdē fōntībūs ōrtī. Dūcūnt āb ēōdem stēmātē rāmum, īisdē mājōrībūs ōrtūs, ēōdem prōpāgātī sānguīnē, ēādē quōs līnēā jūngīt stēmātīs. Gēnūs āmbōrum fūndīt sē sānguīnē āb ūno.

cōnsānguīnītās, Blutsfreundschaft. — *impacata consanguinitate ligavit.* **St.**
cōnscēlērātūs, lasterhaftig.

Conscelerata pia discernit vincula sese. **v. Sceleratus.**

cōnscēndo, aufsteigen. *Conscendebat equos patrio mucrone relicto.* **Virg.**

SYN. Scāndo, āscēndo, sūpēro. **PHR.** cōnscēndērē īn ēquum. Bīs dēnīs Phrygīum cōnscēndī nāvībūs āquōr.

cōnsciēntiā, das Gewissen. *Abacta nulla Veja conscientia.* (**Jamb.**) **Hor.**

EPIT. Mōrdāx, mōrdēns, stīmūlāns, crūciāns, dūrā, rēmōrdēns, tōrquēns. **PHR.** Cōnsciā mēns, ānīmūs cōnsciūs. Mēns cōnsciā fāctī. Tēstīs dōmēstīcūs, īntērīōr stīmūlūs. Quōs dīrī cōnsciā fāctī mēns hābēt āttōnītōs, ēt sūrdō vērbērē cādīt. Nōctē dīēquē sūum gēstārē īn pēctōrē tēstem, nīl cōnscīrē sībī, nūllā pāllēscērē cūlpā. Prætērītīs admīssā mālīs pēccātā rēmōrdēns, āsīdūūs īn pēctōrē tēstīs, cōrrōdēns vērmīs, Cārnīficēs hābēt ōccūltōs cōnsciēntiā mōrdēns. Quī mājīs atquē mājīs tōrquēnt quān vērbērā pēctūs, ōccūltum quātīēns ānīmōs tērrō-

tērrorē flāgellum. Hī sūnt quī trēpidānt, ēt ad ōmniā fūlgūrā pallēnt, quū tōnāt, ēxānimēs prīmo quōquē mūrmūrē cālī, hābitāns sūb alto pēctōrē.

cōnscīo, bemust seyn. *Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.* Hor.

SYN. Cōnscīus sum, tēstis mīhi sum.

cōnscīscō, etwas mit ordnen. SYN. Dēcerno, *vel* infēro.

cōnscītūs, geordnet. SYN. Dēcētūs.

cōnscīus, bemust. *Conscius audacis facti caudamque remulcens.* Virg.

SYN. Pārticēps, sōcīus, tēstis *vel* rēus, nōcēns.

cōnscrībo, beschreiben. *Ordinis extremus conscribi in saecula civis.* Sed.

SYN. Scrībo, inscrībo, cōmpōno, *vel* cōllīgo, cōgo.

cōnsecro, weihen. *Post fata consecratus & templis datus.* (Jamb.) Sen.

SYN. Sacro, do, dīco, dēdīco.

cōnsēctōr, nachfolgen.

SYN. Sēctōr, pērsēquōr, cōnsēquōr, aūcūpōr, cāpto.

cōnsēcūtūs, nachgefolgt. *Externa consecutus, expulsus tuis.* (Jamb.) Sen.

SYN. Sēcūtūs, āsēcūtūs.

cōnsēnēscō, alt werden. *Macesco, consenesco, tabesco miser.* (Jamb.) Plant.

SYN. Sēnēscō, Sēnēx fīo.

cōnsēnsūs, ūs, gleicher Sinn. SYN. āsēnsūs, *vel* cōncōrdiā. EPIT. Lābēr, āmīcūs, ōptātūs, grātūs, quāsītūs, fācīlīs. PHR. Cōnsōnāt āsēnsū pōpūlī, prēcībūsquē fāvētum Rēgiā. *v. Consentio.*

cōnsēntānēūs, bequem, mitstimmig.

Unda maris tepidi non consentanea brumae.

SYN. Cōnsēntiēns, cōnvēniēns, āptūs, *vel* āquūs.

cōnsēntiō, bewilligen. *Consentire suis studiis, qui crediderit te.* Hor.

SYN. cōnvēniō, āsēntiō, āsēntiōr, ānnūo, cōngrūo. PHR. Mēns ōmībūs ūnā ēst, ōmībūs idē ānīmūs, cūctī āsēnsērē, idē ōmnēs sīmūl ārdōr hābēt, cūctāe sīmūl āsēnsērē cōhōrtēs. Quōd sī Dēūs ōrē sērēno ānnūērīt. Nōn āvērsātā pārentī ānnūīt. Dīctā Jōvis pārs vōcē prōbānt, stīmūlōsquē frēmētī ādjīciūnt, ālī pārtēs āsēnsībūs īmplēnt. Sic illē ēffātūs, ēt ōmnēs āsēnsērē ānīmīs, nūtūquē ēt mūrmūrē lāto.

cōnsēpio, einzäunen. SYN. Sēpio, mūnio, clāudo, prætēdo sēpem.

cōnsēquōr, nachfolgen. *Consequor hic, ut me nec timeat, nec amet.* Mart.

SYN. Sēquōr, *vel* ādīpīscōr, ācquīro, pāro, cōmpāro, āsēquōr. *v. Aquiro, vel* āmūlōr, īmītōr.

cōnsēro, ēvī, itum, besähen. *Conferimus multos, Danaum dimittimus orco.*

V. SYN. Sēro, insēro, sēmīno, plānto. PHR. ēn quēis cōnsēvīmūs agrōs, insērē nūnc, Mēlibœē, pyrōs, pōnē ōrdīnē vītēs.

cōnsērō, nī, ērtum, zusamment setzen. SYN. Mīscēo, īmmīscēo, cōnjūugo, cōnnēcto, cōntēro. PHR. Mūltāquē pēr cācam cōngrēssī nōctem cōnsērīmūs. Lōricam cōnsērtam hāmīs aūrōquē trīlīcem

cōnsērvo, behüten. *Conservabat opes humilis casa, mitia porro.* Petr. Arb.

SYN. cūstōdiō, tūeōr, tūtōr, sērvo, āsērvo.

cōnsīdēro, betrachten. *Aut latum pictae vestis considerat aurum.* Juv.

SYN. Pūto, rēpūto, cōgīto, cōntēmplōr, mēdītōr, pōndēro, ēxpēdo. *v. cogito, vel* āspīciō, cōspīciō, spēcto, īntūeōr. *v. Aspicio, & cogito.*

cōnsīdēo, cōnsēdī, beneinander sitzen.

SYN. āsīdēo, āsīdo, ūnā sēdēo, *vel* quīēscō, mōrōr, cōmmōrōr, cōnsīsto, cōnsīdo.

cōnsīdo, nieder sitzen. *Vide supra confideo.*

Vultis & his mecum pariter confidere regni? Virg.

cōnsīgnō, versiegeln. SYN. ōbsīgnō, sīgnō, fīrmo, *vel* dēpōno.

cōn-

cōnsilium, ein Rath.

Consilium ne sperne meum, tibi fama petatur. Virg.

SYN. Sēntentiā, mēns, sēnsus, iūdicium, ānīmūs. EPIT. ārcānum, prūdēns, providum, sālūtārē, fidēlē, āmicum, quāsītum, sēcrētum, cācum, mātūrum, sālūtiferum. PHR. Quis jam sōlatiā victō cōnsiliumquē fērat? ādmōnitū cēpī fōrtiōr ēssē tūō. Cōnsilium nobis rēs, lōcūsquē dābunt, ārcānum iōcōso cōnsilium rētēgis Lyæō.

cōnsobrinus, Schwester-Sohn. SYN. āgnātus, cōgnātus, āffinīs, prōpīnquūs.

cōnsocio, zugesellen. *Umbram hospitalem consociare amant.* (Asc.) Hor.

SYN. jūngo, cōnjūngo, sōcio.

cōnsolatio, Trost. SYN. sōlāmēn, sōlatium. v. *Solatum.*

cōnsolor, trösten. *His me consolor victurum suavius ac si.* Hor.

SYN. Sōlor, lēvo. v. *Solor, aris.*

cōnsōno, mittönen. *Consonat omne nemus, vocemque inclusa volutant.* V.

SYN. sōno, rēsōno, pērsōno, vel cōnsēntio, cōnvēnio.

cōnsōnūs, gleichförmig.

Armorumque habitus noti & nox consona linguae. Sil.

cōnsōpio, schlafen. *Nidore offendit nares, consopit ibidem.* Luc.

SYN. Sōpio, sōpōro.

cōnsōpitūs, eingeschlafen. SYN. Sōpitūs, sōpōrātūs, sōmno grāvīs.

cōnsōrs, Mitgenoß. SYN. Pārticēps, sōciūs. PHR. cōnsōrs, sōciūsquē lābōris.

cōnspērgo, besprengen. SYN. āspērgo, pērfūndo, spārgo.

cōnspicio, anschauen. *Et precor illi ipsi conspiciare senex.* Ped.

SYN. āspicio, cōnspicōr, cōnsidēro, vidēo, intūēōr. v. *Aspicio.*

cōnspicōr, sehen. *Pontibus in liquidis quoties me conspicio ipse.* Ovid.

v. *supra conspicio.*

cōnspiciūs, achtbar, scheinbar. *Ocultum stellæ, conspicuumque polum.* Ov.

SYN. Cōnspiciēndūs, clarūs, pērspiciūs, illūstrīs.

cōnspiratio, Vereinigung. SYN. Cōnjūratiō, cōnsēnsūs, cōncordiā.

cōnspiro, zusammen schwören.

Aeneaque assensu conspirant cornua rauco. Virg.

SYN. Cōnjūro, cōnsēntio, cōnvēnio.

cōnstāns, standhaft, tapfer. SYN. Fīrmūs, immōtūs, immōbilīs, tēnāx.

PHR. Prōpōsiti tēnāx. Mēns nēscīā flectī. Mēns immōtā mānēt, nēquē mē sēntentiā vērtit. Nullā mēam tērrēt sēntentiā mēntem. Sī mīhī nōn ānīmo fixum immōtumquē mānērēt. Quōd sēmēl ōrē prōfūdī, nullā immūtābit vēntūrī tēmpōris ātās. Sēdēt vultū grāvītās immōtā sērēno. Pērstītīt illē ānīmo vultūquē immōtūs ēōdem. Nullīs frāngitūr illē mīnis. Mētūs omnēs ēt inēxōrābilē tātum sūbjēcīt pēdībūs. Illum nōn pōpūli fāscēs, nōn pūrpūrā Rēgum flectīt, mōvēt, tūrbāt. Fōrtūnā sūbdērē cōllā nēscīūs. Hāūd āliō vultū, quam sī cōnvivā jācēret intēr plēnā mēri rēdīmītūs tēmpōrā sērtis. Fōrtūnamquē rūēns utrāmquē, rēctūs invictum pōtuit tēnērē vultum. Tāliā pērstābāt, mēmōrāns fixūsquē; mānēbāt illē, nīhīl vultum mūtātūs, inānēs pērdīs, āit, lācrymās. Sēd nullīs illē mōvētūr flētībūs aut vōcēs ūllās trāctābilīs audīt. Jūstum ēt tēnācem prōpōsiti vīrum Nōn cīvīum ārdōr prāvā jūbēntiū, nōn vūlnūs īstantīs Tyrānnī mēntē quātīt sōlidā, nēquē Aūstēr, nēc fūlmīnāntīs māgnā Jōvis mānūs. Sī frāctūs illābātūr ōrbīs, impāvīdum fēriēt rūinā. Flāmmā Mēlēāgrūs āb illā ūritūr, ēt cōcīs tōrrērī vīscērā sēntīt ignībūs, c māgnōs sūpērāt vīrtūtē lābōrēs. Mēns intāctā mānēt, sūpērāt, idētquē dōlōrōs. Nēc tāmēn hīc mūtātā quīēs prōbi.

pröbitäsvē sēcūndīs intūmūt, tēnēr idēm ānīmūs, mōrēsquē mōdēstī
fōrtūnā crēscētē mānēt.

COMPARATIO VIRI CONSTANTIS CUM RUPE

inter aestuantes fluctus immobili. Virg. 10. Æn.

Ille velut rupes, vastum quæ prodit iu æquor,
Obvia ventorum furiis expositaque vento,
Vim cunctam atque minas perfert, cælique marisque,
Ipsa immota manet.

ALIA COMPARATIO VIRI CONSTANTIS CUM

*valida quercu, quæ, ventis undique pulsantibus, suis alte fixa
radicibus hæret immobilis. Virg. 4. Æn.*

Ac veluti annosam valido cum robore quercum
Alpini Boreæ, nunc hinc, nunc flatibus illic,
Eruere inter se certant; & stridor & alte
Consternunt terram concusso stipite frondes,
Ipsa hæret scopulis, & quantum vertice ad auras
Æthereas, tantum radice in tartara tendit:
Haut secus assiduis constans hinc vocibus heros
Tunditur, & magnas persentit pectore curas,
Mens immota manet.

constantiā, Standhaftigkeit.

SYN. Gravitās. EPIT. impēnētrābilis, immōtā, invictā, firmā, in-
trēpidā, sēcūrā, fōrtis, audāx, gēnērōsā, magnānīmā, virilis, stābilis,
immōbilis, impāvīdā, pērpētūā, impērtērrītā, magnā, incōncūlsā,
impātiēns, intērrītā, stupēdā, inēxpūgnābilis. PHR. ānīmūs fir-
mūs, cōstāns, immōbilis, immōtūs. Mēns nēsciā flēctī, cōnsīlium
firmum. Mēns invictā, minis nēsciā mōvērī, vultū gravitās immō-
tā sērēno.

constantinopolis, Constantinopel. *Constantinopolis rhetora te viguit. Aus.*

SYN. Byzantium EPIT. altā, magnā, amplā, pōtēns, mūnītā. PHR.
ūrs Cōstāntīnī dē nōmīnē dictā. Nōvā Rōmā. Rōmæ æmulā, Byzān-
tiā litōrā. Byzāntī arcēs. Quāquē tēnēt pōntī Byzāntiā litōrā faucēs.
Hic lōcūs ēst gēmīnī jānuā vāstā mārīs.

consterno, constravi, atum, bestreuen. SYN. effūndo, sterno, spargo,
conspērgo. PHR. cōsternūnt tērram cōncūssō stipitē frōndēs.

constipo, zusammen drücken. *Inter carnifices & constipata sedebat. Prud.*
SYN. Stipo, dēnsō, cōndēnsō, cōgo.

constituo, fürnehmen, stellen. *Constituunt taurum ante aras &c. Virg.*

SYN. Stātūo, dēcerno, dēlibēro, cōgīto, dēsīgno, vel pōno, cōllō-
co, stātūo.

constitutūs, geordnet, bestellt. SYN. Stātūtūs, dēcētūs, vel pōsitūs,
lōcātūs.

consto, constiti, Stand halten. — *adducto constitit arcu. Virg.*

SYN. Sto, pēsto, pērsēvēro.

constringo, zusammen ziehen. SYN. arcō, cōarctō, cōmprīmo, āstrīn-
go, strīngo, līgo. v. Vincio.

construo, aufbauen. SYN. Cōndo, strūo, ædīfico. v. Edifico.

constupro, ein Frauenbild schwächen. SYN. stupro, violo.

consuefacio, gewöhnen. SYN. assuefacio.

consuesco, gan; gewöhnen.

Consuevere locus vestri quoque ferre triumphi. M.

SYN. assuesco, sōlēo. v. Assuesco

consuetudo, inis, Gewohnheit. *Consuetudo mali tenet insanabile multos. J.*
SYN.

SYN. Mōs, ūsus, āffuētūdo. EPIT. āntīquā, vėtūs, nōvā, bōnā, mālā, pēsīmā, ūtilis. v. *Affuesco*.

cōnsuētus, gewohnt. *Quum Proteus consueta potens e fluctibus antra. Vir.*
SYN. āffuētus, āffuētāctus, cōnsuētāctus.

cōnsul, ūlis. Bürgermeister. *Atria sunt illis consulis alta mei. Mart.*
EPIT. vīgīl, ānxiūs, sōllīcītus, æquūs, jūstus, pōtēns. PHR. ūrbīs rē-
tōr, Quem pēnēs ēst cōmmūnīs cūrā sālūtīs, ūrbīs frænā tēnēns, ūrbīs
sōrtītus hābēnās. Quī jūstis mōdērātūr lēgībūs ūrbem. Quem pēnēs
ēst lēgum vērēndā pōtētās. Quī scrībīt lēgēs. Quī plācīdā pōpūlōs
īn pācē gūbērnāt, ūrbīs sūmmā tēnēns pūblicā rēs ēt cōnsulībūs dātā
cōndērē fāstōs.

cōnsulārīs, das dem Bürgermeister gehōret.

Non enim gaza, neque consularis. (Sapph.) Hor.

cōnsulātus, das Bürgermeisteramt.

Per consulatum pejerat Vatinius. (Jamb.) Cat.

cōnsūlo, cōnsulūi, um Rath fragen.

Consulere atque omnes metuentem, &c. Hor.

SYN. Prōvīdeo, prōspīcio, vel cōnsīlio, ās, cōnsīlium pēto, cāpio, āc-
cīpio. v. *Consilium*.

cōnsultōr, Rathgeber. *Sub galli cantum consultor ubi ostia pulsat. H.*

cōnsultus, weise Rathgeber.

Consultus erro nunc retrorsum. (Jamb. cum syll.) Hor.

SYN. Quī cōnsulītūr, vel pērītus.

cōnsūmmo, ās, verzehren. *Taliter effectam cum consummaveris ædem. Alc.*

SYN. cōnfīcio, pērīcio, ābsōlvo, pērāgo. v. *Finio*.

cōnsūmo, vollenden. *Accisis coget dapibus consumere mensas. Virg.*

SYN. Tēro, cōntēro, ābsūmo, īmpēdo, ēxhaurīo, dīssīpo, cōnfī-
cīo, pērdo.

Cōnsus. (*Consiliorum Deus putabatur, in cujus honorem fiebant ludi, qui
consualia dicebantur, quibus virgines Sabine raptæ sunt.*)

cōnsūtīlis, genāht, gestīckt, gelappet. SYN. sūtīlis.

cōnsūtus, genāhet. *Pelle pater vel si consuto vulnere cassum. Juv.*

cōntābēfacio, schwindend machen.

Quem me miseria & cura contabefacit. (J.)

SYN. Tābēfacīo, tābē ēxēdo, pērēdo, cōnfīcīo.

cōntābēscō, cōntābuī, verschwinden, ausdorren.

SYN. Tābēscō, cōntābēo.

cōntāgīum, ansteckende Krankheit.

Nec mala vicini pecoris contagia ludent. V.

SYN. Cōntāgēs, cōntāgīo, lūēs, pēstīs. EPIT. Mālum, dīrum, sōrdī-
dum, fœdum, pūtīdum, mōrbīdum, fūnēstūm, mōrtīfērūm, īnfēstūm,
nōxīum, lēthālē, hōrrēndūm. PHR. Dīrā pēr īncāūtūm sērpūnt cōn-
tāgīā vūlgūs. Dīrā pēr ōmnēs mānābānt pōpūlōs fœdī cōntāgīā mōrbī.
Invādūnt tōtūm cōntāgīā mōrbīdā mūndūm. Nēc mālā vīcīnī pēcōrīs
cōntāgīā lādēnt. v. *Pestis*.

cōntāmīno, besudeln. *Si interpositus vitio contaminat unco. M.*

SYN. Fœdo, īnquīno, cōīnquīno, pōllūo, īnfīcīo, mēcūlo, cōmmēcū-
lo. v. *Maculo*.

cōntēgo, judecken. *Aut hic Tenaria contegar exul humo. Ovid.*

SYN. Tēgo, cōndo, ābscōndo, ōccūlto. v. *Occulto*.

cōntēmēro, schānden. *Ausus tam notas contemere manus. M.*

SYN. Tēmēro, vīolo, cōrrūmpo.

cōntēmno, verachten. SYN. Tēmno, fāstīdīo, rēspūo, spērno, āspērno, dēspī-

dēspīcio, cōncūlco, ābjīcio, dējīcio, nēglīgo. Pārvi, 'nīhīlī dūco, fācio, astitūmo, pēndo, puto, nōn cūro. PHR. Sōrdēnt tibi mūnērā nōstrā. Nēc mūnērā cūrās. Hōs tibi pro vīlī, sub pēdībūsq̄ jacet. Nīhīl illā Dēos nēc tāliā cūrāt, invēniās ālium, sī tē hīc fāstīdīt ālēxis. Quūmq̄ tibi ēst ōdiō mēā fistulā. Nī rēfugīs tēnūesq̄ pīget cōgnōscērē caūsās. Rēspūis hēc ānīmo, lōngēq̄ rēmīttīs. Tū cāvē nōstrā tuo cōntēmnās cārmīnā fāstū. v. *Aspernor*.

cōntēptōr, ein Verächter.

Est hic, est animus lucis contemptor & istum. V.

cōntēptūs, ā, um, verdacht. SYN. Dēspēctūs, fāstīdītūs, sprētūs, ābjēctūs, rējēctūs, nēglēctūs. PHR. Dēspēctūs tibi sum, nēc quī sim, quārīs, ālēxi. Sprētāq̄ injūriā fōrmā, pōsthābitā cōluisse fāmo. v. *abjeclus*.

cōntēptūs, ūs, Verachtung. SYN. Fāstīdīum. EPIT. Sūpērbus, ēlātūs, tūmēns, tūmīdūs, grāvīdūs. PHR. atq̄ sūpērbā pātī fāstīdiā.

cōntēplātōr, Anschauer. *Contemplator item, quum se nox, &c. Virg.*

cōntēplōr, āris, besehen, anschauen. SYN. ānīmo lūstro, cōnsīdēro, mēdītōr, cōgītō. v. *cogito. vel* vīdēo, pērspīcio, cōnspīcio, spēcto, āspīcio, intūēōr. v. *Aspicio*.

cōntēndo, spannen, streiten. *Abnuat aut tecum malit contendere bello. Vir.*

SYN. Cōnōr, nītōr, ēnītōr, mōlītōr, v. *conor, vel* intēndo, āddūco, *vel* rīxōr, jūrgōr, āltērcōr. v. *Rixor*.

cōntēntiō, Zanf, Unterstehung. SYN. Līs, rīxā, *vel* cōnātūs. EPIT. īnīquā, āmārā, mōlēstā, vānā, rābīōsā, clāmōsā, vēsānā, īnsānā, sānguīnēā, tūrpīs, īmprōbā. v. *Rixa*.

cōntēro, zermalmen, zerreiben. *Conterit una tribus Gargiliane foris. M.*

SYN. Tēro, āttēro, prōtero, cōncūlco, prēmo, prōcūlco, *vel* cōnsūmo, ābsūmo, cōnfīcio.

cōntērrēo, erschrecken. SYN. Tērrēo, tērrīto, ēxtērrēo.

cōntīcēo, stillschweigen. *Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Virg.*

SYN. Cōntīcēscō, tācēo, rētīcēo, sīlēo. v. *Sileo*.

cōntīcīnīum, Nachtstille. *In conticinio vel crepuscula noctis. (Scaz.) M.*

cōntīgūūs, anstossend. *Hunc ubi contiguum, missæ fore, &c. Virg.*

SYN. Prōxīmūs, prōpīnquūs, vīcīnūs, prōpīōr, jūnctūs, ādjūnctūs.

cōntīnēns, eingejogen. *Utriusque habere continentis legimus. (Jamb.) v. castus.*

cōntīnēntēr, stets. *An continueuter quod sedetis insulsi. (Scaz.) Cat.*

SYN. Cōntīnūo, pērpētūo, āfsīdūē.

cōntīnēntiā Behutsamkeit. *Terrente continentia. (Jamb.) Paulin.*

SYN. ābstīnēntiā. v. *Castitas*.

cōntīnēo, behalten, sich enthalten.

Continuere diu, nec aperti copia Martis. Ovid.

SYN. cōmprēhēndo, īnclūdo, cōmplēctōr, *vel* cōhībēo, frāno, cōēr-cēo, cōmprīmo, refrāno, cōmpēscō.

cōntīngo, īgī, anrühren. SYN. Tāngo, āttīngo, āttrecto, *vel* ēvēnīo, āccīdo. PHR. Fūnemq̄ mānū cōntīngērē gāūdēt.

cōntīnūo, ās, beharren. *Continuatque dapes, nec non vernaliter ipsis. Hor.*

SYN. Pērgo, pērsēvēro, nōn ābsīsto, nōn dēsīsto, nōn cēssō, nōn dēsīno.

cōntīnūo, *adverb.* von Etund zu Etund.

Continuo ventis surgentibus, aut freta ponti. Virg.

SYN. Sēmpēr, pērpētūo, *vel* cōnfēstim, rēpāntē, mōx, sūbīto, prōtīnūs, ēxtēmplo, hāut mōrā, īlīcēt, ōcyūs, stātīm, cōnfēstim.

cōntīnūūs, unaufhörlich. *Sed quam continuis & quantis longa senectus. Juv.* SYN. Pērpētūūs, pērēnnīs, cōntīnūātūs.

cōntōrquēo, frūmmen, biegen. *Spicula contorquent, cursuque &c. Virg.*

SYN. Tōrquēo, īntōrquēo, flēcto, īnflēcto, *vel* vibro, jācūlōr, ēmittō. cōnjīcīo.

cōntōrtus, gefrūmmt, gebogen. *Mollia contortis alligat ossa comis. Prop.*

SYN. Tortus, īntōrtus, fixus, īnflēxus *vel* vibrātus, cōnjēctus, ēmissus,

cōntrā, wider, gegen. *Carthago, Italiam contra Tiberinaque longe. Virg.*

SYN. īn, *cum accusativo*, advērsus, advērsum, *vel* vīcīssim, ex advērsō, ē rēgiōnē.

cōntrādīco, widersprechen. SYN. advērsōr, rēsīsto, rēpūgno.

cōntrāho, sammeln. *Panditur ipse tibi jam brachia contrahit ardens. Vir.*

SYN. cōngrego, cōllīgo, cōgo. PHR. Cōntrāhimusquē vīrōs, cōntrāhet vētō nīmīum sēcūndō tūrgīdā vėlā.

cōntrārius, widerig. *Quae colat elegit contraria flumina flammis. Virg.*

SYN. advērsārius, aemūlus, īnīmīcus, ōppōsitus, advērsus, pūgnāns, rēpūgnāns, īnfēstus.

cōntribūo, mittheilen. *Contribuere aliquid juncosaque litora Baebes. Ovid.*

SYN. Cōfero, tribūo.

cōntrītus, a, um, zerreiben. *Omnia quod contrita, quod igni contabefacta. L.*

SYN. Tritus, attrītus, cālcātus, cōncūlcātus.

cōntrovērsiā, Streit, Zank. *Declamatio controversiarum. (Phal.) Sid.*

SYN. Discēptatio, cōntēntiō, discrīmen, pūgnā, lis. *v. lis.*

cōntrōvērsus, a, um, zwīstīg. *Si controversum dissensio subjiciet, non. Auf.*

SYN. āmbīguus, dubius, incērtus, āncēps.

cōntrūdo, hineinstossen. *Dupliciter, nam vis venti contrudit & ipsa. Luc.*

SYN. Cōmpēllo, impēllo, impingo.

cōntubērnālīs, Stubengesell.

Salax taberna, vosque contubernales. (Sc.) Cat.

SYN. Dōmēsticus, fāmīliāris, cōnvīctōr, sōciūs, sōdālīs.

cōntūmāciā, Halsstarrigkeit. SYN. Arrōgāntiā, supērbīā, fāstus, ōbstīnātiō, mēntīs ōbfirmātā supērbīā.

cōntūmāx, ācis, halsstarrig. *Ne me dixeris esse contumacem (Phal.) Mart.*

SYN. Pērtīnāx, ōbfirmātus, supērbus, rebēllīs.

cōntūmēliā, Schmachrede. *Decet execrandas ferre contumelias. (Jam.) P.*

SYN. cōnvīciūm, īnjūriā, cālūmniā. EPIT. Grāvīs, malīgnā, intāndā, dīrā, nēfāndā. *v. conviciūm*

cōntūmēliōsus, schamhaftig. *Ne te barbara contumeliosi. (Phal.) Mart.*

cōntūndo, cōntūdī, cōntūsum, zerstoßen.

Contuderitque viros oleamque momorderit aestu. Hor.

SYN. Tūndo, ōbtēro, frāngo, pērcūrīo, vērberō.

cōntūsus, zerstoßen. *Ignotus pecori, nullo contusus aratro. Cat.*

SYN. ōbtrītus, trītus, pērcūsūs.

cōntūrbo, betrüben, verwirren. SYN. Tūrbo, pērtūrbo, mīscēo, cōnfūndo, cōmmīscēo.

cōntūs, eine Störstang, damit die Schiffeute die Tiefe des Wassers erreichen. *Sūdēs, vel hāstā. EPIT. Fērrātus, pūgnāx, trābālīs, dūrūs, lōngūs, āhēnūs, fērrēus. PHR. Fērrātāsquē sūdēs et acūtōs cūspīdē cōntōs expēdiēt. Nūnc sūdē nūnc dūrō cōntrāriā pēcōrā cōntō dētrūdīt mūrīs. Tēlōrum ēffūdērē cōntrā ōmnē gēnūs Teūcrī et dūrīs dētrūdērē cōntīs, ipsē rātem cōntō subīgīs. Pēr mārmōrā cōntīs dīscūrsānt.*

cōnvālēsco, gesund werden. *Heredem scripsit me Numa, convaleuit. Mart.*

SYN. Vālēo, cōnvālēo, ex mōrbō recreōr.

cōnvāllīs, ein Thal. *Lucus, & obscuris claudunt convallibus umbra. Virg.*

- SYN. Vallis. EPIT. Căvă, dēprēsă, ôbscūră, vîrēns, ābrūptă, ūmbrôsă, săxôsă, ūmbrîfēră, prăcēps, îmă, cūrvă. v. Vallis.
- cōnvāso, einschlagen. *Convassare nefas fuerit, seu falce rapace.* P.
- SYN. Vāsă cōlligo, ôbēo.
- cōnvēcto, zūsfūhreu. *Convectare juvat prædas, & vivere rapto.* Virg.
- SYN. Vêho, trānsvêho, trāspôrto, dēfêro.
- cōnvêllo, aus den Hānden reißen.
- Vincere, nec duro poteris convellere ferro.* Virg.
- SYN. Vêllo, āvêllo, rêvêllo, êvêllo.
- cōnvēnă, der mit kommen ist.
- Qui amantes una inter se facerem convenas.* (J.)
- cōnvēnio, zūammen kommen.
- Tam bene convenias quam mecum convenit ille.* Ovid.
- SYN. ādêo, învîso, vîso, vîsito, vel cōēo, cōncūrro, cōnflūo, cōngrēgo vel cōnsēntio, cōnsōno, cōngrūo.
- cōnvēnit, es gebūhret sich. *Convenit Evandri victos discedere ad urbem.*
- V. SYN. Dēcēt, cōngrūit, expēdit, cōndūcīt, ēst pār, cōnvēniēns, cōnsōnum, cōngrūum, vel cōnstāt, cērtum ēst.
- cōnvēniēns, das sich schift, bequemt.
- Non bene conveniens tu finis esse jugum.* P.
- SYN. aptūs, cōnsōnūs, cōngrūēns, dēcēns, cōnsēntānēūs, idōnēūs.
- cōnvēniēntēr, schiflich. *Vivere naturæ si convenienter oportet.* Hor.
- SYN. aptē, dēcēntēr.
- cōnvēniēntiă, æ, Vertrag, Vergleichung.
- cōnvēntūs, ūs, Zūammenfunst. SYN. cœtūs, cōncīlium, tūrbă.
- cōnvërto, befehren. *Et potes in totidem classes convertere Nymphas.* Virg.
- SYN. Vërto, mūto, cōmmūto, vërso, cīrcūmāgo.
- cōnvīciātōr, ein Schmāher, Lāsterer. *Conviciator sentiat.* (Jamb.) Prud,
- SYN. Cālūmniātōr, mālēdicūs.
- cōnvīciōr, schmāhen, lāstern. v. mox Convicium.
- cōnvīcium, Lāsterung. *Neve in me stolidæ convicia fundere linguae.* Ovid.
- SYN. Probrum, ôpprobrium, mālēdictum, cālūmniă. EPIT. injūriōsum, vāgum, rūsticum, āspērum, fœdum, tūrpē, pūdēndum. PHR. clāmōfæ cōnvīciă linguae, praeliă linguae, cōnvīciă, fūndērē, effūndērē, dicērē, vōmērē, jactārē. Quid quērōr et toti facio cōnvīciă cælō. Quæ muliēr grāvīdā jactāt cōnvīciă lingūā. Mīnāsquē, nē prōcūl ābscēdāt, cōnvīciăquē īnsūpēr addūnt. Mōvēntrixās, cōnvīciăquē āspērā mīscēt. Fāmam vel nōmēn probrōsis vērbiis lādērē, lācērārē, dīvèllērē, dīctis mōrdērē. Stōlidæ cōnvīciă fūndērē linguae, incēssērē dīctis. Vērbiis vērārē. Prōscīndērē cārminē, āspērā dicērē vērba. Dīrā prēcārī, pētūlānti lādērē lingūā, addit cōnvīciă fāctō. Nōmēn rōdērē suētā bonum.
- cōnvīvā, ein Gast. *Tres mihi convivæ prope dissentire videntur.* Hor.
- SYN. Cōnvīctōr, vel cōmpōtōr, cōmbībo, mēnsæ sōciūs. EPIT. āvīdūs, lētūs, cōmīs, ebriūs, prōcāx, fācētūs, īnsānūs, hīlārīs, vōcātūs, admīlsūs, optātūs, īmpōrtūnūs, expēctātūs. PHR. Vivēt et antē sūōs dūlcīs cōnvīvā pēnātēs, cōnvīvās āvīdōs, cœnam, sērviōsquē tīmētēs. Cōnvīvā jōcō mōrdēntē fācētūs.
- cōnvīvium, ein Gastmahl. *Mutuaque inter se læti convivia curant.* Virg.
- SYN. ēpūlæ, dāpēs, mēnsă. EPIT. Dūlcē, vīnōsum, lētum, lautum, sūmtūōsum, cēlebrē, māgnīficum, pīngue, bonum, fœcūndum, splēdidum, sōlēnnē, rēgiūm, pārātum, fēstivum, dēlicīōsum, Hymēnæum, nūntiālē, cōnjūgālē, gēniālē, rēgālē, īnstrūctum, opīmum, suāvē, rēpētītum, PHR. ēpūlæquē antē ōrā pārātæ. Rēgīfīco lūxū, Rēgālēs ēpūlæ,

ēpūlæ, et festo cōnviviā lūxū. Lūxūrīōsā pārāns laūtīs cōnviviā mēnsīs. Festo cōnviviā lētā tūmūltū. Instrūctum laūtīs ēpūlīs. *vide Convivor*

cōnvīvo, bey einem wohnen. *Non convivere, nec videre saltem.* (Phal. Mar. SYN. Simul, unā vivo, dēgo.

cōnvivōr, arīs, Gastung halten. *Quod convivaris sine me jam &c.* Mart. SYN. ēpūlōr. PHR. Cōnviviā celebros, āgīto, cūro, in eo: Dāpēs instī-
tūerē. Fēstīvās celebrārē dāpēs, ēpūlīs vācārē, instaurārē ēpūlās. Mūtūā-
quē intēr sē lētī cōnviviā cūrānt, pīnguā sub vīridī celebrānt cōnvī-
viā frondē. Dāpībūsqū ēpūlāmūr ōpīmīs. Dūlcīā quum mūltō celebrāt
cōnviviā Bācchō. Tū dās ēpūlīs accūmbērē Dīvum. Cērtātīm instaurēnt
ēpūlās atquē ōmīnē māgnō. Crātērās lētī stātūunt, tē vīnā cōrōnānt, in-
dūlgēnt vīnō, et vērūt crātērās āhēnōs, instītuunt dē mōrē ēpūlās, fē-
stamquē pēr ūrbem rēgīficē exstrūctīs celebrānt cōnviviā mēnsīs: Mī-
scēbānt fēstīs cōnviviā laūtā diēbūs. Tūm vācūī cūrīs vīcīnō in lītōrē
mēnsās instītuunt fēstōquē āgītānt cōnviviā lūdō. Splēndidā rēgālī fē-
cīt cōnviviā lūxū. Lūcīspārs ōptīmā mēnsæ est dātā. Dānt fāmūlī mā-
nībūs lymphās, cērēremquē cānīstrīs expēdiunt, tōnsīsquē fērunt mān-
tīliā villīs: Quīnquāgīntā intūs fāmūlæ, quībūs ōrdīnē lōngō cūrā pē-
num strūerē, et flāmmīs adōlērē pēnātēs: Cēntum āliæ tōtīdemquē pā-
rēs ætātē māgīstrī, quī dāpībūs mēnsās ōnērēt et pōcūlā pōnānt, nec
nōn et Tyrīī pēr limīnā lētā frēquētēs cōnvēnērē tōrīs iūssī discūm-
bērē pīctīs: Postquam primā quīēs ēpūlīs mēnsæquē rēmōtæ, crātērās
māgnōs stātūunt et vīnā cōrōnānt: Fīr strēpītus tēctīs, vōcemquē pēr
āmplā volūtānt ātriā. Dēpēdēnt lychnī lāquēarībūs aūrēīs incēnsī, et
nōctem flāmmīs fūnālīā vīncūnt. Hīc rēgīnā grāvem gēmmīs aūrōquē
pōpōscīt, implēvītquē mērō pātēram, et mūltō in primīs hīlārāns cōnvī-
viā Bācchō, āntē fōcūm sī frīgūs ērīt, sī mēnsīs in ūmbrā. Vīnā nōvum
fūndam cālāthīs ārvīsīā nēctār; cōrpōrā sub rāmīs dēpōnūnt ārbōrīs āl-
tæ, instītuuntquē dāpēs, et adōrēā libā pēr hērbās subjiciunt ēpūlīs,
(sic Jūppītēr ipse mōnēbāt) et cērēālē solum pōmīs agrēstībūs āugēt.
v. Epulor.

cōnvōcātus, beruft. *Sed convocatus vocis & cytharæ sono.* (Jamb.) Sen.

SYN. Vōcātus, cōncītus, āccītus.

cōnvōco, zusammenrufen, rufen. *Amicos medicosque convocare.* (Phal.)

Auf. SYN. Vōco, advōco, āccīo, āccērso, cōngrēgo.

cōnvōlo, zusammenfliegen

Datum iri gladiatores, populus convolat. (Jamb.) Ter.

SYN. advōlo, cōnvēnīo, cōncērto.

cōnūs, die oberste Spitze von einem Helm.

Et conum insignis galeæ, cristasque comantes. Virg.

SYN. Gālæ crīstātūs āpēx. EPIT. īnsignīs, mīcāns, tērrīficūs. *v. Galea.*
cōōpērio, bedecken. SYN. ōpērio, tēgo, ōbtēgo, cōntēgo, ābscōndo, ōc-
culo, ōccūlto. *vid. Occulto, Abscondo.*

cōōpērtūs, zugedeckt. *Sic arcana videt tantis cooperta futuris.* Prud.

SYN. ōpērtūs, tēctūs, ōbtēctūs, cōntēctūs, ōccūltūs.

cōphīnūs, Storb. EPIT. vīmīnēūs, tēxtīlīs, nēxūs, vīrgātūs, cāpāx. PHR.

Vīmīnēōs implēt cōphīnōs, ōnērīquē fērēdo īncīnāntūr.

cōpiā, Ueberfluß. *Post messem prædæ copia major erit.* Ovid.

SYN. Jūs, pōtēstās, fācūltās vel ābūndāntiā, ūbērtās, vīs, cūmūlūs,
ācērvūs. EPIT. āfflūēns, fāstīdīōsā, dīvēs, aūrēā, lārgā, bōnā, bēātā.

PHR. Plēnō cōpiā cōrnū. Fœcūndā cōrnū cōpiā dīvītē. Prōdīgā rē-
rum lūxūrīās. Aūrēā frūgēs Itālīæ lētō dīffūndīt cōpiā cōrnū. Hīnc tībī

cōpiā mānābīt ād plēnum bēnīgno rūris, bōnōrum, ōpūlētā cōrnū. Prēssi cōpiā lāctis. Bōnōrum īngēns ācērvūs, cūmūlūs, cōngēriēs, āt sī lūxūriā fōliōrum ēxūbērāt ārbōr. Quā cuiquē ēst cōpiā, lāti donā fērūnt.

cōpiā, Kriegsſheer, Kriegsſſhaar. v. *Exercitus, Agmen.*

cōpūlā, ein Band. *Latrantem frustra copula dura tenet.* Ovid.

SYN. Vinculum, ligāmēn, nēxūs. EPIT. Dūrā, irrūptā, tēnax, ārtā, strīctā.

cōpūlo, ſammenfügen. *Quo symplegmate quinque copulenter.* (Phal.) M.

SYN. Jūngo, cōjūngo, ādjūngo, līgo, āllīgo, nēcto, cōnnēcto.

cōquīnā, eine Küche, Bräteren. SYN. cūlinā.

cōquo, is, kochen. *Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.* Virg.

PHR. ignē, flāmmis tōrrērē. Dōmāt cārnem fērvētībūs ūndīs. Sēmīnēcēs pārtim fērvētībūs ārtūs mōllīt āquīs, pārtim sūbjēctō tōrrūit ignē, pārs īn frūstā sēcānt, vērūbūsquē trēmēntiā figūnt, lītōrē āhēnā lōcānt, āliī flāmmāsquē mīnīstrānt. Sūnt, quā mītēscērē flāmmā, mōllīrīquē quēānt hērbā. Sūppōsitum cīnērī pānem pārat, mēmbṛā dīlāniāt, pārs īndē cāvīs ēxūltāt āhēnīs, pārs vērūbūs strīdēt.

cōquūs, ein Koch. *Sed coquus ingentem piperis consumet acervum.* Mart.

EPIT. Sāvūs, pīnguīs, ātēr, nīgēr, ūnctūs, sōrdēns, sōrdīdūs, clāmōsūs, sōllicitūs, sēdūlūs. PHR. ōrē nīgēr, fūmō pāstūs, fūlīgīnē tīnctūs ēt cūjūs faciēs cācābūs āltēr ādēst. Cūī suā sōrdēntem pīnxērūnt ārmā cōlōrem figūrā, cūcūmā, scāphā, pātēllā, trīpēs. (Mart.) Nōnsātīs ēst ārs sōlā cōquī sērvīrē pālātō, nāmquē cōpuūs dōmīnī dēbēt hābērē gūlam.

cor, das Herz. *Confiteor misero molle cor esse mihi.* Ovid.

Mille meum levibus cor est violabile telis. Virg.

SYN. Pēctūs, prācōrdiā. EPIT. Mōllē, cālēns, āvidum, tēnērūm, pūr-pūrēum, cālīdum, fērvēns. PHR. Sānguīnīs ēt vītāe fōns cōr, dē pēctōrīs āntṛō. Vītālem īpārgīt cāterā mēmbṛā cālōrem. Cōr mēdiā rēgiōnē lōcātum ēst cōrpōris. Tēnērō rīgīdūs stāt tībī cōrdē lāpīs, īmō īn cōrdē pūdōr. Mīsērīs hēū prāscīā lōngē hōrrēscēnt cōrdā āgrīcōlīs!

corālīum, Corall. *Nunc quoque coraliis eadem natura remansit.*

Quum virides algas & rubra coralia nuda. Auf.

EPIT. Frāgīlē, pūnicēum, līquīdum, rūbēum, rūbēns, rāmōsum, rūbīcūndum, tēnērūm, sōlīdum, āquōrēum, mārīnum, dūrum.

cōrālīnūs, von Corall. *Et posuere inter virgulta coralina cippos.* M.

cōram, gegenwärtiglich. *Improvissus ait, coram, quem queritis, adsum.* V.

SYN. āntē, īn ōcūlōs, āntē ōcūlōs, āntē ōrā, īn cōnspectū, vel pālam, āpērtē.

cōrbīs, ein Korb. *Corbis ut impositi pondere messor ore.* Prop. v. calathus.

Cōrcyrā. (Insula in Ionio mari, Ulyssis naufragio & Alcinoi hortis clara, olim Phæaciæ, a Phæace dicta.) hīnc lātē pātēt ōmnē frētum, sēū vėlā fērūntūr īn pōrtūs Cōrcyrā tūōs, sēū sāvā pētātūr īllyrīs. Lucan.

cōrdātūs, wohl beherzt. *At te, cui sapiens fuit & cordata juvenus.* M.

SYN. Prūdēns, sāpiēns, sōlērs, īngēnīōsūs.

Cōrdūbā, (Oppidum Hispaniæ Bæoticæ, utriusque Senecæ, & Lucani patria.) EPIT. Fācūndā, dōctā, dīvēs, fēcūndā. PHR. Cōrdūbā prāstāntum gēnitrīx fēcūndā vīrōrum. (Mart. I.) Dūōsquē Sēnēcās, ūnīcumquē Lūcānum fācūndā lōquītūr Cōrdūbā.

Cōrīnthiācūs. *Jamque Corinthiaci carpebam litora ponti.* Ovid.

Cōrīnthūs. *Non cuivis homini contingit adire Corinthus.* Hor.

(Urbs Achajæ, duobus inclita portubus, aliis nominibus Corcyra & Epbyre.) SYN. ēphyrē. EPIT. Nōbīlis, clārā, grātā, ēphyrāā, bīmā-rīs,

ris, altă, vêtus, prîscă, antîquă, celebrîs, æquorëă, magnîfică, tûrrîtă, pôtens, vâllătă, înăccëssă, însîgnîs. PHR. arcēs ēphyrææ, Cēnchrææ, Cōrīnthiææ, Cōrīnthī mœniă, ārx, arcēs, ūrbs Cōrīnthiăcă, ēphyræă, bīmārîs, ēphyræă mœniă. Nōbīlîs ærē Cōrīnthūs.

cōriăcëus, ledern, von Leder gemacht.

Cōriōlānūs. (*Martii, civis Romani nobilissimi, cognomen ab eo in memoriam Coriolorum urbis a se expugnatae usurpatum.*)

cōrium, Leder, Haut. Ut canis a corio non absterrebitur uncto. Hor.

EPIT. unctum, pinguē, atrum, fuscum, lēvë.

cōrnīx, icis, eine Strähe.

Raucifonos cantus cornicum ut secla vetusta. Lucr.

EPIT. Lōquāx, præsāgă, sīnīstră, raucă, gārrulă, ānnōsă, vīvāx, lōngăvă, atră, nīgră, vêtulă, fuscă, ingrătă, imprōbă. PHR. Vōlucrîs invī-să mīnervă. Fārī prōvīdă. Săcūlă pāsă nōvem. Plūvīōsă nūntiă lū-cīs. Plūvīæ vātēs sœclîs vīx mōrītūră nōvem. Tēr trēs ætātēs hūmā-nās gārrulă cōrnīx vīncīt. Tum cōrnīx plūvīam vōcāt imprōbă vōcē, ēt sōlă în sīccă sēcūm spātiătūr ārēnă, quum plūvīæ vātēs cōrnīx crōcītă-vērīt. Fuscăquē nōnnūnquam cūrsāns pēr lītōră cōrnīx, atquē cāpūt spārgēns undīs vëlūt ōccūpāt īmbrem. Scīt bēnē quīd fātī prōvīdă cān-tēt āvis: Săpē sīnīstră cāvă prădīxīt āb īllīcē cōrnīx.

cōrnīcēn, ein Hornträger, Sinfenbläser.

Illinc cornicines, hinc precedentia longi. Juv.

cōrnīcōr, schreyen wie eine Strähe.

Nescio, quid tecum grave cornicaris ineptæ. P.

cōrnīcūlă, ein Strählein.

Grex avium plumas, movent cornicula risum. Hor.

cōrnīgēr, Hornträger. *Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum.* V.

SYN. Cōrnū, cōrnūă gērēns, cōrnībūs hōrrēns.

cōrnīpēs, hornfūßig. *Cornipedes arcentur equi quod litore currum.* Virg.

cōrnū, ein Horn. *Depromsit, pharetra cornuque infensa tetendit.* Idem.

SYN. Būccīnă, tubă, lītūus. v. Tuba vel arcūs. v. Arcus vel ūngulă, v. Ungula. EPIT. Dūrum, ācūtum, flēxum, cūrvum, rēcūrvum, tōr-vum, tōrtum, prōmīnēns, prōcērūm, intōrtum, pātūlum, lūnārē, flēxī-lē, rīgīdum, īnflēxum, ādūncum, cūrvātum, tērrīficūm, hōrrīsōnum, dīstōrtum, quērūlum, raucīsōnum, mīnāx, āudāx, fērūm, sœvum, gē-mīnum, fōrtē, vālīdum, rāmōsum. PHR. ārmă bōvīs. Quæ bōs ārmă gērīt. Nātum frōntī în tērgă rēcūrvum, cūī frōns āspēră cōrnū, în cōrnūă cēlsūs.

cōrnūs, ūs, & ī, Cornellenbaum, Hagedorn. (*Arbor hastis conficiendis apta.*) *Apta fretis acies, bellis accommoda cornus.* Virg.

EPIT. Nōdōsă, dūră, altă, prōcēră. PHR. Bōnă bellō. Bellīs āccōmō-dă cōrnūs. Sēcāt āēră strīdūlă cōrnūs. Vōlăt ītală cōrnūs. v. Hasta.

cōrnūtūs, gehōrnet. *Decubuit tandem cornuto ardore petitus.* Mart.

Cōrcēbūs. (*Filius Mygdonis, qui incensus amore Cassandrae, quam ei Priamus desponsaverat, ad Trojam venit, socero & Phrygibus laturus, auxilium, quamvis a sponsa ipsi exitium, nisi abiret, esset praedictum. Nam ea nocte, qua Ilium cecidit, occisus est a Penelco quodam Græco.*)

PHR. Jūvēnīsqūē Cōrcēbūs Mygdōnīdēs, īllīs, quī ād Trōjam fōrtē dīēbūs vērērāt, īnsāno Cāsāndræ īncēsūs āmōrē. Virg.

cōrōllă, ein Strânzlein. *Et solvebam nostra de fronte corollas.* P.

cōrōnă, ein Kranz. *Omibus in morem tonsa coma pressa corona.* Virg.

SYN. Cōrōllă, vītă, sērtum, vel tūrbă, cœtūs. v. Turba. EPIT. Aū-ră, gēmīfēră, pīctă, nēxă, nēxīlīs, sūtīlīs, nītīdă, frōndēns, stēllătă, gēm-

gēmmēā, implicītā, fūlgēns, insignīs, florīdā, splēndīdā, rēgiā, clā-
rā, nobīlis, gēmmātā, prētiōsā, decōrā, triumphālīs, laurēā, cōrūscā,
pūlchrā, nītēns, spēctābilīs, florīcōmā, odorātā, odorīferā, sacrā, rē-
gālīs. PHR. Tēmporā cingēns, ornāns. Fūlgēns aūrō radiāntē cō-
rōnā Gēmmīs dīstīnctā. Gēmmīs aūrōquē cōrūscā. Strīnxērāt aūrātōs
stēllatā cōrōnā capīllōs. Pīctās dāt florē cōrōllās. Rūrē pūer vērno
prīmum dē florē cōrōnam fēcīt. Nēctūntquē cōrōnās. Sērtāquē cōe-
lēstēs implicītūrā cōmās. Tēmporā sūtīlībūs cīngūntūr tēctā cōrōnīs.
Cōrōnā capūt, vėl tēmporā cīngīt, ornāt, implicāt, āmbīt, odorātīs īn-
nēctūnt tēmporā sērtīs. Latī naūtā īmpōsuērē cōrōnās pūppībūs. Dū-
plīcem gēmmīs aūrōquē cōrōnam. Cōrōnās tēnērō pollicē, facilī mā-
nū nēctērē, tēxērē. Florēs īntēxērē sērtīs. Vārīōs īnsērtā jūngērē
florēs. Florībūs ē vārīs cōntēxērē sērtum. *Corona pro catus. v.*
Turba.

Corona, sidus, der Rind um den Mond.

Conjugis in caelo clara corona tua. Ovid,

EPIT. ariādnāā, Gnōsiā, Gnōsiācā. PHR. Gnōsiā stēllā, cōrōnā ariād-
nāum sīdus. Gnōsiā dēsērtā fūlgēnt mōnūmētā puēllā, atquē ariād-
nāe cōelēstīā dōnā cōrōnā. Clāro vōlāt orbē cōrōnā. Lūcēmīcāns vā-
riā. *Ovid. 2. Met.* Sūmtam dē frōntē cōrōnam īmmīsīt cōelo, tēnuēs
vōlāt illā pēr aūrās. Dūmquē vōlāt gēmmā nītīdōs vērtūntūr īn īgnēs,
cōnsīstūntquē lōco, spēcīē rēmanēntē cōrōnā.

cōrōnāriūs, Kranzmacher.

cōrōnātūs, gefrōnt. *Sede coronatis stillant unguenta capillis. Ovid.*

SYN. cīnctūs, āmbītus, cīrcūmdatūs. PHR. cōrōnā cīnctūs, rēdīmī-
tūs, rēvīnctūs, prācīnctūs.

cōrōnīs, Ende oder Spitze. *Si nimius videor, seraque coronide longus. M.*

SYN. āpēx, finīs.

Cōrōnīs, iōs (*Alio nomine Arsinoe, Nympha fuit, Leucippi filia a
Phaëbo amata, a quo vitata & gravida facta est. Quae quum postea
cuidam Thessalo Iebidi sui copiam faceret, a corvo deprehensa apud
Phaëbum delata est, qui amicae perfidiam aegre ferens, eam telis con-
fodit. Ovid. 2. Met.*)

cōrōno, ās, frōnen. *Crateras magnos statuunt, & vina coronant. Virg.*

SYN. Cīrcūndo, cīngo, āmbīo PHR. cōrōnā capūt, tēmporā, crī-
nēs, capīllōs, cōmā, frōntē ornō, cōrōnā vėl dīādēmātē ēxōrno, cīn-
go, rēdīmīo, vīncīo, āmbīo, īmplico, prācīngo, vēlo, cīrcūndo, prē-
mo, tēgo, vēstīo. Sērtā cōmā īmpōno, cīngo, florē capūt, īnnēcto tē-
pōrā rāmo. Prācīngērē florē capīllōs, capītī dārē sērtā. Frōndēntī
tēmporā rāmo īmplicāt. Vīrīdīquē advēlāt laūro. Laūrōquē īnnēctī-
tē crīnem, illē capūt flāvum laūro Pārnāsiācē vīnctūs, fēstā frōndē rē-
vīnctūs. Tum capūt atquē hūmērōs plēxis rēdīmītē cōrōnīs. Mērītōs
ornās dīādēmātē crīnēs. Quērcū cōmā cērulā tāntum cīngītūr ēt pēn-
dēt cīrcūm cavā tēmporā glāndēs. Tēmporā sūtīlībūs cīngūntūr tēctā
cōrōnīs. Dēbūērām sērtīs īmplicūlīsē capūt.

cōrpōrālīs, leiblich. *Quae corporali ergastulo. (Jamb.) Prud.*

cōrpōrēus, leibhaftig.

Corporeae abscedunt postes, penitusque &c. Virg.

cōrpūs, ōrīs, ein Leib *Corporis exigui praecorum solibus aptum. Hor.*

SYN. Mēmbriā, ārtūs. EPIT. Tēnērū, fōrmōsum, pūlchrū, cāndī-
dū, ēgrēgiū, vālīdū, nītīdū, īnfīrmū, mōrbīdū, putrīdū, cā-
dūcū, dēbīlē, fōrtē, rōbūstū, lacērtōsum, vēgētū, sānū, fīrmū,
mōrtālē, lānguīdū, aegrū, mōrbōsum, frāgīlē, PHR. Cōmpāgēs
mēm-

mēbrōrum, cōrpōrēā mōlēs, cōrpōris ārtūs, mēbrā. Cōrpōris pōn-
dūs, ānimāe cārcēr. Pātiēns lābōrum. Pūlcro vēniēns in corpōrē vīr-
tūs adjūvāt. Cāndidā pūrpūrēō vēlantūr cōrpōrā pēplō. Stūltē, quid
hōc tādēm dēbilē cōrpūs āmās? ūngitūr infirmūm prētiōsō cōrpūs
ōdōrē, Cōrpōrāquē in cinērēs ābēunt ēvānidā ādūstōs. Vālidō cōr-
pōrē fōrtis ērāt.

cōrpulētūs, wohl beleibt.

cōrpūscūlum, ein Leiblein. — *tantum corpus corpuscula possent.* Euc.

cōrrādo, zusammenfragen. *Argumenta fidem dictis corradere nostris.* Lucr.

SYN. Rādo, ābrādo, vel cōlligo.

cōrrigo, bessern. *Corrigite, est tanto magis ardua quanto.* Ovid.

EPIT. ēmēdo. PHR. ērrātā pūngo, expūngo, dēlēo. Līmam ādhī-
bēo, ēt mālē fōrmātōs incūdī rēddērē vērūs. Sāpē ēgo cōrrēxī sūb tē
cēnsōrē libēllōs. Sāpē tibi ādmōnītū fāctā lītūrā mēō ēst. Scīlicēt incī-
piam līmā mōrdāciūs ūtī, ūt sūb jūdiciūm sīngulā vērba vōcem.

cōrrīpio, strafen. *Corripuere viam interea, qua semita monstrat.* Virg.

SYN. Pūnio, plēcto, cāstigo, ārgūo, rēdārgūo, ōbjūrgo, vel āccīpio,
cāpio, cōmprēhēdo. PHR. Mānū cōrrīpio.

cōrrōbōro, stārken, festen. *Esuries siquidem tenues corroborat artus.* M.

SYN. Firmo, rōbōro.

cōrrōdo, zernagen. *Corrodet sanies & putrida contrahet assa.* Calph.

SYN. Rōdo, ārrōdo, cīrcūmrōdo.

cōrrōgo, fast bitten. *Nec parvi mendicat opes, nec corrogat auras.* G.

SYN. Rōgo, pēto, pōstūlo, quāro, vel cōngrēgo.

cōrrōsūs, zernagt. *Sufficeret, totum corrosis ossibus edit.* Juv.

SYN. Rōsūs, ārrōsūs, cīrcūmrōsūs.

cōrrūmpo, cōrrūpi, zerbrechen. *Non corruperit, ut solet, licebit.* (Phal.) M.

SYN. Vītio, dēpiāvo, cōntāmīno, dēstrūo.

cōrrūgis, gerunzelt. *Corrugisque sinus gemmatus balteus arctet.* Nem.

SYN. Cōrrūgātūs, rūgōsūs.

cōrrūgo, zusammenrunzeln.

Corrugat nares, nec nov &c. Hor. v. Ruge.

cōrrūo, fallen. SYN. Rūo, cādo, lābōr, cōncīdo, cōllābōr, v. Cado.

cōrrūptēlā, Verwüstung.

Corruptela putris nascentem turbida carnis. Pr.

cōrtēx, icis, Rinden. *Oraque corticibus sumunt horrenda cavatis.* Virg.

SYN. Libēr. EPIT. pīnguīs, vīridīs, cāvātūs, tūmidūs, siccūs, rūgō-
sūs, rīmōsūs, tūrgīdūs, ārbōrēūs, frāgilīs, tēnēr, tēnūīs, mōllīs, rīgēns.

PHR. clāusi ārbōrēi sūb cōrticē librī. Nūnc tūmidō gēmmās cōrticē
pālmēs āgit. Dum nōvūs in vīridī cōālēscit cōrticē rāmūs, ēripitūr frā-
gilīs nōdōsō ē rōbōrē cōrtēx.

cōrticēūs, zur Rinden gehörig.

Ducit corticeis fluitantia retia signis. Auf.

Cōrtīnā. *Mons circum & mugire adytis cortina reclusit.* Virg.

(*Tripus Apollinis, unde oracula reddebantur.*) EPIT. āpōllīnēā, Dēl-
phicā, fātīdicā, phōebēā, prānūntiā, prāsāgā, vērīdicā, tērrīficā, vē-
nērāndā.

Cōrtynā, vel Gōrtynā, (*Insignis urbs Cretæ fuit, quam præterlabitur
Letheus amnis. Circa hanc urbem calami nascebantur, sagittis confi-
ciendis imprimis idonei.*) Eōīs quāmvīs cērtēt Cōrtynā sāgittīs. Sil.

Cōrvīnūs. *Corvinus patriis intermiscere petita.* H.

cōrūs, ventus, Westwind. — *byberni condunt ubi sidera cari.* Virg.
v. Caurus.

cōrūſco, as, bliſen, glānjen. — *inter ſe coeunt pennisque coruſcant.* Virg.
 SYN. Lūcēo, ſplēndēſco, ſplēndēo, reſplēndēo, mīco, fūlgēo, reſfūlgēo, nīteo, rādio, *vel* vibro, intōrquēo. PHR. Lūcēm dō, jacio, fūndo, ſpārgo, vibro. Lūcem ſub nūbilā jācto. Māvōrs ādāmāntē cōrūſcāt. *v. luceo, coruſco, pro vibro.* (10. *Æn.*) Tālīa vōcīfērāns ſequitur, hāſtāmquē cōrūſcāt. *v. Jacio.*

cōrūſcus, bliſend. *Exultat telis & luce coruſcus abena.* Virg.

SYN. Lūcidūs, rūtīlūs, nītīdūs, lūcēns, fūlgēns, rūtīlāns, nītēns, ārdēns, mīcāns, rēlūcēns, ſplēndīdūs, ſplēndēns, cōrūſcāns, rādīāns. *v. Lucidus.*

cōrvūs, ein Rabe. EPIT. Nīgēr, garrūlūs, crōcītāns, lōquāx, vōcālīs, raūcūs, vīvīlūs, ānnōsūs, fērālīs, vōrāx, lōngævūs, ſīnīſtēr, tūrpīs, ōbſcēnūs, fātīdīcūs, fūnērēūs, prānūntīūs, īnfāūſtūs, mālūs. PHR. ālēs phœbēūs. Phœbo ſācēr, āpōllīnīs ālēs. Nūntīūs īmbrīs. Trīſtē mīnāns. Nīgrāntēsque pētūnt prōjēctā cādāvērā cōrvī. Līquīdās cōrvī prēſſo tēr gūttūre vōcēs īngemīnānt. Trīſtīā nam crōcītāns ſēmpēr vōmīt ōmnīā cōrvūs, ālbūs ērat quōndam vōlucrīs phœbēſā cōrvūs. Nūnc īmpōrtūnāe prēmīā vōcīs hābet.

Cōrybāntēs. *Hoc Curetes habent, hoc Corybantes opus.* Hor.

(*Cybeles sacerdotes, qui sacro furore correpti cymbala pulſabant, capitaque ſaltando jaclantes, alios in ſimilem rabiem agebant.*) EPIT.

Cybēlēī, clāmōſī, ārmīgērī, īnsānī, ūlulāntēs, fūrīōſī, dēmētēs, fūrībūndī, mālesānī, trūcēs, īdāī.

Cōrybāntīacūs, *vel* cōrybāntīūs, ā, um.

Et corybantiaci lepores, & ſtrēnua doreas. M.

Hinc mater cultrix Cybele corybantique era. Virg.

Cōrydon. (*Nomen paſtoris apud Virgilium.*)

O Corydon, Corydou, quæ te dementia cepit?

cōrylūs, Haſelnus. *Phyllis amat corylos, illas dum Phyllis amabit.* Virg.

EPIT. Dūrā, frāgīlīs, ſīlvēſtrīs, flēxīlīs, dēnsā.

cōrymbūs, Trāublein wie ein Epheu.

Diffuſos hedera veſtit pallento corymbos. Virg.

EPIT. Dīffūſus, grāvidūs, cōmāns, tērēr, Bācchæūs, tēxīlīs, bīcōlōr. crōcēūs, trēmulus, vīrīdīs, mōllīs, nīgēr, frōndēns, frōndōsūs, āmœnūs, rācēmīfēr, Nycæūs, ſpīſſūs, hēdērōsūs. PHR. ūmbrāquē tēxīlībūs cīrcum vārīātā cōrymbīs, ēt vitrēum tēnērīs crīnem vēſtīrē cōrymbīs, āntrā rācēmīfērīs ſēmpēr vēſtītā cōrymbīs.

Cōrythūs. (*Oppidum Tuscie, a Corytho rege ita appellatum.*)

Nec ſatis extremas Corythi penetravit ad urbes. Virg.

cōrythūs, pharetra, Köcher, da man die Pfeile einlegt..

Corythique leves humeris, & lethifer arcus. Virg.

EPIT. Levīs, ſāgīttīfēr. *v. Pharetra.*

cōs, cōtis, ein Beſſtein. — *ſubiguntque ī cote ſecures.* Virg.

PPIT. Dūrā, trītā, āſpērā, ēxīgūā, tēnūīs, lōngā, mōrdāx, ēdāx. PHR.

Cōtē nōvāt nīgrās rūbīgīnē fālcēs, cōtē ācūt tēlum. Fūngār vīcē cōtis, ācūtum rēddērē quæ fērrum vālēt, ēxōrs īpſā ſēcāndī.

cōthūrnātūs, hochtrabend.

Ille cotburnatas inter habenda Deas. Ovid.

Cōthūrnūs. *Purpureoque alte ſuras vincire cotburno.* Virg.

(*Calceamenti genus, ſubere ſublevatum, quo tragediarum actores utebantur, pro tragædia quandoque ſumitur.*) EPIT. Sōphoclēūs,

grāndīs, trāgīcūs, grāvīs, grātūs, āltūs, pīctūs, Lydīūs, tērrīfīcūs, māgnīlōpuūs, ācēr, prīſcūs, āltīſōnūs, hērōīcūs, ſūperbūs, ſūblīmīs, āntīquūs,

quūs, æschylëus, pūrpūrëus, Cēcropsiūs PHR. Cārminā dīgnā cōthūr-
nō. Lydiūs altā pēdum vīnclā cōthūrnūs hābēt. Mātēriā ēst quānquam
sūblīmībūs aptā cōthūrnīs.

cōtūrnīx, icīs, eine Wachtel. *Ecce coturnices inter sua praelia vivunt.* Ov.
EPIT. Pīā, peregrīnā, advēnā PHR. Mātērtērā Phœbī. Rēgnū
grātīssīmā mēnsīs, sēdulā pēr stipulās tēnērā cum prōlē cōtūrnīx pā-
fcītūr.

crābro, ōnīs, eine Horniſſ. *Asper crabro imparibus se miscuit armis.*
Virg. EPIT. Fērūs, fērōx, cēlsūs, vīrēns, vīrīdīs.

Crāgūs. (*Mons Lyciæ, Tauri pars, ex opposito habens montem Anticra-
gum. Sic dictus a Grago Tremiletis & Praxidicæ Nymphæ filio.*)
EPIT. āltūs, sūblīmīs, excēlsūs, vīrēns, vīrīdīs.

crāpulā, Trunſenheit *At male digestis si crapula seviet escis.* Ser.
SYN. ēbriētās. EPIT. Grāvis, fœdā, inērs, ōbscœnā, tītūbāns, fūrēns,
mālēsānā, insānā, dēmēns, āmēns, tūrpīs, fūrīōsā, āudāx, impāvīdā, fū-
giēndā, pērnīciōsā, hōrīdā. exitiōsā. v. *Ebrietas.*

crās, Morgen. *Dic mihi. cras illud, Posthume, quando venit.* Mart.
PHR. Crāstinā lūx, diēs, aūrōrā, crāstinūs sol. Quam prīmum crāstinā
cēlo pūnicēis invēctā rōtis aūrōrā rubēbīt. Dum crāstinā fūlsērīt ēōs.
Crāstinā pūnicēōs quum lūx dētēxērīt ōrtūs, ēt lūx quum prīmum tērrīs
sē crāstinā reddēt. Ubi prīmōs crāstinūs ōrtūs extulērīt Titān, rādīs-
quē rētēxērīt ōrbem.

crāsitīēs, Dīſe. SYN. crāsitūdo, dēnsītās.

crāsus, ā, um, dīſe. SYN. Dēnsūs, ōpācūs, pīnguīs, spīſsūs.

Crāsus, ī. (*Prænomine Marcus, Romanorum omnium ditissimus, possedit
enim in agris suis sestertium bis millies, hoc est, ære nostro, quinquagies
centena millia aureorum coronatorum. Idem negabat, quenquam ha-
bendum esse divitem, nisi qui legionem annuo redditu posset alere.*) EPIT.
Dīvēs, cūpīdūs. PHR. Pōtēns ōpībūs. Trādāt ōpēs Crāsi dīvītīs,
ārēā pōtēns.

crāstinūs, der morgende scil. Tag. *Ordine respicies, nunquam te cra-
stina fallit.* Virg.

crātēr, ērīs, Trinſſchaal. *indulgent vino & vertunt crateres abenos.* Virg.
SYN. Pātērā, calīx. EPIT. āhēnūs, aūrātūs, inaūrātūs, cōrūscūs, im-
prēssūs, aūrēus, ārgēntēus, prōfundūs, lātūs, pūlcher, splēdēns, grā-
tūs, mīcāns, sīgnīfēr, cēlātūs, cāpāx, ūndāns, lētūs. PHR. Gēstāt
crātērā cōrūscum. Crātērās lētī stātūunt, ēt vīnā cōrōnānt. Quām dūl-
cē aūrātō fūsum crātērē fālērnum. v. *poculum, patera.*

crātērā, æ, Becher. *Vina crateræ vetus ara multo.* (Sapph.) v. *su-
pra crater.*

crātēs, ein Gatter. *Arbutæ crates & mystia vannus Jacchi.* Virg.
EPIT. Vīmīnēā, ārbūtēā, dēntātā, tēxtā, frāxīnēā.

crāthīs, idīs. (*Fluvius, juxta Sybarim oppidum, cujus aquam colorem
flavum capillis inducere, tradiderunt antiqui.*) Crāthīs, et hīnc Sy-
bārīs nōstrīs cōntērmīnūs ōrīs, ēlēctrō sīmīlēs fāciūnt aūrōquē cāpil-
lōs. Ovid.

craticulā, ein Rost. *Parva tibi curva craticula sudet ofella.* Hor.

EPIT. Fērrēā, cāndēns, īgnītā, fērvēns, āccēnsā, sūppōsitā, ātrā, nīgrā.

Crātīnūs. (*Poeta comicus, apud Athenienses clarus, ebrietati maxime de-
ditus.*) EPIT. Prīscūs, cōmpōtōr, āudāx. (Hor. Lib. I.) prīscō sī crē-
dīs, Mēcēnās dōctē, crātīnō, nūllā placērē diū, nēc vīvērē cūminā pōs-
sūnt, quæ scribūntūr āquæ pōtōrībūs.

crēātūrā, ein Geschöpf. *Quincta creaturas superas substantia prodit.* S.

crēātūs, erschaffen. *Esto, precor, memor, ex qua sitis stirpe creati.* Ovid.

SYN. Gēnītūs, prōdūctūs, sātūs, ex nīhīlō fāctūs.

crēbēr, oft. *Non tam creber agens biemem ruis æquore turbo.* Virg.

SYN. Frēquēns, dēnsūs, rēpētītūs, mūltūs, plūrimūs.

crēbrēsko, je länger je mehr zunehmen.

Crebrescunt optatae auræ portusque patefcit. Virg.

SYN. incrēbrēsko, crēsko, aūgēör, vel vūlgör, divūlgör.

crēbrō, oft vielmahl. *Est mihi purgatam crebro qui personet aurem.* Hor.

SYN. Sæpē, sæpiūs, frēqhēntēr, nōn rārō.

crēdībīlis, glaublich. *Credibile est ipsos consuluisse Deos.* Ovid.

SYN. Fīdem mērēns, nōn sūpērāns, cū crēdērē fās ēst.

crēdītör, der einem Geld vertraut. *Solvas cenfeo, Sexte, creditor.* (Phal.) M.

crēdītūs, vertraut. *Credita res captique dolis, lacrimisque coacti.* V.

crēdo, glauben, erlauben.

Nec cito credideris, quantum cito credere ledat. Ovid.

SYN. Fīdo, cōfīdo, cōmmīto, vel fīdem dō, habēo, adhībēo. PHR.

Nīmīum nē crēde dōlōrī. Dēsīnāt ēlātīs quīsqnam cōfīdērē rēbūs.

Nē dubītēs, adsītquē tūæ fīdūciā fōrmæ. v. Fīdo.

crēdulītās, Leichtgläubigkeit. *Et tumidus Galla credulitate fruar.* Ovid.

crēdulūs, leichtgläubig. *Credula res amor est, subito &c.* Idem.

crēmo, ās, brennen. *Det tua succensæ membra cremanda pyræ.* Idem.

SYN. ūro, ēxūro, cōmbūro, incēndo, adūro, inflāmno. v. uro, incendo,

crēmōnā, eine Stadt in der Lombarden, nicht weit von Mantua.

Mantua vae miserae nimium vicina Cremonæ. Virg.

EPIT. Cūltā, pūlchrā, frūmētīfērā, tūrrītā, divēs, mīserā.

crēo, ās, erschaffen. *Emineat magnique immensa creaverit orbes.* Pr.

SYN. prōcrēo, gīgno, prōdūco. PHR. ex nīhīlō effīciō, effīngo, fācīo, cōfīlo.

Crēōn, ōntīs. (*Thebanorum tyrannus, interfectus a Theseo, quod cada-vera mortuorum vetuisset inhumari.*) EPIT. Sævūs, Immānis, dūrūs, dīrūs, fērreūs, mīser, inhūmānūs, bārbārūs.

crēpērūs, ungewiß. *Exæquataque sunt creperi certamina belli.* L.

SYN. Dūbīūs, āncēps, incērtūs.

crēpīdā, Pantoffel. *Sed tales crepidas ligare cura.* (Phal.) M.

(*Calceamentum in usu apud Græcos.*) Nōn hīc quī in crēpīdīs Grājō-rum lūdērē gēstīt. Pers.

crēpīdo, das Ufer. *Forte ratis, celsi conjuncta crepidine saxi.* Virg.

SYN. ōrā, mārgo, vel cācūmēn, āpēx.

crēpītācūlum, Schellen, Glöcklein. *Allicit, & tremulis quassat crepitacula palmis.* N.

crēpīto, Geräusch machen, poltern. *Illic sic leni crepitabat bractea ven-to.* V. SYN. Strēpīto, strīdēo, sōno, crēpo. v. crepo.

crēpītūs, ūs, Knall, Ton. — *inverso crepitum dat aurea fundo.* J.

SYN. Strēpītūs, sōnūs, sōnītūs, frāgör. EPIT. Sōnōrūs, hōrrīsōnūs. v. Sonitus.

crēpo, ūi, itum, tōnen. SYN. Sōno, pērcrēpo, crēpīto. PHR. Crēpāt ad mēdīōs laūrūs adūstā fōcōs. Mānībūs faūstōs tēr crēpūērē sōnōs.

crēpūndiā, ōrum, Spielsachen. — *puerique crepundia parvi.* Prud.

EPIT. Pūēriliā, pārvā.

crēpūscūlum, die Morgenröth. — *saturas ad prima crepuscula lustret.* Ov.

EPIT. ōpācum, obscūrum, sērūm, nōctūrnūm, nōctīlērūm, occīdūm, crōcēum, rūbīcūndūm, rēdūx, nigrum, vēspertīnum. PHR. Cōnfīniā nōctīs.

nōctis. Drbīæ crēpūsculā nōctis, extrēmā pērāctæ pārs lūcis. Nōx prī-
mā. Trāherēt quum fērā crēpūsculā nōctem. Pecūdēs rēvocant cum
sērā crēpūsculā pāstās. Sērūs sub nigrā crēpūsculā vespēr ūltimā pārs
lūcis, primāquē nōctis. Nōctēm dūcētibz āstris in nōctem vērēntē
diē, indūcunt nōctūrnā crēpūsculā nōctem. Tēmpūsquē subibāt, quōd
tū nēc tēnebrās, nēc pōssis dicere lūcem, Sēd cum lūcē tāmēn dubiā
cōfiniā nōctis. v. *Vesper & Aurora.*

crēscō, wachsen. *Altaque nativo creverat herba solo.* Prop.

SYN. aūgeōr, ādaūgeōr, aūgēscō, ēxtēdo, āccrēscō.

Crētā. *Creta Jovis magni medio jacet insula Ponto.* Virg.

(*Insula in medio Ponto, centum urbium fama clara, a septentrione
Ægeo alluitur simul & Cretico pelago, ab austro Lybico, ab occi-
dente Ægylam & Cytberam spectat, ad orientem Carpathon. Cir-
cuitus ejus quingenta octoginta novem millia passuum complectitur.*)

SYN. Mīnōiā tēllūs, ārvā Mīnōiā, Gōrtyniā, Gnōsiā, Dīctāā, Tērrā
Gūrētis. EPIT. Spātiosā, divēs, nōxiā, nobīlis, sāgittiferā, vinīferā,
innōciā. PHR. ūrbībz insulā cētum Crētā pōtēns, ūrbībz inclytā
cētum, ēgrēssūs rātībz Gūrētīdā tērram.

crētā, æ, terra, Kreide. *Illa prius creta, mox hæc carbone notasti.* F.

EPIT. ālbā, tenāx, putris, Cīmōliā.

crētācēus, von Kreide gemacht.

Cretaceis erronibus latus farcit. (Scaz.) M.

crētātūs, gefreidet. *Quam cretata times Fabulla nimbū.* (Phal.) M.

SYN. crētā ōbdūctūs, cōlōrātūs, fūcātūs.

Crētīcus. *Prædam protervis in mare creticum.* (Alcaic.) H.

crētōsus, freidicht. — *Mycenem cretosaque rura cimoli.* Ovid.

crētūs, ā, um, erschaffen, gewachsen. — *Trajano sanguine cretum.* Virg.

SYN. crēātūs, ōrtūs, genītūs, sātūs.

Creūsā. (*Creontis, Corinthiorum Regis, filia, quam Jason, repudiata
Medea, uxorem accepit, quare Medea indignata scriniolum, ignem
inextinguibilem continens, per filios ad Creusam misit muneris loco,
quæ quum scriniolum aperuisset, statim erupit ignis, qui Creusæ &
Creontes regiam exussit. Fuit & alia Creusa, filia Priami & Hecu-
bæ, uxor Æneæ & mater Ascanii.*) EPIT. Dārdānis, Trōjānā, pūl-
chrā, fōrmōsā. PHR. Dīvæ Vēnērīs nūrūs. Fōrmōsī mātēr iūli.

crībrum, ein Sieb. *Lac solet utve liquor rari sub pondere cribri.* Ovid.

crīmēn, inis, ein Laster. *Famaque non ficto crimine, crimen habet.* Ovid.

SYN. Scēlūs, nefās, dēlicūm, mālūm, piāculum, pēccātum, nōxā, vī-
tium, cūlpā, facinūs, flāgītium, ērrātum, cōmmīssum. EPIT. Nōxium,
fævum, crūdēle, tūrpē, trīstē, nefāndum, fœdum, prāvum, injūstum,
scēlērātum, infāndum, dīrum, dōlōsum, dāmnbīlē impīum, pērfī-
dum, ōccūltum, inaūdītum, inēxōrābīlē. PHR. cōmmāculārē mānūs
scēlērātō crīmīnē. Cūlpæ crīmēn atrōx. Scēlērātæ crīmīnā vitæ Vē-
ritum nefās. Sōntēs aūsūs. Crīmīnis lābēs, lūēs, dēdēcūs, probrum.
Scēlērātā libīdo, infāndum crīmēn pāfsā nefāsquē grāvē. Dētēstāndā
lūēs ēt inēxcūsābīlē crīmēn, crīmīnis injūsti tūrpiā signā parī nōn ēgo
mēndōsōs aūsim dēfēndere mōrēs Fālsāquē prō vitīis ārmā mōvēre
mēis. Cōnfīteōr sī quīd prōdest dēlicā fātērī, in mēā nūnc dēmēns
crīmīnā fāfsūs ēo. v. *Scelus.*

crīmīnōr, āris, lästern. *Non crimineris impios.* (Jamb.) Paul. vid. *Accuso.*

crīmīnātōr, Lāsterner. *Quum illum rescisces criminatorem meum.* (Jamb.) Pl.

crīmīnōsūs, lasterhaftig. *Quem criminosis cumque volet modis.* (Alc.) Hor.

crīnālē, Haarhaube. *Et madidos myrrha curvum erinale capillos.* Ovid.
crīnā.

crīnālīs, das zum Haar gehöret.

Solvite crinales vittas, capite orgia mecum. Virg.

crīnēs, Haar. *Dulcis compositis spiravit crinibus aura. Idem.*

SYN. Cāpillī, cōmā, cēsariēs. EPIT. īntōnsī, pēndulī, flāvīcōmī, flāvī, vāgī, rōsēī, ōdōrātī, flāvētēs, cōmtī, nītīdī, rūtīlī, cōmpōsītī, cōnnēxī, hīrsūtī, rētōrtī, āūrātī, cōmāntēs, dēcōrī, dēcēntēs.

v. *Capilli*,

crīnītūs, haaricht. *Nec metues atro crinitas angue sorores. Ovid.*

v. *Comatus*.

crīspo, krauß machen. *Bina manu late crispans hostilia ferro. Virg.*

SYN. ūndo, fluctuō, vel vibro, quātīo, quāffio.

crīspūs, krauß. SYN. cīrātūs.

crīstā, ein Hanenſamm, Federbusch. EPIT. Cōmāns, rūtīlā, tērrīfīcā, āltā, cōrūscā, hōrrēns, ūndāns, mīcāns, ēlatā, mīnāx, splēndīdā, rēfūlgēns, ēffūsā, sūrgēns, ērēctā, tērrībīlīs, fōrmīdābīlīs, mīlītārīs. PHR. ūndāntēs rūtīlānt īn vērīcē crīstā. Trēmūnt īn vērīcē crīstā sānguīnēā, crīstā quātīt āūrā vōlāntē, ūndāntēs cāssīdē crīstā, ārmā īntēr, gālēāsquē vīrum, crīstāsquē rūbēntēs, āttōllā ēxcēlso tūmēfāctās vērīcē crīstās. Ārē cāpūt fūlgēns, crīstāquē hīrsūtūs ēquīnā, cāvo prōtēgīt ārē cāpūt.

crīstātūs, der einen Kamm oder Strauß hat.

Cristateque sonant undique lucis aves. M.

crītīcūs, Richter. *Ut critici dicunt, leviter curare videtur. H.*

crōcēūs, ā, um, gelb wie Safran.

Invitent croceis balantes floribus hortie Virg.

SYN. Rūtīlūs, lūtēūs, flāvūs.

crōcīnūs, wie Safran. *Fulgebat crocina candidus in tunica. Cat.*

crōcīto, schreyen wie ein Raab.

Et crocitat corvus, graculus at frigulat. P.

Alii volunt secundam esse longam, crōcīto.

Crōcōdīlūs, *Ægyptus portenta colat, crocodilon adoret. Juv.*

(*Animal quadrupes, ex genere amphibiorum, figura lacerto non admodum dissimile, armatum unguibus. Ex ovo anserino non majore ad viginti duos cubitos excrescit, cute usque adeo dura, ut nulla sui parte, nisi in solo ventre, penetrari possit. Audax in fugientes, in persequentes timidum, ova parit humi, diem in sicco agit, totam noctem in flumine. Soli Ægypto, & iis regionibus, quæ Nilo alliduntur, cognitum.*) EPIT. Nīlīācūs, Nīlīcōlā, Ægyptiūs, Phāriūs, vōrāx, āquātīcūs, īngēns, hōrrēndūs, cāllīdūs, āstūtūs, tērūs, fōrmīdābīlīs, mēttūēndūs, mīnāx, crūdēlīs, īmmītīs, īmmānīs, tērrīfīcūs, īmprōbūs, lēthīfēr, ēxītīōsūs. PHR. īncōlā Nīlī, Nīlīācā fērā. Mēntītās fūndēns lacrymās. Pārāt ōrē crūēnto pērdērē tē, lacrymās dum Crōcōdylūs āgīt.

crōcūs, vel crōcum, Safran.

Ille crocum simulat, croceo velatus amictu. Ovid,

(*Flos est, a Croco puero sic dictus, qui quum Similarem puellam tennerrime deperiret, amoris impatientia versus est in florem. Ovid. 4, Metam.*)

EPIT. Rūbēns, āūrīcōmāns, pūrpūrēūs, dōlēns, spīrāns, flāvēns, lūtēūs, fūlvūs, tēnēr, pāllēns, pāllīdūs, āūrēūs, mōllīs, Sīcūlūs. Pūnīcēūs, Sōryciūs, Tytiūs, Sīcāniūs, cīlīfūs, tēnūīs, ōdōrātūs, hālāns, grātūs, āmcēnūs. PHR. īvītānt crōcēīs hālāntēs flōrībūs hōrtī.

Crēsūs. (*Rex fuit Lydorum, Alyattæ filius, qui, quum se mortalium felicissimum crederet, a Solone fuit monitus, neminem in hac vita felicem: consilium Solonis rogo impositus agnovit, ejusque nomen sæpius in-*

cla-

clamavit. Cujus causam quum rescivisset Cyrus, humanæ vicissitudinis memor, Cræsum ab incendio liberavit summoque semper in honore habuit.) EPIT. Lydus, magnus, dives, superbus, opulentus. PHR. Magni patrimonii Cræsi. Divitis audita est cui non opulentia Cræsi? Pollentem solio Cræsum victoriâ Cyri frēgit.

crōtālum, eine Schelle. *Crispum sub crotalo docta movere latus.* Virg. SYN. Cymbalum.

crūcio, peinigē. *Quantum sic cruciat lumina vestra dolor.* Prop.

SYN. Tōrquēo, vēxo, āgito, prēmo, āngo, mācto, āfflīcto, āffligo, cōnficio. PHR. Clādībūs innūmērīs mīseram vēxāvīt. v. *affligo*.

crūciātūs, ūs, *Wein, Quaal, Marter.*

— *lateris cruciatibus uror.* Ovid.

SYN. Poenā, sūpplicium, tōrmētum. EPIT. Sævus, atrōx, mœstus, dirus, Sisyphius, durus, acerbus, ferus, tristis, crudelis, horridus, severus, immānis, amarus. PHR. Mōltūr mōrtē et sēvis crūciātībūs Instāt, et crūciātū ambōs pāssim āfficiēbāt ātrōcī. Sisyphiusquē lābor similis crūciātībūs ōsā cōrripīt. v. *Dolor, Supplicium*.

crūcifigo, creuzigen. *O praeses crucifige, cito crucifige, nec unquam.* Calc. PHR. Mēbrā crūcifigo, āffigo, sūffigo, in trābē figo, in crūcem tōllo, infāmī sūspēdēre trūnco, ērēcto āffigēre ligno, insōntēm āffigūnt trābībūs pēr mūtūā nēxis, Nūdā dehīnc tēdūnt trānsvērso brāchiā lignō. Dīversāquē āmbās āffigūnt cūspīdē palmās, hīnc atquē hīnc mūcrōnē pedēs tērebrāntūr ēōdem. Fūnesto āffigēre ligno et tēcto distēdēre ligno āffixum, et lēntā paūllātīm pērdēre mōrtē, ēripēre vītā sūffixō stīpītē. Sūspēdī in *vel* āb ārbōrē, Sūpplicio infādo dūrōs finīrē lāborēs. Sālūs hōmīnum infāndā trābē nēxā pēpēndīt.

crūdēlis, grausam. *Tolleret beu fortuna, quis est crudelior in nos.* Hor.

SYN. Sævus, atrōx, ferus, ferōx, trux, dirus, barbarus, durus, inhūmanus, trūculētus, ferreus, acerbus, immānis, crūentus, effērus, tēter, immītis, furēns, inclēmēns, āspēr, imprōbus, sāguīnēus. PHR. Sānguīnē gaudēns. Prēcībūs mānsuēscēre nēsciā cōrdā. Crūōris cādīs avidus, cupidus. Mūltā cādē crūentus, mādēns indōcīlis flectī. Dūrīor āquōrībūs, āquōrē quōvis āspērīor. Quem nec lōgā diēs, pīetās nec mītīgāt ūllā. Sēd nūllis illē mōvētūr flētībūs aut vocēs ūllās trāctābilis audīt. Ferrum et scōpūlōs in pēctōrē gēstāt, in dūrō stāt tibi cōrdē silēx. Mītius invēnī quam tē gēnus omnē ferārum. Dūris gēnūit tē cātībūs hōrrēns caucāsūs, hyrcānāquē admōrūnt ūbērā tigrēs. Tē lāpis, et mōntēs innātāquē rūpībūs āltis Rōbōrā, tē sāvā prōgēnūērē ferā. Dūrōs silicēs solīdūmqūe in pēctōrē ferrum, atquē ādāmāntā gērit. Nōtus ferītātē Lycāon. Sāvīor ēs tristī būsīrīdē, sāvīor illo, quī fālsū lēnto tōrrūit ignē bovem, āspēr et imprōbus irā. Gēns sāvā āvīdīssimā cādīs, Nec vīso fācīlis nec dictū affābilis ūllī, īnsīgnēs ferītātē vīrī. ō diris, bārbārē, fāctis, ō crūdēlis, āit, ferus atquē īpsīs trūculēntīor Eurīs. Quam ferus et vērē ferreus ille fūit. Nec mœstis lācrymīs, nec blāndā vocē mōvērīs. Sāvīor Hyrcānā sūblātō tigrīdē fōtū, sīvē hōmīnēs vīx sūnt hōmīnēs hōc nōmīnē dīgnī. Quāmqūe lūpī sāvā plūs ferītātīs hābēnt. Tuā sūnt silicīs cīrcum prācōrdiā vēnā, et rīgīdum ferrī sēmīnā pēctūs hābēt. Prā tē nōn dūrī mōntēs, nōn rōbōrā dūrā. Dūrīor ēst glāciēs pēctōrē nūllā tūo: Nōn ādāmās prā tē dūrūs, nōn mārmōrā dūrā. Dūrītiēm vīncūnt nūllā mētāllā tūam. Nātūramquē sīmūl, frātrēmquē hōmīnēmquē crūentus exūit. Gaudēt pērfūsūs sānguīnē frātrīs. Quāenam te gēnūit solā sūb rūpē lēānā? Quōd mārē cōncēptum spūmāntībūs exspūit ūndīs? quā Syrtīs? quā Scyl-

lā vorāx, quæ vastā Charybdīs: Taliā quī reddīs prō dūlci prēmīā vītā? Nēc usquē adeo sūnt cordā ferocīa nobīs Pēctōrē sub nōstro nēc mēns tam bārbārā vivīt. Nātus es ē scōpulis, nūtrītus lactē ferīno. Tūnc mē dē tigrīdē nātum, tūnc ferrum ēt scōpulos gēstārē in cordē fātēbōr. Quid mēmōrem infāndas cādēs, quid fāctā tyrānnī effērā? Nēmo adeo, ut nocēat, bārbārus ēssē solēt.

crūdēlītās, ātis, Grimm.

Crudelitate, non motu mortis tremens. (Jamb.) Pr.

SYN. Fēritās, immānītās, bārbāriēs, sāvitiā, sāvitiēs. Inclēmēntiā, dūritiēs, āspēritās, ferocīa, acērbītās, atrōcītās. EPIT. inhūmānā, fērīnā, fūrēns, sāvā, crūēntā, immānis, hōrrēndā, insānā, bārbārā, immītis, rābīdā, Scythicā, dūrā, invīdā, cēcā, fūrīōsā, prēcēps, ferā, atrōx, scēlērātā, inaūditā, sānguīnōlētā, fūrībūdā, impātiēns, tērrībīlis, ōdīōsā. PHR. effērā mēns. Mēns crūōris āvidā. Mēns indōcīlis flēctī, ānimus fērōx. Fēritās ināmābīlis, nescīā flēctī bārbāriēs, nīl illæsum scēlērātā relīquit bārbāriēs ēt bārbārus infrēmīt hōrrōr. Quid nōn sāvā dōmāt duræ inclēmēntiā mōrtis, nūllī vīolētā pēpērcīt sāvitiēs. Dūritiēs piētātī inīmīcā rēsistīt. Flētībūs ēt sūrdā cōntēmnīt vērba prēcāntum aurē, ētīnxērē fūrēntem sāvitiām.

crūdēlītēr, grausamlich. *Crudeli officio nimium crudeliter usi.* M.

crūdēscō, rau werden. *Sin in processu cepit crudefcere morbus.* Virg.

SYN. Rēcūdēscō, ingrāvēscō, aūgēōr.

crūdūs, rau. *Seu crudo fidit pugnam committere caestu.* Virg.

SYN. immātūrūs, dūrūs, crūdēlis

crūēntātūs, blutig. *Ecce cruentati redeunt,* &c. Virg. v. *cruentus.*

crūēnto, as, blutig machen. PHR. Crūōrē, sānguīnē fœdo, tūrpo, infīcīo, pērtūndo, spārgo, imbūo.

crūēntūs, blutig. *Tytides multa vastabit cæde cruentus.* Virg.

SYN. Crūēntātūs, sānguīnōlētūs. PHR. Sānguīnē mādēns, mādīdūs, pērfūsūs, squāllīdūs, squāllēns, imbūtūs, stīllāns, mādūlātūs, fœdātūs, infēctūs, spārsūs, cōspērsūs, rēspērsūs, cōncrētūs sānguīnē, atro tēpēfāctā crūōrē tērrā. Stētīt ōrē crūēnto infōrmīs faciēs. Squāllēntem bārbam ēt cōncrētōs sānguīnē crīnēs. Tum crīnēs ardēntiāquē ōrā crūēntis rōribūs, ēt tērrā mōrīēntum āspērgīnē mānānt, ibāt pūrpūrēus nīvēo dē pēctōrē sāguīs.

crūmēnā, ein Beutel. *Et mundus victus non deficiente crumena.* H.

SYN. Mārsūpīum, lōcūlī. EPIT. Plēnā, refērtā, grāvis, divēs.

crūōr, ōris, Schweiß, Blut, — *sparsa late rigat arva cruore.* Virg.

SYN. Sāniēs, sāguīs. EPIT. Flūīdūs, ōbscœnūs, crāsūs, tēpīdūs, tēter, cālīdūs, ātēr, pūnicēūs, rūtilūs, rōsēūs, fūmāns, pīnguīs, fūsūs, fœdūs, nīgēr, cōrrūptūs, putrīs, effūsūs. PHR. crāsūm vōmīt ōrē crūōrem. Spārso, lātē rīgāt ārvā crūōrē. Pēr cāndīdā mēmbra it fūmāns crūōr āc tēllūs pērfūsā rībēscīt. Tēpīdūmqūē crūōrem sūscīpiūnt pātērīs, cāndīdā pūnicēo pērfūdīt mēmbra crūōrē. v. *Sanguinis.*

crūrā, a crūs, crūrīs, Schenkel, Schienbein.

Et crurum tenuis a mento pælearia pendent. Virg.

EPIT. Cāndīdā, tārđā, mōllīā, pīnguīā. PHR. āltāquē jāctāt, vūlnērīs impātiēns, ārrēcto pēctōrē, crūrā, ēt crūrum tēnūs ā mēnto pālēariā pēndēnt, īctūs ērāt, quā crūs ēssē incīpīt, ēt quā mōllīā nērvōsūs fācīt intērnōdiā pōplēs.

crūstā, harte Ninde. EPIT. Cōctā, dūrā, prædūrā, frāgilīs.

crūstulā, Nindlein. *Ingenium tantum nova crustula promit.* H.

erūx, crūcis, ein Kreuz. *Carnifice duras præbuit illa cruces.* Ovid.

SYN.

SYN. Trābs, lignum, trūncūs, stīpēs, arbōr, rōbūr, pātībūlum. **EPIT.** Dūrā, sāvā, hōrrēndā, rīgīdā, crūēntā, ātrā, trīstīs, āmārā, mīsērā, lūridā, fūnērēā, fūnēstā, lūctūōsā, ācērbā, sālūtīfērā. **PHR.** Crūcis lignum, infāmīs trūncūs, Fūnēstā trābs. Fātālē rōbūr. Tēssērā Chrīstīādum. Tērrōr āvērnī. Dīgnā Dēo trābs hōspītē. Lignum, ōlim supplicium māncīpiīs grāvē, nūnc Rēgnū cāpītī prācīpūm dēcūs, infelix ōlim fūērāt fērālēquē lignum. Supplicīi gēnūs infōrmīs, trābs hōspītā lēthī, Nūnc propē nūmēn hābēt sāctā ēt vērābīlīs arbōs, hāc ōlim scēlērā impiā Rēgēs ūrgēbānt pōnā sōntēsquē hāc mōrtē nēcābānt. Tum nēquē hōnōs ērāt infāmī, nēc glōriā trūncō, āt nūnc nūmēn hābēt. Crux dūcis āthērēi vērūm ēt fōrtē trōphēum. Rōrē quōd intīnxīt sāguīnīs illē sūi, ēn sīgnō sacratā crūcis vērūm cōrūscānt.

crystallinus, von Crystallen.

Grandia tolluntur crystallina maxima rursus. M.

crystallus, vel **crystallum**, **Crystall**. **EPIT.** Cāndīdā, glāciālīs gēlīdā, līquīdā, splēndēns, nītīdā, pūrā, clārā, lūcīdā, splēndīdā, īndā, mīcāns, lūcēns, frāgīlīs, āquōsā.

cubicularius, **Kammerling**. *Cubiculario, ostiario, eunuchus.* (Scaz.) M.

cubiculum, **Schlafkammer**.

Sed a cubiculo lectuloque jactatam. (Scaz.) M.

EPIT. Vāstum, ārcānum, dīvēs, ōrnātum.

cubile, eine **Kammer**, **Bett**.

Aut quater ingeminant, & saepe cubilibus altis, Virg.

SYN. Lēctus, thālāmūs, tōrūs, strātum. **EPIT.** Nōctūrnūm, cōnjūgālē, mōllē, quīētum, sōcīum, ārcānum, plācīdum, pūrūm, lātebrōsum, dūlcē, rōsēum, īgnāvūm, plūmōsum, tēnērūm, ōccūltūm, grātūm, tēnebrōsum, tēpīdūm. **PHR.** īgnāvo tēmpūs tērīt ōmnē cūbīlī, ēnērvānt ānīmōs plūmōsā cūbīlīā fōrtēs. Quūm sūbīt āurīcōmūs nōctūrnā cūbīlīā

Tītān. Tēpīdōquē trāhūnt sēcūrā cūbīlī ōtīā. v. *Lectus*.

cubital, vel **cubitale**, das die **Ellenbogen** aufenthält.

Fasciolas cubital, focalia potus, ut ille. Hor.

cubitālis, ē, adj. **Ellenhoch**.

cubito, oft **liegen**. v. *cubo*.

cubitūs, ein **Ellenbogen**. *Ter sese attollet, cubitoque innixa levavit.* Virg.

cubo, ās, cubui, cūbitum, **liegen**. *Et timet in vacuo sola cubare toro.* Ovid.

SYN. Jācēo, stēmōr, prōsternōr, rēcūmbo, rēcūbo, quīēsko, prōcūmbo, rēquīēsko. **PHR.** Pōnērē, dēpōnērē mēmbrā, cōrpūs. Mēmbrā lōcārētōro. Lēcto cōmpōnērē mēmbrā. Mēmbrā rēpōnērē lēcto, prōcūmbērē lēcto. Dēfēssaquē mēmbrā mārmōrēo rēfērūnt thālāmo, strātīsquē rēpōnūnt. v. *jaceo*, & *lectum peto*.

cucubo, **schreien wie eine Nachteule**.

Noctua lucifuga cucubat in tenebris. (Ph.)

cucullus, eine **Halstappe**. *Tempora Sanctonico velas adoperta cucullo.* Juv.

cuculus, ein **Guckguck**. (*Avis notissima, quae in aliarum avium nidis ova parit, quod sciat, se aliis invisam.*) **EPIT.** īngrātūs.

cucumis, vel **cucumer**, ērīs, **Cucumern**, **Gurken**.

Cresceret in ventrem cucumis nec fera comantem. Virg.

EPIT. Tōrtūs, intōrtūs, cōerulēūs, līvīdūs, frīgīdūs, agrēstīs. **PHR.**

Tōrtūsquē pēr hērbam crēscērēt īn vēntrem cucūmīs.

cucurbita, ein **Kürbis**. *cucumis tumidoque cucurbita ventre.* P.

EPIT. Grāvīs, prāgnāns, vīrīdīs, silvēstrīs, ūncā. **PHR.** Tūmīdōquē cucūrbītā vēntre īn lātum dēmīssā cucūrbītā vēntrem. Prāgnānsquē

cucūrbītā sērpīt.

cucudo

cūdo, is, cūdi, cūsum, schlagen, schmieden, münzen.

Mulciber Ætnæis fulmen cudebat in antris. M.

SYN. excūdo, procūdo. EPIT. Ferrum igne mollit. Ferrum excōquo fornacē. Ferrum exercēbant vasto cyclōpes in antro. Positis incūdibus omnes telā novant. Cūrvæ rigidum falcēs conflantur in ensē. Nec ensē immitti sēvus dūxerat artē faber. Dūrum procūdīt arātor vōmēris obtūsi dēntem. Telā rēponunt manibus fabricatā Cyclōpum. Fluit æs rivis aurique mētallum. Vūlnificūmq̃ chalybs vastā fornacē liquescit. v. *Procudo*.

cūdo, onis, etne lederne Bifelhaube.

Scipio contorquens hastam cudone comantes. Sil.

cūi, vel cui, monosyll. wem? Sed norunt cui serviant leones. (Scaz.) M.

Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit. M.

cūicūq̃, vel cūicūq̃, trisyll. einem jedweden.

Mittat & donet cuicunque terræ. (Sapph.) Hor.

Conscia mens & cuicunque est, ita concipit intra. Ovid.

Cūiquam, vel cūiquam dissyll.

Scis Proteu, scis ipse neque est te fallere cuiquam. Virg.

Cūiq̃, vel cūiq̃, dissyll. — sua nomina cuique. Hor.

Sic erit & sedes fugienda petenda cuique. Manil.

Cuivis. Non cuivis homini contingit adire Corinthus. Hor.

culcitra, ein Polster. Tertia nec vacuo cessaret culcitra lecto. Juv.

SYN. Pūlvīnūs, lēctūlus. EPIT. Fācīlis, pīctā, levīs, plūmea, mollis,

PHR. Mōlli tūmeāt fācīlis tibi cūlcitrā plūmā.

cūlēx, icis, eine Mücke. — que in nistro culices & cetera ponunt. Luc.

EPIT. Mālus, infōrmis, rōtūndus, tēnuis, levīs, exīlis, aērius, vōlītāns, impōrtūnus, vāgus, mōlēstus, vāgābūndus, mōrdāx, exīgūus, pārvus,

cūlinā, Küche. Captum in nidore suæ putat esse culinæ. Juv.

EPIT. Nīgrā, pūtridā, ūnctā, grāsā, pīnguīs, āngūstā, fœtidā, fūmōsā,

PHR. Cālens crēbris ignibus, ālgēt adhūc nītīdo clāusā cūlinā fōco. ipsā dābit laūtās ūnctā cūlinā dāpēs.

cūlmēn, inis, Gipfel, Spitze.

Solaque culminibus ferali carmine bubo. Virg.

SYN. Cācūmēn, āpēx, vērteḡ, fāstīgīum. EPIT. ārdūum, aērīum, sūblīmē, ūmbrōsum, mōntānum, āltum, sūmmum, cēlsūm. v. *Cacumen*.

cūlmūs, Halm. — et fragili jam stringeret bordeæ culmo. Virg.

SYN. calāmūs, stīpūlā, āvenā. EPIT. Levīs, cērealis, ūdus, virīdis, tēner, lāctāns, flāvēns, spīcēus, tēnuis, fragīlis, flāvus, flāvescēns, crōcēus, frūgīfer, vērnanus, spīrātus, trītīceus, terax, rēcūndus, aūrēus, pāndus, cūruus. PHR. Cānis flāvescēt cūlmūs arīstis. Grāvīdis prōcūmbīt cūlmūs arīstis. Virīdēs āgītānt quum flāmīnā cūlmōs. Frūmētā in virīdi stīpūlā lāctāntia tūrgēt. Tūrgescūnt lāctāntībūs hōrdēā cūlmīs.

cūlpā, eine Schuld, Ursach, Fehler.

— tacita sudant præcordia culpā. Juv.

SYN. Nōxā, delīctum, vitīum, crimēn, scēlus, pēccātum. EPIT.

Tūrpīs, tēcītā, sōrdīdā, hōrrēns, ōpērtā, lātēns, nōxiā, mīserāndā, lēvis. PHR. Fœdæ cōtāgiā culpæ, tū infāmīs erīs, tūrpīque notāberē

cūlpā. Lūimūs mīserāndæ criminā culpæ, ūt cārēāt stīmulīs sōrdīdā culpā sūis. Tēcītā sūdānt præcōrdiā culpā, ōpērtæ conscīā culpæ cūnctā pāvēt. v. *Crimen, scelus*.

cūlpo, as, schelten. Respondet, laudatur ab hic, culpatur ac illis. Hor. SYN.

- SYN. accūso, incūso, insimūlo. v. *Accuso*.
 cūlter, ein Messer. *Mons supervacuum cultrix abrumpere carnem.* Juv.
 SYN. Gladius. EPIT. acūtus, strīctus, fūlgens, cruentus, minax, exilis, tenuis. v. *Gladius*.
 cūltūrā, Ackerbau. *Dulcis inexpertis cultura potentis amici.* Hor.
 1. Cūltus, ūs, eine Zierde. *Cultus decoros regiae vestis petit.* (Jamb.) P.
 SYN. ornātus. EPIT. Sūpērbus, rēgālis, vānus, solēnnis, magnificus, rēgius, splēndidus, decōrus, decēns, nītīdus, nītēns, gēmmātus, muliebris, nobilis, fēstus, insōlītus, triumphālis, insignis, divēs, inānis. SYN. Strātā cūbilia cūltū magnificō. Cūltus gēstārē decōros, cūltūquē sūpērbō, pēndēbant nīvēō gēmmātā monilia collō, cūltūquē ornātā decēntī. Stābāt sinē divitē cūltū. Nullī cēsūrā Dēarum occurrīt jūveni mulier: nōn cūltus in illā sēgniōr effigītē, vāriis nām pūrpūrā gēmmis intērtēxtā tēgīt.
 2. Cūltus, Ehrerbietung. *Servit Roma Deo, cultus exosa priores.* Prud.
 SYN. Hōnōs, rēvērēntiā. EPIT. Sūplēx, dēbitus, mēritus, dignus, hūmilis, pius, vide bonor, adoro, vel ornātus, vide supra.
 Cūmā. (Civitas Lucaniae, condita ab his, qui ex Chalcide urbe Eubae il-
 luc coloni profecti sunt.) EPIT. Eūbōicā, vērētēs, phōebēā, āntīquā.
 cūmulātīm, mit Haufen — *dapibus cumulatim aggesta redundant.* Virg.
 SYN. acērvātīm
 cūmūlo, ās, hāufen. *Qui male congestos auri cumulabat acervos.* A.
 SYN. acērvō, accūmūlo, āggēro, cōggēro, collīgo, cōggēro, cōgo.
 PHR. Divitiās cūmulārē cādūcās, cōmpōnērē opēs pēr fāsquē nēfāsquē. vide *Accumulo*
 cūmulūs, ein Haufe. *Insequitur, cumulusque ruit male pinguis arenae.* V.
 SYN. acērvus, cōggērēs, strūēs, vīs, cōpiā. EPIT. īngēns, magnus, nūmērōsus, cōpiōsus, grādis, nīmīus. PHR. īngēns fārris acērvus. Aēris acērvus ēt aūrī, īngēntem mīstā glōmērāntūr in orbem divitiā, vide *Acervus*.
 cūnābūla, Wiege. *Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores.* Virg.
 cūnā, die Wiege. *Cunarum labor est, angues superare mearum.* Ovid.
 SYN. cūnābulā, incūnābulā. EPIT. Tēnērā, tēpidā, dūlcēs, sōpōrā, sōmnīfērā, mōllēs, pūerilēs, sōpōrīfērā, plācidā, inērtēs, quētā, hēbilēs, primā, lacrymōsā. PHR. tēpidās primāvā infāntiā cūnās trānsiūt, ēt sēgmētātis dōrmīssēt pārvulā cūnīs.
 cūnctāmēn, Zauderung, Verzug. SYN. Mōrā.
 cūnctōr, āris, verziehen.
Cunctaris animo, subitus an vultus gravat. (Jamb.) S.
 SYN. Mōrōr, hārēo, sūbsīsto. vide *Moror*.
 cūnctūs, ā, um, allesamt. *Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis.* Vir.
 SYN. omnīs, tōtus, unīvērsus.
 cūnēus, ein Keil. *Nam primi cuneis sciudebant fissile lignum.* Virg.
 EPIT. Fērrēus, lignēus. vid. *Findo*.
 cūnicūlus, ein Caninichen.
Gaudet in effossis habitare cuniculus antris. M.
 cūpēdiā, Leckerbislein. *Melius dicis, nihil moror cupedia.* (Jamb.) S.
 cūpīdīnēus, begierig. *Molle cupidineis nec inexpugnabile telis.* Ovid.
 cūpīditās, Begierde. vide *Cupido*.
 Cūpīdo, inīs, Gott der Liebe. *Otia si tollas, periere cupidinis arcus.* Ovid.
 (Amoris Deus. Duplex esse fingitur a poetis, unus Jovis & Veneris filius, alter Erebi & Noctis, hic turpis amoris, ille honesti Deus, verum negligitur illud discrimen.) EPIT. Cōecus, nūdus, ālātus, ālīgēr, arcī-
 tēnēns,

tēnēns, sāgittīfēr, phāretrātūs, prāpēs, vōlūcēr, pēnnīgēr, vēnūstus, fōrmōsus, blāndūs, ōbscēnūs, lāscīvūs, impūrūs, flāmmīgēr, lēvis, vēlōx, crūdēlīs, aūdāx, ignīfēr, pūlchēr, vāgūs, vēsānūs, trūx, insīdīōsus, sūbdōlūs, fērvīdūs, sōrdīdūs, dūlcīs, blāndiēns, immītīs, impīgēr, cāllīdūs, imprōbūs, atrōx, sāvūs, pēnnātūs, cītūs, vōlāns, cūltūs, armīgēr, dīrūs, fērōx, fērūs, Pāphīūs, Gnīdāūs, idālīūs. PHR. Pūēr idālīūs, Pāphīūs, cythērēiūs. cythērēiī prōlēs. Vēnērīs nātūs, ālmāe prōgēniēs Vēnērīs, Dēūs phāretrātūs, prāpēs, flāmmīs ārmātūs ēt arcū. Sūcēndēns pēctūs āmōrē. Quem mālūs ēxāgītāt nōctēsquē dīēsquē cūpīdo, incaūtōs cātūs supērāns, ārmātūs inērmēs. Clāmāvīt, cēlēr hīnc fūgiās, scēlērātē cūpīdo. Splēndīdūs ōrā cūpīdo. Quid tībi nam lāscīvē pūēr cum fōrtībūs ārmīs. Bēllum sāpē gērīt fērūs ēxītīālē cūpīdo.

v. *Venus, & amore incendo.*

cūpīdo, īnis, Begierde. — *prædæ tam cæca cupido est.* Ovid, SYN. Cūpīditās, ārdōr, libīdo, dēsīdēriūm, āmōr. EPIT. Vīgīl, āvīdā, cæcā, mīserā, jējūnā, furīōsā, imprōbā, inōps, dīrā, scēlērātā, mālēsānā, insānā, nētāndā, tūrpīs, prōnā, immōdērātā, vēhēmēns, īngēns, vīolēntā, pērvīgīl, insōmnīs, ēffrēnātā, indōmītā, sōllīcītā, ānxiā, inēxplēbīlīs, inēxplētā. PHR. ēxāgītāns ānīmum ōpum furīōsā cūpīdo. Nē tībi rēgnāndī vēniāt tam dīrā cūpīdo. Quōd sī tāntūs āmōr mēntī, sī tāntā cūpīdo ēst. Quæ lūcīs mīserīs tam dīrā cūpīdo. Vīncēt āmōr patriæ, laūdumquē immēnsā cūpīdo. Fērvēt āvārītīā mīserāquē cūpīdīnē pēctūs. Dēlīciæ infīciūnt ānīmōs, prācēpsquē cūpīdo. v. *Desiderium, Amor.*

cūpīdūs, begierig. *Quid cupidum Titana tenes jam, &c.* Virg.

SYN. āvīdūs, āmāns, āppētēns.

cūpīo, īvī, begehren. *Sæpe fugam Danai Troja cupiere relicta.* Virg.

SYN. Vōlo, ōpto, ēxōpto, dēsīdēro, āppēto, āvēo. v. *Desidero.*

cūpītūs, ā, um, gewünscht — *visamque cupit, potiturque cupita.* Ovid.

SYN. ōptātūs, ēxōptātūs, quæsītūs.

cuprēssīnūs, von Cypressen. — *juvenes passisque cupressina quorum.* E.

cuprēssūs, ī, & ūs, Cypressenbaum. — *tumulos tectura cupressus.* Cl.

(*Arbor funesta funebri signo ante defunctorum ædes poni solita.*)

SYN. Cypārīssūs, sēpūlcrālīs ārbōr. EPIT. Mœstā, fūnērēā, ōdōrātā, trīstīs, fūnēstā, flēbīlīs, fērālīs, īnfāustā, īnfēlīx, stygiā, idæā, vīrēns, vīrīdāns, frōndōsā, ūmbrīfērā, dēnsā, āltā, pātulā, prōcērā, cēlsā, ēxcēlsā, ārdūā, āeriā, sublīmīs, fūnebrīs, lūgubrīs, lacrymābīlīs, sēpūlcrālīs. PHR. Tūmūlōs tēctūrā cuprēssūs. Nōn plēbējōs lūctūs tēstātā cuprēssūs, ēxērcērē pyram dēplōrātāsquē cuprēssōs. ī pūēr, ēt pōstēs fūnēstā cīngē cuprēssō. Fūnērīs ārā mīhi fērālī cīnctā cuprēssū.

cūr, warum? *Cur non ipsa venit, cur hæc certamina vitat?* Ovid.

cūrā, Sorge, Fleiß. *O curas hominum, o quantum est in rebus inane!* Pers.

SYN. Sōllīcītūdo, ānxiētās. EPIT. Trīstīs, āmbīguā, insōmnīs, mōrdāx, vīgīl, mōlēstā, sēdulā, dīlīgēns, ēdāx, vītīōsā, atrā, sēquāx, pāvīdā, ācērbā, dēplōrāndā, ācrīs, vīgīlāns, grāvīs, lōngā, āmārā, lānguīdā, mēmōr, dāmnōsā, āttōnītā, mœstā, āgrā, āvārā, ārcānā, īnfāndā, dēsēs, sōllīcītā, tūrpīs, pērvīgīl, īrrēquīētā, pāllēns, pāllīdā, ūrgēns, īmplācīdā, fūnēstā, stīmūlāns, dūrā, āncēps, mīserā, grāvīdā, īnānīs, vānā mālīgnā, sēvērā, flagrāns, ānxiā, īnīquā, tētrīcā, prēmēns, tūrbīdā, īngrātā, nōxiā, pērnīcīōsā, tēcītā, nōcēns, rōdēns, crūciāns, dīrā, īmpōrtūnā. PHR. Cūrārūm stīmūlūs, āspēr cūrārūm mōrsūs. Stīmūlāns prācōrdīā, pēctōrā dīscrūciāns. Sōllīcītāns ānīmūm, Mēntēm tūrbāns. Sol-

Sollicitō lātītāns in pēctōrē. Sōmnōs ābrūmpīt cūrā sālubrēs. Nēc plācidam mēmbrīs dāt cūrā quīētem. Mētīs sēntēntiā dīscōrs. Dūm cūrā āmbiguā, dum spēs incērtā futūrī, impōrtūnā ūrgēt cum sollicitūdīnē cūrā, at tū sī quā piā rēmānēt tibi cūrā parētīs. Tālīā vocē rēfērt cūrīsquē ingēntībūs agēr, spēm vultū simūlat. Extēnuānt vīgīlēs cōrpūs miserābilē cūrā. Mōestās ēxēdit cūrā mēdūllās.

cūrā, āngōr, die Sorge, Angst. SYN. cūrīs cōnsūmōr, vēxōr, cruciōr, āgītōr, flūctūo, tōrqueōr, ūrgēōr. PHR. Vērsārē grāvēs sūb pēctōrē cūrās. Vāriā cūrārū mōlē grāvārī, prēmī, ōpprīmī, ōbrūī, cūrīs mōrdācībūs āngī, ācriōr illum cūrā dōmāt, tōrquēt, prēmīt, vēxāt, cruciāt, dīscruciāt, mōrdēt. Cūrām sūb cōrdē prēmēbāt. Tum vērō in cūrās ānimūs dēdūcītūr ōmnēs, ārdēntem cūrāquē irāquē cōquēbānt. Vāriō nēc quīdquam flūctūāt aētū, dīversāquē vocānt ānīmum in cōtrāriā cūrā. Māgnō cūrārū flūctūāt aētū atquē ānīmum nūnc hūc cēlērem, nūnc dīvidīt illūc in pārtēsquē rāpīt vāriās, pērquē ōmniā vērsāt. Cūrārū mē pōndērā mūltā fātīgānt. Mē sollicitum tōrquēt sūpēr ōmniā cūrā: hīnc rēquīēs ānimō nōn dātūr ūllā mēō: at pātēr Aenēās cāsū cōncūsūs ācērbō, nūnc hūc ingēntēs, nūnc illūc pēctōrē cūrās mūtābāt vērsāns Mūltiplicēs ānimō vōlvēbāt sauciā cūrās. Nēc frūītūr sōmnō mōrdācībūs ēxcitā cūrīs. Sēmpēr ēt in cūrīs cōnsūmīt inānībūs aevum.

cūrā ēximōr, die Sorge fahren lassen. PHR. Cūrās pōno, dēpōno, dīmītto, ābjīcio, pēllo, ēxpēllo, rēsolvō, cūrīs finem īmpōno, sōlvō ānīmum cūrīs. Mittē hānc dē pēctōrē cūrām. Sōmnō laxābānt cūrās, ēt cōrdā ōblītā lābōrū. Hīs dīctīs cūrā rēmōtā, pūlsūsquē pārūmpēr dē cōrdē dōlōr trīstī, trīstēs ānimō dēpōnērē, prōpēllērē cūrās. Dīctīs āvērtērē, dēmērē cūrās. Sōlvītē cōrdē mētum Teūcrī, sēclūdītē cūrās, itē prōcūl, dūrum cūrā gēnūs, itē lābōrēs. Tūrpēs dīscēdītē cūrā, cūrīsquē ēxūtā mālīgnīs pēctōrā.

cūrābilis, heilbar. *Ista, aderam corpusque videns curabile veni.* M.

SYN. Sānābilis. PHR. Cui mēdēlā pōtēst āffērri.

cūrātōr, Gorger, Pfleger. *Curatoris eget, qui navem mercibus implet.* Juv.

Cūrēs, ium. *Romulidis Tatique seni Curibusque severis.* Virg.

(*Sabinorum oppidum, cui imperabat T. Tatius, cujus cives Quirites, conveneruntque Romulus & Tatius, ut e duobus unus efficeretur, & Sabini Romam migrarent, Romaque nomen retineret, sed Romani & Sabini Quirites appellarentur. Hinc etiam populi Cures.*)

Cūrius. (*Civis Romanus, perfectae fortitudinis, qui, quum rapas in foro torreret & Samnitum legati magnum auri pondus ipsi obtulissent, respondit: malle se imperare locupletibus, quam locuples fieri. Hic primum de Samnitibus triumphavit, deinde de Sabinis, postremo de Lucanis, ovans urbem intravit, & Pyrrhum, regem Epirotarum, Italia repulit.*) EPIT. Paūpēr, pūgnāx, gēnērōsūs, fōrtīs, illūstrīs.

PHR. Paūpēr ērāt Cūrius, rēgēs cūm vīnceret ārmīs.

cūriā, Rathhaus. *Curia pauperibus clausa est, dat census honores.* Ovid.

cūriōsītās, Sürwiß. *Isthaec juventae damna curiositas.* (Jamb.) Hor.

cūriōsūs, sorgfältig. *Et ipse nosti curiosus & polo.* (Jamb.) Hor.

cūro, sorgen. *Tu recte vivis, si curas esse, quod audis.* Hor.

SYN. Lābōro, stūdēo, vel mēdēōr, sāno. v. Cura.

cūrrīcūlum, ein Kärnlein. *Curriculo gravis est facta ruina meo.* Ovid.

SYN. Cūsūs, vel spātium, spātiā.

cūrro, cūcūrri, laufen. *Haec mea per placidas cymba cucurrit aquas.* Idem.

SYN. Fēstīno, prōpēro, vōlo, ādvōlo, fūgiō. PHR. rāpīdō cūrsū fē-

rör, cōtēdo, rāpīör, töllör. Passībūs aūfērtūr rāpīdīs. Cūrsū fēstīnūs ānhēlo, ādvōlāt, cūrsū pērnīx ād lītōrā tēndīt, āērī cūrsū pētīt ārdūā mōntīs. Fūgīt ōcyör aūrā, cūrsū trānsmitterē cāmpum, cūrsūquē pēdum prāvē tērē vēntōs. Mōx sēsē ād lītōrā prācēps cum flētū tulīt. Sūbītō cōllem cōnscēndērē cūrsū, cūrsībūs aūrās prōvōcat. Cūrsū vōlucrēs sūpērāt, hēc fātūr Vīrgo ēt pērnīcībūs ignēā plāntīs trānsīt ēquum cūrsū. Nūnc hūc, nūnc illūc ēt ūtrōquē sinē ōrdīnē cūrro, ālīgēro prōpērāt pēr īnānīā nūbīlā cūrrū. v. *Festino*.

cūrsīto, ās, viel laufen. — *veluti succinctus cursitat hospes*. Hor.

PHR. Vāriōs cūrsūs itēro, rēnōvo, īnēo.

cūrrūs, ūs, ein Wag n.

Aut cum superbo victor in curru stetit. (Jamb.) Hor.

SYN. Plaūstrum, axis, tēmo, rōtā (*partes pro toto saepius usurpatæ*.)

EPIT. prācēps, vōlucrēs, rāpāx, lēvīs, cītātūs, cītūs, āgīlīs, ālēs, sōlāns, quadrījūgūs, cēlēr, cōncītūs, prōpērūs, sūbītūs, sūpērbūs, īnsīgnīs, triūmphālīs, ōvāns, pīctūs, aūrātūs. PHR. Quadrījūgō vēhītūr cūrrū, ēquīs, cūrrūquē sūpērbō fērtūr. Grāvībūs jūgā dūcērē plaūstrīs. Sālūtūquē sūpērbūs ēmīcāt īn cūrrū: ēt mānībūs mōlītūr hābēnās. Jūngīt ēquōs rāpīdīsquē rōtīs sē sītīt. Vōlāt vī fērvīdūs āxis, cēlōquē īnvēctūs āpērtō flēctīt ēquōs, cūrrūquē vōlāns dāt lōrā sēcūndō. Jūngīt ēquōs cūrrū gēnītōr, spūmāntīāquē āddīt frānā ferīs, mānībūsquē ōmnēs ēffūndīt hābēnās. Hēc nōstrō signābītūr ārēs cūrrū. Cūrrūs āgītārē sōnāntēs. Vērsānt āgīlēs īn pūlvērē cūrrūs. Cēntum quadrījūgōs āgītābo ād flūmīnā cūrrūs, ōccupāt illē lēvem jūvēnīlī cōrpōrē cūrrum.

Currus Solis, der feurige Sonnenwagen. EPIT. ignīfēr, flāmmīfēr, aūrēūs, īgnīvōmūs, flāmmīvōmūs.

cūrsūs, der Lauf. *Ventos sequantur cursibus motu citis*. (Jamb.) Pr.

EPIT. Rāpīdūs, prācēps, cēlēr, sūbītūs, dēclīvīs, vāgūs, ēffrēnūs, vīvāx, cōncītūs, fūrīōsūs, ēffrānātūs, ānhēlūs, vōlucrēs, cītātūs, pēnīx, fūlmīnēūs, prāpēs, āvīdūs, āgīlīs, ālācēr, ālēs, āudāx, īncītūs, īrrēquītūs, ārdēns, ēffūsūs, vēlōx, āmēns, prārāpīdūs, rēpēntīnūs, vōlāns, ālīgēr, fūgāx. *vid. Curro*.

Cūrtīūs. (*Prænomine Marcus, adolescens Romanus, qui quum terra in medio foro ingenti biatu desedisset, responsumque esset, non coituras labem, nisi quispiam ex primæ spei adolescentibus sese in biatum deiecisset, acceptam a patria vita eidem impendere non dubitavit, conscensoque equo sine mora se in specum præcipitavit*.) EPIT. Rōmānūs, nōbīlīs, ānīmōsūs, fōrtīs, gēnērōsūs, clārūs, īllūstrīs. PHR. Prō patriā īnfērās quī sē dēvōvīt ād ārās. Quī patriām vōlūt mōrtē lēvārē sūā. Mōrītūrūs lūmīnā cēlō ērēxīt, tēmplūmquē Jōvīs quōd præsīdēt ārcī sūspīciēns tēndēnsquē mānūs sūrsūm ātquē ōmnēs sūpērōsquē Dēōs Mānēsquē prēcātūs, ād quōs tēndēbāt vālīdum cālcārībūs ūltro ūrgēt ēquum, Bārāthrōquē vōlēns īnfērtūr āpērtō. Fit flrēpītūs, cōēūnt rīpæ, & jūngūntūr īn ūnum.

cūrvāmēn, die Krümme.

Hic tibi dum sequitur patriæ curvamine ripæ. Ovid.

cūrvātūrā, das Büßen.

Curvatura rotæ radiorum argenteus ordo. Idem.

cūrūlīs, das Spiel, darinn man mit den Wagen rennet.

Præcor abest, vacuoque loco cessere curules. Virg.

cūrvo, krümmen. *Portus ab Eoo fluctu curvatur in arcum*. Virg.

SYN. īncūrvo, flēcto, īnflecto, sīnuo, īnclīno, rēcūrvo, cāmēro, tōrquēo.

quēo, întōrquēo. PHR. Magnā vī flexā dōmātūr în būrim, ęt cūrvī fōrmam āccīpīt ūlmūs ārātrī

cūrvūs, frumm. *Interit & curvis frustra densa latebris.* Virg.

SYN. Cūrvātūs, inflexūs, rēcūrvūs, sīnūātūs.

cūspīs, eine Spitze. *Ac tibi dat clypeum, dat acutæ cuspidis hastam.* Ovid.

SYN. Spīcūlum, tēlum, fērrum, hāstă, mucro. EPIT. ācūtă, aūrătă, vūlnīfīcă, ærătă, aūră, fēră, dīră, fūlgēns, infēstă, vālīdă, vīolēntă, rīgēns, āhēnă, trēmēndă. v. *Hasta.*

cūstōdiă, Wacht. *Sunt, quibus ad portas cecidit custodia sorti.* Virg.

SYN. excūbiă, vīgīliă, præsīdīum, vel tūtēlă, vėl cārcēr. vide *Carc.* EPIT. Vīgīl, pērvīgīl, sōlērs, dūră, ārmătă, ārmīgēră, sēdūlă, āttētă, īnsōmnīs, īrrēquīētă, fīdă, fīdēlīs, vāgă, nōctūrnă.

cūstōdīo, behüten, bewahren.

Custodite animas, & nulli credite mensæ. Juv.

SYN. Sērvo, āsērvo, tūēōr, tūtōr. PHR. Lēctō cūstōdē tūērī, vīgīl sērvať cūstōdiă mūrōs, ōmnēmquē ādītum cūstōdē cōrōnānt: Cōm-mūnī pōrtam stātīōnē tēnēbānt. Quībūs ād pōrtam cēcīdīt cūstō-dīă. v. *Vigilo.*

cūstōdītūs, behütet, bewahrt.

Mugit & Caci spem custodita fefellit. Virg.

SYN. Sērvaťūs, āsērvaťūs, vel dēfēnsūs.

cūstōs, ōdis, Hüter, Wächter.

Palladium cæsis summæ custodibus arcis. Idem.

EPIT. Vīgīl, vīgīlāns, sēdūlūs, fīdūs, ānxīūs, īnsōmnīs, īrrēquīētūs, fīdēlīs, āttētūs, nōctūrnūs, sōlērs, ārmīgēr, ārmătūs, sōllīcītūs, pērvīgīl. PHR. Vīgīlāns în līmīnē. Fīdūsquē ād līmīnă cūstōs pōstībūs āngūstīs ēādēm fīdīsīmă cūstōs āntē fōrēs stābāt. Sūb fīdō cūstōdē rēlīquīt.

cūtīs, die Haut.

Vix habeo tenuem, quæ tegat ossa, cutem. Virg.

SYN. Pēllīs. EPIT. Tēnēră, tēnellă, lăctēă, tēnūīs, cāndīdă, ārīdă, clāră, mōllīs, dūră, pīlōsă, hīrsūtă, rūgōsă, fūcătă,

cūtīculă, ein Häutlein.

Nostra bibit verum contracta cuticula solem. Ovid.

Cyănē. (*Nympha Sicala, quæ in fontem sui nominis conversa fertur, quum Plutoni Proserpinam rapienti obsistere conaretur.*) întēr Sīcēlī-dēs Cyănē pūlchērrīmă Nymphās. Ovid.

Cyănēă. (*Insulæ, seu magis scopuli sub Tbracio Bosphoro modico spatia inter se distantes; unde poëtæ Cyaneas inter se concurrere dixerunt.*) īnstābīlēs, pātūlă, ērrāntēs, prēcīpītēs, fūrēntēs.

Cyănēē. (*Meandri Phrygii fluminis dicitur filia, quæ a Mileto compressa Caunum & Biblida genuit.*) Ovid, 9. Metamorph.

cyăthūs, ein Becher. *In Priami cyathis. Astyanacta bibes.* Märt.

SYN. Călix, crătēr, pătēră, scyphūs, pōcūlum. EPIT. cōmmōdūs, că-păx, ūtīlīs. vid. *patera, poculum.*

Cybēlē. *Idæve barbarico Cybeles antistita buxo.* Virg.

(*Uxor Saturni sic dicta a Cybilo, Phrygiæ monte, seu oppido, ubi ejus sacra primo sunt instituta, aliis nominibus dicitur Rhea, Ops, Vesta, Terra, Mater Deorum, Berecynthia, & Pales. Veteres finxerunt, eam sedere in curru leonibus tracto.*) SYN. Rhēă, ōps, Vēstă, Dīn-dymēnē, Bērecynthīă, Cycēlēiă mătēr. Sătūrniă cōnjūx. Dēōrum mā-tēr, pārēns, gēnitrix. EPIT. Tūrrītă, tūrrīgēră, Phrygiă, vēnērāndă, tōrvă, grāndăvă, īdăă, fœcūndă, ālmă, prīscă, āntīquă, vēnērābīlīs, pōtēns.

pōtēns. PHR. Magnā Dēum māter, ālmā pārēns Idæā Dēum. Cui Dyn-
dimā cōrdī, tūrrigērā, cāpūt ēxōrnātā cōrōnā. Bērēcynthiā māter īn-
vēhītūr cūrrū phrygiās tūrritā pēr ūrbēs. Lætā Dēum pārtū cētum
cōmplēxā nepōtēs

Cybēlēius. *Dente premunt domiti Cybeleia fræna leonis.* Virg.

cyclās, ādis, ein Unterrock. *Hac nunc aurata cyclade vertet humum.* P.

EPIT. Lōngā, dēcōrā, pūrpūrēā, āūrātā. PHR. Pūrpūrēā cyclādē
vērtit hūmum.

Cyclōpes, *Ferrum exercebant vasto cyclopes in antro.* Virg.

Antiphatæ mores immansuetique cyclopes. Ovid.

(*Gygantes in Sicilia juxta Ætnam, uno oculo in fronte, qui omnium
primi æris fabricam invenisse traduntur. Hincque Vulcani ministri
crediti sunt.*)

SYN. Ætnæi frātrēs, quorum præcipui sunt, Brōntēs,
Stērōpēs, Pyrācmōn. EPIT. Ætnæi, infāndī, vāstī, agrēstēs, ærīsōnī,
rābīdī, pōrtētōsī, crūēntī, sānguineī, ferōcēs, sīcūlī, lacertōsī, nīgrī,
īmmanēs, hōrēndī, tērrībilēs, ānhēlāntēs, lāsī, nūdī, pōtētēs, gīgān-
tæi, crūdēlēs, trūcēs, bārbārī, trūcūlētī, tērrīgēnæ, ātrī, fūlvī, ignītī,
flāmmēi, sūpērbī. PHR. Vūlcānī cōmītēs, cēlō cāpitā āltā fērētēs,
ærīsōnī Vūlcānī cōmītēs, ærifēræ cōmītum cōncrēpuērē mānūs āntrā-
quē Cyclōpis līnguam scōpūlōsā crūēntī. Fērrum ēxērcēbānt vāstō Cy-
clōpēs īn āntrō. Brōntēsquē Stērōpēsquē ēt nūdūs mēmbra Pyrāc-
mōn. Virg.

Cyclōpēius. *Arceſtis scopulos, & cyclopeia saxa.* Idem.

cycnēus, vom Schwan n. *Battare cycneas repetamus carmine voces.* C.
cycnūs, vel cygnūs, Schwan.

Fit nova cygnus avis nec se cæloque Jovique. Ovid.

Donatura Cygni, si libeat, sanum. (Chor.) Hor.

(*Avis candida, voce arguta, præsertim imminente morte, quo tem-
pore dulcius cantare dicitar.*) SYN. ōlōr. EPIT. cāndīdūs, ālbūs,
nīvēūs, raūcūs, Dīrcæūs, flūmīnēūs, mōllīs, Nēptūniūs, nītēns, vāgūs,
blāndūs, mītīs, dūlcīs, cānōrūs, sōnōrūs, flūviālīs, āquōsūs, pālūstrīs,
īmbellīs, pāvīdūs, āmnīcōlā, sēgnīs, cārdūs, īmbēllīs. PHR. Cāystriūs
ālēs. Mæāndriīncōlā. Flūmīnā cygnūs āmāns. Cāntātōr fūnērīs īpsē
sūī. Cāndēntī cōrpōrē cycnūs. Nīvēīs ārgēntēūs ālīs. Dāt sōnītum
raūcūs pēr stāgnā lōquāciā cycnūs. Cārmīnā quī mōrīēns cānīt ēxē-
quīālīā, ātquē jācēns rīpā dēhērē Cāystriūs ālēs dīcītūr ōrē sūā dēfī-
ciēntē nēcēm. Cygnūs īn āugūriīs nāūtīs grātīssīmūs ālēs, āt cygnūs lī-
quīdīs pēr prātā rēcēntiā rīvis, rīpārūmquē tōrōs nīvēīs ārgēntēūs ālīs,
rīmātūr rōstrō lātīcēs ēt āmcēnā cānōrōs ēmittīt pēr cōllā mōdōs, āt
rēmīge pēnnā āltērnātquē chōrōs, ēt cāntū nūbīlā plāudīt. Quālīs ūbī
āltō nōtis Mæandriā rīpīs pērīpēxīt vādā sēu plācītī stāgnā āmplā Cāy-
stri. Præcīpītem sēsē cāndēntī cōrpōrē cygnūs mīttīt āgēns jamquē
īmplūmīs, sēgnīsquē vīdētūr īpsē sībī, dōnēc tāndēm pōtīātūr āmā-
rīs vīctōr āquīs.

Cycōnēs. (*Thraciæ populi, ad Hebrum habitantes.*) EPIT. Dīrī, fērō-
cēs, trūcēs, īmmanēs, nīvālēs, gelīdī, hīpērbōrēi. PHR. Flūmēn hā-
bēnt Cycōnēs, quōd pōtūm sāxēā rēddīs vīscērā, quōd sacris īndūcīt
mārmōrā rēbūs. Ovid.

Cydōn, ōnīs. (*insigne Cretæ oppidum, item Cydon nomen proprium viri.*)

cylindrūs, ein Walstein, lang und rund.

Area cum primis ingenti æquanda cylindro.

EPIT. Tērēs, lōngūs.

Cyllēnā. (*Mons Arcadiæ, in quo Maja a Jove compressa Mercurium pe-
perit.*)

perit.) Vobis Mercūrius pater est, quem candida Majā cyllēnēs gēlīdō cōncēptum vērticē fūdīt. *Virg.*

Cyllēniūs. (*Hic primum paribus renitens Cyllenius alis. Virg. vide Mercurius.*)

cymbā, ein Schiflein, Kahn.

Et ferruginea subvectat corpora cymba. Idem.

SYN. Nāvīcūlā, lēmbūs, phāsēlūs, līntēr, nāvīgīum, scāphā. EPIT. ādūncā, cēlēr, cōncāvā, cāpāx, prācēps, lēvis, flūctīvāgā, īnstābīlīs, cāvā, frāgīlīs, nātāns, cūrṽā, fūgāx, flūvīālīs, ēxīgūā, nāufrāgā, āncēps, pārvā, vēlīvōlā, cītā, sūbītā, æquōrēā, āngūstā, prōpērā, ērrātīcā. PHR. Nōn itā prācīpītēs āgītāntūr īn æquōrē cymbāe. Mēquē lēvis magnō gūrgītē cymbā vēhīt, dīrīgē flūctīvāgam vēntōsā pēr æquōrā cymbam. *v. Navis.*

cymbālum, Cymbel. *Tinnitusque cie, matris quate cymbala circum.*

EPIT. cōncāvum, cāvum, Cōrybāntīum, Bērēcynthīum, ærēum, sōnōrum, raūcum, tīnniēns. PHR. Phrygiæ Bērēcynthiā cymbālā mātīs, cymbālā pūlsārē, tūndērē, fērīrē, tūndēt ād īdæōs cymbālā raūcā sōnōs, ēt cāvā cymbālā pūlsam. Raūcōs fūndēns sōnōs.

cymbium, Trinkgeschirr, wie ein Schiflein.

(*Poculum oblongum & angustum.*) *v. Poculum.*

Cymīnūs. (*Lacus Etruriæ non procul Viterbio, Cymino monti oppositus. De hujus origine ferunt, aliquando ad Herculem bos populos venisse, qui ipsum rogarunt, ut virium ostentationem faceret, quare vectem ferreum, quo exercebatur, bumi defixit, quem quum nemo illorum posset evellere, quem Hercules ipse sustulit, & tanta vis aquæ repente erupit, ut Cymium effecerit Lacum.*) ēt cymīnī cum mōntē lācum, Lūcōsquē Cāpēnōs. *Virg.*

Cymōdōcē, vel Cymōdōcēā. (*Nympha marina, Nerei & Doridos filia.*) Quārum quæ tāndī dōctīssimā Cymōdōcēā. *Idem.*

Cymōthōē. (*Nympha marina, Nerei & Doridos filia.*) Cymōthōē sīmūl ēt Trītōn ādnīxūs ācūtō dētrūdūnt nāvēs scōpūlō. *Idem.*

cynīcūs, ein Philosophus, so von einem Hund den Namen hat.

Quidquid Erichthreis Cynicorum turba volutat. S.

cynnāmā, ōrum, Zimmetrinden. SYN. Cynnāmōmum. EPIT. ōdōrā, ōlēntiā, rēdōlēntiā, pāngēā, tēnellā.

Cynōsūrā. *Esse duas arctos, quarum cynosura putatur. Ovid. v. ursa, signum celeste, Arctos.*

Cynthiā. — *arcane moderatrix Cynthia noctis. Virg. v. Diana, Luna.*

Cynthiūs. — *Trosque parens, & Trojæ Cynthius auctor. V. v. Apollo, Sol.*

Cypārīssūs. *Aëriæ quercus & corniferæ cyparissi. Idem.*

Cypārīssūs. (*Nomen pueri, Thelephi filii, quem Apollo amavit, quemque postea in sui nominis arborem convertit.*) *v. cupressus.*

Cypārīssīnūs. SYN. cyprēssīnūs, cuprēssīnūs.

Cypārīssītēr. *Quantum non cyparissifer Lyceus. (Phal.) Sid.*

Cypris. *O Hymenæe decus, cypridis qui maxima cura est. Cap.*

Orbis habet cur lunam alis, cur cyprida quidem. v. Venus.

Cypriūs. *Nec cypriæ Tyriane merces. (Dacl.) Hor.*

Nunquam dimoveas ut trabe cypria. (Alcaic.) Hor.

Cyprūs. *O quæ beatam Diva tenes Cyprum. (Alcaic.) Hor.*

Emensus Cypri scopulos, quibus exit in austrum. J.

(*Insula inter Siciliam & Syriam ditissima, & ob luxum Veneri sacra.*)

EPIT. Fērtīlīs, īdālīā, Nyptūniā, Cynārēā, scōpūlōsā, cīrcūflūā, fēcūndā, Dēlīā, ōpīmā. PHR. *Æquorēis undis cīrcūflūā cyprūs.*

Cyrrhæ. (*Oppidum in radicibus Parnassi.*) EPIT. Scöpülösă, äpollinėă, öpăcă, celsă, dōctă, Pārnis, Phœbēă, Pārñāsiă. PHR. celsă saxe ar-
dūă Cyrrhæ, äpollinėă öracuă Cyrrhæ.

Cyrus. (*Cambysis filius ex Mandane, Astyagis Regis filia, & Persarum Medorumque rex, qui primus, diviso Astyage, Medorum imperium transtulit in Persas, & subacta Asia, totum orientem in potestatem suam dejecit. Postremo quum Scythas magna clade affecisset, a Thomyre Scytharum regina, occisus est cum ducentis millibus Persarum. Hujus caput amputatum a Thomyre in utrem, humano sanguine plenum, fuit conjectum cum hac exprobratione: Satia te sanguine, quem sitiisti.*) EPIT. Förtis, pötens, mǎgnānīmūs, gēnerösūs, ānīmösūs, inclytūs, trux, fērōx, dīrūs, immītis, crūdēlis. PHR. hūmānō sānguīnē gāndēns. Mūltā cādē crūentūs, āvidūs cādīs. Quīn ēt āb Hīrcānīs Titānīūs expūlit āntrīs Cyrus īn ārmā vīrōs.

Cytheræa. *Parce metu cytheræa manent immota tuorum.* Virg. v. Venus.

Cytheræus, ā, um. *Mota cytheræo leviter mea tempora myrto.* Ovid.

Cytheræus. — venerabile onus cythereius heros. Idem.

Cytheriæcus. *Sume cytheriaco medicatum nectare ceston.* Mart.

Cytheræis. *Mercurio puerum Diva cythereide natum.* Ovid.

SYN. Cytheræa Vēnūs.

Cytheron, ōnis. *Inde Cytheronis timido pede currit in arces.* P.

(*Mons Bæotiæ, Baccho sacer, ubi ejus Orgia nectu celebrabantur.*)

EPIT. Mārcīdūs, gēlīdūs, āltūs, cēlsūs, ēlātūs, sācēr, nōctūrnūs.

cytisus, omn. breves, grosser Geißflee. EPIT. Flōrēns, vīrīdīs, agrēstīs, tēnūis, grāvīs. PHR. Flōrēntem cytīsum sēquītūr lāscīvā cāpēllā. Virg.

Cytōrus. (*Mons Paplagoniæ, in quo buxus plurima nascebatur.*) PHR. ēt jūvāt ūndāntem būxō spēctārē cytōrum. Idem.

Cyzicus. (*Insula in Propontide, cui nomen indidit Cyzicus rex, quem Jason per imprudentiam interemit.*) PHR. hīnc prōpōntiācīs hērēntem Cyzīcōn ōrīs. Cyzīcōn æmōniæ nōbīlē gēntis ōpūs. Ovid.

D

Daci (*populi, incolæ Daciæ regionis, Scythiæ Europææ.*) EPIT. Trū-
cēs, fērōcēs, lēvēs, ātrōcēs, silvīcōlæ, spārsī, īmmānēs.

SYN. Dăcă. 1. br.

Dædaleus. *Ille ceratis ope dædalea.* (Sapph.) Hor.

Dædaleum lina cum duce rexit iter. Prop.

Dædalus. *Dædalus ipse dolos tecti ambagesque resolvit.* Virg.

(*Faber Atheniensis, Icari pater, artis suæ peritissimus, labyrinthi fabricator, jussu Minois postmodum in eo inclusus, eo quod vaccam ligneam fecisset, in qua abdita Pasiphaë Tauro se commiscuerat, simulans se munere aliquo Minoem placare velle, pennam & ceras poposcit, quibus impetratis, sibi & filio suo Icaro alas confecit, atque ita ex Creta in Sardiniam evolavit. Icarus vero quum justo altius evolasset, ceræ radiis solis liquefacta, in mare cecidit. Hoc ideo fingitur, quia primus navigium reperisse creditur.*) EPIT. īngēnīösūs, fābēr, dōctūs, cāllīdūs, vōlūcēr, mālīgnūs, Cēcropsiūs, Lābyrinthæūs, Crētēnsīs, īndūstriūs. PHR. Görtyniūs, āligēr. Ædis cōndītōr Eūbōicæ, Lābyrinthī cōndītōr, ārtīficum stupor, ætērnūs, quem dōctā pötēnsquē mīrātūr nātūrā vīrum. Dædalūs īngēnīō fabræ cēlēberrīmūs ārtīs pōnīt ōpūs, tūrbātquē rōtās ēt līmīnā flexū. Dūcīt īn ērrōrem vāriārūm āmbāgē vīārūm. Dædalūs īmplēt īnnūmērās ērrōrē vīās vīxquē ipsē rēvērtīt ād līmēn

limen pōtuit. Tantā est fallaciā tecti: Dædalus ut famā est fugiens Minōiā regnā, præpētibus pennis ausus se credere cœlo. *Idem.*

Dæmōn, ōnis, der Teufel. *Dæmonas, actalem prohibet se pandere testem.* S. SYN. Cæcōdæmōn, diabōlus. EPIT. Malignus. perversus, violētus, rapidus, tēter, horridus, horrendus, infēnus, torvus, perfidus, savus, pervigil, ferox, foedus, dirus, malus, horrificus, callidus, fallax, vigil, rebellis, superbus, infestus, stygius, crudelis, nefandus, astutus, dolosus, subdolus, insidiator. PHR. Tyrannus infēnus, tartareus draco, phlegētontæus anguis, coluber, hostis tartareus, arbiter orci. Moderatōr avēni, humani nominis hostis. Tortor avēni, artes cui mille nocendi. Misera decēptor subdolus evæ. Stygiā agminā. Tartarei fratres. Superi, quos ira parentis cœlo immanē nefas animi excussit adortos. Tartareisque genus miserabile mersit in antris, inventor scelerum. Quærens rapidō, quem devoret ore umbrarum pater. Tartara nigrā colens. Stygius, qui præsidet undis. Tænareō qui regnā tenet infēnā sub orcō, cui tristitia verba, iræque, insidiæque, et noxiā criminā cordi, immundā malorum agminā spirituum. Lucifugi raptim trepidō adsunt agminē fratres, humanā faciē crurum tenus, inde dracones, nituntur rectō captas abducere mentes.

dæmōnicus, teuflisch. *Dæmonico cuneata globo, &c.* S.

dæmōnium, böser Geist. *Dæmonis auxilio, qui princeps demoniorum.* Juv. Dalmatiā. (*Regio Illyrici, contermina Liburniæ versus occasum, cujus incolæ Dalmatæ dicuntur.*) EPIT. Montanā, ardūā, frondens, virēns, opacā, felix, beatā, auriferā. PHR. auriferā terrā.

dāmā, Gemß. *Et canibus leporem, canibus venabere damas.* Virg.

EPIT. Timidā, pavidā, mollis, agrēstis, pavens, territā, imbellis, pronā, errans, fugax, levis, præceps, fugitivā, vagā, celerā. PHR. Prospicit errantem spatioſā per æquorā dāmā, agrēstes figere dāmās. Currit ut auditis territā dāmā lupis. in fugam proni dāmæ, præcipites ibant dāmæ lucosque petebant. Cum canibus timidī veniēnt ad poculā dāmæ. Dentē timētūr apēr, defendunt cornūā cervum, imbellēs dāmæ quid nisi prædā sumus.

dāmāscēnus, von Damasco. *Alta Damascenæ subiturus mœnia terræ.* S. dāmāscūs, die Hauptstadt in Syrien.

Quod ramis pia germinat Damascus. (Phal.) M.

(*Urbs nobilissima, caput Syriæ.*) EPIT. piā, celebris, augustā, antiquā, peregrinā, pruniferā, cultā, foecundā, amplā, priscā, amcenā. PHR. quidquid odoratū vendit peregrinā Dāmāscūs, ipsā dabit quidquid priscā Dāmāscūs alit.

dāmnatio, Verurtheilung. *Judicium vestrum fugiat damnatio seva.* J. dāmnātus, verdammt, verurtheilt.

Hos juxta falsa damnati crimine mortis. Virg.

PHR. Stygiō dāmnātus avēnō, æternis addictus ignibus, flammis, rogis, caminis, æternis prædā vorandā rogis. Stygiis datā prædā cavernis, æternis erēbi tenebris dāmnātus, æternos dāmnātus ad ignēs. Stygium dāmnātus ad orcū. Traditus æternis poenis, æternō infelix qui carpitur ignē, qui fiet Stygiis grātā rapinā focis, infēnalis prædā camini, æternis erēbi dāmnatā catēnis agminā. Quam vellēt ætherē in altō (*id est, inter vivos sive superstites.*) nunc et paupēriem, et duros perferre labores. Fata obstant, tristiquē palus innabilis undā alligat. Virg.

dāmnificus, daß einem Schaden zusetzt. v. *damnosus.*

dāmno, as, verdammen. *Absolves hominem, & sceleris damnabis eundem.* H.

SYN. Cōdēmo, mūlto, vid. *condemno*, vel *improbo*, arguo.

dāmnōsūs, schädlich. *Damnosus pecori curtis damnosior agris.* Ovid.

EPIT. nōxiūs, nōcūūs, nōcīvūs, nōcēns, incōmmōdūs, infēstūs.

dāmnūm, ein Schade. *Me damnis urgere solet qui semper acerbis.* Claud. SYN. ēxitūm, pērniciēs, nōxā, dētrīmentūm, jāctūrā, dispēndiūm, incōmmōdūm. EPIT. Trīstē, fātālē, fērālē, flēbilē, ācērbūm, irrēpārābilē, intōlērābilē, crūēntūm, hōstīlē, vīolēntūm, mōestūm, grāvē, mōlēstūm, fūnēstūm, īngēns, sūbitūm, īnōpīnūm. PHR. Nē tūērīnt dīspēndiā tāntī. Mārtē sūb ādvērsō trīstīā dāmnā tūlīt. Līnguā fūit dāmnō. Tū mōdō sī quōd hābēs dāmnī sōlāmēn ācērbī, īmmānīs dāmnūm irrēpārābilē cāsūs. Tēmpūs ād īnsīdiās, ād dāmnā hōstīliā cōnfērt. v. *Noceo.*

Dānāē. *Quid Danaen Danaesque manum, &c.* Ovid.

(*Filia Acrisii, qui oraculo manitus, se occidendū ab eo, qui ex illa nasceretur, ipsam inclusit in turri sub canum custodia, sed a Jove in aurei imbris effigiem converso compressa Perseum peperit, qui avum suum occidit.*) SYN. ācrīsīōnēis. EPIT. Pūlchrā, fōrmōsā, dēcēptā, īnclūsā, dēcōrā, ācrīsīōnēā. PHR. Pērsēi gēnitrīx, mātēr, pārēns, aūrō dēlūsā. Fūlvī dēcēptā cūpīdīnē nīmī, quā fūlvō dēlūsīt Jūpītēr aūrō. Fāciē spēctābilīs īnclūsā Dānāēn tūrrīs āhēnēā, rēbūstāquē fōrēs, ēt vīgīlūm cānūm trīstēs ēxcūbiāe mūnīērānt fātīs nōctūrnīs āb ādūltērīs, sī nōn ācrīsīūm vīrgīnīs ābdītāe cūstōdem pāvīdūm Jūpītēr ēt Vēnūs rīsīsēnt.

Dānāī. *Quidquid id est timeo Danaos & dona ferentes.* Virg. v. *Græci.*

dānāūs, ein Sohn Beli. SYN. iāsīdēs, Bēlīdēs.

dānāīdēs, die 50 Töchter Danai.

Urnasque frustra Danaides plenas ferunt. Juv.

SYN. Bēlīdēs. EPIT. īmpīā, scēlēstā, mīsērā, īnīquā, crūēntā. vid. *Belides.*

dānūbīūs, die Donau. *Cedere Danubium si tibi, Nile, negat.* Ovid.

(*Maximus Europæ fluvius, qui ortus in jugis Arnobæ, montis Germaniæ, sexaginta flumina recipit, ac per quinque ora in pontum Euxinum influit.*) SYN. īstēr. EPIT. prōfūndūs, cāpāx, vėlōx, rāpīdūs, rāpāx, fērōx, tūmīdūs, rētōrtūs, flāvūs. PHR. īllyricīs rēgnātōr āquīs. Quī Scythīcās sēptēmplēx pērmēāt ōrās, vōlvēns flāvēntēs īstēr ārēnās, quī cēntiūm pōpūlōs, ēt māgnās āllūit ūrbēs. Eūxīnūm irrūmpīt bīs tērnō flūmīnē pōntūm. v. *Istor.*

dāpālīs, leckerhaft. — *lætitiāque sequi mensasque dapales.* M.

dāpēs, herrliche Speise. *Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus* Vir.

SYN. Cībūs, ēpūlā, pābūlūm, ēscā. EPIT. ōpīmā, laūtā, sūpērbā, grātā, vīvīficā, nēctārēā, fēstā, sōciā, āmbrōsiā, mēllīflūā, lētā, PHR. āt sībī quisquē dāpēs, ēt fēstās ēxstruēt āltē cēspītībūs mēnsās.

Mōx lētāe dē mōrē dāpēs, pōst prāndiā lūcī. v. *cibus, epulæ, convivium.*

Dāphnē. *Primus amor Phœbi Daphne Peneia, quam non.* Ovid.

(*Filia Penei, quæ, quum vim Apollinis non posset effugere, implorato paterno Numine, conversa est in laurum.*) SYN. Fīliā Pēnēi, pēnēiā nymphā, phœbēiā vīrgō, Nymphā pēnēis (īdōs.) EPIT. Thēsālīs, āpōllīnēā, phœbēā, Pēnēis, pēnēiā, fūgītīvā, fūgāx, cāstā, pūdīcā, īn-nūbā. PHR. prīmūs āmōr phœbī pēnēiā Dāphnē. vid. *laurus.*

Dāphnīs, īdīs. (*Mercurii filius, in Sicilia natus, juvenis formosissimus, qui primus Bucolicum carmen invenisse dicitur.*) EPIT. Fōrmōsūs, pūlchēr, dēcōrūs, jūvēnīs. PHR. Dāphnīs ēgō īn silvīs hīnc ūsqūē ād sīdērā nōtūs, fōrmōsī cūstōs pēcōrīs fōrmōsīōr īpsē. Virg.

Dāphnōn. ōnīs. (*Locus, lauris confusus.*) Dīspōsūt dāphnōnā sūō Tōr-quātūs īn agrō. Mart.

dāpsī-

dāpsilīs, herrlich. *Dapsilis excepit dictis, Cereremque ferentes.* F.

SYN. ābūdāns, māgnificūs, laūtūs, ōpīpārūs.

dāpsilitēr, herrlich. *In vino esse, ubi qui invitavit dapsiliter se.* L.

SYN. Laūtē, māgnificē.

Dārdānidæ. *Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine poscunt.* Virg.
v. Trojani.

Dārdāniūs. *Isque ubi Dardanos habitus & Troja vidit.* Virg.

Dārdānūs. — *Diva parens, generis nec Dardanus auctor.* Virg.

(*Electræ Jovisque filius, Erichthonii pater, qui quum Jassium fratrem interemisset, fugit in Samothraciam, deinde in Asiam, locaque tenuit Hellesponto proxima, ipsamque regionem Dardaniam vocavit, & urbem Dardaniam condidit, quam Tros, Erichthonii filius, Trojam, Ilus vero, Trois filius, Ilion appellavit. Inde Trojani dicti sunt Dardaniidæ.*)

EPIT. prōfugūs, fūgāx, crūēntūs, crūdēlīs, immītīs, dūrūs, fōrtīs, pōtēns, gēnērōsūs, prīscūs, āntīquūs, aūdāx. PHR. Trōjānæ cōnditōr arcīs. Trōjæ Dārdānūs auctōr. Dārdānūs ilīacæ primūs pātēr ūrbīs ēt auctōr.

Dārēs, ētis (*Quidam ex comitibus Æneæ, qui cum Entello Siculo arduo certamine congressus succubuit.*) EPIT. Sūpērbūs, phrygiūs, aūdāx, tēmērārīūs, infēlix. PHR. Sūpērbum ac fidēntem armīs, vīridiquē ætātē Dārētem.

Dārīūs. (*Rex Persarum, cui Xerxes, filius ex Atosa, Cyri filia, successit in regno. Item alius fuit Darius, Persarum quoque Rex, qui, ab Alexandro M. ter victus, demum a suis occisus fuit.*) Dārīum fāmūlī mānībūs dōcūissē pērēmtum. Claud.

dātōr, ōris, ein Geber. *Adsit lætitiæ Bacchus dator, & bona Juno.* Virg.
SYN. Dōnātōr, lārgitōr.

dātūs, ā, um, gegeben. *Is datus a vobis est mihi nuper honor.* Ovid.

Dāvid, Dāvidus. *Ut genuit David alias pater optimus unum.* Pr.
Nam genitus puer est Davidis origine claro. Juv.

Quis neget, Abramum Davidis esse patrem.

(*Filius Isai seu Jesse, Rex Judææ, Dei propheta & psalmista, Golie interfector.*) SYN. Jēssiādēs, Jēsidēs, Jēseīā prōlēs. Jēssæūs vātēs, Rēx, Psāltēs seu psālmicēn. EPIT. Sānctūs, piūs, mūsicūs, gānōrūs, ārgūtūs, tātīdicūs, sāpiēns, mītīs, clēmēns, fōrtīs, gēnērōsūs. PHR. Cīthāræ fūndæquē pērītūs. Rēx atquē prōphētā. Rēx vātēsque idem, vātēs fūndā īnsignīs, cīthārāquē dēcōrūs. Tōrtæ quī vērbere fūndæ prēcīpitēm īmmānī dējēcīt mōlē Gōliām, Jēssiādēs quō nōn rēgum præstāntiōr āltēr, nēc piētātē fūit, nēc bellō mājōr ēt armīs, Jōrdānīs ād āmnem dūlcīā tātīdicīs mōdūlatūs cārminā nērvīs. Jūngēns cārminā sācrā lyræ. Tālīā Jēssiādēs cāntōr rēx atquē prōphētā dīxīt, cāusā ēvēctūs ād aulam. Quī fūndā strāvīt strīdētē Gōliām.

Dāvidicus — *fecunda domum & Davidica regna.* P.

Cur ego Davidicis assuetus cantibus odas. Sedul.

dē, von, aus. *De celo tactas memini prædicere quercus.* Virg.

SYN. ē, ex, āb, vel sūpēr.

dēā, Gōttin. *Quatuor bis aras, alta ad delubra Dearum.* Virg.

SYN. Divā. EPIT. Fōrmōsā, cælēstīs, æthērēā, vēnērāndā, pōtēns, mētūēndā, cūltā, īnclytā, vērēndā, ādōrāndā. v. Deus.

dēāmbūlo, spazieren gehen. SYN. āmbūlo, īncēdo, prēcēdo, vādo, ēo, prōgrēdiōr, spātiōr, grādiōr. v. Ambulo.

dēbācchōr, wüsten. *Qua parte debacchentur ignes.* (Jamb. cum syl.) Hor.

SYN. Bācchōr, furo.

dēbello, überwältigen. *Parcere subjectis & debellare superbos.* Virg.

Y N.

SYN. Vīco, sūpēro, dōmo, sūbīgo. PHR. bellō frāngo, tūdo, cōn-
tūdo, stēro, sūb jūgā mītto. Sērvitio prēmo, cōmprīmo. Gēns dū-
rā atque āspērā cūltū dēbellāndā tibi. Stērnēt Poēnōs Gāllumquē rē-
bellēm, quī omnem Hēspēriā pēnitūs suā sūb jūgā mīttet. Nōbīs aū-
dāx Gērmāniā sērvīt. Libērā Rōmānā sūbjēcīt collā cātēnā v. *Vīco*.
dēbēo, sollen, müssen. *Nec sumus ingrati, tibi nos debere fatemur.* Ovid.

SYN. Tēnēōr, obligōr.

dēbilis, schwach. *Corpora debilibus nituntur sistere membris.* S.

SYN. invalidūs, infirmūs, fēsus, dēfēsūs, frāctūs, inērs, languidūs,
frāgilis, imbellis, lāsūs, dēficiēns, effcētūs, mollis. PHR. effcētō lān-
guēt in corpōrē vīrēs. Tōrpēt infrāctā ad praeliā vīrēs. Dējēctā vī-
rībūs mēmbra, invalidāsque manum, et inānēs cērnē lacertōs, dēbilitatā
malis, motū grāvis, āspērā tractū.

dēbilitās, ātis, Schwachheit. *Scilicet & morbis, & debilitate carebit.* Juv.

SYN. infirmitās, languōr. EPIT. infirmā, inērs, grāvis, lēntā, mōlē-
stā, tristis, quērulā. v. *Languor*.

dēbilitātus, geschwächt. *Debilitata malis, motu gravis, aspera tactu.* Ovid.

SYN. enervātus, frāctus. v. *Debilis*.

dēbilīto, schwächen. *Dicere conantem debilitabit onus.* Ovid.

SYN. infirmo. PHR. invalidum reddo, vīrēs enervo, frāngo, infrīn-
go, tollo, rōbur stēro, vigōrem tollo, vīrēs dē corpōrē tollērē, dēbi-
lītāt vīrēs animi, mūtātque vigōrem, dīcērē cōnāntem dēbilitābit ōnūs.
ūt Vēnūs enervāt vīrēs, sic cōpiā Bācchī et tēntāt grēssūs dēbilitātque
pedēs.

dēbitōr, ein Schuldner. *Perpetuusque animae debitor bujus ero.* Ovid.

dēbitus, schuldig. *Reddatur gratæ debitus urbis honor.* Idem.

dēcālōgus, die zehen Gebote Gottes. EPIT. Sācēr, dīvinūs, sāctūs,
cōlēndus. PHR. Dēi mādātā, jūssā, prāscriptā, edīctā, dīvināe ōrā-
culā lēgis, prāceptā dēcēm. Aurēā jūssā dēcēm. Lēgis jūrā trēmēndā
facræ.

dēcāntātus, gepriesen. *Et Maribus, Curis, & decantata Camillis.* Hor.

SYN. Laūdātus, cēlebrātus, illūstris.

dēcēdo, abweichen. *Vicina invitat decedere ripa calori.* Virg.

SYN. ābēo, ēxēo, rēcēdo, discēdo, migro, ēgrēdiōr, ēxcēdo. v. *Abeo*.
vel mōriōr, intērēo, occūmbo, cādo, occīdo v. *Morior*.

dēcēm, zehen. *Usque decem decies inspicienda viris.* Ovid.

SYN. Bīs quīnquē.

dēcēmbēr, der Christmonat. *Talia luduntur fumoso mense Decembri.* Idem.

EPIT. Gēlidūs, rīgidūs, cānūs, frīgidūs, hōrrīdūs, atrōx, brūmālis,
pīgēr, strīngēns, hibērnūs, fēstus, (ob Saturnalia convivis ludisque
hoc mense celebrata) PHR. ūltīmūs ānnī mēnsis, dēcīmūs mēnsis apud
antiquos, qui initium anni sumebant a mense Martio. Mēnsis, quō cā-
nēt bōrēālībūs arvā prūinis. Lūnā nōvum dēcīs implērāt cōrnībūs
ōrbem. Bīs quī nōn plēnā quum frōntē rēsūmērēt ōrbēs Cynthiā. Dēnā
rēsūrgēbānt, ōriētis cōrnūā Lūnā, ēbriā vīnōsūs fēstā Dēcēmbēr hābēt.

dēcēmjūgis, ein Karm mit zehen Rössen.

dēcēnnālis, zehnjährig. *Atque decennali quod Laomedontia bello.* M.

Dēcēnnis. *Nec crus compede lubricum decenni.* (Phal.) M.

dēcēnnium, Zeit von zehen Jahren.

Et peragas placidam per multa decennia vitam. M.

PHR. ānnōrum dēcēm spātium, cūrrīculum, vicēs, dēcēnnis mōrā.

dēcēns, das sich gebühret.

Effet caeca decentior philenis. (Phal.) M.

SYN.

SYN. aptus, cōveniens, cōgruens, cōsonus, dēcorus, cōsēntāneus, appositus, cōgruus.

dēcenter, gebühlich. *Mille habet ornatus, mille decenter habet.* Tib. dēceptus, betrogen. *Et celi toties deceptus fraude sereni.* Virg.

SYN. delusus, captus, circumventus, fraudatus.

dēcerno, cīvi, erkennen, ordnen.

Et non decernis, Taure, quid esse velis. M.

SYN. Satio, cōstitutio, vel dēfinio, iudico, cēnsēo, vel sanciō.

dēcēro, abbrechen. — *adductio pomum decerpere ramo.* Ovid.

SYN. lego, colligo, carpo, detrāho, delibo, aufero, excēro, avēllo. v. colligo.

dēcēro, as, kämpfen. *Agmina decertant belli &c.* Stat.

SYN. pugno, praelior, dimico, cōfligo, cēro, cōgrēdiōr. v. bellum gero, pugno.

dēcēt, dēcūt. es gebühret sich. *Tum decuit quum sceptrā dabas, &c.* Virg.

SYN. Cōvenit, cōgruit, iuvāt, quadrāt, expēdit.

dēcīdo, dēcīdī, a cēdo, abhauen.

Falcibus arboribus veteres decidere ramos. Lucret.

SYN. Sēco, rēsēco, scīdo, ābscīdo, rēsēcīdo. v. Scīdo.

dēcīdo, dēcīdī, a cado, herabfallen.

Decidit in casses praeda petita meos. Ovid.

SYN. Cādo, excīdo, lābōr, cōllābōr, cōncīdo, rūo, cōrrūo, prōlābōr, dēlābōr, prācīpīto, prōcūmbo. v. Cado.

Dēcīdūus, a cado. *Contremuit gemitumque dedit decidua quercus.* Ovid. dēcīdūus, a cado, haufällig.

Deciduum frugem legit, & matertera Phœbi. M.

SYN. Cādūcūs, cādēns, lābāns, flūxūs.

dēcīēs, zehnmal. *Ægrotas uno decies aut sæpius anno.* Virg.

dēcīmūs, der Zehende. *Hæsit & in decimum vestigia rettulit annum.* Idem.

SYN. dēnūs, bīsquīnūs, āltēr ā nōnō.

Dēcīi. (*Tres fuere consules Romani, qui pro salute patriæ se devoverant, pater, filius & nepos; pater bello Gallico, filius bello Etrusco, nepos vero eo bello, quod Pyrrhus gessit pro Tarentinis.*) EPIT. Fōrtēs, gēnērōsī, ānīmōsī, impāvīdī, impērtērrītī, pīi, āudācēs, pūlchrī. PHR.

Sic sē Dēcīi nātūsquē pārēnsquē dēvōvērē nēcī impāvīdī.

dēcīpio, dēcēpī, betriegen.

Nam neque decipitur ratio, nec decipit unquam. M.

SYN. Fāllo, cīrcūmvēnīo, dēlūdo, ēlūdo. PHR. dōlīs cāpto, cāpio, īnnēcto, vīnco, āstū cīrcūmvēnīo, dārē vērba, īnsīdīās mēdītārī. Fī. Etā dārē vērba māgīstrō, āgērē īn frādēs, dōlōs nēcītērē, īnsīdīīs hōmīnum dēlūdērēmētēs. Sīmūlātā mēntē lōcūtūs. Mūltā mālūs sīmūlāns vānā spē lūsīt āmāntem. Fāllērē mūllē mōdīs, nēc nōn īntēxērē frādēs. Nōvās ārtēs nōvā pēctōrē vērāt cōsīlīā, illē dōlōs dīrumquē nēfās īn pēctōrē vērāt. Hēū quībūs īnsīdīīs, quā mē cīrcūmdēdīt ārtē? Mē dīrīs frādībūs ūrgēt. Frādēm īnvōlvērē vērībīs, īnsīdīāsquē pārāt, sōlītāsquē rēcūrrīt ād ārtēs. v. Fāllo.

dēcīpulā, ein Tauben- oder Bogelschlag.

Decipula muri fit comes, lepori plaga. (Jamb.) Hor.

dēcīsūs, a dēcīdo, abgehauen.

Ingentem quercum decisis undique ramis. Virg.

SYN. Sēctus, rēsēctūs, scīssūs, ābscīssūs.

dēclāmātiō, Uebung im Reden, Haltung einer Rede.

Ut pueris placeas & declamatio fias. Juv.

decla-

dēclāmātōr, ein Redner. *Declamatoris mulino corde Vagelli.* Juv.

dēclāmo, eine Rede thun. *Declamare doces, o ferrea pectora veſti.* Juv.

SYN. Clāmo, ēxērcēōr. *Ovid. 2. de art. am.* Sēd nēquē dēclāmānt
mēdiō sērmōnē dīsērtī.

dēclāro, ās, ertlāren *Declarat, viridique advelat tempora lauro.* Virg.

SYN. Significo, dēnūntio, āpērio, vūlgo, dīvūlgo, rēvēlo, ēxpōno,
mānifesto, ēxpōmo, ēxplico, īndico, ās. v. *Manifesto.*

dēclīno, nīderbiegen. *Declinamus item motus, nec tempore certo.* L.

SYN. dēflēcto, fugio, vīto, ēvīto,

dēclīvīs, nīderwārtē. *Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis.* Ovid.

SYN. īnflēxus, īnclīnātus, dēvēxus.

dēcōllo, ās, enthaupten. v. *caput amputo.*

dēcōlōr, ōrīs, ūbelgefārbt. *Deterior donec paulatim & decolor ætas.* Vir.

SYN. pāllēns, pāllidus. PHR. pāllēntī cōlōrē līvīdus.

dēcōquo, einfochen. *Decoqueretur olus soliti quidquid sum, &c.* Hor.

SYN. Cōquo, ēxcōquo. *Metaphorice,* rem prōdigo, ēffūdo, dīspēr-
do, pērdō, dīssīpo, dēvōro, ābsūmo, cōnsūmo.

dēcōr, ōrīs, Zīrde, Schōnheit.

Mira decore pio servabas nata penates St.

SYN. pūlchrītūdo, vēnūstās, fōrmā, spēcīēs, dēcūs, cūltūs, ōrnātūs.

EPIT. cōspīcūus, rōsēus, mōllīs, rēgālīs, grātūs, pūrpūrēus, lēpīdus,
tēnēr, dīvīnūs, ēxīmīus, īnsīgnīs, pērēnnīs, āmābīlīs, nīvēus, lāctēus,
pūēllārīs. PHR. rēgālīs plēnā dēcōrē. Flūit mōllīs īn ōrē dēcōr Fūl-
gēt īn ēgrēgiō dēcōr īnsupērābīlīs ōrē, dīvīnō vīcīnā dēcōrī.

dēcōro, a dēcōr, ōrīs, zīeren. *Trapejis clamant Jovis & delubra decorant.*

Sil. SYN. ōrno, ēxōrno. v. *Orno.*

dēcōro, a dēcūs, ōrīs, Ehre erweisen, Lob geben.

Nec prave factis decorari versibus opto. Hor.

SYN. Hōnēsto, laūdo, ōrno.

dēcōrus, ā, um, hūbsch, schon.

In quacunque voles, verte, decorus ero. P.

SYN. pūlchēr, fōrmōsus, dēcēns, cōnvēniēns, hōnēstūs, clārūs, īnsī-
gnīs, cōspīcūus, cōspīciēndūs, cōncīnnūs. v. *Pulcher.*

dēcōrēpītūs, ā, um, alt. *Sic est decrepitus, qui puer ante fuit.* T.

SYN. ēffcētūs, sēnēx, vētūlūs, grāndævūs, ānnōsus, lōngævūs. v. *Senex.*

dēcōrētum, Erfānntnīß. *Sic decretorum moderabo jura meorum.* Virg.

dēcūmbo, dēcūbūī, nīderlegen. *Te sumus obliti decubuisse senem.* Ped.

SYN. Rēcūmbo, cūbo, rēcūbo, quīēsko, jāceo. v. *cubo, jaceo.*

dēcūrro, hīnablaufen. *Laocoon ardens summa decurrit ab arce.* Virg.

dēcūrsūs, Ablauf. *Nil opus est verbis, magnus decursus aquarum.* Lucr.

SYN. īncūrsūs, īmpētūs.

dēcūs, ōrīs, Ehre, Lob. — *veterum decora alta parentum.* Virg.

SYN. pūlchrītūdo, vēnūstās, dēcōr, vel cūltūs, ōrnātūs, ōrnāmētum,
vel laūs, glōriā, hōnōr, dignītās, splēndōr, nōmēn v. *Honor.* EPIT.

rēgālē, ēgrēgiūm, supērbum, āltum, īmmōrtālē, ēxīmīum, īndēlēbīlē.

PHR. Fōrmā ēgrēgiūm mīrātā dēcūs, ēgrēgiō tāntum dēcūs ēnītēt
ōrē. Hī prōprīum dēcūs, ēt pārtum īndīgnāntūr hōnōrem, ārmīs dēcūs
īmmōrtālē mērērī. Vītāmqūē vōlūnt prō laūdē pācīscī.

dēcūtīo, abschlagen, abschütteln.

Decutiat rorem & surgentes atterat herbas. Virg.

SYN. ēxcūtīo, dējīcīo, dētūrbo. PHR. ēt sūbītā frōndēs dēcūtīūn-
tūr āquā. Aut ērrāns hūcūlā cāmpō dēcūtīāt rōrem ēt sūrgētēs āttē-
rāt hērbās.

dēdē-

dēdecēt, es steht übel. *Admovique preces, quarum me dedecet usus.* Ovid.

SYN. Nōn decēt, nōn cōvenīt, tūrpē ēst.

dēdecōr, ōris, unzierlich.

Dedecorem amplexi vitam, reditusque pudendos. St.

SYN. Tūrpīs, inhōnōrūs, probrōsūs. v. *Turpis, infamis.*

dēdecōro, verschreien, schänden. *Aut faciem turpi dedecorare bove.* Prop.

SYN. dētūrpo, fœdo, infāmo.

dēdecūs, ōris, Schande. *Non ego dedecori sum, mea vita, futurus.* Ov.

SYN. ōpprobriūm, probrum, infāmiā, ignōminiā, maculā, nōtā, labēs.

EPIT. Tūrpē, pūdēdum, infāmē. PHR. infāmis nōtā, dēdecūs ūrbis hābēs, ab prōcūl, infāmemquē nōtam, atquē āvērtē pūdēdum dēdecūs. v. *Infamia.*

dēdīco, ās, zueignen. *Templa jugo posuit, tres illi dedicat aras.* Nov.

SYN. dīco, ās, facro, cōsecro, vōvēo, dēvōvēo, ōffēro.

dēdīgnōr, unwürdig achten. *Dicere se fratrem, si dedignaris amicum.* M.

SYN. nōn dīgnōr, āspērōr. v. *Aspernor,*

dēdīscō, dēdīdīci, vergessen, daß einer gelernt hat. v. *Obliviscor.*

dēdō, īs, sich ergeben. *Ultero quod Solymam Chaldaeis dedit urbem.* P.

SYN. Dō, trādo, tribūo, āddīco, cōmmīto.

dēdītīo, Ergebung. *Et jam cuncta acies in deditiois amorem.* P.

dēdītūs, ergeben. *Cognatique patres, tua terris dedita fama.* Virg.

dēdōcēo, dēdōcēi, entlehren. *Dedocet uti.* (Adon.) Mart.

dēdūcō, hinabführen. *Ille tamen nostra deducit origine nomen.* Virg.

SYN. ābdūcō, rēdūcō, rēvōcō, retrāho, rēmōvēo, vel dūcō, prōsequōr, cōmītōr.

dēerro, vel deerro, diffyl. sich vergehen.

Vir gregis ipse caper deerraverat, atque ego Daphnin. Virg.

SYN. ērro, ābērro, dēflēcto, dēvīo. v. *Vagor.*

dēfātīgo, müde machen.

SYN. fātīgo, frāngo, infirmo, dēbīlīto. v. *fatigo.*

dēfēctīo, ōnis, Abfall. SYN. Rēbēllīo, vel dēlīquīum ānīmī.

dēfēctūs, Mangel. *Defectus solis varios lunæque labores.* Virg.

dēfēndo, schützen, beschirmen. *Assueti longo muros defendere bello.* Idem.

SYN. Tūcōr, tēgo, prōtēgo, prōpūgno, sērvō, cūstōdīo. PHR. Sum tūtēlā. Fīnēs cūstōdē tūērī. Clypēo prōtēxīt āmicum, ārmīs tūērī, dēxtrā tūtārī, ārmā fērūnt ālīī, ēt pērgūnt dēfēndērē mūrōs. Fūērāt tūtātūs mōeniā sēpē. Sī pērgāmā dēxtrā dēfēndī pōssēt, ētīam hāc dēfēnsā fūīssēt. Mūlcībēr īn Trōjām, prō Trōjā stābāt āpōllo, ōppōsūī mōlem clypēī tēxīquē jēcēntem. Sērvāvīquē ānīmām (mīnīmum ēst hōc laūdis) īnērtem. v. *Auxilior.*

dēfēnsīo, Schutz, Schirm. SYN. Tūtēlā, patrōcīnīum, āuxīlīum.

dēfēnsōr, ōris, Schirmer. *Non tali auxilio, nec defensoribus istis.* Virg.

SYN. Cūstōs, tūtāmēn, tūtēlā, sērvātōr, cūstōdiā, āuxīlīum, cōlūmēn, prōpūgnātōr, tūtōr, patrōnūs. EPIT. Fīdūs, fidēlīs, fōrtīs, māgnānīmūs, gēnērōsūs, ānīmōsūs, āudāx. PHR. Rērum tūtēlā, sāiūsquē dēcūs ēt tūtēlā pēlāsgī nōmīnīs. Āuxīlīumquē dōmūs, sērvātōremquē fātēntūr. Rērum cērtā sālūs, īnsīgnē mōestīs præsīdīum rēis, v. *Auxilium.*

dēfēro, dētūlī, dēlātum, tragen.

Deferimus sævoque gelu duramus & undis. Virg.

SYN. ōffēro, trādo, tribūo, cōncēdo, vel nūntīo, signīfīco, vel āccūso, vel āffēro.

dēfērvēo, vom Sieden ablassen, erkalten. SYN. dēfērvēscō.

dēfēsūs, ā, um, müde. *Pandite defessis hospita fama viris.* Prop.

SYN.

SYN. Fessūs, defatigātūs, exhaustūs, languēns, languēscēns, languīdūs, fractūs, debilitātūs, enervātūs, debilis, lassūs.
deficio, defeci, abnehmen.

Deficerent silvæ, & victum Dodona negaret. Virg.

SYN. debilitör, infirmör, enervör, exhaustör, frangör, infringör, languēscō, vel desum, vel desino, vel recēdo, rebellō, desero, desciscō.
defigo, defixi, anheften, annageln. — *terræ defigitur arbor.* Virg.

SYN. Figo, infigo, plāto, immitto, collōco, pōno. PHR. altius, vel penitus defigo.

definio, entziehen, Ziel setzen, ordnen.

SYN. Finio, circumscribo, describo.

defit, es mangelt. *Et nullo vacuus tempore defit amor.* Pr.

SYN. deest, vel deest, deficit. PHR. Lac mihi nōn æstātē novum, nōn frigōrē defit.

deflagro, verbrennen. — *sic deflagrare minaces.* Lucr.

SYN. Flagro, ardēo, urör, exurör, comburör, ardēscō, exardēscō, conflagro, inflammör. v. *Ardeo, uror.*

deflecto, biegen. SYN. detorqueō, flecto, devio, aberro.

defleo, evi, beweinen. *Hec tōra tot fratres, tot deflevēre sorores.* P.

SYN. Fleo, lūgēo. vid. *fleo, lacrymor.*

defletus, ä, um, beweint. — *jam membra toro defleta reponunt.* Virg.

deflorēo, verblühen. *Idem quum tenui capitum defloruit ungui.* Luc.

SYN. Deflorēscō, flōrem amitto, flaccēscō, marcēscō.

defloro, besudeln. SYN. conspurco, contāmino, polluo, vitio. v. *Maculo.*

defluo, defluxi, abfließen. *Mersatur missusque secundo defluit amni.* Virg.

SYN. Fluo, labör, delabör, cado, excido, decido.

defluus, abfließend. SYN. Fuxus, caducus.

defodio, fodi, vergraben.

Hoc duce nec viva defoderetur humo. Ovid. v. *fodio.*

deformis, ungestalt. *Sermonem indocti faciem deformis amici.* Juv.

SYN. Turpis, informis, foedus, squalidus, teter, horrendus, horribilis. PHR. Formā carēns, aspectū horridus, horrendus visū. Cui diffīcilis formā nātūrā negavit. Nōtat informis pallidā membrā color, est faciēs ridendā tibi. Quō nōn est turpiör altēr, et mansit totō nullus in ore decōr.

deformo, ungestalt machen. *Celestem in nobis deformatura figuram.* M.

SYN. Deturpo, foedo, maculo, inquinō. vid. *Maculo.*

defossus, vergraben. *Demersus ac defossus & toto insuper.* (Jamb.) Sen.

defraudo, betriegen. SYN. Fallo, decipio, circumvenio. v. *Fallo, & decipio.*

defrutum, Traubenmuß. *Defruta, vel psytbia passos de vite racemos.* Virg.

defunctus, ä, um, gestorben.

O tandem magnis pelagi defuncte periclis. Virg.

SYN. extinctus, exanimus, mortuus, fati ereptus, vitā functus, mortē peremptus, lumine cassus. v. *mortuus.*

defungör, ausrichten. SYN. Fungör, perfungör, vel liberör, eximör.

degener, eris, der aus dem Geschlecht schlägt, ungerathen.

Degeneremque Neoptoleum narrare memento. Virg.

PHR. Patrii nominis, virtutis avitæ immemör, haut memör, oblitus, dedecus egrēgi generis, degenerēs animos timör arguit.

degenero, as, aus der Art oder Geschlecht schlagen.

Degenerare tamen, ne vis humana, quotannis. Virg.

SYN. Deficio, desciscō, deflecto, sum degener. PHR. ä virtutē paternā

tērnā dēfīcīt. Vīrtūtī nōn rēspōndērē pātērnæ. Dēgēnērēs affērrē ānīmōs, Mārtī dēgēnērārē pātērnō. Pōmāquē dēgēnērāns sūccōs ōblītā prīōrēs. Sōbōlēs sūā dēgēnēr ēxtāt. Mājōrum, āvōrum, pārentum fāctā dēdēcōrārē.

dēglūtīo, schlucken. *Deglutire virum fauces implere capaces.* A.

SYN. Sōrbēo, ābsōrbēo, haūrīo, ēxhaūrīo.

dēgo, vollführen, wohnen. *Tempore in anteaſto quum pulcher degeres ævum.* L. SYN. Hābīto, āgo, vīvo.

dēgūsto, ās, versuchen. — *Celeri degustat singula sensu.* Claud.

SYN. Gūsto, dēlībo, āttīngo

dēhīnc, vel dehīnc, monosyl. hīnfūhro.

Cervici subnecte, debinc ubi libera colla. Virg.

Eurum ad se zephyrumque vocat, debinc talia fatur. Virg.

SYN. Deīndē, ēxīn, deīncēps, pōstēā.

dēhīsko, von einander spalten.

A media celum regione debiscere cœpit. Ovid.

SYN. Dīscēdo, hīo, fūndōr, āpērīōr.

dēhōrtōr, abmahnen. *Annibal audaces dum pectore debortatur.* Enn.

SYN. Dīffuādēo, dētērrēo.

Dēiānīrā. (*Filia Oemi, Ætolie regis, primum Acheloe, mox Herculi desponsata; qua de causa exorto inter rivales dissidio, Achelous singulari certamine superatus, Herculi concedere est coactus. Porro quum Hercules transiturus esset Evenum, Ætolie fluvium, qui tum temporis maxime excreverat, Nessus Centaurus seipsum obtulit ad transvehendam Deianiram, quam quum Nesso commisisset, ipse prius intrepide tranavit fluvium. Sed quum Nessus, qui in altera remanserat ripa, novæ nuptæ vim inferre pararet, ægre id ferens Hercules, sagitta hydræ sanguine infecta, Centaurum transfixit, qui se moriturum sentiens, ut hostem ulcisceretur, Deianiræ, vestem proprio sanguine perfusam, dono dedit. Afferens, ei vim amatoriam inesse, & si hac maritus indueretur, ipsum ab aliarum mulierum amore advocatum iri. Mulier itaque nimis credula munus accepit, & quum audisset, maritum suum in Eubœa amore soles, Euryti filie, detineri, vestem Nessi, sanguine imbutam Lychæ famulo tradidit, domino suo perferendam. Hercules igitur nihil mali suspicans, quum sacrificaturus eam induisset, tantis cruciatibus affectus est, ut, in furorem versus, Lychama Cæneo monte in euboicum mare dijecerit, qui in scopulum mutatus est. Ipse autem Hercules, arcu & sagittis Philoctetæ commissis, se in ardentem pyram, in Oeta monte constructam, conjecit. Quod Deianira audiens, dolore percita, Herculis clava se interfecit, ex cujus sanguine postea nata est herba, quæ Hymphæa & Heracleon dicitur.) Ovid. 9. Met. EPIT. Cālydōnīs, impiā, pūlchrā, fōrmōsā, dēcōrā, infēlix, mīserā. PHR. Nēllī rāpīnā. Rāptā Hērcūlīs ūxōr. Flēbīlīs āōnīō Dēiānīrā vīrō.*

dējēctūs, ā, um, gewendt, geneigt. — *Oculos dejecta decoros.* Virg.

SYN. dēmīssūs, strātūs, prōstrātūs, dīrūtūs, ēvērsūs.

dējēro, hoch schwören. *Illum liquet mihi dejerare bis mensibus.* (Jamb.) Ter. vid. juro.

dējīcio, hinab werfen. *Dejicitur passus, quod pater ipse tulit.* Nov.

SYN. Stērno, prōstērno, dēstrūo, ēvērto, dīrūo, vel dētūrbo, dēpēllo, ēxtūrbo, ēxpēllo. PHR. Stērnērē hūmī. Sōlō ēffūndērē, hūmī fūndērē, ēffūndērē, tērræ āgmīnā stērnērē fērrō. Cūspīdīs īctī, īngētīs tūrbīnē sākī prōstērnērē. dējīcit āūt quōt hūmī mōrīēntīā cōr-

pōrā fūndīt. Mūrōs dējīcērē sāxō, dējēctūrum arcēs Itālum excīdīō-
quē dātūrum. *vide Evertō.*

dēīn, *vel* *sepius* deīn, *monosyll.* Darnach, demnach.

Dein usque altera mille deinde centum. (Phal.) Cat.

SYN. Dēīndē, *vel* deīnde, *diffyl.* ēxīn, ēxīndē, dēhīnc, *vel* dehīnc,
dēīncēps *vel* deīncēps.

Dēīphōbē. *Deiphobe Glauci fatur quæ talia regi.* Virg.

(*Sibilla Cumana, Glauci filia.*) EPIT. Cūmānā, Chālēīdīcā, dōctā,
Eūbōīcā, lōngāvā, Cūmāā. PHR. Vātēs Cūmāā, Phcēbī lōngāvā
sācērdōs, Dēīphōbō Glaūcī nātā.

Dēīphōbūs. *Deiphobum vidit lacerum crudeliter ora.* Virg.

(*Nomen filii Priami ex Hecuba, qui, interemto Paride, Helenam du-
xit uxorem, cujus tamen dolo & proditione interfectus est a Græcis,
quos illa in cubiculum dormientis intromisit.* EPIT. Priāmīdēs, ārmī-
pōtēns, Trōjānūs, Dārdānīūs, ācēr. PHR. atquē hīc priāmīdem lā-
nīārū cōrpōrē tōtō Dēīphōbūm vīdīt, lācērū crūdēlītēr ōrā mā-
nūsquē āmbās, pōpūlātāquē tēmpōrā rāptīs aūrībūs, ēt trūncās īnhō-
nēstō vūlnērē nārēs *Virg.*

dēītās, Gottheit. *Qui negat intuitu fontem deitatis adivi.* P.

dēlābōr, hinabfallen. *Scilicet in terram delabi pondere cogit.* I.

SYN. Lābōr, dēcīdo, cādo. PHR. Sērtā cāpītī dēlāpsā jācēbānt.
v. Cado.

Dēlāpsūs, ā, um, abgefallen. — *Sensit medios delapsus in hostes,* Virg.

dēlātōr, Anfläger. *Et delator habet, quod dabat exilium.* M.

SYN. āccūsātōr.

dēlātūs, angebracht, angeflagt.

Telemus interea Siculum delatus in æquor. Ovid.

SYN. allātūs, *vel* cōncēssūs, trādītūs, *vel* āccūsātūs.

dēlēbīlīs, das man leichtlich abwischt.

Casibus hic nullis, nullus delebilis annis. M.

dēlēctō, belustigen, erfreuen. *Quæ res plus nimio delectavere secundæ.* H.

SYN. ōblēctō, recreō, rēlāxo, rēfīcīo, *vel* cāpīo, dūco, trāho.

dēlēctōr, sich erlustigen. *Carminē tu gaudes, hic delectatur Iambis.* H.

SYN. Cāpīōr, trāhōr, dūcōr, rāpīōr, tēnēōr gāudīō. PHR. Hōc mī-
hī plācēt, ārrīdēt, grātum ēst, jūcūndum ēst. Nōs ārbūstā jūvānt. Mū-
sæ nōstēr āmōr dum mē Gālātēā tēnēbāt. Nōbīs plācēānt āntē ōmnīā
silvæ, sēd mē pārnāssi dēsērtā pēr ārdūā dūlcīs cāptāt āmōr, jūvāt īrē
jūgīs. *vid. voluptas.*

Dēlēctūs. *Nec non & pecori est idem delectus equino.* Virg.

dēlēgo, ās, befehlen, übergeben. SYN. Iēgo, ās.

dēlēō, abwischen. *Neve operis famam possit delere vetustas.* Ovid.

SYN. ēxpūgno, tōllo, ādīmo, ābstērgo, *vel* ēvērto, dēstrūo, vāsto,
pērdo, dīrūo, ēxtīnguo, *v. evertō, vel cōrrīgo, ēmēdo. v. corrīgo.*

PHR. lacrymæ fēcērē lītūrās. Hæc ērīt ē lacrymīs fāctā lītūrā mēīs.

dēlētūs, abgewischt. *Deletas Volsorum acies cecidisse Camillam.* V.
v. deleo.

Dēlīācūs. *Quam cum Deliacō meare flatu.* (Phal.) Cat.

dēlībērātūs, vorbedacht. *Deliberata morte ferocior.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Stātūtūs, dēcērētūs, rātūs.

dēlībēro, berathschlagen.

Quidquid id est, de quo deliberat, an petat urbem. J.

SYN. Stātūo, dēcērno, cōnsūlto. *v. cogito,*

dēlībō, ein wenig versuchen. *Delibasse cibos contentus, &c.* Claud.

SYN.

SYN. Lēvītēr āttīngo, gūsto, pērstrīngo.

dēlibro, die Mīnden abziehen. SYN. dēcōrtīco.

dēlibūtūs, gesalbt. *Hoc delibutis ulta donis pellicem.* (Jamb.) Hor.

SYN. ūnctus, pērūnctūs, īnūnctūs, ōblītūs, īmbūtūs, pērfūsūs, spārsūs.
dēlicātūs, in Bollust erzogen.

Et delicatæ laureum nemus Floræ. (Scaz.) Hor.

SYN. dēlicīarum āmāns, dēlicīis dēditūs, *vel* laūtūs.

dēlicīōsūs, lieblich. *Deliciosa fluit nullumque relinquit inanem.* A.

SYN. Suāvis, dūlcīs, jūcūdūs, grātūs.

dēlicīæ, Bollust Kurzweil. *Deliciæ populi, quæ fuerant domini.* Mart.

SYN. Gaudīum, vōlūptās. EPIT. Flūēntēs, blāndæ, mōllēs, āmcæ-
næ, dūlcēs, grātæ, jūcūdæ, fugācēs, ōptātæ, quæsītæ, æternæ, pēr-
ēnnēs. *vid. voluptas.*

dēlīgo, erwählen, auserlesen. *Et primam tenui deligere ungue rosam,* Ov.

SYN. Lēgo, ēlīgo, sēlīgo.

dēlīctum, ein Fehl, Missethat. *Et pro delictis hostia blanda fuit.* Ovid.

SYN. ērrōr, crīmēn, cūlpā, scēlus, ērrātum, pēccātum, nōxā, piācū-
lum. EPIT. Nēfāndum, tūrpē, īndīgnum, grāndē, lēvē. *v. culpa, pec-*
catum,

dēlīnīo, mit Salbe bestreichen, besänftigen.

Disce libens longum delinitura laborem. A.

SYN. Lēnīo, mūlcēo, dēmūlcēo, blāndīōr, ādūlōr, lēnōcīnōr.

dēlīnīmēntum, Erweichung.

Mala ætas nulla delinimentum invenit. (Jamb.) Afran.

SYN. Blāndītīæ, blāndīmēntā, lēnōcīnīum.

dēlīnītūs, bestreichen. *Crimen erat nostrum, si delinita fuisset.* Ovid.

dēlīnquō, dēlīquī, fehlen.

Majus peccatum est, paullum deliquit amicus. Horat.

SYN. Pēcco, ērro. *v. Pecco.*

dēlīquīum, Abgang, Abbruch.

Sentit deliquo quantumque armenta, &c. P.

SYN. Dēfēctīo, dēfēctūs. EPIT. Pērīcūlōsum, ēxītīālē, mētūēndum.

dēlīrāmēntum, Unsinnigkeit. *Consule barbati deliramenta Platonis.* Pr.

dēlīro, unsinnig seyn. *Quidquid delirant reges, pleciuntur Achivi.* Hor.

SYN. dēsīpīo, īnsānīo, *vel* dēvīo, ērro, ābērro.

dēlīrūs, ā, um, unsinnig. *Aversus mercaturis, delirus & amens.* Idem.

SYN. Stūltūs, īnsānūs & dēmēns. *v. infra Demens.*

dēlītēo, *vel* dēlītēscō, verborgen liegen.

In liquida pisces delituisse aqua. Ovid.

SYN. Lātēo, lātīto, ābdōr, ābscōndōr, ōccūltōr.

Dēlīūs. *Delius inspirat vates aperitque futura.* Virg.

Dēlōs. *Delos ubi nunc, Phœbe. tua est, ubi Delphica Pitbo?* Tib.

(*Insula Maris Ægæi, cycladum omnium clarissima, in qua Latōnē Apollinem & Dianam dicitur enixa.*) EPIT. Lātōnīā, ōrtygiā, ēr-
rātīcā, āpōllīnēā, cāndīdā, īnstābīlīs, cīrcūflūā, vāgā. PHR. Quam
vīx ērrātīcā Dēlōs ērrāntem āccēpīt, tūnc quum lēvis īnsulā nābāt.
Clārīō Delos āmātā Dēo.

dēlphīnūs, ein Meerfisch. *Orpheus in silvis, inter delphinas Arion.* Virg.

SYN. Dēlphīn, dēlphīs. EPIT. Cūrvūs, pāndūs, blāndūs, cærulēūs,
æquōrēūs, vīrīdīs, vāgūs, lēvis, cēlēr, squāmmōsūs, pīnnīfēr, vēlōx,
fūgāx, squāmmēūs, lāscīvūs, lūdēns. PHR. Lūdēns vārīō pēr cærulā
cūrsū. Dēlphīnēs īn ōrbem æquōrā vērrēbānt cāudīs æstūmqūē sēcā-
bānt. Nēc sē supēr æquōrā cūrvī tollērē cōnsuētās āudēt dēlphīnēs.

In undas. Cærulæus pōntō quum sē dēlphīnūs in āstrā ērigīt. Vāgīquē pēr æquōrā cīrcūm ādnābant dēlphīnēs. Tum nēquē sē pāndī pōssunt dēlphīnēs in aurās tōllērē. undīquē dānt sālūtis mūltāquē āspērgīnē rōrānt ēmērgūntquē itērum, rēdēuntquē sub æquōrā rūisūs inquē chōrī lūdūnt spēcīem, lāscīvāquē jāctānt cōrpōrā, ēt āccēptum tūmīdīs mārē nārībūs ēfflant.

delubrum, ein heidnischer Tempel.

Ad delubra venit monstratas excitat aras. V.

SYN. Fānum, tēplum, ædēs. EPIT. Dēcōrum, sānctum, rēllīgīōsum, prāclārum, dīvēs, cāndīdum, āltum, māgnīficum, sacrum. v. *Templum*.

delūdo, verspotten. *Aut quæ sopitos deludunt semina sensus. Virg.*

SYN. Lūdo, illūdo, rīdēo, irrīdēo, dērīdēo, fāllo, dēcīpio, cīrcūmvēnio. PHR. Cībō dēlūsum gūttūr inānī. Hōc unō rēspōnsō ānīmum dēlūsīt āpōllo. v. *Decipio, Fallo*.

delūsūs, ā, um, verspottet. — *Cibo delusum guttur inani. Ovid.*

SYN. illūsūs, dēcēptūs, cāptūs, irrīsūs.

dēmēns, sinnlos. *Demens & cantu vocat in certamina divos. Virg.*

SYN. āmēns, fūrīōsūs, īnsānūs, mālēns, fūrēns, lymphātus, stūltūs, fātūūs, vēcōrs. PHR. Mēntīs īnōps, rātīōnīs ēgēns, mēntē cārēns. Nōn sānæ mēntīs. Rātīōnē cārēns. Mēntē cāptūs, īnōps ānīmī. Quæ tāntā ānīmum dēmēntīā cēpīt? Sævīt īnōps ānīmī, tōtāmquē īncēnsā pēr ūrbem bāccātūr. v. *Stultus*.

dēmēntēr, nārrisch. *Tabuit ex illo dementer amoribus usu. Ovid.*

dēmēntīā, Sinnlosigkeit. *Ab virgo infelix, quæ te dementia cepit! Virg.*

SYN. āmēntīā, īnsānīā, stūltitīā, fūrōr. EPIT. Spūmēā, vēsānā, frēndēns, rābīdā, spūmāns, fērā, prācēps, cēcā, īnsānābīlis, mālēnsā. v. *Stultitia*.

dēmērgo, untersenken.

Dum licet, obscaenam ponto demergite puppim. Ovid.

SYN. Mērgo, īmmērgo, ōbrūo.

dēmērsūs, unterfunken.

Demersus ac defossus & toto insuper. (Jamb.) Sen.

SYN. Mērsūs, ōbrūtūs, īmmērsūs.

dēmēto, Frucht abhauen. *Sole sub ardenti flarentia demetit arva. Virg.*

SYN. lēgo, cōllīgo, mēto. PHR. ēt vōs āgrēstēs, dūrō quī pōllīcē mōllēs dēmētītīs flōres. v. *Metō*.

dēmīgro, abziehen.

Animam amittunt prius, quam demigrent, loco. (Jamb.) Pl.

SYN. Mīgro, ēxēo, rēcēdo, ābēo, ēxcēdo, dīscēdo. v. *Abeo, Exeo*.

dēmīrōr, verwunderen. SYN. Mīrōr, ādmīrōr, stūpēo, stūpēsko, ōbstūpēo, ōbstūpēsko, sūspīcīo. v. *Mīror, obstupear*.

dēmīttō, hinablassen. *Demisere neci nunc cassum lumine lugent. Virg.*

SYN. īnclīno dēprīmo, ābjīcīo. PHR. Jam nōvā prōgēnēs cālō dēmīttītūr āltō.

dēmo, hinweg nehmen. *Exiguam pleno de mare demit aquam. Ovid.*

SYN. Tōllo, āufēro, ādīmo, dētrāho.

Dēmōcritūs. *Democritus: bona pars non unguis ponere curat. Hor.*

(*Philosophus Abderita, qui quocunque fortunæ casu & mutabilium rerum auditu in risum solvebatur, unde Gelasius dictus est*) EPIT.

Rīdēns, jōcōsūs, sāpīēns, ābdērītēs.

dēmōlīōr, īrīs, abbrechen, abwerfen.

Subruit hæc ævi demoliturque prioris. Ovid.

SYN,

SYN. dētūrbo, dējīcīo, dēstrūo. v. *Everto*.

Dēmōphōōn (*Thesēi ex Phœdra filius & rex Athenarum, qui, ab expeditione Trojana rediens, adversis ventis pulsus est in Thraciam, ibique a Phyllide, Lycurgi filia, hospitio & lecto exceptus est. Hic, patre defuncto, Athenas abiit, imperium suscepturus paternum, oblitus Phyllidis, cui se rediturum juraverat, quapropter illa, se derelictam videns, de amygdalo se suspendit.*) EPIT. Ægēus, infidus, atticus. PHR. Et tibi Dēmōphōōn Thēsēi criminis hærēs, Phyllidē decēptā nullā rēlictā fuit.

dēmōrdēo, abbeisen. *Nec pluteum cedit, nec demorsos sapit ungues.* P. v. *Mordeo*.

Dēmōsthēnēs. *Eloquium ac famam Demosthenis aut Ciceronis.* L. (*Græcorum oratorum princeps & libertatis Græcæ defensor acerrimus, quippe qui Philippum publice multis gravissimisque concionibus fuerit infecutus. Verum, mortuo Philippo, & post eum Alexandro, & Antipatro rebus Græciæ præposito, & cum sibi necem imminentem videret, fugit in Calvariam insulam, ubi asylum erat Neptuno sacrum in quo obiit.*) EPIT. disertus, causidicus, doctus, peritus, facundus. PHR. Græjæ facundia linguæ eloquiō pollens. Dēmōsthēnīs orā disertī. v. *Eloquens, Orator*.

dēmūlcēo, sanft machen, streichen, versöhnen. v. *Mulceo*.

dēmum, endlich, zuletzt. *Sic demum socios consumta nocte reviso.* Virg.

SYN. Tandem, denique, postremo.

dēnāriūs, ein gemeiner Pfennig. *Unus sæpe tibi tota denarius urna.* M.

dēnāto, hinab und unter sich schwimmen.

Tusco denatat alveo. (Glyconic.) H.

SYN. Nāto, no. PHR. Fluvium transmittō nātātū. Flūminā nādo trājīcīo, supēro. Sēcūndō flūminē ferrī, labī, advērsō flūminē nītī. v. *Nato*.

dēnēgo, as, abschlagen. — *Annis tibi deneget undas.* Ovid.

SYN. Nēgo, abnēgo, abnūo, rēnūo, rēcūso. v. *Abnego, Recuso*.

dēnī, æ, ā, sehen. *Bis denas Italo taxamus robore naves.* Virg.

dēnīquē, zuletzt. *Est modus in rebus, sunt certi denique fines.* Hor.

SYN. Tandem, demum, postremo.

dēnōmīno, erneunen. *Denominatus & nepotum.* (Jamb. cum syll.) Hor.

SYN. Vōco, appēllo, nōmīno, dīco.

dēnōto, zeichnen, aufschreiben. SYN. Significo, dēsīgno, nōto.

dēnsitas, die Dicke.

dēnsō, dick machen. *Vela dabit vos unanimi densate catervas.* Virg.

SYN. Cōndēnsō, stīpo, cōgo, spīssō. PHR. At Jūpītēr hūmīdūs austrīs dēnsāt, erānt quæ rārā mōdo et quæ dēnsā rēlāxāt. Virg.

dēnsūs, ā, um, dick. *Corvorum increpitat densis exercitus alis.* Idem.

SYN. dēnsātūs, cōndēnsātūs, cōmpūctūs, crāssūs.

dēntālē, Krümme des Flugs.

Binæ aures duplici aptantur dentalia dorso. Virg.

dēntātūs, der Zähne hat. *Si dentata tibi videtur Ægla.* (Phal.) Mart.

dēntēs, die Zähne. *Sputaque per dentes ire cruenta cavos.* P.

EPIT. Rābīdī, dūrī, vālīdī, cāndēntēs, ālbī, vūlnīfīcī, ūncī, spūmōsī, mīnācēs, nīvēī, cāndīdī, prādūrī, mōrdācēs, ācūtī, mōlārēs, gēnūīnī, sērrātī, fōedī, putrīdī, sōrdīdī. PHR. Cāndīdūlī dēntēs, ōcūlīquē vēnūstī, dīsīectīquē ōsībūs ōrīs, āvīdōs cōnvēllērē dēntēs. Quid dēntem dēntē jūvābīt rōdērē īmmēnsūmquē cāpūt. Dēntēs utrīmquē mīnācēs. Sævūs et īnfēlīx fūrīālī dēntē pērēmīt. v. *Mordeo*.

dēnūdo, entblößen. *Denudat artus duros atque ossa amputat.* (Jamb.)

Sen. SYN. Nūde, ēxūo, spōlio.

dēnūntiō, ās, fund thun. — *Tristes denuntiat iras.* Virg.

SYN. Nūntiō, signīfico, dēclāro, īndico, ās, prādicō, īs.

dēnūo, wiederum *Denuo qui mihi det veteres arcessere Musas.* S.

SYN. Rūrsūm, rūrsus, īterum.

dēōrsūm vel deōrsūm diffyl. niederwärts.

Deinde quod omnino naturæ pondera deorsum. D.

dēōsculōr, küssen. *Hos amplectitur, hos deosculator.* (Phal.) Mart.

SYN. ōsculōr, āmplēctōr. v. Osculor.

dēpāsko, īs vel dēpāscōr, ēris, abweiden.

Luxuriam segotum tenera depascit in herba. Virg.

Quum furit atque artus depascitur arida febris. Idem.

SYN. Pāsko, pāscōr, ēdo, vel dēmēto, mēto,

dēpēllo, dēpūli, von sich stoßen.

Depulit & caelo tandem miseratus ab alto est. Virg.

SYN. Pēllo, ēxpēllo, rēpēllo, prōpūlso, propēllo, dējīcio, dētūrbo, ēxtūrbo. v. Pello.

dēpēndēo, hinab hangen.

Atria dependens lychni laquearibus aureis. Virg.

SYN. Pēndēo, sūspēnsus sum.

dēpērdītus, ganz bekümmert.

Et Semele est combustus ut est deperditus Io. P.

dēpērdo, verlieren. *Et membratim vitalem deperdere sensum.* I.

SYN. pērgo, āmittō.

dēpērēo, vergehen, verderben. *Gens hominum vitio deperitura fuit.* Ov.

SYN. Pērēo, dispērēo, intērēo, ōccido.

dēplōro, beweinen, flagen. *Et deploratæ limen adire domus.* Idem.

SYN. Lāmēntōr, lūgēo, flēo, plāngo, quērōr, cōquērōr, gēmo, dōlēo. v. Fleo, Queror.

dēpōno, dēpōsui, ablegen.

De grege non ausim quidquam deponere tecum. Virg.

SYN. Pōno, rēpōno, ābjīcio, dīmītto, ēxūo, rēlīnquo, vel cōmmīto, crēdo, vel pīgnōrē cēto.

dēpōpūlōr, plündern, berauben. *Agmine laesuro depopulentur aves.* Ov.

SYN. Vāsto, pōpūlōr, dēprādor. v. Vasto,

dēpīngo, abmahlen. *Quæ manus obscænas depinxit primo tabellas.* P.

SYN. pīngo, pīctūro, ādūmbro.

dēpōsko, begehren. *Aut prius infecto deposcit præmia cursu.* P.

SYN. Pōsko, pēto, pōstūlo, rēpōsko.

dēpōsītus, hinterlegt. *Ille ut depositis proferret fata parentis,* Virg.

SYN. Pōsītus, ābjēctus, rēlīctus, cōmmīssus, crēdītus.

dēprādor, āris, berauben. v. Prādor, Depopulor.

dēprāvo, verderben, verfehren.

Depravare fidem, Christique invadere regnum.

SYN. Corrūmpo, vītio, ādūltēro.

dēprēcōr, āris, abbitten, verbitten.

Sæpe precor mortem, mortem quoque deprecor idem. Ovid.

SYN. Prēcōr, rōgo, sūplīco. v. Precor.

dēprēhēndo, vel dēprēndo, trisyl. erfinden, merken.

Deprendas animæ tormenta latentis in ægro. Juv.

SYN. Cōmprēhēndo, āgnōsko, cōmpērīo, ādvērto, ānimādvērto.

dēprīmo, unterdrücken. *Et ne deprimeret fluctusve lapisve carinam.* Ov.

SYN.

SYN. Cōmprīmo, affligo, attēro, prōfēro, cōntēro, cōncūlco, dē-
jicio, dēmīto, dēpēllo.

dēprōmo, heraus ziehen. — *Et ultricem pharetra depromo sagittam.* Virg.

SYN. Prōmo, exprōmo, prōfēro, expōno, ērūo, extrāho.
dēpūdēt, sich verschämt haben.

Depudit profugusque pudor sua signa reliquit. Virg.

dēpūgno, ās, streiten. *Non mea magnanimo depugnat tessera telo.* M.

SYN. Pūgno, cēto, dēcēto, dīmīco, cōnflīgo, cōngrēdiōr.
dēpūlsūs, ausgetrieben. *Dulce satis humor depulsis arbutus haedis.* Virg

SYN. Pūlsūs, expūlsūs, rēpūlsūs.
dēpūto, dafür halten.

Non mihi falx nimias Saturnia deputat umbras. Ovid.

SYN. Pūto, itātūo, cōstitūo, dēstīno, vel mīto, lēgo, ās.
dērīdeo, verspotten. *Derident stolidi verba Latina Getæ.* Ovid.

SYN. Rīdeo, irrīdeo, lūdo, illūdo, dēlūdo. PHR. Rīsū, cāchīnnō,
sālsis jōcīs, fōedis gānnītībūs excipērē, lācēsērē, obstrepērē. Tōllē-
rē, ingēmīnārē cāchīnnū. Māgnō āliātrārē cāchīnnō. Lōripēdem
rēctūs dērīdēt. Ethiōpem ālbūs, excūsō pōpulum sūspēndērē nāsō.
Mōrdētē cāchīnnō āssilit. Nāsō sūspēndīs ādūncō ignōtōs, insul-
tāntquē mālīs, mīsērōsquē prōtērvīs vōcībūs illūdūt. Cērtānt illū-
dērē cāptō. *vide Iocus, Irrideo.*

dērīpio, hinnehmen. *Deripit ex humeris auro &c.* Virg. v. *Eripio.*

dērīsōr, Verspötter. *Qua Timelen spectas, derisoremque Latinum.* Mart.

SYN. irrīsōr, illūsōr
dērīvo, anders wohin führen.

Derivare queunt animam, curaque levare. L.

SYN. āquam, rīvum dēdūco.
dērōgo, abließen. SYN. dētrāho, aūfēro, vel mīnūo, vel ābrōgo.
dēsāvīo, von Gūten ablassen. — *Nec dum deseviat ira.* Luc.

SYN. Mītīgōr, piācōr, mītēscō.
dēscēdo, hinabsteigen. *Aut fulvum descendere monte leonem.* Virg.
SYN. Lābōr, dēlābōr, illābōr, dēmīttōr, dēsīlīo. PHR. Sūbdūctā ād
Mānēs īmōs dēscēndīmūs ūndā. Sūmmō dēlābōr ōlympō. Dēlāpsūs
āb æthērē sūmmō, dēsīlīt īn tērrās. Cēlō dīmīttītūr āltō, dē cēlō
lāpsā pēr ūmbrās stēllā. Fācem dūcēns mūltā cum lūcē cūcūrrīt. Hā-
rum ūnam cēlērēm dēmīttīt āb æthērē sūmmō, illā vōlāt cēlērīquē ād
tērram tūrbīnē fērtūr. Nōn sēcūs āc nērvō pēr nūbem īmpūlsā sāgittā
strīdēns ēt cēlērēs īncōgnītā trānsīlīt ūmbrās. Gēmīnæ quum fōrtē cō-
lūmbæ īpsā sūb ōrā vīrī Cēlō vēnērē vōlāntēs. *Vide e Caelo descendere.*

dēscrībo, abschreiben. — *Aut pluvius describitur arcus.* Hor.

SYN. ēxscrībo, ēxāro, scrībo, cōnscrībo, trānscrībo, vel dēsīgno,
dēlīnēo. PHR. īmo hāc īn vīrīdī nūpēr quæ cōrticē fāgī Cārmīnā dē-
scrīpsī ēt mōdūlāns āltērnā nōtāvī.

dēsēco, ūī, abschneiden. *Nec patrium crimen defecisset amor.* Ovid.

SYN. Sēco, scīndo.
dēsēctūs, abgeschnitten. *Gorgona defecto vertentem lumina collo.* Virg.

SYN. Sēctūs, scīssūs.
dēsēro, ūī, verlassen. *Litora deseruere, latet sub classibus æquor.* Virg.

SYN. dēsum, līquo, rēlīquo, nēglīgo, ōmīto, prætērmīto, vel dē-
stītūo, prōdo, vel sēro, dēfīgo. PHR. dēsērīmūr vītīīs, fūgīt īndīgnā-
tā vōlūptās. Hīc stērīlēm ēxīguō nē dēsērāt hūmōr ārēnam, īn dōmī-
nam vētērem dēsērūssē fīdem, Hānc quōquē dēsērīmūs sēdem paū-
cīsquē rēlīctīs.

dēsērtum, *Einöde, Wüstenen*. — *Libyæ deserta peragro. Virg.*

SYN. ērēmūs, solitūdo, rēcēssūs. EPIT. ārdūm, lōngum, incūltum, tristē, mœstum, āvium. PHR. Lōcūs āvius, āviā cūrsū dum sēquor, ēt nōtā excēdo rēgiōnē viārum, dēsērtā tērrā, ōrā, tēllūs, dēsērtā lōcā, dēsērtā rēgiō in dūmis, intērquē hōrrēntiā lūstrā. Sōlīs exēgī mōntibūs ævum. *Virgil.* Sic ēgo sēcrētis pōssum bēnē vivērē silvis. Quā nūllā hūmānō sīt viā trītā pedē. Hæc cērtē dēsērtā lōcā, ēt tācītūrnā quērēntī ēt vācūum zēphyri pōssidēt aurā nēmūs. Hīc licēt occūltōs prōferrē impūnē dōlōrēs. Sī mōdō solā quēant sāxā tēnērē fidem, ēt quōdcūquē mēæ pōssunt nārrārē quērēlæ, cōgōr ad argūtās dīcērē sōlūs āvēs. *Propert.* Nōn āliā māgis ēst libērā ēt vitīō cārēns. Rītūsqūē mēliūs vitā quæ priscōs cōlāt, Quam quæ rēlictis mœnibūs silvās āmāt. Nōn illum āvāræ mētīs inflāmmāt furōr. Quī sē dīcāvīt mōntium insōntum jūgis. Sēd rurē vācūō pōtītūr ēt āpērtō Æthērē. Nūnc illē rīpam cēlērīs āsphēi lēgit. Nūnc nēmōris āltū dēnsā mētītūr lōcā, ūbi Lērnā pūrō gēlīdā pērlūcēt vādō sēdēmquē mūtāt. Hīc āvēs quērūlæ frēmunt. Rāmiquē vētīs lēnē pērcūssī trēmunt, vētērēsqūē fāgī jūvāt hīc aut āmnīs vāgī prēssīssē rīpās, cēspītē aut dūrō lēvēs dūxīssē sōmnōs. Sīvē fōns lārgūs citās dīffundīt ūndās. Sīvē pēr flōrēs nōvōs fugiēntē dūlcīs mūrmūrāt rīvō sōnūs. ēxcūssā silvis pōmā cōmpēscunt fāmēm ēt frāgā pārvīs vūlsā dūmētīs cībōs facilēs mīnīstrānt rēgiōs lūxūs prōcūl ēst impētūs fugīssē. Sōllīcītō bībānt aurō supērbī. Quam jūvāt nūdā mānū cāptāssē fōntem. *Seneca vid. Antrum.*

dēsērtūs, verlassen. *Desertis olim fleverat æquoribus. Prop.*

SYN. Rēlictūs, vel rēmōtūs, vāstūs.

dēsēs, idīs, faul, trāg. *It vacuum in montem, qua desidis atria somni. Ovid.*

SYN. dēsīdiōsūs, inērs, gnāvūs, sēgnīs, ēnērvīs, lānguēns, tōrpēns, tardus, pīgēr. *vid. Piger.*

dēsīdēo, sitzen, faullenzen.

Desidet atque aliqua semper in aure sonat. Mart.

SYN. dēsīdo, rēsīdēo, sum dēsēs.

dēsīdiā, Trägheit, Faulheit.

Desidia cordi, juvat indulgere choreis. Virg.

SYN. Pīgritiā, tōrpōr, sēgnitiēs, ignāviā, inērtiā. EPIT. imprōbā, inānīs, mōllīs, imbellīs, tōrpēns, sōrdīdā, inērs, mālā, tristīs, fāstīdiōsā. *vid. Pigritia.*

dēsīdiōsūs, faul, trāge. *In promptu causa est, disidiosus erat. Ovid.*

SYN. dēsēs, inērs, pīgēr.

dēsīdērātūs, begehrt, gewünscht. — *desideratoque acquiescimus lectio. (Scaz.) H.*

dēsīdērīum, Verlangen. — *domusque subit desideriumque locorum. Ov.*

SYN. Vōtum, cūpīdo, āmōr, ārdōr, sītīs, fāmēs. EPIT. ārdēns, flāgrāns, immēnsūm, vēmēmēns, ingēns, vēsānum, nīmīum, dīrum. PHR. Cūrīs ācūēns, stīmulāns. Vēllē sūm cuiquē ēst, nēc vōtō vivītūr ūnō. Rōtā trānsēndī mēā. Vōtum sēcūndēt quī pōtēst nōstrum Dēūs. Nē tībī rēgnāndī vēniāt tām dīrā cūpīdo. ōpum furīōsā cūpīdo. Sēd sī tāntūs āmōr cāsūs cōgnōscērēt nōstrōs, āmōr ūrgēt hābēndī. Lāudum pērcūssūs āmōrē. Aurī sacra fāmēs. īmpērīi sītīs crūēntā ēxāgītāns ānīmum. ō dēsīdērīi sūmmā cāpūtquē mēi. āccūrrē, ō nōstrum dē. eūs! ō mēā māximā cūrā! Vōtīs ōmnībūsquē bōnīs, prēcībūsquē vōcātūs āpprōpērā. Idem ōmnēs sīmūl ārdōr hābēt. Tāntūs āmōr lāudīs. *vid. Cupido.*

dēsī-

dēsīdēro, verlangen.

Sed neque jam fetus desiderat arbore demtos. Ovid.

SYN. Cūpio, ōpto, ēxōpto, quæro, vōlo, āspīro, ārdēo, libēt, plācēt, cōrdī ēst. PHR. idem ōmnēs sīmūl ārdōr hābēt ālīquīd jam dūdum īnvādērē māgnūm. Mēns āgītāt. Mīhi jūvēnīlī ārdēbāt āmōrē. Fērt ānīmūs cāūsās tāntārum ēxpōmērē rērūm. Cōncūrrērē īn ārcēm cum sōcīīs ārdēt ānīmī. Sūspīrārē ālīquem. Lōngō sōcīōs sērmōnē rēquīrūt. Nīmīōs ōptābāt hōnōrēs. Lætītīāquē mētūquē āvidī cōjūngērē dēxtrās ārdēbānt. *vide Desiderium & Opto.*

dēsīdo, müßig seyn. *Cur vada desidant & ripa coërceat undas. Sc.*

SYN. dēsīdeo, rēsīdo, rēsīdeo.

dēsīgno, verzeichnen. *Designatorem decorat liſtoribus atris. Hor.*

SYN. Nōto, dēnōto, dēmōnſtro, ōſtēdo, dēſcrībo, dēfīnīo.

dēsīlīo, hinabspringen. *Desiluit: Turnus bijugis pedis apparat ire. Virg.*

SYN. dēſcēdo, ēxīlīo, cādo.

dēsīno, ū, aufhören. *Atque ut vivamus, vivere deſīnimus. M.*

SYN. Cēſſo, fīnīo, īntērmītto, dēsīſto, ōmītto, ſīno. *vide Cefſo.*

dēsīpīo, nārrīſch ſeyn. *Deſipit, extētat nervos, torquetur, anhelat. I.*

SYN. dēlīro, īnsānīo.

dēsīſto, dēſtītī, abſtehen. *Deſtitit extīnctos natus lugere parentes. C.*

SYN. īntērmītto, dēsīno, cēſſo.

dēsītus, verlaſſen, abgethan. *Deſita ne meriti vileſcat gratia facti. P.*

dēsōlo, berauben. *Vidimus ingentes & deſolavimus agros. V.*

SYN. Vāſto, dēpōpūlōr.

dēsōlātus, verlaſſen. *Disſectique duces, deſolatique manipuli. Virg.*

dēſpēctus, verachtet. SYN. Sprētus, cōntēmtus, nēglēctus, pōſthābītus, *vel* vilīs, sōrdīdus. *vide Abſectus.*

dēſpērātīo, Verzweiflung. *Oscula delectant & deſperatio barbæ. Juv.*

dēſpēro, verzweiflen. *Nec quia deſperes invicti membra Glyconis. Hor.*

SYN. Dīffīdo. PHR. Spēm pōno, pērdo, ābjīcīo, ānīmō cādo. Mēntēm dēmītto. Sūpērēſt ſpēs nūllā ſālūtīs. Nūllām ſpērārē ſālūtem. Spēs ōmnīs ādēmtā ēſt. Fūndītus ōccīdīmūs. Nēc ſpēs libērtātīs ērāt. Nēc ſpēs ōpīs ūllā dābātūr ābsūmtā, ſālūs. Nēc ſpēs jam rēſtāt īulī. Nēc mīhi jam patriām āntīquam ſpēs ūllā vīdēndī, ōmnīs ſpēs ābīit.

dēſpīcābīlīs, verachtet, verſchmāhet.

Ego corde & jure deſpicabilis. (Jamb.) Sid.

SYN. dēſpīcīēndus, āſpērnābīlīs, cōntēmnēndus, āſpērnāndus, cōntēmtus, vilīs, ābjēctus

dēſpīcīo, verachten, verſchmāhen.

Et Regum magnæ deſpiciuntur epeſ. Tib.

SYN. Spērno, āſpērnōr, tēmno, cōntēmno, nēglīgo, rēſpūo, pōſthābēo, nōn cūro. *vide Aſpērnor, Contemno.*

dēſpīcōr, ārīs, verachten. *vide Deſpicio.*

dēſtīno, für ſich nehmen. *Deſtinat imperio clarum, prænuntia veri. Ov.*

SYN. Trībūo, ātrībūo, āſſīgno, dēcērno, cōnſtītūo.

dēſtītūo, verlaſſen. *Non odio quidam deſtituere mei. Idem.*

SYN. dēsēro, līnquo, dērēlīnquo.

dēſtrūo, zerbrechen, zerſtōhren.

Deſtruat aut captam ducat Getulus Iarbas. Virg.

SYN. ēvērto, dīrūo. *vide Evertō.*

dēſuētus, ungewohnt. *Tullus in arma viros & jam deſueta triumphis. V.*

dēſum, dētūi, mangeln. *Deſumus, ecce, rates Deus has, &c. St.*

SYN. absum, deficio, desideror.

desuper, aus. *Inspectura domus venturaque desuper urbi.* Virg.

detegeo, aufdecken. *Detegit imbelles animos, &c.* Luc.

SYN. aperio, pando, resero, ostendo, retego, recludo, explico.

detergo, absauberen. *Elicis & faedo detergis secula victu.* Claud.

SYN. abstergo, tergo, mundo, detergo. *vide Abluo.*

deterior, böser, ärger. *Perculit imperio deterioris heri.* Cat.

SYN. pejor.

deterreo, abschrecken. *Cadibus & victus faedo deterruit Orpheus.* Hor.

SYN. Denötör, avoco, deduco, amoveo, averto, abduco, *vel* terreo.

determino, Ziel setzen. *Ut hinc teli determinet idus.* Lucr.

detero, detrievi, abnutzen. *Deteris invalidos & via longa pedes.* I.

SYN. tero, attero, contero absumo.

deterrimus, ä, um, böß, schändlich. — *Movet ut deterrimus error.* P.

SYN. Pessimus.

deterritus, abgeschreckt. SYN. Territus *vel* abductus, aversus.

detestabilis, verflucht. *Exemplum in nostro detestabile sexu.* Juv.

SYN. detestandus, execrandus, execrabilis, horrendus.

detestor, verfluchen, Abscheu haben.

Detestata manet sub Jove frigido. (Ascal.) Hor.

SYN. abominor, execror, abhorreo, fugio, aversor, horreo.

detineo, aufhalten. *Sepe oculos etiam detinere tuos.* Ovid.

SYN. Teneo, retineo, moror, demoror.

detorqueo, neben sich dringen, abdringen. SYN. deflecto, averto.

detraho, detrahi, abziehen. *Detulerit fasces indigno, detrabet idem.* Hor.

SYN. Minuo, derogo, aufero, decerpo, tollo.

detrecto, sich wegern. *Verbera detrecto non ego vincla pedum.* Tib.

SYN. Vito, evito, fugio, recuso, devito, abnuo, declino.

detrimentum, Verlust, Schade. *Detrimenta fugas servorum &c.* Hor.

SYN. Damnum, noxa, incommodum.

detritus, abgenutzt. *Omnia detricto vincula fune cadunt.* Prop.

detrudo, abstoßen. *Aggressi superisque Jovem detrudere regnis.* V.

SYN. Depello, dejicio, expello, exturbo, deturbo.

detumeo *vel* detumescio, aufschwellen.

Detumore animi maris & clementior æther. St.

deturbo, abstürmen, abstürzen. *Agmina deturbas gladio &c.* Sil.

SYN. Depello, dejicio, exturbo. *vide Dejicio.*

deturpo, verwüsten, ungestalt machen. SYN. Turpo, maculo.

Deucalion. *Credant & nimias Deucalionis aquas.* Ovid.

(Promethei filius, Pyrrhæ conjux, qui quum in Thessalia regnaret, ingens diluvium contigit, a quo solus Deucalion cum Pyrrha servatus est, in Parnassum montem navi delatus. Elapso diluvio, reparavit uterque genus humanum, projectis post tergum lapidibus, ita ut quos projiciebat Deucalion, homines mares, quos Pyrrha, mulieres fierent.) SYN. Promethides. EPIT. Pius, iustus, æquus, probus.

PHR. Satus japeto hominum reparator. Ovid. I. Metamorph. inde Promethides placidis epimethida dictis mulcet.

deveho, anführen. *Hactenus historie, nunc ad tua debebor astra.* P.

SYN. Defero, veho.

develo, entdecken. *Oraque develat miserae pudibunda sororis.* Ovid.

SYN. revelo, detego, aperio.

devenio, deveni, hinab kommen.

Devenient, adero, & tua si mihi certa voluntas. Virg.

SYN.

SYN. Pervēnio, vēnio, accēdo, advēnio. *vid. Advenio.*
 dēvēxūs, unter sich haltend.

Ad terramque fluit devexo pondere cornix. Virg.

SYN. dēclīvūs, prōnūs.

dēvīctūs, überwunden. *Tum pater aeterno fertur devictus amore. Virg.*

SYN. Vīctūs, sup̄erātūs, dōmītūs.

dēvīncio, verbinden. SYN. obstrīngo, vīncio, līgo. *vide Vincio.*

dīvīnctūs, verbunden. — *Neque quis me sit devinctior alter. Hor.*

SYN. Vīnctūs, rēvīnctūs, līgātūs.

dēvīto, vermeiden. *Ut mala devites, prae cunctis otia vites. B.*

SYN. Vīto, ēvīto, dēclīno, fūgīo, dētrēcto, ēffūgīo.

dēvīūs, von oder aus dem Wege.

Quum juvenes placide per devia lustra vagantes. Ovid.

SYN. ērrāns, ābērrāns, vel āvīūs. *v. Avius.*

dēvōlvo, abwelzen. *Verba devolvit numerisque fertur. (Sapph.) Hor.*

dēvōro, verschlingen. *Devorat & clausum pectore vulnus alit. Ovid.*

SYN. Vōro, ābsōrbēo. *vid. Voro.*

dēvōtio, heilige Andacht.

Unde eademque via, tanta est devotio, Legem. Virg.

SYN. Rēllīgīo, Pīētās. *v. Pietas.*

dēvōtus, ā, um, der Andacht ergeben. — *Pesti devota futurae. Virg.*

SYN. vōtus, āddīctūs, dēstīnātūs.

dēvōvēo, dēvōvī, geloben, verheissen. — *Quorum se devovet artis. V.*

SYN. Vōvēo, cōsecro, dico, ās, āddīco, īs, dēstīno.

Dēūs, Gott. *Devotus, Auguste, Deo, cui sordida templa. P.*

SYN. Nūmēn EPIT. omnīpōtēns, aeternūs, immōrtālīs, clēmēns, vīndēx, ūltōr, prōvīdūs, cēlīpōtēns, āstrīpōtēns, immōrtūs, immūtābīlīs, māgnūs, īnāccēsūs, trēmēndūs, mētūēndūs, īmmēnsūs, īnfīnītūs, jūstūs, aequūs, ādōrāndūs, vērēndūs, sūblīmīs, īnvīctūs, vērēndūs, tērrībīlīs. PHR. Pātēr omnīpōtēns. Cēlsī mōdērātōr ōlympī. Tērrārū cēlīquē sātōr. Hōmīnum rērūquē rēpērtōr. Rēx māgnūs ōlympī. Sup̄erū, cēlīcolum Rēx, Rēctōr. Cēlī scēptrā tēnēns. Mūndī, ōrbīs cōndītōr. Cēlī, tērrāquē crēātōr. Tōrquēt quī sīdērā cēlī. Cūctā sūō quī Nūmīnē tōrquēt. Quī tēmpērāt ōrbīs hābēnās. Quī scēptrā tēnēt rādīantīs ōlympī. Quī mārē, quī tērrās, quī cēlum Nūmīnē cōmplēt. Aeternō Nūmīnē cūctā gūbērnāt. Nūtū quī tēmpērāt ōrbem. Cūjūs āb ōbtūtū tēllūs cōmmōtā trēmīscīt. Cūctā sūp̄ercīlīō quātīēns. Aeternō nūmīnē cūctā mōvēns, ōpīfēx, rērū ēē mūndī mēlīōrīs ōrīgo. Quī fērā tērrībīlī jāculātūr fūlmīnā dēxtrā. O māgnē ōlympī Rēctōr, & mūndī ārbītēr! O quī rēs hōmīnūquē Dēūmquē aeternīs rēgīs īmpērīīs, ēē fūlmīnē tērrēs! Quā tēmpūs āb aēvo īrē jūbēt, stābīlīsquē mānēns dāt cūctā mōvērī. Cērnēns cūctā Dēūs prāsēntīā, prīscā, fūtūrā. Quī mōtūs ānīmī, sēnsūsquē lātētēs pērspīcīt ēē tācītī pēctōrīs īmā vīdēt. Cūjūs ād īmpērīum fūndīt sūā mūnērā tēllūs. Quī sēmpēr ādēst, sēmpērquē fūīt, sēmpērquē mānēbīt. Quī cōspīcīt ōmniā jūstūs ārbītēr, Prīncīpīum Rēctōr, Dūx, Sēmītā, Tērmīnūs īdem. Quī jūstō ēxāmīnē nōvīt pārcērē sūbjēctīs ēē dēbellārē sūp̄erbōs. Quī dūrō īn dīscrīmīnē vērāt, rēs hūmīlīs pōpūlī āfflīctās, ōcūlīquē sūp̄erbōs dējīcīt ēlātī fāstūs, mēntīsquē mālā scēlērātā rētūndēns cōnsīlīā. Quī rēgīt īmmēnsām jūstō mōdērāmīnē mōlem. Quīquē mōvēt nōstrōs pēr tōt mīrāculā sēnsūs. Cēlum nūtū quī tēmpērāt ālmum. Aethērā quī librāt līquīdum. Quī rōrīs ācērvōs, quīquē nīvēs, spārgīt gēlīdās, ēē nūdē sālūbrī ēlīcīt ōptātōs hērbīs ātīcīān.

tiētībūs imbrēs. Qui tōnāt ēt trēpidum rābīdīs quātīt āērā flāmmīs. Tēmporā sīdērībūs quī dāt suā sēminā tērrīs, quī pēlāgūs flūītārē jūbēt. Cōsistērē mōntēs. Qui cōrpus mēntēmquē dēdīt. Quībūs addīdīt īnnūmērās, gēmīnum cūmūlāns āb ōrīgīnē mūnūs.

Deus Pater, Gott der Vater. PHR. Pātēr ōmnīpōtēns. Ætērnūs gēnītōr, Prīncīpīum sinē prīncīpīō. Æquævus nātō pātēr.

Deus filius, Gott der Sohn. PHR. īnēnārrābilē Vērbum. Ætērnī Patris īmāgo ūnicā. Sūmmī sāpīēntiā patrīs. Nātūs sinē matrē ætērno. Sōbōlēs æquævā pārentī. Nātē Patrīs Sūmmī, vērūm dē Lūmīnē Lūmēn. *vid. Christus.*

Deus Spiritus Sanctus, Gott der heilige Geist. PHR. āmōr ōmnīpōtēns, āmōr ætērnūs. Sacrum Flāmēn. Dīvinī Fōmēs āmōrīs. Spīrābilē Nūmēn. Patrīs ēt Nātī mūtūūs ārdōr, āmbōrum cōmmūnis āmōr. Prōstūit, ēccē, Patrīs Nātīquē Nūmīnē cōdem Nūmēn īdem. Dōnī sēptēmplīcīs auctōr.

dexter, gerecht. *Ut sellam cubito dexteriore premit.* Mars.

EPIT. īngēnīōsūs, sāgāx, sōlērs, īndūstriūs, ācūtūs, *vel* sēcūndūs, prōspēr, faūstūs, fēlīx, fōrtūnātūs.

dexterā, die rechte Hand.

Dextera per ferrum est, pietas spectata per ignes. Ovid.

SYN. Dēxtrā. EPIT. Pōtēns, īndōmītā, fōrtīs, vālīdā, ārtīfēx. PHR. jūnctāquē bellō dēxterā. Sī pērgāmā dēxtrā dēfēndī pōssēt. Congēlsī jūngēt dēxtrās. Jūnctā ēst mīhi fōdērē dēxtrā. Dēxtram lābēntī tēndīt īnērmem. Cui dēxtræ jūngērē dēxtram nōn dātūr. *vid. Manus.*

dexteritas, Geschicklichkeit zu handeln.

Cum stolidæ mentes in dexteritate bonorum. Var.

SYN. Sōlērtiā, īndūstriā.

diabolus, ein Lasterer, oder ein böser Geist. *vid. Dæmon.*

Furvum diaboli nomen est in amoribus. (Jamb.) Pr.

diademā, ātis, ein Hauptbund mit Purpur durchflochten, wie die Könige tragen. *Dignior est sceptro & regni diademate virtus.* M.

SYN. Cōrōnā. EPIT. īnsīgnē, nōbīlē, cōnspicūum, rēgālē, nītīdum, cōrūscum, fūlvum, punīcēum, dīvēs, prētīōsum, dēcōrum, clārūm, splēndīdum, gēmmīfērum, rūtilāns. PHR. Rēgis īnsīgnē, frōntīs dēcūs, īmpōsītum cāpītī gēmmīs dīadēmā cōrūscīs. Aurō dīvēs gēmmīsquē cōrōnā. Rēgem rēgisquē īnsīgnē gērēntem, āspīcīt īnsīgnī cultam dīadēmātē frōntem. Huīc nōbīlē flāvum prēcīnxīt dīadēmā cāpūt. Cui frōns dīadēmātē fūlvō cīnctā ērāt, ipsē tēnēns scēptrūm ēt nītīdō dīadēmātē fūlgēns, gēmmīs dīadēmā cōrūscāns.

Dialecticus. *Hinc omnis certat dialectica turba sophorum.* Aul.

Dianā. *Constiterant silva alta Jovis lucusque Dianæ.* Virg.

Exercet Diana choros, quam mille secutæ. Idem.

(*Jovis filia ex Latona, soror Apollinis, habita dea silvarum, arcum ferebat & pharetram, succincta incedens & cothurnata.*)

SYN. Lātōniā, Dēliā, Cynthiā, Lūnā, Trīviā, Hēcātē, Lūcinā. EPIT. Dīctynā, cāstā, Scythīcā, Mycēnæā, trīfōrmīs, hōnēstā, sūccīnctā, phāretrātā, tōrvā, jāculātrīx, āgīlīs, ānīmōsā, sānctā, vērēcūndā, pūlchrā, Vēnātrīx īnnūptā, nēmōrālīs, mītīs, nīvēā, mōntīvāgā, āvēntīnā, Tybūrtīnā, clārā, Lūcīfērā, cāndīdā, ālbā, vāgā, cēlēr, sīlvīcōlā, tērgēmīnā, phāretrīgērā, īntēmērātā. PHR. Phōebī sōrōr, Lātōniā vīrgo. Lātōnæ gēnūs, prōlēs, sōbōlēs. Dēā sīlvārūm. Vīrgo pōtēns. Nēmōrūm cūltrīx. Cōnsōrs Phōebī Dēā, āstrōrūm dēcūs ēt nēmōrūm. Lātō-

Lātōnīā cūstōs. Divā trīfōrmīs. Vēnātrīx Dēā, filuīcōlīs Dēā, cōg-
nītā Nymphīs. Tērgēmīnā ēst Hēcātē trīā vīrgīnīs ōrā Dīānā.
dicacitas, *Wlauderen, Gewāsch. Risus, serietas, dicacitates.* (Phal.) Sid.
SYN. Lōquācītās, Gārrulītās.

dīco, *ueignen. Connubio jungam stabili propriamque dicabo.* Virg.
SYN. dēdīco, cōnfecro, sacro, nūncūpo, vōvēo, dēvōvēo, *vel dēstī-*
no, addico, is.

dīco, *is, sagen, reden. Diceret, hæc mea sunt, veteres migrate coloni.* Idem.
SYN. Lōquōr, ēlōquōr, fārīs, ēffārīs, prōfārīs. (*Sec. Pers. ab inusi-*
tato For.) pāndo, nārro, ēnārro, rēfēro, mēmōro. PHR. ēffūdo
pēctōrē vōcēs. Fūdo ōrē lōquēlās. Vōcē silēntiā rumpo. ōrē sō-
nōs ēdo, prōfēro, prōmo, ēxprōmo. *vid. Loquor.*

dīctērīum, *Stichel: Spott: Rede.*

Omnibus arrides, dicteria dicis in omnes. M.

dīdītūs, *ausgetheilt. Cognatique patres, tua terris didita fama.* V.

dīdo, dīdīdī, dītum, *austheilen.*

Diditur hic subito Trojana per agmina rumor.

SYN. dīvīdo, dīlītrībūo.

Dīdo, ūs, *vel ōnīs. Dicimus ob læsum castæ Didonis honorom.* Mant.

(*Filia Beli, Tyrriorum regis, qua primis nuptiis Sichæo, Herculis sacerdoti, juncta fuit. Quem quum Pygmalion, Elisæ frater, thesau- ris ejus inbians, ante aram obtruncasset, illa in somnis monita, ef- fossis clam thesauris, navim conscendit, in eamque partem venit, in qua Carthaginem construxit. Deinde quum Jarbas ejus nuptias ar- mis peteret, violentas sibi ipsa manus intulit. vid. Byrs.*) SYN. ēlī- sā, Phcēnīfā, Sīdōnīā rēgīnā, Sīchæiā cōnjūx. EPIT. Pūlchrā, ēffē- rā, infēlix, cāndīdā, mīserā, mīserābilīs, prōfugā, Tyriā, fūriātā, āmēns, dēmēns, īnsānā, mālēcānā, dēcēptā, dēlūsā, rēlīctā, dēsērtā, cōncīnnā, pūlchērrīmā. PHR. Tyriām quæ cōndīdīt ārcem. Phry- giō mālē nūptā mārītō. *Ex Virgilio. Cui causam mortis et ansam præbuit Aeneas, Fraudē cōactā mōrī ārsērāt Aenēæ Dīdō mīserābilīs īgnē, et trēpīdā et coeptīs īmmānībūs ēffērā Dīdō, sānguīnēam vōlvēns āciem macūlīsquē trēmētēs īntērfūsā gēnās et pālīdā mōrtē fūtūrā īntērīōrā dōmūs īrrūmpīt līmīnā, et āltōs cōnscēndīt fūrībūndā rōgōs, ēnsemquē reclūdīt Dārdānīum, nōn hōs quæsitum mūnūs īn ūsūs.*

dīdūco, *zertheilen, zerziehen.*

Tum vero in partes animus diducitur omnes. T.

SYN. dīlītrābo, dīrīmo.

Dīdymāōn, ōnīs, (*Insignis faber ferrarius.*)

et clypeum efferrī jūssit dīdymāōnīs ārtēs. Virg.

dīēs, ein Tag, eine Zeit. *Non ulli pastos illis egere diebus.* Virg.

SYN. Lūx; Sōl, Lūmēn, Aūrōrā. EPIT. Lætīfīcūs, clārūs, nītīdūs, lūcīdūs, vōlūcēr, ālmūs, cāndīdūs, fōrmōsūs, splēndēns, īnstābilīs, prō- nūs, rāpīdūs, Phcēbēūs, cēlēr, vēlōx, nītēns, sērēnūs, sērēnātūs, fugī- tīvūs, fūgāx, flūēns, brēvīs, spērātūs, grātūs, ōptātūs, fēlīx, ēxpēctā- tūs. PHR. Dīūrnum tēmpūs. Dīūrā mōrā. Dīūrni mōrā tēmpōrīs. Cāndīdā, Lūcīfērō prævēniētē dīēs. Rēvōlūtā mātūrā jam lūcē dīēs, nōctemquē fūgābāt. Lætīfīcūsquē ērāt ōmnībūs æthērē pūrō. Hæc mīhi lūx tōtō jam lōngīōr ānnō ēst, ērgo ādērāt prōmīssā dīēs, et tēmpōrā Pāræ dēbitā cōmplērānt. Tēcum ētēnim lōngōs mēmīnī cō- sūmērē sōlēs. Tē vēniētē dīē, tē dēcēdētē cānēbāt. Lūx tērrīs sē crāstīnā tōllēt. Vēnīt sūmmā dīēs, et īnēlūctābilē tēmpūs. Tō- tūs ēt illē dīēs, et quī nāscētūr āb illo, ēxāctum ād mēnsē plūviā vēntō-

vēntōquē cārēbūnt. Quum suprēmā diēs pērītūrō illūxērīt ōrbī, ōmnem crēdē diem dilūxīssē suprēmum, ōrtā diēs tōtam rādīis implēvērāt ōrbem. Hīe prīmum nōvā lūx ōcūlis ēffūlsīt, āltūs ēquīs Tītān rādīantībūs īnstāt. Sī nēquē clārā diēs, nēc nōx dābīt ātrā quīetē, ēxpēctatā diēs ādērāt.

1. *Diei unius Periphrasis.* ād finem lūcis, āb ōrtū Lūcīfēr āmbōrum nātālībūs āfflūt īdem.
2. Jāmquē diēs āltērquē prōcēssīt, ēt aūræ vėlā vōcānt.
3. Tērtiā lūx gēlīdam cēlō dīmōvērāt ūmbrām. Trēs ādēo īncērtōs cēcā cālīgīnē sōlēs ērrāmūs pēlāgō ēt tōtīdem sīnē sīdērē nōctēs. Tēr jūngāt Tītān, tērquē rēsōlvāt ēquōs.
4. Vīx Lūmīnē quārtō prōspēxī Itālīam. īndē quātēr pāstōr sātūrōs tībī clāūsērīt hōedōs. Cānūērīnt hērbæ rōrē rēcēntē quātēr. Quārtō tērrā diē prīmum sē āttōllērē vīsū.
5. Quīnctūs āb æquōrēis nītīdum cāpūt ēxtulīt ūndīs Lūcīfēr.
6. Sēxtūs ūbī ē tērrā clīvōsum scāndēt ōlympum Phœbūs, ēt ālātīs æquō. rā cārpēt ēquīs.
7. Sēptīmā lūx vēnīt nōn ēxhībītūrā sēquēntē. Sēptīmā quum sōlīs rēnōvābītūr ōrbītā cēlō. Sēptīmā jām nītīdum tērrīs Aūrōrā diēsquē pūrpūrēō vēhīt āxē diē.
8. Bīs quātēr ōbscūrās Aūrōrā fūgāvērāt ūmbrās. Tērtiā pōst quīnctām rēvōlūtā Aūrōrā rūēbāt. Bīs quātēr īmmēnsō jām Sōl illūxērāt ōrbī.
9. Pōst ūbī nōnā sūōs Aūrōrā ōstēndērīt ōrtūs. Prætērcā sī nōnā diē mōrtālībūs ālmum Aūrōrā ēxulērīt, rādīisquē rētēxērīt ōrbem. Nōnamquē sērēnā Aūrōram Phāētōntīs ēquī jām lūcē vēhēbānt.
10. Prōxīmā pōst nōnam quum sēsē Aūrōrā mōvērēt, pēr bīs quīnquē diēs ēt jūnctās ōrdīnē nōctēs.

diffāmo. schänden, verleumden.

Vulgat adulterium, diffamatumque parenti. Ovid.

diffēro, dīstulī, dilātum, aufschieben.

Pleraque differat & præsens in tempus omittat. Hor.

SYN. dīsto, dīsēntīo, dīscrēpo, vel tārdo, cānctōr, mōrōr, prōcrāstīno.

diffīcīlis, schwer. *Difficile est, fateor, sed tendit in ardua virtus. Ovid.*

SYN. ārdūūs, ōpērōsūs, lābōrīōsūs vel mōrōsūs, quērūlus. PHR.

Tāntæ mōlis ērāt Rōmānam cōndērē gēntē.

diffīcūltās, tātis, Beschweriß. SYN. Nēgōtīum, mōlēstīā, lābōr. PHR.

Hōc ōpūs, hīc lābōr ēst.

diffīcūltēr, schwerlich. *Haut difficulter supplicem mortalium. (Jamb.) Pr.*

SYN. diffīcīlē, ægrē, vīx, mōlēstē.

diffīdēntīā, Mißtrauung. — *Longus amor, quem diffidentia nutrit. Ovid.*

diffīdo, mißtrauen. *Heu nimium faciles læsis diffidere rebus. Sil.*

SYN. Nōn fīdo, nōn cōfīdo, dēspēro. vide *Despero.*

diffīsūs, der einem nicht trauet.

diffīteōr, leugnen. *Et pudor obscenum diffiteatur opus. Ovid.*

diffūo, zerfließen. SYN. ēffūo, fluo, liquēscō, liquōr, ērīs.

diffūgīo, hin und her fliehen. *Diffugimus visu exangues, &c. Virg.*

SYN. Fūgīo, aūfūgīo. vide *Fugio.*

diffūndo, diffūdī, zergießen.

Hæc ait & liquidum ambrosiæ diffundit odorem. V.

SYN. ēffūndo, prōfūndo, fūndo, dīspērgo, dīsīpo.

diffūsūs, vergossen. *Diffusos bedera vestit pallente corymbos. Virg.*

SYN. ēffūsūs, fūsūs.

dīgēro, dīgēssī, hin und wieder ordnen. *Digerit in numerum, &c. Virg.*

SYN.

SYN. ordīno, dīstīnguo, dīstrībūo, dīspōno, *vel* cōquo, cōncōquo. dīgēstūs, geordnet. — *Vacuos si sit digesta per agros.* Virg.

dīgītī, die Finger. *Et digitos digitis & frontem fronte premebam.* Ovid.

SYN. artīcūlī. **EPIT.** Cāndīdī, ēbūrnī, rōsēī, nīvēī, mōllēs, mōllīcūlī, rūbētēs, dōcīlēs, fōrmōsī, tērētēs, īndūstrīī, artīculātī. **PHR.**

Dīgītīs īntēndīt mōllībūs arcum Cītharam dīgītīs pērcūssīt ēbūrnīs. dīglādīōr, ȳansen. **SYN.** pūgno, praelīōr, cērtō, dēcērtō, rīxōr, cōtēndo. dīgnītās, ātis, Wūrde, Ehre.

Nunc est reddita dignitas equestris. (Phal.) M.

SYN. Hōnēstās, hōnōr, splēndōr, dēcōr, dēcūs, ōrnāmētum. **EPIT.** īnsīgnīs, ēxīmīā, ōptātā, mērītā.

dīgnōr, āris, wūrdigen.

Iussa aliena pati & dominos dignabere Teucros. Virg.

dīgnūs, ā, um, wūrdig. *Te superesse velim, tua vita dignior Aetas.* Idem.

SYN. Mērītūs, prōmērītūs. **PHR.** Dīgnūs āmārī. Cāntārī dīgnūs. Mūltō dīgnāndūs hōnōrē.

dīgrēdīōr, weggehen. *Digredere simul fugit pars altera terrae.* M.

SYN. Dīlcēdo, ābēo, ēxēo, migro, dēmigro, ēxcēdo, recēdo. *vide Abeo.* **Dīī,** die Götter. *Saepe Dii, monosyllabum.*

Non ego te Diis & mensis accepta secundis. Virg.

SYN. Sūpērī, Dīvī, Nūmīnā, Caelīcōlā, cālēstēs. **EPIT.** Falsī, fīctī, īnānēs, vānī. *vide Deus.*

dījūdīco, unterscheiden. — *Nam qui dijudicet isthuc.* Lucil.

SYN. jūdīco, dīscēpto, *vel* dīscērno, dīstīnguo.

dīlābōr, ȳerfallen. **SYN.** ēlābōr.

dīlācēro, ȳerreissen. *Intereatque feris dilaceratus equis.* Prud.

SYN. Lācēro, dīscērpo, dīlānīo, lānīo, dīlsēcō. *vid Lacero.*

dīlānīo, ȳerstückēn. *Dilaniata feras dispergitur, interit ergo.* L.

SYN. Dīlācēro, dīspērgo, lācēro, lānīo, dīlsēcō. *v. Lacero.*

dīlāpīdo, verȳehren, verschleuderen.

Grandia dilapidans, hominumque, &c. C.

SYN. Dīspērdo, cōnsūmo. *vide Lapidō.*

dēlāpsūs, entkommen. *Cum forma dilapsus amor &c.* Claud.

SYN. ēlāpsūs, lāpsūs.

dīlātō, ās, ausbreiten. *Ipsaeque dilatant patulos convicia rictus.* Ovid.

SYN. ēxplico, ēxtēdo, prōpāgo, ās.

dīlātūs, aufgeschoben. *Si foret hic nostrum fato dilatus in annum.* Hor.

dīlātīo, ein Aufschub. *O miseri, quos jam justae dilatio poenae.* M.

dīlēctīo, Liebe. *Tantus amor terrae, tanta est dilectio nostri.* F.

SYN. āmōr, stūdiūm.

dīlēctūs, geliebt. — *O luce magis dilecta sorori.* Virg.

SYN. āmātūs, cārūs, āmīcūs.

dīlīgēns, fleißig. *Quem si terferis aure diligenti.* (Phal.) Mart.

SYN. īmpīgēr, sēdūlūs, stūdiōsūs, īndūstrīūs, sōlērs, gnāvūs, vīgīlāns, āsīdūūs, āttēntūs. **PHR.** Sēgnītiēm fūgiēns. Dēsīdīām ēxōsūs, pērōsūs. Dētēstāns ōtīā. Mūltā sēdūlītātīs hōmō. Dēsīdīs vītāe fūgiēns ōtīā, āsīdūō īncūmbēns ōpērī, īndēfēsūs āgēndo. Nōn tībī dēsīdīās mōllēs, nēc mārīdā lūxū ōtīā, nēc sōmnōs gēnītōr pērmīsīt īnērtēs, īmpātiēns mōrāe, īmpātiēns tōlērārē mōrās.

dīlīgēntēr, fleißig. *Quidam me modo, Ruffi, diligenter.* (Phal.) Mart.

SYN. Stūdiōsē, sēdūlo, gnāvītēr, āsīdūē.

dīlīgēntīā, Fleiß. *Curas haec solis magna diligentia.* (Jamb.) Plant.

SYN. Stūdiūm, sēdūlītās, īndūstrīā, sōlertīā, cūrā. **EPIT.** Laūdātā, nobī-

nobilis, provida, solers, officiosa, sedula, generosa, fortis, audax, utilis, bona. PHR. omnia vincens. Tendens ad ardua virtus, quæ puerum non sinit esse pigrum. Quæ mentem excitat ingenuam, acri corrigere cessatos sedulitate dies. Provida sedulitas rebusque intentâ gerendis.

diligo, lieben. *Diligitur nemo nisi cui fortuna secunda est.* Ovid.

SYN. amo, depereo, ardeo. PHR. amore teneor, capior, uro, flagro, incendior. v. *Amo*.

dilucio, scheinen. *Omnem, crede, diem tibi diluxisse supremum.* Hor.

SYN. illucio, lûcio.

dilucidus, sehr leicht, klar.

Dilucide expedivi, quis me oportuit. (Jamb.) Ter.

SYN. Lucidus, clarus, nitidus, perspicuus, conspicuus, manifestus, apertus, notus.

diluculum, der Morgen. *Pudor sit ut diluculum.* (Jamb. Dim.) Ambros.

SYN. aurora, lux prima, mane. EPIT. Clarum, nitidum, perspicuum conspicuum, roseum, splendens, rubrum, album. PHR. Quum primum albescere caelum incipit, et tuscis nox humida transfugit alis. Quum Phœbum revehit stellis aurora fugatis. Nox ubi transierit caelumque rubescere primo coeperit. Eois quum Lucifer exit ab undis. Vix summos spargebat lumine montes orta dies, ortus erat summa tantummodo margine Phœbus. Quum primum alto se gurgite tollunt solis equi. Tempus erat vitrea, quo primum terra pruina spargitur, et tectæ rorē queruntut aves. v. *Aurora, Mane*.

diluo, säubern, abwaschen. *Stantia currenti diluerentur aqua.* P.

SYN. eluo, abluo, tergo, abstergo, lavo, vel confuto, refuto.

dilutus, gesäubert. *Dilutas querimur geminet quod fistula guttas.* Pers.

diluvium, Sündfluth. *Diluvio ex illo tot vasta per aquora vecti.* Virg.

SYN. illuvies, inundatio. EPIT. undans, horrendum, vagum, rapidum, furens, terribile, rapax, stupendum, triste, immitē, furiosum, præceps, subitum, repentinum, inopinum, ingens. PHR. Deucalionis aquæ, undæ Deucalionæ, ultrices undæ, illuvies, strages fatalis aquæ. Omnia dum late series convellit aquarum. Superant nunc flumine ripas infuso stagnantes æquore campi. Quum gravis infuso tellus foret obruta ponto, impiâ cum pluviis torta periret aquis. v. *Inundatio, & fusioem diluvii descriptionem lib. 1. Metamorphoseon.* Ovid.

dimano, zerfließen. *Illacrymasse sponte dimanantibus.* (Jamb.) Prud.

SYN. Mano, promano, fluo, emano, diffluo, proficiscor.

dimensus, abgemessen.

Omnia sint paribus numeris dimensa viarum. Virg.

dimetior, abgemessen. SYN. Metior, mensuro, definio.

dimico, streiten, fechten. *Ut vincam, toties dimicuisse pudet.* Ovid.

SYN. Pugno, certo, decerto, confingo, congradio. *Vide Bellum gero & pugno.*

dimidiatus, a, um, in zwey Theil getheilt. *Vas vini dimidiatum.* En.

dimidium, das Halbe. *Dimidium curæ debet habere tue.* Ovid.

diminuo, minderen. *Diminui si quæ Numinis ira potest.* Idem.

SYN. Minuo, imminuo, attenuo, extenuo, detraho, tollo, resëco, demo, aufero.

diminutus, gemindert. *Deficit pastor grege diminuto.* (Sapph.) Sen.

dimitto, dimisi, hinweg schicken.

Dimisitque animam nobiliore rogo. M.

SYN. Mitto, emitto, immitto, remitto, depōno.

dimō-

dīmōtūs, verrūft. *Ac si dimota certandi nube serenīs. P.*

SYN. Pūlsūs, dēpūlsūs, rēmōtūs.

dīmōvēō, dīmōvī, ōtum, verrūcken.

Æthere se mittit sperantes dimovet auras. Virg.

SYN. pēllo, dēpēllo, pūlso, rēmōvēō, dējīcio.

Dīndymēnē. *Nov per mystica sacra Dindymenes. (Phal.) M. v. Cybele.*

dīnūmēro, abjehlen. *Tempora dinumerat nec me, &c. Virg.*

SYN. Nūmēro, ēnūmēro, rēcēnsēō.

Dīōgēnēs. *Diogenes cui pera penus, cui dolia sedes. A.*

(*Philosophus Sinopeus, humanarum divitiarum contemtor, habitabat in portarum vestibulo & civitatum portibus. Torquebat se in dolio, quod hieme ad meridiem, æstate ad septentrionem convertebat.*) EPIT. dōctūs, pēritūs, inōps, paupēr, mēndīcūs, cōstāns, PHR. diōgēnēs ānīmō fīxūs, sēd mōbilis ædē. Nōn dōlūit pātriā Cynīcūs prōcūl ēssē Sīnōpeūs.

Dīōmēdēæ. (*Insulæ duæ e regione Gargani, ubi Diomedis socios in aves conversos esse affirmant. His avibus dentes esse dicuntur, oculi igneo colore, cetero corpore candidæ, quæ in sola Diomedæ insula visuntur.*)

Dīōmēdēs. *Nunc quales Diomedis equis, nunc quantus Achilles. V.* (*Rex Ætoliae, Tydes & Delphiles filius, qui in bello Trojano Venerem, Æneam protegentem, in manu vulneravit, quapropter Dea indignata, tandem Ægiale ipsius uxori libidinem immisit, ut cum Cyllabaro, Stbeolonis filio, concubuerit. Qua re cognita, domum reverti noluit, sed in Apuliam profectus, regni partem a Dauno accepit, ibique Arpos condidit. Quidam ferunt, Diomedem ab Æneæ dolo occisum, ejusque socios ad peremtum regem in aves mutatos esse.*) SYN. Tydīdēs, oēnīdēs. EPIT. Fōrtīs, Impīūs, atrōx, Ætōlīus, Ætōliūs, Cālīdōnīūs. PHR. Hērōs, Dūx Ætōlūs, Ætōliūs, Cālydōnīūs Cōmēs fālīacīs Ulyssīs.

Dīōmēdēs. *Non tibi succurrit crudi Diomedis imago. Ovid.*

(*Rex Thraciæ, quæm Hercules equis ipsius devorandum objecit, quod equos suos humana carne aluerat.*) EPIT. Thrāx, Cistōnīūs, trūx, crūdūs, Gētīcūs, sānguīnēūs, crūēntūs, immanīs, immitīs, impiūs, Thrēiciūs, āspēr. PHR. Rēx Tyrānnūs Pīstōnīūs, Thrēiciūs. Quī hūmānō sānguīnē pāvīt ēquōs. Hōrrēndā cūmūlāns præsēpiā cædē. Hūmānā quī dāpē pāvīt ēquōs. Quīquē sūīs hōmīnēs pābulā fērit ēquīs, ut quī Thrēiciū quōdam præsēpiā rēgis fēcērunt dāpībūs sānguīnōlētā sūīs. Quid Thrācis ēquās hūmānō sānguīnē pīnguēs, &c.

Dīōnē. *Cedat equus Latio qui contra templa Diones. St.*

(*Una ex Nymphis, Oceani & Tbetyos filia, Veneris ex Jove mater, quandoque pro ipsa Venere sumitur.*) SYN. Cyprīs, Vēnūs, Cythēræā. EPIT. Blandā, pūlchrā, lāscivā. vide Venus.

Dīōnysīūs. (*Dicitur Bacchus. Fuerunt duo hoc nomine Siciliae tyranni pater scilicet & filius, quorum primus suorum fraude a Carthaginiensibus occisus est, alter autem dejectus vitam egit turpissimam Corinthi.*) EPIT. Impīūs, dīrūs, crūdēlīs, bārbārūs, atrōx, trūx, sacrīlēgūs, Sicūlūs.

Dīpsās, ādīs. *Dipsadas immensis horrent Garamantes arenis. Sil.*

(*Serpens, in Africa precipue vivens, viporæ similis.*) EPIT. Vēnēnōsā, mōrdāx, āridā, rāpīdā, tōrtā, tōrrīdā, ūrēns, āquātīcā. PHR. Tōrtā cāpūt rētrō dīpsās cālcātā mōmōrdīt. Quīppē atro rāpīdās effert vēscēntē vēnēnō dīpsādās.

diræ, die unsinnige höllische Weiber.

At procul ut Diræ stridorem agnovit & alas. Virg. v. Furia.

Dircē. — *Aoniæ celso stetit aggere Dirces. Stat.*

(*Uxor Lyci, regis Thebarum, quæ conversa fingitur in fontem.*)

EPIT. Cādmæā, ismēnis, sōnōrā, cārulā, aūgūstā, āōniā, Cādmēiā.
dirēctus, recht. *Inque vicem modo directo contendere passu. T.*

SYN. Rēctus.

dirēptus, geraubt. *Illas direptisque comis tunicisque solutis. P.*

SYN. Rāptus, ērēptus.

dirigēo, von Kalte erstarren. *Diriguit visus in medio &c. Virg.*

dirigo, dirēxi, richten, ordnen. — *Certoque hastilia dirigit icū. Idem.*

SYN. Rego, ordino, cōmpōno, dispōno, vel tēdo.

dirimo, dirēmi, scheiden. *Et qui caruleum dirimebat Nerea Delphin. Pers.*

SYN. divido, distrāho, sēpāro, dēcīdo.

diripio, plündern. *Non audituri diripere Noti. Prop.*

SYN. Rāpio, prādor, dēprādōr, pōpūlōr, dēpōpūlōr, vāsto. v. *Prador.*

diruo, niederbrechen. *Diruit, ædificat, mutat quadrata rotundis. Hor.*

SYN. diripio, pēdo, ēvērto, dēstrūo. v. *Evertō.*

dius, grausam. *Custodes lecti, Phoenix, & dirus Ulysses. Virg.*

SYN. Crūdēlis, fævūs, dārūs, atrōx. v. *Crudelis.*

dirutus, niedergebrochen.

Diruta sunt aliis, uni mihi Pergama restant. Ovid.

SYN. ēvērūs, dēstrūctūs.

Dis, dītis. *Noctes atque dies patet atri janua ditis. Virg. v. Pluto.*

discēdo, discēsi, weggehen. *Tecum discedit, si tu discedere possis. Ovid.*

SYN. ābēo, ēxēo, cēdo, rēcēdo, ēxcēdo, fūgiō, ēffūgiō, migro, dē-migro, dēcēdo. v. *Abeo.*

discēpto, disputiren, streiten. **SYN.** dispūto, dēcēpto, cōtēdo, cērto.

discēno, discrēvi, unterscheiden. — *tenui telas discreverat aura. Virg.*

SYN. dijūdisco, distinguo, intērnōsco, divido, discrimīno.

discēro, zerreißen. **SYN.** dilācēro, dilānio, disēco, discīndo, lānio, lācero. v. *Lacero.*

discīndo, discidi, zerschneiden. **SYN.** Scīndo, sēco, discēro, divēllo, v. *Scīndo.*

disciplinā, Lehre, Zucht. *Donec ab angustæ pia munera disciplinæ. Sp.*

SYN. doctrinā, ars, sciētiā. v. *Artes.*

Disciplinātus. *Disciplinatos discessit promere fructus. Asc.*

discipulūs, ein Lehrling. *Duc, age, discipulos ad mea templa tuos. Ovid.*

SYN. Aūdītōr.

disclūdo, erschließen. *Tum durare solum & discludere Nerea Ponto. V.*

SYN. disjūngo, sēpāro, vel reclūdo.

disco, didici, lernen. *Jam didici Getice Sarmaticeque loqui. Ovid.*

SYN. edisco, addisco, pēdisco, pēcipio, cōgnōsco. **PHR.** artībūs

ingēnuis vāco. Mūsās colo. Studiis intēdēre mētem. Studiis dārē tēpōrā, Mūsīs sērvire. v. *Studeo.*

discolōr, mancherleyfärbig. *Calculus hic gemino discolor hoste perit. M.*

SYN. Colōrē dispār, vāriūs, dissimīlis, divērsūs..

discordiā, Uneinigkeit. *Sociisque comes discordia regnis. Stat.*

SYN. Dissēnsus, dissēnsio, dissidīum, cērtāmēn, cōtēntio, rīxā, praeliūm, līs, sēditio, pūgnā. **EPIT.** Dēmēns, ēffērā, fērā, exitiālīs, flagrans, pērniciōsā, invīdā, crūdēlis, lāvā, prēcēps, bārbārā, crūēntā, amēns, insānā, litigīōsā, immitis, fērōx, ēffrēnis, bēllicā, cēcā, fūnēstā,

flă, trūcūlentiă, hōrridă, ātră, inhūmānă, immānis, fērālīs. PHR. Bēl-
lī gēnitrīx, mātēr, pārēns, nūtrīx. Lăcērō discōrdiă crīnē. Scīssă
gāudēns vādīt discōrdiă pālă. Discōrdiă dēmēns. Vīpērēum crīnem
vītīs innēxă crūētīs infidōs āgītāns discōrdiă frātrēs. Rēpēns dī-
scōrdiă sūrgīt, ēxōrītūr trēpīdōs īntēr discōrdiă cīvēs. Rēgībūs īn-
cēsīt māgnō discōrdiă mōtū. Nēc vēstră cāpīt discōrdiă finem. Tum
māgis īncrēscūnt ānīmīs discōrdībūs īră. Scīndītūr īncērtum stūdiō
īn cōntrāriă vūlgūs, ēffēră Rōmānōs āgītūr discōrdiă Mānēs, ēt bēl-
lum bēllīquē pārēns, discōrdiă ēt īră ēgīt flagrāns discōrdiă cīvēs.
v. Seditio.

discrēpo, uneinig seyn. *Ut signum a signo sic discrepat ipse. M.*

SYN. Dissēntiō, dissīdēo, disto, ābsum, *vel* diff. ro, dissīmīlīs sum,
dīspār.

discrētus, unterschieden. *Hic ubi discretas insula rumpit aquas. Ovid.*

SYN. Distīnctūs, dīvīsūs, dīsīunctūs, remōtūs.

discrīmēn, īnis, Unterschied.

Compositum discrimen erit, discrimina lauda. Idem.

SYN. dissīdīum, *vel* pērīcūlum. EPIT. Sævum, dūrum, āncēps, lē-
thālē, dīrum. *v. Periculum.*

discrīmīno, ās, entscheiden. — *Et picto vectes discriminat auro. L.*

SYN. Distīnguo, dīscērno.

discrucīo, ūbel plagen. *Abfore me a dominæ vertice discrucior. Virg.*

SYN. Crucīo, tōrquēo, vēxo. *v. Crucio, affligo.*

dīscūrro, herum rennen. *Illicet in muros tota discurritur urbe. Virg.*

SYN. āccūrro, cōncūrro, cūrro. *v. Curro.*

dīscūtīo, erschüttern.

Vincula rumpamus, juga discutiamus eorum. Paul.

SYN. Dīspēllo, rēmōvēo, tōllo, *vel* ēxcūtīo, āgīto, quātīo, *vel* ēxā-
mīno. PHR. Pālētēs dīscūtīt ūmbrās, ūt prīmum dīscūflæ ūmbræ,
lāx rēddītā mēntī ēst.

dīsērtūs, wohl beredt. *In causa facili cuius licet esse diserto. Ovid.*

SYN. Fācūndūs, ēlōquēns. *v. Eloquens.*

dīsgregō, von einander scheiden.

Post has sonabit disgregato plasmate. (Jamb.) C.

SYN. Sēpāro, distīnguo, dīvīdo, dīspērgo.

dīsīcīo, dīsīcī, zerwerfen. *Disicit & sparsa late rigat, &c. Virg.*

SYN. Dīssīpo, spārgo, dīspērgo.

dīsīungo, absondern. SYN. ābīūngo, dīvīdo, sēpāro.

dīspār, āris, ungleich.

Est mihi disparibus septem compacta cicutis. Idem. v. Dissimilis.

dīspārēo, verschwinden. PHR. Nōn āmplīūs āppārēo, āspēctū mē sūb-
trāho, āspēctum fugīo, ēvānēsko. *v. Evanesco.*

dīspārītās, Ungleichheit. *Disparitas animi, nisi quam &c. Ovid.*

SYN. Dīssīmīlītūdo, vārīētās.

dīspāro, absondern. *Is nos per gentes aliam in aliam disparat. (Jamb.) Pl.*

SYN. dīsīungo, sējūngo, sēpāro.

dīspēllo, dīspūlī, vertreiben.

Dispulerat penitusque alias advexerat oras. Virg.

SYN. Dīscūtīo, dīsīcīo, pēllo, ēxpēllo.

dīspēndīum, Verlust, Schade.

— *ne qua morae fuerint dispendia tanti. Virg.*

SYN. Dāmnum, dētrīmētum, īncōmmōdum. *v. Damnum.*

dīspērēo, verderben. — *Inferior pari horum disperit emnis. L.*

dispērgo, zerstreuen. SYN. Spārgo, dīssēmīno, diffūndo, effūndo, prō-jicio.

dispīcio, beschauen. *Dispicit omne nemus, &c. Ovid. v. Aspicio.*

displiceo, mißfallen. *Pœna est quam tanto displicuisse viro. Idem.*

SYN. Nōn placēo, nōn arrīdēo, sum ōdiōsūs, ingrātūs, injūcūndūs.

PHR. Auribus ingrātum cārmēn. ōcūlōs inhonēstā ōffēndīt imāgo.

ānīmōs ōffēndīt ēt aurēs incūltum cārmēn, nōn facērē ad stōmāchum.

Nam stomachus interdum significat iram, interdum complacentiam vel gustum, unde est illud Martialis in fastidientem lectorem:

Vaticane bibas, si delecteris loco,

Non facit ad stomachum nostra lagena tuum.

dispōno, dispōsui, ordnen.

Et quinque in partes totas disponitur orbis. Tib.

SYN. Compōno, dirigo, ordīno, rēgo.

dispōsītus, ā, um, wohl geordnet. *Dispositi in turmas, &c. Stat.*

disputātiō, eine Disputation.

Quidquid decenter docta disputatio. (Jamb.) C.

disputo, disputiren. *Quod optimum sit, disputat convivium. (Jamb.) Mart.*

SYN. discēpto, cōtēndo, rixōr vel dīssēro.

disquīro, untersuchen.

Verum hic impransi mecum disquirere, cur hoc. Hor.

SYN. Quæro, inquīro, scrūtōr, invēstīgo, indāgo, pērcūnctōr.

dīssēco, zerschneiden. *Offam molares diffecarent avidi. (Jamb.) Prud.*

SYN. Sēco, lāmīo, dilāmīo, discēpo, scīndo, dēscīndo. v. *Lacero.*

dīssēmīno, hin und her säen.

SYN. Sēmīno, spārgo, dispērgo, dīssīpo, *Metaphor.* Vūlgo, divūigo.

dīssēntīo, ōnis, Zwentracht. SYN. discōrdiā, dīssīdīum, dīssēnsūs.

dīssēntīo, anders gesinnet seyn.

Tres mihi convivæ prope dissentire videntur. Hor.

SYN. discrēpo, dīssīdēo, vāriō, nōn cōnsēntīo, nōn āssēntīōr.

dīssēro, eine lange Rede halten.

Infandum discerne animos & differe quales P.

SYN. Lōquōr, nārro, ēnārro, dico, dīssēro vel dispūto, discēpto.

dīssīdēo, nicht eins seyn. *Matris ab ingenio dissidet ille suæ. Ovid.*

SYN. dīssēntīo, discrēpo, discōrdo. v. *Dissentio.*

Dīssīlīo, zerspringen.

Disiluisse ferunt quum protinus utraque tellus. Virg.

dīssīdīum, Uneinigkeit.

Dissidium non est hoc, sed procul eja lucrum est. M. v. Discordia.

dīssīmīlis, ungleich. *Illis dissimiles & nostro tempore natæ. Juv.*

SYN. nōn sīmīlis, āssīmīlis, impār, dīvērsūs, vāriūs, discrēpāns, ī æquālis.

dīssīmūlātōr, Verschweiger. *Nam mihi jam notus dissimulator eris. Hor.*

SYN. Sīmūlātōr, fictōr, fallāx. PHR. Fandī, lōquēndī, fictōr.

dīssīmūlo, verhalten. *Dissimulare etiam sperasti, perfide, tantum. Virg.*

SYN. Fīngo, sīmūlō, ōccūlto, cōnnīvēo. PHR. Fūērāt sīmūlātā mēn-te lōcūtus. Blāndō fraudem prætēxērē risū. Trīstī fingērē mēntē jō-cūm, imītārī gaudīā falsā. Spem vultū sīmūlāt. prēmīt altō cordē dō-lōrem. Lætā cēlāt sūb frōntē dōlōrem, dīssīmūlārē etiā spērāstī pērfidē tantum. Pōssē nefās tacitāsquē mēā dīscēdērē terrā?

dīssīpo, zerstreuen. *Fulmineo celeres dissipat ore canes. Ovid.*

SYN. Spārgo, dispērgo, dīsjicio, vel cōnsūmo, absūmo, pērdo, pērfundo.

dīssī-

dissitūs, abgelegen. *Cetera pars animæ per totum diffusa corpus.* L.

SYN. Remotūs, disjunctūs, distāns.

dissocio, absondern. *Dissociata locis concordie pace ligavit.* Ovid.

SYN. disjūngo, sēparo, sēpono, sēgrego

dissolvo, auflösen.

SYN. Solvo, diluo, resolvo, vel āperio, reclūdo vel expio.

dissolutūs, aufgelöst.

SYN. Solūtūs, vel āpērtūs, rūptūs, vel imprōbūs, libidinōsus.

dissuadeo, dissuasi, widerrathen.

Hinc dissuadet amor victus pudor esset amore. Ovid.

SYN. dehörtör, deterrēo.

distantiā, Unterscheid, Weite. SYN. Spātium, discrimēn.

Distichon. *Si quando ex nostris disticha pauca legis.* Mart.

distineo, aufhalten. *Quæ tuto tibi magna volant, dum distinet hostem.* Vir.

SYN. Tēneo, retineo, detineo, tardo, mōrōr, remōrōr, vel impēdio, occūpo.

distinguo, unterscheiden.

SYN. discerno, discrimino, vel sēparo, vel vario.

disto, darvor seyn. *Invenies tamen, inter se distare figuris.* Luc.

SYN. ābsum, sēparōr, remōvēōr, sējūngōr, sum remōtūs, dissitūs, ābsēns, vel discrepo, differo.

distraho, verziehen. *Distrahitur magis, hoc magis est, ut cernere possit.* L.

SYN. Sēparo, sējūngo, disjūngo, divello, didūco, ābstrāho, revello.

distrahtūs, zerrissen. SYN. ābstrāhtūs, divulsūs, disjunctūs.

distribuo, zertheilen. *Distribuenda pios hominum mandavit in usus.* M.

SYN. divido, partior, dispertior, tribuo, do, largior.

disturbo, zerstören. SYN. disjicio, everto, diruo, turbo.

ditesco, reich werden. *Sive feras interficere & ditescere præda.* Lucr.

PHR. opēs, divitiās paro, cōmparo, āssequor, ācquiro, cōsequor, cūmulo, ācervo, cōquiro.

ditio, Herrschaft. *Qui mare, qui terras omni ditione tenerent.* Virg.

SYN. Pōtēstās, impērium.

ditior, reicher. *Nil obfit tibi, dum non sit te ditior alter.*

SYN. Divitiōr, opulētiōr, v. Dives.

ditissimūs, der reichste. *Huic conjux Sichæus erat ditissimus agri.* Virg.

dito, reich machen. *Sueverat innumeras hominum ditare catervas.* C.

diu, lange Zeit. *Phæbe, diu res si qua diu mortalibus ulla est.* Virg.

SYN. Mūltōs ānnōs, mūltōs diēs, longum tēmpūs.

divagor, umschweifen. SYN. Vāgōr, erro, oberro, cūro, discūro.

divello, abreißen. *Non ego nunc dulci amplexu divellerer usquam.* Idem.

SYN. Sēparo, distraho, disjūngo, avello, ābstrāho.

diverbero, rās, hart schlagen.

— *volucres diverberat auras.* Idem. v. Verhero.

diversorium, Herberge. *Mutandus locus est & diversoria nota.* Hor.

SYN. Hōspitiūm, dōmūs.

diversus, abgewandt. *Diversos ubi sensit equos currumque referri.* Virg.

diverticulum, ein Wirthshaus am Weg gelegen.

In diverticulum bivis nec pluribus anceps. Pr.

SYN. Diversorium, vel sēmītā, trāmēs.

diverto, abfehren. *Castaliam molli divertitur orbita clivo.* Virg.

SYN. De vel ex viā deflecto, aliō iter flecto, sero, aliō feror.

v. Hospitor.

dives, divitis, reich. *Dives agri, dives pecorum, ditissimus auri.* M.

SYN. Lōcuplēs, ōpūlētūs, dītīssīmūs, prædīvēs. PHR. ōpum, ōpībūs, dīvītīs ābūdāns, afflūēns, pōtēns, supērbūs. Quem mūltæ cōmitāntūr ōpēs. Dītīssīmūs agrī. Lārgūs ōpum. Dīvēs pōsitīs īn fœnōrē nūmmīs, quō nōn dītīōr āltēr. Crēverāt aggēstīs jam dēnsā pēcūniā nūmmīs. Nēc dōmūs īmmēnsās arētā tēnēbāt ōpēs, īngēns ārgēntī pōndūs ēt aurī pōssidēt, īntāctīs ōpūlētīōr thēsaurīs Arabum ēt dīvītīs īndiæ Aurō dīvēs ēt ōstrō. Dīvītīs ēt mūltō splēndīdūs aurō. Dīvēs ōpum, dīvēs pīctāī vēstīs ēt aurī, aurī cōngēstō pōndērē dīvēs, quā dīvēs pēcōris rēvēī, quā lāctīs ābūdāns, īmmēnsās nūmērāns ōpēs. Aurēā cui sūnt mīllē tālētā. Cui ēst fūlvī flāvā cōngēriēs mētāllī, īndōcīlīs paupēriem pati. Quī rēbūs ābūdat ōpīmīs. Cui māgnā mānēt rūrā, dīvītīs nōtāndā dōmūs. Millē mēæ Siculīs ērrānt īn mōntībūs agnæ. Lāc mīhi nōn æstātē nōvum, nōn frīgōrē dēfīt. Millē grēgēs illī tōtīdēmquē ārmētā pēr hērbās ērrābānt ēt hūmum vīcīniā nullā prēmēbāt. Terram cētum vērrēbāt ārātrīs, illē tēnēt cūltī jūgērā māgnā. Sōlī quī fōrtūnæ mūnērē pōssidēt, jāctāt, hābēt, mūnērāt īmmēnsās ōpēs. Pōssidēat rūtīlī cōngēstōs āris ācērvōs.

Divitiis celebres fuerunt: ideoque & pro divite a poetis accipiuntur:

1. Cræsus, de quo Ovidius:

Divitis audita est cui non opulentia Cræsi?

2. Midas, cui Bacchi hospitii beneficio concessum fuit, ut quidquid attigisset, in aurum verteretur.

3. Persæ, Babylonii, Indi, Arabes. Inter Romanos fuerunt: Lucullus, Sylla, Mæcenæ & Crassus. De hoc canit Martialis:

Donabat totas & tibi Crassus opes.

divīdo, divīsī, zertheilen.

Dividimus muros & moenia pandimus urbis. Virg.

SYN. Sēpāro, disjūngo, dīstrāho, dīstīnguo, pārtīōr, dīspērtīōr, dīstrībūo, īn pārtēs sēcō, frāngo.

divīdūūs vel dīvīdūs, ā, um, das getheilt mag werden.

Et mihi dividuo fidetur munere quadra. Hor.

Nosque ut seorsum dividendos letbo offeras. (Jamb.) Acc.

divīnītās, Gottheit. Divinitatis vim coruscantem capit. (Jamb.) S.

SYN. Dēītās, dīvīnum Nūmēn, Dēī mājēstās.

divīnītūs, adverb. aus Gott. — *Quia sit divinitus illis.* Virg.

SYN. ex Dēō, cēlītūs.

divīno, ās, wahrensagen. *Ut divinitas auferat augur opes.* Ovid.

SYN. Vātīcīnōr, aūgūrōr, cōnjīcīo, prædīco, īs, hārīōlōr. v. Auguror.

divīnūs, ā, um, göttlich.

Atque deinde canit divino ex ore sacerdos. Idem.

SYN. Dīvūs, æthērēūs, cēlēstīs. PHR. Cēlō dēmīssūs āb āltō. Dīvīnā stīrpē crēātūs, sātūs, crētūs, gēnērātūs sānguīnē Dīvum. Quī gēnūs dūcīt ōlympō. Dīvum cērtīssīmā prōlēs, ignēūs ēst illīs vīgōr ēt cēlēstīs ōrīgo.

divīsūs, zertheilt. *Et penitus toto divisos orbe Britannos.* Virg. v. divido.

divītīæ, Reichthum. *Divitiis homines, an sint virtute beati.* Hor.

SYN. ōpēs, fōrtūnæ, cōpīæ, gāzā, nūmmī, thēsaurī, pēcūniā, aurum, ārgēntum. EPIT. īmprōbæ, mīsēræ, rēgālēs, pōtētēs, īnvīdīōsæ, ōpērōsæ, māgnæ, īngētēs, prētīōsæ, supērbæ, vānæ, fūgītīvæ, fūgācēs, pērītūræ, flūxæ, cādūcæ, mōllēs, blāndæ, grātæ, nēfāndæ, exōptātæ. PHR. Nūmmōrum ācērvī, ārgēntī pōndūs ēt aurī ārgēntīquē tālētā. Æs cōngēstūm, māgnūm vel īngēns aurī pōndūs, cēnsūs īngēn.

ingēntēs. Rēgalēs gāzæ. Cūctārum cōpiā rērum. Māgnā mētalli cōgērēs, effōdiūntūr ōpēs, Irritāmētā mālōrum. Primā pēgrinōs ōbscēnā pēcūniā mōrēs intulit, ettūrpī frēgērunt sēcūlā lūxū divitiāe mōllēs, quum māgnis ōpibūs dōmus āmplā nitēret. Nēc mē rēgnā jūvēt, nēc Lydiūs aūtītēr āmnīs, nēc quās tērrārum sūstīnēt ōrbīs ōpēs. Crēscit āmōr nūmmī, quāntum ipsā pēcūniā crēscit. Vētērēs tellūre reclūdīt thēsaurōs ignōtum, ārgēntī pōndūs ēt aūrī immēnsās divōs hābēbāt ōpēs. Hūnc lēvēs nōn cōmītāntūr ōpēs. Mīhi mūnificās Pār-cā nēgāvit ōpēs. Nōn ōpibūs mōntēs hōmīnum cūrāquē lēvāntūr. Divitiās āliūs fulvō sibi cōgērāt aūrō ēt tēnēāt cūltī jūgērā māgnā sōlī. Nam grāvē quid prōdēst pōndūs mīhi divitis aūrī, arvāquē sī fūdānt pīnguā mīllē bōvēs? Quīdvē dōmus prōdēst Phrygiīs innī-xā cōlūmnīs. Aurātāquē trābēs mārmōrēumquē sōlum? v. *Pecunia*. divitiōr, reicher. *Opida sunt regni divitiora mei.* Ovid.

SYN. ditiōr, ōpūlentiōr, locūplētiōr.

divōrtiūm, die Ehescheidung. — *In gemini spargit divortia Ponti.* Luc. dīum, der bloße Himmel. *Degente sub dio moreris.* (Jamb. cum Syll.) Hor.

SYN. Nūdus, āpērtūs āēr.

dīus, ā, um, göttlich. — *Quas ipsa decus sibi dia Camilla.* Virg.

SYN. divīnus, gēnērōsus. v. *Divinus.*

diūtīnus, langwierig. *Postquam vapor diutinus.* (Jamb. Dim.) Prud.

diūtius, längere Zeit. *Fortuneque velit meminisse diutius oro.* P.

diūtūrnus, langwierig. *Ille qui diligitur, vellem, diurnior esset.* Ovid.

PHR. Mūltōs per ānnōs stāns, mānēns, dūrāns, diū mānēns.

divūlgo, gemein machen. *Divulgata vetus ad celum gloria fertur.* Lucr.

SYN. Vūlgo, ēvūlgo, pērvūlgo.

divūlsus, ā, um, ausgerissen. — *Tremere & divulsa repente.* Luc.

SYN. avūlsus, dīsjunctus, distrāctus.

divūs, ein Heiliger. *Accipit, & numero Divorum altaribus auget.* Virg.

divūs, ā, um, heilig. SYN. divīnus.

dō, dēdī, datum, darē, geben. *Sic ego do pœnas artibus ipse meis.* Ovid.

SYN. dōno, prābēo, tribūo, lārgiōr, impērtiō, impērtiōr, vel cōm-mitto, māndo, trādo, vel sūppēdito, vel pērmitto, cōncēdo. PHR. Mūnērē dōnārē, dōnō darē, extrēmum hōc misēræ dāt mūnus amān-ti. v. *Dono.*

dōcēo, dōcūi, lehren. *Expeditam & paucis, animos adhibete, docebo.* Virg.

SYN. ēdōcēo, ōstēndo, mōnstro, indīco, vel instrūo, ērūdīo. PHR.

artibus institūerē, instrūerē, imbūerē, infōrmārē, ērūdīrē, artēs trā-dērē. Sē prābērē māgīstrum. Darē prācēptā, dōcūmētā. Tum quōs ad stūdiūm atquē ūsum fōrmābīs agrēstem illā etiā stāntēs, radiō pērcūrrērē tēlās ērūdīt. ūnum Trītōniā Pāllās ēdōcūit mūltāquē in-signem rēddidit artē. Phyllīridēs pūerum cithārā pērfēcīt āchillem. Sōciōs sīmul instrūit armīs, in patriās artēs ērūdīendūs ērit. Hōrtārē viāmquē insīstē dōmāndī. Dum facilēs ānīmī jūvēnum, dum mōbilis ætās. Cārmīnā fēcī, artibus, ut pōssēs nōn rūdis ēssē mēis. Facilēs jūvēnum ānīmōs, tēnērās mēntēs ad stūdiūm atquē ūsum fōrmārē. Pos-sum mūltā tibi vētērum prācēptā rēferrē. ut rūdībūs pūerīs mōnstrā-tūr littērā prīmum pēr faciēm nōmēnquē sūum. Tum pōnītūr ūsus. Tum cōnjūctā sūis fōrmātūr syllābā nōtis. Hīnc vērbiis strūctūra vē-nit pēr mēmbra lēgēndī. Tum rērum vīrēs atquē artīs trādītūr ūsus, pērquē pēdēs prōpriōs nāscēntiā cārmīnā sūrgūnt. Singulāquē in sūmmā prōdēst didicīssē priōrā. Quæ nisi cōstitērīnt prōpriis fūn-datā ēlēmētis. Quæ prōpērē pūerīs dēdērīnt prācēptā māgīstri, et-

flūet in vānum rērum prapōstērūs ōrdo, ānīmōs mōllī cōtūdīt artē ferōs. Nūnc quā ratiōnē quōd īnstāt, cōnfīerī pōssīt, paucīs advērtē, dōcēbo.

dōcīlis, gelehrt. *Et nobis geniti, quoniam dociles imitandis.* Juv.

SYN. Discīplīnā vel dōctrīnā cāpāx, aptūs ad artēs, vel facilīs, trāctābilīs, mīrīs. PHR. Cērēūs in vīrtūtem flēctī.

dōctilōquūs, scharfsinnig. — *Doctiloqui morietur Musa Maronis?* Aug.

dōctōr, ōrīs, ein Lehrer. *Doctor argutæ fidicen Thaliae.* (Sapph.) Hor.

SYN. Māgīstēr, prācēptōr. EPIT. Pērītūs, sēdulūs, impīgēr, sēvērūs, rīgīdūs, āspēr, dūrūs, blāndūs, īnsīgnīs, cēlēbēr. v. *Magister.*

dōctrīnā, Lehre. *Doctrinae pretium iste magister habet.* Ovid.

SYN. ēruditio, scīētiā, dōcūmētum, prācēptum, discīplīnā, ars.

EPIT. Sēnīlīs, lābōrīōsā, hōnōrāndā, ūtīlīs, pūlchrā, īnsīgnīs, prāclārā, īngēnīōsā, nōbīlīs. PHR. ūtīlē dōctrīnīs prābērē sēnīlībūs aurēs.

dōctūs, ā, um, gelehrt. *Ditior hic aut est, quia doctior est locus uni.* Hor.

SYN. ēruditūs, pērītūs, haūd īgnārūs, nōn nēscīūs. PHR. artībūs

īnstrūctūs, āōnī glōrīā rārā chōrī. Rērum tādīquē pērītūs Quē

Mūsae studiīs excōlūērē sūīs. Trītōniā Pāllās quē dōcūt mūltāquē

īnsīgnem rēddīdīt artē. Quē cāstō ērudit dōctā Mīnervā sīnū,

Thēspīadum dēcūs īmmōrtālē sōrōrum. Dōctae nōn ūltīmā glōrīā tūr-

bā. Quī īngēnūās ānīmum excōlūērē pēr artēs. Pīerīs pōllēns stū-

dīīs. Dōctum cāpūt. Mūsarum prōlēs.

dōcūmēn, īnīs, vel dōcūmētum, i, eine Unterweisung, Anweisung.

Et documenta damus, qua simus origine nati. Ovid.

SYN. Prācēptum, prāscrīptum, mōnītum.

Dōdōnā, — *et viclum Dodona negaret.* Virg.

(Civitas Chaonia, juxta quam erat nemus Jovi sacrum, cujus arbores vocales fuisse & consulentibus oracula edere solitas volunt.)

EPIT. Fērāx, glāndīfērā, cālsā, vētūs, sacrā.

Dōdōnæūs, vel dōdōnīūs, ā, um.

Ingens argentum, Dodonaeosque lebetas. Virg.

Cesserit juvenis Dodonia quercus aristis. Cl.

dōgmā, ātīs, ein Lehrsat. *Dogmata si sequeris, talis ut esse velit.* M.

SYN. Plācītum, dē-rētum, sēntēntiā, scītum. EPIT. Cērtum, clā-

rum, pērspīcūm, cōnstāns, rēcēptum, trītum, vūlgārē, nōbīlē, ān-

tīqum.

Dōgmātīcūs *Dogmaticus agitat placido certamine lites.* A.

dōlābrā, ein Hobel. *Se lentus pigra muniret castra dolabra.* Juv.

SYN. āscīā, sēcūrīs. EPIT. ācūtā, hēbēs, fērreā, rīgīdā.

dōlētēr, schmerzlich. *Post Phaethonteos vidisse dolentius ignes.* Ovid.

SYN. Mōestē, trīstīūs, cum gēmītū, flēbīlītēr, cum dōlōrē.

dōlēo, ūī, Schmerz haben.

Aut doluit miserans inopem aut invidit habenti. Virg.

SYN. īndōlēo, gēmo, īngēmo. *Vide Quero.* PHR. Dōlōrībūs ūrōr,

crūciār, vēxōr, āngōr, āgītōr, prēmōr, ūrgēōr, tōrqūēōr, cōnfīcītōr,

ēxērcēōr, mācērōr, īndūlgērē dōlōrī. Mōerōrī vācārē. Grāvēs haū-

rīrē dōlōrēs. Nīmīō cōquērē cōrdā dōlōrē. Nēc cōrpūs quērūlō, nēc

mēns vācāt agrā dōlōrē. Dūrīsquē īngēntībūs āgēr. Spēm vūltū sī-

mūlāt, prēmīt āltum cōrdē dōlōrem. Mēns hēbērātā mālīs tōrpēt cōn-

fēctā dōlōrē. Fūnērēās spēctāt lānguīdā vitā facēs. Tācītum nūtrīt

sūb pēctōrē vūlnūs, illē dōlēt vērē, quī sīnē tēstē dōlēt. Mēmbrā vī-

gōr līquīt. Mōrs ūnguībūs īmīnānēt ātrīs. Dē tūmūlō tāntum jam mī-

hī cūrā mēō ēst. *Vide dolor.*

dōlīum,

dolium, ein Weinsaf.

Dummode purpureo spumans mihi dolia Baccho. Prop.

SYN. Cādūs. EPIT. inānē, spūmāns, dūlcē, fictīlē, cāvum, rīmōsum, āmplum, cāpāx, prōfūndum, picātum. PHR. exūndānt pīnguī spūmāntiā dōliā mūsto, in cāvā lēthēās dōliā pōrtāt aquās. Pūrpūtēō spūmānt tībī dōliā mūsto. *vide Cadus.*

dōlo, ās, hobeln. *Non sum de fragili dolatus ulmo.* (Phal.) Mart.

SPN. Lævio, cælo, scūlpo.

dōlo, ōnis, ein Stab. *Pila manu sevosque gerunt in bella dolones.* Virg.

EPIT. Tērēs, dūrūs, vālidūs, fævūs.

Dōlōn, ōnis. (*Trojanus, magna pedum pernecitate præditus, qui quum speculator in castra Græcorum missus esset, a Diomede & Ulyssæ deprehensus fuit, quibus spe conservandæ vitæ consilia Trojanorum aperuit, quem tamen ut proditorem occiderunt.*) EPIT. cēlēr, vēlōx, pērnīx, āntīquūs, īmbēllīs, fugāx, āntīquī prōlēs bellō præclārā Dōlōnīs. *Virg.*

Dōlōpēs. (*Populi Thessaliæ, qui sub Phænice in bello Trojano militaverunt.*) Quis tāliā fādo Myrmīdōnum Dōlōpumvē aut dūrī milēs Ulyssīs tēmpērēt ā lācrymīs. *Virg.*

dōlōr, ōris, Schmerz, Kummer.

Nulla fides damnis, verisque doloribus adsit. Hor.

SYN. Mœrōr, āngōr, trīstītiā, crūciātūs, ærūmnā. EPIT. Crūdēlīs, grāvīs, fævūs, ātēr, īntōlērābilīs, quērūlūs, mœscūs, īnfēlīx, sōlīcītūs, fērūs, āltūs, occūltūs ūlulāns, rābīdūs, ægēr, dirūs, mīsēr, ācērbūs, āspēr, īntēstīnūs, mālūs, ārdēns, crūdūs, ācūtūs, īngrātūs, īnsānūs, vēsāvūs, āmātūs, īndōmītūs, vīolēntūs, trīstīs, ātrōx, gēmēbūdūs, flēbilīs, īmpātiēns, pērvīgīl, ānxiūs, fūnērēūs, īnfāndūs, īrrēquīētūs, vīgīl. PHR. Lōngī tōrmētā dōlōrīs. Gēmītūs ēt ācūtī īn cōrdē dōlōrēs. Stētīt acī fīxā dōlōrē. Hīc Vēnūs īn līgnō nātī cōncūssā dōlōrē. Dūrīs dōlōr ōsībūs ārdēt. Fūrīt īmā dōlōr dēlāpsūs ād ōsā. Prēmīt āltūm cōrdē dōlōrem. Tum vērō exārsīt jūvenī dōlōr ōsībūs īngēns. Tērēns, cōficiēns, mācērāns, mōrdēns, ārrōdēns, excēdēns, lāncīnāns, ēxcrūciāns prēcōrdīā, ānīmōs, pēctōrā, īnīmīcūs quīētī flēctī nēgāns. Dīscrūciāns ānīmōs ēt cōrpōrā cūrīs. Sūmē ānīmōs, nēc tē vēsānō trādē dōlōrī. Hīs dīctīs cūrā āmōtæ pūlsūsquē pārūmpēr cōrdē dōlōr trīstī. Sūbītō ōmnēs dē cōrpōrē fūgīt quīppē dōlōr. Nēcdum ētīam cāusā īrārū fævīquē dōlōrēs ēxcīdērānt ānīmō. īnfāndum, rēgīnā jūbēs rēnōvārē dōlōrem, ēxpłētūr lācrymīs ēgērītūrquē dōlōr. Nūnquam tībī cāusā dōlōrīs hēc ērīt. Nēc finīrē līcēt tāntōs mīhī mōrtē dōlōrēs. Quid mē āltā sīlētīā cōgīs rūmpērē ēt ōbdūctum vērbīs vūlgārē dōlōrem. ō, ēgo nē pōssīm tālēs sēntīrē dōlōrēs! *vide Luctus.*

COMPARATIONES.

Dolor magnus primo comparari solet cum alio simili exemplo ex historiis, vel ex fabulis petito. Ita Ovidius in Consol. ad Liv.

Mos erat Andromacho, quum vir religatus ab axe

Terruit admissos sanguine lentus equos.

Secundo, cum dolore matris, amisso filio.

Non aliter quam si nati pia mater adempti.

Portet ad extructos corpus inane rogos. *Ovid. Ep. II.*

dōlōsūs, ā, um, listig. — *Mulier si forte dolosa.* Hor.

SYN. Fāllāx, āstūtūs, cālīdūs, cāūtūs, vāfēr.

dölus, List, Betrug.

Exemplum dolus, infandum, patefactus ad auras. Virg.

SYN. Fraus, astus, fallacia, astutia, insidia. Mens simulata, fictum pectus. EPIT. Turpis, malus, occultus, callidus, cautus, hostilis, compositus, sceleratus, fictus, infidus, inopinus, versutus, tacitus, tectus, abditus, metuendus, implexus, pervigil, vafers, secretus, falsus, fallax, varius, lascivus, bilinguis, nocturnus, latens, solers, sagax, insidiosus. PHR. ars subdola. Fraus mendaci tecta colore. Conficta dolo mendacia turpi, at mihi fallaces tum patuerunt doli. Nil tacito quæsita dolo victoria durat. illa parat vario corda tenere dolo. Nul- lum quippe nefas quod non versuta tyranni calliditas finxisse queat. Sed calliditate proterva principibus regnisque graves inducere casus, est Deus occultos qui vetat esse dolos. *vid. Fallacia, Fraus.*

dömā, ätis, *tectum*, ein Dach. — *supremo domate crescit. vide Tectum.*

dömātör, ein Zähmer. *Te duce non alias conversus terga domator. T.*

SYN. Dömötör, debellator, victor.

dömestícus, ein Hausgenosß.

Ille ego convictor, densoque domesticus esu. Ovid.

Dömīnā, æ. *Concurrunt trepidæ comites, dominamque ruentem. V.*

EPIT. Grata, superba, pulchra, fallax, potens. PHR. Mihi non vivo, dömīnæ sed vivo superbæ. Concurrunt trepidæ comites, dömīnā- que ruentem suscipiunt.

dömīnātio, Herrschung. *Summa potestatum simplex dominatio rerum. Pr.*

SYN. Dömīnātus, us, dītio, potestas, imperium, regnum. *vide Im- perium.*

dömīnātör, öris, Herrscher. — *postquam dominatoc Olympi. Ped.*

dömīnus, ein Herr. *Romanos rerum dominos, gentemque togatam. Virg.*

SYN. Rēctör, hērüs. EPIT. Superbus, mitis, potens, metuendus, tremendus, atrox. PHR. Nos patriā amissā dömīnis parere superbis cogimur. Vendidit hic aurō patriam, dömīnumque potentem impo- suit. Quid dömīni faciēnt, aūsint quū tāliā sērvī.

dömīnör, äris, beherrschen. — *et victis dominabitur agris. Idem.*

SYN. impéro, præsum PHR. imperio, teneo, rego, moderor, pre- mo, imperii frenā teneo. *vide Impero.*

dömītör, öris, ein Zähmer. — *Hominum domitorque ferarum. M.*

SYN. Victör, debellator, dömātör *vide Victor.*

dömītrix, icis, eine Zähmerin. — *Manum clava domitrice ferarum. Ov.*

dömītus, ä, um, gezähmt. *Crescere jam domitis finito, &c. Virg.*

SYN. dömātus, victus, devictus, superatus, subactus, expugnatus, de- bellatus, sub jugā missus.

dömo, as, üi, zahm machen.

Non anni domuere decem, non mille carinæ. Virg.

SYN. Vinco, supéro, subigo, debello, devinco. PHR. Sub jugā mī- to. Vi subjiçio, subdo. Sērvitiō victos premere. Compescēntē frē- nō, bellō contūdere. Sternēt Fœnōs, Gāllūmque superbum. Pōpū- lōsque feroces contūdit victor. Cyprum dītione tēnebāt, *vide Vinco, Debello.*

dömūs, ein Haus. *Hæc domus Aeneæ cunctis dominabitur Argis. Idem.*

SYN. Tēctā, ædēs, atria, limen, porticus, aula, sedes, penatēs, larēs, penetrālia, hōspitium. EPIT. Superba, alta, conspicua, marmorea, eximia, ardua, antiqua, ingens, ampla, exilis, exigua, magna, pul- chra, regia, splendida, spatiosa, magnifica, picta, aurata, excelsa, par- va, abjecta, humilis, sordida visus, deserta, inculta. PHR. Sēptā, tē- ctā

Etā dōmōrum. Fōribūs dōmūs altā sup̄erbīs. Sūblīmībūs altā cōlūmnīs, Phrygiīs innīxā *vel* fūltā cōlūmnīs. Aūgūstī fastigiā tēctī. Dōmūs rēgālī splēndidā lūxū. Vāstā cōnditā mōlē dōmūs. *vid. Regia.* Hūmīlīs vīliā tēctā cāsae, āngūstī lārēs. *vid. Casa.* Tēctīs succēditē nōstrīs. Nōstrīs succēdē pēnatībūs hōspēs, appāret dōmūs intūs et atrīā lōngā pātēscūnt. Tēctīs matrēs īngēntībūs errānt. āst ūbi jam patriāe pērvēntum ad limīnā sēdis. illōs pōrticībūs rēx accīpiēbāt īn āmplīs. Aulāī īn mēdiō libabānt pōcūlā Bācchī, Sūb tērrā fōdērē lārem. Rēdēunt īn tēctā sinē ūllīs hōspitiīs. Fīr strēpītūs tēctīs, vōcēmquē pēr āmplā vōlūtānt atrīā. ādytīs ēffert pēnētrālībūs īgnem. Hōspitiūm āntīquūm Trōjāe sōciīquē pēnatēs. īnhōspitā tēctā tyrānī īngredīōr. Gēmītū tēctum ōmnē replēbāt ūnāquē jam tōtā stābāt īn ūrbē dōmūs. Quūm sōlem nōndum prōhibēbāt et īmbrem rēgulā. Dīgnārē tuōs āpērīrē pēnatēs.

Domum exstruo, ein Haus bauen. SYN. Dōmum cōnstrūo, cōndo, strūo, ædīfīco. vide Ædīfīco.

dōnārium, eine Gabe.

Si tua contigimus manibus donaria puris. Ov. v. donum.

dōnātiō, ein Geschenk. Longius ostendit culpae donatio mitem. M.

dōnātus, begabet. Nemo ex hoc numero mihi non donatus abibit. Virg. dōnēc, bis daß, so lange.

Donec eris felix multos numerabis amicos. Ovid.

SYN. dum, quāmdīū, vel quoad, monosyll. quōūsq̄.

dōno, as, beschenken. Quem pater ipse Deum sceptri donabit honore. Virg.

*SYN. dō, tribūo, largiōr, impertiō, impertiōr, ēlargiōr. PHR. dōnō dārē. Mūnēribūs, dōnīs cūmūlārē, q̄rnārē, ōnērārē. Sērgēstum Æuēās prōmīssō mūnērē dōnāt. Nēmo ēx hōc nūmērō mīhi nōn dōnātus abibit. Quā tibi, quā tālī rēddam prō cārminē dōnā. Hōc sibi pūlchrā sūum ferrī Prōsērpīnā mūnūs īnstituit. extrēmum hōc mīserō dāt mūnūs āmāntī. Lætum āmplēxūs ācēstem mūnēribūs cūmūlāt māgnīs. Hās tē nōs frāgīlī dōnāvīmūs āntē cīcūtā. Mūltīs ōnērāvīt līminā dōnīs. Hōc jūvenem ēgrēgiūm prāstāntī mūnērē dōnāt. Quōdvis pētē mūnūs, et illūd, mē tribūentē, fērēs, īnvītāt prētiīs ānimōs et mūnērā pōnīt, extrēmam hōc mūnūs mōriētīs hābēto. Nīl tibi quōd dēmūs mājus hābēmūs (āit) Cūī dīvēs ēgēntī mūnērā mūltā dēdī. Hōc tibi quō pōtūī cōnfēctum cārminē mūnēs. Prō mūltīs āliīs rēddītūr officiīs. Sīdōnīō sūbvēctūs equō, quem cāndīdā Dīdo ēisē sūī dēdērāt mōnūmētum et pīgnūs āmōris. Dōnā dēhīnc aurō grāvīā, sēctōquē ēlēphāntō impērāt ad nāvēs ferrī stīpātquē cārīnīs īngēns ārgēntum. Tēxtīlībūsquē ōnērāt dōnīs et tāliā fātūr: accīpē et hāc mānūm tibi quā mōnūmētā mēārū sīnt, pūer, et lōngum āndrōmāchēs tēstēntūr āmōrem cōnjūgis Hēctōrēae, cāpē dōnā extrēmā tuōrum. *vid. mox Donum, Præmium, & liberalis.**

dōnum, eine Gabe, Geschenk.

Et cur non aliis eadem dare dona licebit. Ovid.

SYN. Mūnūs, mūnūscūlum, prāmiūm. EPIT. Hōnēstum, grātum, ācēptum, dīvēs, ōpūlētum, largum, māgnīficum, rēgālē, splēndīdum, sōlēnnē, vīlē, ēxīgūm, rēgiūm, prētiōsum. PHR. Vēstrā (īnquīt) mūnērā vōbīs cērtā mānēnt. Dōmīnamquē pōtēntem supplīcībūs supērā dōnīs, āt tibi primā pūer, nūllō mūnūscūlā cūltū errāntēs hēdērās fūndēt, cūm bāccārē tēllūs. An quīdquam nōbīs tālī sīt mūnērē mājus. Vīs dārē mājus ādhūc et īnēnārrābilē mūnūs. Hāc tibi vīr quōndam nūnc frātēr cāstā Nēārā mīttīt mūnērā, et accīpiās mūnē.

mūnēră pārvă rōgo. Nōn sī mūnērībūs cērtēs, cōncēdēt iōlās. Tīmēo Dānāōs ēt dōnā fērētēs. *vide Dono.*

Dōnysă. (*Insula in mari Aegeo, una Sporadum.*) Bācchātamquē jūgīs Nāxōn vīrīdemquē Dōnysam. *Virg.*

Dōriōn. (*Opidum Peloponnesi, juxta quod Thamiras citharædus Musas ad cantus certamen provocavit.*)

Dōris, idōs. *Surgite de vitreis spumosa Doridos antris. Stat.*

(*Nympha maris Oceani & Tbetys filia, Nerei conjux, Nereidum parens. Accipitur quandoque pro ipso mari.*) EPIT. āmāră, cærūlă, spūmōsă, glaūcă, diffūsă. Nēptūniă, tōrmōsă, grāndævă, vāgāns, hūmīdă, æquōrēă. PHR. āt vōs æquōrēă fōrmōsă Dōrīdē nātæ. Lætantūr Nērēusquē pātēr, grāndævăquē Dōris, ēt quās aūricōmā prōdūxīt Dōrīdē Nērēus. *Pro mari.* Lātīus extēndīt flūctūs Nēptūniă Dōris. Sūrgītē dē vitrēis spūmōsæ Dōrīdis āntrīs. Dōris āmāră suam nōn intērmīscēāt ūndam.

Dōris. (*Etiam est Græciæ regio, a Doro, Neptuni & Alopes filio, sic appellata. Unde Dore docti quidam populi Græciæ, habetque inde nomen suum dialectus Dorica. Hinc Virgilius dicit: Dorica nostra pro Græcis.*)

dōrmīo īvī, vel īī, schlafen. *Certatim tandem fessus dormire viator. Hor.* SYN. Quiēsko, rēquiēsko, dōrmīto. PHR. Sōmnum, sōpōrem cārpo, cāpio, cāpto, pēto. Sōmnō fruōr, jācēo, prēmōr, sēpeliōr. Sōmnō succūmbo, indūlgēo. Lābōr īn sōmnum, īn sōmnōs sōlvōr. Sōmnō, quīētē mēmbră, cōrpūs lēvo. Do mēmbră quīētī. Do plācidam pēr mēmbră quīētem. Sūbiīt lūmīnă fēssă sōpōr. īn dūlcem sōlvūntūr lūmīnă sōmnum. Fēssōs sōpōr occūpāt vel irrīgāt artūs. Sōpōr cōmplēctītūr artūs. Sōmnūs oculōs, lūmīnă vīncīt, cōndīt, tēgīt, prēmīt. Plācidī cāpiēbāt mūnēră sōmnī. Prēmī grāvītātē sōpōris. Dūlcī dēclīnāt lūmīnē sōmnō. Tōtō prōflābāt pēctōrē sōmnum. Plācidæ dēmīttērē mēmbră quīētī. Hūnc sōpōr altūs hābēt. Dārē cōrpōră sōmnō. Plācidă lāxārē mēmbră quīētē. Rēquiēscērē lēctō. Lūmīnă quum plācidō vīctă sōpōrē jācēt. Sic dānt suā lūmīnă sōmnō. Blandă quīēs fūrtīm vīctīs sūbrēpsīt ōcellīs, ēt cādīt ā mēntō lānguīdă fāctă mānūs. Primă quīēs ādērāt, quum cūrīs fēssă diūrnīs pēctōră sōmnūs hābēt, ēt quum tē fūmō sōmnūs vėlāvīt āmīctū. Fēssīs ōculīs mūlcēntem ādmīttērē sōmnum. Sōmnō lūmīnă vīctă dēdī. Dānt cōrpōră fēssă sōpōrī, atquē ōmnēs pāritērquē sīlēt, pāritērquē quīescūnt. Nēc pūdōr īn stīpūlă plācidam cēpīssē quīētem. Nēc fcēnum cāpītī sūppōsūīssē sūō. Nōx ērāt, ēt, vīnō sōmnum fāciētē, jācēbānt. Cōrpōră dīvērsīs vīctă sōpōrē lōcīs. Vēstă jācēt plācidamquē cāpīt sēcūră quīētem. Cīrcūmfūsă rōsis, nīgrōquē rēcūmbīt āmōmō. Dōrmīt ēt īn plūmă pūrpūrēōquē tōrō. Sōmnumquē pētēbāt sēcūrus vārīās dūx grēgis īntēr ōvēs. Nōx ērāt ēt tērrīs ānīmālīă sōmnūs hābēbāt, īd tāntō frēmītū cūnctīs sīnē finē jācēbāt sōpītūs vēnīs ēt īnexpērrēctūs Aphīdās. Nōx ēst dātă cētēră sōmnō. Nōx ērāt ēt tērrās ānīmālīă fēssă pēr ōmnēs ālītūm pēcūdumquē gēnūs sōpōr altūs hābēbāt. Quum pātēr īn rīpă gēlīdīquē sūb æthēris āxē prōcūbūīt sēramquē dēdīt pēr mēmbră quīētem. Plācidumquē pētīvīt īnfūsūs mātīs grēmīō pēr mēmbră sōpōrem. Cētēră pēr tērrās ōmnēs ānīmālīă sōmnō lāxābānt cūrās ēt cōrdă ōblītă lābōrum. Tum mē cōnfēctum cūrīs sōmnōquē grāvātum īnfēlīx hābūīt thālāmūs prēssītquē jācēntem. Dūlcīs ēt āltă quīēs plācidæquē sīmīllīmă mōrtī. Pāssīm vīnō sōmnōquē pēr hērbam cōr-

cōrpōrā fūsā vident. Lūminā cūstōdīs succūmbērē nēscīā sōmnō-
vid. Somnus.

dōrmīto, schlāfern. *An dormitabo, aut ridebo tristia mæstum.* S.

dōrmītōr, ein Schlāfer. *Quid tibi dormitor proderit Enūymion.* Hor.

dōs, dōtis, Heurathgut, Mitgabe. — *Et numeras in dote triumphos.* Mart.

SYN. Pātērnā, mātērnā, grāndīs, jūgālīs, dīvēs, āmplā. PHR. Rē-
gnūm dōtālē rēlīquīt.

dōtālīs, das zu dem Heurathgut, Mitgabe gehōrt.

Est mihi fecundus dotilibus hortus in agris. Ovid.

dōto, ausstreuen. *Sanguine Trojano & Rutulo dotabere virgo.* V.

drāco, ōnīs, ein Drāche. *Aut hæc Massyli poma draconis erant.* Pet.

SYN. Sērpēns, ānguīs. EPIT. Squāmmōsūs, immānīs, insōpītūs, sæ-
vūs, tōrtūs, tōrtīlīs, āligēr, mēcūlōsūs, flēxūs, vēnēnōsūs, lēthīfēr, hōr-
rīdūs, fērūs, pērvīgīl, dīrūs, crūdēlīs, tūmēns, atrōx, trūx, ātēr, crīstā-
tūs, cērūlēūs, tērrībīlīs, fōrmīdābīlīs. PHR. Primā tibi ut flēxī tōr-
quētūr spīrā drācōnīs. Vidīmūs immānī spēcīē tōrtūmqūē drācōnem.

Tērrībīlēm dīstōrtōs nēxūs sīnūāt quī cōrpōrē lōngō. *vid. Serpens.*
Hic nota: quod draco sit serpens annosus, cui poete tribuunt cristas
& alas, & sæpe custodiæ templorum præficiunt, qualis fuit ille hortus
Hesperidum, & alter aurei velleris custos. Præterea tribuitur dra-
coni vel nullum vel placidum venenum, vel quod, teste Plinio, venenum
non habeant, nisi in Asia, vel quod numerentur inter Deorum anima-
lia, quæ censentur noxia non esse.

drācōnīgēnā, von einem Drachen gemacht.

Inque draconigenam nimbis. &c. Ovid.

drāmā, ātis, ein Schauspiel.

Novum recusat drama quippe servile. (Scaz.) M.

Drēpānum. (*Urbs Siciliae trans Calybæum promontorium, non procul
ab Frico monte, ita dicta a curvo situ instar falcis, vel ab eo,
quod Saturnus illuc falcem projecit.*)

Quique locus curvæ nōminā falcis hābet. Ovid.

Hinc Drēpānī mē pōrtus ēt illētābīlīs ōrā accīpīt. Virg.

Drūīdæ vel drūīdēs. *Sacrorum Druidæ positis repetitis ab armis.* Lucr.
(*Gallorum sacerdotes, iudices & pædagogi.*) EPIT. Sēvērī, filvī-
vāgī, pērītī, dōctī, sacri.

Dryādēs. *Interea Dryadem silvas saltusque sequantur.* P.

(*Nymphæ silvarum præsides.*) SYN. Nāpēæ, ōrēādēs, Hāmadyādēs.
EPIT. Sēmīdēæ, cūltæ, fōrmōsæ, rūsticæ, prōcācēs, silvēstrēs. Silvī-
cōlæ ērrāntēs, vēnūstæ, cōmtæ, pūdīcæ, īntāctæ, cāstæ, vērēcūndæ,
nēmōrōsæ, īncūltæ, trēpīdæ, tīmīdæ, lētæ, hīlārēs. PHR. Dryādum
chōrūs. Dryādēs pællæ. Nēmōrum Dēæ. Nymphæ silvīcōlæ. Nē-
mōrum Nymphæ, ut chōrūs æquālīs Dryādum clāmōrē suprēmōs īm-
plērūnt mōntēs. Clāudītē Nymphæ Dīctææ, Nymphæ nēmōrum jam
clāudītē sālūs.

dūbīto, zweifeln. *Et dubitamus adhuc virtutem extendere factis.* Virg.

SYN. āmbīgo, flūctūo, hærēo, īn dūbīō sum, vērsōr PHR. Mēns īn
cōntrāriā fērtūr. Sæpē mīhi dūbīam trāxīt sēntēntiā mēntem. Mēns
hærēt īn āmbīguō. Mēns, ānīmūs hærēt, pēndēt. Mēns dūbīīs pēr-
cūssā pāvēt. ānīmūs stāt īncērtūs. Quid sēquār, īn dūbīō ēst ānīmūs
cūrārūm flūctūāt æstū, āncēps æstūs īncērtam mēntem rāpīt, ut vīdīt
vūlgī vārīārē lābāntiā cōrdā. Mēns tītubāt, pārtēs fērtūr īn ōmnēs.
Spēquē tīmōr dūbīā, spēsquē tīmōrē cādīt. Nēc sum ānīmī dūbīūs,
vērīs ēā vīncērē, māgnūm quān sīt. Pēctōrē sēnsūs vērtūntūr vārī,

ānīmō

ānīmō, incērtō, dūbīō flūctūārē, nūtārē. Quō fērāt Ignōrō. Nōn hā-
bēt exāctum quīd āgāt, ēt libēt, ēt tīmēo, nēc ādhūc exāctā volūntās
ēst sātīs. In dūbīō pēctōrā nōstrā lābānt. Dum cūrā ambīgūā, dum
spēs incērtā nūtūrī. Magnō cūrārū flūctūāt āstū, atquē ānīmum nūc
hūc cēlērem, nūc dīvidīt illūc, in pārtēsqūē rāpīt vāriās, pērquē
ōmniā vērāt, ēt mōdō dēspērāt, mōdō vūlt tēntārē, pūdētquē, ēt cū-
pīt, ut, quīd āgāt, nōn invēnīt, utquē sēcūrī, fauciā trābs ingēns ūbi
plāgā nōvīssimā rēstāt. Quō cādāt, in dūbīō ēst, ōmniquē a pārtē tī-
mētūr. Sic ānīmūs vāriō lābēfactūs vūlnērē nūtāt. Hūc lēvīs atquē
illūc mōmētāquē sūmīt utrīmquē. Vērānt ānīmum in cōtrāriā cū-
rā. Mēns incērtō flūitāns ērrōrē vāgātūr. Lābāt ambīgūō spēs mēā
mīstā mētū. Heū quīd āgāt, vāriō nēquīdquā flūctūāt āstū. *Vide*
Curis angor.

dūbīūs, zweifelhaftig. *Sæpe mihi dubiam traxit sententia mentem.* Claud.
SYN. incērtūs, ambīgūūs, āncēps, vāriūs, sūspēnsūs, ānxiūs. PHR.
dūbīīs affēctībūs ērrāns. Mēntē lābāns, ānīmī dūbīūs, incērtūs, quō
fātā tērānt. ēxitūs in dūbīō ēst. Rūmōr in ambīgūō ēst, ut stāt, ēt in-
cērtūs quā sīt, sibi nēscīt ēūndum, quum vīdēt ēx ōmni pārtē vīātōr
ītēr. Dīcam ēquīdem, nēc tē sūspēnsū, nātē, tēnēbo. Tūquē ō dū-
bīūs nē dēficē rēbūs. Nūc adēō, quæ sīt dubiæ sēntēntiā mēntī, ēx-
pēdīam. Auctōr in incērtō ēst. Dūbiā Mārtis alēā ēt pēndēbāt ādhūc
bellī fōrtūnā, dīūquē intēr utrīmquē volāt dūbīīs vīctōriā pēnnīs.
Nēsciā, quem mānēāt tāntī vīctōriā regnī.

COMPARATIONES.

Comparari potest Dūbīūs primo cum arbore, vento agitata,

Secundo cum mari, contrariis ventis vexato,

Ut sæva rapidi bella quum venti gerunt,

Utrinque fluctus maria discordes agunt,

Dubiumque pelagus fertur. Senec. in Marc.

Tertio cum navi similiter agitata.

— Fluctibus variis agor:

Ut quum hinc profundum ventus, hinc æstus rapit,

Incerta dubitat unda, cui credat malo. Sen. in Thyest.

dūcātūs, ein Herzogthum. *At vos signifero qui talia vota ducatus.* Alcim.
dūcēntī, zwey hundert

Nam fuit hic vitiosus in horas sæpe ducentas. Hor.

dūcēntiēs, zwey hundert mal.

Ducenties accepit, & tamen vivit. (Scaz.) M.

dūcēnūs, zwey hundert. *Quam detis mihi quinquies ducena. (Phal.) Mart.*

dūco, führen. *Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnin. Virg.*

SYN. dēdūco, addūco, āgo, vel ēdūco, vel cōgito. PHR. dūc, āgē,

dūc ād nōs, tās illī līmīnā Dīvūm tāngērē. *Pro existimo. (Virg. 10.*

Æneid.) Tāntō mē crīmīnē dīgnūm dūxīstī? Pro volvo. (Virg. 6.

Æneid.) Sic ēquīdem dūcēbam ānīmō, rēbarquē fūtūrū. Pro con-

trabo. (Virg. Eclog. 9.) Dūcērēt āprīcīs in cōllībūs ūvā cōlōrem.

Pro stringo. (Virg. 11. Æneid.) Aūxīlīum dūctō mūcrōnē pētēbat.

dūctīlis, leicht zu ziehen. *Palmis, hoc rigue ductile flamen aque. M.*

SYN. Fācīlis, lēntūs, vel dūctūs, dōcīlis, flēctīlis, flēctī fācīlis.

dūctōr, ōrīs, ein Hauptmann.

Ipsis præcipuos ductoribus addit honores. Virg. v. Dux.

dūdum, vorlängst. *Ipsa egomet dudum Beroen digressa reliqui. Virg.*

SYN. jāmdūdum, jāmprīdem, jāmdlū.

dūellīcūs, das zum Streit gehöret.

Es caput abscindit sic pugna duellica per te. Prud.

dūellum, ein Streit zwischen zweyen. SYN. Pūgnā, cērtāmēn, bēllum. EPIT. Fōrtē, incērtum, sānguīnēum, rābīdum, īnsānum, dīrum, fū-
rīōsum. PHR. Quī tōtīēs aūsūs fōrtī cērtārē dūellō, īrā, pēr incērtī
glādīōs ruitūrā dūellī. Vīx tūlērīt dīrī sītīs īnsātīātā dūellī.

dūlcēdo, Süßigkeit. *Nescio qua prater solitum dulcedine læti.* Virg.

SYN. Suāvītās. EPIT. Māgnā, grātā, jūcūndā, mīrā, blāndā, suāvīs,
mēllītā, nēctārēā. PHR. Lūcī cāptūs mōllī dūlcēdinē. Nēctārēā dūl-
cēdinē lāctānt. Nēscīo, quā nātālē solum dūlcēdinē cūctōs dūcīt,
ēt īmmēmōrēs nōn sīnīt ēssē sūī. Ovid. Nēscīo, quā prāter sōlitum
dūlcēdinē læti. Virg.

dūlcilōquūs, das süßlich redet.

Mollit dulciloqua canorus arte. (Phal.) Sid.

SYN. Blāndilōquūs, blāndūs, fācūndūs, dīsērtūs, suāvīs.

dūlcīs, süß. *Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.* V.

SYN. Suāvīs, mēllēūs, mītīs, nēctārēūs. Metaph. Jūcūndūs, grātūs,
chārūs, vel āmcenūs.

Dūlichium. (*Insula in mari Jonio, non procul ab Ithaca, una ex iis,
quibus Ulysses imperabat.*) Dūlichiumquē, Sāmōquē et Nēridōs ar-
duā sāxīs. Virg.

dūm, dieweil, so fern. SYN. dōnēc, vel quāndo, vel dūmmōdō, mōdō.
dūmētum, ein Dornwald.

Ter centum nivei condent dumeta juvenci. V.

SYN. Spīnētum, vepretum, rūbētum. EPIT. Hōrrēndum, hōrrīdum,
dēnsūm, āspērūm, āvīum, impērvīum, flōrēns. PHR. Quæ dūmētā
cōlūnt hōrrēndā fēræ, āvīā pāscētēs īntēr dūmētā cāpēllæ.

dūmicōlā, der im Busch wohnet.

Caucaseas arces, & dumicolas Arienos. Avi.

dūmmōdō, nur allein. *Dummodo pugnando superem te, &c.* Ovid.

SYN. dum, mōdō, ūt, sī tāmēn.

dūmōsus, dornicht. *Dumosa pendere procul de rupe videbo.* Virg.

SYN. Spīnōsus, spīnīfēr, PHR. dūmīs, spīnīs, rūbīs plēnūs, hōrrēns,
āspēr. v. *Spinosus.*

dūmūs, eine Dornhecke. *Per silvas, dumos & saxa vagetur.* Ovid.

SYN. Rūbūs, dūmētum, sēntēs, vepres, spīnæ. EPIT. Hōrrīdūs,
dēnsūs, pīnguīs, āspēr, āvīūs, ūmbrōsus, spīnōsus, silvēstrīs, vīrēns,
vīrīdīs, rīgīdūs, impērvīūs, spīnīfēr, hīrsūtūs, ācūtūs. PHR. Silvā
fūitlātē dūmīs atquē illicē nīgrā hōrrīdā, quam dēnsī cōmplērānt ūn-
dīquē sēntēs, āspērā dūmīs rūrā tēnēt, hōrrēntēsquē rūbōs, et āmān-
tēs ārdūā dūmōs. vide *Rubus.*

dūo, zwey. *Vel simulacra duo forsan duo dona fuere.* M.

Sed par atque eadem coena duobus erat. Mart.

dūōdēcīmūs, vel duōdēcīmūs, quadrisyllabum, der Zwölfte.

Duodecimo Turnus divinis occidit armis. V.

PHR. āltēr āb ūndēcīmō, prīmūs ā dēcīmō.

dūēdēnāriūs, das 12. in ihm hat.

Quem duodenarius circumtulit, &c. Arat.

dūōdēnūs, zwölf. *Per duodena regit mundi sol aureus astra.* Virg.

duplex, icis, zweyfach. — *et duplicem gemmis auroque coronam.* Virg.

SYN. Gēmīnūs, āmbo.

duplīcītēr, zweyfach. *Dupliciter, nam vis venti contrudit & ipsa.* Lucr.

duplīco, zweyfach machen.

Mobilitas duplicatur & impetus ille gravescit. L.

SYN.

SYN. adduplico, cōduplico, gēmīno, āggēmīno, cōggēmīno. PHR. Sōl crēscētēs duplicāt ūmbrās.

dūrābilis, langwierig. *Quod curet alterna requie, durable non est.* Ovid.

SYN. diūtūrnus, stābilis, mānēns, pērmānēns, cōstāns. PHR. Diū mānēns, dūrāns, stāns. Mūltos pēr ānnos pērmānēns.

dūrēscō, dūrui, erhärten.

Limus ut hic durescit, & hæc ut cera liquefit. Virg.

SYN. indūrēscō, indūrōr, cōncrēscō, āstrīngōr, prēmōr, rīgēo. v. *Celo.* dūrītās, Hārtigkeit. *Oblita terra duritatis hibernæ.* (Scaz.) M.

SYN. Dūrītēs, rīgōr, vel sāvītīā, crūdēlītās.

dūrītēr, hārtiglich. *Duriter & duro terram pede pellere matrem.* Ovid.

dūrītēs, iēi, vel dūrītīā, æ, Hārte.

Ponere duritiem cæpere, suumque rigorem. Ovid.

SYN. Dūrītās, rīgōr, sāvītīēs, crūdēlītās, bārbāriēs. EPIT. ādāmāntīhā, ācērbā, fērrēā.

dūro, ās, hart machen. SYN. indūro, ādstrīngo, cōnstrīngo, prēmo, gēlō, fūmo, vel sto, maneo, pērmāneo, diū māneo, stābilis, diūtūrnus sum. PHR. indē ūbi pūbētēs cālāmōs dūrāvērīt æstūs. Dūrāvītquē ānīmūm, dēstītūtquē prēcēs. Dēsērīmūs sāvōquē gēlū dūrāmūs ēt ūndīs. *Pro Tolero*, (Virg. 1. Æn.) Dūrātē, ēt vōsmēt rēbūs sērvātē sēcūndīs.

dūrus, ā, um, hart. *Durus uterque labor, laudare ingentia rura.* V.

SYN. Sōlidūs, fīrmūs, fērrēūs, ādāmāntīnūs, mārmōrēūs. Met. mōlēstūs, īngrātūs, īnjūcūndūs, vel sēvērūs, rīgīdūs, crūdēlīs. v. *Crudelis.*

dūx, dūcis, ein Führer. *Confere duces, & vulgi stante corona.* Ovid.

SYN. Dūctōr. EPIT. Crūēntūs, bēllīgēr, bēllīcūs, fōrtīs, āudāx, Mār-tīūs, māgnānīmūs, īndōmītūs, gēnērōsūs, prūdēns, sāgāx, sōlērs, prō-vidūs, vīgīl, pērvīgīl, Māvōrtīūs, tērrīficūs, mētūēndūs, trūx, atrōx, fērūs, crīstātūs, īnsīgnīs, præclārūs, māgnūs, trēmēndūs, fērōx, ācēr, cāllīdūs, āstūtūs, cāūtūs, vērsūtūs, fīdēlīs, pōtēns, sēdūlūs, strēnūūs, mīnāx, īmpērtērrītūs, īnvīctūs. PHR. Primūs īnrē mānū bēllum, ār-mīs clārūs, nōbīlīs, ācēr ērāt bēllōquē fērōx ēt vīncī nēscīūs. Primūs īnrē mānū, pōstrēmūs pōnērē Mārtem. Nullī cēsūrūs īn ārmīs. Hō-stībūs hāūt tērgō, sēd fōrtī pēctōrē nōtūs. *vid. Bellicosus.*

Dyrrachium. *Dyrrachii præceps rapiendas tendit in arces.* Luc.

(*Urbs in ea parte Macedoniae, quæ mari Adriatico incumbit.*) SYN. Clārum, nōbīlē.

E

E Præpos. von, aus. *Tu quod es e populo, quilibet esse potest.* M.

SYN. ēx, dē.

ēā. Femin. ab is, die. *Frugibus infelix ea nec mansuescit arando.* Virg.

ēā, adverb. daselbst. *Corpus ea non est: qua porrocuque tenet se.* L.

ēādem. Femin. sing. ab idem, vel Neutr. plur. eben dieselbe.

Canities eadem est, eadem violentia vultus. Ovid.

Verba mihi desunt, eadem tam sæpe roganti. Idem.

ēādem, abl. v. eādem, dissyl.

Ridetur chorda qui semper oberrat eadem. Hor.

Hæc eadem rursus, Lygame, curre via. Prop.

ēātēnūs, so fern, so lang. *Ortus erat, quum rex insomnis eatenus altum.* M.

ēbēnīnūs, ā, um, omnes breves, von Ebenholz.

ēbē-

ēbēnūs, & ēbēnum, *neut. gen.* EPIT. dūrā, splēndīdā, splēdēns, atrā, nītīdā, fūscā, nigrā, indā, indicā, ēnōdīs.

ēbībo, austrinſen. *Filius aut etiam libertus, ut ebibat heres.* Hor.

ēbriētās, ātis, *Trunkenheit.* *Non semel ebrietas est simulata mihi.* Ovid.

SYN. Crāpulā, tēmūlentiā. EPIT. Tūrpīs, dēmēns, amēns, imprōvīdā, foedā, inērs, stūpīdā, insānā, obſcēnā, lōquāx, gārrulā, trēmulā, titūbāns, grāvis, furēns, mālesānā, exitiōsā, pērniciōsā. PHR. Cōrporis rōbur frāngēns, ēnervāns, exhauriēns, ingēnī frāngēns vīrēs, animīque vīgōrem. Fœcundā mālōrum ēbriētās. Mātēr fœcundā mālōrum. Cērtā jūventæ pērniciēs. Rīxis gaudēns. Sānæ mēntī inīmīcā, illecebris, exitiōsā suis, arcānum dēmēns dētēgīt ebriētās. Mālā arcānī cūstōs, ōpērtā rēclūdēns, extinctæ prōdīgā tāmæ, arcānā rēvēlāns, in praeliā quæ tūdīt inērmem, ebriētās fugiēndā vīrō cuiuscūquē sēd altis principibūs fūnestā luēs: ut Venus ēnervāt vīrēs, sic cōpiā Bācchī et tēntāt grēssūs, dēbilītātquē pēdēs. *v. Ebrius.*

ēbriōsūs, ein betrunfener Mensch. *Ebriosa acino ebriosiores.* (Phal.) Cat.

ēbriūs, trunſen. *Non magis audierit quam Fusius ebrius olim.* Hor.

SYN. ēbriōsūs, tēmūlētūs, vīnolētūs. PHR. Sōmnō vīnōquē sēpūltūs, solūtūs. Vīnō mādīdūs, mādēns, ūdūs, mādēfactūs, grāvis. Cui titūbāt multō linguāque mēnsquē mērō. Nīmīō vēnās inflātūs iācchō. Mītī dēlūsūs iācchō. Multō pērtūsas tēmporā Bācchō Cībō vīnōquē grāvis. Lārgōquē Lyæī flūminē sūbmērsūs. Ægrē titūbāntēs sūstīnēt artūs. Multōquē jācēbāt mēmbra deō vīctūs, illē mērō sōmnōquē grāvis titūbārē vidētūr. Cōnvivæ vālīdō titūbāntiā vīnō: Mēmbra mōvēnt, dūbīi stāntquē lābāntquē pēdēs. Gaudēbītquē mērō mērgētquē in pōculā mēntem, Stūpēnt multō cōrdā mērō. Pāssīm vīnō sōmnōquē pēr hērbam cōrpōrā fūsā jācēt. Silēnum pūerī sōmnō vidērē jācēntem inflātum hēsternō vēnās, ut sēmpēr, iācchō, ebriūs imprūdēns vērtītūr artē mērī. Furīatā mēntē vācillānt. Nam sīmūl explētūs, dāpībūs vīnōquē sēpūltūs. Cērvicem inflēxam pōsūit, jācūtquē pēr antrum immēnsū, sāniem ēructāns. Sōmnō vīnōquē sēpūltī prōcūbūērē, sīlēt latē lōcā. Fūsīquē pēr hērbam indūlgēnt vīnō, et vērtūnt crātērās āhēnōs. Crātēras lētī stātūūnt, et vīnā cōrōnānt, immōdīcō nūtānt tēmporā quāssā mērō, nēscītquē rēgī mēns plēnā Lyæō. Vīnō cōncūsā vācillānt tēmporā. Vīnōquē grāvātum tūlcītūr lēvā cāpūt. *v. Vinum.*

DESCRIPTIO EBRII.

Luc. lib. 3.

— Hominem quum vini vis penetravit
Acris, & in venas discessit plurinus ardor,
Consequitur gravitas membrorum, præpediuntur
Crura, vacillanti tardescit lingua, madet mens,
Nant oculi, clamor, singultus, jurgia gliscunt.

ēbullīo, auffieden. *Ebullit patruī præclarum funus, & o si.* Petř.

ēbullo, zerspringen. *Atque alia fletus ebullant parte viriles.* P.

SYN. bullo, bullīo.

ēbūr, öris, Helfenbein.

Munera portantes eborisque aurique talenta. Virg.

EPIT. indum, indicum, nītīdum, cāndēns, assyrīum, sēctīlē, nīvēum, splēndīdum, liquidum, attālīcum, pōlitum. PHR. Nīvēi mūnerā dēntīs ēbūr nītīdum fastīgīā summā tēgēbāt. Sēctīlē dēlicīis Indiā prābēt ēbūr. *Pro Citbara.* Dum cānis, & liquidum dēā pūlsāt ēbūr, ēbūrneūs, vel ēbūrñūs, ā, um, von Helseabein, helfenbeinen.

Oppida turritis cingantur eburnea muris. Ovid.

Portabat nitidis cursus eburnus equis. Tib. SYN. elephāntīnūs, ebūsūs. *Jamque Ebusus Phænissa movet.* Sil. (Insula in mari Baleario, prope Baleares, nullum noxium animal gignens.) EPIT. Cīrcūmflūā, Phcēnīssā, dīvēs, ōpīmā, īnnōcūā, īrrīgūā, rīgūā, mādīdā, mādēns.

ēccē, siehe, siehe da. *Ecce, Dionæi processit Cæsaris astrum.* Virg.

SYN. ēn, vīdē, vīdēsīs.

ēclēsīā, eine Kirche. *Cujus de manibus sumens ecclesia corpus.* M. SYN. Tēplum, dēlūbrum, fānum, ædēs. PHR. Ædēs sacrā Dēō. Sacrā tēctā tōnāntīs. v. *Templum.* vel Christiādum cōetūs, pōpūlus, gēns. Pīōrum fōrtūnatā mānūs. Gēns piā. Gēnus ēlēctum. Christi cūltōrēs. Grēx Christi, qui militāt armīs.

ēchēnēis, ein klein länglichter Meerfisch. SYN. Rēmōrā.

Parva echeneis adest, mirum, mora puppibus ingens. Ovid.

ēchīdnā, eine Natter. — *Lernæa sanguis echidnæ.* Idem.

EPIT. Lērnæā, tūmīdā, fērā, dīrā, rābīdā, fūrīālīs, lēthīfērā, vēnē. nōsā, vēnēnīfērā, tūmēns, hōrrīdā. v. *Serpens.*

ēchīnādēs. (*Exiguæ insulæ Acarnaniæ adjacentes ex adverso ostii Acheloi fluminis, natæ ex arena & limo, impetu Acheloi convecto.*)

Tūrbīdūs ōbjēctās Achēlōūs ēchīnādās ēxit. Stat.

ēchīnūs. (*Animal spinis obsitum.*) EPIT. Rūbēr, hīrtūs, vōlūbīlīs, æquōrēūs, filvēstrīs, caūtūs.

ēchō, ūs. — *Reparabilis affonat echo.* Pers.

(*Nympha fuisse fingitur, quæ quum a Narcisso, quem deperibat, sperneretur, longo mœrore contabuit, & corpore demum in saxum converso, nihil nisi vocem retinuit.*) SYN. Vōx rēpērcūlsā. EPIT. Rēsōnābīlīs, gārrūlā, cānōrā, vāgā, clārā, rēflēxā, rēdītūrā, lōquāx, rēsōnāns, rēpērcūlsā, īmītātrīx, rēspōnsūrā, rēcōndītā, lātēns, vīgīl, pērvīgīl. PHR. Vōx rēsōnā. Sōnāns rēpērcūlsīs vōcībūs ēchō. Vōx rēdīēns advērsīs collībūs īctā. Rēspōnsāns vōcīs īmāgo. Sōnūs ā vōcālībūs āntrīs rēddītūs. Hābītāns īn mōntībūs ēchō. Fōntībūs atquē āntrīs gāudēns. Plāngēntībūs āfsōnāt ēchō. Cum gēmītū rēbōānt filvæ, īllē cānīt, pūlsæ rēfērūnt ād sīdērā vāllēs, ēt vōx āfsēnsū nēmōrum īngēmīnatā rēmūgīt. Cōncāvā pūlsū sākā sōnānt, vōcīsquē ōffēnsā rēsūltāt īmāgo. Rīpæquē lācūsquē rēspōnsānt cīrcā, gēmītū nēmūs ōmnē rēmūgīt. Cōnsōnāt ōmnē nēmūs, vōcemquē īnclūsā vōlūtānt lītōrā, pūlsātī collēs clāmōrē rēsūltānt. Cāvīs ēchō prōcūl āfsōnāt āntrīs crebrīs mūgītībūs āmnēs, ārēntēsquē sōnānt rīpæ, collēsquē supīnī. Quæ īn finē lōquēndī īngēmīnāt vōcēs, āudītāquē vērbā rēpōrtāt. Tōtūsquē rēmūgīt mōns cīrcum ēt vōcem lātē nēmōrā āltā rēmītūnt. Tōtō clāmāntī lītōrē Thēseū. Rēddēbānt nōmēn cōncāvā sākā tūum ēt quōtīēs ēgo tē, tōtīēs lōcūs īpsē vōcābāt. Pūlsātāquē sākā āudīmūs lōngē frāctāsquē ād lītōrā vōcēs rēsōnābīlīs Nymphæ, quæ nēc rētīcērē lōquēntī: Nēc prīōr īpsā lōquī dīdīcīt rēsōnābīlīs ēchō. Eūrīdīcēn tōtō rēfērēbānt flūmīnē rīpæ. Sōnūērē cāvæ, gēmītumquē dēdērē cāvērnæ. v. *clamo.*

DESCRIPTIO ECHUS

Narcissum insequentis. Ovid. 3. Met.

Ergo ubi Narcissum per devia rura vagantem

Vidit & incaluit, sequitur vestigia furtim,

Quoque magis sequitur, flamma propiore calescit.

O quoties voluit blandis accedere dictis

Et molles adhibere preces, natura repugnat.
 Nec finit, incipiat, sed quod finit, illa parata est,
 Expectare sonos, ad quos sua verba remittat,
 Forte puer comitum seductus ab agmina fido
 Dixerat: *Et quis adest, &, adest*, responderat Echo.
 Hic stupet, atque aciem partes admittit in omnes.
 Voce, *Veni*, magna clamat: vocat illa vocantem.
 Respicit & rursus nullo veniente. *Quid*, inquit,
Me fugis? & totidem quæ dixit verba recepit.
 Perstat, & alterna deceptus imagine vocis,
 Hoc coëamus, (ait,) nullique libentius unquam
 Responsura sono, coëamus, rettulit Echo,
 Et verbis tavel ipsa suis, egressaque silva
 Ibat, ut injiceret sperato brachia collo.
 Ille fugit, fugiensque manus complexibus aufert.
 Ante (ait) emoriar, quam sit tibi copia nostri,
 Rettulit illa nihil nisi: *Sit tibi copia nostri*.

ēclīpsis, eine Verschwindung. SYN. Defectus, deliquium. EPIT. Minax, fatalis, funesta, tristis, infelix, horrenda, metuenda, nigra, atra.
Eclipsis Solis, Finsterniß der Sonne. PHR. Sol velamine nigro ora tegit. Phœbus caliginē mergitur atrā. Defectus patitur Phœbus raptæque laborēs lucis. Sol negat officium mūdō et se subtrahit orbī, ipsē caput mediō Titān quum ferret olympō, condidit ardentes nigrā caliginē cūrrūs, involvitque orbem tenebris, gentesque cōegit desp̄rare diem. v. Sol.

Eclipsis Lunæ, Finsterniß des Mondes. PHR. dēnsis tegit ora tenebris Cynthiā. Velatō Phœbi latet abdita vultū. Lūnā terrarum subitā percūssa expalluit ūmbra. Lūnā obruitur tenebris caliginis atræ. Quum mediū Phœbi radiōs intercīpit orbis. Cantātis Lūnā laborāt equis. Cēlō dēducunt Thēsālā Lūnam cārminā. Lūnæ obscurior orbis palluit. *Putabant gentiles, a sagis Lunam in terras detractam, quando deliquium patitur. Sed propterea sagas debere pœnas luere. Unde & ortum est proverbium: Lunam in suum malum detrahere.*

ēclōgā, Muslegung. *Vernans per varii carminis eclogas* (Asclep.) P.
 ēcōntrā, dargegen. *Æmulus contra sperat, quos viceris odit.* Sed.
 ēdācitās, Gresseren. *Gula est ferina sed socors edacitas.* (Jamb.) Prud.
 SYN. Vōrācitās, ingluviēs, gulā.

ēdāx, acis, ein Fraß, fressend. *Tempus edax rerum &c.* Ovid.

SYN. Vōrāx, gulōsus, hēlūo. v. Gulosus.

ēdētūlūs, zahnlos *Edentularum cantilenas suasferint.* (Jamb.) Prud.

ēdērā, Epheu. vid. Hedera.

ēdico, is gebieten. *Tantaque concedis tumentī edicere donis.* Prop.

SYN. dēnūntiō, signīfīco, dīco, prēmōnēo, vel statūo, cōstitūo, dēcerno, sānciō, jūbēo.

ēdīctum, ein Gebot. *Adde, quod edīctum, quamvis immite, minaxque.* Ovid.

ēdīscō, edīdīcī, auswendig lernen.

Audiit Eurotas jussitque ediscere lauros. Virg.

SYN. dīscō, pērdīscō. pērcīpiō, cōncīpiō. v. Disco.

ēdītōr, der etwas ausgehen läßt.

Vulturūque color nocturnæque editor auræ. L.

ēdītūs, herfürgebracht.

Felicemque trabunt limum, quique editus austro. Virg.

ēdo, ēdī, ēsum, essen. SYN. Cōmēdo, mādūco, mādo, pāscōr, vēscōr.

PHR. Jējūniā sōlvo, ēpūlis fāmēm pēllo, solōr, ēxīmo, lēvo, sēdo, cōmprīmo. Mēmbra cībō fōvēo, ēpūlis sūstēnto, rēstaūro. Vīctū vīrēs rēvōco. Cībōs, dāpēs cāpio, sūmo. Pōstquam ēpūlis ēxēmtā fāmēs mīserōs mōrsū dēpāscītūr ārtūs. Frōndībūs ārbōrēis ēt āmātā pāscītūr hērbā, ūt dāpībūs cōmprēssā fāmēs. Tum cōrpōrā cūrānt fēs-sā lābōrē grāvī. Nūllūs vēnit īn ōrā cībūs, nūllōs cōntīgīt ōrē cībōs. Dāpēs āvidām dēmīttērē īn ālvum. Dāpēs āvidō cōnvēllērē dēntē, āppōsītīs dāpībūs pāscī, vēscī. Sē dāpībūs replērē. Cōnsuēvīt quēr-nā jējūniā sōlvērē glāndē. v. *Manduco*.

ēdo, *compos.* a do, ēdīdī, ēdītum, etwas lassen ausgehen.

SYN. Fācio vel prōfēro, dīvulgo, ēmītto, ēxprōmo, ēdīco, ēnūntīo. ēdōcēo, wohl lehren. *Edoceat multasque viro se adjungere gentes.* Virg.

ēdōmo, ēdōmās, jähmen. *Edomat invalidas mentes quæ simplicitatem.* P.

SYN. dōmo, dōmīto, frēno, ēffrēno, cōērcēo, strīngo, cōmprīmo. ēdōrmīo, ausschlafen. *Cum illo nam edormit Catienis mille ducentit.* Hor.

ēdūco, ēdūcās, auferziehen.

Non aeger hic pomum non dulces educat uvas. Ovid.

SYN. Nūtrīo, ālo. v. *Nutrio vel īnstītūo, īnfōrmo*

ēdūco, īs, hinauszūhren. — *Cælo educere certant.* Virg.

SYN. ēxtrāho, libēro, sōlvo, ēxpēdīo, ēxīmo, trāho, ēmītto. ēdūlis, was gut zu essen ist.

Vinea summittit capreas non semper edules. Hor.

ēdūrūs, das fast hart ist.

Eduramque pyrum & spinas jam pruna ferentes. Virg.

ēētīōn, ōnīs. (*Pater fuit Andromaches & socer Hectoris, qui apud Thebas Ciliciæ imperabat, a quo Eetioneus.*) ēētīōnēās īmplēvīt sānguī-nē Thēbās. Ovid.

ēffārī, sagen, reden. *Incipit effari mediaque in voce resistit.* Virg.

SYN. Fārī, lōquī, ēlōquī, dīcērē, prōfērrē. v. *Loquor.*

ēffātum, eine Rede. SYN. Dīctum, sēntēntiā, sērmo.

ēffātūs, geredet, gesagt. *Quæ postquam vates sic ore effatus amieo est.* V.

ēffērātūs, verwildert. *Et efferata per nefas ingens ruunt.* (Jamb.) Prud.

SYN. ēffērūs, fērōx, fērūs, fāvūs, crūdēlis, trūx, ātrōx, sānguīnō-lēntūs, bārbārūs.

ēffēro, ēxtūlī, ēlātum, austragen, erhōhen.

Sæpe efferendus interim hæc ignes ferant. (Jamb.) Sen.

SYN. Tōllo, ēvēho, prōvēho, vel laūdo.

ēffēro, ās. verwildern. *Quod efferarit, si novos suffixerit.* (Jamb.) Sen.

ēffērvērē, ab ēffērvēo, vel ēffērvērē ab antiq. ēffērvō, ūber und ūber sieden. *Stridere apes utero & ruptis effervere costis.* V. SYN. ēffērvēscō, fērvēo, ēbūllīo.

ēffērūs, wild, grausam. *At trepida & cæptis immanibus effera Dido.* V.

SYN. Fērūs, īndōmītūs, fāvūs, crūdēlis. v. *Crudelis.*

ēffīcāx, frāstīg. *Jamjam efficaci do manus scientiæ.* (Jamb.) Sen.!

ēffīcio, ēffēcī, vollbringen.

Nil Claudie non efficient manus. (Alcaic.) Hor.

SYN. Fācio, pērfīcio, pērāgo, præsto, āgo, ād finem pērdūco, ēxsēquōr.

ēffīgīēs, īēī, ein Bild. *Effigies inter vestras statuamque Vagelli.* Juv.

SYN. īmāgo, sīmūlacrum, spēcīēs, sīgnum. EPIT. Pīctā, dēcōrā, pūlchrā, āūrēā, ænēā. v. *Statua.*

ēffīngo, abmahlen. SYN. ēxprīmo, fōrmo, fīngo.

ēfflagīto, dringentlich bitten. — *notumque efflagitat ense.* Virg.

SYN. Flāgīto, pēto, pōsco, ēxpōsco, pōstūlo.

ēffōrēo,

ēfflōrēo, verblühen, oder fast blühen. SYN. ēfflōrēsko, splēndēo, splēndēsko.

ēfflūo, ēfflūxī, ausfließen. SYN. Flūo, ēlabōr, ēffūndōr, ēxcīdo, ābēo, ēvānēsko, *vel* māno, ēmāno.

ēffōdīo, īs, ēffōdī, ausgraben.

Effodiuntur opes, irritamenta malorum. Ovid.

SYN. ērūo, ēvēllo, ēxtrāho, fōdīo.

ēffōr, ārīs, sagen, reden. *v.* *Effari.*

ēffrēnātūs, ungezähmt. *Effrenatorum moderamine pacificator.* Prop.

SYN. ēffrēnīs, ēffrēnūs, prācēps, īndōmītūs. *Pb.* īndōcīlīs flēctī, nēscīūs rēgī.

ēffūgīo, ēffūgī, entfliehen. *Effugerent aliqua stagna profunda via.* Ped.

SYN. Fūgīo, ēvādo, ēlabōr, vīto, dēvīto, dēclīno, ēvīto.

ēffūgīum, eine Ausflucht. *Rei occurrere & effugium praecludere eunti.* L.

SYN. Fūgā, *vel* rēfūgīum.

ēffūlgēo, ēffūlsī, glänzen. *Reperitur etiam effulgere, ab ant. effulgo.*

Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus. Virg.

SYN. Fūlgēo, ēmīco, cōrūsko, splēndēo, ēlūcēo.

ēffūndo, ēffūdī, ēffūsum, ausgießen, ausschütten.

Talis & ipse jubam cervice effudit equina. Virg.

SYN. Fūndo, profūndo, ēmītto, spārgo, ējīcīo.

ēffūsūs, ausgegossen. *Exciderat puppi mediis effusus in undis.* Virg.

ēffūtīo, schwaizen, plaudern.

Effutire leves indigna tragoedia versus. Hor.

SYN. Gārriō. PHR. Tēméré dīco, īnānīā vērba fūndo, prōfēro.

ēgēlīdūs, kalt. *Sed gelidum boream egelidumque notum.* Ovid.

SYN. Gēlīdūs, frīgīdūs, glācīālīs.

ēgēnūs, arm. *Quamvis largus opum semper egenus ero.* Mart.

SYN. ēgēns, īndīgēns, īndīgūs, paūpēr, īnōps, mēndīcūs. *v.* *Pauper.*

ēgēo, ich bedarf. *Accersas & egere vetes, & scribere cogas.* Hor.

SYN. īndīgēo, cārēo, ōpūs hābēo, ōpūs mīhi ēst, paūpēr, īnops sum.

ēgēro, hinaus tragen. *Expletur lacrymis egeriturque dolor.* Ovid.

SYN. ēxpēllo, ējīcīo, dējīcīo, aūfēro, rēmōvēo, ārcēo.

ēgēstās, ātīs, Armuth. *Duris urgens in rebus egestas.* Virg.

SYN. Paūpērtās, paūpēriēs, īnōpiā, pēnūrīā. EPIT. Sōrdīdā, grāvīs, tūrpīs, crūdēlīs, dūrā, īmmītīs, īntēlīx, mīsērā, pānnōsā, prāedūrā, mōlēstā, lānguīdā, ūrgēns, cōntēmtā, dēspēctā, hūmīlīs, dīrā, ācērbā, lācērā. *v.* *Paupertas.*

ēgo, ultimam habet communem, ich.

Ille ego qui quondam gracili modulatus avena. Virg.

Ausus ego primus castos violare pudores. Idem.

ēgōmēt, ich selbst. *Vide egomet, duo de numero cum corpora nostro.* Virg.

SYN. īpsēmēt ēgo, īpsē ēgo.

Egōnē. *Egone ut paeentis sanguine aspergam manum.* (Jamb.) Sen.

ēgrēdīōr, herausgehen. *Egreditur ferroque manus armata bidenti.* Virg.

SYN. ēxēo, ēxcēdo, dīscēdo, ābēo. *v.* *Abeo, exeo.*

ēgrēgīūs, ausbündig. — *tantam egregio decus enitet.* Virg.

SYN. īnsīgnīs, ēxīmīūs, ēxcēllēns, prāestāns.

ēheū, ach, o weh. *Eheu! quid volui misero mihi &c.* Virg.

ējā, Eja, ach! *Eja age, rumpe moras, &c.* V. — *arboris eja per ipsum.* Val.

ējācūlōr, abschießen. *Ejaculatur aquas atque ictibus aëra rumpit.* Ovid.

ējīcīo, ējēcī, hinauswerfen.

Turpius ejicitur quam non admittitur hospes. Ovid.

SYN. Pello, expello, dejicio, detrudo, exturbo. v. Pello.
ejulatio, Geheul. *Et illa non virilis ejulatio.* (Jamb.) Hor.
ejulatus, Geheul.

Hunc ejulatum quem gemis cuncti gemunt. (Jamb.) Sen.
ejulo, heulen, wehflagen. *Sic ejulantes ossa clamant dividi.* (Jamb.) Sen.

SYN. Lamentor, ululo, lugere, fleo, deploro.
elabor, aufschlüpfen. *Maximus hic flexu sinuoso elabatur anguis.* Virg.

SYN. evado, excedo, effugio, labor, excido.
elaboratus, ausgearbeitet.

Non elaboratum ad pedem. (Jamb. Dim.) Hor.
elaboro, mit Fleiß arbeiten.

Dulcem elaborarunt saporem. (Jamb. cum syll.) Hor.

SYN. excolo, exorno, expolio, perpolio, vel laboro, enitor,
elanguere, erweichen. — *dubiisque elanguit alis.* Val.

SYN. Languesco, languere.
Elapsus, ä, um, entfallen, entronnen. — *Telis elapsus Achivum.* Virg.

Elargior, verchenken. *Quantum elargiri deceas, quam te Deus esse.* P.

Elatus, erhöhet. *Contra elata mari res ondit Gnosia tellus.* Virg.

SYN. evectus, vel altus, celsus, sublimis, erectus. v. Altus.

Electio, önis, die Wahl SYN. Delectus, us, optio, selectus, us.

Electra. *Electra, ut Graeci perbibent, Atlantide natus.* Virg.
(*Nympha, Atlantis filia, quæ Jovi Dardanum peperit. Est & alia
Electra, Agamemnonis filia, & soror Orestis, quæ diu cælibem vitam
duxit: unde per contumeliam POLYCHRONIOS PARTHENOS,
hoc est, multorum annorum virgo, appellata fuit.*) EPIT. Förmösä,
venüftä, pülchrä.

Electrum, Agtstein. *Pingua corticibus fundent electra myricæ.* Virg.

EPIT. Pingue, lachrymosum, roscidum, pallens, pallidum, præful-
gens, liquidum, splendens, micans, lucidum. PHR. Pinguia cortici-
bus sudans electra. Pallidaque oceanö quærunt electra sub alto.

Electus, ä, um, part. a verb. eligo,

Electus, us, Erwählung

In necis electu parva futura mora est. Ovid. v. Electio.

Electrosynä, Almosen. *Est & quinque syllabarum, secunda & tertia
syllaba in unam contracta.* SYN. Bëgnä münërä, donä. v. Liberalis.

Elégans, erwählt, schön. *Nec sane nimis elegante lingua* (Phall.) Catull.

SYN. Concinnus, politus, venustus, pulcher, formosus, vel eloquens,
vel eximius.

Elégia, Elégia, elegus, ein Trauerlied.

Blanda pharetratos elegia cantat amores. Ovid.

Quas inter multum petulans elegia propinquat. Stat.

Hic elegos impune diem consumeris ingens. Juv.

EPIT. Flebilis, tristis, mæsta, infelix, miserabilis, querula, gëmë,
bündä, mollis, lenis, imbellis, acuta, parva, blanda, petulans. PHR.
Versus impariter juncti, imparës nümeri. Venit ödörätös elegia
nëxä capillös. Huc elegi tristes lacerae, huc propere Cæcenæ,
Nec celerës elegös dülce quërëntis opus.

Elégiacus, das zum Trauerlied dienet. SYN. elegus.

Eleleis, gen. idos. *Nunc feror, ut Bacchi furiis Eleleidos actæ.* Ovid.

(*Est mulier debacchans, quæ & Thyas & Mænas dicitur, a voci-
ferando & insaniendo.*)

Elei. (*Populi in Peloponneso Elidem incolentes, clarissimi propter de-
lubrum Jovis Olympii, ludosque Olympicos, quorum præfecturam
Elei*

Elei habuerunt. Unde Elei equi, Eleus carcer & Eliades equæ leguntur.) Virg. I. Georg. eliādum palmās epīrūs, ēquārum.
 Elēleūs, Triffyl. (*Unum ex Bacchi cognominibus.*) Nyctēliūsque ālēleūsque pārēns, ēt iācchūs ēt ēvān. v. Bacchus.
 ēlēmētā, Element, ein Anfang eines jeden Dinges.

Mons elementorum cedit, regnique futuri. Sidon.

SYN. Intēr sē pūgnāntiā sēmpēr. Quātuōr hāc simīlī quum sīnt ēlēmētā figūrā Præditā, nōn ūnō pērgūnt tamēn incītā mōtū irē, sēd hāc sūrsūm lēvītās, rāpīt illā dēōrsūm. Quānquam mūtātis pērcēant, rēdēantquē figūrīs. Quōtīdiē tamēn ætērnā sē lēgē prōpāgānt.

(*Numero sunt quatuor, scilicet Ignis, Aer, Aqua, Terra.*)

Elēphāntīcūs. *Elephanticus teterrimus venenator.* (Scaz.) S.

SYN. Leprōsūs.

Elēphāntīnūs, ā, um, von einem Elephant. SYN. Bārrīnūs.

Elēphās, vel ēlēphāntūs, ein Elephant.

Vel dentes stringunt elephantis ab ore revulsos. Prisc.

SYN. Bārrūs. EPIT. indicūs, fōrtīs, lācērtōsūs, immānīs, Gētūlūs, pōtēns, rōbūstūs, dōcīlīs, bēllīcūs, vāstūs, Eōūs, īngēns, mītīs, clēmēns, sōlērs, īndūstriūs. PHR. Bēllūā Gētūlā, indicā. Tūrrītō bēllūā dōrsō. Quæquē sūis ōbtēmpērāt īndā māgīstrīs bēllūā. Tūrrītās mōlēs āc prōpūgnācūlā dōrsō bēllūā nīgrāntī gēstāns. *Sumitur etiam pro ebore,* īn fōribūs pūgnām ēx aūrō sōlīdōquē ēlēphāntō, altērā cāndēntī pērfēctā nītēnt ēlēphāntō ōrnēntūr pōstēs. Aūrō nītīdōquē ēlēphāntō, *pro morbo,* lācērōsquē ēlēphāns ēffūsus īn ārtūs ūlcērā sānguīnēō sīstēt mānāntiā tābō.

ēlēvo, erhōhen. *Neve inimica meas eleuet aura preces.* Prop.

SYN. Lēvo, tōllo, vel ēxtōllo, vel mīnuo, dīmīnuo.

Eleūsīnūs. (*Rex prope Athenas. Hic Cererem, filiam suam, a Plutone raptam, quærentem hospitio excepit, quæ illum in remunerationem agriculturam omnem docuit, ejusque filium Triptoleum igne fovit, lacteque divino aluit ac currui suo impositum per orbem vexit, ut hominibus frumentorum usum indicaret, quare Eleusini ei templum ædificarunt, a quo & ipsa Ceres Eleusina dicta est secundum illud. Virgilii: Tardaue Eleusinae matris volventia plaustra.*)

Eliās. *Penultimam produxit Fortunatus, ultimam corripuerunt Ausonius & Mantuanus. Sed tamen ultima rectius producit, penultima communi.* (*Is fuit vates, Carmeli montis incola, qui, post multa miracula ad Dei gloriam patrata, tandem in cælum in igneo curru transvectus est.*) PHR. Nūmīnē plēnūs eliās. Vātēs īgnīvōmō trāsvēctūs ād æthērā cūrrū. Quī vīvīt ādhūc ubī nāscītūr eūrūs. Quem cōrvī quōndam pāvērē mīnīstrī, flāmmīferō īnvēctūs cūrrū.

ēlīcīo, ēlīcūī, ēlīcītum, hinauslocken.

Elicit illa cadens raucum per levia murmur. Virg.

SYN. ālīcīo, āttrāho, ēxtrāho, ēdūco.

ēlīcītūs, hinaus geschickt. *Elicitas simili credamus origine Nymphas.* Rut. ēlīdo, īs, auschlagen, austossen. *Elidit geminos infans, nec respicit angues.* M. SYN. Frāngo, īncīdo, vel ēlīcīo.

ēlīgo, ēlēgī, erwählen. *Eligitur locus hunc augustique imbrice tecti.* Virg.

SYN. Lēgo, dīlīgo, ōpto. PHR. Sōbōlem ārmēntō sōrtīrē quōtānnīs. Vīdī lēctā dīū ēt mūltō spēctātā lābōrē. Dēgēnērārē tamēn nī vīs hūmānā quōtānnīs māximā quæquē mānū lēgērēt. Hūc dēlēctā vīrum sōrtītī cōrpōrā fūrtīm īnclūdūnt. Nēc nōn ēt pēcōrī ēst īdem dēlēctūs ēquīnō.

elimino, hinausstoßen. *Sit qui dicta foris eliminet, ut coeat par.* Hor.

EPIT. *ejicio, expello, excludo, extrudo, proscribo.*

elimo, ausfeilen, aussagen. *Elimus, non illud opus tenuissima vincat.* Ov.

SYN. *Polio, expolio, exorno, excolo, elaboro.*

elinguis, der feine Zunge hat.

Elinguis oris organum fautor move. (Jamb.) Pr.

SYN. *Mutis, sine lingua.*

elis, idis. (*Urbs peloponnesis, juxta quam Olympicum certamen celebrari solebat.*) **Nobilis**, olympiaca.

Elisa. — *Nec me meminisse pigebit Elise.* Virg. v. Dido.

eliseus, triff. (*Propheta fuit, Eliae comes.*) PHR. *et comes et magni successor eliae. Est & quadrisyllabum, secunda & tertia longa.*

elusus, ausgestoßen. *Ter spuma elisam & rorantia vidimus astra.* Virg.

SYN. *Fractus, vel elicitus, eductus.*

elixus, gesotten. *Miscuerisque elixa simul conchilia turdis.* Hor.

Elleborus. *Scyllamque, elleborosque graves, &c.* V. (*Herbae nomen.*)

EPIT. *Gravis, tristis. Dicitur & neutr. gen, elleborum.* PHR. I.

bibe, dixissem, purgantes pectora succos. Quidquid et in nota nascitur anticyra.

Elógium, ein herrliches Zeugniß.

Elogium tacita formant quod litora voce. Virg. in Cul. v. Laus.

elöquör, aussagen. *Eloquar, an fileam? gemitus lacrymabilis imo.* Virg.

SYN. *Dico, profero, renuntio, exprimo. vide Loquor.*

elöquens, wohl beredt. SYN. *Facundus, disertus.* PHR. *elöquio potens, tonans, pollens, valens, praestans. Flexanimus sermone potentis, mellifluens, celebris facundae munere linguae. Fandi peritus. Cui largae est copia fandi. Fandi doctissimus. Qui praestat dulcedine linguae, unum Tritonia Pallas quem docuit, multa que insignem reddidit arte, arguto faciens verba disertam sono. Qui Pieris pollet studiis, multoque redundat eloquio. Larga fuit semper cui copia fandi. Legimus o juvenis patris non degener oris, dicta tibi pleno verba diserta toro.* v. *Causidicus.*

Elöquētiā, Wohlredenheit. SYN. *Facundia, alloquium.* EPIT. *Nectaraea, facunda, ambrosia, docta, flexanima, dulcis, mellita, ornata, potens, divina, culta, exculta, fulminea, tallax, dolosa, callida, insidiosa, blanda, venusta, melliflua.* PHR. *Dicendi vis, ubertas, copia. Larga copia fandi, oris facundia culti. Blandae modulamina linguae. Facundia melle dulciore, eloquii nitore, decore, gratia. Verba disertata. Liquidum verba fluentia cursu. Potentis eloquii virtus gratiaque exculti defuit eloquii. Facundae suavissima gratia linguae. Liquidum mel fuit eloquii. Gratia facundi quanta sit eloquii. Flumen labiis instillat apertis.*

Elöquium, eine Rede. *Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum.* M.

SYN. *Facundia, eloquentia.* EPIT. *Nectaraeum, facundum, &c.* v. *Eloquentia.*

Elüceo, elüxi, scheinen. *elucet aloe & fulgore coruscant.* Virg.

SYN. *Luceo, eniteo, emico, appareo, emineo, vel excello.*

elüctör, hinausdringen. — *atque eluctabitur omnis.* Virg.

SYN. *erumpo, luctor.*

elucubro, etwas beym Licht machen. SYN. *elaboro, expolio, perpolio, accuro, vel nocte laboro.*

Elüdo, elüsi, verspotten. *Qua vaser eludi possit ratione maritus.* Hor.

SYN. *Ludo, irrideo, fallo, decipio, sperno, contemno, aspernor.*

eluo,

elūo, ausſäubern. *Infectum eluitur scelus aut exuritur igni.* Virg.

SYN. Lāvo, dilūo, tērgo, abſtērgo, dēlēo. v. *Purgo.*

elūsūs, verſpottet. *Increpuit malis morſuque eluſus inani eſt.* Virg.

elūtūs, gewaſchen. *Dulcior, irriguo nil eſt elutius horto.* Hor.

Elūviēs, Waſſerguſ. — *Eluvie, mons eſt deductus in æquor.* Ovid.

SYN. Dilūvium, allūvium, dilūviēs. vide *Diluvium.*

Elyſium. *Mittimur elyſium & pauci læta arva tenemus.* Virg.

(*Locus, ubi piorum animæ habitare credebantur. Sunt & Elyſii campi in Bæotia prope Thebas.*) EPIT. āmplam, lætum, quiētum,

felix, āmcenum. PHR. elyſii cāmpī, cōllēs, elyſiæ vāllēs, ſēdēs, dō-

mūs, pīī, felīcēs, lætī cāmpī, lūcī. Nēmōrā fōrtūnātā. Sēdēs quiētæ,

bēātæ, āmcenā vīrētā. Dōmūs plācidæ, elyſiōs līcēāt cōgnōſcērē cāmpōs.

Dēvērē lōcōs lætōs ēt āmcenā vīrētā. Fōrtūnātōrum nēmō-

rum, ſēdēsquē bēātās, āmcenā pīōrum cōnciliā elyſiumquē cōlo.

Quīſquē ſūōs pātīmūr mānēs, ēxīndē ſub āmplum mīttīmūr elyſium

ēt paucī lætā ārvā tēnēmus.

ēmāculo, auſpuzen. SYN. pūrgo, māculās tērgo, abſtērgo, dēlēo, tōl-

lo, aūfēro, elūo, dilūo.

ēmāncipātūs, jugeeignet. *Emancipatus femine.* (Jamb. Dim.) Hor.

ēmāno, auſſieſſen. *Emanarit, uti fumus, diffusa animæ vis.* Lucr.

SYN. Māno, dimāno, prōmāno, ēxēo, prōficīſcōr, ōrīōr.

Emāthiā, (*Nobilis Europæ regio Thraciæ finitima, poſtea Macedonia dicta. Poëtæ quandoque confundunt Emachiam cum Theſſalia.*)

Bellā pēr emāthiōs plūsquam cīviliā cāmpōs. Luc.

ēmāx, ein Krämer. — *Non tu prece poſcis emaci.* Perf. SYN. ēmtōr.

ēmlēmā, ein Werf hin und her geblūnt, ein ſinnreicher Spruch.

Arte pavimento, atque emblemate vermiculato. Luc.

EPIT. Dīvēs, mīnūtum, vērmiçulātum.

ēmēndo, verbeſſern. *Cultus & in pomis succos emendat acerbos.* Ovid.

SYN. Cōrrīgo, mēndīs pūrgo. vide *Corrigo.*

ēmēntiōr, lügen. *Ementitus erat clypeo quoque flumina ſeptem.* Ovid.

SYN. Mēntiōr, ſingo, cōnſingo, ſimūlo. vide *Mentior.*

ēmērgo, auſ dem Waſſer ſich erheben. SYN. ēxēo, ēvādo, ēxūrgo.

Haut facile emergunt, quorum virtutibus obſtat. Ovid.

ēmēritūs, der auſgedienet hat.

Emeritos Muſis & Phæbo tradidit annos. Mart.

SYN. Mūnērē fūctūs vel mēritūs.

ēmētiōr, meſſen. *Non aliud patriæ tanto emetiris acervo.* Hor.

ēmēnsūs, gemeſſen. *Hoc etiam, emenso quum jam decedet Olympo.* Virg.

ēmīco, ēmīcūī, herfür glānzen. — *Juvenum manus emicat ardens.* V.

SYN. Mīco, lūcēo, ſplēndēo, ēffūlgēo, lūcēſco, ēnīteō.

ēmigro, auſweichen.

Nemo intro retulit ſemel, ut emigravimus. (Jamb.) Tet.

SYN. Migro, dēmigro, diſcēdo, ēxcēdo, ēxēo.

ēmīnēo, übertreffen. *Ambas in partes eminet baſta.* Ovid.

SYN. ēxto, āppārēo, ēxcēdo, ſupēro, ēxcēllo, āntēēo, āntēcēdo.

ēmīnūs, von weiten. *Cominus enſe ferit, jaculo cadit eminus ipſe.* Ovid.

SYN. Lōngē, lōngiūs, prōcūl.

ēmīſſūs, auſgelaſſen. *Et ſemel emiſſum volat irrevocabile verbum.* H.

ēmītto, ēmīſī, auſlaſſen. *Ipſe Deus ſomno domitos emittere vocem.* Tib.

SYN. Mītto, dīmītto vel ēlīcīo, ēvibro, ējacūlōr.

ēmo, ēmī, ēmtum, fauſen. *Hæc emis hirsuto ſpirant opobalsama collo.* J.

SYN. Pāro, cōmpāro, cōēmo.

ēmōllīo, īvī, ītum, weich machen. *Emollit mores, nec finit esse ferus.* Ov.

SYN. Mōllīo, vel plāco, mītīgo, mūlcēo, cōhībēo, lēnīo.

ēmōlumētum, Nuß. — *Atque alia emolumenta notemus.* Juv.

SYN. ūtīlītās, lucrum, commōdum. EPIT. Māgnum, hōnēstum, āmplūm, dīvēs.

ēmōiōr, ēris, sterben. *Et rogos igneus emoritur, &c.* Pr.

SYN. Mōi iōr, ēxtīnguōr, ēxpīro, pēreo, ītērēo, sūccūmbo.

ēmōveo, auswegēn. *Emovet, & fidem capiti subduxerat ensem.* Virg.

SYN. Mōveo vel ēdūco, sūbdūco.

ēmōtūs, verrückt. *Janua & emoti procumbunt cardine postes.* Virg.

ēmpēdoelēs. (*Philosophus Agrigentinus qui rerum naturam elegantissime carmine explicuit.*) EPIT. agrigēntīnūs, sīcūlūs.

ēmpīricūs, ein Arzt allein durch die Erfahrung.

— *Methodus simplex empirica pangit.* M. v. *Experientia.*

ēmpōrīum, eine Gewerbstadt, da man Jahrmarkt hält.

Pisarum emporio, divitiisque maris. Rutil.

ēmtītūs, gefauft. SYN. ēmtus, cōēmtūs, cōmpārātūs.

ēmpyrēūs, himmlisch. *Promittunt iter, empyreas affectat ad artes.* M.

SYN. Cēlēstīs, āthērīūs.

ēmūndo, austreinigen. SYN. Mūndo, pūrigo, ēlūo, lāvo, tērgo.

ēmūngo, auspujert. *Emunctæ naris duos componere versus.* Hor.

ēn, siehe. *Hos tibi dans calamos, en, accipe, Musæ.* Virg. SYN. ēccē.

ēnārrābilis, das man erzehlen mag.

Hastamque & clypei non enarrabile textum.

ēnārro, erzehlen. SYN. Nārro, ēxplāno, mēmōro, rēfēro.

ēnāscōr, ēris, aufwachsen. SYN. Nāscōr, pāriōr, gīgnōr.

ēnāto, hinausschwimmen. — *Tabulis si fractis enatet exspes.* Hor.

SYN. Nāto, no, ēmērgo. vide *Nato.*

ēnāvīgo, ausfahren. *Enaviganda sive reges.* (Jamb. cum syll.) Hor. v. *Navigo.*

ēncēlādūs. *Fama est Enceladi semivustum fulmine corpus.* Virg.

(*Gigantum maximus, Titanis & Terræ filius, quem Jupiter fulmine ictum Ætnæ monti supposuit.*) SYN. Gīgās cēntīpēs. EPIT. Jaculātūr, fērōx.

ēnchēlēæ. (*Oppidum in Illyride, juxta quod Cadmus & ejus uxor in serpentes versi sunt.*) ēnchēlēæ vērsī tēstāntēs fūnērā Cādmī. Luc.

ēncōmīum, ein Lob. SYN. prēcōnīum, laūs. v. *Laus.*

ēndrōmīs, īdīs. (*Vestis longiore villo, venti pluvieque injuriis arcendis accommoda.*) EPIT. Tyrīā, pēgrīnā, villōsā, hīrsūtā. PHR. Sōrdīdā, sēd gēlādō nōn āspērāndā Dēcēmbri dōnā, pēgrīnam mīttīmūs ēndrōmīem. Mart.

ēndymīōn, ōnīs. *Quid tibi dormitor proderit Endymion.* Mart.

(*Pastor formosus, quem adamavit Luna, adeo, ut, cælo relicto, in montem Latmum ejus osculandi gratia descenderit. Poëta fingunt, Lunam a Jove impetrasse, ut, quod Endymion optaret, consequeretur; optavit autem, ut perpetuum dormiret somnum, immortalis & expers senii; hinc natum est proverbium, de pigris dici solitum: Endymionis somnum dormis.*) EPIT. Lātmiūs, dōrmītōr, vēnātōr. tēnēr, dūlcīs, fōrmōsūs, dīlētūs, pūlchēr, blāndūs, cōmīs, vēnūstūs, āmābilīs, dēcōrūs, Thēsālūs. PHR. īn Vēnērem ānchīsēs, īn Lūnam lātmiūs hērōs Lātmiūs æstīvā rēsīdēt vēnātōr īn ūmbrā.

ēnēcō, ūī, tōdten. *Jam jurgio enecabit, si intro rediero.* (Jamb.) Plaut.

SYN. Nēcō, ōccīdo, pērīmo, ītērīcīo. vide *Occido,*

ēnēr.

ēnervīs, ohne Kraft. *Scorta placent fractique enervi corporo gressus.* P.

SYN. ēnervūs, imbellīs, debilis.

ēnervo, kraftlos machen. *Ut Venus enervat vires, sic copia Bacchi.* Virg.

SYN. debilito, infirmo, frango PHR. ut Vēnūs ēnervāt virēs, sic cōpiā Bācchī, et tēntāt grēssūs, debilitātque pēdēs.

ēnim, dann. *Progeniem sed enim Trojano a sanguine duci.* Virg.

SYN. Nam, nāmq̃ue, etenim.

ēnimvērō, nun, wolan.

Neque hoc, neque illud, neque enimvero serio. (Jamb.) Pl.

ēnīpeūs. triff 1. (*Fluvius Thessaliae, campos Pharsalicos irrigans, lentus primo, sed, mixtus Apidano, fit velocior, juxta hunc Caesar Pompejum vicit.*) EPIT. Lētūs, tūmīdūs, ūndāns, pūlchēr, æmōnīūs, āl-tūs, Thēssālīcūs. PHR. Sānguīnē Rōmānō quam tūrbīdūs ibīt ēnī-peūs. Nūnquam cēlēr nīsi mīxtūs ēnīpeūs.

ēnīteō, herfürscheinen. *Et quantum faciles enituere Deae.* Tibull.

SYN. Nīteō, mīco, ēmīco, lūcēo, splēndēo, cōrūsko, ēlūcēsko, fūlgēsko, ēffūlgēsko.

ēnītōr, unterstehen. *Nec si enitar tragico differre colore.* Hor.

SYN. Nītōr, cōnōr, mōliōr, cōntēdo, vel pātio.

ēnnā. (*Civitas Siciliae, edito in loco & undique praecipiti sita, quae umbilicus Siciliae dicitur, quod sit in medio insulae. In hac fuit templum Cereris augustissimum cum ejusdem simulacro, tanta arte facto, ut ipsa Ceres esse crederetur, a qua urbe Ennea Ceres dicta est.*)

ēnnīūs. (*Poeta antiquissimus apud Romanos, scripsit annalium libros, satyras, comedias, tragoedias & bellum Punicum secundum, quae pene omnia interciderunt.*) EPIT. Grāvīs, dōctūs, māgnūs, rūdīs, īngē-nīōsūs, ālūmnūs, pātēr. PHR. Ennīūs artē cārēns, īngēnīō mākīmūs artē rūdīs. Ennīūs ipse pātēr nūnquam nīsi pōtūs ad ārmā prōsiliīt dīcēndā. Hor.

ēnōdīs, ohne Knopf. *Aut rursus enodes trunci refecantur & alte.* Virg.

ēnōrmīs, unmāsig. *Lusit & enormes manus est experta colossos.* St.

Enōs, primo melius corripitur. SYN. Enōchiūs, Jāridēs. EPIT. Sān-ctūs, pīūs, jūstūs, lōngævūs, prīscūs, āntīquūs, vētūs. PHR. ad æthē-rēās rāptūs sūb cōrpōrē sēdēs, eccē, prōcūl lōngævūs ēnōs. Jāredīcā prōlēs.

ēnsīs, ein Degen. *Horrescit strictis seges ensibus, craque fulgent.* Virg.

SYN. Fērrum, glādīūs, mucro, cūspīs. EPIT. Rīgīdūs, strīctūs, dī-strīctūs, nēfandūs, fērvīdūs, fīdūs, infīdūs, tūtilīs, cōrūscūs, fūlmīnēūs, ærēūs, fātīfēr, fūlgēns, dēcōrūs, Mārtīūs, fērrēūs, bēllīcūs, fērūs, lē-thālīs, acūtūs, imprōbūs, impiūs, īnfāustūs, vūlnīfīcūs, sānguīnēūs, crūēntūs, crūēntātūs, īnfēltūs, mīnāx, īmmītīs, pūgnāx, hōrrēndūs, sēquāx, īnsānūs, āūrātūs, vālīdūs, hōstīlīs, bārbātūs, Māvōrtīūs, crū-dēlīs, sānguīnōlētūs. PHR. Stēllātūs iāspīdē fūlvā ēnsīs ērāt. Vīrī-būs ēnsīs adāctūs. Trānsādīgīt cōstās, et cāndīdā pēctōrā rūmpīt. Pēr cōstās ērīgīt ēnsem. Fērrum advērsō sūb pēctōrē cōndīt. Vāgīnā ērī-pīt ēnsem fūlmīnēum, ēnsemque reclūdīt Dārdānīum. Vāgīnāque cāvā fūlgēntem dērīpīt ēnsem. Sīmūl ēnsē reclūsū ibāt īn Eūryālum Mīcāt ærēūs ēnsīs. Spūmātque crūōrē tērrīfīcūs glādīūs. Strīctīs hōr-rēscūnt ēnsībūs ārvā. Cōrrīpīt hīc sūbitā trēpīdūs fōrmīdīnē fērrum. Sūblātum āltē cōnsūrgīt īn ēnsem, strīctum rōrāt ēnsem. Lātērī cāpū-lō tēnūs ābdīdīt ēnsem. Strīctamque āciem vēnīēntībūs ōffērt. Lā-tērīque āccōmmōdāt ēnsem. Fīdōque āccīngītūr ēnsē, ēnsem cōllo sūspēndīt ēbūrnum. Lātērīque āccīnxērāt ēnsem. Tum lātērī atque hūmē-

humeris. Tegæum subligat ensē. Jūgulum mucronē resolvit. Pectus mucronē recludit. Gladiosque tegat vaginā minacēs et tēnerum duro tūditur ensē latus, ensē tumido in pulmōnē recōndit. enucleo, den Kern aus den Schalen nehmen.

Præda nucum calyces cultro enucleare molestum. M.

SYN. expōno, pādo, explīco, enāro, āperio, evīscero. enūmero, zehlen, rechnen. *Enumerat miles vulnera, pastor oves.* Ovid.

SYN. Nūmero, recēnsēo, dīnūmero, pērcēnsēo. enūntio, aussprechen. SYN. prōnūntio, elōquor, prōfēro, exprīmo, nūntio.

enūtrio, auferziehen. SYN. Nūtrio, ālo, pāsko. v. *Nutrio.*

enyō. *Quum dubitaret adhuc belli civilis Enyo.* Mart.

(*Dea bellorum præses, alio nomine Bellona.*) SYN. Bellōnā. EPIT.

Sævā, Mārtiā, nāvālis, fūriālis, dirā, fērālis, crūdēlis. v. *Bellona.*

eo, itum, geben. *Deinde eo dormitum non sollicitus mihi quod cras.* Hor.

SYN. incēdo, grādior, prōgrādior, tēdo, vado, prōficiscor, fēror, prōcēdo, pērgo, pēto. PHR. Viam tēdo, cāpo, tēro, mētiōr. Quibus venistis ab oris? Quovē tēnētis itēr? ad nāvēs tēndēbāt āchātēs, patrias vēntō pētiērē Mycænās. Vādīmūs hāut dubiam in mōrtē mēdiæquē tēnēmūs ūrbis itēr, pērgē mōdō et, quā tē dūcit viā, dirīgē grēssum, indē datum mōlītūr itēr, cōrrīpūērē viām intēreā, quā sēmītā mōnstrāt, prīncipiō dēlūbrā adēfunt. Pērgē mōdō atquē hīnc tē rēgīnæ ad limīnā pēffer, grēssumquē ad mōeniā tēndit. Tālem Dīdō sē lētā fērēbāt. Mēquē extrā tēctā fērēbam. Fērīmūr pēr opācā locōrum, ad altōs tēndēbāt mūrōs, grēssumquē in cāstrā fērēbāt. Itāliām pēterē, & tērrās tēntārē rēpōstās. vide *Abeo.*

eo. bis, so fern. *Ibit eo, quod vis, qui zonam perdidit, inquit.* H.

SYN. illūc, istūc, hūc, vel tāntō.

Eos. *Primam habet communem, ubi & Eōus, die Morgenröthe.*

Tres ubi Luciferos veniens præmiserit Eos. Ovid. SYN. Aurōrā.

EPIT. Lūtēā, crōcēā, fūlgidā, pūrpūrēā, clārā, ālmā, cāndidā, rūbēns, pāllēns, pāllidā, fōrmōsā, rubrā, Tīthōniā, pāllāntis. v. *Aurora.*

Eōus, ā, um. *Portus ab Eoo fluctus curvatus in arcum.* V.

Tradimus hesperiae gentes aperimus Eoas. Luc.

Eōus, (Lucifer) *quum primum roseo fulsit Eous equo.* Ovid.

Eōus, (Solis equus) *Interea volucres Pyrois, Eous & Aethon.*

EPIT. ardēns, ācēr.

Epāmīnōndās. (Nobilis Thebanus, Polymni filius, singulari prudentia, modestia & gravitate præditus, rei militaris peritus, manu strenuus, animo maximo, adeo autem amans veritatis, ut ne joco quidem mentiretur.) EPIT. inclytūs, nōbilis, illūstris, gēnērōsus, māgnānimūs, ānimōsus, prūdēns, æquūs, jūstūs, fōrtis, invictūs. PHR. Thēbanūs prīncēps, dūx.

Ephēbūs, der über die vierzehn Jahre Jüngling ist.

Qui pacto partes tutetur amantis ephēbi. Mart. SYN. ādōlēscēns, jūvenis. EPIT. Gēnērōsus, fōrtis, āudāx, fōrmōsus, pūlchēr, dēcōrūs. vide *Adolescens.*

Ephippium, ein Sattel.

Optat ephippia bos piger, optat arare caballus. Hor.

SYN. Strātum, divēs, mōllē.

Epictētūs. (Philosophus Stoicus, qui ex Hierapoli, Phrygiæ urbe, originem ducens, Romæ servivit. Tanta apud omnes ejus vitæ fuit admiratio, ut ejus lucerna fictilis tribus drachmarum millibus ob ejus aucte-

auctoritatem venierit.) EPIT. Paup̄r, s̄erv̄s, in̄ops, p̄rīt̄s, dōct̄s, ingēnīōs̄s, s̄āpiēns, Stōic̄s, clāūd̄s.

Ep̄ic̄ur̄s. *Quum rideri voles Epicuri de grege porcum.* M.

(Philosophus, qui summum bonum in voluptate constituebat corporis, ut quidam existimant: animi, secundum meliorem sententiam.) EPIT.

Lāsciv̄s, mōll̄s, dōct̄s, Cynic̄s.

Ep̄ic̄ur̄ēs. *Cur Epicureus vel Stoicus impia soli.* Arator.

Ep̄ic̄ur̄īs. *Ut credas Epicurios citari.* (Phal. Auct.) M.

Ep̄ic̄s. *Quod tu sive epico tonas coturno.* (Phal.) M. SYN. Hērōic̄s.

Ep̄igrāmmā, Ueberschrift.

Hexametris epigramma facis, scio dicere Tuccam.

EPIT. Blāndum, ingēnīōsum, ārgūtum, sūbtīl̄, lēp̄idum, fēstivum, brēvē, vīvidum, grātum, ādstrīctum. PHR. Blāndāquē lāsciv̄s ep̄igrāmmātā pīngērē chārtis. Quīquē ādstrīctā brēvī clāūd̄nt ep̄igrāmmātā nōdō.

Ep̄imēthēs quadrīsyll. *(Filius Japeti & Clymenes, frater Atlantis, Promethei & Herculis, ac pater Pyrrhæ, uxoris Deucalionis fuit. Hic primus fuisse fertur, qui statuem hominis ex luto fecit: quare in eum iratus Jupiter in simiam illum convertit.)*

Ep̄ir̄s. *(Regio Græciæ, olim Molossia dicta, & a Chaone Heleni fratre Chaonia, nunc vero Albania vocatur.)* EPIT. Mōntānā, silvōsā, āsp̄rā, hōrridā, pōp̄lōsā, pōtēns, fērāx, hērbidā.

Ep̄isc̄opus, ein Bischof. *Sanctæ plebis episcopus.* (Glycon.) Prud.

SYN. Præsul, antistēs. EPIT. Vēnērānd̄s s̄ac̄er, p̄īs, inclyt̄s, lōngæv̄s, vītāt̄s, rēligiōs̄s, vērēnd̄s, p̄r̄s, s̄āct̄s, intēḡer. PHR. Sacrōrum antistēs. Mitrā litūōquē dēcōr̄s. Sacrōrum mōrumquē māgīst̄er. Mitræ quem s̄ac̄er ōrnat hōnōs. Quem s̄ac̄er ōrnet āp̄ex, infūlā cū nītidōs ādvēlāt cāndidā, crīnēs mītrārī, dēcōrāt quem cūlmēn hōnōrīs, cū tēpōrā mitrā bīcōrnīs āmbīt, Chrīstī quī s̄ervāt ōvilē. Dīvinī cū cūrā grēgis cōmmīssā. Quī dēxtrā pāstōrālē pēdum gērīt.

Ep̄istōlā, ein Sendbrief.

Nunc oculos tua tum violarit epistola nostros. Ovid.

SYN. Litterā, ep̄istōlīum, chārtā, libell̄s. EPIT. Nūntiā, int̄rnūntiā, mīssā, cōmmīssā, vērbōsā, brēvis. PHR. Litterā s̄ermōnis fidā mīnistrā mēi. Cōnscrip̄tum lācrymīs ep̄istōlīum. Scriptō mīssā sāl̄s. Vicāriā litterā. Līnguæ sūbitūrā vicēs. Cōnsciā mēntis, ānimī fidā int̄rnūntiā, mīnistrā. Fēstīnā, prōp̄erātā mānū cōmmīssā vērbā. Sēcrētā libellō trādītā. *vide Litteræ.*

Ep̄itāphīum, eine Ueberschrift eines Grabes. PHR. Signātum cārminē s̄axum, inscrip̄tā sēp̄ulchrō factā. Sūb s̄axō cārminā fixā. Tūmūlō sūp̄erāddītā vērbā, incīsum in mār̄mōrē nōmēn.

ēp̄ōs, Gedichte. *Facta canit pede ter percusso sorte epos acer.* Hor. *vide Carmen.*

ēp̄oto, austrinken. SYN. Pōto, haūrīo, exhaurīo, ēbībo.

ēp̄ulæ, allerley Speiß.

Turgidus hic epulis atque albo ventre latratur. Pers.

SYN. Dāpēs, cībī, cōnvīvīum, ep̄ulum. EPIT. Dūlcēs, rēgālēs, gēniālēs sōlūtæ, suāvēs, ōpīmæ, ūnctæ, lætæ, fūmāntēs. PHR. Rēgālēs ep̄ulæ, et fēstō cōnvīviā lūxū. Rēgālēs ep̄ulæ mēnsis et Bācch̄s in aūrō pōnīt̄r, ep̄ulæquē antē ōrā p̄arātæ rēgīfīco lūxū ōnerānt̄r ōpīmīs. Strūctæ ep̄ulīs mēnsæ. Dāpīb̄s mēnsās ōnērābāt inēmtīs. Nōn illīs Māfīcā Bācchī mūnerā, nōn illīs ep̄ulæ nōcūērē rēpōstæ. Nōn pūtrī lūxū aut ep̄ulīs mār̄cērē sēcūndīs. *vide Epulore*

ep̄ulo,

ēpūlo, ōnis, ein Gast. *Hic premitur parasitorum lurconum, epulonum. M.*
ēpūlōr, zu Gast gehen.

Exstruimusque toros dapibusque epulamur opimis. V.

SYN. Cōnvīvōr. PHR. Cōnvīviā āgīto, cēlebro, ēpūlis vāco, ēpūlās īnstauro, īnstitūo. Fēstīvās cēlebrārē dāpēs, ēxstrūimūsq̄ tōrōs dāpībūsq̄ ēpūlāmūr ōpīmīs, īnstitūūnt dē mōrē ēpūlās. Lūxūriānt ēpūlisq̄ vācānt gēniālībūs. Nūtrīmūs laūtīs mōllīssīmā cōrpōrā mēnsīs. Tū dās ēpūlis āccūmbērē Dīvum. Patriūsq̄ ēpūlāndum āppōnērē mēnsīs cāsīs, gēns ēst ēpūlātā jūvēncīs. Spēs bēnē cānāndī vōs dēcīpīt, ēccē, dābīt jam sēmēsum lēpōrēm atq̄e ālīquīd dē clūnībūs aprī. *vide Convivor.*

ēquā, æ, eine Stute. *Castorea eliadam palmas epirus equarum. Virg.*

EPIT. ārmēntālīs, lāscīvā.

ēquēs, itīs, ein Reuter. *Quid non vidisti faciant equites Asiani. Juv.*

EPIT. Sēvērūs, clārūs, bēllātōr, supērbūs, hāstātūs, cēlsūs, ēgrēgiūs. PHR. ēquōrum dōmītōr, āgītātōr. Flēctērē dōctūs ēquōs, ēquōs quī stēctīt hābēnīs. Spūmāntīs ēquī fōdiēns cālcārībūs ārmōs. Tōrquēns frānīs ōrā fūgācīs ēquī. ēquum fāvīs cālcārībūs ūrgēns. ādmīssō subdērē dōctūs cālcār ēquō, ācēr ēquīs, vōlāt ēccē pēr hōstēs, vēctūs ēquō spūmāntē Lāgēs. Quī spūmāntiā frānīs ōrā cītātōrum dēxtrā cōntōrquēt ēquōrum. Quī fūrīt āctūs ēquō. Quī fērtūr ēquō. Quī cūrūs trādūcīt ēquēstrēs. Collā fērōcīs ēquī lūctāntiā tōrquēns. *vide Equito.*

Equēstēr, was zu Pferde dienet.

Tu quum projectis insignibus annulo equestri, Hor.

ēquīdem, fūrwahr. — *Per me equidem sint omnia protinus alba. Par.*
ēquīlē, ein Pferdestall. *In vastis habeat nec plurima equilia regnis. F.*
ēquīnūs, das vom Pferd ist. *Humano capiti cervicem pictor equinum. Hor.*
ēquīriā. (*Ludi curules a Romulo in honorem Martis instituti. Hi in campo Martio celebrabantur tertio calendas Martias.*) Jāmq̄e dūæ rēstānt nōctēs dē mēnsē sēcūndō. Mārsq̄e cītōs jūctīs cūrrībūs ūrgēt ēquōs: ēx vērō pōsitum pērmānsīt ēquīriā nōmēn. *Ovid.*

ēquītātūs, ūs, Reuteren.

Jamque adeo exierat portis equitatus apertis. Virg.

ēquīto, reiten. *Ter circum adstantum laevos equitavit in orbes. Idem.*

SYN. ēquō ūtōr, vēhōr, īnvēhōr, īnsīdēo, fērōr, dēfērōr. PHR. Subdo cālcār ēquō, ēquī tērgā prēmō. Quadrūpēdis fōdiō cālcārībūs ārmōs ēquō ībāt īn ārmīs, itē īn ēquō. Quadrūpēdem fērrātā cālcē fātīgāt. Tērgumq̄e prēmēbāt ācrīs ēquī. Tērgā prēmēbāt ācrīs ēquī. Tērgā prēmēbāt ēquī, spūmāntiāq̄e ōrā rēgēbāt. Dūm cērtum flēctīt īn ōrbem. Quadrūpēdis cūrsūs spūmāntiāq̄e ōrā cōērcēt. Cēlērem supērēdērē cōrpūs Aūdēt ēquum, vālīdisq̄e sēdēt mōdērātōr hābēnīs. Quadrūpēdēs āgītārē vōlucrēs. Quum rāpīdum ēffūsīs āgērēt sūblīmīs hābēnīs quadrūpēdem. Mōdō spūmāntī pērmīttīt hābēnās quadrūpēdī. mōdō cālcē cītāt, mōdō tōrquēt īn āurās flexībīlēs rīctūs, mōdō jam cērvicē rōtātā īncīpīt ēffūsōs īn gyrūm cārpērē cūrsūs, īmmītem quātīēbāt ēquum, spūmāntiā fāvō frānā crūēntāntem mōrsū. āt pūēr āscāniūs mēdiīs īn vāllībūs acrī gāudēt ēquō, jāmq̄e hōs cūrsū, jām prāterīt illōs, āntē ūrbem pūērī ēt prīmāvō flōrē jūvēntūs ēxercētūr ēquīs. Vōlāt ēccē pēr hōstēs vēctūs ēquō, āgmīnē fāctō. Quadrūpēdāntē putrem sōnītū quātīt ūngulā cāmpum, ārdūūs āltīs pūlvērūlētūs ēquīs fūrīt, spūmāntemq̄e āgītābāt ēquum, quem pēllīs āhēnīs īn spūmam, squāmīs āurōq̄e īnsērtā tēgēbāt. Quum sūbsūltāntem (*equum*) hīnc prēmērēt cālcārībūs, illīnc tārđārēt frēnō, grādībūs.

dibūsq̄e sōnārē dōcērēt in nūmērū mōtīs, deīn æquōrē lātūs āpērtō
āntē nōtumq̄e dātīs zēphyrūmq̄e volārēt hābēnīs. Tālīā vōciferāns
rāpīdū cālcarībūs ūrgēt cōrnīpēdem, incēdūnt pūērī, pāritērquē
āntē ōrā pārentū frēnātīs in equīs. *vide Equus.*

equūlēus, ein Füllen, item ein Instrument, damit man die Leute peiniget.
equūs, ein Ross oder Pferd.

Ille equus, ille meos in castra reponet amores. P.

SYN. Cōrnīpēs, quadrūpēs, sōnīpēs. EPIT. Bellātōr, ārdūūs, ācēr,
ārdēns, tōrtīs, spūmāns, citātūs, frēmēns, tērōx, impīgēr, vēlōx, mōr-
dāx, ānīmōsūs, ānhēlūs, rāpīdūs, āspēr, nōbīlīs, tērrībīlīs, vōlūcēr, lē-
vīs, prēcēps, ignīpēs, intrēpīdūs, bēllīcūs, āūdāx, pērnīt, gēnērō-
sūs, mārītūs, impāvīdūs, phālērātūs, fūrēns, fūrībūndūs, cōīmāns, jū-
bātūs, crīnītūs, fūmāns, sūdāns, intērrītūs, impērtērrītūs, stērnāx.
PHR. Frēnā rēcūsāns, oblūctāns frānīs, ōstrō īnsīgnīs, ēt aūrō mān-
dēns spūmāntīā frēnā, ēlātā cērvīcē supērbūs. Quē Thrāciūs ālbīs
pōrtāt equūs bīcōlor mēcūlīs, vēstīgīā prīmī ālbā pēdīs, frōntēquē
ōstēntāns ārdūūs ālbam, stārē lōcō nēscīt, mīcāt aūrībūs, ēt trēmīt ār-
tūs: ignēscūt pātūlæ nārēs, nec sēntīt ārēnās ūngūlā, equī spīrāntēs
nārībūs īgnem, & equōs cāmpō sēsē ārdūūs īnfērt, equūs fūrīt, āltāquē
jāctāt vūlnērīs īmpātīēns ārrēctō pēctōrē crūrā, ārrēctīs aūrībūs ācrem
hīnnītū tūndēbāt equūs. Hīnnītū lōcā cōmplēt ācūtō. Sē tōllīt qua-
drūpēs ārrēctū ēt cālcarībūs aūrās vērberāt, ābrūptīsquē fūgīt prāsē-
piā vīnclīs. Lībēr equūs ēlātā cērvīcē supērbīt. Quī cāndōrē nīvēs
āntēfērēt cūrsībūs aūrās, ēmīcāt ārrēctīsquē frēmīt cērvīcībūs āltē lū-
xūrīāns, lūdūntquē jūbæ per cōllā, per ārmōs. Pūgnātōrīs equī cōllā
ēt tērgā fātīgāt. Hīc frēmīt īnsūltāns frēnāquē mādīt equūs. Pōscīt
equōs, gāudētquē rūēns āntē ōrā frēmētēs. Quālīs ubī ābrūptīs fū-
gīt prāsēpiā vīnclīs tādēm lībēr equūs, quūm bēllīcūs ærē cānōrō
signā dēdīt tūbīcēn, ālīpēdūmq̄e fūgam cūrsū tēntāvīt equōrū.
Trēmūlīs hīnnītībūs āēr clāngīt, ād lītūōs hīlārem, īntī ēpīdūmq̄e tū-
bārū prōspīcīēbāt equū. *vide Equito.*

DESCRIPTIO EQUI OPTIMI. Virg. 3. Georg.

— Illi ardua cervix,

Argutumque caput, brevis alvus, obesaque terga.

— Tum si qua sonum procul arma dedere,

Stare loco nescit, micat auribus & tremat artus.

Equus Trojanus, das grosse hölzerne trojanische Pferd. SYN. equūs
Dārdāniūs, ilīcūs, Phrygiūs. EPIT. īmmānīs, fātālīs, īnfēlīx, ārdūūs,
īngēns, fālāx, līgnēūs. PHR. īnstār mōntīs equūm dīvīnā pālādīs
ārtē ādīfīcānt, sēctāquē īntēxūnt ābīētē cōstās. Scāndīt fātālīs mā-
chīnā mūrōs fōctā ārmīs, equūs trābībūs cōntēxtūs ācērnīs. Vīctōr
Pālādīæ līgnēūs ārtīs equūs. Dōnūm ēxītīālē mīnērvæ, ēt mōlem mī-
rāntūr equī, ārdūūs ārmātōs mēdīs īn mōenībūs ādīstāns fūndīt equūs,
Fātālīs equūs sālūtīs supēr ārdūā vēnīt pērgāmā ēt ārnātūm pēdītēm
grāvīs āttulīt ālvō.

Equi solis, die Sonnenpferde. EPIT. īgnīvōmī, ignīpēdēs, flāmmīpē-
dēs, flāmmīgerī, ālīpēdēs, vōlucrēs, lūcētēs, pū:purī. PHR. Tūnc
sōl ignīpēdūm vīrēs ēxpērtūs equōrū. Quūm prīmū ālīcō sē gūrgī-
tē tōllūnt. Sōlīs equī, lūcemquē ēlātīs nārībūs āfflānt, īntērēā vōlu-
crēs Pyrōīs ēōūs, ēt Æthōn, Sōlīs equī quārtusquē Phlēgōn hīnnītībūs
aūrās flāmmīfērīs īmplēt: pēdībūsquē rēpāgulā pūlsānt. *Sunt autem
solares equi quatuor: Pyrōīs gen. ēntōs, Cōūs, Æthōn, ōnīs, &
Phlēgōn.*

ērādō, **ausſtraßen**. *Eradendæ cupidinis.* (Choriamb.) Hor.

SYN. Rādo, expūngo, dēleo, ābſtērgo.

ērādīco, **mit der Wurzel auſrupfen**. SYN. āvēllo, cōvēllo, exſtīrpo, ēvēllo. *Di te eradicent, ita me miseram territas.* Terent.

ērātō. *Nunc age, qui reges, Erato, quæ tempora rerum.* Virg.

(*Una Musarum ab amore dicta, quod præsit his, qui amore capiuntur.*)

ērēbūs. — *Et magnos Erebi tranavimus amnes.* Virg.

(*Inferorum Deus, vel, ut aliis placet, fluvius. Frequentissime sumitur pro ipsa inferorum sede.*) SYN. ōrcūs, ſtyx, inferī, āvērnūs. *vide Infernus.*

ērēchteūs, **triſſyl.** (*Rex Athenarum, quem Minerva ex rure, ubi natus erat, suscepit, educavit & Athenienſi populo pro rege tradidit. Ab eo Athenæ Erechtheæ dictæ sunt.*) Virg. in Cirr. Qualis ērēchteīs ōlim pōrtātūr āthēnīs.

ērēctūs, **aufgerichtet**. *Erectas in terga fudes, hoc defuit unum.* Lucan.

ērēmūs, **eine Einöde**. *Tempore quo vasta Hebræi versantur eremo.* Alc.

SYN. dēsērtum. EPIT. Vāſtā, ſōlā, ſilvēſtrīs.

ērēptūs, **hingeriſſen**. *Consulis erepti publica damna refert.* Ovid.

SYN. Rāptūs, ādēmtūs, ſūblātūs, dēmtūs.

ērgāſtūlum, **ein Gefängniß**. SYN. Cārcēr.

— *Lucanos, aut Thufca ergastula mittat.* Jov.

ērgo, **derohalben**. *Tu captas alios jam sumus ergo pares.* Mart.

Ergo jussa parat &c. V. pro causa habet O longum.

ērgōnē. *Ergone sollicitæ tu causa pecunia vitæ es?*

ērīchtō. (*Mulier Theſſalia, veneficorum famosa.*) EPIT. ēffērā, Thēſſālīs, vēnēficā, trīſtīs, prōfānā. PHR. impēxīs ōnērātā cōmīs. Grātā Dēīs ērēbī. Hæc dūrā cārminā gēntīs ēffērā dāmnārēt nīmīæ piētātīs ērīchtō.

ērīchtōnīūs. *Primus Erichtonius currus & quatuor ausus.* Virg.

(*Rex Athenienſium Vulcano natus; pedes habuit instar draconis; quam deformitatem ut tegeret, usum curruum primum invenit, ab eoque Athenienſes dicti sunt Erichtonii.*)

ērīdānūs. *Plurimus Eridani per silvam volvitur amnis.* Virg.

(*Fluvius Italiæ in Vesulo monte nascens, & in mare Adriaticum influens, hodie dicitur Padus, Eridanum autem dictum volunt ab Iridomo, & Clymenes filius, qui & Phæton dicitur. In hunc enim fluvium ipsum cecidiſſe fabulantur poëtæ, quum a Jove fulmine fuit icus. Est autem Italicorum fluviorum maximus.*) SYN. Pādūs. EPIT. Aūrātūs, ſūpērbūs, ſtēllīfēr, Phæētōntēūs, māxīmūs, tūrbīdūs, exūdāns, vīōlētūs, fērūs, rāpāx, vāgūs, nōbīlīs, īngēns, cōrnīgēr, īnūdāns, Vēnētūs, *Venetis quod alluit*, rīgūūs, fœcūdūs, fērtīlīs. PHR. Flūvīōrum rēx, prīncēps, Phæētōntēæ pērpēſūs dāmnā rūīnæ ērīdānūs, pātēr īpſē ſūpērbūs āquārū. Aūſōnīdum ērīdānūs. Stēllīfēr ērīdānūs ſīnūātīs flūctībūs ērrāns. Dīvīdīt ērīdānūs pōpūlōs, ēt tērrītāt ūrbēs ābrūptīs fērūs āggērībūs. Illūc mūltīfidō trāsmittīt gūrgītē Nymphās nōbīlīs ērīdānūs, plūrīmūs, ērīdānūs pēr ſilvā vōlvītūr āmnīs.

ērīgo, ērēxī, **aufrichten**. *Corticis, atque solo proceras erigit alnos.* V. SYN. ēxtōllo, ēxcīto, ēvēho, ēffēro, ēlēvo āttōllo. PHR. Tōllērē hūmo. Tōllērē īn āūrās, ād ſīdērā tōllērē pālmās, ēdūcērē cēlō ſūſum. Cēlōquē āttōllērē mōlem.

ērīgōnē, ēs. (*Icarī filia, quæ ex dolore interemti patris, quem rustici temulenti occiderant, ſeipſam ſuſpēndīt; Deorumque miſeratione in cælum translata virginis ſidus effecit.*) EPIT. Mārāthōnīā, īcārīā, flēbīlīs, pīā.

ērīnnys,

ērinnys, yōs. *Vota Deis cæco nec erinnyas ore rogavi.* Stat. (*Una e furis.*) EPIT. Trīstis, tērālis, īnsānā, crūdēlis, ātrā, nōctūrnā, flāmmīfērā, tōrvā, sāvā, mīnāx, ānguīfērā, fūrīālis, stygiā, dīrā, īmpātiēns, fūnēstā, rāpīdā, scēlērātā, īmprōbā, dīscōrs, īnfēlix, vesānā, ānguīcōmā. PHR. Sātā nōctē. Nōctē ēditā. Tēnebrārum īncōlā. Cui trīstīā bellā, īrāquē īnsīdīāquē ēt crīmīnā nōxiā cōrdī, īn ārmā fērōr. Quō gēmītūs vōcāt ēt sālūtē sē tōllīt ērinnys. Crīnē mīnāx, pōstquam vīsā sātīs prīmōs ācūīssē fūrōrēs. Prōtīnūs hīnc fūscīs trīstī Dēā tōllītūr ālīs, ācrībūs ēxcīvīt stīmūlīs fūrīārīs ērinnys. Quōquē māgē īnfēstōr dīscōrs bācchātūr ērinnys. Quā tērrā pātēt, fērā rēgnāt ērinnys. v. *Furie.*

Erīphylē vel ērīphylā, penultimam producit. (*Uxor Amphiarī, quæ, accepto a Polynice aureo monili, maritum latentem, nec ad bellum Thebanum, ubi se moriturum sciebat, proficisci cogeretur, prodidit Polynici. Quam uxoris perfidiam ægre ferens Amphiarus, filio Alcmeoni in mandatis reliquit, ut, accepto primo mortis suæ nuntio, matrem interficeret, quod & ille in patris ultionem adimplevit.*) EPIT. Pērfīdā, nēfandā, īmprōbā, scēlērātā, āvārā, mōestā. PHR. Hīs phædrā, prōcrīnquē lōcīs mōestāquē ērīphylēn. Crūdēlis nātī mōnstrāntem vūlnērā cērnīt.

ērīpio, ērīpūī, abdringen. *Eripit hærentes adverso litore naves.* Hor. SYN. Rāpio, prærīpio, aūfēro, ādīmo, ēxtōrquēo, tollo.

ērīsichthōn, ōnīs. (*Vir fuit impius in Thessalia, qui quum Cererī nemus consecratum succendisset, irata Ceres famem ad eum misit, quæ toto exhausto patrimonio ipsum eo adegit, ut propria manu membra absumeret.* Ov. 8. Met.) EPIT. Sacrilēgūs, prōfānūs, īmpiūs, nēfandūs, āvidūs, Dryōpēiūs. v. *Famelicus.*

ērō. (*Sacerdos fuit Veneris, cujus pulchritudine captus Leander, sæpe mare trajiciens, tandem tempestate periit. Ejus cadaver, dum ad se delatum vidit Ero, præ dolore se in mare dedit præcipitem.*) EPIT. pūlchrā, fōrmōsā, stōlīdā, īnsānā.

ērōgo, aūsthēilen. SYN. Lārgiōr, dō, dīstrībūo, dōno, ēxpēndo.

errābūndūs, ā, um, unschweifig. *Errabunda Jovis vestigia, &c.* Virg. SYN. Vāgābūndūs, vāgūs, ērrāns, ābērrāns, ēxērrāns.

errātīcūs, was hin und wieder wächst.

Orbem interdici, quam vix erratica Delos.

erro, ās, irren, irregehen. *Excusimur cursu, at mediis erramus in undis.*

Virg. SYN. Vāgōr, dēflēcto, ābērrō, dēvīo. v. *Aberro, Vagor, vel Pecco, lābōr, dēlinquo, ōstēndo, cūlpæ sūccūmbo.* v. *Pecco.*

errōr, ōrīs, Irrthum. *Paullatim vitia atque errores exuit.* Juv.

SYN. ērrātum, pēccātum, cōmmīssum, cūlpā, mēndum EPIT. Dūbīūs, vānūs, mālūs, grāvīs, tēmērārīūs, pērplēxūs, cæcūs, tūrpīs, āvīūs, dēvīūs, vāgūs, vērēcūndūs, īndēlēbīlis, īnēxtrīcābīlis. v. *Peccatum.*

ērūbēscō, ērūbūī, roth werden. *Saxaque roratis erubuisse rosas.* Ovid.

SYN. Rūbēo. PHR. rūbōrē tīngōr, sūffūndōr. Rūbōr ōrā, vūltum, gēnās pīngīt, nōtāt, īnfīcīt, tīngīt, cōlōrāt, sūbīt, sūccēndīt, pērfulndīt, ērūbūērē gēnæ, ōrā vērēcūndūs tīngīt rūbōr. Mānāt cōnscīūs ōrē rūbōr. Lætī dāt sīgnā rūbōrē pūdōrīs. īncāndūīt ōrē cōnfēssūs sēcētā nūbōr. Cui plūrimūs īgnem sūbjēcīt rūbōr. Flāvā vērēcūndūs tīnxērāt ōrā rūbōr. ērūbūīt Phæetōn, īramquē pūdōrē rēprēssīt. Sūbītūsquē īnvītā nōtāvīt ōrā rūbōr rūrsūsquē ēvānūīt, ūt sōlēt āēr Pūrpūrēūs fīērī, quum prīmum āurōrā mōvētūr, ērūbūīt, grēmīōquē pūdōr dējēcīt ōcēllos, illā vērēcūndō vīx tōllēns lūmīnā vūltū pūdōrē, Sēnsī

mē tōtis ērūbūissē gēnīs, sūspīcōr īngēnūās ērūbūissē gēnās, ērūbūērē gēnæ tōtōquē rēcāndūit ōrē, āc sī vīrgīnēum sūffūdērīt ōrē rūbōrem. Nōn ālītēr quām pōmā sōlēt, quæ cāndīdā pārtē, pārtē rūbēnt, aut ūt vāriīs sōlēt ūvā rācēmīs dūcērē pūrpūrēum nōndum mātūrā cōlōrem, āvērtīt vūltūs ēt fīt īn ōrē pūdōr.

Erūcā. (*Herba est, Venerem excitans propterea ponebatur una cum lactuca, quæ frigidissima est, ut altera alterius vim temperaret.*) **EPIT.**

Cālīdā, sālāx, ūrēns, vīrīdīs, vīrēns. **PHR.** Nēc mīnūs ērūcās āptum ēst vītārē sālācēs, ēxcītēt ūt Vēnērī tārds ērūcā mārītōs.

ērūcto, ās, hinausstossen. *Erigit eructans scopulos* Virg. v. *Ejicio.*

ērūdīo, unterweijen. *In patrias artes erudiendus erat.* Ovid.

SYN. īnstītūo, īnstrūo. v. *Doces.*

ērūdītūs, gelehrt. *Nil exactus eruditusque est.* (Phal.) Mart.

SYN. Dōctūs, pērītūs. v. *Doctus.*

ērūmpo, ērūpī, ausbrechen. *Clamore erumpunt subito, &c.* Virg.

SYN. ēxēo, ēgrēdīōr, ābēo, ēvādo, cum sōnītū ēgrēdīōr, vī ēxēo. v. *Abeo.*

ērūo, ausgraben, ausziehen. *Cornicum immeritas eruit ungue genas,*

Prop. **SYN.** Vēllo, ēvēllo, ēxtīrpo, vel dīrūo, ēvērto. v. *Everto.*

ērūtūs, ā, um, ausgezogen. — *Radicibus eruta pinus.* Virg.

Erycinā. (*Veneris cognomen, ab Eryce Siciliae monte, in quo colebatur.*)

Quīd gēmīnās ērycinā mēōs sīnē finē dōlōrēs.

Erymānthūs. (*Mons Arcadiae, in quo aprum agrorum vastatorem Hercules domuit.*) **EPIT.** āltūs, sūblīmīs, ārdūūs, prærūptūs, rīgīdūs, gēlīdūs, cūprēsītēr, mōnstrīfēr.

Eryx, ycīs. *Mons in Sicilia, dictus ab Eryce, Veneris filio, ab Herculo interempto & ibi sepulto, in quo monte civitas est ejusdem nominis, ob Veneris templum nobilis.* **EPIT.** āltūs, cēlsūs, sūblīmīs, īnvīūs, nīm-bōsūs, sīcūlus. **PHR.** Sīvē ērycīs tīnēs Rēgumquē ōptātīs ācēstēn.

Esāiās, vel Esājās triff. l. (*Propheta fuit, filius Amos ex tribu Iudæ, cujus labia Deus ardenti carbone mundavit.*) **EPIT.** Sāncītūs, sēcēr, dīvīnūs, fatīdīcūs, prænūntīūs, præsclīūs, præsāgūs, vērūs, vērāx. **PHR.** āfflātūs nūmīnē. Quēm vātēs ēdīdīt āmōs. Nātūs āmōs Jūdæ clārā dē stīrpē nēpōtum. āfflātūs sāncītō vātēs prēcōrdīā mōtū. Rēgum haud īndīgnūs āvōrum. (*Prud.*) ēvōmūt spīrānte Dēō quæ sāncītūs Esājās.

Escā, Speisse. **SYN.** Cībūs, dāpēs, ālīmētum, pābūlum. v. *Cibus.*

Escūlus, Mispelbaum. *Interea veteres, quæ porrigit esculus umbras.* Cal.

Escūlēus, vom Mispelbaum. *Vicerat, esculeæ capiebat frondis honorem.* Ovid. **SYN.** Quērnūs, quērcēūs.

Essēdum, ein Wagen. *Belgica vel molli melius feret effeda collo.* Virg.

EPIT. Bēlgīcum, strīdēns, mūltīsōnōrum, Brītānnūm, cūrvum. **PHR.**

ēssēdā cōncōrdēs mūltīsōnōrā trāhūnt, ēssēdā cēlātīs sīstē Brītānnā jūgīs. v. *Currus.*

Esūrīēs, Hunger. *Esuries ignota cibos non posceret ullos.* Alm. **SYN.** fāmēs. **EPIT.** Dīrā, atrōx, sāvā, cānīnā, fērōx. v. *Fames.*

Esūrīo, hungern. *Sustulit esuriens minus hoc jucundas amico.* Hor.

PHR. Fāmē prēmōr, cōnfīcīōr. Fūit ārdōr ēdēndī pērquē āvīdās fāu-cēs īmmēnsāquē vīscērā rēgnāt. Lēntā dēpērīt illē fāmē. Cōllēctā fātīgāt ēdēndī ēx lōngō rābīēs. v. *Fames.*

Esūs, ūs, das Essen. *Solemnisque novo cultu deponitur esus.* Alcim.

ēt, und. *Natus & ipsa Dea, &c.* V. āc, ātquē, quē, nēc nōn.

Ethēoclēs, is. (*Oedipi filius, ex nefando Iocastæ matris consubitu edi-*

tus, frater Polynicis, cum quo convenerat, ut alternis annis regnarent: verum primo anno elapso, Polynices fratri cedere noluit, unde grave fuit inter eos bellum, in quo mutuis vulneribus occiderunt.)

EPIT. Lāmdāciūs, dūrūs, infāndūs, Tyriūs, fāvūs, nefāndūs, Cād-mēūs, Thēbānūs.

Etrūriā. (Regio Italiae a Latio Tiberi, a Liguria Macra fluvii discreta. Claruit olim maxime aruspicina, quam Tagus ex hac regione oriundus primus invenit.) Fūlmīnēōs sōlērs ētrūriā cōsulāt ignēs. Claud.

ētēnim, dann, fūrwahr.

Nulla etenim mihi te fors obtulit optimus olim. Hor.

ētiam, auch. Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant. Virg.

SYN. et, ac, quōquē, pāritēr, sīmilitēr.

etsi, obſchon. SYN. Licēt, quāmvīs, quāmq̃uam, tāmētsi.

Evā, primā pārēns. Traxerat Eva virum dirae ad consortia culpae. Prud.

(Prima inter mulieres, & communis hominum parens, uxor Adam, qua suadente, ipse fructum a Deo vetitum gustavit, unde mors ad ejus posteros transmissa.)

EPIT. āntīquā, nōcēns, vānā, crēdulā. PHR.

Prīmā pārēns. Adāmī nīmīum crēdulā cōnjūx. Quam sērpēns prōdī-

dīc āflū, cōnjūx lēgēs et fōdērā sōlvēns. Sērpēns āntīquam prōdīdīt

ēvam. Dēcēptum mīserātūs Adam, quem cāptā vēnēnīs implīcūit sō-

cīum blāndīs ērrōribūs ēvā. Heū quāntum nōcūit tōtī nūnc ūnicā

mūndō īnsīdīs sātānāe fēmīnā fāctā nōcēns. Quum jam cālēstī fōdē-

rā rūpīt. Prīmūs hōmo et mōrtī sēsē et gēnūs ōmnēfūtūrum. Sūbdīdīt

ēvā pārēns, blāndīs heū crēdulā dīctīs prācīpītēmquē vīrum suā sē-

cūm īn fātā lōquēdo āttrāherēt, nīmīum ōrē pōtēns et mūnē ē fāndī.

Evācūo, ās, ausleeren. Evacuas, quid culpa gravat, truncata libido. A.

SYN. vācūo.

Evādnē. (Martis filia ex Hyphīa, uxore Asopi, & conjux Capanei, quem

ita dilexit, ut quum defuncti celebraretur funus, se in rogam conjece-

rit.) EPIT. Hyphīās, Cāpānēiā, āūdāx, gēnērōsā, fidā. Aūsāquē īn

āccēnsōs Hyphīās īrē rōgōs. Ovid.

Evādo, ēvāsī, entgegen. Exsuperatque jugum, silvaque evadit opaca.

Ovid. SYN. ābēō vel ēxēo, fugīo, āūfugīo, ēxcēdo, ērūmpo, vel ēf-

fugīo, vīto, ēvīto, dēclīno. PHR. Hōstībūs ēlābī. Cāsūs ēvāsērāt

ōmnēs. Tēnē āspīcīo tāntīs ērēptum, nātē, pērīclīs? ērīpūī mē, lē-

tho et vīnculā rūpī hōstīs, vīnculā, pērīclum ēffūgērē. Vīncīs sē ēx-

pēdīrē, pērīclīs fūnctūs, dēfūnctūs, ērēptūs. v. Abco.

Evāgōr, nebenausschweissen. SYN. Vāgōr, ērro, dīvāgōr. v. Vagor.

Evān. Nycteliusque Eleleusque parens & Jacchus & Evan. Ovid.

SYN. Bācchūs, Lyāis. EPIT. Thyrsīfēr, ūvīfēr. Sāmēlēiūs. v.

Bacchus.

Evānder. Sede nova quærens Pallas Evander in ipsis. Virg. (Arcadia

rex, patre imprudenter occiso, Italiam venit, ubi urbem Palanteum

in monte Palatino condidit.) SYN. Dūx ārcādīūs, Dārdānīūs, Hērōs

Pāllāntīūs. EPIT. ēxūl, pālātīnūs, Nōnacriūs, paūper. PHR. Rō-

mānāe cōndītōr ārcīs.

Evānēſco, ēvānūī, vergehen. — In tenuem ex oculis evanuit auram. Virg.

SYN. Vānēſco, ēxēo, ēxcēdo. PHR. ōcūlōs fugīo, ūmbrīs mē cōn-

do, ēx ōcūlīs fugīo, rēcēdo, dēlābōr, mē sūbtrāho, prōrīpīo. Tēnūēs

fugīo, cēū fūmūs īn āūras. Mōrtālēs vīsūs mēdiō sērmōnē rēlīquīt, et

prōcūl īn tēnūem ēx ōcūlīs ēvānūīt ūmbrām, ēffūgīt īmāgo pār lēvī-

būs vēntīs, vōlūcrīquē sīmīllīmā sōmnō. Dīxīt et ēx ōcūlīs sūbītō,

cēū fūmūs īn āūrās Cōmmīstūs tēnūēs fugīt dīvērsā nēquē illūm prēn-

sāntem nec quīdquam ūmbrās ēt mūltā vōlētē dīcērē prætērēā vīdīt. Tēr frūstrā cōmprēsā mānūs ēffūgīt īmāgo.

Evānīdūs, zergänglich. — *In tenues evanidus exeat auras.* Ovid.

Evāngēlicūs. *Aut evangelici pietas spernenda libelli.* Prud.

Evāngelīstā. *Evangelista scripsit ipsum talia.* (Jamb.) Prud.

Evāngelīum, fröhliche Botschaft.

Clara evangelii verbiq̃ue ardente lucerna. A.

Eūbœā. (*Insula in mari Ægeō tam angustō Euripo a Bœotia divisa, ut ponte illi jungatur,*)

Eūchārīstīā. PHR. cōlētēs ēpūlæ. Sacræ libāminā mēnsæ. Dīvinæ dāpēs, sālūtīfērā cōnā, ēscā sālūtīfērā. Strūctīs cōlētīā pābulā mēnsīs, sacra mēntæ mūnērā Chrīstē tūæ ēt sāvī mōnūmētā dōlōrīs. Cērtā sālūs jūstīs, Vītā pīis ērīt atq̃ue ēādē mōrs sōntībūs ēscā, ūnō ēōdēmquē sālūs fluāt atq̃ue ē fōntē vēnēnum. Dīvinās libārē dāpēs, libārē bēātā pōcūlā. Vēlātūmquē dāpīs sūb īmāginē nūmēn. Hōc ēst cōrpūs, āit, mēus hīc dē vūlnērē sānguīs fūndēndūs, cōmmīssā hōmīnum quī dīlūāt, quæ pānīs ērāt quæ vīnī ēssēntīā quōndam fēcīt ut īn Chrīstī cōrpūs, sacrumquē crūdōrē trānsīērīt sūbitō sālvis utriūsq̃ue figūrīs.

ēvēctūs, ausgeführt. *Morte tua mox æthereas evectus in auras.* Claud.

ēvēho, ēvēxī, ausführen. *In pelagus rapidis evebat amnis aquis.* Tibul.

SYN. ēxtōllo, ēffēro, āttōllo, prōmōvēo.

ēvēllo, abreißen. *Nec quidquam cæno cupiens evellere plantam.* Hor.

SYN. vēllo, cōvēllo, ēffōdīo, ērūo, ēxtīrpo, ēxtrāho. PHR. Cōvēllērē āb hūmō, īmīs rādīcībūs ērūērē, ārbōrīs ābstrāxīt mōlēm, pēnītūsquē rēvūlsam ēvērtīt. Rādīcītūs ērūtā pīnūs cōncīdīt. Vīrīdemquē āb hūmō cōvēllērē silvā cōnātūs, fūndō ēt rādīcībūs ērūī īmīs. Sōlīdōquē rēvēllērē dōrsō ānnōsam pīnum māgnō mōlīmīnē tēntāt. *vide Vello.*

ēvēnīt vel ēvēnīt in præt. Es hat sich also geschickt, es trägt sich zu.

Evenit, inquirant, vitia ut tua rursus & illi. Hor.

SYN. Cōtīngīt, tīt, āccīdīt.

Evēntūs, ūs, Ausgang. *Quisquis ab eventu facta notanda putat.* Ovid.

SYN. ēxitūs, finīs, cāsūs, sōrs.

ēvērsūs, zerstört. *Hunc saltem everso juvenem succurrere sæclo.* Virg.

ēvērto, umfehren. *Disjecitque rates evertitque æquora ventis.* Idem.

SYN. vērto, īvērto, pēvērto, sūbvērto, dēstrūo, dīrūo, dēmōlīōr, vāsto, pōpūlōr, dēpōpūlōr: vī frāngo. dējīcīo, quātīo, cōncūtīo.

PHR. Æquārē sōlō. Vērtērē āb īmō, āb hūmō cōvēllērē, īnclemēntīā Dīvum hās ēvērtīt ōpēs stērnītquē ā cūlmīnē Trōjam, ōppīdā cum tōtīs prōstērnērē dīrūtā mūrīs. Mūrōs īn plānum ēffūndo. Jam sēgēs ēst, ūbi Trōjā fūit. Præcīpītēmquē dēdīt tūrrīm ūrbīs stērnērē mūrōs. Mūrōs cōnfrīngērē tērrō Tōrmētā vīrīquē Mōenīā dīrūērēt, fērrūmquē īgnīsquē sōnārēt. Phrygiæ rēs vērtērē fūndō cōnāmūr, īpsē mānū Thēbās, cōrrēptāquē mōenīā fūndō ēxcūtīam, vērsāsquē sōlō sūpēr īnāchā tēctā ēffūndam tūrrēs. Hīc ūbi dīsjēctās mōlēs āvūlsāquē sāxā vīdēs, mīstōquē ūndāntēm pūlvērē fūmum. Nēptūnūs mūrōs māgnōquē ēmōtā trīdēntī fūndāmētā quātīt, tōtāmquē ā sēdībūs ūrbem ērūit. *v. Vasto, & dejicio.*

Eūgē. *Euge puer sapias diis depellentibus agnam.* Pars. v. Hortor.

Eūhyūs. (*Unum e cognominibus Bacchi a Jove illi inditum eo in bello, quod gigantes cum Diis gesserunt. Fabulantur enim poëtæ, cæteris Diis perterritis in bello gigantum, Liberum se in leonem converter-*

vertisse unumque ex gigantibus interfecisse & ob rem adeo strenuo gestam a Jove Eubyum, hoc est, bonum filium, fuisse salutatum.) v. Bacchus.

Evidens, scheinbar. SYN. Clarus, perspicuus, constans, manifestus, certus, apertus, non dubius.

evigilo, erwachen. Quos studium cunctos evigilavit idem. Ovid.

SYN. Expurgatio, vel expurgatio, excitio, vel vigilio.

evincio, binden. Puniceo stabis furas evincta coturno. Virg.

SYN. Vincio, ligo, alligo, colligo, constringo.

evinco, evinci, obsiegen. Exiit oppositasque evicit gurgite moles. V.

SYN. Supero, vinco, debello, expugno. v. Vinco.

eviscero, as, ausweiden.

Compressamque tenet, pedibusque eviscerat uncis. Virg.

evitabilis, vermeidentlich. Fræna tamen dantem non evitabile telum. Ov.

evito, vermeiden. Officit evitare bonam deperdere famam. Hor.

SYN. Vito, devito, fugio, effugio, declino.

Eumenides. Ferreique Eumenidum thalami, &c. Virg.

(Nomen est furiarum apud Inferos, quarum tres sorores esse finguntur Aleto, Tisiphone, & Megæra, uno partu a Nocte editæ, patre Acheronte, Eumenides dicta sunt, quia minus benefice sunt.) SYN.

Furiæ, Diræ. EPIT. Turbida, sævæ, feræles, cruentæ, truces, Tartaræ, anguicomæ, crudelēs, horrendæ, furētēs. v. Furia.

Eunuchus, ein Verschnittener. Eunuchum ipse facit cupiens evadere damno. J. EPIT. Mollis, imbellis, rugosus, tener.

evoco, heraus rufen. Evocat & multa terra madescit aqua. Ovid.

SYN. Voco, accio, excio, accerso, cico, vel excito, exsuscito.

evohé. (Est vox clamantis, est etiam dissyllabum, euché.) Evohé Bæche fremens, solum te virgine dignum. Virg.

evolo, ausfliegen. — Madidis notus evolat alis. Ovid.

SYN. Volo, fugio, effugio, exeo, excedo, erumpo.

evolvero, auswelzen. Et mecum ingentes eras evolvite belli. Virg.

SYN. Volvo, pervolvo, expendo, perpendo, discutio, vel explico, expono.

evolutus, ausgewelzet. Partibus vix tum tribus evolutis. (Sapph.) Prud.

evomo, ausfojen ausspenen. Tartarus evomuit procures patresque beati. Viët. SYN. Vomo, emitto, ejicio, egero, eructo. v. Vomo.

Euphorbus. (Trojanus fuit a Menelao occisus, quem se fuisse dicebat Pythagoras, clypeumque suum agnovisse a Menelao in templo Dianæ suspensum, ut exemplo suo probaret, animas a corporibus separatas in alia corpora commigrare. Ov. ult. Met.) ipsè ego (nam meminî) Trojanî tempore belli Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam hæsit in adverso gravis hæstâ minacis Atridæ.

Euphrates. Hinc movet Euphrates illinc Germania bellum. V.

(Fluvius Mesopotamiæ, quem ex Niphato monte Armeniæ magnum profundum, & celerem nasci ferunt, & Tigri conjunctum in mare rubrum influere, Babylonia prius per medium divisa.) EPIT. altus fertilis, vagus, tumidus, celer, flexuosus, præceps, rapidus, citus, fecundus, assyrius. ab Assyria quam alluit. PHR. Cælo gratissimus amnis. Tollens cum Tigre caput. Secans leni agmine rurâ. Fertilis Euphrates Phariæ vicē fungitur undæ.

Euripus. Euripe fervere freto quanta unda profundî. Auf.

(Angustum fretum inter Aulidem & Judæam, quod unius noctis & diei spatio septies recurrit eo impetu, ut navigia repugnantibus ven-

tis secum vebat.) EPIT. eūböicūs, fūgāx, vāgūs, vārīūs, tēnūīs, In-
cōnstāns, vėlōx. PHR. Vāgūs incērtīs eūrīpūs dēflūit ūndīs, eūrīpūs
ūndās flēctit īnstābīlīs vāgās.

Eūrōpa, *vel* Eūrōpē. *Triæ per undas rector Europæ nitet.* (Jamb.) Sen.
(*Agenoris, Phœnicum Regis, filia, quam Jupiter in bovis speciem
transformatus rapuit, & per mare Cretam transvexit.*) SYN. āgē-
nōrīs, Sīdōnīs. EPIT. Tyriā, Sīdōniā, pūlchrā, fōrmōsā, vėnūltā,
cāptā. PHR. āgēnōrē nātā. Cādmī sōrōr, jūnōnīs pēllēx. Quam taū-
ras Crētāis āppulīt ōrīs. Vēctā bōvė. Quam mūrūs frātērnā pēr
āquōrā vėxit. Quam Jūpītēr sūb fālsō bōvė īūsīt.

Eūrōpā. *Non genitrix Europa tibi est, sed inhospita syrtis.* Ovid.
(*Tertia pars orbis dicta, ut aliqui volunt, a muliere Europa.*) EPIT.
Dīvės, pōtēns, fērtīlīs, fērāx, Mārtiā, bēllīgērā ōpūlētā fēcūndā,
prāclārā, cūltā, dōctā, fācūndā. PHR. Rēgnā Eūrōpāā, Eūrōpāē
ōrā Māgnōrum gēnītrīx Eūrōpā vīrōrum. Frūgum āltrīx vīnīquē
fērāx, fēcūndā vīrōrum rōbūrquē dēcūsquē pōtētīs Eūrōpā.

Eūrōtās. (*Pluvius Laconiae, ripas habens frequentibus olivis & lauris
constas.*) EPIT. Frīgīdūs, gēlīdūs, āspēr, ōlīvītēr, Lācēdāmōnīūs,
Spārtānūs, vīrīdīs, vīrēns. PHR. ōmniā quā Phābō quōndam mēdī-
tāntē bēātūs āudīit Eūrōtās, jūssītquē ēdīscērē lāūrōs. *Virg.*

Eūrūs, *der Ostwind.* *Tartareus turba atque insano sevir Euro.* S.
SYN. Vūltūrnūs. EPIT. Eōūs, phœbēūs, Nābāthæūs, īnsānūs, rūbī-
cūndūs, fērōx, nūbīfēr, vīolētūs, trūx, fāvūs, prācēps, nīmbōsūs.
PHR. Pūrpūrēō spīrāns āb ōrtū Eōīs Eūrūs ēquīs. Eūrūs ād āūrōram
Nābāthæāquē rēgnā rēcēssīt. Eūrūs āb āūrōrā pōpūlīs nēhūlōsūs ān-
hēlāt. Rūtilō vōlāt Eūrūs āb ōrtū, īmpīgēr ūbī nūbītēr Eūrūs, nāū-
frāgīum spārgēns ōpērīt frētā, ūbī trūx īnsībīlāt Eūrūs. Flāt lēvīs Eū-
rūs āb ōrtū. *v. Ventus.*

Eūrydicē. *Redditaque Eurydice superas veniebat ad auras.* *Virg.*
(*Orphei uxor, quæ, cum Aristei vim effugeret, incidit in colubrum in
herba delitescentem, cujus morsu interiit. Orpheus autem, accepta cy-
thara, inferos adiit, uxoremque a Plutone obtinuit ea conditione, ne
eam intueretur, donec ad superos rediisset, quam legem cum ille amoris
impatientia violasset, Eurydice denuo ad inferos retracta est.*) EPIT.
Rāptā, mīserā, infēlīx, pūlchrā, nīvēā, fōrmōsā, dēcōrā, Thrēīciā.
PHR. ōrpheī cōnjūx, quā ōrpheūs rēvōcāvīt āb ōrcō. Thrēīciām
vātēs pōtūit rēvōcārē pūēllām, ārdēt āmōrē fērō, phœbēā prōpāgo
nītētīs Eūrydicēs. Jāmquē pēdēm rēfērēns cāsūs ēvāsērāt ōmnēs.
Rēddītāquē Eūrydicē supērās vėnīēbāt ād āūrās pōnē sēquēns (nām-
quē hānc dēdērāt prōsērpīnā lēgem) Cum sūbitā īncāūtum dēmēntiā
cēpīt āmāntem, &c.

Eūrypīlūs. (*Herculis filius, qui regnavit in Co insula, & cunctorum
Græcorum augur peritissimus est habitus.*) Sūspēnsī, Eūrypīlum scī-
tātum ōrāculā phœbī, mīttīmus. *Virg.*

Eūtērpē. (*Una ex Musis, quæ mathemata, vel ut aliis placet, tibias inve-
nit.*) Dūlcīlōquīs cālāmōs Eūtērpē flātībūs īmplēt. *Virg. v. Muse.*

Evūlgo, *öffentlich ausrufen, fundbar machen.* SYN. vūlgo, pāndo.
PHR. ārcānā mōvērē, rētēxērē. Rem ōmnem pāndērē, pēr vūlgūs
spārgērē, īn lūcem ēdērē, ōbdūctum vērībīs vūlgārē dōlōrem. Fās
mīhī Græcōrum sēcētā rēsōlvērē, ēxpēdiām dīctīs, ēt tē tūā fātā dō-
cēbo. Fērtānīmūs cāūsās tāntārum ēxpēmērē rērūm.

Evūlsūs, ā, um, *ausgerissen, ausgerupft.*

Eūxīnūs pōntūs, (*Mare illud est, quod incipit a Bosphoro Thraciæ per-
git-*

- gisque ad Orientem & Septentrionem, alias dictus fuit Axenus seu inhospitalis, propter crudelitatem eorum, qui ejus litora incolebant, soliti hospites mactare; at ex quo Græcorum commercio homines mansuefacti sunt, dictus fuit Euxinus seu hospitalis.) Frigidā mē cōhibent Euxinī litorā pōntī. Dictus ab antiquis āxēnūs illē fuit. Ovid.
- Exācūo, is, spizen, schärfen. Exacuunt alii vallos furcasque bicornes. Virg. SYN. ācūo, ācūmīno, v. Acuo, vel āspēro, ēxāspēro, ēxācērbō, vel ēxcīo, āccēndo, incito, impello.
- Exæquo, eben machen. Exæquamus avis tamen, etsi bellæ quierunt. Luc.
- Exæstuo, sehr heizig seyn. Hos igitur tellus omnes exæstuat æstus. Luc. SYN. æstuo, flāgro, ardēo, ēxardēo, ardēscō.
- Exaggēro, erheben, groß machen. SYN. āmplīfīco, ēxtollo, vel āggēro, cōggēro, cōācērvo.
- Exāgīto, hin und her treiben. Exagitat nostros manes, sectatur & umbras. P. SYN. āgīto, vēxo, insēctōr, ēxercēo, jācto.
- Exālto, erhöhen. SYN. āttollo, ēxtollo, ērigo, tōllo.
- Exāmēn. inīs, ein Immenschwarm. Si tua Smyrnæas fugiant examina taxos. SYN. Discūssio vel āgmēn āpum. v. Apes. EPIT. jūstum, æquum, injūstum, inīquum, sēvērum.
- Exāmīno, erforschen. — Male verum examinat omnes. Hor. SYN. pērpēndo, expēndo, pōndēro, discūtio, ēxquīro, ānīmō vōlvo, ēxāgīto.
- ēxānguīs, Blutlos. Labitur exanguis, labuntur frigida letbo. Virg. SYN. pāllidus, pāllēns, vel mōrtuūs. v. Mortuus.
- ēxānīmīs, das keine Seele hat. Castra nec exanimis possunt retinere magistri. Virg. SYN. ēxānīmūs, ēxānīmātūs, ēxānguīs, mōrtuūs. v. Mortuus.
- ēxānīmo, ās, tödten. Cur me querelis exanimas tuis? (Alcaic.) H. SYN. ēnēcō, occīdo, pērīmo, trūcīdo.
- ēxardēo, inbrünstig seyn. Exarsere ignes animo, &c. Virg. SYN. ēxardēscō, inflāmmōr, ardēscō, ardēo.
- ēxārēo, durre werden. SYN. ārēo, ēxārēscō, mārēcō, mārēcēscō.
- ēxāro, schreiben. Ad fratrem scriptas exaret illa notas. Ovid. SYN. pīngo, scrībo.
- ēxāspēro, verbittern. Quod si concussas Triton exasperat undas. Ovid.
- ēxaūctōro, fren lassen. Atque magistratus exauclorare vetustos. M.
- ēxaūdīo, erbitten lassen. Plana exaudiri discernique articulatim. Luc. SYN. ānnūo. PHR. ānnūo vōtīs. Aūdīo prēcāntem. Vōtīs ādsum. Aūrēs prābēo prēcāntī, prēcēs ēxcīpio, rātās hābēo, prēcībūs nōn āvērtērē vultum. Dārē sē fācīlem vōtīs. Vērbā exaūdīrē prēcāntīs. Vōtīs fāvērē rōgāntīs, prēcībūs flēctī, mōllīrī. Aūrēs prēcībūs prābērē bēnīgnās. Pōstrēmīs ānnūo vōtīs. Vānās nōn sīnīt ēssē prēcēs, ānnūit, ēt nūdō tōtum trēmēfēcīt ōlympum. Sēd nūllīs illē mōvētūr flētībūs aut vōcēs ūllās trāctābīlīs aūdīt.
- ēxaūdītūs, erhört. Ridebit monitor, non exauditus ut ille. Hor. SYN. aūdītūs.
- ēxcæco, des Gesichtes berauben. SYN. Cæco. v. Cæco.
- ēxcāvātūs, ausgeholet. Et excavatæ pellis indecens valvæ, (Scax.) M. SYN. Cāvātūs, cāvūs.
- ēxcēdo, ausweichen. Si jubeat patria damnatum excedere terra. Mant. SYN. Discēdo, rēcēdo, ābēo, aūfūgīo, āvōlo, vel mōrīōr.
- ēxcēdo, erheben, übertreffen. SYN. Sūpēro, prætērēo, ēxūpēro, sūpērēmīnēo, præsto, ēmīnēo. PHR. āntē āliōs præstāntīōr ōmnēs, Victōr-

Victorquē virōs sup̄ereminēt om̄nēs: Vērūm hāc tantum aliās int̄r capūt extulit urbēs. Quantum lentā solēnt int̄r viburnā cupressi. Micat int̄r om̄nēs Jūliūm sidus velūt int̄r ignēs Lūnā minōrēs. ipsē int̄r primōs praeſtanti corpore Tūrnus vertitur armā tenēns, et tōtō verticē sup̄rā est. Quantum ipse ferocī virtutē exup̄erās, tantō mē impensius æquum est cōsulere. Tantum aliōs virtūs tuā praeſerit om̄nēs, antē citōs quantum Pēgāsus ibat equos, antē aliōs pulcherrimōs om̄nēs. Gradiēns sup̄ereminēt om̄nēs. Quā nīhīl in terris ad finem Solis ab ortū clariūs (excēptō Cēsare) mūdus habet.

excido, a cado, excidi, ausfallen. *Excidet, ad auras tenues delapsus obibit.* Virg. SYN. Lābōr, cōllābōr, prōcūmbo, dēficiō. PHR. excidit et misērō vōxquē cōlōrquē fugit. Subitōquē dōlōrē cōllāpsus cecidit. *v. Cado.*

excido, a cado, aushauen. *Rupibus excidunt scenis decora alta futuris.* Virg. SYN. Scīndo, sēco, exsēco, exscīndo. *v. Scīndo, cado.*

excidium, Zerstörung. *Vidimus excidium & capta superavimus urbe.* Virg. SYN. ēversio, dēstrūctio, rūinā, clādēs, strāgēs. EPIT. Misē-rābile, nēfandū, tristē, hōrrēndū, crudēlē, immītē, sāvum, lāmēntābile, flēbile, mōestū, lūctificū, fūmāns, inhūmānū, ācērbū, cōmmūnē, dīrum, ignēum, immēritū. *v. Ruina, everſio, cades.*

excio, hinausberufen. — *animas imis excire sepulchris.* Virg. *v. Evoco.*

Excipio, ausnehmen. *Inter & exciperet celi indulgentia terras.* Virg. SYN. accipio, *vel* sēquor.

Excisus, umgehauen. *Excisum Euboicae latus ingens rupit in atrum.* Vir.

Excito, antreiben. *Ad delubra venit; monstratas excitat aras.* Virg.

SYN. ādhōrtōr, incito, āccēndo, cōncito, stīmulō, cōmmōvēō *vel* ērigo, *vel* sōlōr, cōnsōlōr, *vel* exp̄ergēfācio, sūscito. PHR. Sōmnōs pello, expello, ābrūmpo, excūtio, exclūdo, ābigō. Sōmnō mēmbra rēsolvō, *vel* vitā rēstitūo, rēddo, mōrtē rēduco. Rēvōco sūb lūminis aurās. Sōmnōs ābrūmpit cūrā salubrēs, expulērānt sōmnōs hāc mēā vērba tuos? quis mātūtīnōs ābrūmpēt mūrmūrē sōmnōs? nōx Aenēam sōmnūsqūē reliquit, ēvāndrum lūx sūscitāt ālmā, et mātūtīnī vōlnerum sūb cūlmīnē cāntūs. Territūs exsūrgit, fugit om̄nis inērtiā sōmnī.

Excito, ab excio, hinausberufen. *Excitet Tyrius latebrosis collibus astus.* Sil. SYN. excio, ēvōco.

Excitūs, a cio, aufgewacht. — *Stratis excita juvenus.* Lucan.

Excitūs, a cīeo, bewegt.

Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. Ovid.

Exclāmo, ausschreien. *Tu miser exclamas, ut Stentora vincere possis.*

Juv. SYN. Clāmo, prōclāmo, cōnclāmo, vōcīfērōr. *v. Clamo.*

Exclūdo, exclūsi, ausschliessen. *Credit & excludit sanos Helicone poetas.* Hor. SYN. ārcēo, ābārcēo, prōhībēo, expello, ējicio.

Exclūsus, ausgeschlossen. *Moenibus exclusis duro in certamine liquit.* Vir.

Excogito, erdenken. *Excogitavit homo sagax & astutus.* (Scaz.) M.

SYN. Cōgito, mēditōr, māchīnōr, fingo, invēnio.

Excōlo, excōlūi, zieren. *Inventas aut qui vitam excoluere per artes.* Vir.

SYN. Cōlo, exōrno, expōlio, āccūro.

Excōquo, fochen. *Excoquitur vitium atque exudat inutilis humor.*

Excōrio, schinden. PHR. ōsā pellē exūo, nūdo, spōlio. Pellēm ōsī-būs extrāho, ēripio, dētrāho, ādīmo, vīscērā nūdo. Tērgōrā pellēm dīripio cōstis. Pellīs cōstis dētrāctā ferārū. Clāmāntī cūtis est sūmmōs dīrēptā pēr artūs, Nēc quīdquam nīsi vūlnūs ērāt, crūōr undī-quē mānāt. Dētrēctīquē pātēt nētvī, trēpīdæquē sīnē ūllā pellē mī-cant

cant vena, salientia viscera posses, et pellucentes numerare in petore fibras. Tergora diripiunt costis et viscera nudant. Nudave directam pallescant viscera pelle.

Excors, excordis, thöricht. SYN. Vecors, stultus, amens, insipiens, stolidus, insanus, fatuus.

Excrucio, peinigen. *Quare jam te cur amplius excruciet.* Catull.

SYN. Crucio, torqueo, vexo,ango, conficio.

Excubitor, ein Wächter. *Excubitorque diem cantu praedixerat ales.* Virg.

Excubo, Wacht halten. *Excubat exercetque vices &c.* Virg.

SYN. Vigilo, excubias ago, sum in excubiis. PHR. Vestibulum insomnes versant, omnis per muros legio sortita periculum excubat exercetque vices. Vigil servat custodiam muros. Portam statione tueri. v. Vigilo.

Excubiae, die Wacht. *Interea vigilum excubiis obsidere portas.* Virg.

SYN. Custodes. EPIT. Pervigiles, nocturnae, murales, attentae, sollicitae, fideles, impavidae, insomnes, fidae. PHR. Fidusque ad limina custos ponitur, in statione manentes excubiae, omnemque aditum custode coronant. Praebenda vigil custodia vallo. Noctem custodia ducit insomnem ludo. v. Vigilo.

Excudo, üdi, üsum, ausschmieden. *Excudent alii sperantia mollius aera.* Virg.

SYN. Cudo, procudo, vel compono, elucubro, vel elicio, excutio.

excuso, entschuldigen. *Excusatores non sollicitemus amicos.* Juv.

PHR. Crimine purgo, libero, eximo. Crimen removere, a culpa eximo. Da veniam, nimioque ignosce dolori. Culpam praetexit honesto nomine. Si qua meis fuerint, ut erunt, vitiosa libellis, excusata suo tempore lector, habere, culpa liberare, eximere nocentem.

excutio, üsi, üsum, ausschütteln. *Excuiat Teucros, vallo, &c.* Virg.

SYN. Discutio, agito, quasso, quatio, dejicio, vel elicio, excudo.

execrabilis, grausam. *Nefandus, incestificus, execrabilis.* (Jamb.) Ser.

SYN. execrandus, detestandus, horrendus, abominandus.

execror, verfluchen. *Et terram altricem fœvi execramur Ulyssis.* Virg.

SYN. Detestor, abhorreo, abominor, damno, fugio, horreo. PHR.

Diris onero. Capiti alicujus dira cano. Mala dira precor, imprecor, opto.

exco, exedi, aufessen. *Sive calens febris jactatos exedit artus.* Ser.

SYN. edo, absumo, rodo, corrodo, consumo, conficio.

exemplar, aris, ein Vorbild. *Utile proposuit nobis exemplar Ulysses.* H.

SYN. exemplum, imago, species. EPIT. utile, imitabile, verum.

exeo, exivi, ausgehen. *Quamvis multa meis exiret victima sepi.* Virg.

SYN. egridior, abscedo, excedo, discedo. PHR. excessere adytis omnes. Lucoque abscedere verendo. v. Abeo.

exequialis. *Verbisque desunt exequialibus.* (Alcaic.) Pr.

exequiae, ein Leichbegangnis. *Praclarique docent funeris exequiae.* Ov.

SYN. Funera, inferiae, iusta. EPIT. Tristes, moerentes, piae, moestae, miserae. PHR. exequialis honos. Funeris pompa, honor, effertur, funus, luget tristissima Circum multa cohors. Dona rogo tristesque rependunt exequias et funera tristia ducunt. v. Funus.

exequor, vollenden. *Iussa tamen divum exequitur classemque revisit.* Virg.

SYN. Perficio, conficio, perago, absolvo, finio.

exercio, üben. *Uterque libens, censebo, exerceat artem.* Hor.

SYN. Fatio, vexo, vel trado, profiteor. PHR. Membra exercere labore. Per duos instruxit membra labores,

- exercitatus**, geübt. *Exercitatus aut petit syrtes Noto.* (Jamb.) H.
exercitium, Übung. SYN. *usus.* EPIT. *assiduum, sedulum, indefessum.*
exercitus, ein Kriegsheer. — *Dolopumque exercitus omnis.* Virg.
 SYN. *acies, cohors, turma, phalanx, agmen.* EPIT. *infestus, fortis, numerosus, horrendus, tremendus, durus, saevus, minax, cruentus, terrificus, inimicus, potens, validus.* PHR. *Campis exercitusibat apertis. Fervet cristatis exercitus undique turmis. Ruit variis exercitus armis acies stetit ordine certo Densis acies stipata catervis. Pugnaces equitum turmae peditumque catervae. Campo stetit agmen aperto, implabant validas numeroso milite turmas.* v. *Agmen.*
exero, is, hinaus thun. *Primus ab Oceano caput exerit atlanteo.* (Spond.) Luc.
exesus, zernagt, ausgeessen. *Pumicibusque cavis exesaeque arboris antro.* Virg.
exhalo, herausblasen. — *sevamque exhalat opaca Mephitim.* Virg.
 SYN. *emitto, effundo, spiro, halo.*
exhaurio, ausschöpfen. *Exhauriebat ingemens laboribus.* (Jamb.) Hor.
 SYN. *Haurio, vacuo, evacuo, ebibo, exsicc.*
exhibeo, fürhalten, beweisen. *Exhibuit pulsa sidera clara die.* Ovid.
 SYN. *Profero, ostendo, prodo, edo.*
exhibitus, erzeugt. *Prestitit exhibitus tota tibi Caesar arena.* Mart.
exhilaro, erfreuen. *Exbilarant ipsos gaudia nostra Deos.* Mart.
 SYN. *Hilaro, recreo, oblecto.* v. *Recreo.*
exhortor, ermahnen. *Auctor ego audendi sic exhortata relinquit.* V.
 SYN. *Hortor, adhortor, excito, incito, accendo, acuo.* v. *Hortor.*
exigo, exegi, fordern. *Exigat & pulchra faciat te prole parentem.* V.
 SYN. *Peto, posco, repesco, vel excludo, ejicio, expello, vel perago, absolvo, conficio.*
exiguus, flein, wenig. *Et quamvis igni exiguo properata maderent.* Vir.
 SYN. *exilis, parvus, tenuis, gracilis.*
exilio, is, ausspringen. *Agrestem pepulere domo levis exilit inde.* Hor.
 SYN. *Salio, prosilio, emico.* v. *Selio.*
exilis, dünn mager. *In latere exiles digiti pro cruribus haerent.* Ovid.
 SYN. *Parvus, tenuis, exiguus, gracilis.*
exilium, das Elend. *Exilioque domos & dulcia limina linquunt.* Virg.
 EPIT. *Durum, longum, miserum, flebile, acerbum, vagum, turpe, infelix, infaustum, languidum, amarum, mcestum, infame, anxium, sollicitum, querulum, tadiosum.* PHR. *Patriae fines, et dulcia linquimus arva. Regnoque domoque pellimur, ejectos ultimus orbis habet. Longa tibi exilia, et vastum maris aequor arandum. Diversa exilia et diversas quaerere terras. Auguriis agimur Divum, exilioque domos, et dulcia limina mutant.* vide *Exul & exulo.*
eximo, exemi, herauenehmen. *Nulla dies unquam memori vos eximet aeo.* Virg. SYN. *Libero, solvo, expedio, eripio, vel aufero.*
eximius, trefflich. *Quatuor eximios praestanti corpore tauros.* Virg.
 SYN. *egregius, excellens, praeclarus, insignis, nobilis.*
exin, derohalben, darnach. SYN. *Dein, deinde vel deinde diff.*
exinde, deswegen. *Quisque suos patimur manes exinde per amplum.* Vir.
existimo, erachten. *Et bene procedit, bonus es, cum haec existimas.* (Jamb.) Ter. SYN. *puto, sentio, reor, arbitror.*
existo, extiti, entspringen. SYN. *eminéo, exsurgó, prodéo, appareo, exoriór, vel sum.*
exitiabilis, schädlich. *Dumque manu tentat trahere exitiabile telum.* V.
 EXI-

exitiale, verderblich. — *Donum exitiale Minervæ.* V.

exitiosus, schädlich. *Tunc quid pecces exitiose, vide.* Mart.

exitium, ein böser Ausgang. *Imminet exitio vir conjugis, illa mariti.* Ov.

SYN. Clades, strages, perniciosus. EPIT. Dūrum, furiāle, crudēle, triste, infandum, miserabile, gravē, flebile, acerbum. PHR. agris tēpēstās tulit exitium. v. Ruina.

exitus, us, der Ausgang. — *Docuit post exitus ingens.* Virg.

exolesco, veralten, abgehen.

Quam nullo sacer exolefcet ævo. (Phal.) Stat.

exoletus, veraltet. *Stat exoletus suggeritque ructanti.* (Scaz.) Mart.

exolvo, auflösen. SYN. Sölvo, expēdio, libero.

exonero, erledigen. *Possumus impositis caput exonerare tenebris.* Ovid.

SYN. Lēvo, sūblēvo. PHR. ōnūs dēpōno. Cōrpūs pōndērē sölvo, libero, exīmo, pōndērā pōno, excūtio, abjicio.

exopto, herzlich wünschen. SYN. opto, pēropto, dēsīdēro, vōlo. v. opto.

exorabilis, erbittlich. *Grandia cum parvis, non exorabilis auro.* Hor.

exordiör, anfahren. SYN. ordiör, incipio, inchöo, aūspicör.

exordium, der Anfang. *Exordium est dierum & temporum.* (Jamb.) Prud.

SYN. exörsus, prīncipium.

exoriör, entspringen, aufgehen. *Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor.* V. SYN. oriör, ēgrēdiör, nāscör, emērgo, exsūrgo.

exorno, zieren. SYN. orno, adorno, apparo, instruo, exsūrgo.

exoro, erbitten. *Exorat pacem Divum vittasque resolvi.* Virg.

SYN. plācēo, sēdo, mītigo, lēnio, vel oro.

exosus, ä, um, verhaßt. — *Si nondum exosus ad unum.* Virg.

SYN. pērosus.

expādo, ausspannen. SYN. Pādo, explīco, expōno, apērio.

expāvesco, expāvī, vel expāvēo, sich vor Furcht entsetzen, erschrecken.

Fratrem expavescat frater, & natum parens. (Jamb.) S.

SYN. Tīmēo, mētuo, pāvēo, vēreör, hōrrēo, trēmo, cōntrēmīscō.

expēcto, Warten und Verlangen haben. SYN. opēriör, vel mānēo, cūctör, mörör, hærēo, sto, vel spēro. PHR. Quæ tantæ tēnūērē mōræ? quid tardis mōrā grēssībūs obstat sistērē grēssum, addūctis sūbstat hābēnis, pārvī tēmpōris addē mōram. v. Desidero, Spero.

expēdio, entledigen. *Expediunt tonsisque ferunt mantilia villis.* Virg.

SYN. Sölvo, libero, exīmo.

expeditio, ein Zug von Kriegsleuten. *Nam quis praesidis expeditionem.* (Phal.) S.

expeditus, gerüst, wegfertig. *Terminum curis vagor expeditus.* (Sapph.) Hor.

expello, pūli, austreiben. SYN. pello, ejicio, exigo, dejicio, deturbo. v. pello.

expērgo, erwecken. SYN. expērgēfācio, excito, sūscito. v. Excito.

expērgēfācio. v. Expergo.

expērgēfāctus, erwachet. *Expergefāctique sequuntur inania sane.* Luc.

expēriör, iris, erfahren. *Tigna cava & pictos experiere metus.* Prop.

SYN. Tēnto, āgrēdiör. PHR. nīhīl inēxpērtum, intētātum relīnquērē. Cūctā priūs tētāndā, quid tētārē nōcēbīt? tētārē Thētīn rātībūs, pēr vāriōs ūsūs ārtē expēriēntiā fēcīt, ānīmum tētārē prēcādo.

expēriēntiā, Erfahrung. *Ingressus hominum experientia cepit.* Virg.

expērimētum, der Versuch. *Et experimentum cape.* (Jamb. dim.) Prud.

expētītus, begehret. *Redde expetitas quidquid iratum fuit.* (Jamb.) Sen. expē-

- expēto**, fast begehren. — *Toto nitidissima saltu expetitur conjux*, &c. Ovid. SYN. **ōpto**, **ēxōpto**, **cūpio**, **dēsīdēro**. v. **opto**.
- expīlo**, berauben. *Expilatque genis oculos: facit ira valentem*. Ovid. SYN. **Dirīpio** **spōlio**, **cāpio**, **aūfero**, **dēmo**, **dētrāho**.
- expīo**, reinigen. *Paratus expiare seu poposceris*. (Jamb. pur.) Hor. SYN. **Pīo**, **pūrgo**, **dēlēo**.
- expīro**, sterben. *Expiravit aper, majoris dentibus apri*. Juv. v. *Morior*.
- explāno**, glatt machen. *Quem amicum tuum, ait, fuisse istum, explana mihi*. (Jamb.) Ter. v. *Explico*.
- explēo**, plēvī, erfüllen. *Discedam, explebo numerum, reddamque tenebris*. V. SYN. **īmplēo**, **ādīmplēo**, **pērfīcio**, **cōnfīcio**, **pērāgo**, **vel sātūro**, **sātio**.
- explētūs**, erfüllet. *Nam simul expletus dapibus somnoque sepultus*. Virg. SYN. **īmplētūs**, **vel sātīātūs**, **sātūrātūs**.
- explīcītūs**, erflārt. *Versibus explicitum est omne duobus opus*. M.
- explīco**, ās, auswīfeln, erflāren. *Explicuit vino contractae seria frontis*. Hor. SYN. **prōmo**, **pāndo**, **ēvōlvo**, **ēxpōno**, **āpērīo**, **ēxplāno**, **īntērprētōr**. PHR. *Tōtam rem ōrdīnē pāndo. Fērt ānīmūs caūfsas tāntārum ēxpōmērē rērū, ēxpēdīam dīctīs, ēt tē tuā fātā dōcēbo. Fas mīhi Grājōrum sacrātā rēsōlvērē jūrā*.
- explōdo**, mit der Hand austreiben. *Quin etiam gallum noctem explodentibus alis*. Luc. SYN. **Plaūdo**, **vel rējīcio**, **cōntēmno**, **spērno**.
- explōsūs**, ausgetrieben. *Contemptis aliis explosa arbuscula dixit*. Hor.
- explōrātōr**, ein Rundschafter. *Exploratores equitum levia improbus arma*. V. SYN. **ēxcūbītōr**, **vīgīl**.
- explōro**, erfunden. *Explorare labor, mihi iussa capeffere fas est*. Virg. SYN. **īnquīro**, **lūstro**, **scrūtōr**, **rīmōr**, **īndāgo**, **quāro**.
- expōlio**, ausstreichen. *Quare etiam quaedam nunc artes expoliuntur*. Lucr. SYN. **pōlio**, **ēxcōlo**, **ēxōrno**, **āccūro**.
- expōlītūs**, ausgeputzt. *Arida modo pumice expolitura*. (Phal.) Catull. SYN. **pōlītūs**, **ēxcūltūs**, **ōrnātūs**, **pērfēctūs**.
- expōno**, **expōsūi**, auslegen. *Vestibus exponi tragicis res comica non vult*. H. SYN. **ōbjīcio**, **vel ēxpōmo**, **vel explīco**, **ēxplāno**, **dēclāro**.
- expōsītūs**, ausgelegt. — *Expositum cunctis, nullique negatum*. Luc. SYN. **ēxpōstūs**, **ōbjēctūs**.
- expōsco**, heischen, fordern. SYN. **pōsco**, **pēto**, **pōstūlo**, **rōgo**, **flāgīto**.
- expōstūlo**, flagen. SYN. **Quērōr**.
- exprīmo**, prēssī, aussprechen. *Exprimet & molles imitabitur aere capillos*. H. SYN. **ēlīcio**, **vei ēxpōno**, **ēxpāndo**, **vel ēffīngo**, **īmītor**, **reprēsēnto**.
- exprobro**, verweisen. *Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluptas*. Ovid. SYN. **ōbjīcio**, **ēxpōno**, **ōbjēcto**.
- ēxpōmo**, herausziehen. *Compellere virum & maestis expromere voces*. Virg. SYN. **prōmo**, **prōfēro**, **dēprōmo**.
- ēxpūgno**, mit Sturm erobern. *Expugnavit, & est qui vinci possit, eoque*. Hor. SYN. **vīnco**, **sūpēro**, **dēbēllo**, **ōccūpo**. v. **depello**.
- ēxpūngo**, **ēxpūnxī**, austilgen. SYN. **dēlēo**, **tōllo**, **ēxtīnguo**, **ābōlēo**.
- Exquīliæ**. (*Mons Romæ, dictus ab excubiis Tullii Hostilii, tertii Romanorum regis, qui hunc locum, prius incultum, cepit primus incolere*.) addē quōd **ēxcūbīās** ūbi rēx Rōmānūs āgēbāt, quī nūnc **ēxquīlīās** nōmīnē cōllīs hābēt. Ovid.
- ēxquīro**, erfahren. *Æstibus ac mediis umbrosam exquirere vallem*. V. SYN. **Quāro**, **pērquīro**, **scrūtōr**, **pērcōntōr**.
- ēxquīsītūs**, erfundigt. SYN. **præstāns**, **præclārūs**, **ēxīmīūs**, **īnīgnīs**, **ēgrēgīūs**. **ēxscīn-**

excīdo, idi, zerstören. SYN. excido, evēto, obrūo, dēleo.

exspatiōr, hinausspazieren. — *Ignes clare exspatiantur in auras.* Sil.

SYN. Spatiōr, erro, vāgōr, divāgōr, ambūlo.

exstimūlo, ermahnen. *His solita est dictis exstimulare virum.* Ovid.

SYN. Stimūlo, excito.

exsuscito, auferwecken. SYN. suscito, excito.

Extā, ōrum, Eingeweide. SYN. viscēra, intestīnā. EPIT. pīnguīā, lubricā, tumidā, tumantīā, calēntīā, mōlliā, intīmā, spirantīā, calidā, tepīdā, tepēntīā. PHR. spirantīā cōsūlit extā. v. *Viscera.*

extābēscō, bii, verschwinden, ausdorren. SYN. Tābēscō, tābēo, mār-cēscō, tabē cōficiōr, exēdōr.

extēplō, alsobald. SYN. Cōtīnūo, prōtīnūs, sūbitō, haūt mōrā, rē-pēntē, ōcyūs, cōfēstīm, ilīcēt, āctūtum.

extēpōrālīs, behend. *Extemporalis factus est meus rhētor.* (Scaz.) Mart.

extēdo, ausstrecken. *Fusus humi totoque ingens extenditur antro.* Vir, SYN. Tēdo, pādo, expādo, diffūdo, pōrrīgo, explīco, vel prō-pāgo. PHR. Virtūtem extēdēre factīs. Sē fūlvā mōribūndum ex-tēndīt ārēnā.

extēnūo, dünn machen. — *Vacuas prius extenuandus in auras.* Ovid. SYN. Tēnūo, minūo, attēnūo, vel dēprīmo.

extēriōr, auswendig. *Tu comes exterior si postulet ire recuses.* Hor.

extērmīno, aus dem Land vertreiben. *Te paullus hinc exterminat.* (Jamb.) Pr. SYN. ābōlēo, vel ējīcio, expēllo, pēllo, ābīgo.

extērnūs, ausländisch. *Monstra sinunt generos externis pellere ab oris,* V. SYN. extērus, extrānēūs.

extērrītūs, erschrocken. *Tum vero Aeneas subitis exterritus umbris.* Virg. SYN. Tērrītūs, attōnītūs.

extērus, fremd. *Invidia est, & non fas, extera quærere regna.* Virg.

extīmēscō, erschrocken seyn. *Nec quemquam nervos extimuisse tuos.* Ped.

extīnguo, erlöschē. SYN. Rēstīnguo vel ābōlēo, pēdo, dēleo, evēto, vel occīdo, intērtīcio, pērimo, intērīmo. PHR. Virībūs ābsūmtīs extīnguitūr ignīs. Gelīdīs rēstīnguēre fōntībūs ignēs. Flāmmās grāndiōr aūrā nēcāt, exānīmo flāmmam sūbdūctō stīpītē. Lymphā injēctā ignēs dōmārē. Vūlcānum ūndā supērārē. Fōntībūs ignem obrūērē. Nūtrītūr vēntō, vēntō rēstīnguitūr ignīs. Lēnīs ālīt flāmmās grāndiōr aūrā nēcāt.

extīrpo, auswurzeln. SYN. Vēllo, evēllo, ērūo, ērādīco, āvēllo. v. *Evello.*

extōllo, extūli, erheben. SYN. ēffēro, ēdūco, īs, vel laūdo, prādicō, ās, cēlebro, māgnīfīco, exāggēro.

extōrquēo, abdringen. *Tendunt extorquere poemata, quid faciam, vis.* Hor. SYN. aūtēro, rāpio, ērīpio.

extrā, draussen. *Quam vis nil extra numerum fecisse modumque.* Hor.

extrāho, ausziehen. *Neu pransie Lamie vivum puerum extrahet alvo.* Hor. SYN. exprōmo, evēllo, ējīcio.

extrānēūs, ausländisch. *Tollat pedes indomita strato extraneo.* (Jamb.) Pet. At. SYN. extērnūs, extērus.

extrēmūs, der alleräußerste. *Impiger extremos currit mercator ad Indos.* H. SYN. ūltīmūs, suprēmūs, sūmmūs.

extrīco, ausknüpfen. *Aut nummos unde extricet amores.* H.

SYN. expēdīo, sōlvo, libēro, evēllo.

extrūdo, ausstoßen. *Laudat venales, qui vult extrudere merces.* Hor.

SYN. Dētrūdo, dētūrbo, pēllo, ējīcio.

extrūo,

extrūo, xī, etum, aufbauen. *Extruit heu regni rerumque oblita tuarum.* Virg. *vid. Aedifico.*

extūbēro, aufschwellen. *Plumboque cervix verberata extuberet.* (Jamb.)

Pr. SYN. extūmēscō, tūrgēo, tūmēscō, inflōr, prōtūbēro.

extūndo, ūdī, ūsum. SYN. ēlīdo, exprīmō, ējīcīo.

exūbēro, überflüßig machen. *At si luxuriæ foliorum exuberet umbra.*

Virg. SYN. abūndo, afflūo.

exūdo, ās, ausschweigen. *Atque exudat inutilis humor.* Virg.

exūgo, īs, ausssaugen. SYN. Sūgo.

exūl, ūlīs, ein Vertriebener. *Exul ab octava Marius bibit & fruitur.*

Dis. Juv. SYN. expūlsūs, ējēctūs, prōfugūs, extōrrīs. EPIT. Vāgūs,

miser, vāgābūndūs, flēbilīs, tristīs, mæstūs, sōllicitūs, insōmnīs, lān-

guīdūs, anxīūs, mærens, incōgnītūs. PHR. Patriā pūlsūs. expūlsūs

Patriīs ōrīs, finībūs, sēdībūs pūlsūs, expūlsūs, ējēctūs. Finībūs ex-

tōrrīs, patriā dēcēdērē jūssūs. Patriīs exūl ab ōrīs, exūl inōps errāt.

Sēdībūs incērtīs errāns, āliēnāquē lūstrāns limīnā. Qui prōcul extrē-

mō pūlsūs in āxē lārēt. Rēgnīs exūl adēmtīs. Quībūs exūl ab ōrīs

exspēctātē venīs? errāns pēr vārīōs cāsūs, pēr dīrā pēriculā vitæ, exūl

ērāt, patriāquē cārēns. Cui pērpētūō patriā tellūrē cārēndum ēst, ipsē

ignōtūs, ēgēns, Libyæ dēsērtā pērerrāt. Fāmā volāt pūlsūm rēgnīs

cēssissē patērnīs. Mē pūlsūm patriā, pēlāgīquē extērnā sēquēntem.

fortūnā omnīpōtēns, et inelūctābilē fātum hīs pōsuērē locīs. Si quī-

būs ējēctūs silvīs, aut ūrbībūs errāt, pēr frētā, pēr scōpūlos exūlīs ībo

cōmēs. v. *Exulo.*

exūlcēro, verbittern. SYN. āspēro, exāspēro, exācērbo.

exūlo, ās, im Elend sein. *Victus abit, longæque ignotis exulat oris.* Virg.

PHR. Patriīs expēllōr ab ōrīs. Patriām fugīo; exīlīō dōmōs et dūl-

cīā limīnā līnquo, excēdo patriā. Quæro āliō patriām sūb solē jācēn-

tem; abit, lōngēquē ignōtīs exsūlāt ōrīs ignōtā pēr oppīdā, tristēs exūl

āgit cāsūs. Pellī in tērrās āliō sūb Solē jācētēs, exūlāt et tōtō quæ-

rit in ōrbē fugam, exūl āgōr, patriāmquē relīnquo, ignōtā, cōstitit

exūl hūmō. Quum patriām pūlsūs dūlcēsquē penātēs līnquerēt, et trī-

stēs exūl trāhērētūr in ōrās. Prōcul ā patriā, in extrēmās tērrās relē-

gōr. Vāgūs, exūl in ōrbē errābit tōtō, patriīs ējēctūs ab ōrīs, patriā

ārcēōr, fugōr, ējīcīōr, pellōr, prōfugūs erro, pellimūr ē patriīs lārī-

būs, patīmūsquē volētēs exīlīum, lītōrā tum patriæ lacrymāns, pōr-

tūsquē relīnquo, et cāmpōs ūbi Trōjā fūit, fērōr exūl in āltum. Cum

sōciīs exīlīum, dīrā pcenā prō cādē lūebās, nōs patriā āmīssā dōmī-

nīs pārērē supērbīs cōgīmūr, exūl āgōr, cīnērēsquē vīrī patriāmquē

relīnquo. v. *Exul, exilium.*

exūlto, vor Freuden aufspringen. *Semina mittentes mox exultabimus*

omnes. Sed. SYN. Gēstīo, læōr, gāudēo, triūmpho.

exūlūlo, ās, heulen. *Nec puduit scissis exululare comis.* Ovid.

SYN. ūlūlo, vōcīfērōr. v. *ululo.*

exūo, sich ausziehen. *Abstulit hæc animas dextra & totidem exuit ar-*

mis. V. PHR. artūs nūdo. Vēstem, āmīctum pōno, dēpōno, ex hū-

mērīs vēstem rāpīo, ērīpīo. Duplicem ex hūmērīs rējēcīt āmīctum.

v. *Nudo.*

exūpēro, übertreffen. *Sanguineæ exuperant undas, pars cetera pon-*

tum. Virg. SYN. Sūpēro, vīnco, præsto, antēeo, præcēllo.

exūro, verbrennen. *Infestum eluitur scelus, aut exurit igni.* Virg.

SYN. ūro, adūro, crēmo, incēndo, accēndo, inflāmmo. v. *uro.*

exūvīæ, die ausgezogene Kleider, Beute. *Heclore, qui redit exuvias in-*

dutus

Autus Achilli. V. SYN. Spöliä, prædä. EPIT. Dītēs, öpīmæ, crüēntæ, hōstīlēs. PHR. exūviās dēlētō ēx hōstē rēfērrē, ēx hōstē exūviās rāpērē, ēripērē. Pōnitūr ād patriōs bārbārā prædā Dēōs. Nōn hābēt ēvēntūs bārbārā prædā bōnōs. Fīl māgnūs dīvītē prædā. Spōliīs gāūdērē. Phœnīx, ēt dīrūs ūlyssēs prædam āfsērvābānt, hūb ūndīquē Troiā gāzā īncēnsīs ērēptā ādytīs mēnsæquē crātērēsquē aurō sōlīdī, cāptīvāquē vēstīs cōngērītūr.

F

Fābā, eine Bohne. *Et faba fabrorum prototomique rudes.* Mart.

EPIT. Dūrā, pāllēns, pīnguīs, pīctā, vēntōsā.

Fābēr, fabri, ein Werkmann. *Æmilium circa ludum faber imus & unguis.* H. SYN. ārtīfēx, öpīfēx. EPIT. Fērrāriūs, lignāriūs, ærāriūs, īndūstriūs, rōbūstūs, fōrtīs. PHR. Māgnā vī brāchiā tōllēns, īngēntī mōlīminē vīrēs ēxērcēns. Mūltō cōnāmīnē nītēns. Rīgīdā ēxērcēns vālīdīs īncūdībūs ærā. Vērsāns tēnācī fōrcīpē māssām, ēnsām īmmītī dūxērāt ārtē fābēr. v. *procudo*.

Fabrīcā, eine Werkstatt, oder ein Werk. *Denique ut in fabrica, si prava est regula prima.* Lucr. SYN. Fabrīlē öpūs, vel officīnā.

Fabrīcātōr, öris, ein Werkmann. — *Et ipse doli fabricator Epeus.* Virg. SYN. ārtīfēx, öpīfēx, strūctōr, ēxstrūctōr, fābēr.

Fabrīcōr, & fabrīco, schmieden, zimmern. *Pugnabant armis, quæ post fabricaverat usus.* Hor. SYN. Fāciō, ēffīciō, cōndo, ēxstrūo, ædīfīco, mōlīōr, cūdo, ēxcūdo. v. *procudo, ædifico*.

Fabrīlis, was zu einem Werkmann gehört.

Fabriles operas rudibus contundere massis. Sev.

Fabrīlītēr. *Est illud quod nemo opifex fabriliter aptans.* P.

Fābiūs. *Una dies Fabios ad bellum miserat omnes.* Ovid.

(*Dictus Maximus. Dictator adversus Annibalem creatus, qui cunctabunda quondam prudentia rem Romanam, aliorum Imperatorum temeritate labefactam, primus restituit, de quo est ille versus: Unus homo nobis cunctando restituit rem. Fuit ex Fabiorum familia, sic dicta a Fabis ferendis tempore, quo omnes Nobiles Romani agriculturam exercebant. Fuerunt autem tam potentes, ut soli cum famulis adversus Veientes pugnaverint, eosque non semel cladibus affecerint, donec tandem ad Alliam fluvium omnes uno die occisi fuerint, uno excepto, ad arma nondum per ætatem idoneo, ex quo per longam nepotum seriem hic Fabius descendit.*) EPIT. Sōlērs, īnvīctūs, cūctātōr, mōrāns, lēntus. PHR. Quī prīmūs sævum lēntō lūctāmīnē Pœnū cōmprēsīt īnfāctāsquē mīnās dīlātō mārte fātīgāt. Sōlērs cūctāndī Fābiūs. Cūctātūrquē sēnēx Fābiūs, ūnūs hōmo nōbīs cūctāndo rēstītūt rem.

Fābrīciūs. (*Civis Romanus frugalissimus, qui tenuissimo censu Samnitum munera forti animo recusavit. Ejus filie ob paupertatem de publico dotatæ sunt. Is Pyrrhum, Epirotarum Regem, & Samnites profligavit, Pyrrhi medicum, domini sui mortem per venenum pollicentem, vincium ad Regem remisit.*) EPIT. Grāvīs, paūpēr, rīgīdūs, trīstīs, Rōmānūs, fīdēlīs, fōrtīs, gēnērōsūs, īncōrrūptūs, īnvīctūs. PHR. Quī sprēvīt mūnērā Pyrrhī.

Fābūlā, ein Gedicht. *Nomine sub nostro fabula nulla fuit.* Ovid.

SYN. Cōmmēntum, fīgmēntum, fābellā. EPIT. ānīlīs, mēndāx, vānā,

nă, garrulă, fictă, înănis, ingeniōsă, solers, pērītă, mōnstrōsă, vūlgārīs, pōētīcă, lătă, antiqŭă, dōctă, delīră. PHR. Vērī expērs.. Fābellās gārrīrē pērītūs ānilēs. Nēsciă vērī. Fābŭlă delūdīt facilēs indīgnă rēlātō, fābŭlă plēnă succō. Aūrēs implēbīt fābŭlă nŭllă mēās. Cōtīnēt ōb sōmnōs fābŭlă nŭllă jōcos,

Fābŭlōr, schwätzen, reden. *Dum fabulamur millibus decem dixit.* (Scaz.)

Mart. SYN. cōnfābŭlōr, lōquōr, gārrīo, fābŭlās nārro, spārgo, fīngo, vŭlgo, dīco.

Fābŭlōsē, lügenhaft.

Fābŭlōsŭs, voll Fabeln. *Caucasum vel quæ loca fabulosus.* (Sapph.) H.

SYN. Fictŭs, fictitiŭs, vānŭs, inānis.

Fac, est commune. *Non possunt fac enim minimis e partibus esse.* Luc.

Hoc fac armenios, hæc est danaida Persis. Ovid.

Făcēſſo, is, machen. — *Matris mandata faceſſi.* Virg.

SYN. Făcio, vel amōvēo, vel rēcēdo.

Făcētīæ, Schimpfreden. *Disertus puer ac facetiarum.* (Phal.) Cātull.

SYN. Jōci, sālēs, lēpōrēs, fēstīvītās.

Făcētŭs, schimpflich. *Ut cuique est ætas, ita quemque facetus adopta.* Hor.

SYN. Lēpidŭs, fēstīvŭs, sālŭs, jōcōsŭs, ūrbānŭs, ārgŭtŭs.

Făciēs, iei, das Angesicht. *Vertitur extemplo facies & mentis & oris.* Ov.

SYN. ōs, vŭltŭs, frōns. EPIT. pŭlchră, nītēns, dēcōră, cāndīdă, ēgrēgiă, hōnēstă, sērēnă, īnsīgnīs, fōrmōsă, grătă, blāndă, vērēcŭndă, bēnīgnă, īngēnŭă, vēnŭstă, rōsēă, mōdēstă, hīlārīs, jŭvēnīlīs, vērērāndă, vērērābīlīs, sŭbrīdēns, lătă, sēvēră, mīnāx, cōntrăctă, ōblīquă, tōrvă, fēră, tērrīfică, hōrrēndă, mētŭēndă, fōrmīdābīlīs, sōrdīdă, fœdă, rūgōsă. PHR. Gēnīs făciēs squallēntībŭs hōrrēt, īn aūrīgæ făciēm mŭtătă Mētīscī. Vērtē ōmnēs dē tē īn făciēs, ēt făciēm taŭrō prōpiōr. Făciēmquē Dēæ vēstemquē rēpōnīt. Quōs hōmīnum ēx făciē Dēă fœvă pōtēntībŭs hērbīs īndŭērāt Cīrcē īn vŭltŭs āc tērgă fērārŭm. Cŭrvătă īn mōntīs făciēm cīrcŭmstētīt ūndă. v. Os, oris.

Făcīle, ult. com. leichtlich.

Nec temperari facile, nec reprimi potest. (Jamb.) Sen.

Ingenio facile conciliante placens. Ovid.

Făcīlīs, leichtlich zu thun. *Et faciles motus mens generosa capit.* Ovid.

Făcīnŭs, ōris, eine That. *Te per meorum facinorum laudem precor.*

(Jamb.) Sen. SYN. āctīo, ōpŭs, făctŭm, vel scēlŭs, crīmēn, flăgītīŭm.

v. Scelus. EPIT. ēgrēgiŭm, īnsīgnē, gēnērōſŭm, prăclārŭm, mālŭm,

atrōx, ōbscœnum, hōrrēndŭm, nēfāndŭm, tētrum, mālīgnŭm. PHR.

Trīstē părăt făcīnŭs, tăcītăquē ēxăstŭāt īră. Sēd quō nēfāndŭm făcīnŭs ādmīssŭm lōcō ēst.

Făciō, fēcī, thun, machen. — *Nucibus facimus quæcumque relictis.* P.

SYN. ēficiō, cōnfīciō, pērficiō, ēxsēquōr, āgo, pērāgo, mōliōr, ōpērōr, patro, pērpetro, āgrēdiōr.

Făcŭltās, Macht, Gewalt. *Cujus aristæo, quoniam est ablata facultas.* V.

Făcŭndīă, Wohlredenheit. *Nec facundia deferet hunc, nec lucidus ordo.*

H. v. Eloquentia.

Făcŭndŭs, wohlberedt. *Non formosus erat, sed erat facundus Ulysses.*

Ovid. v. Eloquens.

Făcŭlētŭs, voll Hesen. *Et faculentos gurgites borrescere.* (Jamb.) Prud.

SYN. Cœnōsŭs, vel crăſſŭs, sōrdīdŭs, fœdŭs.

Făx, făcīs, Hesen. — *Ego facem primus & balec.* Hor.

SYN. Sēdīmētŭm, cœnum. EPIT. līquīdă, crăſſă, lēntă, fœtīdă.

Făgŭs, ein Buchbaum. *Fagus, & arcadio pinus amata Deo.* Prop.

EPIT.

EPIT. Pătulă, ardăă, excelsă, altă, umbrösă, frondösă, densă. **PHR.** Lātē ramōs ānnōsăquē brāchiā pāndēns, umbrösă cācūmīnă fāgī, rūgōsō cōrticē fāgūs āspērā rāmōs altē spārgēns. Tam frondösă ingēns rāmīs altīssimā fāgūs, pătulā rēcūbāns sūb tēgīmīnē fāgī.
Falcātūs, frumm wie eine Sichel.

Levas certa tegit, falcati cominus enses. T.

Falcifer, der eine Sichel trägt.

Nam si falciferi descendere templa tonantis. M.

Falco, ōnis, ein Falke. **EPIT** Rāpāx, rāpīdūs, vōrāx, fērūs, ātrōx, āvīdūs. rāptōr, cruēntūs. **PHR.** Pēnnīs ēt cūrvis ūnguībūs ācēr. sūblīmē vōlāns tēnūem sēcāt āērā fālcō. v. *Accipiter.*

Falernum. *Malueris, quam si musta falerna bibat.* Mart.

(*Vinum generosissimum, ex agro falerno in Campania Italiae.*) **SYN.**

Vinum. **EPIT.** Fūmōsum, īndōmītum, vētūlum, ācrē, mōrdāx, mōllē, suāvē, cāmpānum. **PHR.** Lūdērē fūmōsum pūērō fūndētē fālernum, Cāmpānī mōllīssimā vīnā fālernī. v. *Vinum.*

Fallaciā, Betrug. *Verum ubi nulla fugam reperit fallacia victus.* Virg. **SYN.** Dōlūs, fraūs, āstūs, āstūtīā, cālīdītās, vāfrītēs, īnsīdīā. **EPIT.** īnīquā, mālā, ōccūltā, mēndāx, mālīgnā, pērīdā, scēlērātā, īmprōbā, tēctā, īmplēxā. **PHR.** ārs sūbdōlā. Fraūs mēndācītēctā cōlōrē. Cōnfīctā dōlō mēndācīā tūrpi. v. *Dolus.*

Fallaciter, betruglich.

Quæque vocant anima fallaciter omnia transit. Virg.

Fallax, acis, betrügerisch. *Nec fraus te incolumem fallaci perferat anno.* Virg. **SYN.** Mēndāx, dōlōsūs, pērīdūs. **PHR.** Dōlōs vērārē pērītūs. Vīr fīctō pēctōrē, dōlīs īnstrūctūs ēt ārtē pēlāsgā. Quī dīrum nēfās īn pēctōrē vērāt. Mūltā mālūs sīmūlāns. Blāndā quīdem vūltū, sēd quā nōn tētrīōr ūllā īntērīūs, fūcātā gēnās ēt āmīctā dōlōsīs īllēcebrīs v. *Decipio.*

Fallo, fefelli, betrogen. *At Regina dolos, quis fallere possit amantem.* Virg. **SYN.** Dēcīpio, fraūdo, dēlūdo, ēlūdo. **PHR.** Dōlōs vērārē, nēctērē, dōlīs, āstū cāpērē, cāptārē dēcīpērē. Fālērē dōlō. Fraūdem āstūtō pēctōrē vērō. Mūltā mālūs sīmūlāns, vānā spē lūdīt āmāntem. Nōvās ārtēs, nōvā pēctōrē vērāt cōnsīliā. Do vērba, īnsīdīās mēdītōr, illā dōlōs, dīrumquē nēfās īn pēctōrē vērāt. Heū quībūs īnsīdīs, quā mē cīrcūmdēdīt ārtē. v. *Decipio.*

Falsidicus, ein Lügner.

Falsidicus, infidusque, quid tum postea. (Jamb.) Prud.

Falso, falschlich. *Invidia est falso plurima vulgus amat.* Tib.

SYN. Falsē.

Falx, eine Sichel. *Vomeris huc & falcis bonos, huc omnis aratri.* V. **EPIT.** Cūrva, prōcūrva, ōbtūsā, ācūtā, ādūncā, fērrēā, dūrā, āstīvā, pāndā, rēpāndā, fcenīcēā, lōngā, mōrdāx, cāmpēstrīs. **PHR.** Fālcē mēto, sēcō. Mātūrīs fālcēm sūppōnīt ārīstīs. Cērēs fālcē rēsēctā cādīt. Mēssem prōstērnērē fālcē. Mēsībūs āstīvā dētōndēt Gārgārā fālcēs. jam fālcē rēcūrvā ūltīmā rurā mētunt. Mātūrāquē hābīlem sēgētī sūppōnērē fālcēm.

Fama, ein Geschrey, Gericht. — *Magnas it fama per urbes.* Virg.

(*Titanis & terræ filia, edita a matre, ut duorum scelera patefaceret, quod gigantes fulminassent. Illam Virgilius exhibet ut monstrum alatum, quod oculos, aures, ora, linguasque innumerabiles habeat.*)

SYN. Rūmōr, mūrmūr, sērmo. **EPIT.** Nūntiā, pēnnātā; vōlītāns, mēndāx, lōquāx, vāgā, īncertā, gārrulā, tūrbīdā, sūpērstēs, mēmōr,

vēlōx, pērēnnīs, mālīgnā, prōcāx, prænūntiā, vīvāx, cēlēr, vērboſā, pōtēns, præpēs, pērnīx, sūbitā, rēpēntīnā. PHR. rērum prænūntiā fāmā, tam ficti prāviquē tēnāx quam nūntiā vērī, innūmērās vōlvēns fālsā in præcōniā linguās. Vōlītāns pēr rēgnā, pēr ūrbēs. Vacuās implēns sērmōnībūs aurās. Māgnārum nūntiā rērum, incērtæ mūrmurā fāmæ. Fāmā mālūm, quō nōn vēlōciūs ūllum, mōbilitatē vīgēt, vīrēsquē acquirīt ēūndo, nūntiā fāmā lōquāx, quæ vērīs addērē fālsā gaudēt, ēt omnīnō suā pēr mēndaciā crēscit, ad nōs uīx tēnuīs fāmæ pērlābitūr aurā, intērēā pavidam vōlītāns pēnnatā pēr ūrbem nūntiā fāmā rūit. Flāmmamquē fōvēmūs inānem, hīnc tōtam infēlix vūlgātūr fāmā pēr ūrbam. Fāmā vōlāt parvam sūbitō vūlgatā per ūrbem, ēt jam fāmā vōlāns tāntī prænūntiā lūctūs ēvāndrum ēvāndriquē dōmōs ēt mōenīā cōmplēt. Fāmā frequēns tōtum circumvōlāt ōrbem. *vide Rumor.*

Fama est, es ist ein Geschrey. SYN. Fāmā vōlāt, vāgātūr, fērt, pērhibēt, vūlgātūr. PHR. Fāmā ōccūpāt aurēs, itā fāmā fērēbāt. *v. Fama.* *Fama, guter Name.* SYN. Glōriā, laūs, nōmēn, decus, hōnōr. EPIT. clārā, ēgrēgiā, cēlebrīs. PHR. Cēlebrīs præcōniā fāmæ. Māgnūm ēt mēmōrābilē nōmēn. Nōbīlis, āt fāmā mūltīs mēmōratūs in ōrīs. Nōstrā pēr immēnsās ibūnt præcōniā laūdēs.

DESCRIPTIO FAMÆ. Virg. 4. Æneid.

— Magna it fama per urbes,
Fama, malum, quo non aliud velocius ullum,
Mobilitate viget, viresque acquirit eundo:
Parva metu primo, mox sese attollit in auras,
Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit,
Illam terra parens ira irritata Deorum,
Extremam, ut perhibent, Cæo Enceladoque sororem
Progenuit, pedibus celerem, & pernicibus alis.
Monstrum horrendum, ingens cui quot sunt corpore plumæ,
Tot vigiles oculi subter (misericabile dictu)
Tot linguæ, totidem ora sonantia, furrigit aures.
Nocte volat cæli medio terræque per umbram,
Stridens nec dulci declinat lumina somno.
Luce sedet custos, aut summi culmine recti,
Turribus aut altis aut magnas territat urbes.
Tam ficti, pravique tenax, quam nuntia veri.
Hæc tum multiplex populos sermone replebat.
Gaudens & pariter facta atque infecta canebat.

Famēlicūs, ausgehungert. Nocte boves macri, lassoque famelica collo.
Juv. PHR. Nil hābēt ēt lēntā dēpērīt illē fāmē, rabīdā triā gūttūrā pāndēns, impāstūs cēū plēnā lēo pēr ōvīliā tūrbāns (Snādēt ēnīm vē. sānā fāmēs) māndītquē, trāhītquē mōllē pēcūs. Illōs lōngā dōmānt inōpī jējūniā vīctū. Nōndum sūrgēntībūs āltam in segētem cūlmīs cērnīt mīserābilē vūlgūs in pēcudum cēcīdisse cibōs ēt cārpērē dūmōs, & spōliārē nēmūs, lēthūmquē mīnāntēs vēllērē ab ignōtis dubiās radicībūs hērbās? quæ mōllirē quēunt flāmmā, quæ frāngērē mōrsū. Quæquē pēr ābrāsās ūtērō dēmīttērē faucēs plūrimāquē hūmānis antē hāc incōgnītā mēnsīs (*Ovid. 1. Metam.*) Utquē frētum recipīt dē tōtō flumīnē tērrā. Nēc sātīātūr āquīs, pēregrīnōsque ēbībīt āmnēs: ūtquē rāpāx ignīs nōn ūnquam ālīmētā rēcūsāt, innūmērāsquē fācēs crēmāt, ēt quō cōpiā māiōr ēst datā, plūrā pētīt, tūrbāquē vorāciōr ipsā ēst: Sic ēpūlās ōmnēs ērīs īchthōnisōsā prōfānī accipiūnt, pōscūnt-

pōscūntquē sīmūl: cībūs ōmnīs in illō Causā cībī est, sēmpērquē lō-
cūs, fīt inānis ēdēdo. Jamquē tamē patriās altiquē Vōraginē vēr-
trīs attēnuārāt ōpēs, sēd inattēnuātā mānēbāt. Tum quōque dirā fā-
mēs, implacatēquē vigēbāt flammā gulæ, tandem dēmīso in viscēra
cēnsū, Filiā restābāt nōn illo dignā parēntē, præbēbātquē avido nōn
iūssā alimēntā parēntī. Vis tamēn illā māli postquam cōsumsērāt
ōmnem mātēriam, dederātquē gravī novā pābulā morbō, ipse suos ar-
tūs lacerō, divēliērē mōrsū cōepit, et infēlix minūēdō corpūs alēbāt.

DESCRIPTIO FAMELICI. Ovid. 8. Metam.

— Petit ille dapes sub imagine somni,
Oraque vana movet, dentemque in dente fatigat,
Exercetque cibo delusum guttur inani.
Proque epulis tenues necquidquam devorat auras,
Ut vero est expulsa quies, furit ardor edendi,
Perque avidas fauces, immensaque viscera regnat,
Nec mora quod pontus, quod terra, quod educat aer,
Poscit, & appositis queritur jejunia mensis,
Inque epulis epulas quærit, quodque urbibus esse,
Quodque satis poterat populo, non sufficit uni.
Plusque cupit, quo plura suam demittit in alvum.

Fāmēs, is, Hunger. Et metus & malefuada fames, & turpis egestas. V.

SYN. esuriēs. EPIT. Rābīdā, mālēsuādā, insānā, fāvā, misērā, jē-
jūnā, stimulan̄s, durā, inops, atrā, crudēlis, ūrgēns, vōrāx, acēbā, im-
pōrtūnā, aspērā, agrā, prædurā, avidā, pallīdā. jējūnāns, languīdā,
furībūdā, violēntā, dirā, inērs, impātiēns, quērlā, vīgīl, insōmnīs,
irrequiētā, grāvis, redūx, redīvīvā. PHR. ardōr edēndī. Rābīdī jē-
jūniā vētrīs insōlitis adīgunt vēscī Trīstī mōriēntiā tōrpēnt mēm-
brā fāmē. Collēctā fatigāt ēdēndī ex lōngō rābiēs. Pallīdā jējūnō
fæviat ōrē fāmēs. Tum quōquē dirā fāmēs implacatēquē vigēbāt
Flammā gulæ. Furit ardōr edēndī, perquē avidās faucēs, immēnsā-
quē viscēra rēgnāt. Tūpī lūrīdā vultū impōrtūnā fāmēs, in stērīlī jē-
jūnā fāmēs, pallōrquē trēmōrquē sēdē hābitānt. Suādēt, ūrgēt vēsā-
nā fāmēs. Mōrtīs alūmnā fāmēs. Rābiēs imprōbā vētrīs Mālēsuā-
dā fāmēs, et tūrpis egēstās. Fractūs morbōquē famēquē, pallīdā sēmp-
pēr ōrā fāmē. Cōgēbāt vacuī vētrīs furōr hōstībūs īpsīs pallōrem ac
māciem. Cībōrum ambītiōsa fāmēs. Quum tē, natē, fāmēs ignōtā ad
litōrā vēctum accīsīs cōgēt dāpībūs, cōsumērē, mēnsās. *v. Famelicus.*

DESCRIPTIO FAMIS. Ovid. 3. Metam.

Quæsitamque famem lapidoso vidit in agro:
Unguibus & raras vellentem dentibus herbas,
Hirtus erat crinis, cava lumina, pallor in ore,
Labra incana situ, scabri rubigine dentes:
Dura cutis, per quam spectari viscera possent.
Ossa sub incurvis extabant arida lumbis.
Ventrīs erat pro ventre locus, pendere putares
Pectus & a spinæ tantummodo crate teneri.
Auxerat articulos macies, genuumque tumebat
Orbis, & immodico prodibant subere tali.

*Famen satiare. PHR. Fāmēn explērē, placārē, exīmērē, postquam
exēmtā fāmēs epūlis. Postquam exēmtā fāmēs et amōr cōmprēsūs
ēdēndī.*

*Familiā, Hausgesinde. Pater familiæ verus est Quirinalis. (Scaz.) Mart.
SYN. agnatio, cognatio, stirps, gēnūs.*

Familiāris, Hausgenosß.

Ego par sum familiaris ex hac familia. (Jamb.) Mant.

Famōsus, berühmter, berühmt. SYN. insignis, præclarus, celebris. PHR. celebratus fama, super æthera notus, vel turpis, infamis, notatus.

Famulāris, das zu einem Dienst gehört.

Famularis illum retinet errantem manus. (Jamb.) Sen.

Famulātus, us, ein Dienst.

Damnatos cobibent ergastula quos famulatu. Pr.

Famulor, dienen. *Et studiis celebrare bonis, famulemur ut illi.* Ar.

Famulus, Knecht, Diener. *Cæsareum famulo vertice ferre pedem.* Ovid. SYN. Minister, servus, puer. EPIT. promptus, celer, fidus, succinctus, gnāvus, solers, sagax, fidelis. v. *Servus*.

Fanum, eine Kirche. *Agros atque lares proprios habitandaque fana.* Hor. SYN. Templum, delubrum. EPIT. Sacrum, vetustum, antiquum. vide *Templum*.

Far, faris, allerley Korn. *Far erat, & puri lucida mica salis.* Ovid.

Fari, reden. — *dictisque ita fatur amicis.* Ovid.

Farina, Mehl. *Nam qua pulvereæ fuerint confusa farinae.* Ovid.

EPIT. Triticea, adorea, pultrifica, candida, levis, attrita.

Farrago, ein gemischt Futter von allerhand Geforn für das Vieh.

Tum demum crassa magnum farragine corpus. Virg.

Fas, billig. *Fas & jura ferunt, rivos deducere nulla.* Virg.

SYN. Jus, æquum, licitum, iustitia, æquitas.

Fascia, eine Kinderbinde, Windel. EPIT. Tenuis, gracilis, sinuosa, mollis, purpurea, pendens, pendula.

Fasciculus, ein Bündlein.

Fasciculum portet librorum ut rusticus agnum. H.

Fascino, as, bezaubern.

Nescio quis teneros oculis mihi fascinat agnos. Virg.

Faselus, ein Machen. *Et circum pictis vebitur sua rura faselis.* Virg.

Fastidio, Abscheu haben. *Invenies alium, si te hic fastidit Alexis.* Virg.

SYN. abhorrere, aversor, retugio, contemno, aspernor. v. *Contemnor, asperno*.

Fastidiosus, verschmähhet. *Fastidiosa tristis ægrimonia.* (Jamb.) Hor.

Fastidium, Verdruß. *Matri longa decem tulerint fastidia menses.* Virg.

SYN. Tedium, nausea, contemtus. EPIT. Letum, difficile, morosum, longum.

Fastigium, eine Spitze, Gipfel. — *& summa sequar fastigia rerum.* Virg.

SYN. Culmen, vertex, apex, cacumen. EPIT. summum, altum, celsum, excelsum. v. *Cacumen*.

Fastosus, voll Stolzheit. *Ad nocturna jaces fastosa limina mæcha.* Mart.

SYN. Superbus, fastu tumens, tumidus.

Fastus, us, Stolzheit. *Tu quoque qui pleno fastus assumis amore.* Prud.

SYN. Superbia, ambitio. EPIT. Tumidus, protervus, iniquus, inanis, superbus, tumens, malignus, gravis, ventosus, turgidus, imperiosus, elatus. PHR. Lavet terribiles majestas regia fastus, ille truces fastus, violentaque pectora lenit. Turgida ventosus pectora fastus egit.

Fatalis, von Gott verordnet.

Quod si fatales jam nunc explevimus annos. Virg.

Fataliter, durch Ermahnung Gottes.

Ut solers orator ait fataliter urbem. P.

Fatēōr, ēris, bekennen. *Ipse fatebatur, sed reddere posse negabat.* Virg.

SYN. Cōfiteōr, nōn nēgo, cōncēdo.

Fatīdicūs, Wahrsager. *Vatis fatidicæ, cecinit quæ prima futuros.* Virg.

SYN. præsāgūs, prænūntiūs, vātēs.

Fatīfer, tödtlich. *Fatiferumque ensē, loricam ex ære rigentem.* Virg.

Fatīgo, müde machen. *Terga fatigamus hasta, ne tarda senectus.* Virg.

SYN. Lāssō, vel ūrgēo, prēmo.

Fatīgātūs, müde. *Ite, fatigatas ubi Dædalus exiit alas.* Juv.

Fatīscō, is, sich von einander thun. — *Ne pulvere victa fatiscat.* Virg.

Fatūā. (*Fauni uxor castissima, sic dicta, quod mulieribus fata prædiceret, sicut Faunus faciebat viris; ab iis etiam alii vates passim fatidici dicuntur.*) SYN. Faūnā. EPIT. Cāstā, pūdīcā, fatīdicā.

Fatum, Schifung Gottes, oder Tod. *Concordes stabili fatorum numine Parcae.* Virg. SYN. Sōrs, fōrtūnā, vel mōrs, fūnūs, lēthūm. EPIT.

inēxōrābilē, inēlūctābilē, crūdēlē, mīserum, acērbum, Incērtum, mīserābilē, tristē, prēcēps, æmulum, cœcum, inīquum, sōllīcītum, oc-cultum, dēflēndum, mīnitāns, invidum, dūrum, dūbīum, exitiālē, insōlābilē, propērāns, immōtūm, malignum, pērnīciōsum, lāmētābilē, tērrībilē, fērrēum, fūnērēum, āmarum, immōbilē, flēbilē, immānē, sīdērēum, instāns, rēpēntīnum. PHR. Fātālīs lēx. Nūllī mūtābilē fatum. Fātī ætērnūs ōrdo. Fātōrum fērrēus ōrdo. Dīvum dēcrētā. Immōtā cælī lēgēs, atquē āspērā fātā. Nūllā prēcē mōbilīs ōrdo. Pār-carum fērrēā fātā. Trium dēcrētā sōrōrum. Fātā vōlētē dūcūt nōlētēmquē trāhūt. Immōbilīs ōbstāt cāūsārum sērīēs, et inēlūctābilīs ōrdo. Dēsīnē fātā Deum flēctī spērārē prēcādo. Sōrs ōmniā vērāt. Sic ērātīn fātīs. Trōjæ sic fātā fērēbānt. Sic vōlvērē pārcās. Sic fātā Dēum rēx sōrtītūr, vōlvītquē vīcēs, is vērītūr ōrdo oc-cultī mīrāndā pōtēntiā fātī. Prēcēps āgīt ōmniā fatum. Nūmērō triā fātā ferūtūr. Fātīs āgītātūs inīquīs, sic Imprōbā fātā fērēbānt. Sūt quī sīdērēis tribūānt hēc ōmniā fātīs.

Fatūūs, ā, um, nārrisch. *Id quod fit verbo, dicitur & fatuis.* Catull,

SYN. Stūltūs, vēcōrs, insānūs. v. Stultus.

Faucēs, der Rachen.

Faucibus exuperat gravis halitus; inspicie sodes. Persf.

SYN. Jūgulum, gūttūr, ōrā. EPIT. ōbscūrā, āvidā, āngūstā, pātulā.

Fāvēo, fāvī, gūnstig seyn. *Casta fave Lucina: tuus jam regnat Apollo.*

Virg. SYN. āspīro, ādsum. PHR. Dā fācīlem cūrsū, atquē ādā-cībūs ānnūē cōeptīs. Quīsquīs ēs, ō fāvēās, nōstrīsquē lābōrībūs ād-sīs, ādsīs ō pēdē Dīvā sēcūndō, ādsīs ō plācīdūsquē jūvēs. Dēxtēr ādēs, āspīrēt primō fōrtūnā lābōrī. Nōstrīs bōnūs ānnūē vōtīs. Nō-strīs āllāberē vōtīs. Dā mīhī tē plācīdum, vel fācīlem. Sīs bōnūs, ō fēlīxquē tuis. v. Auxīlior, Aspiro.

Fāvīllā, erloschne Asche. — *Rabidis ambusta favillis.* Claud.

SYN. Scīntīllā, cīnīs. EPIT. Cāndēns, lēvis, cālēns, fērvēns, tēnūīs, ardēns, fūmāns, incēnsā, lūcēns, cālīdā, vōlāns, lēpīdā, ignēā, bībū-lā, ātrā, spārsā, cānā, vānā, rūtīlā, mōbilīs, trēmūlā, āltīvōlā, crēpī-tāns, vōlucrīs, flāmmāns, tōrrēns. PHR. Vōlītāns pēr nūbīlā sūmmā. Cōntīnūō vōlītānt pēr inānē fāvīllā. v. Ignis.

Faūnī. — *In numerum Faunosque ferasque videres.* Virg.

(*Agrorum & silvarum Dii, quos Poëtæ fingunt cornigeros, & capripedes, sic dicti a Fauno, Pici Regis filio, & patre Silvani, qui eis etiam nomen Silvanorum dedit.*) SYN. Sātīrī. EPIT. Silvīcōlā, agrēstēs, bīcōrnēs, cāprīpēdēs. Mānālī, Lycāī, ārcādīcī, rūricō-

læ, noctivāgi, cōrnigēri, mōnticōlæ, prōcācēs, lāscivī. PHR. Nū-
mīnā silvārum. Rūsticā nūmīnā. Sæpē sub hāc mādidi lūsērunt ar-
bōrē Faūni. Sūnt mīhi sēmīdeī, sūnt rūsticā nūmīnā Faūni, et Nym-
phæ Sātyri mōnticōlæ silvāni. v. *Satyri*.

Fāvōniūs, der Westwind. *Primo restituent voce favonii*. (Chor.) H.

SYN. Zéphyrus. EPIT. Spīrāns, cāndīdus, tēnūis, līquīdus, lēvis,
flōrifēr, plācidus, flōridus, PHR. Aurā Fāvōni. Grātā fāvōni tēmp-
erīēs, sub adventum spīrāntis sēnē Fāvōni. Spīrāt gēnitābilis aurā
Fāvōni. v. *Zepirus*.

Fāvōr, ōris, Günst. *Undæ det favor arbiter coronæ*. (Phal.) M.

SYN. Stūdiūm, grātīa. EPIT. Dūlcis, bēnīgnus, prōpēnsus, sēcūndus,
Faustus, glūkselig. SYN. Fēlix, fōrtūnātus, bēātus. v. *Felix*.

Fāutor, ōris, Gönner. *Hic ubi nequitiae fautoribus & timidus nil*. Juv.

SYN. Fāvēns, stūdiōsus, prōtēctor, dēfēnsor, adjūtor, amīcus.

Fāvus, Honig. *Mella favis illi tiliae atque uberrima pinus*. Virg.

SYN. Mēl. EPIT. Prēsūs, mēllītus, flāvus, pūrūs, dūlcis, Hyblæus,
nēctārēus, ambrōsius, sicūlus, grātus, Cecrōpius, ōdōrūs, ōdōrifēr,
ōdōrātus, pīnguīs, cēlēstis, āeriūs. PHR. Spūmāntiā cōgērē prēsīs
mēllā fāvis. Sūmērē et ēxpresīs mēllē līquātā fāvis. v. *Mel*.

Fax, faciēs, eine Fackel. *Jamque faces & saxa volant, furor arma mini-
strat*. Virg. SYN. Tādā, lāmpās, lūx, lūmēn. EPIT. Cōrūscā, fū-
mīdā, lūcēns, flāmmīfērā, fērvēns, fūmāns, titūbā, flāmmāns, lūcidā,
lūcīfērā, rādīāns, ignīvōmā, splēndīdā, trēmūlā, fērvīdā, mīcāns,
ignītā, flāmmīvōmā, nōctūrnā, grātā cōrūscāns, sīdērēā, cēlēstis, phœ-
bēiā, clārā, fūnērēā. PHR. Pīnēā tādā, flāmmīfērā pīnus, indūctō
cērātæ sūlphūrē tādæ. Facībūs lūcēt rādīāntībūs aulā, Flāmmīfēræ-
quē ardēns pīnus pīcēum fērt fūmīdā lūmēn tādā, atrō fūmāntēs fixit
sub pēctōrē tādās. Dēpēndēt lychnī lāquēārībūs aūrēis incēnsi, et
nōctem flāmmis fūnālīā vīncūnt, Facēs in tēctā fērēbānt.

Febrīculā, ein klein Fieber

Febrīculōsus, das voll Fieber ist. *Verum nescio, quid febriculosi*. (Phal.)

Cat. SYN. febrem accēndēns, vel febrīcītāns.

Febrīlis, e, das zum Fieber gehört. — *dies febriles langueo totus*. An.

Febrīs, das Fieber. *Quum furit atque artus depascitur arida febris*. V.

SYN. Febrīlis æstus, ardōr, ignīs. EPIT. arīdā, avidā, occūltā, cā-
līdā, flāgrāns, ardēns, ānhēlā, mālīgnā, mōlēstā, dīrā, ācērbā, insānā,
āmārā, grāvīs, trēmūlā, inērs, fērvēns, rēcīdīvā, vīolēntā, vīgīl, sē-
gnīs, furēns, ācūtā, pallīdā, cōrrōdēns, ēdax, dēpāscēns, furībūndā,
rābīdā, sītībūndā, tōrrēns, rēcūrrēns, lēntā, rēdīvīvā, rēdūx, exū-
rēns, ādūrēns, rēnāscēns, gēlīdā, frīgīdā, mūtābilis. PHR. Dē-
pāscēns corpūs. Dīris ūrēns fērvōrībūs artūs. Corpōris ardōr, arīdā
cōnvēllīt fērvēns prācōrdiā febrīs. Nōnnē vidēs, quāntōs febrīs rē-
cīdīvā dōlōrēs āfferāt? insānā grāvītēr dum febrē lābōrāt: arēt et
excūsō tāhēscīt līnguā pālātō. Siccāquē cōmpresīs faucībūs ōrā tā-
cēt. Febrībūs obsīdēor vālīdīs: mōrtēmqūē prōpīnquā sūspīcōr.
v. *mox Febricito*.

Febrīcīto, ein Fieber haben. *Febricitantem basabit & flentem*. (Scaz.)

Mart. PHR. febrībūs ūrōr, āgōr, vērōr, crūcīōr, cōrrīpīōr, dīscrū-
cīōr, accēndōr, prēmōr, Febrē lābōro, dēcūmbo, lānguēo, ārēo, arī-
dā lānguētēs febrīs dēpāscītūr artūs. Tōrrētūr febrībūs artūs, Tōr-
quēt ānhēlā ōrā sītī febrīs, ūrīt fērvēns prācōrdiā febrīs.

Fēbruāriūs, der Hornung. *Brumales Janus, Februarius, atque December*.

A. EPIT. Brūmālis, fērālīs, plūviūs, imbrīfēr, nīvōsus, brēvis, frī-
gidus,

gīdūs, gēlīdūs. PHR. Mēnsīs, quī sēquītūr Jānum, rēlīquīs quōquē mēnsībūs īmpār.

Fel, die Gall. *Sive vel ursinum tepesacta dilue lympba.* Seren.

EPIT. ārtum, vīpērēum, mōrdāx, āmarum, vīrīdē, vīrōsum, mālum, trīstē, cārūlēm.

Fēlīcītās, Glūck, Wohlstand. *O nulla longi temporis felicitas.* (Jamb.)

SYN. Prōspērītās. PHR. Rēs sēcūndā, prōspēræ. Fōrtūnā prōspērā, sēcūndā. v. *Felix.*

Fēlīcītēr, glūflich. *Non spirat tragicum satis & feliciter audit.* Hor.

SYN. Fōrtūnatē beatē, faūstē. PHR. Sēcūndo ālītē. Dēxtrō ālītē, ōmīnē dēxtrō. Aūspīcīō faūstō. Dīs aūspīcībūs. Aūspīcē Chrīstō.

Fēlīs, eine Stute. *Fele soror Phæbi nivea Saturnia vacca.* Ovid.

SYN. ælūrūs, cātūs. EPIT. Caūtūs, cāllīdūs. PHR. Mūrībūs īnfēnsūs.

Fēlīx, glūfelig. *Non amiterius felicibus educat hortis.* M.

SYN. Bēātus, fōrtūnātus, vel prōspēr, faūstūs, sēcūndūs, vel cōmmōdūs, ūtīlīs, ōppōrtūnūs. PHR. Quō nōn fēlīcīōr ālītēr. Tērquē quātērquē bēātus, āb ōmnī pārtē bēātūs. Cūī vūltū rīdēt fōrtūnā sērēnō. Cūī vūltum sērvāt fōrtūnā bēnīgnū. Cūī fōrtūnā sērvīt ād nūtum. ōmniā Dīī cūī vōtā sēcūndānt. Quēm lārgā bēānt fōrtūnæ mūnērā. Cūī nīhīl ōptāndum sūpērēst. ō mīhī fēlīcem tērquē quātērquē dīēm, ūltīmā sēmpēr ēxīpēctāndā dīēs hōmīnī ēst, dīcīquē bēātūs āntē ōbītum nēmo sūprēmāquē fūnērā dēbēt. O fēlīx ūnā āntē āliās Prīamēia Vīrgo fēlīx, hēū nīmīum fēlīx, sī &c. Vivītē fēlīcēs, quībūs ēst fōrtūnā pērāctā. Sum fēlīx, quīs ēnīm nēgēt hōc? fēlīxquē mānēbo, āspīrāt prīmō fōrtūnā lābōrī. Crēbēscūnt ōptātæ āuræ Dīs ēquīdem aūspīcībūs rēōr & Jūnōnē sēcūndā. Aūspīcīō fēlīx tōtūs ūt ānnūs ēāt. Vēnīt pōst mūltōs ūnā sērēnā dīēs. Nūnquam rēbūs crēdērē lātīs, rēdēāt fēlīx Fōrtūnā līcēt, dēsīnāt ēlātīs quīsqūam cōntīdērē rēbūs. Dōnēc ērīs fēlīx, mūltōs nūmērābīs āmīcōs. Dum flāvīt vėlīs āurā sēcūndā mēīs. Dīlīgītūr nēmo nīfī cūī Fōrtūnā sēcūndā ēst. Nē quīs nīmīum sūblātā sēcūndīs cōllā gērāt. Tū quāmcūnquē Dēūs tībī fōrtūnāvērīt hōram, grātā sūmē mānū, nēc dūlcīā dīffēr īn ānnū. *Hic observa: Neo-Poëta, quod meus, tuus, suus, saepe usurpentur a poetis pro favente sive propitio. Ita invenies in Virg. Ferunt sua flumina classem. Hoc est, faventia flumina. Et apud Tibull. Audiit adversa non meus ante Deus. Hoc est, non favens Deus. Apud Ovidium similiter leges: Nave mea vento forsan eunte suo. Hoc est: Nave mea feliciter navigante.*

Fēmīnā, ein Weib, eine Frau. v. *Fœmina.*

Fēmūr, ōrīs, Dīfē des Bēins. — *Rostro femur hausit adunco.* Idem.

SYN. Crūs, sēmēn. EPIT. Tēnērūm, hīrsūtūm, trēmūlum, mōllē, tūmīdūm, tēnēllūm, cāndēns, nīvēum, fīrmūm, rōbūstūm, fōrtē, vālīdūm, lāctēum, hīrtūm, tītūbāns.

Fēnēstrā, ein Fenster. *Densa per angustas tela intorquere fenestras.* Virg.

EPIT. Cāvā, āngūstā, pātēns, āpērtā, pātulā, sūblīmīs, bīfōrīs, clāūsā, līgnēā, vītrēā. PHX. Quā lūmēn thālāmī pārvā fēnēstrā dābāt.

Fēr, brīng. *Vade, age, & ingentem factis fer ad ætherea Trojam.* Virg.

Fērā, ein Bild. *Certum est in silvis, iter spelæa ferarum.* Virg.

SYN. bēstīā, bēllūā, brūtūm. EPIT. Hōrrībīlīs, īmmānīs, sēvīēns, rīgīdā, mōntānā, hīrsūtā, sāvā, rābīdā, crūdēlīs, rāpāx, īmmītīs, hōrrīdā, acrīs, īnhūmānā, āūdāx, mīnāx, vāgā, atrōx, ērrāns, sīlvēstrīs, fūrīōsā, fērōx, īmpāvīdā, frēmēns, dīrā, īntērrītā, īmpērtērrītā, sānguīnōlētā, cōncītā, hōrrēns, fōrmīdābīlīs. PHR. pēr ōpācā vāgāntēs

tēs lūstrā fēræ. Fērā vĕnāntum sēptā cōrōnā. Vĕstīgārē fērās silvīs. Fēræ cānum latratībūs āctæ. Silvāquē mōntānās ōccūlīt āltā fērās, ēr-rāns pēr cāmpōs virīdēsquē rēcĕssūs. Cōntrā tēlā fūrētēs. Pĕragrān-tēs dēviā lūstrā, Mōntivāgum ferārum gĕnūs ērrāntēs āgītārē fērās. Rābiēmquē frēmētēs dēpōsūērē fēræ. Pōstquam āltōs vĕntum in mōntēs ātquē invīā lūstrā: ēccē fēræ sākī dējĕctī vĕrticē cāptæ Dē-cūrrērē jūgīs: āliā dē pārtē pātētēs trāsmittūnt cūrsū cāmpōs ātquē āgmīnā cĕrvī pūlvĕrūlĕntā fūgā glōmĕrānt, mōntēsquē rĕlīnquūnt. Dirīpiūnt āvidæ vīscĕrā nōstrā fēræ. Sūb nōctē sīlĕntī irrūpĕrē fēræ. Irātās mūlcĕrē fērās. īstā dĕcĕt brūtās sōrdīdā vītā fērās.

Fērālīā. (*Ferie erant Romanis, Diis manibus sacræ, sic diætæ a feren-dis ad tumulum epulis.*)

Hanc quia iusta ferunt, dixere feralia lucem.

Ultima placandis Manibus illa fuit. Ovid.

Fērālīs, grausam. *Solaque culminibus ferali carmine bubo.* Virg.

SYN. Fūnĕstūs, dīrūs, ēxītiālīs.

Fērāx, ācis, fruchtbar. *Terra ferax Cereris multoque feracior uvis.* Ov.

SYN. ūbĕr, fœcūndūs, fĕrtīlīs, ābūndāns. v. *Fertilis.*

Fĕrcūlum, eine Tracht Speise. *Maltaque de magna superessent fercula cœna.* H. SYN. ēscā, dāpēs, ĕpūlæ, cībūs. EPIT. Laūtum, ōpīmum, suāvĕ, dūlcĕ, rĕgālĕ, sūpĕrbum, tĕnūĕ. v. *Epulæ.*

Fĕre. ult. habet com. bennabe.

Nunc tecum fere totus ero quocunque recedam. A.

Jamque fere sicco subductæ litore puppes. Virg.

Fĕrĕndūs, zutragen. — *Superanda fortuna ferendo est.* Virg.

Fĕretrīūs. (*Dictus est Jupiter a ferendis spoliis. Nam Romulus, devi-ctis Cenienſibus, hostium spolia, facto ad ea feretro, in Capitolium de-tulit, ibique ex quercu suspensa Jovi consecravit, eodemque in loco Jovi feretrio templum condidit.*) Hīnc fĕretrī dīctā ēst ārā sūpĕrbā Jōvis. Prop.

Fĕretrum, eine Todtenbaare. *Auxilium vitale tulit, taſtoque feretro.*

Sedul. EPIT. Nigrum, dūrum, mīſĕrum, trīſtĕ, mœſtum, flĕbīlĕ, fā-tālĕ, fūnĕrĕum, cāvum, lūgubrĕ, ātrum, ōbſcūrum. SYN. Sĕpūlcrum.

Tūmulus. PHR. Jam vīrgo ĕffĕrtūr nigrō cōmpōſtā fĕretrō. Dūrō pōtūērūnt mĕmbrā fĕretrō.

Fĕriæ, Fĕiertag. *Pœnarum celebres sub Styge feriæ* (Choriamb.) Prud.

SYN. Fĕſtā, ōrīā.

Fĕriātūs, der müſſig iſt. *Særa mentito male feriatos.* (Sapph.) Hor.

SYN. Fĕſtūs, vĕl ōtīōsūs, quīĕtūs.

Fĕrīnūs, dem Wilde gleich. *Armentalis equæ mammis, & lacte ferino.* V.

Fĕrīo, ſchlagen. *Sublimi feriam sidera vertice.* (Choriamb.) Hor.

SYN. Cædo, pĕrcūtīo, vĕrbĕro, tūndo, pūlſo. PHR. Nūnc dĕxtrā

īngĕmīnāns īctūs, nūnc illē ſīnīſtrā. Dĕnſīs īctībūs hĕrōs crĕbĕr utrā-quē mānū pūlſāt, vĕrsātquē dārĕtā, crūdĕlī lācĕrāvīt vĕrbĕrē tĕrgā.

Mānū pĕrcūtīo. Mānībūs īnſĕquōr, fœdo.

Fĕrīōr, fĕiern. SYN. Cĕſſo, quīĕſco, vāco, ōtīōr. v. *Ceſſo.*

Fĕrītās, ātis, Grausamkeit. *Quamque lupi ſepe plus feritatis habent.* Ov.

SYN. Fĕrōciā, bārbāriēs, crūdĕlītās. EPIT. Tōrvā, ſævā, Scythīcā, īmmānīs, īndōcīlīs. v. *Crudelitas & Barbaries.*

Fĕrmĕ, ſchier, gar nahe.

Mobilis & varia est ferme Naturæ malorum. Juv.

Fĕro, tūlī. lātum, tragen. *Quod ferat in partes ipse fuiſſe tuas.* Prop.

SYN. pōrto, tōllo, ſūſtīnĕo, gĕſto, gĕro, vĕl ſūffĕro, tōlĕro, pātīōr, vĕl

vel prōdūco, pario, gigno, *vel* obtineo, cōsequor, *vel* offero, *vel* aufero, *vel* affero, *vel* dūco. PHR. Hūmērōs ōnērī sūppōno, ōnērī sūccēdo. Cōgēstāquē rōbōrā dūrīs fērt hūmērīs, āxem Atlās hūmērō tōrquēt, gēstāt, pōrtāt īngēns tōtō cōnnīxūs cōrpōrē sāxum, ōnērī cērvicē sūbjicēre. Hāc fātūs lātōs hūmērōs sūbjēctāquē collā vēstē sūpēr, fūlvīquē īnstērnōr pēllē lēōnīs, sūccēdoquē ōnērī.

Pro duco. *Virg.* 6. *Aeneid.* Hīnc viā Tārtārēi quā fērt āchērōntīs ād ūndās.

Pro Dico. *Idem.* 1. *Aeneid.* Quam jūno fērtūr. &c.

Pro Offero. *Idem.* 3. *Aeneid.* Sacrā Dīōnēā matrī Dīvīsquē fērēbam.

Pro produco. *Idem.* 3. *Aeneid.* Sī duo prāterēā tālēs īdāā tūlīssēt tērrā vīrōs.

Pro Aufero. *Idem in Daph.* pōstquam tē fātā tūlērūnt.

Pro Cupio. Fērt ānīmūs cāūsās tāntārum ēxpōmērē rērum.

Fērōciā & fērōcītās, Frechheit, Stolz, Hochmuth. v. Barbaries.

Fērōcīo, muthig werden. *Mox intrācti more ferocis equi.* Ovid.

Fērōcītēr, hochmūthig. *Arguit & vitio datur esse ferociter ausim.* M.

Fērōx, ōcis, frech, tapfer. *Agis feroces ore saxifica minas.* (Jamb.) Sen.

SYN. fērūs, ēffērūs, bārbārūs. trūcūlētūs, crūdēlīs, atrōx. v. *crudelis, barbarus.*

Fērrūgīnēūs, rauchfārbig.

Et pinguem tiliam & ferrugineos hyacinthos. Virg.

Fērrūgo, īnis, Eīsenrost. *Quum habet obscura nitidam ferrugine texit.*

Idem. SYN. Rūbīgo. EPIT. atrā, scatrā, ōbscūrā, ōpācā, picēā, pālēns, pīctā. v. *Rubigo.*

Fērrum, Eīsen. SYN. ēnsīs, glādīūs, mucro. EPIT. Dūrum, vālīdum, sōlīdum, rīgīdum, grāvē, strīdēns, fōrtē, mōrdāx, nōcēns, ācūtum, mōrtīfērūm, sāvum, crūdēlē, crūēntum, īnfēstūm, trīstē, fātālē, rīgēns, mīssīlē, vūlnīficūm, sānguīnēum, lēthālē, strīctūm. PHR. ōbdūctūm rūbīgīnē fērrum, īgnē rūbēns. Vērsāns tēnācī fōrcīpē fērrum. Intīmā fāvilēro rūpīt prācōrdīā fērrō. Vītām crūdēlī ābrūmpērē fērrō. Sēd fātālē priūs cādērēt, quā īn pēctōrā fērrum. v. *Ensis & Telum.*

Fērtīlīs, fruchtbar. *Fertilis aestiva Nilus abundat aqua.* Tibul.

SYN. fōecūdūs, fērāx, dīvēs, ābūdāns, ūbēr, grāvis, pīnguīs, ōptīmūs. PHR. Tēllūs, dītīssīmā frūgum, frūgībūs fēlīx, pōtēns ūbērē glēbā. Frūgum fērāx, Cērērīs Bācchīquē fērāx. Dātum sēmēn mūltō cum fōenōrē rēddēns. Dīvītīs ūbēr agrī, tūrgēns nūmērōsō grāmīnē tēllūs, frēquēns hērbīs ēt fērtīlīs ūbērē cāmpūs. āspīcē cūrvātōs pōmōrum pōndērē rāmōs, ūt sūā quō pēpērīt vīx fērāt ārbōr ōnūs. v. *Fructuosus.*

Fērtīlītās, Fruchtbarkeit. *Hosne mihi fructus, hunc fertilitatis honorem.*

SYN. fōecūdītās, ūbērtās, fērācītās, ūbēr, ābūdāntīā. EPIT. ābūdāns, māgnā fēlīx lētā, ōptātā, ōpūlētā, dīvēs, grātā, spērātā, īngēns. Cērēālīs. PHR. Tēllūrīs ālmā lētā sīnum bēānt. Hīnc tībī cōpīā mānābat ād plēnum bēnīgnō rūrīs bōnōrum ōpūlētā cōrnū, ārvā cōlōnīs quāmvīs āvīdīs pātēnt. Bēnīgnō prōvēntū dōmīnum dīcāt āgēr. Aurēā frūgēs ītālīā lētō dīffūndīt cōpīā cōrnū. v. *Abundantia.*

Fērvēfācīo, hīzig machen. *Eae ipsae sese patinae fervefaciunt illico* Plaut.

Fērvēo, sieden, heiß senn. *Fervebit saepe insulso caenanda Glyconi.* Pers.

SYN. Fērvēscō, āstūo, ēxāstūo, ārdēo, būllīo, ēbūllīo. PHR. Sūbjēctīs īgnībūs ūndā fērvēt ēt ēxūltāt spūmīsquē tūmētībūs ālbēt. Pārs cālīdōs lātīcēs ēt āhēnā ūndāntīā flāmmīs ēxpērīūnt, ēxūsto, clāūsūs līquōr īndīgnātūr āhēno, ēxūltānt āstū lātīcēs, Fūrīt īntūs āquā

vis. Tūmīdūs atquē altē spūmīs exūbērāt amnīs. Nēc jam sē cāpīt ūn-
dā. Vōlāt vāpōr ātēr ad aūrās. Nīmīō accēnsīs fērvōrē exūbērāt ūndīs.
Fērvērē, *a ferveo, vel fērvērē, a fervo, sieden. Collucere faces, jam
fervere litora flammis. Virg.*

Fērvīdūs, siedenēd heiß. *Atque manum pinus flagranti fervidus implet.*
Idem. SYN. fērvēns, ardēns, ignēus, æstūāns.

Fērvōr, ōris, Hitze, Brunst. — *Mediis fervoribus acrior inflat. Idem.*
SYN. ardōr, æstūs, calor. EPIT. Æstīvūs, cālīdūs, siccūs, ignēus,
rāpīdūs, vēhēmēns. PHR. Nātūrā sūismēt ægrōtāt mōrbīs, nīmīōs
ōbsēlsā pēr æstūs. Tāntūs pēr sīdērā fērvōr fūndītūr. Flāmmīfērīs
tēllūs rādīīs quūm exūstā dehīscīt. Cāndēntīquē glōbō mēdiūs cōquīt
æthērā fērvōr. Tum prīmum siccīs āēr fērvōrībūs ūstūs cāndūit īn-
cēndītquē āērā fērvōr æstīvūs. *v. Siccitas, Æstas, Æstatis tempore
& Calor.*

Fērūlā, Birstwur; *Et nos ergo manum ferulæ subduximus, &c. Juv.*
EPIT. Mīnāx, tristīs, īnvīsā, dūrā.

Fērūs, mild, grausam. *Gloria Teucrorum, ferus omnia Jupiter Argo. Virg.*
SYN. ēfferūs, crūdēlīs, bārbārūs, īmmānīs, īmmītīs, fērōx, truculēn-
tūs. *vide Crudelis.*

Fēlsūs, mūde. *Et statuit fessos fessus & ipse boves. Prop.*
SYN. Dēfēlsūs, lāsūs, fātīgātūs, frāctūs, lānguēns, lānguīdūs.

Fēstīno, eilen. *Festinate viri, quæ vos tam sera moratur segnities? Virg.*
SYN. Prōpēro, mātūro, cēlēro, accēlēro, vōlo, advōlo, ēvōlo. PHR.
Mōrās rūmpo, pēllo, tōllo. Haūt mōrā, fēstīnānt jūssī, rāpīdisquē
fērūntūr pāsībūs. Præcīpitārē mōrās. Grādum cēlērārē, accēlērārē.
ēvōlāt hēc pēdībūs cēlēr ēt pērnīcībūs ālīs. āvōlāt illā Nōtō cītīūs
vōlucrīquē sāgittā. Tēnūit mōrā nūllā vōcātōs. Nēc mōrā, nēc rē-
quīēs. Jūssā Dēæ cēlērēs pērāgūnt. ōcyūs ōmnēs īmpērīō lēti pā-
rēnt ac jūssā fēcēssūnt. Mātūrārē fūgam. Cēlērī pēdē hūmum pūlsā-
rē. Sēgnēs mōrās pēllērē. Cēlērēm grādum cōncītārē. Cōncūrsū āc-
cēdērē māgnō. Jam prōpērā nēc tē vētūrās dīffēr īn hōrās. Tōllē
mōrās. Sēmpēr nōcūit dīffērrē. Haūt mōrā, cōntīnūō mātīs præ-
cēptā fēcēssīt. Sic illam fērt īmpētūs ipsē vōlāntem, ēn, āgē sēgnēs,
rūmpē mōrās, fēstīnātē vīrī, quæ vōs tam sērā mōrātūr sēgnītēs?
Mōx sēsē ad lītōrā præcēps cōntūlit. Quīn āgē sī quīd hābēs īn mē
mōrā nōn ērīt ūllā. Jāmjam nūllā mōrā ēst sēquōr, & quā dūcītīs, ad-
sum. Haūt mōrā, cōntīnūō fūgīt illē pēr ūndās ōcyōr ēt jāculō ēt
vēntēs āquāntē sāgittā, īndē ūbī clārā dēdīt sōnītum tūbā fīnībūs
ōmnēs hāūt mōrā prōsīlūērē sūīs. īndē ālīī cēlērānt cūrsūs, stūpēt īn-
fēciūs ipse Ænēās. Sic āit ēt dīctō cītīūs tūmīdā āquōrā plācāt. Vīx
sūmmō vēstīgīā pūlvērē sīgnāt. Tārdīūs ē sūmmō dēcūrrūnt flūmīnā
mōntē. *v. Curro.*

Fēstīnūs, eilend. *Sed festinus amor, veniet robustior ætas. Claud.*
SYN. Vēlōx, cītūs, cōncītūs, cītātūs, lēvis, pērnīx, prōpērūs, vōlū-
cēr, rāpīdūs. *v. Velox, Celer.*

Fēstīvūs, lieblich, holdselig. *Ardua festivo pulsemus sidera cantu. Text.*
SYN. Lēpīdūs, fēcētūs, ūrbānūs, lētūs, jōcōsūs, hīlārīs.

Fēstūm, ein Fest. EPIT. īnsīgnē, sōlēmīnē, ānnūm, lētum. PHR.
Dīēs fēstūs. Fēstīvā dīēs, fēstā lūx. ānnūā sōlēmīniā. Sacrā Lūx.
Sōlēmīniā sacra, fēstā dīēs ānnō rēdēūntē rēsūrgīt, ānnūā jam fēstīs
vēnērūnt sacra dīēbūs. Sōl fēstām lūcem rēdūxīt, rētūlit. Lūcē sa-
crā rēquīēscāt hūmūs, rēquīēscāt ārātōr ēt grāvē sūspēnsō vōmērā
cēcēst opūs. Poplitībūs flēxīs rēcōlūnt, sōlēmīniā fēstā. Fēstīvum cē-
lebrā-

lebrare diem, ipse dies agitat festos. illuxit festiva dies. Salvē festā
dies meliorque revertere semper. Delubra Deum festā velare frondē.
annua solvamus Musis solēnniā nostris. Sacra diē peragendā sacra.
Festum celebrare sacerdos jussērat. Dum festas peragunt lūces. Jū-
dæis adērānt solēnniā Pāschæ.

Fiber, fibrī, ein Biber. *Euat intentō prædæ fiber avius hoste.* Sil.
Fibrā, zarte Uder. *An quia non fibris ovium Ergennaque jubente.* Pers.

EPIT. Vitālis, tēnērā, spirāns, arcānā, tēnuīs, occultā.

Fibulā, ein Ring, Heftlein. *Aurea purpuream subnectit fibula vestem.* Virg.
EPIT. Rāsīlis, mōrdāx, ēbūrneā, aurēā, argēntēā, ferrēā, aenēā, durā,
tēnāx, cūrvā, adūncā. PHR. Sūmmam mōrdēbāt fibulā vestem.
Stringit ēbūrneā vestem fibulā. Lāterum jūctūrās fibulā mōrdet. Ni-
miō jūvāt aurēā mōrsū fibulā. Fibulā tōrtō mōrdāx dēntē vorāt. Tū-
nicæ mōrdāciā vīnclā rēlaxāt.

Ficēdulā, eine Schnepfe. (*Avis, quæ ficuum esu pinguescit.*)

EPIT. Virīdis, cērēā, nātāns, pīnguīs.

Fictilis, aus Leimen gemacht.

Fictilibus crevere Deis hæc aurea templa. P.

Fictitiūs, gedichtet. SYN. Fictūs, effictūs, simulātūs.

Ficus, eine Feige, Feigenbaum. *Quum me ficus alat, quum pascor dulci-
bus uvīs.* Mart. EPIT. Pīnguīs, virēscēns, lactēā, mūnificā, nēctārēā,
dulcis, suāvis, fœcundā, mollis, tēnērā. PHR. Baccis cærulā, tæcūn-
dā, est propē labēntēs at tibi dum lactēns hærebāt in arbōrē ficus, cōn-
sitā ficus aquās.

Fidelīā, ein erdner Krug. *Respondet viridi non cocta fidelia limo.* Pers.
EPIT. Cōctā, cōctilis, lūtēā.

Fidelis, getreu. *Parca tenax veri, seu nata fidelibus hora.* Idem.

SYN. Fidūs, amīcūs. PHR. fallērē nēsciūs. Fidēi tēnāx, mēmōr.
Fidē cōspiciūs, insignis, spēctātūs, inclūtūs, illūstris, cōstāns. Pē-
ctōrā nēsciā fraudum. Mēntiri nēsciā, ignarā fallēndi. Cūjus fidēs
mūltis spēctatā pēriclīs cērtā māvēt. Quī mūtārē fidem nēscit. Quī
fallērē nēscit amīcōs. Cūjus rarā fidēs. Cūjus incōcūssā fidēs nōn
cēdit ōrēstī. Quī fidem gēssissē cādūcam mōrtē māgis tīmēt. Thē-
sēā pēctōrā jūctā fidē. *vid. Constans.*

Fidelitēr, treulich. *Non retinet parulæ commissa fideliter auras.* Hor.

Fidēs, wohl vertrauend. *Tuterisque tuo fidentem presidio qui.* Hor.

SYN. fīsus, cōfidēs, cōfidentissimūs, cōfīsus, frētūs. PHR. fī-
dēs animī atquē in utrumquē parātūs Threīciā frētūs cithārā. *vide
Audax.*

Fidēs, ei, Treu, Glaube. *Cana fides & Vesta Remo quum fratre Quiri-
nus.* Virg. SYN. Fidūciā. EPIT. Cārā, sāctā, piā, purā, tēnāx, sō-
lidā, impollūtā, jūrātā, cōstāns, pactā, tēctā, sociālis, intāctā, intē-
mērātā, religiōsā, vērāx, firmātā, sincērā, incōrrūptā, ingēnuā, sociā,
ūnānimis, stābilis, immōrā, pērēnnis, inviolātā. PHR. Fidēs lōngōs
intēmērātā pēr ānnōs. Nullā fidēs rēgnī sociūs. Sērvābo pactam
tēmpūs in omnē fidem. Nullā fidēs piētāsquē viris, quī cāstrā sēquūn-
tūr, et stētīt ad finem lōngā tēnāxquē fidēs. Rēctūs amōr, piētās, in-
tēmērātā fides. Sincērā fidēs, tōt jam celebrātā pēr ānnōs. Cāstam
sērvārē fidem. Si quā est fidūciā sōrtī. Vitæ nōn fidūciā nostræ cēr-
tā sātis. Hūmānis quæ sit fidūciā rēbus admōnēt. Nullā est fidūciā
cāptō. a tē sērvātā est sēmpēr hōnēstā fidēs. Dēcēpīt vānæ fidūciā
fōrmæ. *Fido & fidelis.*

Fidēs, ium, Saitenspiel. *Threjicia fretus cithara fidibusque caroris.*
Idem.

Idem. SYN. Cithārā chēlys, bāibītūs, lyrā, tēstūdo, *vel* chōrdæ, nērvī, filā. EPIT. Cānōræ, sōnōræ, dūlcisōnæ, ārgūtæ, dōctæ, quērūlæ, sōnāntēs, blāndæ, Pīndāricæ, āōniæ, dūlcēs, tēstūdīnæ. PHR. Sōlicitūdīnībūs pēctōrā mœstā lēvāns. āllīciēns ānimō pērmūlcēns pēctōrā, tōllēns cūrās, mūlcēns, rēficiēns, recreāns pēctōrā mœstā sōnō. Quæ dūlcēs rēddīt pōllīcē tāctā sōnōs. Ejīcītūr dūlcī cūrā mōlēstā fidē. Thrējīciīs clārum fidībūs plēctrōquē pōtēntem. *v. Cithara.*

Fidibus cano, auf Saiten spielen. PHR. Fidēs, cithāram, chēlyn, lyram *vel* lyræ fidēs, chōrdās, nērvōs, filā pūlso. Fidēs pōllīcē, dīgītīs, plēctrō, plēctīnē pūlso, pērcūtīo, impēllo, sōllicito, tēnto, īncrēpo, mōvō, tāngo. Fidēs mōdulāminē dūcto. Sōnōrīs fidībūs ārgūtōs cāntūs mōdulōr. Cānōrīs fidībūs rēsōno dūlcīs mōdulāminā cāntūs. Nūmērīs intēndo nērvōs. Fidībūs strēpūērē sōnōrīs. Tībīām īnflārē. Tībīā sōnārē, cānērē, mūrmūr grātūm ēdērē. Cymbālōrum tīnnītū lōcā īmplērē. Tībīā cum tēnērōs fūndīt ēbūrnā mōdōs. *v. Cithara & Fistula.*

fidicēn, īnis, der auf Saiten spielt. *Romana fidicen lyra.* (Glyconic.) Hor. SYN. Lyrīcēn, Cithārcēdūs, Cithārīstā. EPIT. Dōctūs, sōlēr, pērītūs, īnsīgnīs. PHR. Fidībūs plēctrōquē pōtēns. Nērvōs pūlsārē pērītūs. *vid. Citharædus.*

fido, trauen. *Fidite ne pedibus, ferro rumpenda per hostes.* Virg. SYN. Cōnfido, fidem hābēo, crēdo. PHR. Cōrpōrē prīmāvō fidīs. Nīmīum nē fidē jūvēntæ. Nūquam rēbūs crēdērē lētīs. Nē dubītēs ādsītquē tuæ fidūciā fōrmæ. Dēsīnāt ēlātīs quīsquam cōnfidērē rēbūs. Crēdidīmūs blāndīs, quōrum tībī cōpiā vērībīs, āfflīctīs cōnfidērē rēbūs. *Vid. mox Fiducia.*

fidūciā, Zuversicht. *Tantane vos generis tenuit fiducia vestri.* V. SYN. Cōnfidēntiā, āudāciā, āūsūs, *vel* Fidēlītās. EPIT. Aūdāx, sūpērbā, fīrmā, cērtā, cōnstāns, īntrepīdā, īmmōtā, tēmērāriā, fāllāx. PHR. Mēndāx fidūciā fōrmæ. Quæ sīt fidūciā cāptō, īn vōlucrī tēnūis fidūciā cūrsū. Dēcēpīt vānæ fidūciā fōrmæ. Aūdācī cēsīt fidūciā Tūrnō. Spēsquē aūdāxquē ūnā mētūs, ēt fidūciā pāllēns, ōmnīs spēs Dānāum ēt cōeptī fidūciā bellī Pāllādīs āuxīliō sēmpēr stētīt. *v. Audacia, Spes, Fides.*

fidūs, treu, sicher. *Fortunata domus modo sit tibi fidus amicus.* P. SYN. Fidēlīs. *v. Fidelis.*

figmētum, ein Gedicht. SYN. Fābūlā, cōmmēntum. *v. Fabula.*

figo, fixi, heften. *Oscula & in collo figere dente notas.* Tib. SYN. āffigo, dēfigo, īnfigo, prāffigo, *vel* cōnfigo, *vel* fērīo, vūlnēro, *vel* īmmītto, plānto, cōndo, fōdio, *Metaphorice*, fīrmo, rōbōro, stātūo. PHR. Scōpūlōquē īnfixā ācūtō, īn hōstīs prāffīgunt cāpitā. Hārēt lātērī lēthālīs ārūndo. Stāt fīxā ānimō sēntēntiā.

figūlūs, ein Hafner, Töpfer. *Sicania figulo sum genitore satus.* Auson. SYN. Fīctōr, ārgillæ fābrīcātōr, tēstārūm, ōpīfēx. PHR. fōrmāt, hūmum mānībūs sīgnā fācitquē lūtō. Tēstāmqūē pērītūs ē mōllī fīnxīssē lūtō fīctīlē, fīglīnum, lūtēum ōpūs. Sīmūlācrā ārgillācēā fīgērē dōctūs. *v. Artifex.*

figūrā, Figur, Gestalt. *Inde figurarum positas sine pulvere formas.* L. SYN. Fōrmā, spēcīēs, īmāgo, fāciēs. EPIT. Rēctā, vārīā, cērtā, āptā, cērēā.

figūro, ās, gestalten, bilden. *Os tenerum pueri balbumque poeta figurat.* Hor. SYN. Fōrmo, fīngo, ēffīngo, cōmpōno, quadro. PHR. fīgūrīs sīgnō, dēscribo fīgūrās, dūco, trāho, ēffīngo, ēxpīmo.

filiius, ein Sohn. *Luserat in campo fortunæ filius omnes. Idem.*

SYN. Nātus, prōlēs, sōbōlēs, prōgēniēs, pūer, sātus, crēātus, gēnītus, sānguīs. EPIT. Cārūs, dīlēcītus, vērūstus, īngēnūus, blāndus, suāvis, dūlcīs. PHR. Māsculā prōlēs, pārentīs spēs, ādjūmētum, solāmēn. Curārūm ēt sēnī dūlcē lēvāmēn. Spēs firmā pārentīs. Sōcīi pīgnōrā cārā thōrī. Fīliū huīc fātō dīvum prōlēsquē vīrilīs nūllā fūit.

filia, eine Tochter. *Quid tibi filiulus, vel filia nascitur ex me. Juv.*

SYN. Nātā, sōbōlēs, prōlēs. EPIT. Pūlcrā, vērūstā, vērēcūdā, pūdicā, nūbīlis, cāstā. PHR. Sūpērāns rēliquās fōrmā prāstāntē pūellās. Cūjūs pūrpūrēās vīncūnt ōrā cōlōrē rōsās. Habēns pūrpūrēis æmulā labrā rōsis. Cūī faciēs nivēō pūlchrā cōlōrē nītēt. Jam mātūrā vītō, jam plēnis nūbīlis ānnīs.

filix, icis, Farnfraut. EPIT. Vīrēns, vīrīdīs, nōcēns, nōxīā, īnvīsā.

filum, Faden. *Purpureasque notas filius intexuit albis. Ovid.*

SYN. Stāmēn, līnum, filī stāmēn. EPIT. Grācīlē, tēnūē, sūbtīlē, lēvē, tērēs, sērīcum, tēxtīlē, nōdōsum. PHR. Tērētī dēdūcīt stāmīnā filō, ēt quīdquīd lēvībūs filīs cōnnēctīt ēt aūrō. Dēdūcīt ārānēā filum. Dēdūcēns pōllīcē filum. v. *Neo.*

fimbriā, Saum. SYN. Lācīniā, īnstītā, līmbūs, vēstīs, ōrā. PHR. ēt cīrcum tēxtum crōcēō vēlāmēn ācānthō. Quam plūrimā cīrcum pūrpūrā Mæāndrō dūplīcī Mēlōbœā cūcūrrīt.

fimūs, Mist. *Nec saturare fimo pingui pudeat sola, &c. Virg.*

SYN. Lūtum, cōenum, stercūs. EPIT. Pīguīs, īmmūdus, ūdus, tēnāx, ābjēcītus, putrīs, fœtēns, fœtīdus, vīlis. PHR. īmmūdus pūlvīs, cīnīs, ārīdā tāntum, nēc sātūrārē fīmō pīguī pūdeāt solā. v. *stercoro,*

fīndo, fidī, spalten. *Finditur incertum studia in contraria vulgus. Virg.*

SYN. Dīffīndo, scīndo, prōscīndo, sēcō, dīvīdo. PHR. Cūnēis scīndēbānt fīsīlē līgnum. Pārtēs ūbī sē vīā fīndīt īn āmbās, fīndītūr īn sōlīdum cūnēis vīā. Pārīēs tēnūī fīsūs rīmā. v. *Scindo.*

fīngo, erdichten. *Fingeris ad rectum & per te sapis, hoc tibi dictum. Juv.*

SYN. ēffīngo, vel sīmūlo, dīssīmūlo, vel crēo, fōrmo, ēffōrmo, īnfōrmo, vel ēxcōgīto, vel īmītōr, ēxprīmo

fīnīo, endigen. *Si bellum finire manu, si pellere Teucros. Virg.*

SYN. Cōnfīcīo, pērffīcīo, ābsōlvo, cōncūdō, fīnem faciō, dō, pōno, īmpōno, vel līmīto, tērмінō. PHR. Fīnem dēdīt ōrē lōquēndī, ōptātā cōtīngērē mētā. Nōn vēstrā cāpīt dīscōrdīā fīnem, fīnem pōsūissē lābōrī gāudēt. Vēntum ād sūprēmum ēst, facērē mōdum. ād fīnem pērdūcērē. Sūmmā, ēxtrēmā mānū ōpērī āddērē, ādhībērē, āffērērē, ādmōvērē. Prīmā mēī pārs ēst ēxāctā lābōrīs. Dīrīmērē sānguīnē bēllum, ānnūs ēxīit ēmērītīs cūrsībūs. Cōntīgīmūs pōrtum, quō mīhī cūrsus ērāt. Pīērīdēs cōeptīs āddītē sūmmā mēīs. Cūris īmpōnērē fīnem. Dūlcībūs ōptābam vērīs īmpōnērē mētā. Hōc ōpūs ēxēgī, ēxēgī mōnūmētum, ārē pērēnnīus. v. *mox finis.*

fīnīs, das Ende. *Nullane finis nostro concessa dolori. Prop.*

SYN. ēxītus, tērмінus, mētā, līmēs vel ēvēntus, sūccēsūs, ēffēcītus. PHR. Hīc fīnīs Prīāmī fātōrum, hīc ēxītus īllum sōrtē tūit. Cōeptīs sūprēmā īmpōnērē mānū, ēxtrēmō jam sūb fīnē lābōrum. Quīs scēlērām mōdus ēst? Quēm dās fīnem, rēx māgnē lābōrum. ēxītus āctā prōbāt. Fīnīs ādēst, ēt jam fīnīs ērāt. *Hic te observare velim, quod poëtae, quando volunt operis alicujus, aut rei, vel etiam vitæ nostræ finem explicare, saepe utantur Metaphora, desumpta a navigatione vel cursu: Navigatio sistitur in portu, cursus vero in meta. Metæ autem erant formæ saxæ in extremo Circo posite. Ante harum usum simplex*

plex, linea calce ducta, cursum terminabat. Unde adhuc sunt locutiones sequentes: Ad calcem perducere. Ad metam pervenire. Metam properamus ad unam. Mors ultima linea rerum vide Finio.
finēs, ium, die Marken der Gelder, Grenzen. *Inde ubi clara dedit sonitum tuba finibus omnes.* V. SYN. **Cōfiniā.** PHR. **Fīnitīmī agri, cāmpī, pōpūlī.** **Vicīnā, cōntērmīnā tēllūs.**
fīnitīmūs, anstossend, angrenzend. *Hic ego finitimis quamvis circumsonor armis.* SYN. **Vicīnūs, prōpīnquūs, prōxīmūs.**
fīnitūs, geendiget. *Scriptus en in tergo nec dum finitus Orestes.* Hor.
fīo, gemacht werden. *Omnia jam fient, fieri quæ posse negabant.* Ovid.
fīrmāmēnī, Beste, Stärke.

Porrigitur radix longi firmamine trunci. Idem.

fīrmāmēntum, Grundfeste oder Firmament des Himmels.
fīrmītēr, festiglich. *Fluctibus a ventisque averfis firmiter essent.* L.
fīrmo, befestigen *Hinc ubi jam firmata virum te fecerit ætas* Virg.
 SYN. **Rōbōro, cōrrōbōro, cōntīrmo, stābīlīo, mūnīo.**
fīrmūs, beständig, fest. *Non hydra seclio corpore firmior.* (Alcaic.) Hor.
 SYN. **Cōnstāns, īmmōtūs, īmmōbīlīs, cētūs, stābīlīs, fīxūs.** *vide Constans.*
fīscīnā, ein Maulkorb. *Pressaque flammeola rumpatur fiscina caltha.* Col.
 SYN. **Fīscēllā, fīscēllum.** *Dimin. Cīstā, cīstulā, cānīstrum, cālāthūs.*
 EPIT. **Vīmīnēā, frāgīlīs, tēnūīs, tēxtīlīs.** PHR. **Vās lēntō vīmīnē tēxtum.** *Vīrīdī fīscēllām tēxtī hībīscō. Fīscēllā lēvī dīlēcā ēst vīmīnē jūncī. Cōntēxtāquē cānnīs fīscīnā.*
fīssīlīs, leicht zu spalten. *Jam primum cuneis scindebant fissile lignum.* V.
fīstulā, eine Pfeife, Flaute. *Quem mea carminibus meruisset fistula caprum.* Virg. SYN. **āvēnā, cālāmūs, tībīā, ārūndo, cānnā, cīcūrā, būxūs.** EPIT. **ārgūtā, rūstīcā, dūlcīs, suāvīs, cāvā, lēvīs, tīnnulā, raucā, strīdēns, īndōctā, blāndā, cānōrā, gārrulā, agrēstīs, jūcūndā, grātā, āmcenā, lētā, sīlvēstrīs.** PHR. **Fīstulā dīspārībūs sēptem cōmpāctā cīcūtīs. Sēptem cēcīnīt fīstulā blāndā mōdōs. Suādetquē levēs cāvā fīstulā sōmnōs. Lūdērē quæ vēllem cālāmō pērmīsīt agrēstī. Tu cālāmōs īnfīārē lēvēs, ēgo dīcērē vērsūs, ārgūtīs dūlcē sōnāt cālāmīs. Gārrulā sīlvēstrīs fīstulā sacā Dēō fīstulā sīlvēstrem nōn cēsāt fūndērē vōcem. Sōlāmēnquē mālī dē cōllō fīstulā pēndēt. Sic rūstīcā quōndam fīstulā dīspārībūs pāullātīm sūrgīt āvēnīs. Sīlvēstrem tēnūī Mūsam mēdītārīs āvēnā. Mē Sīlvānūs āmāt. Dōcīlēs mīhī dōnāt āvēnās. Dīcāmūs tērētīquē sōnōs mōdūlēmur āvēnā. Cālāmōs labrīs īnfīārē sōnōrōs. Pān prīmūs cālāmōs cērā cōnjūgērē plūrēs īnstītuīt. Agrēstem tēnūī mēdītābōr ārūndīnē Mūsam. Sūspīrāt mōdōs īn ārūndīnē vēntōs. v. *Cbelys.***

fīsus, der vertrauet. *Sæpe hac qui fīsus victor ab hoste redit.* Nov.
 SYN. **Fīdēns, cōnfīsūs.**

flabēllum, prim. commun **Blaswädel, Feuerfächer.**

Profuit & tenui ventos movisse flabello. Ovid.

Et modo pavonis caudæ flabella superbæ. Prop.

flabrum, Wehen der Winde. *Lenibus horrescunt flabris summæque sonorum.* Virg. SYN. **flāmēn, flātūs, aūrā, vēntūs, vel flabēllum.** EPIT. **Lēnē, tēnūē, vēntōsum, pīctum, dēcōrum, femīnēum, ānīmōsum, sævum, prōcax, pētūlāns, vāgum.** PHR. **Profuit et tēnūī vēntōs mōvīssē flabēllo. Quæ tēnēt īn nīvēā flābrā dēcōrā mānūs ūt mōvīt crīnēs vēntōsō Cēliā flābrō Pētūlāntībūs flābrīs.** *vide ventus & ventilo.*

flägel.

flāgello, schlagen, mit Ruthen hauen. *Lumina sideribus certent mollesque flagellent.* Mart. SYN. Cædo, pērcutio, vērbero. PHR. flāgellīs, virgīs, vērberibus cædo, cāstigo, tūdo, cōtūdo, lācero, flāgellō equos excito, stimulo, ūrgēt equum stimulis aurigā cruentis. Sōntēs ūltriX accinctā flāgellō Tisiphōnē quatit. Mārs furit et dūrum quatitēns Bellōnā flāgellum: Tērribilī furīæ insōnuere flāgellō. Nēc dūrā timēbīs flagrā pati, illi īstant vērberē tōrtō. Dārē sāvā ferō vērberā tērgō. Flāgrīs ēt vērberē caderē. Vērberibus cāduntur tērgā nefandis: Crūdēlī vērberē tērgā lācerārē. Sic tibi dē furis scindāt lātus unā flāgello. *Vide mox Flagellum.*

flāgellum, eine Geißel. *Continuo fontes ultrix accincta flagello.* Virg. SYN. flagrum, vērber, virgā, lōrum, scuticā. EPIT. Crūentum, atrum, hōrrisonum, dūrum, grāvē, ātrōx, dūrum, sāvum, crūdēlē, spīnosum, rigēdum, trīstē, vūlnificum, hōrrēndum, sānguīnēum, mīnāx, vīndēx, ācērbum, furīalē, tōrtum, cōtōrtum, nōdōsum, mētūendum, cruēntatūm, rēsōnāns, īmmīte, crebrum. PHR. Sānguīnēum vėlūtī quatitēns Bellōnā flāgellum. Viscerā vūlnificis tandem cōtūsā flāgellis, Nūdāt, & ātrōcī prōscīndit tērgā flāgellō. Nēc dūrā timēbīs flagrā pati. Tērribilī furīæ insōnuere flāgellō.

flāgito, erbitten. *Flagitat in morsus resciri, quin omnia malit.* Hor.

SYN. Peto, pōstulo, pōsco, expōsco, pēcor. v. *Pecor.*

flāgitiosus, lasterhaft, búbisch, voll Schelmeren.

flāgitium, Laster, Missethat. *Possit & in tanto vivere flagitio.* Prop.

SYN. Scelus, crimēn. EPIT. Dētēstābilē, tūrpē, īnāuditum, īnfāndum. *vid. Crimen.*

flagro, brennen. — *Trepidare metu crinemque flagrantem.* Virg.

SYN. Dēflagro, ārdēo, ēxārdēo, incēndōr. v. *Ardeo, Incendium.*

flagrum, eine Ruthe. *Ad sua qui domitos deduxit flagra Quirites.* Juv.

Exposuit sua membra flagris. (Dactyl.) Damasc v. *supra Flagellum.*

flāmen, inis, Blasung, Wind. — *Rapide terram quum flamine portans.*

Virg. SYN. Vēntus, flātus, spīritus. EPIT. Spīrāns, rāpidum, īncertum, sōnōrum, lēnē. *vid. Ventus.*

Flāmēn, inis. *Quondam Luperci & Flamines.* (Jamb. Dim.) Prud.

(*Sacerdos apud ethnicos. Sumebant autem Flamines, qui tres Romae erant, ab illo Deo cognomen, cui sacra faciebant, ut Flamen Dialis a Jove, Martialis a Marte, Quirinalis a Quirino, hoc est, Romulo.*)

SYN. Sacerdōs. EPIT. Sacrificūs, Dīālis, Quirīnālis, sacer, venērāndus. PHR. Vīndtus piā tēmporā lānā. omībus his nīvēā cīnguntur tēmporā vittā. Quum pōsitis āris jam vōtā īn litōrē sōlvēs. Pūrpūrēo vėlārē cōmās ādōpērtus āmīctū. v. *Sacerdos.*

flāmmā, Flamme. *Ordine flammarum & late discriminat agros.* Virg.

SYN. ignis, fāx, Vūlcānus. EPIT. Trēmulā, crepītāns, cōrūscā, tōrrens, ācris, cēlēr, cālīdā, ignēā, vōlāns, vėlōx, āvidā, rūtīlā, vivā, rāpīdā, fērvīdā, rōgālīs, lūcēns, rūtīlāns, rōsēā, mīcāns, radiāns, clārā cōrūscāns, āgīlīs, fērvēns, rāpāx, īmpīā, vōrāx, tōrrīdā, lūcīdā, ārdēns, ēxārdēns, Aethnāā, īgnītā, cōmāns, mōbilīs, sēquāx, tūlgēns, āudāx, tūmōsā, furēns, pōpulātrīx, vāstātrīx, ēdāx, fērā, strīdulā, crūdēlīs. PHR. ēxūpērānt flāmmāe, furit āstus ād aurās. Cōrrīpūt trēmūlis āltārīā flāmmis ignis ēdāx. Flāmmās ād cūlmīnā jāctāt Flāmmā prōpiōrē cālēscō. Mōxniā cōllūcēt flāmmis. Lūcēt vīā lōngō ordinē flāmmārum ēt lātē dīscrimīnāt agrōs ignēā tēmpēstās flāmmisquē tōnāntibus ārdōr, Sūrgīt īn īmmēnsūm gēmīnātis ignibus ātrōx flāmmā

mā rōgum, accēnsōquē rōgō strīdulā flāmmā fūrīt, ē mēdiō lūcidā flāmmā mīcāt. *Vide Ignis, Incendium.*

flāmmēolum, ein gelb Schleyerlein, so die Bräute vor Zeiten trugen.

Flammeolo, Tyriusque palam genialis. Juv.

flāmmēscō, hīzig werden. SYN. ignēscō, accēndōr, incēndōr, inflāmmōr.

PHR. flāmmās cōncipio, sūmo. Flāmmīs cōrrīpiōr.

flāmmēus, feurig. — *Se facies aperit tum flammea torquens. Virg.*

SYN. flāmmātūs, ignītūs, ignēus, ūrēns, flagrāns, flāmmīvōmūs, flāmmīfēr.

flāmmīfēr, Flammenträger. *Flammiferis implent pedibusque &c. Ovid.*

flāmmīvōmūs, Feuersehend. *Flammivomo sub Sole jacet &c. Arator.*

flātūs, ūs, Blasen. — *Hibernis parcebant flatibus Euri. Virg.*

v. Flamen. Ventus.

flāvēscō, gelb werden. *Paullatim molli flavescet campus arista. Idem.*

SYN. flāvēo. PHR. flāvum cōlōrem indūo, cōntrāho, sūmo

flāvūs, gelb. *Et crines flavos & membra decora juventæ. Virg.*

SYN. Rūtīlūs, crōcēus, lūtēus, flāvēns, aurēus.

flēcto, biegen, flechten. *Juppiter omnipotens, precibus si flecteris ullis. V.*

SYN. inflēcto, tōrquēo, cōntōrquēo, cūrvo, *v. curvo. vel plāco, mī-tigo, mōvēo.*

flēbilis, beweulich. *Nec jaceam clausam flebilis ante domum. Tib.*

flēo, weinen. *Flebat & abductus Tityrus æger oves. M.*

SYN. Dēflēo, lūgēo, lacrymōr, lāmēntōr, cōnquērōr, quērōr, dōlēo, gēmo, sūspīro. PHR. flētūs fūndo, cīēo, dūco, flētū ōrā, gēnās rīgo, in flētum ērumpo. Lōngās in flētum dūcērē vōcēs. fūndēbāt lacrymās lōngōsque cīēbāt incāssum flētūs. Quid lūgēs immōquē trāhis dē pēctōrē questūs. Lōngīs singultibūs ilīā pūlsāt. Pērquē sīnūs lacrymæ flūmīnīs instār ēunt. Lārgōquē hūmēctāt flūmīnā vultum. Sēpūlcrum flētībūs irrōrāt. Tālēsquē mīserrīmē flētūs fērtquē rēfērtquē pārēns. Quis tālīā fāndo tēmpērēt ā lāchrymīs, in āmārōs lūmīnā flētūs sōlvīt, ēplētūr lacrymīs ēgērītūrquē dōlōr. *v. Lacrymæ.*

flētūs, das Weinen. *Et tremulus mæstis orietur fletibus horror. Prop.*

SYN. Lacrymæ, lāmēntā, lūctūs, gēmītūs, questūs. EPIT. Trīstīs, mæstūs, ācērbūs, mīsēr, āmārūs, rōrāns, tēnēr, pīus, lārgūs, immēnsūs, ūbēr, mādēns, mādīdūs, stillāns, mūltūs, nīmīus, āsīdūus, fāllāx, insīdīōsūs, flūēns, mānāns, hūmāns, flūctīsōnūs, mīsērāndūs, ēffūsūs, crēbēr, lūgubrīs, sūplēx, inēplētūs. PHR. Nullis illē mōvētūr flētībūs, flētū mādūērē rēpēntī ōrā, ignēā tūrgēscunt rōrāntī lūmīnā flētū, flētībūs aulā frēmīt. *vid. Lacrymæ.*

flētum sisto, aufhören zu weinen, zu trauern. PHR. Lacrymās cōhībēo, inhībēo, cōntīnēo, rētīnēo, cōmprīmo, tēmpēro ā lacrymīs, flētūs ēdo, lūmīnā sīcco, flētībūs pārco. Lacrymīs cārūērē gēnæ. Sūspēnsēquē dīū lacrymæ flūxērē.

flētūs, ā, um, beweinet. *Hic multum fleti ad superos belloque caduci. Virg.*

flēxībilis, biegsam. *Nobis flexibiles curvantur Apollinis arcus. Ovid.*

flēxīlis. *Flexilis obtorti per collum circulus auri. Virg.*

flēxūs, ā, um, gebogen. SYN. inflēxūs, cūrvatūs, sīnūātūs.

flēxūs, ūs, Biege. SYN. Sīnūs, gyrūs, spīrā, cīrcūītūs. EPIT. Sīnūō-

sūs, vāgūs, cūrvatūs, ōblīquūs, lūnātūs, mūltīvāgūs, sūpīnūs. PHR.

Cūrvatīs claudēns īngēntem flēxībūs ōrbem. Cūrvatās sīnūātīs flēxī-

būs āmnīs ōblīquāt rīpās. Māxīmūs hīc flēxū sūnūōso ēlābītūr ānguīs.

vid. Cyrus.

flō, ās, blasen. SYN. Spīro, āspīro. PHR. flātūs mītto, īngēmīno. Lē-nīūs

nīūs adspīrāns aurā fecūndā vēnit, ēt tērrās tūrbīnē pārflāns. Sævi fērā mūrmūrā vēntī dēmīttūnt. v. *Vinti*.

Florā. *Cbloris eram, quæ Flora vocor corrupta Latino.* Ovid.

(*Meretrix fuisse fingitur apud Romanos, quæ populum Romanum beredem scripsit sui questus meretricii, ea tamen conditione, ut quotannis ex reditu suum diem celebrarent. Quod quum postea turpe videretur Senatui, eam finxerunt Deam Floram, ut sic turpitudinem festi velarent, quod festum florale dictum est. De quo Ovidius. (Exit & in Majas festum Florale calendas)*) SYN. Chlōris, Laūrēntiā, Zēphyrītis. EPIT. Rūsticā, fōrmōsā, ōdōrā, ōlēns, rēdōlēns, lētā, jūcūndā, suāvīs, cāndidā, ōdōrifērā, ōdōrātā, bēnīgnā, cōmtā, vēnūstā, tēcūndā, āmcēnā, mītīs, dūlcīs, mūlticōlōr, rēnāscēns, cūltā, rēdīvīvā. PHR. Zēphyrī pūlchērrīmā cōnjūx. Impēriūm, quæ Dēā flōris hābēt. Cū Zēphyrūs dōtālēs trādīdīt hōrtōs. Flōribūs ārvā cōrōnāns. Rēdīmītā rōsis. Iūdīs cēlebrātā jōcōsis. Tāntūs vēris hōnōs ēt ōdōræ grātīz flōræ. Virīdī rēsīdēns in grāmīnē. Cīnctā flōribūs. Vūltū vērsicōlōrē dēcēns. Ovid. 4. *Fast.* Chlōris eram, quæ Florā vōcōr. Hīs dum mūlcēbāt dōmīnam Zēphyrītīdā dīctīs.

Flōrēntiā. (*Urbs insignis Etruriæ, olim Fluentia dicta, quod sita sit ad fluentum Arni fluminis.*) EPIT. Mārtiā, pōtēns, ōrnātā, nōbīlis, inclytā, Syllānā.

Flōrēo, blühen. *Floreat irriguumque bibant violaria fontem.* Virg.

SYN. flōrēscō. PHR. flōrēs īndūo, fūndo, trūdo, ēxplico, spārgo, mīnīstro, gēro, fēro. Flōribūs īndūōr, pūbēo, cōmōr, vēstīōr, vārīōr, ālbēo, rūbēo, hālo, īndūērē sē in flōrem. Trūdo dē cōrticē gēmmās, flōrēā gēmmātō grāmīnē prātā virēnt. īncānūit ālbō flōrē pyrī. Spīrānt ārvā crōcēis vēstītā flōribūs ōpērītūr flōribūs ārbōr. Nūnc ōmnīs pārtūrīt ārbōs. Pūrpūrēī cōllūcēnt flōribūs agrī. Nōs quōquē flōrūīmūs, sēd flōs fūit illē cādūcūs. Vērē nōvō lētīs dēcōrāntūr flōribūs ārvā. Sēmpēr ōdōrātīs spīrābānt flōribūs ārvā.

Flōrēūs, von Blumen. *Qualis apes æstate nova per florea rura.* Idem.

Flōrīdūs, blühend. *Supplice cum postea florida ferta darent.* Tibul. SYN.

flōrēns, flōrēūs. PHR. Flōribūs ōrnātūs, īnsīgnīs, cōnspicūūs, cōrūscūs, dēcōrūs, hōnēstūs, flōrē virēns, pūbēns, flōrum gērmīnē grātūs.

Flōrifēr, das Blumen trägt.

Talia florigeris nunquam nascuntur in hortis. T.

Flōrīlēgūs, ā, um, der Blumen sammlet.

Florilege nascuntur apes, &c. Ovid.

Flōs, ōris, eine Blume. *Puberibus caulem foliis & flore comantem.* V.

SYN. Sērtum, flōscūlūs, dēmin. EPIT. Blāndūs, lētūs, ōdōrūs, ōlēns, rēdōlēns, mōllīs, ōdōrātūs, nīvēūs, suāvīs, dūlcīs, mīcāns, vērnūs, æstīvūs, cāndīdūs, ōdōrifēr, nēctārēūs, nītīdūs, grātūs, fragrāns, dēcōrūs, pūrpūrēūs, crōcēūs, hālāns, vērnus, nāscēns, āmcēnūs, vērsicōlōr, pīctūs, vārīūs, rūtīlūs gēmmāns. PHR. Prātōrum hōnōs. Vēris ōpēs, flōrēā gērmīnā, fērtā Virīdāntī in grāmīnē gēmmās. Lātē fūndēns ōdōrē. Cōlīt nītīdīs gēmmāntē flōribūs hōrtum. Quem mūlcēnt auræ, fīrmāt Sōl, ēdūcāt īmbēr, ōdōrātō gērmīnē rīgēns. Dāns lūmīnā prātīs. Quī dūlcēm lātē dīffūndīt ōdōrē. Mūlcēbānt zēphyrī nātōs sīnē sēminē flōrēs. Vid. *Floreo*.

Flōscūlūs, ein Blümlein.

Flosculus angustæ miseræque brevissima vitæ.

Flūctīvāgūs, der über die See oder Gewell schwimmt.]

Fluctivagi nautæ, scrutatoresque profundī. S.

Fluctuo, hin und her schwimmen. *Cor fluctuat ira, pietatem fugat.* (Jamb.) Sen. SYN. Fluito, aestuo, undo, vel fluctibus, aestu jactor, agitor, impellor, undis innato, vel metaph. Dubito, vacillo, titubo. PHR. ima exaestuât undâ vorticibus, nigramque altè subjêctât ârenam. Mârè sollicitum stridèt refluentibus undis. Spûmôsîs volvitur undis. Ventorum validis fervescit flatibus undâ. Volvit pelâgus vastos ad litôrâ fluctus, insequitur cumulo prærûptus aquæ mons, furit aestus ârenis, vastâquë vorâginë gurgês, aestuat, imô bârathrî tēr gurgitē vastos sorbet in abruptum fluctus, rursusquë sub aurâs erigit alternos et sidèrâ verbèrat undâ. Vento resistit aestus et ventus retrô aestum revolvit. Longo pèr multâ voluminâ tractû aestuat undâ minax. Fluctus sinuôsô vorticè volvit. Fluctus spûmantia litôrâ pulsant. Fit sonitus, spûmantè salô, vel errâmus vento huc et vastis fluctibus acti. Nunc mē fluctus habet versantquë in litôrè venti. Cymbâ procëllôsîs fluctibus ictâ tûmèt. v. *Fluctus*.

Fluctus, us, eine Wassermelle. *Fluctibus in mediis & tempestatibus urbis.* H. SYN. Aestus. EPIT. Tumidus, tumens, canus, marinus, spumans, procëllôsus, sonorus, rapidus, tremulus, minax, nimbosus, saevus, agitans, spumôsus, saxifragus, vesanus, horrifonus, vagus, undôsus, saliens, fremens, arenôsus, errans, profundus, validus, spumifer, insanus, undans PHR. Spumôsæ impetus undæ, ingens motus aquarum, undâ tumens. Prærûptus aquæ mons, aquarum molës, undâ dehiscens. Resonans immenso murmurè fluctus, obruerat tumulos insanâ licentiâ ponti. Fluctus ubi primô cœpit cum albescere vento, paullatim sese tollit mârè et altius undas erigit, inde imô consurgit ad æthèrâ fundô. Cumulus aquarum. Longo pèr multâ voluminâ tractû aestuat undâ minax. Sinuôsô vorticè involvens, navemquë virosquë spûmantia litôrâ pulsans. Sē sinuôsô vorticè volvèns, altisonis tremuit mârè fluctibus ingens. Mē miserum, quantî montes volvuntur aquarum. Jamjam tractûros sidèrâ summâ putēs, affiliunt fluctus, imôquë a gurgitē pontus vertitur inquë modum tumuli concavâ surgit aquâ. Fluctibus erigitur. Cœlumquë æquarè videtur pontus, et inductas asperginë tangere nubes. Qui venit hic fluctus. Fluctus supereminet omnes. Pulsabantquë novî montânâ cacuminâ fluctus. v. *Tempestas*.

Fluentum, ein Wasserlein. SYN. Fluvius, flumen, amnis.

Fluidus, flüßig. *Luminis effossi fluidum lavit inde cruorem.* Virg.

SYN. Fluens, fluxus, labilis, liquidus, profluus, defluus.

Fluito, emsig fließen. *Fragmina remorum, quos & fluitantia transstra.*

Idem. SYN. Fluctuo, undo.

Flumen, inis, ein Wasserfluß. *Fluminibus salices, crassisque paludibus alvi.* V. SYN. fluvius, amnis, fluentum. v. *Fluvius*.

Flumineus, fließend. *Et quam fluminea ausit adulter ave.* Ovid.

Fluo, fließen, rinnen. *Inter opima virum leni fluit agmine Tiberis.* Virg.

SYN. Defluo, influo, profluo, labor, illabor, decurre. PHR. Variis fluo cursibus. Consuetos ago cursus. Sinuôsîs flexibus erro,volvor. Citatô cursû in arvâ feror, aquas volvo, concito, aquis pinguia cultâ humecto, irro, expatiatâ ruunt pèr apertôs flumina campos. Vastô cum murmurè montis it mârè prærûptum, urbès angustô interfluit aestu. Pèr saxâ volutus purior electro campum petes amnis. Sinu labens circumfluit atrô, e gelidô fons prosilit antrô, amnis exiit aggèribus ruptis. In pontum lato ruunt incitus alveo decursu rapido demontibus altis. Dant sonitum spumôsî amnès, Multa flavus arenâ in mârè

prörūmpit, Campōquē rēceptae libērīōris āquae, prōripis litōrā pul-
lānt ēxercitā cūrsū flūminā rīvūs in frētā dum flūvīi cūrrēt. Nāctā
nēmūs gēlidum, dē quō cum mūrmūrē lābēns ibāt ēt attritās vērsābāt
rīvūs ārēnās. Sic sōlēt ēxīguae cūrrērē rīvūs āquae, aspīcē lābētēs
jūcūdō mūrmūrā rīvōs in mārē dēducūnt (*amnes*) fēstās ērrorībūs
ūndās. In mārē pūrpūrēum viōlētīōr influīt āmnīs ēt dīvērsā rūēns
sēptem dīscūrrīt in ōrā. v. *Inundatio & Fluvius*.

Flūviālis, fließend. *Vimina per silvam & ripis fluvialis arundo*. Virg.
SYN. Flūminēus, āquātīcus.

Flūvīus, ein Wasserfluß. *Populus in fluviis, abies in montibus altis*. Idem.
SYN. Flūmēn, āmnīs, flūētum, tōrrēns, pālūs, rīvūs. EPIT. Vā-
gūs, sōnōrūs, lābēns, citūs, cōncītūs, ēffūsūs, rāpīdūs, spūmēus, spū-
mōsūs, tūmīdūs, ūndāns, ēxūndāns, vėlōx, tōrrēns, frīgīdūs, gēlidūs,
tūrbīdūs, līmōsūs, sīnūōsūs, dēclīvīs, ōblīquūs, rēfūgūs, sīnūāns, flē-
xūs, īnflēxūs, lubrīcūs, prōpērāns, viōlētūs, prācēps, hērbōsūs, prō-
fūdūs, citātūs, vīrēns, vīrīdāns, āmcenūs, pūrūs, glaūcūs, cārūlēus,
lēntūs, tōrpēns, pīgēr, dūctīlīs, rīguūs, īrrīguūs. PHR. Rīguae dū-
ctīlē flūmēn āquae. Dēclīvīs cūrsūs āquārum. Cēlērēs āquārum lā-
psūs. Rīvūs lēnē flūētīs āquae. āquā cūrrēns, flūviālis ūndā, flūmīnīs
ūndae, ārdūā rīpīs flūminā. ōblīquīs cīnxīt dēclīvīā flūminā rīpīs.
Sīnūōsō trāmītē cūrrēns. Exīgūō sōnītū fūgīēnt pēr dēvīā sāxā. Jū-
cūdō mūrmūrē lābēns. Quērūlī pēr grāmīnā rīvī. Mōllēs īrrītāns
mūrmūrē sōmnōs, ērrāntēs lātē sīnūāntīā flūminā flēxūs gyros. Viō-
lētā rūūt ābrūptīs flūminā rīpīs, ēxercitā cūrsū flūminā. Hērbōsō
mārgīnē cīnctā. Flūvīus dēvēxā rūpē vōlūtūs. Pēr prātā vīrēntīā
cūrrēns, flūēns, ūbērībūs, fēcūdūs āquīs. Vārīs flūēns cūrsībūs.
Cōnsuētōs āgēns cūrsūs. Sīnūōsīs flēxībūs ērrāns in mārē dēcūrrēns.
Mūrmūrē raūcō strēpītāns. Mūrmūrē trāquīllōs sōmnōs īndūcēns,
īrrōrāns mōllīā grāmīnā. Dūlcēs īnvītāns mūrmūrē sōmnōs. Tēnūīs
fūgīēns pēr grāmīnā rīvūs. Hūmēctāns ārvā pīnguīā cūltā. Mēdīam
sūlcāns tērram. Sub māgnā lābēntīā flūminā tērrā. Nīmōsōquē rūūt
spūmāntīā flūminā rīctū. Rūūt dē mōntībūs āmnēs, ēxspātīātā rūūt
pēr āpērtōs flūminā cāmpōs. Rīvūs mūscōsō prōsīlīt ē lāpīdē. Tēnuē-
rē sūōs prōpērāntīā flūminā cūrsūs. Rīguī plācēānt in vāllībūs
āmnēs. āt vīīdem Aegyptum nīgrā fēcūdāt ārēnā. Dānt sōnītum spū-
mōsī āmnēs ēt in āquōrā cūrrūt. Mūltā prīūs vāstō lābēntūr flūminā
pōntō. Flūmēn ābīt rēsōnāns in vāllībūs īmīs. Nēquē ēnim cōnsīstē-
rē flūmēn nēc lēvīs hōrā pōtēst. v. *Rivus*

Flūxūs, ūs. *Prima longa, secunda brevis. (Fluxus maris reciprocus.)*
Aufschwemmung oder Ungestümmigkeit des Meers, Ebbe und Fluth.
SYN. Mārīs aestūs, aestūs mārīnī PHR. Mārē crēscētī āllābītūr aestū.
Pēr cērtās īt rēmēātquē vīās. Pēr ālternōs ūndā lābēntē rēcūrsūs
aestūāt. Sōlīcītum strīdēt rēflūētībūs ūndīs ālternōs. Aequōr vōlvīt
flūctūs fērtquē rēfērtquē frētum, sēquītūrquē rēcīprōcā Tēthys.
Quās āugēt vēnīēns Rēflūūsquē rēcīprōcā aestūs. Quā vī mārīā āltā
tūmēscānt ōbīcībūs rūptīs rūrsūsquē in sē īpsā rēsīdānt. Sūbsīdūnt
ūndae, īnflāntūrquē vīcīssīm.

Fōcūlus. ein Heerdstättlein.

Jam lavat & bucca foculum excitat & sonat undis. Juv.

Fōcūs, eine Heerdstadt zum Feuer. *Admovere focus ulmos ignique de-
dere*. V. EPIT. Cālēns, cālīdūs, tēpīdūs, fūmōsūs, ārdēns, āccēnsūs,
fērvēns, flāmmīvōmūs, sacrīfīcūs, tūricrēmūs, sācēr, ōdōrātūs. PHR.
Sūbdērē, īmpōnērē līgnā fōcō. āssīdūō lūcēāt īgnē fōcūs. ārdēntī

subdēre lignā focō, fūmificō impōnit plūrimā lignā focō. ūritūr in calidīs albā cōlūmbā focis. *v. Caminus. Ignis.*

fōdico, graben. *Qui fodicet latus & cogat trans pondera dextram. H. fōdinā, eine Ergrube. Argentoque rudi vivo ac orichalca fodinis. Fl. PHR. Vēnā mētāllicā. Mētāllī, aūrī, aeris, argēti vēnæ. Mētāllī rīvūs, sēmēn, sēmīnāriā, cāvēæ. Viscerā terræ pretiōsa. ābditæ terris lāmīnæ, vellāmæ. Aūrī ferācēs mēdūllæ. Hūmūs gēnerōsā mētāllis. Terrā mētāllōrum dīvēs. Tēllūs foetā, frēquēns mētāllis.*

fōdio, fōdi, graben. *Et spumantis equi foderet calcaribus armos. Virg. SYN. effodio, cōnfodio, vel excāvo, pēfōro, vel fērio. PHR. Iā cērtōsi fōdiēbānt ārvā cōlōnī. Dūrātam rēnōvat nūnc mīhi fōsōr hūmum. Fōdiūnt rāstris dūrisquē ligōnībūs ārvā, vel scrōbībūs cōncidēre mōntēs, ōcūlis cāpti fōdēre sūbīliā tālpæ. Sub terram fōdēre lārem. Vēnās rīmātā sēquācēs ābditā tēlluris gēns fōdit āvārā. v. Aro.*

Fœcunditās, Fruchtbarkeit. *v. Fertilitas.*

fœcundo, fruchtbar machen. *Fœcundavit amor materno viscera partu. Pr. SYN. ūbēro. PHR. Quid faciāt lētās sēgētēs, ārvā frācībūs allūit ūndis, ūbēribūs irrōrāt āquīs & virīdem Ægyptum nigrā fœcundāt ārēnā.*

fœcundūs, fruchtbar. *At si non fuerit tellus fœcunda, sub ipsum. Virg. vide Fertilis.*

fœdo, befudeln. *Fœdavit vultus aut cur hæc vulnera cerno. Virg.*

SYN. Māculo, inquīno, cōinquīno, pōllūo. *v. Coinquino, Maculo.*

fœdūs, ēris, ein Bund. *Multa Jovem, & læsi testatus fœderis aras. T.*

SYN. Pāctum, pāctio, cōncōrdiā. EPIT. Sōciālē, jūgālē, plācidum, ætērnū, firmum, incōrrūptum, tēcītum, cōncōrs, sōciūm, āmicūm, stābilē, lētum, jūrātum, pācificūm, grātum, mūtūm, pēpētūm, rūptum, viōlātum, fictum, mēndāx, dōlōsum, fallāx, insidiōsum, ōptātum, pērēnnē, cōnjūrātum, lēgitimūm. PHR. Lēx fœdēris. Fīrmātæ pācis lēgēs. Pācti fidēs. Dēxtræ datæ, pācis inviolābilē pīgnūs. Trāquillæ fœdērā pācis. Hī cōnjūrātō emōvērunt fœdērē bellā. Cōpōsitō jūngēbānt fœdērē cūrās.

Fœdus facio, sich verbinden. SYN. Pācīseōr, fœdūs inēo, cōmpōno, fērio, pāngo, īco, firmo, in fœdūs cōēo, vel fœdērē alios jūngo, sōcio, vīncio, cōncīlio. PHR. fœdērē pācem inīrē, jūngērē, cōmpōnērē. Dēxtræ cōnjūngērē dēxtram. Fidē dārē, āccipērē. Jūngērē fœdērē dēxtram. Præsēnti pīgnōrē cōnjūngērē ānimōs. Dārē, tāngērē dēxtram. Strīctō cōnstrīngērē fœdērē mēntēs. Sōcio fœdērē jūctā mānūs. Cōēunt in fœdērā dēxtræ.

Fœdus violo, den Bund brechen. SYN. fœdūs frāngo, fōlvo, rūmpo, tēmēro, cōnfūdo, dūrīmo, rēscīndo. PHR. fœdērā tēmērārē dōlis. Cōncēptum excūtērē fœdūs. Fallērē dēxtrās. Dēsīcērē cōpōsitā pācem ēt sērērē sēmīnā bellī, excīdērānt ānimō fœdērā, fœdūsquē prēcāntūr infēctum. Plācidam suāsīt tēmērāndo rūmpērē pācem. Vōs ēt fœdērā ēt ōmnem spēm pācis viōlālē pālam ēst. Pācti fidēs spērnitūr.

Fœdūs, ā, um, heßlich. *Semesam prædam & vestigia fœda relinquunt. Virg. SYN. fœdātūs, fōrdidūs, tūrpīs, ōbscōnūs. v. Turpis.*

Fœlix, icis, felix, glücklich. *v. Felix.*

Fœminā, ein Weib, Frau. *Una dolo divum si fœmina victa duorum est.*

Idem. SYN. Mulier. EPIT. Cūltā, cōmtā, pēxā, cāndīdā, lētā, imbellis, cāllidā, mōllis, mōbilis, lōquāx, insidiōsa, prōdīgā, cōncīnnā,

cinnā, vĕnūstā, pŭlchrā, vānā, sŭpĕrbā, ĩnvīdā, mĕndāx, ĩncōnstāns, ĩncĕrtā, gārrŭlā, mŭtābilis, frāgilis, lĕvis, fallāx, vāriābilis, mālĕsānā, furiōsā, ĩmprŭdĕns, vĕrbōsā, pĕrfīdā, ĩnfīdĕlis, bilinguis, fŭcātā, litigiosā, spĕrnĕnda, tugiĕnda. PHR. Fœminĕum gĕnŭs. Sĕxus ĩmbellis. Crŭdĕlĕ pĕnŭs, nĕc fidum fœminā nōmĕn. Vāriŭm ĕt mŭtābilĕ sĕmpĕr fœminā. Quōt scĕlĕrātā gĕrit fœminā mĕntĕ dŏlŏs. Nōvumquĕ ĕst, furĕns quīd fœminā pŏssit. Dĕditā blānditiis. Cŭrāndæ dĕditā fŏrmæ, fœminā mĕ lāquĕis cĕpīt fŭis. Dĕdit nātŭrā cŭi prŏnum mālŏ ānĭmum, ād nŏcĕndum pĕctŭs ĩnstrŭxit dŏlis, sĕd vim nĕgāvīt. Crĕdĕ rātem vĕntis, ānĭmum nĕ crĕdĕ pŭĕllis. Nāmqŭĕ ĕst fœminĕā tŭtiŏr ūndā fidĕ. Fœminā nŭllā bŏnā ĕst, vĕl sī bŏnā cŏntīgit ūllā, nĕscīŏ, quŏ fātŏ rĕs mālā fāctā bŏnā ĕst. ĩntŏlĕrābiliŭs nīhīl ĕst quām fœminā dīvĕs. Nŭllā fĕrĕ cāŭsā ĕst, ĩn quā nŏn fœminā litĕm mŏvĕrit. Nĕvĕ pŭĕllārum lācrymis mŏvĕārĕ cāvĕto; ūt flĕrĕnt ōcŭlŏs erŭdiĕrĕ sŭŏs. Mĕns ĕst mŭtābilis illis. Spĕctātum vĕniŭnt, vĕniŭnt spĕctĕntŭr ūt ĩpsæ. ūritquĕ vidĕndo fœminā. Tŭnc grāvīs illā vīrŏ, tŭnc ōrbā tigrīdĕ pĕjŏr. Tŭnc sīmulāt gĕmītŭs ōccŭlti cŏnscīā fācti.

Fœminĕus, weiblich. *Et de fœmineo reparata est fœmina jactu.* Ovid. SYN. Mŭliebris.

Fœnĕrātŏr, ōris, ein *Bucherer*. *Hec ubi locutus fœnerator Alpbius.* (Jamb.) H. EPIT. āvārŭs, ĩnjŭstŭs, āvidŭs, cŭpīdŭs, ĩmpīŭs, sŏrdīdŭs. PHR. fœnŭs āvārŭm ĕxĕrcĕns. ūsŭræ lucrŭm quærĕns. Lucrā cāptāns. Lucris ĩnhīāns.

Fœnĕro vel fœnĕrŏr, *Depon.* auf *Bucher* nehmen, *wuchern*.

Hec sapit, hæc omnes fœnerat una Deos. Mart.

PHR. Dŏ fœnŏrī vel ĩn ūsŭram, fœnŏrĕ lŏco, cŏmmŏdo, fœnŭs, ūsŭram ĕxĕrcĕŏ, ūsŭrās ĩnflīgo, vel fœnŏrī āccīpio. ĩn fœnŭs cāpio, fœnŏrĕ mŭtŭŏr. Pĕndo ūsŭram. Cum fœnŏrĕ rĕddŏ, rĕpĕndo fœnŏrĕ lucrŭm, dīvītīās, cŏmmŏdā quærŏ facĕrĕ lucrŭm pŏsītis ĩn fœnŏrĕ nŭmmis. Nŏn līcītis quæstībŭs āugĕt ōpĕs. Mŭltis ōccŭltŏ rĕs fœnŏrĕ crĕscīt.

Fœnum, *Heu.* *Sed tuta cursor ova portabat.* (Scaz.) H.

SYN. Hĕrbā, grāmĕn. EPIT. Rīgĕns, rīgīdum, āspĕrum, vīlĕ, vīrīdĕ, tĕnŭĕ, grātum, vĕrnāns, ōdŏrum, rĕdīvīvum, āmcĕnum, ūtilĕ, ārīdum, āuctŭmnālĕ, hĕrbŏsum.

Fœnŭs, ōris, *Bucher*. *Sæpe venit magno fœnore verus amor.* Prop.

SYN. Lucrŭm, ūsŭrā, ĕx fœnŏrĕ quæstŭs. EPIT. āvidum, cŭmŭlātum, ĩngĕns, grāndĕ, fœcŭndum, ĩnĕxplĕtum, ĕxītīālĕ, ĕdāx, vŏrāx, āvidŭmquĕ ĩn tĕmpŏrĕ fœnŭs. Fœnŭs āvārītīæ cŏmĕs. Rĕdĕŭnt cŭmŭlātŏ fœnŏrĕ mĕrcĕs. Hŏrdĕāquĕ ĩngĕntī fœnŏrĕ rĕddīt āgĕr. *Vide supra fœnero.*

Fœtĕŏ, stinŕen. SYN. Pŭtĕŏ. PHR. Mālĕ, grāvītĕr ōlĕo, rĕdŏlĕo, spīro, fœtīdum ōdŏrem mītto, āfflo, ĕxhālo, adspīro. v. *Odor & Oleo.*

Fœtīdŭs, stinŕend. *Parare porco fœtido volutabrum,* (Scaz.) H.

SYN. pŭtīdŭs, fœtĕns, pŭtĕns, mālĕ ōlĕns, tĕtĕr, grāvīs, pĕstīfĕr.

Fœtŏr, ōris, Gestank. SYN. pŭtŏr, mĕphītis. EPIT. pŭtīdŭs, ōlĕns, pĕstīfĕr, grāvīs. PHR. Tĕtĕr ōdŏr.

Fœtŭrā, die Tracht, die Zeit, wenn die Thiere ihre Jungen tragen.

Si fœtura gregem suppleveris, aureus esto Virg.

Fœtŭs, ūs, die Frucht und Jungen eines jeden Thiers.

Si quoque mutatus requiescunt fœtibus arva. Idem.

SYN. Pārtŭs, vel prŏlĕs, vel frŭctŭs.

Fœtus, ă, um, trăchtig, voll Jungen. *Ergo apibus fœtis idem atque examine multo.* V. SYN. Plēnus, vel grāvīdă, grāvis pręgnans.

Fōlium, ein Blatt. *Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras.* V. SYN. frōns, vel chărtă, vel brăctĕă. EPIT. Mollĕ, tĕnuĕ, tĕnĕrum, crīspum, mōbilĕ, ōpăcum, ōdōrătum, lĕvĕ, cōmăns, vīrĕns, trĕmŭlum, trĕmĕfăctum, flĕxīlĕ, cădŭcum, glăucum, vĕrnum, vīrīdăns. PHR. fōliōrum ūmbra, arbōris cōmă. Lŭxŭriă fōliōrum ĕxŭbĕrăt arbōs. v. *Frondeo*.

Fōllis, ein Blasbalg. *Quum properant alii taurinis follibus auras.* Virg. SYN. Vĕntōsă pĕllĕs. EPIT. Vĕntōsī, taŭrīnī, trĕmĕntĕs, căvī, īnflătī, tŭmīdī, Ātnăī, Sīcŭlī. PHR. Vĕntōsă pĕllīs spīrămīnă, spīrămĕntă ūtrĕs vĕntōrum plĕnī. Vĕntōsīs fōllībŭs aŭrăs accīpī- ūnt rĕddŭntquĕ. Fĕstīnănt īgnĕs, quătīŭnt, fōllĕsquĕ trĕmĕntĕs ĕxă- nīmănt.

Follis lusorius, ein aufgeblasener lederner Ball, damit man spielt. SYN. ălŭtă tŭmĕns, īnflătīlĕ, īnflătum tĕrgŭs, cōriŭm. EPIT. Pŭgil- lătōriŭs, tŭmīdŭs, īnflătŭs, mīssīlīs, ăgītăbilīs.

Fōllīcŭlŭs, ein lederneſ Săcklein. *Folliculus ut nunc teretes æstate ci- cade.* L.

Fōmĕntum, Zuwărmung. *Frigida curarum fomenta relinquere possit.* Hor.

Fōmĕs, itis, Sunder. — *Rapuitque in fomite flammam.* Virg. SYN. fōmĕntum, nutrīmĕntum, nutrīmĕn, pro igne, ărīdă, pīnguīs, mătĕriĕs sŭlphŭr, bītŭmĕn. PHR. ăc prīmŭs sīlīcīs scīntīllam ĕxcŭ- dīt ăchătĕs, sŭscĕpītquĕ īgnem fōlīs, ătquĕ ărīdă cīrcum nutrīmĕn- tă dĕdīt, răpŭītquĕ īn fōmītă flămmam.

Fōns, fōntis, ein Brunn. *Fontis egens erro circaque sonantia lymphis.* Ovid. SYN. Lătĕx, flŭĕntum. EPIT. Lŭmpīdŭs, līquīdŭs, gĕlīdŭs, īrrīgŭŭs, mŭndŭs, mōntănŭs, săcĕr, lărgŭs, pŭtĕălīs, ămĕnŭs, lărgi- flŭŭs, frīgīdŭs, dŭlcīs, vīvŭs, īllīmŭs, ărgĕntĕŭs, fœcŭndŭs, văgŭs, cărŭlĕŭs, lŭtōsŭs, prăcĕps, văpōrōsŭs, grămīnĕŭs, rīgŭŭs, fōnăns, ăl- tŭs, pĕrĕnnīs, vīrĕns, răŭcŭs, gărrŭlŭs, grătŭs, crystăllīnŭs, sŭsŭrrăns, cŭrrĕns, sălīĕns, fŭgīĕns, ūndăns, ĕrrăns, cĕlĕr, vĕlōx, prōpĕrăns, tŭrbīdŭs, sīnŭōsŭs, ōblīquŭs, dĕflŭŭs, lĕntŭs, pĕllŭcīdŭs, ūmbrosŭs, vitrĕŭs, mŭscōsŭs, ōpăcŭs, pŭmīcĕŭs. PHR. Fōns ăquă. Lătīcĕs fōn- tănī. Vĕnă pĕrĕnnīs ăquă. Spīrăcŭlă fōntīs. Scătĕns rīvŭlŭs. Fōns lărgŭs ăquă. Lĕnĕ flŭĕns. Splĕndīdīōr vitrō. Tĕnŭīs fŭgīĕns pĕr grămīnă rīvŭs. Nītīdīs ărgĕntĕŭs ūndīs. Mollĕs īnvītăns mŭrmŭrĕ fōmnōs. Līquīdī fōntĕs ĕt stăgnă vīrĕntīă mŭscō. Mŭscōquĕ ădō- pĕrtă vīrĕntī. Mănăbăt săxō vĕnă pĕrĕnnīs ăquă. Fōns tĕnŭī pĕllŭ- cīdŭs ūndă. Nīvĕō dĕ pŭmīcĕ fōntĕs. Rōscīdă mollībŭs lămbĕbănt grămīnă rīvīs. Fōns dīssīlīĕns vărīă īn glōmĕrămīnă păssīm līquītŭr. Scătĕt mĕdīs fōns lărgŭs ărĕnīs. Spŭmăntem īn lătīcem sĕ dĕjīcīt ăl- tō ĕ săxō. Quĕrŭlīs fōns gărrŭlŭs ūndīs. Undă lōquăcĕs lymphă dīssīlīŭnt. Răŭcī pĕr flōrĕă grămīnă fōntĕs ărĕntĕs rĕlĕvănt jŭcŭndō frīgōrĕ făŭcĕs. Fōntīs grătīssīmă lymphă. Hīc gĕlīdī fōntĕs, hīc mol- līă prătă. Est nītīdŭs, vitrōquĕ măgīs pĕllŭcīdŭs ămnīs. Dŭlcĕsquĕ ă fōntībŭs ūndă. Gărrŭlŭs īn prīmō līmīnĕ rīvŭs ĕrăt, dŭlcīs ăquă să- līĕntĕ sītīm rĕstīnguĕrĕ rīvō, ĕt pĕtĕrĕ ĕ vīvīs libăndăs fōntībŭs ūn- dăs. Fōns sōnăt ă dĕxtră, tĕnŭī pĕllŭcīdŭs ūndă. Mărgīnĕ grămīnĕō pătŭlōs sŭccīndŭs hīătŭs. Fōntībŭs ūt dŭlcĕs ĕrŭmpăt tĕrră līquōrĕs. v. *Fons Juventutis*.

DESCRIPTIO FONTIS. *Ovid. 3. de Art. Am.*

Est prope purpureos colles florentis Hymetti
 Fons sacer & viridi cespite mollis humus,
 Silva nemus non alta facit tegit arbutus herbam:
 Rosmaris & laurus nigraque myrtus olent.
 Nec densum foliis buxum, fragilesque myricæ,
 Nec tenues cytisi, cultaque pinus abest,
 Lenibus impulsæ zephyris auraque salubri,
 Tot generum frondes, herbaque summa tremunt.

ALIA DESCRIPTIO FONTIS. *Ovid. 3. Metam.*

Fons erat illimis, nitidis argenteus undis,
 Quem neque pastores, neque pastæ in monte capellæ
 Contigerant aliudve pecus, quem nulla volucris,
 Nec fera turbarat, nec lapsus ab arbore ramus.
 Gramen erat circa, quod proximus humor alebat,
 Silvaque, sole locum passura tepescere nullo.

Fōntālis, was von Brünnen ist. SYN. Fōntānus.

Fōntānus. *Bis caput intonsum fontana spargitur unda.* Ovid.

Fōntīcūlus, ein Brunnlein. *Quam ex hoc fonticulo tantundem, &c.* Hor.

Fōrāmēn, inīs, ein Loch. *Æmula sed tenuis simplexque foramine parvo.*

H. SYN. Mēātus, cāvus, āntrum, rīmā, fissūrā, spīrāmētum. EPIT.

Cāvum, āpērtum, pātēns, hīāns, tēnūē, āngūstum. PHR. āngūstus ādī-
 tus, ārctus ēxitus. v. Rima.

Fōrās, hīnāus. *Sit qui dicta foras eliminat, ut coeat par.* Hor.

Fōrātus, part. durchlöchert. *Pace saluantis sese intulit atque foratus.*

Sed. SYN. Fōssus, effōssus, pātēns, hīāns.

Fōrcēps, ipīs, eine Zange. *A carbone & forcipibus gladiosque parante.*

I. SYN. Fōrtēx, vel vōlsellā, vel vūlsellā. EPIT. Tēnāx, cūrṽā,
 ādūncā, āhēnā, bifidā, mōrdāx, hābilis, ācūtā, bifūlcā. PHR. Vēr-
 santquē tēnācī fōrcīpē ferrum. Ferrum, quod fōrcīpē cūrṽā quum fā-
 bē ēdūxit, lācūbūs dēmīttit, PHR. Bifidā tōrrēs āmbūstōs fōrcīpē
 vērsāt.

Fōrē, verb. *Hinc fore ductores revocato a sanguine Teucris.* Virg.

SYN. Fūtūrūs, ā, um.

Fōrēnsis, is, das zum Markte gehört. — *posita gravitate forensi.* Ovid.

Fōrēs, ium, eine Thür, Pforte. *In foribus laxos suspendit aranea cas-
 ses.* V. SYN. Jānūā, ōstīā, ādītus vēstībulum. EPIT. āspērā, rō-
 būstā, rīgīdā, difficīlēs, sūrḁ, pīctā, quērūlā, vālīdā, cālātā,
 ærēā, ferrēā, fōrtēs, ōrnātā, dūrā. PHR. Difficīlēs mōtō cārdīnē
 pāndē fōrēs, impūlit ācrī tum vālīdās strīdōrē fōrēs. Jānūā fōrtēs
 dēmōnstrāt duplicātā fōrēs, et sedēo dūrās jānītōr āntē fōrēs. v.
 Porta, Janua.

Fōrfēx, icis, eine Scheere. *Forfice laesa cutis, tacitum ne postula virus*
 Cal. SYN. Fōrcēps. v. Forceps.

Fōrī, ōrum, die Gänge so in den Schiffen hin und wieder gehen.

— *Laxatque foros, simul accipit alveo.* Virg.

SYN. Trānstrā, ōrum, vel ālvēūs, ālvēārē.

Fōrīs, adverb. draussen. *Ne biberis diluta foris est promus & arum.* H.

Fōrmā, eine Gestalt, Form. *At mihi quod formas unus vertebat in
 omnes.* P. SYN. Fīgūrā, effigīēs, imāgo, vel ēxēmplār, typūs, vel pūl-
 chrītūdo, vēnūstās, dēcōr, spēcīēs. EPIT. ēxīmīā, supērbā, dēcēns,
 gēnērōsā, ēgrēgiā, hōnēstā, āncēps, fūgāx, vėlōx, brēvis, cādūcā,
 flūxā, frāgilis, cāndīdā, ldēcōrā, splēndīdā, vēnūstā, prāstāns, pōtēns,
 lētā,

lætā, vānā, mūtābilis, instābilis, insignis, nobilis, laūtā. PHR. ēgrē-
gium formæ decūs, decōr, hōnōs, nītor. Blandæ mūnērā formæ.
Nōxiā formæ blandimētā, blandæ illēcebræ, ōris majestās. Genā-
rum decōr ēt frōntis hōnōs. Pūlchræ formæ mūnūs, ōs formōsum, vē-
nūstum. Formā plācēt nivēusquē cōlōr, flāviquē capilli, adērāt nullā
factus ab artē decōr. Parcītē vėlōcī nīmīum cōfidērē formæ. Tē-
nēræ magnā incōnstantiā formæ. Natē, ubi formā decēns, nivēāquē
īn frōntē sērēnūs illē decōr. Frāgilis quam nōxiā formæ blandimēn-
tā. Formā bonum frāgilē ēst, quāntūm quis accēdit ad annōs, fit mī-
nōr, ēt spātīō cārpitūr ipsa suō. Formā brevīs flōs ēst primō spēcīa-
bilis ōrtū. Dum flōridā dūrāt ætās, dūmqūē cūtis tēnērō fūlgēscit īn
ōrē. *v. Pulchritudo.*

Formicā, eine Ameise. — *Exemplo est magni formica laboris* Hor.
EPIT. impigrā, sōlērs, rāpax, sōllicitā, frūgilēgā, prūdēns, prōvidā,
īngēnīōsā, vīgīl, prōmtā, exīlis, pārvā, pārvulā, tēnūis, lābōriōsā,
āvārā, pārcā, sēdulā. PHR. prōvidā bēstīā, pārcum gēnūs. Nigrum
agmēn. Quāsītī formicā tēnāx. Farris pōpūlatrīx tūrbā. Patiēns
formicā lābōrum. Nōn incaūtā futūrī, præsāgā futūrī. Stūdiōsā lā-
bōris, īnōpī mētūēns sēnēctā. pārvulā nam ēxēmplo ēst magnī for-
micā lābōris. Hiēmīs mēmōr cōndīt īn brūmam nōvā farrā. ōrē trā-
hīt quōdcūmqūē pōtēst atquē addīt acērvō, quem strūit. Haud īgnā-
rā atquē incaūtā futūrī, ēt rēdīt itquē frēquēns lōngum formicā pēr
agmēn, grānīfērō sōlitum dum vēhīt ōrē cībūm. Hic nōs frūgilēgās
āspēximūs agminē lōngō grānde ōnūs exīguō formicās ōrē gērētēs.

DESCRPTIO FORMICARUM,

grana convectantium. Virg. 4. Æneid.

At velut ingentem formicæ farris acervum
Quum populant, hiemis memores tectoque reponunt.
It nigrum campis agmen, prædamque per herbas
Convectant calle angusto, pars grandia trudunt
Obnixæ frumenta humeris, pars agmina cogunt
Castigantque moras, opere omnis semita fervet.

Formidābilis, schrecklich, das zu fürchten ist. SYN. Trēmēndūs, tērrī-
bilis, hōrrībilis, formidāndūs, tīmēndūs, mētūēndūs.

Formīdo, as, fürchten. *Judicis argutum quæ non formidat acumen.* H.
SYN. Mētūo, tīmēo, pāvēo. *v. Timeo.*

Formīdo, inis, Furcht. *Tu nihil admittes in te formidine pænæ.* H.
SYN. pāvōr, mētūs, tīmōr, trēmōr, hōrrōr. EPIT. āncēps, ānxiā,
trēpidā, exānguīs, gēlidā, sēgnīs, sōllicitā, vīgīl, īnsōmnīs, pāllidā,
ægrā, dūbiā, frīgīdā, sūbitā, īnōpinā, rēpēntinā, īmbēllīs, pāvēns.
v. Timor.

Formo, gestalten, eine Form geben. *Et simili formata videbant esse fi-
gura.* L. SYN. ēffōrmo, fīngo, ēffīngo, fīgūro.

Formōsūs, wohlgestaltet. *Sic etiam positus formosus amore capillis.* Mart.
SYN. pūlchēr, decōrūs, vēnūstūs. PHR. Formā īnsīgnīs, cōspīcūūs,
ēgrēgiūs, cōspīciēndūs, præsāns, faciē spēcīabilis. Cū plūrimā
frōntis majestās ēt hōnōs. *v. Pulcher.*

Fornāx, acis, ein Ofen. *Vidimus undantem ruptam fornacibus Ætnam.*
Virg. SYN. Cāminūs. EPIT. Cāvā, vāstā, cāpāx, cūrvā vāpōrifē-
rā, ārdēns, cāndēns, ignēā, ignīvōmā, flāmmīvōmā, rūtilā, ignītā, æt-
nāā, ātrā, fūmāns, sūlphūrēā, Sīculā, vōrāx, pīcēā, prōfūdā, ærā-
riā, calcāriā. PHR. fornāx lōngō incāndūit æstū. Chālybs vāstā for-
nācē liquēscit. Rūptiquē cāvīs fornācībūs ignēs. Fornācē cāpācī
ignēā

ignēā vīs fūrīt, ē fōrnacē prōfūdā laxā ignī tōrquēntē crēpānt. Sūlphūrēis ardēt fōrnacībūs Ætnā. Quī fūrēntēs sēmpēr ætnāis jūgīs vērsāt cāmīnōs.

Fōrnico, ein Gewölbe machen. SYN. Cāmēro, arcūo, cūrvo. PHR. fōrnīcīs īn mōrem strūo, ērīgo, ædīfīco, sīnūo, fōrmo, ēdūco, Incūrva strūit tēstūdīnīs arcūs. Cāmērā sīnūōlā strūit cūrāmīnā, Cāmērāquē sīnūs mōlitūr ōpācā. īnflēxōs tēctum ēdūcīt īn arcūs.

Fōrnīx, icīs, ein Gewölbe. *Lenorum pueri quocunque in fornice nati.* Juv. SYN. Cāmērā, tēstūdo, arcūs, thōlūs, *testudinis umbilicus.* EPIT. Cāvūs, cōncāvūs, cāvērnōsūs, cōnvēxūs, cūrūs, cūrātūs, īnflēxūs, pēndēns, pēnsīlīs, ōpācūs, nīgēr. PHR. Cōnvēxī fōrnīcīs arcūs. Incūrūs lātō cūrāmīnē fōrnīx, flēxūs fōrnīcīs īngēntēs, īn lātōs ābēūnt cūrātī fōrnīcīs arcūs. Cāvērnōsī fōrnīcīs āntrā lōcās, cārcērīs ūmbrosī nīgrō sub fōrnīcē. ūmbret mūltīcāvūs spātīōsō cīrcītē fōrnīx.

Fōrsān, vielleicht. *Mittite, forsan & hæc olim meminisse juvabit.* Virg.

Fōrsītān, vielleicht. *Hæc a Sardois tibi forsitan exulis oris.* Virg.

Fōrtāffē, *Crediderat, cæloque animum fortasse ferebat.* Virg.

Fōrtāffīs, es möchte sich schicken.

Fōrtē, ohngefähr. *Forte sub arguta confederat ilice Daphnis.* Virg.

SYN. Fōrsān, fōrsītān, fōrtāffē, fōrtāffīs, *vel* fōrtūitō, fōrtūnā, cāsū.

Fōrtīs animo, männlich, tapfer. SYN. Magnānīmūs, gēnērōsūs, ānīmōsūs, īnvīctūs, aūdax. PHR. præstāns ānīmī. Vīr fōrtī pēctōrē. Vīrībūs īnvīctūs, vīncī nēscīūs, ārmīs ācēr, īngēns ānīmīs. Bēllō fōrtīs, īnvīctūs, dūrūs. Cūī gēnērōsūs ēbūllīt sānguīs. Quēm māscūlā vīrtūs ēxcītāt. Mārtē ferōx ēt vīncī nēscīūs ārmīs. Cāpūt īnsūpērābilē bēllō. Vīrībūs ēgrēgiīs āt fīrmō pēctōrē præstāns īnvīctāquē bēllō dēxtērā, quā fōrtī pēctōrē ēt ārmīs. Sūnt nobīs fōrtiā bēllō pēctōrā, sūnt ānīmī, ēt rēbūs spēctātā jūvēntūs, ō præstāns ānīmī Jūvēnīs, quāntum īpse ferōcī vīrtūtē ēxūpērās? Quī sē īn bēllā sēquāntūr præstāntēs vīrtūtē lēgīt *v. Bellicosus, Generosus.*

Fōrtīs corpore, stark. SYN. Rōbūstūs, vālīdūs: Vīrībūs īnsīgnīs, pōtēns, ācēr. *v. Robustus.*

Fōrtītēr, tapfer. *Solo, nil verbis parcas. quin fortiter addam.* Hor.

SYN. ānīmōsē, cōstāntēr, *vel* vālīdē, nērvōsē, ācrītēr.

Fōrtītūdo, Stärke, Tapferkeit. SYN. rōbūr, vīrēs, vīgōr, ānīmūs. EPIT. fīrmā, vālīdā, prævālīdā, fōrtīs, sōlīdā, dūrā, īnvīctā, rīgīdā, īndōmītā, īnēxpūgnābilīs, nērvōsā. *v. Animus & Robur.*

Fōrtūitō, ohngefähr. Cāsū, fōrtē, fōrtūnā.

Fōrtūitūs, ohngefähr geschehen. *Nec fortuitum cernere cespitem.* (Alcaic.H. *Nam neque fortuitos ortus surgentibus astris.* Manil.

Alii fortuitus trissyl. faciunt.

Fōrtūnā, das Glück, Zufall. *Stat fortuna domus, & avi numerantur avorum.* V. (*Dea credita ab antiquis, quæ apud Prænestinos & Antiatas præcipue colebatur. Fingitur esse cæca, & modo medios inter fluctus globo male insistens, modo rotam volubilem versans.*) SYN. Cāsūs, fōis, fātum, Rāmūsīs, Rāmūsīā, Prænēstīnā Dēā EPIT. Sūpērbā, īmpērīōsā, lēvīs, īncērtā. Vōlūbilīs, pērfīdā, īnfīdā, āncēps, lubrīcā, dūbīā, īmprōbā, mīnāx, īnsīdīāns, cārā, frāgīlīs, vāgā, fāllāx, fātālīs, vēlōx, rāpīdā, īmpōtēns, lābāns, mūtābilīs, āmbīguā, mālīgnā, illūdēns, īnsīdīōsā, cādūcā, fūgāx, fūgītīvā, præcēps, jōcāns, jōcōsā, īnsānā, vērsūtā, īnānīs, vānā, mōbīlīs, dēcēptrīx, mēndāx, īncōnstāns, īnstābilīs, īngrātā, crūdēlīs, īnēlūctābilīs, ōmnīpōtēns, PHR. Dēā cæcā, īmmītīs, mōbīlīs. Dēā stāns īn ōrbē, fōrtū-

næ nūmēn, arbitrium, alēā fōrtūnæ. Sōrtis hūmānæ vicēs, fōrtūnā nūnquam sistit in eōdem statū. Cērtō stārē lōcō nesciā. Vērsātūr cēlērīs sōrs lēvis orbē rōtæ. Sēmpēr mōvētūr, vāriāt, & mūtāt vicēs: ēt sūmmā in imum vērtit ac vērsā ērigit. Mōdō lētā mānēt, vultūs mōdō tūmēt acerbōs: ēt tantum cōstāns in lēvitatē sua est. Spēs hōmīnum vānās insidiōsā facit, mīscēns advērsā sēcūndis. Nullī fōrtūnā fidem præstāt, Fōrtūnā labāt succēssibūs ancēps, vāriōs rōtāt alēā casūs, passibūs ambiguis fōrtūnā volūbilis errāt. Sōlēt esse bōnīs dūriōr, æquā mālīs, quāntī casūs hūmānā rōtānt. Quāntis sēsē fōrtūnā rēvolvīt casibūs. Trāsmūtāt incērtōs hōnōrēs. Nūnc mīhi, nūnc aliīs bēnīgnā. Cērtam præsēns vix hābēt hōrā fidem, omniā sūnt hōmīnum tēnūi pēndēntiā filō ēt subitō casū quæ valūerē rūunt. Si fōrtūnā vōlēt fīēs dē rhētōrē cōnsul: Isī vōlēt hāc ēādē, fīēs dē cōnsulē rhētōr, Fiditē vīrtūtī, fōrtūnā fugaciōr ūndīs. Dēsīnāt ex-cēptrix hōmīnum fōrtūnā mīnārī. Sūmmīs nēgātum stārē diū, nīmīoquē grāvēs sub pōndērē lapsūs. Hāc Dēā nōn stābilī quam sit lēvis ōrē fatētūr. Quæ sūmmum dubiō sub pēdē sēmpēr hābēt. Quolibēt est fōliō & quāvis incērtiōr aurā. Heū quāntum fōrtūnā dōlis mōrtaliā pēssum omniā dās quāntum lūblīmībūs invīdā rēgnīs. Nēc rēgnūm fōrtūnæ ignōro jōcūntīs rēbūs in hūmānīs. Aūdētēs fōrtūnā jūvāt, ō fōrtūnā pōtēns, quam vāriābilis! Tāntum jūris atrōx, quæ tibi vēndicās ēvērtisquē bōnōs, eligīs imprōbōs. Nēc sērvārē pōtēs mūnērībūs fidem. Fōrtūnā immēritōs aūgēt hōnōrībūs, fōrtūnā innōcūōs clādībūs afficit. Jūstōs illā vīrōs paupērīē grāvāt indīgnōs ēādā dīvītīs bēāt. Hāc aūfert jūvēnes, ēt rētīnēt sēnēs injūstō arbitriō tēmpōrā dīvidēns. Nēc dīscrimēn hābēt; rēctāquē judicāt, incōnstāns, fragilis, pērfidā lubricā. Nēc quōs clārificāt pērpētūō fōvēt. Nēc quōs dēsērūt pērpētūō prēmīt.

Fortuna secunda, gut Glück, glücklich. SYN. Fōrtūnā ridēns, amicā, plācidā, prōspērā, faūstā, fēlix, bēnīgnā, mītīs, fāvēns. PHR. Vultūs fōrtūnæ bēnīgnūs. Vultū ridēt fōrtūnā sērēnō, faūstīs succēssībūs, fatīs amicīs ūtī, alitē dēxtrō, lētīs aūspiciīs fruī. Vēntīs sēcūndo flāta ūtī. Dum flārēt velīs aurā sēcūndā mēis. Si plācidō dūcās cāndidā vėlā mārī, bēllīs sēcūndōs reddidit exitūs. *v. Felix.*

Fortuna adversa, Unglück, Widerwärtigkeit. Fōrtūnā inīquā, sāvā, dūrā, incōmmōdā, inīmicā, tristīs, aspērā, ferrēā, invīdā, nōxiā, dīrā, crūdēlīs-mālā, grāvis. PHR. Sōrs prēmīt atrā mālīs, advērsī incōmmōdā fatī, aspērā fatā. Tristēs casūs. Rēs afflīctā, arctā, dubiā, dūrā, fatīs tristībūs angī. Vāriīs inīquīs ūrgērī casibūs. Mīserum tristīs fōrtūnā tēnācītēr ūrgēt. Gēnūs hūmānum sōrs ōnērōsā prēmīt, vēxāt. *v. Infortunium.*

fōrtūnatē, glücklich. *Ingenium misera qui fortunatius arte.* Hor.

SYN. Fēlicītēr, bēātē, faūstē. PHR. Sēcūndō succēssū, fēlicībūs aūspiciīs, Dīs aūspiciībūs. Aūspicē Chrīstō, cēlō. Aūspiciō faūstō, ōminē dēxtrō. *v. feliciter.*

fōrtūnatūs, glücklich. *Fortunatus est ille, deos qui novit agrestes.*

SYN. Fēlix, bēātūs, vel prōspēr, faūstūs. PHR. Blāndā ūtēns fōrtūnā, Dēōs expērtūs amicōs. *v. Felix.*

fōrtūno, as, segnen. *Tu quancunque Deus tibi fortunaverit horam.* H.

SYN. bēo, prōspēro, sēcūndo, fāvēo, vōtīs annūo.

Forum mercatorum, ein Markt, da allerhand verkauft wird.

SYN. Plāteā, arēā, cōmpitā, mērcātūs, mēcēllum, [nūndīnæ. EPIT. Sōlennē, frēquēns, vēnālē, vēnālītium. PHR. annōnæ gēnūs ōmnē, mērcēs vēnālītīās prōpōnēns.

Forum civile, Rathhaus. SYN. Cūriā, sēnātūs, rōstrā. EPIT. Litigiosum, clamosum, fremens, turbidum, verbosum, triste, argutum, dolosum, legisferum, raucum, severum, sanctum, injustum. PHR. forensia judicialia claustra. Judicialē, jūris tribūnāl. Aulā forensis. Forensēs cāncelli. Rigidī flectere jurā forī. Foederā legisferī jurāque sacrā forī. Forā marte sūo litigiosā vacānt. Cedant verbosī garulā verbā forī. Stridulā clamosos exercēt per forā lites causidicos.

Fossa, ein Graben. *Ingentesque tenens fossas: & turribus altis.* Virg. SYN. Fovēā, lacūnā, scrōbs, vel vāllum. EPIT. praecipit, praeruptā, patulā, hiāns, imā, profundā, obscurā, atrā, patens, apertā, altā, humilis, obscenā, cavā, concavā. PHR. pars in praecipites fossas urgentē ruīnā volvitur. Cæcō fovēae decēptus hiātū, in patulos concavā fossā lacus. Cingere, circumdare moeniā fossis. *Hic observa, quod fossa sit quidem nomen commune, illa tamen varios aquarum ductus appellari, v. g. fossa cimbrica in Phrygia, quam nullam avem super velare posse scribit Antigonus; fossa Canopica, per quam navigatur Alexandria Canopum; fossa Drusiana trans Rhenum, &c.*

Fossilis, das man aus der Erden gräbt. SYN. fossus, effossus.

Fossor, oris, ein Graber. v. *Arator.*

Fovēā, eine Grube. *Donec humo foveis tegere ac abscondere discunt.* V. v. *Fossa.*

Fovēo, fovi, fōtum, ernähren. Syn. Cālēfācio, vel mūlcēo, vel tūēōr, tūtōr, dēfēndo. PHR. prōgēniem nidosque fovēt. Fētusque tēnellōs blāndā fovēt ovīs. Sūppōsitīs, incubāt ovīs. Vūlnerā crudā fovēt lymphīs. Cāstrā fovēt milēs.

Fractus, ā, um, gebrochen. SYN. infractus, effractus, contusus, obtritus, vel debilitatus, afflictus.

Fræno, jähmen. *Frangeret & glacie cursus frænaret aquarum.* Virg. SYN. infræno, vel cōercēo, cōtinēo, rētīnēo, subigo, domo, mōdērōr. PHR. frānis, hābēnis flecto, cōhibēo, cōmpēscō, prēmo, tōrquēo, domo. equōrum collā flectere frānis, rigidique docet servire lupātis. Paret equus lentis animosus hābēnis. Lentā pati frānā docentur equi. Lorā tēnere manū. Tergā prēmēbāt equi spūmantiāque orā regēbāt, flectit in orbem, quadrupedīs cūrsus tūmantiāque orā cōercēt. v. *Habena.*

Frænum, ein Zaum. *Stat sonipes & fræna ferox spumantia mandit.* Virg. SYN. Hābēnæ, lorā, lupātum, capistrum, lupi, rētīnāculum, vīnculā. EPIT. arctum, strictum, substrictum, tortum, sonans, spūmans, flexile, effusum, laxum, validum, lentum, rigidum, humens, ūdum, durum, immisum, difficile, mobile, vagum. PHR. Mōdērāmen equōrum. Stābulō frænōs audire sonantes. Stāt sonipēs, et frænā ferox spūmantiā mandit. Siccāque sanguineis durēscit spūmā lupātis. Dat mollibus orā capistris. Hinnit, et undā ferox frænā remordet equus.

Frāgā, ōrum, Erdbeer. — *Et humi nascentia fraga.* Virg.

EPIT. Mōntānā, mollīā, rūtīlāntiā, rūbēntiā, rēdōlētīā. PHR. flōrēs, et hūmī nāscēntiā frāgā. Jūcūndī frāgā sāpōris.

Frāgilis, brechlich, blöd. *Jam subeunt anni fragiles, & interior ætas.* Ovid. SYN. Tēnūis, tēnēr, cādūcūs, vel debilis, infirmus.

Frāgmēn, inis, ein abgebrochener Stock. *Atque ingenti fragmine montis.* Virg. SYN. frāgmētum, sēgmētum, frūstum. EPIT. Pārūm, exilē, tēnūē, minūtum.

Frāgōr, ōris, ein Knall, Ton. — *Celum tonat omne fragore.* Virg.

SYN.

SYN. Sönitus, tönus, strēpitus, stridor, mūrmur. EPIT. Horrēndus, grāvis, fūlmīneus, raucus, rēsōnus, rābidus, mōlēstus, māgnus, ingēns, sūbitus, rēpētinus, vēhēmēns, rēsōnāns, rēsultāns, vāstus, prācēps. PHR. cælum fragorē sōnat, rēboāt. Terrificum tellūs dēdit ictā fragorē, fūlmīneus quātīt āstrā fragor, ārmīs crēpitāntībūs ingēns exōritūr fragor. Terrificō rēboānt mōntānā fragorē. ecce nōvæ gēntis rēsōnāns fragor impūlit aūrēs. Cælum tōnat omnē fragorē, ingēns fragor æthērā cōplēt, itērum atquē itērum fragor intōnat ingēns, ensēsqūē clypēiqūē sōnānt. v. *Murmur*.

Frāgōsus, scharf, rauh. *Urget utrumque latus nemoris, medioque fragoso.* V. SYN. Sōnōrus, stridēns, vel āspēr.

Frāgrāntiā, Wohlriechen. SYN. Suāvis odor. v. *Odor*.

Fragro, wohlriechen. — *Redolentque thymo fragrantia melia.* V.

SYN. rēdōlēo, suāvītēr ōleo, spīro. v. *Oleo*.

Frāncī, Frānciā, vid *Galli & Gallia*.

Frāncōfōrdiā, vel Frāncfōrdiā, Frankfurt. (*Civitas in Marchia Brandenburgensi sita, excellens, ab ortu enim interlabitur Viadrus seu Odera fluvius, piscium copia nobilis, a tribus ceteris plagis sunt vineta innumera. Alia ad Mænum sita.*) SYN. Frāncōfūrtum, Hēlēnōpōlis. EPIT. Splēndidā, insignis. PHR. Dīvēs opum, clārā vīrīs opībūsquē pōtēns, ūrbs ā Frāncōrum nōmēn ādēptā vādō, cūjūs ēt Hēctōrēi pōsuerūt nōmīnā Frāncī. Quæ a Frāncīs clārum nōmēn ādēptā tēnēt. Mūltā lāborātis dēbēt Frāncfōrdiā sūlcīs. Mūltā racēmiferis vinēā cūltā jūgīs. Quid rēferam quāntā & quæ cōnvēxērē mētāllā, quæ Mārs bellipōtēns, quæ pētīt ālmā Cērēs? hūc Itālis patriis mirātūr patrībūs orbem, advēctum hūc stupuit Gālliā māgnā suum. Hīc oriēns, hīc terrā nōvis cōmpertā sub āstris, āgnōscit gēnti fēmīnā plēnā sui.

Frāngo, frēgi, brechen. SYN. infrīngo, cōnfrīngo, ēffrīngo, rūmpo, pērrūmpo, pērfrīngo, cōmmīnuo, cōntūndo, ēlīdo, vel infirmo, fātīgo, dēbilīto. PHR. ad sāxum corpōrā prēnsā mānū frāngēbāt, vī pērfrīngērē pōrtās, oppōsitō gēnū pērrūmpo. Frēgērāt sāxō grāvī bālīstā pōrtās, fit viā, vī rūmpūnt āditūs. Bīpennīs instāns quātīt ictībūs arcem. Lābāt arietē crebrō jānuā, ēt emōtī procūmbūnt cārdīnē pōstēs, vīrībūs obnīxūs quāllātam dirūit ūlmum, Cōrrēptā dūrā bīpennī līmīnā pērrāmpīt, pōstēsquē ā cārdīnē vellīt, instābāt quō frāngērēt altōs pōrtārum pōstēs. Tērquē quātērquē grāvēs jūctūrās vērticīs ictū rūpīt, ēt in līquidō sēdērūt ossā cērebro, rūmpīmūs invītī tuā vīnculā.

Frāter, trīs, Bruder. *Frater ut Aeneas pelago tuus omnia circum.* V. SYN. Gērmānūs. EPIT. chārūs, dilēctūs, dūlcīs, ūnānimīs, fidūs, fidēlis. PHR. Gērmānā prōpāgo, prōlēs, sōbōlis. Frātērnō, gērmānō sānguīnē jūctūs, gēminī frātēs, fœcūndæ glōriā mātīs, gēminīquē sub ūbērē nātī. Frāter nē dēsērē frātre, frātrum quōquē grātīā rārā ēst.

Frātērcūlus, *Deminit. a fratre.*

Frātērnē, *adverb. brüderlich.* SYN. Sīncērē, ex cōrdē.

Frātērnītās, atīs, Brüderschaft. SYN. Cōnjūctiō frātērnā, āmōr gērmānūs, frātērnūs.

Frātērnūs, ā, um. SYN. Gērmānūs.

Frātrīcidā, der oder die seinen Bruder umbracht hat.

Quid fratricida, quid peremptor invidus. (Jamb.) Prud.

Fraū.

Fraūdātōr, ōrīs, ein Betrüger. *Syn.* dōlōsūs, impiūs, sacrilēgūs, im-
prōbūs, scēlērātūs.

Fraūdo, betrügen. *Nec cibus iste iuvat morsu fraudatus aceti. M.*

SYN. Frūstro, ās, & frūstrōr, ārīs, fāllo, dēcīpio. *PHR.* insīdiīs,
artē dēlūdo, cīrcūmvenīo, irrētīo, cāpio, in fraudem āgo, induco.
Mēntē dōlōsā, āstū fālācī, mālīgnō ūrgēo, Fraudem mēdītātūr inī-
quam. Clam fraudēs intēxit. Fraudem invōlvērē vērībīs. *v. Deci-
pio. Fallo.*

Fraūdulēntus, arglistig. *Cum populo & duce fraudulento. (Daët. Troch.)*
Hor. *SYN.* dōlōsūs, fālāx, pērfidūs.

Fraūs, fraudis, Betrug. *Tum contra Juno, terrorum & fraudis abun-
de est. V.* *SYN.* dōlūs, tēchnæ, fālāciā, praestīgiæ, āstūtiā, āstūs in-
sīdiæ. *EPIT.* occūltā, mālīgnā, insīdiōsā, scēlērātā, nēfandā, dōlō-
sā, malā, dirā, infidā, tacitā, tūrpīs, hōstīlīs, caūtā, impiā, invīsā, inī-
quā, vērūtā, tēctā, ingeniōsā, lātēns, clāndēstīnā, fictā, sūbdōlā, mēn-
dāx. *PHR.* Confictā dōlō mēdaciā. Crīmīnā fraudis, āstūtā mōlī-
mīnā. Vēnūs, intērēā fraudem mēdītātā mālīgnam. Tūrpī fraudē
sālūs hōstī quæsitā, et clāndēstīnis sūrgēntiā fraudībūs armā. ō dirā
invīsæ spēctāculā fraudis. *v. Dolus, Fallacia.*

Frāxiheus, von Eschen. *Fraxineæque trabes cuneis & fossile robur. V.*

Frāxīnūs, ein Eschbaum. *Fraxinus in silvis pulcherrima, pinus in bor-
tis. V.* *EPIT.* ingēns, altā, prōcērā, āeriā, ūmbrōsā. *PHR.* Hāstīs
ūtilīs ārbōs, Frāxīnæ sūdēs, trabēs, invīsā cōlūbrīs frāxīnūs.

Fraxinus pro hasta, Wurffspieß. EPIT. Strīdūlā, crūēntā, bēllicā, fæ-
vā, fātālīs, tērrātā, mīssīlīs.

Frēmēbūndus, murrend. — *Curru fremebundus ab alto. Ovid.*

SYN. Frēmēns, frēndēns.

Frēmītūs, ūs, das Murren. *Circumstant fremitu denso, &c. V.*

SYN. Strēpitūs. *EPIT.* Hōrrisōnūs, raūcūs, sōnōrūs, grāvīs, trē-
pidus, flēbilis, tūstīs. *PHR.* Strīdēns mūrmūr. Clāmōrē frēmētī
cōncītūs, frēmītūque sōnōrō cōllūctāntūr aquæ et rābīdī frēmītūs, et
mūrmūrā fæuā mīnārū *v. Murmur, Fremo.*

Frēmo, mūi, schnurren, murren.

Post tergum nodis fremet horridus ore cruento. Virg.

SYN. infrēmo, strīdēo, frēndēo, mūrmūro, vel indīgnōr. *PHR.* frē-
mītū rēsōnānt cūctā sōnōrō. Frēmītū āstūrgēns ūndā mārīnō, cūn-
ctī sīmūl ōrē frēmēbānt. Māgno cīrcū clāmōrē frēmēbānt. Vīcī-
næque frēmūnt rīpā crēpitāntībūs ūndīs. Vēntī indīgnāntēs māgnō
cum mūrmūrē mōntīs. Cīrcū clāustrā frēmūnt.

Frēndēo, mit den Zähnen vor Zorn knirschen.

Et graviter frendens sic fatis ora resolvit. Virg.

SYN. infrēndēo, frēmo, fūro. *PHR.* dēntē mīnōr, dēntē fātīgāt in-
frēndēns, dēntībūs incutīo, dēntēs frēndēns, prōdīt cōllīsīs dēntībūs
īrās, dirā frēmēns.

Frēno, jāumen. *v. Fræno.*

Frēnum, ein Zaum. *v. Frænum.*

Frēquēns, ēntīs, emsig, oft. *Odiisque viro, telisque frequentibus in-
stant. V.* *SYN.* Crēber, nūmērōsūs, mūltūs, plūrīmūs, vel cēlēbēr,
frēquēntātūs, vel āssīdūūs.

Frēquēntēr, oft. *Currus numerant elephanta frequenter. M.*

SYN. Crēbrō, sæpē, nōn rārō, vel āssīdūē, cōntīnūō.

Frēquēntiā, eine grosse fleißige Versammlung. *Sprevisse tradunt
criminum frequentiam. (Jamb.) Pryd, SYN.* Mūltītūdō, tūr-
bā,

bă, cōpiă, vīs, nūmērūs īngēns, tūrbă frēquēns, dēnsă cō-
hōrs.

frēquēnto, oft thun, oder gehen.

Ultima quæ bello clari secreta frequentant. Virg.

SYN. Sæpē adēo, cōvēniō, vīso, īnvīso, frēquēns adēo, pēto, cē-
lebro.

frētum, Meerenge, oder die See. — *crebris freta concita ventis.*

Virg. SYN. Mārīs āngūstīæ, faūcēs, *vel* mārē. EPIT. Tūmēns, āpēr-
tum, ūndāns, tōrrēns, naūfrāgum, spūmōsum, mīnāx, sāliēns, tūmī-
dum, frēmēns. PHR. Cæcō ūndāns æstū, crēbris frētā cōncītā vēn-
tis, frēmētis irā frētī, imō frētā cōntōrquēt Nēptūniā fūndō tēmpē-
stās. *v. Mare.*

frētūs, ā, um, verlassen. *His ego fretus amo, Cynthia rara mea est.* Pr.

SYN. fidēns, fīsus, cōfīsūs.

frīco, ūī. frazen. SYN. pērfrīcō, *vel* ūngo, ōblīno. PHR. Frīcāt arbō-
rē cōstās.

frīgēfācio, frīgēfēcī. *Quid jam? quia hoc nunc frigefactus quum rogas.*
(Jamb.) Pr.

frīgēo, frieren. — *Corpusque lavant frigentis & ungunt.* Virg.

SYN. ālgēo. PHR. Frīgōrē cōrrīpiōr, cōntrāhōr, lādōr, tōrpēo,
pālleo, rīgēo, frīgūs mēmbrā, cōrpūs, artūs lādīt, prēmīt, īnfēstāt,
ūrīt, ādūrīt, ādstrīctum gēlīdō frīgōrē pēctūs ērāt. Rīgīdum pēr-
mānāt frīgūs ād ōssā. Rīgīdæ frīgōrē pāllet āquæ. Gēlīdūs cōncrēvīt
frīgōrē sāguīs. Tōrpēt vīndtūs frīgīdō sāguīs gēlū, ēt pāvēt ōbsēs-
sum glāciālī frīgōrē cōrpūs. Frīgūsquē pēr ūnguēs lābītūr, ēt pāl-
lēt āmīlō sāguīnē vēnæ. Sic lētālīs hiēms paūllātīm īn pēctōrā vēnīt,
Vītālēsquē vīās ēt rēspīrāmīnā clāūsīt. *vid Frigus.*

frīgēscō, frieren, falt seyn. *Pulsus amor segnique juvat frigesce luctu.*
Val.

frīgīditās, Kälte. *Ardorem domita frigiditate facit.* N. SYN. frīgūs
gēlū.

frīgīdūs, falt. *Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.* Virg.

SYN. Frīgēns, gēlīdūs, ālgīdūs, ālgēns. PHR. Gēlū, frīgōrē, hōrrī-
dūs, rīgēns, tōrpēns, ūstūs, ādūstūs. Cui frīgōrē pāllet mēmbrā.
Glāciālī cōnstrīctūs frīgōrē, frīgīdā bellō dēxtērā, quem frīgūs prēmīt.

frīgīllā, *vel* frīgīllā, ein Fink. *Nunc sturnos inopes frigillarumque que-
relas.* M.

frīgo, īs, frīxī, braten. SYN. Tōrrēo. *v. Torreo.*

frīgūs, ōrīs, Kälte, Frost. *Frigoribus porro agricolæ plerumque fruun-
tur.* V. SYN. Gēlū. EPIT. cōncrētum, cōntrāctum, hiēmālē, brū-
mālē, glāciālē, Scythīcum, tōrpēns, ācērbum, rīgīdum, ācrē, īmī-
tē, hōrrēndum, dūrum, īnērs, mālīgnum, Rīphæum, bōrēālē, īnī-
quum, Hypērbōrēum, ācūtum, pēnētrābīlē, gēlīdum. PHR. frīgō-
rīs āspērītās, mīnæ, vīs, frīgīdūs hōrrōr, frīgīdūs āēr. Crūdō sūb frī-
gōrē tēllūs cōncrēvīt. Strīctō cōncrēscūnt frīgōrē gūttæ. Intrāt pē-
nētrābīlē frīgūs īn artūs. Gēlīdō tōrpēntiā frīgōrē mēmbrā, jācēs
lētālī frīgōrē sēgnīs, sāvā rēcūrrētī mīrēscūnt frīgōrā vērē. āh tē
nē frīgōrā lādānt, āūt bōrēæ pēnētrābīlē frīgūs ādūrāt ēxtēplō.
Ænēæ sōlvūntūr frīgōrē mēmbrā. *v. Hyems.*

frigus æstivum, Commerfälte. SYN. æstīvæ ūmbræ, frīgūs āmcēnum.
PHR. Æstīvās prāstābāt pōrtīcūs ūmbrās ēt frīgōrā cāptānt, āmcēnī
quærērē frīgōrīs āūrās, frīgūs cāptābāt ōpācum.

frīo, ās, reiben. SYN. Cōntēro, āttēro. *v. Texo.*

frītl.

fritillūs, Bretspiel. *Parvaeque eadem movet arma fritillo.* Juv.
 frivölā, örum, nichts werthe Geschirre. *Metaph. verba nullius momenti.*
 frivölūs, ā, um, nichtswerth. SYN. inānis, levīs, nūgātorius.
 fröndātör, der die Bäume behauet.

Hic alta sub rupe canet frondator ad auras. V. SYN. pütätör.
 fröndēo, Blätter gewinnen. *Balsamaq. ad baccas semper frondentis*
achanti. V. SYN. fröndēscō. PHR. fröndēs fūndo, effūndo, prö-
 fūndo, spārgo, āpériō, explīco, gero, mītto, emītto, indūo, fröndī-
 būs indūör, tēgör, cömör, vēstīör, vīrēo, vērno, ādölēscō, cōmo, in
 pātulās lūxūriāre cōmas. Lūxūriā fōliōrum exūbērāt ārbōs, pātulō
 sē tēgmīnē vēstīt ārbör, ēt ingēntēs attōllīt ād æthērā rāmōs, ārbör
 fōliīs ēt fröndē cōmāns. rāmīs tēgītūr fröndēntībūs ārbōs. Pēr pē-
 tūōs gērē fröndīs hōnōrēs. Pātulīs diffūsā rāmīs tērram öpācāt. Dif-
 fūsās patulō lāxābāt stīpītē fröndēs, crīnībūs in cōelum sūrgīt fēlicī-
 būs ārbör. Crēvīt ēt ūmbrōsās pōrrēxit in āērā fröndēs ārbör pātulīs
 āmbitiōsā, *vel* lūxūriōsā cōmīs. Fröndīs ödörifēræ laūrōs ubi silvā
 cōmāntēs explīcāt. v. *Frons.*

fröndēns, was von Blättern ist. *Contemnator aquas dulces & frondea*
semper. V.

fröndifēr, blättericht. *Frondisferasque damos avium &c.* Prud.

fröndösūs, von Blättern. *Semiputata, tibi frondosa vitis in ulmo est.*
 Virg. SYN. Fröndifēr. PHR. fröndībūs, fōliīs ābūdāns öpērtūs,
 öpācūs, vīrēns, cōmāns, vērnanāns, tēctūs, dēnsūs, lätūs, āmænūs, lū-
 xūriāns, divēs, flōrēns.

fröns, fröndīs, Laub, Blatt. *Exstructoque toros obtentu frondis inum-*
brant. V. SYN. fōliūm, ārbōrēæ cōmæ, crīnēs. EPIT. vīridīs, āltā,
 pātulā, tēnērā, tēnūīs, crispā, ārbōrēā, trēmulā, grāmīnēā, cōmāns,
 ūmbrōsā, vērnanāns, mōllīs, vīridāns, crispāns, lätā, ödörātā, ödörifērā,
 dēnsā, rēdivīvā, dēciduā, cādūcā, flāvēscēns, öpācā, mōbilīs. PHR.
 silvāram, ārbōris dēcūs, hōnōs. Nēmōrum cōmæ, ārbōris ūmbræ,
 ārbōrēæ cōmæ, brāchiā rāmōrum fröndēsquē tülērē cōmāntēs, ārbör
 ērāt pātulīs āmbitiōsā comī, ādōptivīs lūxūriōsā cōmīs ārbör dēci-
 dūīs, viduātā cāpillīs. Hīc tāmēn hāc mēcum pōtēris rēquīēscērē
 nōctē fröndē supēr vīridī. v. *Frondeo.*

fröns, frontīs, die Stirn. *Nasidiene redis, mutatae frontis ut arte.* H.
 SYN. ös, vūltūs, faciēs. EPIT. Vēnērēā, dēcōrā hōnēstā, serēnā,
 nītīdā, lūcidā, vērūstā, nīvēā, plācidā, cāndīdā, hīlārīs, vērērāndā,
 rūgōsā, mōdēstā, rēmīssā, cōntrāctā, ēlātā, mīnāx, āudāx, fērōx, tōr-
 vā, öbscēnā, grāvīs, sēvērā, öbdūctā, sēnīlīs. PHR. frōntīs hōnör.
 Cāstīgātæ cōllēctā mōdēstīā frōntīs, ānūs öbscēnā rūgīs ārāt frōntē.
 Sōllīcītām explīcūrē frōntē. Cōntrāctæ sērīā frōntīs.

frōntālē, is, Hauptzierde.

frūctifēr, fruchtbar. v. *Fructuosus.*

frūctifīco, Frucht bringen. *Laurus fructificat vicinæque nascitur ar-*
bor. C. SYN. Frūctūs pāriō, fēro, prōmo, fūndo, ēdo, pārtūrīo,
 prōfēro.

frūctuosūs, fruchtbar, nützlich. *Saturnalia fructuosiora.* (Phal.) Mart.
 SYN. frūctifēr, frūctifīcūs, frūgīfēr, fērtīlīs, *vel* ūtīlīs. PHR. frū-
 ctūs ēdēns, fūndēns, pāriēns, pārtūrīēns, mīnīstrāns, ēdūcēns, fē-
 rēns, ēdūcāns, frūctībūs ūbērē *vel* frūctū ūbērē dīvēs. Dūlcēs frūctūs
 nōn ēdūcāt ārbör Pōmīs sē fērtīlīs ārbör indūērāt, prōdīgā lätō prö-
 vēntū bēāt āgrīcōlam, ārbör öpēs fūndīt, cūrvāntūr pōndērē rāmī,
 nēc flōrē cādūcō, ārrīdēns blāndā dōmīnum spē lāctāt inānem, dēdū-
 cōntīā

cēntia rāmōs pōndērē pōmā sūō. Aspīcē cūrvātōs pōmōrum pōndērē rāmōs, ūt sūā, quōd pēpērīt, vīx fērāt ārbōr ōnūs. Pōmāquē lāsīssēt mātrem, *id est, arborem*, nīsī sūbdītā rāmō lōngā lābōrāntī fūrcā tūlīssēt ōpem. *v. Frugifer.*

Frūctūs, ūs, Frucht. *Fructus amicitiae magnae cibis imputat hunc Rex.* Juv. SYN. Pōmā, *vel* fœtūs, pārtūs, *vel* ūtīlītās. EPIT. tērrēstrīs, silvēstrīs, āmcēnūs, dūlcīs, grātūs, nōvūs, dēlīcīōsūs, cōrrūptūs, æstīvūs, suāvīs, ānnūūs, tēnēr, mātūrūs, prēcōx, ūbēr, dīvēs, jūcūndūs, tēmpēstīvūs. PHR. ārbōrēī fœtūs, prēmīā tēllūrīs, ārbōrīs ōpēs, dīvītīā rāmōrum, ārbōrēā prōlēs, prōpāgo, fœtūs ārbōrē dēmtī. Pōmā pātūlīs pēndēntīā rāmīs, prēssōs cūrvēntīā rāmōs, pēndēntēs ārbōrē frūctūs. Cūrvāns, prēmēns pōndērē rāmōs. Cālāthōs replēt frūctībūs Pōmōnā. *v. supra fructuosus.*

Frūgālīs, māßig, häußlich. *Ventre nihil novi frugalius hoc tamen ipsum.* Juv. SYN. frūgī, bōnā frūgīs, sōbrīūs, mōdērātus, mōdēstūs tēmpērāns, tēmpērātūs, ābstīnēns, prūdēns. PHR. pārvō cōntētūs. Lūxum pērōsus, ēxōsus. Sōbrīētātīs, prōbitātīs, vīrtūtīs, pārcītātīs āmāns.

Frūgālītās, Māßigkeit. *Frugalitatis lege pollet exactu.* (Scaz.) Per. A. SYN. Sōbrīētās, mōdēstīā.

Frūgālītēr, māßiglich, vorsichtiglich. *Quum me hortaretur parce, frugaliter atque.* Hor.

Frūgēs, allerley Frucht der Erden. — *Nocent & frugibus umbræ.* Virg. SYN. *Generatim* ōlērā, lēgūmīnā, sēgētēs, &c. *complectendo, speciatim* Sēgēs, mēssīs, frūmētum. EPIT. Lætā, āmcēnā, nītīdā, tēnērā, nōvā, fērācēs, prīmā, ūbērēs, fœcūndā, grāvīdā, cūltā, mātūrā, Cērēālēs, āūrēā, flāvētēs, spīcēā, trītīcēā, tōstā. PHR. Mūnērā tērrā. Cērēālīā dōnā, Cērērīs mūnūs. Rūrīs ōpēs. Frūgum prīmītīā, mītīā dōnā, ācērū lūxūrīēs Tērrā prēmīā fœtūs, nītīdā sūrgūnt frūgēs, rāmīquē vīrēscūnt, Mēdiō tōstās æstū tērīt ārēā frūgēs. Quīquē nōvās ālītīs nōn ūllō sēmīnē frūgēs tēllūs īnārātā fērēbit. *v. Seges.*

Frūgēsco, Frucht bringen. *Hinc ait & steriles frugescere parcius agros.* Prud. SYN. Frūgēs ēdo, fūndo, pārio, pārtūrīo, frūgībūs ābūndo, dīvēs sum.

Frūgī, *gen. omn. declin.* nützlich.

Tum frugi Juno velet habere Jovem. Mart. SYN. prōbūs.

Frūgīfer, fruchtbar. *Tangit fecundis venturus frugifer undis.* Porph. SYN. Frūctīfer, frūctūōsus. PHR. frūgēs ēdēns, tūndēns, fērēns, frūgībūs ūbēr, fœcūndūs, frūgum fērtīlīs, fœcūndūs, fērāx, frūgum ūbērē dīvēs, īn frūgēs fœcūndūs, lætō frūgum prōvēntū dīvēs, dītāns āgrīcōlam.

Frūgīlēgūs, der Frucht zusammen liest. *Hic nos frugilegas conspeximus ordine longo.* Ovid.

SYN. Frūgēs lēgēns, cōllīgēns.

Frūmētōr, nach Korn gehen. SYN. Frūmētātum ēo, frūmētum quæro, frūmētārīā pābulā cūro. *v. Pabulor.*

Frūmētum, Korn. *Si quis ad ingentem frumenti semper &c.* Hor.

SYN. Frūgēs, Cērēs, sēgēs, mēssīs, trītīcum. EPIT. pūrum, flāvēscēns, æstīvum, āūrēum, Cērēālē, grāvē, lāctēns, grāndē, lætum. PHR. Cērērīs frūgēs, hūmānīs ūsībūs āptā Cērēs. Frūmētā īn vīrīdī stīpūlā lāctēntīā sūrgēnt. *vid. Pruges.*

Frūōr, ēris, brauchen, nuzen, *Posse frui, fruor o solus amore tuo.* Prop.

Prop. SYN. potiōr, ūtōr, tēnēo, pōssidēo. PHR. frūārīs sōlūs āmōrē mēō, optātā lūcē frūārīs, jūvēnīs pālmæ pōtiētūr āmōrē, et vānās aūdīt vōcēs, frūitūrquē Dēōrum cōlloquīō.

Frūstātīm, stückweis. *Frustatim sicuti mos est congressa leoni. M.*

SYN. in frūstā, mīnūtīm, mēembrātīm.

Frūstrā, vergebens. *Ne quid inexpertum frustra moritura relinquam.*

Virg. SYN. incāssum, nēquīdquam, inānītēr, inūtilītēr. PHR. Vānō cōnāmīnē, mōlimīnē cāssō, inānī cōnātū, nīsū, stūdiō, cāssō ēvētū. Vānīs succēsībūs. Quid prōdēst. Quid jūvāt.

Frustra laboro, umsonst arbeiten. PHR. ōpēam pēdo, cūrās inānēs sūmo, impēdo. Lābōr hīc stūdiō vānēscīt inānī. Rāpiēnt cōnāmīnā vēntī, fūndum stērīlēm cōlo. Siccum stērīlī vōmērē litūs āro. Quid ārēnæ sēmīnā mādās? Nōn prōfēctūrīs litōrā bōbūs ārās. Fācērē in sāxō sēmēntēm. Hāūrīrē āquām crībrō. Dōcērē rēctā prōcēdērē cāncrum. Nūgās āgīs, vācūās in āūrās ēffūndērē quēstūs. Cānērē sūrdo, in rāpīdōs jācērē irrītā vērba nōtōs. Sēd siccum stērīlī vōmērē litūs āro. Vērba mīser frūstrā nīl prōfīcīēntīā pēdo. Tērribīlisquē nōtūs jāctāt mēā vērba prēcēsquē, ād quōs mīttūntūr nōn sīnīt irē Dēōs. inānēs pērdīs, āit, lācrymās. Tēr frūstrā cōmprēssā mānūs ēffūgīt īmāgo.

Frūstro, as, & frūstrōr, frūstrārīs, betrūgen. SYN. fraūdo, fāllo, dēcīpiō.

Credite, vera sient, nec spe frustrabor inani. Arator.

— *Inceptus clamor frustratur biantes. Virg.*

Frūstum, ein Stück. *Tempore & exiguae frustis imbutus ofella. Juv.*

SYN. frūstūlum, pārtīcūlā, sēgmēn, sēgmēntum, frāgmēn, frāgmēntum, mīnūtā. EPIT. ēxīgūum, tēnūē, pārvum, ēxīlē, mīnūtum. PHR. pārs in frūstā sēcānt, in frūstūlā, frūstātīm, mīnūtātīm, mīnūtīm cōncīdērē, pārtīrī.

Frūtēx, icis, eine Staude.

Silvarum fruticum viret, nemorumque sacrorum. Virg.

SYN. ārbūstum, ārbūscūlā, vīrgūltum. EPIT. rāmōsūs, ārbōrēūs, pārvūs, ūmbrōsūs, tēnēr, hūmīlīs, ābjēctūs, lētūs, dēnsūs, crīspāns, ōpācūs, vīrīdīs, frōndōsūs, vīrēns, vīrīdāns. v. *Arbustum.*

Frūtīco, as, vel frūtīcōr, ārīs, deponens. zum Gestaud werden.

Cernas ramosas palmas fruticare lacertis. Sidon. SYN. frūtīcēsko, pūllūlo, gērmīno. PHR. frūtīcēs, sūrcūlōs, rāmōs, pālmītēs ēmīrto, fūndo, ēffūndo, prōfūndo, spārgo, ēxplico, frūtīcum rāmīs, silvā vīrēo, vīrēsko, ādōlēsko, lūxūrīo, ēxūbēro, ārbōr, quā mūltūs ōpācāt frūtēx. Mūltīplīcēs fūndīt frūtīcēs, et vīmīnē crēbrō gērmīnāt. v. *Germino.*

Frūtīcōsūs, voll Gestaud. *Vallibus agrestes illic fruticosa latebant. O.*

SYN. Frūtīcēs ēmīttēns, fūndēns, frūtīcībūs frēquēns, dīvēs, crēbēr, ābūdāns.

Fūcātūs, angestrichen, gefärbt. — *Hyali saturo fucata color. Virg.*

SYN. Fūcōsūs, infūcātūs. PHR. Fūcō illītūs, pīctūs, āspērsūs, nīrēns, splēndēns, fūcātā gēnās, et āmīctā dōlōsīs illēcebrīs, fācīēs ōpērōsā cūltū, sātūrō fūcātā cōlōrē, cērūlātīs incēdīt cāndīdā būccīs.

Fūco, as, eine fremde Farbe anstreichen. *Alba nec assyrio fucatur lana veneno. Virg.*

SYN. infūco. PHR. Fūcō pīngo, cōlōro, tīngo, līno, illīno, oblīno, āspērgo, ōbdūco, ādūltēro, ōrno, fūcum illīno, indūco, fūco, cōlōrēm mēntīōr. Nātīvum cōlōrēm fīctā artē mūtārē. Mēdicāmīnē, cōmpōsītīs, vēnēnīs mērcātō cūltū nātūrālē dēcūs jūvārē. Pīgmētīs ōrā, gēnās, collā,

collā, mănūs excōlērē, cōmērē, adōrnārē. Dēfōrmēs ōrē fūgārē nō. tās. Rūgōsam faciēm ūnguētis cēlārē, ōbtēgērē. Nātūrālē dēcūs fīctæ nōn cōmmōdat artī, extērnō fōrmam cōrrūpērē lūxū. Hīrsūtās excōlūissē gēnās. Cōmpōsitā ēst aliīs fūcandō cūrā cōlōris. Quid tibi nūnc mōllēs prōdēst cōlūissē capillōs? Sæpēquē mōtātās dispōsūissē cōmās? Quid fūcō splēndētē gēnās ōrnāssē? Quid ūnguēs artifīcis dōctā sūbsēcūissē mănū? Vēstēs ēt cīngulā cōmīt sæpē mănū, vīridīquē āngūstāt iāspīdē pēctūs. Sūbstrīngītquē cōmam gēmmīs & collā mōnīlī. Cīrcūit ēt bāccīs ōnērāt cāndētībūs aurēs.

Fūcus. *Tincta tegit roseo concbylis purpura fuco.* Virg.

(Herba in Creta nascens, qua vestes tinguntur. Sumitur metaphorice pro adulterino colore; quem deformes usurpant, ut pulchriores appareant. SYN. Cērūssā, pīgmētum, ūnguētum, metaphorice, fraūs, dōlus. EPIT. mēndāx, vānūs, fallāx, inānis, rōsēus, cōlōrātūs, fēminēus, pīctūs, nītēns, ōdōrūs, ōdōrātūs, splēndēns, pēgrīnūs, quāsītūs. PHR. vultūs mēdicāmēn, cōlōrātum, pīctum vēnēnum, cōlōr fūcātūs, ēmētītūs, fīctūs, quāsītūs, pēgrīnūs nītōr. Fūcus splēndēns, fūcus ūbi fallāx mētītūr, nōssē lābōrās nēquīdquam vērū. Mēndācī rēsplēndēns glōriā fūco. v. Fuco.

Fūcus, insectum, eine Hummel. *Immunisque sedens aliena ad pabula fucus.* V. SYN. Vēspā EPIT. ignāvūs, inērs, sēgnīs, stērīlīs. PHR. Sēgnīs āpīs, spīcūlī expērs, ignāvum pēcūs.

Fūgā, Flucht. *Longumque fugæ ne linque laborem.* Virg.

SYN. ēffūgiūm. EPIT. Fūrtīvā, trēpidāns, præcēps, cēlērā, pērnīx, ēffūsā, citā, pāvīdā, vāgā, tūrpīs, tīmīdā, trīstīs, tūtā, probrōsā, vēlōx, rēpēntīnā, prōpērā, lēvis, nōctūrnā, ōccūltā, fēstīnā, prōvidā, hōnēstā, sōllīcitā. PHR. Fūgæ cūrsūs. Cūrsūs fugāx fūgiēns, fugā lābōr, præcēps discēssūs, exitūs, excēssūs. Tūrpīā fēminēæ tērgā dēdērē fūgæ, āt vāgā sālātāntēs cāmpō fugā vōlvīt āchīvōs. Quid tūrpēs jam mētē fūgās quīd gāllicā rūrā rēspīcītīs. v. Fugio.

Fugam exercitus consternati recte comparaveris cum feris, silva incensa, fugientibus apud Silium, l. 4.

Mox subita ut alta elucet incendia monte,

Fit sonitus: fugere feræ, fugere volucres,

Atque ima longe trepidant in valle juvencæ.

Fūgāx, acis, flüchtig. *Ventosa in lingua pedibusque fugacibus istis.* Virg.

SYN. tīmīdūs, ignāvūs, mōllīs, inērs ad fugam, pēdē fērvīdūs, vel fūgitīvūs, vel cēlēr, vēlōx, pērnīx, vel cādūcūs, frāgīlīs, flūxūs, brēvis.

Fūgio. fūgis, fliehen. *Implicuit bello qui nos, fugiatis, amicos.* Virg.

SYN. ēffūgio, aūfūgio, diffūgio, vel ōdī, vīto, cāvēo, vel ēvānēscō.

PHR. Fūgam cāpio, mātūro, fēstīno, cēlērō, mōliōr, ārrīpio, cōrrīpio, tēnto, āgīto. Fūgā ābīrē, sē prōrīpērē fūgæ, in fūgam tērgā dō.

Cāmpōs fūgā pēto, cōrrīpio, fūgā vel pēdībūs sālūtē quāro, pēriculā vīto. Eripio mē lētō, āspēctū clam mē sūbtrāho, tēcītūs dēcēdo, tērgā dō, præbēo, vērto, cōnvērto. Dātō vēstīgiā tērgo vērterē.

Tūtā pētūnt, ēt ēquīs āvērsī ad mōeniā tēndūnt. Diffūgiūnt quōcūnquē āgīt tērrōr. Fūgit ilīcēt ōcyūs Eūrō. Dīvērsā mētū pēr lītōrā pāssīm diffūgiūnt. Fgā silvās sālūtēquē pēragrāt. Fūgērē ēt patrīs excēdērē tērrīs, rāpīdō tēmērārīā cūrsū tūrbā fūgit. Fūgam mēdiōs tēnūērē pēr hōstēs. Pēdībūs tīmōr āddīdīt ālās. Cūrsū fēstīnūs ānhēlō aūfūgit. Cārpērē prātā fūgā. Aūt hōs vērsā fūgā vīctōr dārē tērgā cōēgit. Pūlvērūlētā fūgā rūtīlī dānt tērgā pēr agrōs. Dīxērāt ēt tēnūēs fūgit cēū fūmūs in aurās, ēripē nātē fūgam. Sēd fūgitē, ō mīserī,

fūgi-

fūgītē, atque āb lītōrē fūnem rūmpītē. Haūt mōrā cōnvērsīsquē fū-
gāx aūfērtūr hābēnīs. Quadrūpēdumquē cītum fērratā calcē fatīgāt.
Quamvis sāpē fūgā vērsōs illē ēgerit hōstēs. Tōtā extērritā silvis
diffugiūnt armēnta. Sāpē fugam dānāi Trōjā cūpiēre rēlictā. Immī-
sitquē fugam Teūcrīs, ātrumquē tīmōrem. Diffugiūnt vērsī trēpidā
fōrmidīnē Trōēs, ērgo amēns dīvērsā fugā pētīt æquorā Tūrnūs.
Hūnc infāmīs amōr vērsīs dārē tērgā carīnis iūllīt, ēt extērnō quārē-
rē in orbē fugam. Tandem prōripuit sēsē atquē inīmīcā rēfūgīt lītō-
rā, illā datō vērtīt vēstīgīa tērgō, ālipēdumquē fugam cūrsū tēntāvīt
ēquōrum. Haūt mōrā, cōtīnūō fugīt illē pēr ūndās ōcyōr. Præprō-
pērāntē fūgā pēr āpērtōs ēvōlāt agrōs, āliā pārtē pātētēs transmīt-
tūnt cūrsū cāmpōs, atquē āgmīnā sērvī pūlvērulēntā fūgā glōmērānt,
mōntēsquē rēlīnquūnt, āc vėlūt ēffūsā sī quādo grāndīnē nīmbi præ-
cipitānt, ōmnīs cāmpīs diffūgīt ārātōr. Sēd fugīt intērēā, fugīt irrē-
parābilē tēmpus.

Fūgītīvūs, flüchtig. *Victorem fugitivus agit, quis sufferat hostem?*
Sed. v. Fugax.

Fūgo, ās, verjagen. *Trans Pontum fugat, & terris immittit apricis.*
Virg. SYN. pello, repello, expello, propulso, abigo. PHR. in fū-
gam do, vērto, cōnjicio. Fūgam immitto. Sāpē fūgā vērsōs dūx
ēgērāt hōstem. v. Pello.

Fūlcimēn, inīs, vel fūlcimēntum, i, Unterstützung.

SYN. cōlūmēn, fūlcrum.

Fūlcio, is, unterstützen. *Et serie fulcire, genus mihi cymba volenti.* Prop.
SYN. sūffūlcio, sūstīnēō, sūstēnto, fēro. PHR. Rōbūstīs fūltā cō-
lūmnīs tēctā, fērrātīs incūmbūnt tēctā cōlūmnīs, in tē ōmnīs dōmūs
īnclīnātā rēcūmbīt, āxem hūmērō tōrquēt. Hūmērīs stēllātum fūlcīt
ōlympum māgnūs Atlās. v. Ferro.

Fūlcrum, eine Stütze. SYN. Fūlcimēn, fūlcimēntum, cōlūmēn, admīnī-
cūlum, subsidium. FPIT. Sūppōsitum, fōrtē, vālīdum, tūtum, aūrēum,
ēbūrnūm, ācērnūm. PHR. Fūlcro nītūntūr ācērnō, inērs senēctūs ād-
iūvāt bācūlō grādum. Lūcēt gēnīālībūs āltē aūrēā fūlcra tōrīs.
Fūlcro stērnātūr lēctūs ēbūrnō.

Fūlgēo, fūlsī, scheinen, glänzen.

Picta nec inducto fulgebat parma pyropo. Pt.

SYN. ēffūlgēo, rēfūlgēo, fūlgūro, splēndēo, lūcēo, nītēo, cōrūsko, mī-
co. PHR. Nēc dōmūs argēntō fūlgēt, aūrōquē rēnīdēt. Jācēt ignēūs
hāstæ dīrum lūmēn āpēx āc lātē fūlgūrāt ūmbo, v. Luceo, splendeo.

Fūlgērē, a fulgeo, vel fūlgērē ab ant fulgo. Wetterleuchten, bliken.

Illi autem paribus quos fulgere cernis in armis. Virg.

fūlgetrum, Wetterlicht, Blitz. v. infra fulgur.

fūlgīdūs, scheinend, hell. *Fulgida præsertim quum cernere sæpe nequimus.*

L. SYN. fūlgēns, lūcīdūs, cōrūscūs, rūtīlūs, splēndīdūs, mīcāns, v.
splendidus.

fūlgōr, ōrīs, Schein. *Attollit nitidis pectus fulgoribus & se.* Virg.

SYN. Splēndōr, lūx, nītōr. EPIT. Nītīdūs, cōrūscūs, trēmūlūs, aū-
rēūs, ignēūs, rōsēūs, rādīāns, vīvūs, splēndīdūs, nīvālīs, gēmmēūs,
flāmmāns. PHR. āspīciēs ōcūlōs trēmūlō fūlgōrē mīcāntēs, in pēdī-
būsquē mīcānt ignēs. Mīcāt ignēūs ōrē fūlgōr. Quum tōnītrū mīcāt
īgnīfērīs fūlgōrībūs æthēr.

fūlgūr, ūrīs, Blitz. *Nam præter pelagi casus & fulguris ictum.* Juv.

SYN. fūlgetrum. EPIT. Rāpīdum, mīcāns, clārum, rūtīlum, fūbī-
tum, īgnitum, fōrmīdābilē, vānēscēns, rādīāns, cōrūscum. PHR. fūl-

mīnīs ignēs. elīsī nūbībūs ignēs, rūtilae pēr nūbīlā flammāe. Rāptī, *vel* dehīscētīs caelī crebrā lūx. Vibrātūs āb aethērē fūlgōr. Cum sōnītū trēmulum vibrāntiā lūmēn fūlgūrā. Terrīfīcō mūgītū ardēns sēcāt āērā fūlgūr, excūsā nūbībūs ātrīs fūlgūrā. *v. Fulmen, Tonitru, fulgere.*

Fūlgūrāt, eō blīset. PHR. fūlgūr caelō cādīt. Cōrūscāt fūlmīnīs ignēā vīs, īngēmīnānt ābrūptīs nūbībūs ignēs crebrīs, mīcāt ignībūs aethēr, vibrātūs āb aethērē fūlgōr. Cum sōnītū vēnīt, rūptōquē pōlō mīcāt ignēūs aethēr. Spārgīt rūtilās pēr nūbīlā flammās Jūpītēr. Nōn āliās caelō cēcīdērūnt plūrā sērēnō fūlgūrā. Cāvīs elīsī nūbībūs ignēs exīlīūnt, dīssīlīūnt. Tōnītūrū cum rūptā cōrūscō ignēā rīmā mīcāns pēcūrrīt lūmīnē nīmībūs. Caelī īn nūbībūs ignēs terrīfīcānt ānīmōs. Sūbīndē dīssīlīūnt rūtilō vibrāntiā fūlgūrā trāctū, rūmpūnt āērīās fūlgūrā crebrā plāgās. Ignēā decūsīs ērūmpīt nūbībūs aethrā, ōbrūptā trēmīscūnt fūlgūrā, ēt ātrītūs sūbītā fācē rūmpītūr āēr. Rūptīsquē mīcānt ē nūbībūs ignēs, flāmmīfēraequē volānt māgnūm pēr īnānē sāgītāe. Fūlgūrāquē ignē mīcānt. Hīnc tōnāt, hīnc mīstīs ābrūmpītūr ignībūs. *v. Fulmen.*

fūlgūro, blīzen. *Insidia, vetitoque domus jam fulgurat auro.* St.

SYN. fūlgūr jācīo, jācūlōr, vībro, excūtīo, ēmītto, spārgo. PHR. jācūlātī ē nūbībūs ignēs. Rēpētītō fūlgūrē terrēt ignīpōtēns. *v. Fulgurat.*

Fūlīcā. (*Avis aquatica, gaudens praecipue mari & stagnis majoribus, in siccum se recipiens clariorique voce clangens nautas imminuentis tempestatis admonet.*) SYN. Fūlīx. EPIT. Mārīnā, pālūstrīs, pārvā, vāgā. PHR. Cānā fūlīx ītīdem fūgīēns ē gūrgītē pōntī nūntīāt hōrībīlēs clāmāns īntārē prēcēllās. Quūmquē mārīnae īn siccō lūdūne fūlīcae, tībī tēmpōrā sīgnānt īnfēstā, ēt plūvīs ēt tēmpēstātē sōnōrā, plūvīam, īmbres sīgnāns, nūntīāns.

fūlīgīnōsūs, rūfīg. *Fuliginosi ture placantur lares.* (Jamb.) Prud.

SYN. ātēr, nīgēr, pīcēūs. PHR. Fūlīgīnē tētēr, squāllēns.

fūlīgo, īnīs, Rūf. *Semper & assidua postes fuligine nigro.* Virg.

EPIT. pīcēā, ātrā, nīgrā, tētērā, ōbscūrā, mādīdā. PHR. ātrā, cōncrētā fūmō illūvīēs, āssīdūā nīgrī fūlīgīnē pōtēs. Aētūāt, āc nīgrā sēmpēr fūlīgīnē squāllēt tōtā dōmūs.

Fūlmēn, īnīs, der Strahl. *Fulmen erat, toto genitor quæ plurima caelo.*

Virg. EPIT. Hōrrēndūm, īgnīfērūm, īntēstūm, tōrtūm, īnevītābīlē, aetnaeum, cōrūscūm, hōrrīdūm, ātrūm, rāpīdūm, hōrrīfīcūm, rūtīlūm, vīolētūm, īntōrtūm, ōblīquūm, fūgāx, faevūm, vālīdūm, mīssīlē, aethērēum, hōrrīsōnūm, cōrūscāns, caelēstē, sūlphūrēum, īgnīvōmūm, trēmēndūm, mētūēndūm, flāmmāns, rēpētīnūm, fūrēns, terrībīlē, vibrātūm, pēnētrābīlē, trīfīdūm, praesāgūm. PHR. fūlmīnīs īcūs, vīs, īrā, ālae, fūlmīnēūs, trīsūlcūs īgnīs, elīsī nūbībūs ignēs, ignēā tēlā Jōvīs, Jōvīs ārmā, īnsīgnīā: trīsūlcūm, flāgrāns tēlūm. Cyclōpēā tēlā, vīndīcēs flāmmāe Jōvīs. Jōvīs hāūd īmītābīlē fūlmēn. Sacrum sūlphūr cōncūtīēns cēlsās dē vērtīcē tūrrēs, pērmīstāquē nīmībīs fūlmēnā mīssā pōlō, Jōvīs īrātī mīssā mānū, sūmmōs fērīēntīā mōntēs fūlmīnā, prēcērās quātīūnt tūrrēs, ēt tūrbīnīs īcūtū, dīssīcīūnt expresum vēntīs pēr nūbīlā fūlmēn. Aethērīs īmpūlsī sōnītū mīcāt. *vide Fulgur & infra fulmino.*

Porro hic observa, quod fulgur & fulmen a poetis non raro confundantur. Quid autem inter illa intersit, docet Sen. 2. quest. natur. Summa doctrinae hac est. Fulguratio est ignis late explicitus: Fulmen vero

vero

vero est ignis coactus & impetu ejectus. Fulguratio ostendit ignem, fulminatio emittit. Illa quasi comminatio est & conatur sine ictu, ista est jaculatio cum ictu. Fulgur, quia vires non habet, tantum splendet, Fulmen non apparet tantum, sed etiam decidit & nocet. Et quia poetae fingunt, Fulmen a Cyclopiis fabricari, qui officinam suam habere dicuntur in Aetna, hinc fulmen vocatur Aetnaeum.

Fūlmīnāt, es schlägt mit Strahlen. SYN. fūlmēn rūit, cādīt, praecipitāt, mīnātūr, vel tōnāt, fūlgūrāt. PHR. Trīfidōs jāculātūr Jūpītēr ignēs, fūlmīnāt irātūs caelī arbītēr. Tōnitrū metuēndā cōrūscō fūlmīnā praecipitāt. Cādīt in tērrās vīs flāmmēā. Hōrrōrem incūtīunt Impērio irātī fūlmīnā mīssā Jōvis. Fūlmīnā vibrāt ignīpōtēns. v. *Fulmino.*

Fūlmīnātūs, mit Strahlen geschlagen. SYN. fūlmīnē ictūs, pērcūssūs, tāctūs, afflātūs, pērcūssūs, exūstūs: dē cēlō tāctūs.

Fūlmīnēūs, strahlicht. *Laudavitque sono fulmina fulmineo.* S.

1. Fūlmīno, mit den Strahlen schießen.

Fulminat Euphratem bello, & Virg.

SYN. Fūlmīnā mītto, vibro, jāculōr, libro, tōrquēo, intōrquēo, mōliōr, jācto, spārgo. PHR. Tōtō vīndēx plūrīmā cēlō dējīcīt in tērrās dīvum Rēx fūlmīnā. Mōvēt tōnitrū vibrātāquē fūlmīnā jāctāt. Tērrās fūlmīnē infēstō quātīt, mēntēsquē nōstrās ignībūs tērrēt sacris. Mīssō pērfregīt ōlympum fūlmīnē, quātīt immānī metuēndum pōndērē fūlmēn. Fērā tērrībilī jāculārī fūlmīnā dēxtrā. Fūlmēn ābrūptō mīttērē cēlō, āt pātēr ōmnīpōtēns dēnsa intēr nūbīlā tēlum cōtōrsīt. Quātēr indē cōrūscum cōtōrsīt dēxtrā fūlmēn, quā tōtā rēlūxit Mōenōnidum tēllūs. Jamquē ērāt in tōtās spārsūrūs fūlmīnā tērrās. Jūpītēr ipsē pātēr mēdiā nīmbōrum in nōctē cōrūscā fūlmīnā mōlītūr dēxtrā, quō māxīmā mōtū tērrā trēmīt. Inquē Jōvis dēxtrā mīssīlē fūlmēn ērāt. Jūpītēr irātūs crūdēliā fūlmīnā librāt. Quālītēr ēxpřēssum vēntīs pēr nūbīlā fūlmēn āthēris impūlsī sōnītū, mūndīquē fīāgōrē ēmīcūt, rūpītquē diēm, pōpūlōsquē pāvētēs tērrūit ōbliquā prāstrīngēns lūmīnā flāmmā, nāmque imprōvisō vibrātūr āb āthērē fūlgūr. Cum sōnītū vēnīt ēt rūērē ōmniā vīsā rēpētē, nūnc hīnc, nūnc illīnc ābrūptī nūbībūs ignēs cōncūrsānt. Cādīt in tērrās vīs flāmmēā (*Lucret. lib. 6.*) indē ūbī pērcālūit vī vēntī, vėl grāvīs ignēscīt, mātūrā tum quāsī fūlmēn pērcīndīt sūbītō nūbem, fērtūrquē cōrūscīs ōmniā lūmīnībūs lūstrāns lōcā pērcītūs ātdōr (*ib.*) pēr sē āccēndūnt (*fulmina*) quōquē tēctā dōmōrum, ēt cēlērī flāmmā dōmīnāntūr in ādībūs ipsīs, (*ibid.*) Trānsīt ēnim vālīdō fūlmēn pēr sēptā dōmōrum: Clāmōr ūtī āc vōcēs, trānsīt pēr sāxā, pēr āērā. Nūnc ēā quō pāctō gīgnāntūr, ēt impētū tāntō fīānt, ūt pōssīnt ictū dīscīlūdērē tūrrēs, dīstūrbārē dōmōs, āvēllērē līgnā, trābēsquē, ēt mōnūmēntā vīrum dēmōlīrī, ātquē cīērē, ēxānīmārē hōmīnēs, pēcūdēs prōstērnērē pāssīm. Cēterā dē gēnērē hōc, quā vī fācērē ōmniā pōssīnt, ēxpēdiām. v. *Fulminat & Fulgur.*

2. Fūlmīno, Fulmine percutio, mit den Strahlen schlagen. SYN. Fūlmīnē īco, fērīo, ūro, ēxūro, cōncūtīo, rūo, dīrūo, dīsīcīo, quātīo, pōpūlo, afflo, pērcēllo. PHR. Fūlmīnīs ictū dīsīcīo, ignē crēmo. Tērrībilī fūlmīnīs ignē pēto, quōd supērēst infēstō fūlmīnē mōrtī. Sī mērēōr, dīmīttē tuāque hīc ōbrūē dēxtrā. Sī scēlūs ēst in mē, fērīānt mē fūlmīnā sūmmō ignēā mīssā pōlō. Pātēr ōmnīpōtēns ādīgāt mē fūlmīnē ād ūmbrās. *Æthērēī vīndīcīs ignē cādīs, ōblūctā cādūnt flāgrāntī cōrpōrā tēlō, incūbūt nūnquam cēlēstīs flāmmā sālī-*

Atis. Nec parvi frutices Iram metuerē tōnantis: Ingēntēs quercūs.
annōsās fūlmīnāt ōrnōs Cēlō tōnantem nōn metuīs Jōvem. Dum sā
xā, dum tūrrēs cādūcō, sōspītē tē, fēriūntūr ignē.

Fūlvūs, Goldgelb, Leberfarb. SYN. flāvūs, rutilūs, crōcēūs.

Fūmēūs, voll Rauch. *Fumea Massilia ponere vina potes.* Mart.

Fūmīdūs, rauchicht. *Fumidus atque alte spumis exuberat amnis.* Virg.
SYN. fūmōsūs, fūmēūs, fūmāūs, fūmō plēnūs, ōpācūs, ūndāns, fōsdā,
nigrō sīmūlācrā fūmō.

Fūmīfer, das Rauch bringet. *Fumiferam noctem commistis igne tenebris.* Virg.

Fūmīficūs, das Rauch bringet. *Fumificisque locum mugitibus implevere.* Ovid.

Fūmīgo, rauchen, Rauch machen. SYN. Fūmō implēo, spārgo, sūffio,
vāpōro, ādūro.

Fūmo, Rauch geben. *Tura dabant, tepidusque cruor fumabat ad aras.*
V. SYN. Fūmum dō, mītto, vōmo, ēvōmo, ēxhālo, spārgo, vōlvo,
glōmēro. PHR. Cēlum sūbtēxerē fūmō. Crāssā vōlvīt cālīgīne fū-
mum, inclūsum glōmērāns æstu ēspirāntē vāpōrem, ērīgīt atrō ni-
grāntem fūmō rōgūs āltā ad sīdērā nūbem, atrum prōrūmpīt ad æthērā
nūbem. Tūrbīnē fūmāntem pīcēo & cāndēntē favillā. Sūlphūrēum
vōmīt ēxēsō ē vērticē fūmum (mīrābilē dīctū) ēvōmīt invōlvītquē
dōmum cālīgīnē cēcā, ūdō sūb rōbōrē vīvīt. Stūpā vōmēns tārdu
fūmum ignībūs. Atriā fūmānt.

Fūmōsūs, rauchich, dampfig. *Collaque praelorum fumosis deripe teetis.*
Virg. SYN. Fūmēūs, fūmīfer fūmīficūs, fūmīdūs.

Fūmūs, Rauch. *Saxa vides, mistoque undantem pulvere fumum.* Virg.
SYN. fūlīgo, cālīgo EPIT. ātēr, nīgēr, sōrdīdūs, tēter, vōlūcēr, sē-
quāx, sūblīmīs, tēnūīs, vōlāns, ādscēndēns, cālīdūs, pīnguīs, pīcēūs,
grāvīs, intōlērābīlīs, ārēns, tēnebrōsūs, ūndāns, īnānīs, lēvīs, vāpōrō-
sūs, āērīūs, vānēscēns, tūrbīdūs, āmārūs, sūlphūrēūs, īgnītūs. PHR.
Fūmēūs vāpōr, hālītūs fūmī, nūbēs, ūmbrā, fūmīfēr æstūs. Spātīōsā
vōlūmīnā fūmī. Nēbulā ātræ cālīgīnīs. Nēbulæ, quās ēxīgīt īgnīs.
Vōlāt vāpōr ātēr ād āūrās Vōlvītūr ātēr ōdōr. Vacuās it fūmūs ād
āūrās, intērrūptī īgnēs ītērque ād sīdērā fūmūs ērīgītūr Pēr mūltā
fōrāmīnā fūmūs ēvōlāt, īpsōs pēnātēs nūbē dēfōrmī ōbsīdēt. Sūrgīt
ōdōrātīs sūblīmīs fūmūs āb ārīs. Crāssā cālīgīnē fūmūs cēlum prō-
tēxit. Prōspēctum ērīpīēns ōculīs glōmērātquē sūb āntrō fūmīfērām
nōctēm cōmmīstīs īgnē tēnebrīs. Quā plūrīmūs ūndam, fūmūs āgīt,
nēbulāquē īngēns īpēcūs æstuāt atrā. Tūrbīnē cēcō vōlvītūr, īmmēn-
sōsque cīet pēr nūbīlā trāctūs. Tūrē Sābæōrum d vīnā āltārīā fūmō
pērvōlītāntē ōlēānt. Erīgīt atrō nigrāntem fūmō rōgūs āltā ad sīdērā
nūbēm

Fūnālē, Wachsferze, Sacel. *Incensi & noctem flammis funalia vincunt*
V SYN. Fax, tādā, lāmpās. v. Fax.

Fūnāmbūlūs, einer, der auf dem Seil gehet.

Funambuli eodem accessit expectatio. (Jamb.) Ter.

Fūndā, eine Schlinge oder Schleuder, damit man wirft.

Stupea torquentem balearis verbera fundæ.

EPIT. Bālēārīs, bālēārīcā, strīdēns, cītā, tōrtā, vōlūtā, vōlūbīlīs, āē-
rīā, lēvīs, flēxā, tērēs, vālīdā, pūērīlīs, vērātīlīs, ēxcūssā, īntōrtā,
sōnāns. PHR. Fūndæ, vērber, bālēārīs hābēnā. Hābēnā tērēs. Stū-
pēā bālēārīs vērberā fūndæ. Fūndā pēr īnānē vōlūtā āērīās plūm-
bum jācūlātūr īn āūrās ārctā mānūs Glāndē mīnāx, tērētēs
pārs

pars vērterē fūndās assuētī. Strīdētem fūdam tēr addūctam cīrcum cāpūt ēgīt hābēnā. Fūndām librārē, vibrārē, tōrquērē pēritūs. Mīssilē plūmbum mūltīplīcī gyrō cōntōrquēt.

Fūndāmēn. *Prima favis ponunt fundamina, deinde tenaces.* Virg.

Fūndāmētum, Grundveste. *Fundamenta alii &c.* Virg.

SYN. Fūndāmēn, solum, stābīlīmēn, stābīlīmētum. EPIT. altum, stābīlē, firmum, sōlīdum, mānsūrum, tūtum, sūppōsītum.

Fūndatōr, ein Stifter. *Non praeestinae fundator defuit urbis.* Virg.

SYN. Cōndītōr.

Fūndītūs, von Grund aus. — *Omne malum miseris nec funditus omnes.*

Virg. SYN. Stīrpītūs, rādīcītūs, vel pēnītūs, prōrsūs, ōmnīnō. PHR. ā sēdībūs īmīs, ā rādīcībūs īmīs.

Fūndo, as, vestigen, stiften. *Fundator Veneri Idaliae, tumuleque sacer-*

dos. V. SYN. Fūndāmētā, fūndāmīnā pōno, jācīo, mōlīōr. PHR.

Moeniā primā lōco, āb īmō mūrōs dēdūco. Mūrōs jācīo, fīgo. Hīc altā thēātrīs, fūndāmētā lōcānt ālīī. Rōmūlūs aeternae nōndum fūndāverāt ūrbīs moeniā. v. *Aedifico.*

Fūndo, is, in praeterito fūdī, gießen.

Funditur & vastos umbo vomit aureus ignes. Virg.

SYN. ēffūndo, spārgo, dispērgo, prōjīcīo, ēmītto, vel dīssīpo, prōstērno, vel lōquōr. PHR. ēt pēssīmā fūdīt vīnā cādīs. *pro prosterno.* (Virg. 2. *Aen.*) Nēc priūs ābsīstīt, quam sēptem īngēntiā vīctōr cōrpōrā fūndāt hūmī. *pro largior,* (idem. *Eclog.* 4.) īpsā tībī blāndōs fūndēnt cūnābulā flōrēs, *pro loquor,* (idem. 1. *Aeneid.*) Tālīā fūndēbāt lacrymāns, *pro demitto,* (idem.) Crīstaequē ā vērīcē flāmmam fūndīt.

Fūnebrīs, zur Leiche gehörig. *Ira truces, inimicitias & funebre bellum.* Hor.

Fūnerēūs. *Funereasque inferre faces tibi nomina mille.* Virg.

Fūnestūs, flāglīch, tōdtlich. *Lumina funesti conscia facta mali.* Ovid.

SYN. fūnebrīs, fūnerēūs, vel vāstūs, mōestūs, vel lētālīs.

Fūngōr, ērīs, verwalten. SYN. Dēfūngōr, perfūngōr, prāsto, ēffīcīo, ēxērcēo, ēxsēquōr, ōbēo. PHR. Fūngī trīstē mīnīstērīum, ōffīcīo fūngī pīetātīs.

Fūngūs, Wīsserling, Schwamm. SYN. Bōlētūs. EPIT. Prātēnsīs, āl-

būs, frīgīdūs, hūmīdūs, hūmēns, ūdūs, fōedūs, sōrdīdūs, plūvīālīs.

PHR. īrrītāmētā gulae fūngī. Prātēnsībūs ōptīmā fūngīs nātūrā ēst.

Fūnicūlūs, ein fleines Seil.

Fūnīs, ein Seil, Schnur. *Neu tibi Tyrrhena solvatur funis arena.* Pr.

SYN. Rēstīs, lōrum, rūdēns, rētīnāculā, stūpēā vīnculā, cātēnā.

EPIT. Tōrtūs, īntōrtūs, vōlūtūs, dūrūs, nōdōsūs, rīgīdūs, tēnsūs, ēxtēnsūs, cōntēnsūs, ōblōngūs, nautīcūs, mārīnūs, dūctārīūs, sālātōrīūs, stūpēūs, cānnābīnūs, līnēūs, lūtēūs, spārtēūs. v. *Catena.*

Fūnūs, ērīs, eine Leiche, Begrābnīß. *Felix Eois lex funeris una mari-*

tis. Pr. SYN. ēxēquīae, īnfērīae, jūstā. EPIT. Crūdēlē, trīstē, mīse-

rābīlē, mōestum, lāmētābīlē, flēbīlē, ēxtremum, āmārum, jūstum,

pīum, gēmēbūndum, īnīquum, lūgubrē, ācērbum, mīserāndum, la-

crymōsum, crūēntum, suprēmum sōlēnnē, fēlīx, prāclārum, hōnē-

stum, illūstrē, cōspīcūum. PHR. fūnebrīs pōmpā, lūctūs, suprēmūs

hōnōs. Mūnērā suprēmā. Sēpūlchrī hōnōrēs. Fūnebriā sacra, fūne-

rā dūcērē, ēt nōs sāvā mānū mīttāmūs fūnērā Teūcrīs. Mīstā sēnum

ēt jūvēnum dēnsāntūr fūnērā. Dōnā rōgo, trīstēsquē rēpēndūnt ēxē-

quīās, ēxpōrtānt tēctīs ēt trīstīā fūnērā dūcūnt. Fūnērā dōcēbāt mē-

dīam lacrymōsā p̄r ūrbem. Cāntābāt moestis tibiā fūnērībūs. *vide Exequiæ, Sepelio.*

Fūnūs. *Pro Cadavere. vide Cadaver.*

Fūnūs. *Pro Morte. vide Mors*

Fūr, fūris, ein Dieb. *Furis & implacidas diruit ira fores. Prop.*

SYN. Latro, prædo, prædator, populator, raptor, ereptor, abactor.

EPIT. rapax, nocturnus, vagans, tacitus, occultus, pervigil, avarus, crudelis, ingeniosus, callidus, cautus, astutus, solers, versutus, insidiosus, sceleratus, improbus, nefarius, errans, insomnis, abditus, reconditus, anceps, trepidus, armatus, minax, noctivagus, sollicitus, auritus. PHR. Nummorum spoliator, furtorum doctus, furtum ingeniosus ad omnē, uncis, manibus rapax, vivens ex rapto. assuetus vivere rapto. Fures avidum pecus, malefida cohors: Gens assuetā rapinis, alienis insidiāns opibus. Mercurii proles, nepos. Telō, ferrō accinctus, furcens, in silvis subsidens, de nocte surgens ad prædam, non fuit Autolycei tam piceatā manus, nocte latens, vagans. Nocturni procul hinc discedite fures. Callidus effractā nummos fur auferet arcā. Cāsus avētinæ timor atque infamiā silvæ. Non levē finitimis hospitibusque malum. Silvārumque tremor, tacitā quī fraudē solēbat, ducere nec rectas Cacus in antra bovēs. ut jugulēt hominēs, surgunt de nocte latrones. *Hor. vide furor, aris.*

Fūrāx, zu stehlen geneigt. *Furaces moneo manus repellas. (Phal.) Mart.*

SYN. Rapax, raptor. *vide Fur.*

Fūrcā, eine Gabel. *Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. Virg.*

EPIT. Bicornis, ferrēā, lignēā, firmā, bifida, bicuspis, tricornis, tricuspis. PHR. Bicuspis contus, sudēs, lignum biturcum.

Furca pro patibulo. vide Patibulum.

Fūrēns, wütend, tobend. *Neptunum; procul e terra spectare furem.*

Hor. SYN. furibundus, furiosus, furialis, lymphatus, rabidus, iratus, insanus, demens. PHR. furorē accensus, inflammatus, ardens, flagrans, agitatus, impulsus, indomitos gestans in corde furorēs. Furis accensus et ira terribilis. *vide Furo.*

Fūrīæ. *Nescia se furiis accubuisse novis. Prop.*

(*Noctis & Acherontis filiae, tres numero, Aleto, Tisiphone & Megæra, quæ Diræ apud superos, Eumenides & Caræ apud inferos, Furiae apud mortales appellantur. Poetæ tribuunt illis alas, & pro crinibus angues, in manibus vero dant illis facem & flagellum, ad infestandos improbos. J.*)

SYN. Diræ, Eumenides, erinnyes. EPIT. ultrices, infernæ, crinitæ, immānēs, tartaræ, horrendæ, Stygiæ, acherontides, ardentes, deformēs, squallidæ, crudelēs, atræ, noctigenæ, severæ, feræ, fævæ, diræ, immitēs, feroces, furētes, igniferæ, flammigeræ, torvæ, sceleratæ, implacabiles, venenosæ, furiosæ, minacēs, discordēs, æternālēs, metuendæ, anguicomæ, cruentæ, luctificæ. PHR. ultrices, diræ, tartaræ, anguicomæ, Stygiæ, infernæ. Noctē genitæ sororēs. Noctē satæ. Noctis alumnæ. Scelerum ultrices Dææ. Crudelēs erēbi Ditisque ministræ. Turbā severā. Eumenidum sororēs. Gravē et implacabile Numen. Tremendī horridæ famulæ tyrannī, agmen infernum, infernæ pestēs, dirā furiarum cohors. Famulæ Junonis ævernæ, impexæ ferōs pro crinibus angues, imos agitantēs verbere Mānēs. Stygiā cruentā præferens dextra facem atrōx erinnys. Quas nox unō eodemque tulit partū paribusque revinxit serpentum nodis, ventosāsque addidit alas. Factā virum mulctantes vindicē præ-

nā,

na, quæ tristēs sūmunt de crimīnē pœnās. Quēis scēlērā ūlcīscī dātum ēst, quēis sāvæ faciēs, quībūs atrā colubrīs orā. Quībūs tristia bellā Iræquē, insidiæquē et crimīnā nōxiā cordī. Impiā turbā, quæ sedet obscurās carcērīs antē dōmōs, ūlricēsquē sedēt in limīnē Diræ. illā sōrōrēs noctē vocāt gēnitas, gravē et implacābile nūmēn. Tysiphōnē, furiæquē aliā multō anguē cōmāntēs. Eūmēnīdēs, quībūs sanguīnēo redīmītā capillō frōns. Invidiæ quōndam stimulis incāduūt atrōx alēctō, placidās latē dum cernērēt urbēs. Prōtinus infērnās ad liminā terrā sōrōrēs cōnciliū dēfōrmē vocāt, glōmērāntur in unum innūmēræ pēstēs ērēbī quāscūquē sinistrō nōx gēnuit fœtū. Quæ pōtēs unānimēs armārē in præliā frātēs, atquē odiis vērātā domōs tū vērberē tēctis funēreāsquē inferrē faciēs, tibi nōmīnā millē nōcēndī artēs impatiēns vultūs obscurāt ērinny, diriguērē oculi, tot ērinny sibilāt hydris. Tantāquē se faciēs aperit, tum flammēā tōrquēns lūminā, cūctāntem et quārēntem dicērē plūrā rēppulit, et gēmīnōs ērēxit crinībūs anguēs, vērberāquē insōnuit rābidōquē hæc addidit orē: respicē ad hæc, adsum dirarum ab sedē sōrōrum. Bellā manū lētūmquē gero.

Furiālis, fast mūtend. *Serpentis furiale malum, &c. Virg.*

SYN. Furiōsus, furēns, rābidus.

Furiālīter, unſinnig. *Non habet exactum quid agat, furialiter odit. Ov.*

SYN. Furiōsē, furiātā mēntē.

Furiātus, unſinnig. — *Hanc speciem furiosa mente Choræbus. Virg.*

SYN. Furiōsus, lymphātus, insānus.

Furibundus, tobend. *Quum semel accepit solem furibundus acutum. M.*

Furiōsus, wütig, unſinnig. *Nempe tuo furiose: meo sed non furiosus.*

Hor. SYN. Furibundus, furiātus, furēns. v. *Furens.*

Furo, wüten. *Quid furis, aut quoniam nostri tibi cura recessit. Virg.*

SYN. insānio, bacchōr, irāscōr. PHR. Furorē accēndōr, ardēo, agōr,

agitor, impellōr, rāpiōr, abripiōr, æstuo. Mēntē furorēs cōncipio.

Furiis agōr, furiās cōncipio. Furor Iræquē mēntem præcipitānt.

Cæcō insānitē furorē. Furiis incēnsā fēror, ardēt furorē pēctus. Mēntem

cæcus instipāt furor. Sævīt inōps animi, totāmqū incēnsā pēr urbem

bacchātūr. Frēmīt horridus orē cruentō. His agitur furiis totōquē ar-

dētis ab orē scintillæ absistunt. Oculis micāt acerbis ignis. Æstuat

ingens imō in cordē pudor, mistōquē insāniā luctū, et furiis agitātus

amor. Quæ tē, gērmānē, furēntem mēns agit in faciūs? furēns spū-

mās agit orē cruentās. os rābidum, fērā cordā gērīt, indomitōs gēstā-

rē in cordē furorēs, insāniā mēntem occupāt. Cæcō rāptus amorē fu-

rit. Quæ mēntem insāniā mūtāt? Tum dēniquē cōncitā mātēr exū-

lulāt, pāsisquē fugit mālēsānā capillis. Cōgōr inōps ardēns amēnti

cæcā furorē. Immēnsam sinē mōrē furit lymphātā pēr urbem. ecce

furēns animis adērāt. Dentibus infrēndēns tēr tōrum fērvīdus irā lū-

strāt avēntinī mōntem. Furiis accēnsus et irā terrībilis. v. *Furor,*

oris, & Irascor.

Furor, oris, Eifer. *Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat.*

Virg. SYN. insāniā, amēntiā, dēmēntiā, vēsāniā, furiæ, rābiēs, irā.

EPIT. impiūs, cæcus, amēns, ardēns, ignēus, dirūs, præcēps, effrē-

nūs, rābidus, pērtināx, vēsānus, immītis, immānis, exitiōsus, cruen-

tus, bārbārus, vāgus, fērrēus, insānus, impatiēns, flagrans, indomitūs,

inflammātus, accēnsus, vēcōrs, mālēsānus, implacābilis, crudēlis, scē-

lērātus, nefāndus, fōrmidābilis, subītus, violēntus, nōxiūs, hōstilis,

discōrs, bellīcus. Māvōrtiūs, impōtēns, vindēx, atrōx, sāvūs, san-

guineus, armatus. PHR. Furoris stimuli, mala mens, furorque vecors, mens furiosa. Lymphatae violentia mentis. animi effera vis, Impetus, ardor. Nescius regi furor, pronus in arma, perdere cuncta parans. arma ministrans. accensis lambens praecordia flammis. in praecipis omnia vertens. Animos caeca caligine versans in clades, saevaque bella trahens. ut primum cessit furor, et rabida ora quierunt. Timidis validus furor incitas iras. Telaque praeportant violenti signa furoris. effera praetumido quatiebat corda furore intima tartareum spirabant corda furem. o juvenes, servate animos avidumque furem mittite. Furor immitis jam perdere cuncta parabat. Laxisque furor bacchatur habenis. *v. Furor, Rabies, Furia.*

Furor poeticus, Eifer der Poeten. SYN. Oestrum, enthūs ardor, ignis, vigor apollineus, pierius calor. PHR. impetus ille sacer, qui vatum pectora nutrit. Laurigerō fortior, concitus Oestro, caelestis intus excitat vates vigor. Numen inest illis, Pieridesque favent. est Deus in nobis, agitante calescimus illo. *Ovid.*

Furor, aris, stehlen. — *oculos furare labori.* Virg.

SYN. rapio, abripio, diripio, eripio, surripio, populo, compilo, expilo, subtraho, averto, subduco, aufero, tollo. PHR. admittere furtum. Vivere raptō, convectare praedas furtō, vi, clam subducere, abripere. Tristi spoliantur templa rapina. Non ego te vidi Damonis pessime captum excipere insidiis, multum latrantē Lyciscā? quatuor a stabulis praestantes corpore tauros avertit, totidem formā praestante juvenēas. Fatale aggressi sacratō avellere templo Palladium, caesis summae custodibus arcis. Corripuere sacram effigiem manibusque cruentis virgineas ausi Divae contingere vittas. Nec ego hoc abscondere furtō speravi. Templā vel arcāno demens spoliaverat aurō. Si quis rapiat stabulis armēta reclusis. Auferat hic aurum peregrinos illa lapillos, et quascunque potest tollere, tollat opes. Sed neque tolluntur, nec; dum regit omnia Caesar, incolumis, tantō praeside raptor erit. Nos furtō nihil nos carpamus avari. Divēs quisque suo pateant noctesque diesque praedia nostra, domus nullō custodē relictae. Nullōs nocturno formidant tempore fures, ipsi jam culmīs sint tuti ardentibus agri, prataque, silvaeque, et pictis vinea racemis. *v. Praedor.*

Furtivus, gestohlen. *Furtivus undata coloribus, ipse quod audis.* Hor. SYN. occultus, vel raptus, ereptus, ablatus.

Furtum, ein Diebstahl. SYN. praeda, rapina, raptum, latrocinium. EPIT. pavidum, nocturnum, tacitum, turpe, iniquum, nefandum, latebrosus, sacrilegus, infame. PHR. Furti crimen, foedum lucrum. Foedi insaniae lucri. Laetatur furtis quondam doliturus iniquis. Non habet eventus sordida praeda bonos, praedaque et hostiles luxum suasere rapinae.

Furvus, schwarz, dunkel. SYN. fuscus, obscurus, niger, ater. *vide Niger.* Fuscina, ein Gablein mit drey Spitzen.

Fuscina dente minax, nexu fuit ancora curve. M.

SYN. Tridens, Neptuni scēptrum. EPIT. Saeva, minax, adunca, Neptunia. *vide Tridens.*

Fusco, verdunfeln. *Et fuscata situ corrumpit lana colorem.* Prud.

SYN. infusco, obscuro, fusco, colore tingo, inficere.

Fusilis, das man gießen mag. *Fusile per rictus aurum fluitare videres.*

O. SYN. Ductilis, vel fusus.

Fusor, oris, ein Gießer.

Fusu-

Fūsōriūs, ā, um, gegossen.

Fūstis, ein Bengel, Stock. *Rumpuntur summi fustes, huc ocyus inquis.* Juv. SYN. Bāculūs, bāculum, stīpēs, sūdēs, cōntūs. *vide Baculus.*

Fūsūs, ī, eine Gvile. — *gravidos penso devolvere fusos.* Virg.

EPIT. Grāvidūs, vērsātūs, prāgnāns, lēvis, tōrtūs, tērēs, pūellārīs, vērsātīlīs, vōlūbīlīs, sōlēs, sūccīnctūs. PHR. Tērēs, vērsātīlē līgnum. *v. neo.*

Fūsūs, ā, um, gegossen. *Tum victu revocant vires, fusique per herbam.* Virg. SYN. Spārsūs, ēffūsūs, vel strātūs, jācēns.

Fūtilis, schwāhig. — *consiliis habitus non futilis auctor.* Virg.

SYN. Gārrulūs, lōquāx, vel lēvis, vānūs, inānīs, irritūs.

Fūtūrūs, ā, um, das seyn wird. *Hic victor pugnīs, ille futurus equis.* Cl.

SYN. Vēntūrūs, pōstērūs.

Futurum, fūnstig. SYN. Fūtūrā ātās, fūtūrum ævum, tēmpūs. Vēntū, rī, tēmpōrīs ātās, Pōsterā, sērā sēcūlā, sēcūlā, *v. Posteritas, vel futūrā sōrs.* Vēntūrā fātā, fūtūrī cāsūs. Quid crāstīnā vōlvēret ātās, scīrē nēfās hōmīnī. Nōstrōs fōrtūnā lābōrēs vērsāt ādhūc, cāsūsquē jūbēt nēscīrē fūtūrōs. Cautā spēcūlārī mēntē fūtūrā. Nēscīā mēns hōmīnum fātī sōrtīsquē fūtūrā. *vide successus.*

G.

Gābīi ōrum. (*Urbs Volscorum, a Galaſto & Bio fratribus Siculis condita, fraude Sexti Tarquiniī, superbi filii, in Romanorum ditionem redacta*) de his sic scribit Virg. Hī tibi Nōmētum, & Gābīōs ūrbēmquē Fīdēnam. Hī cōllātīnās impōnēt mōntībūs ārcēs.

Gabriel, ēlis. *Gabriel patris ex folio, sedemque repente.* Prud.

Hanc Gabriel vocitat benedictam laude puellam. Fort. (*Nomen Archangeli, qui sanctiss. Virgini Mariæ, Verbum ex ea nasciturum, nuntiavit.*) EPIT. Cēlēstīs, vēnūstūs, fēlīx. PHR. āngēlūs hūmānæ sēquēstēr sālūtīs. Sālūtīs hūmānæ nūntiūs. Nūntiūs vīrgīnēī pārtūs. Pārānymphūs ālīgēr. Fīdūs suprēmī cōnsīlīī mīnīstēr. Quī cāstæ māndātā tūlīt dīvinā pūellæ. *vide Angelus.*

Gādēs, ium. *Omnis in terris quæ sunt a Gadibus utque.* Juv. (*Insula juxta fretum Gaditanum & columnas Herculis.*) EPIT. Tyrīæ, Hērculēæ, ōccīdūæ, Hēspērīæ, rēmōtæ, ēxtrēmæ, ērythrææ. PHR. Gādītānæ īnsulæ, ōræ, tērrārū finīs.

Gālānthīs, īdīs. (*Alcmenæ ancilla, quæ, quia Junonem, impediētem domine suæ partum, mira astutia elusit, in mustelam versa est.*) Nūmīnē dēcēptō rīsīssē Gālānthīdā fāmā ēst. Ovid. Quæ quīā mēndacī patiēntem jūvērāt ōrē, ōrē pārit. *Idem.*

Gālāthēā. *Huc ades, o Galatea, quis est nam ludus in unda.* Virg. (*Nympha marina, Nerei & Eoridos filia; est etiam nomen puellæ rusticæ.*) SYN. Nērēīs, Nērīnē. EPIT. Vīrīdīs, cāndīdā, fōrmōsā.

Gālēā, ein Helm. *Et conum insignis galeæ, cristasque comantes* Prud. SYN. Cāsis, cāsidā, cūdo partes & ornamenta, āpēx, cōnūs, crīstā, jūbæ, pēnnæ. EPIT. Cōmāns, crīnītā, tērrībīlīs, dēcōrā, nītēns, ærēā, tūlgēns, rādīāns, cōrūscā, hōrrīdā, fērrēā, mīnāx, āhēnā, rīgēns, ærātā, mīnītāns, crīstātā, ārdēns, lūcēns, pēnnīcōmā, mārītā, hōrrēns, hōrrīfīcā, Māvōrtīā, mīcāns. PHR. Fērrātūs āpēx, æs cāvum. Cāpītīs ārmā, tūtā tēgmīnā, mūnīmēntā, tūtāmēn ærē rīgēns. Hīrsūtā jūgīs, crīstīs dēcōrā. Crīstīs sūbnīxā cōrūscīs. Tērrībīlem crīstīs

crīstīs gālēam flāmmasquē vōntēntem, ēxit īn aūrās cāssīdīs altūs āpēx. Cāpītī īnrēmīt aērē cāssīs. Nītōr gālēx clārō rādīāntīs āb aūrō. Gālēā hōrrīdā fīctū advērsā ardēscīt gālēx. Gālēam quāflābāt rūbrā mīnītāntem vūlnērā crīstā. ardēt āpēx cāpītī crīstīsque ā vērticē flāmmā fūndītūr, īn gālēā fōrmōsus ērāt, cāpītīquē mīcāntem īmpōnīt gālēam. Tum gālēam Mēssāpī hābīlem, crīstīsquē dēcōram prōrīpīunt tēctī scūtīs ēt cāssīdē āhēnā ārmātī. Scūtā cāvāquē dānt sōnītum fīctū gālēx. īmam īntēr gālēam sūmmī thōrācīs ēt ōrās ābstulīt ēnsē cāpūt.

Gālēātūs, der einen Helm auf hat.

Hæc animante tuba galeatum fera duelli. Prud.

Gālērūs & gālērūm, ein Hut. *Bina manu, fulvosque lupi de pelle galeros.*

Virg. SYN. Pīlēs, pētāsūs. *vid. Pileus.*

Gālēsūs, (*Fluvius juxta Tarentum.*) EPIT. Thērāpnæūs, Lācēdāmō-nīūs, ūmbrōsus, pīgēr, lēntūs. Ōēbālīūs, līquīdūs, ālbūs, nīgēr, Spār-tānūs. PHR. Quæquē nītēt pīgrō tēllūs mādēfāctā Gālēsō. Quā nī-gēr hūmēctāt flāvēntīā cūltā Gālēsūs. Blāndā Thērāpnæī plācēānt vīnētā Gālēsī.

Gālīlāx, das Land Galiläen. *Forte Galilæis deerant jam vina ministris.*

Pr. *Exin per terras Galilæe sancta ferebat. Juv.*

EPIT. fēlīx, īllūstrīs, nobīlīs. PHR. Gālīlāx tēllūs, rēgīo, Gālīlāī finēs, agrī. Gālīlāx ōrā.

Gālī. (*Sacerdotes Gybeles, sic dicti a Gallo, Phrygiæ fluvio.*)

SYN. Cōrybāntēs. EPIT. phrygēs, sānguīnēī, rēsūpīnātī, sacrfīcī, sēctī, sēmīvīrī.

Gālī populi, die Franzosen. SYN. Frāncī, frāncīgēnæ, Cēltæ. EPIT. Gēnērōsī, bēllīcōsī, fōrtēs, māgnānīmī, īndōmītī, fūrīōsī, bēllīgērī, āudācēs, īnrēpīdī, fērōcēs, ēffērī, ārdēntēs, cūltī, hūmānī, mānsuē-tī, bēnīgnī, dōctī, fācūndī, īngēnīōsī, ācrēs, cōmēs, sōlērtēs, sāgā-cēs. PHR. fērōcēs Gālīōrūm pōpūlī, gālīōrūm īnvīctā gēns. Quōs Rhōdānūs vēlōx, ārāris quōs tārđīōr āmbīt, quōsquē rīgāt rētrō pēr-nīcīōr ūndā gārūmmæ.

Gālīā, Franfreich. *Gallia fert acres animos, & idonea bello. M.*

SYN. Frāncīā. EPIT. ānīmōsā, fērōx, dīvēs, ārmīpōtēns, fērtīlīs, pīnguīs, fēcūndā, fērāx, ōpīmā, clārā, nobīlīs, īnsīgnīs, īnclytā, sū-pērbā, pōtēns, īnrēpīdā, īmpāvīdā, Mārtīā, bēllīcā, Māvōrtīā, īndō-mītā, āudāx, māgnīfīcā, gēnērōsā, fūrīōsā. PHR. Gālīcā, Frāncīcā tēllūs, rēgīo, Līlīgerūm rēgnūm. Fēcūndā vīrōrūm Gālīā, frūgūm vīnīquē fērāx. Līnguæ cūltūm Gālīā fōrtīs hābēt, flāvā rēpēxō Gāl-līā crīnē fērōx. Dīvēs ōpum, stūđīīsquē āspērrīmā bēllī. īllūstrī īn-clytā fāmā.

gālīcūs, frānzōsīsch. *Languescit mihi nec pinguis gallicis. (Choriamb.)*

Hor.

gālīcīnīūm, die Zeit der Nacht, wenn die Hähne krähen.

SYN. Gālī cāntūs. PHR. jam cēcīnīt mēđīām vōlucrīs Tītānīā nō-ctēm. Quōd tāmen ād Gālī cāntūm fācīt īllē sēcūndī. Sōmnīā ēxcūs-sīt nūntīā lūcīs āvīs.

gālīnā, eine Henne oder Huhn.

Nec gallina malum respondet dura palato. Hor.

EPIT. Crīstātā, strēnūā, sēdūlā, sōlēs, sōllīcītā, vīgīl. PHR. Pūllō-rūm fīđīsīmā cūstōs. Quæ fōētūs stūđīōsā fōvēt. Crīstātī fēmīnā gāl-lī. Cōnjūx crīstātī fōetā mārītī. Tēgēns ālārūm tēgmīnē pūllōs. Gāl-līnā nūtrīt āmōre sūōs fōētūs lāscīvā tēnēllōs. Quæ sī lābēntem vīdēāt pēr-nīcībūs ālīs Accīpītrēm ā tēctō sūblātā nōcē grācīllēns Arrēctīs sūr-

sūrfum pēnnīs, cērvicē rēcūrvā Expāndit tūmīdās pūllīs glōcītāntī-
būs ālās. Tum prōflīgāt āvēs audāces sēdulā mātēr, Et cārōs pūllōs
ēx ālītīs ōrē rāpācīs Lībērāt, implūmēsquē fōvēt.

Gallus, ein Gufel, oder Hahn. *Quonam avolavit gallus gallinaceus?* (Ja.)
Tert. SYN. Gallinacēus. EPIT. Crīstātus, Titānīus, vīgīl, supērbus,
mātūtīnus, īnsōmnīs, pērvīgīl, cānōrus, sōnōrus, mārītūs, bēllīgēr.
PHR. ālēs ēxcūbītōr, ēxcūbīās āgēns, lūcīs prānūntīus ālēs. Nūn-
tīā lūcīs āvīs. Aurōrāe prāco, vīgīl. Quī tēpīdum vīgīlī prōvōcāt
ōrē diēm, mārmarīcīs mētūēndā lēonībūs, ālēs crīstā spēctābīlīs āltā.
Instāntīs quōd sīgnā cānēns dēt gāllūs ēōī, Et rēvōcēt famulās ad nō-
vā pēnsā mānūs; aurōram vōcāt ōrē mōrāntem, ēt lētum cēcīnērē
diēm, ālārūmquē, dēdērē Plaūsībūs āssīdūis ēt ācūtā vōcē fāvōrum
crīstātī rūpērē sīlētīā gāllī. Sōmnūmque ēxcūsīt nūntīā lūcīs āvīs.
Jam cēcīnīt mēdiām vōlucrīs Titānīā nōctem.

Gāneo, ein Hurenwirth. *Sed laudem filiquas occultus ganeo pultes.* Juv.

Gāngēs, īs, vel ētīs, ein grosser goldreicher Fluß in Indien, so aus dem
Paradies entspringet. *Gangetisque replet populos atque indica regna.*
Virg. EPIT. Cōrnīgēr, īndīcūs, rāpīdūs, ūndāns, dīvēs, aurīfēr ārē-
nōsus, tōrrēns, māgnūs, gēmmitēr, flāvūs, īndūs, Eōūs. PHR. Gān-
gētīdēs ūndā, Gāngērīs flūmīnā. Lītōrā Gāngīs. Quem bībīt īn-
dīā Gāngēs. Quā cōlītūr Gāngēs, tōtō quī sōlūs īn ōrbē Ostīā nāscēn-
tī cōntrārīā sōlvērē phōebō Audēt, ēt ādvērsūm flūctūs īmpēllīt īn Eū-
rum. Splēndēt ārēnōsō quā tīngītūr īndīcā Gāngē.

Gāngērīcūs. *Non tot in Eois timuit Gangeticus arvis.* M.

Gānnītūs, das Bellen. *Et gannitibus improbis laceffit.* (Phal.) Hor.

Gānymēdēs. — *Rapit Ganymedis honores.* Virg.

(*Trois filius, cujus amore captus Jupiter ipsam jussit in caelum ab
aquila portari, dum venaretur, & sibi a poculis esse.*) SYN. īlīādēs.

EPIT. Trōjānūs, phrygiūs, Dārdānīus, pūlchēr ūrnīgēr, vēnūstūs,
fōrmōsūs, cāndīdūs lāctēus, rōsēus, nīvēus, dēcōrūs, blāndūs, flāvūs,
rēgiūs, nōbīlīs. PHR. īlīācūs, īdāūs, Trōjānūs, Trōs phrygiūs. Phryx
pūēr jūvēnīs. Pīncērnā Jōvīs, pūēr rēgiūs īdā. Quī pōculā tēmpē-
rāt Tōnāntī. Dārdānīus phrygiā rāptūs āb ārcē pūēr.

Gānymēdēūs. *Et ganymedea pocula mista manu.*

Gāramāntēs. — *Rhodope aut extremi Garamantes.* Virg.

(*Populi interioris Lybiae a Garamanta Apollinis filio cognominati.*)

EPIT. Nūdī, ūstī, pērūstī, ēxtrēmī, īncūltī, sāvī, vēlōcēs, īnōpēs,
vāgī, ārēnīvāgī, īntēlicēs, ātrī, fērōcēs, trūcēs, ādūstī, sāgittīfērī, tē-
līgērī, phāretrātī. PHR. Gēns Gāramāntīcā. Quāsquē cōlūnt nīgrī
stērīlēs Gāramāntēs ārēnās. īn ēxtrēmās gēns dīssītā tērras

Gārgānūs. *Victor Gargani condebat Japygis agris* Virg.

SYN. Mōns āppūlūs īāpyx, *hodie mons S. Angeli.* EPIT. ārdūūs,
sūblīmīs, sācēr. PHR. Gārgānī cūlmīnā, jūgā, āppulā jūgā.

Gārgārūs. & in plur. Gārgārā (*Cacumen montis Idae in ea parte, ubi
ad Mysos declinat, mirae fertilitatis, ad cujus radicem est oppidum
ejusdem nominis.*) EPIT. Ardūūs, pāngāūs, flāvēscēns, cūltūs, fce-
cūndūs, Priāmēiūs. PHR. fōrtīlībūs Priāmēiā Gārgārā cāmpīs. ār-
duā lūxūrīānt flāvīs ūbī Gārgārā cūlmīs. Jam flāvēscēntīā cētum
Mēsībūs aestīvae dētōndēt gārgārā fālcēs.

Gārrio, gārīs, schwätzen, plaudern.

Garris in aurem semper omnis Cinna. (Scaz.)

SYN. gārītum ēdo vel nūgōr. PHR. Nūgās lōquōr, sēro, Dō īnanīā
verbā,

vērbā, inēptā lōquor. Garrulitātē acri nūnc, hōs nūnc mōrdicūs illōs Vēxāt.

Garrītūs, ūs, das Schwätzen. *Expediunt letisque petunt garritibus escam.* Mart.

Garrulitās, atīs, das Plaudern. *Auctoris pereunt garrulitate sui.* Mart. SYN. Verbositās, lōquacitās. EPIT. ōdiōsā, insānā, acris, intēmpēstivā, imprōbā, impōrtūnā, mēndāx, mōlēstā, femīnēā, prōcāx, lōngā, nīmīā, litīgīōsā. PHR. Lōquacis mūrūrā līnguæ, raucāquē garrulitās, studiūque immānē lōquēndī. Imprōbā garrulitās vēr-bisquē prōcācībūs ardēns. Garrulitās ōdiōsā mīhi līnguæquē venē-num. Hæc tuā garrulitās intēmpēstivā faciēsāt. Garrulitātē acri nūnc hōs nūnc mōrdicūs illōs vēxāt. Sēd māgis insānā garrulitātē prēmōr.

Garrulūs, ein Schwätzer. *Percunctatorem fugito, nam garrulus idem est.* H. SYN. Lōquāx, nūgāx, dicāx, vānilōquūs. PHR. garrulitātis āmārō, vānis sērmōnībūs aurēs implēns, fallēns, inānēs itērāns vōcēs.

Garumnā, ein Fluß in Frankreich.

Quosque rigat retro perniciores unda Garumnæ. Cl.

EPIT. Aequorēus, vālidūs, vēlivōlus, rāpidūs, cēlēr, māgnūs, amœ-nūs, grātūs, prēcēps, sīnūōsūs. v. *Fluvius.*

Gaudēns, ēntis, der sich freuet. SYN. Lētūs, hīlārīs. PHR. Quī frōntē sērēnā ēst. Lētā mēntē gaudiā cāptāns, lētitiæ sēntiēns dūlcēs sub pēctōrē mōtūs. Quī ēst vultū blāndō, lētō, ridēntī. v. *Gaudeo.*

Gaudēo, ēs, sich erfreuen. *Gaudet equis, canibusque & apricis &c.* H. SYN. Lētōr, ōvo, exūltō, gēstio. PHR. gaudiā cōncipio, cāpio, ā-gito, lētitiā pērfundōr, exīlio, triūmpho, frēmo, gēstio, ānimīs ex-ūltō, lētūs, hīlārīs, gaudēns gēstio. Lētōs vultūs sūmo, induo, gāu-diā blāndō vultū, lētīs vōcībūs, gēmīnātis plaūsībūs ēdo, tēstōr, prō-do. Fēstū celebrārē diē, exūltātque, ēt vix ānimō suā gaudiā dif-fert, sēnsitquē ālācrēs in pēctōrē mōtūs, Tācitam pērtētānt gaudiā mēntē. Vultū pulsō mōrōrē sērēnt. Lētitiā dārē signa, ēt tōl-lērē plaūsūs. Gaudēns ānimūs vix sē cāpit. Lētā cāpērē mēntē gāu-diā. Lētōs diffūndērē vultūs, induērē facilēs gaudēntī pēctōrē vūl-tūs. Sēpōsitīs āgitārē gaudiā cūris. ēdērē nōn fictōs hīlārī dē pēctō-rē plaūsūs. Lētitiā pērfundērē mēntē. Lētitiāquē frēmunt, āni-mōsque ad sidērā tōllunt. Jam nūbē rēpūlsā Tristitiæ lētōs hīlārā-bānt gaudiā vultūs. Cērtātim ingēntī celebrānt nōvā gaudiā plaūsū. Nēsciā quā prætēr sōlitū dūlcēdinē lēti. Pātēr Aenēas auditō nō-mīnē Tūrnī lētitiā exūltāns. Fūsūs in āmplexūs mātīs piā gaudiā cārpit. ērgo ālācrīs silvās ēt cētērā rurā vōlūptās. Pānāquē pāstō-rēsquē tēnēt Dryādāsquē puēllās, ōmnīs lōngō sōlvit sē Teūcriā lū-ctū. ēmicāt extēplō lētūs pōst tāliā. Dīctīs pāremūs ōvāntēs. Quid mīhī vėl tōtā pōtuit cōtīngērē vitā lētius? ingēmīnānt plaūsū Ty-rīi, ingēns lētitiā fērtūr ad āstrā sōnūs. (*Horat.*) Nūnc ēst bibēn-dum, nūnc pēdē libērō pulsāndā tēllūs. (*Claud.*) Nūnc pātērās libā-rē Dēis, nūnc sōlvērē mūltō nēctārē cōrdā libēt. Quāquē ibis, māni-būs cīrcūmplaūdērē tuōrum, ūndīquē jāctātō florē tēgēntē viās. Tēmpōrā phœbēā laūrō cīngēntūr, iōquē milēs, iō māgnā vōcē, triūmphē, canēt.

Gaudium, die Freude. *Gaudia percepit nato securo recepto.* Ovid.

SYN. Lētitiā, vōlūptās, oblētāmētum, jōcūs, plaūsūs. EPIT. Læ-tum, dūlcē, fēstivum, bēātum, sēcūrum, blāndum, spērātum, vērūm, rēpēntinūm, brēvē, fugāx, fallāx, fugitīvum, instābilē, effūsūm, nī-mium,

mëum, òptatum, triũmphalë, insölitum, pium, nõvum, solëunë, pröfänum. PHR. Lätitiä signä, vöcës, plaüsüs. Vültüs hilärës, exhilärans animös, ä cunctis hiläri pietatë cölantür. Falläcis vagä gaüdiä mündi. Gaüdiä principium quæ sũnt plerũmqüë dölöris. Gaüdiä nõn remëant, sêd fugitivä volant. Nõn frõntem vërtërë mĩnæ, sêd cãndida sëmper gaüdiä sêcürö sêdërũnt pëctörë, ingëns exörsä tũmültũ lätitiä. Scilicët intërdum mĩscëntür tristitiä lätis. Præcëptä lëvës äbiërë për aüras gaüdiä. Spërätäquë gaüdiä fallũnt incaütös. ümbrä tibi nõtäs ët vagä gaüdiä mündi *vid. Gaudeo.*

Gaudio afficio, sich erfreuen. SYN. Dëlëcto. PHR. Lätitiä përfũdo, implëo, recreo, mülcëo. Bländä dulcëdinë sënsüs inflëcto, äffëctäs tacitä dülcëdinë mëntës implëo.

Gävisüs, *erfreut.* *Non ita Dardanio gavisus Atrida triumpho.* Prop. SYN. Lätätüs, gaüdëns.

Gaurüs, (*Mons Campaniæ, in quo nascitur vinum præcipuæ bonitatis.*) Sëu tibi Cächævi vinëtä mädëntiä Gauri. *Stat.*

Gazä, *Reichthum.* *Nobilibus gazas, opibusque cubilia surgant.* Cl. SYN. Divitiä, thësaüri, öpës, pëcünia. EPIT. Divës, nõbilis, prëtiösä, pëgrinä, Eöä, përsicä, äsiäticä, Lydä. PHR. öpülëntä süpëllëx, Lydæ pöndërä gäzæ, öpum cümülüs, äcërvus, cöngëriës. *v. Divitie.*

Gëhënnä, *die Hölle.* *Mundani involvant populi, damnetque gebenna.* Pr. EPIT. öbscürä, hörridä, tëträ, mëtüëndä, cävä. PHR. Quöd si fõrtë cävæ mëtüis törmëntä gëhënnæ. *vid. Infernus.*

Gëlä. (*Urbs in Sicilia a fluvio ejusdem nominis sic dicta.*) immänisquë Gëlä flüvii dë nömīnë dīctā. *Virg.*

Gëlidüs, *frostig.* *Sed gelidum borean, egelidumque notum.* Ovid. SYN. gëlätüs, cöngëlätüs, frigidüs. PHR. gelü cöncrëtüs, rigidüs, rigëns. *v. Frigidus.*

Gëlo, äs, *zusammen frieren.* *Centum me tetigere manus aquilone gelatæ.* M. SYN. Cöngëlo, cönglácio, indüro, *active*, dūrëscö, gëlëscö, *passive*. PHR. Gëlü ästrīngö, indüro, cönstrīngö, incrustö, prëmo. Cëlü cöncrëscö, indürör, indürëscö, ästrīngör, rigëo, prëmör, hörrëo. Dürätür cöncrëtö frigörë cöllis. Stant flüminä dürö incrustätä gëlü. Cöncrëscünt sübītæ cürränti in flüminë crustæ ästrīctö cöit ündä gëlü. Tërrä rigët gläciälībüs üstā prüinīs. Sölidis hærëns flüminä lymphis. Vidimüs in gläcië piscës hærërë ligārös. Hiëms dum sævā rigënti strīngërët arvā gëlü. Mäimörëö pällët ädüstā gëlü, gläciësquë nivälī hispīdüs & mültā cöncrëtüs grändinë crīnīs. Cum gläcië brümä rigëntë vënit. Pëndülä tëctīs hörrëscit gläciës. Gläciëm quum flüminä trüdunt. Vidimüs ingëntem gläcië cönsistërë pöntum, gläcië cürsüs frienätür äquarum, tër frigörë cönsistit īstër. Fäctä ëst Eüxinī dürä tër ündä märīs. Sêd jácët äggëribüs nivëis införmīs ët ältö tërrä gëlü latë, sëptëmquë äsürgit in ülnäs, ündäquë jam tërgö fërrätös süstīnët örbës püppībüs illā priüs, pätülis nunc höspitā plaüstrīs, æräquë disilīunt vülgö, vëstësquë rigëscünt indütæ, cädüntquë, sêcürībüs hümīdä vinä Et tötæ sölidam in gläciëm vërtërë lácünæ. Striäquë impëxis indürüit hörridä bārbīs, intëreunt pëcüdës, stant cīrcūmfüsä prüinīs cörpörä magnā böum, ipsë vidës cërtö gläcië cöncrëscërë pöntum, ipsë vidës rigidö stāntiä vinä gëlü. Quäquë ratës iërānt pëdībüs nunc itür, ët ündäs frigörë cöncrëtäs üngülä pulsāt ëquī. Tëllüs süb stërilī languët ädüstā gëlü ömniä brümä dirīpüërë gëlü. *v. Frigus, Hyems.*

Gëlo.

Gelōnī, ōrum. *Populi interioris Scythiæ, Agathyrsis proximi, qui faciem tingunt, ut terribiliores in bello videantur.* EPIT. ācrēs, sāgittiferī, vōlucrēs, impēriōsī, dispērsī, pīctī, fērocēs, immitēs, fōrtēs, lācērtōsī. *vid. Bisaliæ.*

Gelū, Kälte oder Eis. *Rura gelu cum claudit hiems nec semine jacto.* Virg. SYN. Glāciēs, frīgūs. EPIT. Glāciālē, hiēmālē, hibērnū, pigrū, ārtū, ādstrīctū, cānēns, cānū, sēvū, mārūrē, nīvālē, hōrrēns, dēnsū. PHR. ārtō frīgīdā brūmā gelū. cōncrētū frīgūs rīgīdō cōmpāctā gelū pēr īnāniā grāndo. Tērrā cōncrētā gelū. Dum lēvā rīgēntī strīngērēt ārvā gelū. Cōncrētō rīgūērē gelū. *vid. Frigus, gelu.*

Gēmēbūndūs, ā, um, das fast seufzet.

Ille quidem totam gemebundus obambulat Ætnam. Cl.

Gēmēllī frātrēs, Brüder gleicher Geburt. — *modo namque gemellos.*

Virg. SYN. Gēmīnī. PHR. Gēmīnī sūb ūbērē nātī. Gēmīnūs pārtūs, fōētūs, prōlēs gēmīnā, gēmīnī frātrēs, fēcūndā glōriā mātīs.

Gēmīnī, Zwillinge. *Procubuisse lupam geminos buie ubera circum.* V.

Gēmīnī. (*Signum celeste, quod in magna tempestate apparet. Hos geminos fingunt Poetæ, Castorem esse & Pollucem, uno partu a Leda editos, quorum numine nautæ periclitantes se credunt adjuvari.*) PHR. Cygnīgēnī frātrēs, Tyndārīdæ jūvenēs, frātrēs cum Cāstōrē Pollūx gēmānī pāres. Sīdērā mārīs. Tyndārīdæ frātrēs. Sīdūs gēmīnū. Lædæ sōbōlēs. Lāmpās Tyndārīdū, Oēbālīdæ gēmīnī. Clārā gēmīnī signā Tyndārīdæ. Nāūtīs sīdūs āmicū.

Gēmīno, ās. *Jamque diem vitæ frater geminaverat annos.* Ovid.

SYN. īngēmīno, cōngēmīno, duplīco, cōnduplīco, cōmbīno, vel rēpēto, ītēro.

Gēmīnūs, zweifach. *Terga premit pecoris geminis amor aureus alis.*

M. SYN. gēmēllūs, gēmīnātūs, dūplēx, dūo, bīnī.

Gēmītūs, ūs, das Seufzen. *Extremosque ciet gemitus, ut tristis arator.* Virg. SYN. Lūctūs, sūspīriā, plāctūs, plāngōr, lāmētū, flētūs, quērēlā, quēstūs, clāmōr, ūlūlātūs. EPIT. Trīstīs, mōestūs, ācērbūs, frēmēns, sēvūs, dūrūs, āmārūs, grāvīs, mōerēns, lachrymābilīs, ægēr, mīserāndūs, atrōx, lōngūs, tūrbīdūs, quērūlūs, femīnēūs, rēsōnāns, crēbēr, ītērātūs, pērpētūūs, fīctūs, ēxōrtūs. PHR. ātrāctūs āb āltō spīritūs, īntērdū gēmītū grāvīs. Gēmītūs lacrymābilīs īmō āūdītūr tūmūlō. Lāmētīs gēmītūquē, ēt femīnēō ūlūlātū tēctā frēmūnt. Ædēs gēmītū ēt clāmōrē rēsūltānt. *vid. Gemo*

Gēmmā, ein Edelgestein. *Sæpe velut gemmas ejus regnumque probarem.* T. SYN. Lapīllūs, cōnchā, bāccā. *Gemmarum species aliquot:* āchātēs, ādāmās, āmēthystūs, bērīllūs, chrysōlītūs, cyānūs, hyācīnthis, iāspīs, mārgarītā, *sive* ūnīo, ōnyx, sārđōnyx, sāpphyrūs, smārāgdūs, tōpāzūs, pyrōpūs. EPIT. Cōlōrātā, tūmēns, nōbilīs, nēxīlīs, lūcīdā, nītīdā, rūtīlā, mīcāns, rādīāns, scīntīllāns, īndīcā, dīvēs, īgnēā, Gārāmāntēs, pērspīciā, fūlgēns, ārdēns, īdāspæā, prētīōsā, fūlgīdā, clārā, scythīcā, stēllāns, dūrā, flāmmātā, eōā, nītēns, cōrūscā, īndā, sīdērēā, pēllūcīdā, vīrīdīs, pēregrīnā, ērythrēā, Gāngētīcā, tērēs. PHR. tēnūēs cōnchās pīctōsquē lapīllōs pōntūs hābēt. Spōliā rubrī mārīs, Lāpīs rubrīs ādvēctūs āb ūndīs. Rubrī mūnērā pōntī. Dōnā mārīs īndī. Pēlāgī dōnā rūbēntīs. Cōnchēā bāccā. *unio.* Gēmmēūs fūlgōr, nītōr, lūx, īgnīs, gēmmārū prētīum. Nītīdō fūlgōrē cōrūscāns gēmmā. Nōbilīs eōō splēndēscīt gēmmā mōnīlī, gēmmā āūrō īntēxtā rādīānt. Pōsītāquē ēx ōrdīnē gēmmæ. Clārā rēpēr-

pērcūssō rēddēbānt lūminā Phœbō. Gēmmārum rādiāntēs lūcībūs ignēs. Mīrō cāndōris hōnōrē cōrūscāns. Quæ lēgītūr rubrīs gēmmā sub æquōribūs. Dāt dīgītīs gēmmās, dāt lōngā mōniliā cōllō. Substringitquē cōmam gēmmīs ēt cōllā mōnili. Circūit, ēt bāccīs ōnērāt cāndēntībūs aurēs. Pēndēbānt tēreti gēmmātā mōniliā cōllō. Gēmmās cōllō cīrcūmdēdit, ardēbāt gēmmā gāramāntidē cārulā vēstīs, ut quum spārsā micānt stēllārum lūminā cælō. v. *Ordo*.

Gemma in arboribus, Knopf am Weinstock.

SYN. Gērmēn, ōcūlus, sūrcūlus.

gēmmātūs, mit Edelsteinen besetzt.

Pendebant tereti gemmata monilia collo. Ovid.

SYN. Gēmmīs ōrnātūs, rādiāns, cōrūscūs, ōnērātūs, ōnūstūs, dīstīnctūs, micāns. PHR. Gēmmārum nītōrē, lūcē rādiāns. Gēmmārum vāriō fūlgōrē cōrūscāns.

gēmmēūs, von Edelgestein.

Gemmeus iste tibi miles & hostis erit. Mart.

gēmmīfēr, das Edelgestein trägt.

Et freta gemmiferi fundere classe maris. P.

gēmo, seufzen, weinen. *Et gemit, gemitus verba parentis erant. Ovid.*

SYN. īngēmo, īngēmīscō, lūgēo, fūspīro, quērōr, plāngo. PHR. āltō dē cōrdē, pēctōrē āb īmō gēmītum dō, ēdo, dūco, ēmītto, trāho, haurio, fūndo, cīeo, tōllo. Gēmītū lōcā īmpleo, quētū pēctōrā rūmpo. Pērdiūs ēt pērnōx āltō dē cōrdē pētītōs ēdēbāt gēmītūs. Grāvītēr gēmītūs īmō dē pēctōrē dūcēns. illacrymāt ānxiā nōctē. ānxiā lūcē gēmīt. īngēntem gēmītum tūsīs ād sīdērā tōllūnt Pēctōribūs. Mœstūsquē pēr ōmnēs īt gēmītūs. dūrōs gēmītūs sub cōrdē prēmēbāt. *Vide gemitus, Fleo, Lacryma.*

gēnæ, die Wangen. *Pendentesque genas & tales aspice rugas. Juv.*

SYN. Mālæ. EPIT. Pūlchræ, mōllēs, pūrpūræ, tēnēræ, āmbrōsiæ, nītīdæ, ēbūrnæ, nīvēæ, rōsēæ, dēcōræ, cāndēntēs, cōlōrātæ, ālbēntēs, nīvōsæ, rübēntēs, jūvēnilēs, vērēcūndæ, vēnūstæ, rübēscēntēs, tēnellæ, ālbēscēntēs, blāndæ, tūmīdæ, sēnilēs, rūgōsæ, hīrsūtæ, ērāsæ, sēuēræ: *in luctu* tābēntēs, mœstæ, pāllēntēs, hūmēntēs, mādīdæ, ūdæ. PHR. Gēnārum pūrpūrā, cāndōr, grātiā, dēcūs, blāndītīēs, vēnūstās. Quēis blāndā ēst grātiā. ōccūpāt tēnērās pūrpūrā grātā gēnās. Lacrymīs mōllēs īmmādūērē gēnæ, īt dēcōr, atquē gēnīs stīllāt rōs fūsūs ēbūrnīs, ēt tāntūs nīvēīs stāt dēcōr īn gēnūlis. Cāndēntēs vīncūnt līliā cānā gēnæ. Quid tēgīs īngēnūās, Chlōrī dēcōrā, gēnās?

Gēnēālōgiā, Geschlechtregister. SYN. gēnēris dēscriptā sēriēs. Sēriēs āvōrum. Stēmmātīs ōrdo, dēscriptiō.

Gēnēālōgūs. *Esse Deum velut illud ait genealogus idem. Pr.*

Gēnēr, Gēdam. *Monstra sinunt, generos, &c. Virg.*

Gēnērālīs, allgemein. *Ostendat maculas generales corpori inesse. Luc.*

Gēnērātīm, dem Geschlecht und Gattung nach.

Quare agite, o proprios generatim discite cultus. Virg.

Gēnērātiō, ōnīs, Zeugung, Gebährung. SYN. prōdūctiō, vel prōgēniēs, prōpāgo, gēnūs.

Gēnērātūs, geboren. *Bina bonum vobis Troja generatus Acestes. Virg.*

SYN. gēnītūs, prōgēnītūs, ēdītūs, nātūs.

Gēnērō, gebähren, schaffen.

Felici jam morte Deo generaret, ut esset. Alcim,

SYN. prōgēnērō, gīgno, prōgīgno, crēo, prōcrēo, prōdūco, vel pāriō. PHR. prōlem sūscīpiō. Fōrtēs crēāntūr fōrtībūs ēt bōnīs, ēst īn jūvē-

jūvencis, est in equis patrum virtus, nec imbellem feroces progē-
rānt aquilae columbam. Pulchra fieri prole parentem. educere foe-
tus. Saltem si qua mihi de te suscepta fuisset Antē fugam soboles.
Qui tantī talem genuere parentes? geminam partū dabit illā prolem.
Tua concipient caelesti viscera jussu Natum. Quo sanguine cretus.
Satus sanguine Divum. Figulo sum genitore satus. v. *Pario*.

Gēnērōsitas, atis, Adel. SYN. Nobilitas, vel fortitudo, virtus, animi
robur, vis. PHR. Mascula vis animi, generosum pectus. mens gene-
rosa. Martius ardor, nobilis, virilis, constans animus. Fortē pectus,
Invictae vires, mascula virtus.

Gēnērōsus, edel, tapfer. *Incoluit fines, nemo generosior est te.* Hor.

SYN. Nobilis, vel fortis, audax, magnanimus, intrpidus, animosus,
impavidus, interritus. PHR. Titulis generosus avitis, vel praestans,
animi virtute potens, bello fortis, invictus, vir forti pectore, viribus
invictus. Florens animi, vinci nescius, armis acer, ingens animis. Cui
generosus ebullit sanguis. Quem mascula virtus excitat. v. *Fortis*.

Gēniālis, Freuden-Tag. *Imminet ac similes lucent genialibus altis.* Virg.
SYN. Genio sacer, festus, vel laetus, festivus, deliciosus, amoenus,
dapsilis, laurus.

Gēnistā, Psriemen oder Ginstern. — *Molle filer lentaeque genistae.* Virg.

SYN. Spartum. EPIT. Humilis, viridis, lenta, flexilis. PHR. Sparti
vimen. Spartea vimina.

Gēnitābilis. *Et reserata viget genitabilis aura favoni.* Lucr.

Gēnitālis, dienlich zu gebähren.

Romulus in caelo cum Diis genitalibus aevum. P.

Gēnitōr, oris, Vater. — *Penei genitoris ad undam.* Virg.

SYN. generator, sator, parens, pater. vide *Pater*.

Gēnitrix, Mutter. *Jamque domum mirans genitricis & humida tecla.* V.

SYN. parens, mater. vide *Mater*.

gēnitūs, geboren. *Diis quanquam geniti atque invicti viribus essent.* V.

SYN. generatus, vel filius, proles, progēies.

Gēniūs, ein Engel. *Magne geni, cape tura libens votisque faveto.* V.

(*Naturae & voluptatis praeses Deus; sumitur pro natura & indole
seu ingenio:*) SYN. Tutelaris Deus, vel voluptatis Deus. EPIT.

Dexter, bonus, faustus, secundus, felix, fautor, amicus, fidus, comes,
dux, natalis, hilaris, laetus, jucundus, festivus.

Gēns, Volk. *Gentibus in nostris risu quatiare sed illis.* Juv.

SYN. Soboles, progēies, proles, genus, stirps, sanguis, propago,
vel populus, natio.

Gētilis, eines Geschlechts. *Obliquus, nec non gentilia tympana secum.*
Juv.

Gētilitas, Vielheit des Geschlechts. *Gentilitatis sordida nubila.* (Alc.)
Prud.

Gētilitiūs, das zu einem Geschlecht oder Stamm gehört.

Gēnū, Knie. *Dixerat & genua amplexus &c.* Virg.

SYN. poples. EPIT. prociduum, succiduum, humile, curvatum, fle-
xum, submissum, incurvum, supplex, labans, tremens, firmum, cer-
tum, titubans, rigidum, durum. PHR. Quā crūs esse incipit, et quā
Mollia nervosus facit internodia poples junctura genuum. Tardā
trementi genua labant pro genua per syncrefin. genua agra trahentem,
rigido nixus genu. Tremulo mediis abruptit poplite gyrōs.

Genua flecto, Knie biegen. SYN. Genua submitto, inclino, pono, in-
flecto, sinuo, posito genu procumbō, cado. Genibus supplex advol-
vōr,

vör, gēnūā amplēxūs, gēnībūsquē vōlāns. vērārī poplītē cūrvō, fī-
nūātō. prōcīdūō dīc bonā vērā gēnū. Tēntō poplītē prōnūs. Nēc
mōrōr āntē pēdēs prōcūbūīssē tūōs. āntē pēdēs jācūīt sūplēx. ēt gē-
nībūs prōnīs sūplēx. gēnībūsquē sālūtānt sūbmīssī aūgūriūm. Sūp-
plēx vōlvītūr āntē pēdēs, pōsītōquē gēnū Tītāniā tērram prēssīt.
Nōn ēgo sī mētūī dūbītem prōcūmbērē tēmplīs, ēt dārē sacrātīs ōscū-
lā līmīnībūs. Sīc cādīt īnflexō lapsā pūellā gēnū. Fūlvīs gēnūa īnclī-
nārēt ārēnīs. Pōtēst flēxō sūccūbūīssē gēnū. Sūplīcītēr pōsītō prō-
cūbūērē gēnū. Flēxō gēnū jam tōtūs ād tērram rūīt. Quēm gēnū nī-
xæ trēmūērē gēntēs, ēn sūplēx jācēt āllāpsā gēnībūs.

Gēnūīnūs, natūrlīch. *Te Lupe, te Muci & genuinum fragit in illis. P.*

Gēnūs, ēris, *Geschlecht. Nam genus & proavos; & quæ non fecimus ipsi.*

Ovid. SYN. Gēns, gēntīlītās, ōrtūs, ōrīgo, stīrps, sānguīs, vel prōpā-
go, prōgēnīēs vel stēmā. EPIT. Nōbīlē, antīquū, clārum, illū-
strē, rēgīū, vētūs, præclārum, nōtū, rēgālē, ignōbīlē, ābjēctū,
vīlē, hūmīlē, sōrdīdū, ignōtū. PHR. Gēntīs hōnōs, gēnērīs prī-
mōrdiā, grādūs. Sānguīnīs īnclītūs ōrdo. ōrtūs nōbīlē prīncīpīū.
gēnūs īmmōrtālē mānēt mūltōsquē pēr ānnōs stāt fōrtūnā dōmūs ēt āvī
nūmērāntūr āvōrum. Prīmōrdiā gēntīs. Crēdo ēquīdem nēc vānā
fīdēs gēnūs ēssē Dēōrum. Mūltā vīrī vīrtūs ānīmō mūltūsquē rēcūr-
sāt gēntīs hōnōs. āb Jōvē prīncīpīū gēnērīs. v. *Nobilis, ignobilis.*

Gēōmētrā vel gēōmētrēs seu gēōmētrēs, *trifyl. ein Landmesser.*

Grammaticus, Rhetor, Geometres, Pictor, Alyptes. Juv.

Gērmāniā, *Deutschland. Aut Ararim Partibus bibet aut Germania Ti-
grim.* Virg. SYN. ālēmānniā. EPIT. aūdāx, fērōx, pōtēns, dīvēs,
bārbārā, ēffērā, hōrrīdā, fērā, dīrā, bēllātrīx, bēllīcōsā, frīgīdā, pū-
gnāx, atrōx, fōrtīs. PHR. Gērmānicā, gērmānā tēllūs, plāgā, rēgīo.
Gērmānæ ōræ, sālītībūs Hērcyniīs Gērmāniā sūbjācēt atrōx. nēbūlō-
sā cāvīs fūmāt Gērmāniā cāmpīs.

Gērmānī, *die Deutschen.* SYN. ālēmānnī, Teūtōnēs, Sīcāmbri. EPIT.
īnvīctī, pōtētēs, fērōcēs, bēllācēs, aūdācēs, fōrtēs. PHR. Gērmā-
nā gēns, nātīo. Gērmānūs pōpūlus. Flāvī gēns āccōlā Rhēnī. Vētē-
rī gēns nātā Thūīstōnē.

Gērmānicūs. *Quem germanicus ore non rubenti. (Phal.) Mart.*

Gērmānūs, *ein Deutscher. — sed regna Tyri Germanus habebat. Virg.*

Gērmēn, īnis, *ein Zweig. — aliena ex arbore germen. Virg.*

SYN. Sēmēn, stīrps. EPIT. Mōllē, tūrgēns, ōdōrum, flōrīfērū, ām-
brōsīū, fōcūndū, gēnītālē, pūbēns. *vid. mox germino.*

Gērmīno, *wachsen. Germinat & nanquam fallentis termes olivæ. Virg.*

SYN. Prōgērmīno, pūllūlo, gēmīno. PHR. Gērmēn ēdo, pāriō, mīt-
to, ēmītto, fūndo, trūdo, gērmīnē pūllūlo, frōndēo, flōrēscō, dīvītē
gēmīna vēstīt pāmpīnēās vītīs ōpācā cōmās. Gērmīnē pūbēt ōdōrō,
ēffūndīt gēmīnās tūrgēntī ēt gērmīnē frōndēt. āmbrōsīō gērmīnē frā-
grāt hūmūs. Mūltīplīcēs fūndīt frūtīcēs ēt vīmīnē crēbrō gērmīnāt.
v. *Frutico.*

gēro, *tragen, aufrichten. Aspera si geritis corda, redire licet. Mart.*

SYN. Fāciō, vel pōrto, gēsto, fēro.

gērūlus, *ein Träger. Festinat calidus mulis gerulique redemptor. Hor.*

Gēryōn, ōnīs. (*Chrysaoris filius, finxerunt poetæ illum esso tricerpo-
rem, quod Rex esset trium Hispaniarum.*)

Ter gemini nece Geryonis &c. Virg.

Hoc neque Geryon triplex, nec turbidus orci. Cl.

SYN. Gēryōnēs, Gēryōnēūs, *quadris. EPIT. Tricōrpōr, tērgēmī-
nūs,*

nūs, trīfōrmīs, trīplēx, vāstūs, fērōx, fērūs, immānīs, mīnāx, fōrtīs, aūdāx, crūdēlīs, hōrrēndūs. PHR. pāstōr ībērūs. Rēx trīfōrmīs, tērgēmīnī nēcē Gēryōnīs spōlīsquē sūpērbūs.

Gēstāmēn, īnīs, eine Būrdē. — *magni gestamen Abantis.* Virg.

Gēstīo, īs, frolofen. *Et studio incassum videas gestire lavandi.* Virg.

SYN. ēxūlto, laetōr, gaūdēo. PHR. Gēnū ēxūlto. Laetītīa ēxīlīo, sūbsīlīo, ōvo, trīūmpho, *vide Gaudeo.*

Gēsto, tragen. *Non obtusa adeo gestamus pectora Pæni.* Virg.

SYN. Gēro, pōrto, fēro.

Gēstūs, ūs, Weis, Manier, Geberde. SYN. āctīo, mōdūs. EPIT. Lōquēns, pētūlāns, grātūs, mōllīs, vērūstūs, sōlūtūs, dēcōrūs, hōnēstūs, scēnīcūs. PHR. Lūmīnībūs mōtīs aptē gēstūquē vērūstō. Hīnc dūlcīs lēpōr ēt grātō facūndīā gēstū. Mōllī dēdūcīt cāndīdā gēstū brāchīā.

Gēsūm sive gēstūm, vel gaesūm, teli genus.

Nobis erectis fundere gesa rotis. Prop.

PHR. Lēvī jāculātūr Gāllīcā gēsā mānū, ālpīnā cōrūscāns Gēsā mānū.

Gētae, Barbarische Völker in Egyptien.

Quum fuget in Rhodopen atque in deserta Getarum. Virg.

EPIT. Hybērnī, āstūtī, rīgīdī, īnfēstī, squāllīdī, dūrī, īnhūmānī, hīrsūtī, trūcēs, fērī, fērōcēs, īndōmītī, īntōnsī, bārbārīcī, phāretrātī, Thrācīī, Thrēīcīī. PHR. Gētīcā gēns. Cōrytōn ēt ārcūm, Tēlāquē vīpērēō lūrīdā tēllē gērūnt. Nūllā Gētīs tōtō gēns ēst trūcūlētīōr ōrbē.

Gētīcūs, *Hoc tibi de Getica litore mittit opus.* Ovid.

Gīgāntēs, die Riesen. *Unde fit, ut malim fraterculus esse gigantum.* P.

(*Hos, credidit antiquitas, homines fuisse excelsissimæ staturæ ab irata tellure procreatos in Deorum perniciem. Hinc in Phlegreis campis Thessaliæ congestis montibus gradum in cælum struxisse feruntur, Iovem ut detruderent e cælo, sed eos Jupiter adjutus a Baccho & aliquot Diis, fulminavit & montium ruinis oppressit.*) SYN. Tītānēs, tērrīgēnæ. EPIT. Immānēs, hōrrēndī, aūdācēs, sūpērbī, vāstī, tūmīdī, fērī, fūrētēs, īmpāvīdī, crūdēlēs, bārbārī, pōtētēs, saevī, hōrrībīlēs, fūrīōsī, dīrī, tērrīfīcī, īntērrītī, mīnācēs, trūcūlētī, mētūēndī, tētrī, ācērbī, nēfāndī, īmmītēs, scēlērātī, īmpīī, ānguīpēdēs, Ætnācī, Phlēgrācī. PHR. Tītānīā prōlēs. Gīgāntū cōhōrs, mānūs, ācīēs. Tērrīgēnæ frātēs. Tēllūrīs jūvēnēs, ālūmnī. Gēnūs āntīquū tērræ, Hōstēs phlēgrācī īmpīā tūrbā gīgāntū. īmmanīā mōnstrā gīgāntēs. Fērī tērræ pārtūs vāstā sē mōlē mōvēntēs cācō cāpītā āltā fērētēs. Mōlīs mōnstrā stūpēndæ. Prōpāgo cōntēmtrīx Sūpērum. Cōnjūrātī cælum rēscīndērē frātēs. Tēntāvērē hūmērīs mōntī sūpērādērē mōntē, pērvīūs ūt fīērēt cōngēstīs mōntībūs aethēr. Dēōs āūsā lācēsērē bēllō saevā cōhōrs, quōs vibrātō fūlmīnē, vīndīcē flāmmā. Jūpītēr ōbrūīt, prōtrīvīt, vāstīs īnvōlvīt rūnīs. Phlēgrā gīgāntēīs fāmōsā rūnī. Aūsī cælum āffēctārē gīgāntēs. Cælōquē īrātā jūvēntūs, quōs pārtū tērrā nēfāndō ēdīdīt, quōs tēllūs īn cælum fūrībūndā tūlīt, āffēctāssē fērūnt rēgnū cāelēstē gīgāntēs, āltāquē cōngēstōs flūxīssē ād sīdērā mōntēs. Quī mānībūs māgnū rēscīndērē cælum āggērēssī, sūpērīsquē Jōvem dētrūdērē rēgnīs. Tērrā fērōs pārtūs īmmanīā mōnstrā gīgāntēs ēdīdīt, āūsūrōs īn Jōvīs īrē dōmū, mīllē mānūs īllīs dēdīt ēt prō crūrībūs ānguēs, ātquē āīt īn māgnōs ārmā mōvērē Dēōs, ēxstrūērē hī mōntēs ād sīdērā sūmmā pārabānt, ēt bēl-

Id magnum sollicitare Jovem. Fulminā de celi jaculatus Juppiter arcē,
vertit in auctores pondera vastā suos.

Gigantēus, von Riesengeschlecht. *Sive gigantea spatiabere litoris ora.*
Prop.

gigno, gēnui, gebähren.

Sacula qui tanti talem genuere parentes. Virg. v. *Genero.*

glaciālis, eiflich. *Et glacialis hyems canos hirsuta capillos.* Ovid.

SYN. gelidus, pruinosus, algidus, frigidus.

glaciatus, gefroren. SYN. gelatus, congelatus, conglaciatus. PHR. In
glaciem concretus. Glaciē rigens, astrictus, concretus, horrēns.

glaciēs, Eis. *Ab tibi ne teneras glacies secet aspera plantas.* Virg.

EPIT. aspera, nivalis, adstricta, concreta, solida, rigens, indurata,
alpina. Rhiphæa, dura, lucida, fragilis. PHR. undā gelū concretā.

Gelū concretus lātex, crusta lubrica. Stiria pendens. Decidit hy-
bernō praegravis undā gelū. Ventis glaciēs adstricta pependit. Ter-
ram hirsuta premit glaciēs, et brumā perennis. v. *Gelu.*

glacio, überfrieren. *Ventus & positas ut, glaciēt nives.* (Choriamb.)

H. SYN. Conglacio, gelo, congelo, neut. glaciōr, congelōr. pass.
v. *Gelo.*

gladiator, oris, ein Fechter. *Lustravitque fugae mediam gladiator are-
nam.* J. SYN. pugil, luctator, lanista, gladiatorum magister. EPIT.

Fortis, robustus, nudus, tunicatus. PHR. armatae peritus palaestrae.

Media pugnāt gladiator arenā. v. *Athleta.*

gladius, ein Schwerdt. *Nescierint primi gladios extendere fabri.* Juv.

SYN. ensis, ferrum, pugio, sica, mucro, cuspis, acies. EPIT. Ful-
gens, minax, ferreus, anceps. v. *Ensis.*

glandifer, das Eicheln trägt. *Glandiferas inter curabant corpora quer-
cus.* L.

glans, eine Eichel. *Sin autem existet durum tibi glandibus inguen.* L.

(*Hoc fructu homines aetate aurea vescebantur.*)

EPIT. Dura, silvestris, excussa, virens, agrestis, sonora, hyberna,
vetus, caduca, querna, ligna, aescula, Chaonia. PHR. Quercus ili-
gna, vel aesculea, nux, frux, bacca, quercus, ilicis, aesculi foetus, fru-
ctus, quernum, ilicem pomum, glandaria nux. Chaoniae fruges.
Contentus nemorum pomis, et glande sonora vivit. Tollat et immo-
dicam glans mihi stricta famem. Suppeditat glans quernae victum.
Silvestria pabula glandes, ante ministrabant glandis alimentia. Cere-
ris munere tellus. Chaoniam pingui glandem mutavit arista.

glans, globus tormentarius, ein Bleifloß, oder Kugel. EPIT. Plum-
bea, ferrea, aliena, missa, volans, volucris, missilis, ignea, vlnifica.
PHR. Globus aereus. Pila ferrea. Plumbæa massa. Missile plum-
bum. Volatile ferrum vibrat. evomit ignitas hostilis machina glan-
des. Ferrea laevam glans ignita manum ferit, Volucres imitantur
fulgura glandes.

glareā, grober Sand. *Nam jejuna quidem clivosi glareæ ruris.* Virg.

SYN. arena. EPIT. Flavā, jejuna, dura, sterilis. PHR. Jejuna cli-
vosi glareā ruris. Vix humiles apibus casias, roremque ministrat.
Creber litoris asperat oram calculus, silix, scrupulus, lapillus.

Glaucus, grau, blau, Schimmelfarb.

SYN. Cærulū, cæruleus, viridis, caesus, prasinus.

Gleba, Erdscholle, Klotz. *Liquitur & zephyro putris se gleba resolvit.*

Virg. SYN. Cespēs. EPIT. Jacens, iners, supinata, pinguis, sicca,
foecunda, madida, fertilis, dives, humens, uber, campestris, versata,

effōsā, fērāx, spīcēā. PHR. Glēbæ divītis ūbēr. Dītēs sīnē vōmērē glēbæ, ūlīgīnēis tēllūs ūberrīmā glēbīs, ūbērē glēbā tērrā fērāx. Rāstrīs glēbās frāngērē īnērtēs, vōmērē vērtērē glēbās. *v. Arare.*

Glīs, īrīs, *Feldmauß, Ratte.* *Somniculosos ille porrigit glires.* (Scaz.) M. SYN. Mūs alpinūs. EPIT. īnērs, pīgēr, hībērūs, sōpōrātūs, dōrmītōr, brēvīs, alpinūs, sōmniculōsūs. PHR. Glīs, brēvīs hībērō sōlītūs pīnguēscērē sōmmō. Tōtā mīhi dōrmītūr hībērs, ēt pīnguītōr īllō tēmpōrē sum, quō mē nīl nīfī sōmnūs ālīt. Rēbūs glīs hībērūs ādēmtīs ēvīgīlāt.

Glisco, aufwachsen. SYN. Crēscō, āccrēscō, aūgēscō, īnvālēscō.

Glōbōsūs, wie eine Kugel. *Scilicet esse globosa tamen, quum &c.* Luc. SYN. Rōtūdūs, ōrbīculātūs. PHR. īn glōbī fōrmām ēffēctūs, fīgūrātūs, īn glōbum ēffōrmātūs. Glōbī dēdīt īllē fīgūrām. Tōrnō cīrcūmdūcēns.

Glōbūs, eine Kugel, Klok. *Quis globus, o cives, caligine volvitur atra.* Virg. SYN. Sphærā, ōrbīs. EPIT. rōtūdūs, lēvīs, dēnsūs, tōrnātīlīs.

Globus luforius, ein Spielklok, Kugel. PHR. Rōtātīlē būxum, vōlūbīlē līgnum, rōtūdā būxūs, vōlūbīlīs ālnūs.

Globus tormentarius. *v. Glans.*

Glōmērāmēn, īnis, ein runder Haufe.

Diffimiles igitur formæ glomeramen in unum. L.

Glōmēro, winden. *In speciem & villæ parvos glomerabis in orbes.* S. SYN. āgglōmēro, āggēro, cōnvēho, āccūmūlo. PHR. māgnām mīstæ glōmērāntūr īn ōrbem. Grēssūs glōmērārē supērbōs. Vōlvūntūr īn ōrbem, īmmēnsōs sīnūātūr īn ārcūs. *v. Accumulo*

Glōriā, Ehr und Preiß — *hortatrix animosi gloria leti.* Stat.

SYN. Laūs, hōnōr, dēcūs, nōmēn, fāmā, splēndōr. EPIT. īnclytā, ārdūā, īnānīs, vēntōsā, frāgīlīs, nōbīlīs, fūgītīvā, brēvīs, mūtābīlīs, ōptātā, dēbītā, mērītā, īnsīgnīs, māgnā, pērēnnīs, sūmmā, trīumphālīs, īnvīdīōsā, cēlēbrīs, clārā, ōpērōsā, īmmōrtālīs, vīvāx, āmbītīōsā, fēlīx. PHR. Nūllō-ūnquām dēlēbīlīs ævō. pērpētūm mānsūrā pēr ævum. Hōrtātrīx ānīmōsī glōriā lētī, īmmēnsūm glōriā cālcar hābēt. Nēscīā mōrtīs glōriā, expērs sēpūlcrī. Pōst fātā supērstēs nōmēn āb ætērnā pōstērītātē ferēs. Mēndācī rēsplēndēns glōriā fūcō. Clārāquē ērīt scrīptīs glōriā vēstrā mēīs. Pērtūsāquē glōriā fūcō *v. Numen.*

Glōrīōr, ārīs, sīch rūhmen. *Vis cursu pedibusque gloriari.* (Phal.) Mart.

SYN. ōstēnto, jācto, jāctīto. PHR. Dōtēs ōstēntārē sūās. Vērbīs īmmōdicīs, supērbīs ēxtōllērē, fērrē īn āstrā, fērrē pōlō. *v. Superbio.*

Glūtēn, īnis, Leim. *Glutine materies taurino ita jungitur una.* L.

SYN. glūtīnum, vīscum. EPIT. Tēnūē, fōrtē, vālīdum, strīngēns, lēntum, vīscōsum.

Glūtīnēūs, leimicht.

Quæ pede glutineo quod tetigere trabunt. Rut.

Glūtīno, leimen. *Quod fuerat verbum carnis dum glutinat usum.* Prud.

SYN. Cōnglūtīno, āgglūtīno. PHR. Glūtīnē jūngo, strīngo, cōmpīngo, nēcto, cōnnēcto.

gnārūs, wissend. *Non culter instans, non arator gnarus est.* (Jamb.)

Auf. SYN. Pērītūs, sōlērs, expērtūs, scīēns, dōctūs, nāvūs, prūdēns.

gnātūs, Sohn. *Gnatum exhortarer, ni mistus matre Sabella.* Virg.

SYN. Nātūs, filiūs.

gnāvītēr, fleißig. — *morantur agenti gnaviter, id quod.* Hor.

SYN. Fōrtītēr, āudāctēr, sōlērtēr,

Gnāvūs, gefliffen. *Gnavus mane forum, & vespertinus pete lectum.* H.

SYN. Nāvūs, sölērs, strēnūūs, fōrtīs, aūdāx, gēnērōsūs.

gnōmōn, ōnīs, ein Richtscheid. *Tertia solque micans ad sextos gnomonas ibat.*

SYN. Nōrmā, rēgūlā. *In horologiis index, stylus, acus.* PHR. Stylus hōrāriūs. Hōrārum īndēx, acus hōrās ūmbrā nōtāns.

gōbīo, ōnīs, & gōbīūs, piscis exiguus, ein Gründling. EPIT. Cāpītātūs, pīnguīs, ōpīmūs, flūviālīs amnicōlā. PHR. Prīncīpīum cōenae gōbīūs ēssē sōlēt. Tū quōquē flūmīnēas īntēr mēmōrāndē cōhōrtēs gōbīo.

Gōliās. *Vidimus horrendum membris armisque Goliam.* Prud.

(*Philisteus, immanis stature, a Davide puero funda prostratus.*)

SYN. Gōliāth. Gōliāthūs. EPIT. Supērbūs, mīnāx, gīgās, prōcērūs, Phīlīstaeūs. PHR. Hōrrēndūs mēmbrīs armīsquē Gōliās, īngēns exīguō lāsūs āb hōstē gīgās, pārvō cādīt īctūs āb hōstē, seu a Davide puero.

Gōrgōn, ōnīs. *Gorgone bis centum riguerunt corpora visa.* Ovid.

(*Gorgones dictae sunt Phorci filiae Medūsā, Stheno & Eūryālē a truculentia.*)

SYN. Phōrcys, Phōrcynīs. EPIT. Sāvā, āngūicōmā, āspērā, rīgīdā, tērrīficā, dūrā, crūēntā. Māūrā, hōrrēndā, fērā, mētūēndā, fōrmīdābilīs, bārbārā, sākīficā, ātrōx. PHR. Sērpēntīgērum mōnstrum Gōrgōnīs āngūicōmāe cālātōs āgīdē vūltūs Pālās hābēt. Sākīficāe sōrōrēs ānguīfērāe Phōrcī nātāe. Sērpēntīgērī, crūdēlīā lūminā mōnstrī. Hae sūnt Phōrcynīdēs ōrē mōnstrīficō. extrēmīs Lybīaequē finībūs ōlim āspēctū mūtārē hōmīnēs īn sākā sōlēbānt. Phōrcī tērnā prōpāgo. vide Medusa.

Gōrgōnēūs. *Exin Gorgoneis Aleto infecta venenis.* Virg.

Gōthī. *Huc possem victos inde referre Gothos.* Aufon.

(*Populi immanes, oriundi ex Gothia regione Europae, Daniae & Norvegiae contermina. Hi olim Italiam armis subegerunt Romamque ipsam solo aequarunt & suam in totum orbem invexerunt barbariem.*)

EPIT. Sāvī, īmmānēs, dūrī, crūdēlēs, īnfrānēs, fērī crūēntī, ātrōcēs, ēffērī, fūrīōsī, scēlērātī, Mārtīī, Māvōrtīī, ārmīpōtētēs

grābātūs, ein Bett. *Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati.* M.

SYN. Cūbīlē, tōrūs, thālāmūs, strātum, lēctūs. EPIT. Tēnūīs, mōlīlīs, nōctūrnūs, plūmōsūs, plācīdūs, vīlīs. PHR. Tēnūī tum sōlā grābātō dēcūbūit. Mēmbrā lēvāt sēnsīm vīlī dēmīssā grābātō. v. Lectus.

grācīlētūs, dūnn, mager. *Deducunt habiles gladios filo gracilento.* En. **grācīlīs, mager, dūnn.** *Et gracilis structos effugit umbra rogos.* Ovid.

SYN. Grācīlētūs, ēxīlīs, mācēr, mācīlētūs, tēnūīs, pārvūs, exīguūs. **grādātīm, von Schritt zu Schritt.**

Usque ad principium placeat damnare gradatim. Prud.

SYN. Sēnsīm, pāulātīm, pēdetētīm.

Grādīvūs. *Gradivumque patrem Geticis qui &c.* Virg.

Inclyta Amazonidum magnoque exorta Gradivo. Val. vide Mars.

grādīōr, ērīs, gehen, treten. — *Ipse uno graditur comitatus Achate.* V.

SYN. īncēdo, ēo, vādo, āmbūlo. PHR. Fērrē grādum. Grēssum flēcto, tēndo, dīrīgo, fēro, tōrquēo, mōlīōr. Prācīpītārē grādum, grādū dīscēdērē vērso. Cōmpōsītōsquē grādūs āgīt ātquē lēvēs cīrcumfērtquē rēfērtquē grādūs, īnquē tūō cēlērēm lītōrē sīstē grādum. v. Incedo.

Grādūs, ūs, ein Tritt, Staffel. *In gradibus sedit populus de cespite factis.* O.

SYN. Grēssūs, pāssūs, īncēssūs. EPIT. Cēlēr, prācēps, cīrātātūs, vēlōx, prāpēs, vāgūs, prōpērūs, tārduūs, lētūūs, sēgnīs, īnērs, dūbī-

dubius, certus, firmus, titubans, tremulus, rapidus, fugax, subitum. Incertus, anhelus, succiduus, labans, fessus, æger, compositus, suspensus, sublimis, superbus. *vide Gradior.*

Gradus scalarum, eine Sprosse. EPIT. altus, surgens, scansilis, assurgens. PHR. Scansile lignum, saxum.

Grææ, (*Tres fuerunt sorores, Phorci filiae, unicum habentes oculum & unicum dentem, quibus vicissim inter se tres utebantur. Harum ope Perseus ad Gorgones pervenit.*) PHR. Phorci ternâ propago.

Græci, die Griechen *Quod rudis & Græcis intacti carminis auctor.* Hor. SYN. Grâji, grâjugenæ, argivi, pelâsgî, achivi, achæi, achæici, argolici, danai, inchi, dorici. EPIT. Facundi, loquaces, mendaces, fallaces, armigeri, potentes, pugnaces, bellaces, audaces, solertes, sagaces, vani. PHR. Grâjum, seu Grâjorum populi, gens, natio. Gens Danâum, gens, pubes grâjâ, argivâ, pelâsgâ, atticâ, &c. Gens instructa dolis, fraudibus insidiôsâ malignis. Græci facundum, sed malè forte genus.

Græciâ, Griechenland. (*Europæ regio est, olim omni disciplinarum genere exulta, hodie Turcarum imperio subiecta, principium sumit ad meridiem ab Istbmi Corinthiaci angustis, indeque ad septentrionem in Thessaliam usque ad partem Ægæi maris extenditur; ad occasum Acheloo fluvio ab Ephiro dirimitur; ab ortu rursus habet mare Ægæum, qua parte Sunium eo abluitur.*) SYN. Hellâs, achæiâ. EPIT. Mendax, fallax, vindex, solers, doctâ, ultrix, vana, vetus, garrulâ, loquax, disertâ, facundâ, facundâ, fertilis, ingeniôsâ. PHR. Grâjâ tellus, plâgâ, orâ, regio, Grâjorum, grâjugenum regio, argivæ, jugerâ terræ, argolici campi, argivi agri, achæicâ tellus. Tellus achivâ, Doricâ, pelâsgâ. Litus inachium, et quidquid græciâ mendax audet in historiâ.

Grâjugenæ, die Griechen.

Grajugenumque domos suspectaque linquimus arva. Virg.

Grâjus. *Fas mihi Grajorum sacrata resolvere jura.* Virg.

SYN. Græcus. v. Græci.

Grâmen, inis, Gras. *Libavit quadrupes, neque graminis attigit herbam.* V. SYN. Hërbâ. EPIT. Lætum, viridè, tenerum, tenax, mollè, montanum, fertilè, odorum, vernans, frondens, tenellum, pictum, micans, fecundum, virens, florens, florigerum, herbosum, halans, humidum, irriguum, redivivum, ridens, amœnum, madidum, riguum, jucundum, roscidum. PHR. Grâminis herbâ. Hërbæ grâminæ. Grâminëus cespès, torus. Terræ germînâ. Grâminâ pubescunt campis. Lætâ virescunt, florènt, halânt, ridènt, vernânt grâminâ. Vâriis grâminâ pictâ modis, herbosô vestit viridès vernântes grâminè campî. Viridî sèmpèr sè grâminè vestit. v. *Herba.*

Grâminëus, das von Gras gemacht ist.

Gramineæ ripæ religavit ab aggere classem. Hor.

SYN. Hërbosus, herbidus.

Grâmmaticâ & grâmmaticè, die Kunst recht zu reden und zu schreiben.

EPIT. Doctâ, peritâ, nobilis, magistrâ, aptâ, ingeniôsâ, palæmoniâ.

PHR. ars Palæmonis, odi hanc ego, quæ repêtit, volvitquæ Palæmonis, artem, illè palæmoniâ non inscius artè revolvit implicatâ.

Grâmmaticus, der zur Grammatik gehöret.

Grammaticas ambire tribus & pulpita, &c. G.

Grânârium, ein Stornhaus. *Quum tua plus laudes cameris granaria nostris.*

fris. H. SYN. Hōrrēum. EPIT. Căpax, amplum, divēs, trītīcēum, Cēreālē, rēfērtum.

Grāndævūs, eines grossen Alsters.

— *Vectus Abas & qua grandævus Alethes. Virg. v. Senex.*

Grāndilōquūs, prāchtig mit Worten. *Inter grandiloquos per mille, &c. A.*

Grāndīnēūs. *Grandineum flammis ferventibus aëre frigus. V.*

Crāndo, inīs, Hagel. *Hic ego nigrantem commista grandine nimbū. V.*

EPIT. Saxeā, dīrā, hōrridā, hibērnā, hiēmālīs, pērniciōsā, exitiōsā, sāvā, inimicā, brūmālīs, bōreālīs, cānā, mīnāx, ārcēōā, hypērbōrēā, dēnsā, grāvīs, cōncrētā, spīssā, crēpītāns, effūsā, sāliēns, glāciālīs, nīvālīs. **PHR.** Grāndīnīs īmbēr, prōcēllā, tēmpēstās, hōrrōr, vērber. Gēlātæ grāndīnīs īctūs, īræ. Nīmbī mūltā grāndīnē mīxtī. Nīx īndūrātā, cōncrētā. Gēlīdīs cōncrēti vēntīs nīmbī. Lāpīdum dūræ hiēmēs. Dūris grāndo īnvīsā cōlōnīs Prōstērnēns sēgētēs. Tēctīs crēpītāns. Sōnītū strīdētē rūēns. Lāpīdōsæ grāndīnīs īmbēr. Quātīēns silvās. Grāndīnē lētā sēgēs. Nigrāns cōmmīstā grāndīnē nīmbōs. *v. mox grandinat.*

Grāndīnāt, es hagelt. **SYN.** Grāndo plūit, rūit, prācīpītāt. **PHR.** effūsā grāndīnē nīmbī prācīpītānt. Strīdētī rēsonāns crēpītū rūit āērē grāndo. Rūit crēpītāns lāpīdōsæ grāndīnīs īmbēr. Tēctīs crēpītāns ālīt hōrridā grāndo. Vītēs, sēgētēs, tērrām, tēctā grāndo vērberāt, lādīt, pērcūtīt, īcīt, pūlsāt, quātīt. Cūlmīnā grāndīnē crēbrā īctā sōnānt. Crēbrā sōnāns vōlītābat āb āērē grāndo. Grāndīnīs ēt crēbrā tēllūs crēpītāntē prōcēllā pūlsā sōnāt, rūptīsquē mīcānt ē nūbībūs ignēs. Cum sāliēntē grāvēs cēcīdērūt grāndīnē nīmbī. Hōrridā grāndo cōntrīvīt sēgētem. Hōrrūt āthēr grāndīnē tērrībīlīs, ūt grāndīnē pūlsō. Quam mūltā fīēt grāndīnē cānūs āthōs. Heū mālē tum mītēs dēfēndēt pāmpīnūs ūvās. Quam mūltā grāndīnē nīmbī cūlmīnībūs crēpītānt. Vērberāt īmbēr hūmum, quam mūltā grāndīnē vēntī īn vādā prācīpītānt, āc vėlūt effūsā sī quādo grāndīnē nīmbī prācīpītānt, ōmnīs cāmpīs dīffūgīt ārātōr, ārmēnta ēffūgīunt lāpīdōsæ grāndīnīs īctūs. Jam sātīs tērrīs nīvīs, ātquē dīræ, grāndīnīs mīsīt pātēr ēt rūbēntē dēxtērā sacras jācūlātūs ārcēs, tērrūt ōrbem.

Grānīfēr, das Störner trägt. *Graniferumque agmen subiectis spargere &c. Ovid.*

Grānum, Korn. *Punica sub lento cortice grana rubent. Ovid.*

FPIT. Pūrum, lāctēns, flāvēscēns, cēreālē, tūmēns.

Grāfsātōr, ōris, ein Rauber. — *Subitus grassator agit rem. Juv.*

SYN. pōpūlātōr, latro, fūr. *v. Fur.*

Grāfsōr, āris, berauben. *Miscuit, aut ferro grassator sepius illum. Juv.*

SYN. Fūrōr, āris, pōpūlōr, vėl īnvādo, vėl dīffūndōr, spārgōr.

Grātēs, Danfsagung. *Jam jam supremo Numini grates ago. (Jamb.) Sen.*

Grātīā, Danf. — *adolescet gratia facti. Virg.*

SYN. Lēpōr, vēnūstās, pūlchrītūdo, vėl āmōr, stūdiūm, piētās, fāvōr, dōnum, mūnūs, ōffīciūm vėl grātūs ānīmūs, grātā mēmōriā, grātā vōlūntās. **FPIT.** Bēnīgnā, grātā, jūcūndā, āmicā, sīncērā, āccēptā, blāndā. **PHR.** Grātīā dēbētūr mērītō prō rēbūs īnēmītīs. Grātīā, quæ tārđā ēst, īngrātā ēst grātīā: namquē cum fīērī prōpērāt grātīā, grātā māgīs. Sī bēnē quīd faciās, faciās cītō, nam cītō fāctum grātum ērīt; īngrātum grātīā tārđā fācīt.

Grātīā Dei, Gottes Gnade. **EPIT.** Rōbūstā, vālīdā, vīctrix, effīcax, fōr-

fortis, potens, omnipotens, immerita, suavis, blanda, divina, aurea, dia. PHR. Divina inspiratio. Divinus afflatus, instinctus. Sacrum charisma. Divina lux. Sacer ardor. Caeleste donum. Suave potens-que Dei donum, ignis, qui sacro mortalia corda calore accendit. Unde salus homini manat. Gratia, qua Christi populus sumus. Voluntatum genitrix, operumque creatrix, non ex merito.

Gratiæ, die Göttinnen der Freigebigkeit.

(*Tres celebrantur: Aglaia seu Pasithea, Thalia, Euphrosine. Harum prima hilaritatem significat, quia hilarem datorem diligit Deus & homines. Secunda viriditatem indicat, ut accepti beneficii non flaccescat memoria. Tertia oblectationem tum accipientis, tum dantis suo nomine indicat. Pinguntur nude, quia gratiæ præstandæ sunt sine fuco, & nulla admittenda est personarum acceptio. Etiam inter se connexæ sunt, eo quod gratia gratiam pariat alteram, in Acidalia fonte lavantur, ut scias, quod nihil turpe concedi debeat quodque purum beneficium faciendum sit sine spe retributionis.*) SYN. Charitēs. EPIT. Mites, dulces, comitæ, blandæ, comēs, pulchræ, formosæ, venustæ, verecundæ, decora, cultæ, lætæ, juvenēs, ridētes, suavēs, hilārēs. PHR. Natæ Eurinomēs, blandæ sororēs. Trijugēs sororēs acidaliæ. Jovis suavēs filiæ triplici jugatæ nexū. Festivus Charitum chōrus. Par tribus est ætas. Triplex nexa vicissim gratiā. v. Charites.

Gratias ago, Dank sagen. SYN. Grates solvo, reddo, pendo, rependo, exsolvo, persolvo, refero, dico, concino. PHR. Meritas, dignas memori de pectore grates promere. Reddere vicem meritis. Præmia debita reddere. Justa rependere dona. Quas dicere grates. Quasve referre parās? Nominis ante mei venient obliuia nobis, pectore quam pietas sit tua pulsā meo. Fortuna est impar animo, dum lumen vitale videbo. Spiritus officio serviet ite tuo. Verba sed officiis cuncta minora tuis, æterni pignora, monumenta obsequii dare. Grates persolvere dignas. Haud opis est nostræ Huic igitur meritas grates ubicumque licebit Pro tam mansueto pectore semper agam. Meritisne hæc gratia tantis redditur? et levis hæc meritis referatur gratia tantis. Si minus invito te quoque gratus ero. Vestri non immemor unquam, qui mala sollicitē nostrā levāris, ero. Di tibi (si quā piōs respiciant numina? Si quid usquam iustitiæ est et mens sibi conscia recti) præmia digna ferant. Nec laudare satis, dignasque rependere grates Sufficiam, referent Superi. O referant grates (quoniam non possumus ipsi.) Di tibi qui referent, si pia facta vident. Di (si qua est cælo pietas, quæ talia curret) persolvant grates dignas, et præmia reddant Debita. Pro quibus ut meritis referatur gratia jurat Se fore mancipium tempus in omnē tuum. Nam prius umbrōsā carituros arbore montes, Et frētā velivolās non habitura rates. Fluminaque in fontes cursu reditura supino Gratiā, quam meriti possit abire tui. Et prius hanc animam vacuās reddemus in auras, Quam meriti fiat gratia vana tui, vel quam quisquam vestrum arguet ingratum non meminisse sui. Pro quibus affirmat fore se memoremque piūque, Sive diem videat, sive tegatur humo. Parvā quidem fateor, pro magnis munera reddo. Quum pro concessa verba salutē damus, Sed qui quam potuit dat maxīmā gratus abunde est. Hæc mihi semper erunt imis infixa medullis Perpetuusque animæ debitor hujus ero. Spiritus hic vacuās prius extenuandus in auras ibit et in tepido deseret ossa rogo. Quam subeant animo meritorum obli-

obliviā nōstrō, Et lōngā pīetās excitāt istā diē, prō talībūs illī Rēx
Sūpērū mēritīs grātēs pērsōlvāt ōpīmās. *vide Remunero.*

Gratificōr, āris, einem einen Dienst oder Freundschaft beweisen.

SYN. Favēo, mūnērē, dōnīs ōbstrīngo, ōffīciīs dēvīncio.

grātīs, *adverb.* umsonst. *Dat gratis ultro, dat mihi Galla, nego. M.*
grātūitūs, unverdient. *Largis gratuitum capit rapinis. (Phal.) Stat.*

SYN. Grātīs, ūltro dātūs, ōblātūs.

grātulātiō, Danfsagung. *Lacrymas in ipsis gratulationibus. (Jamb.)*
Prud.

grātulōr, āris, sich erfreuen. *Gratulor, ingenium latuisse tuum. Ovid.*

SYN. Cōngrātulōr, grātōr. PHR. Gaūdiā tēstōr, prōdo. Lætitiā
dārē signā sūā. Fēlicī, sēcūndō lētōr āmicī sūccēsū. Cērtātīm sō-
lēnniā gaūdiā jūngit, cēlebrāt, Tōtōque libēns mīhi pēctōrē grātōr.
Grātātūr rēducēs, ēt gāzā lētūs agrēstī. *v. Plaudo.*

Grātūs, danfbar. *Flechte viam velis, an sit mihi gratior ulla. Virg.*

SYN. Jūcūndūs, accēptūs, dūlcīs, suāvīs, āmātūs, *vel* mēmōr ōffīciī,
nōn īngrātūs, nōn īmmēmōr. PHR. Cū grātā vōlūntās, mēmōriā,
grātūs ānimūs. Bēnē āpud mēmōrēm vētēris stāt grātiā fāctī. *v. Gra-
tias ago.*

grāvātīm, ungern. *Qui nimia levitate cadunt plerumque gravatim.*
Luc.

grāveōlēns, tīs, tris. der ūbel stinket. — *ad fauces graveolentis aver-
ni. Virg.*

grāvēscō, schwer werden.

Nec minus interea foetu nemus omne gravescit. Virg.

grāvītūs, voll, schwer. *Bis gravidos cogunt foetus duo tempora messis.*
Virg. SYN. Grāvis, ōnērōsūs, ōnūstūs.

Grāvīdā, schwanger. SYN. Prāgnāns foētū. PHR. Grāvis pōndērē foē-
tūs. Grāvem fērēns ūtērū. Hābēns īntrā vīscērā foētū, ūtērō lā-
bōrāns pūellā. Fērēns grāvem mātūrō pōndērē vēntrem. Mārtē grā-
vis gēminā pārtūs dābit illā prōlem, sūrgēntēmq̃ ūtērū, ātquē
āgrōs īn pōndērē mēnsēs ōccūlūit, plēnīs dōnēc stātā tēmpōrā mētīs
attūlit, ēt pārtūs īndēx Lūcinā rēsolvit. ālvūs pōndērē sūrgēt, ūr-
gēnt mātūrī pōndērā vēntrīs. Sūs fērā jam grāvīōr mātūrī pīgnōrā
vēntrīs ēmīsīt foētū. Jācēt illā grāvis, jam scilicet īntrā vīscērā Rō-
mā cōndītōr ūrbīs ērāt. Crāvīdāmq̃ dōlēt dē sēminē māgnī ēssē
Jōvis Sēmēlēn. Dūlcē mīhi grāvīdā fēcērāt auctōr ōnūs. Mānīfēstā
crīmīnā plēnō fērt ūtērō. Fōrsītān ēt grāvīdā Dīdō scēlērātē rēlīn-
quīs. Jamquē tūmēscēbānt vītīātī pōndērē vēntrīs, āgrāquē fūrtī-
vām mēmbrā grāvābāt ōnūs. Mātrīs ādhūc ūtērō pārtū rēmōrāntē tē-
nēbāt. Jam grāvīdūs jūstō pōndērē vēntēr ērāt. exūērāt tūnicās ūtē-
rī mānīfēstā tūmōrē; prōdītūr īndīciō pōndērīs ipsā sūī. Fēlix ō fe-
mīnā, sālvē, fēlicem gēstāns ūtērī sīnūāminē foētū. Cōlēstī tūmī-
dūs pōndērē vēntēr ērāt. (Claud. de Virgine Maria.) Vīrgīnēī tū-
mūērē sīnūs, īnnūptāquē māter ārcānō stūpūit cōmplērī vīscērā pā-
tū, Auctōrēm pāritūrā sūum. (Sedulius.) ūtērūmq̃ pūellā sīdē-
rēum mōx īmplēt ōnūs stūpēt īnnūbā tēnsōs vīrgō sīnūs, gāudētquē
sūum pāritūrā pārentem.

Grāvīdō, schwanger machen.

Nec nobis fundasse solum gravidare novales. Hor.

Grāvis, schwer. *Aut gravibus rastris galeas pulsabit inanes. Virg.*

SYN. Pōndērōsūs, ōnērōsūs, grāvīdūs *vel* mōlēstūs, ācērbūs, diffīcī-
lis,

- lis, *vel* austerus, severus. PHR. Magni ponderis, Non levis. Vultu et veste severus, superans gravitate Catonem. *v. Gravititas.*
- gravitas, atis, die Schwere. — *ignava nequeunt gravitate moveri.* O. SYN. Ponderus, onus, molas. EPIT. ingens, onerosa. *vel. Metaphorice.* Gravititas, atis, Gravitat, Ernsthaftigkeit. SYN. Majestas, austeritas, tetricitas, severitas. EPIT. Tetrica, severa, tristis, senilis, matura, verenda, immota, decens, serena, laeta, decora, spectabilis, insignis. PHR. Severus, tetricus, austerus, gravis vultus. Plenus gravitate severa vultus, in tenero gravitas ore senilis erat. Superat gravitate Catonem. Spectare senem juvenilibus annis. Vultu gravitas immota sereno Habitus gravitate decorus. Frons majestate nitent. Triste supercilium, durique severa Catonis frons. Rigidi sed plena pudoris elucet pravitatis fastu jucunda remoto Grave et immutabile sandis pondus adest verbis. Laeta viro gravitas et mentis amabile pondus. Et sine tristitia virtus, non ille rigoris Ingratas laudes, nec nubem frontis amabat. Sis gravior Curiō, Fabricioque licet. Qui loquitur Curiōs asertoresque Camillos. Cujus et ipse timens triste supercilium. Jam venit iratus nimium nimiumque severus. Vultuque et veste severum.
- Graviter, schwerlich. *Ipse gravis graviterque ad terram pondere vasto.* Virg.
- Gravo, beschweren. *Non poterat vestras ille gravare manus.* Prop. SYN. Praegravo, onero, premo, opprimo, comprimō, obruo.
- Gremium, der Schooß. *Ut quum te gremio accipiet letissima Dido.* Virg. SYN. Sinus, pectus. EPIT. Dulce, perdulce, amenum, gratum, jucundum. PHR. excipiet gremio protinus ille suo. *v. Sinus.*
- Gressus, us, ein Tritt, Staffel. *Gressibus impressis spatiatu triverit udum.* P. SYN. ingressus, gradus. *vid. Gradus.*
- Gregalis, zu der Heerd gehörig. *Quod plebs gregalis excolat.* (Jamb. D.) Prud.
- Grex, egis, eine Heerde. *Ut gregibus tauri, segetes ut pinguibus arvis.* Virg. (*Ab armento distinguitur, quod grex proprie sit minorum animalium, puta ovium, porcorum, caprarum, & similium; armentum vero de majoribus, ut de equis, bobus, &c. dicatur. Poetae tamen non nunquam has leges non servant, & gregem etiam pro armento usurpant.*) SYN. Pecudes, pecora, pecuaria, armentum. EPIT. Laniger, errans, immundus, hirsutus, hirtus, vagus, pinguis, errans, vagabundus, pavidus, petulans, dumivagus, erraticus, petulcus, avidus, edax, optimus, opulentus, fecundus, corniger. PHR. Pecudum grex, genus. Grex armentorum. Lunatique greges clauso stabulantur ovi. Pascuntur virides armenta per agros. Lanigeros agitare greges. Gregem viridi compescere hibisco. Quadrupedum omne genus. Mutum turpe pecus. Per campos errans, Ruris opes. Lanigerumque pecus, rucolaeque boves. Repetunt celeres pascula nota greges. Persultant pecudes, passimque vagantur per agros.
- Greges pascere, eine Heerde Viehes weiden.* PHR. pascentes servare greges. Herbās, pascula gregibus dare, porrigere, praebere, suppeditare. Gregem stabulis educere, expellere, cogere, ducere, agere ad pascua. Et totis armenta sequi pascencia campis. Pascite ut ante boves pueri. Quum pastos agerem te comitante greges. armenta que pastor agebat, et quisquis montibus illis Lanigerosque greges, armenta que buccera pavit, Ipse ego, pendentes (liceat modo) rure capellas, Ipse velim, baculo pascere nixus oves. Deus solitus stabulis expellere.

pellere vaccas, Et potum pastas ducere fluminibus. Foecunda in pacifica, Francie, duc avidas pecudes. Herbivagos aluere greges armementaque belli grata Deo. *v. Pastor & pascu.*

Grus, gruis, ein Kranich. *Tunc gruibus pedicas & retia ponere cervis.* V. (*In regionibus septentrionalibus, ut in Thracia, frequentes sunt, volando litteram V. quam Palamedes invenit, delineant, cum Pygmæis certare dicuntur.*) EPIT. aeria, hiberna, querula, adventa, brumalis, praesaga, vigil, Threicia, Strymonia, Bistonia. PHR. Threicia volucris, palamedis avis, ales. Quae pigmaeo sanguine gaudet avis. Grus ordine longo cum clamore volat Strymoniae cinxere grues longo ordine caelum. Redeuntque grues, et semina sulcis iacta legunt. Clangunt Naupliadae volucres, et pervia pennis Nubila conscribunt. Turmatim palamedis aves, cetaeque per altum aera clamantes veniunt.

grynaus, a, um. (*Cognomen, Apollini inditum a Grynaeo nemore juxta Clazomenem, Asiae civitatem, in quo Apollo colebatur.*) Sed nunc Italianam magnam Grynaeus apollo. Virg.

gryphes, um, Vogel Greif. EPIT. indici, Hyperborei, obunci, avidi, alati, rapaces, feroces, impavidi, furiosi, feri, audaces, minaces, truces, crudelēs, horrendi

gubernaculum, vel gubernaculum, ein Steuerruder auf dem Schiff.

Ipse gubernaculo rector subit, ipse magister. Virg.

SYN. Clavus, temo, navis moderamen, regimen, habena. *Figurate.* Gubernatio, administratio, imperium, munus, officium. EPIT. Nauticum, fluitans, properum, fidum, pendens, flexile. PHR. Regimen dextra moderante carinae flectere. Clavum regere, ducere, torquere, moderari. Rector erit puppis clavoque immobilis haerens. Mutabit pelago terras. Residens in puppe magister Arte regit ventis impulsae navis habenas. *v. Clavus navalis.*

gubernator, ein Verwalter. *Ipse gubernator puppi palinurus ab alta.* V. SYN. Rector, moderator. EPIT. Providus, solers, vigil, pervigil, sollicitus. PHR. *de nautico.* Navis magister, dux, custos, dormitor, ipse sedens, clavumque regit velisque ministrat. Qui regit artem ratem. Vincitur vento nec jam moderator habenis Utitur. Dormitor freti, navarchus.

guberno, as, verwalten. *Quid qui gubernat astra, qui nubes quatit.* (Jamb.) S. SYN. Rego, dirigo, duco, moderor, dominor, impéro. *v. Impero.*

gula, die Kehle. — *quanta est gula, quae sibi totos.* Juv.

SYN. Faucēs, jugulum, guttur, vel ingluviēs, edacitas, voracitas. EPIT. avida, foeda, impatiens, insatiabilis, vorax, turpis, inexplēbilis, inexplēta, rabida, hiāns, implacata, nefanda, indiga, inops, vesana, immensa, luxuriosa, ardens, ingeniōsa, nocens. PHR. improba ventris ingluviēs. Ciborum insaturata famēs et nunquam sobrius ardor. Prodigia rerum. Luxuriēs nunquam parvo contenta paratu. Lupinus venter, escarum infinita vorago. Quaesitorum terrā pelagoque ciborum ambitiosa famēs, esuriēs, luxuriosa gulae fastidia, insatiabilis ardor edendi. *v. Fames.*

gulosus, fragig. — *Non opus est nobis nimium lectore guloso.* M.

SYN. Heluo, gulo, lurco. PHR. Vorax epulo. Gulae deditus, addictus, serviens, obsequens. Ventrī natus, vorans omnia lurco, escarum vorago, gurgēs dapibus indulgens, insatiabilis ore, ingluviem dapibus vinoque replens. Non dāns fraenā gulae. Lurco omnia vorans, plu-

plūrimā dispēdēns mūltō quæsitā lābōrē, Sēctāns laūtā fērculā mēnsā. Dīlāpīdāns patriās hēllūo tūrpīs ōpēs. v. *Famelicus*.

gūrgēs, itis, eine Tiefe vom Wasser. *Gurgitibus miris & laetis vortice torrent.* Juv.

SYN. Vōrāgo, bāratrum, ābyssūs, hīātūs. EPIT. Præcēps, līmōsūs, cænōsūs, tūrbīdūs, cūrvūs, tōrtūs, īntōrtūs, sīnūātūs, āltūs, prōfūndūs, spūmēūs, ūndōsūs, rāpīdūs, raucūs, tūmīdūs. PHR. Spūmōsī gūrgītīs æstūs, īrā, ūndā, sīnūātī gūrgītīs ōrbēs. Frētī spūmāntīs hīātūs. Tūrbīdūs hīc cænō vāstāquē vōrāgīnē gūrgēs Æstūāt. Īntōrtō gūrgītē vōrtēx, vōrāgo, pēstīfērās āpērīt faucēs. Gūrvōs sīnūātūs īn ārcūs. Spūmēās rōtāns āquās. Tūmūtquē Īntōrtō gūrgītē vōrtēx. v. *Hiatus*, & *Charybdis*.

gūrgēs. *Pro fluvio*, v. *fluvius*. *Pro mari*, v. *mare*.

gūsto, versuchen, kosten. *Ut nihil omnino gustaremus, velut illis.* Hor.

SYN. Dēgūsto, lībo, dēlībo. PHR. Gūstū, labrīs āttīngo ēscās, gūstārē pālātō.

gūstūs, ūs, Geschmack. *Interea gustus elementa per omnia quærent.* Juv.

SYN. Sāpōr. EPIT. Dūlcīs, grātūs, suāvīs, jūcūndūs, sāpīdūs, nēctārēūs. *vide Sapor*.

gūttā, ein Tropf. SYN. Stīriā. EPIT. Mānāns, frīgīdā, tūrgēns, dēcīdūā, prōcīdūā, flūītāns, vāgā, liquīdā, rīgūā, īrrīgūā, nītīdā, lūcīdā, tērēs, stīllāns, cādēns, liquēns. PHR. Rōs exīgūūs, tēnūīs, āquæ, liquōr, āspērgo. Rūpē cādēbāt exīgūīs hūmōr gūttīs. Vāgā sūccīdūīs gūttā cādēbāt, flūēbāt āquīs ōrā crūētīs rōrībūs, ēt tērrā mōrīēntum āspērgīnē mānānt. Gūttā cāvāt lāpīdem nōn vī, sēd sæpē cādēndo. Īrrīgūæquē cādūnt āb āērē gūttæ. Pērquē mēōs ārtūs frīgīdā flūīt, īrrīgāt ālbētēs hūmīdā gūttā gēnās. Trīstībūs ex ōcūlīs hūmīdā gūttā cādēt. Līquīdæquē flūūnt pēr īnānīā gūttæ. Prōcīdūīs tēllūs gūttīs ēt sānguīnē fœdā.

gūttātīm, Tropffenweis. *In quam lacrymæ guttatim cadunt.*

(Jamb.) E.

gūttūr, ūrīs, die Gurgel.

Objicit ille fame rabida tria guttura pandens. Virg.

SYN. Jūgūlum, faucēs. EPIT. Cāvum, pātūlum, pātēns, hīāns, āpērtum, raucum, tēnūē, cōnōrum, ārgūtum, sōnōrum, blāndīsōnum. PHR. Dum spīrītūs ūdō Gūttūrē, dum quērulō dūcītūr ōrē sōnūs. Fūndērē cāntūs ārgūtō Gūttūrē. Cōncāvā dētrūsīt rīgīdum pēr gūttūrā fērrum. Hæsīt ēnīm sūb gūttūrē vūlnūs ēt ūdæ vōcīs ītēr, tēnūēmquē īnclūsīt sānguīnē vītām, pārīterquē lōquētīs vōcem ānīmāmquē rāpīt.

gūttūs. (*Poculum angusto collo, quo in sacrificiis utebantur.*)

SYN. ūrcēūs, ūrcēōlūs. EPIT. āmbrosīūs, fāgīnus, Sāmīūs, cāvūs, cōncāvūs, cāpāx.

gyārūs. *Insula maris Ægæi, una ex Sporadibus, in quam Romani noxios deportabant.* Aūde ālīquīd brēvībūs gyārīs ēt cārcērē dīgnūm, Sī vīs ēsse ālīquīd. Juv.

Gygēs. *Quid gravius victore Gyge captiva tulisset!* Ovid.

(*Gyges centimanus, Briarei frater; fuit etiam illius nominis quidam pastor Regius in Lydia, qui annulum habuisse fingitur, cujus palam si verteret ad palmam a nemine videbatur, quamvis ipse alios omnes conspiceret: eadem iterum ad lucem conversa, ab aliis notabatur.*)

EPIT. Cēntīmānūs, tūmīdūs, sūpērbūs, fērōx. PHR. Brīārēī frātēr. Cēntīmānūs gīgās.

gymnāsium, ein Ort, darinn man sich übet zu studiren und disputiren.

Gymnasiis aderat studioque palæstræ. Luc.

SYN. Pālæstrā, lūdus gymnāsticus, pālæstricus, *vel* schōlā, collēgium. gypsātus, mit Gips bestrichen. *Barbara gypsatos ferre catasta pedes, Tib.*

gypsum, Gips. EPIT. ālum, tēnax, crāssum.

gyrūs, ein Wirbel. *Septem ingens gyros septena volumina traxit. Virg.*

SYN. orbis, cīrcūitus, cīrcūlus, āmbītus, nēxus, ārcus, vōlūmēn, flēxus, sīnus, spīrā, rōtātus, glōmērāmēn. EPIT. Sīnūātus, vōlutus, ōbliquus, ārcūs, cūrvis, rōtūndus, lōngus, īmmēnsus, spātīōsus, vāstus, cūrvatūs, īngēns, cāpāx, āltērnus, flēxus, īntōrtus, īnflēxus, rōtātīlis, āncēps. PHR. Sīnūōsō flēxū ēlābitūr ānguīs, mūltīplīcēs sīnūātūr īn orbēs. Cōrpūs sūblīmē vōlūmīnē gyrāt. Gyrōs dūcērē, āgērē, pērāgērē, fōrmārē, flēctērē, trāhērē, pēr īmmēnsōs sīnūārē vōlūmīnā gyrōs. Gyrūsqūē rōtātīlis orbēs īmplīcāt īnnūmērōs. Vōlvītūr āncīpītī gyrō. īn gyrum flēctērē, sīnūārē. Glōmērārē, vōlvērē īn orbem. Vōlūbīlībūs īquāmmōsōs nēxībūs orbēs. Tōrquēt, ēt īmmēnsō sālūtī sīnūātūr īn ārcus. Sēptem īngēns gyrūs sēptēnā vōlūmīnā trāxit. ālīōs īncūnt cūrsūs, ālīōsqūē rēcūrsūs ādvērsīs spātīīs, āltērnōsqūē orbībūs orbēs īmpēdīunt. īn gyrum ēquī lūctāntīā sōlvērē cōllā.

H.

Hābēnā, der Zügel im Zaum. *Ipse ter abducta circum caput habena. V.*

SYN. lōrum, frænum, rētīnācūlum, cāpīstrum. EPIT. Vālidā, āngūstā, strīctā, lāxā, tēnax, rētēntā, ārcā, ēffūsā, flēxīlis, tērēs, ūndāns, fācīlis. PHR. Mōdērāmēn ēquōrum. Frænōrum hābēnæ. Mānībūs mōlītūr, rēgīt, mōdērātūr hābēnās. Lōrā tēnērē mānū. Hābēnās lāxārē, ēffūdērē, īmmīttērē, ādmīttērē, cōncēdērē. Lāxās dārē hābēnās. Prōnī dānt lōrā, vōlāt vī fērvīdūs āxīs. Hābēnās cōntrahērē, addūcērē, prēmērē, sūpprīmērē. Hābēnīs cūrsus cōhībērē cītātōs. Quum rapīdum ēffūsīs āgērēt sūb īmīs hābēnīs cōrnīpēdem. Rāpīdīs īnsīstīt prōnūs hābēnīs, ēt lāxās scīrēt dārē jūssūs. *v. Fræno, Frænum.*

Hābēō, haben, halten. *Qui primi fines aliquando habuere Latinos. Virg.*

SYN. Pōssīdēō, ōbtīnēō, tēnēō, *vel* sērvo, cōnsērvo, pūto, æstīmo. PHR. Nīl tībī, quōd dēmūs, mājūs hābēmūs, āit. Sūnt mīhī bīs sēptem præstāntī cōrpōrē Nymphæ.

hābīlis, fūglich geschickt. — *De more babilem suspenderat arcum. V.*

SYN. āptūs, cōnvēniēns, cōmmōdūs, āccōmmōdūs, *vel* ālācēr, āgīlis, dēxtēr sōlērs.

Hābītābīlis, da man wohnen mag. *Æternet. O qua sol habitabilis. (Alc.) Hor.*

Hābītācūlum, eine Wohnung.

Accipiuntque cavis habitacula digna latebris. H.

SYN. Hābītātīō, sēdēs, dōmūs. *v. Domus.*

Hābīto, wohnen. *Nulli certa domus, lucis habitamus opacis. Virg.*

SYN. Cōlo, īncōlo, tēnēō, frēquēnto, PHR. Quæ nēmōra āut quī vōs sālūtīs hābūērē. īllō mē tēmpōrē dūlcīs ālēbāt Pātrīā. Flūmīnā prōptēr Dēgīt, ēt īn sīlvīs sōlā ēt sēcūrā mōrātūr. Quās cōndīdīt ārcēs ipsā cōlāt, Stāgnā cōlīt, rīpīs.

ripisquē hābitāt. ūrbs antīquā fuit Tyrīi tēnūerē cōlōnī. Rīpārum-
quē tōrōs ēt prātā rēcēntiā rīvīs incōlīmūs. Tāntum libēāt tibi mē-
cum sōrdidā rūrā atquē hūmīlēs hābitārē cāsās. Quō fūgīs, o dēmēns,
hābitārunt Dī quōquē silvās. Nōbīs plācēant antē omniā silvæ.
Crēdo pūdicitiam Sātūrnō rēgē mōratam in tērrīs, vīsāquē diū,
quum frīgīdā pārvās prābēbāt spēlūncā dōmōs ignemquē lāremquē, ēt
pēcūs ēt dōmīnōs cōmmūnī claudērēt ūmbrā. Sēd nēque in arctōō
sēdem tibi lēgērīs orbē. Sōciā simūl ūrbē fruūntūr, incērtī quō fātā
fērānt, ūbi sistērē dētūr. Mūtāndæ sēdēs, nōn hāc tibi litōrā suāsīt
Dēliūs, aut Crētæ jūssīt cōnsidēre Apōllo. Hāc dēmum vōlūit sūbsi-
stērē tērrā. Quam Jūno fērtūr tērrīs māgis omnībūs ūnam pōsthābitā
cōlūissē Sāmō.

hābitūs, ūs, Weise, Geberde. *Virginis os habitumque gerens, &c.* Virg.
SYN. Fōrmā, cūltūs, gēstūs. EPIT. Dēcēns, dēcōrūs, hōnēstūs, mūn-
dūs, nītīdūs, cūltūs, sōrdīdūs, tūrpīs, fœdūs, rēgiūs, sūpērbūs, prae-
stāns. PHR. Cūltusquē hābitusquē lōcōrum. Vādē, sēd incūltūs,
quālem dēcēt exūlīs ēssē: infēlix hābitum tēmpōris hūjūs hābē.

hās, *adverb.* hierdurch. *Hac iter Elysium nobis, at leva malorum.* V.
hāctēnūs, bishier, so fern. *Hactenus arborum cultus & sidera cœli.* V.

Hæmūs *sive* Æmūs. (*Rex Thraciæ potentissimus, qui Rhodopen, Stry-
monis fluvii filiam, duxit uxorem. Hi in tantam arrogantiam elati
sunt, ut Hæmus, se esse Jovem, Rhodope Junonem prædicarent, se-
que ut Deos adorari juberent. Qua insolentia Jupiter indignatus,
eos in montes commutavit. Itaque nunc Hæmus mons est, Thessaliam
a Thracia dividens.*) EPIT. Thrāciūs, gēlīdūs, Oēagriūs, ūmbrōsūs,
Gētīcūs, nūbīfēr, nīvālīs, nīvēūs, vīrēns, vīrīdīs, ārdūūs, lātūs, squāl-
lēns, Thrēiciūs, ōrphæūs, vāstūs, spēctābilīs. PHR. ārdūūs ad supē-
rōs mōns nōmīnē tōllītūr hæmūs. Pērpētūis squāllēntem nūbībūs hæ-
mum. Quā pātēt ūmbrōsum Rhōdōpē glāciālīs ad hæmum. Cērītūr
hīc nīvēās āttōllēns vērticē rūpēs Hæmūs Thrēiciūs. Thrēiciām
Rhōdōpēn hābēt āngulūs ūnūs ēt hæmum.

Hæreditās, ātis, Erbschaft. *Hæreditatis tibi trecenta venisse.* (Scaz.)

Mart. SYN. Patrīmōnīum, patriæ ōpēs, bōnā, prædiā, fōrtūnæ.

Hæreo, hæsi, anhangen. *Quod non proposito conducat & hæreat apto.*

Hor. SYN. ādhæreo, cōhæreo, *vel* dūbīto, hæsito. PHR. ōbtūtū
hærēt dēfixūs in ūnō. Hærēt līnguā mētū. Vōx faucībūs hæsit, ā-
spēctu cōntērrītūs hæsit. Hærēt in āmplēxō. āttōnītīs hærērē ānimīs.

Hærēs, ēdis, ein Erbe. *Edent hæredes, inquis, mea carmina quando.* M.
SYN. Sūccēsōr. EPIT. āvīdūs, sōlīcītūs, dīvēs.

Hærēsis, īs, *vel* ēōs, Ackeren. — *Ruptis perit hæresis horrida membris.*

Pr. EPIT. impiā, scēlērātā, nēfandā, scēlēstā, exitiōsā, atrōx, fērālīs,
dīrā, hōrrīdā, dētēstāndā, sūpērbā, ēffrēnīs, āudāx, infēstā, īnsānā,
probrōsā, fāllāx, mēndāx, dōlōsā, pērfīdā. PHR. Hærētīcūs ērrōr.
Dōgmā hærētīcum, pērvērsū, fālsū. impiā sēctā nōvītātīs āmāns.
Nōvōs rītūs fīctā pīētātē īndūcēns. Sacrā jūrā rēsōlvēns. Fīliā nō-
ētīs, ōrco ēditā. Pīētātīs vēræ fīdēi hōstīs, īnīmīcā, antīquīs infēstā
sacrīs, īncāutīs īnsīdiāns artē nēfandā. Vīrūs fātālē tēgēns. Vītīō-
rum sēmēn. Nullā vālt lēgē tēnērī. Imprōbā rēllīgiō. Hōstīs jūrātā
bōnōrum. Bēllūā mūltōrum cāpītum, sībī dīssōnā, pācem ēxōsā, īn-
cāutō īnsīdiātā prōpēllō. Hāc dūcē vāstātōs lūgēt Gērmāniā cāmpōs,
ōmnīs ūbi spārsīs ōsībūs āgēt. Hāc dūcē cīvilī mādūērunt sānguīnē
rīvī, Angliā sīvē tūī. Gālliā sīvē tūī.

Hærētīcūs, ein Acker. *Quum tamen hæretica nigredine plenus averni.* A.
SYN.

SYN. Nōvātōr, Fīdēi hōstīs. EPIT. Impiūs, scēlērātūs cet. v. *Hæresis*. PHR. Hōstīs rēllīgionīs āvitae. Gēns ēxlēx, āpōstōlicam cōnscīndērē sēdem. Cōnjūrātā cōhōrs scēlērātīs ēxcīdīt aūsīs. Dēviā tūrbā. Tūrbā nōvātōrum. Hæresēōs lētālī āfflātā vērēnō. Mūltā supēr sānctīs blāspēmāns. illē nōvōs rītūs, nōvā sācrā pēr ūrbēs īnstītūt, prīscāsquē āudit rēscīndērē lēgēs. Lēgēs ābōlērē pārentum āntīquās cūpīt, ātquē nōvōs īndūcērē rītūs.

Haesito, zweifeln. *Sub terris igitur tremulum jubar hæsitat ignis.* N. Frēquēns haerēo, faepe haerēo, *vel* tītūbo, vācillo, dūbīto.

Hālcyonē. v. *Alcyone*.

Hālēsūs. (*Fluvius & mons non longe ab Ætna, ubi Prose pina flores legebat in borto cum aliis virginibus.*) EPIT. Sīcāniūs, Sīcūlūs, prae-cēps, flūidūs, āmcēnūs. PHR. ēt quae Sīcānī flōrēs lēgīstīs hālēsī. (*Est etiam Halesus Agamemnonis filius ex Briseide, qui patria pulsus in Italiam fugit, Turnoque adversus Æneam suppetias tulit.*) Virg. 10. *Æneid*.

Hālīaeētūs. (*Genus aquilæ, dicitur a non nullis falco, ab aliis accipiter, ab aliis nisus.*) ēt mōdō fāctūs ērāt fūlvīs hālīaeētūs ālīs Ovid.

Hālīcārnāssūs. (*Urbs, Cariae principum regia, circa initium Tauri sita, Argivorum colonia, in qua Mausoleum quondam nobilissimum opus exstabat.*)

Hālītūs, ūs, der Athem. *Abluam & extremus si quis super balitus errat.* V. SYN. Spīrītūs, flātūs, āūrā. v. *Spiritus*.

Hālo, athemen. *Invitent croceis balantes floribus borti.* Virg.

SYN. ōlēo, spīro. PHR. hālānt flōrībūs hōrtī. Thūrē cālēt āræ, sērtīsquē rēcēntībūs hālānt. *vid. Oleo.*

Hālys. (*Fluvius, Tauri montis radicibus profluens, qui contra aquilonem in Euxinum mare evolvitur. Hic fluvius Cræso fatalis fuit, qui in hujus trajectu suarum jacturam fecit copiarum, deceptus antea ambiguitate oraculi, cujus id fuerat responsum: Cræsus Hālyn pēnētrāns māgnam pērvērtēt ōpum vīm.*) EPIT. Tūrbīdūs, tōrtūs, sīnūō-sūs, flēxūs, rēflēxūs. PHR. Cræsō fātālīs Hālys, Crēsī fātālīā vōtīs flūmīnā, īnflūīt crēbrō vērticē tōrtūs Hālys.

Hāmadryādēs. *vid. Dryades.*

hāmūs, ein Fischangel. *Insidiatorem prærafo fugerit hamo.* Hor.

SYN. Hāmūlūs, ūncūs, ūncīnūs, hārpāgo. EPIT. Cūrvūs, rēcūrvūs, ūncūs, ādūncūs, tōrtūs, fērreūs, cōnnēxūs, tēnāx, īnsīdīōsūs, sūbdō-lūs, lētālīs, mērsūs, īmmērsūs, īnēscātūs, illēx, (īcīs) fāllāx, lēvīs. PHR. Pīscātōriūs ūncūs. Hāmātā līnēā, ārūndo, hāmātum aes. Æs ādūncum, rēcūrvum, dōlōsum. Cēlārē cībīs ūncōs fāllācībūs hāmōs. Trēmūlā cāptum līnēā trāhīt pīscem. Quō sēmēl ēst laesūs fāllācī pīscīs āb hāmō, ōmnībūs ūncā cībīs aerā sūbēssē pūtāt. v. *Piscari*.

hāmātūs, geangelt. *Sensibus hamatis imolent præcordia, &c.* Ovid.

hārā, ein Schweine- oder Gänse-Stall. Sūilē, stābulum. EPIT. Fōētīdā, sōrdīdā, tūrpīs, īmmūndā, fœdā, ōlēns, ōbscœnā. PHR. ōbscœnīs stābulāntūr hārīs. Hōstīāque ē plēnā rūstīcā pōrcūs hārā.

hārīōlūs, ein Wahrsager. *vid. Augur.*

hārmōniā, Einheitsigkeit. *Harmoniam Graji quam dicunt: quod, &c.* I.

SYN. Cōncēntūs, mēlōs, cōncōrdīā vōcum. EPIT. Suāvīs, jūcūndā, mūsīcā, dōctā, rēsōnāns. PHR. Cōncōrs dīscōrdīā vōcum. Cōnsōnā fēstīvī mōdulāmīnā cāntūs.

hārpāgo, ōnīs, eine Nase. *Mutati ab illis caulium harpagonibus.* (Jamb.)

P. SYN. Hārpax, ūncūs, EPIT. Fērrēus, ūncūs, ādūncūs, ācūtūs, rē-cūrvūs, tēnāx, mōrdāx.

hārpē, ēs, (*Ensis falcatus, quo Mercurius usus est in occidendo Argo, & Perseus in amputando Medusæ capite.*) EPIT. Fālcātā, incūrvā, ūncā, cūrvā, Cyllēnīs, ādāmāntīs. PHR. Vēstīt in hūnc hārpēn mā-dēfāctam cādē Mēdūsæ. Hārpēn āltērīūs mōnstrī jam cādē cālēntem. Hārpocrātēs. (*Silentii Deus, cujus simulacrum sacris Isidis & Serapidis erat, quod digito labiis impresso admonere videbatur, ut silentium fieret.*) EPIT. Āgyptiūs, Phāriūs, Mēmphītīcūs, Niliācūs, isiācūs. Hārpīā, trīsyl. *Monstra, Terræ & Neptuni filie, virgineo vultu & uncis manibus, volatilia, quæ morabantur in Stympbalo, Arcadiæ lacu, tres earum fuisse perhibetur, Aello, Ocypete, & Celuro.*) SYN. Stympālīdēs, Typhōīdēs. EPIT. Rāpācēs, āvidā, pālūstrēs, infē-stā, immūndā, crūdēlēs, dīrā, fēdā, ōbscōenā, hōrrēndā, tūrpēs, trūcēs, āligērā, ārcādīā, Hērcūlā, Phīnēā. PHR. Virgīnēā volu-crēs, āvēs Hērcūlēā, Phīnēā, dīrā. Tārtārēā volucrēs. Jōvīs cānēs. Fēdā āvīum mōnstrā. Stympālīā mōnstrā. Virgīnēī volucrum vūl-tūs. Fēdīssīmā vēntrīs Prōlūviēs, ūncaequē mānūs, ēt pālīdā sēm-pēr ōrā fāmē. Dīrīpīuntquē dāpēs, cōntrāctūque ōmniā fēdānt. Trī-stīūs haūd illīs mōnstrum, nēc saeviōr ūllā Pēstīs ēt irā Dēum Stygīis sēsē ēxtulīt ūndīs.

Hārūspēx, īcīs, v. *Augur.*

hāstā, ein Spieß, Stange. SYN. Lāncēā, spīcūlum, hāstilē, cūspīs, rē-lum, jācūlum, fērrum, frāxīnūs, ābīēs, pīnūs. EPIT. Mārtiā, lōngā, grāvīs, immītīs, bēllīcā, ācūtā, vālīdā, faevā, trābālīs, mīnāx, ōblōn-gā, trēmēbūndā, sānguīnēā, crūēntā, Māvōrtiā, fērōx, fūnēstā, fātā-līs, fōrtīs, vūlnīfīcā, ārmēntātā, fērrātā, frāxīnēā, rīgīdā, tēres, mīf-sīlīs, trēmēns, vībrāns, vībrātā, intōrtā, cōntōrtā, scēlērātā, infēstā, strīdēns. PHR. Ārātāe cūspīdīs hāstā, Tēlum fērrō mīcāns. Sānguī-nēā mānūs hōrrēāt hāstā. ārmātquē cōrūscā hāstā mānum. Hāstām jā-cūlārī, fībrārē, cōrūscārē, quātērē, quālsārē, cōncīzārē. v. *Jaculor.*

hāstātūs, der einen Spieß trägt.

Nec magis ardentes Mavors, hastaque pugna. St.

Hāstilē, (*hasta scapus, sed & pro hasta sumitur,*) ein Schaft eines Spießes. *Bina manu lato crispans hastilia ferro. Virg.*

EPIT. Lōngum, dūrum, vālīdum, lēntum, tēres, rīgīdum, sānguī-nēum. PHR. Fērrō prāefīxum rōbūr ācūtō. Hāstilīs vīrgā, stīpēs. Hāstāe fātālīā rōbōrā. Tēlum īngēns, ārbōrēum, ārmātā fērrō cōr-nūā. Pīctūrātā fērunt lōngīs hāstīlīā rōstrīs. Bīnā mānū lātō crīspāns, vībrāns, hāstīlīā fērrō. v. *Hasta.*

haūd, *sive* haut, nicht. *Haud obscura cadens mittet tibi signa Bootes. Virg.*

hautquāquam, gar nicht. *Dividit haut quaquam dictis, &c. Virg.*

SYN. Haut nōn, mīnīmē, nēquāquam.

haurīo, is, schöpfen. *Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto. Virg.*

SYN. ēxhaurīo, trāho, āttrāho, ēxtrāho, ēdūco, sōrbēo, ābsōrbēo, vōrō. PHR. Jūgēs irrīgūīs haurīrē fōntībūs ūndās. īmpīgēr hāūsīt spūmāntem pātēram, *id est, vinum.* āvidō cālīcēs īngūrgītāt hāūstū. Haurītūrā cāvīs pūtēī pēnētrālībūs ūndās. ād ūndam prōcēssīt. sūm-mōquē hāūsīt dē gūrgītē lymphās. Dēflūīt īncērtō lāpīdōsūs mūrmū-rē rīvūs. Saepē sēd ēxīgūīs hāūstībūs īndē bībī. Tandem haurīrē pā-rāt dēmīssīs flūmīnā pālmīs, āt pōstquam ēxhāūstō jam flūmīnē vīcē-rāt aestum, āccīpīmūs dātā pōcūlā dēxtrā. Quae sīmūl āttēntīsītīēn-tēs hāūsīmūs ōrē. v. *Poto.*

hau-

haūstūs, ūs, das Schöpfen, ein Trunk. SYN. Pōtūs. EPIT. āvidūs, grātūs. PHR. āvidō cālīcēs īngūrgītāt haūstū. Haūstūs āquae mīhi nē-
cār ērit.

hēbdōmās, ādis, eine Woche. PHR. Sēptīmā clārā sūōs Aūrōra ōstēn-
dērāt ōrtūs. Sēptīmūs ē tērrā clīvōsum scāndīt Olympum Phœbūs.
Sēptīmūs hēbdōmādī vēnīt supērāddērē sēxtō.

hēbē, ēs. *Nec si caelestem flagrans amor Herculis Heben.* P.

(*Filia Junonis absque patre, Dea juventutis, Jovis a pocalis, postea Herculi in Deos relato data.*) EPIT. Nōbilis, formōsā, pūlchrā, vē-
nūstā, rōsēā, caelēstis, sīdērēā, cāndīdā, lāctēā, cōmtā, cōncīnnā,
Hērculēā, Jūnōniā, laetā, ālacris. PHR. Jūnōniā vīrgō. Dīvā jūven-
tūtis praesēs, hērculis ūxor.

hēbēnūs, vel hēbēnum, Ebenholz, ein Baum, der in India und Aethiopia
wächst, und schwarz ist. *Fer hebenum solis est tburea virga Sabaeis.*
Virg. EPIT. ēnōdis, grāvis, sōlīdā, dūrā, pōlitā, ātrā, nīgrā. Eōā,
Mārēōtīcā, īndā, splēndīdā, splēndēns. v. *Ebenus.*

hēbēo, ēs, stumpf seyn. *Sanguis hebet, frigentque effæta, &c.* Virg.

hēbēs, ētis, stumpf. *Famque hebes & crasso non asper sanguine mucro.*
Val. SYN. ōbtūsūs, rētūsūs, hēbēns, hēbēscēns, hēbetēscēns, hēbē-
tātūs, ācūmīnis ēxpērs, vel stūpīdūs, pīgēr, sēgnīs. PHR. īngēnīō
tārdūs, īnōps īngēnīi. Mīnervā nātūs īnīquā.

hēbēto, stumpf machen. — *verbis hebetans & carmine dentem.* Sil.
ōbtūndo, rētūndo.

hēbētūdo, īnis, Stumpfe, Dunkelheit. SYN. ōbtūsā, rētūsā, āciēs, vel
pīgrītiēs, tōrpōr, stūpīditās.

hēbrūs. — *Volucrumque fuga pervertitur Hebrum.* Virg.

(*Fluvius Thraciae, ortum habens ex Pindo.*) EPIT. ārēnōsūs, cōr-
nīgēr, spūmīfēr, spūmāns, rāpīdūs, vāgūs, ūndāns, nītīdūs, dīvēs, aū-
rītēr, Thrāciūs, Rhōdōpēiūs, odrysiūs, Oēagriūs, ōrphæus. PHR.
ērrābātquē vāgis tūrbīdūs hēbrūs āquīs. Nītīdūs quā prōfluīt hēbrūs.

hēcālē, ēs. (*Nomen anus pauperculæ, quæ Theseum adhuc adolescentem
hospitio suscepit.*) Cūr nēmo ēst hēcālēn, nūllā ēst, quæ cēperīt īrum?
Nēmpē quōd ālter ēgēns, ālterā paūpēr ērāt. *Ovid.*

hēcātē, ēs. *Cujus ad primos Hecate vapores.* (Sapph.) Sev.

(*Jovis & Latonis filia, soror Apollinis, tergemina dicta, quia tri-
plex nomen habet in caelo, terris, & inferis.*) SYN. Lūnā in cælo,
Dīānā in terris, Prōsērpīnā in inferno EPIT. Triplēx, tērgēmīnā,
trīcēps, trīfōrmīs, phœbēā. PHR. Dēā, Dīvā trīfōrmīs, Dīānā triplēx.
Tērgēmīnāmquē hēcātēn, triā vīrgīnis ōrā Dīānæ, Tērnīs vāriātā
figūris. Cælo ērēbōquē pōtēns. v. *Luna.*

hēctōr, ōris. *Ter circum iliacos raptaverat Hectora muros.* Virg.

(*Priami Regis filius, Trojanorum fortissimus, ab Achille occisus.*)

SYN. priāmīdēs. EPIT. Phrygiūs, Trōjānūs, Trōiūs, fērōx, īncly-
tūs, īmpīgēr, tōrtīs, māgnūs, bēllīgēr, Māvōrtiūs, Mārtiūs, sāvūs,
bārbārūs, ācēr, aūdāx, ātrōx, fērūs, ārmīpōtēns. PHR. priāmēiūs,
Trōiūs hērōs. Trōjæ dēfēnsōr, cōlūmēn. Dānāum tērrōr. Spēs fī-
dīsīmā Teūcrum. Tēr cīrcum īliācōs rāptāvērāt hēctōrā mūrōs, ēx-
ānīmumquē aūrō cōrpūs vēndēbāt āchīllēs. Rāptūs āb æmōnīs flē-
bilīs hēctōr ēquīs.

hēctōrēūs. *Hecoreos amnes Xanthum & Simoenta &c.* Virg.

hēcūbā. *Hinc Hecuba & natae, nec quidquam altaria circum.* Virg.

(*Priami, Trojanorum Regis, uxor, quam, capta Troja, in canem mu-
tatam poetae fabulantur.*) SYN. Cīfæis, māter hēctōris, priāmēiā

cōnjūx. EPIT. Fœcundā, infelix, amens, furens, insanā, tristis, captivā, annosā, longævā, Trōjānā.

hēdērā, Epheu. *Inter victrices bederam tibi serpere lauros.* Tib. EPIT. errans, pallens, ligans, serpens, virens, lascivā, vigens, nexilis, intortā, viridis, frondosā, tortilis, flexilis, frondens, comans, sequax, tenax, lentā, vivax, Baccicā, crinalis, decora, victrix. PHR. Frondentes baccis hederæ. Corymbis virescens. Frondē sequacī robora ligans, amplectens. Baccicā sertā, insigniā Bacchi. Doctarum præmiā frontium. Nobilis coronā vatū. Gratiſsimā Bacchō.

hēdērōsus, voll von Epheu. *Lucus erat felix bederoso conditus antro.* Prop.

Hēlēnā, sive hēlēnē. *Inter quos Helenē nudis capere arma papillis.* Prop. (*Filia Jovis ex Leda, sub forma cygni compressa, Castoris & Pollucis soror, Menelai conjux, rapta a Paride Trojano, qua injuria commoti Græcorum principes, conjurarunt de repetenda Helena & evertenda Troja, quo in bello quum occisus esset Paris, Helena Deiphobo, fratri ejus, nupsit, captaque Troja, Menelao restituta.*) SYN. Tyndaris, Oebalis, Læcænā. EPIT. Lædæā, argivā, Pelasgā, iliacā, phrygiā. Tērāpnæā, Tēnariā, Oēbaliā, Spārtānā, fōrmosā, decora, venustā, adulterā, infamis, iniquā, perfidā, lascivā, impudicā, raptā, superba, exitiosa. PHR. Bis raptā pellēx, paridis adulterā cōnjūx. Trōjānī causā excidit.

hēlēnūs. (*Priami filius, vaticinio clarus.*) EPIT. Trōiūs, Dardaniūs, præsciūs, providūs, prænuntiūs, priamidēs, vātēs.

hēliādēs. *Nec minus Heliades lugent, &c.* Ovid. (*Filiæ Solis & Clymines, sorores Phaetontis, quæ, quum Phaetontis fratris ruinam insolabiliter deflerent, nimio mœrore versæ sunt in alnos, vel ut alii volunt, in populos.*) SYN. Clymēnēidēs, Phæetontidēs, Phæetontiādēs. EPIT. pōpulæ, frondosæ, mœstæ, miseræ, gemebundæ. PHR. pōpulæ sororēs. Clymēniā prolēs.

hēlicē, der Heermagen. *Illa vel ad flatus Helices optanda ferena.* Cr. vide Urſa, Arcus.

hēlicōn, ōnis. *In medioque mihi das Helicone locum.* Sid. (*Mons, Phœbo & Musis sacer, prope Phociden in Bœotia non procul a Tarnasso, juxta quem fons Aganippe.*) EPIT. Sacer, amcenus, canorus, aoniūs, pieriūs, laurifer, virginēus, doctūs. v. Parnassus.

hēlicōnīdēs. *Quid doctus Heliconidum liquores.* (Phal.) Sid.

hēlicōniādēs. *Adde Heliconiadum comites, quorum &c.* Lucr. v. Musæ.

hēlicōniūs. *Et pallas doctique cohors Heliconia Phabi.* S.

hēllās, adis. v. Græciæ.

hēllē. (*Atbamantis Regis Tbeharum & Nepheles filia, quæ una cum Phryxe fratre novercales insidias metuens, quum, accepto a patre ariete aureo, pontum vellet trajicere, magnitudine periculi deterrita, in mare decidit, marique nomen fecit, quod etiam ab ejus nomine Hellepontus dicitur.*) EPIT. athamantis, Phryxæā, Æoliā, pavida, flexibilis, trepidā, infelix, trepidans. Nereis. SYN. Nephelēiā virgo, Phryxæā soror. Quæ novā fecit nomina pōntō.

hēllēbōrūs & hēllēbōrum. (*Herbæ nomen.*) Nieſwurſ. EPIT. Gravis, tristis. v. Elleborus.

hēllēspōntūs. (*Angustum est fretum inter Ægæum mare & Propontidem, septem tantum stadiorum spatium, Asiam ab Europa dividens; nomen habet ab Helle, Atbamantis filia ibi submersa.*) EPIT. Rapidus, furens,

fūrēns, fævūs, lōngūs, I.æāndrīūs. *Ovid. 4. Fast. Lōngāquē phryxæ stāgnā sōrōis ādīt.*

Hēlōrūs. (*Siciliæ fluvius.*) EPIT. Stāgnāns, clāmōsūs, prēcēps, cītūs, cōncītūs, āmcēnūs, grātūs, PHR. ēxsupērō prāpīnguē solum stāgnāntīs hēlōrī. Virg.

hēlvētīi, ōrum. (*Fortissimi populi inter Rhenum & Rhodanum fluvios, Iuram montem & Alpes siti, bodie in tredecim civitates seu pagos divisi.*) EPIT. Fērī, ārmīpōtētēs, fāvī, trūcēs, gēnērōsī, māgnānīmī, bēllīgērī, bēllacēs, dūrī, īmmītēs, īmpāvīdī, fōrtēs, rōbūstī, lācērtōsī.

hēlūo, ōnis, ein Gresser, Schlemmer. v. Gulofus.

hēlūōr, fressen. *Parum expatrat, an parum beluatus est.* (Jamb. Pur.) Car.

hērbā, Kraut *Quique frequens herbis & fertilis ubere campus.* Virg.

SYN. Grāmēn, cēspēs. EPIT. Gramīnēā, ōdōrā, vērnāns, vīrēns, vīridis, vīrēscēns, mōllīs, tēnērā, tēnēllā, flōrēns, lētā, gērmīnāns, pūbēns, prūīnōsā, ōdōrātā, fērtīlīs, ūdā, tēnūīs, rōscīdā, rōrāns, flūvīālīs, bībūlā, filvēstrīs, ārēnōsā, fragrāns, flōrīdā, hālāns, suāvīs, rēdōlēns, sītīēns, rāpīdā, īrrīgūā, trēmūlā, ārēns, āmārā, nōcēns, vēnēnātā, mēdicā, sālubrīs, Phœbēā, Pœōnīā, Machāōnīā, sānā, pōtēns, māgīcā, fūnēstā, cāntātā, lēthālīs, ōpērōsā, Circēā, Mēdēīs, hēcātēīs. PHR. Grāmīnis hērbā. Tēnērō cēspītē tērrā vīrēt, mīxtīs rēdōlēntēs flōrībūs hērbæ. Sūrgīt ōdōrātīs fērtīlīs hērbā jūgīs. Hērbæ rūptā tēliūrē cācūmīnā tōllūnt. Quum rōs īn tēnērā pēcōrī grātīssīmūs hērbā, īlīcē sūb nīgrā pāllēntēs rūmīnāt hērbās. Sāpīdās āspērgīnē rēddīt hērbās, īnnūmērīs dīstīnctæ flōrībūs hērbæ. Quæquē dīū latuīt, nūnc quā sē tōllāt īn aūrās. Fērtīlīs ōccūltās īnvēnīt hērbā vīās, īnvītānt hērbæ, gēmūntēs ōrē rēcēntī. v. Gramen.

hērbīdūs, wasicht. *Misit aprum quanto majores herbida tauros.* Virg.

hērbīfer, Graßicht.

hērbōsūs, voll Kraut. *Pascentem niveos herbosa flumine cygnos.* Virg.

SYN. Hērbīdūs, hērbīfer. PHR. hērbīs dīvēs, fœtūs, crēbēr, frēquēns, ābūdāns, fērtīlīs. Hērbārum ūbērē dīvēs. Frēquēns hērbīs ēt fērtīlīs ūbērē cāmpūs.

hērculēūs *Addit & Herculeos arcus, hastamque Minervæ.* Juv.

hērculēs. *Herculis invadunt & de virtute locuti.* Virg.

(*Jovis ex Alcmena, Amphitrionis principis Thebani, conjuge, filius, qui una cum matre Alcmena infensissimam expertus est Junonem, Jovis uxorem, quæ cupiens Herculem perdere, quod ex pellice natus esset, navis illum semper objecit monstris, sed frustra; Hercules enim indefessus & debellatis omnibus, quæ Juno suscitabat, monstris, semper victor, ita ut Juno prius jubendo, quam ipse laborando defatigaretur, immortalem sibi peperit gloriam. Primum quum adhuc puer esset, in cunis geminos angues a Iunone immisos elisit; 2. Iam adultus, bydram colubris & capitibus pullulantem ferro & igne in Lerna palude oppressit; 3. Cervam aripedem in Manalo monte cursu comprehendit & interfecit; 4. In Nemea silva juxta Cleonas inusitatae magnitudinis leonem, qui neque ferro, neque lapide interfici poterat, jugulavit, detrectamque ipsi pellem pro insigni gestavit; 5. In Erymantho, Arcadiæ monte, terribilem, & omnia circa illum locum devastantem aprum cepit, & vivum ad Euristheum detulit; 6. Acheloum superavit; 7. Aurea poma in Hesperidum hortis, interemto prius dracone pervigili, qui ea custodiebat, sustulit; 8. Fesso jam & succumbente pondere Atlante humeris tulit cælum; 9. Centauros domuit;*

10. *Cacum latronem, Vulcani filium, semibominem & flammivomum, oppressit; 11 ad Inferos descendit & Cerberum iter prohibentem triplici catena vinctum ad Superos traxit. Gessit & alia quam plurima, quæ hic persequi longum esset. Hic post mortem ob fortitudinem & gloriam inter Deos relatus est. Quo modo autem mortuus fuerit, si scire velis, vide supra Dejanira. Supradictos & alios Herculis labores vide apud Ovidium 9. Metamorph.)* SYN. Alcides, Tyrinthius, amphitryoniades. EPIT. Tyrinthius, Oetaeus, Thebanus, amphitryonius, claviger, califer, generosus, invictus, indomitus, victor tremendus, metuendus, horridus, formidabilis, imperterritus, strenuus, minax, acer, bellipotens, insignis, magnus, clarus, celeberrimus, eximius, potens, egregius, fervidus, violentus, ferox, furiosus, furens, impiger, laborifer, profugus, vagus. PHR. Tyrinthius heros, alcmene genitus, alcmene natus soboles. Claviger heros, monstrorum domitor. Vastator Nemeæ. Centuplicem victor ab hydra, erimanthæum qui percussit aprum. Hesperidum aurea poma surripuit. Stygii domitor canis, id est, Cerberi. Quem non mille feræ, quem non Stenelæus hostis. Non potuit Juno vincere, vicit amor, humeris qui sustulit orbem. Quem nunquam Juno seriesque immensa laborum fregit, Lernæam ferro qui contudit hydram. emensus longi claviger orbis iter. Tergemini necesse Geryonis spoliisque superbus. Firmior herculeæ mundus cervicem pendit. Phætræ gravis, spoliisque leonis. Cui fuit extremi supremæ Metæ laboris Cerberus. Qui fertur geminos pressisse tenaciter angues. Maximus alcides postquam feram monstram per orbem perdomuit, fecitque viam sibi vivus ad astra. Quis facta herculeæ non audit fortia clava. Parvus erat manibusque suis Tyrinthius angues Pressit, et in cunis jam Jovē dignus erat.

Hērī, *adverb. gestern. Heri manus viginti pro ambobus dedi. (Jamb.)* Ter.

hērīlīs, *dem Hausherrn gehörig.*

Ille manum patiens mensaque assuetus herili. Virg.

Hērmiōnē, *ēs (Filia Menelai ex Helena, quam Tyndarus avus maternus Orestis despondit, indignato patre; qui id temporis pro Helena uxore bellum ad Trojam gerebat. Quo in bello cum Achilles Paridis fraude occisus esset, Pyrrhusque filius ejus in patris locum successisset, Menelaus, ignarus eorum, quæ a sacro gesta erant, Hermionem Pyrrho despondit & in patriam reversus uxorem tradidit. Quam rem ægre ferens Orestes, Pyrrhum in Apollinis templo trucidavit, sponsamque suam recepit.)* Virg. lib. 3. Aneid. EPIT. Lædæa, Spārtānā, formosā, pulchrā, decora, venusta.

Hērμūs. (*Fluvius minoris Asiæ, aureas arenas trabens; oritur juxta Dorylaum, Phrygiæ civitatem, auctusque Pactolo Smyrnæ campos irrigat, tandemque in phocaicum sinum illabitur.*) EPIT. Turbidus, Lydus, sordidus, felix, dives, metallifer, vagus, flavus, opulentus. PHR. Aurō turbidus hērμūs. Non illi satis est turbato sordidus aurō hērμūs. Et dives rutilis sordēat hērμūs aquis. Quodque metalliferis egerit hērμūs aquis. Lydo ditior hērμō profluit, et vagus hērμūs fluctibus auratis.

Hērō, *ūs. (Puella speciosissima, Veneris sacerdos, ex urbe Sesto, hæc, correpta amore Leandri adolescentis, Abydeni, lucernam accensum noctu ponebat in fastigio turris, ad cujus lumen natabat Leander, sed orta tempestate extinctaque lucerna, submersus est natator, cujus corpus mortuum quum ipsa vidit mane, e turri se precipitavit.)* EPIT.

Sē-

Sestias, Sesta, venusta, formosa, spectabilis. PHR. est virgo insigni forma, spectabilis heros. Sic cunctas superans miro spectabilis ore Est nova visa venus, Veneris speciosa ministra.

Hērōdēs. (*Antipatri Idumæi filius, Rex Iudeorum, a Romanis declaratus, vir strenuus, ceteroqui crudelissimus, quippe qui multos iniuste occiderit. Nam omnes legis interpretes & parvulos Bethlemitas gladio interimere iussit. Phariseos, quia finem regni sui adesse prædixerant, neci tradidit, omneque uxoris suæ cognationem, anno, quo IESUS Salvator noster ex Virgine natus est. Hinc scatentibus toto corpore vermibus, misere interiit.*) EPIT. Mälus, bārbārus, crūdēlis, idūmæus, trūx, crūēntūs, fērōx, fērūs, tūrbīdūs, impiūs, insānūs. PHR. idūmæus, Rēx, Tyrānnūs, hebrææ fērūs arbiter aulæ. Sævūs rēgnātor, viōlētūs rēctor idūmēs, Christum quī mētūēns pūerum tōt millia lēthō Corpōrā dēmīsīt, insōntēs pūerōs fērrō impiūs haūsīt, putribūs hērōdēs vērmībūs ēscā fūit. Rēx fūit Hērōdēs Iūdæa in gēntē crūēntūs.

Hērōicūs, heldisch, ritterlich. Quid faciunt reges, heroica carmina laudant. O.

hērōinā, eine Heldin.

Illā sit Inachiis & blandior heroinis. (Spond.) Prud.

hērōis, idis. Idem. *Matatas formas heroidas insuper iisdem addidit.* M.

hērōūs. *Carminis heroi tangere iussit opus.* Prop.

hērōs, oīs, ein Held. *Heros Aesonius petitur, spolioque superbus.* Ovid.

EPIT. Māgnānīmūs, ānīmōsūs, illūstris, māgnūs, ingēns, insignis, pōtēns, fōrtis, gēnērōsūs, clārūs, inclūtūs. PHR. Vīr sēmīdēūs. Dēōrum gēnūs, sānguīs, prōgēniēs. Vīrtūtē et armīs nobilis. Fāmā supēr æthērā nōtūs. Ingēntēs hērōum ānīmæ. Māgnānīmī prōcērēs, armīs invictūs, Vīrtūtum nōmīnē clārūs. Vīribūs invictūs. Sātā sānguīnē Dīvum prōgēniēs. Nōbilis armīs Dīvīsqūē vidēbīt pērmīssōs hērōās et ipse vidēbītūr illis. Hīc gēnūs āntīquum. Teucrī pūlcherrīmā prōlēs. Māgnānīmī hērōēs nātī mēliōribūs ānnīs, ēntellē hērōum quōndam fōrtissimē. vide *Illustris*.

Hērōstrātūs. (*Patria Ephesus, homo scelestissimus, qui hac via immortale nomen sibi comparare voluit, quod suis manibus celeberrimum totius orbis Dianæ Ephesiæ templum incenderet una die, quod fuerat 200. annis a tota Asia ædificatam & 127. columnis erectis, a totidem regibus conspicuum. Prohibitum fuit ab Ephesis, ne nominaretur unquam, ut spe sua frustraretur, sed nec sic ejus memoria potuit aboleri.*)

hērūs, ein Hausherr. *Hic berus albanum Mæcenæ, sive falernum.* Hor.

SYN. Dōmīnūs. EPIT. Pōtēns, mētūēndūs, fērōx. v. Dominus.

Hēsīōdūs. (*Poëta vetus, ex Ascra, Bæotiæ vico. Hic missus a patre ad ovium custodiam, dormiens somniavit, se repente factum poëtam, agriculturæ præcepta versibus scripsit, quem imitatus est Virgilius. Interfectus fuit a Locrensis quibusdam adolescentibus, cujus corpus in mare abjecerunt, quod fuit a Delphinis exceptum, & ad Rhium Molytricum advectum.*) EPIT. āscraeūs, Bæōtiūs, āgrīcōlā, hēlicōniūs. PHR. āscraeūs sēnēx, præcēptōr ārāndī. Vātēs hēlicōniūs, āgrīcōlæ Mūsā sēnis.

Hēspēriā. *Sed quis ad hesperie venturos litora Teucros.* Virg.

SYN. itālīā, vel hispāniā. (*Nam duæ sunt: una quæ Hispania dicitur, altera Italia, quæ sic discernuntur. Quum enim Hesperia sine addito dicitur, Italia, si additur extrema, vel ultima, Hispania intelligitur. Idque nomen utraque regio sortita est ab Hespero, occidentis stella.*)

Hesperius. *Hesperius fcombri temperet ova liquor.* M.

hesperides. *Corniger hesperidum fluvius regnator, &c.* Virg.

(*Hesperii filiae, quas poetae fabulantur habuisse hortos nemore auri-fero pretiosos, ubi erat draco custos pervigil, mala aurea observans, quem occidit Hercules.*) EPIT. Vigiles, pervigiles, insomnes, sollicitae, irrequietae, sagaces, solertes, anxiae, attentae, hortulanae, pomicolae. PHR. aerae sorores. Tres memorantur. Aegle, arethusa, hesperethusa.

hesperus. *Ite domum saturae, venit hesperus, ite capellae.* Virg.

(*Atlantis frater fuit, qui cacumen Atlantis montis conscendisse fertur, ut cursus astrorum ex eminentiori loco commodius observaret, nusquam autem deinde comparuisse. Quo factum est, ut vulgus quum in astrum lucidissimum ejus nominis versum putarit, eique honores divinos exhibuerit; haec autem stella, quum mane Solem praecedat, Lucifer appellatur, quum vero vesperi subsequitur, hesperus dicitur.*)

SYN. Hesper, vesper. EPIT. Noctifer, occiduus, umbrifer, rubens, roseidus, frigidus. PHR. Dilectus Veneri. Noctis nuntius, vel index. Primas referens tenebras, aet ubi vicinae noctis venit hesperus index. Qualis est primas referens tenebras. Nuntius noctis modo lorus undis hesperus pullis iterum tenebris Lucifer idem. Ora refer tua nunc mihi candida lucidus hesper. v. Vesper.

heu, ach. *Heu, ubi pacta fides ubi quae jurare solebat.* Ovid.

heus, Holla! *Ac prius, heus! inquit, juvenes, &c.* Virg.

hi, diese. *Hi summo in fluctu pendunt, &c.* Mart. SYN. isti, illi, ipsi, ii, ei.

hiarbās. (*Jovis ex Garamantide Nympha filius, & Getulorum Rex, qui quum Didus ambiret nuptias, & ab ea repulsam tulisset, nascenti adhuc Carthagini bellum intulit. Cujus metu Dido quum se fingeret Sichaei prioris mariti manes ante velle placare, tanquam sacrificatura, pyram construxit, in quam se ipsam conjecit.*) EPIT. Getulus, Lybicus, Maurus, procax, despectus, spreus, neglectus, ferox, furens.

hiatus, us, ein offenes Loch. *Et miser invisam traxit hiatus aquam.* P. SYN. Rima, vel vorago, gurgēs, barathrum, abyssus. EPIT. vastus, patulus, terrificus, patens, cavernosus, cavus, profundus. PHR. Terra dehiscens. Vastae faucēs, immanēs, pandit, solvit, diducit hiatus. Vacuo discedit hiatus. Subito tellus absorbet hiatus, unda dehiscens. Terram inter fluctus aperit. Vastus, telluris hiatus, o quae satis ima dehiscat terra mihi. Manesque demittat ad imos. v. Gurges, Vorago.

hibiscus, Zbisch, wilde Pappeln. EPIT. Viridis, tenuis, virens, gracilis.

hiēra. (*Insula Vulcano sacra, una ex Aëoliis inter Siciliam, & Liparam, in qua officinam Vulcani fuisse credidit antiquitas, quod nocte ignem, die fumum emitteret.*)

hiēra. (*Nympha silvestris.*) Quos levis eduxit lūco silvestris Hiēra. Virg.

hiērusālem. (*Urbs Judaeae, totius orientis clarissima, Salomonis templo illustris.*)

SYN. Solyma. EPIT. opulenta, magnifica, dives, incluta, nobilis, sancta, culta, veneranda, venerabilis. PHR. urbs Solymorum, arx Sionis Solyma. Judae decus. Hic regum sedes a prisco sanguine judae, hic templum Salomon, per terras omnibus aris eversis, opē barbarica Rex condidit olim Templum opulentum, ingens,eductam ad sidera molem. Quae retinet vexilla crucis. Talia Davidicam post facta reliquerat urbem.

hilaris, frölich, freudig. *Oderunt bilarem tristes, tristemque jocos.* Hor. SYN.

SRN. Hilarus, lætus, gaudens, alacer, ovans, genialis, festivus, jocosus, facetus. **PHR.** Lætitia pertusus, exultans, animis, gaudia concipiens, captans, lætitiae dans signa, fronte serena gaudens v. *Gaudens.*

hilaritas, atis, Frölichkeit. **SYN.** Lætitia, gaudium, festivitas, alacritas. **PHR.** Lætā mēns, Fēstivum īngēnium. v. *Gaudium, Lætitia.*

hilaro, erfreuen. *Hos ubi facundo tua vox hilaraverit ore.* Ovid.

SYN. exhilaro, oblecto, lætifico, recreo. v. *Gaudio afficio.*

hinnio, schreien wie ein Ross. **PHR.** hinnitum edo, tollo, fundo, hinnitibus aurās, aērā, cāmpōs implērē, pulsārē, arrectis auribus acrem hinnitum fundebat equus.

hinnitus, us, Rosseschreien. *Denique non hinnitus item differre videtur.* **Lucr.** **SYN.** equorum fremitus, clamor. **EPIT.** Sonorus, acutus, acer, tremulus, horrificus. **PHR.** hinnitū cāmpus sōnat, vel ahsōnat omnis acūtō.

hippocrēnē. *Potato madidus ab Hippocrene.* (Phal.) Sid.

(*Fons in Bæotia juxta Heliconem montem, quem poëtæ fabulantur ungula Pegasi factum esse, Musis, & Apollini sacrum.*) **SYN.** aganippē. **EPIT.** Pēgālēā, pāllādīā, hēlicōnīs, āgānīppīs, sārā, pēllūcidā, clārā. **PHR.** Pēgāsūs hūjūs ōrigo, fōntis, et ad laticēs pērdūxit pāllādā sacros. v. *Aganippe.*

hippodāmē, & hippodāmīā. (*Filia Oenomai, Regis Elidis, qui, quum oraculo didicisset, se interemtum iri a genere, ipsaque ob formam a multis procis expeteretur, curule certamen procis proposuit (babebat enim equos velocissimos ventorum flatu creatos) ea lege, ut victor Hippodamiam cum regno possideret, victus moreretur. Tredecim victis, Pelops, Tantalii filius, Mirtylum, puellæ aurigam, promissione corrupit, qui corruptus axes infirmos & fragiles subjecit currui, quo, proinde fracto & dissoluto, Oenomaus cecidit. At, quum auriga pactum sibi perfidiæ præmium posceret, eum in mare dejecit Pelops, atque hoc modo Hippodame & regno potitus est.*) **EPIT.** Pīlāā, Lyrnēsīs, vēlōx, citā, cōncitā, præpēs, volucris.

hippōlytē. (*Amazonum Regina fuit, quam Hercules prælio victam Theseo dedit uxorem.*) **EPIT.** Māgnēsā, fērōx, vīrāgo, fēlix, Thrēiciā.

hippōlytūs. *Ibat & Hippolyti proles pulcherrima bello.* Virg.

(*Theseos & Hippolytes filius; qui, quum novercæ turpi desiderio consentire nollet, curru fugere coactus, ab equis Phocarum adspectu territis, per scopulos & saxa abreptus, in partesque discerptus fuit, postea ab Æsculapio revocatus ab inferis, in Italiam venit, ubi Vibius vocatus, quasi bis vir.*)

SYN. Thēsīdēs. **EPIT.** Thēsēiūs, pūdīcūs, cāstūs, īnsōns, vērēcūndūs, fōrmōsūs, vērūstūs, mīser, īnfēlix. **PHR.** Thrēiciūs hērōs. Vīr āmāzōniūs, āmāzōnē nātūs, dīscērptūs equīs.

hircus, ein Bock. *Carminē qui tragico vilem certavit ob hircum.* Hor.

SYN. hōedūs, cāpēr. **EPIT.** Cōrnīgēr, sētīgēr, hīrsūtūs, īmbēllīs, vāgūs, sāliēns, grāvīs, fōetidūs, ōlēs, prōcāx. **PHR.** Vīr grēgis, dūx pēcōris. *vide Caper.*

hirsutus, haaricht. *Hirsutumque supercilium promissaque barba.* Virg.

SYN. hīspīdūs, villōsūs, pīlōsūs, sētōsūs, hīrtūs. **PHR.** Villis aspēr, hōrrīdūs, dēfōrmīs, īmpēxūs, rīgēns.

hirundo, inis, Blutigel. **EPIT.** Pālūstrīs, mōrdāx, tēnāx. **PHR.** Nōn mīsurā cūtem nīsi plēnā crūrīs hīrūdo.

hirundo, inis, eine Schwalbe. *Aut arguta lacus circumvolitavit hirundo.*

do. V. SYN. Prōgnē, Daūliās. EPIT. argūtā, gārrulā, nigrā, vāgā, pēregrinā, quērulā, vāgābūdā, lōquāx, Daūliās, Cecrōpiā, Pāndiōniā PHR. daūliās alēs. Bistōnis alēs. Pāndiōnis, Cecrōpis alēs, āvis atticā. Thrāciā vōlucrīs, vērīs nūntiā, prænūntiā, amīlūm quæ gēmīt alēs ityn. Tīgnīs nīdum sūspēndīt hīrūdo. Lūtēum cēlsā sūb trābē figīt ōpūs. Sūb lūcem mōdūlōs itērāt, mēditātūr, fūndīt hīrūdo. Lāscīvā lācū pērstrīngīt hīrūdo. Vērīs prænūntiā vēnit hīrūdo. Daūliās ēt Drētīcī tāndem sēcūrā mārītī Alēs ādēst, plaūsūquē lārem cāntūquē sālūtāt. Nīdōsquē rēvērsā lūtābāt hīrūdo. (*Fabula de hirundine est ista: Progne, Pandionis Atheniensium Regis filia, conjux Terei, Ityn puerum ex sororis Philomelæ incestis nuptiis susceptum, viro comedendum apposuit, quod scelus, dum ille stricto gladio ulcisci conatur, Progne in hirundinem. Philomela in lusciniam Deorum miseratione mutatae sunt.*) De illis ita canit. Ovid.

— Quarum petit altera silvas,

Altera tecta subit, neque adhuc de pectore cædis

Excessere notæ, signataque sanguine pluma est.

Hīlco, Gienēn. hīo, vel ōs didūco, āpērīo. PHR. Vīx paucā fūrētī sūbjīcīo, ēt tāntīs tūrbātūs vōcībūs hīlco. Virg.

hīspānī, die Spanier *Hic Hispanus ager tellus ubi dives Iberum.* Auf.

SYN. hēspērī, ibērī. EPIT. Fērōcēs, pūgnācēs, āūdācēs, vānī, sūpērbī, dūrī. PHR. Hīspānā gēns, nātīo. Gēnūs īntrāctābilē bellō, Gēns āspērā bellō. Pātīēns lābōrum. Tūmīdō sūpērbā fāctū.

hīspāniā. *Horrida vitanda est Hispania, Gallicus axis.* M.

(*Regio Europæ, quæ montibus Pyrenæis incipiens, per columnas Herculis circumiens usque in borealem oceanum extenditur.*) SYN. hēspērīā. EPIT. Pōpūlōsā, fērtīlīs, dīvēs, fērāx, nōbilīs, hōrrīdā, pūgnāx. PHR. hīspānicā tēllūs, ōrā, plāgā. Tārtēssiā tēllūs. Dīvēs ēquīs. Prētīōsā mētāllīs.

hīspīdūs, rauch von Haaren, bürstig. v. *supra* bīrsutūs.

— Summoque cadit aerba hispida mento. S.

hīstōriā, eine Geschichte. *Crispus Romana primus in historia.* Mart.

SYN. ānnālēs. EPIT. Vētūs, prīscā, āntīquā, mēmōrābilīs, cēlebrīs, nōbilīs, argūtā, nōvā, rēcēns, māgīstrā. PHR. Vētērum scrīptā, mōnūmētā, hīstōriæ fāmā, fēriēs, fidēs. Ātātīs mōnūmētā vētūstā. Hīstōricæ pīctūræ, chārtæ. Prīscī tēmpōrīs, ævī fāctā, āctā. Quæ fācīt ūt lōngōs dūrēt bēnē gēstā pēr ānnōs, Et pōssīnt sērā pōstērītātē frūī. Quā sīnē prætērētā nōn ēsēt mēntīo vītæ. Quā sīnē vīrtūtī nūllūs ādēssēt hōnōs.

hīstrīo, ōnis, ein Schauspieler. SYN. mīmūs, gēstīcūlātōr, lūdīo, cīrcūlātōr, prāstīgīātōr, cōmcedūs, EPIT. hīlārīs, fēstīvūs, lētūs, fāllāx, gārrulūs, vērbōsūs, dōlōsūs, mēndāx, sūbdōlūs, rīdīcūlūs, jōcūlārīs, argūtūs, prōtērvūs, pētūlāns, īnēptūs, īndūstrīūs, nāvūs, scēnīcūs. PHR. Mōvēns rīsūs. Vēstībūs ēt vūltū rīdīcūlūs. Mīmīquē lēvēs, scūrræquē lōquācēs.

hīūlcūs, gespalten. *Hoc ubi biulca siti findit canis æstifer arva.* Virg.

SYN. hīāns, pātēns, hīscēns, dēhīscēns, āpērtūs, rīmōsūs, fīssūs, vāstūs, fātīscēns.

hōedūs, ein Bock, Geiß. v. *supra* bīrcūs.

hōlōcāustūm, ein Opfer. SYN. Sacrīfīcīum, lībāmēn. EPIT. Sōlēnnē, pīnguē, ōdōrātum, pīum, cāstūm, pūum, sacrum. PHR. Fūmōsīs ēxtā crēmātā fōcīs, sacris āddītā flāmmīs, Māctātā Dēō. v. *Victima.*

hōmēricūs. — *Quantum gradivus homericus audit.* Juv.

hōmē-

Hömērūs. — *Quandoque bonus dormitat Homerus.* Hor.

(*Poetarum Græcorum princeps, quem cæcum fuisse referunt.*) SYN.

Mæonidēs. EPIT. Cölöphōniācūs, Smyrnæūs, Mæoniūs, Sālāmī-
niācūs, āchæūs, māgnūs, vīnōsūs, īnsīgnīs, ætērnūs, āntīquūs, cæcūs,
sāpiēns, dīvinūs, dōctūs, sācēr, grāvīs, grāndīs, sūblīmīs, jūcūdūs,
sōlērs, īmmōrtālīs. PHR. Mæoniūs vātēs, sēnēx, cæcūs vātēs. Pārā-
nymphūs āchīllīs. Cölöphōnīs ālūmnūs. Cōndītōr īliādīs, ā quō cēū
fōntē pērēnnī Vatum Pīērīīs ōrā rīgāntūr āquīs. Vatum ipsē pātēr,
quō nīl Græciā mājus hābēt. Quī mūsās cāntū, quī Phœbum æquāvīt
hōnōrē. Quāntum Smyrnæī dūrābūnt vātīs hōnōrēs.

hōmīcidā, ein Todtschläger. *Si fur displiceat Verri, si homicida Milo-
ni.* Juv.

hōmīcidium, Todtschlag. *Nulla cruentatis homicidia ludet in armis.* P.

hōmo, īnis, ein Mensch. *Aut Deus ille malis hominum mitescere discat.* V.

SYN. Mōrtālīs, tērrīgēnā. EPIT. Frāgīlīs, cādūcūs, vīlīs, mīser, īn-
fēlīx, æiūmnōsūs, īmbēcīllīs, īncāūtūs, sōlērs, prōvīdūs, prūdēns,
mēndāx, fāllāx, īnōps. PHR. Pūlvīs ēt ūmbrā. Tūrpī ēx lūtō cōn-
crētūs. Tērræ hōspēs. Nātūs īn cūrās, Sōrtīs īnīquæ lūdūs, lūdi-
brīum. Vārīīs fōrtūnæ vīcībūs, cāsībūs expōsītūs, ōbnōxiūs. Irrē-
quīētūs hōmo pērque ōmnēs ānxīūs ānnōs Ad mōrtē fēstīnāt. Quem
nāscī ūnā diēs cōspīcīt, ūnā mōrī. Sacrā dīvinæ mēntīs īmāgo. Cā-
pāx rātīōnīs. Cui ignēūs ēst vīgōr ēt cōlēstīs ōrīgo. Sāctīūs hīs
ānīmāl, mēntīsqūē cāpāciūs āltæ Deērāt ādhūc ēt quōd dōmīnārī īn
cetērā pōsēt. ōs hōmīnī sūblīmē dēdīt cælūmqūē tūērī Jūsīt, ēt
ērēctōs ād sīdērā tōllērē vūltūs. Hōmīnum dūrum gēnūs. Gēnūs hū-
mānum, mōrtālē. Gēns hūmānā. Vīrum gēnūs, tērrēā prōlēs, hūmā-
næ mēntēs. Mōrtālīā pēctōrā, cōrdā. Unīcā gēns hōmīnum rēctō stāt
cōrpōrē ēt āstrā Sūspīcīt. Hāūt tībī vūltūs mōrtālīs, nēc vōx hō-
mīnēm sōnāt.

hōnēstās, ātis, Ehrsamkeit. *Curat bonestatem justitiamque Deus.* M.

SYN. hōnēstum, dēcūs, dēcōrum, vīrtūs. PHR. hōnēstī glōriā, lēx,
dēcūs ānīmī.

hōnēstūs, ehrlich, löblich. *Participem qui te secreti fecit honesti.* Juv.

SYN. Dēcōrūs, dēcēns, *vel* laūdābīlīs, vēnērābīlīs, vēnērāndūs, laū-
dātūs, hōnōrātūs, hōnōrāndūs, laūdāndūs, cōlēndūs.

hōnōr seu hōnōs, ōris, Ehre.

Quid favor aut cætus, pleni quid honoribus anni. C.

SYN. Glōriā, laūs, fāmā, dēcūs, nōmēn, dīgnītās, *vel* rēvērēntīā, cūl-
tūs. EPIT. ēgrēgiūs, sōlēnnīs, ēxīmīūs, cōspīcūūs, mūndānūs, tēr-
rēnūs, tūmīdūs, grātūs, pōpūlārīs, vānūs, mēritūs, ætērnūs, īncertūs,
āmbītīōsus, quāsītūs, ōptātūs. PHR. hōnōrīs tītūlī, dēcūs, āūrā, stī-
mūlī. Hōnōrīs āpēx. Nōmīnīs glōriā, dēcūs, nōmēn īngēns, vīrtūtīs
mēritum. Cūpīdās stīmulāns mēntēs, prōprīum dēcūs, ēt pārtum īn-
dīgnātūr hōnōrē. Sēmpēr hōnōs nōmēnquē tūum, laūdēsquē mānē-
būnt. Vīrtūtī cālcārīā prābēns. Nōn mē cōspīcūī fūcūs tītillāt hō-
nōrīs, Ebriā tītillāns pēctōrā mōllīs hōnōr. Frāgīlēs hōmīnum sēmp-
pēr cōntēmsīt hōnōrēs. Nēc gēns ūllā tūōs æquē cēlēbrābīt hōnōrēs,
īngredēre ēt cēlēbrēs cāpē quōs spōndēmūs, hōnōrēs, hāūd ēquīdem
tālī mē dīgnōr hōnōrē. *v. Gloria.*

hōnōrātūs, ehrsam. *Cujus honoratis ossa vebuntur equis.* Prop.

SYN. Laūdātūs, cēleber, īnclytūs, ēxīmīūs, īnsīgnīs. *v. Celeber.*

hōnōro, ās, ehren. *Cum quo consenuit miles honorat equum.* M.

SYN. Cōlo, vēnērōr. PHR. hōnōrē prōsequōr, āffīcīo, ēxtōllo, dē-
cōro,

cōro, cōndēcōro, ōrno, ēxōrno, cōlo, cēlebro, hōnōrēs rēddo, rēfēro. pērsōlvo, infēro, indīco. Tērgēmīnīs tōllērē hōnōrībūs. *v. Adoro, laudo.*

Hōrā, eine Stunde. Gallo, *cujus amor tantum mihi crescit in horas.* V. EPIT. Brēvis, fugāx, cēlēr, irrēvōcābilīs, prōpērāns, fugiēns, vėlōx, mōbilīs, lēvis, sūbitā, rāpidā, mūtābilīs, prēcēps, āgilīs, fluēns, fugitivā, citā. PHR. hōrāe spātium, mōrā, tēmpūs, intērvallā diēi. Fugīēns frānō nōn remōrāntē. Prōh supērī! quīd nōn hōmīnī brēvis ēripīt hōrā? hōrā fugāx ānhēlō ēt cōncitā cūrsū. Quīd vānō sērmōnē lēvēs cōnsūmītīs hōrās? Nōx fluīt, Aenēā, nōs flēndo dūcīmūs hōrās. Cērtā diēs nullīquē dātūr mūtābilīs hōrā.

Hōrātīus. *Detinuit nostras numerosus Horatius aures.* Ovid. *(Poeta Venusinus, lyricorum & satyrarum scriptor insignis.* SYN. Flāccus. EPIT. Dōctūs, ācēr, nūmērōsūs, lyrīcēn, mōrdāx, pyndārīcūs, Cālābēr. Vēnūsīnūs. PHR. Vātēs vēnūsīnūs. Rōmānāe fidīcēn lyrāe, Aūsōniāe lyrāe dēcūs.

hōrrēndūs, erschrōcklich. *v. infra horridus.*

hōrrēo, ūi, sich entsetzen, schauern. *Aut impacatos a tergo borrebis Iberos.* V. SYN. hōrrēscō, ēxhōrrēscō, ēxhōrrēo, inhōrrēo, pēr hōrrēo, trēmō, rīgēo, tīmēo. PHR. Nēc vānōs hōrrēs strēpītūs. Frīgīdūs hōrrōr mēmbrā quātīt, Obstūpūi gēlīdūsquē cōmās ērēxērāt hōrrōr, ārrēctāquē hōrrōrē cōmāe. Prēcōrdiā cōntērīt, occūpāt hōrrōr. Sāvūs cīrcūmfētīt hōrrōr. Cōr pēpūlīt hōrrōr. *v. Tremo & Timeo.*

hōrrēum, eine Scheur. *Illius immense ruperunt borrea messes.* Virg. SYN. Grānārīum. EPIT. Cērēālē, dīvēs, plēnum, trītīcēum, cāpāx, vācūum, rēfērtum, stīpātum, āltum, pēnsilē. PHR. Mēssīs ūbī nūmērōsā. Frūmētī, frūgum cōmpositī, cōndītā mēssīs.

hōrrībilīs, grausam. *Nunc etiam horribili visu portenta sequuntur.* V. SYN. hōrrīdūs, hōrrēndūs.

hōrrīdūs, heßlich, grausam. *Horridus in jaculis & pelle libystidos ursae.* Virg. SYN. hōrrībilīs, hōrrēndūs, hōrrīfīcūs, tērrībīlīs, mētūēndūs, trēmēndūs, stūpēndūs, tērrīfīcūs, *vel* hīspīdūs, hīrsūtūs, āspēr.

Horridum dictu vel auditu, abscheulich zu sagen, zu hören. PHR. hōrrēndum āc dīctū vīdēo mīrābilē mōnstrum. Rēfūgīt lōquī mēns āgrā, tāntīs inhōrrēscīt mālīs. Fārī ānīmūs hōrrēt, mājōrā vērīs mōnstrā vīx cāpiūnt fidēm, hōrrēscō rēfērēns, ānīmūs mēmīnīssē hōrrēt, lūctūquē rēfūgīt quīs tāliā fāndo tēmpērēt ā lacrymīs, vōx hōrrēndā pēr āurās ēxcīdīt, pāvēt ānīmūs, ārtūs hōrrīdūs quāfsāt trēmōr. Mājōrā vērīs mōnstrā vīx cāpiūnt.

Horridum visu, greulich, abscheulich zu sehen. PHR. Trīstīs īmāgo, tērrībilēs vīsū fōrmāe. Mōnstrum hōrrēndum, īnfōrme, īngēns, fōedum, āc tūrpē fūrīt mōnstrum rīctūquē mīnācī tērrītāt. Hīc āliūd mājūs mīsērīs, mūltōquē trēmēndum. Objīcītūr mājīs ātque īmprōvidā pēctōrā tūrbāt.

hōrrīfīco, ās, erschrecken. *Terribili monitu horrificant, agit ipse furem.* Virg.

hōrrīfīcūs, erschrōcklich. *At nos horrifico cinesactum te prope busto.* Hor.

hōrrīsōnūs, idem. *Tum demum horrisono stridentes, &c.* Virg.

hōrrōr, Furcht, Zittern. *Arrectaeque horrore comae vox faucibus haesit.* Virg. SYN. Frēmītūs, trēmōr, *vel* tērrōr, fōrmīdo. EPIT. Sāvūs, frīgīdūs, dīrūs, ācērbūs, trēmūlūs, lūrīdūs, gēlīdūs, fērūs, ēxānguīs, tērrībilīs, tērrīfīcūs, Mārtīūs, sērvīlīs, īmplācābilīs, ēxītīālīs, ātēr, bārbārūs, sōnōrūs. PHR. Fūrīt īmplācābilīs hōrrōr. Bārbārūs īngrū-

Ingruit hōrōr. Tēribilis prēcōrdiā cōtērit hōrōr. Mīhi frīgīdus hōrōr Mēmbra quātīt, gēlīdusquē cōit fōrmīdīnē sāguis, Obstūpui, gēlīdusquē cōmās ērēxērāt hōrōr, At mē quum prīmum sāvus cīr-cūmstētīt hōrōr, Obstūpui, at vērō Aenēas ādspēctū ōbmūtuit āmēns, Arrēctæque hōrōrē cōmæ, & vōx faucībūs hæsīt. v. *Timor*.

hōrtāmēn, Ermahnung. *Nec dum consuetæ norint hortamina vocis.* N. hōrtātōr, ein Ermahner. *Hortator scelerum Æolides &c.* Virg.

hōrtātūs, eine Ermahnung. *Persuasit, certe hortatu non impulit acri.*

Pr. SYN. Hōrtatio, impulsus, impulsio, mōnītūs, stīmūlī. EPIT.

Vēhēmēns, grāvis, fōrtis, acris, ūrgēns, tīdēlis, dīsērtūs, fācūndūs.

hōrtōr, ermahnen. *Impetus hortamur fari, quo sanguine cretus.* Virg.

SYN. exhōrtōr, adhōrtōr, ācūo, sūscīto, stīmūlo, incēdo, accēdo,

īnflāmo, īnstīgo, sōllīcīto, incīto, pēllo, impēllo, mōnēo, suādēo,

ēxācūo, ēxstīmulo. PHR. Hōrtādo ēxcīto, fōveo Hōrtātībūs īn-

stīgo, ācūo, Mōnītū īncrēpo. Dīctīs ānīmōs dō, āddo, tōllo, sūffī-

cīo, sūscīto vērbīs ānīmum. Vīrtūtem āccēdo. Stīmūlīs vīrēs sū-

scīto, ēxācūo, āggēro, āūgēo. Jūvenem fāctā ād Māvōrtiā flāmmāt.

Jūvenēs ānīmīs āūdācībūs īmpulīt. Stīmūlīs īmmānībūs āmūlā vīr-

tūs ēxācūit. Cōrdā vīrum fōvēt hōrtādo, rēvōcātquē vīgōrem. Sic

illē pāvētēs īncēdit vīrtūtē ānīmōs. Nūnc prēcē, nūnc dīctīs vīr-

tūtem āccēdit āmārīs. Tārchōntem īn prāliā sāvā Sūscītāt, ēt stī-

mūlīs hāūt mōllībūs īncītāt īrās. Hīs ācūit stīmūlīs, sūbīitque hāūt

mōlliā vērbā. Hīs ūbī tūrbātās hōrtātībūs īmpulīt āūrēs. Cērtātīm

sēsē Rūtīlī exhōrtāntūr īn ārmā. Ecce, ītērum stīmūlāt Dēūs āthērē

mīssus āb āltō. Tālībūs īncēnsūs dīctīs sēnīōrīs āmīcī, īncēditque

ānīmum fāmā vēnīēntīs āmōrē. Quam Jūno hīs ācūit vērbīs, āc tāliā

fātūr, Ultro ānīmōs tōllīt dīctīs ātque īncrēpāt ūltrō. Vācūīs ācūūt

rūmōrībūs īrās. Sic āit ēt pāribūs Mēssāpum īn prāliā dīctīs hōrtā-

tūr, sōcīōsque dūcēs ēt pērgīt īn hōstēm, Ergo īntēr cādēs, cādēn-

tīāque āgmīnā Tārchōn fērtūr ēquō, pāriīsque īnstīgāt vōcībūs āltās.

Nōmīnē quēmquē vōcāns, rēfīcītque īn prāliā pūlsōs? Sic exhōrtātā

rēlīquīt īncērtam, Excītāt īpse āltōs ānīmōs ātque ōmniā fīrmāt. Pēr

mēdiās vōlītāns ācīēs. Hōs laūdāt, blāndīs cāstīgāt vōcībūs illōs,

Objūrgātquē mōrās ēt āmīcō vērbēre īnērtēs īnstīgāt: Dōcēt illē dē-

cūs, dōcēt ūltīmā bēllī Prēmīā, quem prōpē sīnt dīscrīmīnīs ātquē

pūdōrīs Admōnēt, hīs stīmūlīs ānīmōs īmpēllīt ēt ūrgēt. Nōn māgnō

hōrtāmīnē mīlēs īn prādam dūcēndus ērīt. ācēr ēt ād pālmā pēr sē

cūrsūrus hōnōrēs: Sī tāmēn hōrtērīs, fōrtīōr ībīt ēquūs.

Hortandi formulæ. Eūgē, nūnc āgē, ērgo āgē, pērgē mōdō, ējā āgē,

rūmpē mōrās. Māctē nōvā vīrtūtē pūer. Quāre āgīte, ō sōcīī, nūnc

vēstrās prōmītē vīrēs, Rēvōcātē ānīmōs, mōestumquē tīmōrem mīttī-

tē. Tīmōr ōmnīs ābēstō. Tū nē cēdē mālīs, sēd cōntra āūdācīōr īto.

Nūnc ānīmīs ōpūs Aenēā, nūnc pēctōrē fīrmō Pēr vōs ēt fōrtiā fā-

ctā, spēmquē mēam patriæ quæ nūnc sūbīt āmūlā laūdīs: Fīdītē nē

pēdībūs, fērrō rūmpēndā pēr hōstēs ēst vīā. Nūnc īnsūrgītē rēmīs,

Ergo āgīte, ēt Dīvum dūcūt quā jūstā, sēquāmur, Sic īncīpiēns hōr-

tātūr ōvāntēs: māxīmā rēs ēffēctā vīrī, tīmōr ōmnīs ābēstō. Quōd

sūpērēst: hāc sūnt spōliā, īmo āgē, ēt ā primā dīc hōspēs ōrīgīne nō-

bīs. Hēctōrēī sōcīī Trōjæ quōs sōrtē supēmā Dēlēgī cōmītēs, nūnc

illās prōmītē vīrēs, Nūnc ānīmōs, quībūs īn Gētūlīs fyrtībūs ūsī.

Hōrtūs, ein Garten. *Hortus ubi & tecto vicinus jugis aquæ fons.* Luc.

SYN. Vīrīdārium, vīrētum, pōmārium. EPIT. Pīnguīs, ferāx, mōl-

lis, rīgūūs, īrrīgūūs, fōcūndūs, hīlārīs, cūltūs, ēxcūltūs, pōmōsus, tē-

lix,

lix, pōmifer, rēdōlēns, frāgrāns, ōdōrātus, hālāns, vīrīdīs, plācīdus, āmcēnus, gēnīālīs, jūcūndus, pīctus, sēptus, flōricōmus, grātus, ūmbrosus, rīdēns, lētus, frūctīfēr, flōrīdus, flōrēns, frōndēns, fērtīlīs, vīrēns, sūbūrbānus. PHR. āmcēnā vīrētā frūctībūs, hērbīs. Flōrībūs cūltum solum, hōrtōrum sēptā. Sēcrētus ēt cūltus āgēr, flōrībūs, hērbīs ōdōrātīs, ārbōrībūs cōnsītus, dīvēs ōdōrātīs cūltīssīmus hērbīs. Crōcēī, hālāntēs, rēdōlēntēs, spīrāntēs flōrībūs hōrtī. Rūris āmcēnī dēlīcīā. Sēctus rīvō lēnē sōnāntīs āquā, ūbi crebrā rōsārīā, vīolārīā spīrānt. Vārīs dēcōrātus flōrībūs. Mōllī frāgrāns ōdōrē. Flōrum gēmmīs cōllūcēns, ārbōrēō fōetū dīvēs, cōspīcūī pōmīs nōn dēfīcīēntībūs hōrtī, hōrtus ōdōrātīs subērāt cūltīssīmus hērbīs. Pārvā sūbūrbānī mūnūsculā mīttīmūs hōrtī, Est mīhi fōecūndus dōtālībūs hōrtus īn agrīs. Aurā fōvēt, līquīdā fōntē rīgātus āquā. Quam nītīdīs hīlārēs dēcōrāntūr flōrībūs hōrtī. Tē mānēt īrrīgūīs flōrībūs hōrtus āquīs, Attulīt ēt vārīās, quās hābēt hōrtus ōpēs. Nēc quās hōrtus ālīt cum sūccīs mītībūs hērbās, Illē cōlēt nītīdīs, gēmmāntem flōrībūs hōrtum. Pōmōnā fūīt, quā nullā Lātīnās īntēr hāmādryādās cōlūīt sōlērtīus hōrtōs. Nēc fūīt ārbōrēī stūdiōsīōr āltērā fōetūs, ūndē tēnēt nōmēn. *v. Flos, Fructus, arbor, &c.*

DESCRIPTIO HORTI. ex Virg.

Hortus erat, junctus casulae, quem vimina pauca
Et calamo redimita levi munibat arundo:
Exiguus spatium, variis sed fertilis herbis:
Nil illi deerat, quod pauperis exigit usus.
Hic olus, hic late fundentes brachia betae,
Foecundusque tumex, malvaeque inulaeque virebant.
Hic cicer & capiti nomen debentia caepe
Hic etiam nocuum capiti, gelidumque papaver,
Grataque nobilium requies lactuca ciborum,
Et gravis in latum demissa cucurbita ventrem.

hōspēs, ītis, ein Fremder. *Vivitur ex rapto non hospes ab hospite tutus.*
Ovid.

hōspēs, *qui hospitio recipit*, ein Wirth. EPIT. Dūlcīs, grātus, āmīcūs, jūcūndus, ūrbānus, mūnīfīcūs, bēnīgnus, fācīlīs.

hōspēs, *qui recipitur hospitio*, ein Gast. SYN. ādvēnā, pēgrīnūs. EPIT. Cārūs, vāgūs, mōbīlīs, ēxtērnūs, nōvūs, īgnōtūs, sūplēx, fēsūs, fātīgātūs, īnūrbānus, prōcāx.

hōspītā, eine Wirthin. *Hospita Demophoon tua, te Rhodopeia Phillis.*
Ovid.

hōspītōr, āris, einziehen.

hōspītōr, *hospitio excipio*, beherbergen. PHR. hōspītīō, tēctīs, mēnsā, ēxcīpio, rēcīpio, āccīpio, ādmītto, sūscīpio, fōvēō, hōspītīum dō, prābēō. Dōmūī, mēnsā sōcīō. Nōvā pātēānt Cārthāgīnīs ārcēs hōspītīō Teūcrīs, hāc fēsūs tūtō plācīdīssīmā pōrtū ēxcīpīt. Pāndērē dēfēsīs hōspītā tēctā vīrīs.

Hospitio excipior, beherberget werden. PHR. ūtōr hōspītīō, sōcīā dōmō frūōr, hōspītīum ādēō, sūbēō, tēctīs hōspēs sūccēdō, mōrōr, pēr patrīs hōspītīā & mēnsās quās ādvēnā ādīstī, Pāndērē dēfēsīs hōspītā tēctā vīrīs, hōspītībūs jānūā nōstrā pātēt. Lōngīs ērrōrībūs āltō Thrēicīōs pōrtūs hōspītīūquē dēdī Tēctōquē ānīmōquē rēcēpī. Sūpēr ōmniā vūltūs āccēsērē bōnī, nēc īnērs pāupērquē vōlūntās, nēc Trōjam Aūsōnīōs grēmīō ēxcēpīssē pīgēbīt, illōs pōrtīcībūs rēx āccīpīēbāt īn āmplīs. Quīs nōvūs hīc nōstrīs sūccēsīt sēdībūs hōspēs.

Si

Si jūngi hōspitiō prōpērēt. Nōstris succēdē pēnātībūs hōspēs. Quāre agītē, o jūvenēs, tēctis succēdite nōstris, jūngimūs hōspitiō dēxtrās ēt tēctā subimūs, hāc illum rēgiā cēpīt, illā mihi dōmūs ēst, nōbīs ērit hōspitā tēllūs. Nūpēr āb hāmōnīs hōspēs mihi Thēssālūs ōris Vēnerāt, ēt tēctum vīx bēnē līmēn ērāt, hīc tamēn hāc mēcum pōtēris rēquiescēre nōctē. Nēc nōn ēt Teūcrī sōciā simūl ūrbē frūuntūr. Hāc, inquīt, līmīnā victōr Alcīdēs subiīt, hāc illum rēgiā cepīt.

hōspitium, eine Herberge. *Si jungi hospitio properat, sociusque vocari.* Virg. EPIT. Cōmē, pīum, dūlcē, āmcēnum, bēnīgnū, grātū, quāsītū, ōptātū, mītē, āpērtū, pātēns, pārātū. PHR. hōspitiū tēctā. Sōciū pēnātēs, tēllūs, dōmūs hōspitā, hōspēs, hōspitiū jūsqūē fīdēsquē, hōspitis ōfficiū, pēregrīnāe gēntis āmcēnum hōspitium, tērrā prōcūl vāstis cōlitūr Māvōrtiā cāmpis, hōspitium āntīquū Trōjā, sōciūquē pēnātēs. Tu, quāso, bēnīgnō indūlgē hōspitiō cāusāsquē innēctē mōrāndī.

Hospitium negare. SYN. hōspitiō prōhibērē, dōmō, finībūs ārcērē, hōspitiō prōhibēmūr, ārēnāe primāquē vētānt cōnsistērē tērrā. Cēdē āgēdū, ēt tūtā līmīnā līnquē tūgā.

hōstia, ein Opfer. *Et pro delictis hostia blanda fuit.* Ovid.

SYN. Victimā, piāculū. EPIT. plācābilis, mysticā, piā, īnsōns, sacra. v. *victimā.*

hōsticus, feindlich. — *dira venena nec hosticus auferet ensis.* Hor.

hōstilis, das des Feindes ist. *Inclusus muris hostilique aggere septus.* Virg.

hōstilitās, Feindschaft. SYN. ōdium, fērītās, crūdēlītās, sāvitiēs.

hōstilitēr, feindlich. — *spernent hostiliter omnes.* Ovid.

hōstis, ein Feind. *Hostis habet muros, ruit alto culmine Troja.* Virg.

SYN. inimicūs, ādvērsāriūs. EPIT. ādvērsus, infēnsus, infēstus, sāvūs, impiūs, crūēntus, fērus, bārbārus, supērbus, pērfidus, iniquus, ācērbus, invīsus, truculēntus, pērniciōsus, pūgnāx, sānguīnolēntus fērōx, mīnāx, insidiōsus, vērēndus, crūdēlis, cāutūs, immitis, inhūmānus, audāx, vēsānus, furibundus, prādatōr, impātiēns, fōrmidābilis, āmēns, vērsūtus, intērrītus, impērtērrītus, vīgīl, pērvīgīl. PHR. invidus, infēstus hōmō. Fāciēs hōstilis, inimicā. Gēns inimicā, hōstīlē, ōppōsitū, agmēn, hōstīlēs ānimī. Tūrbā, mānus inimicā, hōstis cādē nōcēns. Viōlētus ārmīs, fērrō mētūēndus. Mītēscēre, flecti nēciūs. Bēllīgēr īngruit hōstis, mūrōs pōssidēt hōstis, ēn fērus hōstis ādēst. Tērrisōnō nūnc ūndīquē cīngōr āb hōstē, Infensōs vēstris hōstēs dēfēndite āb ōris. Mūrīs itērum imminet hōstis. Dētrūdērē finībūs hōstēm Cāvīs ēxspēctānt tūrrībūs hōstēm, hōstis hābēt mūrōs. Dātē tēlā, ādscēnditē mūrōs, hōstis ādēst, pāllēt ēt hōstīlēs crēdit ādēssē mānus, māgnīsquē vōcānt clāmōribūs hōstēm, ādvērsōs tēlum cōntōrsit hōstēs. Mūrōs ōbsidēt hōstis.

Hostem invadere, den Feind anfallen. PHR. Lācēsērē hōstēs, in hōstēs īrē, rūērē, prōrūmpērē, irrūmpērē, māgnō impētū fērrī. Mediōs mōritūrus in hōstēs irrūit, ēt pērgīt in hōstēm. Dēnsōs prōrūmpīt in hōstēs, ūltrō lācēsēbānt clāūsōs in mōenībūs hōstēs. v. *Invado.*

hūc, hieher. *Huc ades, o formose puer, tibi lilia plenis.* Virg.

hūccinē. *O miser, inque dies ultra miser, buccine rerum.* Perf.

hūmānītās, Menschheit, Freundlichkeit.

SYO. Cōmitās, ūrbānītās, bēnīgnītās, clēmēntiā, lēnītās.

hūmānitēr, freundlich, menschlich.

hūmā.

hūmānītūs, menschlicher Weiß. *Si quid mi fuerit humanitus ut teneatis.* Enn.

hūmānūs, menschlich. *Non humanis opibus, non arte magistra.* Virg.

SYN. Cōmīs, ūrbānūs, mītīs, affābīlīs, grātūs, trāctābīlīs, bēnīgnūs, lēnīs, clēmēns. *vid. Comis.*

hūmēcto, feucht machen. *Qui niger humectat flauentia culta Galeus.*

Virg. SYN. Mādēfācio, irrigo, irrōro, imbūo.

hūmēns, feucht. *Humentemque aurora polo dimouerat umbram.* Virg.

hūmērī, Schultern, Achseln. *Infelix humeros urgeat una meos.* Prop.

SYN. Scāpūlae, armī ad belluas pertinent. EPIT. Lātī, nīvēī, tērētēs, ēbūrī, cāndīcī, albētēs, rōbūstī, vālīdī, nērvōsī, fōrtēs.

hūmīdūs, feucht. — *Et jam nox humida celo.* Virg.

SYN. Hūmēns, mādīdūs, mādēns, ūdūs.

hūmīfer, das Feuchte giebt. *Naribus humiferum duxere ex aere succum.* C.

hūmīlīs, niedrig, demüthig. *Atque humiles habitare casas & figere ceruos.* V. SYN. Dēmīssūs, sūbmīssūs, vel vīlīs, abjēctūs, cōntēmtūs, īgnōbīlīs.

hūmo, as, begraben. *Quisque suum pro te consortem maestus humabat.* Luc. SYN. īnhūmo, tūmūlo. v. Sepelio.

hūmōr, oris, Feuchtigkeith. *Unde cava tepido sudant humore lacunae.* V.

SYN. Hūmīdītās, mādōr, vel āquā, liquōr. EPIT. Gélīdūs, tēnēr, āquātīlīs, plūvīūs, ēxūdāns, liquīdūs, dūlcīs, spūmēūs, fūmīdūs, līvīdūs, rōscīdūs, frīgīdūs, āquātīcūs, pīnguīs, tēnāx, mādīdūs, lēntūs, spārsūs. PHR. Spūmēūs īnque hūmērōs ēt pēctōrā dēflūit hūmōr. Vērē nōvō gélīdūs cānīs quam mōntībūs hūmōr Līquītūr.

hūmūs, die Erde. *Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras.* Fig.

SYN. Tērrā, tēllūs, āgēr, cāmpūs. EPIT. Pīnguīs, crētōsā, lūtōsā, ārēnōsā, dūlcīs, dīvēs, ūdā, hūmīdā, hērbōsā, dūrā, pīctā, vīrīdīs, gélīdā, grāmīnēā, laetā, sōlīdā, mādīdā, īmmūdā, līmōsā, cōmāns, frīgīdā, altrīx, fōsīlīs, sītīēns, flōrīdā, fēcūdā, glēbōsā, pātēns, cārūlēā, vīrēns, hērbīdā, lāpīdōsā, tēnērā, fōrmōsā, vērāns. PHR. pīnguīs hūmūs dūlcīque ūlīgīnē laetā. Frīgōrā dānt rāmī, vārīōs hūmūs hūmīdā flōrēs, Pīctāque flōrīfērō grāmīnē vērnat hūmūs. Grātō sītīēns rōrē mādēscīt hūmūs. Grāmīnēūs mādīdam cēspēs ōbūmbrāt hūmum, Pīctāque dīssīmīlī flōrē nītēbāt hūmūs v. terra & jaceo.

hūnnī, orum. (*Populi Scythiae Europae, qui super Maotim paludem incoluere, deinde, mutatis sedibus, quondam ingenti multitudine in Pannoniam irrupere, totamque pene Europam foedissimis affecere claudibus.*) EPIT. Tūrpēs, pēstīfērī, mīnācēs, fērōcēs, tōrvī, bēllīgērī, bēllācēs.

hyācīnthīnūs, Violbraun. *Annua praelata redeunt hyacinthina pompa.* Ovid.

hyācīnthūs, flōs, Violblum. *Et pinguem tiliam & ferrugineos hyacinthos.* V. (*Puer Laconicus specie praestanti, ideoque ab Apolline & Zephyro adamatus. Hic zelotypia laborans discum, quo Apollo & Hyacinthus ludebat, in bujus os impulit, quo vulnere Hyacinthus interemtus est, postea ab Apolline in florem sui nominis mutatus, in eundem florem mutatum ferunt Ajacem, quum impatientia praelati sibi Ulyssis seipsum interfecisset.*)

EPIT. Rubēns, vēnūstūs, pūlchēr, dēcōrūs, rōsēūs, mōllīs, flōrēūs, cāndīdūs, lūtēōlūs, nītēns. PHR. Suāvē rubēns hyācīnthūs. Flōs Oōbālīūs, Sālāmīniācūs, Hyācīnthīūs. Trīnācriūs, rūbēfāctāque sānguī-

guinē tellūs Pūrpūrēum vīridī gēnuit dē cēspitē flōrem. Quī priūs
Oēbālīō fūērāt dē vūlnērē nātūs.

Hyacinthus, gēmmā, Edelgestein, *Hyacinth* genant.

EPIT. Viōlācēus, fulgidus, micāns. v. *Gemma*.

Hyādēs. *Arcturum pluviasque Hyades geminos Triones*. Virg.

(*Stellæ septem in capite Tauri, quæ, quoties nascuntur vel occidunt, pluvias creant. Hyades, fabulantur poetæ, Bacchi nutrices fuisse, quæ & Dodonides Nymphæ vocatæ sunt, a Dodona, civitate Epiri, quæ quum Junonis iram vererentur, fugerentque Lycurgi regis sævitiam, a Jove in cælum fuerunt translate.*) SYN. atlāntidēs. EPIT. Plūviæ, nīmbōsæ, ūdæ, tristēs, imbriferæ, nūbīlæ. PHR. Si quis in occāsū tristēs cælōquē cadēntē Plēiādās viderāt. at simul indūcēt obscurā crēpūsculā noctis, Pars Hyādum tōtō dē grēgē nullā lātēt. ōrā micānt taūrī sēptem radiāntiā flāmmis, Nāvītā quās hyādās Grājūs ab imbrē vocat. v. *Pleiades*.

hybēno, ās, ūberwinter.

Intepet, bibernatque meum mare quo latus ingens.

hybērnūs, winterlich. *Vividus hyberna venit de glande Menalcas*. V.

hyblā. *Pascat & Hybla meas pascat Hæmettus apes*. Mart.

(*Mons Siciliæ thymo abundans.*) EPIT. Crōcēā, floridā, Trīnacrīs, siculā, fertilis, olēns, redolēns, mellifluā, altā, florēns, diuēs. PHR.

Variis picta coloribus, Thymi ferax Thymo floridā, per varios ut pingitur hyblā colorēs. Altāquē quam multis florēat hyblā thymis.

hyblæūs. *Hybleis apibus florem depasta salicti*. Virg.

hydāspēs. — *Populi Lydorum aut Medus hydaspes*. Virg.

(*Fluvius Indiæ, qui per Parthos & Medos fluens in Indiam extenditur, Nysamque urbem alluens Indo flumine miscetur.*) EPIT. Gēm-mifer, divēs, clārus, tumidus, gēmmēus, opulētus, Mēdus, Eōus, indus, Nysæus, Nābāthæus, fabulōsus.

hydrā. *Improba Niliacis quod facit hydra feris*. M.

(*Serpentem fuisse, poetæ finxerunt, multorum capitum in Lerna palude, cui Hercules quum unum caput amputabat, duo protinus renascebantur, quæ omnia postmodum, igne admoto, delevit*) SYN. échid-nā. EPIT. Rēnāscēns, immānis, dirā, imprōbā, nocēns, ferā, horrēndā, sēptēmplēx, redīvīvā, pullulāns, tumēns, squālēns, fœcundā, sāvā, venēnōsā, formidābilis, crudēlis, horridā, horrēns, Lērnæā, hērculēā. PHR. Belluā Lērnæ, Lērnæus sērpēns, ānguīs, hydrus. Cō-lubritērum mōnstrum. Lērnæā pēstis Quæquē redūdābāt fœcundō vūlnērē sērpēns. Redīvīvā in collā tumēns, horrēdum stridēns. Sāvā Lērnæ mōnstrā. Nūmērōsum mālum. Quīnquāginta immānis hīātībūs hydrā. Diris vallatā cōlubris, Lērnæus turbā capītum cīrcūmstētīt ānguīs. Frigidā limōsis inclūsā palūdībūs hydrā.

hydrōps, opis, die Wassersucht.

Crescit hydrops, aut cum siccata febre medullæ. S.

SYN. Hydrōpis, vel hydrōpisis. EPIT. Tūrgidus, inflātus, tumidus, ægēr, languidus, aquosus, pallidus, sitiēns. PHR. Distēntō vēntre tumēscit plēnus aquæ. Sic quibus infumuit suffusā vēter ab undā. Quō plūs sūnt potæ, plūs sitiūntur aquæ. Crēscit indulgēns sibi durus hydrōps, nec sitim pellit, nisi causā morbī fugerit vēnis, et aquosus albō corpōrē languor.

hydūs. (*Serpens in aqua vivens.*)

EPIT. Venēnōsus, nīgēr, tōrvus, stridēns, rābidus, livēns, sāvus, Nilīgēnā, Lībycus, Gōrgōnēus. v. *Serpens*.

A a

hyems,

hyēms, hyēmīs, Der Winter.

Est ubi plus tepeant hiemes, ubi gratior aura. Hor.

SYN. Brūmā. EPIV. Frīgīdā, glāciālīs, āspērā, infōrmīs, gēlīdā, pīūvīōsā, āquōsā, sāvā, fērā, vēntōsā, imbrīfērā, immitīs fērreā, dūrā, tūrbīdā, ūndōsā, mālīgnā, stērīlīs, fērōx, nīvōsā, nīmbōsā, cānā, ācērbā, dīrā, ālgēns, intōlērābīlīs, pīgrā, sēgnīs, īgnāvā, bōrēālīs, āquīlōnīā, hōrrīdā, frīgīdā, cōncrētā, brūmālīs. PHR. Hybēnum, hyēmālē, brūmālē tēmpūs, sīdūs, frīgus. Vis, hōrrōr, āspērītās hyēmīs, frīgōrā brūmā. Brūmā intrāctābīlīs hōrrōr, imbrēs. Sīdērā brūmā, frīgīdūs ānnūs, hybērnī sōlēs, mēnsēs. Hōrrīdā cānō Brūmā gēlū glāciālībūs āspērā vēntīs. Rīgīdīs āquīlōnībūs hōrrēns. Cōntrīstāns rūrā gēlū, frīgōrē cælum. Cānīs ādōpērtā prūīnīs. Rāucō mūgīēns āquīlōnē, Et glāciālīs hiēms cānōs hīrsūtā cāpīllōs. Vis hyēmīs glāciē cūrrētēs āllīgāt ūndās. Trīstīs hyēms mōntēs nīvēō vėlāmīnē vēstīt. Frōndē nēmūs mālē nūdāt hyēms, āmnēsquē rīgēscūnt. Frīgōrē, brūmā dīem spātīīs brēvīōrībūs ārctāt. Sūb jōvē nūdūs āgō glāciālīs frīgōrā brūmā. Ipsē Dēcēmbres ēt brūmās ēt frīgōrā jānī pērtulīt. Brūmam Caprīcōrnūs īnērtē pēr mīnīmās cōgīt lūcēs ēt māxīmā nōctīs Tēmpōrā. Tandem brūmā nīvēs āffērt, pīgrūmquē rīgōrē Rēddīt. *v. Glacies, Gelu, Nix, Frigus.*

Hyemis tempore, zur Zeit des Winters. Quum āspērā sāvīt hyēms, hōrrēt hyēms, īncānā gēlū: cānīs ādōpērtā prūīnīs hyēms dum sāvā rīgēntī Strīngērēt ārvā gēlū, bōrēālībūs ārvā prūīnīs ūrīt, quum glāciālīs hyēms āquīlōnībūs āspērāt ūndīs, Dum trīstīs hyēms ētīam nūnc frīgōrē sāvā Rūmpērēt, ēt glāciē cūrsūs frānārēt āquārūm, quum pōsītā sūb nīvē tērrā lātēt. Fērt ōbrūtā tērrā nīvēs, Ūndāquē jam tērgō fērātōs sūstīnēt ōrbēs. Pūppībūs illā prīūs, pātūlīs nūnc hōspītā plaūstrīs. Brūmā dīscūssīt dēcūs nēmōrūm, ēt nīvālī cūnctā cōnstrīngīt gēlū, quum cælum brūmālī frīgōrē tōrpēt. Quūmquē infōrmīs hyēms rāpīdīs āquīlōnībūs hōrrēt. Dēpōnūnt frōndēs hyēmālī frīgōrē sīlvā. Quādo nēquīt rīgīdās scīndērē rēmūs āquās, Strīngīt āquās tēnūēs, quum glāciālīs hyēms, quum trīstīs hyēms squālēntīā prōtūlīt ōrā. Tērrāquē mārmōrēo ēst cāndīdā fāctā gēlū, quum dēsāvīt hyēms. Sēmpēr hyēms, sēmpēr spīrāntēs frīgōrā Caurī, quum trīstīs hyēms āquīlōnīs īnhōrrūīt ālīs, cum pīgrō brūmā gēlū sāvīsque āquīlōnībūs hōrrēt, Nīx āltā jācet, glāciē cum flūmīnā trūdūnt. Cum brūmālē rīgēt glāciālī frīgōrē cælum. Cum tēllūs nīvēō tēctā pāpōrē lātēt, Cum lātēt āstrīctō tērrā pērūstā gēlū, cum bōrēās gēlīdā spīrāt āb āxē nīvem. Quum cānēt bōrēālībūs ārvā prūīnīs. Quum tēnēt ārdētēs Scōrpiūs ācēr ēquōs, quūmquē rīgēt pēndēns sūprēmīs stīrīā tēctīs. *v. Gelu.*

hylas. Aut multum quæsitus Hylas, urnamque secutus. Juv.

(Filius Theodamantis eximie pulchritudinis, ab Hercule adamatus, in Ascanium fluvium, quum aquam urna bauriret, demersus.) EPIT. Thēōdāmāntæūs, pārvūs, pūlchēr, fōrmōsūs. PHR. Hērēulēūs pūēr, ālūmnūs.

hymēn, seu hymēnæūs, Gott der Hochzeiten.

Vulgus hymen hymenæa vocat, fugit ille vocantes. Ovid.

(Nuptiarum Deus, filius Bacchi & Veneris, vel, ut alii volunt, Uranie, inducitur a poetis cum face ex tæda vel pino arbore, quia moris olim apud Romanos fuit, ut pueri matrum patrumque faces novæ nuptæ præferrent.) EPIT. Fōrmōsūs, lētūs, mītīs, dūlcīs, fēstūs, blāndūs, cāstūs, hōnēstūs. PHR. cōnīūgīī prāsēs, cūī sūnt cōnnūbīā cūrā, āffūīt ēt sērtīs tēmpōrā vīnctūs hymēn. Tūrpiā fōrmōsūs cōrpōrā

pōrā jūngīt hymēn. Lætūs ūt ad thālāmōs cārmīnā pāngīt hymēn,
Jūnxīt hōnēstūs hymēn tādīs illūstrībūs āmbōs.

Hymēttūs. *Pascat & Hybla meus pascat Hymettus apes. M.*

(*Mons Atticæ semper florens, cujus mel pretiosissimum.*)

EPIT. Flōrēns, dūlīs, ōlēns, vērnūs, virīdīs, ōdōrifērā, mēllīflūūs,
ātticūs, mārmōrē dīvēs, thymī ferāx.

hymnus, ein Lobgesang.

EPIT. Sācēr, alacēr, dūlcīs, fēstīvūs, dīvinūs, blāndīsōnūs, grātūs,
hīlārīs, plācidūs, laetūs, rēsōnūs. PHR. Dōmīnī mātrem dēcōrāvīt ēt
hymnīs Excōlūit sacris, Altīsōnīs ālācres cēcīnērūnt vōcībūs hy-
mnōs. Sēpēr hōnōrātōs ūnī tibi cōncīnēt hymnōs. v. Cantus.

Hypānīs. (*Fluvius Scythiæ ex magna palude profluens, sapore dulcif-
simo, donec ad quadragesimum milliare miscetur ei fons exiguus.*)
Quid nōn ēt Scythīcīs hypānīs dē mōntībūs ōrtūs. Quī fūērāt dūlcīs,
sālībūs vītīātūr āmārīs.

hyperbōrēūs, von Mitternacht her.

Talis hyperboreo septem subjecta trioni. Virg.

SYN. Bōrēālīs, āquīlōnīūs, ārētōūs.

Hyperīōn, iōnīs. *Placat quo Persis radiis hyperiona cinctum. Ovid.*

(*Titanis et Terræ filius, paterque Solis & Lunæ & Auroræ. Sumi-
tur pro ipso sole interdum.*)

Hyperīōnīūs. *Lux hyperionio qua se sustollit ab ortu. Avien.*

hypocrīsis, Gleisneren. *O odium crudeli nimis quod hypocrisis ornat.*

Calc. SYN. Fīctā prōbitās, vīrtūs, rēllīgīo, piētās. Vānā ōstētā-
tīo. Vīrtūtīs fāllāx sīmūlātīo EPIT. Fīctā, mēndāx, fāllāx, infīdā,
sūbdōlā, spēcīōsā, supērbā, fūcātā, frāūdūlētā, īnīquā. PHR. Fī-
gēns lūmīnā tērræ. Fīctō sīmūlāns piā pēctōrā vūltū Laūdīs āmōr.
Fāllāx mōdēstīā, vūltūs ōrē dēlūdēns hōmīnum mēntēs.

hypocrītā, ein Gleisner, Heuchler.

Et cognosce tuum, deformis hypocrita, morbum. Virg.

EPIT. Fīctūs, Fāllāx, mēndāx, fūcātūs, spēcīōsūs. PHR. Pīctō vūl-
tū, spēcīē rēctī fāllēns. Hōnēstī, piētātīs sīmūlātōr, fāllāx īmītātōr,
sānctōs mōrēs ēffīgēns, mēntītūs, ōrē piūs, mēndāx ānīmō. Nēquī-
tīam vūltū tēgēns. vid. Hypocrisis.

Hypsīpylē, ēs. (*Lemni Regina, Thoantis filia, quæ Jasonem, Colchos
ad vellus aureum proficiscentem, hospitio & lecto excepit, & ex eo
gemellos suscepit: hæc, e Lemno ejecta, a piratis capta, Lycurgo,
Thraciæ Regi, vendita fuit, a quo liberaliter excepta & præposita
nutriendo ipsius filio, quem, quum hæc reliquisset, in herba interemit
serpens, quo nomine, quum a Lycurgo ad supplicium quæreretur, ab
Adrasto cæterisque argivis liberata est.*) EPIT. Thōāntīs, pūlchrā,
Lēmniā, Lēmnis, Thōāntiās.

Hyrcānēs. *Caucasus, Hyrcanæque admorunt ubera tygres. Virg.*

Hyssōpūs, Hyssop. *In vino prius hyssopum, validam quoque rutam. Ser.*

I.

I Imperat. gehe. I soror, atque hostem supplex affare superbum. Virg.

SYN. Vādē, vādē āgē.

iācchūs. *Populus alcidæ gratissima vitis Jaccho. Virg.*

v. Bacchus.

jācēns, liegend. *Silenum pueri somno videre jacentem. Virg.*

SYN. Cūbāns, rēcūbāns, fūsūs hūmī, ēxtēnsūs, strātūs, prōstrātūs, Prōjēctūs, rēvōlūtūs, rēclīnātūs, rēsūpīnūs. PHR. ōpācā fūsūs īn hērbā, ūmbā. Mēdiā rēsūpīnūs ārēnā. Vīrīdī mēmbā sūb ārbūtō strātūs. *v. Jaceo.*

Jācēo, jācūi, liegen. *Corpora per campos ferroque fusa jacebant. Virg.*

SYN. Cūbo, incūbo, rēcūbo, prōcūmbo, dīscūmbo, stērnōr, prōstērnōr, ēxtēndōr. PHR. Mēmbā, cōrpūs stērnērē, ēxtēndērē, sūmmīrērē. Tērram, lēctum prēmērē. Fēsā quīēvīt hūmō. Grāmīnēōs dēdīt hērbā tōrōs. Trōptēr āquā rīvum sūb rāmīs ārbōrīs āltā Prōcūbūit. Immāniā tērgā rēsōlvīt. Fūsūs hūmī tōtōque īngēns ēxtēndītūr āntrō. Mōllī īn cēspītē mēmbā pōnērē. Mēdiīs prōcūmbērē cāmpīs, īn grāmīnēā pōnērē cōrpūs hūmō. Stērnērē cōrpūs hūmī. īn grāmīnē pōnērē cōrpūs. Strātō dīscūmbērē. āccūmbērē tōrīs. Rēcūmbērē īn āntrō. Fūsūs, rēvōlūtūs ārēnā. Fēsā rēsēdīt hūmī, vēntōsque āccēpīt āpērtō Pēctōrē. Pāssīm sōmnōquē pēr hērbam cōrpōrā fūsā jācēt. Prōcūbūit, tēnērāquē lātūs sūmmīsīt īn hērbā. Cāpūt īn dūrā pōnērē jūssīt hūmō. Rēcūbēt sūb tegmīnē fāgī. Prēmītquē jācētēm dūlcīs ēt āltā quīēs. Plācīdum cārpēbānt fēsā sōpōrem cōrpōrā pēr tērram. Strātōquē sūpēr dīscūmbītūr ōstrō. Pērque hērbam stērnūntūr īnērtiā pāssīm Cōrpōrā. Ille cāpūt vīrīdī fēssum tum mīsīt īn hērbā. īntēr sē prōstrātī īn grāmīnē mōllī. Nōn māgnīs ōpībūs jūcūndē cōrpōrā cūrānt. Cōrpōrā sūb rāmīs dēpōnānt ārbōrīs āltā. Sāpē grēgēs īntēr requīēvīmūs ārbōrē tēctī. Mīsāquē cum fōlīs prēbūit hērbā tōrum. Mōllībūs īn fōlīs aut mōllībūs īncūbāt hērbīs. *v. Jacens.*

Jācēo, jēcī, werfen. *Ancora de prora jacitur, stant litore puppes. Virg.*

SYN. Prōjīcīo, ējīcīo, jācto, mītto, ēmītto, fūndo, ēstūndo.

Jāctāntiā, Stolzheit. SYN. jāctātīo, ōstēntātīo, fāstūs, sūpērbīā.

Jāctīto, hin und her werfen. *Jacitit ignavae mentis deformia nudans. C.*

Jācto, sich rühmen, werfen. *Deucalion vacuum lapidis jaculavit in orbem. V.* SYN. jāctīto, ōstēnto, prādicō, glōrīōr, jācīo, vibro.

Jāctūrā, ein Verlust.

Exsequiasque petit facilis jactura sepulchri est. Virg. v. Damnum.

Jāculātōr, ein Schütze. *Felix orator quoque maximus & jaculator. J.*

Jāculōr, āris, schießen. *Non segnes radios tristi jaculatur ab aethra. N.*

SYN. ējāculōr, jācīo, tōrquēo, īntōrquēo, cōntōrquēo, ēmītto, vībro, spārgo, ēxcūtīo, dīrīgo. PHR. Tēlum, jāculum, hāstam vibro.

Tēlōrum spīculā vibro. Jāculum īntōrquēns ēmītīt īn āurās. ēxcūs-

sō jāculum vibrārē lācērtō. Jāculō quāmvīs dīstāntiā mīstō Sīstērē

dōctūs ērāt, sēd tēndērē dōctīōr ārcūs. Vālīdīs īngēntēm vīrībūs hā-

stam cōntōrsīt. īntōrquēt sūmmīs ādnīxūs vīrībūs hāstam. Tōtō cōn-

nīxūs cōrpōrē tēlum cōnjīcīt, āddūctō cōntōrtum hāstīlē lācērtō Im-

mītīt. Cērtō cōntōrquēns dīrīgīt īctū. Strīdēntēm ēmīnūs hāstam

cōnjīcīt: illā vōlāns clypēī trānsverbērāt ārā. Hāstā vōlāns nōctīs

dīverbērāt ūmbās. Vēnīt ādvērsī īn tērgum sūlmōnīs ībīquē Frān-

gītūr ēt fīxō trānsīt prācōrdiā līgnō. Vōlāt ātrī tūrbīnīs īnstār ēxī-

tīum dīrum hāstā fērēns. Vībrāntī mēdiūm cūspīs trānsverbērāt īctū.

Tēlum īmbēllē sīne īctū cōnjīcīt. Trēmēntiā fōrtī tēlā mānū tōrsīt,

īt tōtō tūrbīdā cālo tēmpēstās tēlōrum āc fērēūs īngrūīt īmbēr.

Vōlītānt tēlā crēbrā nīvīs rītū. Mīssīlībūs tēlīs stērnīt, trānsfōdīt,

trānsfīgīt. *v. Jaculum.*

Jāculum, Wurfspieß. — *neque enim jaculo vitam ille dedisset. V.*

SYN. tēlum, spīculum, mīssīlē, pīlum, sāgittā. EPIt, ācūtum, vōlāns,

lans, vëlōx, strīdēns, intōrtum, trēmulum, ~~ms.~~ cōrūscum, lethifē-
rum. PHR. Missilē tēlum, armātum, cūspidē acūtā. Venēnō imbū-
tum missilē, volātīlē ferrum utquē mānū jācūlum fātālē parābāt mīt-
terē, fūlmīnēisquē mānum jācūlis armātus ēt irā Et modō lāvē mānū
jācūlum modō sūmsērāt arcum Cōnjēctō stērnīt jācūlō. *v. Telum, Ha-
sta & supra jaculor.*

Jācūlus. (*Serpentis genus, arbores subiens, e quibus vi maxima se eja-
culatur penetratque quodcunque animal obvium fecerit fortuna.*) Et
Nātrix viōlātōr aquae jācūlique volucrēs. Luc.

Iādēr. (*Fluvius Illyrici in Adriaticum mare influens, juxta quem oppi-
dum est Iadera.*) Et tēpidum īn mōllēs zēphyrōs excūrrīt iādēr. L.

Jāmbūs. EPIT. Mōrdāx, rābīdūs, trāgicūs, libēr, fērōx, cēlēr, cītūs,
pūgnāx, ūltōr, fērūs, tristīs, lāscīvūs, vūlnīficūs, lacrymōsūs, rābīō-
sūs, hōrrēndūs, trūx. PHR. cōmicā lāscīvō prōscēniā laxāt iāmbō.
Sūb trāgicīs crudēliā vūlnērā jāmbīs Dissērīt, āchīlōrum propriō rā-
bīēs armāvīt iāmbō.

Jāmdūdum, vorlāngst. *Et pater Aeneas jamdudum erumpere nubem. V.*

Jāmprīdem, ūberlāngst. *Jampridem residens animos, desuetaque corda.*
Virg.

Jānīculum. (*Oppidum fuit in janiculo monte trans Tyberim, ita dictum
a Jano conditore, ut quidam putaverunt, vel quod tanquam janua es-
set Romanis in Etruriam proficiscentibus.*) Hēc dūo prætērēā dīs-
jēctīs oppīdā mūrīs Rēllīquīās, vētērumquē vidēs mōnūmētā vī-
rōrum. Hānc Jānūs pātēr, hānc Sātūrnūs cōndīdīt ūrbem, Jānīculum
huīc illī fūērāt Sātūrnīā nōmēn. Virg.

Jānītōr, ein Thūrhüter. *Te Stygii tremuere lacus, te janitor orci. Virg.*

SYN. Pōrtæ cūstōs. EPIT. Vīgīl, pērvīgīl, āfsīdūūs, fidūs.

Jānūā, eine Thür. *Teque tēosque juvat, patet isti janua letbo. Virg.*

SYN. pōrtā, ōstīum, limēn, fōrēs, pōstēs, vālvæ, vēstībūlum, īngres-
sūs, ādītūs. EPIT. dūrā, fīrmā, ærēā, fērrēā, lignēā, strīdēns, āpēr-
tā, spātīōsā, vālidā, āngūstā, lāxā, pātēns, clāūsā, lātā, īngēns, supēr-
bā, sūblīmīs. PHR. Līmīnā pōrtæ. Tēctī limēn. Fērrēā mārmō-
rēōs attōllīt jānūā pōstēs. Dūrīs fūltā rōbōrībūs. Ærātō strīdētēs
cārdīnē pōstēs. Clāūsæ mūnīmīnē pōrtæ, Argēntī bīfōrēs rādīābānt
lūmīnē vālvæ, Atriā nōbīlīum vālvīs cēlēbrāntūr āpērtīs. Strīdētī
cārdīnē pōrtæ pāndūntūr, pōrtās prābērē pātētēs. Dīræ fērrō, ēt
cōmpāgībūs arcīs clāudētūr bēllī pōrtæ, cētum ærēī clāudūnt vē-
stēs, aetērnāquē fērrī Rōbōrā. Clāudītūr ēt dūrā jānūā fīrmā sērā.
Cūjūs īnāccēsū vārīs mīcāt aerēā signīs Jānūā, īnfērtūr pōstī jānūā
fīrmā tūō. *Hic observa discrimen inter portam, & januam: Nam
porta est proprie locorum vallo aut fossa munitorum, puta, urbium,
castellorum &c. janua vero estedium privatorum, ita ut neque li-
centia poetica hæc facile confundat. Postes sunt, quibus janua
suffixa est, qui strident, quum fores sunt clausæ aut suspensa manu
blande aperiuntur.*

Jānūārīūs. (*Primus mensium a Jano appellatus, quem Numa Pompilius
primum anni esse voluit. Hoc mense sol ingreditur Aquarium.*) EPIT.
brūmālīs, stērīlīs, frīgīdūs, gēlīdūs, tōrpēns, glāciālīs, nīvēūs, tristīs,
īgnāvūs, īnērs, īnfōrmīs, nīmōsūs, pīgēr, hōrrīdūs. PHR. Mēnsīs
ā jānō nōmēn hābēns. Prīscī quī sērvāt nōmīnā jānī, ānnī lābētīs
ōrīgo, prīncīpīum, cāpūt. Quī ānnī prīmōrdiā prōfērt. Gēlīdūs jā-
nūs, Titānē rēvērsō, Ānnī prīmā dīēs, pōst brūmam ēt jānōs stērīlēs

gēlīdōsque Dēcēmbres. Ergo ūbi jānē bīcēps lōngum rēsērāvērīs ānnum, pūlsūs ēt ā sacro mēnsē Dēcēmbēr ērit.

Jānūs. — *Ancipiti mirandus imagine Janus.* Ovid.

(*Annorum & mensium Deus, pacis & belli arbiter, antiquissimus Italiae Rex, quem geminam faciem prætulisse ferunt. Templum illi Romae consecratum, quod tempore belli patebat, tempore pacis claudebatur.*) SYN. Clūsīus, pātūlcīus. EPIT. clavīgēr, āntīquūs, gēmīnūs, sācēr, pācīfīcūs, bīcēps, bīfrōns, bīfōrmīs, āncēps. PHR. Jānūs pātēr, bīcēps Dēūs, Nūmēn. Dīvum āntīquīssīmūs. Idquē quōd ā tērgo ēst, idquē quōd āntē vīdēns, āncīpītī mirandūs imāginē jānūs. Sōlūs dē supēris quī suā tērgā vīdēt, ānnōrum nīdīdīquē Sātōr pūlchērrīmē mūndī. Mōdō nāmquē Pātūlcīus īdem, Et mōdō sācrīfīcō Clūsīus ōrē vōcōr.

Jāpētūs. *Caelumque Japetumque creat, &c.* Virg.

(*Caeli sive Titanis & Terrae filius; Pater Promethei & Epimethei,*)

EPIT. Dīrūs, trūx, sāvus, immānis, pōtēns, scēlērātus.

Jāpīx, ygīs. (*Ventus ab occasu solstitiali spirans.*) v. *Caurus.*

Jārbās. v. *Hiarbas.*

Jāson, ōnīs. *Quem nisi crudelem non tangit Jasonis etas.* Ovid.

(*Aesonis ex Alcimede filius, Dux expeditionis Argonauticae, Medee Colchorum Regis filiae conjux.*)

SYN. Aēsōnīdēs. EPIT. Clārus, sūpēbūs, magnānīmūs, prādō, ācēr, ūndīvāgūs, fōrtīs, āūdāx, gēnērōsus, Mārtīus, bēllīgēr, pēlāsgūs, Thēsālūs, Thēsālīcūs, Pēgāsāus, Aēmōnīus, Aēsōnīus, fōrmōsūs, fallāx, pērfīdūs, pērjūrūs. PHR. Aūrātā vēllērē dīvēs ōvīs. Quī tūlīt aūrātā nōbīlē vēllus ōvīs. Prōfugam quī Cōlchīdā lūsīt iāson, Dūx Thēsālīcūs

Jāsonīus. *Jam tibi Jasonia nota est Medea carina.* Prop.

Jāspīs, īdīs, Jāspīs. *Et pretium magni fecit jaspidibus.* Mart.

EPIT. Fūlvā, rūtilā, ēffūlgēns, clārā, prādātā, rūtilāns, vīrīdīs, vīrēns, tērēs, īdīcā. PHR. ēffūlgēns ōbnūbīt tēmpōrā iāspīs. Mūltā sīnūs ēt cōlla vīrēns ōrnābāt iāspīs. Vīrīdīquē āngūstāt iāspīdē pēctūs. Illī stēllātus iāspīdē tūlvā ēnsīs ērāt. Mūltāquē ōrnātūr iāspīdē vūltūs. Elēctrō pōllēns ēt iāspīdē clārūs Eōā. v. *Gemma.*

Ibērī, dīe Spānter. — *Ferrugine claras Ibera.* Virg. v. *Hispani.*

Ibērīā. *Quamque suis opibus cumulavit Iberia dives.* Av.

(*Hispaniae regio utrinque Ibero fluvio proxima, quam postea Celtæ, Gallorum populi, relictis sedibus, habitavere: unde composito ex utraque gente nomine, Celtiberi vocati sunt*) EPIT. pōpūlōsā, dūrā, magnā, āmplā, spātīōsā, īngēns, fērāx. v. *Hispania.*

Ibērīcūs, einer aus Spanien

Et primum ruptas se pontus Ibericus illinc. Virg.

SYN. ībērūs, hīspānūs.

Ibī, secundam habet comm. daselbst.

Aut ibi flava Ceres mutato sidere farra. Virg.

Ter conatus ibi collo dare brachia circum. Idem.

ibīdem, eben daselbst. *Crebra ferit, dimisse aures, incertus ibidem.* V.

Ibīs, īdīs, eine Gattung eines Vogels in Egypten.

Illius ambages imitatus in ibide dicar. Ovid.

Icārūs. *Icarus icariis nomina fecit aquis.* Ovid.

(*Dædali filius, qui una cum patre e Creta evolans pennis, quas, cera compactas, ejus humeris aptaverat pate-, viciniore solis ardore deglutinatis, in mare præceps decidit.* v. *Dædalus.*) EPIT. Dædalēūs, tēmē-

temerarius, audax, infelix, amens, demens, superbus, aliger, pennatus, alatus, pennifer, imprudens, improvidus, naufragus, mersus, submersus. PHR. Dædaleus puer, puer icarus. Qui se male credit alis. Nimum artibus novis, falsis pennis fidens. Ætheris alta petens, æquoris ima subit. Audax icario qui feci nomina ponto. Dum petit infirmis nimum sublimia pennis icarus, icariis nomina fecit aquis.

Ichneumon, onis. *Animas est magnitudine felis, specie maris, quod nunc murem Indicum vocant. Nascitur in Ægypto & cum aspice pugnat. Ichneumona Ægyptii adorant, quoniam ova crocodilorum conterit & luto convolutus, quum os aperiunt, ita in ventres eorum insilit, ut, exesis intestinis, eos interimat.* EPIT. Solers, cautus, pugnax, providus, agilis.

Ico, ici, schlagen, treffen.

Emicat in partem sanguis, unde icimur ictu. Lucr.

SYN. Ferio, verbo, percussio, cædo. v. Percutio.

Ictus, us, ein Streich. *Procumbunt vastis tremis ictibus ærea puppis.* Virg. SYN. Percussio, percussus, us, verber, plagâ, vulnus. EPIT. Validus, vehemens, durus, letalis, resonus, horrificus, sonorus, acerbus, gravis, violentus, creber, fortis, repetitus, ingens, densus, vastus, crepitans, cruentus, innumerus. PHR. Refugio subsultat malleus ictu. Crebro ictu, violentis ictibus ornum percussit, quatit, contundit. Percussu crebro saxa cavantur aquis. Dextra ingeminant ictus. Vesanos excipit, sustinet ictus, vastis tremis ictibus arbor. Repetitis ictibus æra tonant. Ille ictum venientem a vertice velox Prævidit celerique elapsus corpore cessit. Savos nobilis ictus egit uterque pugil. Multa inter se vulnera jactant. Multa cavo latere ingeminant et pectore vastos Dant sonitus erratque aures et tempora circum Crebra manus. Hunc densis ictibus heros Creber utraque manu pulsant, verberant. v. Percutio & verbero.

Id, das. *Quidquid id est timeo Danaos & dona ferentes.* Virg.

Ida. — *amœnam fontibus Idam.* Ovid.

(Mons Phrygiæ, in quo primum Corybantes sacra fecerunt. Est etiam hujus nominis mons in creta, quem, relicto priore, iidem sacerdotes incoluerunt.) EPIT. aquosa, humida, umbrosa, ardua, amœna, opaca, clivosa, nemorosa, gelida, fecunda, frondifera, cupressifera, frondosa, pinifera, phrygia, Dardania, Dardana. PHR. Mons Idaeus, Phrygium nemus, Cybelæ. Mons Cybelæ sacer. altrix Ida ferarum. Celeberrima fontibus Ida.

Idalius. *Venantem idalio vertice durus aper.* Prop.

Idcirco, darum. *Idcircone ergo speculatrix popula molli.* Prud.

Idea, Vorbild. SYN. Species, forma, figura, exemplar, imago.

Idem, mascul. eben derselbe. — *amor omnibus idem.* Virg.

Idem, neutrum dasselbige.

Nil prodest, quod non ledere possit idem. Ovid.

identidem, oft. *Qui sedens adversus identidem te.* (Sapph.) Car.

ideo, verhalben. *Rhetica, ne cellis ideo contende Falernis.* Virg.

SYN. igitur, propterea, quare, &c.

Idololatra, Gößendiener. SYN. idolorum cultor. EPIT. Demens, amens, insanus, stolidus, sceleratus. PHR. Barbarâ gens. Fidei expers. Qui vanâ colunt et corde sinistro Religiosa sibi sculpunt simulacrâ, suumque Factorem fugiunt et quæ fecere verentur. Ludicâ numina, fictos Deos colentes. Quos excæcat vanâ superstitio.

Felices populi! quorum nascuntur in hortis Numina. *De Aegyptiis, qui porrum, cepas, &c. sicuti Deos venerabantur.*

Ipōlōlatrīā, Gōðendienst.

PHR. idolorum cultus, veneratio, vana superstitio.

Idolōthyum, Gōðenopfer. PHR. Maculata idolo victimā, idolo litatum, libatam munus.

Idolum seu idolon, ein Gōðenbild. *Ei plures orare Deos, idolaque multa.* S. SYM. Simulacrum. EPIT. vānum, fragile, profanum, fictile. PHR. inanis imago, inanē signum, profana effigies, statua fictilis, fictus, vānus, ligneus, aureus, marmoreus Deus. Fictum numen in auro. Lūdibriā ceca Deorum.

Idōmēneūs, *Quadrif.* (Filius Deucalionis & Cretensium Rex, qui re-
dux, Troja eversa, quum tempestate jactaretur, votum fecit Neptuno
immolandi illud, quod sibi primum in via occurreret. Quumque ob-
viam haberet filium suum, in eo votum impleffet, nisi a suis impedi-
tus fuisset.)

Idōneūs bequem. *Si facis ut patriae sit idoneus, utilis agris.* Juv.

SYN. aptus, commodus, opportunus, utilis.

Idūmæus. *Primus Idumæus referam tibi Mantua palmas.* Virg.

Idūmē. — & *arbusculo palmarum dives Idume.* Lucan.

(Urbs Phœnicie, Idumæe provincia caput, palmis abundans.) EPIT.
palmifera, dives, amœna. PHR. palmārum dives.

jēcūr, ōris, die Leber. *Adspice, quam tumeat magno jecur anseris majus.*

M. SYN. Hēpār. EPIT. Calidum, palpitans, fervens, ardens, sangui-
ficum. PHR. Fervens, difficili bile tumet jecur.

Jējūnium, die Fasten, Fasttag. *Longa domant illos inopi, jejunia victu.*
Ovid. SYN. abstinentia. EPIT. Languens, triste, durum, longum,
acerbum, molestum, macilentum, iners, gravum, pium, sanctum, ca-
stum. PHR. Deo gratum, acceptum, inopi jejuniā victū. Corpus at-
tenuans, vires debilitans.

Jējūno, fasten. *Jesus dicato ordine jejunaverat.* (Jamb.) Prud.

PHR. Cibus abstineo, jejuniā colo, servo, est virtus placidis absti-
nuisse cibis, appositis abstinet ore cibis, inopi victū, tenui cibo cor-
pus attēdere, membra domare, Famem tolerare. Nullōs ore cibos
contingere. Solitas sibi negare dapēs. Perque novem lucēs expēs
undaque cibusque. Rore mero, lacrymisque suis jejuniā pavit. Nulli
cibi, potusque alimenta dabantur, avidum jejuniā ventrem longā
premunt.

Jējūnūs, nüchtern. *Iratus pariter jejunos dentibus acer.* Hor. v. Fame-
licus.

Jentaculum, Frühstück. *Sed sine carne velis jentacula sumere frugi.* M.

JESUS, iēsus, tryssyll. vel Jēsus, dissyll. der Erlöser.

Sidera venturum præmisso nomine Jesum. Sed.

Funere solenni tumultum nuper Jesum Alc.

SYN. Salvator, servator. EPIT. salutaris, pacificus, benignus, mi-
tis, patiens, clemens, amabilis. PHR. almus redemptor, humani
generis reparator, salus. Certæ auctor duxque salutis. Qui criminā
nostrā pavit, vel luit affixus crucis ligno. Spēs miseris. Salutis ori-
go. Novus Adam. Mundi melioris origo, noster amor, dulces deli-
ciæ, unica voluptas, et desiderium. Nomen adorandum, venerabi-
le, stygiis formidabile regnis. Qui Deus induit artus mortales. Ho-
minum lumenque salusque. Spēratum per sæculā munus. Magnō æ-
quæva parenti progenies. Superas cælō quæ missa per auras, anti-
quam

quam generis labem mortalibus agris abluit, obstructique viam patefecit olympi. Nascitur humana sub imagine nascitur ille. Qui semper fuit, est, et erit, cui sidera parent, Mortalique Deus tegitur sub mole, nec artus Respuunt humanos, nec vitæ incōmmoda nostræ. Factus homo mortique etiam se subiecit. Gloriā summā tibi rerum sātor atque redēmtor. Quem vocēs veterum et sancti cecinere prophætæ. Christus adest, quem tota canunt oraculā vatum venturum sub carnē Deum, dignatus, iniquas ætatis sentire vices, et corpōris hujus dissimiles perferrē modos, hominēque subire. Descendit Deus, illē Deus, totosque per artus dat sese, miscetque utero, quō tacta repente viscera contremuere, silēt naturā, pavetque attonitæ similis confusaque turbine rerum insolito. *v. Christus.*

igitur, *derohalben.* *Alternis igitur contendere versibus ambo.* Virg.

SYN. ideo, propterea, idcirco, itaque.

ignarus, unwissend. *Miratur, rerumque ignarus imagine pendet.* Virg.

SYN. inscius, nescius, indoctus, imperitus, rudis. PHR. Nulla præditus arte. Præditus eloquio nullo. Rerumque ignarus imagine gaudet.

ignavia, Faulheit. *Tyrrheni quæ tanta animis ignavia venit.* Virg.

SYN. inertia, desidia, vecordia. EPIT. torpens, desēs, turpis, languida, titubans, iners. PHR. Somnique ignavia mater. Fugiens labores, pericula. Parca laboris, exosa laboris. Damnatrix operum. Fecit tardos ignavia sensus. Nunquam vigili torpens ignavia vultu, abscessis titubans ignavia nervis, omnia mulcebant venere atque ignavia desēs. Deducet ingenuas mentes ignavia mollis. *v. Pigritia.*

ignavus, Faul. *Ignavum fucos pecus a præsepibus arcent.* Virg.

SYN. Desēs, vecors, enervis, iners, desidiosus, piger. *v. Piger.*

ignesco, glühend werden. SYN. ardesco, ardeo, flagro, exardesco, incendor, inflammor. PHR. ignescunt iræ, et duris dolor ossibus ardet. *v. Ardeo.*

igneus, feurig. *Ceruleus pluviam denuntiat, igneus Euros.* Virg.

SYN. Flammæus, flammatus, accensus, ignitus, incensus, fervens, ardens, exardens, candens, ignifer, flammifer, ignivomus. PHR. igne micans, coruscus, ardens, scintillans, rubens.

ignicomus, Feuerstralend. *Fuderat in terras roseum jubar ignicomus sol.* Virg.

igniculus, Feuerlein. *Nec dolet igniculum brumæ si tempore poscas.* Juv.

ignifer, der Feuer trägt. *Inde mare, inde aer, inde æther ignifer ipse.* Luc.

ignipes, Feuerfüßig. *Tam sciet ignipedum vires expertus aquorum.* O.

ignipotens, Feuergehaltig. *Haut secus ignipotens, nec tempore, &c.* V.

ignis, Feuer. — *Pantheis adolescunt ignibus aræ.* Virg.

SYN. Flammā, incendiā, facēs, Vulcanus, Mulciber, rogus. EPIT. torridus, rutilus, avidus, edax, coruscus, celer, æstifer calidus, tremulus, volans, flammæus, levis, ater, damnosus, rapidus, vulcanius, fervidus, volucer, vagus, lucidus, splendidus, flagrans, fumosus, flammivomus, scintillans, torrens, fervens, vorax. PHR. ignis ardor, fervor. Vulcania pestis, jaciens per inanē favillas. Semina flammævolvens. Prunæ ardentes, ignis edax summa ad fastigia ventōvolvitur. Magnō fragorē furēns amplexū quæque rapaci corripit. Crebris collucēt ignibus agri, altam ignis prorumpit, volvit ad ætherā nubem. Piceo vertice undans. Per nigri spatiosa volumina fumū exsurgens. Furit immixtis Vulcanus habentis. Savā incendiā volvit, omniā consumens, Contrarius undis. Summa petens. Volans

për altă cacămină. Cineri suppusitūs. Flammivōmōs altīs spēctant
in mōntibūs ignēs, ignis in æthērēas vōlucēr sē sustulit aūrās. Nū-
tritūr vēntō, vēntō rēstinguītūr ignis. Lēnis alit flammās, grāndiōr
æūrā nēcāt, ignē lēvātūr hiēms, intērrūpti ignēs, aterquē ad sidērā
fūmūs ērigītūr. Mēns assidūō lūcēāt ignē fōcus. *v. Flamma, incen-
dium.*

Ignis artificiosus, Kunstfeuer. SYN. Missilis, jaculabilis ignis sulphu-
reus. PHR. Quō prōhibētūr māgis, māgis ardēt ignis, ingēnti erūm-
pēns, tōnāns fragōrē, cōpositōs jaculātūr ignēs.

DESCRIP TIO IGNIS ARTIFICIOSI.

Condiderat nox pura diem, cælumque serenis,
Lucifero spargente faces, incenditur astris.
Majus in urbe jubar, congestaque sidera lucent.
Irradiantque vias, liquidasque emissa per auras.
Pandunt nocte comas, flammæque volubilis alas,
Regalis jam tecta domus, jam mœnia longo
Ordine, jam summæ flagrant ad nubila turres,
Astraque decertant cœlestibus eminens astris.
Artificesque volant ignes tædæque coruscæ.
Sideris in morem tremuli, stellæque comantis.
Undique mobilibus pendent funalibus ignes.
Undique lævatis lychni specularibus ardent.
Undique felici stupa ebria lucet olivo.
Et fax in nitido scintillat fumida vitro.

Alex. Donat.

Tar. Gallus.

Ignem elicio, struo, Feuer schlagen. SYN. ignem suscito, excito. PHR.
quærere semina flammæ abstrusa in venis silicis, ē silicē ignem eruē-
re, silicis scintillam excudit achates, subiecitque ignem foliis, atque
arida circum nutrimenta dedit, rapuitque in tomite flammam. Sul-
phure, fomite admoto, arenti stupā, cortice sicco flammam irritare.
Subdere ligna foco. Facit, ut clārō lūcēāt ignē fōcus. Lārgō ignē
domum serenare, exhilarare, excitat ingentes admoto fomite flam-
mās buccā intēnsā, vēntōsō follē. Mōtā aūrā fōculum excitare. Li-
gnā fōcō impōnere, addere, subdere, ingerere ardenti grandia ligna
foco. Flammigeris addere ligna focis, ut silicis venis abstrusum
excuderet ignem, ut pane extinctum cinerem, si sulphure tangas.
Vivēt et ex minimō maximus ignis erit. Indē fōcō rapidum cinerem
dimovit et ignēs suscitāt hēstērōs, foliisque et cortice sicco nutrit,
et ad flammās animā pērdūcit anili, multifidasque facēs ramaliæque
arida tecto detulit, et minuit. Parvōque admovit ahēnō. Impōsi-
tum cinerem et sopitos suscitāt ignēs, excitat et crebris languen-
tem flatibus ignem, arida ligna explicat in flammās, et in ignēs om-
niā versat. Utquē solēt vēntis alimēntā resūmere quæquē, parvā
sub inductā latuit scintilla favilla. Crescere et in veterēs agitātā re-
surgere vires

Ignitus, feurig. Cella vel ignitis sincera incingere fertis P.

SYN. ardens, flammans, candens, flammatus, flammēus, ignivomus.
ignivomus, das Feuer spent. *Altius ignivomum solem cœli orbita ducit.*

L. SYN. Flammivomus, ignifer.

ignobilis, unedel, schlecht. — Studiis florentem ignobilis odi. Virg.

SYN. ignotus, humilis, obscurus, despectus, inglorius, vilis, abje-
ctus. PHR. infimæ plebis homo: Sine nomine. Quem series inhō-
norā pārentum prōgēnuit, prōavis obscurus, priscæ lucis egens. Ple-
bejā de stirpē, plebejō sanguinē nātus, sanguis pārentum paup̄rum.
Ignō-

Ignōmīniā, Schande. *Multa gemens ignominiam, plagasque superbi.*

Virg. SYN. infāmiā, dēdēcūs, mēcūlā, lābēs, probrum. v. *Infamia.*

Ignōmīnīōsūs, schändlich. — *Immunda crepent ignominiosaque dicta.* V.

Ignōrāntiā, Unwissenheit. *Ignorantia causarum conferre Deorum.*

Lucr. SYN. īncītiā, ignōrātiō, īmpēritiā. EPIT. Rudīs, tūrpiś, nōxiā.

Ignōro, nicht wissen. *Ne fugite hospitium, neve ignorete Latinos.* V.

SYN. Nēscīo. PHR. Mēns hōmīnūm ignārā, cēcā futūrī: Scīrē nēfās hōmīnī, quīd crāstinūs ēfferēt ōrtūs. Nēc latuēre dōlī frātrem Jūnōnis ēt īrē. Fātī nēscīūs, īncērtūs.

Ignōsco, ignōvī, verzeihen. *Ignoscere humanum, ubi pudet, cui ignoscitur.* (J.) P. SYN. Pārco, īndūlgēo, cōdōno, vēniām dō. v. *Parco.*

Ignōtūs, unbekannt. *Rara per ignotos errant animalia montes.* Virg.

SYN. cōgnītūs, ābdītūs, ārcānūs vel ignōbīlīs.

Ilēx, icīs, eine Gattung Eichbaums. *Corticibusque cavis vitiosaeque illici alvo.* V. EPIT. Cāvā, frōndēns, ōpācā, lītōrēā, nōdōsā, vīrīdīs, rāmōsā, cūrvtātā, āltā, hīrsūtā, pātulā, frōndōsā, prōcērā. PHR. īlīgīnēum, īlīgnūm, īlīcēum rōbūr, ilēx, plēnā fāvīs cūrvtātāquē glāndībūs ilēx. Tōrrēntem pātulā vītābānt īlīcē. Gēmīt īctā sēcūrībūs ilēx. v. *Quercus.*

Ilīā, ium, die Darm im Bauche. — *invidia rumpantur ut ilia Codro.* Virg. SYN. Lātērā, vel vīscērā. EPIT. Crāfsā, vēntōsā, īntīmā.

Ilīā, æ (*Quæ & Rhea dicitur, Numitoris Albanorum Regis filia, quam Amulius, pulso Numitore fratre, interfecto ejus filio Lauso, virginem vestalem fecit, ut illi habendæ prolis occasionem adimeret. Veruntamen Ilia, dum aquam ad obeunda sacra quæreret in ripa fluminis, obdormivit, & in somnis illi visum est, se a Marte comprimi. Sic geminos concepit Romulum & Romum, quos quum peperisset, Amulius exponi jussit, matremque Iliam vivam apud Tiberam infodi, unde poëtæ fingunt, eam nupsisse Tiberi fluvio, qui ob id queque uxorius amnis dicitur,*) SYN. Rhēā. EPIT. Trōīcā, Rōmānā, Dārdānā, Mārtiā, Tibērīnā. PHR. Dōnēc Rēgīnā sēcērdōs. Mārtē grāvīs gēmīnam pārtū dēdīt ilīā prōlem.

Ilīācūs. *Mirantur, videt iliacas ex ordine pugnas.* Virg.

Ilīās, ādīs. *Nescio quid majus nascitur Iliade.* Prop. (libr. 24. *Homēri de bello Iliaco sive Trojano scripti.*) EPIT. Lōngā, Mēcōnīā, ab Homēro.

Ilīcēt, wer will mag gehen. *Ilicet ignis edax summa ad fastigia vento.* Virg. SYN. īlīco, stātīm, ēxtēmplō.

Ilīcēūs, von einem Eichbaum. *Ornique, iliceæque trabes metuendaque succo.* S.

Ilīgnūs. *Currentem ilignis potare canalibus undam.* Virg.

Ilīum, seu ilīōn vel ilīōs. *Ilion & Tenedos Simoisque & Xanthus & Ida, Ovid. (Urbs Phrygiæ sive Troja, a Dardano, Iovis filio, condita, ab Ilo vero Rege ampliata & Ilium nominata, quum antea Troja a regione illa, in qua sita fuit, diceretur. Regio fuit Priami, postea vero ob Helenam, a Paride raptam, decennali bello obsessa, ac demum expugnata.)* SYN. Trōjā, Pērgāmā, ōrum. EPIT. Sūpērbūm, pōtēns, āltūm, īnclytūm, īngēns, ūstūm, ēvērsūm, dīrūtūm.

Ilīābōr, ērīs, hineinschleichen. *Illa furit mediæque minans illabitur urbi.* V. SYN. īncīdo, īrrūo, īnflūo.

Ilīacrymābīlīs, den man zu weinen nicht bewegen kan.

Amice places illacrymabilem. (Alcaic,) Hor. (v. *Lacrymor.* Illa.

- Illacrymo, anfangen zu beweinen. *Et maestum illacrymat templis ebur,* &c. Virg.
- Illaetabilis, betrübt. SYN. flebilis, maestus, tristis.
- Illaqueo, verstricken. *Saevos illaqueant duces.* (Glyconic.) Hor.
- SYN. irrētio, impēdio, implīco, intrīco, illīgo, invōlvo, cīrcūmrētio.
- Illaūdābilis unloblich. — *Juvat heu juvat illaudabile carmen.* St.
- Illaūdātus, ungelobt. *Aut illaudati nescit Busiridis aras.* Virg.
- Ille iener. — *Sic Juppiter ille monebat,* SYN. is, hic, ipse.
- Illecebrae, Anlaß, Anreizung. *Illecebris erat & grata novitate morandus.* H. SYN. Blāntīae, irritāmēntā, invitāmēntā, lēnōcīnium, stīmulus. EPIT. Dūlcēs, blāndae, fallacēs, dōlōsae, mōllēs, inānēs, vānae, mītes, femīneae, argūtae, lēnēs, fōrtēs, pōtētēs.
- Illecebro, anreizen. SYN. allīcio, illīcio, illēcto, pēllīcio, prōlēcto, invīto, illaqueo, irrētio. PHR. illecebris, blāndītīs mūlcēo, delīnīo, cāpto, dūco, fallo, insidiōr.
- Illecebrōsus, anreizlich. *Illecebrofus enim sapore est & pestifer borum.* P.
- Illepidus, unzierlich, unlieblich. *Compositum illepidive putetur sed quia nuper* H. SYN. Insūsus, inēptus, stōlīdus.
- Illex, icis, Anlaß, Anreizung. *Ut tibi nunc esca Pharao velut illice captus.* M.
- Illibātus, unbesfleckt. *Seque per hoc voluit quod si illibata maneret.* V. SYN. Pūrus, intēmerātus, intāctus, intēgēr, illaesus, incōrrūptus, intāmīnātus.
- Illic, dort. *Illic officiant, letis ne frugibus herbae.* Virg. SYN. ibi.
- Illicio, illēxi, anreisen, Anlaß geben. *Illicere, ut cuperent vitam mutare priorem.* L. SYN. allīcio, pēllīcio, attrāho, cāpto, inēscō. PHR. Aūcēps illicē cānnā vel illīcio cāptāt avēs.
- Illicitus, verboten. *Illicitas tentare vias, &c.* Virg.
- SYN. Vētītus, nōn līcītus, inīquus.
- Illico, so bald. *Illico mundanum disperit omne decus.* Bueh.
- SYN. statim, cōtīnuō, prōtīnus, ōcyus, cōfēstīm, extēplō, citō, nēc mōrā.
- Illido, illīsī, anstoßen, einstoßen. *Illiditque vadis atque aggere cingit arenae.* V. SYN. allīdo, collīdo, frāngo, infrīngo, impīngo, cōnfrīngo, offēndo, obtēro, cōntēro.
- Illigo, anbinden. *Non ut juvencis illigata pluribus.* (Jamb.) H.
- SYN. Līgo, vīncio, implīco, irrētio, illaqueo, intēxo, innēcto, immīscēo.
- Illimis, ohne Roth, lauter. *Fons erat illimis, nitidis argenteus undis.* H.
- SYN. Limpīdus, pūrus, nītīdus.
- Illino, illīvī seu illēvī, hineinsalben. *quid si pruma nives albanis illinet agris.* V. SYN. Līno, ōblīno, cīrcūmlīno, illīnīo, ūngo, inūngo, pērūngo, indūco.
- Illiterātus, ungelehrt. *Illiterati num minus nervi rigent.* (Jamb.) Hor.
- SYN. indōctus, ignārūs, impērītus.
- Illitus, bestrichen. *Crines & aurum vestibus illitum.* (Alcaic.) Hor.
- Illotus, ungewaschen. *Et Tyrias dare circa illota toralia vestes.* Hor.
- SYN. Sōrdīdus, tūrpīs, illūtus, nōn lōtus.
- Illuc, dorthin. *Huc caput atque illuc humero ex utroque pependit.* Virg.
- SYN. istūc, eo.
- Illucēo, illūxī, hinein scheinen. *Illucere solent magnis & ferre triumphos.* M. SYN. illūcēscō, irrādīo. v. Luceo.
- Illud, das. *Illud in his rebus non est mirabile quare.* L. SYN. id, hoc. illū.

Illūdo, verspotten. *Circumfusa ruit, certantque illudere capto.* Virg.

SYN. Lūdo, dēlūdo, rīdeo, irrīdeo. v. *derideo.*

Illūmino, erleuchten. *Vix evecta dies illuminat, omneque late.* Avien.

SYN. illūstro, collūstro. PHR. Lūmēn dō, præbēo. Lūminē replēo, pērfūdo, cīrcūndo, sērēno, lūcē nōctem, tēnebrās pēllerē, vīncērē, fūgārē, lārgōquē sērēnā ignē dōmum, āst ālii tēnebrās ēt ōpācam vīncērē nōctem āggrēssi, tēndūnt āūrātis vīnculā lychnīs. Nōctem flāmīs lūnālīā vīncūnt. Lūnā mīhi trēmulum lūmēn præbēbāt ēūntī. Collūcēnt ignībūs ædēs. v. *Lumen.*

Illūnis, ohne Mondscheln. *Illunem nacli per rura tacentia noctem* Sil.

Illūstris, scheinbar. SYN. Lūcidus, cōruscus, clārus, vel insignis, cōspicūus, spēctandus, præcellēns, fāmōsus, inclytus, præstāns, exīmius, cēlebris, spēctātus, nōbilis. PHR. Clārum nōmēn ādēptus. Clārus āpūd pōpulos. Fāmā inclytus. Pērpētuo vīgēns hōnōrē. Pīetātē insignis ēt armīs. Quem illūstris cōlēbānt præcōniā fāmæ. Quem glōriā rerum cōmmēdat, clārumquē dēcūs. v. *Celebris.*

Illūsus, verspottet. *Aut spem deponas aut artem illusos omittas.* Hor.

SYN. Dēlūsus, irrīsus.

Illūtus, ungewaschen. *Monstravit coquere illutos Cotillus echinos.* Hor.

Illuvies, Quast, Inflat. *Nec tondere quidem morbo illuvieque peresce.* V.

SYN. Collūviēs, sōrdēs, squālōr. EPIT. Fœdā, Immūndā, ōbscœnā, sōrdidā, lūtōsā, fœtidā, crāsā. v. *Sordes.*

Illyriā vel illyrium, illyricum.

(*Regio Europæ dicta ab Illyrio, Polyphemi, vel ut aliis placet, Cadami filio.*)

Ilvā. (*Insula Etruriæ adjacens metalli feracissima.*) āst ilvā trēcēntōs insulā inēxhaūstīs chālybum gēnērōsā mētāllis. V.

Ilūs. (*Filius Trois, regis Trajanorum, & pater Laomedontis, a quo Troja Ilium denominata. Fuit alter Ilus Aeneæ filius, alio nomine dictus Ascanius.*) āt puer āscāniūs, cū nūnc cōgnōmēn iulō Additūr, ilūs ērāt, dum rēs stētīt ilīā rēgnō. Virg.

Imāginōr, āris, ihm etwas einbilden, vorbilden. SYN. Fīngo, ēffīngo, excōgīto, cōmmēntōr, ānimō cōncipīo, dēsīgno.

Imāgo, īnis, ein Bild. *Vanum nocturnis ludit imaginibus.* Tibul.

SYN. ēffigies, spēcies, exēmplār, fīgūrā, icōn, sīmūlācrum, stātūā, signum. EPIT. Aūrātā, fīctā, pīctā, excūltā, supērbā, dēcōrā, lūcidā, ērēctā, scūptīlis, exprēssā, fīctīlis, ādūmbrātā, scūptā, ænēā, cērēā, spīrāns. PHR. Pīctā tabēllā ārtificī iābrīcātā mānū. Quam dūxit in ærē, scūlpsīt, excūdīt dōctī ārtificīs mānūs. Vīvōs sīmūlāns vultūs. Vīvīs cērtāns vultībūs. Trīstīs imāgo, sēpius occurrēns. Mē turbīdā tērrēt imāgo. v. *Statua*

Imbēcillīs, schwach. *Imbecillis, iners sim, quid vis? adde popino.* Hor.

SYN. imbēcillūs, infirmus. v. *Infirmus.*

Imbellīs, unfriegbar, unbeherzt. *Sunt quos eunuchi imbelles & molles semper.* I.

Imber, brīs, Blazregen. *Imber atrox rectosque tenent in mania vultus.* St.

SYN. Plūviā. EPIT. Dēnsus, lārgus, undāns, ēffusus, turbīdus, hībērnus, gēlīdus, grāvīs, vēntōsus, insānus, rēpēntīnus, sāvus, sōnōrus, nīvosus, āquōsus, præcēps, nīmbōsus, crebēr, brūmālīs, hōrēndus, strīdēns, tērrīficus, ātēr, cēcūlēus, fœcūdus, fērtīlis. PHR. Turbīdus imber āquæ, ēffusus nūbībūs, āctus cælō imber, āgmēn āquārū, ēffusī rūmpūntūr nūbībūs imbrēs. Tāntus sē nūbībūs imber rūpērāt, rīgāt imber agrōs. Hūmēctāns agrōs, in mēdiā quī gīgnitūr

nītūr āērīs aulā. Plēnīs vēniēns ē nūbībūs hūmōr. Plūvīi ērūmpūnt dē nūbībūs īmbrēs. Rūit æthērē tōtō tūrbīdūs īmber āquæ. Præcīpitēsquē rūunt līquēfāciīs nūbībūs īmbrēs. Mīhi cærulēus suprà cāpūt āstītit īmber. Jūpīter ūtīlībūs quōtīēs rīgāt īmbrībūs agrōs. Dīcītūr Ægyptūs cārūissē jūvāntībūs ārvā Imbrībūs, atque ānnōs siccā fuīssē nōvem. Plūrā lōcūtūrī sūbītō sūbdūcīmūr īmbrē. v. *Pluvia*.

īmberbīs, ohne Bart. *Imberbis juvenis tandem custode remoto*. Hor.

SYN. īmpūbīs, īmpūber. v. *Adolescens & Lanugo*.

īmībō, bībī, hineintrinken. *Imbiberat dirum spargens per rura cruorem*. Alc. SYN. Bībo, cōmbībo, haūrio, vel cōncīpio.

īmbrēx, ein Hohlziegel. *Eligitur locus; hunc angustique imbrice tecti*. V.

īmbrīter, das Regen bringt. *Venturam admittat imbrifer arcus aquam*. Juv.

īmbüro, būi, eintunken. *Quum semel imbuerit speramus carmina fingi*. H.

SYN. Rīgo, tingo, pērfūdo, līno, vel īnstītūo.

īmbutūs, eingetunkt. *Quo semel est imbuta recens servabit odorem*. H.

SYN. Rīgātūs, tīctūs, pērtūsūs, illītūs, vel īnstītūtūs, īnstrūctūs.

īmītābilis, gut nachzuthun. *Demens qui nimbos & non imitabile fulmen*. Virg.

īmītāmēn, Nachfolgung. — *Priscique imitamine facti*. Ovid.

īmītātīo, Nachfolge. *Sedula promisit summos imitatio fasces*. Rutil.

īmītātōr, Nachfolger. *Interpres, nec desilies imitator in arcum*. Hor.

SYN. Āmūlūs.

īmītātūs, nachgefolgt. *Auditur fractos sonitus imitata tubarum*. V.

īmītōr, ārīs, nachfolgen, nachthun. *Exprimet & molles imitabitur ære capillos*. H. SYN. Āmūlōr, sīmīlo, āssīmīlo. PHR. īmitādo sēquōr, āssēquōr, sēctōr, æquo, ādæquo, ēxæquo, ēxpřīmo, āffīngo, vēstīgīā sēquōr, lēgo.

īmāculātūs, unbesleckt. *Quamquam immaculata parentis*. Paul.

SYN. īntāmīnātūs, īmpōllūtūs, īllībātūs, īntēmērātūs, pūrūs.

īmādēo, ēs, gan; naß oder feucht seyn.

Effusa lacrymis imaduere genæ. Ovid. SYN. mādēo, mādēsko, rīgōr.

īmānīs, grausam. *At trepida, & cæptis immanibus effera Dido*. V.

SYN. īmmītīs, crūdēlīs, fērūs, barbārūs, fērōx, vel īngēns.

īmānītās, Grausamkeit. *Nam si serina immanitas*. (Jamb. Dim.) Pr.

īmātūrūs, unzeitig. *Filius immaturus obisset, flere quis esset*. Hor.

SYN. Prēmātūrūs, īntēmpētīvūs, prēcēps.

īmēdicābilis, unheilbar. *Utque malum late solet immedicabile cancer*.

Ov. SYN. īnsānābilis, īncūrābilis.

īmēmōr, ōrīs, uneingedenk. *Immemor barbarum quas est mirata juvenca*. V.

īmēnsūs, unermesslich. *Horresco referens immensis orbibus angues*. V.

SYN. īngēns, vāstūs, īmmānīs.

īmērēns, unverdient. *Quid immerentes hospites vexas canis*. (Jamb.) Hor.

īmērītūs, unverdient. *Et rapit immeritas sordibus unctor opes*. M.

SYN. īndīgnūs.

īmērgo, āsī, eintunken. *Sparsenit aut præcepse Neptune immerferit eurus*. V. SYN. Mērgo, dēmērgo, sūbmērgo. v. Mergo.

īmērsūs, ertränkt. SYN. Mērsūs, dēmērsūs, sūbmērsūs, āquīs ōbrūtūs, ōpprēssūs.

īmī-

Immigro, einziehen zu wohnen. *Posteaquam immigravi in ingenium meum.* (Jamb.) P. SYN. Migro, cōmmigro, ābēo.

Imminēns, vorhanden *Pœnæ imminentis iret ut prænuntius.* (Jamb.) Prud. SYN. īnstāns, īmpēndēns, vīcīnūs, prōxīmūs, prōpiōr.

Imminēo, ūi, vorhanden seyn. *Imminet & lentæ texunt umbracula vites.* V. SYN. īnstō, īmpēndēo, īngrūo.

Imminūo, mindern. *Postquam se dolor imminuit, mea pectora planxi.* O. SYN. Mīnūo, dīmīnūo, āttēnūo, ēxtēnūo.

Imminūtūs, gemindert. *At se imminuti corporis damnis novum.* (Jamb.) Prop.

Immīscēo, vermischen. *Si maculæ incipient rutilo immiscerier igni.* V. SYN. Mīscēo, cōmmīscēo, pērmīscēo, cōnfūndo.

Immitis, unmild. *Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam.* V.

SYN. Bārbārus, ferūs, dīrūs, crūdēlīs, inhūmānūs. v. *Crudelis.*

Immitto, immīsī, hīneinschicfen. SYN. Mītto, īmpēllo, īnjīcīo, īnfēro. *Tantum effata furens, antro se immisit aperto.* Virg.

Immōbīlis, unbeweglich. — *capitoli immobile saxum.* V.

SYN. īmmōtūs, fixūs, hærēns, fīrmūs, cōnstāns, stābīlīs, īncōncūs-
sūs. PHR. Vēlūt pēlagī rūpēs īmmōtā rēsīstīt. Mānēt īmmōtā lōcīs,
nēc āb ōrdīnē cēdūt. Mānēt illā, sūōque ēst pōndērē tūtā, ōbvīā
vēntōrum fūrīs, ēxpōstāquē pōntō. Vīm cūctam atquē mīnās pēr-
fērt, cālīquē mārīsquē, scōpūlīs hærēns, īmmōtā mānēt. Hāūt sēcūs
āc mōlēs quam māgnō mūrmūrē flūctūs Oppūgnāt, mānēt īmmōtūs.
v. *Constans.*

Immōdērātūs, unmäßig. — *et pateat tantum immoderatum.* Luc.

SYN. īmmōdicūs, īmmōdēstūs, īntēmpērāns, nīmīūs.

Immōdicūs, idem. *Cuncta sed immodicum tempora frigus habent.* Ovid.

Immōlātōr, ein Opferer. *Nati immolator unici.* (Jamb. Dim.) Prud.

Immōlātūs, geopfert. *Vincta verbenis, aves immolato.* (Sap.) H. SYN. māctātūs.

Immōlo, opfern. *Et immolamus hostiam laudis Deo.* (Jamb.) Paul.

SYN. Mācto, līto, sacrīfīco. v. *Sacrifico.*

Immōrtālīs, unsterblich. *Dum nostra tentat, cessit immortalibus.* (Jamb.)

Prud. SYN. Pērpētūūs, pērēnnīs, ātērnūs. PHR. Mōrtē cārēns.
Mōrtīs ēxpērs, nēscīūs, īmmūnīs fātī. Mōrī nēscīūs. Nullō perītū-
rūs āvō. Cūī mōrtīs ādēmtā ēst cōndītīo. Vīvāx ēxpērsquē sēpūl-
crī. Fātō mājōr. Stāt sīnē mōrtē dēcūs. Nōmēnque ērīt īndēlēbīlē
nōstrum. Sēmpēr hōnōs, nōmēnquē tūum laūdēsquē mānēbunt. Nūl-
lā dīēs ūnquam mēmōrī vōs ēxīmēt āvō. Nēc īgnīs, Nēc pōtērit fēr-
rum, nēc ēdāx ābōlērē vētūstās. Nullō flāmīnā pārcæ īn tē dūrā lē-
gūt, nēc jūs hābūērē nōcēndī, At gēnūs īmmōrtālē mānēt, mūltōs-
quē pēr ānnōs Stāt fōrtūnā dōmūs.

Immōrtālītās, Unsterblichkeit. *Mortale corpus sumsit immortalitas.* (J.)

Pr. SYN. Pērpētūum, ātērnūm, īmmōrtālē, mānsūrum, āvūm, tēm-
pūs. PHR. Vītā īmmōrtālīs, īmmūnīs lētī, īmmōrtālē jūs, fās, lēx.

Immōtūs, ā, um, unbewegt, unverrückt. *Mens Immota manet &c.* Virg.

Immūgiō īs, brüllen wie ein Ochs. — *Curvisque immugit Aetna caver-
nis.* V. SYN. mūgiō, bōo, rēbōo.

Immūnīs, ledig, frey. *Pars nulla regni immunis exitio vacat.* (Jamb.)

Sen. SYN. Lībēr, vācāns, vācūūs, sōlūtūs, ēxpērs. PHR. nūllō mū-
nīmīnē cīnctūs.

Immūnītūs, unbefestigt. — *Eurotan, immunitamque frequentat.* Ovid.

Immūrmūro, brummen. — *Ut quondam silvis immurmurat auster.* V.

Immū-

- Immūtābīlis, unveränderlich.** *Immutabile materiae quoque corpus habere.* Luc. SYN. cōstāns, mūtārī nēscīus.
- Immūtātus, verändert.** *Immutata licet, tamen hic non noxia veni.* Prop.
- Immūto, as, verändern.** *Immutatque meam, videor sensisse, figuram.* Ov. SYN. Mūto, pērmūto, vārio.
- Imō, adv. ja, wol.** *Vendere nil debet, foenerat imo magis.* M. SYN. quān etiā.
- Impacātus, unversöhnt.** *Aut impacatos a tergo horrebis Iberos.* Virg.
- Impār, āris, ungerad.** — *crebro imparibus se immiscuit armis.* Virg. SYN. ināqualis, dissimilis, nōn aequus.
- Impārītēr, ungerad.** *Versibus impariter junctis querimonia primum,* H.
- Impārātus, ungerüst.** *Ego imperatis, quae loquantur, suggeram.* (Jamb.) Prud.
- Impāstus, hungria, ungespeist.** SYN. fāmēlicus, jējūnus.
- Impātiēns, ungeduldig.** *Mollis & impatiens ante laboris eram.* Ovid. SYN. Pāti nēscīus, indōcilis, dōlōrī, fōrtūnae impār, vel fūrīōsus, prācēps. PHR. advērsōs cāsūs quī fērrē rēcūfāt, nēquīt.
- Impāvidus, unerschrocken.** *Impavidus frangit telum, &c.* Virg. SYN. intrēpidus, impērtēritus, aūdāx. v. *Audax.*
- Impēdīmētum, Verhinderniß.** *Illos decebat impedimentum Comae.* (Ja.) Paul.
- Impēdiō, verhindernen.** *Impediuntque loqui lacrymae & dolor, &c.* Ovid. SYN. Prōhibēo, inhihēo, vēto, ōbsto, ōbsum, ōbsisto, rēsisto. PHR. Vōtis ōbstāt ōbēstque mēis, quīppe vētōr fātīs, ārcērē aditū. Hōspitiō prōhibēmūr ārēnae. Prōhibēre ā nāvībūs ignēs. Primāque vētānt cōsistērē tērrā. Fātā ōbstānt. Pābulā vēntī fērrē dōmum prōhibēt. Dīi prōhibētē mīnas. Dīi tālem āvērtite cāsū.
- Impēditus, verhindert.** *Aut impeditam cassibus refert damam.* (Scaz.) Mart.
- Impēllo, Impulsi, antreiben.** SYN. pēllo, injicō, infēro, indūco, incito, cōncito, ūrgēo, prēmo, cōgo. v. *Pello, Cogo.*
- Impēndo, anwenden, anlegen.** SYN. expēndo, cōnsūmo, insūmo, sūmtus faciō, vel cōnfēro, collōco.
- Impēnētrābīlis, undurchdringlich.** — *mens impenetrabilis irae,* Sil. SYN. impērvīus, invīus.
- Impērātōr, ōris, ein Gebieter.** *Eone nomine imperator unice.* (Jamb.) Catull. SYN. Rēx vel Dūx.
- Impērīōsus, gewaltig.** *Imperiosa trahit Proserpina, vive, valeque.* Hor.
- Impērīto, as, herrschen.** *Qui pecori imperitet, quem tota armenta sequantur.* V.
- Impērītus, ā, um, unerfahren.** *Homine imperito nunquam &c.* (Jamb.) Ter. SYN. indōctus, ignārus, rūdis, illitērātus.
- Impērīum, Gebiet.** *Imperium oceano, famam qui terminet astris.* Virg. SYN. Jūssum, prācēptum, mādātum, vel rēgnū, pōtēstās, ditio, dōmīnātus, dōmīnātiō, mōdērāmēn, scēptrum. EPIT. Dūrum, vīōlētum, sūpērbum, sōlēnnē, aūdāx, inīquum, mōlēstū, immītē, intōlērābilē, dūlcē, suāvē, bēnīgnū, āmicū, blāndū, grātū, fēlix, pōtēns. PHR. impērīi jūs, jūrā, pōtēstās, frānā, mōdērāmēn, hōnōr, mājēstās, impērīi mōlēs, pōndūs, ōnūs rēgiū, impērīum tērris aequārē ōcēānō tērmīnārē. Omnisque pōtēstās impātiēns cōnsōrtis ērit. Mōdērāminā rērum. Pāter ōmnīpōtēns, rērum cui sūmmā pōtēstās. Rēgis impērīum, jūssā lēgēs pāti, vērērī. Impērīum prōfērrē,

ferrē, impērii finēs extēdērē, prōtēdērē, impēriō, *vel* scēptrō nō-
vōs pōpulos adjūgērē, adjicērē, addērē. Nōvā sūbdērē rēgnā. illā
īnclytā Rōmā Imperiūm tērris, animōs æquābīt ōlympō. Sēd rōgāt,
āc vultū tacitō mīhi mūltā mīnātūr. Sēd rōgāt, āc dūrum precībūs lā-
tītārē sūb illis Imperiūm āgnōsco pārebīmūs. Sūpēr Gāramāntās ēt
īndōs prōfēret impēriūm.

Impēro, gebieten, herrschen. *Rex imperavit, institit virtus mihi. (Jb.)*
Sen. SYN. Præcipio, præscribo, jubeo, mando, edico, *vel* domi-
nōr, rēgnō, præsum. PHR. impēriūm tēneo, gero, impēriō, scēptrō
pōtior, impērii hābēnās mōdērōr, tractō. Jūrā do pōpulis, lēgēs im-
pōno. Dēcūs, impēriūmqūē Lātīnī tē pēnēs. Tē rēgiā tāntā sūb dō-
mīnō ēst. Pōpulos impēriō rēgērē, prēmērē, sūbīgērē, frænārē, mō-
dērārī. Ditiōnē tēnērē. Pōpulis lēgēs indicērē, statūrē. Scēptrā
tēnērē, gērērē, pōpulos sūb lēgēs trāhērē. Rēgnō scēptrōqūē pōtīrī.
Māgnās rēgnārē pēr ūrbēs, pēr pōpulos dārē jūrā. Jūrā dābāt lēgēs-
qūē vīrīs. Tōtāqūē sūb rēgnō tērrā tutūrā tuo ēst. Mārē ēt tērrās
ōmnī ditiōnē tēnēbāt. Quidquid ubiqūē vidēs, cælum, mārē, nūbīlā,
tērrās, ōmnia sūnt nōstrā clāusā pātētqūē mānū. Quī mārē, quī tē-
rrās, ōmnī ditiōnē tēnērēt. Tū rēgere impēriō pōpulos, Rōmānē,
mēmēnto. Plācidā pōpulos īn pācē rēgēbāt. Pācātumqūē rēgēt pa-
triīs virtūtībūs ōrbem. Cūctīs dōmīnābītūr ōris. Tōtum sūb lēgēs
mīttērēt ōrbem. Vīctīs dōmīnābītūr agrīs. Hēlēnum Grājās rēgnārē
pēr ūrbēs. Sēd fōrē, quī grāvīdam impēriīs, bellōqūē frēmēntem
Itāliā rēgērēt. O quī rēs hōmīnumqūē, Dēumqūē Ætērnīs rēgis im-
pēriīs, ēt fūlmīnē tērrēs. Rēgemqūē dēdit, quī fœdērē cērtō Et prē-
mērē ēt lāxās scīēt dārē jūssus hābēnās, Lūctāntēs vēntōs tēmpēsta-
tēsque sōnōrās Imperiō prēmīt, āc vīnclīs & cārcērē frænāt. Impērāt,
āc dīgītī pāritēr cum vōcē lōcūtī. *v. Regno.*

Impertio, *vel* ör, mittheilen. *Atque eadem membris impertitura medelas.*

D. SYN. Dō, tribuo, præbeo, largior, elargior. *vid. Do.*

Impeto, anfallen. *Impetit infelix quod in hac tibi secula primos. C.*

SYN. invado, irruo, impugno, aggredior, adorior.

Impetro, erbitten. *Impetrat & pacem & locupletem frugibus annum. H.*

SYN. exoro, obtineo, exigo, consequor.

Impetus, ūs, Ungeßimmigkeit. *Æquora, sic illam fert impetus ipse volan-
tem. V.* SYN. Vis, violētiā, incursio, incursus. EPIT. Præceps,
rapidus, vividus, celer, citatus, acer, validus, minax, furiosus, ve-
hemens, furibundus, ferus, saevus, amens, demens, effrenis, violen-
tus, iratus, furialis, hostilis, fervens, potens, caecus, ardens, vagus.
PHR. Præceps totam impetus obruit arcem. Impetus auditur striden-
dens. Subito ruit impetu præceps.

Impietas, ātis, Gottlosigkeit. *Impietatis habet festum celebrare sacer-
dos, O* SYN. Nefas, crimen, scelus, *vel* crudelitas. EPIT. Audax,
temeraria, sacrilega, fera, dira, effrenis, petulans, barbarā, insana,
crudelis, stulta, demens. PHR. Mens impia, impius ausus. Impie-
tas omne ausa scelus. Impietas secura Dei.

Impiger, lustig, hurtig. *Impiger extremor currit mercatur ad Indos H.*

SYN. Diligens, assiduus, sedulus, strenuus, acer.

Impius, gottlos. *Impiaque eternam timuerunt secula noctem. Virg.*

SYN. Sceleratus, sceleratus, nefarius, nefandus, *vel* crudelis. PHR.

Dei, superum, æqui contemtor. Quem nulla movet religio. Quem
caeca rapit impietas. Quem impius abstulit terrori Spernens iussa ve-

rëndă Dēi, pēr ōmnē fāsquē nēfāsquē rūit, sūpērum cōntēmtōr, ēt æquī
īmpātiēns īn faciūs jūrāsē pūtēs.

Implacābilis, unversöhnlich. *Effice, sit nobis non implacabilis ira.* Ovid.

SYN. īnēxōrābilis, īmmītis. PHR. īndōcīlis flēctī. Prēcībūs mān-
fuēscērē nēsciūs. x. *Crudelis.*

Implacātūs, unbefriedigt. *Dextrum scylla latus, levum implacata cha-
rybdis.* V.

Implacīdūs, unfriedsam. *Drusus Germanos implacidum genus.* (Alc.) H.

Implēo, erfüllen. *Implevit magni quam Ciceronis opus.* Mart.

SYN. cōmplēo, ādīmplēo, replēo, cūmulo.

Implicātūs, verwickelt. *Candida brevibus implacata viperis.* (Jamb.)
Lucr.

Implicītūs, ā, um. *Implicitæque errore viæ* &c. Lucr.

Implico, verwickeln. *Implicuit bello qui nos fugiatis amicos.* Virg.

SYN. illāquēo, irrētīo, cīrcūmrētīo, īnvōlvo, īmpēdīo.

Implōro, anruffen. *Cælestes implorat aquas docta prece blandus.* Hor.

SYN. īnvōco, ēxpōsco, ōbtēstōr, prēcōr, ōpem tēstōr, āppēllo.

Implūmīs, ohne Federn. *Observans nido implumes detraxit, at illa.* V.

Impōlītūs, ungepolirt, unausgeputzt, grob.

Impōllūtūs, ā, um, unverlezt, unbesiegt. *Impolluta fides,* &c. Sil.

Impōno, īmpōsūi, auflegen. *Vidit thuricremis quam dona imposeret aris.*

V. SYN. āddo, sūpērāddo, sūpērpōno, āggērō vel īnjūngo, māndo,
īmpēro, vel fāllo, dēcīpio, illūdo.

Impōrtūnūs, grob, unruhig. *Seras canit importuna per umbras.* Virg.

SYN. īncōmmōdūs, nōcēns, nōcūūs, nōxiūs, īnfēstūs, mōlēstūs.

Impōs, ōtis, ohnmächtig.

Impōsītūs, aufgelegt. *Impositique rogis juvenes ante ora parentum.* V.

Impōssībilis, unmöglich. *Est impossibile spectare profunda Sabaoth.* Pr.

SYN. Virībūs, cōnātībūs mājūs, nūnquam fūtūrum. PHR. āb ōrtū
sōl āntē cādēt, quam hōc cōtīngērē fās sīt. Priūs āb ōccāsū nāscē-
tūr Tītān; āntē Dānāīdum ūrnās īmplērē. Cībrō āquām haurīrē:
Mārē exhaurīrē licēbīt. Priūs Tērrā ferēt stēllās. cælum findētūr
ārātrō, undā dābīt flāmmās, ēt dābīt īgnīs āquās. Dēsīnēt ēssē priūs
cōntrāriūs īgnībūs hūmōr. Antē lūpōs cāpiēt hōc dī vitūlīquē lēō-
nēs, fiēri nūllā quōd ratiōnē pōtēst. Quōd nūllī cōtīngērē fās ēst.
āntē tīgrēs jūngētūr ēquīs, cum cānībūs tīmīdī vēniēt ād pōcūlā
dāmæ, āntē retro Sīmōīs fluēt, sīnē frōndībūs idā stābīt. Nūllā priūs
vāstō lābētūr flūmīnā pōntō Hybērnōs citiūs nūmērāvērīs īmbrēs,
silvārumquē cōmās. Priūs pārs ēādē cālī zēphyrōs ēmittēt ēt ēū-
rōs, ēt tēpidūs gēlīdō stābīt āb āxē nōtūs, Et vēr āutūmnō, brūmæ
mīscēbītūr æstās, ātque ēādē rēgiō vespēr ēt ōrtūs ērīt. Dūlcīā āmā-
rā priūs fiēt ēt mōllīā dūrā. Priūs flūctūs pōtērīt siccārē mārīnōs.
Vālidum priūs ægrā lēōnem spērnēt ōvis. āntē pēr īgnōtōs errābūnt
sīdērā flūctūs. Priūs tēllūs ālīmētā nēgāvērīt ōrbī. v. *Nunquam.*

Impōtēns, ohnmächtig, kraftlos. *Illam deperit impotente amore.* (Phal.)

Cat. SYN. īmbēcīllīs, īnfīrmūs, dēbīlis, īnvālidūs.

Impōtēntiā, Schwachheit. *Gregem æstuosa terret impotentia.* (Jab. Pr.)
Hor.

Imprecōr, āris, verfluchen. *Imprecor arma armis pugnent ipsique nepo-
tes.* Virg. PHR. Mālā ōmnīā pōsco. Dīrā prēcōr. Dīrīs ōnēro, īn-
cēssō. Dīrīs dēvōvēcō, mālā mūltā prēcōr. Mālā mūltā ōptārē. Thyē-

stēās prēcēs mīttērē. Capītī cārminā dīrā cānīt. Sānguīnēās ēdāt illē
dāpēs, ātque ōrē crūēntō Trīstīā cum mūltō pōcūlā fēllē bībāt. Tē-
rā

rā tibi frūgēs, āmnīs tibi dēnēgēt ūndās, Dīi tibi dēnt nūllōsquē lārēs,
 Inōpemque sēnēctam, Et lōngās hiēmēs, pērpētūamquē sītīm. Evē-
 nīāt nōstrīs hōstībūs illē pūdōr. Ipsā fāmē stīmulāntē fūrēns, hērbās-
 quē sēpūlcrīs Quārat, et ā fāvīs ōsā reliā lūpīs, Exul inōps ērrēs,
 āliēnāquē limīnā lūstrēs. Exīgūmquē pētās ōrē trēmētē cībūm.
 Sicquē mīser sēmpēr, nēc sīs mīserābilīs ūllī. Gaudēāt advērsīs fe-
 mīnā vīrquē tūīs. Dēvōrēt āntē priūs sūbitō tēllūris hiātū Aut rūtīlō
 mīssī fūlmīnis ignē cremēt. Sēd mīhi vėl tēllūs ōptem priūs imā dē-
 hīscāt, Vėl pāter ōmnīpōtēns ādīgēt mē fūlmīne ād ūmbrās āntē pū-
 dōr quam tē vīōlem.

Imprimis, vornemlich. *Imprimis una discat amare domo.* Prop.

Imprimo, preßi, eindrücken. *Felix, non levior cippus nunc imprimit ossa.* Pers. SYN. Signo, obsigno, inscribo, informo, figo, infigo.

Improbitas, ātis, Bosheit. *Improbitas ipsos audet tentare parentes.* M. SYN. Scelus, crimen, impietas.

Improbo, schelten, verwerfen. SYN. Rējicio, damno, criminor, arguo.

Improbus, gottlos, böse. SYN. Mālus, malignus, sceleratus.

Impropertus, unbehend. *Improperata refert. & mens exæstuat ira.* V.

Improvidus, unfürsichtig. — *atque improvida pectora turbat.* V.

Improviusus, unversehen. *Improviusus ait coram, quem queritis, adsum,* V. SYN. Inopinus, inopinatus, repentinus, inexpectatus, insperatus, subitus.

Imprudens, unfürsichtig. — *nunquam imprudentibus imber.* V.

SYN. Improvidus, incautus, inscius, ignarus.

Imprudētia, Unvorsichtigkeit. — *Quid enim imprudentia prodest.* Virg.

Impubes, jung. *Dividit impubesque immani vulnere malas.* Virg.

SYN. Impuber, imberbis.

Impudens, unverschämt. *Impudens liqui patrios penates.* (Sapph.) H.

SYN. effrons, invērecundus, procax, protervus, audax, temerarius.

PHR. Pudore vel pudorem exutus. Duriōris hōmo pērfriētæ frōntīs.

Cui nullus in ore pudor. Cujus exulat ore pudor. Qui mentē pudō-

rem expulit. Pertriciūt frōntem pōsūtquē pudōrem. Frōntē carēns.

Pudoris expers. Nil ruboris habens. Cujus fugit ab ore pudor. Nil

tua Cydippē facta ruboris habent. Vos ubi cōtēmtī rūpistis frānā

pudoris.

HIC NOTA. Quod FRONS ab antiquis pudori consecrata fuerit, hinc qui impudentes sunt, dicuntur fronte carere, vel esse duræ & perfriētæ frontis. In eadem significatione invenies tam apud poetas, quam oratores, os durum, os ferreum, vel simpliciter os habere, pro impudentem esse. Ita lege in Ep. 10. Ov.

Non tu plus cernis, sed plus temerarius audes:

Nec tibi plus cordis, sed minus oris adest.

Impudēter, unverschämt. *Non impudenter vita quod &c.* (Jamb.) M.

Impudicus, unkeusch. *Nec impudica Colchis intulit pedem.* (Jamb. Pur.)

Hor. SYN. Turpis, impurus, infamis, lascivus, libidinōsus.

Impūnē, unbestraft. *Et sæpe alterius ramos impune videmus.* V.

Impūnitus, ungestraft. *Tergo plector enim, quid tu impunitior illa.* H.

Impūrus, unrein. *Sed quæ se impuro turpat adulterio.* Catull.

SYN. Immundus, foedus, spurcus, obscœnus, sordidus, turpis.

Impūto, zurechnen. *Imputet ipse Deus, nectar mihi fiet acetam.* M.

SYN. Tribuo, attribuo, arrōgo, adscribo, vel supputo, número.

Imus, der unterste. *Sed graviter gemitus imo de pectore ducens.* Virg.

SYN. Infimus, extremus, vel profundus, intimus.

In, in, auf, an, unter.

Si nullam nostris ultra spem ponis in armis. V.

Inaccessus, da man nicht gekommen kan. *Dives inaccessos ubi Solis filia lucos. V. SYN. inviūs, imperviūs, vel inhospitūs. PHR. Cārēns aditū, āspēr accēssū, aditū imperviūs omni. Quāque est difficilis, quāque est viā nullā. Salebrōsae rūpēs. Pertiſgērē grēssū, quō nemo vālēat.*

Inæqualis, ungleich. *Haut bene inæquales veniunt ad aratra juvenci. Ovid.*

Inæstuo, sehr hitzig seyn. *Quod si meis inæstuat præcordiis. (Jamb.) H.*

Inamabilis, unlieblich. *Non cadit in mores feritas inamabilis istes. O.*

Inamœnus, unanmuthig. — *adiit inamœnaque regna tenentem Ovid.*

Ināmbitiōsus, unehrgeizig. *Secretos montes & inambitiosa colebat. O.*

Inānis, leer, ledig. *Perque domos Ditis vacuās & inania regna. V.*

SYN. Vācūus, vācūātus, vel vānūs, irrītus.

Inānitēr, vergeblich. *Nec sibi met quisquam de rebus inaniter ullis. V.*

Ināpērtus, ungeöffnet. — *fraudisque inaperta seneclius. Sil.*

Inārātus, ungebaut. *Nec nulla interea est inarata gratia terræ. V.*

Inārdēscō, inbrünstig seyn. *Solis inardescit radiis longeque refulget. V.*

SYN. Inārdēo, incāndēo, incāndēscō, ignēscō, ārdēo.

Ināspēctus, nicht angesehen. *Sedis inaspectos cælo radiisque penates. V.*

Inālluētus, ungewohnt. *Lumen inassueti vix patiuntur equi. Ovid.*

Inaūgūro, einweihen.

Inaūro, vergulden. *Confestim liquidus fortunæ rivus inauret. Hor.*

SYN. Dēaūro, aūro, aūro dēcōro, ōrno, ēxōrno, illūstro, dīto, tēgo, ōbdūco, aūrum indūco, illīdo, illīno.

Inaūsus, furchtsam. *Ast ego magna Jovis conjux nil linguere inausum. Virg.*

Inaūspicātus, unglücklich. *Per inauspicatum sanguinis pignus mei. (Ja.)*

Sen. SYN. infelix, adversus, sinister, infaustus, sævus.

Inaūrātus, verguldet. *Cujus inaurati celebrarunt limina currus. Prud.*

Inaūris, Ohren = Zierd. *Excoluit digitos geminas & inauribus aures. F.*

Incālēscō, incālūi, erwärmen. *Incaluit quoties saucia vena mero. M.*

SYN. Cālēsio, inārdēscō, inflāmmōr.

Incānēscō, grau werden. *Tortaque remigio spumis incanuit unda. Cat.*

Incānūs, Greiß, grau von Alter. — *nosco crines incanaque menta. V.*

Incā tātio, ōnis, Zauberey. SYN. incāntāmētum, cāntāmēn, fascinā-tio. PHR. Māgicūm cārmēn, incāntātā vōx. Māgicī cāntūs, sōnī sū-sūrrī, māgicā cāntio, ārs Cīrcæā, māgicūm mūrmūr. Vēnēficūs cān-tūs. Nōxiā, vēnēficā vērba, v. *Magia, Veneficium.*

Incēdo, incēssi, hineintreten. *Exiit, & gressu gradiens incedit Juli.*

V. SYN. ēo, vādo, āmbūlo, grādior. PHR. Viam faciō, tēnto, mō-lior, tēro, cārpo, invādo, insisto. Grēssum tēndo, fēro, ēffero, itēr ēmētior. Vēstigiā flēdo, tōrquēo, itēr ad nāvēs tēndēbāt āchātēs: Pērgē mōdo, ēt quā tē dūcīt viā dīrigē grēssum. Grēssumquē ad mœ-niā tēndīt. Tālem Didō sē lētā fērēbāt. Cōrripuērē viām intērēā quā sēmītā mōnstrāt. Haut mōrā fēstīnānt jūssi, rapidisque fēruntūr pāsībūs.

Incēndium, ein Brand oder Brunst. *Glomeratque ferens incendia ven-tus. V. SYN. ignis, flāmma, rōgūs, Vūlcānūs. EPIT. Vagum, vūlcānium, ātrum, dīrum, sævum, fūrēns, fūrībūndum, tristē, lētālē, vorāx, fūmāns, fūmōsum, fūmīdum, rapidum. PHR. Cūctā jācēt flāmmis, ēt tristī mērsā fāvillā. Dānt clārā incēndiā lūcem. Fūmīdūs*

ātrā

atră vâgîs Phlëgëthôn Incëndiă völvît. Sûrgît în îmmënsûm gëmînă-
tîs ignîbûs âtrôx Flămmă rögum. Völucrës völitânt per înănë fävîl-
læ. alimëntă vorët strëpîtû Vûlcănûs ânhëlô arîdă. ex ômnî mănânt
încëndiă tēctô. Dedit amplă rūinam Vûlcănô supërântē dômûs, jam
prôxîmus ardet Ucălegôn. Sigăă ignî frëtă lătă rëlucënt. Cēcîdît-
quē sî pē bum îlium, et ômnîs hūmô fūmât Nēptūniă Trôjă. ignîs flă-
grântës prūnăs liquefactăque sub sâxă aūrās. Cum strëpîtû agglômërât
mîxtîs pēr înănë fävîllîs, et cinere ignîtô tötum prætëxît Olympum.
Vûlcănî pëstîs. Pēr âltă cacămină rëgnans Victorque. Sî nōn încën-
diă mîscës însûltāns. Răpîdusque încëndiă stătus Vëntîlăt et völu-
crës spărgît pēr nūbîlă flămmăs. Sêd nōn îd cîrcô flămma atque înc-
cëndiă vîrës Indômîtăs pösuerë. ômnë mîhi vîsum cōncîdëre în
îgnës îliam. Jam tuă sūppösîtîs ardërënt mœniă flămmîs. ignës âd
tēctă fëuntûr. Nēc vîrës hōmînum, înfûlsăque flūmină prôsunt. Prô-
stërnît patriôs împîă flămma lārës. v. *Incendo, ignis, fumus.*

DESCRIPTIO INCENDII. Sil. Ital. lib. III.

Inde ubi collecti rapidam diffundere pestem
Coeperunt ignes & se per pinguia magno
Pabula ferre sono, clare exspatiantur in auras,
Atque alimenta vocat strepitu Vulcanus anhelô.
Arida & ex omni manant incendia tecto
Sentitur plerisque prius, quam cernitur ignis.
Excitis somno multorumque ora vocantum
Auxilium invadunt flammæ.

Incendo, anzünden. — *fragiles incende bitumine lauros. Virg.*

SYN. Sûccendo, înfîammo, ūro, exūro, adūro, cōmbūro, cremo, *vel*
încîto, cōncîto, prövoco, împëlo, hōrtôr. PHR. Flămmăs, făcës,
îgnem sūbdo, sūbjîcio, ignës înjîcio. Sūbjëctîs ūrërë flămmîs. ignî,
flămmîs dărë. Fër stabûlis înimîcum îgnem. Tôtîs Vûlcănûm spăr-
gërë tēctîs. Mîttërë în ignës. Sacrîlegôs Tēmplîs admōverât ignës
Flămmîs dëlërë, extînguërë, adölërë. *vid. Uro.*

Incertus, ungewiß, unsicher. *Incerti quo fata ferant ubi sistere detur.*

Virg. SYN. ancëps, dubîus, nōn cërtûs, âmbîguûs, ânxîus, dubîtāns.

Incësto, Blutschande begehen. — *thalamos ausum incestare novercæ.*

Virg. SYN. incëstû polluo, vîôlo, cōspūrco, măcûlo, vîtîo, tēmëro,
foëdo, înuîno, cōrûmpo.

Incëstum seu incëstus. eine Blutschande.

FPIT. împūrum, nēfāndum, scëlerātum, ârcānum, împîum. PHR.
Incëstum scëlûs, crîmën, flăgîtîum, nēfas, incëstûs tōrûs, incëstî thă-
lāmî, cōncūbîtus.

Incëstus, ä, um, der eine Blutschande oder Hurerey begangen hat.

SYN. incëstuôsûs. PHR. incëstî rëus, cōnsclîus, incëstî lăbë nōtātûs.

Incîdo, a cado, încîdî, einfallen. *Incidit in casses præda petita meos. O.*

SYN. Iăbôr, cădo, dëcîdo, *vel* cōtîngo, êvënîo.

Incîdo, a cædo, încîdî, einschneiden, einhauen.

SYN. Cædo, præcîdo, scîndo, sêco, âmpûto, *vel* încûlpo, scûlpo,
cælo. *vid. Scîndo.*

Incîduus. *Stat vetus & multos incidua silva per annos. Ovid.*

Incîno, zugleich sîngen. *Brachia seu varios incinit ore modos. Prop.*

Incîpio, încëpî, anfaben. *Et furere incipias ut avunculus ille Neronis.*

Juv. SYN. ôrdîôr, înhôo, cœpî, âggrëdîôr, sūscîpio, îngredîôr.

PHR. exôrdîă, prîmôrdîă sūmo, înitîum dūco. Mōx tāmën ardën-
tës âccîngăt dîcërë pūgnăs, Tălîbûs ôrsă mōdîs. Tē sînë nîl âltum

mēns închöät. Primă repētēns āb ōrīgīnē mīră. Pandam rērum prīmōrdiă, dictis āggredīar. v. *Initium*.

Incīsūs, eingehauen. *Non incisa notis marmora publicis.* (Choriamb.) Hor.

Incīto, antreiben. — *stimulis haut mollibus incitat iras.* Virg.

SYN. Sūscīto, cōncīto, ācūo, ēxācūo, incēdo, cōhōrtōr, stīmūlo, impēllo, ūrgēo, instīgo, prōvōco. v. *Hortor*.

Incītūs, angetrieben. *Poplite subsidens, apicem tamen incita summum.* V. inclāmīto, ās, einem zuruffen.

inclāmo, anschreien. *Et sonus, inclamat comites, & lumina poscit.* Ov.

SYN. Clāmo, exclāmo, vel vōco, ādvōco, āccērso.

inclēmēns, ungnādīg, streng. SYN. immītīs, inhūmānūs, implācābīlīs, crūdēlīs, immānīs, sāvūs, dūrūs, āspēr.

Inclēmēntiă, Unwillīgkeit. *Et labor, & dura rapit inclementia mortis.*

Virg. SYN. Crūdēlītās, sāvītiă.

inclīnātūs, geneigt. — *in te omnis domus inclinata recumbit.* Virg.

Inclīno, sich zu etwas neigen. *Si modo plura mihi bona sunt inclinet amari.* H. SYN. inflectō, incūrvo, vel prōpēndēo, impēndēo, vērgo.

Inclūdo, inclūsī, einschließen. *Nec prius aestivo pecus includatur ovili.*

C. SYN. Claudio, cōclūdo, āmbīo, cīrcūmdo, cīngo, sēpio, āmplēctōr.

inclūsus, eingeschlossen. *Mors tamen inclusum protrahit inde caput.* Prop.

inclytūs, berühm̄t. — *tuque inclyte Mavors.* Virg.

SYN. Clārūs, nobīlīs, īnsīgnīs, illūstrīs.

Incōgnītūs, unbekannt. *Vidit Ioannes, nobisque incognita scripsit.* Alcim.

SYN. īgnōbīlīs, ōbscūrūs.

Incōlă, ein Einwohner. *Naso Tomitanæ non jam novus incola terræ.* O.

SYN. Hōspēs, cīvīs, cōlōnūs, āccōlă.

Incōlo, incōlūi, einwohnen. *Si veteres sedes incoluistis avi.* Tibul.

SYN. Cōlo, hābīto, inhābīto, mănēo.

Incōlūmīs, gesund, stark. *Gratulor incolumi quantum, &c.* Ovid.

SYN. Sālvūs, īntēgēr, illāsūs, sōspēs, tūtūs, sēcūrūs, sānūs. PHR.

Mōrbō libēr. Tālōs ā vērticē sānūs ād īmōs. Sī mē vīvērē vīs sānum rēctēquē vālēntem. Sæpē Dēōs sūplēx, ūt tū scēlērātē vālērēs, sum prēcē tūrīcrēmīs dēvēnērātā fōcīs.

Incōmītātūs, unbegleitet. *Cur sine me, cur sic incommitatus abis.* Prop.

Incōmmōdum, Schade, Verlust. — *locus miserantem incommoda nostra.*

Virg. SYN. Dāmnum, nōxă, dētrīmentum, v. *Damnum*.

Incōmpōsītūs, ohne Ordnung. *Det motus incompósitos & carmina dicat.* Virg.

Incōndītūs, unordentlich. *Affidue veniebat ibi hæc incondita solus.* Virg.

Incōndītūs, a condio. ūbel gemacht, ungereimt.

Incōnsōlābīlīs, das nicht zu trōsten īst. SYN. īnsōlābīlīs.

Jura sui, mærens inconsolabile vulnus. Ovid.

Incōnstāns, unbeständig.

SYN. Lēvīs, mōbīlīs, īnstābīlīs, mūtābīlīs. PHR. ānīmūs īncērtīōr āūră, āncēps ānīmī, ānīmō lēvī, īncērtō, stābīlī, lābāntī, āmbīgūō.

Vāriūm āc mūtābīlē sēmpēr femīnă, mōbīlīōr vēntō. Eūrīpō īncōnstāntīōr, sībī nōn cōnstāns, ānīmō nūnc flūctūat illūc. Sēmpēr īmpātiēns sūi. Nīl dūbīō plācēt. Mōbīlītātē vīgēns. Cūī mēns mūtābīlīs, mūtābīlē pēctūs. Hūc illūc nūtāns. Fōlīō lēvīōr. Quōlibēt ēst fōlīō, quāvis īncērtīōr āūră, Nōn sīc īncērtō mūtāntūr flāmīnē Syr-
tēs.

res. Nec folia hiberno tam tremefacta noto. Quam cito femineā non constat fœdus in ira, eā causā gravis, sive eā causā levis. (*Ovid. Epist.*) Mobilis æsonidē vernaque incertiōr aurā. Cūr tuā polliciti pondere verba carent.

Incōstantiā, Unstandhaftigkeit.

SYN. Lēvitas, mobilitas, PHR. Mētis incertæ levitas. Mēns instabilis, vagi errores. v. *Fortuna & inconstans.*

Incōquo, etwas einfochen. *Hujus adorato radices incoque Baccho, Virg.*

Incōrruptus, unverfälscht, unverfälscht.

SYN. inviolatus, intemeratus, integer, purus, sanus, sincerus, castus. Incrēbescō, je länger je mehr zunehmen. *Et late increbescere nomen. V. incredibilis, unglaublich. Hic incredibilis, rerum fama occupat aures.*

Virg. PHR. Fidē majōr. Crēdibili majōr. Fidē excēdēns, superans. Hōc crēdī nefās. Crēdērē quis possit? Sī crēdērē dignum est. Sī quā fidēs. Cui posteritas non habiturā fidē. Nisi vātibus omnis eripiendā fidēs, excēssitquē fidē mēritōrum summā tuōrum, multaque crēdibili tulimūs majōrā ratamquē. Quō minūs accidērīt, non habiturā fidē.

Incēdulus, Unglaublich. *Quodcunque ostendis mihi sic, incredulus odi. O.*

Incēdilitas, Unglaublichkeit. *Si non vult pœnas incredulitate meretur. P.*

Incēmētum, Mehrung. — *magnum Jovis incrementum. Virg.*

SYN. accessio, augmentum. EPIT. Magnum, amplum, ingens, mirandum.

Incēpo, incēpui, ein Geräusch machen. *Pollicibus fragiles increpuere manus. P. SYN. Crēpo, strepo, instrepo vel arguo, objūgo, incūso.*

Incēpito, verspotten. *Hostis amare, quid increpitas mortemque minaris. Virg.*

Incēscō, aufwachsen. *Telorum seges & jaculis increvit acutis. Virg.*

Incūbo, incūbui, aufliegen. *Incubere mari totumque a sedibus imis. O.*

SYN. incūbo, innitor, vel studio, invigilo, vaco, intendo.

Incūltus, unbewohnte ungeehrt, ungebaut. SYN. incōmtus, inornatus, inurbanus, incōcinnus, incōmpositus, horridus, squalidus.

Incūbo, incūbui, auf oder anliegen, obliegen.

SYN. incūbo, innitor, vel studio, invigilo, vaco, intendo.

Incūnabulā, die Wiege oder Geburtsstadt. — *iovis incunabula Creta.*

V. SYN. Cūnabulā, cūnæ. v. *Cunæ.*

Incūriā, Sorglosigkeit. *Offendar maculis quas aut incuria fudit. Hor.*

SYN. Pigritia. EPIT. Tardā, lentā, segnīs, desēs. v. *Pigritia.*

Incūro, ein, oder anlaufen. — *densisque incurrimus armis. Virg.*

Incūs, ūdis, ein Amboss. — *gemit impositis incudibus Aetna. Virg.*

SYN. Horrisonā, rigidā, ferrēā, gravis, sonans, resonans, ætnæā, vulcaniā, æoliā, Siculā. v. *Procudo.*

Incūso, anflagen. — *quem non incusavi amens, &c. Virg.*

SYN. accūso, dāmpno, arguo, incēpo. v. *accuso.*

Incūstoditus, unverwahrt. *Incustoditis & apertis Lesbia semper. Mart.*

Incūsus, eingehauen. *Incusum aut atræ massam picis urbe reportat. V.*

Incūtio, is, einschlagen. *Incute vim ventis, submersasque obrue puppes.*

Virg. SYN. Quātio, infligo, impingo.

Indāgo, as, erforschen, nachsuchen. SYN. indāginē cingo, lūstro. v. *Venor, vel quæro, perquiro, scrutor, investigo.*

Indāgo, inis, Gespur, Nachforschung. — *satusque indagine cingunt. V.*

SYN. Rētē, cāsis, vel indāgatio, perscrutatio. EPIT. Vigil, solers, sollicitā, anxīā, sagax, strenuā, longā, constans.

Indē, von dannen. *Inde thoro pater Aeneas sic orsus ab alto.* Virg.
Indēbitūs, daß man nicht schuldig ist.

Premia magna quidem, sed non indebita posco. Ovid.

Indēcōrūs, ungebührlich. *Non indecoro pulvere sordidos.* (Alcaic.) Hor.

Indēcēntēr, heßlich. *Quam sit lusca Philenis indecenter.* (Phal.) M.

Indēcōr, unzierlich. *Non erimus regno indecores nec vestra feratur.* V.

SYN. inhōnēstūs, inglōriūs, tūrpīs, infāmīs.

Indēfēsūs, unverdrossen. *Nunc validam dextra rapit indefessa bipennem* Virg.

Indēflētūs, unbeweinert. *Qui lacryment defunt, indeflet, eque vagantur.* Ovid.

Indēlibātūs, unversucht. *Indelibatas cuncta sequuntur opes.* Ovid.

Indēplōrātūs, unbeweint. *Indeploratum barbara terra teget.* Ovid.

Indēsērtūs, unverlassen. *Indeferta meo pectore regna gere.* Ovid.

Indī. EPIT. Cōlōrātī, sitiēntes, dēpēxī, ödōrātī, tūrītērī, gēmmīfērī, ardētēs, pīctī, ūstī, grācīlēs, obscūrī, ātrī, fūscī, tōstī, ēxūstī, ādūstī, extrēmī, lōngīnquī, lōngāvī, Mēmnrōnīī, Eōī, Hydāspēī, Gāngētīcī. PHR. Indīcā gēns, indōrum pōpūlūs, Eōā gēntēs, indī pōpūlī, extrēmī cūltōrēs orbīs Eōī, pōsitiquē sūb īgnībūs indī sīdērēīs. Lāpīs rubrīs dēvēctūs āb indīs.

Indiā *India mittit ebur. molles sua thura Sabæi.* Virg.

(Regio orientis, Asiæ terminus. Tam vasta esse perhibetur, ut eam tradant esse tertiam partem omnium terrarum. Nomen habet ab Indo fluvio, quo alluitur a septentrione. Tauri jugis ab ortu Eoo pelago, a meridie suo, hoc est, indico clauditur. In duas regiones, Gange fluvio interveniente, dirimitur, quarum altera ad occidentem, intra Gangem dicitur, altera ad orientem, extra Gangem cognominatur. Insulas tanto numero habet, ut merito orbis insularum appellari queat. Gemmis abundat, elephantes procreat, arbores habet semper frondentes, tellus his fruges in anno ad maturitatem producit.

EPIT. Tōstā, gēmmīfērā, aūrītērā, ēbūrnēā, ēbūrnā, dīvēs, ōpūlētā. PHR. indā tērrā, tēllūs, ōrā, plāgā, rēgiō, Gāngētīcā, Gāngētīs tēllūs, Eōī trāctūs Orbīs Eōūs, extrēmūs sīnūs orbīs. Quæ loca tābūlōsus lāmbīt Hydāspēs. Diti Gāngē rīgātūr indiā. Prōmīt hīc ōrtūs āpērītquē lūcēm Phœbūs ēt flāmmā prōpīōrē nūdōs īnfīcīt indōs. Rēgiō nāscēntī sūbdītā Phœbō. Dēcōlōr extrēmō quā cīngītūr indiā Gāngē. Quidquid gēmmārum prōdīgā mīttīt indiā. Præbēt ödōrātās quā dīscōlōr indiā mēssēs. indiā mīttīt ēbūr, mōllēs suā thūrā Sābæī.

Indīcīum, Anzeigung. *Indicium mores nobilitatis habent.* Ovid.

SYN. indēx, sīgnū, ārgūmētum, nōtā, īnsīgnē, spēcīmēn.

Indīco, ās, zu wissen thun. *Indicat & nomen litera picta tuum.* Tib.

SYN. ōstēndo, mōnstro, sīgnīfīco, āpērīo.

Indīco, īs, verfühndigen. *Tecta simul divum templis indicit honorem.* V.

SYN. ēdīco, dēnūntīo, prōmūlgo.

Indīcus. *Indica quod cuperet pompa Lyæ tuos.* Mart.

SYN. Gāngētīcus, eōūs.

Indīgēnā, ein Einländischer. *Suspicit, indigenæ Sidonida nomine dicunt.* Ovid.

Indīgēo, indīgūī, bedürfen. SYN. ēgēo, cārēo, ōpūs hābēo.

Quin tu aliquid saltem potius quorum indiget usus. Virg.

Indīgēstūs, ungeordnet. — *rudis indigestaque moles.* Ovid.

Indīgētēs. *Dii patrii indigetes, & Romule, Vestaque mater.* Virg.

Indīg-

Indignatio, önis, **Zorn**. *Si natura negat, facit indignatio versum.* Juv.
 SYN. itā. EPIT. praeceps, subita, repentina, saeva, caeca, demens,
 minax. v. *Ira*.

Indignatus, erzürnt. — *aliquem indignatus ab umbris.* Virg.

Indignor, aris, zürnen. *Et casum infantis mecum indignabar amici.* V.
 SYN. irascor, succensco, stomachor. v. *Irascor*.

Indigus, mangelhaft. *Vi propria nituntur, opisque baud indiga nostrae.*
 Virg. SYN. egenus, egens, inops, pauper.

Indiscrētus, ungetheilt. *Indiscreta suis gratusque parentibus error.*
 Virg.

Individuus, ungetheilt. *Mors individua est noxia corpori.* (Chor) S.

Indivisus, ungetheilt. *Indivisus bonos interumque & rursus eidem.* Sil.

Indocilis, ungelernig. *Is genus indocile ac dispersum montibus altis.* V.

Indoctus, ungelehrt. SYN. imperitus, ignarus, illiteratus, rudis. PHR.
 doctrinae tætibus, arte incultus, rudis, expers. *Qui nullas animus
 per artes incoluit. Qui dulce nectat Pegasei fontis non hausit.* v.
Ignarus.

Indoleo, es, Schmerzen oder Wehen haben. *Indoluit facto, &c.* Ovid.

Indoles, Art. *Quid pius Aeneas tanta dabit indole dignum.* Virg.

SYN. ingenium, natura. EPIT. egregia, generosa, nobilis, ingenua,
 praestans, amabilis, culta. v. *Ingenium*.

DESCRIPtio INDOLIS PRÆCLARÆ.

En, tenero quantus puero vigor, en, ut ocelli
 Sideribus similes radiant, utque ora genæque,
 Quanquam cognosci possit quoque mater in illis,
 Plus tamen & patriæ spirant virtutis & acres
 Promittunt animos, & dignas sanguine vitas,
 Ipse genus, generisque sui sentire videtur
 Auctorem, in primo tantus vigor eminet ortu,
 Ipsa etiam natura nihil neglexit in illo,
 Solertique mano formatos corporis artus
 Magna anima dignum hospitium, sedemque paravit.

In Vall. Heroic. l. 2.

Indomitus, ungezähmt. SYN. invictus, insuperabilis, inexpugnabilis,
 fortis.

Indubitatus, ungezweifelt. *Indubitata fides, cui nunquam munera, &c.* A.

Inducia, Stillstand. *Suspiciones, inimicitiae, induciae.* (Jamb.) Ter.

Induco, induxi, einführen. *Jungere si velit & varias inducere plumas,*
 Hor. SYN. adduco, admitto, introduco, impello, adigo.

Indulgentia, Nachlassung, Erlaubniß, das Uebersehen.

SYN. lenitas, clementia, pietas, vel venia, remissio. EPIT. Blan-
 da, mitis, placida, amica, facilis, grata.

Indulgeo, indulsī, übersehen. *Quid tantum insano juvas indulgere labo-
 ri?* V. SYN. ignosco, condono, parco, vel concedo, permitto. v.
Parco.

Indumentum, ein Kleid. *Indumenta pedum velut Moyses.* (Phal.) Prud.

SYN. amictus, vestis. v. *Vestis*.

Induo, indui, anziehen. SYN. Vestio, amicio, operio, tēgo. PHR.
 Sumere vestes, artus inducere vestē. Circumdare corpus amictū.
 Vestem humeris inducere. Tunicāque inducitur artus, albentique
 humerō indutus amictū. Mœstaque funerea corpora vestē tegunt.
 Auratō circum velatus amictū. Fulgentem Tyriō sub tegmine vē-
 stem induerāt. v. *Vestio*.

Indurēſco, Indūrūi, hart werden. *Sufficit atque ipſo vexatum induruit uſus.* O. SYN. Dūrēſco, Indūrōr.

Indūs, ā, um, Indianiſch. SYN. indicūs. Gangētīcūs, Eōūs.

Indūſium, ein Hemde. v. *Veſtis.*

Induſtriā, der Fleiß. *Sed non illa magis vires induſtria firmat.* Virg.

SYN. Sōlertīā, ārs, dēxtērītās, Ingēnium. EPIT. Sōlērs, ſedūlā, vīgīl, āerīs, cāllidā, ſāgāx, aūdax, Ingēnīōsā, artīfēx, dīvinā, praeſtāns.

PHR. Fēcīt ōpēs, parcāquē ſāgāx Induſtriā vitae. Prīmīs ſōlērs Induſtriā cceptīs addīdērāt.

Induſtriūs, fleißig. SYN. Sōlērs, Ingēnīōsūs, ſāgāx, vīgīl, ācēr, dēxtēr.

Indūtūs, beſleidet. — *Exuvias indutus Achilli.* Virg.

SYN. Vēſtītūs, amīctūs, tūnicātūs, ōpērtūs.

Induvīae, Kleidung. *Induvias caſae pecudes, & frigida parvas.* Prud.

Inēbrīo, trunſen machen. *Nolentem & miſeram vinofus inebriet aurem.*

Juv

Inēbrīōr, ārīs, trunſen werden. *Inebriati navitae potu ſalis.* (Jamb.) P.

SYN. Bācchō, Lyaeō, vīnō ōbrūōr, cāpiōr, implēōr, ſōlvōr. v. *Ebrius.*

Inēdiā, æ, Enthaltung von Speiß. SYN. Fāmēs. v. *Fames.*

Inelūctābilīs, unüberwindlich. *Venit ſumma dies, & ineluctabile tempus.* Virg.

Inēmtūs, unverkauft. — *dapibus menſas onerabat inemtis.* Virg.

Inēnarrābilīs, unausſprechlich. *Vis dare majus adhuc & inenarrabile munus.* M. SYN. Nōn ēnarrābilīs, Inſolītūs.

Inēo, īs, hincingehen. *Ante leves ineunt, ſi quando praelia Parthi.* Virg.

Inēptūs, ungeſchickt. *Juraſſet cupide quidquid ineptus amor.* Tibul.

SYN. Stūpīdūs, Inſūlsūs, tātūūs, ſtūltūs, hēbēs, ſtōlīdūs.

Inērmīs, wehrloß. *Vel licet armatis hoſtis inermis cas.* Prop.

PHR. nūllīs armīs tēctūs, adjūtūs.

Inērs, unwiſſend, faul. *Libertas, quae ſera tamen reſpexit inortem.* V.

SYN. Pīgēr, Ignāvūs, ſēgnīs, tārduſ, lēntūs, dēsēs, dēsīdīōsūs, ſōcōrs. v. *Piger.*

Inērtīā, Unwiſſenheit, Faulheit. SYN. Ignāvīā, dēsīdīā, ſēgnītiēs, pīgrītiā. EPIT. Mollīs, ſtōlīdā, lāſcīvā, dēgēnēr, lānguīdā, tārda. v. *Prigritia.*

Inēvītābilīs, unvermeidlich. *Cogunt ad facinus & inevitabile mergunt.*

P. SYN. Inelūctābilīs, nōn ēvītābilīs, nōn fugiēndūs, nōn vitandūs, nōn dēclīnandūs.

Inēxcūſābilīs, das nicht zu entſchuldigen.

At ne te retrabas, & inexcusabilis abſis. SYN. Nōn ēxcūſandūs.

Inēxhaūſtūs, unausgeſchöpft. SYN. Inſīnītūs, plēnūs.

Insula inexhaustis chalybum generosa metallis. Virg.

Inēxōrābilīs, unerbittlich. *Atque metus omnes & inexorabile fatum.* V.

SYN. Nōn ēxōrābilīs, Implacābilīs, crūdēlīs.

Inēxpērtūs, unerfahren. *Dulcis inexpertis cultura potentis amici.* Hor.

SYN. paſſ. Inēntātūs, Inſuētūs, Inſolītūs.

Inēxplētūs, unvollkommen. *Cernere inexploto ſtudio certare levandi.*

Val. A. SYN. Inſātūrātūs, Inſātīātūs, Inſātūrābilīs, Inēxſātūrābilīs.

Inēxpūgnābilīs, unüberwindlich. *Hoſtibus obſiſtens & inexpugnabile turris.* P. SYN. Nōn ēxpūgnābilīs, Inſūpērābilīs, Indōmītūs, Invīctūs, nōn ēxſūpērābilīs. v. *Inviētus.*

Inēxtīnctūs, das unauslöſchlich iſt. *Ignis inextinctus templo celatur in illo.* O. SYN. Pērēnnīs, pērpētūūs.

Inēx.

inextricabilis, gan; verwirrt. *Hic labor ille domus & inextricabilis error.* V. SYN. implexus, irremediabilis.

infamia, Schande. *Falsus honor juvat, & mendax infamia terret.* H. SYN. Deducus, probum, opprobrium, ignominia, convicium. EPIT. Maculosa, turpis, pudenda, probrosa, summa, ingens, perennis. PHR. Turpis, infamis nota, macula, labes. Fama sinistra. Famæ, nominis dampna, dispendia. Famæ iactura pudicæ. Deducus æternum, maculosa infamia nostris inducet titulis. Mendax infamia terret.

infamis, verleumdet. *Hunc infamis amor versis dare terga carnis.* P. SYN. inhonestus, famosus, turpis, probrosus. PHR. opprobrio, dedecore, infami nota aspersus, tactus. Pudenda, turpi macula notatus. Quem maculosa infamia læsit. Quem turpi nota infamia sparsit, color tinxit. Generis opprobrium sui, sæculi crimen, vapor, odium Deorum, juris exitium sacri.

infamo, verläumden. *Parcius infamant, nam tibi causa levis.* P. SYN. Deducoro. PHR. Probro maculo. Famam eripio, tollo. Nomen obscuro. Famæ maculas aspergo, labem inuro, infami nota deducoro.

infandus, überschändlich, unaussäglich. SYN. Nefandus, detestandus, sceleratus, nefarius, illicitus vel non dicendus, tacendus.

Infandum regina jubes renovare dolorem. Virg.

infans, antis, unmündig. SYN. infantulus. EPIT. Tenuellus, parvulus, blandus, flebilis, parvus, tener. PHR. Puer infans, lactens puer, parvulus puer, tener in cunis et sine voce puer. Vix bene natus infans, adhuc ubera sugens, jacens sine viribus infans, querulis implens vagitibus aures. v. Puer.

infantia, unmündig Alter. SYN. cunæ, incunabula. EPIT. Tenera, rudis, blanda. PHR. Prima, primæva, tenera, lactens, lactea ætas, incunabula, primæ cunæ, infantis ætas. Teneri anni. Primum ævum. infaustus, unglücklich. SYN. inauspicatus, sinister, lævus, infelix.

infelicitas, atis, Unglück. vide infra, infortunium.

infelix, icis, unglücklich. *Quosdam infelices astris damnavit iniquis.* P. SYN. Miser, infortunatus, ærumnatus, miserabilis, infaustus, sinister, lævus. PHR. Fortuna vexatus iniqua. Fatibus agitatus iniquis. Fatibus acerbis, duris casibus actus. Quem variis sors casibus urget, premit, agitat, vexat, exercet, angit, obruit. Quem infelix fortuna fatigat. Quem Jovis ira premit. Iniqui tolerans incommoda fati. Rebus concussus acerbis. Nec venit incertis mollior aura meis. O mea nullis æquanda malis fortuna. Me miserum, tristis fortuna tenaciter urget. agitatus multis terraque marique periculis, terris iactatus et alto, obrutus innumeris curarum fluctibus. Fluctibus immer-sus fortunæ. omnibusmersus malis. Diis natus iniquis infausto sidere natus, adversa fortuna pressus, agitatus, iactatus. Casu concussus acerbis, terque quaterque miser. Quem duri exercent casus. Quem aspera fata premunt. Quem fata impiâ tangunt. Nullam spondet fortuna salutem. Horaque erit tantis ultima nulla malis. Quid jam misero denique restat? Natus est infelix (ira Dei voluerit) nec ulla commoda nascenti stellâ levisque fuit. Carnifici mea flenda potest fortuna videri, obruit infaustum dira procella caput. v. Infortunium.

inferi, die Hölliche. *Herculem & visum canis inferorum.* (Sap.) Sen. v. Infernus.

Inf rīa, Todtenopfer. Viventes rapit inferias, quas immolet umbris. V.

SYN. exsequiā, fūnērā, jūstā.

Inf rīor, oris, niederer. Lanca, quæ poenis compesceret inferiorem. V.

SYN. Mīnor vel humilis, abjectus

Infē nālīs, höllisch. Infernalis aquæ furvo suffodit averno. M.

SYN. infēnus, inferus.

Infē nus, die Hölle. Pæna sed infernis bilares sine regibus umbræ. Juv.

(Locus est in imo terræ, ubi Pluto, frater Iovis, regnat. Ianuam custodit triceps Cerberus. Charon nauta est, qui animas navi transvehit. Iudices & furie reos damnant & cruciant. Ita fingunt poëtæ.

Fides Christiana docet in inferno demones & ignem esse perpetuum, quibus divina justitia impios æternum punit.) SYN. orcus, avērnus,

tārtārus, erēbus, styx, lēthē. EPIT. opācus, atēr, prōfundus, hōr-

rēndus, immānis, cāvērōsus, tristis, squālīdus, mœstus, tremēndus,

fōrmīdābilis, mētūēndus, lūrīdus, squālēns, tēnebrōsus, obscurus,

cæcus, tētēr, stygius. PHR. infēnæ, tārtaræ, stygiæ, tanariæ sē-

dēs domūs, faucēs, specūs, palūdēs, umbræ, tenebræ. Tārtarēi, sty-

giī, achērōntai, Phlegētōntai lacūs, sinūs. Plūtōni sūbditā regnā,

Stygiī regnā Tyrānni. Nigrī regiā cæcā Dēi. Eūmēnidum sēdēs.

Dīrā Furīarum locā. Tārtarēum bārathrum, specūs, antrum, immānēs

erēbi hīātūs. Profūndā vorāgo, cæcā nox. Nigrī opaci recēssūs, imæ

sēdēs erēbi Cæcā ostiā Ditis. Ditis inamābile regnum. Vastā infēr-

nī locā, spātiā, noctis æternæ chāos. Tristēs sinē solē domūs. Silē-

tēs noctē perpētūā domūs. Lūce cārēntiā regnā. Umbrarum domūs,

locā. Locā plēnā timōris. Æternæ caliginis umbræ. Tārtarēus cār-

cēr, gūges. Stygiæ ergastulā noctis. Fōrmīdābile regnum Mōrtis

inēxpletæ. Vindīcēs ignēs, ultricēs flammæ, æternī nigris tōrnacī-

būs ignēs. Bārathrum irrēmēabile. Ditisquē prōfundī Pallidā regnā.

Stygiī antrā drāconis Cæcis domūs altā cāvērnis. adigāt mē fūlmī-

nē ad umbrās, pallēntēs umbrās erēbi noctēquē prōfundam. Hīc

specūs hōrrendum ēt fævi spirāculā Ditis Monstrāntūr rūptōque in-

gēns achērōntē vorāgo, Pēstifērās apērit faucēs. aspīciēs lūcōs sty-

giōs, rēg a invia vivis, ignis ubi ardēbit nūllō dēlēbilis ævō. Lūctūs

ubi ēt duræ pōsuērē cubiliā cūræ. ubi pallēntēs habitānt mōrbī, tri-

stisquē senēctūs ēt mētūs, ēt mālēsūādā fāmēs, ēt tūrpīs ēgēstās. Et

caligāntem nigrā fōrmīdinē lūcum ingrēssus. Mānēsquē adiit, Rē-

gēmquē tremēndum. Sub tristia Tārtara mittit. Lūcis egēnus. Tār-

tarus hōrriferos eructāns faucibus æstūs, picē tōrrentēs atrāquē vō-

rāginē ripæ Sūlphūre ēt igni Sēmpēr ānhelāntēs cōctōquē bitūminē

cāmpi, ubi lābōr ēt lacrymæ lōngō sūspiria trāctū. Et maciēs odiūm-

que sui pallōrque rubōrque Et mālēsūādūs amōr, scēlūs, irā, furōr-

que doliqūē. Stānt furia circum, variæque ex ordinē mōrtēs, fævā-

que mūltisōnās ēxercēt pœnā catēnās. Inferni loca, elysium, limbūs.

Flumina, achērōn, Phlegētōn, Cōcytus, erēbus, Styx, avērnus, Lēthē.

Principes, Plūtō, Dæmōn, Prōsērpina, quam Pluto rapuit.

Judices, Æacūs, Minōs, Rhādāmāntūs.

Furie, Alēcto, Mēgērā, Tisiphōnē.

Nauta, Chārōn, Ianitor, Cērbērūs. Aditus sive porta, Tārtārus,

avērnus, Amsānctūs.

Apud inferos pœnas pati dicuntur a poëtis præcipue: Bēlidēs, Sīsy-

phūs, Tāntālūs, Tītyūs, ixiōn, Gīgāntēs. Belides, quæ & Danaides,

ob interfecōs una noctē sponsos suos, finguntur damnatæ ad implen-

dum dolium, sed pertusum, ex quo quantum infunditur, tantum quo-

quo

que effluit. Sisyphus, quia Atticam latrociniiis vastavit, ad saxum perpetuo volvendum damnatus est. Tantalus pœnam crimini parem, dare cogitur. Nam expertus fuerat Iovis divinitatem, apposis Pe-
lopi filii sui carnibus ideoque æternum ore tenus immersus undis, &
imminentibus capiti pomis; nequidquam bibere & edere conatur. Ti-
tyus, a Iove damnatus ad tartara, hoc supplicio cruciatur: continuo
vultur, vel, ut alii, serpens, jecur ejus depascitur, quod renascens
singulis mensibus novum tortori pabulum subministrat. Ixion, rotæ
alligatus, perpetuo circum volvitur.

DESCRIPTIO INFERNI EX CHRISTIANIS
POETIS.

Extremo subeunda patet spelunca barathro,
Qua non ulla magis regnis demissa profundis.
Pascit in æternas flammarum incendia pœnas,
Sulphureos alit unda lacus, atque ignibus atris
Vnda alitur glaciem juxta, resonantia juxta
Fluctibus allisis, vastaque voragine saxa.
Luctus ibi plandusque virum gemitusque nocentum
Verberaque ingeminant, quassetque immane caverna.
Horror, et ora dolor redeuntibus obsidet alis:
Hoc immerfi omnes, quicunque terocibus ausis
Bella sacris fecere, jacentque colentque Nerones:
Corpora ter centum rigidis percussa catenis.
Perpetuis ardere rogis, clavaque sonora
Centanros tremere, & spiris religantibus Hydras. *P. Alex. Donat.*
Omnia funestis operit nox atra tenebris,
Horridaque offusum retro agit umbra diem.
Clauditur æratis circum undique & undique muris,
Ferratasque ligant vincula mille toros.
Obsidet hospitium gravis illætabile mœror,
Et socia æternus cum legione dolor.
Intus agit picei rogis atra volumina fumi.
Sulphureamque domus tota Mephitis alit.
Ignea densatis in ahenis carcere flammis
Regnat, & Ætæo plus furit, aura foco.
Urimur hoc semper, semperque renascimur igni.

Quoque necesse mori est, non licet igne mori. *P. Iac. Biderm.*
infêro, intruli, hineintragen. *Inferat & pulchram properet &c. Viug.*

SYN. indūco, intrūdo, invêho, vel affêro.

Infêsto, unrubig machen. SYN. Vêxo, ângo, tōrqnêo, êxâgîto.

Infêstus, feindlich, schädlich. SYN. infênsus, inimicus, mōlêstus, nōxius,
irātus.

infîcio, fêci, eintunfen, verderben. *Pocula si quando seve infecere
noverca. V. SYN. Cōrrumpo, dēprāvo, viōlo, vitio, pēdo, maculo,
vel tingo, imbūo.*

infîciōr, âris, leugnen. *Inficiabor habens aliquid sine teste &c. Pr.*

SYN. Nêgo, pērnêgo, dēnêgo, âbnūo.

infîdêlis, untreulich. *Novisq; rebus infidelis Allobrox. (Jamb. Pur.)*

Hor. SYN. infîdus, pērfidus, fâllâx, vel idōlōlatrâ.

infîdus, â, um, untreu. *Flexit, & infidos agitans discordia fratres. V.*

SYN. Pērfidus, infîdêlis.

infîgo, infixi, einheften. *Crebra relinquendi infigimus oscula portis.*
Rut.

Rut. SYN. figo, cōfigo. PHR. scōpūlōquē infixit ācūtō, crēbrā cōfixūs cūspīdē.

Infimūs, der allerunterste. *Clarum Tindaridæ fidus ab infimis.* (Chor.)

Pl. SYN. imūs, pōstrēmūs, ūltīmūs.

Infinitūs, unendlich. *Ex infinito contractum tempore bellum.* Lucr.

SYN. intēminātūs, vel innūmērūs, innūmērābilis. PHR. Fīnīs expers, finē cārēns. Sīnē finē, sīnē līmītē. Hibērnōs citiūs nūmērāveris imbrēs, plūmīfērās quōt hābēt vōlucrēs āgītābilis aer. Frōndēs quōt silvæ, quōt flāvās Tibrīs ārēnās, tōtīdem quōt mēssīs ārīstās, silvā gērīt frōndēs ējēctāt litūs ārēnās. Quōt lepōrēs in agrō, quōt apēs pāscūntūr in Hyblā. Vērē priūs florēs, æstū nūmērābīs ārīstās. Pōmā pēr autūmnū, frīgōribūsquē nivēs. Sæpe ego digēstōs vōlūi nūmērārē cōlōrēs. Nōn pōtūi, nūmērō cōpiā mājor ērāt. Tōt prēmōr advērsīs, quæ sī cōmprēndērē cōnēr, icāriæ nūmērū dīcērē cōnēr āquæ. Quam mūlta in silvis autūmnī frīgōrē primō lāpsā cādūnt tōliā. v. *Innumerabilis.*

Infirmo, schwächen. SYN. Dēbilīto, enērvō, frāngo, infrīngo, attēnūo, extēnūo, cōnfīcio. PHR. Virēs, rōbūr mīnūo, frāngo.

Infirmūs, schwach, fraßtloß. SYN. Dēbilis, imbellis, enērvīs, enērvātūs, invalidūs, languidus, frāctūs, mōllis. PHR. Virībūs enērvīs, dēfēctūs, effōctūs. Tōrpēt infrāctæ ad prēliā virēs, invalidæ mānūs et inānēs lācērtī. Titūbāntēs artūs. Quālsātī sīnē virībūs artūs. Agrē languidā mēmbra fērēns, trāhēns, effōctō languēt in corpōrē virēs. v. *Debilis & Ager.*

Inflammo, anhitzen. *Nemo novo caluit sic inflammatus amore.* Hor.

SYN. ūro, cōmbūro, incēndo. v. *Uro, incendo, vel hortor incito.*

Inflatūs, aufgeblasen. *Inflatum besterno, venas ut semper Jaccho.* Virg.

SYN. Tūmēns, tūmēfāctūs, tūmīdūs, tūrgīdūs.

Inflēcto, inflexi, biegen. *Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum.* Pr. SYN. Flēcto, tōrquēor, intōrquēo, cūrvo, incūrvo.

Infligo, infixi. hineinschlagen. SYN. imprīmo, infēro, impīngo, incūtio.

Infodio, hineingraben. *Ungibus infodiunt fruges &c.* Virg.

SYN. Fōdio, dēfōdio.

Infōrmo, etwas entwerfen, oder bilden, it. unterweisen. SYN. Fīngo, effīngo, figūro, vel imbuo, erūdīo, expōlīo.

Infōrtūnātūs, unglückhaft. v. *infelix.*

Infōrtūnīum, Unglück. *Tunc tua me infortunia ledent.* Hor.

SYN. Infēlīcitas, ærūmnā, cālāmītās, mālum, exitiūm, clādēs. EPIT. Trīstē, grāvē, crūdēlē, dūrum, infāndum, ācērbum. PHR. Fōrtūnā advērsā. Fōrtūnæ vūltūs ācērbæ, āspērā, mīserā sōrs. Fātālīā dāmnā. Trīstēs, mīserī cāsūs. Lāpsæ, afflīctæ rēs. Dūrā inclēmēntiā fātī. Nūbīlā, dūrā, trīstīā tēmpōrā. Nūnc quīā cōntrāxit vūltūm fōrtūnā, rēcēdis. advērsī incōmmōdā fātī, āspērā, crūdēlīā, cōntrāriā fātā. O mēā nūllīs æquāndā mālīs fōrtūnā. explōrānt advērsā virōs. O sōlā infāndōs Trōjæ mīserātā lābōrēs. O sōcīī, nequē enim ignārī sūmūs antē mālōrum. O pāsī grāvīōrā dābīt Dēūs hīs quōquē finem. Mālā quūm tūlērīs plūrimā, plūrā fērēs. at tū quī lētūs ridēs mālā nōstrā cāveto, Mōx tībi nōn vānūs sāvīet ipsē Dēūs. Utquē cādūcis Pērcūssū crēbrō sāxā cāvāntūr āquīs, Sic ego cōntīnūo fōrtūnæ vūlnērōr īctū. Nēc māgis ēst cūrvīs appīā trītā rōtis. Pēctōrā nam mēā sūnt sēriē cālcātā mālōrum. ā pārtē levā mōestā vōlāvīt āvis. Sæpē mālūm hōc nōbīs, sī mēns nōn lēvā fūissēt, Dē cālō tāctāsmēmīnī prādī-

prædicere quæcûs. Tôt mälä sum pâsûs, quôt in æthère sîdërä lûcënt, Pârväquë quôt siccûs cõrpõrâ pûlvîs hâbêt, v. *Fortuna adversa, infelix & miseria.*

Infrä, unten. *Cogebant infraque locum concedere cultis.* Lucr.

Infrêmo, üñ, Getöse geben. *Acrius infremuit, trepidumque exterruit orbem.* Sil. SYN. Fremo, frêndeo, infrêndeo, vel mînör, indîgnör, irâscör.

Infrênîs, vel nûs, ungezügelt. *Illum infrenis equi lapsu tellure jacentem.* Virg.

Infrêno, den Zaum anlegen. *Infrenant alii currus, &c.* Virg.

SYN. Frêno, cõercëo, cõhibeo, cõmprîmo, cõntîneo, rêtîneo, dômo. v. *Freno.*

Infrêquëns, ungängig. *Parcus Deorum cultor & infrequens.* (Alc.) H. SYN. Rârûs, însuëtûs.

Infrîngo, infrêgi, brechen. *Rektor meos infregit & lacrymum extulit.* (Ja.) Sen. SYN. Frângo, cõnfrîngo.

Infulä, ein Bischofshut. *Labentem pietas, nec Appollinis infula texit.* Virg. SYN. Mîtrâ. EPIT. Sacrä, exîmiä, splêndîdä, mîcâns, lûcëns, gëmmätä, aûrëä, însîgnîs. PHR. Põntîficälîs äpëx.

Infulätûs, der mit solchem Hut oder Erone gezieret ist.

Hinc sacerdotum domus infulata. (Sapph.) Pr.

SYN. Mîtrâ însîgnîs, dëcõrûs, &c. Quem sacrä infulä tëgit, òrnät, dëcõrät.

Infûmo, äs, beräuchern. SYN. Fûmo, tîngo, òbscûro, infûsco, vel fûmõ sîcco, èxsîcco, äretäcîo, indûro.

Infûndo infûdi, eingießen. *Desuper infundam & tonitru cælum omne ciebo.* V. SYN. Fûndo, instillo, îngëro, îmmîtto, înjîcîo.

Infûsco, verdunkeln, braun machen. SYN. òbscûro, infûmo, infîcîo.

Summaque jejuna sanie infuscatum arena. Virg.

Infûsus, eingegossen. *Nix humeros infusa tegit, &c.* Virg.

Ingëminätûs, doppelstimmig. *Et vox assensu nemorum ingeminata remugit.* Virg.

Ingëmino, doppelstimmig. *Ingeminat ictus domitus infregit minas.* (Ja.) Sen.

Ingëmo, seufzen. *Ingemit & duplices tendens ad sidera palmas.* V.

SYN. îngëmisco, gëmo. v. *Gemo.*

Ingëniõsûs, verständig, sinnreich. *Inter Sauromatas ingeniosus eram.*

Ovid. SYN. sūbtîlîs, sâgäx, sölërs, përspîcäx. PHR. äcî, sölërtî îngëniõ prædîtûs, põtëns, pöllëns, îngëniî mîrâ dëxtëritätë vâlëns, îngëniõ mägñûs, mägîmûs, nóbîlîs, îngëniî ärtë põtëns. Cui mëns sölërs in ärtîbus. Dîvinîtûs illi îngëniûm, äc rërum fätõ prûdëntîä mäjör.

Ingënitûs, angeboren. *Ingenitus genitusque Deus pater & pater natus.* Pr. SYN. înnätûs, însîtûs, îngënerätûs.

Ingëniûm, Verständigkeit, Art. *Ingenium quondam fuerat pretiosius auro.* O. SYN. Nätürä, indölës, vel sūbtîlîtäs, sâgäcîtäs, indūstriä, sölërtîä. EPIT. sölërs, vëlõx, äcūtum, præstâns, përspîcäx, äcrë, ästūtum, vërsätîle, sâgäx, móbîlë, vëgëtum, dõcîlë, cūltum, vîvāx, fërtîlë, prõmtum, sūbtîlë, mîrābîlë, cāpāx, ūbër, dîvînum, rüdë, dūrum, òbtūsum, crāssum, tårdum, îñërs, hëbës. PHR. îngëniî äcî-ës, acūmen, vîs, dëxtëritäs, vîgõr, flūmën, vënä, fäcūltäs. Mëntîs äcūmën, vîgõr, ingëniûm, dõctā ärtë pólîtum, èxcūltum, ärtîbûs, rëbûs ägëndîs, äptum, ingëniûm prëtîõsiûs aûrõ, At nön îngëniõ quæsi-

tum nōmēn āb ævō ēxcīdēt, īngēniō stāt sinē mōrtē dēcūs, īngēnium dōctō splēndēscāt āb ūsū.

Ingēns, fest, groß. SYN. Magnūs, āltūs, prōcērūs. PHR. Cōrpōrē præstāns, ipsē ārdūūs, āltāquē pūlsāt sidērā.

Ingenūūs, wohlaeboren. *Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor.* Pr. SYN. Libērālīs, hōnēstūs, nōbilīs, cāndīdūs, sīncērūs, prōbūs.

Ingero, īngēssi, hīneinbringen, hīneinstossen. *Fugientibus ingerit bastas.* V. SYN. īfero, īnrūdo, īnjīcio, īnfūdo.

Inglōmēro, zusāmmen hāuffen. *Inglomerant noctem tenebrosa &c* Stat. SYN. Glōmēro, cūmulo, āccūmulo, cōngēro.

Inglōriūs, Ehrenarm, unachtbar. — *palmaque inglorius albo.* Virg.

SYN. ignōbilīs, īndēcōrūs, īnhōnōrūs, ābjēctūs, vīlīs, īncōgnītūs, sīnē nōmīne, nōmīnīs ēxpērs.

Ingluviēs, Gresseren. *Præclaram ingrata stringat malus ingluvie rem.*

Hor. SYN. Gulā. EPIT. Vōrāx, ēbrīā, fœdā, īnēxplēbilīs, īnēxplētā. v. Gula.

Ingrātīs, adv. unwilliglich. *Effugere haut potis est ingratis hæret & angit.* L. SYN. īnvītē, cōāctē.

Ingrātūs, unangenehm, undankbar. *In nunc, ingratis offer te, irrise, periclis.* V. SYN. īnjūcūndūs, mōlēstūs, vel īmmēmōr. PHR. mēritōrum, officīi, vel mūnērīs āccēptī īmmēmōr, ōblītūs. Vētēris cūi grātīa fāctī ēxcīdīt, īn āmīcōs mālē grātūs, īngrātum cāpūt.

Ingratus animus, ein undankbar Gemüth. PHR. Mēns īngrātā, īmmēmōr, īngrātum pēctūs. v. *Obliviscor*. Mēntīs īngrātæ scēlūs, crīmēn, ōblīvīo.

Ingrāvo, verlegen, verwüsten. *Ingravat hæc sævus Drances, &c.* V.

SYN. Grāvo, ōpprīmo, ōbrūo, vel ēxāggēro.

Ingrēdiōr, ēris, hīneingehen. *Consilia & vitæ diversum iter ingreditur.*

Juv. SYN. īntro, īnrōēo, īnēo, subēo.

Ingrēssūs, ūs, Eingang und Anfang. *Unde nova ingressus hominum &c.*

Virg. SYN. ādītūs, vel līmēn, vēstībūlum, vel īngrēssūs, grēssūs.

Ingruo, ingrui, anfallen. *Ingruit Æneas Italii & prælia miscet.* Virg.

SYN. irrūo, irrūmpo, īmmīnēo.

Inguēn, īnis, die Scham. *Candida succinctam latrantibus inguina monstris.* V. EPIT. lūtōsum, ōbscœnum, tūmīdum, crāssum, ūdum.

Ingūgīto, ās, einschließen. *Ingurgitat impurum in se merum avariter.* (Jamb.) Pl. SYN. Vōro.

īnhābito, īnwohnen SYN. Hābito, īncōlo, mānēo, mōrōr.

īnhærēo, īnhæsi, anflehen. *Indum non fulgebat ebur, quod inhæserat auro.* P. A. SYN. īnhærēscō, hærēo, īnsīdēo.

īnhālo, hīneinblasen. SYN. ēxhālo, ēxspīro, īnspīro, āfflo, rēspīro.

īnhībēo, īnhībui, verhinderen, abhalten. — *cursus inhibebat equorum,* Ovid. SYN. Cōhībēo, prōhībēo, īmpēdiō.

īnhīo, gehnen, oder fast begehren. *Defixis inbiant obtutibus, & radiorum.* Pr. SYN. Hīo, vel āvidē cūpio.

īnhōnēsto, schänden. SYN. Dēdēcōro, īnfāmo, dētūrbo, fœdo, mācūlo.

īnhōnēstūs, unehrlich. *Exitus hic nobis non inhonestus erit.* Prop.

SYN. Tūrpīs, īnfāmīs, probrōsūs, sōrdīdūs, ōbscœnūs, īmpūrūs, pūdēdūs.

īnhōnōrūs, unberühmt *Diripit, abjectaque inhonorus fronde sacerdos.* Stat.

īnhōrrēscō, īnhōrrui, zitternd werden. — *et inhorruit unda tenebris.*

Virg. SYN. Horrēo, ēxhōrrēo, īnhōrrēo, tīmēo,

īnhō.

Inhospitālis, ungastfren, unsicher. *Sive facturus per inhospitalem.* (Sapph.) H.

Inhospitus, unbewohnt. *Et Numidae fronti cingunt & inhospita Syrtis.* V. SYN. nōn habitābilis, inhabitābilis, dēsērtus, incūltus, inaccēsus.

Inhūmānus, unfreundlich. *Lector inhumana liber ab invidia.* Mart. SYN. Crūdēlis, inūrbānus, fērus, immītis.

Inhūmātus, unbegraben. *Interea socios inhumataque corpora terrae.* Virg.

Injicio, injeci, einwerfen. *Luferat, injiciunt ipsis, en vincula, ferris.* Virg. SYN. Jacio, immitto, infero.

Inimicitia, Feindschaft. *Protinus ingentes sunt inimicitiae.* Mart.

SYN. Dissensio, dissidium, odium, simultas. EPIT. Hostilis, crudelis, funesta, gravis, trux, acerbā, dirā, effera, horrēda, atrox, laeva, immītis, implacabilis, imprōba. PHR. ira truces inimicitias et funebre bellum excitat. v. *Discordia.*

Inimicus, ein Feind. *Ecce, inimicus atrox magno stridore per auras.* V. SYN. Hostis, adversarius. EPIT. Atrōx, impius, saevus, barbarus, infestus, cruentus, dirus, belliger, infensus, letifer, fallax, perniciosus. PHR. ecce, inimicus atrox magno stridore per auras Insequitur, poenasque inimico sanguine sumit. v. *Hostis.*

Inimicus, ā, um, feindlich. *Gens inimica mihi &c.* Virg.

SYN. infensus, infestus, adversus, alienus, iratus.

Iniquus, uneben, ungerecht. *Abstrabat e nostro pulvere iniquus amor.* P. SYN. injustus. PHR. Contemptor aequi. Scelere ante alios immanior omnes propago. Contemtrix superum saevaeque avidissimā cadis, ipso sceleris molimine terrens. Creditur esse pius laudemque a crimine sumit. Foecundum in fraudes hominum genus.

Initium, Anfang. SYN. Principium, exordium, primordium, exorsā, ingressus, ceptum, incēptum, caput, origo, tirōcinium, rudimentum. PHR. in primā frontē libelli, ab Jovē principium generis, a te principium, tibi desinet, accipe jussis Carminā ceptā tuis. Ab Jovē principium Mūsae. Si primā domus repētātūr origo. a Latīō caput horum, et causā malorum. Imo age et a primā dic hospēs originē nobis Insidiās.

Initus, ā, um, angefangen. *Tempore quo nobis inita est Cerealis eleusi.* Virg. SYN. aditus, vel incēptus.

Injucundus, unfreundlich. SYN. ingratus, insuavis, molestus.

Injuria, Unrecht, Unbilligkeit. — *longa est injuria, longae ambages.* V. SYN. Injustitia, iniquitas, vel dissensio, convicium, probum, opprobrium, maledictum, noxa, damnum. EPIT. Gravis, atrox, iniqua, dirā, molestā, saeva, intolerabilis. PHR. mala, durā, aspera, pudenda, obscena verba, dicta, molestae voces, instructa dolis injuria. Verbis odia aspera movi. Probris hunc incessit amaris. Virus in insontes mittens. Si sceleris tantā injuriā nostri. Sed nunc quodque turpes Litibus exercent linguas pulsoque pudore. Pudet haec opprobria nobis Et dici potuisse, et non potuisse repelli. v. *Convicium.*

Injuriōsus, unbillig. *Iniuriosus aridus ventis ferar.* (Jamb.) Hor.

Injustus, ungerecht. SYN. iniquus, injuriōsus. PHR. Aequi, justitiae, iuris, recti contemptor. Fraudis amans. v. *Iniquus.*

Innabilis, nicht schiffreich. — *tardaque palus innabilis unda.* Virg.

Innāto, ās, hineinschiffen. *Innatat unda freti dulcis, leviorque marina est.* Ovid.

Innātus, angeboren. *Cecropia innatus opes amor urget habendi.* Virg.
 SYN. ingénītus, insītus, ingēnerātus.

Innītör, őris, sich auflehnen. SYN. Nītör, fūlcīör, incūmbo.

Innócēns, unschuldig. *Hic innocentis pocula Lesbii.* (Alcaic.) Hor.
 SYN. insōns, innōxius, innōciūs. PHR. Crīmīnis, nōxæ, fraudīs expērs, immūnis, crīmīnis insōns, intēgēr vitæ, scēlērīquē pūrūs, nulliūs nōxæ reūs. Vitæ, mōrum labē carēns, innōciās habēns mānūs. Vitām sine crīmīnē dūxit. Cui cōsciā mēns recti ēst. Vitā fidēsquē incūlpāta tuā ēst, innōciæ quibūs ēst vitæ tranqūillā quīēs. Cui recti mōrēs, actūsquē pudici, omne ævum immūnēs cædis habērē mānūs. Sine fraudē dolōquē. Viximūs innōciū Nil cōscire sibi, nullā pāllescere culpā. Nec quidquam quōd lēgē vētēt cōmittērē feci. v. *Pius*.

Innōcēntiā, Unschuld. *Frontis pudorem, cordis innocentiam.* (Jamb.)

Prud. SYN. intēgritās. PHR. Vitā incūlpātā, innōciū mōrēs, insōns animūs, mānūs innōciæ.

Innōciūs, unschuldig. *Ludimur innocuis verbis, &c.* M. SYN. insōns, innōxius.

Innōtēscō, bekannt werden. *Fallimur, an nostris innotuit illa libellis.* O.

Innūba, unverheyrathet. *Innuba, rmaneo, sed jam felicior etas.* Ovid.

SYN. innūptā, cælēbs, vīrgō.

Innūbilus, schön, heiter. — *semperque innubilus æther.* Lucr.

Innūbis, ohne Wolken. *Et sole fulsit, qualis innubis dies.* (Jamb.) Sen.

SYN. innūbilus, sine nūbē, pūrūs, sērēnūs.

Innūmērābilis, unzählbar. *Possit diruere aut innumerabilis.* (Chor.) H.

SYN. innūmērūs, infinitūs. PHR. Nūmērō carēns, cui dēest nūmērūs, nūmērārē cōlōrēs nōn pōtūit. Nūmērō copiā mājōr ērāt. Excēdit nūmērū mērītōrū sūmmā tūōrū. Vērē priūs flōrēs, æstū nūmērābis, āristās. Pōmā pēr auctūmnum, frīgōribūsquē nivēs tōtsūnt, quōt hābēt sidērā cælum, litūs ārēnās. Quōt sālum stillās cōtīnēt, stillās cælum. Quōt pelāgūs stillās cōtīnēt, āstrā pōlūs. v. *Infinitus*.

Innūo, nifen oder winfen. SYN. ānnūo, nūtū cōncēdo, cōsēntiō.

Innūptā, ledig, unverheyrathet. SYN. innūbā, cælēbs, vīrgō.

Inō, ūs. *Sit Medea ferox, invictaque flebilis Ino.* Hor.

(*Filia Cadmi & Hermionis, uxor Athamantis, regis Thebanorum, Bacchi nutrix, in Deam marinam conversa. Græcis, Leucothoe; Latinis, Matura dicitur.*) SYN. Cādmēis, Leūcōthōē, Mātūrā. EPIT. Cādmēā, Thēbānā, flēbilis. PHR. nūtrix, mātērtērā Bācchī, āthāmāntiā cōnjūx.

Inōdōrūs, ungeschmakt. *Offa inodora dabit seu spirent cinnama surdum.* P.

Inōffēnsūs, unverletzt. *Detur inoffense vitæ tibi tangere metam.* Ovid.

SYN. illæsūs, intēgēr.

Inōlēsco, einwachsen. *Duritiem lapidum mersis inolescere ramis.* Sil.

SYN. Crēsco, ādōlēsco, incrēsco.

Inōpiā, Armuth, Mangel. SYN. Paupērtās, ēgēstās, pēnūrīā.

Inōpīnus, unvermernt. *O virgo, nova mi facies inopinæque surgit.* V.

SYN. Paupēr, ēgēnūs, ēgēns, indīgūs, indīgēns. v. *Pauper*.

Inōrnātūs, ungezieret. *Quisquis inornatumque caput crinesque &c.* T.

SYN. incōndītūs, incōmtūs, hōrrīdūs.

inquīē-

- Inquĭētūs, unruhig.** *Nam securus erit, nec inquietus.* (Phal.) Mart.
 SYN. irrĕquĭētūs, tūrbātūs, pĕrtūrbātūs, tūrbĭdūs, sōllĭcītūs, mōbĭ-
 līs, ĩmpatiēns mōræ
- Inquĭlĭnūs, ein Hausgenosse, der um Zins in eines andern Haus wohnet.**
Vicinus Novio vel inquĭlinus (Phal.) Mart. v. *Hospes.*
- Inquĭno, besudeln, beflecken.** *Inquĭnat egregios adjuncta superbia mo-
 res* Cl SYN. Cōĭnquĭno, fædo, tēmĕro, cōntāmĭno, polluo, dĕfōr-
 mo, māculo. v. *Maculo.*
- Inquiro nachsuchen.** *Evenit, inquirant vitia; ut tua rursus, ut illi.* H.
 SYN. Quæro, ĕxquĭro, rĕquĭro, pĕrquĭro, ĩnvĕstĭgo, scrūtōr, pĕr-
 scrūtōr.
- Inquĭsītōr, Nachsucher.** *Inquĭsitores agerent cum remige nudo.* Juv.
 SYN. Quæsītōr, scrūtātōr.
- Insālūtātūs, ungegrüßet.** *Inque salutatam linquo, nox & tua testis.* V.
Insālūbrīs, ungesund. SYN. nōn sānūs, nōn sālubrīs.
- Insānābĭlīs, unheilbar.** *Si tribus anticyris caput insanabile nunquam.*
 Hor.
- Insānĭā, Unsinnigkeit.** *Sævit amor ferri, & scelerata insania belli.* V.
 SYN. Furor, rābĭēs, āmĕntĭā, dĕmĕntĭā. EPIT. Scĕlĕrātā, præcĕps,
 fūribūnda, tūrpīs, tĭtubāns, crūciāns, rābĭdā, cæcā, āmĕns, vĭolĕntā,
 fævā, ārdĕns, ĕrrĕnīs. v. *Furor & stultitia.*
- Insānĭo, unsinnig seyn.** *Errori similem cunctum insanire docebo.* Hor.
 SYN. Fūro, fævĭo, dĕsĭpio.
- Insānūs, unsinnig.** *Tunc insanus eris, si acceperis an magis excors?* V.
 SYN. Furĕns, dĕmĕns, vel stūltūs, stōlĭdūs, fatuūs.
- Insātĭābĭlīs, unersättlich.** *Mox acquirendi docet insatiabile votum.* Juv.
 SYN. ĩnsātĭātūs, ĩnĕxplĕbĭlīs, ĩnĕxplĕtūs, avidūs, vōrāx, gulōsus.
- Insātĭātūs, unersättlich.** — *nam que insatiatus eundo* Sil SYN. ĩnĕxplĕtūs.
- Inscĭtĭā, Unwissenheit.** *Quæ mala stultitia & quæcunque inscĭtia veri.*
 Hor. SYN. ĩgnōrāntĭā, ĩgnōrātĭo, ĩmpĕrĭtĭā. EPIT. Rudīs, tūrpīs.
- Inscĭtūs, grob.** *Auxilium te nempe vocas, inscite magister.* Auf.
 SYN. ĩgnārūs, ĩndōctūs.
- Inscĭūs, unwissend.** *Præcípitesque trahit silvas, stupes inscius alto.* V.
 SYN. nĕscĭūs, ĩgnārūs, ĩgnō āns, ĩndōctūs. v. *Ignarus.*
- Inscribo, anschreiben.** *Per terram & versa pulvis inscribitur hasta.* Pr.
Inscrūtābĭlīs unersforschlich *Cujus judicium sit inscrutabile & altum* P.
- Insĕctōr, āris, nachfolgen.** SYN. cōnsĕctōr, sĕquōr, ĩnsĕquōr, pĕrsĕ-
 quōr.
- Insĕcūtūs, nachgefolgt.** *Unde vocalem temere inscutæ.* (Sapph.) Hor.
- Insĕquōr, nachfolgen.** *Insequitur causas pœnitus tentare latentes.* Virg.
 SYN. sĕquōr, cōnsĕquōr, vel pĕrgo.
- Insĕpūltūs, unbegraben.** *Post insepulta membra diffecant lupi.* (Jamb.
 Hor SYN. ĩntumulātūs.
- Insĕro, ĩnsĕvĭ, einflanzen.** *Insere Daphni pyros &c.* Virg.
 SYN. Cōnsĕro, ĩnsĕmĭno. PHR. Fāc rāmum, rāmūs adōptĕt stĕt-
 quē pĕrĕgrĭnīs ārbōr opācā cōmis Fĭsō mōdō cōrtĭcē lĭgnū ĩnsĕ-
 rĭt, ĕt sūccōs āliĕnō præstāt ālūmnō, ĩnsĕrĕ nūnc melĭbœē pĭrōs, pō-
 ne ōrdĭnē vĭtēs. (Virg. 2. Georg.) Hūc āliĕna ĕx ārbōrē gĕrmĕn
 ĩnclūdūnt, ūdōquē dōcĕnt ĩnōlĕscĕrē librō: Aūt rūrsūm ĕnōdēs trūn-
 cĭ resĕcāntūr, ĕt āltē fĭndĭtūr ĩn sōlĭdūm cūnĕīs vĭā. Dĕĭndē fĕrācēs
 plāntæ ĩmmĭttūntūr.
- Insĕro, ĩnsĕrūĭ, etwas anthun.** *Et volo te caris inseruisse meis.* P.
 SYN. ĩmmĭtto, ĩnsĭnūo, ĩmmĭscĕo.

Insibilo, vfeiffen. *Qualia succinctis ubi trux insibilat eurus.* Virg.

SYN. Sibilo, sibila dō, vibro, mitto.

Insideo, insedi, in oder auf etwas sitzen. *Insideat, quantus misera Deus* &c. V. SYN. Hæreo, adhæreo, supersedeo,

Insidiæ, Hinterlist. *Excipere insidiis multum latrante Lycisca.* Virg.

SYN. Rētiā, doli. EPIT. occulta, latentes, tacita, fallaces, nocturna, cauta, hostiles, dolosa, iniqua, fæva, nefanda, turpes, vana, inanēs. PHR. Fallēndi viæ, armā tēctā, furtā belli. v. *Insidior.*

Insidiator, ein Auspäher. *Insidiatorem præroso fugerit bamo.* Virg.

Insidiatus. *Ac veluti pleno lupus insidiatus ovili.* Virg.

Insidiör, äris, mit List Nachstellen. *Callidus extremis tantum insidiabere plantis.* V. PHR. insidiās pōno, moliör, tēdo, facio, pāro, struo, instruo, meditör. Dölös nēcto, tēdo, meditör. Rētiā, laqueös, plāgās tēdo, nēcto. Viās, angustā viarum, cæcös recēssūs, occultās latebrās, sēcēssūs, latēntēs ferrō obsideo. In silvis pōsitīs tēlis, tēctīs armīs insideo, subsideo. arripuītque locum et silvis incēdit iniquis. Sēdet ensē rēpōstō abditus. Heū quibus insidiis, quā mē circumdēdit artē. Ceterā virgultīs abditā turbā latet, ubi vincere apertē Nōn dātūr, insidiās armāque tēctā parant. Nec lupus insidiās pecōri, nec rētiā cērvīs ullā dolum meditāntūr. ac veluti plēnō lūpus insidiātūr ovili. in apertis undique silvis Prosiliunt hostēs, et lātūs omnē tēnēt. Fallite fallēntēs, ex magnā partē profānum sūnt gēnus, in laqueös, quos pōsuērē, cadānt. v. *Decipio.*

Insidiosus, auffällig, hinterlistig. *Insidiosorum si ludis bella latronum.* M. SYN. insidiis plenus.

Insido, is, sich auf etwas setzen. *Floribus insidunt variis,* &c. V. SYN. insideo.

Insigne, ein Zeichen, Sigel, Wappen. SYN. signum, indicium, nōtā, vel stēmma, ornāmentum, vel signum, vexillum.

Insignio, is, zeichnen. *Auro insignibus jam setis absita jambos.* Virg. SYN. Dēcōro, cōndēcōro, orno, exorno, illūstio.

Insignis, fürnehm, fürtrefflich. *Ipsi per medias acies insignibus alis.* V.

Insile, das Treten am Weberstuhl. *Insilia ac fusi radii scabique sonantes.* L.

Insilio, lūi, vel lūi, ein, oder aufspringen. *Insiliat, sit jus liceatque perire poetis.* SYN. irrūo, sālto, inco, sālto in cum Accus.

Insimulo, einen etwas beschuldigen. *Criminibus falsis insimulasse virum.* V. Hor. SYN. accūso, crimīnör, arguo, redarguo.

Insinuo, einschieben, einschicken. *Tempore tam faciles insinuantur opes.* Prop. SYN. immitto, indo, induco, insero, immiscéo.

Insipiens, unsinnig. *Insipientis inest major jactantia menti.* Bach. SYN. stultus, insānus, excōrs, amēns, demēns.

Insisto, institi, worauf bestehen. *Institerat, jaculo palmas* &c. Virg. SYN. Cōnsisto vel insto, urgēo, vel pērgo.

Insitor, ein Zweigpflanzet. *Insitor hic solvit pomosa vota corona.* Pr. SYN. Sätör.

Insitus, eingepflanzt. *Vertere in alterius, mutataque insita mala.* V. SYN. innātus, ingēnitus, ingēnerātus, inhærēns.

Insolabilis, das nicht zu trösten ist. *Illis internus stupor insolabile pectus.* Paul. SYN. incōnsolābilis, nīmīus.

Insolens, stolz, übermüthig. *Ludum insolentem ludere pertinax.* (Alc.) H. SYN. insōlitus, insuētus, inēxpertus, vel supērbus, tēmērariūs.

Insomnis, wachsam. SYN. vigīl, pērvigīl.

- Insōmniūm, ein Traum.** *Sed falsa ad cælum mittunt insomnia manes.*
 Virg. SYN. sōmniūm, vīsum, *vel* dēlīriūm. EPIT. Vanum, fāllāx, fālsūm, īnānē, mēndāx. *v. Somnium.*
- Insōno, insōnūi, ertōnen.** *Insonuere cavæ gemitumque dedere cavernæ.*
 Virg. SYN. Sōno, rēsōno, īnstrepo.
- Insōpītūs, der nicht schläft.** *Terrigenasque feras, insopitumque draconem.* O. SYN. insōmniis, pērvigil.
- Inspērātūs, unverhofft.** *Inesperata tuæ quum veniet pluma superbiæ.* (Ch.)
 Hor. SYN. īnēxspēctātūs, īnōpinūs.
- Inspīcio, inspēxi, ansehen.** *Inspicis, inspiceris, resonat sine voce voluntas.* S. SYN. āspīcio, rēspīcio, spēcto, īspēcto, īntūēōr.
- Inspīco, ās, wie eine Achse spizen.** — *ferroque faces inspicat acuto.*
 Virg.
- Inspīrātiō divina, göttliche Eingebung, Einblasung.**
 SYN. Tācītūs, mōnītūs, īmpūlsus Dēi. Divīnūs āfflātūs, mōtūs. Nūmīnis āurā pōtēns. Divīnum, cālēstē mōnītum, ārcānā Dēi jūssā.
- Inspī o, ein- oder aufblasen.** *Delius inspirat vates, aperitque futura.* V.
 SYN. Spīro, āspīro, īnhālo, āfflo, *vel figur.* īmmitto, īnsīnuo, īndo.
- Instābilis, unbeständig.** *Instabiles animos ludo prohibebis inani.* V.
 SYN. Mōbilis, lēvis, mīrābilis, īncōnstāns. *v. Inconstans.*
- Instābilitās, Unbeständigkeit.** SYN. Mōbilitās, levitās, īncōnstāntiā.
 PHR. Trānsībunt cito, quæ vōs mānsūrā pūtātis. āspīcē, quōd cūpiās, trānsībunt tēmporā, cōrpūs hōc cādēt, ēt cēdēt īndīgnō mēmbra sēpūlcro. Nēc māūsōlēi dīvēs fōrtūnā sēpūlcri. Mōrtis āb ēxtremā cōndītiōnē vācāt. Fōrtūnāe lūbricā nēscīt mōbilitās fixīssē rōtam. ōmniā quæ vōlucrī dum mōbilitātē fēruntūr. Et cēlēri quāvīs mōbilitātē vōlānt. *v. Inconstantia.*
- Instār, gleich, als.** *regit genit.*
Quis strepitus circa comitum, quantum instar in ipsa. Virg.
 SYN. ūt, sicut, ritū, mōrē, cum genit.
- Instāuro, erneuern.** *Ergo instauramus Polydoro funus & ingens.* Virg.
 SYN. Rēstitūo, rēstāuro, rēnōvo. *v. Reparo.*
- Instīgo, anreizen.** — *pressoque instigant agmine ventos.* Virg. SYN. īnstīmūlo, īncīto, cōncīto, pēllo, sōllicīto, ācūo, ēxācūo, hōrtōr.
- Instītā, ein Schweif an einem Rucke.** *Quarum subsuta talos tegat institata veste.* Hor.
- Instītōr, ein Factor, Krämer.** *Mundus dimissis institor in tunicis.* Prop.
- Instītūo, fūrnehmen.** *Instituere pedis, crudus teget altera Pero.* Virg.
 SYN. Stātūo, cōnstītūo, dēcerno, *vel* dōcēo, ērūdīo.
- Instītūtūs, geordnet, gelehrt.** *Amphoræ fumum bibere institutæ.* (Sap.)
 Hor.
- Insto, īnstīti, nahe vorhanden seyn.** — *atque instantibus eripe fatis.* V.
 SYN. īnsīsto, ūrgēo, prēmo, īrrūo, *vel* īncūmbo, vāco, *vel* īmmīnēo, īmpēndēo, ādvēnīo, prōpē ādsum, *vel* pērgo, pērstō.
- Instrātūs, bedeckt, überspreitet.** *Instratos ostro alipedes pictisque tapetis.*
 Virg. SYN. strātūs, tēctūs, ōpērtūs.
- Instrepo, īnstrepūi, hinein rauschen.** *Instrepat & junctos temo trabat æneus orbes.* V. SYN. strēpo, pērstrepo, īntōno.
- Instrūmētum, Werkzeug.** *Abjecto instrumento artis, clausaque, &c.*
 Hor.
- Instrūo, īnstrūxi, zurüsten, ordnen.** — *socios simul instruit armis.* V.
 SYN. pāro, āppāro, ōrdīno cōmpōno, ōrno, *vel* dōcēo, ērūdīo.

- Insuāvis, unlieblich, bitter.** *Quod nisi concedas habere insuavis acerbo* SYN. injucundus, ingratus, molestus, acerbus.
- Insūdo, erschwigen.** *Quis manus insudet vulgi, Hermogenisque, &c.* H. SYN. Sūdo, desūdo, incūmbo, allabōro.
- Insuēscō, gewohnen.** SYN. assuēscō, consuēscō.
- Insuētus, ungewohnt.** *Arcadas insuetos acies inferre pedestres.* Virg. SYN. insolitus, insolens, vel imperitus.
- Insulā, eine Insel.** *Insula dives opum, &c.* Virg. EPIT. nemorosa, dives, saxosa, fertilis, ferax, fecunda, optima, circumflua, lata, spatiosa, uber, uda, madens, madida, rigua, irrigua. PHR. Cincta, clausa mari tellus, aquis circumdata tellus, aquarum cincta fluentis terra, fluvibus, flumine ambita, circumvallata, amni circumflua. *Quam sinuosō amplexū, inflexis gyrīs aqua cinget, circumfluit obit, ambit. Dividua quam premit amnis aqua. Discretas Insula rumpit aquas. Insula portum efficit objectū laterum.*
- Insulsus ungesalzen, unzierlich.** SYN. inconditus, absurdus, incultus, ineptus.
- Insulto, tanzen, einem trozen.** *Insultare docet campis fingitque morando.* Var. SYN. Sæpe insilio, irruo, irrumpo, vel illudo, rideo, irrideo, exagito, vexo, insector.
- Insūmo, verehren.** *Melius quo insumere possis.* Hor. SYN. impendo, consūmo.
- Insūo, einnehen, einfließen.** *Corporis insuerit, dicam, tu concipe dicta.* Lucr.
- Insupér, darüber, weiter.** *Insuper id campi, quos rex habet ipse Latinus.* Virg. SYN. adhuc, ulterius, præterea.
- Insupérabilis, unüberwindlich.** *Genus insuperabile bello.* Virg. SYN. Non exsuperabilis, inexpugnabilis, ineluctabilis, indomitus, invictus.
- Insūrgo, insūrexī, aufstehen, sich wider einen erheben.** S. sūrgo, vel obsisto.
- Insūtus, eingeneht.** *Terga boum, plumbo insuto ferraque rigeant.* V.
- Intābēscō, intābui, eindorren.** *Virtutem videant, intabescantque relicta* Pers. SYN. Tābēscō, contābēscō, intus tābēscō, tābēo.
- Intāctus, unberührt, unbesiegt.** SYN. intēger, immaculatus, purus, intaminatus. v. mox intaminatus.
- Intāminātus, unbesiegt.** *Intaminatis fulget honoribus.* (Alc.) H. SYN. intāctus, impollutus, inviolatus, incorruptus, intemeratus, intēger, purus, castus.
- Intēger, ganz, frei, gesund.** *Integer ambigæ si quando citabere testis.* Juv. SYN. intāctus, intāminātus, vel incorruptus, perfectus, vel incolumis.
- Intēgo, is, decken.** *Integit Arcadii morem tenet ille Galeri.* SYN. Tēgo.
- Integritās, Vollkommenheit, Redlichkeit und Unschuld, Reinigkeit.**
- Integro, erneuern, wiederbringen.** SYN. instauro, innovo, renovo. *Integrat & maestis late loca questibus implet.* Virg.
- Intellēctus, ūs, Verstand.** SYN. Mēns, animus, ratio.
- Intelligentiā, Erkenntniß.** SYN. Cōgnitio, scientiā, prudentiā.
- Intelligo, intellēxi, verstehen.** — *claudi nimirum intelligit unus.* Hor. SYN. Percipio, concipio, capio, accipio, agnōscō, cōgnōscō, PHR. animō percipio, mēte complēctor. Mēte percipere, notare, tenere, animō infigere, animis advertere, paucis animos adhibere, docēbo. *Sed si tantus amor casus cognoscere nostros. Accipe nunc danaum* insi-

Insidiās ēt crīmīne āb ūnō dīscē ōmnēs. Quōd jam nōn dūbīis pōtē-
rīs cōgnōscēre signīs. Fēlix quī pōtūit rērum cōgnōscēre causās.
Nēc latuēre dōlī frātrēm Jūnōnis. Nōvīt nāmque ōmniā vātēs, quā
sīnt, quā fūerīnt, quā mōx vēntūrā trāhāntur. v. *attendo, ausculto.*

Intēmērātus, ungeschāndet, ungesālschet.

Intemerata facis perfecto laetus bonore. V.

SYN. Intāmīnātus, intēgēr, pūrus, cāstus.

Intēmpērāns, unmäßīg. SYN. intēmpērātus, immōdērātus, incōntīnēns,
libīdīnōsus.

Intēmpērīēs, Unmäßīgkeit der Luft. SYN. immōdērātio, vel cālī grā-
vītās, dūrum, grāvē cælum, incōmmōdā cālī, āērīs ī clēmēntiā, cālī
īnjūrīā, grāvis cālī tēmpērīēs.

Intēmpēstīvus, unzeitīg. *Intempestivus descendit nubibus imber. Hor.*

SYN. immātūrus, vel incōmmōdus.

Intēndo, spannen, aufmerken. *Possēt & intentos astu cecare maritos.*

Prop. SYN. Tēndo, extēndo, pōrrīgo, vel cōntēndo, āddāco, vel
cōgīto, mēdītōr, īpēcto, vel dīrīgo, vel āpplīco, ādmōvēo.

Intēnto, schrefen, drāuen. *Nunc etiam manens, hac intentata manebat.*

V. SYN. Sāpiūs intēndo, vel mīnītōr, mīnōr.

Intēpēo, lau seyn. *Et lacus aestivis intepet Umber aquis. Pr.* SYN. Tē-
pēo, tēpēscō.

Intēr, zwīschen. *Crura sonant ferro, sed canit inter otus. Tibul.*

Intērcēdo, intērcēsī, darzwīschen kommen. SYN. intērvēnīo, vel īn-
tērsūm, vel ōbstō, ādvērsōr, rēlūctōr, rēsīsto.

Intērcīdo, īdī, īsum, von einander scheiden. SYN. Dīvīdo, sēcō.

Intērcīdo, a cado, verfallen, untergehen SYN. intēréo, cādo.

Intērcīno, darzwīschen sīnāen. *Defendat, ne quid medios intercinat
actus. H.* SYN. Cāno intēr.

Intērcīpīo, auffangen. — *Rhaeteus intercipit, optime Theuthra. Virg.*

Intērcīsūs, zerschnitten, zerhauen. SYN. Dīvīsūs, scīsūs, fēctus.

Intērcīlūdo, intērcīlūsī, verschliessen. *Interclust hiems, &c. Virg.*

SYN. Clāudo, ōccīlūdo, vel prōhībēo, vēto, īmpēdīo.

Intērdīco, dīxī, verbieten. SYN. Prōhībēo, vēto, dēfēndo.

Intērdum, unterweilen. SYN. ālīquādo, nōn nūquam.

Intērēā, īnzwīschen. *Panditur interea domus omnipotentis Olympi. V.*

SYN. intērim, tum, hēc intēr.

Intēréo, intērī, verderben, umkommen. *Intereunt segetes, &c. Virg.*

SYN. Mōrīōr, ōccīdo, pēréo.

Intērēst, es geht an. *Nil interest, an pauper & infima. (Alcaic.) H.*

Intērfīcio, fēcī, tōdten. — *imbrem atque interfice messes. Virg.*

SYN. ōccīdo, nēcō, ēnēcō, pērīmo. v. *Occido.*

Intērfūsūs, darzwīschen gestossen. — *novies Styx interfusa coerces. V.*

Intērjācēo, a jaceo, darzwīschen liegen. SYN. Mēdīūs jācēo.

Intērjīcio, a jacio, zwīschen einwerfen.

Intērim, darzwīschen. *Interim dum tu celeres sagittas. (Sapph.) Hor.*

SYN. sūbīndē, intērēā, hēc intēr.

Intērīmo, umbringen. — *uxorem interimis matremque veneno. H. v.*
Occido.

Intērīōr, mehr innerwärtē. *At domus interior regali splendida luxu. V.*

Intērītūs, ūs, der Tod, Untergang. *Silicet interitu gaudeat illa tuo. Pr.*

SYN. Mōrs, ēxītīum, ēxcīdīum.

Intērlūcēo, lūxī, durchscheinen. — *acies interlucetque corona.* Virg.

SYN. intērmīco, intērnitēo.

Intērmīco, darzwischen gliedern. — *rutilum squammis intermicat aurum.* C.

Intērmīnātūs, ungezielt. *Interminato cum semel fixæ cibo.* (Jamb.) H.

SYN. īfīnītūs.

Intērmītto, unterlassen. SYN. ōmītto, negligo, cēſſo, vel īmmītto, īntērijīcio.

Intērnēcīo, ōnīs, Ausrottung mit dem Schwerdt.

SYN. ōccīsīo, īntēritus, strāgēs, cādēs.

Intērpōno, pōsūī, darzwischen legen. *Interponis aquam subinde,* Rufe. (Ph.) M. SYN. intērijīcio, intērmīscēo.

Intērpres, ētīs, ein Dolmetscher. — *hominum divumque interpres Asylas.* Virg.

Intērpretōr, ārīs, auslegen, erklären. SYN. ēxplico, ēxpōno, ēxpłāno,

Intērrītūs, unerschrocken. *Brachiaque ad superas interritus extulit auras.* V. SYN. īntērpīdūs, sēcūrūs, īmpērtērrītūs, aūdāx. v. *Audax.*

Intērrōgo, fragen, forschen. SYN. Quāro, īnquīro, sciscītōr, allōquōr.

Intērsēcō, zerspalten. *Intersecantur, hic sat augusti laris.* (Jamb.) Av.

Intērsēro, untermischen. *Sic ait, & mediis interserit oscula verbis.* O.

Intērsītūs, untergemischt. *Omnia quæ pomis intersita dulcibus ornant.*

L. SYN. intērpōsītūs, mīxtūs.

Intērstrepo, unter einander rauschen.

Digna, sed argutos interstrepere anser olores. Ovid.

Intērsūm, intērfūī, zugegen seyn, bey seyn. SYN. ādsūm, præsēns sūm.

Intērvāllum, allerley Weite von einander. SYN. intērstītiūm, spātīūm.

Intērvēnīo, intērvēnī, darzwischen kommen.

Plura dolor prohibet, verboque intervenit omni. Ovid.

SYN. īmprōvisūs, ādsūm, vel intērsūm, intērcēdo.

Intēstīnūs, Darm. *Siccine subrepsti mi atque intestina perurens.* Cat.

Intīmūs, Herzensfreund. *Intima more suo sese incunabula condent.* V.

SYN. Intērnūs, interior, īmūs, vel cārīssīmūs, dīlēcīssīmūs.

Intōlerābīlīs, unerträglich. *Intolerabilibusque malis erat anxius angor.*

Lucr. SYN. Intōlērāndūs, grāvīs, mōlētūs.

Intōno, intōnūī, donnern. *Intonuere poli, & crebris micat ignibus æther.*

V. SYN. Tōno, īnsōno, pērsōno.

Intōrquēo, intōrsī, umwinden, umdrehen. SYN. Tōrquēo, vel īmmītto, jēcūlōr.

Intṛā, prep. in, innerhalb. *Intra castrorum timuit tentoria dactor.* L.

SYN. īn, vel īntūs.

Intṛāctābīlīs, ūbel zu handeln. *Sed fines Lybici genus intradabile bello.* Virg.

Intṛēmo, erzittern. *Palluit & subito genua intremuere timore.* Ovid.

SYN. Trēmo, trēmīco, trēpīdo.

Intṛēpīdūs, unerschrocken. *Atque adeo intrepidi quæcunque altaria tangunt.* J. SYN. intērrītūs, īmpāvīdūs, aūdāx.

Intrīco, verwirren. *Qui intricant manibus spiras, & tortile spartum.* C.

SYN. Illāquēo, īrrētīo, īmplīco, īmpēdīo.

Intṛīnsēcūs, inwendig. *Sudabunt etiam fauces intrinsecus atræ.* I.

SYN. intrā, īntūs.

Intṛō, adv. Darinnen. *Mitteret ad se intro, sed magis ejiceret.* Catull.

Intro, ās, hīncingehen. *Ibitis Italiam portasque intrare licebit.* Virg.

SYN. īnēcō, īntṛēcō, īngṛēdīōr, sūbēcō. PHR. Tēctā, pēnātēs ādēcō, sūbēcō,

sübéo, Tectis succēdo, in līmīnā pēdēs infēro, pōno. Tectis jūvenēs succēditē nōstris. Ingrēdere ēt patriis succēdē pēnatībūs hōspēs. Intrōdūco, hineinführen. *Sic animas introduxerunt sensibus auctas.* I. Intrōgrēdiōr, hineintreten. *Postquam introgressi ē coram data, &c.* Intrōitūs, ūs, Eingang. *Introitus ē bella loqui perculsa, ruinas.* Prop.

SYN. Līmēn, ādītūs, Ingrēssūs.

Intrūdo, intrūsī, hineindrücken. SYN. intrōdūco, impēllo, injicō. Intūbūs, vel inthybūs, neut. gen. Intūbum & intybum, Endivien.

EPIT. Hōrtēnsis, agrēstis, vīrīdīs, amārūs.

Intūeōr, hestig ansehen. *Quid ut noverca me intueris, aut uti.* (Jamb. pur.) H. SYN. Vīdeo, cerno, inspicio, aspicio, spēcto, cōtēmplōr. PHR. Vultūs, oculōs, lūmīnā figo, oculis lūstro, observo. v. *Aspicio.*

Intumēo, intumūī, aufschwellen. *Vidi virgineas intumuisse genas.* O.

SYN. intumēscō, tumēfio, inflōr, turgēscō.

Intumūlātus, unbegraben. *Occurrāque oculis intumulata tuis.* Ovid.

Intūs, drinnen. *Intus aquae dulces vivoque sedilia saxo.* V. SYN. intrā.

Invādo, invāsī, einfallen, anfallen. *Invadunt arcem somno, &c.* Virg.

SYN. ādōriōr, impēto, aggrēdiōr, lācēsso, prōvōco, oppūgno, irrūo, fērōr, invōlo, insilio, irrūmpo in cum accus. vim facio. PHR. Fortī pēctōrē, magnīs ānimīs in hōstēs tēdērē, in advērsōs rūērē, in oppōsitōs fērī, invādērē, aggrēdi dōmum, urbem, cāstrā, irrūērē in tēctā, in mēdiā armā rūērē, in mēdiū agmēn sē infērrē irrūimūs fērō. Dēnsōs fērtūr mōritūrus in hōstēs. Mēdiis sē immiscuit armis. Quin etiam bis tum mēdiōs invāsērāt hōstēs. Irrūērāt Dānāi ēt tēctum omnē tēnebānt. Dānāosque ad tēctā rūētēs Cernimūs, obsēsumque actā tēstudinē līmēn. Hērēt parietībūs scālā. Pōstēsque sub ipsōs nituntūr gradībūs clypeōsque ad telā sinistris. Protēcti objiciunt, pēnsant fastigiā dextris. Primā sāguntīnās turbārunt clāssicā pōrtās, invādunt urbem sōmnō vīnoque sēpūltam. Sēd vōs ō lēcti fērō quīs scīndērē vāllum apparāt, ēt mēcūm invādīt trēpidāntiā cāstrā, pēr telā, pēr hōstēs vādīmūs haūt dubiā in mōrtē. Utquē lēo spēcūlā, quum vidīt āb altā stārē prōcūl cāmpis mēditāntē praeliā tāurum, advolat, haūd aliā ēst tūrnī vēniētis imāgo (Ov. 2. Fast.) Eccē, velūt tōrrēns undīs plūviālībūs auctūs. Aut nivē quā zēphyrō victā rēpēntē fluit. Pēr sātā, pērque viās fērtūr, nēc ut antē solēbāt. Ripārum clāusās māriginē finit āquās: Sic Fābī vāllē lātis discūrsībūs implēt. Quōdque vidēt, stērnunt, nēc mētūs altēr inēst. Fit viā, vī rūmpunt ādītūs, primōsque trūcidānt Immisī Dānāi, ēt latē locā militē implēt. v. *Irruo.*

Invālēo, ūī, gesund werden. — *crescent, inque valebunt.* Lucr.

SYN. invālēsco, cōrrōbōrōr, vīrēs rēsūmo.

Invālīdūs, schwach, franf. *Deterret invalidos ē via longa pedes.* Tibul.

SYN. infirmūs, debilis, imbēcillīs, debilitātus. v. *Ægrotus.*

Invēhōr, eingeführet werden, oder schelten. *Centauro invehitur magna &c.* V. SYN. Fērōr, impōrtōr, vel insēctōr, ēxāgīto, crīmīnōr.

Invēniō, invēnī, erfinden, erdenken. — *sub nubibus invenit ignes.* O.

SYN. Rēpēriō, cōmpēriō, nānciscōr, vel ādinvēniō, ēxcōgīto, cōmminiscōr.

Invēnūstūs, unfreundlich. *Quamvis sordida res ē invenusta est.* (Phal.)

Cat. SYN. incōmtūs, sōrdidūs, tūrpīs.

Invērecūdūs, unschamhaft. *Simul calentis inverecundus Deus.* (Jamb.)

H. SYN. ēffrōns, impūdēns, v. *impudens,*

Invërto, invërti, verfehren. *At nos virtutes ipsas invertimus atque.* H.

SYN. Vërto, cõvërto, përvërto, immùto, in cõtrariã vërto.

Invëstigo, ausfpüren *Investigato fonte lavacra dedit.* Rut.

SYN. indãgo, inquïro, exquïro, pëscrutör.

Invëtëratüs, veraltet. *Auspiciis epulisque sacris, quas inveterato.* Pr.

SYN. Vëtus, antiquüs.

Invictus, unüberwindlich. *Diis quanquam geniti atque invicti viribus essent.* V. SYN. indomitüs, insuperabilis, inëxpugnabilis, infractus, inëxsuperabilis. PHR. Vincì nesciüs, viribus invictus, marte ferox et vincì nesciüs armis. Caput insuperabile bello, invictaque bello dextera, contemtör ferrì. Cui corpüs nullo penetrabile telö. Quö non bello majör et armis.

Invideo, invidi, misgönen. *Concedit laudem & paribus non invidet armis.* V. SYN. Æmulör. PHR. Livöre malignö conficiör, invidiã vëxör, cruciör, impellör, tabesco, tumëo. Torvus præcordiã livör occupat, carpit, habet, lentã tabe excedit, depascitur, alienis bonis indoleo, moereo, liveo, animö subiit furör, ægraque lætis invidiã, iniquis, obliquis, ægris aspiceré oculis. Hunc gloriã turni Obliqua invidiã stimulis agitabat amaris, invidiã sauciã corda tumënt. Livör edax præcordiã rodit, invidiæ livöris rabie agitari. Cöqui alterius bonis, Rëbus optimis, rëbus lætis livefcere, marcëfcere, ægrëfcere. Insultare malis, rëbusque ægrëfcere lætis. Haud equidem invideo, nec enim livefcere fas est. Quid enim melioribus actis invideam: Aut doluit miserans inopem, aut invidit habenti. Non equidem invideo, mirör magis. Quæ quum vidisti puëro donatã, dolëbas, Et si non aliquo valuissës, mortuus ëssës. v. *Invidus.*

Invidiã, Abgunst, Misgunst. *Invidia seculi non invenere tyranni.* Hor. SYN. Livör. EPIT. obliquã, acris, nōxiã, exitiãlis, prãvã, ægrã, infelix, inhümanã, minax, furëns, ardëns, iniquã, tristis, dëgenër, cæcã, pallidã, mordax, livëns, macilentã furiosã, languidã, exanguis, insömnis, irrequietã, tetrã, rabificã, opertã, gliscëns. PHR. Invidiæ livör, tabës, tabum virüs, venënum, labës, pestis, stimuli, telum, dens, impëtus, vis, rabies, livör invidüs, invidã tabës, lividã tabës, livör inërs. Vitium möris non exit in altös. Nulli pars æmulã defuit unquam. Quæ gravis obstrepëret laudi stimulisque malignis. Factã sequëbatur quãvis ingentiã livör. Vitium rëbus communë secündis. Pallidã tabës invidiæ, invidiæ vis omniã rodëns, extenuans, macërans, conficiëns ossã, medüllas, corpöris artüs. Ægrã lætis, secündis anxia. Pëctoris ingens törmentum. Procül atrã recëdät invidiã, atque aliö liventiã pëctorã flectät. O diüm exitium mortälibus! O nihil unquam Crëfcere, nec magnas patiëns exurgere laudës invidiã! Livör tabificum malis venënum, intactis vorät ossibus medüllas, et totum bibit artubus cruörem. Fertilior sëges est alienis sëmper in agris. Vicinumque pecüs grandius über habet. v. *Invideo.*

DESCRIP TIO INV IDIÆ, Ovid. 2. Metam.

Pallor in ore sedet, macies in corpore toto,
Nusquam recta acies, livent rubigine dentes;
Pectora felle virent, lingua est suffusa veneno;
Risus abest, nisi quem visi movere dolores;
Nec fruitur somno vigilantibus excita curis;
Sed videt ingratos intabescitque videndo
Successus hominum.

Invidiosus, müßgünstig. *Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas.* Ovid.

Invidus, zur Mißgunst geneigt. *Invidus, iracundus, iners, vinosus, amator.* Hor. SYN. Lividus, æmulus, zöilus. PHR. Livore maligno infectus, confectus. Cujus cor, pectus, medullas invidia, livor occupat, cruciat, invidiæ veneno afflatus, invidiæ stimulis agitatus, alterius quem lædit honores. Qui nocens virus inspirat livor. Risus abest, nisi quem visi fecere dolores obliquo livore, macer invidia, æger, laborans, alterius quem cruciant laudes. Lentaque miserrima tabe liquitur, ut glaciēs intenso faucia solē, invidus alterius rebus marcescit optimis. Ecce, iterum nigrōs corrōdit lividus ūguēs. v. *Lividus.*

Invigilo, as, über ein Ding wachen. *Invigilate viri tacito nam tempora gressu.* C.

Inviolabilis, unverleßlich. — *velut inviolabile telis.* Sil.

Inviolatus, unverletzt. — *stygias tulit inviolata sub umbras.* Cor. S.

SYN. Intemeratus, integer, castus.

Invisibilis, unsichtbar. *Est invisibile donum patris edere natum.* Prud.

Invisō, invisī, beimsuchen, besuchen gehen. — *gelidos invisere fines.*

Virg. SYN. Viso, adeo, convenio.

Invisus, verhaßt, unangesehen. *Abdiderat sese atque aris invisa sedebat.* Virg.

Invito, laden, berufen. *Invitent croceis balantes floribus borti.* Tirg.

SYN. Voco, advoco, vel allicio.

Invitus, ungern, unwillig. *Invitus, regina, tuo de litore cessi.* Virg.

SYN. Repugnans, coactus, non libens, nolens.

Invius, ungebahnet, ungangbar. *Longa procul longis via dividit invia teclis.* V. SYN. Impervius, inaccessus.

Inultus, ungerochen. — *nec enim moriemur inulti.* Virg.

Inunctus, gesalbet. *Et bene si coenas conchis inuncta tibi est.* Mart.

Inundatio, onis, Uberschwemmung. SYN. Illuvies, diluvium. PHR. torrens quum vagus in campos frustra prohibentibus exit obicibus, tumens super aggere tutas excurret ripas, sese patentibus explicat alvis, edita caelo proluvies fatalis aquae. Flumina quum ripas superant, diluvium meditantur agris. Quum torrens undis pluvialibus auctus per sata perque vias fertur, nec ut ante solebat. Riparum clausas marginē finit aquas, fluctuat omnis ager, remis sonuere novales. Cernit cum stabulis armēta natantia pastor, sternuntur segetes et deplorata colonis vota jacent, longique dedit labor irritus annis. Ruens, praeceps altis de montibus amnis, torrentes impellit aquas, pecudesque ferāsque villarum cum strage trahit, perque arvā rufusi mille vias pandunt vasto cum murmure rivī. v. *Dilux.*

DESCRIPTIO INUNDATIONIS. Ovid. 10. Metam.

Intremuit (terra) motuque vias patefecit aquarum.

Exspatiata ruunt per apertos flumina campos,

Si qua domus mansit, potuitque resistere tanto

Indejecta malo, culmen tamen altior hujus

Unda tegit, pressaeque latent sub gurgite turres,

Omnia pontus erant, deerant quoque litora ponto

Occupat hic collem, cymba sedet alter adunca,

Et ducit remos ille, ubi nuper ararat,

Ille super segetes, aut mersae culmina villae

Navigat, hic summa piscem deprendit in ulmo,

Figitur in viridi (sic fors tulit) ancora prato,

Et

Et modo, qua graciles gramen carpere capellæ,
 Nunc ibi deformes ponunt sua corpora phocæ.
 Mirantur sub aqua lucos, urbesque domosque
 Nereides, filvasque tenent delphines & altis
 Incurfant ramis agitataque robora pulfant.
 Nat lupus inter oves fulvos vehit unda leones,
 Quæsitisque diu terris ubi sistere possit,
 In mare lassatis volucris vaga decedit alis.
 Obruerat tumulos immensa licentia ponti.
 Pulsabantque novi montana cacumina fluctus.

inūdo, überlaufen, überfließen. — *nec inundans sanguine fossa.* Virg.

SYN. exūdo, dirūo, effūdō.

inūngo, inūnxi, besalben. — *idcirco contemnas lippus inungi.* Virg.

SYN. ūngo, illino.

invoco, anrufen. *Invocat & duplicet cæloque ereboque patentes.* Virg.

SYN. Rōgo, prēcōr, implōro, pōsco, expōsco.

involucrum, Uiberzug, Band. *Contentum involucris atque cubilibus.*
 (Chor.) Pr.

involvere, involvere, einwinden. SYN. illāquēo, irrētio, intrico, implico,
 vel abripio, dirūo.

inurbānus, unhöflich. *Scimus inurbanum lepidio se ponere dicto.* Hor.

inūro, inūssi, ein- oder anbrennen. *Continuoque notas & nomina gentis
 inurunt.* Virg. SYN. Imprimo, infligo, noto, inscribo.

inūsītātus, ungebräuchlich. *Inusitatum fare quod populi borreant.* (Ja.)

S. SYN. Insolitus, rātus, insolēns, novus.

inūstus, verbrennt. *Fulmina declarant idus, & intusla vapore.* Luc.

inūtilis, unnützlich. *Et sibi inutilior, timidi commenta retexit.* M. SYN.
 Vanus, inanīs.

inūtiliter, unnützlich. SYN. inanitē. v. Frustra.

Io! interject. *Dieite, io Pæan, & io, bis dicite, Pæan.* Ovid.

Io! ius. — *Si candida jusserit Io.* Juv.

(*Inachi filia, a Iove, cujus amore capta, in juvencam versa, ne a
 Iunone agnosceretur, quam fraudem suspicata Iuno, eam sibi a Iove
 dari postulavit, impetratamque Argo centoculo custodiendam commisit,
 quem quum Iupiter a Mercurio interficiendum curavisset, indignata
 Iuno æstrum pellici immisit, quo concita, in Ægyptum fugit, ubi,
 pristina forma a Jove recepta, regi Osiridi nupsit, Ægyptiis carissi-
 ma, ab iisque post mortem Dea habita, Isis nuncupata.*) SYN. Isis,
 Phōronīs, a Phoroneo fratre, Ināchīs. EPIT. Vāgā, cāndidā, inā-
 chīā. Phāriā, Mēmphitis, Niliācā, ārgolicā. PHR. Quæ bōs ex hō-
 mīne est, ex bōve factā Dēā. v. Isis.

S. Iōānēs, is. (*Propheta, filius S. Zacharie & Elisabethæ, quem in
 extrema senectute susceperunt. Cognominatus fuit Baptista a baptis-
 mate pœnitentiæ, quod predicabat. Hic a primis annis desertum petiit,
 ubi vitam hominis, an potius Angeli duxerit, vix dicas, ipse Christum
 Dominum in Iordane fluvio baptizavit, in vitia sic invehebatur, ut
 Herodi regi non pepercerit, ipsum increpans, quod fratris uxorem
 secum haberet, quapropter illa arte effecit, ut sanctum prophetam
 Herodes capite juberet mulctari.*) EPIT. Sāctūs, pūrūs, intēgēr,
 sēvērūs, aūstērūs, intēmērātūs, prænūntiūs, præsāgūs, fātīdicūs, vātēs.
 PHR. Sōbōlēs sāctōrum sērā pārentum Zāchāriæ sōbōlēs. Pāstūs
 Bāptistā locūstīs Silvārūmqūe fāvīs, et āmīctūs vēstē cāmēli. Rēgis
 prēcūrsōr ōlymipi, ūltimā lēgīfēræ nātūræ mētā Iōānēs.

S. Iōān-

S. Iōānēs, īs. (*Alter fuit Evangelista dictus, unus e duodecim Apostolis Christi Domini, cui prae ceteris carissimus fuit. Ab illo scriptum habemus Evangelium cum Apocalypsi, quam in insula Patbmo exul ob fidem, quam praedicabat, scripsit. De hujus obitu non constat.*)

PHR. exigua Bēthsaidē cretus. Mōrē volāns aquilae vē bō pētīt āstra Iōānēs. Christo prae reliquis carus apōstolis. Quī sup̄rā Dōmīnī pectus in ūltimis discumbens epulis, composuit caput. Quem māximus hērōs ūnigēna in tērris socinm sibi pēctōrē tōtō jūnxīt. Praeque aliis mīrō dilēxit amorē. Quī Christūs dilēctam gēnitricem crēdidit ūnī. Dūlcibus extrēmum vēr̄bīs affātus utrūquē.

Jōcōr, āris, schimpfen. *Carum nescio quid jubet joculari.* (Ph.) C.

SYN. Rīdēo, irrīdēo, lūdo, illūdo, cāvillōr.

Jōcōsus, schimpflich. *Non potuit melius litem finire jocosam.* Mart.

SYN. Facētus, fēstivus, lepīdus, hīlāris.

Jōculāris, schimpflich, spöttlich. *Præterea ne sis ut qui jocularia ridens.* Hor.

Jōcūs, Schimpf, Kurzweil. *Mox juvenes agitare jocos, & pollice dextro.*

P. SYN. Rīsus, lūdus, lūsus, sālēs, cāvillatīo, cāvillus, scōmmā.

EPIT Rīdicūlus, jūcūndus, lētus, fēstivus, hīlāris, blandus, grātus, placīdus, lepīdus, argūtus, pūerilis, solūtus, venūstus, ālācer, vānus, inānis, lāscivus, tūrpīs, infāmis. **PHR.** Lepīdā, fēstivā, jōcōsā dīctā jūcūndis grātīā vēr̄bīs. Fēstivā, lepīdā procacitās, argūtis cārmīna plēnā jōcīs. Miscēnda est lētis rārā repūlsā jōcīs, cōndidit ōrnatīs et suā dīctā jōcīs. Dum vocat insānis ebriā tūrbā jōcīs. Nullā venēnātō littērā mixtā jōco est. v. Sales.

Iōlāus. (*Ipbicli filius, qui Herculi hydram interficienti adfuit, ferroque candenti cruorem restinxit. Hinc, quum ad decrepitam ætatem pervenisset, Herculis precibus juventuti restitutus est, Ovid. 4. Met. Dūbriāquē lēgēs lānūgīnē mālās ōrē refōrmātus primōs iōlāus in annōs.*)

Iōlē, ēs, (*Euryti Laconiae regis filia, ab Hercule adamata, quam quum Eurytus jam victus ei tradere recusasset, licet certaminis lege debitam, ira accensus Hercules Eurytum interfecit, urbeque direpta, Jo-lem abduxit, postea moriens filio mandavit, ut eam uxorem duceret.*)

Ov. 9. M. PHR. at longis anxīā cūris. Argōlīs ālcēmē quēstus ūbī pōnāt ānilēs. Qui referāt nātī tēstātōs ōrbe laborēs. Quīque sūōs cāsūs iōlēm habēt Hērclūs, illam impēriō, thālāmōquē recēperat Hyllūs.

Iōniā. (*Asiae minoris regio media inter Cariam & Æolidem.*) **EPIT.** Mōllis, dīves, fēcūndā, ōpīmā, bēnīgnā, cūltā.

Iōnīcus. *Motus doceri gaudet Ionicos.* (Alcaic.) Hor.

Iōnīus. *Noſſe quod Jonii veniant ad litora fluctus.* Virg.

Iōpās, æ. (*Africae regulus, unus ex procis Didus.*) **EPIT** Crīnītus, jūcūndus, pūlchēr, fōrmōsus, dēcōrūs, venūstus, Lībycus.

Jōrdānis. — *lustra gerens placidam Jordanis ad undam Sed. (Fluvius Judææ clarissimus, ab Elia & Eliseo tactu pallii divisus, & Christi baptisate a Joanne suscepto, celeberrimus.) SYN.* Jordānis āmnīs. flūmēn, ūndæ.

Jōsēph, vel iōsēph. (*Filius Jacob ex Rabel, qui, quum a patre prae ceteris fratribus suis amaretur, in ejus vitam ipsi conjurarunt. Quum vero sibi abstinendum a fraterno sanguine judicassent, ipsum vendiderunt Ægyptio mercatori, nomine Potifar, a cujus quum uxore amaretur, nec vellet ipse impure mulieri adherere, illa Josepb apud virum detulit, sibi vim inferre voluisse asserens; quare a domino carceri mancipatus, donec de explicando Pharaonis somnio ageretur, un-*

de ad ipsum Aegypti summa potestas devoluta est. Quo tempore patrem, fratres, Aegyptumque totam a fame liberavit.) PHR. Isacidae natus. Fratribus invisus. Casta Jacobi soboles. Multiplices casus et longa pericula cernas Fatidici juvenis.

S. Iosephus. (*Sponsus beatissimae Virginis Mariae, creditus pater Domini nostri Jesu Christi, cujus puericia ipsi fuit commendata.*) PHR. Spōnsus, tūtōr Vīrginis ālmæ. Rēgiā prōgeniēs. Vēniēns Dāvidis ōriginē Jōsēph.

Iphigēniā. *Pro quo maclata est Iphigenia mora.* Prop.

(*Agamemnonis & Clytemnestrae filia, quam missus Ulysses astu a mare abduxit, Achilli eam nupturam simulans, eo re vera confiso, ut Dianam iratam, cujus cervum in Aulide pater ejus Agamemnon imprudens occiderat, placaret. Monuerat nempe oraculum, ventos secundos ante non expectandos, quam sanguine Agamemnonis id scelus expiasset, verum Iphigeniae jamjam immolando loco, miserata Dea cervam substituit, virginem autem in Tauricam regionem transtulit, ubi a Tbonante, Rege ejusdem Deae sacris praefecta est.*) SYN. Iphīānīssā, Mycēnis. EPIT. āgāmēmnoniā Pēlōpēiā, iphiānīssā. PHR. Pēlōpēiā virgo. Sūppōsitā lēthō rāpūit quam Dēliā cērvā.

Iphitus. *Iphitus & pelias mecum, divellimur inde* Virg.

(*Miles fuit veteranus Trojanorum; alius fuit filius Euryti Laconiae regis, & frater. Ioses, quem Hercules e turri praecipitavit ob negatam ei sororem.*)

Irā, Zorn. *Sævit amor magnoque irarum fluctuat aestu* Virg.

SYN. Fūrōr, rābiēs, irācūndiā. EPIT. ācērbā, viōlētā, ēffērā, rābīdā, sāvā, sānguīnā, acris, atrōx, impiā, imprōbā, aūdāx, nōxiā, insānā, discōrs, immānis, cōmmōtā indōmītā, litīgīōsā, fūmīdā, cēcā, accēnsā, fūlmīnēā, prācēps, crūdēlis, ardēns, fūrēns, frēmēns, vīvāx, mīnāx, hōrrīdā, vītīōsā, infrēnis, impātiēns, flāmmātā, fērvēns, nōcēns, inīquā, spūmāns, tārtārēā. PHR. Iræ stīmulī, vīs, impētūs, ardōr, irārum aētūs, flūctūs, vēsāniā, viōlētīā, sāvītīēs. Cēcūs mēntīs fūrōr, irātūs, furiōsūs, dōlōr. Cōmmōtī pēctōris aētūs. Irā parēns ōdīi. Prācīpitāns, tūrbāns, excēcāns mēntem. Cōquēns prācōrdiā. ānimōs cēcā cālīgīnē vēsāns, in prācēps ōmniā vētēns. Pārtūrīēns mīnās, āspērquē cōquēbāt. Jam dūdum immītēs irās. Scīntillāvīt quē crūēntīs irā gēnis. Cāndīdā pāx hōmīnēs, trūx dēcēt irā fērās. Irā fūrēns strīctīs ōdīum mucrōnībūs explēt. Cōmēs indīvisā fūrōris. Prācīpītēs āgīt irā grādūs. Irā fūmāns spūmāntī fērvīdā rīctū, sānguīnēā intōrquēns sūffūso lūmīnā tēllē. Irā, fūrōr brēvis ēst. Plācidīs mūlcēt bācchāntem vōcībūs iram. v. *Furor, & mox irascor.*

Iram deponere, vom Zorn abstecken. RHR. iram pōnērē, cōhībērē, cōērcērē, frānārē, reprīmērē, sūpprīmērē, tēmpērārē, irārum cōmpēscērē flūctūs. Cōmmōtī cōmpēscērē pēctōris aētūs. iram, irātum ānimū sēdārē, mōllīrē, mītīgārē, lēnīrē. ānimū rēvōcārē āb irā. mēntīs cōmpōnērē flūctūs. Fērōciā pōnērē cōrdā, sūpprīmērē fērvētēs aētūs, frānā bīlis sūæ. Pāūllātīm cādīt irā fērōx, mēntēsquē tēpēscūnt. Tēmpērāt hīs dīctīs ānimōs irāsquē rēmīttīt: Fīt lāsī mōlliōr irā Dēi, mēritāmqūē ūltrō cōmpēscūnt iram. Tālībūs indē mōdis ōra indīgnāntiā sōlvīt. Mītēscet Cēsāris irā, Et vēniēt vōtīs mōlliōr āurātūis. Prōptēr mē mōta ēst, prōptēr mē dēsīnāt irā. Nūmīnis ūt lāsī fiāt mānsuētīōr irā. Cūr ēgo possē nēgem mīnūi mīhi cēsāris iram. Quum vidēam mītēs hōstībūs ēssē Dēōs? v. *Parce,*

iracūn-

iracundiā, Zornmüthigkeit. *Gravissima est probi hominis iracundia.*

(Jamb.) M.

iracundus, zornmüthig. *Impiger, iracundus, inexorabilis, acer.* Hor.

SYN. Pronus, proclivis in iras, vel iratus.

irascor, eris, zornen. *Et tentat sese, atque irasci in cornua discit.* Virg.

SYN. Succensco, indignor. PHR. irā flagro, ardeo, aestuo, ferveo,

incendōr, accendōr, exaestuō, incandescō, agor, agitōr irās concipio,

exercēo, attollo. Iræ sub pectore fluctūs, volvo, volūto, foveo.

Iræ pēmitto habēnās, exardescō, sūrgo in irās, iræ aīrurgūnt, ignescūnt,

ardēnt, candescūnt, exardescūnt. Ignescūnt iræ, & dūris dōlōr

ōsībus ardēt. Increscūnt ānimis discōrdībūs iræ. Vicācēs āgīt

viōlētūs irās ānimūs. Tumēt ānimūs irārum ēsfūndere hābēnās. Vol-

verē, volūtārē, foverē irārum māgnōs sub pectore fluctūs. alere mā-

gnās vēnis tūrgēntībūs irās. Irās ānimō cōquerē. Tum vērō insūr-

gunt iræ. Mēns exaestuāt irā. Variōquē irārum fluctuāt aestū. Vā-

cuis ācuūnt tūmōribūs irās. Tūmidās exārsit in irās Exārsere ignēs

ānimō, subit irā cadēntem Ulcisci patriam. Natē, quid indōmītās

tāntūs dōlōr excitāt irās? Quid furis? indōmītās ardēscit vulgus in

irās. ānimūs tūrgēscit tristībūs irīs. Frōntē minæ dūrant, et stānt in

vultībūs iræ. Sēd nec sāvūs āpēr mediā tam sāvūs in irā est. Prōtī-

nūs exārsit, nec tēporā distulit iræ. O quam tēribilēs exārsit prō-

nūs in irās! Tūm pāter aēnās prōducere longius irās. Et sāvire āni-

mis ēntēllum hant pāsūs acerbīs, Irārum tāntōs volvit sub pectore

fluctūs. Nec tāmen irāscor, quis enim succēnsēt āmāris? Prāvē, sē-

ctum stomāchēris ob ūnguem. v. *Latius.*

iratus, erzornet. *Aut unde iratus silvam devexit arator.* Virg.

SYN. Rabidus, furēns. PHR. irā concitus, cōmmōtūs, turbidūs,

pērcītūs, actūs, ardēns, fervidūs, flagrans, accēnsūs, incēnsūs. Irā-

rum turbidūs aestū. Audācēs, tumidās ēffūsūs in irās. Impātiēns

iræ. irā ferōx, dēmēns, furēns. irārum qui fluctuāt aestū. Aestū irā-

rūm pērcītūs acī. Flāmmēa tōrquēns lūmīna. Hūc illūc volvēns

ōcūlōs, irārum volvēns sub pectore fluctūs. Sāvābile tūmēns. Fla-

grāntī pērcītūs irā. Jām vēnit irātus nīmīum nīmīūmquē sēvērūs.

Ecce, furēns ānimīs adērāt. Tīrynthiūs. Dēntībūs infrēndēns, pēr

tōtum fervidūs irā. Fūriis accēnsūs et irā tēribilīs. Quātiēnsquē

mīnāntis Mōrē capūt, frōntēmqūe rūgis mājōribūs implēns. Mūrmū-

rē tēribilī sic tāndem turbidūs, inquit. Ingēns et inēxōrābilīs ūrgēt

Irā dūcēs, pōpulōsquē suōs. Sicut ūbi ardēnti gelidus succēssit ahē-

nō. Hūmōr āquæ furōr illē silēt, paullūmqūe repēntis. Stāt similīs,

mōx auctā, suās incēndiā vīrēs Exercēt māgis, Sic illē tūmūltū Pē-

ctōris opprēssūs, stīmūlis āgītāntībūs iisdem, Fōrtiōr admōtās rātiō-

nīs spērnit hābēnās.

DESCRIPTIO HOMINIS IRATI.

— Dixit atque ira furit.

Ardent minaces igne truculento genæ,

Oculique vix se sedibus retinent suis.

Violentus, audax, mutus, iratus, ferox,

Tantum cruentus gemit, & dirum fremens

Manus in ora torfit.

Senec in Oed.

Sic memorans torquet fumantem ex ore vaporem,

Iraque anhelatum proturbat pectore murmur:

Ut multo accensis fervore exuberat undis,

Clau-

Clausus ubi exusto liquor indignatur ahenō.

Tum præceps aut in medium, cælumque fatigat. *Silvius L. 6.*

irē, inf. gehen. Primus inire viam, fluvios tentare minaces. Virg.

irīs, idīs, Regenbogen. Irim de cælo misit Saturnia Iuno. V. (Filia Thaumantis & Electræ nuntia Iunonis.) SYN. Thaūmāntīs, Thaūmāntiās. EPIT. Jūnōniā, āeriā, imbriferā, cūrvātā, ūdā, rōscidā, hūmidā, nīmboſā, plūviā, āquōsā, ætherēā, pictā, cōlōrātā, cōrūscā, decōrā, discolor. PHR. Cælestis, plūviūs arcūs. in nūbibus imbrifer arcūs Variis distinctā cōlōribus irīs. Millē trāhēns variōs advērsō solē cōlōrēs. Variō cīrcūmdāns nūbilā cīnctū, gyrō. Sūos arcūs pēr nūbilā cīrcīnāt irīs. Nūntiā Jūnōnis. Cūrvātā purō nūntiāt nīmboſ sinū. Variō decōrātā cōlōrē. Quæ pictūratō cælum dīstīnguīt āmīctū. īnfīciēns lōngum īngēntī cūrvāminē cælum. Variōs īndūtā cōlōrēs. Cōncipīt irīs āquās, ālīmētāquē nūbibus ādfērt. v. arcus cælestis.

Irrādīo, erleuchten. Irradiare dies culmen qui nominis alti. Sedul.

SYN. Rādīo, lūcēo, illūcēo, illūmīno, illūstro. v. Radio.

Irrēligiōsūs, ungottesfürchtig. SYN. īmpīūs.

Irrēmēābilis, unwegsam. Falleret indepreſus & irremeabilis error. Virg.

Irrēparābilis, unwiederbringlich. Sed fugit interea fugit irreparabile tempus. Virg.

Irrēpo, psī, hineinschleichen. Quis non ingemuit, quis non irrepere sacris. M. SYN. Rēpo, obrēpo, ādrēpo, serpo.

Irrēquīētūs, unruhig. Bellaque cum multis irrequieta geris. Ovid.

SYN. īnquīētūs, cōntūrbātūs, tūrbulētūs, sōllicitūs, pērvigīl, īnsōmnīs.

Irrētīo, verstricken. Irrete plagis retinacula denique cæcis. Pr.

SYN. īmplīco, illāquēo. PHR. in rētiā mītto. Rētībūs īnvōlvo, cāpio, īmpēdīo.

Irrēvōcābilis, unwiderruflich. — volat irrevocabile verbum. Hor.

Irrīdēo, irrīsī, verlachen. Irridebit eos iustaque loquetur in ira. Paul.

SYN. Rīdēo, dērīdēo, illūdo, īnsūlto, jōcōr, cāvillōr, lūdīfīco, lūdīfīcōr. PHR. rīsū, cāchīnnō, sālsīs jōcīs, fōedīs gānnitībūs ēxcīpio, lācēsio, ōbstrēpo. īgnōtōs nāsō sūspēndīt ādūncō, ēxtēnsō, ēxcūsō. Insultantquē mālīs mīserisquē prōtērvīs vōcībūs illūdūnt. Cērtānt illūdērē cāptō. v. Derideo

Irrīgo, befeuchten, begießen. Corpora curamus, fessos sopor irrigat artus. V. SYN. Rīgo, āspērgo, hūmēcto, irrōro. v. Rigo.

Irrīgūūs, wāſſerig. Florent irriguumque bibunt violaria fontem. Virg.

Irrīsōr, Verspotter. Dicebam tibi venturos irrisor amores. Prop.

Irrītābilis, jornmüthig. — genus irritabile vatum. Hor.

Irrītāmēn, Anreizung. Adjecisset opes, animi irritamen avari. Virg.

Irrītāmēntum, idem. Effodiuntur opes, irritamenta malorum. Ovid.

Irrīto, anreizen. Segnius irritant animos demissa per aurem. Hor.

SYN. Prōvōco, lācēsio, ēxāspēro. PHR. ād īram prōvōco, ēxcīto, īmpēllo, ēxīlīmūlo, īrās ācūo, mōvēo, ēxcīto, āggēro, sūscīto. Irrītātquē vīrum tēlis ēt vōcē lācēsīt. Parcē irrītārē quērēdo. Nē quēmquam vōcē lācēsīs. Lēx dīctā ōffīciīs, nē vōcē lācēsērēt hōstēm, Intēndītquē ānīmum dīctīs atque āggērāt īrās.

Irrītūs, vergeblich, unfrāstīg. Arte locum, & variis assultibus irritus arget. V. SYN. Vānūs, īnānīs, īnūtilīs, cāſsūs.

Irrō-

Irrōgo, zumuthen, auflegen. *Regula peccatis quæ pœnas irroget æquas.* Hor.

Irrōro, ās, mit Thau befeuchten. *Aut cum sole novo terras irrorat eous.* V. v. *Roro.*

Irrūmpo, ūpī, einbrechen. *Qui cursu portas primi irrupere patens.* V. v. *mox irruo.*

Irrūo, irrūī, ungestümlich einfallen. *Irruimus densis & circumfundimur armis.* V. SYN. *Ruo, incūro, irrūmpo, insilio, fēror, intēro, injicio, mē dō in cum accus. invādo, aggrēdiōr.* PHR. *Sē dedit in mediās aciēs. Mediōs moritūrus in hōstēs irruit. Irruimūs densis et circumfundimur armis. Fit viā, vī rūmpunt aditūs, primosque trucidānt Immissi Dānāī. Rāpidō fertur impetē milēs, et circum portis instāns tēctā obsidet. In hōstēs irruit, et quā telā videt densissimā tendit. Nescit utrō prius illē ruat, rucere ardet utroque, Ac velut mortis saxum de vertice præceps. Quum ruīt avulsū vento seu turbidus imber Prōlūit, aut annis vōlvit sūblāpsā vētustās Exsultatque solō silvās, armētā, virosque involvens secum disjectā per agminā. Tūrnus sic ruit. Aut ubi decursū rapidō de montibus altis dant sonitum spūmōsi amnēs, ut in æquorā currunt. Quisque suū populātus iter, nōn sēgnius ambo Aneās Tūrnusque ruunt per praeliā.* v. *Invado.*

Irūs. *Irus egens pecorisque Melantbius auctor edendi.* Sil (*Medicus Itbacensis, quem ab expeditione Trojana reversus Ulysses ictu pugni interemit.*) EPIT. *Pauper, egenus, miser, inops, mendicūs.* Vers. *Irūs erit subito, quī modō Cræsus erat.*

is, Pronom. derselbe. *Vestrum prætor, is intestabilis, & sacer esto.* Hor. *is, du gehest. ab eo. Longum est.*

isis, idīs. *Isidis antiquo quæ proximo surgit ovili.* Juv. (*Inachi, regis Argivorum, filia, quæ prius jo vocabatur, quæ, a Jove in vaccam commutata, in Ægyptum venit, ubi, recuperata forma pristina, ab incolis tanquam Dea colebatur, ipsique anserem immolare consueverant Ægyptii.*) PHR. *Visito thūricrēmās vaccæ Mēphitidōs arās. Ināchiæ Jūno pestem medicatā jūvencæ.*

ismārus. (*Mons Tbraciæ asper & incultus ex una parte, ex alia fertilis vinetis & olivetis, quem Orpheus incoluit.*) EPIT. *asper, rigidus, durus, nimbosus, gelidus, niveus, fecundus, fertilis, ferax, cultus, virens, amœnus.* PHR. *Juvāt ismārā Bācchō Conserere, atque olēā magnum vestire Tābūrnū.*

Istēr, istrī. *Stat vetus urbs ripa vicina binominis Istri.* (*Fluvius Europæ totius maximus, in jugis Arnopææ montis Germaniæ ortus, & in Pontum sex ostiis defluens.*) SYN. *Danubiūs, quod vide.*

Isthmūs, ein eng Erdreich zwischen zwey Meeren. SYN. *Bimāris, æquorēus, circumfluus, angustus, brevis, extensus, latus, tenuis, exilis.* PHR. *Geminō tellūs circūdatā pōntō. Binis æquoribus terrā cinctā, oppugnātā. Faucēs geminī mārīs. In mārē porrēctā. Proiectā tellūs Exiguō debet, quōd nōn est insulā collī. Hæc spatio contractā brevī frētā binā repellit, angustō duplex mārē dividit isthmō.*

Istrī, ōrum. (*Populi sunt Istriæ, Italicæ regionis, Illyrico conterminæ, ortum suum a Colchis repetunt, qui ab Æta rege missi fuerant, ad Argonautas cum vellere aureo fugientes persequendos. Sed hi ex Ponto descendentes substiterunt, vel metu regis, quia Argonautas non viderunt, vel tædio viæ, & longæ navigationis.*)

it, ab eo. *Nidor enim penetrat, quia succus non it in artus.* Lucr. itā,

Itā, also. *Sublime expulsam eruerent ita turbine nigro.* Virg.

SYN. Sic, nōn ālītēr, haūt sēcūs, nōn sēcūs.

Itālī, Italiener, Lateiner. *A quo post Itali fluvium cognomine Tibrin.* V.

SYN. Aūsōnī, Lātīnī, Lātīi, Oēnōtrīi, Aūsōnidæ. EPIT. Fōrtēs, gēnērōsī, bēllacēs, indōmītī, invīctī, supērbī, pōtētēs, ingēnīōsī.

PHR. Gēns Itālum, Itālī pōpūlī. Sātūrnī gēns, nātīo.

Itālīā, Italien. *Italiam fato profugus Lavinaque venit.* Virg.

(*Europæ regio, in formam cruris inter Adriaticum & Tbuscum mare, a jugis Alpium dorsoque Appennini porrecta, se paullatim attolens usque ad fretum Siculum. Prius dicta fuit Hesperia, ab Hespero, Atlantis fratre, a quo, quum pulsus ex Africa fuisset, Hispaniæ & Italiæ nomen dedit. Dicta quoque fuit Oenotria, ab Oenotrio, Sabinorum rege. Postea fuit nuncupata Italia, ab Italo, Siculorum rege, qui agriculturam Italos docuit & leges condidit.*) SYN. Aūsōniā, Oēnōtriā, Hēsperiā, Lātīnum. EPIT. Dīvēs, supērbā, nobīlis, illūstrīs, mārītiā, bēllīcā, gēnērōsā, fērāx, fērtīlis, fēcūndā, pōtēns, opūlētā.

PHR. Tēllūs Itāla, Aūsōniā, Oēnōtriā, Hēsperā, Lātīā, Sātūrnīā, Rōmānā. PHR. Lātīi, Itālī, Aūsōnī finēs, agrī. Itālā rēgnā. Itālīæ, Aūsōniæ tēllūs.

Itālīs ōrā, plāgā, rēgiō. (*Virg. 2. Æneid.*) ēst lōcūs Hēsperiā Grājī cōgnōmīnē dīcūnt. Tērra āntīquā, pōtēns ārmīs ātque ūbērē glēbā. Oēnōtrīi cōlūērē vīrī, nūnc fāma mīnōrēs Itālīam dīxīssē dūcīs dē nōmīne tērram.

Itālīcūs. *Grata quis Italicis auctor potuisset in oris.* Ovid. SYN. Aūsōniūs.

Itālīs. *Italides, quas ipsa decus sibi Dia Camilla.* Virg.

SYN. Itālā, aūsōnīs, Jūlus, lātīus, lātīnūs.

Itāné, ist es wahr? *Itane & salutis publicæ indicium obrues.* (Jamb.) S.

Itāquē, alsdann. *Nunc itaque & versus & cetera ludicra pono.* Hor.

SYN. īgitur, ērgo, quārē, quāprōptēr, quāmōbrem, īdēō, īdcīrcō, ātquī, ādēō.

Itē, ab eo. *Ite mee, quondam felix pecus, ite; capellæ.* Virg.

Item, auch, also. *Contemplator item quum se mox plurima silvis.* Virg.

SYN. īsupēr, prætērēā, ādhūc, rūrsūs, rūrsūm, ītērūm.

ītēr, ītīnērīs, Weg, Reise, Fahrt. *Hinc iter inceptum peragunt, &c.* V.

SYN. Sēmītā, vīā, cālīs, trāmēs, ādītūs, spātīum. v. via.

ītēro, wiederhohlen. *Sic iterat voces & verba cadentia tollit.* H.

SYN. Gēmīno, īngēmīno, duplīco, īntegro, rēdīntegro, rēpēto, rē-sūmo.

ītērūm, wiederum. — *iterumque iterumque manebo.* Virg.

SYN. Rūrsūm, rūrsūs, prætērēā, īnsupēr, ādhūc.

īthācā, eine Insel im Ionischen Meer.

Sum patria ex Ithaca comes infelicis Ulyssis. Virg.

EPIT. āspērā, īncūltā, mōntānā, scōpūlōsā. PHR. īnsūlā, tērrā āl-trīx ūlyssīs.

īthys, ys, & yōs. (*Terei & Progne filius, qui, a Progne matre discerptus, & patri epulandus appositus, in phasianum mutatus est.*) EPIT.

īsmārīūs, Thrēiciūs, trīstīs. PHR. dēflēt Thrēiciūm ālēs īthym.

ītīdem, gleichfalls. *Omnia nos itidem depascimur aurea dicta.* SYN. Pārītēr.

ītūm. *Poscebatur humus, sed itum est in viscera terræ.* Ovid.

ītūr, man geht. *Itur in antiquam silvam &c.* Virg.

ītūrūs, willens zu gehen. *Inclusas animas, superumque ad limen ituras.* Virg.

Jubā,

Jübä, die Mähne an einem Pferd.

Densa juba & dextro facta recumbit in armo. Virg.

SYN. cōmā, crīnis. EPIT. Fluēns, ūndāns, cōmāns, pēxā, lōngā, flāvā, effūsā, crispāns, errāns, vāgā, spārsā, cōmtā, diffūsā, rūtīlā, ēquīnā, lēonīnā. PHR. Lūxūrīēs jūbārum. Discūssae cāpītī jūbæ. Jūbam cērvīcē effūndīt ēquīnā. Jūbæ errāntēs lūdūnt, vāgāntūr pēr cōllā, pēr agrōs. Jūbīsqūē cōmāntēs excūtīt illē tōrōs.

Jübä. (*Rex Mauritanie, Pompejanarum partium pertinacissimus assertor, qui Curionem, a Cesare in Africam missum, cum omnibus copiis delevit, victo vero Pompejo, cum Scipione copias conjunxit, commissoque praelio superatus, quum nulla jam spes reliqua esset, magnifice epulatus, cum Petrejo, mutuis vulneribus concurrens, fortissime cecidit.* EPIT. Scēptrīfēr, infīdūs, Maūrūs, Cīnyphīūs, māgnānīmūs, fōrtīs, pōtēns, infēlīx.

jübār, der Morgen- oder Abendstern. *It portis jubare exorto dilecta juvenus. V.* SYN. Fāx, lūmēn, splēndōr, fūlgōr, lūx, rādīi. v. Fax, & Lumen.

jübātūs, mit Mähnen. SYN. Crīnītūs, cōmātūs. PHR. Jübā ōrnātūs, dēcōrūs, mūnītūs, hīrsūtūs.

jübēo, jūsi, befehlen, gebieten. *Seu Troas fieri jubeas, Teucrosque vocari.* SYN. impēro, māndo, prācīpīo. PHR. Pārēndum ēst mōnītīs, fiāt, quōd ūtērquē jūbēmūs. Vādē sālūtātum prō mē, libēr īrē jūbērīs. Tūūs, ō Rēgīnā, quōd ōptēs, Explōrārē lābōr, mīhī jūstā cāpēsērē fās ēst. v. Impero.

jūcūndūs, lieblich. *Sustulit esuriens, minus hoc jucundus amicus. Hor.* SYN. Grātūs, suāvīs, accēptūs, dūlcīs, āmcēnūs, lētūs, hīlārīs, fēstīvūs, lēpīdūs, jōcōsūs.

jūdās, æ, der Verräther Christi. SYN. īschāriōtēs. EPIT. Prōdītōr, nēfāndūs, impīūs, āvārūs. PHR. Prōdītōr īscārīūs.

Jūdæā. *Hæc, Judæa, tuas vox non pervenit ad aures. R.* (*Syriæ regio, quæ & Palæstina dicitur. Hoc nomen sortita est a Juda, filio Jacob, quum prius terra Chanaan vocaretur.*) SYN. Pālæstīnā, īdūmæā, Chānāān. EPIT. infīdā, rēbellīs, dīrā, pērjūrā, sūpērbā, rēnāx. PHR. īsācīdum tēllūs. Rūrā pālæstīnæ, Jūdæi cūlmīnā rēgnī Jūdæamquē pētīt, quæ pīnguīā rurā sīlētēr Agmīnē Jōrdānīs vīrīdīs prōrūmpīt āmcēnō, Est ūrbēs Phcēnīcum īntēr lātēquē flūēntem Jōrdānēm rēgīo, nōstrīs stāt cōgnītā sacris, Jūdæam āppellānt, ārmīsque ēt lēgē pōtēntem.

Jūdæī, die Jüden. *Persuadere cupit, credat Judæus apella. Hor.* SYN. Pālæstīnī, īsācīdæ, īdūmæī, Hēbraeī. EPIT. infīdī, pērfidī, fērōcēs, sūpērbī, rēbellēs, prōfānī. PHR. Jūdæā gēns, prōpāgo, īsācīdum gēnūs. Gēns Hēbraeā. Gēnūs ōrtum ā sānguīnē Jūdæ. Gēns quōndam dīlētā Dēō. Plēbs īngrātā, infēlīx. Jūdæā prōpāgo, Ultrō infēstā piīs, īpsīs vātībūs aequā

Jūdēx, icis, ein Richter. *Judicis argutum quæ non formidet acumen. Hor.* SYN. Arbītēr. EPIT. Āquūs, jūstūs, īncōrrūptūs, īntēgēr, sēvērūs, grāvīs, sānctūs, sāgāx, prūdēns, īnīquūs, cōrrūptūs, īnjūstūs, īmmītīs, faevūs. PHR. Lītīs arbītēr, cōgnītōr, quæsītōr. Jūris, jūstītiæ præsēs, āntīstēs. Lēgum vīndēx. Āquī dēfēnsōr ōbsērvāntīssīmūs. Cōnsūltīssīmūs aequī. Quī sūnt dūbīī crēdītā jūrā fōrī. Quī jūrā dāt, cāūsās cōgnōscīt. Grāvīs cēnsōr. Vītās & crīmīnā quærīt. Sēvērō vūltū rēum tērrēns.

Jūdicīālis, rechtlich, gerichtlich.

Sacra damus festis fora judicialia ponunt. Ovid.

Jūdicium, ein Gericht. *Judicium Paridis spreteque injuria formæ. V.*
 SYN. arbitrium, sententiā, vel prudētiā. EPIT. Rectum, iustum,
 æquum, prudens, grāve, verum, injustum, iniquum, imprudens.
 PHR. jūdicis officium, arbitrium, officium fori, juris, legis vīn-
 dictā.

Judicium extremum, das letzte Gericht. PHR. Lūx ūltimā mūndī. Sūm-
 mā diēs. Mūndō quum vēnerit ūltimū ævī tēminū. Sūmmā diēs, et
 īnēluctābilē fātum. Quum mōrtālēs omnēs, rūptā tellūrē, rēsurgēt.
 Quum omniā prācipiti lāpsū cōcūssā pēribūnt. In nīhīlumquē cā-
 dēt, quōd fuit antē nīhīl. Quum mārīa et tērrās cœlumquē prōfūndum
 Unā diēs dābit exitiō, mūltosquē pēr ānnōs Sūstētātā rūet mōlēs et
 māchīnā mūndī. Tum vērō āligērum clāmōr clāngōrquē tūbārum
 Terrībili sōnitū cīnērēs ānimābit et ōsā. Dēnīquē quum sūprēmā di-
 ēs pēritūro illūxērīt ōrbī Omniāque ēlicīām pātēfāctīs ōsā sēpūl-
 crīs, Atque itērum īn lūcem ēmērgēt, quōs tērrā tegēbāt. Quum
 sūmmūs jūdēx tērrās īnvīsēt āb āulā Sīdērēa ut vītās hōmīnum et crī-
 mīnā dīscāt. Quēsītōr dāmnētque ērēbo (mīsērābilē) sōntēs Atque
 pīōs cœlī vōcēt āltā ād sīdērā Mānēs.

jūdicō, urtheilen, schäzen. *Et sapit & mecum facit & Jove judicat æ-
 quo. Hor.* SYN. Stātuo, dījūdicō, dēcerno, cōnstitūo, ēxīstīmo, ār-
 bitrōr, cēnsēo, vel jūs dīco. PHR. Jūs prōnūntiō, ēxercēo, jūrā do,
 litēs cōpono, dīrimo, cōncīlio, jūdicium stātuo, dēcerno. Cāūsā-
 rum sēdēt ārbīter, ārgūt, ābsolvīt, dāmnāt. āt vōs īn pōpūlis, quībūs
 ēst pērmīssā pōtēstās Jūris et æquārum cūltōr sāctīssīmē lēgum. Vē-
 rīdicō lātium, quī rēgis ōrē fōrum, Ergo ūbī vērīdicūs jūdēx īn nū-
 bē sērēnā Dīcērē jūs vēniēt scēlērīsquē cōārguēt ōrbem. Cōncīlium-
 quē vōcāt, vītās et crīmīnā dīscīt, Cāstīgātque, āudītquē dōlōs, sūbā-
 gitquē fātērī.

jūgālis, das an das Joch gehört. *Emeritos vertunt ad pascua nota jūga-
 les. C.*

jūgērā, jūgērum, Aker. *Et labefacta movens robustus jugera fossor. V.
 v. Ager.*

jūgīs, Adject. emsig. *Hortus ubi & tecto vicinus jugis aquæ fons. V.*
 SYN. Pērēnnīs, pērpētūus, cōntīgūus, āssīdūus.

jūgītēr, ohn Unterlaß. *Sodalis & convictor, hospes jugiter. (Jamb.) A.*

jūgo, ās, zusammen binden. *Cui pater intactam dederat primisque ju-
 garat. V.* SYN. Jūngo vel mārīto. PHR. Collā jūgīs sūbdērē, sūbmit-
 tērē, sūppōnērē, ōnērī sūppōnērē. Taurōs sūb jūgā cōgērē, prēmērē
 jūgō.

jūgūlo, die Gurgel abstechen. *Ut jugulent homines, surgunt de nocte
 latrones. I.* SYN. Jūgūlum rēsolvō, faucēs rēsēco, sēco, fōdiō, īncīdo,
 ōccīdo, pērīmo, v. Occido.

jūgūlūs, & jūgūlum, die Gurgel oder Kehle am Hals.

— *tenui jugulos aperire susurro. Sil.* SYN. Faucēs, gūttūr, cōllum.

jūgum, ein Joch. (*Instrumentum, quo boves copulantur & junguntur.
 Hinc sērvītūs, ac etiam īmpērīum jugum dicitur.*)

Robustis quoque jam tauris jūga solvet arator. Virg.

EPIT. Dūrum, grāve, mōlēstum, tūrpē, trīstē, sērvīlē, ācērbum, īn-
 tōlērābilē, mīsērum, ēxitīālē, īnīquum, ōdīōsum, dūlcē, suāvē, mītē,
 grātum. PHR. Sūb jūgā pāscētēs cōgīt lōrātā jāvēnēōs. Bōs prā-
 bēt īncūrvō cōllā prēmēndā jūgo. Dūrā tyrānnī pērpētīmūr jūgā.
 Chri-

Christi suāvē jūgum est. Bōvēs sūb jūgā vōcārē, cōgērē, dūcērē, mīt-
tērē. Collā bōum jūgō prēmērē. ōnērī sūppōnērē taūrōs, plaūstrō,
ārātrō adjūngērē. Ad juga rūricōlās expōnērē durā jūvencōs. Collā
jūgo sūppōnērē, prābērē, sūbdērē, sūbmīttērē, jūgum ferrē, sūbīrē.
Sūb jūgā īrē, dārē collā jūgō. Jūgum excūtērē, dētrēctārē. Collā jū-
gō sūbtrāhērē, ērīpērē. Dūcam rūricōlās sūb jūgā pāndā bōvēs. Nōn
Insuāvē jūgum cērvīci īmpōnērē nōstrāe Christūs amat. Ipsē sacros
Mārtī sūb jūgā pāndā bōvēs. Primō taūrūs dētrēctāt ārātrā, pōst vē-
nīt assuētō mōllīs ad arvā jūgō. Et tuā lāsūrō sūbtrāhē collā jūgō.
Erīpīt tūrpī collā jūgō. Quōnam, usquē fērēmūs exitiālē jūgum.

Jūgum mōntis, die Spitze oder Gipfel eines Berges. v. *Cacumen*.

Jūgūrthā. (*Rex Numidarum callidus, bellicosus & perfidus, victus tan-
dem a Mario consule Romano, & Romae in carcere necatus inedia.*)

EPIT. Triūmphātūs, īmmānis, pērfidūs, trūx, crūdēlīs, īmmītīs,
īnfēlīx, mīser, tērrībilīs.

Jūliūs mēnsīs. *Julius a magno deductum nomen Julo. Virg.*

(*Mensis enim ille prius Quintilis vocabatur, quod ordine quintus es-
set, a Martio, quem anni principium fecerat Romulus. Hoc nomen
ei adscripsit M. Antonius in honorem Julii Caesaris, qui ad quartum
idus Quintiles natus fertur.*) EPIT. Aestīvūs, sērēnūs. PHR. Jūliūs,
Quīntīlīs mēnsīs.

Jūlus. *At puer Ascanius cui nunc cognomen Julo. Virg. v. Ascanius.*
jūmētūm, Zugvieh. *Aetolis onerata plagis jumenta canesque. Hor.*

jūnctūrā, eine Fuge. *Juncturas tabulata dabant, &c. Virg.*

SYN. Cōmmīssūrā. EPIT. Vālīdā, fīrmā, pōlītā, lēvīs.

jūncūs, ein Bins, Ried. SYN. ārūndo, scīrpūs, jūncī, vīmēn. EPIT.

Mōllīs, tēnuīs, tēnēr, lēvīs, ācūtūs, pālūstrīs, līmōsūs, flūvīālīs, flū-
mīnēūs, ūdūs, ūvīdūs. PHR. Nēc mōllī jūncō nēc vīmīnē lēntō Pēr-
fēcī cālāthōs. Dum fīscēllā tībī flūvīālī, Tītyrē, jūncō Tēxītūr.

jūngo, jūnxī, zusammen fügen. *Sternitur, hic apta jungitur arte fīlex.*

Tib. SYN. Cōnjūngo, adjūngo, nēcto, cōnnēcto, adnēcto, līgo, al-
līgo, cōpūlo, cōmmītto, vel addo, admōvēo, adjīcio, āplīco.

jūnīpērūs, ein Wacholderbaum. *Juniperi gravis umbra, nocens & fru-
gibus &c. V. EPIT. Virīdīs, vīrēns, ōlēns, pērēnnīs. PHR. Jūnī-*

pērī grāvīs ūmbrā nōcēt. Jūnīpērī cārīē īmpēnētrābīlē rōbūr.

Jūniūs mēnsīs. *Junius est juvenum, qui fuit ante senum. Ovid.*

(*Quartus a Martio mensis, alii sic illum dici putant a Junone, tan-
quam Junonius; alii a Junio Bruto, qui primus Romae factus est
consul; alii a junioribus derivant, sicut Majum a majoribus.*) EPIT.

Blāndūs, āmōēnūs, sūdūs, bēnīgnūs, flōrīdūs, rīdēns, ōdōrūs, lūxūrī-
āns, gēnīālīs, sērēnūs, grātūs, plācīdūs, fēcūndūs, fērtīlīs, flōrēns,
vīrēns. PHR. Mēnsīs Jūnōnīūs ā jūnōnīs nōmīnē nōmēn hābēns. Jū-
vēm dē nōmīnē dīctūs. (*Ovid. 6. Fast.*) Jūniūs est jūvēm, quī
fūit āntē sēnum.

Jūno, ōnīs. *Vi Superum & sevae memorem Junonis ob iram. Virg.*

(*Saturni filia, Jovis soror & conjux, Lucina dicitur, quod partu-
bus praesit.*) SYN. Lūcīnā, Sātūrnīā. EPIT. Rēgīā, ārgīvā, prōnū-
bā, ōmnīpōtēns, mākīmā, ālmā, pōtēns, æthērēā, cālēstīs, scēptri-
gērā, sacrā. PHR. Jōvīs ēt sōrōr ēt cōnjūx. Gērmānā tōnāntīs. Sā-
tūrnī prōlēs. Dēum rēgīnā. Mākīmī cōnsōrs Jōvīs. Cūī vīnclā jū-
gālīā cūrā.

Jūpītēr, Jōvīs. — *nunc omnia Jupiter argos. Virg.*

(*Saturni & Opis filius, Junonis frater & sponsus, summus Deorum*
D d 3 habi-

habitus. Fratres habuit Neptunum & Plutonium, quibuscum sortitus de mundi imperio, ipse caelum & terram, Neptunus mare, Pluto inferos obtinuit.) SYN. Sātūrniūs, tōnāns. PHR. Dēōrum pātēr, rēx, sātōr, rēctōr, ōlymptī rēgnātōr. Rēx cælicōlum. Pātēr ōmnīpōtēns hōmīnum. Mūndī ōrīgo. Rēx Dīctæūs. *v. Deus.*

Jupiter pro aere. EPIT. Vērñūs, plūviūs, sērēñūs, pūrūs, hūmīdūs, hōrrīdūs Aūstrīs. *v. Aer.*

Jupiter Planeta. EPIT. Fēlīx, foecūndūs, plūviūs, cōrūscāns, sīdērēūs. PHR. Stēllā jōvīs. Bēnīgnūm Jōvīs āstrum.

Jūpītēr æquōrēūs. *v. Neptunus.*

Jūpītēr Stygīūs. *v. Pluto.*

Jūrāmētum. *Juramenta patri &c. Æn. v. Iusjurandum.*

Jūrgīum, Zank, Hader. *Haut justis insurgit & irrita jurgia jactat. V.* SYN. Rīxā, cōntēntīo, pūgnā, dīscōrdīā, līs. EPIT. Clāmōsum. *v. Rixa.*

jūrgo, ās, & jūrgōr, ārīs, hadern, zanken. SYN. Rīxōr, āltērcōr, lītīgo, cōntēndo, cēto. *v. Rixō.*

jūridīcūs, ein Unterrichter. *Septem juridicis responsa ubi reddidit annis. E.*

jūro, schwören. *Dii cujus jurare timent & fallere numen. Virg.*

SYN. Adjūro, tēstōr, attēstōr. PHR. Tēstem īnvōco, āppēllo. Jūsjūrāndum dō. Jūrāndo fīdem dō. Dīctīs, pōllīcītīs, jūrāndo pōllīcēōr, āffīrmo. Pēr mārē, pēr tērrās, pēr cœlī nūmīnā jūro. Tērram, mārē, sīdērā jūro. Cœlum hōc ēt sīdērā cōnscīā jūro, tēstōr, attēstōr. Nūmīnā tēstārī. Tēstē Dēō prēmīttērē. Dēōs tēstēs ādhībērē. Pēr Dēōs, sīdērā, patriām, pārentēs, lībērōs jūrārē. Pēr supērōs ēt sī quā fīdēs tellūrē sūb īmā ēst jūro, pēr jūbār hōc Solīs rādīs īnsīgnē cōrūscīs. ādjūro Stygīī cāpūt īmplācābīlē rōntīs. Pēr Supērōs ātque hōc cœlī spīrābīlē lūmēn. Vōs ātērnī īgnēs, ēt nōn vīōlābīlē vēstrum. Attēstōr nūmēn, pēr flūmīnā jūro īnfērā. Aūdīāt hēc gēnītōr, quī fœdērē fūlmīnā sāncīt. Tāngo ārās, mēdīōsque īgnēs ēt nūmīnā tēstōr, Ōsā tībī jūro pēr mātīs ēt ōsā pārentīs. Sī fāllo, cīnīs heū sīt mīhī ūtērque grāvis. Tēstōr mājōrum cīnērēs tībī Rōmā cōlēndōs. Pērquē sūōs īllam nūpēr jūrāsē rēcōrdōr. Prēmīssī tēstīs ādēsto. Dīs jūrāndā pālūs.

Jūs, ūrīs, das Recht. *Cavimus & domini jus omne remissimus agro. Hor.* SYN. Æquum, fās, rēctum, jūstum, *vel* jūstītiā, æquītās. EPIT. Sāctum, sacrum, īnvīōlātum, ālmum, lītīgīōsum, āncēps, clāmōsum, ārctum, sēvērum, rīgīdum, īnvīōlābīlē, fīrmum. PHR. rēgum jūrā, jūris lēgēs, dēcrētā, jūs ēt æquum. Fās ēt jūrā sīnūnt. Immōtā mānēnt, jūris dēcrētā sēvērī. Jūrā fōrī.

jūsjūrāndum, ein Eyd. *Fidem alligavit jurejurando suam. (Jamb.) Sen.* SYN. Jūrāmētum, sacramētum, fīdēs, rēllīgīo. EPIT. Sōlēnnē, sacratum, īnvīōlābīlē, tēnāx.

jūssum, Geheiß, Befehl. *Imperio lati parent, ac jussa facessunt. Virg.* SYN. jūssūs, īmpērīum, mādātum, prēcēptum.

jūstītiā, Gerechtigkeit. *Iustitiæne prius mirer, belline laborem. Virg.* SYN. Æquītās *vel* jūs æquum, *Iustitiæ præfides.* Thēmīs ēt āstræā. EPIT. Sacrā, sāctā, æquā, dīvīnā cōnstāns, sēvērā, potēns, piā, fīdēlīs. PHR. Jūris āmōr, cūrā rēctī, dēcōr, piētāsque fīdēsque. Æquā gērīt, rēctam lībrat quæ pōndērē lāncem. Jūstītiā īmmōtā, fīrmā, tēnāxque mānū. Cūjūs stāt fœdērē mūndūs. Fāctā æquātō ēxāmīnē pēndēns. Trībūēns cūīquē sūum.

jūstūs,

jūstūs, gerecht. SYN. Æquūs, rēctūs, *vel* pīūs, innōcūūs, *vel* lēgītīmūs, mēritūs, dēbitūs. PHR. jūstītiā, jūris, æquī āmāns, cūltōr, cūstōs. Lēgum sērvātōr ēt æquī. Jūdēx sērvāntīssīmūs æquī. jūstītiā tēnāx. Nēc prēcē, nēc prētiō mōbilis. Jūstīquē tēnōrem. Flēctērē nōn ōdīum cōgīt, nōn grātiā suādēt. Quī ingēns ēst rēctī rēvērēntiā, āstrāe gēniūs. Thēmīdis jūrā cōlēns. Nōn mēliōr quīsquā, nēc āmāntiōr æquī vīr fuit. Lēctīssīmūs ūnūs. Quī fuit īn Teūcrīs, ēt sērvāntīssīmūs æquī. Jūstītiā cūltōr, rīgīdī sērvātōr hōnēstī. Tāntā tibi ēst rēctī rēvērēntiā, Cēsār, ēt æquī. Quō nōn ēst jūstīōr āltēr. *v. Pius.*

Jūvāmēn, Hülfe. *Et confert hæmoptoicis hoc sæpe juvamen. M. v. Auxilium.*

Jūvēnālīs. (*Decius Iunius Juvenalis, patria fuit Aquinas, patre libertino, operam dedit scribendis satyris, & carpendis hominum vitiis.*) EPIT. Fācūndūs, dīsērtus, tūrgīdūs, āquīnās, mōrdāx.

Jūvēcā, eine junge Stuh. *Immemor herbarum, quas est mirata juvenca.* Virg. SYN. Bōs, būculā, vāccā, vītulā, jūvēcūlā. EPIT. Cōrnīgērā, pīnguīs, tēnērā, pētulāns, pētūlcā, fēcūndā.

Jūvēcūs, ein junger Ochse. *Exspecta & validis terram proscinde juvenis.* V. SYN. Bōs, taūrus, vītulūs. EPIT. tēnēr, lāscīvūs, pētulāns, pētūlcus, īndōmītūs, fōrtīs. PHR. dētrēctāns jūgā primā jūvēcūs. īnsūltāns cāmpō. Fōrtēs vēniūnt ād āratrā jūvēcī. Prōtūgī īstērnūnt dūmētā jūvēcī. Vīdīmūs āudācem cāmpō īnsūltārē jūvēcūm. āratrā jūgo referūnt sūspēnsā jūvēcī.

Jūvēnilīs, jugendlich. — *sumtis Priamum juvenilibus armis. V.*

Jūvēnilitēr, wie die Jungen. *Venatum in silvas juveniliter ire solebam. Ovid.*

Jūvēnēscō, jung werden. *Matre qui largis juvenescit verbis. (Sap.) H.*

Jūvēnis, jung, Jüngling. *Mox juvenes agitare jocos, & pollice honesto. P.* SYN. Pūbēr, ādōlēscēns, ēphēbūs. EPIT. ādūltūs, ālacrīs, āudāx, fōrtīs, ānīmōsūs, fērvīdūs, īmpāvīdus, fōrmōsūs, ēgrēgiūs, dōcīlis, īndōcīlis. PHR. Vīgēns jūvēnilībūs ānnīs. Jūvētā, flōrē jūvētāe īnsignīs. Ævī, ātātīs flōrē vīrēns. Vīgēns primāvō flōrē jūvētāe. Vīrīdī spēctābilīs āvō. Vālidīs ārdēns ānīmīs, ālacrīquē jūvētā. Quī dēcōr īntēgēr āvī. Quī āvī sānguīs īnēst. Sōlidāquē sūō stānt rōbōrē vīrēs. Jūvētā cāllīdūs, fidēns, āudāx. Primā spārsūs lānūgīnē mālās. Prōdīgus ārīs, ūtīliūm tārduš prōvīsōr. Cērēūs īn vītīum, vīrtūtem flēctī. Mōnītōrībūs āspēr. *v. Adolescens.*

juvenis crescens, ein wachsender Jüngling. SYN. Mēnsūra ēst mānībūs mājōr, mēnsūrāquē mājōr Vūltībūs, ēt vīsāe jūvēnī dēcōrēscērē vēstēs.

juvenes, Jünglinge. PHR. jūvēnum lētā mānūs, tūrbā, cōhōrs, cātērvā. Jūvēnum mānūs ēmīcāt ārdēns. ūnā ōmnīs Scythīcā pūbēs sūcēdūnt tēctō.

Jūvētūs, ūtis, Jugend. *Conjurat trepido Latium scvitque juvenus. Virg.* SYN. jūvētā, pūbērtās. EPIT. Primā, primāvā, vīrēns, vīrīdīs, vērāns, flōrēns, rōsēā, tēnērā, pūbēscēns, hīlārīs, lētā, jūcūndā, blāndā, mōllīs, āmcēnā, fērvīdā, īgnēā, vālidā, gnāvā, gēnērōsā, īmpāvīdā, āudāx, dōcīlis, fācīlis, mītīs, pētulāns, pētūlcā, ēffrēnīs, prēcēps, īndōmītā, īnsānā, vāgā, cēcā, īncōnstāns, mōbilīs, īncāūtā, īmprūdēns. PHR. Jūvēnilīs ātās. Jūvētāe, āvī, ātātīs flōs, vēr primāe lānūgīnīs ānnī. Ævūm flōrēns, vīrīdē. Flōs vīrētīs āvī. Egrēgiūm dēcūs jūvētāe. Jūvēnilē dēcūs. Blāndā jūvētāe tēmpōrā

annī vīrīdīs jūvēntg. Fōrtiōr ætās. Mēliūs ævum. Jūvēntæ vīgōr, rōbūr, cālōr, fērvōr, flāmmā. Jūvēnīlīs ārdōr. Ætās vērnā, flōrīdā, flōrēscēns, fōrtiōr. Ætātīs brēvē vēr. Aurēā vitæ tēmporā. Jūvēnīlēs, primī, tēnērī, flōrētēs ānnī. Pars mēliōr vitæ. Mōllīs ēt āptā cāpī, rēgī. Laūdē gērēndārum rērū inflāmmātā jūvēntūs. Prāxī dōcīlīs. Cālīdō præ sānguīnē fērvēns. Vēntōsā lēvītātē tūmēns. īmpātiēns ōpērū. Pōstquā lāscīvæ cēcīdīt cālōr illē jūvēntæ. Quīd mōllem pātēris lūxū tōrpērē jūvēntatē. ūtēndū ēst ætātē, cītō pēdē lābītūr ætās, Nēc bōnā tam sēquītū, quā bōnā primā fūit. Nēquē ēnim rōbūstīōr ætās Ullā, nēc ūbērīōr, nēc quæ māgīs ārdēāt ūllā. Mālē cīrcūspēctā jūvēntūs. *v. Adolescentia & Lanugo.*

In juventute, in der blühenden Jugend. PHR. ādhūc flōrētē jūvēntā. Primævō īn flōrē jūvēntæ. Virīdī īn ævō. Dum jūvēnīlībūs ānnīs, Lūxūriānt ānīmī cōrpōrāque ipsā vīgēt. Sūpērāt dum lētā jūvēntūs. Dum sōlīdæ sūō stānt rōbōrē vīrēs, Dum fīrmīūs ævum. Dum mēliōr vīrēs sānguīs dāt.

FONS JUVENTÆ.

Fons, qui perpetuo decurris gurgite, salve.
 Splendidior vitro thermaque salubrior omni,
 Frigidior nivibus, quum sæva canicula menses
 Torret, & arentes exurit Sirius agros.
 Caldior Ætnæis flammis, quum terra pruinas
 Imbibit, & glacie stringuntur rura rigenti,
 Sæpe tuis lymphis ardentia viscera pastor
 Extinguit, properatque tuo deponere anhelus
 Fonte sitim nimia moriens æstate viator.
 Tu quum per scrupulos lento petis æquora lapsu,
 Te pueri juvenesque petunt, niveæque puellæ.
 Hinc te plebs fontem solet appellare juventæ:
 Seu quis præteritos annos, lapsamque juventam,
 Decursosque refers soles, vitamque reducis.
 Indignor patriæ, quæ te non clausit antro:

Et tibi marmoreos non olim struxerit arcus. *Petr. Goldeus, Scotus.*

Jūvo, jūvī, helsen. *Auxilio tutos dimittam, opibusque juvabo.* Virg.

SYN. adjūvo, aūxīliōr. *v. Auxilior.*

Jūxtā, ben, nahe ben. *Ingens ara fuit juxtaque veterrima laurus.* Virg.

Ixiōn, ōnīs. *Illic junonem tentare Ixionis ausi.* Tibul.

(Pblegie, vel, ut alii volunt, Ætionis aut Iovis filius, qui, quum Dicam Dejonis filiam uxorem duxisset, dire adeo & ingratis sevit in socerum, ut immani mortis genere eum peremerit. Horrendum autem illud facinus quum esset Diis invisum, rabie Ixionem percusserunt, qua percitus, huc illuc errans vagabatur, tanto sceleri piaculum nusquam reperiens. Jupiter vero tandem, agnita ipsius penitudine, veniam non modo indulgit, sed & celo addixit, Divorumque mensæ concessit assidere. Qua de re in tantam superbiam vesaniam incidit, ut junonis proci amore illius sibi conciliare, cumque ea de sua cupidine colloquium habere præsumserit. De ausu tam insolenti monuit Iovem Iuno, Jupiter nubem sub illius Deæ forma subjecit Ixioni, ex qua Centauros genuit, postea vero quum se Deorum Regina abusum esse gloriaretur, nec posset morti addici, eo quod ambrosiam potaverat, fulmine ad inferos detrusus rotæ perpetuo volubili alligatus est in sceleris penam.) EPIT. Thēsālūs, pērfīdūs, īmpīūs, lāscīvūs. PHR. Rāpītūr vōlucrī tōrtūs Ixiōn rōtā. Vōlvītūr Ixiōn ēt sē sēquītūrquē fūgīt.

fūgītque. Jūnōnem tēntāre īxiōnis aūsī Vērsāntūr cēlēri nōxiā mēmbra
rōtā.

Ixiōnēus. *Atque ixiōnei vento rota constitit orbis.* Virg.

L.

Lābāns, hinfallend. SYN. Vācillāns, nūtāns, cādūcūs. PHR. In cā-
sum prōnūs, cāsum mīnāns,

Lābēfācio, lābēfēcī, lābēfāctum, verderben.

Et labefacta movens robustus jugera fossor. Virg.

SYN. Lābēfācto, cōrrūmpo, dīstūrbo, quātio, cōncūtio, dīrūo, ēvērto,
dīsjīcio, pērfrīngo, dīssōlvo, dēstrūo, pērvērto, sūbvērto.

lābellum, eine Leffje. *Nec te pœniteat calamo trivisse labellum.* Virg.

lābēns, hinfallend. *Qui tibi labentes apponet candidus annos.* Pers.

lābēs, ein Fehler, Schand. *Hinc mihi prima mali labes hinc semper Ulysses.* V. SYN. Māculā, nōtā, sōrdēs, nāvūs, vel dēdēcūs, īnfāmiā, vel
pēstīs, cōtāgio, lūēs, vel ēxitium, rūinā, clādes. v. *Macula.*

lābilis, hinfällig. *Hæc monumenta tuos si labilis orbis amicos.* Lect.

lābium, Leffje. *Inter singultus, labiisque trementibus Anna.* Sil.

lābo, ās, niederfallen. *Custodes sufferre valent, labat ariete crebro.* V.

SYN. Lābāscō, vācillo, nūto, in cāsum vērgo, cāsum mīnōr, vel lā-
bōr, cōrrūo, cādo.

lābōr, ēris, hinfallen, fehlen. *Tempora labuntur tacitisque senescimus
annis.* Ovid. SYN. Prōlābōr, cādo, cōncido, prōcido, rūo, cōrrūo,
prōcūmbo, vel fālōr, ērro, dēcīpio. v. *Cado.*

Lābōr, & lābōs, ōris, Arbeit. *Fronde nemus, redit agricolis labor actus
in orbem.* Virg. SYN. ōpūs, ōpērā, sūdōr, vel īncōmmōdum, cūrā,
dōlōr, vel cōtēntio, cōnātūs. EPIT. āsīdūūs, ācēr, īmprōbūs, dū-
rūs, vīgīl, mōlēstūs, grāvīs, pērtīnāx, ānxīūs, īnsōmnīs, pērvīgīl,
sōllīcītūs, lōngūs, ācērbūs, rīgīdūs, ærūmnōsūs, ōpērōsūs. Hērcū-
lēūs, cōtīnūūs, īndēfēsūs, īrrēquīētūs, nōn īntērmīsūs, īmpīgēr,
sōlērs, sēdūlūs, īngēns, īmmānīs, īmmēnsūs, nīmīūs, ūtīlīs, fēlīx, īn-
ūtīlīs, vānūs, īrrītūs, īngrātūs, stērīlīs, īnfēlīx. PHR. Lābōrīs ōnūs.
ōpērum lābōrēs. Sērīēs lābōrum. Tædiā lōngā lābōrum. Lābōr
ōmnīā vīncīt Imprōbūs, ārtīfīcī cēdīt nātūrā lābōrī. Omnībūs ūnā
quīēs ōpērum lābōr ōmnībūs ūnūs. Tædiā mūltā pātiēns. Pērdīūs
āc pērnōx lābōr. Nūnquam cēsāns. Altrīcēs āugēns ōpēs. Mēm-
brā ēxērcēns, ā dūā quæquē pērrūmpēns. Tam grāvē sērvītium, tam
dūrōs pāsā lābōrēs. Sīs fēlīx, nōstrūmquē lēvēs quēmēcūmquē lābō-
rem, Tāntālēamquē sītīm, Tyrīi tōrmētā, lābōrēs Sīsyphīōs. Mā-
gnusquē lābōr gēmīnāvērāt æstum. Fāmūlāsquē lābōrībūs ūrgēnt. Mē
qnōquē dēbīlītāt sērīēs īmmēnsā lābōrum Ante mēum tēmpūs cōgīt ēt
ēssē sēnem. v. *Labore & Finio.*

lābōrīfēr, arbeitsam. *Namque laboriferi quum jam natalis adesset.* Ov.

lābōrīōsūs, arbeitsam. *Laboriosi remiges Ulyssæi.* (Jamb.) Hor.

SYN. Dūrūs, lābōrīs pātiēns, lābōrī āffuētūs, lābōrībūs īnvīctūs.

PHR. Dūrum gēnūs, ēxpēriēnsquē lābōrum. Dōctūs ā pūērō dūrōs
pērfērrē lābōrēs, æstum, frīgus, nīvem. āsīdūō dūrātūs mēmbra lā-
bōrē. Quēm nūllum fātīgāt lābōrīs ōnūs. Mūltī pātiēns ērāt illē lā-
bōrīs. At pātiēns ōpērum, pārvōquē āffuētā jūvēntūs. Cūr rāstrīs tē-
ram dōmāt aut quātīt ōppīdā bēllō. Nōn tībī dēsīdīās mōllēs ēt mār-
cīdā lūxū Otīā, nēc sōmnōs gēnītōr pērmīsīt īnērtēs. Sēd nōvā pēr
dūrōs

dūrōs īnstrūxīt mēmbrā lābōrēs, Et crūdā tēnērās ēxercūit īndolē vīrēs. Frīgōrā sāvā pātī grāvībūs nōn cēdērē nīmbīs: æstīvum tōlērārē jūbār, trānsnārē sōnōrās Tōrrēntum furiās, āscēnsū vīncērē mōntēs, Plānitiēm cūrsū, vāllēs ēt cōncāvā sālūtū Nēc nōn īn clypēō vīgīlēs pērdūcērē nōctēs. *v. Labor.*

lābōro, arbeiten, fränk seyn. *Nec quum fraternis Luna laboret equis. P. SYN.* ēlābōro, ōpērōr, *vel* dōlēo, cūrīs āngōr, *vel* nītōr, cōnōr, cōntēdo. *PHR.* Lābōrī vāco, īndūlgēo, ōpērī īnsto. Lābōrē dēfūngōr. Lābōrem subēo, haūrīo, ēxhaūrīo, pātīōr, fēro, pērfēro, tōlēro, ēxalto, īmpēdo, ēxercēo. Mē dō lābōrī. īpsē lābōrē mānum dūrō tērāt. Nēc tē pōenītēāt dūrōs subīssē lābōrēs. Aūt ōnērī āffluētās āttēnuāssē mānus. Lābōrē cōrpūs ēxercērē, dūrārē. Rēdit agrīcōlīs lābōr āctūs īn ōrbem. Nēc ūllā rēquīēs, tēmpūs aūt ūllum dātūr. Fīnīs ālteriūs māli, lābōrīs grādūs ēst fūtūrī. Prēcīpūum jam īndēā tēnērīs īmpēndē lābōrem. Nēc dūrum pōssūnt pērtērrē lābōrem. Nōn dēfēsā grāvī sūccūmbūnt mēmbrā lābōrī. Dum vīrēs annīquē sīnūnt, tōlērārē lābōrēs. Jam vēnīēt tēcītō cūrva sēnēctā pēdē. Aūt mārē nāvīgīis, aūt vōmērē scīndītē tērram. Aūt fērā bēllīgērās āddīta īn ārmā mānūs. Quid tāntum īnsānō jūvāt īndūlgērē lābōrī? Quī stūdet ōptātam cūrsū cōtīngērē mētām. Mūltā tūlīt fēcītquē pūēr, sūdāvīt ēt ālsīt. *v. Laboriosus & Labor. At si plures partito opere laborantes describere velis. Vide supra Aedifico, Apes & Formica.*

labrum, die Leffze. *Hoc natat in labris, & in udo est, Menas & Atys. P. SYN.* Lābīum, lābēllum. *EPIT.* Pūrpūrēum, tēnērū, mōllē, rūbēns, rōsēum, tēnēllum, suāvē, blāndū, dēcōrū, fōrmōsū, āmbrosīum, vīrgīnēum, fācūndū, dīsērtū. *PHR.* Cōlōrātīs labrā dēcōrā gēnīs. Rōsēūs pīngīt mōllīā labrā nītōr. Vērbā rēfērt trēmūlīs tītūbantiā labrīs.

labrūscā, eine wilde Weinrebe. *Silvestris raris sparsit labrusca racemis. V. EPIT.* Silvēstrīs, stērīlīs, dēnsā, vīrēns.

Lābyrīnthēūs. *Ne labyrinthæis e flexibus egredientem. C.*

SYN. Lābyrīnthīācūs.

lābyrīnthūs, Irrgang. *Creta fertur labyrinthus in alta. Virg. Locis multis viarum ambagibus inflexus, qualis fuit Creticus iste a Dedalo constructus Minois jussu, in quo Minotaurum inclusit.) EPIT.* Cūrvūs, īrremēābīlīs, īnēxtrīcābīlīs, fāllāx, cēcūs, dūbīūs, āncēps, īnflexūs, dīffīcīlīs, āmbīgnūs, mūltīplēx, sēcētūs, īngēnīōsūs, ōblīquūs, Dædālēūs, Dædālēūs, Crētēnsīs. *PHR.* Lābyrīnthēi fīxūs, lābyrīnthēi fāllāciā tēctī. Tēctum fāllāx, cēcūm, āncēps, dōlōsū, Tēctum cūrvū atquē rēcūrvū Dōlōsī tēctī, āncīpītūm vīarū mōnstrōsæ āmbāgās. Vārī cūrvīs āmbāgībūs ōrbēs. Sēctā pēr dūbīās sāxēā tēctā vīās. Dædālēā dōlūs ārtīs, īnēxtrīcābīlīs, cīrcūmfīxūs ērrōr. Fāllācēs vīæ. Lōcūs īmplīcītūs gyrīs, āmbāgībūs āncēps. Aedis Dædālēā lābōr. Dōlūs mīllē vīīs āncēps. Līmīna īn ērrōrem fīxū dēdūctā vīarū.

LABYRINTHI DESCRIPTIO.

Et quondam Creta fertur Labyrinthus in alta,
Parietibus textum cæcis iter, ancipitemque
Mille viis habuisse dolum, qua signa sequendi
Falleret indeprensus, & irremeabilis error. *Virg. Aeneid. 5.*
Hic labor ille domus & inextricabilis error,
Magnum Reginae sed enim miseratus amorem.

Dæda-

Dædalus ipse dolos recti, ambagesque resolvit,

Cæca regens filo vestigia. ———

idem, Æneid. 5.

lāc, lāctis, Milch. *Lac asinæ placidæque bovis prodesse &c. Ser.*

EPIT. Cādidum, suāvē, tēpidum, dūlcē, cāndēns, nēctārēum, grātum, tēpēns, nīvēum, nōvum, rēcēns, pingūē, pūrum, cōcrētum, prēssum, cōāctum. PHR. Lāctis, *vel* lāctēus hūmōr, cōpiā lāctis. Mūnērā lāctis. Lāctis ālīmētā. Lāctis succus, sērūm, crēmōr. Cōāgūlā lāctis. Lāc mīhi nōn æstātē nōvum nōn trigōrē dētit. Quam dīvēs nīvēi pēcōris, quam lāctis ābūdāns. Sūnt nōbīs mītiā pōmā Cāstānēæ mōllēs ēt prēssi cōpiā lāctis. Lāc mīhi sēmpēr ēst nīvēum, pārs indē bībēndā Sērvātūr, pārtē līquēfāctā cōāgūlā dūrānt Armentālīs equæ māmīs, ēt lāctē fērīnō. Nūtribāt tēnērīs immūlgēns ūbērā labris, ūbērā sūgūnt, Et sibi pērmīssā lāctis ālūntur ōpē.

Lācēdāmōn, ōnīs. (*Urbs nobilis Laconia, alio nomine Sparta dicta, Menelai olim patria, dictum Lacedæmonia a Iovis & Taygeres filio.*)

EPIT. Priscā, clārā, nūdā, patiēns, sēvērā, pōtēns, ārmīpōtēns.

Lācēdāmōnī, ōrum. SYN. Spārtānī, Tyndārīdæ.

Lācēr, ā, um, zerissen. *Quamvis est circum cæsis lacer undique membris.*

SYN. Lācērātus, dilācērātus, scīssus, lāniātus, dilāniātus, discēptus, cōnscīssus.

Lācērnā, Regenmantel. *vestis genus.* EPIT. Tyriā, pūrpūrēā, fūlgēns, pīnguīs.

Lācēro, zerreißen. *Debueras, sed tunc quum laceravit Itin.* Mart.

SYN. Dilācēro, discēpo, scīndo, discīndo, cōnscīndo, ābscīndo, lānio, dilānio, sēco, dīssēco, frāngo, rūmpo, dīsrūmpo PHR. Fērō, ūncīs, ūnguībūs, dēntē rābīdō, ōrē crūēntō sēco īn pārtēs. Dīscēptum lātōs jūvēnem spārsērē agrōs. Mērsīs īn cōrpōrē rōstris. Dilācērānt falsī dōmīnū sub īmāginē cērvī. Dēiphōbum vīdīt lācērum crūdēlītēr ōrā. ōrā mānūsque āmbās, pōpulātāque tēmpōrā rāptīs Aūrībūs. Fœdās īnhōnēstō vūlnērē nārēs, ōrā, gēnās, crīnēs, artūs ūnguībūs, dīgītīs cārpērē, fœdārē, lāniārē, dīrīpērē, rūmpērē, īnvādērē. Unguībūs īrē īn gēnās, ā frōntē cāpillōs rūmpērē. Heū sūnt mēmbērā vīrī mānībūs dīrēptā nēfāndīs: īpsīque sūōs jam mōrtē sub āgrā Dīscīssōs nūdīs lāniārānt dēntībūs artūs. Vivēbānt lācērī mēmbīs stīllāntībūs artūs īnque ōmnī nūsqūam cōrpōrē cōrpūs ērāt. Priāmīdem lāniābānt cōrpōrē tōrō. Jāmjam vēntūrōs aut hāc aut sūspīcōr īllāc. Quī lāniēnt āvīdō vīscērā dēntē lūpōs. Jam lōcā vūlnērībūs dēsūnt. Dīrīpiāntque tūōs īnsānīs ūnguībūs artūs. Tūnc flēvī, rūpīque sīnūs ēt pēctōrā plānxī Et sēcūī mādīdās ūnguē rīgēntē gēnās. ōrāque sūnt dīgītīs āspērā tactā mēīs. Cōtīgīt īnque mēās ūnguībūs īrē gēnās. v. *Voro.*

Lācērtōsūs, adericht. *Dura lacertosi fodiebant arva coloni.* Ovid.

SYN. Tōrōsūs, nērvōsūs, rōbūstūs.

lācērtūs, der Obertheil des Arms. *Humeros patentes & lacertorum moras.* (Jamb.) SYN. Tōrūs, nērvī, brāchīum, rōbūr. EPIT. Fōrtīs, vālīdūs, tērēs, nīvēūs, mōllīs, nērvōsūs, rōbūstūs. PHR. Lācērtōrum tōrī, rōbūr.

lācērtūs & lācērtā. (*animalculum reptile*) Eyder.

Absint & picti squalleant terga lacerti. Virg.

EPIT. Vīrīdīs, vērsīcōlōr, ēxīlīs, tēnūīs, ēxīgūūs, grācīlīs, vīrēns, māculōsūs, trēpidūs, pīctūs, nōxīūs, vēnēnōsūs.

lācēsītūs, zum Born bewegt. *Sole laceffita & lucem sub nubila jactant.* Virg.

lācēs.

lăcēssō, is, ium **Zorn anreizen**. *Efficiam post hac ne quemquam voce lăcessas*. V. SYN. *irrito, exaspéro, exacerbo prövoco, aggrēdiör, adörriör, öppugno, pëto, appëto, invădo*. PHR. *Priör irrüo, bellum infëro, indico, armis pëto, tënto*.

lăchēsīs, eine aus den 3 **Parcis**. *O duram Lachēsīn, quæ tam grave sidus habenti*. EPIT. *immītīs, ferrēā, dūrā, invīdā, immānīs, sēvērā, tristīs, fērōx, rīgīdā, dirā*. PHR. *Nēsciā flēctī, Vitæ pēnsā trāhēns, et Lăchēsīn putrī vācuāntem sēcūlā pēnsō*. v. *Parcæ*.

lăcīniā, das **Bord** an einem **Heid**.

lăcīniōsūs, voll **Salten**. *Nudus, laciniōsus, atque pannosus*. (Scaz.) Pl.

Lăcōniā. (*Peloponnesi regio, cujus caput fuit Sparta*.)

Lăcōnēs. (*Laconiæ regionis incolæ*.) SYN. *Oēbālī, Thērāpnai, Tănārī*

lacrymābilis, **weinend**. — *quia nil lacrymabile cernit*. Ovid.

lacrymæ, die **Thränen**. *Ire iterum in lacrymas, iterum tentare precando*. V. SYN. *Flētūs, lūctūs, plōrātūs, gūttæ*. EPIT. *Mānāntēs, effūsæ, flūēntēs, cādēntēs, rōrāntēs, tristēs, ūdæ, amāræ, hūmāntēs, mœstæ, mādīdæ, tēpēntēs, tēpīdæ, grāvēs, stillāntēs, liquēntēs, funēstæ, acerbæ, asīdūæ, supplicēs, piæ, fidēlēs, fallācēs, dōlōsæ*. PHR. *Lacrymarum rīvūs, fluxūs, imber, mœstæ gūttæ, mœstæ imber aquæ. Tēpīdūs rōs, lacrymarum rīvī, flūmīnā sālā ōrā rīgāntēs, in ōrā mœstā cādēntēs, ōrā sūlcāntēs. Flūēntēs, cūrrēntēs instār flūmīnīs, mōrē pērēnnīs aquæ, mōrē nīvis sōlē mādēntīs, effūsæ gēnīs lacrymæ, et vōx excīdīt ōrē. Lacrymæquē pēr ōrā vōlūtæ, ūdāquē tūrgēntēs impēllunt lūmīnā gūttās, ex oculīs hūmīdā gūttā cādīt, lārgīs hūmēctānt imbrībūs ōrā. ūxōr amāns flēntem flēns acriūs ipsā tēnēbāt, Imbrē pēr indīgnās ūsquē cādēntē gēnās. Nam flētū ingēmūit nōstrō, num lūmīnā flēxit; Sēd nullīs illē mōvētūr flētībūs, ingreditūr lacrymīsquē Deum liquēntībūs ōrāt*. v. *Lacrymor & Fletus*.

Lacrymas moveo, die **Thränen heraus zwingen**. PHR. *Lacrymās elīcio, excūtīo, exprīmō, ciēo, in flētūs lacrymās cōgo. Cūctōrum lūmīnā sōlvīt in lacrymās. Lēnībāt dīctīs ānīmum lacrymāsquē ciēbāt*.

Lacrymas sisto. PHR. *Lacrymās cōhibēo, inhībēo, cōmprīmo, cōmpēscō, rētīnēo, cōntīnēo, sēdo. Tēmpērārē ā lacrymīs. Gēnās, oculōs, ōrā, lūmīnā siccārē, tērgērē, lacrymās abstērgērē. Mōdum pōnērē lacrymīs. Lacrymās siccārē, tērgērē. Mānūquē sīmūl lacrymāntiā tērsīt Lūmīnā. Hūmīdāquē imprēssa siccābāt lūmīnā lānā. Quīs tāliā fāndō tēmpērēt ā lacrymīs? Nēc lacrymās oculī tēnūērē cādēntēs. Rēdūndāntēs lacrymās, et ānhēlā pārūmpēr ōrā prēmē*.

COMPARATIO LACRYMARUM,

magna copia exuberantium, cum nivibus, austro solutis.

Exemploque nivis, quam mollit aquaticus auster,

Gutta per attonitas manat oborta genas, Ovid 2. de Ponto.

Lacrymo, *vel lacrymor*, **weinen**.

Quo non ars penetrat; discunt lacrymare decenter. Ovid.

SYN. *illacrymo, fiēo, plōro, lūgēo*. PHR. *Lacrymās fūndo, effūn, do, prōfūndo, do. Sōlvī in flētum, irē in lacrymās, in flētum erūm, pērē, lacrymīs indūlgērē. Flētū, lacrymīs ōrā, vūltum, gēnās rīgārē, hūmēctārē, sūffūndērē, spārgērē, implērē. Tūmīdīs stillāt tībī rīvūs ōcellīs. Hūmēntēsquē rīgāt plūrīmā gūttā gēnās. Inquē sīnum mœstæ lābitūr imber aquæ. Lăcrymīs ōrā sīnūsquē mādēnt. Lacrymīs oculī rōrāntūr ōbōrtīs. Sīc effātā sīnum lacrymīs implēvīt ōbōrtīs. Nōn lacrymīs cārūērē gēnæ, in asīdūōs ābsūmērē lūmīnā flētūs. Lōngās*

gās in flētum dūcere vōcēs. Labitur ex oculis tūc quōquē gūttā mē-
is. Nil nisi flērē lūbēt, lacrymas effūdīt, et omnem implēvit clāmō-
rē locum. Vultum lacrymīs atque orā rigābat. Sēpūlerum Flētibus
irrōrāt talēsque mīserīrīmā flētūs, fērtque refērtque pārēns. Tēr cō-
nātā loquī, tēr flētibus orā rigāvit. oculis nec defūit imber. Dūm-
quē loquor lacrymā per amāntiā lūmīnā mānānt. Sæpe etiā lacry-
mā sūnt mē scribēntē prōfūsā. Hūmīdāque est flētū littērā factā mēo.
ōsculā jūngēntēs flētū maduērē tēpēntī. Flērē licēt, cērtē flēndō,
diffūndimus iram: Perquē sinūs lacrymā flūmīnis instār eūnt. Hæc
ego dūmquē quērōr lacrymā suā vērba sēquūntūr, at lacrymās sinē
finē dēdī rūpīquē capillōs. Taliā fundēbat lacrymāns, longōsque
cīēbat Incāssum flētūs, it lacrymāns gūttisque hūmēctāt grāndibus
orā. Visus adēsse mīhi, lārgōsque effūndērē flētūs. Sēd grāvītēr gē-
mitūs imō de pēctōrē dūcēns. Sic ait illacrymāns. Prōcubuit supēr,
atque hærēt lacrymānsque gēmēnsque. Tūc dēnīquē flēvi Tōrpūē-
rānt mōllēs antē dōlōrē gēnā, Ipsā nihīl prætēr lacrymās pudībūndā
prōfundit. Siccīne eam incōmtīs vidistis flērē capillis? Heū quō-
tīēs præsagā malī violāvit obōrtō rōrē gēnās, illius ex oculis multā
cadēbat aquā. Lacrymās vērba intēr singulā fundit. *v. Lugeo, Fleo.*
Lacrymosus, voll Zähren. *Hic bellum lacrymosum, hic miseram famem.*
(Jamb.) H.

Lacrymulā. *Frustrantur falsis gaudia lacrymulis.* Catull.

Lactēus, voll Milch. *Lucet ebur fusos cervix cui lactea crines.* Virg.
SYN. Cāndīdus, cāndēns, albūs, nivēus

Lactō, as, zu saugen geben. *Cur sit ager sterilis, cur uxor lactitet, edam.*
M. PHR. ūbērā dō, præbēo, admōvēo, suggēro. Lactē nutritio, alo.
Māmmam pōrrigo, præbēo, lactis alimēntā dō, altrīcē māmīllā edū-
co, is, vel edūco, as. *v. Lac.*

Lactōr, aris, saugen, an der Mutter Brüsten trinken.

PHR. ūbērā sūgo, trāho, ebībo, lac matērnū bibo, haurio, mām-
mam exhaurio, sicco. Mammillis lac exprimo, dūco.

lactūcā, Salat. EPIT. Frōndēns, silvēstris, virīdis, virēns, mōllis.

lacūnā, Pfütze, Graben. *Unde cavæ tepido sudant humore lacunæ.* Virg.
SYN. Fōsā. EPIT. Cāvā, vāstā, ūdā, inūndāns, limōsā, bibulā,
inērs, tēpēns, crāssā, fcedā, pigrā, plēnā aquis, tēpidō hūmōrē. PHR.
Dēnsāque sēpiērānt tristēm spīnētā lacūnam. (*Virg. 1. Georg.*) Præ-
sērtim incērtis sī mēnsibus amnis abūndāns Exit et obdūctō latē tē-
nēt omniā jūncō, Undē cāvæ tepidō sudānt hūmōrē lacūnæ. *v. Lacus.*

lacūnār, aris, Gewölbe. *Ius nullum uxori doctus spectare lacunar.* I. *v.*
Laquear.

lacūs, ūs, eine See, Teich. *Et lacus æstivis intepet imber aquis.* Prop.
SYN. Stāgnūm, pālūs. EPIT. Līmōsūs, prōfundus, cāvūs, altus, imūs,
pīgēr, sēgnis, tōrpēns, placīdus, piscōsus, stāgnāns, lēntus, vāstus,
trāquillūs, silēns, quīētūs spātiosūs, rigūus, cōnōsus, illīmīs,
vitreūs, līmpidus, pērspiciūs, trāquillūs, hūmēns, cārūleus, lātus,
gēlidus, nītīdus, flūmīnēus, ūlvōsus. PHR. Stāgnāns aquā. Stāgnā,
tācētis aquæ. Pālūstrēs aquæ. Līmōsūs gūrgēs. Hīc stāgnāt hūmōr
frīgōrē ætērnō rigēns. Lacūs ūlvā cōnōquē refērtūs, ūlvōsā pālūs et
multō sordīdā līmō. Seū stābit inērs, seū pērfliet hūmōr, līmōsō-
quē pālūs obdūcit pāscuā jūncō. Mitīs in mōrem stāgni, placīdæquē
pālūdis mērgitur ūndā lacū. Immēnsō pānditur orē lacūs

*Hic observa, quod Lacus a stagno ita distinguatur: Lacus habet
aquam perpetuam, non stagnum; hoc enim per vices habet aquam, eam-*
que

- que stagnantem. Est & LACUS vas majus, in quo calcantur uvæ, de quo Ovid. Fast. Inque cavos interant tertia musta locus.
- Lādōn, ōnīs. (Fluvius Arcadiæ, Apollini sacer.) EPIT. ārēnōsūs, rāpāx, āpōllīnēūs, Pārrhāsīūs, cāstūs, pythīūs.
- lædo, læsi, verlegen. Carmine læsa meo est, lædere & illa potest. M. SYN. ōffēndo, vīolo, nōcēo, vūlnēro.
- Lāērtēs. (Acrisii filius, pater Ulyssis & socer Penelopes.)
- Læstrygōnēs. (Populi fuerunt immanissimi: Formias Campaniæ urbem colentes, qui humanis carnibus vescēbantur.) EPIT. Dūrī, incūltī, immānēs, fērōcēs, immītēs, sævī, bārbārī, crūdēlēs, sānguīnēī.
- lætābilis, freudenreich. Accipiam cunctisque meum lætabile factum. O. lætātūs, erfreut. Nec vero alcidem me sum lætatus euntem. Virg. lætīfīco, frōlich machen. Letificat magni queritur quod tuta per æquor. Luc. SY. Hīlāro, exhīlāro, ōblēcto. v. Gaudio afficio.
- lætitiā, Freude. Adstet lætitiæ Bacchus dator, & bona Iuno. Virg. SYN. Gaūdīum. EPIT. Blāndā, fēstīvā, fēstā. v. Gaudium.
- lætōr, sich erfreuen. Letatur gemina votorum sorte maritus. Mart. SYN. Gaudēo, exūlto. v. Gaudeo.
- lætūs, frōlich. — dignus patriis qui lætior esset. Virg. SYN. Hīlārīs, ālācēr, gaūdēns, ōvāns. v. Gaudens, bilaris.
- lævīgo, ās, glatt und eben machen. SYN. lævo, ās, pōlio, pērpōlio, cōmplāno, æquo, ēxæquo.
- lævīs, glatt. Tandem inter pateras & lævia pocula serpens. Virg. SYN. Pōlītūs, nītīdūs, plānūs, æquūs.
- lævūs, linf. Ilionea petit dextra, leraque Serestum. Virg. EPIT. Sīnīstēr. Metaph. Infāustūs, infēlix, mālūs.
- lāgēnā, eine Flasche. Et signo læso non insanire lagena. Hor. SYN. āmphōrā. EPIT. Cāpāx, pātulā, spūmāns, cāvā, plēnā, fīctīlis, frāgilīs, dūlcīs. PHR. plēnā mērō Sāgūntīnō pōcūlā, fīctā lūtō.
- lāgūnculā, ein Fläschlein.
- lāmbō, lesen. Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Virg. SYN. āllāmbō, lingo. PHR. līnguā āttīngo. Līnguā lāmbō, Ignīs sīdērā lāmbīt, āttīngīt.
- lāmētābilis, flāglic. Trojanus ut opes & lamentabile regnum. Hor. SYN. lacrymābilis, lūgēndūs, lūgubrīs, trīstīs, fūnēstūs.
- lāmētātiō, Wehflage. Limineque in ipso vasta lamentatio. (Jamb.) S. lāmētōr, ārīs, wehflagen. Quum lamentamur, non apparere labores. H. SYN. Quērōr, lūgēo, plōro, flēo, gēmō, dōlēo. v. Fleo.
- lāmētum, Klage. Lamentis gemituque & femineo ululatu. Virg. v. Lacrymæ, Fletus, Gemitus, Querelæ.
- lāmīā, ein Zauberweib. Nec pressæ laminæ puerum vivum extrahat alvo. Hor.
- lāmīnā, eine zinnerne Platte. Lamina mollis adhuc tenero est in lacte &c. Ovid.
- lāmpās, ādis, eine Lampe. Argolici clypei aut Phæbeæ lampadis instar. Virg. SYN. Lychnūs, lūcērnā, fāx, tædā, lūmēn, tēstā. EPIT. Clārā, cōrūscā, rādīāns, lūcēns, nītīdā, pēndulā, pēndēns, nōctūrnā, ārdēns, ignītērā, ignēā, trēmūlā, fūmāns, pīnguīs, rūtilāns, fūmīfērā, rūtilā, cāndēns, splēndēns, cālēns, nītēns, flāmmīgērā, fūlgīdā. PHR. Trēmūlā, lūcē cōrūscāns. Pīnguēsque ārdērē vīdētūr lāmpādēs. Sōl flāmmīgērā lūstrābīt lāmpādē tērrās. Effūlsīt splēndētīs lāmpādīs instār. v. Fax.
- lanā, Wolle. Ante pedes calatbi, lanaque mollis erat. Ovid. SYN.

SYN. Vellus. **EPIT.** Candida, nivea, mollis, bibula, alba, discolor, maculosa, pulchra, tenuis, tinctoria, textilis, dives, attalica. **PHR.** Ianae vellera, flamina. Mollis villi.

lancea, eine Lanze. *Lancea consequitur rumpitque infixam bilicem.* Virg.

SYN. Hasta, hastile, jaculum. v. *Hasta.*

lancino, stechen. *Hoc omne quidquid lancinamur non dolet* (Jamb.) Pr.

SYN. Stimulo, pingo. v. *Pingo.*

laneus, wollen. *Laneus Euganei lupus excipit ora Timavi.* Mart.

languo, schwach seyn. *Vita tulit, tristi languebant corpora morbo.* V.

SYN. languesco, torpeo, torpescio, marcresco. **PHR.** languida, segnīs, corpora torpor habet, occupat, alligat, vincit, constringit. Languent exhausto robore vires. Totum corpus ingenti languore jacet sine viribus ægrum. Tentari gravibus morbis. Tabificus corpora languor habet. Tristi languebant corpora morbo. Heu doleo, languore animus tristatur amaro. Deficio, nec plura sinit me dicere languor lethifer.

languidus, schwach, fraaß. *Ac velut insomnis, oculos ubi languida preffat.* V. **SYN.** languens, torpens, tardus, infirmus, debilis, debilitatus, æger, morbidus, invalidus. v. *Infirmus & Æger.*

languor, oris, Trägheit. *Eligit & rursus molli languore solutus.* Ovid.

SYN. Torpor, veternus morbus, inertia, segnities, ignavia, socordia, pigrities. **EPIT.** Piger, gravis, segnīs, lentus, acerbus, frigidus, lethifer, noxius, tristis. **PHR.** Corpus attenuans. Nec plura sinit me dicere languor. Tabificus corpora languor habet. Languor membra premit, artus debilitat.

lanicium, Wollwerf *Si tibi lanicium curæ, &c.* Virg.

laniatus, das zerhauen ist. *Dispersa fœde membra laniata effero.* (J.) S.

laniena, das Morden. *Laniena quando fœvit Hippocratica.* (Jamb.) P.

lanificium, Wollenweberey. **SYN.** lanicium. **PHR.** Palladis, Minervæ ars, studium, opus. Lanificam pensis imposuisse manum. Aut ducunt vel trahunt lanas, aut flamina pollice versant. Sive rudem primos lanam glomerabant in orbēs. Sed digitis subigebat opus, repetitaque longo Vellera mollibat nebulas æquantia tractu. Est mihi quæ lanas molliat apta manus.

lanificus, der Wolle spinnt. *Si mihi lanifica ducunt non pulsa sorores.* M.

laniger, der Wullen trägt. *Lanigeros agitare greges hirtasque capellas.* Virg.

lanio, zerhauen, zerstücken. *Discissos nudis laniabant dentibus artus.* V.

SYN. lacero, discerpo, disseco.

Hic observa, quod verbum hoc laniare, ejusque synonyma in luctu poetis sint usitata. Ita leges apud eosdem: ora, vel genas unguibus laniare, carpere, fœdare, secare, lacerrare. Capillos unguibus invadere, rumpere &c. Tunc flevis rupique sinus, et pectora planxi, Et secum madidas ungue rigentem genas. O.

lanista, ein Sechtmeister. *Pinnirapi cultos juvenes, juvenesque lanistæ.* Juv.

lanugo, inis, Milchhaar. *Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.* M.

EPIT. Tenera, prima, nascens, mollis, nova, tenuis, rosea, ridens. **PHR.** Prima, nova barba. Lanuginis umbra. Quum roseis venit umbra genis. Valida nondum argumenta juventæ irrepsere genis. Primæ flōs juventæ. Tum mihi primæ genas vestibat florē juventæ. Cui nulla teneri sordent lanuginē vultus. Lanugo genas tegens, ornans. Genis, malis inserpens. Per genas serpens, enascens. ubi florē novō pūba-

pūbescit firmior ætas. Signabat teneras dubia lanugine malas. Per tua lanugo quum serpere cœperit ora. Suberat flavæ jam novæ barbæ genæ. Novæ lanugo faciem vestiverat. Tenera puer ut lanugine vernat. Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ Dum novæ lanugo est. Primâ tectus lanugine malas. v. *Juvenis, adolescens.*

lanx, lancis, eine Platte, oder Schüssel.

Dona ferunt, cumulantque oneratis lancibus aras. Virg.

SYN. Stateră, trutină, libră, bilanx, vel scutulă, scutellă, catinus, paropsis, patină. EPIT. æquă, iustă, certă, pandă, repandă, æqualis, pendulă, pendens.

Laodamiă. (*Bellerophontis filia, cum qua Iupiter Sarpedinem genuit. Laodamiam telis confecit Diana. Item alia fuit Acasti filia, quæ tanto amore Protefilaum virum suum amavit, ut ipsi, ad Trojam ab Hectore occiso, superstes vivere noluerit; Priusquam tamen interiret, optaverat, ut mortui umbram videret, qua visa, in illius amplexibus expiravit.*)

EPIT. Thessală, Æmoniă, castă, pudică, formosă, pulchră, infelix. miseră. (*Ovid. Epist. 10.*) Mittit et optat amans, quō mittitur ire salutem Æmoniă. Æmoniō Laodamiă virō.

Laomedon, ontis. *Cum caderent magnæ Laomedontis opes.* Prop. (*Ili filius, Priami pater, Rex Trojæ, qui Neptuno & Apollini ob muros, Trojæ constructos, pactam mercedem negavit, quare Dii irati, Neptunus aquam, & Apollo pestem urbi immiserunt, propter quam sedandam calamitatem cum Ceto marino Hesione filiam suam devorandam objecisset, eam Hercules liberavit, sibi promissis a Laomedonte equis, cui pacto quum non respondisset Laomedon, Hercules Ilium subvertit, & Regem occidit.*)

SYN. Trojæ conditor, Priami pater. EPIT. idæus, perjurus, fraudulentus, impius, sacrilegus, infidus.

lapidarius, mit Steinen versehen. *Inde ibis porro in latomias lapidarias.* (Jamb.) Pl.

lapideus, steinern.

lapido, as, steinigen. PHR. lapidibus, saxis peto, appeto, obruo. Saxa jacio, mitto. Saxorum grandine lacesso, percutio, opprimo, affigo, lapidum imbre obruo. Lapidum mole sepelio. Hinc atque inde sonat circum cavā saxeus imber Tempora. Saxorum crepitant sub vulnerē malæ. Incussō crepuerunt pondere malæ. Crebris infligunt vulnerā saxis. Immisis saxis ictus ingeminant. Capē saxā manū. Capē robora pastor. Tollentemque minas et cœrulā collā tumētem Dejicē. Concretā cruentō Per nāres cerebrō sanies fluit atraque manet Orbibus elisis, et truncā lūminā frontē. Grandinis in morem projectis undique saxis Obruitur. Hinc atque inde. Ferit cavā temporā saxeus imber, Et circum frontem strident fera marmora. Saxorum Stephanus grandine pulsus obit (*Videas de Divo Stephano.*) Lapidum sub grandine dirā Efflasti felicem animam, cælumque petisti.

lapidosus, steinigt. *Ferre pyrum & prunis lapidosa rubescere corna.* V.

SYN. Saxosus, petrosus, scrupēus. PHR. Saxis frequens, asper, Lapis omnia nudus obducit.

lapillus, ein Steinlein. *Excursusque breves tentant, & saepe lapillos.* V.

SYN. Calculus, scrupus, vel gemma. EPIT. Viridis, lybicus, teres, pictus, peregrinus, indicus, perlucens, coloratus, nitidus, nitens, Scythicus, Eous, pretiosus, lucens. PHR. Conchas, pictosque lapillos.

lōs. Carpsit erythræō nītīdōs ēx ōrbē lāpillōs. Eōis pēctūs vāriārē lāpillīs. v. *Gemma*.

lāpīs, idīs, ein Stein. *Non timet hostiles jam lapis iste minas* Mart. SYN. Sāxum, silex. EPIT. Grāvīs, dūrūs, rudīs, āspēr, mūscōsūs, ādēsūs, mōntānūs, infōrmīs, rīgīdūs, scāber. PHR. Māgnæ ōsā pā-rētīs. Quī mōllī cavātūr āquā. Rīvūs mūscōsō prōsilit ē lāpīdē.

OBSERVATIO.

Inter saxum & lapidem est discrimen. Nam saxum durius est & majus; lapis vero mitior juxta, ac minor: ideoque poetæ lapidem & lapillum accipiunt pro gemma, non saxum ita invenes. Lāpīs Eōā lēctūs īn ūndā, cārīs aūrēs ōnērārē lāpillīs.

Lāpīthæ, ārum. (*Populi Tbeſſaliæ, Pindum & Otbyn montem incolentes. Hi primi omnium frænorum usum & domandorum equorum artem creduntur invenisse.*) EPIT. Cēntaurēī, sēmīfērī, ſævi, ſilvē-ſtrēs, Pēlethrōnī, trucēs, īmmāns, ferōcēs, dīrī, mōntīvāgī. *Virg.* 3. *Georg.* Frānā Pēlethrōnī Lāpīthæ gyrōſquē dēdērē.

Lāppā, eine Kette. EPIT. Tēnāx, rīgīdā, āspēra, vīrīdīs, vīrēns. lāpsūs, ūs, ein Fall. v. *Casus*.

Lāquēārē, vel Lāquēār, ārīs, eingebogene, oder gewölbte Bühne.

Erigitur summique ferit laquearia tecti. Virg.

SYN. Lācūnār, lāquēārīum, tabulātum. EPIT. Pīdum, cælātum, aūrātum, cāvum, ſūlgēns, mīcāns, ſplēndīdum, māimōreum, māgnī-fīcum, cōrūſcāns, gēmmitērum, cōrrūſcūm, cēlſum, āltum, āmplum, aurēum. PHR. Lāquēārīā tēctā. Cōmpāctæ trābēs. Nōn aūrō nītī-dæ trābēs. Nēc ſūlgēt āltīs ſplēndīdum tēctīs ēbūr. Nītēt cēlſīs lā-quēārībūs aūrum.

lāquēō, ſtrīfen. *Si te forte oculi dextri laqueaverit error.* Juv.

lāquēūs, ein Strif, Net. *Et laqueis captare feras, &c.* Prud.

SYN. Vīnculūm, rētē, vel dōlūs.

Lāquēūs, ad ſuſpēndīum. v. *Strangulo*.

lārēs, die Hausgötter. *Sed patrii servate lares, aluistis, & idem.* M.

(*Dii putati sunt domorum protectores; aliquando pro ipsis domibus sumuntur. De his fabulantur poëte; Lara sive Larunda Nympha fuit, quæ Iunoni furta Iovis quum Inturna patefecit. Hanc Mercurius compressit, & inde geminos sustulit, qui a matris nomine Lares appellati sunt. Celebrantur domi focusque illis sacer erat.*) SYN. Pēnātēs, dōmūs, fōcūs. EPIT. Sacrī, fīdēlēs, fīdī, patrīī, cārī, bē-nīgnī, sānctī, vērērandī, vērēndī. PHR. Dīī patrīī. Cūſtōdēs dōmē-ſtīcī, v. *Domus*.

lārgiōr, irīs, ſren geben. *Præſenti tibi maturos largimur honores.* Hor.

SYN. Dō, dōnō, impērtīō, impērtiōr, dīſtrībūo.

lārgītēr, rēichlich, vōllig. *Largiter & morbi generatim sæcla tenere.* Lucr.

lārgitīō, das rēichliche Ausſchēnken.

Cujus apud famulos jam tum largitio pura. Vict.

lārgītōr, der ſrengebig iſt. *Largitor ipse tunc vicissim ut naufragus.* (Jamb.) P.

lārgūs, weit, rēichlich. *Largus opum & lingua melior, sed frigida bello.* Virg. SYN. Amplus, lātus, vel libērālīs.

Lārīnā. (*Virgo Italica, una ex Camillæ comitatu, quæ Turno adverſus Æneam ſuppētiās tulit.* 4. *Æneid.*) āt circum lēctæ cōmītēs, lārī-nāquē Virgo. Tūllāquē ūt arātā quātīēns Tārpējā ſēcūrim. Itālī-des,

dēs, quās ipsā dēcūs sibi Diā Cāmīllā. Dēlēgīt pācīsquē bōnās, bellī-
quē mīnīstrās.

Lārīssā. (*Theffalica civitas, juxta quam natus est Achilles, a qua Larissaeus denominatur.*) EPIT. opīmā, fōrtīs, potēns, nōbīlis, īnclytā.

Lārīx, īcīs (*Arbor durissima, cariem non sentiens, quæque in igne vix consumitur.*) EPIT. Dūrā, lōngāvā, pērēnnīs. PHR. ēt rōbūstā lārīx īgnī īmpēnētrābīlē līgnūm.

lārvā, ein falsch gemacht Antlīz. SYN. pērsōnā. EPIT. Fāllāx, mēndāx, īnsīdīōsā, fālsā, prōcāx, dēfōrmīs, hōrrīdā, dōlōsā, tērrīficā, lūdīcrā, vānā, ūmbrātīlīs, īnānīs. PHR. Vūltūs fīctūs, cōnfīctūs, mēntītūs, ēmēntītūs, spēcīēs fālsā, īnānē sīmūlacrum. *Pro spectris & manibus. V. Spectra & Manes.*

lārvālīs, ein ungestalt Angefīcht. *Projicit ac nebulis larvalibus exuit artus. L.*

lārvātūs, mit einem falschen Antlīz angethan. SYN. pērsōnātūs. PHR. Fīctūs, īndūtūs vūltūs. Fāciem mēntītūs. Fālsam spēcīem gerēns, ālīēnōs sīmūlāns vūltūs.

lāscīvīā, Geilheit, Uippigkeit. *Floribus & foliis lascivia læta manebat. Lucr.*

lāscīvīo, geil, gottloß senn. *Ponite, dilecto volo lascivire sodali. Stat.*

lāscīvūs, geil unzüchtig. *Luxuriam lascivus habet vitiique minister. A.*
SYN. pētulāns, prōcāx, sālāx, mōllīs, lūxūrīōsus, libīdīnōsus. v. *Libidinosus.*

lāssītūdo, Mūdīgkeit. *Cave, lassitudo poplitum cursum levet. (Jamb.) P.*

lāssūs, ā, um, mūd, erlegen. SYN. Lāssātūs, fātīgātūs, fēssūs, dētēisūs, PHR. Vīā dēvīā, lābōrē frāctūs, cōnfēctūs, lānguēns.

lātebrā, ein heimlich verborgen Lager, Unterschleif.

Tum latebras animæ pedus mucrone recludit. Virg.

SYN. Lātībūlum, cāvērnā, spēcūs, āntrum, spēlūncā, spēlæum. EPIT. Tēctā, ōbscūrā, ābdītā, rēcōndītā, ābscōndītā, lātēns, cālīgāns, rēmōtā, sīlēns, īmā, squalīdā, ēffōsā, dēmīssā, cēcā, sākōsā, tūrpīs, vīlīs, ōccūltā, nīgrā, cāvā, cūrvā, ātrā, īrrēmēābīlīs. PHR. Lātebrōsā dōmūs. Tēnebrōsā tēctā, lōcā, āntrā. Sæpe ētīam ēffōsīs, sī vērā ēst fāmā, lātebrīs sūb tērrā fōdērē lārem. Quæ lābyrīnthæās pōtērūnt vāstārē lātebrās Tēmpōrā. Cæcis spēlūncā lātebrīs. v. *Specus.*

lātebrōsūs, voll Hölen. *Cui domus, & dulces latebroso in pumice nidi. V.*
SYN. ōbscūrus, tēnebrōsūs, cēcūs, lātēns, ōccūltūs. PHR. Cēcūs, ōbscūrus lātebrīs. Sōlīs īnāccēsūs rādīīs. v. *Oscurus.*

lātēo, verborgen liegen. *Non latuere doli fratrem Iunonis & iræ. V.*

SYN. Lātēscō, dēlītēscō, lātīto, ābscōndōr, ābdōr, ōccūltōr. PHR. Hōc īnclūsī līgnō ōccūltāntūr āchīvī. Spīssīs sēsē ābdīdīt ūmbrīs. Tācītām sēcūrā īn sēdē lātēntem ādspīcīo.

lātēr, ein gebackener Ziegelstein. *Constringunt igni lateres operisque futuri. Vict.*

lātērnā, eine Leuchte, Latern. *Dux laterna viæ clausis feror aurea flammis. M.* SYN. Fāx, lychnūs. EPIT. Nōctūrnā, īgnīfērā. v. *Fax.*

lātēx, īcīs, allerley Feuchte. *Securos latices & longa oblivia potant. V.*
SYN. hūmōr, līquōr, āquā. v. *Aqua & Fons.*

lātībūlum, ein Unterschleif. *Hiantia inter latibula exesi specus. (Jamb.) S.*

Lātīnūs, ā, um. — *Rex arva Latinus & urbes. Virg.*

Lātīnūs. (*Rex Aborigenum, Fauni & Maricæ Nymphæ filius, cujus filiam Laviniam Æneas accepit uxorem.*) *Virg. 10. Æneid. Rēx arvā lātīnūs, ēt ūrbēs jam sēnīōr lōngā plācīdās īn pācē gūbērnāt.*

lātīto.

lătito, sich verbergen. *Quis modus argenti fulvo latitaret in auro. Pan-*
Lătium. Dicta quoque est Latium terra, latente Deo. Oidv.

(*Ea pars Italiae, quae est inter ostia Tyberis & Circeios, antiquum Latium dicta fuit. Postea, productis imperii finibus, Latium dictum est, quidquid Tyberim & Vulturnum amnes interjacet, totusque ille tractus dividitur in Latium citerius, & Latium ulterius. Citerius Latium a Tyberis ripis Fundos usque protenditur, ulterius a Fundis usque ad Vulturnum amnem. Hujus incolae latini dicuntur. Dictum Latium, quod illic Saturnus latuerit, dum jovem fugeret.*) EPIT. Hēsperium, tōrtē, āntīquum, agrēstē, pūlchrum, nōbīlē, īnclytum. (Virg. 1. Aeneid.) Lătiumquē vōcārī Mālūt hīs quōnīam lătūissēt tūtūs īn ōrīs.

lătōmūs, ein Steinmeß, Steinbrecher.

Lătōnā. *Latone tacitum pertentant gaudia pectus. Virg.*

(*Filia Caei & Titanis, a jove amata & compressa, concepit Apollinem & Dianam.*) SYN. Tītānīs, Tītāniā. EPIT. Gēmēllipārā, fōrmōsā, vēnūstā, Tītāniā. PHR. Mātēr āpōllīnīs. Dīānæ gēnītrīx. Fīliā Caei.

Lătōniā. (*Dicta est Diana matre Latona.*) Virg. 9. Aeneid. Nōstrō sūccūrrē lābōrī Astrōrum dēcūs, ēt nēmōrum lătōniā cūstōs.

lătōr, lătōrīs, ein Träger. *Latorem frustra credendum est aethere missum. Man.*

latrātōr, ein Beller, Bleszer. *Retia dum cessant, latratoresque molossi. Mart.*

latrātūs, ūs, das Bellen. *Venator cursu canis & latratibus instat. Virg. EPIT. ācūtūs, cānōrūs, raucūs, hōrrībīlīs, vīgīl, tērrībīlīs, īngēns, clarūs, sāvūs, hōrrīsōnūs. PHR. Sāvīt cānum lātrātūs īn āūrās, īntōnāt, rēsōnāt, pērsōnāt latrātībūs āthēr. Cērvūs cānum latrātībūs āctūs.*

latro, ās, bellen, bleszen. *Tempore cervinam pellem latravit in aula. H. SYN. ēdo, mītto latratum. PHR. Latrātūs tōllērē īn āūrās Cānīs latrātībūs īnstānt. Aūrās, cāmpōs, āthēra latrātībūs īmplērē. Dōmum latratū pērsōnārē.*

latro, ōnīs, ein Mörder. *Ut jugulent homines, surgunt de nocte latrones. Hor. SYN. Fūr, rāptōr, prādo. v. Fur.*

lātrōcīnīum, Mörderen.

SYN. Fūrtum, rāpīnā, prādā. v. Furtum.

latrōcīnōr, ārīs, Mörderen treiben. v. Furor, & Prædor.

lātūs, ā, um, weit, breit. *Gallia nec latis audax Hispania terris. Virg. SYN. āmplūs, īpārtīōsūs, pātulūs, PHR. lātē ēxtēnsūs, ēffūsūs, dīffūsūs.*

lātūs, lātērīs, die Seite. *Impulit in latus, & venti velut agmine facto. Virg. SYN. Cōstæ EPIT. Dēxtrum, sīnīstrum, lāvum, mōllē, tēnērūm. PHR. Lātērūm jūnctūræ, pārtēs, cōmpāgēs.*

lāvācrum, ein Bad. — *avidus splendere lavacris. Claud. v. Balneum.*

laūdābīlīs, lōblich. *Natura fieret laudabile carmen, an arte. Hor. SYN. laūdāndūs, hōnōrāndūs, cōlēndūs, cēlēbrāndūs, mēmōrābīlīs, ēgrēgiūs, illūstrīs. PHR. Plēnum laūdīs ōpūs. Cūnctīs mēmōrābīlē tērrīs. Cūī dēbītā laūs īngēns. Laudē ferēndūs. Laūdārī dīgnūs. Rēs dīgnā Cāmcōnīs. Fāctum īngēns, pūlchrum, laudē ferēndum, ēgrēgiūm dēcūs. Māgnūm ēt mēmōrābīlē nōmen. Nūllum mājus ōpūs mīrātūr, ēt āquāt ōlympō. Fāmā vētūs mānēt hūnc prāclārā lābōrem glōriā, Et pūer īstē fūit cāntārī dīgnūs.*

laūdātör, öris, ein Lober. *Derisor vero plus laudatore movetur.* Hor.
 SYN. Laūdum præco. EPIT. ingeniōsus, peritus, doctus, industrius, insignis, cēlēber, illūstris.

laūdo, loben. *Respondet, laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hor.

SYN. Cēlebro, prædico. PHR. Laūdibūs effero, tollo, extollo, decoro, orno, afficio, illūstro, commēdo, cēlebro, ad sidērā, sub āstrā, in cælum, cælō tollo. Cælō laūdibūs æquo. Hōnōrem, laūdēs tribuo, impertio, indico. Dō mūnērā laūdum. Laūdibūs in āstrā fero. Præconiā laūdum cēlebro. Hērōis nōmēn, laūdēs cāno, concino, cārminē dico, cēlebro, scribo. Laūdēs lyrā, cāntū cēlebro. Virtutem, nōmēn dictis extēdērē. Tūasquē ingeniō laūdēs ūbērīorē cānunt. O quī nōmīnībūs quum sis gēnērōsus āvōrum, Exsūpērās totum nōbilitatē gēnūs. O decūs Aūsōniæ, spēs o fidissimā gēntis! Clārum militiæ frōndē, tōgæquē decūs. Nēc gēns ūllā tūos æquē cēlēbrābit hōnōrēs. Teucrōs insignī laūdē fērēbāt. Mē vātem cēlēbrātē virī, mīhi dīcītē laūdēs. Cānētūr tōtō nōmēn in orbē mēum. Ergo fēram latē tuā factā pēr ūrbēs Fīnitimās, sēmpērquē mēo cēlēbrābērē cāntū. Nullā mīhi statūent finem tē fatā cānēdi. Cārminībūs sēmpēr cēlēbrābērē nōstris. Cārminībūs vivēs tēmpūs in omnē mēis. Vir Trōjānē, quībūs cælō tē laūdibūs æquem? Nēc vēstrā fērētūr fāmā lēvis. Nēc tū cārminībūs, Rēgīnā, tacēbērē nōstris: Quāquē patēt tellūs liquidō cīrcūmsōnā pōntō, Pōstērītās tē sērā cānēt, dumque aurēā vōlvēt Aastrā pōlūs. Mēmōrī sēmpēr cēlēbrārē fāmā, vel cāntū. Ergo ritē tūum Bācchō dīcēmūs hōnōrem Cārminībūs patriis. Multī, Rōmā, tūas laūdēs ānnalībūs addēt. Sēd nūmērōsā laūdē sēnātus Excipīt et mēritās rēddīt tibi Cūrīā vōcēs. Barbārā pyramīdum silēāt mirāculā Mēmphis, Afsidūus jacēt nēc Bābylōnā lābōr, Omnis Cæsārēo cēdat lābōr āmphithēātrō, Unum pro cūctis fāma loquātūr opūs. Factā Dīcēmūs Dāphnīnquē tūum tollēmūs in āstrā. Eja ālacrēs cūctī dōmīnī cēlēbrēmūs hōnōrēs, lūcē cānam tē, nōctē cānam tē, nullā cārēbit laūdibūs hōrā tuis Non tē dēficiēt nōstræ mēmōrārē Cāmœnæ.

Lāvo, lāvi, waschen. *Prandeo, poto, cano, ludo, lavo, ceno, quiesco.* M.
 SYN. ablūo. PHR. āquīs prōlūo, elūo, tērgo, ābstērgo, pūrgo, mūndo, āquīs tīngo, pērlūndo, rīgo, spārgo, āspērgo, mērgo, immērgo.
v. Abluo.

Laūrēölūs. *Non falsa pendens in cruce laureolus.* Mart.

laūricōmūs, mit Lorbeerbäumen bewachsen. *Lauricomos ut si per montes, &c.* L.

laūrifēr, das Lorbeerbäume trägt. *Lauriferos nullo comitetur vulnere currus,* L.

laūrigēr, idem. *Visite laurigero sacrata palatia Phæbo.* Ovid.

laūrūs, ein Lorbeerbaum. *Et non assiduo laurus adusta sono.* Ovid.

(*Arbor Apollini sacra, victoriæ signum & premium.*) EPIT. Viridis, virēns, viridāns, tēnērā, opācā, rēdölēns, frōndōsā, ödōrā, ödōrātā, frōndēns, virēscēns, cōmāns, pātulā, cāstā, virgo, innūbā. Phœbēā, āpōllīnēā Dēlphicā, Pārnāfsiā, āōniā, Piērīā, sacra, victrix, triūmphālīs, fātīdicā, vēntūrī præsciā. PHR. ārbōr phœbī, phœbēā, pārnāfsiā. Pārnāfsī ārbōr, Laūrūs Phœbī decūs, phœbō sacra, dīcātā, grātīssimā. Laūrī frōndēs. Gērmēn āpōllīnēum. Sērvāns ætērnūm frōndē virēntē decūs. Utquē virēt sēmpēr laūrūs, nēc frōndē cādūcā Cārpītūr, ætērnūm sic hābēt illā decūs. Ætērnōs gērēns frōndīs hōnōrēs. Laūrēā sērtā, Victricis præmiā frōntīs, irē triūmphālēs

lēs cīrcum mēā tēmporā laūrī Vicimūs, ōrnātiquē cōmās hēdērīs, ēt vīrgīnē laūrō Vēntūrī prāesciā laūrūs. Crēpītēt bonā laurēā flāmīs, *sc. per laurum adustam antiqui futura praevidebant.* Quae Dēlphicōrum filiā mōntiūm, Cēlō tōnāntem nōn mētūis Jōvem, Dum sāxā, dum tūrrēs cādūco Sōspītē tē fēriūntūr ignī. Mētū mōrārīs sērtā laūrī dīūtīūs. Sērtā & cōrōnās prābēns.

laūs, laudis, Lob, Preis. *Laudibus immodicis Cares in astra ferant.* M. SYN. Glōriā, hōnōr, decūs, fāmā, nōmēn, prācōnīum, ēncōmīum, laūdātīo. EPIT. Magnificā, illūstrīs, Insīgnīs, supērbā, ēgrēgiā, ēxīmīā, pērēnnīs, aetērnā, Immōrtālīs, īngēns, splēndidā. PHR. Prācōniā laūdum. Nōmīnis prācōniā. Laūs nūllum pērītūrā pēr ævum, Nēsciā mōrtīs. Nōn pārvās ānīmō dāt glōriā vīrēs, Et fēcūndā faciēt pēctōrā laūdīs āmōr. Nōstrā pēr immēnsās ībūnt prācōniā laūdēs. laūdībūs ipsā tūis rēsōnānt tōrā. Egrēgiām vērō laudem ēt spōliā āmplā refērtīs. Ad laudem rāpīdō cōntēndērē cūrsū. Vēnārī stūdiō laudem ēt dūbiōs ēxposcēre hōnōrēs. Exīmīae laūdīs succēnsūs, pērcūsus āmōrē, laūdum immēnsa cūpīdo. Illum sōllīcītāt fāstōlāe glōriā laūdīs.

laūtitiā, Pracht und Herrlichkeit. *Systitiis, Lautitiis, Pitaneis.* (Sz.) Pl. laūtūs, herrlich, fōstlich. *Romanoque foro & lautis mugire carinis.* V. SYN. splēndidūs, cōncīnnūs, pūlchēr, ēxcūltūs, māgnificēns, dīvēs, ōpūlētūs.

lāxo, weit machen. *Vix primos inopina quies laxaverat artus.* Virg. SYN. Rēlāxo, rēmītto, *vel* dīlātō, ēxtēndo, dīdūco, prōdūco, prōtrāho.

lēānā, eine Löwin. *Squamosusque draco & fulva cervice leena.* Virg. SYN. Lēā. EPIT. Tōrvā, gēnērōsā, fērā. Gētūlā, Lybīcā. Hīrcānā, fūlvā, fāvā, āūdāx, fērōx. PHR. Tōrvā lēānā lūpum sēquītūr, lūpus ipsē cāpēllam. Tēmpōrē nōn āliō cātūlōrum ōblītā lēānā, Sāvīōr ērrāvīt cāmpīs. Utquē fūrīt cātūlō lāctāntē ōrbātā lēānā Signāquē nāctā pēdum sēquītūr. Nōn vīdēt hōstēm. v. Leo.

Lēāndēr. (*Juvenis fuit ex Abydo, Asiae oppido, in litore Hellespontis sito, qui quum captus esset amore Erus puellae, quae in opposito litoris oppido Sessio habitabat, noctu ad eam transnabat. Quod ubi aliquoties non infeliciter cessisset, jam audacior factus, quum mari tumido & impacato se commisisset, vi ventorum fluctuumque victus in Hellesponto submersus est.*) EPIT. ābydēnūs, āūdāx, nāufrāgūs, pūlchēr, fōrmōsūs, decōrūs, infēlīx, mīser. PHR. ābydēnūs jūvēnis. Phrīxēi cōntēmtōr, ēphēbūs āquōrīs. Mērgītūr infēlīx cēcā Lēāndēr īn ūndā.

Lēārchūs. (*Athomantis & Inus filius, quem pater furore correptus pro cervo necavit.*) EPIT. īnōūs, pārvūs, infēlīx.

lēbes, ētis, ein Kessel. *Viginti magnos operoso ex aere lebetes.* Ovid. SYN. Cācābūs, ōllā, āhēnum. EPIT. Cūrvūs, cōncāvūs, īngēns. v. *Abenum.*

lēctīcā, ein Tragbett, Senfte. *Custodes lecticae, ciniflones, parasitae.* H. EPIT. Fūlgēns, ēbūrnā, lēvis. PHR. Lēctīcā vēctūs ēbūrnā.

lēctīto, oft lesen. *Patrisque nomen lectitas in alpibus.* (Jamb.) Hor.

lēctōr, ōrīs, ein Leser. EPIT. Stūdiōsūs, vīgilāns, dōctūs, īngēnūūs.

lēctūlūs, ein Bettlein, Bett. *Et non unius spectator lectulus unde.* M.

SYN. Lēctūs, thālāmūs, tōrūs, strātum, cūbīlē, grābātūs. EPIT. Mōlīs, quīētūs, plācīdūs, grātūs, sōcīūs, sōcīālīs, jūgālīs, sēgnīs, sōpōrīfēr, īnērs, cāstūs; pūdicūs, gēniālīs, īgnāvūs, nōctūrnūs, plūmēūs, ēbūr-

ēbūrnūs. PHR. Lēctī mōllīā strātā. Strātā tōrīs fūlgēntībūs. Lūcēt aūrēā fūlcrā tōrīs. Fūlcro stērnātūr lēctūs ēbūrnō. Tēgūnt strāgūlā sēricā, aūrēā vėlāmīnā lēctum. Rōsēlsquē cūbīliā sūrgūnt flōrībūs. Et thālāmōs dōtālīs pūrpūrā vėlāt. Dōrmīt ēt īn plūmā, pūrpūrēōquē tōrō. Trēpīdōquē trādūnt sēcūrā cūbīlī ōtiā. Ignāvō tēmpūs fērīt ōmnē cūbīlī. Gramīnēōs dēdīt hērbā tōrōs. Jācēt, cūbāt īn dūrā cōrpōrē fūlsūs hūmō. Plūmēā cōngērīē tūmīdūs. Quāfsūs āb īmpōsitō cōrpōrē. Tum mē cōnfēctum cūrīs, sōmnōquē grāvātum. Infēlīx hābūit lēctūs, prēssītquē jācēntem Dūlcīs ēt āltā quīēs plācīdāquē sīmīllīmā mōrtī. *v. Thalamus.*

Lectum peto, zu Bette sich legen. PHR. Dārē cōrpōrā sōmnō. Mēmbrā lōcārē, rēpōnērē tōrō. Pētērē sōmnum. Prōcūmbērē tōrō. Pūlchrō cōmpōnērē cōrpōrā lēctō. Dēcūbūit thālāmō. Cōllāpsāquē mēmbrā Mārmōrēō rēfērūnt thālāmō, strātīsquē rēpōnūnt. *v. Faceo.*

Lecto surgo, aufstehen. PHR. Sūrgērē mōllībūs ē strātīs. Cōrrīpērē ē strātīs cōrpūs, mēmbrā, ārtūs. Strātīs cōnsūrgērē. E tēpīdō tōllērē mēmbrā cūbīlī. Mōllīā plācīdī līnquērē strātā tōrī. Mēmbrā lēvārē sēnsīm vīlī dēmīssā grābātō. Tōrō cōnsūrgīt āb āltō. *v. Surgo.*

Lēdā, æ. (*Tyndari, Laconiae regis uxor, quam quum Jupiter adamarat, transformatus in cygnum cum ea concubuit, ex quo congressu Leda dua peperit ova, ex quorum uno Pollux & Helena, ex altero Castor & Clytemnestra nati sunt.*) EPIT. Pūlchrā, fēcūndā, fōrmōsā, cāndīdā.

lēgālīs. das das Gesez angeht. *Quæ docuit tabulis legalibus indita Mo-*
sis. M.

lēgātūs, ein Abgesandter. *Legati responsa ferunt, &c. Virg SYN. ōrātōr, vel vīcārīūs, vīcem gērēns. PHR. Pācīs āc bēllī nūntīūs, ōrātōr īn fœdērā mīssūs, Pācem fērēns ōlīvā īnsīgnīs. Pāllādīs ārbōrē tēctūs.*

Lēgīfēr. *Optavit Minos similes sibi legifer annos. Ovid.*

lēgīō, ōnīs, ein Hauffen Striebsleut. *Imperium fasces, legiones, omnia nunc se. J. SYN. Cōhōrs, cātērvā, phālānx. EPIT. Mārtiā, bēllātrīx, hōstīlīs, ārmīsōnā, ārmīfērā, nūmērōsā, bēllīgērā, ārmātā, ārātā, mīnāx, hāstātā, pūgnāx. PHR. ōmniā pēr mūrōs lēgīō sōrtītā pērīclum Excūbā. Cētēra dum lēgīō cāmpīs īnstrūctā mōrātūr. Lēgīō ænēādum vāllīs ōbsēssā tēnētūr. Prōcēdit lēgīō Aūsōnīdum, pōpūlātāquē plēnīs Agmīnā sē fūndūnt pōrtīs. v. Cātērvā, Agmen & Acies.*

lēgītīmus, ordentlich nach dem Gesez. *Corpora legitimis imposuisset oris. O. SYN. Jūstūs, rēctūs, æquūs, dēbītūs, mērītūs.*

lēgīslātōr, ein Gesezgeber.

LEGUMLATORES poetis usitati sunt sequentes:

1. Ceres prima omnibus leges tulisse perhibetur, ac propterea vocatur legifera. *De qua Ovid. 3. Metam.*

Prima dedit leges, Cereis sunt omnia munus.

2. Saturnus inter gentes Europæas primus leges tulit. *De quo Virg.*

Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo.

Is genus indocile ac dispersum montibus altis

Composuit, legesque dedit.

3. Minos, rex Cretensium inter legislatores quoque locum invenit. *De illo sic canit Ovid. Optavit Minos similes sibi legifer annos.*

4. Solon Atheniensibus, & Lacedæmoniis Lycurgus, leges tulit salutare. *Utriusque meminit Claudianus de 4. Conf.*

lēgo, ās, Botschaft schiken. *Legarat Radius, neu dicta oppone paternæ. Pers.*

lēgo,

lëgo, lëgis, lëgi, lesen, sammeln. *Qui legitis flores, &c. Virg.*

SYN. Lëctito, përlëgo, vólvo, èvolvo, òculis përcürro, lüstro, përlüstro, èxcütio, *vel* èligo, dëlígo, rëlígo, *vel* còllígo, cårpo, èxcërpo, dëcërpo. PHR. Flörës, fructüs manü cårpo, dëcërpo, mëtó. Plënis pomå cårpërë rāmís. Flörës üngüé, pòllicé sëco, sùbsëco. Pòmum årbörë idëcërpo, dëtråho. *Pro lectito:* lüstrårë, vëstígårë lëgëndo, èvólverë librós. Dëtinuëre òculós cårminå nòstrå tûós. Litrërå èst òculós illå möråtå tûós. Vëtërum vólvens mònümëntå vîròrum. Quis tē tērrët, përlëgërëtquë libër. Illë rögåt, üt sũå vërbå lëgås.

Lëmånüs. (*Lacus Allobrogum Genevam & Losanam alluens Rhodanumque fluvium im rmissis aquis transmittens.*) EPIT. Cävüs, gëlídüs, òstrífër, lümpidüs, vitrëüs, plácídüs, pîscósüs, nivålis.

Lëmnós. (*Insula maris Ægei, una Cycladum, in qua Vulcanus educatus fuit.*) EPIT. Vülcåníå, æquóreå, fümídå, cålëns. PHR. Tël-lüs Hypsípylëå, (*ab Hypsipyle, filia Thoantis, quæ in hac insula regravit.*) Lëmnós tërra ingenióså cölënti.

Lëmürës, Nachtgespenst. *Tunc nigri lemures, ovoque pericula rapta. P.* SYN. Lårvæ, ümbær, spëctrå, månës. EPIT. Nigrí, åtrí, vågí, èrråntës, pällëntës, tërrífíci, intëstí, nòclurní.

lënå, eine Hurenwirthin. *Quæ sciet bos illos vendere lena toros. Mart.* EPIT. Türpís, nefåndå, insidióså.

lënimën, inis, Sanstigung. *Hoc quoque lenimen, quo solo flexit amantem. Ovid.* SYN. lëvåmën, fómëntum, rëmedíum, mëdëlå, sölåmën, sölåtiüm. EPIT. Blåndum, dülcë, gråtum, jücündum, möllë, suåvë, åmicum.

lënío, is, sanft machen. *Lenibunt tacito vulnera nostra sinu. Prop.*

SYN. Plåco, mitígo, flëcto, sëdo. v. Placor, & Solor.

lënís, gelind, sanft. *Lenior ira quidem tanto pro crimine culpæ. Sed.*

SYN. Mítís, clëmëns, möllís, indülgëns, fåcílís, hümånüs, månsvëtüs, cömís, plácídüs, blåndüs, bënígnüs.

lënítås, Sanftmuth. SYN. Clëmëntíå bënígní, plácídí morës.

lënítër, sanftiglich. *Puris leniter admoventur astris. (Phal.) Mart.*

SYN. Clëmëntër, bënígnë, plácíde, blåndë.

lëno, ónis, ein Hurenwirth. *Ut patris attenti, lenonis & insidiosus. Hor.*

EPIT. insidiósüs, türpís, åvårüs, impürüs, òbscænüs, sördídüs, nefåndüs, scëlëstüs, impiüs. PHR. Türpís cõnciliåtör, intërnüntiüs.

lënócíníum, Supplerey. *Et lenocinum vitæ præsensque voluptas. Mant.*

SYN. års lënónís, *vel* blåndítíæ, blåndímëntå, illëcebræ.

lënócínör, Supplerey oder Hurenwirthschaft treiben.

lëns, lëntís, Línse. EPIT. Tërës, Niliåcå, Pëlusiåcå.

lëntüs, weich, hart. *Nos patriam fugimus, tu Tityre, lentus in umbris.*

V. SYN. Tårdüs, sëgnís, pígër, *vel* èffætüs, långuídüs, *vel* plácídüs, lënís, mödërårüs.

lëo, ónis, ein Löw. *Ad quæ confugas, ora leonis habes. Mart.*

EPIT. Mårtiüs, mågånånimüs, fülvüs, råpídüs, fërüs, indómítüs, åspër, råpåx, fëróx, rügiëns, vålídüs, víölëntüs, iråcündüs, åvídüs, tór-vüs, trüx, ånimósüs, åudåx, prædåtör, fülminëüs, fürëns, hörrídüs, förtis, gënerósüs, immånís, intërrítüs, furiósüs, impåvídüs, intrëpídüs, villósüs, jubåtüs, hirsútüs, Gëtülüs, Libycüs, Måssylüs, Pcenüs. PHR. Fërårum rëx mågånånimüs, vîribüs åudax. üngüé vålëns, òculisquë mínåx. Fülvåm mínåcí fröntë cõncütíëns jubåm. Cömåntës èxcütíëns cërvicé tórós. Frëmít órë crüënto. Gaudet híåns immå-

nē cōmāsquē arrēxīt. ūbi sē ſævæ ſtimulāvīt vērberē caūdæ, Erēxīt-
quē jubās Et vāltō grāvē mūmur hīātū Infrēmūt gēnūs acrē lēonum.
Cōcūtīt hōrrēndās ōrē frēmētē jubās, Emīcāt ēxtēplō, cūctīs
trēpidāntībūs aūdāx Crāſſā mōlē lēo Ignōtā ſpēctāndum mōlē lēo-
nem. Quid frūſtrā nēmōrum dōmīnum rēgēmquē ſarīgās? Hīāntīs
ſævā lēōnīs ōrā ferī. Dōmīnumquē fērārū Crēſcērē mīrātūr gēni-
trīx Māſſylā lēonem.

DESCRIPTIO LEONIS SÆVIENTIS.

Metaphorice hominis furiosi, vel irati, &c.

— Pœnorum qualis in arvis

Saucius ille gravi venantum vulnere pectus,

Tum demum movet arma leo, gaudetque comantes

Excuteiens cervice toros, fixumque latronis

Impavidus frangit telum, & fremit ore cruento. *Virg.*

— Innumerus veluti leo forte potius

Cædibus, imbelles vitulos mollesque juvenas

Transmittit, magno furor est in sanguine mergi,

Nec nisi regnantis cervice recumbere Tauri. *Statius.*

Haut secus e specula præceps delatus opaca,

Subsidens campo, submissus contrahit artus,

Quam vicina trucidis conspexis cornua Tauri.

Quamvis longa fames stimulet, leo, nunc ternis alta

Surgentes cervice toros, nunc torva sub hirta

Lumina miratus fronte, ac jam signa moventem,

Et sparsa pugnas meditantem spectat arena. *Silius Ital.*

Leo ſidus, der Löwe. EPIT. *Æſtīter, æſtīvūs, flammīfēr, ardēns, rābī-
dūs, hōrrēndūs, ſævūs, hōrrīdūs, Hērculēūs.* PHR. *Vēsānī ſtēllā
lēōnīs. Tēctā tēnēns prōximā cāncrō. Rābīdī lēōnīs ſōlſtītiālē cā-
pūt. Siccī ōrā lēōnīs Clēōnāī ſīdērīs āſtrum. Lēo flammīfērīs æſtī-
būs ardēns. Quam ſōl Hērculēī tērgā lēōnīs ādīt.*

*lēōnīnūs, das zu einem Löwen gehört. Mollo leoninis viribus, ut ſit
onus. N.*

lēpidūs, holdſelig, lieblich — quorum eſt lepidiſſima conjux. Catull.

SYN. *Facētūs, fēſtīvūs, hīlārīs, jōcōſūs, ūrbānūs, ārgūtūs, cōncīn-
nūs.*

lēpōr, & lēpōs, ōrīs, Holdſeligkeit. — vario diſtīncta lepore. Lucr.

SYN. *Vēnūſtās, grātīā, fēſtīvītās, ūrbānītās, ēlégāntīā, ſālēs.* EPIT. *ūrbānūs, blāndūs, grātūs, dūlcīs, jūcūndūs, vēnūſtūs, ſuāvīs, mēllī-
tūs, īnſīdīōſūs, ſcūrrīlīs jōcōſus, facētūs, tenēr, ārgūtūs.* PHR. *Sēr-
mōnīs vērba pōlītī. Grātīā ſērmōnīs. Nēc dēsīt jūcūndīs grātīā vēr-
bīs. Nēc ābēīt ſacūndīs grātīā dīctīs. Mīrā grātīā mānāt āb ōrē lō-
quētīs.*

*lēpōrīnūs, von Haſen Leporino luſtrant; ſenſu, & rubi advena. (Jab.)
Hor.*

leprā. Auſſa; Mundavitque lepras hostes caligine sepsit. Tertull.

SYN. *ēlēphās.* EPIT. *Lūridā, ēdax, īmprōbā, ſcēdā, putrīdā, dē-
fōrmīs, ſōrdīdā, ſcētīdā, mōlēſtā, ācērbā, ēxītīōſā, ēxītīālīs, pērnī-
cīōſā, tūſtīs, lēthālīs, lēthīfērā, īmmēdīcābīlīs.* PHR. *Mōrdācī ſēr-
pēs prūrigīnē.*

leprōſūs, auſſāſig. Nil tam leprosum aut putridum. (Jamb. Dim.) P.

lēpūs, ōrīs, ein Haſe Pœcundi leporis sapiens ſeſtābitur armos. Hor.

EPIT. *Aūrītūs, pāvīdūs, vāgūs, vėlōx, fūgāx, tīmīdūs, lēvīs, ālacrīs,
agrēſtīs, ſīlvēſtrīs, fugītīvūs, prāpēs, pērnīx, cēlēr, rāpīdūs, prōnūs.*
PHR.

PHR. Cūr mēa āpērtā vāgūs cūrrērēt ārvā lēpūs? Tīmīdōs figīt lēpōrēs nēc pārcērē nōvīt. Hēc īgītūr mīhi sīt lēpōrēs aūdāciā mōllēs Excīpērē. Rētiā pōnērē cērvīs, Aurītōsquē sēquī lēpōrēs.

Lērnē, five **lērnā**. (*Lacus in agro Argivo, Herculis labore notissimus, qui in eo bydram Lerneam fertur interemisse.*) **EPIT.** Cērūlā, nōcēns, fēcūndā, stāgnāns, ārcādīcā, Grājā, līmōsā. (*Virg. 8. Aeneid.*) **Lērnæūs** tūrbā cāpītum cīrcumstētīt ānguīs.

Lēsbōs. (*Insula in mari Aegeo feraci agro & multa materia, ad classes conficiendas idonea. In ea est urbs Mitylene, a qua jam tota insula denominatur.*) **EPIT.** Mēthymnāā, sēvērā, Bācchīcā, supērbā.

Lēthæūs. *Urunt lethæo perfusa papavera somno. Virg.*

lēthālīs, tōdlich. *Diētæos, hæret lateri lethalis arundo. Virg.*

SYN. Lēthīfēr, ēxītīōsūs, ēxītīālīs, mōrtīfēr.

Lēthē, ēs. *Quam juxta Lethe, tactus perlabitur amnis. L.*

(*Fluvius inferorum, cujus aquæ potæ oblivionem pariunt.*)

EPIT. Stygiā, infērnā, Tārtārēā, sōpōrīfērā, sēcūrā, quīētā, tōrpēns, ōblīvīōsā, īmmēmōr, īrrēmēābilīs, prōfūndā, ātrā. **PHR.** Lēthæūs āmnīs, gūrgēs, lācūs. Lēthæā āquā, ūndā. Lēthæum flūmēn, Stāgnum. Lēthææ ōblīvīā rīpæ. ūndā mīserīs grātā lēthēs ōbscūræ. Pāllēntiā flūmīnā lēthēs. Rēferēns ōblīvīā lēthē. Nōn ēgo, sī bībērem sēcūræ pōcūlā lēthēs, Excīdēre hēc crēdam pēctōrē pōssē mēō. ānīmā quībūs ālterā fātō Cōrpōrā dēbēntūr, lēthæi ād flūmīnīs ūndās Sēcūrōs lāticēs ēt lōngā ōblīvīā pōtānt.

lēthīfēr, das den Tod bringt. *Arboribusque satisque lues, & lethifer amnis. V.*

lēthum, five **lētum**, der Tod.

Tunc consanguineus lethi sopor, & mala mentis. Virg. v. Mors.

Lēvāmēn, īnis, Erleichterung — *omnis curæ casusque levamen. Virg.*

SYN. Lēvāmēntūm, lēnīmēn, sōlātīum, aūxīlīum.

Lēucāspīs. (*Unus e comitibus Aeneæ, natione Lycius, una cum Oronte in Tyrrheno mari tempestate submersus.*) *Virg. 7. Aen.* Cērnīt ībi mæstōs & mōntīs hōnōrē cārēntēs seū cāspīm, & Lyciæ dūctōrem clāssīs ōrōntem.

Lēvis, leicht, gering. *Ante leves ergo pascentur in æthere cervi. Virg.*

SYN. Grāvītātē cārēns, ēxpērs grāvītātīs, sinē pōndērē, nīl grāvītātīs, pōndērīs trāhēns, *vel* āgīlīs, ālacrīs, cēlēr, *vel* mōbīlīs, īncōnstāns, *vel* pārvūs, ēxīgūūs, tēnūīs, vīlīs. *v. Celer, inconflans.*

Lēvītās, tīs, Leichtigkeit. *Et solum constans in levitate sua est. Ovid.*

SYN. Mōbīlītās, cēlērītās, īncōnstāntiā.

Lēvītēr, leichtlich. *Audebant eadem hæc leniter & leviter. Catull.*

SYN. ālacrītēr, mōbīlītēr, *vel* pārum, paūllum.

Lēvo, ās, aufheben. *Quum te servitio longo, curaue levaret. Hor.*

SYN. ērīgo, tōllo, ēxtōllo, ēffēro, *vel* jūvo, sōlōr.

Lēx lēgīs, ein Gesetz. *Omnia sub leges mors vocat atra suas. Ovid. SYN.*

Jūs, mōs, īnstītūtum, īmpērīum, māndātum, prācēptum, ēdīctum, dēcrētum, scītum, plācītum. **EPIT.** Sānctā, āquā, jūstā sacratā, īnjūstā, īmpērīōsā, sēvērā, dūrā, īmmītīs, āspērā, rīgīdā, īnvīōlābilīs, grāvīs, ācērbā, īnīquā, īmpīā. **PHR.** Lēgum jūrā. Jūris dēcrētā, lēges, lēgum jūssā, prāscrīptā. Fās ēt jūrā. Sacratæ sāncīō lēgīs. Lēgum mōdērāmēn, īncōncūssæ hābēnæ.

Leges fero, Gesetz geben. **SYN.** I ēgēs dō, īndīco, stātūo, pōno, īmpōno, prāscrībo, sāncīo, fīgo. **PHR.** Jūrā dābāt, lēgesquē vīrīs. Pēr

pōpūlōs piā jūrā dēdīt. Cōmpōnērē lēgībūs ōrbem. Lēgēs ætērnā-
quē fœdērā cētīs imposuīt nātūrā lōcīs.

Libāmēn, īnis, *vel* libāmēntum, ī, allerley Opfer.

Nomine ab auctoris ducunt libamina nomen. Ovid.

Libānūs. (*Mons inter Syriam & Phœniciam.*) EPIT. Tēgēns, cedrifēr,
ōdōrātūs, excēlsūs, arduus, sūblīmis, āeriūs, virēns, virīdīs, grā-
tūs, amœnūs. PHR. Qui hirsūtum tollit ad āstrā capūt. Quem plūrī-
mā cēdrūs frōndē tēgit. In quō cedrūs suā brāchiā pāndīt.

Libēllus, ī, ein Büchlein. *Parvus sed cura grande libellus opus.* Ovid.
SYN. exiguus, liber, cōdēx.

Libēns, gern. *Quam scit uterque libens censebo, exerceat artem.* Hor.
SYN. Lūbēns, vōlēns, nōn invītūs.

Libēntēr, gutwillig. *Verum, Gallice, non libenter audit.* (Phal.) Mart.
SYN. Lūbēntēr, spōntē, ūltro.

libēr, brī, ein Buch. *Illa perit, libris est data palma meis.* Prop.

SYN. Cōrtēx, *vel* vōlūmēn, chārtæ, cōdēx, libēllus. EPIT. Dō-
ctus, laborātūs, lepīdus, argūtūs, cūltūs, excūltūs, ūtilīs, ingēniōsūs,
fācūndus, prāclārus, exīmīus, aurātus, pictus. PHR. Picturæ in sæ-
culā chārtæ. Dōctōrum scriptā, *vel* mōnūmētā virōrum. Plēnā lā-
borātīs hābeās cum scrīniā librīs. Tū lepīdōs sālē tīngē libēllōs. Irē
dōmum, cūltūmq̃ illi dōnārē libēllum. at chārtīs nēc fūrtā nōcēt,
nēc fāculā prōsunt. Sōlāquē nōn nōrūnt hāc mōnūmētā mōrī.

Libros componere, Bücher machen, schreiben. PHR. librōs scrībērē,
ēdērē, prōfērē in lūcem. Pictūrās pāngērē chārtās. Rēs gēstās chār-
tīs trādērē, intēxērē, mādārē, dēscrībērē, scriptō cōmplēctī. Vēn-
tūris trādērē fāclis scriptīs fāmām, ætērnū nōmēn sibi pārarē. ēdē
tūōs tādēm pōpūlō, Faūstinē, libēllōs, Et cūltū dōctō pēctōrē
prōfēr ōpus. Sēx ego fāstōrum scripsi tōtīdēmquē libēllōs. Cūm-
quē suō finem mēnsē vōlūmēn hābēt.

Libēr, erī. *Liber & alma Ceres vestro munere tellus.* Virg. v. Bacch.

libēr, ā, um, fren, ledig. *Sive quod es liber, vestis quoque libera per te.*

Ovid. SYN. Sōlūtūs, immūnis, expeditūs, libērātūs, ingēnuus, sūi
jūris. PHR. Libērtātē, libērtātīs jūrē fruēns, gaudēns. Sērvitiō
liber.

libērālīs, frengebig. *Sed tam prodigus atque liberalis.* (Phal.) Mart.

SYN. Lārgus, mūnīficus, māgnīficus, bēnēficus. PHR. Lārgus ō-
pum, Prōdigus æris, lārgā bēnīgnūs, mūnīfīcēntiā. Mūnērā, dōnā
prōmtā mānū lārgiēns. Cōngēstō nōn incubāns aurō. abdītæ cīstīs
lāmīnæ, *id est, pecuniæ*, īnīmīcūs. Divītē vēnā, plēnō cōrnū īnstār
Hēmī aut Pāctōlī fūdēns aurūm. ānimūs ad prēmīā, mūnērā vēlōx.
Prōdigā cūctīs dēxtērā. Cūjūs hābēt nūllās lārga īndūlgēntiā mē-
tās. Nūnquam pigrā fūit nōstrīs tuā grātiā rēbūs. Nēc mīhi mūnīfī-
cās arcā negāvīt ōpēs. Hic nōn divītīās nigrāntībūs abdīdīt āntrīs.
Nēc tēnebrīs dāmnavīt ōpēs, sēd lārgiōr īmbre. Suēvērāt īnnūmērās
hōmīnum ditārē catē vās. Quīppe vēlūt dēnsō cūrrēntiā mūnērā nīm-
bō Cērnērē sēmpēr ērāt, pōpūlīs dōnārē pēnātēs, Afsīdūōs īntrārē īn-
ōpē rēmeārē beatōs. Prēcēps illā mānūs flūviōs supērābāt ībērōs.
Aurēā dōnā vōmēns. v. Dō.

libērālītās, Frengebigkeit. *Quid est an hæc sinistra liberalitas* (Jam. Pr.)

Cat. SYN. Mūnīfīcēntiā, mūnīfīcā nātūrā, īndōlēs, mūnīfīcī mōrēs.

libēro, ās, erlösen, erretten. *Jam pædagogo liberatus, & cujus.* (Scaz.)

Mart. SYN. Sōlvo, expēdiō, exīmo, vīndīco. PHR. Vīnclīs, jū-
gō exīmo, ērīpiō. Sērvīliā vīnculā, jūgā sōlvo, rūmpo, ābrūmpo,
dēmo,

dēmo, lēvo, dētrāho, ēxcūtio. Sērvitū tūrpē jūgum aūfēro, libērtatī aūfēro. Sērvitio rēdīmo. Aūfērītūr fērrō captivum vūlgūs, ēt ōmnēs, Quōs sāvūs trāxērāt hōstis. Sāvō incōlūmēs ēx hōstē rēcēpi. v. *Solvo*.

libērtās, atis, Freyheit. *Nec spes libertatis erat, nec cura peculi.* Virg. EPIT. Grātā, dūlcis, amīcā, blāndā, lētā, cārā, optātā, amātā, spērātā, prētiosā, suāvis, ēxspēctātā, cūpidā, fēlix, cāndidā, aūrēā. PHR. Libērtātis hōnōs, dēcūs. Libērā cōnditio. Vitā potiōr. Libērā sērvitio, jūgī impātiēns. Sērvilē jūgum. Exōsā, infēnsā tyrānīs. Nōn bēnē prō tōtō libērtās vēndītūr aūrō. Patriāe piētās ēt dūlcis amcēnā, Libērtātis amōr. In mōrtē prō libērtatē pārātī.

libērtinūs, ein Frengelassener. *Et libertinas arca flagellat opes.* Mart.

libērtūs, Idem. *Scis dare liberos extrema in parte sedentes.* Juv.

libēt, libūit, es gelūstet mich. *Mirari libet, o Najadum potens.* (Chor.)

Hor. SYN. Plācēt, jūvāt, libēt. P. Est animūs, fērt animūs, fērt irā cōrdē vōlūntās.

libidīnōr, in Wollust leben. *Post haec omnia quum libidinatur.* (Phal.) M.

PHR. Vēnērīs cāstrā nēfandā sēquī. Vēnērīs fœdissimā crīmīnā patrāre, in Vēnērem cōrpus sōlvērē. v. *Libidinosus*.

libidīnōsūs, unfeusch, geil. *Libidinosus immolabitur caper.* (Jamb. Pur.)

H. SYN. Lāscivūs, impūdīcūs, impūrūs, obscēnūs, prōtērvūs, prōcāx. PHR. Libidīnē fērvēns, accēnsūs, fūrēns, pērcītūs, cōncītūs, cāptūs, vītūs, frāctūs, stīmulis libidīnis āctūs. Quem sāvā libīdo stīmulāt, āgīt, ūrgēt, pērdīt, frāngīt, āttērīt. Vēsānī stīmulis āgītātūs amōris. Mōllibūs dēlicīis vītūs, sērvīēns. Tūrpitēr vitio fāvēns. Cūjūs mōrēs obscēnī pētūlānsquē libīdo. Mōrē fērārū in Vēnērem prācēps, prōnūs, rūēns, impōs sūī, amōrē cœcūs. In vēnērem fædō stīmulātūs amōrē. Cūjūs tūrpēs ēxūrūt flāmmā mēdūllās, cor, pēctūs. Vēnērīs crīmīnā patrāns. Lāscivō ignē fērvīdūs, cōncītūs, v. *Adulter*.

libīdo, inis, Muthwill. *Ardet & ebrietas geminata libidine regnat.* O.

SYN. Cūpido, vōlūntas, ārbitrium, vel lāsciviā, lūxuriēs EPIT. Tūrpīs, vēsānā, fūrīōsā, cēcā, dāmnōsā, scēlērātā, probrōsā, pētūlāns, prōcāx, imprōbā, impiā, nēfandā, indōmītā, dīrā, illicītā, prāvā, pērniciōsā, insignīs, fœdā, ēffrēnātā, vēcōrs, infāmīs, fūrēns, blāndā, impūrā, fallax, pērfidā. PHR. Tūrpīs cūpido. Lāscivā licēntiā. Libidīnis āstūs, ārdōr, stīmulī. Cēcūs ignīs. Vēnērīs probrōsā, scēlērātā vōlūptās, incēsti flāmmā fūrōris. Obscēnūs ārdōr. Lāscivūs ignīs. Scēlēsti amōris flāmmā. Probrōsā Vēnūs. Infēstā cōrpōribūs ānimīsquē lūēs. Quam cēcūs inēst vitis amōr, ōmnē fūtūrum Dēspīcītūr, suādēntquē brēvem prāsēntiā frūctum: Et rūit in vētītum dāmnī sēcūrā libīdo. Cōnsiliis inimicā bōnis. Vēnērīs rābiēs mālēsānā nēfandā. Cōrpōrā cōmmāculāns ānimāsque in Tārtārā mīttēns. Brēvis ēt nōn vērā vōlūptās. Vēnās inflāvīt tētrā libīdo. Pūllūlāt ēt sūmīt vīrēs ānimōsā libīdo. Vīcīt amōr jūvēm, tūlīt impēriōsā libīdo. Intūlīt hūnc pūerīs lūxum cōrrūptā libīdo. v. *Libidinosus, Amor lascivus, Cupido, Luxuria, Venus, & Voluptas*.

Libethrūs. (*Mons in Magnesia, Musis sacer, a quo dicuntur ipsae Libethrides.*) *Musae noster amor libethrides &c.* Virg. Ecl. 7.

Libitīnā. *Auctumnusque gravis Libitinae questus acerbæ.* Hor.

(*Dea in cujus templo vendebantur ea, quæ ad sepulturam pertinebant, unde Dea funeris dicta, & pro morte sumta*) EPIT. Trīstis, ācērbā, dīrā. v. *Mors*.

libitum, gefällig. *Si libitum tibi erit, lernæas pugnet ad hydras.* Prop.

Libo, as, opfern. *Gens epulata teris lenæum libat honorem.* Virg.

SYN. Cōfero, dico, dēdico, lito, sacrifico, vel dēlibo, gūsto.

librā, Pfund, Wage. *Librarum cœnæ pompa caputque fuit.* Mart.

SYN. Pōdo, vel lānx, bilānx, trūtina, stāterā. EPIT. jūstā, æquā, æqualis, cērtā, āncēps pāndā, repāndā, pēndulā, pēndēns. PHR.

Rēctō, æquātō pēndēns exāminē librā, jūgō pēndēns æquali, Lāncē pāri, pāri pōndērē pēndēns. Librā suās dēmīttēns pēndulā lāncēs.

Æquō trūtina mōmētō discrīmēn pārtītūr. Jūstæ pōndērā libræ. An-
cipītis libræ gēminā sūspēndērē lāncē. v. *Libro.*

librā, signum celeste, die Wage.

Libra diei noctisque pares ubi fecerat horas. Virg.

SYN. Æquātōr. PHR. Æquāns librā diēs cum tēmporē nōctis.

Librā Phœbēōs tēnēt æquā cūrrūs. v. *Æquinoctium.*

libramēn, inis, Abgemicht.

librō, as, wāgen. *Libravit dextra media inter cornua cervi.* Virg.

SYN. Trūtino, pōndēro, trūtina pēndo, āppēndo, exāmino, vel āgī-
to, jācto, vērso. PHR. Æquātō ād jūstæ pōndērā libræ. Gēminā li-
bræ sūspēndērē lāncē.

libum, Honigfuchen. EPIT. Dūlcē, suāvē, cērēālē.

libyā, vel ē, Libyen. *Ipse ignotus egens Lybiæ deserta peragro.* Virg.

EPIT. Vāstā, dēsērtā, scōpūlōsā, sāxōsā, stērīlis, ārdēns, flagrāns,
ārīdā. vide *Africa.*

libycūs. *Te propter Libycæ gentes Nomadumque &c.* Virg. SYN. ā-
fricūs.

libystis, idis. — *Et pelle libystidis ursæ.* Virg.

licēntēr, frey. *Idcircone vager scribamque licenter? an omnes.* Hor.

SYN. impūnitē, inūltē, impūnē, libērē, āudāctēr.

licēntiā, Erlaubniß. *Fescennia per hunc inventa licentia morem.* Hor.

SYN. Libērtās, veniā, pōtēstās, fācūltās, vel libīdo. EPIT. ēffrēnā,
ēffrēnātā, indōmītā, ēffūsā, vāgā, sōlūtā, lāscīvā, nōxiā, dāmnōsā,
pērnicīōsā, vēsānā, furībūdā, āudāx, tēmērāriā, prēcēps. PHR.
Scēlērātā āudāciā. Scēlērūm libērtās. Quidlibēt āudēndi iniquā pō-
tēstās, impūnitā fācūltās. Sōlūtā lēgībūs. Libērā frēnis. Tūnc datā
libērtās ōdiis, rēsōlūtāquē lēgum Frēnis irā rūit, Sublātūsquē mō-
dūs. Prōclivior ūsūs in pējorā dātūr, suādētquē licēntiā lūxum. Pēr-
nicīōsā, dāmnōsā jūvēntæ.

Licēōr, worauf bieten. *Et centum Cræcos curto centusse licetur.* Pers.

Licet, licuit, es ist erlaubt. *Cui licet ut voluit, licet ut volo vincere, non
sim.* P. SYN. Fās ēst, licitum ēst, pērmīssum ēst, dātūr. PHR. Fās ēt
jūrā sīnūnt. Pōtēstās dātūr. Tūtā ēst licēntiā. Nīl vētāt, prōhibēt.
Mē sī fātā mēis pātērētūr dūcērē vitam. Aūspīciis. Cūr dēxtræ
jūngērē dēxtrā nōn datur.

licet, Conjunct. obſchon. *Hoc reliquum accipio, licet illud & ut volo
tollo.* Pers. SYN. ētsī, tāmētsī, quānquam, quāmvīs.

Lichās, æ. (Puer fuit, qui Dejaniræ jussu ad Herculem vestem, Nessi
Centauri sanguine infectum, detulit; quam vestem quum induisset, Her-
cules furore correptus, capillis arripit Lichan, & in subiectum mare
præcipitavit; quem poete fabulantur in saxum sui nominis fuisse
mutatum.) Nūnc dat vēstigiā formæ: Quem quāsi sēnsū nātūræ
cālcārē vērētūr, Appēllāntquē Lichān. Ovid.

licitōr, etwas ausbieten. *Ludicre jactant, saxa inter se licitantur.*
Innius.

licitus, ä, um, zugelassen. *Ædibus & licito tandem sermone fruuntur.*

Virg. SYN. Concensus, permixtus, iustus, legitimus.

licium, Webergereiß. *Ut mos est Phariis miscendi licia telis.* Luc.

SYN. Filum, flamen, linum.

lictor, örís, ein Scherg. *Lictoris abiget virga bastiatorem.* (Scaz.) M.

SYN. apparitor, satellis, vel carnifex. EPIT. Sævus, atrōx, trūcūlētus, dūrus, mīnāx, trūx. v. *Carnifex*

ligamen, inis, ein Band. *Qui quum Sidonia nocturna ligamina mitrae.*

Prop. SYN. Nexus, nodus, carēnā, vīcūlum.

Liger, eris. *Non tibi se liger anteferet, non axona praeceps.* Auf.

(*Nobilis Celtarum fluvius, qui in Avernorum finibus oriens, Heduosque a Biturigiis dividens non procul a Pictonibus in oceanum Britannicum influit.*) EPIT. Citus, concitus, effusus, rapidus, declivus, arenosus, obliquus, propereans, profundus, tumidus, piscosus, fecundus, exundans, amoenus.

ligneus, ä, um, hölzern.

lignum, Holz. SYN. Stipes, robur, sudēs, trabs, arbōr, silvā. EPIT.

Dūrum, robōrēum, viridē, aridum, sectile, ramosum, tonsile, tornatile, vetustum, exesum, cariōsum. PHR. Lārgā festōs lūcet ad lārēs silvā. Rōbōrē sectō ingentem struxerē pyram. Fōvens tremulās flāmas. In mediis fōcis crepitāns. Cūneis scindēbant fissile lignum. Crine virēns et tonsile lignum.

ligo, binden. — *laqueoque animosa ligavit Guttura.* Ovid.

SYN. alligo, religo, vincio, revincio,necto, annecto, connecto, stringo, constringo. v. *Vincio*.

ligo, onis, eine Haue, oder Harst. — *longis purgare ligonibus arva.* O.

EPIT. Dūrus, longus, incurvus, obtusus, attritus, flexus, gravis, exesus, aduncus, curvus, ferreus. v. *Aratrum*.

Ligures. (*Populi Liguria incolae.*)

EPIT. Vanī, tumidi, superbi, alpini, indomiti, feroces, rebellēs, immitēs, truces. PHR. affluētumque malō ligurem. Ligurēs ad frānā rebellēs. Et ligurēs bello indomiti affluētique labori. Vanē ligūr, frustraue animis elatē superbis.

Liguria. (*Secundam produxit Mantuanus, sed derivatione corripitur. Regnum est Italiae, cujus caput est Genua.*) EPIT. Montānā, horrīdā, infōrmis, sterilis, saxōsā, viēns, viridis, superbā.

ligurio, is, verschlufen. *Tractavit manibus calicem, dum furta liguris.*

Hor. SYN. abligurio, vōro, devōro, sōrbēo, absōrbēo, helluōr, consūmo, absūmo.

ligustrum, Rheinwenden. *Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur.* V. EPIT.

Cāndidum, virēns, vernāns, album, argētēum, candēns, lactēum, formosum, niveum, odoratum, redolēns, albescēns, hiāns, grātum, amoenum, florēns, fragrans, halāns, spirāns, odoriferum, roscidum, irriguum.

lilium, etne Lilie. *Lilia luteolis interlucentia fertis.* Prud.

EPIT. cāndidum, virēns, vernāns, canēns, album, lactēum, albescēns, niveum, argētēum, roscidum, candēns, pictum, mollē, fulgēns, aurēum, albicōmum, hiāns, florēns, vernum, fragrans, formosum, intāctum, lūcidum, ridēns, odoratum, odoriferum, redolēns, grātum, amoenum, halāns, spirāns. PHR. Tibi liliā plēnis Eccē ferunt Nymphae calathis. Lūdīt et aut viōlās, aut cāndidā liliā carpīt. Hīnc viōlāe florēt, hīnc roscidā liliā candēt. Aurēaque Hesperis radiābant liliā cāmpis.

līmā,

līmā, eine Feile. *Defuit & scriptis ultima lima meis.* Ovid.

EPIT. āspērā, dēntātā, fērrēā, ēdāx, rōdēns. v. *Limo.*

līmāx, ācis, eine Schnecke. *Implicitus conchæ limax, hirsutaque campo.*

Col. EPIT. Pīgēr, tārđūs, lēntūs, tārđigrādūs, spūmōsūs, rēpēns, rēptīlīs, cōrnīgēr. PHR. Implicītūs cōnchæ. Cōrnūā frōntē gērēns.

Tēnērās frōndēs ārrōdēns.

līmūs, *in vestibus*, Saum an Kleidern. SYN. Fīmbrīā. EPIT. Mœō-niūs, pīctūs, villōsūs, āūrātūs, pīctūrātūs, bāccātūs, īmūs, īnfīmūs.

PHR. Vēstīmētā rūbēnt bāccātō hōlōsērīcā līmō. Sīdōnīam pīctō chlāmydem cīrcūmdātā līmō. Quam (*Cyclada*) līmūs ōbībāt āūrēūs.

Līmūs, *inferni locus*. SYN. Elysīum. PHR. Innōcūæ cīrcum sēdēs, sēcrētāquē lōngē. Atriā cīrcūitū lōngo, hīc īncēndiā nūllā. Nūllī ōbsūnt pēnītūs flāmmīs ūltrīcībūs īgnēs. Dētīnēt hīc clāūsās (*inson-tes animas*) nōstræ nīl lūcīs ēgēntēs. Pōenārum prōrsūm ēxpērtēs, nīsi lūcē cārēntēs Jūcūndā, quā gēns gaudēt stēllāntīs ōlympī.

līmēn, īnis, Schwell an einer Thür. *Liminibus peccas, nec tua furta te-gis.* M. SYN. Ostīum, pōrtā, fōrēs, atrīum, vēstībūlum, jānūā. EPIT. Fērrēum, dūrum, trītum, strīdēns, āltum, angūstūm, mārmōrēum, māgnīficūm, prīmūm. PHR. Stāntēs īn līmīnē prīmō. Līmīnā prīmā dōmūs. Ast ūbi jam patriæ pērvēntum ād līmīnā sēdis Antīquōs-quē dōmōs. v. *Fanua*.

līmēs, ītis, Markstein, Zwergweg. *Vos mala de nostris pellite limitibus.*

V. SYN. Tērminūs, finīs, mētā, vel sēmītā, viā. EPIT. Sānctūs, sācēr, īmmōbīlīs, īmmōtūs, fixūs, tēctūs, iā ēns. PHR. Lāpīs fixūs īn agrīs. Cāmpō jācēns. Quī rēgērēt cērtīs finībūs ārvā lāpīs.

līmīto, Grenzen machen. SYN. Tērmino, finio, dēfinio, clāudo, cīrcūmscribo, dētērmino. PHR. Mētās pōno, figo. Līmītībūs, cērtīs spātīīs cōērcēo. Līmītībūs discrēvērāt ōmniā cērtīs. Gāllicā cērtīs Līmēs āb Aūsōnīīs dīstērmināt ārvā cōlōnīs. Sīgnārē, pārtīrī līmītē cāmpum. Hīs ēgo nēc mētās rērūm nēc tēmpōrā pōno. Sāxum āntīquūm, īngēns, cāmpō quī fōrtē jācēbāt. Līmēs agrō pōsītūs, lītem ūt dīscērnērēt ārvīs. Nōn fixūs īn agrīs. Quī rēgērēt cērtīs finībūs ārvā lāpīs.

līmo, ās, feilen, glätten. *Limat non odio obscuro morsuque venenat* H.

SYN. Elīmo, līmā tēro, āttēro, scālpo, pōlio, ēxpōlio, lāvīgo. PHR. Dārē cārmīnā līmæ. Dēfuit ēt scriptis ūltīmā līmā mēis.

līmōsūs, schleimigt, fothigt. *Limosoque lacu per noctem obscurus in ul-va.* V. SYN. Lūtūlētūs, lūtōsūs. PHR. Līmō sōrdīdūs, tūrpīs, squāllēns. v. *Lutulentus*.

līmpīdūs, Wasserlauter. *Gaudete vosque limpidi lacus undæ.* (Scaz.) C.

SYN. lūcīdūs, pellūcīdūs, nītīdūs, pūrūs, clārūs, īllīmīs, vitrēūs, crystāllīnūs.

līmūs, ā, um, über;weg durch. *Altera nam nemini limis subrisit ocellis.*

Ovid. SYN. Oblīquūs, trānsvērsūs.

līmūs, ī, Schleim, Noth, Letten. *Limus ut hic durescit, & hæc ut cera liquefit.* V. SYN. lūtum, fæx, cōenūm. v. *Lutum*.

līnēā, eine Linie, Nichtschnur. — *mors ultima linea rerum.* Hor.

EPIT. Lōngā, tēdā, tēnūīs, cūrvā, ōblīquā.

līnēūs, flächfern. *Non valuit nodos ac vincula linea rupit.* Virgr

līngo, lēsen. SYN. lāmbo, dēgūsto, āllāmbo.

Līngōnēs. (*Populi Gallie Celtice, Heduis, Sequanis & Leucis vicini.*)

SYN. Līngōnīi. EPIT. Pūgnācēs, fōrtēs, bēllīcōsī, āūdācēs, īndō-mītī,

- mīti, armīgērī, trūcēs, fērōcēs, magnānīmī. PHR. īndōmītī lōngīs
 ārmāntūr līngōnēs ārmīs. Aūdācēs īn bēlla fērūntūr Līngōnīī.
- līngua, eine Zunge. *Ite igitur pueri linguis animisque faventes.* Juv.
 EPIT. lōquāx, gārrulā, blāndā, prōcax prōtērvā, clāmōsā, īmprō-
 bā, mōrdāx, mēndāx, pētulāns, ēffrēnīs, dūlcīs, vōlūbīlīs, pōtēns,
 aūrēā, mēllīflūā, dōctā, fācūndā, dīsērtā, PHR. Līnguā lōquāx, nūl-
 līs ōbnōxiā vīnclīs. Līnguæ mōdūlāmīnā, fācūndiā, grātiā sūpprēs-
 sā palātō. Sōnāns ēlōquīum mēntīs. Cūnctā sālūtāndī mūnērē. Fā-
 cūndæ suāvīssīmā grātiā līnguæ, mālōrum fēcūndā pārēns. Līguīs
 vānilōquācībūs aūget. Mōbīlīs ārticulāt vērbōrum mūnērā līnguā.
 Blāndæ mōdūlāmīnā līnguæ. Crīmīnībūs fīctīs īmprōbā līnguā vā-
 lēt. Prōmūnt dōcīlīs mōdūlāmīnā līnguæ. Līnguāquē cynāmēum
 fūndēt āmcēnā mēlōs. Sīt īn ēxītīum līnguā prōtērvā tūum.
- līnō, īs, salben. *Accipiant inimicum imbrem, memor esto linire.* Alcam.
 SYN. līno, illīno, ūngo, īnūngo.
- līno, īs, schmieren. *Spiramenta linunt fucoque & floribus oras.* Virg.
 līquo, līqui, verlassen. *Nil intentatum nostri liquere potest.* Hor.
 SYN. Relīquo, dēsēro, dēstītūo, ōmītto.
- līntēā, Leinwand. *No teneant cursus certum est dare lintea vento.* V.
 v. Carbasā
- līntēōlum, Tüchlein, oder Lumpe. *Succum linteolo suggerit ebrio.* (Ch.)
 Prud.
- līntēr, ein klein Schiffein. *Exiguus pullæ per vada linter aquæ.* Tibul.
 SYN. Lēmbūs, scāphā, cymbā.
- līnteum, allerhand Leinwand. EPIT. Cāndīdum, lēvē. v. Velum.
- līnum, Berr, Leinwand. *Urit enim campum lini seges, urit avena.* Virg.
 EPIT. Tēnūē, mōllē, sūbtīlē, gvācīlē, cāndēns, ālbūm, cāndīdum,
 nītēns, tērēs, lōngum, tēxtīlē, lēvē, Pēlūsīācum PHR. Pēlūsīācō fī-
 lum cōmpōnērē sīnō. Mōllīa ēt ālbēntī cōntēxērē pāllīā līnō. Mā-
 trōnā cāpūt līnō vēlātā nītēntī.
- Līnus. (*Apollinis & Terpsichores filius, vel, ut aliis placet, Mercurii
 & Urania, Musæ lyricæ peritissimus, ut qui discipulos habuerit Or-
 pheum, Thamyram, & Herculem. Hunc ab Hercule plethra & cytha-
 ra occisum ferunt, quum eum rusticus canentem nimis petulanter cor-
 ripuisset.*) EPIT. Thrācīūs, vōcālīs, apōllīnēūs, blāndūs, mēllīflūūs,
 dūlcīsonūs, mēlīcūs, sōnōrūs, dūlcīcānēns, cānōrūs. PHR. Nōn mē
 cārminībūs vīncēt nēc Thrācīūs Orphēūs. Nēc Līnus.
- Līpārā, vel līpārē. (*Iusula una ex Æoliis, sic dicta a Liparo rege, Au-
 sonii regis filio, cui successit Æolus, quum antea diceretur Meligunis.*)
 EPIT. Fūmōsā, æoliā, vūlcāniā, tēpīdā, tētrā, hōrrīdā, fūrēns.
 (Claud.) īgnīflūīsquē gēmīt Līpārē fūmōsā cāvērnīs.
- līquēfācīo, līquēfēcī, fließend machen.
Cogit biems, eademque celer liquefacta remittit. Virg.
 SYN. līquo, ēlīquo, sōlvo, rēsōlvo, dīssōlvo.
- līquēns, zersießend. *Educunt fetus aut quum liquentia mella.* Virg.
 līquēfīo, weich werden. *Sic mea perpetuis liquefiunt pectora curis.* Virg.
 līquēscō, zerschmelzen, zersiesen. *Vulnificusque chalybs vasta fornace
 liquefcit.* V. SYN. līquēo, cōllīquēscō, līquōr, ērīs, līquōr, (ārīs) lī-
 quēfīo, rēsōlvōr.
- līquēt, imp es ist offenbar. *Quod magis ut liqueat neve hoc &c.* Ovid.
 līquīdūs, flūīg, fließend. — *conveniunt liquidis & liquida crassis.* Luc.
 SYN. līquēns, hūmīdūs, flūīdūs, dēfluus, flūxus, mōllīs, lābīlīs, līquēfā-
 ctūs, sōlūtūs, rēsōlūtūs, līquātūs. PHR. īn līquīdās ēxtēnuātūs āquās,
 līquo,

liquor, as, schmelzen. — *ereptaque tela liquavit.* Luc.

liquor, aris, idem. *Sumere & expressis mella liquata favis.* Ovid.

liquor, eris, geschmolzen werden. *Liquitur & zephyro putris se gleba resolvit.* V. SYN. Liquor, aris, liquescio, liquefio, solvor, resolvor, dissolvor. PHR. in liquidas aquas extenuari, solvi. Chalybs vastā fornacē liquescit. Verē novō gelidus canis cum montibus humor liquitur et zephyrō putris se glēba resolvit. Liquitur ut glaciēs incerto faucia solē. Pereunt vastae solē repente nives. Nivibus de montē solutis.

liquor, oris, Flüssigkeit. *Pressit ut bauriret gelidos potura liquores.* O. *Pondus uti saxi calor ignis, liquor aquai.* Luc.

SYN. Humor, latex, aqua, unda. v. *Aqua.*

lis, litis, Zank, Hader. *Insequeris tamen hunc & lite moraris iniua.* H.

SYN. Litigium, contentio, rixa, altercatio, discordia, disceptatio, concertatio, controversia, dissensio, dissensus, dissidium, iurgium, certamen, pugna. EPIT. Molestā, iniquā, injustā, clamorosa, aequā, iustā, acerbā, sollicitā, difficilis, forensis, ambigua, dubia, importuna dira, exitialis, funesta, insana, anceps, infesta, vesana, tristis.

PHR. Stridula clamorosos exercent per fora lites Causidicos. Obstreperit insanis litibus omne forum. Tristia qui litis bellā forensis amat. Et fora Martē suo litigiosā vacent. Lite vacent aures, insanaque protinus absint iurgia, differ opus, livida turbā, tuum. v. *Rixa.*

Litamen. *Cujus litamen sordet & terram capit.* (Jamb.) Prud.

literator, ein wenig gelehrt. *Munus dat tibi Sylla literator.* (Phal.) Catull.

litigiosus, haderhaftig. *Auribus atque oculis mentem nisi litigiosus.* Hor.

SYN. Litis amans, litibus incumbens.

litigo, as, mit einem zanken. *Litigat & podagra Diodorus, Flacce, laborat.* M. SYN. Discepto, contendo, rixor, altercor, certo, pugno.

PHR. Lites exerceo, lite contendo. Forensi contendere, dimicare bello. v. *Rixor.*

lito, as, mit Opfer erwerben. *Et quid tam parvum est, sed nullo turo litabis.* P. SYN. Sacrificio exoro, impetro, vel sacrifico, libo

littera vel litera elementaris, ein Buchstabe. SYN. Character, nota.

Litterae pro studiis. v. *Studia.*

Litterae pro Epistola, Sendbrief.

SYN. epistola, epistolium, charta, libellus. EPIT. Missae, scriptae, commissae, verbosae, arcanae. PHR. Nuntia, internuntia littera. Sermonis fida ministra. Conscripsum lacrymis mittit epistolium. Conscia mentis, animi fida internuntia, ministra. Vicaria littera linguae. Linguae subitura vices. Scripto missa salus. Tabellae properatae, arcanae. Verbosa et grandis epistola venit. Secreta libello tradita. Scripta, notata manu. Protinus est lacrymis (littera) humida facta meis. Festina properata manu. Commissa tabulis verba.

Litteras sive epistolam scribere, Brief schreiben. PHR. Litteras, tabellas mittere, ferendas dare. Scripto mittere salutem. Salutis verba. Portantia verba salutem. Praemissa verba salute. Mittit et optat amans, quo mittitur ire salutem. Aolis aolidae, quam non habet ipsa salutem Mittit. Mittit abydenus quam mallet ferre salutem. Vade salutatum subito perarata parentem Littera, sermonis fida ministra mei. Quam legis a raptā Briseide littera venit. A tibi dilecto missam, Nasone, salutem Accipe, pars animae magna, Severē, meae. Hae tibi non vanam portantia verba salutem Naso Tōmitanā mittit ab urbe

bē tūus. Quam legis ex illis tibi venit epistola terris. Ad nostras venit littera missa manus.

Litteras efflagitandi formulæ. Quæ precor inter nos habitura silentia finem? Quando dabit gratas littera nostra vices. Quid rear, affatus, quod non mihi dirigis illos. Nec redit alterno pollice ducta salus, quum fluat ingenium, quum sit qui dicta reportet. Quæ nisi contemnōr, causā relicta tibi: quartā tibi hæc notos detexit epistola quæstus Pauline, et blandō resīdem sērmōnē lacēssit, Unde istam meruit infelix charta repulsam? Non ego longinquos, ut texar paginā versūs Postulo, multiplicēsque onerēs sērmōnē tabellās Quis prohibet, salve, atque valē, brevitate paratā Dicere?

Litteras finiendi formulæ. Scribere plura libet sed &c. Quō feror? attētas nē lassēm longior aures. Jam dic, consuetum scripta tabellā, valē. Ultimā mandatō claudetur epistola parvō. Sit tibi curā mei, sit tibi curā tuī. Quid, nisi quod præsens hæc vobis dicere māllem, Rēstat, ut adscribat littera nostra valē! accipē, quō sēmpēr finitūr epistola, longē Atque meis stent ut tuā fatā, valē.

Littoreus, am Ufer sich aufhaltend. *Littoreas agitabat aves turbamque sonantem.* Virg.

Littus, oris, Ufer am Wasser. *Has autem terras Italique banc littoris oram,* V. SYN. Ripā, orā, actā. EPIT. arēnosum, spūmans, curvum, procūrvum, viride, saxosum, vagum, nudum, bibulum, spūmosum, sinuosum, undosum, naufragum, procellōsum, refluxum, æquorēum, extrēmum, resonāns, humidum, apricum, sinuatum, tutum, optatum, securum. PHR. Littoris orā, ripæ, agger, margo. Littorææ arēnæ. Fluctibus illisum, percūsum, pulsatum, sonāns littus. Saxis, scopulis oppositis, obiectis, spūmas frangens, algā respersum. Vastus ferit hūmidā flūctus littorā.

Littus proprie maris est, ripa fluminum, v. Ripa.

Litura, Durchstreichung, Ausstilgung. *Emendare jocos una litura potest.* M. EPIT. Foeda, turpis, atra, docta.

Litūus, ein Heerhorn. *Et lituo pugnō insignis obibat & hasta.* V.

EPIT. uncus, aduncus, tortilis, sonorus, æreus v. Tiba.

Litūus pro pedo pontificali, Hirten- oder Bischofsstab. v. Pedum.

Livēo, vel livēscō, blau oder neidisch seyn. — *nec enim livescere fas est.* Claud.

Livīdus, ā, um, blau, neidisch. *Factaque lascivis livida colla notis.* Ovid. SYN. Livēns, plūmbeus, contūsus, vel invīdus. PHR. impulsus livorē malignō. Non tibi tabificus carpit præcordiā livor, obliquō livorē macer, obliqua invīdiā et torvō livorē crepabit. v. *Invideo.*

Livōr, oris, ein blaugeschlagener Ort am Leib. item. Blendart, Neidigkeit. *Uvaeque conspecta livorem ducit ab uva.* Juv. SYN. Livīdus color, vel invīdiā. EPIT. edax, anxius, iners, malus, ater, mordax, exsanguis, obliquus, tabificus, malignus, procax, pallidus, tartareus, urēns, torvus. PHR. Livor iners vitium mōrēs nōn exit in altos. Dum malus obtrēctat facta immortalia livor, Impatiēnsque sui moribus livorque secundis Anxius. Sic impius atram livor agit bilem. v. *Invidia.*

Loco. as, setzen, an einen Ort legen. *Pocula, gramineoque viros locas ipse sedili.* Virg. SYN. Colloco, pono, repōno, statuo, constituo.

Locri. (*Græciæ populi, Parnassum montem utrimque accoientes.*) Virg. 3. *Æn.* Hic et Naryciū posuerunt moeniā Locri.

Loculus, ein Dertlein, Taschlein, Säcklein. *Hos nisi de flava loculus implere*

- plere moneta.* M. SYN. Crümēnă, mārſŭpĭum, pĕră, ſaccŭlŭs. EPIT. Dĭvĕs, tŭrgĕns, tŭmĕns, tŭrgĭdŭs, plĕnŭs, căpăx, tŭmĭdŭs, ĩnănĭs.
- lōcuplĕs,   tis, reich.* In locuplete penu defensus pinguibus umbris. Perf. SYN. Dĭvĕs,   pul  ntŭs. v. Dives.
- l  cupl  to,   s, reich machen.* SYN. D  to, d  v  t  is,   p  b  s   ng  o.
- l  c  s, ein Ort.* Pone subit conjux, ferimur per opaca locorum. Virg. SYN. S  d  s, sp  t  um, ĩnt  rv  llum, r  g  o, vel t  rr  ,   r   vel   cc  s  o, f  c  lt  s. EPIT. C  p  x,   mpl  s, ĩng  ns, pl  n  s,   x  g   s, v  c   s, v  c  n  s, r  m  t  s.
- l  c  st  , eine Heuschrecke.* Bruchus & excusso confidens ore locusta. Alc. SYN. Br  ch  s. EPIT. T  n  is, l  v  s,   x  lis, gr  c  lis, v  r  d  s, p  r  v  , g  rr  l  , str  d  l  , l  qu  x,   st  v  , str  d  ns, p  ct  , v  g  , d  x, s  l  t  ns, f  l   ns. PHR.   rv   c  l  ns. T  n   s c  r  r  s v  st  nt  s d  n   l  c  st  . Qu   s  p  r   xc  ls  s v  l  t  ns   bs  m  t   r  st  s. L  ng   pr  c  l   rb   l  c  st     ct  . Qu   n  str  s s  se   ff  d  r   p  r agr  s, Et m  s  r  s s  g  t  m   bs  ms  r   c  l  n  s.
- l  c  t  o,   n  s, eine Rede.* Fescennina locutio. (Chor.) Catull. v. Sermo, vox.
- lōlīum, Unkraut.* Infelix lolium & steriles dominantur aven  . Virg. SYN.   r   z  z  n   ,   , vel   rum. EPIT. St  r  l  , n  c  v  m, nōxīum, ĩnf  l  x,   m  rum. PHR. Agr  s, s  g  t   ĩn  m  c  m, ĩnv  sum.
- l  ng  v  s, alt, langwierig.* Fit Ber  e Ismarii conjux longæva Dorycli. Virg. SYN. S  n  x, s  n   r, grāndævūs.
- l  ng  n  m  s, langm  thig.* v. Patiens.
- l  ng  , fern.* Julia qu   ponto longe sonat unda refuso. Viig.
- l  ng  n  qu  s, weit, fern.* SYN. R  m  t  s, d  st  ns, d  ss  t  s, d  sj  n  ct  s, ēxtērūs, p  r  gr  n  s.
- l  ng  t  do, L  nge, Langheit.* Non plus habere longitudinis modo. (J.) A.
- l  ng  s, lang, langwierig.* Flammaram longos a tergo albescere tractus. V. SYN.   bl  ng  s, pr  l  x  s, pr  d  ct  s, vel d   t  r  n  s, vel pr  c  r  s,   lt  s, m  gn  s.
- l  qu  x,   cis, schw  zig.* Improbis ingluviem ranisque loquacibus explet. Virg. SYN. V  rb  s  s, g  rr  l  s, m  lt  l  qu  s. PHR. V  r   s m  d  t  ns v  c  s.   d  ns m  ll   s  n  s. N  n cōhībērē p  t  ns l  ng  am. ĩt  t  ns v  c  s. Qu   v  r   s sērmōnībūs   r  s ĩmpl  t. F  ll  ns sērmōnībūs   r  s.
- Observatio:** Hoc epitheton a poetis eleganter tribuitur sequentibus: Fama, vultus, oculi, loquaces dicuntur, & ranæ & lymph   loquaces. Ovid. Virg. nutu, manibusque loquax, mit Winfen reden.
- l  qu  c  t  s,   tis, Geschw  z.* Da sacri laticis loquacitatem. (Ph.) Sid. SYN. G  rr  l  t  s. v. Garrulitas.
- l  qu  c  t  r, mit langem Geschw  z.* Scribetur tibi forma loquaciter & situs agri. H.
- lōquēlā, eine Rede.* Circumsusa super suaves ex ore loquelas. J. v. Sermo, vox.
- l  qu  r,   r  s, reden.* Quidquid venerit obvium loquamur. (Phal.) M. SYN.   l  qu  r, d  co,   ff  r  s, pr  f  r  s, sec. pers. ab inusitato for. PHR. V  rb   m  tto, f  c  o, f  ndo,   ff  ndo,   do, pr  f  ro, pr  mo, h  b  o, r  ddo, j   to, do, d  pr  mo, v  c  m m  tto. V  c  , sērmōnē s  l  nt    r  mpo.   r   lōquēlās do, c   o, f  ndo, pr  f  ro,   r   s  lvo, rēsōlvo, p  ct  r   v  c  s rēfēro, r  mpo. Sic   r     ff  t  s   m  c     st. H  c   bi d  ct   seu v  rb   dēdit. V  x h  c   d  d  r  t. Gr  v  s   d  dit   r   s  n  s. Gr  u   d  lc   v  rb   s  n   r  dd  dit. S  l  o sic ĩnf  t   b   lt  . Ad quem tum J  no s  ppl  x h  s v  c  -

vocibus ūsa ēst. Ut primum fārī pōtuit, sic incipit ōrē. Addidit hāc vērbiſ ūltimā vērba tuīſ. Hāc placidē sic reddidit. Dictis affatur āmicis, imōquē trāhit dē pēctōrē vocem. Vox excidit ōrē. Talēs fūndēbāt ad æthērā vocēs. Taliā vocē refert. Sic mēmōrat. Vix eā fātus erat. Hūnc blandisquē mōratur vocibus. Rōsēo hāc supērad- didit ōrē. Taliā pēstābat mēmōrans. Jūpītēr hōc iterum sērmōnē silēntiā rūpit. Talibus indē modis ōra indignāntiā solvit. Tum sē- niōr talēs refērēbāt pēctōrē vocēs. Nec plūrā locūtus. Vocibus his tādē mōstā ōrā rēsolvit. Quid me altā silēntiā cogis Rūmpere ēt obductum vērbiſ vulgārē dōlōrem? Taliā vērba dābat, eā vērba locūtus optātōs dedit āmplēxus. Tūnc sic ōrsā loquī. ad supēros tā- liā dictā dedit. Finem dedit ōrē loquēdī edidit ōrē trēmētē sō- nōs. Vultum dēmissā prōfatur, elōquar, ān silēam? Incipit effarī mēdiāque in vocē rēstitit. Tandē paucā refert, grāviōrē nōvissi- mā dixit Vērba sōnō. Rūpitquē silēntiā vocē Pyrrhā priōr. Quum tēnērō vocem prōferrēt ab ōrē. Sic incipiēns hortatur ōvāntēs. Mar- tālēs vīsūs mēdiō sērmōnē rēliquit. Tāntum effātus, ēt in vērbo vē- stigīā prēsīt.

Loqui submisſe, leise, demüthig reden. PHR. exigūō mūrmūrē vērba loquī, dārē. exigūō dicērē vērba sōnō. Sūmmō vix hīscēns pēctōrē fātūr.

Loqui latine, lateinisch reden. PHR. Lātīnō reddērē vērba sōnō. ut sērmōnē lātīnō. Aūsōnīō sērmōnē, Lātīō ōrē loquī.

lorēus, von ledernen Riemen gemacht. *Inde catenarum tractus, hinc lo- rea flagra.*

loricā, ein Brustharnisch. *Et loricarum vasto sub tegmine gaudet, Alc* SYN. Thōrāx. EPIT. Grāvis, ærātā, āhēnā, nēxilis, ænēā, fērrēā. dūrā, splēndidā, aurātā, squāmmātā, splēndēns, rūtilā, cōrūscā, cōrū- scāns, micāns, trilix, imperviā, squāmmiferā, sānguineā, crūēntā. PHR. Nulli tēgmēn pēnētrābilē tēlō. Squallēns aurō tunicā. Lōri- cā ærē rīgēns. intēxtā nōdis. Hāmīs cōnsērtā. Aurō trilix āhēnis squāmmēā nōdis. Duplīcī squāmmā lōricā fidēlis. Ærē ēt dūrī chā- lybis pēfēctā mētāllo. Nēxilis innūmerō chālybum sūb tēgmīnē thō- rāx. Rūtilum thōrācē indūtus āhēnis hōrrēbāt squāmmīs. Flēxilis indūctis hāmātūr lāminā mēmbris. Pēctūs āhēnā lōricā tēgit, mūnit, sērvāt, tūētūr. Lōricæquē mōrās ēt pēctūs pērfōrāt ingēns. v. *Tho- rax*.

lorum, allerley Riemen, Bügel. — *curruque volans dat lora secundo.* Virg. EPIT. arctum, tēnāx, strīctum, lōngum, vālīdum, dūrum, rī- gidum. v. *Habena & Flagellum*.

Lōtis, idīs. (*Nymphæ nomen est, quæ Priapum fugiens, in arborem le- tum fingitur transmutata*) Lōtis in hanc Nymphē fugiēns obscēnā Priapī Cōntulērāt vērōs sērvātō nōminē vultus. Ovid.

Lōtōs. (*Arbor in Africa familiaris, in quam Lotis mutata dicitur.*) EPIT. impiā, āquātīcā, amārā, Mygdōniā, phrygiā, āquātīlis, Syr- tīgēnā, pallādiā. PHR. Lōtōs āmicā Lyæō. In spēm bāccārum flō- rēbāt āquātīcā lōtōs.

lōtus, gewaschen. *Lotus & Hesperia quid capricornus aqua.* Prof. SYN. lāvātus.

lūbēntēr, williglich. *Lascivibundum tam lubenter currere.* (Jamb.) Pr. SYN. Lībēntēr, spōntē, ūltrō.

lūbēt, es beliebt. *Nec tibi lubeat feras obire.* (Phal.) C. v. *Libet.*

lūbrīcūs, ā, um, schlüpfrig, glatt. SYN. labīlis, mōbīlis, fūgīens, fal-
lens, flūxūs, præcēps, pēriculōsūs.

Lūcānūs (*Poeta maxime insignis, nepos Senecæ. Hic bellum civile Cæ-
sarem inter & Pompejum gravissimo carmine scripsit; periit, incisæ
jussu Neronis vena, jam consul designatus.*) EPIT. Dōctīlōquūs, ān-
nāūs, ārdēns.

lūcēo, lūxi, leuchten, scheinen. *Ut mihi perpetuo luceat igne focus.* Tib.
SYN. lūcēscō, illūcēscō, illūcēo, collūcēo, splēndēo, fūlgēo, ēffūl-
gēo, mīco, ēmīco, nīteō, rūtilo, cōrūscō, rādīo, irrādīo. PHR. lū-
cem, lūmēn do, spārgo, dīspērgo, ēffūndo, jācto, mītto, ēmītto, jā-
cīo, jāculōr, vibro. Rādīōs spārgo. Lūcē cōrūscō. Splēndōrē, rā-
dīōs cōrūscārē, rēnītērē, fūlgūrārē, ārdērē. Clārāquē in lūcē rēfūlsīt.
Pūrā pēr nōctē in lūcē rēfūlsīt ālmā pārēns, ēccē lēvis sūmmō dē
vērticē vīsūs iūli Fūndērē lūmēn āpēx. ārdēt āpēx cāpīti, crīstæque
ā vērticē flāmmā Fūndītūr, ēt vāstōs ūmbo vōmīt aūrēūs ignēs. Quā-
lis quum cārulā pūbēs. Sōlīs inārdēscīt rādīōs, lōngēquē rēfūlgēt. Æ-
rāquē fūlgēt Sōlē lācēsīta ēt lūcem sūb nūbīlā jāctānt. Pōsītæque
ēx ordīnē gēmmæ Clārā rēpērcūssō rēddēbānt lūmīnā phœbō. v.
Splendo, Lumen.

lūcērnā, ein Licht, Kerze. *Totque geram myxos una lucerna vocor.* M.
SYN. lychnūs, lāmpās, tædā, fāx. EPIT. Vīgīl, vīvā, clārā, lūcidā,
fērvēns, mīcāns, pīnguīs, nōctūrnā, ignīvōmā, nōctīfugā, mātūtīnā.
PHR. Tūtā ēst grēmīō pārvā lūcērnā mēō. Præviā nōctīfugam fē-
rāt insōpītā lūcērnā. v. *Lampas.*

lūcidūs, heiter, hell. *Nec facundia deferet hunc, nec lucidus ordo.* H.
SYN. Lūcēns, splēndīdus, splēndēns, fūlgīdus, fūlgēns, nītidūs, nī-
tēns, rūtilūs, rūtilāns, cōrūscūs, rādīāns, mīcāns. PHR. Lūcē cōrū-
scāns, mīcāns, rēfūlgēns. Flāmmīs ēt lūcē rēnīdēns. Rūtilum vibrāns
lūmēn. Nītidō splēndōrē cōrūscūs. Cōrūscam lūcem vībrāns. Splēn-
dōrē cōrūscō flāmmēūs, ignēūs, cōnspīcūūs. v. *Splendidus.*

lūcīfēr, der Morgenstern. *Et vigil Eois Lucifer exit aquis.* Ovid.
SYN. Phōsphōrūs. EPIT. Vīgīl, ālbūs, rōsēūs, sērēnūs, ālmūs, aū-
rēūs, rōscīdūs, lūcidūs, mātūtīnūs, clārūs, pūrūs, pūrpūrēūs. PHR.
Lūcīfērī stēllā, sīdūs, āstrum. Aūrōræ nūntīūs. Præviūs dīēi nūn-
tīūs. Sōlīs prænūntīūs. Mātūtīnīs sūrgīt cum rōscīdūs hōrīs Lūcīfēr.
Quum jam lūcīfēr ālbæ Nūntīūs aūrōræ clārō se ōstēdērāt ōrtū.
Aūrōræ præviā stēllā pōrtāns ēōō āb āxē diēi. Quī vōcāt aūrōram
cælō nītidīssīmūs ālbō. Quī cælī stātīōnē nōvīssīmūs ēxit. Rūbrō
sūrgēbāt āb æquōrē fūlgēns lūcīfēr, Nōbīs aūrōrā nītēntem Lūcīfē-
rum rōsērī, cāndīdā pōrtāt equīs. Lūcīfēr ūt nītidōs prōdūcīt in æ-
thērē vūltūs Clārīōr, ēt lactō nūntīāt ōrē diēi. Fūlgēāt ēt rōsēīs lūcī-
fēr ālmūs equīs. Admōnītōrque ōpērum cælō nītidīssīmūs ālbō Lū-
cīfēr ōrtūs ērāt. v. *Diluculum, Aurora, Mane,*

lūcīfugūs, ā, um, lichtscheu. *Hic & lucifugæ posuere cubilia blattæ.* Virg.
Lūcīnā. *Dicite, tu nobis lucem Lucina dedisti.* Ovid. v. *Juno & Diana.*

Lūcīūs. EPIT. Vōrāx, rāpāx, āspēr. PHR. Rēx atquē tyrānnūs āquā-
rum Lūcīūs, ōbscūrās ūvā cœnōquē lācūnās Ōbsīdēt.

Lucrētīā. *Et gravis incumbens casto Lucretia ferro.* Claud.
(*Filia Lucretii Tricipitini, præfecti urbis, uxor Tarquiniū Collatini,
quam Sextus Tarquinius, quum precibus exorari non posset, vi op-
pressit. Sed illa re postridie patri, marito, ceterisque amicis detecta,
educto cultro, sese confodit.*) EPIT. pūdīcā, cāstā, cōnflāns, gēnērō-
sā, fōrmōsā, māgnānīmā, vērūstā, īnfelīx. Rōmānā, Collātīnā. PHR.
Pūdcā.

Pūdōrīs ipsā sūī vīndēx. Gēnērōsā vīrāgo. ānīmī mātṛōnā vīrīlīs.
Quæ scēlūs īnvītō pērpēssā ēst pēctōrē. Cēlebrī spēctātā lucrētīā fā-
mā. Dixit ēt ēdūctum lātebrīs quī vēstē lātēbāt. Pēctōrē sūb nīvēō
glādīum mōrībūdā rēcōndīt. Et rūit īn cāpūlum vėlūt hōc rēlēvārē
pudōrem Vūlnērē prōstrātum vālēāt.

lucrōr, ārīs, gēwīnnēn. *Causa mali tanti jacet interfecta lucrandi.* Prop.

SYN. Lucrīfācīo. PHR. lucrum, quāstūm fācīo. Cōnsēquōr ōpēs,
lucrīs aūgeōr.

lūcrōsūs, gēwīnnsam. *Cur mihi sit damno, tibi sit lucrosa voluptas.* Ov.
lucrum, Gēwīnn. *Sperne lucrum, vexat mentes vesana libido.* Val.

SYN. Quāctas, cōmmōdum. EPIT. āvārum, īngēns, māgnūm, ēxī-
gūm, tēnūē, tūrpē, īnhōnēstūm, pūdēndūm, dūlcē, ōptātūm. PHR.
lucrum īngēns lārgō dītāt prōvēntū. Fōdī īnfāmīā lucrī. īn tēnūī
spēs nūllā lucrī ēst. Lucrīs, dīvītīīs īnhīāns. āvārō īncūmbērē lucrō.

lūctā, das Rīngen. SYN. Lūctāmēn, lūctātīo, lūctātūs, cērtāmēn, pūgnā,
pālāstrā. v. Lūctōr.

Lūctāmēn, īnīs, idē. — *remo ut luctamen abesset.* Virg.

Lūctātōr, ōrīs. ein Rīnger. v. Athleta.

lūctīfīcūs, der Leid brīngt. *Luctificus Titan nunquam magis æthera,* &c. Sil.

lūctīfīcōnūs, flāglīch laudēd. *Et gemitu & lacrimis & luctifono mugitu*
Sapp.

lūctōr, ārīs, rīngen. *Sevit & infracta luctatur arundine telum.* Virg.

SYN. ōblūctōr, cōntrā cōnōr, cērtō, īnsto, nītōr, ōbnītōr, cōntēndo.

PHR. Cōrpūs ēxērcēo. Pālāstrā cōntēndo, cērtō. Lūctæ, pālæ-

stræ īndūlgēo. Lūctæ cērtāmīnā, lūdum, pūgnam īnēo, ēxērcēo.

Exērcēnt patriās ōlēō lābēntē pālāstrās Nūdātī sōcīī. Pars īn grā-

mīnēīs ēxērcēnt mēmbrā pālāstrīs, Cōntēndūnt lūdo ēt fūlvā lūctān-

tūr ārēnā, Et jam cōntūlērānt ārētō lūctāntīā nēxū pēctōrā pēctōrī-

būs. Pīnguēsque īn grāmīnē lētō īntēr se ādvērsīs lūctāntūr cōrnībūs

hōcēdī. Incālūēre ānīmī dūrā cērtārē pālāstrā. Sīc fātūs sūstulīt āltē

nītēntē īn rērrās jūvēnē. Nīmīo ēxērcēnt āgīlēs sūdōrē pālāstrās.

Immīscēntquē mānībūs pūgnāmquē lācēfīsūnt. Bēllātrīx aūdētquē

vīrīs cōncūrrērē vīrgo.

DESCRIPTIO DUORUM INTER SE LUCTANTIUM.

Talia dicentem, (me) jam dudum lumine torvo

Spectat, & accensæ non fortiter imperat iræ,

Verbaque tot reddit: melior mihi dextera lingua est,

Dummodo pugnando superem, tu vince, loquendo,

Congrediturque ferox, puduit modo magna locutum

Cedere, rejeci viridem de corpore vestem,

Brachiaque opposui tennique a pectore varas

In statione manus, & pugnax membra paravi.

Ille cavis hausto spargit me pulvere palmis,

Et modo cervicem, modo crura micantia captat,

Aut captare parat, omnique a parte laceffit.

Me mea defendit gravitas, frustra que petebar:

Haut secus ac moles, quam magno murmure fluctus

Oppugnat, manet illa, suoque est pondere tuta:

Digredimur paullum rursusque ad bella coimus,

Inque gradu stetimus certi non cedere, eratque

Cum pede pes junctus, totoque ego pectore pronus.

Et digitos digitis, & frontem fronte premebam.

Non aliter fortes concurrere tauros. *Ovid. 9. Metam.*

luctuosus, voll Leids, fläglich. *Hesperiae mala luctuosa.* (Dacl. Troch.) Hor.

SYN. Fūnestus, miser, infelix, flebilis, lacrymabilis, lugubris, tristis, moestus.

luctus, us, Klage. Leid. *Luctus ut in Druso publicus ille fuit.* Pedo.

SYN. Flētus, gemitus, lacrymae, questus, plāctus, lāmētum. EPIT. Mæstus, tristis, æger, amarus, edax, acerbus, atrōx, timidus, saevus, segnīs, miser, iners, avidus, lividus, ater, acer, angens, horrificus, horribilis, infōrmis, querulus, rigidus, fatalis, resonans, undans, moerens. PHR. Tōtāmq̃ vidēmus cōsēdisse urbem luctū. Luctus acerbus abest. Sed lacrymis potiūs, luctōque absūmōr inerti. Cōtinuō luctus resonat p̃r regiā tēcta. Diverso nūscuntur cōpīta luctū. animus meminisse horrēt luctūque refūgit. v. *Lugeo, Lacrymae, & Fletus.*

lucubro, as, beim Licht arbeiten. *Hec dat nocturnis nox lucubrata Camenis.* A.

luculenter, scheinbarlich. *Mea lingua Christus luculenter differet.* (Jamb.) Prud

luculentus, hell, scheinbar. *Nec dicat mihi luculentus Attis.* (Phal.) M.

lucus, ein Lustwald. *Nulli certa domus, lucis habit amus opacis.* Virg.

SYN. Silvā, nēmūs, saltus. EPIT. Sacer, sacratus, silens, inciduus, verendus, horrens, tenebrosus, rarus. v. *Silva.*

ludibrium, Spott, Spottwerk. *Ludibrium necis borrescens vis aspera Ponti.* S. *Quid te vana juvant miserae ludibria chartae.* Mart.

ludibundus, schimpfstreibend. *Hec ludibundus dixerat.* (Jamb. Dim.) P.

ludicrum, i Gaukelspiel. — et versus & cetera ludicra pone. Hor.

ludio, ludius, Schauspieler, Gaukler, Landstreicher. v. *bistrion, mimus, circulator.*

ludo, lusi, spielen, schimpfen. *Has ego pieria ludebam tutus in umbra.*

M. SYN. Lūdō vāco, indūlgēo, vel illūdo, ridēo, irridēo, vel delūdo, fallo, decipio. PHR. Mētem, ānīmum, cōrpūs lūdō recreo, laxo, relīcio, erigo. Virēs lūdō recreo, resūmo. Tēpūs lūdō trāho, dūco, fallo, pēdo, tēro, insūmo, tradūco, transigo. Nocti lūdum aquāre, in lūdum ferrē. Lūdō diem, noctem dūcēre. Mūsas sēverās tēpērāre lūdō. Tēpūs dārē lūdō.

ludus, Spiel, Schimpf, allerley Lehrschulen.

Ludus enim genuit lepidum certamen & iram. Hor.

SYN. Lūsus, vel jocus, vel gymnasium. EPIT. jocosus, lætus, jucundus, mollis, gratus, lepidus, innocuus, blandus, festus, placidus, amoenus, puerilis, levis, inanīs, dubius, anceps, fallax, vetitus, illicitus.

PHR. Lūdi dūlcēdo, solātia, gaudiā, oblētāmētum. v. *Ludo.*

DESCRIPTIO LUDI TURBINIS.

Quid tanto puerum circumstrepit arca plausu?

Aut quas tortilibus pubes armata flagellis

Exercere iras parat, audio fervere late

Verbera, & inflicti magnis clamoribus ictus

Circumquaque sonant, turbo versatilis omnes

Vertitur in partes, huc illuc impete toto

Plagarum impatiens agitur, sed verbera plagis

Addit & in varios juvenilis turba rotatus

Torquet oberrantem, crebro sese explicat orbe,

Seque urget, multoque salit contortus ab ictu.

At frustra instabilis partes se vertit in omnes,

Quo minus inflictos hinc inde movetur ad ictus

Indigans, gravius premitur, plagaque recenti

Vapulat a pueris, & saltu concitat iras.

Laur. le Brux.

Ludi publici, Schauspiele. SYN. Spectacula. EPIT. Solennēs, celebrēs, theātrālēs, sacri, fēsti. PHR. instituit sacros celebrī certāminē lūdōs. Lūdīs celebrārē diēm. Solennēs celebrārē lūdōs. Variīs solennīā lūdīs exsequī. Dārē, edērē, exhibērē spectacula, lūdōs. iliācīs celebrārē littorā lūdīs. Committērē lūdō. Lūdōs celebrārē jocosos. Venit in hos celebrēs lūdōs. Tūbā commissos mediō cānit aggērē lūdōs. Lepidis hilarāns conviviā lūdīs. Cōmicā cōponēt lātis spectacula lūdīs.

lūēs, eine gemeine Sucht, Plage. Arboribusque satisque lues, & letifer annus. V.

Lugdūnum. (Emporium est totius Galliae Celticae longe celeberrimum, a quo ea pars Galliae Lugdunensis dicta est a Jul. Mutio Planco, dum Galliae Comatae praesset, conditum in colle supra confluentem Rhodani & Araris imminente.) EPIT. Nobilē, divēs, antiquum, florēns, supērbum, Insignē, pōpulosum, clārum, magnificum. PHR. Replētum pōpulis, gēmīnoquē flūentō. Nobilē flūminēis. Rhodanus quā sē fugat incitūs undīs. Quāquē pigro dubitat flūminē mītis arār. Lugdūnum jacet antiquo novus orbis in orbē. Lugdūnum vētus orbis in orbē novō. Quōd nōlis, alibi quērās, hic quērē, quōd optās, Aut hic aut nūquam vincērē fatā pōtēs.

lūgeo, lūxī, flagen, meinen. Dardanus & versis lugeret Graecia fatis. Virg. SYN. Fleo, gemo, plāngo, lacrymōr, lāmētōr, quērōr, dōlēo, plōro. PHR. Lūctibus indulgērē. Lūctū squallērē, tabescērē. Dāre ānimum in lūctūs. Sē in lūctum solvērē. Lūctū vultūs cōndērē. Hōmīnum cōsōrtiā vitā ē. Nec mīnus Hēliādēs lūgēt, et ināniā mōrti Mūnērā dānt lacrymās. Rēsōnat magnīs clangōribus aether. Nōn alitēr quam si immīssis rūat hostibus omnis Cārthāgo. Aspīcē demīssos lūgētis mōrtē cāpillōs. Et tunicās lacrymis sicut ab imbrē grāvēs. Nōn pūdūt rūptis exululārē cōmīs. Nōn altēr quam si nātī piā mātēr adēmti Pōrtēt ad exstrūctos corpūs inānē rōgōs. v. luctus, & tristis.

lūgubris, das zum Leid gehört. Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor. V. Qui gurgēs, aut quae flumina lugubris. (Alcaic.) Hor.

SYN. Lūctuosus, lāmētābilis.

lūmbi, orum, die Lenden. EPIT. Cālidi, lascivī, sālācēs.

lūmēn, inīs, Licht. Luminibus flammæ arrectis, &c. Virg.

SYN. Lūx, fūlgōr, splēndōr, nītōr, jūbār, vel diēs, vel oculūs. EPIT. ignēum, flāmmēum, clārum, fūlgidūm, cōrūscum, radiāns, trēmulum, nitidum, micāns, irrādiāns, sidērēum, alnum, optātum, pūrum, sērēnum, rūtīlum, rūtīlans, splēndidum, flāmmāns, vāgum, errāns, aethērēum, phœbēum. PHR. Lūcis nītōr, splēndōr, radii. Lūminis dēcōr. Lūcidūs nītōr. Cāndōr igneūs. Lūx solis cōmēs. Cōnjūx et filiā solis. Clārā lūcē cōrūscum. ēripiēns noctem. Expellēns tēnebrās. Picēum fērt fūmidā lūmēn tōedā. Rūtīlō scintillāt lūminē lāmpās. Clārum emicūit solē oriētē jūbār, igneūs appārēt pēr primā crēpūsculā cāndōr. Dānt clārā incēndiā lūcem. Fōrmidātō clypeūs titānā lacēssit. v. Lux, luceo, illumino, splendor.

lūnā, der Mond. Defectus lunae varios solisque labores. Virg.

SYN. Phœbē, Lātōniā, Diānā, Lūcinā, Cynthiā, Dēliā, Hēcātē.

Triviā. EPIT. Mēnstruā, trēmulā, lūcidā, bīcōrnīs, aurēā, nivēā, cāndī-

candidā, formosā, globosā, hūmidā, roscidā, cornigērā, gelidā, frigidā pernox, pallidā, argentēā, clārā, sērēnā, crescēns, decrescēns, senescēns, mutābilis, instābilis, vagā, errāns, noctūrnā, silēns, tacitā. PHR. Phœbī sōrōr. Lātōnæ filiā. Sōrōr æmulā phœbī. Dēā noctivāgā. Astrōrum rēginā. Dēcūs astrōrum. Noctis sidūs, dēcūs, ignis, Dēā. Lūnæ jubār, splēndōr, sidūs, vultūs, faciēs, imāgo, cornūā, globūs, cūrrūs, equi, bigæ, orbis. Tacitæ modērātrix Cynthiā noctis. Phœbē noctibūs imperāns. Nātivā lūcē carēns. Frātrīs, sōlis dē lūminē lūcēns. Nox erat, et cælō splēndēbāt lūnā sērēnō. Nivēis invēctā micāt Lātōniā bigis. Lūnā noctūrnōs altā rēgēbāt equōs. Fūlgentiā lūnæ cornūā. Lūnarīs lāmpās, cūrrūs. Lūnarēs, equi. Lūnarē jubār, sidūs. Noctūrnā Diānā, instābilē variāns suā cornūā motū. Tacitæ amicā silentiā lūnæ. Cornū præsēgnis adūncō Dēliā. Quam nūc in cornūā primum Sūrgērē, nūc plēnam tūmidō splēndēscērē vultū Cernimūs. Nūc novā sē cūrvāns in cornūā, nūc vclūt orbis Dimidiūm fingēns. Globūs lūnæ quī tōt mutātūr in orā. Pūrā nec obtūsīs pēr cælum cornibūs ibāt lūnā. Lūcis mœstā parum pēr dēnsās Cynthiā nūbēs præbēbāt. Lūnāquē nōn grācilī sūrrēxit lūcidā cornū. Astrōrum dēcūs, et nēmōrum lātōniā cūstōs. Cælō quum lūnā rēfūlgēt Atquē sōpōrifērōs nivēis argentēā bigis lūnā vclūt radiōs. Quōtiēs lātōniā cælō exōritūr. Cāndōr erat, quālem præfert iūnā almāquē cūrrū Noctivāgō phœbē mediūm pulsābāt olympum. Sēd vespēr opācūs lūnarēs jam dūcīt equōs. Nec pār aut eādē noctūrnæ formā Diānæ Essē potēst unquam. At si virgīnēum sū ifūdērīt orē rubōrē lūnā. Nec candidā cūrsūm Lūnā negāt, splēndēt trēmulo sub lūminē pōntūs. Lūnā mihi, trēmulum lūmēn præbēbāt eūnti.

Luna crescens, der zunehmende Mond. PHR. Novā crescēdo rēputābāt cornūā phœbē. Lūnā rēvertētēs colligit ignēs. Lūnā rēsūmēbāt dēcimō novā cornūā motū. Ignēs tertiūm lūnā rēfērētēs ortum. Lūnā in novā cornūā crescīt. orbem, cornūā rēparāns, rēsūmēns, rēnovāns.

Luna plena, der volle Mond. PHR. Cornibūs in plēnum rēdīt lūnā cōactis. Lūnā orbem, cornūā cōplēt, explēt, plēnō orbē micāt. orbem lūnā cōactis. jūctis cornibūs implēt. Lūnā dēmīssōs plēnā rēcolligit ignēs. Plēnō tūrgēscīt Cynthiā cornū. Tūmidō splēndēscīt vultū. Clārōr quādo micāt orbē plēnō. Quum sūos ignēs, cōeūntē cornū, jūnxīt. Et cūrrū propērāntē, pernox exērīt vultūs rubicundā Phœbē.

Luna decrescens, der abnehmende Mond. PHR. orbem lūnā cōtrāhīt, angūstāt, cōgit. orbē cōtrāctō dēfīcīt, intērīt, lūminā pērdīt.

lūnæ eclipsis. v. Eclipsis.

lūnarīs, das zum Mond gehōrīt. Lunari subjēcta globo &c. Claud.

lūnaticus, mondis, mondēfūchtig.

lūnarūs, gestaltet wie ein halber Mond.

Duxit Amazonidūm lunatis agmina peltis. Virg.

lūo, is, entgelten, bezahlen. Vastari pēnas tandem luituræ profundī. C.

SYN. solvo, persolvo, exsolvo, pēdo.

lūpā, eine Wölfin. Adficiť & rapidē tradit ovile lupæ. Ovid.

EPIT. Fērox, trūx, inhūmānā, fūrēns, obscēnā, lascivā. Pro Meretrice. v. Meretrix.

Lūpanār, arīs, ein Hurenhaus.

Intravit calidūm veteri centone lupanar. Juv.

SYN.

- SYN. Pröstibulum, lūstrum. EPIT. Spūrcum, Impūrum, tūrpē, im-
mūndum, fœdum, ōbscœnum, probrōsum.
- Lūpātum, ein scharf Gebiß. *Verbera dura pati, & duris parere lupa-
tis.* Virg. SYN. Frænum, hābēnā. v. Frænum.
- Lūpērcāl, ālis. (*Locus sub Palatino monte sacratus ab Evandro Pani,
pastorum Deo, in quo fiebant Lupercalia, quæ sacra quædam sole-
mnia erant, mense Februario in honorem Panos fieri consueta. Non
desunt, qui velint locum illum sic dici, quod lupa ibi Remum &
Romulum nutrierit.*) (Ovid. 2. Fast.) illā lōcō nōmēn fēcīt, lōcūs illē
Lūpērcāl, Māgnā dātī gēnītrīx prēmīā lāctīs hābēt.
- Lūpērcī, ōrum. (*Sacerdotes erant Panos, pastorum Dei, qui Luperca-
liorum die nudi per urbem cursitabant, prænantium mulierum ma-
nus & aliarum uterum caprina pelle feriebant, qua re fœcunditatem
& facilem partum fieri putabant.*) EPIT. sūccīnctī, āgīlēs, vāgī,
nūdī, vāgāntēs.
- Lūpīnūs, ā, um, wōlfsisch. *Nec non & jecoris quæraturs fibra lupini.* S.
- Lūpūs, ein Wolf. *Torva leæna lupum sequitur, lupus ipse capellam.* V.
EPIT. Mārtīūs, ūlulāns, rāptōr, ācēr, rāpāx, āspēr, āvīdūs, fæ-
vūs, sānguīnēūs, crūēntūs, rābīdūs, fērūs, rāpīdūs, vōrāx, trūx, fē-
rōx, tērrībīlīs, īmmītīs, crūdēlīs, prædō, hīrtūs, īngēns, īnfēstūs, īn-
sīdīātōr, nōctūrnūs. PHR. pēcōrum, ōvīum hōstīs. ārmēntīs īnfē-
stūs. ōvīum prædō vōrāx. īnsīdīāns ōvīlī, īngēns stābūlīs pēcōrisquē
lūēs, tīmōr. Flāmmāntīā lūmīnā tōrquēns. Lūpōrum ēxītīālē gē-
nūs. Plēnō lūpūs īnsīdīātūs ōvīlī. Quum frēmīt ād cāulās, vēntōs
pērpēssūs ēt īmbrēs. Nōctē supēr mēdiā tūrtī sūb mātībūs āgnī Bālā-
tum ēxērcēt, ille āspēr ēt īmprōbūs īrā Sævīt īn ābsēntēs, collēctā
fatīgāt ēdēndī Ex lōngō rābīēs, āt siccæ sānguīnē fāucēs. Lūpī quōs
īmprōbā vēntīs ēxēgīt cæcōs rābīēs. Rāpāx, stīmulāntē fāmē, cupī-
dusquē crūōrīs. Incūstōditum cāptāt ōvīlē lūpūs. Trīstē lūpūs stā-
būlīs. Pēcōrīs lūpūs expūgnātōr ōpīmī. Lūpūs īn plācīdās sānguī-
nōlētūs ōvēs. Sævīt ūt īntēr ōvēs atrōx lūpūs ōrē crūēntō. Effērā
sævīt. Atque īmpāstā trūcēs ūlulātūs tūrbā lūpōrum Exērcēt mōrsū-
quē quātīt ōbstāntīā clāustrā. Cēū stīmulāntē fāmē rāpūt, quum
Mārtīūs āgnūm Avērsō pāstōrē lūpūs fœtūmqūē trēmēntem Ōrē tē-
nēt prēssō, tum sī vēstīgiā cūrsū Audītīs cēlērēt bālātībūs, ōbvīā pā-
stōr, Jam sībīmēt mētūēns, spīrāntem dēntībūs īmīs Rējēctāt præ-
dam, ēt vācūō fūgīt ægēr hīātū. Bālāntem tēnērō tūrbā tīmēndā grēgī.
- lūrīdūs, bleyfārbīg. *Lurida terribiles miscent aconita novercæ.* Ovid.
Dicitur Mors lūrīdā, Sōl, cōlōr, dēntēs, ōcūlī lūrīdī.
- lūscīnīa, Nāchtigall. *Luscinia tumulum si Thelesina dedit.* Mart. v.
Philomela.
- lūsīto, ās, emsīg spielen. *Imamque dente lūsit ante fimbriam.* (Jamb.)
Hor.
- lūsōr, ein Spīeler. *Lusori cupido semper gravis exitus instat.* Virg.
- lūstrālīs, reīnīgēnd. *Perpetui tergo bovis & lustralibus extis.* Virg.
- lūstrīcūs, Tag der Reīnīgung.
- lāstro, ās, besehen, reīnīgēn. *Quisquis adest, faveat, fruges lūstramus
& agros.* SYN. pērāgro, vīso, īnvīso, pērērro, ōbēo, cīrcūmēo, vel
expīo, pūrgo, vel cīrcūmspīcīo, ēxāmīno.
- lūstrum, Hōle der wilden Thiere. *Non absunt illic saltus & lustra fe-
rarum.* V. SYN. āntrum, cāvērnā, spēcūs, fērārū cūbīlē, lātībūlum,
vel lūpānār, vel lūstrālē sacrfīcīum, sacrum, vel quīnquēnnīum,
ōlympīās.

lūsūs, ūs, Spiel, Kurzweil, Ergöthlichkeit. SYN. Lūdūs, jōcūs. PHR. placidō lūsū gaudiā captārē. v. *Ludus, jocus.*

lūtēſco, zu Roth werden. *Sanguine diluitur tellus, cava terra lateſcit.* Fur.

Lūtētīā. *Francigenæ princeps populosa Lutetia gentis.* Sc.

(*Pariflorum urbs celeberrima, Gallici regni caput, magnitudine incredibili, nobilium, mercatorum, civium, studiosorum ac litterarum & senatus principis, curiæ amplitudine & frequentia, ædificiorum tum privatorum splendore & ornatu, ac divitiis non modo uniſſæ, Galliæ, ſed maximis totius Europæ civitatibus præfertur. A Paride, Celticæ Galliæ rege decimo oſtavo, fundata dicitur, a quo Pariflorum nomen accepit. Hanc ob luti quantitatem Lutetiam denominatam volunt nonnulli. Ampliſſimam hanc civitatem Sequana fluvius dividens tripartitam conſtituit, prima pars Uniſſitas, altera Civitas, tertia Urbs nominatur.*) SYN. Pārīſī. EPIT. Magnā, imēſā, pōpūlōſā, rēgiā, nōbīlīs, inclytā, dōctā, pōtēns, fēlīx, vī-
ctrix, ſūpērbā, clārā, fāmōſā, cēlebrīs. PHR. ūrbs Pārīſīacā. Frān-
cīgēnæ prīncēps pōpūlōſā lūtētīā gēntīs. ūrbīum prīncēps. Cūnctā
pārīſīacæ cēdānt mīrāculā tērræ. Nātūra hīc pōſuīt, quīdquīd ūbī-
quē fūīt. Exōrītūr tandē locūs altērā rēgiā phœbī Pārīſī. Cyr-
rhēā vīrīs, Chryſæā mētāllīs, Græcā librīs, Indā ſtūdīīs, Rōmānā
pōētīs, attīcā philōſōphīs. Mūndī rōſā. Bālſāmūs ōrbīs, &c. Audiūt
ōbſtūpūitquē hōſpēs, fāſtūſquē vīātōr vīdīt, ēt haūd ōcūlīs crēdīdīt
Ipſē ſūīs.

lūtēns, gelb. *Aurora in roſeis fulgebat lutea bigis.* Virg. SYN. flāvūs.

lūtēōlūs, gelblich. *Mollia luteola pingit vaccinia calta.* Virg.

lūtēūs, leimicht. *Defingit Rheni luteum caput, hæc ego ludo.* Virg.

lūtūlētūs, ſothig. *Ter lapides varios lutulenta radere palma.* Hor.

SYN. Cœnōſūs, līmōſūs, lūtōſūs. PHR. Lūtō plēnūs, ſcēdātūs tūr-
pīs, ſcēdūs, ſōrdīdūs.

lūtum, Roth, Leim. — *vel amica lutosus.* Hor.

SYN. līmūs, cœnum, ſōrdēs, fæx, illūviēs. EPIT. Tūrpē, ūdum,
ſōrdīdum, ſcētīdum, grāveōlēs trifyl. pālūſtrē, crāſſum, pīnguē, tē-
nāx, intēctum.

lūtum, ſlos, gelbe Blum. — *jam croceo mutabis vellera luto.* Virg.

lūx, lūcīs, Licht, Tag. *Reſtitit Æneas claraque in luce refulſit.* Virg.

SYN. Lūmēn, ſplēndōr, fūlgōr, nītōr, jubār, fāx, *vel diēs.* EPIT.
ignēā, flāmmēā, clārā, almā, ſērēnā, rādīāns. PHR. Lūcīs nītōr,
ſplēndōr, rādī dēcōr. Lūcīdūs nītōr. Cāndōr ignēūs. Trēmūlō
ignē cōrūſcāns. Pūrpūrēum lūcīs jubār. E mēdiō lūcīdā flāmmā mī-
cāt. Rūtīlō ſcīntīllāt lūmīnē lāmpās. v. *Lumen & Splendor.*

lūxūrīā, *vel lūxūrīēs, Ueberfluß in Speiß und Kleidung, item Geilheit.*

Luxuriam premeret quum crastina ſemper egeſtas. Mart.

SYN. Lūxūs, laſcīvā, libīdo EPIT. Prōdīgā, blāndā pētūlāns, mī-
ſērā, mōllīs, dēsēs, inērs, ignāvā, ſēgnīs, tūrpīs, inhōnēſtā, nōcīvā,
nōxiā, dēsīdīōſā, effūſā, inſānā, effrēnīs. PHR. Prōdīgā rērū lū-
xūrīēs. Nūnquam pārvō cōntētā pāratū. Lūxūs pōpūlātōr ōpum.
Diſſuāſōr hōnēſtī. Lūxūquē mālō cōnjūnctā vōlūptās. inīmīcā vīr-
rūtī lūxūrīēs. Mārcīdā dēlīcīīs. Cū ſēmpēr adhærēns Infēlīx hūmīlī
prēſſū cōmītātūr ēgēſtās. Sēgnī lūxū diſſlūērē, ſōlvī, fātīſcērē. Diſ-
ſīpārē ōpēs. Cōrrūpērē mēntem, ānīmum. Quæ mālē pērdīt ōpēs.
Lūxūrīā exſtīnctā jam dūdum prōdīgā fāmæ Dēlībūtā cōmīs, ōcūlīs
vāgā

văgă, languidă voce. Pădărită delicii, viae cui cauză vultură. v. *Libido*.

luxurio, as, unmaşig seyn. *Luxuriant animi rebus plerumque secundis.* Hor.

luxuriör, in Bollust leben. *Me facit, ut tenues luxuriantur opes.* Mart. PHR. Lūxuriāntque ānīmī rēbūs plērūmq̃ue sēcūndīs. Deliciis lūxuriārē nōvīs. Quum jūvenīlibūs ānnīs Lūxuriānt ānīmī, corpōrāque ipsā vīgēnt.

luxuriösüs, unmaşig, geil. *Hausisti patrias luxuriosus opes.* Mart.

luxüs, üs, Ueberfluß in Speise und Kleidung. SYN. Lūxuriēs, lūxuriā, vel pōmpā, tāstūs. EPIT. Rēgālīs, splēndidūs, rēgificūs, mōllīs, mālūs, āchāmēniūs, nōcēns, fōedūs, femīnēūs, ēffūsūs, sēgnīs, infrēnis, ēxlēx, insānūs, cēcūs, tūrpīs. PHR. pōpūlātōr, dilāpīdātōr ōpum. Dissuāsōr hōnēstī lūxūs. Lūxūque mālō cōnjūctā vōlūptās. Rēgālī splēndidā lūxū ātriā. Sēgnivē tātiscērē lūxū. Infrēnem ēxtīnguērē lūxum. Rūrā plācēnt, lūxūs dēsidiōsē vālē. ēpūlāque āntē ōrā pāratā rēgificō lūxū.

DESCRIPTIO LUXUS VESTIUM.

Ingreditur forma insignis cultuque puella,

Picta peregrinas tunicasque sinusque crepanti

Argento latus atque auro intertexto.

Cui caput implexum gemmis, it flexile collo

Aurum ingens mixtis onerosa monilia baccis,

Propexique nitent electro molle capilli

Nexilibus quos nodorum collegerat hamis;

Aureaque ex humero demissam fibula vestem.

Eois opibus gravidam, & Gangetide gaza

Subnectit, media micat ardens fronte Pyropus,

Crebraque consertis pendent redimicula gemmis. *Hier Vida.*

Lyæüs. *Legiferæ Ceri, pbaeque, patrique Lyæo.* Hor. v. *Bacchus.*

Lycæüs. (*Arcadiæ mons, in quo fuit templum Panos, pastorum Dei, & Jovis lyæi.*) EPIT. ūmbrōsūs, gēlidūs, pīnīfēr, pārrhāsūs, aūgūstūs, nēmōrōsūs, āltūs, frīgīdūs, nīvēūs. PHR. Pān cānīt ēxcēlī pāstōr quōque mōntē Lyæī Ipsē nēmūs līnguēns patriūm sāltūsque Lyæī Pān ōvīum cūstōs.

Lycāōn, ōnīs. *Collocat in thalamo, sociumque Lycaon sumit.* Ovid.

(*Arcadiæ rex, Pelasgi filius, solitus necare hospites, propter quam immanitatem a Jove, quem nocte occidere tentaverat, regia prius fulmine exusta, in lūpū cōmutātus ēst.*) EPIT. ārcādīūs, sāvūs, īmmānīs, fērōx, crūdēlīs, dīrūs, īmpīūs, sacrīlēgūs. PHR. nōtūs fēritātē Lycāōn. Fīt lūpūs, ēt vētēris sērvāt vēstīgiā fōrmæ. Arcādīcūs tyrānnūs. Hūmānō sānguīnē gāudēns.

Lycāōnīūs. *Ecce, Lycaoniæ proles ignara parentis.* Ovid.

Lycæum. — *gelidi fleverunt saxa lyæi.* Virg.

Lycæüs. *Faunus in Arcadia templa lyæus habet.* Ovid.

lychnūs, Kerze. — *dependent lychni laquearibus bureis.* Virg. v. *lampas.*

Lycōmēdēs. (*Scyri insulæ rex.*) EPIT. Scyrīūs, pīūs.

Lycūrgūs. *Rex Thraciæ, filius Driantis, qui Bacchi contemnens numen, quum ejus ultrices persequeretur, & Bacchum ipsum præ metu in insulam Naxum fugere coegisset, ejusque vites amputare meditaretur, ultrice numinis ira, in furorem conversus, tibias succidit.* EPIT. ācēr, Thrāx, bīpēnnīfēr, Pēntīdēs, Ināchīūs, māgnānīmūs, sēcūrīgēr, vēsānūs, Impīūs. PHR. Māctāstī rīgīdum præcisō crūcē lycūrgum. (Virg

(*Virg. 2. Aneid.*) Terrā prōcūl vāstis cōlitūr Māvōrtiā cāmpis • Thrācēs ērānt, āctī quōndam rēgnatā Lycūrgō.

Lycūrgūs. (*Alter fuit nobilis Spartanus, filius Polydectæ, & frater Eunomi, Lacedæmoniorum regis, cui etiam in regnum successit, ignarus, Eunomum uxorem gravidam reliquisse, quod ubi cognovit, posito regis nomine, Præregis officio functus est, quo tempore Spartam optimis sanctissimisque legibus instituit.*) **EPIT.** āmyclæūs, fōrtis, lēgifer, vērīdicūs. **Thērāpnæūs**, lācēdæmōniūs, jūstus, æquūs, prūdēns. **PHR.** Quīdquīd lēgīfērō prōfēcīt Spārtā Lycūrgo.

Lydiā (*Regio Asiæ minoris, Cræso rege & Pactolo, aurifero flumine, notissima.*) **SYN.** Mænōniā. **EPIT.** Dīvēs, prētiōsā, aurēā.

Lydiā, *In te pampineos proferret lydia thyrsos.* Cl.

Lydrūs. *Ad terram Hesperiam venias, ubi lydius arva.* Virg.

Lydūs. *Lydorumque manum collectos armat agrestes.* Virg.

lymphā. Wasser. **SYN.** āquā, ūndā. v. *Aqua.*

lymphātūs, unſinnig, wūterig. — *sine more furit lymphata per urbem.* V.

SYN. Lymphātīcūs, fūrēns, rābīdūs, īnsānūs, dēmēns.

lyncēūs. ā, um, Luchſartig. — *ne corporis optima Lynceis.* Hor.

Lynx, lyncīs, *hic vel hæc, sæpius hæc, ein Luchſ.*

Lyncibus ad cælum vecta Adriadna tuis. Prop.

EPIT. Māculōsā, vāriā, vērsīcōlōr, vēlōx, cītā, fūgāx, Scythīcā, tīmīdā, ācūtā **PHR.** ācūtō lūmīnē sōlērs. Bācchō sacra. Bījūgum pātīs īnsīgnīā frānīs Cōllā prēmīt lyncum.

Lynceūs, *diffillabum.* (*Unus ex Argonautis, tanta oculorum acie præditus, ut diceretur vel parietem visu penetrare, & novissimam lunam primamque in signo arietis, conspiceret.*)

Lyncūs. (*Rex Scythiæ, qui missum a Cerere Triptoleum, ut hominibus frugum usum monstraret, susceptum hospitio interimere cogitavit, ut inventi frumenti gloriam in se transferret, ob quam rem irata Ceres eum convertit in lyncem, feram varii coloris, ut ipse varie mentis exstiterat.*)

lyrā. eine Leier, Harfe. *Ut movet auratæ pollice fila lyræ.* Ovid.

SYN. Cīthārā, fidēs, ium, tēstūdo. **EPIT.** īmbēllīs, ēbūrnā, aurātā, æmōniā, Thrēiciā, Phcebēā, aōniā, Piēriā, Bīstōniā, cānōrā, bīstōnis, ārgūtā, āpōllīnēā, iānthēā, vōcālīs, arcādīcā, Thrāciā, dūlcīsōnā, sōnōrā, Phāriā, suāvīs, Thēbānā, āgānīppæ. **PHR.** Trāctāt īn aurātæ cōnsōnā filā lyræ. Thrēiciān digītīs īncrēpūīssē lyram. Cūrās āttēnuārē lyrā. Aurēā filā lyræ sōlīcīuārē mānū. Nōvīt ēt ārgūtæ tāngērē līlā lyræ. Phcebō dūlcīsōnam pērcūtīēntē lyram. Pār āgānīppæ lūdērē dōctā lyræ. Dēsuetæ sēpēūt filā cānōrā lyræ. v. *Fides, ium, Cithara.*

lyricēn, īnis, ein Leierer, Harfenschläger. v. *Fidicen.*

lyricūs, zur Leier dienlich.

Et lyrici vates numero sunt Mnemosynarum. Auf.

M.

Macāreus, *trisyl.* (*Filius Æoli, qui cum Canace sorore concubuit, filiumque ex ea suscepit, qui quum a nutrice, cui educandus traditus erat, clam domo efferretur, se ipsum vagitu prodidit. Qua re indignatus Æolus gladium filie misit, quo in ultionem tanti sceleris seipsum interfecit, Macareus vero aufugit.*) **EPIT.** Æōlīdēs, Pēlēthrōnīus,

nīūs, Neritīūs, sālax, obscœnūs, nefandūs, impiūs, profūgūs, vāgūs, errāns.

Macedōniā, *secunda brevis, nisi licenter producat necesseitate metri, quo modo eam produxit Ovid. 12. versu 465. (Hæc latissima est Europæ regio.)* SYN. Amōniā, emāthiā. EPIT. Pūgnāx, ferōx, vīctrix, indōmitā, audāx, mōntānā, nobīlis, clārā, fōrtis, incūltā, hōrridā, gēlīdā.

mācer, ā, um, mager, dūnn. *Eheu quam macer est pingui mihi taurus in arvo!* V. SYN. Macilēntus, grācilis, grācilēntus. PHR. māciē cōnfēctūs, tēnuātūs, attēnuātūs, tēnuīs, pērēsus, hōrridūs, fōrmātūs, tūrpīs, infōrmis, exēsus, squallidūs, obdūctūs, enēctus, attrītus, dēficiēns, lānguēns, lānguidus, tābēns, tābīdus, exīlis, attēnuātūs in artūs. Māciē squallīdā mēmbra gērēns, trāhēns. Dēficiēns vix trāhīt ōsā cutis. Hōrridā vultum dēfōrmāt māciēs. Māciēs pāllēntēs occupāt artūs, Et nōtāt infōrmis pālīdā mēmbra cōlōr. Pālōr in ōrē sedēt, māciēs in corpōrē tōtō. Fūgērāt ōrā cōlōr, māciēs addūxērāt artūs. Mēmbra tūrpīs māciēs dēpāstā ēst, exēdit, fœdāvīt. Aūxērāt artīcūlōs māciēs, mānuūmq̃ tūmēbāt Orbīs, ēt immōdicō prōdībānt tūberē tāli. Māciē cōnfēctā suprēmā ignōtī nōvā fōrmā vīrī, mīserāndāq̃ cūltū. Tū tēnuīs, tardīq̃ grādūs māciēq̃ pērēsus. Cōncīdimūs māciē, cōlōr ēst sinē sāguīnē. Nam neq̃e sūnt vīrēs, nec quē cōlōr ēssē solēbāt. Vix hābēo tēnuem, quæ tēgāt ōsā, cūtem. Jam lūmīnā retrō Exēsīs fūgērē gēnis, jam lūridā solā Tēctā cūte, ēt venīs malē jūctā trēmētībūs ōsā Extānt cōsumtis vīsū dēfōrmiā mēmbis. Dicēris ēt māciē vultum tēnuāssē. Quum pālīdā nūdis Ōsībūs hōrrorem dēminis præbēret imāgo. Dēcōlōr, ēt māciēs occūrsū lādērēt omnēs. Jējūnā lacērtōs exēdit māciēs. v. *Descriptionem Famis.*

mācero, ās, mager machen.

Maceror interdum, quod sim tibi causa doloris. Virg.

SYN. Cōtīciō, extēnuō, attēro, exēdo, tābefāciō. PHR. māciē attēnuō, dēfōrmo, cōsumō.

Māceo, mager scyn. SYN. mācēscō, tābēscō. v. *macer.*

Māchāōn, ōnis. *Pelidesque Neoptolemus primusque Machaon. Virg.*

(Filius Aesculapii & Arsinoes, Podalirii frater, medicus insignis, quē cum Græciæ principibus ad bellum Trojanum profectus est: ab illo Medicinæ ars Machaonia a poetis dicitur) EPIT. Dōctūs, pērītūs, prūdēns, fidus, fidēlis, ingēniōsūs, indūstriūs, solērs. v. *Medicus.*

Māchāōniūs. *Ille Machaonia vix ope sanus erit. Ovid.*

māchīnā, allerley List, Betrug, ein grob Stück, Geschütz.

Aut hæc in nostros fabricata est machina muros. Virg.

SYN. ārs, artīficiūm, dōlus, astūtia, fraūs, vel mōlēs, instrūmētum, tōrmētum bellīcum, bālīstā, ariēs, hōmbārdā. EPIT. Strīdēns, mūrālīs, ænēā, fævā, bellīcā, hōstīlis, ingēniōsā, ingēns, fūlmīnēā, hōrridā, terrībilīs, vīolēntā, Mārtiā, vūlcāniā, trūx, ferrēā, mināx, stupēndā, Māvōrtiā, immānis, æquātā cœlō, sāxā rōtāns, mūrōs quātīēns, vel dōlōsā, scēlērātā, dīrā, lātēns. PHR. Mūrīs mētūēndā. Cōncutīēns mūrōs. Mœniā sūbvērtēns, rūmpēns. Sāxā rōtāns Bellīca in advērsam vibrāta utrīnq̃ phālāngem. Māchīnā vclūt hōstīlis. Quum māchīnā terrūt urbem. Urbēs itērnērē machīnis lōngē sāxā rotāntībūs. Quā rūit, occūmbūnt urbēs silvæq̃ trēmīscūnt, Excūtīt ingēntēs immānī pōndērē mōlēs, invōlvēns fūmō nigrīcōlōrē dīem, Māchīnā terrīficō quum fūlmīnāt ænēā bōmbō. Qualīter arē cāvō,

vō, dum sūlphūrē pāscitūr ātrō, Inclūsūs māgīs atquē māgīs furit a-
criōr ignīs. Mōlīturquē fūgam, nēc sē cāpīt iētūs ānhēlāns. Tūm pī-
cēō dīscūssā vōlāt glāns fērrēā fūmō. Vīt erēpītūs, crēdās, rūptō rūē-
re æthērē cælum; Jamque illa ēt tūrrēs prōcūl ēn prōstrāvīt ēt ārcēs.
Cōrpōra ēt ārmā jācēt, lātē viā fāctā pēr hōstēs. v. *Tormentum bel-
licum, Dolus, Fraus.*

Māchīnātōr, ein Erfinder.

O machinator fraudis, o scelerum artifex. (Jamb.) Sen.

Māchīnōr, āris, erdenken.

Nam tibi præterea quod machiner inveniamque. Luc.

SYN. Mōlīōr, excōgīto, mēdītōr, strūo, ēxstrūo, fabrīco, *seu* fabrī-
cōr.

māciēs, ēi, Magerheit. *Quum subito e silvis macie confecta suprema.* V.

SYN. Tābēs. EPIT. Hōrrīdūs, tūrpīs, infēlīx, mīserā, infōrmīs,
dēcōlōr, jējūnā, squāllīdā, pāllīdā, dēfōrmīs, trīstīs, inērs, pāllēns,
ārīdā, livīdā. PHR. Mēmbrā, ārtūs cōnsūmēns, ēxtēnūāns. Dēfōr-
māns vūltum, ōsā rēnūdāns. Cōnsūmēns ārtūs. Attēnūāns ārtūs dū-
rō lānguōrē sōlūtōs, Exsēctīs māciēs īnglōriā nērvīs. v. *Macer.*

mācīlētūs, sehr mager. v. *Macer.*

macrēscō, īs, mager werden. *Ne nimis exhausto macresceret inguine
gallus.* M. SYN. Tābēscō, grācīlēscō. v. *Macer.*

mācto, ās, tōdten, schlachten. *Solennes taurum ingentem macTABAT ad
aras.* V. v. *Occido, a cædo, Sacrifico.*

mācūlā, Glesēn, Makel. *Rejice, ne maculis infuscos vellera pellis.* Virg.

SYN. Nōtā, lābēs *Metaph.* dēdēcūs, infāmīā. EPIT. Tūrpīs, ōb-
scōnā, hōrrīdā, ātrā, īmmūdā, īmpūrā, fōdā, dēfōrmīs, pūdēndā.

PHR. Scābrā sītū tūrpīsque ātrā rūbīgīnē lābēs. Tūrpēs ōrē fūgārē
nōtās. Mācūlīs dīscōlōr ātrīs. Cērūlēæ cui tērgā nōtæ īnfīciūnt,
Mācūlæ sēsē ūndīquē fūndunt. v. *Sordes.*

mācūlo, ās, beslefen. *Edita purpureo lucens maculatur amictu.* Virg.

SYN. Cōmmācūlo, īnquīno, cōīnquīno, tædo, pōllūo, cōntāmīno,
cōnspūrco, tūrpo, dētūrpo, dēfōrmo, *vel* mācūlīs āspērgo, nōto, vā-
rīo, dīstīnguo, pīngo, līno, ōblīno. PHR. Mācūlīs, lābē, sōrdībūs
īnfīcīo, tēmēro, āspērgo, cōnspērgo, īnquīno. Mācūlās, sōrdēs, lā-
bem īnfēro, īnjīcīo, īnspērgo. Tūrpī, infāmī lābē nōto. Lābē dēcūs
ēxīmo, aūfēro, tōllo, fūgo.

mācūlōsūs, besleht. *Ceruleæ cui terga notæ, maculosus ē auro.* Virg.

SYN. mācūlātūs, īnquīnātūs, sōrdīdūs, mācūlīs īnfēctūs, *vel* mācūlīs
pīctūs, āspērsūs, vārīātūs, illītūs.

mādētācīo, mādefēcī, naß machen. — *virides madefecerat herbas.* V.

SYN. Hūmēcto, īrrīgo, īrrōro, āblūo. PHR. āquā spārgo, tīngo, āb-
lūo, lūo, pērfūndo, īrrīgo. Sūpērfūsīs āquīs īrrōro.

mādēfīo, īs, naß werden. *Æmatbique iterum madefient cæde Philippi.*

Virg. SYN. Mādēscō, mādēo, hūmēctōr. PHR. āquā āspērgōr, pēr-
fūndōr, īrrīgōr.

mādēo, naß seyn. *Et madet assiduo lubricus imbre lapis.* Ovid.

mādēscō, sīch nezen. — *pluvioque madescit ab austro.* Virg. SYN. mā-
dēfīo

mādīdo, ās, naß machen. — *ille novo madidantes nectare pennas.* Virg.

mādīdūs, naß *Dum sedet ē siccatur madidas in carcere pennas.* Juv.

SYN. Mādēns, hūmīdūs, hūmēns, ūdūs, ūvīdūs. PHR. ūdūs āquīs,
āquā pērfūsūs.

mādōr, ōrīs, Nässe, Feuchtigkeit. *Excipiens nullos austro cessante ma-
doret.*

dores. F. SYN. Hūmōr. EPIT. Flūidūs, rōscidūs, rīgūūs, Irrīgūūs. PHR. Mādīdūs dēflūit hūmōr.

Mæāndēr, drī. — *liquidis Phrygius Mæander in undis.* Ovid.

(*Fluvius Phrygiæ, adeo sinuosus, ut sæpe ad fontem reverti videatur.*) EPIT. Sīnuōsūs, ērrāns, vāgūs, tōrtūs, rēcūrvūs, īntōrtūs, rēflūūs, Phrygiūs, sibi ōbvīūs, īncērtūs, āmbīgūūs, ōblīquūs, fallāx, āmcēnūs, īnflexūs. PHR. Mæāndēr sībimēt rēflūis sæpe ōbvīūs ūndīs. Līquīdis Phrygiūs Mæāndēr īn ūndīs Lūdīt ēt āmbīgūō lāpsū rēflūitquē flūitquē.

Mænādēs. *Mænados o quantus tunc illis mentibus ardor.* Juv.

SYN. Bācchæ, Bācchāntēs, Bāfsārīdēs. v. *Bacchæ.*

Mænālūs. *Mænalus argutumque nemus pinosque, &c.* Virg.

In plural. Mænālā. (*Arcadiæ mons altissimus, non procul ab Argis, sic dictus a Mænalaio, Lycaonis filio.*) EPIT. āltūs, sūblīmīs, ārdūūs, pīnīfēr, vīrēns, frōndēns, ūmbrāns, hōrrīdūs. PHR. Mōns ārcādīūs. Mænālā Faūnō sacra. Rārēscūnt āltā cōlōnīs Mænālā. Hōrrīdā suētūs Mænāla ēt ārcādīæ sāvās hābitārē lātebrās.

Mæōniā. v. *Lydia.*

Mæōnīdēs. *Mæonides nullas ipse reliquit opes,* M. v. *Homerus.*

Mæōniūs. *Perlege Mæonio cantatas carmine ranas.* M.

Mæōtīs. *Regna Troas habuit Mæotide clarus in ora.* Ovid.

(*Palus Scythica in regione septentrionali juxta Phasidis ostium, Tanaim aliosque plurimos recipiens fluvios & Cymmerio Bosphoro a ponto Euxino discreta.*) EPIT. Scythīcā, gēlīdā, pigrā, lōngīnquā, bōrēālīs, ārtīcā. PHR. Tē sēquār ād Scythīcæ Mæōtīdīs ūsquē pālūdēs. Quāquē frētum tōrrēns mæōtīcēs ēgērīt ūndas.

māgā, eine Hexe, Zauberin. SYN. īncāntātrīx, vēnēficā, lāmīā, sāgā. EPIT. Thēssālā, īmprōbā, dīrā, ēxītīōsā, tūrpīs, īmpiā, stygiā, īnfērā, īnhumānā, fērōx, scēlērātā, īnfāmīs, sacrīlēgā, scēlēstā, mīnāx, vānā, fallāx, tārtārēā, tērrībilīs. PHR. Thēssālā ānūs. Māgīcō pōllēns sāgā mīnīstērīō. Thēssālīcīs pōtēns vēnēnīs. Māgīcī dōctā mīnīstīā dōlī. Quæ māgīcās ārtēs eōāquē cārmīnā nōvīt. Dēvōvēt ābsēntēs, sīmūlācrāquē cērēā fīngīt Et mīserum tēnūēs īn jēcūr ūrgēt ācūs. Mōrtīfērā cārpīt grāmīnā, āc sērpēntum sānīem ēxprīmīt, mīscētquē ēt ōbscēnās āvēs, āddīt vēnēnīs vērā. Sōnūīt ēccē vēsānō grādū, cānitquē mūndūs, vōcībūs prīmīs trēmīt. Cārmēn māgīcō dēmūrmūrāt ōrē. Nīrītūr ēt tēnebrīs ābdērē Sōlīs ēquōs Prōmīttīt sē sīstēre āquā flūvīis, ēt vērtērē sīdērā retrō. Nōctūrnōsquē cīēt mānēs mōrs ōmnīs īn ūsū ēst. Et mēdiōs vērā ānnōs ābrūmpīt. Cāntū sæpe ānīmās īmīs ēxcīrē sēpūlcrīs, Atquē sātās ālīō vīdī tradūcērē mēssēs. v. *Venefica.*

māgālīā, Dorfhäuser, Höfe. *Miratur molem Aeneas, magalia quondam.*

V. SYN. Māpālīā, nīcāsā, tūgūrīum v. *Casa.*

māgē, mehr. *Aspice num mage sit nostrum penetrabile telum.* Virg.

māgī, ōrum, die drey Weisen, oder heiligen drey Könige.

PHR. Eōī vēnērē Māgī, āurum, tūs, myrrham rēgīquē, Dēōquē hōmīnīquē dōnā fērūt, Ergo ālācrēs sūmmō sērvāntēs lūmīnā cōlō Fīxā māgī, sīdūsquē mīcāns rēgālē sēcūtī, Optātā tēnūērē vīam, quæ lēgē fūtūrā Dūxīt ādōrāntēs sacra ād cūnābulā gēntēs, Thēsaurīsquē sūis prō rēllīgīōnē sōlūtīs, Aurēā nāscēntī fūndērūt mūnērā Rēgī.

māgīā, Zauberei. *Nec non Thessalica doctissimus ille magia.* Prud.

SYN. Vēnēficiūm, īncāntātiō. PHR. ārs māgīcā, īmāgīcūs dōlūs, māgīcūm mīnīstērīum, ārtēs Mēdēæ, Cīrcēæ, ~~Æææ~~, Thēssālā, Thēsālī.

sălicæ, Æmōniæ, Cōlchiæ. Măgicæ virēs, æviquē futūrī præsiciūs
ardōr. Fūnētārumquē pōtēstās herbārum. Cīrcæī ars venēficīi. v.
Incantatio & Veneficium.

măgicūs, zauberisch. *Hic magicos affert cantus, hic Theffala vendit. Jv.*
măgis, mehr. *Jam magis atque magis præceps agit omnia fatum. Luc.*
SYN. măgé, plūs.

măgīstēr, Meister. *Sepe tui judex, sepe magister eram. Ovid.*
SYN. Præceptōr, doctōr, mōdērātōr. EPIT. Dōctūs, mītīs, hēnī-
gnūs, &c. PHR. Juvētāe mōdērātōr, rēctōr. Rūdēs ānimōs præ-
ceptīs docēs, institūēns; doctrīnā exērcēs, artībūs excōlēs. Cui
docēndī mūnūs ēt officiū. Quī tēneram studiū formārē juvētām
nōvīt. Dāndī cōmmōdā præceptā, documētā pērītūs. Exērcēs,
informāns, institūēns pūērōs. Tēneram pūbem mōdērāns, erudiēns,
docēs. Nōn sēmpēr acerbī Exērcēt pūērōs vōx impēriōsā măgīstři.
Præcepta instillāns tēneræ vērērandā cōrōnā. Aurībūs arrectīs mān-
fueto attēndē măgīstrō. v. *Doceo.*

măgīstērīum, Meisterschaft, Regiment.

Quum mea ridebunt vana magisteria. C.
măgīstrātūs, ūs, Obrigkeit.

Jura magistratusque legunt sanctumque senatum. Virg.

SYN. Pōpuli mōdērātōr, procērēs, primātēs in plur. vel măgīstrātūs
officiū, mūnūs, fascēs, sēcūrēs, pro Consulatu. EPIT. Grāvis, prū-
dēs, sapiēns, prōvidūs, celebris, pōtēs, supērbūs, urbānūs. PHR.
Cui crēditā ēst mōdērāndī pōtēstās. Cui rerum cōmmīssus apēx. Sē-
dēas in altō tū licēt tribūnālī ēt dē cūrūlī jūrā gēntībūs reddās. Illum
nōn pōpuli fascēs nōn pūrpūrā rēgum Flēxit. Pūrpūrēos hābitūs, ju-
vēniquē cūrūlē indūlgēbis ēbūr. Lēgum pānēs quem sūmmā pōtē-
stās. Quī solīō sūffultūs ēbūrnō jūrā lēgit pōpulis. Cui ēst impērii
cōmmīssā pōtēstās. Cui pōpuli incūmbit cūrā patērnā sūī. Cui cūrā
ēst pūnirē mālōs, ēt dētēndērē jūstōs. Pōpulos quī lēgē gūbērnāt.
Quōrum illūstrātā supērbō vitā măgīstrātū fūerāt.

măgnāliā, herrliche Werke. *Dat dextram mancus, loquitur magnalia
mutus. P.*

măgnānīmūs, großmüthig, tapfer. *Magnanimum Æneam neque me &c. V.*

SYN. ānimōsūs, gēnērōsūs, fōrtis. v. *Fortis.*

măgnātēs, die fürnehmste Häupter. *Magnates dare parva pudet, &c. M.*
SYN. Procērēs.

măgnēs, ētis, ein Magnetstein. *Quem magneta vocant patrio de nomine
Graji. L.* EPIT. Dēcōlōr, obscurūs, nīgēr, ātēr, mīrābilis, pōtēs.
PHR. Lāpis ferrum dūcēs, trāhēs, ferrō āmicūs. Lāpis măgnētī-
cūs, Hēracliūs. Nīgrī mīrāculā sāxī. Măgnēsīā cātēs.

măgnētīcūs, magnetisch.

— *Venerem magnetica gemma figurat. C.*

măgnīficēntiā, Herrlichkeit, Pracht. SYN. Pōmpā, splēndōr, mūnīti-
cēntiā, liberālītās.

măgnīficūs, herrlich, prächtig. *I nunc, magnificos victor molire trium-
phos. O.* SYN. Splēndīdūs, laūtūs, rēgiūs, liberālīs.

măgnīlōquūs, prächtig mit Worten.

Quæ tu magniloquus nocte dieque sonas. M.

măgnōpērē, fast, heftig. *Magnopere a vera lapsi ratione videntur. Luc.*

SYN. Vāldē, multum, plūrimum, vēmēmētēr.

măgnūs, groß. *Aggredere o magnos, aderit jam tempus, &c. Virg.*

SYN. grāndīs, ingēns, āmplūs, vāstūs, immēnsūs, immānis, mākīmūs,
nimī-

nīmīūs, nōn pārvūs, nōn ēxīgūūs, nōn tēnūīs, nōn mēdīocrīs, prōcē-
rūs, āltūs. PHR. Vāstō corpōrē prāstāns. Vāstæ, stupēndæ mōlīs.
v. *Altus*.

māgūs, ein Zauberer. *Adjutrixque venit cantusque artesque magorum.*

Ovid, SYN. Vēnēfīcūs, incāntātōr, v. *Maga, veneficus*.

Māhōmētīcūs. *Romane fidei vallum Mahometica contra.* Mant.

Māhōmētūs. *Fit Mahometus atrox hominum, &c.* Idem.

(*Arabs fuit impiissimus & callidissimus. Hic legem scripsit, religionem instituit, quam armis obfirmavit, & quam hodie Turcæ obser-
vant, Mahometum pro Deo colentes.*) EPIT. Fallāx, nefandūs, atrōx,
ārābs, nefāriūs, impiūs, pērfidūs, exsecrāndūs PHR. Fit Māhō-
mētūs atrōx hōmīnū violātōr, et ārmīs Et fictā pietatē pōtēns.
ōrbē sub āssyriō fallāx Māhōmētūs iniquis Lēgībūs allicīt populōs.

Mājā. (*Atlantis filia fuit ex Pleione Nympha, ex qua Jupiter Mercu-
rium suscepit.*) EPIT. Atlāntīs, Atlāntiācā, Atlāntēā, Atlāntiās,
Florīfērā, Plēiās, lācidā, Eōā, fōrmōsā. PHR. Plēiōnē sātā. Quem
pēpērit māgnō lācidā Mājā Jōvī. Quum florīfēræ redēunt Solēnniā
Mājæ. *Virg. 1. Æn.* Vōbīs Mērcūriūs pāter ēst, quem cāndidā Mā-
jā Cyllēntēs gēlīdō cōncēptum vērticē fūdīt.

mājēstās, ātis, Majestät, Herrlichkeit.

Majestas & si funesta pecunia templo. Juv.

SYN. Grāvītās, splēndōr, pōmpā. EPIT. Grāvīs, impēriōsā, rēgiā,
rēgalīs, vērēndā, aūgūstā, sūblīmīs, cēlsā, trēmēndā PHR. ōīs
hōnōs. Aūgūstā grāvītās. Rēgiūs fastūs. Rēgalīs imāgo. Mājēstās
rēgālī tūrgīdā fastū. Splēndōrē pērcēllēns. Tērrēns ānīmōs. Rēgiæ
spēcīmēn gēntīs. Frōns gēntī tārītō vērēndābilīs ōrē Impēriōsā vī-
ris mājēstās. Stīrpīs et impēriū occūrrit sūblīmīs āvītī Mājēstās. Fūl-
mēn hābēt dextrā mājēstāremque trēmēndā. Lāxāt tērrībilēs mā-
jēstās rēgiā fastūs. Dē mājēstātē vīrīlī dēcidīt īn plāndūs. Cēsārēā
pōpulōs quī mājēstātē gūbērnāt.

mājōr, ōīs, grōßer. *Nate Dea, nam te majoribus ire per altum.* Virg.

mājōrēs, Voreltern, Vorfahren. SYN. pātrēs, āntīquī, vērētēs, prīscī,

āvī, prōāvī. EPIT. prīscī, āntīquī, pīī, vērēndī, cōlēndī. PHR.

Prīōrum ætās, prīscā gēns, ætās āntīquā, prīscī tēmpōrīs ætās.

mājūs, ōīs, grōßer. *Majus ab exsequiis nomen in ora venit.* Prod.

mājūs, Mensis, der May. *Hinc sua majores tribuere vocabula Majo.* O.

(*Mensis a majoribus dictus, quorum consilio respublica gerebatur,
uti Junius a junioribus, qui rem armis gerebant. Hoc mense sol ge-
minos ingreditur.*) EPIT. Vīrīdīs, vērēns, vīrēns, hūmīdus, ūm-
brīter, fēcūndus, florēns, florīdus, nīmōsūs, lūxuriāns, āmcēns,
grātūs, blāndus, lētus, hīlārīs, fēllīvus, PHR. ōrnāns florē solum.
Hērbās, grāmīnā prōmēns. Vārīō dēpīngēns grāmīnē tērram.

mālæ, die Wangen. — *crepitant duro sub vulnere malæ.* Virg.

v. *Genæ*.

mālē, bößlich, übel. *Jam sibi tum curvis male temperat unda carinis.* V.

SYN. prāvē, pērvērsē, vītīōsā, imprōbē, nefāriē, nēquītēr, nōn bēnē.

Mālēā. (*Promontorium Laconicæ, quod per quinquaginta millia passuum
in mare protenditur, ubi periculosa est navigatio propter adversus
ventorum flatus. Dicitur Malea a Malea, Argivorum Rege, qui ibi
templum magnificum construxit.*) EPIT. Cūrvā, spūmāns, raūcā,
rēcūrrēns, trūculētā, hōrrīdā, spārtānā, fāvā, Oēbālīā, ūndīsōnā.
PHR. Raūcæ circūmsōnāt īrā Mālēæ. Hōrrīdā naūfrāgiīs. Fūrīt
Oēbālīæ vīolēntīōr īrā mālēæ. Undīsōnæ quās cūcūīt ūmbrā mālēæ.

mālēdīco, ūbel reden, ſchelten. *Potores vel quod maledicunt liberius, vel H. SYN. Cōviciōr, imprēcōr. PHR. mālēdīctis ōnēro, figo, cārpo, rōdo, incēſſo, prōſcīndo, vēllīco, ōbtrēcto, dētrāho. v. Imprecor.*

mālēdīctum, Schmachwort. *Vocis & insane tot maledicta tuæ. Prop. SYN. Cōviciūm, probrum, ōpprobriūm, cālūmniā, injūriā. imprēcātio, diræ. EPIT. infamum, hōrrēndum, dīrum, atrōx. v. conviciūm & injuria.*

Mālēdīcūs, ein Lāſterer, Flucher. SYN. injūrīūs, injūrīōsūs, ōbtrēctatōr. PHR. Līnguā prēcāx, pētūlāns, Quēmlībēt ōpprobriīs infāmāns, Alteriūs sēmpēr laūdī ōbſtrēpēns. Invidā, lividā līnguā. v. Invida.

mālēficūs, ſchādlich. *Dolis & astu maleficæ mentis jacent. (Jamb.) Sen.*

mālēfidūs, untreu. *Nunc tantum sinus & statio malefida carinis. Virg.*

mālēsānūs, unſinnig. — *postquam malefana superbia mentem. Prud.*

SYN. īnsānūs, fūrēns, āmēns, dēmēns.

mālēsūādūs, der Bōſes rathet. *Et metus & malesuada fames & turpis egestas. V.*

mālēvōlūs, abgünstig. *Nam curiosus nemo, quin sit malevolus. (Jamb.) P.*

SYN. īnvidūs, īnīmīcūs, hōstīs.

mālīgnītās, Bōshastigkeit. *Malignitatum vulnera, (Jamb. Dim.) Prud.*

SYN. mālītīā, īmprōbitās, pērvērsītās, nēquitīā, āstūtīā, fallaciā.

EPIT. Scēlērātā, nēfandā, dīrā, prāvā, dōlōsā, sūbdōlā. PHR. pārvā, pērvērsā, scēlērātā, mālā, mālīgnā vōlūntās, mēns. Mēns cōſciā fraudīs.

mālīgnūs, bōshastig. *Non fuit ingenio fama maligna meo. Ovid.*

SYN. īmprōbūs, mālūs, fālīx, dōlōsūs, scēlērātūs.

māllēūs, ein Hammer. SYN. Tūdēs, māllēōlūs. EPIT. Fērrēūs, dūrūs, grāvīs, pōndērōsūs, ārtīfēx, vālīdūs, rīgīdūs, rīgēns.

Mālo, māvīs, lieber wollen. *Dicis utrum mavis, elige, malo manum. M.*

Mālvā Pappeln. EPIT. Flōrēns, vīrīdīs, vīrēns, mōllīā, tēnērā, lēvis.

mālum, ein Apfel. *Malo me Galathea petit lasciva puella. Virg. v. Pomum.*

mālūs, ein Apfelbaum. v. Pomus.

mālum, Uebel, Schade, Unglück.

Aut Deus ille malis hominum mitescere discat. Virg.

SYN. īncōmmōdum, dāmnūm, dētrīmentūm, exitiūm, clādēs, strāgēs, pērnīciēs, vel mīsērīā, cālāmītās, īnfōrtūniūm, pēricūlūm, dōlōr, vel scēlūs, crīmēn. EPIT. Fērālē, trīstē, lūgubrē, ſævum, crūdēlē, nēfandūm, mōestūm, flēbīlē, lūctūōsūm, lācrymābīlē, fūnēſtūm, grāndē, īngēns, īnfandūm, ācērbūm, grāvē, dūrūm. PHR. mālōrum sēriēs, āgmīnā, tūrbā. Gēnūs ōmnē mālī. Mālī dūrā mōlēs ōpprīmīt. Sēriēs cūmūlūſquē mālōrum. Mālā vėl hōstī lacrymās mōtūrā, hōstībūs īpsīs mīsērāndā. Pērnīciōsā mālī cōngērīēs. v. Infortunium, miseria.

OBSERVATIO.

Quando ingens malum significare volunt poetæ, dicunt non tantum moles sed etiam elegantius MONTES malorum seu mali. Ita loquitur Plautus in Epidico.

Epidice, nisi quid in tete auxilii est, absumtus es.

Tantæ in te impendent ruinæ, nisi suffulcis fortiter.

Non potes subsistere: Itaque in te irruent montes mali.

mālūs, ā, um, bōſe. *Terra malos homines nunc educat atque pusillos. Juv. SYN.*

SYN. improbūs, pērvērsūs, nēquam, scēlērātūs, mālīgnūs. *v. Sceleratus.*

Mālūs navis, Mastbaum. *Quo tendunt ferrum malo suspendit ab alto. V. EPIT. Vēlifer, āltūs, tērēs, sūblīmīs, tremūlus, excēlsūs, ērēctūs, prōcērūs, īngēns, rīgīdūs. PHR. ārbōr mālī. Naūtīcā pīnūs, ārbōr, ābīēs. Arbōr vēlīfērā. Vēlīfērī rōbōrā mālī. ārdūā pīnūs. Dum jūgā cūrvāntūr mālī, dūmq̄ue ārdūā pīnūs Erīgītūr. Jūngītēque extrēmō fēlīcīā līntēā mālō. Addīmūs āntēnnās ēt vēlā sēquēntīā mālōs.*

māmīllā, Warzen, Totten. *Ipsa loqui tecla facie strictisque mamillis. J. māmīllā, Brust. SYN. māmīllā, ūbēr, pāpīllā, māmūllā EPIT. altrīx, mātērnā, tēnērā, nīvēā, pēndūlā, tērēs, mōllīs, irrīgūā, pēndēns, fēcūndā, tūmēns, nēctārēā, lāctāns, tūmīdā, tūrgīdā, lāctē plēnā, dīstētā. PHR. Tībī fōrmōsae stānt pēctōrē māmīllae. Lētā māgīs prēsīs mānābūnt flūmīnā māmīllīs. Altrīcēs hōmīnum lāctārē māmīllās. v. Lactō.*

māmōsūs, mit grossen Brüsten. *At gemina & mammosa Ceres est ipsa, &c. Luc.*

māncīpīum, eine leibeigene Person, Sklave.

Vitaque mancipio nulli datur omnibus usus. L.

SYN. Sērvītūs, *vel* sērvūs, cāptīvus, famulus. EPIT. mīsērū, vīlē, ēmtū, vēnālē. *v. Servitus.*

māncīpo, ās, leibeigen machen.

Quedam si credis consultis mancipat usus. Hor.

SYN. Dō māncīpīō, ālīēno, āddīco, ōblīgo, dēvōvēo.

māndātum, ein Befehl. — *ferre jubet celeres mandata per auras. Virg.*

SYN. jūssū, jūssūs, īmpērīum, prāscrīptum, prācēptum, cōmmīssū. EPIT. āmīcū, lētū, dūlcē, bēnīgnū, grāvē, dūrum, fāvū, trīstē, ācērbū *v. Imperium.*

māndo, ās, befehlen. *Mandavi, dices olim, nec talia suasi. Juv.*

SYN. īmpēro, jubēo, prāscrībō, *vel* cōmmītto.

māndo, īs, fāuen, mit den Zähnen zerbeißen. SYN. māndūco, ēdo, vōro.

māndūco, essen. *Illud qui faciat, quod manducamus in ore. Lucr.*

SYN. ēdo, cōmēdo, ēxēdo, vōro, māndo, īs, pāscōr, vēscōr. PHR. ēxplēo mē dāpībūs, cībīs, ēscīs, cārībūs. pānē Exīmo fāmēm epūlīs. Cībōs cāpīo, sūmo. Appōsītīs dāpībūs pāsci, vēsci. Dāpēs āvīdō cōnvēllērē dēntē. Fāmēm lēvārē cībō, Solārī dāpībūs, epūlīs pēllērē. Sūmērē cībōs. Sēdārē jējūnīā cībīs. Premērē dēntē dāpēs. Jējūnīā sōlvērē. Dāpēs āvīdam dēmīttrērē īn ālvū. Mēmbrā cībō fōvērē, epūlīs sūstētārē, restāūrārē. Vīctū vīrēs rēvōcārē. Mīsērōs mōrsū dēpāscītūr ārtūs. Frōndībūs ārbōrēīs ēt āmārā pāscītūr hērbā. Nullūs vēnīt īn ōrē cībūs. Nullōs cōntīgīt ōrē cībōs. Frōndībūs & vīctū pāscūntūr sīmplīcīs hērbae. Sūmtāque pāllēntī sēptē dē cōrtīcē grānā. Prēsērāt ōrē sūō. Nēc lānguīdā fēssī cōrpōrā sūstētānt epūlīs. Fāmēs īgnōtā ād lītōrā vēctūm Accīsīs cōgīt dāpībūs cōnsūmērē mēnsās, Pōstquā ēxēptā fāmēs epūlīs. Dēsūēvīt quērnā pēllērē glāndē fāmēm. Ur dāpībūs cōmprēsā fāmēs. Nōn nī sī dēlētā pāscītūr illē fērā, āggēre grāmīnēō cōncēdīt lētā jūvēntūs. Cēlsīōr āt cūnctīs Scīpīō rēxque āddītūs illī, Hērbōsum tēnērē fōrum. Tum cōrpōrā cūrānt fēssā lābōrē grāvī, bēllōque ēxhāūstā dīūrnō. *v. Edo & Vorro.*

Manē, nomen & adverb. der Morgen, oder Morgens früh.

Carpamus dum mane novum, dum gramina canent. Virg.

PHR. Mātūtīnum tēmpūs, Mātūtīnāe hōrā, Mātūtīnūs Sōl, Sōl ōrī-

ens. Matutini, Phœbēi ortus. Dīes oriēns. Pars primā diēi, *vel* diluculo, Manē novō, primō. Primā lucē. Veniēte diē, Solē. Aurorā surgēte, rubēte, renāscēte, exoriēte. Solē novō. Primō eō. Solis ad ortus. Noctē fugiēte. Solē recēns orto. Clārō jam manē. Quum primum eōis cōsurgit Phœbūs ab undis. Quum sol æquorēis surgit redīvivus ab undis. Caelō quum primum lucifer altō evocat Auroram natalibus undis. Quum primum albescēbat stellis aurorā fugatis. Præviūs auroræ Lucifer ortus erat. Quum Sol, Titan, Phœbūs, caput currum, equos æquorēis aquis tollit, eō gurgitē effert, tollit, extollit, prōmit, exērit, educit, erigit, ubi sē nitidō Sol aurēus extulit ortū. Jamquē rubescēbat radiis Marē, æthere ab altō Aurora in rosēis fulgebāt luteā bigis. Postērā vix summōs spargēbat lūminā montēs Ortā diēs. ubi Aurorā nitens crocēo velāminē līnquit oceaūm. Quum Solē novō terrās irrōrat eōus. Postēa Phœbea lūstrābat lampadē terrās. Hūmentēquē aurorā. Pōlō dimovērāt umbram. Postēa quum primō stellas oriēte fugarāt Clārā diēs. Exspectatā diēs adērāt, novāquē serēnā Auroram Phætonis equi jam lucē vehēbant. Clārā laboriferōs cælō Tithoniā currus Extulērāt. Quum lucem revēhit tenebris aurorā fugatis. Quum rutilos oriēns aurora immittērēt ortus, Intērēā revoluta rubēbat Maturā jam lucē diēs noctēmquē fugarāt. Admōnitorque opērum cælō clarissimū altō Lucifer ortus erat. Jam solē infusō, jam rēbus lucē rēctis. Nox ubi cōsumptā est, aurorā rubescere primō Cœperāt, exsurgō. Jam dederāt cantum lucis prænūtiūs alēs. Sol radiis insignē caput fulgentibus aurō quum manē æquorēis emērgens exērit undis. Prōtinus effugiunt tenebræ, rēbusquē cōlōres Et formæ redeunt, et quæ cōtexērāt umbrā, Abstulērātquē oculis, nitidō sol lūminē reddīt. Vix dum pulchrā diēs Pēlagō surgēbat, et astrā Undiquē vicinū fugiēbant languidā solem. Jamquē novum terris pariebāt lūminē primō Egrēdiēns aurorā diē, stabulisquē subibant Ad jugā solis equi, necdum ipse ascendērāt axem. Sēd prōrūptūris rutilābant æquorā flammis. *v. Lucifer, & Aurora.*

maneo, mansi, bleiben. — *Præmque arx alta maneret.* Virg.

SYN. moror, remaneo, permaneo, hæreo, flo, resto, persfo, resisto, *vel* habeo, commoror, versor.

manēs, Geister der Verstorbenen. — *imis manes excire sepulcris.* Idem. (*Putabant veteres Deos esse infernos, quos placabant sacrificiis, ne nocerent.*) SYN. Defunctorum silentium animæ animæ exanguēs. umbræ silentēs, pallētes, *vel* Gēni, Lēmūrēs, lāræ, umbræ, spectrā. EPIT. Nocturni, nigri, atrī, Stygi, imi, mæsti, obscuri, diri Tartarēi, profundī, inferni, Lethæi, elysii, tristes, silentēs, muti, errantēs, vagi, pallētes, inanēs, Phlegētontai, terrifici, infesti, acerbī, miseri, pii, felices, beati. PHR. Simulacrā functa sepulcris. Umbrarum turbā silentium, Elicit elysios lugubri carmine Manēs. Ingressus manēsque adiit regemquē tremendum. Umbræ ibant tenuēs simulacrāquē lucē carentum. Simulacrā modis pallentiā miris. Umbræquē recēntēs Descendunt illuc, simulacrāquē functa sepulcris.

manica, Handschuh oder Handband.

Et tunicae manicas & habent redimicula mitræ. Virg.

SYN. Manuum vinculum, laquei, catēnā. EPIT. Dūrā, rigidā, ferrēā, tēnax, terēs, arētā, cōstrictā, ærēā, validā, acerbā, ænēā, ahēnā, fēvā, gravis. PHR. Regalēs manicas rūpit utrāquē manū. Manicās atquē, arētā levāri vīclā jubēt. *v. Catena.*

manī-

mānifesto, offenkundig, bekannt machen.

Insidias prode manifestabitque latentem. Ovid.

SYN. Declaro, paterfacio, aperio, pando, resero, revelo, prado, doceo, indico, retego, expromo, explico, expono. PHR. Lucē palam ostendo. In lucem traho. Dictis expeditio. Latebris educo. Causas et signa doceo. Indiciū faciēt. Tum verō manifestā fides, Danāumque patescunt Insidiæ. Pandere res tenebris atque altā caliginē mersas. Mentitāque sacra revelāt. Ventūros prodere casus. Dicam equidem, nec te suspensum, natē, tenebo, Expediā dictis et te tuā fatā docebo.

mānifestus, offenbar, bekannt. *Tum vero manifesta fides, &c. Virg.*

SYN. Clarus, perspicuus, apertus, vulgatus, evidens, certus, non dubius, notus, cognitus. PHR. Tum verō manifestā fides, Danāumque patescunt Insidiæ.

mānipulus, vel mānīplūs, eine Handvoll.

— *portabat longa maniplos. Ovid.*

Mānīpli seu mānīpli. (*Dicebantur signiferi, qui, Romulo imperante, herba manipulo ad hastam alligato, pro signo utebantur, ponitur pro exigua militum manu.*) EPIT. armati, rigidi, crudelēs, truces, fortes. PHR. Convocāt armatos extemplo ad signā mānīplos. Fortesque parās armare mānīplos. v. Miles.

mānnā, Himmelbrod. EPIT. Dulce, mellitum, gratum, matutinum, mellēum.

māno, as, fließen, rinne. *Semper abundare, & latices manare perennes. L.* SYN. Distillo, dimāno, fluo.

mānsuēfactus, gezähmt, besänftiget.

mānsuēscō, zahm werden. *Mansuevere Getæ feritasque cruenta Geloni. Prud.*

mānsuētudo, Sanftmüthigkeit. — *mites quod mansuetudo coronat. Juv.*

mānsuētus, sanftmüthig, zahm. *Carmina mansuetus lenia querit amor. Pr.*

SYN. Hūmānus, facilis, lenis, mitis, comis, placidus, benignus, clemens, urbanus, affabilis. v. Comis.

māntilē, eine Handquelle, Tellertuch, Serviet. EPIT. Nitidum, mundum. PHR. Tonsisque ferunt māntiliā villis.

Mānto, ūs. (*Mulier fatidica fuit, Tiresiæ Thebanorum vatis filia, mater Oeni, qui postea ad Padum fluvium condidit urbem, quam a nomine matris Mantuam appellavit.*) EPIT. Tirēsia, innubā, Phœbēā vittatā, præsiciā, fatidicā, ogygiā, Cādmēā, Inclytā, Thēbānā. PHR. Fātōrum gnārā. Ventūri præsiciā. Præsiciā fātōrum.

Māntuā. (*Urbs clarissima, quam Ocnus ad Padum condidit & de matris nomine Mantuam appellavit. In ea natus est Virgilius.*) SYN. Manto. EPIT. Vetus. potens, aquaticā, turrigērā, antiquā, nobilis, inclytā, populosa, celebris, clārā, dives. Mārtiā, magnā, altā, superbā. PHR. ūbs Biānōris. Clārā viris, felix ducibus, divo inclytā cygnō. *Virg.* Māntuā dives agris. Tūque inclytā manto. Virgiliū natālē solum. Priscāque fatidicæ referam fundamīnā Māntūs. Māntūs unde sūm deduxit Māntuā nōmē. Māntuā vae miseræ nimium vicinā Crēmōnæ.

māntuānī, ōrum, die Einwohner in Mantua. SYN. Ocnæi, Minciādæ, Biānōrēi. EPIT. Fortes, bellacēs, potentes, duri, magnānīmī, generosi, beati. PHR. minciādæ populi. Ocnī nepotēs. Biānōrēā Gēns.

mānūs, mēnūs, eine Hand. *Et manus in gremio languida facta jacet. O.*

SYN. Dextră, sinistră, lăvă, palmă, digiti, *metaph.* Turbă, cătervă, legio, cohors, manipulus, manipulus. EPIT. Tăneră, năvă, căndidă, lăctăă, căndens, albens, răsăă, pŭlchră, formosă, decora, vălidă, fortis, dură, mărta. PHR. Variis artibus apta, afflueta bello, expersque quietis. Pondere lapsa. Formosasque manus doctisque laboribus aptas. Injicit ambrosias in mea colla manus, Jam tibi formosam porriget ille manum. Ille cavis manibus haurit de fontibus undam. Bello insuetas cogit ad arma manus. *v. Caterva.*

măpăliă, eine Hütte, Hirtenhäuslein. — *raris habitata mapalia tectis.*

V. SYN. măgăliă, cāsă. *v. Casa.*

măppă, ein Tischtuch, Serviet. EPIT. albă, căndidă, năvă, căndens, crătătă. *v. Mantile*

mărcăo, welf werden. SYN. mărcăesco, pŭtrăesco, lănguăo, cōrrŭmpōr. mărcădŭs, welf, faul. *Illi marcida vina largiuntur.* (Phal.) Stat.

SYN. mărcăens, flăccădŭs, putridŭs, *vel* lănguădŭs.

măré, is, das Meer. *Jam maris immensi prolem, &c.* Virg.

SYN. Œquor altum, profundum, pōntŭs, frētum, sălum, cărŭlă, pělăgŭs, mărămōr, ōcēănŭs, amphitrītē, Nēreŭs, Nēptŭnŭs, Tēthys, Thētis. EPIT. Răpidum, vėlivolum, prōnum, hŭmidum, tŭmidum, tŭmēns, altum, prōfundum, Nēptŭnŭm, reflŭum, immēnsŭm, văstŭm, încrētum, încōnstăns, &c. PHR. Măris Œquor. Pělăgŭ vădă. Œquoris undă. Văstŭs gŭrges. ŕquă sălsă. Tēthyos undă. Arvă Nēptŭniă. Vădă cărŭlă. Nēptŭni, Nērei, ōcēănŭ gŭrges, rēgnum. Măris undă trăctŭs. Undă Săli. Cămpŭ liquēntes. Măximă Nērei stăgnă. Lăti stăgnă prōfundŭ. Œquorēă ŕquă. Cărŭlă mărămōră pōntŭ. Măris ŕstŭs. Măris, mărăni flŭctŭs. Cămpŭ ŕquarum. Văstŭm măris ŕquor strădēns reflŭentibus undis, ōrbem cingēns, lătē effŭsŭm. Insănă licēntiă pōntŭ. Mediăs cingēntiă tērrăs ŕquoră, Tŭnc frētă diffŭdit, răpidisquē tŭmēscere vēntis Jŭssit et ambită circŭmdare litōră tērră. Plăcŭitquē prōfundō fortŭnam tēntare mărŭ. Jăctătŭs dŭbŭo pēr dŭo lŭstră mărŭ. Hăc intēr tŭmidŭ lătē măris ŭbăt ŭmăgŭ Aŭrăă. Sēd flŭctŭ spŭmăbant cărŭlă cănŭ. Sē dēdit ŕquor ŭn altum. In ŕquorēăs prăcipitătŭs ŕquăs. Sēd nŭs immēnsŭm spătŭis cōnfēcŭmŭs ŕquor. Jăctătŭs ŕquorē tŭtŭ Trŭăs. Insŭlă flŭctŭisŭnŭ circŭmvăilătă prōfundō In frētă dum flŭvŭi cŭrrēt. Quam mŭltŭ Lybicŭ vŭlvŭntŭr mărămōrē flŭctŭs. Fŭt sŭnitŭs spŭmăntē sălŭ. Mēnē Săli plăcidŭ vŭltum flŭctŭsquē quŭētŭs Ignŭrăre jŭbēs. Pŭstquam altum tēnŭere rătēs, nēc jam amplŭs ŭllă Appărēt tērră. Călum ŭndŭquē et ŭndŭquē pōntŭs. Mŭltum ille et tērrŭs jăctătŭs et altŭ. Ipsŭs pŭtuit sŭbmērgere pōntŭ Unŭs ŭb nŭxam, Frēmŭtŭ quŭ pōntus et ŭmnēs Frēmŭere ŭndă. Quŭs tērrŭs circŭmflŭŭs ambit ōcēănŭs.

OBSERVATIO.

Usitatissimum est poetis, Deos marinos per metonymiam pro mari ponere. Exempla sint seqq. Cŭr tăntum ōcēănŭ prŭpērēt sē tăngere Sŭlēs. Virg.

Nēc brăchiă lŭngŭ Mărgŭnē tērrărŭm pŭrrēxērăt Amphitrītē. Ovid.

Vēxŭt & Œŭliŭs plăcidum pēr Nērăă vēntŭs. Tibul.

Et tēntare Thētŭn rătibus. Virg.

Tēthyos ŭndă văgă Lŭnăribŭs ŕstŭăt hŭris. Lucan.

Œstŭm sive Fluxum maris descr. cujus causam plerique ad lunam referant, inter quos Sil. Ital. — pělăgŭquē lăbŭrēs

Lŭnă mŭvēt: Lŭnă immŭssŭs pēr Cărŭlă bigŭs.

Fŭrtquē rēfērtquē Frētum, sēquŭturquē rēcŭprŭcă Tēthys.

Mare

Mare turbatum, das ungestüme, wütende Meer. PHR. mārē vēntīs rāpidīs āgītātum, tūmēns, tūmīdum, albēns flūctībūs. Sūrgēntībūs hōrīdum prōcellīs. Tūrbātī irā mārīs. Infēstā pēlāgī rābiēs. Æquōrā cōncītā vēntīs. Vēntīs tūrbīdum, insānum, cōmmōtum mārē. Flūctībūs hōrrēns, albēns. Tūmīdis āgītātum flūctībūs. Indīgnātum māgnīs strīdōrībūs æquōr. Æstūāns rāpīdā prōcellā. Ingēntēs vōlvēns ād lītōrā flūctūs. Abrūptīs tūrbātā prōcellīs æquōrā. Æquōrā vālīdō Nēptūnī quāssatā trīdēntē. Vēntī vėlūt āgminē fāctō Incubūērē mārī tōtūmq̃ue ā sēdībūs imīs Una eūrusquē nōtusquē ruunt, crēberquē prōcellīs Afrīcūs ēt vāstōs vōlvunt ād sīdērā flūctūs. Fērvēnt spīrāntībūs æquōrā vēntīs. Vēntī vōlvunt mārē, māgnāquē sūrgunt æquōrā. Quā vī mārīā āltā tūmēscunt. Tōtūmq̃ue vīdērēs Mīscērī ante ōcūlōs tāntīs clāmōrībūs æquōr. Tūrgīdā vēsānī quum fūrīt irā frētī, Exūltāntque vāda ātque æstū mīscēntūr ārēnæ. Aut mārē quālē vīdēs āgītārī nūnc quōquē vēntīs. Quō tāmēn ādvērsīs flūctībūs irē pārās? Quō fugīs ōbstāt hiēms, Aspīce, ut ēvērsās cōncītēt eūrus āquās. v. *Fluctuo, Tempestas.*

Mare tranquillum, das stille Meer. PHR. Plācīdum vēntīs stāt mārē Jācēt sīnē mūrmūrē pōntūs. Sævā quīērunt æquōrā pēlāgī, cēcīdīt frāgōr, vēntī pōsūērē. Stērnītūr æquōr āquīs. Sūbsīdunt ūndæ. Fūgīunt vāstō æthērē nīmī Æquōrā tūtā sīlēt. Insānī spīrānt clēmēntīus Aūstrī. Trūcēs vēntī pōsūērē mīnās. Nullīs æquōrā cōncītā vēntīs, nullīs āgītātā prōcellīs. Omnē tībī strātum sīlēt æquōr, ēt ōmnēs (Aspīcē) vēntōs. Cēcīdērunt mūrmūrīs aūræ. Pārītēr mārīs irā rēcēssīt: Dum mārē pācātum, dum vēntūs āmīcīōr ēssēt, Mīrā quīēs pēlāgī pōnunt hīc lāssā fūrōrem Æquōrā, ēt insānī spīrānt clēmēntīus Aūstrī. ūbi sāvītīās paūllum grāvīs ūndā rēmīsīt, Arrīdēt tācītī trānquīllā sīlētīā pōntī. Jam pōntō bōrēā pācemquē tēnētībūs aūstrīs. Quum vēntī pōsūērē, ōmnīsquē rēpēntē rēcēdīt Flātūs. āc vēlūtī māgnōs quum pōnunt æquōrā mōtūs; Eūrus īn ādvērsōs dēsīnīt irē nōtōs. Dētūmūēre ānīmī mārīs ēt clēmēntīōr aūstēr vėlā vōcāt. Jam plācīdum sūlcābāt ītēr, nōn rāucā prōcellīs æquōrā fērvēbānt, vēntīsquē sīlētībūs, ūndās. Vīctōrem sēnsīssē pūtēs, trānquīllīōr illīs Vūltūs ērāt, cēlō fācīēs cōmpōstā sērēnō. Et dīctō cītīus tūmīda æquōrā plācāt.

Maris æstus, das Wüten des Meers. v. *Observat. præcedentem. it. Fluxus maris.*

Margo, inis, das Bord, der Rand eines Dings. SYN. Crēpīdo, ōrā, labrum vel rīpā. EPIT. ēxtrēmā, sūmmā. PHR. Crēpīdīnīs ōrā. Sīnūs ēxtrēmūs.

MARIA Mārīā, die Mutter Gottes.

Angelus intactæ cecinit properata Mariæ. S.

Quis fuit ille nitor Mariæ; cum Christus ab alvo. Idem.

(Filia Sanctorum Joachim & Annæ, & mater JESU CHRISTI, Salvatoris nostri, quæ quum ad nobiles pervenisset annos, desponsata fuit sancto Josepho. Is quum illam gravidam videret, ignoraretque Dominicæ incarnationis mysterium, de ipsa relinquenda cogitavit, donec in somnis hoc mysterium ab Angelo doctus, Christi in pueritia custos ejusque parentis Mariæ factus est. Postquam illa puram & ab omni labe immunem in terra vitam duxisset, inter nascentis Ecclesiæ primordiæ ad cælum assumpta est Patris eterni filia, Filii mater, Spiritus S. sponsa integerrima.) EPIT. Castā, īntēmēratā, īmmāculātā, pūrā, piā, īnclytā, sāctā, āugūstā, vēnērābīlīs. PHR. Jēf-

ſæā, idūmæā Virgo. Jeſſææ gloriā ſtīrpīs. Jeſſææ ſtīrpīs gēnērōſā
 prōpāgo. Virgo Dēi gēnitrīx. Dēi mātēr. Sāctiſſimā virgo. Ca-
 ſtiſſimā mātēr. Virgo pārēns. Spōnsā, ēr gēnitrīx Dēi. Magnī Spōn-
 ſā Tōnāntis. Caſtā pūerpērā. Cœlicolum ſūp̄erum Rēginā pōtēns.
 Excēlſi Rēginā pōlī. Cœlī, ōlym̄pī dōmīnā, Nym̄phā, dēcūs cœlī.
 Tērrarum gloriā. Natūræ ſtūpōr. Virgīnitātis hōnōr. Splēndōr vir-
 ginēi chōrī. Virī exp̄ers, nēſciā. Mātēr īnatctā Virgīnitatē pārēns.
 Rēgiā prōgēniēs. Gēnūs altō ā ſanguīnē Jūdæ. Quæ pēnitūs thālā-
 mī tactūsque ignārā virīlīs Nūminis aſſatū ſāctā concēpīt āb aūrā,
 Sūm̄mum ēnīxā Dēum. Pēpērit īnatctā virgīnitatē Dēum. Nōvī cōn-
 ſciā ſcōdē īs arcā. Cui ſplēndidūs æthēr Stēllarumquē chōrūs longō
 ſamulātūr hōnōrē. Quam dīlētā Dēō ōptimā Mātēr. Maxīmā Vir-
 go. Pax homīnum rērūquē ſalūs. Rēbūs ſōlāmēn īn arētis. Quāſ-
 ſatæ cynōſūrā rātis. Unīcā ſpēs trēpidīs, pērfūgiūmquē rēis. Pīs
 nūnquam frūſtrātā vocātūr. Cui mīllē jūvāndī artēs. Cui ōmniā pōſ-
 ſē dedit rēctōr Sūp̄erum. Cūjūs nullīs dignitās æquāndā laūdībūs.

Māricā. (*Nympha fuit, uxor Fauni & regis Latini mater.*) EPIT.
 cāndidā, dēcōrā, nīvēā, flāvā, laūrēns. PHR. Nūnc Faūno ēt Nym-
 phō gēnitum Laūrēntē Māricā Accipīmūs.

Mārinūs, zum Meer gehōrig. *Nascitur, & casu abies visura marinos.*
 Virg.

māritālīs, das zum Ehemann gehōrt. *Lusa maritali gallica veste ma-
 nus* Ovid.

māritimūs, ā, um, am Meer gelegen, oder nahe bey dem Meer.

mārito, ās, verēhlichen. *Iusta maritali contemnet vincula sexus.* Prop.
 PHR. Cōjūgiō, cōnnūbiō jūngo. Vinculō jūgālī ſōcīo. Virō trā-
 do, aſſōcīo, ſōlēm̄nībūs Hymēnæis ſōcīo. Natam gēnērō dignīs hy-
 mēnæis trādo, pācto cōjūngo. v. *Conjugium, Nubilis.*

māritūs, cin Ehemann. *Campo maritus ut elysio jubet.* (Jamb.) Sen.

SYN. Vir, Spōnsus, Cōjūx, tōrī, thālāmī, lēctī ſōcīūs. Sōciātūs
 ſcōdēre lēctī. v. *Conjux.*

māritūs, ā, um, das zum Ebstand gehōrt.

Hecne marita fides, & pactæ sunt mihi nœdes. Prop.

Māriūs. (*Vir fuit consularis ex Arpinate municipio, humili loco, na-
 tus. morbo decessit septimo suo consulatu.*) EPIT. Fērōx, trūx, ācēr,
 trīstīs, gēnērōsūs, māgnānīmūs, fōrtīs, grāvīs, sēvērūs.

mārmōr, ōris. Marmelstein. *Prætoræa fuit in tectis de marmore tem-
 plum.* V. EPIT Lēvē, cāndēns, pīctum, pīctūrātum, prētiōsum, nō-
 bilē, dūrum, gēlīdum, ſūp̄erbūm, vērsicōlōr, frīgīdum, rīgīdum, mā-
 cūlōsum, ſplēndīdum, lūcēns, nītēns, āntīquūm, cōrūscūm, dīscōlōr,
 pārīum, phrygīum, Mygdōnīum, Spārtānūm, īdeum, Lybīcūm.
 PHR. Pārīūs lāpīs. Phrygīum sāxum. Lybīcūs sīlēx. Mārmōrēūs
 nītōr. Frīgēntiā cērnīs Mārmōrā quæ Spārtæ Pārīisquē ōrīuntūr īn
 agrīs. Tum phcēbō ſōlīdō dē mārmōrē tēmplā Īnstitūam. Et virī-
 dī īn cāmpō tēmplum dē mārmōrē pōnam. Mēā mygdōnīō fūlgēbānt
 mārmōrē tēctā ſtrūctā nēc Ōēbalīō fūlgēt, quæ mārmōrē tēmplum.

mārmōrēūs, von Marmorstein. *Marmoreo referunt thalamo &c.* Virg.

mārō, ōnīs. *Grande Cotburnati pone Maronis opus.* Mart. v. *Virgilius.*

mārs, mārtīs. *Nunc insanus amor duri me martis in armis.* Virg.

(*Junonis filius, natus apud Thraces, Deus belli & armorum, Bello-
 ne frater.*) SYN. Māvōrs. EPIT. Gētīcūs, bēllīcūs, dūrus, īm-
 pīūs, ſævūs, īnsānūs, ārmīpōtēns, crāēntūs, sānguīnēūs, fūnēstūs,
 nētāndūs, tōrvūs, rīgīdūs, fērōx, īmpāvīdūs, fērūs, tērrībilīs, īnfāu-
 ſtūs,

stūs, armiger, tristis, turbidus, infestus, violentus, asper, generosus, fortis, magnanimus, indomitus, horrendus, truculentus, invictus, rabidus, improbus, ferreus, potens, inclytus, acer, hostilis, atrox, fulmineus, horridus, vesanus, furens, immunis, audax, trux, efferus, acerbus, iniquus, adversus, coecus, inconstans, ambiguus, dubius, incertus, anceps. PHR. Bellipotens, Bellator Deus. Bellorum, armorum Deus, arbiter, pater, parens. Gradivus rex, pater. Dux belliger. Bellis et sanguine gaudens. Threicius Dux, Deus. Geticis qui praesidet arvis. arbiter armorum bella nefanda ciens. Armorumque pater bellis et sanguine gaudens. Sanguine qui foedas gaudet habere manus. Cuncta suo qui bella ferus sub numine torquet. Saevit medio in certamine mavors Belliger, armorumque parens. Armis omnis mavors nova gentibus arma suadet. *Mars pro bello v. Bellum.*

Mars planeta. PHR. Sanguineo orbe rubens, minax. Fera martis stella rapacis. Accenso scintillans stella furore. Ense minax. Rutilantis sidere mavors. Mavortius ignis. Rubicunda incendia martis. Stella ciens influxu bella nefanda.

Marsyas. (Tibicen fuit e Phrygia, ea temeritate, ut ipsum phœbum ad cantus certamen auderet provocare, a quo & victus & excoriatus est. Hunc quum Nymphae & satyri deslerent, lacrymis eorum vicinum flumen increvisse dicitur, qui ab ipso Marsyas vocatus est.) EPIT. Doctus, canorus, dulcicanens, dulcis, suavis, aonius, temerarius, superbus, audax, impius, miser, infelix, velox, improvidus, Phrygius. (Ovid. in Ibin.) Nudave direpta pateant tua viscera pelle. Ut Phrygi cujus nomina flumen habet. (Mart.) Et tu mentis inops, nimiumque improvide quondam Marsya. *Vide Fabulam 6. Metam.*

Martialis. (Poeta fuit, qui epigrammatum festivitate nomen sibi celebre & illustre promeruit.) EPIT. Doctus, disertus, mordax, ingeniosus, biblicus, argutus, lepidus, obscenus, inverecundus.

Martius. (Primus olim anni mensis apud Romanos, quem Romulus Marti genitori suo dicavit.) EPIT. Novus, placidus, udus, rapidus, benignus, blandus, madidus, nimbosus, imbrifer, florens, virens, fertilis, fecundus. PHR. martis signatus nomine mensis. Martis de nomine dictus. Ovid. i. Fast. a te principium Romani ducimus anni, Primus de patrio nomine mensis erit.

martyres, rum, die Blutzeugen Christi.

Martyribus Regina fides animarat in hostem. Prop.

EPIT Sancti, inclyti, generosi, fortes, magnanimi, impavidi, interriti, imperterriti, illustres, clari, constantes. PHR. martyrium passi. Mortem Christi pro nomine passi. Qui ante diem religionis amore projecere animas. Quae vivida mortem Vicit mortem phalanx, coeloque invicta triumpho est Sanguine firmantes dogmata vera suo. Purpurei proceres. Purpurea corona caput insigniti. Qui fuso cruore veram sanciverunt fidem. Partem necesse qui coronam induunt, pietasque suo colorant sanguine palmas. Nil veriti trucid ora tyranni. Gens mortem major. Funere victrix. Poenas docta irritare morantes, Et vitae in mediis ridere periculis. Gens prodiga vitae, securam leti. Ferrum & vulnera ridens. Pro Christo innocuum fuderunt mortem cruorem. Felices animae, quae sanguine fuso Imperium meruerunt poli, vitae peperere sibi immortalis honores.

martyrium, ein solch blutiges Zeugniß. Sed mage sanguine martyrii. (Daß.) P. EPIT. Cruentum, atrox, clarum, illustre, forte. PHR.

māgnā, sālūtīfērā, Laūrēā mārtyrīi. Inclytā mārtyrīi bellā rūbēntīs, hābēs. *Martyrii varia genera ita describit Pontius.* Huīc ōcūlī ēf-fōssī, dēntēs huīc ōrē rēvūlsī. Aurībūs hīc cārūt gēmīnīs, hīc pōllī-cē dēxtrō. Hīc tōnsūs sāxo, hīc spēcūlā dējēctūs āb āltā. Hīc trābē sūspēnsus rēctā. Hīc vīrgārum īntēr crēpītūs cādīt. Huīc līngua ēx-sēctā ēst. Sūccīsō pōplītē trūncō Cōrpōrē cārnfīcēs nōn īrrīsērē dō-lēntem. Sēd cōlūēre āltā rīgēntem mēntē dōlōrēs. Vīctricem āspī-cīāt dīvērsō fūnērē gēntem. Pārs rāpīdō sūbmērsā mārī, pārs stīpītē fīxā, Pārs pīcē, pārs ōlēō, liquēntīs ēt ūnguīnē cērā Pērūsā, admō-tīs fācībūs tādīsquē pērūstā. Pārs autēm cāpītē āvūlsō trūncōquē jā-cēntī. Illa īntēr rāpīdāsquē rōtās fāscēsquē mīnācēs Tūrbīnīs īn mō-rem cōstāntī pēctōrē vīrgo. Vērtītūr, ēt rādīī fāscēs īn frāgmīnā lōngē Dīssūltānt, sūbīt illā cēlēr cālēstīā tēmplā, &c.

mās, mārīs, ein Mannsbild. *Mas esse cessat ille, nec sit femina.* (Jam.) P. māsculūs, ein Mannlein. *Masculus & tutum femina conjugium.* Prop. māfsā, Zeig. EPIT. Dūrā, plūmbēā, fērrēā, grāvīs, vālīdā.

māfsāgētā, vel māfsāgētēs. (*Populi Scythici, qui equorum suorum san-gutnem cum lacte bibunt. Infestissimi sunt hospitibus, neque ullam cum vicinis amicitiam aut fidem servant.*) EPIT. Bārbārūs, fērūs, fē-rōx, trūx, īnhūmānūs, īmmītīs, āudāx, vāgūs, prādo, fūrēns, pērīdūs, īnfīdūs. PHR. Et quī cōrnīpēdēs īn pōcūlā vūlnērāt āudāx Māfsā-gētēs. Māfsāgētāquē trūcēs dūrō gēns āspērā bellō. Lāctēā māfsā-gētā vėlūtī quī pōcūlā fūscānt Sānguīnē pūnīcēō.

Māfsīcūs, īn pluralī māfsīcā. (*Mons Campaniæ, optimi vini ferax.*) EPIT. ūvīfēr, vētūs, fēlīx, cūltūs, fēcūndūs, fērtīlīs. PHR. māfsī-cūs ūvīfērīs āddēbāt nōmīnā glēbīs. Vērtūnt fēlīcīā Bācchō māfsīcā.

Māfsīliā. (*Urbs in Narbonensi provincia, ante virgineum pactum sex-centis & tredecim annis condita, quumque diruta fuisset, restaurata est a Phocensibus. Olim Massiliæ studia ingenuarum doctrinarum maxime floruerunt. Nunc est emporium nobile Gallicarumque trire-mium statio tutissima.*) EPIT. Cēlēbrīs, clārā, īnclytā, Grājā, dōctā, āntīquā, prīscā, mōbīlīs. PHR. ōptīmā vīnā fērēns, Māenīā Grājō. Cōndītā Māfsīliæ pōpūlīs āccīndā sūpērīs.

māter, trīs, eine Mutter. *Mater in ore tibi est, non habet una Deos.* P. SYN. Gēnītrīx, pārēns. EPIT. ālmā, cārā, blāndā, sōlīcītā, ānxīā, vīgīl, dēlēcītā, fīdā, pīā, bēnīgnā, āmātā. PHR. Prōlīs stūdīōsā. Ob-līvīscī nēscīā prōlīs. Dīgnā vīrō. Quæ nātum pēpērīt, gēnūīt. Quōs īn lūmīnīs aurās rēdūxit, stūdīōsā fōvēt, ālīt, ēdūcāt.

māterīā, vel ēs, der Zeug, Materie. *Sumite materiem vestris qui &c.* H. EPIT. āmplā, dīffūsā, fēcūndā, dīvēs. PHR. māterīām sūpērābāt ōpūs. āptā nūmērīs. Cōnvēnīēns mōdīs. Fēlīx īn cārminā. Mātē-rīā vīrēs ēxsūpērāntē mēās. Nōn mīhī māterīām Rōmā nēgāt. Sūmī-tē māterīām vēstrīs, quī scrībītīs, æquā vīrībūs, āt vērsātē dīū, quīd fērrē rēcūsēnt, quīd vālēānt hūmērī.

māternūs, mütterlich. *Devolvunt, iterum maternas impulit aures.* Virg. mātrīmōnīum, Ehestand. *Ut eam perpetiar, ire in matrimonium.* (Jam.)

Pl. SYN. Cōnjūgīum, cōnnūbīum. v. Conjugium.

mātrōnā, Ehrenweib. *Si torus in pretio est, dicor matrona tonantis.* O. EPIT. Pūlcrā, fōrmōsā, cāndīdā, dēcōrā, cāstā.

Mātrōnā. (*Fluvius Galliæ, qui, Campaniam diluens, in Sequanam labitur.*) *Matrona non Gallis Belgisque interfita finis.* Auf.

EPIT. Glāucūs, vīrīdīs, vīrēns, flēxūs, prōpērāns, cītūs, cōncītūs, āmcēnūs, līquīdūs, cūrvātūs, frīgīdūs.

mātrō-

matronalis, einer ehrbaren Frau zuständig. *Et matronales erubere genæ.* Ovid.

matūresco, reif werden. *Cæpit & ut primum pleno maturit anno.* Ovid.

matūritas, Reife. *Fervens coquat maturitas.* (Jam. Dim.) Prud.

matūro, as, reif machen. *Maturate fugam, regique hæc dicite vestro.*

Virg. SYN. matūritatem dō, afféro, concōquo, vel accēléro, propēro, festīno, ūrgéo.

matūrus, zeitig, reif. *Tempore item certo roseam matura per oras.* Luc.

SYN. Cōctūs, concōctūs, tēmpēstivūs, oppōrtūnūs, aptūs, idōnēūs, cōmmōdūs, citūs, sūbitūs, festīnūs.

matūtīnūs, daß früh ist. *Et matutinis operatur festa lucernis.* Juv.

Māvōrs. *Sic ego sic posita dixit mihi casside mavors.* Ovid.

SYN. mās. v. Mars.

Māvōrtiūs. *Heret detritas lævæ mavortius umbo.* P. A. SYN. Mārtiūs.

Maūrī, ōrum (Populi sunt, qui Mauritaniam, Africæ regionem occidentalem, versus Ganditanum fretum, incolunt.) EPIT. Lēvēs, occīdūī, Lībycī, nigrī, adūstī, fūscī, tērrificī, atrōcēs, rēfugī, trūcēs, cēlērēs, bārbārī, hōrrēndī, ūstī, exūstī, tōrrīdī. PHR. Maūrā, maūrīcā, maūrūsīā gēns. Maūrūs cōncōlōr īndō. adūstūs cōrpōrē maūrūs.

Maūsōlūs. (Rex Caricæ) *Mausoli saxis pyramidumque leges.* Mart.

Maūsōlēum. *Nec mausolei dives fortuna sepulcri.* Pr.

(Mausoli regis Caricæ sepulcrum, ab Arthemisia uxore constructum, summa operis magnificentia.) EPIT. magnificum, supērbum, divēs, nobīlē, īnclytum, trīstē, flēbīlē, fūnērēum, fātālē. PHR. īnsīgnē mōnūmētum. Illūstrē, magnificum sēpūlcrum. Nēc maūsōlēī dīvēs fōrtūnā sēpūlēī. Mōrtīs ab extrēmā cōndītiōnē vācāt. aērē nēc vācūō pāndēntiā maūsōlēā Laūdībūs īmmōdicīs Cārēs īn āstrā fērānt. Nēc sīlēāt phāriōs jam bārbārā mēmphīs hōnōrēs, Ætērnūmqūē sūī mēmōrēs piā būstā tyrānnī, Cāriā dīvēs opum.

maxillā, Kinnbāsen. v. Genæ.

maximūs, der grōßeste. *Maximus Ilioneus placido sic pectore cæpit.* V.

Mēātūs, ūs. Gāng. Paus. *Orabunt causas melius cæliquo meatus.* Virg.

SYN. Fōrāmēn, adītūs, cānālīs tēnūs, viā.

Mēcānās, ātis. (Eques Romanus, vir clarissimus. Cæsari Augusto carissimus, doctorum omnium patronus & cultor liberalissimus.) EPIT. dōctūs, Thūscūs, mūnīficūs, clārūs, āmicūs. PHR. Dōctōrum faūtor, patrōnūs.

Mēdēā. *Nec pueros coram populo Medea trucidet.* Hor.

(Ætæ, Colchorum regis & Hypsæ, vel (ut alii volunt,) Idyæ filia, insignis maga, quæ Jasonem, Colchos cum ceteris Argonautis profectum, ope & arte magica instruxit, qua pervigilem draconem, a quo vellus aureum custodiebatur, sopire & occidere posset, quo peracto, cum Jasone fugam arripuit, trabens secum Absyrtum parvulum fratrem, cujus corpus per agros sparsit, membratim laceratum, quo facilius insequentem patrem, in colligendis ossibus occupatum, remoraretur.

Medea porro repudiata a Jasone, filios, ex eo susceptos, in ipsius conspectu jugulavit, Jasonemque ipsum, ut aliqui volunt, impatentia doloris manus sibi inferre coegit.) SYN. Cōlchīs, Phāsīās, Phāsīs, Æētīās, Æētīs. EPIT. Bārbārā, fērōx, īmpūdicā, cāllidā, īmpiā, adūltērā, dīrā, crūēntā, īncāntātrīx, vēnēficā. PHR. Cōlchīs nōvēr-cā. Bārbārā mātēr. iāsōnīs ūxōr. Scythīcīs ārmātā vēnēnīs. Frātēr-nā cādē crūēntā. Phālīās īnfīrmum dōctā nōvārē sēnem. Cōlchīdā rē-spērsam pūērōrum sānguīnē cūlpāns. Impiā dēsērtum fūgīt Mēdēā

pārēn-

pārēntem. Phāsīdā pūppē nōvā vēxīt pēgāsēus īāsōn. Sic tōrvā pē-
lāsgum Cōlchīs īn aplūstrī stētērāt trēpīdāntē mārītō Absyrtum spār-
sūrā patrī.

Mēdēlā, Arzeneufur. *Addit adeps porcae, miranda est forma medelae.* S.
SYN. mēdicāmēn, mēdicīnā, rēmēdīum.

Mēdēōr, ēris, heilen. *Talis amor teneat, nec sic mihi cura mederi.* V.
SYN. Cūro, sāno. PHR. Mēdicīnam āffēro, ādhībēo. Fēro mēdi-
cāmēn. Mēdicam ōpem fēro. Mōrbum mēdicāmīnē pēllo, expēllo,
dēpēllo, mītīgo, lēvo, lēnīo. Vūlnērā cūro, fōvēo, artē lēvo. Mē-
dicās mānūs āffēro, āplīco, ādhībēo. Cālōrem mēdicādo aūfēro,
mūlcēo artē āpōllīnēā. Tēntātīs ōpērōsā vīrībūs hērbāe ūtī. Nūnc
pūrgāt vūlnērā lymphīs. Nūnc mūlcēt sūccīs, līgāt īnde ēt vūlnērāt
mōllī Cīrcūmdāt tāctū, ēt tōrpēntēs mītīgāt artūs. Vēnīēntī ōccūr-
ritē mōrbō. Prīncīpiīs ōbstā, sērō mēdicīnā pārātūr. Nullūs āpōllī-
nēā quī lēvēt artē mālū ēst. Rēlēvārē cōrpōrā mōrbīs. Ex agrō
cōrpōrē mōrbōs pēllērē. Aūfērt ipsē mēum pārītēr mēdicādo dō-
lōrem. Nēc tē jam Phoebe pīgēbīt Aegrōtō mēdicās āplīcūssē mā-
nūs. Mēdicās ēxērcēt īnānītēr artēs. Lēnīrē dōlōrem Pōsis ēt mā-
gnam mōrbī dēpōnērē pārtē. Mōdō nāscēntēs prōpērābam pēllērē
mōrbōs, Admōvēo tāndē nūnc quōquē lēntūs ōpem.

Mēdicābilis, heilbar, heilend. — *nullis amor est medicabilis herbis.* Ov.

Mēdicāmēn, īnis, Arzeneu. *Tot medicaminibus coctaeque filiginis offas.*
Item. SYN. Mēdicīnā, mēdicāmēntum, mēdicātūs, rēmēdīum, mē-
dēlā, fōmēntum, lēvāmēn, lēnīmēn, phārmācum. EPIT. Sālubrē,
sālūtīfērum, vālīdum, sālūtārē, prāsēns, pōtēns, ūtīlē, dūlcē, āmā-
rum, ōptātum, prāscrip-tum, ēxspēctātum, prōmtum, suāvē, grā-
tum, ēffīcāx. PHR. Hērbāe mēdicāe. Hērbārum sūccūs, vīs, pōtē-
stās. Vīrēs ōpērōsā hērbāe. Hērbā pōtēns ād ōpem rādīxquē mē-
dēndī ūtīlīs. Aūxīlium mūltīs sūccūs ēt hērbā fūit. Mēdicāe lym-
phāe. Paeōnīī pōcūlā sūcci. Vīs mēdicāe ōpīs. Vūlnērībūs āptā pā-
rūntūr phārmācā. Expēllēns mōrbōs. Tōllēns flāmmāntēs pēctōrīs
aestūs. Quō nōn prāsēntīūs ūllūm aūxīlium vēnīt. Sicquē sālūtārēs
mēmbrīs ādhībērē mēdēlās. ēā vīsā sālūs mōrīēntībūs ūnā. Quās mī-
hī nōn hērbās, quā nōn mēdicāmīnā nūtrīx Attulīt. Aūdācī sūppō-
sūtquē mānū. Tēmpōrībūs mēdicīnā vālēt. Dātā tēmpōrē prōsūnt,
Et dātā nōn āptō tēmpōrē vīnā nōcēt. Ipsē fēros rēpūlīt dōctīs mē-
dicātībūs īgnēs. Lēnītō mēdicam vūlnērē sēnsīt ōpem.

Mēdicīnā, Arzeneufunst. — *tangam haec sit nostri medicina furoris.* V.
SYN. Mēdicāmēn, vel ars mēdicā, āpōllīnēā, phōebēā, paeōnīā, mā-
chāōnīā. ars mēdēndī. ars ōpērōsā mēdēntum, artīs āpōllīnēāe vīrēs,
pōtēstās, aūxīlium, glōrīā, dēcūs. v. *Medicamen.*

Mēdīco, ās, sepius mēdicōr, āris, heilen, arzeneuen.

Sed non Dardaniæ medicari cuspide ieiūm. Virg.

SYN. mēdēōr, vel līno, ūngo, īmbūo, īnfīcīo, fūco. v. *Medeor.*

Mēdicūs, ī, ein Art. *Protinus accedunt, medici medicæque recedunt.* M.
SYN. mēdēns. EPIT. Dōctūs, pērītūs, solērs, sāgāx, īndūstrīūs, īn-
gēnīōsūs &c. PHR. artē dōctūs Paeōnīām, artē āpōllīnēā pōtēns.
Māchāōnīā clārūs īn artē. artīs mēdicāe pērītūs. Scīēns hērbārum ā-
rtīsquē mēdēndī. artē pērītā mōrbōs lēvāns. Mēdicāmīnē pōllēns.
Aegrīs ōpem fērrē, mōrbōs fūgārē pērītūs. Scīēns pōtēstātēs hērbā-
rum ūsūmquē mēdēndī. Pērītūs īn artē mēdēndī. artīs āpōllīnēāe
gnārūs. Pellēns ēx agrō cōrpōrē mōrbōs. Dēpēllēns mēdicāmīnē
mōrbōs. Dōctūs dēpēllērē mōrbōs. Dāns dōctā Pōcūlā mīstā mānū.
Cōr-

Corpore ab ægrōtō prōpērāntiā fātā rēpellēns. Quī tēntāt sālīentem pōllicē vēnam. Quī vivōs pōtūi mūlcērē dōlōrēs. Dēfīcīo, mēdīcāsquē mānūs, fōmēntāquē quæro Vūlnērībūs (sēd sūmmā) mēis Cōrpōris aūxīliū mēdicō cōmmittē fīdēlī. Quīd tībi cum mēdicīs? dīmītte machāōnās ōmnēs. Nōn ēst in mēdicō sēmpēr rēlevētūr ūt æger, Intēndum dōctā plūs vālēt artē mālum. Quāntūs apūd Dānāōs Pōdalīriūs artē mēdēndī.

MEDICI NOBILES, & poëtis ante alios usitati.

1. Apollo, a quo medicina vocatur **ARS APOLLIENA** & Apollo apud Ovid.

Repertor opis appellatur, inducitque eundem I. Met. ita loquentem:

Inventum medicina meum est. **OPIFER**que per orbem

Dicor, & herbarum subiecta potentia nobis.

2. Æsculapius. Apollinis filius, quem Græci tradunt, primum omnium vulnera obligasse. Inter deos relatus, præcipue in urbe Epidaurō colebatur, unde a Propertio vocatur Dēus Epīdaurīūs, & ab Ovid. absolute Epīdaurīūs, a poetis aliis vocatur, phœbīgēnā, sālūtīfēr ōpīfēr & pērgāmēūs, ab urbe Pergamo, ubi fanum habuit.

3. Machaon & Podalirius fratres, Æsculapii filii. Machaonem pro medico ponit absolute Mart. & Podalirium Ovid. lib. 2. de Rem.

Curabar propriis æger Podalirius herbis,

Et fateor, medicus turpiter æger eram.

4. Pœon, qui dicitur herbam invenisse, quæ Pœonia dicitur, ad hoc alludit Claudian.

— veteri post obruta morbo

Corpora, pœonias nequidquam admoveris herbas.

5. His addi possunt Chiron, & Melampus, quorum meminit Virgilius.

1. Georg. Hippocrates & Galenus.

Medicus, a, um, heilsam. Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor. V. SYN. ōpīfēr, sālūtīfēr, pœōnīūs, āpōllīnēūs, phœbēūs, māchāōnīūs.

Mediocris, mītelmāgīg. Si mediocris erit spatium lustrabit utrumque.

Juv. SYN. mōdīcus, pārvūs, pāucus, ēxīgūūs.

Mēdiōcritās, āris, Maag.

Auream quisquis mediocritatem. (Sapph.) Hor. v. Modus.

Mēdiōcritēr, māgīgtīch. Nec pavor & rerum modiocriter utilium spes. Hor.

Mēdiōlānum. (Urbs est Galliæ Cisalpinæ metropolis, populi multitudine refertissima agrique bonitate felicissima, trecentis quinquaginta novem annis ante Christi adventum a Gallis insubribus condita, sic dicta a sua media parte laniata.) EPIT. inclytum, celebrē, māgnum, āmplum, pōpūlōsum, māgnīficum, tūrrītum, clārum, āntīquum, īnsīgnē, pūlchrum, īnēxpūgnābīlē, īnvīctum. PHR. ūrbs pōpūlōsā vīris. Valīdīs circumdatā mūrīs. Amplā sītū mīrō. Dōmībūs dēcōrātā sūpērbīs. Et Mēdiōlānī mīra ōmnīā: cōpiā rērū. Innūmēræ cūltāquē dōmūs, fācūndā vīrōrū Ingēniā, āntīquī mōrēs. Dūplīcē mūrō āmplīfīcatā lōcī spēcīēs.

mēdītōr, āris, betrachten. Reginam meditor, ne quo se nomine mutet. V. SYN. Cōgītō, cōnsīdēro, vel cāno. v. Cogito.

medius, der Mittelste. Per medios instant operi, regnisque futuris. Id.

mēdūllā, das Mark in den Nerven. — cæca liquefactæ tabe medullæ. O.

EPIT. Tēnuīs, tēnera, īntīmā, īmā, ōccūltā, mōllīs, īntērnā, pīnguīs, tēstā. PHR. Pēnītūs īnfīxā mēdūllīs.

mēdūl-

mēdūllītūs, inniglich, herlich. *hominum ferit ille medullitus omnes.* P.

SYN. In imās mēdūllās. Ex imīs mēdūllīs.

Mēdūsā. *Squallebant late Phorcynidos arva Medusæ.* Luc.

(*Phorci filia ex ceto, marina bellua, quæ una cum duabus sororibus Evigale & Sibeniane Dorcadas insulas tenuisse fertur: Hæc præter alias forma insignis, capillos habuisse laudatur proxime ad auri colorem accedentes, quorum splendore captus Neptunus, in Minervæ templo eam compressit, ex quo concubitu natus est Pegasus alatus. Quam injuriam Minerva gravi animo ferens, Medusæ crines in angues mutavit fecitque, ut omnes eam adspicientes in lapides verterentur, donec Perseus eam ex improvise peremit, abscissumque caput secum detulit, quod Pallas ægidi suæ imposuit, vide Perseus.*) SYN. Phorcis, Phorcinis, Gōrgōn. EPIT. Gōrgōnēā, vipērēā sâxificā, hōrrēndā, invītā, fævā, ānguicōmā, tērrificā, āspērā. PHR. mēdūsæum mōnstrum. Sâxificæ ōrā mēdūsæ, vultūs. Gōrgōnēum capūt. Crīnītā cōlubrīs mēdūsā. Gōrgōnēisque trēmēns āsibilāt hydrīs Anguicōmīs nēxā.

mēdūsæus. *Ipsa Medusææ quum timet ira Deæ.* Mart.

SYN. Gōrgōnēūs.

mēgērā. *Quas & Tartaream nox intempesta Megæram.* Virg.

(*Una furiarum, noctis & Acherontis filia.*) EPIT. Tārtārēā, tōrvā, dīrā, imprōbā, scēlērātā, vipērēā, infērnā, immānis, ūltīx, crūēntā, crūdēlis, ānguicōmā, ātrā, rābīdā, fērōx, vīrūlētā, fævā, vērēnōsā. PHR. Cōlubrīs crīnītā mēgērā. Imprōbā sūrgīt trīstī dē sēdē mēgērā. Vipērēæ stīmulīs āccēnsā mēgēræ. Aūxīt discōrdēs ōdīōsā mēgērā fūrōrēs. Sātā nōctē. v. *Furie.*

mēl, mēllīs, Honig. *Quis mel Aristæo, quis Baccho vina Falerna.* Ov.

SYN. Fāvūs. EPIT. Roscidum, ærīum, tēnāx, dūlcē, spūmans, liquēns, līquīdum, pūrum, flāvum, rēdōlēns, frāgrāns, flāvēns, nēctārēum, suāvē, grātum, ōdōrum, Hymēttīum, Hyblæum, cēcropsīum, attīcum. PHR. Nēctār āpum. ærīi mēllīs cælēstīā dōnā. Mūnērā mēllīs. Līquōr Hyblæūs, attīcūs. Hyblæum nēctār. Dūlcīs āpum lābōr. Mēllā thymō frāgrāntīā. Exprēssā mēllā līquātā fāvis. Prēssīs cōāctā fāvis. Mēllīs ōpus. Cērēā dōnā thymī rēdōlētīā rōrē. Vēlūtī plēnīs sī flōrēā mēllē sīnt exprēssā fāvis. mēl cōnfīcērē. Spūmāntīā prēssīs cōgērē mēllā fāvis. Excūdūnt cērās ēt mēllā tēnāciā figūnt. Dūlcīā mēllā prēmēs, nēc tāntum dūlcīā, quāntum Et līquīdā, ēt dūrum Bācchī dōmītūrā sāpōrem. vide *Apes.*

mēlēāgēr, vel mēlēāgrūs. (*Filius Oenei Ætolie regis, ex Althea conjugæ. Quo recenter nato, vidit mater tres Parcas igni stipitem imponere & dicere: o puer tamdiu vires, quamdiu hic stipex. Recedentibus parcis, Althea stipitem mox igne extraxit & diligentissime aservavit. Quum autem grandis aper Ætoliam devastaret, Meleager ad illum occidendum convocavit procures, inter quos Atalanta virgo, quæ aprum prima vulneravit. Meleager autem ejus amore captus, quum aprum ipse occidisset, illi caput apri dedit, quod ægre ferentes duo avunculi Meleagri, caput virginis volebant auerre, sed Meleager illos occidit. Tunc Althea soror occisorum & mater Meleagri, ut necem fratrum vindicaret, erga fratres pia, sed erga filium impia, illum stipitem rursus igni incoxit, quo combusto, Meleager etiam exustus, intestinis intus omnibus consumtus est.*) EPIT. Cālidōnīūs. Oēnīdēs, māvōrtīūs, Thēstīādēs, fērūs, flāvūs, fērōx.

mēlēsigēnēs. *Secunda licenter saltem longa.* v. *Homerus.*

mēllī.

mēlicērtā. (*Deus quidam marinus alio nomine Palæmon.*) EPIT. infēlix, mīser, pārvus, tēnēr, jūvēnis, īnōūs. v. Ino.

mēlicūs, musicalisch. *Et melicos lyricosque modos præfanda novabis.* A. mēliōr, ōris, besser. *Regia & oblitos famæ melioris amantes.* Virg.

SYN. præstāntiōr, pōtiōr.

mēlitā, vel mēlitē. *Insula in mari mediterraneo, non procul a Pachino, Siciliæ promontorio, quum urbe ejusdem nominis a Carthaginensibus, nunc ab equitibus Sancti Ioannis Hierosolymitani a 173 annis culta.*

EPIT. Fērtīlis, cīrcūflūā, fērōx, nōbilis, pōtēns, mārītiā, īndōmītā, īnvīctā, tūrrītā, vāllātā, ārmīpōtēns, sākōsā.

mēlleūs, dem Honig gleich, süß wie Honig.

mēllifer, das Honig bringt. *Mellifer electis exercitus obstrepit verbis.* Catull.

mēllīfīco, Honig machen. *Sic vos non vobis mellificatis apes.* Virg.

SYN. mēl cōfīcīo, cōgo, fīgo, fīpo.

mēllītūs, von Honig. *Pane egeo jam mellitis potiore placentis.* Hor.

mēlōs, lieblicher Gesang. *Regina longum Calliope melos.* (Alcaic.) Hor.

S N. Mēlōdiā, cōncēntūs, cāntūs, mōdūlātiō, mōdūlāmēn, mōdūlī.

EPIT. Suāvē, dūlcē, grātum, cānōrum, blāndum, lætum, fēstīvum.

PHR. Fūdērūnt lēpidum rūsticā tūrbā mēlōs. Argūtumquē mēlōs Dīvī cēcīnērē cānōrī. Fūdēbāt plācidum cælīcā mūsā mēlōs. Smyrnæum crēdēs plēctrā rēfērrē mēlōs. v. Cantus, Musica.

mēmbrā, Glieder. *Et magnos membrorum artus magna &c.* Virg.

SYN. Pārtēs, ārtūs. v. Membrum.

mēmbrānā, ein Fell, oder Haut. EPIT. Tēnūis, mōllis. v. Cutis.

mēmbrātīm, Gliedweiß. *Et membratim vitalem deperdere sensum.* Luc.

SYN. pēr pārtēs, īn mēmbrā.

mēmbrum, ein Glied. SYN. ārtūs. EPIT. ārgēntēum, cāndīdum, dēcōrum, tēnellum, cālēns, lānguīdum, cādūcum, lāctēum, vītālē, mōrbīdum, mōribūndum, vīgēns, vālīdum, fōrtē. PHR. Nūdābānt līquīdis ārgēntēā mēmbrā sub ūndīs. Cāndīdāquē īn nītīdō Flūmīnē mēmbrā rīgās. Lāctēā quīd laūdās ēt cāndīdīorā līgūstrō mēmbrā; num mōrtālīs hōmo bulla ēt; num mōrbīdā cōstāt Fictā Prōmēthēō mēmbrā fūisse lūtō. vide Artus.

mēmīnī, ich bin eingedenk. *Cantando memini puerum me condere soles.* Virg.

SYN. Rēcōrdōr, rēmīnīscōr. PHR. Sum mēmōr, nōn īmēmōr, īn mēntem vēnīt. Mēmōrī sub pēctōrē sērvō. Pēctōrē, mēntē tēnēo. Hæc ānīmō hærēnt, īnhærēnt, ādsūnt, sēdēnt. Mānēt āltā mēntē rēpōstūm. Pēctōrē, ānīmō, mēntē nōn ēxcīdīt, nōn ēlāpsūm ēst. Hæc mīhi sūnt īmīs mēdūllīs īnfīxā. ānīmō fīxūm cōnsērvō. Nōn subīērē ānīmō nōstrō ōblīvīā, vel Mēmōrī ānīmō dō, māndo. Mēntē rēpōno. Sub cōrdē rēfero, rēpōno, rēcōndo. Nēcdum ētīām cāūsæ īrārūm, sāvīquē dōlōrēs Excīdērānt ānīmō. Mānēt āltā mēntē rēpōstūm Jūdīcīum pāridīs sprētæque īnīūrīā fōrmæ. Sī rītē āudītā rēcōrdōr. Fōrsān ēt hæc ōlim mēmīnīssē jūvābīt. Vīvē mēmōr nōstrī. Ignārūm hōc mēmōrī pēctōrē nōmēn hābē. Tum vērō fācītō ūt mēmōrī tībī cōndītā cōrdē Hæc vīgēānt mādātā nēc ōblītērēt ærās. Mēmōrī hæc tībī mēntē rēcōndē. Tūā splēndīdā fāctā Nulla ūnquam ēx ānīmīs tōllēnt ōblīvīā nōstrīs, Scīlīcēt ūt mēmōrī bēnēfāctā prīōrā tēnētēs pēctōrē. v. Gratias ago.

Mēmnon, ōnis. (*Titboni & Auroræ filius, qui Priamo quum in auxilium venisset, ab Achille occisus est, & precibus Auroræ in avem mutatus,*

tatus, ad cujus sepulcrum, quod est juxta illum, quotannis ex Æthiopia advolant aves, quas Memnonias vocant.) EPIT. Nīgēr, cōlōrātus, nōcticōlōr Æthiōps. PHR. Nūnc quibūs Aurōræ venisset filiūs armīs, Eōasque aciēs et nīgrī mēmnonīs armā.

mēmōr, ōrīs, eingedenk. — *et seve memorem Junonis ob iram.* Virg.

SYN. Nōn immēmōr, nōn ōblītus.

mēmōrābilis, denkwürdig. — *namque et si nullum memorabile nomen.* V.

Mēmōrāndus, idem. — *Et te memorande canemus.* Virg.

mēmōriā, Gedächtniß. *Redit memoria tenue per vestigium.* (Jamb.) S.

mēmōro, sich eines Dings besinnen.

Et meministis enim divæ, Et memorare potestis. Virg.

PHR. In mēntem revōco, vel mēmīni vel cōmmēmōro, nārro.

Mēmphis, is. *Nec te Roma minus quam tua Memphis amet.* Prop.

(*Urbs Ægypti regia, pyramidibus Et regum sepulcris maxime insignis.*)

EPIT. Ægyptiā, Bārbārā, Bābylōniā, tōrrida, tūrritā, sūpērbā, clārā, divēs, cēlebrīs, ōpulentā, florēns, pōtēns. PHR. mēmphītis ōrā, terrā, ūrbs, tellūs. Bārbārā pyramīdum silēat mirāculā mēmphis.

mēndācium, eine Lüge. *Nec vos decipiant blandæ mendacia linguae.* O.

SYN. Cōmmēntum. EPIT. Vānum, callīdum, impūdēns, fallāx, dōlōsum, lepīdum, anīlē, tūrpē, pūdēndum, mūliebrē, fictum. PHR. Fictūs, fictitiūs sērmō. Fictā vērba. Vānæ, fictæ vōcēs. Fallācis mēndāciā linguae. Pērijūræ sōmniā mēntis. Prōdigiōsā loquor vētērum mēndāciā vātum. Fātūi cōmmēntā cērebrī.

mēndāx, acis, Lügner. *Quem nisi mendosum Et mendacem, vir bonus est quis.* H. EPIT. Vānus, pērijūrus, simūlāns. PHR. Fānūi fictōr.

Mēntiri vel fallēre dōctus. Ōrē falsō, simūlatō, blandō, vel vērbis vānis dēcipiēns. Līnguā, ōs, pēctūs, fallāx, mēndāx, ōs pērijūrum. Mūltā mālūs simūlāns vānā spē lūsit amāntēm.

mēndicitās, ātis. *Mendicitatem mi obtulisti opera tua.* (Jamb.) Pl. v. *Paupertas.*

mēndīcus, ein Bettler. *Nec mendica ferat barbati prandia nudi.* M.

SYN. Paūpēr, egēns, inōps, egēnūs. v. *Pauper.*

mēndīco, betteln. *Arcanam Judaea tremens mendicat in aurem.* Juv.

SYN. ēmēndīco. PHR. Stipem cōrrōgo. Vitam quārīto. Ærā rōgo. Prēcībūs cībūm, victum alimēntā rōgo, pēto, expōsco. Pārva stipis ærā rōgo. aliēnā liminā lūstrās, Exigūmqūe rōgās ōre trēmētē cībūm. Nūnc mēndicatō vēscitūr illē cībō.

mēndōsus, voll Fehler. *Quem nisi mendosum Et mendacem &c.* Hor.

mēndum, ein Fehl. SYN. mēndā, ērrōr, ērrātum, vitīum.

Mēnelāus. (*Filius Atrei Et Æropes, frater Agamemnonis, qui Helenam uxorem habuit.*) SYN. Attrīdēs, Tantalīdēs. EPIT. Fōrtis, gēnērōsus, magnānīmūs, grāvīs, dūlcīs, suāvīs. v. *Helena.*

mēns, Sinn, Verstand. *Nisus ait, Diine hunc ardorem mentibus addunt.* V. SYN. animūs, rātiō, intellēctūs, ingēnīum vel cōgītātiō, jūdiciūm, sēntēntiā, prōpōsitum, cōnsiliūm, vōlūntās. v. *Animus.*

mēnsā, ein Tisch. *Mensus ut frueres hospitibus Deis.* (Chor.) S.

EPIT. Laūtā, pīnguīs, ōrnātā, pictā, acērnā, terēs, fagīnēā, nītīdā, vitreā, magnificā, splēndidā, ōpimā, ōnūstā, rēgiā, ōpulentā, āvārā, gēmīnātā, ebriā, hilāris, dūlcīs, mollis, festīvā. PHR. instrūctā cībīs. epulīs ōnērātā. Dūlcī Fālērnq, pīnguīquē fāinā instrūctā. Laūtis cībīs splēndidā, ōnūstā, ōpulentā. Fērculīs fatiscēns. Vāriō dāpam pōndēre titūbāns. Laūtōs sūppeditās prōdigā mēnsā cībōs.

eiūs. Appōsitæ mēnsis ēpūlæ. Postquam exēmtā fāmēs ēpūlis, mēnsæquē rēmōtæ. Laūtis mēnsā pārātā cībīs. Quam Cērēaliā mūnērā grāvānt. Quæ nūnquam pariūnt ālacrēs fastidiā mēnsæ. Nōn tibi gēmmātis pōnēntūr prāndiā mēnsis. Vīx cāpit ēlectās ēbriā mēnsā dāpēs. Jūpītēr ād pīnguēs dūcēbānt gaudīā mēnsās.

mēnsis, ein Monat. *Triginta magnos volvendis mensibus orbes.* Virg.

EPIT. Fugāx, celer, fluēns, fugitīvūs, lūnātis. PHR. mēnstrūus cūrsūs, orbis. Mēnstrūum tēmpus, spātium. Lūnæ cūrsūs, cūrricūlum, mōrā mēnstruā.

Mensis unius periphrasis Cōrnūā quum lūnæ plēnō sēmēl orbē cōissēnt.

2. Altēr āgēbātūr pōst sacā jūgaliā mēnsis, Antē bīs exāctum quam Cynthiā cōnderēt orbem.

3. Tērtiā jam lūnæ sē cōrnūā lūminē cōmplēnt. Tērtiā vīrgīnēum sūffūdērāt ōrē rubōrē Dēliā.

4. Lūnā quātēr jūctis implērāt cōrnībūs orbem. Lūnā quātēr lātuit, tōtō quātēr orbē recrēvit. Quātēr lūnæ rediērē labōrēs.

5. Lūnā rēsūmēbāt quīntō nōvā cōrnūā mōtū. Cōrnū præsīgnis ādūncō Dēliā quīntā rēsūrgēbāt.

6. Sēxtā rēsūrgēbānt ōriētis cōrnūā lūnæ.

7. Sēptimā jam rediēns Phœbē mihī rēspicit āgrās Stārē gēnās. Tērtiūs ā quārtō mēnsis sūccēssērāt.

8. Bīs quātēr implērāt Phœbē radiāntībūs orbem Cōrnībūs.

9. orbē rēsūrgēbānt lūnariā cōrnūā nōnō. Jam nōviēs ērāt ōrtā sōrōr pūlcherrimā Phœbi. Jamquē cōactis Cōrnībūs in plēnum nōviēs lūnāribus orbem. Perquē nōvem errāvit redēūntis cōrnua lūnæ.

10. Lūnā nōvum dēciēs implērāt cōrnībūs orbem. Bīs quīnōs plēnā cum frōntē rēsūmērēt orbēs.

11. Cynthiā jam fērmē undēnōs cōmplēvērāt orbēs.

12. Plēnā duōdēnōs Phœbē cōmplēvērāt orbēs. Priūs æthērē mōlēs cīrcūmvāgi flāmmæ Annuā bīs sēnis rēvocābit mēnsībūs āstrā.

mēnstruālis, monatlich. *Sphæram ruina menstrualem destruet.* (Jamb.) Prop.

mēnsūrā, Maasß. *Circumiere modum, mensuraque roboris ulnas.* Ovid. mēnsūro, ās, messen.

Quisque suas mensuret opes viresque, &c. Ovid. v, Metior.

mēnthā, Garten oder Krauseminze. (Herba est, odoris gravissimi, in quam mutata dicitur Mentha, Cocyti filia, quum eam Proserpina cum Plutone, viro suo, deprehendisset.) EPIT. Virēns, olēns, tōrtā, filvēstris, rūctātrix, ōdōrā, fragrans, suāvis. PHR. Suāvem quæ spīrāt ōdōrē.

mēntiōr, lügen. *At non ille satum quo te mentiris Achilles.* Virg.

SYN. Fālsā dico, mēmōro, lōquōr, nārro. Mēndaciā fingo, jācto. Vānā, fālsā cōminiscōr, sīmūlo, vel ēmēntiōr, imitōr PHR. Fictā, mēndaciā vērba prōfēro, lōquōr. Addit mēndaciā culpæ. ōrē vānilōquō mēndaciā jāctāt. Prō vērīs dicere fālsā. Mēndacēs reddīt āb ōrē sōnōs. Omniā mēntirīs, nēquē ēnim tuā fāllere līnguā incipit ā nōbīs. vide Decipio.

mēntum, das Rium. EPIT. Sētōsum, hispīdum, ācūtum, pūlchrum, dēcōrum, nivēum, incānum. PHR. Quībūs āspērā mēntō bārbā jācet. Sūmmōquē cēdit hārba āspērā mēntō, Et crūrum tēnūs, ā mēntō pālēariā pēndēt.

mēphitis, Gestank. — *sevamque exhalat opaca mephitim.* Virg.

(Dea odoris gravissimi, id est, graveolentie. Omnis autem putor mephitis

phitis appellatur.) SYN. Pūtör, fœtör. EPIT. Pütidā, ōlidā, grā-
vœölēns, grāvis. Sūlphūrēā, sōrdēns, fævā, trīstīs, tētrā PHR. Sæ-
vam exhālāt ōpācā mēphītim filvā, ōlidam spīrāt cœnōsā mēphītim
ūndā. Fœtōrem quāntum tērrā mēphītis hābēt.

mērcātör, öris, ein Kaufmann. *Impiger extremos mercator currit ad
Indos.* Hor.

SYN. Nēgōtiātör, vënditör, īnstītör, ĕmtör. EPIT. Vägūs, ĩmpī-
ger, āvārus, vīgīl, sōllīcītus, pēregrīnūs, dīvēs, prōvidēns, ĩnsōmnīs,
īrrēquīētus, sūbdōlus, īnīquīs. PHR. Mērcīs mūtātör eōæ. Lucrī
spē dūctus. Extrēmōs quī cūrrīt ād īndōs. Paūpēriem fugiēns.
Æquōra ārāns, mīsēræquē ferēns dīscrimīnā vītæ, Laūdāns vēnālēs
quās vūlt extrūdērē mērcēs. Quem mērcātör āvārūs Fīnxērāt ā rū-
brī litōrē fērrē mārīs. Anxiūs hærēt Mērcātör, cū vōtā viæ cēfsērē
sēcūndā, Et lucrī fōrtūnā fūit, nūnc cōgītāt aurum Et gēmmās quās
pūppē vēhāt, prētīōsāquē rērūm. Quīquē rātīs cūstōs plācēāt. Pēr
millē rūēns dīscrimīnā vītæ Vēctūrūs mērcēs ōpūlētās. *v. Mercor
& Avarus.*

mērcātūrā, Kaufmannschaft. *Aversus mercatura delirus & amens.* H.
mērcēnāriūs, der um Lohn arbeitet.

Tbesauro invento, qui mercenarius agrum. Hor.

mērcēs, ēdis, Lohn. *Mitteret in pyrgum tales mercede diurna.* Hor

SYN. Præmīum, prētīum, mūnūs. EPIT. Iārgā, āmplā, māgnīfīcā,
īnsīgnīs, ēxīmīā, dēbitā, jūstā, grātā. *v. Premium.*

mērcēs, ĩum, Waaren. *Mercibus hic Italīs mutat sub sole recentī.* P.
EPIT. Vēnālēs, pēregrīnæ, quæsītæ, Eōæ, āttālīcæ, ēxtērnæ, dī-
vītēs, ōpūlētæ, prētīōsæ.

mērcör, āris, faufen. *Paullatim mercaris agrum fortasse trecentis.* H.

SYN. ĕmo, cōĕmo, nūndīnör. PHR. Mērcātūrā facio. Mērcēs
mūto, ēxtremīs facērē cōmmērciā tērrīs. Mūtāndīs mērcībūs ād īn-
dōs pēnētrārē, pēlāgō sē cōmmittērē. Vēhērē lōngīnquā pēr æquō-
rā mērcēs. Pēr millē rūūt dīscrimīnā vītæ Vēctūrī mērcēs ōpūlēt-
tās. *v. Mercator.*

Mērcūrīūs. *Omnia Mercurio similis vocemque &c.* Virg.

*(Jovis ex Maja filius, eloquentia, palæstræ, furum & mercatorum
Deus, alas habens in pedibus & in capite, in manu caduceum.)* SYN.

Cyllēniūs, Mājūgēnā, Atlāntīādēs, Cādūcīfēr, Hērmēs. EPIT. Fā-
cūndūs, vōlūcēr, ālīgēr, sōlērs, fūr, vāfēr, fūrāx, dōctus, cāllīdūs,
cāūtūs, vērsūtūs, āstūtūs, præpēs, ālātūs, ālīpēs, pēnnīger, ārcādīūs,
Tēgēæūs, Cillēniūs, cādūcīfēr. PHR. Cyllēniūs ālēs ĩntērpriēs
Dīvum. Mājā gēnītūs, sātūs, nātūs. Cyllēniā prōlēs. Nēpōs Atlān-
tīs. Dēūs ālīgēr ārcādīūs. Cyllēniūs, Tēgēæūs Dēūs pācīfēr, cādū-
cīfēr. Cythāræ ĩnvēntör, rēpērtör. Fūrībūs āptūs, āmicūs, dēxtēr,
fāvēns. Fūrūm māgīstēr. Sōmnīfērā quātīēns vīrgā, sēctūsquē
gālērō

Mērcūrīūs, planeta. PHR. Mōtūquē cēlēr Cyllēniūs hērōs. Quōs ĩgnīs
cēlī Cyllēniūs ērrēt ĩn ōrbēs, Fœcūndum ēlōquīō sīdūs. Fūrībūs fœ-
cūndā crēāndīs stēllā

mēreör, *vel* mēreō, verdienen. *Si nemo præstet quem non merearis amo-
rem.* SYN. Prōmēreör, dīgnūs sum *vel* cāstrā sēquör, milito. PHR.
Sī bēnē quīd dē tē mērūī. Sī mēreör, dēmittē tuāque hīc ōbrūē dēx-
trā. Quem nōn mēreārīs āmōrem? Quā pōssum sōlā vēniām rātīōnē
mērebör. Aspīcē nōs hōc tāntum ēt sī pīētātē mēremūr. Prīmā mē-
rūī quī laūdē cōrōnā.

mēreō

Mëreo, pro, stipendia facio. *Arē mērēns pārvo, āstrōrum īn plēbē mērēbāt.*

mëretrix, icis, eine Hure. *Perdere quis velit a turpi meretricis amore.*

SYN. Pellēx, lūpā, scōrtum, prōstibulum. **EPIT** infāmis, lāscivā, impūrā, tūrpīs, fāmōsā, obscēnā, sōrdidā, sālāx, āvārā, inhōnēstā, ādūlterā, pūblicā, āstūtā, pērniciōsā, lūxūriōsā, mīsērā, pētulāns, īnvērēcūndā, āūdāx, ēffrōns, rāpāx, īntēlix, blāndā, cōmtā, pēfīdā, scēlērātā, impīā. **PHR.** Fūcātis tāllērē dōctā dōlis. Fū ātō vūltū, blāndīs jōcis pellēx. Tūrpīs āmicā. Mōrē mēretriciō quāstūm faciēns infāmis tūrbā lūpārūm. Quōslībēt īncaūtōs tāllērē dōctā vīrōs. Cōrpūs prōstītuēns, īllēcēbrīs quā tāllīt āmāntēs. Stāt mēretrix ēffrēnā pūdōrē. *v. Amica & Libidinosus.*

mërgēs, itis, Korngarbe. *Aut foetu pecorum, aut cerealis mergite culmi.* Virg.

mërgo, mērsī, eintunken. *In folio puto te mergere velle caput.* Ovid.

SYN. īmmërgo, mērso, īmmērso, sūbmërgo, dēmërgo. **PHR.** āquīs āblūo, ūngo, spārgo. īn āquās īmmīto, spārgo, prācīpīto, dō prācīpītem āquīs obruo, prēmo, opprīmo, ēxtīnguo. Sēsē īn flūvīum sālū dēdīt. Spārgītē mē īn flūctūs. Vāstōque īmmërgītē pōntō. Sūppōsitās īmmīttērē cōrpūs īn ūndās. Sē prācīpītem dāte īn ūndās Līquīdās prōjēcīt īn ūndās Prācīpītem, mēdiōquē sūb āquā rē mērsīt. Sēd mē fātā mēa, ēt scēlūs ēxītiālē Lācēnē Hīs mērsērē mālīs. *v. Abluo.*

mërgūs, eine Tauchente. *(Avis in aequore nidificans, sic dicta, quod frequenter in aquam, cibum captans, se immergat.)* **EPIT.** Cēlēr, prāpēs, fugāx, pērnix, cānōrūs, apīcus, mārīnūs, pīscāns, āquātīcūs, ēdāx, tūrpīs, vōrāx. **PHR.** īncōlā mërgūs āquā.

mëridiānus, mittägig. *Interjungit equos meridiana.* (Phal.) Mart.

merīdēs, Mittag. *Inter tepentes post meridiem lupos.* (Scaz.) Hor.

PHR. Mēdiūs diēs. Mēdiūs Sōlis cūrsus. Sōl mēdiō āltīssīmūs, cālīdīssīmūs orbē. Quūm faciūt mīnīmās ūmbrās ā vērīcē phœbūs, quūm mēdiūm cōelī orbem Sōl cōrscēndīt, hāūsīt. Quūm mēdiōs āstūs sōl āccēndīt. Quūm Sōl mēdiūm cōelī trājēcīt orbem. Mēdiās sōlē tēnētē vīās. Quūm Sōl mēdiām cōelī tērīt ārdūūs ārcem. Fēcērāt ēxīgūās jam Sōl āltīssīmūs ūmbrās. Tēmpūs quō pēcūdēs ūmbrās ēt frīgōrā cāptānt. Quūm sōl āb utrāquē mētā pāri dīstāt spātīō. Jamquē diēs mēdiūs tēnūēs cōntrāxērāt ūmbrās, īnquē pāri spātīō vēsper ēt ōrtūs ērānt. Aut plus, aut mēdiūm Sōlē tēnētē diēm. Astūs ērāt mēdiāmquē diēs ēxēgērāt ūmbrām.

mëridiēs. *(Pars orbis meridionalis, a qua auster flat.)* **EPIT.** Mādīdūs, hūmīdus, plūvīūs, īnbrīfēr, cālīdūs. **PHR.** Plāgā āūstrālīs. Plāgā nīmībīfērōs quā tōrrīdā vērgīt ād āūstrōs.

Mëritō, adv. billig. *O decus, o famae merito pars maxima nostrae.* Ov.

Mëritum, Verdienst. *Grandia laturus meritorum premia quid stas?*

Hor. **SYN.** prōmëritum, bēnēfīcīum, mērcēs, dīgnītās, vīrtūs

Mëritus, verdient. *Sic fatus meritos artis maculavit honores* Virg.

Mëroë. *Insulae Nili metropolis, a qua tota insula denominatur. Hanc urbem Cambyfes condidit, & ita appellavit a nomine sororis, ibi defunctae, quam secum in Aegyptum duxerat.)* **SYN.** Sābā. **EPIT** Fēcūndā, dīvēs, fērtīlīs, Cēphēā, nīgrā, ūstā, fūscā, ādūstā, ōdōrātā, suāvīs, frāgrāns, āūrīfērā, cīrcūflūā, Nīlīacā. **PHR.** ēxtremō Mëroë cīrcūflūā Nīlō. Ambītūr nīgris Mëroë fēcūndā cōlōnīs.

mërum, Wein. *Nocturno certare mero, putere diurno.* Hor. *v. Vinum.*

mērūs, ā, um, rein. ganz. — *quam si mera vina bibisset*, Ovid.

mēssis, Ernde. *Thestylis & rubras messibus usta genas*. Mart.

SYN. Frūgēs, sēgēs, Cērēs, āristā, spīcā. EPIT. Trītīcēā, cērēālīs, spīcēā, divēs, opīmā, ūbēr, frūgīfērā, fērtīlīs, cānā, grāvīdā, cōpīōsā, lārgā. PHR. Cērēālīā dōnā, mūnērā. Mātūrā sēgētēs. Plēnīs āristīs divēs. Mātūris āristīs albēscēs, flāvēns. Hōrrēā rūmpēs. Dī-tāns agrīcōlam plēnā. Cērēs, ēt vīncēs horrēā mēssīs. Grāvīdīs ōnē-rātī flāvētēs mēssībūs agrī, mātūris albēscīt, flāvēscīt mēssīs āristīs.

OBSERVATIO.

Messis dives, sive multa, dicitur a poetis messis AFRA, vel LYBICA, nam Africa & precipue ejus insula, Lybia, frumenti est feracissima. Unde est illud. Hor. l. 1. Ovid. 1.

Si proprio condidit horrea,

Quidquid de Lybicis vertitur arvis.

mēssör, örīs, ein Schnitter. *Thestylis & rapido fessi messoribus aestu*. V.

EPIT. Rūstīcūs, dūrus, fēssūs, sūdāns, ūstūs, cūrvis, cūrvis, im-pīgēr, sēdulūs, indētēssūs, ādūstūs, mātūtinūs, īnsōmnīs, tōrrīdūs. PHR. mēssēm fālcē sēcāns, ārvā mētēns.

mētā, Ziel, Zweck. *Hic vel ad Elei metas, vel maxima campi*. Virg.

SYN. Līmēs, finīs, tērminūs. PHR. Cōtīngērē mētām. v. Limes.

mētāllīcus, das zu Metall gehört. *Hic ergo cujus metallica vena*. (Scal.) Virg.

mētāllīfēr, das Metall trägt. *Anne metalliferae repetis mea moenia Lu-nae*. Sil.

mētāllum, Metall. *Insula inexhaustis chalybum generosa metallis*. Virg.

EPIT. Rūtilū, flāvū, grāvē, fūlvū, fūlgēs, crōcēū, sōlīdū, rīgīdū, nītīdū, splēndēs, prētīōsū. PHR. mētāllī cōngērīēs māsā, pōndērā, mētāllōrum vīs īngēs īmīs rēcōndītā tērrāe vīscērībūs. *Precipue metallorum species: Aurum, argentum, aes, ferrum, plumbum, stannum. Marmor etiam metallum vocatur.*

mētāmōrphōsis, Veränderung. *Hac metamorphosi non delirare poetas*.

Mart. SYN. Trānsfōrmātiō, mūtātiō. PHR. Vārīā speciēs. Vēr-fā, vārīātā fīgūrā, mūtātā īn nōvā cōrpōrā fōrmā. Nōvā fōr-mā, spēcīēm, fīgūrā sūmērē, sūbīrē, īndūērē. In nōvās speciēs, īn nōvōs vūltūs mūtārī, trānsfērī, trānsfōrmārī. Fīgūrā vārīārē, nōvārē, mūtārē, ēxūērē. In vārīās trānsīrē fīgūrās. In nōvā fērt-ānīmūs mūtātās dicērē fōrmās Cōrpōrā. In speciēs trānslātā nōvās sūnt ōmnīā. Nūllā tēnēt vētērīs vēstīgiā fōrmā. In vūltūs sē trāns-fōrmāt ānīlēs. Quōs hōmīnū ēx fāciē Dēā fēvā pōtētībūs hērbīs Indūērāt Cīrcē īn vūltūs ac tērgā fērārū.

mētātōr, Ausmesser. *Audax Hesperios veniam metator in agros*. L.

Mētāūrūs, vel Mētāūrū. (*Umbrie fluvius per Flaminiam decurrens, juxta quem Claudius Nero consul, cum Livio Salimatore Asdrubalem interfecit, ejus exercitu ad internecionem deleto.*) Vāgūs, vėlōx, prā-cēps, āmōnūs, grātūs, vīrīdīs, sōnāns, raūcus.

Mēthymnā, vel Mēthymnē. (*Urbs Lesbi, apud quam nascitur generosum vinum.*) EPIT. Cūltā, fērāx, fērtīlīs, fēcūndā, sacā, divēs, Lēsbīā. PHR. Lēsbīā pāmpīnēōs spārgīt Mēthymnā rēcēmōs. Gār-gārā quōt sēgētēs quōt hābēt Mēthymnā rēcēmōs.

mētīcūlōsūs, furchtsam. v. Timidus.

mētīōr, īrīs, messen. *Et juncto bipedum cursu metitur equorum*. Virg.

SYN. mēnsūro, dīmētīōr. dēfīnīō, pōndēro, vel aestīmo.

mētō, mēssū, Frucht abhauen, ernden. *Purpureosque metunt flores, &c.* Virg.

Virg. SYN. Dēmēto. PHR. mēſſem, ăriſtās, Cērēālīā dōnā, Cērēālīā mūnērā, sēmīnā rēsēco, mēſſem ſuccīdo, tōndēo, dēcēpo, lego, collīgo, mēſſem fālcē rēsēco, prōſtērno, obrūo. Tērram, ărvā hāvēntīā frūgībūs ſpōlīo, Arvīs mēſſem ābdūco. Fālcem ſēgētī, ăriſtīs mātūrīs ſūppōno. Accīpiūnt ſuccīſas hōrrēā mēſſēs, Cōngēſtās ărēā cēpīt opēs. Flāvās dum tōndēt mēſſōr ăriſtās, Sōlē ſūb ărdētī flāvēntīā dēmētīt ărvā.

mētōr, meſſen. *Ingerit & late campos metatur apertos.* Nemes.

SYN. mētiōr, līmīto, tērminō, dētīnīo. v. *Limito.*

mētūēndūs, das zu fürchten iſt. *Bellicis nec te metuende certa.* (Sapph.)

H. SYN. Tīmēndūs, trēmēndūs, hōrrēndūs, fōrmīdābilīs, tērrībilīs. v. *Terribilis.*

mētūo, fürchten. *Id metuens veterisque memor Saturnia belli.* Virg.

SYN. Tīmēo, hōrrēo, vērēōr, fōrmīdo, pāvēo. v. *Horreo & Timeo.*

mētūs, ūs, Furcht. *Spemque metumque inter dubii, &c.* V.

SYN. Tīmōr, tērrōr, pāvōr. v. *Horror & Timor.*

Mēvīūs. (*Poeta ineptissimus, Virgilii & Horatii temporibus, utrique æque invisus; quod poemata illorum insectaretur, ut ex aliena laudis obtreptione gloriam aucuparetur.*) Virg. Eclog. 3.

Mēzēntīūs. (*Tyrrhenorum rex crudelissimus.*) EPIT. Fērūs, fērōx, inhūmānus, impiūs, dīrūs, Tyrrhēnūs, ăcer, immānis.

mīcā, das, so unter dem Sand glizert, glänzet wie Glas. it. ein Bröcklein.

Nullaque mica salis nec amari fellis in illis. Mart.

EPIT. Tēnūīs. PHR. Nōn ēst īn tāntō cōrpōrē mīcā sālīs.

mīco, cūi, glānzen, funfeln. — *crebris micat ignibus æther,* Virg.

SYN. Splēndēo, fūlgūro, cōrūſco, ſplēndēſco, nītēo, nītēſco, fūlgēo, rādīo, irrādīo, rūtīlo, rēfūlgēo. v. *Splendo, Luceo.*

Mīdās. *Barbaricoque Midas aderat nam forte canenti* Ovid.

(*Rex Phrygum, qui a Baccho obtinuit, ut, quidquid tangeret, in aurum verteretur, quique, quum Phæbus & Pan carmine certarent, judex electus, primas Pani detulit, quo judicio iratus Phæbus, aures asininas Midæ fecit.*) EPIT. Aūrītūs, dīvēs, ăvārūs, mīſer, ſtōlīdūs, fāmēlīcūs, imprūdēns. Mygdōnīūs, Phrygīūs. PHR. Bērēcīnthīūs hērōs. Rēx aūrītūs. Dīvēs Phrygiæ rēx.

mīgro, abziehen. — *acciperent proprias signisque migrarent.* M.

Diceret, hæc mea sunt, veteres migrate coloni. Virg.

SYN. Dēmīgro, ēmīgro, cōmmīgro, dīſcēdo, ābſcēdo, ābēo, ēxēo ſōlum vērto, mūto. v. *Abeo, discedo.*

mīlēs, itīs, ein Kriegermann. *Agricolæ nunc sum, militis ante fui.* Mart.

SYN. Bēllātōr. EPIT. Bēllīgēr, fōrtīs, gēnērōſūs, aūdāx, Mārtīūs, māvōrtīūs, īndōmītūs, ſtrēnūūs, dūrūs, rōbūſtūs, ſavus, ăcer, acerbūs, ăvārūs, fērōx, crūēntūs, ſānguīnēūs, īnrēpīdūs, ferūs, impīgēr, crūdēlīs, vālīdūs, tūrēns, rāpāx, ſcēlērātūs, impiūs, pūgnāx, nobīlīs, trūx, īmmītīs, bārbārūs, mīnāx, hōrrēndūs, inhūmānus, cīypeātūs, ſcūtātūs, crīſtātūs, phālērātūs. PHR. Dūrī mīlēs Mārtīs. Hōrrīdā cāſtrā ſēquēns. Mārtīs ſīgnā crūēntā ſēquēns. ōrē trūcī vūltūquē mīnāx. Sūmtīs ănīmōſūs īn ărmīs. ăcer īn ărmīs. Quem cāſtrā jūvānt ēt lītūō tūbæ pērmīſtūs ſōnītūs. ăvīdūs prædæ, ſītīēnsque crūōrem. Bēllātōrum, pūgnāntum ăciēs. Mārtīā, bēllīcā tūrbā. Pūgnācēs vīrī. Expērtēs bēllī jūvēnēs. Rōbōrā pūbīs. Māvōrtīā pūbēs. Bēllō lēctā jūvēntūs. Exīgūī nūmērō ſēd bēllō vīvīdā vīrtūs. v. *Bellator & Acies militaris.*

militaris, friegerisch. *Interque signa turpe militaria.* (Jamb.) Hor.

SYN. Bellicus, martius, mavorius.

militia, Krieg, Kriesswesen. *Præmia militie pulverulenta sequi.* Ov.

SYN. ars bellica, belli, martis. opus militiae, labor, officium. v. *Bellum.*

milito, friegen. *Et militavi non sine gloria.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Meréo, bello, as. PHR. armā gero. Gero martis opus. Bellā castrā, arma sequor. Stipendiā meréo. Merēor in bellō, in castris meréo. Militiam subeo. Militiæ subeo, fero, tolēto laborem. Pericula martis exp rior. Militiæ opus tracto. Sub armis sudo. Præmiā militiæ pulverulentā sequor. aciēs et fērā bellā sequi.

mille, tausend. *Mille mœ Sículis errant in montibus agnæ.* Virg.

millesimus, der Tausende. *Stabit barbarico conjux millesima lecto.* Luc.

Milo, ōnis (*Fuit athleta Crotoniates, id est, ex urbe Crotone, qui taurum in Olympico certamine idu nude dextre occidisse dicitur, & sine fatigatione per stadii spatium supra humeros portasse totumque eo die comedisse. Huic malum tenenti digitis nemo poterat extorquere: dum constitisset nemo vestigio educere. Quum autem, nimia nervorum fiducia fretus, arborem in parte media hiantem deducere vellet, brachiis hinc inde constrictis & deficiente conatu retentus, lupis fuit præda. Alius fuit Milo civis Romanus, qui Clodium occidit.*) EPIT. Celeber, fortis, validus, robustus, nervosus, potens, durus, acer. PHR. Crōtōn fortī insignitā Milōnē.

milvinus, von Benen. *Nisi milvinis aut aquilinis ungulis.* (Jamb.) Pl.

milvus vel milvius, ein Benh, Geier. (*Avis ex accipitrum genere.*)

Suspectos laqueos & opertum milvius hamum. Hor.

EPIT. Rāpax, avidus, raptor, edax, celer, præceps, velox, carnivorus, pernix, aerius, citus, volucer, prædator, crudelis, ferox.

PHR. Hinc propē summā rāpax milvus in astra volat. Adradunt summam milvi lati æquoris undam. Hōs nānti similes dicēs similesque volanti. *Pro sidere* (Ovid. 3. *Fast.*) Stellā Lycāōniam vērgit declivis ad arctōn milvius.

mimallones, vel onides, die fagnachts Weiber des Bacchi. v. *Bacchæ.*

Mimas, antis. (*Gigas fuit, quem Jupiter fulminavit.*) EPIT. Sævus, ferox, immanis, rebellis, vastus, validus.

mimicus, gauflerisch. *Turpe incedere mimice & moleste.* (Phal.) Car. mimus, Gaufler. *Scribere si fas est imitantes turpia mimos.* Ovid.

SYN. Gesticulator, histrio, comicus, scenicus, vel æmulus, imitator. v. *Histrio.*

minaciter, mit Dräuen. *Culmine confedit, pressoque minaciter ore.* M.

minanter, idem. *Multaque submissee multa minanter agant.* Ovid.

minæ, arum, Dräuungen. *Nulle in fronte minæ nec formidabile lumen.*

Ovid. SYN. minatio. EPIT. Tumidæ, sævæ, rigidæ, gravēs, tristēs, terribiles, feroces, severæ, atrocēs, superbæ, audacēs, vānæ, horrēdæ, rabidæ, diræ, crudelēs, insanæ, hostiles, iustæ, injustæ.

PHR. Verbōrum terrōr. Minantiā, minaciā, minitantiā, asperā, durā, rigidā verbā. Minacēs animi. Verbōrum fulminā. Territat horrēdis imperiōsā minis Terribilesque poli sēnsit adēssē minas. Addit et insānis lūminā torvā minis.

minax, dräuend. *Primus & ira viam & fluvios tentare minaces.* T.

SYN. minitans, vel asper.

Mincius. (*Venetorum fluvius, qui, ex Benaco lacu defluens, alium prope Mantuam lacum efficit, & inde rursus, multis torrentibus auctus, effluit*

affluit in Padum.) EPIT. Flēxūs, inflexūs, tardūs, piger, iners, pulcher, amcenus, quētūs, virēns, virīdis, algēns, frigidūs, sinuōsus.

Mīnervā. — *operum laud ignara Minerva.* Virg.

(*Disciplinarum Dea, quam fabulantur poetæ ex cerebro Jovis esse natam, Deamque dicunt sapientie, artium & bellorum.*) SYN. pālās, Tritōnīs. EPIT. Cāstā, innūptā, pudicā, innūbā, faciundā, dōctā, ingeniōsā, aōniā, lānificā, ōperōsā, armipōtēns, bellicā, bellātrix, armigerā, pūgnāx, fērōx, armātā, pōtēns, tēribilis, generōsā, impavida, fōrtis. PHR. Bellōrum Deā. Invēntrix ōlēæ. Cārmīnis invēntrix Lānifici invēntrix Deā. Bellicā vīrgo. Divā bellātrix. Armipōtēns filiā. Nātā Jōvis. Pātērnō editā vērticē Pālās. Belli Deā præsēs. Vīrgo pōtēns belli. Deā ingeniōsā, dōctā Pallādium nūmēn. Solō Jōvē nātā. Nātā sinē matrē. Divā Jōvis sōbōlēs. Fōrmāquē armisque dēcorā. E cerebro prōgnātā Jōvis. Armā mānū sanguinolēntā rōtāns. Bellō metuēndā vīrāgo. Armipōtēns belli præsēs. Tritōniā vīrgo. Adsis ō Tēgēæ favēns ōlēæquē Mīnervā invēntrix. Cērebrīgēnæ fōrmā vēnūstā Deā. Dic mīni vīrgō fērōx, quum sit tibi cāsis et hāstā. Sūmquē creātoris prōvidā gnātā Jōvis.

mīnimē, mit nichten. *Quod minime reris Graja pandetur ab urbe.* V. mī smus, der alleraeringste. *Imbuit & cogit minimas ediscere foras.* J. mīnīstēr, ein Diener.

Iliadum turba & Phrygiis comitata ministris. Virg.

SYN. Famulus, sērvūs, sātēllēs. v. Servus.

mīnīstro, dienen. *Cæna ministratur pueris tribus, & lapis albus.* Hor.

SYN. Sūppēdīto, sūffīcio, vel sērvīo, famulor.

mīnītōr, drāuen. *Sæpius hanc ob rem minitatur terra ruinas.* Luc. v. Minor.

mīnīum, Minien. *Sanguineis ebuli baccis minioque rubentem.*

EPIT. pūrpūreūm, rūbēum, rubēns, rōseūm, rūtīlum, mīcāns, nī-tēns, dīlūtum, ībērum, hīspānum. v. Fucus.

mīnōr, ōrīs, fleiner. *Non minor est virtus quam quærere &c.*

mīnōr, ārīs, drāuen. *Nec semper feriet quodcumque minabitur arcus.* H.

SYN. mīnītōr, cōmmīnōr, īntēnto. PHR. mīnās jācto, īncūtīo, ād-do, ādjīcio, īntēnto. Mīnīs īnstō, īncrēpo. Mīnīs, vērbbīs tērrēo, tērrīto. Urgēo ōrē mīnācī, trūcībūs vērbbīs. Incūtīo mētum. Mūltās tūmīdō spārgīt āb ōrē mīnās. ēdīdīt īmpāvīdōs ōrē tōnāntē sōnōs. Præsētēmquē vīrīs īntēntānt ōmniā mōrtē. Quās gērīt ōrē, spī-rāt āb ōrē mīnās. Mūltā āc metuēndā mīnātūr. Ānēās mōrtēm cōntrā præsēnsquē mīnātūr. Exitīum sī quīsqūam ādēāt tērrētquē trēmētēs Et nī sī pārūērīt, plūra ēt grāvīōrā mīnātūr. Mīnās-quē, Nī prēcūl ābscēdāt, cōnvīciāquē īnsupēr āddūnt. Edīdīt hōr-rēndōs ōrē mīnāntē sōnōs.

Mīnōs. ōīs. *Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt.* P

(*Jovis & Europæ filius, rex Cretæ, qui primus Cretensibus leges dedit; fingitur a poetis esse judex apud inferos, sicut & frater ejus Rhadamantus propter insignem justitiam.*) EPIT.

Gnōsīācūs, Gnōsīus, Gōrtynīus, Dīctæūs, quāsītōr, lēgīfēr, rīgīdūs, sēvērūs, jūstus, īm-mītīs, īnēxōrābīlīs. PHR. Gnōsīācūs, Gnōsīūs, Gōrtynīus, Dīctæūs, āgēnōrēūs rēx. Gnōsīācūs dūx, hērōs, jūdēx, ārbītēr. Umbrārum jūdēx. Arbītēr ōrcī. Quāsītōr Mīnōs ūrnā mōvēt īlle sīlētēm, Cōnsīlīūmquē vōcāt, vīrēsque ēt crīmīnā dīscīt.

Mīnōtaūrus. *Minotaurus inest Veneris monumenta &c.* Virg.

(*Monstrum, natum ex Pasiphaë, uxore Minois, habens formam par-*

rim hominis & partim tauri, quod Pasiphaë concepit ex tauro. Hic inclusus Labyrintho, carnibus humanis vescabatur. Minos enim coegerat Athenienses, qui Androgeum filium suum occiderant, ut quotannis in Cretam mitterent septem filios & septem filias, a Minotauro devorandos. Tertio autem anno Theseus missus Minotaurum occidit, & auxilio Ariadnis, filiae Minois, labyrintho egressus est.) EPIT.

Infōrmis, tūrpis, hōrrēndūs, tērribilis, Crēsūs, Crētēnsis, Gnōsiūs, Gnōsiacus, sāvūs, dīrūs, indōmītūs, Lābyrīnthēūs. PHR. mīnōūs, mīnōiūs taūrūs. Mīnōum mōnstrū. Vīr sēmībōs. Bōs sēmivīr. Sēmīterum mōnstrum. Taūrūs bifōrmis, Lābyrīnthēūs. Quīque hōmo pārtē suī, pārtē jūvēncūs ērat. (*Virg. 6. Aeneid.*) Hīc crūdēlis amōr taūrī suppōstāque fārto Pasīphāē, mīxtumque gēnūs prōlēsque bifōrmis mīnōtaūrūs īnēst Vēnēris mōnūmētā nēfandā.

mīnūo, fleinern, mindern. *Voce quas reddas minuentur arte.* (Sapph.)

H. SYN. Dīmīnūo, īmmīnūo, ēxtēnūo, āttēnūo, ēlēvo, dēbīlīto, dētrāho, dēlībo, ēxhaūrīo.

mīnūs, weniger. *Qui non hodie, cras minus optus erit,* Ovid.

mīnūtātīm, zu fleinen Stufen. *Ossa minutatim morbo collapsa trahēbat.* Ovid.

mīnūtūs, gemindert. *Conveniebat enim fruges persæpe minutas.* Lucr.

Mīnyæ, ārum. (*Populi Theffalie, qui Jasonem in Colchos proficiscentem secuti sunt.*) EPIT.

Fōrtēs, magnānīmī, gēnērōsī, ānīmōsī, audācēs, bellācēs, pōtētēs, vālīdī, rōbūstī. (*Ovid 7. Met.*) Jāmqūe frētum Mīnyæ, Pēgāsēā pūppē sēcābant.

mīrābīlis, wunderbarlich. *Quin & caudicibus scdis, mirabile dictu.* V.

SYN. mīrūs, mīrāndūs, admīrābīlis, admīrāndūs, stupēndūs, mīrīficūs.

mīrābūndūs, der sich verwundert, wundernd.

Mirabunda tamen ciliis considerat aliis. M.

mīrāculum, ein Wunder. *Omnia commutans sese in miracula rerum.* V.

SYN. mīrāclum, pōtētum, prōdīgīum. EPIT. īnsīgnē, stupēndum, īnsōlēns, īnsuētum, cēlēbrē, nōvum, īnsōlītum, īnaūditum, īngēns.

PHR. Rēs mīrāndā. Mīrābilē fāctum. Dīctū mīrābilē mōnstrum.

Rēs plēnā stupōrīs. Rēs nōvā nōn ūllīs cōgnītā tēmpōrībūs. Mīrāculā rērum. Mīrā rēlatū. Mīrā lōquōr.

mīrātōr, ein Bewunderer. *Mirator veterum senex avorum.* (Phal.)

Ma t.

mīrē, Adverb. wunderbar. *Mire sagaces falleret hospites.* (Alcaic.) H.

mīrīficē, wunderbar. *Mirifice est a te noctus utrumque malum.* Cat.

mīrīficūs, wunderbar. *Quod si mirificum, &c.* M.

mīrōr, āris, sich verwunderen *Mirantur dona Æneæ, mirantur Julum.*

Virg. SYN. admīrōr, dēmīrōr, sūspīcīo, stupēscō, obstūpēo. PHR.

obstupēt, ac mōlem tacītē mīrātūr. Dum stupēt obtūtūque hærēt dēfīxūs īn ūnō, Obstūpuit visū ænēās. Obstūpuit dubītoque diū,

cāusāmque rēquīro. Obstūpuit vārīā cōnfūsūs īmāgīnē rērum Tūrnūs ēt obtūsū tacītō stētīt. Nūpēr īnscīā tūrlā prōdīgīum mīrātā nōvum.

Arrēctæ mēntēs, stupēfāctāque cōrdā. Illī obstūpūerē sīlētēs: Cōnvērsīque ōcūlōs īntēr sē atque ōrā tēnēbant. v. Obstupeo.

mīrūs, wunderbar, seltsam. *Qui se credebat miros audire tragædos.* H.

SYN. mīrāndūs, admīrābīlis, admīrāndūs, stupēndūs.

mīscēo, mengen, mischen *Aufidius forti miscebat mella falerno.* Hor.

SYN. īmmīscēo, admīscēo, cōmmīscēo, īntērmīscēo, tēmpēro, āttēmpēro, cōnfūndo, tūrbo, pētūrbo.

mīscē.

Misēnūs. (*Promontorium Campaniæ, non procul a Cumis, nomen habens a Miseno, Ænæe tibicine, illic sepulto.*) At pius ænēas ingēnti mōlē sēpūlerum impōnit, suāque armā virō rēmūmq̃e tūbāmq̃e. mōntē sub æriō, quī nūnc misēnūs ab illo Dicitur, ætērnūmq̃e tēnēt pēr sēcūlā nōmēn. Virg.

miser, armiselig, elend. *nec si miserum fortuna Simonem.* Virg.

SYN. miserabilis, miserardus, calamitosus, ærūmnosus, infelix, infortūnātus, afflictus, pauper, egens. PHR. miseris casibus actus, subactus. Adversā fortūnā præsūs, agitatūs, jactatus, exagitatūs. Mālis, mālōrum turbā, agminē circūdatūs, circūmvēntus, opprēsus, obrūtus. In luctū, squallorē trāhēns vitā. Infaustō sidere nātus. v. Infelix, & Pauper.

miseratio, ōis, Erbarmen.

Quum subito in medium frendens miseratio campum. P.

miserē, armiselig. *Pars cadit hamatis misere confixa sagittis.* Ovid.

miserēor, sich eines erbarmen. *O virgo, miserere mei, miserere meorum.*

Ovid. SYN. miserescō, miseret mē. PHR. Vicem iniquam, dōleo. Cāsum miserātī insōntis amīci. Miserēre animī nōn dignā ferētis. Dōluit miserāns inōpem. Mālis altērius tangī, mōvēri, flectī. Sē mitem, facilem, propitium, lenem, benignum, æquum alicui præbēre. Jacēntem respicere, æquis aspicerē oculis, solari. Sis pius, et nōstram miserātus respice sortem. Miseris auxiliari. His lacrymis vitā dāmus et miserescimūs ultro. O virgo, miserere mei, miserere meorum. Nil nōstri miseretē, mōri mē denique cogis Phœbē, grāves Trōjæ sēmpēr miserare labōrēs. O Dī, si vēstrum est misereri Aut quibus unquam extrēmā jam ipsā in mortē tulistis opem. Cōtūsosque animos et res miserābere tractās.

miseriā, Armiseligkeit, Elend. *Avarus ipse miseria causa est sua.* (J.)

P. M. SYN. Cālāmitās, ærūmnā, infortūnium. PHR. miserā sōrs. Rēs miseræ, afflictæ, egēnæ. Miseræ incōmmodā vitæ. Dūri labōrēs. Miseri dōlōrēs. Anxiētās animī cōtinuusque labōr. Sōrs ultimā rerum. Dūris ūrgēns, prēmēns in rēbus egēstās. v. Paupertas, infortunium.

miseriā, Erbarmen, Erbarmen. v. Clementia.

miseriā, Erbarmen. *Mortem misericors saepe pro vita dabit.* (Jamb.)

SYN. Clēmēns, benignus, propitius, pius, benēvolus, benēficus, mitis. v. Clemens.

miseror, aris. *Me liceat casum miserari insontis amici.* Virg. v. sup. Misereor.

missilis, allerley Gewehr. *Missilibus longe & vasto clamore lacesunt.* Virg.

mitesco, mild werden. *Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit.* H.

SYN. mansuesco, mansuescio, flector, placor.

Mithridatēs. (*Maximus rex Ponti, qui, a filio in turre obsessus, frustra venenum sumsit, quod adversus venena multis antea medicamentis corpus firmasset, & immisum percussorem in cædem suam trepidantem adjuvit.*) EPIT. Fortis, potens, crudelis, infelix, Ponticus. PHR. Ponticā magnānimum celebrant medicāminā regem. Profecit potō mithridatā sapē venenō. Tōxicā nē possent sāvā nocere sibi. Ponticā tēr victi laudant medicāminā regis.

mitis, mild, gutig, sanft. *Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.* V.

SYN. Lenis, clēmēns, placidus, facilis, mansuetus, comis, benignus.

PHR. Facilis, vultūque serenus. Comis, et urbanus. Cui mitem ingeni-

gēnium, plācīdī mōres, bēnīgnūs ānīmūs. Mājēstās ādēō cōmīs ūbī-
que tuo ēst. Aspērītātē cārēns. Pīger ād pōenās Lēnem mīserīs gē-
nuit nātūrā, nēc ūllī mītiūs īngēnium quam tībī Brūtē dēdit.

mītigo, begütigen, zähmen. *Silvestrem flammis & ferro mitiget grum.*

Hor. SYN. Plāco, lēnio, flēcto, sēdo, mōllīo. v. Placo.

mitra, Bischofshut, Mütze. *Ut mitra caesariem cobibens aura a viri-
lem.* P. SYN. infulā. EPIT. Aurēā, aurātā, illūstrīs, gēmmātā, rū-
tīlā, dēcōrā, corūscā, bīvērtēx. PHR. Pōntīfīcālīs āpex. Sacrā
cōrōnā.

mītto, mīsi, senden, schiften. *Aurea mala decem misi, cras altera mit-
tam.* V. SYN. ēmītto, jācio, jāculōr, īmmītto, vībro, īmpēllo, tōr-
quēo, īntōrquēo, dīrīgo, vel āblēgo, āmādo, dīmītto, vel ōmītto,
prāterēo.

mīxtus, vel mīstus, ā, um, vermisch, vermengt.

Hec lacerat mixtos equitum cum sanguine patres. Juv.

SYN. pēmīstus, cōmmīstus, īmmīstus, cōntūsus, tūrbātus.

mōbilis, beweglich. *Mobilibus frenis in aperto flectere campo.* Luc.

SYN. Lēvis, vōlūbilis, mūtābilis, vāriūs, īrrēquīētus, īncērtus, flū-
xus, cādūcus, īncōnstāns, vel cēlēr, vėlōx.

mōbilitās, Beweglichkeit. *Mobilitate viget viresque acquirit eundo.* V.

SYN. Lēvītās, īncōntāntiā, vėlōcītās. EPIT. Lubricā, vōlucrīs,
āgilīs, cēlēr, īnfīdā, prācēps, cītā, cōncītā. PHR. Fōrtūnāe lubricā
nēscit mōbilitās fixīssē rōtam. Nmniā quā vōlucrī dum mōbilitātē
fērūntūr. Et cēlērī quāvis mōbilitātē vōlānt.

mōdērāmēn, Mäßigung. *Obstupui capiatque aliquis moderamina dixi.*
Ovid.

mōdērātōr, ein Regierer, Ordner. — *validisque sedet moderator habē-
nis.* T.

mōdērātus, mäßig, bescheiden. — *jastantur moderatis equora ventis.*

Tibul. SYN. Pārātus, plācīdus, mōdēstus.

mōdērōr, mäßigen, zähmen. *Majus tormentum qui non moderabitur ira.*

Ovid. SYN. ādmōdērōr, tēmpēro, cōntīnēo, rētīnēo, cōērcēo, cōhī-
bēo, īnhībēo, cōmpēscō, reprīmo, cōmprīmo, frāno, refrāno, rēgo,
gūbēno. v. Modum servo.

mōdēstīā, Mäßigkeit, Zucht. *Reddit intactam, minuitque modestia cri-
men.* O. SYN. mōdērātīo, pudōr. EPIT. Blandā, plācīdā, grātā,
āmābilis, īnsīgnīs, hūmīlis, prāclārā, dīvinā. PHR. Hōnēstī prā-
clārā mōdēstīā vūltus. Vūltus hōnēstus. Mōdēstā faciēs. ōs vērē-
cūndum. Mōdēstī, mōdērātī mōrēs. Sērvāt īnōffēnsam dīvinā mō-
dēstīā vōcem.

mōdēstus, ūchtig mit Geherden, bescheiden. SYN. mōdērātus, hōnē-
stus, pācātus, plācīdus.

mōdīcus, mittelmäßig. *Utar & ex modico quantum res poscat acervo.*
Hor.

mōdō, jetzt. *Cum tribus avellis modo laeva priscus inani.* Hor.

SYN. mōx, statim, nūnc, vel dūmmōdō, sī tāmēn.

mōdūlāmēn, inis, & mōdūlātīo, ōnis, Gesang, Melodie.

Concinat aut ille est presso modulamine parcus. Pr.

SYN. Dōctum, sōnōrum, dūlcē, cānōrum, quērūlum, lēnē, mēllēum,
mūlcēns, blāndum, dūlcīsōnum, cōncōrs, āltīsōnum. EPIT. mōdū-
lātīo, cāntus, cānōr, cārmēn, mōdī, mōdūlī, cōncēntus, mēlōs. PHR.
Lætum mūrmūr. Hārmōnīcī dūlcīs mōdūlātīo cāntus. v. Cantus,
melos.

mōdū-

mödulatör, Gesanglehrer. — *omnifona modulator & arbiter unus.*
Paul. Ep.

mödulör, äris, singen. — *solidum modulatur arundine carmen.* Virg.

SYN. cāno, cōncino, cāto PHR. cānōnicās (*prima, quæ brevis est, metri causa producit.*) mödulis cēlebrārē suāvibus hōrās. Et Symphōniācō mödulāminē pērsōnāt aurā. Dāmnōsās quērulō mül-cēt mödulāminē cūrās. Sēd piā cōncōrdēs āgmīnā dānt mödulōs. Pīndāricisque mövēs plēctra cānōrā mödis. Mōenālīōsque mödōs ēt pēctōrālīā labrī mūrmūrā tēntābant. v. *Cano.*

mödüs, Weise, Maas, Mittel, Ziel, Tact, Ende.

Quis modus argento, quid fas optare, quid asper. Perf.

SYN. Rātio, vel mödērātio, mediocritās, mödēstia, sōbriētās. EPIT. pūlchēr, utilis, aurēus, optātus, rēctus, hōnēstus. PHR. mödüs, pūlchērrimā virtūs. Rēctam mēnsūram sērvāns. Omnīā cōnsiliō mödē-rāns. Est mödüs in rēbus, sūnt certī dēniquē finēs. Quōs ūltrā, citrāque nēquit cōnsistērē rēctum.

Modum servo, Maas halten PHR. mödum tēnēo, ādhībēo, pōno, stā-tūo, tēmpēro. Mödērör āffēctūs, (*iram, dolorem, spem &c.*) Dölēn-dī, cūpiēndī mödum fācērē. Nōn sēqui impētum, vim animī. Fōr-tūnam frānārē suām, finēmque sēcūndis pōnērē cōnsiliū ēst. Nēc pārvā accēssio māgnāe fōrtūnāe ēst tēnuissē mödum.

OBSERVATIO.

Modus qui servandus, est medium, de quo lege apud O. de Phaëtonte & apud H.

Inter utrumque tene, medio tutissimus ibis.

Est modus in rebus, sunt certi denique fines,

Quos ultra citraque nequit consistere rectum.

Hunc modum esse medium, declarat idem poeta hac aurea sententia.

Auream quisquis mediocritatem

Diligit, tutus caret obsoleti

Sordibus tecti, caret invidenda

Sobrius aula.

mœchör, ehebrechen. v. *Adulteror.*

mœchus, Ehebrecher. v. *Adulter.*

mæniā, Stadtmauer. *Quis ante ora patrum Troja sub mœnibus altis.*

Virg. SYN. mūrūs, pāriēs, āggēr, mūnīmēntā. EPIT. Tūrritā, mū-nitā, ārdūā, sūblīmīā, āltā, ēxcēlsā, cēlsā, tūrrigērā, inēxpūgnābīlīā, sūpērbā, ināccēssā, ēlātā, ēditā, āērīā, tūtā, sēcūrā, ingēntiā, vāllā-tā, cōctīlīā, fōrtiā PHR. Mūrōrum cōmpāgēs, āggēr, mōlēs, vāllum, mūnīmēntum, mūnīmēn, mūrālē, sōlīdī fūndāminā mūrī. Māxīmā lōngē mœniā sūrgēntēmque nōvæ Cārthāgīnis ārcem. Atque ipsīs prēliā mīscēt Aggērībūs mūrōrum ēt inūndānt sānguīnē fossā. Strū-ctīs ēxsūrgūnt oppīdā mūrīs. Artificum fīrmātā mānū, stānt ārdūā sā-xō mœniā. Cōctīlībūsque nōvam cīrcūmdārē mœnībūs ūrbem. Cæ-lō sūblīmībūs ūrbem mœnībūs æquāvīt. Altāque tūlmīnēō cōnfūn-dērē mœniā pūlsū. Erēctōs āttōllīt ād æthērā mūrōs. v. *Murus.*

mœrēo, trauren. *Eheu translatos alio mœrebus amores!* Hor.

SYN. Trīstör, cōntrīstör, dölēo, gēmo.

mœrör, öris,ummer, Herzeleid. *Invenit & tota mæror in urbe locum.*

Ped. SYN. mœstītiā, dölör, trīstītiā.

mœstītiā, Traurigkeit, Schmerz. v. *Tristitia.*

mœstus, betrübt. *Compellare virum & mæstas componere voces.* Virg.

SYN. Trīstis, āfflīctūs, dölēns, mœrēns. v. *Tristis.*

mölä,

- mölă, eine Mühle. EPIT. Rēgīdă, vērșătīlīs, vōlūbīlīs, dūră, scabră, pūnicăă, rūștică, fōrtīs. PHR. pūnicăăs vērșăt ășellă mōlăs.
- mōlēs, eine Last. *Ardeat & mundi moles operosa labores* Ovid.
- SYN. pōndūs, ōnūs, măsă, măchīnă. EPIT. Săxăă, ōnērōsă, ōpērōsă, grăvīs, īnsōlītă, ārdūă, sūblīmīs, cēlsă, ēxcēlsă, altă, flūpēndă, ādmīrāndă, īngēns. PHR. mōlīs ōnūs. Măsă pōndūs. Săxăă pilă māgnīs cōnștrūctă mōlībūs. Mūrōrum ēdūcērē mōlēs. Mōlēs ōnērōsă thēātrī mōlē sūă flăt.
- mōlēștiă, unruh, Ueberlast, Berdruß. SYN. īncōmmōdum, cūră, dōlōr.
- mōlēșto, befummern, überlastig sehn. SYN. Vēxo, tōrquēo, āffligo.
- mōlēștūs, unruhig, überlastig. — *lites cum rego molestæ*. Virg.
- SYN. Grăvīs, dūrūs, īncōmmōdūs, īmpōrtūnūs, ōdīōsūs, vel dīffīcīlīs, ōpērōsūs.
- mōlimēn, Gūrnehmen, Gūrsatz. *Fabrica divini moliminis, ipse columnas*. Paul. E. SYN. Cōnāmēn, cōnātūs, nīsūs, tēntāmēn. v. *Conatus*.
- mōliōr, irīs, sich etwas unterstehen. *Erge avidus muros optatae molior urbis*. V. SYN. ādmōliōr, strūo, ædīfīco, cōnștrūo, fābrīco, vel nī-tōr, tēnto, lăbōro. v. *Conor*, vel cōgīto, mēdītōr, măchīnōr.
- mōllēșco, weich werden. SYN. Mōllēșio, mōllīōr, mītēșco.
- mōllīo, is, lindern, erweichen.
- Mollierant animos lectus & umbra meos*. Ovid.
- SYN. ēmōllīo, lēnio, sūbīgo, flēcto, tēmpēro, mītīgo, plāco.
- mōllīs, lind, weich, zart. *Utere lactucis, & mollibus utere malvis*. Mart.
- SYN. Tēnēr, facilīs, flēxīlīs, trāctābīlīs, rēmīșsūs, placīdūs, lēnīs, vel suāvīs, jūcūndūs, grātūs, blāndūs, āmcenūs, vel ēffēcēmīnātūs, īn-ērs. PHR. mōllēs ānnī, die Kindheit. mēns mōllīs, nīcht gāh. mōllībūs ēșt ōcūlīs, weint gern.
- mōllītēr, lind, sänftlich. *Arcades o mihi tu quam molliter ossa quiescant*. H.
- mōllītēs, Bärtlichkeit, Faulheit. — *aut validus presumis mollitem, seu*. H. SYN. Flēxīlītās, lēnītās, vel īnērtiă, lūxūrīēs.
- mōllītūs, geweicht, versöhnt. *Et per mollitos ante timore gradus*. Petr.
- SYN. ēmōllītūs, sūbāctūs, vel lēnītūs, plācātūs.
- mōlo, mōlūt, mahlen. *Grana molit totidem piperis, &c.* Petr.
- SYN. ēmōlo, cōmmōlo. PHR. mōlă, săxō tēro, ōbtēro, āttēro, cōn-tēro, tūndo, cōntūndo, frāngo, sūbīgo, dōmo, pērdōmo. Mōlă ōr-bē, săxī āttītū sūbīgo, frāngo. Quōdcūnquē ēșt sōlīdă Cērērīs că-vă măchīnă frāngăt. Cērērīs frūgēs āșpēră săxă tērēnt, sūbdērē fră-ctūrō sīlīcī frūmētă. Pērdōmītam săxō cērērem, frūgēsquē rēcē-ptās, ēt tōrrērē părănt flāmmīs, ēt frāngērē săxō. Trītă Cērēs sīlī-cum rāpīdō dēcūrrīt āb īctū.
- Mōlōrchūs. (*Arcadius quidam, qui Herculem ad Nemeæi leonis expu-gnationem proficiscentem humaniter excepit. Cujus beneficii nomine Hercules illi sacra solemnia instituit, quæ Molorchea dicebantur.*)
- EPIT. Clēonăūs, paūpēr, īnōps, ārcădiūs.
- Mōlōșșiă. (*Regio pars Epyri, a Molosso, Pyrrhi & Andromaches filie nominata, cujus incolæ appellantur Molossi.*)
- Mōlōșșūs. *Reloces Spartæ catulos, acremque molossum*. Virg.
- (*In Molossia nascebantur canes egregii, hinc Molossi dicti. Poetæ fa-bulantur, canes hosce originem traxisse a cane æneo, a Vulcano fa-bricato, quem ille Jovi, Jupiter Europæ, Europa Procridi, Procris Cephalo dono dedit.*) EPIT. ācēr, lēvīs, īnsănūs, lătrătōr, mōrdăx, trux,

trūx, fortis, validus, latrans, armillatus. PHR. Frëndens ūt dēntē latrantēs Mōrsūs apēr silvis solēt exagītārē mōlōssōs. Vēnātōr tēnēt ōrā levīs, clāmōsā mōlōssī. v. *Canis*.

mōmētum, ein klein Ziel. *Momento cita mors venit aut victoria laeta.*

H. SYN. Pūctum tēmpōris, tēmpūs exīgūm, vel pōndūs, vīs, auctoritās. EPIT. Rāpidum, levē, instābile, brevē, parvum, minimum. PHR. Tēmpōris exīgūm vel minimum spātium. Brevīs mōra tēmpōris.

Mōmūs. (*Deus Noctē matre ac Somno patre editus, qui ipse otiosus, aliorum deorum opera curiosis oculis contemplabatur, & si quid perperam factum, liberius arguebat.*) EPIT. Inērs, prōcāx. SYN. Zoīlūs.

mōneo, marnen, mahnen. *Subjiciunt epulis sic Jupiter ipse monebat* V. SYN. admōneo. cōmmōneo, nūntio, indico, as, suādeo, hōrtōr, excitō, prācīpio.

mōnētā, Münze. *Et centum numeros nova moneta.* (Phal.) Mart.

SYN. Nūmmūs, nūmismā, pēcūniā. EPIT. Flāvā, opulētā, fūlvā, aenēā, aurēā, argētēā, utilīs, prētiosā. v. *Pecunia*.

mōnile, Halsband, Halsgezierde. *Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo.* Ovid.

SYN. Tōrquīs, tōrquēs. EPIT. Prētiosum, aurātum, bāccātum, aurēum, fūlvum, insignē, splēndēns, fūlgēns, dēcorum, divēs, gēmmēum, micāns, nobilē, cōrūscum, rūtilum, splēndidum. PHR. Bāccātūs, gēmmātūs aurō cīrcūlūs. Tōrtilē, tēxtilē cōllo dēcus. Gēmmārum ē cōllo pēnsilē tēxtum. Gēmmīs cōntōrtā tōrquēs. Pēndēbānt tērētī gēmmātā mōniliā cōllo. Dāt dīgītīs gēmmās, dāt lōngā mōniliā cōllo. Sūbstringitquē cōmam gēmmīs, ēc cōllā mōnili cīrcūit, & bāccīs ōnērāt cāndēntībūs aurēs.

mōnimētum, ein Gedächtnis, Denkmal, Grabstein.

Terra sui dederat monimentum & pignus amoris. Virg.

SYN. Signum, indicium, argūmētum, nōtā, tēstīmōnium. PHR.

mōnimētum ēt pignūs amōris. Sævī mōnimētā dōlōris. v. *Signum*.

mōnitor, Ermahner. *Cereus in vitium flecti, monitoribus asper.* Hor.

mōnitum, Ermahnung. *Dixerat, illa Jovis monitis immota tenebat.* Virg.

mōnītūs, ā, um, ermahnet. *Discite justitiam moniti & non temnere divos.* V.

mōns, ein Berg. *Romani montes, & montibus addita Roma.* Prop.

SYN. Collis, jūgum, apēx, vērte, cūlmēn, cācūmēn. EPIT. arduus, altus, praeiūptus, excelsus, aeriū, praeceps, sublimis, asper, clivōsus, dēvexūs, inaccēssūs, supīnūs, aviū, elātus, nebulosus, abruptus, ingēns, superbus, nubifer, nimbosus, nemorosus, umbrōsus, apertus, apricus, saxosus, scopulosus, incultus, rigidus, nivōsus, dumosus, spatiosus, cavernosus, ambitiosus, timidus, viridis, frondosus, opacū, herbosus, intonsus. PHR. mōntīs cūlmēn, vērte, cācūmēn, acclivē solum mōntīs. Clivōsī trāmitīs supercilium arduā mōntīs. arduā tērrarum. Tūmūlūs abruptus. Mōntānā cācūminā. Arduā mōlēs. aerīī saxī vērte. Supērās sē tollēns in aurās. In āstrā surgēns. Sīdērā vērte tangēns, pulsāns, pētēns, tēriēns. Tollēns ad āstrā caput. Caput intēr nūbilā cōndēns. opertī arbōrē mōntēs. Frondosō vērte cōspicū. Nubiferī mōntēs ēt saxā minantiā cālo. Nemorosa jūga ēt scopulosī vērte collēs. Tūmūlīs acclivē solum collēsque supīnī. Ancēps mōntīs acūmēn. Cūlmīnā mōntīs. Mōns, quī surgit, in aerā. Quī fertur ad āstrā vērte. Nōn ego tē abruptus

rūptōs jūbēo cōscēndērē mōntēs. Rīgēt ārdūā mōntīs æthērēī fāciēs. Mōns ībi vērticībūs pētīt ārdūūs āstrā duōbūs, Nōmīnē Pārnāf-sūs, sūperātquē cācūminē nūbēs. *v. Altus.*

mōnstrīfēr, wundergestaltig. *Monstriferos agit unda sinus &c. Luc.*

mōnstrīficūs, wunderseitsam. *Monstrifici vultus fecisti lumine cæco. H.*

Mōnstrīgēnūs, *At ne monstrigenis hostem licet &c. Avien.*

mōnstro, zeigen. *Talia monstrabat relegens errata retrorsum. Virg.*

SYN. Dēmōnstro, cōmmōnstro, ōstēndo, indīco, ās, mānīfēsto. *v. Ostendo.*

mōnstrōsūs, unnatürlich. *Monstrosique hominum partus &c. Lucr.*

mōnstrum, Wunderthier. — *sunt & rabidis juxta insita monstros. St.*

SYN. Prōdīgīum, pōrtēntum, ōstēntum EPIT. Hōrrēndum, infān-

dum, infōrmē, īngēns, īmmānē, fātālē, ēxecrābilē, dīrum, tūrpē, dē-

fōrmē, mīrābilē, stūpēndum, nōvum, tērrībilē, mīnāx, fævum, trūx,

atrōx, ēxitiālē, fēralē, mīrum, tērrīficum, prōdīgīōsum, dīctū, vīsū

mīrābilē, Gōrgōnēum. PHR. mōnstrōsī, sēmīf-ri pārtūs, Tērrībī-

lēs vīsū fōrmæ. Mōnstrōsūs fœtūs Trīstīus hāud illīs mōnstrum nēc

fæviōr ūllā Pēstīs, ēt irā Dēum Stvgīīs sēsē ēxtulīt ūndīs. Mōnstrī

mīrāculā, mīrā spēctāculā. Vā iārum mōnstrā fērārum. Dīctū mīrābilē

mōnstrum. Vāriā, atquē bīcōrpōrā mōnstrā. Mōnstrum hōrrēndum

infōrmē, īngēns, cū lūmēn ādēmtum. Intērēa aūgūrīs, mōnstrīs.

quē mīnācībūs ūrbem Tērrītāt. Nōs aūtem tīmīdī stāntēs mīrābilē

mōnstrum Vidīmūs.

OBSERVATIO.

Poete varios & insolitos eventus vocant monstra, portenta, & prodigia, quod eis semper aliquid monstrari, portendi & prædici crederent. Inter monstra numerat etiam Juvenalis Sat. VIRUM

BONUM, quia raro invenitur.

Egregium sanctumque virum si cerno, bimembri

Hoc monstrum puero, & miranti jam sub aratro

Piscibus inventis, & fœtæ comparo mulæ.

Solicitus, tanquam lapides effuderit imber.

mōntānūs, bergicht. *Incidit aut rapidus montano flumine torrens. Virg.*

v. Montosus.

mōntīcōlā, in Gebürgen wohnend. *Et nymphae satirique & monticolæ silvani. V.*

mōntīgēnā, der in Bergen geboren ist.

mōntivāgūs, ein Bergstreicher. *Montivago generi possit præbere ferarum. L.*

mōntōsūs, bergicht. *Et te montose miscere in prælia Nursæ. Virg.*

SYN. Mōntānūs, scōpūlōsūs, clivōsūs, acclivīs, ārdūūs, ābrūptūs.

PHR. mōntībūs, scōpūlīs crēbēr, frēquēns ārdūā sāxīs rēgio. Scabrā

sāxīs lōcā. Sālebrōsī collēs.

mōnūmēntum, ein Gedenkzeichen. *Accipe care puer nostri monumenta doloris. SYN. mōnīmēntum, sīgnum, vel sēpūlchrum, tūmūlī īnscrī-*

ptio.

mōrā, Verzug, Hinderniß. — *nostri mora longa laboris. Ovid.*

SYN. Cūctātio, tarditās, sēgnitēs. EPIT. Tārdā, lēntā, īgnāvā,

īnērs, lānguīdā, dēsēs, ōrīōsā, sēgnīs, lōngā, ānnōsā. PHR. Mōræ

spātīum, tēmpūs. Sēgnēs rūmpē mōrās, īn mē mōrā nōn ērīt ūllā.

Tōrpūērānt lōngā pēctōrā nōstrā mōrā. Hāut mōrā fēstīnānt. Nūl-

lā mōrā ēst.

mōrōr, ārīs, verziehen, aufhalten. *Quid vitam moror invisam, pallan-*

te &c. V. SYN. immörör, demörör, cunctör, tardo, differo, procrastino, cesso, hæreo. PHR. Möräs necto, innecto, interpono, traho, molior. Möräs rebüs addo. Sedibüs hæret *vel* manet fixus iisdem. Quæ tantæ tenuere möræ? Quæ te tam serä möratur segnitiës. Causas innecte mörandi. Eja age, segnes rumpere möräs. increpat ultro cunctantes socios. Hæut multä möratus *vel* detineo, impedio, sisto, tardo, retardo, *vel* subsisto, sto, hæreo, consisto. PHR. Gradum, gressum, cursum sisto, contineo, comprimo, compesco, sustineo, cohibeo. Figo pedem. Constitit obtutü tacito, et vestigia pressit. Siste gradum, teque aspectu ne subtrahere nostro. In limine portæ substitit.

mörbidüs, franf. *Et perturbarunt celum, sit morbidus aer.* Luc.

SYN. Mörbösüs, mörbis obnoxius, languidus, ægrötüs.

Morbo laboro, franf seyn. SYN. Mörbö gravis, languens, fractüs, membris omnibus æger. Lëntä tabe corüptus. örä petens buxö pallidiorä. Jam stygiäs subitürus aquäs.

OBSERVATIO.

Ægri, quorum vita desperata est, dicuntur DEPOSITI. Quod Servius natum existimat a ritu prisco, quo morti vicinos ante januas ædium collocabant, ut illic vel spiritum terræ traderent, vel a transeuntibus, si qui forte simili morbo laborassent, medelam acciperent. Hoc sensu cecinit Ovid. 3. Trist.

Non mea consueto languescent corpora morbo,

Nec qui depositum me heat, ullus erit.

Et l. 2. Pont. Eleg. 2.

Jam prope DEPOSITUS, certe jam frigidus æger,

Per te servatus, si modo fervet, ero.

Eadem phrasi usus est Cicero, quando in Verrem dicit, se accepisse rem publ. maxime ægram atque DEPOSITAM.

mörbösüs, voller Krankheit, ungesund, gebrechlich, fränflich. v. *Morbidus.*

mörbus, Krankheit. *Morborum quoque te causas & signa docebo.* Virg.

SYN. Languör, febris, luës, contagiüm. EPIT. Tristis, patiëns pestifer, dirus, impatiëns, gravis, periculösüs insänabilis. immedicabilis, latens, letälis, violëntüs, acerbüs, querulus, acer, teter, malignus, insomnis, molestüs, languidus, sollicitus, pallidus, mortifer, asper, intolerabilis, lentus, tabificus, gräsätus, desperätus, atrox, putris, exitialis, longus. PHR. Mörbü vis, luës, contagiö, sævitiës, triste malum. Mörbü dölör immedicabilis. Mörbörum examinä, dirä cohors. Fastidia mörbü. Sëminä mörbü. Mörbü cruciätus. Languëntia corpörä atterëns, debilitans, extenuans, discrucians, torquens. Infirmo decerpens corpore vires, macie corpus edens impatiënsque sui mörbus. Pallidäque exanguisquallëbant corpörä mörbö. v. *Febris, Pestis, Hydrops, Languor, Dolor, Ægroto.*

mördäx, beißig. *Mordaces aliter sollicitudines.* (Choriamb.) Hor.

mördeo, mömördi, beissen. *Mordebitque tuos sordida præda canes.* M.

SYN. öbmördeo, admördeo. PHR. Mörsüs intëro. Mörsü depascor. Mörsü dentibüs arripio, peto, prensö, comprehendö, lacëro, dilacëro, discërpo, dilänio, vëllö, divëllö, trängo, cönsümo. Dëntës intigëre. Occupät hös mörsü, figitque in corpore dëntës. Misëros mörsü depascitur artüs. Dürique venënum Dëntis et admörsä signata in stirpë cicatrix. Discissös [rabidis] läniabät dëntibüs artüs. v. *Manduco.*

mördi

mordicus, mit Beissen. *Unguibus & pullam divellere mordicus agnam.* Hor.

mōrētum, ein Essen, von Milch, Wein, Kaff und Kräutern gemacht. SYN. Libum. EPIT. Dulce, molle, coctum. *Ovid. 4. Fast, Non pūdet herbosum, dixi, posuisse mōrētum.*

Mōrīnī. (*Populi inter Belgas & oceanum Britannicum.*) EPIT. Fortēs, fēri, fērocēs, extrēmī, pūgnacēs, validī, pōtētēs, robūstī.

mōribūdus, sterbend. — *cur me moribundam deferis hospes.* Virg.

SYN. Sēmīapīmīs, mōriēns, languēns. PHR. mōrtī, lētō proxīmus, vicīnū, propīnquū. Jam mōrtē sub agra languēscēns animam vicinā sub mōrtē trāhēns. Mediō in discriminē mōrtis languidus. Vicinā languēscunt lūminā mōrtē expīrāns, atque extrēmā gemēns.

v. *Mortis acon*

DESCRIPTIO HOMINIS MORIBUNDI.

In vultu color est sine sanguine, lumina mœstis
Stant immota genis; nihil est in imagine vivum,
Ipsa quoque interius cum duro lingua palato
Congelat, & venæ deficiunt posse moveri.

Nec flecti cervix, nec brachia reddere motus. *Ovid. metam.*

mōrīōr, eris, sterben. *Dum moritur num quid major Othone fuit.* Mart.
SYN. emōrīōr, obēo, occūmbo, cādo, occīdo, intēreo, expīro, pēreo. PHR. animam rēdo, exhālo, āgo, linquo, efflo. Vitam effūndo, dēsēro, profūdo, fūdo. E vitā exēo, migro, dēcēdo, rēcēdo. Mōrtē obēo, subēo, oppēto, occūmbo. Mōrtī occūmbo, succūmbo. Fātis cōcēdo. Ad mānēs ēo. Vitā fūngōr, ēo sub ūmbrās. Nōvīssimō diē fātā clāudo. Plācidā mōrtē quīēscō. Exanimis jācēo. Aevi spātium finio. Lūmēn vitālē dēsēro. Vitam finio. Fātā subēo. Vitālēs aūrās linquo. Crūdēlibus ūmbris occūbo. Stygiās ūndās ādēo. Ad Stygiās ūndās dēmīttōr, ēo, dēscēdo. Mōrtis itēr ādēo. Spīritus artūs dēsērīt. Spīritus it, ābīt in aūrās. Sanguis mēmbra fūgīt. Dēsērīt artūs cālōr. In vēntōs vitā rēcēdīt. Mōrtē lūminā clāudo. Dūrā quīēs oculōs ēt fērrēus ūrgēt Sōmnus. animam vicinā sub mōrtē trāho. Paullātīm sōlvūntūr frīgōrē mēmbra. Pallōr sīmūl occupāt orā. Vicinā languēscunt lūminā mōrtē. Frīgīdā tōtō Paullātīm exsolvīt sē corpōrē, lēntāquē collā, Et cāptum lētō posuit cāpūt. In aeternam clauduntūr lūminā nōctem. Crūdēlī cēcīdīt lētō. Pērīt mōrtē crūēntā. Crūdēlī fūnērē mērgōr, extīnguōr. Vitam cum sanguīnē fūdo. Exhālārē sub acerbō vūlnērē vitam. Vitā quē cum frēmītū fūgīt indignatā sub ūmbrās. Pūrpūream vōmīt ille animam. Procūbuit mōriēns. Labitur exsanguis. Collapsos artūs, atque armā crūēntā cerebrō Stērnīt hūmī mōriēns. Sanguinis illē vōmēns rīvōs cādīt. Vōlvītūr Eūriālūs lētō pulchrōsquē per artūs. It crūōr, inque hūmērōs cervīx collāpsā rēcūmbīt. Frōntē fēcit tēram ēt crāssum vōmīt orē crūōrem. Quūmqūe animāe crūor ēst effūsus in aūrās, Implēvitquē sinum sanguis. Tum vitā pēr aūrās Concēssit mœsta ad Mānēs corpusquē reliquit Mōriēns. Sanguīnē tinxīt hūmum. Pōstrēmō claudērē fātā diē. Vitam cum sanguīnē fūndērē. Dūrōs lētō finīrē labōrēs. Stābīlī lētōs claudērē finē diēs. Spīritus tēnūēs evānēscīt in aūrās. Hōmīnēs lūcēmqūē reliquit. Linquēbant dūlcēs animās, aut agra trāhēbant Corpōrā. Omnis ēt unā Dilāpsos cālōr, atque in vēntōs vitā rēcēssīt. Mediōs animam expīrāvīt in ignēs. Pēr te immātūrum mōrtis adīmūs itēr. Occīdīt ēt mīserō stēterāt vicēsīmus annūs. Sed imēdiā cēcīdērē abrūptā jūvēntā.

Gau.

Gaudia flōrentesquē mānū scīdīt Atrōpōs ānnōs Inquē lēvēs ābīit
 paūllatīm spīrītūs aūrās. Nōn plārā lōquūtum Vītā fugīt dēnsaque
 ōculōs prēssērē tēnebræ. Vivisnē aut sī lūx ālmā rēcēssīt? Quān-
 docūnque īgītūr nōstrōs mōrs claudēt ōcellōs. Quum fuēro vacūas
 delāpsūs īn aūrās Exānimūs. ubi vītā tuōs īnvītā rēliquerīt ārtūs.
 Nēc finīrē licēt tāntōs mīhi mōrtē dōlōrēs. Heū mīsērō trātrī jūcūn-
 dum lūmēn ādēmtum. Quīn etiām mēā quum tūmūlūs cōntēxērīt
 ōsā Nāscētēs mōrimūr, finisque āb ōriginē pēndēt. Mē quum fātā-
 lis lētō dāmnāverīt hōrā. Quāndocūmque īgītūr vītā mēā fātā tē-
 pōscēt Occidīt, heū gēmīnam prōlem sīnē præsīdē līnguēns. Quīd-
 quīd hābēt ōrtum, finem tīmēt. ībīmūs ōmnēs, ībīmūs īmmēnsīs ūr-
 nam quātīt æacūs ūmbrīs. Spīrītūs infēlix pēregrīnās ībīt īn aūrās.
Moriar prius. Prius ā fēssō sēcēdent cōrpōrē sēnsūs. Spīrītūs hīc vā-
 cūas prius extēnuandūs īn aūrās ībīt, et īn tēpīdō dēsērēt ōsā rōgō.
 Spīrītūs antē mēūs tēnuēs vānēscēt īn aūrās. Prius hānc ānimā tē-
 nuēs reddēmūs īn aūrās.

Mori bello, im Stricke sterben. Cādērē bellō, mārte, ōccūmbērē cām-
 pīs. Sānguīnis illē vōmēns rīvōs cādīt, atquē crūēntā mādīt hū-
 mum mōriēnsquē suō se īn vūlnērē vērāt. Pūlchrāmquē pētunt pēr
 vūlnērā mōrtē. Pūlchrūmquē mōrī succūrrīt īn ārmīs. Mōriāmūr,
 et īn mēdiā ārmā ruāmūs. Sī pērēo, mānībūs hōmīnum pērīssē jūvā-
 bīt. Ictā grāvī tēlō cōnfōssāquē vūlnērē vītā Pērdīdīt. Sēd jūvāt
 antē suū sic cēcīdīssē diē. Sānguīnē dēlētūs cēcīdīt cōllāpsūs īn
 ārtūs. Rūtilum vōmīt illē crūōrē Et rēsūpīnūs hūmum mōrībūdō
 vērīcē pūlsāt. An sē mēdiōs mōrītūrūs īn hōstēs īfērāt, et pūlchrā
 prōpērēt pēr vūlmērā mōrtē? Nēc mīsērā ēffūgiūt mōrtē, sēd
 līmīne īn ipsō Cōnfixi ēxspirānt ānimās. Cōncīdīt āc mūltō vītā
 cum sānguīnē fūdīt.

mōrōr, āris, verhindern, aufhalten. v. sup. Mora.

mōrōsūs, a mos, eigensinnig, seltsam. *Difficilem & morosum offendat, &c.*

H. SYN. Difficilis, tristis, anxius, molestus.

Mōrphēūs, aut mōrpheūs, (*diffyl.* (*Somni minister, cujus jussu varias
 formas & spectra dormientibus inducit.*) EPIT. Sōmnīfēr, lēvis, nō-
 tūrnūs, vōlūcēr, fīctōr, sīmūlātōr, plācidūs. PHR. Sōmnī mīnīstēr,
 ārtīfēx; sīmūlātōrquē fīgūrā. Pīctūs īmāgīnībūs fōrmīsquē fūgācībūs
 ādstāt Mōrphēūs, et vārīīs fīngīt nōvā vūltībūs ōrā.

mōrs, der Tod. *Tum breviter diræ mortis aperta via est.* Tib.

(*A veteribus dea credita est noctis, & Erebi filia, quæ in mortales
 omnes vitæ necisque habet potestatem.*) SYN. Fūnūs, lētū, īntērī-
 rū, fātū, ōbītūs, nēx, Lībītīnā. EPIT. Frīgīdā, rāpīdā, ācērbā,
 nīgrā, ātrā, crūdēlīs, sāvā, cērtā, vīōlētā, dūrā, crūēntā, sērā, mīsē-
 rā, flēbīlīs, infēlix, pallīdā, &c. PHR. ēxtremūs diēs. Lētī vīs, nē-
 cēsītās. ātrā diēs. Fātī sūprēmā, vel sūmmā diēs. Lētāūs sōmnūs.
 Lētālē frīgūs. Mōrtīs dūrā lēx, īnclemēntīā. Vīōlētā fātī. Fīnīs
 ævī. Fātālē mālū. Fātālīs, fūnēstā diēs. Ætērnā, pērēnnīs, pēr-
 pētūā nōx. Dūrā quīēs. Fērreūs sōmnūs. Omnībūs ēst ēādem lētī
 vīā: nōn tāmēn ūnūs Est vītæ cūctīs ēxitīquē mōdūs Mōrtīs
 āpērtā vīā ēst. Fūnērīs īmmīnēt hōrā. Fātā māuēnt ōmnēs, mētā
 prōpērāmūs ād ūnā. Pallīdā mōrs æquō pūlsāt pēdē paupērū tā-
 bērnās rēgūquē tūrrēs. Sērīūs ōcyūs sōrs ēxitūrā ēst. Fātī sōrs
 āspērā. Immīti mōrs cōrpōrā fālcē mētēns. Vītæ mōrā nōvīssīmā.
 Fātālīs Pārcārū lēx. Sūprēmā hōrā filā. Mōrs nēscīā flēctī prēcī-
 būs. Sūrdā prēcāntībūs, Mīsērērī nēscīā. Omnīā sūb īctū mōrs hā-

bēt. Falcē omniā fletit. Indocilis flecti. Nil nisi corporis huius
jūs habet. Effugiunt structos carmen honosque rogos. Luctūque te-
nebris mors adoperta caput. Mors ultimā līnea rerum. Omniā sub
lēgēs mors vocat atrā suās. Omnibus obscuras injicit illā manūs. Hor-
ribilis visā terrēmur imaginē mortis. Mors suā quēquē manēt. Quis
furor est atram bellis accersere mortem? imminet et tacito clam vē-
nit illā pedē. Desinat elatis quisquam confidere rebus. Omniā mors
æquat. Extrēmumquē (*diem*) tibi sēpēr adesse putes. Fata prē-
munt et nostris debitus annis Finis adest. Primitias sobolis, carissi-
mā pignora, flōrem Roboris, et seræ spem præsidiumquē senectæ
Prostravit. Nescis quam tetricæ sors sit amata necis. Mistā senum et
juvenum densantur funera. Rigidum jū est inēvitabile mortis.
Omnibus unā manēt sors irrepābilis. Horæ ultimā sēpēr Expē-
ctandā diēs hominī dicique beatus Ante obitum nemo suprēmāquē
funerā debet.

Post mortem. Post ultimā fatā. Ultimā decēptæ post flāminā vitæ.
In cinerēs quum corporā versā jacent. Quum frigida mēbrā reliquit
spirītus. Quum cinis absūmto corpore factus ero.

Mortem oppetere, von dieser Zeit scheiden. PHR. Sæpē venenorum si-
tis est mihi, sæpē cruentō Trajectam gladio mortē perire juvat At-
que utinam primis animam me pōnere cūnis jussisset quævis de tri-
bus unā soror. Tristem potiūs priōr effugē lucem. O anima infelix
inimicāquē claustrā refringē. Mortem orat, tædet celi convexa tūe-
ri. Nunc o nunc liceat crudēlem abrumpere vitam. *v. Morior.*

In mortis agone versari, in Todesangsten liegen. PHR. Mediā in mor-
tē teneri. Mediō jactari in turbine leti. Paullatimque animā deti-
cientē mori. Aurās haurire suprēmas animam vicinā sub mortē trā-
here. Illum exspirāntem socii atque extrēmā gementem Obliti,
ignoto camporum in pulvērē linqunt. Hi luctāntem animam lentā
cum mortē trahēntes. Ipsō vitæ sub finē labāntis. Extrēmā mortis
in hōrā. Mediō in discriminē mortis. Suprēmō in tempore vitæ.
Ipsō in liminē mortis. Dum mors unguibus imminet atis. Ante
oculos quum stat tristissimā mortis imago. Quum jam solvuntur frigō-
re mēbrā. Frigidus et longis singultibus iura pulsāt. Spirītus ūlti-
mus errat ora super. Pallor simul occupat ora. Vicinā languescunt
lūminā mortē. Frigidā toto Paullatim exsolvit se corpore lentāquē
collā, Et caput leto posuit caput. Quum gravis extrēmas vestinūs
duceret hōrās, Et jam per stygiās esset iturus aquas. Sed jam claudē-
bat statūs, nec plura sinebat Atrōpōs, ergo ego nec matrīs lachrymās
mōriturā vidēbo. Nec, meā quī digitis lūminā condāt, erit. *v. Mo-
ribundus.*

morsus, ein Biß. *morsibus affixæ validis atque unguibus uncis.* Ovid.

EPIT. avidus, rabidus, edax, dirus, ferus, immanis, cruentus, cru-
delis, tenax, repetitus, iteratus, mortifer, veneficus, venenosus, vi-
perēus. PHR. Morsū laniare, discerpere, consumere. *v. mordeo.*

mortalis, sterblich. *Optima quæque dies miseris mortalibus ævi.* Virg.

SYN. Morti obnoxius, homo.

mortifer, tödtlich. — *mortiferumque adverso in limine bellum.* Virg.

SYN. Lētalīs, fatalis, funestus, exitiosus.

mortuus, gestorben. *Et si non aliqua nocuisses, mortuus essem.* Virg.

SYN. exanimis, exanimatus, functus, defunctus, exsanguis, extin-
ctus. PHR. Vita functus. Corpore solutus. Lūminē, vitā cāsus.
Fatis ereptus. Morte peremptus. Funerē extinctus. Vi raptus leti.

Fūne-

Fünere mersus acerbō. Lūminē ætherēo cāsus. Coelēstībūs aurīs defūctus. Quem abstulit atrā diēs et fūnere mersit acerbō. Fātō perfūctus. Quī ad Mānēs abiit, nec jam ætherēā vēscitur aurā. Cui vitæ lūmēn ademtum. *vide Morior & Cadaver.*

Mortuorum animæ, der verstorbenen Seelen. v. Manes.

morum, eine Maulbeer. Purpureo tingit pendentia mora colore. Ovid.

EPIT. nigrum, atrum dūlcē, sāguīnēum, pūrpūreum, crūentum, nigrāns, suāvē cōlōratum.

Morus, ein Maulbeerbaum. *Ardua morus erat gelido contermina fontis. Ovid. EPIT. Tardā, lentā, fructifērā, fētilis, fērāx. v. Arbor.*

Mōs, mōris, Gewohnheit. — *caesis primum de more juvenis. Virg.*

SYN. Cōnsuētūdo, āssuētūdo, ūsus. EPIT. Vētūstus, prīscus, anti- quus, cōnsuētus, āssuētus, patrius, solēnnis, insuētus, tēmpus pēr omne dēductus.

Mōrēs, um, Sitten. *Novi hominis mores, esurit, atque sitit. Mart.* SYN. āffēctus, Ingēnium, nātūrā, indolēs. EPIT. Prōbī, plācīdī, mōdēstī, hōnēstī, rēctī, æquī, cāstī, pūrī, pūdīcī, ēgrēgīī, mītēs, ingēnūī, gēnērōsī, fērī, mālīgnī, obscēnī, prāvī, cōrūptī, pērvērsī, infandī.

Mōsēs. *Legifer ipse jacet Moses, Aaronque sacerdos. P.*

(*Filius Amram, Israelitarum dux & legislator inclutus. Hic, adhuc infans in Nilo expositus, a Pharaonis filia exceptus, & in regia educatus est. Illum Deus ad Pharaonem misit, ut Judæos ex Ægypto exire permetteret. Verum quum Pharao pluries fuisset interpellatus, nec miraculis, nec plagis, quibus afflicta fuit Ægyptus, adduci poterat, ut sineret abire Israelitas, qui, invitis ac persequentibus Ægyptis, divinitus cedentibus aquis, per mare rubrum, duce Mose, egressi sunt. Hic erat propheta sapientissimus & Dei ad populum interpres, qui in monte Sinai inter fulgura & tonitrua præcepta legis duabus tabulis contenta accepit.*) SYN. Möysēs, Amramīdēs. EPIT. Clā- rius, lēgīfēr, fātīdicus, sār, pōtēns. PHR. Hebræōrum lēgīfēr, pā- stōr, Dūx. Ilācidēs cōrnīgēr. Hērōs, vātēs. Quī pōpulō siccum pēr mārē strāvīt itēr. Mīrīficus vīrgā ōstētīsquē Möysēs. Sār Dēi in- tērprēs. Clārus vīrtūtē Möysēs. Auxīlīs frētus coelēstībūs hērōs.

Mōto, ās, oft bewegen. *Ludere tum rigidas motare cacumine quercus. Virg.*

Mōtōr, ōris, ein Bewegter. *Cunarum fueras motor Charideme mearum. Mart.*

Mōtūs, ūs, Bewegung. *Audiit, insolitis tremuerunt motibus Alpes. Virg.*

SYN. āgītātio, mōtīo, cōmmōtīo, pūlsus, impūlsus, impētus, vel tū- mūltus, EPIT. Tardus, lentus, vēlōx, cēlēr, cōncītus, cītātus, rāpī- dus, vīolētus, prācēps, āssīdūus, trēmūlus, lēvis, incētus, vānus, irrēquīētus, crēbēr, vārius.

Mōtūs, ā, um, bewegt. *Quos ego, sed motos præstat componere fluctus. Virg.* SYN. Cōmmōtūs, pērmōtūs, āgītātus, pūlsus, impūlsus, quā- sātus, cōncūsus, āctūs, āffēctūs, pērtūrbātus.

Mōvēo, mōvī, bewegen. *Longis & volvens fatorum arcana movebo. V.*

SYN. Cōmmōvēo, pērmōvēo mōto, quātīc, quāssō, cōncūtīo, āgīto, pēllo, impēllo, vērso, āgo vel flēcto, āffīcīo, cīeo, ēxcīto, vel tūrbo, pērtūrbo, mōtū mīscēo. PHR. Mōtū cīeo. Crēbrīs āgīto mōtībūs. Vārīō vērārē mōtū. *Pro Flecto: Tē nōstrā spērēm prēcē pōsse mō- vērī. Flēctērē sī nēquēo Sūpērōs, āchērōntā mōvēbo. Vincantur mōlli pēctōrā dūrā prēcē. Sēd flēctī pōtērīt, mēns ēst mutābilis illi.*

Prēcībūs si flēctēris ūllis aspīcē nōs. Flēctitūr frātūs vōcē rōgāntē Dēus. Nōstris nēc illē mōvētūr flētībūs. Nēc tibi tūrpē pūtā prēcībūs succūmbērē nōstris. Patrem blāndis cōnātūs flēctērē vērbis. Nam nēquē ūsquē adēō sūnt cōrdā fērōciā nōbīs. Pēctōrē sūb nōstrō nēc mēns tām bārbārā vīvit, Ut nōn pūlchra ōcūlōs mōvēānt, spēcīatāquē vīrtūs Allicīāt cāpiātque ānīmōs.

Mōvēōr, bewegt werden. *Derisor vero plus laudatore movetur.* Hor.

SYN. Cōmmōvēōr. PHR. Mōtūs dō, āgīto, ciēo. Mōtībūs ciēōr, vērsōr, āgītōr, cōncūtīōr *vel* flēctōr, plācōr.

Mūcro, ōnīs, die Spitze eines Gewehrs.

Oppositi stat ferri acies mucrone corusco. Virg.

SYN. Cūspīs, āciēs, *vel* ēnsīs, glādiūs, fērrum. EPIT. Strīctūs, fērēūs, mōrtālīs, āspēr, ācūtūs, āncēps, infēstūs, Mārtiūs, fūlgēns, fērūs, brēvis, fūrēns, crūēntūs. dīstīnctūs, dūrus, rūtilūs, fūlgidūs, ārdēns, nītīdūs, mīnāx, tērrīficūs, sāvūs. PHR. Stāt fērrī āciēs mūcrōnē strīctā nēcī. Jūgūlum mūcrōnē rēsolvīt. Pēctūs mūcrōnē reclūdīt. *v. Cuspīs, Ensis.*

OBSERVATIO.

Mucro, acies, cuspīs, significant *ensis*, *hastæ* & *hujusmodi acutam partem*; sed *poetæ illa pro suo more usurpant sæpe pro toto.* Illud tamen observa, quod Mucro non accipiat, nisi pro ense, sicut cuspīs pro hasta & jaculo ut in Silio, Claudiano, Ovidio, aliisque videre licet. Apud Virgil. etiam invenies ducto mucrone, — dextra mucronem extorquet, atque, quæ ensi conveniunt, Contra, conjecta cuspide vulnus, quæ jaculo & hastæ conveniunt.

Mūgio, is, brüllen wie ein Ochse. *Mugit, & Caci spem custodita fefellit.* Virg.

SYN. Bōo, immūgio. PHR. Mūgītūs, *vel* bōātūs ēdo, mītto, ēmītto, dō, ciēo. Mūgītībūs āurās, āērā, lōcā latē implēo, cōmplēo, impēllo. Bōum clāmōrem imītōr. Mōrē bōvis gēmo. Mūgītūs, vëlūtī quum prīma in praeliā taūrūs, Tērrīficōs ciēt. Rēddīdīt ūnā bōum vōcem, vāstōquē sūb āntrō Mūgīt. Bōvēs mūgītībūs āthērā cōmplēt.

Mūgītūs, as, das Brüllen. *Rumpere mugitu carmina docta boves.* Tib.

SYN. Bōātūs. EPIT. Tērrīficūs, hōrrēndūs, raucūs, quērūlūs, trēmēndūs rēbōāns, māgnūs, rēpētītūs, itērātūs, fērōx, frēmēns, mūltiplēx, ingēns, tērrībilīs, mīnāx. PHR. Taūrīnā vōx. Taūrīnī sōnītūs. Hōrrēndūs taūrī clāmōr, frēmītūs. Mūgītūs pēr sākā rēsultāns. Bōātū rēsōnānt mōntēs. Quērūlīs rēbōānt mūgītībūs agrī.

Mūlā, æ, eine Mausefelin. — *munda nitet ungula mula.* Juv.

Mūlcēo, mūlsī, sanft streichen.

Mulcebatque iras & morsus arte levabat. Virg.

SYN. Dēmūlcēo, pērmūlcēo, dēlīnīo, tītūllo, recrēo, rēfīcīo, rēlāxo, dēlēcō, ōblēcō, āllīcīo, āllēcō, cāpto, blāndīōr, ādūlōr, lēnīo, mītīgo, plāco. *v. Placo.*

Mūlcībēr, ērīs. *Materiam superabat opus nam Mulciber illos.* Ovid.

(*Vulcanus, deus ignis, ita dictus a mulcendo, id est, molliendo ferro, vel a mutilando, quod claudus a poetis fingatur.*) *v. Vulcanus.*

Mūlēcō, strafen. *Prospexit tristi mulctatam morte Camillam.* Virg.

SYN. Pānīo, cāstīgo, plēcō, dāmno. *v. Panio.*

Mūlgēo, sī, *vel* xī, mēssen. PHR. ūbērā pālmīs prēmō, prēffō, exhāūrīo, sīcco, ēxsīcco. Lāc prēssīs māmīs ēlīcīo, ād mūlēcram vōco.

Mūlgēdo, lāc ēxprīmo. Hīc āliēnūs ōvēs cūstōs bīs mūlgēo in hōrā, Et succūs pēcōrī, ēt lāc sūbdūcītūr āgnīs. Frūstrā prēnsābīmūs ūbērā pāl-

palmis Uberrā dēnt sātūrā mānībūs prēnsandā cāpellā. Quam māgis
exhauſtō spūmāverit ūberē mūlctā, lētā māgis prēssis mānābant flū-
minā māmīs.

Muliebris, weibisch. *Advenit qui vestra dies muliebribus armis.* Virg.

Muliebriter, weiblich. *Perire quærens nec muliebritor.* (Alaic.) Hor.

Mulier, Weib. *Desinat in piscem mulier formosa superne.* V. v. Femina.

Mulierculā, ein Weiblein. *Deteriore sit, ut forma muliercula ametur.* J.

Mulinus, Mauleselisch. *Declamatoris mulino corde Vagelli.* Juv.

Multicavus, durchlöchert. *Pumice multicao nec levibus atria tophis.* O.

Multicolor, vielfarbig. *Multicolor fucus digesit omne nefas.* Prud.

SYN. Varius, Variō colōre dīstīnctus, dēcorātus, mīcāns.

Multiforis, voll Löcher. *Longaque multiforis delectat tibia buxi.* Ovid.

Multiloquus, schwätzig. *Multiloquos odi, turba recede loquax.* Ovid.

Multiplex, icis, vielfältig. *Hæc tam multiplici populos sermone replebat.*

Tirg. SYN. Varius, diversus, copiosus, multiplicatus, plurimus.

Multiplico, vervielfältigen. *Quas mora suspensæ multiplicavit opis.* R.

Multisonorus, & multisonus, mancherlen Ton gebend.

Effeda concordēs multisonora trabunt. Cl.

Multitudo, inis, Vielheit. SYN. Turba, copia, cetera, vis, numerus,
frequentia, coetus, vel plebecula, vulgus, plebs, populus. EPIT.

Numerosa, densa, plurima, ingens, frequens. v. Turba.

COMPARATIONES.

1. Multitudinis sive turbae densioris confluxum comparat Virg. cum foliis, autumnus tempore cadentibus. Item cum avibus, quæ congregatæ abitur in aliam terram meditantur.

Huc omni turba ad ripas effusa ruebat,
Quam multa in silvis autumnus frigore primo
Lapsa cadunt folia, aut ad terram gurgite ab alto.
Quam multæ glomerantur aves, ubi frigidus annus
Trans pontum fugat, & terris immittit apricis.

2. Cum floribus Hyblæ & fluctibus maris comparat Seneca.

Nec vere flores Hybla tot medio creat,
Fluctusque non tot frangit Jonium mare.

3. Cum apibus comparavit tandem Virg. I. 6. Æn.

Hunc circum innumeræ gentes, populi que volabant:
Ac veluti in pratis, ubi apes æstate serena
Floribus infidunt variis, & candida circum
Lilia funduntur: strepit omnis murmure campus.

4. Comparari etiam potest cum formicis, undequaque grana afferentibus, de quibus Ovid. lib. 5. Trist. Eleg. 6.

Quam multæ gracili terrena sub horrea ferre
Limite formicæ grana reperta solent.

Multoties, gar oft. *Multoties offensa cadit, mutatque colorem.* M.

SYN. Sæpe, sæpius, frequenter.

Multus viel. *Nec multos adhibet, liceat modo vivere sient.* Juv.

SYN. plurimus, numerosus, creber, frequens, copiosus, nimius, densus, longus, prolixus, amplius, multiplex, infinitus, innumerus, non paucus, haut modicus.

Mulus, mūla, ein Maulesel, lin. *Emtum mulus aprum crudi, &c.* Hor.

EPIT. Celer, velox, citus, agilis, pernix, pervicax, sternax, indocilis, strigosus, biformis, Hispanus.

Mundo, as, reinigen, säubern. SYN. Pargo, detergo. v. Pargo.

Mundanus, weltlich. *Mundani involvat populi, damnetque gehennæ.* P.

- Münditiā, vel es, Reinigkeit.** *Tales munditiæ decent puellas.* (Ph.) M.
Mündus, ā, um, rein, sauber. *Istos ego nunc mundulos amafios.* (Jamb.)
 Plaut. SYN. Pūrus, tērsus, laūtus, pōlitus, cūltus, nitīdus. PHR. Labē, macūlis cārēns.
- Mündus, ī, die Welt.** — *o lux immensi publica mundi.* Ovid.
 SYN. orbīs. EPIT. Cōnvexus, glōbōsus, tēres, rōtundus, spātiosus, amplius, vāstus, cāpax, ingēns, immēnsus, mirābilis. PHR. Mūndi fabricā, māchinā, glōbus, mōlēs. Terrārum orbīs. ōpus mirābilē mūndi. Aeterni genitoris ōpus. Māximus orbīs. Pātētes mūndi plāgæ, ōræ. Mūndi spēcīes pūlherrimā. Terræ, trāctusque mārīs, cœlūmquē prōfūndum. Quidquid ubiquē vi-ēs, cœlum, mārē, nūbīlā, tellūs. Quī mārē, quī terrās, quī tōtum possidet orbem.
- Per totum mundum, durch die ganze weite Welt.** PHR. Cūctis in ōrīs. Quā terrā patet. Quā Sōl ūtrumquē rēcūrrēns aspicit oceanūm. Nā tam Sōlis ab occāsū, sōlis quærēbāt ad ōrtūs. Præteritus Cēreri nūllus in orbē lōcus. Quæ rēgiō in terrīs nōn plēnā labōris?
- A mundi exordio, vom Anfange der Welt.** PHR. a primā nāscētis ōriginē mūndi. Pōst nātī exōrdiā mūndi. Primāquē ab ōriginē mūndi.
- Mundus muliebris, allerley Weiberschmuf.** SYN. muliebris cūltus, ōrnatūs, supēllēx: muliebrīa ōrnāmētā. v. *Luxus vestium.*
- Mūnēro, ās, beschenken.** *Munerat & lauro modo pulcher obumbrat Apollo.* Ovid. SYN. Dōno, do. Mūnērē, dōnō, affīcio, cūmulo, decōro, ōnēro. Mūnērā, dōnā dō, cōnfēro. v. *Dono.*
- Mūniā, Pflicht und Amt.** *Cetera qui vitæ servaret munia recte.* Hor.
- Mūnificētiā, Freugebigkeit.** *Ergo quos illi mea munificentia nummos.* A. v. *Liberalitas.*
- Mūnificūs, freugebig.** *Nec mihi munificas arca negavit opes.* Ov. SYN. Libērālīs v. *Liberalis.*
- Mūnimēn, inīs, Bewahrung, Schanze.** — *hoc effusos munimen ad imbres.* V. SYN. mūnimēntum, vāllum, āggēr, prōpūgnāculā, mūrī. EPIT. Tūtum, sēcūrum, fōrtē, vālidum, lōngum, tūrrigērum, inēxpūgnābilē. PHR. Prōpūgnāculā bellī tūtā. Clāusī mūniminā vālli. Mūnimēn nūllō ferrō frāgēndum. Quōd nōn ariēs impēllere sāvus. Quōd nōn ullā quēat viōlētī māchinā bellī. Sūbitus rūptī mūniminē cēspitis āggēr. Præbēt sēcūros intrā tēntōriā sōmnōs. v. *Turris.*
- Mūnio, īs, besfestigen, bewahren.** *Et munire favos & Dædala fingere tecta.* V. SYN. Firmo, cōnfirmo, vāлло. PHR. Mūniminē, āggērībūs, vāлло, mūrīs, fōssīs, clāudo, circūmdo, cīngo, ārmo, pāro, instruo. Prōpūgnāculā bellō Tūtā parant dēnsīs mūrōrum āggērībūs, Firmant Moēniā, ēt, ābrūptō circūmdant ūndiquē vāлло. Sāxōrumque ō bēs, ēt quæ supēr ēminūs hōstem Tēlā parant, altī mūrōrum tūrrībūs aptant. Exstrūite immānēs scōpūlōs, attōllitē tūrrēs. Cīngitē vōs fluvīs, vāstās ōppōnitē silvās. Nōn dābitis mūrūm scēlērī. v. *Valla.*
- Mūnitūs, besfestiget, bewahrt.** *En ego non paucis quondam munitus amicis.* SYN. Firmātūs, vāllātūs, vel instrūctūs. v. *Munio.*
- Mūnūs, ēris, eine Gabe, Geschenk.** *Muneribus cumulat magnis, &c.* V. SYN. Dōnum, prēmīum, mūnūscūlum, vel ōffīcium. EPIT. ōpūlētum, præclārum, ēgrēgiū, mēmōrābilē, ingēns, divēs, magnificū, hōnēstūm. v. *Donum.*
- Mūrālīs, das zu der Mauer gehört.** *Eminus intorquet, murali concita cumque Tormento.* Virg.
- Mūrex, icīs, Purpurschnecke, Purpur.** — *fulgenti murice vestis.* Virg. SYN

SYN. Cōnchylē, cōnchylīum, ōstrum, pūrpūrā. **EPIT.** Rūbēns, Tyriūs, fūlgēns, Gētūlus, Phōcāicūs, radiātus, Sīdōniūs, affyriūs. Oēbālīus, stēllāns, rūtilūs, aurātus ardēns, pūrpūrēus, pūnicēus, flāgrāns. **PHR.** Tyriōquē ardēbāt mūrīcē lāna. Fūlgēntī mūrīcē vēstīs. Aurēā sic rūtilō flāgrābāt mūrīcē pāllā. Aurātō vēstītī mūrīcē Rēgēs. Quī priūs ardēntī mūrīcē clārus ērāt.

Mūrmūr, ūris, allerley Getūmmel. *Aspice ventosi ceciderunt murmuris aure.* V. **SYN.** Strēpītus, sōnītus, sōnūs, frāgōr, strīdōr, sūsūrrūs, clāmōr, tūmūltus. **EPIT.** Raucum, strīdēns, rāpidum, frāgōsum, quērūlum, rēsōnāns, rebōāns, crēpītāns, lōquāx, hōrrificum, sōnōrum, insānum, clāmōsum, hōrrēndum, cōnfūsum, cæcum, trēmēndum, rābīdum, fævum, grāvē, ingēns, dēnsūm, trēmūlum, crēbrum, vētōsum, flūviālē, argūtum, gārrūlum, lēnē, tēnē, mōllē, blāndum, sōmnīfērum, sōpōrifērum. **PHR.** Cōnfūsæ sōnūs ūrbīs ēt illætābilē mūrmūr. Vētōsī cēcīdērūt mūrmūrīs auræ. Mūrmūrē cæcō intūs sāxā sōnānt. Strēpīt ōmnīs mūrmūrē cāmpūs. Cæsīs strēpītānt rēsōnāntiā silvīs mūrmūrā. Mūrmūrē lōcā latē rēsōnānt, rēsūltānt. Cælum tōnāt ōmnē frāgōrē pīngēns frāgōr æthērā cōmplēt. Strēpītāt raucō mūrmūrē rīvūs aquæ flūunt crēpītāntī mūrmūrē rīvī, Et jam multivāgō cūrrēbāt mūrmūrē rūmōr. Intōnāt hōrrīsōnō cælum sē mūrmūrē mīscēns. Dānt mūrmūrā rīvī. v. *Clamor.*

Mūrmūro, ās, rauschen, murren. *Spumea semifero sub pectore murmurat unda.* V. **SYN.** immūrmūro, strēpo, strēpīto, sōno, strīdēo, frēmō, sūsūrrō. **PHR.** Mūrmūr, strēpītum, frāgōrem, &c. ēdo. Mūrmūr dō, tōllo, cīeo. Aurās, vel æthērā mūrmūrē implēo, replēo, cōmpleo. Fērīt insōlētī mūrmūrē cælum. Cōnfūsōs ingēmīnāt strēpītūs. Ināniā mūrmūrā mīscēt. Cōnsōnāt ōmnē nēmūs strēpītū, collēsquē rēsūltānt. Cūndī simūl ōrē frēmēbānt, Sōnūs audītūr grāviōr trāctūmquē sūsūrrānt. Frīgīdūs ūt quōndam silvīs immūrmūrāt auster Magnō cīrcum clāmōrē frēmēbānt. Vētīs sūrgēntībūs, aut frētā pōntī Incīpiūt āgītātā tūmēscēre, et arīdūs altīs. Mōntībūs audīrī frāgōr, aut rēsōnāntiā lōngē lītōrā mīscēri, et nēmōrum increbēscēre mūrmūr. Vicīnæquē frēmunt rīpæ crēpītāntībūs ūndīs. Ferrum Strīdēt, et intrēpīdā sūbmērsūm sībīlāt ūndā. Omnēs cīrcūstānt frēmītū dēnsō, sūsūrrūs, mūrmūr mōllēs sōmnōs irrītāt, īndūcīt, cōncīliāt. Dūlcē mūrmūr plācīdōs suādēt īnrē sōmnōs. Oppōsitōs ōbīcēs crēpītāntī mūrmūrē pūlsāt, vīncīt. Sāxā, lāpīllōs tēnūī strīdōrē lācēsīt. v. *Clamo, Susurro.*

Mūrus, eine Mauer. *Ingenio muros aestimet ille meo.* Prop.

SYN. Pārīēs, mōeniā, āggēr, vāllum, prōpūgnāculum, mūnīmēn, mūnīmētum. **EPIT.** altūs, arduūs, sūblīmīs, excēlsūs, elātūs, editūs, aerīūs, prōcērūs, vālīdūs, tūrrītūs, mūnītūs, vāllātūs, tūrrīgēr, ahēnēus, īnēxpūgnābilīs, īnāccēsūs, tūtūs, sēcūrūs, ingēns, sūpērbūs, cōctīlīs, pīnnātūs, sōlīdūs. **PHR.** Mūrōrum cōmpāgēs, āggēr, mōlēs, vāstum, mūnīmēn. Mīnæ mūrōrum īngētēs. Equātāquē māchinā cōelō. Mūnīmēn mūrālē. Sōlīdī fūndāmīnā mūrī. Altō stānt arduā sāxō mōeniā. ars nōvā prōptēr āquās pīnnātīs arduā mūrīs Sūrgīt. Mūrus cōctīlīs ūrbem āmbīt, cīngīt, cīrcūmdāt. Mōeniā dēnsō āggērē firmāt, mūnīt, vāllāt. Vālīdīs ēxsūrgūnt cōnstrīctā, mūnītā, oppīdā mūrīs.

Mūs, ūris, eine Mause. *Et divina epici rodebant carmina mures.* Juv.

SYN. Sōrēx. **EPIT.** exīguūs, pārvūs, cōxīlīs, grācīlīs, tēnuīs, ēdāx, trēpī-

trēpidūs, fūgax, pavidūs, tīmīdūs. PHR. Prædā fēlīs. Omniā cor-
rōdēns. Quæ brevis occultum mūs sibi fēcīt itēr.

Mūsæ, arum. *Antiquos loquitur Musarum pagina reges.* Claud.

(*Novem fingunt poætæ Jovis & Memoriae filias, quæ carminibus & musicæ præsent, variis nominibus nuncupatas, pro variis locis, quæ incolere putabantur.*)

SYN. Pīerīdēs, Cāmœnæ, aōnīdēs, Cāstālīdēs, Hēlicōniādēs, pēgāsīdēs, pārnāssīdēs, Mœōnīdēs. EPIT. Dōctæ,

cānōræ, blāndæ, sacrae, faciendæ, dūlcēs, venūstæ, ingēniōsæ, eāstæ,

pūdicæ, cōmtæ, vōcālēs, disertæ, gēniālēs, solērtēs, laūrī-
geræ, Cāstālīæ, aōniæ, pīerīæ, āgānīppææ, Hēlicōniæ, Nymphææ.

PHR. Cāstālīæ sōrōrēs, pūellæ, vīrgīnēs, ālūmnæ, Dææ, Divæ Nym-
phæ, nōvem sōrōrēs. Hēlicōnīs, Pīndī, pīerīi mōntīs ālūmnæ, dō-
mīnæ, rēginæ. Pīerīus chorūs. Cāstālīdum tūrbā, cōhōrs, chorūs.

Cōhōrs Hēlicōniā phœbī. Phœbī, āpōllīnīs chorūs. aōnīi tūrbā nō-
vērā jūgī. Præsentiā nūmīnā vātum, Dææ pārnāssi jūgā sarrā cōlēt-
tēs. Nōvem phœbi cōmītēs. Hēlicōnīs dōctā Nūmīnā. Vīrgīnēus

Mūsarum chorūs. Flēctētēs ānīmōs mōdūlāmīnē cāntūs. Vōs ō Cāl-
liōpē prēcōr, āspirātē cānēntī. Mūsa mīhi cāusās mēmōrā. Tū vā-
rem, tū Divā mōnē, dīcam hōrrīdā bellā. Vōs pāndītē vātēs pīerī-
dēs. Pāndītē nūnc Hēlicōnā Dææ cāntūsquē mōvētē. Tē prēcōr

īgnārū dōcēās pārnāssiā vārem. *Musæ novæ: Clīo præest histo-
riæ. Calliōpē Heroico carmini: Mēlpōmēnē tragædiis: Thāliā*

comædiis, & agriculturæ: Eratō amatorio carmini & hymnis. Eūtērpē

tibiæ cantui: Tērpsichōrē citbaræ & choreis: Pōlymnīā seu

Pōlyhīmnīā, vel Pōlymnēiā, adīoni & bistrionicæ Urāniæ astrologiæ

præsīdet. (Virg. in Epig.) Clīo gēstā cānēs trānsactīs tēmpōrā

reddīt: Mēlpōmēnē trāgicō prōclāmāt mœstā bōātū: Cōmicā

lāscīvō gaudēt sērmōnē Thāliā: Dōctīlōquīs cālāmōs Eūtērpē statī-

būs ūrgēt: Tērpsichōrē affectūs cīthāris mōvēt, impērāt, aūgēt:

Plēctrā gērēs Eratō, saltāt pedē, cārmīnē, vultū: Cārmīnā Calliō-

pē librīs hērōicā mādāt: Urāniæ cālī mōtūs scrūtātūr ēt āstrā: Sī-

gnāt cūctā mānū, loquitūr pōlyhīmnīā gēstū.

Musa pro poesi vel carmine. v. Carmen.

Mūscā, cine Gliege, Mūfe. EPIT. Lēvis, grācilīs, exīguā, parvā, mō-
lēstā, pavidā, fūgax, aērīā, vōlūtāns.

Mūscōsus, mōstīgt. *Muscofi fontes, & somno mollior herba.* Virg.

SYN. Mūscō opē tūs, vīrens, squallēns, squallīdūs, vīrīdīs, vīrīdāns.

Mūscūs, Mōsch. EPIT. Mōllīs, vīrīdīs, tēnāx, tēnēr, tēnuīs, hūmīdūs,

ūdūs, mādīdūs, vīrens. PHR. Mūscōquē ādōpērtā vīrēntī. Mānā-
bāt saxō vērā pērēnnīs āquæ. Mōllī tēllūs erat hūmīdā mūscō. Fā-

stīgiā tūrpī squallēbant mūscō. Līquīdī fōntēs & stāgnā vīrēntīā mū-
scō. Fōntem, vīrīdīs mūscūs cīrcūmdāt, opērīt, tēgīt.

Mūsicā, vel mūsicē, Singfunst. — *modulorum musica triplex.* Auf.

SYN. ārs mūsicā, cānēndī ārs, vel cōncēntūs, mēlōs, mōdūlātīō, mō-
dālāmēn, cāntūs. EPIT. Dūlcīs, suāvīs, blāndā, lētā, cānōrā, mœ-

stā, aōniā, cōelēstīs, plācīdā, fēstīvā, dūlcīsōnā, dōctā, rēsōnā, trēmū-
lā, āpōllīnēā, mēllīflūā, sōnōrā. PHR. Fēstī cōncēntūs. Nūmērī dūl-

cīsōnī. Argūtī mōdūlāmīnā cāntūs. Grātā vōcum dīscrīmīnā. Vō-

cum dīscōrdīā cōncōrs. Mūsicī mōdūlī. Dūlcībūs mōdīs, ārgūtīs

vōcībūs ānīmōs mōvēns, mūlcēns, dēlētāns, rēcēāns. Blāndā dūl-

cēdīnē dēmūlcēns sēnsūs. Implēns āffēctās tēcītā dūlcēdīnē mēntēs.

ānīmōs mūlcēns mōdūlāmīnē cāntūs. Fūgāns trīstī dē pēctōrē cūrās.

Cāelēstīā nūmīnā plācāns. Cūrīs ānxiā cōrdā lēvāns. Quæ cūrārūm

nōvīt

nōvīt depēllērē flūctūs. Cēlebrāns laūdēs & bēnēfāctā Dēi. Grātā Dēō. Cūrārū dūlcē lēvāmēn. Mīrīficīs ānīmōs aptā mōvērē mōdīs. Rēgum dēcūs atquē vōlūptās. v. *Melos*.

DESCRIPTIO MUSICÆ.

Quum subito erumpunt voces totisque canentum
Ordinibus lætum modulantur pugna canorem.
Dant cælo inge tes sonitus animosa tubarum
Æra procul, resonat festis clangoribus æther.
Parte alia coeunt citharæ, & vocalis arundo,
Et cæleste melos nervorum, & stabile vulgus
Dulcisonum lituorum, & fila sonantia plectro.
Dulcia flexivagos numerant discrimina cantus,
Per varios fugitiva modos fremit ordine concors

Diffidium vocum *Pulcharel. l. 5. Carm. 5.*

Mūsīcūs, ein Singer, Musicant. SYN. Cāntōr. EPIT. Pērītūs, cānō-
rūs, dōctūs, ārgūtūs, fēstīvūs. PHR. Cānēndī pērītūs. Dōctūs mō-
dūlos, & cīthāræ sciēns. Cīthāram cum vōcē mōvēns. Vōcālī cārmī-
nē clārūs. Ingēmīnāt lētōs tūrbā cānōrā mōdōs.

Mūstum, Weinmost. — *Bacchum per pingua musta fluentem. V. v. Vinum.*

Mūtābilis, veränderlich. *Sed flesti poterit, mens est mutabilis illi. Hor.*
SYN. mōbīlis, vāriābilis, īnstābilis, īncērtūs, lēvis, īncōnstāns, mū-
tārī fācīlis. v. *Inconstans.*

Mūtābilitās, ātis, Unbeständigkeit. *Posse ex non sensu sensus mutabili-
tate. I. SYN. Mōbīlītās, lēvītās, īncōnstāntiā.*

Mūtātio, ōnis, Veränderung. SYN. Cōnvērsio, cōmmūtātio, īmmūtā-
tio, pērmūtātio, mōtūs. EPIT. Sūbitā, rēpēntīnā, crēbrā, īncōnstāns,
īnstābilis, fēlix. v. *Metamorphosis.*

Mūtīlo, verstümmeln. *Trunca geras sævo mutilatis partibus ense. O.*
SYN. Trūncō, ābscīndo, āmpūto.

Mūtīlus, verstümmelt. *Turpe pecus mutillum, turpis sine gramine, &c. Ovid.*
SYN. Trūncātūs, trūncūs, mūtīlātūs.

Mūto, ās, verändern. *Murice jam croceo mutabit vellera luto. Virg.*
SYN. īmmūto, cōmmūto, vērto, cōnvērto, vārio, trānsfōrmo, nōvo,
īnnōvo. v. *Metamorphosis.*

Mūtūōr, āris, entlehnen. *Sed consumis, & usque mutuaris. (Phal.) M.*
SYN. Mūtūum, mūtūō ācēipīo, cāpīo, sūmo, ūtēndum ācēipīo.

Mūtūo, vel mūtūum do, leihen. SYN. Cōmmōdo, āccōmmōdo, mūtū-
um prābēo, trādo, trībūo.

Mūtūūs, ā, um, gelehnt, oder entleihet.

Mutuaque inter se læti convivium curant. Virg.

SYN. mūtūō dātūs, ācēptūs, rēcīprōcūs, āltērnūs.

Mūtūs, ā, um, stumm. *Molle pecus, mutumque metu &c. Virg.*

SYN. ēlīnguīs, sīlēns, tēcēns, tēcītūs. PHR. Lōquī nēscīūs Expērs
lōquēlā. Vōcē cārēns. Līnguæ quī pērdīdīt ūsum. ōs mūtūm gē-
rēns. Cūī nūllā vōx, vīrēsquē lōquēndī. ōrā quīdē sēd mūtā gē-
rēns. v. *Obmutesco.*

Mycēnæ, ārum. (*Urbs Peloponnesi non procul ab Argos, quam Persens,
Danaes filius, exstruxit, & in quo postea regnavit Agamemnon.*)
EPIT. āgāmēmnoniæ, Thyēstēæ, dītēs, māgnæ, vētērēs, cālīgāntēs,
dīræ, īnāchiæ, Lācēdāmōniæ, fōrtēs, clāræ.

Mydās. v. *Mydas.*

Myrioă, Tamarisfenstauden.

Non omnes arbuta juvant humilesque myricæ. Virg.

EPIT. abjectă, humilis, tenuis, fragilis, exilis, teneră, sterilis, parvă, viridis, silvestris. PHR. Virgultum fert exilē myricās.

Myrrhă, Myrthen. (*Cynaræ Cypriorum regis filia, quæ cum patre concubuit, ex quo Adonidem suscepit. Hanc poëtæ fabulantur in plantam aromaticam sui nominis fuisse mutatam.*) EPIT. Pinguis, olens, redolens, fulvâ, stillans, odoratâ, Sâbæă, assyriă, aronthæă, arabs, Eoă. PHR. Myrrhæ lacrymæ, guttæ, arbör, cörtex. Myrrhæă guttă, odoratâ, stillatâ, lacrymatâ. Stillans cörticē myrrhă. Pingui de cörticē mănans, cadēns.

Myrtēus, voll Myrthen. *Et gerit insigni myrtea ferta comæ. Tib.*

Myrtus, i, Myrthenbaum. (*Arbor baccas saporis amenissimi proferens, sacra Veneri.*) EPIT. Pallidă, viridis, bicolor, frondosă, crispă, odoră, fragrans, patulă, opacă, litoreă, teneră, Cypriă, Cytherēă, Cytherēis, Paphiă, Dionæă, idaliă. PHR. arbör Cypriă. Cypridis arbör. Veneri, Dionæă matri sacra. Veneri gratissimă myrtus. Litoră myrtus amat.

Mysterium, Geheimniß. *Surgit & immundas vocat ad mysteria gentes.*

Pr. EPIT. Divinum, sacrum, sanctum, vērēdum, vērērandum, cōlēdum, adorandum, arcānam, abdītum, occultum, secretum. PHR. Sacra mysticā. arcānă sacra. Rēs sacra. Sacrarum penetraliă rerum.

Mysticūs, heimlich. *Arbutæ crates, & mystica vannus Jacchi. Virg.*

N.

Nābāthæă. (*Regio Arabiæ contermina, sic dicta a Nabath, filio Ismael, populosa imprimis & pascuis abundans, cujus metropolis est Petra. Hinc Nabatheus, a, um, pro orientali adjective sumitur.*)

Ovid. i. Met. Eūrus ad aurōram Nābathæăquē regnă recēssit.

Nāctă. (*Romanus quidam perditæ luxuriei.*) EPIT. Discinctus, im-mundus, turpis, mollis, luxuriōsus, infāmis. PHR. Nōn pudet ad mōrem discincti vīverē Nāctæ.

Nēniă, æ, vel nēniæ, arum, ein Lied, Gesang über eine Leiche.

Nenia, qua regnum recte facientibus offert. Hor.

(*Ultimum quod defunctis canebatur carmen, in funere laudandi gratia cantari solitum ad tibiam.*) EPIT. Flēbilis, funēreă, funebris, lūgubris, funēstă, miseră, mœstă, tristis. PHR. Flēbile, fēralē, funē-rēm, cārmēn. Fūnebrēs quērēlæ. Lūgubrēs cāntus, quēstūs.

Nāiās. *Naias una fuit, Nymphæ Syringa vocabant. Ovid.*

Nāis. *Nais & implicitos comebat pectine crines. Calphur.*

Nāiādēs, seu Nājādēs, trisyl. vel Nāidēs. *Ægle Naiadum pulcherrima, &c. Virg.*

Najadis indigno quum Gallus amore periret. Virg.

(*Fontium & fluviorum Nymphæ.*) EPIT. Æquorēă, undosă, cārū-lēă, undă, formosă, blandă, decora, venustă, fonticolă. PHR. Nāiādum chōrūs, turbă, cōhōrs. Flūviōrum, fontium, undarum Dēă, Nymphæ, dōminæ. Hūmentēs, cārūlæ Nymphæ. Fonticolæ sō-rōrēs. Flūviālīă Nūmină. Flūviōrum cūltricēs Nymphæ decūs flū-viōrum. Stāgnis quæ flūminibusquē sōnōris præsīdēt. Undis jūrā dābāt. Nymphisquē cōlētibus undas. Irrigui cārulă Nymphā loci. v. *Nymphæ.*

Nān-

Nāncīscōr, erlangen. SYN. invēnio, rēpērio, acqūiro.

Nāpææ. (*Silvarum & convallium Deæ.*) SYN. Dryādēs. EPIT. Vīridēs, hīlārēs, nēmōrōsæ, ālacrēs, silvēstrēs. PHR. exūltant hīlārēs pēr rūrā Nāpææ. Dūcētēs fēstōs lētā pēr ārvā chōrōs. āmāntēs rūrā. Sāltāntēs pēr flōrīdā rūrā. Quānquam pēr prātā Nāpææ Sæpe āgērēt chōrēās, nūdātæ crūrā, pēdēsquē, Brāchiāque, ēt flāvām pēr lāctēā cōllā rēfūsā Cæsāriem.

Nār, nārīs. (*Sabinorum fluvius, in Fiscello monte nascens, qui per urbem Narniam fluens Tyberi immiscetur.*) EPIT. ālbūs, prēcēps, vitreūs, āmcēnūs, loquāx, quērūlūs, rēsōnāns, gārrūlūs, ērrāns, sūlphūrēūs, vītīātūs. PHR. Nār vītīātūs ōdōrē sūlphūrēā Nār ālbūs āquā. Nār Tyberīnō illābītūr āmnī.

Nārbō. (*Cognomine Martius, olim amplissimum fuit Gallie braccatæ emporium, hodie tutissimum propugnaculum, a quo tota ea pars Galliarum, quæ olim Romanorum fuit provincia, nomen accipit & Gallia Narbonensis dicta est.*) EPIT. Mārtiūs, pōtēns, clārūs, āntīquūs, nōbīlīs, bēllīcūs, īndōmītūs, īnvīctūs, Māvōrtiūs. SYN. Nārbōnā.

Nārcīssus. (*Cepheï & Liripes filius, ab Echo adamatus aliisque Nymphis, omnes tamen superbe contemnens, tandem sua ipse forma captus, quum se in fonte conspexisset. Nympham esse putans, cum ea potiri non posset, nimio desiderio contabuit, mutatus in florem purpureum.*) SYN. Cēphīsiūs. EPIT. Tēnēr, blāndūs, pūlchēr, tōrmōsūs, āurīcōmūs, nīvēūs, cēlēbs. PHR. Cēphīsiā prōlēs. Nymphæ vōcālīs Ecbus āmālīūs. *V. hujus fabulam apud Ovid. 5. Metamorphos. fab. 5. & 6.*

narcissus flos, eine Narciß. EPIT. pūrpūrēūs, cōmāns, vērnāns, crōcēūs, flāvēscēns, lūtēūs, āurēūs, flāvūs, suāvīs, rūbēns. *v. Flos.*

Nārdūs, vel nārdum, Evicanarden wie Lavendeln. EPIT. Rēdōlēns, divēs, fragrans, grātā, ōlēns, suāvīs, ōdōrifērā, ōdōrātā, īndīcā, ārābs, Svriā, āffyrīā, āchāmēniā, Eōā. PHR. Nārdī, Nārdīnum gērmēn, ūnguētum, ōlēum āffyrīum, ūnguētum ārābūm. Flōs ōdōrūs. Nārdō crīnēs pērfūndērē, tēmpōrā mādēfācērē.

Nārēs, Nasenlöcher. — *lucemque elatis naribus efflant.* Virg.

SYN. Nāsūs. EPIT. āpērtæ, spīrāntēs, pātūlæ, cāvæ, pātētēs, ūncæ, pīlōsæ, rōrāntēs, mādīdæ, sāgācēs. PHR. Sūspīciēns, pātūlīs cāptāvīt nārībūs āurās. Plūit īmbrīfērīs dē nārībūs hūmōr.

Nārrātiō, Erzählung. *Consona diversas fundet narratio linguas.* Hel.

Narro, erzählen. *Hic etiam inventum Priamo narrabis Achillem.* Virg.

SYN. ēnārrō, mēmōrō cōmmēmōrō, rēfēro, ēxpōno, dēclāro, dīcō, pāndo, āpēriō, ēxplico, ēlōquōr, rēcēnsēo. PHR. Dīcēndo, fāndo, vērībīs, dīctīs ēxpēdiō. Vērībīs ēnūmērō, ēxpriūmō, pērsēquōr, cōmplēctōr. Intētīs ōmnībūs ūnūs. Fāta ēnārrābāt Dīvum, cūrsūsquē dōcēbāt. Altīūs ōmnem Expēdiām, primā rēpētēns āb ōrīgīnē fāmam. Pāucā tibi ēxpēdiām ē mūltīs. Tōtam rem ōrdīnē pāndam. Lōngiūs ēvōlvēns fātōrum ārcānā mōvēbō, ō Dēā, sī primā rēpētēns āb ōrīgīnē pērgam, Et vācēt, ānnālēs nōstrōrum āudīrē lābōrum. Plūrā quīdem fēcī, quā quæ cōmprēndērē dīctīs īn prōmtū mīhi sūt. Quæ sūt dūbīæ sēntēntiā mēntī Expēdiām, & pāucīs (ānīmōs ādhībētē) dōcēbo. Nōn mīhi cētēnīs rēsōnēt sī vōcībūs ōrā. Actā prōbī nārrārē quēam.

Nāsāmōnēs. (*Libyæ populi, navium syrtibus involutarum spoliatores.*)

EPIT. Pāupērēs, īnōpēs, dūrī, pōpūlātōrēs, āquōrēī, bēllātōrēs, ālacrēs, rāpācēs, īmprōbī. PHR. Nāsāmōnum gēns dūrā. Nāsāmōnum quē bārbārā dāmniīs syrtīs ālīt.

Nāscōr, ēris, geboren werden. *Niliacis primum puer hic nascatur in oris.* M. SYN. ēnāscōr, ōriōr. PHR. accipio vitam. Vitam ingredior. Ex matērnā alvō exēo. E matrīs utērō prōdēo. Gēnitricis alvum rēlinquo. Ad lūminā vitæ sūrgo. Vitæ lūmēn inēo. Ad lūminis aūrās, cceli sub aūrās prōdēo, exēo, venio, progrēdior, sūrgo. In aūrās emittōr, ēdūcōr, expēllōr. ēdōr in lūcem. Vitālēs aūrās haūrio, cārpo. Vitālē lūmēn primum haūrio, aspicio. Hæc est illā diēs, magni quæ conscia partus Lūcānum pōpulis, et tibi, Pollā dedit.

Nāso, ōnis. *Norat Nasonem sola Corynna suum.* Mart. v. Ovidius.

Nāsus, eine Nase. *Callidas excessu populum suspendere naso.* Pers. v. sup. nares.

Nātālīā, Geburtstag. *Felix qui tantis animam natalibus æquas.* Luc.

Nātātīlis, schwimmend. *Feras volucres, reptiles, natatiles.* (Jamb.) P.

Nātātōr, ein Schwimmer. *Pugnat in adversas ire natator aquas.* Ov.

Nātātūs, ūs, das Schwimmen. — *pulchroque secat Galatæa natatu.* C.

SYN. Nātātio. EPIT. Völucēr, citūs, cēlēr, vėlōx, prācēps, ālacēr, irrēquīētūs, aūdāx.

Nātēs, die Ursebaßen. *Sæpe tamen pueris abstulit illa nates.* Mart.

Natio, ōnis, Volk eines Lands. *Narrantem loca, facta, nationes.* (Ph.)

Cat. SYN. Gēns, pōpulus, gēns.

Nātīvūs, ā, um, natürlich, angebornen.

Litora nativis pellucent piæ lapillis. Prop. v. infra Natural.

Nāto, schwimmen. *Vis puto cum libro. Marce, natare tuo.* Mart.

SYN. Nō, inno, innāto. PHR. āquās, ūndās, æquōr, flūminā, flūviōs, nāto, vel nō, inno, innāto, trāno. Nāndo sēco āquās, seu flūctūs altērnīs mānībūs, lācērtīs, brāchiīs, pēctōrē pūlsu, vel sūlco, fīndo, pērcūtio, vērberō, fērō, frāngo. In āquīs, pēr āquās fērōr, lābōr. Brāchiā in ūndīs jācto. Rēmigo sub ūndīs. āquās nātātū plaūdo. Mārī brāchiā crēdo, jācto. Æquōrēum nāndo cāpērē itēr. Nūdūs mērgōr āquīs, quās dum fērōquē, trāhoquē. Millē mōdis lābēns excūsāquē brāchiā jācto. Artē ēgēo nullā, fiāt mōdō cōpiā nāndī. Idem nāvīgium, nāvītā, vēctōr ēro. Nārē gūrgitē vāstō. Tacītīs rēmīgārē sub ūndīs. Flūviōs innārē rāpācēs. Insūrgēntem āmnēm vōlucrī supērārē nātātū. Æquōrēum gāudēt cāpērē nūdūs itēr. Sālsōs rēmōvēbāt pēctōrē flūctūs. Sēcānt spūmāntem pēctōrē flūctum. Dēlphīnum simīlēs quī pēr mārīa hūmīdā nāndo Cārpātium, Lībycumquē sēcānt, lūdūntquē pēr ūndās. Dēpōsītō parītēr cum vēstē tīmōrē Jāctābām līquīdō brāchiā lēntā mārī. Et suētō cērtāminē nāndī Gāudiā pērspīcūo cōvērtūnt brāchiā pōntō. Lēntāquē dīmōtis brāchiā jāctāt āquīs. Nārē pēr æstātem līquīdam cōspēxērīs āgmēn.

Natrix, eine Wassernatter. *Si natibus natricem impressit crassam & capitatam.* L.

EPIT. invīsā, vērēnōsā, nōxiā, lētīfērā. PHR. Cōrrūptīs hīnc vīrūs āquīs natricis āb irā. āquās inficiēns, vīolāns.

Natūra, die Natur. *Nunc age naturas apibus quas Jupiter ipse.* Virg.

SYN. innātā vīs, ingēnium, vel rērū parēns. EPIT. ingēnīōsā, Dēdālā, sāpiēns, prōvidā, fēcūndā, lārgā, mūnīficā, officiōsā, divēs, solērs, ōmnīparēns, sēdūlā, sāgāx, pōtēns, bēnīgnā, indūstriā, callīdā. PHR. Rērū insītā, ingēnitā, intīmā vīs, vīrtūs. Mēns, quæ tōtum ōrbem rēgīt, āgītāt. Rērū fēcūndā crēātrix, nōvātrix, gēnitrix. Nātūrā vīs, vīrtūs, pōtēstās, vūltūs, faciēs, jūs, lēx, Jūrā. bēnīgnō, fēcūndō sinū, partū ōmnīā prōfūdēns. Millē rērū spēcīēs,

ctēs, fōrmās sūppeditans, creāns, prōfērēns, prōdūcēns. Rerum nātūrā pārēns. Quæ millē parit divēs nātūra cōlōrēs. Sic prōvidā rerum est nātūrā pārēns. Quæ largā prōfūndit fœcūndō nātūrā sinū. Quōdquē sūo pārtū sāpiēns nātūrā creāvit.

Nātūralis, natürlich. *Naturalis apex generisque & sanguinis auctor.*

Pr. SYN. insītūs, innātūs, indītūs ingēnītūs, ingēnērātūs, nātīvūs, gēnuīnūs, gērmānūs, nōn fūcātūs, nōn sīmūlātūs, nōn fīctūs.

Nātūs, i, ein Sohn. *Nec dulces nator exoptatumque parentem.* Virg. v. *Filius.*

Nātūs, ä, um, geboren. *Natus & indomitas dicitur inter aquas.* Tib.

SYN. ōrtūs, sātūs, crētūs, prōgnātūs, prōgēnītūs. v. *supra Nascor.*

Nāvalis, zum Schiff gehörig. *Nilum & navali surgentes ære columnas.* Virg.

Nāvārchūs, ein Schiffer. *Navarchus ipse perditæ princeps ratis.* (Jam.)

P. E. SYN. Nāūclērūs. PHR. Nāvis, rātis, cārīnæ, nāvīgīī rēctōr, dūctōr, dūx, mōdērātōr, gūbērnātōr, māgīstēr, prætēctūs. Nāvalis cūrsūs ārbīter.

Nāūclērīcūs, dem Steuermann zugehörig.

Nauclicero ipse ornatus per fallaciam. (Jamb.) P.

Nāūfrāgīum, Schiffbruch. *Naufragia atque imas avidi, &c.* Matt.

EPIT. Fūnēstūm, hēbīlē, ācērbūm, tristē, dāmnośūm, mīserābīlē, mīserāndūm, infēlix, infāūstūm. PHR. Trīstīs jāctūrā nāūfrāgīī Lācēræ sūbmērsīo nāvis, irātī tēmpēstās mārīs.

DESCRIPTIO NAUFRAGII. Virg. i. Æneid.

— Stridens aquilone procella

Velum adversa ferit fluctusque ad fidera tollit.

Franguntur remi, tum prora avertit, & undis

Dat latus, insequitur cumulo præruptus aquæ mons.

Hi summo in fluctu pendent, his unda dehiscens

Terram inter fluctus aperit: turio æstus arenis.

Tres notus abiectas in saxa latentia torquet.

— Tres eurus ab alto

In brevia & syrtes urget (miserabile visu)

Illiditque vadis, atque aggere cingit arenæ.

Unam quæ Lycios fidumque vehebat Orontem,

Ipsius ante oculos ingens a vertice pontus

In puppim ferit, excutitur pronusque magister,

Volvitur in caput, ast illum ter fluctus ibidem

Torquet agens circum, & rapidus vorat æquore vortex.

Apparent rari nantes in gurgite vasto

Arma virum, tabulæque & Troja gaza per undas.

Nāūfrāgōr, āris, vel sēpius nāūfrāgo, ās, Schiffbruch leiden.

Ultimus ingressi ter currum naufragat undis Alcim.

PHR. Nāūfrāgīum fācio, pātīōr. Frāctā, sōlūtā, lācērātā, cōncūsā, ēvērsā, quālsātā nāvē ūndīs mērgōr. Frāctā nāvē præcēps īn pōn-
tum fērōr, mēdiīs īn ūndīs ēxpōnōr. Æquōrīs, vel æquōrēis prōcēllīs,
sēu flūctībūs jāctōr, āgītōr. Spūmāntībūs æquōrīs ūndīs ōbrūōr. Vēn-
tis ēt flūctībūs āgōr. Pēlāgī tēmpēstātībūs āgōr. Vēntō jāctātūr ēt
ūndā nāūfrāgūs. Nāvis īnflīctā vādīs sōlvītūr. illīsā, cōllīsā, āllīsā
scōpūllīs frāngītūr. Rēsōlūtō rōborē dēhīscīt. Mēdiō jāctātūr gūrgī-
tē nāvis, ōrbā gūbērnāclō, vīdūātā rēmīgīō. Frāctīs, scīssīs āntēnnīs
jāctātūr. Vēlīs, vēlōrūm āllīs dēbīllīs ērrāt. ērrābūndā pēr ūndās fēr-
tūr. Dīsīēctæ tōtō æquōrē clāssēs. Frāctā sēu quālsātā cōmpāgīnē,
nāvis

nāvis ictā procēllōsis flūctībūs, hūc, illūc vēsātūr, rāpītūr. Vēntīs tabulæ feriuntūr et undīs. In immēnsō jactantūr corpōrā pōntō. Ejectūs spūmāntībūs æquōris undīs. Vix tenuit lāceræ naufrāgā mēmbra rātis. Hūc frāctās aquilōnē rātēs sūbmērsāquē pōntūs Corpōrā sæpē tulit, cæcisque abscondit in antris. Pōrtū nāvis impēgit in ipsō. Sic Lagēā rātis vāstō velūt insulā pōntō. Cōspēcta illīs scōpulis ubi nūbifer eūrus Naufrāgium spārgēns opērit frētā, jamquē pēr undās Et trāstia, et malī, lācerōque aplūstriā velō Ac miserī fluitant rēmōvēntēs æquōrā nautæ. Nāvis inflictā vadīs solvitūr, atquē virōs mediīs expōnit in undīs Frāgmīnā rēmōrum, quōs et fluitantiā trāstia impediunt. Lūdibrium pelāgī vēntō jactātūr et undā. Sive pēr immēnsās jactābōr naufrāgūs undās, Nōstrāquē lōnginquūs viscērā piscis edēt. Nāvitā vāstō jactātūr spārsūs lācerātā nāvē pōfūdō. Nēc bibēt æquōrēās naufrāgūs hōstīs aquās. *v. Tempestas*

naufrāgūs, der Schiffbruch gelitten hat, das Schiffbruch verursacht.

Naufragus interiit, vidi agnovique manusque. Ovid.

PHR. Naufrāgium pāsūs. Frāctā nāvē undīs mērsūs, undīs jactātūs, procēllīs agitātūs. Pelāgī tēpēstātībūs, vel procēllīs actūs. Trāquillās etiām naufrāgūs hōrret aquās. *v. Naufragor.*

Nāviculā, ein Schifflein. *Prusiaca vixi munera navicula.* Hel. Cin.

SYN. Cymbā, phāsēlus, scāphā, nāvīgium.

Nāvisfrāgūs, schiffbrüchig.

Gaulonisque arces, & navisfragum Scylaceum. Virg.

Nāvīgābilis, schiffbar. *Non totus uni facile navigabilis.* (Jamb.) Avien.

Nāvīgēr, das Schiffe trägt, schiffbar.

Aquarum in ortu & fonte primo naviger. (Jamb.) Avien.

Nāvis, ein Schiff. *Vix una sospes navis ab ignibus.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Nāvīgium, phāsēlus, rātis, cārīnā, cymbā, līntēr, lēmbūs, bīrēmīs, pūppīs, prōrā, clāssīs, trābs, cāvā, pīnus, ālmūs, ābiēs. EPIT. Flūctivāgā, vėlīvōlā, vėlīfērā, citā, cėlēr, levīs, vėlōx, āgilīs, fūgāx, vāgā, frāgilīs, vōlucrīs, undivāgā, æquōrēā, naufrāgā, cūrvā, pīctā, vāgābūdā, rōstrātā, cāpāx. ūnctā, cāvā, ærātā, pōntivāgā, ōnērōsā, vēctōriā, bēllīcā, bēllātrīx. PHR. Pīnēā rēctā, dōmūs, mōlēs. Nāuticā pīnus. Nāvis frāgilē lignum. Vēntō āblātā, Cōncītā, āctā, impūlsā. Crēditā vēntīs. Pelāgō vōlāns, expōstā pērīclīs. Æquōrēās tēntāns hōspītā nāuis aquās. Pērfixō cōncītā rōstrō. Nāutārum sūdāntībūs āctā lācērtīs. Plēnis trājīciēns æquōrā vėlīs. Undās rōstrō sūlcāns, fīndēns, prōscīndēns. Jactātā pēr æquōr. Æquōrēās jactātā pēr undās. Tūmīdīs agitātā procēllīs. Tūrbīnībūs quæ flūctuat ictā. Vēntō quæ fērtūr āmicō. Quæ vāstī sēcāt ōstīā pōntī. Quæ patītūr flūctūs fērtque āfsiliēntiā lōngē Æquōrā nēc sāvīs vīctā mādēscīt, seu fātīscīt āquīs. Sūbdūctæ litōrē pūppēs. Frāgilī crēdis tē, Mār-cē, cārīnæ. Tālī nāvīgīō nāvis, sē tārđā mōvēbāt, Vėlā fācīt tāmēn, et plēnis sūbit ōstīā vėlīs. Pēr ādvērsās nāvis citā dūcītūr undās. Itquē pēr æquōrēās hōspītā nāvis āquās. Intērēā nāvis pētīt ānxiā pōrtum. Clāssīs ādēst, mārē vėlīvōlīs jam nāvībūs ālbēt. Lūnātā clāssē rēcōndūnt. Mē dūcē sūrgēntēs sprēvīt rātīs undā procēllās. Ipsē rātem cōntō sūbigīt vėlīsquē mīnīstrāt. Ancōrā dē prōrā jactītūr, stānt litōrē pūppēs. *Navi partes præcipuæ: Pūppīs, prōrā, cārīnā. v. Navigo.*

Naves construere. Schiffe bauen. PHR. Trābībūs cėlērēs cōntēxērē nāvēs. Bīs dēnās Itālō tēxāmūs rōbōrē nāvēs. Fūdātūrā citās flē. ūntūr rōbōrā nāvēs, Tēxītūr et cōstīs blāndā cārīnā sūīs.

Na.

Navem apello, appuli, mit dem Schiff anlanden. PHR. Pūppim, prōram, clāvum ad litōrā vērto, tōrquēo, flēcto. Dēferōr in pōrtus. Pōrtum, ōstīā tēneo, intro, ingrēdiōr, plēnis vēlis sūbēo. Tērris, ōris, nōtā ārēnā adno, adnāto, illābōr, advērto prōram. Tēllūris ad ōrās, litōrā tēndo, advēnio, advēnto, accēdo, applicōr. Fīo prōpiōr tērris. Nāvē, rātē, cārīnā tāngo, cōtīngo tēllūrem. Optatā tēllūrē, ārēnā pōtiōr. āmicō pōrtū cōndōr, cōnsido, quīēsko. Cōtīngērē litōrā. Appēllērē rīpā. Accīpi pōrtū. Vēlā trāham, ēt tērrā fēstīnem advērtērē prōram. Dēfēssī Aenēadā quā prōximā litōrā cūrsū Cōtēndūnt pētēre, ēt Lybīā vērūtūtur ad ōrās, Et tāndem latī nōtā advērtūtūtur ārēnā. Hūc ibi dēlatī pōrtus intrāvīmūs. Crēbrēscūnt optatā aūrā, pōrtusquē pātēscit Jam prōpiōr, tēplumque appāret in arcē Mīnervā. Ad tērram fūgit, & pōrtū sē cōndidit altō Ecce cōrōnatā pōrtō tētīgērē cārīnā. Jam tāndem Itālīā fugīentīs prēndīmūs ōrās. Quum prīmum Aūsōnīs ēxercītus appulit ōris. Fēlix heū nīmīum fēlix, sī litōrā tantum Nūnquam Dārdānīā tētīgīssēt nōstrā cārīnā. Et tāndem Eūbōicīs Cūmārum allābitūr ōris. Fit prōpiōr, tērrasquē citā rātīs attīgīt aūrā.

Navem solvo, mit dem Schiff vom Land abfahren. PHT. Nāvis, rātīs, cārīnā vīnculā sōlvō. Rētīnāculā, fūnēs. rūdētēs sōlvō, lāxo. Nāvim litōrē, mārīnē dēduco in ūndās, in aequorā prōpello. Pōrtum līnquo, rēlīnquo, dēsēro. Pōrtū ābēo, ēxēo, ēxcēdo, ēgrēdiōr, prōgrēdiōr, prōvēhōr. Dō, pāndo, ēxpāndo, intēndo, ēxplico, vētīs vēlā, cārbāsā. Dō clāssībūs Aūstrōs. Clāssī immītto hābēnās. Prōvēhīmūr pōrtū, tērrāque ūrbēsque rēcēdūnt. Dārē vēlā ēt lāxārē rūdētēs. Līnquīmūs Ortygiā pōrtus, pēlāgōquē vōlāmūs. Litōrā dēsērūrē, lātēt sūb clāssībūs aequōr. Fūnē sōlūtō Cūrrīt in immēnsū pāndā cārīnā sālūm.

Navigo, schiffen. *Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat aequor.* Virg. PHR. Nāvem rēmīgīs sūbigo, āgo, impello, dūco, tōrquēo, itēr vēlistēnto, clāssē tēneo. Tēnto vīās mārīs Vādā sālsā cārīnā sūlco, trāno, trājīcio, sēco. Aequōr āro, trāho, nāvībūs seu rātībūs dēcūro, mētīōr, pērmētīōr, cōnscēdo, cūro, fērīo, pēnetro, pērvāgōr. Pūppē vīam faciō. Rātem vādīs, flātībūs, lēvībūs aūrīs cōmmītto, seu crēdo, dō, prābēo. Mōliōr clāssēm pēr cārūlā, pēr ūndās, pēr aequorā, vel pēlāgo fērōr, ēo, vōlo, vēhōr. Immēnsū cāvā trābē cūro aequōr. Frētā lēgo, inēo, rēmīs sōllīcīto. Mārīs infīndo sūlcōs, Nēptūniā tērgā, vel prōfūndī tērgā fīndo, dīffīndo. Vēlīferā tūmīdum mārē fīndo cārīnā. Mēdiīs āquilonībūs ēo. s. vīam tēndo pēr altum, Flūctūs āquilonē sēco. Lōngōs tēntō sinūs tērrasquē rēlīnquo. Mērsīs fōdiō aequorā rēmīs. Tērrās rēpōstās, vel pēregrīnās ōrās pēlāgo quāro, tēnto, pēto. Ignōtā ad litōrā tēndo. Frāgilī, tēnūī fidērē līgnō intēr vītā mōrtīsque vīās. Immēnsū spātīs cōnfēcīmūs aequōr. Pēlāgo sē crēdērē. Dārē vēlā vētīs Dārē nūbīferīs līntēā plānā nōtīs. Zēphyrō dānt cārbāsā nāutā. Vētīs intēndērē vēlā sēcūndīs. āquilonībūs īrē pēr altum. Incūmbūnt pēlāgo pārtēque ad litōrā tēndūnt. In altum Vēlā dābānt latī, ēt spūmās sālis aērē rūēbānt, Hāūt mōrā, nāutā Adnīxī tōrquēnt spūmās ēt cārūlā vērūtūnt Undīs. Tēntāmūsque vīam ēt vēlōrum pāndīmūs ālās Prēcīpītēs vīgīlatē vīri, ēt cōnfīdītē trānstrīs. Sōlvītē vēlā citī Prōnā pētīt mārīa, ēt pēlāgo dēcūrrīt āpērtō. Quum dābīt aūrā vīam, prābēbīs cārbāsā vētīs. Pōrtūbūs ēxiērānt, ēt mōvērāt aūrā rūdētēs, Obvērtīt lātērī pēndētēs nāvītā rēmōs. Cōrnūaque in sūmmā locā arbō-

arbore totaque malo Carbasā deducit, venientesque accipit aurā
 Inventā secūit primus qui navē profundum, Et rudibus remis sollī-
 citavit aquas. Qui dubiis ausus committere flatibus alnum. Quas
 naturā negat praeiit arte vias. Tranquillis primum trepidus se cre-
 didit undis. Litora securo tramite summa legens. Mox longos ten-
 tare sinus, et linquere terras. Et leni cepit pandere vela notō, &c.
 ah pereat, quicunque rates & vela paravit Primus, & invito gurgite
 fecit iter. Solvensque ratem dat carbasā ventis. Aequor & immen-
 sas curvā trabē findimus undas. Nunc agite, o socii, propellite in
 aequorā navem Remorumque pares ducite forte vices? Iungiteque
 extremo feliciā lintēā malō. Nam liquidum naūtis aurā secundat
 iter. Nunc, o lecta manus, validis incumbite remis. Ausi sunt vadā
 salsa citā decurrere puppē. Pro te vel rapidas ausim maris ire per
 undas, Adversis hiberna licet tumeant freta ventis. Tum verō in-
 cumbunt, & litore celsas Deducant toto navēs. Nātāt unctā carinā.
 Jam argivā phalanx instructis navibus ibat A Tenedō tacitae per ami-
 cā silentiā lunae. Gens inimicā mihi Tyrhēnum navigat aequor.
 Nos abissē rati, & ventō petissē Mycenās. *Dii marini a navigatu-
 ris invocari soliti: Neptūnus, Tritōn, Nereūs, oceānus, Nereides.*

Naviter, fleißig. — *quoniam nec plenum naviter exstat.* Luc.

SYN. Solertē, fortitē, strenuē.

Navo, as, Fleiß anwenden. — *potius mihi dextera ferro navet opus.*
 Var.

Naūta, ein Schiffmann. *Convomit haec inter nautas & prandet & errat.*

Juv. SYN. navita, portitor, vector, remex, navarchus. EPIT. Vi-
 gil, sollicitus, audax, impavidus, fluctivagus, vagus, aequoreus, pon-
 tivagus, sagax, callidus, solers, securus, avarus, peritus, rudis, pra-
 sciūs, providus, trepidus, miser. PHR. navis, ratis, carinae, navi-
 gii rector seu ductor, dux, moderator, gubernator, magister, praefe-
 ctus. Nautica pubes. Navalis cursus arbiter. Qui remos agitāt, na-
 vem qui temperat. Pelago volitans. Aequorā vincens. Qui clavum
 regit, velisque ministrat. Torquens spūmas et aequorā carulā ver-
 tens. Jactatus spūmantibus aequoris undis Nunc hūc, nunc illūc ven-
 tis discordibus actus. Sidēra dinumerans, observans. Qui aequoreas
 moderatur vela per undas. Naūtaeque per omnē audaces mare qui
 currunt. Fluctibus et mediis sulcator navita ponti. Incerti nume-
 rant sua sidēra naūtae. Rector erit puppis, clavōque immobilis ha-
 rens, Mutabit pelago terras ventisque sequetur. Fortunam, totum-
 que vōlet tranare profundum Classibus. Audax nimium qui freta
 primus ratē tam fragili pertidā rupit? Terrasque suas post tēgā vi-
 dens, animam levibus credidit austris. Navita de ventis, de tauris
 narrat arator.

Naūticus, den Schiffleuten zugehörig.

Nauticus exoritur vario certamine clamor. Virg.

Navus, a, um, ensig, fleißig. SYN. Gnāvus, strenuus, solers, industrius,
 diligens, studiosus, impiger.

Naxus. (*Insula in Aegeo praecipua ex Cycladibus, antea Strongyle di-
 cta.*) EPIT. Thēsā, genialis, bacchata, vitigena, bacchica. SYN.
 Strongylē vel Strongylōs.

Nazara, vel Nazareth, die Stadt Nazareth in Judaea.

Nazareth indigenam quibus ampli conditor orbis. C.

EPIT. Felix, incluta, sacra, sancta, illustris. PHR. Christi patria.
 Dei natalē solum.

Ne,

Nē, nicht, behleib nicht. *Ne fugite hospitium, neve ignorete Latinos,*

Virg. SYN. Quōminūs, ut nōn, ut nē.

Nē, ob. *Iustitiāne prius miror, belline laborem.* Virg.

SYN. ad, annē, utrum.

Nēapōlis. (*Civitas Campaniae, a Chalchidensibus condita, quae quum a Cumanis esset eversa, ingruente gravissima peste, ita iubente Apollinis oraculo, ab iisdem splendidius est restituta, bonaque civium parta eo translata, ad differentiam veteris urbis Neapolis est appellata.*)

EPIT. Cūmāā, sinnōsā, dōctā, nōbilis, dīvēs, āmplā, rūrritā, vāllatā.

Nēbulā, Nebel. *Et multo nebulae circum Dea fuit amictu.* Virg. v. *Nubes.*

Nēbūlo, ōnīs, ein Lotterbub. *Sponsi Penelopes nebulones Alcinoique.* H.

SYN. Tēnebriō, nūgātōr, vāppā, nēquam.

Nēbulōsus, nebelicht. *Non ubi hibernos nebulosus imbres.* (Sapph.) S,

SYN. nūbilūs, nimbōsus, tēnebrosūs, ōbscūrūs, ōpācūs.

Nēc, nicht. *Tros ait, Aenea, cessas nec enim ante debiscens.* Virg.

Nēcēsāriūs, nothwendig. *Tum necessario se aperiant & timent.* (Jamb.) Ter.

Nēcēsē, vonnöthen. *Si teneas cariemque pati te charta necesse est.* Auf.

Nēcēsītās, ātis, Noth. *Summis verticibus dira necessitas.* (Chor.) Hor.

SYN. Fātum, sōrs, vīs. EPIT. Sāvā, dīrā, ācērbā, vīolētā, īnīmīcā, īncīsā, ūrgēns, prēmēns, dūrā, rīgīdā, īnēlūctābilis, īnsūperābilis. PHR. Vīs nēcīā vīncī. ārtis māgīstrā nēcēsītās. Lābōr ōmnīā vīncīt Imprōbūs ēt dūrīs ūrgēns īn rēbūs ēgēstās. Nūllīs ādstrīctā lēgībūs. Quam vīncērē, sūpērārē nōn dātūr.

Nēcō, tōdten. *Complexu in misero longa sic morte necabat.* V. v. *Occido a cado.*

Nēcār, ātis, Böttertrauf.

Quinta parte sui nectaris imbuīt. (Choriamb.) Hor.

SYN. āmbrosiā. EPIT. Caelēstē, ōdōrum, sacrum, dūlcē, nōbilē, īmmōrtālē, īuāvē, dīvīnum, līquīdum, ōdōrātum. PHR. Nēcārēūs līquōr. Nēcārīs pōculā. Nēcārīs haūstūs. Immōrtālē mērum. Caelēstiā pōculā. Lēcūm nēcārē īmbūīt, spārsīt.

Nēcārēūs, fūß. *Atrica nectareum turbatis mella falernum.* M.

Nēcō, xūī, vel xi, fūßpfen. — *quo vincula nectitis, inquit.* Virg.

SYN. Līgo, vīncio, ītrīngo, nōdo, cōnnēcō, cōllīgo, ās, jūngo, cōnjūngo, cōnstrīngo.

Nēdum, nicht allein. *Nedum sermonum flet bonos & gratia vivax.* H.

Nētāndus, überschändlich. — *vos arae ensesque nefandi.* Virg.

SYN. Nētārīs, īntāndūs, scēlēstūs, scēlērātūs, tētēr. v. *Malus.*

Nēfārīs, lasterhaft.

Aut humana palam coquat exta nefarius atreus. Hor.

Nēfās, Schande, Unrecht.

Credebant, hoc grande nefas & morte piandum. Juv.

SYN. Scelūs, crīmēn, flāgītīum. v. *Crimen.*

Nēglēcūs, ūs, Hīnlāßigkeīt. SYN. Nēglēcītō, dēspēcītō, cōntēmītūs,

Nēglēcūs, ā, um, verachtet, verliedert. SYN. Dēspēcītūs, cōntēmītūs, sprētūs.

Nēglīgēns, līederlich, soralos, nachlässig.

Per quam non licet esse negligentem. (Phal.) Cat.

SYN. Vēcōrs, īnērs, īgnāvūs, pīgēr.

Nēglīgēntiā, Versāumung, Nachlässigkeīt. SYN. Incūrīā, īgnāviā, īnērtiā, dēsīdiā, pīgrītiēs.

Nēglīgo, nēglēxī, versāumen. *Negligit aut horret &c.* Hor.

SYN. Nōn cūro, dēsēro, prætērmitto, ōmitto, aspērnōr, spērno, tē-
mno, cōntēmno, dēspīcīo.

Nēgo, ās, leugnen. *Ipse fatebatur, sed reddere posse negabat.* Virg.

SYN. Dēnēgo, pērnēgo, ābnēgo, infīcīōr, rēpūgno, ābnūo, rēcūso, rēnūo.

Nēgōtiātōr, ōrīs, ein Gēwerbshmann. *Vir fraudator, & est negotiator.*
(Phal.) Mart. v. *Mercator.*

Nēgōtiōsus, geschäftig. *Negotiosis rebus urbis hærenti.* (Scaz.) H.

Nēgōtīum, Geschäfte, Handthierung. — *aliena negotia curo.* Hor.

SYN. Rēs, ōpūs, ōpērā, lābōr, vel cūrā, mūnūs, prōvīnciā. EPIT.
ānxīum, vīgīl, sōllīcītum, impōrtūnum, grāvē, mōlēstū, acērbū.

Nēmēā, vel Nēmēē. (*Silva Achæ, ubi in honorem Herculis, qui in ea
silva leonem occiderat, certa quedam certamina celebrari consueve-
rant, quæ inde Nemea dicebantur.*) EPIT. frōndēns, frōndōsā, fil-
vōsā, vīrēns, vīrīdis, sacra, sacratā, Clēonæā, frōndīfērā. PHR. Sa-
crā Clēonææ Nēmēēs ēt ōlympicā fēstā

Nēmēsīs. *Fama est arguti Nemesis formosa Catulli.* Mart. (*Jovis fi-
lia, dea scelerum ultrix, & benefactorum renumeratrix. Dicta
Rhamnusia, a Rhamnunte, Asiæ oppido, ubi colebatur.*) SYN. Rhām-
nūsīā. EPIT. irātā, trūx, ardēns, furēns, pōtēns, dūrā, acērbā, sæ-
vā, fērōx, vīndēx, ūltrīx. PHR. Deā scelerum ūltrīx. Crīmīnum
vīndēx, Nūmēn. v. *Furie & Ultio.*

Nēmo, īnīs, niemand. *Nemo quater missos currere sensit equos.* Mart.

SYN. Nūllūs, nōn ūllus, nūllus hōmo.

Nēmōrōsus, waldicht. — *apparet fluctu nemorosa Zazynthos.* Virg.

SYN. Silvōsus, ūmbrōsus, ōpācūs.

Nēmpē, nemlich. *Nempe tuo furiose, meo sed non furiosus.* Virg.

SYN. Scīlīcēt, nīmīrum, quīppē, vidēlīcēt.

Nēmūs, ōrīs, ein Lustwald. — *acrum nemus imminet umbra.* Virg.

Nēo, nēvī, spinnen, neben. *Stamina quæ ducunt, quæque futura neunt.*

Tib. PHR. Vērsu pōllīcē fūsum. Lānam, filā, stāmīnā, vēllērā,
cōlo, trāho, dūco, dēdūco. Mōtis dīgītīs tōrquēo. Pēctīnē pērcūro
tēlās. Pēnsā trāho, cārpo. Pēnsā fūsis vērsātīs dūco, dēvōlvō. Tē-
rētī filō lānam trāho. Plēnās cōlōs ēxōnēro. Stāmīnībūs mīnūo.
Dīgītīs ōpūs sūbīgo. Tōlērō vītā cōlō tēnūquē Mīnērvā. Lībrā-
tum tērētī tūrbīnē, vel tēnūī prægñāntem stāmīnē fūsum vērsō, tōr-
quēo Aut dūcūnt lānās, aut stāmīnā pōllīcē vērsant. Sīvē lēvem tērē-
tī vērsābāt pōllīcē fūsum. Quæ vēllērā mōris Nūllā trāhūnt dīgītīs,
nē fūsā sēquentiā dūcūnt. Nōs hūmīlēs famulæquē tuæ datā pēnsā
trāhēmūs Et mīnūēns plēnās stāmīnā nōstrā cōlōs. Tōrtāquē vērsātō
dūcētēs stāmīnā fūsō. Lāvā cōlum tēnūī lānā rētīnēbāt amīctam.
Dēxtrā tum lēvītēr dēdūcēns filā sūpīnīs Fōrmābat dīgītīs, tum prō-
no īn pōllīcē tōrquēns Lībrātum tērētī vērsābat tūrbīnē fūsum. Est
mīhi, quæ lānās mōllīāt aptā mānūs.

Nēōptōlēmūs. *Degeneremque Neoptoleum &c.* Virg. v. *Pyrrhus.*

Nēpā, ein Scorpion. (*Animal venenatum cauda feriens.*) v. *Scorpius.*

Nēpōs, Kīndeskind, Enkel. *Ut tuus ille nepos olim &c.* Pers. v. *Filius.*

Nēpōtēs, die Nachkommen. *Tarda venit seris futura nepotibus um-
bram.* V. SYN. Mīnōrēs, Pōstērī, Nātī. EPIT. Sērī, vēntūrī, tardī.

PHR. Pōstērā ætās. Fūtūrā prōpāgo. v. *Posterī.*

Nēptūnīūs. *At Messapus equum domitor, Neptunia proles.* Virg.

Nēptūnūs. *Emissamque hiemem sensit Neptunus & imis.* Idem.

(Sa-

(*Saturni & Opis filius deus maris, quod illi imperium sorte contigit, ut Jovi celum & terra, Plutoni inferi.*) EPIT. P. ōcēllōsūs, ūdūs, hūmīdūs, incērtūs, instābilis, spūmāns, spūmēus, tūrēns, atrox, mīnāx, immitis, sāvūs, tūrbīdūs, plācīdūs, trānquīllūs, sīlēns, mitis. PHR. Sātūrnūs mārīs, æquōrīs, pēlagī, frētī dōmītōr. Mārīs dōmīnātōr, rēx, rēctōr, rēgnātōr, mōdērātōr, ārbītēr, Tænāriūs Trīdētīfēr. Dēūs āquārum, vēntōrum. ōcēānī pātēr. Jūpītēr æquōrēus. Cærulēns. Jōvis frātēr. Sāvō trīdētē pōtēns. Nūmēn āquārum. Æquōrēās quī cūspīdē *vel* tēlō trīcūspīdē rēgīt ūndās, tūmīdā æquōrā plācāt, mūlcēt, tēmpērāt. Cūī pārēnt æquōrā. Sēcūndō mārīā quī scēptro rēgīt. Prōximā cūī cēlō cēssīt pōtēstās. Quī æquōrā sortē trādītā. Quī trīstē prōfūndī impēriū sortē tūlīt. Quī Syrtēs āpērīt lēvībusquē rōtis sūmmās pērlābītūr ūndās. Quī trīcūspīdē tēlō mūlcēt āquās. Rēctōr pēlagī. At mēus æquōrēās quī cūspīdē tēmpērāt ūndās. Cūī æquōrēī cēssīt tūtēlā trīdētīs, *Pro Mari. Vide Mare.*

Nēquam, ein Bube, Schalf. *Arma viri nequam & Cessator Davus, & ipse.* H. SYN. Imprōbūs, scēlēstūs. v. *Sceleratus.*

Nēquāquam, gar nicht. *Nequaquam satis in re una &c.* Idem.

Nēquē, auch nicht, weder. *Quid facerem, neque servitio me exire licebat.* V. PHR. nēc, nōn. v. *Non.*

Nēquēo, nēquīs, nicht können. *Hæc tibi non tribuo munera, quum nequeo.* Cat. SYN. nōn quēo, nōn pōssūm, nōn vālēo. PHR. Haūt sum pōtis. Haūd ōpīs ēst mēæ. Mīhi nōn licēt, nōn dātūr, impār sum. Mīhi nūllā pōtēstās. Haūt mīhi sūffīciūnt virēs.

Nēquīdquam, vergebens. SYN. Frūstrā, incāssūm.

Nēquīōr, böser. *Nos nequiores mox daturos.* (Jamb. cum Syll.) Hor.

Nēquītīēs, *vel* nēquītīā, Schalfheit. *Illum aut nequities, aut, &c.* H.

Nēreīdēs, *Nereis ingreditur consueta cubilia flucta.* Ovid.

Et tibi ob invidiam Nereides increpitarent. Prop.

(*Maris Nymphe, Nerei & Doridis filie.*) EPIT. Cærulēæ, vīrīdēs, æquōrēæ, ūndīvāgæ, flūctīvāgæ, mārīnæ, ūdæ, glaūcæ, hūmīdæ, fōrmōsæ, vāgābūndæ, venūstæ, pīctæ. PHR. Nērēī, ōcēānī, Thētīdīs, Tēthyōs, Dōrīdīs nātæ, *vel* pūellæ æquōrēæ, caerulæ Dææ, Nymphae, Nērēiā tūrbā, prōlēs, prōpāgo. Nērēīdum chōrūs. v. *Najades.*

Nērēūs. — *discludere Nerea ponto.* Virg.

(*Oceani & Tetbyos filius, Doridis conjux, Nereidum pater, maris deus.*) EPIT. Grāndævūs, lōngævūs, spūmāns, spūmēus, vāgūs, vēntōsūs, glaūcūs, caerulūs, caerulēus, vīrīdīs, ūdūs, hūmīdūs, vāgūs. PHR. Nērēīdum pātēr, pārēns, gēnītōr. Tēthyōs, ōcēānīquē sātū ēdītā prōlēs, āntīquīssīmūs illē dēōrum. Cūī pārēnt æquōrā pōntī ēt quīdquīd māgnī cōntīnēt ūndā.

Nērēūs *pro Mari.* Spūmāns vōlvīt cōnchylīā nērēūs. Quam stāgnā rēfūsī Nērēōs ēt plācīdō sūlcābānt flūmīnā cūrsū. v. *Mare.*

Nērō, ōnīs. *Quid debeas, o Roma, Neronibus.* (Alcaic.) Hor.

(*Imperator Romanus, cujus praeceptor fuit Seneca philosophus. Is optimæ spei fuit adolescens, verum, quum ad maturiorem pervenit ætatem, vitiis omnibus laxavit habenas. Is fuit crudelissimus, quippe qui Agrippinam, matrem suam, quam prius stupro contaminaverat, occiderit, uti & praeceptorem, Senecam. Quum autem in ista vitiorum fece diu permansisset, vidissetque, Romanorum propter tot scelera cencitatorum manus se effugere non posse, seipsum gladio trans-*

verberavit.) EPIT. impius, ingratus, matricida, incestus, sceleratus, nefandus, crudelis, ferus, dirus, sanguineus, superbus, invisus. PHR. Ferus, crudelis, incestus rex, princeps. Tyrannus impius, vel superbus Aeneades. Terrae pondus. Monstrum execrabile. Qui proprio se percudit ense.

Nervosus, adericht, starck. *Cesia Palladium nervosa & lignea Dorcas.* Juv. SYN. Lacertosus, robustus, valens, vigens, validus. PHR. Nervis frequens, creber, compactus, vel viribus prestans, insignis. v. *Robustus.*

Nervus, Spannader. *Et decedet odor nervis inimicus, at illa.* Hor. EPIT. Validus, firmus, potens, fortis, robustus, durus, alacer, surgens. PHR. Nervorum vis, robur, nexus, ligamen, communisura. Rupti vulnera nervi deficiunt, motumque negant viresque. Alacer nervos intendere, contendere. Totis contendere nervis. v. *Robur.*

Nervus pro chorda, Saite. v. *Chorda pro arcu v. Arcus.*

Nescio, is, nicht wissen. *Nescio quis teneros oculos mihi fascinat agnos,* Virg. SYN. Ignoro, sum nescius, ignarus, inscius, rudis, me fugit, latet, praeterit.

Nestor, oris. *Peleos & Priami transit vel Nestoris aetas.* M. (*Filius fuit Nelei & Cloridis, qui adhuc adolescens bellum gessit adversus Eleos, Peloponesi populos, qui postea Elei dicti sunt. Is quum Pyritboi nuptiis interesset, adversus centauros, qui Hippodamiam raptare conabantur, strenue pugnavit. Denique jam senior factus cum quinquaginta navibus, quibus praerat, ad bellum Trojanum venit, quum trecentessimum annum ageret, ubi consilii dexteritate plurimum Graecorum rebus profuit. Ille erat facundus & dulci eloquio.*) EPIT. annosus, grandaevus, longaevus, maturus, disertus, facundus, prudens, fortis, bellator. PHR. Nелеia proles, nелеius, Pylus dux, heros senex. Ille senex ter aevum functus. Trium qui saecula vixit. Pylus dux ille disertus, eloquens. Fandi cui copia larga. Cui dulcis fluxit ab ore sonus. Longa aetas Pylum prudentem nestora fecit.

Nestoreus. *Finem Nestorea, precor, egrediare senecta.* Stat.

Neve, weder, noch. *Neve tibi ad solem vergant vineta cadentem.* Virg. SYN. neu, aut, ne, vel ne.

Nex, ecis, Todschlag, Mord. *Quam necis artifices arte perire sua.* Ov. SYN. Mors, Cadēs, Funus, Letum, Fatum. v. *Mors.*

Nexilis, das sich binden laßt.

Nexilis ante fuit vestis quam textile tegmen. Ovid.

Nexus, us, das Knüpfen. *Ille volubilibus squamosos nexibus orbes.* O. v. *Nodus.*

Nexus, a, um, verheft, verknüpft.

SYN. Innexus, connexus, nodatus, ligatus, vinctus, revinctus.

Ni, wann nicht, so nicht. *Ni teneant cursus, &c.* Virg.

SYN. nisi, si non.

Nidifico, as, nisten, Nest machen. *Sic vos non vobis nidificatis aves.*

Idem. SYN. nidulor. PHR. nidum aedifico, loco, fruio, construo, fingo, facio, sterno, munio, apto, concinno. Parva cubilia ramo, tignis, arbore suspendo, luteum opus. Hirundo sub trabibus cunas parvaque tecta facit. Nunc avis in ramo tecta larumque facit.

Nidor, oris, Geschmack eines gebrannten oder gebratenen Dings.

Nidoremque ambusta dedit super &c. Idem.

EPIT. Foetidus, ingratus, gratus, fragrans, fumificus, molestus, jun-

cun-

candūs. PHR. Fūmificō mōtūs crassæ nidorē cūlinæ. Illi ingēns barbā rēluxit, nidorēmquē ambūstā dēdit.

Nidus, ein Nest, Vogelnest. *Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam.* Id. EPIT. Lūteus, parvūs, cāvūs, cōncāvūs, cāvātūs, lēvis, cēlsūs, arduūs, pēndulus, lōquāx, garrulūs, quērulūs, mollis, tēpidus, vēr-nūs, excēlsus, altus, pēndēns, tēxtilis. PHR. avium cubiliā, cūnæ hōspitiā, tēctā, dōmus, lārēs, pēnātēs, cāsæ. Lūtēum opūs. Nidūs pēndulus altā arbōrē, lātebrōsō in pūmicē strūctus. Frōndiferis sū-spēnsus rāmīs, gracili dēcutiēndus vēnto. Rāmōsā hōspitiā Frōndi-feri lārēs. altā arbōrē strūctus. Tēxtilibus nidis aūsās prōdirē cō-lūmbās. Quā lēvibus nidis sōmnōs cāptārē volucrēs. Idaliæ volucrēs altō stīdōrē cāvātis Exsiliūnt nidis. v. supra *Nidifico*.

Nigēr, schwarz. *Turbidus imber aquæ densisque nigerrimus austris.* Idem. SYN. nigrāns, nigrēscēns, ātēr, fūscus, fūlvus, pūllus, obscu-rūs, caliginōsūs. PHR. Fūliginē, caliginē, ferrūginē tinctūs, infē-ctūs, ātrō cōlōrē imbūtūs, illītūs, oblītūs. āsīduā pōstēs fūliginē ni-gri. v. *Nubilis*.

Nigrēdo, Schwärze. SYN. nigrōr, nigrītēs. EPIT. pīcēā, dēfōrmis, obscurā, ātrā, tēnebrōsā, tūrpīs, opācā. PHR. Cōlōr nigēr, ātēr.

Nigrētāctus, geschwärzt. — *fumat nigresactus ab Aetna.* An.

Nigrēscō, schwarz werden. *Nunc sibi mutatas liceat nigrēscere vestes.* C. SYN. nigrēo, nigrētio. PHR. nigrōrē trāho, cōntrāho, cōlligo, cōncipio. Nigrēdinē, nigrōrē, nigro cōlōrē, ātrō cōlōrē inficiōr, tīngōr. Tēnebris nigrēscūnt omniā cīrcum. Nūnc sibi mūtātās licēāt nigrēscērē vēstēs. Aquōrā nigrēscūnt vēntis. Cælum nigrēscit ab aūstris. Nigrēscūnt sānguīnē vēnæ.

Nigro, ās, schwarz machen. *Credunt se vidisse Jovem eum sepe nigran-tem.* V. SYN. Dēnigro, nigrētācio, fūscō, infūscō. PHR. nigrītē, nigrōrē, ātrō cōlōrē inficio, tīngo, imbūo, illino.

Nihil, nichts. *De nibilo nihil, in nihilum nil posse reverti.* Pers.

Nihilum, Idem. *Stultitiane erret, nihilum distabit an ira.* Hor.

Nil. Idem. *Te sine nil altum mens inchoat, &c.* Virg.

Niliacus. *Niliaco redeas tu licet ore niger.* M.

Niliades. *Niliades jaculantur aquas, mihi pontus inertes.* Petr.

Niligena, im Nil oder Egypten geboren.

Heu fuge Niligenæ Memphitica sacra juventa. Ovid.

Nilotis. *Quando eques & pīcti tunica Nilotide Mauri.* M.

Niloticus. *Ut nova dona tibi, Cæsar, Nilotica tellus.* M.

Nilus. *Accolet effusa stagnantem flumine Nilum.* Virg.

(*Ægypti fluvius, septem ostiis in mare defluens. Ægyptum, pluviis destitutam, aquis suis exundantibus irrigat & fecundissimo limo obdu-cit.*) EPIT. Sēptēmplēx, sēptēmgēmīnūs, sēptēmfluūs, stāgnāns, rā-pāx, cōncītūs, fērtilis, ūndāns, exūndāns, fēcūndus, vāgūs, līmōsūs, pīnguīs, irrīguūs, ferāx, divēs, pāpyrifēr, tōrrēns, ūndōsūs, Phāriūs, Ægyptiūs. PHR. Sēptē, sēptēnā ōstīā Nili. Flūviūs Phāriūs. Nili alvēūs, flūēntā, flūmīnā.

Nimbifer, das Plazregen bringt. SYN. nūbifer.

Nimbosus, stürmisch, regenhaft. *Cur subito assurgens fluctu nimbosus Orion.* Virg. SYN. imbrifer, pluviosus, pluvius, pluvialis, nūbifer.

Nimbus, ein Plazregen. *Ipse pater media nimborum in parte coruscat.* V. EPIT. nigrāns, obscurūs, æthērēūs, nigēr, vōlāns, rīgāns, hiē-mālīs, Aūstrālīs, sūbitūs, tōrrēns, ātēr, pīcēūs, tēnūīs, præcēps, hiūl-cūs, vibrātūs, hibērnūs, ūndāns, trūx, hōrrisōnūs, gēlīdūs, glaciālīs,

lëvís, stílláns, algëns. SYN. ímbër, plúvíǎ, pröcellǎ. PHR. Tötö sö-nüérúnt æthéré nímbl. Vër érát híbérnlís tötum exécrábíle nímbls. Qualís ubi ad terrás ábrúptö sídéré nímbls. Is mǎrë për mēdíum, mí-serís heü præsciǎ lóngë Hörrëscúnt cörda agrícöls. *vid. Imber, Pluvia.*

Nímírum, gemíglích, nemlích. *Cui placet alterius, sua nimirum est odio fors.* H. SYN. nēmpë, scílícët, quíppë, vídélícët.

Nímís, zuviel. *Sunt, quibus in satira videar nimis acer & ultra.* Id. SYN. nímíum, ímmöderátë, ímmödicë, extrá, præter, suprá mōdum, nímíö, plús æquö, jústö.

Nímíus, zu heftig, unbescheiden. *Seianum nam qui nimios optabat honores.* J. SYN. ímmöderátus, ímmödicus, mōdum, excēdēns, nímís, magnus, æquö, jústö mājör.

Níngít, es schnehet. SYN. nívës vel nívíbūs pluít. *vid. Nix.*

Níobë, es. *Ecce venit comitum Niobes celeberrima turba.* Ovid.

(*Tantali filia, que septem filios, totidem filias, egregia forma prædita, habens, præ superbia se prætulit Latonæ, matri Dianæ & Apollinis. Unde iratus Apollo ejus filios & filias sagittis occidit: Niobe autem multo dolore facta immobilis, mutata dicitur in lapidem*)

SYN. Tántálís. EPIT. Súpërbá, aúdax, témëraríǎ, amēns, ínsáná, tímēns, málesáná, ínfélíx, mœstá, örbá, púlchrá, fōrmösá, fœcúndá, sáxëá, ámbítíösá, sacrílëgá. PHR. Tántáli filíǎ, nātá. Pëlöpís sö-rör. Amphiönís úxör. Pärēns, gēnitríx Sípylēǎ rúpēs, caütēs. Sí-lëx Sípylēǎ. Æmulá Lātōnæ. Së cōnfërrë Dús aúsá pröcäcítër. Múltá Lātōnam prölë läcēsáns. Flët mœstá sílëx Níöbësquë sēpül-crūm.

Níphátës. (*Mons supra Assyriam ad finem majoris Armeniæ, Tauri pars, ex quo Tigris nascitur.*)

EPIT. árdüüs, excēlsüs, súblímís, áltüs, äëriüs, nívösüs, rígídüs, Tigrítër.

Níreüs vel níreüs, díffíllab. (*Charopi & Aglaia filius, rex Simæ, Græcorum omnium formosissimus.*) EPIT. Cándídüs, nívëüs, dëcörüs, púlchër, fōrmösüs, rōsëüs, píctüs, dívínüs. PHR. níreǎ dívínū fá-cít ímmörtálís Hömërüs, píctū öcúlís, túsçúmquë cōmá, rōsëümquë läbëllís. (*Ovid. 4. de Ponto.*) Quam púlchrá (*Forma*) níreüs cōn-spíciēndüs érát.

Nísi, wann nicht. *Et nisi me quacumque novas incidere lites.* Virg. SYN. ní.

Nísüs, üs, Müß und Arbeit. *Stat gravis Entellus, nifuque immotus eodem.* Id. SYN. Cōntēntío, cōnātüs, läbör. *vide conatus.*

Nísüs, ä, um, der sich etwas unterstehet. SYN. Cōnātüs, énísüs, nítēns, tēntáns, cōntēndēns, läböráns.

Nísüs, avis, ein Sperber. *Insequitur nisus, qua se fert Nisas ad auras.* Virg. (*Rex Megarensis, habens capillum purpureum, de quo fatum erat, quod, quum privaretur capillo, amitteret regnum. Quum ergo Minos rex, Nisum obsidens, amaretur a Scylla, filia Nisi, ipsa, ut minoem sibi conciliaret, capillum patris abscidit. Deinde Nisus dicitur mutatus in avem sui nominis.* Virg. Georg. appárerët líquídö súblí-mís ín äërë Nísüs. ((*Fuit etiam alius ejusdem nominis indissolubili amicitie vinculo cum Eurvalo conjunctus.*) Virgilius 6. Æneid.

Níteö, glánzen, scheinen. *Et nitet inducto candida barba gelu.* Ovid.

SYN. nítëscö, spléndëscö, fúlgëö, mícö, rádíö. v. Splendeo.

Nítídüs, glánzend. — *aries nitidissimus aura.* Ovid.

SYN.

SYN. nītēns, splēndīdūs, fūlgēns, mīcāns, rādīāns, *vel* cūltūs, ex-cūltūs, pūlchēr, tōrmōsus. *v. Splendidus.*

Nītōr, ōrīs, *Glantz*, *Schein*. — *genus barbarum, viridemque nitorem. I.*

SYN. Splēndōr, fūlgōr, lūx, lūmēn, rādīūs. *v. Splendor.*

Nītōr, ērīs, nixūs, & nīsūs sum, *sich unterstehen, sich bearbeiten.*

Nitimur in vetitum semper, cupimusque negata. Ovid.

SYN. Connītōr, ādnītōr, ēnītōr, cōntēndo, lābōro, mōliōr. *v. Con-
no. vel incumbo, innitō, fūlcīōr, firmōr, sūstēntōr.*

Nitrātūs, mit Salpeter gemischt. *Nitrata viridis bressica fiat aqua. M.*

Nitrum, Salpeter. — *adjunctoque nitor procedit cura salubris. Sen.*

Nivālis, voll Schnee. *Massiliae fumos miscere nivalibus undis. Mart.*

Nivēus, von Schnee. *Sed caret aggeribus niveis informis & alto. Virg.*

SYN. Lāctēus, cāndīdūs, cāndēns, ālbūs, cānūs, ēbūrneūs, ēbūrnūs.
v. Albus.

Nivōsus, voll Schnee. *Hic Erythraeum bimarum, Scythia tenuis illa nivosa. Ovid.*

SYN. nivālis, glaciālīs, bōrēālīs, Hypērbōrēūs, Bīstōniūs.

PHR. nivē frēquēns, crēbēr, ābūndāns, ōpērtus, tēctūs.

Nix, ivīs, Schnee. *Jam satis terris nivis atque dirae. (Sapph.) Hor.*

EPIT. ālbā, cāndīdā, cāndēns, cānā, glaciālīs, hibērnā, brūmālīs, hiēmālīs, frigidā, gēlidā, ālgidā, ālgēns, inērs, āspērā, mōntānā, liquē-scēns, madēns, lābēns, cādūcā, dēfluā, decidua, Hypērbōrēā, ālpīnā, Rīphāā, Scythīcā, Bīstōniā. **PHR.** nivīs, nivēus hūmōr. Gēlidus hū-mōr, liquōr, Nivēi flōcci. Nivēā vēllērā. Nix æmulā lānā. Cælō dēlāpsā. In cāmpōs dēscēndēns. Tēctā, dōmōs, agrōs ālbō vēllērē tēgēns, ōpēriēns, vēstiēns, induēns. Nix acri gēlū, *vel* prūīnā cōn-crētā. Quæ solvitur, liquitur aūstro. Quæ victā solē tēpēntē, Zē-phyrīs ēt solībūs iclā pērit. Mōntībūs ex altīs rēsōlūtā fluēns. irrē-sōlūtā rīgēns. Nivībūs ālbēntiā, cāndēntiā rūrā. Nivībūs auctā, tū-mēfactā, tūrgēntiā flūminā. Nōvā pēr gēlidās ūstā fīt hērbā nivēs. Tēctāquē brūmālī sūb nivē tērrā latēt. Sēmītā pēr jāctās cāndīdā factā nivēs. Pēreūnt victāe solē tēpēntē nivēs. Zēphyrīs ēt solībūs iclāe solvuntur tēnerae vērē tēpēntē nivēs. Vērē nōvō gēlidūs cānis cum mōntībūs hūmōr liquitur ēt zēphyrō pūtrīs sē glēbā rēsolvit. Nivēs mollit āquaticūs aūstēr.

Nō, schwimmen. **SYN.** nāto, innāto. *vid. Nato.*

Nōbilīs, berühmt, edel. *Nobilis est Canace fratris amore sui. Ovid.*

SYN. illūstrīs, insignīs, clārūs, exīmīūs, ēgrēgiūs, inclytūs, gēnērō-sūs. **PHR.** Nōbili, illūstrī, gēnērōsō sānguīnē, *vel* clārīs pārentībūs ōrtūs, nātūs, crēātūs, sātūs, prōgēnītūs. Præclārā stirpē crēātūs. Nōbilitatē pōtēns. Nōbili ā sānguīnē, āb āntīquā, seu prīscā nobilitatē prīncipiūm trāhēns, gēnūs dūcēns, dēdūcēns, rēpētēns. Nōbi-litatē āvis ātāvisquē pōtēns, āvitīs stēmātībūs clārūs. Tītūlis nōbi-litātūs āvōrum. Hērōum, rēgum āntīquō dē sānguīnē nātūs. Præ-clārō nōminē altē insignīs. Gēnūs ā prīscā nobilitatē trāhēns.

OBSERVATIO.

Nobiles olim Romæ habebantur, quorum majores magistratum curulem gesserant, atque horum imagines ceræ impressas collocabant in atriis in argumentum nobilitatis. Unde est illud Senecæ: Non facit nobilem atrium, plenum fumosis imaginibus &c. animus tacit nobilem &c. Succinit eidem Juvenalis Satyr. 8.

Tota licet veteres exornent undique CERÆ
Atria, nobilitas sola est atque unica virtus.

COMPARATIO.

Idem Juvenal. loc. cit comparat illos nobiles, quorum laus est in origine sola, cum magnis ædificiis, quæ subductis columnis per se stare non possunt

— Sed te cenferi laude tuorum,
Pontice, noluerim sic ut nihil ipse futuræ
Laudis agas, miserum est aliorum incumbere famæ,
Ne collapsa ruant subductis tecta columnis.

Nobilitas, Adel. *Nobilitas eadem pro nobilitate fuisset.* Ovid.

EPIT. Ingenua, generosa, antiqua, vetus, celebris, celebrata, illustris, insignis, clara, avita, paterna, vera, eximia. PHR. Generis vel nominis claritas, antiquitas, vetustas, splendor, amplitudo, fama, gloria. Clari natales. illustris origo. Nobile stemma. Non obscura domus. Latis inclytum titulis genus. Genus alto a sanguine regum. Aviti sanguinis ingens, ampla ex sanguine prisco nobilitas. Nobilitatis vel generis decus eximium. Sæcli decus admirabile nostri. Nobilitas sola atque unica virtus.

Nobilito, adelu, berühmt machen. *Pocula Mentorea nobilitata manu.*

Mart. SYN. illustro, orno, decoro, insignio, celebroy. PHR. nobilitate, nobilibus titulis dono, illustro, decoro. Ceteris celebribus, famosis, capitibus illustro, inscribo. Nobilium censeo gradum. v. *Nobilis.*

Nocens, schädlich. — *piceæ tantum, taxique nocentes.* Virg.

SYN. nocivus, nocuus, noxius, infestus, incommodus, inimicus, molestus, importunus, gravis, vel reus.

Nocens, id est, reus, ein Beflagter, schuldig. vide *Reus.*

Nocéo, nocui, beschädigen. — *ne quid Lybie tibi regna nocerent.* Id.

SYN. obsum, obsto, officio, incommodo. PHR. Damnosum, damnum, detrimentum, jacturam, exitium affero, importo. Sum noxius, gravis, molestus, infestus. Damno affligere. Solet esse gravis cantantibus umbra. At sæva est speculis tempus dea nocte nocendi. Offici, aut lætis ne frugibus herbæ. Lingua tuit damno.

Nociturus, das Schaden bringen wird. *Insiluit solo nociturus pondere puppim.* Luc.

Nocivus, schädlich. vide *Nocens.*

Nocuus, schädlich. vide *Nocens.*

Noctescit, es wird dunkel, es nachtet. PHR. aspice aratra iugo referunt suspensa juvenci Et sol crescentes decedens duplicat umbras. Vesper ubi est pastum vitulos ad tecta reducit. Obscuram inducunt nocturna crepuscula noctem. Sol ruit interea et montes umbrantur opaci. Nox subit atque oculos vastæ obduxere tenebræ. Jam summam procul villarum culminâ fumant, Majoresque cadunt altis de montibus umbræ. Aut noctem ducentibus astris. Ipse domum seram quamvis se nocte terebat. Jamque diem solisque vices nox abstulit atra. Seras cum protulit umbras hesperus. v. *Vesper & Hesperus.*

Nocticola, Nachtschwärmer. *Vendat nocticolæ spurcis complexibus Indi.* Prop.

Noctifer, das die Nacht bringt. *Nimirum Eos ostendit noctifer ignes.* Catull.

Noctivagus, bey Nacht schwärmend. *Noctivagæque faces flammæque &c.* I.

Noctui, zu Nachtszeiten. v. *infra nox.*

Noctua, ein Rau, Nachteule. — *seros exerceo noctua cantus.* Virg.

SYN.

- SYN.** ūlulă, bŭbo. **EPIT.** Nōctŭrnă nōctivăgă, nōctivīgīl, ĩmprōbă, fēră, fată ĩs, tērālīs, fŭnēstă, sīnīstră, pālādīă. **PHR.** Pālādīs, pālādīă vōlucris nōctīs, nōctivăgă āvis, ālēs, vōlucris. Sīnē lite lōquāx. Fŭnēstīs gēmēns tēctīs. Sērōs ēxercēns cāntŭs. Prænŭntīă fatī nōctŭă trīstē cānīt. *v. Bubo.*
- Nōctŭrnŭs, nāchtlich.** — *strepitus nocturnos atque diurnos.* Hor.
- Nōdo, āc, fnŭpfen.** *Cui pharetra ex auro crines nodantur in aurum.* Virg. **SYN.** ĩnnōdo, cōnnōdo, nēcto, nēxo, līgo, vīncīo, rēvīncīo. **PHR.** nōdōs ĩnflecto, līgo, cōllīgo. Nōdōs nēxo, faciō, strīngo, ĩmpēdīo, ĩntrīco, cōnsēro. Nōdīs ĩmplīco, ĩnvōlvo. *v. Ligo, vincio.*
- Nōdōsŭs, voll Knotten.** *Nodosa corpus nobis prohibere chiragra.* Hor.
- Nōdŭs, ein Knoten.** *Necte tribus nodis ternos Amarilli colores.* Virg. **SYN.** Vincŭlum, nēxŭs, līgāmēn, vīnclum. **EPIT.** Strīctŭs, ārctŭs, vālīdŭs, dīffīcīlīs, tōrtŭs, ĩntōrtŭs, cōntēxtŭs, nēxŭs, tōrtīlīs, flexīlīs, ĩrrēsōlŭbīlīs, āhēnŭs, ærātŭs, tēnāx, cēcŭs, lātēns, ārcānŭs. **PHR.** Mānībŭs nōdōs dīvellēre seu sōlvēre tēnāt.
- Noē.** *Temporibus constructa Noë, que sola recepit.* Arat. *Hic iusti proavus Noë sub tempora cuius.* Victor. *(Patriarcha, filius Lamech, vir iustus, a diluvio servatus in arca cum familia sua, vini usum adinvenit.)* **SYN.** Lāmēchīdēs, Noă, Nōēmŭs, Vītīsātōr. **EPIT.** jŭstŭs, sānctŭs, pīus. **PHR.** vītīsātōr pātēr, vīnī ĩnvētōr. Hōmīnŭm rēpārātōr. Arcæ mōlītōr, fabricātōr ācērnæ. Tūtā sērvātŭs ĩn ārcā.
- Nōlo, nolŭi, nicht wollen.** *Nequitieque suæ noluit esse rudes.* Prop. *v. Volo.*
- Nōmēn, ĩnīs, ein Name.** *Mendax fama nocet, alius mihi nominis index.* P. **SYN.** āgnōmēn, cōgnōmēn, vel fāmă, hōnōr, glōrīă, nōbīlītās. **EPIT.** Aŭgŭstŭm, mēmōrābīlē, nōtum, ĩllŭstrē, ĩnsīgnē, cēlebrē, ēgrēgīŭm, clārŭm, tŭrpē, fœdŭm, ĩgnōtŭm, ōbscŭrŭm, ĩnfāmē, dīrŭm. **PHR.** Jam cānītŭr tōtō nōmēn ĩn ōrbē mēŭm. Nōmēn āb ætērnă pōstērītātē fērēs. Ætērnŭmqŭē tēnēns pēr sēcŭlă nōmēn. Nōs ālīquōd nōmēnqŭē dēcŭsqŭē gēsīmŭs. Dōnēc ēram sōspēs, tītŭlī tāngēbār āmōrē, Quærēndīqŭē mīhī nōmīnīs ārdōr ērāt. Fāmă vētērēs laūdāntŭr Athēnæ. Fēlīx ætērnō nōmīnē fāmă. *v. Laus.*
- Nōmīno, nennen.** *Te loquor absentem, te vox mea nominat unam.* Ovid. **SYN.** Vōco, āppēllo, nŭncŭpo, dīco, prōfēro. **PHR.** Nōmēn ĩmpōno, dō, trībŭo, āddo. Nōmīnē dīco, vōco.
- Nōn, nein, nicht.** *De grege non eusim quidquam deponere tecum.* Virg. **SYN.** Hāŭd, hāŭt quāquām, nēquāquām, nēquīdquām, nēc, nēquē nīhīl, mīnīmē, nŭnquām, nŭsqŭām.
- Nōnnīhīl, zum Theil.** *Hoc quoque nonnihil est, quod propinabis &c.* M.
- Nōrnŭnquām, etlichemal, bißweilen.** **SYN.** ālīquādo, ĩntērdŭm.
- Nōnŭs, der neunte.** *Post ubi nona suos Aurora ostenderit ortus.* Virg.
- Nōrmă, Mafelmaß.** **SYN.** Rēgŭlă, lēx. **EPIT.** Cērtă, rēctă, jŭstă, fallāx.
- Nōsco, nōvī, nōtum, kennen.** *vide Cognosco.*
- Nōtă, ein Zeichen.** *Ceruleæ qui terga notæ maculosus & auro.* Virg. **SYN.** Sīgnŭm, ĩnsīgnē, spēcīmēn, ārgŭmētŭm, ĩndīcīŭm, mōnŭmētŭm, vēstīgīŭm, vel lābēs, mēcŭlă, dēdēcŭs. **EPIT.** Mānīfēstă, cērtă, ĩncērtă, āpērtă, ōccŭltă, vel tŭrpīs, ĩnfāmīs, ōbscœnă, pŭdēndă, ātră, fœdă. *v. Macula.*
- Nōtābīlīs, merkwürdig.** — *candore notabilis albo.* Ovid.
- Notītiă, Erkenntniß.** *Notitiam pars est inficiata mei.* Ovid.

Noto, zeichnen. *Quod petis & memori pectore dicta notat.* Ovid.

SYN. observo, adnoto, signo, ob signo, animadvorto.

Notus, ä, um, bekannt. *Dona carere dolis Danaum sic notus Ulysses.* V.

SYN. Cognitus, agnitus, perspectus, non ignotus, conspicuus, celer, clarus, illustris.

Notus, i, der Sudwind. — *madidis notus evolat alis.* Ovid.

SYN. Auster. EPIT. Præceps, ater, rapidus, udus, furens, terribilis, procellösus, nubifer, madidus, tristis, sævus, pluvius, acer, insanus, durus, iratus, aerius, nimbosus, turbidus, velox, imbrifer, sonorus, fugax, volucer, inflatus, celer, tepidus, stridens, raucus, surdus, humens, violentus. PHR. Vidi precipiti carbasa tensa noto. Hinc boreasque notus, pecorique sinister. Et notus adverso tepidus qui spirat ab axe Est procul, et rarus languidiorque venit. Interea totis notus acer sæviet undis. Non madidus largo sibilat ore notus. v.

Auster.

Novacula, Scheermesser. EPIT. acuta, levis, sæva.

Novale, ein Brachacker. — *tam culta novalia miles habebit.* Virg.

Novellus, jung, neulich. — *atque male vites incidere falce novellas.* V.

Novem, neun. *Jamque dies epulata novem gens omnis & aris.* Virg.

November, Wintermonat. — *Octobri autumnus totoque Novembri.* A.

EPIT. Tristis, imbrifer, nimbosus, pluvius, madidus, ignavus, iners, nubifer, udus, humidus. PHR. Mensis quo bruma riget. Quo brumam capricornus inertem Per minimas cogit lucēs, et maximā noctis Tempora. Quo latet astricto terrā perusta gelū. Quo canent borealibus aiva pruinis.

Noverca, Stiefmutter. *Est mihi namque domi pater, est injusta noverca.* Virg.

EPIT. Iniqua, injusta, sæva, trux, dira, terrox, terribilis, invida, immitis, barbarā, furens, furibunda, fera, crudelis, terrificā, clamorosa, formidabilis, truculenta, furiosa, inexorabilis. PHR. Misereri, flecti, parcere nescia, indocilis Teneram premens sobolem. Monstra novercæ. Novercalēs manus, iræ. Exsatiatque animum crudā novercā suum. Luridā terribiles miscēt acōnita novercæ.

Novi, ich weiß, kenne. *Quum bene te novi jam mihi priscus eris.* M. v. *Cognosco.*

Novies, neunmal. — *et novies Styx interfusa coerces.* Virg.

Novissimus, der allerletzte. *Incubuitque toro, dixitque novissima verba.*

Virg. SYN. extremus, ultimus, postremus, nuperus.

Novitas, die Neue. *Res dura & regni novitas me talia cogunt.* Virg.

Novitiūs, Neuling. *Jam sedet in ripa tetrumque novitiūs horret.* Juv.

SYN. Tiro, rudis, indoctus, ignarus, imperitus, hospes, peregrinus.

Novo, erneuern. *Servati facimus, meritosque novamus bonores.* Virg.

SYN. innovo, instauro, renovo.

Novus, neu. *Postulat ecce novos ebria bruma sales.* Mart.

SYN. Recens, vel inauditus, insuetus.

Nox, noctis, die Nacht. *Noctibus bis vacui ter faciamus iter.* Prop.

SYN. Tenebræ, caligo. EPIT. nigra, nigrans, caligans, atra, cæca, obscura, tenebrosa, squallida, opaca, squallens, horrenda, umbrōsa, pallens, tristis, lurida, fomniferā, soporiferā, muta, soporā, quietā, tacita, placida, silens, illunis, segnis, ignava, iners, languens, languida, stellata, stelliferā, humida, humens, frigida, uda, rescida, roriferā, nubilā, horrida, horribilis, tranquillā, terribilis, terrificā, intempēsta, obliuiosa, longa, tetrica, amica, picea, hiberna, pruinosā, arcana, siderea, Tartarea, Stygia, Tænaria. PHR. Noctis, nocturnum

num tēmpūs, spātium. Tēnebrōsae tēmporā nōctis. Nōctis ūmbrae, caligo, tēnebrae, frīgōrā, sīlentiā. Obscūra nōctis imāgo. Plācidum sōmnī tēmpūs. Infusae sūbdūctō solē tēnebrae. Nōx sōmnī gēnitrīx, dōmītrīx cūrārū. Snādēns plācidōs nōx hūmīdā sōmnōs. Plācidam rēdīmītā pāpāvērē frōntem. Terrās hūmētībūs ūmbīs ōpēriēns. Dēa nigrīs ōbsītā pēnnīs. Fūrvō cīrcūmdātā peplō. Sōmnīfērīs frōntem rēdīmītā cāpīllīs. Stēllāntēs nōx pīctā sīnūs. Vitrēō rōrē mādēns. Nigrō cēlōs āmīctū prætēxēns.

Nōctū, *zu Nachtszeit*. SYN. Nōctē, dē nōctē, sūb nōctē, pēr nōctem. PHR. Sūb obscūrum nōctis. Pēr ūmbās. Sūb ūmbā. Pēr tēnebrās. Obscūrā nōctē. Pēr ūmbam. Tācitae pēr mūtā sīlentiā nōctis. Tēmporē nōctūrnō. Cēcā calīgīnē nōctis. Lūcētībūs āstrīs. Solē sūbdūctō, lātētē. Frīgīdā quum tācitae tēmporā nōctis ērūt. Quum nōx terrās obscūrā tēnēt. Quum nōx obscūrā calīgīnē terrās ōpērit. Quum nōx tēnebrīs, nigrāntībūs ūmbīs terrās ōbrūt, tēgīt, cōndīt, ōpērit, nigrō pōlōs īnvōlvīt āmīctū. Quum nōx cēlum īpārsērāt āstrīs. Nōx ērāt ēt cēlō fūlgēbāt lūnā sērēnō. Trāhērēt quum sērā crēpūsculā nōctem. Jam cōlōr ūnūs īnēst rēbūs tēnebrīsquē tēgūtūr Omnīa. Jam vīgīlēs cōntīcūērē cānēs. Erīpiūt sūbitō nūbēs cēlumquē dīēmquē Teūcrōrum ēx ōcūlīs, pōntō nōx īncūbāt ātrā. Nōx ērāt īncīpiēns. Ultīmā pārs lūcīs, prīmāquē nōctis ērāt. Cōndērē jam vūltūs solē pārantē suōs. Et jam nōx hūmīdā cēlō Prēcīpītāt, snādēntquē cādēntiā sīdērā sōmnōs. Quōtīēs hūmētībūs ūmbīs Mōx ōpērit terrās, quōtīēs āstra īgnēā sūrgūt. Jamquē sōpōrīfērās nōctūrnā sīlentiā terrīs Explīcūērē vīcēs *v. Vespere*.

Nocte media, *um Mitternacht*. PHR. Nōctē sūpēr mēdiā. Mēdiāe tēmporā nōctis ēūt. Mēdiōs tōrquēt nōx hūmīdā cūrrūs, Et nōx ātrā pōlum hīgīs sūbvēctā tēnēbāt. Jamquē fērē mēdiām cēlī nōx hūmīdā mētām Cōntīgērāt. Nōx ūbi jam mēdiā ēst, sōmnūmquē sīlentiā prābēnt, Et cānīs ēt vārīae cōntīcūīstīs āvēs. Altā nōctē pōlī. Tītān mēdiūm quō tēmporē dūcīt sūb nōstrā tēllūrē dīēm. Quum mēdiō vōlūntūr sīdērā lāpsū. Jamquē quīēscēbānt vōcēs hōmīnūmquē cānūmquē. Lūnāquē nōctūrnōs āltā rēgēbāt ēquōs. *v. sup. Noctu*.

Noxā, *allerley Missethat*. SYN. Crīmēn, cūlpā, *vel* dāmnūm, pērnīciēs.

Noxiūs, *schuldig. v. Nocuus, Reus*.

Nūbēs, *is, eine Wolke*. — *fluidis adopertus nubibus aether*. Ovid.

SYN. Nēbulā, nīmībūs, nūbīlā *in plur.* EPIT. Imbrīfērā, hūmīdā, plūviā, āquōsā, nīmībōsā, ūndāns, dēnsā, obscūrā, ōpācā, cēcā, ātrā, nigrāns, tūrbīdā, līquīdā, squāllēns, squāllīdā, āthērēā, āērīā, lēvīs, prōcēllōsā, vēntōsā, cēlīvāgā, vōlucrīs, tēnebrōsā, ūdā, vāgābūndā, pēndēns, pēndulā, vōlāns, gēlīdā, pīcēā, grāvīdā, hūmēns, hōrrēndā, hībērnā, ūmbrosā, fūgāx, pāllīdā, ārdūā, vērīcōlōr, cārūlēā, āltā. PHR. Tūrbo pīcēūs, nīgēr, ātēr. Calīgo pīcēā. Cōncrētūs īn āērē vāpōr Tēnebrae āērīae. Cārūlēūs hūmōr. Cēlum obscūrō āmīctū, pīcēā ūmbā, calīgīnē, dēnsīs tēnebrīs tēgēns, ōpēriēns, cōndēns, īnvōlvēns. Plūviā, *vel* īmbrē grāvīdā. Pūlsā vēntōrum stāmīnē. Dēnsō glōmērātā pūlvērē. Ex ōcūlīs ērīpiēns cēlumquē dīēmquē. Aurēā terrīfīcīs ōbcecat sīdērā nīmībīs, Atrā sīdērā sūbdūcūt nūbēs. Pīcēō nōx ōbsītā nīmībō. Lūcētēs tūrbāvīt ēquōs. Ardūā crēscērē nūbēs īncīpīt. Hīc sūbitam nīgrō glōmērārī pūlvērē nūbem Prōspīciūt Teūcrī, āc tēnebrās īnsūrgērē cāmpīs.

Nūbī-

Nūbifer, das Wolken bringt. *Et notus insurgit cum nubifer equore rubri.* A.

Nūbilis, manubar. *Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.* Virg. PHR. Connubio, conjugio, nuptiis artus, idoneus, maturus, tempestivus. Vicinus toro. Plenis jam nubilis annis. Nubilibus qui jam maturuit annis. Thalamo jam casta adoleverat aetas. Aptā virō. Tempēstivā virō. Jam mātūrā virō. Impatiens nescire torum, nullasque mariti Illecebras, nec dulce patris cognoscere nomen. Jam vicinā toro plenis adoleverat annis Virginitas, tenerum jam pronuba flammā pudorem Sollicitat. Jam tradendā virō. Quin gnatam egregio genero, dignisque hymenais Des pater. v. *Conjugium inire.*

Nūbilus, dunkel, voll Wolken. *Tempora si fuerint nubila, solus eris.* O. SYN. Nubilosus, nebulosus, nimbosus, obscurus, caliginosus, tenebrosus, niger, nigrans, ater, caecus, opacus, piceus. PHR. Nubilus, nimbis densus, gravis, candidus, obductus, opertus. Tenebris, caligine involutus. Caligine densus. Caelum nigrescit ab austeris. Nigrans commissa grandine nimbis. In nubem cogitur aer. Nigerrimus auster nascitur.

Nūbo, nupsi, heyrathen. *Quae causa officii? quid quaeris? nubit amicus.* SYN. Connubo, maritor. PHR. Virum, maritum, conjugem mihi vinculo jugali socio, jungo, in foedus tori accipio. Virō, marito trador, jungor, conjungor. Conjugio, connubio copulor. Consortem thalami, tori sumo. Jugales tadas, Jugalia vincula subeo, in eo.

Nūces, allerley Nüsse in Schalen.

Auferri minimasque nuces assemque rogatum. Juv.

Nuclēus, Nusskern *Mella dari nucleosque tibi dulcesque placentas.* M.

Nūdus, naßend, bloß. *Nudus in ignota Palinure jacebis arena.* Virg.

SYN. Nudatus, exutus, spoliatus. PHR. Vestis, tegminis expers. Veste carens. Posito velamine, vel positus, depositus, rejectus vestibus nudus. Exutus amictu. Nudi media plus parte lacerti. Nudi sine fronde, sine arbore campi. Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes, Exutum velamine cornu. Posito pariter cum veste pudore.

Nūdo, as, entblößen. *Adverse nudare solent, celare secundae.* Hor.

SYN. Denudo, spolio, exuo. PHR. In arenā vestes de corpore pono, depono. Ex humeris amictum, chlamydem, velaminā rejicio, a pectore vestes diduco. Duplicem ex humeris reject amictum. Et magnos membrorum artus, magnā ossa, lacertosque exiit. Oraque develat miserae pedibunda sororis. Molliā de tenero velaminā corpore ponit. Jam pectus amictu laxabat.

Nūgator, oris, ein Schwätzer. *Si increpuit, cessas nugator, servitium acri.* H. SYN. Nūgax, scurrā. EPIT. Lōquax, garrulus, levis, futilis, vanus, vaniloquus, inanīs, ventosus.

Nūgæ, unnūz Geschwätz.

Non capit has nugas humilis domus audeat ille. Juv.

SYN. nūgamentā. EPIT. Lēves, ineptæ, pueriles, vanae, inanēs, letæ, hilarēs, jocosæ, fictæ, vaniloquæ, semineæ, futilēs.

Nūgōr, aris, unnūz Geschwätz treiben. PHR. nūgās, vānā lōquōr, dico, fundo. Nūgās, fabellās narro, vendito. Effutio ineptā. Nūgīs aurēs impleo. Vaniloquis consumo tempore nūgīs. amāntēs otīā, nūgās. Nūgīsque loquacibus omniā miscēt. Verum hæc nē forsā nūgæ videāntur aniles. Quid opus est modo perdere temporā nūgīs. Nūmā.

Nūmā. *Hæc fuit antiqui regia parva Numæ. Ovid.*

(*Secundus a Romulo Romanorum rex, ex Curibus, Sabinorum urbe, ortus, iustitia & pietate insignis, qui, pacatis finitimorum odiis, quo truces efferosque longa militia animos ad pacis artes traducere, ad deorum cultum animum adjecit, & religionem instituit. Hic annum in duodecim menses distribuit. Obiit post quadragesimum regiminis sui annum.*)

EPIT. Sāctūs, jūstūs, æquūs, pīūs, rēllīgīōsūs, pācīfīcūs. PHR. Cūltōr dēōrum. Lēgum sērvātōr ēt æquī. Rōmulīdum rēx āltēr. Ageriæ āmicūs, spōnsus, mārītūs, cōnjūx. Rēx Cūribūs illē Sābīnīs ōrtūs. Rēx Nymphā cōnjūgē fēlix. Quō nōn āmāntīs ūllum Nūmīnis (rēctī vel pācis) īngēnīum tērrā Sābīnā tūlīt.

Nūmēn, inis, die Gottheit. — *non hæc sine Numine Divum. Virg.*

EPIT. Aūxiliārē, ēxōrābilē, īnēxōrābilē, īmmōrtālē, īnvīōlābilē, plācābilē, sacrum, prōpītium, ādōrāndum. PHR. Dēi, dīvinūs nūtus. Dīvinā vīs, pōtēstās. Vōlūntās Dēi. Nōn vīōlābilē Nūmēn. v. Deus.

Nūmerābilis, zählbar. *Quo sane populus numerabilis utpote parvus. H.*

Nūmērūs, Zahl. *Effigiem duco, numero Deus impare gaudet. Virg.*

SYN. Vis, copīa, ābūdāntiā, mūltitūdō, cūmūlus, tūrbā.

EPIT. īmmēnsūs, īnfīnītūs, pārvūs, ēxīgūūs, īngēns.

DESCRIPTIO NUMERI MAGNI.

Vere prius flores, æstu numerabis aristas,

Poma per anctumnum, frigoribusque nives. *Ovid.*

Tot mala pertulimus, quot in æthere sidera lucent.

Natura colores, vina Falernus, baccas Palladis arbor, messis aristas &c.

Quot apes pascuntur in Hybla, quot piscibus unda natatur, &c.

Quot fronde teguntur aves, quot habet Hybla favos, grana papaver.

Nūmēro, ās, zehlen. *Atque Chao densas Divum numerabat amores. V.*

SYN. ēnūmēro, dīnūmēro, cēnsēo, rēcēnsēo, pērcēnsēo, sūppūto, cōmpūto. PHR. nūmērō cōmprēndo, nōto. Vērbīs nūmērōs īntēndo, nūmērūm rēfēro, rēcēnsēo. Nāvītā tūm stēllīs nūmērōs ēt nōmīnā fēcīt. Bīsque dīē nūmērānt āml pēcūs, āltērēt hōedōs. Fōrtē rēcēnsēbāt nūmērūm cārōsque nēpōtēs.

Numerosus, groß, viel. *Detinuit nostras numerosus Horatius aures. O.*

SYN. Plūrimūs, frēquēns, cōpīōsūs, mūltus, mūltiplēx, vāriūs, dēnsūs, cōnfērtūs.

Nūmīdæ vel nūmādēs. (*Populi sunt Numidiae incolæ, quæ est pars Africa inter Cesariensem Mauritaniam & Carthaginensem regionem.*)

EPIT. īnfrānī, vāgī, fugācēs, Maūrūsīī, īndōmītī, bēllīgērī, fērōcēs.

Numisma, ātis, Münze, Geld.

Rettulit acceptos regale numisma Philippos. Hor.

SYN. Monētā, æs, pēcūniā.

Nummus vel numūs, Geld.

Summam nummorum vitioque remotus ab omni. Idem.

SYN. Pēcūniā, æs, aūrum, ārgēntum. EPIT. Vērūs, fālsūs, ādūltērīnūs, dōlōsūs, īmprōbūs, ēxītīālīs, ārgēntēūs, prētīōsūs, pērnīcīōsūs, ēxītīōsūs. vide Divitiæ.

Nūnc, jēst. SYN. Jam, mōdō, jāmjām, jam nūnc, mōx, hōc tēmpōrē.

Nūnciō, ās, ansagen. SYN. ānnūnciō, rēnūnciō, dēnūnciō, rēfēro, rēpōrto, mōnēo, sīgnīfīco, īndīco, scrībo. PHR. Māndātā rēfērrē.

Nūnciā dēfērrē. Tūrnō pērfērtūr nūnciūs, hōstēm fērvērē cādē nōvā, Mīttitquē vīrōs quī cērtā rēpōrtēt. Mūltā pātrī pōrtāndā dābāt mān-

mādatā. Nunciūs īngēntēs īgnōta īn vēstē rēpōrtāt Advēnīssē vīrōs. Quīsvē Aēnēae jam nunciūs ēssēt. Vērūs mīhi nunciūs ērgo vēnērāt. Cērtiōr auctōr Advōlāt Aēnēae, tēnuī dīscrīmīnē lētī Eissē sūōs. Et quādo īstē mēas īmplēbīt nunciūs aūrēs, Eccē tūus paūlīnūs ādēst. Nunciūs īngēntī pēr Rēpiā tēctā tūmūltū, Eccē ruit, māgnīs-que ūrbem tērrōribūs īmplēt. Jamque Atlāntaeas īmplērāt nunciūs aūrēs, Irē dūcem bēllō.

Nunciūs, ein Bote. *Dixerat & velox jam nuncius astra tenebat.* D.

SYN. Tabellāriūs. EPIT. Vēlōx, cēlēr, vōlucrīs, citūs, subītūs, fidūs, fidēlīs, infidēlīs, faūstūs, fēlīx, laetūs, trīstīs, mēdāx, vērāx, cērtūs, incērtūs, optātūs, exīpēctātūs, mīssūs. PHR. Fidūs sērmōnum mīnīstēr. Quī dīctā, fāctā, mādatā nūnciā fērt, dēfērt, pōrtāt, rēpōrtāt. Quī vārīas itquē rēditquē vīas. Rāpīdō quī pēdē cārpīt itēr. Fēlīcī, optātō exīlārāns ādvēntū. *Vide Nuncio.*

Nūncūpo, nennen. *Nuncupat haec aetas, janiculumque vocat.* Ovid. v. *Nomino.*

Nūndīnae, arum, Jahrmarkt. — *atque obsceni nundinae mundi.*

PHR. Solēnnīs, cēlebriōr mērcātūs, fōrum.

Nūndīnōr, arīs, feil haben, *Reum citari, nundinatum hunc arguit.* (J)

P. PHR. Pālam solēnnī mērcātū vēndo, ēmo, mērcōr.

Nūnquam, nimmer. SYN. nōn ūnquam. PHR. nūllō tēmpōrē. Haūd ūllō tēmpōrē. Tōtō nōn āmplīūs aevō. Antē lēvēs ērgō pāscēntūr īn aethērē cervī, Et frētā dēstītūēnt nūdōs īn lītōrē pīscēs. Antē pērērātīs āmbōrum finībūs exūl. Aut ārārīm Pārthūs bībet, aut Gērmāniā Tīgrīm, Quam nōstro illiūs lābātūr pēctōrē vūltus. Terrā priūs fālsō pārtū dēlūdēt ārāntēs, Et citiūs nigrōs sōl āgītābīt ēquōs. Flūmīnē-que ād cāpūt incīpiēnt rēvōcārē līquōrēs, Arīdūs ēt siccō gūrgītē pīscīs ērīt. Priūs incīpiēnt tūrrēs vitārē cōlūmbae, Antrā fērae, pēcūdēs grāmīnā, mērgūs āquās. Vērē priūs vōlucrēs tācēant, aestātē cīcādae, Tum nōstro Gālātēā tūm dē pēctōrē nōmēn Exībīt. Fugīēnt prōpriīs dum sēdībūs āstrā. Mēllīs āpēs stūdiūm līnquēnt, nīdōsque cōlūmbae, Cōnjūgiūm tūrtūr, praedam lūpūs, ārbūta caprae. *Vide Impossibile.*

Nūpēr, neulich. *Nec sum adeo informis, nuper me in litore vidi,* Virg.

SYN. Haūt prīdem, nēc dūdum.

Nūpērūs, neu. *Recens captum hominem nuperum & novitium,* (Jamb.)

Plant. SYN. Rēcēns, nōvūs.

Nūptā, eine Braut. *vid. Uxor.*

Nūptīae, Hochzeit. *Nuptiarum expers & adhuc protervo.* (Sapph.) H.

SYN. Hymēnaei. Cōnjūgiūm. Cōnnūbiūm. PHR. Sacrā jugālīā, nūptīālīā, cōnnūbiālīā. Solēnnēs taedae, facēs. Thālāmī fōedūs sōciālē. Fōdērā lēctī. v. *Conjugium.*

Nuptias celebrare, Hochzeit halten. PHR. Hymēn vōcārē, clāmārē. Fēstā cōnnūbiālīā. Sacrā gēniālīs thōrī cēlēbrārē. Eccē, cānunt Hymēnaeōn ēt īgnībūs ātriā fūmānt. Cīnclāquē ādēst vīrgo, mātrum nūrūmquē cātērvā, Praesīgnīs faciēm. At subītō nōstrās ūt Hymēn cāntātūs ād aūrēs Vēnīt, ēt accēnsō lāmpādēs īgnē mīcānt. Tībīā-que ēffūdīt sōciālīā cārmīnā nōbīs, Tūrbā rūunt ēt Hymēn clāmānt, Hymēnaeā frēquēntānt.

Nūptīālīs, hochzeitlich. *Et nuptiales impii Oedipodae faces.* (Jam.) Sen.

Nūrūs, ūs, Des Sohnes Weib, Schwure.

Hic matres, misereque nurus, hic cara sororum. Virg.

Nūto, as, winken. *Attollunt capita & sublimi vertice nutant.* Virg.

SYN.

SYN. Văcillo, lăbo, titubo, lăbăscu. PHR. Răinam, lăpsu, căsum minitor. In căsum, în ruina tendo, vërgo v. nutus.

Nutrimentum, Nahrung. *Nutrimenta dabat, rapuitque &c. Virg.*

SYN. nutrimentum, cibus, cibarium, esca, alimentum, pabulum. v. Cibus, Alimentum.

Nutrio, ivi, ernähren. *Nutribat teneris immulgens ubera labris. Idem.*

SYN. alo, pascu, educo, as, educo, is. PHR. Dapibus, cibis fovéo, pascu. alimentu do, ministro, praebéo, suppedito, conféro, tribuo, porrigo. Infantem blandum, alumnus lacto. lacte alo, pascu. Parvos educo foetus. Primis educo cunis infantem, pascere mammis. Binos alit uberem foetus. Dapibus languida membra fovet. Frondibus arboreis et amara pascitur herba. Impius humano viscere pavit equos. Hic natam in dumis, interque horrentia lustra Armementalis equae mammis, et lacte tereno Nutribat teneris immulgens ubera labris. Effusus humana qui dapem pavit equos. Antris oculueret suis, lactisque alimenta dedere.

Nutritor, ein Ernährer. *An Tartessus stabuli nutritor Iberi. Mart.*

Nutritus, ernährt. *Discipulumque senex ripa nutritus in illa. Juv.*

Nutrix, Euginne. *Inde lupae fulvo nutricis tegmine laetus. Virg.*

SYN. alumna, alitrix. EPIT. Sollicita, sedula, anxia, lactans, vigil, insomnis, blanda, fida, mitis, pervigil, pernox, irrequieta, officiosa. PHR. Pueri fidissima custos. Quae caros alit uberem foetus. Puero ro mammis officiosa suis.

Nutus, us, Winfen. *Verna ministeriis ad nutus aptus heriles. Hor.*

EPIT. Facilis, blandus, loquax, tacitus, gravis, herilis. PHR. Vultus signum. Capitis gestus, motus. Signa voluntatis. Nutus observat heriles. Facili omnia nutu perfecit. Utque supercilio spondens, nutuque loquaci Annuit, et totum nutu tremefecit olympum.

Nux, nucis, eine Nuss. EPIT. Viridis, nocens, dura. PHR. Clausa putamine. Frangendo cortice ra. Nux ego juncta viae quum sim sine crimine vitae. A populo saxi praetereunte petor.

Nymphae, arum, die Nymphen. SYN. oceanitides. EPIT. Tenerae, niveae, aequoreae, Nereiae, glaucae, caeruleae, dulces, faciles, venustae, fluctigenae, humentes, formosae, nitidae, decoraes, nitentes laetae, vitreae, florilegae, comitae, imbellēs, pavidae, verecundae, roseae, intactae, castae, concinnae. PHR. Nympharum chorus, agmen. Fluvialia Numina, Nymphae, Nymphasque sorores. Centum quae silvas, centum quae flumina servant. Multa movens animo Nymphas venerabar agrestes. Aequoreae Pelago simul emersere sorores.

Nymphae montium, orades: Silvarum, Dryades, Hamadryades & Napaeae: Fluminum & Fontium, Naiades: Maris, Nereides. Musae etiam dicuntur Nymphae.

O.

O Interjectio. O daß! Ach! O du! O ihr!

O Utinam tunc cum Lacedaemona classe petebat. Ovid.

Te Corydon, o Alexi, trahit sua quemque voluptas. Ovid.

Oaxis. (Fluvius Cretae insulae, ab Oaxe, Apollinis filio, sic vocatus, unde & Oaxis tellus Creta appellatur.)

Pars Scythiam et rapidum Cretae veniemus oaxem. Virg.

Ob, wegen. Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis. Virg.

öbaera-

öbærätüs, der in Schulden steht. SYN. Debitor. PHR. Ærē aliēno
prēssüs, öbstrictüs, implicītüs, önerätüs, öpprēssüs, läbörāns.

öbāmbulo, as, hin und her spazieren. — *gemebundus abambulat Ætnam*.
O. SYN. öbēo, cīrcūmāmbulo, incēdo, spātior, ēo. PHR. Tōtam
gemebundus öbāmbulāt Ætnam. Nōn lūpūs insidiās explorāt öviliā
cīrcum, nec gregībūs noctūrnūs öbāmbulāt. v. *Ambulo*.

öbcæco, erblinden. SYN. Cæco, excæco. v. *Cæco*.

öbdūco, is, bedecken. *Limosoque palus obducatur pascua junco*. Virg.

SYN. cōdo, tego, öpério, cōtēgo, öccūlto, v. *Tego, Occulto*.

öbdūrēscō, hart werden. *Gorgonis & satius fuit obdurescere vultu*. P.

öbdūro, as, verhärten. *Persta atque obdura, sed rubra canicula findat*.
Hor.

öbēdio, is, gehorchen. *Futura est dicto obediens? an non patri?* (J.)

Plaut. SYN. Pāreo, öbtēmpēro, öbsēquör, sēquör, audīo. PHR.

Jūsā, mādātā, prācēptā cāpēssō, lācēssō, äxsēquör, pērficiō, sē-

quör. Audīo jūssīs, dictīs, impēriō. Mōnitīs pāreo, annūo. Cūrā

mādātā fideli äxsēquör. Nōn sēcūs jūssī faciūnt. Divum dūcūnt

quā jūssā, sēquāmūr. Stāt cēlēr öbsēquīō jūssā ad nēptūniā Tritōn.

Fūngi, pērfūngi mādātīs. Dōminīs hærērē sūpērbīs. Patrīs magnī

pārērē parābāt impēriō. Hāut mōrā cōtīnūō matrīs prācēptā faciē-

sīt. öcyūs ömnēs impēriō lätī parēt āc jūssā faciēssūnt. Deūm prā-

cēptā sēcūti vēmimūs hūc. Impēriūquē patī, ēt dōminō pārērē mī-

nōri. Tūns, ö rēginā, quōd öptās Explōrārē läbör, mīhi jūssā cāpēs-

sērē fās ēst.

öbélüs, ein Bratspfanne. v. *Veru*.

öbēo, is, umgeben, sterben. *Et lituo pugnas insignis obibat & hasta*. V.

SYN. Cīrcūmēo, öbāmbulo, pēierro, pēragro, lūstro, pērlūstro, in-

vīso *vel* cīngo, cīrcūndo, *vel* äxsēquör, pērficiō, *vel* mōriör.

öbērro, as, hin und wieder schweifen.

Ridetur, chorda qui semper oberrat eadem. Hor.

SYN. cērto, pērērro, vāgör, pērvāgör.

öbēst, es schadet. — *an obest quoque gloria multis*. Ovid. v. *Obsum*.

öbex, *vel* öbjēx, icis, ein Türschub, Kiegel, Schloß, Gatter, Schlag-

baum. *Ecce maris magni claudit nos objice pontus*. Virg.

Et fidos certant obices accersere silva. Sil.

SYN. öbitācūlum, impēdīmētum, rēpāgūlum, mōrā. EPIT. Förtis,

välidūs, öppösītūs, öbjēctūs, pötēns, fīrmūs, tūtūs. PHR. öppösītā,

öbjēctā mōlēs.

Öbjēctūs, fūrgeworfen. *Ille tamen clypeo obiecto conversus in hostem*.

Virg. SYN. öppösītūs, advērsūs, intērjēctūs, öblātūs.

Öbjiciō, öbjēci, fūrwerfen. — *onerat atque objicis hosti*. Virg.

SYN. öppōno, öbjēcto, intērjiciō, öbtrūdo, öffēro, öxprobro.

öbiter, oben hin. *Aut obiter leget, aut scribet, vel dormiet intus*. Juv.

öbitūs, ūs, der Tod. *Ante obitum nemo supremæque funera debet*. O.

v. *Mors*.

öbitūs, ä, um, gestorben. *Morte obita quales, fama est, volitare figu-*

ras. Virg.

Öbjūrgatiō, Strafung, Beschuldigung mit Worten. SYN. Reprēhē-

sio, incūsatiō. PHR. Sēvērā, dūrā, āmārā, grāvis, *vel* mōlēstā vēr-

bā, dictā. Sēvēræ vōcēs. Vōx plēnā minārum, tērrōris.

öbjūrgo, beschuldigen, strafen, Verweis geben.

SYN.

SYN. Incrēpo, ārgūo, Incūso. PHR. Vērbīs cāstīgo, reprēhēdo, Infēctōr, ūrgēo. Sēvērīs vōcībūs Invēhōr īn. v. *Redarguo*.

COMPARATIONES.

*Apud Horatium leges, ne sis patruus mihi, hoc est, ne me severius ob-
jures, quod solent facere patrum in nepotes. Unde est apud Persium:
Patruos sapere, id est, severos mores inducere. Adscribo hic illa
Martialis ad suum pædagogum verba.*

— Te noster villicus horret.

Te dispensator, te domus ipsa pavet.

Si Tyrios sumsi cultus, unxive capillos,

Exclamas, nunquam fecerat ista pater.

Corripis observans, quereris, suspiria ducis,

Et vix a terulis abstinet ira manum.

oblātūs, vorgetragen. Oblato gaudent componi fœdere bollum. Virg.

oblēctāmēn, Lust, Freud. Terrarum spoliis stulte oblēctamine libans. P.

SYN. oblēctāmēntum, oblēctātio, dēlēctāmēntum, dēlēctātio, vō-
lūptās, lūdūs.

oblēcto, erfreuen. SYN. Dēlēcto, recrēo, ēxhīlāro. v. *Gaudio afficio*.

oblīgo, ās, verbinden. *Crederem, sed tu simul obligasti.* (Sapph.) Hor.

SYN. Cīrcūmlīgo, līgo, ōbnēcto, cōnstrīngo, ōbstrīngo, dēvincio.

oblīno, līnī, līvī, vel ēvī, bestreichen. SYN. oblīnīo, cīrcūmlīno, īnūn-
go, īllīno, ūngo, īmbūo, īnfīcio, tīgno, ōbdūco.

oblīquo, ās, ūberwerg machen. *Obliquatque sinus, inventum ac talia
fatur.* V. SYN. īn ōblīquum flēcto, sīnūo, dūco, īncūrvō.

oblīquūs, schlimm, schief, frumm. *Quatuor angustas obliqua luce fene-
stras.* V. SYN. Trāsvērsūs, īncūrvus. PHR. īn ōblīquum flēxūs,
dūctūs, sīnūātūs.

oblītēro, ās, auslöschen. *Hæc vigeant mandata, nec ulla oblitteret ætas.*
Catull.

oblītūs, ab oblino, besudelt, beschmieret.

Oblitus a dominæ cade libellus erit. Ovid.

SYN. oblīmītūs, cīrcūmlītūs, ōbdūctūs, īnfēctūs, tīnctūs, īnūnctūs,
ūnctūs, dēlībūtūs, īmbūtūs, īllītūs, tūcātūs.

oblītūs, ab oliviscor, vergessen. — *et corda oblita laborum.* Virg.

SYN. Immēmōr, nōn mēmōr.

oblīvīo, ōnīs, Vergessenheit. *Inde animos caligo & magna oblivio re-
rum.* Juv. SYN. oblīvīā. EPIT īnērs, pīgrā, dēsēs, lōngā, īngrātā,
lēthēā. PHR. Cæcā oblīvīā mēntīs. v. *mox obliviscor.*

oblīvīōsus, vergeßlich. *Obliviosa lævia Massico.* (Alcaic.) Hor.

oblīvīscōr, ērīs, vergessen. — *amissos hinc jam obliviscere Graios.* Ov.

SYN. nōn mēmīnī, nōn rēcōrdōr. PHR. ānīmō, pēctōrē, mēntē ēx-
cīdīt, ēlāpsū ēst ānīmō. Prōcūl āb ānīmō pēllo, fugo, Ex ānīmō dē-
lēo, Nōmīnīs āntē mēī vēnīēnt ōblīvīā nōbīs. Tāntānē tē nōstrī tē-
nūēre ōblīvīā, tāntū ūnīcā dēspīcīōr. Quō tībī nōstrī pūlsūs āmōr.

Quōnam nōstrī rībī cūrā rēcēssīt? Immēmōrī pēctōrē lāpsūs āmōr.
Antē lēvēs ērgō pāscēntūr īn æthērē cērvī, Et frētā dēstītūēnt nūdōs
īn lītōrē pīscēs. Quam nōstre illiūs lābātūr pēctōrē vūltūs. Quam

sūbēānt ānīmō mēritōrum ōblīvīā nōstrō Et lōngā pīētās ēxcīdāt
īllā dīē. Nōn ēgo sī bībērēs sēcūræ pōcūlā Lēthēs, Excīdēre hæc
crēdam pēctōrē pōssē tūō. Utquē sōpōrīfēræ bībērem sī pōcūlā

Lēthēs. Tēmpōrīs ādvērsī sī mīhī sēnsūs ābēst. O nīmīum nīmīum-
que ōblītē tūōrum, Excīdērānt ānīmō tōt bēnēfāctā tūō, Immēmōr
ō pātriæ, sīgnōrum ōblītē tūōrum.

oblöquör, widersprechen. *Obloquitur numeris septem discrimina vocum.* Virg.

öbmürmüro, widerbrummen.

— *precibusque meis obmurmurat ipse.* Ovid.

öbmütēsko, öbmütüi, verstummen. — *pressaque obmutuit ore.* Virg.

SYN. Mütēsko, immütēsko, sileo, tacēo, cōticeo, rēticēo. PHR. Vōcem dōlōrē, mētū prēmo, reprīmo. Vōx faucibus hæsīt. Prēsō öbmütüit örē. Tōrpüerāt gēlīdō līnguā rētēntā mētū. Sūbstītīt īn mēdiō līnguā rētēntā sōnō. Sūbitō mūtā dōlōrē fūit. Tēr vōlūi prōmittēre öpem, tēr līnguā rētēnta ēst. Tēr tēcūm cōnāta lōquī, tēr īnūtilis hæsīt Līnguā, tēr īn primō rēstītīt örē sōnūs. Eīnguam suā vērba rēlīnguunt. Os mīhi dēstītūāt vōx ārēscēntē pālātō. Hærēāt ad faucēs āspērā līnguā mēās. Illā nīhīl: nēquē enim vōcem, vīrēsquē lōquēndī. Aut āliquīd tōtō pēctōrē mēntis hābēt, Et pāritēr vōcem, lācrymāsque īntōrtūs öbörtās Dēvōrāt ipsē dōlōs, dūrōquē sīmīllīmā sākō Tōrpēt. v. *Mutus & Sileo.*

öbnītör, ēris, widerstreben. *Nec nos obniti contra, nec tendere tantum.* Virg. SYN. öblūctör, rēnītör, cōtrānītör, rēsīto.

öbnūbo, bedefen. *Induit arsurasque comas obnubit amictu.* Idem.

öbörör, entspringen. *Inde ubi sol radiis terram dimovit obortis.* Luc. SYN. öriör, ēxsūrgo, nāscör, āppārēo.

öbrēpo, hineinschleichen. *Verum opere in longo fas est obrepere somnum.* Hor.

öbrüö, öbrüi, überfallen. *Obruet auster aqua involvens navemque &c.* Virg. SYN. öpprīmo, prēmo, önēro, tēgo, öpērīo.

öbrütus, überfallen. *Obrutus insanis esset adulter aquis.* Ovid.

SYN. öpprēsūs, vel öpērtūs, önērātūs, tēctūs.

öbscænūs, garstig, unflätig. *Obscæni que canes, importunæque volucres,* V. SYN. Fœdūs, īmpūrus, sōrdīdūs, tūrpīs, īmmūdūs.

öbscūrītās, Dunkelheit. *Sic nostra mox obscuritas.* (Jamb Dim.) Pr.

SYN. Cālīgo, tēnebræ. v. *Tenebræ.*

öbscūro, ās, verdunkeln. *Ætheraque obscurant pennis &c.* Virg.

SYN. īnöbscūro, öbūmbro, īnūmbro, öbnübīlo. PHR. Tēnebrīs cōndo.

öbscūrūs, finster, dunkel. *Migret in obscuras humili sermone tabernas.* H. SYN. Tēnebrōsūs, nīgēr, nigrāns, ātēr, öpācūs, cālīgīnōsūs, nūbīlūs. PHR. Tēnebrīs, cālīgīnē öbdūctūs, tēctūs, öpērtūs, īnvölūtūs, dēnsūs, mērsūs, öblītūs, öpācūs. Cālīgīnē dēnsūs öpācā. Dömūs ēst īmīs īn vāllībūs āntrī ābdītā. Sölē cārēns. Trīstīs ēt īgnāvī plēnīssīmā frīgōrīs. Quæ īgnē vācēt sēmpēr, cālīgīnē sēmpēr ābūdēt. Cācī dētēcta āppārūit īngēns rēgiā, ēt ūmbrosæ penītūs pātüērē cāvērñæ. v. *Tenebrosus, abditus.*

öbsēcro, ernstlich bitten. *Obsecro & obtestor, vitæ me redde priori.* Id. SYN. öbtēstör, prēcör, öro, rōgo.

öbsēquīum, Willfährigkeit. *Obsequium ventris mihi perniciosius est cur.* Id.

SYN. öbēdīēntiā, mīnīstērīum, vel cōmītās, öbsēquīōsā mēns, vōlūntās. EPIT. Blandum, ūrbānum, mītē, öffīcīōsum.

öbsēquör, ēris, folgen. *Obsequitur quæcunque jubet levis aura &c.* C.

SYN. öbēdīo, pārēo, öbtēmpēro. v. *Obedio.*

öbservāns, ehrerbietig, fleißig. SYN. Stūdīōsūs, cūpīdūs, cōlēns.

öbservo, in Acht haben. *Observata sequor per noctem & lumine lustrō.* Virg.

SYN. ānīmādvērto, ādvērto, nōto, ēxpłōro, spēcūlör, āucūpör, vel vērērör, cōlo, vērērör, rēvērērör. PHR. āttētīs öcūlīs lūstrō,

strō, pērlūstro, cōntēmplōr, cīrcūmspīcīo. Sīdērā cūnctā nōtāt tācī-
rō lābēntiā cōelō Armātūmq̄ aūrō cīrcūmspīcīt ōrionā, explōrāt
vēntōs atq̄ aūrībūs āērā cāptāt, inquē vīcem spēcūlāmūr āquās ēt
nūbīlā cālī.

ōbsēs, īdis, eine Geisel, eine Person, dem Feind zum Pfand gegeben;
Item *Metaphorice*, ein Unterpand.

Obsidis unius jugulum mucrone resolvit. Ovid.

SYN. Præs, vās, (vādīs,) pīgnūs, spōnsōr.

ōbsīdēo, ōbsēdī, belagern, umsetzen *Obsedere alii telis angusta viarum.*

V. SYN. ōppūgnō. PHR. ōbsīdīōnē prēmo, cīrcūmsīdēo, cīrcūm-
do, āmbīo, cīngo, clāudo, inclūdo, tēneo. Vāllō, āggērē, fōssīs, ār-
mātō mīlītē, hōstīlībūs ārmīs cīngo ūrbem, ārmātō mīlītē inclūdo
mūrōs. Mōenīā pōsītīs cāstrīs, dēnsā cōrōnā inclūdo, ōbsēssām ūr-
bem tēneo. Pōrtīs cīrcum ōmnībūs īnstō. Nōn pūdēt ōbsīdīōnē itē-
rum vāllōquē tēnērī. Dānāīquē ōbsēssā tēnēbānt līmīnā pōrtārum.
Dēnsā mūrōs cīnxērē cōrōnā. Dēnsā vāllārē cōrōnā mōenīā. Obsē-
dēre ālīī tēlīs āngūstā vīarūm, ōppōsītī ālīī, strīctīs mūcrōnībūs, īmās
ōbsēdērē lōrēs. Intērēā rūtīlī pōrtūs cīrcum ōmnībūs īnstānt. Stēr-
nērē cādē vīrōs ēt mōenīā cīngērē flāmmīs, Sī clāudērē mūrōs ōbsī-
dīōnē pārās ēt vī cōntrīngērē pōrtās. Tūrrīs ērāt vāstō sūspēctū ēt
pōntībūs āltīs ōppōrtūnā lōcō sūmmīs, quā vīrībūs ōmnēs expūgnā-
re ītālī sūmmāquē ēvērtērē ōpum vī cērtābānt. Trōēs cōntrā dē-
fēndērē sāxis pērquē cāvās dēnsī tēlā īntōrquērē fēnēstrās, āt lēgīo
ānēādum vāllīs ōbsēssā tēnētūr. Nēc spēs ūllā fūgāe mīsērī stānt tūr-
rībūs āltīs. Nēquīdquā, ēt rārā mūrō cīnxērē cōrōnā. Rūtūlō mū-
rōs ēt cāstrā tuētī īgnēscūnt īrā ēt dūrīs dōlōr ōsībūs ārdēt. Quā
tēntēt rātīōnē ādītūs, ēt quā vīā clāūsōs ēxcūtīāt.

ōbsīdīo, ōnīs, Belagerung. — *ingentique urbem obsidione premebat.* V.
SYN. ōppūgnātīo, ōbsīdīum, ōbsēssīo. EPIT. ārctā, strīctā, lōngā,
dūrā, ānxīā, sedulā mōlēstā. sōllīcītā, sāvā, trūx, fērā, sānguīnēā,
crūēntā, crūdēlīs, ācērbā, tērrībīlīs, fōrmīdābīlīs, trīstīs, īnīmīcā,
hōstīlīs. v. *Obsideo.*

ōbsīdo, ōbsēdī, umsetzen. *Ut bivias armato obsidam milite fauces.* Virg.
v. *Obsideo.*

ōbsītūs, ā, umgeben, bedeckt. — *ibat rex obsitus ævo.* Virg.

ōbsōlētūs, abgangen, veraltet. *O nec paternis obsoleta sordibus.* (Jamb.)
Hor.

ōbstācūlum, Hinderriß. — *sepes & cuncta obstacula rumpunt.* Prud.
v. *supra Obex.*

ōbstīnātīo, ōnīs, Eigensinnigkeit. *Prædurat obstinatio.* (Jamb. Dim.)
Prud.

ōbstīnātūs, halßstarrig, steif. *Dic modo Lyde quibus obstinatus.* (Sapph.)

H. SYN. Pērtīnāx, pērvīcāx. PHR. Prōpōsītī nīmīum tēnāx. Cūī
ōbstīnātā, cōnfīrmātā, ōbdūrātā mēns, vōlūntās, pēctūs ōbdūrātum.
Cūī dūrā sūpērbīā. v. *Constans.*

ōbstō, entgegen stehen. *Cara Iovis coniux, nec famam obstare furori.*
Ov. SYN. ōbsīstō, rēnītōr, ōbnītōr, rēlūctōr, rēsīstō, ōbsum, īmpē-
dīo. v. *Resisto, Impedio.*

ōbstrepō, īs, widerstreben. *Multa ubi nativis obstrepit arbor aquis.* Pr.

ōbstīngō, verknüpfen, verpflichten. SYN. ābstīngō, cōnstrīngō dē-
vīncīo, ōblīgo.

ōbstūrō, ōbstūrūxī, verhauen, verstopfen.

Fata obstant placidasque viri deus obstruit aures. Virg.

SYN. obsēpio, obtūro, obtēgo, præclūdo. v. *Claudo*.

obstupēfactus, erstaunet. — *dextris languentibus obstupefacti.* P.

SYN. attōnītus, cōtērrītus, extērrītus, tērrītus, stupēfactus, cōnfūsus, turbātus, stupēns, pavidus. PHR. arrēctæ mēntēs stupēfactæ. quē cōrdā, animō extērrītus vīsīs et vōcē dēōrum. v. *stupefactus*.

obstupēsko, erstaunen. *Obstupuit primo aspectu sidonia Dido.* Virg.

SYN. Stupēsko, stupēo, mirōr. PHR. oculōs stupōr ūrgēt inērtēs. Stupēt inīciā turbā prōdigium mirātā nōvum. Attōnītis hæsērē animīs. obstupūērē animī. obstupūērē omnēs. obstupūī stētērunt-que cōmæ, et vōx faucībūs hæsīt. Obstupēt ac mōlem tacitē mirātūr. Dum stupēo vīsīs (nam pōculā tōrtē tēnēbam) Excīdit ē dīgītīs tōrtīlīs ānsā mēīs. Obstupūī dubītoquē dīū causāmquē rēquīro. Illī obstupūērē sīlētēs cōnversīque oculōs intēr se atque ōrā tēnēbant. Dum stupēt obtūtūque hærēt dēfixus in ūnō. Obstupūit vīsū Aenēas. Obstupūit vāriā cōnfūsus imāginē rerum Tūrnus et obtūtū tacitō stētīt. ad aūdītās stupūit cēū saxeā vōcēs attōnītæquē dīū sīmīlīs fūit. v. *Stupeo*.

obtēgo, zudehen. *Illicet obtegitur cælum nigrisque tenebris.* Alc.

SYN. Tēgo, cōntēgo, ōpērio. v. *Tego*.

obtempēro, gehorsam seyn. — *monitis obtemperat unda magistri.* Ov. v. *Obedio*.

obtēro, trīvī, trītum, zerreiben, zertreten. SYN. Cōntēro, tēro, attēro.

obtēstōr, äris, beschwören. *Ipsū obtestemur, veniamque rogemus ab ipso.* Virg. SYN. Tēstōr, appēllo, invōco vel obsēcō, ōro, implōro, rōgo, prēcōr.

obtīnēo, erlangen. *Sceptra obtinentur, omnis in ferro est scelus.* (Jamb.)

S. SYN. āllēquōr, cōnsēquōr, ādīpīscōr, impetō.

obtīngīt, es wiederfahret. SYN. ōbvēnīt, ādvēnīt, cōntīngīt, ēvēnīt, āccīdīt.

obtrēcto, einem übel nachreden, lästern, verleumden. SYN. Dētrāho, cālūmnīōr, cōnvīcīōr, vītūpēro, mālēdīco. v. *Convicior*.

obtrūnco, erschlagen. SYN. occīdo, cōnfīcīo, mūtīlo. v. *Occido*.

obtūlī. *Obtulit in somnis, rursusque ita visa monere est.* V. v. *Offero*.

obtūro, ās, verstopfen. *Obturem patulas impune legentibus aures.* Hor.

obtūsus, stumpf. *Hæc faciunt nimio ne luxu obtusior usus.* Virg.

SYN. Hēbēs, rētūsus, hēbētātus.

obtūtus, ūs, Anschauen. *Dum stupet obtutuque hæret defixus in uno.* V. v. *Adspectus*.

obvīus, gegenstossend am Weg. *Haut minus Æneas tortos legit obvius orbes.* O.

Obvius vel obviam eo, entgegen kommen, oder gehen. PHR. Vēnīēntī occūro, obvīus prōdēo, mē offēro, prōcēdo, excīpio, obvīus sum. Rēducem lētō vultū, pāsīs ūlnīs excēptūrus in līmīnē primō expēcto, obvīā prōdiēram rēducī tībī, obvīus ārdēntī sēsē obtulīt. obvīā prōcēssīt jam pār ætātē jūvēntūs. obvīā prōcēdit vēnīēntī. Cōnvēnīunt prōcērēs pōrtīs, rūt obvīā turbā. Sēxūs ūtērquē frēquēns, ætās sē prōrīpīt omnis, omnis hōnōs, omnisquē grādus, sūbstērnītūr aurō omnē solum, et vāriīs rēsplēdēt pulpītā gēmmīs. Pūrpūrā pēr vicōs spārfa ēst et pūrpūrā tēctīs obtētū fāctūrā vīrīs vīctōribūs ūmbrās. Indē sēnum mītī dēscēdunt āgmīnā vultū. Hīnc jūvēnum phālānx in līmīnē primō excēptūrā dūcem,

obūm-

ŏbūmbro, beschatten. — *et lauro modo pulcher obumbrat Apollo. C.*

SYN. ūmbro, inūmbro, ŏbtęgo, ŏbscūro.

ŏccāsio, ŏnis, Gelegenheit. *Sum dea quam rara & paucis occasio nota.*

A. EPIT. irręvŏcābilis, mŏbilis, fūgītīvā, vŏlūbilis, fūgāx, idŏnēā, ŏppŏrtūnā, ŏptātā, fēlix, cŏmmŏdā. PHR. Cŏmmŏdum, ŏppŏrtūnum, idŏnēum, āptum tēmpūs. Cŏmmŏdā tēmpŏrā. Bręvis ēst ŏccāsio lucrī. ŏccāsio fūrtim lābitūr, ēxcīdit. āptā tēmpŏrā. Fūrtim lābēns. Fūgīt intērēā, fūgīt irrępārābilē tēmpūs: Nēc quę pręteriit hŏrā, rēdirē pŏtēst, ūtēndum ēst ætātē, citŏ pēdē lābitūr ætās, sum dēā quam rāra ēt paucis ŏccāsio nŏtā. Tū quŏquē dum rŏgītās, dum pęrcŏntādo mŏrāris ēlāpsam, dīcēs mē tibi dē mānībūs. Rēm, tibi quam nŏris āptam, dīmīttērē nŏlī, Frŏntē cāpillātā pŏst ēst ŏccāsio cālvā.

ŏccāsūs sŏlis, Untergang der Sonne. *Solis ab occasu solis querebat ad ortum. C.* SYN. ŏbitūs, sŏl ŏccīdēns. EPIT. Sērūs, ūmbrīfēr, frīgīdūs, rūbēns, nŏctīfēr. *v. Sol occidens.*

ŏccīdēns rēgio, Niedergang. *Vel occidentis usque ad ultimum sinum. (Jamb.) H.* PHR. Occīdūā, hęspērīā, pārtēs, ŏrā, plāgā, ūndā. Occīdūūs, Hęspērīūs ŏrbīs, āxis, sīnūs, līmēs. Occīdūā, hęspērīā tēllūs, rēgio, tērrā. Hęspērīum litūs. Tārtęssiā litŏrā. Sŏlis cūbīlē. Extrēmī, ŏccīdūī sīnūs ŏrbīs. Rēgio Nābātāis rēgnīs ādvęrsā, ŏppŏsitā, cŏntrāriā. ŏrā plāgis eŏis ŏppŏsitā. Extrēmumquē dīem, ēt tērrārum invīsērē mētās. ūbi sŏl ŏccīdūās sūbīt āquās. ŏccēānī sīnum jūxtā sŏlēmquē cādēntem Vęspēr, ēt ŏccīdūŏ quę litŏrā sŏlē rēpŏstunt.

Ab oriente ad occidentem, vom Aufgang bis zum Niedergang der Sonne.

PHR. ā vęspērē sŏlis ād ŏrtūs. Tērrārum quāscūnquē vīdēs ŏccāsūs ēt ŏrtūs. Quem sŏlis āb ŏrtū ād ŏccāsūs ūtrāquē tērrā tīmēt. Est nīhīl īn tērrīs ād finēs ŏrbīs āb ŏrtū clārīūs. Quāquē pātēns ŏrtūs ēt quā flūitāntībūs ūndīs sŏlis ānhēlāntēs āblūit āmnīs ēquŏs.

Occidens sol, es wird Abend. SYN. Sŏl ŏccīdūūs, cādēns. PHR. Sŏl cādēns, ŏrbem ād īmum rādīŏs ūndīs *vel* æquŏrē cŏndēns. *v. Vesper & Sol occidens.*

Őccīdo, *a cado*, ŏccīdī, niederfallen, it. sterben, umkommen. SYN. ŏccūmbŏ, intērēŏ, cādo, pērēŏ, mŏrīŏr. *v. Morior.*

Őccīdo, *a cædo*, ŏccīdī, tŏdten. *Et redis ad sese pol me occidistis amici.*

Hor. SYN. Nēcŏ, ēnēcŏ, pērīmo, intērīmo, intērīfīcīŏ, trūcīdo, ŏbtrūncŏ, cædo, mācto, jūgūlo, ēxtīnguŏ. PHR. Vītam tŏllo, āufęro, ērīpīŏ, ādīmo. Vītā spŏlīŏ, prīvo, ēxūŏ. Nēcī, mŏrtī dŏ, trādo, dēmītto. Lētŏ ēxtīnguŏ, ābsūmo, pērīmo, tŏllo. Sūb ŏrcum, ād Stygīās ūmbrās mītto, dēmītto, trūdo, ādīgo. Stęrnērē fęrrŏ. Spŏlīārē lūmīnē, Tīngērē cādē mānum. Quī sībi lētum īnsŏntēs pępērērē mānū. Stęrnērē cādē vīrum. Jūgūlum mūcrŏnē rēsŏlvīt. Abrūmpērē vītam. Pŏnās cūm sānguīnē pŏscērē. Mānēs dēmīttērē ād īmŏs. Spīrāmēnta ānīmę lētālī ābrūmpērē fęrrŏ. Dēmīttērē ād ūmbrās, Pālłēntēs ūmbrās ērēbī nŏctēmquē prŏfūndam. Mūltŏs Dānāum dēmīttīmūs ŏrcŏ. Őbvīā mūltā vīrum dēmīttīt cŏrpŏrā mŏrtī. Pŏstquam īllum vīctŏr vītā spŏlīāvīt āchīllēs. Lūcēmquē pęrŏsī prŏjēcērē ānīmās. Sūblātum cŏnsūrgīt īn ēnsēm Et mēdīam fęrrŏ gēmīnā intēr tēmpŏrā frŏntēm dīvīdīt. Sāxŏ fęrīt ŏrā Phŏāntīs ŏfsāquē dispęrsīt ēt cęrębrŏ Pęrmīstā crūēntŏ. Frŏntēm īn mēdīam grāvīs īncīdīt ēnsīs ēt dīvīsum hūmērīs jācūit cāpūt. Nēc prīūs ābsīstīt quam sęptem īngēntīā vīctŏr cŏrpŏrā fūndāt hūmī. Cāpē sāxā

manū, capē roburā pāstōr. Tollentemquē mīnās ēt sībīlā collā tū-
mentem Dējicē. Insōntem infāndō jūdīcīō, quīā bellā vētābānt, dē-
mīsērē nēcī. Et fōrmīdīnē cāptōs stērnīmūs. Quī dātūs ēst lētō cōn-
jūgīs ēnsē suā. Et jam sīgāā rūbēbānt lītōrā, jam lētō prōlēs nēptū-
nīā cygnūs Millē vīrōs dēdērāt. Magnā fērēs tēcītās sōlātīā mōrtīs ad
ūmbrās. A tāntō cēcīdīssē vīrō. Ipsā manū mōrtē inveniā. Præ-
buit Ænēās ēt cāusām mōrtīs ēt ēnsem. Ipsā suā Dīdō cōncīdīt usā
manū. Dēxtrā occīdīt ipsā suā lūcēmque extērrītā fūgīt, nāmquē
vēlūt dēnsās prōstērnēns mēlsōr āristās solē sub ārdēntī flāvēntīā dē-
mētīt ārvā, trōjūgēnum infēsto prōstērnēt cōrpōrā fērrō. *v. Occisio,*
Strages, Morior, caput amputare, Lapido, Telis configere.

Occidūus. *Vesper & occiduo qua litora sole tepefunt. Ov. v. occidens.*

Occisio, ōnīs, Todschlag. SYN. Cādēs, strāgēs, intērnēcīō, fūnērā.
PHR. Cādīs, strāgīs ācērvūs. Mōriētum ācērvī, cūmūlī. Clādīs
cōntāgiā, crūēntum ēxitium. Fātum mīsērābilē bellī. Millē mōrtīs
fāciēs, fōrmā, ūbīquē pāvōr ēt plūrīmā mōrtīs imāgo. Crēscūnt in
cūmūlum strāgēs. Tēpidūs rēcēntī cādē lōcūs. Plēnī spūmāntī sān-
guīnē rīvī ēxūndānt, inūndānt. Tērrā crūōrē implētā, replētā, mā-
dēns. Tērrībilīs sāvām nūllō dīscrīmīnē cādēm sūscītāt, ciēt. Quīs
ībī tum fērrō strāgēs, quā fūnērā tūrnūs ēdīdērīt. Quīs clādēm illīus
nōctīs, quīs fūnērā fāndo explicēt aut pōssīt lācrymīs āquārē dōlō-
rēs? Plūrīmā pērquē vīās stērnūntūr inērtīā pāssim. Cōrpōrā pērquē
dōmōs. Cērtāmēn atrōx mūltō cum sānguīnē sūrgīt. Tūnc vēro, ēt
gēmītūs mōriētum ēt sānguīnē in āltō armāquē ēt pērmīstī cādē vī-
rōrum sēmjanīmēs vōlvūntūr ēquī. Tūnc cādēs hōmīnum gēnērī,
tūnc praeliā nātā. Tūnc brēviōr dīrā mōrtīs āpērtā vīa ēst. Strāgē
vīrum cūmūlātā rātīs, mūltōquē crūōrē plēnā. Sic ūndīquē sēptā
jūvēntūs Cōmīnūs ōblīquīs, ēt rēcītīs ēmīnūs hāstīs obrūitūr, non
vūlnērībūs, nēc sānguīnē, sōlō tēlōrum nīmbō pēritūra āc pōndērē
fērrī.

DESCRIPTIO OCCISIONIS.

Nobilitas cum plebe perit lateque vagatur
Ensis, & a nullo revocatum est pectore ferrum.
Stat cruor in templis multaque rubentia cæde
Lubrica saxa madent: nulli sua profuit ætas:
Non senis extremum piguit vergentibus annis
Præcipitasse diem, nec primo in lumine vitæ
Infantis miseri nascentia rumpere fata.

Crimine quo parvi cædem potuere mereri? *Luc. u. Pharf.*

Occisus, getödtet. *Hunc alii spolia occisis direpta Latinis. Virg.*

SYN. Cæsūs, pērēmītūs, intērfēctūs, nēcātūs, trūcīdātūs, māctātūs.

PHR. Nēcī, lētō dātūs. Trājēctāquē cōrpōrā fērrō. Prōcūbūit mō-
riēns. Nātī crūēntā cādē cōnfēctī jācēt. Vīdērāt infōrmēm mūltā
Pātrōclōn ārēnā pōrrēctum ēt spārsās cādē jācērē cōmas. *v. Mors*
in bello, Occido.

Occlūdo, occlūsī, zuschließen. *Quam vero injectis vellent occludere dle-
bis. M. SYN. ōbstrūo, clāudo, praelūdo. v. Claudio.*

Occūbo, ās, unkommen, sterben. — *nec adhuc crudelibus occubat um-
bris. V. SYN. occūmbo, cādo.*

Occūlo, ūī, verbergen *v. mox Occulto.*

Occūlto, heimlich verdecken. *Insidiis raptos saxo occultabat apaco. V.*

SYN. ōccūlto, cōndo, rēcōndo, ābscōndo, ābdo, ōpērīo, tēgo, cōn-
tēgo, ōbrēgo, ōbdūco, ōcclūdo, ābstrūdo, vēlo, cēlo. PHR. Dēn-
sīs

sīs ūmbris, tēnebris ōbvēlo, clāudo, inclūdo, ōbvōlvo, prēmo, ōbrūo. Cæcis lātebris sē cōmittērē, sē crēdērē. Fūrtō ābscōndērē. Classē in cōnvēxo nēmōrum sūb rūpē cāvātā arbōribūs clāusam cīrcum, atque hōrrētībūs ūmbris Occūlit. Sēsē inclūdīt ōpācīs spēlūnca tēnebris. Mōntēs sēsē āviūs ābdīt in āltōs. Cōrpōrā fūrtīm inclūdūnt cæcō lātērī. Tērræ, silvīs, āntro ābdērē, ōccūltārē. In lātebrās *vel* cāvā sē cōndērē tērrā. Tācītām sēcrētā in sēdē lātēntem Tīndārīdem āspīcīo. Tū pōst cārēctā lātēbās. Aūt lēpōrī qui vēprē lātēns hōstīliā cērnīt ōrā cānum, nūllōsq̃ue āudēt dārē cōrpōrē mōtūs. Hōc inclūsī līgno ōccūltāntūr āchīvī. Nūnc vīrīdēs ētīam ōccūltāns spīnētā lācērtōs.

Occūltus, verborgen. *Æstuat occultis animus semperque tacendis.* Juv.

SYN. ōccūltātus, ābdītus, cōndītus, ābscōndītus, tēctus, ōbtēctus, cōntēctus, ōpērtus, ādōpērtus, cōōpērtus, ōbdūctus, ābstrūsus, ōccūsus, vēlātus, lātēns, lātītāns, ōbscūrus, ōpācūs, lātebrōsus, ārcānūs.

PHR. Lātebris, ūmbris ōbtēctus, dēfēnsus, clāusus, cōndītus. Dēnsīs ōbdūctæ sēntībūs hērbæ. Sōlis ināccēsūs rādīis. Cæcis ōbscūrus lātebris. Paūllum sepūltæ dīstāt inērtiæ cēlātā vīrtūs. *v. Abditus.*

Occūmbo, ōccūbūi, umfommen. *Fertur & ante annos occubuisse suos.*

Ov. SYN. ōccīdo, cādo, mōrīōr. *v. Morior.*

occupatio, das Einnehmen. *Laudandam reor occupationem.* (Phal.) S.

occupatus, geschäftig. *Hoc tantum lego namque & occupatus.* (Phal.) M.

occūpo, ās, einnehmen, besetzen. — *et totum qua viribus occupet orbem.*

V. SYN. prærīpio, ārrīpio, invādo, *vel* prævērto, *vel* dīstīnēo, *vel* tēnēo, pōssīdēo.

Occūro, ōccūrri, entgegen laufen. — *ultro occurramus ad undam.* V.

SYN. ōccūrso, ōffēro mē, ādsum: ōbvīus ēo, prōdēo, vēnio, prōcēdo. PHR. ōbvīus ārdēntī sēsē tūlīt, intūlīt. Rēducī, vēniēntī tībī ōbvīā prōdiēram. Rēducem in līmīnē primō ēxcēptūrā rūit. Lātō, *vel* āmicō vēniēntem ēxcēpīt vūltū. Vēniēntī ōccūrrītē mōrbō.

Ænēādum prōmittō ōccūrrērē tūrmæ. Tuā mē genītōr tuā trīstīs īmāgo. Sāpiūs ōccūrrēns hāc līmīnā tēndēre ādēgīt. *v. obviam eo.*

Occēānūs, grosse Beltmeer. *Et quantum oceano properent se tingere se-*

les. Virg. (*Celi & Vestæ filius, maritus Tetbyos, deus maris.*)

SYN. Tēthyōs cōnjūx. *v. Mare.*

Occēllus, Neuglein. *Blanda quies furtim victis surrepsit ocellis.* Ovid.

Ocnūs. (*Tybris filius fuit ex Manto, muliere fatidica, Tbiresiæ The-*

bani filia. Hic in Gallia cisalpina urbem condidit, & a nomine

matris Mantuam appellavit.) Virg 10. Æneid. Quī mūrōs mātīs-

quē dēdīt tībī Māntuā nōmēn.

Ōcrēā, Stiesel. *Tuæ læves ocreas electro auroque recocto.* Virg.

EPIT. hābīlis, āptā, āurātā, mīcāns, ænēā, fērrēā, fūlgīdā, lēvis.

PNR. Crūrum tēgmēn, mūnīmēn, mūnīmēntum. Lævēs ōcrēās lēn-

tō dūcūnt ārgēntō. Lævēs ōcrēās ēlēctro āurōquē rēcōctō.

Ōctāvūs, der Achte. *Hæc mihi Stertinius sapientum octavus amico.* Hor.

Ōctīēs, achtmal. *Uno nasceris octies in anno.* (Phal.) M.

SYN. bīs quātēr. Quātēr bīs.

Ōctōber, bris, Weinmonat. *Te tacito October fœnore ditat agros.* Auf.

EPIT. īmbrīfēr, mādīdūs, hūmēns, nīmōsūs, plūvīūs PHR. Mēn-

sīs quō sērās dēpōnīt vīnēā frōndēs. Quō fācīt hūmēntēs Plēiās ōr-

tā dīēs.

Ōculātus, der Augen hat. *Cantus in eventus omnes oculatus, & ullo.* M.

SYN. Prōspīcāx, ācūtus,

Oculi, die Augen. *Ante locum capies oculis, altequo jubebis.* Virg.

SYN. Lūminā, ōcelli. EPIT. Blandī, micāntēs, cārulēi, fōrmōsi, venūsti, sērēni, placīdi, radiāntēs, clārī, rūtilāntes, vērecūndī, acūtī, argūtī, sūbtīlēs, scintillāntēs, tērrībilēs, supērbī, mālīgnī, hōstīlēs, sānguīnēi, tōrvī, sēvērī, ōbliquī, minācēs, ardēntēs, ignītī, flāmmīferī, lāscīvī, vagī, errāntēs, trūcēs, fērōcēs, ferī, cāstī, pūdīcī, mōdestī, rīdēntēs, bēnīgnī, lyncēi, lacrymāntēs, mādēntēs, grāvēs, hūmēntēs, livēntēs, vīgīlēs. insōmnēs, fēstī. PHR. ōculōrum ōrbēs, āciēs, lūx, jubār, ignēs. Gēmīnum frōntīs sīdūs Ignē micānt. Sīdērībūs sīmīlēs ōculī. Vīgīlēs sūb frōntē mīnīstrī. Amulā lūminā stēllīs. ōculōrum sēdēs, sīnūs, cāvī rēcēssūs. Lūmīnīs ōrbēs ardēntēs sīdērīs instār. Trēmulo fūlgōrē micāntēs. Quid flēs, et lacrymīs tēnērōs cōrrūmpīs ōcellōs. Hūc illūc volvēns ōculōs, tōtūmqūe pērerrāt lūmīnībūs tacītīs. v. *Circumspicio, Aspicio.*

Ōculōs ēruo, die Augen ausstechen. SYN. Cæco, excæco. PHR. ōculōs ēffodio. Lūmēn ēripio, adīmo. Lūce ōrbārē.

Ōcyōr, ōrīs, schneller. — *et fulminis ocyor alis.* Virg. v. *Velox, Celer.*

Ōcyūs, schnell. *Ocyus Archigenem quære &c.* Juv. v. *Statim.*

Ōdē, ein Gesang. *Et merulus modulans tam pulchris concinit odis.* Ov.

SYN. Cārmēn, cāntūs. EPIT. Latā, dūlcīs, fēstīvā, Lyrīcā. v. *Carmen.*

Ōdīōsūs, verhaßt, überlästig. *Funda odiosa, canes odiosi, odiosa volucrum.* M. SYN. invīsūs, exōsūs, infēnsūs, invīdīōsūs, mōlēstūs, ōdīō dignūs, flagrāns.

Ōdī, hassen. *Diligo præstantem, non odi Cinna negantem.* M.

PHR. ōdīō hābēo. insēctōr, prōsequōr, ūrgēo, pērsequōr. ōdīīs exērcēo. inēxōrābīlē dūrus exērcēns ōdīum nec īnīquā fīnīs īnīra ēst. ōdīā exērcēo. Gēnūs ōmnē futūrum exērcērē ōdīīs. Velūt crīmēn tādās exōsā pērōsā jugālēs. Nullūs āmōr pōpūlīs, nēc fœdērā sūntō. Ætērnīs cērtārē ōdīīs. Cāntūs cūr tībī ōdīō ēst. Vērbīs ōdīā āspērā mōvī. ōdīō nōs infēctāntūr ācērbō. Ulterīus nē tēnde ōdīīs tuā ēst Lāvīniā cōnjūx. Jūro, āit quōd flāmmīs fērrōquē gēnūs sōbōlēmquē dōmūmqūe rēgīs et īnvīsum cāpūt et dīādēmā supērbum. Nūnc pōst hāc sēmpēr mīhi dum lēx īstā mānēbīt, Pērsequār ætērnīs ōdīīs, nēc rēgnā tēnērē illē pōtēst, pōtērīt mānūs hāc dum tēla mōvērē. v. *Odium.*

Ōdīum, Haß, Zorn. *Convenient quibus aut odium crudele tyranni.* V.

SYN. Sīmūltās, īrā, rābiēs, furōr. EPIT. īnīmicum, crūdēlē, āspērū, nēfāndum, pērtīnāx, īmprōbum, ācērbum, crūēntum, fūnēstum, ōccūltum, īmmōrtālē, exītīālē, dūrum, cæcum, pūgnāx, inēxōrābīlē, lētālē, atrōx. PHR. ōdīī sīgnā, sēmīnā, tērrōr. Sāpē tācēns ōdīī sēmīnā vūltūs hābēt. Hōstīlīs ānīmūs. īnīmicā fāciēs, ōdīīs hāūd exsātūrātā quīēvī. Tū pōtēs ūnānīmēs ārmāre īn prāliā frātēs atque ōdīīs vērsārē dōmōs. Vērbīs ōdīā āspērā mōvī. Vivūnt ōdīā īmprōbā, vivūnt. Spārgāt atrōx ōdīīs sēmīnā dīrā mālī. Frātērnāquē pēctōrā prīmum fūnēstīs āccēnsā ōdīīs. Cōgnītā sī dūbīīs frātīs mīhi jūrgiā sīgnīs antē fōrēnt, nēc clārā ōdīōrum ārcānā pātērēnt. Nēc lātūērē dōlī frātrem lūnōnīs et īræ.

Ōdōr, ōrīs, Geruch. — *croceos ut Tmolus odores.* Virg.

SYN. ōdōrātūs, ōdōrāmēntum, frāgrāntiā, sūffīmēn. EPIT. Suāvīs, jūcūndūs, mōllīs, grātūs, frāgrāns, bēnēōlēns, tētēr, fœtīdūs, īngrātūs, grāvīs, pēstīfer, mōlēstūs, īnjūcūndūs, īnsuāvīs, dīrūs, dūlcīs, spīrāns, āmbrōsīūs, gēniālīs, myrthēūs, tūrēūs, syriūs, āsīyriūs, ārābs, ārābūs, sābæūs, āchēmēniūs, pānchæūs, ōrōntæūs. PHR. ōdōrā, suāvīs,

OBSERVATIO.

I.

II.

Fonte sonat, sævamque exhalat opaca Mephitim.

III.

L15

spendit, fore ratus, ut inedia moreretur. Verum cum Phorbas, Polybii Corinthiorum regis pastor, illic iter faceret, audito vagitu, puerum servavit reginaeque liberis carenti obtulit, quem ipsa ut caeli donum suscepit & filii loco educari curavit, & a pedum tumore nominavit Oedipodem. Hic quum adolevisset, orta inter phocenses seditione, Lajum patrem suum nescius occidit. Deinde quum sphynx monstrum, stans in colle apud Thebas, ænigma transeuntibus proponeret ac solvere nescientes occideret, statutum fuit, quisquis Sphyngis ænigma solveret, Iocastæ nuptiis & regno Thebano potiretur. Tunc Oedipus sphynxa devicit & regnum Thebanum accipiens, etiam matrem nesciens duxit uxorem & ex ea genuit Polynicem & Eteoclen filios, qui postea, de regno certantes, mutuis perierunt vulneribus. Tandem Oedipus, cognito, quod occidisset patrem, & matrem duxisset, oculos sibi eruit. Quem Antigone filia ducebat, & se occidere volentem custodiebat.) EPIT. Mîser, împîus, înfâustus patrîcîdâ. (Seneca) Quîquē, nēquē mōs ẽst fērîs, frâtrēs sîbî îpsē gēnũit. (Idem) ôccidî patrem, sēd mâtrem âmâvî prôh! lôquî hymēnæum pũdēt.

Oēneūs, vel Oēneūs, dissyl (Rex Ætoliae, pater Meleagri, qui inde dicitur ænides.) EPIT. Cālîdōnîus, supērbus.

Oēnōnē, ẽs. (Nomen nymphe Phrygiae, quæ Paridem adamavit anto, quam Helenam raperet.) EPIT. pēgāsîs, phrygiā, fōrmōsā, dēcōrā, cāndîdā, nîvėā. PHR. pēgāsîs oēnōnē phrygiîs cēlēbērrîmā silvis. (Ovid.) Quum pāris oēnōnē pōtērît spîrārē rēlîctā, ad fōntem Xānthî vērşā rēcūrrēt âquā.

Oēnōtrîi. (Dicuntur Itali ab Oenotro Sabinorum rege) Virg. 2. Æn. Oēnōtrîi, cōlūērē vîrî, nūnc fāmā mînōrēs Itāliam dîxîssē dūcîs dē nōmînē gēntem.

Oēstrum, Unsinniafeit. SYN. Fûrör, răbîēs, însāniā. EPIT. hōrrîbîlē, răpîdum, æstîvum, cæcum, præcēps, vîolēntum, răbîdum, laurîgērum, sacrum, dîvînum, pîērîum, âonîum. PHR. Răpîdō mēntēm cōrrēptus âb æstrō. Fērtur ẽt hōrrîbîlî præcēps împēllîtur, æstrō. Scîlîcēt æstîvîs quāndō stîmulātus âb œstrîs. Pîērîo sēd ẽnîm quum mē cālör ẽxcîtāt œstrō. v. Furor, oris.

Oētā. (Mons inter Thessaliam & Macedoniam, clarus morte & sepulcro Herculis & copia bellebori, quod in eo optimum nasci dicitur.) EPIT. Hērculēā, nēmōrōsā, ârdūā, âērîā, frōndōsā, frōndēns, vîrēns, æmōniā, gēlîdā.

Offendo, offēdî, ungefehr finden, it. anstossen, verletzen. SYN. încûrrō, învēniō, vel împîngo, allîdo, vel lædō, nōcēo, vel pēcco, ẽrro, failör.

Offensio, õnis, Beleidigung. SYN. offēnsā, dāmnun vel încûrsus, vel cûlpā.

offero, obtulî, fürtragen, anbiethen. SYN. Dō, præbēo, dēfēro, exhibēo.

officinā, eine Werkstatt. Calet venenis officina Colchicis. (Jam. Hor.)

officio, offēcî, schaden. Præterea nihil officium obstantque figura. L.

SYN. õbsto, õbsum, împēdiō, nōcēo. v. Munero, impedio.

officiōsus, dienstfertig. Officiosaque sedulitas & opella forensis. Hor.

SYN. õbsēquîōsus, ūrbānus, cōmîs, bēnîgnus. PHR. îñ offîcîum, âd õbsēquîum prōnus, prōpēnsus, prōmtus, pârātus. Offîcîi stûdiōsus. Plēnus õbsēquîō. Cui õbsēquîōsā, offîcîōsā mēns, vōluntās, Cui cōmē îngēnîum. v. Comis.

officium, Amt, Pflicht. Militis officium longa est via, &c. Ovid.

SYN.

SYN. Mūnūs, pārtēs, *vel* mīnīstērīum, ōbsēquīum. **EPIT.** Dīffīcīlē, ārdūum, āmīcum, suāvē, grātum, pīum, dūrum, īnjūcāndum, mōlē-
stūm.

offūsko, ās, verdunfeln. **SYN.** īnfūsko, nigro, ōbūmbro, ōbnūbīlo.

ōlēā, ein Delbaum. *Sed truncis oleæ melius propagine vites.* Virg.

(*Arbor pacis, signum, decus triumphi, Minervæ sacra.*) **SYN.** ōlī-
vā. **EPIT.** vīrēns, vīrīdīs, vīrīdāns, frōndēns, pīnguēns, cānēns, āl-
bēns, pāllēns, ūmbrosā, tērēs, vīvāx, mītīs, dūlcīs, pācātā, pācālīs,
pācīfērā, pācīfīcā, fēlīx, lētā, plācītā pācīs, ætērnā, vīrēns, attīcā,
pāllādīā, pīcēnā. **PHR.** pāllādīs ārbōr, rāmī. Arbōr pāllādīā, pī-
cēnā, ōlīvæ fōētūs, frūctūs, rāmī, frōndēs, bācæ. Rādīx ōlēāgīnā,
pācīs, rāmī. Sērvāns ætērnūm frōndē vīrēntē dēcūs. Ætērnōs gērēns
frōndīs hōnōrēs. Tārdē crēscēns sēmpēr frōndēns sēmpērquē vīrē-
scēns. Trēs prēmīā prīmī accīpiēt flavāquē cāpūt nēctētūr ōlīvā
pācīfēræquē mānū rāmum prætēndīt ōlīvā. Jamque ōrātōrēs ādē-
rānt ēx ūrbē lātīnā vėlātī iāmīs ōlēæ, vēnīamquē rōgāntēs.

ōlēāstēr, wilder Delbaum. *Indicio est tractu surgens oleaster eodem.* V.

ōlēo, schmecken, riechen. *Tinge caput nardi folio cervical olebit.* Virg.

SYN. Hālo, spīro, rēdōlēo. **PHR.** ōdōrē mītto, īmmītto, fūndo,
dīffūndo, ēffūndo, profūndo, spīro, ēxhālo, āspīro, ēxspīro, āfflo,
ēfflo, jācto, spārgo. Dōmum āūrās ōdōrībūs pērfūndo, spārgo, re-
plēo.

Bene oleo, wohl riechen. **SYN.** Suāvītēr ōlēo, rēdōlēo. **PHR.** Grātō
ōdōrē fragro, hālo, spīro, nārēs recrēo. Grātum, suāvem ōdōrē
mītto, ēmītto, fūndo &c. *v. Oleo.* Thūrē cālēt āræ sērtīsquē rē-
cētībūs hālānt. Suāvēs ēxspīrāt, ēxhālāt, *vel* spīrāt lēctūs ōdōrēs.
Crēcēis hālānt flōrībūs hōrtī. Cōmæ dīvīnum vērīcē ōdōrē spī-
rāvērē.

Male oleo, ūbel riechen, stinken. **SYN.** Fōetēo, pūtēo, grāvītēr ōlēo,
rēdōlēo, hālo, spīro. **PHR.** Grāvī ōdōrē spīro, hālo, āērā īnfīcīo.
Tētrum, dīrum ōdōrē mītto, ēmītto, &c. *v. Oleo.* Dīrum, fūnē-
stūm pēr āērā vīrūs spārgīt. Sēsē pēstīfēr hālītūs ātrīs faucībūs ēffū-
dīt. ōlīdam spīrāt cōenōsā mēphītīm ūndā. *v. odor & observationes
ibidem.*

ōlēum, Del. *Scintillare oleum & putres succrescere fungos.* Virg.

SYN. ōlīvum, pāllādīs dōnum. **EPIT.** pīnguē, līquīdum, vīrīdē,
lētum, crāstūm, ūnctūm, lēnē, dūlcē, ōdōrātum, lābēns, pāllādīum,
fyrīum. **PHR.** ōlīvī, pīnguīs ōlīvæ sūccūs. Pāllādīs, ōlīvæ dōnum,
mūnūs. Rēvīvīt ut vīgīl īnfūsā pāllādē flāmmā sōlet. Fīngērē jam
pīnguī Pāllādē mēmbērā pūtēs.

ōlfācīo, ōlfēcī, riechen. *Quod tu quum olfacies deos rogabis.* (Phal.) C.

SYN. ōdōrōr. *Depon.* **PHR.** Nārē, nārībūs ōdōrē pērcīpērē, hā-
rīrē. ōdōrēs sēntīrē, hāūrīrē. ōdōr ād nārēs fērtūr, vēnīt, āccēdīt.

ōlīdūs, stīnfēnd. *Hic olidam clamorū ages in retia vulpem.* Mart.

ōlīm, vorzeiten. *Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum.* Hor.

SYN. Quōndam, ālīquādo. **PHR.** prīscīs, āntīquīs tēmpōrībūs,
sæclīs. Tēmpōrē, ætātē mājōrum. Prīmīs tēmpōrīs ānnīs, āpūd āvōs,
prīōrēs, vētērēs.

ōlītōr, ōrīs, ein Gärtner. *Traxerit, aut olitoris aget mercede caballum.*

Hor. **SYN.** Hōrtūlānūs. **EPIT.** īndūstrīūs, sēdūlūs, īmpīgēr, īgnā-
vūs, sōlērs, paupēr, vīgīl, vīgīlāns, rūstīcūs. **PHR.** hōrtī, ōlērūm
cūltōr, cūstōs. *v. Agricola.*

ölivă, Delbaum. *Docta Minerva, virens hujus oliva fuit.* Ovid. v. *supra olea.*

ölivum, Oliven. — *liquidi corrumpitur usu olivi.* Virg.

öllă, ein Hafen, Topf. SYN. ähenum, lebēs. EPIT. Fictilis, fragilis, fervens. PHR. Figulī factā, fabricatā manū. v. *Abenum.*

ölör, örís, Schwan. *Digna sed argutos interstrepit anser olores.* Virg. SYN. Cygnus. PHR. Rēsönāns moribündō gūtturē dūlcē mēlōs. Cārmīnā mēstā cānēns. v. *Cygnus.*

ölörinūs, von Schwanen. *Cujus olorina surgunt a vertice pennae.* Virg.

ölūs, érís, allerley Gartenfrucht. *Durum olus, & cribro populi decussa farina.* P. EPIT. Agrēstē, vilē, rigīdum, sāpidum, virīdē, virēns, lätum, ödörātum, öpācum, mōllē. PHR. Lāxāns vēntrīs önūs. Vēntrisque rēsōlvēns önērā, ölūs hūmānōs āsūrgit in ūsūs.

ölympiācūs. *Sed quid olympiacae miratus praemia palmae.* Hor.

ölympicūs. *Sunt quos curriculo pulverem olympicum.* (Chor.) Hor.

ölympiās. *Hic prope per senas vidit olympiades.* Mart.

ölympūs. — *domus omnipotentis olympi.* Virg.

(*Mons altissimus in graecia, unde pro celo capitur.*) EPIT. altūs, sūmmūs, cēlsūs, æthērēūs, sūblīmīs, stēllīgēr, ārdūūs, prūīnōsūs, āstrīs, cēlō vicīnūs. PHR. ölympī vērtēx, āpēx, jūgā, cūlmēn. *Pro celo.* v. *Celum.*

ömēn, inīs, ein Vorzeichen. *Ominibus sed regna Tyri germanus habebat.*

SYN. Aūgūriūm, aūspiciūm, sīgnūm. EPIT. Fēlix, faūstum, lätum, bōnum, prōspērūm, optātūm, dēxtrūm, cērtūm, incērtūm, infēlix, infāūstum, mālūm, sīnīstrūm, advērsūm, trīstē, mīserāndūm, fūnēstūm. PHR. lētā, mōestā sīgnā. Trīstīā cēlō mōnstrā. Prōdīgīūm cānīt ēt trīstēs dēnūntīāt īrās. Tēmpōrē quāmqūam illō tēllūs quōque ēt æquōrā pōntī obscōenīquē cānēs īmpōrtūnāquē vōlūcrēs Sīgnā dābānt.

ömīnē bōnō, vel bōnīs ömīnībūs, mit guten Vorbedeutungs Zeichen.

SYN. Fēlicītēr. PHR. Faūstīs āvībūs. Rūmōrē sēcūndō. Fēlicībūs, faūstīs aūspiciūs, aūgūriīs. Nūmīnē prōpitiō, dēxtrō, Dīs fāvēntībūs : Fātō prōspēriōrē, dēxtrō. Sēcūndō ālītē.

ömīnē mālō, mit bösen und widerwärtigen Vorzeichen.

SYN. infēlicītēr. PHR. infāūstīs, sīnīstrīs āvībūs. Trīstē pēr aūgūriūm. Rūmōrē sīnīstrō. v. *omine bono (mutatis epithetis.)*

ömīnör, guts oder böses prophezeihen, sich etwas schwanen lassen.

Partum ominatur inferum sedes, toros. (Ja.) S. v. *Auspikor, auguror.*

ömīssūs, unterlassen. *Tu quotus esse velis, rescribe & rebus omissis.* H.

ömītto, unterlassen. *Pleraque differat & praesens in tempus omittat.*

SYN. Mitto, prātermittō, prātercō, līnquo, rēlīnquo, sūpērsēdēo.

Omnēs, alle. PHR. ömnēs mōrtālī stīrpē crēātī. ömnē gēnūs hōmīnum. Quīsquīs ætērēā vēscītūr āūrā. ömnēs quōtquōt hābēt spātīōsā mächīnā tērrā, ömnēs quōs örbītā sōlīs cīrcūit. Quōtquōt mōrtālēs sīdērēō phōebūs āb āxē vidēt. Quīsquīs lātē cōlīt incōlā tērram. Quīcūquē vīrī tērrēā rēgnā cōlūnt.

Omniā, alles. *Teque sibi generum Tetbys emat omnibus undis.* Virg.

PHR. Quīdquīd hābēt tēllūs, quīdquīd ölympūs hābēt. Quīdquīd hābēt spātīōsī mächīnā mūndī. Quīdquīd hābēt, cōmplētītūr örbīs.

Quīdquīd hābēt tēllūs, nrārē, nūbīlā cēlī. Quā nātūrā sūō cōntīnēt āmplā sīnū. ömniā quā cēlī phōebūs āb āxē vidēt. Quācūquē tītān, öriēnsquē cādēnsquē āspīcīt örbīs. Quācūquē cāpācī cōntīnēt āmplēxū. Omniā, quā tēllūs sūbtūs ēt intūs hābēt.

Omni-

Omnino, gänzlich. *Non equidem omnino capta aut deserta viderer.* V.

SYN. prorsus, penitus, plane.

omnipotens, allmächtig. — *Tityon terrae omnipotentis alumnum.* Virg.

omnis, alle. *Omnis amor magnus, sed aperta in conjuge major.* P.

SYN. Quisque, cunctus, totus, universus. v. Omnes.

Omphale, vel omphalae, es. (*Regina Lydiae, cui Hercules propter amorem servivit, ut ancilla dominae.*) EPIT. Maonia, Lyda, Lydia, forma, impudica, adultera. PHR. Ridet amatorem Lyda puella suum, Ibat odoratis humeros perfusa capillis maonis, aurato conspicienda sinu. Omphalae in tantum formae processit honorem.

onager, agri, ein Waldefel. *Pulcher adest onager, mitti venatio debet.*

M. EPIT. Silvestris, timidus. v. Asinus.

onero, beladen, beschweren. *Hic germana malis oneras atque objicis hosti.* V. SYN. Gravo, premo. PHR. Humerus, cervicibus pondus, onus injicio, impono. Humeros, armos pondere, mole premo, urgeo, deprimo, opprimo, incurvo, fatigo. onerat gravibus altaria donis. Aspice curvatos pomorum pondere ramos. Ut sua quod peperit vix ferat arbor onus. Pondera ferre negant humeri. Fessa labat mihi pondere cervix, Et tremefacta cadunt succiso poplite membra. Nec grave pondus habet, quod onus ferat aetheris alti. Pomaque laessent matrem nisi subdita ramo longa laboranti furca tulisset opem. Ergo age, care pater, cervicem imponere nostrae. Ipse subibo humeris, nec me labor iste gravabit. Urgens me pondus ad imum depulit.

oneratus, belastigt, beschweret. v. infra onustus.

onerosus, schwer. *Pondere aquae levior tanto est onerosior igne.* Ovid.

SYN. Ponderosus, gravis, magni ponderis.

onus, eris, eine Bürde, Last. *Cedentes oneri ramos silvamque fluentem.*

M. SYN. pondus, moles, sarcina, gravitas, gravamen. EPIT. Grave, durum, molestum, ingens, grande, intolerabile, iniquum, vastum, solidum, immane, premens, leve, exiguum. PHR. onerosa moles. Fascis operosus. Massa gravis, Ferri hanc molem gravitas vetat. Vix illud lecti bis sex homines cervicem subirent. Membra gravans. Premens humeros pondus iniquum. Moles immensa vix ferenda. Non ego sum classis sarcina magna tuae. Totam domus coepit nunc onus esse tuum, v. Onero.

onustus, beladen. *Hunc tu olim caelo spoliis orientis onustum.* Virg.

SYN. oneratus, gravatus, gravis. PHR. pondere pressus, oppressus, depressus, curvatus. Sub pondere iniquo gemens, deficient, labans, vacillans, titubans, fatiscens. Cervicem inflectens. Vix animam trahens. Poplite flexo subsidens. Grave onus vix fert, male sustinet. Fessa labat nimio sub pondere cervix: Et tremefacta cadunt succiso poplite membra.

onyx, ychis. *Calcatusque tuo sub pede lucet onyx.* Mart.

(*Gemma candorem unguis humani referens.*) EPIT. Candidus, levis, micans, lubricus, crassus, candicans, albens, myrtheus, nitidus, radians, fulgidus. PHR. Candidus ardet onyx, purpureusque lapis. Totaque effusus in aula calcabatur onyx. v. Gemma.

opaco, beschatten. *Dirigite in lucos ubi pinguem dives opacat.* Virg.

SYN. obumbro, obscuro, tēgo, contēgo, operio. PHR. Dirigite in lucos ubi pinguem dives opacat Ramus humum. Variisque tegentur arboribus. Diffugiens comites et nocte tegentur opaca. Secreti celant callēs et myrtē circum silva tegit. Nunc altae frondēs et rami matris opacant. v. Adnubilo & abscondo.

opa-

ōpācūs, schattigt. *Pone subit conjux ferimus per opaca locorum.* Virg.

SYN. ūmbrōsūs, ōbscūrūs, tēctūs, ōpērtūs, dēnsūs. v. *Obscurus.*

ōpē, mit Hülfe. *Hunc ope barbarica variisque Antonius armis.* Virg.

SYN. Aūxiliō, ōpērā, sūbsidiō, vīrtūtē, fāvōrē, grātiā.

ōpem accipere, Hülfe empfangen. v. *Auxilium.*

ōpērā, æ, Gleiß, Arbeit. *Sedulus importes opera vebemente minister.* H.

SYN. ōpūs, lābōr, cūrā, stūdiūm. v. *Labor.*

ōpērōr, āris, arbeiten. *Divini auxilii manus hoc operetur in illis.* P.

SYN. Lābōro. PHR. ōpērī, lābōrī vāco. Mānum ōpērī ādmōvēo, ādhībēo. v. *Laboro.*

ōpērōsūs, ā, um, arbeitsam. — *moles operosa laboret.* Ovid.

ōpērīo, ōpērūi, bedecken. *Nox operit terras quoties astra ignea,* &c. V.

SYN. Tēgo, ōccūlto, ōbūmbro, ōpāco. v. *Occulto, tego.*

ōpērtūs, bedeckt. *Interdum tunica duxit operta moram.* Prop.

SYN. Tēctūs, ōccūltūs, ābdītūs, ūmbrōsūs.

ōpēs, Reichthum. *Non hæc humanis opibus, non arte magistra.* Virg.

SYN. Bōnā, ōpūlētīā, fōrtūnā. v. *Divitie.*

ōpīfēr, ein Helfer. *Quum deus insomnis opifer consistere visus.* Ovid.

SYN. ādjūtōr, aūxiliātōr.

ōpīfēx, icis, ein Werkmann.

Est opifex solus, sic rex, vellunt sibi barbam. Hor. v. *Artifex.*

ōpīmūs, feiste, māstīg. *Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis.* V.

SYN. pīnguīs, ōbēsūs, ōpūlētūs, ābūdāns, dīvēs.

ōpīnīo, ōnīs, Meinung. *Opinione melius res tibi habet tua.* (Jamb.) Pl.

SYN. Sēntēntīā, cōnsīliūm, mēns, ānimūs. EPIT. Cērtā, incērtā, sāpiens, stūltā, ūtilīs, pērnīciōsā, prūdēns, imprūdēns, nōvā, rēcēns.

ōpīnōr, āris, meinen, schätzen. *Hybrida quo pacto sit Persius ultus opi-*

nor. H. SYN. Pūto, ēxistīmo, ābitrōr, jūdīco, sēntīo, cēnsēo, rēōr, āutūmo. v. *Sentio.*

ōpīpārūs, fōstbar, fōstlich. *Vino, ornamentis, opiparisque opsoniis* (J.)

Pl. SYN. ōpūlētūs, māgnīficūs, laūtūs, cōpīōsūs.

ōpīs, Genit. ōpem in accus. ab inusit. nom. ops, Hülfe. v. *Auxilium.*

ōpītūlōr, āris, helfen. SYN. Sūccūrro, sūbvēnīo, aūxiliōr, jūvo, ādjū-

vo, sublēvo, ādsum, fāvēo. v. *Auxilior.*

ōpōrtēt, ūit, man muß. *Pascere oportet oves, deductum dicere carmen.*

V. SYN. Nēcēssē ēst, ōpūs ēst, cōnvēnīt, dēcēt, æquū ēst, pār ēst.

ōppērīōr, īris, warten. *Nec tardum opperier, nec* &c. Hor.

SYN. ēxspēcto, prāstōlōr, mānēo.

ōppēto, īs, umkommen. *Contigit oppetere, o Danaum fortissime gentis.*

Virg. SYN. ōccūmbo, ōccīdo, mōrīōr.

ōppīdum, eine Stadt, oder Flecken.

Oppida cœperunt munire & ponere leges. Hor.

SYN. Vīcūs, pāgūs. v. *Civitas & Urbs.*

ōppōno, ōppōsūi, ōppōsītum, vorsezen, entgegensetzen.

Fortiaque adversis opponere pectora rebus. Hor.

SYN. ōbjīcīo, ōbtrūdo, ēxprobro.

ōppōrtūnītās, Gelegenheit, Bequemlichkeit. SYN. Cōmmōdītās, ōccā-

sīo, tēmpūs, ūtilītās. PHR. Cōmmōdā ōccāsīo. Cōmmōdā tēmpōrā. v. *Occasio.*

ōppōrtūnūs, fūglich, bequem. *Dirarum nidis domus opportuna volucrum.*

Virg. SYN. Cōmmōdūs, āccōmmōdūs, tēmpēstīvūs, idōnēūs, āptūs, ūtilīs.

ōppō-

ōppōsītūs, entgegengesetzt. *Et miser oppositis a tergo involvitur aris.* V.

SYN. ōbjēctūs, ādvērsūs, cōntrāriūs, ōbvīūs.

ōpprīmo, ōpprēsi, unterdrücken.

Opprimeret, metuebat & hunc liberta securi. Hor.

SYN. prēmo, ōbrūo, ōnēro, sūbigo, cōnfīcio, vel ōccīdo.

ōpprobrium, Schmachrede, Schande. *Non fuit opprobrio facta sine arte casa.* P. SYN. probrum, dēdēcūs, cōnvīcium, scōmmā, mālē-

dīctum, īnjūrīā, īnfāmīā, īgnōmīnīā. EPIT. īnfāmē, īngēns, īnīquum, fœdum, tūrpē, pūdēndum. v. *infamia & convicium.*

ōppūgno, bestürmen, bestreiten. SYN. īmpūgno, īnvādo, lācēssō, cōntrā ārmā fēro. v. *supra obsideo.*

Ops, ōpis, Dea. *Ex Ope Junonem memorant, &c.* Ovid.

(*Celi & Vestæ filia, terræ soror.*) SYN. Cybēlē, Rhēā, tēllūs. v. *Cybele.*

ōpsōnīum, Kost, Speise. *Omnia conductis coemens opsonia nummis.* H.

SYN. Fērcūlum, laūtītīā, cōndīmētum, dāpēs, ēpūlæ, cībī.

ōptābilis, wünschens werth. *Scipio solamen properans, optabile in armis.* Sil. SYN. ōptāndūs.

ōptātūs, gewünschet. *Optatis epulis impiger Hercules.* (Chor.) H.

SYN. Cūpītūs.

ōptīmātēs, die fürnehmsten, Obristen und Regenten des Volks. SYN.

Māgnātēs, prīmī, prīmōrēs, prōcērēs, dynāstæ, nōbilitās. v. *Proceres.*

ōptīmūs, allerbeste. *Destinat optimus hic & formosissimus idem.* Juv.

SYN. Jūstissimūs, īntegerrimūs, lēctissimūs. PHR. Vīrtūtē præstāns, īsignīs. v. *Conus.*

ōpto, wünschen, begehren. *Optarent sibi centies amici.* (Phal.) Mart.

SYN. ēxōpto, pērōpto, dēsīdēro, cūpio, ārdēo. PHR. Fērrī, flāgrārē āmōrē, cūpīdīnē. Tāntūs āmōr laūdīs, tānta ēst vīctōriā cūræ.

Fērt ānīmūs cāūsās tāntārum ēxpromēre rērum. Mīhi mēns jūvēnīlī ārdēbāt āmōrē. īdem ōmnēs sīmūl ārdōr hābēt. ālīquīd jam dū-

dum īnvādēre māgnūm mēns āgītāt. Mēns ōmnībūs ūnā sequēndī. Nīmīōs ōptābāt hōnōrēs. Lēnīrē dōlōrem sōlāndo cūpīt. Sēd sī

tāntūs āmōr cāsūs cōgnōscēre nōstrōs. v. *Desidero.*

ōpūlētīa, Reichthum. — *cui non opulentia Cresci.* Ovid. v. *Divitiæ.*

ōpūlētūs, reich. — *donis opulentum & munere dives.* Virg.

SYN. Dīvēs ōpībūs, ābūndāns, dīvēs ōpum. v. *Dives.*

ōpūs, éris, ein Werk. *Per medios instans operi regnisque futuris.* V.

SYN. Fāctum, ōpērā, lābōr, stūdiūm, cūrā, dīffīcūltās, nēgōtīum.

EPIT. Dūrum, māgnūm, īngēns, dīffīcīlē, ārdūm, molēstūm, pērīcūlōsum, illūstrē, mēmōrāndūm, mēmōrābilē, clārum, īsignē, nōbīlē, mirābilē, ætērnūm, sūpērstēs, vīctūrum, īmmōrtālē, īngēnīōsum, pērfēctūm, fābrīlē, scūlptīlē, cēlātūm, mārmōrēum.

Opus habeo, ich habe vonnöthen. SYN. īndīgēo, ēgēo. PHR. Nūnc ānīmīs nōbīs ōpūs ēst, nūnc vīrībūs ūsūs. Nūns ānīmīs ōpūs ænēā. nūnc pēctōrē fīrmō.

ōpūscūlum, ein Werklein. *Scire velis mea cur ingratus opuscula lector.* H.

ōrā, das Ende eines jeden Dinges. item die Gegend.

Et mecum ingens oras evoluite belli. Virg.

SYN. Fīnīs, ēxtrēmum, līmēs, mārgo, vel rēgiō, plāgā, lōcūs, tērrā, tēllūs, vel lītūs, rīpā.

ōrācūlum, vel ōrāclum, Weissagung.

Non

Non semper sacras reddunt oracula sortes. Ovid.

EPIT. Divinum, sacrum, sanctum, certum, veridicum, fatidicum, praeſcium, prænuntium, verax, praeſagum, fallax, ambiguum, vanum, anceps, incertum, felix, infelix, laetum, triste, phoebium, apollineum. Delphicum, pythicum, sybillicum. PHR. Deorum, Divum juſſa, arcana, fatalia reſponſa, monita, effata, dicta. Vatum praedicta. Coeleſtes monitus. Fatorum arcana. Sacrae sortes. Sint tot reſponſa ſecuti. Quae ſuperi manesque dabant. oracula quaerere, poſcere, ſciſcitari. Fatorum arcana revelans. oracula sacras reddentia sortes. Venimus huc lapsis quaesitum oracula rebus. Quin adeas vatem, precibusque oracula poſcas. At rex sollicitus monſtris oracula Fauni Fatidici genitoris adit lucosque sub alta conſulit albunea. Suſpenſi Euripylum ſcitatum oracula phoebi mittimus isque adytis haec tristia dicta reportat.

oratio, oris, eine Rede, Gebet. *Sola frequens, votis oratio praestat honestis.* S. SYN. Sermo, concio, vel precēs, votum. EPIT. Blanda, suavis, docta, potens, vehemens, concinna, comita, ornata, culta, mollis, flexanima, numerosa, exilis, arida, jejuna, abjecta, humilis v. *Preces.*

orator, oris, Redner, Fürsprecher.

Centum oratores augusta ad mœnia regis. Virg.

SYN. Rhëtor vel Legatus. EPIT. eloquens, disertus, potens, suavis, facundus, subtilis, doctus, ingeniosus, acer, vehemens, magnus, peritus. PHR. animo linguaque disertus. Maximus eloquio. Polens flumine linguae. Doctus mulcere animos. eloquium docti qui Ciceronis habet. Facundo maximus ore. orator toto clarus in orbẽ tuit. Nestora quem lingua vincere posse putēs. Cui velit eloquio facundus cedere ulyssēs. Sermone suo fera peſtora mulcens, orator toto celeberrimus orbẽ. v. *Eloquens.*

orbis, ein Circul, Ring. *Nam de tot pulchris & latis orbibus & jam.* J. SYN. Circulus, gyrus, globus. EPIT. Rotundus, globosus, inflexus, sinuosus. v. *Cyrum,*

orbis, pro mundo. Umkreis der Erden, Erdkreis. v. *Mundus.*

orbita, eine Wagenleiſ. *Castaliam molli divertitur orbita clivo.* V.

SYN. Rotae signa, vestigia, iter, vel rotae curvatura, curvamen, orbis. EPIT. Trita, vel volubilis, curva. v. *Rota.*

orbitas, Waiglose. *O triste fractis orbitas annis malum.* (Jamb.) S.

orbis, beraubt. SYN. orbatus, privatus, vel cecus, orphanus.

orcus, orci, höllische Finsternis. SYN. Dis, Pluto, vel infernus.

ordiör, iris, anſehen. *Mater ei tunicas habiles ordita, novumque.* M.

SYN. exordiör, inchoo, aggređiör, incipio. v. *Incipio.*

ordino, ordnen. *Ordinat in versis & frondibus explicat annum.* Ovid.

SYN. Dispono, compono, digero. PHR. in ordine pono, loco, constituo, colloco. Suis quaeque locis statuo, paro, rite loco.

ordo, inis, Ordnung, Stell. *Indulge ordinibus nec secius omnis in unguem.* V. SYN. Series, ratio. EPIT. immutabilis, longus, optimus, fixus, compositus, rectus, pulcher, aptus, gratus.

Oreades *Adfint, & docilis decantat Oreadas echo.* Nemes.

(*Nymphæ, montium praesides.*) EPIT. Agrestes, formosae, venustae, levēs, salientes. PHR. Montium deae. Montanae, monticolae Nymphæ. Montana numina. Quae dominantur in altis montibus. Talibus agrestem compellat oreada dictis. Exercet Dianā choros quam mille

mille secuta. Hinc atque hinc glomerantur oreades. Per summos
salientes montes lascivit oreas. v. *Nymphæ*.

Orestes. — *scelerum furis agitatus Orestes. Virg.*

(*Agamemnonis & Clytemnestrae filius, matrem occidit in ultionem pa-
tris, ab ipsa interfecti. Deinde Pyrrum in Apollinis templo inter-
fecit. Propter qua scelera agitatus furis, donec illa ad aram Dia-
nae Tauricae, cujus Iphigenia soror sacerdos erat, expiaret. Ami-
cum habuit Pyladem.*) SYN. agamemnonides EPIT. Sceleratus,
furiosus, matricida, insanus, demens, miser, ferox, ferus, crudelis,
saevus, improbus, barbarus, argivus, agamemnonius, fidus, amicus.
PHR. agamemnonis inclyta proles. Matris interfector, patris ultor.
Fidus Pyladis comes, socius, agamemnone natus Et vindex in matre
patris malus ultor orestes. agamemnonius furis agitatus orestes.
Turbidus ut poenis caecisque pavoribus enssem Corripit, et saevae fe-
rit agmina matris orestes. Et scelerum furis agitatus orestes.

Organâ, orum, Orgel. *Vocem vendentis praetoribus organa semper. V.*
EPIT. Sonora, arguta, canora, laeta, resonantia, suavia, blanda, ca-
va, dulcia, rauca, inflata. PHR. Raucò stridentì dissona cantu or-
ganâ. Variis distincta, disparibus compacta tubis, arguti refert mo-
dulamina cantus. Fistula cui teretis decrescit arundinis ordo.

Orgiâ, orum, Gastnachtsfest. — *cavis celebrabant orgia cistis C.*
(*Sacra fuerunt in honorem Bacchi, quae a mulieribus furore corre-
ptis tertio quoque anno celebrabantur.*) SYN. Bacchanalia. EPIT.
Malesana, furiosa, insana, feminea, muliebria, Thebana, Bacchia,
nocturna, obscura, solennia trieterica. PHR. Bacchi sacra, Orgia-
que altisono celebrant solennia cantu. Pars obscura cavis celebra-
bant orgia cistis. (*Virg. 4. Aeneid*) ubi auditò stimulant trieterica
Baccho. v. *Bacchanalia*.

Orichalcum, Messing, Kupfer. *Emicat effigies & sparsa orichalca re-
nident. St. EPIT. Nitidum, virens, renidens, splendidum, fulvum,
rutilum, coruscum, micans, durum, grave, rigidum. PHR. Squa-
lentes auro galeas nitidoque orichalcâ renident.*

Oriens, regio, Morgenland. — *caelo spoliis orientis onustum.*
PHR. Eoae partes, orae, plagae, aquae. Eous orbis, axis, limes. Eoa
tellus, terra, regio. Litus Eoium. Hesperiiis terris opposita, adver-
sa, contraria regio. Aurorae populi, gentes. Nabathaea regna. Solis
ad ortus. Eoi qua maris unda patet. Radiis iuga subdita matutinis.
Eoi montes. Qua vigil Eois Lucifer exit aquis. Eous, phoebeus or-
tus ab aurorae populis, et litore rubro. Unde venit Titan orbem sub
Eoo. Qua Titan ortu terras aspergit Eoo. Quaque patent ortus,
et qua fluitantibus undis Solis anhelantes abluunt amnis equos. Et
quascumque niger rubro de litore conchas Proximus Eois colligit
indus aquis.

Oriens sol, die aufgehende Sonne. SYN. Sol, phoebeus Titan renā-
scens, redivivus. EPIT. Roseus, rutilus, nitidus, purpureus, clarus,
serenus. PHR. Eois Sol surgens ab undis. Sole novo terras irrorat
Eous. Nitido sese effert Sol aureus ortu. Primos ortus effert Titan,
et radiis orbem retegit. Sol noctem egit sub terras caelumque serenā
lucē reclūsit, alto se gurgite tollunt Solis equi, lucemque elatis nari-
bus efflant. Matutinis Sol oritur invectus equis. v. *Mane, Sol.*

origo, inis, der Ursprung. *Nascetur pulchra Trojanus origine Caesar.*
Virg. SYN. ortus, exordium, primordium, initium, principium,
stirps, semen, generis cunabula, causa, auctor, caput, scaturigo, fons,
M m EPIT.

EPIT. primă, bună, mălă, vëtus, cërtă, încërtă, lătëns, cëlebrïs. *v. Causa, Genus, Scaturigo, Fons.*

Orion, önis. *Aut Helicen jubeo striclumque Orionis ense.* Ovid.

Aut nigrum trepidis impingit Oriona nautis. St.

Armatumque auro circumspicit Oriona. Virg.

(Orionis habet tres primas commun.)

(Filius Jovis, Neptuni & Mercurii, qui, quum terram peragrarent, superveniente nocte ad Hyrcum diverterunt, eique filium, quem absque conjugio optabat, ex corio bovis & urina terræ mixta procreaverunt. Hic postea adultus, venator maximus evasit, adhæsitque Dianæ; a scorpione idus interiit, a Diana post mortem in astrum translatus.)

EPIT. ênsifer, nûbîlus, tristis, ôbscûrus, mädîdus, hûmîdus, îmbrîfer, hûmëns, plüvîus, nîmbôsus, ûdus, âquôsus, sævus. Nêptûnîus, atrôx. PHR. Orionis âstrum, sidus, stëllă. Nautis infestus Orion. Fërrô mînăx, armătus aurô, ârsurgëns flûctû nîmbôsus Orion. Dum pëlăgô dësăvît hiëms ët nîmbôsus ôrîôn. Imbrîferum ôbscûrûs glădîum dîstrînxît ôrîôn. Insănûs dum nûbîlă dënsăt ôrîôn. Armătumque aurô cîrcumspîcît ôrîônă.

ôrîör, ëris, entspringen. *Hinc fidei virtus, hinc flamma oriatur amoris.*

S. SYN. êxôrîör, născör, ênăscör, ôbôrîör, sübôrîör, prôcëdo, prôdëo, êxsürgo, êmănô, êfflûo, êxëo, prômăno, dîmăno, dërîvör, prôficîscör. *v. Nascor.*

ôrîündus, bûrtig. *Denique cælesti sumus omnes stirpe oriundi.* Luc.

SYN. ôrtûs, gënîtûs, sătûs, nătûs.

ôrîthyă, trîsyl. (Filia fuit Erechtei, Athenarum regis. Hanc Boreas sibi in conjugem antea denegatam rapuit, raptam tulit in Thraciam, & ex ea Zetum & Calain suscepit, qui quum Argonautis in Colchos navigaverunt & Harpyias fugaverunt.) EPIT. Răptă, âttică, Eûmôlpăă, ërëchthîs.

ôrnamëntum, Zierde. *Ornamenta parum claris lucem dare coget.* Hor.

ôrnatûs, üs, Zierd, Ausrûstung.

Nec hæc capta mihi nitidis ornatibus inquit. S.

SYN. ôrnămëntum, cûltûs, decûs, dëcör, dîgnîtăs, hönör, însîgnë lûmën, splëndör. EPIT. Măgnîfîcûs, êxîmîus, însîgnîs, rêgiûs, dëcörûs, hönëstûs, cönvëniëns, divës, cönspîcûus, illûstrîs, nîtëns, splëndîdûs, prëtîôsûs, súpërbûs, âmbîtîôsûs, nobîlis, însölîtûs, fëstûs, trîumphălîs, vănûs, înănîs.

ôrnatûs, ä, um, geziert, gerüst, ausgeputzt. SYN. ädôrnatûs, êxôrnatûs, cûltûs, êxcûltûs, pölîtûs, cômatus, dëcôrâtûs, splëndîdûs, fûlgëns, nîtîdûs, nîtëns, mîcăns. PHR. Súpërbô splëndîdûs ôrnătû. Nîtëntî ôrnătûs, înstîrûctûs cûltû. Cûltûs gëstăt dëcörôs. Vîx äd cûltûs nûptă quöd äddăt hăbët. Strătă cûbîlă cûltû măgnîfîcô. Nôn cûltûs îñ illă sëgnîör êffîgiës. Văriîs nam pûrpûră gëmmîs întërtëxtă tëgît. Cûltûquë súpërbô Pëndëbănt tërëti gëmmătă mönîlă cöllô. *v. Orno.*

ôrno, äs, zieren, rüsten. — *paribusque ornaverat armis.* Virg.

SYN. ädôrno, êxôrno, dëcôro, hönësto, êxpölîo, lëcuplëto, înstîrûo, dîstînguo, cômô, êxcôlo. PHR. Dëcôrô cûltû, nîtëntî ôrnătû însîgnîo. Eôîs lapîllîs vel gëmmîs vëstës, pëctûs, ôrno, vărîo, dîstînguo. Gëmmătă mönîlă cöllô cîrcumdo. Aurës gëmmîs önëro. *v. Fucio, Gemma, Monile.*

örnûs, ein Hagbusch. EPIT. äëriă, ärdüă, vîrëns, fröndëns, stërîlîs, ännôsă, möntănă, sublîmîs, êxcëlsă, dūră, cômăns. PHR. Născuntur

tūr stērīlēs sāxōsīs mōntībūs ōrnī. Nēc mōrā, succīdī tērētēs dē mōn-
tībūs ōrnōs impērāt.

oro, bitten. Talibus orabat dictis, arasque tenebat. Virg.

SYN. Rōgo, prēcōr, ōbsēcro, ōbtēstōr, dēprecōr, invōco. PHR. Sūpplicībūs vērbīs affārī. Fūndērē prēcēs, prēcāntiā dicērē vērbā. Vōcē prēcārī, in vōtā vōcārē. Vōtis, prēcībūs prōsēquī, expōscē-
rē, sōllīcītārē. Vōtis ādōrārē, vērērārī. Sūplīcē vōcē, flēxō poplī-
tē, mānībūs sūpīnīs ōbtēstārī. Aūxīliō vōcārē. Duplīcēs tēndit ād
sīdērā pālmās. Tēndērē sūpplicīter jūctās ād sīdērā pālmās Mœ-
stīs dōmīnum īmplōrārē quērēlīs. Tōllērē ād āstrā mānūs, prēcībūs
vōtisquē vōcārē Nūmīnā māgnā Dēum. Sūpplicībūs vērērārī Nū-
mīnā vōis Vōtā fācīt, cumūlātquē āltārīā dōnīs. Ast ego sārctā
pārēns sūplēx tuā Nūmīnā clāmo. Nēc prēcībūs vācūa ēst hōrā lō-
cusquē mēis. Pēr māgnōs Nīsē pēnātēs Afsārācīquē lārem, ēt cānāe
pēnētrālīā Vēstāe, ōbtēstōr. *v. Adoro, & precor.*

COMPARATIO.

*Antiquitas GENUA misericordiae dicavit, iisque religiosum aliquid
inesse putavit. Hinc oraturi aliquem ejus genua tangebant & ample-
debantur, & in templis Vota genubus Deorum appendi solebant.
Unde sunt sequentia:* En, blāndās mānūs ād gēnuā tēndo. Nam tībī
sum sūplēx, quōd tū mīhi sēpē fūistī, Nēc mōrōr āntē tuōs prēcū-
būissē pedēs. *Ovid.* Sum nōcēns, fātēōr, Creon, tālē scīēbās ēlsē
quum GENUA ātrīgī. *Seneca.*

ōrōntēs. (*Fluvius, qui dividit Syriam ab Antiochia. Fuit item Troja-
nus, qui in Italiam cum Aenea navigans naufragium fecit.*) EPIT.

Cēlēr, prēcēps, cītūs, cōncītūs, rāpīdūs, Bābylōnīūs, Syriūs, Eōūs.

ōrphānūs, ēin Wāise. *Sive illi vivus fletus orphanorum.* (*Scaz.*) H.

SYN. ōrbūs. PHR. pārēntībūs, patrē, mātērē ōrbūs, ōrbātūs, cārēns,
pārēntībūs sūpērstēs, pōsthūmūs hārēs.

Orphēūs, & ōrphēūs, *diffyl.* *Inferias Orphei mittit lucemque revisit. V.
(Apollinis & Calliopes filius, genere Thrax, quem a Mercurio aut,
ut aliis placet, a patre Apolline lyram accepisse ferunt, qua tantum
valuit, ut illius cantu silvas & saxa moveret, fluviorum cursum re-
tardaret, ferasque redderet mitiores. Euridicen uxorem habuit,
quam demortuam accepta lyra ab inferis reduxit: mox tamen, non
servata lege, a Proserpina sibi imposita rursus amisit. Postea inter
Bacchi sacrificia discerptus est a Menadibus, quod alios a mulierum
consortio deterreret.)* EPIT. Thrāciūs, Thrēiciūs, Phōebēūs, Odri-
siūs, Othrisiūs, cēagriūs, Rhōdōpēiūs, Bīstōniūs, Gētīciūs, īsmāriūs,
cānōrūs, īnsīgnīs, cēlebrīs, dōctūs, cīthārēdūs, dūlcīsōnūs, āōniūs,
fācūndūs, vōcālīs, blāndūs, pōtēns, sārcer. PHR. Thrāciūs vātēs,
sārcerdōs, hērōs, cīthārēdūs. Thrāx cīthārēdūs Vātēs Bīstōniūs.
Dēōrum sārcer īntērprēs. Nērvis cīthārāquē pōtēns. Quī sārā cāntū
mūlcēt, ēt silvās trāhīt. Sārā fērāsquē lyrā mōvīt Rhōdōpēiūs ōr-
phēūs Ille vōcālī gēnītūs Cāmōenā. *v. Calliope.* Cūjūs ād chōrdās,
mōdūlāntē plēctrō, rēstītīt tōrrēns, sīlūērē mōntēs. Cūi sūō cāntū
vōlucrīs rēlīctō ādfūīt, tōtā cōmītāntē silvā. Immītēs pōtūīt flēctērē
cāntībūs ūmbrārūm dōmīnōs ōrphēūs; Eūridīcēn dum rēpētīt sūam.
Aūrītās dūcēns tēstūdīnē quērēūs. Nēc nōn Thrēiciūs lōgā cum vē-
stē sārcerdōs Ōblōqnītār nūmērīs, sēptem dīscrīmīnā vōcum. Cārmī-
nē dum tālī silvās ānīmōsquē fērārūm Thrēiciūs vātēs ēt sārā sē-
quēntiā dūxīt.

Orphēūs, ā, um, *Cerberus orptheo lenivit sibila cantu, L.*

ortūs, ūs, Geburt, Ursprung.

Agitque in ortus unde nox atrum caput. (Jamb.) Sen.

SYN. exortūs, orīgo, prīncipiū, nātīvītās.

Ortus solis, Ausgang der Sonnen. SYN. phœbēus, Eōus, matūtīnūs
ortūs. EPIT. pūrpūreūs, pūnicēus, crōceūs, rōseūs, lūcidūs, prīmūs,
nāscēns, pūrus, sērēnūs, ālmūs, tēpidus, rōscīdūs, nītīdūs, splēndēns.
PHR. phœbī lūminā primā. Lūx primā diēi. v. *supra oriens sol*
& *Aurora*.

ortūs, ā, um, geboren, aufgegangen, entstanden. SYN. exortūs, obor-
tūs, sātūs.

Ortygiā. (*Insula in mari Aegeo, omnium Cycladum clarissima, Apolli-
nis alumna, templo & mercatu nobilis, alio nomine Delos. Est item
alia insula in Sicilia Syracusarum pars, quæ fontem habet Aretbu-
sam.*) Virg. 3. Æ. Sicāniō prætēnsā sīnū jacēt īnsulā cōtrā Plēm-
myrium ūndōsūm, nōmēn dīxērē priōrēs Ortygiām, Alphēum fama
ēst hūc ēlīdīs āmnem Occūltās ēgīssē viās sūbtēr mārē, quā nūnc Ore
ārēthūsā, tūō Sīcūlīs cōnfūndītūr ūndīs.

os, orīs, der Mund. *Compones manibusque manus atque oribus ora.* Virg.
SYN. Vultūs, faciēs, frōns vel cōspēctūs, præsentiā. EPIT. pū-
pūreūm, fōrmōsum, rōseūm, pūlchrum, dēcōrum, vēnūstūm, plācī-
dūm, sērēnūm, ēgrēgiūm, nītīdūm, blāndūm, mōdēstūm, impūdēns,
aūdāx, prōtērvūm, āmbrosiūm, dōctūm, dīsērtūm, ārgūtūm, fācūn-
dūm, fātīdicūm, pīum, dīvinūm, mēndāx, īnfīdūm, hīāns, īmmānē,
pātūlūm, spūmāns, crūēntūm, tūrbātūm, āvidūm, clāmōsum, vōcālē.
PHR. orīs hīātūs, orīs lēpōr, mōdēstīā, vēnūstās, mājestās, dēcūs,
fācūndīā. Sēdēt mūltūs īn orē lēpōr. Tīngīt īgneūs orā rūbōr. Cūl-
tī orīs fācūndīā, prāstantīā. Tētēr spīritūs orīs. Vīrgīnīs os hābī-
tumquē gērīt. orē rēfērt patrem. Blāndō ore lōquī. Pēndēt āb orē
lōquētīs. Pēndēt nārrāntīs āb orē. Nātūm āntē orā pārentīs ābrīpīt.
Cōnvērsī īntēr sē ōculōs ātque orā tēnēbānt. Obtūtū tēnēt orā Lāti-
nūs. orāquē cōrtīcībūs sūmūnt hōrrēndā cāvātīs. Fāciem mūtātūs ēt
orā cūpīdo, prō dūlcī āscāniō vēniāt. Sūbēst nīvēō lēnīs īn orē tū-
bōr, orīsquē mīcāns splēndōre vēnūstī. Flēxānīmō sēdēt mūltūs īn
orē lēpōr. Quam piā dūlcilōquō fācūndīā prōmītūr orē. Fācūndō
dīssērīt orē.

os ōsīs, ein Bein. *Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor.* Virg.

EPIT. Dūrum, ālbum, vālīdūm, fīrmūm, sōlīdūm, nōdōsum, cānum,
cāndīdūm, īngēns, sīccūm, āridūm, cāvum. PHR. ōsēā cōmpāgēs,
dūrītīēs, mōlēs, ōsā sūīs ādstrīctā nērvīs, ārtīculīs. Mācīlētī vīx ōs-
sībūs hāērēt. Vīx hābēt tēnuēm quæ tēgāt ōsā cūtem.

ōscūlōr, āris, fūssen. *Si qua relicta jacent, osculor arma tua.* Prop.

PHR. ōscūlā lībo, dō, dēlībo, fīgo, pōrrīgo, fēro, ōffēro, rāpio, lē-
go, cārpo, cūpio. os orī, frōntī, labrā labrīs, ādmōvēo, āpplico, jūn-
go, īmprīmo. Prōnō vultū, prēssīs labēllīs bāsīā pōrrīgo. Mūltā tā-
mēn rāpiēs ōscūlā mūltā dābīs. Ōscūlum orē ōccūpo. īntēr sē ōscū-
lā mīscēnt. Excīpīt āmplēxū, fēlīciāquē ōscūlā jūngīt. Ōscūlā īngē-
mīnārē. Rēpētītā dārē ōscūlā, lacrymīs mīstā dārē. āmplēxūs ātque
ōscūlā fīgērē āmicō ūltīmā. Dum dābīt āmplēxūs, ātque ōscūlā dūl-
ciā fīgēt. Illē mānūs āmbīt, pātrīisquē dāt ōscūlā pālmīs. Aūsūs ēs
āmplēctī, cōllōque īnfūsūs āmāntīs, ōscūlā pēr lōngās jūngērē prēssā
mōrās? illē suā quūm lāmbērēt orā pārentīs. Tēnērumquē dōlōrem
Nātōrum āmplēxū sōlātūr ēt ōscūlā mōestīs Tēmpēstīvā gēnīs pōsūt.
Mīstāquē blāndītīs pūērīlībūs ōscūlā jūnxīt. Ōscūlā quæ rōsēīs fī-
gēbās

gēbās prēssā lābellīs. Mitiā blāndisōnīs Intērsērēt ōsculā dictīs. Huīc ēt blānditiās huīc ēt dilēctā fērēbāt Ōsculā nūnc frōntī, nūnc ōsculā libāt ōcellīs. Abstērgit lācrymās mūlcēntiāque ōsculā figit. Dēliciōsā sūō gēnitrīx fērt ōsculā nātō. Pārvō dēdit ōsculā nātō. Ōsculā dispēnsāt nātōs supremā pēr ōmnēs; pāritēquē suāe dābāt ōsculā nātā. Ōsculā libāvit nātāe Illē jācēns prōnūs mātī dēdit ōsculā tērrae. Prōcūmbīt ūtērquē Prōnūs hūmī, gēlīdōquē pārens dēdit ōsculā sāxō. *vide amplector.*

ōsculum, Kuß, Mündlein, *Oscula dat ligno, refugit tamen oscula si-*
gnum. Ov. SYN. Suāvium, bāsium, āmplēxūs *vel* ōscillum, pārvum
ōs. EPIT. Dūlcē, mōllē, blāndum, mītē, grātum, āmicum, clārum,
lætum, mūtūm, suāvē, fidum, fidēlē, mātērnūm, mōllitūm, jūcūn-
dum, tūrpē, lāscivum, inhōnēstūm, cāstūm, pūdīcūm, hōnēstūm. PHR.
prēssīs dātum, pōrrēctūm lābellīs. Rōsēis jūnētā lābellīs ōsculā.
Mēllē, āmbrosiā, nēctārē dūlcīus, suāvīus ōsculum. Sōrōrī qualiā
dāt frātēr, *vel* nūptā pūellā vīrō. Mōlliā nūsqūam ōsculā dēlētānt
cāstōs. Pōscēntī Nymphāe sinē finē sōrōriā sāltem Ōsculā jāmquē
mānūs ād ēbūrnēā cōllā fērēntī. Fūgē tū, sūnt nōxiā bāsīā, in īpsīs
mūltā vēnēnā labrīs. *v. Osculor.*

Osiris, is, *vel* idīs. *Sic tua sacra pius semper Osiris amet.* Ovid.
(*Jovis ex Niobe filius, qui quum in Ægyptum transfretasset, ea suba-*
cta, Isidem Inachi filiam duxit uxorem, ubi, quum illa litteras,
Osiris varias artes Ægyptios docuisset, ambo divinos honores me-
ruerunt. Hic a Tiphone fratre clam occisus, juxta Syenem laceratus
reperitus est, sepultusque postea in Abato insula. Quum autem appa-
ruisset Ægyptiis deinde bos quidam, Osiridem putarunt, adoraruntque
deum & vocaverunt Apim, tum Serapim.)

EPIT. Sāctūs, frūgītēr, pīūs, phāriūs, aūrīcōmūs, ecelēstīs, sācēr,
cōrnīgēr, nūdūs. SYN. āpīs, Sērāpīs. PHR. Aūrīcōmūm Ægyptūs
vēnērātūs ōsirīm. Ægyptūs lācērūm mōerēns plāngēbāt ōsirīm.

ōsōr, ein Haßer. *Efficitur vitiis invidus & osor iniqui.* Mamert.

Ossa. (*Mons in Thessalia, Centaurorum stabulum.*)

EPIT. pīnīfērā, ārdūā, Thēssālīā, nīvālīs, ārctōā, frōndēns, nēmō-
rōsā, āeriā, abrūptā.

ōsēūs, beinigt. *Insequar & vultus ossea forma tuos.* Ovid.

ōstēndo, ōstēndī, zeigen. *Post ubi nova suos aurora ostenderit ortus.* V.

SYN. Mōnstro, dēmōnstro, dēclāro, indīco, ās, mānītēsto, pāndo,
rētēgo, dētēgo, ōpērīo, ēxpōmo, ēxpōno, rēvēlo, pātēfācio, ārgūo,
dōcēo, signīfīco. PHR. in lūcem trāho. Lātebrīs ēdūco, indīciūm
dō, āffēro. Exītiū pātēfēcīt signā. Dēgēnērēs ānīmōs tīmōr ārgūit.
v. Manifesto.

ōstēnto, ās, rūhmen, pralen. *Et simul bis dictis faciem ostentabat & udo.*

Virg. SYN. jācto, jāctīto, vēndīto, glōrīōr.

ōstēntum, ein Wunderzeichen. *v. Monstrum, Prodigium.*

ōstīum, ein Thür. *Missus adest, vivo pratervebor ostia saxo.* Virg.

SYN. Jānūā, līmēn, ādītūs, fōrēs, pōrtā. *v. Janua.*

ōstrum, Meerschnef. — *sidonio fulget sublimis in ostro.* Ovid.

SYN. Mūrēx, pūrpūrā, cōccūs. *v. Purpura.*

ōsūs, der da haßet. *Inimicos semper osa sum obtuerier.* (Jamb.) Plaut.

SYN. ēxōsūs, pērōsūs.

Otho, ōnīs. (*Imperator Romanus, qui Galbæ successit, homo mollissimus.*
Hic, victus a Vitellio apud Bebriacum, mortem sibi conscivit anno
etatis tricesimo septimo, quamvis multas adhuc haberet copias posset-

que sperare victoriam, quod fecisse odio bellorum civilium dicitur.)

EPIT. Mollis, lascivus, saevus, famosus, turpis. PHR. Mollis otho infami per luxum degener avo.

Othrys. (*Thessaliae mons non procul ab Oeta; Centaurorum olim sedes.*)

EPIT. Nemorosus, nivalis, hyperboreus, glacialis, gelidus, rigidus, asper, canus, piniger, aemathius, nivosus, thessalicus, nubifer, nubilus. PHR. Solstitiale caput nemorosus submovet othrys. Polluit aemathium sanguis Centauricus othryn.

otior, aris, müſtig gehen. SYN. Vaco, feriör, quiesco. PHR. Nihil ago. Otia dūco, ago, perago, tēro, cōlo, sequor, sectör. In otia solvor. Otio torpēo, languēo, marcēso, diffūo, fatisco. Otio vaco, indulgeo. Otia vitæ desidiosa sequi. Vitam per otia dūco. Secura plena quietis otia tradūcit. Sub inerti terit otia luxū. Otia pigra sequi, segnitque fatiscere luxū. Mollia securae peragebant otia gentes. Male tempus perdere. Torpescere luxū. Ignavo traducere luxū otia. v. *Quiesco.*

otiosus, müſſig, it. sorglos. *Turbam non habet otiosorem.* (Phal.) Mart. SYN. Vacuus, feriatus, lentus, segnis, iners, ignavus, desidiosus, piger. PHR. Curis liber, laxatus, vacuus, solutus, expeditus, inanis. Otia ducens. Otio torpens. Otio vacans. Desidia languens, torpens. Pastor canit lentus in umbrā. Cantamus vacui. Vacuo peccatore molles stant curae. v. *piger & otior.*

otium, Ruh, Freyung von Arbeit. *O Melibae, deus nobis hac otia fecit.* V. SYN. Quies, inertia, desidia, languor, torpor, ignavia, segnitates. EPIT. pigrum, iners, turpe, lentum, ignavum, segne, desidiosum, deliciōsum, molle, foedum, ignobile, marcidum, securum, quietum, tranquillum, suave, gratum, amoenum. PHR. Vita segnis. Luxus iners. Desidis otia vitæ. Ignava quies. Iners situs Marcida luxū otia. Desidia molles. Inertes somni. Illita blanditis otia. Cernis ut ignavum corrumpant otia corpus, Ut capiant vitium ne moveantur aquae? Mihi si quis erat carminis usus. Deficit estque minor factus inerte situ. Frigidus artus Alligat atque animum subducto robore torpor. Otia si tollas periere Cupidinis arcus. v. *Pigritia, quies & otior.*

ovans, freudenreich, frolockend. — *sic incipiens hortatur ovantes.* Virg. SYN. Triumphans, latus.

Ovidius. *O nullis, Ovidi, tacende linguis.* (Phal.) Mart.

(*Poeta celebris, qui floruit Augusti temporibus, a quo apud Getas ob liberaiora & obs aena carmina in exilium missus est.*) SYN. Naso.

EPIT. ingeniosus, doctus, lascivus, impudens, obscenus, facundus, industrius, solers, divinus. PHR. pelignus vates, poeta. Pelignae gloria gentis. Peligni rursus alumnus. Lusor amorum. Parnassi decus. Salmone satus. Doctus Salmonis alumnus. Naso relegatus Scythicis peli nus in oris. Pharetrati lusor amoris. Magnus volucris praceptor amoris. Sarmaticas longe projectus in oras. Quem sua Musa fugavit. Ingenio perit qui miser ipse suo. Geticum damnatus ad ixem. *Ovidius exilii exitiique sui causam hoc disticho exponit:* Hic ego qui jaceo tenerorum lusor amorum Ingenio perii, Naso poe a. meo.

ovile, Schafstall. *In custoditum captat ovile lupus.* Ovid.

SYN. Caula, stabulum, septa, orum. EPIT. Clausum, tutum, securum, apertum, patens, foecundum, plenum, optimum, tenerum. PHR. Incustoditum captat ovile lupus. Caulis balant in ovilibus agni.

övinūs, von Schafen. *Aut tu sume pilam, quæ caudis hæret ovinis.* Ser. övis, Schaf. *Instituit, Pan curat oves oviumque magistros.* Virg.

SYN. Bālans, bīdēns, agnā. EPIT. imbēllis, mōllis, plācidā, lānīgērā, pāvīdā, tīmīdā, cāndīdā, mānsuētā, nūtīs, blāndā, tēnērā, tēnellā, fugāx, sālīēns, PHR. Lānīgērūm pēcūs Lānīgēræ pēcūdēs, bīdētēs. Lānīgērī grēgēs. Mītīs bālāntūm grēx. Mōllē gērīt tērgō cāndīdā vellūs övis. övēs plācidūm pēcūs. Cāmpōs, agrōs trēmūlis bālātībūs implēns. Tēnērō dētōndēns pābūlā, grāmīnā mōrsū. Innōcūæ pēcūdēs āvidīs prādā pētītā lūpīs. Quærēns mūltīs bālātībūs āgnūm. ērrāns pēr dēvīā lūstrā. Inquē nōvō sālīēns grāmīnā lūdīt övis. Sæpē in collē tōndētēs pāscūā lētā lānīgēræ rēptānt pēcūdēs. Cāvō pōlyphēmūs in ānrō lānīgērās clāūdīt pēcūdēs, atque ūbērā prēssāt. Quīd mērūistīs övēs plācidūm pēcūs inquē tūēndōs Nātūm hōmīnēs, plēnō quæ fērtīs in ūbērē nēctār, Mōlliā quæ nōbīs vēstrās vēlāmīnā lānās Præbētīs, vītāquē māgis quam mōrtē jūvātīs. *v. Grex.*

övo, as, vor Freude springen. *Quo nunc Turnus ovat spolio, &c.* Virg.

SYN. Triūmpho, gēstīo, ēxūlto, lētōr. *v. Triumpho, Gaudeo.*

övum, ein En *Longa quibus facies ovis erit, illa memento.* Hor.

EPIT. Tērēs, lēvē, nōvum, rēcēns, sālūbrē. PHR. Gāllīnæ fœtūs, fœtūrā diūtūrnā, dōnā, mūnērā. Ovī ālbūmēn, vītēllūs, tēstā seu pūtāmēn.

P.

Pābūlōr, āris, dem Vieh Futter suchen, item wenden. SYN. Frūmēntōr, *vel* pāscōr. PHR. pābūlā cārpo, lēgo, mēto, quæro, cōnquīro, pāro, cūro, cōnvēho, sūbvēho, cōnvēcto, cōmpōrto. Cāstrīs pābūlā, frūmēntā cūro, vīdeo. Mē cāstrēnsīs, *vel* frūmēntāriā cūrā mānēt, ēxērcēt.

pābūlum, Wende. *Pabula gustassent Troje Xantumque &c.* Virg.

SYN. pāscūā, ōrum, pāstūs, ēscā. EPIT. Pīnguē, ōpīmum, lētum, āmœnum, grāmīnēum, vīridē. *v. Pascua.*

Pāchynūs. (*Promontorium Siciliæ Peloponnesum spectans.*)

EPIT. Trīnacrīūs, Sīcūlūs, āērīūs, sūblīmīs, ārdūūs. PHR. Sīcūlō prōspēxit āb ūsqūē pāchynō. Præstāt Trīnacrīī mētās lūstrārē pāchynī.

pācīfēr, friedfertig. *Paciferaeque manu ramum prætendit olivæ.* Virg.

pācīfīcūs, friedsam. *Perpetuam pacem pacificumque ducem.* Ovid.

SYN. pācīfer, mītīs, sēnīs, trānquīllūs. PHR. pācīs āmicūs, pācīs āmāns, pācīs auctōr, dātōr.

pāco, as, befriedigen, stillen. *Uxor & incultæ pacantur vomere silvæ.*

Hor. SYN. Sēdo, mītīgo, tēmpēro, lēnīo, mōllīo, flēcto, plāco, mōdērōr, mūlcēo, cōmpōno, cōncīlīo.

pācātūs, versöhnet, gestillet. *Pacatumque reget patriis virtutibus orbem.*

V. SYN. Quīētūs, trānquīllūs, sēdātūs, plācātūs, plācidūs, tēmpērātūs, dōmītūs, cōncīlīātūs, cōmpōsītūs.

pācīscōr, ēris, einen Vertrag machen. — *vitam pro morte pacisci.* Virg.

SYN. Cōnvēnīo, cōntrāho, prōmītto. PHR. Fœdūs īnēo, cōmpōno, fērīo, pāngo, īco. Dēxtram dō, jūngo, cōnjūngo, tāngo, cōntīngo. Fīdem dō, ēt āccīpīo. Sōcīo ānīmōs. Vītā pro laudē pācīscōr. *v. fœdus facio, & pax.*

Pāctōlūs. *Hic certant, Pactole, tibi, Duriusque Tagusque. Sil.*

(*Lydie fluvius in Hermum influens, aureas trabens arenas.*)

EPIT. Dīves, aūrifer, aūrātus, aūriflūs, rūbēns, mētāllifēr, Lydiūs.

PHR. Lydiūs, *vel* aūrifer āmnīs. Aūrātā rādīāns ārēnā. Stāgnā rūbētīs aūrēā pāctōlī. Dēspūmāns rūtīlās ārēnās. Dīvité pāctōlūs ūndā. Cōgnātī mīscēns Hērmi cum flūctībūs ūndās. *v. Flumen.*

pāctum, Vertrag, Murede *Pacta ligat pactis ipsa futura comes. Prop.*

SYN. Fōdūs, cōvēntum, cōvēntūs, cōdītīo, lēx, pāctā fīdēs. *v. Fœdus.*

Pādūs, ein Fluß in Italien. *Et pleno Padus ore tumens super aggere tuta. v. Eridanus.*

Pādūsā. (*Fossa est ex Pado Ravennam usque ducta, quam Messanicum olim appellarunt.*) EPIT. ūlvīparā, phāetōntēā, raūcā.

Pæān, ānīs. *Dicite Jo Pæan, & Jo bis dicite Pæan. Ovid.*

(*Hymnus in honorem Apollinis, qui post victoriam, nonnunquam etiam avertendorum malorum causa, cani solebat. Pro omni deorum laude ponitur.*)

EPIT. Lætūs, sācēr, fēstīvūs, hīlārīs, cānōrūs, āpōllīnēūs, phcēbēūs PHR. Hymnūs āpōllīnēūs, cārmēn āpōllīnēum.

Vēnīēnt sacrum pæānā cānēntēs.

pænē, schier. *Pene simul tecum solatia rapta, Menalca. Virg.*

Pālēmōn, ōnīs. (*Athamantis & Inus filius, deus marinus, alio nomine Melicerta dictus.*)

EPIT. āthāmāntīādēs, naūfrāgūs, Thēbānūs, prēcēps, fugāx, tīmīdūs. PHR. Inōā prōpāgo. Naūfrāgūs impōsītā jācūt sub mātē Pālēmōn. Thēbānum tōtō plānxīssē pālēmōnā pōnto. *v. Melicerta.*

Pālēstrā, ein Recktplatz. *Exstruerent patrias oleo labente palæstras. V.*

SYN. Lūctā, gymnāsīum. EPIT. Grāmīnēā, ūnctā, dūrā, vālīdā, rōbūstā, sēuā, āspērā, celebrīs, sōlēnnīs, āgīlīs, ōlympīācā. PHR. Cērtāmīnā dūrā pālēstrā.

pālam, öffentlich. *Cetera fac curæ sit tibi turba palam. Ovid.*

SYN. Mānīfēstē, āpērtē, in lūcē, in ōcūlīs, in cōspēctū, in ōrē, āntē ōrā, vūlgō.

palātīnūs, das zum Pallast gehört.

Scripta palatinus quæcunque recepit Apollo.

At palatinas acipensera mittite mensas Mart.

Palātīum, ein Pallast. *Illic quas tolerant nemorosa palatia frondes. O.*

Inde sacro veneranda petes palatia clivo. Mart. v. Regia.

pālātum, der Rachen. *Poscentes vario multum diversa palato. Hor.*

EPIT. Tēnērūm, mōllē, āvīdum, vōrāx, cāvum, pātūlum, hīāns, ūdum, āpērtum, pātēns. PHR. Sūpprēssā pālātō līnguā. ēscās gūstārē pālātō. ēscā tāmēn mōllī ēst nōn cōntēmnēndā pālātō, Et tēnērō sūplāntāt vērbā pālātō.

pālēā, Spreu. *Surgentem ad zephyrum paleæ jactantur inanes. Virg.*

SYN. Cālāmūs, cūlmūs, stīpūlā EPIT. Lēvīs, īnānīs, ēxīlīs, tēnūīs, frāgīlīs, ārīdā, sīccā, vōlāns, trītīcēā. PHR. Stīpūlæ sēgēs, pālēārīā sēgēs. Stērnēbāt frāgīlēs cālāmōs pālēāsquē vōlāntēs.

pālēārīā, der Schlauch oder hangende Haut an den Sehnen der Ochsen.

Et crurum tenuis a mento palaria pendent. Virg.

Pālēs. *Te quoque magna Pales & te memorande canemus. Virg.*

(*Pastorum vel pabuli dea, cujus sacra Palilia sunt appellata.* SYN. pāstōrum Dēā. EPIT. Rūstīcā, fīlvēstrīs, āgrēstrīs, sacā, grāndēvā, fōrmōsā, ālmā, vēnērāndā, fōecūnā, PHR. Rūstīcā pāstōrum dōmīnā, Dēā. Dēōrum mātēr, pārens.

Pālī-

Pālilīā, ōrum. (*Palis deæ festa dicuntur, quæ a pastoribus in agris fiebant undecimo calendas Majas, (quo die Romulus urbem fundavit) ad lupos arcendos, morbosque a pecore pellendos, seu pro partu pecoris.*) **EPIT** Fūmōsā, tūmīdā, pūērīlīā, prīscā, āntīquā, sacra. **PHR.** āc pūērīlīā lūdō, Et pāstōrālī cēlēbrāndā pālīlīā sālūtū Urbī fēstūs ērāt, dīxērē pālīlīā patrēs. Hīc primūs cēpīt mōenībūs ēssē dīēs.

Pālīnūrūs. (*Lucaniæ promontorium, ita dictum a Palinuro, navis Æneæ gubernatore, qui, somno oppressus, una cum gubernaculo in mare delapsus, & quum ad eam partem Lucaniæ adnataffet, occisus est & spoliatus, ejusque cadaver in mare projectum ab incolis, prædæ cupidis, qui, quum postea ora illa peste infestaretur, oraculo moniti, ut Palinuri manes placarent, lucum ei fecerunt, & cœnotaphium posuerunt in promontorio, quod etiam Palinurum a nomine ejus appellarunt. Virg. 5. Æneid.*) Nam tūā finītīmī lōngē lātēquē pēr ūrbēs Prōdīgīīs āctī cōlēstībūs ōsā pīābūnt, Et stātūēnt tūmālū, ēt tūmūlō sōlēnnīā mīttēnt, Ætērnūmquē lōcūs Pālīnūrī nōmēn hābēbīt.

pālīūrūs, eine dornichte Staube. *Carduus & spinis surgit paliurus acutis* Virg.

pāllā, Frauenmantel. *Et tegit auratos palla superba pedes.* Ovid. v. *Vestis.*

Pāllādīum. *Palladium summæ cæsis custodibus arcis.* Virg.

(*Palladis simulacrum antiquissimum in arce Trojana, quod de cælo fertur cecidisse, atque in templo, nondum tecto, resedisse, responsumque ab Apolline, tamdiu incolumem urbem fore, quamdiu tutelare istud simulacrum in ea servaretur.*) **PHR.** pālādīs, pāllādīā ēffīgīēs, sīmūlācrum, sīgnum fātālē Mīnērvæ, (*Virg. 6. Æneid.*) impīūs ēx quō Tydīdēs, sēd ēnīm scēlērūmquē īnvēntōr ūlyssēs, Fātālī āggresī sākātō āvēllērē tēmplō Pāllādīum, cæsis sūmmæ cūstōdībūs ārcīs. Cōrrīpūērē sākram ēffīgīēm, mānībūsquē crūēntīs Vīrgīnēās aūsi dīvæ cōtīngērē vītās.

Pāllāntēum. (*Urbs in Palatino monte, a Pallante, Evandri filio.*) *Virg. 8. Æneid.* Arcādēs hīs ōrīs gēnūs ā Pāllāntē prōfēctum, Quī rēgem Evāndrūm cōmītēs, quī sīgna sēcūtī. Dēlēgērē lōcum, ēt pōsūērē īn mōntībūs ūrbem, Pāllāntīs prōāvī dē nōmīnē Pāllāntēum.

pāllās, ādis, die Göttin der Weisheit.

Palladis & templi limina, Cosme novi. M. v. Minerva.

Pāllās, āntīs. (*Evandri filius, qui, Æneæ suppetias ferens adversus Turnum, ab eo occisus est.*) *Virg. 10. Æneid.* ipsē cāpūt nīvēī fūltum Pāllāntīs ēt ōrā Ut vīdīt, &c.

pāllēo, erbleichen. *Palleat omnis amans, & habet sua castra Cupido. O.*

SYN. pāllēscō, ēxpāllēscō, ēxālβēscō. **PHR.** pāllōr ōrā ōccūpāt, ōbīt, nōtāt. Sānguīs īndūctō pāllōrē fūgīt. Ōrē cōlōr fūgīt. Pāllōr ōrā cōnfīcīt, īnfīcīt. Ōrē pāllēscō, ēxālβēscō. Exsānguī cōlōrē, āmīssō sānguīnē pāllēo. Sūffūndōr pāllōrē gēnās. Ōrī līvīdūs ēxhāūstō sānguīnē pāllōr īnēst. Pāllōr īn ōrē sēdēt, māciēs īn cōrpōrē tōtō. Tōtōquē ēxpāllūīt ōrē. Pāllōr sīmūl ōccūpāt ōrā. Būxōquē sīmīllīmūs ōrā pāllōr ōbīt. Pāllūīt ūt sēræ lēctīs dē vītē rācēmīs Pāllēscūnt frōndēs, quās nōvā lāsīt hīēms. Cūr tībī tōrva āciēs. Cūr hīc trūcūlētūs īn ōrē Pāllōr. Atquē sēpūlcrālīs pāllōr cōnfēcērāt ōrā. Hōrrūērā tēcītōquē ānīmūm pāllōrē fātēbār. v. *Macies.*

Pāllīdūs, bleich. *Pallidior fiet jam pariente lupo. Mart.*

SYN. pāllēns, dēcōlōr. **PHR.** Pāllōrē dēfōrmīs. Būxō sīmīllīmūc ōrā, Ōrābūxō, cērīs nōvīs, cērā rēcēntī pāllīdīōrā gērēns. v. *Palleo.*

COMPARATIONES.

1. *Comparat Ovidius pallentem cum vase argenteo, & novo marmore?*
Concidimus macie, color est sine sanguine:

Forma novi talis marmoris esse solet.

Argenti color est inter convivia talis,

Quod tactum gelidæ frigore pallet aquæ.

2. *Et sæpissime cum frondibus, frigore percussis: item cum malis Cydoni maturis & prunis immaturis item pallidum comparat:*

Palluit, ut seræ lectis de vite racemis

Pallescent frondes, quas nova læsit hiems.

Quæque suos curvant matura Cydonia ramos,

Cornaque adhuc nostris non satis apte cibis.

3. *Cum nova cera:*

Parvus in exiles succus mihi pervenit artus,

Membraque sunt cera pallidiora nova.

Atque in his persona comparatur rebus: ab aliis poetis etiam personæ personis conferuntur, ut ab Ovidio, ut fecit Valer. Flac. L. 3.

— — tum vero & pallor & amens

Cum piceo sudore rigor: ceu pectora nautis

Congelat hiberni vultus Jovis, agricolisve,

Quum coit umbra minax. *Item Juven.*

& sic

Palleat, ut nudis preffit qui calcibus anguem.

pallium, vel iolum, ein Mantel. *Cultam palliolo, mulier nempe ipsa videtur.* Juv. v. *Vestis.*

Pallor, oris, bleiche Farbe. *Nec tinctus viola pallor amantium.* (Chor.)

H. EPIT. Luridus, albus, marcidus, exsanguis, deformis, languidus, lividus, plumbeus, frigidus, gelidus, tristis, exanimis, terribilis, sepulchralis, horridus. PHR. color sine sanguine, informis, simillimus buxo color, v. *Palleo.*

palmā arbor, ein Palmbaum. — *Eliadum palmas Epirus equorum.* V.

EPIT. olympiaca, ardua, nobilis, insignis, egregia, viridis, virens, viridans, amœna, gloriosa, Martia, victrix, triumphalis, læta, ægyptia, quæsitā, partā, indicā. PHR. arbōr idumæa, triumphalis, victrix. Victōrum insignē decus, laus, honor, gloria, mercēs, præmīum. Victricis dextræ, triumphalis pugna insignia. Vendicat ipsa virō dulcis facundia palmam. Olympiacæ miratus præmia palmæ, id est, *Victoria*

Palmæ, die flachen Hände. *Nudaque marmoreis percussis pectora palmis.*

Ovid. PHR. Manus. EPIT. Duplicēs, geminæ, supplicēs, binæ. v. *Manus.*

Palmatus, mit Palmen geziert. *Palmaeque ducem, sed cito redde togæ.* Mart

Palmēs, itis, Rebschoß, Rebzweig. *Palmitis hoc rigæ ductile flumen aquæ.* O. EPIT. Viridis, lætus, tener, lentus, frondosus, pampineus, uvifer, racemifer, vernus, renascens, uber, ferax, fecundus.

PHR. Generosus semine palmēs. Palmineō vestiti semine collēs. Gravido de palmite gemmā tumet, turgēt. Palmēs inexhaustis dominum quī dītēt, terrās quī complēat ūvis. Lætō turgēt in palmite gemmæ. Tenero dat vel fert palmite fructum. v. *Ramus.*

Palmifer, das Palmen trägt. *Palmiferos arabas, panchæaque rura ree linquit.* O.

Palmō-

palmōsus, voll Palmbäume. *Teque datis linquit ventis palmosa Selinis.* Virg.

Pālör, āris, hin und her schweifen, herum streichen.

Femina palantes agit atque hæc agmina vertit. Virg.

SYN. erro, vāgōr, fugio. PHR. pāssim sinē ōrdinē, sinē lēgē fērōr. Pēr ārvā, pēr agrōs vāgōr.

Palpito, ās, zittern. *Ut semel atque iterum super illam palpitet, at tu.* J.

SYN. Trēmo, mīco, ēxiliō. PHR. Crebrō mōvēōr. Mūltiplīcī mōtū sāliō, Mōtū ēxūlto frēquēntī. Mūltō vibrāminē mīco.

Pālpo, vel pālpor, greifen, betasten. SYN. Tāngo, trācto, attrēcto. v. *Tango.*

Pālūdōsus, sumpfigt, mosigt. *Ille paludosos memoret servire Sicambros.* Prop.

Pālūmbēs, eine milde Taube. — *raucæ tua cura palumbes.* Virg.

SYN. Cōlūmbæ. EPIT. Raūcæ, āērīæ, tēnēræ, præpētēs, vėlōcēs, pāvīdæ, fugācēs, cythērēīæ. PHR. Dūlcīā figūnt gēmēbūndīs ōscūlā rōstrīs. v. *Columba.*

Pālūs, ūdis, Pfūze, Pfuhl. *Cocytī tardaue palus innabilis unda.* Virg.

EPIT. Crāsā, plācīdā, pīgrā, tōrpēns, līmōsā, stāgnāns, nīgrā, vāstā, fœdā, sōrdīdā, bībūlā, lātā, pīscōsā, cœnōsā, putrīdā, spūrcā. SYN. Lācus, stāgnum, lācūnā. PHR. Dēnsīs ōbsēssā sālicītis. Līmōsā pālūs, ēt mūltō tūrbīdā cœnō. Ad quīd cœnōsās hābītem cēū rānā pālūdēs. v. *Lacus.*

Pālūs, ī, Pfal *Hic docuit teneram palis adjungere vitem.* Tib.

SYN. pēdāmēn, pēdāmēntum, stātūmēn, vācērrā, pāxīllūs, sūdēs, stīpēs, trūncūs, vāllūs, vāstum. EPIT. Līgnēūs, tērēs, dūrūs, vālīdūs, robūstūs, fīrmūs. PHR. Frāxīnēās āptārē sūdēs. Exācūnt āliī vāllōs fūrcāsquē bīcōmēs Atque āmērīnā pārānt lēntæ rētīnācūlā vītī. Fērrātāsquē sūdēs ēt ācūtā cūspīdē cōntōs. Hīc dōcūit tēnērām pālīs ādjūngērē vītem. Quīs tārdāmvē sūdēm mēliūs, cēlērēmquē sāgīttam fēcērīt. Quādrīfidæquē sūdēs ēt ācūtō rōbōrē vāllī Cōnstitit ipsē supēr rāmōsō stīpītē nīxūs.

Pālūstrīs, morastig, sumpfig. — *locæ fœta palustribus undis.* Ovid.

Pāmpīnēūs, was von Nebblättern ist.

Nec qui pampineis victor juga flectit habenis. Virg.

Pāmpīnūs, Nebblat — *nec metuit surgentes pampinus austras.* Virg.

EPIT. Tēnēr, vīrīdīs, frōndōsus, lēntūs, ūmbrōsus, ōpācūs. PHR. Dūlcēs īndūcēns cōllībūs ūmbrās pāmpīnūs. Lætīs vēstīēns, vėlāns, dēfēdēns frōndībūs ūvās.

Pān, ānōs. *Pan ovium custos, tua sit tibi Menala curæ.* Virg.

(*Pastorum deus, in Arcadia maxime cultus; cornutus fingitur & caprinis pedibus, fistulaque, ex septem calamis conflata, dicitur inventor.*) EPIT. prōtērvūs, prōcāx, pētūlāns, bīcōrnīs, cōrnīgēr, rūstīcūs, cēlēr, vėlōx, mōntīvāgūs, silvēstrīs, agrēstīs, sēmīfēr, caprīpēs, hīrtūs, hīrsūtūs, vīllōsus, hōrrībīlīs, dēfōrmīs, mōntānūs, Mēnāīdēs, Mēnālīūs, Tēgēæūs, ārcādīūs. PHR. ārcādīæ silvārum dēūs Lycæūs. Tēgēæūs dēūs. Pōtēns cūltōr nēmōrum. Agrēstīs silvēstriā nūmīnā pānos. Cui Mēnālā cūræ. Quī cūrāt ōvēs, ōvīūmquē māgīstrōs. Quī prīmūs cālāmōs nōn pāssūs īnērtēs. Quī lēvē cērātā mōdūlātūr ārūndīnē cārmēn. Pān ōvīūm cūstōs. Pēcōrum sēu pēcōrīs dēūs Pān nēmōrum, bēllīquē pōtēns. Quī vėlōx dīscūrrērē gāudēt īn āltīs mōntībūs. Pānā dēum pēcōrīs vētērēs cōlūīssē fērūntūr. Pān prīmūs cālāmōs cērā cōnjūngērē plūrēs īnstītūit.

Pānā.

Pănăcēā. (*Herba cujus succus opopanax vocatur, a sanandis omnibus morbis.*) EPIT. ōdōrifērā; pōtēns, sālūtifērā.

Pāndo, is, aucthun. *Dividimus muros & mœnia pandimus urbis.* Virg. SYN. āpērīo, rēfēro, pātēfācīo. *Metaph.* ēxplico, mănīfēsto, dēclāro, īndīco. PHR. Anchīsēn fācīo cērtūm, rēmque ōrdīnē pāndo. Pāndītūr īntērēā dōmūs ōmāipōtētīs ōlympī. Pāndītē nūnc Hēlicōnā dēæ cāntūsquē mōvētē. Pāndūntūr pōrtæ, jūvāt īre ēt Dōricā cāstrā Dēsērtōsque vīdērē lōcōs, litūsque rēlictum. *v. Aperio & Janua.*

Pāngo, pēpīgī, *vel* pānxī, pāctum, einstecken, einschlagen, pflanzen.

SYN. Fīgo, plānto, *vel* cōmpōno.

Pānīs, Brod. *Mucida cerulei panis consumere frustra.* Juv.

SYN. Cērēs. EPIT. Trītīcēūs, fūrfūrēūs, ūtīlīs, dūlcīs, lētūs, ōptātūs, cōctūs, suāvīs, fērmētātūs. PHR. Cērēālēs ōpēs, ēpūlæ, dāpēs. Lābōrātā, mănū mōllitā, īgnē tōstā Cērēs. Cērēris Cērēālīā mūnērā, dōnā. Tōstæ frūgēs. Hūmānīs ūsībūs āptā Cērēs. Mūcidā sēmēsī frāgmīnā pānīs. Mōllītāmquē mănū Cērērem tōrrēt īn īgnē fōcūs. Cērēremquē cānīstrīs ēxpēdiūnt. ōnērāntquē cānīstrīs dōnā lābōrātæ Cērēris.

Pānnōnī, ōrum. (*Populi, sunt incolæ Pannoniæ. Dividitur autem Pannonia in superiorem, quæ nunc Austria dicitur, & inferiorem, quæ Hungaria appellatur*) EPIT. Fērōcēs, trūcēs, bēllācēs, bēllīgērī, dūrī, fōrtēs, īndōmītī, tērī, rīgīdī, trūcūlētī.

Pānnōsūs, ūbel gekleidet. *Pannosam faciem morientis sorbet aceti.* Pers. SYN. Lācēr, nūdūs. PHR. Mālē vēstītūs, tēctūs. Lācērīs vēstībūs īndūtūs. Sī tōgā sōrdīdūla ēst, ēt rūptā cālcēūs āltēr Pēllē pātēt. *v. Pauper.*

Pānnūs, ī, Tuch. EPIT. Tēxtīlīs, lābōrātūs, pīctūs, prētrōsūs, sērīcūs, īntēxtūs, tēxtūs, pūrpūrēūs, vīlīs, āspēr, squāllēns.

Pānthērā, *vel* pānthēr, ērīs, ein Pantherthier.

Diversum confusa genus panthera camelo. Hor.

EPIT. pīctā, tērōx, vērsīcōlōr, ōdōrā, mēcūlōsā, cēlēr, vēlōx.

PHR. Tērgōrē pānthēr mūltīcōlōr. Pīctārūm fērā cōrpōrā pānthērārūm.

Pāpā, der Pabst. *Rorantes saxorum apices vidi, optime papa.* Prud.

Hoc aliquando nomine dicebantur omnes episcopi. Usus jam invaluit. ut hoc nomine intelligatur summus pontifex Romanus, universalis ecclesiæ caput, sancti Petri successor & in terris Christi vicarius.

EPIT. Sānctūs, vēnērāndūs, cōlēndūs, ālmūs. PHR. Sūmmūs pōntīfēx. Pōntīfīcum mākīmūs. Mākīmūs dīvīnī pāstōr ōvīlīs, grēgīs. Chrīstī vīcārīūs. Dēī sēcēr īntērprēs. Rōmānīs dāns jūrā pātēr, sūmmusquē sēcērdōs.

Pāpāvēr, ērīs, Mohnsamen. *Candida purpureis mista papaveribus.* Prop.

EPIT. Sōpōrifērum, sōmnīfērum, lēthæum, vēscum. Cērēālē, frīgīdum, tōrpēns, grāvīdum, fēcūndum. PHR. Cāpūt grāvāns. Sōmnum īndūcēns. Grātum Cērērī, plēnūmquē sōpōrē. Lēthæō rōrē, sōmnō pērfūsūm, mēdicātum. Crebrā sōpōrifērum grānā pāpāvēr hābēt. Lāsō fālsā pāpāvērā cōllō dēmīttūnt cāpūt.

Pāphōs. (*Urbs est in Cypro insula, a Papbo, Pygmalionis filio ex eburnea matre, condita. Quam enim Pygmalion Cilicis filius in Cyprum pervenisset comperissetque, mulieres omnino libidini obsequentes, cælibem vitam ducere statuit. Porro quum esset sculptor insignis, dicitur,*

sibi

sibi ex candidissimo ebore muliebri sculpsisse simulacrum, omnibus venustatis formæque numeris, quoad fieri potuit, absolutum, in quo quum artem suam miraretur, in ejus amorem incidit, oravitque Venerem, quæ summa cum veneratione id temporis in Cypro colebatur, ut uxorem sibi concederet, statuae suæ eburneæ simillimam. Quibus precibus a Venere exauditis. Pygmalion domum rediens, statuam suam animatam invenit, servatisque iisdem lineamentis, eodem candore, in formosissimam virginem transformatam. Cujus postea concubitu usus, ex ea suscepit Paphum, qui urbem hanc condidit & de suo nomine appellavit.) EPIT. Cypriā, celsā, arduā, floriferā.

Papilio, Commervogel. *Non sunt papilionibus molesti.* (Phal.) Mart.

Papilla, Brustwarze. *Hasta sub exortam donec perlata papillam.* Virg. v. Mamma.

Papyrus, Papier. *Omnibus & crescit multo damnosa papyrus.* Juv.

(*Arbuscula, in Aegyptiis palustribus præcipue nascens, ex qua charta conficiebatur.*) SYN. Chartā. EPIT. Lævis, tenuis, fragilis, doctā, sacrā, fida, bibulā, palustris, nilivā, Aegyptiā. PHR. Tenui committere verba papyro. Perditē nilivā, Musæ, meā damna, papyros.

Par, äris, gleich. *Ludere par impar, equitare in arundine longa.* Hor.

SYN. Compār, suppar, nōn impār, parilis, similis, æqualis.

Parabilis, leicht zu überkommen. PHR. paratū, vel Inventū facilis.

Paradisus. *Jam te circumstant paradisi millia sacri.* Sidon.

(*Pomarium seu hortus amœnus. In sacris litteris accipitur pro illo loco fertilissimo simul & jucundissimo, in quo positi primi parentes; tum etiam pro celo, beatorum sede.*) EPIT. Florens, amœnus, fortunatus, beatus, felix, lætus, coelestis, sacer. PHR. Paradisiacæ, paratæ sedes, elysii campī, lætā arvā, felices plagæ. Regnā invia vivis. Fortunatā piorum regnā, concilia. Aeternæ regnā salutis, ubi nec morbi, nec luctus, nec anxia cūra sollicitant miserās trepidā formidīnē mentēs. Sed securā quies, et nescia vitā senectæ Et cum pace fidēs habitant. amœnā virētā, paradisi mollia rura. Hortus Eoūs, primorum sedes generosa parentum. Sceleris loca conscia primi. Quatuor ex uno manant ubi flumina fontē. Quatuor in partes vitreus quās irrigat amnis, Et placido spirans interstrepit aurā susurrō. Hic primævā quies hominis, jejuna priusquam Infelix vetitō vitiaisset guttura fructū. In campos, paradise, tuos, ubi florē perennī Gramineus blanditur ager, nemorumque voluptas Irriguis nutritur aquis. v. Cælum.

DESCRIPTIO PARADISI.

Quæ servire poterit ad describendum locum alium amœnum.

Non humiles istic curæ, non vilis egestas,

Non parit alternas menstrua luna vices.

Non vitam duræ rapit inclementia mortis,

Non properat celeri curva senecta pede.

Sed nivei sine labe dies ducuntur in ævum,

Ducitur & dulci flore juvena viret.

Culmina non istic rigida vestita pruina,

Aut nemorum duris brachia tonsa notis,

Ast hilaris vernæ patet indulgentia lucis,

Et rubet assyriis prodiga terra rosis.

Arvaque luxuriant zephyro fecunda magistro,

Subdita nec solito mollia prata modo.

Umbro.

Umbrosamque nemus, platanosque per obvia nexas,
 Infilat & grato carmine mulcet avis.
 Sponte sua fruges, & sponte resurgit amomum,
 Pullulat & nardi sponte renata leges.

Tarquin. Gallus.

Părăsītūs, ein Zellerlefer. SYN. ādūlātōr, āsēntātōr. EPIT. Blāndūs, blāndūlūs, tūrpīs, blāndilōquūs, ēdāx, inānīs, impūrūs, fiētūs, sūbdōlūs. PHR. ōrē blāndūs. Vērbā āsēntāntiā fīngēns. Sūbdōlā vērbā sērēns. Vēntrīs māncīpīum Cūlināe dīvītīs aūcēps. v. *Adu-lator*.

Pārātūs, bereit. *At freta Sicaniæ saltem sedesque paratas.* Virg. SYN. prōmtūs, ēxpēdītūs, instrūctūs, mūnītūs, ōrnātūs, āccīnctūs. ālācēr.

Pārcæ. *Parcarumque dies, & vis inimica propinquat.* Virg. (*Deæ fatales. Tres a poetis celebratæ: Clotho, Lachesis, Atropos. Finguntur Noctis & Erebi filia inexorabiles. Earum officia distinguuntur ita: ut Clotho colum gestet, Lachesis humane vite terminum perficiat. Atropos filum incidat, hoc est, vitam tempore statuto ab-rumpat.*) EPIT. Dūræ, crūdēlēs, sāvæ, fērōcēs, trūcēs, immītēs, īmmānēs, cōncōrdēs, īnīquæ, dīræ, lānīficæ, īnīdæ, sēvēræ, stygiæ, rāpācēs, trīstēs, īnēxōrābīlēs, ācērbæ, atrōcēs, bārbāræ, īmpīæ, īnhūmānæ. PHR. Triplīcēs, stygiæ, lānīficæ, fātīdīcæ sōrōrēs. Dēæ fātālīā nēntēs stāmīnā. Nēsciā flectī Nūmīnā. Stāmīnā quæ dūcūnt, trāhūnt, vōlvūnt, dēvōlvūnt, ēvōlvūnt. Pēnsā pērāgūnt fātālīā, nēc sūā rētrō filā rēvōlvūnt. Nēntēs, rūmpēntēs stāmīnā vītæ. Pārcārum cōlī irrēvōcābīlēs. Cōncōrdēs stābīlī fātōrum nūmīnē pārcæ. Quās nūllā mōvēnt vōtā prēcēsvē Dēæ. Dispēnsānt mōrtālīā fātā sōrōrēs. Fātālīā nūmīnā pārcæ. Hūnc cēcīnērē diēm. Dūræ pērāgūnt sūā pēnsā sōrōrēs, nēc sūā rētrō filā rēvōlvūnt. Trēs nūmērō fātālīā nūmīnā pārcæ. Triplīcēsquē dēæ tuā filā rēsōlvēnt. Cēlērēs trūncāt pārcæ īnāmātā diēs.

Pārcītās, atis, Abbruch, Sparsamkeit. *Jejuniorum parcitatem sobriam.* (Jam.) P. SYN. pārsīmōniā, frūgālītās, mōdērātīo. PHR. pārcūs rērum ūsūs, pārcā rātīo, īmpēnsæ, sūmtūs, vel mōdērātīo.

Pāreo, si & pēpērcī, sparen, schonen. *Parcere subjectis & debellare superbos.* V. SYN. ignōsco, cōndōno, rēmītto, īndūlgēo. PHR. nō-xam rēmītto, vēniām dō, tribūo, rōgāntī, pētēntī cōncēdo. Prēcībūs fletūquē mōvēōr. Blāndā ēxcīpiō īndūlgēntiā. Vultum īndūo sērēnum. Vēniām dārē, īndūlgērē, cōncēdērē cūlpæ, dīctīs, fāctīs. Ignōscērē cūlpæ. Vēniāmquē tūis, tēmērārīā, dīctīs Sūplīce vōcē rōgā, vēniām dābīt illē rōgāntī. Indūlgē pūerīs vēniām. Pārcē pīō gēnērī ēt prōpiūs rēs āspīcē nōstrās. Dā vēniām cūlpæ, dēcēpīt īdō-nēūs aūctōr. Tū vēniām pārtī sūpērātæ sēpē dēdīstī. Nōn cōncēs-sūrus quām tībī vīctōr ērāt. Vērūm clēmēntīōr illē Sōrtībūs ignōvīt, pātriā pīētātē rēmīsīt Offēnsās, mēritāmquē ūltrō cōmpēsūt īram. *Ovidius 2. Tristium Augustum, quem offenderat, hunc in modum alloquitur: Hic precor exemplis tuā nūnc, mitissime casar, Fiat ab īngēniō mōlliōr īrā mēō, Illā quīdēm jūsta ēst, nēc mē mēvīssē nēgābo. Nōn ādēō nōstrō fūgīt āb ōrē pūdōr. Sēd nīsī pēccāssēm, quīd tū cōncēdērē pōssēs? Mātēriām vēniæ sōrs tībī nōstrā dēlīt. Si quōtīēs pēccānt hōmīnēs, sūā fūlmīnā mīttāt Jūpītēr, exīguō tēmpōre īnērmīs ērīt. Nūnc ūbī dētōnūīt, strēpītūquē extērruit ōrbem Pū-rūm dīscūssīs āērā rēddīt āquīs.* (*ibid.*) Pārcē, prēcōr, fūlmēnquē tūūm

tuum fēra tēlā rēcōndē: Heū nīmīum mīsērō cōgnītā tēlā mīhi' Pārcē, pātēr patriæ, nēc nōmīnis īmmēmōr hūjūs, Olīm placāndī spēm mīhī tōllē tūi. *v. Placo, & preces audio.*

Pārcus, sparsam, häufig. *Tanquam parcus homo, & rerum tutela suarum.* J. SYN. Sordidus, cupidus, avarus. *v. Avarus, vel tenui victu contentus, parvo contentus. Abstinens.*

Pārdus. — *magno sublimis pardus biatu.* Juv.

(*Animal ferum, Africae & Syriae peculiare, pellem habens odoriferam, brevibus quibusdam macularum oculis distinctam.*) EPIT. Celer, volucer, pernix, levis, fulmineus, vorax, callidus, maculosus, versicolor, pictus, immitis, immanis.

Pārēns, Vater. *Indiscreta suis gratusque parentibus error.* Virg.

PHR. Sanguinis auctor. *v. Pater aut Mater.*

Pārēnto, as, uffern für die abgestorbene Eltern.

Annua solenni cede parentat avis. Ovid.

PHR. Iusta solvo, persolvo. Funus duco. Exsequias facio. Tumuli honores reddo. Supremo honore extinctum effero. Ex quo reliquias divinique ossa parentis Condidimus terram moestasque sacramus aras. *v. sepelio.*

Pārēo, ui, gehorchen. *Parebit pravi docilis Romana juventus.* Hor.

SYN. obsequor, ausculto, morem gero. *v. Obedio.*

Pārīo, pēperī, gebären. *Lucinam novies, novies paritura vocavit.* O.

SYN. Parturio, gigno, genero, procreo, enitor. PHR. Foetum vel partum, vel prolem edo, do, fundo, produco, emitto, in lucem edo, sub luminis auram edo. Do prolem. Partu concepta semina reddo, excutio, utero foetus educere. Et genitrix facta est partus enixa gemellos. Enixa est utero pulcherrima pleno Infantem. Prolem est enixa gemellam. Nec tibi Diva parens, generis nec Dardanus auctor, Perfide, sed duris genuit te cautibus horrens Caucasus, Hyrcanaeque admorunt ubera tigres. Tua concipient caelesti viscera iussu Natum. Tunc ille aneas quem Dardanio anchisae Alma venus phrygiu genuit simoentis ad undam. *v. Genero.*

Pārīēs, etis, eine Wand. *Quam fixam paries illos servabat in usus.* V.

Haerent parietibus scalae postesque sub ipsis. Virg. *v. Murus.*

Pārīs, idis. (*Rex Galliae decimus, qui urbem Parisiensem, omnium florentissimam, condidit, ac de suo nomine nominavit.*)

Pārīs, idis. *Judicium Paridis spretaque injuria formae.* Virg.

(*Alio nomine Alexander, filius Priami, Trojanorum regis! qui quum in diiudicandis controversis esset aequissimus iudex, adhibitus est inter deas, Junovem, Palladem & Venerem, de formae praestantia invicem contendentes, propter aureum pomum, a discordia ad Pelei nuptias illatum, in quo scriptum erat: DETUR PULCHRIORI Quae Deae quum ad Paridem accessissent, regnum ei promittebat Juno, Pallas sapientiam, Venus voluptatem, ipse vero pro Venere sententiam tulit. Hic postea in Graciam profectus, hospitio susceptus a Menelao, quo absente, Helenam ejus uxorem rapuit, cujus repetendae causa Graeci principes ad obsidionem Trojae profecti sunt, ubi Achillem in templo Apollinis quum dolose occidisset, quoque a Pyrrho, vel, ut alii volunt, a Philoctete interfectus est.*) SYN. adulter, perfidus, lascivus, formosus, fatalis, temerarius, insanus, idaeus, iliacus, phrygius, Troicus, Dardanius, Dardanides, priameus, priamides. PHR. alexander phrygius, pastor idaeus, Deorum iudex, arbiter. Helenae Lacanae famosus hospes. Dardanides, Troicus raptor. Interfector achil-

ächillīs. Incaūtās blāndē pōpulatūs āmyclās. Nāvībūs idāīs quī pēr frētā trāxīt Hēlēnam Pērfidūs hōspitam.

Pārisīi, ōrum, Pariser. *Ipse Parisiaca properat Dionysius urbe.* P.

SYN. pārīsīaci, pārīsīadæ. PHR. pārīsīā, pārīsīacā gēns, prōpāgo, Fūdatæ pārīdī arcēs. v. *Lutetia.*

Pārītēr, mit einander, zugleich. *Infundunt pariter sulcos, &c.* Virg.

Pāriūs, ein Goldstein. *Heret ut e pario formatum marmore signum.* O.

Pārmā, Schild eines Fußknechts.

— — — *crudæ tardarunt tegmina parmæ.* S.

SYN. Clypēus, scūtum, ūmbo, pēltā v. *Clypeus.*

Pārnāssiūs. *Nec tantum Phæbo gaudet parnassia rupes.* Virg.

Pārnāssūs. *Nomine Parnassus superatque cacumine nubes.* Virg.

(*Mons Phocidis sacer Baccho & Apollini, duos vertices habens, quorum unum Thitorea vocari, alterum Hyampeum tradunt nonnulli, hic est Apollinis Delphici templum, hic fons Castalius Musis sacer. In eo habitavere Pieres, populi Thraciæ, unde pierius mons, & pierides Musæ. Sub Parnasso habitaverunt Hyames populi, unde aquæ parnassi hyantides dicuntur, hic versus Atticam sunt fontes Hippocrene & Aganippe.*) EPIT. ārdūūs, āltūs, ēxcēlsūs, sūblīmīs, āpōllīnēūs, phœbēūs, āmcēnūs, laūrīgēr, sācēr, dōctūs, sacrātūs, āmbrōsīūs, āērīūs, bīcēps, gēmīnūs, vīrgīnēūs, Gōrgōnīūs, cānōrūs, nīvālīs. PHR. pōrnāssiā rūpēs. Jūgā pārnāssiā, Mōns bīvēitēx, bīcēps, bīcōrnīs, bīfidūs, pīērīūs, āōnīūs, hēlicōnīūs, Bēllērōphōntēūs, hyāntēūs. Gēmīnā pārnāssi ārx. Lōcā Mūsīs cūltā, hābitātā. Mōns Phœbō Mūsīsquē sācēr. Gēmīnō pētēns ātērā cōllē. Sēmōtūs Eōō cārdīnē. Sūpērāns cācūminē nūbēs. Vērticībūs pētēns āstrā dūōbūs, ūbi fōns mānāt bēllērōphōntīs ēquī. Mē pārnāssi dēsērtā pēr ārdūā dūlcīs Rāptāt āmōr. Fōns ūbī Cāstālīūs vītērō tōrrētē sūpērbīt. Quō sacra tēnēt pēnētrālīā phœbūs, Undē nōvēm Dōmīnās sēpē bībīssē fērūnt. Pārnāssō gēmīnō pētīt ārdūūs ātērā cōllē. Mōns ībī vērticībūs pērīt ārdūūs āstrā dūōbūs, Nōmīnē pārnāssūs, sūpēratquē cācūminē nūbēs. v. *Helicon. Pindus.*

Pāco, ās, rūsten, bereiten. *Dixerat ille patris magni parere parabat.* V.

SYN. āppāro, cōmpāro, īnstrūo, īnstitūo, ādōrno, mē āccīngo vel ācquīro, cōnsēquōr. v. *Acquiro.*

Pārōs. (*Insula est in Ægeō mari, una ex Cycladibus, ex qua advehi solet candidissimum marmor, quod parium dicitur, & statuis exsculpendis est aptissimum.*) EPIT. Mārmōrēā, cāndēns, rīgīdā, Dēlphīcā, nīvēā.

Pārsimōniā, Māßigkeit. *Adesto castis, Christe, parsimoniis.* (Jam.) P.

Pārs, pārtīs, ein Theil. *Partibus æquabat iustis aut sorte trabebat.* V.

SYN. Pōrtīo, vel ālīi, nōnnūllī, quīdam, hī, illī. Pārtīm, ut: Sē pārtīm scōpūlīs cōndūnt, pārtīm æquōrē vāstō.

Partes, Amt. SYN. Mūniā, mūnūs, ōffīcīum, prōvīnciā.

Pārthēnōpē, ēs. (*Una Syrenum, quæ præ dolore, quod prætereuntem Ulyssē cum sociis in scopulos cantu pellicere non potuissent, in mare se præcipitaverunt. Syrenum aliæ alia in loca, Parthenope vero eo delata est, ubi postea condita fuit Neapolis, præclara urbs Campaniæ, quæ ab ejus nomine Parthenope est appellata.*) EPIT. ēgrēgiā, īnclytā, dēcōrā, īnsīdiōsā, āltā, sūpērbā. PHR. pārthēnōpē blāndīs īnsīdiōsā dōlīs.

Pārthēnōpēūs. (*Meleagri & Atlantæ filius, Arcadiæ rex, qui Thebana bella*

bella puer admodum petiit, ubi fuit occisus.) EPIT. arcās, ěrymān-thiūs, Tēgæūs, aūdāx. PHR. inclytūs armīs. Juvēnis Tēgēæūs.

Pārthī, ōrum. (*Populi sunt ex Parthia, regione Assyriae. Tanta dexterritate Parthi valuerunt in emittendis sagittis, ut fugientes a tergo jacularentur, sicque sequentes hostes laederent perinde ac aduersi.*)

EPIT. Lēvēs, pūgnācēs, ānimōsī, fērocēs, rēfūgī, tūgācēs, Mārtīī, trūcēs, vōlucrēs, pōtētēs, cēlērēs, flūxī, sāgittīfērī, īmmānēs.

PHR. pārthūs nūllī sūpērābilīs hōstī. Pūgnāntēs vērā pōst sūā tērgā mānū. Mārtiā gēns pārthī, tēlīs arcūquē pōtētēs. Ut cēlēr āvērsīs ūtērē pārthūs ēquīs.

Pārticēps, ipīs, theilhaftig.

Quare participem leti quoque convenit esse. Luc.

SYN. Cōncōrs, cōmpōs, sōciūs, cōnsōciūs, nōn ēxpērs, nōn ēxōrs.

Pārticipo, ās, theilhaftig seyn. *Participata levet fraternum sarcinā pontus.* A. PHR. in pārtem vēnio, pārtem cāpio, vēnio in cōnsōrtiā. Sum pārticēps, cōnsōrs, sōciūs. Nōn sum ēxpērs.

Pārtiōr, īris, theilen. *Hinc portum petit, & socios partitur in omnes.* V.

SYN. Dīvido, distribūo. PHR. in pārtēs, in frūstā dīstīnguo, sēpāro, sēco. v. *divido, separo.*

Pārtūrio, in Kindsnöthen liegen.

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus. H. PHR. Vīcinī pārtūs dōlōrēs ēxpēriōr, sēntio. Pārērē, ēnītī cōnōr. Mātūrum ēmittērē pārtum tēntō. In pārtūs nītōr, ēnītōr, cōnnītōr. v. *Gravida.*

Pārtūs, ūs, Geburt. *Eumenidesque satae, tum partu terra nefando.* V.

SYN. pūērpēriūm. EPIT. Dīffīcilīs, dūrūs, ācērbūs, fāvūs, mōlēstūs, grāvīs, mōēstūs, faūstūs, īntānūstūs, fēlix, trīstīs, vīolēntūs, quērūlūs, flēbilīs, lētīfēr, ānxiūs, tēnēr, mātūrūs, nōbilīs, illūstrīs. v. *Pario.*

Partus sive proles, Kind, Leibesfrucht.

SYN. foētūs, sōbōlēs, prōlēs, prōgēniēs, prōpago. v. *Soboles.*

Pārum, wenig. *Naso parum prudens artem dum tractat amandi.* Ovid.

SYN. paūllīspēr, lēvītēr, paūllum, paūllō, mōdīcum.

Pārūmpēr, wenig. *His dictis aurae emotae pulsusque parumper.* Virg.

Pārvūlūs, sehr flein, jung. *Ante fugam soboles si quis mihi parvulus aula.* Id.

Pāruūs, flein. *Saepe oculos memini, tingebam parvus olivo.* Pers.

SYN. pārvūlūs, ēxīgūūs, grācilīs, tēnūīs, ēxilīs, mīnūtūs, āngūstūs, pūsilūs, mīnīmūs, cōntrāctūs, mōdīcūs, brēvīs, nōn māgnūs.

Pāsko, pāvī, Neut. vel Act. hūten. *Dietaeo caeli regem pavere sub antro.*

Virg. SYN. pāscōr, pābūlōr, ēdo, vēscōr, vel nūtrio, ālo vel recreō, dēlēcto. PHR. Grāminā cārpo, āttōndēo, tōndēo, mēto, ōrē lēgo.

Ad pāstum ēdūco, āgo, īmpēllo, cōgo. In pāscuā mītto, cōmpēllo, dūco. Hērbās, pābulā, ālīmēntā grēgībūs sūppēdīto, sūffīcio, mīnīstro, prābēo, dō, pōrrīgo. Hērbam, pābulā cārpērē. Pēr hērbās,

cāmpōs in mōntībūs, in sālībūs ērrārē, pāscērē, pāsci. Dēpāscērē, tōndērē, dētōndērē grāminā mōrsū. Millē grēgēs illī, tōtīdēmque

ārmēntā pēr hērbās Errābānt. Lōngum pēr vāllēs pāscītūr āgmēn. Pāssīmquē sōlūtī pēr cāmpōs pāscūntūr ēquī. Pāscūntūr vīrīdēs ārmēntā pēr hērbās. Millē mēx sīcūlīs ērrānt in mōntībūs āgnā.

Equōs in grāminē vīdī. Tōndētēs lātē cāmpum rēlīgātōs rītē vīdē. bāt Cārpērē grāmēn ēquōs. Dūm tēnēta āttōndēnt sīmā vīrgūltā cāpēllae. Nūllā nēque āmnem Libāvit quādrōpēs, nēc grāminīs āttīgīt

hērbam. Aspīcē tōndētēs fērtīlē grāmēn ōvēs. Mōntānō grāminē

pāsci

pāsci ārmēntum rēgālē vīdēs. Tōndēnt dūmētā jūvēncī Et rēpētūnt cēlērēs pāscūā nōtā grēgēs. Nōn mē pāscēntē cāpēllae Flōrēntem cytīsum ēt sālīcēs cārpētīs āmatās, Sūnt vīrīdī prātō cōnfiniā lītōrā, quōrum Altērā pārs ūndīs, pārs altērā cīngītūr hērbīs. Quās nēquē cōrnīgērā mōrsū lāsērē jūvēncā. Nēc plācidā cārpsīstīs ōvēs hīrtāvē cāpēllae. Eccē, pētūnt rūpēs prērūptāquē sāxā cāpēllae, Ut rēfērānt hādīs ūbērā plēnā sūīs. Sāltībūs īn vācūīs pāscānt, ēt plēnā sēcūndum Flūmīnā mūscūs ūbī ēt vīrīdīssīmā grāmīnē rīpā.
v. *Gregem pasco.*

Pāscūā, *Wende. Quid tibi pastores Lybiae, quid pascua versu. Virg.*
SYN. pābūlā, pāstūs. EPIT. Lētā, hērbōsā, pīnguīs fōcūndā, vīrēntiā, hērbīdā, grāmīnēā, hūmīdā, āmcēnā, mādīdā, ōpīmā, rōscīdā. PHR. Vīrīdāntiā lātē pāscūā. Agrī pīnguēs ēt pāscūā rūrā. Rīgūīs hūmēntiā rīvīs. Nōctūrnō tīnctā rōrē hērbōsī cāmpī. Vīrīdēs hērbāe. Pāscūā (*adject.*) prātā, grāmīnā. Frīgīdā nōctūrnō tīngūntūr pāscūā rōrē. Hīc fēlsō pēcūdēs pēr pīnguā pābūlā, lētā Cōrpōrā dēpōnūnt. *vide Herba, Pratum, & pasco.*

Pāsīphāē. (*Filia Solis, & uxor Minois, regis Crete, quam fabulae ferunt tauri amore captam fuisse, & Minotaurum peperisse, media parte hominem, reliqua taurum referentum.*) EPIT. Mīnōā, Mīnōiā. Gnōsiā, mōnstrīfērā, dīrā, ādūltērā, tūrpīs, īnfāmīs, īmpūdīcā. PHR. Fīliā sōlīs. Mīnōiā cōnjūx. Immīxtāquē taurō. Sūppōstāquē tauro pāsīphāē. Quae Crētāe pēpērīt Gnōsiā mōechā bōvem.

Pāfsēr, ēris, ein Sperling, Spaz. EPIT. ārgūtūs, ēxīgūūs, ēxīlīs, tēnūīs, vāgūs, vōlūcēr, sālāx, sōlīvāgūs. PHR. ārgūtō pāfsērē vērnat āgēr. Lāscīvūs vōlītāt pēr nūbīlā pāfsēr. Lāscīvōs pāfsēr cāntīllāt āmōrēs.

Passim, allenthalben, hin und wieder.

Strata jacent passim sua quaeque sub arbore poma. Virg.

SYN. ūbīquē, ūndīquē hūc illūc, tēmērē, sīnē lēgē, dīscrīmīnē nūllō.

Pāfsūs, ūs, ein Schritt. *Sequitur patrem non passibus aequis. Virg.*

SYN. Grēfsūs, grādūs. v. *Gradus.*

Pāstōr, ōrīs, ein Hirte. *Nam saepe incautis pastoribus excidit ignis. V.*
SYN. ārmēntāriūs, ōpīliō, būbūlcūs EPIT. Rūstīcūs, āgrēstīs, filvēstrīs, sēdūlūs, vīgīl, sōllīcītūs, ānxīūs, fīdūs, fīdēlīs, vāgūs, ērrāns, dūrūs, paūpēr, īnōps, ēgēnūs, mīser, mātūtīnūs, īnsōmīs, īncūltūs, lētūs. PHR. pēcōrīs, ōvīum *vel* grēgis dūx, dūctōr, cūstōs, māgīstēr, ōvēs īn pāscūā dūcēns. Tēnērōs dēpēllēns fōētūs. Lānīgērās quī dūcīs ōvēs. Argūtum tēnūī mōdūlātūr, mēdītātūr ārūndīnē cārmēn. ārūndīnēō cārmīnē mūlcēt ōvēs. Impārī cālāmō ārgūtā cānnā taurōs vōcāt. Grēgem, ārmēntā dūcīt, āgīt, cūstōdīt, sērvāt, ōbsērvāt. Vīgīlāns ōvīum cīrcum āgmīnā cūstōs. In sūā rēstītūēns pāscūā sēmpēr ōvēs Quī gaudēt pāscērē ōvēs īn grāmīnē lētō. Lānīgērās claudīt pēcūdēs, ātque ūbērā prēssāt: Pān cūrāt ōvēs ōvīumquē māgīstros. Dīcānt īn tēnērō grāmīnē pīnguīum cūstōdēs ōvīum cārmīnā fīstūlā: Nōn ēgo sum pāstōr, nōn hīc ārmēntā grēgēsquē Hōrrīdūs ōbsēro. Fēlsūs ūt īncūbūīt bācūlō, sāxōquē resēdīt Pāstōr, ārūndīnēō cārmīnē mūlcēt ōvēs. Pāstōr īnāquālī mōdūlātūr ārūndīnē cārmēn: Nēc dēsūnt cōmītēs sēdūlā tūrbā cānēs. Sēnsērūnt tōtī pāstōrīā sībīlā mōntēs. Pāstōrālē cānīt sīgnūm. Tē pāstōrīā pēllīs Tēxīt, ōnusquē fūīt bācūlūs filvēstrīs ōlīvāe. v. *Gregem pasco.*

pāstō.

Pastoralis, dem Hirten zugehörig.

Pastorale canit signum, cornuque recurvo. Virg.

Pastorius, idem. *Illud tempus erat, quo te pastoria pellis.* Ovid.

Patefacio, feci, aufthun.

Ille meos somno lassos patefecit ocellos. Prop.

SYN. Mönstro, indico, östendo, manifesto, åpério, reféro, reclüdo, resüigno, pando, decláro, retëgo, revëlo, divülgo.

Patella, eine Platte. **EPIT.** Dürä, pinguis, öpimä, önüftä, ünctä, fragilis.

Patens, aufgesperrt, offen. **SYN.** åpertüs, vel patülüs, vel manifestüs, vülgätüs.

Pateo, üi, offen seyn.

Omibus aut natis triste pateret iter. Mart.

SYN. patësko, patefacio, appäreo, retëgör, detëgör, reclüdör, nüdör, pändör, revëlör.

Pater, patris, der Vater. *Indicitque forum & patribus dat jura vocatis.* V. **SYN.** pärëns, genitör, sätör. **EPIT.** Cärüs, dilëctüs, verëcündüs, hönörändüs, cölëndüs, scëllicitüs, piüs, vënërändüs, sevërüs, mītis, facilis, rigidüs, grandævüs. **PHR.** Gënëris, sänguinis auctör. Föns gënëris Gënëris mihi Jüpiter auctör.

Patera, eine Trinkschale.

Vinaque fundebat pateris animamque vocabat. Virg.

SYN. Scyphüs, cälix, crätër, poculum. **EPIT.** Aurëä, argëntëä, cälätä, gëmmäns, gëmmätä, spümäns, patëns, cäpax, nitëns, micäns.

PHR. Cäpacës vinä grävānt päteräs. Päteris vinä patëntibüs propinat. Implëvitquë mërö päteram, impigër haüsīt Spümāntēm päteram, ac plëno sē prolūit aurō. Nunc päteräs libärē jōvī. v. *Crater.*

Patibulum, ein Galgen. *Gens illa nostra est, nos patibulum adscendimus.* (Jamb.) P. **SYN.** Crux, gäbälüs, türcă. **EPIT.** infämë, inhönëstum, tristë, nefändum, dirum, probriösum, hörrëndum, moëstum, terribilë, fünëreum, infämis trüncüs, fatälis arbör. v. *Cruce.*

Patiens, geduldig. *Te patiente meae conflavit imaginis aurum.* Prop.

SYN. Töleräns. **PHR.** Facilis pati. Infräctüs mälis, advërsæ, fortünæ cëdërë nesciüs. v. *Constans.*

Patienter, geduldiglich. *Ignoscat conjux & patienter amet.* Prop.

SYN. placidë, förtitër, cönstāntër. **PHR.** Mëntë placidä, æquä, cömpositä, förti, tranqüillä. Patiënti änimō, mëntë, cördë, pëctörë invictō cördë. Äquä mëntë pati. Äquō, förti, infräctō, placidō, tranqüillō ferrë änimō. Ferrë cäsüs patiëntër äcërbös. v. *Patior.*

Patientia, Geduld. *Contra quem duplici panno patientia velat.* Hor.

SYN. Tölerantiä. **EPIT.** invictä, placidä, tranqüillä, mītis, infräctä, cönstāns, lëntä, förtis. **PHR.** Düris gaudëns. Infräctä mälis.

Prömtä pati. Cëdërë nesciä, ältä spërnëns cönvitiä mëntë. Mëddiös intër tranqüillä tümültüs. Sëmpër tranqüillō pëctörë, placidō vültü, cömpositä mëntë. Förtis ad ömnës tëlörum nimbös. Quæ novit förti pëctörë ferrë mälum. Për mëdiās immöta äciës, variösquë tümültüs. Dürum patiëntiä cörpüs Instruit, ut nulli cupiat cësisse läbörī. ömnibüs ünä cömës virtütibüs. Nam vidüa est virtüs, quam non patiëntiä firmät. Dürös vincëns cäsüs patiëntiä cönstāns. Quæ præbët ferrëntibüs örä. Nöbilë vincëndi gënüs est patiëntiä. Eccë, mödëstä grävī stäbat patiëntiä vültü. Quæ tam lëntä tuas tēnuit patiëntiä vīrës. Sëd tranqüillä mälum mëlīus patiëntiä vincët. Digna est ingënti cönstāns patiëntiä laudë, Absistë, o jüvenis, lä-

crymīs, pātiēntiā cūndōs Hōs sup̄erāt cāsūs, lōngō rēvīrēscēt āb ævo,
Indē quiētā mānēt pātiēntiā fōrtis ād ōmnēs Tēlōrum nīmōs.

Pātiōr, ēris, leiden. *Me si fata meis paterentur ducere vitam.* Virg.

SYN. Fēro, tōlēro, pērfēro, pērpētiōr, sūbēo, sūstīnēo, *vel* sīno, pērmīto. PHR. dūrōs tōlērarē lābōrēs. Inīquīs cāsībūs jāctārī, vēxārī, tōrquērī. Paūpēriem, et dūrōs pērferrē lābōrēs. Exhaurīrē pēriculā. Cāsībūs ēxercērī, āgī, āgītārī, jāctārī. Fērrē mālum, sōrtem ācērbam, cāsūs inīquōs. Cāsūs fērrē, ēt mūltā pēriculā rērum. Immāniā mōnstrā pērferīmūs. Nōn tāliā pāsūs ūlyssēs. Audāx ōmniā pērpētī. Fōrtitēr ēdīscam trīstīā pōssē pātī. Pējōrāquē pāsī mēcūm sēpē vīrī. Quōd fuērīt dūrum pātī, mēmīnīssē dūlcē ēst. O pāsī grāvīōrā, dābīt dēus hīs quōquē finem. Tōt mālā sum pāsūs, quōt in æthērē sidērā lūcēt. Mūltāquē crēdībīlī tūlimūs mājōrā. Plūrīmā sēd pēlāgō, tērrāquē pēriculā pāsūs. Æquam mēmēnto rēbūs in ardūis Sērvārē mēntem. Rēbūs in āngūstīs ānīmōsūs ātquē fōrtis āppārē. Altā mānē, sūprāquē tūōs ēxsūrgē lābōrēs inīfrāgīlēmque ānīmum, quā pōtēs, ūsquē tēnē. Heū quāntōs æltūs, quāntōs pātiērē lābōrēs. Fōrtitēr ēt fērrum sāvōs pātiēmūr ēt ignēs.

Patro, as, ausgerichten. — *nec adhuc conata patrantur.* Luc.

SYN. Pērpetro, cōmmīto, ādmīto, fāciō.

Patriā, Vaterland. *Nos patriæ fines & dulcia linquimus arva.* Virg.

EPIT. Dīlētā, dūlcīs, āmābīlīs, cārā, ōptātā, grātā, āmcenā, cōmmūnīs, nūtrīx, āntīquā, vētūs. PHR. Patriæ finēs, sēdēs. Patriā tēllūs, tērrā. Patrium, nātālē solum. Nātālīs ōrigo. Nātālīā ārvā. Pātrīi lārēs, pēnātēs, finēs, lōcī. Patriæ dūlcīā rūrā. Nōs patriæ finēs ēt dūlcīā līnquīmūs ārvā. Nēscīo quā nātālē solum dūlcēdīnē cūndōs Dūcīt ēt immēmōrēs nōn sīnīt ēssē sūi. Quæ vōs sīrpē pārentum Primā tūlīt tēllūs, ēādē nōs ūbērē lētō Accipīet rēducēs āntīquam ēxquīrītē mātrem. Pātrīi mōeniā grātā sōlī. Tērrā patērnā. Pātērnā līmīnā. Sēdībūs in pātrīis. Mīrātūr sūā quēmquē dōmūs. Ubi jām patriæ pērvēntum ād līmīnā sēdis Antīquāsquē dōmōs. Pōst ālīquōt mēā rēgnā vīdēns, mīrābōr ārīstās. (i. a. *post aliquot menses, seu annos.*) Nūnc ēgō jāctāndās ōptārēm sūmērē pēnnās. Sīvē tūās Pērseū, Dēdālē sīvē tūās, Ut tēnērā nōstrīs cēdētē vōlatībūs āurā Adspīcērēm patriæ dūlcē rēpēntē solum, Dēsērtāquē dōmūs vūltūs mēmōrēsquē sōdālēs Cārāquē prācipuē cōjugīs ōrā mēā.

Patrimōnīum, vāterlich Erbe. — *una comedunt patrimonia mensa.* Ov.

SYN. Hārēditās, cēnsus. EPIT. āmplum, laūtum, dīvēs, īngēns, māgnum, pārvum, ēxīgūm, tēnuē, ēxilē. PHR. Bōnā pātērnā. Avītā patrimōniā laūtā. Patriæ ōpēs: v. *Divitiæ.*

Pātrīus, vāterlich. *Et patrias audite preces, si numina vestra.* Virg.

SYN. pātērnūs, āvītūs.

Patro, as, begehen, ausgerichten. SYN. Fāciō, pērpetro, ādmīto, cōmmīto.

Patroclūs. (*Menechmi filius & Steneles, qui, occiso per ludum Astragolorum Cleonimo, seu (ut aliis placet) Eane, Amphidamantis filio, fugit in Phitbiam. Ubi a Peleo propter generis propinquitatem susceptus est, & una cum Achille apud Chironem educatus, cum eodem arctissima amicitia conjunctus vixit, & cum illo profectus est ad bellum Trojanum. Quum autem Achilles iratus propter Briseidam ab Agamemnone sibi ereptam pugnare nollet, Patroclūs arma Achillis induit, & sic territorius Trojanos in pugnam venit, sed ab Hectorē confossus.*

- fossus. Quod quum rescivisset Achilles, acceptis a Thetide matre armis, a Vulcano fabricatis, ad bellum rediit, a quo abstinere constituerat, nec prius quievit, quam socii mortem fuerit ultus*) SYN. Mēnoctiādēs, āctōridēs EPIT. Grājus, fōrtis, aūdāx, tēmērārius. PHR. Fidēlis cōmēs āchillīs, Rēppulīt āctōridēs sub imāginē tūtus āchillīs Trōās. Viderāt infōrmēm multā patrōclōn ārēnā Pōrrēctum.
- Patrōcīnōr, āis, bešchirmen. SYN. Tūēōr, tūtōr, cūstōdio, dēfēdo, sērvō, tēgo, prōtēgo, sum tūtēlā, sūscīpio patrōcīnium.
- Patrōcīnium, Schuz, Vertheidigung. *Difficilis causae mitte patrocinium.* Ov. SYN. Dēfēnsio, tūtēlā, tūtāmēn, præsīdium. EPIT. Fidēlē, vālīdum, sālūtīferum, grātum, ēxspēctātum.
- Patrōnūs, ein Fürsprecher. *Quos patronorum reliquos probavi.* (Sapp.) Sid SYN. Causīdicus, orātōr. EPIT. Sōllīcītus, fidēlis, fidus, fācūndus, dīfērtus, dōctus, īngēnīōsus, sūbtīlis, vēhēmēns, vāfer. v. *Causidicus.*
- Pātūlus, offen. *Hujus dum patulos alludens tentat hiatus.* Mart. SYN. pātēns, āpērtus, dīffusus.
- Pāvēfāctūs, erschrocken. *Pavefactus infans igneo vultu patris.* (Jamb.) Sen.
- Pāvēō, pāvī, erschrecken. — *iterum paveas, iterumque perire.* Hor. SYN. Tīmēō, mētūō, vērēōr, fōrmīdo, rēfōrmīdo, hōrrēō, hōrrēscō, trēmo, trēpīdo. v. *Timeo.*
- Pāvīdus, ā, um, furchtsam. *Stant pavidæ in muris matres, &c.* Virg. SYN. pāvēns, tīmīdus, trēpīdus. v. *Timidus.*
- Pāvīmētum, ein Esterich. *Verre pavimentum & nitidas ostende, &c.* J. SYN. Strātum. EPIT. Mārmōrēum, nītīdum, mīcāns, tērsūm, mūndum, māgnīficum.
- Paūllātīm, allgemach. *Deterior donec paulatim, & decolor ætas.* Virg. SYN. Sēnsīm.
- S. Paūllūs. (*Hebræus fuit, e Tarso, Ciliciæ urbe præstantissima, Saulus antea dictus, qui ex ecclesiæ persecutore infestissimo, factus est vas electionis & gentium apostolus. Ejus conversio & vita in actibus apostolorum, & ejus epistolis inveniuntur descriptæ. Quum Romæ evangelium prædicaret, imperante Nerone, eodemque die, quo beatus Petrus cruci fuit affixus, pro fide Christi capitis supplicio mulctatus est, ejusque caput, a corpore revulsum a terra ter saliit, & tribus locis, quæ contigit, tres emanarunt fontes, qui etiamnum bodie Romæ summa cum veneratione conspiciuntur.*) EPIT. Sānctūs, fācūndus, dōctus, pīus, dīvīnūs, ārdēns, īgnēus. PHR. Cīlīcās īntēr nātūs pērsēidē Tārsō. Sēdūctōr quōndām, quī mōdō dōctōr ōvāt, Et quī prædō pīus, hīc mōdō præcō mānēt hīc lūpūs āntē rāpāx vēstītūr vēllērē mōllī. Quī dōcūt gēntēs, quī rēgnā pēr ōmniā Chrīstum Trānstūlīt. Paūllūs tubā gēntībūs āmplā ō tubā plēnā Dēō, nōn nōtī plēnā fūrōrīs. Et īnēxhāūstī vās sīnē lābē bōnī. Ardēntī Paūllūs mūcrōnē cōrūscāns. Rēgīs supērum īntērprēs lēctīssīmūs ūnūs, Edoctæ cūi dēbēt ūndīquē gēntēs. Paūllūs plēnūsqūe mīnārūm, Tērrōrumquē pōtēns Sōlymūm fāvībāt īn ōrīs.
- Pāvo, ōnīs, Pfau. — *et crudum pavonem in balnea portas.* Juv. (*Avis vario pennarum fulgore conspicua, quam poetæ Iunoni sacra-runt, & in quam mutatus dicitur Argus.*) EPIT. pīctūs, supērbūs, vērsīcōlōr, splēndīdus, pūlchēr, gēmmēus, gēmmātus, splēndēns, sīdērēus, stēllātus, stēllīfēr, Jūnōnīus, īnāchīus, Sāmīus. PHR. āvīs, ālēs, vōlūcrīs Jūnōniā, stēllāntēm pāndēns cāudām. Quī cāudā sīdērā

dērā pōrtāt stēllantībūs ālis. Sē rōtāt īn gyrōs, ēt sē mīrātūr ēūntem. Cērtantiā phcebo Pāndīt āgēns gyrōs, vāriā spēctaculā caudā. Fūlgūrāt aurātō cūī vēstīs plūmēā tērgō. Et lōngō caudā syrmatē verrit hūmum. Pēnnārum fūlgēt ōcūlī Stēllatāquē latē caudā mīcat. Māculōsūs ēt aurō Incēndit plūmām fūlgōr ceū nūbībūs arcūs Millē trāhīt vāriōs advērsō solē cōlōrēs. Purpurēō cērvīx fūlgēt radiātā cōlōrē. Stēllatā pāndīt spēctaculā caudā. Jūnōnīs volūcrīs tantōque ōnērātā supērbīt Pōndērē pēnnārum, vērticē crīstā trēmīt. Et cōncīciā fōrmā collā tūmēt.

Pāvōr, ōrīs, Furcht. *Pergentes humilis traxit paver ille flagranti.* V. *vide Formido, Timor.*

Paupēr, ērīs, arm. *Pauperis & tuguri congestum cespite culmen.* Virg. SYN. ēgēnūs, ēgēns, īndīgūs, īnōps, mēndicūs. PHR. paupērtātē, ēgēstātē prēssūs, ōpprēssūs. Aērīs īnōps Nūdus ōpum. Pānnīs ōbsītus. Rērum ōmnīum ēgēnūs. Paupēriōr īro. īnōps rērum, quās flāgitāt ūsūs. Mālē dōrātā paupēr cum cōnjūgē vivēns. Cūī sūnt hūmilī dē plēbē parēntēs. Cūjūs vīrtūtībūs ōbstāt rēs āngūstā dōmī. Quēm tēnūīs fōrtūnā suā calīgīnē cēlat. Paupērtās quēm sāvā dōmāt. Quēm dīrīs ūrgēt īn rēbūs ēgēstās. Angūstī cūltōr āgēllī. Cūr nēmo ēst Hēcālēn, nūllā ēst, quā cēpērīt īrum? Nēmpē quōd āltēr ēgēns, āltērā paupēr ērāt. Atque ūtīnām Rōmā nēmo ēssēt dīvēs, ēt īpsē Strāmīnēā pōssēt dūx hābitārē cāsā. v. *Casa.*

Paupēriēs, Mangel. *Nunc & pauperiem & duris perferre labores.* V.

Paupērtās, ātis, Armut. *Paupertas atque aeris inops qui nocte, &c.* Juv. SYN. Paupēriēs, ēgēstās, īnōpiā, pēnūriā, īndīgēntiā. EPIT. Sōrdīdā, tūrpīs, īncūltā, īmmūdā, īgnōbīlīs, dūrā, āspērā, sāvā, īmpōrtūnā, īnfēlīx, īnfāustā, ārcētā, cōntrāctā, āngūstā, hūmilīs, pānnōsā, īnfēstā, īnīmīcā, mālīgnā, īnvīdā, īndīgā, īnōps, jējūnā, sobriā. PHR. Rēs pārvā, āngūstā dōmī. Opum tēnūitās, āngūstiā. Obsītā pānnīs, tēnūīs fōrtūnā. Sōrdīdā pārvā fōrtūnā dōmūs. Sobriā mēnsā. Angūstī lārēs. Frīgēns, ēt sīnē lūcē fōcūs. Dūrīs ūrgēns īn rēbūs ēgēstās. Indīgā paupērtās, rēbusque īnīmīcā sēcūndīs. O vītāe tōtā tācūltās paupēris āngūstīquē lārēs: Paupēriēs, īmmūdā dōmūs prōcūl ābsīt. Paupēriem ēt dūrōs pērfērrē lābōrēs. Paupērtātē prēmī, ūrgērī. Angūstā paupēriem pātī. Nec īnīquī mēntē fērēndā. O bōnā paupērtās. Onōndūm cōgnītā dīvum Mūnērā, vīrtūtum cūstōs ēt āmicā pūdōrī! Lūxūriāe frānum, vītāe tūtēlā, prōcācem Fōrtūnam tū solā pōtēs vēntīquē tūrōrem Ac pēlāgī rābīēm cōntēmnērē, dūm vādā līntrē Tūtā tēnēs pārvō. Nīl hābēt īnfēlīx paupērtās dūlcīus īn sē, Quām quōd rīdīcūlōs hōmīnēs fācīt.

Pax, pācīs, Friede, Ruhe. — *egregiae pacis fidissime custos.* Claud.

SYN. Cōncōrdiā, fōedūs, āmicītiā vel quīēs, ōtīum. EPIT. Plācīdā, trānquīllā, quīētā, tūtā, cōncōrs, cāndīdā, sērēnā, ālmā, lētā, gēniālīs, īnnōxiā, īnnōcūā, aurēā, blāndā, fēlīx, fāustā, bēātā, sānctā, āmicā, dūlcīs, āmcēnā, ōptātā, ōptābīlīs, mītīs, ātērnā, lōngā, expēctātā, fōecūdā, sīncērā, cōmpōsītā, pērpētūā, fīrmā, stābīlīs. PHR. pācīs īnvīōlābīlē pīgnūs. Pācīs, vel āmicītiāe fōedūs. Optīmā, prāstāntīssīmā rērum, ārtīum, Mūsārum nūtrīx, ālūmnā. Grātā Cāmcēnis, ōlēā, vel ōlīvā, rēdīmītā cōmās. Spīcīs cīnctā, ūnā Trīūmphīs īnnūmērīs pōtīōr. Aetērnō cōmplēctēns ōmnīā nēxū. Dāns, prābēns, lārgīēns fēssīs ōtīā. Cērūlēā rāmum prātēndēns ōlīvā. Quā dāt bēllīgērīs fōedērā gēntībūs, ēt cornū rētīnēt dīvītē cōpiā. Quā vīgēt ārtēs. Nūnc ādēs ātērnō cōmplēctēns ōmnīā nēxū. O rērum mīstī

mīstiquē sālūs cōncōrdiā mūndī, Et sēcēr ōrbīs āmōr. Otīā dēs fēs-
sīs, vitām pātīārīs īnērmēs Dēgērē, &c. Prōdīt āb āstrīfērō tāndēm
ōptātīssīmā cōlō Laūrēolā plācīdās pāx rēdīmītā cōmās. Sūb jūgā
bōs vēnīāt, sūb tērrās sēmēn ārātās. Pāx Cērērem nūtrīt. Pācīs āmī-
cā Cērēs. Fēcērāt īntērēā pācīs spēs blāndā sēquēstrā, Ut tērrīs sē-
cūrus ītēr pēlāgōquē viātōr Cārpērēt, īntrepīdīquē sēcārēt æquōrā
nāūtā.

OBSERVATIO.

*Romæ templum erat Janæ sacrum, quod tempore belli patebat, pace
vero obtenta (quod tantum tribus vicibus a Numæ regno usque ad
Augustum Romanis contigit) claudebatur. Unde adhuc manent hæ
pbrases :*

Pax claudet limina Iani : Claudentur belli portæ.
Jam clausa est janua belli, &c. *Lucan. l. I. ita canit :*
Tunc genus humanum positis sibi consulat armis,
Inque vicem gens omnis amet : pax missa per orbem
Ferreâ belligeri compescat limina Iani.

DESCRIPTIO PACIS.

Claudite nunc Janum, fratres, sat regna biberunt
Sanguinis : optatæ tempora pacis eant.
Pax fœcundat agros, pax messibus horrea rumpit.
Excipit & pleno dulcia musta lacu.
Pace tubæ lituique silent, & rustica pubes
Distringit patriis arma recocta focis,
Omnia pace vigent, coeant in fœdera reges,
Terrarum vultus protinus alter erit.
Illa precor vestros commendent otia fastos.
Illa precor per vos otia mundus agat.
Anguror eveniet : ter ramo mitis olivæ,
Ter niveis pennis candida plaussit avis.

Jac. Vallius.

*Pacem in eo, Friede machen. PHR. Fœdus faciō, īnēo, cōmpōno, fē-
rīo, pāngo. Pācem cōncīlīo. Cōmpōno litēs. Pignōrē, fœdērē pā-
cīs ānīmōs sōcīo. Dēxtrā jūngo, cōnjūngo dēxtrām. Rēquīēm pū-
gnā, rēbusquē sālūtem āffēro. Amīcō fœdērē dēxtrās jūngo, cōn-
jūngo, cōtīngo, Aspērā cōmpōsītīs mītēscēt sēcūlā bellīs. Dīrā
fērō ēt cōmpāgībūs ārētīs clāudētūr bellī pōrtæ. v. Fœdus facio.*

Pēccātōr, ein Sünder. Det peccator veniam peccator & æqua. Prosp.
SYN. Nōcēns, sōns. EPIT. Tūrpīs, fœdūs, trīstīs, nēfāndūs, nēfā-
rīūs, pērvērsūs, mīser, īnīquūs, āmēns, scēlērātūs. PHR. Scēlērīs
ādmīssī rēūs. Æquī cōntēmītōr. Trānsīlīēns jūssā vērēndā Dēī.
Pēccātī gūrgītē mērsūs. Immēnsā vītīōrum mōlē grāvātūs. Pēccātī
lābē nōtātūs. Cōnscīndēns mōrdācī cōnscīā cōrdā dōlōrē. Agnō-
scēns vītīū tērrā vēnēnā sūī. Quem cūlpā sūī dēlīctī pōndērē tōr-
quēt. Hōrrēscēns crīmīnā vītæ prætērītæ. Cōnscīā mēns prāvī.
Grāvīōrī crīmīnē prēssūs. Obrūtūs īngēntī scēlērūm rēūs ūndīquē
mōlē. Vīndīcīs hōrrēscēns tēlā trēmēndā Dēī. Ipsē sībī tērrōr, ēt
ārbītēr īpsē. v. Sceleratus.

Pēccātum, die Sünde. Noctem peccatis & fraudibus objice nubem. Hor.
SYN. dēlīctum, nōxā, cūlpā, crīmēn, scēlūs, flāgītīum, pīacūlum,
nēfās, ērrōr, ērrātum, mālum. EPIT. Nēfāndum, tūrpē, fœdum,
grāvē, īnēxcūsābilē, dētēstābilē, īnfāndum, dīrum, grāndē, īngēns,
nōxīum, īmpīum, atrōx. PHR. Aūsā nēfāndā. Pāctum tūrpē. Rēs
ōdīōsā Dēō. Fœdæ cōntāgīā lābīs. Scēlērātæ crīmīnā vītæ. Dētē-

stāndā lūēs ēt inēxcūsābilē crīmēn Pōst mīhi nōn sīmīlī pōenā cōm-
mīssā lūētis. Huīc ūnī forsān pōtūī succūmbērē cūlpæ. Hōc præ-
tēxit nōmīnē cūlpam. Cōmmūnis cūlpæ cūr rēus ūnūs āgōr. *v.*
Crimen.

Pēccatā cōnfītērī, beichten. *v. Pœnitentia.*

Pēcco, ās, sūndigen. *Iliacos intra muros peccatur & extra.* H.

SYN. Dēlinquo, ēro. PHR. Crīmēn, scēlūs, nēfās ādmītto, cōm-
mitto, patro, pērpetro, fācio, aūdēo, aūsūs sum, ēdo, sūscīpio. Mē
crīmīnē īmplico, īnquīno, mēcūlo. Fās ōmnē ābrūmpo. Rūo īn scē-
lūs. Rūo pēr ōmnē fāsquē nēfāsquē. Dēum, nūmēn lādo, vīolo,
cōtēmpno. Grāfsārī īmpūnē pēr ōmnē Flāgītium, ēt lāxōs scēlērī
pērmittērē frānōs. Nīhīl īnāusum, nīhīl īntētātum scēlērīsvē dō-
līvē rēlīnquīt. Sēdītīōnē, dōlis, scēlere ātquē libīdīne, ēt īrā Ilīā-
cōs īnrā mūrōs pēccātūr ēt ēxtrā. Sīc mēā nēc tūrpi mēns ēst
ōbnōxiā fāctō. Nēc lādīt māgnōs īmpīā līnguā Dēōs. Nēc cōr
sōllīcītānt fāctā nēfāndā mēum. Quid mēūs Aenēās īn tē cōmmīt-
tērē tāntum Quid Trōēs pōtūērē. Sī, quōtīēs pēccānt hōmīnēs,
sūā fūlmīnā mīttāt Jūpītēr, ēxīgūō tēmpōre īnērmīs ērīt.

Pēctēn, īnīs, ein Haum. *Pectinibus patulis jaculat se molle Tarentum.*

H. EPIT. ēbūrnēūs, ēbūrnūs, aūrēūs, rārūs, dēntātūs, mūltīfīdūs.

PHR. būxūs mūltīfīdō dēntē. Būxūs dēntātā. Sēctō quī dēntē
cōmīt cāpīllōs. Thēssālīcō rōsēōs nēcībāt pēctīnē crīnēs.

Pēctēn. (*Instrumentum textorum.*) ārgūtō cōnjūx pērcūrrīt pēctīnē tēlās.
Rārūm pēctīnē dēnsāt ōpūs.

Pēctēn *cytharæ*, ein Stiedelbogen. SYN. plēctrum. EPIT. Cānōrūs,
blāndūs, mōllīs, phœbeūs, aōnīūs, āpōllīnēūs, ēbūrnūs, dūlcīs, lē-
nīs, aūrātūs, rēsōnāns, vōcālīs. PHR. Jām mānībūs cīthārām, jām
pēctīnē pūlsāt ēbūrnō. Aūrātō pēctīnē pūlsā chēlys. Tālīā dum
cānērēt rēsōnāntī pēctīnē vātēs. *v. Cytbara.*

Pēcto, pēxūī, vel pēxī, fāmīnen.

Pectebatque ferum puroque in fonte lavabat. Virg.

PHR. Crīnēs, cōmam, cāsāriem, cāpīllōs, pēctīnē cōmpōno, dīf-
crīmīno, dēdūco, ōrno. Cāsāriem būxō dēpēcto, cōmo, dēdūco.
Pēctīnē crīnēs sēctō dēntē cōmo.

Pēctūs, ōrīs, Brust. *Ille parum cauti pectoris egit opus.* Prop.

SYN. Cōr. EPIT. Nīvēum, cāndīdum, lāctēum, gēnērōsum, mā-
gnānīmum, fōrtē, ēbūrnūm, pūlchrūm, cāndēns, dēcōrum, tēnērūm,
cālīdum. PHR. Sēd vīrībūs ēnsīs ādāctūs. Trānsādīgīt cōstās, ēt
cāndīdā pēctōrā rūmpīt. Sānguīnis ēt vītæ fōns dē pēctōrīs āntro
Vītālēm spārgīt pēr cētērā mēmbra cōlōrem. Cōrdātō sērvāns īn
pēctōrē mēntem īnnōcūam.

Pēcūlīnm, Werbegeld. *Nec spes libertatis erat, nec cura peculi.* Virg.

Pēcūniā, Geld. *Et genus & formam regina pecunia donat.* Hor.

SYN. Nūmmūs, ōpēs, dīvītīæ, æs, aūrum, ārgēntum. EPIT. prē-
tīōsā, dīlēcā, fūgāx, flūxā, pērnīcīōsā, īnsīdīōsā, īmprōbā, scēlērā-
tā, pōtēns, īngēns, pārvā, mōdīcā. PHR. æs cōngēstūm, cōnflātūm,
cōllēcūm. Rēgīnā pēcūniā. Fāciēns pērvīā, quæ sūnt īnvīā. Rē-
gēns īmmēnsūm mūndūm. Quā vīncītūr ōmnē, quōd tōtō sūb āxē
ēst. Et gēnūs ēt fōrmām rēgīnā pēcūniā dōnāt. Primā pēregrīnōs
ōbscōenā pēcūniā mōrēs Intulīt. Vītīī fœcūndā pārēns, sōlīūmquē
dōmāntī Impēriōsā jugō rēgīnā pēcūniā. O lōcūlī dūlcēs. jūcūndā
pēcūniā. Nēc spēs libērtātīs ērāt, nēc cūrā pēcūlī. Nōnnūnquām
grāvīs ærē dōmūm mīhī dēxtrā rēdībāt. *v. Divitiæ & Avaritia.*

pecū-

Pēcūnīōsūs, reich an Geld. *Artes discere pecuniosas.* (Phal.) Mart.

SYN. ōpūlētūs, dīvēs, ārgēntī dīvēs, ārgēntī dīvēs ēt aurī.

Pēcūs, ōrīs. *Neut. & ūdīs, fœm. allerley Vieh.*

Aut fœtu pecorum, aut Cerealis mergite culmi. Virg.

SYN. ārmētum, gr̄ex. EPIT. immūndum, ērrāns, vāgābūndum, mūtum, pētūlāns, pētūlcum, lānīgērum, villōsum, tīmīdum, pāvīdum, lāscīvum, ēfferum, stōlīdum, plācīdum. PHR. Mūtum ēt tūrpe pēcūs. Rūrīs ōpēs. Pēr incūltōs ērrāns cāmpōs. Silvās hābītāntiā dēnsās. Prōnam spēctāntiā tērram brūtā. Cānum latrātībūs āctā pēcūs. Vēllērā dūrā fērunt pēcūdēs. Pēcūdum cūstōdiā solērs.

v. *Armentum & Grex.*

Pēdēs, itīs, ein Fußknecht *Seu campo pedes ire parat, &c.* Stat.

SYN. pēdēstēr. PHR. ābnūit, īn līquīdīs irē pēdēstēr āquīs. v. *Miles.*

Pēdēstēr, trīs, zu Fuß. — *turmasque inferre pedestres.* Virg.

SYN. Pēdēs.

Pēdum, ein Hirtenstab. *Aut tu sume pedum, quod mecum ferre rogaret.*

V. EPIT. Pāstōrālē, incūrvum, inflexum, fōrmōsum. PHR. pāstōrālīs bācūlūs. Pāstōrālē scēptum. Silvēstīs ōlīvā. Fōrmōsum pāribūs nōdīs, ātquē aerē. Innixūs trūncō silvēstīs ōlīvæ.

Pedum pontificale, Bischofsstab. SYN. Lītūus. EPIT. incūrvum, aurātum, aurēum, ēbūrnūm, īnsignē, gēm māns. PHR. pōntīficālē scēptum, gēstāmēn, īnsignē.

Pēgāsēūs. *Non si Pegaseo gerat volatus.* (Phal.) Catull.

Pēgāsūs. *Ante alios quantum Pegasus ibat equos.* Ovid.

(*Equus alatus, quem alii dixere Neptuni & Medusæ filium, alii natum in sanguine Medusæ, quem Perseus interemit. Hic quum Heliconem evolasset, saxum ungula feriens fontem aperuit, qui ab eo Hippocrene dictus est. Postea quum ex pirene fonte biberet, Bellerophon ipsum adscendit, & in cælum volare volens, tandem decidit. Pegasus autem, in cælum perveniens, inter sidera positus est.*) EPIT. præpēs, vėlōx, cēlēr, vólucēr, āērīūs, ālīgēr, ālātūs, pēnnātūs, lēvis, vólāns. PHR. ēquūs ālātūs, Bēllērōphōntæūs, Mēdūsæūs, Gōrgōnēūs, ālātūs sōnīpēs, cēlō vólāns. Alātā prōpāgo Mēdūsæ. Pēnnīs fūgāx. Nītidūs stēllīs quīnquē dēcēmquē. Equūs nōn īntēgēr ārtūs Æthērēās quārtiēns sūmmīs mōdō crūrībūs aurās. Undē sacri lātīcēs āgānīppīdōs ūndæ. Fōns, dūrā Mēdūsæi quēm præpētīs ūngulā rūpīt.

Pējēro, meineidig werden. *Pejerat hiberni temporis esse moras.* Prop.

Pējōr, böser. *Mutius indignum quod sit peioribus ortus.* Hor.

Pēlāgūs, i, das Meer. *Ut pelagus tenuere rates, &c.* Virg.

SYN. Æquōr, mārē, frētum, gūrgēs, pōntūs, sālum, āltum, prōfūndum, ōcēānūs. EPIT. pātēns, spūmāns, spūmōsum, īnsānum, tūmīdum, ūndōsum, sīnūōsum, flūctīsōnum. PHR. spūmōsūm lātē pēlāgūs cānēscērē cērnēns. Vēntōrūm rīdēt rābiēm pēlāgīquē tūrētīs. v. *Mare.*

Pēlāsgī, ōrum. (*Populi sunt Græciæ vetustissimi, qui ex Arcadia oriundi, circa extremam partem Macedoniæ confederunt, a quibus hæc regio Pelasgia seu Pelasgis denominatur, quæ est illa celeberrima totius Europæ Chersonesus, quæ Peloponnesus dicitur.*) v. *Græci.*

Pēlēthrōnīi. *Dicti sunt Lapithæ.* v. *Lapithæ.*

Pēleūs, diſſyl. (*Æaci filius, qui ex Tetbide genuit Achillem, qui a Peleo patre dicitur Pelides.*) EPIT. Æmōnīūs, Nēptūnīūs, phīthīūs.

Pēlicānūs. *Qualis inaccessas mæret pelicanus ad arcēs.* Luc.

(*Avis Egypti, quæ crebris rostri ictibus parvulos dicitur occidere in nido, & occisos lugere per triduum: postea vero seipsam graviter vulnerare, eosque superfuso sanguine ad vitam revocare.*) PHR. Pīo fōdiāt quī pēdōrā rōstrō sānguīnē pūllōs ēxcitāt. Infundēns sō. bōlī mānāntēs sānguīnē rīvōs. Rūrsusquē vīgōrem Immittit mēmbriis ēt mērsōs fūnērē nātōs Excitāt, æthērēæ vōlūcris pūlcherrimā tūrbæ.

Pēlignī, ōrum. (*Populi Marfis finitimi, quorum metropolis erat Sulmo, patria Ovidii.*) Ovid. 2. Eleg. Nōn ēgō pēlignōs vidēōr cēlēbrārē sālubrēs. Nōn ēgō nātālēm rūrā patērnā lōcum. (*Item. 2, Amor.*) Pēlignæ dīcāt glōriā gēntis ēgo.

Pēlīōn. (*Mons Thessaliæ in sinum pelasgicum incumbens.*) EPIT. altūs, ūmbrōsūs, gēlīdus, Thēssālīcūs, ūmbrīfēr, Æmōniūs, lāpīdōsūs, rīgīdūs, āspēr, vērnanis, vīrēns. PHR. pēlīōn Æmōniūm supērās ēt cūlmēn ōlympī. Frōndīfēr Æmōniās ūbī pēlīōn āspīcit ūrbēs. (*Ovid. 2. Fast.*) pēlīōn Æmōniæ mōns ēst ōbvērsūs īn aūstrōs, Sūmmā vīrēnt pīnū, cētērā quērcūs hābēt.

Pellā. (*Urbs Macedonia in litore maris Ægæi, in qua nati fuerunt Philippus & Alexander, qui ab ea Pellæi denominantur.*) Juvenal. Satir. ūnūs pellæō jūvenī nōn sūffīcit ōrbīs.

Pellēx, icis, ein Rebeweib.

Nec vir pieria pellice faucius. (Chor.) Hor. v. Meretrix.

Pellīcīo, lēxī, anreizen, loſen. *Subdola pellicere in fraudem, &c.* Lucr. SYN. allicīo, allēcto, prōlēcto, dēlīnīo, indūco, impēllo, ēxcīto. v. Allicio.

Pellis, Felle, Haut. *Pampineasque gerunt incinctæ pellibus bastas.* V. SYN. Cūtis Pecudis, cōriūm, tēgmēn. Leonis ēxūviæ, vēllūs. EPIT. hīrsūtā, villōsā, dūrā, mēcūlōsā, ālbā, nīvēā, lāctēā, cāndēns, tēnērā, mōllīs, lēvis, tēnūis, pīlōsā, rūgōsā. PHR. pellīs villōsā sētīs, hōrrens. Vēllērā ēxūtā cōstīs Spōliūm pēcūdīs, ēxūviæ. Mēcūlōsum tēgmēn lyncīs. Vēlāmīnā caprī sētīgērī. Pellīs dēnsā pīlīs. Hōrrīdā villīs Fērīs ērēptā. Cōstīs dētrāctā. Fērārūm ēxūviæ. Hīrsūtā sētīs vēllērā. Pellēm hōrrētīsqūē lēōnīs ēxūviās. Fūlvīquē īnstēr-nōr pellē lēōnīs. Indē Lūpæ fūlvō nūtrīcīs tēgmīnē lētūs Sūccīn. Etam ēt phārētra, ēt mēcūlōsæ tēgmīnē lyncīs. Cūī pellīs lātōs hūmērōs ērēptā jūvēncō Pūgnātōrī ōpērīt.

Pellīcūlā, Hautlein. *Nunc in pellicula cerno tenere tua.* Mart.

Pellītūs, mit Pelz beſleidet. *Pellitos habuit rustica corda patres.* Prop.

Pello, pēpūlī, treiben. *Metum sæpe viri nunc vino pellite curas.* Hor. SYN. dēpello, expello, propello, pūlso, propūlso, dētūrbo, extūrbo, dētrūdo, ējīcīo, dējīcīo, ārcēo, rēlēgo, āmāndo, vel impello, āgīto. PHR. Cūrās pellērē vīnō. Pellērē glāndē fāmēm. Mōrbōs artē Māchāōniā pellērē. Mēcītītiām, sēgnēs sōmnōs, mōrās, vānōs mētūs, tīmōrēs pellērē. Rēgnīs āvītīs īn ēxīliūm pellērē, dētrūdē-rē. Pellērē āb ōrīs patrīīs, ādīmērē patriām ālicūī. Lōngiūs āmān-dāt vāstāsquē rēlēgāt īn ōrās. Nēmōrīquē rēlēgāt. Sī jūbēāt patriā dāmnatūm ēxcēdērē tērrā. Aggrēssī supērīsqūē Jōvēm dētrūdērē rēgnīs. Prōpūlīt ūt clāssēm vēlis cēdētībūs aūltēr. Nūnc āgīte, ō sōcīī, prōpellīte īn æquōrā clāssēm. Rēgnōquē dōmōquē Pellīmūr ē patrīīs lārībūs, pātīmurquē vōlētēs Exīliūm. v. Exulo.

Pellūcēo, es, durchscheinen. *Sic tua suppositis pellucet præla lacernis.* Mart.

Pellūcīdūs, durchsichtig. — *paræque magis pellucida gemma.* Ovid.

Pēlōps,

Pelōps, ōpis. (*Tantali, Phrygiæ regis, & Taygetes filius, cujus pater, quum Deos, in terris peregrinantes, hospitio excepisset, ut certo aliquo argumento divinitatem eorum experiretur, filium suum epulandum apposuit, a cujus esu quum Dii ceteri abstinuissent, sola Ceres humerum ejus dexterum absumsit. Quem quum Jupiter postea ad vitam reduxisset, eburneum ei humerum constituit, postea vero quum adolevisset, relicta patria, in Elidem se contulit, ubi id temporis regnabat Oenomaus, quem quum curuli certamine, corrupto Myrtilo, vicisset, Hippodamiam ejus filiam, paterni regni heredem, quæ certaminis præmium erat, in uxorem duxit. Ex quo universam Cberse-nesum de nomine suo Peloponnesum dixit, quum olim Apia & Pelasgia vocaretur.*) **EPIT.** Tāntālīdēs, trūncātūs, Dārdāniūs, sævūs, pēr-jūrūs, phrygiūs, Lācænūs. *v. Hippotamia.*

Pelōrūs (*Unum de tribus Siciliae promontoriis, quod in Italiam vergens Scyllæ adversum est.*) **EPIT.** pīscōsūs, āngūstūs, sīcūlūs, Aūsō-niūs, cēlsūs, sīcāniūs, tūmīdūs, āltūs **PHR.** Cēlsūs ārēnōsā tōllīt sē mōlē Pelōrūs. Illūm pīscōsī vīdērūnt sākā Pelōrī.

Pēltā. (*Scutum exiguum, lunæ semiplenæ imaginem referens, quo genere Amazones præcipue in præliis uti consueverant.*) **EPIT.** lūnātā, ærātā, Thērmōdōntiācā, infōrmīs, āmāzōniā, hōrrīdā, fālcātā, **SYN.** Clypēūs, scūtum, ūmbo, pārmā. **PHR.** Dūcīt āmāzōnīdum lūnātīs āgmīnā pēltīs. *v. Clypeus.*

Pēlvīs, ein Beſen. *Pelvis olet nam sic tamquam alta in dolia longus.* **J.** **SYN.** pēllūvīum, cātīnūs. **EPIT.** Cāvā, āmplā, pātūlā, cāpāx, nī-tēns, mīcāns, āhēnā, ænēā, āquāriā.

Pēnātēs, die Hausgötter. *Effigies sacrae divum Phrygiique penates.* **V.** (*Dii domestici, domus foci præsides.*) **SYN.** Dīī patriī, dōmēstīcī. **EPIT.** Fīdī, cārī, sacri, vērērāndī, cūstōdēs. *v. Lares.*

Pēndēo, pēpēndī, hangen. *Narrantis conjux pendet ab ore viri.* **Ovid.** **SYN.** dēpēndēo, sum sūspēnsūs. **PHR.** trābē sūblīmī trīstē pēpēn-dīt ōnūs. Mēmbra pēpēndērūnt cūrvāto ēxsānguīā rāmō. Vītam lāquēō finīrē. Pārs ānimam lāquēō claudūnt. Cūr ālīquīs lāquēō collūm nōdātūs āmātor. Mālō pēndēbāt āb āltō, Exōrsūsquē sūās lāquēō sībī sūmērē pœnās Effūdīt vītam atque āltē mānāntē crūorē. Cum fōribūs lāquēō tēlīs ārēt vīnculā sūmmīs, īnsērūitquē cāpūt, sēd tūm quōquē vērūs ād illam ēst. Atque ōnūs īnfēlīx ēlīsā fāucē pē-pēndīt. *v. Strangulo.*

Pēndo, is, wāgen. *In foribus letum androgeo tum pendere pœnas.* **V.** **SYN.** expēndo, pōndēro, vel lūo, vel sōlvo, vel æstīmo.

Pēndūlūs, hangend

Copia, neu fluitem dubiæ spe pendulus boræ. **Hor.**

SYN. pēndēns, dēpēndēns, sūspēnsūs, pēnsīlīs.

Pēnē, schier. *Pene simul tecum solatia rapta, Menalca.* **V.**

SYN. Fērmē, fērē, prōpē.

Pēnēlōpē. *Hanc tua Penelope lente tibi mittit Ulyssi.* **Ovid.**

(*Icarī filia, Ulyssīs uxor, inexpugnabilis castitatis mulier, quæ, ma-rito per viginti annos absente, nullis aut parentum precibus, aut procorum sollicitationibus adduci potuit, ut fidem, quam viro disce-denti dederat, secundis nuptiis violaret, procosque omnes illusit, us-que ad mariti reditum, qui, ab illa sub mendici habitu hospitio su-sceptus, eos ad unum omnes interemit.*) **SYN.** īcārīs, īcārīōtis. **EPIT.** pūdīcā, cāstā, fīdēlīs, fīdā, fōrmōsā, dēcōrā, īcārīā, ārgōlīcā. **PHR.** Cāstā sēmpēr ūlyssīs cōnjūx, ābsēntī fīdā mārītō. Mūltīs femīnā dīgnā

dignā prōcis. Mūltis ūnā pētītā prōcis, illūsos dōctā fūgārē prōcēs.
Vivērē quæ pōtūit bis dēnōs solā pēr ānnōs.

Pēnēs, ben. *Me penes est unum vasti custodia mundi.* Ovid.

Pēnētrābilis, durchdringlich. — *boreæ penetrabile frigus adurat.* V.

Pēnētrālē, der innerste und heimlichste Ort eines Hauses oder Kirchen.

Apparent Priami & veterum penetralia regum. Ovid.

SYN. ādytum, sacrārium. EPIT. ārcānum, sēcrētum, sacrum, rē-
cōnditum, īmum, ōbscūrum, īntimum, īntēriūs, PHR. Lōcūs ābdī-
tūs. Sēcrētum cūbilē. Dōmūs īntēriōr. īntēriōrā dōmūs, pēnētrālī-
būs/ābdītūs īmīs. Tēctī ārcānā sūbit pēnētrālīā. Ætērnūmque ādy-
tis ēffert pēnētrālībūs īgnem.

Pēnētro, ās, durchdringen. *Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus.*

V. SYN. pērvādo, pērmēo, sūbēo, irrēpo, illābōr, mē īnsīnūo.

Pēnēūs. (*Fluvius Thessaliæ inter Ossa & Olympum decurrens, collibus
dextra levaque molliter curvis. In eo cursu sunt Tempe ad quinque
millium passuum longitudinem, & ferme sesqui jugeris latitudinem
extensæ.*) EPIT. Strāgnāns, Thēssālūs, cānōrūs, āmcēnūs. (*Ovid. 1.
Met.*) ēst nēmūs Æmōniæ prærūptā quōd ūndīquē claudīt Silvā;
vōcānt Tēmpē, pēr quæ pēnēūs āb īmō Effūsūs pīndō spūmōsis
vōlvītūr ūndīs.

Pēnīcīllūs, ein Pinsel. *Quid penicillo quo valebat insigni.* (Scaz.) Cat.

Pēnītūs, innerlich. — *et causas penitus tentare latentes.* V.

Pēnnā, eine Feder. *Dixit & in silvam pennis ablata refugit.* V. v. Ala.

Pēnnīgēr, gefedert. *Nec nos pennigeris pharetram implevisse, &c.* V.

Pēnsīlis, schwebend. — *atque hædo tum pensilis uva secundas.* Hor.

Pēnthēsīlēā. (*Amazonum regina, quæ Trojanis contra Græcos suppetias
tulit, ubi maxima virtutis documenta dedit. Tandem fortiter pugnans
ab Achille occisa est.*) EPIT. Fūrēns, Mārtiā, sānguīnōlētā, fērā.
fūrīl ūndā, Mōētīs, bēllātrīx, fōrtīs, pōtēns, gēnērōsā, ānīmōsā.
PHR. pēnthēsīlēā rūit mēdiōs fūrībūndā pēr ēnsēs. (*Virg. 9. Æneid.*)
Dūcīt āmāzōnīdum lūnāntīs āgmīnā pēltīs Pēnthēsīlēā fūrēns mē-
diīsque īn mōllībūs ārdēt. Aurēā sūbnēctēns ēxērtæ cīngulā māmme
Bēllātrīx, āudetquē vīris cōncūrrērē vīrgo.

Pēnthēūs, dissyl. (*Eckionis regis Thebarum & Argaves filius, qui dum
Bacchi sacra contemneret, a matre, a sorore, ceterisque Menadibus
interfectus est.*) SYN. ēchiōnīdēs. EPIT. ēxlēx, sūpērbūs, īmpīūs,
mīser, īnfēlix, lānīātūs. PHR. Cōntēmtōr Sūpērum.

Pēnūlā, ein Wettermantel. *Penula solstitio, campestre nivalibus auris.*
Hor. EPIT. ōnērōsā, grāvīs, tūtā, ūtilīs, pīctā, dēpīctā, scōrtēā.
PHR. mūltō stīllābāt pēnūlā nīmbo. Ingrēdiārē vīām cōlō licēt
ūsqūē sērēnō. Ad sūbitās nūnquām pēnūlā dēsīt āquās. Mūnīmēn
īn īmbrēs pēnūlā.

Pēnūrīā, Mangel. *Exiguam in Cererem penuria adegit edendi.* Virg.
SYN. ēgēstās, paūpērtās.

Pēnūs, ī, & ūs, pēnūs, pēnōrīs, Vorrath an Speise und Tranke. SYN.
Vīctūs, ānnōnā, ālīmētā, cībāriā. EPIT. Cōpīōsā, ābūndāns, lār-
gā, ūtilīs, cōmmōdā, mōdīcā, brēvīs, ābscōndītā, dōmēstīcā. PHR.
Dāpēs, ēpūlæ cōndītæ. Dāpum, cībōrum, cūmūlūs, ācērvūs. Mā-
gnā pēnūs pārvō spātīō cōnsūmtā pērībīt. Pēnum strūērē.

Pepulm, ein Frauenschleier. *Exuitur nudata peplo discussa trabuntur.*
Pr. (*Vestis prætenuis mulierum propria & nonnunquam virorum.*
Hoc vestimentum Minervæ consecratum fuit.) EPIT. pēndēns, āl-
bum, cāndīdum, nīvēum, pūrpūrēum, ēffūsūm, flūēns, lōngum, tē-
nūē,

nūē, ōrnātum, dēcōrum, gēmmātum, aūrātum, īnāūrātum. PHR. Cāndīdā pūrpūrēō vėlāntūr cōrpōrā pēplō. (*Virg. I. Æueid.*) īntē. rēa ad tēmplūm nōn æquæ pāllādīs ībānt Crīnībūs īlīādēs pāsīs pēplūmqūē fērēbānt.

Pēr, durch. *Transstra per & remos & pictas abiete puppes.* Virg.

Pērā, eine Hirtentasche. *Dormiat & tetrico cum cane pera roget.* Mart. SYN. pērūlā, sacculūs.

Pērāgo, pērēgī, ausmāchen, vollenden. *Natalisque tui si peragamus iter.* Pr. SYN. āgo, pērificio, ēxsēquōr, ābsōlvo.

Pērāgro, durchwandern. *Avia pieridum peragro loca, nullius ante.* L. SYN. Lūstro, pērērro, pērīlūstro. v. *Peregrino.*

Pērāmbulo, ās, spaziren. *Recte nec ne crocum floresque perambulat Attæ.* H. SYN. ōbāmbulo, ōbēo, pērērro.

Pērāpio, cēpī, begreifen, fassen. *Percipiant animi dociles teneantque &c.* H. SYN. Cāpio, cōncipio, īntēllīgo, cōmprēhēndo, & cōmprēndo, *trisyll.* āllēquōr, vel cōllīgo, fruōr, pōtiōr.

Pērāpitūs, bewegt, erjūrt. *At pater omnipotens ira dum percitus acri.* Luc. SYN. ēxcitūs, pērēulsūs, pērēmōtūs, ābrēptus, cōncitātūs, īrātūs. v. *Iratus.*

Pērāntōr, āris, nachfragen. *Inter cuncta leges, & percontabere doctus.* Hor. SYN. pērāntōr, sciscitōr, quāro, īnquīro, pēto, pōsco, rōgo, rōgīto, pōstūlo, īntērrōgo. PHR. pērāntādo mōrōr. Cāusām rēquīro. Quæ sīt sēntēntiā pōsco. Tum vērō ārdēmūs scītātī ēt quārērē cāusās. Quōnīām scītārīs dignā rēlātū.

Pērāutio, pērēulsī, schlagen. *Percutiat lapis aut ferrum &c.* Luc. SYN. vērbero, fērio, tūdo, pūlso. v. *Verbero.*

Pērāix, icīs, Geldhun. *Seu fel perdisis parili eum pondere melis.* S. (*Avis nota, quam Ovidius fabulatur ita fuisse appellatam a Perdice, Dædali nepote, qui quum ceræ usum primus reperisset, a patruo, invidia percito, e sublimi turri dicitur præcipitatus, deorumque miseratione transformatus in avem sui nominis, quæ etiam nunc, ruinæ illius memor, vitat sublimia, humi nidum construens.*) EPIT. Gārūlā, pīctā, Dædālā, fāllāx, tūmīdā, fugāx, pēnnīgērā, agrēstīs. PHR. Jōvis sacra Lātōnæquē vōlucrīs. Dēcīdūam lēgēs frūgēm. Prōptēr hūmūm vōlītāns, nōn altē cōrpōrā tōllīt: Nēc facit īn rāmīs āltōvē cācūmīnē nīdōs. v. *Avis.*

Pērāitūs, verlobren. *Perditus in quadam tardis pallescere curis.* Pr. SYN. āmīssūs, dēpērāitūs, vel āmēns.

Pērādo, pērāidī, verlieren. — *qui zonam perdidit, inquit.* Hor. SYN. Dēpērādo, āmītto. PHR. Jāctūram faciō, dāmnum, dispēndīum fēro, pātiōr. v. *Amitto.*

Pērādomītōr, ein Bähmer. *Mortis perdomitor, salutis auctor.* (Phal.) Prud.

Pērādomītūs, gezähmt. *Perdomitas omnes redeant in castra, &c.* Luc. SYN. Dōmītūs, vīctūs.

Pērādūco, zūfūhren. *Carmen ad iratum dum te perducit Achillem.* Hor.

Pērādūro, durchwähren. — *probitas longum perdurat in ævum.* Ovid.

Pērēdo, ēdī, aufressen, verzehren. *Longa dies molli saxa peredit aqua.* T. SYN. ēxēdo, ēdo, cōnsūmo.

Pērēgī. *Nondum lingua suum dextra pereget opus.* Mart. v. *Perago.*

Pērēgrē, draussen, in der Fremde. *Cultaque tum peregre est animus sine &c.* Hor.

Pērēgrīnūs, ausländisch. *Quisquis ad hæc vertit peregrinam litora pup-*
pim,

pim. O. Prima peregrinos obscaena pecunia mores. Juv.

SYN. advēnā, hōspēs, āliēnūs, ēxtērnūs, ēxtērūs, ēxtrānēūs. EPIT. Fēsūs, inōps, ēgēnūs, vāgūs, ērrāns. PHR. ēxtērnās quārēns tērrās, ēxul spōntē suā, āliēnī ōrbis hōmo. Lōngīs ērrōribūs actūs.

Pēregrīnōr, ārīs, wandern, reisen. PHR. pērēgrē ēo, prōfīcīscōr. Pēregrīnās, lōngīnquās, rēmōtās tērrās lūstro, invīso, pēragro, ōbēo, ādēo, pēto. Lōngīnquās īn ōrās tēndo, ābēo. Pēr tērrās lōngīnquās ēro, vāgōr. Mūltum tēllūris ōbēo. In ēxtremōs īndōs pēnetro. Ignōtās trāns pōntum quāro tērrās. Extremō dāmnātā sūb āxē ārvā pēto. Pēr lōcā īnhōspītā faciō ītēr. Tērrās āliō sūb sōlē rēpōstās īn vīso, pēto, ādēo. Pēr ignōtās ūrbēs ērrārē, vāgārī. Penetrārē īn ēxtremōs īndōs. Tērrās āliō sūb sōlē cālētēs, ārvā pēregrīnā pētērē, quārērē, ādīrē. Ignōtās tēndērē īn ōrās Et prōcūl ā pātriīs dīssītā rēgnā fōcīs. Pēregrīnā bībērē hūmīnā. Lītōrā ēxtērnā quārērē.

Propertius lib. 3. Amori suo longinqua peregrinatione mederi constituens, sic loquitur: Magnum iter ad doctas proficisci cogor athēnās, Ut me longa gravi solvat amore viā: Unum erit auxilium, multatis Cynthia terris; Quantum oculis, animo tam procul ibit amor. Nunc agite, o socii, propellite in æquorā navem, Remorumque pares ducite sorte vices. Romanæ turrēs, et vos valeatis amici, Quālis cūque mihi, tūque puellā, valē.

Pērēmtōr, Umbringer. *Et quis peremptor inclyti regis fuit. (Jamb.) S.*

Pērēmtūs, umgebracht *Quæque soluta parens, quæque peremta fera est.*

M. SYN. īntērfēctūs, ōccīsūs, māctātūs.

Pērēnnīs, immerwährend, ewig. — *monumenta perennia facti. Ovid.*

SYN. pērpētūūs, ætērnūs, jūgīs, sēmpītērnūs, cōtīnūūs, āsīdūūs, cōtīnūātūs, nōn īntērmīssūs. *v. Perpetuus.*

Pērēnno, ās, immerfortwährend. *Defuit ars vobis, arte perennat opus. Ovid.*

Pērēo, īs, īī, vergehen, verderben. *Si fas est omnes pariter pereatis avari. P. SYN. Dīspērēo, īntērēo, cādo, ōccīdo, pērdōr.*

Pērērro, umherschweifen. *Serpentis furiale malum totumque pererrat. Virg. SYN. ōbērro, ēro, cīrcumērro.*

Pērēsūs, aufgefressen. *Nec tondere quidem morbo illuvieque peresa. V.*

Pērferō, pērtūlī, leiden, dulden. — *incolumem fallaci perferet anno. V.*

SYN. pātīōr, sūstīnēo, ēxāntlo, ēxhaurīō, tōlēro. *v. Patior, tolero.*

Pērficiō, vollenden. — *centum qui perficit annos. Virg.*

SYN. pērāgo, ābsōlvo, ōnfīcīō, ēxsēquōr, ēxplēo, ēxīgo, pōlīo, pērpōlīo. PHR. Fīnem, mōdum faciō, pōno, īmpōno, stātūo. Ad fīnem pērdūco. Sūmmam, ēxtremam mānum ōpērī āddo, ādhībēo, āffēro, ādmōvēo. *v. Finio.*

Pērfīdīā, Treulosigkeit. *Perfidiae cumulum falsis perjuris verbis. Ovid.*

SYN. Fraūs, dōlūs. EPIT. ōccūltā, dōlōsā, ēxītīōsā, dētēstābīlīs, dētēstāndā, īmpīā, ēxecrāndā, fāllāx, ārcānā, tēctā, hōrrēndā, nēfāndā, īntāndā, tūrpīs, fōedā, scēlērātā, pōenā, pūnicā PHR. pērfīdā mēns, pērfīdā cōrdā, fīctum pēctūs. *v. Fraus.*

Pērfīdūs, treulos. *Dissimulare etiam sperasti, perfide, tantum. Virg.*

SYN. pērfīdīōsūs, īnfīdūs, dōlōsūs, mālefīdūs, pērjūrūs PHR. Vīr fīctō pēctōrē, plērūs pērfīdīæ. Fīdem vīolāns, fāllēns, nōn sērvāns.

Dōlī mēdītātōr, fabricātōr. Dōlīs īnstrūctūs ēt ārtē pēlālgā. Quī dīram nēfās īn pēctōrē vērsāt. Dōlōs, frāūdēs īn pēctōrē, cōrdē, ānīmō vērsāns, vōlūtāns, āgītāns. Dēcīpērē sōcīōs gāudēns, ēt fāllērē āmīcōs. Pērfīdā līnguā. Fīctō pēctōrē, mēndācī ōrē dōlōs mēdītāns,

tāns. Dīrum nēfās īn pēctōrē tēgēns, vėlāns, dīssīmūlāns. Dīssīmūlāre ētīām spērāstī pērfidē tāntum Pōssē nēfās. *v. Mendax, fallax, fraud.*

OBSERVATIO.

Dextra erat ab antiquis fidei consecrata, unde dextram dare, idem erat, ac sancte aliquid promittere.

Contra dextram fallere dicebantur perfidi, de quo canit Virgilius:

—— Nee veriti dominorum fallere dextras.

Et Dido apud eundem Aeneae exprobrat hac phrasi perfidiam:

Nec te noster amor, nec te data dextera quondam,

Nec moritura tenet crudeli funere Dido.

Pērfōdīo, pērfōdī, durchgraben. *Perfodiunt alii portas & saxa sudesque.* Sil. SYN. Fōdīo, cōnfōdīo, trānsfōdīo, pērfōro, pērfriſſo, āpērio, īntēriōrā rīmōr.

Pērfōro, ās, durchbohren. *Loricæque moras & pectus perforat ingens.* Virg.

Pērfriſſo, ēgī, āctum, durchbrechen. SYN. ēffriſſo, rūmpo, frāngo, vīolo. *v. Frango.*

Pērfūgiūm, Zuſucht. *Præsidiumque reges ipsi sibi perfugiumque.* Luc. SYN. prōfūgiūm, rēfūgiūm, pōrtus, āsylum, sōlātium. EPIT. Tūtum, sēcūrum, quīetum, plācidum, faūstum, fēlix, optābilē. PHR. Tūtus lōcus. Tūtā sēdēs. Stātio grātissimā.

Pērfūdo, tūdī, begießen. — *visisque animis perfuderat ardens.* Juv. SYN. āspēgo, īrrigo, rīgo, īrrōro. *v. Rigo.*

Pērfūsus, besprenget. *Cocyta perfusus aqua nam spiritus extra.* P. A.

Pērgamā. (*Arcis Trojanæ nomen, usurpatur nonnunquam pro ipsa Trojanorum urbe.*) EPIT. āltā, Nēptūniā, Teūcriā, Dārdānā, phœbēā, ārdūā. *v. Troja.*

Pērgo, pērrēxi, fortfahren. *Pergite Pierides Cbromis, &c.* Virg.

SYN. pērsēvērō, pērstō, pērsistō, nōn cēssō, nōn īntērmittō, cōntinūo, ēo, tēndo. PHR. pērgērē ītēr pēr mārē. Ordīnē cūctā sūō pērgo. Sī primā rēpētēns āb ōrīgīnē pērgam. Cœptis īnhārērē. Ad finem dēdūcērē. Prōpōsitum ūrgērē. Quō māgis īncēptum pērgam pērtēxērē dīctis. Māctē nōvā vīrtutē pūēr, sic ītūr ād āstrā. Quō pēdē cœpistī sic bēnē sēmpēr ēās. Nōn bēnē quī cœpīt, sēd quī bēnē pērstītīt, ēt quī Pērtīgīt ād mētām dōnātūr hōnōrē cōrōnæ.

Pērhībēo, fūrgeben. *Si modo quod perhibes, pater est, &c.* Virg.

SYN. Dīco, nārro, rēfēro, mēmōro, cōmmēmōro. *v. dico, narro.*

Pērhōrrēo, zittern. *Majorumque fames jure perhorruī.* (Choriamb.) H. *v. Timeo, horreo.*

Pēriclitōr, āris, in Gefahr seyn. *Periclitatur capite Sotades noster.* (Scaz.) M. SYN. Explōro, tēnto, prōbo. PHR. Pēricūlum fācio, *vel* discrīmēn ādēo, sūbēo. In discrīmīnē, īntēr pēriculā vērōr. Prōpiōrē pēriculō prēmōr, ūrgēōr, cōnflīctōr. Mē offēro, expōno, ōbjīcio pēriclis. Capūt ōbjēcto pēriclis. Mē īn āpērtā pēriculā mītto, prōjīcio. Insīdiis hōmīnūm pēlāgīquē lābōro. Fātā mēā īn prācēps mītto. Fōrtūnam pēr sūmmā pēriculā ēxērcēo. *v. Periculum.*

Pēriculōsus, gefährlich. *Hoc valde vitium periculosum est.* (Phal.) M.

Pēricūlum, Gefahr. *Quis te, nate Dea, per tanta pericula casus.* Virg.

SYN. Pēriclum, discrīmēn, ālēā, cāsus. EPIT. Sævum, dūbium, āncēps, fūnēstum, ēxītiāle, hōrrēndum, præsēns, mētūēndum, tīmēndum, sīnīstrum, flēbilē, trīstē, īngēns, īnēxtrīcābilē, īmpēndēns, īnēvītābilē, ēxhāūstum, cērtum, āpērtum. PHR. pēriculōrum cāsus.

Dā-

Dubia sors. Ancēps fortūnā. Instantiā fatā. Instantis præsagiā mortis. Inter vitæ mortisque vias. Pelagi cælique minæ. Pelagō exhausti, terræque laborēs. Minacēs insidiæ, cāsusque gravēs, dubiique laborēs. Varii cāsus, millē et discriminā rerum. Vita laboriteris circumvallatā periculis. Et maris et cæcæ cæcā pericula viæ. Exitiale tibi fortūnā periculum intentat. Dirā pericula tibi tristis fortūnā minatur. Quæcunque æquor habet, quæcunque periculā tellus. Totque maris, vastæque exhaustā periculā terræ. Per variōs cāsus, per tot discriminā rerum Tendimus in Lætium. Nec quæ circumdēnt tē deinde periculā cernis. Maturā periculā surgunt Undique, et impositi radiānt cervicibus ensēs. Ah miser, quantā laborās in Charybdi!

Pericula subire, Gefahr ausstehen. PHR. exhaustire periculā. Periculis iactari, exerceri. Variis casibus urgeri premi, agitari. Propiore periculo conflictari, premi, urgeri. In discrimine, inter periculā versari. Insidiis hominum pelagique laboro. Quas ego te terras, et quantā per æquorā vectum Accipio? quantis iactatum, natē, periculis?

Pericula adire, sich in Gefahr begeben. PHR. periculā provocare. Nil timere. Discrimen adire, subire. Caput offerre, objicere, objectare periculis. Se offerre periculis. Corpus in apertā periculā mittere, projicere. Fortunamque suā per summā periculā gaudens Exercet. Fatā suā in præceps mittit. Pro te vel rapidās ausim maris ire per undās Adversis hibernā licet remeāns freta ventis: Pro te vel solus densis obsistere turmis. Etnææ corpus pro te committere flammæ. Mē sine primā manū tentare periculā bellī.

Perillus. (Atheniensis faber ingeniosissimus, qui Phalaridi, Agrigentorum tyranno, taurum ex ære fabricavit, qui januam in latere posuit, ut, quum inclusus reus subjectis ignibus torqueretur, mugitum bovis, non hominis vocem, videretur mittere, pro quo invento quum munus a tyranno, qui novis semper tormentis excogitatis delectabatur, postulasset, tauro suo ipse includi iussus ac suppositis ignibus exustus est, sicque artis suæ primus experimentum præbuit.) EPIT. Violentus, infelix, fævus, dirus, ferus, ferox, ingeniosus, miser. PHR. infelix auctor. Qui perit artē suā. Qui ficti mugit ore bovis. Tauri fabricator atheni. Opifex tauri tormentorumque repertor. Clausus bove mugit atheno infelix faber. Et phalaris tauro violenti membrā perilli Torruit.

Perimo, emi, umbringen. Aut subite perimunt imbres, &c. Virg.

SYN. interimo, interficio, occido, neco. v. occido, a cædo.

Perinde, gleich, sowohl. Turtur & accedit, moriensque perinde columbus. M. SYN. pariter, æquē.

Peritiā, Erfahrung. Illic diverso nocitura peritia fructa. Virg.

Peritus, erfahren. Montibus hæc vestris, soli cantare peritis. Virg.

SYN. Doctus, sciens, gnarus, haud ignarus, prudens. v. Doctus.

Perjūrium, Meineid. Laomedontæ luimus perjuria Trojæ. Virg.

EPIT. impium, horrendum, fœdum, turpē, doloſum, execrandum.

PHR. perjura dicta, verbā. v. perfidia, mendacium, fraus. Virg.

Perjūrus, meinedig. Talibus insidiis perjuriſque arte Sinonis. Virg. v. perfidus.

Permāneo, behorren. Nostraque nonnullis permanes aura locis. Prop.

Permāno, durchfließen. Permanare animam nobis per membra solere. L.

Permīto, misi, zulassen, vergönnen. — suo Caesar permisit ephebo. M.

SYN. Concēdo, sino, patiōr, dō, indulgēo. PHR. potestatem, licen-

sēntiām, cōpiām, vēniām dō, tribūo, cōncēdo, lārgiōr. Cūr dēxtræ cōjūngērē dēxtram nōn dātūr? Sī quā fātā sīnūnt. Cui tāntā Dēo pērmīssā pōtēstās? Cōram dātā cōpiā fāndī. *v. Licet.*
pērmōvēo, sehr bewegen. *Doctrina, sed vim permovet insitam. (Alcaic.)*
Hor.

pērmōtūs, bewegt. *Quum mare permotum ventis ruit intus arenam. S.*
pērmūlcēo, besänstigen. SYN. Mūlcēo, mītīgo, mōllīo, lēnio, plāco.
pērmūto, verändern. *Virtus ut hoc alio fallax permutet odore. M.*
SYN. Mūto, cōmmūto.

pērniciēs, Schade, Untergang. *Pernicies & tempestas barathrumque macelli. H.* SYN. ēxitium, dētrīmentum, dāmnū, clādēs, rūnā.
EPIT. Grāvis, trīstis, ēxitīōsā, mētūēndā, flēbīlis, lacrymābīlis, lāmentābīlis, īngēns, īnfāndā, ācērbā, dūrā. *v. Damnum.*

pērniciōsūs, verderblich. *Obsequium Veneris mihi perniciosius est cur. H.* SYN. Dāmnōsūs, ēxitīōsūs, ēxitīālīs, ēxitīābīlis, fātālīs. PHR. ēxitium strāgēmquē tērēns. Vōs ēstis nōstrī mākīmā cāūsā mālī.

pērnicitēr, schnell, behend. *Sic certe videt, ut perneciter exsiluere. Cat.*
pērnīx, schnell. *Progenit pedibus celerem & pernicibus alis. Virg.*

PYN. Cēlēr, prāpēs, cītūs.

pēro, ōnīs, ein Baurenschuh. (*Cenus calceamenti rustici contra nives, imbres & frigora.*) EPIT. āltūs, crūdūs, vīlis, ābjēctūs, rūstīcūs, sōrdīdūs. PHR. Crūdusquē ōpērīt vēstīgiā pēro. Quem nōn pūdēt āltō pēr glāciēm pērōnē rēgī.

pērōsūs, verhasstet. *Infantes peperere manu lucemque perosi. Virg.*
SYN. ōsūs, ēxōsūs.

pērpēs, ētis, gānzlich, beharrlich. *In Christo quorum gloria perpes erit. Prud.*

pērpētīōr, erleiden. *In terraque patris cur telum perpetiuntur. Luc.*
SYN. pātīōr, pērfēro, tōlēro, fēro. *v. Patior.*

pērpetro, begehen. SYN. patro, ādmītto, cōmmītto, fācio.

pērpētūō, allezeit, ewiglich. SYN. Sēmpēr. *v. Semper.*

pērpētūūs, immerwährend.

Ad mea perpetuum deducite tempora carmen. Ovid.

SYN. Ātērnūs, pērpēs, pērēnnīs, jūgīs, cōntīnūūs, āfsīdūūs. PHR. īmmūnīs fātī. Fātō mājōr. Sēmpēr, ātērnūm mānēns, flōrēns Nūllō pērītūrūs āvō. Mōnūmētum ārē pērēnnīūs. Opūs, quōd nēc Jōvis īrā, nēc īgnēs, Nēc pōtērīt fērrum, nēc ēdāx ābōlērē vētūstās. *v. Aeternus.*

pērplēxūs, verwirrt. SYN. īnvōlūtūs, īmplīcītūs, dūbīūs, āncēps. *v. Dubius.*

pērpōliō, is, auspußen. SYN. pōliō, ēxpōliō, ābsōlvo, pērfīcio.

pērrūmpo, durchbrechen. SYN. rūmpo, frāngo, vīōlo. *v. Frango.*

pērquīro, durchsuchen. *Quum pater ignarus natam perquirere Cadmo. O.*

SYN. ēxquīro, īnquīro, vēstīgo, īndāgo, scrūtōr, rīmōr.

pērsæ, die Persianer. *Persarum statuit Babylona Semiramis urbem Pr.*

SYN. ārsācidæ, āchāmēnī. EPIT. phāretrātī, āntīquī, pōtēntēs.

fōrtēs, māgnānīmī, sāgīttīfērī, īnfīdī, fāllācēs, vānīlōquī, Eōī. PHR.

Tēlis ārcūquē pōtēntēs, Pūgnāntēs, vērsā pōst sūā tērgā mānū

pērscrūtōr, durchsuchen. *Nec perscrutari primordia singula quæque. L.*

SYN. Scrūtōr, pērquīro.

pērsēquōr, verfolgen. *Persequitur curvo saturni dente relictam. Virg.*

SYN. īnsēquōr, īnsēctōr, cōnsēctōr, ūrgēo, īnstō, vel prōgrēdiōr,

pērgo, pērsīsto. *v. Pergo.*

pērsēvēro, ās, beharren. *Post manes tumulumque perseveres.* (Phal.) M.

SYN. pērsto, pērsīsto, pērgo. v. *Pergo.*

Pērsēūs, vel pērseūs, dissyl. (*Jovis filius, ex Danae Acrisii, Argivorum regis, filia, quam Jupiter vitiavit. Acrisius enim quum ex Oraculo didicisset, futurum aliquando, ut a nepote occideretur, filiam mun-
nitissimæ turri inclusit. Jupiter autem Danaes amore captus, assum-
ta specie aurei imbris, per tegulas turrim ingressus est, puellæque,
frustra tam arcta custodia servatæ, stuprum intulit. Quo ex concu-
bitu quum illa gravida esset, indignatus est Acrisius, filiamque una
cum nepotulo arca includi jussit, atque in mare projici, futurum ra-
tus, ut ventis undique obruerentur: sed res illi omnino cecidit præ-
ter opinionem. Nam arca ad Dauniæ litus dilata & reperta fuit a
piscatore, qui quum in ea invenisset Danaen cum filio, utrumque
obtulit regi Pilumno, qui Danaen quidem uxorem duxit, Perseum
vero educandum tradidit. Hic postea adultus, Andromedam, Cephei
filiam, marinæ bellus expositam, periculo liberavit, liberatamque
uxorem duxit: acceptoque deinde a Vulcano adamantino ense, quem
vocant Harpen, Medusam, unam e Gorgonibus, occidit, multosque
hostes ostenso capite Medusæ convertit in saxa, Tandem Argos rever-
sus, Acrisium regem, avum suum, jactu disci imprudens occidit.*) EPIT.
Aūrīgēnā, aūrēūs, cēlēr, ināchīūs. tērōx fūlgēns, pēnnīfēr, prāpēs, pēn-
nīpēs, ālātūs, āērīūs, inelytūs. SYN. Ināchīdēs, ābbāntiādēs, ācrisiō-
nīādēs. PHR. Jōvē nātūs. Mēdūsæ vīctōr. Dānāēiā prōpāgo. Dā-
nāēiā prōlēs. Intērfēctōr āvī. Quī Gōrgōnā vīcīt. Tēlā hōrrēntiā
quāfsāns. Andrōmēdæ cōrrēptūs imāginē fōrmæ. Gōrgōnīs ānguī-
cōmæ Pērseūs ēt ālīs Æthērīās aūsūs jāctātis irē pēr aūrās. Anguī-
cōmām præsēctō Gōrgōnā collō Vīctōr hābēt.

pērsōnā, eine Larve. *Personam capiti detrabat illa tuo.* Mart.

SYN. Lārvā. EPIT. Vānā, fālsā, fāllāx, mēndāx, insīdiōsā, dōlōsā,
dēfōrmīs, hōrrīdā, tērrībīlīs, tērrīficā, ūmbrātīlīs. PHR. Fīctā,
cōnfīctā faciēs.

pērsōnātūs, verumummt. *Quo personatus pacto pater hic ego, &c.* Hor.
pērsōno, ās, durchtönen.

Est mihi purgatam crebro qui personet aurem. Hor.

SYN. Sōno, rēsōno, insōno, sōnum ēdo, ēmītto, īngēmīnō. vide
Remugio, reboo.

pērspīcio, ersehen, erkennen.

Perspiciemus & unde queat res quæque creari. L.

SYN. īspīcio, āspīcio, āgnōsco, ōbsēro. v. *Aspicio.*

pērspīcūūs, durchsichtig. *Prodat perspicuus ne duo vina calix.* Mant.

SYN. āpērtūs, mānīfēstūs, clārūs, līmpīdūs, pēllūcidūs, vitrēūs, nī-
tīdūs.

pērstrepo, is, sehr rauschen. *Rumor in arcana jamdudum perstrepit au-
la.* Sen.

pērsuādēo, suāsī, quadris. ūberreden. — *quisquam persuadeat auctor.*

M. SYN. Suādēo, ēxcīto, īmpēllo, īndūco. PHR. īn mēntem īndū-
co. Fīdem fācio.

pērticā, ein langer Stiefen, Stange. SYN. Stīpēs, bācūlūs. EPIT.

Lōngā, ōblōngā, tērēs, dūrā, fīrmā, nōdōsā. (*Ovid. de nuce*) pērticā
dāt plēnīs īmmītiā vūlnērā rāmīs.

pērtīmēsco, sehr fürchten. *Currere nec longas pertimuisse vias.* Mart.

pērtīnāx, ācis, halbstarrig. *Quid mutantia fronte pertinaci.* (Phal.) M.

SYN. ōbstīnatūs, pērvīcāx, tēnāx, cōnstāns, īmmōtūs, īmmōbīlīs.
PHR.

PHR. obtusă gērēns pēdōră. Mēns nēscīā flēdī. Mēns immōtă mănēt. Lūdum insōlēntem lūdērē pērtīnāx.
pērtīnāciā, Halbstarrigkeit.

Tu pertinaciam esse Archiloche banc prædicas. (Jamb.) Accius.

SYN. pērvicāciā, obstīnātiō. PHR. Mēns, Vóluntās obtīrmātă. Tēnāx sēntēntiā.

pērtīnēo, anführen, anstoßen.

Quorsum pertinuit stipare Platona Menandro. Hor.

SYN. āttīnēo, spēcto.

pērtūrbo, zerstören. SYN. Tūrbo, cōmmōvēo, cōnfūndo, mīseēo.

pērvādo, durchgehen. *Corruptum summum ætatis pervadere finem.* L.

pērvāgōr, ārīs, hin und herschweifen. v. *Vagor.*

pērvēniō, vēni, darkommen. *Pervenit & videt præmia plura refert.*

Mart. SYN. Dēvēniō, tāngo, pērtīngo, āccēdo, tēnēo. v. *Advenio.*

pērvērsūs, verfehrt. SYN. imprōbūs, pērdītūs, nēquam. v. *Sceleratus.*

pērvicāx, hartnäckig. *Fas pervicaces est mihi Thyadas.* (Alac.) Hor.

SYN. pērtīnāx. v. *supra.*

pērvīgīl, sehr wachsam. *Pervigil alterno paret custodia signo.* Luc.

SYN. Vīgīl, vīgīlāns, sēdūlus, ācēr.

pērvīūs, gehabt, da man durchgehet. SYN. pēnētrābīlīs, āpērtūs, pā-tēns. PHR. Quō ēst ādītūs? Quō pēnētrārē dātūr? Inviā vīrtūtī nullā ēst viā.

pērvōlīto, an einen Ort hinfliehen. *Omnia pervolitant late loca, &c.* Virg.

pērūro, verbrennen. — *validoque perurimur æstu.* Ovid.

pēs, pēdis, der Fuß. *Ense minax ensis, pede pes, & cuspide cuspis.* St.

SYN. plāntă. EPIT. Titūbāns, vācillāns, tēnēr, vēlōx, tardūs, lēn-tūs, fīrmūs, āgīlīs, cēlēr, vōlucrīs. PHR. Figēns vēstīgiā, āgīlēs fērt āmōr ipsē pēdēs. Lāpsă fluāt nīvēōs vēstīs ād ūsqūē pēdēs. Impē-diūnt tēnērōs, vīnculă nullă pēdes. Errāmūsque vāgō pēr locă socră pēdē. Flūxēre intērēā pēdē tēmpōră lāpsă tūgaci.

pēstīfēr, pestilenzisch. *Mittant pestiferos æstus & tetra veneno.* Val. C.

SYN. Cōrrūptūs, vītiātūs, pēstīlēns.

Pēstīlēns, idem. *Nec pestilentem sentiet Africum.* (Alcaic.) Hor.

pēstīlēntiā, Pestilenz. *Relegare nec te pestilentia possit.* (Scaz.) Mart.

pēstīs, die Pest. *Pestis & ira Deum Stygiis sese extulit undis.* Virg.

SYN. Lūēs, cōntāgiā, ōrum, cōntāgiō, vel pērnīciēs, ēxitīum, lābēs, rūnă. EPIT. ignēā, fērvīdă, Stygiā, fūnēstă, rābidă, trīstīs, lābēs, lētālīs, mōrtīfēră, vīolēntă, fœdă, lētæă, crūdēlīs, nōxiă, infēstă, īnīmīcă, mālīgnă, tērrībīlīs, mētūēndă, grāsāns, sērpēns, īmmēdī-cābīlīs, pērnīciōsă, ēxitīōsă, ārdens, livīdă, lūrīdă, tēriă, cōntāgiō-să, flūīdă, sāvă, mōlēstă, īmpōrtūnă. PHR. Diră lūēs. Sāvī cōntā-giā mōrbī. Lētālīs flāmă. Lētīfēr æstūs, pēr ūrbēs grāsāns, ērrāns: Pēr omniā vīscēră sērpēns. Est (*id est erit.*) fūrtīm lēntō dūrāntiā tābō Vīscēra, ēt ēxūrīt siccātās sānguīnē vēnās. Et lēntă cōrpōră tā-bē Cōrrīpīt ēxūstīs lētālīs flāmă mēdūllīs. Lābēntēs rāpiēns pōpū-lōs, Jūvēnēsque sēnībūs jūngīt. Et nātīs patrēs fūnēstă pēstīs. Dēēst tērra tūmūlīs, tum rōgōs silvæ nēgānt: Nōn vōtă, nōn ārs ūllă cōr-rēptōs lēvānt. Nēc locūs īn tūmūlōs nēc sūffīcīt ārbōr īn ignēs. Tūr-bāque cādēntum Auctă lūēs dūm mīstă jēcēnt īncōndītă vīvīs cōrpō-ră. Pāssīm ētīam dēsērtă jēcēnt īnhūmātăque latē Cōrpōră, pēstīfē-rōs tētīgīssē tūmēntībūs ārtūs.

PESTE CORREPTORUM DESCRIPTIO. *Ovid. 1. Met.*

Viscera torrentur primo, flammæque latentis
 Indicium rubor est & ductus anhelitus igni.
 Aspera lingua tumet, tepidisque arentia ventis
 Ora patent auræque graves gravantur hiatu,
 Non stratum, non ulla pati velamina possunt;
 Tantaque sunt miseris invisi tædia lecti.
 Profiliunt aut si prohibent consistere vires,
 Corpora devolvunt in humum fugiuntque penates
 Quisque suos, sua cuique domus funesta videtur.
 Aspiceret flentes alios, terraque jacentes,
 Lassaque versantes supremo lumina motu:
 Membraque pendentis tendunt ad limina coeli.
 Hic illic, ubi mors deprenderit exhalantes

ALIA DESCRIPTIO PESTIS. *Ex Tarquin. Gallat.*

En subito violenta lues (mirabile visu)
 Agmina corripuit, ferroque minacior acri
 Sternit humi juvenes validos, & inertia vulgo
 Corpora per campos: aer incanduit æstu,
 Afflatusque vetat lenes undasque salubres,
 Cunctaque prævitiant lato contagia morbo.
 Cernit pastor oves crudeli strage peremptas,
 Audacesque dolet tauros occumbere campo.
 Inter opus medium, glebisque perire solutis,
 Nec minus ad miseros pestis vesana colonos
 Venit, & in plenis gliscit vis morbida castris,
 Sævitur & in reliquo damno graviore maniplos,
 Illis ora patent tepidis arentia ventis,
 Suffusæque natant nares, & sanguine fauces
 Sudant, & foedo fluit aspera lingua cruore.
 Solvuntur tandem latera, & præcordia tussis
 Quassat, anhela sitim nonnulla exstinguit aquæ vis;
 Sed passim intereunt, animamque in flumine linqunt.

pētītōr, ein Bitter, Begehrer. *Clarus Hyanthææ stella petitor aquæ.* M.
 pētītūs, begehrt, erfordert. *Ipse petita lacu jam mihi dulcis aqua est.* P.
 pēto, ivi, & ii, bitten, fordern. — *externa petitur de gente Latinus.* V.
 SYN. pōstūlo, pōsco, expōsco, dēpōsco, quæro, rōgo, flāgīto, ēxī-
 go, *vel* vērberō, cædo, pērcūtīo, *vel* ēo, vādo, prōficīscōr, *vel* scī-
 fīcītōr, pērcōntōr. v. oro, precor, pascō.

petrā, ein Fels, Stein. *Fretus amore petræ, castris & pervigil armis.*
 Prud.

S. Petrūs. (*Princeps Apostolorum, natione Galilæus, frater sancti An-
 dreæ, primo dictus Cephas, qui ex piscatore factus est a Christo ca-
 put ecclesiæ & ab eodem Domino nostro claves regni cælorum accepit.*
Primam sedem habuit Antiochæ, demum Romæ, ubi eodem die, quo
*B. Paullus capite mulctatus est, Neronis jussu fuit affixus cruci, pe-
 dibus sursum elevatis, & capite ad terram demisso, indignum se re-
 putans, qui eodem, quo Dominus, modo moreretur.*) EPIT. Clāvīgēr,
 idūmæūs, hāmīgēr, sānctūs, pōtēns, fācūndūs, dīsērtūs. PHR. āpō-
 stōlīcī cœtūs prīncēps, cāpūt. Clāvīgēr æthērēūs. Bēthsāīdē nātūs.
 Bēthsāīdōs ācēr ālūmnūs. Cœlōs quī clāvē cātēnāt. Prīmūs āpōstō-
 līcō pārvā dē pūppē vōcātūs Agmīnē petrūs ērāt. Altēr ērāt sēnīōr,
 cū cāndīdā mēntō Cānītīēs, gēmīnæquē mīcānt in pēctōrē clāvēs.
 pētū-

pētulāns, muthwillig, geil. — *sed tum petulanti splene caecbinno.* Perf.

SYN. pētūlcus, prōtērvūs, lāscīvūs, impūdēns.

pētulāntiā, Muthwille, Geilheit. *Te non ulla meae laesit petulantia lingua.* Prop.

pētūlcus, stölgig. — *neque oves haedique petulci.* Virg

Phædrā. (*Minois Cretensium regis & Pasiphaes filia, & Thesei uxor, quae, amore Hippolyti privigni capta, quum non potuisset eum adducere, ut ibalamum paternum conspurcaret, illum ad patrem detulit, tanquam stuprum sibi inferre voluisset. At postquam Hippolytus ob hoc falsum crimen necatus fuit, ipsa etiam se occidit*) EPIT. Scēlērātā, Crētēnsīs, Mīnōiā. Gnōsiācā, Thēsēā, fūnēstā, incēstā. PHR. Sprēvīt Gnōsiācā tēmērāriā vōtā nōvērcā Hippōlytūs. v. Hippolytus.

Phaētōn, ōntīs. *Auroram Phaetontis equi jam luce vehebant.* Virg.

(*Solis & Clymenes filius, quum a patre impetrasset, ut ejus currum uno die regeret, aurigandi imperitia mundum exurere coepit. Quare a Jove fulmine a curru in Padum dejectus est.*) SYN. Clymēnēiūs, EPIT. tēmērāriūs, magnānīmūs, infēlix, audāx, amēns, stūltūs, infānūs, mālēsānūs, Hypērionīūs, dēviūs, ambūstūs, exūstūs, cōmbūstūs, ignārūs, impērītūs, mīser, imprūdēns, incōnsūltūs. PHR. Clymēnēiā prōlēs. Phœbō solē sātūs, nātūs. Infēlix cūrrūs aurīgā pātērnī Fūlmīnē pērcūsūs, cōmbūstūs, pūlsūs ab excēlsō phaētōn tēmērāriūs āxē. Tēmēre optātōs quī mālē rēxit ēquōs. Stūltūs flāmmīgērōs optāvīt tāngērē cūrrūs. Patriīs excīdit altūs equīs. Dēviūs ērrāntēs phaētōn cōfūndīt hābēnās. Clymēnēs ērrāt in āxē pūer. aspīcīt aurīgām cūrrūs phaētōntā pātērnī Ignīvōmōs aūsūm flēctērē solīs ēquōs. Māximā quī pōstquām tērris incēndiā spārsīt, Est tēmēre infēlix lāpsūs ab āxē mīser. Vitārēt cōelūm phaētōn sī vīvērēt, et quōs Optārāt stūltē, tāngērē nōllēt ēquōs.

Phaētōntiādēs. v. Heliades.

Phaētōntēūs. *Dum phaetontea formica vagatur in umbra.* M.

Phālāntūs. (*Lacedaemonius quidam. Tarenti in Italia conditor.*) EPIT.

Tēnāgrēūs, Lēdæūs, clārūs, nōbilīs, magnānīmūs, gēnērōsūs, ānīmōsūs, illūstrīs, audāx, fōrtīs, pōtēns, Iacōn. PHR. accōlā lēdæi trēpīdūs pārāt armā phālāntī.

phālānx, āngīs, Schlachtordnung. — *procures Agamemnonique phalanges.* V. SYN. Lēgiō, āgmēn, mānīplūs, ēxērcītūs. v. *Acies militaris, cohors.*

Phālāricā. — *contorta phalarica venit,* Virg.

(*Genus teli ad modum bastæ, inter cujus tubam & bastile sulphur, resina, bitumen, stupa convolvuntur, infuso oleo, quod incendiarium vocant. Deinde balista impetu emissæ figitur ligno, turritamque machinam incendit.*) EPIT. Vībrātā, mētūēndā, cōntōrtā, lōngā, tērēs, fērrātā, ardēns, flāmmēā, flāmmātā. PHR. Mētūēndā phālāricā mūltīs, Immēnsō strīdēt cōntōrtā phālāricā nīsū.

Phālārīs. *Utque ferox Phalaris lingua prius ense resecta.* Ovid.

(*Agrigentinarum rex crudelissimus, qui præter cetera suppliciorum instrumenta taurum habuit æneum, Perilli arte fabricatum, in quem immissi damnati, igne subjecto, bovis mugitum summa cum tyranni voluptate edebant, sed ipse a suis civibus eidem tauro inclusus vivus crematus est.*) EPIT. Sīcūlūs, trūx, crūdēlīs, fērōx, bārbārūs, imītīs, fērūs, dīrūs, atrōx, āspēr, sāvūs, crūēntūs. PHR. Quī fālsūm lēntō tōrrūit ignē bovem, Utquē fērōx Phālārīs līnguā priūs ensē rēsēctā Mōrē bovīs phārīo clāūsūs in ærē gēmās.

phälëræ, *Roßjierde*. *Et leti phaleris omnes, & torquibus omnes.* Juv. (*Ornamenta equorum.*) EPIT. Nítentēs, ēquēstrēs, fūlgēntēs, aūrātæ, inaūrātæ, gēmmātæ, cōrūscæ, splēndidæ, nobīlēs, ōrnātæ, dēcōræ, rūtilæ. SYN. ēphīppīum. PHR. Nōn ālacrēs laūdāmūs ēquōs phälērāsquē nítentēs, Primūs ēquūm phālērīs īnsīgnēm victōr hābēto.

Phälërnum. *v. Falernum.*

Phälërnūs. (*Ager Campaniæ optimi vini feracissimus.*) EPIT. ūbēr, foetidūs, fērāx, fērtīlīs, Lātīus, vētūs. PHR. hīc vērō īntrāvit pōstquam ūbērīs arvā phälërnī. Laūs īngēns vētērīs nōn cōncēssūrā phälërnī Laūdībūs.

Phānæūs. (*Mons est in Chio, a Phanao rege dictus, optimo vino nobilissimus.*) Virg. 2. Georg. Sūnt etiā āmmīnēæ vītēs, fīrmīssīmā vīnā, Tmōlūs ēt ālsūrgīt quībūs ēt lēx psē phānæūs.

phānātīcūs, unšinnīq. *Aut phanaticus error, & iracunda Diana.* Hor. phāntāsmā, ātis, *Gesicht, Erscheinung.* — *aëriusque & de phantasmato visus.* Pr. SYN. vīsum, spēctrum, fōrmā, spēcīēs, īmāgo. EPIT. nōctūrnūm, mētūēndūm, hōrrēndūm, īnānē, fāllāx, ūmbrātīlē, vāgum, pāllēns, pāllīdūm. PHR. tācītæ nōctīs īmāgo. Vārīās īmīrāns fōrmās. Sōpītōs illūdēns sēnsūs. Mūltā mōdis sīmūlācrā vīdēt vōlītāntīā mīrīs. *v. Somnium.*

Phāōn, ōnīs. (*Juvenis Lesbicus formosissimus, a Sappo poetria peritissima adamatus.*) EPIT. cōspīcūūs, dēcōrūs, pūlchēr fōrmōsūs, dūrūs, mārmōrēūs, īnēxōrābīlīs. PHR. Et tē cōspīcūūm rēcīdīvō flōrē jūvēntæ Mīrātūr, rēvōcatquē phāōn. Lēsbīs āmicā phāōnīs, Hūnc sī cōspīcīāt, quæ cōspīcīt ōmnīā phōēbē, Jūsūs ērāt sōmnōs cōnrīnūārē phāōn. Hūnc Vēnūs īn cōelūm cūrrū vēxīssēt ēbūrnō, Sēd vīdēt ēt patrī pōssē plācērē sūō.

Phārāo, ōnīs. *Duxit ovans letas victo Pharaone choreas.* P. E. (*Nomen commune regum Ægypti, proprium ejus, qui Moſen, ex Dei mandato per sinum Arabicum fugientem, infecutus cum exercitu in mediis aquis submersus fuit.*) SYN. phārīūs, tyrānnūs. EPIT. Sūpērbūs, dīrūs, cēcūs, īmpīūs, īnhūmānūs, crūdēlīs, īmmītīs, fāvūs, ōrbātūs, dūrūs, īnēxōrābīlīs, mērsūs, dēmērsūs, nāūfrāgūs, phārīūs, Ægyptīūs. PHR. phārīūs rēx, tyrānnūs, āquīs, ūndīs sūbmērsūs ōbbrūtūs. Sēpūltūs īn āquōrē. Dēmērsō īnsīgnēm cēcīnīt phārāōnē triūmphūm Mōsēs.

phāretrā, ein Pfeilsdōcher. *Pars leves humero pharetras in pectore summo.* V. SYN. Cōrytūs. EPIT. īnsīgnīs, pīctā, sāgītīfērā, cāpāx, sōnāns, rēsōnāns, lēvīs, pēndēns, hābīlīs, dēcōrā, aūrātā, grāvīdā, āmāzōnīā, Gnōsīā, fāvā, grāvīs, pēndulā, gēmmātā, vēnātrīx, ēbūrnā, nītēns, āpōllīnēā. Lycīā, Scythīcā, cēlsā. PHR. Sāgītīs plēnā, grāvīdā. Pūlsāns tērgā. Ex hūmērō sōnāns, pēndēns, sūspēnsā. Cōrytīquē lēvēs hūmērīs, ēt lētīfēr ārcūs. Dēquē sāgītīfērā dēprōm-sīt tēlā phāretrā.

Phāretrātūs. — *latus pugne pharetrata Camilla.* Virg.

phārmācum, *Arznei*. *Hominem mala pharmaca Simon.* M. *v. Medicamen.*

Phārōs. (*Olim fuit insula, Nili ostio objecta, dieique unius navigatione a continente diremta, bodie vero Alexandriæ ponte conjuncta. In ea fuit turris ingens in petra posita, a Philadelpho Ptolomæo, rege Ægypti, exstructa, in qua nocte accensæ faces navigantium cursum regabant.*) EPIT. Clārā, pālmīfērā, ēxcēlsā, nōctūrnā, ptōlēmāā, nūdā. PHR. Tū nōctūrnā phārōs, cūjūs dē vērtīcē lāmpās Ardēt, Pēllæis prōxī-

prōximā mūtīs. Sēptimā nōx zēphyrō nūquām laxantē rūdentēs
Ostēnsis phāriīs Aegyptiā litōrā flāmmīs.
phāsēlūs, eine Gattung schnell eilender Schiffe.

Et circum pictis vebitur sua rura phaselis. V. v. *Cymba, Navis.*
Phāsīānūs. (*Avis rota, sic donominata a Phasi, Colchorum fluvio, ad
cujus ostia frequens reperitur. Volunt ab Argonautis primum in Gra-
ciam advectam, atque inde ad nos luxum mensarum auxisse: in banc
avem Ithim, Terei filium, mutatum poetæ fabulantur.*) EPIT. Scy-
thīcūs, lēvis, Cōlchīs pēgrīnūs, vōlāns, pēnnīgēr, pēnnīpōtēns. PHR.
vōlucrīs Cōlchā, vel Cōlchīs. Phāsīdīs ālēs, Argīvā prīmū sūm
trāspōrtātā cārīnā. Antē mīhī nōtūm nīl nīsi phāsīs ērāt. (*Poetæ
Romanorum luxum notans*) Jam phāsīdīs ūndā ōrbātā ēst āvībūs.

Phāsīs, īdīs (*Colchorum fluvius prægrandis, qui in pontum Euxinum
influit.*) EPIT. pōntīcūs, līmōsūs, nīvōsūs, fērūs, hōrrīdūs, gēlīdūs,
rāpīdūs. Scythīcūs, cōenōsūs, bārbārūs, āltūs, āspēr. PHR. Cōlchō-
rum flūvīūs, āmnīs. Cōntīgērānt rāpīdās līmōsī phāsīdīs ūndās.
Quōdcūquē plācīdīs flēxībūs Phāsīs rēgāt. Sīc dēmūm Scythīcī
vēniēs ād Phāsīdīs āmnem. Cōlchōrum quī rūrā sēcāt dītīssīmā Phāsīs.

Phēnēūs. (*Lacus Arcadiæ, cujus aqua nocturno tempore pernitiōsa,
interdiu salutaris est.*) Ovid. 15. Met. ēst lācūs ārcādīæ, phēnēum
dīxērē priōrēs, Ambīgūis spēctātūs āquīs, quās nōctē tīmētō, Nōctē
nōcēt pōtæ, sīnē nōxā lūcē bībūntūr.

Phīdiācūs. *Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno.* Prop.

Phīdiās. *Lysippi legio Phidiæ putavi.* (Phal.) Mart.

(*Nobilis statuaris, in ebore sculpendo citra æmulum claruit, Diis
tamen quam hominibus effingendis melior,*) EPIT. Clārūs, pērītūs.

Phīlēmōn, ōnīs. (*Filius Apollinis e Chione Nympba, clarissimus carmi-
ne & cithara.*) Ovid. 1. Met. Nāscītūrē Phœbō, namque ēst ēnīxā
gēmēllōs Cārmīnē vōcālī clārūs cīthārāquē phīlēmōn.

Phīlētās. (*Poeta elegiographus, ex Insula Co, Philippi & Alexandri
Macedonum regum tempore floruit, præceptor fuit Ptolemæi Phila-
delphi. Fuisse fertur corpore adeo tenui, ut necesse fuerit ei plum-
bum adhibere, ne ventorum flatu raperetur.*) EPIT. Cōūs, Sāmīūs,
dōctūs, pērītūs, fācūndūs, dōctīlōquūs, dūlcīcānēns, tēnūis. PHR.
Sāmīūs pōētā. Quī vēstīgiā lēntō fūltā grāvāt plūmbō. Nēc tām-
tum Cōō Bāttīs āmātā sūo ēst.

Phīlīppūs. (*Filius Amyntæ, & Alexandri Magni pater, Macedonum
rex, rei militaris peritissimus rebusque gestis clarissimus. Macedoniæ
regnum, quod angustis antea finibus continebatur, adeo ampliavit;
ut centum quinquaginta populi in Macedonum ditione nuncuparentur.
Hic a Pausania quodam adolescente interfectus obiit, natus annos
quadraginta septem.*) EPIT. Cāūtūs, āstūtūs, cāllīdūs, ānīmōsūs, gē-
nērōsūs, fōrtīs. pōtēns, Aēmāthīūs.

Phīlōctētēs, ētīs, vel ētæ. *Tarda philocteta sanavit crura Machaon.* P.
(*Pæantis filius, & Herculis comes; qui quum ad bellum Trojanum
iret, unius sagittæ casu in pede vulneratus, & a Machaone sanatus
est.*) SYN. pæantiādēs, pæantiūs. EPIT. Fōrtīs, māgnānīmūs, pōtēns,
ægēr, saūciūs. PHR. pæantiūs hērōs. Pæantiā prōlēs. Pœantē sā-
tūs. Tārdā phīlōctētæ sānāvīt crūrā Māchāon.

phīlōmēlā, eine Nachtigal. *Flet philomela nefas infesti Tereos & quæ. M.*
(*Pandionis Atheniensium regis filia, quam Tereus rex Thraciæ vio-
lavit, cui linguam abscidit, ne facinus declararet; hæc tandem Deo-
rum miseratione in avem sui nominis conversa est.*) EPIT. Gārrūlā,
flēbī.

flexibilis, vocalis, arguta, canora, querula, attica, Getica, Iscariota.
 PHR avis pandionia. Pandione nata. Dauidas ales. Cecropis ales.
 Avis attica. Promens varie discrimina vocum. Artifici depromens
 guttura voce. Emula divini suavissima carminis ales. Pendens sum-
 mo stridula ramo. Philomela potest vocum discrimina. Mille potest
 varios ipsa referre sonos. Pellax invita sororis. Dulces variat philo-
 mela querelas. Suave canens resonat modulamine carmen, Cuius
 mellifluum prodit ab ore melos. Flent philomela nefas incesti Tereos,
 et quae Muta puella fuit, garrula fertur avis. Conqueritur iterum lin-
 guae philomela rapinam. Quae virides umbras et loca sacra tenes.
 Mollibus et variis quae tot discrimina vocum Flexibus humana dul-
 cius arte refers. Deslet Threicium Dauidas ales ithym.

DESCRIPTIO PHILOMELAE canentis.

———— modo namque æquabilis uno
 Affurgit tractu, gutturque volubile longo
 Lubricat impulsu, facilesque expectorat aures,
 Difficiles numeros modo colluctata retorquet,
 Inluscet, scindit, carpitque ac plurima mutat,
 Plurima dum mutat surgit symphonia discors,
 Quando poscit hymen liquidos puri aeris haustus
 Projicit, absorbetque iterum jaculabile murmur.
 At quo intra fauces subigit, tacitumque choreum
 Delibrat, donec campo prorumpat aperto.
 Una eademque canit toties distincta venitque
 Obvia sæpe sibi, nonnunquam adversa caditque,
 Ac surgit vocemque premit, vocemque coruscat.
 Quod si iesta ducis subeant connubia novit,
 Novit & ipsa suos ad pompam augere tumultus,
 Erigitur sublime ruens, rostroque perorat
 Fusius, e rostris credat præsagia dici,
 Jamque ut lympa sonat, quæ cursus immemor arva
 Radit & inventos divexat rore lapillos.
 Jam majore modo turgens viventis ad instar
 Fluminis Aonidum lapsus imitatur aquarum,
 Et sua Pegaseis stipat præcordia bullis, &c.

Jac. Balde.

Philosophus. (*Metri causa prima producitur.*) ein Liebhaber der Weis-
 heit SYN Söphus EPIT. Doctus prudens, solers, peritus. PHR.
 Söphiæ alumnus, amans, amator. Turba Cleanthæa, Socratica, aris-
 totelica, ordo Socraticus. Naturæ, verique indagator. Söphiæ in-
 tendens. Studiis Platonis animum formans. Mentem polos adiens.
 Suetus in æthereos ire meatus. Igniferos orbés radio describens,
 mentem percurrens. Docens quæ normam boni, quis limus honesti. Dum-
 que animo et vigili perspexerat omnia curam, In medium discenda
 dabat coetusque silentium, Dictaque mirantum magni primordia mun-
 di Et rerum causas, et quid naturam docerent. Felix qui potuit rerum
 cognoscere causas, *vide Astrologus & Prudens.*

Philtrum, orum, *pharmaca amorem conciliantia.* EPIT. pallentia, ignea,
 feva, morbidum, rabidum, Thessala, impia, lasciva, dira, furiosa. PHR.
 Morbidum philtrum miscet corporibus. Hic magicos affert cantus, hic
 Thessala vendit philtrum. Ne data profuerint pallentia philtra puellis.
 Philtrum nocent animis, vimque furoris habent.

Phineus, *diffyl.* (*Phœnicis & Cassiopeæ filius, Agenoris nepos, Arca-
 dia rex, qui uxorem duxit Cleopatram, ex qua Palemonem & Pbi-
 neam*

neam genuic, quibus, mortua Cleopatra, Harpalycem, Calais & Zethæ sororem, novercam super induxit, cujus suasu filios, ex Cleopatra susceptos, excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est a Diis tum Harpyæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpissime fœdarunt, donec a Calai & Zethæ pulsæ sunt. Postremo ab Hercule interfectus dicitur, quum in solitudine liberos Phinei offendisset excæcatos, comperissetque, eos calumniis novercæ fuisse ejeptos.) EPIT. ágēnóreus, tátídícus, sævūs, dūrus, crūdēlis, immitis, bārbārus, icēdus, mīser, infēlix.

Phlegeton, ōntis. Tartareus plegeton torquetque &c. Virg. (Inferorum fluvius flammis æstuantibus rapidus.) SYN. ächērōn, Cōcytus EPIT. ārdēns, ignitus, sūlphūrēus, rāpīdus, vīolēntus, Inīernus, rāpāx, nīger, irremēābīlis, tūmīdus, flāmmēus, ignēus, trifītis, Stygius, Tārtārēus. PHR. Tārtārēus lacus. Ignēus āmnis Fūrēns ārdēntībūs ūndis. Atrā vādīs incēndiā vōlvēns. Ardēntēs phlēgētōntis ūndæ. Mœniā lātā vidēt triplīcī circūndātā mūrō, Quæ rāpīdus flāmmis āmbīt tōrrēntībūs āmnis. Tārtārēus phlēgētōn tōrquetquē sōnāntiā sāxā. Rūptis vōlvēns incēndiā rīpīs. Nēc rīmūit phlēgētōntā tūrēntem ārdēntībūs ūndis Lātē exūndāntībūs. ūrit Rīpās sævūs āquīs phlēgētōn, et flūmīne ānhēlō Flāmmārum rēsōnāns sāxōsa incēndiā tōrquēt.

Phlēgētōntēus. Ut phlegetontæ requierunt murmura ripæ. Virg.

Phlēgrā, æ, vel phlēgrē, ēs. (Thessaliæ vallis, ubi gigantes cum Diis conflixisse traduntur, & a Jove fulminati.) EPIT. ignītā, tūmīdā, ignēā, Thēssālā, tūmīdā, vētūs. PHR. vētērisquē incēndiā phlēgræ. Quænam spēs hōmīnum tūmīdæ pōst prēliā phlēgræ.

Phlēgyās. (Martis filius, rex Lapitharum, pater Ixionis & Coronidis Nymphæ, quam quum ab Apolline vitiatam sensisset, confestim ira percitus templum Apollinis Delphici incendit. Quapropter Apollo iratus ipsum sagittis interfectum ad inferos detrusit, ubi hac pœna afficitur, ut sub ingenti saxo, ruinam minitante, sedens semper illud casurum suspicetur & timeat.) Virg. 6. Æneid. Sēdēt ætērnūquē sēdēbīt Infēlix Thēseūs, phlēgyāsquē mīserīrīmūs ōmīnēs Admōnēt, et māgnā tēstātūr vōcē pēr ūmbrās: Dīscītē jūstītiām mōnītī, et nōn tēmnērē Dīvōs.

Phōcæ. — et turpes pascit sub gurgite phocas. Virg.

(Sunt vituli marini, qui in aquis & extra illas degunt. Poëtæ Neptuni armenta fingunt, & custodem adjungunt Protbeum Deum marinum, qui eas pastum ducat, custodiat, reducat, numeret, omnes denique pastoris partes impleat.) EPIT. Tūrpēs, dēfōrmēs, immānēs, hōrrēndæ, æquōrēæ, mārīnæ, ūndīvāgæ, tērrībīlēs, fērōcēs. PHR. vītūlī mārīnī, æquōrēī. Nēreī pēcūs. Prōtheī ārmēntā. Infōrmēs hōrrēntī cōrpōrē. Vīsū dēfōrmīā cōrpōrā. Vāstī gēns hūmīdā pōnti. Æquōrēōs ēgō cum cērtāntībūs ūrsīs Spēctāvī vītūlōs. Sæpē diē fēfsōs ārtūs in lītōrē pōnūnt, Cōrpōrā sōlvūnt, ēxtēndūnt.

Phōcis, idōs (Exigua Græciæ regio inter Atticam & Bæoticam, Delphico oraculo, Helicone & Parnasso montibus incluta.) EPIT. Trīfīdā, hūmīdā, pārvā, āōniā, dōctā, pīeriā, phœbēā.

Phœbē v. Luna, Hecate, Diana.

Phœbēiūs. Virgineis exstincta sacris phœbeia Circe. P. A.

Phœbēus. Argolici clypei aut phœbeæ lampadis instar. Virg.

SYN. phœbēiūs, sōlāris, āpōllīnēus.

Phœbūs. — pater omnipotens mihi phœbus Apollo. Virg.

SYN. āpollo, Sōl, Tītān, Dēliūs, Cynthiūs, Tymbræūs. v. *Sol aut Apollo.*

cenicēs. *Servavere poli populi Phœnicibus ergo.* Avien.

(*Populi Syriæ, Judeis contermini, quorum præcipuæ urbes fuerunt. Tyrus & Sidon. Horum regio Phœnicia appellatur a Phœnice, Neptum & Lybiæ filia. Phœnices ingenii acumine plurimum valuerunt, quippe qui & litterarum & naviandi artis primi inventores fuisse putantur.*) SYN. Tyrīi, Sidōnīi. EPIT. Clārī, dōctī, pērītī, ingēniōsī, sōlertēs, sāgacēs, māgnānīmī, gēnērōsī. PHR. Sidōnīs, Sidōnīā, phœnīssā gēns, prōpāgo. Quī sidērā primī sērvāvērē pōlī. Quī primī dōcūērē cārīnīs ferrē cāvīs orbīs cōmmērciā. Quī rūbrō gurgitē quōndam Mūtāvērē dōmūm primīquē pēr æquorā vēctī Lūstrāvērē solum.

phœnix, icīs. *Et vivat phœnix unica semper avis.* Ovid.

(*Avis soli sacra, toto orbe celeberrima, quæ annis sexcentis & sexaginta vivere dicitur, Unicus fertur, isque in Arabia, ubi senio confectus, casie turisque furculis nidum construit, quo super emoritur, ex ossibus deinde & medullis seu cineribus, ex incenso solis ardore nido relictis, nascitur vermiculus, qui sensim in phœnicem excrescit.*)

EPIT. ūnicūs, nōbilis, lōngævūs, redīvīvūs, rēnāscēns, rēparābilis, Immōrtālis, pērēnnīs, ætērnūs, vivāx, cristātūs, vērsicōlōr. Tītāniūs, phœbiūs, Pōūs, indūs, ārābs, phāliūs, āssyriūs. PHR. Sōlis āvis, vōlucrīs Gāngētīcā āvis. Tītāniūs, phāriūs, āssyriūs ālumnūs. Phœbi ālēs, ūnicā sēmpēr āvis. Quæ rēparāt sēquē ipsē rēsēmīnāt ālēs. Mōrs illi Vēnūs ēst, sōlo ēst in mōrtē vōlūptās, Ut pōssīt nāscī, āpētīt āntē mōrī. Arētēs tēpīnīs dē cōllībus ēligīt hērbās. Et cūm lūm tēxēns prētīōsā frōndē. Sābæum Cōmpōnīt būstūmquē sībī pārtūmquē futūrum. Hīc nēquē cōncēptō fœtū, nēc sēmīnē sūrgīt, Sēd pātēr ēst prōlēsquē sūī, nūllōquē crēantē Emērītōs ārtūs fœcūndā pārtē rēfōrmāt: Et pētīt āltērnām tōtīdēm pēr fūnērā vītā. (*Claudianus phœnicis formam describens*) Arcānūm rādīāns, ōcūlis jūbār, īgnēūs ōrā Cīngīt hōnōs, rūtilō cōgnātūm vērticē sidūs Attōllīt, cristātūs, āpēx tēnēbrāsquē sērēnā Lūcē sēcāt, Tyrīō pīngūntūr crūrā vēnēnō.

phōlōē, ēs. (*Mons Arcadiæ silvofus, oppidum habens ejusdem nominis, in quo habitant Centauri.*) EPIT. ōpācā, nēmōrōsā, vīrēns, vīrīgīs frōndōsā, āērīā, ārdūā, nīvōsā. PHR. phōlōēs hābitātōr ōpācæ.

Phōsphōrūs. *Phosphore, redde diem, quid gaudia, &c.* M. v. *Lucifer.*

Phryxūs. (*Atbamantis, regis Thebarum, ex Nephele uxore priore filius. Defuncta matre, quum Inus, novercæ, insidias ferre non posset, una cum Helle sorore sua fugiens conscenso aurei velleris ariete, quem antea a matre, vel (ut alii volunt) a patre acceperat, pontum ea parte, qua angustior est, transfretare cepit. Sed Helle undarum strepitu in pontum decidit, pars illa maris exinde Hellespontus dicta est. Phryxus vero incolumis in Colchos ad Æetam regem pervenit, ubi arietem Jovi, vel ut aliis placet, Marti immolavit, Vellusque aureum in templo suspendit, quod postea Jason, Medæ opo adjutus, abstulit: aries vero inter sidera locatus pristinam formam tenuit, & a Phryxo phryxus fuit appellatus.*) EPIT. nūbīgēnā, æquōrēūs, prōfūgūs, Grājūs, Æōliūs. SYN. pōrtītōr Hēllēs. Æōliūs jūvēnis. PHR. Quūm prōfūgum āriēs nītīdīssīmūs aurā pēr mārē vēxit, ā quō pērvēnīt in Cōlchās aurēā lānā dōmōs.

Phīllīs, idīs. (*Lycurgi Thracum regis filia, quæ Demophoonta Thesei filium,*

filium, ex Trojano bello redeuntem, hospitio & lecto excepit, accepta prius ab eo fide, ut domi, compositis rebus, eam in uxorem duceret. Profectus itaque Demophoon, quum ultra statutum tempus variis distractionibus negotiis in patria detinebatur, Phyllis & amoris impatientia, & doloris impulsu, quod se spretam crederet, laqueo vitam finivit. Inde conversa in arborem amygdalum sine foliis fertur. Postea reversus Demophoon, cognita re, ejus amplexus est truncum, qui velut sponsi sentiens adventum folia emisit.) EPIT. Rhödopēiā, Thrēiciā. Sīthōnīs, divēs, miserā, impatiēns, frōndosā. Ovid. Hōspitā Dēmōphōōn tuā tē rhödopēiā phyllis Ultrā prōmissū tēpūs abēssē quērōr. v. Demophoon.

pīaculum, Gühnopfer, Buse.

— — — ea prima piacula sunt. Virg. v. Crimen.

pīcā, ein Ael, Elster, Lusternheit der schwangern Weiber.

Pica loquax terrae dominum te voce salutat. M.

(In hujus generis aves fabulantur poetae mutatas esse Pierides, Musarum æmulas.) EPIT. imprōbā, lōquāx, gārrulā, quērulā, clāmōsā, cānōrā, disērtā, sālūtārīs, vērscōlōr, pīctā. PHR. pīerīs āvis, vōlucrīs, ālēs. Prōmēns hūmānōs gārrulā pīcā sōnōs. Quēm sī nōn vīdēās, ēssē nēgābīt āvem. Pīcā lōquāx tērrāe dōmīnum tē vōcē sālūtāt. (Ovid. 6. Met.) Nūnc quōquē in ālpīnīs fācūndiā prīscā rēmānsīt, Rāucāquē gārrulītās, stūdiūquē immānē lōquēndī.

pīcēātūs, mit Pech beschmieret.

Non fuit Autolici tam piceata manus. Mart.

pīcēūs, das vom Pech ist, harzig.

Sed plane piteique buxeique. (Phal.) Mart.

pīctōr, ōrīs, ein Mahler.

Reddatur formæ pictoribus atque poetis. Hor.

EPIT. pērītūs, dōctūs, indūstriūs, insignīs, pēfēctūs, cēlebrīs, clārūs, ēgrēgiūs, prāclārūs. PHR. pīngēndī ciārīssīmūs ārtē. Quī mīrō pīngēndī ēxcēllīt hōnōrē. Artīfīcī pīngēns vīx imītāndā mānū. Prāstāntēs cūjūs mānūs æmulā fōrmās ēxpīmīt. Nātūrāe æmulūs. Nātūrāe ārtē æquāns vīrībūs īngēntī. Cui nēquē pār Zeūxīs, ēt māgnūs cēdāt Apēllēs.

PICTORES CELEBRES.

A poetis maxime celebrantur primo Parrhasius, unde sunt hæ pbrases: dōctūs ārtē pārrhāsīā, ārtīs pārrhāsīæ pōtēns, &c. secundo zeuxis; tertio Apelles, a quo solum pingi Alexander Magnus voluit, vetuitque, ne quis alius id ipsum tentaret. Ab illo ars pingendi per antonomasiam vocatur ars Apellea, & pictores nobiles dicuntur insignes arte Apellea, &c. inter opera hujus pictoris primas tenet picta Venus, de qua canit Ovidius:

Si Venerem Cous nunquam pinxisset Apelles,

Merfa sub æquoreis illa lateret aquis.

pīctūrā, Gemāhlde. *Ut pictura poesis erit, quæ si propius stes. Hor.*

EPIT. Nōbīlīs, mīrābīlīs, admīrābīlīs, āntīquā, lātā, hōrrīdā, īnsīgnīs, āpēllēā. PHR. Tābulā, tābēllā pīctā. Ars āpēllēā, pārrhāsīā. Æmulā nātūrāe. In tābulā pīctæ ēffīgēs.

pīctūro, mahlen.

Et picturatas auri sub tegmine vestes. Virg. v. Pingo.

pīctūs, gemahlt. *Pictus acu cblamydem, & ferrugine clarus Ibera. Virg.*

SYN. pīctūrātūs, dēpīctūs, cōlōrībūs dīstīnctūs.

Pīcūs, (Rex Latinorum, Saturni filius, Fauni pater, Latini avus, augurio

guriorem peritissimus, qui a Circe adamatus, quum, spreto ejus conjugio, Canetem Nympham duxisset uxorem, ab irata Dea virga percussus fertur, & mutatus in avem sui nominis.) EPIT. Mārtius, māvortius, aūdax, lāvus. PHR. prolēs Sātūrnīa. Sātūrnīus hērōs. Picus in aūspiciis āvis ōbservātā latīnis. Picus in aūsoniis prolēs sātūrnīa tērris. Mārtia picus āvis. (Virg. 7. Aeneid.) picus equū dōmitōr, quē cāptā cupidīnē cōjūx, Aūreā, *diffyl.* pērcūsum vīrgā, vērsūquē vēnēnis Fēcīt āvēm Cīrcē, spārsitquē cōlōribus ālās.

Pīerīdēs. *Dicite pierides non omnia possumus omnes.* Virg.

(Musae sic appellatae a Pieri Macedonis filiabus, quas in certamine cantus vicerunt, earum sibi nomine, veluti in tropaeum, assumpto; vel a Pierio, Thessaliae monte) v. Musae.

Pīerīus. *Nec vir pieria pellice saucius.* (Chor.) Hor.

Pīētās, ātis, Andacht. *Insignem pietate virum tot adire labores.* Virg.

SYN Rēligio, vel bēnīgnitās. EPIT. Sāctā, sacra, vēra, illūstris, īsignis, spēctatā, ēgrēgiā, clēmēns, ōfficiōsā. PHR. pīetātis hōnōs, āmōr, ōpūs, ōfficiū, cūltūs, rēuērēntiā, piā factā, vīrtūs. Caelo, Dēō āccēptā, grātissimā. Cui sūnt cōlēstīa cūrā.

pīgēr, faul, träg. *Sed piger & senior pieridumque comes.* Mart.

SYN. ignāvus, īnērs, sōcōrs, vēcōrs, dēsēs, lānguīdus, sēgnis, dēsīdīōsus, lēntus. PHR. tūrpī dēsīdiā tārdus. Vitā ignāvam dūcēns. Grāvī tōrpēns vētērnō. ōtīō lānguīdus. Sēgnī cōrpōrē ligātus. Pēctōrā cūjus tōrpōr ōccūpāt. ignāvā vitā cōndītiōnē trāhēns. Cui pūlchrū in mēdiōs dōrmīrē diēs. Ignāvō vīx mēmbrā lēvāns jām frāctā cūbīlī. Tēstūdīnēō grādū ādrēpēns. Pāsū īncēdēns īnērtī. Vīx sēsē ferēns. Quē nūquā lūx ēxcītāt ālmā. Nēc mātūtīnī vōlūcrū sūb cūlmīnē cāntūs Hōrrīdus āltēr Dēsīdiā lātāquē trāhēns īnglōrīus ālvum. Ignāvāquē fāme, ē cōntrāctō frīgōrē pīgrae. *Perf. sat.* Crās hōc fiēt, īdem crās fiēt. Quid quālī māgnū. Nēmpē diēm dōnās, sēd quū lūx āltērā vēnīt. Jām crās hēstērnū cōnsūmsīmus, ēcce, āliūd crās Egērīt hōs ānnōs, ēt sēmpēr paūllū ērīt ūltrā. v. Otiosus, otior.

pīgēt, es gereuet, verdrieset. *Te tamen ut videam duo millia non piget ire.* M.

pīgnūs, ōris, ein Interpfand. *Pignora cara, sui quae nunc ego limine in ipso.* V. EPIT. ēxīmīum, lāutū, dīvēs, prētīōsum, māgnīficū, pūlchrū, āmīcū. PHR. Tū dīc, mēcūm quō pīgnōrē cērtēs. Hāut mūltā mōrātus, Dāt jūvēni, ātque ānīmū prāsēntī pīgnōrē fīrmāt. Fīdēī mōnūmentū ēt pīgnus āmōris.

pīgrītiā, Faulheit. *Ludere, quum liceat currere, pigritia est.* Mart.

SYN. Prīgrītiēs, ignāviā, īnērtiā, sōcōrdiā, vēcōrdiā, dēsīdiā, lānguōr, sēgnītiēs, tōrpōr, vētērnū, ōtīum. EPIT. ignāvā, īnērs, lēntā, lānguīdā, lānguēns, īmbēllīs, tōrpēns, fōedā, tūrpīs, sēgnīs, īmprōbā, dēsēs, mōllīs, sōmnīfērā. PHR. Fūgiēns lābōrēs. Pārcā lābōris. Pēstīs jūvēnū. Hēbētāns sēnsūs. Cōrpūs ēnērvāns. Sōmnī ignāviā mātēr. Dāmnātrīx ōpērum ēxōsā lābōrum. Pēstīs īnīmīcā jūvēntē. Dīlātrīx ōpērum, fūgiēnsquē lābōrēs. Immīnūēns dēcūs īngēnīī. Dēdēcēt īngēnūās mēntēs ignāviā mōllīs. Nōn tībī dēsīdiāe mōllēs, nēc mārīdā lūxū Ōtīā, nēc sōmnōs gēnītōr pērmīsīt īnērtēs. Inērtiā lēntā, mālīgnū. Crīspā sūpērcīlīum pāllēns, īmpēxā cāpīllōs. Ōs īmmūndā, mānūs illōtā, cādēntē sālīvā, Bārbā mādēt, plūit īmbrīfērīs dē nārībūs hūmōr. v. Otium.

Pīlā luforia, ein Ball. *Indoculusque pilae, discive, trochive, quiescit.* H. SYN.

SYN. Rötundă, lēvis, vōlūbilis, vōlāns, sōnāns, strīdēns, cită, cōcītă. PHR. Lūsōriă sphaeră. Pīlă rēcūstis iētă bācūlis. Vēlōcēs fālēns pēr brāchiă jāctūs. Sī fōrtē vōlāntem At gēmīnāssē pīlām jūvāt aut rēvōcārē cādēntem. Cœlō *vel* āērē vōlāns. Exāgītārē pīlās ūltrō citrōquē vōlāntēs.

pīlă, moles, ein Mörstel. *Saxea pila cadit magnis quam molibus ante.* V. pīlă, columna, Pfeiler. *Nulla taberna meos babeat neque pila libellos.* H. Pīlātūs. (*Is fuit iudex Hierosolymis, qui JESUM CHRISTUM morti adjudicavit.*) EPIT. impiūs, sacrilēgūs, dirūs, dūrūs, nōcēns, inīquūs, pērfidūs, crūdēlis, sāvūs, bārbārūs, immītis, scēlērātūs. PHR. Dirē pīlārē, scēlūs scīs tē pātrāssē nēfandum. Impiūs āssistit flāgrō rēsōnāntē Pīlātūs. Fīnge ānīmo ēr tēstēs ēr cēcī infāndā Pīlātī.

pīlēus, *vel* pīlēum, ein Hut. — *hæc nobis pilea donans.* Pers.

SYN. Gālērūs. EPIT. Tēxtīlis, lābōrātūs, ūtilis, cōmmōdūs, fācīlis, lēvis, ōrnātūs, cōmpōsītūs, lānēūs, villōsūs.

pīlum. — *et pila minantia pilis.* Luc. v. Telum.

Pīlūmnūs. (*Jovis filius & Dauni pater, frater Picumni. Picumnus stercoretorum invenit usum agrorum, unde & sterquilinus dictus est. Pilumnus vero pinsendi frumenti, unde a pistoribus colebatur. Ad hunc Danae, Acrisii filia, forte ad Appulum litus acta, & a pastore una cum parvulo Perseo delata est, quam ipse, cognito genere, uxorem duxit, ex qua Daunum filium suscepit.*) Virg. 14. *Æneid.* Cui pīlūmnūs āvūs, cui divā vēniliă mātēr &c.

pīlōsūs, haaricht. *Sed quid & bircofis, sævamque & turpe pilosis.* M.

SYN. pīlis tēctūs, ōpērtūs, crēbēr, ābūdāns, villōsūs.

pīlūs, ein Härlein. *Sed fruticante pilo neglecta & squallida barba.* J. v. Capilli.

Pīmplă. (*Mons Thraciæ, Musis sacer.*) EPIT. vīrēns, vīrīdīs, frōndōsă, nēmōrōsă, sacra, pīērīă, āōnīă.

pīmplēīdēs, *vel* pīmplēă. (*Musæ, sic cognominatæ a Pimpla, monte Thraciæ, sive pimpleo quodam fonte, ad radicem hujus montis nascente, ubi & pimpleum antrum nonnulli constituerunt.*) v. Musæ.

Pīndārūs. (*Poeta fuit Thebanus, Lyricorum apud Græcos princeps. Floruit eo tempore, quo Persæ in Græciam expeditionem susceperant, ejusque gratia Lacedemonii, quum in reliquam Bœotiam sævirent, Thebis pepercerunt. Ita & Alexander, cum Thebas everteret & in omnes sæviret sine discrimine, unius Pindari penetibus familiæque parci jussit. Scripsit lingua Dorica Olympia, Pythia, Nemæa & Isthmia, quæ extant. Exspirasse fertur in gremio pueri adamati.*) EPIT. Thēbānūs, lyrīcūs, dōctūs, pērītūs, dūlcīcānēns, āōnīūs, pīērīūs, fācūdūs, suāvīs, divīnūs, āpōllīnēūs, phœbēūs, cēlebrīs nōbīlis, īngēnīōsūs, īndūstriūs.

Pīndūs. *Ut torrens celsi præceps vertice Pindi.* Sil. (*Mons Thessaliæ, Apollini sacer & Musis.*) EPIT. āltūs, sēcēr, āpōllīnēūs, pānītēr, nīvālīs.

pīngo, pīnxī, mahlen, Pingeret, aut alius Lysippo duceret æra. Hor. SYN. Dēpīngo, pīctūro, ādūmbro. PHR. pīctūră exprīmo, ēffīngo, ādūmbro. Cāsūs ēffīngērē īn aurō. Pīctīs ēffīngērē bēllă tāpētīs. Quæ mănūs ōbscœnās dēpīnxīt prīmă tābēllās, Et pōsūt cāstă tūrpiă vīsă dōmō. Nōn īstīs ōlīm vārīābūnt tēctă tīgūrīs. Pīngērē sī nōstrām pīctōr mēditārīs ālūmnam. Āmūlă cēcropsiās ārs īmītētūr āpēs. Sī vērēm cōūs nūnquām pīnxīssēt āpēllēs, Mērsă sūb æquorēis illă lātērēt āquīs.

pīguis, feist. *Quis non latino sanguine pinguior.* (Alcaic.) Hor.

SYN. öbēsüs, öpīmus, crāsüs, *metaph.* rüdīs, hēbēs, tārduš.

pīguēdo, Feiste, Fettigkeit. *Et corrupta satis dira pinguedine tellus.*

Al. SYN. ädēps, crāsītīēs.

pīpēüs, das von Fichten ist. *Februa poscenti pinea virga data est.* Ovid.

pīnīfēr, das Fichten trägt. *Actus aper, multos Vesulus quem pinifer annos.* Virg.

pīnnātüs, geflügelt. *Pinnatus graditur zephyrus vestigia propter.* L.

pīnnīgēr, idem. *Pinnigeri saevit calcaribus ictus amoris.* Luc.

pīnüs, i, & üs, Fichtenbaum. *Fraxinus in silvis, pulcherrima pinus in*

hortis. V. EPIT. altā, pröcērā, ärdüā, vīrēns, ödörā, ödörīfērā,

Cybēlēā, naūtīcā, pōntīcā, silvēstrīs, hīrsūtā, äcūtā, cāuā, cāpillā-

tā, Bērēcynthīcā, cōrnīgērā, cōrnīfērā, nūtāns, pīguis. PHR, Sū-

dāntī cōrtīcē, ēlātō vērīcē pīnüs. Rādīcē īn Tārtārā tēndēns. Lī-

tūs āmāns. Lītōrībūs gaudēns. Grātā Dēūm matrī āntēnnīs āptāfē-

rēndīs. Sūccīnctā cōmīs, hīrsūtāquē vērīcē pīnüs. Dēvōlvunt ēt

āmāntēm lītōrā pīnum. Mēdiīs tuā pīnüs īn ūndīs Nāvīgāt ēt lōngē,

quēm pētō, pōrtūs ädēst.

pīo, büßēn, versöhnen. *Effigiem statuere, nefasque triste piaret.* V.

SYN. expīo, lūo, pūrgo.

pīpēr, ērīs, Pfeffer. *Grana peregrini piperis diffundito quinque.* S.

EPIT. Mōrdāx, ödōrum, ācrē, nigrum, ödörīfērum, Eōum.

pīrātā, ein Meerräuber. *Omne fretum metuens pelagi pirata reliquit.* L.

pīrātīcūs, meerräuberisch. *Post piratica damna destinaret.* (Phal) Sid.

Pīrīthōüs. (*Ixionis filius, non ex Nube, quemadmodum Centauri, sed*

ex legitima uxore. Hic certissimo amicitiae vinculo. Theseo conjunctus

fertur, cujus ope Centauros, qui sibi Hippodamen, sponsam, praeipere

conabantur, superavit. Mortua Hippodame, cum Theseo convenit,

ut nullam uxorem, nisi Jove natam, duceret, & quum jam Theseus

Helenam Jovis & Leda filiam rapuisset, nec aliam cognosceret Jove

natam praeter Proserpinam, ad rapiendam illam simul profecti sunt ad

inferos. Verum Pirithous primo impetu a Cerbero interfectus est.

Theseus vero magnum vitae discrimen adiit. Sed ad extremum captus,

a Plutone detentus est, donec ab Hercule liberatus, Superisque restitu-

tus fuit. Ovid. 8. Met.) & cūm pīrīthōō fēlix cōncōrdīā Thēseū, &c.

Pīfæ, ārum. (*Thusciae oppidum, conditum a Piseis, Elidis populis, qui*

quum ab obsidione Trojana redirent, tempestate disjecti, alii Meta-

pontum, alii litus Tyrrhenum tenuerunt, ubi a nomine relictae patriae

Pisas condiderunt.) EPIT. ūndōsæ, Etrūscæ, ālphēæ. (Virg. 10. Aeneid.)

Hōs pārērē jūbēt ālphēæ āb örigīnē Pīfæ Urbs Etrūscā sölō.

pīscātōr, ein Fischer. *Edicit piscator, uti pomarius, anceps.* Arator.

EPIT. Äquōrēüs, sölērs, sēdülüs, paupēr, hāmīfēr, flūctīvāgüs, pä-

tīēns, vīgīl. PHR. æquōrēüs pōpūlātōr. Mōdūlātōr ārūndīnīs. Tō-

tō prōtūndō pīscēs scrūtāns. Pīscēs īn gūrgītē cāptāns. Pīscībūs īn-

sīdīāns, īn rīpā, īn lītōrē sēdēns. Lēvēs hāmōs ātquē rētīā trāctāns,

jāctāns. Vīctum hāmō līnōquē pārāns, quārēns, quārītāns. Quōs

īgnārā dōlī vāgā tūrbā nātāntum Rīctībūs īnvādīt. Et nūnc hēū vīlēs

hāmō! sībī quārērēt ēscās, Äūt tēnūī lācērās sārcīrēt vīmīnē nāfsās.

Paupēr ēt īpsē flūīt, līnōquē sölēbāt ēt hāmīs Dēcīpērē ēt cālāmō sāliēn-

tēs dūcērē pīscēs, Ars illī suā cēnsūs ērāt. Quī spārsā pēr frāgnā prō-

fūndī ēvōcāt ē līquīdīs pīscēm pēuētrālībūs ēscā. Sūmmā vīdīt jān nārē

sūb ūndā. Dūcīt cāptīvūm sīnūātō ād lītōrā līnō, Äst hīc, trānquīllō quā

lābītūr āgmīnē flūmēn, Dūcīt cōrtīcēīs flūītāntīā rētīā sīgnīs. Ille āu-

tūc

tēm scōpūlīs sūbjēctās prōnūs īn ūndās Inclīnāt lēntæ cōnnēxā cācū-
mīnā vīrgæ. v. *Piscor.*

pīscēs, Fische. *Et nova longinquis piscibus esca nata.* Prop.

EPIT. āquōsī, flūviālēs, mūtī, mārīnī, pīnnīfērī, flūctīvāgī, ūndīvā-
gī, squāmmēī, squāmmīgērī, squāmmōsī, æquōrēī. PHR. Gēns squām-
mīgērā. Gēnūs, pēcūs æquōrēum. Tūrbā, āgmīnā tūtā nātāntum.
Cærulēæ cātērvæ. Lūbricā pīscēs āgmīnā. Mārīs īmmēnsī prōlēs.
Flūmīnīs, mārīs īncōlæ. Quī flūmīnā, æquōrā pīnnīs fīndūnt, scīn-
dūnt, pērcūrrūnt, cāudā vērrūnt. Tōt mīllīā gēntīs squāmmīgēræ,
quæ trēmūlā pēr stāgna īngēntīā cāudā Exūltānt, mōtisquē īnfīndūnt
cærulā pēnnīs. Nātāntēs sūb gūrgītē vāstō. Gēnūs ōmnē nātāntum.
Sāucīūs ārrēptō rētīnētūr pīscīs āb hāmō. Quēm sūā crēdulītās trīstī
sūspēndīt āb hāmō. Hī jācūlīs pīscēs, illī cāpiūntūr āb hāmō. Nōs cā-
vā cōntēntō rētīā tūnē trāhūnt. Pērcūrrūnt nātītāntēs flūmīnā pīscēs.
pīscīnā, ein Fischbehalter. *Piscina rhombum pascit, & lupos vernas.*
(Scaz.) M. EPIT. Cāvā, fērāx. v. *Stagnum.*

pīscōr, fischen. *Non classibus piscamur, & retro mare.* (Jamb.) Sen.

PHR. Fālsō cālāmō pīscēs, ārūndīnē pīscēs cāpto. Pīscībūs īnsīdīās
tēndo. Pīscēs dēcīpio hāmō, līnō, rētībūs, ēscā, vīrgā. Dūco pīscēs
cālāmō. Rētībūs jāctīs æquōrēam īndūco prædam. Tēgo pārvīs ærā
rēcūrvā cībīs. Cībīs fāllācībūs ūncōs hāmōs cēlo. Nūnc pīscem dūcī-
tīs hāmō, Cædībūs æquōrēīs tāntum ēxērcēbāt īn illīs. Nām mōdō
dūcēbām dūcēntīā rētīā pīscēs. Nūnc īn mōlē sēdēns mōdērābār
ārūndīnē līnum. Hāc cāptāt ārūndīnē pīscēs. Quūm tēnuēs hāmōs āb-
dīdīt āntē cībīs. Nūnc lībēt ūndīvāgūs dēmīssīs fāllērē pīscēs rētībūs.
pīscōsūs, voll Fische. *Arcada piscosæ cui circum flumina lernæ.* Virg.
pītho, ūs. (*persuasionis Dea.*) EPIT. fācūndā, dīsērtā, dōctā, sōlērs,
īngēnīōsā. PHR. hūjūs īn ōrē lēpōs tālis, fācūndāquē pītho, Quālis
īn ārgūtā vōcē Pērīclīs ērāt.

pīūs, andächtig, fromm. *Et placidi servate pios e litore funem.* Virg.
SYN. rēllīgīōsūs, jūstūs, sānctūs. PHR. pīētātē īnsīgnīs. Rēllīgīō-
nīs. pīētātīs, æquī āmāns. Pīētātīs cūstōs, cūltōr, sērvātōr, tēnāx,
sērvāntīssīmūs, ōbsērvāntīssīmūs. Cūltōr Nūmīnīs. Nūmēn cōlēns.
Cui īngēns dēī, rēllīgīōnīs āmōr, rēvērēntīā. Pīētātē īnsīgnīs. Pīā
cōrdā gērēns. Rēctī cūstōs. Imītātōr hōnēstī. Tēnāx sērvātōr, sērv-
vātīssīmūs, ōbsērvāntīssīmūs æquī. Nūllī pīētātē sēcūndūs. Crīmī-
nē nūllō pōllūtūs. Rēx ērāt Ænēās nōbīs quō jūstīōr āltēr Nēc pīē-
tātē fūit, nēc bēllō mājōr ēt ārmīs. Nōn illō mēlīōr quīsqūam nēc
āmāntīōr æquī. Vīr fūit, ēt jām mōrīgērā sūpērōs pīētātē cōlēbāt.
Quī mūltō sōlēt līvēscērē fūcō: Nūnquām fālsā lōquī, nūnquām prō-
mīssā mōrārī. Sēd cērtūm, mēntīquē pārem cōmpōnērē vūltum. In-
gēnūā quī prōbītātē vīgēt, Nūllō quēm cōnstāt dīvītīs aūrī Pōndē-
rē, nōn gēmīs vēndērē vēllē fīdem. Nōn sībī sī prētīum Cāmpānīā
tērrā dārētūr.

pīx, icis, Pech. *Sed picis in morem ad digitos lente scit habendæ.* Virg.

EPIT. Nīgrā, ātrā, pīnguīs, crāfsā, līquīdā, tēnāx, īdæā, īllyricā,
Nārycīā. PHR. pīcē nīgrīōr ātrā. Pīnguī ūndā pīcē.

plācābīlīs, sanftmüthig. *O quoties dixi placabilis ira deorum est.* Ovid.

plācātūs, gestillt, befriedigt. *Placatumque nitet diffuso lumine cælum.* L.

SYN. plācīdūs, sēdātūs, trānquīllūs, quīētūs, lēnīs, mītīs, cōmpōsī-
tūs, mōdērātūs.

Plācēntīā. (*Civitas Gallie togatae circa Trebiam amnem, in Padum in-
fluentem.*) EPIT. Nōbīlīs, īnclytā, dīvēs, ōpūlētā, vāllātā, mūnītā,
flōrēns,

florēns, sup̄erbā, p̄lchrā, cēlebrīs, mārťiā, bēllīcā. PHR. Nōbīlīs
āntīquō pōrrēctā plācēntiā mūrō. Hīnc hōstem, hīnc rāpīdās flū-
mīnīs ārcēt āquās.

plācēo, plācui, gefallen. — *omni tibi dote placebam.* Ovid.

SYN. Jūcūndūs, grātūs, accēptūs sum, arrīdēo, prōbōr.

Placet, es gefällt, beliebt. SYN. Stāt, libet, jūvāt, sēdēt, ēst ānīmūs,
fērt itā cōrdē vōlūntās, fērt ānīmūs, ānīmō sēdēt.

plācīdūs, still. *Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam.* Virg.
v. supra placatus.

plācītūs, gefällig. *Est virtus placitis abstinuisse bonis.* Ovid.

plācītūrūs, das gefallen wird. *Illi saepe gregis diti placitura magistro.* T.

plāco, ās, versöhnen. *Hic nostrum placabo Iovem laribusque paternis.* J.

SYN. Lēnīo, mītīgo, flēcto, sēdo, mōllīo, mūlcēo, pērmūlcēo, tēm-
pēro, cōmpōno, dēlīnīo, cōmpēscō, cōmprīmo, mōdērōr. PHR. rā-
pīdās, tūmīdās īrās flēcto. Iram mītīgo. Vōcībūs mūlcēo. Plācīdīs
dīctīs lēnīo. Tēmpēro ānīmum. Ab īrā rēvōco. Jūbēo mānsuēscērē
cōrdā. Lācrymīs, prēcībūs īram frāngo, sēdo. Iramquē mīnāsquē
sūpplicībūs sūpērāt vōtīs. Plūrīmā mūlcēndī aūrībūs āptā rēfērt. Tū-
mīdā ēx īrā cōrdā rēsīdūt paūllātīm. Cādīt īrā fērōx, mēntēsquē tē-
pēscūt. Nūmīnīs ōffēnsī fīt mānsuētīōr īrā. Iram cōmmōtī Nūmī-
nīs *vel* hōmīnīs ōrādo flēctērē. Iram ālicūjūs vīncērē, sūpplicībūs
vērbīs sūpērārē. Plācīdum ālīquem rēddērē, mōllīrē. Cōrdā āspērā
mōvērē, plācārē, sēdārē, āb īrā rēvōcārē, prēcībūs mānsuēscērē. Pōs-
sūt tuā Nūmīnā flēctī. Tūnc quōquē mūlcēntēm dīctīs cōrdā āspērā
rēgīs. Mānsuēvērē fērē ēt vūltūs pōsūērē mīnācēs. Nēmō ādēo fē-
rūs ēst, ūt nōn mītēscērē pōssīt. Quā nōn īnsāniā vūlgī tē vīsō lēnītā
cādāt? Mēdiām quām nōn rēvērēntiā frāngāt. *v. Moveo, iram depo-
no, parco & precatōnes variāe.*

plāgā, *pro rete*, ein Jägergarn. *Retia rara plagae, & lato venabula fer-
ro.* V. SYN. Rēte, lāquēūs, cāfsēs, līnā. *v. Rete.*

plāgā regio, Weite des Erdreichs.

Quatuor in medio dirimit plaga solis iniqui. Virg.

SYN. Rēgio, trāctūs, ōrā.

plāgā, eine Wunde. *Multa reluctanti obstruitur, plagisque perempto.* V.
v. Vulnus.

plānē, *adv.* gānglich. *Communi sensu plane caret, inquit eheu.* Hor.

plānētā, ein Planetstern. *Quemque habeat casum quisque planeta dabo.* O.

EPIT. ērrāns, ērrātīcūs, vāgūs, splēndīdūs, mīcāns, clārūs, cōrūscūs,
rūtīlūs. PHR. ērrāns aūrum. Vāgum sīdūs. Pālāntēs pōlō stēllae.
Instābīlēs āstrīs vōlvēntībūs ōrbēs. Vāgī ignēs. Nōctīs vāgā lūmīnā.
Vāgōs dūcēntiā lūmīnā gyrōs. Et quācūnquē vāgōs ēxērcēt stēllā
rēcūrsūs. Sīdērā cūr sēptēm rētrō nītāntūr īn ōrtūs Oblūctātā pōlō.
Prōpriō mōtū quī sēmpēr ād ōrtum Cōnfūgiūt, pūgnāntque ādvēr-
sōs vōlvērē gyrōs. Quī sēmpēr fērūntūr ādvērso trāmītē mūndī. Quī
vōlītānt pēr bīs sēnā pōlī rūtīlāntiā sīdērā clārī.

plāngo, plānxī, anschlagen, stossen, beflagen, beweinen.

— *ingenti vento nunc litora plangunt.* Virg.

PHR. Pēctōrā pālmīs, ūtrāquē mānū pērcūtīo, fērīo, tūndo, vērberō,
plāngo. Vēstēs ā pēctōrē rūmpo, dīrīpīo, scīndo, ābrūmpo, āb-
scīndo, lācēro. Ōrā, sīnūs, gēnās ūnguē, mānū lānīo, nōto, saūcīo,
sēco, scīndo. Cāpillōs, cōmās, cēsāriem sōlvo, dīrīpīo, ēvēllo, rūmpo,
scīndo, lācēro, lānīo. Aūrās ūlūlātībūs īmplēo. Ōrā dīgītīs līvī-
dā, āspērā fācīo. Lūctūs dārē sīgnā, Mānū vūltum fōedārē, Scīssīs
ēxūlū-

exululārē cōmīs. Pāsōs lānīārē cāpillōs. Vērbērāt ōrā mānū. Pē-
ctōrā nūnc fœdāns pūgnīs, nūnc ūnguībūs ōrā. Tērquē quātērquē
mānū pēctūs pērcūsā decōrum. Pārīterquē ābscīssā cōmās, prōh Jūp-
pitēr, inquīt, pārīterquē sīnum, Pārīterquē cāpillōs rūpīt. Tūnc flē-
vī, rūpīquē sīnūs, ēt pēctōrā plānxī, Et sēcūī mādīdās ūnguē rīgēntē
gēnās. Mōntēs crebrīs ūlulātībūs implēnt. Tūm dēmūm pēctōrā
plānxī, Cōntīgīt inquē mēās ūnguībūs irē gēnās. Tūm vērō ē pēctō-
rē vēstem Dīrīpūīt, plānxītquē sūōs tūrībūdā lācērtōs, Prōtīnūs ād-
dūctīs sōnūērūnt pēctōrā palmīs: Ōrāquē sūnt dīgītīs līvīdā fāctā
mēīs. *v. Lugeo.*

Plāngōr, ōrīs, Herzeleid. *Miscentur penitusque cavæ plangoribus ædes.*
Virg. SYN. plānctūs, gēmītūs, ūlulātūs. EPIT. Sævūs, trīstīs, pēr-
vīgīl, sēgnīs, illīsūs, femīnēūs, flēbīlīs, quērūlūs. PHR. Femīnēō
cūm plānctū mīstūs clāmōr. Rēsōnānt lātē plāngōrībūs ædēs. Ipsā
ūltrō sāvīs plāngōrībūs āmēns tēctā replēt. *v. Luctus, fletus.*

plānitiēs, eine Ebene, Gläthe. *Planitiem ad speculi venies tum, &c. I.*
SYN. Cāmpūs, æquōr. EPIT. Spātīōsā, patēns, āmplā, vāstā, īngēns,
āpērtā, grāmīnēā, vīrīdīs, flōrīdā, pīctā, vērsīcōlōr, rīdēns, āmcēnā.
PHR. Cāmpūs āpērtūs, lātūs. Apērtā lōcōrum, illīc sē īngēns plānī-
tiēs āpērīt, ēvōlvīt, pāndīt, ēxpāndīt. *v. Campus.*

Plāntā, ein Zweig. *Figat humo plantas & amicos irriget imbres. V.*
SYN. ārbōr. EPIT. Tēnērā, tēnellā, exīlīs, pārvā, ferāx, ōdōrātā,
fœcūdā, fērtīlīs, vīrēns, vīrīdīs, lūxūrīāns. PHR. pārvō dē sēmīnē
sūrgēns. Lūmēn īn āērīum tādēm suā cūlmīnā mīttēns. *v. planta,*
arbor, flos & herba.

Plānto, ās, pflanzen. PHR. Hūmō, tērræ mādo, cōmmītto. Scrōbī-
būs dēmītto, sūlco, ōbrūo. Rādīcem tērræ īnfīgo. ārbōrēs cōnsēro,
īnsēro, spārgo. Jācīo sēmēn hūmī. Trūncum, stīrpēs, plāntās tērrā
ābscōndo, tēgo. Cērērem, dōnā Cērērīs ārvīs fērācībūs crēdo, sūlcīs
dēpōno. Rīgūīs plāntām defīgērē īn hōrtīs. Scrōbībūs trūncum
māndārē sūbāctīs. Fērācēs figērē hūmō plāntās, īnjēctīs ābscōndērē
glēbīs. Arvā vītībūs, ōlēīs vēstīrē. Hīc plāntās tēnēro ābscīndēns dē
cōrpōrē māttrūm, Dēpōsūīt sūlcīs, hīc stīrpēs ōbrūīt ārvō Quādrīfī-
dāsquē sūdēs ēt ācūtō rōbōrē vāllēs. Insērē nūnc Melībœē pyrōs,
pōnē ōrdīnē vītēs. Jūvāt īsmārā Bācchō Cōnsērēre, ātque ōlēā vēstīrē
Tābūrnūm. *v. Infero.*

Plānūs, ā, um, eben. *Qui cadit in plano, vix hoc tamen evenit ipsum. O.*

Plātānūs, Magholderbaum. *Hæc platanis humus, hæc herbis, &c. C.*
(*Arbor late spargens ramos, umbræ tantum gratia expetita*) EPIT.
Sterīlīs, īnsīgnīs, ūmbrāns, prōcērā, āltā, filvēstrīs, ārdūā, sūblīmīs,
lātā, gēnīālīs, frōndēns, cōmāns, ūmbrīferā, nūtāns, ōpācā. PHR.
ēxplicāt hīc frōndēs plātānūs gēnīālīs ōpācās.

Plātēā, die Gasse. *Plures sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstat. Hor.*
EPIT. pōpūlōsā, lātā, āmplā, cāpāx. *v. Via.*

Plāto, ōnīs. (*Philosophus a latis humeris sic dictus, quum antea ex avi
paterni nomine Aristoteles vocaretur. Natus est Athenis ex Aristone
patre eo die, quo apud Delos Apollo. Studuit picturæ, & tragædias
poemataque edidit. Adeo autem in omni disciplinarum genere & prae-
sertim in philosophia excelluit, ut divinus Plato, & philosophorum Ho-
merus vocatus sit. Athenis primum Socrati dedit operam, tunc in Ita-
liam profectus est, ut Pythagoreos audiret. Deinde in Ægyptum se
contulit, ut Gymnosophistas consuleret. In Siciliam navigavit, Æt-
nae flagrantis visendi gratia. Demum obiit, natus anno uno supra*

octaginta, morbo, uti fertur, pediculari.) EPIT. Cecrōpiūs, divi-
nūs, dōctūs, ingēniōsūs, sōlērs, sāgax, ācūtūs, stūdiōsūs, insignis,
laūdātūs, cēlebrīs, fācundūs, dīsērtūs, cāstūs.

Plaūdo, plaūsi, frolofen. *Rara coronato plausere theatra Menandro.* H.
PHR. plaūsum dō, ēdo, ingēmīno. Plaūsū prōbo, apprōbo, āsēn-
tiōr. Lætitiā plaūsūquē frēmo. Lætās tōllo ādsidērā vōcēs. Gaūdiā
blāndō vultū. lētis vōcībūs, gēmīnātis plaūsībūs ōstēdo, tēstōr, ēdo,
prōdo. Cērtātīm ingēntī cēlēbrānt nōvā gaūdiā plaūsū. Exūltātque
ēt vix ānimō sūā gaūdiā differt, rētīnēt, cōhibēt. Stūdiō gēstīrē, et
cēlērēs āttōllērē plaūsūs. Lætō tēstārī gaūdiā plaūsū. Edērē nōn fi-
ctōs hīlārī dē pēctōrē plaūsūs. Dānt mānībūs plaūsūs. Ingēns lēti-
tiā fērtūr ād āstrā sōnūs. v. *Gaudeo.*

Plaūstrum, ein Wagen. *Nec plaustreis cessant vectare, &c.* Virg.
SYN. Cārpēntum, cūrrūs, āxis, vēhīcūlum, rhēdā. EPIT. vōlvēns,
grāvē, trēmēns, tārdu, quērūlum, gēmēns. stridēns, sōnōrum, strī-
gūlum, raūcum, lēntum. PHR. cōntētā cērvicē trāhūnt stridēntiā
plaūstrā. Dūcūnt Sārmātīcī bārbārā plaūstrā bōvēs. Dum quērūlō
vēhītūr plaūstrō.

Plaūsūs, ūs, das Frolofen. — *ingenti celebrant nova gaudia plausu.* V.
SYN. āpplaūsūs, āclamātiō, clāmōr, mūrmūr, stūdiūm pōpūlī. EPIT.
Lētūs, ālācer, hīlārīs, sōlēnnīs, cānōrūs, māgnūs, triūmphālīs, fēsti-
vūs, cōnfūsūs, ingēns, ēffūsūs, pūblicūs, thēātrālīs, sēcundūs, pōpū-
lārīs. PHR. plaūsūquē cānōrō Cōlēstēs sōnūērē chōrī. Plaūsū sō-
nāt, rēsōnāt, pērsōnāt æthēr. Plaūsū rēsōnānt cāvā tēctā sōnōrō. v.
Plaudo.

Plaūtūs. (*Poeta comicus, Latinorum omnium festivissimus. Natus est in
urbe Umbria, cui nomen Saffina. Fabulas scripsit, quas heris suc-
cisivis, quibus a versanda mola otium erat, edidit. Ejus comediae
numerantur a veteribus viginti quinque, sermone adeo eleganti, ut de
eo dicatur: Musas, si latine loqui vellent, non alio quam plautino
sermone usuras.*) EPIT. Jōcōsūs, dīsērtūs, fācundūs, ingēniōsūs, dō-
ctūs, āntīquūs.

Plēbējūs, des gemeinen Volks, pōbelhaft, gemein, schlecht.

Rex sum non ultra quero plebejus & equam. Hor.

Plebs, plēbis, das gemeine Volk.

Fortunam & mores antiquae plebis & idem. Hor.

SYN. plēbēcūlā, vūlgūs, pōpūlūs. EPIT. ignārā, rūdīs, indōctā, in-
cōnstāns, tēmērārīā, lēvis, mūtābilīs, imprūdēns, lōquāx, clāmōsā,
crēdūlā, inēptā, tūrbīdā, insānā, mālēsānā, āvidā, hūmīlīs, imā, in-
fīmā, vīlīs, inglōriā, cēcā, āudāx, mīsērā, ēgēnā, prōcāx, prōtērvā,
sēdītīōsā, tūmūltūōsā, incaūtā, imprōvidā. PHR. Fēx plēbis, pō-
pūlī, ūrbīs. Vīlīs, tēnūis plēbēcūlā. Fēx infīmā vūlgī. Tūrbā stō-
līdā, incūltā plēbis. Vāriūm āc mūtābilē vūlgūs. Flūctū māgis mō-
bilē vūlgūs. Sēdītīōnīs āmicā. Et rēbūs dēdītā, āmicā nōvāndīs.
Quā mōdō hūc, mōdō flēctītūr illūc, Cōmmōtā fērvēns plēbēcūlā
bilē. Nēscīt plēbs jējūnā tīmērē. Nōn ēgo vēntōsae plēbis sūffrā-
giā vēnōr, Ac vēlūtī māgno in pōpūlō quum sēpē cōōrta ēst Sē-
dītīō, sēvitque ānimīs ignōbilē vūlgūs Jamquē fācēs ēr sāxā vōlānt,
fūrōr ārmā mīnīstrāt. v. *Vulgus.*

Plēctrum, ein Fidelbogen. *Pulsavit tremulo modulanti tympana ple-
ctro.* O. SYN. pēctēn. EPIT. Sōnāns, rēsōnāns, insignē, āōnīum,
lēnē, tīnnūlum, dūlcē, blāndum, rādīāns, āūrātum, fācundum, sōnō-
rum, lēpidum, cānōrum, lōquāx, mōllē, gārrūlum, quērūlum, grā-
tum,

tum, ēbūrnū, Mæōnīum. PHR. Cārmēn āpōllīnē tēntāt mōdūlā-
mīnē plēātrī. Fācūndō mēdītārī cārmīnā plēātrō. Mōvēt ārgūtā
mōllīā plēātrā lyrā. Aōnīō quūm tēntāt cārmīnā plēātrō. Thrēicīis
clārūm fidībūs plēātrōquē pōtēntē Mæōnīō. Tālīā dūm cānērēt
rēsōnāntī pēctīnē vātēs. v. *Peſten, Cytbara.*

Plēiā, vel plējās, *diffyl.* Quatuor auſtumnos pleias orta facit. Ovid.

Et jam plejas habet flexi jam plaustra Bootæ. D.

Plēiādēs. Non hæc Pleiades faciunt, nec aquosus Orion. Ovid.

(Septem sunt stellæ ante genua tauri, latine Vergiliæ dictæ, quod
circa ver oriantur. Hæ fuerunt Atlantis filiæ, ex Pleione Nympha,
cum qua Jupiter concubuit, & a qua Pleiades dicuntur. Tradunt
alii, septem sorores, fuisse, Lycurgi filias, ex Naxe insula, & quia
Liberum patrem educaverunt, a Jove inter sidera fuisse relatas.
Harum nomina sunt Electro, Alcyone, Celæno, Maja, Asterope,
Taygete, & Merope, quarum septima vix cerni potest, propterea,
quod quum reliquæ Diis nupſissent, solo Merope mortali viro Sisypho
nupſerit, quare veluti pudibunda latitat. Dicunt alii, hanc Electram
fuisse, quæ oculis manum apposuit, ne Trojanum excidium videret.)

SYN. Vērgīliæ, Atlāntīdēs. EPIT. īmbrīferæ, nīmbōsæ, ūndōsæ,
prōcēllōsæ, ūdæ, mādīdæ, hūmīdæ, nūbīlæ, mœlæ, trīstēs, vērnxæ,
lūcidæ, Atlāntææ. PHR. Atlāntīs nātæ. Atlāntææ sōrōrēs, plēiā-
dūm grēx, sīgnā, mīnæ. Stēllæ rātībūs tīmēndæ. Sēptēm rādīāntīā
stēllīs sīdērā. Et jam prōvēctūs īn æquōr ārcētūrum sūbī, plēiādūm-
quē mīnās. Inērs tārdis nāvītā vērgīlīis. (Ovid. 4. Fast.) plēiādēs
īncīpiēt hūmērōs rēlēvārē pātērnōs, Quæ sēptēm dīcī, sēx tāmēn
ēssē sōlēt. Sēū quōd īn āmplēxū sēx hīnc vēnērē Dēōrum. Nam
āstērōpēn Mārtī cōncūbūīssē fērūnt. Nēptūno ālcyōnēn, ēt tē fōr-
mōsā Cēlæno, Mājam ātque ēlēctrām Tāygētēmquē Jōvī. Sēptīmā
mōrtālī Mērōpē tībī Sīsyphē nūpsīt Pœnītēt ēt fāctī, sōlā pudōrē
lātēt. Sīvē quōd ēlectræ, Trōjæ spēctārē rūnās, nōn tūlīt ānte
ōcūlōs, ōppōsūtquē mānum.

Plēiōnē. (Nympha oceani & Tetbyos filia & uxor Atlantis, qui ex ea
pleiades suscepit.) (Ovid. 5. Fast.) Dūxērāt ōcēānūs quōndām Tītā-
nīdā Tēthyn. Quī tērrām līquīdīs, quā pātēt, āmbīt āquīs. Hīnc
sātā plēiōnē cum cōlīfērō Atlāntē jūngītūr, ūt fāmā ēst plēiādās-
quē pārit.

Plēnūs, voll, ganż. Plenior ut si quos delectet copia justo. Hor.

SYN. Cōnfērtūs, ābūdāns, frēquēns, āfflūēns, cūmūlātūs, replētūs,
vel īntēgēr, pērtēctūs.

Plērāquē, die meiste. Pleraque differat & præsens in tempus omittat. H.

Plērīquē, idem. Ut plerique solent naso suspendit adunco. Hor.

SYN. Mūltī, nōnnūllī, nōn paūcī, māxīmā pārs.

Plērūmquē, mehrentheils. — parto agricolæ plerumque fruuntur. V.

SYN. īāpē, īāpīūs, frēquēntēr, crēbrō.

Plīco, ās, falten. Quandoque cælum, ceu liber, plicabitur. (Jamb.) P.

SYN. Cōmplīco, replīco, cōllīgo, īntōrquēō, cōnvōlvo. PHR. īn
gýrum, īn spīram, īn nēxūs, īn nōdōs dūco, flēcto, īnflēcto, tōrquēō,
īmplīco, cōllīgo. Plīcās nēcto. Nōdōs nēcto. Gyrōs īndūco, īnfēro
mēmbīs. Intōrtum rēddo cōrpūs. Intōrquēō lācērtōs. Sēsē īn sūā
mēmbā plīcārē. Inflēctūnt īmmēnsā vōlūmīnē tērgā. Dārē cōrpōrā
tōrtūs. Squāmmēūs īn spīram sē cōllīgīt ānguīs.

plōdo, plōsī, frolofen. SYN. āplōdo, cōmplōdo, dīsplōdo, ēxplōdo.

PHR. Mānībūs collīdo mānūs. v. *Plaudo.*

Plorātūs, ūs, das Weinen. SYN. Flētūs, lacrymæ, lūctūs.

Ploro, weinen. *Ploratur lacrymis amissa pecunia veris.* Juv. v. *Fleo, Lacrymor.*

Plūmā, weiche Feder. *Pensilibus plumis atque illinc deficiet nos.* Juv.

SYN. Pēnnā. EPIT. Vērsicōlōr, lēvis, mōllis, tēnērā, trēpidā, pī-
ctā, micāns. PHR. Vēstis nātīvā vōlūcrum. Plūmæ vērsicōlōris
āvēs. Vōlāt pēnnis trēpidāntībūs alēs, vēlocēs āgitāt pēnnās. Vāgis
fērīt æthērā pēnnis. Actā vōlāt plūmā nivis ritū. Trēpidās dēnsō
cum mūrmūrē pēnnās quāssāt āvis.

Plūmātilis, von Federn gemacht.

Ars quod texuerat vario plumatilis orsu. L.

Plūmbum, Bleij. *Et cantata tenet cum fusco licia plumbo.* L.

EPIT. Līquidum, līquēns, livēns, grāvē, flexilē, trāctābilē, solī-
dum, vūlnificum. PHR. Solīdō frēgit cāvā tēmporā plūmbō.

Plūmbēūs, bleiern.

Plūmbēā glāns, Bleifugel. EPIT. Lētītērā, lētālis, fātālis, fūlmīnēā,
ēmīssā. PHR. pilā plūmbēā. Plūmbēūs glōbūs, glōbūlus. Mīssilē,
vōlātilē plūmbum.

Plūmēūs, von Federn. *Indumenta novis texentem plumea telis.* Prud.

Plūmōsūs, gefedert. *Sic plumosa novis plangentes pectora pennis.* Ovid.

Plūo, regnen. v. *infra post pluvia.*

Plūrēs, viele. *Pluribus assuevit mentem corpusque superbum.* Virg.

SYN. Mūltī, plūrimī, plērīquē, frēquēntēs. PHR. āgglōmērātā, nū-
mērātā mānūs. Cōhōrs īngēntī ādstantē cōrōnā. Māgnā cōmītāntē
cātērvā. Stīpātūs, cōmītātūs āgmīnē lōngō.

Plūrimūs, gar viel. *Jamque ascendebat collem, qui plurimus urbi.* Virg.

Plūris, höher. *Attendas, magis illa juvant, quæ pluris emuntur.* Hor.

Plūtēūs, ein Pultbret. *Nec pluteum cedit, nec demorsos sapit unguis.* P.

Plūtōn, ōnis. *Odit & ipse pater Pluton, odore sorores.* Virg.

(*Saturnus & Opis filius, frater Iovis & Neptuni, quibuscum de re-
gno sortitus, inferos adeptus est. Uxorem habuit Proserpinam, quam
in Sicilia rapuit.*) SYN. Dīs. EPIT. īmmītis, fāvūs, dīrūs, tōrvūs,
tētēr, fērōx, āvidūs, āvārūs, hōrrīdūs, ūmbrōsūs, plācidūs, sūpēr-
būs, trēmēndūs, īmpiūs, fērūs, crūdēlis, bārbārūs, fērrēūs, sēvērūs,
īnēxōrābilis, prōfūdūs, ātēr, nīgēr, pāllēns, pāllīdūs, squālīdūs,
Stygiūs, Tārtārēūs, Lēthæūs, phlēgētōntæūs, īnfērñūs, īmūs, Sātūr-
nīūs. PHR. Tārtārēūs Jūpītēr. Stygiūs Jōvis frātēr: Dūx ērēbī.
Rēx Stygiūs. Nigrī dōmīnātōr āvērnī. Nōctīs ārbītēr, ūmbrārūm
quē pōtēns. Sātūrnī tērtiūs herēs. Cui trīplīcis cēssīt fōrtūnā nō-
vīssīmā rēgnī. Ināmcēnā tēnēns rēgnā. Umbrārūm dōmīnūs cui tē-
rtiā rēgnā lābōrānt. Rēx Sīlētum. Tārtārēūs Tyrānnūs, Rēx.

Plūtōnīūs, ā, um, *Et domus exilis plutonia, quo &c.* Hor.

Plūviā, Regen. *Ceruleus pluviam denuntiat, igneus euros.* Virg.

SYN. īmbēr, nīmbūs. v. *imber, ros, & pluit.*

OBSERVATIO.

*Inter ventos præcipue AUSTRUM, qui & NOTUS dicitur, pluviam
creare, unde sunt sequentes phrasæ: plūviās cōncītāt Aūstēr āquās,
Coelūm nīgrēscīt āb Aūstrō Et gēlīdās hībērnūs āquās quūm fūdērīt
Aūstēr &c. S. Hieronymus etiam vocat Austrum PINCERNAM
pluviarum. Et Ovidius, descripturus diluvium, fingit, notum a Jo-
ve emissum, ventis aliis, qui nubes fugare consueverunt, in antro
suo conclusis.*

Pro-

Protinus Æoliis Aquilonem claudit in antris,
Et quæcunque fugant inductus flamina nubes,
Emittitque Notum, madidis NOTUS evolat alis,
Terribilem picea tectus caligine vultum.
Barba gravis nimbis, canis fluit unda capillis,
Fronde sedent nebulae, rorant pennaëque sinusque.
Utque manu late pendentia nubila preffit,
Fit tragor & densi iunduntur ab aethere nimbi.

Pluit, es regnet. *Dum pluit in terris, ut possint sole redulto. Virg.*

PHR. Gravidis, resolutis, cadunt e nubibus imbres. Jupiter imbribus rigat arva. Praecipitant nimbi. Toto ruunt aethere nubibus. Caelo demittitur imber Nubes se solvit in imbrem. Nubibus auster fundit aquas. Immensum caelo venit agmen aquarum. Pluvias resolvit in undas aether. Densi funduntur ab aethere nimbi. Actus caelo magnis aquilonibus imber largus aquis cadit, ruunt, praecipitant. Largae praecipitantur aquae. Foedam glomerant tempestatem imbribus atris Collectae nubes, ruunt arduus aether. Multa terram madescit aqua. Praecipitesque cadunt toto aethere nimbi. Nulla dies adeo est australibus humida nimbis. Non intermissis ut fluat imber aquis. Verberrant imber humum, ruunt arduus aether. Aquas nimbosus orion conglomerat. Nubibus assiduus pluvioque madescit ab austro Terra. Effusis decedit imber aquis. Caelo descendit plurimus imber. Sol fugit et removens subeuntia nubila caelum. Ecce, cadunt largi resolutis nubibus imbres. Inque fretum credas totum descendere caelum. Ruunt arduus aether, Et pluvia ingenti satia laeta boumque labores Diluit, implentur fossae, et cava flumina crescunt Cum sonitu fervetque fretis spirantibus aequor. Imber sulcat humum. Multi hic locus humet aquis. Canis fluit unda capillis. Saepe graves pluvias adopertus nubibus aer Concitat. Auster pluvio contristat frigore caelum. Ingeminat densissimus imber. Plurimus auster Inglomerat noctem, et tenebrosam volumina torquet, Diffunditque imbres. Imbribus immodicis caelum nam forte ruebat. Vix haec ediderat, cum effusis imbribus atra Tempestas sine more furit. *v. Imber, & grando.*

Pluvialis, das vom Regen ist. *Quantus ab occasu veniens pluvialibus bœdis. Virg.*

Pluvius, a, um, idem. — *et pluvius describitur arcus. Hor.*

SYN. pluvialis, pluviosus, imbrifer, nubilus.

Poculum, allerle Trinfgeschirr. *Pocula si quando saevae infecere novercae. V. SYN. Scyphus, calix, crater, cratera, patera, carchesium.*

EPIT. Fumans, spumans, aureum, argentum, gemmeum, lucinum, micans, candidum, ahenum, aeneum, faginum, caelatum. PHR. Valido spumantia baccho pocula Perfecta argento, atque aspera signis. Miscet, praebet, libat, circumfert pocula dextra. Pars epulas manibus, pars aurea gestant pocula. Discumbunt alacres, et pocula libant. Fictilia antiquus primum sibi fecit agrestis Pocula, de facili composuitque luto. Dulcia Dardanio nondum miscente ministro Pocula Et nobis praebet pocula munda Thetis. Nec gemmea pocula nostris in laribus lucent, nitent. *v. Patera.*

Podagra, das Podagra, — *scabiemque ferat, turpesque podagras. Virg.*

Litigat & podagra Diodorus, Flacce, laborat. Mart.

EPIT. Turpis, nodosa, saeva, immittis, dira, segnīs, ignava, iners, lapidosa, crudelis, molestā acerbā, importuna, insomnis, acris, immedicabilis, querula. PHR. Stringens, frangens, contundens articulos,

cūlōs, pēdēs, mănūs, sāvō rīgōrē līgāns. Nullis mēdicābilis hērbis Pœōniā mājūs artē mālum. Tōllērē nōdōsam nēscīt mēdicinā pōdāgram. Sēcāt indignōs sāvā pōdāgrā pēdēs. Clāmāntēs quūm dīrā prēmīt vēxatquē pōdāgrā. Quēm mērītō tardā pōdāgrā sēcāt. Tārdigrādām sānārē pōdāgram. Litīgāt ēt pōdāgrā Diōdōrūs, Flāccē, lābōrāt, Et nīl patrōnō pōrrīgīt, hēc chirāgra ēst.

Pœmā, ātis, ein Reimgedicht. *Postibus affixum dulce poema sacris.* P. SYN. Cārmēn. EPIT. pūlchrūm, dīvūm, fācētūm, dīvīnūm, sacrum, ōrnātūm, āōnīum, plērīum, lāscīvūm, dūlcē. PHR. Gēstīēt innōcūō dīvinā pœmātā cāntū. Vōlvēbām librōs, ēt sācrā pœmātā vātēs. Dum Vēnērī lāscīvā pœmātā, nōstrā Pāngo. Ecce, intēr pōcūlā quērunt Rōmulīdāe sātūrī quīd pœmātā nārrent. v. *Carmen.*

Pœnā, die Strafe. *Quam timeo victas ne pœnas exigit Ajax.* Juv. SYN. Sūplīciūm, crūciātūs, dōlōr, lābōr. EPIT. Mīsērāndā, dūrā, mīsērābilis, trīstis, fūnēstā, sāvā, ātrā, crūdēlis, crūēntā, dēfōrmis, ācērbā, dīrā, intāmīs, mīsērā, hōrrībilis, tūrpīs, Immanīs, atrōx, impīā, inīquā, grāvis, āmārā, immītīs, suprēmā, vēmēmēns, vīolēntā, intōlērābilis, inaūditā. PHR. pœnārum gēnūs ōmnē. Pœnā scēlērūm vīndēx, crīmīnis ūltrīx. Gēnūs mīsērābilē pœnā. Cūlpam pœnā prēmīt cōmēs. Infāndā pēr ōrbem Sūplīciā, ēt scēlērūm pœnās ēxpāndīmūs ōmnēs. Et pœna indōmītūm frēnāt āmārā nēfās. Nīl tīmēt, ēt pœnis ōccūrrīt atrōcībūs ūltrō. Dīstūlēratquē grāvēs in īdōnēā tēmpōrā pœnās. Tē trīstē mānēbīt Sūplīciūm, vōtisque Dēōs vērābērē sērīs. Nīmīum crūdēlē lūistī sūplīciūm. Id crūdēlē gēnūs nēcīs, hōc Immanē fērōxquē Sūplīciūm. Trīstē prōpīnquāt sūplīciūm. v. *punio, labor, dolor, & supplicium.*

Pœnās dō, gestraft werden. SYN. pœnās pēndo, ēxpēndo, lūo. v. *Punior.*

Pœnī. v. *Carthaginenses.*

Pœnītēt, es gereuet. *Nec te pœniteat calamo trivisse labellum.* Virg.

SYN. Tādēt, pīgēt. PHR. mōrtē ōrāt. Tādēt cōlī cōnvēxā tūērī. Nī rēfūgīs, tēnūēsquē pīgēt cōgnōscērē cūrās. Fātā pētūnt, pīgēt Incēptī lūcīsquē. Tāntā mēx sī tē cēpērūt tādīā laūdīs. Sī nōn pēr, tēsūm thālāmī tādēquē fūīssēt. Quō fērēt irā, sēquār, fāctī fōrtāssē pīgēbīt. Et pīgēt infidō cōnsulūīssē vīrō.

Pœnītēntiā, Reue, Buse. SYN. Mētānceā. EPIT. trīstis, mōcrēns, dōlēns, āmārā, quērūlā, ūlūlāns, frēndēns, intēstīnā, impātīēns, pērvīgīl, irrēquīētā, sālūtīfērā, ūtīlis. PHR. Crīmīnis ādmīssī dōlōr. Plācātūm mīsērīs quāe fācīt ēssē Dēum. In mēlīus vītā cōmmūtāns. Quā pēccātōr hābēt pōssē vīdērē Dēum. Quāe sōntēs lācrymīs ēffīcīt innōcūōs. Quā trāhīt innōcūōs imō dē pēctōrē flētūs. Huīc gēmīnā cōmītēs spēs ēt mētānceā dōlōrīs Cōnscīā pērpētūī.

Pœnītēntiā pēccātā ēxpīārē, für die Sünde Büsse thun. PHR. Nēfās ōmnē ēlūērē, dētērgērē, ābstērgērē, ābjicērē. Scēlērūm mēcūlās, sōrdēs āblūērē. Vēnīām pēccātō rōgārē. Prāvōs dēsuēscērē mōrēs. In mēlīus vītā vērterē. Scēlūs ōmnē fātērī. Pēccātō indōlērē. Imēlīōr vētērum fāmīām jam ēxtīnguē mālōrum. Exūērānt fāstūs, mōrēsquē sīnīstrōs, Ut sēcūm incīpērēt paūllātīm āssuēscērē rēctō. Dūm rātīo, tēmpūsquē sīnūnt, sīmūl itē frēquēntēs. Itē pīī, vēnīām fāctīs ēxpōscītē vēstrīs. Itē, ānīmōs pūrgātē, ōrcīque inhībētē rāpīnās, Et tādēm pātīrō mētēm cōnvērtītē cālō. Vt vērsī In mēlīus rēnōvātīs mōrībūs ūltrō Plācēmūs Sūpērūm rēgēm, quēm crīmīnē nōstrō Lāsīmūs. Quōs, āh, tūm gēmītūs, quāe tūm sūspīrīa āb imō Pēctōrē jām cūlpām fāssūs dēdīt. Ad cōelumquē mānūs, ēt splēndīdā brāchiā tēn-

tēdēns. Dā vēniam Lēnæ pātēr, pēccāvimūs, īnquīt, Sēd mīsērē-rē, prēcōr. Sæpē lēvānt pænās ērēptāquē lūminā reddūnt, Quum bē-nē pēccātī pœnitūissē vidēnt Jām tēmplis āntiquūs hōnōs, jām dē-bitūs arīs Cūltūs ērāt, cūctiquē sūos dēsuēscērē mōrēs Spōntē sūā mēditāntūr. Gēnās lārgo īmbrē rīgābāt, Pācem ōrāns, īmōquē trāhēns sūspiriā cōrdē. Jāmque ānimōs pēnitūs sēnsūsque ōblītā priōrēs.

Pōētā, ein Poete, Dichter. *Sæpe poetarum mendacia dulcia finxi.* Max. SYN. Vātēs. EPIT. Sōlēs, dōctūs, cēleris, nōbilis, fācundūs, dī-sērtūs, dīvinūs, illūstris, sēcēr, īngēniōsus, īndūstriūs, cōncinnūs, lō-quāx, lāscivūs, nūgāx, ēximiūs, clārūs, vilis, ābjēctūs, ignārūs, piē-rīūs, āōniūs, phœbēūs, āpōllinēūs. PHR. Phœbi sēcērdōs. Mūsārum cōmēs. Afflātūs, āgītātūs nūminē phœbi. Dīgnūs āōniō chōrō. Sa-crō pērcītūs cēstrō. Apōllinēā clārūs īn artē. Fēlicī cārmīnē clārūs. Cūjūs āpōllo pēctōrā cāstā mōvēt. Quēm dōctūs nōn āvērsātūr āpōl-lo. Cui sūnt fāciles īn cārmīnā mūsā. Cui dōctūs āpōllo Pōcūlā cā-stālīs plēnā mīnistrāt āquīs. Quēm Pārnāsi dēsērtā pēr ārdūā dūl-cis Rāptāt āmōr. Cui cārmīnā sēmpēr, ēt cīthāræ cōrdī, nūmērōsquē īntēndērē. Quēm cīthārā dīgnātūs āpōllo ēst. Cūjūs āpōllinēum cār-mēn āb ōrē sōnāt. Frōndē triūmphālī rēdīmītūs tēmpōrā. Rēdīmī-tūs tēmpōrā lāurō. Pāllādē dīgnā lōquēns. Cūrrētībūs ānnīs Nāscē-tūr fōrsān dīgnō quī cārmīnē cōlō Effērāt ēmērītās laūdēs, ēt fōrtiā fāctā Et cui mēlliflūō, mēliūs rēsōnāntiā plēctrō 'Calliōpē dēt filā ly-ræ, vōcēmquē sōnōram. *Poetæ illustres* Virgiliūs, Ovidiūs, Cātū-lūs, Hōmērūs, Hōrātiūs, Mārtiālīs, Prōpērtiūs, Tībūllūs.

Pōēsīs, die Dichtkunst. *Ut pictura poesis erit, quæ si propius stes.* Hor. EPIT. Dīvinā, dōctā, sacā, blāndā, gēnērōsā, pōtēns, cēlebrīs, īncly-tā, nōbilis, īngēniōsā. PHR. Apōllinis, Phœbi, Mūsārum, stūdiūm, ārs, stūdiā, ārtēs, ōpūs, lābōr. Piērīum, āpōllinēum stūdiūm. Piērīum dēcūs, āpōllinēi hōnōrēs. Pōēsīs dīvinā vīs, blāndā pōtēstās, sēcēr hōnōs. Sacrās pāngēns laūdēs.

Pōētīcūs, gedichtet, poetisch. *Servas, fides enim manare poetica mella.* H.

Pōliō, is, glätten, poliren. — *squamis auroque polihant.* Virg.

SYN. Expōliō, pērpōliō, lāvigo, cōmplāno, ēxōrno, ēxcōlo, ōrno, ādōrno, rādo, ābrādo.

Polītūs, geglattet. *Sedibus in mediis indo quod dente politum.* Cat.

SYN. expōsitūs, lāvis, ōrnātūs, nītīdūs, plānūs, æquūs.

Pōllēx, icis, der Daum. *Nec duris ausim ledere pollicibus.* Prop.

EPIT. Nīvēūs, mōllis, tēnēr, dōctūs, hābilis, ālbēns. PHR. pūrpū-rēās tēnēro pōllicē tāngē gēnās. Hæc quērūlās hābilī prætētāt pōl-licē chōrdās. v. *Digitus.*

Pōllicēōr, pōllicitūs sum, verheissen, versprechen.

Pollicitus quæ te genitor sententia vertit. Virg.

SYN. pōllicitōr, prōmītto, spōndēo. v. *Promitto.*

Pōllūō, verunreinigen. *Polluit ore dapes, socii tunc arma capeffant.* V.

SYN. cōntāmīno, īnquīno, cōīnquīno, viōlo, mēcūlo, tēmēro, dē-fōrmo, fœdo, tūrpo. v. *Maculo.*

Pōllūtūs, befleht. *Terga fer ad regem polluta pace Latinum.* Virg.

Pōllūx, ūcis. *Quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto.* M.

(*Jovis ex Leda filius, frater Castoris. Illum fabulantur poetæ fuisse immortalem, fratrisque sui, vita functi, desiderio a Jove petisse, ut sibi cum fratre immortalitatem partiri liceret, qua facultate impetra-ta, alternis mori & reviviscere uterque dicitur. In cælum transla-ti, ambo filii Jovis dicti sunt, & sub Geminorum signo culti, quorum*

- alter oriente, alter occidente, v. Castor.*) SYN. Tyndaridēs, Oēbālīdēs, āmyclaeūs, Lēdāeūs. EPIT. piūs, immōrtālīs, māgnānīmūs, gēnērōsūs, fōrtīs, clārūs, Oēbālīūs, Lācōn. PHR. Cēstībūs prāestāns. Quō piūs affēctū Cāstōrā frāter āmāt. Quī frātre mōrtē rēdēmīt. Tyndarīdāe frātrēs, hīc ēquēs, illē pūgīl. Tālīs āmyclaeōs nōn jūnxīt grātīā frātrēs. Altērnā quōrum vitā mōrtē rēdēmītā fūīt.
- Pōlūs** *Intonuere poli & crebris micat ignibus æther.* Virg.
(*Duo sunt poli, unus borealis, australis alter. Duo autem sunt puncta immobilia in cælo, circa quæ, tanquam circa cardines quosdam, totum cælum volvi videtur. Sumitur quandoque polus, pro ipso cælo.*) SYN. āxis. EPIT. Frīgīdūs, ālgēs, glāciālīs, inhōspītūs, īnaccēs-sūs, nīvōsūs, vel cælum, æthēr, ōlympūs, cœlī cārdō, Vērtēx. Cōn-vēxā pōlōrum. v. Cælum.
- Pōlymnēstōr, ōrīs.** *Te scelus accepto Thraces Polymnestoris auro.* P.
(*Rex Thraciæ, qui, auri cupiditate adductus, Polydorum, Priami & Hecubæ filium, sibi commissum, belli Trojani tempore interfecit, postea ab Hecuba simulatione auri, adhuc ipsi secreto indicandi, accersitus & excæcatus.*) EPIT. īmpīūs, pērfīdūs, īnfīdūs, īmmītīs, crūdē-līs, bārbārūs, āvārūs, Thrāx. PHR. Ocrysīūs, īsmārīūs. Thrēiciūs rēx. Prædæ quī cāptūs āmōrē. Fās ōmne ābrūmpīt, pōlydōrum ōbtrūncāt, ēt aurō Vī pōtītūr. Prōptēr ōpēs nīmīās hīc pērdīdīt hōspēs alūmnum.
- Pōlynīcēs, īs.** (*Oedipi Thebanorum regis filius, qui cum Etbeocle fratre de regni hereditate dissidens, cum eo singulari certamine congressus est, amboque mutuis vulneribus ceciderunt.*) EPIT. Thēbānūs, īsmēnīūs, Dīrcæūs, ēchiōnīūs, Cādmēiūs, Cādmæūs, ārgīvūs, īnfān-dūs, Oēdīpōdīōnīūs, Oēdīpōdīōnīdēs. v. Etbeocles.
- Pōlyphēmūs.** — *quantusque cavo Polyphemus in antro.* Virg.
(*Neptuni filius ex Thora, Phoci filia, ingenti corpore, unum oculum in fronte habens, Siciliam latrocinii infestans, ab Ulyssæ inebriatus, & excæcatus.*) EPIT. Trūx, bārbārūs, īmmānīs, īmmītīs, fērus, tēr-rībīlīs, dīrūs, rāpāx, cœcūs, ætnæūs. Siculūs, Nēptūnīūs. PHR. Ætnæūs cyclōps, pāstōr. Ætnææ Nēptūnīūs īncōlā rūpīs. Lūmīnē frāudātūs cyclōps. Ætnæūs vāstō Pōlyphēmūs īn āntro Lānīgērās clāudit pēcūdēs, ātque ūbērā prēssāt.
- Pōlyxenā.** *Cassandra inciperet scissaque Polyxena palla.* Juv.
(*Priami filia ex Hecuba, ab Achille adamata, cujus ducendæ uxoris causa quum Apollinis templum ille accessisset, interfectus a Paride ex insidiis fuit, Troja vero capta, Polyxenam ultor patris Pyrrhus, jugulavit.*) EPIT. Fōrmōsā, cāstā, pūdīcā, fōrtīs, māgnānīmā, īn-nūbā, phrygiā, īliācā, Dārdāniā, Trōjānā. PHR. Priāmēiā vīrgō, Plācāt āchillæōs māctātā pōlyxēnā mānēs.
- Pōmāriūm, ein Baumgarten.** *Est aliquid plenius pomaria carpere ramis.* O. SYN. Hōrtūs. EPIT. Fœcūndum, fragrāns, ōdōrum. PHR. Lō-cā cōnsītā pōmīs. Pōmīfēr hōrtūs.
- Pōmīfēr, des Obst trägt.** *Rumosis Anio qua pomifer incubat arvis.* Prop.
- Pōmœriūm, Zwingerhof.** *Longa per extremos pomœria cingere fines.* L.
- Pōmōnā.** *Rege sub hoc pomona fuit, quam nulla latinas.* Ovid.
(*Hortorum Dea, Vertumni uxor.*)
- Pōmpā, Pracht, Gepränge.** *Tempus adest plausus, aurea pompa venit.* O.
EPIT. Sōlēnnīs, dīvēs, sūpērbā, triūmphālīs, rēgālīs, māgnā, māgnī-fīcā, fēstā, āmbītiōsā, īngēns, īllūstrīs, īnsīgnīs, laūrīgērā, vān, īnā-nīs, fūnebrīs, fūnērēā. PHR. Sōlēnnēs dūcērē, āgērē pōmpās. Nūnc sōlēn-

sölennēs dūcērē pōmpās ād dēlūbrā jūvāt. Scīpio præsīgnī pōmpā prōperābat ād ūrbem. Quæ pōmpā chōrō tām clārā rēfūlgēt? v. *Triumphus*.

Pōmum, ein Apfel. *Caulibus & pomis & aperto viveret horto.* Juv.

SY. Mālum. EPIT. Rōtūndum, rūbēns, dūlcē, mātūrum, mītē, agrēstē, dūrum, ācērbum, putrē, pēndulum fragrāns, ōdōrum, ōdōrātum, rēdōlēns, Neūstriācum. PHR. pēndēns rāmīs. Mōtis rāmīs cādēns, cēdēns. Incūrvōs grāvāns, prēmēns pōndērē rāmōs. Dēdūcēntiā rām s pōndērē pōmā suō. Fōetus ārbōrēi, dēmtī āb ārbōrē. Aūctūmnī pōndūs Strātā jācēnt pāssim suā quæquē sūb ārbōrē pōmā. Līcēāt pēndēntiā rāmī cāpērē pōmā mānū. v. *Fructus*.

Pōmūs, ein Apfelbaum. *Tunc victus abiere fori, tunc consitu pomus.* T.

SYN. Mālūs. EPIT. Fōecūndā, fērāx, fērtīlis. frōndēns, āmcēnā, stērīlis, agrēstīs, Neūstriācā. PHR. ārbōr pōmīfērā. v. *Arbor*.

Pōndēro, ās, wāgen. *Quem vicisse voluit tacite praeponderat exul.* S.

SYN. pēndo, ēxpēndo, āppēndo, pērpēndo, libro. *Metaph.* dīscūtiō, ēxcūtiō, ēxāmīno, āstīmo.

Pōndūs, ēris, ein Gewicht. *Ponderibusque suis consuerunt concita ferri.*

L. SYN. ōnūs, grāvitās sārcīrā, mōlēs, vel mōmēntum, vīs, āuthōritās. EPIT. Grāvē, lēvē, īngēns, dūrum, ūrgēns, prōnum, īnīquum, ōnērōsum. PHR. Hūmērōs, mēmbra grāvāns. prēmēns. Mōlēs īmmēnsā, vāstā, vīx fērēndā. v. *Onus*.

Pōnē, adv. von hinten zu. *Pone subit conjux, ferimur per opaca viarum.* V. SYN. pōst, ā tērgō, retrō.

Pōno, pōsū, setzen, legen. *Sævibat, leviterque minas ponebat inanes.* L.

SYN. Dēpōno, rēpōno, cōllōco, lōco, stātūo, cōnstītūo, vel īnsūmo, īmpēndo.

Pōns, eine Brücke. *Pontibus ut crebris possint consistere & alas.* Virg.

EPIT. Valīdūs, firmūs, sōlīdūs, āltūs, cēlsūs, ēxcēlsūs, sūblīmīs, ēlātūs, cāmērātūs, tūtūs, sēcūrūs, flūvīālīs, strūctūs, sūbstrūctūs, līgnēūs, sāxēūs, mārmōrēūs, pēnsīlis. PHR. Pōntīs ārcūs, fōrnīx, cūrvāmīnā, mōlēs, sēmītā. Sāxēūs īngēntī quēm pōns āmplēctītūr ārcū. Rūēntīs, vēniēntīs āquā vīm sūbitām tōlērāns. Mānībūs pōns strūctūs āvōrum tēmpūs īn hōc sōlīdūs.

Pōntīfēx, pōntīfīcīs, der oberste Priester, Ihro Pābstl. Heiligkeit.

Dicite Pontifices in sancto quid &c. P.

SYN. āntīstēs, sācērdōs, flāmēn, præsēs, præsūl. EPIT. Rēllīgīōsūs, pīūs, sānctūs, vērēndūs, māxīmūs, lōngævūs. PHR. sacrorum āntīstēs. Vittīs īnsīgnīs. Pūrā īn vēstē rēfūlgēns. Tēmpōrā frōndē, lānā vīnctūs, ēvīnctūs, rēdīmītūs. Vittā crīnēs ālbēntē rēvīnctūs. Cūī nīvēā cīngūntūr tēmpōrā vittā. Vīctīmā pōntīfīcūm tīngēt cērvīcē sēcūrēs.

Pōntīfīcālīs, Hohepriesterlich, das Ihro Pābstliche Heiligkeit zugehörig.

Non polluerant pontificale caput. Ovid.

Pōntūs, das Meer. *Multa tamen latus tristia pontus habet.* O. v. *Mare*.

Pōntūs *Provincia Asiae minoris, a Ponto rege sic cognominata, crudelitatem Medae & maleficarum herbarum proventu nobilitata.* Virg.

Eclog. 8. Hās hērbās ātque hēc pōntō mīhī tēctā vēnēnā Ipsē dēdī Mōerīs, nāscūntūr plūrīmā pōntō.

Pōpīnā, ein Zechhaus, Garfüche. — *fornix tibi & uncta popina.* Hor.

SYN. Gānēā, cūlīnā. EPIT. īmmūndā, sōrdīdā, ūnctā, fūmāns, tēpīdā, pīnguīs, nīgrā, tētrā, īnfāmīs.

Poplēs, itīs, die Kniescheibe. *Ingens ad terram duplicato poplite Turnus.*

- nus. R. SYN. Gēnū. EPIT. Trēmēns, trēmēbūndūs, trēmūlūs, ægēr, lābēns, firmūs, cērtūs, fōrtīs, vālīdūs, rōbūstūs, nērvōsūs, nōdōsūs, cūrvūs, incūrvūs, succīdūūs. PHR. Vēnērārī poplītē cūrvō, flēxō. Quā Mōlliā nōdōsūs fācīt intērnōdiā pōplēs. v. Genu.*
- Pōpularis**, das dem Volk zugehört. — *gaudens popularibus auris. V. Populeus, von Pappelbaum. Populeis adsunt evincti tempora ramis. V. populus.*
- Pōpulo & ör**, berauben. — *ferro Lybicos populare penates. Virg. SYN. Dēpōpūlōr, vāsto, rāpio, prādōr.*
- Pōpūlōniā**. (*Oppidum in litore maris Thufci, non procul a Pisis, portum habens non ignobilem regione Ilvæ insule.*) *Virg. 10. Æneid. Sēxcēntōs illī dēdērāt Pōpūlōniā mātēr Expērtōs bellī jūvenēs, ēst ilvā trēcēntōs insula inēxhāūstīs chālybum gēnērōsā mētāllīs.*
- Pōpūlōsūs, volkreich**. *Tota curatur populosum funus in urbe. Alc. PHR. pōpūlō ingēntī cēlerīs, cēlebrātūs. Pōpūlīs frēquēns.*
- Pōpūlūs, Volk, Gemeinde**. *Victor ab aurora populis, & litore rubro. Virg. SYN. Gēns, nātio, plēbs, vūigūs. EPIT. Dīvēs, nūmērōsūs, fōrtīs, bellīcūs, bellātōr. Mārtiūs, Māvōrtiūs, pōtēns, ārmīpōtēns, aūdāx, ignāvūs, imbellīs, inērs, incōnstāns, lēvis, tūmīdūs, fugāx, mōllīs, hēbēs, stōlīdūs, cēlebrīs, clārūs, ūrbānūs, cōmīs, hōnēstūs, cūltūs, incūltūs, bārbārūs, fērōx, fērūs, crūdēlīs. v. Plebs.*
- Pōpūlūs, arbor. Pappelbaum**. *Populus in fluviis, abies in montibus al- sis. Virg. EPIT. Bīcōlōr, ālbā, glaūcā, vīrīdīs, āltā, prōcērā, ardūā, vīrēns, frōndēns, stābilīs, lacrymōsā, flūvīālīs. PHR. arbōr Hērcū- lēā Alcīdæ grātīssīmā. Flūvīīs āmīcā. Flūmīnībūs gaudēns nūtrī- tā pōpūlūs ūndā. Albā cōmīs. Prætēxit vīrīdēs tībī pōpūlūs ūndās. Phāētōntiās arbōr. Pōpūlēās mōllīs vēntīlāt āurā cōmās. Pōpūlēis īnstrepīt āurā cōmīs. Sūsūrrāntī crīspātūr pōpūlūs āurā.*
- Pōrcūs, eine Sau, Schwein**. *SYN. Sūs. EPIT. Sōrdīdūs, hōrrīdūs, sētīgēr, spūmīgēr, vūlnīfīcūs, hīspīdūs, obscēnūs, spūrcūs, clāmō- sūs, glāndīlēgūs, ūdūs, ignāvūs, cōenōsūs. PHR. Impātiēns fāmīs. Immūndō sē flūmīnē vōlvēns. Lūtō sē vōlūtāns. Gaudēns cōenō im- mūndāquē pālūdē. Sēmpēr āmīcūs sōrdībūs. ōlīdō cōnsuētūs vīvē- rē cōenō. Cōenōsā ignāvī grūnnīt īnērtiā pōrcī. Prīmā Cērēs āvīdæ gāvīsa ēst sānguīnē pōrcæ. Immūndī mēmīnērē sūēs jāctārē mānī- plōs. Glāndīlēgōsquē sūēs jūgūlāns, pīnguēsquē jūvencōs.*
- Pōrrīgo, exī ausstrecken**. *Porrigitur, rostroque immanis vultur adunco. V, SYN. expōrrīgo, tēndo, intēndo, ēxtēndo, prōtēndo, expāndo.*
- Pōrro, adv. weiter**. *Nec porro rerum genitales, auctificique. L. Multis porro vides, quos saepe elusus ad ipsum. Juv.*
- Pōrrum, Lauch**. *EPLT. Sēctīvum, sēctīlē, ōlēns, ōlīdum, sālāx, grāvē. cāpītātum, Tārēntīnum.*
- Pōrsēnā, vel Pōrsēnnā**. (*Rex Ethruscorum, qui pro restitutione Tarqui- nii adversus Romanos bellum suscepit.*) *EPIT. Mīnāx, māgnānīmūs, gēnērōsūs, fōrtīs, pōtēns. Thūscūs, Ethrūscūs. PHR. Rēx Thūscūs. Clēliā quæ fūērāt Thūscō rēpētītā Tyrānnō. Nēc nōn Tārquīnīum ējēctūm pōrsēnnā jūbēbāt Accīpērē.*
- Pōrtā, eine Thür, Pforte**. *Portarum vigiles, & cæca Marte resistunt. V, SYN. Jānūā, vālvæ, fōrēs, ōstīum, līmēn, ādītūs, pōstēs, vēstībūlum, pōrtīcūs. EPIT. Ærātā, vāllātā, fērrēā, stābilīs, āhēnā, strīdēns, vā- līdā, clāūsā, firmā, līgnēā, dūrā, āpērtā, pātēns, ōcclūsā, ænēā, ærēā, ardūā, māgnīfīcā, sūpērbā, ādāmāntīnā, rōbūstā. PHR. prāclūdērē pōr-*

pōrtās. Pōstībūs addērē sēram. Pandērē pōrtās. Pōrtās prābērē pātētēs. Pōrtām cōnvērsō cārdinē tōrquēt. Cāstrā vėl āratās hōstī rēclūdērē pōrtās. Dīrā fērrō ēt cōmpāgībūs ārtīs claudēntūr bēllī pōrtā. v. *Janua*.

Pōrtēdo, *juvor andeuten*. SYN. prādicō, prāmōnstro, ōstēdo. v. *Prædico, is*.

Pōrtēntum, ein Ungeheuer. EPIT. Hōrrēndum, tērrībilē, stūpēndum v. *Monstrum*.

Pōrto, ās, tragen. *Et quos officio portaveris illa javenportus*. Ped.

SYN. Gēro, gēsto, fēro, ēffēro, sūstīnēo, tōllo. v. *Tollo*.

Pōrtīcūs, ūs, ein bedeckter Gang, *Illos porticibus rex accipiebat in amplis*. V. SYN. Vēstībūlum, ātrīum, līmēn. EPIT. supērbā, splēndīdā, magnīficā, spātīōsā, āmplā, pūlcrā, pīctā, autātā, mārūrēā, nōbīlīs, āntīquā, ēxcēlsā, sūblīmīs, cāmērātā, īngēns. PHR. Pōrtīcūs aulāīs nōbīlīs attālīcīs, Sūpērbīs Pōrtīcībūs, grāndīquē Dēōs tēstūdīnē clāūsīt.

Pōrtītōr, ein Zöllner, Fuhrmann, der einen überfähret.

Portitor has horrendus aquas & flumina servat. Virg.

SYN. vēctōr, nāvītā, naūtā.

Pōrtūs, ein Seehafen. *Tutamque crebris portubus Lyciam videt*. (Jamb.)

Sen. SYN. Lītūs, rīpā, ōrā, stātīo, ōstīā, ōrum, *metaph.* pērfūgīum, lōcūs tūtūs. EPIT. Tūtūs, sēcūrūs, quīētūs, plācīdūs, trānquīllūs, āmcenūs, ōptātūs, quāsitūs, cāpāx, sīnūōsūs, cūrūvūs, rēcūrūvūs. PHR. Stātīo tūtīssīmā nāvīs. Sēdēs grātīssīmā nāvīs, bēnēfīdā cārīnīs. Hōspītā tellūs. Pūppībūs accēssūs fācīlēs. Fēstīs, quāssīs lōcā grātā cārīnīs. Pōrtūs īn ārcum cūrūvātūs, sīnūātūs. Pōrtūs āb accēssū vēntōrum īmmōtūs. Pōrtūs ūbī vēxēt nūllā prōcēllā rātem. Pōrtūs āb Eōō flūctū cūrūvātūs īn ārcum. Nāvēs tūtō pōrtū, sīnū accīpīt, ēxcīpīt īnsulā. Sūlcābāt rōstrīs, pōrtūsque īntrābāt ōpērtōs. Tūtāquē cōntīngūnt ōptātī lītōrā pōrtūs. Cōmmēndāt plācīdūm mārīs īnclemēntīā pōrtum. v. *Navem appello, & navem solvere. Accipitur quandoque portus pro fine, ut: cōntīgīmūs pōrtūm, quō mīhī cūrūs ērāt.*

DESCRIPTIO PORTVS. Virg. *Aeneid.* I.

Est in secessu longo locus, insula portum
Efficit objectum laterum, quibus omnis ab alto
Frangitur, inque fixus scindit sese unda reductos.
Hinc atque hinc vastæ rupes, geminique minantur
In coelum scopoli, quorum sub vertice late
Æquora ruta silent; tum silvis sæva eoruscis.
Desuper, horrentique atrum nemus imminet umbra.

Pōrūs. (*Indiæ rex fuit, ab Alexandro magno superatus, deinde & suorum dolo interemtus. Hic quatuor cubitis & palma una procerus erat.*)

EPIT. īndīcūs, Eōūs, nīgēr, fūscūs, āltūs, prōcērūs, cāptīvūs.

Pōsco, pōpōsci, fordern. *At regina gravem gemmis auroque poposcit*. V.

SYN. Rēpōsco, pēto, pōstūlo, flāgīto, ēfflāgīto, ādpōsco, expōsco, rōgo. PHR. Sī plūs ādpōscērē vīsūs, pācēmquē expōscērē dīctīs. Nūllā sālūs bēllō, pācēm tē pōscīmūs ōmnēs. Quæ sīt sēntēntīā pōsco. Atquē tūam sūplēx pōscērē cōgāt ōpem. Nēc mē quārēntem plūrā mōrātūr. Nōtumquē ēfflāgītāt ēnsem. v. *Sciscitor, oro, peto*.

Pōsītūs, gesezt. *Limes agro positus, litem ut discerneret agris*. Virg.

Pōsībīlīs, möglich. *Possibile est jus omne Deo, multisque &c.* Sed.

Pōsīdēo, sēdi, besīzen. *Et vacuum zephyri possides aura nemus*. Pr.

SYN. Tēnēo, hābēo, pōtīōr, frūōr.

Pōssum, pōtēs, pōtūī, fōnnen. *Dicite Pierides, non omnia possumus omnes.* V. SYN. quēo, vālēo. PHR. pōtis sum. Sum pōtēs. Dātūr pōtētās, fācūltās, cōpiā. Nōn omniā pōssūmus ōmnēs. v. *Licet, Potentia.*

Pōstēa, darnach. *Postea mirabar, cur non sine litibus essent.* Ovid. SYN. Dein, deīndē, tum, praetērēa, īndē, ēxīndē.

Pōstēaquam, nachdem. *Posteaquam rursus speculatrix arva patere.* V. SYN. postquam.

Pōstērītās, ātis, die Nachkommenschaft.

Posteritas, eadem facient cupientque minores. Juv.

SYN. pōstērī, vētūrī, fūtūrī, nēpōtes, mīnōrēs. EPIT. Tārdā, sērā, vētūrā. PHR. Sēquēns, fūtūrā, sūpērstes aetās, gēns, prōpāgo. Gēns lōngā dēmīssā āb ōrīgīnē, ēt nātī nātōrum, ēt quī nāscētūr āb illis. Mānēānt nōstros ēā fātā nēpōtēs. ārbōr vētūrīs fāctūrā nēpōtibus ūmbram. Nōmēn āb aetērnā pōstērītātē fērēs. Nūllā diēs mēmōrī vōs ēxīmēt aevō. Quēm nēquē pōstērītās, nēquē tāngīt fāmā sūpērstes. v. *Immortalis & Gloria.*

Pōstērūs, nachkommend. *Postera phœbea lustrabat lampade terras.* V.

Pōstēs, Thürpfosten. SYN. Līmēn, vēstībūlum. EPIT. Dūrī, rīgīdī, aerātī, mārmōrēī, fūltī, āhēnī, ferrātī, nītīdī, strīdētēs, raūcī. PHR. Aerātō strīdētēs cārdīnē pōstēs. Raūcī sōnūērunt cārdīnē pōstēs. Mārmōrēī būxō pōstēs ōrnāntūr ēt aūrō. v. *Limen, janua.*

Pōsthābitūs, verachtet. *Posthabita coluisse Samo, &c.* Virg.

SYN. Spīētūs, nēglēctūs.

Pōsthāc, hernach. *O magnus posthac inimicis risus, uternam.* Hor.

Pōstmōdō, nachmahls. *Postmodo quæ votis irrita facta velit.* Tib.

Pōstpono, nachhintanz setzen. *Non reget ignavus postponitur ambitus omnis.* S. SYN. pōsthābēo, nēglīgo, spērno.

Pōstpōsitūs, ā, um, minder geachtet, hintangesezt. SYN. pōsthābitūs.

Pōstquam, nachdem. *Postquam exenta fames epulis, &c.* Virg.

SYN. pōstēaquam, ūbī, quum, ūt, statim ac.

Pōstrēmūs, der letzte. — *repetas opus, hoc postremus omittas.* Hor.

SYN. ūltīmūs, ēxtrēmūs, nōvīssīmūs.

Pōstūlo, fordern, heischen. *Tu omnes exterior, si postulet, ire recuses.* H.

SYN. pēto, rōgo, prēcōr, ōro. v. *Posco.*

Pōtātīo, das Trinken. *Potationes plurimæ demortuæ.* (Jamb.) Plant.

Pōtātōr, Trinker, Gāuser. *Voluptuarii atque potatores maximi.* (Ja.) I.

Pōtēs, mächtig. *Scilicet hoc motu stimulisque potentibus acti.* Gr.

SYN. Vālēs, vālīdūs, pōllēs. PHR. pōtētātē vālēs. Tōtūm quī vīrībūs ōccupāt ōrbem. Tūrnūs avis atāvīsquē pōtēs. Sī Rōmānā pōtēs ītalā vīrtūtē prōpāgo.

Pōtētēr, mächtiglich. — *cui lecta potenter erit res.* H. SYN. vālīdē.

Pōtētīā, Macht. *Ludit in humanis divina potentia rebus.* O. v. *Potestas.*

Pōtētās, Vermögen, Gewalt. *Scire potestates barbarum, artemque mendedi.* V. SYN. pōtētīā, vel īmpērīum, dītīo, vel fācūltās, cōpiā, līcētīā, libērtās, vel vīs, vīrtūs. EPIT. Māgnā, sūmmā, fīrmā, īndōmītā, vālīdā, īnvīctā, āmplā, īnsūpērābīlīs, īmpērīōsā. PHR. Nōn ēā vīs ānīmō, nēc tāntā pōtētīā vīctīs. Vērūm ūbī nūllā dātūr dēxtram āffēctārē pōtētās. Tānta ērīt ēt vīrtūs, ēt cūm vīrtūtē pōtētās. Tōtōsque īnfūsā pēr ārtūs Mājōr īn ēxīgūō rēgnābāt cōr. pōrē vīrtūs. Nātē mēā vīrēs mēā māgnā pōtētīā sōlūs. At nūllā pōtētīā sūmmō ēst āquāndā Dēō. Nūllā fīdēs rēgnī sōcīīs, ōmnīsquē pōtētās Impātīēns cōnsōrtīs ērīt.

Pōtīōr,

Pōtior, ōris, besser. *Hæc alternanti potior sententia visa est.* Virg.

SYN. mēlior, præstantior, carior.

Pōtior, iris, erobert. *Serviet & juvenis palmæ potietur honore.* Ar.

SYN. Frūor, habeo, teneo, possideo, occupo.

Pōtius, vorab, vor allen. *Saltusque densos potius & mistam ferit.* (J.) S.

Pōtis, mächtig. *Nec potis est dulces musarum expromere fœtus.* C.

Pōtissimus, der mächtigste. *Præfandum veneror quippe potissimus.* (Ch.)

C. SYN. optimus, vel validissimus.

Pōtius, erobert. *Crine suum spoliat, prædisque potita nefandis.* Ovid.

Pōto, as, saufen, trinken. *Si non potares, Sextiliane, merum.* Mart.

SYN. Bibo, pērpoto, haūrio. PHR. vīnō, mērō, cyāthīs, vāce, in-

dūlgēo, ōpēram dē. Pōcūlā vācūo, ēvācūo, haūrio, exhāūrio, sicco,

ēxsicco. Crātērās magnōs stārūnt, et vīnā cōrōnānt, Aspērgūnt pō-

tō gūttūrā siccā mērō. āmnem, āquā, fōntem, flūminā libārē, haū-

rīrē, ārētē faucē trāhērē, dūcērē. Nūdā mānū fōntem cāptārē. Fōn-

tē, rīvō sitīm ēxtinguērē, ēplērē, sēdārē, cōmpēscērē, lēvārē. ōrā

fōntībūs admōvērē. Sitīm dē fōntē lēvārē. Pēr æstū Dūlcis aquæ

sālīentē sitīm rēstinguērē rīvō. Cūrrēntem ilīgnīs pōtarē cānālībūs

ūndam. Pētērē vīvis libāndās fōntībūs ūndās. āspērgērē gūttūrā

lymphīs, vīnō. Indūlgērē mērō. Vīnō sē prōlūērē. Mērum faucī-

būs haūrīrē, gūttūrē plēnō sūmērē, trāhērē, Nōn pārcērē cādīs. Tō-

tōs ēvācūārē cādōs. Vācūārē vāsā rēfērtā mērō. Tōto ūrgērē diē pō-

cūlā sūnt fōntēs līquīdī, sitīm mūltā cōmpēscūt ūndā. Līmōsāquē

flūminā pōtāt. Tōtūm prōpē faucībūs ōccupāt āmnem. Explēnda

ēst sitīs istā tībī, quā prōximūs ārdēs. Cūm cānībūs tīmīdī vēniēt ad

pōcūlā dāmæ. Arīdā nōn sitiēns ōrā lāvābīs āquā. Nōn fōntībūs ūllīs

āfluētūs prōhibērē sitīm. Pāssim pōsitōquē pūdōrē Fōntībūs et flū-

vīīs, pūreīsquē cāpācībūs hārēt. Nēc sitīs ēst ēxtīnctā priūs quā

vītā bibēndo. Hūc ipsī pōrūm vēniēt pēr prātā jūvēcī. Rēlēvānt

mūltō pēctōrā siccā mērō. Vīnā fūgit gāudetquē mēris ābstēmīūs ūn-

dīs. Vīnōquē lēvānt cūrāsquē sitīmquē. Hāūd ālītēr tītūbāt quā

sī mērā vīnā bibīssēt. Sēd bibē plūs etiā quā quōd prēcōrdiā

pōssūnt. Vīnā diēm cēlēbrēt: nōn fēstā lūcē mādērē Est pūdor.

vide Haurio & Ebrius.

Pōtōr, ein Trinker. *Potiores bibuli media de nocte salerni.* Hor.

SYN. Bibax, pōtātōr.

Pōtus, ā, um, getrunken. *Pompa senem potum pota trahabat anus.* Ovid.

Quo plus sunt potæ, plus sitiuntur aquæ. Ovid.

SYN. pōtātūs, vel ēbrīūs.

Præcūtūs, sehr spizig. *Quos ubi viderunt præacute cuspidis hastas.* O.

Præbēo, einem darreichen. *Præbebant cæsi haltea lenta boves* Prop.

SYN. Dō, tribūo, pōrrīgo, ōffēro, lārgiōr, sūppēdīto, mīnīstro, ex-

hibēo.

Præcēdo, cēssī, vorhergehen. *Nec tardum opperior, nec præcedentibus*

insto. H. SYN. āntēcēdo, prævērto, āntēēo, præcūrro, prægredīōr,

præeo. PHR. Nēc tārduū ōppērīōr, nēc præcēdētībūs insto. Tūr-

nūs ūt āntē vōlāns tārduū præcēssērāt āgmēn.

Præcēps, cīpītīs, gāh, unbesonnen. *Præcipes ut saxa jugis abrupta &c.*

Juv. SYN. præcīpītāns, ruēns, cādēns, vel ārdūūs, prærūptūs, ābrūptūs,

præaltūs. *Metaph.* Tēmērārīūs, incōnsūltūs, imprūdēns.

Præcēptōr, ōrīs, Lehrmeister. *Disce libens tetrici nec præceptoris habenas.*

Au. EPIT. Dōctūs, sōlērs, sōllīcītūs, āmīcūs, sēvērūs. v. *Magister.*

Præcēptum, Gebot, Befehl. *Sed tu desine velle Deum præcepta secuti.* V.

SYN.

SYN. Mādatum, jūstū, jūssus, ūs, impērium, plācitum, mōnītum, praescriptum. EPIT. Dūrum, tristē, mōlēstū, grāvē, amīcum, grātum, sālūtārē, sālūtīferum, sānctum, vērērandum, vērēndum. v. Imperium, Decalogus.

Præcido, præcidī, abhauen, abschneiden.

Antenor censet belli præcidere causam. Hor.

SYN. Sēco, rēsēco, scīdo, caedo, incīdo, ampūto, exsēco, discīndo, rēvēllo. v. Scindo.

Præcino, is, vorsingen. *Carminē cum magico præcinuisse anus.* Tib.

Præcipio, cēpī, gebieten. *Quidquid præcipies esto brevis, ut cito dicta.* H.

SYN. Mādo, jūbēo, impēro, praescribo, injūngo, edīco. v. Jubeo.

Præcipito, herabstürzen. *Præcipitat suadentque cadentia sidera somnos.*

V. SYN. *Active*: Dētūrbo, dējīcio, dētrūdo, excūtio, extūrbo, pro-

jīcio. *Passive*: rūo, cādo, cōrrūo, prōlābōr, cōncīdo. PHR. præcī-

pītem mīttērē, āgērē, ādīgērē, prōjīcērē, impēllērē. Ex altō dētrū-

dērē, prōpēllērē cōrpūs. Vōlvī in præcēps. Præcēps āgōr, fērōr.

In præcēps rūērē, lābī. Sē dārē præcīpītem. Præcīpītem līquīdās

prōjēcīt in ūndās. In mārē præcīpītem pūppī dētūrbāt āb altā. In

vīsum hōc dētrūdē cāpūt sūb tārtārā cōelō. Hīc tōtō præcēps sē cōr-

pōrē ād ūndās Mīsīt, præcīpītemque īmmānī tūrbīnē ādēgīt. Præcī-

pītem scōpūlo, ātque īngētīs tūrbīnē sāxī Excūtīt. Nōn tūgīs hīnc

præcēps, dūm præcīpītārē pōtēstās. Pātēr ōmnīpōtēns ādīgāt mē

fūlmīne ād ūmbrās, Pāllētēs ūmbrās ērēbī nōctēmquē prōfūndam.

v. Mergo, Sterno, Cado & Ruo.

Præcipūē, fūrnehmlich. *Et quod præcipue fugiam properabo fateri.* Juv.

SYN. praesertim, imprīmīs, pōtīssīmum.

Præcipūūs, fūrnehm. *Ipsīs præcipuos ducloribus addit honores.* Virg.

SYN. Māxīmūs, exīmīūs, praecīlārūs.

Praecīsūs, abgehauen. *Stabat acuta fīlex præcīsīs undique saxīs.* V.

Praecīlārūs, herrlich, berühmt. *Ima tenes, quid me præclara stirpe Deo-*

rum. V. SYN. exīmīūs, īnsīgnīs, praestāns, clārūs, cōspīcūūs, illū-

strīs, īnclytūs.

Praecīlūdo, ūsī, versperren, verschliessen. — *effugium præcludit & omne.*

L. SYN. clāudo, īntērclūdo, ōcclūdo, ōbstrūo.

Praecīlūsūs, verschlossen. *Haud aliter loti præclusa est janua cælo.* L.

Praeco, ōnīs, Ausrufter, Herold. *Victorem magna præconis voce Cloan-*

thum. V. SYN. Būccīnātōr, edīctōr, vel laūdātōr.

praecōnīum, Lob, Ausruß. *Carmina vestrarum peragunt præconia re-*

rum. Ov. SYN. encōmīum, laūs.

Praecōrdiā, das Ne; ums Herz. *Mollia cinguntur tenui præcordia libro.*

O. SYN. Vīscērā, īntīmā cōrdīs, pēctōrīs. v. Cor. Viscera.

Praecōquūs, frühzeitig. *Vilia maternis fueramus præcoqua ramis.* M.

Praecōx, idem. *Insita præcocibus surrepere persica prunis.* Calp.

SYN. præcōquūs, īmmātūrūs, crūdūs, præmātūrūs.

Praecūrro, præcūcūrri, & præcūrri, vorhinlaufen.

Dei perennis præcurrit filium. (Jamb.) Prud.

SYN. Cūrrēdo præeō, āntēeō, præcēdo.

Praedā, Raub, Beute. *Cenvectare juvat prædas, & vivere rapto.* Virg.

SYN. exūvīae, spōliā, rāpīnā, fūrtum. EPIT. Dīvēs, ōpūlētā, īn-

gēns, ōpīmā, ōptātā, spērātā, rāptā, nōctūrnā, pārtā. ācquīsītā, vīō-

lētā, bārbārā, bēllīcā, hōstīlīs, crūēntā, sōrdīdā, āvīdā, tūrpīs, nē-

fāndā, dīrā. PHR. Vīctō ex hōstē rēlātæ, ērēptæ, pārtæ, exūvīae.

Hōstīlīs gāzā, sūpēllēx. Praedam ex hōstē rāpērē. Praedam hōstībūs

ērīpē-

eripere. Spolia hosti detrahere, ab hoste referre. Spoliis gaudere. Exuvias delato ex hoste referre. Spoliis onustum redire. Non habet eventus barbaram praedam bonos. Fit magnus divite praeda. Ponitur ad patrios barbaram praeda Deos. Phoenix & dius Ulysses praedam asservabant. Huc undique Troia gazae Incensae erepta adytis mensaeque Deorum. Cratesque auro solida, captivaeque vestis congeritur.

v. *Prædor, Furtum, & Triumphus.*

Prædico, as, öffentlich verkündigen. *Tollitur, antistes prædicat unde Deum.* P. SYN. Celebro, memoro, commemoro, laudo, jacto, jactito. v. *Laudo, Concionor.*

Prædico, is, juvor sagen. *De caelo tactas memini prædicere quercus.* V. SYN. prænuntio, vaticinor, præcino, antemoneo, præmoneo. PHR. Futura aperio, pando, expedio, cano, moneo, nuntio, denuntio. Casusque futuri signa dat. Pandere fatidicis venientia secula dictis. Prodigium canit et tristes denuntiatur iras. Venturaque bella expediet. Talia divino fuderunt carmine fata. Sic magna sacerdos Est mihi divino vaticinata sonus. Obscenique canes importunaque volucres Signa dabant. Venturam melius praesagit navita noctem. Tunc etiam fati aperit Cassandra futuris ora Dei iustum. Vates, quum multa horrenda moneret. Hos mihi praedixit fructus. Saepem malum hoc nobis, (si mens non laeva fuisset.) De coelo tactas memini prædicere quercus. Saepem sinistrae cavam praedixit ab ilice cornix. Quin adeas vatem precibusque oracula poscas: Ipsa canat, vocemque volens, atque ora resolvat: Illa tibi Italiae populos, venturaque bella Expediet. Quae phaebo pater omnipotens mihi Phœbus apollo Praedixit, vobis furiarum ego maxima pando. Fore numinis iram vaticinatus erat. Dies aderit quam non procul auguror esse. Dicere non norunt, quid ferat hora sequens. Quod si vera canunt sacris oracula templis. Vatum timeo monitus. Igne pelagoe Ilion arduam prae-monuisse ferunt. Unum illud tibi, nate Dea, praeque omnibus unum Praedicam, et repetens iterumque monebo. v. *Auguror.*

Prædolum, ein Landgütlein. v. *Prædium.*

Præditus, begabet. *Haud igitur constans divino praedita sensu.* Luc. SYN. Compos, cumulat, ornatus, instructus, auctus, decoratus, insignis, illustris, praestans, pollens, munitus.

Prædivēs, sehr reich. *Jam vero in rectis praedivitis urbe Latini.* Virg. SYN. Divus, opulentus. v. *Dives.*

Prædium, ein Landgut. *Servius Oppidius Canusi duo praedia dives* Hor. SYN. Villa, fundus, possessio, ager. EPIT. cultum, omniferum, ferax, fertile, fecundum, excultum, pretiosum, eximium, dives. v. *Ager.*

Prædo, ōnis, ein Räuber. *Hic colluctamur, praedonibus ut sacra nobis.* P. SYN. praedor, fur, latro, grassator. EPIT. insidiosus, sceleratus, infestus, funestus, grassans. PHR. insidiarius viatoribus. Furiis praedonis acerbis subiectus. Avidus praedo per singula saevit. Praedonem superi nunquam patientur inultum. v. *Fur.*

Praedor, aris, rauben. *Praedarique lupos jussit, pontumque moveri.* Virg. SYN. deprædor, spolio populos, depopulos, diripio, rapio, eripio, compilo, expilo. PHR. praedas ago, rapio, aufero, verto, averto, convaho, convecto. Hostiles exercere rapinas. Vi praedas quaerit. Tristi spoliare rapina. Vivere raptō. Infestare vias. Praedam facere. Praeda potiri. Rapina tollere, eripere, spoliare. Violenta rapina vitam agitare, Viatores bonis spoliare. Agros late vastare, popu-

pöplari. Affluēscere praeda, rapina. At vos exiguo pecori, fures-
que lupique parcite. De magno est praeda petenda grege. Non nos
aut ferro Libyos popolare penates Venimus, aut raptas ad litora ver-
tere praeda. Armati pradam exercent. Convectare juvat praeda,
et vivere raptō. Arva aliena iugo premere, atque avertere praeda.
Et spoliis violenta agitare rapina. v. *Prædo, Furor, Vasto, Rapio.*
præeo, præis, vorher gehen. *Et venit stella non præeunte dies. Pedro.*
v. *supra precedo.*

præfatus, vorher erwehnt. *Præfatus dives solio rex insit ab alto. Virg.*
præfero, vortragen, vorziehen. *Præferimus manibus vitas & verba præ-
cantum. V. SYN. præpono, antefero. PHR. potius duco, pluris
facio, æstimo.*

præficio, einen über etwas setzen, bestellen.

Custos præficitur lateris, &c. Cl.

Sed me cum lucis Hecate præfecit avernīs. Virg.

SYN. præpono. PHR. Cūram mando, demando. Impērium dō, tri-
buo. Cum summō impēriō. Regendum trādo, cōmittō. Impēriō,
ditiōnī subjicio urbem, provinciā, &c.

præfigo, fürheften. *Pacem orare manu, præfigere puppibus arma. V.*

prægnans, schwanger. *Cisseis prægnans, ignes enixa jugales. Virg.*

SYN. Gravidā, foetā, gravis. PHR. Gravem ferens maturō pondere
vēntrem. v. *Gravida*

prægravis, gar schwer. *Decidit biberno prægravis unda gelu. Mart.*

prælatūs, vorgezogen. *Nec bonus Eurytion prælato invidit honori. V.*

prælium, ein Streit. *Quemque suæ rapiunt scelerata in prælia causæ. V.*

SYN. Certāmen, pugna, cōflictus. EPIT. Horrēndum, sævum, fe-
rum, durum, sceleratum, infandum, turbidum, violentum. PHR.
plangite vocāli præliā raucā turbā. Ingruit æneās itālis & præliā
miscet. Primā leves inēunt si quādo præliā parthi. *Pugna.*

prælūdium, Vorspiel — *ad superos: hæc sunt præludia ad astra. M.*

prælūdo, is, vorspielen. *Idibus & sparsa ad pugnam præludit arena. V.*

prælum, ein Stelterbaum. EPIT. Spūmans, madidum, ebrīum, fālēr-
num, cāmpānum, pēlignum. PHR. ebrīā spūmābant calcātis prælā
racēmīs. Nōn hæc pēlignīs agitur vīndemiā prælis. Vīnāque fūn-
duntur prælis elīsā fālernīs. Et prælis nōn invidet ūvā fālernīs.

præmatūrus, unzeitig, sehr frühzeitig. *Non præmaturi cineres funus
acerbum. Juv.*

præmium, Belohnung, Verehrung. — *meritaque expectent præmia
palmae. V. SYN. Mercēs, pretium, munus, donum, fructus. EPIT.
Magnificum, insignē, amplum, eximium, largum, opulentum, dives,
pretiosum, ingens, memorabile, præclarum, iustum, meritum, solen-
nē, regium, vile, parvum. PHR. pretii mercēs. Exacti laboris, im-
pensæ virtutis honos, fructus, solatiā. Præmiā iustā laborum, quæ
victor tulerat. Meritæ præmiā palmæ. Largaque magnānimus sta-
tuet tibi præmiā princeps. Præmiā quāta bonos manēant. Tres
præmiā primī Accipiant, flavaque caput nectentur olivā. Quæ di-
gnā virō pro talibus ausis præmiā possē reār solvi. Mihi si mercēs
erepta laborum est. Hic saltē longi nōn cūm dūcē præmiā bellī
Reddantur. Invitat pretiis animos et præmiā ponit.*

Prænēstē, is. (*Oppidum Latii, edito in loco naturaque munito situm, ita
dictum a Prænesto conditore, Latini filio, Ulyssis & Circes nepote.
Alii a Cæculo Vulcani filio conditum putarunt.*) (Virg. 7. Æneid.)
Nec prænēstinæ fundator defuit urbis Vulcanō genitum pecora in-
ter

tēr āgrēstīā rēgem, Invēntumquē fōcīs ōmnīs quēm crēdidit ætās Cæcūlus.

præpāro, bereiten. *Sulcos & vineta crepat mera, præparat ulmos, Hor.*

SYN. pāro, āppāro, cōmpāro, instrūo, ōrno, ādōrno, ōrdīno, cōmpōno. PHR. ānimōs aptēt armīs pūgnæquē pārēt sē. Illī sē pūgnæ āccīngūnt. Accīngūnt ōmnēs ōpērī. Prōpūgnācūlā bellō tūtā pārānt. Rēbūs jam rītē pārātīs. Cūrsūmquē pārārī impērāt.

præpēs, geschwind. *Et volucrum linguas & præpetis omnia pennæ. V.*

SYN. Cēlēr, vėlōx, cītūs, pērñix, cōncītūs. v. Celer.

præpōno, ōsūī, vorsezen. *Undique decerptam fronti præponere olivam, Hor.*

SYN. præfēro, āntēfēro, vel præfīcīo.

præpōsitas, vorgeſetzt. *Horam præpositæ quæ foret apta viæ. Ovid.*

præpōstērūs, verfehrt. *Quoniam si sum præposterus augur. Til.*

SYN. præprōpērūs, pērvērsūs, præmātūrūs, præcōx, intēmpēstīvūs.

PHR. ōmnīā nātūræ præpōstērā lēgībūs ībūnt, pārsquē sūūm mūndī nūllā tēnēbit ītēr. In cāpūt altā sūūm lābēntūr āb æquōrē rētrō Flūmīnā, cōnvērsīs sōlquē recūrrēt ēquīs. Flūmīnāque ad cāpūt īncīpiēt rēvōcārē līquōrēs. v. Impossibile.

præripīo, īs, vorhin weggreiffen. *Litora præripere & venientes pellere terra. Virg.*

præsāgiō, zuvor merken, sagen. *Venturam melius præſagit navita notæm. P.* SYN. præsēntīo, præsēntīſco, prævidēo, aūgūrōr, vātīcīnōr, prædicō.

præsāgīum, Wahrsagung. — *doctæ spirant præſagia rupes. Cl.*

præsāgūs, ā, um, vorhersagend, merkend. — *mens præſaga futuri. Cl.*

SYN. præsciūs, prænūntīūs, aūgūr. v. Augur.

præsciūs, zuvor wiſſend. *Praescia venturi da (non indebita posco.) V.*

præscribo, vorschreiben. *Quid faciam, præscribe, quiescas, &c. Hor.*

SYN. Dēfīnīo, præfīnīo, dēsīgnō, vel ſtātūo, mādo, jūbēo, impēro, præcipīo.

præsēns, gegenwärtig. *Tu pro germano si quid præſentius audes. Virg.*

SYN. Spēctāns, spēctātōr, tēstīs ārbītēr, vel īnstāns, īmmīnēns, vel prōmtūs, ālācēr, vel īntrepīdūs, īmmōtūs.

præsēpē, eine Krippe. *Stabant ter census nitidi in præſepibus altis. V.*

SYN. præſēpīum, ſtābūlum. v. Stabulum.

præsēs, ein Landvogt, Schirmer. *Et sumſit vultus præſidis ipſa ſui. M.*

præsīdēo, Vorſteher. *Præsides & viridi gaudens Feronia luco. Virg.*

SYN. præſum, impēro, dōmīnōr.

præsīdīum, Beſatzung, Hülfe. *Tuterisque tuo fidentem præſidio qui. Hor.*

SYN. Cūstōdiā, mīlītum lēgīo, cōhōrs, ſtātīo, vel prōpūgnācūlum, mūnīmētum, tūtēlā, sūbsīdīum, aūxīlīum. EPIT. Tūtum, ſālūtārē, mūnītum, vālīdum, vāllātum, tūrrītum. v. Auxilium.

præstēr, eine Art giftiger Nattern. (*Serpens est, qui, quem momordit, extemplo reddit immobilem & alienum mentis, moxque pitis defluentibus cum pruritu ac ventris solutione absumit.*) EPIT. Tōrrīdūs, āvīdūs, vēnēnōsūs, lētīfēr, tūmēns, nōcūūs, fērūs, āspēr, dīrūs. PHR. īnflātīs præstēr quī faucībūs æstum Exspūit. ōrāquē dīstōrquēns āvīdūs spūmāntīā præstēr.

præstīgīæ, Zauberey. *Operta quæ fuere aperta sunt, patent præſtigiae.*

(Jamb.) Pl. SYN. īncāntātīo, vēnēfīcīum, māgiā. EPIT. Fāllācēs, dōlōſæ, nēfāndæ, māgīcæ, ārcānæ, vānæ, īnānēs, īnvālīdæ, ſcelērātæ, crūdēlēs, dīræ, īnfāndæ, vēnēfīcæ, hōrrēndæ, tērrībīlēs, Thēſſālīcæ, Tārtāræ, Stygīæ. v. Magia.

præstigiator, oris, Zauberer. SYN. Māgus, *vel* circulator, histrio.

præsto, itī, übertreffen. *Præstiterit totidem lectos de more bidentes.* Virg.

SYN. excellō, pōllēo, vālēo, *vel* præcēllo, sup̄ero, exsup̄ero, vīnco, præeo, antēeo, prævērto, sum præstantior, *vel* exsequor, efficio, p̄r-ago, *vel* prōmitto, pōllīcēor.

præstō, adv. gegenwärtig. *Pauper erit præsto tibi, præsto pauper abi-bit.* Tib.

præsul, ein Vorsteher. *Aspice me coram genitore & præsule magno.* M.

SYN. antistes, pontifex, v. Antistes.

præsum, præses, SYN. præsidēo, imp̄ero, dōminor.

præterēā, über das. *Multaque præterea vatū prædicta priorum.* V.

SYN. insup̄er, etiā, adhæc, tum, dein, deinde, quā etiā.

præterēo, is, fūrbengehen. *Et nunc Pristis abit, nunc vitam præteris*

ingens. V. SYN. prætergrēdiōr, *vel* mītto, ōmītto, līnquo, præter-mītto, mīssum fācio, tēcēo, rētīcēo, sīlēo, cōntīcēo.

præterītus, ā, um, vergangen. *O mibi præteritos referat si Jupiter an-nos.* Ov. SYN. elāpsus, trānsāctus, exāctus, *vel* ōmīssus, prætermīssus, rēlictus.

præterlābōr, verrinnen, verfließen. — *banc pelago præterlabare necesse est.* Virg.

prætervēhōr, vorbeifahren. *Missus adest, vivo prætervebor ostia saxo.* Virg.

prætermītto, isī, fahren lassen, übersehen. v. *Prætereo.*

prætorium, das Schultheißenhaus, Richterhaus, Hauptquartier.

Et circa regem atque ipsa ad prætoria densa. Virg.

prævālēo, mehr vermögen. — *jaculoque potest, qui prævalet arcu.* St.

prævālīdus, gar fest, stark. *Nec se prævalidum primis ostendat aristis.* V.

prævenīo, enī, zuvorkommen. *Præveniunt cessantis opem nec ad omne gerendum.* Pr. SYN. prævērto, prægrēdiōr, ōccūpo.

prævidēo, vīdī, vorsehen. *Cunctaque mens oculis prævidet illa suis.* O.

SYN. prōspīcio, vīdeo antē, præsentiō, præsāgio, vātīcīnōr, aūgūrōr, prædīco.

præviūs, vorhergehend. — *sequitur, nunc prævius anteit.* Ovid.

præuflus, vorn gebrennt. *Stipitibus duris agitur sudibusque præuflis.* V.

prāndium, Mittagessen. EPIT. laūtum, pīnguē, ōpīmum, v. *Convivium.*

prātum, Wiese. *Riparumque thoros & prata recentia rivis.* Virg.

EPIT. Flōrēns, flōrīdum, vīrīdē, vērnāns, vīrīdāns, pīctum, mōllē.

gēm māns, irrīgūm, hērbōsum, hērbīdum, grāmīnēum, lētum, hū-

mīdum, ūdum, āmcēnum, cūltum, rīdēns fragrans, hālāns, ōdōrum.

PHR. prātēnsē vīrētum. Vīrīdāntiā prātī jūgērā. Hērbōsus, grā-

mīnēus cāmpūs, agēr, hērbīdā, flōrīdā rūrā. Hērbīs vērnāns hū-

mūs, plānītēs. Hērbōsī plānīssimā cāmpī arēā. Lōcā vīrīdāntībūs

hērbīdā prātīs. Vīrīdī vārīō fūlgēns cōlōrē. Pērpētūis flōrībūs

ōdōrum, ōdōrātum. Pīctum vērnāntībūs hērbīs. Vērē nōvō rīdēns.

Fūlgēns vīrīdāntē cōlōrē. Flōrībūs ōdōrum, ōdōrātum. Antē nōvīs

rūbēant quam prātā cōlōrībūs. Nōn mōlliā dēsūnt prātā tībī zēphyrīs

illī mēliōrībūs hālānt pērpētūī flōrēs. Hīc rādīant flōrēs. Et prātī

vīvā vōlūptās īngēnīō vārīātā sūō. Vēr pīngīt vārīō vīrīdāntiā

prātā cōlōrē. Lētā sāgīnātī dēpāscūnt prātā jūvēcī. Cōllīs ērāt,

cōllēmquē sup̄er plānīssimā cāmpī Arēā, quām vīrīdēm fāciēbānt

grāmīnīs hērbæ. Itūr īn ætērnō vēstītōs grāmīnē cāmpōs. Sūnt

ūbī mūscōsō lūrīdā prātā sīnū. Aspīcē ēt hēstērnō tōrāntiā prātā

cōlōrē. Pēr vārīōs frūtīcēs, ēt pēr flōrēntiā prātā. v. *Gramen.*

præ-

pravus, frumm, bösse. *Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri.* V.

SYN. Distortus, perversus, malus. v. *Sceleratus.*

precarius, das aus Bitte wird gegeben, erbettelt.

Arma aliena movet, quam forma precaria celat. Ovid.

precatio, eine Bitte. SYN. Rogatio, precēs. EPIT. Blandā, piā, humilis, sollicita, mollis, benigna, importuna, assidua, continua, potens, ardens, flexanima, attentā, repetita, iterata, supplex, flebilis, irrita, cassā, vana, inanīs. PHR. Verba precantia, rogantia. Supplicia vota. Flectens animos. Duraque mellita flectere corda precē. Supplicū nēc abest humida gutta precī.

Precatio bona, eine gute Bitte. PHR. Diī prohibētē minās. Diī tālem avērtitē casum, i decus, i nostrum melioribus utere fatis. Diī nostrā incēptā secūdent. Mellā fluant illi, ferāt et rubus asper amomum, Nunc et oves ultro fugiat lūpus, aurēā durāe Mālā ferant quercus. Diī tibi, si quā pios respiciant nūminā, si quid Usquā iustitiā est et mens sibi conscia recti. Præmiā dignā ferant, quæ te tam lætā tulērunt Sæculā, quī tantī tālem gēnūerē parēntēs.

Precatio mala, Verfluchen. PHR. Diī tibi dēt nullōsquē lārēs, inōpēmquē senectam: Sisquē miser sēpēr, nēc sis miserabilis ulli.

Precationes variæ. PHR. pēr supēros oro. Almē parēns, facilēm vultū nē avērtē precantī. Nēve humilēs durā respicē mēntē precēs. Diī patrii sērvatē dōmū, sērvatē nepōtem. Diī maris et terræ, tēpestātumquē potētēs, Fertē viām vēntō facilēm et spiratē secūndī. Jūppitēr omnīpotēs, audācibus annuē votis. Ipsē tibi ad tuā tēplā ferām cœlestiā dōnā. Jūpītēr omnīpotēs, si nōndum exōsus ad unum. Trōjanōs, si quid pietās antiquā laborēs. Respiciit humanōs, dā flammam evadere clāsi. Nunc pater et tenuēs Teucrūm rēs erīpē lētō. Natiquē patrisquē almā precor, miserere, potēs namquē omniā. O Diī, si vēstrum est, miserere, aut si quibus unquā Extrēmā jam ipsa in mōrtē tulistis opem, Mē miserum aspiciēte, et si vitā puritē egī, Erīpīte hanc pēstēm pernīciēmqū mīhi. In novā surgēntem majōraqū viribus ausum, Nēc pēr inaccessōs mētūentem vadere saltus, Ducitē pieridēs, vēstrōs extēditē finēs. En, cōnōr dignōs in cārminā ducere cāntus. Vōs o clārissimā mūndī lūminā labētēm cœlō quæ dūcitīs annum; Et vōs agrēstūm præsentiā Nūminā Faūni. Fertē simūl Faūniquē pēdēm Dryādēsquē puellæ. Nunc adēs, o cœptis flāvā Mīnervā, mēis. Vōs mīhi sacrārūm pēnētraliā panditē rerū, Et vēstri sēcrētā poli. Incēptis annuē Divā mēis. Phœbē favē, novus ingreditur tuā tēplā saccērdōs: Hūc agē cūm cythārā cārminibusquē venī. Diī maris et terræ, quique his meliorā tēnētis Intēr diversōs cum Jōvē regnā polōs. Hūc, oro, vēstrās omnēs avērtitē mēntēs, Et sinīte optātis pōndūs inēssē mēis. Aspiciē placātus tandem, et miserere precāmūr. Afflictis licēāt pēr te spērārē salūtem. Quam civēs rapūerē ferī. Parcītē supplicibus, rebūs accūrritē nostris, Occidimūs. Præstatē manūs, hostēmquē jacentem Erīgite, et nostrō nōn insūltatē pudōrī. O patriæ jam solā salūs, miserere tuorum, Quos ferā terribili vēxāt fortūnā tūmūltū. Precibus jam flectere iustis, O supērumque hominumquē sator rerūmqū creatōr Optimē, parcē tuis, fer opem, et mōdērārē laborēs. Et nōs ergō parēns, nostræ et spēs unā salūtis. Respiciē placātus facilisque animūmqū benignū Accipē pērpētūæ nēve implacabilis iræ, Saviāt in ferōs etiā vindictā nepōtēs. v. *Auxilior, Musæ, & Placo.*

Precēs, Gebet. *Concipit illa preces, & verba precantia dicit.* Ovid.

SYN. pręcatĭo, ōratĭo, rŏgātĭo, ōbtęstātĭo, vŏtā. EPIT. blandę, pię, hŭmilęs, bęnĭgnę, attęntę, ardęntęs, ĩmpŏrtŭnę, āfsĭdŭę, cŏntĭnŭę, rępętĭtę, ĩtęratę, crębrę, pŏtęntęs, ĩnānęs, ĩrrĭtę, cāssę, vānę, flębĭlęs, sŭpplicęs, jŭstę, tĭmĭdę, sŏlęnnęs. PHR. vęrbā pręcantĭā, rŏgāntĭā, sŭpplicĭā. Sŭpplęx vŏtum. Pręcum piętās, ūsŭs, vĭs, mŭrmŭr. Flęctĭtŭr ĩratŭs vŏcę rŏgāntę Dęŭs. *v. preces audio post Precor.*

pręcŏr, āris, bitten. *Ignosces, capiti sint precor illa meo. Tibul.*
 SYN. ōro, ōbtęstŏr, ōbsęcro, rŏgo, dępręcŏr, ĩnvŏco, ĩmplŏro, pŏsco, pęto, pęstŭlo, sŭpplico, sŭpplęx pęto. PHR. vŏcę pręcŏr. In vŏtā vŏco. Vŏtis, pręcĭbŭs prŏsęquŏr, ęxpŏsco, sŏllĭcĭto, fātĭgo, ādŏro, vęnęrŏr. Pręcęs fŭndo, fęro. Aŭĭlĭŏ vŏco. Sŭpplicę vŏcę, flęxŏ poplĭtę, mānĭbŭs sŭpĭnĭs ōbtęstŏr. Antę pędęs vŏlvŏr, pręstęrnŏr sŭpplęx. Glāndās mānŭs ād gęnŭā tęndęns, vŏcę mĭsędumquę tŭrę plācābĭt Nŭmęn. *v. Auxilium imploro, Oro.*

Preces audio. PHR. Pręcęs āccĭpio, sŭscĭpio, ādmĭtto, pęrcĭpio, ęx-aŭdĭo. Pręcĭbŭs, vŏtis, ōptātĭs ānnŭo: ōrāntĭ, pręcantĭ ānnŭo, fāvęo, bęnĭgnās āuręs prębęo, dŏ mę fācĭlem. Attęntā, fācĭlĭ, plācĭdā āurę pręcęs ęxcĭpio. Pręcĭbŭs flęctŏr, mŏvęŏr, plācŏr, mŏllĭŏr. Pręcęs nŏn spęrno, āvęrsŏr, dęspĭcio, &c. āudĭrę pręcęs, ęt vŏtā pręcantum. Dārę sę fācĭlem vŏtis. Plācĭdās prębęrę vŏcĭbŭs āuręs. Pręcĭbŭs nŭllā rępŭlsā fŭĭt. Pęrcĭpĭt āurę pręcęs, ĩncāssŭm nŏn sĭnĭt ĩrę pręcęs, ālmę pāręns fācĭlęm vŭltŭm nę āvęrtę pręcantĭ; Nęvę hŭmilęs dŭrā ręspĭcę męntę pręcęs. Cępęrāt āudĭtis jam, mĭtĭŏr ĩrā Sęnatŭs ĩnflectĭ ęt sęnsĭm lęnĭtŏ pęctŏrę jŭstās ęx-audĭrę pręcęs. Accępĭt quęrŭlę lānguĭdā vęrbā pręcĭs. Nŭnquāmnę tŭŏrum Ręspĭcĭęs clādęs vŭltŭ plācātŭs āmĭcŏ, *v. Exaudio, Precationes variae, & placeo.*

pręcęs nŏn āudĭo, einem seine Bitte abschlagen. PHR. pręcęs spęrno, āvęrsŏr, dęspĭcio, nęglĭgo, cŏntęmno, ręspŭo. Pręcęs āurę sŭrdā, dŭrā ręspŭo, rępęllo. Pręcĭbŭs, pręcantĭ āuręm nęgo, ōcclŭdo, clāudo, sŭrdās āuręs prębęo. Pręcęs nŏn āccĭpio, nŏn sŭscĭpio &c. Spęrnęrę, dĭspĭcęrę vŏtā rŏgāntĭs. Rāpĭdĭs dārę vŏtā ĩrrĭtā vęntĭs. Pręcĭbŭs āuręm ābdęrę, ōrāntĭ sŭrdās āuręs prębęrę. Āurę vęlŭt sŭrdā gęmĭtŭs cŏntęmnęrę. Ābnŭęrę āuręm sŭpplicĭ. ōcclŭdĭt quęstĭbŭs āuręs. āvęrsā quęrŭlās ābnŭĭt āurę pręcęs. Sŭrdā ręspŭĭt āurę pręcęs. ādvęrsām nęgāt ĩmplŏrāntĭbŭs āuręm. Sāctę pāręns, ānĭmę āŭĭlĭum cŭr sŭbtrāhĭs āęgrę, Et sŭrdā mĭsęrās ręspŭĭt āurę pręcęs. *v. crudelis & preces audio.*

pręhęndo, fassen. *Arentisque rosae quantum manus una prebendat. O.*

SYN. pręndo, cāpio.

pręlum, ein Kelterbaum, Presse. *Vinaque fundantur prelis elisa falernis Pr. v. Prælum.*

pręmo, pręsĭ, pressen, drŭcken. *Contentus late jam tum ditione premebat. V.* SYN. Cŏmprĭmo, cŏnstrĭngo, cālco, prŏtęro, ōpprĭmo, ūrgęo, ĩnstŏ, vęxo.

prętĭŏsŭs, fŏstlich. *Ingenium quondam fuerat pretiosius auro. Ovid.*

SYN. Clārŭs, māgnĭ prętĭĭ, sŭmtŭŏsŭs, sŭpęrbŭs, māgnĭfĭcŭs, ęxĭmĭŭs, ęcellęns, pręstāns, ęxquĭsĭtŭs, pręclārŭs.

prętĭum, der Preis. *Mors pretium tardis, ea lex certaminis esto. Ovid. v. Præmium.*

Priāmŭs. *Non Priamus tanti totaque Troja fuit. Ovid.*

(*Laomedontis filius, rex Trojae, qua capta, a Pyrrho Achillis filio occisus fuit.*) SYN. Lāōmēdōntiādēs. EPIT. Dārdāniūs, Trōjānūs, dīvēs, pōtēns, mārtiūs, infēlix, mīser, PHR. Dārdānūs, Lāāmēdōntiūs Rēx, rēctōr, hērōs, sēnēx, sūpērbūs, pōtēns, rēgnātōr Asiāe.

Priāpūs. *Gallo turpius est nihil Priapo.* (Jamb.) Mart.

(*Bacchi & Veneris filius, deus hortorum turpissimus, Lampsaci natus.*) SYN. Lāmpsācīdēs. EPIT. Tūrpīs, lāscivūs, infāmīs, fallax, prōtērvūs, rūbicūdūs, rūricōlā, frūgīfer, pōmīfer. PHR. Dēūs Lāmpsāciūs, Hēllēspōntiācūs. Hōrtōrum cūstōs, ālūmnūs, tūtēlā, Dēūs, prāsēs. Rūbēr hōrtōrum Dēūs ēt tūtēlā Priāpūs.

prīdem, vor etlicher Zeit. *Primus ad extremum similis sibi non ita pridem.* H. SYN. Dūdum, jāmdūdum, jam prīdem.

prīmāvūs, der Aelteste. *Et Lycus elapsi quorum primævus Helenor.* V. SYN. Sēniōr vel lōngævūs, sēnēx.

prīmatēs, die Vornehmsten.

Discite primates orbi, qui sceptrā tenetis. M. v. *infra procures.* prīmītiā, Erstlinge. *Mittere primitias & fingere liba Priapo.* Calph.

prīmō, zum ersten. *Ab miser & si quis pruno perjurā celat.* Tib.

prīmōrdiūm, Anfang. — *numeris veterum primordia rerum.* P.

prīmūs, der erste. *Stricta parata neci, vix primi praelia tentant.* Virg.

prīncēps, ipīs, ein Fürst. *O dulce invicti principis ingenium.* Mart.

SYN. prīmūs, prāsēs, rēx, dūx. EPIT. pūrpurātūs, pēllītūs, inclytūs, belligēr, illūstrīs, mītīs, jūstūs, pōtēns, fōrtīs. PHR. Mārte tērox. Vīncī nēsciūs ārmīs. Rērum cū māgnā pōtēstās. Pōpūlōs sub ditiōnē tēnēns. Quī mētūēndā tēnēt scēptā, jubēntē Dēō. Ad prēmīā vēlōx, ad pōenās tārduš. Quī nōvīt sērvārē piōs ēt plēctērē sōntēs. Vīctricībūs inclytūs ārmīs. Ingēnuās quī fōvēt, prōtēgīt ārtēs. Cū pōpūli incūmbīt cūrā patērnā sūi. Dīctāns pōpūlis jūrā cōlēndā sūis. Jūstitiā frēnāns pōpūlōs. Cēlī quī mūnērē pōssīt Pārcērē subjēctīs ēt dēbellārē sūpērbōs. v. Rex, Dux.

prīncīpiūm, ein Anfang. *A Jove principium Musæ, Jovis omnia plena.* V.

SYN. īnītiūm, prīmōrdiūm, ōrīgo, fōns, cāpūt, auctōr, causā, vel cōceptum, īncēptum. v. Inīsiūm.

prīōr, der Vordere, Erstere. *Verbis Romæ prioribus loquaris.* (Phal.)

Mart. SYN. prīmūs, vel prāstāntiōr, mēliōr.

prīscūs, alt. *Buccina cogebat priscos ad verba Quirites.* Virg.

SYN. āntīquūs, vētūs, vētūstūs, lōngævūs, ānnōsūs, sēnēx.

prīstīnūs, vorig, vorder. *In nemus umbriferum conjux ubi pristinus illi.*

Virg. SYN. prīmūs, prīōr.

prīvātūs, ā, um, beraubt. *Privatas ut quærat opes & tangere vitet.* H.

SYN. ōrbātūs, spōliātūs, nūdūs, nūdātūs, ēxūtūs, vīdūātūs, cāssūs, vel propriūs, sīngulārīs, vel mūnērīs expērs, prīvātā vītā āgēns.

prīvo, berauben. *Imposita baud unquam misera formidine privet.* Id.

SYN. Spōliō, ēxspōliō, ōrbo, nūdo, dēnūdo, ērīpiō, aūfēro, ānīmo.

prīūs, ehender. SYN. āntē, cītiūs.

prō, ach! interjeçt. — *abscissa comas, pro Jupiter, ibit.* Virg.

SYN. Heū.

prō, præposit. fūr. *Pro molli viola pro purpureo Narcisso.* (Sp.) Id.

SYN. Lōcō, vīcē vel prōptēr, jūxtā.

prōāvūs, ein alter Anherr, Groß-Großvater.

Cui genus a proavis ingens, clarumque paternæ. v. Avus.

prōbābilīs, glaublich. *Capi ut valeret hic probabili fide.* (Jamb. pur.) A.

prōbitās, ātis, Frōmmigkeit, Gūte, Redlichkeit.

Tanta tibi est animi probitas orisque Sophroni.

SYN. Bönitäts, integritās, piētās, vīrtūs. EPIT. Gēnērōsā, dūlcīs, mītīs, lēnīs, īngē ūā, hōnēstā, vēnērāndā, īncūlpātā, laūdāndā, īnsōns, ūnicōlōr, sīmplēx. v. *Virtus, Pietas.*

prōbo, billigen, loben. *Idque pio sedet Aeneae, probat auctor Acestes.* V.

SYN. āpprōbo, cōmprōbo, laūdo, cōmmēdo, āpplaūdo, ālsēntiōr, vel dēmōnstro, suādēo, cōnfīrmo, vel tēnto, ēxpēriōr.

prōbōscīs, der Rüssel. ꝑ. E, eines Schweins, Elephanten, ꝛc.

A putri vespa culicisque proboscide vexor. G. EPIT. lōngā, mōbilīs. probrōsūs, unehrlich. *O magna Carthago probroscis.* (Jamb. cum Syll.) H.

SYN. Pūdēndūs īnhōnēstūs, īgnōmīnīōsūs, tūrpīs, īnfāmīs.

probrum, Schande, Unehre. *Aut posse a turpi mentem inhibere probro.*

C. SYN. ōpprobriūm, īnfāmīā, dēdēcūs, īgnōmīnīā, cōnvītīum.

prōbūs, fromm, redlich. *Vir justus, probus, innocens, timeris.* (Phal.) M.

SYN. Bōnus, piūs, jūstūs, aequūs. v. *Pius.*

prōcācītās, Muthwille, Geilheit. *Ludit qui stolidi procacitate.* (Phal.)

M. SYN. prōtērvīā, pētūlāntīā, lāscīvīā. EPIT. stōlīdā, lēpīdā, īmprōbā, tūrpīs, fōedā, īnhōnēstā, hīlārīs, lāscīvā.

Prōcās. (*Rex Albanorum, fuit pater Amulii & Numitoris & avus Romuli & Remi.*) *Virg. 6. Aeneid.* prōxīmūs illē Prōcās trōjānae glōriā gēntīs

prōcāx, acīs. muthwillig. — *penitusque procacibus austris.* Virg.

SYN. prōtērvūs, pētūlāns, lāscīvūs, īmprōbūs.

prōcēdo, hervorgehen. *Tum pater Aeneas procedere longius iras.* Id.

prōcēllā, lūngestūmmigkeit. — *subitae saliant in vela procellae.* S. v. *Tempestas.*

prōcēllōsūs, ungestūmm. *Alba procellosos vela referre notos.* Ovid.

SYN. Nīmōsūs, vēntōsūs, prōcēllīs plēnūs, crēbēr, frēquēns.

prōcērēs, die fürnehmsten Herren.

Surgitur & misso procere exire jubentur. Juv.

SYN. Māgnātēs, Nōbīlēs, Patrīcīi, prīmōrēs, Prīncīpēs, prīmī, prīmātēs, dūcēs, dūctōrēs, praecīpūi, lēctī, dēlēctī, lēctīssīmī. PHR. pōtētēs, clārī, vērēndī ūrbīs Dūctōrēs. Māgnānīmī Dūcēs. Dēcūs ūrbīs. Flōs pōpūlī. Dūcum gēnērōsā, illūstrīs cōhōrs, cōnsēssūs.

prōcērūs, sehr lang, gerad. *Proceros odisse lupos quia scilicet illis.* Hor.

SYN. Māgnūs, āltūs, ēxcēlsūs, īngēns. v. *Altus*

prōcīdo, a cado, niederfallen. *Postquam relictis moenibus rex procidit.* (Jamb.) H. SYN. prōlābōr, prōcūmbo, cādo.

prōclāmo, öffentlich ausschreien. *Adjuvat & magna proclamat voce Diores.* V. SYN. exclāmo, clāmo.

prōclīvīs, jähē, abhāngig. *Hinc via labenti proclivior & via vitae.* Paul.

E. SYN. prōpēnsūs, īclīnātūs, āclīvīs.

prōcrāstīno, verschieben, aufziehen. SYN. Dīffēro, cūctōr, tārdo, mōrōr. PHR. Tēmpūs prōtēndērē, prōdūcērē. Rēm sūspēndērē mōdō vēnādo, mōdō rūs gēniālē pētēdo. Pōnītīs īn vārīā tēmpōrā lōngā mōrā. Sēd prōpērā nēc tē vēntūrās dīffēr īn hōrās. Quī nōn ēst hōdiē, crās mīnūs āptūs ērīt. v. *Piger, & Festino.*

prōcrēo, hervorbringen, zeugen. *Continet amplexu terram quod procreat ex se.* L. SYN. Gēnēro, crēo, prōdūco, pārio.

prōcūdo, schmieden, zurichten. *Maturare datur, durum procudit arator.* V. SYN. Cūdo, ēxcūdo. PHR. Fērrum īgnē mōllīrē, Rēcōquērē fōrnācē. Incūdē nōvārē. Quīnque ādēo māgnae pōsītīs īncūdībūs ūrbēs. Rēcōquūnt patrīōs fōrnācībūs ēnsēs. Cūrvae rīgīdum fāl-

falcēs formantur in ensēm. Nec ensēm immitti saevūs dūxērāt artē fābēr. Tēlā rēpōnuntur mānībūs fābricatā Cyclōpum. Dū ūm prōcūdīt ārātōr vōmērīs ōbtūsī dēntem. *Virg. 8. Aeneid.* Fērrum ēxercēbānt vāstō Cyclōpēs in āntrō. Arma ācrī faciēndā vīrō: nūnc vīrībūs ūsūs, Nūnc mānībūs rāpīdīs, ōmnī nūnc artē māgīstrā Praecīpītātē mōrās: nēc plūra ēffātūs. at illī Ocyūs incūbuere ōmnēs, pāritēquē lābōrem Sōrtīī, flūīt aes rīvīs, aurīquē mētāllum. Vūlnīficūquē chālybs vāstā tōrnācē liquēscīt. Ingēntēm clypēum intōrmānt, ūnum ōmniā cōntrā Tēlā Lātīnōrūm: sēptēnōsque ōrbībūs ōrbēs Impēdiunt: āliī vēntōsīs fōllībūs aurās Accīpiunt rēdduntque: āliī strīdēntiā tīngunt Arā Lācū: gēmīt impōsītīs incūdībūs āntrum. *Virg. 4. Georg.* illi intēr sēsē māgnā vī brācchiā tōllunt In nūmērūm vērsāntquē t nācī fōrcīpē fērrum. Tīnnitū lāmīnā raucō pērftrēpīt. Tērrībīlēm strīdōrē sōnūm dēdīt, ūt dārē fērrum Ignē rubēns plērūmquē sōlēt, quōd, fōrcīpē cūrvā Quūm fābēr ēdūxīt, lācūbūs dēmīttīt. ad illūd Strīdēt ēt in rēpīdā sūbmērsūm sībīlāt ūndā.

Prōcul, fern, von weiten. *I procul hinc (dixit) nec sacros pollue fontes.* Ov. SYN. Lōngē, lōngiūs, rēmōtē, prōtīnūs.

prōcūlco, niedertreten *Proculcavit ovans nec lubrica saxa Deosque.* C. SYN. Cālco, cōncūlco, prōtēro, āttēro, cōntēro, cālccē tēro. *Metaph.* spērno, cōntēmno.

prōcūmbo, prōcūbūī, niederliegen. — *poplitesque procumbunt.* J. *Sternitur, exanimisque tremens procumbit humi bos.* Virg.

SYN. Prōcīdo, prōstērnōr, lābōr, dēcīdo, rūo, cōrrūo.

prōcūro, verschaffen. *Procurare bonis praeque cavere malis* Paul. E. SYN. Cūro, gēro, trācto, ādmīnīstro, rēgo, gūbērno, mōdērōr.

prōcūrro, vorhin auslaufen. — *manum & procurrare longius audent.* SYN. Cūrro, ēxcūrro.

prōcūrsūs, ūs, Auslauf. — *praecipitem & procursa concitus axis.* Virg.

prōcūrvūs, frumm. *Exoritur procurva ingens per litora fletus.* Virg. SYN. Cūrvūs, incūrvūs.

prōcūs, ein Greyer. *Turba ruunt in me luxuriosa proci.* Ovid.

SYN. āmātōr. EPIT. Blandūs, vīgīl, cūpīdus, lūxūrīōsūs, impōrtūnūs, mīser, dūbīūs, sōllīcītūs, pērvīgīl, īnsōmnīs, pāllēns, tēnēllūs, tēnēr. PHR. Diffīcīlīs blandīs nēscīt ēssē prōcīs. Mīrōr ēt ūndē prōcīs tōt mē Gālātēā mīsellum Praefērāt. Mūltōrūm frūstrā vōtīs ōptātā prōcōrum. Millē prōcōs hābūīt bīs sēptēm nūbīlīs ānnīs. In tēnērī grēmīō dūm jācēt illā prōcī. Tūrbā rūunt in mē lūxūrīōsā prōcī. v. *Amans.*

prōdeo, herfürgehen. *Umbra neque haec magicis mortua prodit aquis.* P. prōdēst, es ist nūgīch. *Quid prodest, si te congelat uxor anus.* M. SYN. jūvāt.

prōdīgālītās, ātīs, Verthulichkeit, Verschwendung. SYN. prōfūsīo, ēffūsīo, īmmōdērātūs ōpum ūsūs. Nīmīā lārgītās. v. *Luxuria.*

prōdīgīōsūs, wīdērnatūrlich. *Prodigiosa loquor veterum mendacia vatum.* G. SYN. pōrtēntōsūs, mōnstrōsūs.

prōdīgīum, ein Wunderzeichen. *Nec tantis mora prodigiis, en, quattuor arae.* V. SYN. pōrtēntum, mōnstrum. v. *Monstrum.*

prōdīgūs, verthulich. *Sed tam prodigus atque liberalis.* (Phal.) M. SYN. prōfūsūs, ēffūsūs, dīssōlūtūs, nēpōs. v. *Liberalis, Gulosus.*

prōdītīo, ōnīs, Verrātheren. — *falsa sub prodizione Pelasgi.* Virg. SYN. Fraūs, dōlūs, pērfīdīā. EPIT. pērfīdā, impīā, scūlērātā, ārcānā, ōccūltā, sēcrtētā, tācītā, lātēns.

prōdītōr, örīs, Verräther. *Nunc & latentis proditor intimo.* (Alcaic.)
H. EPIT. impiūs, pērfidūs, scēlērātūs, infidūs, insidiōsūs, caūtūs,
fallax, dōlōsūs, cāllidūs, āstūtūs, vāfēr, mēndāx, vērūtūs, mālūs, mē-
tūēndūs, dētēstāndūs, pērnitiōsūs. v. *Perfidus.*

prōdītūs, verrathen. *Agnosceit lacrymans primo quæ prodita somno.* V.
SYN. Trādītūs, vel dēsērtūs, vel ōstēnsūs.

prōdo, außstossen, verrathen. *Quæ tam festa dies ut cesset prodere fu-
rem.* J. SYN. ōstēdo, pando, āpērīo, vel mādo, scrībo, ēdo, vel
trādo, dēstītūo, dēsēro.

prōdūco, prōdūxī, hervorführen. *His ita demissis alius producitur æger.*
S. SYN. Gēnēro, pārīo, vel prōtēdo, prōtrāho, prōfēro, prōrōgo,
diffēro, tārdo, vel prōvēho, prōmōvēo.

prōfāno, verunreinigen, entweihen, entheiligen.

Scilicet omne sacrum mors importuna profanat. Ovid.

SYN. Rēs sacrās viōlo, pōlluo, tēmēro.

prōfānūs, ungeweiht. *Mistaque erit flammæ flamma profana piæ.* Ov.

SYN. Nōn sār, impiūs, scēlērātūs.

prōfārī, heraus reden. — *vultum Dido demissa profatur.* Virg.
v. *Loquer.*

prōfēcto, adv. wahrlich. *Partes in bellum missi ducis, ille profecto.* H.
SYN. Cērtē, cērtō.

prōfēro, prōtūli, herfür bringen.

Proferet imperium jacet extra, &c. Virg.

SYN. prōnūntīo, cōmmēmōro, dīco, rēfēro, rēcēnsēo, vel ōstēdo,
mōnītro, pātēfācio, vel prōdūco.

prōfēssūs, bekennet. *Scurrantis speciem præbere professus amicum.* H.

prōfīcio, fortfahren, Nu; schaffen.

Crescit vita hominis & longo proficit usu. Pr.

SYN. prōgrēdiōr, vel prōsum.

prōfīciscōr, ēris, gehen, reisen. *Ut proficiscentem docuit te sæpe diuque.*

H. SYN. ēo, vādo, prōcēdo, dīscēdo, ābēo, ēxēo, tēdo, cōntēdo.

PHR. Viam, itēr tēto, cōrrīpiō, cārpo, tēdo, ingrēdiōr, invādo,

mōliōr. Mē āgo, cōntēro in. Grēssūs dirigo. Irē pārō. Pēregrinās

ōrās pētērē. Cārpērē itēr. Cōrrīpērē vīam. Fērrē pēdem. Dirīgērē

grēssum. Cōnfērrē grādum. Cūrsūs cēlērārē. Grēssūs glōmērārē.

itēr incoēptum pērāgērē. cēlērārē. Quōvē tēnētīs itēr? Tūque in-

vādē vīam mōx sēsē ād litōrā prācēps Cōntūlit Haut mōrā, fēstīnānt

jūssī rāpīdisquē fērūnt Pāssībūs. Pērgē mōdo, ēt tē Rēgīnas ād li-

mīnā pētēr, Mēquē ēxtrā tēctā fērēbam, Jāmquē āliō mōlīris itēr,

nēc dēsīdē pāssū irē pārās. Sēd jam āgē cārpē vīam, ēt sūscēptūm

pērfīcē grēssum. ād āltōs Tēndēbāt mūrōs grēssumquē ād cāstrā

fērēbāt, Prōtīnus ād pātriōs sūā fērt vēstīgīā vūltūs. Itāliām pētēre,

ēt tērrās tēntārē rēpōstās. Illē datūm mōlītūr itēr, jāmquē ārvā tēnē-

bāt Ulīmā, Hēc ūbī dīctā dēdit pōrtīs sēsē ēxtūlit. v. *Eo, abeo,*

navem solvo, peregrinor & fugio.

prōfītēōr, bekennen. — *furtivos timide profitetur amores.* Ovid.

SYN. Cōnfītēōr, fātēōr, vel præ mē fēro, vel dēnūntīo, tēstōr, signī-
fīco, vel ēxērcēo, vel ēdōcēo.

prōflīgo, ās, zur Erden werfen. *Profligaretur populi stetit orbe recur-
vo.* M. SYN. āflīgo, stēro, prōstēro, dējīcio, cādo, cōncīdo, dīf-

sīpo, fūndo, fūgo, vīnco, dōmo.

prōflo, hinaus blasen. *Exstrusus toto proflabat pectore somnum.* Pr.

prōflūo, austrinnen. *In medium seu stabit iners, seu proluet humor.* Virg.
SYN.

SYN. flūo, māno, prōmāno, labōr, efflūo, deflūo, delabōr, fūgio. fērōr, cūrro, decūrro, v. *Fluo*.

prōfugūs, ā, um, flūchtig. *Et Scythicum profuga scindere puppe fretum.* O. v. *Exul*.

prōfūdo, prima est communis, profūdī, ausschütten.

Æquora profudit toto nascentia ponto. Man.

Vix ea quum lacrymas oculis futura profudit. Virg.

SYN. Fūdo, effūdo, vel dispēdo, dissīpo, prōdīgo.

prōfundūs, tief. — *nemus & silvæ intonuere profundæ.* Virg.

SYN. āltūs, cāvūs, desprēssūs, īmūs. PHR. Vāstō prōfundūs hīātū.

Altīūs īn prēcēps pātēns.

profūsūs, ā, um, vergossen. — *fletus super ora profusus.* Virg.

At Græcus postquam est Italo profusus aceto. Hor. SYN. fūsūs, effūsūs.

progēro, weiter gebähren. *Progenerant aquilæ columbam.* (Dact. Troch.) H.

prōgēniēs, ein Geschlecht. *Progeniem sed enim Trojano sanguine duci.* Virg. SYN. prōlēs. v. *Genus*.

prōgēnītōr, Voreltern. *Et forti genitore, & progenitore tonante.* Ov.

SYN. Gēnītōr, pārēns, pātēr.

prōgēnītūs, geboren. *Progenitos fulsisse duces, hoc cœlitus astra.* S.

SYN. Gēnītūs, gēnerātūs, sātūs, nātūs.

Prōgnē, ēs. (*Pandionis filia, Philomelæ soror, Tereï uxor, cui peperit Itym. Illa indignata, Tereum vim Philomelæ sorori suæ, intulisse, filium Itym interfecit patrique epulandum apposuit, quod quum Tereus sub finem convivii ex filii capite oblato cognovisset, & fugientem uxorem insequeretur, illa conversa est in hirundinem.*) EPIT. Quērūlā, impīā, Daūliās, pāndiōniā. Rhōdōpēiā, Gētīcā, sāvā, dūrā, attīcā, crūēntā, ācērbā, Cēcrops. PHR. Rhōdōpēiā cōnjūx. ūltā mānū thālāmōs. Hūc ūbī plōrāt itym vōlucrīs piā, mātēr ācērbā, Et mānībūs prōgnē pēctūs signātā crūēntīs. Quæ sōcīī dāmnō sānguīnīs ūltā vīrum ēst. v. *Hirundo*.

prōgrēdiōr, herfürgehen. *Progredior portu classes litora linquens.* V.

SYN. prōcēdo, prōdeō, ēgrēdiōr.

prōhibēo, verbieten, verhindern. *Instabiles animos ludo prohibebis inani.* V. SYN. vēto, īmpēdiō, ōbsūm, ōbsīsto, tārdo, rētārdo, mōrōr, distīnēo, vel ārcēo, excludo, rēpēllo, sūmmōvēo. v. *Impedio*.

prōjēctūs, hingeworfen. *Hinc altæ cautes, projectaque saxa Pachyni.* V.

SYN. jāctūs, vel ābjēctūs, vel prōtēnsūs.

prōjīciō, prōjēcī, hinwerfen. *Projice tela manu sanguis meus &c.* Virg.

SYN. jāciō, cōnjīciō, jāculōr, vel ābjīciō, āffligo, prōstērno.

proīndē darūm. *Proinde tona eloquio solitum tibi &c.* V. *disyllabum*.

Proinde omisi regimen e manibus meis. (Jamb.) S. *trisyll. corripit primam*.

Prōlābōr, niederfallen. *Flumina & intenti prolabitur æquoris unda.* A.

SYN. Lābōr, rūo, cādo, prōcūmbo, prōcīdo.

prōlāpsūs, niedergefallen. *Prolapsus leviter facili traxere liquore.* P.

SYN. prōdūctūs, vel dīctūs.

Prōlēcto, herzureißen. *Ast alia, quas nullus amor prolestat edendi.* Prud.

SYN. āllīciō, pēllīciō.

prōlēs, is, Geschlecht, Kind. *Exigat & pulchra faciet te prole parentem.* V. SYN. prōgēniēs, sōbōlēs, prōpāgo, libērī, nātī, filiūs, filiā.

EPIT. cară, dilectă, dulce, amans, egrăgiă, Inclytă, gēnerōsă, măsculă, vīlīs. v. *Soboles*.

prōlixus, lang und breit. *Squalida prolixis qui tegit ora comis*. Ovid.

SYN. Lōngus, prōductus, extēsus.

prōloquor, heraussagen. *Proloquar atque utinam patriæ sim, &c.* Pr.

SYN. Lōquor, ēloquor.

prōlūlo, vorspielen. — *et sparsa ad pugnam proludit arena*. Virg.

prōluo, is, wohl waschen. — *et pleno se proluit auro*. Idem.

SYN. Lāxo, āblūo, vel hūmēcto. irrigo.

prōlūtus, übergossen. *Multa prolutus vappa nauta atque viator*. H.

prōlūviēs, Unflut, Bust. *Proluvies unæque manus &c.* Virg.

SYN. ēlūviēs, sordēs.

prōmēreo, vel or, verdienen. *Semper & effectus promerere bonos*. P.

SYN. Mēreo, mēreor.

prōmēritus, verdient. *Promeritam, nec me meminisse pigebit elisæ*. Virg.

SYN. Mēritus, dignus.

Prōmētheus, & prōmētheus, trisyll.

Caucaseasque refert volucres furtumque Promethei. Virg.

Hic miserum scythica sub rupe promethea rodatur. M.

(*Japeti filius, Deucalionis pater, qui primus hominem ex luto dicitur finxisse, cujus ingenium admirans Minerva, ut probaret, quidquid apud superos ad operis perfectionem conferre posset, ipsum in caelum sustulit, ubi, facula rotæ solis admota, ignem furatus est, quo in terras delato, luteum suum hominem animavit. Quod Promethei furtum ulturus Jupiter, Prometheum in monte Caucaso per Mercurium reliquit ad saxum, adhibita aquila, quæ cor ejus perpetuo devoret.*)

SYN. iāpētīōnīdēs, septem syll. Jāpētīdēs, quadris. EPIT. Callidus, ingeniōsus, rāptor, prōvidus, prūdēns, cōsultus, sūbdolus, ignifer, miser, infelix, languens, vinctus, irrequietus, sollicitus, insomnis, caucaseus. PHR. Sātus iāpētō, iāpētī filiūs, nātus, prōlēs. iāpētī gēnus audax. Quī fūrtō gētibūs intulit ignem. Caucasea sub rupē ligātus. Cui āquilā rōdit unguē jecur. Quī sacrōs mortālībūs attulit ignēs. Caucasea æternūm pēdēns in rupē Prōmētheus. Diripitur sacrī prāpētīs unguē jecur. Et nōllēt fecisse hominē, figulōsquē pērōsus, Accēptam rāptō dāmnāt āb ignē facem. Afsiduām lacēro vīscēre pascit avem. Quī fraudē malā mortālībūs attulit ignem. Hūmānūm mādīdō formāns ē pēctōrē corpūs. Sacrōs ignēs fūrariēr aūsus. Quī tenuēm liquidis ignem fūrātus āb āstrīs. Hic volucrēm vivō sub pēctōrē pascit, Infelix Scythicā fixus cōvāllē prōmētheus.

Prōmētheus, ā, um. *Ecce promethea rupes & fabula montis*. M.

prōminēo, ēs, herfürgehen. *Prominet in pontum collis, &c.* Ovid.

SYN. ēminēo, āfsūrgo, āppārēo.

prōmiscuus, vermisch. *Et sexus utriusque chorus promiscua fama*. M.

SYN. Cōfusus, mīsus, insērtus.

prōmissum, Verheissung. *Dardanidæ, reddique viro promissa juebant*.

Virg. SYN. prōmissio, pōllīcitum. EPIT. Gratum, magnificum, pretiōsum, amicum, jucundum, levē, incertum, ancēps, dubium, fallax, dolosum, mendax, pellax. PHR. Rēs prōmissā. Dātā fidēs. Foederā linguæ. Pignōrā pōllīcitī. Prōmissā fidēs. Pignōrā vērborum fidēs.

Stō prōmissis, ich komme meinem Versprechen nach.

SYN. prōmissis mānēo. Fidēm, prōmissā sērvō, præsto. Prōmissā implēo, dō. Dictis, pōllīcitis addo fidēm. Dātā nōn vīolo fidēm.

Tu

Tū mōdō prōmīssīs 'mānēās, sērvātāquē sērvēs Trōjā fidēs. Nōn sērvātā fidēs cīnērī prōmīssā Sichaeō. Quī tērrās omnī dītīōnē tenērēt, Pōllīcītūs quae tē gēnītōr sēntēntiā vērītīt? pōllīcītīs dīvēs quīlibēt ēssē pōtēst. Mōbīlīs Aēsōnīdē, vānāque īncērtiōr aūrā. Cūr tuā pōllīcītī pōndērē vērbā cārēt.

prōmīssūs, verheissen. *Non servata fides cineri promissa Sichaeo.* Virg.
SYN. pōllīcītūs.

prōmittō, mīsi, verheissen. *Infelix recipit, non quem promiserat ipse.* P.
SYN. pōllīcēōr, spōndēō, rēcīpiō, pōllīcītōr, pācīscōr. PHR. Fīdem, prōmīssā dō. Fīdem ōbstrīngo. Dēxtram fīdemquē dēdit. v. *Promissum.*

prōmo, hervor nehmen. *Flavaque de rubro promere mella cado.* Mart.
SYN. ēxprōmo, dēprōmo, ēdūco, īs, ēxtrāho.

prōmōvēō, fortrūfen. *Ut tamen his studiis auditor promoveatur.* Prof.
SYN. prōvēho, prōdūco.

prōmtūs, fertig, gerūst. *Promptus & Isaeo torrentior, ede quid illum.* J.
SYN. ālācēr, hīlārīs, pāratūs, ārdēns, vėlōx.

prōmūlgo, auskündigen. SYN. vūlgo, prōvūlgo, ēdīco, prōdo, mānīfēsto, āpērīo, rētēgo. PHR. praecōnīs vōcī cōmmītto. Vōcē praecōniā ēdīco. Pālām facērē. Pālām rēfērrē. Affērrē sūb aūrās. Dārē factā lātēntiā lūcī. v. *Manifesto.*

prōnēpōs, des Enkels Sohn. *Est Neptunus avus, pronepos ego regis aquarum.* Ovid.

prōnūbā, Brautsführerin. *Et Bellona manet te pronuba, nec face tantum.* Virg.

prōnūnciō, aussprechen. SYN. prōfēro, dīco vel nūntiō.
SYN. ēxōrdīum, prīncīpiūm.

prōnūs, geneigt. *Pronus & auratam Junoni caede juvencam.* Juv.

prōcēmīum, eine Vorrede. — *miserae cognosce proemia rixae.* Id.

SYN. prōpēnsūs, prōclīvīs, īclīnātūs, cūrvūs, īncūrvūs, īclīnārī facilīs, pāratūs.

prōpāgo, erweitern. *Efficit ut cupide generatim saecula propagent.* L.

SYN. prōdūco, prōfēro, prōtēndo, prōtrāho, āmplīfīco, dilāto, ēxtēndo, aūgēō. v. *Imperium.*

prōpāgo, īnis, ein Geschlecht. — *ovium teneraeque propaginis agnum.* P.

SYN. Gēnūs, stīrps, prōgēnīēs, sōbōlēs, vel vītīs, pālmēs, sārmen-tum. v. *Soboles.*

prōpē, ben, nahe ben. — *cubat is prope Caesaris hortos.* Sen.

SYN. Jūxtā, prōptēr, sēcūndum, nōn prōcūl, vel fēre, paenē, fērmē.

propello, ūli, vertreiben. *Percussa est, exin corpus propellit & icit.* L.
Et procul a tergo, quae provebat atque propellat. Idem.

SYN. prōpūlso, pēllo, ārcēō. v. *Pello.*

prōpēnsūs, geneigt. *Lancibus impositum spectia propensior auri.* Fann.

SYN. prōclīvīs, prōnūs.

prōpēro, eilen. *Tu quid consortem properas evadere casum.* P.

SYN. Fēstīno, mātūro, cėlēro accelero. PHR. Mōrās rūmpō, tōllo, pēllo, praecīpīto. Itēr, vīam ūrgēō, praecīpīto. Rāpīdō cūrsū, rāpīdīs pāsībūs fērōr, āvōlo. Nīl mōrōr. v. *Festino, Curro.*

prōpērūs, behend. *Terga sequi properosque jubet conjungere cursus.* F.

SYN. Prōpērāns, cėlēr, vėlōx, cītūs, pērnīx, āgīlīs. v. *Celer.*

Prōpērtiūs, (*Poeta fuit, elegiarum scriptor, ex Meccanta, oppido Umbriae, oriundus. Qui, quum adhuc juvenis patrem amisisset, Romam se contulit, ubi statim propter ingenium amatus est a Cornelio Gallo &*

Maceo.

Maecenate, Obiit aetatis suae anno 41.) EPIT. Blandūs, tēnēr, lāscīvūs, fācundūs, ingēniōsūs, dōctūs, ūmbēr. PHR. Cynthiā tē Vātēm fēcīt lāscivē Prōpērtī.

Prōphētā, Prophet. *Fortē prophetarum nati, dum ligna recidunt.* Pr. SYN. Sācēr Vātēs, Dēi Intēprēs. EPIT. sānctūs, prānūntiūs, fātīdīcūs. vērīdīcūs, sācēr, iūstūs, prāscīūs, prāsāgūs, prōvīdūs, sāgāx, ōbscūrūs, lōngāvūs, vērērābīlīs. PHR. Fūtūrī āvī, vērūrī dōctūs, nōn īnscīūs, prāscīūs, prāsāgūs. Fūtūrā pāndēns Dēi. Dīvūm intēprēs. Cui mēns fūtūrī, fātōrum prāscīā, prāsāgā. Cui mēns dīvīnō cōncītā mōrū. Prāscīā cōrdā gērēns. Fātā cānēns ēvēntūrā vīdēns. Quī prōcūl ēvēntūrā vīdēt. Vērīdīcīs ātās prādictā Prōphētīs. Quēm vōcēs vērērum ēt sānctī cēcīnērē prōphētā. v. *Praedico, is.*

propīno, ās, einent jutrinken, darreichen. *Nemo propinabit Calliodoro tibi.* M. *Hoc quoque nonnihil est, quod propinabis in istis.* M. SYN. Vīnum vel crātērem pōrrīgo.

Prōpīnquūs, ein Verwandter. *Luce propinquorum qua plurima &c.* M. SYN. prōpīōr, prōxīmūs, vīcīnūs, fīnītīmūs, cōntērmīnūs. v. *Vicinus.* vel Cōsānguīnēūs, āffīnīs.

prōpīōr, nāher. *Nec metuit Lotbes jam propioris aquas.* Prof. **prōpītīūs, gnādīg, gūnstīg.** *Et si propitios, attamen lentos Deos.* (Ja.) S. (*Apud poetas invenies primam & secundam communem.*)

SYN. Favēns, sēcūndūs, dēxtēr, fācīlīs, mītīs, āmīcūs, bēnīgnūs, clēmēns.

Prōpōlā, ein Fürkauffer. *Ut cum primitiis ficos propola recentes.* Luc. **prōpōno, fūrsezen, fūrlegen.** — *geminum pugna proponit honorem.* V. SYN. expōno, ōbjīcīo.

Prōpōntīs, tīdīs. (*Hoc nomine dicitur totum illud mare, quod ab Helle-sponti angustis ad Thracium usque Bosporum protenditur.*) EPIT. Lātā, āltā, lōngā, fāvā, mīnāx, hōrrīdā, fūrēns.

prōpōsītum, ein Fürnehmen ein Aufschlag. SYN. Cōnsīlīum, sēntēntiā. EPIT. Tēnāx, fīrmum, prūdēns, prōvīdum. v. *Consilium, Sentio.*

prōpōsītūs, fūrgestellt. *Propositumque premit, flagratque &c.* Ovid.

propriūs, eīaen. *Connubio jungam stabili propriamque dicabo.* Virg.

prōptētēā, darum. *Non tu propterea, sed Matro pauper erit.* M.

SYN. īdēo, īdcīrcō, quārē, quāprōptēr.

prōpūgnāculum, Festung, Bollwerk.

Exercet portusve aut propugnacula bello. Virg.

SYN. prāsidīum, mūnīmēn, mūnīmētum, vāllum, āggēr, mūrī, tūr-rēs, fōssā, ārx. EPIT. Vāllīdum, lōngum, tūrrīgērū, sēcūrum, tū-tum, fōrtē mūnītum, īnexpūgnābīlē. PHR. Nūllō fērrō, nūllīs vīrībūs frāngēndum mūnīmēn. Prōpūgnāculā bēllō tūtā. Fōrtīs, īnac-cēssā rūpēs. Cāltrā tūrrīgērō cīrcūmdātā vāllō. Nōn sī tē fērrēūs āggēr āmbīāt. v. *Munimen.*

prōpūgno, beschirmen. *Propugnat nugis armatus scilicet ut non.* Hor.

SYN. Tūcōr, dēfēndo. v. *Munio.*

prōrā, Vorthail des Schiffs. *Vela legunt socii & proras ad litora torquent.* V. EPIT. āērā, fērrēā, cūr-vā, ādūncā, ācūtā, rēcūr-vā, cūr-vātā, vāldā. v. *Navis.*

prōrīpīo, sich hinwegstehlen. *Aeneas, quo deinde ruis, quo proripis?* Inquit. Virg.

prōrōgo, ās, verlāngern. *Et longam noto scriptori prerogat aevum.* H.

SYN. prōdūco, prōtrāho, dīffēro.

prōrūm-

prörũmpo, hervorbrechen. *Hoc ait & medius densos prorumpit in hostes.*

Virg. SYN. Rũmpo, vel irrũmpo.

prõscribo, scripsi, feil bieten, ins Glend iagen. *Proscripti regis repulsi pus, &c.* H. SYN. Vẽnālẽ propõno, vel adjũdico, vel dãmno, exilĩo, mõrtĩ addico, dẽvõvẽo, dẽstĩno.

prõsẽquõr, nachfolgen. *Prosequitur surgens a puppi ventus euntes.* V. SYN. insẽquõr, sẽquõr.

prosẽrpĩnã. *Nec repetita sequi curet Proserpina matrem.* V. prima est eomm. (Jovis & Cereris filia, quæ quum in campis Enneis flores legeret, a Plutone rapta est. Quam quum Ceres diu frustra tote terrarum orbe quæsvisset, tandem a Cyane Nympha rem omnem edocta, conquesta est Jovi, qui sententiam dedit, ut si nihil adhuc Proserpina gustasset apud Inferos, matri redderetur. Sed quum Ascalapbĩ indicio palam factum fuisset, illam aliquot mali punici grana degustasse, omnis reditus spes fuit interclusa, postea tamen a Jove Ceres impetravit, ut quotannis sex mensibus secum apud Superos, & totidem apud Inferos, cum marito esse liceret. Est igitur Proserpina uxor Platonis & Inferorum regina & est Luna & Hecate.) SYN. pẽrsẽphõnẽ, Hẽcãte. EPIT. infẽrnã, sãvã, prõfũndã, infẽrã, ùmbrõsã, nigrã, invĩdã, sẽvẽrã, ãcẽrbã, dũrã, fẽrã, tõrvã, dũrã, trĩfõrmĩs, inẽxplorãbilĩs, Immĩtis, sĩcũlã, Trĩnãcriã, Stygiã, Lẽthẽã, Tãrtãrẽã. PHR. Ditis cõnjũx. Plãtõniã cõnjũx. Rẽgĩnã ẽrẽbĩ, õrcĩ. Jũno infẽrnã, prõfũndã, Stygiã. Nãrã Cẽrẽrĩs. Rãptã Stygiõ Tyrãnnõ ẽlisĩi spõnsã Tyrãnnĩ. Nigrĩ Jõvis invĩdã cõnjũx. Divã trĩfõrmĩs. Rãptã Stygiõ prãdõnẽ pũellã. Võcẽ võcãns Hẽcãtẽn, cãlõque ẽrẽbõquẽ põtẽntẽm. v. Hecate.

prõsilĩo, herfürspringen. *Haut mora profluere suis, ferit æthera clamor.* Virg.

prõspër, ẽrã, ẽrum, glũflich. — *cursum mihi prospera dixit.* Virg.

SYN. Fẽlix, faũstũs, fõrtũnatũs, sēcũndũs. v. Felix.

prõspërĩtãs, ătĩs, Glũf. *Spes hominum placida prosperitate juvat.* Pr.

SYN. Fẽlicĩtãs, sõrs prõspërã, fõrtũnã sēcũndã, tãvẽns, ãmicã, rĩdẽns. Rẽs sēcũndã, prõspërã. EPIT. õptãtã, sēcũndã, blãndã, sēcũrã, jũcũndã, grãtã, bẽãtã, plãcidã, ãmicã, sẽgnĩs, inẽrs, õtĩõsã, pigrã, dẽsĩdĩõsã, flũxã, cãdũcã, fugãx, fugĩtivã, lũbrĩcã, tãllãx, in cõn stãns, pẽritũrã, instãbilĩs. v. *Fortuna prospera.*

prõspĩcio, sehen, fũrsehen. *Et me Cæsareum prospicit ante thorum.* M.

prõstẽrno, prõstrãvĩ, zu Boden schlagen. SYN. Hũmĩ stẽrno, ãbjĩcio, dẽprĩmo, ãffligo, ẽvẽrto, dirũo, dẽjĩcio, prõtẽro.

prõstĩbũlum, eine gemeine Hure. — *faciem, etsi olim lupa prostibulumque.* L. v. *Lupanar.*

prõsum, nũzlich seyn. *Sanavit, profunt & amica papavera somno.* S.

SYN. ãdjũvo, ùtilĩs sum.

prõtẽctũs, beschĩrmet. *Dum genitor nati parma protectus abiret.* Virg.

SYN. Tẽctũs, vel dẽfẽnsũs, tũtũs.

prõtẽgo, prõtẽxĩ, beschĩrmen. *Qua vicit victos protegit ille manu.* O.

SYN. Tẽgo, cõntẽgo, tũtõr, dẽfẽndo.

prõtẽndo, prõtẽndĩ, herfürstrecken. *Protendunt longe dextris, &c.* V.

SYN. Prõdũco, prõfero, prõtrãho, ẽxtẽndo, põrrĩgo.

prõtẽntũs, ausgestreckt. *Huic a stirpe pedes temo protentus in osto.* Virg.

SYN. ẽxtẽnsũs, põrrẽctũs, prõdũctũs, prõlãtũs.

prõtẽro, prõtrĩvĩ, zertreten. — *quid inanem proteris umbram?* Ovid.

SYN. prõcũlco, cãlco, tẽro, Cãlcẽ tẽro, v. Cõnsulco.

prõtẽr-

- prōtērvīā, Widerspenstigkeit. *Capripedes agitat cum leta protervia Panes.* L. SYN. pētūāntiā, prōcācītās, aūdāciā, lāscīviā.
- prōtērvūs, widerspenstig. *Jam tibi de timidis iste protervus erit.* Prop. SYN. pētūlāns, prōcāx, impūdēns, tēmērariūs, sālāx.
- Prōtēsīlāus. (*Iphicli filius, unus ducum Græciæ ex Phylace, urbe Thes-saliæ. Hic, quum datum esset Græcis oraculum, quod qui primus ex classe descendisset in terram Trojanam, periret, ipse magnanimus primus in terram descendit & ab Hectore occisus est. Quem uxor ejus Laodamia ita fleuit, ut inde moreretur.*) SYN. phylācidēs. EPIT. Æmōniūs, fōrtis, gēnērōsūs, aūdāx, māgnānīmūs, impāvīdūs, impēr-tērrītūs. PHR. Trīstīā phylācidæ Thērsidēs fūnērā vīdīt. Prōtēsī-lātē tībī nōmēn sīc fātā dēdērūt, Vīctīmā quōd Trōjæ prīmā fūtū-rūs ērās.
- Prōtēūs vel prōteūs, dissyl. *Hæc Proteus & se jactu dedit æquor in altum,* Virg. *Quo teneam vultus mutantem Protea nodo.* Hor. (*Oceani & Thetys filius, Deus marinus, Neptuni phocas pascens, idemque vaticiniorum peritissimus, sed, nisi coactus, nulla dabat re-sponsa. Hic in quamlibet formam se transmutabat.*) SYN. Vērtūm-nūs. EPIT. Cærulēūs, ūdūs, æquōrēūs, mārīnūs, āmbīgūūs, mūtābī-līs, incōnstāns, īnstābīlīs, dōlōsūs, cālīdūs, vāfēr. PHR. Cārpāthī-ūs, Æquōrēūs sēnēx, Vātēs, Dēūs. Nēptūnī pāstōr. Vārīōs mūtāns vūltūs. Fāciēs sē trānsfōrmāt īn ōmnēs. Ōmnīā trānsfōrmāns sēse īn mīrāculā rērum, Utquē lēvēs prōteūs, mōdō sē tēnnābāt īn ūndās, Nūnc lēō, nūnc ārbōr, nūnc ērāt hīrtūs āpēr. Sīcūt dē vātē mārīnō. Cārpāthīūs quī rēgnāt āquīs. Virg. 4. Georg. ēst īn Cārpāthīō Nē-ptūnī gūrgītē vātēs Cærulēūs prōteūs, māgnūm quī pīscībūs æquōr Et jūctō bīpēdūm cūrrū mētītūr ēquōrum. Hīc nūnc Æmāthīæ pōrtūs pātrīamquē rēvīsīt Pāllēntem. Hūnc ēt Nymphæ vērērāntūr ēt īpsē grāndævūs Nēreūs. Nōvīt nāmque ōmnīā vātēs, Quæ sīnt, quæ fūē-rīnt, quæ mōx vētūrā trāhūntūr. Quīppe itā Nēptūnō vīsum ēst, Immānīā cūjūs Armēnta ēt tūrpēs pāscīt sūb gūrgītē phōcās.
- prōtīnūs, von Stund an. *Protinus hinc fuscis tristis Dea tollitur alis.* V. SYN. Cōntīnūō, cōntēstīm, īllīcō, sūbītō, stātīm.
- prōtrāho, herfürziehen. *Protrahitur, nequeunt expleri corda videndo.* Virg. SYN. ēxtrāho, vel prōfēro, prōtēndo, ēxtēndo, pōrrīgo.
- prōtrūdo, fürstossen. *Et quæ res tantum hoc oneris protrudere nostri.* L.
- prōvēctūs, weiter geführt. *Quum provectus equo longævi regis ad au-res.* Virg. SYN. īnvēctūs, vēctūs, vel prōmōtūs.
- prōvēho, weiter führen. *Provebat & felix dominam perducatur ad urbem.* N. SYN. Vēho, īnvēho, vel prōmōvēō.
- prōvēnīo, herfür kommen. *Proveniant medii sic mihi sæpe dies* Ovid.
- prōvēntūs, ūs, Gewächß. *Semper crede, Polus variis proventibus annos.* Pr. SYN. Rēdītūs, cōpiā.
- prōvērbīum, Sprüchwort. *Hac quoque de causa si te proverbia tangant.* Ov. SYN. ādāgīum. EPIT. Vētūs, cōmmūnē, vūlgārē, brēvē, vē-rum, cērtum, āntīquum. PHR. Sērmō vūlgātūs, tūtūs.
- prōvīdēntiā, Fürsichtigkeit. *Ut illa quondam providentia Dei.* (Jamb.) P. E. SYN. Prūdēntiā, sāpīēntiā, cūrā, prōvīdā vīrtūs, vel dīvīnā mēns, vōlūntās, sāpīēntiā. Prōvīdum Nūmēn. PHR. Mēns haūd īgnāra ēt nōn īncāūtā fūtūrī. Quæ plācīdō tēgīt ōmnīā nūtū. Sacris, ārcānīs quæ mōdērātūr lēgībūs ōrbem.
- prōvīdēō, fürsehen. *Providisset eum, sic ignovisse putate.* H. SYN. prō-spīcīo, cāvēō,

prōvidūs, fürsichtig: *Qui domitor Trojæ multorum providus urbes.* H.

SYN. prūdēns, sapiēns, prospiciēns, caūtūs.

prōvinciā, eine Landschaft. *Redditaque est omnis populo provincia nostro.* Ovid.

prōvisōr, Vorseher, Fürsorger. *Utilium tardus provisor prodigus aris.* H. SYN. Consultōr.

prōvisūs, versehen. *Si bona librorum & provise frugis in annum.* Hor. SYN. prævīsūs vel pārātūs.

prōvoco, hinaus rufen. — *atque omni Fortunam provocat hora.* Luc. SYN. Lācēssō, oppūgno, irritō, exāspēro, incito.

prout, monosyl. wie dann. *Pasco libatis dapibus, prout cuique libido est.* H.

prōximūs, allernechst. *Proximus huic, longo sed proximus intervallo.*

Virg. SYN. Vicinūs, finitīmūs, prōpīnquūs, prōpīōr.

prūdēns, fürsichtig, verständig. — *animi sententia prudens.* Ovid.

SYN. prōvidūs, sapiēns, caūtūs. solērs, callidūs, sagāx, circūspēctūs, prospiciēns, industriūs, pēritūs. PHR. Consiliō, solērti mēntē prädītūs, pōtēns, pollēns, præstāns. ānimī, vel ānimō mātūrūs. omniā prospiciēns. Mēntē sagāci antē nōtānt. Lōngō edōctūs ūsū. Consiliō Nestōr. Cātō, est ānimūs tibi rerūquē prūdēns, et secūndis tēpōribūs dubiisque rēctūs. Cui divīnā est prūdētiā, prōvidā mēns. Ante ānnōs ānimūquē gērēns, cūramquē virilem. ōrē pūer pūerique hābitū, sed cōrdē sagāci Equābāt senium atque āstū supērāverāt ānnōs. Mēntēm suā nōn cāpit ætās. Consiliis hābitūs nōn fūtilis auctōr. Haud equidēm crēdis, quā sit divinitūs illi Ingenium aut fātō rerū prūdētiā mājōr. ō facundē senēx, ævi prūdētiā nōstri. Angūstis ānimūs rōbūstior ānnis. Scilicet Ingenium et rerū prūdētiā velox, Antē pilōs vēnit dicēndā, tacēndāquē callēs. Sed gravibus cūris ānimū sortitā senilem, Ignēā longævō frænātūs cōrdē jūvēntūs. v. *Adolescens, Sapiens*

prūdētiā, Fürsichtigkeit. — *aut rerum fato prudentia major.* Virg.

SYN. sapiētiā, solērtiā, sagācitas, consiliū, pēritiā, āstutiā, calliditas. EPIT. Mātūrā, vīgilāns, circūspēctā, senilis, præsēciā, caūtā, sagāx, solērs, callidā, mīrā, divīnā. PHR. prōvidā mēns. Sagāx ānimūs. Vīgilēs sēnsūs, ānimī. Senilis ānimī gravitas, cūrā, caūtēlā. Vīgil ānimūs et sagāx. Divīnæ pārs mēntis. Rerū fātō prūdētiā mājōr. Præsagā futūrī. Nūl tēmērē agēns. Consiliō nixā Cūnctā expēndēns. Divum mūnūs Rārīs invēniēndā locis. Cui glōriā cōmēs. Quæ vēnit āssidūō quæsītā lābōrē. Omniā cōsultā mēntē gērēndā rēgēns. Caūtē prævīsā pēriculā vitāns. Nullūm nūmēr ābēst, si sit prūdētiā præsēns. Cœlicā mōrtālēs armēt sapiētiā mōrēs. Ingenium solērsquē ānimī prūdētiā rerū. Tē mātūrā senēm prūdētiā reddīt. Vīgilāns prūdētiā surgit ab ūsū multiplici. Circūspēctā gravēs sequitur prūdētiā cānōs.

prūinā, der Reiff. *Arvaque Riphaeis nunquam viduata pruinis.* v. *Gelu, glacies.*

prūinōsūs, voll Reiff, bereift. *Longa pruinoso frigora nocte pati.* Ov. SYN. Gēlidūs, glaciālīs, hibērnūs.

prūnā, eine glühende Kohle. *Subjiciunt verubus prunas & viscera torrent.* V. SYN. Carbo. EPIT. ardēns, accēnsā, rubēns, torrēns, cālēns. PHR. Cālidis āstābunt viscēra prūnis. Subjiciunt verubus prūnās et viscēra torrēt. v. *Ignis.*

prūnum, eine Pflaume. — *& spinos jam pruna ferentes.* Virg.

EPIT. Dūlcē, cēreūm, cānum, Dāmāscēnum.

- prūnum**, i, ein Pflaumenbaum. EPIT. Vīrens, frōndēns. v. *Arbor*.
prūrigo, inis, das Beißen, Zusen. *Si tibi morosa prurigne verminet auris*. M. SYN. prūritus. EPIT. impātiēns, impōrtūnā, mōlēstā, ūrens, mōrdāx, obscenā. v. *Desiderium & Libido*.
prūrio, beißen, zusen. *Incipiant prurire choro, plausuque probata*. Juv. SYN. prūritum excitō.
psallo, psalli, singen. *Psallimus & luētamur archivis doctius unctis*. H. SYN. cāno, hymnōs cōncīno, fīdībūs cāno.
psittacus, ein Papagey. *Psittacus a vobis aliorum nomina discam*. M. EPIT. Lōquāx, gārrūlus, cānōrūs, vōcālīs, pēregiīnūs, Eōūs, indīcūs, vērīcōlōr, vīrīdīs, pīctūs. PHR. indā, indīcā āvīs, vōlucrīs, ālēs. Eōīs ālēs mīssūs āb indīs. Hūmānā vōcīs, līnguāe imītātōr, sīmūlātōr. Alēs lōquāx. Hūmānā vōcīs imāgo. Avīs dōctā lōquī. Psittacē, dūx vōlucrūm, Dōmīnī fācūndā vōlūptās. Hūmānāe sōlērs imītātōr psittacē līnguāe. Illē sālūtātōr rērūm nōmēnquē lōcūtūs Cēsāreūm. Hūmānāe vōcīs imāgo Psittacus, extrēmō mūnūs āb ōrbē dātum.
Ptolomæus. (*Nomen proprium Lagi, gregarii militis filii, qui maximæ auctoritatis fuit apud Alexandrum Macedonem, post cujus mortem Ægypto & Africa & magna Arabiæ parte potiens, regnavit quadraginta annis, a quo deinceps Ægypti reges Ptolomæi dicti sunt.*) EPIT. Niliācūs, Phāriūs, Pēllæūs, Phrygiūs.
pūbeo, mannbar werden. *Pubentes herbæ nigri cum lacte veneni*. Virg. SYN. pūbēscō, vel crēscō, jūvēnēscō.
pūber, mannbar. *Atque bilares oculos & formam puberis ævi*. Nem. SYN. pūbēns, ādūltūs, vel flōrēns.
pūbertās, mannbares Alter. *Pubertate valent & jam fecundior ambit*. Mart.
pūbēs, Jugend. *Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret*. Virg. SYN. Jūvēntūs. v. *Juventus*.
pūbēscō, erwachsen. *Hinc omnis largo pubescit vinea foetu*. Virg. SYN. pūbeo, vel crēscō.
pūblicus, gemein. *Quod legeret tereretque viritim publicus usus*. Hor. SYN. Cōmmūnīs, vūlgārīs.
pūdēndūs, voll Scham. — *magna fides at non Evandre pudendit*. Virg. SYN. Tūrpīs, probrōsūs, infāmīs.
pūdēscō, schamroth werden. *Ipse gerit, quod struxit opus, nec ferre pudefcet*. P.
pūdet mē, ich schāme mich. *Ac pudet ingratae, pudet ab male divitis arce*. M. SYN. Vērēcūndōr, ērūbēscō. PHR. pūdōrē tārdōr, sūffūndōr. Cōhibēt vīrēs, ingēnīumquē pūdōr. Vūltūm pūdōr. Vūltūm pūdōr grāvāt, ōcūlōs dējīcīt, ōrā sūbīt. Æstūāt ingēns imō in cōrdē pūdōr. Plēnā pūdōrīs lūmīnā fīxā sōlō tēnēt. Dējēctōs, rūbēōs gērit pūdōrē vūltūs. v. *Eruresco*.
pūdībūndūs, ūchtig, schamhaftig. *Satiris paullum pudibunda protervis*. M. SYN. Vērēcūndūs, pūdēns, pūdīcūs, mōdēstūs.
pūdīcītīā, Schamhaftigkeit. *Lesā pudicitia est, deperit illa semel*. Ov. SYN. Cāstītās, vīrgīnītās, īntēgrītās, pūrītās, pūdōr. PHR. pūdīcītīāe laūs, hōnōr, dēcūs, īnsīgnē. Pūdīcā, hōnēstā, vērēcūndā vītā, vōlūntās. Mōrēs pūdīcī. v. *Castitas*.
pūdīcūs, schamhaft. *Et qua parte velit pudiciorem*. (Phal.) Mart. EPIT. Cāstūs, pūrūs, īntēgēr, pūdēns, vērēcūndūs, hōnēstūs.
pūdōr, pūdōrīs, Scham, Zucht. *Quid faciam si plus ille pudoris habet*. M. SYN.

SYN. Vērecūndiā, rūbōr, *vel* mōdēstiā, pūdīcītiā. EPIT. Tīmīdūs, pūrpūrēus, subītūs, rēpēntīnūs, rōsēus, īngēnūus, mōdēstūs, hōnēstūs, vērecūndūs, cāstūs, vīrgīnēus, tācītūs, tēnēr, sō īcītūs, trīstīs, āgēr, cōnsciūs, pāllīdūs, īmpōllūtūs, rūbēscēns, nīvēus, pūlchēr, īnnocūus. PHR. Quī sē mānīfēstāt īn ōrē. ōrā cōlōrāns. Dējīciēns ōcūlōs. Indēx īngēnūæ mēntīs. Æstūāt īngēns īmō īn cōrdē pūdōr. Quīs pūdōr ōrā subīt. āvērtīt vūltūs, ēt subīt ōrā pūdōr. Heū quām diffīcīle ēst crīmēn nōn prōdērē vūltū! Vīx ōcūlōs āttōllīt hūmō, nēc ūt āntē sōlēbāt Jūnctā Dēæ lātērī, nēc tōtō ēst āgmīnē primā. Sēd lātēt ēt lāsī dāt signā rūbōrē pūdōrīs. In ōrē sēdēt pūdōr, Mānāt trīstī cōnsciūs ōrē pūdōr. Rūbōr ignēus īnfīcīt ōrā. ōrā quōque īngēnūō rādīānt sūffūsā rūbōrē. Subēst rōsēō lēnīs īn ōrē rūbōr. ōrāquē trāxērunt tēnuēm cōmmōtā rūbōrēm. Flāgrāntēs pērtūsā gēnās, cū plārīmūs ignem Sūbjecīt rūbōr ēt cālēfāctā pēr ōsā cūcūrrīt. Pēr līquīdās sūccēnsā gēnās cāstīquē pūdōrīs Illūxērē fācēs. Lūmīnā fixā tēnēt plēnā pūdōrīs hūmō. Pūrpūrēus mōllī fiāt īn ōrē pūdōr.

COMPARATIONES

Pudorem sive ruborem comparant poetæ

1. *Cum rosa, liliis permixta, aut ebore tincto. Ita Virg. Lib. 12. canit:*

Indum sanguineo veluti violaverit ostro,
Si quis ebur vel mista rubent ubi lilia multa
Alba rosa, tales virgo dabat ore colores

2. *Cum aurora, aut nubibus a sole coloratis. De quo Ovidius:*

Qui color infectis adversi solis ab ictu
Nubibus esse solet, vel purpureæ auroræ,
Is fuit in vultu visæ sine veste Dianæ.

3. *Idem Ovidius pectus Hyacinthi pueri palmis percussum comparat cum pomis & uvis nondum maturis, quod & ad pudorem transferri potest.*

Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem:
Non aliter quam poma solent, quæ candida parte,
Parte rubent, aut in variis solet uva racemis
Ducere purpureum nondum matura colorem.

Puella, ein Mädchen. *Quem si puellarum infereres choro. (Alcaic.) Hor.*

SYN. Vīrgo. EPIT. Fōrmōsā, tēnērā. vēnūstā, cāndīdā, nīvēā, cūltā, vērecūndā, īngēnūā, īntāctā, cāstā, pūdīcā, hōnēstā, crēdulā, tīmīdā, īmbēllīs, cōmtā, īnnūbā, nūbīlīs.

Puellaris, findisch. *Præda puellares animos oblectat inani. Ov.*

SYN. Vīrgīnēus.

Puer, erī, ein Kind, Knabe. *Differat in pueros ista trophæa suos. P.*

SYN. Jūvenīs, īmpūbēs. EPIT. Tēnēr, blāndūs, īmbēllīs, fōrmōsūs, cāndīdūs, vēnūstūs, cōmtūs, īngēnūus, vērecūndūs, īntōnsūs, mōllīs, lēvīs, rūdīs, dēcōrūs, prōtērvūs, īmbērbīs, cāutūs, lāscīvūs. PHR. īncāutīs nīmīum tēmērārīus ānnīs. Impūbēs, ēt ādhūc nōn ūtīlīs ārmīs. Cūjūs lānūgīnē nōndum vērnānt vūltūs. Addīdērāt ānnōs ād dūō lūstrā dūōs. Tērtīūs huīc dēcīmō sūccēssērāt ānnūs. Bīnī nōndum ēgrēfsūs cōntīniā lūstrī. Nē vāgī, nē blāndē pūēr, nē pārvulē vāgī; Ut rūdībūs pūērīs mōnstrātur lītterā prīmum. Vōs ō quībūs īntēgēr ævī Sānguīs (āit) sōlīdāquē suō stānt rōbōrē vīrēs. Bīs Cōeliā sēnōs Nōndum cōmplērāt prīmævī cōrpōrīs ānnōs. Nēc dūm primā nōvā lānūgīnē vērtītūr ætās. v. *Infans, Juvenis & Adolescens.*

Puerilis, findisch. *Tela manu iam tum tenera puerilia torfit. Virg.*

Pueriliter, item. *Qui modo decerpens tenero pueriliter ore. Prop.*

Pueritia, Kindheit. *Actæ non alio rege pueritiæ. (Chor.) Hor.*

pūertā, *per Syncopen*. EPIT. infirmā, mollis, tēnērā, imbellis, rūdis, debilis, garrulā, vērūstā. PHR. pūerilis, tēnērā ætās. Pūeriles, primī, mollēs annī. Ætātis primum tēpūs. Tēpūs pūerilē jūvēræ. Ætās infirmā, mōbilis. Apti mōribūs annī. Primā quum partē virēsceret ævī.

Pūerpērā, Kindbetterin. *Laudantur simili prole puerpera.* (Asclep.) H. SYN. prōlem, foetum enīxā.

Pūerpērīum, Kindbett. *Cruda puerperia & populos umbrosa creavit.* St. SYN. pārtūs. v. *Pario*.

Pūgil, ilis, ein Kämpfer. *Aut ursum, aut pugiles bis nam &c.* Hor. SYN. Lūctātōr, athlētā, gladiātōr.

Pūgio, ōnis, ein Dolch. *Pugio quem curvis cingit brevis orbita venis.* M. SYN. Sīcā, gladiūs, ensis.

Pūgnā, ein Streit. *Aequemus pugnās, Erycis tibi terga remitto.* Virg. SYN. Cērtāmēn, praelium, cōnflīctūs. EPIT. āncēps, inīquā, trīstis, ācris, fērōx, āspērā, dūrā, sāvā, cēcā, ardēns, crūentā, atrōx, sānguīnēā, fērvēns, flagrāns, crūdēlis. PHR. āt tōrvā frōntē mīnācēs prēsētānt pūgnās. Crūdēlem āvērtītē pūgnam. Urgētūr pūgnā cōngrēsūs inīquā. Hōrrībilēmquē fērūs Māvōrs ciēt ūndīquē pūgnam. Mārtiā fērvētēs āccēndūnt clāssicā pūgnās. Ardētēs āccīngat dīcērē pūgnās. *vide infra pugno.*

Pūgnātōr, ein Kämpfer. *Pugnatori operit caput ingens oris hiatus.* V. SYN. pūgnāns, milēs, lūctātōr, bellātōr.

Pūgnāx, streitbar. *Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes.* P. SYN. Bēllīcōsūs.

Pūgno, streiten. *Digredimur lentaque feri pugnamus arena.* Juv. SYN. Cērtō, dēcērtō, cōnflīgo, cōngrēdiōr, praeliōr, dimīco. PHR. pūgnam tēntō, cōmmītto, ōbēo, lācēsso. Mānūs cōnsēro, cōnfēro. Pūgnās inēūnt ēt praeliā tēntānt. Cōnsērtæ cāmpīs āciēs, mūltusquē pēr ārvā. Fērvēbāt māvōrs. Cōncūrrērē fērrō. Praeliā mīscērē. Dēcērnērē fērrō. Crūdō pūgnām cōmmīttērē cēstū. Sūccēdērē pūgnā. Tēcūm tēlis cōncūrrērē vēllēt. Immīscēntquē mānūs mānībūs, pūgnāmquē lācēsūnt. Omnībūs idem ānimūs fōrti dēcērnērē pūgnā. Spēcīēs vīsā ēst pūlcherrīmā mōrtis, prō patriā pēpīgīssē ānīmum. v. *Bellum gero & luctor.*

Pūlchēr, schön, wohlgestaltet. *Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo.* V. SYN. Fōrmōsūs, vērūstūs, dēcōrūs, spēcīōsūs. PHR. Fāciē, fōrmā. Fōrmæ dēcōrē prāstāns, insignis, cōspīcūūs, spēcīābīlis, cōspīciēndūs, ēgrēgiūs, ēxcēllēns, prāsignis fōrmā prāstānti, ēgrēgiā. Cui ēgrēgiō dēcūs enītēt ōrē. Fōrmā quūm vīncērēt ōmnēs. Quō pūlchriōr ālter fūit. Cui dēcūs ēgrēgiūm fōrmæ. Cui plūrimā frōntis mājēstās ēt hōnōs. Fōrmæ nitōrē prāstāns. Insignis fāciē jūvēnis. ōs hūmērōsque Dēō sīmīlis, ēxcēllēns mūnērē fōrmæ, prāstānti cōrpōrē, ēximīā spēcīē. Fōrmā pūlcherrīmūs. āntē āliōs pūlcherrīmūs ōmnēs. āntē āliōs pūlchēr iūlūs. Insignis fōrmā, vīridīquē jūvērā. Phryx pūer in silvis fāciē spēcīābīlis āltis. Cui plācīdō fūlgēt in ōrē dēcōr. Clārīōr ēst āurō jūvēnis, cui lāvīā fūlgēt ōrā. Spēcīāt hūmī pōsitūs gēmīnūm sūā lūmīnā sīdūs, Et dignōs Bācchō dīgītōs, ēt āpōllīnē crīnēs, Impūbēsque gēnās, ēt ēbūrēā cōllā, dēcūsque Ōrīs, ēt in nivēō mīstūm cāndōrē rūbōrē. Bārbā ērāt incīpiēns. Bārbæ cōlōr āurēūs. *Aurēā dissyllab.* ēx hūmērīs mēdiōs cōmā dēpēndēbāt in ārmōs. Grātūs in ōrē vīgōr, cērvīx, hūmērīquē mānusque Pēctōrāque ārtīficūm lāudātis prōximā sīgnis. Illic ēgrēgiūm

gŕum fŕmāque ānīmīsquē vīdēbīs Mārcēllum, ēt cēlsŕ prāsignēm vēnticē nŕscēs. Intŕnsī crīnēs lŕngā cērvicē fluēbant. Nullī ūnquam nātūrā vīrŕ tām lārgā fuīssē Crēditur. Āthērēŕ cŕpūs splēndŕrē nŕtēscīt, Impērīŕŕ dūcēm frŕns ārgūīt, āspērā blāndum Undē sīmūl vībrānt ūnūm duŕ lūmīnā fūlmēn. Quŕd nullūs sūfferrē quēāt, cŕmā dēnsā pēr ārmŕs Prŕtīnūs ād sŕlēm vēntīs fērīēntībūs āūrūm Explīcāt impēxum. Rūtīlŕ sīc tŕtūs īn āūrŕ Fūlgēbāt, sīc pūrpurēŕ rādīābāt āmīctū. Sīc rīgīdīs nītīdus juvenīs splēndēbāt īn ārmīs. Dūlcīs ādhūc vīsū, nīvēŕ nātāt īgnīs īn ōrē Pūrpurēūs. Fūndēbant ōcūlī rādīŕs, cālŕr īgnēūs illīs, nŕn tāmēn ārdŕr ērāt ōcūlisquē tūīs, quībūs īgnēā cēdūnt sīdērā. Rādīānt ūt sīdūs ōcēllī. *Vid. mox pulchrā forma. Pulchritudine formę pręstantes, quibus poetę alios conferunt aut pręferunt, sunt Baccus, Apollo, Hyacinthus, Nereus.*

Pulchrā, eine schŕne und wohlgestaltete Tochter. SYN. Dēcŕrā, vēnūstā, fŕmŕsā. PHR. īntēr vīrgīnēŕs fāx splēndīdā chorŕs. Nŕn hŕrrēndā rūgīs. Fŕmā pulchērrīmā vīrgŕ. Pręstāntī cŕpŕrē vīrgŕ. īn cūjus ēgrēgīŕ dēcūs ēnītēt ōrē. Fŕmā pręstāntē puēllā. īntēr vīrgīnēŕs lŕngē pulchērrīmā cętūs. Fŕmā nullī cęsūrā Dęārūm Quę lętŕ splēndŕrē mīcāt. Cūjus cŕpūs nullā lītūrā nŕtāt. Hābēns cāndīdūlŕs hūmērŕs ēt ēbūrņēā cŕllā. Clārīssīmā fŕmā. Mūltŕrūmquē fūīt spēs īnvīdīŕsā prŕcŕrūm. Cāndīdīŕ fŕllŕ nīvēī gālātēā līgūstrī, Flŕrīdīŕ prātŕ, lŕngā prŕcērīŕr ālnŕ, splēndīdīŕr vītŕŕ, plātānŕ cŕnsęctīŕr āltā. Lūcīdīŕr glāciē, rīgūŕ fŕmŕsīŕr hŕrtŕ. Nŕn lābrā rŕsę, nŕn cŕllā prūīnę, Nŕn crīnēs āquānt vīŕlę, nŕn lūmīnā flāmmę. Quāntŕ splēndīdīŕr quām cętērā sīdērā fūlgēt Lūcīfēr, ēt quāntŕ quām Lūcīfēr āūrę Phębē, Tāntŕ vīrgīnībūs pręstāntīŕr ōmnībūs Hērŕē Ibāt, ēratquē dēcūs pŕmpę cŕmītūmquē sūārūm. Sūnt mīhī bīs sęptēm pręstāntī cŕpŕrē Nymphę. Māgnā quīdēm dē tē rūmŕr pręcŕnīā fęcīt, Nullāquē dē faciē nęscīā tērā tūa ēst. Nęc tībī pār ūsquam Phrygīę, nęc Sŕlīs āb ōrtū, īntēr fŕmŕsās āltērā nŕmēn hābēt. Quā grātīŕr ōrē nŕn fūīt. Lūcīfēr ūt nītīdŕs prŕdūcīt īn āthērē vūltūs clārīŕr, ēt lętŕ nūntīāt ōrē dīēm, Ōrnāt ēūndŕ pŕlūm, tērīs quŕquē lāmpādā mītīt, Atque īntēr stęllās lūmīnē rēgnā tēnēt. Sīc tū dīffūndēns fŕmŕsŕ lūmīnā vūltū, Femīnēŕ vīncīs pulchriŕr ōrē chorŕs, Est īn tē faciēs ēt laūdātīssīmā fŕmā. Ō faciēs ōcūlīs īnsīdīŕsā mēīs. Fūlgēntīŕr āūrŕ Quŕlībēt, ēt sŕlīs rādīīs fāctūrā pudŕrēm. Lūmīnā quīd rēfērām pręclārę sūbdītā frŕntī. īnvīdīām mŕtūrā Dīīs dīvīnā quŕd illīs Vīs īnērāt, rādīānsquē dęcŕr, quī pęctŕrā pŕsēt Flęctērē, quŕ vēllēt. *v. Pulcher.*

Pulchritudo, inis, Schŕne, Schŕnheit. SYN. Fŕmā, vēnūstās, dęcŕr, spęcīēs. PHR. Dēcūs, ēgrēgīum. Fŕmę, frŕntīs, ōrīs, vūltūs, mājēstās, hŕnŕr, nītŕr. Gęnārūm dęcŕr, ēt frŕntīs hŕnŕs, Pulchrę fŕmę mūnūs, dŕtēs, Dęcŕrūs cŕlŕr, nītŕr. ōs fŕmŕsum, vēnūstum. Fŕmę illę crebrę, blāndītīę, blāndīmēntā. Fŕmā plęcēt, nīvēūsquē cŕlŕr flāvīquē cāpīllī, Fūlvā cŕmā ēst, lŕngęquē mānūs. Nullā fāctūs āb ārtē dęcŕr. Fŕmā sīnē ārtē dęcēns. Nātīvūm fŕmŕsī cŕpŕrīs dęcūs. *v. Forma.*

Pullex, icis, ein Floh. *Parvulus aut pulex irrepens dente laceŕŕat.* COL. EPIT. pārvūlūs, īnfęstūs, mŕlęstūs, mŕrdēns, pūngēns. PHR. pęrtūrbāns sŕmnum. Dēntē lācęŕsāns. Luēs īnīmīcā quīētī. Quī tēnērŕs mŕrsū dępāŕcītūr ārtūs. Quī lātērī mŕrsūm dętīgīt ācūtūm. Nŕn pūlicē dūlcēs īnfęŕŕ sŕmni vīŕlęntūr. Dęfēndīt mānūs hęc scāpūlās mŕrdēntē mŕlęstŕ Pūlicē.

Pallatūs, schwarz; bekleidet. *Pullati proceres, differt vadimonia prætor.* Juv.

Pullūlo, hervormachsen. *Tam sæve facies tot pallulat atra colubris.* V. SYN. Gērmīno, frūtīco, sūccrēsko.

Pullūs, ein jung Thierlein. *Ut affidens implumibus pullis avis.* (Jamb.) Hor. EPIT. Tēnēr, implūmīs, exīgūūs, mōllīs, exīlīs, tēnellūs, lō-quāx, gārrūlūs, trēpīdūs, fugāx. PHR. āvīum prōgēniēs, prōlēs, nā-tī. Pullīs implūmībūs ālēs āssīdēt.

Pūlmēntum, allerley dīf Gemūg. v. *Plus.*

Pūlmo, ōnīs, die Lunge. *Exbalans animam pulmonibus æger agebat.* J. EPIT. Mōllīs, tūmīdūs, tūmēscēns, īnflātūs, tūmēns, īrrēquīētūs, spīrāns, siccūs, arīdūs, arēns. PHR. Spīrāmēntā ānīmæ. Cōrdīs flābrā, flābellā. Pūlmōnīs fibræ. Spīrāculā vītæ. Pūlmo ānīmæ prælārgūs ānhēlāt. āērīs āltērnōs āngūstāns pūlmō mēātūs.

Pūls, pūltīs, Bren, Muß. *Amplior & grandes fumabant pultibus ollæ.* J. SYN. pūlmēntum, pūlmēntārīum. EPIT. Cāndīdā, lāctēā, dēnsā, tēpīdā, cālens, rēcēns.

Pūlso, schlagen, stoßen. SYN. pello, prōpūlso. v. *pello, quatio.*

Pūlsūs, ā, um, getrieben. SYN. pūlsātūs, īmpūlsūs, prōpūlsūs, expūlsūs.

Pūlsūs, ūs, ein Schlag. SYN. īctūs, īmpūlsūs, īmpētūs.

Pūlvērēūs, staubicht. *Pulveream nubem & fulgentes ære catervas.* V.

Pūlvērūlētūs, voll Staub. *Pulverulenta fuga glomerant &c.* Virg. SYN. pūlvērēūs. EPIT. pūlvērē fœdātūs, dētūrbātūs, tūrpīs, squālīdūs, squāllēns, pērfūsūs, āspērsūs, cōnspērsūs. PHR. pūlvērūlētā fugā dārē tērgā pēr āgrōs. Pūlvērūlētā cōquīt mātūrīs sōlībūs æstās. Cānītiem īmmūndō pērfūsām pūlvērē tūrpāns.

Pūlvīnār, ein Hauptküssen. *Haut secus insertis ac pulvinaria palmis.* S. SYN. pūlvīnūs, cērvīcāl, cūlcitrā, fūlcrum, cūbītālē. EPIT. Mōllē, tēnērūm, plūmēum, pūrpūrēum, āurātum, sūpērbum, sūppōsītum, tūmēns, tūmēscēns, tūrgēscēns. Cāpītī sūppōsītum.

Pūlvīnūs, idem. *Si pudor est, & de pulvino surgat equestri.* Juv.

Pūlvīs, ērīs, Pulver, Staub. *Pulveris exigui jacū compressa quiescent.* Virg. SYN. siccūs, arīdūs, lēvīs, tēnūīs, volītāns, crāfsūs, ōbscūrūs, ōpācūs, glōmērāns, nīgēr, cœcūs, ātēr, sōrdīdūs, putrīs, īmmūndūs, tūrpīs, lūtēūs, æstīvūs, sītīēns, bībūlūs, nōbīlīs, ōlympīcūs. PHR. pūlvērīs, pūlvērēūs glōbūs, tūrbo. Pūlvērēā nūbēs. Pūlvērīs ōbscū-rō tūrbīnē nūbēs. Exīlīs ārēnā. ārēnæ āgītātæ vētō. Dēnsūs ārē-nōsæ sūrgēns tēllūrē sūb āurās Erīgītūr glōbūs. Vōlvītūr ād mūrōs cālīgīnē tūrbīdūs ātrā Pūlvīs. Cœcō pūlvērē cāmpūs mīscētūr. Nīgrī glōmērārī Nūbēm prōspīcīunt teūcri ēt tēnēbrās īnsūrgērē cāmpīs. Crāfsā cālīgīnē pūlvīs Cœlum prōtēxīt, prōspēctum ērīpīt ōcūlīs. Quēm dīfsīpāt āurā. Quēm vētī tūrbīnē māgnō Dīrīpīunt. Ingēns fērtūr ād æthērā pūlvīs. Pārs tērræ nōn ūllā pērūstā. Sō-lībūs āssīdūīs, mūltā pūlsātā pēdūm vī Pūlvērīs exhālāt nūbēm, nū-bēsquē vōlāntēs.

Pūmēx, īcīs, Luchstein, Bimsenstein. — *niveo de pumice fontes.* C.

EPIT. Lāterōsūs, cāvūs, mūlticāvūs, exēsūs, frāgīlīs, arīdūs, siccūs, cāndīdūs, āspēr, scābēr, mūscōsūs. PHR. āspēr āb āssīdūō lymphā-rūm vērberē pūmēx. Est spēcūs exēsī strūctūræ pūmīcīs īnstār. Cā-vērōsūs gēnērātūr īn æquōrē pūmēx.

Pūmīcēūs, gelochert wie Luchstein. *Et quæ pumiceis fontibus antra ca-lent.* M. SYN. pūmīcōsūs, pūmīcātūs, ex pūmīcē, vel arīdūs, siccūs. Pūm-

Pūngo, pūnxī, & pūpūgl, stechen. SYN. Cōmpūngo, stīmūlo, lāncīno tōdīco.

Pūnicēus, roth, purpurfārbig.

Puniceis inuenta rotis Aurora rubebat. Ovid.

SYN. Rūbēus, rūbēr, rūbīcūndūs.

Pūnio, strafen. *Quod videt hac lucem, quod non ego punior ipsa.* Ovid.

SYN. Cāstīgo, mūlcto, plēcto, ānīmādvēto. PHR. pōnās sūmo, rēpēto, rēcīpio, ēxīgo, pōsco āb vel dē ālīquō. Pōnās īnflīgo, īmpōno, īrrōgo. Pōnās ēxērcēo, dēcēno, stātūo īn ālīquem. Sūplīcīō, pōnīs āffīcīo, ēxērcēo, crūcīo, vēxo, tōrqūeo, āfflīgo, ūrgēo, prēmō. Crīmēn pōnīs ūlcīscōr, vīndīco. Vīndicē pōnā mūlcto. Exīgīt dīgnās ūltrīx Rhāmnuśiā pōnās. Dōmītōs pōnīs dūrōquē lābōrē Cōmpēscam ēt plāgīs ūsque ēxērcēbo rēbēllēs. Quīs tām crūdēlēs ōptāvīt sūmērē pōnās. Dārdāniā īnfēnsī pōnās cūm sānguīnē pōscūnt. Rōmānōs crūcībūs rīgīdīs dēdīt, ātquē Lātīnīs Abīcīdīt mērītā trēpīdāntiā cōllā sēcūrī. Dīgnā mērītōs mūlctāvērāt ōmnēs mōrtē sīmūl. Sī dē tōt lāsīs sūā nūmīnā quīsque dēōrum Vīndicēt, īn pōnās nōn sātīs ūnūs ērīs. v. *Ulciscor*.

Pūniōr, īris, gestraft werden. SYN. Cāstīgōr, mūlctōr, plēctōr. PHR. pōnās lūo, pēndo, sōlvo, dō, sūbēo, pātīōr, ēxpēndo, pērsōlvo. Pōnīs āffīcīōr, ēxērcēōr, &c. *Vide Punio*. Crīmēn pōnā lūo, ēlūo. Dārē sānguīnē pōnās. Scēlērūm pōnās vel dīgnās crīmīnē pōnās lūo. Ergo ēxērcētūr pōnīs, vētērūmquē mālōrum Sūplīcīa ēxpēndūnt. Pātī sīnē crīmīnē pōnam. Scēlērūmquē mērītās ēxpēndērē pōnās. Nām quīcūnque tūm vīōlārīt vūlnērē cōrpūs Mōrtē lūēt mērītā. Nōn mīhī pōst sīmīlī cōmmīssā lūētīs. Dābīs īmprōbē pōnās. Dānt ōcyūs ōmnēs, Quās mērūrē pātī (sic stāt sēntēntiā) pōnās. Heū nīmīūm vīrgo, nīmīūm crūdēlē lūstī Sūplīcīūm. Sūplīcīūm tē trīstē mānēt. Tū tāmēn īntērēā cālīdō mīhī sānguīnē pōnās Pērsōlvēs āmbōrum, īnquīt.

Pūpillā, Augapfel. *Pro filia, orbata parentibus.* v. *Vidua*. *Metaphorice accipitur pro re cara.*

Pūppīs, der Hintertheil des Schiffs.

Aut Capyn, aut celsis in puppibus arma Cayci. Virg. v. *Navis*.

Pūrgo, reinigen. *Dii patrii purgamus agros, purgamus agrestes.* TiB.

SYN. ēxpūrgo, mūndo, ēmūndo, ēlūo, āblūo, ābstērgo, pīo, ēxpīo, vel ēxcūso, cūlpā ēxīmo. PHR. Sōrdībūs ābstērsīs ēlūo. Ōmniā pūrgāt ēdāx īgnīs, vītīūmquē mētālī Excōquīt. Tūrpēs ōrē fūgārē nōtās, mēcūlās. Dēmērē crīmīnā vītā, ēlūērē ōmnē nēfās. Sōrdībūs ābstērsīs scēlūs ōmnē pīārē. Sūbdē cāpūt, cōrpūsqūē sīmūl, sīmūl ēlūē crīmēn. v. *Abluo, Lavo*.

Pūrpūrā, Purpur. *Purpura Meandro duplici Melibæa cucurrit.* Virg.

SYN. Mūrēx, ōstrum, cōecūs. EPIT. Fūlgēns, īgnēā, rūtīlāns, pūnīcēā, pīctā, ārdēns, lūcēns, cōrūscā, fūlgīdā, īsplēndēns, mīcāns, sānguīnēā, māgnīfīcā, sūpērbā, rēgiā, rēgālīs, prētīōsā, nōbīlīs, trīūmphālīs, īnsīgnīs, Tyriā, Sīdōniā, Affyriā, Ōēbālīā, Cōā, phōenīcīā. PHR. Tyriūm cōnchylē vel Tyriūs, pūrpūrēus sūccūs. Fūcūs, rūbōr, cōlōr. Pūrpūrēum, Tyriūm, Affyriūm vēnēnum, vel Tyrsūm stāmēn, vēllūs, tēgmēn. Sīdōniā vēstīs. Affyriūs āmīctūs. Sīdōniō īnsīgnīs āmīctū. Tyriō dīstīnctā mūrīcē vēstīs. Aurātā mūrīcē vēstēs. Tyriō cōnspectūs īn ōstrō. Nōn tē pūrpūrēō vēlēt īvaccīniā sūccō. Nōn ēst cōvēnīēns lūctībūs illē cōlōr.

Pūrpūrēus, purpurfārbig. *Purpureum pennis & pactæ virginis ostro.* I.

SYN. pūrpūratūs, cōccīnēūs, cōnchylīātūs, *vel* rūbēr, rūbēūs, rūbēns, rūbīcūndūs, pūnicēūs, rōsēūs. **PHR.** Mūrīcē, ōstrō, Tyrīō sūccō tīnctūs, īmbūtūs, sātūrātūs, fūcātūs, illūsūs, dīstīnctūs, clārūs, fūlgēns, splēndīdūs, rādīāns, cōrūscāns, īnsīgnīs, sūpērbūs. Tyrīō vēstīs ōstrō rādīāt ēt aūrō. Pūrpūrēō cōlōrē fūcātūs, tīnctūs. Pūrpūrēō fūcō mādīdūs, ūnctūs. Pūrpūrēīs crīstīs jūvenēs aūrōquē cōrūscī.

Pūrus, lauter, rein. *Purior electro campum petit amnis ad ima.* Virg.

SYN. Mūndūs, cāstūs, īntēgēr, īntēmērātūs, tērsūs, laūtūs, pōlītūs, nītīdūs cūltūs, līmpīdūs. **PHR.** Sīnē lābē. Sōrdībūs, mēcūlīs cārēns.

pūs, pūis, Eiter. *Proscripti regis repuli pus atque venenum.* Hor.

SYN. Tābum, sānīēs, vīrūs. *v. Saniēs.*

Pūsillānīmūs, fleinnüthig. **SYN.** Tīmīdūs, īgnāvūs, īmbēllīs.

Pūstulā, eine Blatter. *Lederet & teneras pustula rupta manus.* Tib.

Pūtā, adv. *Hoc puta non iustum est illud male, &c.* Pers. **SYN.** Scīlīcēt, nēmpē.

Pūtēālīs, dem Brunnen zugehörig.

Ut quos dux pœnus mersit putealibus undis. Ovid.

Pūtēō, stinken. *Nocturno certare mero putere diurno.* H. *v. Fœteo.*

Pūtīdūs, stinkend. *Putidus mulio cerebrum est mihi crede Perilli.* Hor. *v. Fœtidus.*

Pūtēūs, ein Schöpfbrunn, Pfūz. *Aut puteos, aut alta greges ad stagna jubete.* V. **EPIT.** āltūs, prōfūndūs, cāvūs, pārēns, hīāns, āpērtūs, cōncāvūs, pātūlūs. *v. Fossa & Fons.*

Pūto, vermeinen. *Et domini Triton esse putavit equos.* Mart.

SYN. ārbitrōr, ōpīnōr, cēnsēō, sēntīō, ēxīstīmo, rēpūto, rēōr, āūtūmo, jūdīco *vel* āmpūto, rēsēco. *v. Sentio.*

Putrēdo, īnīs, fäulniß. *Estis ut occulta vitata putredine navis.* Ovid.

SYN. Cārīēs, cōrrūptīō, tābum. **EPIT.** cōrrūptā, sōrdīdā, tētrā pēstīfērā, īmmūndā, fœtīdā, tūrpīs.

Putrēfāctūs, g fault — *clauso putrefacta est spina sepulcro.* Idem.

Putrēō, faul seyn. *Non alia, quam quæ bizantia putruit ora.* Hor.

Putrēscō, faul werden. *Blattarum ac tinearum epulæ putrescat in area.*

Cl. PHR. putrēdīnē vītīōr, cōrrūmpōr, rēsōlvōr, tābēscō.

Putrīdūs, faul *Putrida multivagis populatur flatibus antra.* Claud.

SYN. putrīs, putrēfāctūs, putrēscēns, cōrrūptūs, cārīōsūs, tābīdūs.

PHR. putrēdīnē, cārīē vītīātūs, rēsōlūtūs, cōrrūptūs.

Pygmæi. *Virgine pygmea nullis adjuta coturnis.* Juv.

(*Populi, in extrema India habitantes, qui cubiti altitudinem non excedunt, gruum inimici.*) **EPIT.** pārvi, brēvēs, ēxīguī, pūgnācēs, ārmīgērī, māgnānīmī. **PHR.** pūsillā gēns, prōpāgo. Pygmæi brēvē vūlgūs, īnērs plēbēcūlā. Gēns cūbītō, pēdē nōn āltīōr ūnō. Gēns grūībūs īnīmīcā. Pygmæūs pārvis cūrrīt bēllātōr īn ārmīs. Cūm grūībūs crūdēliā bēllā gērēntēs. Et gēnūs hōc hōmīnūm nātūrā īmbēllē. Impār hōstī rāptusquē cūrvīs ūnguībūs ā sāvā fērtūr grūē.

Pygmālīōn, ōnīs. (*Beli Tyrriorum regis filius, Didus frater, qui, quum ardentissima auri cupiditate flagraret, ad Sicbei, patruelis sui & sororis suæ viri, opes animum adjecit, illumque spe potiundi auri ante aras dolo interemit. Cujus cædis dum in somnis a mariti umbra certior esset facta Dido, clam sublati thesauris, fugæque comitibus assumtis, naves conscendit, & in Africam appulsa, Carthaginem condidit.*) **EPIT.** īmpīūs, āvārūs, crūdēlīs, īmmītīs, bārbarūs, sāvūs, dīrūs, fērūs, sacrlēgūs. **PHR.** Scēlērē āntē āliōs īmmānīōr ōmnēs.

Illē

Illē Sīchæum Impiūs antē arās, atquē aurī coecūs amōrē clām ferrō incaūtum sup̄erāt. (*Fuit & alius Pygmalion Cilicis filius, qui ex eburnea statua beneficio Veneris in puellam transformatus Paphum suscepit.*)

Pylādēs. Dignus & Æmonium Pyladem præcedere fama. S. (*Strophē phœcensis filius, Orestis amicus.*) EPIT. Strōphīūs, Æmōnīūs, Phōcæūs, fidūs, fidēlis. PHR. Strōphīūs jūvēnis. ōrēstīs amīcūs, sōciūs, fidūs cōmēs. Jūvēnis phōcæūs.

Pyrā, Holzhausen. Imnumeras struxere pyras & corpora partim. Virg. SYN. Rōgūs, būstū, sēpūlcrum. v. Rogus, & sepulcrum.

Pyrācmōn, ōnis. (*Unus ex ministris Vulcani.*) EPIT. Flāmmēūs, ignēūs dūrūs, ferrūgīnēūs. SYN. Æmōnīdēs. PHR. ōcūlis ēt nārē.

Pyrācmōn flāmmēūs. v. Brontes.

Pyrāmīs, idīs, drey bi vierefigte immer spiziger zugehende Säule.

Non mihi Pyramidum tumulis &c. I. SYN. ōbēliscūs. EPIT. altā, arduā, excelsā, aeriā, Phariā, nobilis, sup̄erbā, prētiosā, marmōrēā, regiā, mirā. PHR. Pyrāmidīs mōlēs, nobilē ōpūs, mētā, cōnūs, acūmēn. Pyrāmidū sūmptūs ad sidērā dūctī. Bārbārā pyrāmidūmsīleāt mirāculā mēmphis Phariō nūtantiā pōndērā sāxō. Sūmmō cœlūm feriēntiā cūlmīnā cōnō, vēr̄ticē. Audāciā sāxā Pyrāmidum.

Pyrāmūs. (*Adolescens Babylonius, quem Thysbe mutuo amore prosequabatur: quumque statuto tempore urbe egredi statuisent. Thysbe citius egressa, a Leena in fugam acta est vittaque ejus lapsa cruento ore Leene, a præda redeuntis, sanguineis maculis tincta fuit; quam deprendens Pyramus Thysbenque occisam ratus, sibi sub arbore more violentas manus intulit. Supraveniens paullo post Thysbe post violentas sibi manus illatas Pyrami cadaveri immortua est, unde mora, ante candida, nigrum colorem contraxisse ferunt.* v. Ov. 4. Met. Fab. 4.)

Pyrēnē. (*Mons Calliam ab Hispania dividens, ita dictus a Pyreni Bebricis filia, in eo monte ab Hercule compressa atque a feris laniata, & ibi sepulta.*) EPIT. aeriā, arduā, excelsā, sūblīmīs, altā, celsā, nivōsā, gēlidā, glāciālīs, ferōx, rigidā, aspērā, occidūā, pallidā. PHR. Pyrēnē celsā nimbōsī vēr̄ticīs arcē Divisōs celsis latē prōspēctāt ibērōs.

Pyrēneūs, trisyl. — claudit tua testā Pyreneus. Ovid. (*Rex phocidis, qui musas ex Helicone in Parnassum tendentes, in suo hospitio injuria voluit afficere; sed dum fugiens insequitur, caput frangit.*) EPIT. infēlix, audāx, tēmērariūs.

Pyrōis, ēntīs, (*nomen unius ex equis solis.*) EPIT. Rūtilūs, ignēūs, flāmmēūs, ardēns, cōrūscūs, micāns, rūbēns. PHR. Sic micāt ēt rūtilūs pyrōis ac rōrē cōrūscō Hēspērūs. v. Æthon.

Pyrōpūs, ein feuerrether Edelgestein. Auro flammisque imitante pyropo. Ov. SYN. Cārbūnculūs. EPIT. Clārūs, micāns, rūbēr, ignēūs, ignivōmūs, flāmmivōmūs, ardēns, splēndēns, rūbēūs, rūbēscēns, flāmās, imitāns. v. Carbunculus, gemma.

Pyrrhā (*Epimethei filia, Deucalionis uxor.*) EPIT. ēpīmēthīs hōmīnum rēpārātrix.

Pyrrhūs. Pyrrhus Achillidos animosus imagine patris. Ovid. (*Achillis filius, qui ad obsidionem Trojæ profectus, ea capta, Andromachen aliquando justæ uxoris loco habuit, quam, Hermionem Orestis desponsatam ducturus, Heleno tradidit: Orestes vero id ægre ferens, ex infidiis Pyrrbum occidit.*) SYN. Nēoptōlēmūs, Æācidēs, āchillīdēs.

EPIT. Fōrtis, gēnērōsus, fērōx, Impāvidūs, Invictūs, audāx. PHR. Scytiūs jūvenis, hērōs, Aēcīdēs.

Pyrum, eine Birn. *Non pyra quæ lenta pendent relegata genista.* M.

Pyrus, ein Birnbaum. *Quum pyrus invito stipite mala tulit.* M. (*Arbor nota, cuius fructus pyrum dicitur.*) EPIT. Iāpīdōsā, silver strīs, grāvīdā, vīrēns, vīrīdīs, ōpācā, āltā, āeriā.

Pythagōrās (*Philosophus Samius, Mnesarchi, annulorum sculptoris; filius, & Italice philosophiæ princeps, qui discendi causa mundum peragrabat. Apud Crotonitas Philosophiam professus est, quo tempore Romæ regnabat Servius Tullius. Primus adstructor fuit metempsychoseos, hoc est, transmigrationis animarum de corporibus in alia corpora post mortem. Quum multos annos Crotonæ egisset, Metapontum commigravit, ubi & supremum diem obiit, ab animalium carnibus & fabis religiosissime abstinebat. Eum Metapontini mortuum divinis honoribus sunt prosecuti.*) EPIT. Pānthōidēs, Sāmīūs, prūdēns, dōctūs, celēbēr, dīvinūs. PHR. Sāmīæ tellūris ālūmnūs.

Pythōn, ōnīs. *Stravimus innumeris tumidum Pythona sagittis.* Ovid. (*Serpens, qui post diluvium Deucalionis ex putredine terræ natus, apud Delphos ab Apolline sagittis occisus est. Unde Pythii ludi in honorem Apollinis celebrati.*) EPIT. Tūmēns, tūmīdūs, venenātūs, tērrībilis, immānis, stūpēndūs, Deūcālīōnēūs, vīrīdīs, cārūlēns, ātrōx, sānguīnōlētūs. PHR. hōrrēns, squāmmis et tērgorē dūrus cārūlēō. Sāgittīfērō prōstrātus apollīnē Pythōn.

Pyxis, eine Büchse, Galbbüchse. *Et centum jaceas condita pyxidibus.* M. EPIT. Cāvā, pārvā, ōpērtā, nauticā.

Q.

Quā adverb. wodurch. *Qua facere id possis, nostram nunc accipe &c.* Virg. Quī, quōmōdō.

Quācūquē. *Sic Turno, quacunque viam secatur, agmina cedunt.* Id.

Quadrīgæ, vier Roß neben einander, vierspänniger Wagen.

— — — inde cite Metium in diversa quadrigæ. Idem.

SYN. quadrījūgēs equī, vel cūrrūs. EPIT. vėlōcēs, pērnicēs, vōlucrēs, prācīpīcēs, rāpīdæ, celērēs, citæ, cōncitæ, fālcātæ. PHR. Aērē sub impōsitō vōlucrēs āgītārē quadrīgās. v. Currus.

Quadrījūgēs, idem. *Quadrifuges in vestibulis atque ipse feroci.* Idem.

Quadrījūgūs, vierspännig. *Quadrifuga vebitur curru &c.* Id. v. Quadriga

quadrūpēs, viersüßig. *Quadrupedes & freno jugo concordia ferre.* I.

Tollit se arrectum quadrupes & saucius auras. Virg.

SYN. equūs, sōnipēs, cōrnīpēs. v. Equus.

quælibēt, jedwede. *Quælibet in quemvis opprobria fingere sævus.* Hor.

Quæro, quæsvī, & quæsvī, suchen. SYN. Vēstīgo, invēstīgo, scrūtōr, pērscrūtōr, indāgo, rīmōr, exquīro, rēquīro, inquīro, vel pērquīro, dīsquīro, vel scīscītōr, pērcōntōr, rōgo, pēto, vel ācquīro. PHR. ōcūlīs lūstrāndo vēstīgo. Causās penītūs tēntārē latētēs. Vēstīgiā sēquōr, ōbsērvō, ōbsērvātā sēquōr. Solum dēnsā in cālīgīnē Tūrnūm vēstīgāt, lūstrāns nātā solīs ad occāsūs. Solīs quærēbat ad ōrtūs: Prætēritūs cērērī nullūs in ōrbē lōcūs. Hūc tūrbīdus atque huc Lūstrāt equō mūrōs, ādītumquē pēr āviā quærēt, Omnībūs ēst tērrīs, ōmni quæsitā prōfūdō. Tūnc ēs quæsitā pēr ōmnēs nātā mīhi tērrā.

rās. Vós mōntēs intēr ōpācōs. Quærīmūs ēt māgnā dispērsōs vōcē cīēmūs, Ergō altē vēstīga ōcūlis, ēt rītē rēpērtum Cārpē mānn ērrō-rēsquē fērā pēr dēviā mērsā Nātē lēgit, tēcītōquē premēns vēstīgiā rōstrō Lūstrāt īnāccēsōs venāntum īndāginē sālūs.]

Quæsitor, ōris, ein Berhörer der malefizischen Handel.

Quæstor Minos urnam movet, &c. Virg. v. Iudex.

Quæsitus. *Quæstas ad sacra boves Iunonis & aris. V. SYN. vēstīga-tūs. v. quero.*

quæstus, ūs, Gewinn, Nuß. — *gravis libitinæ quæstus acerbæ. Hor.*

SYN. Lucrum, cōmmōdum, ūtilitās. v. Lucrum.

quālis, welcher. *Qualis & arentes quum findit sirius agros. Tib.*

quāmdīū, wie lang. *Lasso clienti quamdiu saluator. (Scæz.) Mart.*

quāmpriūm, so bald es möglich. *Invisam quærens quamprimum &c. V.*

SYN. Stātim, illico, prōtinūs, sūbito, cito.

quāmvīs, wiewohl. *Quamvis Elysios miretur Græcia campos. Virg.*

SYN. Quāquam, etsi, licet.

quādo, wann. *Quando pauperiem missis ambagibus horret. Hor.*

Quando moræ dulces, longusque a Cæsare pulvis. M.

quādoquē, unterweilen. *Indignor, quandoque bonus dormitat Home-rus. H. SYN. āliquādo, nōnnūquam, intērdum.*

quādoquidē, sintemahlen. *Dicite quandoquidem in molli &c. V.*

quāto, adv. je mehr. *At quanto meliora movet pugnantiæque istis. H.*

quātumvīs, wie viel man will. SYN. Quātumlibēt, quātumcūquē.

quātus, ā, um, wie groß. *Hinc quātitās, & quātopēre.*

quārē, warum? daher. *Sic habet accendis quare cupiam magis illi.*

Id. SYN. Cūr, quānam, ēccūr, cūrnā, quāprōptēr.

quārtus, ā, um, das Vierte. *Hinc quārtānus, & quārtō.*

quāsi, wie, gleich, als. *Et devicta quasi cogetur ferre patique. Luc.*

Sed quasi naufragis magnis multisque coortis. Idem.

SYN. Vēlūtī, sicutī.

quāssātus, zerbrochen. *Quassatam ventis liceat subducere classē. V.*

quātēr, viernial. *Substitit atque utero sonitum quater arma dederat. V.*

quātio, bewegen. *Sanguineam tremula quatiebant lampada dextra. P.*

SYN. Cōncūtio, mōvēo, quāssō, sūccūtio, āgito, cōmmōvēo, pūlso,

ēxcūtio, frāngo. *Met. Vēxo, mōlēsto. PHR. Tērrificā cāpītis*

cōncūsīt tērquē quātērquē Cæsāriēm, cūm quā tērrām, mārē, sidērā

mōvīt Et tōtūm nūtū trēmēfēcīt ōlympum. Ecce pēdūm pūlsū vīsa

ēst mīhī tērrā mōvērī. Nēc dē cōncūsā tāntūm plūit ilicē glāndīs.

Pūlsūquē pēdūm trēmīt ēxcītā tēllūs, Aut rāstrīs tērrām dōmāt, aut

quātīt ōppidā bēllō.

quātūōr, vier. *Sis bonus o felixque tuis en quatuor aras. Virg.*

Cedunt ter quatuor de caelo corpora sancta. Ennius.

SYN. Bis dūo, quātērnī.

quē, Conjunct. und. *Arma virumque cano, Trojæ qui &c. Virg.*

SYN. ēt, atquē, nēc nōn, āc.

quēo, vermögen, fōnnen. v. Possūm.

quērcūs, ūs, eine Eiche. — *exuviasque viri tua quercus habebit. Virg.*

SYN. ilēx, rōbūr, æscūlūs. EPIT. Dūrā, rīgīdā, ūmbrōsā, aprīcā,

vīrīdīs, dēnsā, āltā, ārdūā, prōcērā, āērīā, sūblīmīs, glāndīfērā, pā-

tūlā, rāmōsā, ānnōsā, cārā, silvēstrīs, frōndōsā, nōdōsā, Dōdōnīā, Dō-

dōnæā, Chāōnīā. PHR. Dōdōnīs, Chāōnīs arbōs. arbōr Chāōnīā,

Dōdōnæā Arbōr āmicā, sacra, Jōvī. Jōvīs arbōr. Quērnūs stīpēs. Ar-

bōr quērnā. Quērnūm rōbūr. Māgnā Jōvīs āntīquō rōbērē quērcūs.

Dūris cūrvatā, ōnūstā glandībūs lēx. Sūibūs grātīssīmā quērcūs. Lātē brāchiā tēndēns. Sūblīmī vērticē nūtāns. Infīxīs āltē rādīcībūs hārēns. Attōllēns intōnsā cācūminā cōelō. Fōrtē fūit jūxtā pātūlis rārīssīmā rāmīs. Sācrā Jōvī quērcūs, dē sēmīnē dōdōnāō Cōnsūrgūnt gēmīnā quērcūs intōnsāquē cōelō Attōllūnt cāpitā, & sūblīmī vērticē nūtānt, Ardūā rōbūstīs quērcūs rādīcībūs hārēnt. Cīngērē frōndēntī vīctīciā tēmpōrā quērcū. Nūdaquē rāmōsā tēndēbānt brāchiā quērcūs. Mōtā cīēt lēnēm quērcūs frōndōsā sūsūrrum. Iōngā quērcūs cārīōsā sēnēctā. Frōndībūs āscūlūs āltīs. Nēmōrumquē Iōvī quā maxima frondet āscūlus. Āscūlūs imprīmīs quā quāntūm vērticē ād āurās Āthērēās tāntūm rādīcē īn Tārtārā tēndīt, Annōsā ād cēlsōs tēndēbat ād āthērā rāmōs Āscūlūs.

Querēlā, eine Klage. *Rustica judicio nostra querela tuo.* Ovid.

SYN. quēstūs, quērīmōniā, lāmēntum, plāctus. EPIT. Mōestā, mīserā, lūgubrīs, flēbīlis, fērālis, trīstīs, āgrā, lacrymōsā, lōngā, ālsīdūā, sūplēx, mūliebrīs, femīnēā, īnsānā, vēsānā, grāvis, atrōx, vānā, īnānis. PHR. Trīstīā vērbā. Quērūlī, flēbīlēs sōnī. Quērūlā vōcēs. Sīngūltūquē pīās īntērrumpēntē quērēlās. v. *Fletus, Gemitus: Lacrymæ, Queror.*

quērībūndūs, flagend. — *atque hic queribunda senectus.* Sil.

quērīmōniā, eine Klage. — *impariter junctis querimonia, primum.* H. vid. supra. *Querela.*

quērōr, eris, sich beklagen. *Amisfos queritur fœtus quos durus arator.* Virg.

SYN. Cōnquērōr, lāmēntōr, plāngo. PHR. quēstūs, quērēlās tūndo, ēffūdo, prōmo, dō, prōfēro, ēdo, jācto, prōfūdo. Quērēlis, quēstībūs, lāmēntīs āurās, āērā, cōelum cōmplēo, īmplēo, replēo, tūrbo, mōvēo, cōmmōvēo, īncēdo. Ādēs quērūlis sōnīs īmplēo. Quēstūs ē pēctōrē dūco, quēstūs pēctōrē rūmpo. Trīstīā vērbā, flēbīlēs sōnōs jācto. Tūrbātō rūmpērē quēstūs pēctōrē. Tālēs ēffūndīt pēctōrē quēstūs. Sāpē quērī ēt lōngās īn flētūm dūcērē vōcēs. Mōestō prōfūndērē pēctōrē vōcēs. Quācūmqūe īngredītūr, mīserīs lōcā cūnctā quērēlis īmplēt, ut āmīssūm cūm gēmīt ālēs īthim. Hēc pōstquām quērūlā mēcūm sūb vōcē pērēgī. Flēt nōctēm ēt mēstīs lātē lōcā quēstībūs īmplēt. Stābāt mūltā quērēns. Mē mīserum īngēmīnāt. Quālis pōpūlēā mōerēns philōmēlā sūb ūmbā Amīssōs quērītūr fœtūs. Flēt nōctēm, rāmōquē sēdēns mīserābilē cārmēn īntēgrāt ēt mōestīs lātē lōcā quēstībūs īmplēt. Mōestō dēdīt ōrē quērēlās. Tāndēm vīx mōestās pōtūit prōfērrē quērēlās. Sēd quīd ēgo īgnārīs nēquīcquām cōnquērōr āurīs Extēnuātā mālō, quā nūllīs sēnsībūs āuētā, Nēc mīssās āudīrē quēūnt, nēc rēddērē vōcēs. Nōn ālītēr quām sī nātī pīā mātēr ādēptī Pōrtēt ād ēxstrūctōs cōrpūs īnānē rōgōs. v. *Gemo, Suspiro.*

quērūlūs, immer flagend. *Pertulit & querulo jurgia nostra sono.* Prop.

SYN. quērībūndūs, vel rēsōnūs.

quēstūs, ūs, die Klage. v. *Querela.*

Quī, adverb. wie. *Qui sit Mæcenas ut nemo quam sibi sortem.* Hor.

SYN. quōmōdō, quā rātīōnē.

quīā, darum, weil. *Et quia desperes invicti membra Glyconis.* Hor.

SYN. quōnīam, quōd, nāmquē, ēnim, ētēnim.

quīānam, warum? *Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi.* Virg.

SYN. Cūr, quārē.

quīcūquē, iegliher. *Seu quicunque furor quid tum, &c.* Virg.

quīd, was. *Daphni quid antiquos Signorum suspicis ortus.* Virg.

Quī.

Quidam, einer. *Quatenus id facit, ut quidam, &c. Hor.*

SYN. aliquis, nonnullus.

quidam, *war. Id quidem ago & tacitus, Lycida, &c. Virg.*

SYN. Certe, equidem.

quies, etis, Ruh. — *gravis paci placidaeque inimica quieti. M.*

SYN. Requies, vel otium, vel somnus vel pax, vel mora. EPIT. placida, securā, blanda, jucunda, dulcis, tranquillā, suavis, amica, grata, pacata, optata, tacita, nocturna, pigra, mollis, ignava, segnis, iners, languens, languida, desiderosa, desēs, somnifera, sopora, soporifera. PHR. compositae, tranquillae grata otia mentis. Placidum, quietum tempus. Secreti quietā otia ruris. Pacis alumna, amica quies. Viles exosa curas. Turbarum fugiens. Membra, corpus recreans, reficiens, restaurans, levans. Vires reparans. Libera otia, curis vacua. Vires reficiens. Curarum dormitrix ceperat alta quies. Restituens languida membra quies. Recreans defessi corporis artus. Quod caret aeterna requie durabile non est, Hae reparat vires fessaque membra levat. Otia corpus alunt, animus quoque pascitur illis. Immodicus contra carpit utrumque labor. At velut in somnis oculos ubi languida pressit Noctē quies. v. *Somnus, otium, & hic Quiesco.*

Quiresco, evi, ruhen. *Vix portu placido tuta quieverat. (Chor.)* Prud, SYN. Requiesco, otior. PHR. quieti indulgeo, vaco, me do. Quietē fruor, perfruor, potior. Quietem carpo, capio. Quietē membra relaxo, reficio, laxo, levo, recreo. Labore abstinco. Quietē vires fractas recreare, reparare, placidae indulgere quieti. Placidā membra levare quietē. In otia tuta recedere. Membra fessa solari, novare, rejicere. Placidā laxarant membra quietē. Tu lentos refove jucundā membra quietē. Stratus humi dulcem capiebāt corde quietem. Blanda quies victis furtim subrepsit ocellis. Hic tamen hac mecum poteris requiescere noctē. Frondē super viridi et mollia crura reponit. Vivite felices quibus est fortuna peracta Jam sua. Vobis parta quies, nullum maris aequor arandum. Vos eritis nostrae portus requiesque senectae. Nunc placida compositus pace quiescit, Pater in ripa gelidique sub aetheris axe Aeneas tristi turbatus pectora bello Procubuit, seramque dedit per membra quietem. v. *Otiar, cesso & dormio.*

quietus, ruhig. — *sedes ubi fata quietas. Virg.*

SYN. quiescens, requiescens, tranquillus, placidus, placatus, sedatus, otiosus.

quilibet, ein jeder, jedermann. *Dum tamen aedificet, quilibet ille facit. N.*

SYN. quivis, quisque.

quin, daß nicht. *Imperium sine fine dedi, quin aspera Juno. Virg.*

SYN. cur non, quidni.

quindécim, funfzehn. *Quindécim Diana preces virorum. (Sapph.) H.*

SYN. Ter quinque, ter quini.

quin etiam, ja vielmehr. *Quin etiam celi regionem in cortice signant. V.*

SYN. imo etiam, imo, quin.

Quinquatria. *(Festa erant, Romae Palladi sacrae, dicta quinquatria a numero quinque dierum, quibus celebrabantur, quorum primo fiebant sacrificia, secundo, tertio & quarto gladiatorum spectacula edebantur, quinto urbis fiebat lustratio. Horum primus dies erat decimo tertio Kalendas Apriles.) Ov. 2. Fast. Post fiunt sacra Minervae. Nomina quae a junctis quinque diebus habent. Sanguine prima vacat, nec fas concurrere ferro. Causa quod est illa nata Minerva die. Altera tres, quae*

quē sup̄er strātā cēlēbrantūr ārenā Ensibūs exērtīs, bēllīcā lētā Dēa ēst. Sūmmā dīēs ē quīnquē tūbā lūstrārē cānōrā Admōnēt, ēt fōrtī sākriificārē Dēæ.

Quīnquē, fūnf, *Quinque ter implebat, nec non cetera tantum.* Ovid.
SYN. quīnī.

Quīnūs, fūnfach. *Quinas hic capiti mercedes exigit, atque.* Hor.
quīppē, dann, darum. *Quippe ferant secum rapidi, vertantque &c.* V.
SYN. Nam, quā.

Quīrīnālīs, īs. *Ille Quirinali lituo parvaque sedebat.* Virg.
SYN. Rōmānūs, Sābīnūs.

Quīrīnūs. *Cana fides, & Vesta, Remo cum fratre Quirinus.* Virg.
(*Romuli cognomen ab hasta, qua assidue utebatur, quamquam non desint, qui quum ita dici affirmant a Curibus, hoc est a Sabinis, quos in urbis partem recepit.*) Ovid. 2. *Fast.* Prōximā lūx vācūa ēst at tērtiā dīctā quīrīno. Quī tēnēt hōc nōmēn Rōmūlūs antē fūit: Sīvē quōd hāstā quīrīs prīscīs ēst dīctā Sābīnīs, Bēllīcūs ā tēlō vēnīt īn āstrā Dēūs; Sīvē sūo Rēgī nōmēn pōsūērē Quīrītēs; Seū quā Rōmānīs jūnxērāt illē Cūrēs. v. *Romulus.*

Quīrītēs. *Sed bellicosus fata Quiritibus.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Rōmānī, Rōmūlīdæ. (*Est enim Romanorum nomen a Curibus, Sabinorum urbe, impositum. Romulus enim, inito fœdere cum. T. Tacito, Sabinorum rege, eoque in partem regni, Sabinisque in urbis portionem acceptis, ut novorum incolarum benevolentiam aliqua sibi ratione conciliaret, mistam Romanorum Sabinorumque gentem uno nomine Quirites appellavit.*) v. *Romani.*

Quīs, wer, welcher? *Et quis erit modus, inquit, amor non talia curat.* V. SYN. quīsnam.

Quīvis, jeder. *Jure mihi invidet quivis ita te quoque amicum.* Hor.
SYN. Quīlibēt.

quō, wohin, damit. *Quo fugis Aenea &c.* Virg. *Quo facere id possis, &c.* Id.

quōcūquē, allenthalben. *Quo me cunque rapit tempestas, &c.* Hor.

SYN. quācūquē, quōlibēt. Pārtēs īn ōmnēs.

quōd, welches. *Prima quod ad Trojam pro caris gesserat argis.* V.

quōmōdō, wie, auf was Weise. -- *sequor Mæcenās quomodo tecum.* H.
SYN. quī, quā rātīōnē, quālītēr.

quōnīam, darum, weil. *An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram.*
Pr. SYN. Sī quīdem, quā, quōd.

quōquē, conjunct. gleichfalls, auch. — *damnatis tu quoque votis.* V.
SYN. ētīam, pāritēr.

quōt, wie viel? *Et quot Troja tulit vetus, & quot Achaia format.* H.

quōtānnīs, jährlich. *Hic illum vidi juvenem Melibœe quotannis.* Virg.
SYN. Quōtquōt ēūnt ānnī. Sīngūlīs ānnīs.

quōtīēs, wie oft. *O quoties & quæ nobis Galatea locuta est.* Virg.

quōtquōt, so viel derer sind. *Non si tricenis quotquot eunt dies.* (Alc.) H.

R.

Rābīdūs, wütend, tobend. — *sic qui rabidarum more ferarum.* Stat.

SYN. Fūrīōsūs, fūrēns, fūrībūdūs, īnsānūs. PHR. Fūrōrē āccēnsūs, ārdēns, flagrāns. Pērcītūs rābiē. Cæcūs, tūmīdūs, īnōps ānīmī. Eccē fūrēns ānīmīs ādērāt. Tālīā fērvēbāt rābīdūs, nīmīdquē dōlōrē
Insā-

Insānūs. Indōmītōs gēstāns īn cōrdē fūrōrēs, Exūlūlāt, pāsīsquē fūrīt mālēsānā cāpīllīs. *v. Iratus, furens.*

Rābiēs, Mut der Hunde, Sorn. *Et belli rabies, & amor successit habendi.* V, SYN. Fūrōr, irā, viōlēntiā, vēsāniā. EPIT. Imprōbā, mīsērāndā, dīrā, vēsānā, prēcēps, indōmītā, hōrrēndā, trūx, pērvicāx, nōxiā, fūrīōsā, sāvā, fērā, cruentā, tūmīdā, fūrēns, fœdā, infāndā, ācērbā, pēstīfērā, pērniciōsā, hōstīlīs, cœcā, fērīnā, ācrīs, īmmītīs, īnīmīcā, īnfēstā, mālēsānā, ēffērā, hōrrībīlīs, cōncītā, īnīquā, āmārā, īnfrēndēns, īnfrānīs, vīrōsā, fērōx. PHR. spūmāt tūm prīmūm rābiēs vēsānā pēr ōrā. Inquē sūūm rābiēs ārmātā crūōrem. Nigrō rābiēs ārmātā vēnēnō. At pōstquā īn rābiēm dōlōr hīc sē vērtīt ācērbam. Hōrrībīlī rābie ēt dīrō stīmulāntē vēnēnō. Spēctābāt prīncēps, rābieque ārdēbāt āmārā. Glīscītquē pēr ōrā īnfrēndēns rābiēs. Kūmpīt īn ōmnē nēfās rābiēs, gērmānā fūrōrīs. Indōmītām prōpērāt rābiēm sēdārē. Rābiēm sātīārē fērīnām. Immītem ānīmī rābiēm pōtūīssē jūvābīt. Nōn sātīātā tāmēn rābiēs īnīmīcā rēsēdīt. Rābiēs dēcrēvērāt ēffērā cūnctīs. Sīnītē īrē nēfāndam hānc rābiēm. *v. Ira, & furor, oris.*

rābiōsūs, rāscnd. *Hac rabiosa fugit canis; hac lutulenta ruit sus.* H. SYN. rābīdūs.

rābūlā, ein Schwāzer. *Hic tanquam rabulam de se quoque vana, &c.* C. PHR. īnēptūs cāūsīdīcūs.

rācēmītēr, das Trauben trägt. *Bacche, racemiferos bedera redimite capillos.* O. PHR. rācēmīs grāvīs, plēnūs, ōnūstūs.

rācēmūs, ein Zweig mit Trauben. — *et tumidis Bumaste racemis.* Virg. SYN. ūvā, hōrtūs. EPIT. tūmīdūs, dūlcīs, rūbēns, pāmpīnēūs, grāvīdūs, prādūlcīs, mādīdūs, sūspēnsūs, rōrāns, mātūrūs, rūbīcūndūs, tūrgīdūs, pēndūlūs. PHR. Mādīdīs īncūmbūnt prēlā rācēmīs. Vēstīt pāmpīnēīs Pānchēiā dōnā rācēmīs, Dūm grāvīdōs ōnērāt vīndēmīā lētā rācēmōs. *v. Uva.*

rādīcītūs, von Wurzel auf. *Huic fluctus vivo radicitus abstulit unguis.* P. SYN. stīrpītūs, ā rādīcē, ā stīrpē.

rādīō, as, Strahlen geben. *Argenti bifores radiabant lumine valvae.* O. SYN. īrrādīō, rūtīlo, cōrūscō, splēndēo, mīco, fūlgēo, lūcēo. PHR. rādīōs, rādīōrum spīculā mītto, spārgo, vibro. *v. Luceo, & splendo.*

rādīūs, Glanz, oder Strahl. *Non radii solis nequa lucida tela dici.* I. SYN. Lūx, lūmēn, jūbār, splēndōr. EPIT. Mīcāns, cōrūscāns, trēmūlūs, īgnītūs, āūrātūs, āūrēūs, ārdēns, phœbēūs, āpōllīnēūs, fūlgēns, clārūs, ācūtūs, pūrūs, sērēnūs, flāmmāns, lūcīdūs nītēns, illūstīs, lubrīcūs, vāgāns, flāmmīfēr, sīdērēūs, mōbīlīs, rūbēscēns, sōlārīs, pēnetrāns, sītīēns, ārēns. PHR. rādīōrum lūx, splēndōr, fūlgōr. Quūm sōl ārdētēs rādīōs īn nūbīlā mīsīt. Quām pēpūlīt rādīīs ōbstāntiā nūbīlā clārīs. Phœbēīs clāra ēst tōtā dōmūs rādīīs. Sēxtā rūbēscētēs rādīōs āūrōrā pēr ūndās Spārsērāt. Tūm prīmūm rādīīs gēlīdī cālūērē Trīōnēs.

Rādīx, icis, eine Wurzel. *Hujus odorato radices in quoque Baccho.* V. SYN. Stīrps, fibrā. EPIT. prōfūndā, īmā, dēmīssā, ātrā, vāgā, ērāns, tēnērā, īnflēxā, rāmōsā, fīxā, vālīdā, tēnāx. PHR. rāmōsā, fibrā, plāntā. Trūncī, ārbōrīs fīrmāminā. Pōrrīgītūr rādīx lōngī fīrmāminē trūncī. Altīūs ārbōr rādīcēs āgīt, ēxtēndīt, vālīdīs rādīcībūs, hærēt. Fībrīs tērrām cōmplēctītūr, tēnēt, mōrdēt, fīndīt. Rādīcītūs, stīrpītūs, īmā dē stīrpē rēcīsā ārbōr. Arduā rōbūstīs quērcūs
rādī-

rādīcībūs hærēns Pērstat, ęt infixīs altē rādīcībūs hærēt. Nām quæ primā sōlō rūptīs rādīcībūs ārbōr Vēllītūr.

Rādo, rāsī, schaben, frajen. *Radit iter liquidum celeres neque &c.* V. SYN. ābrādo, ērādo, cōmplāno, sēcō, rēsēcō.

rāmēūs, das von Nesten ist. *Sic positum in clauso linquunt & ramea costis.* V.

rāmōsūs, von Nesten, āstīg. *Cernas ramosis palmas fruticare lacertis.* S.

rāmūlūs, ein Nestlein. *Myrtis Asia ramulis.* (Glyc.) Catull.

SYN. Rāmūscūlūs, pālmēs.

rāmūs, ein Ast. *Quis procul ille autem ramis insignis olivæ.* Virg.

SYN. Rāmūlūs, rāmūscūlūs, tērmēs, rāmālē, pālmēs. EPIT. Tēnēr, nōvūs, frāgīlīs, pātūlūs, lentūs, cōmāns, vīrīdīs, vīrēns, vērnan̄s, pēndēns, pēndūlūs, ōpācūs, pāndūs, cūrīvūs, cūrīvātūs, nūtāns, trēmūlūs, grāvīdūs, frōndēns, frōndōsūs, ūmbrōsūs, ūmbrīfēr, crīspāns, flōrīdūs, frūctīfēr, āmcēnūs, fērāx, ēxcēlsūs, rēnāscēns, tōrtīlīs, ārīdūs, siccūs, ārēns, ārēscēns. PHR. ārbōrīs brāchiā, mānūs. Pōndērā rāmī. Rāmōrum ūmbræ. Arbūtā frōndēntiā. Pēndēns ārbōrē rāmūs. Pōmōrum pōndērē nūtāns, dēprēssūs, cūrīvātūs. In mēdiō rāmōs, ān-nōsāquē brāchiā pāndīt Ulmūs ōpācā. Ingēns Brāchiā tōrtīlībūs rāmīs fūndēbāt ācānthūs. Māgnō āmbītū diffūsā rāmīs ārbōr. Frūctībūs rāmī grāvēs īn tērrām rūūt, Excēlsōs tēndēbāt ād æthērā rōmōs. Pōmāquē pēnsīlībūs mīcūērūt aūrēā rāmīs.

rāmōs āgo, junge Neste, Zweige herfürstoßen, herfürtreiben, ausschlagen.

SYN. Sūrcūlōs āgo, frūtīco, pūllūlo, gērmīno. v. *Frutico, Germino.*

rānā, ein Frosch. *Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.* Virg.

EPIT. Lōquāx, gārrulā, quērulā, vīrēns, vīrīdīs, raucā, cānōrā, crēpītāns, cōāxāns, clāmōsā, īmpōrtūnā, mōlēstā, fcedā, līmōsā, sōrdīdā, lūtūlētā, tūrpīs, pālūstrīs, āquātīcā, lūrīdā, stāgnīcōlā PHR. quæ cānīt īn līmō vētērēm dē mōrē quērēlam. Sōlā pālūdē nātāns quērūlōs dāt raucā sūsūrrōs. Sēmīnā līmūs hābēt vīrīdēs gēnērāntiā rānās. Līmōsōquē nōvæ sāliēnt īn gūrgītē rānæ.

rāpācītās, Raubbegierde. *Duræ filius est rapacitatis.* (Phal.) Mart.

SYN. Fūrācītās, rāpīnā.

rāpāx, ācīs, Raubgierig. — *fuga fluviosque innare rapaces.* Virg.

SYN. Fūr, rāpīdūs.

Rāphāēl, ēlīs. (*Nomen Archangeli, ad Tobiam missi.*) EPIT. Cōlēstīs, pūrūs, nītīdūs, vėlōx. PHR. Jūvēnis Tobīæ cōmēs, dūctōr, fidā tūtēlā. Quī quōndam dēscēndīt ōlym̄po Et Tōbīæ cōmītātūs ītēr pēr mīllē pērīciā Incōlūmēm pātriās jūvēmē pērdūxīt ād ædēs. Cūjūs dūctū Tobīās tōt pōtūit fōrtūnæ ēvōlvērē cāsūs. Quī Tobīæ grāndāvō sālūtīfērā mānū lūmīnā rēstītūit.

Rāphānūs, Mettig. EPIT. agrēstīs, sātīvūs. PHR. rādīcē pōtēns, sēnsūsquē rēddīt ācūtōs. Vācūām rēplēns vēntōsīs fōllībūs ālvum.

rāpīdūs, behend, schnell. *Nunc manibus rapidis omnis nunc arte magistra.* V. SYN. Cēlēr, cītūs, cītātūs, vėlōx, prācēps, vīōlētūs, vēhēmēns.

rāpīnā, Raub, Diebstahl. *Barbara pars leva est avida substructa rapina.* O. SYN. rāptum, prādā, fūrtum. EPIT. Hōstīlīs, trīstīs, āvīdā, cūpīdā, dīrā, īnfāndā, vīōlētā, sāvā, tūrpīs, prōtērvā, īmmānīs, āudāx, crūdēlīs, īmprōbā, nēfāndā. PHR. Tōt bōnā quām cēlērī mīhī sūnt ērēptā rāpīnā. Dīcītūr āudācī quōndam vīōlāssē rāpīnā.

Jām prīdēm supērī crūdēlem ōdērē rāpīnām. v. *Furtum.*

rāpīo, rāpūī, rauben, wegnehmen. — *in præceps prono rapit alveus amni.* V. SYN. ērīpīo, ābrīpīo, dīrīpīo, prārīpīo, sūrīpīo, āūfēro, ābdū-

abdūco, sūbdūco, tōllo, ādīmō, ēxtōrquēo, fārōr, prædōr. *v. Prædor.*

Rārēscō, īs, dūnn werden. *Ventus & angusti rarefcent claustra Pelori.* Virg.

rāro, *adv.* selten. *Jejunus stomachus raro vulgaria temnit.* Hor.

rārūs, dūnn, einzeln, seltsam. *Qui velit ingenio cedere, rarus erit.* Mart.

SYN. īnrēquēns, īnsuētūs, paucūs. *Metaph.* ēxquīsītūs, ēxcēllēns, ēxīmīūs.

Rāstrum, *in plurali* rāstrā, *vel* rāstrī, ein Rarst, Rechen, Egge.

Massica qui rastris & quos de collibus altis. Virg

EPIT. Mōrdāx, dēntātum, tēnāx, rīgīdum, dūrum, fērrēum, grāvē, cūrvum. PHR. Rāstrī ōnūs, pōndūs, dēntēs, dēntālīā. Rārum pē-
stēn. Glēbās frāngēns, vērāns. *v. Aratrum.*

rāsūs, geschabt, geschoren. *Nota leges quædam sed limo rasa recenti.* M.

SYN. ābrasūs, ērāsūs, sēctūs, rēsēctūs.

rātio, ōnīs. Vernunft. *Arma amens, capio, nec sat rationis in armis.* V.

SYN. Mēns, ānīmūs, jūdīcīum, cōnsīlīum, *vel* ārgūmētum, *vel* mō-
dūs, vīā, *vel* rēspēctūs. EPIT. Sāpiēns, prōvidā, sōlērs, prūdēns,
coelēstīs. PHR. rātīōnīs, mēntīs sōlērtīā, vīs, lūmēn, vīgōr, dēxtē-
ritās, fācūltās. Æthērē nātā. Pārs mēliōr nōstrī. Cōgnātā pōlō. Rā-
tīo ēt māgnæ coelēstīā sēmīnā mēntīs. Mūnērē sūnt cōncēssā Dēum.
Cui cōmēs & pārs ēst ādjūnctā vōlūntās. Hæc prōcūl ād vērā quān-
tūm rātīōnē rēcēdānt Pērcīpē. Ingēniō fidērē suētā suō. Dōmināns
ēxcēlsā īn cōrpōris ārcē. *v. Animus.*

rātīs, ein Floß, Schiff. *Agricolæ & pandas ratibus posuere carinas.* V.

SYN. Cāvā, trābs, nāvīs, nāvīgīum. *v. Navis.*

rātūs, ā, um, gemeint. *Sum ratus, esse feram, telumque volatile misi.* O.

SYN. Arbitrātūs, pūtāns, *vel* fīrmūs, fīxūs, stātūtūs, cōnstāns.

raucūs, heisser. *Urgeri volucrum raucarum ad litora nubem.* Virg.

Raucīsōnūs, idem. *Multi raucisonis afflabant cornua bombis.* C.

SYN. raucā, sōnāns, raucā vōcē strēpēns, raucō mūrmūrē strēpītāns.

Rāvēnnā. (*Urbs Italiæ, Sabinorum colonia, in ora litoris Adriatici.*

*Hanc quidam a Thessalis conditam affirmant, alii post occisam Tro-
jam, alii post confusa hominum linguas in Babylone constructam fabu-
lantur. Ostrogothi in ea regiam posuere. Ab Augusto muris cincta
fuit, quos Valentinianus Imperator postea ampliavit. Hodie Venetis
paret, a quibus tam egregie est munita & tam splendide decorata, ut
cum munitissimis amplissimisque Italiæ urbibus possit conferri*) EPIT.
Pālūdōsā, āntīquā, prīscā, ānnōsā, æquōrēā, lōngævā, nōbilīs, clārā,
īnclytā, mūnitā, vāllātā, bēllīcā, Mārtīā. PHR. Lātā pālūdōsæ prō-
scīndūnt stāgnā Rāvēnnæ. Rūrā pālūdīcōlæ tēmnīs pōpūlosā Rā-
vēnnæ.

rēbēllīs, widerspenstig. *Et tamen iste labor sit forte rebellibus asper.* P.

SYN. Sēdītīōsūs, īndōmītūs, īndōcīlīs, supērbūs. PHR. jūgā dē-
trēctāns, ēxcūtiēns, rēcūsāns. Sēdītīōnē pōtēns. Indōcīlīs regī.

rēbōo, ās, widerschallen. *Cum gemitu reboant silvæque, &c.* Virg.

SYN. rēmūgīo, *vel* rēsōno, reclāmo. *v. Mugio.*

rēcēdo, rēcēssī, abweichen. *Multa recedentes adimunt, &c.* Hor.

PYN. regrēdiōr, cēdo, ēxcēdo, dēcēdo, cōncēdo, discēdo, sēcēdo,
ābēo, ēxēo, ābscēdo. PHR. grēssūs rēmōvēo. Pedēm rēfēro, reprī-
mo, rēvōco. Trēpīdusquē rēpēntē rētūgīt. Retrōquē pēdēm cūm
vōcē rēprēssīt. In silvām pēnnīs āblātā rēcēssīt. Cēde āgēdum ēt tū-
tā limīna līnquē fugā. *v. Abeo, & fugio.*

rēcēns,

Rēcens, neu, frisch. *Spargite me lymphis, carmenque recentibus aris.* P.

SYN. Nōvūs, inaūdītus, insōlītus.

rēcēseō, erzählen. *Forte recensēbat numerum carosque nepotes.* Virg.

SYN. nārro, refēro, rēcīto, nūmēro. v. Numero.

rēcēnsītus, gemustert, erzehlet. *Prisca recensitis evoluite sacula fastis.*

Cl. SYN. nūmērātus. vel nārātus.

rēcēptus, ūs, Abzug. *Planities ignota jacet tutique receptus.* Virg.

rēcēptus, ā, um, wieder angenommen.

Si datur Italiam fociis & jure recepto. Virg.

rēcēssus, ūs, Abweichung. *Namque videbatur tenebroso obtecta recessu.*

Cl. SYN. discēssus, ābitus, ēxitus, vel sēcēssus, lātebræ, sōlītudo, vel pēnētrālē, ādytum. EPIT. ārcānus, ōccūltus, ābitus, ābstrūsus, ōbscūrus, cāvērñōsus, tēnebrosus, cālīgāns, dūlcis, grātus. PHR. pēr ōpācā lōcā ūmbrōsōsque rēcēssus Obscūrāmq̃ dēm, cālīgāntēsque rēcēssus. Nūnc vōs ād vīrīdēs vōcat ārbōr dēnsā rēcēssus. Dūlcīque sēdēns dīvinā rēcēssū ōtīā lēntus āgīs.

rēcīdīvus, baufällig. *Et recidiva manu posuissē Pergama victis.* V.

rēcīdo, a cado, hinter sich fallen. SYN. relābōr.

rēcīdo, a cado, abhauen. *Ut fas si longas Phæbe recide moras.* M.

SYN. incīdo, resēco, sēco.

rēcīnctus, abgegürtet. *Unum exuta pedem vinclis, in veste recincta.* V.

rēcīno, is, widersingen. — *hæc recinunt juvenes dictata senesque.* Hor.

SYN. repēto, refēro.

rēcīpio, rēcēpi, wieder nehmen. — *recipitque ad limina gressum.* V.

SYN. āccīpio, capīo, sūmo, āsūmo, ādmītto, vel pōllīcēōr, prōmītto.

Recipio me, sich wohin begeben. SYN. Mē cōnfēro, eo, ābēo, rēdēo in locum.

rēcīprōcūs, ā, um, das wieder kehrt, abwechselt.

Ferique refertque fretum sequiturque reciproca Thetys. Sil.

SYN. āltērnus, mūtūus.

rēcīsus, abgehauen. *Quum semel in silvis ima de stirpe recisum.* Virg.

SYN. Cēsus, rēsēctus, incīsus.

rēcīto, laut lesen. *Impune ergo mihi recitaverit ille togatos.* Juv.

SYN. nārro, rēnārro, dīco, refēro.

reclāmo, ās, widersprechen, widerfechten. — *scopulis illisa reclamant.* V.

Hinc reclāmatio, & reclāmīto. SYN. clāmo, vel rēsōno, rēbōo.

reclīno, ās, anlehnen. — *at Cepheus humeros palmasque reclinet.* C.

reclīnātus, niedergelegt, angelehnt. *Festos reclinatum bearis.* (Ja. cum syll.) H.

reclīnis, liegend, anlehnd. *Cressia rura petit, viridique reclinis in antro.* C.

reclīvīs, rückling geneigt. *Inque sinu juvenis posita cervice reclivis.* Ov.

reclūdo, aufschließen. *Quid non ebrietas designat? operta recludit.* H.

SYN. āpērio, pātefācio, rēsēro. PHR. Vētērēs tēllūrē reclūdīt thēsaūrōs.

reclūsus, aufgeschlossen. — *animum ut foribus spectare reclusis.* Luc.

rēcōgnōsco wiederkennen. *Dona recognoscit populorum, &c.* Virg.

rēcōllīgo, zusammen sammeln. *In florem redigat primosque recolligat annos.* O.

rēcōlo, is, wieder anbauen, erneuern, betrachten.

Lustrabat studio recolens omnemque suorum. Virg.

rēcōncīlio, wiederum versöhnen. SYN. Cōncīlio, plāco, fœdūs fācio. rēcōn.

recondo, verbergen. *Aur super Italiam, sacrata sede recondam.* Virg.

SYN. **abscōdo, cōdo, abdo, tēgo, cōtēgo, occūlto.** v. *Occulto.*

reconditus, verborgen. *Ast alia quoties aulea recondita cessant.* Juv.

SYN. **Cōnditus, abscōnditus, occūltus, abditus.** v. *Abditus.*

recoquo, wiederum kochen. *Cessit amor, recoquunt patrios, &c.* Virg.

recondatus, eingedenk. SYN. **Mēmōr, nōn immēmōr, nōn oblītus.**

recordor, āris, wieder gedenken. — *Anchisæ magni vultum recordor.* V.

SYN. **Rēmīniscor, mēnīnī.** v. *Memini.*

recreo, ergötzen. *Ter pure lecto poterunt recreare libello.* H.

SYN. **relāxō, refīcīo, lēvo, relēvo, sūblēvo, sōlōr, excīto, oblēcto,**

dēlēcto, hīlāro. PHR. **Lūdo, cāntū mēntem exhīlāro, refīcīo.** Vī-

rēs **recreo, repāro.** Sēgnī corpōrē jācētēs exhīlārārē ānīmōs. Rē-

crēāt ēt lātūm rēvocāt pēr mēmbrā vīgōrem. Frāctōs ānīmōs refīcē-

rē. Pērfūndērē pēctōrā dūlcī lātītīā. Frāctōs dūro īn dīscīmīnē

bēllī Exhīlārāt recreatquē. Omnībūs ēxsōlvī mōerētīā pēctōrā cū-

rīs. Quī frāctōs ānīmōs lēvāt, ēt cōrda ānxiā lēnīt. (*Stat. 4. Sil.*)

Nōstrā fātīscīt lāxaturquē chelēs, vīrēs īnstīgāt, ālītquē Tēmpēstīvā

quīēs, mājōr pōst ōtīā vīrtūs: Tālīs cāntātā Brīseīdē vēnīt āchīllēs

Acīrīōr, ēt pōsītīs ērūpīt īn Hēctōrā plēctīs. v. *Gaudio afficio.*

recresco, wiederum wachsen. *Luna quater latuit, toto quater orbe re-*
crevit.

recrudescō, wieder aufbrechen.

Fugissem, inhaeret ac recrudescit nefas. (Jamb.) S.

SYN. **īngrāvēscō, agrēscō, aūgēscō, aūgēōr.**

recte, recht, wohl. *Rectius atque etiam melius persæpe rogatæ.* Hor.

Rector, oris, Regierer. *Rectorum vacuo sinu remittens.* (Phal.) Hor.

SYN. **Gubernator, dūx, dūctōr, mōdērātōr, domīnus, māgīstēr,**
præsēs, Rēx.

rectum, recht, billig. *Usquam iustitia est, & mens sibi conscia recti.* V.

SYN. **Jūstūm, æquūm, hōnum, jūs.** v. *Jus.*

recubo, liegen, ruhen. *Illius aptus eras croceo recubare cubili.* Ped.

v. *Recumbo.*

recumbens, niederliegend. SYN. **Rēcūbāns, dēcūmbēns, prēcūmbēns,**

strātus, prōstrātus, abjēctus, jācēns, reclīnis, sūpīnus. v. *Jacens.*

recumbo, ubū, sich niederlegen. *Debet aricino conviva recumbere cli-*

vo. M. SYN. **Rēcūbo, dēcūmbo, prēcūmbo, dīscūmbo, jācēo, quī-**

ēscō. PHR. **pātulæ rēcūbāns sūb tēgmīnē fāgī.** Sūb quā nūnc rēcū-

bās ārbōrē vīrgā fūīt. Pūlchrōsquē pēr ārtūs It erūōr, īnque hūmē-

rōs cērvīx cōllāpsā rēcūmbīt. Quūm cēpīt quāfsātā dōmūs sūbsīdē-

rē pārtēs In prōclīnātās ōmnē rēcūmbīt ōnūs. v. *Jaceo.*

recupero, wiederum bekommen. *Tantum student uti natum recuperent.*

(J.) S. SYN. **Rēcīpio, repāro, rēdīmo, sārctō, rēsārctō.**

recurro, wieder umkehren. *Rectam vocatus quum recurrit ad cœnam.*

(Scaz.) M. SYN. **Rēcūrso, rēdēo, rēvērtōr.**

Rēcūrso, idem, *Multa viri virtus anima multusque recursat.* Virg.

recursus, Wiederkehrung. *Pontibus exponunt multi servare recursu.* V.

recurvatus, gebogen. *Quinque recurvatis ludit Mæander in undis.* V.

recurvus, frum gebogen. *Pastorale canit signum cornuque recurvo.* V.

SYN. **Rēcūrvātus, īncūrvus, cūrvus, reflēxus.**

recuso, abschlagen *Cedo equidem, nec nate tibi comes ire recuso.*

SYN. **Dētrēcto, refūgīo, ābnēgo, rēnūo, grāvōr, īndīgnōr.** v. *Nego,*
abnego.

redāctūs, gezwungen. *Ad bene dicendum delectandumque redacti.* Hor.
 SYN. ādāctūs, cōāctūs, cōmpulsūs.

redāmo, ās, Gegenlieb erzeugen. *Quo redametur amans & amet quem &c.* Pr.

redārgūo, mit Worten straffen. *Verba redargueret nomen tamen haud &c.* V. SYN. ārgūo, incrēpo, incrēpīto, reprēhēdo, ōbjūrgo, vel rēfello, rēfūto, cōnfūto. PHR. Vērbīs cāstīgārē, reprēhēdērē, īnsēctārī, ūrgērē. Sēvērīs vōcībūs īnvēhī īn ālīquem. Dīctīs āmārīs cāstīgārē, cōrrīpērē, incrēpārē. Mūrmūrē jān lāvō vērberībūsqū tōnās. Tū cāvē dēfēndās quāmvīs mōrdēbērē dīctīs. Incrēpōr ā cūctīs tōtūmqūe īmmūrmūrāt āgmēn. Cōrrīpiēs nīmīrum, ēt cāstīgābīs ācērbō Clāmōrē. Cārpērē cāūssīdīcūs fērtūr mēā cārmīnā. Dēgēnērēs ānīmōs tīmōr ārgūīt. Sic pīor āggredītūr dīctīs atque īncrēpāt ūstrō. Incrēpāt hīs vīctōr. Aenēās Laūsum īncrēpītāt laūsōquē mīnātūr. Sic grāvīs Entellum dīctīs cāstīgāt ācēstēs.

reddītūs, wieder gegeben. *Spirat apellea redditus arte memor.* Mart.

reddo, wieder geben. *Et raptas fatis reddidit iste colos.* Mart.

SYN. Rēstītūo, rēpōno, rēpōrto, rēfero, sōlvo, pēisōlvo, ēxsōlvo, rēmūnēro, dō, trādo tribūo.

redēmtōr, Erlöser. *Sape redemptoris prodere furta solet.* Mart.

redēo, īvi, īi, wiederkommen. — *domos, redeamus ad antra.* Ovid.

SYN. Regrēdīōr, rēvērtōr, rēvērto, rēmēo, rēmīgro, mē rēcīpīo.

PHR. Sum rēdūx, ītēr rēpēto, rēlēgo. Pēdem grēssūs, grādum, vēstīgīā rēfēro, rēflēcto, rētōrquēo, rēvōco. Retro grādum tōrquēo, flēcto. Itquē rēditquē vīām tōtīēs vēstīgīā rētro ōbsērvātā sēquōr.

Retrōrsūm vėlā dārē, ātquē ītērārē cūrsūs. Cōgōr rēlīctōs rēpētērē pēnātēs. Līmīnā pēdē rēdūcī tāngērē. Rēvisērē patriōs lārēs. Quā grēssūm ēxtūlēram rēpēto. Ipsē ūrbem rēpēto. Patriām rēmēārē pārabāt. Ecce autēm īnāchīīs sēsē rēfērēbāt āb ārgīs. Mēmōrēs rēdēunt īn tēctā. Sērāquē rēvērtēns nōctē dōmum. Haūd ālītēr rētrō dūbīūs vēstīgīā tūrnūs Imprōpērātā rēfērt. Obstūpūīt rētrōquē pēdēm cūm vōcē rēprēsīt. v. Patria.

redīgo, zurūf bringen, in oder zu etwas bringen. SYN. ādīgo, cōgo, īmpēllo. *Quod si comminuas, vilem redigatur ad assem.* Hor.

redīmīcūlum, der Hauptschmaß. — *et habent redimicula mira.* Virg.

redīmīo, zieren, bekrönen. *Insula cui sacra redimibat tempora vitta.* V.

SYN. Cōrōno, cīngo, prācīngo. v. Corono.

redīmītūs, umgebunden, umgeben. *Vitis & sacra redimitus tempora lauro.* V.

redīmo, redēmī, loskaufen, erlösen. *Pretio redimenda fuisset.* O.

SYN. Lībēro, prētīō ālsēro, vel rēcūpēro, rēpāro, rēsārcīo. PHR. Gēnērīs lāpsī sārcīrē rūīnās. Sī frātrēm Pōllūx āltērnā mōrtē rēdēmīt. Heū tēntīs nēquīdquā ērēptē pērīclīs Amīssām clāssēm, sōcīōsqūe ā mōrtē rēdūxī, Ille ēgō pēr flāmmās ēt mīllē sēquēntīā tēlā Erīpūī hīs hūmērīs, mēdiōquē ēx hōstē rēcēpī. Dā flāmmām ēvādērē clāssī. Dā pātēr ēt tēnnēs Teūcrūm rēs ērīpē lētō.

redīntegro, erneueren. SYN. īntegro, īnstāūro, rēnōvo, rēpāro.

Redōlēo, nach etwas riechen. *Fervet opus redolentque thymo fragrantia mella.* Virg. v. Oleo.

redūx, ūcīs, wiederkehrend. *Namque tibi reduces socios, classemque relatum.* V. SYN. rēvērsūs.

redūco, wieder zurūf fūhren. *Aethere misistis post longa reducite vitae.* C. SYN. rēvēho, rēfēro, vel rēvōco, vel retrāho, retrōdūco.

redūn-

- redūncūs, wieder ob sich gekrümmt. *Viribus usus avis pennis, rostroque redunco.* Ov. SYN. reflūxus, recūrvus, adūncūs.
- redūndo, ās, überlaufen. *Guttare fac pleno, sumta redundet aqua.* O. SYN. exūndo, effluo, abūndo.
- refello, refelli, widerlegen. *Et solus ferro crimen commune refellam.* V. SYN. retūto, rejicio, explōdo, dilūo, infirmo, cōargūo, dissōlvo, frāngo. PHR. crimēn rēmōvērē, excūsārē. Et sōlūs ferrō crimēn cōmmūnē rētellam. Hāūt mētūo nōn pōssim dēfēndērē crimēn, cum tāntō cōmmūnē vīrō. Nequē tē dictā rēfello.
- Refēro, retulī, wiederbringen. *Musa palatini referamus Apollinis edem.* P. SYN. revēho, rēpōrto, vel rēnūntiō, vel prōfēro, vel rēpōno, rēddo, vel rēspōndēo, vel adscribo.
- refert, a nomine rēs, es ist daran gelegen, es gehet mich an.
— *nec enim numero comprehendere refert.* Virg.
- SYN. intērēst, attīnēt, pērtīnēt, spēctāt.
- refertūs, voll. SYN. plēnus, cōnfertūs, abūndāns, replētūs.
- reficō, refēcī, erquīsen. — *miseros operata refecerat agros.* Arat. SYN. rēlāxō, recreō, vel rēpāro.
- refigo, anheften. — *aulasque & cerea regna refigunt.* V.
- reflecto, reflēxī, hinter sich krümmen. — *et mollia colla reflectunt.* V. SYN. recūrvō, rētōrquēo, reclino, repērcūtio.
- reflectōr, ērīs, wieder umkehren. SYN. rētōrquēo, repērcūtīōr, rēsiliō.
- reflexus, zurückgebogen. *Et reflexa prope in summo fluitare liquor.* L.
- refluo, hinter sich fließen. *Dum restuit campis & jam se condidit alveo.* V.
- refluus, das zurück steht. *Sive alio restuus nostro colliditur orbi.* Rutil.
- refluxus, ūs, der Zurücksfluß. SYN. Recūrsus, refluxum, refūsum, rēlābēns æquōr. Refluus æstus. Undā rēlābēns, v. Fluxus.
- reformido, ās, fast fürchten. *Ante reformidant ferrum &c.* V. v. Timeo.
- reformo, verneuren. SYN. Instauro, rēstauro, rēpāro.
- refragōr, widerstreben. *Tenace comprimens manis refragantem.* (Scaz.) M. SYN. rēlūctōr, rēsisto, rēpūgno.
- refrano, den Baum anlegen. *His natura suum refranat viribus auctum.* Luc. SYN. Frano, cōercēo, cōhibēo, reprīmo, cōtīnēo.
- refrigeo, wiederum erkalten. v. Refrigesco.
- refrigerium, Abkühlung. *Stellavit digito gutta refrigerii.* Paul. Epi.
- refrigero, kalt machen. — *inclusa sua membra refrigerat-unda.* Ovid. SYN. frigefacio. PHR. Æstum, calōrem tēpēro, lenio, frāngo, sēdo, lēvo, rēlēvo, mītigo, mīnūo. Nīmīōs sōlēs frāngo. Pātulā arbōrē sōlēs dēfēndo, ōrē ānhēlō aūrās cāpto, accipio. Sub arbōrīs ūmbrā, in vāllē rēdūctā, sēdūctōs intēr rēcēsūs amœnum cāptārē frīgūs, ōpācī quārērē frīgōrīs ūmbrās. Flūviō ūmbrōsā rīpā æstūm tēpēro. Frōndībūs, et pātulā dēfēndīmūs arbōrē sōlēs. Sēdūctōr nāctā rēcēsūs. Gūrgītīs inclūsā suā mēmbra rēfrigerāt undā. Gēlīdō nūnc flūminē sōlēs frāngēbat nīmīōs. Æstātem nullā tibi mītīgāt ūmbrā. Rēpētēbām frīgus et ūmbrās, Et quæ de gēlīdis exhibāt vāllībūs aūrā. Aūrā pētēbātūr mediō mīhī lēnis in æstū. Aūram exspēctābām, rēquīēs ērāt illā lāborī. Aūsā (rēcōrdōr enī) veniās, cāntārē solēbam, Mēquē jūvēs, intrēsquē sīnūs grātīssīmā nōstros. Utquē facīs rēlēvārē vėlīs, quībūs ūrīmūr æstūs. Fēsā rēsēdīt hūmō vēntōsque accēpīt, āpērtō pēctōrē. Fēsūs in herbōsā pōsūt suā corpōrā terrā cērvūs, et arbōrēā frīgūs dācēbāt ab ūmbrā. Qualīs in aērī pellūcēns vērticē mōntīs rīvūs mūscōsō prōsilit ē lapīdē. Dūlcē vīātōrī lāssō in sūdōrē lēvāmēn. Quum grāvis exūstōs æstus hūlcāt agrōs,

refrigēſco, wieder erkalten. *Refrigeſcit enim cunctando plaga per auras.*

L. SYN. Refrigēo, refrigērōr, frigēſco, dēſervēo, dēſervēſco. PHR.

Cālōrem pēdo, amitto, pōno, dēpōno, mīnuo. Frigōrē cōrrīpiōr.
rēfūgiō, rēfūgi, hinter ſich fliehen. *Ni refugis tenuesque piget cognoſcere curas.* Virg.

SYN. Aūfūgiō, eſfūgiō, vel āvērsōr, rēcūſo, dētrēcto.

rēfūgūs, zurückweichend. *Torta caput refugosque gerens a fronte, &c.* L.

SYN. Rēdiēns, reflūus, rējēctūs.

rēfūlgēo, ſaſt ſcheinen. *Splendidaque a docto fama refulget ævo.* Prop.

SYN. Rēnīteō, rēnīdēo, rūtilo, mīco, fūlgēo, cōrūſco, rādīo.

rēfūdo, iſ, wiedergieſſen. — *laterisque illiſa refunditur alga.* Virg.

rēfūſūs, übergelaufen. *Stagna reſuſa vadis graviter commotus, &c.* V.

rēfūto, widerlegen. *Italia ad mortem ſi te mors dira refutet.* Virg.

SYN. Refello, rēdārgūo, cōnfūto. v. *confuto*, *revello*.

rēgālīs, fōniglich. *At domus interior regali ſplendida luxu.* Virg.

rēgālītēr, fōniglich. — *precibusque minas regaliter addit.* Ovid.

SYN. Rēgiē, rēgīficē, rēgīficō luxū.

Rēgēro, jurück treiben. *Natura vertet, reget in fontem citas.* S.

SYN. Rējīcīo, rēfēro, rēddo.

rēgiā, fōniglicher Paſlaſt. *Iam pridem nobis cæli te regia Caſar.* Virg.

SYN. Pālātium. EPIT. Dīvēs, māgnīficā, ſupērbā, mārūrēā, āūrātā, pīctā, ſplēndīdā, ſplēndēns, illūſtris, nōbilīs, ſpātīōſā, āmplā, ārdūā, cēlſā, āntīquā, uāſtā, ēxīmīā, mīrābilīs, ſūblīmīs. PHR. Rēdiā tēctā. Rēgālīs, rēgiā dōmūs, ſēdēs. Aūgūſtum rēgis tēctum, hōſpītium. Sūpērbā rēgum ātriā. Rēgālē pālātium Rēgālīs prīncīpīs āulā. Aūgūſtī fāſtigīā tēctī. Sūpērbā ædium mōlēs. Dōmūs rēgālī ſplēndīdā lūxū. Fōribūs dōmūs āltā ſupērbīs. Pārīs, mārūrēis fūltā, ſūffūltā, innīxā cōlūmnīs ātriā. Nōbilīs ēt vāſtā cōndītā mōlē dōmūs. Tēctum Aūgūſtum īngēns, ēt cētūm ſūblīmē cōlūmnīs Cāndēt ēbur ſōlīs, cōllūcēt pōcūlā gēmmīs. Mīcāntē āurō, ārgēntō ſplēndēt tōtā dōmūs. Aūrātīs cōſtrūctā pālātīā ſignīs. ātriā cīngīt ēbur, trābībūs ſōlīd ūr āhēnīs Cūlmēn, ēt īn cēlſās ſūrgūnt ēlēctrā cōlūmnās. Tūrbæ cāpāx īmmānē tēctum, cūjus āūrātās trābēs vārīs cōlūmnæ nōbilēs mācūlīs ſerūnt. Mātēriām ſupērābāt ōpūs. Rēgālīs līmīnā clārā dōmūs. Dōmūs māgnīficā. Dædalēā ārtē ſtrūctā, fabrīcātā. Cētēnīs īncūmbūnt tēctā cōlūmnīs. Nītīdīs ōrnātā gēmmīs tēctā. Tōtā dōmūs gāudēt rēgālī ſplēndīdā gāzā. Nōn Tānārīs dōmūs ēſt mīhī fūltā cōlūmnīs ſplēndīdāque āttālīcās rēgiā vīncīt ōpēs.

DESCRIPTIO REGIÆ SOLIS. *Ovid 2. Metam.*

Regia Solis erat ſublimibus alta columnis,
Clara micante auro, flammæſque imitante pyropo,
Cujus ebur nitidum faſtigia ſumma tegebat,
Argenti bifores radiabant limine valvæ.
Materiam ſuperabat opus.

rēgīficūs, fōniglich. *Regifico luxu furiarum maxima juxta.* Virg.

SYN. rēgālīs, rēgiūs.

rēgīmēn, īnīs, Rēgierung. *His regimen natura dedit &c.* Manil.

SYN. Mōdērāmen, gūbērnācūlum, īmpērīum.

rēgīnā, ein Rōnigin. *Reginasque parit, reginarumque maritos.* Cl.

SYN. rēgnātrīx, dōmīnātrīx. EPIT. pōtēns, āūgūſtā, fōrmōſā, vēnūſtā, prūdēns. æquā, clēmēns, bēnīgnā, pīā, mītīs. PHR. Rēgiā cōnjūx, ūxor, ſpōnſā. Rēgnī cōſōrs.

Rē-

- Rēgio**, ōnis, eine Landschaft. *Poeniteat, tunc & Siculis regionibus urbes*. V. SYN. plāgā, tērrā, tellūs, ōrā, trāctūs, finēs.
- rēgiūs**, fönialich. *Regius accitu cari genitoris ad urbem*. Virg.
- SYN. Rēgālis, rēgiticus, māgnificus, splēndidus.
- rēgnātōr**, ein Regierer. *Regnatorem Asiae, jacet ingens litore truncus*. Virg. SYN. Dōmīnātōr, Rēx.
- rēgno**, regieren, herrschen. *Priamiden Helenum Grajas regnare per urbes*. V. SYN. impēro, dōmīnōr, prāsum. PHR. impērium, scēptrā tēneo, gēro Rēgnō, impēriō, scēptrō pōtiōr. Rēgnī, impēcī clāvum, hābēnās, frānā tēneo, mōdērōr, flēcto, rēgo, trācto. Pōpūlōs impēriō rēgo, gūbēno, prēmo, sūbigo, frāno, mōdērōr, dītīōnē tēneo. Pōpūlis jūrā dō, lēgēs impōno, dō, scribo, indico, statuo. Sūb lēgībūs, sūb dītīōnē pōpūlōs trāho, tēneo. Dēcūs impēriumquē Lātīnī tē pēnēs. Tōtāquē sūb rēgno tērrā fūtūrā tuo est. Tē Gālīa tōtā sūb dōmīnō, sūb rēgē est. v. Impero.
- rēgnum**, ein Königsreich. *Arma Jovis fugiens & regnis exsul ademptis*. V. SYN. Dītīo, impērium, dōmīnātūs, scēptrum. EPIT. opulētum, pōtēns, dīvēs, florēns, fēlix, āplum, spātīōsum, cēlebrē, nōbilē, āntīquum, āvītum, pātēnum, pātīum. PHR. Rēgnī dītīo, pōtēstās, mōdērāmēn, frānā, jūrā, jūs, mājēstās, dēcūs, hōnōr, mōlēs, pōndūs, ōnūs Rēgnī finēs. Rēgiā pōtēstās. Scēptrī dēcūs. Scēptrā pēr innūmērōs mīssā tūēntūr āvōs. Rēgnī statūs. v. Imperium.
- rēgo**, rēxi, regieren, herrschen. *Aeternis regis imperiis, & fulmine terres*. V. SYN. Gūbēno, mōdērōr, dirigo, dōmīnōr, impēro, impērito. vide supra regno.
- rēgrēdiōr**, ēris, wiederum hinter sich gehen. v. Redeo.
- regrēssūs**, Wiederkunft. — *nec habet fortuna regressum*. Val.
- rēgulā**, Richtscheid. *Regula peccatis quae poenas irroget aequas*. Hor.
- SYN. Nōrmā, lēx, ēxēmplum, vel rēgīmēn. EPIT. rēctā, jūstā, cērtā, cōstāns, fāllāx.
- Rēgūlus**. (*Attilius, vir consularis, qui, fufis Salentidis, triumphavit primusque ducum Romanorum, in Africam classem trajecit; victoriis innumeris clarus, Carthaginensibus captus est & in arcam ligneam conjectus, ubi, resectis palpebris, vigilando interiit.*) EPIT. Fōrtīs, fidūs, āmāns patriā, gēnērōsūs, māgnānīmūs, cōstāns. PHR. ādvērsōs quī fōrtitēr īvīt īn hōstēs. Quīquē sūā cōstāns nōmīnā laudīs hābēt, Prōrōgāt ātērnām tēritās tībī pūnicā tāmam, Rēgūlē. Patriā īnflāmmātūs āmōrē Rēgūlus, ēxpōsitīs sērvāvīt sācrā fidēmquē Sūplīcīs.
- rējēctūs**, verworfen. *Bis rejecti armis respuant terga tegentes*. V.
- rējīcio**, hinwerfen. — *oculos Rutulorum rejicit arvis*. V. SYN. ābjīcio, rēpēllo, rēmōvēo, vel rēcūso, rēspūo, cōntēmno, āspērñōr.
- rēlābōr**, zurük fallen. *Ad portum fluitans cymba relabatur*. (Chor.) H.
- rēlāxo**, nachlassen, erweitern. *Dissolvunt nodos omnes & vincla relaxant*. I. SYN. Lāxo, rēmītto, sōlvo, dīssōlvo, vel recreo, rēfīcio.
- rēlēgātūs**, verschickt. *Sexta relegatum bruma sub axe videt*. Ovid.
- rēlēgo**, ās, weit hinweg schicken. — *tauros procul atque in sola relegant*. V. SYN. āblēgo, āmāndo, rējīcio, rēmōvēo, pēllo. v. Pello.
- rēlēgo**, īs, wiederum lesen. *Quum relego scripsisse pudet, quia &c*, Ovid.
- SYN. Lēgēdo vel ōcūlis rēvōlvo.
- rēlīctūs**, verlassen. *Solos relictus ille qui vester comes*. (Jamb.) Sen.
- SYN. Dēsērtūs, vel ōmīssūs.
- rēlīgiō**, vel rēllīgiō, ōnis, Gottesdienst.

— *antiqua populum sub religione tueri.* Virg.

SYN. Piētās, divīnūs cūltūs. EPIT. Sacra, sānctā, ādōrāndā, vēnērāndā, vērēndā, vērā, cērtā, piā, pūrā, cāndīdā, divīnā. PHR. rēligiōnīs āmōr, sācēr cūltūs. *v. Pietas.*

Rēligiōsūs, *vel* rēligiōsūs, fromm, gottesfürchtig. SYN. Piūs. PHR. rēligiōnīs āmāns, cūltōr. Dēō āddīctūs, dēvōtūs. Piā sacra cōlēns, *v. Pius.*

rēligo, ās, anbinden. *Ad validum religata truncum.* (Sapph.) Hor.

SYN. Līgo, āllīgo, rēvīnciō. *v. Vincio.*

rēlīnquo, līquī, verlassen. — *medio sermone reliquit.* Virg.

SYN. Līnquo, dēsēro, dēstitūō, *vel* ōmītto, mītto, dīmītto.

rēllīquīā, Ueberbleibsel. *Troas reliquias Danaum, atque &c.* V. *vel*

Rēllīquīā. *Huc reliquias vehite cari corporis.* (Jamb.) Sen.

rēlīquus, überblieben, übrig. *Texantur reliqua iecta palude tibi.* Mart.

SYN. Sūpēstēs, *vel* āliūs.

rēlūceo, ēs, widerscheinen. — *Sigæa igni freta læta relucet.* Virg.

SYN. refūlgēo, rēnīteō, rēnīdēo, rēsplēndēo.

rēlūctōr, āris, widerstehen. *Multa reluctanti obstruitur, &c.* V. *v. Resisto.*

rēmāneo, zurück bleiben. *Parvulus exusto remanebat stipite fumus.* V.

rēmēdiūm, Hülfe, Arznei. *Cujus dolori remedium est patientia.* (Jamb.)

P. M. *v. Medicamen.*

rēmēo, wiederkommen. *Atque obitus remeare suos, nec cedere luci.*

Helpid. SYN. rēdēo, rēvērtōr.

rēmētior, wieder messen. *Si mado rite memor servata remetior astra.* V.

rēmēx, īgis, ein Ruder knecht. *Sive opus est remo remige carpit iter.* O.

EPIT. Rōbūstūs, vālīdūs, fōrtīs, dēxtēr. *v. Nauta, & mox remigo.*

rēmīgīum, eine Bewegung der Ruder, das Ruderwerk.

Remigis fulgit si brachia forte remisit. Virg.

rēmīgo, rudern *Eminet & læva tacitis sub remigat undis.* Virg.

PHR. Rēmōs dūco, īmpēllo, mōvēo, āgīto. Rēmīs īncūmbo, īnsūrgo, ūtōr, brāchiā īntēdo. Rēmīgīō īncūmbo. Vālīdīs īncūmbēre rēmīs. Rēmīs āquās, ūndās, æquorā, flūctūs pūlso, āgīto, fātīgo, vērro, sōllīcīto, fērīo, īmpēllo, sēco, sūlco, fīndo, dīvīdo, tōrquēo, Rēmīs, rēmīgīō nāvem mōvēo, dūco, rēgo, pēllo, propēllo, īmpēllo. Rēmīs ītēr, vīam cārpo, fācīo, ōpūs ēst rēmīs, rēmīgē cārpit ītēr. Cōnsīdūnt trānsītrīs, īntēntāquē brāchiā rēmīs. Rēmīs vādā lūcidā vērrūnt. Gēmīnāsquē lēgīt dē clāsse trīrēmēs. Rēmīgīōque āptās sōcīōs, sīmūl īnstrūit ārmīs. Fīndītē rēmīgīō, nāvītā dīxīt, āquās. *v. navigo, remus.*

rēmīnīscōr, sich besinnen, erinnern.

Aspicit & dulces moriens reminiscitur argos. Virg.

SYN. Rēcōrdōr, mēmīnī, *v. Memini.*

rēmīssūs, zurückgeschickt, it. faul. *Anchisæ magni, manesque Acheronte remissos.* V.

rēmītto, īsī, wīdērschīfēn. — *persepe remittis acutum.* H. *v. mitto, relaxo.*

rēmōrā, Vērhīndērung. *Remoramque faciunt rei privatae & publicae.* (Jamb.) Pl. (*Piscis quoque exiguus ita a remorando dicitur, quod natum, cui annexus fuerit, retardet.*) SYN. ēchēnēīs. EPIT. pārvā,

rēnūīs, tīmēndā. PHR. Sprētō īmpētē vēntī, rēmōrumquē rātem sīstērē sōlā pōtēns. Mōrā pūppībūs īngēns, pārvā ēchēnēīs ādēst. Tīmōrem īncūtiēns nāvītīs nāvēs tārđāns.

rēmō.

Rēmōrōr, verhinderen. — *paullum remoratur & altum.* Virg.

SYN. Mōrōr, rētārdō, tārdo.

rēmōtūs, fern, weit. — *Titbonusque remotus in auras.* Hor.

SYN. Dīstāns, dīsīūctūs, ābsēns, dīfīstūs, sēmōtūs, lōngīnquūs, ēx-
tērūs *vel* ālīēnūs, ābhōrrēns.

rēmōvēō, rēmōvī, hinweg thun. — *Tabulas a te remove memento.* H.

SYN. āmōvēō, dīmōvēō, sūmmōvēō, ābdūco, āvērtō, rēvōco, ār-
cēō, dētōrquēō. āmāndo, aūtēro, sūbdūco, rējīcīō, rēpēllo.

rēmūgīor, widerschallen. — *sequitur clamor, coelumque remugit.* Virg.

SYN. rēbōō, reclāmo, *vel* rēsōno. PHR. rēddērē mūgītum. Gēmī-
tū nēmūs ōmnē rēmūgīt. Sēquītūr clāmōr cōlūmqūē rēmūgīt. *v. Echo.*

rēmūnēro, & rēmūnērōr, wiedervergelten.

At te his suppliciis remunerabor. (Phal.) Cat.

SYN. Cōmpēnsō, pēnsō. PHR. Grātīām, vīcem rēfēro, rēpēndo,
rēpōno, rēddō, rētrībūō. Prētīum, mērcēdem rēpēndo, pērsōlvo,
pār prēmīā dīgnē rēfēro, ōffīcīūs prētīum mēdiocrē rēpēndērē mā-
gnīs, rēddērē vīcem mēritīs. Mēritīsne hēc grātīā tāntīs rēddītūr?
Hæccīne jūstā rēpēndīs dōnā? *v. Gratias ago.*

Rēmūrīā. (*Olim picta fuerunt festa, quibus mortuorum sepulcris epulae inferebantur, quae deinde litterae unius immutatione dicta sunt Lemuria. Dicta autem Remuria putantur a Remo Romuli fratre, in cujus honorem primum fuerunt instituta.*) (Ovid. 5. Fast.) Rōmūlūs ōbsē-
quītūr lūcēmquē rēmūrīā dīxīt illam, quā pōsītīs jūstāīfērūntūr āvīs,
āspērā mūtātā ēst īn lēnem tēmpōrē lōngo lītterā, quā tōtō nōmīnē
prīmā fūit.

rēmūrmūro, widerbellen. — *sperat nec fracta remurmurat unda.* V.

SYN. ōbmūrmūro, rēsōno, *vel* ōblōquōr.

Rēmūs. (*Romuli frater, qui, quod nova urbis Romae moenia per ludibrium transfiliisset, a fratre est interfectus.*) EPIT. Mārtīgēna, Aūsōnīūs,
āvēntīnūs, īlīādēs. PHR. Aūsōnīūs jūvēnīs Mūrōs aūsūs trānsīrē
recēntēs. Cūjūs Rōmānī prīmum mādūērūnt sānguīnē mūrī.

rēmūs, ein Schiffer. *Agmine remorum celeri ventisque vocatis.* V.

SYN. Tōnsæ, ārbōr, rēmīgīum. EPIT. Lōngūs, spūmāns, æquōrē-
ūs, vālīdūs, lūctāns, hūmīdūs, hūmēns, ūdūs, pēndēns, dēmīssūs, cī-
tūs, lēvīs, āgīlīs, vēlōx, ærātūs. PHR. Rēmī pālmā, pālmulā, vēr-
bēr, flāgēllum, ālæ, rēmōrum āgmēn, vīcēs. Lævās strīngāt sīnē pal-
mulā cāutēs, īn lēntō lūctāntūr mārmōrē tōnsæ Cēntēnā ārbōrē flū-
ctum vērberāt āfsūrgēns, spūmāns vādā mārmōrē vērso. Rēmīs strī-
dētībūs æquōr cōnvūlsūm, pūlsātum āgītātum dēhīscīt, dēscēdīt. Æ-
quōra vērtēns: Quī flūctum vērberāt. Frēgīt hypērbōreās rēmīs āf-
dācībūs ūndās. Frētā lātā cītīs spūmāntīā rēmīs ōbvērtīt lātērī pēn-
dētēs nāvītā rēmōs, āgīlī pēragrāt frētā cærulā rēmō. *v. Remigo.*

rēnāscōr, wieder geboren werden.

Cogitat, occulto sub corde renascitur ardor. S.

SYN. rēdēō ād lūmīnā vītæ. *v. Nascor.*

rēnīdēō, glānzen. *Ære renidenti tellus nec dum horrida miscent.* V.

rēnīdēscō, wieder glānzen. *Ære renidescit tellus subterque virum vi.* L.

SYN. rēfūlgēō, rēsplēndēō, cōrūscō. *Luceo.*

rēnīdēō, wieder glīzen. *Purior ac soli ronitet nudatus ab undis.* Prisc.

SYN. rēnīdēō, rēfūlgēō, rēsplēndēō.

rēnītōr, ēris, sich widersetzen. SYN. ōbnītōr, nītōr, rēsīsto, rēlūctōr,
ādvērsōr. *v. Resisto.*

rēnōvo, erneuren. *Sanguineam rastris jam renovabat humum.* M.

SYN. Rēpāro, īnstaūro, rēstaūro, rēficio, īntegro, rēdīntegro, ītēro.

PHR. Sēmīcrēmōquē nōvāt rēpētītum stīpītē vūlnūs, īnfāndum Rēgīnā jūbēs rēnōvārē dolōrem. *v. Reparo.*
rēnūntio, eine Botschaft auērichten.

Quasi non renuntiata sint hec sic fore. (Jamb.) Teren.

SYN. Nūntio, nārro, rētēro, *vel* rēlīnquo.

rēnuo, is, abschlagen. *Fingitur, an renuis? vis tu gaudere relictis?* P.

SYN. ābnūo, rēcūso, nego. *v. Abnego.*

rēor, rēris, achten, meinen. *Jam reor hoc ipsos edidicisse Deos.* Tibull.

SYN. Pūto, cēnsēo, ōpīnōr, jūdico, ēxistīmo.

rēpāgūlūm, ein Riegel. *pedibusque repagula pulsan.* Ovid.

SYN. ōbēx. *v. Obex.*

rēparābilis, wiederbringlich. *Tu quoque clamabis, nulla reparabilis arte.* Ovid.

rēpāro, erneuren. *Damna tamen celeros reparant caelestia luna.* Hor.

SYN. rēficio, rēnōvo, rēstaūro, īnstaūro, īntegro, rēdīntegro, sār-cio, rēsārcio, rēcūpēro. PHR. ād āntīquūm, *sen* prīstīnūm rēvōcārē dēcūs. Vētērēs sār-cirē rūīnās. Lāpsās, lābētēs aēdēs āttōllērē, nō-vō dēcōrārē, *vel* stābīlīrē sāxō. Dōnēc tēmplā rēfēcērīs, aēdēsqūē lābētēs Dēōrum, ēt tōdā nīgrō sīmūlacrā fūmō. Dīc quā gēnērīs dāmnum rēparābilē nōstrī artē sīt. Tēmplā vēnūstā Dēī rēvōcāstī īn cūlmīnā prīscā. Pōstquē sūūm lāpsūm nūnc mēlīōrā plācēt, pōst cī-nērēs cōnsūntā sūōs tēnūēsqūē fāvīllās. Sīc sōlēt ēt phōenīx sē rē-nōvārē sēnēx. Hēc rēparāt vīres fēstāquē mēmbrā lēvāt, ō ūtīnam pōssēm pōpūlōs rēparārē pātērnīs artībūs.

rēpēllo, repūli, hinter sich treiben. — *solusque repellitur error.* Arat.

SYN. rējicio, rēmōvēcō, ārcēcō, prōhībēcō, pēllo, prōpēllo, propūlso, expēllo, dēpēllo, āmōlīōr, āmōvēcō, āmāndo PHR. Jūdīcē mē, frāūs ēst cōncēssā, rēpēllērē frāūdēm, ārmāquē īn ārmātō sūmērē jūrā sīnūnt, rēpūlīt ā Lībycīs īmmēnsūm syrtībūs aequōr. Quāquē fērōs rēpūlīt dōctīs mēdicātībūs īgnēs. *v. Pello.*

rēpēndo, rēpēndī, vergelten. *Fatis contraria fata rependent.* Virg.

SYN. Rēddo, rētrībūo, sōlvo, pērsōlvo, rēpōno, rēfēro, rēmūnēcō.

PHR. Fātīs cōntrārīā fātā rēpēndīt, īngēnīō fōrmāe dāmna rēpēndo mēa. *v. Remunero.*

rēpēntē, gēhīng, schnell. *Concerto riguit vineta repente gelu.* M.

SYN. Subīto, stātīm, ēxtēmplō, cōnfēstīm, āctūtūm, prōtīnūs, cōn-tīnuō, īllīcō. *v. statim.*

rēpēntīnūs, urplōglic. *Sumque repentinas ejaculatus aquas.* Ovid.

SYN. Subītūs, rēpēns, īmprōvīsūs, īnōpīnūs.

rēpērcūtio, ūfsī, wīdērschlāgen. — *nascens aurora repercutit Indos.* Al.

SYN. Rēvērēcō, rēflēcō. PHR. Sīcūt āquāe trēmūlūm lābrīs ūbī lūmēn āhēnīs sōlē rēpērcūssūm, pōsītāquē ēx ōrdīnē gēmmāe. Clārā rēpērcūssō rēddēbānt lūmīnā phōēbō. Vīcīnōs nāscēns āurōrā rēpērcūtīt īndōs.

rēpērcūssūs, zurūfgeschlagen. *Sole percusso aut radiantis imagine lu-na.* V. SYN. Rēflēcūs, rēsūltāns.

rēpēcō, rēpēcī, fīndēn. — *nulla fugam reperit fallacia victus.* Virg.

SYN. īvēcō, nāncīscēcō, cōmpēcō, dēprēndo.

rēpēcūs, ērsūndēn. *Quaerit caelo lucem, ingenuitque repertam.* Virg.

SYN. Cōmpēcūs, īvēntūs.

rēpēcītūs, wīdērhōlt. *Nec repetita sequi curet Proserpina matrem.* V.

SYN. ītērātūs.

rēpēc-

rēpēto, wiederholen. *Si repetas, & si creditor esse velis.* Mart.

SYN. itēro, ingēmīno, rēsūmo, vel rēpōsco, pēto, vel rēdēo. PHR.

Vicissim dico, loquor; vērba, vōcēs, sōnōs rēddo, rēmītto, rēfēro, itēro; rūsus, itērum dīco, faciō, āggrēdiōr, incipio, rēpētēns itērumquē itērumquē mōnēbo. Nēc quīdquam ingēmīnāns itērumquē itērumquē vōcāvī. Nōn cānimus sūrdīs rēspōndēt omniā silvā.

Quam primum pāstī rēpētēt, præsēpiā taūrī. v. *Echo.*

replēo, replēvī, erfüllen. *Fossa repletur humo, plenaque &c.* Ovid.

PYN implēo, cōmplēo, ōpplēo, ādimplēo, cūmūlo. PHR. fōssā replētūr hūmō. Taliā vōciferāns gēmītū tēctum omnē replēbāt. Lī-tōra vōcē replēt sūb utroquē jācēntiā Phœbo.

replētus, erfüllet. *Ignibus ac ventis, cum primis esse repletus.* Luc.

SYN. implētus, ādimplētus, ōpplētus, cōntērtus, rēfērtus, cūmūlātus, plēnus, ābūdāns, rēdūdāns.

rēpo, rēpsī, friechen, schleichen. *Sic variat natura vices, infantia re-pit.* Prud. SYN. rēpto, ādrēpto, sērpo. PHR. Cōrpūs hūmī trāhē-rē. Vērtērē pēctōrē tērram. Pēr vādā rēptābāt prūnus. Sērpīt hū-mī tūtus, infāntiā rēpīt.

rēpōno, rēpōsui, hinsetzen. — *arisque reponimus ignem.* V. v. pono, reddo.

rēpōrto, davon tragen. *Nuntius ingentes ignota in veste reportat.* V.

SYN. rēfēro, rēvēho, vel ōbtinēo, ācquīro, cōmpāro.

rēpōsco, rēpōpōsci, wieder fordern. *Instaurate, pio si poenas ore reposco.*

V. SYN. rēpēto, pēto, pōsco. v. peto, posco.

rēpōsītus, hinter sich gelegt. *His bis repositum degravet lassus manus.*

(Jamb.) S.

rēpōstus. *Maternis etiam membris, alvoque reposita.* L. SYN. Pōsītus.

repræsēnto, fürtragen. *Virtutem repræsentet moresque Catonis.* Hor.

SYN. ēxhibēo, ōstēdo, mōnstro.

reprēhēdo, mit Worten strafen. — *prudens versus reprehendet iner-tes.* H. SYN. ārgūo, ōbjūrgo, incūso, incrēpo, incrēpito. PHR.

Dīctis cārpo, corripio, rēdārgūo. v. Objurgo, redarguo.

reprēssus, unterdrückt. *Tali repressus cognitor constantia.* (Jamb.) Pr.

reprīmo, zurük halten. *Et reprimit fluidos miro medicamine cursus.* S.

SYN. Cōmprīmo cōhibēo, cōtīnēo, cōmpēsco, cōērcēo, frāno, refrāno, sisto, tēnēo, rētārdo. v. fræno.

reprōbo, verwerfen. SYN. imprōbo, rējīcio, ābjīcio, dāmno.

rēpūdīo, idem. — *sum hospes repudio hospitium tuum.* (Jamb.) Plaut.

SYN. rēcūso, rēspūo, ābjīcio, rējīcio, rēpēllo, vel āspērnōr.

rēpūdīum, Ehescheidung. *Hec sunt repudia, nec potest fieri nocens.* (J.) S.

rēpūgno, widerstreben. — *letale ferat contra ille repugnans.* Virg.

SYN. ādvērsōr, cōntrādīco, reclāmo. v. Resisto.

rēpūlsā, Abschlag, das Abweisen.

— *exiguum censum turpemque repulsam.*

EPIT. ācērbā, mōlēstā, trīstīs, dūrā, atrōx, crūdēlīs, āspērā, īnīmī-cā, īnjūstā, īnīquā, tōedā, tūrpīs. PHR. Nūllām pātiērē rēpūlsam.

rēpūlsus, hinter sich gestossen. *Et faceret si non æra repulsa sonent.* Tib.

rēpūrgo, auspuzen, ausfaubern. *Dumque repurgat humum, collectaque &c.* Ovid. SYN. pūrgo, mūndo, ēxpūrgo.

rēpūto, ās, betrachten. — *sed enim reputa tecum ipse sorores.* Sil.

SYN. pūto, mēdītōr. v. Cogito.

rēquīēs, ēī, Ruh. *Quod caret alterna requie, durabile non est.* O. v. Quies.

rēquīēscō, ruhen. *Et si quid cessare potes, requiesce sub umbra.* V. v.

Quiesco.

rēquīro, einen suchen. *Injice, namque potes, portusque require Velinos* Virg.

rēs, rēi, eine Sache, Handel. *Incertæque rei Phalaris licet imperet, ut sis.* J. *Felix, qui potuit rerum cognoscere causas.* Ovid.

SYN. Nēgōtium, ōpērā, fāctum, fācīnūs, *vel* bōnā, dīvītīæ, ōpēs. rēsārcīo, īs, wieder ersetzen. SYN. Sārcīo, rēfīcīo, rēpāro, rēnōvo, rēstaūro. *v. Reparo.*

rēscīndo, rēscīdī, abschneiden. — *rescidit ense malum.* Rut.

SYN. rēsēco, sēco, āmpūto, scīndo, ābscīndo, *v. scindo, vel* dīssōlvo, sōlvo, rēvēllo, ābōlēo, ābrōgo, āntīquo, īrrīto, īnfīrmo, dēstrūo. rēscrībo, wieder schreiben. *Debes hoc etiam rescribere si tibi curæ.* H. rēsēco, ās, abschneiden. *Resina, Veneto nec refecare luto.* M. *v. supra rescindo.*

rēsēro, ās, aufstehn. *Insignis resera stridentia lumina consul.* Virg.

SYN. āpērīo, rēclūdo, rēsīgno, pāndo, *vel* rētēgo, dēclāro, mānīfēsto, ōstēndo.

rēsēro, ās, hinter sich halten. *Incolumem pallanta mibi si fata reservant.* V. SYN. Sēro, āsēro, rēcōndo.

rēsēs, īdīs, müßig, faul. *Fam pridem resides animos, desuetæque corda.* Virg. SYN. Dēsēs, ōtīōsūs, pīgēr.

rēsīdēo, ēdī, niedersetzen. *Ferre suis rebus, quum resideret, opem.* Avien. rēsīdo, sich wiederum setzen. *Gente sub assarici fato ventura resident.* V.

SYN. Rēsīdēo, *vel* rēquīēscō, plācōr. rēsīgno, das Siegel aufbrechen.

— *adimitque & lumina morte resignat.* Virg.

rēsīlīo, īī, & ūī, zurück springen.

Frangitque cuneos, resilit excussus chalybs. (Jamb.) Senec.

SYN. rēsūlto, rēflēctōr, rētōrquēōr, rēpērcūtīōr, rēpēllōr, retrō ēxīlīo, sālīo, fēror. *v. Echo.*

rēsīpīscō, īs, wieder flug werden. *Nunc demum vasto fessi resipiscimus æstu.* P. SYN. ād mēntem rēdēo, collīgo.

rēsīsto, rēstītī, widerstehen. *Portarum vigiles, & cæco Marte resistunt.* V.

SYN. rēpūgno, rēlāctōr, rēnītōr, ōbnītōr, ādvērsōr, ōbsīsto, ōbsto, ōbsum. PHR. Cōtrā nītōr, sto, sīsto, ōbsīsto. Hōstem īnstāntem, ōppōsītum, hōstīlem īncūrsū sūstīnēo, sūstēnto, rētādo, īnēxpūgnābīlīs ōbstāt. Sūstīnēt īncūrsūs īnstāntīāquē ōrā rētārdāt, īmmōbīlīs hārēt, cēū flūctībūs ōbvīā rūpēs vėlūt pēlāgī rūpēs īmmōtā rēsīstīt. Pērstītīt īllē ānīmō vūltūquē īmmōtūs ēōdem. Hōstēsquē mīnāsqūē rīdēt ēt īnstāntīs mētūēndā pēriculā mōrtīs. Nīl tīmēt āst ānīmō cōnstāns. Dēnsīs ōbsīstērē tūrmīs vīx nūnc ōbsīstītūr īllīs, nēc quīsqūam īnstāntēs. Tēucrōs, lētūmqūē fērētēs, sūstēntārē vālēt tēlīs āut sīstērē cōtrā mānēt īllē crūētīs āngūstūs tēlīs, ēt īnēxpūgnābīlē ōbstāt, āpplicāt hīc hūmērōs ād māgnæ sāxā cōlūmnæ. Tūtāquē tērgā gērēns, ādvērsāquē īn āgmīnā vērsūs sūstīnēt īnstāntēs, *resistere pro sistere*, rēsītīt ād nōstrās fēssā lābōrē fōrēs, īncīpīt ēffārī, mēdīāquē īn vōcē rēsītīt.

rēsōlvo, rēsōlvī, auflösen. — *zephyro putris se gleba resolvit.* Virg.

SYN. Sōlvo, dīssōlvo, rēscīndo, vīōlo. rēsōlūtūs, auflöst. *Scilicet hac reddi deinde ac resoluta referri.* V. rēsōno, ās, ertönen. *Formosam resonare doces Amaryllida silvas.* V.

SYN. Cōnsōno, pērsōno, āsōno, sōno, *vel* rēbōo, rēmūgīo. PHR. Sōnum rēmītto, rēfēro, rēddo. Sōlē sūb ārdētī rēsōnāns ārbūstā cīcādīs, rēsōnāt clāmōrībūs æthēr. *v. Echo.*

rēsō-

rēsönüs, hellstimmig. *Ludebant resono meditantes vulnera sistro.* Pr.

SYN. rēsönāns, sönörüs.

rēsörbéo, es, verschlufen. — *retro atque aestu revoluta resorbent.* V.

rēspērgo, besprengen. SYN. pērfūndo, āspērgo, spārgo.

rēspicio, rēspēxi, sich umsehen. *Respice, cui regnum Italiae, &c.* Virg.

SYN. āspicio, cōspicio, spēcto, āspēcto, tūeör, intūeör, spēcülör, cerno, vīdeo, inspicio, sūspicio, dēspicio, dēspēcto, cīrcūspicio, prōspicio. PHR. öculös fero, cōnjicio, in öculis lūstro, öbéo, lēgo, pērlēgo, öculös pāsko, rēficio, recreo pīctūrā, tabellā, &c. öculös vólvo, advērtō v. *Aspicio.*

rēspīro, Lust sich öpfen. *Liquitur & piceum, (nec respirare potestas)* V.

PHR. Spīritum, aūram trāho, dūco. Aūrās cāpio, cāpto, āccipio, rēddo, cālōrem, æstum aūrā refrigēro. v. *refrigero, vel cēfio, dēsīfio, quīesco.*

rēspōndeo, rēspōndī, antworten. *Et cantare pares & respondere para-*

ti. V. SYN. Rēspōnsō. PHR. rēspōnsā dō, fero, rēddo, rēfēro, rē-

mītto, jācto, vōcem, dictā rēfēro, rēddo. Cōtrā ordiör, rēddo.

Dictis addo vērba vicissim. Dictis dictā sequör. Tum sic paucā

rēfers. Sic Vēnūs at cōtrā. Vēneris sic filiūs örsüs dīxērāt, et

dictā illiöneüs sic vōcē secūtüs. Vix eā fatüs erāt, gēmītū quum

tāliā rēddīt. Tūrnüs ad hēc. Æölüs hēc cōtrā. Tum cōtra

Jūnō quārēntī tālibüs illā (*subintelligendo* rēspōndīt) addidīt hēc

vērbis ūltimā vērba tuis, āltērnīs rēddērē vērba nōtis. Paucā fūrēntī

sūbjicio. Cōtrā quem tāliā fatür atquē hīnc rēspōnsū paucis itā

rēddidīt hērös. Subitō ex altō vōx rēddītā locō est. Quæ rēfērānt

fātī jubēt, et rēspōnsā rēpōscit ordinē cūctā sūō. Audītis illē hēc

plācidō sic rēddidīt örē Tūrnüs ad hēc Rēgīquē jubēt, rēspōnsā Lā-

tīnō certā rēfērrē vīrös et pācis dicērē lēgēs, nōn rēspōnsā pōtēst

cōnsültüs rēddērē vatēs. v. *Colloquor, loquor.*

rēspūo, verachten. *Respueris etiam Phæbo gravissima dona.* Tibull.

SYN. rējicio, rēcūso, tēmo, āspērno, fāstidīo. v. *Aspernor.*

rēstaūro, erneueren. SYN. īnstaūro, rēpāro, rēsārcio. v. *Reparo.*

rēstitūo, wiedergeben. *Missurum tibi restituta credis.* (Phal) Mart.

rēsto, rēstiti, übrig seyn. SYN. Sūpērsūm. PHR. Jāmquē dūæ rēstānt
nōctēs dē mēnsē secūndo. Cōtrā ego vivēdo vicī mēā fātā supē-
stēs, rēstārem ūt gēnītör. Mē tāmēn exstīnctō tāmā supērstēs erit,
pōst mēā mānsūrum fātā supērstēs öpūs. Auxiliōquē ūrbēs pöpuli-
quē supērsūnt.

rēstrīngo, wieder binden, wieder zu stricken. SYN. āstrīngo, ligo, rēli-
go, rēvincio, cōercēo, cōhibēo, cōmprīmo.

resūlto, as, wieder auffspringen. *Saxa sonant, vocisque offensa resultat
imago.* V. SYN. rēsiliō. v. *supra resilio.*

rēsūmo, is, wieder nehmen. *Instat anbelanti prohibetque resumere vi-
res.* Ov. SYN. rēcīpio.

rēsūpīnūs, der auf dem Rücken liegt.

Quæque tulit, spectat resupina sidera vultu. M.

SYN. Sūpīnūs, rēsūpīnātūs, rēclīnīs, rēcūmbēns, jācēns. v. *Recumbens.*

rēsūrgo, is, aufstehen. *Ostendant, illic fas regna resurgere Troja.* V.

SYN. āsūrgo, sūrgo, vel īnstaūrör, rēnövör, rēpārör, rēfīciör. v.
rex resuscito.

rēsūsquito, wieder auferwecken. — *positamque resuscitate iram.* Ovid.

SYN. ēxcito, sūsquito. PHR. exstīnctūm, fūctūm, cādāvēr, mōrtū-
um ad vītām rēvōco, rēdūco, ēxcito, sūsquito, öbitā ā mōrtē, āb īnfēr-
nis

nīs ūmbrīs rēdūco, rēvōco, ēxtrāho vītā adēmtā, ānīmā rēd-
do, rēstitūo, vītā sūpēris aūrīs rēddo, ād lūcem, sūb lūmīnīs aūrās,
īn cōelum Mānēs sēpūltōs rēvōco, rēvōco ād mūnērā vītā, ād lūmīnā
vītā, rēstitūit dēfūnctā cādāvērā vītā. Sīcūt ēnīm gēnītōr dēmōrtuā
cōrpōrā rēddīt ād clārum vītā lūmēn, sīc ōmnīā nātūs, Quā vōlēt ād
sūpērōs sūrgēntiā cōrpōrā dūcēt, sōcīōs ā mōrtē rēdūxit. Trēs etiā
ē nōstrīs ōbitā jam ā mōrtē rēdūxit. Pōsitāmqūē rēsuscitāt īram.

rēsuscitōr, wieder aufstehen. *Sed ne reliquias resuscitandas.* (Phal.) Pr.
SYN. excitōr, sūscitōr. PHR. ād vītā rēsūrgo, rēvōcōr, rēdēo.
Tūmūlō, sēpūlcro ēxēo, prōdēo, īn vītā rēdēo. Lūcem, vītā rē-
cipio, cōrpōrēōs ānīmā mīttūntūr īn ārtūs, Æthērēās rūrsūm vēnīrē
sūb aūrās, ēdūcī sūrsūs īn aūrās. Itērum dīās īnvīsērē lūmīnīs aūrās.
Līmīnē dē mōrtīs rēmēārē īn līmīnā vītā. Mōrtuūs āsūrgīt, rēsi-
dēnsquē lōquēnsquē rēvīxit. Sūrgīt ēt ēx prōpriō pūlvērē rūrsūs
hōmo, rēddītūr āmīssā lētī pōst fūnērā vītā, ādvēnīēt tēmpūs quū
mōrtuā cōrpōrā vōcem āccīpiēt nōstrā ēt vītā cum vōcē tēnē-
būnt. Lāzārūs ē tūmūlō, Chrīstō īnclāmāntē, rēsūrgīt, ēt dūrā
mōrtīs lēx rēsōlūtā pētīt, altithrōnūs pōstquā sūrrēxit ād æthērā
Chrīstūs, cārē trīumphālī vīctīciā signā rēpōrtāns, īnclytūs, īnfēr-
nī spōliātō cārcērē dīvēs.

rētādo, aufhalten. *Virgines nupta tua ne retardet.* (Sapph.) H.
SYN. Tādo, mōrōr, rēmōrōr, rētīnēo, dētīnēo, sīsto. PHR. Mō-
rem faciō, āffēro, īnfēro. *v. Moror.*

rētē, īs, Netz, Fischgarn. *Si dum tu sectaris apros, ego retia servo.* V.
SYN. Lāquēi, cāfsēs, līnā, tēndīcūlā, pēdicā, īndāgo. EPIT. Ap-
pōsitum, dīspōsitum. PHR. plāgārūm frāūs, dōlūs, rārī īnfractūs.
Hūmēntiā līnā, nōdōsī cāfsēs. Dūcēntiā rētiā pīscēs, fēris silvēstrī-
būs īnīmīcā. Tēnsā fēris.

rētiā tēdo, Netz stellen. PHR. rētiā, plāgās pōno, dīspōno, nēcto, lā-
xo, rētibūs, lāquēis clāudo, cīngo, dēcīpio, īnsīdiās pīscībūs, āvī-
būs, fēris strūo, pāro, tēdo. Dūctīs rētibūs pīscēs trāho, cāpio; æ-
quōr, amnem ēvēto. *v. Piscor.* Silvās, sālūtūs, nēmōrā rētibūs, īndā-
gīnē cīngo, clāudo, āmbīo, cīrcūndo, sēpio. *v. Venor, Aucupor.*

rētēgo, īs, aufdecken. *Consilium retegis Lyæo.* (Dacl. Troch.) Hor.

SYN. āpērīo, dētēgo, reclūdo, rēsēro, pāndo, ēxplico.

rētēxo, das Gewebe wieder aufmachen.

— *orbes explent cursu, totidemque retexunt.* Virg.

rētīcēo, verschweigen. *Non potuerunt juvenes nostro reticere sepulcro.*

SYN. Tācēo, cōntīcēscō, ōbmūtēscō, sūbtīcēo, vel sūpprīmo. *v. Obmutesco.*

rētīnāculum, ein Heber. *Atque amerina parant lenta retinacula viti.* V.
Elaqueanda animi constantia, ne retinaculis. Prud.

EPIT. pārvum, nēxīlē, sīnūōsum, nōdōsum, ēxtēnsūm, fallāx, dō-
lōsum, sūbdōlum, lātēns, ōccūltum, īnsīdiōsum, ābdītum, cāvum,
lātītāns, īnīmīcūm, pāratum, pōsitum.

rētīnēo, ūī, behalten. — *possunt retinere magistri.* V. SYN. Tēnēo,
cōntīnēo, vel tādo, rētādo, mōrōr, rēmōrōr, dēmōrōr.

rētōrquēo, zurück schlagen. *Adversos toties currus Iuturna retorfit.* V.

SYN. reflēcto, rēpēllo, flēcto. PHR. illē dōlōrē fērōx cāpūt īn sūā
tērgā rētōrsīt, āvērsōs tōtīēs cūrrūs Jūtūrnā rētōrsīt.

rētōrtus, frumm. *Concursu lacrymisque immobilis ille retorto.* Virg.

retrācto, ās, wiederrufen. — *micant digiti ferrumque retrahant.* V.

retrā-

retrāho, hinter sich ziehen. *Impediunt retrahitque pedes simul unda &c.*

V. SYN. rēdūco, ātrāho, trāho.

retribūo, wieder geben. *Corpora retribuat, rebus recreatque fluentes.*

I. SYN. rēddo, rēfēro. v. *Remunero.*

rētro, hinter sich. *Abduxere retro longe capita ardua ab icū. Virg.*

Amnis & Adriacas retro fugit Aufidus undas. V.

rētūndo, stumpf machen. *Ducere & indomita virtute retundere mentes. Virg.*

rētūsūs, ā, um, gestumpft. — *neu ferro laede retuso. Virg.*

rēvehō, wiederumführen. *Qui revebis nobis aeternaque pergama servas.*

V. SYN. rēfēro, rēdūco.

rēvēllo, von dannen reißen. *Insequar & quos Sidonia vix urbe revelli.*

Virg. SYN. āvēllo, ābstrāho.

rēvēlo, entdecken. *Cur sic sancta Deus pandens arcana revelat. Virg.*

SYN. āpērio, dētēgo, rēclūdo, rēfēro, dēclāro, pāndo, duplīco, mānīfēsto, pātēfācio, prōdo, īndico. v. *Manifesto.*

rēvērēntiā, Zucht und Ehre. — *nulla est reverentia dandi. Prop.*

SYN. Vēnērātiō, ōbsērvāntiā, cūltūs, hōnōr.

rēvērēōr, einen fürchten. SYN. Vērēōr, cōlo, hōnōro. v. *Veneror.*

rēvērtōr, wieder kehren. *Nunc a te tua, magne pater, consulta reverter. v. redeo.*

rēvīnciō, hinter sich binden. *Errantem Mycone celsa, Gyaroque revinxit. Virg. SYN. Vīnciō, līgo, rēlīgo. v. Vincio.*

rēvīnciūs, hinter sich gebunden. — *juvenem interea post terga revinctum. Virg.*

rēvīrēscō, wieder grünen. *Arte suum parili revirescere posse parentem. Ovid.*

rēvīso, heimsuchen. *Progeniem parvam dulcesque revisere nidos. V.*

rēvīvo, wiederum lebendig werden.

— *alloquiis anima haec moribunda revixit. Ovid.*

SYN. rēsūrgo, ād vitam rēsūscītōr, recreōr. v. *Resuscitor.*

rēvōco, wiedererrufen. *Sed revocare gradum superasque evadere ad auras. V. SYN. rēdūco, abdūco, āvōco, retrāho, āvērto, ābstrāho, rēmōvēo.*

rēvōlūbilis, daß man welsend oder rollend macht.

Jam magis atque magis corpus revolvibile volvens. Virg.

rēvōlvo, umwelzen. *Redde oro miseris iterumque revolvere casus. V.*

rēvōlūtūs, umgewelzet. *Ille autem spissa jacuit revolutus arena. Virg.*

rēvōmo, is, widersprechen. *Et falsos ridens revomentem pectore fluctus.*

V. SYN. ēvōmo, rējīcio, ērūcto.

rēūs, Beklagter. *Nec tibi mitrarum nec sic tibi barba reorum, M.*

SYN. Sōns, nōcēns, nōxiūs, āccūsātūs. EPIT. Trīstīs, pāllēns, pā-

vīdūs, pāllīdūs, sōllīcītūs āttōnītūs, trēpīdūs, squāllīdūs, mīser. PHR.

Scēlērīs, crīmīnis cōnsciūs. Crīmīnē īniquō dēlātūs. Crīmīnis rēūs

āctūs, īmmēnsā vītīōrum mōlē grāvātūs, pēccāti lābē nōtātūs. Sōrdī-

dā mōestūs tōgā, vūltum dējēctūs, īntōnsōs rēspērsūs pūlvērē crīnēs.

Fālsi crīmīnis āctā rēā ēst. Mōrdācī cōrdā dōlōrē Cōnsciā dīscīndo,

pāllōr īn ōrē Cōnsciūs āudācīs fāctī dāt sīgnā rēātūs, ēt dēprēnsā trē-

mīt lānguēns mānūs, ēt cōlōr ālbēns, prāesīdīum ēs mīserīs, Chrīstē

bēnīgnē, rēis. Cāstā quīdem, sēd nōn ēst crēdītā rūmōr īnīquūs. Lā-

sērāt ēt fāllī crīmīnis āctā rēā ēst. v. *Accuso, sceleratus.*

rēvūlsūs, ausgezogen, ausgerissen. — *cum puppis parte revulsa. V.*

SYN. āvūlsūs, ābstrūctūs, vūlsūs.

Rēx, ēgis, ein König. *An nescis longas regibus esse manus.* Ovid.

SYN. Princēps, impērātōr, rēgnātōr, rēctōr. **EPIT.** Fōrtis, magnā-nimūs, pōtēns, gēnērōsus, invictūs, bellīgēr, Mārtiūs, Māvōrtiūs, magnificūs, trēmēndūs, clārus, illūstris, armipōtēns, prūdēns, sapiēns, prōvidūs, mōdērātūs, lēnis, iūstūs, æquūs. **PHR.** Pōpuli rēctōr, mōdērātōr, dōminātōr, rēgni Princēps, sūmmūs præsēs, rēgni scēptrā tēnēns, gērēns, rēgālī jūrē pōtēns. Scēptrā quī manū gērīt, gēstāt, tōrquēt, mōdērātūr. Quē rēgālīs pūrpūrā tēgit, ōrnat. Quisquē sōliō fūltus ēbūrnō jūrā dāt ēt lēgēs pōpulis. Aūgūstā supērbūs aulā, rēgem nō faciūnt ōpēs, nō vēstīs Tyrīæ cōlōr, nō frōntis nōtā rēgiæ, nō aūrō nitidæ trābēs, rēx ēst quī pōsult mētūs, rēgis frōntē diādēmā cōrōnat. Scēptum dēxtram ōrnet. Micāt ōstrō vēstīs ēt aūrō tūlgēntī dāt jūrā thrōnō, sōliō. Quē pēnēs ēst lēgum vērēandā pōtēstās. Quē Dēus in cēlsā rēdē locāvīt, quī pōpulos sūb dīctōnē tēnet. Cōsiliis rēgēs mōdērāntūr rēgnā, trāhūntquē. Nō ipsī ex aliis pēndēt, aliivē trāhūntūr arbitriis, an nescis longas rēgibus ēsse manus. Cōponitur ōrbis rēgis ad ēxēplum, nēc sic inlētēre sēnsūs hūmānos ēdictā valēt, quā vitā rēgētis. Mōbilē mūtātūr sēmpēr cum princīpē vūlgūs. *v. Princeps.*

Rhādāmāntūs. *Gnosius hac Rbadamantus habet, &c.* Virg.

(*Jovis ex Europa filius, Lyciæ rex, qui, quod severus fuerit iudex, fingitur a poetis apud inferos nocentum explorare culpas.*) **SYN.** agēnōridēs. **EPIT.** Gnōsiācūs, Gnōsiūs, lēgifer, sēvērus, immītis, tōrvūs, inēxōrābilis, dūrus, trēmēndūs. **PHR.** Mīnōis frātēr, Gnōsiūs arbīter ōrcī. Hēc Rhādāmāntūs hābēt dūrissimā rēgnā. Cāstīgatquē aūdītquē dōlōs, subīgitquē fātērī. Quæ quīs apud supēros fūrtō lātātūs inānī. Distūlit in sēram cōmissā piāculā mōrtē. Quī nēc mūnērībūs, prēcībūs nēc flēctītūr ūlīs. *v. Minos, Æacus.*

Rhāmnuṣiā. *Indignationis Dea, quam Græci Nemesein vocant, quæ ab iis poenas repetere existimabatur, qui presentibus bonis indignos se præbuisent.* **EPIT.** Dūrā, dīrā, fūrēns, fērōx, inīquā, crūdēlis, vīndēx, ūltriX, invīsā, ācērbā, inīmīcā. **SYN.** Nemēsīs. **PHR.** ēxīgēt ad dīgnās ūltriX Rhāmnuṣiā pōenās. *v. Nemesis.*

Rhēa Sylvīa. *v. Ilia.*

Rhēbās, æ, (*Fluvius est in faucibus Bospori Thracii.*) **EPIT.** Pūlchēr, āmcenūs, grātūs, jūcūndūs, flūidūs, rēsōnāns, cārūlēus, vitrēus, līmpidūs, lōnginquūs.

Rhēdā, eine Karre. *Inde caput morti rbedarum transitus arcto.* Juv. *v. Currus.*

Rhēnūs, der Rhein. *Pervenisse tuam jam te scit Rhenus in urbem.* M. (*Fluvius nobilis ab Alpibus per Germaniam fluens, vel Galliam Germania separans, tandem tribus ostiis in septentrionalem oceanum influit.*) **EPIT.** Bīcōmīs, tricōrnīs, spūmāns, rēbellīs, mīnāx, gēlīdūs, tūmēns, fērōx, sāxōsus, fævūs, flāvus, tūmīdūs, cītātūs, prēcēps, impīgēr, rāpāx, rāpidūs, vāgūs, ālgēns, ālgīdūs, tūrgīdūs, aūdāx. Teūtōnicūs, pālūstēr, āspēr, cōrūgēr, lātūs, spūmēns, ūndīsōrūs, glāciālīs, nitīdūs, gāllicūs, bārbārūs, clārus, āpēnnīgēnā, vīolēntūs. **PHR.** immēnsī vādā cārūlā Rhēnī. Ōcēānī glāciālīs lītōrā rūmpēns. Cūrsū vīolēntūs ēt ūndā, ālēns vārīōs sub gūrgītē pīscēs. Rāpidōs cōnvōlvēns gūrgītē flūctūs. Cōrnīgēr ēt flēxo sinuōsus gūrgītē Rhēnūs, clārus ārēnōsis Rhēnūs ārūndīnībūs.

Rhēsūs. (*Thraciæ rex, qui, cum Trojanis adversus Græcos auxilio venisset noctuque hostium castra vellet explorare, ab Ulyssæ & Diomedæ*

de interceptus est & interfectus.) EPIT. Thrāx, Thrēiciūs, Sythō-
nīūs, Odrysiūs, armīpōtēns, fōrtīs, Mārtiūs, Māvōrtiūs, gēnērōsūs,
bēllīcōsūs PHR. Sic fērā Thrēiciī cēcīdērunt āgmīnā Rhēsī, illic
Sythōnīī fūērānt tēntōriā rhēsī. Exīgīt Odrysiī fāctā crūēntā dūcīs.
Rhētōr, ein Wohlredner. *Quid cum grammaticis, rhetoribusque mihi.*
Mart.

Rhētōricā, vel rhētōricē, ēs, die Kunst der Wohlredenheit. SYN. elō-
quēntiā. EPIT. snāvis, effīcāx, dōctā, ēlēgāns. PHR. ārs ōrnātē
loquēndī, ārs, cūjus tīnis ēst dictiōne persuādēre.

DESCRIPTIO RHETORICÆ.

Illa ego sum mores agrestum exosa vivorum,
Pingere quæ tactis urbes atque oppida iussi
Mœnibus obvallata suis, rituque rerarum
Degentes populos concordia pace ligavi,
Illa ego, quæ fontes gelido de lumine leti
Oppressosque opibus procerum, studiisque potentum
Eripio innocuos, vitam miserata labantem.
Ita mihi regum cedit populique frementis
Seditio, posito cedit Bellona flagello,
Et tuor, & versis discordia mobilis armis.
Mecum degit honos, degunt examina laudum,
Me decorant fasces, & pacto purpura textu,
Gloriaque & populi plausus comitantur euntem. *P. Tarq. Gallus.*
O quis latinæ fons opulentia.

Exuberanti vividus impetu
Bacchatur, & lymphata secum
Corda rapax animosque volvit.
Qui nunc profundo volvitur alveo
Sententiarum, nunc gracili fluit,
Torrent linguæ, nunc apertis
Ingenii spatiat arvis,
Suique late pronus & insolens
Exire ripam, non tamen invida
Cantivus alga, nec tenaci
Ire piget per aprica limo

P. Sarbier.

Rhoetī, ōrum. (*Populi Germaniæ Italiam versus inclinant, qui, duce
Rhoeto, a Gallis pulsī, Alpes occuparunt & a nomine ducis Rhoetiam
condiderunt.*) EPIT. Sævī, fērōcēs, trūcēs, fōrtēs, bārbārī, rīgīdī,
īnfēstī, crūdī, mōnticōlæ, dīrī, armīfērī, vāgī, īnfrenēs, trūcūlētī.
PHR. Sūblīmīs īn ārdōn prōmīnet Hērcīniæ cōntīnīs rhoetiā silvæ.
Rhōdānus. Rbenus, Arar, Rhodanus, Mosa, Matrona, Sequana, Le-
dus. Sid. (*Fluvius Galliæ rapidissimus a Rhoda Rhodiorum oppido.
Nascitur ab Alpibus quæ Italiam a Gallia dividunt, fertur per Lema-
num lacum, & versus occidentem per Galliam fluens Ararim apud
Lugdunum suscipit: inde meridiem conversus, & Isarum Druentiam-
que suscipiens apud Heracleam uno ostio & paullo ulterius duobus
aliis in mare Thyrrenum irrumpit.*) EPIT. Tūmīdūs, incītūs, tūrēns,
præcēps, spūmāns, spūmēūs, cēlēr, vėlōx, rāpīdūs. PHR. Quī cēlē-
rēs īn mārē rāptāt āquās. Quī prōpērē īn mārē rāptāt āquās. Quī
prōpērē īn pōntum lātō flūit āgmīnē præcēps. Quā Rhōdānus
rāptum vėlōcībūs ūndīs īn mārē fērt Arārīm, āvīniōnē sēdēns Rhō-
dānī spūmāntīs ād ūndam.

Rhōdōpē, ēs, (*Mons Thraciæ, a Rhodope, Thracum regina, in hunc*

montem conversa, vel a Rhodope, Strymonis amnis filia, ex qua Neptunus Athon gigantem genuit, qui & ipse nomen monti dedit.) EPIT. Thrēiciā, āeriā, cānā, glāciālīs, nīmbōsā, Thrēsā, gēlīdā, āltā, nīvālīs, prērūptā, sūblīmīs, ārdūā. PHR. Cānā gēlū, nīvībūs cāndēns. Mēdīum pōrrēctā sūb āxem. Quem sōlīdā nīvē vērberēt ārcētōs. v. *Hæmus.*

Rhōdūs, vel Rhōdōs. *Quæ Rhodium molet vincere gaudet opus.* M. (*Insula est nobilissima in mari Carpathio, in qua ejusdem nominis urbs celeberrima; in ea fuit admirandæ magnitudinis Colossus, septuaginta cubitis altus. Soli dicatus, a quo postea Rhodii appellati sunt Colossenses. Hanc per 213 annos nobilitarant Equites, nunc Melitenses dicti.*) EPIT. Phæbēiā phœbēā, āspērā, clārā, irrīgūā, āurēā. pūlchrā, fērtīlīs, Cōlōssicōlā, nōbīlīs, fūlvā, fœcūndā, fērāx. PHR. Insulā sōlīs litōrē clārā sūō. Fērtīlīs āurō, phœbēiā dōnīs ēxōrnātā rhōdōs. Tūmīdāmq̃ Cōlōssō sōlīs, āt irrīgūā plūviō rhōdōn ēxpētīt āurō, sōlīs Cōlōssō nōbīlīs insulā.

Rīctūs, ūs, das Ausperren oder Arümmen des Mauls.

Oblitus est spumis & crasso sanguine rictus. Ovid.

EPIT. hīāns, hīūlcūs, āpērtūs, pātēns, pātūlūs, immānīs, vōrāx, āvīdūs, spūmāns, tērrībīlīs. PHR. īngēns ōrīs hīātūs, Dilātānt pātūlōs rīctūs, immānēs rēsērāt dum bēllīcā rīctūs. Rīctūs *proprie ferarum est, avium rōstrum, ōs hominum.*

Rīdeo, rīsī, lachen. *Ridet amatorem Lyda puella suum.* Ovid.

SYN. Cāchīnnōr. PHR. īn rīsūs, īn cāchīnnōs sōlvōr, ōrā īn rīsūs sōlvō, ōs rīsū dīdūco, lāxo, rīsū tōllo, ēdo, īngēmīno, rīsū cōncūtiōr, quātīōr, gēstīo. Lēnī lābēllō, āmicō vūltū ārrīdeo, sūbrīdeo, rīsū laxāre lābēllā, rīdēt dēmīssō Nāvīā vūltū ōllī sūbrīdēns hōmīnum pātēr ātquē Dēōrum. Vūltū quō cælum tēmpēstātēsquē sērēnāt, rīsūs ēt ē nōstrō vēniēbānt gaudīā rīsū, Rōmānī tōllēns ēquītēs, pēditēsquē cāchīnnūm, īngēmīnāt trēmūlōs nāsō crīspāntē cāchīnnōs. v. *Risus.*

Rīgēo, vor Kälte erstarren. *Terga boum plumbo insuto ferroque rigebant.* V. SYN. rīgēscō, ālgēo, frīgēo, hōrrēo. v. *Frigeo, horreo.*

Rīgīdūs, steif vor Kälte. — *falces rigidum constantur in ensē.* Virg. SPN. āspēr, dūrūs, vel frīgīdūs.

Rīgo, wässeren. *Disjicis & sparsa late rigat arva cruore.* Virg.

SYN. irrīgo, irrōro, hūmēcto. PHR. āquīs āspērgo, spārgo, pērfūndo, mādētācio. āquās spārgo, mītto īn jūgērā. Nīlūs ūbērībūs fœcūndāt āquīs, Rōrātās mīttērē lymphās, rōrem dīspērgērē. Spārgērē sēmēn āquā, hērbīfērīs rōrem dīssēmīnāt agrīs. Vūltum lachrymīs ātquē ōrē rīgāvīt, spārsō lātē rīgāt ārvā crūōrē, tēmpūs ērāt vīttrēā quō prīmum tērrā prūīnā spārgītūr. Vūltum lachrymīs irrīgāt āsīdūīs. Mōllīs ērāt tēllūs rōrātā mānē prūīnā. Jūpītēr ūtīlībūs quōtīēs rīgāt īmbribūs agros, ēst mīhi fœcūndūs dōtālībūs hōrtūs īn āgrīs Aurā fōvēt. Līquīdā fōntē rīgātūr āquæ.

Rīgōr, ōrīs, Härte, Kälte. *Prima coloris enim & pars postrema rigoris.*

L. SYN. āspērītās, dūrītīēs, vel frīgūs. EPIT. Aūstērūs, hōrrīdūs, dūrūs, āspēr, mārmōrēūs. īnflexūs, sāvūs, īmmītīs, īmmānīs, bārbārūs, trūx, mētūēndūs. PHR. Dum mēns aūstērī plēnā rīgōrīs ērāt. Tēnēt ēxsānguēs rīgōr hōrrīdūs ārtūs. Dēponē rīgōrem mārmōrēum, vīrgo. īnflexī pīētās ādāmāntā rīgōrīs mōllīrēt.

Rīgūs, gewässert. *Rura mihi & rigui placeant in vallibus amnes.*

PHR. irrīgūūs, ūdūs, mādīdūs, hūmīdūs.

Rlmă,

Rimă, Spalt, Ri. *Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt.* V. SYN. hiātūs, fissūrā scissūrā, spirāmentum, meātūs, tōrāmēn. EPIT. pātēns, apērtā, angustā, tenuis, latā, hiūlcā, hiāns, cāvā, mūrālīs. PHR. Lābāntēs jūctūrā. Mūrālē vītium, rimōsus pariēs. Tēnūl rimā fissūs, dehiscēns, fāsscēns. Fōrtē pēr angustam tenuis vūlpēcūlā rimam rēpserāt. Dissiliūnt aprī, rimisque vidēntur apērtis. Flēxilibus rimis stridēntēs scindērēt agrōs et sāniem pēr hiāntēs viscērā rimās ēmittūnt. Lāxis lāterum cōmpāgibūs amnēs accipiūnt inīmīcum imbrēm rimisque fatiscūnt.

Rimōr, aris, suchen, spalten. *Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.* Virg. SYN. Quāro, scrūtōr. v. Quērōr.

Rimōsus, spaltig. *Tu tamen & levi rimosa cubilia limo.* Virg. SYN. Dehiscēns, hiāns, pātēns, apērtus, hiūlcus.

Ripā, Ufer eines Bässers. *Riparumque toros & prata recentia rivis.* V. SYN. Litūs, orā, actā, mārgo. EPIT. arēnōsā, grāmīnēā, virīdis, hūmēns, hūmīdā, udā, mādīdā, amcēnā, ridēns, bībūlā, herbīdā, mūscōsā, umbrōsā, opācā, irīgīdā, gēlīdā, frōndēns, virēns almitērā, vērnāns, aprīcā, spūmāns, spūmōsā, undāns, declīvīs, obliquā, gārūlā, strēpēns, flūviālīs. PHR. Ripā mārgo, orā, aggēr, crēpīdo, cli-vūs tōrī. Virīdissimā grāmīnē ripā, aquās obliquō mārginē cīngēns, claudēns, finiēns. Grāmīnē vērnāns tēctā, prēcīnētā arbōribūs. Quām virīdī cōrōnā umbrānt opācā arbōrēs, prætēxūnt ūlmī, mōllīs declīvī trāmītē ripā arēnōsā in mārginē ripā, ad ripās lēnē sōnāntīs aquā, orās, et litōrā cīrcūm. Vicināque frēmūnt ripā crepītāntībūs undīs, ripārum clausās mārginē finīt aquās, prēcīpītī cōnvūlsā nōtō prospēxit amīcam pūppīs hūmum. Vēntum ērāt ad mōllem declīvī trāmītē ripam. Grāvīorā cāvā sōnūērūnt litōrā ripā, ripisque inflexā cānōrīs flūmīnā, umbrōsā nāvēs appellītē ripā. Grāmīnēō ripā rēligāvīt ab aggērē clāffem. v. Litus.

Risōr, ein Lacher. *Verum ita risores, ita commendare dicares* Hor. SYN. dērīsōr.

Risus, ein Gelächter. *Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem.* V. SYN. Cāchinnūs. EPIT. Lētūs, hilārīs, jūcūndūs, blāndus, tēnēr, trēmūlus, mōllīs, dūlcīs, sērēnūs, ūrbānūs, vēnūstus, ēffūsus, sōlūtūs, prōtērvūs, prōcāx. PHR. Quum ridēs lepīdō tāntā ēst tībī grātīā risū. Blāndō laudem prætēxērē risū. Cāstā fidēs, risūs hilārēs, mōrēsque sērēnī. Nūnc alācrēs risūs nūnc et locā lētā pārentūr, ēmicāt ūrbānus gēnērōsō risūs ocellō. Frōns lētā et facilīs gēstūs, risūsque sērēnī. Dūlcisque lepōr, risūsque facētī, addītūr hīs gēnīālē dēcūs, risūsque facētī, atque intēr mōllēs lūdēntīā lūmīnā risūs.

Ritē, nach Gewohnheit. *Ergo rite suum Baccho dicemus honorem.* V. SYN. Dē mōrē, ex mōrē, ut dēcēt

Ritus, ūs, eine Gewohnheit, Weiß. *Hinc populi ritus edidicere novos.* O. SYN. Mōs, cōnsuētūdo, rātīo, mōdūs. EPIT. Solēnnīs, piūs, vērēcūndūs, vērūstus, prīscūs, antiquūs, vetūs, bōnūs, nōvūs.

Rivālis, Mitbuhler. *Quin sine rivali, teque & tua solus amares.* Hor. SYN. Aemulus.

Rivulus, ein Bächlein. *Acidus ut magnas impellat rivulus undas.* Arat.

Rivus, ein Bach. — *tenuis fugiens per gramina rivus.* Virg.

SYN. rivulus. EPIT. irrīgūus, tenuis, fugiēns, errāns, sērēpēns, lōquāx, querulūs, gārūlūs, susūrāns, vitreūs, nītīdūs, līmpīdūs, pēl-lūcidās, argēntēus, crystallīnūs, jūgīs, pērēnnīs, prēcēps, flūēns, lēvis, strēpītāns, strēpēns, sāliēns, prōnūs, obliquūs, cēlēr, gēlīdus, lī-

quidus, lapidosus, raucus, argutus, undans, sonans, crepitans, ductilis, cadens, vagus. PHR. Fluens per pratam virentiam rivus. Tenuis fugiens per gramina rivus. Fluunt queruli sinuosos tramite rivum. Deffluit incerto lapidosus murmore rivus. Serpit ubi gelidae rivus amoenus aquae, laeta susurrantes fugiunt per gramina rivum. It praecipit per saxa sonans spumantiam rivus. Nimbis hiemalibus auctus, arida pratam fovens sinuosos tramite lymphis, attritas qui versat arenas. Dulcis aquae salientem sitim restinguere rivum. *v. Fluvius, fons, torrens.*

Rixa, Zank, Hader. *Recordem parat excitare rixam.* (Phal.) Mart.

SYN. Jurgium, altercatio, contentio, discordia, dissidium, lis, pugna. EPIT. Clamosa insana, vesana, rabiosa, improba, iniqua, dira, inimica, furens, probrosa, turpis, acerbata, molestata, aspera, fervida, sanguinea, cruenta. PHR. Linguae contentio, praelia, jurgia. Litigiosa verba, dicta, amarae praelia linguae, studia irarum, atque odii. Lite vacent aures insanaeque protinus absint jurgia, differ opus, livida turba, tum. *v. Convitium & Injuria.*

Rixor, aris, hadern, zanken. SYN. altercor, jurgor, contendo, litigo, discipto, pugno, certo. PHR. Dissidiis contendo, jurgia miscuo. Linguam meditor. Linguam in jurgia solvo, acuo. Verbis, pugnis, manibus contendo. Rixas excito, concito, suscito, miscuo. Studiis arde re nefandis irarum, atque odii amarae, protervae, clamorae inire, lacessere praelia, certamina linguae, hos inter aspera rixa exsurgit, favit. Miseras sic improba rixas suscitant.

Roboreus, von harten Eichen gemacht. *Mittere roboreo scirpea ponte solet.* O. SYN. Quernus, ilignus.

Roboro, stärken. *Et validas augeat vires, & roborat idem.* Luc.

SYN. Corroboro, firmo, confirmo. PHR. Robur, vires do, addo, suppedito, sufficio, suggero, ministro.

Robur, Stärke, Tapferkeit. *Sanguis (ait) solidaque suo stant robore vires.* V. SYN. Vis, vires, virtus, vigor, nervi, lacerti, vel stipēs, ilēx, quercus. EPIT. Firmum, validum, eximium, ingens, praestans, juvenile, virile, solidum, forte, praevalidum, durum, rigidum, insigne, lacertosum, Herculeum, Gigantum, invictum, intractum, indomitum, inexpugnabile, fulmineum, inclytum. PHR. Corporis vigor, vis. Robustum corpus, pectus, robur pectoris aenei. Vivida virtus. Solidae juvenili in pectore vires, vel animi vigor, generositas. Potens virtus et inexpugnabile robur. Viribus egregiis et firmo pectore praestans, et rude membrum robur inest. Sed vos praevalido consistite robore cordis illa lacertosos fulcissima robore dextra. Post ubi collectum robur viresque receptae, signa movet praecipitque oblatum fertur in hostem.

Robur, oris, Eichbaum. (*Arbor glandifera.*) SYN. Quercus, ilēx. EPIT. Silvestre, nodosum, durum, fissile, impenetrabile. PHR. Innataque rupibus altis robora. Tot circum firmo silvae se robore tollunt, roboribus duris janua fulta riget. *v. Quercus.*

Robustus, baumstark. *Post ubi robustis adolevit viribus aetas.* Virg.

SYN. Fortis, valens, validus, lacertosus, nervosus. PHR. robore, viribus insignis, praestans, excellens, egregius, praeditus, superbus, audax, fidens. Vir firmo pectore, viribus invictis. Cui corpus robustum, vigore plenum, robore praestans, durum patiensque laborum. Vivida bello dextra viris, animusque ferox, patiensque periculi. Cui bello vivida virtus, animusque virilis. Vincit nescius armis, integer aevi sanguis inest solidaeque suo stant robore vires. Cui, Herculeis, simi-

sīmīlēs lācērtī, īngēntēs lācērtōrum tōrī. Fīlūs lātīs hūmērīs ēt mōlē jūvēntæ. Quāntās ōstēntāt rōbūstō corpōrē vīrēs. *v. Fortis*

Rōdo, rōsī, nāgen. *Sæpe caput scaberet, viros & roderet unguēs.* Hor. SYN. Corrōdo, ārrōdo, cīrcūmrōdo, ēxēdo, cōnsūmo, tōndo, tōndēo. PHR. hūc rōstrō īmmānis vūltūr ādūncō, īmmōrtālē jēcūr tōndēns, fœcūndāquē pœnīs vīscerā rimāturquē ēpūlīs, hābitatquē sūb āltō pēctōrē, nēc fibrīs rēquīēs dātūr ūllā rēnātīs. *De Tityo, cui jecur semper renascens vultur perpetuo rodit.*

Rōgīto, ās, emsīg bittēn. — *Priamo rogītans super Hec̄ore multa.* V.

Rōgo, ās, bittēn. *Sæpe roges aliquid, sæpe repulsus eas.* Prop

SYN. ōro, ōbsēcro, prēcōr, peto. *v. Precor, ore.*

Rōgūs, ein Hauffen Holz, die todten Körper darauf zu verbrennen.

Conscendit furibunda rogos, enseque recludit. Virg,

SYN. Pyrā, būstum, sēpūlchrūm. EPIT. ardēns, flagrāns, accēnsūs, crēpītāns, fūnērēūs, lūgubrīs mœstūs, trīstīs, excēlsūs, sūblīmīs. ōdōrūs, ōdōrīfēr, ōdōrātūs, strūctūs, exstrūctūs, ērēctūs. PHR. Līgnōrum strūēs, cōngēriēs, cōngēstūs āggēr. Fūnērīs līgnā ōiā sēpūlcrī. Rōgālīs lēctūs, tōrūs. Rōgī flāmmæ, īgnīs, fūnērēæ, sēpūlcrālēs flāmmæ. Fūnērēūs īgnīs, ērēctā ād īgnēs fūnebrīs strūēs. Strūctum ācērvāns nēmōrē cōngēsto āggērem. Cruōrē corpūs crēmāt. Pyrā īngēns tādīs ātquē īlicē sēctā Sēctō rōbōrē ērēctā. Cōmpōnē flāmmās, ēt vāstum āggērem, āltōs cōnscēndīt furībūndā rōgōs. Vivīquē cālētēs cōnscēndērē rōgōs, ēffugīunt āvīdōs cārmīnā solā rōgōs, ārdēntēquē rōgum mēdiā spēctābāt āb ūndā. Cōnflagrāntē rōgō, nōn ēst dēterrītā flāmmīs, ēt pērīt īnsēctīs āurēā tēctā rōgīs, hōc rōgūs īstē mīhi, hōc īgnēs, āræquē pārābānt. *v. Ignis.*

Rōmā. *Roma tuum nomen terris fatale regendis.* Trit.

(*Urbs Italiae ad Tyberim a Romulo condita, totius propemodum orbis olim caput; nunc summi Pontificis sedes, septicollis dicta, quod septem in circuitu colles habeat: Palatinum, Quirinalem, Aventinum, Caelium, Viminalem, Esquilinum, Tarpeium, seu Capitolinum.*) EPIT. īnclytā, fērōx, pōtēns, bēllīcā, bēllātrīx, ārdūā, fērāx, āntīquā, vētūstā, prīscā, clārā, nōbīlīs, cēlebrīs, splēndīdā, vīctrīx, trīūmphātrīx, sūpērbā, dīvēs, sēptēm gēmīnā, piā, sānctā Rōmulā, Rōmulēā, Mār-tiā, Māvōrtiā, Sātūrnīā, Aūsōnīā, Dārdānā, Dārdānīā, Quīrīnālīs. PHR. ūrbs Rōmānā, Rōmulēā &c. Rōmānæ, Rōmulēæ ārcēs, tūrrēs, āltæ mœniā Rōmæ, ūrbs āltā. Quīrīnī, Rōmānā pālātiā, Māgnā Māvōrtīs ūrbs, Rōmānā ūrbs. Cāpūt rērū mūndī, ōrbīs tērrārū cāpūt, dēcūs, gēmīnā Rēgīnā, vīctrīx, trīūmphātrīx, īmpērīī Latiālē cāpūt, ōrbīs trīūmphātī cāpūt, ūrbīūm prīncēps. Sēptēm ūrbs āltā jūgīs, tōtī quæ præsīdēt ōrbī sēptēnās cīrcūmdāns mœnībūs ārcēs, ārmōrum Lēgumquē pārēns īnclytā bēllīs, trīūmphīs, trōphæīs, Pōntīfīcūm vērērāndā sēdēs, sacrum sōliūm, Templā Pālātīnæ sūblīmīā Rōmæ, Sacrī lōcūs īmpērīī, ūrbs āccēptā Dīs, cāpūt ōrbīs, ēt ūnicā mūndī glōriā, Tērrā fērāx, clārōrum solā vīrōrum, prīmā ūrbēs īntēr Dīvūm dōmūs āurēā Rōmā, Rōmā pōtēns ōpībūs. Mār-tiā Rōmā triplēx ēquītātū, plēbē, Sēnatū. Vōs sēptēmgēmīnī, cōelēstīā pīgnōrā mōntēs. Vōsquē trīūmphālī mœniā strūctā mānū. Sīmplīcītās rūdīs āntē fūst, nūnc āurēā Rōmā ēst, ēt māgnās dōmītī pōssīdēt ōrbīs ōpēs, āspīcē quæ nūnc sīnt Cāpītōlīā, quæquē fuērūt, ætērnī, dīcēs īllā tūissē Jōvīs āpēnnīgēnæ, quæ prōxīmā Tybrīdīs ūndīs, sūb mōlē īngēntī rērū fūndāmīnā pōnīt: hāc īgītūr fōrmā cīscēndo mūtāt, ēt ōlīm īmmēnsī cāpūt ōrbīs ērāt,

Rōmānī, die Römer. *Illic res Italas Romanorumque triumphos.* V.

SYN. Rōmulīdae, Quīrītēs, Aenēādae, Trōjūgēnae, Dārdānīdae. EPIT. Māgnānīmī, bellācēs, aūdācēs, fōrtēs, gēnērōsī, impāvidī, armīgērī, invictī, fērōcēs, indōmītī. PHR. Rōmānā, Rōmulēā gēns, stirps, prōpāgo. Quīrīnī sōbōlēs, prōlēs, tūrbā, Rōmānum, Lātīnum, Lātīnum gēnūs, Rōmānūs, Aūsōnīūs pōpulus. Gēns tōgātā. Rōmānī vīrī prōcērēs, Phrygīī nēpōtēs. Rōmānōrum prōcērū gēnērōsā prōpāgo, pōpulus lātē rēx bellōquē supēbūs, pōtēns. Victōrēs orbīs. Rērū dōmīnī āntīquā Teucrōrum stirpē crēatī, Trōjānā prōpāgo.

Rōmulēūs. *Ei quæ Romuleus sacra Terentus habet.* Mart.

Rōmulūs. *Romulus Assaraci quem sanguinis Ilia mater.* Virg.

(Martis ex Ilia filius, nepos Numitoris & frater Remi, eodem cum illo partu editus, Amulii jussu (qui Numitoris frater erat) in Tyberim ambo fratres sunt projecti, & a Faustulo, regii pecoris magistro, inventi, qui eos uxori Laurentiæ educandos tradidit, quæ, quod vulgato corpore quæstum faceret, & ideo inter pastores lupa vocaretur, factus est fabulæ locus, Romulum & Remum a lupa educatos fuisse. Illi adulti a Faustulo de genere suo edocti, Amulium trucidant, & Numitorem a fratre regno pulsum restituunt. Tum, collecta pastorum manu, in Palatino monte, in quo educati fuerat, urbem novam construunt, quæ a Romulo Roma fuit dicta. Urbem hanc vallo cinxit Romulus, quod quum Remus per jocum transiliisset, a fratre occisus est. Solus itaque regno potitus Romulus asylum aperuit: Senatores centum, quos Patres vocavit, conscripsit; Sabinas virgines rapuit: Cenientes prælio vicit, regeque obtruncato, opima spolia Jovi Ferebrio obtulit. Antennates Sabinas prælio superatos in urbem recepit. Fidenates acie fudit & eorum urbem impetu cepit; Vejentibus profligatis centum annorum inducias concessit. Hisce rebus gestis, quum ad Capriæ paludem concionem haberet, coorta tempestate, nusquam comparuit, patrum (ut creditur) manibus discerptus.) SYN. Quīrīnūs, illiādēs. EPIT. Mārtīgēnā, Mārtīūs, Māvōrtīūs, aūdāx, māgnānīmūs, fōrtīs, frātrīcīdā, fērōx, impāvidūs, bellīgēr, armīpōtēns, victōr, pōtēns, āugūr. PHR. Mārtē sātūs, Mārtiā prōlēs, Rēmi frātēr, Rōmæ pātēr, cōndītōr, āuctōr, rēx ūrbīs, rōmānūs rēx.

Rōrītēr, das Thau bringt. *Rorifera gelidum tentaverat æra biga.* (Scat.) SYN. rīgūūs, irrīgūūs.

Rōro, Thau geben. *Per silvam, & sparso rorabant sanguine vepres.* V.

SYN. Irrōro, rīgo, irrīgo, aspērgo, humēcto, rōrē pērfūndo, vel rōrēscō, rōrē stillo, dīffūdo, rōrem ēmittō, spārgo.

Rōs, rōris, der Thau. — *sanguineis stillavit roribus Albos.* Luc.

EPIT. Mātūtīnūs, frīgīdūs, gelīdūs, nōctūrnūs, liquidūs, vitreūs, tēnūīs, hūmīdūs, ūdūs hūmēns, argēntēūs, cōelēstīs, āerīūs, gēmmeūs, gēm-māns, cādēns, pluviūs, stillāns, lacrymōsūs, fœcūdūs, dūlcīs, grātūs. PHR. rōrālīs āquā, liquōr, hūmōr, prūīnā, rōscīdūs, mātūtīnūs hūmōr, prūīnā, rōscīdūs, mātūtīnūs hūmōr, rōrālēs, mātūtīnæ gūttae āquæ. Nōctīs lentus hūmōr, rōris lacrymæ gūttae, āquæ, aurō-ræ, lacrymæ, āquā rōrātā, rōris argēntēūs imbēr. Spārsā rōrē cōelēstī mādēt, mādēscīt hūmūs. Tēnūēs in gūttae solvītūr āer. Grātīssīmūs hērbīs rōs mānē cādēns, ārva rīgāns, fœcūdāns, ūbērībūs āquis irrōrāns, laetās faciēns sēgētēs et rōs in tēnērā pēctōrī grātīssīmūs hērbā ēst.

Rōsā, eine Rose. *Quale rosæ fulgent inter tua lilia mistæ.* Ovid.

(Flos Veneri sacer, quæ, dum Adonidi aprum excipienti succurrere vellet

vellet, obvi rosarii spinis cruenta, rosas, quæ prius candida erant sanguine suo purpureas fecit.) EPIT. Ténérā, florēns, mīcāns, rūbēns, rubēscēns, pūrpūrēā, lūtēolā, sānguīnēā, pūnicēā, pictā, tēnērā, mōllis, rōscidā, fragrans, ōdōrā, bēnēolēns, hālāns, Cypriā, Pāphīā, Cythērāā, Cythrēiā, idāliā, Pæstānā. PHR. Flōs idāliūs. Vēnērī flōs sācēr. Grātissimūs flōs Vēnērīs. Vērīs hōnōr, dēcūs. Flōrum rēgīnā, hāmātīs vāllātā spīnīs. Sānguīnēō fūlgōrē mīcāns. Spīnārum tūtā sub stātīōnē rōsæ florē nōvō fōlīsquē rēcētībūs hālāt. Nātīvīs fulgēt āmīctā cōmīs. Mānē lēvībūs vīgēt āltā prūīnīs, āridā sēd pīmo vēspērē fāctā cādīt. Pæstānī glōriā rūrīs, idāliō sānguīnē tīnctā. Vēnērī sacra. Suāvem quæ spīrāt ōdōrem. Mēdiō quæ sōlīs ādūstā cālōrē pōnīt dēcīduo pēndulā florē cōmās. Florēt ōdōrātīs tērrā bēnīgnā rōsīs. Jūvāt hūmētēs cārpērē mānē rōsās.

Rōsārium, ein Rosengarten. *Vidi Pæstano gaudere rosaria cultu.* V. EPIT. āmcēnum, vīrēns, vīrīdē, ōdōrum, ōdōrātum, grātum, pictum, pūnicēum, rubicūndum, pæstānum. PHR. Vīdī Pæstānō gaudērē rōsāriā cūltū.

Rōscīdus, mit Thau bedekt.

Ergo iris croceis per cælum roscida pennis. Virg.

Rōsētum, ein Ort mit Rosen. *Puniceis humilis quantum salianca roseis.* V. PHR. Lōcā rōsīs cōsītā, hōrtūs rōsīs ābūndāns, frēquēns.

Rōsēus, ā, um, rosenfärbig. *Dixit & avertens rosea cervice refulsit.* V. SYN. rūbēns, rūbēus, rubēr, pūrpūrēus, rubicūndus.

Rōstrum, ein Schnabel. *Hic stupet attonitus rostris, hunc &c.* Virg. EPIT. ūncum, adūncum, rēdūncum, ācūtum, mōrdāx, pōrrēctum, cūrvum, incūrvum, dūrum, rīgīdum, mīnāx, ærātum. PHR. rōstrī ācūmēn, rōstrōquē immānīs vūltūr ādūncō, hāmātīsquē vīrī lāniārūnt ūnguībūs ōrā.

Rōsus, ā, um, genat. *Rosos repente spondylos sinus condit.* (Scaz.) M. SYN. ārrōsus, cōrrōsus, ēxēsus.

Rōtā, ein Rad. *Hec erit admissa meta terenda rota.* Ovid. SYN. orbīs, orbītā. EPIT. rōtūndā, cūrvā, āgīlīs, lēvīs, īnstābīlīs, vēlox, pōpērāns, cēlērīs, vōlūbīlīs, cītā, prēcēps, fērvīdā, fērvēns, fērrātā, strīdēns. PHR. rōtā orbīs, āxīs, cūrvātūrā, cūrvāmēn, gyrūs, fērrātūs orbīs. Cītātō sāxē vōlūbīlīs. Pērpētuum quæ cīrcūmvērtītūr āxē rāpīdīs rōtīs cōncītūs āufērtūr cūrrūs. Vōlāt fērvīdūs āxīs sūmmā cūrvātūrā rōtā. Pērpētuum quæ cīrcā vērtītūr āxē obliquæ sīgnā ītērātā rōtā. Vērtūntquē rōtīs pōpērāntībūs āurās, rōtīs sūmmās lēvībūs pērlābītūr ūndās. Nōn māgīs ēst cūrvīs āppīā trītā rōtīs. v. *Carrus & Gyrus.*

Rōtātīlīs, leicht zu rollen. *Sacramus & rotatiles trochæus.* (Jamb. cum pur. Sil) P.

Rōto, ās, rollen, melzen. *Proturbans inflat non segnius ac rotat ensem.* V. SYN. Vērtō, vēro, cīrcūmāgo, cīrcūmvōlvo, gyro. PHR. īn orbēm dūco, cīrcūmdūco. v. *Gyrus.*

Rōtūndus, rund, kugelförmig. — *gratis dedit ore rotundo.* Hor. SYN. Glōbōsus, sphæricus, orbiculatus, tērēs. PHR. īn orbem cōndītūs, rēvōlūtūs, glōmērātūs, sīnūātūs, āctūs, dūctūs, vērsātūs, fōrmātūs, fīgūrātūs, īn orbīs fīgūrā effīctūs.

Rūbēfāciō, roth machen. — *Atlantiadum rubefecerat ora sororum.* S.

Rūbēo, roth seyn. *Puniceis invecita rotis Aurora rubebat.* Virg. SYN. rūbēscō. PHR. rūbōrē, rūbēō cōlōrē tīngōr, īnfīcīōr, īmbūōr, pēr-

p̄rfündör, illinör, rūbōrem trāho, cōntrāho, colligo, cōncipio, accipio. *vide Erubesco.*

Rūbēscō, roth werden. *Jamque rubescebat radiis mare &c. V. v. rubeo.*

Rūbētum, ein Hagdornwald. *Cornaque & in nuris nascentia mora rubetis. G. SYN. Spīnētum, dūmētum. v. Spinetum.*

Rūbēus, roth. *Nunc facilis rubea texatur fiscina virga. V. SYN. rūber, rubicundus, rubēus, rubescens, purpureus, roseus, puniceus, igneus sanguineus. PHR. rubore tinctus, infectus, imbutus, perfusus, illitus.*

Rūbīcōn, ōnis. (*Fluvius determinans Italiam a Gallia citeriore. Originem ducit ab Abennino monte fluitque inter Arminum & Ravennam in mare Adriaticum.*) EPIT. Pārvus, pūniceus, alpīnus, amcēnus, grātus, vitreus, limpidus, sōnāns, cānōrus, lēnis, mītis, plācidus, cārulus, cārulēus, vīrens, gramineus. PHR. ut vēntum ēst pārvī rūbīcōnis ad ūndās, fōntē cādīt mōdicō, pārvisque impellitūr ūndis pūniceus rubicon. Venerāt alpīnī pārvum rūbīcōnis ad amnem, Itāliæ cōmūnē dēcūs rūbīcōnis amcēnī alvēus.

Rūbīcundus, rōthlich. — *Umbri conjux rubicunda mariti. Ovid. SYN. Rubēus.*

Rūbigo *vide mox post rubor.*

Rūbōr, ōris, Rōthe *Et mihi de nullo fama rubore placet. M.*

EPIT. Sanguineus, purpureus, pūniceus, roseus, igneus, flammēus, dēcōrus, splēdēns, cōruscus, rutilus, micans. PHR. Cōlōr rubēus, rūber, purpureus, &c. *vide supra rubens.* ōrā quōquē ingēnuō radiānt sūffūsā rūbōrē, subest rosēo lēnis in ōrē rūbōr. Sanguineus latē rūbōr inficit ōrā. Sedet in nivēo discolor ōrē rūbōr. Tōtāquē pūniceis vēstītā cōlōribus ardet, pēctōrā traxērunt tēnuem pēcūsā rūbōrem. v. Pudor.

Rubigo, inis, Rost. *Condere vagina gladium ne testa rubigo. Pr.*

Effet rubigo, segnisque horret in arvis. Virg.

SYN. Aerugo, ferrugo, situs. EPIT. atrā, nigrā, putris, aspērā, scabrā, rigidā, squalidā, fœdā, tūrpis, terrā, mōrdāx, edāx. PHR. Scabræ mōrsūs rubiginis. Ferrum rubigo inficit, obducit, terit, rodit, exedit, corrumpit, fœdat, inquinat. Plēnī rubiginis ensēs. Squallidā dēsērtis rubigo intērtūr arātrīs. obscurā tēgitūr, vel teritūr rubiginē ferrum. Nigræ rubiginē falcēs. Rūris ōpēs niteānt, inquinat armā situs. Fēstā putri rubiginē telā, hōrrētēsquē sitū gladiōs, exēsoquē sitū cōgit splēdērē ligonēs.

Rubiginem tollo, fœrfen, wejen. v. Acuo.

rūbus, Brombeerstaude. *Munera mordacis interire rubi. Ovid.*

SYN. Sētis, vepris, spīnā. EPIT. aspēr, hōrrēns, pīnguīs, dūrūs, mōrdāx, acūtus, rigidus, vūlnificus, hāmātus, vilis, pūniceus, hīrsūtus. PHR. Mellā fluant illi, ferāt et rūbus aspēr amōnum. Rētūlit hīrsūtis brāchiā tēctā rūbis, hōrrētēsquē rūbōs et amāntēs arduā dūmōs, Mōrdacēs intēriērē rūbi. Colligit et rigidis viscera spārsā rūbis.

rūdēns, ein groß Schiffseil — *clamorque virum stridorque rudentum. V.*

SYN. Fūnis, rētīnāculā. EPIT. Nauticus, grāvis, rigidus, tēnsus, lāxus, lōngus, ingēns, tōrtus, intōrtus, mārīnus, extēnsus, cōntēnsus, nōdōsus. PHR. Autlāqueum cōlliō, tōrtōsque aptārē rūdēntes. Lāxi jāctāntūr ūb quē rūdēntēs, excūsōquē jūbēt lāxārē rūdēntēs. v. Funis.

rūdīmētum, Anfang. *Prima rudimenta, & primos, &c. Idem.*

rūdīs, unwissend. *Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes. Ovid.*

SYN. ignārūs, tiro, vel hēbēs, tardus, stūpidus.

rudo,

Rudo, is, schreien wie ein Esel.

Findor ut Arcadiae pecuaria rudere credas. P.

Ut rudit a scabra turpis asella mola. Ovid.

ūdūs, ēris, Steinhauß *Ruderibus latis tecla sepulta jacent. Rutill.*

SYN. Cæmentum, pāriētīnā. **PHR.** Disjēctæ, dirūtæ mōlēs. Vētūstā stāgmīnā tēmplī, āvūlsā sāxis sāxā, ēvērsæ dōmūs trīstēs rēllīquīæ.

rūfūs *feuerroth. Roma magis fuscis vestitur Gallia rufis. Mart.*

SYN. Flāvūs, crōcēūs, lūtēūs, flāvēūs, rūtīlūs, aūrēūs.

rūgā, eine Runzel. *Jam venient rugæ quæ tibi corpus arent. Ovid.*

EPIT. āspērā, rīgīdā, tūrpīs, infōrmīs, dēfōrmīs, cōntrāctā, sēvērā, trīstīs, tūnēstā, ānīlīs. **PHR.** rūgōsā fōns, faciēs. Gēnārū frōntīs sūlcī. Rūgārū sūlcī. Rūgā āspērā frōntē, vūltū, faciēm, gēnās, ōs, cūtem tōēdāt, nōtāt, fīndīt, sūlcāt, ārāt, crīspāt, lāxāt. Quū sit tibi dēns ātēr, ēt rūgīs vētūs frōntē sēnēctūs ēxārēt, trīstēs sūr-gūnt ād tēmpōrā rūgæ āspērā sūlcāt rūgā cūtem.

rūgīo, is, brüllen wie ein Löw. *Primum marmarici norunt rugire leo-nis. T.*

rūgītūs, ūs, das Brüllen. *Quum fera rugitu vox fremit æquoreo. M.*

EPIT. Hōrrēndūs, hōrrīdūs, hōrrīsōnūs, tērrībīlīs, raūcūs, rēsōnāns, frēmēns. **PHR.** Lēōnīs hōrrēndūs gēmītūs, frēmītūs, clāmōr, hōrrī-sōnī cœlū rūgītībūs īmplēt tērrībīlīs lēo. Raūcīs īmplēt rūgītībūs aūrās īndōmītūs lēo. Dum fērā rūgītū vōx frēmīt æquōrēo. *v. Clamor.*

rūgōsūs, gerunzelt. *Rugosiores quum geras stola frontem, (Scaz.) M.*

SYN. Rūgīs āspēr, fōēdūs. *v. Ruga.*

rūīnā, ein Fall *Hec loca vi quondam & vasta convulsa ruina. Virg.*

SYN. Cāsūs, lāpsūs, prōlāpsīō, ēxcīdīum, vel pērnīcīēs, exītiū, clā-des, īnfōrtūnīum. **EPIT.** Subītā, rēpēntīnā, īnōpīnā, prēcēps, hōr-rēndā, īngēns, grāvīs, fātālīs, īnfāultā, trīstīs, mōēstā, flēbīlīs, īmmā-nīs, dirā, rāpīdā, lēthīfērā, tērrīficā, īrrēpārābīlīs. **PHR.** dīram fātī sēnsērē rūīnā. Cūnctāquē tērrīficīs vōlvīt nātūrā rūīnīs, sēcūmquē rūīnīs īnvōlvūnt grāvībūs Rēgēs, nē fātālī cūnctā rūīnā quāfsā labēnt. Hōrrīficīs jūxtā sōnāt Aetnā rūīnīs. Lēthīfērā quārīs rēgū stābī-līrē rūīnā, ēt vōs clīvōsæ vētērum mōnūmētā rūīnæ. *vide Rudus, Ruō & Cado.*

rūīnōsūs, hinfällig *Vita ruinosis tumultis sine fine jacebit. Am.*

SYN. Rūēns, cādūcūs, lābāns, rūptūs. *v. Labans.*

rūmōr, ōrīs, ein Geschrey. *Quid miserum torques? rumor acerbe, tace. T.*

SYN. Fāmā, mūrūr, sērmo. **EPIT.** Vāgūs, vōlāns, āncēps, dūbīūs, īncērtūs, lōquāx, gārrūlūs, tūrbīdūs, vēlōx, pērnīx, prēcāx, prōtēr-vūs, prēcēps, subītūs, rēpēntīnūs. **PHR.** īt rūmōr ād ūrbēs. Dīcītūr, fērtūr vīcīnā pēr ōppīdā rūmōr. Tōtā rūmōr īn ūrbē sōnāt. Lābītūr hīc subītō rōmānā pēr ōppīdā rūmōr. Rūmōrēsquē sērīt vārīōs. Sī trēpīdūs vūlgāvērīt ōmniā rūmōr. *v. Fama.*

rūmpo, rūpī, brechen — *fato me & vincula rupi. Virg.*

SYN. pēr rūmpo, dīsrūmpo, frāngo, ēffrīngo, refrīngo, dīscīndo, dīssōlvo. *vide Frango.*

rūo, fallen *Quo ruitis? quæve ista recens discordia surgit. Virg.*

SYN. Cādo, cōncīdo, dēcīdo, prēcīdo, lābōr, dēlābōr, cōllābōr, prō-lābōr, cōrrūo, prēcīpīto, prēcūmbo. **PHR.** īn prēcēps ād tērrā lā-bōr, fērōr, vōlvōr, prēcēps fērōr, āgōr, īmpēllōr. Grāvī cāsū, rūīnā māgnō īmpētū, īmmānī tūrbīnē, dēvēxō pōndērē prōlābōr, ād tērrā pōndērē vāstō cōncīdīt. Dōmūs lāpsā rēpēntē rūīnā cū sōnītū trā-hīt, prēcūmbīt hūmī bōs. Scōpūlī īngēntē trāxērē rūīnā, īnquē

rūinam sēcum tēctā rāpīt, trāhīt. Sic illā rūinam prōnā trāhīt, pēnī-
tusque vādīs illisā recūmbīt. Fātālī cūctā rūinā qualsātā lābēfāctā,
cōncūsā lābānt. Cōncūsāe nūtānt tūrrēs, lāpsūmque mīnāntūr. Flē-
xō gēnū jam tōtūs īn tērram rūit. *v. Cado.*

rūpēs, ein stütziger Fels. *Ille velut pelagi rupes immota resistit. Virg.*
SYN. Caūtes, scōpūlus, saxum, silēx. EPIT. ārdūā, ābrūptā, prae-
rūptā, aēriā, prācēps, īnāccēsā, īnvīā, īnhōspītā, hōrrēndā, hōrrīdā,
scōpūlōsā, sākōsā, lākēā, scrūpēā, scabrā, dūtā, īmmānīs, īmmōtā, æ-
quōrēā, cāvā, ēxēsā, dūmōsā, mūscōsā, frūtīcōsā, nēmōrōsā, silvēstrīs,
ācūtā, frōndēns, āspērā, cāvātā, ōpācā, aprīcā. PHR. Jūgum sākōsum,
sākēum, scōpūlōsum. Sākum prācēps, sākēā mōlēs. Prāerūptī vērtēx,
crēpīdō sākī, āltīs prāerūptum sākīs jūgum, scōpūlōsī cāpītā āspērā
mōntīs, sūspēsā sākīs rūpēs stābāt ācūtā silēx prācīsīs ūndīquē sāk-
īs, āltā rūpēs ārdūō sūrgīt jūgō. Scōpūlī rūpīs ābrūptā, scrūpōsā
cōncāvā rūpīs, rūpīs ēxēsāe spēcūs, āntrum. Scōpūlīs pēndētībūs
āntrum, ccelō āttōllēns jugā sākēā, rūpēs prāerūptā mōlēs sākīs ārdūā,
cāntēs. Hīnc ātque hīnc vāstāe rūpēs, gēmīnīquē mīnāntūr īn cælum
scōpūlī, per rūpēs, scōpūlōsque, ādītūquē cārēntīā sākā. Flūctībūs,
ūndīs, vēntīs, fūrīs ōbvīā, ēxpōsītā, ēxpōstā, ōbnōxīā, rēsītēns, vīm
cūctām ātque mīnās pērfērt. Cēlīquē sōlīquē īpsā īmmōtā mānēt.
Mēdīs quāe pēndēt īn ūndīs, flūctībūs īn mēdīs pēndēns. Rūpē sūb
āēriā, mōntīs īn ānfrāctū rūpem sūbiērē cāvātām. Vāstum quāe prō-
dīt īn āquōr, ōbvīā vēntōrum fūrīs ēxpōstāquē pōntō. Vīm cūctām
ātque mīnās pērfērt ccelīquē mārīquē. *v. Saxum & Mons.*

rūrālīs, des Felds. *Munera dat lauros carpens ruralis Apollo. Nem.*

rūrīcōlā, ein Bauer. *Tempore ruricolae patiens fit taurus aratri. Ov.*
vide mox Rusticus.

rūrīgēnā, der auf dem Feld auferzogen.

rūrsūs, wiederum. *Rursus in arma feror &c. Virg.*

SYN. Rūrsam, ītērum, dēnūō, āb īntegrō.

rūs, rūris, Feld, Ackerland. *Hoc petit, esse sui nec magni ruris arator. M.*

SYN. āger, cāmpūs, vel villā. EPIT. āmcēnum, flōrēum, vīrīdāns,
gēniālē, nēmōrōsum, lētum, fērāx, fērtīlē, ōpācum, aprīcum, āurī-
cōmum, frōndēum, flōrīdum, frōndēns, flōrīfērum, vīrēns, spātīōsum,
flōrēns, Cērēālē, cāmpēstrē, rōscīdum, pātēns, frāgrāns, vērum,
āquātīcum. PHR. rūris dēlīciāe, ōpēs, ōtīā, silēntīā. Pīctī vīrīdān-
tīā cāmpī. Fēcūndī rūrā bēātā sōlī, āpēs pēr flōrēā rūrā ēxērcēt sūb
sōlē lābōr. Cūctā vīgēnt, nēmūs ōmnē vīrēt. Vīrēt āurīcōmūm rūs.
Quum vīrēt ōmnē nēmūs. Rēsōnānt quum frōndēā rūrā pērpētūō vē-
nāntīā grāmīnē rūrē, fērt spātīāns ālācrem pēr rūrā vīrēntīā grēssūm,
rūris ōpēs sātūrī, īgnāvōquē āgītāndā cōlōnō mūnērā. *v. Ager &
Hortus.*

rūstīcītās, Grobheit. *Hirsutum & dura rusticitate truce. Mart.*

SYN. āspērītās, mōrum fērītās. EPIT. īncūltā, āgrēstīs, hōrrīdā, dū-
rā, īmmītīs, īndōctā. PHR. āgrēstēs, īncūltī mōrēs. Nēscīā mōrum,
dūrā tāntum rūstīcītātē vālēs, Hōrrīdā rūstīcītās. Fērītās īnāmābī-
līs. Hīrsūtum ēt dūrā rūstīcītātē trūcem, īncūltā quā sīs rūstīcī-
tātē fērus.

rūstīcūs, ein Dorfmann. *Romæ rus optas, absentem rusticus urbem. H.*

SYN. rūrīcōlā, āgrīcōlā, cōlōnūs, īncōlā rūris. EPIT. āgrēstīs, silvē-
strīs, vel īnūrbānūs, īncūltūs, hōrrīdūs, īncōndītūs, rūdīs, trūx, fē-
rūs, bārbārūs. PHR. rūstīcītātē rūdīs, īncūltūs. *v. Agricola.*

rūtā, Raute. EPIT. rīgēns, vīrīdīs, vīrēns, āmārā, mūltīcōmā, salubrīs,
sālū-

sălūtārīs, flōrēns, flōrīdă. PHR. supērāns mērītīs grāmīnă cūnctă sūīs. Jucundă ōcūlīs, acūēns lūmīnă. Pellēns venēnă Cūjūs ōdōr fīrmăt cāpūt atquē cērebrum. Vīgēns mūltiplīcī vīrtūtē mēdēlae. Quaequē grāvēs lēnī attāctū dispērgīt ōdōrēs, ūtīlīus, sūmās acūēntēs lūmīnă rūtās. rūtīlo, glānzen. *Per sudum rutilare vident & pulsa sonare. Virg.*

SYN. Mīco, cōrūsko, splēdeo. v. *splendo, luceo.*

rūtīlūs, goldfārbīg. *Addiderant rutili tres ignis & alitis Austri. Id.*

SYN. rūtīlāns, splēndēns, mīcāns, cōrūscūs, rādīāns, fūlgīdūs, splēndīdūs. *vide splendidus.*

Rūtūlī, ōrum. *(Antiquissimi Italiae populi, qui Latii partem tenuerunt, Arcadiae proximam. Hi, duce Turno, adversus Aeneam bella gesserunt.)*

S.

Sābă (*Civitas regia Aethiopiae, quam postea Cambyzes a sororis suae nomine Meroen denominavit; hanc circumdans Nilus inexpugnabilem reddebat.*) SYN. Mērōē EPIT. Thūrīfēră, Arābīcă, Aūstrālīs, ōdōră, ōdōrătă, fragrāns, rēdōlēns, fōrtīs, pōtēns, invīctă, inēxpūgnābīlīs, cīrcūmflūă. PHR. Thūris Săbă tērră fērăx, arābīcae ūndăfset gūttă bēătă Săbae. v. *Meroe.*

Săbaei, ōrum, *India mittit ebur, molles sua thura Sabaei. Virg.* (*Populi felicitis Arabiae, ditissimi silvarum fertilitate odorifera, quorum metropolis est Saba.*) EPIT. Mōllēs, ōdōrīfērī, dītēs, thūrīfērī, ūnctī, thūrīlēgī, lēvēs. PHR. Indīă mīttīt ēbūr, mōllēs sūă thūră Săbaei. Quīdquīd ōdōrīs hābēnt arābēs, ūnctīquē Săbaei. Thūrīlēgīquē sūum nōmēn mīsērē Săbaei. Thūrīfērī fēlīcīă rēgnă Săbaei, Lăudătōs arābum cāmpōs pīnguēmquē Săbaeum.

Săbbatum, Sonn- oder Samstag. Saturni Tag. (*Septima dies fuit unius cujusque hebdomadae, quam ethnici Saturni diem nominabant. Hoc die Judei ab omni opere servili feriabantur & ex praescripto divinae legis in unum Dei cultum intendebant. Quae solennitas apud Christianos in diem sequentem, nempe in dominicam fuit translata.*) EPIT. Fēstum, sānctum, sacrum, cōlēndum, solēnnē, dīvīnum, hōnōrāndum, vērēndum. PHR. Sōlvītē vīnclă jūgīs. Nūnc ad praesēpiă dēbēnt plēnă cōrōnătō stārē bōvēs cāpītē, ōmnīă sīnt ōnērătă Dēō. Nōn aūdēāt ūllă lānīficam pēnsīs īmpōsūīssē mănūm. Dīi quōquē ūt ā cūnctīs hīlārī pīētātē cōlāntūr, trīstītiām pōnī pēr sūă fēstă jūbēnt. Illă dīēs vērērī pōscēbāt lēgē quīētem. Săbbătă nam prīscīs rēpētēbant ōtīă jūssīs. v. *Sestum.*

Săbīnī, ōrum. (*Pepuli Italiae non procul Roma, sic dicti a Sabo conditore gentis. Hi angustum incoluere agrum, in longitudinem protensum a Tyberi usque ad Nomentum oppidum. Horum filias Romani rapuerunt in spectaculo, quum uxoribus carerent.*) EPIT. prīsci, rīgīdī, vērērēs, fōrtēs. PHR. Marsī fōrtēsquē săbīnī, pārs lăudēs ōrē fērēbānt. Săbă tūōs quī dē patriō cōgnōmīnē prīmūs, dīxīstī pōpūlōs māgnă dītīōnē săbīnōs.

Săbūlum, grober Sand. — *bumi fabulisque fimo atque sucerda. L.*

SYN. săbūlo, arēnă, glārēă.

Săbūrră, Schiffsand. *Ut cymba instabilis fluctu jactante saburram. Sil.*

Săccūs, ein Sack. *Interea pleno quum turget sacculus ore. Juv.*

PHR. Pēră, săccūlūs, crūmēnă, lōcūlūs.

Saccātūs. *Totius humorem saccatum ut corpore &c. Luc.*

sacellum, eine Capelle. *Flora facella tego, verbenis compita velo. Pr. v. Templum.*

sacer, heilig. *Finge duos angues, sacer est pueri locus extra. P.*

SYN. sacrātūs, consecrātūs, rēligiōsūs, aūgustūs. PHR. Dēo dīcātūs, sacer, dēvotūs, addīctūs, sacrātūs.

sacerdōs, otis, ein Priester. — *quem ferro maculaverant ante sacerdos. O.*

SYN. Prēsbyter, Mystā. *Olim apud Ethnicos.* Flamēn, sacrificūlūs, pōntifēx. EPIT. pūrus, sāctūs, intēger, piūs, rēligiōsūs, cāstūs, cēlēbs, ālmūs, vērērābilīs, vērēndūs, vērērāndūs, sēnēx, lōngēvūs, vītātūs, infūlātūs, dīvinūs. PHR. Vīr sacer, sacrōrum præsēs. Cūltōr sacrīs opērātūs, inītiātūs. Cui cūrā sacrōrum ēst prōpōnēns sūmmī mysticā sacrā Dēi. Sacrātūs Dēi minīstēr, sūmmī tradēns orāculā rēgis, sacrā dōgmātā trāctāns. Vērbipōtēns sacrōquē sālūtifer orē, sacrī quībūs ēst pēmissā pōtēstās. Pūrā in vēstē rēfulgēns, ēvīnctūs vītā crīnēs ālbētē sacerdōs, indē sacerdōtēs: Lēvītīcūs hīnc mīcāt ordo, illōs cānitiēs, hōs stōlā pulchrā tēgit, dīgnūs āpōstōlicā prāfulgēns mētē sacerdōs, ordo sacerdōtum vērērāndāquē cūlmīnā Chrīstī. Quōs dedit ālmā fīdēs rēligiōnē patrēs.

sacrarium, Sacristey. — *Deum, infernum & diri sacraria ditis. Virg.*

SYN. Sacellum, tēplum.

Sacrīcōlā. *Sacricole summus, summus nam fertur Aron. P.*

Sacrīfer. *Est Dea sacriferas pene secuta rates. Ovid.*

sacrificiūm, ein Opfer. SYN. Sacrum, libāmēn, vīctīmā, hōstīā, piācūlūm. EPIT. Pīum, aūgustūm, sōlennē, thūritērūm, ōdōrātūm, frāgrāns, ōdōrum, pīguē, ōblātūm, grātūm, sāctūm, cāstūm, cēlēstē. dīvinūm. PHR. Rēs sacrā, dīvinā, sacrā mūnērā, dōnā, dīvinī, sacrī, piī ritūs, cōlēndā Dēi mystēriā. Tēplōrum hōnōs, sōlēmnes pōmpæ vel altāris hōnōrēs, sacrā ritūsquē cōlēndī. Votā, prēcēsquē piæ, et sacrī thūris hōnōrēs, mūnērā. Thūrēā dōnā. Fūmōsis exrā cremātā fōcīs, mactātā Dēo sacrīs abdītā flāmmīs, itē, instāt sōlennē sacrum, prōpērātē minīstī, primūs Abēl pīguī cōlūit sūā Nūmīnā sacrō, sēpē Dēos ālīquīs pēccādo fēcīt inīquōs, et prō delīctīs hōstīā blāndā fūit, sēpē Iōvem vīdī quūm jam sūā mīttērē vēllēt fūlmīnā, thūrē dātō sūstīnūissē mānum. v. *Victima.*

sacrifico, ās, opfern, Gnad begehren. *Admonet & forti sacrificare Deæ.*

O SYN. Līto. faciō, opērōr, libo. PHR. Fāciām vitūlam prō frūgībūs, *id est, Vitulam sacrificabo.* Lētīs opērāntūr in hērbīs, *id est, sacrificabant.* Sacrā faciō, fēro, rēsēro, pērāgo, cēlebro, sacrīs opērōr, sacrā libo, āris hōnōrem, mūnērā, dōnā impōno, āris hōnōrēs mactō, sacrīs Dēum vērērōr, ādōro, plāco, Dīs votā faciō, sōlvo, pīum hōnōrem rēddo, fēro, rēfēro, indīco, pērsōlvo, dīco. Mūnērībūs, dōnīs ārās, altāriā cūmulo, ōnēro, sacrās ād ārās. Nūmēn ādōro ād tēplā, ād ārās mūnērā fēro, sūpplicībūs dōnīs Dēo līto, thūris hōnōrēs fēro, ādōlēo, sacrīs ādōlērē altāriā flāmmīs pātērās, pōcūlā, cārchēsīā Dīs libo, pātērīs libo, pēcūs āris ādmōvēo, āntē ārās cōnstītūo, sīsto. Vīctīmā jūgūlo, mactō, libo, cædo, votīvæ pēcūdī cūltrōs sūbjicērē, sacrum jūgūlīs ēmīttērē crūōrem, crūōrē piō ārās tīngērē. Illīus āram sēpē tēnēr nōstrīs āb ōvilībūs imbuēt āgnūs. Dōnā fērūnt, ōnērāntquē ārās mactāntquē jūvencōs, mūltā tībī āntē ārās nōstrā cādēt hōstīā dēxtrā. Thūrā dābānt tēpidusquē crūōr fūmābār ād ārās, plācātā Eūrydicē vitūlā vērērābērē cāsā. Cēntum lānīgērās mactābāt ritē bībēntes, tēndoquē sūpīnās ād cælum, cum vocē mānūs

mānūs ēt mūnērā libo Intēmērātā fōcīs, pēfēctō lētūs hōnōrē. Vidit thūricrēmīs cum dōnā impōnērēt āris, tum rītē sacrātās in flammam jūgūlānt pēcudēs, ēt vīscērā vīvīs ērīpiūnt, cūmūlāntquē ōnērātīs lāncībūs ārās. Quāttuōr ēxīmīōs prāstāntī cōrporē taūrōs dēlīgē ēt intāctā tōtīdem cērvicē jūvēncās. Quatuor hīs ārās altā ad dēlūbrā Dēārūm cōstītūē, ēt sacrum jūgūlīs dēmīttē crūōrem, ipsē tibi ad tuā tēplā fēram sōlēnniā dōnā, ēt statūam antē ārās aurātā frōntē jūvēncū cāndēntem, sēd priūs impōsitō sāctīs altārībūs ignē thūrā fēr ad māgnōs, thūrāquē pūrā Dēōs. *v. thus adoleo, adoro, victimam mactio.* Sacrificūs, das zum Opfer gehört.

Martia sacrificio deductum nomen ab Anco. Ovid.

sacrilegūs, ein Kirchendieb. *Nec nos sacrilegos templis admovimus ignes.*

V. SYN. impiūs, nefāndus.

sacro, weyhen, Gott zueignen. *Silvano fama est veteres sacrasse Pelasgos.* V. SYN. Cōsecro, dīco, ās, dēdīco.

sæculum, hundertjāhrige Zeit. *Aspera jam positis mitescent secula bel-
lis.* V. SYN. sæclum, ævum, ætās. EPIT. Fūgāx, fugiēns, vōlūbilē,
vēlōx, rēcūrrēns, vāriūm, vāriābilē. PHR. īnnūmērā ætērnō vōlvēn-
tūr sæculā cūrsū, tītān fœcūndūs cēntum rēnōvāvērāt ānnōs, sī nūmērō
nōn fālōr (āit) cēntēsīmā cūrrit brūmā. Fēcīt quōs ætās āspīcīt
ūnā sēmēl. *v. Tempus.*

Descriptio Sæculi aurei.

Quam bene Saturno vivebant Rege priusquam

Tellus in longas est patefacta vias.

Nondum cæruleas pinus contemserāt undas,

Effusum ventis præbueratque sinum.

Nec vagus, ignotis repetens compendia terris,

Prefferat externa navita merce ratem,

Illo non validus subiit juxta tempore taurus.

Non domito frenos ore momordit equus.

Non domus ulla fores habuit. Non fixus in agro,

Qui regeret certis finibus arva, lapis.

Ipsæ mella dabant quercus, ultroque ferebant

Obvia securis munera lactis oves.

Non acies, non ita furit: non bella, nec enses

Immiti sævus duxerat arte faber.

(Tibul.)

sæpē, oft. *Sæpe tener nostris ab ovilibus imbuet agnus.* Virg.

SYN. Sæpiūs, crēbro, frēquēntēr, nōn rārō.

sævīo, is, wüten. *Sævibat, leviterque minas ponebat inanes.* L.

SYN. Fērōcīo, fūro, bācchōr, īnsānio, īrāscōr. *v. Irascor.*

sævītiā, vel ēs, Grausamkeit. *Sævitiā & vites iramque &c.* Ovid.

EPIT. Nefāndā, ignēā, īnēxōrābilīs, prōtērvā, mālīgnā, sānguīnō-

lēntā, atrōx, fūrēns, vīōlēntā, bārbārā, prōcāx, ācērbā. SYN. Crū-

dēlītās, fērītās, bārbāriēs. PHR. Nūllī vīōlēntā pēpērcīt sævītiēs.

Cāpītālē ōdīum ēt furītātīs ācērbām sævītiām ēxercēt. Quid ēnim

mēā tēlā rēlīquī sævītiām ēt vīrēs īramquē ānīmōsquē mīnācēs. *v.*

Crudelitas, Barbaries.

sævūs, grausam. *Tristius haud illis monstrum nec sævior ulla.* Virg.

SYN. Crūdēlīs, fērōx, ēffērūs. *v. Crudelis.*

sāgā, eine Hexe, Zauberin. *Exoret noctes dum mihi saga tuas.* M.

SYN. Māgā, īncāntātrīx, vēnēficā, lāmīā, prāstīgiātrīx. EPIT. prā-

sāgā, fātīdīcā, īmpiā, scēlērātā, fālāx, īnfērnā. *v. Maga, Venefica,*

sāgāx,

Sāgax, acis, gerūchtig. *Nunc leporem catulo primum sectare sagaci.* O.

SYN. prūdēns, solērs, cāllidus, indūstrius, pērspicax, acūtus.

sāgīna, Mistipeiß. — *propterea stomachum laxare saginis.* Juv.

sāgīnātus, gemāstet *Parva saginati lustrabat compita proci.* Pr.

SYN. ādīpatus, sāgīnā pīguis.

sāgittā, ein Pfeil. *Non secus ac nervo per nubem impulsā sagitta.* V.

SYN. tēlum, spīculum, jāculum, ārundo, cālāmus. EPIT. Cēlēr, vō-lucris, rāpidā, pērnix, praepēs, vēlōx, vōlāns, lēvis, acūtā, spīcātā, tērēs, ālātā, pēnnīgērā, pēnnātā, tātālīs, lētīfērā, lētālīs, saevā, scē-lērātā, ūltrix, Gētīcā, ārūndīnēā, mīssīlīs, ēmīssā. PHR. Vōlātīlē tēr-rum, pēnētrābīlē tēlum, hōrrēndō fugīēns strīdōrē pēr āūrās. Vēlō-cēs tōrquēnt pōst tērgā sāgittās, strīdēt rādīāntībūs āūrā sāgittīs, ipsē mānū rūtīlam gēstābāt āb ōrē sāgittam, āt Vēnūs āū ātīs hūmērōs ār-mātā sāgittīs ēstūgīt, hōrrēndum strīdēns ēlāpsā sāgittā, pērquē cāpūt rūtūlī vēnīt, ēt cāvā tēmpōrā fērro trājīcīt. v. *Sagitta, telum.*

Sagittam vibro, einen Pfeil abschießen. PHR. sāgittam, tēlum ārcū, nērvō ēmīttō, tōrquēō, īmpēllo, cōntōrquēō. Cōrnū spīculā vibrō. Cūrvō dirēxīt spīculā cōrnū, spīculā cōnvērsō fugīēntiā dirīgīt ārcū. v. *Faculor.*

sāgittāriūs, ein Bogenschütz. SYN. jāculātōr. EPIT. Dēxtēr indūstriūs, pērītūs, ācēr. PHR. ārcum tēndērē, sāgittam vibrārē dōctūs, pērītūs.

sāgittāriūs. (*Signum celeste.*) der Schütz. SYN. ārcītēnēns, sāgittīfēr. EPIT. Bīfōrmīs, nīmōsūs, nīmīfēr, hūmīdūs, ūdūs, īmbrīfēr, aemō-nīūs. PHR. sāgittīfērī sēnīs sīdūs, āstrum. Jāculīs ārmātūs ēt ārcū, sēmīvīr ārcīpōtēns sāgittīfērī faciēs sēnīs. v. *Chiron.*

sāgittīfēr, der einen Pfeil trägt. — *carasque sagittiferosque Gelones.* V.

sāgītto, mit einem Pfeil schießen. EPIT. Cēlērī cērtārē sāgittā, īntē-dūnt ācrēs ārcūs ēt spīculā vibrānt, ārcūs ōbvērtīt īn illū, cērtāquē lētīfērā dirēxīt spīculā dēxtērā. Rūrsusquē trēmēntiā fōrtī tēlā mā-nū tōrsīt. Tēlā fērōx hōrrēntiā quātsāt, pārcē pūēr saevās īn mē tōr-quērē sāgittās strīngē īn mē glādīum, dūrās jāculārē sāgittās. Aūdēāt īnfēstīs pūgnam īnstaurārē sāgittīs. v. *Faculor, Arcum tendo & Sagitta.*

Sāgūnthūs & Sāgūnthum. (*Hispaniae civitas ultra Iberum fluvium a Zacynthiis condita. Huius urbis incolae, quum Annibal per Hispaniam transiret in Italiam secundi belli Punici tempore, adeo constanter fœdus cum Romanis initum servaverunt, ut ab Annibale obsessi per multos menses quum salutem desperarent, collatis urbis pretiosissimis quibusque in forum immissa igne concremaverint, seque ipsos in incendium mittere maluerint, quam a fœdere recedere.*) EPIT. grājā, rūtū-lā, ānīmōsā, mīserā, rīgīdā, Hīspanā, Mārtiā, mētāllīfērā, fidēlīs.

Sāgum. (*Vestis militaris, quae armis superindui solebat.*) SYN. Sāgū-lum. EPIT. Cāstrēnsē, sēricum, cāndīdum, vīrgātum, nōbīlē, pīctum. PHR. ūndīquē sūspēndīt chlāmydēs, sāgā sēricā ēt ēnsēs. Vīrgātīs lūcēns sāgūlīs, ēt lāctēā cōllā āūrō īnnēctūntūr.

sāl, sālīs, Salz. *Et sale tabentes artus in litore ponunt.* Virg.

EPIT. ācrē, mōrdāx, ālbū, ālbēns, cāndīdum, āquōrēum, mārīnum, rāpidum, sāpōrum. PHR. Grānā sālīs. Mīcā sālīs. Cībōrum cōn-dīmēntum.

sālāmāndrā, Salamander. *Seu Salamandra potens, nullisque &c.* Ser. Sālāmīs, vel Sālāmīn, īnīs, vel Sālāmīnā, æ. (*Insula est in sinu Saronico contra Atticam, urbem habens ejusdem nominis, in quo Thelamon regnavit, Ajacis & Teuceri pater. Verum quum Teucer, capta jam Tro-*
ja

ja, in patriam rediret, indignatus Tbelamon, quod fratris mortem non vindicasset, eum Salamine expulit. Expulsus itaque Teucer in Cyprum navigavit, ubi novam urbem condidit, quam a prioris desiderio Salaminam appellavit.) EPIT. antiquā, priscā, vetūs, nōbilis, altā, ardua, Cypriā.

sālax, acis, geil. *Non minus erucas aptum est vitare salaces.* Pr.

EPIT. Lascivus, luxuriōsus. v. *Luxuriosus.*

sālebræ, uebener Weg. *Sed quæ per salebras altaque saxa cadunt.* M.

EPIT. præcipitēs, aspēræ, inæquālēs, difficilēs. PHR. Difficilem reddit nullā sālebrā viam.

sālebrōsus, ueben und rauh. *Lictores tetrici salebrosum ediscite Saram.* M.

sālēs, lieber Schimpf. *Et salibus variare novis constanter omitto.* S.

SYN. Jōvī, scōmmatā, fācētīæ, argūtīæ. EPIT. Fācētī argūtī, jōcōsī, lepīdī, ingeniōsī, ūrbānī, dōctī, sūbtīlēs, vērūstī, hōnētī, īnōcūī, lētī, blāndī, jūcūndī, fēstīvī, hīlārēs, rīdīcūlī, prōtērvī, mōrdācēs, āmārī, scūrrīlēs. PHR. Vērbōrum, dīctōrum lepōr, lepōs, grātīa, vērūstās, fēstīvītās, argūtīæ, lepōrē, jōcīs tīnctī sālēs. Dīctā lepīdō sālē tīngērē, aspērgērē, cōndīrē, sālsīs, īndūlgērē jōcīs. Jūcūndō mōvēt ōrē sālēs, rīfūquē mōdēstō tēmpērīēs, dōctīquē sālēs ēt grātā senēctūs. Mōllēs tēnērō spārgit āb ōrē sālēs, ād tēnērōs īngēnīōsā sālēs, ēt cūltī ēt nullā rūstīcītātē sālēs, Cōmpōsītōsquē sālēs, mēdicātāquē vērbā locūtūs, āt tū Rōmānō lepīdōs sālē tīngē libēllōs. v. *Focus.*

sālīctum, ein Ort voll Weidenbäume. *Hybleis apibus florem depasta salicis.* V.

sālīgnus, Weiden. *Dumque sacerdotes veribus defixa salignis.* Ovid.

Sālī, ōrum. (*Sacerdotes Martis sic dicti, quod in portandis ancilibus saltare solebant.*) (*Virg. 8. Æneid.*) Sic exultāntēs Sālīōs, nūdōsquē Lupērcōs lānīgērōsquē apīcēs, ēt lāpsā āncīliā cālō ēxtrudērāt.

sālīo, is, sprīngen. *Dulcis aquæ saliente sitim restringere rivo.* Virg.

SYN. salto, exīlīo, prōsīlīo, emīco, trānsīlīo. PHR. saltū corpūs tollo, mē dō, mē præcipīto, īn saltū trāsmītto, supēro fōssām. Dārē lēvēs saltūs. Corpōrā saltū ād tērrām mīserē, tōtō præcēps sē corpōrē ād ūndās mīsit. Volucrī supēr āgmīna saltū emīcāt, sēquē repēntē pēr īgnem præcipītū saltū jēcīt, mīsit, dēdit, īmīsit. Corpūs pērīncī tollērē saltū, excēllōs tollūnt supēr æthērā saltūs, prærapīdō īn fērīlēs saltū, ēffūndūntūr ārēnās. Gēssīt ēt ād Thyārōs āgīlī vōlāt ārdūā saltū, ēquīdem dōcūērē sūb ārmīs īnsūltārē sōlō. Tum dēmum præcēps saltū sēsē ōmnībūs ārmīs īn flūvīum dēdit, sitīm sālīētīs āquæ rēstīngūētē rīvō, īn tēctīs crēpītāns, sālīt hōrrīdā grāndo, sālīētēs sānguīnē vēnæ. Fīnībūs ōmnēs prōsīlūērē sūīs. Corpōrā saltū prōjīcīunt īn ēquōs, saltū supērā vēnābulā fērtūr, v. *Salto.*

sālīva, Speichel. *Nam primum ratiæ designat membra salivæ.* Luc.

EPIT. Mōllīs, dūlcīs, putrīs, lābēns, lūstrālīs, spūrcā, vērēnōsā.

PHR. Lābēntemquē pluīt pēr mēntem bārbā sālīvām, ēt mōllēm ē lābīs sōrbērē sālīvām. Vūltūs ēt īnsīgnīs fānīē putrīquē sālīvā. *Vide Sputum.*

sālīuncā, Mariā Magdalēnā Blumen. EPIT. Hūmīlīs, vīrēns, frōndēns, ōpācā.

sālīx, icis, eine Weide. *Mecum inter salices lenta sub vite jaceret.* V.

SYN. Sālīctum. EPIT. āmārā, pālīdā, pālīēns, glāucā, ōpācā, ūmbrosā, tēnērā, vīrīdīs, lēntā, flēxīlīs, flūvīālīs, flūmīnēā. PHR. sālīcīs,

licis, salicis flōs, frōndēs salignæ, frōndēs, ūmbræ, irrīgūi fontis lāmīcā salix. Flūminā, lītōrā amāns. Flōrēntem cytīsum et salicēs cārpētis amārās. Vīmīnībūs salicēs, fœcundæ frōntībūs ūlmi ūmbrōsæ salicēs, volucrēsquē cānōræ, fēcērunt sōmnōs.

Sālmōneūs, *vel* Sālmōneūs, *trifyllabum*.

Vidi & crudeles dantem Salmoneæ pœnas. Idem.

(*Æoli filius, Elidis rex, qui quum divinos sibi honores petulantius quæreret, Jovemque struō æneo ponte, tonando & jaciendo fulminibus curru invecius imitaretur, ab eo fulminatus et ad inferos detrusus est.*) SYN. *Æolīdēs*. EPIT. *Aūdāx*, *sūpērbūs*, *tēmērārīūs*, *impīūs*, *infēlix*. PHR. *Jōvis æmūlus aūdāx*. Flāmmās et sōnītūs imitātūs ōlympī vīdī et crūdēlēs dāntem. Sālmōneā pœnās. Dum flāmmās Jōvis, et sōnītūs imitātūr ōlympī. Quid tālē vėl aūdāx fūlmīnē Sālmōneūs? Sic quōquē dēlūsus cūrrū Jōvis æmūlus āltō, flāmmīfērūmqū rōtāns, ālphæā pēr ōppīdā fūlmēn ōccīdīt, et cāsū ēlēam pērtērūit ūrbem. Sālmōneūs nōndum illē fūrēns quum fīngērēt āltī quadritīdā trābē tēlā Jōvis.

Sālōmōn, ōnīs. *Ut Salomona pium præceptis dedita iustis. Juv.*

(*Sapientissimus Judæorum rex & Davidis ex Bersabea filius, qui Deo templum primus edificavit.*) EPIT. *Pōtēns*, *sāpiēns*, *dīvēs*, *pīūs*, *pācīficūs*, *īnclytūs*, *rēllīgīōsūs*. PHR. *Dāvidis īnclytā prōlēs*, *pācīficūs rēctōr idūmēs*. Mēntis ōpumquē pōtēns. Qui tūnctō patrē sūpērtēs sacra pālæstīnī lāquēāvīt cūlmīnā tēmplī, sic Dāvidīādēs sāpiēns dīvīnītūs īnquīt, īngēnīum sōbōlēs Dāvidīcā spīrāns cālītūs īnfūsūm. Quālis ērāt fēstīs grādīēns ād tēmplā dīēbūs splēndīdūs āūrātō Sālōmōn spēctābilīs ōstrō.

Sālōnæ, ārum, (*Urbs Dalmatiæ olim capta ab Asinio Pollione, a qua & filium suum Salonium appellavit.*) EPIT. *Lītōrēæ*, *lōngæ*, *vētērēs*, *prīscæ*, *āntīquæ*.

sālpā, *Stoffisch*. (*Genus piscis circa Flusium Hispanie insulam.*) EPIT. *īmmūndā*, *vīlis*, *vīlīssīmā*, *tūrpīs*, *ōbscœnā*. PHR. *īn vāstūm pōntūm scōpūlōs*, quōs āblūīt ūndā, ālgā cōspērsōs, et mūltō mūrīcē tēctōs sālpæ hābitānt vārīīs dīstāntīā tērgōrā sīgnīs, ōbscœnæ mādīdā sālpæ nāscūntūr īn ālgā.

sālsēdo, *gesalzene Frucht*. — *aquam spargens falsedine Thetyos usque. F.*

sāltātīo, ōnīs, *ein Tanz*. SYN. *sāltūs*. *v. Choreæ*.

sāltīto, ās, *hupfen, springen. v. Salio*.

sāltō, *tanzen*. *Pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat. Hor.*

SYN. *sālīo vel trīpūdīo*. PHR. *Chōreās*, *chōrōs āgo*, *dūcō*, *ēxērcēo*, *cēlebro*, *chōreīs īndūlgēo*, *vāco*, *cōmpōsītīs mōtībūs sāltō*, *dō mōtūs cōmpōsītōs*, *īn nūmērūm*, *ād nūmērūm*, *ād mōdōs lūdo*, *pēdēs mōvēo*, *āltērno pēdē tērram pūlso*, *quātīo*. *Lætō sē tōllērē sāltū chōreīs īmplicārē mānum*, *sāltāt et īmmīscet rēvōlūtās artē chōreās*. *Dūcēbānt ād plēctrā chōreās*, *sāltāntēs dūcūnt chōreās*, *tēstīvāquē dīcūnt cārmīnā ād cīthāræ cāntūs āgīlēs cēlebrātē chōreās*, *rēgīā nātā levēs gaudēt cēlebrātē chōreās*, *sāpē sūb hāc Dryādēs fēstīs dūxērē chōreās ārbōrē*. *Tūnc ālacrēs Mēdēā chōrōs et ōvāntīā dūxīt āgmīnā*, *ōmnīs quā chōrūs et sōcīī cōmītāntūr ōvāntēs. v. Salio*.

sāltūs, ūs, *ein Sprung*. *Non saltu superare viam sit passus & atri. V.*

EPIT. *Cēlēr*, *vōlūcēr*, *āgīlīs*, *præcēps*, *rāpīdūs*, *lēvīs*, *pērnīx*, *cōncītūs*, *cōmpōsītūs*, *tremulūs*.

sāltūs, ūs, *ein dīfer wilder Wald*. *Locus incultus propter silvas.*

EPIT. *prōfūndūs*, *vāstūs*, *sīlvēstēr*, *vīrīdīs*, *sēcrētūs*, *ōpācūs*, *rīgūūs*, *fērūs*,

fērūs, ināccēsūs, dūmōsūs, ūmbrōsūs, occūltūs, quīētūs, gēlīdūs, fœcūndūs, filvōsūs, āvīūs, dēvīūs, invīūs, vāgūs, excēlsūs, obscurūs, sīlēns, incūltūs, ūmbrīfēr, rēcōndītūs. SYN. filvā, nēmūs, locūs, PHR. sālūsquē sīlētēs, dēviā, qua vāstōs āpērīt Gāndāviā sālūs. Quīs tībī mōnstrābīt sālūs vēnatībūs aprōs? vēnatū sālūs exercēt opācōs, quīētōs ūmbrārū saltus ēt grātā sīlentiā cāptāt. Iætūs in herbōsōs sālūs armētā reclūsīt pāstōr, āgīt stābūlis atquē pēr incūltōs sālūs atquē invīā rurā, māgnōs cānībūs cīrcūmdārē sālūs. v. *Sylva*.

Sālūbēr & sālūbrīs, gesund. *Nec potuit curas sanare salubribus verbis, Ti.* SYN. sālūtārīs, sālūtīfēr, sānūs, sānāns.

Sālūbrītās, Gesundheit. *Salve, Narbo potens, salubritate.* (Phal.) S.

Sālūbrīter, heilsamlich. *Quam sit iniqua meæ, rursusque salubriter, in-* sit. Ar.

Sālvē, imperat, sey gegrüßt. *Sancte pater, salve, cui jam favet &c.* P. SYN. āvē. v. *Saluto*.

Salvērē, send gegrüßet. *Salve, sancte parens, iterum salvete recepti.* V.

Sālūm. *Fit sonitus spumante salo, &c.* Idem. v. *Mare*.

Sālūs, ūtīs, Heil, Gesundheit. *O socii, quæ prima, inquit, fortuna salutis.* V. SYN. incōlūmītās, integritās, sēcūrītās, sanītās. EPIT. spērātā, dūlcīs, grātā, optātā, quæsītā, expēctātā, cērtā, sēcūrā, tūtā, dēspērātā, ābjēctā. PHR. Nūllā salūs bellō, pācem tē pōscīmīs omnēs, ūnā salūs āmbōbūs ērīt. Tūrnē, in tē supremā sālūs, mīserērē tūōrum, sōlvē mētūs, fērēt hāc ālīquā tībī fāmā sālūtē. Tē scilicēt omnis in ūnō nostrā sālūs pōsītā ēst, ūnā sālūs vīctīs, nūllā spērārē sālūtē, ēā vīsā sālūs mōriēntībūs ūnā.

Sālvo, ās, erhalten, befreyen. SYN. Lībēro, sērvo. PHR. Mediō ē dīscrimīnē mōrtīs, *vel* mōrtē rēduco, rēvōco, rēdīmo, ērīpio, rēvōcātum, incōlūmem, sālvm, tūtum fērvo. Mediō ēx hōstē rēcīpio, lībēro pērīclīs, mōrtī sūbdūco, ēx pērīclīs ērīpio āmissā clāssē, sōcīōsque ā mōrtē rēdūxīt. Cērtē ēgo tē in mediō vērsantē tūrbīnē lētī ērīpūī, mediōquē ēx hōstē rēcēpī.

Sālvōr, ārīs, erlöst werden. PHR. sīstī cālēstībūs ōrīs. *Æternæ nāncīscī gāndiā vītæ, trāsferrī in sāctīssīmā rēgnā Cālītūm, Supērum stātīōnē locārī.*

Sālūtārīs, heilsam. *Qui salutari levat arte fessos.* (Sapph.) Hor. SYN. sālūtīfēr, sālūbrīs, sānūs.

Sālūtīfēr, heilsam. *Sorte salutifera miseris succurrere rebus.* Ovid.

Sālūtīgēr, idem. *Crede salutigeros feret hic venerantibus ortus.* Prud.

Sālūto, grūssen. *Ante salutabat rhetor Apollonius,* (Pentam.) M.

SYN. sālūtē dō, nūntīo, dīco, āffēro, rōgo, salvērē jūbēo, āvē fēro, sālūtātum vēnīo, sālūtāndī mūnūs, pōrtāntiā vērba sālūtē. Lætā vērba fēro, rēfēro. Tībī rēddītā nostrā sālūs. Dāmūs āltērnās āccīpīmusquē prēcēs, lārgā dōnārē sālūtē, mātūtīnum āvē fērrē, pōrtārē, dīctā āccēptāquē sālūtē, sēpē sālūtātūs nūnquam prīōr ipsē sālūtās. Itāliāni lēto sōcīī clāmōrē sālūtānt. Mānē sālūtātum vēnīo, tū dīcērīs ēssē āntē sālūtātūs. Cōtīnūō sālvē fātīs mīhī dēbītā tēllūs. Vōs. quē āit ō fidī Trōjæ sālvērē pēnātēs. Vādē sālūtātum prō mē lībēr nātāmquē nēpōtēmquē ābsētēs prō sē mēmōrī rōgāt, ōrē sālūtēnt, ūt tāmēn āccēsīt nātūs, mātīrīquē sālūtē āttulīt, sēd prīmum nympham lārgā dōnatē sālūtē, scrībērēt hēstērnā patri cum lūcē sālūtē, stānt tāmēn ēt nōtā pūppīm dē rūpē sālūtānt, sālvē, sāctē pārens, itē.

iterum salvētē recēpti, nec quīdquam cīnērēs ānīmæquē ūmbræquē patērnæ, salvē, tēquē bonā Jūpītēr auctēt ōpē.

Salvus, gesund. *Huc ades o Melibæe, caper tibi salvus & hædi.* Virg.

EPIT. incolumis, illæsus, integer, sospes, securus, tutus, sanus.

Samos. (*Insula in mari Icario, e regione Ephesti, Junoni sacra, quod in eo nata & educata & Jovi nupta fuerit. In ea fiebant vasa sicilia, quæ Samia vocabantur.*) EPIT. Threiciā Jūnōniā vētūs, fœcūnda, pulcrā, illūstris, Thrāx, cōcinnā.

sancio, beschließen, gebieten. *Posteriore suis capiens sancire salutem.* P.

SYN. Decerno, statuo, definitio.

sancitas, Heiligkeit *Uterque sexus sanctitati displicet.* (Jamb.) Pr.

sancitus, geheiligt. — *nequeant sancitus quandoquidem extat* Luc.

sancus, heilig. *Ingredior sanctos ausus recludere fontes.* Ovid.

SYN. Religiosus, pius, innocens.

santi, die Heiligen. SYN. Cælitēs, Cælicolæ, Divi, Superi.

PHR. Beati, procères, hērōēs, fēlicēs, immōrtālēs, ānīmæ, fōrtūnā-tā piōrum āgmīnā, cōhōrs, cōnciliā, cōtūs, nūminā Divum, cæli bēa-ti cīvēs, incolæ. v. Celites.

sane, wahrlich, gewisslich. *Quod sane populus numerabilis, utpote parvus.* Hor. SYN. Certe, profecto, quidem

sanguis, inis, Blut. *Romulus Assarici quem sanguinis Ilia mater.* Virg.

SYN. Cruor. EPIT. purpureus, puniceus, roseus, ruber, fumans, tepens, fervens, fervidus, tepidus, calidus, concretus, crassus, foedus, piger, ater, fusus, effusus, fluens, fluidus, bulliens, undans, spumans,

PHR. Sanguineus, cruentus ros, sanguineæ guttæ, sanguinis undā, guttæ, rivus, flumen, sanguineus imber, sanguineum, calidum flumen, atro sanguine guttæ, sanguis per membrā diffus, fusus, membrā permēans. Venis bulliens, ebulliens, fluens, manans, exiens. Venasimplens, crassum vomit ore cruorem, sanguine terram rigat, humectat, aspergit, perfundit, inficit, foedat, turbat, maculat, madefacit. Per candidā membrā it fumans cruor, toto corpore sanguis manat, stillat, fluit, concreti sanguine crines imbre cruento informis facies, tellus sanguinolenta rubet. Cæde madet, volvitur ille vomens calidum de pectore flumen, calido tellurem sanguine foedant, sanguine quo late tellus madefacta tepēbat, inundant sanguine fossæ. Pecudumque cruore pingue solum mistaque cruor calcatur arena. Cruor undique manat, atro liquuntur sanguine guttæ et terram tabo maculant perfusam multorum natorem sanguine terram immaduisse ferunt, calidumque animasse cruorem, nostro sequitur de vulnere sanguis, pluviam fuso sanguine terra madet, sanguinis ille vomens rivos cadit atque cruentam mandit humum, moriensque suo se in vulnere versat. Tibrim multo spumantem sanguine cerno, tepidumque recenti cæde locum et plenos spumanti sanguine rivos. Vomit ille calentem sanguinis effundens per hiantia viscera rivum, tum turbine nigro sanguinis exundat torrens, vulneribus, crebris lavat ater corpora sanguis, ibat purpureus niveo de pectore sanguis alterum in alterius madatum sanguine cernam purpuream, vomit ille animam et cum sanguine mixta Vinā refert moriens. Fervidus hic iterum circa præcordia sanguis incaluit. Vos o quibus integer ævi sanguis, ait, solidæque suo stant robore vires, sanguineis rubuerunt pabula guttis, plenis de naribus ibat vel exhibat sanguis. Tum crines ardentiæque ora cruentis, et terræ morientum asperginē manant. (Ovid. 4. Met.)

Cruor emicat alte non aliter, quam cum vitiato fistulā plumbō scinditur

dītūr ēt tēnūī frīdēntē fōrāminē lōngās ējāculātūr āquās, atquē īctībūs āērā rūmpīt.

Sanguineus, blutig. *Sanguineis ebuli baccis minioque rubentem.* Virg.

SYN. Cruentus, vel rubens, purpureus. v. *Sanguinolentus*

Sanguinolentus, idem. *Ille color vere sanguinolentus erat.* Ovid.

SYN. Sanguineus, cruentus, cruentatus. PHR. Sanguine, cruore perfusus, sparsus, adspersus, conspersus, respersus, imbutus, rigatus, madidus, madens, madefactus, infectus, foedatus, turpis, turpatus, maculatus, squalidus, squalens, mancus, stillans, rubens, rubescens, concretus, coactus, pinguis, infando pollutus sanguine, stetit imbre cruento informis facies squalentem barbam, et concretos sanguine crines, atro tepefacta cruore terra. Vidi quantus erat fusum tellure cruenta pectora jactantem sanguinolenta virum, sanguineae manant calido de vulnere guttae.

Saniēs, Eiter. — *et sanie taboque fluentes.* Virg.

SYN. Tabum, tabes, cruor, EPIT. Crassa, pinguis, cruenta, putrida, putris, concreta, coacta, tetrā, foeda, turpis, sordida, corrupta, foetida, lurida, pestifera, horrida, fluida, stillans. PHR. stillantis tabi saniēs. Vulnere manans, stillans, fluens, saniēs, turpi tabo, saniē fluens, liquens, stillans, manans, aspersus, infectus, squalidus, eliso ventre per ora ejectat saniem permixtus vulnere sanguis. v. *Tabum.*

Sanitas, atis, Gesundheit. *Pars sanitatis velle sanari fuit.* (Jamb.) S.

SYN. Valetudo, vigor, incolumitas, salubritas, salus. EPIT. integra, firma, optata, expectata, blanda, dulcis amabilis, vivida, perpetua, constans. PHR. Corporis expectata salus, vigor, integra virtus. v. *Robur.*

Sano, heilen. *Vulnera sanabant vel tua vina malum.* Prop.

SYN. salutem do, reddo, restituo. PHR. Firmas restituo vires, morbum pello, expello. v. *Medeor.*

Sanus, frisch, gesund. *Diluit insignum baccam, quae sanior ac si.* Hor.

SYN. Valens, integer, incolumis, sospes. PHR. sospes et integer, salvus et valens, morbo liber, immunis. Medicis herbis non egens, cui constet et valetudo sano, valido corpore. Firmis viribus, vide *Robustus; incolumis.*

Sapidus, wohl geschmack. SYN. saporus.

Sapiens, verständig. *Neve putes alium sapiente bonoque beatum.* Hor.

SYN. prudens, vel doctus, eruditus, peritus. v. *Prudens.*

Sapienter, verständlich. *Muneribus sapienter uti.* (Dact. Troch.) H.

Sapientia, Weisheit. *Ducere quo vellet, fuit haec sapientia quondam H.*

SYN. prudentia vel doctrina, scientia. v. *Prudentia.*

Sapio, schmecken. *Quem sapimus patruos &c.* Pers.

SYN. Gusto, vel redoleo. meditator, cogito.

Sapor, oris, Geschmack. — *huc tu iustos asperge saporos.* Virg.

SYN. Gustus EPIT. Dulcis, gratus, jucundus, suavis, nectareus, ambrōsius, injucundus, ingratus, amarus, asper. PHR. asper in ore sapor, ministra saporum lingua. Palatum saporis arbiter. Judex obvia diversō cuncta sapore legens, et sapor indicium faciet manifestus.

Saporus. *Nil est dulcius ac magis saporum.* (Phal.) Pr. SYN. sapidus.

Sappho, ūs. *Insignis poetria, carminis inventrix, quod ab ea Sapphicum appellatur.* *Hac adolescentem Phaonem amavit, cujus amore quum frui non posset, doloris impatientia e Leucade sese in mare precipitavit.)* EPIT. Mascula, poetica, Pelasgis Lesbica, temeraria,

Lesbis, amatrix, Aolia, Aolis. PHR. Pieris soror addita Musis.

Cuī mōllē ingēnium dōctā Thaliā dēdīt. Cuī pēgāsīdēs blandīssimā cārmīnā dictānt. Grātā lyram pōsūt tibi, Phœbē, pōētīcā Sapphō. Masculā quæquē sūos cāntāt mōritūrā cālōrēs. Leucadii Sapphō crīmēn hōnorquē jugī. Mūsīs Lēsbīs amicā sacris.

Sarcinā, eine Bürde. *Si te forte meæ gravis urget sarcina chartæ.* H. SYN. ōnūs, pōndūs, fāscīs. EPIT. Grāvis, ōnērōsā, mōlēstā, ingēns, īnīquā, prēmēns. v. Onus.

Sarcio, is, sisen, lapven, vergeiten.

Incumbent generis lapsi sarcire ruinas. Virg.

SYN. Rēsarcio, réparo, pēnso, cōmpēnso. v. Reparo.

Sardanāpālūs. *Et Venere & Cœnis & pluma Sardanapali.* Juv.

(*Ultimus Assyriorum rex, omnis libidinis & molitiei genere infamis, cujus lascivia impatientes Assyrii seditione facta, ipsum in regiam fugaverunt, ubi exstructa pyra, se & divitias in incendium misit.*)

EPIT. mōllīs, tūrpīs, lāscīvūs, īnērs, īmbēllīs, āffyrīūs, īnfāmīs, lūxū-rīōsūs. PHR. īmbēllīs Rōmæ Sardanāpālūs hābēt, tālis āb āffyrīō vēniēns lōngō ōrdīnē bēllō Sardanāpālūs īnērs, īnquē pyram tecum cārīssimā corpōrā mīttās. Quem finem vitæ Sardanāpālūs hābēt.

Sardinīā. *Insula, Sardiniam veteres dixere coloni.* Cl.

(*Insula, in mari Lybico pestilentie maxime obnoxia, in ea herba nascitur Sardoa, quam qui edorit quasi ridens moritur.*) EPIT. Dīvēs, fērāx, pēstīfērā, fērtīlīs, fœcūndā, spātīōsā, ōpūlētā, pēstīlēns, nōxiā, sīnūōsā, lōngā, lātā. PHR. ūbi nōxiūs āēr hūmānæ īn īpēcīem plāntæ sē māgnā figūrāt Insulā, Sardinīam vētērēs dīxērē cōlōnī. Dīvēs āgēr frūgum. Pænōs ītālōsquē pētēntī ōppōrtūnā sītū. Quæ pārs vīcīnīōr Afrīs plānā sōlō. Rātībūs clēmēns, quæ rēspīcīt ārcēōn īmmītīs, scōpūlōsā, prōcāx sūbītīsquē sōnōrā flūctībūs, īnsānōs īnfāmāt nāvītā mōntēs. Hīnc hōmīnum pēcūdumquē lūēs. Hīnc pēstīfēr āēr sāvīt, ēt ēxclūsīs, rēgnānt āquīlōnībūs āūstrī.

Sardonīcūs. *Nec quæ sardonico cespite massa fluit.* Rutil.

Sardonīūs. *Sardonium juxta positum pulchrosque &c.* Prud.

SYN. Sardonīcūs, sardōsūs, vid. supra Sardinia.

Sārīssā. *Qui clypeo gladioque Macedoniceque sarissa.* Ovid.

(*Hasta praelonga, qua Macedones in bello utebantur.*) EPIT. pēllēā, Mācēdōnīā, frāxīnēā, tērēs, æmōnīā, lēvīs, lōngā, fērrātā, vālīdā. PHR. Frāxīnēās vibrāns Mācēdum dē mōrē sārīssās. Martiā fērt Mācēdo tērētēs īn bēllā sārīssās.

Sārmātæ, vel saūrōmātæ. (*Populi Scythiæ juxta Danubium in Meoticam paludem vergentes.*) EPIT. vēlōcēs, trūcēs, vāgī, flāvī, īntōnsī, fōrtēs, frīgīdī, gēlīdī, fērī, crūdī, hīrtī, bēllācēs.

Sārnūs. (*Fluvius Campaniæ a Sarno monte fluens.*) EPIT. Cāmpānūs, sōnāns, rēsōnāns, vitrēūs, āmōenūs, flūīdūs, vēlōx, līmpīdūs. PHR. Hīnc sīnūs ēxcūrrēns Cāmpānī ād flūmīnā Sārni.

Sārpēdōn, ōnīs. (*Jovis filius ex Laodamia, Bellerophontis filia, vel, ut aliis placet, ex Europa & fratre Minos. Hic quum Lyciæ Rex esset, & in armis strenuus, Priamo suppetias tulit adversus Græcos, ubi quum multa edidisset virtutis documenta, tamen a Patroclo est interfectus.*) Virg. 1. *Æneid.* Sævūs ūbi Æācīdæ tēlō jacēt Hēctōr, ūbi ingēns Sārpēdōn.

Sarrācum. (*Plaustrum, quo ligna & lapides vebi consueverunt.*) EPIT. Grāvē, frīdēns, rōbūstū, rōbōrēum, tārdu, sōnōrum, gēmēns. PHR. Lōngā cōrūscāt sarrācō vēnīentē ābiēs.

Sārānūs, ā, um. (*Adjectivum, a Sarra civitate, quæ postea Tyrus di-*

eta est, antea dicta a nomine piscis, qui Sar patria lingua dicitur, ex cujus sanguine sericum in purpuram tingebatur.) SYN. Pūrpūreūs, ōstrinūs, tyriūs. PHR. sārānō dormiāt ōstro, aut pictæ sārānā fērēntem ēx hūmeris aulæā tōgæ. Jam rosā mītēscit sārānō clārīor ōstro.

Sāt, genug. *Hæc sat erit, Divæ vestrum cecinisse poetam.* Virg.

SYN. sātīs, ābūndē. ābūndāntēr, sūfficiēntēr.

Sātā, ōrum, Feld, Aker. *Et pluvie ingenti sata læta, boumque labores v. Ager & Seges.*

Sātēllēs, itīs, Erabant. *Ille Deæ custos, ille satelles erit.* Ovid.

SYN. stipātōr, cūstōs, milēs, minīstēr. EPIT. armātūs, rōbūstūs, vālīdūs, fōrtīs, strēnūūs, audāx, sēdulūs, impīgēr, insōmnīs, vīgīl, fīdēlīs, fīdūs, trūx, bārbārūs, fērōx. PHR. Milītum cōhōrs, cōrōnā, cūstōdiā, tūtēlā, præsīdīum, accīnctūs gladiūs, lōricātusquē sātēllēs. Grāsātūr tōtā rābīdūs rēgiōnē sātēllēs. Vīrtūtīs vēræ cūstōs rīgīdusquē sātēllēs, illē Dēæ cūstōs, illē sātēllēs ērit.

Sātiētās, ātis, Gnüge, Verdruß. *Neque eis ulla ornandis satis satietas est.* Pl. SYN. sātūrātiō, vel fāstīdīum, tādīum, naūsēā. EPIT. mōlēstā, grāvīs, fāstīdiōsā. PHR. ēxēmtā, plācātā fāmēs.

Sātiō, ās, ersättigen. *vide mox Saturo.*

Sātīs, genug. *Solvite me, pueri, satis est potuisse videri.* Virg.

SYN. sāt, ābūndāntēr, sūfficiēntēr.

Sātīsfāciō, fēcī, gnug rhun. *Et jurare jubes, malo satis facere.* (Pe.) M.

SYN. Fāciō sātīs, plāco, dēbitum sōlvo, ēxsōlvo.

Sātiūs, besser. *Nonne fuit satis tristes Amaryllidis iras.* Virg.

SYN. pōtiūs, mēliūs.

Sātum. *Et pluvia ingenti sata læta boumque labores.* Id. v. Ager, Seges.

Sātūr, ersättigt, voll. *Dux aries saturas ipse reduxit oves.* P. SYN. sātūrātūs, sātiātūs, rēfēctūs, ēxplētus, replētus. PHR. cībīs ēxplētus, grāvīs.

Sātūro, ās, ersättigen. *Ilignis melius saturatur glandibus alvus.* Prud.

SYN. sātiō, ēxsātiō, ēxsātūro, ēxplēo, replēo. PHR. Cībīs fāmēm dēpello, rēpello, ēxīmo, ēxtīnguo, rēstīnguo, cōmprīmo, sēdo, plāco, lēvo, sōlōr, sātūro. Pōstquam ēxēmtā fāmēs ēt āmōr cōmprēsūs ēdēndī, jamquē cībō vīnōquē grāvēs sōmnōquē jācēbānt, pōstquam ōrdīnē mēnsæ victā fāmēs, cārnē ōpūs ēst, sī sātūr ēssē vēlīs, pōstquam primā quīēs ēpūlīs mēnsæquē rēmōtæ. v. Manduco, Edo & Epulor.

Sātūrnīūs. *Nec Saturnius hæc oculis pater adspicit æquis.* Virg.

Sātūrnūs. *Saturnus regnis ab Jove pulsus erat.* Ovid.

(Caeli & Vestæ filius, Opis sororis suæ conjux, hic patri virilia exsecuit, ex quibus in mare dejectis, nata est Venus. Et jus suum cessit Titan frater natu major, ea lege, ne prolem masculam educaret, Ex quo pacto Saturnus masculos, ubi primum nati essent, devorabat. Verum quum Ops Jovem edidisset, eum clam nutriendum ablegavit & Saturno lapidem pannis involutum loco Jovis deuorandum præhuit, Postea quum etiam Neptunum & Platonem filios furtim mandasset alendos, fraude Opis cognita, Titan una cum filiis, qui a patre Titanes cognominabantur, bellum adversus Saturnum suscepit, in quo victor Saturnum Opemque muro inclusit, donec Jupiter adultus, devictis Titanibus, eos liberavit. His actis, Saturnus quum oraculo didicisset, fore, ut a filiis regno pelleretur, ideoque Jovi insidias strueret, ab eo expulsus in Italiam profugit apud Janum regem. Hoc regnante, etatem

aureum fuisse fabulantur.) EPIT. antiquus, priscus, senex, canus, annosus, exul, fugax, profugus, fugitivus, aureus, crudelis, immittis, tristis, falcitennens, falcatus, falciger. PHR. Leucadius, falcifer, falcem potens Deus, Leucadius senex. Saturnus pater Aurei rex arbiter avi regnis exul ademptis, progenitor Divum. Curvata falcem minans. (*Virg. 8. Aeneid.*) Primus ab aethereo venit Saturnus olympo, arma Jovis fugiens et regnis exul ademptis, is genus indocile ac dispersum montibus altis composuit legesque dedit, latumque v. cari maluit, his quoniam latuisset tutus in oris. (*Idem 7. Aeneid.* Ne fugite hospitium, neve ignorate latinus, Saturni gentem haut vinclo nec legibus aequam. Sponte sua, veterisque Dei se mole tenentem.

Saturnus. (*Planeta.*) PHR. Falcigeri senis fidus Frigida Saturni stella. Saturnus liventi pallidus auro. Gravē Saturni fidus in omne caput, Satūs, gesäet, geboren. *Tum sic orsa loqui vates, fate sanguine Divum.* Virg. SYN. Natus, creatus, ortus, genitus.

Satyrā, ein Gedicht wider die Laster.

Sunt, quibus in Satyra videar nimis acer & ultra. Virg.

EPIT. Mordax, dentata, livens, audax, procax, petulans. PHR. Mordax, livens carmen, mordaces numeri, versus, plena convitiis, opprobriis carmina. Carmine mordaci populi depingere mores, liventem satyram nigra rubigine turpes non vacat argutosque sales, satyrasque bibaces scribere. Difficile est satyram conscribere. Nam quis iniquae tam patiens urbis, tam ferreus, ut teneat se.

Satyrī, Baldgötter. *Conveniet Satyros ita vertere seria ludo.* Idem.

(*Silvarum numina humano capite cornuto, pedibus caprinis, toto corpore villoso, in Venerem maxime propensa.*) SYN. Fauni, silvani, panes. EPIT. agrestes, cornigeri, hirsuti, bicornes, bifformes, capripedes, protervi, procaces, lascivi, petulantēs, salaces, vagi, leves, celeres, veloces, alacres, saltantes, fugaces, rusticolae, monticolae. PHR. Dii, numina, rustica numina. Monticolae Satyrisci. Bacchi praevia turba Dei, Satyrorum turba, cohors. Itē procul satyri, petulantia numina, turpes, in venerem satyrorum prona juventus. Quid referam Nymphas, satyrosque in amore calentes.

Saūcio, verletzen, verwunden. *vide Vulnere.*

Saurōmātae, v. Sarmatae.

Saxonēs. (*Illustres Alemanniae populi, qui Angelae reginae auspiciis Angliam devicerunt.*) EPIT. inirenes, duri, rigidi, fortes, magnanimi, bellaces, pugnaces, belligeri, truces, feroces.

Saxificus, der etwas in Stein verwandelt.

Saxificos vultus quaecunque &c. Ovid.

Saxosus, steinig. *Nascuntur steriles saxosis montibus orni.* Virg.

SYN. Lapidosus, petrosus, scrupens, salebrosus, scopulosus. PHR. saxis, scopulis, salebris asper, creber, frequens, plenus refectus, horrens, silvis horrentia saxa fragosis, praecipites, rigidae, salebrosae undique cautes, asperitas iniqua loci, omnia nudus lapis crebrum saxum terit, obducit, asperat.

Saxum, ein Stein. SYN. silix, lapis, rupes, scopulus. EPIT. durum, solidum, asperum, gelidum, humidum, horrens, durum, latebrosum, praeruptum, humens, concavum, horridum, frigidum, hirtum, rigens, scabrum, crudum, undisonum, inhospitum, montanum, adesum, salebrosum, dumosum, muscosum, scrupum. PHR. spumēa circum saxa fremunt. Multaque rubentia caede lubrica saxa madent, non me latebrosa movebunt saxa. Non scrupēa saxa locorum pracludunt aditus.

dītūs. Cāstrāquē prærūptīs fūspēndūnt ārdūā sāxīs. Tētrīcā sāxā mōntānīs hābitātā fērīs. Jamquē facēs ēt sāxā vōlānt, fūrōr ārmā mīnīstrāt, addē tēr ēgrēgiās ūrbēs ōpērumquē lābōrem, tōt cōngēstā mānū prærūptīs ōppīdā sāxīs. Pēr rūpēs scōpūlōsque ādītūquē cārēntiā sāxā. stūpet īnsciūs āltō āccīpiēns sōnītum sāxī dē uērticē pāstōr, v. *Rupes*.

Scābellum, ein Bänflein. SYN. scāmnum, sēdīlē, sēdēs. v. *Sedes*.

Scāber schābigt, unglatt *Et topbus scaber & nigris exesa colubris. V.*

SYN. āspēr, rīgidus, rūdīs, scābiōsūs. v. *Scabies*.

Scabiēs, iēi, Krāze, Räude. *Et mala quem scabies aut morbus &c. H.*

SYN. prūigo, scabrītiēs. EPIT. Mālā, mōlēstā, ēdāx, tūrpīs, īm-mūndā, foedā, foetīdā, obsecnā, āspērā. PHR. scābiēi prūrītūs, prū-rīgo, āspērītās. Scābiōsā cūtīs, īcābiē plēnā, īnfēctā, mōrbīdā, sōr-dīdā, cōrrūptā cūtīs, cāro. Cūtem scābiēs rōdīt, ēdīt, ēxēdīt. Grēx tōtūs īn agrīs ūstus scābiē cādīt ēt prū īgīnē pōrcī. Mōrbīdā fāctā pēcūs tutum cōrrūmpīt ōvilē. Tūrpīs ōvēs tēntāt scābiēs, illā quō-quē īn primīs scābiēs ēst īmprōbā, quā nūnc cōrpōrīs hās pārtēs rāptīm, nūnc ōccupāt illās, ātquē itā dīvērsīs ārtūs dēsāvīt īn ōmnēs tēmpōrībūs.

Scābiōsūs, frāzig, schābig. — *namque est scabiosus, & acri. Perf.*

SYN. scāber, īcābiē īnfēctūs. v. *Scabies*.

Scābo, in Præterito scābi, frajen. SYN. frīco.

Scabrītiēs, rāzigkeit. *Scabritiemque animi fluvialibus abluit undis. M.*

SYN. āspērītās, vel scābiēs. EPIT. Dūrā, rīgidā, āspērā, rūdīs, īm-pōsitā, īngrātā.

Scālæ, Leiter, Stege. *Hærent parietibus scælæ postesque sub ipsos. V.*

EPIT. ārdūæ, āltæ, tērētēs, fācīlēs, ērēctæ, pēnsīlēs. PHR. Hæ-rēnt pārijētībūs scālæ, scāndīt īnāccēsās scālārum mūnērē tūrrēs. Rēscīndīt vāllum ēt scālās īn mōenīā pōscīt.

Scālmūs. (*Lignum teres, cui nautæ remos loro alligant.*) PHR. prōrā pēr ādvērsūm scālmīs stīpāntībūs āmnem vīx āgītūr.

Scālprum, allerley Zeug zu schaben dienlich. SYN. Cælum. EPIT. ācūtum, ādūncum, dūrum, tēnūē, ēxīlē. v. *Cælum*.

Scāmāndēr. (*Fluvius Trojæ, ex Ida monte descendens, alio nomine Xanthus appellatus. In fluvio isto sponsæ jam nupturæ sese abluebant, Scamandrum nominatim invocantes.*) EPIT. fātālīs, Phrygiūs, Trō-jānūs, Dārdānūs, Dārdāniūs, præcēps, flūīdūs, āmcenūs, sōnāns, rēsōnāns.

Scāmnum, eine Banf. SYN. sēdīlē, sēdēs.

Scāndālum, Mergerniß. *Scandala proculcat pedibus, nec fronte &c. P.*

Scāndo, scāndī, steigen. *Cobors gigantum scanderet impia. (Alc.) H.*
v. *Adscendo*.

Scāphā, ein klein Schifflein. *Tu me biremis præsidio scaphæ. (Alc.) H.*

SYN. cymbā, lēmbūs. EPIT. Lēvīs, vāgā, āgīlīs, vōlucrīs, pārvā, bīrēmīs, tēnūīs. v. *Cymba*.

Scāphīum, eine Bruntachel, *Et ride scaphium positis cum sumitur ar-mis. Juv. EPIT. Årēum, āhēnum, tūrpē, frēdum.*

Scārūs. (*Piscis nobilissimus, in Carpathio mari frequens*) EPIT. ōbē-lūs, æquōrēūs, Cārpāthiūs, mōllīs, āvīdūs. PHR. Hīnc scārūs æquō-rēīs quī vēnīt ōbēsūs āb ūndīs. Quī mītēs īntēr pīscēs clāmōrē trē-mēndo īntōnāt ēt sōlūs pāllēntēs rūmīnāt hērbās.

Scātebrā, Ursprung. *Sana ciet scatebrisque arentia temperat arva. V.*

SYN. Scātūrīgo, fōns.

Scătéo, aufwallen. *Qui scatet & falsas circum se promovet undas.* Luc. v. mox scaturio.

Scătūrigo, inis, Brunnquell. SYN. scätebră, fons, ōrigo. EPIT. Lătēns, ōccultă, cēcă, alta, limpidă, pērēnnis, sōnāns, āliēns. PHR. scătēns, rīvūs, rīvulūs. Vēnă pērēnnis āquæ. Jūgis āquæ fons, ōrtūs, ōrigo. Fōntis capūt, āquōsūs mēātus. v. Fons.

Scătūrio, is, aufwallen. *Crines vermiculis scaturientes.* (Phal.) Prud. SYN. scătéo, ēffluo, ēmāno, māno, ērūmpo, ēxīlio, dērīvōr, ōrīōr, ēbūllio.

Scēlērātūs, lasterhaft. — *color ad sceleratum exquirere frigus.* Virg. SYN. scēlēstūs, nēfāndūs, mālūs, imprōbūs, flāgitiōsūs, nēquam, pērdirūs, mālignūs, nōxiūs, impiūs. PHR. Scēlērīs, crīmīnis ārtifēx, āuctōr, cōnsciūs, reūs, nōcēns, hōrtātōr. Scēlērū sēctātōr, scēlērī addiētūs, āffuētūs, æquī cōntēmtōr, scēlērū cōnsciūs. Prāvī cui cōnsciā mēns ēst. Scēlērū mōlē grāvātūs, ōbrūtūs. Aūsū nēfāndo tēmērāriūs, sōntēs āudāx in aūsūs. Dissuāsōr hōnēstī heu cādīt in quēnquam tāntum scēlūs? Mēns ēffērā, nē quīd īnāūsum aut īntēntātum scēlērīsvē dōlīvē rēlīnquāt, pērvērsā mālōrū cōllūviēs. Violāns lēgis jūrā trēmēndā sacrae, supērū cōntēmtōr ēt æquī īmpātiēns pērvērsī Lēx imprōbā, cōetūs, īmpiētās quōrū cōrdā prōfānā tēnēt. v. Impius.

Scēlūs, ein Laster. *Quis nomen unquam sceleris errori indidit.* (Job.) S. SYN. Pīaculum, crīmēn, facinūs, flāgitiū, nōxā, cūlpā, dēlictum, nēfās. EPIT. infāndum, nēfāndum, ēxitiālē, sāvum, īmmanē, nēfārium, impiū, dirum, prōfānum, tristē, crūēntum, īnvīsum, hōrrendum, imprōbum, crūdēlē, īnāūdītum, ātrum, fōedum, pētūlcum, pūdēndum, tētrum, mūltābilē, īnīquum, sānguīnēum, mīserum, īntēlix, mōrtīfērū. PHR. scēlēstum, nēfāndum, āudāx, factum. Sōntēs aūsūs Scēlērātæ crīmīnā vitæ Cūlpæ crīmēn atrōx. Vētītum nēfās. Scēlērū infāndī cōnātūs scēlērū lābēs, lūēs, sōrdēs, dēdēcūs, prōbrum. Tam mūltæ scēlērū faciēs. Fūgērē pūdōr vērūmquē fidēsquē, in quōrū subīrē lōcum frādēsquē, dōlīquē, īnsīdiāquē, ēt vis, ēt āmōr scēlērātus hābēndī. Sēditionē, dōlīs, scēlērē atquē libīdinē ēt īrā pēccātūr. Scēlērātā fūrētēs mēns āgīt in facinūs. Gēas hūmānā rūt pēr vētītum nēfās. Nītimūr in vētītum. Cērtāt in ōmnē facinūs. Scēlērū sāvīt mālēsānā libīdo, īmpiētās sēcūrā Dēi ōmnē aūsā scēlūs.

Scēnā, eine Hütte, Belt. *Equora tuta silent, tum silvis scena coruscis.* V. SYN. ūmbrāculum, vel thēātrum. EPIT. ūmbrōsā, frōndēns, grātā, vīrēns, vī rēdis, āmōcnā, lubricā. PHR. scēnā patēt dēlicīōsā jōcīs. Silvīs scēnā altā, cōrūscīs dēsūpēr, hōrrentīquē ātrum nēmūs īmmīnēt ūmbrā.

Scēnīcus, von solcher Hütte. *Et sola tantum scenicus arte feror.* Mart.

Scēptrīfēr, ein Scepterträger. *Primus sceptriferis colla tonantibus.* (Ch.) H. SYN. Scēptrīgēr.

Scēptrum, ein Scepter. *Gessit honorata regia septra manu.* Ovid. EPIT. Aurēum, aurātum, ēbūrnēum, īnsīgnē, splēndīdum, supērbum, dēcōrum, cōrūscum, prētīōsum, gēmmanē, fūlgēns, vērērandum, vērēndum, mīnāx, īmpērīōsum, rēgālē, rēgīum. PHR. Rēgīum, rēgis īnsīgnē, gēstāmēn. Vīrgā nōbilīs, scēptrī dēcūs, hōnōs, grāvītās, ēbūr. Nōbilē dēxtrā tōrquēt ēbūr. Rēgālīs dēxtræ rēgīmēn. Aurō, gēmīsquē dēcōrum. Vērērandā tēnēt scēptrā sōcēr. Quīdnā scēptrā jū-

jūvānt tōtum invīdīōsā pēr ōrbem? gēssīt honōratā rēgiā scēptrā mānū. Aurēā cum dēxtrīs scēptrā dēdērē mēæ.

Schīnīs, vel Scīnīs. (*Latro robustissimus circa Corinthum, qui apprehensos ramos duos in terram flectebat, ubi, quos pugna vicisset, alligabat & allegatos sinebat in aerem efferri, sicque fiebat, ut, utrimque convellente arbore, discerperentur homines. Eodem pacto ipsum quoque Schinim Theseus dilaniavit.*) EPIT. Sāguīnēūs, sāvūs, trūx, īmītīs, dūrūs, ātrōx, dīrūs. (*Ovid. 7. Metam.*) ōccīdīt illē Schīnīs māgnīs malē vīrībūs ūsūs.

Schōlā, eine Schule. *Nobilis & dotata uxor domus & schola culta.* A. SYN. Gymnāsīum, pālæstrā, lūdūs. EPIT. Dōctā, cēlebrīs, clarā, īnsīgnīs. PHR. Dōctrīnæ sēdēs, māgīstrā, Mūsārum sēdēs. Lōeūs dīscīpulis frēquēns.

Schōlāstīcūs, ein Schriftgelehrter. EPIT. pērītūs, īngēnīōsūs, dōctūs, fācūndūs, dīsērtūs, īngēnuūs, vīgīl, ānxīūs. PHR. Mūsārum cāstrā sēcūtūs, artībūs īngēnuīs ēxcūltūs. Quem Mūsæ studiīs ēxcōlūērē sūīs. Cui cāræ ēst dōctīs īnvīgīlārē Cāmēnīs.

Sciēntiā, Wissenschaft. *Jamjam efficaci do manus scientiæ.* (Jamb.) H. SYN. Nōtītiā, cōgnītiō vel dīscīplīnā, ars, studiūm, vel dōctrīnā, ēlōquēntiā. v. *Doctrina, Eloquentia, Studia, Artes.*

Sciēns, wissend. *Scienti oris carmine.* (Jamb. Dim.) Hor.

SYN. Dōctūs, gnārūs, pērītūs, nōn īgnārūs. v. *Doctus.*

Scīlīcēt, ohne Zweifel. *Scilicet hoc etiam restabat adultera dixit.* Ov.

SYN. Vīdēlīcēt, nīmīrum, nēmpē, quīppē, nam, enim.

Scīndo, scīdi, schneiden, hauen. *Aut scidit & medias fecit sibi litore &c.*

I. SYN. ābscīndo, dīscīndo, rēscīndo, prōscīndo, sēco, rēsēco, sūbsēco, ēxsēco, dīssēco, ēxcīdo, īncīdo, rēcīdo, āmpūto, trūnco, mūtīlo, lācēro, dīlācēro, cædo, fērīo. PHR. Fērrō, fālcē, sēcūrī, bīpēnnī fērīo. Fērrō dīscīndo, āvēllo, dīsrūmpo, ērūo, ēvērto, īn frūstrā, pārtēs īn mūltās sēco vītēs īncīdērē fālcē nōvēllās, cūnēīs scīndēbānt fīssīlē līgnūm. Nēc pōtērīt rīgīdās scīndērē rēmūs āquās, īmmēdicābīlē vūlnūs ēnsē rēcīdēndūm ēst. Frāxīnēæ trābīs ēt cūnēīs ēt fīssīlē rōbūr scīndītur. Cōmprēnsam fōrcīpē līnguam ābstūlīt, ēnsē fērrō āvūlsæ cēcīdērē mānūs, ēxsēctāquē līnguā pālpītāt. v. *Lacero, & caput amputare.*

Scīndo arborem vel silvam. PHR. Sēcūrī, bīpēnnī. Fērrō rōbōrā, pīnūs prōscīndērē, ēxscīndērē, fērīrē. Cum stīrpībūs īmīs ērūērē, ēvērtērē. Fērrō sōnāt īctā bīpēnnī frāxīnūs, ēvērtūt āctās ād fidērā pīnūs. Rōbōrā nēc cūnēīs ēt ōlēntem scīndērē cedrum. Nēc plaūstrīs cēssānt vēctārē gēmēntībūs ōrnōs, sōnāt īctā sēcūrībūs īlēx. Jūbēt īmmīssō silvam prōcūmbērē fērrō, Pūlsā gēmīt crebrīs sūccūmbēns īctībūs ārbōr. v. *Evellere.*

Scīntīllā, ein Fünklein. *Ergo ignem, cujus scintillas ipse dedisti.* Juv. EPIT. Ignītā, ardēns, rūbēns, cōrūscāns, tēnūīs, pārvā, vōlāns, vōlātīlīs. PHR. Sēmīnā flammæ. Pārvā sūb īndūctā lātūīc scīntīllā fāvīllā. Crebræ scīntīllæ ēxīlīūt, mīcānt, vōlītānt. Clārūs scīntīllās dīssīpāt īgnīs, īt cōelō scīntīllā rūbēns ēt prīmum sīlīcīs scīntīllam ēxcūdīt āchātēs. v. *Ignis.*

Scīpīo, ōnīs. (*Cognomen Corneliorum, cui P. Cornelius initium dedit, quum patrem cæcum vice Scipionis regeret. Hujus filius. P. Cornelius Scipio, pater P. Cor. Scipion. majoris, qui postea Africanus fuit dictus; hic adhuc prætextatus faucium patrem & ab hostibus ad Trebejam circumventum periculo liberavit, post Cannensem cladem,*

quum plerique de relinquenda urbe cogitarent, stricto gladio omnes adegit, ut jurarent se patriæ defensionem non deserturos. Missus deinde in Africam tantum terroris Carthaginensibus intulit, ut ii Annibalem ex Italia ad patriæ defensionem revocarent, cum quo apud Zamam Scipio congressus, ingenti eum clade superavit; qua clade fractos Pœnos pacem potentes Romano populo tributarias fecit. In Asiam profectus de Antiocho speciosissimum triumphum reportavit. Profecta etate, sponte æmulum invidiæ cedens, Linternum se contulit, ubi sepultus creditur. Est etiam alter Scipio Æmilianus, qui & Africanus minor dicitur, ab Africani majoris filio adoptatus: Ille Numantiam evertit, in qua expeditione militem corruptum in disciplinam pristinam, ejectis scortis, restituit. Factus deinde consul ante legitimam ætatem ad Carthaginem missus, eam penitus sustulit. Ambo illi Scipiones dicuntur Scipiadæ.) SYN. Scipiādā. EPIT. Aūsōnīus, Rōmūlēus, trūcūlēntūs, fōrtīs, aūdāx, Mārtiūs māgnānīmūs, gēnērōsūs, ānīmōsūs, māvōrtiūs, impērtērrītūs, tērrificūs, strēnūūs. PHR. Duo fulminā bellī Scipiādæ. Scipiādās dūrōs bellō sol vērūtī rādīs fūlgēntiā fūlgūrā vīncit, Scipio sic omnēs supērat. Vix dum tēnērās lānūgīnē primā Exōrnāntē gēnās ērat impērtērrītūs ūnūs Scipio, Hōstīs Pœnōrum, & Rōmānī sānguīnīs ūltōr Scipio, ah! quōtiēs clārī occurrēbāt imāgo Scipiādæ, florēnsquē vīrī ac spēctatā jūvētūs, ac virtūs infrāctā mālīs.

Scio, scīvi, wīssen. Insequitur, causas tanti sciat illa furoris. Virg.

SYN. Nōvī, tēnēo, cōgnōsco, nōsco, cālleo, intēllīgo. PHR. Nōn ignōro. Nōn sum ignāriūs, nēsciūs, insciūs. Nōn mē lātēt. fugit, prætērit.

Sciōlus, Klügling. Ipsius & sciolo quidquam suadere popello. M.

Scirpus, eine glatte Binz ohne Knoten. EPIT. enōdīs, fragilis, palūstris, limōsūs, sterilis, tēnūis, rēres. v. Juncus.

Sciscitor, arīs, erfahren, erforschen.

Ut ab Aquitanis ista sciscitaretur. (Scaz.) Mart.

SYN. scitōr, pērcōntōr, pēto, quæro, pōstūlo, rōgo, intērrōgo. PHR.

Tum vērō ardēmūs scitārī, et quærere causās. Scitārīs dignā rēlatū.

Causā rēquirāt insciūs. Quæ sit sēntēntiā pōscēs, Pērcōntādo mōrātūr.

Sciscillis, leicht zu schneiden. SYN. Fissilis.

Scissus, zerhauen. SYN. abscessus, secatus, excisus, laceratus. v. scindo.

Scite, adv. fein, schicklich. Atque sepulcrales scite incantare favillas. P.

Scitor, arīs, nachfragen. — Euryplum scitatum oracula Phœbi. Virg.

Scitus, künstlich. — membrisque valens scitusque vadorum. Ovid.

SYN. sciēns, dōctūs, vel argūtūs, vērūtūs

Scopulosus, felsicht. Neptuno debere genus, scopulosus in undis. M. v. saxosus.

Scopulus, ein hoher Fels. Deduxit scopulos & montem rupit aceto. Juv.

SYN. Saxum, cautēs, silēx, rūpēs. EPIT. immānis, adēsūs, frōndō-

sūs, mināx, scābēr, dūrūs, mūscōsūs, acūtūs, tūmidūs. PHR. immā-

nem scopulum mēdiās pērmisit in ūndās, scopulus raucis pēndēt

adēsūs aquis. Mūscōsquē sitū scopulōs. v. Rupes.

Scopus, Zweck, Ziel. Sit scopus, & vitæ sanctissima regula Christus. B.

SYN. Mētā, indēx, finis, prōpōsitum. EPIT. Prōpōsitūs, dēsīgnā-

tūs, sīgnātūs, statūrūs, cōrtūs. PHR. Jāculis incēssitūr indēx, in scō-

pum collinārē, collīnēārē, intēndērē, rēctā tēndērē, jāculum dīrī-

gērē, tōrquērē. v. jaculor. Scopum, mētā tāngērē, āfsēquī.

Scor-

Scōrpīūs, Scorpion. SYN. Scōrpīo, nēpā. EPIT. Vēnēnōsūs, lētīfēr, dīrūs, vōcēns, mōrtīfēr, īnfēstūs, mīnāx, ācēr. PHR. ācūtō ūnguē, caūdā ūncā venēnīfēr, īnsīdīās sūb caūdā tēndēns Dīrō venēnō mōrtīfēr. Quem nōn affēctāt lētālī scōrpīūs īctū? Vīolētūs ācūmīnē caūdā. Nīgrum ferēns īn ācūmīnē vīrūs. Vīolētā cūspīdē sāvūs. Quī caūdā dīrīgīt īctūm, vīolētūs ācūmīnē caūdā, ācūtō mōrtīfēr ūnguē scōrpīūs.

Scōrpīūs, signum caeleste, eines von den 12. himmlischen Zeichen, Scorpion genannt. EPIT. Mīnāx, vīolētūs, ācēr, ārdēns, Mārtīūs, hōrrens, dīrūs. PHR. āstrā Nēpā, sīgnā Nēpā, Chēlāe mīnācēs, sāvā. quē cīrenītū quī cūrīvāt brāchīā lōngō Scōrpīūs ārdētēs quum tēnēt ācēr ēquōs, ātrāhīt ārdēntī fūlgēntem scōrpīūs āstrō.

Scōrtōr, āris, Hurereu treiben. SYN. Mōechōr. v. *Adultero.*

Scōtī, ōrum. (*Britanniae insulae populi. Horum olim tanta fuit feritas, ut humanis carnibus vescerentur.*) EPIT. Trūcēs, fērocēs, bārbārī, īmmītēs, dūrī, rīgīdī.

Scribā & Phārisāi. PHR. patrūm prīmī tēmplīquē mīnīstrī. Dīcītē dōctōrēs pōpūlī. Lēgisquē mīnīstrī, sāvā sēcērdōtum mānūs. Hīnc Phārisēōrum quum tūrbā cōīssēt īn ūnum.

Scribā, ein Schreiber. *Ex voto laribus querebat scriba quod esset.* M.

Scribo, schreiben. *Scribebamus epos, cepisti scribere, cessi.* Mart.

SYN. pērscribo, cōnscribo, īnscribo, pīngo, ēxāro. PHR. Nōtās dīgītīs cūdo, stīlō, cālāmō, grāphīō ēxāro. Chārtīs, cērīs vērba nōto, cōmmītto, mādo. Nōtīs vērīs chārtām sīgno, nōto, īnscribo, cēram īncīdo, scrīptīs lībēllīs mādo, cōmmītto, nōtās, vērba tābēllīs ēxāro, tābēllās sīgno. Jām sātīs īnvālīdōs cālāmō lāsāvīmūs ārtūs ēt mānūs ōffīcīum lōngiūs āgrā nēgāt.

Scribo epistolam, einen Brief schreiben. PHR. Lībēllum, tābēllās do, mītto, fērēndās do, trādo, scrīptō sālūtem mītto. Mītīt ābydēnūs quum vēllēt fērrē sālūtem. Mītīt, ēt ōptāt āmāns, quō mītītūr īrē sālūtem. Aōlīs Aōlīdā, quā nōn hābēt īpsā, sālūtem mītīt, vādē sālūtātum sūbītō pērārātā pērīllā Lītterā, sērmōnīs fīdā mīnīstrā mēī. Nōn ēgo lōngīnquōs ūt tēxāt pāgīnā vērūs pōstūlo, mūltīplīcēsquē ōnērēs sērmōnē tābēllās. Quīs prōhībēt, sālvē ātquē vālē, brēvītātē pārātā dīcērē. v. *Epistola.*

Scriptūā, Schrift. *Scripturae quanti constet & tonus vilis.* (Scaz.) M.

Scrōbs, scrōbīs, eine Grube. EPIT. ātrā, cāvā, cōncāvā, ōbscōnā, tōcēdā, tūrpīs, hūmīdā, ūdā, prōfūdā. SYN. Fōssā, fōvēā. v. *spelunca.*

Scrūpēūs, steinigt. *Scrupea tuta lacu nigro nemorumque &c.* Virg.

Scrūpūs, ein Steinelein. *Cantibus horrescit scrupus sola creber iniqua.* O. SYN. Lāpīllūs, scrūpūlūs, cālculūs.

Scrūtātōr, ein Nachfrager. — *Deus solusque animi scrutator operti.* Al.

Scrūtōr, āris, erschuchen. *Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam.* H. SYN. Pērscrūtōr, rīmōr, quāro, īnquīro, īnvēstīgo.

Scūlpo, scūlpsī, graben, schnitzen. SYN. Scālpo, īncīdo, cādo. PHR. scālpro v. cālō ēffīngo, fōrmo, ēffōrmo, ēxcūdo, lābōro, ēxprīmo, īncīdo. Mārmōr, ās, ēbūr, āurum, cedrum scālpro īncīdo, īn ārē dūco, īncīdo, ēffīngo, v. *simulacrum.*

Scūlptīlīs; etwas Geschnitztes.

Sed pulchra res est formae in aere sculptilis. (Jamb.) Prud.

Scūlptōr, ōrīs, ein Schnitzer. EPIT. Cālātōr, stātūārīūs. PHR. ārtīs phīdīācāe dōctūs, pērītūs. Spīrāntēs dōctūs ānīmārē fīgūrās, cālāndī pērītūs, phīdīācā ārtē pōtēns, cēlēbrīs.

Scūptūrā, das Graben oder Schnitzeln. SYN. cēlātūrā, stātūariā. PHR. Phīdiācæ artēs, Pōlyclētī ars, lābōr, ōpūs.

Scūrrā, Lotterbub. EPIT. Tūrpīs, prōcāx, lōquāx, gārrūlūs, īnfīdūs, fācētūs.

Scūrrīlīs, schimpflich. *Scurrili strepitu, quidquid & audit, ait.* Ph. SYN. Jōcōsūs, fācētūs, jōcūlārīs.

Scūrrīlītās, leichtfertige Schimpfworte.

Scurrilitate ac nepotatu nobilis. (Jamb.) Afran.

Scūtātūs, der ein Schild führt. *Ter centum scutati omnes Volscente &c.* V.

Scūtum, Schild. *Scuta virum & galeas & fortia corpora volvit.* V.

SYN. Clypēūs, ūmbo, pārmā. v. *Clypeus.*

Scyllā. (*Saxum Carybdi ex adverso oppositum, præternavigantibus periculofissimum, eminus effigiem humanam referens, & collisione fluctuum repræsentans latratus canum ac luporum. In hoc mutatam fingant Scillam, Phorci filiam.*) EPIT. Fērōx, vōrāx, mētūēndā, lātrāns, rāpāx, īmpīā, īnfōrmīs, nērēiā, īmmānīs, trūcūlētā, trītōrmīs, sīcūlā, phōrcīs. PHR. Tērrīcīlēs quæ pāndīt hīātūs, nāūtīs īnfēstā. Vīrgīnīs ōrā gērēns, āttrāctās lācērāns nāvēs, pāndētēs vėlā cārīnās scyllā trītōrmīs āgīt, nūnc vādā latrāntīs scyllæ nūnc ōrā Chārybdīs. (*Virg. 1. Æneid*) āt scyllam cēcīs cōhībēt spēlūncā lātebrīs ōrā ēxērrāntem ēt īn sāxā trāhēntem.

Scyllā. (*Nisi, Megarensium regis filia, quam in alaudam avem mutatam fabulantur poete, postquam fatalem patri capillum abscidisset patriamque prodidisset Minoi.*) EPIT. īmpīā, pērfīdā, scēlērātā, nēfārīā.

Scyllēiūs. *Argo saxa pavens postquam Scylleia legit.* Pedo.

Scyphūs, eine Trinkschale. — *implevit dextram scyphus ocyus omnes.* V.

SYN. Cālīx, crātēr, pōcūlum. v. *Calix.*

Scythæ, ārum. (*Populi Scythiæ, quæ regio est septentrionalis latissima, in duas divisa partes Europæam & Asiaticam; Europæa Tanidis ripis per Mæotidis ponti Euxini litora usque ad Isiri ostia expanditur, Asiatica a limitibus oppositorum litorum in orientem procurrit, oceano a septentrione, a meridie Tauro terminata. Hi ad bellum magis quam ullum humanitatis studium sunt idonei, agrum nullum exercent, nec domus illis ulla, sed uxores liberosque secum in plaustris vebunt, quibus, imbrum hiemisque causa corio tectis, pro domibus utuntur; nullum scelus apud eos furto gravius. Lacte & melle vescuntur, pellibus ferinis vestiuntur, Justitia gentis ingeniis non legibus culta. Scythæ ab alieno imperio aut intacti aut invicti manserunt, Darium regem Persarum fugaverunt, Cyrum cum omni exercitu trucidarunt, Alexandri Magni ducem cum copiis universis deleverunt, Romanorum audivere, non sensere arma.*) EPIT. Errāntēs, prōfūgī, cāmpēstrēs, gēlīdī, ācērbī, vāgī, īndōmītī, fāvī, ærīsōnī, bēllācēs, bēllīgērī, īnvīctī. PHR. Scythiæ bēllācīs ālūmnī, ērrāntīs Scythiæ pōpūlī.

Scythiā. v. *Scythæ.*

Scythīcūs. *Nomen ama, scythicus cætera pontus habet.* Ovid.

Scythiūs. *At non qua Scythiæ gentes Mæoticaque unda.* Virg.

Sē, sich. *Interea Æneas se matutinus agebat.* Virg.

Sēcēdo, abweichen. — *quos habuit vacuos secedere in hortos.* Virg.

SYN. Rēcēdo, ābscēdo.

Sēcērno, īs, absondern, scheiden,

Nec natura potest justo secernere iniquum. Hor. SYN. Dīvīdo, sēpāro, dīscērno, sēgrēgo. PHR. Jūstō sēcērnērē īnīquum. Fūit hēc sāpīēntiā quōndam, pūblicā prīvātīs sēcērnērē, sacā prōfānīs.

Sēcēs.

Sēcēssūs, ūs, Abweichung. *Est in secessu longo locus, &c. Virg.*

SYN. Rēcēssūs. EPIT. Tūtūs, sēcūrūs. PHR. Cārmīnā sēcēssūm scrībēntīs ēt ōtiā quærunt, ēst in sēcēssū lōngō lōcūs.

Sēcūs, mīnder. *Interea toto non secius aere ningit. Virg.*

Sēclūdo, ausschließen. *Solvite corde metum Teucris, secludite curas. V.*

Sēco, ūī, abhauen. *Latus arenosum Lybiae ventosque secabat. Virg. vide scindo.*

Sēcrētūs, abgesondert, heimlich. *At procul in sola secreta Troades acta.*

V. SYN. ārcānūs, ābstrūsūs, occūltūs, lātēns, mysticūs. v. *Arcanus.*

Sēctīlīs, geschnitten. *Cujus concha tumes, qui tecum sectile porrum. Jv.*

Sēcūm, mit ihm selbst. *Et sola in sicca secum spatatur arena. Virg.*

Sēcūdo, Glūck geben. *Non liquidum nautis aura secundat iter. Prop.*

SYN. ādjūvo, prōspēro. v. *Auxilior.*

Sēcūndum, prāp. bey, neben. — *vacuis pascant & plena secundum. V.*

SYN. Jūxtā, vel prōpē.

Sēcūndūs, der andere. — *studium dum sacra secundus aruspex. Virg.*

SYN. ālter, vel prōspēr, faūstūs. PHR. Tūrnūs ēgo haūd illī vētērum vīrtūtē sēcūndūs. Tū mōx ērīs ālter āb illō, āmnē sēcūndō. *Virg.*

Vētūs sēcūndūs, guter Wind. Aurē sēcūndā ālīquīd accīpērē, etwās gern hōren. Nullī tuā fōrmā sēcūndā ēst. *Ovid. Fōrtūnā sēcūndā, v. Felix.*

Sēcūrīfēr, der ein Beil trägt.

— *Hellumque securiferumque Pyracmum. Ovid.*

Sēcūrīgēr, idem. *More securigera miscebat praelia dextra. Sil.*

Sēcūrīs, eine Art oder Beil. — *sonat ista securibus ilex. Virg.*

SYN. Bīpēnnīs, āsciā. EPIT. Ārātā, fērrēā, vālīdā, āncēps, grāvīs, pūrā, ācūtā, cūrīvā, rīgīdā, sāvā, crūēntā, strīctā, scythīcā, āmāzōnīā. PHR. Fērrum bīpēnnē. Fērrō sōnāt īctā bīpēnnī Frāxīnūs, sēcūrī īctūs, pērcūsīo, pērcūsūs, vūlnūs. Dūrīs ēxcīsā sēcūrībūs īlēx. Vālīdam rāpīt īndētēssā bīpēnnē. Sēcūrī cāpūt āmpūto, ōbtrūnco, līgnum scīndo, prōscīndo. Fērīēndā dēdērē sēcūrī Cōllā trūcī, īctībūs īmmōdīcīs vālīdāe pērcūsā sēcūrīs, āncīpītēmquē mānū tōllēns utrāquē sēcūrīm. Rūmpērē sacrīfīcā mōlītūr cōllā sēcūrī. Vūlnīfīcam vīsā prīmum sūccīnctā sēcūrīm Pēntēsīlāā fūrēns.

Sēcūrītās, Sicherheit. *Secura vivo mors mihi est securitas. (Jamb.) S.*

SYN. Quīēs. EPIT. Tūtā, quīētā, trānquīllā, plācīdā.

Sēcūrūs, ruhig, sorglos. *Mollia securae peragebant otio gentes. Ovid.*

SYN. Tūtūs, quīētūs, trānquīllūs, īmpāvīdūs, īntērrītūs, īmpērtērītūs, fīdēns, cōnfīdēns, cōnfīdētīssīmūs. PHR. Cūrīs lībēr, vācūūs, vācāns, sōlūtūs, ēxpēdītūs, lāxātūs, īnānīs. Cūrārūm, lābōrūm, dōlōrūm ōblītūs, īmmūnīs, ēxpērs. Vācūō mōllēs stānt pēctōrē cūrāe, rēpōsītīs cūrīs quīētūs.

Sēcūs, anderst. *Haut secus ac jussi faciunt, &c. Virg.*

SYN. ālītēr, vel jūxtā, prōpē, sēcūndum.

Sēcūtūs, nachgefolgt. *Vicit concessas ipse secutus opes. M.*

Sēd, aber. *Ipsa sed horrificis juxta tonat Aetna ruinis. Virg.*

SYN. āt, āst, vērūm, sēdēnim, ētēnim.

Sēdātūs, still, ruhig. *Olli sedato respondit corde Latinus. Virg.*

SYN. Pācātūs, trānquīllūs, plācātūs, quīētūs, plācīdūs, lēnīs, mītīs.

Sēdēnim, aber. *Pulsa metu sedenim gelidus tardante senecta. Virg.*

Sēdēo, sēdī, sīzen. *Districti pendent, sedet aeternumque sedebit. Virg.*

SYN. Sīdo, cōnsīdēo, āfsīdēo, rēsīdēo, cōnsīdo. *Metaph. Hārēo, mōrōr, mānēo. PHR, sōlīōquē āltō sūbnīxā rēsēdīt, īn sōlīo cōnsēdīt*

dīt ācērnō, lōngīs cōnsīdērē scāmmīs. Fāctāquē dē vīvō prēssērē sēdilia saxon, sēdili, in sēdē lōcōr, sōliō mēdiūs cōnsēdīt āvītō, patriāquē Lātīnūs, sēdē sēdēns. Cēlsā sēdēt æolūs arcē. Sūmmā pētīt scōpūlī, siccāquē in rūpē rēsēdīt. Nēmōrisquē lēvī cōnsēdīt in ūmbrā, āsīdēt ēt cāthēdrīs mcestā jūvēntā tūīs. Sēdībūs optātīs gēmīnā supēr arbōrē sīdūnt. antē fōcōs olīm scāmnīs cōnsīdērē lōngīs mōvēāt.

Sēdēs, *Sitz, Sessel, Stuhl*. *Sedibus optatis gemina super arbore sidunt.* V. SYN. Sēdile, scābellum, sellā, scāmnū, sūbsellīā, ōrum, cāthedrā, sūggēstū, sōliū, *vel* stātio, sēsio, lōcūs. EPIT. Lignēā, aurēā, ēbūrnēā, pīctā, dēcorā, ōrnātā, altā, cūrūlīs. PHR. Dē vīvō fāctā, cōnstrūctā, strūctā sēdilia saxon, āsīdēt ēt cāthēdrīs mcestā jūvēntā tūīs. Cōmplēntūr vārīo ferrātā sēdilia cōetū. Grāmīnēōquē vīrōs lōcāt īpsē sēdili, ēt cāvā sūb tēnērū scāmnā dēdīssē pēdem. *v. Sedeo.*

Sēdile, idem. *Intus aquae dulces vivoque sedilia saxo.* Virg.

SYN. sēdēs, scāmnū. *v. Sedes.*

Sēditio, ōnīs, *Aufruhr*. *Seditio, fœvitque animis ignobile vulgus.* Virg. SYN. Dīssīdīū, dīscōrdiā, dīssēnsio, tūrbā, mōtūs, tūmūltūs, tātio. EPIT. Tūrbīdā, clāmōsā, rēbellīs, pōpūlarīs, cīvīlīs, rēpēntīnā, sūbitā, fūēns, crūēntā, ēxītīōsā, pērnicīōsā, trūx, hōrribīlīs, īnsānā, vēsānā, cāvā, fævā, nēfariā, īntēstīnā, mīserā. PHR. sēditīōsūs rūmōr. Cīvīcūs, pōpūlarīs mōtūs, tūmūltūs, furōr. Cīvīcā sēctā, rābīēs. Cīvīlēs tūrbæ, pārtēs, cīvīliā bēllā. Fūrēns vūlgī mōtūs. Pācīs īnīmīcā. Māgnō in pōpūlō quū sēpē cōōrtā ēst sēditio, fævitquē ānīmīs ignōbīlē vūlgūs. Jamquē fācēs saxon vōlānt, fūrōr ārmā mīnīstrāt. Quū tūbā cīvīlīs ād ārmā cōncītāt, īnsānō cūnctā tūmūltū mīscēns, ūbem pēmīscēns. Quīs fūrōr, ō cīvēs, quæ tāntā līcēntiā fērī! Trāhītūr stūdiā in cōntrāriā vūlgūs, sēditīōnē fūrīt. Crūēntō dīssīdīō, dīscōrdībūs ārmīs īntēr sē ārdēt, in mūtūā vūlnērā cīvēs ārmāntūr, cōēunt, ferūntūr, rūunt. Clāmōsā cīvēs sēditīōnē fūrēt, prōnūbā bēllī sēditio, pīmūmquē fērēns dīscōrdiā pīrum, ūrbs tūtā ā mīserā sēditīōnē fūit. *v. Discordia.*

Sēditīōsūs, *aufrührisch*. SYN. Tūrbūlētūs, tūrbīdūs. PHR. sēditīōnīs āmāns, āuctōr, cāpūt, ōrigo, fāx, sēditīōnē fūrēns, īndōcīlīs tōlērārē tōgām pācēmquē pērōsūs, ēxōsūs. Gēns īnīmīcā pācīs, quīētīs.

Sēdo, ās, *stillen, mildern*. — *immodicas sedaret in arce dolores.* Pr.

SYN. Mītigo, plāco, lēnīo. *v. Placo.*

Sēduco, īs, *abführen*. *Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos.* P.

Sēdulitās, *Gleiß, Sorge, Ernst*. *Et non sentitur sedulitate labor.* Ovid.

SYN. Vīgīlāntiā, stūdiū, īndūstriā. EPIT. Gnāvā, vīgīl, prōvidā. *vide Diligentia.*

Sēdulūs, *heißig, sorgsam*. *Examinat lentus spectator, sedulus instat.* H.

SYN. Dīlīgēns, īmpīgēr, āsīdūūs, vīgīlāns, stūdiōsūs, āttētūs, grāvūs, īndūstriūs. *v. Diligens.*

Sēgēs, ētīs, *aufgewachsener Saamen*. *Hic segetes illic veniunt felicius uvæ.* V. SYN. Sātā, frūgēs, āristæ, spīcæ, frūmētū, trītīcū, Cērēs. EPIT. Spīcēā, trītīcēā, Cērēālīs, tēnērā, vīrīdīs, lātā, fœcūndā, fērtīlīs, fērāx, ūbēr, ōpīmā, frūgīfērā, grāvīdā, dīvēs, lārgā, āmplā, ābūndālīs, aurēā, flāvēscēns, mātūrā, optātā, ēxpēctātā, cōllēctā. PHR. Tērræ, rūrīs, tēllūrīs mūnērā. ōpēs, Cērēālīā mūnērā, dōnā, sēgētū mūnūs, prōvēntūs. ācērvī. cōpiā, lūxūrīēs. Cērērīs dōnū, ōpēs, fœtūs. Trītīcēī fœtūs, sēgētīs cūlmī. Cērēs hūmānīs ūsībūs āptā. Hūmānō cūltā lābōrē. Cērēālēs cūlmī, spīcæ, āristæ, sēgēs, īmbrībūs āuctā bēnīgnīs. Vīrīdī lūxūrīāns hērbā, pīnguībūs cūlmīs, spīcīs hōr-rēscēns,

rēscēns, inhōrrēscēns. Cānīs, mātūrīs flāvēns ārīstīs. Nītīdā sūrgūnt frūgēs rāmīquē vīrēscūnt. Vīrīdīs ārvā sēgēs tēgīt, cōtēgīt, dītāt, ōnērāt. Cāmpī lētīs ārīstīs dītēscūnt, dītāntūr, ōnērāntūr, rīdēt, pīnguī flāvēscīt cāmpūs ārīstā. Grāvīdīs prōcūmbīt cūlmūs ārīstīs. Vōtīs sēgēs rēspōndēt āvārī agrīcōlā. Frūmētā īn vīrīdī stīpūlā lāctāntiā tūrgēt, prīmīs sēgētēs mōrīūntūr īn hērbīs exīpēctātā sēgēs vānīs, ēlūsīt ārīstīs, īnfēlix lōlīum, ēt stērīlēs dōmīnāntūr āvenāe īmbrībūs aūctā bēnīgnīs, īnvālīdās sēgētēs tōrrēbīt siccīōr āēr. Nēc frūgem sēgetēs prābēnt, nēc pābulā tērrā. *v. Messis, & meto fruges.*

Sēgnīs, trāg, faul. *Conjicit in latebras, nec Turnus segnior instat.* V. SYN. Tārdūs, īgnāvūs, pīgēr. PHR. sēgnīs ānīmūs, ānnūs, sēgnīs cāmpūs, unfruchtbar. Nōn sēgnīs dārē vūlnērā. *v. Piger.*

Sēgnītiēs, Trägheit *Segnitie alii rapiunt incensa feruntque.* Virg. SYN. īgnāviā, dēsīdiā, pīgrītiā. EPIT. Sērā, īmmūndā, īnērs, trīstīs. PHR. Lānguīdā sēgnītiēs. Vēnērīs nūtrīciā trāctāt ōtiā, dīlātrīx ōpērum, dīssuādā lābōrum. *v. Pigritia.*

Sēgnīter, hīnlāßiglich. *Dixerat, inveniunt positos nec segniter artus.* S.

Sēgrēgo, absondern. *Per maria intendens, nec enim se segregat ipsa.* Pr. SYN. Sēpāro, sēpōno, dīsgēgo, sējūngo

Sēlēctūs, abgēsōndert. *Unum ex iudiciis selectis objiciebat.* Hor.

SYN. Elēctūs, lēctūs.

Sējūngo, scheiden. — *diffidio se jungi pernicali.* Luc. *v. Segrego.*

Sēlīgo, īs, auf einen Ort sammeln.

— *mea semper erit tu felice tantum.* Ovid.

SYN. ēlīgo, dēlīgo, lēgo.

Sēmēl, einmal. *Quo semel est imbuta recens, servabit odorem.* Hor.

Sēmēlē, ēs. *Nec semele Cadmo facta est aliena parenti.* Ovid.

(*Cadmi, Thebanorum regis, filia, ex qua Jupiter Bacchum genuit.*)

EPIT. Cādmāīs, Thēbānā, pūlchrā.

Sēmēn, īnīs, der Saame. *Misit in ignotam qui rude semen humum.* O.

SYN. Sēmēntīs. EPIT. Fōecūndum, gēniālē, frūctīterum, cērēālē fērtīlē, fērāx, spārsūm. PHR. Sēmīnīs hērbā, grānum, vīs, plāntāe īncrēmētā tūtūrā, ōbrūē vērātā Cērēālīā sēmīnā tērrā sēmīnībūs pōsītīs supērēst dēdūcērē tērram sēpīūs. Pīnguā nēc siccīs ūtāntūr sēmīnā glēbīs, āntē dēbītā quā sūlcīs cōmmītās sēmīnā, quāmqūē īnvītāe prōpērēs ānnī spēm crēdērē. *v. Gramen & fero.*

Sēmēsūs, halb aufgēssēn. *Semesos pisces, tepidumque ligurieris jus.* H.

Sēmīānīmīs, halb todt. *Semianimes volvuntur equi, &c.* Virg.

SYN. Sēmīānīmūs.

Sēmībōs, ein halber Ochē. — *Gygem semibovemque vitrum.* Ovid.

Sēmīdēūs, ein Halbgott. *Fluminaque & Nymphæ semideumque genus.* O.

Sēmīhōmo, ein halber Mensch. *Semibominis Caci facies quam dira tegebat.* Virg.

Sēmīnēcēs, halb todt. *Atque ita semineces partim ferventibus artus* O.

SYN. Sēmīānīmēs.

Sēmīno, sēn. *Fronde virere nova quod non sua seminat arbor.* Virg.

SYN. Sēro, īsēro, cōnsēro, īnsēmīno, plānto. PHR. Sēmēn. sēmīnā spārgo, mītto, jācio, jācto īn agrōs, īn agrīs, hūmī, hūmo, īn hūmum, īn sōlum spārgo, sūlcīs, ārvīs tērrāe dō, crēdo, māndo, cōmmītto, dēmītto, ānnī spēm crēdērē sūlcīs. Nēc sēmpēr crēdēndā cērēs fāllācībūs ārvīs, ōbrūē sūlcīs sēmīnā quāe māgnō fōenōrē reddāt āgēr. *v. Sero.*

Sēmīrāmīs, *Persarum statuit Babylona Semiramis urbem.* Pr.

(*Ninī*

(*Nini Beli filii, Assyriorumque regis uxor, quæ Babylonem muro lateritio 300. pedum altitudine vero 50. cinxit. Occisa a Nino filio, cujus concubitus expetebat.*) EPIT. Fōrmōsā, Mārtiā, fōrtis, lāscivā, tūrpis, phāretrātā, bellātrix, ārmipōtēns. PHR. ēminēt ēxtēnsō phāretrātā Sēmīrāmīs arcū. Quālītēr īn thālāmōs fōrmōsā Sēmīrāmīs ēssē dīcītūr, cōncūbītūs nātī lōngāevā Sēmīrāmīs ārdēt.

Sēmīsōpītūs, halb entschlafen. *Purpureo jacui semisopita toro.* Ovid. Sēmivīr, ein halber Mann. *Et nunc ille paris cum semiviro comitatu.* V. Sēmīūstūs, etiam est trisyllab. halbgebraten.

— *spectant socius semiusta que servant.* Virg.

Sēmītā, ein Fußpfad. *Pura per occultos ducebat semita calles.* Idem.

SYN. Callis, trāmes, viā, iter. v. *Via.*

Sēmōtūs, neben sich gelegt. *Jucunda sensu cura semota metuque.* Luc.

Sēmōvēō, neben sich rufen. *A contemplatu semoveoque mali.* Ovid.

SYN. Rēmōvēō, amōvēō, sēpōno.

Sēmpēr, allezeit. *Semper ego auditor tantum &c.* Juv.

SYN. *Ætērnūm, usque, pērpētūō. nūquam nōn, cōtīnūō, āfsīdūō.* PHR. *ōmnī tēmpōrē. Nōctēsque diēsque. Nōctēs atque diēs omnēs pēr ānnōs, īn ōmnē tēmpus, ævum. Pēr īnnūmērōs ānnōrum lāpsūs, īnfīnītās vicēs, sērīēs. Dōnēc erīt tellūs. Sīdērā dōnēc ērūt, fūlgēbūt dum sīdērā cælō. Dūm sōl lūstrābīt ōlym̄pum, nūllā quōd dēlēāt, mīnūāt, dēstrūāt, fīnīāt atās, diēs. Dum tērrā cælum mēdiā lībrātum fērēt. Nītīdusque cērtās mūndūs ēvōlvēt vicēs, nūquam mēūs cēsābīt īn pēnās fūrōr. Dum vācūō pēndēbīt īn āērē tellūs, dum thymō pāscētūr āpēs, dum rōrē cīcādæ, sēmpēr hōnōs, nōmēnque tūm, laūdēsque mānēbūt, īn frētā dum flūvīi cūrrēt, ōcēānūs clāusum dum flūctībūs āmbīēt ōrbem. Dum mātūtīnōs prācēdēt lūcīfēr ōrtūs. Dum cælum stēllās, dum vēhīt āmnīs āquās. Sēdēt ætērnūmque sēdēbīt īnfēlīx Thēseūs, mānēt ætērnūmque mānēbīt. Pērdīūs āc pērnōx lābōr. Ætērnā lābōrum sērīēs. Rēdīt agrīcōlīs lābōr āctūs īn ōrbem. Fīnīs āltērīūs mālī, grādūs ēst fūtūrī. Nēc ūllā rēquīēs, tēmpūs aut ūllum dātūr. Nūllum ē lābōrē mē reclīnāt ōtīum; ūrgēt diēm nōx, ēt diēs nōctēm, nēque ēst lēvārē tāntā spīritū prācōrdīā. Sīsyphīō; usque ēxērcērē lābōrēs.* v. *Immortalis & Æternus.*

Sēmpītērnūs, ewig. *Relegendus olim sempiterno judici.* (Jamb.) P.

SYN. pērpētūūs, ætērnūs.

Sēnātōr, ōrīs, Rathsherr. *Pascebatque suas ipse senator oves.* Ovid.

SYN. Jūdēx. EPIT. Lōngævūs, cānūs, ānnōsūs, prūdēns, grāvīs, sōlērs, sāgāx, prōvīdūs, sāpīēns, jūstūs, æquūs, pūrpūreūs, vērēndūs, vēnērāndūs, sānctūs, īntēger, illūstrīs. PHR. Pōpūlō dāns jūrā, cōnsīlīō pōtēns, īngēnīō māgnūs. Jūdīcīi dēxterītātē grāvīs, īntēr jūstōs pārs ōptīmā cīvēs.

Sēnātūs, ūs, der Rath einer Stadt. *Floreat & claro cingatur Roma senatu.* Cl. SYN. Cūriā, vel Sēnātōrēs. EPIT. prūdēns, grāvīs, jūstūs, āugūstūs, æquūs, sēcēr, sānctūs, clārūs, pūrpūreūs. PHR. Sēnātōrum, patrū cōncīlīum, cōetūs, tūrbā, sēcēr ōrdo. Vērēndī patrēs, sānctū cōncīlīum patrū. Lēctī, pūrpūreī prōcērēs, patriā cōnsīlīō tūēntēs. Jūrā, māgīstrātūsque lēgūt, sānctāmque sēnātum. Sēnātōrum āulā, Cūriā.

Sēnēcā. *A Seneca quæ Piso bonus, quæ Cotta solebat.* Juv.

(*Philosophus, patria Cordubensis, natione Hispanus, Neronis præceptor, cujus jussu, quum in pisonianæ conjurationis suspicionem venisset, incisus venis, mortem obiit.*) EPIT. Dōctūs, sēvērūs, pīūs.

Sēnē.

Senectus, ūtis, das *Alter*. *Sed devicta situ verique effæta senectus*. V.

SYN. Senectā, senium, cānitiēs, vētustās. EPIT. Cānā, cānēns, ālbā, rūgōsā, frīgīdā, gēlīdā, trēmēns, trēmulā, trēmēbūdā, cūrvā, incūrvā, ānhēlā, trīstīs, effæta, grāvīs, lōngā, vētūs, sērā, lōngævā, tārđā, mātūrā, ānnōsā, pigrā, quērībūdā, infirmā, inērs, ignāvā, lānguīdā, squālēns, tētrīcā, mōrōsā, āvārā, mīsērā, infēlīx, ærūmnōsā, fœdā, tūrpīs, dēlīrā, īngrātā, īnjūcūdā, crūdā, vīrīdīs, rōbūstā, prūdēns, sāpiēns, prōvidā. PHR. Senectæ tēmporā, ætās, sēnilē ævum, sēnilēs ānnī, cānitiēs, sēnilīs, sērā, sērīor, dētērior, trīstīor, īnērtīor, infirmā, frāctā, effæta, cānā, rūgōsā, grāvīs ætās. Sēnilē ævum. Sēnilē ānnī. Pārs vitæ dētērior, sēræ tædiā vitæ, lōngāvī tēmpōris ætās. Lētō vīcīnā senectūs. Cānīs ætās rūgōsā cāpillīs. Cānīs āspērsā, inērs senectūs adjuvāns bāculō grādum, Trēmulō grādū, pēdē, grēfsū vēnit ægrā senectūs, ānnī frāgilīs, ēt īnērtīor ætās. Mēmbra tārđāns, cāpillōs inficiēns, cōrpōris dēbilitāns vīrēs. Cōnsiliīs mēlior, sēd vīrībūs ægrā. Sērā ēt sāpiēntīor ætās. Rōbōrīs dāmnā sāgācī, *vel* prūdēntī cōmpēnsāns ānīmō. Dēbilitāns ānīmī vīrēs mūtānsquē vīgōrem. Cānā nīvē tēmporā spārgēns Tērētī īnnīxā bācillō. Fōrmā dāmnōsā senectūs. Venit prōpērātā mālīs īnōpīnā senectūs. Vālīdæ vīrēs ætātē senectūs mēmbraquē dēficiūnt. Sēd quam cōtīnūīs ēs, quāntīs lōngā senectūs plēnā mālīs dēfōrmem ēt tētrum āntē ōmniā vultum, dīssīmīlēmquē sūī, dēfōrmem prō cūtē pēllem, pēndētēsquē gēnās, ēt tālēs āspīcē rūgās. Quālēs ūmbriferōs ūbī pāndīt Tabrācā sāltūs īn vētūlā scālpīt jam mātēr sīmīā būccā. *v. Canities, & infra Senex.*

Senesco, senūi, alt werden. — *studiis & amore senescit habendi*. Hor.

SYN. Consenescō, senēx fīo. PHR. Jam vīrēs senectūs dēbilitāt, frāngīt, jam mīhī dētērior cānīs āspērgītūr ætās. Frōntem sēnilīs rūgā nōtāt. Jūvenīlēs rēcēdūnt, ābscēdūnt ānnī, fīrmusquē vīgōr, ēt vīrīlē rōbūr, jam mīhī cānitiēs, pūlsīs mēliorībūs ānnīs, vēnērāt āntīquās mīscērātquē cōmās.

Senex, senis, ein alter Mann. — *et senibus medicantur anbelis*. Virg.

SYN. Sēnior, lōngævus, ānnōsūs, grāndævūs, vētūlūs, dēcrēpītūs. EPIT. Fēsūs, sēvērūs, squālīdūs, mīscōsus, dēlīrūs, sāgāx, sōlērs, īmbēllīs, infirmus, ānhēlūs, īnvalīdūs, trēmēns, effætus, ægēr, tārđus, inērs, mātūrūs, lōngævūs, ānnōsūs, grāndævūs, dēcrēpītūs, cāpūlārīs, pārcūs, āvārūs, sordīdūs, mīsēr, sēvērūs, mōrōsūs, dēbīlīs, frāctūs, ēxhāūstūs, cānūs, cānēns, ālbūs, rūgōsūs, frīgīdūs. *v. Senectus*. PHR. senectā, senīō, ānnīs, ævō, ætātē, sēnilībūs ānnīs grāvīs, sēniō grāvīor, cōnfēctūs, lānguīdūs, lānguēns, fēsūs, tārđūs, dēbīlīs, infirmūs, īnvalīdūs, frīgīdūs, gēlīdūs, effætus, ōbsītūs, inērs, pāllēns. Lōngīs cōnsūmītūs āb ānnīs. Ævō māciēquē sēnēscēns, sēniō jam fēsūs īnērtī. Tārđūs grāvītātē sēnilī, Ætātē fēsūs, cōnfēctūs. Ævō frīgīdūs. Ævī mātūrūs. Ævō māxīmūs, grāndīor, īnūtīlīs ānnīs. Vīcīnus, prōpiōr lētō, Sēniō dēbīlī trēmēns. Cūī cōrpūs ānnīs cōnfēctum. Sēnilēs ārtūs titubānt. Rārīs spārsūs tēmporā cōmīs. Cūī plūrīmā mēntō cānitiēs īncūltā jācēt. Cūī rūgīs cōntrāctā cūtīs, cūjūs frōntem rūgā sēnilīs ārāt, nōtāt, effæto lāssæ lānguēt īn cōrpōrē vīrēs. Clāudīcārīngēnīum. Dēlīrāt līnguāquē mēnsquē: ōmniā dēficiūnt, cānīs āspērsus. Gērēns ālbēntīā tēmporā cānīs, Senectā frāctūs, cōnfēctūs, incūrvūs, tūrpīs, squālīdūs, ēxtrēmum tēmpūs quī sūstīnēt ævī. Fēsūs, tūrpīsquē sēnilībūs ānnīs. Sēniō dēfēsūs īnērtī. Cūī tārđā senectūs rūgās īndūxīt. Cūī cōrpūs ānnīs jam mārēt, ēt cōnfēctī lānguēt ārtūs, infirmōs bāculō quī sūstīnēt ārtūs. Cūjūs vīrēs

rēs senectūs debilitāt, frangit. Jam mihi deterior cānis aspēgitur
 ætās. Mihi cānitēs pulsīs melioribus annis vērāt, antiquās mi-
 scueratque cōmans. Senex cui cānā putrisque stat cōmā et in pectūs
 sordida bārba cadit. Namque senex longæ peragit dum sæculā
 vitæ, cētum fecundōs, Titān renōvaverit annōs. Quam cito mē
 miserum laxantur corpōrā rūgis, et perit in nitidō qui fuit antē
 cōlōr. Jam respicē cānōs invalidāsque mānūs et inānēs cernē lacēr-
 tōs. Quum mēā rūgōsā pallēbant orā senectā et referam pueris
 tēpōrā priscā senex. Jam vigōr et quāso languēt in corpōrē
 virēs nec jūvenī lūsus qui placuērē jūvant. Punguntur vērticē cānī,
 et tremīt effcētō corpōrē laxā cūris.

Sēnilis, alt. *Membra levant baculis tardique senilibus annis.* Virg.

Sēnior, ālter. *Quisque regas orbem cum seniore senex.* Mart.

Sēnium, das Alter. *Deformis senis limina transeat.* (Alc) v. *supra fe-
 nectus.*

Sēnsibilis, empfindlich. *Tantaque sensibili quo vis est tempore in uno.* L.

Sēnsilis, idem. *Sensilis exemplo, & sensus me dicere gigni.* Lucr.

Sēnsim, gemächlich, sittlich. SYN. Paullatim, pedēntim.

Sēnsus, ūs, Sinn. EPIT. acūtus, vīgīl, vīvus, tēnuīs, sūbtīlis, mōllis.

Sēntentiā, Meinung. *Sententiarum notus & integra.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Cōsiliū, mēns, ānimus, sēnsus, ōpinio, vel jūdicium, dēcrē-
 tum. EPIT. Cērtā, firmā, fixā, dūbiā, vāriā, cōstāns, incērtā. PHR.
 ānimī sēnsā, sēnsus, prūdēns ānimī sēntentiā, at quōrum melior sēntēn-
 tiā mēntī, et quæ sūt sēntentiā pōsco. Nec mihi sēntentiā dūbiā est.

Sēntentiām mūtārē, seine Meinung ändern. PHR. Mēntem inflectērē,
 mūtārē, mūtātā lōco sēntentiā cēdit. Sōlus hīc inflexit sēnsus āni-
 mumque labāntem impulit. Quæ tē gēnitor sēntentiā vērīt, hæc āl-
 tērnāntī pōtior sēntentiā vīsā est, ānimum nūc hūc cēlerem, nūc
 dīvidit illūc. v. *dubius.*

Sēntēs, plur. die Dorn. SYN. Spīnæ, vepres, rūbī. EPIT. Incūltī, aspē-
 rī, rīgīdī, dēnsī, dūrī, hāmātī, hīspīdī, acūtī, mōrdācēs. v. *Spine.*

Sēntinā, das Unterste am Schiff, da sich aller Unflat versammlet.

Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur aer. Juv.

EPIT. Fcētīdā, ōlīdā, ōlēns, putrīdā, tūrpīs, putrīs. v. *Cloaca.*

Sēntio, sēnsī, empfinden. *Crede mihi numen sentit & ille tum.* Mart.

SYN. Sēnsū pērcipio, vidēo, audīo, ōdōrōr, gūsto, tāngo, vel intēl-
 ligo, cāpio, vel jūdico, cēnsēo, pūto, ārbītrōr, ēxistīmo, ōpīnōr rēōr,
 aūrūmo. PHR. hæc mihi mēns est, hæc ānimō mēntī sēntentiā sēdēt,
 cōstāt. Sic fērt ānimus, mēns ōmnībūs ūnā est, ōmnībūs idem āni-
 mus hōc ānimō sēdēt, stat fixum, est hæc ānimō sēntentiā sūrgīt.

Sēntis, ein Dorn. *Incultisque rubens pendebit sentibus uva.* Virg.

SYN. Vepres, rūbūs, spīnā. v. *Spina.*

Sēōrsim, neben sich. *Et seorsim varios rerum sentire colores.* Luc.

Sēpāro, absondern. *Separo a domina nocte iubente mea.* Ovid.

SYN. Sēcērno, sēgrēgo, sēpōno, sēmōvēo, dīsjungo, dīstrāho, dī-
 vello, dīstērmīno, dīscrīmīno, dīvīdo, dīspērtiōr, dīssēco, dīstīnguo.

Sēpēlio, īvī, begraben. *Viva videns vivo sepeliri corpora busto.* Luc.

SYN. hūmo, inhūmo, tūmulo, cōntūmulo. PHR. Tērræ, hūmō, sōlō
 infēro, tērræ māndo, ās, crēdo, sūppōno, infōdio, tērræ, hūmo, sō-
 lō cōndo. Sēpūlcro, vel tūmulō infēro, impōno, dō, rēfero, rēddo,
 compōno. Tūmulō, sēpūlcro cōndo, ābscōndo, tēgo, cōntēgo, ōb-
 rūo, Tērrā, āggērē tērræ ōnēro, ōbrūo ōsā āggērē tērræ, Fūnūs, cā-
 dāvēr īngēstā, vel cōngēstā hūmo, sēpēlio, tūmulī hōnōrem dō, rēd-
 dō,

do, rēfēro, ēxhibēo. Dēcōrārē sēpūlcro, ēxsēquias faciō, pērago, cēlēbro. Jūsta mānibus. ūmbis sōlvo, pē sōlvo. Nigrae sōlenniā pompae dūco, celebroy. Fūnebre, fūnereūm, pīum officiūm, fūnereōs hōnōrēs rēfēro. Cadāver ēxānimum tēllūs accipit, tegit, sērvat, gremiō, sinū cōmplēctitur. Tumulō rēlliquiae, atquē ōsā sēpūltā quiescunt, accipiat cinerēs tērra patēnā meōs. Rēddite corpus humō. Perēm-tum sūpposui tumulō. Corpūsqū ēxsāguē sēpūlcro rēddidit Hēctō-reūm. Dārē corpus inānē rōgō, sauciū ingēstā cōtumulētis humō, intēreā sociōs, inhūmātāquē corpōrā tērrae mādēnus, innūmērās stūxērē pyrās, ēt corpōrā pāssim. mūltā vīrum tērrae infodiūnt. Nōn tē optimā mātēr cōndēt humi patriōvē ōnērābit mēmbriā sēpūlcro. Quid si fātālēs jam nūnc ēxplēvimus ānnōs. Hāc lāpis inscriptis stēt sūper ōsā nōtis. Sēd postquam cōdidit ūrnā sup̄rēmos cinerēs. Vēl sāltem patriā cōtumulātūr humō. Quem postquam m̄xstī socii pō-sūērē feretriō. Jācēt ēxānīmīs tibi corpus amīci, Sēdibūs hūc rēfēr āntē suis, ēt cōndē sēpūlcro. Fūnereis dotābērē rēgiā vīrgo. Cōn-dētūrquē tuūm mōnūmētis corpus āvītis. v. *Parento, Funus, Exsequiae.*

Sēpēs, ium *vel* sēps, ein *Baun*. *Sepibus in nostris parvam te roseida ma-le.* V. SYN. Sēptum, vāllum EPIT. āltā, lōngā. silvēstris, spinōsā, frūtīcōsā, hīrtā, hīrsūrā, ācūtā, sēntībūs, spinis horrēns

Sēpio, sēpivī & sēpsi. *verjaunen.* *Attica Cecropii sepsit doctrina &c.* S. SYN. ōbsēpio, vāllō, ās. PHR. sēpem praetēndo, sēpībūs, spinīs, dūmētī, praetēxo, cīrcūmdo, āmbio, cīngo, cōrōno, inclūdo, stīpo, mūnio, sēgētī praetēndere sēpem. Praetēxit sēpībūs hōrtōs, cīrcūmdārē sēpībūs agros.

Sēpono, is, hinlegen. *Scimus inurbanum lepidō seponere dicto.* Hor. SYN. Sēmōvēo, rēmōvēo, rēpono.

Sēpōsitūs, neben sich gelegt. *Sepositi ciceris, nec longē invidit avenae.* I. SYN. sēmōtūs, rēmōtūs, āmōtūs.

Sēps, sēpis. (*Serpens exiguus, quidquid hic momorderit, resolvitur in putredinem.*) vide *Serpens.*

Sēptēmbēr, bris, *Herbstmonat.* (*Mensis septimus a Martio. a quo Ro-mani olim annum suūm auspicabantur. Hoc mense sol libram ingre-ditur.*) EPIT. Frūtīfēr, grāvīaus, ōnērātūs, pōmīfēr, rācēmīfēr. PHR. Mēnsis, quō fōetō dē pālmītē pōmā nītēt. Prābēns tērculā millē mēnsis, quō vācuās pīnguīs vīndēmīā cēllās distēndīt. Mēnsis, quō prēsso spūmāt vīndēmīā Bācchō, mēnsis, quō plēnis spūmāt vīndēmīā labiis.

Sēptēmflūūs. *Perque papyriferi septemflua flumina Nili.* Ovid.

Sēptēmgēmīnūs. *E septemgeminis turbant trepida &c.* Virg.

Sēptēmplēx, siebenfältig. — *clypei extremos septemplex orbes.* Idem.

Sēptēnūs, je sieben. *Horreat inque diem septenis oderit boris.* Juv.

Sēptīfōrīs. *Septiforem vultum rationis sensibus aptans.* A.

Sēptēntrīo, der Nordwind. *Talis hyperboreo septem subiecta trioni.* V. PHR. Gēlīdūs āxis, bōrēūs āxis, gēlīdī trīōnēs. Gēlīdā plāgā, ār-ctōā tērra, tēllūs, ōrā. Bōrēā dōmus Pārthāsīā vīrgīnīs, āxis, ārctōs Mānālīā, Strymōniā, gēlīdā, glāciālīs, ubi hōrrīfēr rēgnāt bōrēās. Prōximā fidērībūs tēllūs erymānthīdōs ūrsae. Quāquē Lycāonīō tērrā sūb āxē jācēt. Pārthāsīā gēlīdō vīrgīnīs āxē prēmōr. Relīgātūs gēlīdōs āquilōnis ād ōrtūs.

Sēpūlcrum, ein Grab. — *refer ante suis & conde sepulcro.* Virg.

SYN. Tūmūlūs, mōnūmētum, būstūm. EPIT. Trīstē, mōestūm, flē-bīlē,

bilē, fatālē, fūnērēum, lūgubrē, ātrum, obscūrum, gēlidum, frīgēns, cāvum, imum, quīetum, marmōrēum, magnificum, supērbum, prētiosum, rēgalē, exstrūctum. PHR. Sēpūlcris sēpēs, ūrnā, mōlēs, quīēs, hōnōs, dēcūs, dōnā, sēpūlcrālīs ūrnā, dōmūs, fōvēā, lāpis, sēpūlcrālē marmōr, sāxum. Tērrēnō ex āggērē būstum, Ingēns āggērītūr tūmūlō tellūs. Quæ tēgāt exstīnctī fūnērīs ūmbrā lōcum affērēt hūc ūnguētā mīhi sērtisquē sēpūlcrum, ōrnābīt cūstōs ad mēā būstā, sēdēns, sēdībūs ut sāltem plācīdīs in mōrtē quīēscam. Tūnc ēgōmēt tūmūlum Rhōetēō in litōrē inānem cōstitūi. Quin etiā mēā quum tūmūlūs cōtrāxērīt ōsā quīetō saccīpiāt tellūs ōsā intūmūlātā sēpūlcrō. Quum tērēs excēlsō cōacervātum āggērē Būstum excīpiēt nivēae pērcūsōs vīrgīnīs artūs.

OBSERVATIO.

Sepulchra dicuntur monumenta, a monendo. Nam olim statuebantur juxta vias & inscriptione sive epitaphio exornabantur, ut prætereuntes monerentur, & hos fuisse, & ipsos esse mortales, unde est adhuc illud tritum: STA VIATOR, ET LEGE. Porro hæc inscriptio brevis erat, & non nisi duobus fere versiculis constabat & majusculis scribebatur, ne viatores legendo tardarentur. Tale est epitaphium apud Ovid. Epigram. 7. Et Lib. 3. Fastor.

Compositusque cinis, tumulique in marmore CARMEN

Hoc BREVE, quod moriens ipsa reliquit; erat:

PRÆBUIT ÆNEAS, ET CAUSSAM MORTIS ET ENSEM

IPSA SUA DIDO CONCIDIT USA MANU.

Sēpūltūs, begraben. *Lumina rara micant, somne vinoque sepulti.* Virg. SYN. hūmātūs, tūmūlātūs. v. *Sepelio.*

Sēpūlcrālīs, das zum Grab gehöret. *Ante sepulcrales infelix adstitit aras.* Ovid.

Sēpūltūrā, Begräbnis. *Postque sepulturam comitatus conjuge natus.* F. SYN. Tūmūlī, sēpūlcrī hōnōr, tūmūlī dēcūs, v. *Sepulcrum.*

Sēquānā, die Seyne. — *Mosa, Matrona, Sequana, Ledus.* Sid. (*fluvius Gallie.*)

Sēquānīcūs. *Hanc tibi Sequanica pinguem &c.* M.

Sēquāx, das leichtlich folgt. *Ore fove fumosque manu prætende sequaces.* Virg.

Sēquēstēr, Pfandhalter. *Bis senos pepigere dies & pace sequestra.* Id.

Sēquōr, folgen. *Volvitur Ixion & se sequiturque fugitque.* Idem.

SYN. Sēctōr, sūbsēquōr, insēquōr, īnstō. PHR. pōno, sūbēo tērgā, a tērgo sēquōr. Vēstīgiā sēquōr, lēgo, ūrgēo, sērvō. Pēdem pēdē ūrgē, vādēntem pāsībūs æquo. Pāsībūs ēūntīs īnstō. Æquō sēquītūr vēstīgiā pāsū. Sūbsēquītūr, lēgit prēsōquē vēstīgiā grēssū cūrrēntem, fūgīēntem æquārē, sēquēndo. Sēquōr, et quā dūcītīs adsum. Mē pēnnīs sēctārē dātīs, ēgo prævīūs ībo, sīt tībī cūrā sēquī, mē dūcē tūtūs ērīs. Sēquītūr vēstīgiā fūrtīm, et lōngē cērnāt vēstīgiā cōnjūx, vēstīgiā retrō obsērvātā sēquōr. Nēc pōtēs īōnīōs flūctūs æquārē sēquēndo, illē dūcem haut tīmīdīs vādēntem pāsībūs æquāt. Sævē, quīd īnsēquērīs, quīd jam nōlētībūs īnstās? trēpidīs vēstīgiā retrō pāsībūs ūrgēbāt. Pōnē sūbīt cōnjūx.

Sērā, ein Schloß, Riegel. *Tempora noctis eunt, excute poste seram.* O.

SYN. Claūstrum, obēx, ferrum. EPIT. Fērrēā, fērrātā, ærātā, strīdēns, firmā, vālīdā, fidā, tūtā, sēcūrā, affixā, sēpōsitā. PHR. Sēræ obēx, mūnīmēn, clausæ mūnīmīnā pōrtæ. v. *Janua.*

Sērāpīs. (*Deus Aegyptiorum*) v. *Osiris.*

Sērē-

Sērēno, hell machen. *Vultu quo cælum tempestatesque serenat.* Virg.

SYN. tranqullo, sēdo, plāco. PHR. spēm frontē serēnat.

Sērēnus, better, schon. *Inferiore tenet nube serenus apex.* Mart.

SYN. Sērēnatus, innūbilus, nōn nūbilus, nōn tūbidus. PHR. sinē nūbē, sinē nūbibus. Nūbibus carēns, liber, purgātus. Nulla nūbē tēmerātus, nullis nimbis, tenēbris cōditus, opērtus, obdūctus, dēnsus. grāvis, obsītus, pluvīā vētisque carēns aer tranqillā lucē serēnus. Aestivī faciēs innūbilā cœli.

Sērēnitās, atis, idon Better. *Puræ carniſices ſerenitatis.* (Phl.) M.

SYN. serēnum, sūdum. EPIT. tranqillā, pācatā, placidā, quiētā, amicā, blāndā, amcēnā, optatā, fāvēns. PHR. serēnus, pūrus, cāndidus, clārus, tranqillūs diēs, aer, pōlūs, sol. Diēs innūbis, serēnus. v. *Serenus*, tranqillūs, sinē nūbē diēs. Sērēnum cœlum. Placidī cœli indūlgēntiā, clēmēntiā, amicā tēperiēs. Cœlum purō lūminē ridēns, sērēnō lūminē, sērēnatō axē clārum jubar micāt, irradiat, splēndēscit. Purgātus nītet discūssis nūbibus æthēr, transeāt hīc sinē nūbē diēs, stēt aērē vēnti. Favēt innūbis clēmēntiā cœli. Sol nūbilā disjēcīt, fugāvīt, evicīt, victis ē nūbibus exit. Considūnt vēnti, fugiūntquē nūbēs. Clārā diēs, zephyrisquē refēcīt aū ā pōlum. Cœloquē quies dēmissā sērēnō adfuit, haūd aliās spirārunt leniūs auræ. Dēsierānt imbiēs victoque aquilōnibus aūstrō emicuit reserāta diēs. Nōn tepidus pluvias cōncitat aūstēr aquās, purior hīc cāmpis aer phœbusquē sērēnō lūminē purpurēum reserāt jam lūdus olympum. Jucūndī facilis clēmēntiā cœli. Tēperiēs puri placidissima cœli. Sinē nūbibus aer limpīdus. Liber nūbibus æthēr. Nūquam turbīdus aer: Cœlum largō diffūsō lūminē ridēns. Sol trīstī depēllāt nūbilā cœlo Nebulās recēdere jūssit. Fugiūnt tōtō æthēre nimbi, ecce sērēnatō clārum jubar emicāt axē. Nūbē solēt pulsā cāndidus irē diēs. Nūbilā disjēcīt nimbisque aquilōnē rēmōtis, et cœlo terrās ostēndīt & æthērā terrās. Sol qui tēctus aquosis nūbibus antē fuit victis ē nūbibus exit, sub Jovē tēperiēs et nūquam turbīdus aer, pācatumquē nītet diffūsō lūminē cœlum. Diluerat nebulās Titān, sēnsimquē fluēbāt Cāligo in terrās nitīdō resōlūtā sērēnō. Postquam cūctā vidēt cœlo cōstārē sērēnō, qualis ubi oppōsitus nitidissima solis imāgo evicīt nūbēs, nullāquē obstantē relūxit. v. *Mare tranqillum.*

DESCRIPTIO SERENITATIS POST TEMPESTATEM.

Haut fecus ac foedi terra caligine nimbi
Quum rapuere diem terris, tristique procella
Funestum invexere hiemem, post fulgura densis
Per nubes elisa minis, ruptique fragorem
Æteris & duros lapidosae grandinis imbres,
Terrarumque metus trepidos gemitumque dolentis
Naturae, faciemque nigrantem horrentis averni;
Sol ubi per tristes rutilum jubar exerit auras,
Protinus illucente dies vanescere cœlo
Mœstities, hilari pullum mutare colorem,
Terra, novo candens aer ridere fereno,
Blandaue composito se tundere gaudia mundo,
Sole frui natura

P. Ant. Gbanus.

Sērēs, a singulari Sēr (Populi sunt orientis, qui in suis arboribus depeccunt lanas tenuissimas, ex quibus sericum conficiunt.) EPIT. Eoi, cōlōrātī, flāvī, lōnginquī, extrēmī, benignī, mītēs. PHR. Mollia lon-

gīnquī jāctēt sūā vēllērā Sērēs. Vēlā cēlōrātī qualīā Sērēs hābēt, Jam pēlāgō vōlītāt mērcātōr vēlīflūūs Sēr.

Sēricus, ā, um, Seiden. *Doctus sagittas tendere sericas.* (Alcaic.) Hor. EPIT. Dīvēs, nōbīlē, prētīōsum. PHR. sēricūm stāmēn, vēllus, sēricā filā, vēllērā sērum *vel* sēricā vēstīs. *v. Stamen.*

Sēriēs, Verfolg, Ordnung. — *debilitat series immensa laborum.* Ovid. SYN. ōrdo. EPIT. Lōngā, immēnsā, cōtīnūā. PHR. sēriēs lōngīssīmā rērum, sēriem ēvōlvērē. Fīnīs āltērīūs māli grādūs ēst fūtūrī.

Sēriūs, ā, um, ernsthaftig. *Post habuit tamen illarum mea seria ludo.* V. Sērmō, ōnīs, die Rede. — *populos sermone replebat.* Virg.

SYN. ōrātīo, lōcūtīo, vōcēs, vērba, dīctā, lōquēlae, cōllōquīum, āl-lōquīum. EPIT. Cūltūs, grāvīs, āmōenūs, vāgūs, lēpīdūs, blāndūs, mī-tīs, pōlitūs, dōctīlōquūs, pūrūs, cōmīs, cānōrūs, prōmtūs, fēstīvūs. PHR. Vīvīt ādhūc cōmpletquē vagis sērmōnībūs āurēs. Lēpīdō sērmōnē lōcūtā ēst. Mūltā jōcāns, cōmiquē tēnēns, sērmōnē sēdentēs, illē ūt ērat grāndī ēlōquīō ēt sērmōnē cānōrō. *v. Vox, oratio, eloquium, & Eloquent*

Sēro, sēvī, sāen, pflanzen. *Tecla serat late circum, cui talia curae.* V.

SYN. Sēmīno, insēro, cōnsēro. PHR. sēmēn spārgērē, mīttērē, jā-cērē, jāctārē īn agrīs, īn agrōs, sēmēn hūmī, hūmō, īn hūmum, īn sō-lum spārgērē, sēmīnā sūlcīs, ārvīs, tērrae māndārē, cōmmīttērē, ānnī spēm crēdērē sūlcīs. Cērērem jāctārē pēr ārvā Dārē sēmīnā tērrae, ōbrūērē sūlcīs sēmīnā, quae māgnō fōenōrē rēddāt āgēr Mōtā spār-gērē sēmēn hūmō, sēmēn vīx āudēt crēdērē sūlcīs, ēxērcētē, vīrī, tāūrōs, sērītē hōrdēā cāmpīs, ūt prēssō sūlcum pātēfēcīt ārātrō. Sē-mīnā spārgīt hūmī, prīmūs īnēxpērtae cōmmīsīt sēmīnā tērrae. Nēc sēmpēr crēdēndā Cērēs fallācībūs ārvīs, sēmīnā tum prīmum lōngīs Cērēālīā sūlcīs cōmmīttīt. *v. semen, (sero pro spargo, Virg.) Rumō-rēsquē sērīt vārīōs, āc tālīā fātūr.*

Sērō, adv. secundam *habet* comm. spāt.

Heu sero revocatur amor seroque juvenus. T.

Sero memor thalami, moestae solatia matri. Stat.

SYN. Tārdē, sēriūs, tārdiūs.

Sērōtīnūs, spātīg. *Et caliganti premeret serotina nocte.* Hilar.

SYN. sērūs, vēspērtīnūs.

Sērpēns, eine Schlange. — *cinctamque gerit serpentibus hydram.* Virg.

SYN. ānguīs, drāco, cōlūbēr, cōlūbrā, hydrūs, hydrā, āspīs, chēly-drūs, vīpērā. EPIT. Vēnēnōsūs, lētīfēr, lētālīs, āspēr, nōxiūs, nō-cūūs, dīrūs, ātēr, tūmēns, tūmīdūs, squāllīdūs, squāllēns, hōrrēns, hōr-rībīlīs, hōrrīdūs, mīnāx, tērrībīlīs, lātēns, sīnūōsūs, tōrtūs, īntōrtūs, īmplicītūs, lūbrīcūs, squāmōsūs, crīstātūs, pēnnātūs, vēnēnīfer, lī-vīdūs, līvēns, fērōx, saevūs, atrōx, vīrēns, caerūlēūs, vērsīcōlōr, cō-ruscūs, sībīlūs, īmmānīs, vīpērēūs. Gōrgōnīūs, Lībycūs. PHR. squā-mēā tūrbā sērpēntum lētālē gēnūs. Crīstā, līnguā trīsūlcā hōrrēndūs, ōrē mīnāx, līnguāquē trīsūlcā, quī mēmbrīs lūbrīcūs ērrāt, sīnūōsā vōlūmīnā tōrquēns, vērsāns. Mūltīplīcēs sīnūātūr īn ōrbēs, sī-nūōsō flēxū ēlābītūr ānguīs, pēr īmmēnsōs sīnūāt crēbrā vōlūmīnā gyros, vōlūbīlībūs squāmōsōs nēxībūs ōrbēs īmplicāt, squāmēūs īn spīram trāctū sē cōllīgīt ānguīs. Lōngōs dāt cōrpōrē tōrtūs, sēptēm īngēns gyros sēptēnā vōlūmīnā trāxīt. Tārdōs trāhīt sī-nūs ūlīmūs ōrbēs, ālvō tēnūs īmā pēr ōrbēs squāmēūs īntōrtōs sī-nūāt vēstīgīā sērpēns. Tūmīdumquē nōdīs cōrpūs āggēstīs plīcāt, cō-gītquē īn ōrbēs. Tōtō cōrpōrē vērtīt hūmum, squāmēā cōnvōlvīt sūblā.

sūblātō pectōrē tērgā, sinuāns immēnsā vōlūminē tērgā, sē in suā membrā plicāns, hōrrēndā sibilā dāns, mittēns, sibilā dānt, sāniē-
 quē vōmunt, linguisquē cōrūscant, strīdulā fundunt vibrātis sibilā
 linguis. Sibilā collā ardūus attollit lōraqūē vibrānti, strīdebānt sibilā
 linguā, hōrrēndum sibilāt, ōrē hōrrīdā sibilā dāt, tollit. Vēnēnō armā-
 tūs, et irā tērrībilis, Vēnēnō plēnus, tumēns, vipērēō felle tumēns,
 virēns, lūridūs, linguis micāt ōrē trīsulcis. Lingua vibrāntē mīnax,
 Trifīdam linguam exērtāns, exērēns, longusquē tōrtā sibilāt caudā
 drācō. Vēnēnatā linguam cūspīdē vibrāns, ardēns oculis ignēā sān-
 guīnēā rūtilābant lūminā flāmmā, oculi, suffēcti sānguīnē et igni,
 ardētis ab ōrē scintillā absistunt, oculis micāt acribus ignis. Ignē
 micāt oculi cōrpūs tumēt omnē vēnēnō. Trēsquē micāt linguæ,
 triplīci stant ordinē dēntēs. Maculis insignis et aūrō. Notis longam
 maculōsus grandibus alvum. Cristis præsīgnis et aūrō, arrēctis hōrrēns
 squāmis, lētīterō tactū, mōrsū metuēndus, occupāt hōs mōrsū lōn-
 gis amplexibus illōs, hōs necāt afflātū, fūnēstī hōs tabē vēnēnī lōngō
 cāpūt extulit antrō Cērūlēus sērpēns, hōrrēndāquē sibilā misit. Cōr-
 pōrā natōrūm sērpēns amplexus uterquē implicāt et miserōs mōrsū
 depāscitūr artūs, post ipsum auxiliō subēuntem ac telā fērēt in cōr-
 rīpiunt, spīrisquē rīgānt ingēntibus, et jam bis mēdium amplexibus
 collō squāmēā circum Tērgā datī lētīferam erūctant sāniē, immē-
 dicābile virūs, improvīsum aspris velūtī quī sēntibus anguem prēs-
 sit hūmī nidēns trēpidusquē rēpēntē rēfūgit, attollēntem irās et cæ-
 rūlā collā tumēntem. Quālis sēpē viā deprēnsus in aggērē sērpēns
 ærēā, quem obliquum rotā tānsiit, aut grāvis ictū sēmīnēcem liquit
 saxō lacerumquē viātōr. Nec quīdquam lōngō fugiēns dat cōrpōrē
 tōrtus, partē fērōx ardēnsquē oculis, et sibilā collā ardūus attollēns
 cēū saxēā sævum. Quum fortē in trīviis tēmpēstās obrūit anguem, illā
 fūrīt mōriēnsquē mīnās vōmit atquē vēnēnum, millē rīgāns caudam
 squāmmōsāquē cōrpōrā nodis. Hōrrīficus solō aspēctū postremā crū-
 entūs Sibilā languēntēsquē oculōs attollit, et ipsum sēvit in auctō-
 rem frūstrā. Sauciūs ac sērpēns sinuōsā vōlūminā vērāt arrēctisquē
 hōrrēt squāmis, et sibilāt ōrē ardūus insurgēns. Sibilāt insurgēns
 capiti et turgēntiā circum multūs collā micāt squallēnti pectōrē sēr-
 pēns nōstrā vēnēnīgērī pērīt hydrī mōrsibus ūxor, pōssē mōri cūpiēs
 tum cum cruciāberē diræ sānguīnē sērpēntis. Frigidūs, o pūerī, fū-
 gītē, hīc latēt anguis in herbā alvō tēnus, imā pēr orbēs, squāmēus
 intōrtōs sinuāt vēstigiā sērpēns, ecce autē gēminī ā Tēnēgō tran-
 quillā pēr āstā (Hōrrēscō rēfērēns) immēnsis orbibus anguēs incūm-
 bunt pelāgo, pariterquē ad litōrā tēndunt. Fīt sōnītus spūmāntē sālō
 jamquē arvā tēnebānt ardēntē quē oculōs suffēcti sānguīnē et igni
 sibilā lambēbānt linguis vibrāntibus ōrā. Martiūs anguis erat cū istis
 præsīgnis et aūrō, adytis quum lūbrīcus anguis ab imīs sēptem ingēns
 gyrōs sēptēnā vōlūminā trāxit. Cērūlēā cui tērgā nōtā maculōsus
 et aūrō squāmam incēndēbāt fulgōr, cēū nūbibus arcus Millē trāhīt
 vāriōs advērsō solē cōlōrēs.

Sērpo, sērpsi, friechen. *Inter victrices hedera tibi serpere lauros V.*

SYN. Rēpo, rēpto, insērpo. PHR. hūmī sērpo, cōrpūs trāho. Cōr-
 pōrē hūmum, tērrām vērro. v. Repo.

Sērpillum, Quendel, wilder Polen. EPIT. ōdōrīferum, ōdōrum, frāgrāns,
 grātum, jūcūndum, suāvē, amœnum, virēns, virīdē, lūxūriāns.

Sērrā, eine Gāge. EPIT. argūtā, fērrēā, acūtā, strīdēns, dēntatā, raū-
 cā, lōngā. PHR. argūtā lūminā sērræ, splēndēāt in mēdiō rūtilāntis

lāmīnā tērrae. Daedālēi sīgnūm īngēnīi ēxtēnsōs rāmōs sērrā sēcārē pōtēst.

Sērtum, ein Kranz, oder Mey. *Tortilibus fertis omne rubebat iter.* M. SYN. Cōrōnā, cōrōllā. EPIT. Flōrēns, ōdōrum, rēdōlēns, nēxīlē, tōrtīlē, sūtīlē, pīctum, gēnīālē, fēstum, ōlēns, spīcēm, flōrīdum, ōdōrātum, caerūlēum, grāmīnēum, flōrēum, flāvum, flēllāns, frāgrāns, rōseum, pīctūrātum, hālāns, īnsīgnē, āmārānthaeum, vīrēns, cōlōrātum, pūnīcēum, radiōsum, spōndēum, vīrīdē, rōscīdum. PHR. Sērtī decūs, hōnōr, ōdōr, flōrēs īntēxērē sērtīs. Flōrībūs vārīi sērtum, cōrōllam nēctērē, tēxērē, cōnnēctērē, fīngērē. Vārīōs īn sērtā flōrēs jūngo, līgo, frīngo, vīncīo, cōnnēcto, cōllīgo, cōnstrīngo, sērtā cōrōnātō vērtīcē pēndēnt, sērtīs ōrnātā cōrūscāt, nītēt, sērtīs ōdōrīs rēcēntībūs hālānt, spīrānt, ōlēnt. Vārīō flōrēntīā sērtā dēcōrō, sērtāquē pūrpūrēā, lūtēā mīstā rōsā, Fēstāquē ōdōrātīs īnnēctūnt tēmpōrā sērtīs. Tōrtīlībūs sērtīs ōmnē rubēbāt ītēr, primā cōrōnārūm rēdōlēntībūs, ātrīā sērtīs prīmītīs sērtīsquē Dēōs balāntībūs ōrnānt āltā cōrōnātīs rēdīmītā ūmbrāculā sērtīs. Flōrīdūlīs īmplērē mānūs ēt tēmpōrā sērtīs Grāmīnāquē, ēt flōrēs mīllē cōlōrīā sērtā, pārs nēctērē sērtā cānēdō Frōndēā. v. *Corona.*

Servā, eine Dienstmagd. SYN. ancillā, famulā, mīnīstrā. v. *Servus.*

Servīlis, leibeigen. *Cerea suppliciter stabat servilibus atque.* Hor.

Servo behalten, erlösen. *His, o Galle, tuos monitis servabis amores.* V.

SYN. āsservo, cōnservo, cūstōdīo, tūtōr, sālvo. v. *Custodio; salvo.*

Servīo, is, dienen. SYN. Famulōr, mīnīstro, ōbēdīo, pāreo, ōbsēquōr.

PHR. sum mīnīster, sērvūs, famulūs, māncīpīum, ōpēram mīnīstro,

sērvī īmplērē vīcēs, sērvītīum, jūgum sūbēo, pātīōr, pērpētīōr, fēro.

Dōmīnum pātīōr, sērvītīō prēmōr, saevī dōmīnī īrās, pātīōr famulārē

cōllō nōbīlī sūbēāt jūgum. Fūngītūr trīstē mīnīstērīum. Dārē, sūb-

dērē cōllā jūgo, ī ē sūb jūgā, sūbmīsīt trīstī cōllā sūpērbā jūgō. Lī-

bērā Rōmā ae sūbjēcīt cōllā cātēnae sērvō rēcūsāt fērrē, quōd sūbīīt

jūgum. Jūgum ēxcūtērē, dētrēctārē. Nēquē sērvītīō mē ēxīrē līcē-

bāt: Grāpīs sērvītum mātībūs ībo. Līcēāt phrygīō sērvīrē mārītō.

Quae tībī jūcūdō famulātūr sērvā lābōrē, prō quībūs ūt mērītīs rēfē-

rātūr grātīā. Jūrāt sē tōrē māncīpīum tēmpūs īn ōmnē tūum. Sīc quī

paupēriem vērītūs pōtīōrē mētāllīs Lībērtātē cārēt. Dōmīnum vēhēt

īmprōbūs, atquē sērvīēt aetērnūm, quī prāvō nēscīēt ūtī.

Servītīum, Dienst, Knechtschaft. SYN. Sērvītūs, famulātūs, mīnīstērī-

um, jūgum. EPIT. Grāvē, aegrūm, trīstē, tērpē, dūrum, nēfandūm,

īmītē ācrē, mālīgnūm, mīserūm, mīserābīlē. īnfāmē, mōlēstūm, ōnē-

rōsum, hūmīlē, ābjēctūm, vīlē. PHR. sērvīlīs lābōr, famulārē ōpūs,

īnīquūm jūgī pōndūs, ōnūs. Dūrum nīmīs jūgum tyrānnī. Dōmūs ās-

sārīcī Pthīam clārāsquē Mycaenās sērvītīō prēmēt, āc vīctīs dōmīnā-

bītūr Argīs. Tam grāvē sērvītīum, tam dūrōs pēstā lābōrēs, dūrō-

quē nīmīs cālcātā prēmētūr sērvītīō, tē nē īmmītī pōtūīt sūbdērē

sērvītīō.

Servītūs, Leibeigenschaft. *Quasque cervices dare servituti.* (Sapph.) P.

E. SYN. Sērvītīum, famulātūs, mīnīstērīum, jūgum. EPIT. Grāvīs,

aegrā, trīstīs, dūrā, mīserā, mōlēstā, cāptīvā, ōnērōsā, hūmīlīs, āb-

jēctā, sōrdīdā, vīlīs, īnglōrīā, tūrpīs, īnfāmīs, īntōlērābīlīs, aerūm-

nōsā, ācērbā, ēgēnā, flēbīlīs, tyrānnīcā. PHR. sērvītīi jūgum, sērvī-

līs, hērīlīs lābōr, famulārē ōpūs, īnīquūm jūgī pōndūs, ōnūs. Dū-

rum nīmīs jūgum tyrānnī. vide supra Servitium.

Sērūs,

Sērūs, ā, um, spāt. *Serus inoffensum rettuleritque podem. Tib.*

SYN. Tārdūs, ānnī sērī. *Ovid.*

Sērvūs, ein Knecht, Diener. *Detrimenta fugas servorum incendia ridet.*

H. SYN. Fāmūlus, mīnīster, vērā, māncīpīum, puēr, vel cāptīvūs.

EPIT. Fīdūs, fīdēlis, sēdulūs, strēnūūs, vīgīl, ācēr, officiōsūs, āgīlīs, solērs, impīgēr, gnāvūs, prōmtūs, inōps, mīser, infēlix, ēgēnūs, vilīs, abjēctūs, hūmīlīs, sōrdīdūs. PHR. fāmūlārīs, fāmūlōrum tūrbā, ōrdo. Fāmūlāe tūrbāe nūmērūs īngēns. Fāmūlōrum nūmērōsā mānūs, obsēquīō cēlēr, intētūs ād jūssā, ād ārbītrīum dōmīnī pārātūs, prōmtūs, āccīnētūs, ālācēr, nūtūs hērīlēs obsērvāns, jūgā dētrētāns, recūsāns, ēxcutiēns, pārērē, pātī jūgum indōcīlīs, impātīēns, ārbītrīum dōmīnī spēctāns. Fācīlīs ād jūssā māgīstrī flēxō poplītē, sērvūs ōrdīnē cērtō ād suā cōmpōsītī dīscēdūnt mūnērā sērvī, ēssē sāt ēst sērvum, jam nōlo vīcārīūs ēssē, āgīlēsquē pēr ōmniā sērvōs.

v. *Captivus*

Sēryphūs. (*Insula maris Ægæi, una earum, quæ dicuntur Cyclades, in hanc mittebantur nocentes, ut in Gyaron.*) EPIT. pārvā, hūmīlīs, plānā, brēvīs, incūltā.

Sētā, ārum, Schweinsbürst. — *rigidis horrentia setis. Ovid.*

SPN. pīlī. EPIT. Cōmāntēs, rīgīdæ, dūræ, hīrtæ, fēræ, strīctæ, trēmūlæ, hōrrētēs, hīrcōsæ, hīspīdæ. PHR. Barbā vīrōs, hīrtæquē dēcēt īn cōrpōrē sētæ, ēt villōsā fērīs hōrrēbānt pēctōrā sētīs, hōrrētēs pēctōrē sētās vēllīcāt. Mēntōquē rīgēscūnt hīrtōsæ sētæ.

Sētīger, Bürst tragend. *Qui Diomedæis metuendus setiger apris. Virg.*

Sētōsūs, voll Bürst. *Setosi caput hoc aprī, tibi Delia parvus. Virg.*

SYN. sētīs āspēr, hōrrēns, hōrrīdūs.

Sēvērītās, ātis, Strengigkeit. *Quare deposita severitate. (Phal.) M.*

SYN. Aūstērītās, ācērbitās, āspērītās, dūrītīs, atrōcītās, īnclemēntīā, fāvītīā, fērōcīā, crūdēlītās, mōrōsītās, tētrīcītās, vel grāvītās.

EPIT. ācērbā, dūrā, mōlēstā, īntōlērābīlīs, aūstērā. v. *Crudelitas & Gravitās.*

Sēvērūs, streng, rauh. *Romulidis Tatioque seni Curibusque severis. V.*

SYN. Aūstērūs, ācērbūs, rīgīdūs, āspēr, dūrūs, atrōx, īnclemēns, fāvūs, fērōx, īmmītīs, crūdēlīs, tetricūs, mōrōsūs, vel grāvīs. v. *Gravis, Crudelis.*

Sēvōco, ās, neben sich beruffen. *Sevocat hunc genitor nec causam fassus, &c. Ovid.*

Sī, wann. *Si potuit Manes arcessere conjugis Orpheus. Virg.*

Sībī. *Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis. Virg.*

Ponite spes sibi quisque sed hac, &c. Virg.

Sībīlo, zischen. *Diriguere oculi, tot Erynnis sibilat bydra. Virg.*

SYN. āsībīlo. PHR. sībīlā dō, ēdo, fūndo, mītto, tōllo, vibro.

Strīdūlā vībrātīs fūndēbānt sībīlā līnguīs, hōrrēntīā sībīlā tōllūnt, hōrrēndāquē sībīlā tōrsīt Cērūlēūs sērpēns. v. *Serpens.*

Sībīlūs, & sībīlum, das Zischen, Pfeifen.

Nam neque me tantum venientis sibilus austru. Virg.

EPIT. strīdūlūs, strīdēns, hōrrēns, hōrrīdūs, raucūs, ācūtūs, īngēns, tērrībīlīs, rābīdūs, quērūlūs, rēpētītūs, ītērātūs, frēquēns. PHR.

Sērpēntum vōcēs, sūsūrrūs, vīpērēūs sōnūs, strīdōr.

Sībīmēt. *Gravis senectus sibimet & pendens metas. (Jamb.) Sever.*

Sībīllā. *Præsidet horrendæque procul secreta Sibyllæ. Virg.*

(*Virgo fatidica, decem fuisse tradunt, quarum 1. Persica, 2. Libyca, 3. Delphica, 4. Cumæa in Italia, 5. Erythraea, 6. Samia, 7. Cumana,*

mana, 8. *Hellepontica*, 9. *Phrygia*, 10. *Tyburnina*.) SYN. phœbās. EPIT. Castā, vētūs, lōngavā, ānnōsā, vivāx, fatīdicā, præsāgā, prænūntiā, phœbēā. Cūmāā, Dēlphicā. PHR. Vātēs femīnā, fatīdicā vātēs, phœbī sēcērdōs, āmphrysīā vātēs, ānus, vīrgo, vēntūrī præs-ciā, prænūntiā, intērprēs. Cœlēstī āfflātā nūminē, phœbī lōngavā sēcērdōs, āt piūs aenēās ārcēs, quibūs āltūs āpollo præsīdet, hōrīēn-daequē prōcūl sēcērtā sībyllae āntrum īmmānē pētīt, māgnā cū mēntem ānīmūquē Dēliūs īnspirāt vātēs, āpēritquē fūtūrā. Tālī-būs ēx ādytō dictīs Cūmaeā Sībyllā hōrrē dās cānīt āmbāgēs, āntrō-quē rēmūgīt, ōbscūris vērā īnvōlvēns *vide Vates*.

Sībyllīnūs. *Quo Sibyllini monuere versus*. (Sapph.) Hor.

Sic, alio. *Sic ait*, & *dicta citius tumida equora placat*. Virg.

SYN. itā, hāūt sēcūs, hāūd ālītēr, *vel* hāc vīā, hāc rātīōne, hōc pā-ctō, hōccē mōdō.

Sicā, ein Dolch. *Illyrici restant sicis Sibynisque fodentes*. Ennius.

SYN. pūgiō, glādiūs, ēnsis.

Sicāmbri, ōrum. (*Populi Germaniæ, Menapiis finitimi, ad utramque Rheni ripam habitantes. Hic crines natura flavos habent, quos crescere sinunt & artificio quodam intorquent*.) EPIT. Ferōcēs, flāvī, īn-dōmītī, dētōnsī, pālūdīcōlāe, prōcēllōsī, faevī, dūri, tērrībīlēs, tōr-rēs pālūdōsī, īnfrēnēs, crīnītī, īntōnsī. PHR. Prōnus īn ārmā sicāmb-ber. Gāūdētēs Mārtē, *vel* caedē sicāmbri Crīībūs īn nōdum tōrtīs vēnērē Sicāmbri.

Sicānī, *vel* sicānī. (*Populi Hispaniæ, qui, duce Siculo, expulsis Aboriginibus, Italiam tenuerunt; hi, postea ab ipsis, quos ante pepulerant, pulsi, Siciliam occuparunt, quam a suo nomine Sicaniam ap-pellarunt*.) EPIT. ībērī, ōccīdūī, fortēs, crūdēlēs, trīnārēs.

Sicāriūs, ein Mörder. *Quod mœchus foret, aut sicarius, aut alioqui*. En.

Siccīnē. *Ore suo & dixit, siccine lente taces?* Prop.

Siccitās, ātis. Drocke, Dürre. SYN. āritās. EPIT. fērvīdā, fērvēns, tō rēns, vālīdā, flāmmāns, īgnāvā, sēgnīs, īnēis, lētīfērā. PHR. flū-mīnē siccā vidētūr, quūm prīmūm siccīs fērvōribūs ūtītūr āēr, fērvōrē ēt nīmīs dēnsae tōrrētūr āristae pābūlā, cānēscūnt, cum frōn-dībūs ūtītūr ārbōr, tērrāquē cœlēstēs arīdā sōrbēt āquās Hīūlcā sītī fīndīt Cāris aestīfer ārvā. Dīcītūr Ēgyptūs cārūtse jūvāntībūs ārvā īmbrībūs ātquē ānnōs siccā fūisse nōvem. Tāntālus īn mēdiā gārrū-lūs āret āquā, āvēbānt hērbæ ēt vīctum sēges aegrā nēgābāt, ānīt ēt mēdi sītīēns sūb gūrgītē līmus, pōstquā ēxhāūstā pālūs tērraequē ārdōrē dēhīscānt, siccā dīū fūerat tēllus, sītīs ūssērāt hērbās. Mēdiūm sōl īgnēūs ōrbem hāūserāt, āvēbānt hērbæ. Cāvā flūmīnā siccīs fāū-cībūs ād līmūm rādīī tēpēfāctā cōquēbant. Ētē īōquē rēcēns ēxārsīt sīdērē tēllūs, sōlībūs aetērēis āltōquē rēcāndūīt aestū. *v. calor, aestus*.

Sicco, trofneu. *Lacitante que urens herbas siccaverit amnem*. Nem.

SYN. ēxsicco, ārefāciō ēxhāūriō, ēbībo, ūro, ādūro, pērūro. PHR. Hūmōrem āquīs nīmīs cālōr ēxtāhīt, ēxpīrīt ēbībīt, sōrbēt. ēx-hāūrīt, siccīs fērvōribūs agrōs ūrīt, ēxūrīt, ārēntēs aestūs hīūlcāt agrōs, cāvā flūmīnā siccīs fāūcībūs ād līmūm rādīī tēpēfāctā cōquē-bānt, Lacrymās siccāvērāt ārdōr, ātrōs siccābāt vēstē cruōrēs. Vūl-nērā siccābāt lymphīs, cōrpūsquē lāvābāt. Vītīō mōrīēns sītīs āērīs hērbā. *v. siccitas*.

Siccūs, trofen Dürre. *Te trahere voles accedes siccus ad undum*. H.

SYN. arīdūs, ārēns, ārēscēns, siccātūs, ēxsiccātūs, sītīēns, sītībūn-dūs, ūstūs, ādūstūs, pērūstūs. PHR. Hūmōrīs ēgēns, ēgēnūs, ēxpērs, ardō.

ardore dehiscens. Deseruit amnes humor atque herbas calor, siccus perussit, sicco terram spuit ore viator aridus. v. *sitio & siccitas.*

Sichæus. *Filius fuit Philisteni, sacerdos Herculis & maritus Didonis, a Pygmalione juxta aras incantus ob auri cupiditatem interfectus.* Virg. 4. *Æneid.* Huic conjux sichæus erat ditissimus agri phœnicum, &c.

Siciliā. *Siciliæ, drachmæ scrupulam si adjecero, fiet. Pann.* (*Tyrrheni maris insula, olim dicta Sicania, a Sicanis, Hispaniæ populis, ab aliis Trinacria dicitur, quod tria habeat promontoria; vocatur etiam Triquetra a figura trianguli, cujus unus angulus, qui ad meridiem vergit, Pachinus dicitur, alter Palorus, qui ad septentrionem spectat, tertius Lilybeus, qui Carthaginem maxime spectare videtur. Hæc Insula aliquando adhæsisse Italiæ perhibetur, posteaque interfuso mari avulsa, mille & quingentorum passuum freto juxta columnam regiam, a quo dehiscendi argumento regiam Græci nomen dedere oppido.*) SYN. Sicaniā, Trinacris, Trinacriā. EPIT. Fertilis, frugifera, ferax, fecunda, dives, tritida, æquorea. PHR. Siculus, sicanius, sicanus. Trinacrius, ætnæus sinus, portus, sicula, ennæa, Trinacriā, Trinacris, sicelis terra, insula, erycis fines. Gigantum, Cyclopum regna, oræ, siculi fines, Siculum litus, sicelis ora. *Æolis Insula, arvaque frugiferae pingui sicaniæ ignarique viæ Cyclopum a labimur oris. Vix est conspectu siculæ telluris in altum vela dabant. Hæc loca vi quondam et vastâ convulsa ruina. (Tantum ævi longinquâ valent mutare vetustas.) Dissiluisse ferunt, quum protinus utraq; tellus una foret.*

Siculus. SYN. Trinacrius, sicanius, sicanus, vel sicanus, ætnæus.

Sicubi, wo etwan. *Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus.* Virg.

Sicut glebæ me. *Sicut aqua tremulum labris ubi lumen abenis.* Virg.

Sicuti, idem. *Sicuti quadrupedem cum primis esse videmus.* Luc.

Sicyon, onis. (*Urbs vetustissima Peloponnesi, non procul a Corintho, olim Ægialos, dicta a rege Ægialco, qui totius ejus tractus imperium tenuit. Ab hoc oppido vicina regio Sicyonia dicitur.*) EPIT. olivifera, alta, ardua, prisca, vetus, antiqua, Græja.

Sidereus, vom Gestirn. *Sidereo flagrans clypeo & celestibus armis.* V.

Sido, is, sich setzen. *Sedibus optatis gemina super arbore fidunt.* Virg.

Sidon, onis. (*Urbs maritima Phœniciæ, cum Tyro & vetustate certans & claritate. In hoc primum factum fuit vitrum.*) EPIT. piscosa, vetus, potens, prisca, clara, nobilis, inclyta, tyria, pretiosa, Cadmea.

Sidoneus, a, um. *Sidoneasque ostentat opes, &c.* Virg.

Obstupuit primo adpectu Sidonia Dido. Virg.

Sidus, eis, Gestirn. — *convexa polus dum sidera pascet.* Virg.

SYN. astrum, stellâ, sideris ignes. v. *Astrum.*

Sigillatim, eines nach dem andern.

Sigillum, ein Siegel, Pitschier. *Odisti claves & grata sigilla pudico.* M.

Signaculum, ein gedrucktes Zeichen.

Post inscriptæ oleo frontis signacula per quæ. Prud.

Signifer, ein Fahnendrich. *Romanæque aquilæ signifer hostis erat.* Ovid.

Significo, anzeigen. *Significatque manu & magno simul, &c.* Virg.

SYN. indico, noto, connoto, adnoto, denoto, ostendo, monstro, signum do. v. *Ostendo, Manifesto.*

Signo, zeichnen. *Ablutas signavit oves, quibus affuit almus.* Arator.

SYN. Designo vel imprimo vel obsigno sigillo, vel noto, significo.

Signum, Zeichen. *Daphni quid antiquos signorum suspicis ortus.* Virg.

SYN. Indiciū, argūmentum, mōnūmentum, tēstīmōnium, nōtā, insignē spēcimēn, vēstīgiū *vel* ōmēn, aūgārium, *vel* signāculum, sigillum, *vel* vēxillum, *vel* imāgo, ēffigiēs, simūlacrum, *vel* mirāculum, prōdigium. EPIT. Mānifestum, clārum, āpērtum, occūltum, obscurum, lātēns, arcānum, ignōtum, cērtum, dūbium, incērtum, āmbigūm, prōspērum, sēcūndum, āmicum, ōptātum, infēlix, prōdigialē, mīrandum, spēctābile, stupēndum. PHR. atquē hēc ūt cērtis pōssis dīgnōscēre signā, signā tibi dicam, tū cōnditā mēntē tēnētō. Sōl quōquē et ēxōriēns et quum sē cōndēt in ūndās signā dābit, sōlem cērtissimā signā sequūntur. Mōrbōrum quōquē tē caūsās et signā docēbo. Silārus. (*Lucaniæ amnis, Pisentinos dividens a Lucanis, cujus ea est natura, ut virgulta & folia in ipsum decidentia lapidescant.*) Sil. 8. Nūnc Silārus quōs nūtrīt āquīs, quō gūrgitē trādūnt Dūritiem, lapidum mērsis inolēscēre rāmīs.

Silēntium, die Stille. — *per amica silentia lunæ.* Virg.

SYN. Rētīcēntiā, tēcītūrnitās EPIT. Tēcītūrnūm, mūtūm, tēcītūm, sēcētūm, arcānum, fidēlē. āmicūm, fidūm, trānquillum, plācidūm, altūm, nōctūrnūm, sōmnifērum, ōpācum, ōppōrtūnum, lōngūm. PHR. Silēns, tēcītūm, prēssūm, cōmprēssūm, sūpprēssūm, reprēssūm ōs, vōcēs reprēssæ, ābrūptūs sērmo. Tēcītūrnā silēntiā rūmpit. Quid mē altā silēntiā cōgis rūmpērē? Trānquillā silēntiā nōctis. Mūrmūrā quum sēcūm et rābiōsā silēntiā rōdūnt. Utquē sātīs trēpidūm tūrbā cōcūntē tūmūltū Cōmpōsūit, vūltū dēxtrāquē silēntiā jūssit. *v. Sileo.*

Silēnus. *Venerat & senior pando Silenus Asello.* Ovid.

(*Bacchi nutritus a sino vebi solitus.*) EPIT. ēbriūs, arcādīūs, sēnēx. spūmāns, mādīdūs, vētūlūs. PHR. Titūbāns ānnisquē mērōquē. Quī pāndō nōn fōrtitēr hærēt āsello. Quīquē sēnēx fērūlā titūbāntēs ēbriūs ārtūs sūstinēt, tālis ērāt mūltō spūmāns Silēnūs iācchō, in āntro silēnum pūērī sōmnō vidērē jācēntem inflātū hēstērno vēnās ūt sēmpēr iācchō.

Sileo, still schweigen. *Jura theatrales quum siluere loci.* Mart.

SYN. Tācēo, rētīcēo, cōntīcēo, ōbmūtēscō, *vel* ōmīttō, prætērēo, PHR. Silēntiā prætō, tēnēo, sērvo, vōcem prēmō, sūpprimō, rēprimō, cōmprīmo, cōmpēsco, exīmīā ēst vīrtūs prætārē silēntiā dictis. Fāvērē linguīs, silēnt, ārrētisquē āurībūs ādstant cōntīcūērē ōmnēs intētīquē ōrā tēnēbānt. Silēt, dōlōr ōrā reprēssit. Tum fāctā silēntiā linguīs pārs ūltīmā vōcīs in mēdiō sūpprēssā sōnō ēst, sūbstītīt in mēdiō prætīā linguā sōnō. Finem dēdit ōrē lōquēndī. Cōntīcūit tādēm, fāctōquē hīnc finē quīēvīt. Rētīcēs nēc mūtūā nōstrīs dictā rētērs, bis quīnōs silēt illē diēs tēctūsquē rēcūsāt prōdērē vōcē sūā quemquam, sōmnō vīnōquē sēpūltī. Cōntīcūērē pōst ūbi jam thālāmīs sē cōmpōsūērē silētūr, pōstquam vōcē, mānūquē mūrmūrā cōmprēssit, tēnūērē silēntiā cūctī, sūbstītīt ūt clāmōr prēssūs grāvītātē rēgētīs, ūt prīmūm plācatī ānīmī, āc trēpidā ōrā quīērūnt. *v. obmutesco.*

Silēntium impēro, Stillschweigen gebieten. PHR. Vōcē, mānū silēntiā jūbēo, fācio, clāmōrem; mūrmūr cōmprīmo, sīsto, cōmpēsco, sēdo. Tūmūltū Cōmpōsūit vūltū dēxtrāquē silēntiā jūssit.

Silēx, icis, ein Fieselstein. *Stabat aucta silex præcis undique saxis.* V.

SYN. Caūtēs, rūpēs, sāxum. EPIT. dūrūs, rīgīdūs, grāvīs, ācūtūs. *vide Rupes.*

Silvā, ein Wald, *v. sylva.*

Sīmī.

SĪmĭlĭs, gleich. *Os humerosque Deo similis, namque ipsa &c. Virg.*

SYN. Cōsĭmĭlĭs, pārlĭs, æquālĭs, æquus, par, nōn ĩmpār, nōn dĭsĭmĭlĭs, haud ābsĭmĭlĭs, ĩmĭllĭmĭus. **PHR.** ōrē, cōlōrē, vultū, vōcē rēfēro, ĩmĭtōr, sĭmĭlo. *Virgĭnĭs os, hābĭtumquē gērēns, ānĭmĭs, æquālĭs ēt ānnĭs. Hūjūs ērāt faciēs, ĩn quā matrēmquē patrēmquē nōssēs. Sĭc ōculōs, sĭc ĩllē mānūs, sĭc ōiā fērēbāt. Nūllō dĭscrĭmĭnē dĭstāt, dĭffērt, ōrē patrēm rēfērēns. Patrĭi nōn dēgēnēr ōrĭs, ōmĭnĭa Mērcūrĭō sĭmĭlĭs, vōcēmquē cōlōrēmquē ēt crĭnēs flāvōs ēt mēmbra dēcōrā jūvēntē. O mĭhĭ, sōla mĭhĭ sūpēr āstŷānāctĭs ĩmāgo. Sūnt hūc ēādē ōmĭnĭa vultūs, cūrrus, ēquĭ, vēstēs, pār ēt cōncōrdĭā. Sĭmĭllĭmā prōlēs ĩndĭscrētā fūĭt, grātusquē parēntĭbus ērrōr, ĩn utrōquē rēlūcēt Frātēr, utrōquē sōrōr, sĭmĭlĭs chlāmys ēfflūit aūrō. Stēllātĭ parĭtēr crĭnēs jūvāt ĩpsē tōnāntēm ērrōr, ēt āmbĭguā plācēt ĩgnōrāntĭā mātrĭ, ēffĭgĭēm Xānthĭ Trōjāmquē vĭdētĭs. Flāmmās ĩmĭtāntē pyrōpō, Rĭtū quōquē cĭndā Dĭānāe fallērēt ēt crēdĭ pōssēt Lātōnĭā.*

Sĭmĭlĭtēr, gleichlich, gleichermaßen. **SYN.** parĭtēr, æquē, æquālĭtēr.

Sĭmĭūs, sĭmĭā, ein Aff. *Callidus emissas eludere simius bastas. M*

EPIT. Callĭdus, āstūtus, vāfēr, cāutŷs, vērsūtŷs, sĭmūlātōr, hĭrsūtŷs, hĭrtŷs, tūrpĭs, prōtērvŷs ĩmĭtātōr. **PHR.** dēfōrmĭs ōrĭs hūmānĭ sĭmūlātōr, ĩmĭtātōr, mōrĭs hūmānĭ sēquāx ĩmĭtātōr. Hūmānōs ārtĭfēx sēquĭ, sĭmūlārē mōrēs. Hūmānĭ sĭmĭūs ōrĭs. Quēm pŷēr arĭdēns prētĭōsō flāmnē sērvum vēlāvĭt, nūdāsquē nātēs, āc tērgā rēlĭquĭt. Lūdĭbrĭum mēnsĭs.

DESCRIPTIO SIMIÆ.

Sensim nigellus in Beati cellulam
Et per carminum labitur daemunculus :
(Nigros nigra decent ostia) & mox simiæ
Vestitur ora, tamque turpis simiæ,
Risum ut cieret. & nauseam.
Oculi fuere luridi, paeti, cavi,
Hisque sinistra, dextra conniventibus,
Nasum ille simius & retorridus labra;
Totusque densos horridus pilos, nisi
Antarcticus, qua parte conditur polus,
Olebat hircos ala putidissimos.
Ingreditur ergo scenicus Lavernio
Mediaque cella cœpit instar histrici,
Nunc dextrorsum, nunc sinistrorsum in caput
Volvi, & revolvi: more nunc hinnilluli
Capite coruscans crebra saltitans.
Et conquinescens, & genu pinsens humum.

Variare gyros, gestumque vortices. *Gazet in piis Hilar.*

Sĭmōĭs, ēntĭs (*Fluvius est Troadis, ex Ida monte nascens, labitur per campum Trojanum, qui ab eo dicitur Simoësius & mari appropinquans commiscetur Xantho, ac in paludem cogitur, deinde exit in Helle-sponium juxta Sigæum promontorium.*) **EPIT.** Phrygĭūs, rāpĭdŷs, lŷbrĭcŷs, pēnnĭgēr, ĩlĭācŷs, ĩdæŷs.

Sĭmplēx, ĩcĭs, ĩnfāltĭg. *Et pugnet virtus simpliciore manu. M.*

SYN. pŷrŷs, nūdŷs, hāut cōncrētŷs, vel cāndĭdŷs, sĭncērŷs, vel crēdulŷs, ĩncāutŷs, hēbēs.

Sĭmplĭcĭtās, ĩnfāltĭgfeit. *Nudaque simplicitas purpureusque pudor. O.*

SYN. Sĭncērĭtās, cāndōr, vel crēdulĭtās, hēbētŷdo. **EPIT.** Nūdā, fērā, crēdulā, rūdĭs, ĩncŷltā, ĩncāutā, cāndĭdā, rūstĭcā, pŷērĭlĭs, nĭvēā,

věā, prūdēns, pūrā, pūellārīs, vīrgīnēā, īnnōcūā, īnsōns. PHR. Nēscīā fraūdīs. Dīgnā fāvōrē, āvō rārīssīmā nōstrō, vērā sīmplicitatē bōnūs. Fraūdībūs ēlūsā ēst crēdulā sīmplicitās. Tuā nēscīā fraūdīs sīmplicitās plācūt dīvīs. In tē sīmplicitās sāpiēns tācūndiā prāstāns. Sīmul, mit etnander. *Quam simul ac tali persensit peste teneri.* Virg. SYN. Insimul, ūnā, parītēr, jūctim, īn ūnum.

Sīmulāc. *Qui simulac primum pennis delata sit ales.* Luc. v. statim, ac. Sīmulācrum, ein Bildniß. — *fragili simulacra nitentia cera.* Flor.

SYN. ēffigēs, signum, īmāgo, statūā, vel ūmbrā, spēctrum, lārvā, v. *statua & larva.*

Sīmulācrā ēffingo, Bilder mahlen, stechen. PHR. signā, statūās, ēffigēs scūlpo, fōrmo, ēffōrmo, ēxcūdo, aerē fingo, lābōro, exprīmo, scalpo. celo. ēffōrmo, fōrmo, ēxcūdēt āliī spīrāntiā mōlliūs aerā, spīrāntēs cōlō, ēffigēs ānimānt. Tē pātīentē mēae cōnflāvīt īmāgīnīs aūrum. Mōllēs aerē capillōs īmītābītūr, sīmulābīt, ēffingēt.

Sīmulātiō, ōnīs, Gleissung. *Atque aliud verum est, aliud simulatio veri.* H. SYN. Fictiō, cōfictiō, fallāciā, mēndāciūm. PHR. Fictā, sīmulāntiā vērā, fictitiūs sērmo. v. *Fallacia & Mendacium.*

Sīmulātōr, ōrīs, ein Gleisner. *Compositus simulator ait, fare, improbe custos.* S. SYN. Dissīmulātōr, fictōr, sīmulātūs, fingēns, fallāx, mēndāx. PHR. Cui sīmulāns ānimūs, mēns, īndōlēs, sīmulātum cōr, pētūs, hāt sīncērūs.

Sīmulo, gleichen, gleisnen, sich nur so stellen.

Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. Virg.

SYN. Dissīmulo, fingo, tēgo, celo, occūlto, mēntiōr, fallo, vel īmītōr, āssīmulo. PHR. Lētā celāt sub frōntē dōlōrem. Blandō fraūdem prātēxit risū. Prēmēt āltum cōrdē dōlōrem. Gēmītūs exprēsīt pēctōrē lētōs ēt lacrymās Cēsār nōn spōntē cādētēs ēffūdīt. Vērbīs caūtūs sīmulātōr āmicīs, āffātūr, tācītumquē nētās īn pēctōrē vēr-sāt pērfidūs. v. *Dissimulo.*

Sīmulās, Neid. — *vetus atque antiqua simulas.* Juv.

SYN. īnīmicitīā, dissīdīum, ōdīum.

Sīmus, ā, um, nachnasig. *Dum tenera attendent sinæ virgulta capellæ.* V.

Sīn, wann aber. *Sin abrupta salus, & te, pater optime, Teucrum.* Virg.

Sīnā vel Sīnai. *Mons est Arabiæ, in quo Deus legem Moyse duabus descriptam tabulis lapideis tradidit.* SYN. Hōrēb. EPIT. Pālmīfērā, ārdūā, āltā, āeriā, lēgīfērā. PHR. Mōns fūlmīnē crebrō tērrībīlīs, sīnæ cūlmīnā mōntīs, sīnai cūlmīnā sānctā jūgī, īn quō dātā lēx ēst mārmōrēis īnsculptā tābēllīs, sīnai sub mōntē, sīnai prōpē cūlmīnā mōntīs. Nōmīnē quī duplicī sīnā vōcītātūr ēt Hōrēb.

Sīnādā. (*Urbs majoris Phrygiæ, juxta quam erat fodina sinadici lapidis, varietate alabastrite proximi.*) EPIT. Nōbīlīs, phrygiā, prētīōsā, divēs, ōlīvīfērā.

Sīnāpīs, vel Sīnāpī, indeclin. Genf. EPIT. Cālēns, cālīdā, ūrēns, acrīs, sālūbrīs, ōlēns, lacrymōsā, trīstīs. PHR. Flētum fāctūrā sīnāpīs.

Sīncērītās, v. *Sinceritas.*

Sīncērūs, lauter, rein. *Sincerus est nisi vas.* H. v. *Syncerus.*

Sīnē, præp. ohne. *Me sine sola vides, ab te ne frigora lædant.* Virg.

Sīngulārīs, einig, allein. *Qui secant fluctus rate singulari.* (Sapph.) S. SYN. Sōlūs, sīngulūs, vel pēcūliārīs, prōpiūs, vel ēxīmīūs, ēxcēl-lēns, īnsīgnīs, sūmmūs, rārūs, īnfrequēns, īnāūdītūs.

Sīngulī, jeder, besonder. *Singula de nobis anni prædantur euntes.* H. SYN. Quīsqūē, ūnūsquīsqūē.

Singultio, ivi, schluffen, schnupfen, gäzen. **PHR.** singultus emitto, creō, longis, crebris singultibus illā pulsāt, atque in os mūrūrā pulsāns, singultus animae, imāque longō singultū tēdunt. Frigidulōs ūdō singultus orē ciēntem. Cum tibi singultū fortia vērba cādēt, orāque singultū concutiēntē sōnant. Rūptaque singultū vērba loquētis erānt

Singultus, ūs, der Schluffen oder Schnupfen. **EPIT.** acēr, āspēr, dūr, frigidus, frigidulus, amarus, noxius, lētālis, lētifer.

Sinister, a, um, linē. *Saepe sinistra cava praedixit ab ilice cornix.* V.

SYN. Lævus, *Metaph.* infāstus, infōrtūnātus. v. *Infelix.*

Sinistra, die linke Hand. **SYN.** Lāvā. v. *Manus.*

Sino, sivi, lassen. *Non bene conveniens tu finis esse jugum.* Prop.

SYN. Pērmitto, patiōr, cōncēdo, dō. v. *Permitto.*

Sinon, ōnis. (*Filius Sisyphi & nepos Aetholici vatis, qui cum Graecis Trojam profectus, post diuturnum bellum ab iisdem subornatus, sua sponte se Trojanis capiendum obtulit, & ad Priamum deductus, ille & omnibus civibus maximo eorum detrimento fictionibus suis persuasit, Graecos abiisse, ac equum illum ingentem in urbem recipiendum esse.*) **EPIT.** Pērjūrūs, pēllēx, fāllāx, dirūs, cātūs, cāllidus, vātēr, dōlōsūs. **PHR.** Dirī cōmmēntā Sīnōnis. Tālībūs insidiis, pērjūrīque artē Sīnōnis crēditā rēs, captique dōlis, lacrymisque cōacti.

Sinuo, sich winden, frūmmen.

Impositis calamis patulas sinuaverat arcus. Ovid.

SYN. Cūrvo, incūrvo, flēcto. v. *Gyro.*

Sinuosus, frum. *Saucius at serpens sinuosa volumina versat.* Virg.

SYN. inflexus, cūrvus, flēxus, incūrvus, cūrvātus, rēvolutus.

Sinus, ūs, der Busen. *Te tenet in tepido mollis amica sinu.* Ovid.

SYN. Grēmium, pēctus, cōmplēxus, ūlna, vel spīrā, flēxus, gyrus, sīnūāmen, āmbāgēs Mæāndrī vel frētum. cūrvātum litus. **EPIT.** Lāctēs, nīvēus, cāndidus, tēnēr, mātērnus, cālīdus, tēpidus, mollis, dūlcis, āmicus. **PHR.** Cālīdō, mē tēgē, quæso, sīnū. Quam fōvēt in mollī vīrgo pudicā sīnū. Tē tēnēt in tēpidō mollis āmicā sīnū. v. *Gyrus.*

Sion, ōnis. (*Mons est super Hierusalem, in quo Salomon templum Deo posuit.*) **PHR.** altæ rūpēs, vērērandā Sīōnis. Sacrae jugā cēlsā sīōnis. Tēmplum insignē sīōnis Cūlmīnē sacro mōntis, qui Sōlymāe clārūs supērēmīnēt ūrbī, Mōns pōrrīgītūr bōrēae cōvērsūs ad āxē, ālmā sīōn lōcūs ēst, ex quō Dēus orā rēsolvīt.

Siquidem, dann. *Ventura est siquidem ventura senectus.* Ovid.

SYN. Quōnīam, quīā.

Sirēnēs. *Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat.* Virg.

(*Monstra marina, superiore sui parte virginis formam referentia, inferiore in piscis caudam desinentia. Tres fuisse fabulantur Acheloi fluminis & Calliopes Musae filias. Parthenopen, Ligiam Leucosiam, quarum una voce, altera tibiis, alia lyra caneant. Haec dulcedine cantus sui navigantes alliciebant ac deinde necabant.*) **SYN.** āchēlōīdēs, āchēlōīādēs. **EPIT.** āchēlōīa, sīcūla, Tyrrhēna, blāndā, fāllācēs, dōlōsā, imprōbā, mārīna, āquorēa, glāuca, cārūlā, dōcta, cānōrae, lēvēs nātāntēs. **PHR.** āchēlōīae sīculae. Tyrrhēnae virgīnēs, pūellae, pēstēs, sīcūlī mōnstrā mārīs, Blāndā pēriclā mārīs. Sīrēnum dirā mōnstrā. Dūlcē mālūm pēlāgō. Sōlītae cāntū rērvērē rātēs. Dirae pēstēs vōcē cānōrā mārē mūlcēt Sīrēnēs, hīlarīs nāvīgāntīum pōcēnā blāndaeque mōrtēs sīrēnum cāntūs. Fraūdēs cāntū pārat imprōbā sīrēn. Quī mollēs sūrdā sīrēnās praetērīt aurē. Tyrrhēnae volucrēs naū.

tis pērdūlcē mīnāntūr. Mōnstra mārīs sīrēnēs ērānt, quæ vōcē cānō-
rā quālībēt admīssās dētīnūērē rātēs.

Sīriūs. — *nec calido latravit sirius astro.* St.

(*Stella in ore canis, quæ a Latinis canicula dicitur.*) v. *Canicula.*

Sīs. *Quum sis & prave sectum stomacheris ad unguem.* Hor

Sisto, stiti, stellen. *Sustentare valet telis aut sistere contra.* Virg.

SYN. Dētīnēo, rētīnēo, dīstīnēo, cōhībēo, mōrōr, vel ārcēo, vel ēx-
hībēo, vel firmo, fūlcio, stābīlīo.

Sistrum, ein frumm Horn. *Hæc quatiâs tenera garrula sistra manu.* M.

EPIT. Tīnnūlum, ægyptīum, mūltīsōnum, gārrūlum, īlīacum, bēl-
licum, ærīsōnum, ærēum, crēpītāns, phārium, ārgūtum, frīdulūm,
pērsōnum, rēsōnāns, dūlcē.

Sisyphus. *Septima mortali Merope tibi Sisyphæ nupsit.* Ovid.

(*Æoli filius, qui, quum Atticam latrocinii infestaret, a Theseo occi-
sus est. Poetæ fabulantur, saxum ingens apud inferos ad summum
montis verticem provolvere, quod, quum ad fastigium pæne extulerit,
deorsum relabitur.*) SYN. Æolīdēs. EPIT. īnīēlīx, mīser, īrrēquīē-
tūs, lāssūs, dētēssūs, Æolīus. PHR. Æolīus sēnēx. Æolī nātus īnīē-
līx.

Dāmnātūs longī Sīsyphus æolīdēs, lābōrīs sāxum vōlvēsquē pē-
tēnsquē, sāxum sēnīs pērēnnīs æolīī lābōr. Quam lāpīs īmmēnsus nō-
ctēsquē dīēsquē fātīgāt. Lubricūs pēr sāxā rētro sīsyphum vōlvīt lā-
pīs, cērvicē sāxum grāndīnē sīsyphīā sedēt. Tōtō mōntē vōlūtāt
ōnūs. Aut pētīs, aut ūrgēs rūtūrum, sīsyphē, sāxum, ubī pēr advēr-
sum īrrītus rēdēuntē tōtīēs lūdītūr sāxō lābōr, sāxā mōvēns pēr ār-
duā mōntīs. Quī mānībūs pēdībūsquē ūrgēns rēvōlūbīlē sāxum sūr-
sum agit et sūdāns mōntēs īmpēllīt īn āltōs, īmmēnsusquē lāpīs dē-
tēssūm sīsyphōn ūrgēt!

Sitīēns, Dürstend. *Et nos hinc alii sitientes ibimus Afros.* Virg.

SYN. sītībūndus. *Metaph* ārīdūs, ārēscēns, siccūs. PHR. sītī lābō-
rāns, prēssūs, tātūs, pērdītūs, ēnēctūs, āspēr sītī atquē extērrītūs, æ-
stū. v. *Sitio.*

Sitio, is, Dürsten *Ipse puer nobis, ipse sitire caper.* M.

PHR. Sītī lābōro, ūrgēōr, prēmōr, ūrōr, ēxūrōr, īncēndōr, tōrquēōr.
Faūcēs, gūttūr, ōrā sītīs ūrgēt, faūcēs sītīs prēmīt, ūrīt, sītīs ēxhāu-
sērāt ārtūs. Siccō tōrrēt sītīs ōrā pālātō. Sītī ōrā rīgēt, faūcēs ārēt,
lābīā hīānt. Flagrāt īncēnsūm sītī cōr et pērūstīs flāmmā vīscerībūs
mīcāt, siccā hīānt pēndulā labrā sītī. Rāpīdō quōs sītīs ūrgēt īn æstū
fēssā, lābōrē sītīm cōncēpērāt ōraqūē nullī collūerāt fōntīs ēgēns
ēro, cīrcāquē sōnāntīā lymphīs et cāvā sūscēptō flūmīnā pālā sāt
ēst, nullās tērrā mīnīstrāt āquās, sītīs ōrā crēmābāt, sītīs ārīdā gūttū-
rā tōrquēt, sītīs ārīdā gūttūrā ūrīt. Hīs sītīs et nullō rābīēs ēxtinguī-
tūr hāustū, ēxplēndā ēst sītīs īstā tībī, quā pērdītus ārdēs, ōraqūē sic-
cā rīgēt, squāmmōsīs āspērā linguīs jam mārcent vēnæ, nullōquē hū-
mōrē rīgātūs āerīs āltērnōs āngūstāt pūlmo mēātūs.

Sītīs, Dürst. *Quid potus, dubium est sistat alatve sitim.* Ovid.

SYN. *Metaph.* Cūpīdo, āmōr, ārdōr. EPIT. ignēā, flāmmātā, fēr-
vīdā, fērvēns, ārdēns, ānhēlā, ārīdā, siccā, ārēns, āspērā, dīrā, āvī-
dā, rābīdā, æstīvā, vēmēmēns, vīolētā, īmpōrtūnā, mōlēstā, ānxīā.
vēsānā, īnsātīābīlīs, īnēxplēbīlīs, īntōlērābīlīs, Tāntalēā. PHR. Bī-
bēndī, pōtūs cūpīdo, sītīs ārdōr, æstus, flāmmā, rābīēs ūrēns gūttūrā
siccā. Cum rāpīdō fērvēns sītīs ūrgēt īn æstū. Pōculā plēnā mānū
sītīs īmplācābīlīs hāurīt. v. *Sitio.*

DESCRIPTIO SITIS in exercitu.

Jamque inopes undae primum tellure refoffa,
 Occultos latices abstrusaque flumina quaerunt.
 Non tamen aut tectis sonuerunt cursibus amnes
 Aut micuere novi percusso pumice fontes;
 Antra nec exiguo stillant sudantia rore,
 Aut impulsa levi turbantur glarea vena.
 Tunc exhausta super multo sudore juvenas
 Extrahitur duris filicum lassata metallis;
 Quoque minus ficos possent tolerare vapores,
 Quaesitae felicitis aquae manus utraque glebas
 Exprimit, ora super: nigro si turbida limo
 Colluvies immota jacet, cadit omnis in haustus
 Certatim obscenos miles moriensque recepit,
 Quas nollet victurus aquas: ritumque ferarum
 Distentas ficeans pecudes & lacte negato

Sordidus exhausto sorbetur ab ubere sanguis. *Lucanus lib. 4.*

Sitim extinguo, den Durst löschen oder stillen. PHR. sitim restinguo, levo, relevo, sedo, placo, compesco, sisto, solor, explero, pello, depello, fugo, sitim epotis, haustis, libatis aquis vinco, aquam, fontem, fluminem, amnem, fontis aquas bibo, libo, poto, haurio, ardentem faucem traho, duco, aquis ora rigo, colluo, sitim de fonte levo, sitim in fonte depono, fontibus ora admovendo saepe exiguis haustibus inde bibi, fontem levare sitim Aestivamque sitim sedare fluentibus undis, ardentemque fugam non levat undam sitim, flagrat dira sitis, quam non extinguere Hebius, ut tua vesaniam detrahat undam sitim, si tibi nulla sitim finiret copia lymphae.

Situs, a, um, gelegen. *Aurum irrepertum & sic melius situm.* (Alcaic.) H. PHR. positus, locatus, jacens.

us, us, Gelegenheit, Lust. *Nec revocare situs aut jungere carmina curat.* V. SYN. positus, locus, vel squallor, rubigo, sordes, vel vetustas. EPIT. Pallens, infirmus, iners, turpis, immundus, foetidus, squallidus, putris. PHR. canescunt turpi tecta relicta situ, squallentique situ turpis, situ horridus. Quam situs infirmus premit, et deserta vetustas, situs corpora deturpat, membra foedat.

Sive, oder. *Sive quis Antiochum narrabat ab Hedore victum.* Ovid.

Smaragdus, ein Smaragd. *Sardonychas, smaragdos, adamantas &c.* M. *Tu potes & virides pennas bebetare smaragdos.* Ovid.

EPIT. viridis, viridans, virens, clarus, radians, laetus, scythicus, erythraeus. PHR. Scythicus lapis, viridis gemma. v. Gemma.

Soboles, Stamm. *Dignatur soboles inter amabiles.* (Choriamb.) Hor. SYN. Proles, progenies, propago, in plur. Num liberi, nati. EPIT. Cara, dilecta, amata, dulcis, tenera. PHR. Cara Deum soboles magnum Jovis incrementum, saltem si qua mihi de te suscepta fuisset ante iugam soboles, Pulchra facit te prole parentem.

Sobrietas, atis, Nüchternheit. *His se sobrietas & totus sobrietatis.* P.

SYN. Moderatio, temperantia, abstinentia, parcitas. v. Temperantia.

Sobrius, nüchtern. *Saturnalibus hac fugisti sobrius ergo.* Hor.

SYN. Moderatus, abstinens, parcus. v. Temperans.

Soccus. (*Calceamentum muliebre a comædis usurpatum.*) EPIT. humilis, levis, tenuis, lepidus, immundus, muliebris.

Socialis, Bundesgenossen. *Calcatamque tenet bellis socialibus uvam.* J. Societas, atis, Gemeinschaft, Gesellschaft. SYN. sodalitas, sodalitium, con-

cōsōrtium, cōvictūs, cōmītātūs, cōcōrdiā, cōmmērcium, collēgium. PHR. Jūs sōdālitiū, sōdālitiū.

Sōcio, gesellen. *Nec cui me vinclo vellem sociare jugali.* Virg.

SYN. Jūngo, cōjūngo, adjūngo, adspicio, cōsocio. PHR. sociū, cōmitēm dō, addo, adjūngo.

Socius, ein Gesell. *Exercent illi sociae commercia linguae.* Ovid.

SYN. Cōmēs, affeclā, sōdālīs, amicus, vel cōsōrs pārticēps, cōfciūs. EPIT. ūnānimīs, fidēlis, fidūs, sincērus, cāndidūs, amicus, grātūs. PHR. ōpērum, labōrum, vitæ sociūs, sociētātē jūctūs, cōjūctūs, adjūctūs, sociūs hōspēs. Jūrē sōdālitiū, quī mihi jūctūs ērās, illā mānūs quōndam studiōrum fidā mēōrum. v. *Sodalis*.

Socōrdiā, Unverstand, Freyheit. *Vive igitur, nec te faciat socordia lentum.* M. Sūpīditās, stupōr, hēbētūdo, vel ignāviā, inērtiā, lānguor, vēcōrdiā, dēsidiā, pigrītiā. v. *Pigritia*.

Socōrs, unbesonnen, hinlāßig. *Vite socordis opprimat.* (Jamb. Dim.) P. SYN. stupidūs, hēbēs vel ignāvūs, piger.

Socrātēs, is. (*Philosophus Atheniensis, Apollinis oraculo mortalium omnium sapientissimus judicatus. Filius fuit Sophronisci, statuarii & Phanateræ obstetricis. Auditor fuit Anaxagoræ & Damonis, posteaque ad Archelaum physicum se contulit. Deinde, animadvertens naturalis speculationis fructum nullum esse, invenit primus ethicam, id est, moralem philosophiam. Hic æqualitatem in omni vita servavit, adeo, ut idem semper vultus eademque frons sive prosperis sive adversis rebus exstiterit usque ad extremum. Quum aliquando ad judices delatus fuisset, tanquam de Diis male sentiret, purgare se neglexit: quumque a judicibus de more interrogaretur, qua se pœna dignum putaret, ut (inquit) in Prytaneo alar ex publico. Qua voce irritati judices eum ad bibendam cicutam damnaverunt, qua ille intrepide, & ut vinum solebat, exhausta, obiit*) EPIT. Sāpiēns, loquāx, actæus dōctūs, ingēniōsus, cōstāns, intrepīdūs, impērrītūs, immōtūs. PHR. actæus sēnēx. Rūsticē lētīfēram mōnēo vitārē cicūtā, sustulit actæum dīrā cicūtā sēnem.

Sōdālīs, ein Mitgesell. *Gaudentem parvisque sodalibus & Lare certo.* H. SYN. sociūs, cōmēs, affeclā. EPIT. ūnānimīs, fidūs, fidēlis, amicus. PHR. ōpērum, labōrum, vitæ sociūs. Fidūs achātēs. Quōs ego dīlēxi frātērnō mōrē sōdālēs, dōctūs ēt ūnānimēs odiis turbārē sōdālēs. v. *amicus & socius*.

Sōdālitiū, Gemeinde. *Fraternum vere dulce sodalitiū.* Catull.

Sōl, solis, die Sonne. *Per duodena regit mundi Sol aureus astra.* V.

SYN. Phœbūs, Titan, Hypērion, Cīnthiūs, Dēliūs, apōllō. EPIT. Aurēus, igneus, cōrūscūs, cōrūscāns, splēndidūs, radiāns, radiātūs, rutilūs, rutilāns, micāns, lūcidūs fūlgēs, auricōmūs, æthēreūs, crōcēus, rapīdūs, vāgūs, oriēns, novūs, rosēus, blandūs, nitidūs, clarūs, sērēnūs, purūs, almūs, cāndidūs, rubēns, purpureūs, æstivūs, adēns, flāgrāns, fērvīdūs, ignīfēr, flāmmīfēr, cāndēns, torrēns, ignivōmūs, acūtūs, calēns, calidūs, tēpēns, occīdūus, pronūs, cadēns, pūnicēus, obscurūs, nūbilūs, tēnebrōsus. PHR. solis jūbār, sidūs, āstrum, radii, lūx, lūmēn, flāmmā, ardōr, ignīs. Fāx, pōtēntiā, vīs, fūlgōr, splēndōr, nitōr, solis vultūs, os solis, āxis, rotā, cūrrūs, equi. Solārē, Phœbēum, Phœbēiū, Titānium jūbār, sidūs, solārēs vel phœbēi radii, ignēs, phœbēæ flāmmæ, Titāniūs ardōr. Phœbea tāx, lūx, phœbi lūcidūs orbīs, fidēreūm, æthēreūm, cōlēstē jūbār, rotā fērvīdā solis. Rēx āstrōrum sēcūlā dūcēns, Lūcis seu lūminis auctōr, pārens.

rēns. Clārum dīvidēns orbī diem. Qui dāt æstātis brūmæquē nōtās
Immēnsī lūx publicā mūndī. Cōrūscum lūcis æthēræe jūbār, maxī-
mum cœlī, mūndī dēcūs. Jūbār rādīs insīgnē cōrūscīs rādīs frōntem
cīrcumvāllātus acūtīs, pūrpūrēo quī mōvet āxē diem. Cērtō mōdē-
rāns cūrrēntiā tēmpōrā mōtū. Qui lōngum mētītūr ānnum sīgnā rē-
gēns dūōdēnā vōlūbilīs ānnī. Bīssēnā cūrsū sīgnā quī vārīo rēgīt. Cū-
jūs ād ōrtūs nōctīs ōpācæ dēcūs ōmnē fugīt flāmmīferīs. Mūndum
cōmplēxūs hābēnīs. Vōlvīt īnēxhāūstō rēdēūntiā sēcūlā mōtū, ālmā
lūcē illūstrāns orbem vīvō cūnctā cālōrē fōvēns rādīs, rādīōrum spī-
culā īn tērrās spārgēns, vībrāns, jāciēns, mēdiō vāgātūr, lūcēt, splēn-
dēt ōlympō. Quadrijūgum cūrrum, īgnīvōmās quadrīgās, rūtīlum
āxem, flāmmīferās rōtās tōtō cœlō āgītāns. Flāmmīvōmōs, vel īgnī-
pēdēs flēctēns ēquōs, Pūrpūrēo tēmōnē sēdēns, rādīs nōctem fugāns
pūro nītīdīssīmūs orbē. Hypērīōnē nātūs, prābēns lūmīnā mūndō
rādīs ōmniā lūstrāns, mūndānusquē ōcūlūs, tūlgōr, splēdētīs ōlym-
pī Flāmmīgērō phœbūs tēmōnē cōrūscāns. Nīvēo quī lūmīnē cāndēt,
ārmātūs rādīs ēlēmētā līquēntiā lūstrāns, cōntīnūā sūpērās illūstrāns
lāmpādē tērrās Lætīōr Eōōs Hypērīōnē nātūs āgēbāt ālīpēdēs phœ-
bēā lāmpādīs æstūs. Dēlīūs īn sēsē rēdēūntem cīrcīnāt ānnum.

Sōl ōriēns, Sonnen Aufgang. PVR. sōl vitrēis prōcēdīt āb ūndīs, æ-
quōrēis sē tōllīt āb ūndīs, sōl rēvōcābāt ēquōs ē gūrgītē vāstō. v.
Mane, oriens Sol.

Sōl ōccīdēns, der Sonnen Untergang. PHR. Hēsperīās phœbūs dē-
scēdīt īn ūndās, ōccīdūās prōnūs fēstīnāt īn ūndās. Tīngītūr ōcēā-
nō sōl, ōccīdūis ābscōndītūr ūndīs, sōl cāpūt ōccūlīt ūndīs. v.
Vespere, occidens, Sol.

Sōl lūcēt, die Sonne scheint. PHR. sūmmō phœbūs rēsplēdēt ōlym-
pō, mēdiōquē vāgātūr ōlympō, ōs tērrīs ōstēndīt hōnēstūm. v. *Se-
renitas.*

Sōlīs eclīpsīs, Finsterniß an der Sonne. PHR. Sōl nigrō āmīctū, atrā
cālīgīnē, nigrō vėlāmīnē ōbdūcītūr, tēgītūr, cāpūt ōccūlīt, vūltūs
cōndīt, ōrā tēgīt &c. Tēgītūr cēcā fērrūgīnē phœbūs, Sōl nēgāt
ōffīcīum mūndo ēt sē sūbtrāhīt orbī. Offēnsī dāt sīgnā Dēī fērrūgīnē
nīgrā tēctūs. Dēfēctūs patītūr, rāptæquē lābōrēs lūcis īpsē cāpūt mē-
diō Titān quūm fērrēt ōlympō, cōndīdīt ārdētēs nīgrā cālīgīnē cū-
rūs, īnvōlvītquē orbem tēnebrīs gēntēsquē cōēgīt dēsperārē diem.
Nōctē rēpēntīnā ōpprēssæ, vōlucrēsquē Fēræquē āttōnītæ fūgērē,
stūpōr quātīt, īnscīā vērī cōrdā quōd ætērnīs crēdānt dāmnātā tē-
nebrīs sēcūlā, sē scēlērūm mēritās ēxpēndērē pœnās, īnquē chāōs rū-
ptō cōnfūndīt fœdērē Mūndum, dōnēc āb ōppōsītō lāmpās phœbēā
sōrōrīs lībērā clārāvīt jūcūndō lūmīnē cāmpōs ēt tērrām tēnebrīs,
hōmīnēs fōrmīdīnē sōlvīt. v. *Eclipsis.*

Sōlāmēn, īnis, Trost. vide infra Solatium.

Sōlārīs, der Sonnen zugehörig. Dumque quod o breve sit lumen solare
videbo. O. SYN. Phœbēus, Titānīus.

Sōlātīum, Trost. Intactæ fueratis aves solatia ruris. Idem.

SYN. Sōlāmēn, lēnīmēn, lēvāmēn, āuxīlīum. EPIT. dūlcē, mītē,
blāndum, grātum, āmīcum, mōllē, lēnē, ōptātum, spērātum, lēntum,
tārdum, sūbītum, īnōpīnum. PHR. lābōrūm, vel dōlōrūm dūlcē lē-
vāmēn, lēnē fōmēntum, cūrārūm rēquīēs, mēdicīnā, lēnīmēn, dūrī
sōlātīā cāsūs, mālī, sērēctæ grātum sōlāmēn, sōllīcītæ, cōnfūsæ, nēc-
stæ sōlātīā mēntīs dūlcīā lēnīā dīctā, vērba, āllōquīā, āmīcī blāndī
ādmōnītūs. v. infra Solor.

Solēnnis, jährlich. *Imperium solenne sacer mihi mœnia Teucris.* Virg.

Sölēo, solitus sum, pflegen. *Quæ solet irato ducere tuta loco.* Prop.

SYN. aſölēo, ſuēvī, cōſuēvī. PHR. ſolitus, ſuētus, cōſuētus, aſ-
ſuētus ſum, mōs eſt, mīhī crēbēr ūsus. Sæpē, frēquēntēr āgo. v. *Aſ-*
sueſco.

Sölērs, geſcheid, ſcharſſinnig, Flug. — *pecudum cuſtodia ſolers.* Virg.

SYN. ſāgāx, ſūbtīlis, prūdēns, ingēniōsus, indūstriūs. v. *Prudens,*
ingenioſus.

Sölērtiā, Scharſſinnigkeit. *Utque artes pariat ſolertia, nutriet uſus.*

C. SYN. indūstriā, dēxtērītās. EPIT. ācūtā, ſūbtīlis, vīvāx, vīvī-
dā, prūdēns, dōcīlis, vīgīl, pērvīgīl, ingēniōsā. PHR. ōmniā cōnan-
dō dōcīlis ſölērtiā vīncīt, pērvīgīl īnsōmnēs dūcīt ſölērtiā cūrās,
Nullī ādēo vīvāx ānimī ſölērtiā. v. *Prudentia.*

Sölīdo, ās, feſt machen. *Et vertenda manu & certa ſolidanda tenaci.*

V. SYN. Fīrmo, ſtābīlīo.

Sölīdūs, ganz feſte. — *ingens, ſolidoque adamante columna.* Virg.

Sölītāriūs, Einsiedler. SYN. Mōnāchūs. PHR. Rēligiōnē ſācēr, fīdēl
ſēctātōr āvītæ. Vērūs vēræ pīetātīs āmātōr, Pātrum vēſtigīā ſē-
ctāns, ēxēmplār vēnērābīlē mōrum. v. *Pius.*

Sölītūdo, īnis, Einöde. *O jucunda, Covine, ſolitudo.* (Phal.) M.

SYN. ērēmūs, dēsērtum, ſēcēſſūs, rēcēſſūs. EPIT. vāſtā, vācūā, tā-
cītā, ſīlēns, trānquīllā, ſāctā, ūmbrōsā, ōpācā, cēcā, ſtērīlis, dēsēr-
tā, īnhōspītā, āviā, īmpērvīā, ſecrētā, īgnōtā, rēmōtā, dīſſītā. PHR.
Lōcā ſolā, dēsērtā, īnhōspītā, &c. dēsērtā tēllūs, tērrā, ōrā, ſolōrum
jūgā nēmōrum. Sōlī mōntēs, agrī, ſolā dēsērtā, ārvā, nēmōrā, ſāxā.
Dēsērtæ, īgnōtæ ſilvæ, lātebræ, ſolīs ēxēgīt mōntībūs ævum, īntēr
hōrrēntiā lūſtrā ābdītūs. Huīc nātīvās dānt āntrā dōmōs. Lōcūs lībēr
āb ōmni ārbitrō, prōcūl āb ōmni tēſtē, rēmōtūs, dīſſītūs. Rūrē vā-
cūō pōtītūr, ēt āpērtō æthērē īnnōcūūs ērrāt. v. *Desertum.*

Sölītūs, gewohnt. *Utinam timerem ſolitus ex longo eſt metus.* (Jamb.) S.

SYN. ſuētūs, āſſuētūs, cōſuētūs. v. *Aſſueſco.*

Sölīum, Chron, kōnigl. Stuhl. *Præfatus divos ſolio rex inſit ab alto.*

V. SYN. Thrōnūs. EPIT. Rēgālē, āūrēum, ēbūrnum, ſūpērbum,
ēbūrneum, āūrātum, rēgīum, māgnīficum, fūlgēns, ſplēndēns, mī-
cāns, cōrūſcum, gēmīfērū, īnſīgnē, cōſpīcūum, āltum, ēxcēlſum,
ſūblīmē. PHR. Rēgālīs rēgum ſēdēs, Rēgālē tribūnāl. Sēdīs āurā-
tæ tōrūs, pūlchrō ſēdēt illā rēcēſſū, ſūblīmī ſolīō, ſolīōquē trēmēn-
dūs mājēſtātē ſēdēt, ſolīō fūltūs ēbūrno. Jūrā dāt ēt lēgēs pōpūlis,
ōrnātū cōmtum vārīō pīctīſquē tāpētīs īpſē ſēdēns ſolīō īnſīgnī ſtēl-
lisquē cōrūſco. Rēgem cōſpēxit ācērnō ſpēctāntem ſolīō, præfā-
tūs Dīvōs rēx ſolīō ſīc īnfīt āb āltō.

Söllicīto, vel ſollicīto, beſūmmern. *Quæ ſemper miſeras ſollicitabit opes.*

M. SYN. āngo, pūngo, tōrquēo, vēxo, crūcio vel īnſtīgo, īmpēllo,
īncīto, ūrgēo, ſtīmūlo. v. *Curis angor.*

Söllicītūdo, īnis, Sorge. *Sollicitudine diſtrictum ne panis aduſtus.* H.

SYN. Cūrā, ānxiētās. EPIT. Mōrdāx, dūrā, vēbēmēns, mōlēſtā,
trīſtis, īnsōmmīs, āgrā, īrrēquīētā, grāvīs, rōdēns, atrōx. PHR. ſol-
licītāns ānīmum, mēntem tūrbāns, ābrūmpēns ſōmnōs, īmpōrtūnæ
ūrgēt quum ſöllicītūdīnē cūræ. v. *Cura.*

Söllicītūs, ſorgſältig. *Sollicitis animis onus eximit, addocet artes.* H.

SYN. Anxiūs, āncēps, dūbīūs, ſūſpēnsūs. PHR. āngōrē, cūrā prēſ-
ſūs, vēxātūs, āgītātūs, flūctūāns, dīſtrāctūs, æſtūāns. Cūrārum plē-
nūs. Söllicītō tīmōrē, mētū ſūſpēnsūs, ānxiā cōrdā gērēns, Cūrīs
mōr-

mōrdācībūs āctūs, īngēntēs cūrās quī pēctōrē vērsāt. At pātēr Ænēās cāsū cōncūsūs ācērbō tāliā vōcē rēfērt, cūrīsquē īngēntībūs āgēr spēm vultū sīmūlat. *v. Curis angor, & dubius.*

Sōlōn, ōnīs. (*Fuit unus e septem sapientibus Græciæ, patria Salaminus: Hic Atheniensibus leges dedit senatui & plebi acceptissimas. Florebat tunc in republica Pisistratus, æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus potuit apud populum, quam hujus sapientia. Cessit sponte Solon, tyrannum fugiens, primum in Ægyptum, deinde in Cyprum, postremo ad Cræsum regem, quæ quum interrogasset Solonem: num quis se felicior esset? respondet Solon: neminem ante finem felicem esse dicendum. Cujus sententia Cræsus postea a Cyro captus meminisse dicitur. Solon deinde in Ciliciam profectus, civitatem a suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos constituit, qui intervallo temporis ab Attica lingua debiscentes solæcizare dicti sunt, unde verbum solæcismi tractum. Decessit in Cypro annorum octoginta, mandavitque ossa sua Salamium transferri, ibique per regionem dissipari, ne Athenis inferrentur, quoniam discedens cives jure jurando adegerat, non antiquaturos leges suas, donec rediret.*) **EPIT.** Jūstūs, āctæus, āttīcus, Cecropiūs, sāpiēns, dōctūs, īngēniōsūs, lēgīfēr.

Sōlōr, āris, trōstēn. *Urgebam & tela curas solabar aniles.* Virg.

SYN. Cōnsōlōr. **PHR.** Sōlātiā dō, fero, ādhībēo, præbēo, præsto, mīnīstro, cūrās, lūctum, dōlōrem, trīstītiā lēvo, lēniō, mītīgo, plāco, mūlcēo, pēllo, āvērto, ēxpēllo, dēpēllo. Mœrēntiā pēctōrā, mœstum ānīmum lēniō, mūlcēo, ānīmum trīstītiā sōlvo, ēxīmo. Dōlōrem, āspērā fātā sōlāndo lēvo. Dūlcībūs, blāndīs vērbbīs sōlōr. Blāndīs dīctīs, vōcībūs, āllōquīs jācēntem sōlōr, spēm lāpsam, ābjēctam ērīgo, ādēmtam rēdūco. Tū pōtēs īnsānōs ānīmī cōmpēscērē lūctūs. Cāpē dīctā mēmōr dūri sōlātiā cāsūs. Quīs jam sōlātiā fēssō Cōnsīliūmvē fēret. Sic ēgo mēntē jācēns ēt ācērbō fauciūs īctū cœpī fōrtiōr ēsse tūō. Lēnībūs āllōquīs ānīmā hāc mōribūndā rēvīxit. Aūxilium nōstrīs spēmquē tūlērē mālīs. *Huc spectant id genus formulæ.* Rēvōcātē ānīmōs, mœstumquē tīmōrem mīttītē. Tū nēc cēdē mālīs, sēd cōtrā aūdēntiōr īto. Nūnc ānīmīs ōpūs ērgo āgē, tīmōr ōmnīs ābēsto. Sōlvītē cōrdē mētum. Cūrās īnānēs sēclūdītē. Quid tāntō cūrārū mēns flūctuāt æstū, āllōquīō dūlcī trīstem rēlēvatē dōlōrem. Cūrās lēnītē ēt fātā āspērrīmā vitæ: Rēddērē cōnfūsæ mēntī sōlāriā Lēnīrē dōlōrem sōlāndo cūpīt ēt dīctīs āvērtērē cūrās, vērbbīs sōlābār āmīcīs. Trīstēsquē rūīnās sōlābār, fātīs cōtrāriā fātā rēpēndēns. Lēnībāt cūrās ēt cōrdā ōblītā lābōrū, quæquē lēvēt lūctūs tūrbā sōdālīs ābēst. Nōn, īnquīt, vērbbīs cūrā lēvāndā mēā ēst. Sī cōnsōlērīs āmīcum. Mōllībūs ēt vērbbīs āspērā fātā lēvēs. Cōnsōlōr sōciōs ūt lōngī tædiā bēllī mēntē fērānt placīdā, āt tū, ōro, sōlārē īnōpem, ēt sūccurrē rēlīctō, quīs mīhi dēsērtæ dūlcē lēvāmēn ērīt. Spēs ētīam sōlīdā sōlātūr cōmpēdē vīnctum. Grātīā, Mūsā tībī, nam tū sōlātiā præbēs. Tū cūræ rēquīēs, tū mēdicīnā vēnis. Tū cāpē dīctā mēmōr dūri sōlātiā cāsūs. *v. Curis eximor, bortor, & bortandi formulæ.*

Sōlstītiūm. *Est solis statio, quum scilicet sol ultra non progreditur, sed retrocedere, unde advenerat, incipit. Primum solstitium efficit sol in cancro Idibus Juniis, quo tempore longissimus est anni dies. Lucan. Vicinō quum lūx āltīssīmā cāncrō ēst, āc pēr sūmmā pōlī phœbum trāhīt āltiōr æstās. Alterum solstitium efficit sol in capricorno pridie Idus Decembres, quum brevissimus est anni dies. Manil. lib. 3. Brū-*

mām capricōrnūs Inērtē pēr mīnīmās cōgīt lūcēs ēt mākīmā rōāīs tēmpōrā.

Solum, ī, der Boden. — *inque solo, quod texerat herba, jacebat.* Ovid.

SYN. Tērrā, tellūs, hūmūs. v. Terra.

Solum, allein. *Nec calamis solum equiparas, sed voce magistrum.* V.

Solvo, ledigen, bejahlen. *Vota Deum primo victo solvebat Eoo.* Virg.

SYN. Pērsōlvo, pēndo, rēddo, nūmēro, vel lībero, ēxīmo, ēxpēdīo, vel dīssōlvo, rēsōlvo, rēvēllo, vel līquēācio, vel ēnōdo, ēxplicō.

PHR. Vīnclīs, jūgō ēxīmērē ērīpērē, sērvitīā, vīnculā sōlvērē, rūmpērē, ābrūmpērē, dēmērē, sērvitīō tūrpē jūgum aūfērrē mānībūs, dī. vēllērē nōdōs, sērvitīō rēdīmērē, ērīpē mē tāndem, sērvilībūs ērīpē rēgnīs, sāvō incōlūmēs ex hōstē rēcēpīt ēt jūgā cāptīvō ēxcūsīt sērvilīā collo, Rēsōlūtā cātēnīs incēdīt vīrgo, ipsē vīrō prīmūs mānīcās, atquē ārētā lēvārī Vīnclā jūbēt, sūstulīt ēxūtās vīnclīs ād sīdērā pāl-mās. Nēc lēthēā vālēt Thēseūs ābrūmpērē chārō Vīnculā pīrīthōō. Quālīs ūbi fūgīt ābrūptīs præsēpiā vīnclīs. Tāndem lībēr ēquūs, cāmpōquē pōtītūs āpērtō.

Solus, einig, einsam. — *loca sola nocent, loca sola caveto.* Ovid.

SYN. Incōmītātūs, ūnūs, ūnīcūs, dēsērtūs.

Solutus, entbunden, gelöst. — *molli languore solutus.* Ovid.

SYN. pērsōlūtūs, vel lībērātūs, lībēr, immūnīs, vel rēsōlūtūs, dīssōlūtūs.

Solymā. vide Hierusalem.

Somniculosus, schláfrig. *Somniculosos ille porrigit glires.* (Scaz.) M.

Somnifer, das Schlaf bringet. *Somniferi & Martis quæsitæ in &c.* V.

Somnio, träumen. *Nec in bicipiti somniasse Parnasso.* (Scaz.) Perf.

SYN. pēr sōmnum vīdēo, vel dēlīro, tīngo PHR. Mēntem sōmniā lūdūnt, ēxercēnt, āgītānt, tērrēnt, tūrbānt, sōpītōs dēlūdūnt sōmniā sēnsūs. Vānī tērrēmūr īmāgīnē vīsūs. Hīnc sē fōrmā Dēī vultū rēdēuntīs ēōdem obtulīt īn sōmnīs, sōmniā mē tērrēnt vērōs īmītāntīā cāsūs ēt vīgīlānt sēnsūs īn mēā dāmnā mēī, illē sēnum vultūs, juvēnum vīdēt illē fīgūrās, ūtīlē sīt faūstūmquē prēcōr, quōd īmāgīnē vīdī, pēr sōmnum vātīs īmāgo vīsā mīhi ēst. Quæ mē sūspēnsū īnsōmniā tērrēnt? sōmniā fallācī lūdūnt tēmērārīā nōctē, ēt pāvīdās mēntēs fālsā tīmērē jūbēnt ēt fērā dūctōrīs tūrbābānt sōmniā mēntem, Mūltā mōdīs sīmūlacrā vīdēt vōlītāntīā mīrīs ōmniā quæ sēnsū vōlvūntūr, vōtā dīurnō tēmpōrē nōctūrnō rēddīt āmicā quīēs. Vēnātōr dēfēsā tōtō quum mēmbrā rēpōnīt, mēns tāmēn ād sīlvās āc sūā lūstrā rēdīt, mē patrīs Anchīsæ, quōtīēs hūmēntībūs ūmbrīs nōx ōpērīt tērrās, quōtīēs āstrā īgnēā sūrgūnt, ādmōnēt īn sōmnīs, ēt tūrbīdā tērrēt īmāgo. v. *Somnium.*

Somnium, ein Traum. *amantes ipsi sibi somnia fingunt.* Virg.

SYN. īnsōmniūm, vīsum, EPIT. Nōctūrnūm, nīgrum, cācum, vāgum, īnānē, sōllicītum, vānum, lēvē, fallāx, mēndāx, hōrrēndum, tērrīficūm. PHR. sōmni, nōctīs spēcīēs īmāgo, sōmni vīsā sīmūlacrā. Mēndāx sōmnūs. Nōctīs vānī tīmōrēs, vānī vīsūs īmāgo.

Nōctūrnæ īmāgīnēs, fālsā sōpōrīs lūdībriā, sōmni tērrōr īnānīs. Vērōs īmītāns cāsūs Vārīās īmītāns fōrmās, fīgūrās, ipsā sēd īn sōmnīs īnhūmātī vēnīt īmāgo Cōnjūgīs, īn sōmnīs mōestīssīmūs hēctōr vīsūs ādēsē mīhi. v. *Somnium.*

Somnolentia, Schláfrigheit. *Expelle somnolentiam.* (Jamb. Dim.) And.

Somnolentus, schláfrig. *Et somnolentos increpat.* (Jamb. Dim.) And.

Somnus, Schlaf. *At velut in somnis oculos ubi languida pressit.* Virg. (Hunc

(*Hunc fingunt poeta noctis filium, mortis fratrem.*) SYN. sōpōr, rē-
quies, quies. EPIT. Nōctūrnus, lēns, blāndus, jūcūndus, dūlcis,
mōllis, plācidus, trāquillū, quīētus, lānguīdus, pīgēr, lēntus, grā-
vis, lēvis, āltus, sēcūrus, impāvīdus, tēcītus, irrīgūus, sālūbēr, mātū-
tīnus. PHR. sōmni quies, otīā, mūnerā Nōctūrnā quies. Dūlcis ē
āltā quies, pāx ānīmī, cūrārum quies. Nōctis āmicā quies. Cūrārum,
lābōrum dōmītōr sōmnus, pēctōrā mūlcēs Cōrpūs, vīrēs rēfīciēs,
recreāns. Lētō similīmus. Gélīdæ mōrtis frātēr lānguīdus, mōrtis
īmāgo. Cōnsānguīnēus lētī sōpōr. Nōctis āmicus. Vērīs mīscēs fāl-
sā, fūtūrī cērtus ēt īdem pēsīmūs auctōr. Pēctōrā cūrīs ēxercītā fēs-
sā dīurnīs sōmnus hābēt. Fēsōs ārtūs ōccūpāt, āllīgāt, sōlvīt, laxāt,
irrīgāt, pēr mēmbērā quīētem sōpōr irrīgāt, spārgīt, ōcūlis īndūlgērē
sōpōrem. Quī fūrtīm lūmīnā fēsā sūbīt. Mēntī Dēus ūtīlis ægræ sō-
mnus, sōmnē quies rērū plācidīssīmē sōmnē Dēōrum, pāx ānīmī,
quem cūrā fugīt, quī cōrpōrā dūrīs fēsā mīnīstērīs mūlcēs, rēpārās-
quē lābōrī pūblicā mē rēquies cūrārum sōmnus hābēbāt. Nōs similēs
mōrtī dēdērāt plācidīssīmā sōmnōs. Pōst ūbī jam thālāmō sē cōmpō-
sūērē, sīlētūr īn nōctē, fēsōsque sūōs sōpōr ōccūpāt ārtūs, sōpōrī-
ferō cēsērūt lānguīdā sōmnō mēmbērā dūcīs. Sōmnus pēr mēmbērā
quīētem irrīgāt, ātquē ānīmī cūrās ē pēctōrē sōlvīt. Jāmqūē ādēo
dūlcī dēvīnctūs lūmīnā sōmnō. Nūnc īncūmbē thōrīs ēt pīnguēs ēxīgē
sōmnōs. *v. Dormio, Nox & lectum peto*

Sōmnō ēxcūtīō, aufwēcken. SYN. ēxcīto, sūscīto, expērgētācīō. PHR.
sōmnōs rūmpo, ābrūmpo, ēxcūtīō, expēllo, pēllo, ēxclūdo, ābīgo,
fūgo, ādīmo, ērīpīō, ēxcūsērē mētūs sōmnum. Mīhī gélīdus hōrrōr
āc trēmōr sōmnum expūlīt. *v. excito.*

Sōmnō ēxcūtīōr, aus dem Schlaf erweckt werden. PHR. strēpītū, clā-
mōrē, mūrmūrē, mētū sūscītōr, ēxcītōr, sōmnō dēstītūtōr, sōpōrem
ēx ōcūlis dīscūtīō. Tērrītus ēxūrgīt, fugīt ōmnīs īnērtīā sōmnī, pūl-
sūs ā pēctōrē sōmnus ābīt, rēcēdīt, ābscēdīt, dīscēdīt, fugīt. Nōx Æ-
nēam, sōmnusque rēlīquīt ēvāndrum lūx sūscītāt ālmā ēt mātūtīnī
vōlucrum sūb tēgmīnē cāntūs. *v. surgo e lecto, excito.*

SOMNI AULA. Ovid. II. Metam.

Est prope Cimmerios longo spelunca recessu,
Mons cavus, ignavi domus & penetralia somni:
Quo nunquam radiis oriens, mediusve cadensve
Phœbus adire potest, nebulae caligine mistæ
Exhalentur humo, dubiæque crepuscula lucis.
Non vigil ales ibi cristati cantibus oris
Evocat auroram, nec voce silentia rumpunt.
Sollicitive canes, canibusque sagacior anser,
Non fera, non pecudes, non mori flamine rami,
Humanæve sonum reddunt convicia linguae.
Muta quies habitat: saxo tamen exit ab imo
Rivus aquae lethes, per quem quum murmure labens
Invitat somnos crepitantibus unda lapillis.
Ante fores antri foecunda papavera florent,
Innumerasque herbae quarum de lacte soporem
Nox legit, & spargit per opacas humida terras,
Janua ne versa stridorem cardine reddat,
Nulla domo tota est, custos in limine nullus.
Aest medio torus est ebena sublimis in antro,
Plumeus unicolor, pullo velamine tectus.

Quo cubat ipse Deus, membris languore solutis,
Hunc circa passim, varias imitantia formas
Somnia vana jacent totidem quot mellis aristas,
Silva gerit frondes, ejectat litus arenas, &c.

Sönipēs, ein Roß. *Stat sonipes ac frena ferox spumantia mordet.* V.
v. equus.

Sönitus, ūs, ein Ton, Getöse. SYN. sönus, strēpitus, clāmör, mürmür, frägör, stridör EPIT. äcütus, raücüs, hörrëndüs, tērrificüs, dīssönus, hörrisönus, absönus, vāgüs, strēpēns, stridülüs. PHR. ömñis et instrepuit sönitū cāmpānā böanti, arrēctasquē impulit aurēs cōnfūsæ sönus ūrbis et illätäbilē mürmür, fit sönus ingēnti cōncūsā est pōndērē tellūs. Tum sönus audītūr grāviör trāctimquē süsürrät, frigidüs üt quōndam silvis immurmürät auster. Quadrupēdāntē putrem sönitū quātīt üngulā cāmpum. Tötö sönüerunt æthērē nimbī, ingēnti sönüerunt ömñiā pulsū. *vide murmuro, clamor.*

Söno, üi, tönen, flingen — *ingenti sonuerunt omnia plausu.* Virg.
SYN. Rēsöno persöno, strēpo. PHR. sönüm dö, edo, reddo, rēfēro, cīeo. v. *Resono, Murmuro, Clamo, Sonitus.*

Sönör, öris, ein starker Ton. *Magno veluti cum flamma sonore.* Virg.

Sönörüs, heßflingend. *Luctantes ventos tempestatesque sonoras.* Virg.

SYN. Rēsönüs, sönāns, strēpēns, stridēns, stridülüs, cānörüs.

Söns, schuldig, sträflich. *Continuo fontes ultrix accincta flagello.* Virg.

SYN. Nöcēns, nöxiüs, reüs.

Sönüs, ein Ton. *Dat sine mente sonum, &c.* Virg.

SYN. sönitus, sönör, strēpitus, mürmür, clāngör, tinnitus, clāmör, vōx.

EPIT. stridülüs, äcütus, lätüs, raücüs, cōnfūsüs, vōcälis. v. *Sonitus.*

Söpīo, is, ivi, einschläfern. — *verbis superest sopire draconem.* Ovid.

SYN. söpōro. PHR. sömnum, söpōrem indüco, intēro, irritō, in sömnum sölvo, söpōrem pēr mēbrā spārgo, irrigo.

Söpītüs, der in einen Schlaf gefallen ist.

Et sopitorum nocturna strage triumphans. Ep.

SYN. Söpörätüs. PHR. sömnō, söpōrē sēpültüs, grāvātüs, grāvīs, prēssüs, victüs, dēvictüs, törpēns, lānguēns, jácēns, plēnüs söpöris. Mölli lānguörē sölütüs, prēssüs grāvitātē söpöris, pröstāns, pēctörē sömnum, cui söpör fēsös öccüpāt ärtüs, strätüs hümō cübāt, rēquiescit. v. *somnus & dormio.*

Söpör, öris, Schlaf. *Pecudumque genus soper altus habebat.* Virg.
v. *somnium.*

Söpörifēr, Schlaf bringend. — *mella soporiferumque papaver.* V.

Söpörüs, der im Schlaf ist. *Umbrarum hic locus est somni noctisque sopore.* V.

Söräctē, vel Söräctis, is. (*Mons est Faliscorum, Apollini sacer.*) (Virg. II. *Æn.* sūmnē Dēüs säncti cūstös Söräctis äpöllo.

Sörbēo, es, verschlingen. *Illa quoque in corpus pariter sorbere necesse est.* L. SYN. äbsörbēo, dēglütio, vövo, häurio. PHR. Dēglütirē mērum, faücēs implērē cāpācēs. Tērräquē cōlēstēs äridā sörbēt äquās, sördidüs exhäültō sörbētūr äb übērē sānguīs, immō bāräthri tērgürgitü vāstös sörbēt in äbrüptum flüctüs. v. *haurio, voro, & biatus.*

Sördēo, unflätig seyn, stinken. — *quoniam sordens tibi murmure nostra.* V.

SYN. squällēo, sördēscō. PHR. sördibüs äspērgör, hörrēo, ölēo, squällēo, sūm dēförmis, öbscönüs. v. *sordidus.*

Sördēs, Mist, Unflät. *Commisum arbitrio sine sordibus exstrue funus.*

O. SYN. Fex, fēcēs, immünditiä, lütum, cōenum, illüviēs, collüviēs,

vīēs, spūrcītīēs, squālōr, pædōr, sītūs, fœdītās *vel* mǎculā, lābēs *vel* dēdēcūs. EPIT. Fœdæ, fœtīdæ, spūrcæ, turpēs, putrēs, putrīdæ, vilēs, impūræ, immūndæ, tētræ, ātræ, crāssæ, ōbscœnæ, cœnōsæ, lūtōsæ, ōlīdæ, ōlētēs, grāvēōlētēs, squālētēs, squālīdæ. PHR. sōrdīdā collūvīēs, squālēns sītūs, ōlīdæquē fæcēs, sōrdīdūs immūndō cōrpōrē squālōr, squālētīquē sītū spūrcōquē īn cōrdē jācēbāt. squālīdūs, heū vīlī cōrdē pōētā jācēt, ūndīquē āb immūndīs pūrgātæ sōrdībūs aūrēs. *v. Cloaca.*

Sōrdīdātūs, traurīg, unleīdīg. *Non sordidati aut debiles.* (Jamb. Dim.) P.

Sōrdīdūs, wūst, unflātīg. *Sordidus ex humeris nodo pendeat amictus.* V.

SYN. ōbscœnūs, squālīdūs, squālēns, tūrpīs, fœdūs, fœdātūs, immūndūs, spūrcūs. PHR. sōrdībūs, illūvīē, squālōrē āspērsūs, cōnspērsūs, pērfūsūs, fœdātūs, īnquīnātūs, mǎculātūs, īnfēctūs, tētēr, hōrrēns, hōrrīdūs, dēfōrmīs, ōlēns, ōbscœnūs, squālīdūs &c. plēnūs sōrdībūs ātquē sītū, squālētīquē sītū spūrcāquē īn vēstē jācērēt. Hūnc tūrpīs squālōr tēgīt, āspērgīt, īnfīcīt, cōntāmīnāt. *v. Turpis.*

Sōrōr, ōrīs, eine Schwester. *Credere quæ possit surrepta sororibus asris.*

Juv. SYN. Gērmānā. EPIT. Cārā, dīlēctā, āmātā, cāstā, fidā, piā.

PHR. Gērmānā Jōvīs, Sātūrnīquē ālterā prōlēs.

Sōrs, sōrtīs, Blūt, Fall. *Corpora natorum stat ductis sortibus una.* V.

SYN. Fōrtūnā, fātum, cēsūs. EPIT. āmbīguā, vārīā, īnfīdā, cœcā, fāllāx, vāgā, īnīquā, lūbrīcā, īnstābīlīs, mālīgnā, īrrēquīētā, prōtērvā, īncērtā. PHR, ēt mēcūm illīūs sōrtem mīsērātūs īnīquam. *v. Fortuna, Fatum.*

Sōrtīōr, īrīs, Das Loos werfen. *Sobolem armento sortire quotannis.* V.

SYN. sōrtēs mītto, dūco, sōrtē ūtōr, sōrtē ēlīgo, dīvīdo, pārtīōr, *vel* sōrtē cāpīo, sūmo, ōbtīnēo, cōnsēquōr, āsēquōr, nāncīscōr, sōrtīdārē, sic fātā Dēum rēx sōrtītūs vōlvītquē vīcēs, hīc vērtītūr ōrdo ōpērumquē lābōrem, pārtībūs āquābāt jūstīs āt sōrtē trāhēbāt, pāritēquē lābōrem sōrtītī īncūmbūnt, prædā dūcērē sōrtem.

Sōrtītūs, gēlōset. *Omnis per muros legio sortita periculum.* Virg.

Sōspēs, ītīs, gesund, schadlos. *Teucrorum duellor quo sospite nunquam.*

Virg. SYN. sālūs, īncōlūmīs, īntēgēr, sūpērstēs. *v. Incolumis.*

Spado, ōnīs, ein Verschnittener. SYN. Eūnūchūs. EPIT. rūgōsūs, tēnēr, fluxūs.

Spārgo, spārsī, streuen sprengen. *Et jam prima novo spargebat lumine terras.* V. SYN. Dīspērgo, dīffūndo, fūndo, ēffūndo, dīssēmīno, ēxtēndo, prōjīcīo, ēmītto, āspērgo, cōnspērgo.

Spārtā. (*Peloponnesis civitas nobilissima, Lycurgi legibus olim optime instituta, ita dicta a Sparto Pheronet filio (alii malunt a Sparta Eurrotæ filia) quum antea Lacedæmon diceretur.*) SYN. Lācēdæmōn. EPIT. clārā, hērculēā, ānīmōsā, vētūs, āntīquā, īnclytā, pōtēns. PHR. Clārā fūit Spārtā & māgnæ vīgūērē Mycēnæ. Spārtā vētūs mēmīnīt Lācēdæmōnīquē Mycēnæ.

Spārtācūs. (*Fuit gladiator & servus cujusdam Romani, qui tandem cum septuaginta sociis suis effugiens e carcere multa servorum millia congregavit, & multis damnis affecit Italiam, tandem a M. Crasso in præliis occisus est.*) EPIT. ācēr, fōrtīs, pōtēns, āūdāx, māgnānīmūs, gēnērōsūs, ānīmōsūs, tēmērārīūs, vīlīs. PHR. Vīlīs quūm spārtācūs ōmnē pēr lātūs Itālīæ fērrō bācchātūs & īgnī. (*Luc. 1. 2.*) ūt sīmīlī cāūsā cādērēs, quā spārtācūs hōstīs.

Spātiōr, spātīeren. *Aggere in aprico spatium quomodo tristes.* Hor. *v. Ambulo.*

Spätiosus, weit, groß. — *dederis spatiosum tempus in iram.* Ovid.

SYN. amplius, vastus, capax, ingens, latus, immensus, patulus. PHR. Latē patens, porrectus, effusus, extensus, ingentis turbæ capax locus, spatiosum, vastum, patentem in circum extensus, longō patens circuitū ambitū.

Spātium, Weite, oder Ferne. *Adversis spatiis, alternosque orbibus orbis.* V. SYN. intervallum, locus, discrimen, vel regio, vel curriculum. EPIT. amplum, vastum, latum, immensum, capax, ingens, parvum, angustum, brevē. PHR. Locus interjectus, spātium pugnae discriminat aer.

Spēcies, ei, Gestalt. *Vertantur species animorum &c.* Virg.

SYN. Formā, figurā, vel imago, vel spectrum, larvā, personā, vel vultus, os, vel pulchritudo, venustas, vel aspectus.

Specimen, inis. ein Probstübe. *Filia in specimen censuræ nata paternæ.*

P. SYN. indicium, signum, notā, exemplum v. signum.

Spēciosus, schön, wohlgestalt. *Hæc in laude sonos quantum speciosior esset.* A. SYN. Pulcher, venustus, decorus, vel spectabilis, conspicuus, illustris, eximius. v. Pulcher.

Spectabilis, achtbar. *Ipse super curram placido spectabilis ore.* Ovid.

SYN. Conspiciuus, spectabilis, illustris.

Spectacula, Schauspiel. *Qui spectacula non patet Deorum.* (Phal.) M.

SYN. Ludi. EPIT. publicā, festivā, admirandā, solenniā. PHR. solennēs pompæ, ludi. Comica componet lætis spectacula ludis. Ludorum spectacula præstat arēnā. Novæ miracula pompæ. v. Ludi.

Spectat, es gehört zu. SYN. attinet. pertinet.

Spectator, Zuseher, Schauer. *Quod spectatorem te tua laurus habet.* M.

Spectatus, erfundet. *Pectora sunt animi, & rebus spectata Juventus.* V.

SYN. cognitus, perspectus, probatus, vel nobilis, illustris, insignis, celebris.

Specto, eigentlich besehen. *Quidquid & in circo spectatur & ambitbeatro.* M. SYN. aspecto, considero, contemplor, intueor, aspicio, cerno, video, respicio v. Respicio, Video, Aspicio.

Spectra, Gesichte, Gespenster. SYN. simulacra, umbræ, larvæ, Manes, Lemures, somnia. EPIT. horrendā, atrā, nocturnā, pallentiā, terrificā, infestā, inanīā, vana, prodigiosa, monstrosa. PHR. Nocturnæ, inanes umbræ, umbræ nocte volantes. Mira spectrorum portentā nigrā somniā. v. somnium & Manes.

Speculā, ein hoher Thurn, darauf man Wach hält.

Præceptis aerii specula de montis in undas. Virg. EPIT. Celsā, altā, sublimis, arduā excelsā. PHR. exploratoriā turris, statio, custodiā, turris, excubiæ, speculariūs ignis. Fax specularis. v. Turris.

Speculator, Späher, Wächter. *Quid tu matutinus ais, speculator amice.* Pr.

Speculor, aris, schauen, spāhen. — *obitus specularum & ortus.* Virg.

SYN. Contemplor, considero, specto, intueor, respicio, observo, exploro. PHR. Turri speculari ab altā omnem accessum lustrans Tacitis oculis penetrans, oculos per omniā volvens, hæc super è vallo prospectant, prospiciunt. v. perspicio & aspicio.

Speculum, ein Spiegel. *Eligat & speculum consultat ipsa suum.* Ovid.

EPIT. Lævē, politum, lucidum, pellucidum, micans, coruscum, splendidum, nitidum, nitens, fragile, vitreum, crystallum, fallax, mendax, fidum, fidelē, muliebre, auratum, argentum. PHR. speculū vitrum, æquor, orbis, splendor, nitor. Formas, species acceptas.

recē.

receptas referens, simulacra imitantiâ, verum exhibens, referens, reddens, ista repercussæ, quam cernis. imaginis umbra est, eligat, et speculum consulat ante suum. Quo felix facies iudicæ tota fuit, in speculo vultus appareret imago, facies, speculi nitidissimus orbis. Nitido splendore coruscans. Ceu lævi in speculo solet apparere figurâ.

Specus, ūs. eine *Höle*. *Hic & hac, vel hoc specus, inusitatum in obliquis. Est specus, in medio silvis & vimine densus. Ovid.*

Hic specus horrendum, & sævi spiracula Ditis. Virg.

SYN. Speluncă, spelæum, cavernă, antrum, speluncæ recessus, claustra, viscera, & latebræ, concavă, ambitus. **EPIT.** Defossum, horrendum, latebrosum, rōscidum, asperum, sinuosum, gelidum, saxëum, obsecrum, opacum, tenebrosum, abditum, fumificum, atrum, profundum, curvum, tortum, cæcum, picëum, nigrum. **PHR.** Intrât iter, curvumque specum nebulasque vomentum. Hic specus horrendum sævi spiracula Ditis. Quum vitam in dūmis inter spelæa ferarum protaheret. Hic speluncă fuit vastō submōtā recessū, solis inaccessā radiis. *v. caverna, antrum.*

Spelæum, idem. *Certum est in silvis inter spelæa ferarum. Virg.*

SYN. Speluncă, specus.

Speluncă, idem. *Spelunca alta fuit, vastoque immanis biatu. Virg.*

SYN. specus, spelæum, cavernă, antrum. **PHR.** Hic speluncă fuit vastō submōtā recessū. Sēmihōmīnīs Caci facies quam dirā tegēbat solis inaccessā radiis. *v. specus.*

Spērchiūs. (*Fluvius Thessaliæ, qui e Pelio monte effusus velocissimo cursu defluit in sinum Malicam.*) **EPIT.** Populifer, minax, tenuis, citatus, citus, præceps, pernix, rapidus, vitreus, limpidus, gelidus.

Spërno, sprēvi, *verachten*. **SYN.** aspernor, temno, contemno. *v. contemno, aspernor.*

Spëro, hoffen. *Sperabam. nunc arma volunt, fœdusque, &c. Virg.*

SYN. exspecto, confido. **PHR.** spem capio, concipio, habeo, foveo, animo nutrio, pascō, ago, agito, spē ducor, capiōr, lactōr, excitōr, accendōr, spē animum pascō, lactō, animum, mentem spēs excitat. Crēdulă mentem spēs habet, subit, fovēt, lactat, ducit, spēs mihi magnă subit, est. Fallaci spēm pōnit in aurō, spērabam tamen atque animo meā votā fovebam. Sic equidem ducēbam animo rebāque futurum. Subitā spē fervidus ardet. Qui spē inimicā in gentē moratur? Pendet ab officio spēs mihi magnă tuo. Hic primum Aneās spērare salutem Ausus et afflictis melius confidere rebus. Nec mihi jam patriam antiquam spēs ullā vidēdi, spēs mihi semper adest. Curisquē ingentibus æger spēm vultū simulat Crēdulă vitam spēs fovēt, et melius crās fore semper ait. Spēs alit agricolas, spēm mihi nescio quam vultū promittit amico. Spēs etiā solidā solatur compede vinctum. *v. fido.*

OBSERVATIO.

Quando poetæ significant spem in aliquo collocatam, vocant eandem TUTELAM, ANCORAM, AURAM, PORTVM, ARAM, PERFUGIUM, &c. Tū quoque nostratum, quondam, fiducia rerum, qui mihi portus eras. Tū lacera remanēs ancōră solā rati. Rerum tutelă mearum, nostris portus et aură malis, unica fortunis ară reperta meis.

Spëro frustrā, umsonst hoffen. **PHR.** spēm vānam, inanem, fallacem capio, concipio &c. *ut in sero.* Spē inani decipior, frustror, eludor, ducor, capiōr, animum spēs inanis habet, decipit, frustratur, ludit.

Mentem vana credulitate fovet, spe suspensus, frustratus, delusus. Spe multum captus inani, inania vota fovens, spe inani, vana, fallaci, vacua, caduca, falsa, mendaci animum pascere, lactare, spem inanem animo haurire, concipere, nutrire, spes mihi causa cadit, irrita spes tenues concedit in auras, Fallitur augurio spes bona saepe suo. v. *Decipio*.

Spem abjicio, die Hofnung fallen, sinken lassen. v. *Despero*.

Spes, spei, Hofnung. *Multa malus simulans vana spe ludit amantem. V.* SYN. expectatio, fiducia, vota. EPIT. Credula, anxiosa, dubia, incerta, suspensa, pendula, ambigua, anceps, lubrica, sollicita, magna, arrecta, immotica, avida, tumida, avara, dives, tenuis, levis, exigua, angusta, timida, blanda, laeta, stulta, nefanda, scelerata, vana, inanis, fragilis, caduca, falsa, fallax, irrita, sublapsa, decerta, vacua, concepta, certa, constans. PHR. Futuri credula spes. Mens, animus sperans, fidens, confidens. Deplorata colonis vota jacent, spesATRIX et comes senectae. Tollens tedia vita, spes danda futuri. Quam nulla violentia frangit, spemque metumque inter dubii, seu vivere credant. v. *spero*.

DESCRIPTIO SPEI. ex Ovid. I. de Ponto.

Hæc Dea quum fugerent sceleratas Numina terras.

Ex Diis invisa sola remansit humo,

Hæc facit, ut vivat fossor quoque compede victus,

Liberaque a ferro crura futura putet.

Hæc facit, ut videat, quum terras undique nullas,

Naufragus in mediis brachia jactet aquis.

Sæpe aliquem solers medicorum cura reliquit,

Nec spes huic venia deficiente cadit.

Carcere dicuntur clausi sperare salutem,

Atque aliquis pendens in cruce vota facit.

Hæc Dea, quam multos laqueo sua colla ligantes,

Non est proposita passa perire nece.

Sphinx, gis. (*Monstrum apud Thebas, cujus caput & manus puellæ, corpus canis, ala avis, vox hominis, angues leonis, cauda draconis similitudinem referebat. Hæc insidens scopulo viæ imminenti indissolubilia ænigmata transeuntibus proponebat, & quotquot ea solvere non poterant, unguibus interficiebat, quæ quum dissolvisset Oedipus, Sphinx de scopulo se precipitavit.*) EPIT. Tricorpor, callida, vasa, versuta, horrida, immanis, fæva, iniqua, aspera, volucris, infanda, Oedipodionia, dira, implixa, cruenta. PHR. Thebarum fæva lues. Ne-ctens ore dolos, involvens cæcis abdita verba modis. Oedipodionia Sphingis paradoxa videntur. Si Sphingis iniquæ callidus ambages te præmonstrante resolvit. Sphinx volucris pennis, pedibus fera, fronte puella, ambages quas Sphinx nequæ callida solvat.

Spica, eine Mehre. Et Cererem in spicis intercipit, &c. Ovid.

v. *Arista, Seges, Messis*.

Spiceus, von Stornahren.

Spicea jam campis quum messis inborruit, & quum. Virg.

Spicifer, Mehren tragend. Non Hybla, non me spicifer caput Nilus. (Scaz.) M.

Spiculum, ein Pfeil. *Spicula converso fugientia dirigit arcu.* Virg.

SYN. Jaculum, telum, sagitta, arundo. EPIT. acutum, sævum, torum, pennatum, velox, durum, ferrum, durum, letale, ferum, rigidum, impium, volitans, intortum, flammæum, rutilans, crudum. PHR. Hastas-

- Hastāsque redūctis, prōtendūnt longē dextrīs et spīculā vibrānt, ascā-
nūs cūrvō dīrēxīt spīculā cōrnū. Aut ācrēs tēdūnt arcūs, aut lēntā
lācērtis spīculā cōntōrquēnt, cūrsūque iētūque lācēsūnt. *v. sagitta.*
- Spīnæ, Dorn.** *Tetra tuum spinis abducat terra sepulchrum.* Prop.
SYN. Rūbī, sēntēs, vepres. EPIT. silvēstrēs, sterīlēs, acūtæ, aspē-
ræ, mōrdacēs, pūngētēs, vūlnificæ, mīcāntēs, hāmātæ, rīgīdæ, dū-
ræ, hūitæ, hōrrētēs, hīrsūtæ, dēnsæ, spārsæ. PHR. Cardūus et spī-
nīs sūrgīt pālīūrus acūtīs, spīnīs cōnsītūs āgēr. Infixā est lāvō spīnā
mālīgnā pēdī, Aegrāque crūdēlīs vīscerā spīnā prēmīt. *v. spinosus.*
- Spīnētum, Dornbusch.** *Nunc virides etiam occultant spineta lacertos.* V.
SYN. Dūmētum, vēprētum, rūbētum. EPIT. Dēnsūm, aspērūm, avīum,
Impervīum, rīgīdūm, silvēstrē. PHR. spīnōsūs, dōmōsūs lōcus, āgēr,
cāmpūs, sālūtūs, spīnōsā lōcā, arvā.
- Spīnēus, Dornicht.** *Effet iter melius quum dextrum spinea silva.* Pr.
Spīnifer Dornträger. *Spiniferum subter caudam pistricis adbaesit.* C.
Spīnōsūs, voll Dorn. *Spinosas Erycina ferens in pectore curas.* Cat.
SYN. Spīnīfēr. *Metaph.* dīffīcīlīs, dūrus, aspēr. PHR. spīnīs, rūbīs,
sēvībūs plēnūs, rēfērtūs, replētūs, tōētūs, cōnsītūs, ōbsītūs, hōrrēns,
hōrrīdūs, dēnsūs, aspēr.
- Spīnūs, ein Schlachtbaum.** *Eduramque pyrum, & spinos jam pruna
ferentes.* Virg.
- Spīrā, ein gewundener Ring.** *Porrigit & longo jactetur spira galero.* J.
SYN. Gyrūs, sīnūs, ōrbīs. EPIT. Cūrvā, incūrvā, incūrvātā, sīnūō-
sā, ōblīquā, mūltīplēx. *v. Gyrus.*
- Spīrābīlīs, das Athem giebt.** *Per superos atque hoc coeli spirabile la-
men.* Virg.
- Spīrācūlum, Athem.** — *et sævi spiracula Diis.* V.
- Spīrāmētum, Lustloch.** *Spiramenta linunt fucoque, &c.* Virg.
SYN. Fōrāmēn, spīrācūlum.
- Spīrītūs, ūs, Luft, Athem.** *Ardentesque notas oculos, quis spiritus illi.* V.
SYN. Aūrā, flāmen, flātūs, vel hālītūs, rēspīrātīo, spīrātīo, spīrāmēn,
rēspīrāmēn, āfflātūs, ānhēlītūs, ānīmā. PHR. spīrītūs, ānhēlītūs ōrīs,
vītālīs aūrā, pūrī æthērīs haūstūs.
- Spīro, athmen, aufblasen.** *Spiravere, pedes vestis defluxit ad imos.* V.
SYN. Flō, pērflo, āspīro, ēxspīro, ēxhālo, īnspīro, āfflo, īnhālo, hā-
lo, ōlēo, rēdōlēo, vel rēspīro, ānhēlo, ānīmā, spīrītum, trāho, vivo.
- Splēndēo, glānzen.** *Posterius claro in terris splendere color.* Luc.
SYN. Splēndēscō, rēsplēndēo, fūlgēo, ēffūlgēo, rēfūlgēo, cōrūscō,
nītēo, nītēscō, rūtīlo, mīco, ēmīco, rādīo, īrrādīo, fūlgūro, scīntīllo,
lūcēo, rēlūcēo, cōllūcēo. PHR. Cōrūscā lūcem vibro, jācīo, spār-
go. Rādīāntī lūcē rēnītēo, splēndēscō, fūlgēo, cōrūscō, mīco, ārdēo,
fūlgūro, splēndōrē, rādīīs cōrūscō. Rādīīs ārdēo lūcīs, et aūro. Gēm-
mā aūrō īntēxtæ rādīānt. Nōbīlīs eōō splēndēscīt gēmmā mōnīlī,
ārdēt āpēx cāpītī, crīstīsque ā vērīcē flāmmā fūndītūr, et vāstōs ūm-
bo vōmīt aūrēūs īgnēs, scūtīs aūrātīs lūx flāmmā ēxīlīt, ēmīcāt, āb-
sīstīt, cārūlā nūbēs sōlīs īnārdēscīt rādīīs longēque rēfūlgēt. Aērā rē-
nītēt sōlē lācēsītā, et lūcēm sūb nūbīlā jāctānt, pōsītæ ēx ōrdīnē
gēmmæ, clārā rēpērcūssō rēddēbānt lūmīnā phœbō, sīc prīmum nōvā
lūx ēffūlsīt et īngēns. Vīsūs āb aūrōrā cœlum trāncūrrērē nīmūs.
Crīstāsque vīdēt rūtīlārē cōmāntēs ōmniā clārā nītēt, sēd clārīōr
ōmniā sūprā. Hēspērūs ēxercēt rādīōs. *v. luceo & illumino.*
- Splēndīdūs, glānzend.** *At domus interior regali splendida luxu.* Virg.
SYN. splēndēns, splēndēscēns, &c. *v. splendeo, fūlgīdūs, cōrūscūs,*
nītī-

nitidus, rutilus, lucidus, pellucidus, clarus. PHR. Nitida luce refulgens, coruscans, rutilans, &c. Corusco splendore flagrans, ardens, flammens, igneus, decorus, perspicuus, coruscans lucem vibrans. Nitido splendore coruscans. Auricomus splendore micans. Flammigero stellam ingentem splendore coruscans aspicit, splendore nitenti gemma micans. Frons fulgore, chlamys splendore incanduit albo.
v. *Splendeo, & Lucidus.*

Splendor, oris, Schein, Glanz.

Audebit, quacunq; parum splendoris habebunt. Hor.

SYN. Fulgor, nitor, lux, lumen, radii, jubar. EPIT Nitidus, fulgidus, coruscus, clarus, flammens, igneus, aureus, tremulus, niveus, candidus, roseus, visus, ardens, purus, fulgens, coruscans, nitens, &c.
v. *Splendeo.* PHR. Splendidus nitor, splendida lux, lucida flamma. Decor igneus. Coruscus splendor irradiat, exilit, emicat, fulgurat, scintillat, exoritur, apparet, oculos, oculorum aciem perstringit.
v. *Lux.*

Spolia, ornm, Beute, Raub. *Et spoliis igitur longe minus utilis illi. Jv.*
SYN. exuviae, praeda. EPIT. Bellica, hostilia, opulenta, cruenta, raptata. PHR. victo ex hoste relatae exuviae. Hostilis suppellex, spolia ex hoste parta, erepta, spoliis orientis onustus. v. *Praeda.*

Spoliatus, beraubt. *Et jaculum & galeam spoliantis arma supersunt. J.*
SYN. Nudus, nudatus, exutus, privatus. PHR. Cui vestis adempta, sublata, detracta, erepta est.

Spolio, berauben. *Addit equos & tela, quibus spoliaverat hostem. V.*
SYN. expolio, nudo, denudo, exuo, privo, orbo, praedor, rapio, aufero. v. *praedor, & nudo.*

Spondā, Bettflade.

(Tabula quae utrinque lectum sustinent.) EPIT. Rotunda, teres, nitens, clara, lucida, munda, culta, honesta, decora. PHR. Non Tyrio subnixā toro spondaeque nitenti.

Spondeo, verheissen. *Spondeo digna tuis ingentibus omnia caeptis. V.*
SYN. Polliceor, promitto, recipio. v. *promitto.*

Spongia, Schwamm. EPIT. Levis, tumens, tumida, turgida, bibula, mollis, uda, humens, humida, madida. PHR. Tergendis sponsia mensis utilis. expresso quum levis imbre tumet. Levis accepta sponsia turgēt aqua.

Sponsa, Braut. EPIT. Venusta, decora, ornata, magnifica, splendida, comita, concinna, superba. PHR. Desponsa puella. Nova nupta. Formosa novō quae parat ire viro. v. *uxor.*

Sponsus, Bräutigam. SYN. Conjux, maritus, vir. v. *Maritus.*

Spontē, freiwillig. *Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. Virg.*
SYN. ultro, libenter, libens, volens. PHR. propria sponte, equo, libenti animo. Non invitus, non coactus. v. *Ultro.*

Spretor, Verachter. *Temporis impatiens sensus spretorque morarum. O.*
Spretus, veracht. *Exciderant animo spretaque injuria formae. Ovid.*

SYN. Contemtus, despectus, abjectus.

Spuma, Schaum. *Sudabit spatia & spumas ager ore cruentas. Virg.*
EPIT. alba, candida, albescens, cana, candens, albens, albidā, tumens, pinguis, natans fervida, viridis, cruenta. PHR. spumens liquor, humor, spumans aqua, unda, spumae cumuli, maris aspergo, canities. Moriēntum tetrā aspergo, sanies ex ore profluens. Canities emota maris spumaeque rigentes ingentes faciunt cumulos Fervet et exultat spumisque tumētib; alber, v. *mox spumo.*

Spū-

Spūmēus, voß Schaum. *Spumeus in longa cuspidē fumet aper.* M.

SYN. spūmōsus, spūmīfēr, spūmāns. PHR. spūmīs plēnus, grāvīdus. Spūnīfēr, schäumend. *Illi spumiferos glomerant a pectore fluctus.* St. Spūmo, schäumen. *Objecta falsa spumant aspergine cautes.* V.

SYN. spūmēscō. EHR. spūmās ejīcio, fūndo, effūndo, spārgo, āgo, ēmitto, attōllo, spūmīs albēo, albēscō, cānēscō, spārgōr, pērtūndōr, æstūo, exūbero, fœdōr, inquīnōr. Hūnc circum fūmīdā raucō mūr-
mūrē strīdōrē spūmā flūit, æstūāt, objēctæ falsā spūmānt āspērgīnē
cautēs. Nōstrā tūis spūmēscānt æquōrā rēmīs, spūmās āgīt ōrē cruēn-
tās, spūmāquē pēstīfērōs cīrcumflūit albīdā rīctūs, exūltānt æstū lātī-
cēs, fūcīt Intūs āquæ vīs. Fūmīdus atquē altē spūmīs exūbērāt āmnīs.
Virgil. de aqua in lebate ferventi.

Spūo, spehen. SYN. spūto, exscréo. PHR. sōrdētē mādēscērē spūto,
tērram siccō spūit ōrē viātōr, exscréāt ēt fāctī dāt mīhi signā nōtā,
crāssūmquē cruōrem ōrē ejēctābāt. Cumquē atro mīstōs spūtāntem
sānguīnē dētēs, inquē sūōs mittīt spūtā subīndē sīnūs.

Spūrcītīēs, Unflat. *Spurcities eadem porcis hac munda &c.* Luc.

SYN. Fœdītās, mēcūlæ, sōrdēs, vītium.

Spūrcō, as, besudeln. SYN. Fœdo, mēcūlo, vītio, cōntāmīno. v. *Maculo.*

Spūrius, Hurenfind. *Quisquis notas spuris versibus apposuit.* Aufon.

Spūrum, Eretzel. *Inque suos mittit sputa subinde sinus.* Mart.

SYN. Sālīvā. EPIR. sōrdīdum, tūpē, fœtīdum, fœdum, cāndīdum,
ālbēns, crāssum, īmmūndum PHR. ōrīs excrēmētā, excrēmētā
sālīvæ, tēnūis spūmā ōrīs. v. *Spuo.*

Squālōr seu Squallōr, ōrīs, Unflat. *Terribili squalore Charon, &c.* V.

SYN. Sōrdēs, sītūs, pædōr, vel mœrōr, trīstītīā, lūctūs. EPIT. Tūr-
pīs, fœdūs, dēlōrmīs, sōrdīdus, ātēr, hōrrīdus, tērrībilis. PHR. tē-
sībīlī squālōrē jācēt. Cæsārīēs īncōmtā dīū, squālōrquē tēgēbāt lūrī-
dus effīgēm. Pōrtītōr hās hōrrēndūs āquās ēt flūmīnā sērvāt tērrī-
bīlī squālōrē Chārōn, cū plūrīmā mēntō cānītīēs īncūltā jācēt, nū-
dāquē pērplēxis ōnērābāt tērgā cāpīllīs, squālōrē hōrrēndō pāllet
ōbsītūs. v. *Sordes.*

Squālēo, unflatig seyn. *Dignus honor, squalent abductis arva colonis.* V.

SYN. sōrdēo, sōrdēscō. PHR. squālōrē āspērgōr, fœdōr, hōrrēo.
v. *Sordeo, squalor.*

Squālīdus, unflatig. *Squalidus in ripa Cereris sine munere sedit.* Ovid.

SYN. squālēns, sōrdīdus. PHR. squālōrē āspērsūs, fœdūs, hōrrīdus,
ātēr, sōrdīdā lūctū mātēr. Hōrrēndō pœdōrē ōbsītūs, pālens. v.
Sordidus, macer, squalor.

Squāmā seu Squāmmā, Schuppe.

In plumam squamis auro conferta tegebat. V.

EPIT. Dūrā, āspērā, nēxīlīs, crēpītāns, nītīdā, rūtīlā, fūlgēns, mī-
cāns, splēndēns PHR. squāmōsum tēgmēn, squāmōsā pēllīs, pēllīs
dūrītīēs, squāmārum nēxīlīs ōrdo, sērīēs v. *Squamosus.*

Squāmēus, schuppicht. *Squameus in sicam tractu se colligit anguis.* I.

Squāmmīger, der Schuppen trägt. *Squammigerum pecudes & corpora,*
&c. Virg.

Squāmōsus, schuppicht. *Squamosusque draco & fulva cervice, &c.* V.

SYN. Squāmīger, squāmēus. PHR. squāmīs tēctūs, ōbtēctūs, cōn-
fēctūs, ōbdūctūs, hōrrēns, mūnītūs, ārmātūs. Drāco squāmīs crēpī-
tāntībūs hōrrēns. Hūnc pēllīs āhēnīs īn plūmā squāmīs āurō cōn-
sērtā tēgēbāt, dūplīcī squāmā lōrīcā fīdēlīs.

Stăbîlîo, is, befestigen. *Hic situ quassas stabilire turres.* (Sapph.) Sen.

SYN. Fîrmo, cōfîrmo, cōrrōbōro, stătūo, cōstîtūo, fîgo.

Stăbîlîs, stăt, steif, beständig. *Quæ maneat stabili quum fugit illa pede O.*

SYN. Fîrmus, cōstāns, fîrmātus, cōfîrmātus, immūtābîlis, immōbîlis, immōtus, cērtus, pērēnnîs, pērpētūus, ætērnus, immōrtālis. v. *Constans, & immortalis.*

Stăbîlîtus, befestiget. *Mox stabilita venit maturi roboris ætas.* Prud.

Stăbŭlum, ein Stall. *Ipse velut stabuli, custos de montibus olim.* V.

SYN. Sēptum, præsēpē: *Equorum, equilē: boum, būbîlē: ovium, ovîlē, caulā: porcorum, sūlīlē, nārā, vōlūtābrum: bædorum, hædilē.*

EPIT. ingēns, āmplum, lātum, spātîōsum, pātēns, āpērtum, clāufum, mūnitum, tūtum, tēpîdum, tēpēns, fūmāns, tūrpē, immūndum, sōrdîdum, pînguē, ōpîmum. PHR. stăbŭlî clāustrā, sēptā, sēpēs, ōbîcēs, fērārū tēctā, hōspîtîum, cāsā stăbŭlîs quālis lēo fævît ōpîmîs.

Quātŭŕ a stăbŭlîs præsētāntî cōrpōrē taurōs āvērtît. Quîs rāpîāt stăbŭlîs ārmētā reclŭsîs? stăbŭlîs expēllērē vāccās.

Stăbŭlo, as, & stăbŭlŕ, ārîs, zur Herberg seyn, einstellen.

Nec mos bellantes una stabulare, sed alter. Virg.

SYN. în stăbŭlum ādmîtterē, în stăbŭlŕ clāudērē. Gēlîdŕquē pēcŭs stăbŭlārē sŭb āntrŕ, pēcŭdēs stăbŭlāntŭr în āntrîs.

Stădîum, ein Laufplatz. *Fugisti & primo captus es in stadio.* Auson.

EPIT. āmplum, plānum, lātum, spātîōsum, ōlympîācum, ōlympîcum.

Stăgnum, eine See, Teich. *Sunt liquidi fontes & stagna virentia musco.* V. SYN. Lăcŭs, pālŭs. EPIT. Vîrēns, rētŭsum, mîtē hŭmîdum, tŕŕpēns, lēntum, cærŭlēum, lîquēns, rŭtîlum, splēndîdum, pîscŕsum, cāvum, îrrîgŭum, dŭlcē, ūndŕsum, vādŕsum ūndāns, lîmŕsum.

PHR. stăgnāns, stāns, tŕŕpēns āquā, ūndā stăgnî lîtŕrēî gŭrgēs. Hærēnt stăgnā lŕcŕ plēnās æquāntîā rîpās præsçriptumquē tîmēnt exîlîŭssē mŕdum, îmîs stăgnā rēfŭsā vādîs, înnābîlîs ūndā, stăgnā vîrēntîā mŭscŕ. v. *Palus, lacus.*

Stămēn, înis, Garn, Faden. — *gracilique intendunt flamine telas.* Ov.

SYN. Filum, lîcîum, sŭbtēgmēn. EPIT. Tēnŭē, grācîlē sŭbtîlē, exîgŭum, lēvē, tēnērū, tērēs, tŕŕtum, întŕŕtum, ōpērŕsum, nŕdŕsum, nîvēum, cāndîdum, pŭrpŭrēum, āurēum, sērîcum, lîneum.

PHR. Fîlî stămēn, cŭrrîtē dŭcētēs sŭb tēgmînā, cŭrrîtē fŭsî. Vārîŕ dîstîntā cŕlŕrē stāmînā. Lævîā vērŕtŕ dŭcēbāt stāmînā fŭsŕ.

Grācîlî gēmînās încēdŭnt stāmînē tēlās. v. *Filum & Neo.*

Stătērā, ein Wage. *Repit ianguida quadrupes statera.* (Phal.) Stat.

v. *Libra, Lanx.*

Stătîm, alŕbald. *Stulta est fides celare, quod prodas statim.* (Jamb.) Sen.

SYN. Cŕntînŭŕ, rēpēntē, sŭbîtŕ, prŕtînŭs, ēxtēmplŕ, āçtŭtum, cîto, cŕntēstîm, ōcyŭs, îlîcēt, quāmpŕîmum, mŕx, jamjam. EHR. Nēc mŕrā, nēc lŕngum în mēdîŕ tēmpŭs cum.

Stătîm, ac, so bald als. SYN. Sîmŭl ac, sîmŭl atquē, ūt, ūbî, ūt prîmum, ūbî prîmum, quum prîmum. PHR. ūt prîmum tārî pŕtŭît, sîc încîpît ōrē. Lîtŭs ūbî tētîgît prîmum, ūt mārē cŕnsçpēxît, tŕpîdŭs stētît. Vîx hęc ēdîdērāt, prŕtînŭs.

Stătîo, Stand. *Succedunt servantque vices statione relicta.* Virg.

Stătŭā, ein Bild. *Infantes statuas seu pingui lentus omaso.* Virg.

SYN. ēffîgîēs, sîmŭlācrum, sîgnum, spēcîēs, îmāgo. EPIT. Āurātā, mār-mŕrēā, ærēā, āhēnā, ārgēntēā, ēbŭrnēā, ēbŭrnā, lîgnēā, sākēā, cērēā, mŭtā, sŭrdā, ērēçtā, sŭblîmîs, ārdŭā, înaurātā, ēxîmîā. pŭlçhrā, dēcŕrā, ēxcŭltā, sŭpēr-bā, āntîquā, scŭlptîlîs, scŭlptā, fîctîlîs,

ex.

exprēsă, vīvă, spīrāns. PHR. Aūrum, argēntum, æs, mārūr, sākum, līgnum, scūptilē, scūptum, lābōratum, spīrāns. Lāpīs cedrūs, cēră scūptilīs. Lōcūtūră mēntitō corpōrē cēră. Lōcūtūrum ēmēntitō corpōrē mārūr, vūltum sīmūlāntiă, imītāntiă, vīvīs cērtāntiă vūltībūs æră, vīvōs exsāguīs imāgo vūltūs rēfērt, exhibēt, vīvī dē mārūrē vūltūs, spēcīēs aūrō, ēbōrē, sākō exprēsă, effictă, scūptă, effigīēs antiquă ex cedrō, spēcīēs ærisquē ēbōrisquē vētūstī, stābant ēt pāriī lāpīdēs, spīrāntiă signă pāriō mārūrē dīvēs, ōpūs, stāt Jūpītēr aūrēus artīs Phīdiacæ tōreūmă clārum, pīscēs āspīcīs, āddē āquā, nātābūnt artīfīcīs fabricātă mănū, exsāguēs ānimīsquē cārēntēs, expērtēs vitæ. Quam mănūs artīfīcīs excīdit. v. *simulacrum*. Stātūariă, Bildhauerkunst. SYN. Cēlātūră, scūptūră. PHR. stātūariă ars, pēritiă. Phīdiă, Pōlyclētī, Prāxītēlīs, Mylōnīs ars, lābōr, ōpūs. Phīdiacæ, Mēntōrēæ artēs. Stātūariūs, ein Bildhauer. SYN. Cēlātōr, scūptōr. PHR. artīs phīdiacæ pēritūs, signōrum artīfēx, spīrāntēs dōctūs ānimārē cērās, vūltūs, figūrās. Quī dūcīt pōllīcē cērām, spīrāntēs ānimāvīt imāginē cērās, ēt ūnguēs exprīmīt, ēt mōllēs imītābītūr artē cāpīllōs, excūdent āliī spīrāntiă mōlliūs æră,

STATUARIII NOBILES.

1. Phidias. *Auctor toreutices, der Kunst der ausgestochenen Arbeit. A quo etiam hæc ars Phidiaca est appellata. Ejus præcipua opera sunt Minerva Athenis & simulacrum JOVIS OLYMPICI, unum ex septem miraculis mundi. Inter hujus opera etiam pisces numerare videtur.* Mart.

Artes Phidiacæ, toreuma clarum,
Pisces aspicias; adde aquam, natabunt.

2. Polycletus. *Claruit signis ære sculptis, & Toreuticen a Phidia inventam præ cæteris excoluit. In ejus Junonem præclare ludit.* Mart.

Junonem, Polyclete, suam nisi frater amaret,
Junonem poteras frater amare tuam.

3. Lyfippus. *A quo solo sculpi Alexander M. sicut a solo Apelle depingi voluit, de quo Horat. l. i. Epist.*

Edicto cavit, ne quis se præter Apellem
Pingeret, aut alius Lyfippo duceret æra
Fortis Alexandri vultum simulantia.

4. Praxiteles, *qui marmore sculpendo nobilis fuit, inque illa arte omnes alios superavit, de quo Propert.*

Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno:
Praxitelem Parius vindicat arte lapis.

- Scătūo, gānzlich fūrnehmen. *Urbem præclaram statui, mea mœnia vidi.*
Virg. SYN. cōstītūo, dēcēno, vel pōno, lōco, cōllōco, figo, firmo, stābīlīo.

- Stātūs, ūs, Stand, Zustand. *Hic status in medio multos permansit, &c.*
V. SYN. Cōndītīo, fōrtūnă, ōrdo, grādūs, lōcūs. EPIT. Fēlīx, faūstūs, infēlīx, infāūstūs, trānquīllūs, flōrēns, plācīdūs, quīētūs, ōptātūs, hōnēstūs, dēcōrūs, mīsēr, tūrpīs.

- Stātūtūs, bestimmt. *Cautum & statutum jufferat.* (Jamb. Dim.) P.

- Stēllă, ein Stern. *Postera quum primo stellas oriente fugarat.* V.
SYN. Sīdūs, ālstrum. EPIT. cōlēstīs, mīcāns, ārdēns, lūcīdă, cōrūscă, splēndīdă, rādīāns. v. *Astrum*.

- Stēllă, (Aruntius, poeta Patavinus lepidissimus, ex familia consulari ortus,

- ortus, scripsit elegias, carmen de interitu columbae.)* EPIT. Dūlcis, pīerius, cānōrūs, āōnīūs, dīsērtūs, tēcūndūs.
- Stēllātūs**, gēsternēt. *Conspicit, atque illi stellatus jaspide fulva.* V.
- SYN.** stēllīfēr, stēllīs mīcāns, rādīāns, dīstīnctūs.
- Stēllīfēr**, ērā, ērum, dūs *Sternen trāgt.*
- Stēllīgēr**, idēm. *Stelligeri jubar omne poli &c.* Stat. **SYN.** stēllātūs.
- Stēm mā**, ātīs, *Stamm.* *Atria Pisonum stabant cum stemmate toto.* M.
- SYN.** īnsīgnē. EPIT. Nōbīlē, īnsīgnē, clārum, pūlchrūm, illūstrē, dēcōrum, sūpērbūm, cēlebrē, gēnērōsum, patrīum, āvīrūm. **PHR.** mājōrum prīscāe īmāgīnēs. Gēntīlē signūm, ēmblēmā, stēm mātā quīd faciūnt, quīd prōdēst pōntīcē lōngō sānguīnē cēnsērī, pīctōsquē ōstēndērē vūltūs mājōrum? p aēstāntēs tītūlōs gēnērōsāquē stēm mātā trāctāt. Vīctricīs nōbīlē stēm mā, dōmūs, īpsē nēc īnsīgnī stēm mātē clārūs ēo. *v. Nobilitas.*
- Stērcōro**, dūngen, bēmīstēn. **PHR.** sātā fīmō tēgo, ōbdūco, sātūro, rēplēo, stērcūs, fīmūm, cīnērem īmmūndūm jāctārē pēr agrōs. Spārgē fīmō pīnguī ēt mūltā mēmōr ōccūlē tērrā.
- Stērcūs**, ōrīs, *Mist, Wust.* **SYN.** fīmūs. EPIT. Tētrum, ōlīdūm, īmmūndūm, īcētēns.
- Stērīlīs**, unfruchtbar. *Infelix lolium & steriles dominantur avenae.* V.
- SYN.** īnfēcūndūs, ēstētūs, ārīdūs. **PHR.** Dīffīcīlīs, ārēnōsūs, trīstīs, īnērs, sēgnīs, mālē fēcūndūs, īnvīsūs āgēr. Frūgībūs īnfēlīx tēllūs. Rēgīō nēc pōmīs tētā nēc ūvīs, dīffīcīlēs tērrā, cōllēsquē mālīgnī, cēsāt īnērs tīgīdō tērrā rēlīctā sītū, ārvā nūllīs frūgībūs āptā fērēndīs, fētā tēllūs ātērnō tōrpēt sītū. *Agrā sōlō mācīēs.* Trīstē sōlūm, cūltōrē cārēns, stērīlīs prōfūdā vāstītās sgnālēt sōlī. Fūdūs mēndāx. Nūllā pīgnōrā rēddīt hūmūs, ārbōr nūllīs frūctībūs āptā fērēndīs, pīgrīs ūbī nūllā cāmpīs ārbōr āstīvā rēcūātūr āūrā. Lāpīs ōmniā nūdūs līmōsōquē pālūs ōbdūcīt pāscuā jūncō. Dōmīnūm cōlōnūm sēpē fētēllīt āgēr, prīmīs sēgētēs mōrīūntūr īn hērbīs, ēxspēctātā sēgēs vānīs ēlūsīt ārīstīs, īnfēlīx lōlīum, ēt stērīlēs dōmīnāntūr āvēnā. Trīstē sōlūm stērīlīs sīnē frūgē sīnē ārbōrē tēllūs, āt sī nōn fūērīt tēllūs fēcūndā, nōn rēddēt stērīlīs sēmīnā jāctā sēgēs. *v. Sterilitas.*
- Stērīlītās**, ātīs, *Unfruchtbarkeit.* **PHR.** Nūllās tērrā frūgēs pārtūrīt, pārit, fērt, mīnīstrāt, stērīlēs āstūs ādūrīt agrōs. Vītīō mōrīēns sītīt āērīs hērbā, stērīlēs trīstēs agrōs nūllūs īrrīgāt īmbēr, prēmīt ānnōnā, vel frūgūm pēnūrīā ēgēstās.

DESCRIPTIO terrae sterilis ex Philom. in Mus. Juven.

Improba cunctarum rerum comitatur egestas :
 Spem mentitus ager toto non horrea lustrō
 Implevit steriles dominantur lappulae in arvis,
 Et lolium nocuo perfundens membra sopore.
 Non ver purpureum redolentia gramina promit,
 Aut florum pleno diffundit copia cornu.
 Arida nequidquam placidos dum postulat imbres,
 Torretur nimium Phœbo rimisque fatiscit,
 Inque vicem immani pulsatur grandine tellus,
 Flumina quin etiam totas undantia ripas
 Aggeribus ruptis inimico vortice campis
 Contigit abripere immensum sudata colonis
 Semine, &c.

- ērno, strāvī, stratum, sprengen, streuen. SYN. prōsterno, affligo, de-
jicio, excutio. v. Deficio.
- Sternuo, nteffen. SYN. sternuto.
- Stēnūbæā. (*Pruti Argivorum regis uxor.*) v. Bellerophon.
- Stigmā, ātis, ein Brandmahl. EPIT. Rigidum, durum, flammans, pres-
sum, foedum, turpe. PHR. inustam frontē, signans vultum, frontem-
que perurēns. Rigidō signatam stigmātē frontem. Durisque perur-
stum stigmatibus. Hanc pressō signābat stigmātē frontem.
- Stillo, tropfen. SYN. Fluo, effluo. PHR. Guttatim cadere, stillabit
amicis ex oculis rorem, stillavit roribus arbor.
- Stimulo, treiben, reizen. *Tbias, ubi audito stimulant Trieterica Bac-
cho.* V. SYN. Pargo, lancino, fodico, exstimulo, excito, concito.
PHR. stimulis fodio, tundo, stimulum admovēo, adhibeo, stimulis
ago, incito, impello, urgeo, agito.
- Stimulus, eine Stachel. *Et caeci stimulos avertere amoris.* Virg.
SYN. aculeus, calcar. EPIT. acer, acerbus, acutus, pungens, ferus,
trux, durus, terreus, saevus, premens, cruentus. PHR. stimuli cuspi-
s, ferrum, acumēn, aculeus, stimulis agitantur equi, stimulis agitabat
amavis, urget stimulis aurigā cruentis, sollicitat stimulis ceca libido
feris, stimulis hauc mollibus incitat iras. v. Calcar.
- Stipendium, Kriegssold. *Indomito nec dira ferens stipendia tauro.* C.
- Stipes, itis, ein Pfal, Stamm. *Stipitibus duris agitur sudibusque praeu-
stis.* V. SYN. Truncus, sudēs, palus. EPIT. Durus, nodosus, ramo-
sus, teres, rotundus, procerus, immotus, immobilis, roboreus, vetu-
stus, siccus, aridus, arens. v. Palus.
- Stipo, umgeben, umpfangen. *Circumstant fremitu denso stipantque fre-
quentes.* V. SYN. ambio, cingo, circumsto, sepio, vallo.
- Stips, ipis, Münze. *Sed miserum parva stipe focilat, ut pudibundus.* O.
- Stipula, Stoppel. *Stridenti miserum stipula disperdere carmen.* Virg.
SYN. Culmus, calamus, palea, stramen. EPIT. Levis, triticea, viri-
dis, flava, agrestis, volans, arida, sicca, fragilis, crepitans, gemens,
gracilis. PHR. levem stipulam crepitantibus urere flammis, quam
subdit pastor stipulis humentibus ignem, per ardentes stipulae cre-
pitantis acervos, granā in viridi stipula lactantia turgent. v. Calmus,
Palea.
- Stiria, ein Eisgavf. *Turpis ab inviso pendebat stiria naso.* Mart.
EPIT. pendens, dependens, longa, rigida, aspera, dura, pendula,
rigens, gelida, fragilis. PHR. Tectis affixa. Turpis ab inviso pen-
debat stiria naso, stiriaque impexis induruit horrida barbis.
- Stirpitus, von Grund auf. *Stirpitus atque nemus commissaque &c.* F.
SYN. Radicitus, a stirpe, a radice.
- Stirps, stirpis, Ursprung, Stamm. *Deposuit sulcis & stirpes obruit arvo.*
Virg. SYN. Radix, vel origo, genus. PHR. Heu stirpem invisam,
quae vos a stirpe parentum prima tulit tellus. v. Genus & Radix.
- Sto, steti, stehen. *In medium seu stabit iners seu profluet humor.* Virg.
SYN. Consisto, consto, vel permaneo, perduro, vel vigeo, floreo.
EPIT. Rectus, erectus sum, maneo.
- Stola, ein lang Kleid. *Ad talos stola demissa & circumdata palla.* H.
v. Vestis
- Stolidus, narisch. *Rursus erant domino stolidae praecordia mentis.* O.
SYN. stupidus, tardus, hebes. v. Stupidus, Hebes.
- Stomachus, der Magen. *Latrantem stomachum bene lenit quum, &c.* H.
SYN,

SYN. pectus *Metaph.* ira. EPIT. avidus, hians, capax, vacuus, famelicus, jejunus, inanis, plenus, refertus. PHR. Cibo gravis, fervens vinoque ciboque lenit cum sale panis.

Stomachor, jörnig seyn. — *secundum stomacheris ad unguem.* Hor. v. *Iraſcor.*

Strages, Niederlage. *Aggeribus tantas strages impune per urbem.* V.

SYN. Clades, caedes, occisio, ruina, perniciēs, exitium. EPIT. Cruentā, acerbā, impiā, ferōx, infandā, nefandā, horridā, horrendā, sanguineā, deformis. PHR. stragis, caedis acervus. Moriētum acervū, cumuli mille mortis faciēs, formæ. Luctus ubique, pavor. et plurimā mortis imago. Cruentum exitium. Fatum miserabile belli. Quātas aciēs, stragesque ciebunt. Procubuisse super confusæ stragis acervos. Tepidus fumat recentī cædē locus, pleni spūmantī sanguinē rivī exundant. Terrā cruōrē madet. Sævam nullō discriminē cædem suscitāt plurimā perque vias sternuntur inertia passim corporā perque domos. Jamque cætervatim dat stragem atque aggerat ipsis in stabulis turpi delapsā cadaverā tabe. Miseros infandā stragē fatigāt, edidit horrendam stragem. Luxuriat phrygiō sanguinē pinguis humus. Quas tibi cum ferrō strages, quæ funera Turnus ediderit, quem quisque virum demiserit orco? aut sternet politas urbes, inque arvā reducēt, oppidā et in domibus maturas reddit aristas, stragē virum cumulātā ratis multoque cruōrē plenā Dardanīum, toties sudarit sanguinē litus, horridā bellā, et Tibrim multo spūmantem sanguinē cerno. Jam stragis acervis deficiunt campī, et necē natōrum sanguinolentā patēt. Quando tot stragis acervos Teucriorum tuā dextrā dedit. Crescunt in cumulum strages vallēque profundam æquavere jūgis, stagnant immensā cruōrē corporā, traduntur permisso funere manēs. v. *Occisio, Cædes.*

Stragulum, allerley Dese. EPIT. Villōsum, pictum, purpureum, pretiosum, auratum, decōrum, honestum. PHR. stragula purpureis lucēt villōsā tapētis, aurēā regali miratā est stragula luxu.

Strāmen, inis, Stroh. *His juvenem aggressi sublimi in stramine ponunt.* V. SYN. strāmentum, stipulā, pālēā. EPIT. Mollē, agrēstē, durum, aridum, rigidum, siccum.

Strāminēus, von Stroh. *Straminea posset dux habitare casa.* Prop.

Strangulo, erwürgen. *Strangulat & cuncta exsuperans &c.* Juv.

SYN. Suffoco, suspendo. PHR. Faucēs, guttur laqueō premo. Faucēs obstructo nodō, funē, restē premo, comprimo, innecto, elido, frango, animam, animæ viam, vocis iter laqueō claudo, praecludo, obstruo, laqueō collā implico, laqueō suspendo, occido, interimo, a trabē sublimi tristē pependit onus, suspendiā pati cōgōr. Laqueum collō, tortosque aptare rudētes, exorsusque suas laqueō sibi sumere pœnās, aptabat pallenti vinculā collō. Multī laqueō suā collā ligantēs. Pars animum laqueō claudunt mortisque timōrem Mortē fugant, ultroque vocant veniētiā fatā. Mors placet erigitur, laqueoque innectere faucēs destināt. Hic laqueō faucēs elisāque gutturā fregit. Non tulit infelix laqueoque animosā ligavit gutturā, quæ pressō subdita mentō elidunt faucēs et respirāmen iterque eripiunt animæ. Multaque per mœstum demens, effatā furōrem, purpureos, moriturā manū discindit amictus, et nodum infōrmis lēti trabē nectit ab altā. v. *Suspendo.*

Stratagemă, Kriegslist, *Mulieris audi belgicæ stratagema.* (Scaz.) M. Strā-

Stratum, ein Bette oder Streu. *Mollibus e stratis opera ad fabrilis surgit.* V. SYN. *Lectus*, cubile, thalamus. v. *Lectus*.

Stratus, ā, um, ausgebreuet. *Strata jacent passim sua quæque sub arbore poma.* V. SYN. *prostratus*, jacens, recumbens.

Strēnuitās, **Strenge**. *Strenuitas antiqua manet, nec terga colorem.* O. SYN. *Diligens*, *impiger*, *nāvus*, *industrius*.

Strēpitūs, ūs, **Getöſ**. *Fit strepitus tectis, vocesque per ampla volutant.* V. v. *Murmur*.

Strēpo, pūi, rauschen, schnadern. — *strepit omnis murmure campus.* V. SYN. *strepito*, *sūsūro*, *mūrmūro*. PHR. *mūrmūra miscere*. *Raūcum dare mūrmur*, *strepit omnis mūrmurē cāmpūs*. *Fit strepitus tectis*, *vocēsque per amplā volūtāt atria*, *tecta fremunt*, *Raūcō strepūerāt cornū cāntū*. v. *Murmure*.

Strīdeo, firren. *Ut mare sollicitum stridet refluxibus undis.* V. SYN. *strido*, *crepito*, *fremo*. PHR. *stridorem dō*, *ēdo*, *tollo*, *cīeo*, *attollo*. *Fōribūs cārdo stridēbāt ahēnis*, *ut mārē sollicitum stridēt refluxibūs undis*, *sanguinē terrā mādēt*, *stridentque hastilibūs auræ*. *At tubā terrificis fregit stridoribūs aurās*. *Terribilem stridore sonum dedit*, *ut dare ferrum ignē rubens plerumque solēt*, *quod forcipē curvā*. *Quum faber eduxit*, *lacubūs demittit*, *at illud stridet et in tepidā submersum sibilat undā*. v. *Murmure*.

Strīdōr, ōris, das **Rirren**. *Ecce inimicus atrox magno stridore per auras.* Virg. SYN. *strepitus*, *mūrmur*. EPIT. *acutus*, *querulus*, *raucus*, *ferrus*, *horrisonus*, *terrificus*, *horrendus*, *acer*, *terrisonus*, *terribilis*, *sonans*, *horribilis*, *horrifex*. PHR. *impulit acri cum stridore fores*. *Fremit undique stridor horribilis*. v. *Strideo*.

Strīdulūs, firricht, rauchig. *Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit.* O. SYN. *stridens*, *strepitans*, *sonorus*.

Strīgīlis, **Striegel**, **Roßfamm**. EPIT. *Dentata*, *ferrēa*, *dura*, *rigida*.

Strīngo, strīnxi, firengen. *Tot paribus streperet clypeis, tot stringeret enses.* V. SYN. *constringo*, *comprimo*, *arcto*, *in arcum cōgo*, *coarcto*, *ligo*, *vīncio*, *vel distringo*, *nūdo*, *ē vāginā extrāho*, *ēduco*, *is*, *dēripio*, *ērīpio*.

Strīx, strīgīs, ein **Nachtvogel**. EPIT. *Nocturna*, *infausta*, *improbā*, *rauca*, *noxia*, *tristis*, *sinistra*, *moesta*, *fēralis*, *nefanda*, *dīra*, *infelix*, *præsagā*. PHR. *Quod trepidus bubo*, *quod strīx nocturnā queruntur*. (*Ovid. 6. Fast.*) *Sunt avidæ volucres non quæ Phineia menssus gutturā fraudābāt*, *sed genus indē trahunt*. *Grande caput*, *stantes oculi*, *rostra apta rapinæ*, *canities pennis*, *unguibus hamus inest*, *est illis strigibus nomen*. *Sed nominis hujus causā quod horrenda stridere nocte solent*.

Strūctilis, aus vielen **Stufen** zusammen gebauet.

Non siliice duro struclilive cemento. (Scaz.) M.

Strūctūrā, **Ausrüstung**. *Et struclura mei carminis esse potest.* Ovid.

Strūēs, ein zusammen getragener Hauf. SYN. *Congeries*, *aggēr*, *cūmulus*, *cōgestus*, *aggēr*.

Strūo, strūxi, ordnen, bauen. *Sacrilegum strueret quum Catilina nefas.* Mart. SYN. *Molior*, *constituo*, *extruo*, *ædifico*, *vel paro*, *apparo*, *instruo*.

Strymōn, ōnis. (*Fluvius Macedoniam a Thracia dirimens. Oritur Strymon in Hæmo monte, septemque efficit lacus, quibus deinde in unum alveum collectis, juxta Amphipolim influit in maris Ægei sinum, qui ab ipso Strymonicus appellatur.*) EPIT. *Gelidus*, *Thracius*,

cūs, Gētīcūs, rāpīdūs, prācēps, cītūs, cōncītūs, vēlōx, pērnīx, desērtūs.

Stūdēo, studiren. *Qui studet optatam cursu contingere metam.* Hor.

PHR. studiis, artibus ingenuis vaco, indulgeo, incumbo, invigilo, studiis tempus, aetatem, operam do, dico, voveo, studiis animum intendendo. Musis servo, studia tracto, colo, artes disco, edisco, colo, studiis per artes mentem colo, excolo, scholas frequento. Pieris invigilare choris. Musarum in castris militare, studiis intendere mentem, animum per artes exercere, excollere. Me inque suum furcivam mutā trahēbāt opus.

Studiā, das Studiren. *Ille munus quondam studiorum fida meorum.* O.

SYN. Litterae, artes. EPIT. Docta, ingenua, palladia, pieria, sacra, jucunda, honesta. PHR. Doctae, ingenuae, palladiae artes, studia, doctrinae, doctorum sacra sororum. Musarum, minervae studia, studiorum sacer usus.

Studiōsūs, der den freyen Künsten obliegt. item. fleißig.

Nec fuit arborei studiosior altera foetus. Ovid.

SYN. amans, cupidus, observans, vel studiis addictus, assiduus, invigilans, assuetus. PHR. studiorum, artis ingenuae cultor, amans, artibus assidue qui vacat ingenuis. Studiis alte infixus. Cui studia sunt cura. Cui ducere vitam doctrinae placet in studiis, v. Doctus.

Stūdium, Gleiß, Uebung. *Molliter austerum studio fallente laborem.* H.

SYN. amor, labor, cura, contentio, opera, v. Amor & Labor.

Stūltitiā, Narrheit. *Miscei stultitiam consiliis brevem.* (Choriamb.) H.

SYN. insania, amentia, demencia, vecordia, vesania, deliria, in plur. temeritas. EPIT. petulans, praecipus, caeca, temeraria, vaga, vesana, furibunda. PHR. Mens delira, stulta, insana. Mala mens, furorque vecors v. Furor & mox stultus.

Stūltūs, ein Narr. *Stultus & improbus hic amor est &c.* H.

SYN. insanus, amans, demens, fatuus, delirus, male annus, vecors, excors, insipiens, temerarius. PHR. Mentis, rationis inops, egens, exsul, amens animi, impotens sui, inops animi, mentis. Non sanae mentis. Mentem captus, carens. Cui mens temeraria praecipus, cui non sanum pectus. Quae mentem insaniam mizat, quae tantum animum demencia cepit? Delirat linguaque mensque, arma amens capio, nec sat rationis in armis, ellebore indigens. v. Furens.

OBSERVATIO.

Elleborus herba est antiquis usitata ad levanda mentis ac capitis vitia, cujus admodum ferax Anticyra insula. Unde, qui emotae mentis esse putabantur, debeant elleborum bibere, aut Anticyram navigare, de quo Horat. l. 2 Sat. ita scribit:

———— quisquis

Ambitione mala aut argenti pallet amore.

Quisquis luxuria, tristive superstitione,

Aut alio mentis morbo calet, huc propius me,

(Dum doceo insanire omnes) vos ordine adite.

Danda est ellebore multo pars maxima avaris,

Nescio an ANTICYRAM ratio illis destinet omnem.

Stūpă, Berg, Stopweg. *Castoreum stupas bebenum tus, lubrica Cea.* Pers.

Stūpēfactūs. entsezt, erstummet. *Ibat & ingenti motu stupefactus aquarum*

ram. V. SYN. stupēns, obstupēfactus, attōnītus, pērcūsus, tērrītus. v. *Stupeo, Territus, Obstupescit.*

Stupēfio, erstummet werden. *Sed magis ut nostro stupefias Cynibia versu. Pr.*

Stupēo, erstummen. *Jamque novum terrae stupeunt lucescere solem.* V. SYN. stupēscō, obstupēscō. PHR. stupēfactus hæreō, sto, tōrpēo, tōrpēscō, stupēt īnciā turbā. prōdīgium mīratā nōvum, attōnītis hæsere ānīmīs, obstupūi stētērūntquē cōmā ēt vōx faucībūs hæsīt. Illi obstupūere silēntēs, dum stupēt, obtūtūquē hærēt dēfixūs īn ūnō obstupūit vīsū Aenēas. Obstupūit vāriā cōfūsūs īmagīnē rerum Tūr. nūs ēt obtūtū tēcītō stētīt. v. *Obstupefco.*

Stupēus, dem Berg zugehörig. *Subjiciunt lapsas, tot stupea vincula collo.* V.

Stupīdus, erstummet, toll. *Jam certo stupido non dices Paulla marito.* M. SYN. stupēfactus, vel stōlīdus, hēbēs, tardus, bārdus, sōcōrs, īgnāvūs, īndōctus. v. *Hebes, & indoctus.*

Stupōr, oris, Erstummung. *oculos stupor urget inertes.* V.

SYN. stupīditās, tōrpōr, hēbētūdo, vel īngēns admīrātīo, vel ērrōr, pāvōr, fōrmīdo, mētūs.

Stupro, ein Frauenbild schwächen *Natam meam quis integram stupra-*
verit. (Jamb.) Pl. SYN. Cōnstupro, vīolo, cōrrūmpo, vītīo. PHR. stuprum īnfēro, cāstum ērīpīo pudōrem.

Stuprum, Hurerey. *Nulli polluitur casta domus stupris.* (Choriamb.) H. SYN. adultērīum. EPIT. Tūrpē, obscōenum, īnfāmē, nēfāndum, scelēratum, ēxfecrāndum, ārcānum, lāscīvum. PHR. Nēfāndum vēnērīs fūrtum. Tūrpē cōmmīssum. Lāscīvum crīmēn. Lāsī signā pudōrīs. Rāptā dēdēcūs vīrgīnītātīs.

Stygiūs, höllisch. *Per Styga detur iter, Stygias transibimus undas.* O. SYN. Tārtārēus, īnfērūs, āvērnālīs, v. *styx.*

Stylus, ein Griffel. *Sæpe stilum vertas, iterum quæ digna legi sint.* H. SYN. Grāphium, ācūmēn vel pēnnā, cālāmūs, ārūndo, vel dīcēndī fōrmā, mōdūs, rātīo.

Styx, stygīs. *Sunt & spiritibus sub styge feræ.* (Chor.) P.

(*Fons est ad Nanacrim Arcadiæ e saxis profluens, exitiosus omnibus animalibus, tamque frigidus, ut potus statim enecet, ferrumque ac æs erodat, solaque mali ungula possit contineri, cætera vasa frigoris vebementia statim dirumpens. Hinc poete fabulantur Stygem paludem esse apud inferos & apud superos tanta in veneratione habitam, ut nefas ducerent, quidquam eorum, qua per Stygem jurassent, non observare.*) EPIT. Tārtārēā, īnfērā, rārā, nīgrā, īnērs, tōrpēns, pīgrā, lēntā, stāgnāns, trīstīs, hōrrīdā, hōrrēns, hōrrēndā, pālīdā, pālēns, prōfūdā, īmā, īnāmābīlīs, īrrēmēābīlīs. PHR. stygiūs āmnīs, vōrtēx, lātūs, gūrgēs, stygiæ āquæ, ūndæ, stygium stāgnū, flūmēn. Dīs jūrāndā pālūs, stygiæ stāgnā pālūdīs, stygīs īrrēmēābīlīs ūndā, styx āltā pālūdīs, īnāmābīlīs ūndā. Dīvīs, rēgīquē Dēōrum jūrārī dīgnātā pālūs, ātrō styx līvīdā fūdō. Dīræ stygīs dēfōrmīs ūndā, hōrrēndæ stāgnā īntēmērātā pālūdīs, stygiæ nōmēn āquæ. Dī cūjūs jūrārē tīmēnt ēt fālērē nūmēn. Pālūs pīcēō hōrrīdā rīvō. Fūmīferum vōlvīt styx īntēr sūlphūrā fūmū, stygīī prōfūdī clāustrā ēt obscūrī spēcūs. Pēr īnfērās hōrrēndō mūrmūrē vāllēs, īmpērjūrātæ lābērīs āmnīs āquæ. v. *Acheron, Pblegeton, Lethe, Cocytus, Infernus.*

Suādā vel suadā. — *populi suadæque medulla.* Ennius.

(*Persuasionis Dea, quam IGræci Pitho vocabant.*) SYN. suādēlā, Pitho. EPIT. Dōctā, pōtēns, fācundā, dīsērtā, flēxānimīs, dōctīlō-quā, mēllitā, mēllīflūā, nēctārēā, suāvīs, dūlcīs. PHR. prāstāns dūlcēdīnē līnguæ Dōctā mōvērē ānīmōs. Cui dūlcīs cōpiā fāndī. Cōmtā cōlōrātīs fōrmīs, āt bēnē nūmmātum dēcōrāt suādēlā Vēnūs-que, ādjūvāt ēt gēmītūs suādā dēcōrā tūōs.

Suādēo, vel suādēo, *tryfil.* suāsī, rathen, unterstehen zu überreden.

Suadet enim vesana fames manditque trahitque. Virg.

SYN. pērsuādēo, hōrtōr, indūco, impēllo, auctōr sum. v. *Hortor.*

Suāsōr, ōrīs, vel suāsōr, *diffyl.* ein Rathgeber.

Suasore id factum fratre perfecit libens. (Jamb.) S.

SYN. Auctōr, hōrtātōr, impūlsōr, suādēndī ārtifēx.

Suāvīs vel suāvīs, *diff. l.* süß. *Tum casta atque aliis intexens suavibus herbis.* V. SYN. Grātūs, dūlcīs, jūcūndūs, āccēptūs, blāndūs, lētūs, vel bēnīgnūs, cōmīs, ūrbānūs.

Suāvīum, ein süß. *Suavia conjunxit spurca saliva tua.* Catull.

SYN. ōscūlum. v. *Osculum.*

Sūb, unter. *Arma sub adversa posuit radiantia quercu.* Virg.

Sūbāctūs, beherrscht. *Ternaque transferint Rutulis biberna subactis* Virg.

Sūbdītūs, ein Unterthan. — *avidis ubi subdita flamma modullis.* Virg.

Sūbdo, sūbdīdī, unterwerfen. *Subdideratque rotas, pontesque instraverat altos.* V. SYN. sūbjīcīo, sūppōno, sūbjūngo, vel sūbstītūo, sūffīcīo.

Sūbdōlus, betrüger, listig. *Fac titubes blæso subdola lingua sono.* Ovid

SYN. Dōlōsūs, āstūtūs, cāllīdūs, fāllāx. v. *Fallax.*

Sūbdūco, hīnweasūhren. *Quassatam ventis liceat subducere classem.* V.

SYN. sūbtrāho, aūfēro, tōllo, rēmōvēo.

Sūbēo, sūbīvī, & sūbī, hīneingehen.

Progressi subeunt luco, fluviumque relinquunt. Virg.

SYN. īngredīōr, pēnētro, īntro, pērvādo, pērmēo, vel ōbēo, āggre-dīōr, sūscīpīo, vel sūstīnēo, fēro, tōlēro, pātīōr.

Sūbjācēo, unterliegen. *Subjacuit quam palladium quam Vesta, &c.* P.

Sūbīgo, sūbēgī, beherrschen. *Arvina pingui, subiguntque in cots secu-rus.* V. SYN. sūbjīcīo, sūbjūgo, dōmo, vel cōgo, ādīgo, vel tēro, āttēro, cōntēro, ēxtēnūo, mīnūo, vel mōllīo, ēmōllīo.

Sūbjīcīo, sūbjēcī, unterwerfen.

Quantum vero novo viridis se subjicit alnus. Virg.

SYN. sūbstēno, sūbmītto, sūbdo, sūppōno, sūbjūngo, sūbīgo.

Sūbīndē, unterweilen *Si dicet recte primum gaudere subinde.* Hor.

Sūbīto, eilend. *Alitis in parvæ subito collecta figuram.* Virg.

SYN. stātīm, rēpēntē, prōtīnūs, cōnfēstīm, ēxtēmplo. v. *Statim.*

Sūbītūs, schnell. *Tum vero Aeneas subitus exterritus umbris.* Virg.

SYN. Rēpēntīnūs, īmprōvīsūs, īnōpīnūs, cēlēr, vėlōx, fēstīvūs, cītūs.

Sūbjūgo, überwinden. — *confessus animo quodque subjugat hostis.* C.

SYN. Vīncō, dēvīncō, dēbēllo, dōmo, sūbīgo, sūpēro. PHR. sūb-jūgā mītto. v. *Debello.*

Sūblātūs, aufgehoben. — *vocat & sublatus ad æthera clamor.* Virg.

Sūblēvo, aufrichten, helfen. *Candantes socios & terra sublevat ipsum.*

V. SYN. āllēvo, jūvo, ādjūvo, sōlōr vel sūstōllo, sūrrīgo, vel mīnūo, īmmīnūo, ēxtēnūo, ēlēvo.

Sūblīmīs, hoch. *Sublimes in equis redeunt, pacemque reportant.* Virg.

SYN. āltūs, ēxcēlsūs, ērēctūs, īngēns, prōcērūs. v. *Altus.*

Sūbmērgo, sūbmērsī, untertunken. SYN. mērgo, īmmērgo, dēmērgo.
v. *Mergo.*

Sūbmōtūs, bewegt. *Hic spelunca fuit vasto submota recessu.* V.

Sūbmōvéo, heimlich bewegen. *Submovet oceano & si quem extenta plagarum* V.

Sūbōrno, ein wenig zieren. *Subornat, capitur ille, sperat nuptias.*
(Jamb.) Pr. SYN. īnstruo, sōllīcīto, cōrrūmpo.

Sūbrēpo, ēpsī, heimlich schleichen. *Jam subrepet iners aetas, nec amara decebit.* O SYN. īrrēpo, illābōr, mē īnsīnūo.

Sūbrīdo, ein wenig lachen. *Ad quem subridens mista Mezentius ira.* V.
SYN. ārrīdeo. v. *Rideo.*

Sūbrīpio, heimlich entziehen. *Crimina sunt oculis subripienda paris.* O.
SYN. Furōr, rapīo.

Sūbrūtūs, niedertallen. *Subruta fallaci servat vestigia limo.* St.

Sūbscrībo, unterschreiben. *Neve precor magni subscribite Caesaris ira.*
O SYN. ādscribo, ādjūngo, sūbjūngo, vel ānnūo, cōncēdo, vel āsēntiōr, prōbo, cōmprōbo, vel sūbsīgno.

Sūbsēquōr, nachfolgen. *Vix ego leſticam subsequar, ille ferit.* Mart.
SYN. īnsēquōr, cōnsēquōr. v. *Sequor.*

Sūbsīdīum, Zuflucht, Hülfe. *Subsidiis aucti, pars altera promere ferrum.* Juv. SYN. Aūxilīum, lēvāmēn, sūppētīæ, præsīdīum. v. *Auxilium.*

Sūbsīdo, unten an sitzen, oder sich niedersetzen.

Subsidunt undæ, tumidumque sub axe tonanti. V. SYN. Rēsīdo.
Sūbsīlīo, aufspringen. *Nec quum subsiliunt ignes ad tecta domorum.* L.
Sūbsīsto, sūbstīti, bestehen. — *refluens ita substitit unda.* Virg.
SYN. sūbsto, rēsīsto. v. *Moror.*

Sūbstrātūs, untergestreut. — *si forte locus substratus averno est.* L.

Sūbtērfūgiō, fūgī, entfliehen. *Ne subterfugias puer laborem.* (Phal.) A.
SYN. Vīto, ēvīto, devīto, dēclīno, dētrēcto, ēffūgiō.

Sūbtērrānēūs, unter der Erden. *Esse aliquos manes & subterranea regna.* Juv.

Sūbtīlīs, fein, dünn, Flug. *Qualibet una animum nobis subtilis imago.* L.
SYN. Tēnuīs, vel pērspīcāx, sāgāx, sōlērs, īngēnīōsūs, īndūstriūs, ācūtūs, gnārūs, cātūtūs, cālīdūs, prūdēns. v. *ingeniosus & prudens.*

Sūbtrāho, sūbtrāxī, abziehen. — *aspectu ne subtrabe nostro.* Virg.

SYN. sūbdūco, sūbrīpio, sūflūrōr, aūfēro, rāpio, ērīpio.

Sūbvēnīo, vēnī, zu Hülfe kommen. *Subveniunt oculis dira caligine pressis.* S. SYN. sūccūrro, aūxilīō, sūbēo, aūxilīor.

Sūbvērto, umkehren. SYN. Dēstrūo, ēvērto, tōllo, dēlēo, sūbvērto.
v. *everto.*

Sūbūlcūs, ein Sauhirt. — *tardi venere subulci.*

EPIT. sōrdīdūs, ēgēnūs, lācēr, mīser, fœtīdūs, tārduš. PHR. sūm cūstōs.

Sūbūrbānūs, nahe bey der Stadt. *Rura suburbana indictis comes ire latinis.* H.

Sūccēdo, sūccēsī, an eines statt kommen. — *nostris succede penatibus hospes.* V. SYN. sūbēo, vel sūbstītuōr, āltērīūs īn lōcum sūmmīttōr, āltērīūs lōcum ōccūpo, vel āccīd o, ēvēnīo, cōtīngo, cādo.

Sūccēsūs, ūs, glūcklicher Ausschlag. SYN. ēvēntūs, ēxītūs, cāsūs, ēvēntā, ōrum. EPIT. Fēlix, prōspēr, faūstūs, ōptātūs, spērātus, ēxspēctā-

spēctātūs, infēlix. PHR. prōspērā, faūstā sōrs, fōrtūnā. Sēcūndūs, fōrtūnatūs cāsūs, ēxitūs. Faūstūs, lētūs rērum ēvēntūs. *v. fortuna secunda.*

Succido, a, cādo, einfallēn. *Succidimus non lingua valet, non &c. V.*
 SYN. Cōncido, cādo, succūmbo.

Succidūus, hīnfällig. *Succiduo dicor procubuisse genu. Ovid.*

Succido, a cādo, unſen abſchneiden. *Ad rubicunda ceras medio succidiur aestu. V.*

Succisus, abgeſchnitten. *Purpureus veluti quum flos succisus aratro. Virg.*

Succūmbo, cūbūi, unterliegen. *Quos videt invitos succubuisse sibi. Tib.*
 SYN. succido, prōcido, cādo, rūo, ōpprīmōr, ōbrūōr. *v. Ruō.*

Succūro, zu Hülfe kommen. *Instaurati animi regis succurrere tectis. V.*
 SYN. sūbvenīo, sūblevo, aūxiliōr. *v. Auxilior.*

Succus, Saft. *Spiramenta novas veniat quæ succus in herbas. Virg. 1*
 SYN. Hūmōr, liquōr. EPIT. pīnguīs, vālīdūs, sūdāns, dūlcīs, līquīdūs. PHR. sūccōsūs hūmōr, ēxpṛēsūs vīgōr.

Succūtio, unten außschöpfen. *Ferratos utrimque rotarum succutit orbes. L.*
 SYN. cōncūtio, quāſo.

Sūdēs, ein Baumstefen. *Quadvifidasque fudes & acuto robore valles V.*
 SYN. Trūncūs, stīpēs, pālūs, ī, vāllūs. EPIT. ācūtā, lōngā. tērēs, dūrā, prāeūstā, frāxīnēā, rōbōrēā.

Sūdo, schwißen. *Multa tulit fecitque puer, sudavit & alſit. Virg.*
 SYN. Dēsūdo, ēxsūdo. PHR. Sūdōrem mītto, fūndo, sūdōrē māno, pērfūdōr, mādēo, sūdōr pēr ārtūs īt, mānāt, flūit, līquītūr, sūdōr ōccūpāt ārtūs, sālſæ flūūnt dē pēctōrē gūttæ, gēlīdūs tōtō mānābāt cōrpōrē sūdōr, īn rōremquē pēdēs ēt brāchīā mānānt. Frīgīdāquē ēxfānguēs īt plūrimā gūttā pēr ārtūs, Flūit tōtō dē pēctōrē sūdōr, dēquē cāpīllīs rōs cādīt. Mānānt sūdōrībūs ārtūs, sūdōr flūit ūndīquē rīvīs, sālſūsquē pēr ārtūs sūdōr īt. Collā mādēns sūdōr pēctōrā pāllōr ōbīt. Cūrrīt īnērs pēr cōrpōrā sūdōr, īmmūndūs ōlētīā sūdōr mēmbrā sēquēbātūr. Pōstquam sūdōrē ēxhāūstus ānhēlo, tādēm sūdōrē flūēntī ōrā mādēnt, ōsāquē ēt ārtūs pērfūdīt tōtō prōrūptūs cōrpōrē sūdōr. Tum tōtō cōrpōrē sūdōr līquītūr. Crēbēr ānhēlītūs ārtūs ārīdāquē ōrā quātīt, ōccūpāt ōbsēſōs sūdōr mīhi frīgīdūs ārtūs. Cērulēquē cādūnt mādīdō dē pēctōrē gūttæ.

Sūdōr, ōrīs, Schweiß. — *& multo phaleras sudore receptas. Virg.*
 EPIT. sālūs, mādīdūs, gēlīdūs, frīgīdūs, cālīdūs, tēpēns, pīnguīs, fūmāns, ſillāns, flūēns, æstīvūs, sūbdītūs, rēpēntīnūs, ānhēlūs, īmmūndūs, īllōtūs, lārgūs. PHR. sūdōrīs hūmōr, gūttæ, rōs, lātēx, sūdātūs hūmōr, liquōr, Flūēns dē cōrpōrē tōtō. *v. Sudor.*
 SYN. sērēnum. PHR. Trānsēāt hīc sīnē nūbē dīēs, stēnt āērē vēntī. Pōnāt ēt īn siccō mōllītēr ūndā mīnās. *v. Serenus.*

Sūēvī, ōrum. (*Populi Germani bellacissimi.*) EPIT. Flāvī, gēlīdī, īnrōnsī, crīnītī, trūcēs, ācres. PHR. Vēnērē trūcēs īn bēllā sūēvī. Fūndāt āb ēxtremō flāvōs āquīlōnē sūēvōs.

Suēſco, suēvī, gewöhnen. — *quum cingere sueverat error. P. v. Soleo, Affuſco.*

Suētūs, gewohnt. *Suetus biat tantum, seu pullus hirundinis, ad quem. J.*
 SYN. āffuētūs, cōnsuētūs, sōlītūs.

Sūffīcīo, genug seyn. *Sufficiat Baccho vites, hic fertilis uvæ. Virg.*

SYN. sātīs ēst, sāt ēst, ābūndē ēst: āmplīūs, īnsūpēr, hāūt quīdquā ēst ōpūs.

Sūt-

Suffio, is, beräuchern. *Ignibus æthereis terras suffire feraces.* Luc.

SYN. Fumio, inodoro. v. Odro.

Suffitus, us, das Räuchern. SYN. suffimēn, suffimētum, odorāmēn, odorāmētum, odorēs, fūsus, incensus odor.

Suffoco, ersticken, würgen. *Suffocent animam dira venena tuam.* O.

SYN. præfoco, animam interclūdo. v. Strangulo.

Suffragor, mitstimmen. *Eadem profecto quæque suffragabitur.* (Jamb.) Cap.

Suffragium, Bestimmung, oder Mitstimmung.

Tempus erat, quum te geminae suffragia terræ. Stat.

Suffundo, üdi, begießen. SYN. affundo, inspēgo, perfundo.

Suffusus, übergossen *Tristor & lacrymis oculos suffusa nitentes.* V.

Suggero, suggēsi, zuhören, einblasen.

Virgea suggeritur costis undantis abeni. Virg.

SYN. subjićio, suppedito, sufficio.

Sugo, sūxi, saugen. *Marte satos scires, timor absuit, nbera sugunt.* O.

SYN. exsugo. PHR. succum ore, labris haurio, traho, extraho, exprimo.

Sulco, das Erdreich bauen.

Sulcare terram læsa quæ fruges suas. (Jamb.) Sen.

SYN. Proscindo. PHR. sulcōs infindo, imprimo, infigo, inscribo, signo, dūco, prōduco, prōtraho.

Sulcus, die Furch im Afer. *Deposuit sulcis hic stirpes obruit arvo.* Virg.

EPIT. Longus, rectus, profundus, curvus, ductus, fissilis, dividuus, cerialis. PHR. Sulci cūlmīnā aggērēs, Tellūris aratæ sulci, durō vōmērē fractus, infixus. Tellūrem tēnūi sūspēdērē sulcō.

Sulmo, onis. (*Oppidum Pelignorum, Ovidii patria, nonagesimo ab urbe lapide distans, hoc conditum fertur a Solymo Aeneæ comite.*)

EPIT. Gelidus, riguus, aquosus, udus, humidus, madens, madidus. (*Ov. 4. Trist.*) sulmo mihi patriā est gelidis uberrimus undis. Milia, quī novies distat ab urbē decem.

Sulphur, uris Schwefel. — *et late circum loca sulphure fumant.* V.

EPIT. Vivax, vivum, ardens, calidum, fumans, odorum, graveolens, flavum, pingue. PHR. sulphuris ignis, odor, aura, sulphurea vis: sulphurea inductus, illitus, circumlitus. Latē loca sulphurē fumant, exiguis ardēscunt sulphurā flammis. De calido sulphurē fumāt aqua. Flammarum exarmata globis, et sulphurē tetro.

Sulphureus, schwefelicht. *Sulphureo Nar albus aquæ fontisque velini.* Virg.

Sum, ich bin. SYN. existo, exsto, vel habito, versor, moror, dego, maneo. PHR. Quæ regiā anchisēn, quis habet locus.

Summus, der Höchste. SYN. Maximus, vel altissimus, supremus, vel extremus.

Sumo, sūmsi, nehmen. — *animum censoris sumet honesti.* Hor.

SYN. Capio, assumo, accipio, lego, eligo, arrogo, vendico, attribuo.

Sumtuosus, östlich. *Nam sumtuosa blandior hostia.* (Alcaic.) Hor.

SYN. Magnificus, splendidus, superbus.

Sumtus, us, Kosten *Nam neque pyramidum sumtus ad sidera ducti.* P.

SYN. impensa, æ, impendium. EPIT. profusus, magnus, dives, prodigus, immensus, ingens, infinitus, magnificus, superbus, tenuis, parvus, exiguus.

Supellæx, ecclis, Hausrath. *Vilis cum patera guttur, campana sti-*

pellex. M. EPIT. prętiōsā, splēndidā, dīvęs, օpūlęntā, sūpęrbā, māgnificā, pūlchrā, vīlis, cūrtā, sōrdidā, laūtā, mūndā, ęxcūltā. PHR. Jam dūdum hābitā, ęt nōris, quam sīt tibi cūrtā sūpellęx. Per.

Sūpęr, auf. — *fama super æthera notus.* V. SYN. suprā, dęsūpęr, sūpę nę.

Sūpęrabilis, überwindlich. *Silicet ut per vim non est superabilis ulli.* O.

Sūpęrbia, Hoffart *Non ea vis animo, nec tanta superbia victis.* Ov.

SYN. Fāstus, āmbitio. EPIT. ęlatā, tūmidā, tūmęns, tūrgidā, vęntōsā, vānā, inānis, trūcūlęntā, prōtęrvā, iniquā, mālignā, grāvīs, impęriōsā, viōlęntā, insānā, vęsānā, stōlidā, dēmęns, invisā, dāmnōsā, ārrōgāns, impūdęns, tēmęrāriā, āudāx. PHR. Sūpęrbūs, vęntōsūs, inānis fāstus. tūmör. Fāstus vęsāniā, inānis glōriā jāctāntiā. Tūmidā męntis fāstus. Męntis ęlatę tūmör, ęlatūs, sūpęrbūs ānimūs, ęlatī, āltī, māgnī, tūmidī, sūpęrbī, tūmęntęs spīritūs, ānimī. Nęscis dōminę fāstidiā Rōmę, pōnitę inflātōs tūmidōsquę vūltūs. Terrārū dōminū pōno sūpęrcilium Vęntōsō vānā sūpęrbīā fāstū. Vęntōsō tūrgidā flātū, impātięnsquę sūpęrbīā frenī, pęrmixtā sūpęrbīā lūxū. Vitiūm rēbūs, sōlęnnę sēcūndis, օmnīā cōntęmnęn. Virtūtum ingrātā cōmęs. Aūsā tuā levitęr tęntārę sūpęrbīā męntem, inqūināt ęgręgiōs ādjūntā sūpęrbīā mōręs, āmātā sūpęrbīā dūlcęs vix hābēt ęvęntūs, ā nōstris prōcūl ęst օmnis vęsicā libęllis, Mūsā nęc insānō fymātę nōstrā tūmęt. *Ubi notā, ipsam vesicam pro tumore, sive tumido & elato scripti genere usurpari. v. Ambitio, & mox Superbio.*

Sūpęrbio, is, hoffärtig seyn. — *tumefacta superbiat Umbria libris.* Prop.

SYN. insōlęsco, glōriōr, PHR. ānimō, ānimis ęffęrör. Fāstū tūmęo, tūmęsco, tūrgęsco, intūmęsco. Pęctōrā fāstū plęnā gęro, āltōs spīritūs, ānimōs gęro. Pęctōrā, cōrdā fāstus hābēt, pōssidęt, instāt. Vęntōsō ęxtōllīt sę vānā sūpęrbīā flātū. Capūt, vęrticem cęlō ęffęrt, ęrigīt, ęlatā frōntę sūpęrbīt. Sūblātis sūpęrciliis āliōs spęrnęrę, dęspicęrę, Cęrvicem ęlatām pętit. Trōjā nōs tūmidōs fācit nīmīum āc fęrōcęs. Mūsā nęc insānō fymātę nōstrā tūmęt. Dōtęs օstęntārę sūās, ęximūm jāctārę gęnūs, Prōāvōsquę pōtęntęs jāctātāt. Vęrbis immōdicis, sūpęrbis sę ęxtōllęrę. Sę fęrrę in āstrā, fęrrę pōlo. Tōllęrę vęrticę crīstās. Tūmęnt pęctōrā fāstū, hābēt mālęsuādā sūpęrbīā męntem, nūnquāmqūę lęvāntibūs āltę intūmūit rēbūs, dum nīmīum vānō tūmęfāctūs nōminę gāudęs. Nę quīs nīmīum rēbūs sūblātā sēcūndis cōllā gęrat. Laūdātis hōmīnī vōlucrīs Jūnōniā pęnnās ęxplicāt, ęt fōrmā mūtā sūpęrbīt āvis. v. *Superbus, & Supercilium.*

Sūpęrbūs, hoffärtig, stolz. *Quos illi bello profugos egere superbo.* Virg.

SYN. ārrōgāns, impęriōsūs, āmbitioūs, PHR. Fāstū tūmęns, tūmidūs, tūmęfāctūs, tūrgidūs, tūrgęns, ęlatūs, sūblimis, insōlęns, fęrōx, āudāx, tēmęrāriūs. Vānō tūmidūs prācōrdiā fāstū, օmnīā māgnā lōquęns, ānimis ęlatūs. Cui sūpęrbā męns. Quem sūpęrbīā dēmęns inflāt. Sęquītūr sūpęrbōs ūltōr ā tęrgō Dęūs. Vęntō tūmęfāctūs inānī, օmnęs dęspicięns, pędę rępęllęns. Pęctōrā fāstū plęnā gęręns. Tūrgidā cōrdā gęręns, ęlatā frōntę tūmęns. Cęlō cāpitā ārdūā tōllęns. Dum nīmīum vānō tūmęfāctūs nōminę gāudęs. Cāudātō pāvōnę sūpęrbior. Fāstus inęst illi, sęquīturquę sūpęrbīā fōrmām. Fāstūquę sūpęrbūs ęmicāt in cūrrum, nīmīum gāudęns pōpūlārībūs āuris. v. *Ambitiosus, & Superbio.*

Sūpęrcilium, Augbraune. *Hirsutumque supercilium promissaque barba.* Virg.

EPIT. Hirsūtum, tristę, sęvęrum, grāvę, sūpęrbum, cōntrāctum, mīnāx,

nāx, elātum, tērrībilē, ārdūm, trūx, ātrum. PHR. Hīrsūtumquē supērcīliū, prōlīxāquē bārbā. Nūnc Stōicā tāndem pōnē supērcīliā, ēccē supērcīliis mīhi jupītēr ānnuit ātrīs. Cōntrīstāt ācērbō lētā supērcīlio, et trūculēnta mīnācī frōntē supērcīliā, sī cum māgnīs vīrtūtībūs affērt grāndē supērcīliū, et nūmērās īn dōtē trīūmphōs.

OBSERVATIO.

Supercilium metaphorice accipitur non tantum pro majestate, seu gravitate, sed etiam pro superbia & fastu, de quo inter ceteros Juven. sat. 6. preferens uxorem pauperem diviti ac superbæ:

Malo venusinam, quam te, Cornelia, mater
Gracchorum, si cum magnis virtutibus affers
Grande supercilium.

Sūpērēmīnēo, übertreffen, herfürgehen.

— *gradiensque Deas supereminet omnes. Virg.*

SYN. Sūpērēmīco, ēxsūpēro, supēro, ēmīco, sum supā, vel ēxcēllo.

PHR. Caput tōllo, āttōllo, ēffero īntēr. Vīctōrquē vīrōs sūpērēmīnēt ōmnēs, ipsā cātērvīs vērtitūr īn mēdiīs et tōtō vērticē supā ēst. Nāmquē ōmnēs supēr ēxcēllēns atque āltiōr ībāt, vērum hēc tāntum āltās īntēr caput ēxtulīt ūrbēs quāntum lēntā sōlēt īntēr vibūrnā cūprēssi. Lēntā sālīx quāntum pālētī cēdit ōlīvæ, Pūnicēi humīlis quāntum sālīūncā rōsētis: Jūdīciō nōstrō tāntum tībi cēsīt āmyntās.

Sūpēro, überwinden, übertreffen. *Amīssa solus palma superabat Acestes.*

V. SYN. Vīnco, subīgo, vel prāsto, ēxcēllo, vel āscēndo, cōnscēndo, vel rēsto, supērsūm. v. *Vinco, excello.*

Sūpērposītūs, darauf gelegt. *Ægra superposita membra fovere manu.*

Ovid. SYN. īmposītūs, āggēstūs, āddītūs.

Sūpērstēs, stītīs, überlebend. *Et melior tui parte superstes eris. Mart.*

SYN. Sālūs, īncolumīs, sōspēs, vel rēlīquūs.

Sūpērstitiō, ōnīs, Aberglaub. *Vana superstitio veterum, &c. Virg.*

EPIT. ānīlis, rīdēndā, āmēns, cēcā, vānā, īnsānā, īnānīs, stūltā, īmprobā, PHR. Vānā, īnānīs, fālsā rēllīgīo, vānī rītūs. Stūltæ rēllīgīōnīs āmōr, īnānē cōmmēntum. Sībī quæ vārīs fīnxīt sīmūlācrā fīgūrīs. Crēdulā cōrdā fātīgāns. Vānā sūpērstitiō mīsērās cōmplēvērāt ūrbēs. v. *Idololatria.*

Sūpērstitiōsūs, abergläubig. *Superstitiosus hic quidem est, &c. (Jamb.)*
Plaut.

Sūpērsum, überbleiben. *Auxilioque urbes Italæ populi que supersunt. V.*

SYN. sum supēr, supēro, rēsto, sum rēlīquūs, sum sūpērstēs.

Sūpērvācūūs, vergebens, unnütz. *Mitte supervacuos honores. (Daet. Troch.)* H. SYN. īnūtilīs, vānūs.

Sūpērvēnīo, überfallen. *Grata superveniet, quæ non sperabitur hora.*
Hor.

Sūpērvōlīto, überfliegen. *Infelix sua tecta supervolitaverit alis. V.*

Sūpērvōlo, idem. *Ille astu subit ac tremebunda supervolat hasta. Virg.*

Sūpīnūs, rūsliags liegend. — *cubat in faciem mox deinde supinus. Juv.*

SYN. Rēsūpīnūs, reclīnūs, rēsūpīnātūs, prōstrātūs, rēcūmbēns, īnvērsūs.

Sūppēdīto, zustreuen. *Suppedita mihi tela vadis liventis averni. S.*

SYN. sūffīciō, sūggēro, prābēo, mīnīstro

Sūppētīæ, ārum, Hülff, *Qui dare suppetias modo ne fiducia cessit. Alc.*
v. *Auxilium*

Sūpē-

Sūppĕto, is, vorhanden, bereit seyn. *Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus.* Hor.

Sūplĕtūs, erfüllt. *Sed neque suppletis constabat flamma lucernis.* Pr.

Sūplĕx, icis, demüthiglich bittend. *Supplicibus supra votis &c.* V.

SYN. abjĕctūs, jácĕns, prōstrātūs, sūbmīssūs, vel ōrāns, rōgāns.

Sūplĕcītĕr, demüthiglich. *Suppliciter venerans demisso lumine Turnus.* Virg.

Sūplĕco demüthig bitten. *Arida nec dubio supplicat herba Jovi.* T.

SYN. Dēprĕcōr, sūplĕx āccĕdo, ōro, rōgo, prĕcōr. v. *Precor, genua flecto.*

Sūplĕcĭum, Leibesstrafe. *Supplicia hausurum scopulis, &c.* Virg.

SYN. Tōrmĕntum, pĕnā, crūciātūs. EPIT. ācĕrbum, sūmmum, suprĕmum, dĕbĭtum, jūstum, īnīquum, fĕrum, crūdĕlē, dīrum, dūrum, ſāevum, atrōx, īmmānē, hōrrĕndūm, īntōlĕrābĭlē, grāvĕ trĭstĕ, āspĕrum, ĕxquĭsitum, īnfāmĕ, fūnĕstum, fĕrālĕ, lĕtālĕ, acrĕ, vĭolĕntum, īnāuditum. PHR. Gĕnūs mĭsĕrābĭlē pĕnāe ſcĕlĕrum vĭndĕx, vel ūltrĭx pĕnā. Tūrpĕs rĕōrum pĕnāe crūciātūs. Pĕnārum gĕnūs ōmnĕ. Fūnĕstā sōrs, Lānĭātūs, ĕffĕrūs ſāvi crūciātūs hōrrōr, īmmĕrĭtĭs suprĕmā pārāntūr supplĕcĭā, īnjūstīquĕ mānĕns piā fāctā dōlōrĕs. v. *Pœna.*

Sūppōno, unterlegen. *Falcem maturis quisquam supponat aristis.* V.

SYN. Pōno, vel sūbmĭtto.

Sūppōsītūs, untergelegt. *Transseo suppositos. & gaudia votaue saepe.* Juv.

Sūpprĭmo, sūpprĕssĭ, unterdrücken.

SYN. ōccūlto, ābdo, sūbdūco, vel cōĕrcĕo, sĕdo, plāco. v. *Abdo.*

Suprā, droben, drüber. *Olli cæruleus supra caput adstitit imber.* V.

Terra, supra quæ se sunt, concutit omnia motu. Luc.

Suprĕmūs, der Alleroberste, Letzte. *Jura dies regnis illa suprema fuit.* V.

Flebant, & cineri ingrato suprema ferebant. Virg.

SYN. Sūmmūs, ūltīmūs, ĕxtrĕmūs.

Sūrcūlus, Schoß, ein Gewächß. *Pomaque & alcioni silvæ nec furculus idem.* V. SYN. Rāmulus, frūticĕs, gĕrmĕn. v. *Ramus.*

Sūrgo, sūrrĕxĭ, aufstehen. *Postera jamque dies prima surgebat Eo.* V.

SYN. āsūrgo, cōnsūrgo, īnsūrgo. PHR. Mĕ, vel cōrpūs tōllo, ātōllo, lĕvo, ĕffĕro, ĕrĭgo, hūmō rōllo. Sĕdem lĭnquo. Hūmō mĕmbrā lĕvārĕ. Tĕr sĕsĕ āttōllĕns, cūbĭtōquĕ īnnĭxā lĕvāvĭt. Tōllĭt sĕ ārĕctum quadrūpĕs.

Sūrgo ē lĕctō, vom Schlaf aufstehen. PHR. Strātō, ē strātis sūrgo, ē strātis cōrpūs, mĕmbrā, ārtūs cōrrĭpĭo. Mōllĭā strātā tōrĭ lĭnquo, ē tĕpĭdō tōllĕrĕ mĕmbrā cūbĭlĭ, tōrō cōnsūrgĭt āb āltō. v. *Somnum excutio & Lecto surgo.*

Sūrrĭgo, is, aufrichten. — *totidem ora sonant, tot surrigit aures.* V.

Sūrrĭpĭo, heimlich entziehen. *Surripuere vires exactaque viscera ferro.* Petr. Arb. SYN. Fūrōr, rāpĭo, ĕrĭpĭo, sūbdūco.

Sūs, sūis, ein Schwein. *Fiet enim subito sus horridus, atraque tigris.* Virg.

SYN. Pōrcūs, pōrcā. EPIT. īmmūndūs, fœdūs, tūrpĭs, sōrdĭdūs, lūtūlĕntūs, cœnōsūs, ōbscœnūs, pĭnguĭs, tārduš, īgnāvūs, lĕntūs, grāvĭs, sĕtōsūs, sĕtĭger, hĭspĭdūs, lūtō sĕ vōlūtāns. v. *Porcus.*

Sūscĭpĭo, sūscĕpĭ, auf sich nehmen. — *mei legatus suscipe causam.* Ov.

SYN. ĕxcĭpĭo, rĕĭpĭo, ādmĭtto, vel āggĕrdĭōr, ādōrĭōr, ōrdĭōr, īncĭpĭo. PHR. Rĕs āntĭquæ laūdĭs ĕt ārtĭs īngĕrdĭōr, Nōbĭlē ōpūs mōlĭ.

mōliri. Nōvōs āsūrgērē īn aūsūs. Nōvō tēntārē mōlīmīnē vīrēs. v. *Aggredior, & Incipio.*

Sūsūcīto, erwefen, aufwefen. — *sopitos suscitāt ignes. Virg.*

SYN. ēxcīto, ēxsūsūcīto. v. *Somnum excutio, Excito.*

Sūsūpēdo, aufhēngen. *Laurenti dico & votas suspendere vestes. Virg.*

SYN. Fūnē īn āltum tōllo, ērīgo, ēffēro, vel strāngulo. PHR. Lāquēō cōnstrīngērē faucēs, āptārē vīnculā cōllō. Quum ālīquīs lāquēō cōllum nūdātūs āmātōr, ā trābē sūblīmī trīstē pepēndīt ōnus. *vide Strangulo, Pendo, & Crux.*

Sūsūpēnsūs, aufgehēngt. SYN. sūblātūs, ērēctūs, pēndēns, pēndūlūs, vel dūbīūs, sōllīcītūs, ānīmī pēndēns, īncērtūs, āncēps, āmbīguūs.

Sūsūpīcīo, exī, ob sīch sehen. *Aeneas ait, & fastigia suspicit ūrbis. V.*

SYN. sūrsūm āspīcīo. v. *Aspicio.*

Sūsūpīcīo, ōnīs, Argwohn. *Oblinitur minime, si qua est suspicio, rima. M.*

Suspicionē Paris ne credite, ludimur, inquit. Co. N.

SYN. Cōnjēctūrā, ōpīnīo, dūbīum. EPIT. Fālsā, fāllāx, īncērtā, vērā, cērtā, tēcītā, prūdēns.

Sūsūpīcōr, ārīs, argwōhnen. *Et miser in tunica suspicor, esse virum. P.*

SYN. Aūgūrōr, cōnjīcīo, ōpīnōr, ārbītrōr.

Sūsūpīrium, Gēusien. *repetit tota suspiria nocte. Tibull.*

SYN. Gēmītūs, sīngūltūs, lūctūs, lāmēntum. EPIT. Nīgrum, ānxīum, trīstē, tēdum gēmēbūndum, sēdūlum, mōestum, strīdūlum. *vide Suspiro, Gemitus, Fletus.*

Sūsūpīro, seusien. *Te tenet, absentes alios suspirat amores. Tib.*

SYN. Gēmo. PHR. sūsūpīriā do, ēdo, dūco, trāho, mītto, ēmītto, tōllo, jācto, sūsūpīrāns īmōquē trāhēns ā pēctōrē vōcem, ānxīā pērvīgīl dūcīt sūsūpīriā cūrā. Lōngīs sīngūltībūs īliā pūlsāt. Sūsūpīriā pēctōrē āb īmō cūrā dōlorquē trāhīt. Trīstī pēctōrē sūsūpīriā rūmpērē, sūsūpīrāt āb īmō pēctōrē, sūsūpīriā dūxīt āb īmō pēctōrē, āsīdūō rēnōvāns sūsūpīriā plāctū, sīngūltāntem ānīmā ēt sūsūpīriā fōedā trāhēntem. Trīstītiāquē āsīdūō rēnōvāns sūsūpīriā, ēt gēmēbūndā prēmēt fēlsūs sūsūpīriā pēlmo, īnvēnīēs ālīquem, quī mē sūsūpīrēt ādēmum, cārminā nēc siccīs pērlēgāt īstā gēnīs. v. *Gemo.*

Sūsūstēnto, ernēhren. SYN. ālo, nūtrīo, pāsko. v. *Nutrio.*

Sūsūstīneo, dālden, lēiden. *Edidit, ethereos humero qui sustinet orbes V.*

SYN. Fēro, gēro, vel tōlērō, pātīōr, vel fūlcīo, sūsūstēnto, vel tucōr, dēfēndo, propūgno.

Sūsūtōllo, tūli, erheben, aufheben. SYN. sūblēvo, āttōllo, ērīgo.

Sūsūrrō, brunnen. *Tum sonus auditur, gravior tractumque susurrant.*

Virg. SYN. Mūrmūro, strēpīto, crēpīto. PHR. sūsūrrum ēdo, cīeo.

Plācīdīs īmmūrmūrāt ūndā sūsūrrīs. Quērūlō cādīt ūndā sūsūrrō.

Sōpōrītērōs tēnuī strīdōrē sūsūrrōs ūndā cīet, ārgūtō strēpītānt mūr-

mūrē rīvī. Sībīlāt mōllī fīlvā sūsūrrō, ēt zēphyrō nēmūs ōmnē dā-

bāt spīrāntē sūsūrrōs, ūndā lēvīsōmnum suā dābāt īnīrē sūsūrrō,

vel Tēcītās āurībūs cōmmītto vōcēs, ōccūltō crīmēn mādārē

sūsūrrō.

Sūsūrrus, Gēmurmēl, Gērāusch. *Stridere secreto divisos aure susurros.*

H SYN. Mūrmūr, strēpītūs, sōnītūs, sōnūs. EPIT. Lēnīs, lēvīs,

mōllīs, blāndūs, grātūs, plācīdūs, tēnuīs, sōmnītēr, sōpōrītēr, gār-

rūlūs, ārgūtūs, quērūlūs, rāucūs, flūvīālīs. PHR. ārgūtūs rīvī strē-

pītūs, vel fūrtīvā mūrūrā vōcīs. Tēcītā vōcēs. v. *Murmur &*

Susurre.

Sutilis, genăht, gefliff. *Sutiles aptetur decies rosa crinibus ut sis.* M.
Sydus, ăris, Gestirn. — *polus dum sidera pascet.* Virg.

SYN. astrum, stellă. v. *Stella.*

Syēnē. (*Urbs in confinibus Aethiopiae atque Aegypti, non procul a Nilo supra Alexandriam sub tropico aestivo, id est, cancro, in extremo torridae zonae directe locata.*) **EPIT.** ăxustă, călidă, Eăă, Nălăcă, fuscă, ăstivă, Phăriă, sitibundă, ūstă, cōmbustă, atră, ăstiferă. **PHR.** cōmbustă ardore syēnē. Nam quis ad ăxustam cāncrō tōrrentē syēnēn ibīt.

Syllă. (*Nobilis Romanus, qui Mitbridatem regem debellavit & contra Marium, Romanum ducem, civile bellum gessit, & Marianos, id est, fautores Marii crudelissime necavit. Deinde, quum fuisset dictator, id est, solus Romae princeps, deposita dictatura, obiit morbo pediculari, vel, ut alii volunt, ira nimia sanguinem vomens*) **EPIT.** Pōtēns, sāvūs, trūx, cruentus, atrōx, ferōx, rabidus, vēmēns, fācundus, ăcēr, ăstūtus. **PHR.** Rōmānōs Syllă Quīritēs fēcīt atrōx tristī sē lăcērārē mănū.

Syllogismus. *Secundam habet brevem, sed ob necessitatem longam.*
SYN. Argūmentătio, discursus lōgicus. **PHR.** Căptiōsă vīnculă, sōphistică trică. Tūrbidulōs sēnsus ăt litigiōsă frăgōsis argūmentă mōdis cōclūdunt, ăt quōs tēxit Arīstōtelēs tōrtă vēriginē nērvōs. Argūmentōrum vīnculă, rētiă, Chrysippaeum ăcūmēn, dictum a Chrysippo philosopho, Stoicorum acutissimo, cujus inventum est argumentationis genus, quod dialecticis Sorites, Latinis coacervatio dicitur.

Sylvă, ein Wald. *Silvarumque tremor, tacta qui fraude solebat.* M.
SYN. Nēmūs, săltus, lūcus. **EPIT.** Nēmōrōsă, vīridis, vīrens, vīridāns, frōndōsă, frōndēă, frōndēns, cōmāns, ūmbrosă, ūmbriferă, ōbscūră, ōpăcă, nigrāns, căcă, atră, prōfundă, tăcătă, sīlēns, sēcŕētă, ărcănă, ănxă, dēnsă, spătiosă, ămplă, văstă, inciduă, dēsērtă, hōrridă, hōrrēndă, sacŕă, ăntiquă, vėtus, vėtustă, săxōsă, Incultă, ăspēră, frăgōsă, ămœnă, jūcundă, ōdōrată, myrtēă, laurēă. **PHR.** Silvărūm, nēmōrūm sēcēssus, rēcēssus, sīnus. Lătebră, ūmbŕă, dūmētă, vīrētă. Nēmōrūm săltus. Săxōsis nēmōră ăltă jūgis, ūmbrosī nēmōris lătebră, sēcŕētă, ăbdītă jūgă, frōndēă filvis, săltus, ăt lūstră fērărūm. Fērărūm dēsērtă, rēcēssus, dēviă rēctă. Lōcă ōpăcis rēdīmītă filvis, ărbōribus lōcă cōsītă, ărbōribus dēnsus lōcus, silvă rōbōrē dēnsă, frēquēns ărbōribus. Dēnsūm trăbībūs nēmūs, silvă mūltōs inciduă pēr ănnōs. Quam nūllă cēcīdīt ătăs. Nūllă vīolătă sēcūri, ōpăcis ūmbrosă rāmīs. Rēpētăt vīridāns frōndēă tēctă nēmūs. Vīridī nōtăntēs vērtecē silvæ. Nēmūs ărbōribus dēnsūm, silvă hōrridă dūmīs, ūbi plūrimă frōndēt ărbōr, ăt īngēntī fōliōrūm ăxubērăt umbră. Nēmūs vēnătībūs ăptum, săltus vēnătībūs ăpti. Vīrētēs silvărūm ūmbŕă, săltusquē sīlētēs. Silvă fūit lătē dūmīs ătquē ilicē nigră. Hōrridă quam dēnsī cōmplērănt ūndīquē sētēs. Silvăquē mōntănās ōccūlīt ăltă fērăs. Silvă cōmās frōndōsă dăbăt. Est nēmūs ărbōribus dēnsūm, sēcŕētus ăb ōmnī vōcē lōcus, sī nōn ōbstŕépērētūr ăquīs, ăt nēmūs, ăt pīcēis ăt frōndībūs ilicīs ătrum; Vīx illūc rădīs sōlis ădīrē līcēt ăt vētum īn săltus nēmōrūm pēr ōpăcă vīărūm ăt căligăntem nigră fōrmīdīnē lūcum. Lūcus ărăt lōngō nūnquam vīolătus ăb ăvō. ōbscūrum cīngēns cōnnēxis ăēră rāmīs, ăt gēlīdus ăltē sūmmōtis sōlibus ūmbŕăs. Quē-
 ōs ūmbŕărūm săltus ăt grătă sīlēntiă căptăs: Lūcus ăvēntīnō sūb-
 ărăt,

erāt, nīgēr ilīcīs ūmbrā. Quō pōssīs vīsō dīcērē, nūmēn īnēst, īn
mēdiō grāmēn, mūscōquē ādōpērtā vīrēntī Mānābāt sāxō vēnā pē-
rēnnīs āquā, stāt vetūs ēt dēnsa prānūbīlūs ārbōrē lūcūs.

DESCRIPTIO SILVÆ.

Silva capax ævi, validaque incurva senecta,
Æternum intonsæ frondis, stat pervia nullis.
Solibus haud illam brumæ minuire, notusve,
Jus habet aut gelida boreas impactus ab ursa,
Subter opaca quis, vacuusque silentia servat
Horror, & exclusa pallet mala lucis imago.

Stat. Theb. 4.

Sylvānī, die Waldgötter. Venit & agresti capitis Sylvanus honore. V.
(Sylvarum Dii) v. Satyri.

Sylvēstris, wild, bäuerisch. — fuit baculus silvestris olivæ. Virg.

SYN. Agrētīs, rūstīcūs, vel nēmōrōsus, silvōsus. PHR. Silvīs plē-
nūs, rēfērtūs, frēquēns. Crebrīs cōsītūs ārbōrībūs.

Sylvīcōlā, ein Waldbaum. Silvicola Fauno Driope, quem Nympha
crearat. V.

Symphōniā. Zusammenstimmung. Ut gratas inter mensas symphoniæ
discors. H. SYN. Cōncēntūs. v. Musica.

Syncērītās, ātis, Sauerkeit, Lauterkeit. SYN. cāndōr, simplicitās,
prōbitās, īntegrītās. EPIT. Vērā, nūdā, āpērtā, cāndīdā, īnnōcūā,
īnsōns, īnnōcēns, bēnīgnā, prūdēns. PHR. ānīmī cāndōr. Sīncērā,
sīmplēx, frāudīs nēscīā, fālērē nēscīā mēns, vōlūntās, īndōlēs. Sīn-
cērūs ānīmūs, sīncērū īngēnīum, cōr, pēctūs, sīncērī mōrēs, pūrūs
sīmplīcītātīs hōnōr.

Syncērūs, sauber, rein. Instanti quo nec sincerior alter habetur. M.

SYN. Cāndīdūs, sīmplēx, āpērtūs, prōbūs, īntēgēr. PHR. Fālērē
nēscīūs, fālēndī nēscīūs ārtīs. Vērā sīmplīcītātē bōnūs, cū sīn-
cērā mēns, vōlūntās, &c. v. Sinceritas.

Syrēnēs. v. Siren.

Syrīā. (Regio Asiæ, quæ ab oriente fluvio Euphrate, ab occidente mare
Mediterraneo & Ægypto terminatur, a septentrione habet Ciliciam &
partem Cappadociæ, a meridie Arabiam.) EPIT. āmplā, pōtēns,
dīvēs, pīnguīs, fœcūndā, fērāx, mōllīs, bēnīgnā.

Syrmā, ātis, der Schwan; an Kleidern. Musa nec insano syrmate no-
stra tumet. M. EPIT. Lōngum, flūēns, trāgīcum, māgnīficum, pūr-
pūrēum, PHR. Lōngo syrmatē vērrīt humum.

Syrtīs. Nunc animos, quibus in Getulis syrtibus usi. Virg.

(Duæ sunt Syrtes, sinus nempe, in mari Lybico, navigantibus peri-
culosissimi, quod ibi mare vadosum sit, arenæ vebens cumulos dor-
sæque & brevia hinc inde transferens.) EPIT. Nāūfrāgā, īnhōspītā,
ānxiā, prōcēllōsā, æquōrēā, īnfīdā, ārēnōsā, vādōsā, æstūōsā,
hōrrēndā, mētūēndā, fævā, Gētūlā, Lybīcā, Afrā. PHR. Syrtīs
vādā cēcā. Dūbīum Lībycæ syrtīs frētum. Nāvībūs īnfīdā. Rā-
tībūs mētūēndā. Mūndī bārbārā dāmnīs, fēcīt ārēnōsæ pēr cēllōsās
syrtēs pēr sāxā Mālēæ, īn brēvīā ēt syrtēs ūrgēt (mīserābilē vīsū)
īllīdītquē vādīs, ātquē āggērē cīngīt ārēnæ.

T.

Tabernă, eine Herberge. *Fixa catenatae siluit compago tabernae.* Juv.
 SYN. Caupōnă, pōpīnă. EPIT. Fāmōsă, ōbscūră, ăpērtă, cōmmū-
 nis, pătēns, īnsīgnīs, sōrdidă, ebrīă, lăscīvă, mādīdă, bībūlă, ărcănă,
 ūndă, pīnguīs.

Tabēs, Schwindsucht. *Hic quos durus amor crudeli tabe peredit.* Virg.
 SYN. Măciēs, vel tabum. EPIT. pālīdă, līvīdă, mōrtīfēră, fūnēstă,
 hōrrīdă, hōrrēndă, tūrps, dēfōrmīs, nigră, dīră, pēstīfēră, crūēntă,
 lūrīdă, flūēns, flūīdă. PHR. Tīnctăquē mōrtīfēră tabē sāgittă mādēt,
 hōs nēcāt ăfflārū, fūnēstă hōs tabē vēnēnī, hīc quōs dūrūs ămōr crū-
 dēlī tabē pērēdīt.

Tabēscō, schwinden, verdorren. *Tabescat, neque se majori pauperiorum.*
 H. SYN. tábēo, cōntábēscō, ăxtábēscō, lānguēscō, lānguēo, tábē
 pērēdōr, cōnfīciōr. v. *Macer.*

Tabīdūs, faul, verdorrt. — *dabam subito quum tabida membris.* Virg.
 SYN. Măcēr, măcīlētūs, vel tábīfīcūs. v. *Macer.*

Tabulă, ein Bret, Tafel. *Exiguīs tabulis & gemma fecerit uda.* Juv.
 SYN. Tăbellă EPIT. Sēctīlīs, pīctă, ōrnătă, dēcōră, pōlită, mūdă,
 splēndīdă, pēndulă, ăpēllăă.

Tabum, Eiter. — *sanie, taboque fluentes* Virg.
 SYN. Săniēs, tábēs. EPIT. Cōrrūptum, putrē, fœdum, crăssum,
 crūēntum, ătrum, tūrpe, nigrum, dēcīdūm, tōrpēns, īnsānum, flūī-
 dum, trīstē, cōncrētum, lūrīdum, pēstīfērum, putrīdum, fœtīdum,
 stīllāns, līquīdum. PHR. stīllāntīs tábī săniēs. Vūlnērē mănāns,
 stīllāns, flūēns, săniē, tūrpi tábō flūēns, stīllāns, ăspēus, īnfēctūs,
 squālīdūs: Săniē tábōquē flūēntēs crăssō squālīntīă tábō Cōrpōră
 tăngēbānt flūīdō stīllāntīă tábō. Cōncrētam săniēm ēt tēpidum dē
 cādē crūōrem bŭllīt, ēt ēlīsō săniēs hōrrēndă vēnēnō, trīstī pēndē-
 băt pālīdă, tábō, tūrpi dīlāpsă cādăvēră tábō, ēlīsō vētrē pēr ōră
 ăjēctāt săniēm pērmīstūs vūlnērē sānguīs. v. *Sanies.*

Tăbūrūs. (*Mons Campanie olivetis abundans.*) EPIT. ăltūs, ăērīūs,
 pīnguīs, vīrīdīs, măgnūs, ăxcēlsūs. (*Virg. Georg.*) Juvăt īlmāră Băc-
 chō cōnsērērē, ătquē ōlēă măgnūm vēstīrē tăbūrūm.

Tăcēo, tăcui, schweigen. *Fingere qui non visa potest, commissa tacere.*
 H. SYN. Sīlēo, cōntīcēo, ōbmūtēscō. v. *Sileo.*

Tăcītūrūs, verschwiegen. *Qui sermone placet, taciturna silentia vitet.*
 Ovid.

Tăcītūs, still. *Monstravit tacitas hostibus ille vias.* M
 SYN. tăcēns, sīlēns, mūtūs, tăcītūrūs, vel ōbscūrūs, lătītāns, ăbdīdūs,
 secrētūs, ărcănūs vel ōmīssūs.

Tădă, eine Tafel. *Ardentes tēdas alii ad fastigia jactant.* Virg.
 SYN. Făx, lămpăs, lychnus, tūnălē. EPIT. pīnguīs, cērăă, lūcīdă,
 pīcăă, cērătă, fumāns, cōrūscă, tērēs. PHR. tădisquē vīās ōrnărē
 cōrūscīs, căstīs ădōlēt dum ăltăriă tădīs. v. *Fax.*

Tădēt, es verdreust mich. *Mortem orat, tædet cœli convexa tueri.* V.
 SYN. pīgēt, pērtăsum ēst. PHR. tădīō, făstīdīō ăffīciōr, ănīmum
 tădīă subēunt, căpīunt. mōrtēm ōrăt, tădēt cœlī cōnvēxă tūērī, jam
 dūdum tădās ăxōsă jūgălēs. Sī nōn pērtăsum thălāmī tădăquē fū-
 iset. Quōs măgnī īncēptī pērtăsum ēst. Sī tē tăntă tēnēt lăudīs
 făstīdīă nōstră. Nēc tădīă cœptī ūllă mēī căpīam, dum spīritūs īstē
 mănēbit, tăntă mēă sī tē cēpērūt tădīă lăudīs,

Tădī-

Tædium, Verdruß. *Tanta meæ si te ceperunt tædia laudis.* Virg.

SYN. Fastidium, satiētās, mœror, mœstitiā. EPIT. Longum, inērs, ignavum, languidum. Linguēns, acerbum, grave, triste, molestum.

Tænārus, tēnārī, in Plurali tēnārā. *Tenarias etiam fauces, alta ostia Ditis.* V. (*Laconiae promontorium, circa quod ostenditur antrum, quod inferorum fauces esse creditum est.*) PHR. tēnārīæ faucēs. v. *Infernus.*

Tæniā, eine Haarschnur. *Aurum ingens coluber sit longæ tæniæ vittæ.* V. EPIT. tēnuīs, lōngā. v. *Vitta.*

Tägēs. (*Filius Genii & nepos Jovis, qui adhuc puer Etruriae populos aruspiciam traditur docuisse.*) EPIT. thūscūs, ārūspēx sōlērs, sāgāx, prōvidūs, pēritūs, prænūntiūs, āltilōquūs. PHR. tyrhēnæ gēntis ārūspēx. (*Ovid. 15. Metam.*) īndīgēnæ dīxērē Tāgem, quī primūs Ethrūscam ēdōcūit gentem cāsūs āpērīrē futūrōs

Tāgūs. *Cedat & auriferi ripa beata Tagi.* Ovid.

(*Fluvius Lusitaniae, aureas trabens arenas.*) EPIT. Aūrēūs, aūrātūs, aūrīter, aūrīfluūs, divēs, prētiosūs, Hēsperiūs, mīcāns, clārūs, īmpīgēr, pūrpūrēūs, aūrīcōlōr, īnvīdiōsūs, lōcuplēs, ōpācūs, mētālīfēr. PHR. Aūrēā quīdquīd hābēt divītis ūndā tāgī, tāgus fūlvīs īnvīdiōsūs āquīs. Aūrō tūrbīdus. Nōn illī, sātīs ēst tūrbātō sordībūs aūrō hērīmus, et hēsperiō quī sōnāt ōrbē Tāgēs, īn mārē prōrīpītūr Tagus aūrīcōlōrībūs ūndīs. Nōn Tārtēsīaciū illum satiāret ārēnīs Tēmpēstās prētiosa Tagi. v. *Paedolus.*

Tālāria. — *et primum pedibus talaria nequit.* V.

(*Calceamenta alata Mercurii*) EPIT. lēviā.

Tālētum, ein Gewicht hält 60. minas, welcho thun 600. Cronen. *Pythias emuncto lucrata Simone talentum.* Hor.

Tālis, solch. *Pendentesque genas & tales aspice rugas.* Juv.

Tālpa, Schneermaus, Maulwurf. *Aut oculis capti fodere cubilia talpæ.* V. EPIT. Cæcus, nīger, āter, vāgus, ērrāns, tīmīdus, aūrītūs. PHR. ōcūlīs cāptus. Tērram fōdiēns. Sub tērrā fōdiēns cubilē, seu larem.

Tāmen, doch. *Hic tamen ille urbem Patavi, &c.* Virg.

SYN. attāmēn, vērum.

Tānāis. *Solus hyperboreas glacies, Tanaimque nivalem.* Virg.

(*Fluvius Asiam dirimens ab Europa, Scythas & Sauromatas alluens.*)

EPIT. Gélīdus, trīgīdūs, prācēps, rāpīdus, ālgēns, rīgēns, nīvālīs, glāciālīs. Scythīcūs. PHR. Eūropam atque Asiam Tānāis dīstērmināt āmnīs. Quā vērticē lāpsūs R. phæō Tānāis, dīvērsī nōmīnā mūndi īmpōsūit rīpīs, Asīæque et tēminūs īdem Eūropæ, mēdiæ dīrīmēns cōfiniā tērræ. v. *Fluvius.*

Tānāquil. (*Tarquiniis prisci uxor fuit, magni animi mulier & aruspicina peritissima.*) PHR. prāesciā tātōrum Tānāquil.

Tāndem, endlich, zuletzt. SPN. pōstrēmō, dēnīquē dēmum.

Tāngo, tētigi, anrühren. *Vota tamen tetigere Deos &c.* Ovid.

SYN. āttīngo, trācto, ātrācto, cōtingo, vel strīctim, lēvīter āttīngo, pērstrīngo, dēlibo, vel mōvĕo, cōmmōvĕo. PHR. Mānībūs cōtīngērē. Mānībūs jam tāngērēt āquīs ātrāctārē nēfās, dōnec mē flūmīne vivō ābluĕro. Tāngērē ēnim et tāngi nīsi cōrpus nūllā pōtēst rēs.

Tāntalēus. *Tantalæa poterit tradere poma manu.* Pr.

Tāntālūs. *Tantalus ut sama est cassa formidine torpens.* Lucr.

(*Jovis ex Plote Nympha filius, rex Pbrygiæ, qui, quum Deos convivio exceperet, ut eorum divinitatem experiretur, Pelopem filium*

membratim discerptum, coctum iis apposuit comedendum, illi vero a nefandis epulis abstinere, patremque ad inferos detruserunt, ubi perpetua fame & siti torquetur, aquas in medio fluvio, & poma capiti imminuentia frustra captans) EPIT. Sítíēns, sítíbūndūs, infēlix, mīser, tāmēlicus, barbārus, crūdēlis, fērus, gārrulus prōdītōr, infīdus, immītis, atrōx, phrygiūs, phryx. PHR. Pelōpis pāter, pārens, phrygiūs, gārrulus, sēnēx, in āmnē mediō faucībūs siccis, sēnēx sēctātūr ūndās, āblūt mēntum lātēx, fidemquē quum jam saepē dēcēptō dēdit, petit ūndā: in ōrē pōmā dēstítuūt famem. Quaerīt āquās in āquīs, ēt pōmā fūgāciā cāptāt Tāntālūs, ārēt mediīs tācītī vūlgātōr in ūndīs, pōmaquē quae nūllō tēmpōrē tāngāt, habet. Fallācēs, fugācēs ābscēdūt ūndae, quaequē imminēt ēffūgīt ārbōr. In mediō tāntālūs āmnē sítit. Heū mīser in mediīs sítíēns stāt tāntālūs ūndīs, ēt pōmā ēsūríēns prōximā hābērē nēquīt. Rāmōs frūstrā quī cāptāt ēt ūndās, tībī tāntālē nūllae dēprēndūtūr āquae, quaequē imminēt ēffūgīt ārbōr, pōmā pāter Pelōpis praesēntiā quaerīt ēt idem sēmpēr ēgēt, līquīdīs sēmpēr ābūndāt āquīs.

Tāpētēs, Teppig. *Instratos ostro alipedes pictosque tapetes.* Virg.

SYN. Tāpēriā, Aūlaeā, pēristrōmātā, strāgulā, strātā. EPIT. pīctī, pīctūrātī, pūrpūrēī, ēxquīsītī, pūlchrī, prētíōsī māgníficī, splēndīdī, vāriātī, barbāricī, āssyrī, bābylōnicī, phrygī, bēlgīcī, hāndriācī. PHR. Mūltīplicī cōlōrē vāriātī, dīstīnctī. Mīrā ārtē, dōctā mānū pīctī, lābōrātī, cōntēxtī, ācū Barbāricā lābōrātī, grāvēs aūrō: vāriīs spīrantēs fīgūrīs. Barbārā fūlgētēs, vėlānt vel ōrnānt aūlaeā pēnātēs, Pōrtīcūs aūlaeīs nobīlis āttālīcīs, instrātōs ōstrō, pīctōsquē tāpētēs, aūrō mūnīrē tōrōs, āltōsquē infērrē tāpētes pīctūrātīs dīvēs Brūxēllā tāpētīs.

Tārdīpēs. *Scripta Tardipedi Deo daturam.* (Phal.) Cat.

Tārdō, sáumen. *Tardatur caroque oneri timet omnia secum.* Virg.

SYN. Mōrōr, rētārdō, rēmōrōr, mōram āffēro.

Tārdūs, langsam. *Desidia tardus & multo frigore pingues.* Juv.

SYN. Lēntūs, pīgēr, ignāvūs, *Metaph.* Hēbēs, stupīdūs.

Tārēntum. (*Magna Gracie urbs clarissima, in intimo recessu sinus, qui ab ea Tarentinus dicitur. Hec a Tarante, Neptuni filio condita fuit, a quo nomen accepit, deinde a Laconibus aucta, qui, duce Phalanto, illuc adventantes, expulsis incolis, eam tenuerunt.*) EPIT. Hērcūlēum, Lācēdaemōnīum, mōllē, mādīdum, Phālāthaeum, Oēbālium, īmbēllē, ūnctum, mādēns.

Tārpēiūs mōns. (*Idem qui Capitolinus, ita dictus a Tarpeia virgine Vestali, quae quum Sabinis arcem prodidisset eorundem scutis obruta, eo in monte sepulta est.*) v. Capitolium.

Tārquīniūs. (*Duo fuerunt huius nominis Romae reges, quorum primus Priscus dictus fuit, alter Superbus. Hic fuit ultimus regum Romanorum a populo pulsus, quod filius ejus Sextus Tarquinius Lucretiae vim intulisset.*) EPIT. Supērbūs, īnjūstūs, dīrūs, īmpīūs, fōrtīs, gēnērōsūs, āūdāx, māgnānīmūs. PHR. Quem caecā libīdo ēxpūlit. Aūsōnīs tērrīs. Ultimā Tārquīniūs Rōmānae gēntīs hābēbāt rēgnā, vīr īnjūstūs, fōrtīs ād ārmā tāmén. Pūlsūs ēs ē pātriō, dīrē supērbē, sōlō.

Tārtarēūs, höllisch. *Tartareas etiam sedes, alta ostia Ditis.* Virg.

SYN. infērnūs, Taenāriūs. v. *Infernus.*

Tārtārūs, die Höle. *Tartarus horriferos eructans, &c.* Lucr.

Tārtā-

Tărtără, in Plurali idem. (*Locus inferorum profundissimus, in quo fontes plectuntur.*) v. *Infernus*.

Taurūs, ein Stier, Tarr.

Eheu! quam pingui macer est mihi taurus in arvo. Virg.

SYN. Juvencus, bos. EPIT. indomitus, furiosus, ferox, acer, bellator, fortis, minax, trux, validus, torvus, furibundus, corniger, furans, rapidus, turbidus, tumens, durus, segnis, horridus, fugax, agrestis. PHR. Cornibus potens. Mugitū horrificans coelum. Fronte minans. Terrificis mugitibus aerā complens, armēti dux, ductor, proludens pugnae, pedibus qui spargit arenam, primō taurūs detrēctat aratrā, post venit affluētō mollis ad arvā jugo. Dūrō fūmans sub vōmērē taurūs. Frōns taūrī metuēndā minācis. v. *Bos*.

Taurūs. (*Mons Asiae totius longe maximus, qui ab Indico mari assurgens vaste satis attollitur; dein dextro latere ad septentrionem, sinistro ad meridiem versus. It in occidentem rectus, & perpetuo jugo. Pro gentium & linguarum varietate diversa habet nomina.*) EPIT. Scythicus, frigidus, gelidus, nivālis, altus, aeriū, celsus, excelsus, sublimis, arduus. v. *Mons*.

Taxus, Taxbaum. (*Arbor procera abieti similis, baccas ferens venenosas.*) EPIT. Noxia, nocens, funesta, letifera, letalis, teralis, iunerea, tristis, venenosa, amara, inimica, bacciterā. PHR. Taxus succo metuēndā, amāntēs frigōrā taxī.

Taygetus & in plurali taygeta ōrum. (*Mons Laconiae excelsus, Sparthe & Amyclis imminens, sacer Castori & Polluci, qui in ejus vertice nati sunt.*) EPIT. Gelidus, algens, viēns, viridis, arduus, summus.

Tē. *Te veniente die, te decedente canebat.* Virg.

Tectum, ein Dach. EPIT. arduum, celsum, altum, sublimē, excelsum, laqueatum. PHR. tecti cūlmēn, fastigium, apex, vertex. Summū fastigiā tecti. Summūque ferit laqueariā tecti, tūrrim in præcipiti stantem summisque sub astrā eductam tectis. Non secus hæc resiliit quam tecti a cūlmīnē grando. v. *Domus*.

Tectus, ā, um, gedeft, verborgen. SYN. objectus, contectus, opertus, adopertus, coopertus, velatus, obductus, vestitus, vel occultus, latens, obscurus.

Tecum, mit dir. *De grege non ausim quisquam deponere tecum.* Virg.

Tēgo, tēxi, defen, beschirmen. *Sit tibi terra levis mollique tegaris arena.* Hor. SYN. obtego, contēgo, opērio, adopērio, coopērio, velo, obduco, vestio, vel occulto, vel protēgo, tueor, excuso.

Tēgmēn, inis, eine Dese. *Tegmina tuta cavant capitum &c.* Virg.

SYN. tēgūmēn, tēgūmēntum, velāmēn, velāmēntum, vestis, amictus, involucrum, operculum. v. *Vestis*.

Tēgūlā, ein Dachziegel. *Ultimus ardebit, quem tegula sola tuetur.* Juv. EPIT. Cocta, dura, levis, cava, concava, coctilis.

tēlā, Geweb, leinen Tuch. *Lassaret viduas pendula tela manus.* Ovid. EPIT. tenuis, textilis, subtilis, pharia, achemenia, Dionaea, Memphitis. PHR. stamina telae, stantes radio percurrere telas, tenui telas discreverat auro, laudet achemenias orientis gloria telas. Mira Dionaea sumit velamina telae, in sollicitas urgens velamina telas, percurrere pectine telas. Lassaret viduas pendula tela manus. Nec tenuem texens sublimis aranea telam. v. *Texo*.

Tellūs, ūrīs, die Erde. *Vix e conspectu siculae telluris in altum.* Virg. v. Terra.

tēlum, ein Pfeil. *Corripuit, fidusque tela gerebat Achates.* Virg.

SYN. Missilē, spicūlum, jācūlum, hāstā, hāstilē, phālāricā, sāgittā, ferrum, frāxīnūs, pinūs, cōrnūs, ābiēs, *materia pro toto*, EPIT. Missilē. pēnētrābilē, vōlātīlē, vōlāns, vibrātum, ēmissum cōntōrtum, stridēns, rāpidum, ācūtum, immēdicābilē, saevum, infestum, fātālē, vūlnificum, vēnēnātum, inimicum, lētālē. lētiferum, hāmātum, pēnnātum, vēlōx, pērnix, hēllicum. Martium, vālidum, crūēntum, sānguīnēum, ferrēum, frāxīnēum. PHR. tēlī cūspīs, ācūmēn, rōbūr, tēlum ferrō micāns, vēnēnō imbūtum. Lēvātō lūcidā ferrō spiculā, tēlōrum ferrēā sēgēs, ferrēus imbēr, it tōtō turbidā caelō. Tēmpēstās tēlōrum āc ferrēus ingruīt imbēr. Quōd cūspide tūlgēt ācūtā. Nulli tēlā āspērā mōrtis dānt vēniām. Rūrsusquē trēmēntiā fortī tēlā mānū tōrsit, tēlā ferōx hōrrēntiā quāssāt. tuā cōnjēctis fōdiēntūr pēctōrā tēlis, excūsis tōrquēntur tēlā lācērtis, tēlum intōrsit in hostem, tēlum rōtāt ātri tūrbīnis instār. v. Spiculum, Hasta, Jaculor.

tēmērāriūs, unbesonnen, verwegen. *Abstulerat totam temerarius institor urbem.* Hor.

SYN. imprūdēns, incōnsultūs, praecēps, caecūs, audax, incautūs. PHR. ānīmī praecēps, ānīmī fidēns. Quō mōritūrē rūis, mājōraqūē vīribus audēs?

tēmērē, unbesinnlich. *Immemor ille Dei, temere committere tale.* Tert. tēmērītās, ātis, Grevel. *Hic temeritate fertur in praecipua sua.* (Jamb.)

Sen. SYN. imprūdēntiā, audāciā. EPIT. Caecā, stūltā, dēmēns, nōxiā, nōcēns. PHR. Praecēps, furiālis aūsus. Aūsā tēmērāriā. Furor praecēps.

tēmēro, ās, freventlich schänden. — *fluvios temerare venenis.* Ovid.

SYN. Cōrrūmpo, cōinquinō, cōntāmino. v. Maculo.

tēmno, verachten. SYN. Cōntēmno, nēglīgo, dēspīcio, rēspūo. v. Aspernor.

tēmo, Zwerchholz. *Excussit & longo lapsus temone relinquit.* Virg.

tēmpē. Silva, vacant tempē, per quae Peneus ab imo. Ovid.

(Thessalica Peneno amne irrigua ripa gramine viridi, arboribus crebris letissima.) EPIT. Grāta, āmbrosā, nēmōrōsā, opācā, flōrida, āmoenā, frigidā, Penēiā, Thēssalā, vīrēntiā. PHR. (Ovid. i. Metam.) Est nēmus aemōniāe, praerūptā quōd undīquē clāusit silvā. vocānt tēmpē, pēr quae Pēnēus āb imō effūsus Pindō spūmōsis vōlvitūr undis.

tēmpērāns, mäßig, züchtig. SYN. Sōbriūs, mōdērātūs, ābstīnēns, pārcūs, tēmpērātus. PHR. Pārvō cōntētus, tēnui vīctū ūtēns, cōntētus. Cui sōbriā mēns. Cui tēmpērātī mōrēs. v. Abstinens.

tēmpērāntiā, Mäßigkeits. SYN. Sōbriētās, mōdērātiō, tēmpērāntiā, pārcitās. EPIT. Rēctā, hōnēstā, ūtilis, cāltā, pārcā, sānā, sānctā, piā. PHR. Mēnsae mōdēstīā. Sōbriūs, mōdēstus, mōdērātus, pārcūs, mōdicus ūsus, cūltus. Sōbriā mēns, sobrii mōrēs, mōdicāe dāpēs, ēt sobriā pōculā. Hōnēstus, tēmpērātus vīctus. v. Abstinēntia & Castitas.

tēmpērātus, mäßig. *Crispe Sallusti, nisi temperato.* (Sapp.) Hor.

tēmpēriēs, gut, temperirt Better. *Temperies effusa manus vel plus agit istos.* Hor.

EPIT. Mōdērātā, vērā, bēnīgnā, laetā, jōcūndā, sālubris, grātā. PHR.

PHR. tēpērātūs, bēnīgnūs āēr, tēpērātum cœlum, Intēr utrām quē lōcāvīt, tēpērēmquē dēdīt, mīstā cum frigōrē flāmmā, tēmperīe cœlī cōrpūsquē ānīmūsquē jūvātūr, trānquīllāquē mōrum tēmperīēs, tēnērōquē ānīmūs mātūrīōr ævō. Mētīsquē bēnīgnā tēmperīēs, tēnērīquē dōctīquē sālēs vērāquē tēpērīēs, sēmpēr sinē nūbībūs āēr. v. *Serenitas*.

tēmpēro, māgīgen. *Et vastas aperit Syrtes & temperat æquor.* Virg.

tēmpēstās, ātīs, Ungewitter. *Quid tempestates auctumni & sidera dicam?*

Virg. SYN. Prōcēllā, nīmbūs, tūrbo, hiēms. EPIT. Strīdēns, sōnōrā, tūrbīdā, fœdā, āspērā, hōrrīdā, hōrrēndā, nīmbōsā, pīcēā, ōbscūrā, ātrā, ōpācā, rēpēntīnā, īnōpīnā, tērrībīlīs, mīnāx, mīnītāns, īnsānā, hībērnā, prēcēps, ādvērsā, īmmītīs, sāvā, ēffūsā, trīstīs, fūrēns, æquōrēā. PHR. Marīs æstūs, pērīculā, faciēs āspērā, īrā, fūrōr, rābīēs, frāgōr, hōrrōr. Nōn trāctābīlē tēmpūs. Cœlī āspērā tēmpēstās. Hībērnāe mīnāe, prōcēllāe. Cœlī rūīnā. Hiēms āspērā pōntī. Mārīnī cāsūs, ūndā mīnāx. Vēntōrum fūrīā, īmbēr nōctem hiēmēmquē fērēns. Tēmpēstās āgēns hiēmēm, īmbribūs ātrīs sāvā tēmpēstās, tōtō tēmpēstās fūrīt, sāvīt æquōrē. Nīmbīs ēt grāndīnē fērvēns. Strīdētībūs hōrrīdā nīmbīs tēmpēstās vēntōsā fūrīt. Fērtur āb īmmēnsō tēmpēstās hōrrīdā cœlō, ēffūsīs īmbribūs ātrīs tēmpēstās sinē mōrē fūrīt, tōnītrūquē trēmīscunt ārdulā tērrārum ēt cāmpīs rūīt æthērē tōtō tūrbīdūs īmbēr āquā, dēnsīsquē nīgērrīmūs ūndīs, ēt vēspērā āb āltō. Cōnsūrgunt vēntī, ātquē īn nūbem cōgītūr āēr, īnsōnūērē pōlī ēt crebrīs mīcāt īgnībūs æthēr, præsēntēmquē vīrīs īntētānt ōmnīā mōrtē. Fērtur āb īmmēnsō tēmpēstās tūrbīdā cœlō. Nīgrāntēsquē pōlōs, ēt tūrbīdā nūbīlā torquēns. Sīmūl ēt nūbēs, ēt grāndīnīs īrās. Fūlmīnāquē ēt tōnītrū, ēt nīmbōs cōncīēt atrōs. Cōncūssī trēmūērē pōlī. Hīnc rūptī rēbōārē pōlī, ātquē hīnc crebrā mīcārē fūlmīnā, ēt īn clāssēm rūērē īmplācābīlē cœlum, īt tōtō tūrbīdā cœlō tēmpēstās, ēt fœdām glōmērānt tēmpēstātem īmbribūs atrīs collēctāe ēx āltō nūbēs. Heū quānam sūbītīs hōrrēscīt tūrbīdā nīmbīs tēmpēstās, rūptōquē pōlō mīcāt īgnēūs æthēr? Dum pēlāgō dēsāvīt hiēms, ēt āquōsūs ōrīon Quāfsātāquē rātēs, ēt nōn trāctābīlē cœlum. (*Virg. 2. Æneid.*) Tum mīhi cærulēūs sūprā cāpūt ādstitīt īmbēr. Nōctem hiēmēmquē fērēns, ēt īnhōrrūt ūndā tēnebrīs. Cōntīnūō vēntī vōlvunt mārē, māgnāquē sūrgunt æquōrā, dispērsī jāctāmūr gūrgītē vāstō īnvōlvērē diēm nīmbī ēt nōx hūmīdā cœlum ābstūlīt, īngēmīnānt ābrūptīs nūbībūs īgnēs, ēxcūtīmūr cūrsū, ēt cœcīs ērrāmūs īn ūndīs, īpsē diēm nōctēmquē nēgāt dīscērnērē cœlō. Nec mēmīnīssē vīæ mēdiā Pālīnūrūs īn ūndā. Trēs ādēo īncērtōs cœcā cālīgīnē sōlēs ērrāmūs plāgō, ēt tōtīdem sinē sīdērē nōctēs. *Ovid.* Rēctōr (*id est Nauta.*) īn īncērtō ēst, nēc quīd fūgiātvē, pētātvē īnvēnīt, āmbīguīs ārs stūpēt īpsā mālīs. Scīlīcēt ōccīdīmūs, nēc spēs ēst ūllā sālūtīs. Dūmquē lōquōr, vūltūs ōbrūt ūndā mēōs. Nēscīt (*Conjux.*) īn īmmēnsō jāctārī cōrpōrā pōntō. Nēscīt āgī vēntīs, nēscīt ādēssē nēcēm. Quāntūs āb æthērēō pērsōnāt āxē frāgōr. v. *Mare turbatum, Fluctuo, Fluctus, Flumen, Fulgur, Pluit, Nubes, Ventus, Tenebro, Naufragor, Naufragium.*

DESCRIPTIO TEMPESTATIS Ovid. 12. Metamorph.

——— Mare sub noctem tumidis albescere coepit
 Fluctibus, & præceps spirare valentius eurus;
 Aspera crescit hiems omnique a parte feroces
 Bella gerunt venti, fretaque indignantia miscent.
 Ipse pavet, nec se, quis sit status, ipse fatetur,
 Scire ratis rector, nec quid jubeatve velitve:
 Tanta mali moles tantoque potentior arte est.
 Quippe sonant clamore viri, stridore rudentes;
 Uodarum incurso gravis unda, tonitribus æther:
 Fluctibus erigitur, cœlumque æquare videtur
 Pontus & inductas aspergine tangere nubes.
 Sæpe dat (*navis*) ingentem fluctu latus ic̃ta frangorem;
 Jamque labant cunei spoliataque tegmine ceræ
 Rima patet, præbetque viam letalibus undis,
 Ecce, cadunt largi resolutis nubibus imbres,
 Inque fretum credas totum descendere cœlum;
 Inque plagas cœli tumefactum ascendere pontum:
 Vela madent nimbis, & cum cœlestibus undis
 Æquoreæ miscentur aquæ: caret ignibus æther,
 Cæcaque nox premitur tenebris hiemisque suisque,
 Discutiunt tamen has præbentque micantia lumen
 Fulmina, fulmineis ardescunt ignibus undæ.
 Deficit ars animique cadunt, totidemque videntur,
 Quod veniunt fluctus, ruere, atque irrumpere montes,
 Non tenet hic lacrymas, stupet hic, vocat ille beatos, &c.

Tempeſtas ſedatur, das Ungewitter ſtillet ſich. PHR. atrā ſerēnāt Nū-
 bilā pācificō Dictæus Jūppitēr ōrē. Cōtinuūquē ſilēt vēntī, fū-
 giūntquē prōcellæ. Sōl nītēt, ēmērgūnt fūſcis ſuā nūbībūs āſtrā, ēt
 mūndō ſuā fōrmā rēdit. v. *Mare tranquillum.*

tēmpēſtivus, recht zeitig. *Et tempestivum pueris concedere ludum.* Hor.
 SYN. Mātūrūs, vel cōmmōdūs, ōppōrtūnūs.

tēmplum, eine Kirche. *Esse aliquod nomen templis aræque rubenti.* J.
 SYN. Dēlūbrum, t num, ædēs, ſacrārīum, ſācēllum, ādytūm, EPIT.
 Rēlligiōſum, ſacrum, ſānctum, pīum, nōbīlē, lāquēātum, aūrātum,
 fūlgēs, mārmōrēum, ēxcēſum, āltum, ārdūm, ſūblīmē, inclytum,
 aūgūſtum, vēnērābīlē, īngēs, pīctum, māgnīficum, pūlchrum, ōpē-
 rōſum, cēlebrē, āmplūm, ſpātīōſum, īmmānē, dīvēs, vētūſtum, āntī-
 quum. PHR. ſācrā domūs, ædēs, ſēdēs, ſacrātæ ārcēs, ſacræ ædēs,
 ſacrā tēctā, līmīnā, lōcā tēmplī pēnētrālīā, ſacrārīā. Sacræ tēctā vē-
 rēndā domūs, Tēmplum dōnīs ōpūlētum. Tūrē vāpōrātum. Aū-
 rō lāquēātum. Sōlīdō dē mārmōrē tēmplā īnſtituam. Clārō ſūrgē-
 bāt mārmōrē tēmplum. Rēlligiōſā Dēī līmīnā. Strūctum Pārīō dē
 mārmōrē tēmplum. Tum mēdīum clārō ſūrgēbāt mārmōrē tēmplum.
 Prætērēā fūit īn tēctīs dē mārmōrē tēmplum Cōnjūgīs āntīquī, mīrō
 quōd hōnōrē cōlēbāt. Vēllērībūs nīvēīs ēt fēſtā frōndē rēvīnctum.
 Tēmplā Jōvī cētum lātīs īmmānīā līgnīs. Cētum ārās pōſūit. Teū-
 crōs vōcēt āltā īn tēmplā ſācērdōs. Tēmplā mānēt hōdīē vāſtīs īn-
 nīxā cōlūmnīs Pērquē quātēr dēnōs ītūr īn illā grādūs. Hīc tēmplum
 Jūnōnī īngēs Sīdōnīā Dīdō cōndēbāt dōnīs ōpūlētum ēt nūmīnē
 Dīvæ, ærēā cū grādībūs ſūrgēbānt līmīnā, nēxæquē ærē trābēs, fō-
 rībūs cārdō ſtrīdēbāt āhēnīs.

Tēmpūs, die Zeit. *Temporibus defuncta videt fastidit & odit.* Hor.

SYN. *Ætās, ævum.* EPIT. *irreparabile. fugiēns, fugāx, fugitivum, volubile, labēns, velox, subitum, citum, præcēps, mobile, rapidum, instabile, longum, brevē, diuturnum, cērtum, irrevocabile.* PHR. *Tēmpōris ætās, spātium, ævum, orbis, annōrum, mōrā, sēriēs, ōrdo. Lūcis, noctisque vicēs. Ætātis spātium. Ævi longinquā vētustās. Longā diēs, angustī tēminūs ævi. Multā diēs vāriusquē labōr mūtābilis ævi. Tēmpus edāx rerum assiduō labuntur tēpōrā mōtū, Dāmonā quid nōn imminuit diēs? Vānō sērmōnē levēs cōsumitis hōrās. Cūctā vorāns, omniā mūtāns, velūt undā labēns. Tēpōrā labuntur, tacitisquē sēnēscimus annis, et fugiunt frēnō nōn rēmōrāntē diēs Vēntūræ mēmōrēs, jam tūnc estōtē sēnēctæ. Sic nūllum vōbīs tēmpus abibit inērs. Longā diēs hōmīni docuit pārērē lēonēs. Longā diēs mōlli sāxā pēredīt aquā, eūnt annī mōrē fluētis aquæ: Nēc quæ prætērit cūrsū rēvocābitur undā: Nēc quæ prætērit hōrā rēdirē pōtēst. Fluxērē intēreā pēdē tēpōrā lapsā fugāci. Quid nōn longā diēs, quid nōn cōsumitis annī? Sēd fugit intēreā, fugit irreparabile tēmpus. Vide Ævum, Annus, Dies, & Hora, Ætas & semper.*

COMPARATIO TEMPORIS CUM FLUVIO.

Ovid. 15. Metam.

*Ipsa quoque assiduo labuntur tempora motu,
Non secus ac flumen: neque enim consistere flumen.
Nec levis hora potest, sed ut unda repellitur unda,
Urgeturque prior veniente urgetque priorem,
Tempora sic fugiunt pariter, pariterque sequuntur.
Et nova sunt semper: nam, quod fuit ante, relictum est.
Fitque quod haut iuerat, momentaque cuncta novantur.*

tēmūlētus, trunfen. Hic abstemius, ille temulentus. (Phal.) Mart.

SYN. *Ebrīōsus v. Ebrius.*

tēnāx, acīs, jäh, flebricht. Excludunt ceras, & mella tenacia figunt. V.

SYN. *adhærēns, hærēns, vix superabilis, vel avārus, vel obstinātus, pērtināx, propōsiti tēnāx.*

tēndo, tētēndi, strefen, spannen. — & dextras tendamus inermes. V.

SYN. *extēndo, pōrrigo, intēndo, cōncēdo, vel eo, vādo, pōfici.*

tēnebræ, Finsterniß. Poscimus & fulget tenebris aurora fugatis. Ov.

SYN. *Cāligo, nōx, ūmbrā. EPIT. ōpācæ, cœcæ, noctūrnæ, atræ, pōtundæ, nigrantēs, tristēs, obscuræ, picæ, crassæ, horrēndæ, tācitæ, silēntēs, dēnsæ, sōmnifēræ, squalidæ, dēformēs. Cimmēriæ, infēræ, Stygiæ Tārtārææ. PHR. Spissæ ūmbrae. Cāliginis hōrōr, ōpācæ nūbēs, ōffūsæ tēnebrae cœlum, diem, lūcem ēripiunt. Pōntō nōx incūbāt atrā. Cœlum nōx ūmbris tēxit ōpācis. Dēpūlērāt gēlīdās aūrōrā tēnebrās. Cāligo ac cœlum ēripūērē tēnebrās, occūltās ōdērē tēnebrās, exūltāntquē diēs. Dum videt extēndi nigrantēs noctē tēnebrās. Vis ferrē lātēntēs cārcērīs obscuri tēnebrās ōculīs scrūtātūr inānēs. Hic subitam nigrō glōmērārī pulvērē nūbem pōspiciunt Teucrī, ac tēnebrās insurgērē cāmpis. Tēnebris nigrēscunt omniā cīrcum, afflētūs vītā in tēnebris, lūctūquē trāhebam, sōllicitāquē mānū tēnebrās explōrāt inērtēs. Dēnsāntur tēnebris aequōrā tristībūs. Quid faciā? ōbdūctis cōmittam mētē tēnebris? Quis glōbūs, o civēs, cāliginē vōlvitur atrā? Trēs adēo*

incertōs cæcā caliginē sōlēs errāmus pēlāgō tōtīdem sīnē sīdērē nō-
ctēs. Nox ūbi terrībilī terrās caliginē tēxit. v. *Nox, noctis tempo-
ra, Funus, Nubes & Umbra.*

Tēnebrōsus, finster. *Dicitur & tenebrosa palus Acheronte refuso. V.*
Pingue tenebrosa cœlum subtextitur æthra. Avien.

SYN. obscūrus, nigrāns, nīgēr, āter, caliginōsus, opācūs, cæcūs, nū-
bilus. PHR. tēnebrīs, caliginē obdūctūs, opērtūs, involūtūs, mēr-
sus, obsītūs, opācūs, cæcūs, tūrbīdus. Dōmūs ēst īmīs īn vāllībūs an-
trī abdītā sōlē cārēns, ūmbrōsæ pēnītūs pātūērē cāvērnæ. v. *Nubi-
lus, & obscurus.*

tēnēr, zart, weich. *Lumina, nam teneras arcebant vincula palmas.*
Virg. SYN. tēnellūs, mōllīs, flēxībilīs, trāctābilīs, fācīlīs, lēntūs,
flēxīlīs.

tēnēo, halten. *Argolicas mediosque fugam tenuisse per hostes. Viç.*

SYN. rētīnēo, cōtīnēo, cōērcēo, cōmprīmo, cōhībēo, vel trācto
mānībūs, val pōssīdēo, obtīnēo, vel mōrōr, rētārdo, dīstīnēo, rē-
tīnēo.

tēnōr, oris, Weise, Ordnung. *Servatque cruenta tenorem. Virg.*

SYN. tōnūs, vel sērīēs, ōrdo.

tēntāmēn, īnīs, Versuchung. *Hæc in primitiis tentamina parva mane-
bunt. J. SYN. tēntāmēntum. v. Conatus.*

tēnto, versuchen. *Tentamusque viam & velorum pandimus alas. Virg.*

SYN. expērīōr, prōbo, explōro, pērīcūlum fācīo, vel cōnōr, mōliōr.
vel pērtēnto, tāngo, āttingo.

tēnnīs, fein, dünn. *Quum tenues bamos abdidit ante cibus. Tibul.*

SYN. Mīnūtūs, exīlīs, grācīlīs, āngūstūs, pārvus, exīgūūs, sūbtīlīs,
pūrūs, lēvīs, rārūs, āttenuātūs, vel acūtus, acēr, vel paupēr, hūmīlīs,
ābjēctūs.

tēnnō, dünn machen. *Diceris & macie vultum tenuasse, sed opto. Pr.*

SYN. extēnnō, mīnnō, rārēscō, rārētācīo.

tēnnōr, āris, dünn werden. *Nocturna si quid crassi est, tenuabitur aura*

L. SYN. extēnnōr, mīnnōr, rārēscō, rārēfīo.

tēnnus, biß. *capulo tenus abdidit enssem. Virg.*

tēnnēfācīo, lau machen. *Interea teneris tepefactus in ossibus humor.*
Virg.

tēpēo, lau seyn. *Cede tepebat humus foribusque affixa superbis. Virg.*

tēpēscō, tēpūi, lau werden. *Odit & bibernos si tenere dies. Mart.*

tēpīdūs, lau. *Inde cavæ tepido sudant humore lacunæ. Virg.*

SYN. tēpēns, tēpēfāctūs, cālīdūs.

tēpōr, Laugkeit. *Quæ neque dant flamma, lenique tepore crematur.*
Ovid.

tēr, drehmal. *Ipse ter adducta circum caput egit habena. Virg.*

tērebro, boren. *Fundimur & lumen telo terebramus acuto. Pers.*

tērēs ētis, lang und rund. *Incumbens tereti Damon sic cœpit oliva. V.*

SYN. oblōngūs, īn lōngum, rōtūndus, pōlitūs.

Tērēus, diff. (*Rex Thra um, qui Philomelam, uxoris suæ Prognēs so-
rorem, stupravit, eique, ne flagitium proderet, linguam amputavit;
quod scelus indignata Progne, Itym filium arreptum dilacerat, p-
trique epulandum apronit, qui postmodum mutatus fingitur in upupam.*)

EPIT. Sævūs, incēstūs, Ismāriūs, Bīstōniūs, Thrēiciūs, ōdrysiūs,
fērūs, Thrāciūs, īnīquūs, thrāx, dīrūs, Gētīcūs, īnfīdūs, īmītitīs, Mār-
tīgēnā. PHR. tyrānnūs īsmāriūs, thrāx. v. *Progne & Philomela.*

Tērgēmīnūs, dreyfaltig *Tergemini nece Geryonis spoliisque. &c. V.*

tērgēo, vel tērgo, mischen, fegen, buzen, absauberen.

Nec tergere sa ras. nec cesset lambere plantas. Sedul.

SYN. Pūrgo, mūndo, ābluo, ābstērgo, dētērgo. PHR. Cōtē nōvāt nigrās rūbigīnē fālcēs, ēxēsōsquē sītū cōgīt splēndērē līgōnēs. Plēnōs rūbigīnīs ēnsēs tērgērē v. *Abluo.*

tērgum, ī, & tērgūs, ōrīs, Dee Rücken.

Tergora diripiunt costis & viscera nudant. Virg.

SYN. Dōrsūm, pōstērīōrā, pārs pōstērīōr, vel cōriūm, pēllīs, tērmēs, Fleischmaden. *Mater & inculto Sylvanus termite gaudens. Grat.* tērmīno. enden, zielen. *Imperium oceano, famam qui terminet astris. V.*

SYN. Finīo, līmīto, absōlvo, clāudo. v. *Dimitto.*

tērmīnūs, ein Ziel, Ende. *Et si fata Jovis poscunt, hic terminus haeret. V.*

SYN. Finīs, līmēs, mētā, ōrā, rēgio. v. *Finis. Limes.*

tēro, trīvī, reiben, schleifen. *Ipsē labore marum duro terat, ipse feras. V.* SYN. āttēro, cōntēro, mōlo, vel īnsūmo, ābsūmo, pērdo.

Tērpsīchōrē. *Una Musarum. v. Muse.*

tērrā, das Erbreich. *Terrarum dominum pone supercilium. Mart.*

SYN. tēllūs, hūmūs, solum, cāmpūs, āger, ārvum, vel ōrbīs, tērræ ōrbīs. EPIT. Frūgīfērā, ferāx, fērtīlīs, fœcūndā, itērīlīs, vērnan̄s, vīrēns, vīrīdīs, flōrēns, flōrīdā, hērbōsā, hērbīdā, grāmīnēā, dīvēs, ūbēr, pīnguīs, ūdā, hūmīdā, mādīdā, ārīdā, siccā, sītīēns, ārēns, īrrīgūā, tūrīgērā, nēmōrōsā, ārēnōsā, cūltā, dēsērtā, īncūltā, īn-ārātā, ignōtā, dūlcīs, mōllīs, glēbōsā, līmōsā, lūtōsā, glōbōsā, rōtūndā, jēcēns, pēndulā. Dædalā, ōmnīpōtēns. PHR. tērræ sīnūs, grēmīum, vīscērā, āgēr, sītūs. Magnā frūgum pārēns, mātēr. Fœcūndæ tēllūris ōpēs Frūgīf- rum pāndēns sīnum, pārtū fœcūn- dā benignō īnnūmērās ēffūndīt ōpēs. Nōn ōmnīs fērt ōmnīā tēllūs, tērræ glōbūs ōrbīs. Cīrcūmfūsō quæ pēndet īn āērē tēllūs pōn- dērībūs librātā sūīs. Cīrcūmdātā pōntō, æquōrē cīnclā, īn mēdiā mūndī rēgiōnē lōcātā, tērrā pīlæ sīmīlīs, flōrīfērō quæ grāmīnē vērnat. Quæ pātūrīt hērbās Vārīō sē flōrē cōrōnāns, ālmā pā- rēns frūgum. Vārīīs fœcūndā bōnīs ūdāquē pērpētūō grāmīnē tērrā vīrēt. Flōrīfērōs āpērīt tērrā bēnīgnā sīnūs. Stāt vī tērrā, vī stāndō Vēstā vōcātūr. Flōrīdā rīdēt hūmūs, āspīcē, quōs sūbmīttīt hūmūs fōrmōsā cōlōrēs. Quā lāram Nēreūs *diffyl.* cārulus āmbīt hūmum. v. *Humus, Ager, & Aro.*

DESCRIPTIO AMOENÆ TERRÆ.

Undique picta oculis hortorum affultat imago,
Quos zephyri & Pomona colant, quos ardua valles
Protegat aprico clausos munimine sepes
Tempestiva super derivent nubila rores,
Et faveat molli Titan mitissimus astro
Omnia, quæ magno compensat fœnore tellus,
Talis visa viris facies subiecta per agros,
Villarum nemorumque decus, segetumque manipuli
Surgentes cumulos instructas mergite metas
Pomiferis circum porrecta umbracula silvis,
Tum vitrei laticum rivi & viridantia strata
Pratorum, ac roseo stillantes nectare topi.
Viribus umbrati colles, & dulce renidens

Saxa per & rupes tumidis vindemia botris
Læta bonum passim spissis armata catervis.
Lanigerique greges errant, quibus ubera largo
Lacte fluunt.

P. Ant. Millius. l. 15.

Tērræ hīātūs, *v. Hiatus.*

tērræ mōtūs, *Erdbeben.* **PHR.** tellūs concūssā trēmīscīt, īngēntī mōtū pērcītā tērrā gēmīt. Dēnīquē sūb pēdīb... quum tellūs totā vācīllāt. Concūssāquē cādūnt ūrbēs, cōntērrītā tellūs īntrēmūīt, mōntēsquē cāvā cōmpāgē sōlūtā nūtārūnt pēnītusquē īmīs frēmūērē cāvērnīs ēt trēmēfāctā sōlō tellūs, īnsōlītīs trēmūērūnt mōrībūs āspēs, trēmērē ōmniā vīsā rēpēntē. Līmīnāquē, laūrusquē Dēī, tōtūsquē mōvērī Mōns cīrcum.

DESCRIPTIO TERRÆ MOTUS.

Quum subitus per saxa fragor, motique repente
Horrendum colles, & summa cacumina totis
Intremuere jugis. nutant in vertice silvæ
Pinifero, fractæque ruunt super agmina rupes.
Immugit pænitius convulsis ima cavernis.
Diffiliens tellus, nec parvos rumpit hiatus;
Atque umbras late stygias immensa vorago
Faucibus ostendit patulis, manesque prolon-
dum antiquum expavere diem: lacus ater in altis
Sublatus montes & sede excussus avita
Lavit Tyrrhenas ignota aspergine silvas.

Tērrēnūs, *irdisch.* *Terrenis oculis habitu se ostendere nostro.* **Pr.**

SYN. Tērrēstrīs, tērrīgēnā. **PHR.** tērrā ōrtūs, sātūs, ēx tērrā cōāctūs, cōnnātūs, vel tērræ īncōlā.

tērrēo, *erschrecken.* *Æternum latrans exsangues terreat umbras.* **Virg.**

SYN. tērrīto, cōntērrēo, ēxtērrēo, tērrīfīco, tūrbo, cōntūrbo. **PHR.** tērrōrem āffēro, mōvēo, īncūtīo, fōrmīdīnē, tērrōrē mōvēo, cōmplēo, īmplēo, tērrōrē mēntem pērcēllo, tūrbo. Nūnc ōmnēs tērrēt aūrā, sōnūs ēxcītāt ōmnīs sūspēnsū, ēt pāritēr cōmītīquē ōnērīquē tīmēntem. Hōrrōr ūbīquē ānīmōs sīmūl īpsā līcēntīā tērrēt. Vārīīs pōrtēntā Dēum tērrōrībūs ōbstānt. Cēcīquē īn nūbībūs īngēns tērrīfīcānt ānīmōs, ēt tūrbīdā tērrēt īmāgo. Aūt māgnās (*fama*) tērrītāt ūrbēs, hīc āliūd mājūs mīserīs mūltōquē trēmēndūm ōbjīcītūr māgīs, ātque īmprōvīdā pēctōrā tūrbāt.

tērrēor, *erschreckt werden.* **SYN.** Hōrrēo, pāvēo, trēpīdo. **PHR.** tērrōrē mōvēor, pērcēllor, cōncūtīor, trēpīdo, rīgēo, stūpēo, tērrētūr vīsū sūbitō, āttōnītūm tāntæ sūbitō tērrōrē rūīnæ. Hūmānūm gēnūs ēst, tōtūsquē pērrōrūt ōrbīs. Quōd sī tāntūs hābēt mēntēs ēt pēctōrā tērrōr. Sūbitīs ēxtērrītūs ūmbrīs. Gēlīdōquē cōmæ tērrōrē rīgēbānt. *v. Timeo.*

tērrībīlis, *erschrecklich.* *Terribilem cristis galeam &c.* **Virg.**

SYN. tērrīfīcūs, hōrrīdūs, hōrrēndūs, hōrrībīlis, hōrrīfīcūs, trēmēndūs, mētūēndūs, stūpēndūs, tīmēndūs, fōrmīdābīlis, vel mīnāx, fāvūs, crūdēlīs. **PHR.** tērrōrem īncūtīēns. *v. Horridus.*

tērrīgēnā, *von der Erden geboren.*

Aut si terrigenæ tentarent, astra, gigantes. J.

tērrītūs, *erschrocken.* *Territus ad Nili tum fugit ille caput.* **Pedo.** *v. Terreo.*

tērrōr,

tērrōr, ōris, das Schrecken. *Sed variis portenta Deis terroribus obstant.*
v. *Timor.*

tērtiūs, der dritte. *Tertia jam lunæ se cornua lumine complent.* V.
tēsquā, dornichte Dertter (*Loca agrestia aspera & inculta, Deo cui-*
dam consecrata.) EPIT. Nēmōrōsā, inhōspitā, dēsērtā, hōrridā,
frōndōsā.

tēsērā, ein Würfel *Classica jamque sonant, it bello tessera signum.* V.
tēstā, ein irden Geschirr. SYN. āmphōrā, cādūs. EPIT. Frāgilis, tēr-
rēā, lubricā, sāmīā. PHR. Frāgilī cīrcūmdatā tēstā Moenīā mirātūr,
Lubricāquē immōtās tēstā prēmēbāt āquās.

tēstāmētum, letzter Wille. *Testamenta senum, neu si vaser, &c.* Hor.
SYN. tēstāmēn PHR. tēstātæ, suprēmæ tābulæ, tēstātā bonā.

tēstīmōnium, Zeugniß. SYN. tēstatiō, vel indicium, signum.

tēstis, ein Zeuge. — *et dives quanquam nil testibus illis.* Virg.

SYN. spēctātōr, arbitēr, cōsciūs. EPIT. vērāx, vērūs, incōrrū-
ptūs.

tēstōr, āris, bezeugen. *Testatur moritura Deos & conscia fati.* Virg.

SYN. tēstificōr, vel tēstēs dō, prōfēro, āddūco, prōdūco, vel tēstēs
vōco.

tēstūdo, inis, eine Laute. *Saxa movere suo testudinis & prece blanda.*
Hor. SYN. Lyrā, chēlys, cithārā, vel Cytbara, vel cāmērā, fōr-
nīx, ārcūs.

tēstūdo, inis, ein Schildkrot. EPIT. tārđā, lēntā, sēgnis, pigrā, ignā-
vā. PHR. sānguīnē cāstā mănēnsquē suā sub tēgmīnē tēstæ.

Testudo pro machina bellica, tandem cum dentis arcuæ testudinis armis,
sūbdūctō Poenī vāllō cēcāquē lātebrā pāndunt prōlāpsam sūffōsis
moenibūs, ūrbem.

tētēr, schōd, greulich. *Teter ut immundæ carnis abires odor.* M.

tētys. *Tetys & extremo sæpe relicta vado.* Ovid.

Teque sibi generum Tetys emat omnibus undis, Virg.

(*Cæli vel Titanis & Testæ filia, soror Saturni, conjux Oceani: seu*
Neptuni, vel Nerei, fluviorum & Nympharum mater.) EPIT. tī-
tānis, Nērēis, cārūlēā. PHR. Nēptūniā cōnjūx, gēnitrix. Nērēiā
ōcēāni cōnjūx, Māris Dēā ōcēānēiā cōnjūx, dūxērāt ōcēānūs quōnā-
dam Tītānīdā Thētīn, fērt thālāmō fōrmōsā pēdem ōcēānēiā cōn-
jūx. *Tetys pro mari tēthyōs ūndivāgæ lūnārībūs æstūāt hōris.*
v. *Mare.*

tetrīcītās, Scheußlichkeit. *Nec fluidum læta, sed tetricitate decorum.*
Ovid.

tetrīcūs, herb, rauh. *At quam non tetricus quam nulla nubilus ira.* M.

tēxo, ūi, weben. *Texitur & costis panda carina suis.* Ovid.

SYN. intēxo, cōntēxo, insērtō, insēro, intērsēro, nēcto. PHR. pēr-
cūro pēctīnē tēlam. Stāntēs rādīō pērcūrrērē tēlās.

tēxilis, gewebe, geflochten. *Texilibusque onerat donis &c.* Virg.

tēxtūrā, Gewebe. *Texturas inter sese primasque figuras.* Luc.

thālāmūs, der Eheleut Schlafkammer, Ehebett.

Post ubi jam thalamis se composuere filetur. Virg. v. *Lectus.*

thālīā. *Nostra nec erubuit silvas habitare Thalia.* Virg.

(*Una ex novem Musis.*) v. *Musæ.*

thēātrālīs, das zum Schauplatz gehört. *Jura theatrales dum siluere*
loci. Mart.

Thēātrīcūs, idem.

thēātrum, ein Schauplatz. — *non redsunt iterum spectanda theatris.* H.
SYN.

SYN. Căvăă, cîrcûs, spectăcŭlum, scenă, sŭggestum. EPIT. Mărmorēum, ōrnatum, sūblimē, altum. PHR. Strŭxērāt hîc ōpērē îngēntî sūblimē theātrum, Cîvîcă nŏbilîbŭs plēbs ēst îmmîxtă theātrîs.

Thēbæ, ārum. *Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem.* Prop. (*Urbs fuit in Ægypto a Busiride rege condita, a Græcis Heliopolis dicta.*) SYN. thēbă, æ, vel thēbē, ēs. EPIT. Cădmææ, ēcchîŏniæ, syriæ, aŏniæ, vĕtērēs, clāræ, nŏbilēs, āntîquæ, cĕlebrēs, fāmŏsæ, sĕptĕmgĕmînæ PHR. ūrbs thēbānă, cădmæă, ēchîŏniæ ārcēs, Rĕgiă Cădmî tĕrră Dĕŏrum fĕrăx, ūrbs cŏndîtă Cădmŏ. Thēbē înclytă sĕptĕm lîmînîbŭs.

thēmîs, îs, idŏs, vel îstŏs.

Fatidicamque Themis, quæ tunc oracula tenebat. Ovid.

(*Cœli & terræ filia, Dea iustitiæ.*) EPIT. Æquă, jŭstă, încŏrrŭptă, întĕgră, sĕvĕră, ālmă, fătîdîcă, sacră. v. *Iustitia.*

thĕrăpnæ, ārum. (*Vicus est Laconie, in quo Leda Castorem & Pollucem, Helenam & Clytemnestram peperit.*) EPIT. āpollînĕæ, ūmbrŏsæ, vîrîdēs, tyndărĕæ, blāndæ.

thĕrmæ, ārum. warme Băder, Wasserbăder. EPIT. Călĕntēs, călîdæ, sălŭtărēs v. *Balneum.*

thĕsaŭrŭs. Scha; *Tthesauros ignotum argenti pondus & auri.* Virg.

SYN. Găză, dîvîtiæ, ōpēs, pĕcŭniă. EPIT. Lătĕns, dĕfŏsŭs, ābdî-tŭs. PHR. ōpum tŭmŭlŭs, ācĕrvŭs, cŏngĕrîēs. v. *Divitiæ.*

thĕseŭs, diff. 1. (*Ægei, Athenarum regis, filius, qui, Amazonibus debellatis, earum reginam Hippolytam rapuit, ex qua Hippolytum genuit: Minotaurum, duce Ariadna, quam postea deseruit, in Labyrintho occidit, eum amico Pirithoo ad rapiendam Proserpinam inferos adiit, sed, captus a Plutone, vinculis est mandatus, donec eum Hercules liberavit*) SYN. Ægîdēs EPIT. Ægîdēs, Trœzĕniŭs, măgnîfîcŭs, Nĕptŭniŭs PHR. Trœcĕniŭs hĕrŏs, Vîctŏr, Mînŏtaŭrî āb āfsĕrtă Mărăthŏnĕ sŭpĕrbŭs. Pîrîthŏi cŏmĕs. Quî priŭs ād Mănēs Thĕseŭs cŏmĕs îvît āmîco.

thĕtis, idîs. *Aut docuit Iulus hos Thetis aut didicit.* M.

(*Pelii Thessalie regis uxor, Nerei filia, Achillis mater, sumitur pro mari*) SYN. Nĕrînĕ. EPIT. Nĕrĕîs, æquŏrĕă. PHR. tîthŏniă cŏnjŭx, filiă Nĕrĕî. Mătĕr āchîllîs. v. *Thetys.*

thŏlŭs, ein Schild mitten im Gewŏlb da die Balken oder des Gewŏlbs Bogen zusammen stoßen. *Suspendive tholo aut sacra ad fastigia figi.* Virg

thŏrăx, ācis, ein Brustharnisch. *Imam inter galeam summi thoracis & aras* V. SYN. Lŏrică. EPIT. āhĕnŭs, nĕxîlîs, mŭltîplĕx, grāvîs, rŭtîlŭs. PHR. Fĕrrĕŭs āmbîbăt lŭmbŏs ātquĕ ārdŭă thŏrăx pĕctŏră, vîvîdă pĕctŏră mŭnît thŏrăcĕ ærîsŏnŏ.

thrăcēs, Vŏlker aus Thracien. *Thraces erant, acri quondam regnata Lycurgo.* V. SYN. Bîstŏniî. EPIT. ārmîgĕrî, trŭcēs, āudăcēs, Mărtîi. PHR. (*Virg. 1. Æneid*) tĕrră prŏcŭl văstîs cŏlîtŭr Măvŏrtîă cămpîs.

thrăciă, vel thrăcă, æ, vel thrăcĕ, ēs. (*Europæ regio, Macedoniæ ad occasum proxima, a septentrione Istrum habens, ab oriente Pontum, a meridie Ægeum mare. Dicta Thracia a Thrace, Martis filio.*)

thrŏnŭs, ein Fürstlicher Stul oder Sessel. SYN. Sŏlîum. EPIT. Rĕgălîs, rĕgiŭs, āurĕŭs, ĕbŭrnĕŭs, ĕbŭrnŭs, āurătŭs, sŭblîmîs, āltŭs, ĕcĕlsŭs, PHR. Rĕgălîs, rĕgiă sĕdēs, rĕgălĕ tribŭnăl. v. *Solium.*

thŭlĕ,

Thülē, ēs. (*Insula fuit extrema earum, quæ in septentrionali oceano Romanis fuerunt cognitæ ultra Orcades sita.*) EPIT. Hēspēriā, nigrā, inhōspitā, impēviā, rēmōtā, gēlidā, ūltimā, glācialis. PHR. Rātībūs nōn pērvīā thülē, hēspēriæ vādā calīgāntiā thülēs.

thūribulum, Wehrauchfaß. *Thuribulo & patera quæ tertia vasa, &c.* Virg. v. *Acerra.*

thūritēr, Wehrauch tragend. *Totaque thuriferi Panchaia dives abeni.* Virg.

thūs, thūris, Wehrauch. *Angulus iste feret piper & thus ocyus uvæ.* H. EPIT. Sābaeum, Eōum, Nābāthaeum, pānchaeum, pānchāicum, māscūlum. PHR. thūrēā micā, thūris ārēnæ glōbūli, lācrymae, thūrēā grānā, dōnā, mūnērā thūris ōdōres, hōnōrēs, thūris ācērvūs, cūmūlūs, ōdōrātæ āristæ, ōdōrātā sēgēs. Sābaeūs, āffyrīūs ōdōr, sābaeae mērcēs, ārābūm gāzæ, thūris ōdōrātī pīnguīs vāpōr, fūmūs, īndiā mīttit ēbūr, mōllēs suā thūrā Sābaei.

thūs ādōlēo, Wehrauch anzünden, opfern. PHR. thūrē cōlo, vēnērōr, ādōro, plāco, thūris hōnōrēs fēro, rēfēro, ādōleo, tēmplum vōtīvō thūrē vāpōro. Dōnīs Sābaeis ārās struo, cūmūlo, thūris hōnōrē dīgnātī. Thūrā fēram rāpīdīs sōlēnniā flāmmis pācālībūs flāmmīs. In sacros fōcōs thūrā dārē, fūmōsīs āddērē thūrā fōcis. v. *Sacrifico, Adoleo.*

thyadēs v. Bacchæ.

thyāsūs. *Instituit Daphnis thyasos inducere Baccho.* Virg.

(*Saltatio in honorem Bacchi.*) EPIT. Lēvis, tērrībilis, raucūs, fūrēns.

thyēstēs. *Tereos aut cœnum crude Thyesta tuam.* M.

(*Pelopis filius, Tantalii nepos, cui frater Atreus adulterium ejus cum uxore suo ulturus filium epulandum apposuit, quæ crimina Sol abominatus retro fugisse fingitur.*) SYN. tāntalīdēs. EPIT. Pēlōpēiūs ādūltēr scelerātūs, īntēlix, dīrūs, mīserāndūs, mīser.

thymum & thymus, welscher Quendel, Thymian.

— *redolentque thymo fragrantia mella.* Virg.

EPIT. ōdōrum, ōdōrātum, rēdōlēns, ōlēns, fragrans, āttīcum, suāvē, dūlcē, Cēcropsium, hyblaeum, grātum, mōlle. PHR. āpībūs grātum, īndē thymō pāscūnt āpēs. Lūxūriāt sic mōllē thymum.

tīārā, vel ās, Hauptzierde. — *sceptrumque sacerque tiaras.* Virg.

SYN. Mitrā, galēnūs. EPIT. Lūnātā, sacrā, gēmmātā, tūlgēns, mīcāns, Eōā, bārbārā, bārbāricā, Phrygiā. v. *Mitra.*

tībērīs, vel tibrīs. *Albula, quem tiberim mersus tiberinus in undis.* O. (*Fluvius Italiæ, qui, ex Apennino defluens & Etruriam ab Umbria dividens, Romam transit & deinde apud Ostiam in mare illabitur. Primum ab aquæ albedine vocabatur Albula deinde a Tibri, rege Thubscorum, circa eum occiso, dicitur est Tibris, postea a Tiberino, rege Albanorum, in eo submerso, appellatus est Tiberis, vel Tiberinus.*) SYN. ālbulā. EPIT. Aūsōniūs, rāpāx, tyrhēnūs, Rōmūlēus, Rōmānūs, ītālūs. PHR. thūsēus, tībērīnūs āmnīs, tībrīs āquæ hēspēridum fluvīus, tībērīnā flūēntā, tībērīnī flūmīnis ūndā.

tībi. *Sparge, marite, nuces, tibi deferet Hesperus Getam.* Virg.

Cuncta tibi cererem pubes agrestis adoret. Virg.

tībīā, eine Pfeiffe. *Incipe Mœnalias mecum mea tibia versus.* Virg. v. *Fistula.*

tībīcēn, inīs, ein Pfeiffer. *Tibicen traxitque vagus per pulpita vestem.* Juv.

- Juv. EPIT. Cānōrūs, pērtūs, blāndūs, lētūs, rūstīcūs, hīlārīs. PHR. Cālāmō lūdērē dōctūs, pērtūs. v. *Citbarædus*.
- Tibicīnā, eine Pfeifferin. *Ebria nos madis rumpit tibicina buccis*. M.
- Tibūllus. (*Prænomine Albinus, poeta fuit elegiographus, Romæ natus, Hirtio & Pansa Coss. Parentes habuit ex equestri ordine. Familiariter habuit Horatium & Ovidium. Obiit Romæ virente adhuc ætate.*) PHR. Cārmīnā pīērī flōrēscūnt sacra tībūllī. v. *Poëta*.
- tigrīs, fluv. *Tigris & Euphrates sub tua jura fluent*. Prop.
Et Tigris, & rubri radiantia litora ponti. Manil
(Insignis Asiæ fluvius in Armenia, nascens ex loco edito conspicuoque fonte, nec prius Tigris dicitur, quam Medorum fines attigerit, unde desertur in Aretbusum lacum. Mox Arabas præterfluens Mesopotamiam amplectitur & Hydaspem accipiens Euphratem, quo desertur in sinum Persicum) PHR. Quāquē cāpūt rapīdō tōllit cum tigrīdē māgnūs Eūphrātēs, mīsīt āchœmēniō quidquid dē tigrīdē Medus.
- tigrīs, ein Tiegerthier. (*Animal velocissimum ac fœvissimum.*)
Tigridis exuvie per dorsum a vertice pendent Virg.
Armeniaque tigres, austroque agitata Charybdis. Ovid.
- EPIT. ārmēniā, Pārthīca, Caūcāsēā, Gāngētīcā, Indā, Hyrcānā.
 PHR. Fēræ tigrēs. ārmēniās cūrrū sūbjūngērē tigrēs Sītiēns ūt tigrīs ācērbā crūōrem.
- tīmāvūs. (*Fluvius juxta Aquileiam, novem nascens capitibus, unoque ostio se in mare volvens*) EPIT. āntēnōrēūs, Phrygiūs, mūltitīdūs, āmyclæūs, Oēbālīūs, gēlīdūs.
- tīmēns, ēntīs, furchtsam v. *mox timeo*.
- tīmēo, fūrchten. *Saxa nec obliquo dente timendus aper*. Ovid.
 SYN. Fōrmīdo, vērēōr, mētūo, ēxtīmēsko, pērtīmēsko, pāvēo, trēmō, trēmīsko, cōntrēmīsko, trēpīdo, rēfōrmīdo, hōrrēo, pērhōrrēsko. PHR. tīmōrē, mētū pērcēllōr, tūrbōr, pāvēo, trēpīdo, trēmō, frīgēo, pāllēo, hōrrēo, tīmōr ārtūs ōccūpāt, mēntē premīt, trēmēfāctā nōvūs pēr-pēctōrā cūndīs īnsīnuāt pāvōr, āttōnītōs sūbitūs trēmōr ōccūpāt ārtūs, ōbstūpūrē ānīmī, gēlīdusquē pēr īmā cūcūrrīt ōfsā trēmōr.
- tīmīdūs, furchtsam. *Illesum timidus unguibus esset onus*. Mart.
 SYN. trēpīdūs, pāvīdūs, vel īmbēllīs, īgnāvūs. PHR. Mētū ēxsānguīs, trēpīdāns, pāllēns. Fōrmīdīnē cāptūs, āmēns, mēntīs īnōps, īmpōs ānīmī, tērrōrē pāvēns, vel pēriculā, vūlnērā tīmēns, rēfōrmīdāns, īnūtilīs ārmīs. v. *Territus, timor*.
- tīmōr, ōrīs, die Furcht. *Res est solliciti plena timoris amor*. Ovid.
 SYN. Mētūs, fōrmīdo, pāvōr, tērrōr, trēmōr, hōrrōr. EPIT. āncēps, dūbīūs, trēpīdūs, pāvīdūs, gēlīdūs, ēxsānguīs, hōrrīdūs, pālīdūs, frīgīdūs. PHR. Pāvīdūs hōrrōr, gēlīdūs tōipōr, pēssīmūs īndūbīūs aūgūr tīmōr, ēxpēns quīētīs, mālūs īntērpēs tērum mētūs, pēctūs cōnstrīngēns, glāciāns, cūrās gīgnēns, sēmpēr ānxīūs, ōmnīā sōllīcītō sūnt lōcā plēnā mētū, Pēdībūs tīmōr āddīdīt ālās. v. *Timeo*.
- Timoris effectus*: TREMOR, das Zittern. Gēlāt ōrā pāvōr, grēfsūsquē trēmīscūnt, trēmōrquē ōmnībūs īncēssīt gēlīdūs, āttōnītōs sūbitūs trēmōr ōccūpāt ārtūs. FRIGUS, Kälte. Mīhi frīgīdūs hōrrōr mēmbrā quātīt, gēlīdusquē cōīt fōrmīdīnē sānguīs. Frīgīdīōr glācīē sēmi ānīmīsquē fūī. PALLOR, Bleichfarbe. Ōrā mētū pāllēnt, līnguam sūā vērbā rēlīnquūnt, illē dīū pāvīdūs pāritēr cum mēntē dōlōrē pērdīdērāt. HORROR, das Grauen. ōbstūpūī gēlīdusquē

quē cōmās ērēxērāt hōrrōr, tūnc pērcūlīt hōrrōr mēmbrā dūcīs, rīgūērē cōmā, āt sēnsūs gēlīdūs stupēfēcērāt hōrrōr. SUDOR, der Schweiß. itquē tīmōr tōtōs gēlīdō sūdōrē pēr ārtūs, ōllī sōmnum īngēns rūpīt pāvōr, ōsāquē ēt ārtūs pērfūdīt tōtō prōrūptūs cōrpōrē sūdōr. v. Terroi.

Tinėā, ein Schwab, Gewürm, so die Kleider verderbet. EPIT. agrēstīs, īnērs, ēdāx, hōrrīdā, fōedā, tūrpīs. PHR. īllīc ærūgō ēt tinēā dōmīnāntūr edācēs, mīsērābilē tūrpēs ēxēdērē cāpūt tinēā.

tīngo, tīnxī, eintunfen. *Ferret iter, celeres nec tingeret equora plantas.* V. SYN. īmbūo, fūco, cōlōro: cōlōrē īnfīcīo, sātūro, līno, īllīno, mēdicōr, vītīo, vel mādēfācīo, īmmērgo. PHR. Lānam seu vėl-lērā cōlōrē, fūcō, vēnēnō, vel mūrīcē tīngērē. mēdicārē, fūcārē, īmbūērē, ālbētēs īnvērtērē lānās.

tīnnīo, īs, flingen, hell tōnen, schallen. SYN. tīntīno. PHR. tīnnītum ēdo, tīnnītū āērā pūlso.

tīnnītūs, ūs, Klang. *Tinnitusque cie & matris quate cymbala circum* V.

EPIT. ācūtūs, ārgūtūs, sōnāns, raucūs, cōnfūsūs, rēpētītūs, crēbēr. tīnnūlūs, hell flingend. *Tinnula jam fragili respiret fistula buxo.* Calp. tīsīphōnē. *Tisiphones atro si ferit angue caput.* P.

(*Una e Furiis, a cadibus puniendis dicta.*) EPIT. Sāvā, fērōx, atrōx, īmmītīs. PHR. Nōctīs ālūmna, cādīum vīndēx, ūltrīx. v. *Furiæ.*

tītān, ānīs, Flammiger an Titan, ut alentes hauriat undas. Luc.

(*Filius cœli & terræ, Saturni frater, a quo Titanes, inter eos fuit Hyperion, pater Solis, unde & Sol Titan dicitur.*) SYN. Sōl, phœbus. v. Sol.

tītānēs, Titanas immanemque turbam. (Jamb. cum Syll.) Hor.

(*Titanes & terræ filii, qui contra Saturnum pugnarunt. Eos cum Gigantibus confundunt poetæ*) v. Gigantes.

tītānīus, Vix hebes has horas ardor titanius afflat. Av.

tītthōnus, titboni croceum linquens aurora cubile. V.

(*Laomedontis filius, raptus ob pulchritudinem ab Aurora, hinc senior factus, morte filii Memnonis accepta, versus est in cicadam.*)

EPIT. Mygdōnīus sēnēx.

tītillō, tītēln, titillare magis sensus, quam ledere possunt Luc.

SYN. Mūlcēo, dēmūlcēo, pērmūlcēo, ōblēcto, dēlēcto, dēlīnīo, ālīcīo, āllēcto.

tītīo, ōnīs, ein Feuerbrand. Nulla quies datur a stultis titionibus ignis. B.

tītubo, wanfen. Ille mero somnoque gravis titubare videtur. O.

SYN. Vācillo, lābo, nūto, lābāfco, hæsīto. v. Nuto & Ebrius.

tītūlūs, ein Titul. Utilitas tua sit, titulus donetur amicæ. Ovid.

tītūlī, ōrum, Ehrentitul. EPIT. illūstēs, īnsīgnēs, cēlebrēs, sūpērbī, grāndīlōquī. SYN. Nōmēn, laūs, hōnōr, mōnūmētum. PHR. tītūlīs ōrnātā sūpērbīs, īnsīgnēs laūdum tītūlōs nūmērābo tūārūm. v. Nobilitas.

Tītūūs. Porrectisque novem tityus per jugera terræ. Tib.

(*Jovis & Floræ filius, intra terræ viscera, in qua se Junonis mater metu abdiderat, natus, unde terræ filius creditur. magnitudine immanis gigas. Hic quum aliquando Apollinis matrem Latonam de stupro interpellasset, Apollinis telis confixus, aut, ut alii volunt, fulmine ictus, ad inferos detrusus est, ubi humi exporrectus, jecur perpetuo renascens vulturi lancinandum præbet.*) EPIT. tērrīgēnā, tēmērārīūs,

rīus, aūdāx, foedus, tūrpis, lāscivus, impius, immānis, ingēns, miser, infelix. PHR. terrae omnīpōtētis ālūmnus. Hīc rōstrō immānis vultur adūncō immōrtālē jecur tūndit.

Tmōlus, *alias* timōlus. (*Lydiae mons, Sardibus incumbens, ex quo Padolus amnis perfluit, aureas trabens arenas.*) EPIT. āērīus, virēns, virīdis, grātus, amoenus.

tōgā, ein langer Rock. *Eminet effuso cui toga laxa sinu.* Tib.

EPIT. rōmānā, Aūsōniā. Lātiā, lōngā, fluēns, lāxā, pācificā, ūrbā. nā. v. *Vestis.*

tōpātus, mit einem langen Ehrenrock gefleidet.

Romanos rerum dominos, gentemque togatam. V.

tōlĕro, erdulden. *Pallanta adjungam sub te tolerare magistro.* V.

SYN. Fĕro, pĕrfĕro, pātior, sūstīneo, subeo, ēxhaurio, ēxāntlo.

PHR. Cāsibus ēxĕrcĕor, āgitōr, jāctōr mālīs intrāctus, fācīlisquē pātī. v. *Patior.*

tōllo, sūstulī, aufheben, wegnehmen.

Idem venturos tollemus in astra nepotes. Virg.

SYN. ēveho, ēxtollo, ēffro, ērigo, āttollo, vel aūfĕro, dētrāho.

tōlōsā. (*Urbs testosagum, in ea parte Narbonensis Galliae, qua in Pyrenaeos montes vergit, cujus incole dicuntur tolosani.*) EPIT. Māgnā, pōpūlōsā, splēndīdā, celebris, inclytā, dīvēs, pōtēns, dōctā fācūndā. PHR. Clārā vīris. Tālis ērāt māgnāe spēcīēs āntiquā Tōlōsae. Lētā tēgunt dēxtrā cōllem vīnētā prōpīnquum. Hāc rēgīo pāret ad mōntēs ēxtēnsā Gēbēnnōs. Tēstosāgēs māgnā quōndam dītīōnē tēnebānt.

tōnāns, *Nurus tonantis occidit, natus jacet.* (Jamb.) Sen. v. *Jupiter.*

tōnāt, es donnert. *Aspera vel paribus bella tonare modis.* M.

PHR. Caelum tōnāt ōmnē frāgōrē, ingēns frāgōr āthērā cōmplēt tōnitrū caelum ōmnē cīētūr. Caelum ōmnē īntōnāt. Māgnō mīscētūr mūrmūrē caelum. Caelō frāgōr īntōnāt ingēns, tōnitrū caelum tellūsque trēmīscit, tōtō rēsōnānt tōnitrūā caelō, pāter ōmnīpōtēns tōnāt. īntōnāt, fūlmināt. v. *Fulgur & tempestas.*

tōndĕo, tōtōndī, scherēn. *tondebit pueros jam nova nupta tuos.* M.

SYN. āttōndĕo, dētōndĕo. Fĕrrō sēcārē, rēsēcārē, ābscīndere. PHR.

tōndĕnt dūmētā jūvēncī. Lētus īn ūmbrā tōndĕbāt nīvēā cāndēntiā vēllērā lānā, nēc mīnūs īnfērēā bārbās, īncānāquē mēntā Cīnyphī tōndĕnt hīrcī sētāsquē cōmāntēs.

tōnitrū, vel tōnitrūs, ūs, Donner.

Desuper infundam & tonitru caelum omne ciebo. Virg.

EPIT. Grāvē, raucum, sōnōrum, tērrīficum, cōrūscum, vāgum, sūbitum, hōrrīsōnum, tērrībilē, rēbōāns, cōmmōtum. PHR. Aethērīus frāgōr, tūmūltus, strēpītus, frēmītus, sōnītus. Frāctō ēxplosā tōnitrūā caelo. v. *Fulmen & fulgur.*

tōnsōr, ōris, ein Scherer. EPIT. Fīdus, fīdēlis, dōctus, solērs, vīgīl, īndūstrius cūltus. PHR. Dōctus rēsēcārē cāpillōs. Dōctus et hīrsūtās ēxcōlūisse gēnās.

tōnus, ein Ton, Gelaut. *tedia dulcisonis auferat illa tonis.* Capell.

EPIT. Dūlcīs, suāvis, grātus, āōnūs, flēbilis, lūgubrīs.

tōrcūlār, arīs, Traubenfelser. *Calcaturus erat qui torcularia solus.* F.

SYN. Prelum. EPIT. strīdēns, premēns, strēpēns, ūdum, mādīdum. v. *Prelum.*

tōrĕumā, ausgestochene Arbeit. *tolle puer calices tepidique torcumatæ Nili, Mar,*

Tōrmēntum, Folterung. SYN. pœnā, sūpplicium, crūciātus. v. *Pœna*.

tōrmēntum bellicum, allerley grob Geschütz. SYN. Māchīnā bellicā, bāl-
listā. EPIT. Mūrālē, fūlmīneum, æneum, immānē, strēpens, tōnāns.
Vulcānium Māvōrtium PHR. Māchīnā fūlmīnis æmulā. Fūlmīnēō
vālīdōs, quæ dējīcīt impētē mūrōs. v. *Ballista & Machina*.

tōrōsus, fleischicht. *Hic populos ridet, muliumque torosa juvenis.* Pers.
SYN. Lācērtōsus, nērvōsus.

tōrpēdo, Faulheit. *Qui non indomitam miræ torpedinis artem.* Cl.

tōrpēo, trāg senn,arren. *Nec torpere gravi passus sua regna veterne.*
V. SYN. tōrpēscō, stupēo, stupēscō.

tōrpīdus, ā, um, faul und trāg. SYN. tōrpēns.

tōrpōr, ōris, Trägheit. *Sed ne torpor iners, & mors imitata quietem.* S.
v. *Stupor, pigritia, languor*.

tōrquātus, eine Halskette tragend. *Aspice torquatum & referentem
signa &c* V.

tōrquēo, tōrsī, winden, biegen. *Annua ex ima sibila torquet humo.* P.
SYN. īntōrquēo, flecto, īnflecto, vel crūcio, vēxo, ēxcrūcio, āngo,
pūngo, vel vibro, jāculōr.

tōrquēns, & tōrquīs, ein Halsring.

Sæpe Deum noxis ornatæ torquibus aræ. V. v. *Monile*.

tōrrēns, ein Regenbach. *Dardanius torrentis aquæ, vel turbinis atrī.* V.

EPIT. Rāpāx, rāpīdus, præcēps, vēlōx, tūmīdus, vīolēntus, āquō-
sus. PHR. rūēns dē mōntībūs āmnīs, ūndīs plūvīālībūs āctus, rīpīs
cāpācībūs āffūsus. Rāpāx cādīt pārtēsquē lāpsī mōntīs ēxēsās rōtāt.
(*Ovid. torrentem alloquens.*) pārvūs ērās (mēmīnī) nēc tē trānsīrē
rēfūgī, sūmmāquē vīx tālōs cōrrīgīt ōrā mēōs, nūnc rūīs ōppōsītō
nīvībūs dē mōntē sōlūtīs ēt tūrpi crāssās gūrgītē vōlvīs āquās. v.
Fluvius, Inundatio.

tōrrēo, dorren, braten. *Et torrere parant flammis & frangere saxo.* V.

SYN. āffō, vel ūro, crēmo, ādūro, pērūro, ēxūro PHR. īnsērtō
tōrrērē ēxsānguīā fērō. Vīscērā casāum pēcūdum ōrdīnē āhēnā lō-
cānt ālīī, fūsīquē pēr hērbam sūbjīcīunt vērūbūs prūnās, ēt vīscērā
tōrrēt. v. *Uro*.

tōrrīdus, verdorret. *Semper sole rubens & torrida semper ab igne.* V.

SYN. ūstus, ēxūstus, vel ārīdus, siccus, ārēns.

tōrīs, ein glühender Brand. SYN. tītīo. EPIT. ārdēns, fūmāns, āmbū-
stus, āccēnsus. PHR. tōrrēm āmbūstum rūtīlāntē fāvīllā āccīpīt. Fū-
nēreum tōrrēm mēdiōs cōnjēcīt īn īgnēs.

tōrtīlis, frumm. *Hunc aut tortilibus vibrata falarica nervis.* Luc.

tōrtōr, ōris, ein Folterer. *Tunc felix quoties aliquis tortore vocatur.* J.
v. *Carnifex*.

tōrūs, Bett. — *viridante toro confederat herbæ.* V.

SYN. Lēctus, cūbīlē, vel lācērtus, nērvūs.

tōt, so viel. *Insignem pietate virum tot adire labores.* V.

tōtīdem, eben so viel. *Errantes pelago totidem sine sidere noctes.* V.

tōtīēs, so oft. *Ne populum extrema toties exoret arena.* Hor.

tōtūs, gang. *Instabat tota nocte canis.* Tibull.

tōxīcum, Gift. *Aspicias & miti sub adunco toxica ferro.* Ovid.
v. *Venenum*.

trābēā, eine alte Gattung königlichen Kleids, auch von Auguribus ge-
braucht. *Succinctus trabea larvaque ancile gerebat,* Virg. v. *Vestis*.

trābēātūs, mit solchem gefleidet. *Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini.* Ovid.

trābs, äbis, ein Balke. — *hic trabibus contextus.* V.

SYN. tignum, tigillum, rōbūr. EPIT. Lōngā, firmā, sōlidā, vālidā, ārbōrēā, frāxīnēā, quērnā, ācērnā, cōntēxtā, cōmpāctīlīs. PHR. āgrēdiōr trābībūs quērnīs, ēt rōbōrē sēcto, *trabs pro navi.* Vāstūmqū cāvā trābē cūrrīmūs æquōr.

trāctābilīs, gut zu handeln. *Quassatæque rates, & non tractabile cælum.* V. SYN. Dōcīlīs, fācīlīs, mānsuētūs, bēnīgnūs. v. *Comis.*

trācto, handeln. *Tractari non invenio, cur non sit acerbum,* Lucr.

SYN. āttrācto, cōntrācto, tāngo mānībūs, pērtēnto, vērso, volūto, vel mūlcēo, dēmūlcēo, lēnio, dēlīnio, vel dispūto, dīssēro, dōcēo.

trāctūs, ūs, die Gegend. SYN. ōrā, plāgā, rēgio, tellūs, tērrā, solum.

trādītūs, ūbergeben. *Traditum ab antiquis mortem servare, &c.* Hor.

trādo, tradīdī, ūbergeben. — *nuper mihi tradidit Ægon.* V.

SYN. prōdo, vel dō, prābēo, tribūo, vel dōcēo, dīco, nārro, rēfēro, mēmōro, cōmmēmōro.

trādūco, tradūxī, ūberfūhren. *Atque satas alio vidit traducere messes.*

V. SYN. trānsfēro, ābdūco, cōnvērtō, rēfēro, cōnfēro, vel prōdūco, prōtrāho, āgo, dūco, cōnsūmo, vel trājīcīo, trānsvēho.

trāgīcūs. *Carmine qui tragico vitem certabit ob hircum.* H.

trāgœdiā, ernstlich Schauspiel. *Effutire leves indigna tragœdia versus.* H. EPIT. tristīs, mœstā, flēbilīs, lācrymōsā, grāvīs, sevērā, ānīmōsā. PHR. trāgīcum cārmēn, trāgīcā Mūsa. Cāmœnā grāndē sōnāns, trāgīcī, trāgīcōs dēcēt īrē cōthūrnōs. v. *Cothurnus.*

trāgœdūs, ein Schauspieler. *Hæc de comœdis te consulit illa tragœdum.* Juv. EPIT. Grāvīs, vōcīfērāns, mœstūs. PHR. stābat rōmā grāvēs sīmūl āuditūrā trāgœdōs.

trāho, trāxī, ziehen, schleifen. *Ne trahat & mensa ducat in orbe notas.* Tib. SYN. ēxtrāho, āttrāho, haurīo, vel rāpio, dūco, ābdūco, vel āllicīo, āllēcto, īmpēllo.

trājīcīo, trājēcī, ūberfahren. — *æthereo cursu trajecerat axem.* V.

SYN. trānsēo, trānsgrēdiōr, vel trānsmittō, trādūco, trānsfēro, trānsvēho, vel trānsfīgo, trānsādīgo.

trāmēs, itīs, Fußpad. *Quæ facit assidua tramite vulgus iter.* Fr. v. *Callis, via.*

trāno, ūberschwimmen. — *magnos Erebi tranavimus amnes.* V.

SYN. trānsno, trānsnāto, vel trānsēo, trānsmeo. PHR. Nāndo, nātātū trājīcīo, trānsnārē sōnōrās tōrrēntum fūrīās. Sūpērānt mōntēs ēt flūmīnā trānānt. v. *Nato.*

trānquīllūs, ruhig, windstill. SYN. Quīētūs, plācīdūs. pācātūs.

trānquīllītās, ātis. Stille. SYN. Pāx, quīēs. v. *Quies, Pax, Mare tranquillum, serenum, sedum.*

trānsādīgo, durchstechen. SYN. trānsverbēro, trānsfīgo, trānsfōdiō. v. *transfigo.*

trānsēndo, ūbersteigen. SYN. Sūpēro, trānsgrēdiōr, āscēndo, v. *Ascendo.*

trānscribo, ūberschreiben. *Et sua Dardaniis transcribi sceptræ colonis.* Virg.

trānsēo, fūrūbergeben. *Et maris Jonii transferitis aquas.* Ovid.

SYN. trānsgrēdiōr, trānsmeo, trānsmigro, trājīcīo, pērmēo, trānsēendo, trānsmittō, pēnetro, pērvādo, rūmpo, pērrūmpo, trānsīlīo, vel

vel emitto, prätereo. PHR. viam facio, apërio, iter tento, teneo.
v. *Eo*.

trāsfëro, trāstüli, von einem Ort zum andern tragen.

Transferes & longam multa vi muniet albam. Virg.

SYN. Trāsvëho, trāspërto, trājicio, trāsmitto, trādūco.

trāsfigo, fixi, durchstechen. *Meque pedes stricto medium transfigere ferro.* V. SYN. trānsädigo, trānsiödio, trājicio, trāsvërbëro, cōfödio. PHR. Cōpus, pëctus, lätus, viscëra ferro figo, födio, përföro, trānsfigo. Ferrum per viscëra, per pëctus ago, ädigo, exigō, ferrum in iliā mergo, ënsem pëctore cōdo.

trānsfödio, v. *supra transfigo*.

trānsförmö, in eine andere Gestalt bringen. SYN. trānsfigūro, mūto, immūto, vário. PHR. Vetëres mūtäre figūrās, förmās variātus in ömnës. v. *Metamorphosis*.

trānsfugā, ein Abtrünniger. *Nudus castra peto & transfuga divitum.* (Chal.) Hor.

trānsigo, verreiben. — *simul miserabile transigat ævum.* V.

trānsilio, überspringen. *Stridens & celeres incognita transilit umbras*

V. SYN. trānsëo, trājicio, përmëo, pënetro, përvädo, përrümpo, prätereo.

trānsitus, Ueberfahrt. *Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit.* Ovid.

trānslatüs, verwendet, verändert. *Eheu! translatos alio mærebit amores.* Hor.

trānsmigro, v. *transeo*.

trānsmūto, verwechseln. — *ima loca transmutat dextera laevis.* Luc.

trānsnato, überschwinmen. SYN. ënato, v. *trano*.

trāsvërbëro, durchschlagen. *Et jacet, illa velans clypei transverberat æra.* V. SYN. trānsfödio, trānsfigo, v. *transfigo*.

trāsvërsüs, überzwang. SYN. Oblīquüs.

trāpëtum, i, vel trapës, ëtis, eine Dehlmühl, EPIT. ünctum, mädidum, palladium, dürum, märmörëum, rüde.

trëcëni, Drenthundert. *Non si trecentis quotquot eunt dies.* (Alcaic.) H.

trëcënti, idem. *Expertos belli juvenes ast illa trecentos.* V.

trëmëfacio, zittern machen. *Annuat & totum nutu tremefecit Olympum.*

V. SYN. tërreo, ëxtërreo, trëmörë cōncütio.

trëmëndus, erschrocklich. SYN. Hörridüs, hörribilis, tërribilis, hörrëndus, tërriticüs.

trëmëns, zitternd. *Arma diu senior diffueta tremantibus ævo.* V.

SYN. Trëmëbündüs, trëmëfäctüs, v. *infra trepidus*.

trëmo, trëmüi, zittern, fürchten. *Armorum & radiis picta tremebat aqua.* P. SYN. trëmisco, cōntrëmisco, trëpido, hörrëo, vel vácillo, nūto, läbo. PHR. ättönitös sūbitüs trëmör öccupät ärtüs. Gélidus quë cūrrit imä pë r öfsä trëmör. v. *timeo*.

trëmör, öris, das Zittern, Furcht. — *subitus tremor occupat artus.* T.

SYN. trëpidatio, hörrör, pävör, tīmör, v. *timor*.

trëmülüs, zitternd. — *oculi tremulo fulgore micantes.* Ovid.

SYN. trëmëns, trëmëfäctüs, trëpidäns, trëpidüs, trëmëbündüs, pävidüs, tīmīdüs, tërritüs, cōntërritüs, v. *timens*.

trëpido, fürchten. *Ingenti trepidare metu, &c.* V. SYN. trëmo, hörrëo.

trëpidüs, erschrocken. *Accepit trepidos ac Nefam dicere jussit.* V.

SYN. trëmëns, trëmëfäctüs, trëpidäns, trëmëbündüs, pävidüs, tīmīdüs, tërritüs, cōntërritüs, cōncūsüs, ëxtërritüs, vácilläns, v. *Timens*.

Tribulūs, eine Gattung Disteln, Stralen genannt. EPIT. *acūtūs, āspēr, hōrridūs, mōrdāx, scābēr, rīgīdūs.* PHR. *Et pēdībūs nūdīs tribulōs cālcābīs acūtōs.* Lölum, tribuliquē fātīgānt Trītīcēas mēfsēs.

tribūnāl, ālīs, ein Richterstuhl. *Quod faciat magnas turpe tribunal opes.* O. SYN. *thrōnūs, sōlīum.* EPIT. *sublīmē, jūrīdicum, æquum, jūstū.* PHR. *Jūdīcīs, jūrīdicum sōlīum, sēdīlē, fōrēnsīs sēdēs.* Stāt jūdīcīs āntē tribūnāl pāllīdūs. Jūrīdicumquē rēōs cōgīt pāllērē tribūnāl.

tribūnūs, ein Zunftmeister. *Sumere depositum clavum fierique tribunum.* Hor.

tribūo, geben, zulassen. *Riserunt faciles & tribuere Dei.* Mart. SYN. *Do, præbēo, trādo, largiōr, impēitio, vel dēfēro, cōndo vel arrōgo, ādscrībo.*

tribūtum, Geldsteuer. *Et soli domino ferre tributa potest.* Ovid. SYN. *Vēctīgāl, pōrtōrīum. v. Vēctīgāl.*

trīcēps, dreyköpfig. *tuque triceps Hecate.* (Init. Hexam.) Ovid.

triclinīum, Gemach, darinn man ißet.

Hunc jam luxuriæ pars & triclinia templis. M.

trīcōrpōr, das drey Leiber hat. *Geryonis peteret quum longa tricorporis arva.* Str.

trīcūspīs, dreyspizig. — *positoque tricuspide telo.* Ovid.

Trīdēns. *Fudit aquam magno tellus percussa tridenti.* Virg.

(*Ferramentum, tres habens cuspides, quale poetæ Neptuno pro scepro adscribunt.*) SYN. *Fūscīnā.* EPIT. *Sævūs, æquōrēūs, mīnāx,*

trīfīdūs, ūncūs, ādūncūs, vālīdūs, tērrīfīcūs, Nēptūnīūs. PHR. *Triplēx, trīsūlcā cūspīs, hāstā. Nēptūnī scēptrum. Fūscīnā dēntē mīnāx, æquōrā mūlcēns.*

Trīdēntīfēr. *Regna vagæ dixi sortite tridentifer undæ.* Ovid.

trīdūm, drey Tag. *Si totius tibi triduo legatur.* (Phal.) Mart.

trīfaūx, drey Schlüngig. *Cerberus hæc ingens lotratu regna trifauci.* V.

trīfīdūs, drey spaltig. *Najades hesperiæ trifida fumantia flamma.* Ov.

trīgēsīmūs, dreyßigst. *Bis jam pæne tibi consul tricesimus instat.* P.

trīgīntā, dreyßig. *ter triginta quadrum partes per sidera reddant.* M.

Triginta magnos volvendi mensibus orbes. V.

trīlīnguīs, dreyzüngig. *Caudam & recedentis trilingui.* (Jamb. cum syll.) Hor.

trīnacriā. *vid. Sicilia.*

SS. Trīnītās, ātīs, die heilige Dreyfaltigkeit.

Monstrans honorem Trinitatis hospite. (Jamb.) Pr.

SYN. *trīās.* EPIT. *Sānctā, ālmā, vērērāndā, ādōrāndā.* PHR. *Ætēr-nūs Gēnītōr, prōles æquāvā pārēntī, Spīrītūs ōmnīpōtēns, āmbōrum mūtūūs ārdōr. Pērsōnā triplēx sūbstāntiā simplēx, æquālīs, cōn-cōrs, ātquē cōævā sībī. v. Deus.*

Trīōnēs. (*Stellæ septem, versus aquilonem circulumque biemalem sitæ, fidus illud conficientes, quod Græci Arcton, nostri Ursum & Plaustrum appellant.*) EPIT. *Hypērbōrēī mādīdī, frīgīdī, scythīcī, glāciālēs, nīvōsī, rīgīdī.* PHR. *Irē pēr ēxtremum Tānāim pigrōsque trīōnēs, ārētūrum, plūviāsque Hyādās gēmīnōsque Trīōnēs.*

triplēx, dreyfaltig. *Nec vani triplices brevesque mappæ.* (Phal.) M.

trīpūdīo, tanzen, hüpfen. SYN. *ēxsūlto, sālto. v. Salto, Choreia.*

trīpūs, ödīs. *Et tripodas geminas, auri duo magna talenta.* V.

(*Mensa in templo Apollinis Delphici, qua superposita Phæbus vaticinaba-*

nabatur.) SYN. Cōrtinā. EPIT. sēcēr, fātīdīcūs, præsāgūs, cēlebrīs, Dēlphīcūs, āpōllīnēūs.

trīrēmīs, Drehrudrig. *Nauseat ac locuples quam ducit prima triremis, v. Navis.*

trīstīs, traurīg. *Post tamen & misero tristis & asper amor.* Tibull.

SYN. Mœstus, mœrēns, dōlēns, āfflīctūs, ānxīūs, sōllīcītūs, cōntrīstātūs. PHR. Mœrōrē, trīstītīā, ærūmnīs prēsūs, dējēctūs, gēmēns, trīstītīā, mœrōr mēntem prēmīt, vērāt. *v. Doleo & Tristitia.*

trīstītīā, Traurigkeit. *Pectora tristitiae dissoluenda dedit.* Tib.

SYN. Mœrōr, mœstītīā, dōlōr, āngōr, squāllōr, lūctūs, ærūmnā, ānxīētās. EPIT. Grāvis, ācērbā, mōlēstā, quērūlā, ācūtā, ācrīs. PHR. trīstītīæ ōnūs, nūbēs. Dūrī lābōrēs, ānīmī āngōr, dōlōr īmplācābīlīs. *v. Dolor.*

trīstōr, ārīs, trauren, betrübt seyn. SYN. Mœrēo, cōntrīstōr, dōlēo, gēmo. PHR. trīstītīā, mœrōrē, ærūmnīs, dōlōrē prēmōr, ōpprīmōr, dējīcīōr, ōbrūōr, sēpēlīōr, trīstītīā, mœrōr mēntem prēmīt, vērāt, āngīt. *v. Doleo, Gemo, Mæror, Tristis.*

trīsūlcūs, ā, um, Drenspizig. — *linguis micat ore trifulcis.*

trītīcēūs, *At si triticeam in messē robustaque sacra.* V.

trītīcum, Weizen. SYN. Fār, frūmētum, trītīcēā sēgēs. *v. frumentum, seges.*

trītōn, ōnīs. *Tritonesque citi Phorique exercitus omnis.* V.

(*Deus marinus, Neptuni & Salaciæ Nymphæ filius & tubicen.*)

EPIT. Cærūlēūs, cærūlūs, æquōrēūs, mārīnūs, glāucūs, sēmīfēr, squāmōsūs.

trītōnīūs. *Nec dubiis ea signa dedit Tritonia monstis.* V.

(*Tritonia dicta est Minerva, quod ad lacum Tritonida virginali habitu apparuit.*) *v. Minerva.*

trītūs, gerrieten. *Tritus & e medio fortunæ ductus acervo.* Juv.

Trīvīā. *Jam subeunt Triviæ lucos, atque aurea tecta.* V.

v. Diana, Proserpina.

trīūmphālīs, sieghaft. *Saxa triumphales fregere Capharea puppes.* P.

trīūmphātōr, sieghafter Einzieher. *Ergo triumphator latitante ex hoste togatus.*

SYN. trīūmphāns, ōvāns, vīctōr. PHR. trīūmphō cēlēbēr, clārūs, illūstrīs, trīūmphōs mērītūs. *v. Victor.*

trīūmphātūs, überwunden.

Ille triumphata Capitolia ad alta Corinto. V.

SYN. vīctūs, dēbellātūs, dēvīctūs, sūpērātūs, dōmītūs.

trīūmphō, triumphiren.

Victor ab hoste redit, lætaque triumphat in urbe. Prop.

SYN. ōvo, vel ēxūlto, lætītīā gēstīo. PHR. trīūmphō īnvēhōr. Cēlsā ād Cāpītōlīā vīctōr āgīt, dūcīt cūrrum ād tēmplā Dēum, Dēōrum, dūco trīūmphōs, trīūmphī dēcūs, hōnōrēs rēfēro, trīūmphālī dēvīctūs tēmpōrā laūrō. *v. Victor, triumphus.*

trīūmphūs, ein herrlicher, prächtiger Sieg.

Nullus & antiquo Marte triumphus avi. P.

SYN. ōvātīo. EPIT. Clārūs, īnsīgnīs, cēlebrīs, sōlēnnīs, māgnīfīcūs, nōbīlīs, sūpērbūs, lætūs, fēstūs, fēstīvūs, sēcēr, āugūstūs, laūrīgēr, sūblīmīs, dēcōrūs, āmbītīōsūs. PHR. trīūmphī pōmpā. *v. Victor, Trophæum.*

DESCRIPTIO TRIUMPHI.

Ovid. Trist. 4.

Ergo omnis populus poterit spectare triumphos,
 Cumque ducum titulis oppida capta leget:
 Vinculaque captiva reges cervice gerentes
 Ante coronatos ire videbit equos,
 Et cernet vultus, aliis pro tempore versos,
 Terribiles aliis immemoresque sui.
 Quorum pars causas & res, & nomina quæret,
 Pars referet, quamvis noverit illa parum,
 Hi laevis, hi montes, hæc tot castella, tot amnes
 Plena feræ cædis, plena cruoris erat.
 Cornibus hic fractis viridi male tectus ab ulva,
 Decolor ipse suo sanguine Rhenns erat,
 Crinibus en etiam fertur Germania passis.
 Et ducis invicti sub pede mœsta sedet.
 Semper in hoc curru Cæsar victore veheris
 Purpureus, populi rite per ora tui, cet.

Trōchūs, ein Dorl, oder Rlo;. *Indoctusque pilæ discive trochique quiescit.* H. SYN. tūrbo. EPIT. Vērsātilis, vōlūbilis, āgītābilis, cēlēr, lēvis. PHR. vōlūbilē būxum, cēlērī vērtitūr ōrbe trōchūs, āgōr, ūt per plānā cītūs sōlā vērbērē tūrbo. Quem cēlēr āffuētā vērsāt āb ārtē pūēr, tōtō vōlītans sūb vērbērē tūrbo. Quem pūērī māgnō īn gyrō vācuā atrīā cīrcum īntēntī lūdō ēxērcēt. Illē āctūs hābēnā cūrvātūs fērtūr spātīs.

Trōjā. *Troiaque nunc stares, Priamique arx alta maneres.* V. (Regio minoris Asiæ, in qua fuit Ilion, regia Priami, quæ etiam Troia vocatur; edificata credebatur ab Apolline & Neptuno a Laomedonte conductis.) SYN. ilīum, ilīon. Pērgāmā, ōrum. EPIT. Nēptūniā, Phœbēā, āpōllīnēā. Lāōmēdōntēā, Lāōmēdōntiā, Dārdānā, Dārdāniā, iliācā, Teūcriā, Priāmēiā. Phrygiā, idēā, Rhētēā, Sīgēiā, hēctōrēā, Mārtiā, Māvōrtiā. PHR. āltæ mœniā Trōjæ. Trōjānæ, Nēptūniæ &c. ārcēs, tūrrēs, ōræ, Trōjānā, Nēptūniā &c. ūrbs, tēllūs. Priāmī ūrbs, ārx, rēgnum, īmpēriūm Phœbī, Nēptūnī mœniā, īnclytā bēllō Mœniā Dārdānidum.

trōjānī, die Trojaner. *Trojanas ut opes & lamentabile regnum.* V. SYN. Trōēs, Trōjūgēræ, Lāōmēdōntiādæ, Dārdānidæ, Teūcri hēctōridæ, Aenēadæ, Mœōnidæ, in Femin. Trōjādēs, iliādēs. EPIT. īmpavīdī, āudācēs, gēnērōsī, trūcēs. Mārtiī. PHR. Lāōmēdōntēi, Dārdānī, Hēctōrēi virī, cōlōnī, sōcīi. Trōjānā, trōiā gēns, trōjānum nēptūniūm, āpōllīnēum, Lāōmēdōntēum, &c. gēnūs.

trōicūs. *Troica qui profugis sacra vebis ratibus.* (penta.) Tib. **trōphæum**, ein Siegeszeichen. *Mexenti ducis exuvias, tibi magne trophæum.* V. SYN. Spōliā, ēxūviæ. EPIT. Lætum, clārum, fēstum, nōbīlē, divēs, īnsīgnē, sōlēnnē, sūpērbum, illūstrē, māgnīficum, hōstīlē. PHR. Vīctī hōstīs mōnūmētā. Sīgnā clārī mōnīmētā trōphæi.

trūcīdo, tödten. *Fit via, vi rumpunt aditus, primosque trucidant.* V. SYN. īntērfīcīo, īntērīmo, jūgūlo, cædo, ōbtrūnco, nēcō, ōccīdo. v. Occido.

trūcūlētūs, grausam. *Nulla Getis toto gens est truculentior orbe.* Ov. SYN.

SYN. trūx, férus, atrōx, férōx, crūdēlis, immānis, bārbārūs, ěffērūs, fævūs, tērrībilis, inhūmānus, immitis. v. *Crudelis*.
trūdo, trūsi, stoßen. *Spes jubet esse ratas, in praelia trudit inermem.* H.

SYN. Pello, impello, cōmpello, ādigo.
trūnco, tödten. SYN. obtrūnco, āmputo, mutilo, scīndo, ābscīndo.
trūncūs, Stamm, Stumpf. *Indutosque jubet truncos hostilibus armis.*

V. SYN. Stipes *Metaph.* stupidus, hebes, tārdus. EPIT. Nōdōsus, rāmōsus. PHR. trūnci rōbur. *Surgit trūncūs ēt ingēntem rāmōrum sūstinēt ūmbra.* v. *Palus*.
trūncūs, a, um, gestumpfet.

Auribus & truncas inhonesto vulnere nares. Virg.
SYN. trāncātus, obtrāncātus, āmputātus, mutilus, scīssūs, ābscīssūs.
trūtīnā, eine Waage. *Si volet hac lege in trutina ponetur eadem.* Hor.

SYN. Lībrā, statērā, bilānx, lānx. v. *Libra*.
trūtīno, wāgen. *Atque exporrecto trutinantur verba labello.* Pers.

SYN. Libro, pōndēro, pēndo. v. *Libro*.
trūx, trūcis, acutius, grimmig.

Ira truces inimicitias & funebre bellum. Hor.
v. *Supra truculentus*.

tū, du. *tu mihi quodcunque hoc regni, tu sceptrā Jovemque.* Virg.
tūbā, eine Trompete. *At tuba terribilem sonitum procul ære canoro.*

V. SYN. Clāssicum, lituus, cōrnū, būccīnā. EPIT. Clāra, terā, cānōrā, clāngēns, sōnāns, inflātā, ānimāns, rēsōnāns, tōrtīlis, bēllicā, clāssicā, lūctīsōnā. PHR. Æs cōrnū cāvum, cānōrum, raūcum. Cōrnū tubā flēxīlis ūncō. Mārtius æris cānōr, tubæ signā, sōnītūs, mūr-mūr, mārtiā clāssicā, dāns bellō signum thyrrēnum cōrnū. Nōn būxūs, nōn ærā sōnānt. Clāssicā jamquē sōnānt. Fūnēreōs quæ clāngit in ūsūs.

tūbīcēn, ein Trompeter. *Que jacet & troja tubicen misenus arena.* P.
PHR. Quum bēllicus ærē cānoro signā dedit tubīcēn, ěxcitāt ad pūgnās tubīcēn, ærē cānōrō signā cānit.

tūbus, ein Canal. *Modo qui per omnes viscerum tubos ibat.* (Scaz.) M.
SYN. Fīstulā, cānālīs.

tūēōr, behüten, beschirmen. *Huc tandem concedi, hæc ara tuebitur omnes.* V. SYN. tūtōr, dēfēndo, cūstōdīo, tēgo, prōtēgo, sērvo, cōnsērvo, āfsērvo, vel intūēōr. v. *defendo, vel video*.

tūgūrīum, ein Hüttlein. *Pauperis & tuguri congestum cespitem culmen.* V. v. *Casa*.

tūm, dann, darnach, alsdann. SYN. tūnc, dēīndē, prætērēā.
tūmēfācio, geschwollen machen. *Extensam tumefecit humum &c.* Ov.

SYN. inflo, tūmōrē replēo.
tūmēo, geschwollen seyn. *Letaque prospicio vela tumere sinu.* Mart.

SYN. tūmēscō, tūrgēscō, tūrgēo, intūmēscō, inflōr, ěxtūbēro, prōtūbēro. PHR. cōrpūs tūmēt ōmnē vērēnō, et tuā jam flētū lūmīnā fēssā tūmēt. Cōntīnūō vēntīs sūrgēntībūs aut frētā pōntī incipiunt āgītātā tūmēscērē. Jam lētō sūrgēt in pālmītē gēmmæ.

tūmīdūs, geschwollen. *Clamabat tumidis audax Leander in undis.* M.
SYN. tūmēns, tūmēfāctūs, tūrgīdūs, inflātūs, ěxtūbērāns, prōtūbērāns.

tūmōr, ōris. Geschwulst. *Custodum & nullo septa tumore placet.* Prop.
SYN. inflātīo, tūbēr.

tūmūlo, vergraben. *Omnibus injecta tellus tumulabit arena.* Virg.
v. *Sepelio*.

tūmūlus, ein Hügel. *Sibilet in tumulis & super ossa cubet.* Prop.

SYN. āgger, collis, vel sēpūlcrum. v. *Sepulcrum.*

tūmūltuōsus, voll Aufruhr. *tumultuosus sollicitat mare.* (Alcaic.) H.

tūmūltus, ūs, Aufruhr. *Hic rem Romanam magno turbante tumultu.* V.

SYN. strēpītus, mūrūr, frāgōr, vel sēditio, tūrbā, mōtus. EPIT.

popūlāris, civilis, rēbellis, clāmōsus. PHR. Sēditiosus tūmōr, civilis tūrbā. Flūēns vulgī mōtus, insānō cūctā tūmūltū mīscētūr.

v. *murmur, vel seditio.*

tūndo, tūtūdi, flossen. *Gens effrena virum Riphæo tunditur euro.* V.

SYN. Cōtūndo, cædo, vērbero, fērio, pērcutio, pūlso, tēro, attēro, cōntēro, frāngo.

tūnicā, ein Leibrock ohne Ermel.

In tunica eat. & totum simul expiet annum. Juv.

EPIT. Mōllis, rādians, laxā, ōstrinā, sōlūtā. v. *Vestis.*

tūrbā, ein Hauf, Getümmel.

Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat. Virg.

SYN. Cātērvā, cōhōrs, phālānx, āgmēn, glōbus, mānūs, frēquēntiā,

mūltitūdo, cōpiā, vis, nūmērus, cōrōnā, cētus, cōnvētus, cōncio,

vel plēbs, tūmūltus. EPIT. Nūmērōsā, cōnfūsā, plūrimā, mūltā, in-

gēns, dēnsā, celebris, frēquēns, gārrulā, clāmōsā, lōquāx. PHR.

tūrbā glōbus. Jūvenum nūmērōsā cōhōrs. Lēctā mīnistrōrum mānūs.

Vis hōmīnum cōllēctā, effūsā ruunt inōpīnō tūrbīnē tūrmæ. Viri

dēnsō cōmplerunt āgmēnē ripās, plūrimā tūrbā virum Vix pōtērūt

tūrbā tacēre lōquāx. Nōxiā mūltivōlæ fūgiās cōnsōrtiā tūrbæ.

v. *Seditio.*

tūrbidus, wild, tobend, wütend. *Lumine nos afer turbidior notat.* M.

SYN. tūrbātus, mīsus, cōnfusus, vel impūrus, sōrdidus, vel tērritus,

trēpidus, amēns, vel irātus, irā cōmmōtus.

tūrbo, inis, Sturmwind.

Diffultant crepitus, volat atris turbinis instar. Virg.

EPIT. ātēr, nīgēr, rāpāx, viōlētus, vērābūdus, nīmbōsus, cēcūs.

PHR. Frēmēbūdi tūrbīnis irā Vix sāvī tūrbīnis. Cēū tūrbīnē

raucō. Quam grāvis ārmītūr Bōrēās. Eccē, prōcellōsī frāgōr inlāt

tūrbīnis ingēns. Nigrāns ōbdūxērāt āērā tūrbo, tūrbīnē jactātus vō-

lucrī et nigrīcāntē prōcellā. Nigrāntem tōrquēns strīdētībūs aūstris

pōrtāt tūrbo glōbum, pīcēāquē ē nūbē rīnam pēndēntem tērris pā-

rītēr pōntōquē mīnātūr ōmnīs et agrīcolā, et nūmērōsō vērticē

pāstōr, et pēlāgō trēpidāt sūbdūctus nāvītā vēlis. v. *Ventus &*

tempestas.

tūrbo, inis, pro ludo. v. *trochus.*

tūrbo, as, zerstören *Usque adeo turbatur agris, en, ipse capellas.* V.

SYN. Cōtūrbo, pērtūrbo, mīscēo, immīscēo, pērmīscēo, cōnfūdo.

tūrbulētus, unruhig. *Mibi turbulenta tempestas venerat.* (Jamb.) Pl.

SYN. tūrbidus, vel sēditiosus. PHR. Sēditīōnis amāns, tūrbārum

aūctōr, cāpūt, sēditīōnis fāx, pācem, quīetē exōsus, pācem pērō-

sus, pācis īmīcūs.

Tūrcae, ārum (*Scythiae populi, fuerunt maris Caspii Caucasique montis*

accolae, qui supra octingentesimum abhinc annum, relicta patria por-

tasque, caspias egressi, latrocinantium more, in Persidem primum, de-

inde in Pontum & Cappadociam impetum fecerunt, occupataque mino-

ri Asia, victricia arma in Europam trajecerunt, Graciamque omnem

ductu Mahometis in potestatem redegerunt, ipsa etiam imperii sede

Con-

Constantinopoli post longam obsidionem impugnata.) EPIT. phäreträtī, mīnācēs, aūdācēs, hōrribīlēs, trūcēs. PHR. Māhōmētīgēnæ. Gēns lūnīgērā, spīrāntēs fūlmīnā ēt ignēs. Fīdēi sāvīssīmūs hōstīs, tūrcā Chrīstī īmplācābīlīs hōstīs.

tūrdūs, ein Krammetsvogel. EPIT. ēdāx, ōbēsūs, crāsūs, āvīdūs, vāgus, ādvēnā, raūcūs. PHR. īntēr āvēs tūrdūs gūstū grātīssīmūs, īntēr āvēs tūrdūs prīmōs sībī jāctāt hōnōrēs. Quūm sīt ōbēsō nīl mēlīūs tūrdō.

tūrgēo, aufgeblasen seyn. SYN. īnflōr, tūrgēscō. v. *timeo*.

tūrgīdūs, aufgeblasen. *turgidus alpinus jugulat dum Memnona, &c.* H. SYN. tūmēns, tūmīdūs, tūmēfāctūs, īnflātus.

tūrmā, eine Schaar Krieger. EPIT. Mīnāx, vāgāns aūdāx, rāpīdā, ārmātā, mīnāns. SYN. Cōhōrs, phālānx, cātērvā. PHR. Fērvēt crīstātīs ēxērcītūs ūndīquē tūrmīs, pūgnāntēs ēquītum tūrmæ, pēdītūmqūē cātērvæ.

tūrmālīs, das zum Schaaren gehört.

Excitet infestos turmalis buccina somnos. Cl.

tūrmātīm, von Schaaren zu Schaaren. *Edere turmatim certantia, &c.* Luc.

tūrnūs. *Turnus in infractos adverso Marte Latinos.* Virg.

(*Rex Rutulorum, acerrimus Trojanorum in Italiam advenientium hostis, Æneas singulari certamine victum occidit, Laviniamque illi desponsatam uxorem duxit.*) EPIT. Aūdāx, fōrtīs, gēnerōsus, īmpāvīdūs, Mārtīūs, māgnānīmūs. PHR. Daūnīūs, Rhætēīūs, Rūtūlūs Rēx, Dūx, Dūctōr, Hērōs.

tūrpīs, wüstig, unrein. *turpis in arcana sonuit cum rixa taberna.* Pr.

SYN. Fœdūs, dēfōrmīs, īnfōrmīs, tētēr, squālīdūs, sōrdīdūs, vel īnhōnēstūs, īmpūrūs vel īnfāmīs, probrōsus, pūdēndūs, īnhōnōrūs, ābjēctūs, vīlīs, īnglōrīūs, īndēcōrūs, īgnōbīlīs. v. *Sordidus*.

tūrpītēr, unflätig. *turpiter obticuit sublato jure nocendi.* Hor.

SYN. Fœdē, dēfōrmītēr.

tūrpītūdo, īnīs, Ungehalt, Wust, Unflat.

Bona turpitudine est quæ periculum vindices. (Jamb.) P. M.

SYN. Dēfōrmītās, fœdītās, māculā, lābēs, sōrdēs, vel dēdēcūs, īnfāmīā, nōtā, vel īnhōnēstās, vītīum. v. *Macula, Sordes*.

tūrpo, verwüsten. *turparunt humeros immodico mero.* (Choriamb.) H.

SYN. Dētūrpo, fœdo. v. *Maculo, Infamo*.

tūrrītēr, Thurn tragend. *At cur turrisfera caput est onerata corona.* O.

tūrrīgēr, idem, *turrigeræque urbes, biuigique ad frena leones.* V.

tūrrītūs, mit Thürnen besetzt. *tanta mole viri turritis puppibus instant.*

V. SYN. tūrrībūs, mūnītūs, ārdūūs, cīnctūs.

tūrrīs, ein Thurn. *Romanæ turres, & vos valeatis amici.* Prop.

SYN. ārx, cāstēllum, spēcūlā, cāstrum, prōpūgnācūlum, mūnīmēn. EPIT. āērīā, ārdūā, ēxcēlsā, āltā, sūblīmīs, ēdītā, īngēns, vāstā, cāvā. PHR. tūrrīs mūnīmēn, tūrrītum prōpūgnācūlum. Stāt tūrrīs mūnītā lōcō mūrōquē tēnācī. Sūblīmī vērtīcē tāngēns Sīdēra. Tūrrīgēræ ārcēs. Vālīdæ bēllō Cārthāgīnīs ārcēs. v. *Vallo & Mons*.

DESCRIPTIO TURRIS. Ex Virgil.

Turris erat vasto suspectu & pontibus altis,
Opportuna loco, summis quam viribus omnes
Expugnare Itali summaque evertere opum vi
Certabant, Troes contra defendere faxis. *Æn.* 9.

tūrtūr, ūrīs, *Turteltaube*. *Nec gemere aëria cessabit turtur ab ulmo*. V. EPIT. pudicus, castus, gemens, gemebundus, raucus, fidelis, fidus, querulus, moerens, loquax. PHR. Conjugē qui ēreptā noctē diēquē dolet amissā comparē moestus agens.

tūssis, der Husten. *Exspuit una duos tussis & una duos*. Mart.

SYN. tūssedo. EPIT. Fréquens, anhēlā, āspērā, mālā, ācērbā, āgrā, viōlētā.

tūssio, is. heraus husten. *Jam securo potes totis tussire diebus*. Mart.

SYN. tūssis pūlmōnem, pēctus quātīt, quārsāt, concūtīt, Faucibus in falsis tūssis ācērbā sōnat et quātīt āgrōtōs tūssis ānhēlā sēnēs, et faucibus āngīt ōbēsīs. Mart. lib. 1. Sī mēmīnī, fuērānt tibi quātūōr, Aeliā, dēntēs, expūit unā duos tūssis et unā duos. Jam sēcūrā pōtēs tōtis tūssire diēbus. Nil isthinc quod agāt tērtiā tūssis hābēt

tūtēlā, Schirm, Verwaltung. — *rerum tutela mearum*. Hor.

SYN. tūtāmēn, dēfēnsio, cūstōdiā, patrōcīnīum, præsidiūm. EPIT. Fidelis, fidā, amīcā, blāndā. v. *Auxilium*.

tūto, adv. ūcher. *Optet idem juvenis quod nos, sed tutius optat*. Virg.

tūtōr, beschützen. *Hanc primum tutare domum, cui parvus Iulus*. Virg.

SYN. tuēōr, dēfēndo, prōtēgo. v. *Defendo*.

tūtōr, ōrīs, ein Vogt. *tutor opum, vindex scelerum, largitor bonorum*.

Prisc. SYN. Cūrātōr, patrōnūs, dēfēnsōr.

tūtūs, ūcher, wohl bewahrt. *Displiceas aliis sic ego tutus ero*. tib.

SYN. Sēcūrus, tēctūs. PHR. Mētū vācūūs, vācāns, in tūtō pōsitūs, lōcātus. v. *Securus*.

tympanum, eine Trummel oder Pauke. *tympana vox lususque vocat*, &c. V. EPIT. Taūrinum, cāvū n, resōnāns, raucūm, tērrificūm, sōnōrum, crēpitāns, bellīcūm, Mārtinūm. PHR. tērgōrā dēnsā bōum fortī tympanā pūlsā mānū, pūlsībūs hōrrēndīs tympanā raucā strēpūnt, rebōānt.

tyndaridæ. *Intima sed Ponti post fines Tyndaridarum*. P.

(Castor & Pollux a Tyndaro, rege Oebalis, cujus filii credebantur, sic appellati.) SYN. Cāstōr et Pōllūx, tyndarēi, Oebālī, ledæi, āmyclæi, thērāpnæi frātēs Tyndarēi gēminī Dīi. EPIT. Gēminī, Gēmelli, gēnērōsī, clīrī, immōrtālēs. v. *Gemini*.

tyndarūs (Oebalis rex, maritus Ledæ.)

typhœus, trisyl. *Conditur Inarines eterna mole Typhæus*. Virg.

(Terræ & Titanis filius, unus e gigantibus, a Jove sub Inarinem insulam detrusus.) EPIT. Sævus, ārdūūs, cēntimānūs. v. *Gigas*.

tyrānnicus, wütererisch. *Nunc flammant Satiræ, & tyrannicarum*. (Phal.) Sid.

tyrānnis, dīs, Wüteren. — *odique tyrannidis exsul*. Ovid.

EPIT. Sāvā bārbārā, īnīquā, īnjūstā, īnvīsā, īnfēstā, īmpīā, viōlētā. PHR. īnīquūm, crūdēlē īmpēriūm, īmpīi tytānnī sērvīlē jūgūm. Rēgōi sāvūs fūrōr.

tyrānnūs, ein Tyrann. *Pars mihi pacis erit, dextram tetigisse tyranni*.

EPIT. Crūdēlis, īmpīūs, sānguīnēūs, crūēntūs, inhūmānūs, tērrībīlis. PHR. Rēx, rēctōr, dōminātōr, princēps, īnīquūs, crūdēlis, sūpērbūs rēgnī, pōpūli ōpprēssōr, ērēptōr libērtātis, īmpātiēns frēnī et sinē lēgē tyrānnūs, Rēgnā pēr atrōcēs ōlīm vēxātā tyrānnōs, patriām tyrānnīdē ōpprīmēns, cālcāns, prēmēns.

tyrēsīās. (Vates Thebaeus, excæcatus, quod nudam Minervam in fronte conspexisset.) Lōngævūs, cāllidūs, prōvidūs, thēbānūs. PHR.

Vātēs Dīrcæūs lūcis īnōps. Quī quōndam Pāllādā nūdā vīdīt, et hoc

hōc rāptam pēnsāvit mūnērē lūcem, suētūs inōffēnsōs bācūlō dūcē tēndērē grēsūs.

Tyrūs. *Audierat, Tyrias olim quæ verteret arces.* V. SYN. Sārrānūs, tyro, ōnīs, ein Lebrjung.

Multaque tyroni non patienda feret. Ovid.

SYN. Rūdīs, nōvūs, īmpērītūs. EPIT. īgnārūs, rūdīs, nōvūs, īmpērītūs, studiōsūs, sēdulūs, vīgīl, pērvīgīl, diligēns, attēntūs. PHR. Rūdīs ārmōrum, ārtē rudis.

tyrōcīnīum, Lehrjahr. *Nec tyrocinio peccet, circumque feratur.* M.

SYN. Rūdīmēntum, nōvā mīlītīā.

Tyrūs, vel Tyrōs. *Carthago aut antiqua Tyros &c.* V. *Prima commun. est. (Urbs Phœnices olim Sarra dicta, purpura celebris.)*

EPIT. phœnīssā, dīves, pretīōsā, lūxuriōsā.

V.

Vaccā, eine Kuh. *Constitit ante oculos candida vacca meos.* Ovid.

SYN. Bōs, būculā, jūvēncā, vitulā, jūvēnculā. EPIT. Tēnērā, pīnguīs, pētulāns, pētūlcā, lāctīfērā, cōrnīgērā, fœcūndā. PHR. ūbērībūs succum lāctis gerēns, lāctis ālīmēnta mīnistrāns, sūppēdītāns. Bis venīt ād mūlctram, bīnōs ālīt ūbērē fœtūs, ēdēns mūgītūs. Rūmīnāns hērbās sūb ilīcē dēnsā.

vāccīnīum, Bohnenbeer, Rittersporn. EPIT. Nigrum, mōllē, pūllum, pūrpūrēum. PHR. ālbā līgūstrā cādūnt, vāccīnīā nigrā legūntūr. Nēc tē pūrpūrēō vėlēnt vāccīnīā sūcco. Nōn ēst cōvēniēns lūctībūs illē cōlōr.

vācillo, wanken. *Denique sub pedibus tellus quum tota vacillat.* J.

SYN. Tītūbo, nūto, lābo, lābāscō, hēsīto. v. *Titubo.*

vāco, entbehren. *Hoste vacare domos, sedesque adflare reliquas.* Virg.

SYN. Carēo, sum vācūūs vel ōtīōr, cēslo, fērīōr, vel studēo, invīgīlo, īnsūdo, īncūmbo, ōpēram dō.

vācūo, leer, ledig machen. *Elysium liceat si vacuare nemus.* M.

SYN. ēvācūo, ēxhaurīo, vėl cāvo, ēxcāvo.

vācūūs, leer, ledig. *Perque domos ditis vacuas & inania regna.* Virg.

SYN. īnānīs, vācūātūs, ēxhaurītūs vel jējūnūs, vel expērs, īnōps, cārēns, ēgēns vel cāvūs, cāvātūs.

vado, is, gehen. *Vadimus immisti Danaïs laut numine nostro.* Virg.

SYN. ēo, tēndo, cōntēndo. v. *eo, proficiscor.*

vādum, eine Wasserfurt. *Illiditque vadis atque aggere cingit arena.* V.

SYN. Brēviā, um, syrtēs, um, ārēnæ. v. *Syrtes, vel flūmēn, flūvīūs, rīvūs, āmnīs. v. Fluvius.*

vāfēr, listig. *Testamenta senum, neu si vaser unus & alter.* Hor.

SYN. āstūtūs, cāllīdūs, cāūtūs, dōlōsūs, vērīpēllīs, vērītūtūs.

varītīēs, iei, Listigkeit. SYN. āstūtīā, cāllīdītās.

vāgābūndūs, Landstreicher. SYN. vāgūs, vāgāns, ērro, ērrāns, ērrātīcūs, ērrābūndūs, pālāns, ābērrāns, fūgītīvūs, prōfūgūs.

vāgīnā, eine Scheide. *Gnosius atque habilem vagina laptaret eburna.* V.

EPIT. pēndēns, pēndulā, ēbūrēā, cāvā. PHR. ēnsīs tēgmēn vācūum, cāvum ēbūr. Lātērī āffixā, ānnēxā, hārēns. Cīngēbāt ēbūrēā fērrō ārmātum vāgīnā lātūs.

Vaginaensem educo. den Degen aus der Scheide ziehen. PHR. ēnsēm vāgī.

vāginā nūdo, extrāho, ēripīo, dīripīo, ēnsem nūdo. strīngo, ēxsēro, ēdūco, dīstrīngo, reclūdō. Nītīdum vāginā dīripīt ēnsem.

Vāgītūs, Rindergeschrey. *Continuo auditæ voces vagitus & ingens.* V. EPIT. tēnēr, ācūtūs, nōctūrnūs, flēbilīs, quērulūs, lūgubrīs. PHR. pūērīlis, infāntīlis flētūs, plōrātūs. v. *Lacrymæ, gemitus, fletus*

Vāgīo, weinen, schreyen wie ein Kind. *Vagierant ambo pariter, &c.* O. SYN. Vāgīto, flēo, plōro, lācrymōr. PHR. Vāgītūs ēdo, ēmītto, trāho, fūndo. v. *Lacrymor.*

Vāgōr, ārīs, herumlaufen. *Votum pro reditu simulant, ea fama vagatur.* V. SYN. ērro, ōbērro, pālōr, ārīs. PHR. vīæ incērtūs, īnscīūs, nēscīūs ābērro.

Vagūs, herumschweifend. *tum vaga profiliet frenis natura remotis.* H. SYN. vāgāns, vāgābūdūs, dīspērsūs.

Vāldē, sehr heftig. *Hoc valde vitium periculosum est.* (Phal.) Mart. SYN. Mūlrum, vēhēmētēr.

Vālē, lebe wohl. *Et longum formose vale, vale inquit, Jola.* Virg.

Vale dicere, gute Nacht sagen. PHR. ēxtrēmum āffārī, āllōquī. Suprēmum vālē dīcērē. Hæc gēnītōr dīgrēssū dīctā suprēmō fūndēbāt, Suprēmumquē vālē plēnō sīngūltībūs ōrē vīx dīxīt. Vīx pōtīs ēst trīstīs dīcērē līnguā, vālē. Accīpērē ēt pārlī rēddērē vōcē vālē.

Vālēo, gesund seyn, vermögen. *Sive animis, sive arte vales, opta ardua pennis.* V. SYN. pōssum, quēo, vel pōllēo, vel vīgēo. Sum fānūs, īncōlūmīs, vel æstīmōr.

Vālētūdo, īnīs, Gesundheit. *Gratia, fama, valetudo, contingat, abunde.* H. SYN. Sānītās, sālūbrītās, sālūs, vel mōrbūs.

Vālīdūs, starf, mächtig. *Neu patriæ validas in viscera vertite vires.* V. SYN. vālēns, rōbūstūs, firmūs, fōrtīs. v. *Robustus.*

Vāllīs, ein Thal. *Rura mihi & rigui placeant in vallibus amnes.* Idem. SYN. Cōnvāllīs. EPIT. Cāvā, cōncāvā, īmā, cūrvā, prōnā, præcēps.

Vāllō, ās, verschangen, befestigen. *Quam pater invitis Nereus vallaverat undis.* V. SYN. ōbvāllō, cīngo, āmbīo, cīrcūmdo, sēpīo, strēpo. PHR. Vāllō cīngo, cōrōno, mūnīo. Vāllūm dūco. Dūctō vāllō firmo, tūtōr, tūēōr, prōpūgno. Vāllī tūtō āggērē cīngo. Mūrīs, fōssīs claudērē, cīngērē, cīrcūmdārē. Tūrrītīs īncīngērē mōenībūs ūrbēs. Nūllī vāllārūnt ōppīdā mūrī. v. *Munimen.*

Vāllum, Wall, Bollwerk. *Ast legio Aeneadam vallis obsessa tenetur.* V. SYN. Prōpūgnāculum, āggēr, mūnīmēn, vel vāllūs. v. *Munimen.*

Vāllūs, ein Pfal, Resthof. *Non artes, non vallis erat, somnumque petebat.* T. SYN. Pālūs, stīpēs, sūdēs, vāllum. EPIT. Fīrmūs, ācūtūs, rōbōrēns.

Vālvæ, ārum, eine Flügelthür. SYN. Pōrtā. EPIT. vōlūbilēs, bītōrēs, ēbūrnæ, pārentēs, āpērtæ, vālīdæ, dēcōræ.

Vānēscō, vergehen. *Carmina leta Ceres steriles vanescit in herbas.* O. SYN. ēvānēscō, ābēo īn āūras. v. *Evanesco.*

Vānītās, ātīs, Eitelkeit. *Persuasionis vanitas.* (Jamb. Dim.) Prud. SYN. īnānītās, lēvītās, fallāciā, mēndāciūm, fābūlā, sūpērbīā, āmbītīo.

Vānūs, leer, eitel. *Expectata seges vanis elusit aristis.* Virg. SYN. īnānīs, fūtilīs, lēvīs, cādūcūs, fugāx, trītūs, fīctūs, fūcātūs.

Vāpōr, ōrīs, die Dunst, Dampf. *Impiger excutiat dominique vaporibus urat.* A. SYN. hūmōr, hālītūs, fūmūs, cālōr. EPIT. nēbūlōsūs, ātēr, pīcēūs, nīgēr, ōbscūrūs. PHR. Quī tēnūēs vānēscīt īn āūrās.

- rās. Völāt vāpōr ātēr ād ārās. Æthēris īn mēdiō glōmērāt pātēr īpsē vāpōrēs. *v. Fumus.*
- Vāpōro, Dampf von sich geben. *Letum descendens curru fugiente vapores.* H. SYN. Fūmīgo, cālēfācio. PHR. vāpōrēs; exhālo, spīro, ēmittō.
- Vāpōrūs, dumpfig, dunstig. *Hos quum diffugeret vaporus ardor.* (Phal.) Pr. SYN. vāpīdūs, vāpōrīfēr, vāpōrīfērūs, vāpōrōsūs, fūmīdūs.
- Vapūlo, geschlagen werden. *Non ego sed tenuis vapulat umbra mea.* Pr. SYN. vērberōr, fērīōr, pērcūtīōr, lādōr. PHR. vērberā pātī.
- Vārio, verändern. *Callidiores modo tabula variatur aperte.* Lucan. SYN. Mūto, cōmmūto, dīstīnguō, dīscrēpo, dīffēro, vel tītūbo, vācillo, hēsīto, nūto, sum dūbīūs, āncēps, īncōnstāns.
- Vāriūs, veränderlich. *Et varias usus meditando extunderet artes.* V. SYN. Mūltiplēx, dīvērsūs, mūltūs, vel āltērnūs, vel dīssīmīlīs, dīspār, vel āmbīgūūs, āncēps, īncērtūs, mūtābilīs, īnstābilīs, īncōnstāns.
- Vās, vādīs, ein Būrge. *Ille datis vadibus qui rure extractus in urbem est.* M. SYN. Spōnsōr, præs, ōbsēs.
- Vās, vāsīs, ein Faß, Geschirr. *Quod si forte canis cunctatis vasibus haesit.* C. SYN. vāscūlum, ūrcēus, hydrīā, āquālīs, pōcūlum, pātērā, cyāthūs, āmphōrā, cālīx, crātēr, crātērā, scyphūs, vel cālāthūs, cānīstrum, cīstā. EPIT. Ānēum, ārēum, cōncāvum, cāvum, āmplum, cāpāx. PHR. Aūrō rīgēns. Sīgīs āspērūm. Mīrā, doctā ārtē lābōrātum, scūlptum, pēfēctum. Argēntō, gēmmīs cōrūscum. *v. Poculum.*
- Vāstītās, ātis, ūbermāssige Gröſe. *Sterilis profundus vastitas squallet soli.* (Jamb.) Hor. SYN. īmmēnsītās, vel solītūdo, vel vāstātīo, pōpūlātīo, rūnā, pērnīciēs.
- Vāsto, verwüſten. *Tyrides multa vastabat clade cruentus.* Virg. SYN. Pōpūlor, pōpūlo, dēpōpūlōr, expūlo, dīrūo, ēvērto. PHR. īncūltum, vāstum, dēsērtum fācio. Fūndītūs ēvērtērē, dīsjīcērē. *v. Prædor.*
- Vāstūs, ūbergroß. *Funditur & vastos umbo vomit aureus ignes.* Virg. SYN. īngēns, prōcērūs, īmmānīs, vel vāstātūs, dēsērtūs.
- Vātēs, ein Wahrsager, Poet. *Hic amor, hic nostri vatis Alexis eras.* M. SYN. Pōētā. *v. Poeta*, vel Sācērdōs, Pōntīfēx. *v. Sacerdos, Pontifex*, vel āugūr, ārūspēx, Prōphētā. EPIT. Sācer, sānctūs, dīvīnūs, fātīdīcūs. PHR. Fūtūrī, ævī vēntūrī dōctūs, præsclīūs, præsāgūs, prōvīdūs, prænūntīūs, hāud īgnārus, nōn īnscīūs, fūtūrā pāndēns. Dēī, Dīvum īntērprēs. *v. Augur, & Prædico, is.*
- Vātīcīnōr, āris, wahrsagen. *Piper erat verax vaticinata soror.* Ov. SYN. Dīvīno, āugūrōr, prædicō. *v. Prædico, is.*
- ūbēr, ēris, Brust. *Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus.* V. SYN. Māmmā, ūbērtās. *v. Mamma.*
- ūbēr, ēris, *adjec.* fruchtbar. *Donaque promissis uberiores feram.* Cl. SYN. Fērtīlīs, fēcūndūs, ābūndāns.
- ūbērtās, ātis, Fruchtbarkeit. SYN. ūbēr, *Subst.* Fērtīlītās vel ābūndāntīā, cōpiā.
- ūbi, wo. *Hæc ubi dicta dedit &c.* Virg. *Laurus ubi &c.* Tib.
- ūbicūnquē allenthalben. *Clamat Io, matres audite ubicunque Latine.* V. *Servo, ubicunque est, uni mea gaudia servo.* O.
- ūbīquē, allenthalben. — *nec quidquid ubique est.* V.
- ūbīvīs idem. *Nec ubivis coramque quibus libet, in medio qui.* Hor.
- ūdūs, feucht, naß. *Nigra subest udo tantum cui lingua palato.* Virg. SYN. Hūmīdūs, mādīdūs, mādēfāctūs.

- Vē, *Conjunct. oder. Si quis in adversum rapiat casusve Deusve. Virg.*
 Vecordia, Unsinnigkeit, Surgimus, & primus, quæ te vecordia Theſeu.
 V. SYN. Stultitiā, ignāviā, pigritiā.
 Vecors, ordis, unsinnig. — *scribit mala carmina vecors. Hor.*
 SYN. Stultus, amens, vel ignavus, desēs, piger.
 Vecigal, alis, Zoll, Steuer. *Iurgatur verbis, ego vecigalia magna. H.*
 Vectis, is, ein Niegel. EPIT. Ferratus, terreus, ahēnus, durus, rigi-
 dus, robustus (*Virgil 7 Aeneid.*) PHR. Centum ærei claudunt vē-
 ctēs, æternāque ferri Roborā, nec cūstos absistit liminē Janus.
 Vectus, geführt. *Et qua vectus Abas & qua grandævus Alethes. Virg.*
 SYN. Invectus, subvectus, latus, delatus. PHR. invectus equo.
 Quadrijūgo vectus currū. Cælōque invectus apertō flectit equos.
 Vēgeto, muthig, frisch machen. *Intemerata salus vegetat viresque mi-
 nistrat. Juv.*
 Vēgetus, muthig, frisch, gesund. *Membra dedit vegetus præscripta &c.*
 V. SYN. Firmus, validus, valens, robustus, fortis, sanus.
 Vehemens, heftig. — *opera vehemente minister. Hor.*
 SYN. acer, validus, gravis, vel rapidus, præcēps, citus, incitatus.
 Vehementēr, heftig. *Continuo simul ac paullo vehementius aura. Lucr.*
 SYN. acriter, graviter, vel acerbē, ferociter, vel immensē, valdē.
 Vehiculum, Wagen, Waagen. SYN. Carrus, rheda, plaūstrum.
 Veho, vxi, führen. *Classe vebe mecum fama super æthera notus. V.*
 SYN. vecto, inveho. subveho, deferō, effero, porto, depōto, gero,
 gesto, dūco, trāho. PHR. Delerrē plaūstrō, equo, nāvī.
 Vel, oder. *Illa vel intacte segetis per summa volaret. V.*
 SYN. aut, vē, (*postpositiva particula*) sive, seu.
 Velamen inis, eine Decke. *Et circum textum croceum velamen acantho.*
 V. SYN. Tegmēn, amictus, tegumētum. v. Vestis.
 Velifer, das Segel hat. *Hic ubi veliferam nautæ advertere carinam. O.*
 Velifico, segeln. *Nata per urbanas velificabat aquas. Prop.*
 SYN. vela do, facio. v. Navigo.
 Velivolus, mit Segeln. *Despiciens mare velivolum terrasque jacentes.*
 Virg.
 Vellico, rupfen. *Vellicet absentem Demetrius aut quod ineptus. Hor.*
 Vello, velsi, & velsi, rupfen. *Vellitur huic atro liquuntur sanguine*
guttæ. V. SYN. avello, revello, convello, abstrāho, extrā-
ho, eruo, aufero.
 Vellus, eris, abgeschorne Wolle. *Molle gerit tergo lucida vellus ovis. T.*
 v. Luna.
 Vellus aureum. (*Vellus aurei arietis, quem ex Neptuno & Theophane*
genitum tradunt, quod Iason, Medæ arte adjutus, cum cæteris Ar-
gonautis abstulit.) PHR. vellus Phryxæum, Æolium, Ægæum, Nē-
 phelæum, achāmāntæum, auratum, fulvum, rutilum, divēs, vellus.
 Aurēus ariēs, ovis aurēa. Auratā pellis. Aurum Phryxæum, Æoli-
 um &c. v. Phryxus.
 Velo, verdecken. *Purpureo velare comas adopertus amictu. Virg.*
 SYN. obvelo, tego, amicio, occulto, obdūco, operio. v. Abscondo.
 Velociter, geschwind, eilig. *Quumve renascentem tereret velociter hy-*
dram. Ped. SYN. Citus volūcer, celer, pernix, præpēs, levīs, rā-
pidus, propērus, præcēps, prōptus, volāns. v. Celer.
 Velox, ocis, habend, schnell. *Veloces Sparte catulos, acremque molossum.*
 V. SYN. Citus, volūcer, celer, pernix, præpēs, levīs, rapidus, prō-
 pērus, præcēps, prōptus, volāns. v. Celer.

Velum,

Velum, Vorhang. *Tentamusque viam & velorum pandimus alas.* Virg.

SYN. Tēgmēn, vėlāmēn, āmiētus. v. *Vestis*.

Velum navis, ein Schiffsegel. SYN. Cārbāsā, līntēā, līnā. EPIT. tūr-
gīdum, tumīdum, tūmēns, inflātum, naūticum, hūmīdum. PHR.
Sæpē tūmēns, zephyrō līntea sæpe nōtō. Vēla pānderē, ēxpānderē,
tēnderē, intēnderē, implērē, lēgerē, cōtrāhērē. v. *Navigo*.

Vela facio, die Segel ausspannen. SYN. vėlā dō, vėlītico, nāvīgo. v.
Navigo.

Velut, gleich als. *Impulit in latus ac venti velut agmine facto.* V.

Velutī, wie. *Ac veluti ventis Cyclopes fulmina missis.* Virg.

SYN. velut, ūt, sicut, nōn sēcūs āc, haūd ālītēr.

Venā, eine Blutader. *Incaluit quoties faucia vena mero.* Mart.

EPIT. Tūrgīdā, tumīdā, sāliēns, trepīdā, trēmēns, tēnērā, sānguī-
nēā, plēnā, tumēns, tēnūis, ēxīlis, grācīlis, cālēns.

Vena metalli, Gold- Silber- Erzader. v. *Fodina*.

Venābulum, der Spies eines Jägers. *Retia rara plaga lato venabula
ferro.* V. EPIT. Lātum, ācūtum, vūlnificum, tūlgēns.

Venālis, feil. *Plena domus libris venalibus, accipe & istud.* SYN. vē-
nālītūs, ēxpōsītus.

Venāticus, das zur Jagd gehört.

Ite viam, quam monstrat eques venaticus & quo. Hor.

Venātio, onis, Jagd. *Pulcher adest onager, mitti venatio debet.* M.

SYN. vėnāns. EPIT. Lētā, grātā, blāndā, difficīlis, dūrā.

Venātor, oris, ein Jäger. *I notis, & equo venator lapidge fertur.* V.

SYN. vėnāns. EPIT. vīgīl, mātūtīnūs, sēdulus, pėrnōx, pėrvīgīl,
pėrnīx, vėlōx, sāgittīfer, phāretrātus, silvēstris, ērrābūndus. *vide
Venar*.

Vendico, ihm selbst zumessen. *Nec vendicabit cella saepius clausa.* (Sc.)

M. SYN. ādscribo, ātribuo, ārrōgo, āsūmo, vel āssero, libero,
ēxīmo.

Vendito, feil haben, verkaufen. *Tota creditor urbe venditabat.* (Phal.)

Mar. SYN. jācto, jāctīto, ōstēnto.

Vendītus, verkauft. *Conjugis utilior merx est, quæ vendita sepe.* M.

Vendo, vendidi, verkaufen. SYN. āliēno, dīstrāho, venūndo.

Venēficā, eine Zauberin. *Barbara, narratur, venisse venefica tecum.*
Ovid. SYN. Māgā, sāgā, īncāntātrix. EPIT. impūiā, impiā, scē-
lērātā, vėrbōsā, tūrpīs, īmprōbā, dūrā. PHR. Thēssalā-ārus. Thēssā-
līcīs pōtēns vėnēnīs. Māgīcī dōctā mīnīstrā dōlī. Quæ pōllēt mā-
gīcō sāgā mīnīstērīō. Cārmīnā quæ māgīcō dēmūrmūrāt ōrē. *vido
Maga*.

Venēficiūm, Verzauberung. *Deme veneficiis carminibusque fidem.* Id.

SYN. Māgīā, prāstīgīā, cārmēn, īncāntātio. EPIT. Māgīcum, Thēssā-
lūm, Thēssālīcum, Cōlchīcum, Cīrcæum, Mēdāum, A gāum.

Venēficūs, ein Zauberer. SYN. Māgūs, īncāntātōr, prāstīgīātōr. v.
Magus & Venefica.

Venēnātus vergiftet. *Nec venenatis gravida sagittis.* (Sapph.) Hor.

SYN. vėnēnōsus, vėnēnītēr, venēlicus. PHR. vėnēnō, vėnēnī tābē,
fēllē, tābō, sānīē, sūccō, spūmā īntēctūs, illītus, āspērsus, īmbūtus,
pėrfūsus, vėnēnō ārmātus, mētūēndus. Vėnēnō lūrīdus.

Venēnum, Gift. *Alba nec assyrio fucatur lana veneno.* Virg.

SYN. vīrūs, tōxīcum, ācōnītā, ōrum tābum. EPIT. Tābīficum, Mā-
gīcum, Thēssālīcum &c. v. *supra* venēficiūm, *in Epith*. Lėrnæum,
Gōrgōnēum, PHR. Vėnēnī tābēs, fēl, tābum, sānīēs, sūccus, spūmā.
Vė-

Vēnēnōsī, vīpērēī, fūnēstī, lētīfērī, lētālēs sūccī. Vīpērēūs, vīpērī-
nūs crūōr. Sānguīs sērpēntum, sānīēs.

Vēnēo, verkauft werden. *Corruptus vanis rerum quia veneat auro.* H.
Vēnērābilis, ehrwürdig. *Illud amicitiae sanctum & venerabile nomen.* O.

SYN. vēnērāndūs, vērēndūs, rēverēndūs, cōlēndūs, ādōrāndūs, aūgū-
stus. PHR. Mājēstātē vērēndūs.

Vēnērātio, ōnīs, Verehrung. *Tum quia qua vivis veneratio regibus an-
te.* M. SYN. Rēvērēntiā, ōbsērvāntiā, cūltus, hōnōr.

Vēnērōr, āris, verehren. — *vestrosque deos venerabere feris.* Virg.

SYN. hōnōro, ōbsēro, cōlo, rēvērēōr, ādōro v. *Honoro & Adoro.*

Vēnetiā, ārum. (*Civitas illustris in mari Adriatico*) EPIT. Māgnā,
illūstrēs, inclytā, cēlebrēs, fōrtēs, pōtētēs, indómītā, invīctā.

Vēniā, Urlaub, Verzeihung. *Orantes veniam & templum clamore pete-
bant.* V. SYN. Licēntiā, cōpiā, pōtētās, fācūltās, libērtās, vel in-
dūlgēntiā, impūnitās, cōndōnātiō. v. *Pax, Parco.*

Vēnio, is, vēni, kommen. *Momento cita mors venit aut victoria laeta.*
H. SYN. ādvēnio, ādvēnto, āccēdo, prōpīnquo, dēvēnio, ādeo,
pēto, āccēlēro, ādvōlo, āpprōpēro, vel rēdeo, rēvērtōr vel īnsto, īm-
minēo. v. *Adventus.*

Vēnōr, āris, jagen. *Sed praeceps virtus ipsa venabitur aula.* Grat.

PHR. Fērās īnsēctōr, pērsēquōr, sēctōr, āgo, āgīto, ēxāgīto, cāpto,
latrātū tūrbo, clāmōrē prēmo. Cātūlis sāgācībūs fatīgo. Fērīs īnsto,
īnsidiās mōliōr, cāsēs, lāquēōs, plāgās, rētiā, linā tēndo, pōno.
vide Venator & canis venaticus.

Vēnter, trīs, der Bauch. *Laferat abjegni venter apertus equi.* Prop.

SYN. ālvus, ūtērūs, vīscēra, iliā. EPIT. Jējūnūs, imprōbūs, vōrāx,
vācuūs, īnānīs, fāmēlicūs, āvidus, cāvūs, capāx, tūrgēns, tūrgīdūs,
tūmēns.

Vēntilo, erlūften. *Mens in cerebro ventilatur ebrio.* (Jamb.) Pr.

SYN. ēvēntilo, vel vērso, āgīto. PHR. vēntōs, āuram cīeo, ēxcīto.

Vēntōsūs, windig. *Aspice, ventosi ceciderunt murmuris auræ.* Virg.

SYN. Vēntō plēnūs, foētūs, grāvīdūs, tūmēns. Vel lēvis īnānīs, vā-
nūs, fūtilīs, tūmīdūs, tūrgēns, tūrgīdūs, īnflātūs, vel sūpērbūs.

Vēntus, der Wind. *Prosequitur surgens a puppi ventus euntes.* Idem.

SYN. Aūrā, spīritūs, flāmēn, flātūs, flabrum, aūstēr, āquīlo, bōrēās,
āfrīcūs, eūrūs, zēphyrūs, fāvōniūs, vel tūrbo, prōcēllā EPIT. Lē-
nīs, spīrāns, mōllīs, plācīdūs, lēvis, tēnuīs, sēcūndūs, vāgūs, rīgīdūs.

PHR. vēntōrum flāminā, flabrā, flātūs, ānimāe spīrāminā. Vēntō-

rum vīs, mīnā, fūrōr, fūrīā, rābiēs, bēllā, discōrdiā, strēpītūs,

mūrmūrā. Vēntōsāe spīrānt āurā. Vēntī tūrbo. Vālidī vīs īncītā

ventī. Prōcēllāe strīdōr. Tēmpēstātēs sōnōrāe, Vēntī frēmūnt fil-

vīs, ēt cēcā vōlūtānt mūrmūrā. Vēntōsī mūrmūrīs āurāe spīrānt.

Frētā cīrcum Fērvēscūnt grāvītēr spīrāntībūs īncītā flabrīs v. *Tur-*

bo, Tempestas, Aquilo, Boreas, Notus, Zephyrus, Eurus, Auster,

Aura.

Vēntum sedare, den Wind stillen. PHR. Cōmpēscērē, plācārē vēntōs,

Æquorā mūlcērē. Mārīs īram frāngērē. Indē ūbi primā fidēs pēlā-

gō, plācātāquē vēntī Dānt mārīā, ēt lēnīs crēpītāns vōcāt Aūstēr īn

āltum, Exspēctā fācīlēmquē ūndam vēntōsquē fērētēs. *vide Sere-*

nitatis.

Vēnūs, ērīs. *Sic Venus, at Veneris contra sic filius orsus.* Virg.

(*Dea amoris, gratiarum, pulbritudinis & voluptatis. Nata fingi-
tur ex virilibus Celi, a filio Saturno exsellis, & maris spuma agi-
tatis.*)

tatis.) SYN. Cythērēā, Cythērēā, Cypris, Cythērēis. EPIT. Pāphīa, idaliā, Dīonēā, āciālia, Cythērēā, Cythērēā, Cypriā, ērycīna, ālma, pōtēns, pūlchrā. PHR. Dēā Pāphīa, idaliā, Paphiā māter, Dēā, Dīvā Virgo æquorē nāta. Māter amōrum, ōrtā mari. Lūxūrīæ nūtrīx. Nāta fretō. Cypriā virgo, &c. v. *Amor*.

Vēnūstās, Schönheit. *Sexta venustatis, collique & verticis aurum.* Pr. v. *Pulchritudo, Lepor, Forma.*

Vēnūstus, schön, holdselig. — *tum flore venustior omni.* Prud. SYN. Pūlcher, decorus, fōrmōsus. v. *Pulcher.*

Vēpris, Dorn. *Corna vepres & pruna ferunt & quercus & ilex.* Hor. v. *Spina*

Vēr, vērīs, der Frühling. *Ver adeo frondi nemorum, ver utile silvis.* V. EPIT. Nōvum, nāscēns, plācidum, blāndum, sūdum, sérēnum, tēpidum. PHR. vēnum tēpus. Vēnī diēs. Vēnā tēpēstās. Tēpōrā vērīs. Nōvā tēpōrīs ætās. Vērīs clēmēntiā, indūlgēntiā, hōnōs. Flōrīter ānnus Pārs ānnī mēliōr. Vērīs āmcēnā diēs, quīēs. Vēr genīalē nōvīs, quōd dāt primōrdiā rēbus. Vēr ērāt ætērnūm, blāndiquē tēpēntībūs aūrīs Mūlcēbānt zēphyrī nātōs sinē sēmīnē flōrēs. Vērē frūōr sēmpēr, sēmpēr nītīdīssīmus ānnus, Arbōr hābēt frōndēs, pābula sēmpēr hūmūs.

Verno tempore, zur Frühlingszeit. SYN. vērē nōvō. PHR. quum mōestam hiēmēm sol aūrēus ēgit sub tērrās. Cōelumquē æstīvā lūcē rēclusit Cāndīdus aūrātīs āpērit cum cōrnībūs ānnūm Taurūs ēt ādvērsō cēdēns cānis occīdīt āstrō. Vēr flōribūs ārvā nōvīs dēcōrāt, pīngīt, Æthērā, Cōelum mūlctet. Vērē nōvō vēstītūr hūmūs, vēstītūr ēt ārbōs. Rīdēt āger. Tūnc hērbā rēcēns ēt robōrīs ēxpers tūrgēt. Arbōs sē plūrimā cāmpīs indūit īn flōrēm. Trūdīt gēmmās ēt frōndēs, vel flōrēs ēxplicat ā bōs. Prīscus hōnōs hōrtīs vēnīt. Omnis īn hērbās tū gēt hūmūs. Pārturīt ōmnīs āger. zēphyrīquē tēpēntībūs aūrīs, Lāxānt ārvā sinūs. Vēnī rīdēt diēs, cōelumquē serēnā lūcē nītēt. Quum lētīs dēcōrāntūr flōribūs ārvā. Quum tēnērō cēspītē tērrā vīrēt.

Vērāx, wahrhaftig. *Figat, erat verax vaticinata soror.* Ovid. SYN. vērūs, sincērūs.

Vērbēr, ein Streich. *Concussere jugi, pronique in verbera pendent.* V. EPIT. Tōrtum, sāvum, cōntōrtum, crūdēlē, crūēntum, crūdum īntōrtum, vīōlēntum, trīstē, nōdōsum, ācērbum, crepītāns, īnsānum, nēfāndum, fērreūm, ārdēns, mīnāx, mōrtīferum. SYN. Flāgēllum, vīrgā, bāculūs fūstīs. v. *Flagellum.*

Vērbēro, schlagen, treffen. *Erigit alternos & sidera verberat unda.* Id. SYN. Cēdo, tūndo, fērīo, pērcūtīo, dīvērbēro, pūlso. PHR. vērberā dō, īnflīgo īctus īngēnīno, īnstārē vērberē īnsōnārē flāgēllō. Equēs īnsānō vērberē vēxāt ēquum. Fērreā, clāmābāt. dātē vērberā. Vērberā līctōr ēxpēdit. Lēvē mōrtīfērō dēlīctum vērberē pūnīt. Orā prōtērvīs īnsēquītūr mānībūs gēnērōsāque pēctōrā pūlsāt. vide *Cedo, Flagello, Ictus.*

Vērbōsītās, Schwatzhaftigkeit. v. *Garrulitas.*

Vērbōsus, schwāzig. *Cedum verbosi garrula bella fori.* Ovid.

SYN. Lōquāx, gārrulūs, mūltīlōquūs. v. *Garrulus.*

Vērbum, ein Wort. *Ut preceptorum verborum regula constet.* Juv.

SYN. vōx, dīctīo, dīctum, vōcābūlum, sōnūs, lōquēlā, sērmo. vide *Vox, Loquor, Sermo.*

Vērē, *adverb.* wahrlich. *O vere Pbrygiæ, nec enim Pbryges, ite per alta.* Virg.

Vērēcūndiā, Scham, Zucht. *v. Pudor.*

Vērēcūndōr āis ſich ſchāmen. *Verecundari nemini ad mensam decet.* (Jamb.) Pr. SYN. Pudēt mē ērubēſco *v. Erubescō.*

Vērēcūndūs, ſchamhaft *Illa verecundis lux eſt præbenda puellis.* O. SYN. Pūdēns, pūdicūs, pūdībūndūs, mōdēſtūs

Vērēōr, fürchten, in Ehren halten. — *equidem de te nil tale verebar* V. PHR. Tímēo, métuo, fōrmīdo, hōrrēo, *v. Timeo vel ōbsē vo, cōlo, hōnōro, vērēōr, rēvērēōr. v. Honoro.*

Vērgīliæ, ārum, das Siebengeſirn. *Et ſi iners tardis navita vergiliis.* P. *v. Plejades.*

Vērgo, ſich neigen. *Vergebant, nunc dant illis ſoleritus ipſi* Luc.

SYN. Prōpēndēo, inclīno, pēndo, inclīnōr, dēclīno, tēndo, ſpēcto.

Vērīdicūs, wahrhaftig in Worten. *Seu tua veridicæ dicunt reſponſa ſorores.* M.

Vērītās, ātis, Wahrheit. *Vox veritatis teſtis exſtingui nequit.* (Jamb.) P. (*Dea exiſtimata ab Ethnicis, Temporis filia, Virtutis mater. Alii, Saturni filiam, inquiunt, qui & Temporis Deus creditus eſt.*) SYN. vērūm. EPIT. Cāndīdā, āpērtā, nūdā, ſimplēx, ſāndā, æquā, fīdēlīs, fīdā, cōncōrs. PHR. Neſciā traūdum. Neſciā fālērē victūs.

Vērītūs, geſcheuet. *Sic qui pauperiem veritus potiore metallo* Hor.

Vērmīcūlātūs, von eingelegter Arbeit. — *atque emblemate vermiculato.* Luc.

Vērmīs, ein Wurm. *Vermibus & privas in corpora poſſe venire.* Id.

SYN. vērmīcūlūs. EPIT. ēxīguūs, tenuīs, ēxilīs, grā ilīs, pārvūs, lōngūs, tērrēnūs, tērrēſtrīs, fœdūs, ſōrdīdūs, intēſtūs. PHR. Fœdō ſē in pūlvērē vōlvēns.

Vērnā, ein leibeigener Knecht. SYN. Fāmūlūs, ſērvūs, mīmīſtēr, māncīpīum *v. Servus*

Vērō, aber. *Egregiam vero laudem & ſpolia ampla refertis.* Virg.

Vērōnā (*Civitas Venetiæ a Gallis condita, duce Brenno, a quo Bruno-na primo dicta fuit. Hanc urbem alluit Ateſis fluvius amœniſſimus.*) EPIT. Fērtīlīs, fērāx, āmœnā, cūltā, grātā, pārvā PHR. Tāntum pārvā ſuō dēbet Vērōnā Cātūllō. Quāntum māgnā ſuō Māntuā Virgīliō.

Vērſātīlīs, leicht umzuwenden. *At vigiles mundi magnum & verſatile templum.* M.

Vērſātūs, wohlgeübet. *Alter non deerunt tenui verſata favilla.* M.

SYN. Gnārūs, pērītūs, ſciēns, dōctus.

vērſīcōlōr, das mancherlen Farbe hat.

Aſtur equo fidens & verſicoloribus armis. Virg.

SYN. Mūltīcōlōr, diſcōlōr, vārīus. PHR. vārīō cōlōre diſtīnctūs.

Vērſō, ās, hin und her fehren. *Seu verſare dolos, ſeu certe occumbere morti.* V. SYN. Trācto, tāngo, vel cōvērto, vōlvo, flēcto, vel āgīto, mōvēo, tōrquēo.

Vērſōr, āris, umgehen, bleiben. *Verſatur atreus tota jam ante oculos meos.* (Jamb.) S. SYN. māneo, mōrōr, hābīto, ſum, hāiēo vel ſtūdēo, incūmbo, invīgīlo.

Vērſūs; ūs, Verſ, Spruch. *Verſibus incomtis ludunt riſuque ſoluto.* V.

SYN. Cārmēn, mōdi. EPIT. Cānōrūs, ſuāvīlōquus, fācūnōūs, ēxcūltus, *v. Carmen & carmina ſcribere.*

Versūtā, listigheit. *Tentanti interea Christum versutia fallax.* Juvenec.
v. *Astutia, Fallacia.*

Versūtūs, listig. *Non Nomas arcanas tollat versuta salivas.* Prop.

SYN. vāfēr, callidus, āstūtūs, dōlōsūs, mālīgnūs.

Verrēx, icis, Spiz, Gipfel. *Tigridis exuvia per dorsum a vertice pendent.* V. SYN. Cācūmēn, cūlmēn, fāstīgīum āpēx. v. *Cacumen.*

Vērto, vērti, fehren, wenden. *Neu patriæ validos in viscera vertite vires.* SYN. Cōnvērto, flēcto, vērso, vel vārio, mūto, vel dīrūo.

Vērū Gratspieß. *Et tereti pugnans mucrone veruque Sabello.* Virg.

EPIT. Lōngum, tērēs, fērreum.

Vērum, conjunct. aber. *Verum etiam invisos si quos tentaris amicos.* V.

SYN. Sēd, āt, ālt.

Vērūs, wahrhaftig. *Non datur ac veras audire & reddere voces.* Virg.

SYN. Gērmānūs, sīncērūs, vērāx, īngēnuūs, cāndīdūs.

Vēsāniā Uninnigkeit. *Ipsa sibi est hostis vesania seque furendo.* Pr.
v. *Stultitia.*

Vēsānūs, uninnig. *Suadet enim vesana fames &c.* Virg.

SYN. Stūltūs, tūrīosus v. *Stultus.*

Vē cōr, ēris, essen, genießen. *At potius foliis parcus vescatur amaris.*

H. SYN. Pāscōr, ālōr, nūtrīōr, sūstēntōr, vīvo. v. *Edo.*

Vēsēvūs. *Talem dives arat Capua & vincina Vesevo.* Virg.

(*Mons in Campania non longe Neapoli, fumum & flammam interdum evomens*) SYN. Vēsuvīūs. EPIT. Prærūptūs, fērāx, vīrīdīs, vīrēns, fērtīlīs, ārdēns, flāmnīvōmūs, īgnīvōmūs.

Vēspā, Weide. EPIT. strīdūlā, strīdēns, strēpēns, strēpītāns.

Vēspēr, ēris. Abend. *Mutati transversa fremunt, & vespere ab atro.* V.

SYN. vēspērā, vēspērūgo, hēspērūs. EPIT. nōtītēr, occīduus, ūmbrītēr, ōpācūs, sērūs, frīgīdūs, rōscīdūs, ūdūs, rūbēns, pīgēr.

Vēspērī, vel vēspērē, zu Abend. SYN. Sēro. PHR. diē vērgēntē, lābēntē, prōnō, īnclīnātō. Sōlē tūgīēntē, occīdūō. Cādēntē sōlē. Sub occīdūō. Crēscētībūs ūmbrīs. Quum Phœbus, Sōl, Titān, īn Hēspērīās ūndās præcīpītāt: prōnūs mārē pētīt: jūgā dēmīt ēquīs: rādīōs æquōrē cōndīt.

Vēstā. *Saturni filia ex Ope, virginittatis Dea quondam habita, cui sacratuſ eternuſ ignis, a Vestalibus conservatuſ*) EPIT. Cāstā, sānctā, pūdīcā, sacra, vēnērāndā, pōtēns. PHR. Cāstæ pēnet āliā Vēstæ. (2. *Æneid.*) Vēstāmquē pōtēntē, Ætērnūmquē ādytīs ēfērt pēnētrālībūs īgnē.

Vēstā. (*Alia fuit, Saturni mater, Celi uxor, quæ & telluſ seu terra dicebatur*)

EPIT. āntīquā, prīmāvā, sēnēx, vētūs, cānā.

Vēstālīs. *Pallas in hanc quoniam Vestalis origo favillæ.* Pr.

(*Virgines, quæ ignē perpetuū, Vestæ sacrum, asservabant. Harum si qua stuprum admisset, dum Vestæ serviebat, viva defodiebatur*) EPIT. Cāstā, pūdīcā, innubā, cālēbs, īntegrā, sacra, vēnērāndā, rēllīgīōsā, rōmānā.

Vēstībūlum, ein Vorhof. *Vestibulis abeunt veteres, lassique clientes.* J.

SYN. Pōrtīcūs, ātrīum. EPIT. Mārmōrēum, supērbum, māgnīficum.

Vēstīgīum, Fußstapfen. — *agnosco veteris vestigia flammæ.* Virg.

SYN. sīgnā pēdum, vel sīgnūm, rēllīquīæ, vel pēs, plāntā pāsūs, grādūs. EPIT. īmprēssum, sīgnātum, fixum, rēcēns, mānīfēstū.

- Vestigo, nachforschen.** *Vestigemus & a porta diversa potamus. Idem.*
 SYN. *investigo, inquiro, quaero.*
- Vestio, bekleiden.** *Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. Idem.*
 SYN. *induo, veste tego, circumdo, amicio, operio, velo, humeros induco, orno, exorno, decoro, insignio. v. Induo.*
- Vestis, ein Kleid.** *Et Tyriae vestes & dulcis tibia cantu. Tibull.*
 SYN. *vestimentum, vestitus, tegmen, amictus, velamen, velamentum, chlamys, tunica, toga, pallium. Mulierum vestimenta; carbassus, linum, peplum. EPIT. Pretiosa. purpurea, concinna, picturata, picta, lineae, serica, magnifica, regia, versicolor, longa, undans, nitens, splendida. PHR. arte texta, laborata. Ostro, murice tineta, splendens. Auro rigens, aspera, squalens, superba. v. Induo.*
- Vestitus, bekleidet.** *Itur in aeterno vestitos gramine campos. Claud.*
 SYN. *indutus, amictus, tunicatus. PHR. veste tectus, ornatus, superbus.*
- Vesuvius, vel vesuvius, ein Feuerberender Berg.** *v. Vesuvus.*
- Veteres, die Vorfahren.** *In veteres esto dura puella senes. Tib. v. Majores.*
- Veternus, Schlassucht.** *Nec torpere gravi passus sua regna veterno. V. v. Pigritia.*
- Veto, verbieten.** *Religio vetait segeti pretendere sepem. Virg.*
 SYN. *Prohibeo, vel impedio, obsto, obsum.*
- Vetula, ein alt Weib.** *Omnes aut vetulas babes amicas. (Phal.) Mart.*
 SYN. *anus. EPIT. Frigida, tremens, curva, senilis, marcida, rugosa, morbosa, agra, languida, delirans, deformis, sordida, morosa, tristis.*
- Vetus, eris, alt.** *Diximus, amisit verum vetus albula nomen. Virg.*
 SYN. *vetustus, antiquus, priscus, vel senex, annosus, longaevus.*
- Vetustas, atis, die Alte, Alterthum.** — *tuque invidiosa vetustas. Ov.*
 SYN. *antiquitas, vel senectus. EPIT. Longinqua, longeva, invidiosa.*
- Vexillum, ein Kriegsfähnlein, Banner.** SYN. *signum, Insigne belli Romanorum aquila. EPIT. Martium, Mavortium, bellicum, pictum, volans.*
- Vexo, quälen, plagen.** *Summa fuit duos si discordia vexat inertes. H.*
 SYN. *Torqueo crucio, angio, agito, exagito, affligo, afflicto. PHR. Poenis, cruciatibus afficio, conficio, premo, opprimo, exanimo.*
- Via, Weg, Strasse.** *Quos Meri pedos? aut quo via ducit in urbem? V.*
 SYN. *iter, callis, trames, semita, compita, bivium, trivium. EPIT. trita, frequens, recta, plana, facilis, lubrica, dubia, ambiguus. PHR. Strata viarum. Vie compendia Trivius callis.*
- Viaticum, Begehrung.** — *aut subducta viatica plorat. Hor.*
 SYN. *Cibi, auxilium, viae.*
- Viator, oris, ein Reisender.** *Omnis & agricola & tuta latet arce viator. V.* SYN. *Peregrinus, advena. EPIT. lassus, tesus, defessus, fatigatus, sitiens. PHR. Qui carpit iter. Ferens tadia longa viae.*
- Vibro, erschüttern, bewegen.** *Spiculaque insilvis tuta vibrabat amor. Gal.*
- Vicem, Zustand.** SYN. *Fortunam, sortem.*
- Vice, anstatt.** *Nil tanti est, ergo fungar vice cotis, acutum. Hor.*
 SYN. *loco, pro.*

Vicēs, Umf. *Inque vices equitant &, Luna teste, moventur.* Juv.

SYN. Pārēs, mūnus, officiū. v. *Vicissim.*

Vicēsīmus, der zwanzigste. *Cæpet & nondum vicesima venerit ætas.* Ovid.

Viciēs, zwanzigmahl. *Non plenum modo vices habebas.* (Phal.) M.

Vicinīa, Nachbarschaft. *Quare peregrinum vicina rauca reclamat.* H.

Vicīnus, Nachbar, benachbart. *Vicinumque pecus grandius uber habet.*

O. SYN. Prōxīmus, prōpīnus, cōtīguus, cōtērmīnus, finītīmus, prōpīor, affīnis.

Vicissim, wechselseitig, dagegen. — *quod possit uterque vicissim.* V.

SYN. Pēr vicēs, invicem, alternatim, pariter, mutuō, alternā vicē.

Alternīs vicībūs. PHR. inquē vicem, speculātūr aquās, alternatquē vicēs.

Vicissitūdo, inīs, Abwechselung. SYN. alternatīo. PHR. Succēdūnt tristīa lætīs. Nūbe solāt pulsā candidūs irē diēs. Nōn sēmpēr tūmīdīs sērvēnt vērātā procēllīs Æquorā, nēc gēlīdā rīgēt hōrīdā terrā pruīnā.

Victīma, Schlachtopfer. *Victima quae dextra cecidit, victrice vocatur.*

Ovid SYN. Hōstīa, piāculum. EPIT. opīma, pīguis, sacra, piā, placābilis, infēlix, insōns, mystīca, solēnnis.

Victīmam mactō, ein Opfer schlachten, opfern. PHR. victīmam cædo, jugūlo, ferio. pērcutīo, sterno, mactō ad arās. Sacrum jugulis ēmittere cruōrem. Votīvæ pecudī cūltrōs subjicere. Arās cruōre pīo tīngere.

Victōr, oīs, Ueberwinder. *Victor erat quamvis aequus in hoste fuit.* P.

SYN. Triūmphātōr, triūmphāns, ovāns. EPIT. Cēlebrīs, clārūs, illūstrīs, fōrtīs, māgnānīmūs, supērbūs. PHR. Dōmītōr hōstīum. Supērātō victōr ab hōste. Spōliis hōstīlībūs insignīs, dēcōrūs, ornātūs, supēbus. v. *Vinco.*

Victōriā, Sieg. *Trojugenas, qua prima viam victoria pandit.* Virg.

(*Hanc vetustas deam agnovit aligeram & e caelo devolantem ad eos, quos bonis ornare successibus vellet. Roma ejus simulacrum, lauro coronatum, habuit, altera manu palmae, altera olivae ramum praeferebat.*) SYN. Pālmā, triūmphūs, trōpæum. EPIT. Nōbilīs, clārā, mēmōrāndā, cēlebrīs, illūstrīs, supērbā.

Victūs, ā, um, überwunden. *Victus ab ita longeque ignotis exulat oris.* V.

SYN. Dēbellātūs, supērātūs, dōmītūs, strātūs, fūsūs. v. *Vinco.*

Victūs, ūs, Speise, Nahrung. *Tunc victus abiire feri, tunc insita pomus.* Tibul. SYN. ālīmētum, cībī.

Vicūs, eine Gasse oder Strasse. *Et tua patricius culmina vicus habet.* Mart.

Videlicet, gemiglich, item, als, nemlich. — *sic illa videlicet olim.* M.

SYN. Scīlicet, nīmīrūm, nēmpē.

Vidēn, sieh si dn. *Educit, viden; ut geminae stant vertice cristae.* Virg.

Vidēo sehen. *Ipsa videbatur ventis regina vocatis.* Idem.

SYN. aspīcio, cērno, intūeōr, vel sēntīo, intēllīgo, agnōsco, advēro. PHR. oculīs pērcipīo, accipīo, haurīo, oculīs observāre, prōsequī. Visū lēgere. v. *Aspicio.*

Viduā, eine Wittfrau. EPIT. Mīsērā, spīrētā, rēlīctā, cōtēmtā, dēsētā, mōstā, tristīs, afflīctā, lūgēns. PHR. orbā, orbātā, viduātā, spōliātā virō. cōjūge cōsōrtē, mārītō. Pārte sūī mēliōrē cārēns.

Viduo, berauben. *Jam dudum viduam gemina viduaverat urna.* Sed.

SYN. orbo, spōlio.

Viduus, ein Wittwer. *adj.* beraubt. *Cogor adire lacus viduos a lumine Phæbi.* Virg.

SYN. viduatus, orbis, orbatus.

vigéo, grün sehn. *Mobilitate viget, viresque acquirit eundo.* Virg.

SYN. vigesco, valeo, floréo, floréscó, víréo.

vigésimús, der zwanzigste. *Occidit & misere steterat vicesimus annus.* P.

vigil, i is ein Wächter. *Portarum vigiles & caeco Marte resistunt.* V.

SYN. Pervigil, vigilans, insomnis, insopitus, pernōx. v. *Vigilo* it. *Diligens*,

vigilantiā, Sorge, Fleiß. *At si quos haud illa viros vigilantia fugit.* V.

SYN. vigilēs sēnsūs, vel vigil cūrā, stūdiū, cūrā, sēdulitās.

vigiliā, Nachtwache. SYN. insomniā, vel excubiā. PHR. vigil nōx, hōræ.

vigilo, machen. *Præcipites vigilate viri, & confidite transtris.* Virg.

SYN. Pervigilo, evigilo, vel excubo, excubiās āgo, vel invigilo, incumbo. PHR. insomnem nōctem dūco, tradūco, patiōr. Nōctem vigilo.

viginti, zwanzig. *Viginti tauros magnorum torrentia centum.* Idem.

vigor, oris. Kraft, Macht. *Debilitat vires animi, mutatque vigorem.* I.

SYN. vīs, vīrēs, robūr EPIT. igneus, alacer, agilis, mobilis, animosus, vivus, ignifer, flagrans, vivicus

vilescó, in Verachtung kommen. *Thesaurus nigrante oculis vilescit bonore.* P.

vilis, schlecht, gering. *Vilius argentum est auro, virtutibus aurum.* H.

SYN. abiectus, despectus, contemptus, neglectus, humilis, sordidus.

villā, Bauernhof. *Et jam summa procul villarum culmina fumant.* V.

SYN. Prædium, domus, rustica v. *Ager, Hortus.*

villi, Haarlofen. *Is mihi candor inest, villorum gratia tanta est.* Mart.

SYN. Pili, setæ EPIT. Horrentes, crispi, crispati, longi, impexi, effusi v. *Fuba.*

villicus, ein Bauersmann. SYN. Colonus, agricola, rusticus. v. *Agicola.*

villosus, von Haarlofen. *Præcipuumque toro & villosi pelle leonis.* H.

SYN. Pilosus, setosus. PHR. villis comans, tectus, opertus.

vimēn, i is. Benden, Biegen. *Arbutis texunt virgis & vimine querno.*

V. EPIT. Lentum, flexile, tortum, intortum, virens, viride, tenue, fruticosum, palustre, acutum.

vimineus, von Benden geflochten. *Vimineasque trahit crates, &c.* V.

vinco, vici, überwinden. *Vincebant, nec quae turba Seraphin amat.* M.

SYN. Debello, supero, subigo, domo, expugno, fundo, sterno. PHR. Palmam fero, refero, obtineo.

vincio, vixi, binden. *Namque ubi non certo vincitur fœdere lectus.* P.

SYN. Devincio, revincio, ligo, alligo, colligo, religo, redimio, stringo, obstringo, adstringo, constringo,necto, annecto. PHR. vinculis coercéo, cohíbeo, retineo, premo, onero. v. *Nodo.*

vinculum, Band, Gurt. *Lumina nam teneras arcebant vincula palmas.*

Virg. SYN. vinculum, catēnā, nexūs, ligamēn, laqueus, manicae, compages, compago, nodus, compes, retinaculum, funis, restis, lorā, orum EPIT. Firmum, arctum, inextricabile, tenax, validum, durum. v. *Catena & Solvo.*

vindemia, Betulese. — *Sumat plenis vindemia labris.* V.

SYN. uvæ, uvarum messis. EPIT. Pinguis, ferax, spumans, foecundā, mitis. PHR. plenis spumat vindemia labris. Pressos pedibus dat

ŭvā liquōrēs. Pēdē sūb cēlērī cāndīdā mūstā flūūnt, v. *Vinea & Autumnus*.

Vindēx, icīs, ein Rācher. *Hic voluit docti vindicis esse Deus.* Mart.

SYN. ŭltōr, pūnitōr, vel dē ēnsōr, ālsēitōr. EPIT. ācēr, irātūs, grāvis, intēnsus, iūstus æquus.

vīn īco, ās, rāchen. *Promisit Grajumque ideo bis vindicat armis.* V.

SYN. ŭlcīscōr, vel libēro, ālsero, dētēdo, vel ārrōgo, āttribūo, ālsūmo, vēndīco. v. *Ulciscor*.

vīndīctā, Mache. SYN. ŭltio, pœnā, sūpplicīum. EPIT. Jūstā, īnīquā, sēvā. v. *Ultio*.

vīrēā, ein Weingarten. *Non rastros patietur humus, non vinea falcem.*

V SYN. vīnētum, vitīs, pālmēs, pāmpīnūs. EPIT. Fērtīlīs, fērax. v. *Uva, Vitis*.

vīnētum, ein Weinberg. *Aut subiecta terunt curvae vineta carinae.* O.

SYN. Lōcā vitībūs cōnsita. EPIT. Lætum, dūlcē, cūltum, fœcūndum, fērax. PHR. Dūlcīā fūndum Pīgnībūs īn cāmpīs lātē vīnētā cōrōnānt. Nēvē tībī ād sōlem vērgānt vīnētā cādēntem.

vīnītōr, ein Weingärtner. — *maturae vinitor uvae.* Virg.

EPIT. vīgīl, mādīdūs, cūrvūs.

vīnōlētūs, trauken. *Quas vinolentae somniis fingunt anus.* (Jamb.) Pr. v. *Ebrius*.

vīnum, Wein. *Vina novum fundunt calathis Arvisa nectar.* Virg.

SYN. Mērum, mūstūm, ŭvā, vitīs, Bācchūs, iācchūs, fālērnum. EPIT. Dūlcē, suāvē, lætum, Māsicūm, Fālērnum, Cēcūbum, Mārēōtīcūm, Sūccēntīnum. PHR. Mūnerā Bācchī. Pōcūlā Bācchī. v. *Epulor & Ebrius*.

vīōlā, Biolenblumen. *Pallentes violas & summa pavavera carpens.* V.

EPIT. Pūrpūrēā, pālīētēs, mōllēs, flōrētēs, tēnērā, suāvēs, vēr-nā, lātē, āmcenā, ōdōrīfērā, ōdōrātē, ōdōrā, fragrāntēs, hālāntēs, spīrāntēs, fōrmōsā. PHR. Prīmā ætātē cādēntēs. Pūrpūrēās pāssīm vīōlās ēt cāndīdā cārpit Līlīā. Vīōlā suāvēs hīc, līlīā nūllīs mārīnībūs dēsūnt. v. *Flos*.

vīōlārīā, Biolenaemachē. *Floreat irriguumque bibant violaria fontem.*

V. EPIT. Mōllīā, blāndā, rōscīdā, grātā, dūlcīā, suāvīā. PHR. Pūrpūrēum pīngūnt vīōlārīā cāmpum. Tībī sūnt vīōlārīā cūrā.

vīōlētēr, mit Gewalt. *Litore Hetrusco violenter undis.* (Sapph) H.

SYN. vī, pēr vīm, īmpētē.

vīōlētīā, Gewalt. *Adjicias nec te ullius violentia vincat.* Virg.

SYN. vīs, īmpētūs. EPIT. Rābīdā, sēvā, atrōx, āūdāx, cēcā, īnīquā, prēcēps rāpīdā, mīnāx, fūrīōsā, fērā, hōstīlīs. PHR. vī īrrūo, īrrūmpo, īmpēto. Vīm fācīo. Fīt vīā, vī rūmpūnt ādītūs. Fērtūr rāpīdō īmpētē mīlēs. v. *Impetus, Ira, Invado*.

vīōlētūs, gewaltsam. *Prisce nec in lepores tam violentus eas.* Mart.

SYN. vēhēmēns, ācēr, vel prēcēps, tēmērārīūs, īmpātiēns, fērōx, irātūs.

vīōlo, verletzen, Gewalt anthun. *Quicumque Iliacos ferro violaverit*

agros. V. SYN. vūlnēro, lādo, ōflēndo, cōntāmīno, mēcūlo, fœdo, vel rūmpo, ābūmpo, pērtīngo, rēscīndo, dīssōlvo, rēvēllo, lābētācto, vel stuprum īnfēro, cōnstupro.

vīpērā, eine Natter. *Vipera delituit, columque exterrita fugit.* Idem.

SYN. Malā, īnsīdīōsā, ātrā, mōrtīfērā, lētālīs, mōrdāx, īmprōbā, īcēlērātā, vēnēnōsā. v. *Serpens*.

Vip̄er̄eūs, der Natter zugehörig. *Nec quae vipereo tela cruore madent.* Ovid.

Vir, viri, ein Mann. *Praesentemque viris intentant omnia mortem.* V. SYN. Mās, māsculus, vel hōmo, vel cōjūx, spōnsus mārītus. EPIT. Fōrtis, māgnānīmūs, gēnērōsus, impāvīdūs, jūstūs, prūdēns, sāgāx, sōlērs.

Vir̄eo, grūnen. *Fronde virere nova quod non sua germinat arbor.* Id. SYN. vir̄esco, revir̄esco, v̄erno, flor̄eo, frōndēsko.

Vir̄ēs, ium, Kraft, Macht. *Sic fatus validis ingentem viribus hastam,* I. SYN. Robūr, virtūs, vīgōr, vis, pōtēntiā. EPIT. vālīdā, firmā, īngētēs, īnvīctā, īnfāctā, īndōmītā, ālacrēs, Hērculēā, Gīgāntēā. PHR. Firmā jūvēnili īn rōbōrē vir̄ēs āddīt, sūffīcīt, mīnīstrāt. v. Robur.

Vir̄ētum, ein grūner Ort. *Devenere locos laetos, & amœna vireta.* Id. SYN. vir̄idārīum, prātum, hōrtus. EPIT. āmcēnum, fōrmōsum, pātēns, ūmbrosūm, lātum, opācum, cūltum, flor̄idum, dūlcē, mōllē, hērbōsum. PHR. āmcēnā vir̄ētā fōrtūnātōrum nēmōrum. v. Hortus.

Virgā, eine Ruthe, Gerthe. *Arbutis texunt virgis & vimine querno.* I. SYN. Bācillūs vel Flāgēllum, vērber, vel vīmēn, virgūltum, rāmūsculūs. v. Flagellum, Vimen, Ramus.

Virgīlīus. *Illo Virgilium me tempore dulcis alebat.* Virg. SYN. Māro. EPIT. Dōctūs, īngēnīōsus, fācūndūs, dīvinūs, ætērnūs. PHR. āndīnūs vātēs. Quō civē sup̄erbīt Mārītūā. Aenēidōs sūmmūs vātēs, Fēlix auctōr, cōndītōr. Rōmūlēus vātēs. Dēcūs Itālīæ Lātīālīs Hōmērūs.

Virgīnēūs, Jungfräulich. *Haesit virgineumque alte bibit acta cruorem.* Virg.

Virgīnītās, ātis, die Jungfrauschaft.

Et meo virginitas avibus libata sinistris. Ovid.

SYN. Cāstītās, pudōr, pudīcītīā. EPIT. Cāstā, sānctā, cāndīdā, īnnūbā, īntegrā, illāsā. PHR. virgīnēi flōs pudōrīs. Virgīnītātīs hōnōs, dēcūs, glōriā. v. Pudicitia, castitas.

Virgo, īnis, eine Jungfrau. *Virginis in palmis ipsa canistra premunt.* P. SYN. pūellā. EPIT. īnnūptā, īnnūbā, cāstā, īntēmēratā, īncūlpātā, pūrā, īntāctā, īllibātā, pudīcā. PHR. viri, thālāmī exp̄ers. Pē pētūā virgīnītātē fruēns, gaudēns. Virgīnītātīs āmāns, studīōsā. Jūgālēs thālāmōs, cōncubītūs exōsā, fugiēns. Cāstum rētīnēns īnvīolātā dēcūs. v. Casta.

Virgūltum, Etanden die anders nichts als Ruthen tragen. SYN. Frūtēx, ārbūstum. EPIT. Tēnērūm, silvēstrē, sōnāns, īmplicītum, āvīum, cōrnēum.

Vir̄idārīum, ein Baumaarten.

Quid longinqua juvat viridaria, quid juvat hortos. Mart.

SYN. vir̄ēns, vir̄idāns, prātum, hōrtus.

Vir̄idīs, grūn. *Nunc virides etiam occulant spineta lacertos.* Virg.

SYN. vir̄ēns, vir̄idāns, vir̄escēns, flor̄ēns, frōndēns.

Vir̄ilīs, männlich. *Quum sis officiis, Gladiis, virilibus aptus.* Ovid. SYN. Māsculūs, rōbustūs, fōrtis, Mārītūs, gēnērōsus, audāx, īntrepīdūs, īntērrītūs, cōnstāns.

Vir̄ilīs ātās, mannbar Alter. PHR. ūbi jam fīmātā vīrum tē fēcērīt ātās. Dum strēnūā Māvōrtīā sūbstīnēt ātās Prēmīā mīlītīæ. Nēquē ēnīm rōbustīōr ātās Ullā, nec ūberīōr vōs ō quībūs īntēgēr āvī Sanguis, āit, sōlīdāquē suo stāt rōbōrē vir̄ēs,

vir̄ilī-

Vīrilitēr, männlich. *Quod qui pervenit fecitne viriliter? atqui.* Hor.

SYN. Fōrtitēr, gēnērōsē, aūdāctēr.

Virtus, ūtis, die Tugend. *Virtutes habeat sic collige, Vatis avarus.* Id. (*Dea colebatur apud Romanos, cujus templum ita conjunctum erat cum honoris aede, ut in banc non nisi per illud pateret aditus*) SYN.

Prōbitās, integrītās, piētās, æquitās, māgnānimitās, prūdētiā, vel vīs, vīrēs, rōbur, vel ārs, fācūltās. EPIT. vivīdā, māsculā, inclytā, mēmōrāndā, gēnērōsā, splēndidā, illūstrīs, nōbilis. PHR. vīrtūtīs hōnōs, dēcūs, splēndōr, ōpēs. Māgnæ rōbur mētīs. Ipsā sibi prētiūm vīrtūs. Sēpūlcrī nēsciā. Fātō mājōr. Fātōrum dōmitrix.

Vīrus, Gift. *Virus habe nos hæc novimus esse nihil.* Mart. v. *Venenum.*

Vis, Gewalt. *Utraque vis apibus pariter metuenda, neque illa.* Virg.

SYN. violēntā, vel rōbur. v. supra *Vires.*

Viscēra, um, Eingeweide. *Magna tamen res est, errans cum viscera, febris.* M. SYN. intēstīnā, ilīā, extā, prēcōrdiā EPIT. intīmā, pīnguā, lubricā, spīrāntiā, tūmāntiā, tēpidā, tēpēntiā, cālīdā, fēr-vēntiā.

Viscus, vel viscum, Bogelleim. — *ne dicam viscus aprugnum.* Luc.

SYN. Glūten, glutinum. EPIT. Pīnguīs, tēnāx, lēntus, sēquāx, strīngēns, vālīdus.

Viscōsus, leimicht. *Conscendunt reduces, multas viscosus infecat* Pr.

Viso, heimsuchen, besehen gehen. *Pendula quod patriæ visere tecta libet.* M. SYN. Cōnvēnio, adēo, invīso, vīsito.

Visibilis, sichtbar. *In quo visibilis stat tibi gloria.* (Choriamb.) Pr.

Visum, ein Gesicht. *Talibus attonitus visis ac voce Deorum.* Virg.

Visus, ā, um, gesehen. *Deterior qui visus, quum ne prodigus obsit.* Id.

Visus, ūs, Gesicht, Gestalt. *Rite secundarent visus omne levarent.* I.

SYN. aspēctus. v. *Aspectus.*

Vitā, das Leben. *Vitæque mancipio nulli datur, omnibus usus.* Luc.

SYN. Spīritūs, lūx. EPIT. Fugiēns, rāpidā, brevis, cādūcā, fluēns, fluxā, angūstā. PHR. Vitæ mūnus. Vitālēs aūræ, ānrī diēs. Lūcis ūsūrā. Vitālē lūmēn. Vitæ tēpus, tēpōrā, diēs, spātium, cūr-sus, sērīēs, rātio, mōdus. Angūstī tēminūs ævī. Vitæ sūmmā brēvis. Sēmītā vitæ. Lūcis dūlcē mūnus. Plēnā lābōris vitā

Vitā ætērnā, das ewige Leben. PHR. Finē cā ēns. Quam sēcūlā nūllā mōvēbūnt. Quam nēc trīstis hiēms, nēc nōxiā tōrqueāt atās Anxiā sōlicitam quam nōn ōpūlētīā rēddēt, Et quam nōn mœstam paupēr-tās pālīdā, nōn mōris Obrūēt, aut nōcuō vēxābūnt sīdērē mōrbī. *Vide Paradisus & Aternus.*

Vitālis, lebhaft. *Nam quæcunque vides vesci vitalibus auris.* Luc.

Vititēr, das Wein trägt. *Hæc de vitifera venisse picata Vienna.* Mart.

Vitio, schwächen, bestehen. *Corpora fæda latent, vitiantur odoribus aure.* O. SYN. Cōrrūmpo, viōlo, dēprāvo.

Vitiosus, lasterhaft. *Non vitiosus homo es, Zoile, sed vitium.* Mart.

SYN. Imprōbūs, flāgitiōsūs, pērdītūs, cōrūptūs. PHR. vitīis dēdītūs, āddictūs. v. *Sceleratus, Libidinosus.*

Vitis, Weinrebe. *Vitis ut arboribus decori est, ut vitibus uva.* V.

SYN. ūvā, vīnēā, pālmēs, pāmpīnūs. EPIT. Tēnērā, flēxā, oblīquā, grāvīdā, tērāx, rūbēns, pūrpūrēā, pīctā, grātā, latā. PHR. Fērtīlīs ūvis. Rācēmīs grāvīdā, tūmēns, pīctā, dīstīnctā. Tēnērō dāns pāl-mītē frūctum. Grāvīdōs frūctūs, tōctūs, latā mūnerā prābēns. Plēnāquē pūrpūrēō sūbrūbēt ūvā mēro. Plēnis tūmēt ūvā rācēmīs. Pāmpīnēā dūlcī lātēt ūvā sūb ūmbrā. v. *Vinea.*

Vitium, ein Fehler. *Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes.* Pr.
 SYN. Dēfēctūs, lābēs, vel crīmēn, cūlpā, nōxā, scēlūs, flāgītium.
 EPIT. Tūrpē infāmē, fœdum, dēfōrmē, fūgiēdum, dētēstāndum,
 exsecrāndum, pērniciōsum, exitiālē nefāndum, infāndum, impium.
 PHR. vitii lābēs, māculā. Cōrrūpti, scēlērātī mōrēs. Mētīs, animi
 tūrpīs, fœdā lābēs. v. *Scelus*.

Vito, meiden. *Iudice nam frustra vitium vitaveris illud.* Hor.

SYN. ēvīto, dēvīto, fūgiō, ēffūgiō, dēclīno, dētrēcto. Virg.

Vitrēus, gläsern. *Lucretius Aristæi, vitreisque sedibus omnes.* Virg.

SYN. ex vitrō, cristāllinūs, clārūs, nitidūs, limpīdūs, pellūcidūs.

Vitrum, Glas. *O fons Blandusie splendidior vitro.* (Alcaic.) H.

SYN. Crystāllūs. EPIT. Clārū, nitidū, lūcidū, pellūcidū,
 splēdēns, splēdidū, micāns, pūrum, tēnuē, fragīlē, pērspicūm.

Vittā, eine Hauptbinde. *Perfusus sanie vittas atroque veneno.* Virg.

SYN. Tēniā, fasciā, tiārā. EPIT. Tōrtā, lānēā, pēndēns, pēndulā,
 pūrpūrēā, nivēā, albēns, mōllīs, crīnālīs, lintēā. PHR. crīnālīs fa-
 sciā. Cāpitīs tēniā, rēdimicūlum. Tēmporā cīngēns. Crīnēs, cā-
 pillōs āstringēns, cōercēns, ligāns.

Vitulus, ein Kalb. *Tum vitulus bima curvans jam cornua fronte.* V.
 v. *Juvenus, Taurus*.

Vitula, eine junge Kuh. *Quum faciam vitula pro frugibus, ipsa venito.*
 V. v. *Vacca*.

Vitupero, schelten, verachten. *Isti id vituperant factum &c.* Ter.

SYN. Dāmno, cūlpo, impōbo, ārgūo. PHR. Dīctīs, vōcībūs āmā-
 rīs, sēvērīs cāstīgārē, cōrrīpērē, incēpārē. Acērbīs vērībīs ārgūo,
 objūrgo. Cōmmūnīs cūlpæ cūr rēus ūnūs āgōr. v. *Redarguo*.

Vivax, acis, lebhaftig. *Palladia pandens silva vivacis olivæ.* Virg.

SYN. vivīdūs, lōngævūs, immōrtālīs.

Vividus, frisch, muthig. *Mille fugit refugitque viis ad vividas umbras.*

Idem. SYN. vivāx, vēgētūs, vālīdūs, ānimōsūs, vīgēns, fōrtīs, rō-
 būstūs.

Vivifico, lebendig machen. *Infundenda Deum mortalia vivificantem.* P.

SYN. ānīmo, vītām dō, rōbōro, vīrēs dō.

Vivificus, lebendig machend. *Cunctaque vivificis animalia &c.* Viët.

SYN. vītālīs, vēgētāns rōbōrāns.

Vivo, leben. *Illi marmoreum caput est tuta vivit imago.* Juv.

SYN. Spīro, rēspīro. PHR. vītā, lūcē frūōr. Vītālēs aūrās cāpto,
 dūco, trāho. Æthērēā, aūrā frūōr, vēscōr. Lūmēn vītālē vīdēo,
 Diem, lūcem āspīcio. Vītām dūco, āgo, prōtrāho, prōfēro. Vītām,
 ævum ætātem, ānnōs trānsīgo.

Vivo diu, lange leben. PHR. Lōngæ tēmporā vītæ āgo, pērāgo, dū-
 co. Mūltā sēcūlā, mūltōs ānnōs, lōngam ānnōrum sēriem nūmēro,
 vīdēo. Nēstōrīs ānnōs vīvo. Nēstōrēam, Pylīam sēnēctam æquo,
 adæquo, supēro. Annōs pērpētūā gērīt jūvēntā, Nēstōrīs ānnōs.
 Triā sēcūlā vīdit mūltōsquē pēr ānnōs. Mūltā vīrum vōlvēns dū-
 rāndo sēcūlā vīncīt.

Vivus, lebendig. *Tecla juvant & fons vivus & herba rudis.* Mart.

SYN. vīvēns, ānīmātūs, spīrāns, supērstēs.

ulcerosus, voll Schwären. *Sævit & circa jecur ulcerosum.* (Sapph.) H.

PHR. ūlcērībūs fœdūs, rēfērtūs, scātēns, rēctūs, ōbdūctūs, crūēn-
 tūs, stillāns.

ulciscor, eris, rächen. — *gentemque ulciscar iniquam.* Viët.

SYN.

SYN. Vindico, pūņo. **PHR.** Vindictam, poenās sūmo, rēpēto, rēpoſco. Jūſtā Dēōrum ūltio pēſēquitūr ſōntēs. *v. Punio.*

ūlcus, ēris, Geſchwär. *Ulceris os, alitur vitium, vivitque tegendo. V.*

EPIT. Stūl ns, putrē, putrīdum, putrēfāctum, tōrtum, ſquālēns, foedum, tābificum. **PHR.** Tābō, ſāniē plēnum, flūēns. **Ulcēra** mēmbroſum putrēfāctā. *v. Vulus.*

uligo, Feuchte der Erden. *At quæ pinguis hamus, dulcique uligine læta Virg.*

ūlmus, ein Ulmenbaum. *Pampineæ vices & amicæ frondibus ulmi. O.*

EPIT. frōndōſā, ōpācā, dēnsā, pātulā, āltā, prōcērā, ūmbrōſā, ārdūā, vīrīdīs, āērīā, fōrtīs, mōntōſā, rāmōſā, vīrēns, mōllīs, pāmpīnēā, vītīcōmā, tēxtīlīs, dūrā, frōndēns. **PHR.** vītībūs ārbōr āmicā, Rāmōs ānnōs atquē brāchiā pāndēns. Nēc īnhōſpītā vītībūs ūlmūs. Amīcæ vītībūs ūlmī. Nēc gēmērē āērīā cēſſābīt tūrtūr āb ūlmō. Sēmīpūtātā tībī frōndōſā vīrīs īn ūlmo ēſt.

ūlnæ, ārum, Ellbogen. **EPIT.** Mōllēs, blandæ, cūpīdæ, āvīdæ, tēnēræ. cāpācēs. **SYN.** Brāchiā. **PHR.** Blandīſquē vīrum cōmplēctītūr ūlnīs. Hæc faciēs pūērī mātīs dōrmiētīs (*trīſyllab.*) īn ūlnā.

ūltērīōr, weiter, ferner.

Tenebantque manus ripæ ulterioris amore. Virg.

ūltīmūs, der äußerſte, der lezte. *Ultimus Æthiopum locus est &c. Idem.*

SYN. Poſtrēmūs, extrēmūs, nōvīſſīmūs.

ūltio, die Rache, Strafe. **SYN.** vīndīctā, poenā, ſūpplicīum.

EPIT. Sævā, crūdēlīs, atrōx, ſēvērā, dīrā, tērrībīlīs, fūnēſtā, hōr-rēndā, īnīquā, īmpīā, jūſtā, mērītā. **PHR.** ūltrīces īræ, cūræ, flām-mæ, poenæ. *v. Supplicium & Nemesis.*

ūltōr, ōrīs, ein Rācher. **SYN.** Vīndēx, pūnītōr. **EPIT.** īrātūs, īnfēn-sūs, grāvīs, ācēr, ſēvērūs, crūdēlīs, atrōx. **PHR.** Poenārum ēxāctōr.

Ultrīcēm prōnūs ād īram. **Ultā** vīrum poenās īnīmīcō ā frātērē rē-cēpī.

ūltrā, ūber. *Quos ultra citraque nequit consistere rectum. Hor.*

ūltro, frehwillig. *Ultero contemptus rogat & peccasse fatetur. Prop.*

SYN. Spōntē, libēntēr, vōlēns, libēns. **PHR.** Nūllō cōgētē. Nūl-līs cōgētībūs, īpsē vōlēns fācīlīsquē ſēquētūr. Nūllīs hōmīnum cō-gētībūs īpsæ spōntē ſuā vēnīunt. Sūffīcīunt, nūllō poſcētē trī-būtum. Spōntē ſuā ſīnē lēgē fīdem rēctumquē cōlēbānt. *Vide Sponte.*

ūlulātūs, ūs, das Weinen. — *implevit querulis ululatus Idam. O.*

SYN. Clāmōr, quēſtūs, gēmītūs. **EPIT.** Trēmūlūs, mœſtūs, femī-nēūs, lūgubrīs, clāmōſūs, quērūlūs, hōrrīſōnūs, āttōnītūs, flēbīlīs, tērrībīlīs, īmmānīs, Tārtārēūs, tērrīfīcūs, ācūtūs.

ūlūlo, heulen. *Silvarum visseque canes ululare per umbram. Virg.*

SYN. ēxūlūlo, vōcīfērōr. **PHR.** ūlulātū, quērēlīs. quēſtībūs, clā-mōrē, cōelum, tērrās, āthērā īmplēo. ūlulātum mītto, ēmītto, fūndo, ōrē do, spārgo īn āūrās. Ēdēs, nūbēs, āūrās, cōelum, āthērā trēmū-līs, ūlulātībūs cōmplērē. Tērrīfīcō ūlulātū āērā rūmpērē. ūlulātūs flē-bīlīs āūrās īmplēt, fērīt. ūlulātū cōſōnāt ōmnē nēmūs, ūrbs īmmū-gīt, agrī frēmunt. Pēr nōctem rēſōnārē lūpīs ūlulāntībūs ūrbēs. Āū-dītūr mœſtūs vāſtīs ūlulātūs īn āntrīs. Tērrībīlemquē vāgās ūlulātum spārgīt īn āūrās. Crebrīs fērīunt ūlulātībūs āūrēs. *v. Gemo, Clamo, Queror.*

ūlyſſēs, vel ūlyſſeūs, trīſyll. *Carnibus Circe socios mutavit Ulyssis. V. (Laertis filius, rex Ithacæ & Dulitbii, vir facundia, calliditate & belli-*

bellicis laboribus notissimus; uxorem habuit Penelope, ex qua Telemachus suscepit. Invitus pertractus ad bellum Trojanum, Palladium rapuit &, occiso Achille illius arma obtinuit. Expugnato Ilio, Polyxenam ad Achillis tumulum jugulavit. Postea autem quum de reditu in patriam cogitaret, per decennium varia maris pericula expertus est, quo tempore Polyphemum excœcavit, Circen adiit, tum ad Inferos descendit, deinde Syrenum insidias tutus evasit, variis adhuc defunctus periculis, Ithacam sub mendici habitu pervenit, donumque Penelopes conjugis suæ clam admissus, procos omnes, ejus castitati insidiantes, interfecit. Ad extremum occisus fuit a Telegono, suo ex Circe filio, patrem non agnoscente.) SYN. ithacus, Lærtiades, Æolidēs. EPIT. Callidus, astutus, prudens, vater, tallax, disertus, facundus, sagax, solers, vagus, errans, Græjus, Pelægus. PHR. Lærtius, Dulichius Hērōs, dux, ductor.

ūmbo. ōnis, das Mittel eines Dinges.)

Nec summo clypei nec quidquam umbone pependit. Virg. vide Clypeus.

ūmbrā, Schatten. *Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant. Id. SYN. ūmbrāculā, ōrum, vel caligo, tenebræ. EPIT. ōpācā, dēnsā, ōbscūrā, nigrāns, nēmōrālīs, silvēstrīs, vīridīs, vīrēns, vīridāns, hēr-bōsā, frōndōsā, arbōrēā, Flūmīnēā, frīgīdā, gēlīdā, mōllīs, grātā, dūlcīs, amœnā, sīlēns, pāllēns, hōrrēns, cāvā, spīssā, hūmēns, cēcā, īnānis, nigrā, grācīlīs, nōctūrnā, tūrpīs, trēmūlā, nōctīvāgā, pīcēā, sōpōrīfērā, tēnuīs, rētūgā, ātrā, patūlā, lābilīs, īnfōrmīs, vāgā, vō-lātīlīs, tērrīfīcā, tēnebrosā, trīstīs, mīserā, sōmnīfērā. PHR. Rāmōrum ūmbrā, lātebræ, frīgūs, frīgōrā. tēgmīnā, ūmbrāculā. Umbrōsæ frōndēs. Frīgūs ōpācum, amābīlē. Lūcus īn ūrbē fuit mēdiā lētīssīmūs ūmbrā. Nūc etiā pecūdēs ūmbrās et frīgōrā cāptānt. Nēmōrīsque levī cōnsēdīt īn ūmbrā. Tū mōdō pāmpīnēā lātūs spā-tīārē sūb ūmbrā. Frīgīdā vīx cœlō nōctīs dēcēssērāt ūmbrā. Mā-jōrēsque cādūt altīs dē mōntībūs ūmbræ. v. Refrigero. Pro umbris mortuorum. vid. Manes.*

ūmbrāculum, Ueberschattung. — *et lentæ texunt umbracula vites. V. SYN. ūmbrā, vel lōcus ūmbrōsus, ōpācūs, nēmōrōsus, silvēstrīs, arbōribus tēctus.*

ūmbrātilis schattigt. — *quantum veris umbatile spectrum. M.*

ūmbrīf r. Schatten bringend. *In nemus umbriferum, conjux ubi pristinus illi. V. SYN. ūmbrōsus, ōpācūs, ūmbrātilis, ūmbrās præbēns.*

ūmbro, as, Schatten machen. *Atque umbrata gerunt civili tempora quercu. Virg.*

SYN. īnūmbro, ōbūmbro, ōpāco, tēgo. PHR. ūmbrā tēgo, ōbtēgo, ūmbrās īndūco, sūffīcīo, præbeo, explīco, tēxo. Rāmīs, vel fōlīō-rum frōndīs ōbtētū īnūmbro, tēgo, cōmplēctōr. Grāndīs ōpācāt arbōr āquās. Lēntæ tēxūnt ūmbrāculā vītēs. Hūnc lēgit ōmnīs Lū-cūs et ōbscūrīs claudūt cōvāllībūs ūmbræ. Arbōr plūrimā Phœ-bēōs ūmbrā sūbmōvēt æstus, ignēs, ardōrēs, cālōrēs. Silvā cōrōnāt āquās, cīngēns lātūs ōmnē, sūisquē Frōndībūs, ut vėlō Phœbēōs sūb-mōvēt ignēs. Frīgōrā dānt rāmī. Præbēt lātās arbōr fōlīs spātīān-tībūs ūmbrās. Sōl rūit īntērēā, et mōntēs ūmbrāntūr ōpācī, Pālmā-quē vēstībūlum aut īngēns ōlēāstēr ōbūmbret. v. Refrigero.

ūnā, adverb. mit einander. *Tuque ades, inceptumque una decurre la-borem. V. SYN. Sīmul, parītēr.*

ūnānī.

unānimis, einmüthig. *Unanimes hic ore lubet flagrare docentes. Arat.*
 SYN. Cōcōrs, cōcōrdī ānīmō.

ūncūs, ein Hafen. SYN. Hārpāgo, ūncīnūs, hāmūs. EPIT. Tēnāx,
 fērrēūs, ācūtūs, cūrīvūs, trīdēns. v. *Harpago & Hamus.*

ūncūs, ā, um, hafigt, frumm. SYN. ādūncūs, īncūrīvūs, īnflēxūs.

ūdā, Wasserwelle. *Fecerat ignipotens undis & Japyge ferri. V.*
 SYN. āquā, lymphā, lātēx, flūmēn, flūvīūs, rīvūs, fōns, vel flūctūs,
 æstūs. EPIT. Dūlcīs, salīēns, līquīdā, pūrā, lūcīdā, līmpīdā, quīē-
 tā, vīvā. PHR. Flūmīnēi lātīcēs. Spūmōsæ īmpētūs ūndæ. Ūndā-
 rum cūrīvūs, lāpsūs, mūrūr, sōnītūs. v. *Fluvius, Fons, Mare,*
Aqua.

ūdātīm, Wellenweiß. *Nubis ruentis nimbus undatim nigro. (Jamb.) P.*
 ūndē, woher. *Qui genus? unde domo? pacemne buc fertis, an arma?*
 Virg.

ūdēcīēs, eilfmal. *Undecies una surrexit, zoile, cœna. Mart.*

ūdēcīmūs, der eilfte. *Alter ab undecimo jam tum me cœperat annus.*
 Virg.

ūdēnūs, eilf und eilf. *Musa per undenos emodulanda pedes. Ovid.*

ūdīquē, allenthalben. *Aridaque ora quatit, sudor fluit undique rivis.*
 Virg.

ūdīsōnūs. *Cogor & undisonos nunc prece adire Deos. Prop.*

ūndo, ās, Wasserwellen machen. *Virgea suggeritur costis undantis*
abeni. V. SYN. Flūctūo, æstūo, īnūndo. PHR. īmā ēxæstūāt ūndā
 vōrtīcībūs. Mārē strīdēt spūmāntībūs ūndīs. Sīnūsō vōrtīcē vōl-
 vītūr ūndā. v. *Fluctuo.*

ūdōsūs, voll Wellen. *Troja per undosum peteretur classibus æquor. Id.*
 SYN. ūndāns, flūctūāns, æstūāns, æstūōsūs, ūndīvōmūs. PHR. ūn-
 dīs tūrgīdūs, tumēns, sōnōrūs.

ūngo, ūnxī, salben. *Ungere tela manu ferrumque aptare veneno. Id.*
 SYN. īūngo, pērūngo, līno, ōblīno, īmbūo. PHR. ūnguētō spār-
 go, pērūdō, mādērācio, līno, ōblīno, īmbūo. Ōdōrē, ōlēō pēr-
 fūdērē tēmpōrā sacā. Tīngērē succīs fragrantībūs ārtūs. Nūdā-
 tōsquē hūmērōs ōlēō pērūsā nītēscīt.

ūnguētum, Salbe. SYN. ārōmātā, vel mēdicāmēntum. PHR. crās-
 sum, fragrans, ōdōrātum, ōdōrīfērum, pīnguē, prētīōsum, sālūtārē,
 sālūtīfērum. PHR. Bālsāmō, nārdō, āmōnō, myrrhā stillānt, dēstīl-
 lānt tēmpōrā, crīnēs. Stillānt ūnguētā cāpillīs. Pērūsūs ōdōrē
 spīrāntīs āmōmī. v. *Odor, Medicamen.*

ūnguīs, Nagel am Finger. *Unguibus ora soror fœdans & pectora pu-*
gnis. V. SYN. ūnguīcūlūs. EPIT. ādūncūs, cūrīvūs, īncūrīvūs, rē-
 cūrīvūs, tēnēr. PHR. lācērāns gēnās, ōrā sēcāns, āvīdōsquē tīmēt,
 quībūs hæsērāt ūnguēs, īngēmīt ēt crūdīs ūnguībūs ōrā sēcāt. vide
Lacero.

ūngūlā, Huf, oder Klau. — *putrem sonitu quatit ungula campum. V.*
 SYN. ūnguīcūlūs. EPIT. Cōrnēā, dūrā, sōlīdā, fīfsā, bīsūlcā, hāmā-
 tā, ādūncā. PHR. Pēdum cōrnū, ācūmēn, pēdēs ūncī, rēcūrīvī,
 ādūncī.

ūnīcūs, einig. *Posse, sed appellat puer unicus ut Polyphemi. J.*

ūnīo, ōnīs, eine Perle. *Jurat Gallia, sed per uniones &c. (Phal.) M.*
 SYN. mārgarītā, bāccā, gēmmā. EPIT. prētīōsūs, nītēns, cōrūsūs,
 Gāngērīcūs. PHR. Gāngētīs gēmmā. Lāpīs Gāngētīcūs. v. *Bacca*
& Gemma.

ūnīo, īs, vereinigen. *Talis & uniti vox agminis aera complet.* J.

SYN. Jūngo, adjūngo, cōjūngo, cōnnēcto, collīgo, allīgo, ās. cōpūlo.

ūnītās, Einigkeit. *Cain cruentus unitatis invidus.* (Jamb.) Prud.

ūnīvērsus, allgemein. *Hermes gloria Martis universi.* (Phal.) M.

SYN. Tōtus, omnīs, cūctūs.

ūnūs, ā, um, einer. *Unus erat toto naturae vultus in orbe.* Ovid.

SYN. ūnīcus, sōlus.

Vōcābūlum, Namen, Wort. *Quae nunc sunt in honore vocabula, si volet usus.* Hor.

vōcālīs, das eine helle Stimme hat. *Nunc te vocales implere pollice chordas* T.

Vōcātūs, berufen. *Quando vocatus adest calidae gelidaeque minister.* J.

SYN. appellātūs, accēnsūs, accītūs.

Vōcīfērōr, āris, schreien. *Non simul ac ratio tua coepit vociferari.* L.

SYN. Clāmo, exclāmo, cōnclāmo. PHR. vōcē, vōcībūs aūrās, coelum, aethērā, cāmpōs, dōmum implēo. Vōcībūs aēdēs cōmplēo. Aūsūs vōcēs jāctārē ūmbram. Implēvī clāmōrē viās. vide Clamo.

Vōco, ās, rufen, nennen. *Dicamus leges sociosque in regna vocemus.* V.

SYN. appello, advoco, cōmpello, accērso, acciēo, vōcē vōco vel invito, addūco vel appello, nōmīno, nūncūpo, PHR. Māgnisquē vōcāns clāmōrībūs hōstem. Eūrum ad sē zēphyrumquē vōcāt. Ingēmīnāns itērumquē vōcāvī. allē intrā tēctā vōcārī impērāt ad sēsē. In tēctā vōcāvīt. Nōmīnē quēmquē vōcāt. v. Accerso, nomino.

Vōlātīlīs, fliegend. — *liquitque volatile ferrum.* Virg.

Vōlātūs, ūs, ein Flug. *Si tamen precipiti fuerant ventura volatu.* M.

EPIT. prācēps, cēlēr, cītūs, cōncītūs, incītūs, cītātūs, pērnīx, rāpidūs. PHR. āērīūs, vōlūcēr cūrsūs. Cēlēr pēr āērā lāpsūs. Cūrsūs āvis. Rēmīgīum ālārū. Sūblīmēs rāptīm trānārē vōlātūs.

Vōlo ās, fliegen. *Finibus arceret, volat ille per aera magnum.* Virg.

SYN. volīto. PHR. āērā, aūrās, aethērā, nūbīlā, aethērīōs trāctūs pēnnīs, ālīs, rēmīgīō ālārū sēco, scīndo, vērberō, trāno, pēto. Pēnnās, ālās pēr āērā &c. mōvēcō, quātīo, vōlātū pēr inānē fērōr. Mē crēdo cālō. Pēr vel in āērā, aūrās &c. pēnnīs āfsūrgo, lābōr. Pēnnīs pēr āērā mē lībro, ērīgo, fero, tōllo, attōllo. Vōlāns in altum fērōr. Itēr līquīdum tēnēcō, mōliōr. Fērtūr in arvā vōlāns plāusumquē extērrītā pēnnīs. Pārāt irē vōlātū.

Vōlo, vīs, wollen. *Caepere, alternos Musae meminisse volebant.* Virg.

SYN. Cupīo, opto, āvēo, ārlēcō, vel placēt vel jūbēcō impēro. PHR. Fērt ānīmūs, ēst ānīmūs, mēns ēst. Sic fērt cōrdē vōlūtās. v. Placet, desidero, voluntas.

Vōlūbīlīs, wanfelbar. *Impubesque manus mirata volubile buxum.* Virg.

SYN. vērsātīlīs, lēvīs, mōbīlīs, īnstābīlīs, īncōnstāns.

Vōlūbīlītās, ātis, Umlauf. *Fracta volubilitas capitis &c.* Ovid.

SYN. Mōbīlītās, levītās.

Vōlūcēr, & vōlucrīs, adješt. schnell, behend.

Interea volucer motis conterrita pennis. Pet. Arb.

SYN. vōlāns, cēlēr, vēlōx, cītūs, cōncītūs, pērnīx. v. Celer.

Vōlucrīs, subst. ein Vogel. *Hae laqueo volucres, haec captat arundine pisces* Tib.

SYN. āvis, ālēs. v. Avis.

Völümén, inis, Theil eines Buchs. — *sinuatque immensa volumine terga.* V. SYN. Libér. cōdēx, libellus. v. *liber*, vel gyriis, spirā, orbis, glōmērāmén, rōtātus. EPIT. sinuōsum, glōmērātum, flexum. v. *Gyrus*.

Völūntās, ātis, Wille. — *adereo, & tua si mihi certa voluntas.* Virg. SYN. arbitrium vel mēns, ānimūs vel āmōr, stūdiū vel cupīdo, dēsīdēriū, vōtum, ōptātum vel cōnsīliū, prōpōsitum, sēntēntiā. EPIT. officiōsā, prōpēnsā, libērā, prōnā, āmīcā, hōnēstā. PHR. Quæ tēgit īmperīō mōtūs īn cōrdē vāgāntēs. Tuā sī mīhi cērtā vōlūntās. Si fērt itā cōrdē vōlūntās. Mēns omnībus unā ēst. Mēns īmmōtā mānēt. Nōn ūlli ēst ānimūs strīctō cōncurrēre tērrō. v. *Desiderium, Cupido*.

DESCRIPTIO VARIAE HOMINUM VOLUNTATIS ET STUDIORUM. *Ex Pers. Sat. 2.*

Mille hominum species & rerum discolor usus;
Velle suum cuique est, nec voto vivitur uno:
Mercibus his Italus mutat sub sole recenti
Rugosum piper & pallentis grana cumini,
Hic satur irriguo mavult turgescere somno,
Hic campo indulget, hunc alea decoquit, ille
In Venerem patris.

Vōlvo, vōlvī, welzen. *Volvitur Ixion, & se sequiturque fugitque.* Ovid. SYN. vōlūto, vērto, vērso, mōvēo, āgīto, cōnvōlvo, tōrquēo, rōto, ēvolvo, pērvōlvo. EPIT. īn gyrum, ōrbem tōrquēo, vērso, āgīto, cīrcumāgo. PHR. Vōlvēdo dūcēre, Mānībūs sūbvōlvērē sāxā. Hūc illūc vōlvēns ōcūlōs. Spīssā jācūit rēvōlūtus ārēnā.

Vōlūptās, ātis, Wollust. *Si qua voluptatis, nec jacuisse duos* Prop. SYN. Lātītiā, gāudīum, vel libīdo, lūxūrīēs, lūxūs, dēlicīæ, lāscīviā. EPIT. Blāndā, fāllāx, brēvis, nōxiā, īnfāmīs, mīserāndā, tūrpīs. PHR. Tūrpēs dēlicīæ, īllēcebræ. Mālā mēntīs gāudīā. Blāndæ vītæ lēnōcīnīum. Vōlūptātīs fāllācēs blāndītīæ. Vīrtūtī īnīmīcā vōlūptās. Hōstīs hōnēstī. Escā mālōrum. Scēlērū mātēr, gēnītrīx, mātēr, filiā. Cūrārū īgnārā. Enērvāns vīrēs. Brēvis unā vōlūptās, mīllē pārit lūctūs. Trāhīt sūā quēmquē vōlūptās. Spērnē vōlūptātem Nōcēt ēmtā dōlōrē vōlūptās. Ānimū pūlsāt vōlūptās. Aspīcē lātē, Flōrētēs quōndam lūxūs quās vērtērīt ūrbēs. Quīppē nēc itā Dēum tāntum nēc tēlā, nēc hōstēs, Quāntum solā nōcēs ānīmīs īllāpsā vōlūptās. Ebriētās tībi fidā cōmēs, tībi lūxūs ēt ātrīs Cīrcā tē sēmpēr vōlītāns īnfāmīā pēnnīs. v. *Gaudium, vel Libido, Luxuries*.

DESCRIPTIO VOLUPTATIS.

Ex Sil. Ital. lib. 15.

— Achæmenium spirabat vertice odorem,
Ambrosius diffusa comas, & veste refulgens,
Ostrum quam fulvo Tyrium suffuderat auro.
Fronte decor quæsitus acu, lascivaque crebras
Ancipiti motu jaciebant lumina flamas.

Vōlūto, welzen. *Talia flammato secum Dea cordo volutans.* Virg. vide *sup. volvo*.

Volūtūs, gewelzet. *Ecce autem flammās inter tabulata volutans.* Virg.

Vōmēr, ēris, ein Pflugschaar. *Vomeris obtusi dentem &c.* Virg.

EPIT. ūncus, ferrēus, prēsus, rētūsus, obtūsus, dūrūs. PHR. ārātrī dēns, vōmērīs dūrūs dēns, ferrum. v. *Aratrum*.

Vōmō, ūi, speyen, fozen. *Purpuream vomit ille animam &c.* Virg.

SYN. ēvōmō, ējicio, ējecto, ēgēro, ērūcto, vōmīto, rēvōmō, rējicio, rējēcto, rēmīto, ēfflo. PHR. Rējēctāntemquē crūētās Orē dāpēs ēt frūstā mērō glōmērātā, vel cōmmīstā vōmēntem. Nōn sēmēl ēst stōmāchō naūsēā fāctā mēō. Mīstum spūmīs vōmīt illē crūōrem, Sāniēm ērūctāns āc frūstā crūētō pēr sōmnum cōmmīstā mērō. Pūr-pūrēam vōmīt ille ānimam ēt cum sānguīnē mīstā. Vīnā rēfērt mōriēns. Sānguīnīs illē glōbōs parīter, cērebrumquē mērūmquē Vūlnē-rē ēt ōrē vōmēns.

Vōrāgo, īnis, ein Wirbel. *Turbidus hic caeno vastaue voragine gurgēs.*

V. SYN. Bārathrum, ābyssus, gūrgēs, tellūris hīātūs. EPIT. im-mānīs, tētrā, obscurā. PHR. spēcūs īngēns. Vāstā vōrāginē gūrgēs. Cæcæ vōrāginē faucēs. Intōrtō vērticē gūrgēs. v. *Hiatus, Gurgēs, Charybdis, Barathrum*.

Vōrax, ācis, frāßt. *Hinc usura vorax avidumquo in tempore fœnus.* L.

SYN. edāx, hēlūo, gulōsus. v. *Gulosus*.

Vōro, fressen. — *circum & rapidus vorat equore vortex.* Virg.

SYN. Dēvōro, sōrbēo, ābsōrbēo, dēglūtīo, ēdo, ēxēdo, pērēdo, cō-mēdo, māndo, dēpāscōr, hēlūōr, cōnsūmo, ābsūmo. PHR. āvidō, vōrācī dēntē, ōrē hīāntē, pātulō, pātēntī dīrīpīo, lācēro, dilācēro, cōnvēllo, māndo. Faucībūs īnvādo siccīs. Avidam īn ālvum, dē-mīto, īmmīto, dēmērgo. v. *Absorheo*.

Vōrtēx, īcis, ein tiefer Echlund. *Proluit infano contorquens vortice silvas.* V.

SYN. Tūrbo, vel gūrgēs, vōrāgo. EPIT. Viōlētūs, rā-pīdus, prēcēps, rāpāx, tōrtūs, cōntōrtūs, īntōrtūs, sīnuōsus, tūrbī-nēus, sōnōrūs. v. *Gurgēs, Charybdis*.

Vōtivūs, verlobt. *Dumque parens aras votivo sanguine tingit.* Ovid.

Vōtum, Gelübde. *Romulus & votis occupat ante ratis.* Prop.

SYN. prōmīssum; vel dōnārium, vel ōptātum, dēsīdērīum. EPIT. pīum, sōlēnnē, sacrum, sānctum, īrrēvocābilē, īnvīolābilē, sūplēx, lūstrālē, *pro desiderio*, cūpīdum, pāvīdum, āvārum. PHR. Vōtum, mūnūs, vōtī mūnūs, dēbitā, vīnculā, vōtivæ prēcēs, vel dōnā vōtī-vā. Vōtæ, vōtivæ vēstēs, cātēnæ, tabellæ. Pēnsīlē vōtum. Pīum ānāthēmā. v. *Desiderium*.

Vōtūs, ā, um, verlobt. *Votasque dispensans opes.* (Jamb.) Prud.

Vōvēō, vōvī, aeloben. *Voverat & spoliū, corrui ille Jovi.* Prop.

SYN. Prōmīto, vel ōpto, dēsīdēro, vel dēvōvēō, cōnfecro, dīco ās. PHR. Vōtum fācio, nūncūpo, cōncīpīo, sūscīpīo, cāpēffo, fēro, dī-co, vōvēō. Vōtō ōbligō, ōbstrīngo, dāmno. Sānctē jūro, prōmīto. Vōtī sum rēus. Vōtīs cāpūt ōbligō. Vōtīs cœlum ōnēro. Nūmīnā sōllīcīto. Dōnā pūēr sōlvīt, quæ femīnā vōvērāt īphīs.

Vōx, vōcīs, Stimme. *Submissa fugiens voce clientis opem.* Ovid.

SYN. Vērbum, sōnūs, vōcābulum, lōquēlā, sērmo, ōrātīo. EPIT. cānōrā, ācūtā, trēmulā, rēsōnā, tēnūīs, blāndā, suāvīs, clārā, āltā, rāucā. PHR. Vōcīs sōnūs, mūrmūr, clāmōr. Vōcīs, līnguæ ūsūs, pōtēstās. Vōcālīs sōnūs. Vōx ēdītā īn āūrās. Spārsā pēr āūrās. Cōnsōnā mēntī. Tōtūmquē cānōrā vōcē nēmūs lōquītūr. *vide Loquor*.

urbanus, städtisch, höflich

Hic ubi comis & urbanus liberque videtur. Hor.

SYN. civilis, civicus, urbis incolā, vel lepidus, mitis, affabilis, benignus.

urbs, urbis eine Stadt. *Si quibus ejectus silvis aut urbibus erat. Virg.*

SYN. oppidum, civitas, moenia, arcēs. EPIT. Turrigera, turrata, clara, antiqua, nobilis, dives, florens, superba, potens, celebris, insignis. PHR. Situ ampla, clara, excelsa. Stans in vertice montis. Moenibus, muris, arcibus, turribus ardua, cincta, praecincta, circumdata, vallata, munita inexpugnabilis. Portis, viis, domibus, tectis, templis incluta.

urceus, ein Wassergeschirr. *Hanc tibi virtutem fracta facit urceus ansa. Mart.*

urēdo, der Brenner. *Aggrederis morbo subitaque uredine torques. M.*

urgeo, ürsi, treiben, ängsten. *Urgebam & tela curas solabar aniles. V.*

SYN. Premo, insēquor, insēctor, insto, comprimo, vel impello, adigo, cōgo, vel exagito, vexo

urinā, Harn, Urin. *Auribus atque oculis concepta urina movetur. Juv.*

SYN. lotium. EPIT. Foeda, turpis, graveolens, olens.

urnā, ein Wassereimer. *Vestalesque urnas & iusculum fictile mutat. Perl.*

SYN. urceus, hydria, aqualis amphora, vas. v. Vas.

urnā, (vas, in quo mortuorum ossa & cineres reponebantur, ein Hafen, darian man die Aschen der verbrannten Todten aufbehielt.)

EPIT. Funebris, pia, frigida, moesta, tristis.

uro, ürsi, brennen. *Urit enim campum lini seges, urit avena. Virg.*

SYN. exuro, aduro, comburo, peruro, cremo, torreo, inflammo, incendo, succendo, concremo. PHR. Flammis, igne, ignibus deleo, aboleo, absumo, consumo, exstinguo, diruo, involvo, exuro. In cinerem, favillas verto, redigo. In ignem mitto. Vulcanō mando. Igni, flammis, focis trado.

uror, eris, verbrennen. *Ureus ipse miser; quod si non pulchrior ignis. H.*

SYN. exuror, aduror, &c. v. Uro, ardeo, exardeo, ardesco, exardesco, flagro, deflagro. PHR. Flammis, igne deleor, aboleor &c. ignibus pereor, cado, consido. In ignes, in cineres, favillas vertor, redigor. Cuncta jacent flammis, & tristi mersa favilla. v. Flammeo, ardeo, ignis.

ursā, signum caeleste, Heerwagen. — *glacialis portitor urse. St.*

SYN. Parrhasis, Cynosura, Helice, arctos. EPIT. parrhasia, erymanthis. Menalis, Lycæonia, Hyperborea, Scythica, glacialis, gelida, nivosa, frigida, hiberna, ætheræa, coelestis, pigra. PHR. nitido splendore coruscans, Quæ nocturna suo sidere vela tegit. Sidonius fidissima navis, v. Arctos.

ursus, ursā, ein Bär, Bärin. — *ridu caput asperat urse. Virg.*

EPIT. infornis, trux, rapidus, terribilis, ferox, ferus, ferox, immanis, avidus, vorax, rapax, villösus, unguibus armatus, minax. PHR. ungue minax. Silvis latitans.

urticā, Brennessel. *Hæc tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes. Juv.*

EPIT. mordax, aspera, acuta, pungens, acris.

usque, bis. *Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. Virg.*

usitatus, gebräuchlich. *Non usitatis, Vare, potionibus. (Phal.) Catull.*

usura, Wucher. *Hinc usura vorax avidumque in tempore faenus. Luc. v. Faenus.*

ūsūrāriūs, *Bucherer. Alcmenam uxorem cepit usurariam. (Jamb.) Pl. v. Faenerator.*

ūsūrpo, brauchen. *Usurpare oculis, nec voces cernere suemus. Luc.*

SYN. ūtōr, frēquēntēr ūtōr, vel īnvādo, ōccūpo.

ūsūs, *Branch. Tempora dispensant usus & tempora cultus. Ped.*

SYN. Mōs, cōnsuētūdo, vel ēxpēriēntiā. v. *Assuesco.*

DESCRIPTIONES DE USU. *Ovid de arte am.*

Ferrens assiduo consumitur annulus usu:

Interit assidua vomer aduncus humo.

Quid magis est durum saxo, quid mollius unda?

Dura tamen molli saxa cavantur aqua.

Horat. de arte poët.

Multa renascentur, quæ jam cecidere, cadentque,

Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus,

Quem penes arbitrium est, & vis, & norma loquendi.

ūt, daß, damit. *Trojanas ut opes & lamentabile regnum. Virg.*

ūtēr, ūtrīs, Schlauch, Ledersack. *Mollibus in pratis unctos saliere per utres. Viig.*

ūtēr, ā, um, welcher unter zweyen. *Dic, uter ex istis melius rem gesserit. Auct. M.*

ūtērlībēt, welchen unter zweyen man will. SYN. ūtērvīs.

ūtērquē, beyde. *Vis ergo inter nos quid possit uterque vicissim. Virg.*

ūtērvīs, allebeyde. SYN. ūtērlībēt.

ūtērūs, ein Bauch. *Semina fert utero, conceptaque crimina portat. O.*

SYN. Vēntēr, ālvūs, viscēra, iliā. v. *Venter.*

ūtī pro ut, damit. *Tu quoque uti fieres nobilis historia &c. Prop.*

ūtīlīs, nützlich. *Ver adeo frondi nemorum, ver utile silvis. Virg.*

SYN. Cōmmōdūs, āccōmmōdūs, ōppōrtūnūs, āptūs, idōnēūs, sālūtāris, sālūtīfēr.

ūtīlītās, ātis, Nütz. *Atque ipsa utilitas iusti prope mater & æqui. Hor.*

SYN. Cōmmōditās, ōppōrtūnitās, cōmmōdum, ūsūs, frūctūs, lucrum, quæstūs, ēmōlūmētum. EPIT. Magnā, īngēns, pārvā, ēxīgūā, tēnūis, prīvātā, pūblicā, cōmmūnis. PHR. ūtīlītātīs ōpēs. ūtīlītās iustī prōpē mātēr & æquī.

ūtīlītēr, nützlich. *Serviet utiliter, seu pascat durus, aretque. Hor.*

ūtīnam, o daß. *O utinam tunc cum Lacedæmona classe petebat. Ovid.*

SYN. O ūtīnam, ō sī; quam vellem! Dīī faciānt; Dīī, prēcōr, hōc jūbēānt. Hōc prēcōr. Fātā sīnānt. Dīī tībi dent. Faxīt Dēūs.

ūtōr, ērīs, gebrauchen. *Utimur exemplis, ut non pejora supersint. Juv.*

SYN. ūsūrpo, ādhībēo, vel pōssīdēo, ōbtīnēo.

utrīnquē, beyderseits. *Ab facinus, tunica patet ulcus utrinque levata. Mart.*

utrū, ob, oder. *Dicis, utrum mavis, elige, male manum.*

ūvā, Weintraube. *Duceret apricis in collibus uva colorem. Virg.*

SYN. Rācēmūs, botrūs, figur. vītīs, vīnēā, vīndēmīā, vīnum. EPIT.

Rācēmīfērā, rūbēns, rūbīcūndā, pūrpūrēā, ātrā, nigrā, pīctā, dūlcīs.

PHR. Vītīs frūctūs, fœtūs, pīgnōrā, mūnērā, pāmpīnēā. Dūlcīs lātēt ūvā sūb ūmbrā. Plēnis tūmēt ūvā rācēmīs. Plēnāquē pūrpūrēo sūbrūbēt ūvā mērō. Vāriīs solēt ūvā rācēmī. Dūcērē pūrpūrēum nōndum mātūrā cōlōrem. Incūltīsquē rūbēns pēndēbīt sēntībūs ūvā. Dūlcīs ōdōrātīs hūmōr spūmāvīt āb ūvīs. v. *Vindemia.*

ūvidūs, feucht, naß. *Uvidus hiberna venit de glande Menalcas. St.*
ūvifer, das Trauben trägt. *Gauro Massicus uvifer remittit. (Phal.)*
Stat.

Vulcāniūs. *Horrida per latos acies Vulcania campos. Virg.*

Vulcānūs. *Conjiciunt, furit immixtis Vulcanus habenis. Virg.*

(*Jovis & Junonis filius, qui ob deformitatem a parentibus caelo dejectus est in Lemnum insulam, ex qua ruina claudus factus est. Creditus est ignis praeses, alio nomine Mulciber, quem officinam habuisse ferunt in monte Aetna, in quo Deorum arma heroumque cum Cyclopibus fabricabatur.*) SYN. Mūlcībēr, ignipōtēns. EPIT. Lēmniūs, Lēmniācūs, Aetnāūs, Siculūs, Lypārēiūs, claudūs, tardūs, tardipēs, nudūs, niger, ater, flammēūs, rubēns. PHR. Lēmniācūs, &c. Dēūs, pater, faber, hērōs, ignis praeses, dēūs, rēx ignipōtēns. *pro igne, v. Ignis.*

Vulgāris, gemein. *Jesurus stomachus raro vulgaria temnit. Hor.*

SYN. pōpularis, plēbeius, cōmūnis, trītus, frēquēns, quōtidianūs, pērvagātus, nōn rārūs.

Vulgo, ās, fundbar machen. *Rumpere & obductum verbis vulgare dolorem. Virg.*

SYN. Divulgo, ēvulgo, pērvulgo, dispērgo, disēmīno, spārgo, dissipo. PHR. in vulgūs, in pōpulum spārgo, ēdo.

Vulgō, adv. gemeiniglich. *Occidit, assyrium vulgo nascetur amomum. Virg.* SYN. Pāssim, ubiquē, pālam, āpērtē, vel sēpē, sēpiūs, plērūmqū, crēbrō, frēquēnter.

Vulgūs, i, das gemeine Volk. *Tam studio effusae matres & vulgus inermes. Virg.*

SYN. Tūrbā, plēbs, pōpulus. EPIT. incaūtum, stōlidum, ignōbilē. PHR. Nōn tractābilē vulgūs. Quōd nūc hūc, nūc flēctitur illūc, Pēssimā quōd sequitur, dum meliōrā prōbat. Scīnditur incertum studiā in contrāriā vulgūs, Indōcilis cōepit sāvire licēntiā vulgī. *v. Plebs,*

Vulnēro, verwunden. *Ab, potius peream, quam crimine vulnerer isto. O.*

SYN. Saucio, laedo, violo. PHR. ensē, ferrō, fūstē ferio, pērcutio, ico, caedo. Vulnus infligo, incurio, dō, fero, intēro. Vulnērē, vulnērībūs corpūs laedo, violo, ferio, tōdio. cōfōdio, nōto, fōedo, tūndo, lacero, occido. Dāre cūspidē vulnūs. Gladiō pēstringērē pēctūs, Intēr sē vulnērā jāctānt. Lāsērāt ingrātō lēo pērfidūs ōrē māgistrum, Aūsūs tam nōtās cōtēmerārē mānūs. Nē sauciūs ūllis Vulnērībūs fieri, ferrōve occūmbērē pōsset. Accēptō jam vulnērē, tardior ibāt. *v. Vulnus, Transfigo, Lacero & Occido.*

Vulnificūs, das Wunden macht. *Vulnificusque chalybs vasta fornace, &c. Virg.*

Vulnūs, ēris, eine Wunde. *Affixae venis animasque in vulnere ponunt. Virg.*

SYN. Plāgā, ictūs, vibēx, ūlcūs, cicātrix. EPIT. immēdicābilē, mōrtiferum, lētālē, crudēlē, acērbum, tristē, atrōx, immānē. PHR. Vulnērīs ictūs, dōlōr, āspērītās, lētālē mālum. Vulnērīs ōs, hiātūs, cicātrix, sāniēs, crūōr. Intīxum stridēt sūb pēctōrē vulnūs. *v. Vulnere.*

Vulpēs, ein Fuchs. *Astuta ingenium vulpes imitata leonem. H.*

SYN. Vulpēcūlā. EPIT. āstūtā, dōlōsā, cāūtā, vāfrā, cāllidā, vēr-sūtā, fallāx, sāgāx, sōlērs, insidiātrix, sāvā, prēdātrix, āvidā, rāpāx.

Vultūr, ūrīs, ein Geier. *Porrigitur rostroque immanis vultur adunco.* Virg.

SYN. Vultūriūs. EPIT. ēdāx, avidūs, rapāx, prædo, prædator, vorāx, obscenūs, dirus, velōx, montānūs, Caucāsēus, prōmethēus.

PHR. Rōstrō immanis vultūr adūncō. Unguibus adūncis mināx, Cōsumēns corpōrā vultūr. Prædator adūncis Unguibus, et durō discerpēns viscērā rōstrō. v. *Titius*.

Vultūs, ūs, Angeſicht. *Certior in nostro carmine vultus erit.* Mart.

SYN. Fāciēs, ōs, plur. ōrā, frōns, āspēctūs. EPIT. Dēcōrūs, venūstūs, fōrmōsūs, pūlchēr, insignis, rōsēus, nitēns, lētūs, hilārīs, sērēnūs. PHR. Vultūs dēcōr, venūstās, dēcūs, mōdēstia, mājēstās, hōnōs, plēnūs grāvitatē. In vultu ēst rēvērēntiā tāntā venūstō. Rōrā vērēcūndōs dēcōrābāt grātiā vultūs. v. *Facies, Frons, frontis. Os, oris.*

Ūxōr, ein Eheweib. *Queritis? uxori nubere nolo meæ.* Mart.

SYN. Cōnjūx, spōnsā. EPIT. Cārā, āmicā, āmātā, dilēctā, venūstā, fōrmōsā, cāstā, pūdicā, fidā, fidēlis. PHR. Tōrī thālāmī cōsōrs, sōciā, pārticēps. Jūctā cōnnūbiō. Vinclo sōciātā jūgālī. Cāstum sērvāns intāctā cūbilē. Pudōris āmāns, studiōsā. Sōciō fidā virō, mārītō. Pūeris fēcūndā crēāndis.

Ūxōrius, des Eheweibs. — *pulchramque uxorius urbem.* Virg.

SYN. ūxōris āmāns, ūxōrī addīctus.

X.

Xanthūs. (*Fluvius Trojæ, in quo spensæ jam nupturæ se abluebant.*) v. *Scamander*.

Xenium, ein Ehrengeschenk. *Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello.* M. SYN. Mānus, dōnum. v. *Donum*.

Xērxēs. (*Darii filius, rex Persarum, qui decies septies centenis hominum millibus, per totum quinquennium contractis, Græciæ bellum intulit. Tantum quoque habuit navium apparatus, ut totum Hellespontum opperiret, & Asian Europæ ponte conjungeret. Victus nihilominus fuit ad Thermopylas a quatuor hominum millibus, navale quoque certamen cum Themistocle tentavit, a quo similiter apud Salaminam superatus, vix parva cymba effugit.*) EPIT. Mēdus, supērbus, tūmidus, pavidus, intēlix, pērsicus, reŭsus. PHR. Dūx, dūctor pērsicus, Dārīō genītus.

Xylinum, allerley Baumwollenes. EPIT. mōllē, nīvēum, tēxtilē, tīnēum.

Z.

Zacīnthūs. (*Insula in Jonio mari parva, occidentis Peloponnesi lateri adjacens urbemque habens ejusdem nominis, sic dicta a Zacyntho, Dardani filio, qui in ea imperavit.*) EPIT. Dūlichīā, nemōrōsā, pārvā, āltā, circūflūā.

Zelotypus, ein Eiferer. *Penere zelotypo juvenis praelatus Hyarbæ.* J. Zelūs,

Zēlūs, Eſſer. — *cupio, junctus quia zelus amor est. v. Amor, Pietas, Pius.*

Zēphyrītis, idīs. (*Dea, quæ arboribus & floribus præest, zephyri conjux.*) *v. Flora.*

Zēphyrūs, Sudwind. *Sive sub incertas zephyris morantibus umbras. V. SYN. Fāvōniūs. EPIT. occidūūs, tēpēns, vēnūs, plācīdūs, grātūs, lēnīs, mōllīs, blāndūs, mītīs, sērēnūs, gēnītālīs, gēnītābīlīs, fœcūndūs, fēlīx, fāvēns, lēnē spīrāns. PHR. Zēphyrī, fāvōnī aūrā. Plācīdæ, tēpētēs, lēnēs aūræ. Mōllīs āfflātūs, lēvē flāmēn, blāndum frīgūs, mītīs, jūcūndā, āmcēnā tēmpērīēs. Vēnī clēmētīōr aūrā fāvōnī. Vērīs-pātēr vel cōmēs grātīssīmūs Vēntōrum plācīdīssīmūs. Tēpētībūs aūrīs mūlcēns ārvā. Lēnī flāmīnē spīrāns. Flātū, vel aūrā rēfrīgērāns. Vērnæ spīrāns aūræ. Lēnīūs āspīrāns aūrā sēcūndā vēnīt. Lēvīs īmpūlsōs retrō dat, vel vēntīlāt aūrā cāpīllōs. Blāndīsqūē sālubrē. Vēr zēphyrīs mūlcēbāt rūrā sērēnō. Azēphyrīs mītīōr aūrā vēnīt. Mōllīōr aūrā spīrāns. Grātā fāvōnī tēmpērīēs. Lēnībūs īmpūlsæ zēphyrīs aūrāquē sālubrī. Spīrāt ōdōrātūs zēphyrīs spīrāntībūs āēr. Zēphyrōs āudīt spīrārē sēcūndōs. Utquē lēvī zēphyrō grācīlēs vībrāntūr ārīstæ. v. Favonius.*

DESCRIPTIO ZEPHYRI.

Compellas zephyrum, pater o gratissime veris,
Qui mea lascivo regnat per prata volatu,
Semper & assiduis arridet flatibus intra.
Dixerat, ille novo madidantes nectare pennas
Concurrit, & glebas fœcundo rore maritat:
Quoque volat vernus sequitur calor: omnis in herbas
Turget humus, medioque patent convexa sereno.

Claud l. 2. de raptu.

Zōdiācūs, der Thierkreis. *Quotque super terram sidera zodiaci. Auf. (Circulus in sphaera duodecim signa continens, quæ sol annuo cursu pererrat.) EPIT. Sīgnīfēr, āstrīfēr. PHR. stēllātūs ōrbīs, cīrcūlūs, ōblīquūs sīgnōrum ōrdo. Obliquūs, stēllātūs cœlī līmēs, ārcūs, cīrcūītūs. Stēllātūs bālthēūs, līmbūs. Obliquūs sōlīs ārcūs, trāmēs. Sōlīs ītēr. Cīrcūlūs bēssēnā sīgnā, āstrā gērēns. Sīgnā pōlī dūōdēnā gērēns. Sēctūs īn ōblīquum lātō cūrvāmīnē līmēs zōnārumquē trīum cōntētūs fīnē. Sīgnīfērām lūstrāvīt cynthiā zōnam.*

Duodecim signa zodiaci.

Sunt Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo,
Libraque, Scorpius, Arcitenens, Caper, Amphora, Pisces.

OBSERVATIO.

Singulis quibusque mensibus sol unum ex præfatis signis ingreditur, diciturque tunc sol in tali signo esse, unde postea solent menses describere per cursum aut præsentiam solis in tali mense, v. g.

Martius: — *postquam vernus calidum Titana recepit,
Sidera respiciens de lapsæ portitor Helles.*

Aprilis: *Te duce lanigeri pecoris, qui perdidit Hellen,
Sol abit, egresso victima major adest.*

Et sic de cæteris mensibus.

Simili-

Similiter postea describunt quatuor anni tempora per eadem hæc signa:
 Nam **ARIES**, **TAURUS**, **GEMINI**, tribuuntur veri: **CANCER**,
LEO, **VIRGO**, æstati: **LIBRA**, **SCORPIUS**, **SAGITTARIUS**,
 autumno: **CAPRICORNUS**, **AQUARIUS**, **PISCES**, hiemi.

Zonā, eine Gürtel. *Dat teretem zonam, qua modo cincta fuit.* Ovid.
 SYN. Cingulum, cinctus, balteus, fasciā. EPIT. aurēā, auratā, de-
 corā, dictā, fulgēns, gemmatā, tēres. PHR. Dāt tēretem zonam, quā
 modō cinctā fuit. Nōn opus ēst arctis stringantur corpōrā zonis.
 Fās sit et auratā pūerum tē cingere zonā.

Zonæ cœlestēs, fünf breite Umkreiß, darinn der ganze Himmel a ge-
 theilt ist PHR. Quinquē arcūs, partēs, plagæ. Quinque poli, vel
 cœli plagæ. Irē jubēt, quā zonā rubēns, atque axis inūstus solis equis,
 quā planā igniferi poli vetat flagrantī currere in zonā diem.

DESCRIPTIO ZONARUM. Virg. G. 1.

Quinque tenent cœlum zonæ, quarum una corusco
 Semper Sole rubens, & torrida semper ab igne:
 Qua circum extremæ dextra lævaque trahuntur
 Cærulea glacie concretæ atque imbribus atris,
 Has inter mediamque duæ mortalibus ægris
 Munere concessæ Divum via facta per ambas
 Obliquus, qua se signorum verteret ordo.

Ovid. 1. Metam.

Utque duæ dextra cœlum totidemque sinistra
 Parte secant zonæ, quinta est ardentior illis.
 Sic opus inclusum numero distinxit eodem,
 Cura Deī totidemque plagæ tellure premuntur,
 Quarum quæ media est, non est habitabilis æstu.
 Nix tegit alta duas, totidem inter utramque locavit.
 Temperiemque dedit mista cum irigore flamma.

Zythum, Bier *Ut pelusiaci proritet pocula zythi.* Col.

SYN. Zythus, cēvisiā, vel cērēvisiā. EPIT. Fortē, suāvē, vālidum,
 liquidum, pūrum. PHR. Cērēālē pōcūlum, vinum, Cērēālīs pōtus.
 Lūpūlō cōctā Cērēs. Cērēālīs pōcula zythi.

Sit hujus operis de finali hoc verbo vulgaris ille versus.

HAUSTUS FINALIS SIT POTUS CERVISIALIS,

FINIS.

Gradus ad Parnassum, sive novus synonymorum, epithetorum, et phrasium
poeticarum thesaurus.

Norimbergae 1794

Bamberg, Staatsbibliothek -- Phil.o.349-a

urn:nbn:de:bvb:12-bsb11762501-8

VD18 12685186-001